Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Jærn og Metalarbejder
Udgiver: Smede og maskinarbejdernes Forbund
Udgivelsesår: 1922-1926

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 9 JULI 1923 9. Aarg.

Kongres i Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Gennem en lang Aarrække har Kongresperioden i Smede- og Maskinarbejderfaget været 3-aarig, medens man fra Forbundets Stiftelse og en lang Tid frem holdt Kongres hvert andet Aar. Man fandt en skønne Dag, at hvert 3. Aar kunde være nok til at foretage den Revision af Love, Vedtægter samt Forbundets hele Fremgangsmaade og Taktik, som navnlig indenfor en større Organisation maa siges at være en bydende Nødvendighed. — Men 3-aarige Perioder har paa den anden Side medført, at der stilles store Forventninger til en Kongres som den nys afholdte, navnlig var der f. Eks. paa Spørgsmaalet Urafstemning eller ikke Urafstemning opsamlet en god Portion Spænding, som nu maatte have sin Udløsning paa den ene eller den anden Maade. Som altid knyttede den største Interesse sig til Debatten om Beretningen og alt, hvad dermed stod i Forbindelse. Det lykkedes dog at skaffe fornøden Tid til saglig Behandling af alt det foreliggende Stof, og det maa siges, at den relativt noget store Kongres, som ialt talte 260 Deltagere, arbejdede med udmærket Takt, ikke mindst fordi der efterhaanden staar et meget betydeligt Antal Tillidsmænd af forskellig Art til Raadighed ved en saadan Lejlighed, saaledes at det baade teoretisk og sagligt er tilstrækkeligt til at garantere Sagernes forsvarlige Behandling i enhver Henseende.

Men — som allerede nævnt — Dagsordenens Punkt 5, Beretning om Virksomheden, var som altid et Hovedpunkt, og herunder behandledes igen særlig Formandens Ledelse af Forretningerne samt den Realitet, at vi i Fjor sluttede en Lock-out uden Urafstemning, fordi der forelaa en Tvangssituation, og fordi der forelaa en Vedtagelse af 4. April-Forliget af en Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund, saaledes at det baade sagligt og teoretisk vilde have været en Meningsløshed at fortsætte Lock-out'en for at kunne lave Urafstemning paany, tilmed da det ved en nærmere Undersøgelse viste sig, at Forligsinstitutionen ikke vilde staa som Garanti for, at der var Raaderum for at foretage en saadan.

Kongressen tog det korrekte Standpunkt at godkende det i saa Henseende foretagne, og samtidig vedtog man under Beretningen at bibeholde Urafstemningen i den hidtidige Form. Der skete en lille Ændring i Lovene, hvori det hed, at der skulde „ekstraordinære" Forhold til, for at der kunde forlanges Urafstemning. Man strøg Ordet „ekstraordinære", og heri kan jo efter Omstændighederne lægges saa meget eller saa lidt, som man finder passende. Det er bevist, at der kan indtræde Tilfælde, hvor Urafstemningen ikke kan anvendes; paa den anden Side er der ikke Tvivl om, at Reglen maa være den, at Overenskomstforslag udsendes til Urafstemning i alle Tilfælde, hvor der er Mulighed for noget saadant — og det vil der selvfølgelig som Regel være, og det teoretiske Urafstemningsspørgsmaal vil Tid efter anden selv give Anvisning paa sin Løsning.

Kongressen godkendte Virksomheden med alle Stemmer imod 8 og gav derved sin Anerkendelse af, at vort Organisationsarbejde er ledet paa en saadan

Maade, at det har almindelig Tilslutning. Saaledes bør det ogsaa være, fordi jo mere enige vi staar, naar Talen er om at bruge vor Organisation paa den rigtige Maade, desto lettere lader der sig foretage noget alvorligt til Fordel for Medlemmerne og til Gavn for os som Helhed.

Kongressen tog i fuldkommen Enighed Stilling til den gule Organisation, idet man vedtog en Resolution, der bestemmer Betingelserne og Betalingsvilkaarene for Genoptagelse, og det blev den københavnske Centralorganisations Sekretær, som stillede det sidste Forslag, som vandt almindelig Tilslutning i Erkendelse af, at det er den københavnske Centralafdeling, der har haft Vanskelighederne med disse Folk og derfor ogsaa stadig maa være den Faktor, der anviser Betingelserne for Genoptagelse af disse udtraadte Kolleger.

— Kongressen behandlede som saa ofte før vor Stilling til Dannelse af Industriforbund. De stillede Forslag fra et Medlem i Aarhus Afdeling o. s. v. forkastedes. Kongressen var aabenbart fuldkommen enig med Formanden i, at vi er og har altid været Tilhængere af Industriorganisation som den naturligste Organisationsform, men der findes nu en Gang en Række smaa Organisationer, hvortil der knytter sig Interesser af mangen forskellig Art, og som derfor ikke er til at bevæge til en særlig rask Udvikling i denne Henseende. Stod det til Smedeforbundet, kunde Industriforbundet aabenbart etableres øjeblikkeligt, paa den anden Side har vi som altid udmærket Tid til at vente, til Tidens Fylde kommer. Hovedsagen er, at der efter den skete Forhandling vil blive arbejdet videre paa Spørgsmaalets Løsning paa en for alle Parter formaalstjenlig Maade. Siden Centralorganisationens Oprettelse i 1912 har der fuldbyrdet sig det fælles Fagblad, den fælles Arbejdsløshedskasse, de fælles Aarsberetninger og til en vis Grad fælles Forhandlinger med Arbejdsgiverne. Egentlig mangler der nu kun det sidste Trin i Udviklingen af det, vor Sammenslutnings Vedtægter paabyder: den gradvise Sammenslutning med Industriforbundet som endeligt Maal. Spørgsmaalet er altsaa, om der i nogen nær Fremtid vil kunne skabes nødvendig Stemning for en endelig Sammenslutning. Tiden og de kommende Forhandlinger vil vise det.

Et andet vigtigt Spørgsmaal, som Kongressen behandlede, var de stillede Forslag om Oprettelse af Lærlingeorganisationer, saaledes som det er henstillet ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamlings Vedtagelse.

S. A. Svendsen og S. Munk, København, stillede en saalydende Resolution, som blev vedtaget:

„Kongressen vedtager i Princippet at slutte sig til Aarhus Afdelings Forslag om at optage Lærlingene som Underafdelinger i Forbundet og paalægger den kommende Hovedbestyrelse inden den 1. Januar 1924 at udarbejde Love og Vedtægter for Optagelsen".

Resolutionen vedtoges med 117 Ja mod 102 Nej, og der viser sig altsaa at herske en betydelig Tvivl med Hensyn til denne Sags Ordning; det samme var Tilfældet i den afgaaede Hovedbestyrelse, men da Resolutionen giver en Frist med Hensyn til Udarbejdelse af Love og Vedtægter for Optagelsen, vil det antagelig være rigtigt, at det hele faar en Behandling ved Urafstemning, saaledes at vi faar Sikkerhed for, at der, hvis der endelig skal gøres noget paa dette betydningsfulde Omraade, i alt Fald ogsaa er et Flertal blandt Medlemmerne for en saadan Reform.

Som et særligt Punkt paa Dagsordenen behandlede Kongressen vore Overenskomstforhold m. m., og herunder fremsatte Formanden en Række Udtalelser om den Klaring af Minimallønsspørgsmaalet, som formentlig maa være en Betingelse for en eventuel Forlængelse. Spørgsmaalet maa iøvrigt siges at være ret indviklet efter alt, hvad der er sket siden Indgaaelsen af Forliget af 4. April, men der er dog ingen Tvivl om, at alle foreliggende Spørgsmaal lader sig ordne, hvis Arbejdsgiverne vil. Man kan meget godt simplificere det hele hen til Spørgsmaalet: Har Arbejdsgiverne faaet nok af de to Lock-out'er i 1921 og 1922, eller skal der paany skabes den bekendte store kombinerede Situation med alle Fagene, hvor Lock-out'erne drysses med rund Haand udover Arbejderne og saaledes, at Jærnindustrien som altid hører til et af de udsatte Fag, med andre Ord, ønsker Jærnindustrien paany at svække sig selv det mest mulige, for, naar det er lykkedes dem at nedsætte deres Evne til at betale og til at klare Forretningerne i det hele taget, saa at leve videre i Glæden over, at det ogsaa direkte og indirekte er lykkedes at tilføre os Tab?

Vi tror egentlig ikke, at Stillingen er saaledes hos Jærnindustriens Arbejdsgivere; vi tror, at de ikke er utilbøjelige til at se bort fra Spekulation i Arbejdsmændenes Jalousi og alt, hvad dermed staar i Forbindelse, og komme til et Resultat for det kommende Aar, men unægtelig er det jo et Spørgsmaal, der er underkastet Stemningerne, som findes i den Lejr, lige saa vel som der kan opstaa Stemninger hos os.

Kongressen henviste Spørgsmaalet til Hovedbestyrelsen under Hensyn til Formandens Udtalelser om,

at der her i alle Tilfælde ikke vil blive gennemført noget, uden at Resultatet lige som i Fjor ved Overenskomstforlængelsen forelægges Medlemmerne til Afstemning. Kongressen foretog den sædvanlige Revision af Lovene, som vi ikke her skal komme ind paa, ligesom den fastsatte Lønninger for Tillidsmændene. Der foretoges en Reduktion paa 10 Kr. i Ugelønnen, som var reduceret 2 Gange i Forvejen efter Pristallet, og saa var vistnok alle tilfredse, i alt Fald tror vi ikke, at nogen ønskede at gaa videre med Hensyn til at reducere, og paa den anden Side var der vel ikke andet at gøre, ogsaa af de bekendte taktiske Hensyn, end at skride til en yderligere Reduktion.

De fastansatte Tillidsmænd genvalgtes alle ved Akklamation.

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Uddrag af Beretningen for 1921—23.

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse har udsendt en Beretning, der omfatter de to sidste Aar, nemlig 1. April 1921—31. Marts 1923, og da de i Beretningen omtalte Forhold sikkert har Interesse i videre Kredse blandt vore Medlemmer, vil der i nærværende og efterfølgende Numre af Fagbladet blive givet en Række Uddrag af nævnte toaarige Beretning.

Beretningen indleder med at forklare, at man efter den forrige store Arbejdsløshedskrise 1917—20, hvilket Treaar blev behandlet under et, var betænkt paa igen som tidligere at udgive en Beretning for hvert Aar, men de sidste to Aars overvældende Arbejdsløshed har forhindret dette, ligesom det ogsaa var af en vis Interesse at se disse i Arbejdsløshedens Historie to Kulminationsaar behandlet samlet.

I Beretningen findes som selvfølgeligt en Oversigt over den Lovbehandling m. v., som Arbejdsløshedsforholdene har været Genstand for i den Tid, Beretningen omfatter.

Beretningen siger herom:

»Som omtalt i Beretningen for 1920—21 traadte der pr. 1. Januar 1921 en ekstraordinær Lov i Kraft, hvorefter der gaves Hjælpekasserne Adgang til at give de Arbejdsløse Tillæg til Dagpenge samt Børnetillæg og til efter vedtægtsmæssig Understøttelses Ophør at yde fortsat Hjælp. Denne Lov gjaldt til Udgangen af Aaret 1921, og i Aarets sidste Halvdel blev der fra Regeringens Side gjort Forberedelser til at finde en Ordning, hvorefter man kunde tilrettelægge Formen for ekstraordinær Understøttelse paa en mere varig Maade samtidig med, at den i den bestaaende ordinære Arbejdsløshedslov fastsatte Revision gennemførtes for denne Lovs Vedkommende. Afdøde Indenrigsminister Sigurd Berg tog da ogsaa Opgaven op paa den naturlige Vis, at han lod de ham undergivne Embedsmænd, der havde med Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring at gøre, behandle Sagen i Fællesskab og derigennem prøve paa at faa de Divergenspunkter, der havde vist sig under de hidtil bestaaende Love, fjernede, og i Tilslutning til denne Opgave beskæftige sig med den bedst mulige Løsning for den ekstraordinære Understøttelse og Midlernes Tilvejebringelse hertil.

Imidlertid døde Indenrigsminister Berg, og hans Efterfølger, den nuværende Indenrigsminister, der indtil da ingen som helst Forbindelse havde haft med Arbejdsløshedsforsikringen, og vel næppe nok et overfladisk Kendskab dertil, afbrød straks det paabegyndte Fællesarbejde og lod ved ministerielle Embedsmænd et Lovudkast udarbejde uden paa nogen som helst Maade at søge Vejledning hos de respektive Forvaltningers Embedsmænd, endsige give dem nogen Indflydelse derpaa.

Det Lovforslag, som Ministeren endeligt forelagde Rigsdagen, og som kun for en Forms Skyld var tilstillet de respektive Nævn til Erklæring, idet der intet eller saa godt som intet Hensyn blev taget til de af disse gjorte Indstillinger, bar da ogsaa i højeste Grad Præget af at være udarbejdet af Folk, der aldrig praktisk havde beskæftiget sig med de Emner, hvorom Loven handlede. Pladsforholdene i denne Beretning tillader ikke at gaa i Detailler med Hensyn til Manglerne og de som Helhed begaaede Fejl, men Loven har været saa omdisputeret i Dagspressen og paa anden Maade, at dette heller ikke er nødvendigt, og vi skal blot indskrænke os til her at pege paa den Uhyrlighed, som det var, at Loven, der vedtoges den 22. December 1921, allerede den 1. Januar skulde træde i Kraft til Trods for, at der, forinden dette kunde ske, skulde foretages bl. a. en Række Valg til de forskellige Nævn, hvilket paa Grund af Valgmaaden absolut maatte forudses at kræve betydelig længere Tid, end den korte Frist mellem 22. December og Aarets Udgang, der oven i Købet paa Grund af Helligdagene er uegnet til den Slags Foranstaltninger, kunde give.

Dertil kom, at Lovens Bestemmelser om ekstraordinær Understøttelse efter at være udformede af det paagældende Nævn og derefter indstillede til Ministeriet, af dette skulde bekendtgøres for de mange Hundrede Hjælpekasser Landet over, før der kunde være Tale om, at Loven kunde ske Fyldest. Der maatte da ogsaa laves saadanne Hokuspokus, som at vedkommende Departementchef blev udnævnt til konstitueret Arbejdsdirektør, d. v. s. til Formand for det Nævn, som endnu ikke var valgt, og som saadan gøre Indstilling til det Ministerium, hvis embedsmæssige Chef han selv var, for at faa udsendt et Cirkulære til Hjælpekasserne, i hvilket Cirkulære man saa sig nødsaget til at henvise til de under den ophørte ekstraordinære Lov gældende Bestemmelser som midlertidige Foranstaltninger, idet man ikke uden at have haft Nævnet indkaldt turde gaa til at fastsætte de nye Bestemmelser, som det tilkom Nævnet at gøre Indstilling om. Følgen heraf var imidlertid, at Loven slet ikke kom til at virke efter sine Bestemmelser, navnlig ikke med

Hensyn til fortsat Hjælp, før midt i Januar Kvartal, nemlig ved et Cirkulære af 11. Februar, der dog ikke kom til Hjælpekassernes Kundskab før en Uges Tid derefter, og allerede efter endnu en Maaneds Forløb paabegyndtes de første af de Forandringer, der lidt efter lidt har bortfjernet eller dog i høj Grad forringet de enkelte Goder, der var i den reviderede Lov.

Af disse skal vi nævne den ubetingede Ret, som Arbejdsløshedskassernes Medlemmer i Henhold til Loven havde til at faa fortsat Hjælp. Det var et af de Punkter, der hjalp til at bære Arbejdsløshedsloven gennem Brændingen, idet det maatte erkendes, at selv om der under den ekstraordinære Lov, der gjaldt i 1921, var givet Hjælpekasserne friere Hænder til at hjælpe, var der ogsaa givet dem Adgang til at lade være, og adskillige karrige og arbejderfjendske Kommuner havde tidligere benyttet sig deraf til stærke Indskrænkninger i Understøttelsen eller endog helt Undladelse deraf. Det var navnlig de enkelte omkring i Landkommunerne boende Arbejdsløshedskassemedlemmer, der var Genstand for den Art Udsultningsforsøg, og paa dette Omraade frembød den nye Lov, saaledes som den rigtigt var udformet i Cirkulæret af 11. Februar, en absolut Forbedring, idet det ikke længere afhang af nogle velstillede Sognekongers Opfattelse, om en Arbejdsløs under en saadan ekstraordinær Arbejdsløshedskrise skulde have Understøttelse eller ej. I Cirkulæret af 21. Marts, som man gennemførte, benyttende sig af den under Lock-out'en rejste Stemning mod Arbejderne, annullerede man uden videre den for Arbejdsløshedskassemedlemmer gældende Ret og overlod til Kommunerne selv at bestemme, hvorvidt de vilde yde fortsat Hjælp til Ugifte, ligesom man ved en Del andre Bestemmelser lagde det i en Hjælpekasses Haand, navnlig i Landkommunerne, hvor Tallet paa Arbejdsløse ikke var større, end man kunde tumle med det, at gøre Adgangen til fortsat Hjælp mere eller mindre illusorisk.

Samtidig hermed begik man det Overgreb, i hvert Fald mod de Forudsætninger, der var ved Lovens Vedtagelse, at nedsætte Dagpenge under fortsat Hjælp til to Trediedele af den vedtægtsmæssige Understøttelse samtidig med at indskrænke den ekstraordinære Understøttelse til kun at omfatte 6 Dage pr. Uge, og dette betød for mange Medlemmer af t. Eks. vor Arbejdsløshedskasse, at Understøttelsen pludselig forringedes til ned mod Halvdelen. At man samtidig lukkede fuldstændig for Understøttelsen til alle de Arbejdsløse i de Fag, hvori der var Konflikt, og gjorde dette med nogle Bestemmelser, hvis Fjogethed var saa fremtrædende, at det altid vil komme til at staa for Efterverdenen som en Gaade, hvorledes et Ministerium, der dog maatte have Forudsætninger for at kunne forstaa Ordene og de omhandlede Forhold, har kunnet give en saadan Indstilling fra Nævnet sin Underskrift, skal kun anføres i Forbigaaende. Arbejdsdirektoratet var under den resterende Del af Lock-out'en ganske ude af Stand til at besvare indgaaende Forespørgsler om Forstaaelsen af disse Bestemmelser, og at man bagefter i Nævnet paa enkelte Omraader gav dem en Fortolkning, der ikke havde meget med selve Bestemmelsernes Ordlyd at gøre, er kun Bekræftelse af, at det ikke var saglige, men egoistiske fagpolitiske Momenter, der laa bag Nævnets og Ministerens Handlemaade«.

Efter at have omtalt de Urimeligheder, der fandt Sted ved at borttage Anerkendelsen af ekstraordinær Arbejdsløshed for en Række Fag under lagttagelse af nogle Regler, der var mangedobbelt skærpede i Sammenligning med tidligere af Ministeriet godkendte Regler, samt efter at have berørt de Anstrengelser, der fra Arbejderrepræsentanternes Side har været gjort i Nævnene for at mildne Virkningerne af Reglernes drakoniske Fortolkninger, slutter Omtalen af Lovgivningsfaktorernes Virksomhed med en Henvisning til den sidst udviste Brutalitet overfor de Arbejdsløse ved Gennemførelsen af 90 Dages-Reglen paa et Tidspunkt, hvor f. Eks. Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse har ca. 5000 Arbejdsløse eller 10 Gange saa mange som fandtes i Sommeren 1920, og 4 Gange saa mange som det normale indenfor denne Industri.

Beretningen gaar derefter over til at omtale Kassens egne Forhold og drager en Række Sammenligninger mellem de to Aar, Beretningen omfatter, og tidligere Aar:

»Tager man den aarlige Udgift pr. Medlem fra tidligere Aar, vil det ses, at Udgiften i 1916—17 kun udgjorde Kr. 6,44 pr. Medlem, og i det af de forudgaaende Aar, hvor Understøttelsen siden Statsanerkendelsen har udgjort det største Beløb, nemlig 1909—10, udgjorde den Kr. 20,94. I den treaarige Periode 1917—20 andrager den aarlige Understøttelse henholdsvis Kr. 34,66, Kr. 42,50 og Kr. 21,83, men til alle de forannævnte Beløb maa anføres, at Dagpengenes højeste Beløb har udgjort 2 Kr., medens de for den efterfølgende Tid udgør 4 Kr., og at man vel nok maa regne med, at Understøttelsesbeløbene er lidt mere end fordoblede. Men selv om man fordobler Beløbene, og saaledes for det Aar, der havde den største Understøttelse, nemlig 1918—19, kommer op paa Kr. 85,00, saa blegner disse Tal ganske ved Siden af, hvad de to sidste Aar udviser, og selv Aaret 1920—21, i hvilket der var en endog meget god Arbejdsperiode i Sommeren 1920, kommer omtrent op ved Siden af det for 1918—19 fordoblede Beløb, nemlig til en Udgift pr. Medlem paa Kr. 73,79. Derefter møder 1921—22 med en Udgift pr. Medlem stor Kr. 167,04 eller omtrent samme Beløb som det, der i Krigsaaret 1918—19 blev udbetalt pr. Medlem i saavel ordinær som ekstraordinær Understøttelse tilsammen, hvilket efter de dagældende Regler betød, at der kunde regnes med indtil 365 Understøttelsesdage for et Medlem, medens det for 1921—22 alene drejer sig om vedtægtsmæssig Understøttelse. Selv om man for 1918—19 som forannævnt maa fordoble Beløbet for den vedtægtsmæssige Understøttelse, vil den samlede Understøttelse i 1918—19 altsaa ikke komme til at overstige den vedtægtsmæssige Understøttelse alene for 1921—22 synderligt. Den samlede vedtægtsmæssige Understøttelse i sidstnævnte Aar udgør Kr. 4.211.527,70, og for det sidst afsluttede Aar 1922—23 udgør den tilsvarende Totalsum Kr. 3.260.516,21, eller ca.

Kr. 950.000,00 mindre, men samtidig ogsaa omfattende et noget om end ikke meget lavere Medlemstal. Understøttelsen for sidste Aar udgør pr. Medlem Kr. 132,39 eller ca. det dobbelte af Understøttelsen i 1920–21.

Paa samme Maade som Understøttelserne vil selvsagt ogsaa Tallene paa de Arbejdsløse give et levende Indtryk af Arbejdsløshedens Udvikling, men idet vi her nøjes med Henvisningen til de omhandlede Tabeller, skal vi blot nævne, at Kulminationspunktet naaedes ved Begyndelsen af Marts Maaned 1922, hvor der var anmeldt 10399 Arbejdsløse, nemlig 8402 Smede og Maskinarbejdere, 1313 Formere, 119 Slibere og 565 Specialarbejdere, og her falder Forskellen mellem den forrige store ekstraordinære Arbejdsløshed og den indeværende Periode endnu stærkere i Øjnene end ved Understøttelsesbeløbene, idet det højeste Antal Arbejdsløse indenfor 3-Aarsperioden 1917—20 udgjorde ca. 3800, hvilket Tal naaedes i Foraaret 1919, og dette vil altsaa sige, at den sidste Arbejdsløshedsperiodes højeste Tal ligger ca. 3 Gange saa højt som det tidligere Toppunkt. I den forrige Beretning for 1920—21 belyses det, hvorledes Arbejdsløshedstallet, der i Sommeren 1920 gik saa langt ned som til 525, i Tiden fra Oktober 1920 til April 1921 steg i hurtigt Tempo til 6406 i Marts Maaned, men i Stedet for som ellers at gaa noget ned i Sommerens Løb steg Tallet jævnt og sikkert hele Aaret rundt, dog stærkest om Vinteren, og naaede som sagt Kulminationen i Begyndelsen af Marts 1922.

Efter Lock-out'en i 1922 faldt Tallet paa de Arbejdsløse i Løbet af April og Maj Maaneder ned til ca. 6000, men paa denne Størrelse holdt det sig ogsaa hele Sommeren for i Oktober, November og December gradvist at stige til ca. 8000. Fra Begyndelsen af Aaret 1923 har der været en stadig Aftagen i Tallet af Arbejdsløse, navnlig i Marts Maaned, hvor Tallet gik ca. 1000 ned, og udgjorde ved Udgangen af Regnskabsaaret 5751, altsaa omtrent det samme som det laveste Tal ca. 1 Aar i Forvejen. Nedgangen er vel fortsat i det nye Regnskabsaar, men som tidligere anført er Tallet endnu paa det Tidspunkt, da Beretningen skrives, ca. 5000.

I det forløbne Toaar har der indenfor Kassens Omraade været etableret 2 Storkonflikter, der begge greb betydeligt ind i Medlemmernes Understøttelsesforhold. Lock-out'en i 1921, der tog sin Begyndelse i Midten af Marts og sluttedes med Udgangen af April Maaned, medførte, at Understøttelsen blev standset for alle de af vore arbejdsløse Medlemmer, der sidst havde været beskæftigede paa Virksomheder, der var inddraget under Lock-out'en. Nogen nøjagtig Opgørelse over, hvormange af de Arbejdsløse, der blev standset i deres Understøttelse, haves ikke, men det kan med temmelig Sikkerhed siges, at af de ca. 6000 Arbejdsløse, som Tallet paa disse under Lock-out'en gik op til, var de 3500 udelukkede fra Understøttelse, medens de 2500 beholdt Retten til Understøttelse. Den Maade, hvorefter man delte de Arbejdsløse, var fastsat af Arbejdsløshedsinspektoratet efter nærmere Forhandling med Kassens Hovedledelse paa Basis af de af Arbejdsløshedsnævnet med Indenrigsministeriets Tilslutning godkendte Regler for Understøttelse under Strejker og Lock-out'er.«

Efter nærmere at have gjort Rede for de nok som bekendte Begivenheder, der medførte Udelukkelse af Hjælpekassehjælpen for de Arbejdsløse, saalænge Lock-out'en varede, gaar Beretningen over til at omtale det siden 31. Maj 1921 eksisterende Ekstrabidrag og at udtale sin Anerkendelse af den Offervillighed, hvormed den egentlige Kærne af Arbejdsløshedskassens Medlemmer har baaret den betydelige Byrde, der har været paalagt dem. En Undtagelse herfra danner de af Smedeforbundet udtraadte Smede og Maskinarbejdere, der straks ved Ekstrakontingentets Paaligning mødte med en Række Udmeldelser af Folk, der stod i Arbejde, hvoriblandt ogsaa de egentlige Ledere for denne Gruppe. Dette Forsøg blev dog krydset af Arbejdsløshedskassens Hovedbestyrelse, som paa Basis af det forefaldne, mod hvis Gentagelse der ingen Garanti fandtes, fastsatte et Ekstrabidrag af halv Størrelse for de arbejdsløse Medlemmer, der ikke tilhørte en af de 4 faglige Organisationer, som udgør Hovedbestanddelen af Arbejdsløshedskassens Medlemmer.

Disse 4 Forbund har obligatorisk forpligtet sine Medlemmer til at tilhøre Arbejdsløshedskassen, og Spørgsmaalet om forskelligt Kontingent for Medlemmer med en saadan obligatorisk Forpligtelse og andre, der ingen saadan Forpligtelse havde, var nu rejst og fik sin Løsning paa Kassens sidst afholdte Delegeretmøde gennem et allerede fra nævnte Episode udarbejdet Forslag.

Beretningen omtaler iøvrigt, hvorledes Ekstrakontingentet opretholdtes i sin fulde Størrelse à 3 Kr. pr. Uge i 16 Maaneder, hvorefter det i Tiden fra Oktober 1922 til April 1923 var 2 Kr. og fra April 1923 har været nedsat til 1 Kr., hvilket Ekstrakontingent af Hensyn til Kassens økonomiske Stabilisering maa regnes med at skulle opretholdes i længere Tid.

Den Bestemmelse i Arbejdsløshedsloven, som siger, at et Medlem, der ikke har haft 10 Maaneders Arbejde i 2 Aar, ikke kan faa vedtægtsmæssig Understøttelse, ramte i Løbet af Aaret 1922 en meget betydelig Del af vore arbejdsløse Medlemmer. Imidlertid var Kassens økonomiske Stilling saaledes, at det var umuligt at optage den af Ministeriet givne Dispensation fra den omhandlede Lovbestemmelse. Kassens Formueforhold laa saaledes fra 1. April 1922 langt under Nulpunktet, og det var først ved Nytaarstid, da Kassen fik udbetalt et stort Statstilskud, hvortil kom de forøgede Kommunetilskud, at man turde træffe Afgørelse med Hensyn til Dispensationens Benyttelse, idet man samtidig mente at kunne skønne, at Arbejdsløsheden for den resterende Vinter ikke vilde naa op til samme Højde, som den foregaaende Vinter, hvilken Antagelse ogsaa har vist sig at slaa til.

(Fortsættes.)

Fata Morgana.*)

Det er selvfølgelig svært at være Regeringsorgan i København. Regeringen er overvejende agrarisk-antisocialistisk, og denne politiske Retning er som bekendt

*) Luftspejling over Messinastrædet, som man tilskriver Feen Morgana.

i afgjort Mindretal i København, men Regeringsorganet, som altsaa bærer det skønne lidt bedrageriske Navn »København«, pynter sig efter Evne med laante Fjer, alt imens Byerhvervsforholdene svækkes det mest mulige, uden at det er muligt at se, at der deri kan ligge nogen Fordel for Agrarerne, som ikke er i Stand til at føde sit Befolkningsoverskud.

Fornylig (den 13. Juli) havde det københavnske Regeringsorgan fat i den radikale Niels Frederiksen, som nogle Dage forud lægges følgende Udtalelser i Munden overfor rejsende sjællandske Husmænd:

> »Gaa nu hjem og lær jeres Børn den praktiske Indsigt, den Selvstændighedstrang, der gør dem egnet til personlig Indsats. Saa skaber i en lykkelig Slægt. Det er et fata morgana, at Staten har Pligt til at ernære alle. Men den har Pligt til at skabe Levevilkaar for alle. Og vi vil opdrage en sund Slægt, der ikke kræver mere af andre end de selv vil yde, men som saa ogsaa kræver Respekt for sin Indsats«.

Efter at have citeret dette, erklærer Regeringsorganet sig for politisk Modstander af Niels Frederiksen, som altsaa er radikal, og saa lapser man sig med at komplimentere hans Tale, »for det, han her har sagt, er vel talt«.

Ja, det er virkelig vel talt, og det forekommer os en ganske ejendommelig og for Regeringsbladet farlig Ting at reklamere med denne Udtalelse, som jo altsaa ikke stammer fra Partiet selv, thi der er en Kerne i disse Udtalelser, som er særdeles aktuel. Det er, siges der, fata morgana, at Staten skulde have Pligt til at ernære alle, »*men den har Pligt til at skabe Levevilkaar for alle*«. Dette er rigtigt, og det er jo mere end 100 Aar siden, at Franskmanden Rousseau proklamerede Menneskerettighederne, det vil sige Retten til at leve, og naar man underkaster sig at blive regeret i, hvad man kalder for et »velordnet Samfund«, og dermed giver Afkald paa saadanne Unoder som at stjæle og slaa ihjel o. s. v., saa er det selvfølgelig for paa den anden Side at faa sin Ret til at leve respekteret og garanteret af det Samfund og de Samfundslag, som til enhver Tid tiltager sig Retten til at regere.

Men det er netop herved, at den siddende Regering forsynder sig. Den beskæftiger sig ikke i nogen videre Udstrækning med at skabe Levevilkaar, dens mest fremtrædende Medlemmer prædiker jo nemlig »Lad-staa-til«, »Kræfternes frie Spil«, og hvad man nu ellers kalder sine Teorier. I Praksis betyder dette stadigvæk Varepriserne op eller i alt Fald ikke ned, saa det kan mærkes, og samtidig skal, som Professor Nielsen proklamerer det, »Købekraften svækkes«; vær saa god at spænde Remmen ind, alle som ikke tilhører de privilegerede Klasser, saa skal de se for en herlig Samfundsøkonomi, der vil opstaa heraf.

Vi behøver vist ikke at føje til, at Arbejderklassen er nødt til at sætte Skulder imod Skulder, Ryg imod Ryg, for at trænge disse Teorier passende tilbage.

Der er ingen Fare for at Arbejderne, heller ikke Landboungdommen eller Husmændene, skal se Luftspejlinger af økonomisk Art. Der sørges for Tiden bravt for at betage Arbejderne og Smaakaarsfolk enhver Illusion, og vi stiler heller ikke efter Luftspejlinger, men efter sunde økonomiske Kaar, og vi vil være iblandt dem, som vil holde enhver Regering til Ilden i Retning af, hvad den radikale Niels Frederiksen har sagt til Husmændene, nemlig der hvor Staten »*har Pligt til at skabe Levevilkaar for alle*«.

Den svenske Jærnbrugskonflikt.

Som bekendt har vore svenske Kolleger i Jærnbrugsindustrien i Mellemsverige været udelukket i over 4 Maaneder, fordi vore Standsfæller ikke vil finde sig i en Forlængelse af Arbejdstiden op til 56 Timer under visse Forhold. Konflikten har i høj Grad lammet den svenske Jærnindustri, idet Fabrikkerne mangler Raavarer, men de store svenske Jærndirektører vil have set vor Broderorganisation i Knæ, koste hvad det vil, ja, selvom det skal svække svensk Industri for flere Aar, saa vil man ikke neje sig her, til Trods for, at svensk Jærnindustri næppe nogensinde har haft større Chancer end for Tiden, og til Trods for, at denne Industri, om man havde undladt denne halsløse Konflikt, kunde have beskæftiget alle forhaandenværende Kræfter i vort Fag, men saaledes maa det ikke gaa. Privilegierne først, i anden Række kommer Udnyttelse af Konjunkturerne og Beskæftigelse af de forhaandenværende Kræfter.

* * *

Mod Slutningen af Juni Maaned meddeler »Metallarbetaren«, som er vort svenske Broderforbunds Organ, at Kongelig Majestæt har forordnet en Kommission til at mægle i opkommende Tvistigheder ved Jærnværkerne, samt til Medlemmer af denne Kommission, som meddelt i sidste Nummer af vort Medlemsblad, udset Direktør Allan Cederborg, Landshøvding Svante Herman Kvarnzelius og Forligsmanden i femte eller mellemste Distrikt, Landskamrerare Anders Victor Benedikt Wijkmann, hvortil kommer, at det er overdraget til Cederborg i Egenskab af Formand at lede og føre kommende Forhandlinger.

Til Sekretær i Kommissionen er udnævnt Amanuensis i Socialstyrelsen, O. Ekblom.

Vi ønsker af Hjertet vore svenske Kolleger en snarlig og god Afslutning paa denne haardnakkede Konflikt med Tilføjelse af, at skulde Jærnværksdirektørerne have Lyst til at fortsætte, vil det ikke komme til at mangle paa Støtte fra os, ogsaa om nødvendigt i videre Forstand.

Internationalt.

Internationale Fagforeningsforbund i Amsterdam meddeler:

Schweiz

har en betydelig Nedgang i Arbejdsløsheden at notere. I Februar fandtes 146.000 Arbejdsløse, medens Tallet nu er gaaet ned til 53.000, hvilket naturligvis har lettet Arbejdsløshedsunderstøttelsen en Del, men der er Vanskeligheder med Regeringen, som vil skære Understøttelserne ned.

Tyskland.

Stillingen paa det tyske Arbejdsmarked er i Begyndelsen af Juni betydelig forbedret. Som ved tidligere Lejligheder har Faldet i den tyske Mark haft en Forbedring af Beskæftigelsesgraden til Følge.

Antallet af Arbejdere paa indskrænket Arbejdstid er i stærk Tilbagegang. Saaledes talte det tyske Metalarbejderforbund f. Eks. i Slutningen af April 24,74 pCt., men i Begyndelsen af Juni 15,3 pCt. Arbejdere paa forkortet Arbejdstid. Derimod var de Arbejdsløses Antal forblevet uforandret. Efter hvad Metalarbejderforbundet meddeler, skyldes denne Forbedring hovedsagelig Eksportindustrien.

I Tekstilarbejderforbundet gik Antallet af Arbejdere paa indskrænket Arbejdstid paa samme Tid tilbage fra 51,11 til 38,51 pCt., i Fabriksarbejderforbundet fra 25,48 til 14,62 pCt. Dette Forbund kan ogsaa notere en Tilbagegang i de Arbejdsløses Antal fra 7,39 til 5,06 pCt.

Ægypten.

Ogsaa de ægyptiske Arbejdere organiserer sig. Arbejderne er for den overvejende Del Landarbejdere og endnu ikke organiserede, men siden Opstanden i 1919 er Fagforeningsbevægelsen i de ægyptiske Byer i rivende Udvikling, og der bestaar nu i Kairo 21 og i Alexandria 17 Fagforeninger, af hvilke den ene, Arbejder-Unionen, omfatter Medlemmer fra 24 forskellige Fag. I Juni 1922 dannede Bankmedhjælperne en »International Union«, der tæller 1600 Medlemmer. I 1921 oprettedes en faglig Landscentral, som i 1922 omfattede 21 Fagforeninger med 60.000 Medlemmer.

De ægyptiske Fagforeninger er hverken anerkendt af Myndighederne eller Arbejdsgiverne, men ledes næsten udelukkende af Intellektuelle, da Flertallet af Medlemmerne og Arbejderne i det hele taget hverken kan læse eller skrive.

I Verdenskulturhistorien stammer nogle af de største Vismænd fra det gamle Ægypten. Det bliver formodentlig Arbejderne, der gennem deres Arbejde vil forsøge at skabe den ny Tids Vismænd. Vi mindes den gamle tysk-østrigske Nationaløkonom, Dr. Johan Jacoby, der for mange Aar siden udtalte, at »Dannelsen af den mindste Fagorganisation vil for Fremtidens Kulturhistorikere være af større Interesse og Betydning end Slaget ved Sadowa«.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Sverige. Den 2. Juli har Svensk Formerforbund meddelt, at den løbende Lock-out ved Jærnbrugene, hvori Formerforbundet er interesseret med ca. 1000 Medlemmer, stadig fortsættes, trods alle Forsøg paa at bringe den ud af Verden. Forhandlinger om en Afslutning er flere Gange blevet afbrudt, just som man nu maatte tro, at der maatte træffes en Ordning.

Iøvrigt meddeler Forbundet om en betydelig Forbedring af de Arbejdendes Antal. Saaledes var i Maj 1922 51 pCt. af Forbundets Medlemmer uden Arbejde. I Aar er Procenten gaaet ned til 19,2, men til Trods herfor er Tiderne dog yderst vanskelige.

Arbejdsløsheden m. m. Den pr. 31. Maj 1923 foretagne Undersøgelse udviser følgende:

1506 Medlemmer i Arbejde, heraf 445 i København og 1061 i Provinsen.

171 Medlemmer arbejdsløse, heraf 69 i København og 102 i Provinsen.

38 Medlemmer syge, heraf 7 i København og 31 i Provinsen.

21 Medlemmer var Militær, heraf 4 i København og 17 i Provinsen.

Ialt er der saaledes 1736 Medlemmer, hvoraf ca. 10 pCt. er ledige.

I København er Arbejdsløshedsprocenten ca. 13 og i Provinsen ca. 9.

Aarhus. Den i Fagbladet flere Gange og sidste Gang i Nummeret for Marts Maaned d. A. omtalte Sag fra A/S M. Seest' Forpagtere af Støberiet i Aarhus har nu faaet sin Afslutning.

Som meddelt var Forholdet, at Striden opstod ved, at Forpagterne ikke vilde betale efter de hidtil gældende Akkordpriser minus de 15 pCt., som April-Forliget af 1922 bød, og heller ikke vilde betale en Timeløn, svarende til, hvad der betaltes i andre Virksomheder i Aarhus.

D'Hrr. M. Petersen og Rye har derfor udover, hvad de selv kunde præstere i Støberiet, maattet hjælpe sig med uorganiseret Arbejdskraft, nemlig den bekendte Hans Madsen og senere Tyskeren Bramsen, og Betingelserne for, at en Forhandling overhovedet kunde komme i Gang, var fra Formernes Side, at de 2 Herrer først og fremmest skulde fjernes fra Støberiet. Den 28. April henvendte M. Petersen sig personlig i Forbundet for at søge en Afslutning paa Sagen, men han blev henvist til at søge denne gennem Afdelingen. Først i Midten af Juni lykkedes det at opnaa en Ordning, og denne gaar i Korthed ud paa, at samtidig med, at Medlemmer af Forbundet gik i Arbejde i Støberiet, skulde begge de ovennævnte Personer være fjernede. Heraf var Madsen den værste Anstødssten. Han fjernedes imidlertid for bestandig, medens Firmaet forbeholdt sig i Løbet af 14 Dage at tage Bestemmelse om, hvorvidt

man vilde optage Bramsen som Kompagnon eller ej. Sker dette, har vore Medlemmer dog ikke Spor af Forpligtelse til Samarbejde med ham.

Ved Antagelse af Medlemmer til Arbejde i Støberiet skulde Firmaet i første Omgang tage Afdelingens Bestyrelse med paa Raad. Der skal arbejdes i ren Timeløn, og denne fastsættes indtil Februar 1924 at være 195 Øre.

København. Den 7. Juni afholdtes Mæglingsmøde hos Firmaet Ludvigsen & Hermann paa Krav om Forhøjelse af de bestaaende Timelønninger, specielt for de lavest lønnede, som var de sidst antagne. Firmaet nægtede bestemt at gaa med til noget, og det samme gentog sig ved Timandsmødet, som afholdtes den 28. Juni.

Den 16. Juni afholdtes Mæglingsmøde hos Firmaet F. Mogensen paa Krav om Forhøjelse af Timelønnen for 2 Kærnemagere. Man tilbød 2 Øre pr. Time og Mand. Lønnen var i Forvejen 134 Øre. Sagen sluttede ikke, og ved Timandsmødet den 28. Juni vilde Firmaet ikke være med til nogen yderligere Forhøjelse, hvorfor Sagen sluttede, uden at egentlig Enighed var opnaaet.

Hos A/S De forenede Jærnstøberier afholdtes der den 16. Juni Mæglingsmøde. Der var stillet Krav om en gennemgaaende Forhøjelse paa 6 pCt. til alle Akkordpriser samt nogle Ekstraforhøjelser paa enkelte Ting. Firmaet tilbød at ville optage en ny lokal Forhandling om disse Ekstraforhøjelser, naar til Gengæld Kravet om den gennemgaaende Forhøjelse paa 6 pCt. blev taget tilbage. Da man ikke kunde indlade sig herpaa, gik Sagen til Viderebehandling paa Timandsmøde, som afholdtes den 28. Juni. Her sluttedes den foreløbig, idet den ovenfor omtalte lokale Forhandling om Ekstraforhøjelser skulde optages straks, medens Spørgsmaalet om den samlede Forhøjelse stilles i Bero, indtil der har været afholdt en Række Mæglingsmøder paa større konkurrerende Virksomheder i Provinserne.

Hos A/S »Titan« blev den 5. Juli den bestaaende Bonusordning opsagt og Forhandlinger om en ny indledet. Der opnaaedes Enighed om en saadan, og Forandringen, der er sket, kan i Korthed siges at være, at saafremt Produktionen i en Maaned er under Normalproduktionen, men dog ikke 25 pCt. under denne, vil der i et saadant Tilfælde blive udbetalt Bonus, som om Normalproduktionen er naaet, hvilket i Overskud betyder 23,5 pCt. pr. Mand og Time. Er Produktionen 25 pCt. eller mere under Normalproduktionen, udbetales ingen Bonus i den Maaned.

Korsør. De hidtil gældende Akkordpriser har her været opsagt, og der har dernæst været ført lokale Forhandlinger om Fornyelse af disse. Man opnaaede Enighed om nogle materielle Forbedringer, og paa en til Forbundet indsendt Liste fandtes 65 forskellige Akkorder opførte. Den gamle Pris for et Stykke af hver af disse var Kr. 177,99. Efter de nye Priser vil det samme Antal blive Kr. 185,33.

Den opnaaede Forhøjelse af Fortjenesten er selvfølgelig afhængig af, i hvor høj Grad det paagældende Arbejde kommer frem til Udførelse.

Slagelse. Søndag den 1. Juli afholdtes der i denne By Arbejderstævne. De derværende Medlemmer havde inviteret Kollegerne fra de omliggende Byer, uden at der dog var kommet særlig mange til Stede. Videre var Forbundets Formand tilkaldt, for at Fagmøde kunde afholdes. Et saadant afholdtes og en ganske interessant Diskussion blev her ført, men paa Grund af Vejrgudernes Ugunst maatte selve Processionen aflyses. Det øsregnede hele Dagen. De indbudte Talere maatte derfor sammen med Deltagerne ty til Hotel »Landmanden«s store Sal, hvortil det paatænkte Friluftsmøde blev forlagt.

Varde. Paa det derværende Staalstøberi er ved lokal Forhandling opnaaet Enighed om, at 2 Kærnemagere, hvis Timeløn var henholdsvis 134 og 126 Øre, har faaet denne forhøjet med 1 Øre for den højstlønnede og 2 Øre for den lavestlønnede pr. Time. Sidstnævnte skal derefter hver 3. Maaned have et Tillæg paa 2 Øre, indtil hans Timeløn kommer paa Højde med den anden Kærnemagers Timeløn. Det er af den Slags Lønforhøjelser, som de vanskelige Tider har sat sit Præg paa.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 12. Juni er der afholdt Mægling hos A/S »Celludan«, København. Vore Medlemmer havde klaget over, at Firmaet i Strid med truffen Aftale havde inddraget en 6 Dages Sommerferie med Løn. — Ved Mæglingen enedes man om, at de 4 ældste Svende faar udbetalt et Beløb een Gang for alle, svarende til Sommerferiens Dage i Aar, og dermed skal Sommerferien være forbi ved denne Virksomhed.

Den 13. Juni mægledes paa Frederikshavns Skibsværft og Flydedok i Anledning af Strid om Betalingen for Nitning af Stringerplader under Trædæk. — Man enedes om at fastsætte følgende Priser:

$^3/_4$" pr. 100 Stk. Kr. 11,50
$^5/_8$" - 100 - - 10,00

hvortil kommer de sædvanlige Tillæg for Vinkler.

Den 14. Juni afholdtes der Mægling paa Grenaa Havns Motorfabrik i Anledning af et af Arbejderne fremsat Lønkrav. Man enedes om et Løntillæg af 120 Øre at fordele paa 12 Arbejdere efter Overenskomst mellem Tillidsmanden og Firmaets Repræsentant, dog saaledes, at ingen Timeløn kommer over 130 Øre.

Timandsmøder. Følgende Sager blev den 21. Juni behandlet paa et Timandsmøde:

1) Krav overfor Svovlsyrefabrikken i Fredericia om Forbedring af Lønningerne. — Firmaet tilbød at undersøge Mulighederne for Indførelse af Akkord paa det Arbejde, som tidligere har været udført i Akkord, i saa vid Udstrækning som Forholdene tillader det, dog under den Forudsætning, at de Akkorder, der skal ansættes, er rimelige. — Forbundets Repræsentanter lovede at afvente Resultatet heraf.

2) Krav om gennemgaaende Tillæg til Timeløn og Akkordpriser hos A/S De forenede Automobilfabrikker, Odense. Man enedes om følgende:

a. Den ansatte Timeløn for akkordlønnede Arbejdere forhøjes med 5 Øre pr. Time.
b. 10 Reparationsarbejdere og Værktøjsarbejdere faar 40 Øre til Fordeling.
c. Akkorder, der oprindelig har været ansat paa Basis af Udførelse i større Antal, 10 à 15 Stykker, faar, naar de udføres i faa Stykker, et Tillæg efter Aftale i hvert enkelt Tilfælde.
d. For Arbejder, der ikke egner sig for Udførelse i Akkord, ansættes en Timefortjeneste paa mindst 120 Øre.

3) Krav om Tillæg til Timelønninger og Akkordpriser hos A/S Brandt & Co., Odense. — Kravet gik ud paa et Tillæg af 6 pCt. til alle Akkorder, 5 Øre til Akkordarbejderne samt 20 Øre til timelønnede Arbejdere. Firmaet kunde ikke gaa med til nogen Forhøjelse af Akkordpriserne, men erklærede sig villig til at bøde paa særlig lav Akkordfortjeneste enten ved at sætte et større Antal i Arbejde eller ved at forbedre Materiellet, eller, hvis ingen af disse Veje medførte en højere Fortjeneste, at give et mindre Tillæg til de paagældende Akkorder. Endvidere gav Firmaet Tilsagn om at ville forhøje de timelønnede Arbejderes Timeløn, saaledes at denne kom paa Højde med de øvrige Maskinarbejderes. Forbundets Repræsentanter vilde afvente Resultatet heraf.

4) Krav om Tillæg til de bestaaende Grundtimelønninger samt til en Del daarlige Akkorder hos Thomas B. Thrige, Odense (Normalfabrikken). Man enedes om, at der gives Værktøjsuddeler Lydersen et Tillæg af 5 Øre til Timelønnen. Endvidere erklærede Firmaet sig villigt til at optage en Forhandling om en Forhøjelse af enkelte Akkorder, hvor Arbejderne har en relativ lav Gennemsnitsfortjeneste. Forbundets Repræsentanter vilde afvente Resultatet heraf.

5) Strid om Pensionsordningen hos Det lollandfalsterske Jærnbaneselskab, Maribo. — Enighed opnaaedes ikke, og Sagen vil antagelig nu blive indbragt til Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret.

Dagen efter, nemlig den 22. Juni, afholdtes atter Timandsmøde, og her behandledes følgende Sager:

1) Krav overfor De danske Cikoriefabrikker, København, om et gennemgaaende Tillæg til Timelønnen og 2 Sæt Overtrækstøj pr. Aar i Stedet for 1. — Der opnaaedes ikke Enighed om Lønkravet; derimod erklærede Fabrikken sig villig til at udlevere 2 Sæt Overtrækstøj pr. Aar.

2) Lønkrav hos Lars Jakobsen, Valby. Man enedes om, at der gives 3 Øre til Timelønninger paa 149 Øre og 4 Øre til Timelønninger paa 137 Øre.

Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. I Anledning af en Klage fra Jærnindustriens Sammenslutning over, at 3 af vore Medlemmer, som for M. P. Allerups Efterfølgere i Odense beskæftiges ved Arbejde i Aarhus, Lørdag den 9. Juni havde nedlagt Arbejdet, afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 20. Juni, hvor man enedes om, at

»Arbejdet genoptages senest Fredag Morgen.

De i Aarhus antagne Arbejdere erholder fra Arbejdets Genoptagelse et Akkordafsavnstillæg paa 25 Øre i Timen«.

Fagmøde i Roskilde. I Forbindelse med det midtsjællandske Arbejderstævne Søndag den 1. Juli afholdtes et Fagmøde for Smede og Maskinarbejdere, hvortil Afdelingen i Roskilde var Indbyder.

Der var Deltagere fra følgende Afdelinger: Helsingør, Hillerød, Frederiksværk, Lyngby og Ringsted. Som Hovedledelsens Repræsentant var mødt Sekretær Vilhelm Christensen, København.

Formanden for Roskilde Afdeling, Aug. Topp, aabnede Mødet og bød velkommen. Han gav derefter Ordet til Vilh. Christensen, som gav en Oversigt over Hovedledelsens Arbejde siden Lock-out'ens Afslutning i Foraaret 1922, og omtalte, hvorledes Arbejdsgiverne havde forsøgt at udnytte Forliget af 4. April, bl. a. ved at angribe vor Minimalløn samt de forskellige Tillæg, som vi havde ved Timelønsarbejde, Smudstillæg o. lign. Taleren omtalte Nævnskendelsen af 19. September og 12. December; den sidstnævnte Kendelse afgør Betalingen for Arbejde i 2- og 3-Holds Drift, medens den første afgør en hel Række Spørgsmaal om Tillægsbetalinger, hvorom vi ikke efter 4. April-Forliget kunde enes med Sammenslutningen.

Der udspandt sig derefter en Diskussion, hvori deltog en Række Talere fra de forskellige Byer, og der rettedes forskellige Spørgsmaal til Forbundsledelsens Repræsentant, hvilke denne paa Grund af den fremrykkede Tid ikke fik besvaret.

Mødets Deltagere samledes derefter paa Hestetorvet for under Roskilde og Ringsted Afdelingers Faner at deltage i Arbejdernes Procession gennem Byen til Forsamlingsbygningen, Fjordvilla, hvor Folketingsmand Borgbjerg talte om den politiske Situation.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Smedemester Bardino, Niels Ebbesensvej, Kristiansbjerg ved Aarhus.
3. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
4. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
5. Vognfabrikant Christensen, Varde.
6. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København. Værksted: Mygindsvej 7.
7. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
8. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
9. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
10. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.

30 Aars Jubilæum hos Formerne i Sorø.

Formerne i Sorø fejrede Lørdag den 23. Juni deres Afdelings 30-aarige Bestaaen. Selve Stiftelsesdagen er den 21. Juni.

Foruden 2 Medlemmer, der ikke mere arbejder ved Faget, var tillige Redaktøren af det socialdemokratiske Organ og Forbundets Formand indbudte til Festen. Kl. 2 Eftermiddag samledes Medlemmerne med deres Damer for at foretage en Biludflugt til Suserup Skov, hvor Afdelingens Formand, V. Christoffersen, udviklede Dagens Program, og ovennævnte Redaktør, som paa Grund af politisk Møde andet Steds ikke kunde deltage i Aftenfestlighederne, holdt en Tale, hvori han takkede Formerne for, hvad de igennem Aarene havde været for Arbejderpartiet i Sorø. Han henviste iøvrigt til en Artikel, der samme Dag fandtes i det stedlige Blad, og hvoraf det ganske tydeligt fremgik, at Formerne har været mellem de bærende Kræfter i Partibevægelsen i Sorø.

Efter at have indtaget nogle Forfriskninger returneredes der til Sorø, hvor et Festmaaltid fandt Sted i Hotel »Akselhus« Kl. 6, og ved Bordet her præsiderede Afdelingsformanden, medens Forbundets Formand holdt den egentlige Festtale. Ved Kaffebordet senere paa Aftenen talte Afdelingens Kasserer, Jacob Larsen, som har været Kasserer i over 26 Aar, om »Formerne i Sorø i gamle Dage«, ligesom forskellige af Afdelingens Medlemmer havde Ordet, og hvor et Par til Lejligheden passende Sange, derimellem naturligvis »Formernes Honnørmarsch«, blev afsunget. Alt ialt en meget stilfuld Eftermiddag og Aften.

Mellem Deltagerne var 3 af Afdelingens Stiftere, der uafbrudt har været Medlemmer. Først forannævnte Jacob Larsen, hvis Navn er nøje knyttet ikke alene til Fag- men ogsaa Partibevægelsen i Sorø og Omegn, samt P. Frølander, Afdelingens første Formand, og endelig Former Hans Flindt.

Den senere Aarrække har Formandspladsen været beklædt af en yngre Kraft, nemlig ovenfor nævnte V. Christoffersen.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	1481	Christensen, Jens Chr.	(Kbhvn. Afd.)
-	22772	Hansen, Lars Peter	(—)
-	16640	Jensen, Hans B. J. B.	(—)
-	23081	— Knud Christian	(—)
-	21803	Larsen, Otto Herluf	(—)
-	21360	Lind, Kristian	(—)
-	6785	Nielsen, Viggo	(—)
-	32049	Petersen, Poul Andr.	(Helsingør)
-	27640	Jensen, Knud Jørgen	(Horsens)
-	2759	— Carl	(Korsør)
-	15019	Andersen, Emanuel Johs.	(Randers)
-	27107	Christensen, Thorvald Nicolaj	(Anvisningsk.)

Medl. Nr. 25060, Augsburg, og Nr. 5282, Harald Christiansen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 33689 Nissen, Julius.
- 31277 Queiser, Axel Carl Brandt.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

				Sidst betalt
Nr.	8120	Christensen,	Carl Aage	31. 8.18
-	18017	Larsen,	Louis C. N.	3. 4.15
-	3298	Nielsen,	Niels Peter Daniel	7. 2.20
-	8420	—	Svend P.	13. 9.19
-	18431	Petersen,	Svend V.	23.12.11

Nyt Register.

				Sidst betalt
Nr.	6876	Barchow,	A.	6. 1.23
-	14662	Bendixen,	Laurs	11. 2.22
-	12338	Bloch,	Laurits Chr.	23. 4.21
-	515	Christensen,	Einer	10. 6.22
-	1078	—	Julius Peter	23. 4.21
-	28105	—	Niels N.	14. 5.21
-	721	Geertsen,	Anton Julius	14. 8.20
-	6444	Hansen,	Johannes Peter	3. 9.21
-	23268	Jacobsen,	Hans Chr. N.	3. 3.23
-	5176	John,	Leopold Ferdinand	26. 8.22
-	3206	Krüger,	Ludvig	17. 9.21
-	26897	Källström,	Svend Alf.	15.10.21
-	21360	Lind,	Kristian	24.12.21
-	16263	Nielsen,	Friedrich	20. 5 22
-	19661	—	Frederik V.	25. 3.22
-	33689	Nissen,	Julius	1. 7.22
-	5669	Petersen,	Erik	14. 5.21
-	31277	Queiser,	Axel Carl Brandt	27. 1.23
-	24757	Saabye,	Ludvig Vilhelm	25. 6.21
-	24357	Simonsen,	Oscar	22.10.21
-	27306	Stormfeldt,	Carl Chr. Fr.	13. 5.22
-	23364	Stuhr,	Poul Th.	14. 5.21
-	29610	Thystrup,	Laurits Chr.	27. 5.22

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
23139	Andersen, Laurids Chr....	Hvissinge	14. 5.01	Kbhvn. Afd.	2. 4.21	Kbhvn. Afd. 18	17. 3.23
32147	Bonnén, Lorentz	Bogense	19. 4.00	Odense	1. 5.19	Odense	31. 3.23
12873	Broe, A. Chr. Petersen	Skive	16. 4.76	Kbhvn. Afd. 1	16. 3.08	Kbhvn. Afd. 17	10. 3.23
18354	Bøge, Aug. Ernst Sev.	Korsør	28. 3.92	„ „ 1	30. 6.11	„ „ 14	17. 3.23
17838	Bøjlesen, Rasmus Chr. ..	Engesvang	16.10.98	Holstebro	7.11.16	Silkeborg	31. 3.23
15304	Christensen, Axel	Frederiksberg	15. 2.03	Kbhvn. Afd.	9.12.21	Kbhvn. Afd. 14	3. 3.23
1715	— Frantz Vald....	København	9. 6.94	„ „	5. 8.21	Centralafd.	3. 3.23
12065	— Holger	Hillerød	29. 6.99	Hillerød	26. 8.22	Hillerød	27. 1.23
18700	Caspersen, Jul. Vict. Alex..	København	9.12.03	Kbhvn. Afd.	17.11.22	Kbhvn. Afd. 13	10. 3.23
18600	Christiansen, Jens Peter ...	—	25.10.01	„ „	10.11.22	„ „ 9	10. 3.23
20064	Dalbro, Johs. Chr.....	Ørum Sogn	15. 7.98	„ „	25. 9.20	Vejle	24. 3.23
25741	Eyber, Carl	Frederiksberg	22.12.95	„ „	8. 4.21	Kbhvn. Afd. 12	3. 3.23
20122	Hogrebe, Svend Aage ...	København	24. 5.93	„ „ 1	5.10.12	„ „ 8	17. 3.23
27280	Hullevad, Orla Edvard...	Frederiksberg	24. 1.99	Køge	9. 4.18	„ „ 12	3. 3.23
14922	Hæggqvist, Orla A. Peter..	København	26. 6.03	Kbhvn. Afd.	25.11.21	„ „ 14	17. 3.23
11948	Jensen, Emanuel Fred..	—	9.11.88	„ „ 5	5. 3.10	„ „ 5	24. 3.23
17478	— Laurits Chr. ...	Ranum	1. 5.90	Aalborg	1.11.09	Løgstør	31. 3.23
34676	— Nicolaj Ferd...	Lønholt	6. 4.02	Hillerød	1. 8.22	Hillerød	9.12.22
26587	— Sigert A. Chr. .	Aalborg	20. 7.99	Aalborg	8.10.18	Centralafd.	3. 3.23
31347	Jørgensen, Wm. Peter Chr.	København	21. 6.00	Kbhvn. Afd.	12. 6.22	Kbhvn. Afd. 14	10. 3.23
25743	Jacobsen, Carl Edgar	—	17. 6.98	„ „ 1	17. 6.17	„ „ 13	17. 3.23
30034	Johansson, Harald Ludv...	—	17.11.00	„ „ 1	16.11.18	„ „ 14	10. 3.23
12831	Larsen, Hans Johs.	Frederiksberg	1.10.89	„ „ 1	7. 3.08	„ „ 15	25. 3.22
15760	— Holger Emil ...	Frederikshavn	24. 6.01	Frederikshavn	1. 5.21	Frederikshavn	25.11.22
19914	Lund, Adolf Chr.....	Sønderlade	4. 1.98	Kbhvn. Afd.	26. 1.23	Kbhvn. Afd. 14	10. 3.23
26318	Martens, Aage Emil.....	København	16. 5.98	„ „ 1	20. 4.18	„ „ 12	11. 3.22
14338	Munthesen, Niels.....	—	3.10.75	„ „	19. 8.22	Centralafd.	3. 2.23
30163	Møller, Peter Nic. B...	Odense	2. 1.80	„ „ 1	11. 1.19	Kbhvn. Afd. 11	24. 3.23
26061	Nielsen, Anton Marius..	København	23. 6.97	„ „ 1	23. 1.18	„ „ 12	17. 3.23
12524	— Hans Chr. Aug.	—	24. 8.93	„ „	21. 5.20	„ „ 13	17. 3.23
14438	— Henry B.....	—	19. 2.01	„ „	4.11.21	„ „ 3	17. 3.23
8355	— Niels Bosse`...	Odense	5. 2.95	Odense	24. 2.15	„ „ 5	10. 3.23
7576	— S. Chr.....	Flensborg	4.12.85	Kbhvn. Afd. 5	22. 4.05	Centralafd.	17. 2.23
31145	Olsen, Kai Holm.....	København	23. 1.99	„ „	18.11.21	Kbhvn. Afd. 15	25. 3.22
3852	Petersen, Alfred Emil....	Sørbymagle	15. 2.78	Stege	6. 4.02	Hillerød	30.12.22
5229	— Marius	Assens	4. 1.98	Kbhvn. Afd. 1	25.10.19	Kbhvn. Afd. 11	3. 3.23
18596	Pahl, Bruno C. V. J..	København	6. 7.03	„ „	10.11.22	„ „ 12	17. 3.23
18824	Rasmussen, Laurits Alfred..	Odense	26.10.88	Odense	24. 1.11	„ „ 4	3. 3.23
25710	Roesen, Rob. Aug. Erik.	Aarhus	2. 5.02	Kbhvn. Afd.	29. 4.22	„ „ 15	24. 3.23
16016	Sørensen, Carl Lauritz ...	København	25. 4.01	„ „	28. 8.20	Centralafd.	22. 4.22
12762	— S. Kjærsgaard .	Kattrup	5. 1.92	„ „	26. 6.20	Kbhvn. Afd. 12	4. 3.22
34523	Schlienz, Hermann	Esslingen	15.12.90	„ „	10. 2.23	„ „ 13	3. 3.23
20937	Schmidt, Villy Johs. Ludv.	København	24.12.02	„ „	1. 8.22	„ „ 14	10. 3.23
26383	Solberg, Peter Chr.....	—	30. 8.01	„ „	15. 9.22	„ „ 18	10. 3.23
34220	Steentoft, Ove	Horsens	16.10.98	Odense	2. 4.22	Odense	5. 8.22
17446	Søderlund, Carl Aage H...	Odense	12. 6.95	—	5.11.14	—	4.11.22
8803	Theil, Hans Fuglede K.	Køge	17. 1.01	Kbhvn. Afd.	17. 4.20	Kbhvn. Afd. 18	24. 3.23
3786	Thomsen, Jens Peder	Gadstrup	7. 5.82	Roskilde	18. 1.02	Centralafd.	10. 2.23
10153	Topp, Poul	København	7.10.02	Kbhvn. Afd.	30. 9.21	Kbhvn. Afd. 14	10. 3.23
2368	Tørnqvist, Gustav.....	—	2.11.92	„ „ 1	20. 1.12	„ „ 11	10. 3.23
28696	Waldmann, Ejnar Chr.....	Horsens	24. 4.00	Horsens	2. 8.18	„ „ 14	3. 3.23
228	Villadsen, Villads Peter ..	Volstrup	8. 1.72	Kbhvn. Afd. 1	28. 6.19	„ „ 17	17. 3.23
1755	Zierau, Reinhold Aug. .	Kolding	19. 5.96	Haderslev	31. 1.15	„ „ 5	10. 3.23

Nu skal de sættes ud!

For Arbejderne og deres Organisationer har de sidste Aar været *Mørkeaar.*

Bekymringer af enhver Art har dynget sig op om Arbejderhjemmene, medens Arbejdsgiverne har søgt at udnytte Nødstilstanden i Arbejderkredse til at kaste Arbejderne tilbage fra de erobrede Fremskridt.

Samtidig har

Regeringen, der tæller Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. Langkjær, blandt sine Partifæller,

med en enestaaende Brutalitet væltet Byrde efter Byrde paa de segnefærdige Arbejderhjem.

Vi skal huske, Kammerater, at den nuværende Regering og dens Partier har ladet Daleren springe lystigt til *Militærvæsenet* og *Hoffet,* har væltet *nye store Toldskatter* over paa den store Befolkning og har været ganske *uvillig* til at interessere sig for vor hjemlige *Industri,* samtidig med at den paa den mest vilkaarlige og ubarmhjertige Maade har slaaet ned paa *Arbejdsløshedsunderstøttelsen,* har knebet paa Skillingen overfor de *gamle* og overfor *Enkerne* med Børn og har skaaret ned paa *den sociale Lovgivning* og *Lønningerne* til Statens Arbejdere.

Denne Politik har ikke været tilfældig. Den har heller ikke været nødvendig, fordi alle Sunde var lukkede. Men denne

udprægede Overklassepolitik

er ført med velberaad Hu af de to Regeringspartier.

Vi véd, at en saadan Politik *aldrig* var blevet ført, dersom Arbejderklassens eget Parti, *Socialdemokratiet,* havde haft Indflydelse paa Regeringsmagten og Administrationen.

Vi har lært, at det er af den største Betydning for Arbejderhjemmenes Livsvilkaar, *hvem der er i Besiddelse af den politiske Magt!*

I Foraaret 1924 eller senest i September 1924 kommer

næste Folketingsvalg.

Saa har vi Lejlighed til *Opgør* med det nuværende Regeringssystem.

Lad da *os* en Gang give Rollen som *Lock-out-Herrer!*

Lad os gøre næste Valg til en *storstilet »Udsættelsesforretning«,* der sætter saa mange af Regeringens Tilhængere ud af Folketinget, at Regeringen er færdig, naar Valgdagens Stemmer er talt op!

Det er intet uoverkommeligt Arbejde. Det gælder blot om, at *vi vil!*

Vær da alle med i Forberedelserne. Yd jert *Bidrag til Socialdemokratiets Valgfond.* Giv efter Evne, men køb mindst *ét Mærke à 50 Øre.* Sæt Partiet i Stand til i den kommende Vinter at føre den socialistiske Agitation ud i de fjerneste Sogne.

Da vil vi næste Valgdag kunne sige:

Lyst for — mørkt bag!

Men husk:

Det afhænger af Dig selv!

Teknologisk Institut.

Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation og Skattevæsenet.

I denne Tid modtager mangen Skatteyder en høflig Meddelelse fra Skattevæsenet om, at hans Selvangivelse ikke er taget til Følge, men at Indtægten er forhøjet til saa og saa meget, Formuen ligeledes, og at Skatteyderen, hvis han ikke vil anerkende denne Ansættelse, maa møde frem med Bevisligheder, der godtgør Rigtigheden af hans Paastand.

Vi har Erfaring for, at mangen Haandværker ikke har sine Bøger saadan i Orden, saa han — i hvert Fald ikke uden sagkyndig Hjælp — kan fremskaffe det nødvendige Bevismateriale og derfor ofte vælger at finde sig i Skattevæsenets Afgørelse, selv om han i Stilhed knytter Hænderne, fordi han véd med sig selv, at han ikke har de Indtægter og den Formue, han sættes i Skat til.

Som Følge heraf gør vi opmærksom paa, at *Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation for en yderst rimelig Betaling hjælper Haandværkeren og den mindre Industri med Ordningen af saadanne Skattesager,* opstiller Driftsregnskab og Status, saaledes som Skattevæsenet forlanger, ja — om nødvendigt — laver Aarsregnskabet fra Grunden af.

Samtidig gør vi opmærksom paa de Bestemmelser, der findes i de nugældende Skattelove, hvorefter enhver Bogføringspligtig sammen med Selvangivelsen skal indsende Driftsregnskab og Status og kan idømmes Dagsmulkt, hvis dette ikke efterkommes.

Vi vil derfor tilraade alle, der ikke har deres Bøger i fuldstændig Orden: Henvend Dem paa Teknologisk Institut, Bogføringskonsultationen (Telefon Central 8760, Lokal 25) mundtlig eller skriftlig og *faa Deres Bogføring bragt i Orden nu* og *vent ikke hermed* til Tiden for Indsendelsen af den nye Skattebillet kommer.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 10 AUGUST 1923 9. Aarg.

Overenskomstforlængelsen.

Det til Organisationerne udsendte Forslag om paa nærmere angivne Betingelser at forlænge de indenfor Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark bestaaende Overenskomster paa 1 Aar fra deres Udløbsdato er vedtaget. Forslaget udsendtes under 1. August, og den 10. var Afstemningen i Organisationerne tilendebragt, og Resultatet, som mere detailleret kan læses andet Steds i Bladet, udviste gennemgaaende godt og vel $^2/_3$ Majoritet for Forslaget, lidt større i Formerforbundet end i Smedeforbundet. Specialarbejderne vedtog Forslaget paa et Repræsentantskabsmøde, saa man kan vist gaa ud fra, at Beslutningen var saa temmelig enstemmig. Hos Metaltrykkerne var der 68 Stemmer for og 27 imod af et Medlemstal paa 126, og hos Sliberne var der 127 for og 9 imod af et Medlemstal paa 247.

Der har beklageligvis enkelte Steder omkring i Landet været Tvivl med Hensyn til Augustreguleringen, saa vidt vi kan skønne nærmest paa Foranledning af, hvad der er fremkommet i Dagspressen, gaaende ud paa, at hvor Overenskomsterne forlængedes, skulde der ikke finde nogen Augustregulering Sted. Dette er jo rigtigt nok, men vort Forslag gik jo paa dette Punkt ud paa i Modsætning til April-Forliget, at der skulde finde Augustregulering Sted, og naar nærværende Blad udgaar, har den forlængst fundet Sted paa Basis af den vedtagne Overenskomst, og vi tror, at saavel Resultat som Fremgangsmaade baade praktisk og teoretisk er korrekt.

Vi finder iøvrigt, at der er Grund til at takke Medlemmerne for deres Tilslutning til det udsendte Forslag. Vi ved, at der er mange Vanskeligheder forbundet med Urafstemningen, men unægtelig maa det siges, at er der noget Sted, hvor Urafstemning er paa sin Plads, saa er det i et Tilfælde som nærværende, hvor Medlemmerne uden Fare for, at der gaar noget i Stykker, frit kan beslutte og derved paatage sig et Ansvar, som for saa vidt maa blive deres, som Følgerne af den fattede Beslutning skal bæres af dem — dette i Modsætning til de Tilfælde, hvor en Urafstemning kan betyde en Svækkelse af Organisationernes Manøvredygtighed, og hvor der i en Hast baade maa kunne besluttes og handles under Hensyn til Modstandernes mere eller mindre farlige Manøvrer.

Men naar vi saa ser paa selve Resultatet, som altsaa hviler paa et solidt Grundlag, tilvejebragt ved en overvejende Majoritet, saa skal det nærmere paavises her, at alt talte for en Overenskomstforlængelse, medens det vilde være umuligt at finde virkelige plausible Argumenter derimod.

For det første befinder vi os i en Tilstand, hvor større eller almindelige Fremstød i vore Lønninger uden om Statens Pristal maa anses for at være udelukkede. Hvad Lønningerne angaar, maa vi, fraset hvad Pristallet kan give, for Tiden have den absolute Opgave at værne om, hvad vi har.

Og hvad Risikomomentet angaar, saa har dette som altid gjort en Del betænkelige, men vi maa hævde, at der ikke var Grundlag for nogen Frygt i Retning af, at vi skulde faa forspildt nogen Chance ved at

binde os for 1 Aar yderligere til de almindelige Overenskomster. Den Fare, der ligger i, at Kronen kan gaa ned og Priserne mere eller mindre tilsvarende op, maa anses for fuldkommen afbalanceret ved, at vi støtter os til Statens Pristal i alt Fald 1 Aar endnu.

Men dertil kommer unægtelig en Hovedfaktor, det er Fornyelsen af de prøvede Bestemmelser i vore Overenskomster, som giver os Adgang til indenfor Rimelighedens Grænser at stille Lønkrav, hvor Misforhold maatte vise sig at være til Stede. Tidernes Ugunst og Sammenbrud her eller der af enkelte Virksomheder kan naturligvis føre til, at Lønningerne enkelte Steder en Overgang viser stærke Tendenser til at gaa ned, fordi den forhaandenværende Arbejdsmængde er for ringe til at sætte den fornødne Fart i Produktionen. Her behøver man taktisk set ikke at nære nogen Frygt. Det noget ejendommelige Intermezzo med Strejke- og Lock-out-Varsler midt under den hele iøvrigt fredelige Aktion, som er resulteret i Tillæg saavel til Timeløn som til Akkorder for den overvejende Del af Former- og Støberiarbejderforbundets Medlemmer fra de 12 Virksomheder, der var interesseret i disse Lønsager, er et godt Bevis paa, hvorledes vi tager og kan tage saadanne Sager og behandle saadanne Forhold ud fra gode Realitetsgrunde, ogsaa medens der iøvrigt bestaar Overenskomster med almindelige Bestemmelser.

Men saa var der Forslagets Bestemmelse om Værkstedsprislisternes Opsigelighed, der maa betragtes som en Overgangsbestemmelse, der fører bort fra Forliget af 4. April i Fjor og gaar over til, hvad vi tidligere har kendt og befundet os vel ved, nemlig at Priskuranterne i det store og hele er lokale Spørgsmaal, hvorved Akkordpriserne periodisk kan tages op til Revision, naar Tiden er inde. Værkstedsprislisterne egner sig i Praksis ingenlunde for generel Behandling, tværtimod, ifølge deres Natur kræver de fra Tid til anden lokal Behandling og Revision.

Og saa er der det vigtige Spørgsmaal om Minimallønnen hos de Organisationer, hvor vi har en saadan allerede nu. Naturligvis kunde man have forlænget Overenskomsten uden at røre herved, og vi vilde for alt i Verden ikke ind paa en Specialisering, saaledes som man kender det i Sverige, hvor der findes 6 forskellige Minimallønsatser indenfor de enkelte Fag. Mindstelønnen maa stadig være det strategiske Punkt, som hverken maa eller kan blive nogen egentlig Norm for, hvad der i Virkeligheden skal betales, men vi har den Interesse, som vi tror egentlig ogsaa i væsentlig Grad er Arbejdsgivernes — set organisationsmæssigt, at der findes et saadant strategisk Punkt, hvorunder man ude omkring i Smaabyerne ikke kan komme, og forresten gælder dette ogsaa i enkelte større Byer, hvor en større Prisbillighed paa Livsfornødenhederne afgiver et vist Grundlag for Forsøg paa at trykke Lønningerne ned, og hvor adskillige af vore Standsfæller til Tider ogsaa under Trykket af den forhaandenværende Arbejdsløshed gaar i Arbejde til en hvilken som helst Løn, for saa bagefter, naar de er kommet indenfor, at rejse Lønkrav og vælte Ansvaret over paa Organisationen. Her er de vedtagne 95 Øre, som er Minimum for Timelønsarbejde (ogsaa for Ungsvende), ikke uden Værdi, og Værdien vil vi uden Risiko kunne maale, naar Aaret er omme og vi ser, hvorledes Forholdene har artet sig. Jøvrigt hviler vi nu som altid paa, at naar en ny Svend tages i Arbejde paa et Værksted, saa skal han have en Løn, der svarer til, hvad der iøvrigt betales paa det paagældende Værksted, herunder naturligvis ogsaa en Løn, der tager Hensyn til Vedkommendes personlige Kvalifikationer.

Man vil nu maaske sige: Ja, men det havde dog været godt, om vi ogsaa havde fastsat en højere Mindstetøn for Akkordarbejderne. Vi agter ikke at bestride, at dette kan være rigtigt, men vi vil dog hævde, at det kan være Tvivl underkastet; i det store og hele mangler vi ikke Garanti med Hensyn til Akkordarbejdet, hvor Timelønnen kun er Forskud paa Fortjenesten, og hvor Timelønnen i Praksis er garanteret i alle de Tilfælde, hvor der er Mening i at forlange den garanteret. Kun hvor der er faste Akkordpriskuranter, garanterede af Organisationerne, eller hvor en eller flere Arbejdere af egen fri Villie indgaar paa at udføre et Arbejde i Akkord, og hvor Forudsætningerne herfor ikke forandres eller forringes af Arbejdsgiverne (Septemberforligets Punkt 4), maa man hævde, at saa gælder de aftalte Priser, og en Arbejder kan ikke med Forsæt trække Arbejdet ud og derved eventuelt opnaa en Betaling udover de fastlagte Priser eller Aftaler.

I alt dette er der intet nyt, men af og til maa de iøvrigt kendte Retsregler opfriskes og fremdrages, saa at ingen kan være i Tvivl om, hvorledes deres Retsstilling er under Arbejdets Gang og under det daglige Livs Forhold. Vore Medlemmer mangler ikke Støttepunkter i saa Henseende, og findes der en Arbejdsgiver, som ikke vil respektere de almindelig gældende Regler og Grundsætninger, saa er Organisationen til for at træde til og skaffe enhver sin Ret.

Men naar vi nu paastaar under det allerede om-

talte, at alt maatte tale for en Forlængelse af Overenskomsten paa 1 Aar, saa er der endnu et meget væsentligt Punkt, som taler for den nævnte Forlængelse, og dette er Spørgsmaalet om 8 Timersdagen, og alt hvad der i det sidste halve Aars Tid specielt er hvirvlet op af Støv om denne Sag. Nu er i alt Fald vore Overenskomster forlængede ogsaa hvad 8 Timersdagens Fastlæggelse angaar. Ganske vist kan man jo sige, at dette ikke hindrer Hovedorganisationerne i at enes om en anden Arbejdstid, men her er der næppe nogen Fare. Vi tror ikke, at Arbejdsgiverforeningen vil have Mulighed for trods al den Støj, der har været om denne Sag, at kræve og gennemføre en Forlængelse af Arbejdstiden. Det viser sig jo nemlig stadig overalt, at Industrien har uhyre vanskeligt ved at skaffe Beskæftigelse til den forhaandenværende Arbejdskraft, hvad der jo faktisk maa siges at være en Falliterklæring for det raadende økonomiske System. De storsvenske Jærnbrugsdirektører opnaaede jo da heller ikke at faa realiseret deres skønne Planer om en Arbejdstid paa indtil 56 Timer; herom vil der kunne læses i en følgende Artikel, og unægtelig har dette efter vor Mening styrket vort Forsvar for 8 Timersdagen i de nordiske Lande paa en ret afgørende Maade.

Under alle Omstændigheder kan der ikke i vort Fag alene rejses noget Spørgsmaal om Arbejdstidens Forlængelse i den kommende Overenskomstperiode, og skulde der iøvrigt ad Hovedorganisationsvejen dukke Spørgsmaal op vil vi have den bedst mulige Position for sammen med hele den øvrige Arbejderstand at kunne værne om den indførte Normalarbejdsdag, som det kostede sine 30 Aars Kamp at gennemføre.

Der kunde nævnes adskilligt endnu, som talte til Fordel for en Overenskomstforlængelse, men det anførte maa være tilstrækkeligt, og den vedtagne Overenskomst styrker for det kommende Aar vor Basis for at hævde vor Lønstandard og bevare Arbejdsforholdene i et saadant Niveau, at vi med fuld Fortrøstning kan tage fat paa vort Arbejde i alle dets Afskygninger. Produktionens Befordring er en nødvendig Betingelse ogsaa for Arbejdernes Eksistens, og ogsaa her er der skabt Betingelser for, at vore Organisationer kan beskæftige sig med Fredens Gerning. Konflikt kan ganske vist opstaa naar som helst, ingen har Fred længere, end ens Nabo vil, men vore Organisationer er og skal være vore Medlemmers Værn imod ubehagelige Overraskelser, og den vedtagne Forlængelse vil sikkert virke dæmpende paa Konfliktsstoffet.

Afslutning paa Konflikten i den svenske Jærnværksindustri.

En af de mest haardnakkede sociale Kampe, som er ført mellem svenske Arbejdsgivere og Arbejdere, har nu faaet sin Afslutning, og vort svenske Broderforbund, »Metallindustriarbetareförbundet«, tilskriver os følgende:

»Den 6 Maaneder lange Jærnværkskonflikt i Sverige er nu tilende, og Opgørelse er sket, og Resultatet indebærer i sig en saa godt som fuldstændig Sejr for Arbejderne.

Helt naturligt er vi i vort Forbund glade over det gode Resultat, saa meget mere som vi har opnaaet paa effektiv Maade at opgøre Mellemregningen med de stivnakkede svenske Jærnværksejere.

I Forbindelse hermed takker vi de danske Kolleger for, hvad de har ydet os af Hjælp under denne særlig haardnakkede Konflikt.«

Det turde være unødvendigt at tilføje, at vi her i Danmark kun føler Glæde ved at støtte vore svenske Standsfæller. Vi er vidende om, at den Part, som er i Stand til at yde Hjælpen, altid er den gunstigst stillede, og naar dertil saa kommer, som i nærværende Tilfælde, at vi er i Stand til at notere et godt Resultat for de Standpunkter, som ogsaa er vore, saa bliver Glæden mangedoblet, og dette har jo ikke alene sin Grund i kammeratlige Sympatier, men ogsaa deri, at vi ser vore egne Interesser varetagne paa storslaaet og glimrende Maade. Altsaa: Vor Lykønskning til vore svenske Kammerater.

* * *

Iøvrigt skrives der følgende Redegørelse til os, som vi gengiver i Oversættelse fra svensk, idet vi bemærker, at der i denne Konflikt var indbefattet 1100 Formere og iøvrigt 11.000 Metalarbejdere:

I Begyndelsen af Januar Maaned d. A. udsendte det svenske Jærnværksforbund Direktiver til sine Medlemmer om, at de i Spørgsmaalet om Arbejdstiden ved Valseværkerne ved 2-Skift skulde indføre saakaldt kontinuerlig Drift, d. v. s. Arbejdet skulde paabegyndes Mandag Morgen og fortsættes vekslende med 8 Timers Arbejde og 8 Timers Hvile til Fredag, hvorefter Værket skulde staa stille til næste Mandag Morgen. Anledningen til denne Foranstaltning motiveredes officielt med, at man derigennem vilde søge at indføre dels Brændselsbesparing og dels bedre Jærn- og Staalkvalitet.

Arbejderne paa deres Side fordrede Bibeholdelsen af en saadan Arbejdstidsinddeling, at der ved Arbejde i 2-Skift blev et Ophold om Natten paa mellem 6 og 8 Timer, under hvilket nødvendige Reparationer og Omstillingsarbejder kunde udføres af et saakaldt Ekstrahold. Man formente paa Arbejdersiden, at Arbejdsgivernes Fordring om kontinuerlig Drift ogsaa beroede paa, at man, naar de 48 Timer i Overensstemmelse med den gældende Lov var fuldført, derefter vilde indsætte

det tilladte Overtidsarbejde, og man kunde muligvis ogsaa opnaa visse Dispensationer fra Loven, hvorigennem Arbejdstiden skulde kunne forlænges op til 56 Timer pr. Uge.

Ved Martinværkerne — Staalovnene — fordrede Arbejdsgiverne ogsaa kontinuerlig Drift, hvilket for Arbejderne betød en 56 Timers Arbejdsuge, og Driften fortsattes ogsaa paa Søn- og Helligdage. Arbejdsgiverne støttede sig her paa et af det saakaldte Arbejdsraad givet Tilsagn om Udstrækning af Arbejdstiden for Arbejderne ved Martinværkerne.

Da disse Direktiver af Jærnværksforbundet i Januar Maaned udarbejdedes, besluttede Jærnbrugsarbejderne med deres Forbunds Støtte ikke at godkende det saaledes foretagne, men derimod fortsætte den gamle Arbejdstid, hvilket for Valseværkerne indebar, hvad man kalder diskontinuerlig Drift, med Ophold om Natten, d. v. s. 8 Timers Arbejde og 16 Timers Hvile pr. Døgn, samt for Martinværkerne Stilstand paa Søn- og Helligdage. Da Jærnværksarbejderne paa denne Maade fortsatte den gamle Arbejdstid, blev de alle den 29. Januar lockoutede af Jærnværksforbundet.

Jærnværksforbundet havde samtidig med Direktiverne om Arbejdstiden paabudt en meget vidtgaaende generel Lønreduktion.

I den Tid, Jærnværkskonflikten har varet, er der gjort flere Forsøg fra Statens Forligsmands Side paa at bilægge den, men Arbejdsgiverne har ensidig holdt paa sine Direktiver, som Arbejderne lige saa konsekvent har vægret sig ved at godkende.

Til Tvistens Løsning nedsatte Regeringen for nogle Maaneder siden en Forligskommission, bestaaende af den forud særskilt udnævnte Forligsmand, Direktør Allan Cederborg i Stockholm, tillige med forhenværende Forligsmand, Landshøvding S. H. Kvarnzelius, samt Forligsmand A. Wijkmann. Denne Kommissions Forsøg paa at løse Konflikten blev fuldkommen resultatløst, og da Stagnationen indenfor Jærnværksindustrien begyndte at medføre en over hele Landet mærkbar Materialemangel, som særlig truede Værkstedsindustrien, blev der gjort et nyt Forsøg, hvorved Kommissionen bemyndigedes til at indkalde yderligere 2 saakaldte sagkyndige, som blev forhenværende Statsraad Hermann Lindkvist (den svenske Landsorganisations tidligere Formand) samt Ingeniør Karl Berg.

Denne Kommission stillede medio Juli et Forligsforslag, i hvilket man i saavel Løn- som andre Spørgsmaal imødekom Arbejdersidens Krav, men i det svære Spørgsmaal om Arbejdstiden søgte man at faa den endelige Afgørelse fastlagt gennem Voldgift. Dette Forslag vedtoges af Arbejdsgiverne, men forkastedes af Arbejderne, mest paa Grund af det nævnte Voldgiftsforslag.

Ved de Forhandlinger, som derefter optoges, var Spændingen naturligvis ganske stærk, og sluttelig fremkom Kommissionen med Hensyn til Arbejdstidsspørgsmaalet med et nyt Forslag, gaaende ud paa, at der om Arbejdstiden og dens Fordeling skulde optages lokale Forhandlinger paa hver Plads, og hvis disse ikke førte til Resultat, skulde den Arbejdstid blive gældende, som var raadende før Lock-out'ens Ikrafttræden. Dette godkendtes af Parterne. Overenskomsten blev underskrevet, og Arbejdet genoptoges i sin fulde Udstrækning fra og med Mandag den 6. August.

Gennem denne Konflikt har nu Jærnværksarbejderne helt tilbageslaaet alle Jærnværksforbundets Lock-out-Direktiver. Nogen Forringelse med Hensyn til Arbejdstiden har Ejerne ikke naaet. Saavel Valseværkernes som Martinværkernes Arbejdere er garanteret 48 Timers Arbejdsuge, og i visse Tilfælde skal der, naar Arbejdet ved Martinværkerne nødvendigvis maa holdes i Gang over Søndagen, indsættes 4 Skiftehold, hvorved Arbejdstiden vil blive 42 Timer pr. Uge.

Minimallønnen for Jærnværksarbejderne er i denne Overenskomst fastsat til for Fagarbejdere respektive 77 og 72 Øre samt for Arbejdsmænd 63 Øre pr. Time. Hele den sidste Lønreduktion tages tilbage, og disse Lønninger gælder tillige med det forud fastsatte Børnebidrag til Udgangen af dette Aar.

I dette Aar skal lokalt optages Forhandlinger med samtlige Jærnværker om nye Akkordprislister, som da skal være gældende fra og med den næstkommende 1. Januar, og i de Tilfælde, hvor man ikke lokalt kan enes, henvises tilbageværende Stridsspørgsmaal til nye Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne.

Jærnbrugsarbejderne har ligeledes i denne Overenskomst erholdt 4 Dages Sommerferie og Erstatning herfor med 32 Arbejdstimer.

Overenskomsten indeholder ogsaa, at de Naturalydelser, som tilsikres Jærnværksarbejderne, saasom billigere Husleje, Mælk, Brændsel, Kartoffelland o. s. v., skal fastsættes i Overenskomsten mellem Arbejdere og Arbejdsgivere. I de Tilfælde, hvor Forhøjelse af Priserne paa disse Ydelser forekommer, skal Lønnen højnes i tilsvarende Grad.

Arbejdsgiverne har under Forhandlingerne søgt i Overenskomsten at faa indført saadanne Bestemmelser, som skulde gøre det muligt for dem at faa samtlige Formænd til at udtræde af Arbejdernes Organisationer. Ogsaa dette tilbagevistes, og Antallet af Formænd, som skulde være Arbejdsgivernes specielle Repræsentanter og saaledes ikke tilhøre Arbejdernes Fagorganisationer, er fastsat til 2 pCt. af Arbejdsstyrken.

Overenskomsten gælder til og med Udgangen af Aaret 1924 med 3 Maaneders gensidig Opsigelsesfrist.

— — Det er en lang og haard Kamp, som de svenske Jærnværksarbejdere her har ført. Lock-out'en begyndte som allerede nævnt den 29. Januar og varede til den 6. August. Denne Strid maa ogsaa ses som et Led i de svenske Arbejderes Kamp mod den svenske Arbejdsgiverforenings Forsøg paa at benytte sig af Krisetiden og den store Arbejdsløshed til at presse Lønningerne ned og forringe Overenskomsterne.

Svensk Arbejdsgiverforening begyndte i Januar i Aar et Angreb over hele Linien. Striden begyndte indenfor Papirmasseindustrien og Savværkerne og udviklede sig senere til Bygningsmaterialeindustrien. I samtlige Industrier blev dog Arbejdsgivernes Forsøg tilbagevist, ligesaa indenfor den mekaniske Værktøjsindustri, hvor Overenskomst blev truffet, efter at Arbejderne paa nogle Pladser

havde nedlagt Arbejdet og angrebet Værkstedsforeningen. Opgørelsen indenfor Værkstedsindustrien blev ogsaa efter Forholdene god, og man maa gaa ud fra, at Arbejdsgiverforeningen har søgt saa langt det var muligt at støtte Jærnværksejerne som værende de sidste paa Skansen. Nu blev ogsaa de i dette Tilfælde slaaet tilbage, hvorefter man kan sige, at den svenske Arbejdsgiverorganisation er blevet fuldstændig slaaet og har maattet opgive sin Position over hele Linien. De svenske Jærnværksarbejdere og deres Organisation, Metallindustriarbetareförbundet, har ogsaa al Anledning til at glæde sig over den gennemkæmpede Konflikts Resultat.

Et Jubel-Aar for Danmarks Smede og Maskinarbejdere.

Den 20. August er det 35 Aar siden, at det første Delegeretmøde for Smede og Maskinarbejdere i Danmark blev afholdt i vor gamle, minderige Forsamlingsbygning i Rømersgade 22, København. Til dette Møde havde det saakaldte Smede- og Maskinarbejderforbund i København sendt 3 Delegerede, Valdemar Olsen, F. Hurop og N. P. Nielsen, den københavnske Klejnsmedesvendeforening, som var dannet i 1887, var repræsenteret ved Sofus Olsen, Helsingør Afdeling ved F. Weber, Aalborg Afdeling ved Harald Petersen, Randers Afdeling ved Charles Møller og Aarhus Afdeling ved Elias Petersen.

Forbundet startedes med en Hovedbestyrelse paa 5 Medlemmer og med nuværende Folketingsmand paa Falster, Vald. Olsen, som Forretningsfører. Forbundet kom til at omfatte 1008 Medlemmer, og dette Tal var efter et Aars Forløb forøget til 1010. Først hen i Midten af Halvfemserne blev der Tale om en virkelig Stigning, ikke mindst foranlediget ved Lock-out'en i Aarhus i 1895 og Helsingør 1896; men navnlig den første landsomfattende Smedelock-out i 1897 drev Medlemstallet meget stærkt op, saaledes at vi i 1898 havde naaet et Medlemstal paa 6728. I 1913 var Medlemstallet naaet til 12.204.

Deltagerne i den nys afholdte Kongres mindedes Forbundets 35-aarige Bestaaen ved et lille Glas Punsch ved Kongressens Afslutning, hvor der blev afsunget en af V. Walther affattet gemytlig Sang, og hvor der holdtes Taler, specielt af Formanden og Gæsterne.

Det er altsaa nu 10 Aar siden, vi fejrede vor 25-aarige Bestaaen ved den bekendte, landsomfattende, minderige Fest, hvis Midtpunkt var Kongens Have i København, men hvor Gæsterne efter Hovedfesten om Mandagen deltog i et fortsat festligt Samvær med forskellige Besøg paa Arbejdernes kooperative Foretagender, hos Burmeister & Wain, og med en Afslutningsfest i Tivoli, hvorefter Deltagerne befordredes hjem til Landets forskellige Egne med Ekstratog, som vakte almindelig Opmærksomhed.

— Smedenes Organisations Historie maa vel nok ses som et Led i den samlede Arbejderbevægelse, hjemme saavel som internationalt, men der er dog ingen Tvivl om, at vi som det største af Haandværksfagene har haft en overmaade stor Betydning ved Hævdelse af en vis Standard med Hensyn til Arbejderbevægelsens Maal og Midler. Af Alder er Smedenes Organisation saa temmelig ens med alle de øvrige Arbejderorganisationer, men omkring 1895 og 1897, hvor der viste sig nogen Opgang i Jærn- og Metalindustrien, kom det til større og større Kampe med de hensynsløse Fabrikanter og Industririddere, som dengang ledede Arbejdsgiverne, nærmest efter preussisk Aand, hvorefter det ikke kunde tillades Arbejderne at have nogen Art Indflydelse paa Arbejdsforholdene, i alt Fald ikke en Indflydelse, der forhindrede Storfabrikanterne i at være de absolute Eneherskere.

Disse Teorier maa dog nærmest siges at have kulmineret med Lock-out'en i 1899, altsaa for snart 25 Aar siden, thi allerede Aaret efter slog vort Forbund igennem med de første kollektive Aftaler, som betegnede et stort Skridt fremad paa Vejen henimod Arbejdernes Meddelagtighed i Ansvaret for Industriens Ledelse og Fremdrift.

Før den Tid var der ingen Overenskomster med den egentlige Fabriksindustri; kun i Smaahaandværket kunde de enkelte Mestre drives til at slutte nogle ret primitive Aftaler, hvor det stadige Onkvæd var en Mindsteløn paa 30 Øre i Timen, der samtidig ifølge Forholdenes Natur ogsaa for det meste var Normalløn, men først efter Gennemførelsen af den ensartede strategiske Minimalløn, som baseredes paa en Kongresvedtagelse i Foraaret 1899, lykkedes det at skabe Grundlag for en systematisk Udvikling af vore kendte Lønprincipper. De første Aar gik det ganske vist smaat, men navnlig fra Tidspunktet omkring 1904—05 toges der fat paa en systematisk Højnelse af Lønnen for Fagets ældre og dygtigere Arbejdere, alt imens Minimallønnen med nogenlunde korte Mellemrum forhøjedes i en passende Afstand fra den til enhver Tid raadende Standard for Gennemsnitsløn og Gennemsnitsfortjeneste, og efterhaanden lykkedes det at placere Smede- og Maskinfaget imellem de bedst lønnede Arbejdere her i Landet, og heri ligger der en absolut Ændring fra Tiden i Firserne og Halvfemserne, hvor Smedene i al Almindelighed regnedes for hørende til de slettest lønnede af alle.

Da vi samledes til Fest i 1913, blev det tydeligere end nogensinde før manifesteret, at Smedene var i Stand til at optræde samlet i en Grad, som det næppe lod sig gøre i noget andet Fag af lignende Omfang. Festen blev uforglemmelig og af en overmaade stor Virkning, og vi forudsætter, at Kollegerne i stort Tal ved denne Lejlighed vil kaste et Blik i det Festskrift, som hvert af Medlemmerne dengang modtog, for at mindes et og andet Karaktertræk fra den første 25-aarige Periode.

De 10 Aar ydeligere er for kort en Tid til paany at gøre en stor Fest, men i Tankerne vil vi mindes den forløbne Tid og vor herlige 25 Aars Fest, og nu, da vort Forbunds Medlemstal er vokset til over 22.000, vil vi samtidig tænke tilbage paa de svære Krigsaar fra

1914 og Krigskonjunkturernes Kulmination, som har givet os mangen haard Nød at knække, og er end alt ikke gaaet saa godt, som vi kunde have ønsket det, har vi end maattet tage imod Lønreduktioner, som vi syntes var større end Retfærdighed og Rimelighed bød, saa har vi dog bevaret en Standard og en Organisation, hvor vi har Mulighed for til enhver Tid at tage Skridt frem, hvor vi har maattet lade os trykke Skridt tilbage. Ingensinde har Sammenholdet og Samfølelsen været større end nu, derpaa var vor sidste Kongres ikke mindst et afgørende Bevis, bekræftet igennem, hvad der siden er foregaaet. Vi har derfor Ret til at glæde os ved den forløbne Tid og give hinanden Haandslag paa, at i den Tid, som kommer, skal ingen kunne splitte de fremaddrivende Kræfter, der er de bærende indenfor vor store Sammenslutning, altid parat til Samarbejde med andre Arbejdere, altid parat til Hjælp og Støtte for andre, men ogsaa parat til at varetage vore egne faglige Interesser paa den Maade, som er til størst mulig Gavn for Faget og dets Udøvere som Helhed.

Smede- og Maskinarbejderne i København fejrer Organisationens 50 Aars Jubilæum.

Umiddelbart efter, at 35 Aarsdagen er oprundet for Stiftelsen af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, kommer 50 Aarsdagen for det første Forsøg paa at danne en Smede- og Maskinarbejderorganisation, som fik Navnet »Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening af 1873«. Denne Forenings Navn forandredes som bekendt senere hen til »Smede- og Maskinarbejdernes Forbund«, hvad der i og for sig ligesom var lidt misvisende, efterat denne vor gamle Moderforening jo faktisk havde været primus motor med Hensyn til Starten af Landsforbundet i 1888. Dette kan dog vist i al Almindelighed siges at have været uden Betydning, Smedene hængte sig ikke saa meget i Formsspørgsmaal; for dem betød det hele Fagforeningen, den kammeratlige, solidariske Sammenslutning, der blev det fælles Vaaben overfor Tidernes onde Kaar og nedtrykkende Magter.

I denne Henseende løber Smede- og Maskinarbejdernes Historie parallelt med de fleste af Fagenes Organisationer herhjemme, hvis Oprindelse er »Internationale«s Opdukken og de dermed i Forbindelse staaende politiske Kampe, leveret af de næsten værgeløse københavnske Arbejdere.

Her som i andre Lande stod Arbejderne, det efterhaanden fremvoksende Industriproletariat, nærmest som en foragtet Kaste, som i bedste Fald behandledes som et nødvendigt Onde, hvis Tilstedeværelse man maatte finde sig i, naar det skulde lykkes at fremelske nogen Industri, og om nogen egentlig Indflydelse paa Arbejdsforholdene var der i en lang Række af Aar ikke Tale. Der kunde vel hist og her vindes en lille øjeblikkelig Sejr, som i Reglen efterfulgtes af tilsvarende Nederlag, og selv i 1885, da Smedene i Hovedstaden for første Gang forsøgte et almindeligt Fremstød, blev det ikke til nogen Sejr, skønt Bønderne og Landboerne, der i det hele taget dengang nærmest var ligesaa forarmede som Byarbejderne, hvad de meget vel forstod, kraftigt støttede Smedenes københavnske Aktion paa forskellig Maade. Man ønskede inderligt, at Industriherrerne og den herskende Embedsstand skulde knækkes, saaledes at Underklasserne i By og Land kunde komme til at rejse sig til Varetagelse af deres Interesser. Det er i denne Forbindelse interessant at mindes, at den nuværende Statsminister, Niels Thomasius Neergaard, i 1884 skrev Artikler i Smedenes Fagblad om engelske Arbejderforhold med tydelig Tendens til Støtte for Arbejdernes voksende Indflydelse og Medbestemmen om Arbejdsforholdene. I de følgende Aar, 1886 og 1887, kan man ligesaavel som omkring 1881—82 sige, at Smedenes Organisation kun bestod af Navn, og personlig set kun af de fungerende Bestyrelser.

I en Aarrække stod de københavnske Kolleger fast paa Princippet om en Afdeling, en fælles Organisation, og derfor kaldte man sig »Forbund«, men allerede i 1887 besluttede Klejnsmedene sig dog for at danne deres egen Afdeling. Nogle betragtede det som et Forsøg paa Splittelse, men det tør vistnok siges nu paa afgørende Maade, at de københavnske Klejnsmede ikke i mindste Maade tilsigtede noget saadant, og en Stab af udmærkede Kammerater med Mænd i Spidsen som Sofus Olsen, Martin Sørensen, Ferdinand Knudsen og mange andre, blev dem, der gennem Tiderne hævdede denne Afdelings Stilling som en solid Medarbejder indenfor Forbundets Rammer. I 1890 kom Kedelsmedenes og Grovsmedenes Afdelinger til, og i 1895 om Foraaret dannedes den 5. Afdeling, nemlig Skibssmedeforeningen, der ogsaa til at begynde med ligesom vakte Forbundsledelsens Modstand, men som ingensinde senere gjorde andet end at medvirke til Styrkelse af Landsforbundets Stilling.

Efter Lock-out'en 1899 kom det til Dannelse af Afdeling 6. Forholdet ved de københavnske Sporveje gjorde det ønskeligt at faa dannet en særlig Afdeling for de derved arbejdende Kolleger. Senere kom Afdeling 7, Smede og Maskinarbejdere paa Statsbaneværkstedet. I Aaret 1917 startedes Afdeling 8 for Smede og Maskinarbejdere ved Hærens Værksteder, og i 1918 Afdeling 9 for Rørlæggere. Ved de sidstnævnte Oprettelser af Afdelinger var allerede Ønsket om at aflaste Københavns Afdeling 1, som alle vidste var blevet for stor, i ikke ringe Grad medvirkende; man beskæftigede sig tidlig og sent med de vanskelige Forhold, hvorunder Afdeling 1 var blevet for stor til overhovedet at kunne holde samlede Møder og Generalforsamlinger, men først i 1919 under de urolige Forhold skabtes der en Situation, hvorunder det blev muligt for Ledelsen for vor gamle Moderforening i Forbindelse med Hovedledelsen at gaa over til den nu eksisterende Gruppedeling, der i enhver Henseende synes at tilfredsstille Tidens Krav.

De bestaaende 16 københavnske Afdelinger danner tilsammen den københavnske »Centralafdeling«, d. v. s. enhver Afdeling har sin egen Bestyrelse, men samtidig vælger hver Afdeling i Forhold til Medlemstal et Antal Delegerede, som danner Centralafdelingens Repræsentantskab, der igen vælger det københavnske Forretningsudvalg og en Sekretær, der leder den samlede Administration, d. v. s. Indbetaling af Kontingent, Udbetaling af Under-

støttelser samt Varetagelsen af en Række andre Spørgsmaal af fælles Interesse for de københavnske Medlemmer.

Den 2. September er det altsaa 50 Aar siden, man forsøgte at organisere vore Fagfæller i København, men under de vanskelige økonomiske Forhold har man ikke turdet binde an med en Fest, der kunde række til alle Medlemmerne. Arbejdsløsheden er for stor, og Kravet til Medlemmernes økonomiske Ydelser er for Tiden for stort, men man har dog selvfølgelig ikke villet ladet denne Dag gaa ubemærket hen. Det københavnske Repræsentantskab, som tæller noget over 400 Medlemmer, vil samles til en lille Festlighed paa Restaurationen »Gimle«, Lørdag den 25. August. Vi tror, at mangen Kammerat ud over det ganske Land, navnlig de ældre, som husker Smedenes Trængselsaar og vanskelige Kamp frem til bedre Løn og Levevilkaar, vil sende en venlig Tanke til de Kammerater, som nu har paataget sig at værne om de københavnske Kollegers specielle Interesser, men som samtidig er med til at bygge og bære vort fælles Forbund frem til endnu lysere Vilkaar.

Internationalt.

Det internationale Fagforeningsforbund i Amsterdam meddeler den 2. August:

Privatfunktionærer.

Enhedsforbundet for Funktionærer i private og offentlige Virksomheder i den czekoslovakiske Republik har henstillet til det internationale Fagsekretariat at overrække Folkeforbundets Konference for Samfærdsel og Transit, som er indkaldt til den 15. November 1923 i Genf for at behandle Trafikspørgsmaal, et Forslag om, at alle de i Folkeforbundet repræsenterede Stater skal ophæve Pastvangen disse Lande imellem, og at det skal tillades de udenfor Folkeforbundet staaende Stater at tiltræde denne Konvention.

Tyskland.

I en Skrivelse til det internationale Arbejdsbureau i Genf protesterer Bestyrelsen for den tyske Fagforeningscentral mod de belgiske Besættelsestroppers Fremgangsmaade med Hensyn til at søge at forhindre den offentlige Understøttelse til de Arbejdsløse ved at beslaglægge de herfor bestemte Beløb. I Skrivelsen hedder det:

»Vi ønsker først og fremmest at betone, at Erhvervsløshedsforsorgen i Tyskland er gennemført ved Lov, og at de Arbejdsløse saaledes har lovligt Krav paa Understøttelse af offentlige Midler. Da det tyske Riges Suverænitet paa dette Omraade ikke er blevet indskrænket paa nogen Maade gennem andre Bestemmelser, saa betyder denne Fremgangsmaade ikke blot et Indgreb i det tyske Riges Suverænitet, men ogsaa Ophævelsen af de lovhjemlede Rettigheder for de talrige tyske Statsborgere.

Den hovedsagelige Grund til, at vi vender os til det internationale Arbejdsbureau, er dog den Kendsgerning, at de belgiske Besættelsesmyndigheders Fremgangsmaade maa betragtes som et Brud paa Versaillestraktaten, særlig dennes Afsnit 13. Desuden er den stridende mod Washington'er Arbejdskonferencens Beslutninger. Det kan kun fremkalde bitre Følelser, naar man betænker, at Besættelsen af de paagældende tyske Omraader ved belgiske Tropper har fundet Sted for at gennemtvinge Tysklands Overholdelse af Versaillestraktaten, at i Særdeleshed den paagældende Forholdsregel tjener til at fremme dette Formaal, og at man, for at naa dette Maal, paa saa eklatant Maade, som sket er, støder an mod den Del af Traktaten, som er af virkelig Betydning for Arbejderklassen i alle Lande. Thi det er jo ubestrideligt, at netop disse Bestemmelser har universel Betydning, og at ethvert Angreb paa disse derfor er af principiel Vigtighed for alle Arbejdere.

Arbejderklassen i hvert enkelt Land maa sige sig selv, at saafremt det skal staa frit for hvilken som helst fremmed Regering efter eget Forgodtbefindende at sætte netop denne Del af Fredstraktaten ud af Kraft, kan det samme en skønne Dag ogsaa træffe den, og at de Stater, hvem Fredstraktaternes Tilblivelse skyldes, ikke synes at lægge synderlig Vægt paa Opfyldelsen af de paagældende Bestemmelser. Det er heller ikke noget Sted bestemt, at Afsnit 13 ikke skal være gældende for de tyske Arbejdere. Foruden den principielle Betydning, de belgiske Besættelsesmyndigheders Fremgangsmaade har, er denne ogsaa i sig selv en Grusomhed mod den arbejdende Befolkning.

Det er bekendt over alt, at Faldet i den tyske Valuta i særlig Grad rammer netop den tyske Arbejderklasse, der først og fremmest faar Følgerne af Pengenes Værdiforringelse at føle i Form af en Dyrtid, der overstiger alle hidtidige Begreber. I de besatte tyske Omraader kommer dertil en yderligere Faktor, nemlig selve Besættelsesarméens Tilstedeværelse. Enhver, der tilhører denne Hær, fra de højeste Foresatte til den menige Soldat, har en Indtægt, der langt overstiger den tyske Arbejders eller Embedsmands Indkomst. Den forhøjede Købeevne, som enhver i Besættelsesarméen er i Besiddelse af, og som hensynsløst udnyttes til Skade for den tyske Befolkning, fordyrer den tyske Befolknings Livsunderhold paa saa enorm Maade, at ikke engang de fuldt beskæftigede og bedst betalte Arbejderes Løn er tilstrækkelig til at bestride det allernødvendigste til Livets Ophold. Den tyske Befolkning maa saaledes ogsaa paalægge sig Savn, blot fordi Besættelsestropperne fordyrer Livsunderholdet i det uendelige. At fratage de Arbejdsløse, som, selv om de erholder Arbejdsløshedsunderstøttelse, bogstaveligt talt sulter, denne karrige Understøttelse er ensbetydende med at dømme denne Del af den tyske Befolkning til den direkte Sultedød.

Vi er endvidere af den Opfattelse, at den belgiske Besættelsesmyndigheds Angreb paa Grundtanken i Afsnit 13 af Fredstraktaten samtidig er et Angreb paa det Fundament, hvorpaa Tanken om det internationale Arbejdsbureau hviler. Vi anser det af den Grund ikke for nødvendigt at anmode det internationale Arbejdsbureau om at foretage bestemte Skridt i denne Sag, men henstiller, at det sker paa Basis af nærværende.

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Uddrag af Beretningen for 1921—23.

(Fortsat.)

I en Række Tabeller giver Beretningen Oplysning om Understøttelsernes Fordeling, men af Pladshensyn skal vi indskrænke os til at gengive enkelte af Tabellerne, som dog vil give et godt Billede af Arbejdsløshedssituationen. Den samlede Udgift til ordinær Understøttelse har i de sidste 2 Aar andraget henholdsvis Kr. 4.211.527,70 og Kr. 3.260.516,21 eller henholdsvis 20 og 15 Gange de Beløb, der regnedes med før Krigen, hvortil dog skal bemærkes, at Understøttelserne i sig selv er dobbelt saa store som den Gang, ligesom Medlemstallet er forøget med over 50 pCt.

Fordeling 1922—23.

Samlet Udgift	Smede og Maskinarb.		Formere		Slibere		Specialarbejdere		Tilsammen	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Dagpenge	2717840	75	224815	25	23152	75	162563	75	3128372	50
Flyttehjælp	7255	55	1292	90	71	00	284	00	8903	45
Rejsebidrag	9718	61	946	50	105	40	356	00	11126	51
Overfartspenge	741	25	101	50	»	»	»	»	842	75
Juleunderstøttelse	95969	00	9878	00	602	00	4822	00	111271	00
Tilsammen...	2831525	16	237034	15	23931	15	168025	75	3260516	21

Udgift pr. Medlem	Smede og Maskinarb.		Formere		Slibere		Specialarb.		Tilsammen	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Dagpenge	124	33	130	33	93	36	204	48	126	95
Flyttehjælp, Rejsebidrag, Overfartspenge	»	81	1	36	»	71	»	80	»	85
Juleunderstøttelse	4	39	5	72	2	43	6	07	4	51
Tilsammen...	129	53	137	41	96	50	211	35	132	31

De efterfølgende 2 Tabeller viser Antallet af Arbejdsløse sidst i hver Maaned indenfor de 2 Aar og giver en udmærket Oversigt over Arbejdsløshedens Svingninger:

1921—22	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Marts
S. & M.	2732	5253	5322	5497	5575	5967	6613	7132	7839	8080	8402	7992
Formere	252	760	819	852	859	861	827	892	1249	1018	1313	1460
Slibere	70	114	123	130	136	147	140	121	130	113	119	107
Specialarbejdere	10	289	342	296	256	342	387	417	443	565	565	546
Tilsammen...	3064	6416	6606	6775	6826	7317	7967	8562	9661	9776	10399	10105

1922—23	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Marts
S. & M.	7264	5785	5401	5108	5250	5310	5718	5995	6608	6098	5953	5109
Formere	789	508	443	401	373	395	431	471	839	454	357	293
Slibere	61	48	50	65	49	44	33	33	66	35	49	16
Specialarbejdere	379	357	375	407	421	391	397	377	398	338	394	333
Tilsammen...	8493	6698	6269	5981	6093	6140	6579	6876	7911	6925	6753	5751

En Fordeling, der ogsaa har megen Interesse, faar man i en Tabel over de understøttede Dage, fordelt paa de forskellige Satser, og det vil ses, at der findes et betydeligt Antal paa den højeste Sats, som man i sidste Rigsdagssamling gjorde et kraftigt Forsøg paa at nedskære, et Forsøg, som ved en Tilfældighed strandede.

De 3 første Satser omfatter Familieforsørgere, de 3 næste gælder Ikke-Forsørgere, og Tabellen er for Aaret 1922—23.

Ligeledes oplyses til Sammenligning Antallet af tabte Arbejdsdage.

1922—23.

Antal Dage à	Smede og Maskinarb.	Formere	Slibere	Spec.-arb.	Tilsammen
Kr. 4,00	198115	36632	2590	13562	250979
- 3,50	128988	7421	1893	12725	151027
- 3,25	26815	1822	102	5500	34239
- 3,50	36437	3164	477	2324	42402
- 3,00	151324	4906	726	7714	164670
- 2,75	292710	7491	723	5319	306243
Tilsammen...	824469	61436	6511	47144	949560
Antal tabte Arbejdsdage...	1726532	153964	13656	108221	2002373

For Medlemsantallets Vedkommende gives der en Oversigt, som vi medtager, og som viser Stigningen siden Statsanerkendelsen i 1908. De 2 sidste viser nogen Nedgang, men Arbejdsløshedskassen tæller stadig over dobbelt saa mange Medlemmer som i 1908.

Medlemsantal pr. 31. Marts.

	Smede og Maskinarb.	Formere	Slibere	Specialarb.	Tilsammen
1908	10015	1387	75	»	11477
1909	9975	1426	81	»	11482
1910	9969	1386	90	»	11445
1911	10181	1369	97	»	11647
1912	11126	1406	113	»	12645
1913	11918	1425	139	»	13482
1914	12914	1495	154	»	14563
1915	13479	1490	165	»	15134
1916	14976	1565	179	»	16720
1917	16582	1711	286	»	18579
1918	17621	1670	330	229	19850
1919	19884	1798	331	286	22299
1920	21809	1817	261	782	24669
1921	22473	1845	284	1070	25672
1922	21918	1713	251	870	24752
1923	21831	1737	245	720	24533

Beretningen indeholder en Række store Tabeller over Indtægters og Udgifters Fordeling i de forskellige Aar, men det vil føre for vidt at gengive disse eller blot komme ind paa en Omtale deraf, og vi skal nøjes med at gengive en Del af den opstillede Formueoversigt, idet vi skal oplyse, at ved Sammenslutningen af de 3 Kasser i 1917 havde disse en Formue, der tilsammen androg lidt over 90 Kr. pr. Medlem.

Af nedenstaaende Tabel vil man se, hvorledes de store Arbejdsløshedskriser har faaet Formuen til at forsvinde.

	Samlet Beløb	Formue pr. Medl.
31. Marts 1918	Kr. 1452052.88	Kr. 73 66
31. — 1919	- 1086942.57	- 48.74
31. — 1920	- 962865.63	- 39.02
31. — 1921	- 263052.35	- 10.25
31. — 1922	÷ - 262548.12	÷ - 10.61
31. — 1923	- 1198760.32	- 48.86

Opgangen det sidste Aar skyldes hovedsagelig de offentlige Tilskuds Vækst paa Grund af Ekstrakontingentet. Skal man imidlertid bedømme Formuen efter den Risiko, som den skal dække, vil Formuen i 1923 kun betyde halvt saa meget som Formuen i 1919, idet Understøttelsessatserne siden den Tid er blevne forhøjede til noget over det dobbelte, og skulde Formuen som Dækning svare til, hvad Kassens Formue var i 1917, maatte den nuværende Formue være 4 Gange saa stor, som den er, og at Formuen i 1917 ikke var for stor, har de efterfølgende 5 Aar tilfulde godtgjort.

(Fortsættes.)

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer. Husk umiddelbart efter August Maaneds Afslutning at indsende Skemaerne til Optagelse af Lønstatistik og husk at paaføre de rigtige Medlemsnumre.

Sverige. Den før her i Bladet omtalte Lock-out i Jærnbrugene i Sverige har nu endelig faaet sin Afslutning efter at have varet næsten et halvt Aar. Hvad Afslutningsvilkaarene angaar, saa se herom andetsteds i Bladet.

Som tidligere meddelt var Formerforbundet interesseret i denne Konflikt med ca. 1100 Medlemmer, og Forbundet meddeler, at der med Hensyn til Arbejdets Genoptagelse sikkert vil fremkomme en Del Vanskeligheder.

Storlock-out. Om den for Tiden gældende Overenskomst kan man praktisk talt sige, at den kun tillader Opsigelse af Værkstedspriskuranter en Gang i Overenskomstaaret, og med Udløb enten 1. Juli, 1. August eller 1. September.

Paa 12 forskellige Virksomheder, nemlig:

A/S Allerup, Odense,
A/S Brandt & Co., Odense,
Maskinfabrikken »Phønix«, Odense,
A/S H. Rasmussen & Co., Odense,
Vald. Birn & Brdr., Holstebro,
Holstebro Jærnstøberi og Maskinfabrik,
A/S De forenede Jærnstøberier, Næstved,
A/S Anker Heegaard, Frederiksværk,
A/S C. M. Hess, Vejle,
Kerteminde Jærnstøberi,
A/S Nyborg Jærnstøberi og Maskinfabrik,
A/S E. Voss, Fredericia,

blev Akkordpriserne opsagt til en af disse Terminer, og der blev i den Anledning afholdt et Fællesmæglingsmøde den 17. Juli i København. Ved de forud førte lokale Forhandlinger var Krav om Forhøjelser blevet afvist paa næsten alle Virksomheder. Kun paa de to i Holstebro havde man givet Tilsagn om Forbedringer, men disse var saa lidt betydende, at de ikke kunde akcepteres. Ved Fællesmæglingen fornyede disse to Firmaer deres Tilbud, og for et Par enkelte andre gjordes der nogle ganske smaa Indrømmelser, som praktisk talt var uden Betydning. Dette var for De forenede Jærnstøberier i Næstved og for Maskinformerne paa Kerteminde Jærnstøberi. Allerede den 24. Juli blev Timandsmøde afholdt paa Sagen, men uden at Jærnindustriens Sammenslutning tilbød noget andet end det, man havde tilbudt ved Mæglingen, og Mødet endte ganske uden Resultat. De paagældende Afdelinger mente ikke at kunne lade sig nøje hermed og krævede næsten alle, efter at Sagerne paany var behandlet hjemme i de respektive Afdelinger, at disse skulde forfølges, bl. a. ved Afgivelse af Strejkevarsel.

Paa Grund af, at disse Afstemninger blev foretaget til forskellige Tider, kunde Varslerne — som Hovedbestyrelsen i Henhold til Afdelingernes Ønske havde vedtaget af fremsende, ihvorvel man var klar over, at saadant ikke kunde ske uden Modtræk fra Arbejdsgiversiden — ikke afsendes saaledes, at Strejkerne kunde iværksættes samtidig, og Forholdet blev, at der for 7 Virksomheder kunde iværksættes Strejke Lørdag den 11. August, for 2 andre Torsdag den 16. August, og for de 3 resterende Virksomheder er andet Varsel endnu ikke afsendt paa det Tidspunkt, da disse Linier skrives.

For samtlige disse Virksomheder maa det siges, at Lønnedgangen er betydelig over det, som de generelle Afdrag, der er sket siden Fortjenesten var paa Højdepunktet i December 1920, kunde berettige til, selv om det maaske kan være noget forskelligt for de forskellige Brancher paa det enkelte Værksted.

Ialt drejede det sig om 392 Medlemmer af Forbundet, og Arbejdsgiverforeningens Svar herpaa kunde ikke blive andet end Lock-out, der skulde omfatte alle Medlemmer af Organisationer, som tilhører De samvirkende Fagforbund, og som er beskæftigede paa Virksomheder under Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning. Andet Varsel angav, at Lock-out'en vilde træde i Kraft Tirsdag den 14. August ved normal Arbejdstids Ophør.

Imidlertid blev der den 3. August afholdt et Møde mellem Hovedorganisationerne, og her optraadte den af Arbejdsgiverforeningen udpegede Forhandlingsleder, Ingeniør Otto Meyer, der iøvrigt tilhører Jærnindustrien, paa en meget udfordrende Maade, bl. a. ved i sin Indledning at anføre, at Arbejdsgiverforeningen nu ikke længere vil finde sig i, at hver Gang Medlemmer af Dansk Former- og Støberiarbejderforbund ikke kunde faa alt, hvad de pegede paa, var Forbundet dem følgagtige og bombarderede Arbejdsgiverforeningen med Strejkevarsler. Hvis Manden mente, hvad han sagde, er det ikke nemt at sige, hvor han fik den Opfattelse fra, thi det har jo ikke Spor med Fakta at gøre, og Strejkevarsler er jo nærmest en ukendt Ting indenfor vort Forbund.

Mødet var langvarigt, og da Kravene var af meget forskellig Natur og Art, blev der arbejdet hen mod en generel Ordning, men ud over de Tilbud, der alt forelaa, var Indrømmelserne saa smaa, at Mødet sluttede, uden at nogen Enighed kunde opnaas.

Formanden for Statens Forligsinstitution greb derefter ind og forlangte bl. a., at de Strejker, der kunde træde i Kraft — altsaa for de 7 Virksomheders Vedkommende —, blev udsatte til tidligst at kunne iværksættes samtidig med, at Lock-out'en kunde udbryde.

Mandag den 13. August Kl. 1 Eftermiddag mødtes Parterne i Forligsinstitutionen.

Repræsentanter for Hovedorganisationerne var ogsaa mødt, og efter en Forhandling paa 13 Timer sluttedes Sagerne med følgende Forlig:

De mellem Forbundet og de nævnte Firmaer hidtil gældende Værkstedspriskuranter og dermed ligestillede Akkordpriser fornyes paa følgende Vilkaar:

I. Almindelige Bestemmelser.

a. Samtlige Akkordpriser forhøjes med 3 pCt. i Overensstemmelse med den almindelige Augustregulering 1923.

b. Timelønnede Modelformere, hvis Timeløn er under 149 Øre, erholder et Tillæg af 3 Øre pr. Time, dog højst 149 Øre.

c. Firmaerne erklærer sig villige til at forhandle lokalt om mulige enkelte Akkorder, der paaviseligt ligger urimeligt lavt i Forhold til Virksomhedens Lønniveau, naar Begæring herom fremsættes inden 14 Dage.

II. Specielle Bestemmelser.

a. *A/S M. P. Allerups Efterfølger, Odense.*
1. Maskinformernes Akkorder forhøjes med 3 pCt.
2. Kærnemagernes Akkorder forhøjes med 3 pCt.

b. *A/S Brandt & Co., Odense.*
1. Haand- og Maskinformernes Akkorder forhøjes med 3 pCt.
2. Timelønnede Haandformere erholder et Tillæg af 3 Øre pr. Time.

c. *A/S H. Rasmussen & Co, Odense.*
Haandformernes Akkorder forhøjes med 3 pCt.

d. *»Phønix«, Odense.*
Maskinformernes Akkorder forhøjes med 3 pCt.

e. *A/S De forenede Jærnstøberier, Næstved.*
Haandformernes Akkorder forhøjes med 3 pCt. og derudover foretages en Regulering af Akkorderne paa følgende Modelier:

Tagvinduer, løs Model	.....	4 pCt.
Vaske, —	.....	3 —
Ristestænger, —	.....	3 —
Tromleringe, —	.....	3 —
Opstandere til Pumper, Brædt	.....	5 —
Krybber, løs Model og Brædt	.....	5 —
Underdele til Kedler, løs Model	.....	5 —

f. *A/S Anker Heegaard, Frederiksværk.*
Maskinformernes Akkorder forhøjes med 3 pCt.

g. *A/S Nyborg Jærnstøberi.*
Haandformernes Akkorder forhøjes med 3 pCt.

h. *H. B. Heineke, Kerteminde.*
Maskinformernes Akkorder forhøjes med 5 pCt.

i. *Vald. Birn & Brødre, Holstebro.*
Akkorderne ved den svenske Maskine forhøjes med 6 pCt.

k. *A/S Holstebro Jærnstøberi og Maskinfabrik.*
Haandformernes Akkordsatser reguleres som af Fabrikken tilbudt.

l. *A/S E. Voss, Fredericia*
For samtlige timelønnede Haandformere forhøjes Lønnen som for timelønnede Modelformere.

De udsendte Strejke- og Lock-out-Varsler tages tilbage.

Aarhus—Hobro. I forrige Fagblad omtaltes Afslutningen af den med A/S Seest' Støberiforpagtere indtil da løbende Uenighed, og som bekendt gik Fænomenet »Hans Madsen« ud af Sagaen. Stakket Glæde varer kun kort, og Hans Madsen dukkede op i Hobro

som Forpagter af det derværende Støberi med det Resultat, at Hovedbestyrelsen naturligvis vedtog, at intet Medlem af Forbundet kunde arbejde hverken for eller under Hans Madsen. Firmaet i Hobro, som har forpagtet Støberiet bort til ham, staar imidlertid som Medlem af Jærnindustriens Sammenslutning, og denne fandt Anledning til at spørge Forbundet om Aarsagen til, at Madsen var blokeret. Der blev svaret Sammenslutningen, at Madsen sikkert selv, hvis han ikke, hvad der var mest troligt, foretrak at tie, bedst kunde give fyldestgørende Oplysninger, men en Anerkendelse af ham som Arbejdsgiver eller Arbejdsleder blev der ikke noget af fra Forbundets Side. Han havde antaget en yngre Former, som naturligvis forlod Fabrikken, da Blokademeldingen udgik, og Forholdet er fortsat, at Blokaden hos ham er løbende.

Forinden Madsen forlod Aarhus, er det lykkedes ham at vinde en stor Sejr. Et derværende Medlem havde udtalt, at naar Madsen arbejdede hos Forpagterne af Seest' Støberi, og man vilde give det Udseende af, at han var Kompagnon, var dette næppe i Overensstemmelse med Sandheden, og at Madsen som Følge deraf kun kunde betragtes som Skruebrækker. Madsen anlagde Sag mod vedkommende Medlem, som blev idømt en Bøde paa 50 Kr. og 35 Kr. i Sagsomkostninger, hvilke Udgifter Forbundet har afholdt, men det, der er det interessante ved denne Retssag, er, at det netop under denne er oplyst, at Madsen ikke var Deltager i noget Kompagniskab, men slet og ret Lønarbejder, og da de paagældende Støberiforpagtere var blokerede af Forbundet, er det svært at forstaa, at Madsen ikke var det, han blev kaldt for, men man har altsaa ikke Lov til at sige det.

Madsen har nu snart været alt det, et Menneske kan blive, og Guderne maa vide, hvad han ender som.

Aalborg. Den i Fagbladet for Juni Maaned omtalte Sag om Timelønskrav paa Buaas' Mejerimaskinfabrik, som var afsluttet med resultatløst Mæglings- og Timandsmøde, har ved en senere lokal Forhandling faaet sin Afslutning, ved at Timelønningerne blev forhøjet for 5 Mand med 26 Øre tilsammen, og Gennemsnittet er derefter 163 Øre.

Hillerød. Hos Firmaet P. Nordsten forlangtes der i Stedet for Februarreguleringens Ikrafttræden at faa fri Forhandling for Akkordernes Vedkommende. Det blev bestridt fra Forbundets Side, at Firmaet havde denne Ret, og det udviklede sig til, at der intet Afdrag skete, indtil Fabrikanten i Juni Maaned indledede Forhandlinger om en Reduktion af Akkorderne, og den skulde være meget følelig. Da han intet Resultat kunde opnaa, erklærede han, at han ved Lønudbetalingen den 22. Juni kun vilde udbetale hver Mand sin Gennemsnitsfortjeneste minus 20 pCt., hvilket han mente, at han var berettiget til i Henhold til den gældende Overenskomst. Han gjorde Alvor af sin Trusel og med det Resultat, at samtlige Medlemmer af Forbundet udeblev fra Arbejdet den følgende Dag. Derefter mødte Sammenslutningen med det sædvanlige om ulovlig Strejke, Arbejdets øjeblikkelige Genoptagelse, Klage til Den faste Voldgiftsret, Bod for det paaførte Tab o. s. v., og Forbundet svarede herpaa, at Medlemmerne skulde komme paa Arbejde, saasnart Hr. Nordsten havde udbetalt det uberettiget afdragne og afgivet Garanti for at betale med de gamle Priser, indtil Sagen var behandlet paa organisationsmæssig Vis, da hans Forstaaelse af den Overenskomstbestemmelse, han havde taget til Indtægt, var ganske fejlagtig. Det var en Undtagelsesbestemmelse, som han ved sin Handling havde gjort til en Regel. Sammenslutningen foretrak at lade Sagen gaa til Arbejdsgiverforeningen, og et Møde blev afholdt den 11. Juli. Arbejdet skulde genoptages den følgende Dag. Det af Lønningerne afdragne skulde efterbetales, der skulde betales med de gamle Priser, og Mæglingsmøde skulde derefter afholdes den 16. Juli. Dette forløb imidlertid uden Resultat, men Sagen sluttedes ved et Timandsmøde, som fandt Sted den 31. Juli. Her reduceredes Haandformernes Gennemsnitsfortjeneste, Akkord saavel som Timeløn, med 6 pCt., medens der ingen generelle Reduktioner skulde ske i Maskinformernes Akkorder. Forhandlinger om enkelte Dele af disse Akkorder, der kunde taale Nedsættelse, skulde derefter optages.

Hørsholm. Paa det derværende Støberi var opstaaet Uenighed om Afdrag for Vraggods, og da Sagen laa saaledes, at Forbundet maatte mene, at Formerne var i deres Ret, naar de protesterede mod dette Afdrag, blev Mæglingsmøde begæret. Paa samme Virksomhed herskede der Uenighed om, hvormange Dage Firmaet skulde have til at opgøre Aflønningsregnskabet, naar Helligdage greb forstyrrende ind i den sædvanlige Udbetalingsdag. Forinden Mægling blev afholdt, gik Sagen i Orden, og der gives i saadanne Tilfælde 2 Dage til at opgøre Regnskabet i, og det afdragne Beløb for Vraggods udbetaltes vedkommende Former.

København. Hvad man kan finde paa, naar man ikke har andet at bestille, fremgaar af følgende: Hos A/S »Vølund« udlærte nylig en Former. Der skulde intet Svendegilde holdes, men 2 Gange den paagældende Dag samledes Formerne med Ungsvenden og nød en Forfriskning. Til begge disse Forstyrrelser af Arbejdsroen medgik der tilsammen 15 Minutter. Støbemesteren havde forinden forbudt disse Orgier, og da de fandt Sted alligevel, maatte Aktieselskabet naturligvis klage til Sammenslutningen, som af Forbundet forlangte, at det skete skulde stærkt paatales. Det fandt ogsaa Sted. De paagældende Medlemmer er nu ved at forgaa af Anger og Ruelse og har lovet aldrig at gøre det mere. Sammenslutningen har erklæret sig tilfreds hermed.

Det er ogsaa forfærdeligt, naar et saadant Firma i 5 lange Aar kun har haft Tilsætning af det unge Menneske, at det saa skal behandles saaledes.

Rønne. Paa den derværende Maskinfabrik indførtes for nogen Tid siden en ny Arbejdsmetode ved 6 forskellige Karme.

Tillidsmanden mente ved en Forhandling med Fabrikanten i den Anledning at kunne indgaa paa en Reduktion af en bestemt Størrelse, medens Formerne mente, at denne var for stor. Et saadant Uheld kan sagtens ske for en Mand, tilmed naar han ikke selv er

kendt med det paagældende Arbejde, men Arbejdsgiveren sagde: Bordet fanger. Da Sagen dernæst udviklede sig til, at det paagældende Arbejde overhovedet ikke vilde blive lavet, hvis han fastholdt sin Stilling, indlod han sig i ny Forhandling med det Resultat, at man enedes om en Reduktion, der ligger mellem 3—13 pCt.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 27. Juni er der afholdt Mæglingsmøde hos A/S C. M. Hess i Vejle vedrørende Lønkrav paa Fabrik A. Man enedes ved Mæglingen om, at »Fabrikken giver et personligt Tillæg til Timelønnen paa 20 Øre, fordelt paa 10 Mand, og optages der snarest lokal Forhandling om Indførelse af Akkord i saa vid Udstrækning som muligt i det paagældende Værksted«, hvorefter Sagen sluttedes.

Den 29. Juni afholdtes et Mæglingsmøde i Sammenslutningens Lokaler vedrørende Korsør Stenforretnings Afdeling i Nyborg, hvor vore Medlemmer havde stillet Krav om Lønforhøjelse. Man enedes om, at der fra Mæglingsmødets Dato ydes de paagældende Arbejdere, 3 Mand ialt, et Tillæg af 7 Øre pr. Mand pr. Time.

Samme Dag afholdtes Mæglingsmøde paa Fabrikken »Grand« i Nørre Aaby, hvor der var opstaaet Strid om en Akkord paa nogle nye Rammer samt krævet Merbetaling for almindelige Rammer i Anledning af unormalt Materiale. Endvidere var der klaget over, at Fabrikken havde afskediget Folk samtidig med, at der var etableret Overarbejde. Paa Mæglingsmødet drøftede man de rejste Spørgsmaal, der for de to førstes Vedkommende afgjordes med en Efterbetaling af Kr. 10.00 for nævnte 100 Rammer og 2 Øre pr. Stk. for Rammer af unormale Rør. Det oplystes, at Overarbejdet drejede sig om Fælgefabrikationen, hvor man beskæftigede fuld Betjening ved Maskinerne, og at man med disse Folk havde truffet Aftale om, at de i den travle Tid skulde arbejde 1 Time mere pr. Dag. De afskedigede Folk stammede fra et helt andet Værksted og kunde ikke overflyttes til Fælgefabrikationen. Herefter sluttedes Sagen med de faldne Udtalelser.

Endvidere afholdtes der den 29. Juni Mægling paa Nordiske Kabel- og Traadfabrikker, Middelfart, hvor der var stillet Krav om Forhøjelse af Timefortjenesten samt krævet Overtrækstøj ved snavset Arbejde. Fabrikken erklærede at ville søge eventuelle tidligere Akkorder bragt i Anvendelse igen, ligesom der vilde blive givet Akkord, hvor der er reelt Grundlag for en saadan. Heroverfor erklærede Arbejdernes Repræsentanter, at ovennævnte Tilsagn om Genoptagelse af tidligere Akkorder ikke vilde betyde nogen større Indtægtsforøgelse, hvilket faldt sammen med Fabrikkens Skøn, hvorfor Arbejderne stillede Krav om 5 Øres Forhøjelse af Akkordafsavnstillæget, og det aftaltes, at disse Spørgsmaal skulde optages til lokal Forhandling. — Under 13. Juli har Afdelingen meddelt, at Sagen er gaaet i Orden med 5 Øres Forhøjelse af Akkordafsavnstillæget, fra 12 til 17 Øre pr. Time. Endvidere er man enedes om, at der udføres Akkord i saa stor Udstrækning, som Arbejdets Beskaffenhed tillader det.

Den 25. Juli afholdtes paa Begæring af Sammenslutningen Mæglingsmøde hos Smedemester Viggo Møller, København, som havde klaget over, at et Par Arbejdere havde forladt Arbejdet uden at gøre deres Akkorder færdige og uden at aflevere Værktøjet, og tillige havde de modtaget Akkordforskud, der oversteg Fortjenesten. Ved Mæglingen opnaaedes Enighed med Hensyn til de paastaaede Tilgodehavender, og Sagen sluttedes dermed.

Samme Dag, den 25. Juli, afholdtes Mæglingsmøde angaaende Lønkrav for nogle af vore Medlemmer, som Firmaet M. P. Allerups Efterfølgere i Odense havde antaget til Kranarbejde i Vejle. Man enedes ved Mæglingen om følgende: »For Montering af Vægthus betales en Akkordsum af Kr. 390.00 og for Nitning af Overvogn med Udligger betales en Akkordsum af Kr. 300.00«. Hermed sluttedes Sagen.

Paa Maskinfabrikken »Activ«, København, mægledes ligeledes den 25. Juli, foranlediget ved Klage over Afskedigelse af en Tillidsmand. Sagen sluttedes, idet Fabrikant Rasmussen tilbød at genantage den afskedigede Jakobsen, imod at afskedige en af de andre Vægtsmede, eller at genantage ham, saa snart der maatte blive Brug for yderligere Arbejdskraft, ligesom Rasmussen erklærede ikke at have noget imod Jakobsen som Tillidsmand.

Den 28. Juli afholdtes Mæglingsmøde hos A/S »Titan«, København, i Anledning af, at der var rejst Krav om

a) Forhøjelse af de timelønnede Montørers Lønninger,
b) Omlægning af Montørernes Vejtidsbetaling,
c) Tillæg til de timelønnede Maskinarbejderes Lønninger.

Med Hensyn til a) enedes man om, at Firmaet yder et Tillæg af 145 Øre at fordele til 29 Mand efter Firmaets Skøn. Denne Ordning træder i Kraft fra førstkommende Lønningsuge at regne. Angaaende b) maatte Firmaet henholde sig til Fælles Værkstedsreglers Bestemmelser angaaende Betaling af Vejtid og kunde ikke gaa med til Ændringer her. c) henvistes til lokal Forhandling, og det er senere meddelt fra Afdelingen, at Resultatet heraf er blevet, at 8 Mand har faaet 31 Øre til Fordeling.

Timandsmøder. Den 27. Juli er der afholdt Timandsmøde til Behandling af følgende Sager:

1) Strid hos A/S Nordhavnsværftet, Kalkbrænderihavnen, København, om Betalingen for et Arbejdes Udførelse. Aktieselskabet indgik paa til fuld Afgørelse af den rejste Sag at yde et Tilskud til Akkorden paa ialt 300 Kr.

2) Klage over Afskedigelse af Tillidsmand Søren Aage Jensen hos A/S »Boreas«, Aarhus. — Sagen diskuteredes, og Aktieselskabets Repræsentant tilbød at tage den paagældende til Tillidsmand valgte Maskinarbejder i Arbejde saa hurtigt han selv kunde og saaledes, at Pladsen stod ham aaben indtil Tirsdag Morgen, idet Aktieselskabet iøvrigt maatte henholde sig til det efter den paagældende Maskinarbejders Anmeldelse som Tillidsmand tagne Forbehold. Forbundets Repræsentant erklærede at ville overveje, om dette Tilbud kunde modtages, saaledes at den rejste Sag dermed afsluttedes, eller om man maatte forbeholde sig at føre Sagen videre, og efter at Sagen har været forelagt Hovedbestyrelsen,

har man vedtaget at anbefale Jensen at tage imod det givne Tilbud om at komme i Arbejde straks.

Den 4. August er der atter afholdt Timandsmøde. Her behandledes to Sager fra Odense, nemlig:

1) Lønkrav hos Allerups Efterfølgere. Resultatet var et Tillæg paa 275 Øre til Timelønningerne, at fordele efter Firmaets Skøn under særligt Hensyn til de lave Lønninger og de Arbejdere, der i overvejende Grad beskæftiges paa Timeløn. Det drejer sig om 74 Mand.

2) Lønkrav overfor Odense elektriske Sporvej. Man enedes om, at der gives et Tillæg paa ialt 15 Øre pr. Time til Fordeling mellem de for Tiden ved Liniearbejde beskæftigede 4 Arbejdere.

Forlig ved Den faste Voldgiftsret i en Kranførersag. Igennem De samvirkende Fagforbund modtog vi den 13. Juli Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at en Kranfører hos Firmaet Alfred Christensen & Co., København, var blevet ekskluderet af vor Københavns Afdeling 11, hvilket bevirkede, at han ikke kunde arbejde sammen med de øvrige hos Firmaet beskæftigede Kranførere, hvorefter Firmaet havde »set sig nødsaget til at suspendere Aksel Nielsens Beskæftigelse som Kranfører«. Sagen forholder sig saaledes, at Kranførernes Klub havde klaget til Afdelingen over, at den nævnte Aksel Nielsen havde deltaget i Arbejdet sammen med Samfundshjælperne under Lock-out'en i 1922, ligesom hans Forhold til Afdelingen og Kammeraterne gav Anledning til Klage, og efter at Sagen var undersøgt, blev Nielsen ekskluderet af Afdelingen, hvorefter Afdelingsformanden henvendte sig dels til Firmaet, for at faa dette til at give Aksel Nielsen den overenskomstmæssige Opsigelse, saaledes at han kunde forlade Arbejdet paa normal Maade, og dels til Kranføreren selv, som straks forlod Arbejdet.

Sagen behandledes derefter i et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 20. Juli, men uden at Enighed opnaaedes, hvorefter vi blev indklaget for Den faste Voldgiftsret. Ved Forligsprøven den 2. August afsluttedes dog Sagen — med et Forbehold fra Arbejdsgiverforeningens Side — paa Basis af, at den omstridte Kranfører, Aksel Nielsen, skal søge sit Forhold til Fagforeningen ordnet, idet det ved nærmere Undersøgelse havde vist sig, at det, som den paagældende har begaaet med Hensyn til at optræde sammen med »Samfundshjælperne«, »efter det nu oplyste maatte antages at have været af en væsentlig anden og mindre betydningsfuld Karakter, end Arbejderne tidligere havde tænkt sig«.

Blokade. Maskinfabrikant Martinus Nielsen, Madevej 7, Horsens, beskæftiger 2 uorganiserede Smede, hvorfor Tilgang af Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund er forbudt, indtil Forholdene er ordnede.

Urafstemningen. Vi gengiver her de i Afdelingerne afgivne Stemmetal for og imod Forslaget til Forlængelse af den gældende Overenskomst paa 1 Aar til 1. Februar 1925.

Afdeling	Ja	Nej
Aabenraa	60	17
Aalborg	174	13
Aarhus	45	458
Assens	16	8
Brønderslev	37	»
Esbjerg	21	20
Faaborg	12	3
Fredericia	80	7
Frederikshavn	19	107
Frederikssund	27	1
Frederiksværk	1	22
Haderslev	61	»
Hadsund-Assens	»	17
Haslev	18	»
Helsingør	15	298
Herning	7	30
Hillerød	30	3
Hjørring	30	»
Hobro	14	6
Holbæk	50	23
Holeby	36	1
Holstebro	59	5
Horsens	170	23
Kallundborg	23	10
Kolding	46	4
Korsør	34	5
Køge	41	13
Lyngby	3	45
Løgstør	12	»
Maribo	19	13
Marstal	15	»
Middelfart	49	2
Nakskov	5	107
Neksø	18	»
Nyborg	67	10
Nykøbing F.	56	6
Nykøbing M.	16	11
Næstved	37	2
Nørre Aaby	20	»
Nørresundby	40	6
Odder	13	2
Odense	232	67
Præstø		
Randers	231	20
Ribe	5	»
Ringe	15	»
Ringsted	8	13
Roskilde	4	44
Rudkøbing	13	»
Rødby Havn	13	1
Rønne	»	50
Saxkøbing	»	23
Silkeborg	1	45
Skanderborg	25	1
Skive	17	4
Slagelse	49	8
Sorø	7	8
Stege	6	12
Struer	7	1
Stubbekøbing	13	2
Svendborg	172	8
Sønderborg	29	3
Thisted	13	»
Tønder		
Varde	2	14
Vejen	9	»
Vejle	77	13
Viborg	27	»
Vordingborg	23	3
Provinsen ialt...	2494	1638

Afdeling	Ja	Nej
Københavns Afdeling 2	127	35
— — 3	78	19
— — 4	121	23
— — 5	248	30
— — 6	83	5
— — 7	109	18
— — 8	87	16
— — 9	52	34
— — 10	61	3
— — 11	237	12
— — 12	166	301
— — 13	156	4
— — 14	37	10
— — 15	275	66
— — 17	139	15
— — 18	75	11
København ialt...	2051	612
Provinsen	2494	1638
København	2051	612
Tilsammen...	4545	2250

Stiftelsesfester.

35 Aars Jubilæum i Formernes Afdeling i Randers.

Formernes Afdeling i Randers fejrede den 28. Juli sit 35 Aars Jubilæum. Da Forbundsformanden paa Grund af Overenskomstforhandlinger var forhindret i at komme tilstede, var Hovedbestyrelsesmedlem Jens Andersen, Aarhus, tilstede som Repræsentant for Hovedbestyrelsen. Festen afholdtes i Arbejdernes Forsamlingsbygning, »Jylland«, hvor Afdelingens Formand, A. Koefod, bød velkommen ved den splendide Fællesspisning. De i Afdelingen værende ældre Medlemmer, der har maattet forlade Faget eller paa anden Maade har søgt udenfor, deltog ligeledes med Damer i Festligheden, og den stedlige Fællesorganisation og socialdemokratiske Presse var repræsenteret ved henholdsvis Chr. Back og Redaktør Riis Flor. Den egentlige Festtale holdtes af Hovedbestyrelsens Repræsentant, ligesom ovennævnte Back og Flor havde Ordet for at takke Formerne for deres Indsats i Arbejderbevægelsen i Randers. Flere til Dagens Anledning passende Sange blev afsunget, derunder Formernes Honnørmarch, og en Sang for Damerne gjorde fortjent Lykke. Digteren skildrede heri paa munter Maade de Kvaler, han som Mand maatte lide overfor Kvindens Uimodstaaelighed.

Iøvrigt havde en Række Talere Ordet, Medstiftere af Afdelingen, den tidligere Afdelingsformand og flere, og Dansen tog derefter sin Begyndelse. Kl. 11 samledes man ved Kaffebordet, hvor Taler og Sang ligeledes vekslede, og hvor en Revysang gjorde stor Lykke. Derefter fortsattes Dansen til Kl. 2, hvorefter man spiste Frokost, og Festen sluttedes først sent. En Fest — skriver den stedlige Presse — der giver lyse, kønne Minder i det daglige Arbejde.

Lykønskningstelegrammer indløb fra Afdelingerne i Nykøbing, Odense, Aalborg, Vejle, København, Aarhus og fra Forbundets Formand.

* * *

25 Aars Stiftelsesfest i Smedeforbundets Nyborg-Afdeling.

Smede og Maskinarbejdernes Fagforening i Nyborg fejrede Lørdag den 21. Juli deres 25-aarige Jubilæum under Førerskab af deres unge energiske Tillidsmænd, Formand Rasmus Hansen og Kasserer O. D. Johansen. Festen bestod i et smukt arrangeret Festmaaltid med efterfølgende Bal. Til Lejligheden havde en velkendt Kollega, kaldet Svendborg-Hansen, forfattet en hel Række gemytlige Sange, som blev modtaget med det hjerteligste Bifald.

Til Festen, som overværedes af Stedets socialdemokratiske Borgmester og Redaktør, Ludvig Hansen, Formanden for den lokale Fællesorganisation, Hvidtfeldt, samt Stedets Folketingsmand, Jernbaneassistent Bjerring, var Forbundets Formand, J. A. Hansen, indbudt til at holde Festtalen, hvorunder han bragte Hilsen og Tak fra Forbundsledelsen for godt Samarbejde i de forløbne Aar. Han mindede om den første Forhandling, han havde deltaget i lokalt. Det drejede sig om en Konflikt hos en efter Datidens Forhold meget overlegen Fabrikant, der uden videre havde tilbageholdt en Del af Lønnen for en Kollega. Han lod Forhandlingerne stenografere af sin Kone, men Resultatet blev, at han maatte betale Pengene, som det drejede sig om. Det kunde maaske være interessant at læse Referatet nu efter saa mange Aars Forløb, for det var ikke bare Elskværdigheder, som blev udvekslet ved den ommeldte Lejlighed. Tiderne har heldigvis forandret sig noget, men de ældre vil huske, hvordan vi Smede blev behandlet af Arbejdsgiverne for 25 Aar siden.

Derefter vekslede Talerne Slag i Slag med Lykønskninger til Fødselsdagsbarnet, og den hele Fest forløb under de mest kammeratlige Former.

Indenfor vor Nyborg-Afdeling præges Forholdene i ikke ringe Grad af det betydelige Antal Smede og Maskinarbejdere, som beskæftiges paa Statsbanernes derværende Værksted. Gennem Aarene har der i det store og hele hersket det bedste kammeratlige Forhold mellem dem og de Smede og Maskinarbejdere, som er beskæftiget paa private Virksomheder i Nyborg. Vi ønsker vor Nyborg-Afdeling til Lykke med Organisationsarbejdet i de næste 25 Aar.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
23118	Andersen, E.	København	23.10.83	D. Elektr. Fb.	1. 1.18	Kbhvn. Afd. 12	28. 4.23
20324	— Vald. Ludvig.	Hornbæk	10. 9.91	Kbhvn. Afd.	24. 1.21	„ „ 5	28. 4.23
28597	Bach, Søren Peter	Holmstol	1.10.92	Silkeborg	15. 4.18	Herning	8. 4.22
23923	Bredahl, Richardt	Slagelse	10.10.93	Kbhvn. Afd. 1	9. 5.13	Kbhvn. Afd. 17	21. 4.23
2604	Bruselius, Th. A. O.	Aarhus	2. 5.92	„ „ 1	22. 2.18	„ „ 12	28. 4.23
3543	Christensen, Aug.	Kallundborg	1. 8.83	Kallundborg	8. 9.05	„ „ 11	14. 4.23
7038	— Carl V. Fr. J.	Frederikssund	26.10.02	Kbhvn. Afd.	1.11.21	„ „ 17	28. 4.23
25232	— Einer Carl M.	Allerslev	13. 7.89	„ „ 1	2. 2.17	„ „ 14	7. 4.23
25905	— Emil Oscar	Tyskland	16. 7.98	„ „ 1	5.11.17	„ „ 15	28. 4.23
29713	— Harry E. Krogsg.	København	3. 7.99	„ „ 1	8.10.18	„ „ 12	21. 4.23
20297	— Kaj Bernhard	Valby pr. Helsinge	22.12.93	„ „ 1	3. 1.13	„ „ 14	21. 4.23
27477	— Niels Magnus	Dølby	25. 3.98	Skive	7.12.17	„ „ 14	7. 4.23
23872	— Thorkild	Frederiksberg	13.11.01	Kbhvn. Afd.	9. 5.21	„ „ 15	14. 4.23
34595	Carlsson, Carl Aug. E.	Nakskov	31. 1.99	„ „	3. 4.23	„ „ 15	14. 4.23
16947	Christiansen, Christian	Graasten	22. 2.93	„ „	21.10.20	Sønderborg	4. 6.21
35577	— Harry M.	København	27. 8.03	Præstø	11. 3.23	Kbhvn. Afd. 3	21. 4.23
34521	Dalgaard, Karl Ejner	Lemvig	18.10.03	Kbhvn. Afd.	10. 2.23	„ „ 12	28. 4.23
16856	Danielsen, Moritz Anton	København	31. 3.86	„ „ 1	15. 9.16	„ „ 14	7. 4.23
26643	Ernst, Gustav H. R.	—	31. 8.00	Roskilde	14. 1.19	Roskilde	10. 3.23
30801	Frandsen, Marius	Alslev Sogn	16. 1.96	Storehedinge	29. 3.19	Køge	31. 3.23
20200	Frederiksen, Aksel J. F. V.	København	14. 5.93	Kbhvn. Afd. 1	18.10.12	Kbhvn. Afd. 12	18.11.22
19887	Germann, Villiam R.	Kristiania	18.12.98	Brønderslev	24. 4.19	„ „ 17	14. 4.23
16172	Gjetting, Einer R. N.	København	7. 9.93	Kbhvn. Afd. 1	12. 9.14	„ „ 10	28. 4.23
27099	Hansen, Carl Einar	Svendborg	19. 9.98	Svendborg	1.11.17	„ „ 14	7. 4.23
1353	— Eigil	København	3. 5.00	Kbhvn. Afd. 2	10. 1.20	„ „ 5	28. 4.23
17021	— Kaj Ernst W.	—	5.10.03	„ „	13.10.22	„ „ 17	7. 4.23
32308	— Simon	—	2.12.00	„ „ 3	10. 5.19	„ „ 3	14. 4.23
181	Hartmann, Karl Adolf	—	21. 7.00	„ „ 1	4. 7.19	„ „ 17	28. 4.23
26461	Henningsen, Einer H. V.	—	12. 8.03	„ „	18. 7.22	„ „ 17	28. 4.23
36299	Henriksen, Aage Thorv.	Soderup	9. 6.96	„ „	20. 4.23	„ „ 13	21. 4.23
32242	— Alfred	Odense	17. 4.94	Uhrmager Forbundet	1. 4.15	„ „ 12	28. 4.23
15900	— Richard Emil	København	30.11.97	Kbhvn. Afd. 5	6. 5.16	„ „ 5	21. 4.23
33213	Hinrichsen, Johan	Hynding	30. 1.72	Stuttgart	14.11.15	Aabenraa	16.12.22
1564	Holm, Charly H.	København	4.12 01	Kbhvn. Afd.	1. 7.21	Kbhvn. Afd. 13	28. 4.23
17696	Jensen, Carl Fr.	Vallekilde	3. 2.95	Holbæk	1. 5.14	Roskilde	7. 4.23
15917	— Frederik	Maabjerg Sogn	23. 1.90	Faaborg	5. 9.10	Kbhvn. Afd. 9	21. 4.23
22346	— Johannes	Værløse pr. Fakse	26.11.00	Køge	1. 6.20	Køge	31. 3.23
30947	— Svend A. A. C.	Horsens	19. 7.00	Kbhvn. Afd.	25. 2.21	Kbhvn. Afd. 12	14. 4.23
13540	Jacobsen, Hans Aug. G.	København	17. 9.02	„ „	19.12.21	„ „ 17	28. 4.23
1777	Jeppesen, Asger M. E. L.	—	9. 6.02	„ „	1. 9.22	„ „ 13	21. 4.23
25094	Jonesco, Jean	Rumænien	26. 9.92	„ „ 1	13.12.16	„ „ 13	21. 4.23
2767	Jongstrøm, Thorvald	København	29. 7.02	„ „	24. 7.22	„ „ 15	28. 4.23
4675	Jæger, Albert Victor	London	4. 4.94	Aarhus	4. 6.20	Aarhus	27. 1.23
18565	Knudsen, Poul Gustav	København	31. 1.03	Kbhvn. Afd.	6.11.22	Kbhvn. Afd. 13	28. 4.23
30886	Larsen, Einar Helm	—	20.11.91	Roskilde	21. 3.19	Roskilde	17. 3.23
4651	Langberg, C. M.	Testrup	12. 6 87	Aarhus G.	15.12.13	Aarhus G.	29. 7.22
23802	Madsen, Carl Gotf. C.	København	8. 2.88	Kbhvn. Afd. 1	23. 9.16	Kbhvn. Afd. 13	24. 3.23
23894	Malling, Poul Edgar	—	12.10.01	„ „	13. 5.21	„ „ 13	7. 4.23
23887	Mandrup, Karl Marx	—	3. 3.00	„ „	12. 5.21	„ „ 14	7. 4.23
8753	Mogensen, Henry M.	—	14. 6.99	„ „	16. 4.20	„ „ 5	7. 4.23
729	Mulvad, Carl Vilh. C.	Odense	22. 9.60	„ „ 1	22.10 15	„ „ 17	28. 4.23
29629	Nielsen, Enok Kold	København	3.11.02	„ „	13. 6.22	„ „ 17	28. 4.23
21233	— Hans P.	—	31. 1.91	Hamborg	31.12.22	„ „ 12	3. 3.23
7496	— Niels Adolf	Ulfborg	15. 2.03	Holstebro	1. 6.21	Holstebro	30.12.22
855	— Niels Jørgen	Fladsaa	22. 6.93	Kbhvn. Afd. 1	8. 9.19	Kbhvn. Afd. 14	7. 4.23
10802	— Rasmus M.	Aarhus	15. 5.95	„ „	11.10.22	„ „ 3	7. 4.23
18647	Nørthen, Franz Fr. W.	København	31.10.03	„ „	3.11.22	„ „ 15	31. 3.23
20205	Olsen, Aage Vilh. Fr.	—	15. 9.93	„ „	27. 2.23	„ „ 11	28. 4.23
15389	— Herman Eman.	—	29. 5.93	„ „	4. 1.22	„ „ 11	7. 4.23
23770	Petersen, Alfred Rob.	—	19. 4.02	„ „	7. 5.21	„ „ 2	14. 4.23
26995	— Alfred T.	Haarlev	15.11.01	Køge	5.11.19	Køge	31. 3.23
7700	— Johs. Carles	Aarhus	26. 8.93	Aarhus	23.10.20	Aarhus	12. 5.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
19271	Persson, Erik G. G.	Malmø	5. 3.92	Kbhvn. Afd.	3. 7.22	Kbhvn. Afd. 18	3. 3.23
18235	— Poul.	Tømmerup	14. 2.02	„ „	6.11.20	„ „ 3	24. 3.23
26140	Poulsen, Svend Aage ..	København	1.12.02	„ „	6. 5.22	„ „ 14	28. 4.23
12420	Rasmussen, Henry A. . ..	—	10. 6.02	„ „	11.10.21	„ „ 18	28. 4.23
15745	— Jens Nielsen...	Herskind	25. 8.57	Aarhus	1. 4.17	Aarhus	13. 1.23
16714	Reimers, Christian	København	6. 2.02	Kbhvn. Afd.	9.10.20	Kbhvn. Afd. 2	28. 4.23
35287	Rohd, A. E. Andersen	Silkeborg	31. 7.82	Vejle	1.12.22	„ „ 14	14. 4.23
22646	Sørensen, Poul A. Rise ..	Løgstør	5. 2.95	Løgstør	5. 5.13	Holstebro	2. 9.22
22353	— Svend Aage ...	Køge	4. 8.02	Køge	10.11.20	Køge	31. 3.23
8523	Schmidt, O. Nørresø ..	København	17.10.00	Kbhvn. Afd.	3. 4.20	Kbhvn. Afd. 2	28. 4.23
19822	Strandvad, Reinholdt, M. A.	—	5.12.01	„ „	13. 1.23	„ „ 14	7. 4.23
25804	Streyffert, Magnus Jørg..	—	13. 1.02	„ „	9. 5.22	„ „ 14	14. 4.23
2268	Søtje, Hans J. Jensen	—	15. 7.88	„ „ 1	7. 6.06	„ „ 14	28. 4.23
8374	Thorup, Knud N. M. . .	—	8. 3.00	„ „ 1	8. 2.20	„ „ 12	14. 4.23
13927	Wegener, Marius Sofus ..	—	18. 6.81	„ „ 1	23. 7.00	„ „ 15	14. 4.23
26462	Weidich, Knud Otto.....	—	8. 1.99	„ „ 1	11. 6.18	„ „ 14	14. 4.23
18450	Willadsen, Vilmar	—	21. 8.01	„ „	26.11.20	„ „ 15	28. 4.23
15224	Willumsen, Hans Peter....	—	16. 6.03	„ „	7.11.21	„ „ 3	7. 4.23

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 14403	Olsen,	Georg Johs.	(Helsingør)
- 6554	Rasmussen,	Hans	(Hobro)
- 34258	Larsen,	Carl Vald. Knud	(Nakskov)

Medlem Nr. 2759, Carl Jensen, har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 1777	Hansen,	C. F.....	8. 5.15

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 12131	Hansen,	Heinrich.....	29. 1.21
- 30409	Larsen,	Axel K.	6. 3.21
- 21586	Petersen,	Viktor Emanuel.....	27.11.20
- 33844	Pries,	Konrad.....	22.10.21
- 9227	Schiøtz,	Frederik.....	22. 4.22

Overskud. Paa Afdelingskontoret i Ringsted henligger et mindre Overskud fra Jærnstøberiet til Medlem Nr. 30984, P. Chr. Jepsen Torp.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, Nr. 5, 19. Aarg.

Borups Højskole.

For at alle kan faa Besked om, hvordan Undervisningen drives, afholdes offentligt Møde Tirsdag 18. September Kl. 8 Aften i Hallen i Grundtvigs Hus, med gratis Adgang; her vil Forstander Borup fremlægge Arbejdsplanen og besvare Forespørgsler.

Den 4. Oktober aabnes Skolen med et Møde samme Steds. Dagen efter begynder Undervisningen i Skolens Lokaler.

Undervisningen omfatter foruden Dansk, som er Hovedfaget, fremmede Sprog, Bogholderi, Skrivning og Regning. Gennem Foredrag og i Samtaleform gives dernæst Undervisning i Samfundslære, Historie, Naturkundskab, Religionshistorie, Litteratur og Kunst.

Organiserede Arbejdere har følgende Moderation: For den samlede Undervisning betales — foruden 5 Kr. i Indmeldelsespenge — 15 Kr. maanedlig; tages enkelte Fag betales for det første, med to ugentlige Timer, 4 Kr. pr. Maaned, med een Time 2½ Kr., de følgende efter nedadgaaende Skala. Indmeldelsen er bindende til Udgangen af April. *Programmet udleveres gratis paa vort Kontor.* Fra 3. September træffes Forstanderen Kl. 11—1 og 6—8 V. Boulevard 9, 3.

Sekretær Brandmoses Telefon er Byen 4617 og Byen 8319.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 11 SEPTEMBER 1923 9. Aarg.

Overenskomstforlængelsen og Hovedorganisationerne.

For godt et Par Maaneder siden, nemlig den 2. Juli, afholdt De samvirkende Fagforbund et saakaldt Formandsmøde, d. v. s. samtlige Forbundsformænd sammenkaldes for at behandle et eller andet Spørgsmaal af fælles Interesse eller fatte en eller anden Beslutning, som ifølge Forholdets Natur nærmest maa blive af raadgivende Karakter.

Paa det nævnte Møde behandlede Forbundsformændene Spørgsmaalet om en eventuel Overenskomstforlængelse samt Spørgsmaalet om Pristallet og hvad dermed staar i Forbindelse. Man var paa Mødet først og fremmest klar over, at vi maatte have Augustreguleringen, da der var Udsigt til en lille Forhøjelse foranlediget ved de skete Prisstigninger, men nogen bindende Beslutning blev der ikke fattet og kunde efter Forholdets Natur ikke fattes. Hvis noget saadant skulde til, maatte det ifølge Lovene blive et Repræsentantskabsmøde eller en Generalforsamling, men for Indkaldelse af en saadan kompetent Forsamling var der absolut ikke noget øjeblikkeligt Grundlag.

Saa kom det opsigtsvækkende, at det lod sig gøre at slutte en ny Overenskomst for Jærn- og Metalindustrien, forsaavidt imod 4. April-Forliget fra i Fjor, som man enedes om at tage Augustreguleringen, skønt April-Forliget forudsatte ingen Augustregulering, men derimod Februarregulering til næste Aar, hvis Overenskomsten forlængedes.

Men en væsentlig Ting skete der udover dette, nemlig Forhøjelse af Mindstebetalingen fra 70 til 95 Øre for Timelønsarbejde. For Akkordarbejde er Timelønnen jo stadig kun Forskud paa Akkord, og der maa Akkordarbejderne selvfølgelig hævde, at ved Nyantagelser gives der en Timeløn, svarende til, hvad de øvrige Akkordarbejdere har paa Værkstedet samt til Vedkommendes faglige Kvalifikationer, bl. a. kommer det naturligvis an paa, om Vedkommende kan paatage sig en mere eller mindre udpræget Forarbejderstilling, eller om han er mere eller mindre udpræget Hjælpearbejder. Med Hensyn til, hvad Lønningerne iøvrigt er, henviser vi til omstaaende statistiske Oplysninger.

Hvis det ikke var lykkedes at rette noget ved Minimallønnen, saaledes som det skete, vilde der ikke være blevet noget af en Overenskomstforlængelse hos os, men vi skal i denne Forbindelse tilføje, at det sikkert er baade fornuftigt og rigtigt af alle Parter, at man er skredet til denne Overenskomstforlængelse. Forholdene er endnu saa usikre, at vi har Brug for Statens Pristal som Støttepunkt, og den hele Situation maner iøvrigt til at forsøge paa en Tid at arbejde i Fred og Fordragelighed. Hvis dette kunde bidrage til at faa Industrien lidt paa Fode, d. v. s. faa beskæftiget vore mange Arbejdsløse, saa er vi vist alle enige om, at det vilde være godt; beklageligt kun, at Regeringen synes at arbejde paa det modsatte. Dette fremtræder ikke mindst tydeligt ved de Masseafskedigelser, som i de sidste Par Maaneder er foretaget paa Statens Orlogsværft, efter at Orlogsskibet „Niels Juel" var blevet færdigt hen paa Sommeren. Vi vover at paastaa, at Regeringen meget vel kunde have skaffet Orlogsværftet anden Beskæftigelse.

Hvad nu angaar Minimallønnen, da vil vi ved nærværende fæste Opmærksomheden ved, hvad der skete i Vinteren 1921, hvor vi rettede vore Bestræbelser paa at faa Minimallønnen — og Timelønnen i det

hele taget — højnet, fordi den var altfor urimelig lav i Forhold til de faktisk bestaaende Timefortjenester. I Januar—Februar 1921 var saaledes den gennemsnitlige ansatte Timeløn for hele Landet 127,3, medens den overenskomstmæssige Minimalløn var 74, respektive 70 for Udlærlinge det første Overgangsaar, men dertil kom ganske vist Dyrtidsskalaen med sine 30 Øre, saaledes at den faktiske Mindstebetaling var 104 Øre, respektive 100 Øre for Udlærlinge, men paa samme Tid var Gennemsnitsfortjenesten for hele Landet 245,3 Øre, og dette faktiske Misforhold holdt derfor Liv i en hel Masse Affavnstillæg, Procentakkorder og en hel Del af den Slags med højst forskellige Navne, men stadigvæk Udtryk for, at vore Timelønninger laa saaledes, at der overhovedet ikke kunde være Tale om at arbejde paa Timeløn uden et eller andet Tillæg, selv Skalatillægget var egentlig ganske utilstrækkeligt, og der blev da faktisk ogsaa saa godt som i alle Tilfælde betalt betydeligt mere, hvilket bevises ved, at det officielt opgivne Gennemsnit for Fortjenesten ved Timelønsarbejde den Gang var 218,9 Øre.

Men under Forhandlingerne for Forligsinstitutionen, hvis Indehaver var Raadsformand K. H. Kofoed, foregik der det ejendommelige, at mens vi ved Forhandlingerne med Sammenslutningen havde opnaaet Tilsagn om et Tillæg paa 8 Øre til Mindstelønnen, et Tillæg som vi haabede i alt Fald at kunne faa op til 10, uden at der var Tale om at røre noget ved Dyrtidsskalaen, hvilket nærmest ogsaa turde være en Selvfølgelighed, saa kom der en skønne Dag til at foreligge et Forligsforslag, som oplæstes for De samvirkende Fagforbunds 5 Mands Forhandlingsudvalg, og hvori indeholdtes et Tillæg til Minimallønnen i Jærnindustrien paa 4 Øre. Der blev naturligvis øjeblikkelig reageret fra vor Side, men da det viste sig umuligt at faa mere, fordi man paastod, at det gik ikke an af Hensyn til Arbejdsmændene, saa lykkedes det dog ved Afslutningen af Forliget af 26. April at faa en Forbedring af Dyrtidsskalaen paa 3 Øre, hvorved dens Grundsats steg til 33 Øre, Minimallønnen var altsaa i de Haandværksfag i Jærnindustrien, som har Minimalløn, steget til 107, respektive 4 Øre lavere for Udlærlinge. Alt dette gik for sig i Vinteren og Foraaret 1921, men det følgende Aar skete der det, at Snedkerforbundet i Januar fik sin Minimalløn reduceret i Forhold til Pristallet gennem Kendelse ved Den faste Voldgiftsret. Dette bevirkede, at vi ved de paafølgende Forhandlinger for Forligsinstitutionen krævede Jærnindustriens Minimallønninger sikrede imod Reduktion, og som bekendt fik 4. April-Forliget en Bestemmelse derom, hvorefter vi troede den hellige Grav velforvaret.

Men i Sommeren 1922 gav Den faste Voldgiftsret Arbejdsgiverne Medhold i en Fremgangsmaade, hvorved de gennem en Tabelopstilling fuldstændig regnede sig bort fra Dyrtidsskalaen, hvis Grundsats altsaa var 33 Øre, og hvis Slutsats var 15 Øre. Dette skete meget snedigt ved, at man gav Ordre til, at der skulde udregnes et nyt Skalatillæg, som passede til en Reduktion paa 15 pCt., som April-Forliget gav dem. Denne Voldgiftskendelse, som savner et rimeligt Grundlag, reducerede i Teorien vor Mindsteløn med den skalamæssige Grundsats paa 33 Øre, men naturligvis lod vi os ikke forbløffe. Det har vist sig, at vi alligevel i Kraft af Forholdenes Natur har været i Stand til saa temmelig at hævde vore Timelønninger og de forskellige eksisterende Tillæg for Timelønsarbejde. Gennemsnittet for ansat Timeløn for hele Landet var som ovenfor nævnt omkring Aarsskiftet 1920—21 127,3, og det sidste officielle Gennemsnit, nemlig for Maj—Juni 1923, er 117,3, se iøvrigt omstaaende Tabeloversigt.

Men da Tidspunktet til at tage Standpunkt til en eventuel Overenskomstforlængelse var inde i Juli Maaned d. A., saa krævede vi naturligvis det Misforhold forandret, som fremkommer ved en Mindsteløn paa 70 Øre med en Gennemsnitstimeløn paa 117,3, en Situation, der var fremskaffet ved Den faste Voldgiftsrets mærkelige Kendelse i Sag Nr. 591. Vi var nemlig derved bragt i den Situation, at Smedeforbundet for sit Vedkommende, og de andre Fag i Jærn- og Metalindustrien, som har Minimalløn, vilde næppe have taget noget andet Standpunkt, kunde komme til overhovedet at frigøre sig for enhver Minimalløn, da der hist og her viste sig Fare for paa Basis af den store Arbejdsløshed, at der toges Folk i Arbejde til nogle og halvfjerds Øre i Timen, uden at der blev givet dem noget som helst andet. Tilfældene var vel ikke mange, men ingen kunde jo vide, hvad en tilstundende daarlig Vinter kunde bringe, og det var derfor kun naturligt, at der toges fat paa at ordne dette Forhold, og med noget Besvær lykkedes det at hæve det saakaldte strategiske Punkt, som Minimallønnen er, for hele Landet til 95 Øre ved Timelønsarbejde.

Arbejdsmandsforbundet har nu i sit Fagblad for 12. September d. A. udslynget den Paastand, at det er dem, som har hævet Jærnindustriens Minimallønninger med „23 Øre". Arbejdsmændene burde imidlertid skynde sig at fralægge sig ethvert Ansvar i saa Henseende, thi det faktiske Forhold er jo dog det, at de

med slet dulgt Skadefryd har set Haandværksfagenes Minimalløn blive reduceret Gang paa Gang ved Voldgiftsretten, ligesom de Gang paa Gang har lagt sig paa tværs af vore Forsøg paa Højnelse af Minimallønnen. De krævede ligefrem Fordel for sig for at finde sig deri, og ingen kan vel egentlig forundres over, at Arbejdsgiverne slittig har brugt Arbejdsmændene, naar der skulde spændes Ben, eller naar der skulde laves en eller anden Kabale. D'Hrr. kan imidlertid ganske roligt spare sig, vi tror til enhver Tid at være i Stand til at værne os mod de Angreb, der kommer fra den Side.

Men bortset fra enhver kritisk Surhed, saa staar Resultatet med Hensyn til vor Overenskomstforlængelse for Jærnindustrien fast, godkendt med mere end $^2/_3$ Majoritet af alle interesserede Organisationer. Det er maaske netop ikke det mindst vigtige, at det blev gjort i saa fuldkommen Enighed, som det skete. Dette vil nemlig sikkert faa Følger ogsaa i andre Fag, ganske bortset fra, om Arbejdsmændene vel som sædvanlig maa have deres egen Politik, hvis Kærne er den, at den ikke maa være den samme som den, andre følger, hvad den saa end ellers bliver. Om det er Tilfældigheder, der kommer til at raade, er i denne Forbindelse uden Betydning.

— — —

Men forøvrigt er der indtraadt en ny Fase i Spørgsmaalet om Overenskomstforlængelse. Tirsdag den 11. September var der Møde mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg i Arbejdsgiverforeningens Lokaler i København, og ved denne Lejlighed vedtoges følgende Overenskomst:

„Hovedorganisationerne enes om at anbefale Underorganisationerne, at der straks optages Forhandling om en Forlængelse af de i 1924 udløbende Overenskomster, idet der samtidig træffes Aftale om, at hvis der ikke senest en Maaned forinden de respektive Overenskomsters Udløbstid er opnaaet Enighed om en Forlængelse, kan Overenskomsterne paa det Tidspunkt opsiges, saaledes at de udløber ved deres almindelige Udløbstid. Hvis ikke Opsigelse sker, bestaar de uforandret til næste Udløbstermin.

København, den 11. September 1923.

For De samvirkende Fagforbund:
sign. Carl F. Madsen.

For Dansk Arbejdsgiverforening:
sign. H. Langkjær."

Denne Overenskomst forelagdes som en Slags Meddelelse til et nyt Formandsmøde, som afholdtes Mandag den 17. September, og dermed turde der være taget et Skridt videre i Retning af at faa Overenskomstforholdene rehabiliteret for 1 Aar. Det synes, som om Arbejdsgiverforeningen ikke har noget særligt Ønske om at faa en stor Arbejdsstandsning ud af det til Foraaret, og for saa vidt som dette er Tilfældet, har de to Lock-out'er i 1921 og 1922 ikke været uden Betydning, idet det derved er bevist, at vore Organisationer hverken lader sig sætte i Knæ eller splitte ad ved selv nok saa store Standsninger og selv under den mest generende Arbejdsløshed, og hvad der ellers for Tiden kan siges at være egnet til at skabe os alle mulige organisatoriske Vanskeligheder. Sammenholdet er godt, og selv vore Venner i Arbejdsmandslejren manifesterer jo dog med visse Mellemrum, at de frem for alt ønsker at staa sammen med os. De vedtog nok at udmelde sig af De samvirkende Fagforbund, men de vedtog lige saa selvfølgeligt at tage det tilbage igen.

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Uddrag af Beretningen for 1921—23.

(Fortsat.)

I et særligt Afsnit af Beretningen indeholdes den gennem mange Aar for Smede og Maskinarbejdere udgivne Arbejdsløshedsstatistik, der bl. a. i høj Grad benyttedes af den første Arbejdsløshedskommission som statistisk Grundlag ved Udarbejdelsen af Arbejdsløshedsloven af 1907.

Medens de øvrige talmæssige Opgivelser om Arbejdsløsheden, forsaavidt de ikke angaar Uddrag af Regnskabet, er byggede paa de Indberetninger, der Maaned efter Maaned gives af Afdelingerne og, navnlig med Hensyn til Opgivelsen af tabte Arbejdsdage, næppe hviler paa en absolut sikker Beregning, er den egentlige Arbejdsløshedsstatistik bygget paa en meget omfattende og detailleret Behandling af hvert enkelt Medlems Arbejdsløshed indenfor den omhandlede Periode, hvorfor de fremkomne Resultater, der giver sig Udtryk i Tabellerne, ogsaa maa være dem, der regnes med, hvis der mellem de førstnævnte Bearbejdelser og denne Statistik fremkommer Differencer. Det skal imidlertid siges, at Differencerne sjældent er større, end at de meget let lader sig forklare ud fra særlige Omstændigheder.

Denne Arbejdsløshedsstatistik behandler Arbejdsløsheden under alle mulige Synsvinkler baade med Hensyn til Fordelingen paa de forskellige Aldersklasser,

Arbejdsløshedens Varighed, de ledige Dages Fordeling pr. Arbejdsløs og pr. Medlem o. s. v., men en Del af disse Tabeller er af et saadant Omfang, at Pladsforholdene her i Bladet ikke tillader en Gengivelse deraf, og der er derfor kun taget nogle enkelte af Tabellerne, som dog i store Træk giver et Billede af Arbejdsløsheden i de foranførte Retninger.

Tabel II.

Antal Medlemmer, der har været arbejdsløse.

Aar	Under 25 Aar	25—34 Aar	35—44 Aar	45 Aar og derover	Ialt
1910—11.....	1833	1335	576	379	4123
1911—12.....	1829	1149	430	261	3669
1912—13.....	2182	1277	438	278	4175
1913—14.....	2403	1270	405	309	4387
1914—15.....	2251	1451	563	409	4674
1915—16.....	2090	1318	485	413	4306
1916—17.....	2329	1309	483	361	4482
1917—18.....	3218	2309	881	620	7028
1918—19.....	4351	2818	1007	699	8875
1919—20.....	4268	2516	879	597	8260
1920—21.....	4922	2781	1102	766	9571
1921—22.....	6263	3640	1586	1246	12735
1922—23.....	6731	3543	1677	1362	13313

Tabel II omhandler Fordelingen af de Arbejdsløse efter Aldersgrupper. I hvert af de to Beretningsaar er ca. Halvdelen af Arbejdsløse under 25 Aar gl., nemlig henholdsvis 6263 af 12.735 og 6731 af 13.313. Antallet af Arbejdsløse i Alderen 25—34 Aar er i de to Aar henholdsvis 3640 og 3543 eller forholdsvis flere i det første Aar end i det sidste. Omvendt er der i Aldersgruppen 35—44 Aar forholdsvis flere Arbejdsløse i 1922-23 end i 1921—22. I Aldersgruppen 45 Aar og derover findes begge Aar ca. 10 pCt. af de Arbejdsløse.

Tabel III.

Arbejdsløse pr. 100 Medlemmer.

Aar	Under 25 Aar	25—34 Aar	35—44 Aar	45 Aar og derover	Ialt
1910—11.....	47	37	38	35	41
1911—12.....	44	30	27	24	34
1912—13.....	52	30	23	23	35
1913—14.....	63	28	18	18	35
1914—15.....	54	30	24	24	35
1915—16.....	47	25	19	21	30
1916—17.....	48	22	16	17	28
1917—18.....	54	41	29	26	41
1918—19.....	66	46	30	27	47
1919—20.....	58	37	23	20	40
1920—21.....	63	38	28	25	43
1921—22.....	80	50	40	40	57
1922—23.....	88	49	43	44	61

Tabel III viser Antallet af Arbejdsløse, set i Forhold til Antallet af Medlemmer indenfor de fire Aldersgrupper. Det fremgaar af Aldersfordelingen, at det samlede Antal Arbejdsløse pr. 100 Medlemmer dækker over ret store Forskelligheder mellem Aldersklasserne, et Forhold, som genfindes fra Aar til Aar. Det er hvert Aar saaledes, at den yngste Aldersklasse har forholdsvis flest Arbejdsløse, og at Arbejdsløshedsprocenten falder fra Aldersklasse til Aldersklasse. (I 1922—23 er der dog for de to ældste Aldersklassers Vedkommende en lille Afvigelse fra denne Regel.)

I Aarene 1921—22 har Aldersklassen under 25 Aar 80 pCt. af Medlemmerne ledige; i 1922—23 ikke mindre end 88 pCt., eller omtrent 9 Arbejdsløse pr. 10 Medlemmer. At dette er uden Sidestykke i de tidligere Aar behøver formentlig ikke at gentages. — Allerede i den følgende Aldersklasse er Forholdene meget bedre, men her er dog i begge Aarene ca. Halvdelen af Medlemmerne arbejdsløse. I de to ældste Aldersklasser er Forholdene igen noget gunstigere, men ingen af dem kommer dog ned paa et Antal Arbejdsløse af under 40 pCt. af Medlemmerne.

I saavel Tabel II som Tabel III er der selvsagt regnet med Antallet af de Medlemmer, der i Løbet af det paagældende Aar har været ledige, saaledes at der ikke er Tale om et paa et bestemt givet Tidspunkt værende Antal Arbejdsløse.

Tabel V.

Ledige Dage pr. Arbejdsløs.

Aar	Under 25 Aar	25—34 Aar	35—44 Aar	45 Aar og derover	Ialt
1910—11.....	60	66	81	112	70
1911—12.....	39	47	59	74	46
1912—13.....	37	42	54	67	42
1913—14.....	38	43	52	53	42
1914—15.....	35	41	54	75	43
1915—16.....	17	21	31	44	22
1916-17.....	18	23	34	48	24
1917—18.....	62	69	77	92	68
1918—19.....	78	84	94	114	84
1919—20.....	49	51	56	86	53
1920—21.....	52	44	42	53	48
1921—22.....	149	145	129	154	146
1922—23.....	139	133	126	143	136

Tabel V angaar Antallet af ledige Dage pr. Arbejdsløs. Dette Antal har paa det nærmeste været lige stort i alle Aldersgrupper, og Antallet af ledige Dage pr. Medlem maa derefter vise omtrent samme Forskelligheder mellem Aldersklasserne som Antallet af Arbejdsløse i Forhold til Antallet af Medlemmer. Dette viser ogsaa Tabel VI (sammenholdt med Tabel III).

Denne Tabel giver iøvrigt altid det bedste Udtryk for Arbejdsløshedens Omfang. Ifølge Tabellen har hvert Medlem i den yngste Aldersklasse i de to sidste Aar maattet regne med at være ledig $^1/_3$ af Aaret (i 1921—22: 120 Dage og i 1922—23: 122 Dage). Aldersklassen

Tabel VI.

Antal ledige Dage pr. Medlem.

Alder	1922—23	1921—22	1920—21	1919—20	1918—19	1917—18	1916—17	1915—16	1914—15	1913—14	1912—13
Under 25 Aar.	122	120	33	29	52	33	9	8	19	24	19
25—34 Aar...	65	72	17	19	38	28	5	5	12	12	13
35—44 Aar...	54	51	11	13	28	22	6	6	12	9	13
45 Aar og derover.....	63	62	13	18	30	24	8	9	18	10	15
Ialt...	83	84	21	21	40	28	7	7	15	15	15

25—34 Aar har maattet regne med at være ledig $^1/_5$ af Aaret i 1921—22 (nemlig 72 Dage) og ca. $^1/_6$ af Aaret i 1922—23 (nemlig 65 Dage). Aldersklassen 35—44 Aar har i begge Aarene maattet regne med Ledighed i $^1/_7$ af Tiden, og den ældste Aldersklasse har maattet regne med Ledighed $^1/_6$ af Tiden.

I de to nærmest foregaaende Aar var $^1/_{11}$ det højeste, nogen Aldersklasse maatte regne med, og i de gode Aar 1915—16 og 1916—17 stod den Aldersklasse ugunstigst, som maatte regne med at være ledig i 2—3 pCt. af Aarets Dageantal.

Nedenanførte Tabel XIII tilhører et Afsnit af Arbejdsløshedsstatistikken, der behandles samtidig med denne, men har sit Udspring fra de indkomne Maanedsberetninger.

Tabel XIII.

	Antal Arbejdsløse i pCt. af Medlemstal.			Tabte Arbejdsdage pr. Medlem			Understøttede Dage pr. Medlem		
	Kbhvn.	Prov.	Ialt	Kbhvn.	Prov.	Ialt	Kbhvn.	Prov.	Ialt
1911—12....	7,1	3,0	5,1	17,4	6,8	11,3	—	—	7,7
1912—13....	4,8	2,3	4,2	14,1	5,2	10,3	7,4	5,2	6,4
1913—14....	6,1	3,0	4,7	14,2	7,4	11,1	7,1	6,7	6,9
1914—15....	4,7	3,7	4,3	13,2	9,3	11,5	7,1	7,7	7,5
1915—16....	2,3	1,7	2,0	6,3	4,3	5,4	3,3	3,6	3,4
1916—17....	2,1	1,2	1,7	6,0	2,9	4,7	4,4	2,1	3,1
1917—18....	9,8	8,1	9,1	26,6	22,1	24,7	19,8	19,4	19,6
1918—19....	13,4	13,2	13,3	39,8	38,3	39,1	23,5	25,5	24,5
1919—20....	6,7	4,9	5,8	20,7	15,4	18,1	13,2	12,6	12,9
1920—21....	8,2	8,2	8,2	20,3	24,0	22,0	17,1	21,9	19,6
1921—22* ..	29,0	30,8	29,9	79,9	83,5	81,7	40,8	46,1	43,7*
1922—23....	27,1	25,4	26,2	79,8	76,1	78,0	37,2	38,3	37,6

* April Maaned ikke medtaget paa Grund af Lock-out'en.

Tabellen angiver i Procenttal henholdsvis Arbejdsløshedsprocenten, tabte Arbejdsdage og understøttede Dage for Aarene 1911—23, og man faar af denne et levende Billede af, hvilke vældige Svingninger der har været i Arbejdsløsheden. Det skal dog bemærkes, at de opgivne Arbejdsløshedsprocenter i første Rubrik ikke paa langt nær er den absolute Højde paa Arbejdsløsheden. Denne naaedes med Udgangen af Februar Maaned 1922 med 38,0 pCt. af Medlemmerne.

(Fortsættes.)

Arbejdslønnen i Industrien.

(Uddrag af »Statistiske Efterretninger« for 15. Juni 1923).

Siden April 1918 har der paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, i Statistiske Efterretninger været meddelt kvartalsvise Opgørelser af Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Efter de for Oktober Kvartal 1922 foreliggende Lønoplysninger er Gennemsnitsfortjenesten pr. Time paa sædvanlig Maade beregnet efter den samlede Udbetaling i Kvartalet eller — for visse Fag — i December Maaned, fordelt paa det Antal Timer, der er arbejdet, uanset om der er arbejdet i Timeløn eller i Akkord.

Lønstatistiken omfatter denne Gang ca. *98.000 Arbejdere*, beskæftigede hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen; i April og Juli Kvartaler omfattede Statistiken meget nær det samme Antal Arbejdere, medens det Antal Arbejdere, for hvilke der forelaa Lønoplysninger i de forskellige Kvartaler i *1921* var *85—90.000*, men i *1920* ca. *110.000*. Bevægelsen i Tallene skyldes hovedsagelig Forandringer i Beskæftigelsesgraden for Industriens Arbejdere.

En Sammenligning af Lønstatistikkens Arbejdertal i Juli og Oktober Kvartal 1922 viser en mindre Stigning i Antallet af Arbejdere i Tekstilindustrien, og som Følge af Aarstiden en betydelig Nedgang i Byggefagene og stærk Tilvækst for Sukkerfabrikkerne.

En *Oversigt over Lønningerne* for faglærte og ufaglærte mandlige og for kvindelige Arbejdere henholdsvis i København, Provinsen og hele Landet meddeles omstaaende. Ved Sammenligning mellem de for de forskellige Tidspunkter anførte Lønninger maa det haves i Erindring, at det ikke er et lige stort Antal Arbejdere og ikke ganske den samme Fordeling af Arbejderne mellem Fagene indbyrdes, der ligger til Grund for de beregnede Gennemsnitstal. Der bliver derved nogen Ulighed mellem disse Gennemsnitstal, men den vil sikkert kun være af forholdsvis ringe Betydning, da hvert enkelt af Oversigtens Tal er fremgaaet af det store Arbejdertal fra mange forskellige Fag. Det skal tilføjes, at Gruppen »*Formænd*« er udskilt af de anførte Arbejdertal, og deres Løn indgaar saaledes ikke i de beregnede Gennemsnitstal. For dem var den gennemsnitlige

	Antal Arbejdere pr. 31/12 1922	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Okt. Kvart. 1922	Juli Kvart. 1922	Okt. Kvart. 1921	Okt. Kvart. 1920	Aaret 1914
København		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fagl. Arbejdere....	19003	193	192	229	263	67,1
Ufagl. —	15292	156	155	183	214	47,5
Ialt Mænd...	34295	177	175	208	242	61,0
Kvindl. Arbejdere..	12885	95	95	110	136	32,3
Samtl. Arbejdere...	47180	154	153	182	216	54,4
Provinsen						
Fagl. Arbejdere....	16868	152	153	179	218	54,8
Ufagl. —	26435	132	131	162	186	40,8
Ialt Mænd...	43303	140	140	169	200	48,2
Kvindl. Arbejdere..	7597	81	82	95	122	25,7
Samtl. Arbejdere...	50900	131	132	158	190	44,9
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere....	35871	174	173	205	242	61,3
Ufagl. —	41727	141	140	169	197	45,5
Ialt Mænd...	77598	156	155	186	219	55,0
Kvindl. Arbejdere..	20482	90	90	104	131	29,6
Samtl. Arbejdere...	98080	142	142	169	203	50,2

Timefortjeneste i Oktober Kvartal 1922 i Hovedstaden 230 Øre, i Provinsen 177 Øre, og i hele Landet 204 Øre. Deres Antal er imidlertid saa forholdsvis lille, at Udeladelsen af deres Lønninger kun betyder en ringe Ændring i de samlede Gennemsnit.

Af Oversigten fremgaar det, at *Timefortjenesten for samtlige Arbejdere under eet i Oktober Kvartal 1922 var 142 Øre.* For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 174 Øre, for Arbejdsmænd 141 og for Kvinder 90 Øre. For de i København beskæftigede 47.000 Arbejdere udgjorde Timefortjenesten 154 Øre; for faglærte Arbejdere var den her 193 Øre, for Arbejdsmænd 156 Øre og for Kvinder 95 Øre.

For Provinsens Vedkommende omfatter Statistiken 51.000 Arbejdere, hvis gennemsnitlige Timefortjeneste var 131 Øre; for faglærte Arbejdere i Provinsen var Lønnen 152 Øre, for Arbejdsmænd 132 Øre og for Kvinder 81 Øre. Forskellen i Arbejdslønnen i København og Provinsen er saaledes gennemsnitlig 41 Øre for faglærte Arbejdere, 24 Øre for Arbejdsmænd, 14 Øre for Kvinder og 23 Øre for samtlige Arbejdere. Det maa dog fremhæves, at de for København og Provinsen beregnede Gennemsnitslønninger paavirkes af Arbejdertallets forskellige Fordeling mellem faglærte og ufaglærte og mellem Mænd og Kvinder, og indenfor disse Grupper øver den forskellige Fordeling mellem Fagene Indflydelse paa Gennemsnitstallene.

Sammenlignet med Lønningerne i April og Juli Kvartal 1922 viser Lønningerne for Oktober Kvartal i det hele taget kun meget smaa Forandringer. Selve Gennemsnitstallet for Timefortjenesten for alle de i Statistikken indbefattede Arbejdere er det samme i alle tre Kvartaler, nemlig 142 Øre. At Lønniveauet i 1922 saaledes har været nogenlunde uforandret fra April til Aarets Udgang skyldes, at der, efter at det store Flertal af Arbejdsoverenskomster var fornyet i Foraaret 1922, kun er sket ganske enkelte Ændringer i de overenskomstmæssige Arbejdsbetingelser.

Af Hensyn til Pladsen kan vi ikke tage hele Tabelværket, som indeholdes i Statistiske Efterretninger, med, men vi skal dog vedføje en lille Tabel, som angiver Lønningerne i de to interessante Hovedindustrier, Bygningsindustrien og Jærn- og Metalindustrien:

Fag	København			Provinsen		
	Antal Arb. pr. 31/12 1922	Gennemsnitl. Timefortj.		Antal Arb. pr. 31/12 1922	Gennemsnitl. Timefortj.	
		Okt. Kvart. 1922	Juli Kvart. 1922		Okt. Kvart. 1922	Juli Kvart. 1922
		Øre	Øre		Øre	Øre
Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende..	284	212	207	194	143	143
Bygningssnedkersv.*).	878	197	191	1205	144	142
Glarmestersvende	115	162	155	77	124	125
Malersvende.....	918	213	183	322	150	143
Murersvende	1174	266	263	1807	146	148
Murarbejdsmænd.....	851	203	207	1489	128	129
Stukkatørsvende	50	210	198	—	—	—
Tømrersvende	689	240	227	1463	147	149
Arbm. hos Tømrere ..	44	147	142	69	129	119
Linoleumspaalæggere.	47	178	170	—	—	—
Isoleringsmontører ...	56	217	223	11	193	186
Jærn- o. a. Metalindustri:						
Blikkenslagersvende..	159	188	188	74	160	159
Elektrikere	673	165	169	621	156	161
Formere	240	208	211	467	167	168
Guld-, Sølv- & Elektropl.	300	160	160	90	137	137
Gørtlere	108	172	177	46	152	155
Kobbersmede.....	52	206	213	66	195	190
Malersvende.....	166	186	211	187	170	161
Metalslibere.....	135	182	180	60	141	139
Metaltrykkere.....	70	205	201	20	162	158
Skibstømrere	116	200	212	213	165	169
Smede og Maskinarb..	4439	193	192	4173	159	160
Træarbejdere	298	185	189	643	160	156
Div. fagl. Arbejdere..	48	185	204	65	156	165
Arbejdsmænd.....	2833	145	146	3312	129	130
Kvinder.....	1486	83	83	370	77	76

*) Herunder for Provinsen tillige andre Snedkersvende.

Endelig skal vi ved nærværende give nogle Oplysninger om Lønningerne i *Jærn- og Metalindustrien* fra Maj-Juni Maaned i Aar; de har den Fordel at være saa temmelig up to date, medens ovenstaaende Tal er 3/4 Aar gamle:

Smede og Maskinarbejdere:

København: For 364 Virksomheder med 4797 Mand var Gennemsnittet af ansat Timeløn 120,9, Fortjenesten ved Akkordarbejde 193,8, ved Timelønsarbejde 162,7, tilsammen 180,3 Øre. 56,6 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Provinserne: For 347 Virksomheder med 4562 Arbejdere var den ansatte Timeløn 113,7, Fortjenesten ved Akkord 167,2, ved Timelønsarbejde 130,3, samlet Gennemsnit 150,1 Øre. 53,5 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

For *hele Landet* var Tallene: 711 Virksomheder med 9359 Smede og Maskinarbejdere, ansat Timeløn 117,3, Fortjeneste ved Akkord 181,2, ved Timelønsarbejde 146,3, samlet Gennemsnit 165,5; 55,1 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Formere:

København: 38 Virksomheder med 354 Arbejdere, Gennemsnit af ansat Timeløn 156,3, Fortjeneste ved Akkord 207,4, ved Timelønsarbejde 190,1, samlet Gennemsnit 196,8; 38,8 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

For *Provinserne* var Tallene: 71 Virksomheder med 561 Formere, ansat Timeløn 115,9, Fortjeneste ved Akkord 163,7, ved Timelønsarbejde 150,3, samlet Gennemsnit 160,7; 77,5 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

For *hele Landet* var Tallene: 109 Virksomheder med 915 Mand, Gennemsnit af ansat Timeløn 132,2, Fortjeneste ved Akkord 173,8, ved Timelønsarbejde 175,0, samlet Gennemsnit 174,2; 63,0 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Arbejdsmænd:

København: 185 Virksomheder med 3006 Arbejdsmænd, den ansatte Timeløn var 98,0, Fortjeneste ved Akkordarbejde 171,1, ved Timelønsarbejde 124,6, samlet Gennemsnit 138,6 og 30 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Provinserne: 180 Virksomheder med 3421 Arbejdsmænd, ansat Timeløn 87,7, Fortjeneste ved Akkordarbejde 142,9, ved Timelønsarbejde 107,2, samlet Gennemsnit 122,0; 41,6 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

For *hele Landet:* 365 Virksomheder med 6427 Mand, ansat Timeløn 92,5, Fortjenesten ved Akkord 153,7, ved Timelønsarbejde 116,1, samlet Gennemsnit 129,7; 36,3 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Vi skal endvidere nævne, at det samlede Gennemsnit for forskellige Smaagrupper, *Gørtlere, Kobbersmede, Blikkenslagere, Slibere* og *Metaltrykkere* for hele Landet var: 180 Virksomheder med 810 Mand, ansat Timeløn 126,4, Fortjenesten ved Akkord 182,5, ved Timelønsarbejde 150,7, samlet Gennemsnit 171,0; 63,9 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

For *Guld-, Sølv-* og *Elektropletarbejdere* var Tallene for hele Landet: 73 Virksomheder med 411 Mand, ansat Timeløn 127,7, Fortjenesten ved Akkord 167,4, ved Timelønsarbejde 134,0, samlet Gennemsnitl 47,7, og 41,0 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Dernæst er der en Gruppe »*Andre faglærte Arbejdere*«: Malere, Skibsmalere, Sadelmagere, Riggere og Viklere. Deres Gennemsnitsfortjeneste var henholdsvis 158,8, 185,5, 178,4, 168,5 og 158,7 Øre.

For samtlige *faglærte Arbejdere* indenfor Jærn- og Metalindustrien var Tallene følgende:

1167 Virksomheder med 14,580 Arbejdere, ansat Timeløn 119, Fortjeneste ved Akkord 179,1, ved Timelønsarbejde 146,9, samlet Gennemsnitsfortjeneste 164,5, og 54,9 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

For samtlige *ikke faglærte Arbejdere* var Tallene følgende:

399 Virksomheder med 7058 Arbejdere, Gennemsnit af ansat Timeløn 93,7, Fortjeneste ved Akkord 153,5, ved Timelønsarbejde 115,8, samlet Gennemsnit 130,3 og 38,4 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Former- og Støberiarbejder(!!)-forbundet.

Et Nødskrig fra Arbejdsmandsforbundet.

Dansk Arbejdsmandsforbund mangler enten Stof til sit Fagblad i denne Tid, eller Forholdet maa være, at det ryster i Grundvolden.

Efter at Forbundet i to Numre af sit Fagblad for Marts i Aar havde skænket os en nedsættende Omtale af vort Forbunds Omdannelse til ogsaa at omfatte Hjælpearbejderne, hvorpaa vi svarede i Bladet her for Marts og April, har Arbejdsmændene paany taget Bladet fra Munden i et Nummer for 12. September d. A.

Artiklen indeholder ikke en eneste Realitet i det omskrevne Forhold, og vi skal ikke udgive vort Fagblad i udvidet Format for at svare Arbejdsmandsforbundet i Enkeltheder.

At et saa stort Forbund mangler Stof, er vel næppe helt troligt, men naar man er i Fare, raaber man om Hjælp, og det er det, Arbejdsmandsforbundet gør. Det anfægter os imidlertid ikke, selv om en Støberiarbejder i Odense raaber med i en Snes Linier i en ganske intetsigende Artikel.

Vi har i vort Blad for April Maaned gjort Rede for, hvordan vort Medlemstal ser ud med Hensyn til faglærte og ikke faglærte, og for andre Realiteter, men herved rører Arbejdsmandsforbundet ikke.

Kendsgerninger skal man heller ikke flytte ved, og som tidligere anført føler vort Forbunds Ledelse sig nøje i Pagt med Udviklingen af den skete Omordning.

Hvad Dansk Arbejdsmandsforbunds Ledelse ikke kan eller vil forstaa, vil dets Medlemmer, som er interesserede i denne Sag, nok faa Øjnene op for, selv om det tager lidt Tid, men det er Hovedsagen.

Uhyrlighederne og de ikke i Overensstemmelse med Fakta værende fremsatte Paastande i Artiklen, skal vi hverken gendrive eller besvare. De er alle af den Beskaffenhed, at enhver, der tænker nogenlunde sundt og

som blot har en lille Smule Kendskab til Forholdene, kan se det hule i dem.

Arbejdsmandsforbundet er nok stort og mægtigt og arrogant, men standse Udviklingen kan det nu ikke.

Arnold Nielsen.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Arbejdsløsheden m. m. De pr. 30. Juni og 31. Juli foretagne Undersøgelser udviser følgende:

30. Juni: 1498 Medlemmer i Arbejde, deraf 455 i København og 1043 i Provinserne.

172 arbejdsløse Medlemmer, 58 i København og 114 i Provinserne.

41 syge Medlemmer, 8 i København og 33 i Provinserne.

15 Medlemmer var Soldater, 5 i København og 10 i Provinserne.

12 Medlemmer vár i Konflikt i Provinserne.

I alt saaledes 1738 Medlemmer, hvoraf ca. 10 pCt. var ledige.

Arbejdsløshedsprocenten var ca. 11 i København og ca. 9,3 i Provinserne.

31. Juli: 1514 Medlemmer var i Arbejde, deraf 455 i København og 1059 i Provinserne.

168 arbejdsløse Medlemmer, deraf 58 i København og 110 i Provinserne.

45 syge Medlemmer, 7 i København og 38 i Provinserne.

23 Medlemmer var Soldater, 5 i København og 18 i Provinserne.

Ialt 1745 Medlemmer, hvoraf ca. 9,7 pCt. var ledige.

Arbejdsløshedsprocenten var saaledes godt 11 i København og ca. 9,7 i Provinserne.

Aalborg. Hos Firmaet Chr. F. Justesen afholdtes der den 11. September et Mæglingsmøde, foranlediget ved, at en Cylinder var vragstøbt, og medens vedkommende Former krævede den fulde Akkordpris, som var 20 Kr. 50 Øre, vilde Støbemesteren kun udbetale den ansatte Timeløn med 13 Kr. 64 Øre. En i Overparten fastgjort Oliesandskærne var slaaet i Stykker, og Formen var løbet ud under Støbningen. Mesteren hævdede, at Kærnen var forbrændt, da Jærnet løb fra, og saaledes ikke kunde holde, da der blev støbt paa, indtil Formen tætnedes. Formeren gjorde herimod gældende, at der i Overparten fandtes to saadanne Kærner, og at kun den ene var slaaet itu. Kunde den ene holde, maatte den anden ogsaa kunne det.

Paastand stod mod Paastand, og Sagen sluttede ved et Kompromis, nemlig ved, at Firmaet udbetalte vedkommende Former Halvdelen af Differencen, som var Kr. 6,86, altsaa Kr. 3,43.

Helsingør. Paa det derværende Skibsværft er den 22. August afholdt Mæglingsmøde. Aktieselskabet havde opsagt de bestaaende Akkordpriser til at udløbe 1. September og havde krævet en Reduktion paa 10 pCt. Fortjenesten var ca. 195 Øre pr. Time, og da man ikke kunde indlade sig paa at imødekomme Firmaets Krav, blev Sagen sluttet med, at der fra den følgende Dag skulde sættes fuldstændig nye Priser paa alt Arbejde og — hvor det var muligt — tages Hensyn til Fabrikkens Krav.

Hobro. I Fortsættelse af Meddelelse i forrige Fagblad om Støberiforpagter Hans Madsen kan oplyses, at han, lige inden Blokademeddelelsen overfor ham, havde antaget en yngre der i Byen værende arbejdsløs Former. Det Arbejdsforhold var selvfølgelig forbi med det samme Blokademeddelelsen udgik, men det lykkedes dog Madsen at faa stablet en Støbning paa Benene og faa fuldført denne. En gammel Skik her paa Støberiet — som iøvrigt ogsaa kendes fra andre mindre Fabrikker — nemlig, at Smedene hjælper til ved Støbningerne, blev ved Smedeforbundets Hjælp hurtigt forpurret, og Dansk Arbejdsmandsforbund har senere givet Tilsagn om at foranstalte Sympatiblokade.

Det ser saaledes ud til, at Hr. Madsen kommer til at lave det hele selv, og hvordan han vil klare det, maa han naturligvis om.

Helt godt gaar det næppe for ham, thi den 22. August har han sendt Forbundet en Skrivelse, hvori han erklærer sig villig til en Forhandling om ordnede Forhold, men han gør det i en Tone og paa en saadan Maade, at selv om Forbundet vilde indlade sig paa noget saadant, vil han selv have afskaaret sig derfra ved Fremsendelsen af denne Skrivelse.

I fuld Forstaaelse med Aarhus Afdeling, hvor han har sit største Synderegister, har Forbundsledelsen ogsaa svaret ham, at man overhovedet ikke ønsker nogen som helst Ordning med ham.

København. I Fagbladet for Juli er omtalt et hos De forenede Jærnstøberier afholdt Mæglingsmøde. Foruden Krav om nogle Forhøjelser paa 4 Poster, som vistes tilbage til fornyet lokal Forhandling, blev Hovedkravet om en 6 pCt.s Forhøjelse paa alle Akkorder stillet i Bero, til Afslutningen paa den i Fagbladet for August omtalte store Sag fra en Række Provinsstøberier forelaa.

For de ovennævnte 4 Posters Vedkommende fremkom en tilfredsstillende Ordning ved den lokale Forhandling, og den 4. September blev Sagen genoptaget ved Timandsmøde for Hovedkravets Vedkommende. Her afsluttedes den med Enighed om, at de Priser, der var gældende efter Februarreguleringens Afdrag paa 6 pCt., gøres gældende med et Tillæg af 5 pCt., og heri er medregnet de 3 pCt., som Augustreguleringen i Aar giver. Ordningen gælder saavel for Haand- som Maskinformere.

Middelfart. Ved lokal Forhandling er Akkorderne paa 4 Comforter blevet hævet med 7 pCt., og Modelformernes Timeløn, som før Augustreguleringen var 142

Øre, er forhøjet til 145 Øre, hvortil saa kommer Augustreguleringens 3 pCt.

Nørresundby. Jensen & Sønners Støberi i Nørresundby, som egentlig var en Krigsvirksomhed, og som har ligget stille i længere Tid, er sidst i Juli Maaned sat i Gang igen af et andet Firma ved Navn Brask. En Overgang arbejdede der 3 Formere, men Styrken er allerede nu reduceret til 1. Begyndelseslønnen var 158 Øre, men blev efter Augustreguleringen 163 Øre.

Odense. I Forbindelse med den i Dagspressen omtalte socialdemokratiske Kongres, som tog sin Begyndelse Søndag den 2. September, afholdtes der i Byen Arbejderfest med tilhørende Fagmøder indenfor en Række Organisationer. Ogsaa vor Afdeling foranstaltede Afholdelse af et saadant Møde, og foruden Kolleger fra en Række Byer paa Fyn, var Forbundets Formand tilstede. Fagmødet afholdtes paa »National« Kl. 1, og Kl. 3½ afmarcherede den store Arbejderprocession til Festen i »Fruens Bøge«, begunstiget midt i alle Regnvejrsdagene af et sjældent fint Vejr.

Hos A/S Brandt & Co. blev der i Henhold til Afslutningen af den store Sag fra Provinserne, omfattende 12 Virksomheder, som er omtalt i forrige Fagblad, stillet Krav om en ret følelig Forhøjelse af Akkordpriserne paa Kakkelovnsrundstykker og Indmuringsgryder.

Fabrikken paaberaabte sig, hvad man iøvrigt maa give den Ret i, at den Undtagelsesbestemmelse i Forliget af 14. August, som der henvistes til, ikke gav Adgang til saa store Krav, men de to Formere, der var beskæftiget ved det omstridte Arbejde, og hvis Gennemsnitstimefortjeneste ved Akkord var ca. 130 Øre, pakkede saa deres Tøj sammen og forlod Fabrikken. Den offentlige Arbejdsanvisning i Odense var alt allarmeret, og under Tilsagn om i alle Tilfælde foreløbig at ville give Timeløn, blev to Mand anvist Arbejde paa Fabrikken. Direktøren erklærede imidlertid senere ikke at ville betale Timeløn, og Arbejdsforholdet kom ikke i Orden.

Dernæst modtog Forbundet en lang Klageskrivelse fra Sammenslutningen om, at de to Mand havde taget deres Afsked, og man betragtede dette som Strejke. De maatte øjeblikkelig genoptage Arbejdet, ellers vilde Klage indgaa til Den faste Voldgiftsret med Krav om Erstatning o. s. v. Den ene af de to Mand, det drejede sig om, fik imidlertid Arbejde paa Maskinfabrikken »Phønix«, men afskediges efter faa Timers Forløb med den Begrundelse, at han var Deltager i en Strejke. Forbundet svarede Sammenslutningen, at man ingen Midler havde til at tage de to Mand i Nakken og mod deres Vilje sætte dem ind paa Arbejdspladsen igen. Kunde der opnaas Enighed om Betalingsvilkaarene, kunde Fabrikken iøvrigt faa alle de Formere, der var ledige.

Den 13. September afholdtes der Møde i Arbejdsgiverforeningen om Sagen, og begge Hovedorganisationerne var repræsenterede. Sagen sluttedes med, at de to Mand skulde gaa i Arbejde igen den 15. September, og Akkordpriserne, som man ansaa til for dette Arbejdes Vedkommende før Augustreguleringen at have givet 132 Øre i Timen, skulde paa forskellig Vis ændres og forhøjes saaledes, at der ved den samme Arbejdspræstation skal opnaas en Timefortjeneste paa 162 Øre.

Randers. Herfra er 7. September meddelt følgende Forhold fra »Ny Jærnstøberi«: Til Formernes Arbejde hører at gøre Modelparterne til Maskinerne i Orden, naar disse trænger til noget saadant. Der arbejder kun en Former paa Fabrikken, og da noget Arbejde, som det ovennævnte skulde udføres, tog Fabrikantens Søn, der ikke er Former, selv Arbejdet, og vedkommende Former maatte gaa hjem. Han krævede herfor en Erstatning paa 8 Kr., og da Fabrikanten ikke vilde indlade sig herpaa, blev en Forhandling med Afdelingen optaget. Denne resulterede i en Erstatning til Formeren paa 7 Kr.

Formerne beholder fortsat dette Arbejde og skal udføre det til Timebetaling, og samtidig fornyedes et Løfte, som tidligere var givet, men ikke overholdt, nemlig at Belysningsforholdet og Akkordpriskuranten skulde bringes i Orden i Løbet af 8 Dage.

Slagelse. Mellem Jærnstøberiet »Godthaab« og Slagelse Afdeling er indgaaet Overenskomst om, at en paa Fabrikken antaget Former ansættes til en Timeløn af 170 Øre, og at laveste Timeløn, inklusive Tillæg, iøvrigt skal være 155 Øre. Ordningen gælder til 1. Febr. 1925 med de Tillæg og Afdrag som August- og Februarreguleringerne maatte medføre.

Svendborg. Hos A/S L. Lange & Co. har Akkordpriserne og Timelønningerne været opsagt, og i Henhold hertil har der fundet en lokal Forhandling Sted, ved hvilken der er opnaaet Enighed om at forny Prislisterne paa Grundlag af, at en Del Patentbrædder forhøjes med fra 5 til 12 pCt. og en Del Rundstykker til Kakkelovne med fra 5 til 10 pCt., og hertil gives Augustreguleringen.

Om de rene Timelønninger har der ogsaa været forhandlet, og man er enedes om at fastsætte disse til: 1 paa 143 Øre, 1 paa 147 Øre og 2 à 149 Øre.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 13. August er der afholdt Mæglingsmøde hos Firmaet F. L. Smidth & Co, Værkstedet i Trekronergade, Valby, hvor vore Medlemmer havde krævet forskellige Ændringer i Lønforholdene.

Ved Mæglingen vistes Sagen tilbage til lokal Forhandling mellem Parterne, og det er senere oplyst, at disse Forhandlinger er resulterede i, 1) at Akkorder ansættes paa Basis af 172 Øre pr. Time, 2) de gamle Akkorder omregnes, efterhaanden som de fremkommer, paa samme Grundlag, 3) der gives et Akkordafsavn paa 40 Øre pr. Daglønstime, og hertil kan yderligere gives et personligt Tillæg paa 15 Øre efter Omstændighederne.

Den 17. August er der afholdt Mæglingsmøde hos Firmaet I. S. Hess & Søn, Middelfart, i Anledning af Lønkrav. Da det under Diskussionen blev opklaret, at der var sket en Misforstaaelse ved en for nogen Tid siden mellem Tillidsmanden og Direktøren truffen Overenskomst om et Akkordafsavnstillæg af 6 Øre til alt Timelønsarbejde, idet man har antaget den ansatte Time-

løn for 113 Øre, medens den kun var 107 Øre, enedes man om at ansætte Timelønnen til 113 Øre og vedblivende at yde et Akkordafsavnstillæg paa 6 Øre for alt Timelønsarbejde.

Samme Dag afholdtes Mæglingsmøde hos A/S Ernst Voss, Fredericia, paa 1) Krav om Forhøjelse af Timelønnen for 6 Reparatører, 2) Krav om 8 pCt.'s Tillæg til Akkordprislisten for Kakkelovnssmedene, 3) Strid om Betalingen for Gasovne.

Man enedes om følgende:

1) Et Tillæg af 18 Øre at fordele paa de 6 Mand.
2) Priskuranten forlænges uden Ændringer med Opsigelsesfrist efter Overenskomsten af August 1923. Augustreguleringens Tillæg af 3 pCt. udbetales for den Uge, hvori Onsdag den 8. August indeholdes. Endvidere forhøjes Timelønnen saaledes: 2 Mand fra 85 til 95 Øre, 2 Mand fra 106 til 110 Øre og 1 Mand fra 110 til 112 Øre.
3) Ligeledes enedes man om Fastsættelse af Akkordpriser paa nye Modeller af Gasovne og Kapper.

Paa Aalborg Skibsværft, hvor der var stillet Lønkrav, afholdte sMægling den 23. August. Man enedes om følgende:

»Til Maskinarbejderne, hvis Timelønninger ligger paa 105 Øre og derunder, fordeles 100 Øre. Til Skibsbyggerne, hvis Timelønninger ligger paa 100 Øre og derunder, fordeles 100 Øre.«

Hos Firmaet L. Lange & Co., Svendborg, havde 3 Rørlæggere stillet Krav om Lønforhøjelse, og der afholdtes i den Anledning Mægling den 6. September. Man enedes om et Tillæg af 2 Øre til de 2 Mand, der derved kommer op paa 148 Øre incl. Augustreguleringen, og 10 Øre til den tredie, som derved faar 119 Øre pr. Time.

Samme Dag afholdtes Mægling paa Svendborg Skibsværft, ogsaa paa Lønkrav. Her enedes man om, at der gives 35 Øre pr. Time til Deling mellem de Medlemmer, hvis Timeløn er 90 Øre og derunder, idet dog 2 Udlærlinge faar hver 5 Øre pr. Time af de nævnte 35 Øre.

Timandsmøde. Den 28. August er der afholdt Timandsmøde til Behandling af følgende Sager:

1) Krav overfor A/S Emil Møllers Telefonfabrikker, Horsens, om et Tillæg af 10 Øre pr. Time til de timelønnede Arbejdere samt om et Akkordafsavnstillæg af 20 Øre. — Man enedes om, at der gives et Tillæg til Timelønningerne paa ialt 68 Øre pr. Time at fordele — efter Fabrikkens Skøn — med 51 Øre til 17 rent timelønnede Arbejdere, saaledes at ingen af disse faar mindre Tillæg end 2 Øre pr. Time, og 17 Øre til de delvis akkordlønnede. Forhøjelsen træder i Kraft fra og med Lønningsugens Begyndelse.

2) Klage over Ansættelse af en fastlønnet Formand i »Smaadrejeriet« hos Thomas B. Thrige, Odense. — Sagen diskuteredes, og medens Sammenslutningens Repræsentanter hævdede, at Firmaet maatte være berettiget til at ansætte den paagældende Funktionær i den omstridte Stilling som Formand i Septemberforligets Forstand, kunde Forbundets Repræsentanter ikke anerkende dette og forbeholdt sig deres Stilling til Sagen.

3) Protest mod Kedelsmed Lars Peter Nielsens Valg til Tillidsmand hos M. P. Allerups Eftf., Odense. — Sagen diskuteredes, og uden at Forbundets Repræsentanter kunde anerkende, at Sammenslutningens Henvisning til Bestemmelserne i Overenskomstens Afsnit A, § 2, kunde være afgørende med Hensyn til L. P. Nielsens Berettigelse til at overtage Posten som Tillidsmand, trak Forbundet sit Krav i saa Henseende tilbage, bl. a. paa Grund af, at Nielsen selv ikke ønskede at paatage sig Hvervet som Tillidsmand.

Fagmøde i Odense. I Forbindelse med Partikongressen i Odense den 2. September afholdtes Fagmøde, hvor Forbundsformand J. A. Hansen holdt Foredrag.

Kedelsmedeforeningen i København.

Til de københavnske Medlemmer!

Foranlediget ved nogle meget ondsindede Beskyldninger mod et af vore Medlemmer, Kedelsmed J. Pettersson i Pladeværkstedet hos F. L. Smidth i Valby, skal jeg herved erklære, at disse Beskyldninger er fuldstændig grundløse, og dette er til Fuldkommenhed konstateret, dels ved Erklæring fra Værkstedsledelsen og dels ved Møder i Klubben og Afdelingen, men samtidig undlader jeg ikke at henstille til Kollegerne for Fremtiden at være lidt mere varsomme med Udspredelse af den Slags Beskyldninger; dels tyder det ikke paa noget særligt godt Kammeratskab, og endelig er det heller ikke sikkert, at en saadan Sag faar et saa fredeligt Forløb næste Gang.

Paa Afdeling 4's Vegne
Th. Andersen.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Smedemester Bardino, Niels Ebbesensvej, Kristiansbjerg ved Aarhus.
3. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
4. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
5. Vognfabrikant Christensen, Varde.
6. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København. Værksted: Mygindsvej 7.
7. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
8. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
9. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
10. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.
11. Maskinfabrikant Martinus Nielsen, Madevej 7, Horsens.

Blokader. Cykle- og Automobilmekanikernes Fagforening, Københavns Afdeling 14, har set sig nødsaget til at blokere Automobilværkstedet, Nørrebrogade 148, København, Indehaver Hr. Frank Wigh, da Hr. Wigh har nægtet at udbetale et af vore Medlemmer tilgodehavende Løn.

Det samme er Tilfældet med Maskinfabrikken »Alfa«, Smedegade 19, Kld., København. Indehaveren heraf, Hr. Vind Petersen, har ligeledes nægtet at udbetale et af vore Medlemmer fortjent Løn til Trods for, at vort Medlem, Mekaniker Nielsen, har et af Fabrikkens Bogholder udstedt Bevis paa sit Tilgodehavende.

Endvidere er Firmaet P. Lorentz, Aalekistevej 170 (tidligere Gormsgade), København, blokeret for Tilgang af Forbundsmedlemmer. Hr. Lorentz skylder 4 af vore Medlemmer en Del Arbejdsløn, som han ikke vil betale, og iøvrigt er vedkommende Fabrikant en meget usolid Betaler og en uforskammet Herre, der altid optræder paa en grov og brutal Maade overfor de Medlemmer, der Tid til anden er beskæftigede hos ham.

Stiftelsesfester.

Smedeforbundets Afdeling i Stege.

Lørdag den 8. September afholdt Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening i Stege sin 30-aarige Stiftelsesfest i Hotel »Harmonien«s Festsal.

Afdelingen, der er en af Forbundets mindre, idet den ialt har 40 Medlemmer, havde til Gengæld samlet de fleste af disse med Damer til Festen.

Ved Bordet, hvor der var dækket til 59 Personer, bød Formanden, Chr. Hansen, Velkommen, specielt til Redaktøren for den stedlige Socialdemokrat, H. P. Hansen, og Forbundets Repræsentant, Sekretær P. Andersen.

Denne frembar Hovedbestyrelsens Lykønskning i Anledning af Fødselsdagen og talte, ud fra den Krise, der for Tiden i særlig Grad hærger Arbejderklassen, om Nødvendigheden af, at vi ser bort fra Smaatterier og bestræber os for at staa samlet overfor eventuelle nye Angreb af vore Modstandere, et Ønske, som han vidste besjælede Forbundets Hovedledelse.

Redaktør Hansen omtalte den Interesse, hvormed Smedene omfattede Partipressen, og pegede paa de mange vanskelige Situationer, som Smedeforbundet i de forløbne Aar havde mestret, samt udtalte Ønsket om, at dette store Forbund stadig maatte fortsætte ad denne Bane til Gavn for hele Arbejderbevægelsen, og han sluttede med at udbringe en Skaal for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Efter Bordet spilledes op til Dans, og de tilstedeværende delte derefter Interessen ligeligt imellem Balsalen og de ved Siden af liggende smaa hyggelige Restaurationslokaler, og Klokken blev 3, forinden Ballet sluttede, og Deltagerne skiltes i Bevidstheden om at have tilbragt en behagelig Aften.

Smedeforbundets Afdeling i Herning.

Lørdag den 15. September afholdt Smedeforbundets Afdeling sin 15-aarige Stiftelsesfest i Haandværkerforeningens Lokale.

Da det er den første Stiftelsesfest, Afdelingen har afholdt, var der fra Bestyrelsens Side gjort alt, for at Festen kunde blive saa stilfuld som mulig for Medlemmerne.

Den egentlige Fest bestod i en smukt arrangeret Fællesspisning med efterfølgende Bal; forinden havde der fundet et Fagmøde Sted, hvor Forbundets Sekretær, Vilh. Christensen, talte om Forholdene indenfor Faget, specielt om den lige afholdte Kongres og Overenskomstforlængelsen.

Til Festen var indbudt, foruden en Repræsentant fra Forbundets Hovedledelse, Redaktøren af den stedlige »Social-Demokrat«, Axel Hansen, og Formanden for Fællesorganisationen, Tømrer Andersen.

Formanden for Afdelingen, Maskinarbejder Chr. Rasmussen, bød paa Bestyrelsens Vegne saavel Gæsterne som Medlemmerne Velkommen. Vilh. Christensen overbragte Forbundsledelsens Tak for Indbydelsen og udtalte Haabet om, at det gode Samarbejde, der altid havde været mellem Afdelingen og Hovedledelsen, maatte fortsættes i den kommende Tid. Han rettede en Tak til Afdelingens mangeaarige Kasserer, Kjær, for det Arbejde, han havde udført i Afdelingens første Levetid, og sluttede med at udbringe et Leve for Herning Afdeling.

Efter at en i Dagens Anledning af en Kollega forfattet Sang var afsunget, overbragte Redaktør Hansen og Tømrer Andersen Lykønskninger fra det stedlige socialdemokratiske Parti og Arbejdernes Fællesorganisation og takkede for det gode Kammeratskab, som Smedene altid havde udvist.

Afdelingens nuværende Kasserer, H. Lindholm, der ogsaa har været med fra Afdelingens Stiftelse og en Tid været Formand, omtalte forskellige Forhold fra Afdelingens første Tid, og efter at Formanden havde oplæst nogle til Festen indløbne Telegrammer, afsang Forsamlingen endnu en Sang, hvorefter Dansen tog sin Begyndelse, og Festen, som forløb under de kammeratligste Former, sluttede først ud paa Morgenstunden.

Internationalt.

Det internationale Metalarbejderforbunds Centralkomitémøde i Bern

refereres af det internationale Fagforbund i Amsterdam paa følgende Maade:

Den 26. og 27. August holdt det internationale Metalarbejderforbund Centralkomitémøde i Bern. I sin Aabningstale erindrede den internationale Sekretær, Ilg, om, at Metalarbejder-Internationale nu havde bestaaet i 30

Aar, og at den kan se tilbage paa store Kampe, Ofre, Skuffelser og vundne Sejre.

I Mødet deltog Repræsentanter fra 12 Lande. Sekretærens Beretning og den paafølgende Diskussion lagde Beslag paa den første Forhandlingsdag. Udførligt omtaltes Ruhrbesættelsen og den i Januar stedfundne Konferences Stilling hertil.

Dissmann, Tyskland, paastod, at Fagforenings-Internationales Holdning ikke var tilfredsstillende. Ifølge »Berner Tagwacht« talte han om den Forbandelse, der hvilede paa Fagforenings-Internationales Svigten i dette Spørgsmaal. Vi forstaar fuldt ud, at Ruhromraadets Besættelse har fremkaldt stor Forbitrelse, men til dem, som er blevet skuffet i deres Forventninger maa vi dog sige, at den internationale faglige Central, naar alt kommer til alt, kun kan udrette saa meget, som de tilsluttede Organisationers Magt tillader.

Den anden Forhandlingsdag fandt der en indgaaende Debat Sted om det russiske Metalarbejderforbunds Optagelse i Internationalen. Dette Forbund har gentagne Gange anmodet om Optagelse, men dets Tilhørighed til den røde Fagforeningsinternationale i Moskau har dannet en Hindring herfor. Sekretær Ilg mente, at Rusland selv var Skyld i de store Vanskeligheder, der stillede sig i Vejen for deres Optagelse. En Repræsentant for det tyske Metalarbejderforbund i Czekoslovakiet var af den Anskuelse, at det ikke gik an at stille Fagforenings-Internationale overfor fuldbyrdede Kendsgerninger. I en længere Udtalelse paastod Dissmann, at Spørgsmaalet ikke mere var: Amsterdam eller Moskau, men derimod: Hvordan kan vi forene begge? Buozzi, Italien, ansaa det for ønskeligt at forespørge den internationale Central, hvordan den stillede sig til det dobbelte Medlemsskab. Den hollandske Delegerede Danz foreslog at henvise hele Spørgsmaalet til den internationale Central. Til Slut vedtoges mod den Delegerede Danz's Stemme og med en mindre Ændring den i Friedrichshafen med Russerne trufne foreløbige Aftale. Det franske kommunistiske Metalarbejderforbunds Ansøgning om Optagelse afvistes.

Derudover drøftedes de Vanskeligheder, der er opstaaet ved Medlemsbidraget fra de valutasvage Lande. Fra de skandinaviske Delegeredes Side stilledes Forslag om, under Forudsætning af, at de valutasvage Lande gjorde op Maaned for Maaned i Henhold til Værdien af det fastsatte Bidrag, at der da fra de valutastærke Landes Side betaltes et ekstra Aarsbidrag for i Aar og muligvis for næste Aar. Bidraget udgør som bekendt en Dagløn for en højt kvalificeret Arbejder pr. 1000 Medlemmer.

England.

Paa en den 12. Juli afholdt Konference forkastede de engelske Transport- og Fabriksarbejdere med stor Majoritet et Forslag om at tilslutte sig Moskau. Under Konferencens Forhandlinger fremhævede en Taler Nødvendigheden af at udnævne industrielle Gesandter. Disse vilde være af større Værdi end de hidtidige Gesandter, som i Virkeligheden ikke var Fredens, men Krigens Udsendinge. Af denne Bemærkning kan man maaske udlede, at ogsaa de engelske Fagforeninger snarest vil optage Spørgsmaalet om Arbejder-Attachèer.

Holland.

Ogsaa i Holland gør Reaktionen sig gældende. Regeringen, som efter Krigen blev tvungen til at fastsætte 8-Timersdagen ved Lov, synes nu at have til Hensigt ad Omveje atter at forlænge Arbejdstiden. Saaledes har den fornylig ved almindelig Forordning udstedt Tilladelse for et stort Skibsværft i Rotterdam til at forlænge Arbejdstiden til 56½ Time ugentlig. Selv om det i dette Tilfælde kun drejer sig om et enkelt Foretagende, synes det dog, som om det ikke skal have sit Forblivende herved, og at ogsaa andre Virksomheder, efter at denne Vej er betraadt, vil ansøge om lignende Dispensationer fra Loven.

Man fristes til at spørge, hvordan det er muligt, at en saadan Forlængelse af Arbejdstiden kan tillades, da den 48 Timers Arbejdsuge er fastsat ved Lov. Grunden hertil er, at Regeringen i dette Tilfælde støtter sig til en Bestemmelse i Loven angaaende Foretagelse af Overtidsarbejde, saafremt »særlige Omstændigheder« taler herfor. Selvfølgelig blev der i sin Tid ved denne Bestemmelses Optagelse i Loven ved »særlige Omstændigheder« kun tænkt paa ganske særlige Forhold, saasom presserende Sæsonarbejde eller øjeblikkelig Overbyrdelse med Arbejde i Retning af Driftsreparationer o. lign. Til Arbejderklassens største Forbavselse kommer Regeringen med en hel anden Fortolkning, idet den betegner de høje Produktionsomkostninger og de »høje Lønninger« som Aarsagen til de manglende Eksportmuligheder, og af den Grund søger man at tilstyrke Arbejdstidens Forlængelse.

Lokomotivfører-Forbundet i Amerika

synes at være en meget formelningsdygtig Organisation. »The Brotherhood of Locomotive Engineers« (Lokomotivførernes Broderforbund) ejer 5 Arbejderbanker, deraf 2 i Cleveland. Ligeledes er det i Besiddelse af et betydeligt Antal af Andele i et stort Handelsselskab og forbereder Dannelsen af et Handelsselskab i New York. I Cleveland har Forbundet over 10 Millioner indestaaende i forskellige Foretagender og er ligeledes Ejer af et Forsikringsselsskab, et Bogtrykkeri og flere Kulgruber i Virginia og Kentucky.

Mexiko.

De mexikanske Fagforeninger har overrakt Republikens Præsident en Protestskrivelse, i hvilken de anmoder ham om ikke at modtage den af Mussolini afsendte Delegation, som skal forhandle om Oprettelse af italienske Kolonier i Mexiko. Denne Protest er selvfølgelig ikke rettet mod de italienske Arbejdere, men mod den italienske Fascisme.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
12684	Andersen, Alf. Vilh. Edv.	København	5.11.00	Kbhvn. Afd	8. 6.20	Kbhvn. Afd. 18	5. 5.23
26834	— Erik Oluf	—	1. 8.99	„ „ 3	16.11.18	„ „ 6	31. 3.23
30400	— Hans	Aarhus	21. 6 99	Aarhus	8.11.18	Aarhus	31. 3.23
27187	— Imm. Mich. Vilh.	København	23. 4.98	Kbhvn. Afd. 2	2.11.17	Kbhvn. Afd. 2	5. 5.23
3585	— Jens Mikael	Overlund	28. 4.82	Odense	17.11.19	Roskilde	26. 5.23
8233	— Victor Rudolf	Gøteborg	22. 8.80	Kbhvn. Afd. 1	4.12.03	Kbhvn. Afd. 12	26. 5.23
2624	Adolphsen, Alfr. Jacobsen	Aarhus	2.12.95	Uhrmager Forbundet	1. 8.15	Aarhus	24 2.23
23225	Albrechtsen, Jens Peter	Birkerød	17.12.75	Kbhvn. Afd.	3. 2.23	Kbhvn. Afd. 14	5. 5.23
6081	Arp, Hedemann	Jerup	5.11.91	Frederikshavn	28. 8.20	Frederikshavn	10. 3.23
17774	Axelsen, Peter Langballe	Ulfborg	17. 4.95	Holstebro	10.11.15	Næstved	28.10.22
20546	Bach, Chr. V. Brøcher	Randers	12. 6.00	Aarhus	4.11.19	Aarhus	28.10.22
17810	Bang, Carl Knud	Holstebro	4. 3 96	Holstebro	2. 9.16	Kbhvn. Afd. 11	19. 5.23
15252	Bergen, H. L. Petersen	København	19.10.85	Kbhvn. Afd. 3	3. 2.06	Kallundborg	21
22725	Berthelsen, Hans Fr. V.	Ørum pr. Viborg	12.11.74	Aarhus	1.11 13	Aarhus	14. 4.23
20337	Bistrup, Poul Thorv.	København	4. 6.02	Kbhvn. Afd.	25. 1.21	Kbhvn. Afd. 14	5. 5.23
26389	Boesen, Rasmus Bernh.	—	11. 3 68	„ „	27. 5.22	„ „ 12	22. 7.22
17713	Brandt, Christen	Aunede	15. 6.95	Vejle	2.11.18	Rønne	3. 2.23
15468	Christensen, Chr.	Korsør	18 12.85	D. Arbmd. Fb.	1.10.07	Kbhvn. Afd. 15	5. 5.23
31153	— Georg Anton	Skørringe	6 12.93	Kbhvn. Afd. 1	1. 4 19	Centralafd.	14. 4.23
1481	— Jens Christian	Fiskebæk Sogn	5 3.97	„ „ 3	10. 1.20	Kbhvn. Afd. 3	12. 5.23
15897	— Jens Peter	Højelse	24. 8.90	„ „	1. 2.22	„ „ 6	21. 4.23
8189	— Peter Knudsen	Marstal	28. 7.00	„ „ 1	17. 1.20	Marstal	3 6.22
33741	Christiansen, Chr. M. Ove	Vollerup	13. 5.03	Sorø	1. 5.22	Ringsted	24. 3.23
5143	— Johannes	København	17. 8.93	Kbhvn. Afd.	23. 7.20	Kbhvn. Afd. 2	5. 5.23
34666	Clausen, Jacob	Skovby	7. 4.04	Sønderborg	6. 1.23	Svendborg	7. 4.23
14345	Danielsen, William	København	11. 7.03	Kbhvn. Afd.	18. 8.22	Kbhvn. Afd. 2	12. 5.23
3990	Dauding, C. J. J.	—	23.12.70	Helsingør	6. 3 97	Korsør	12. 8.22
3945	Drongesen, Jens Carl M.	Svendborg	9. 9.98	Svendborg	4.11.19	Svendborg	30. 9.22
19797	Guldager, Vald. Jan. E.	Frederiksberg	15. 1.94	Kbhvn. Afd.	12. 1.23	Kbhvn. Afd. 18	26. 5.23
11113	Gullström, Vilhelm	Visnum förs.	22. 4 01	Bjørneborg	9.12 19	„ „ 5	12. 5.23
29444	Hansen, Aage Hieronimus	V. Aaby	16. 6.00	Svendborg	3.11.18	Korsør	10. 2.23
3933	— Chr. Nissen	Ærøskøbing	4. 1.83	—	18.10.19	Svendborg	18. 2.22
7752	— Eggert Johs.	Odense	13.12 88	Odense	8. 1.08	Assens	15. 4.22
24926	— Hans Vilh.	Frørup	23. 2.98	Nyborg	1. 5.17	Kbhvn. Afd. 15	5. 5.23
7958	— Kaj Thorv. Chr.	København	15.12 01	Kbhvn. Afd.	3. 9.21	„ „ 2	12. 5.23
25082	— Knud E. Laur.	—	9. 4.02	„ „	27. 5.21	„ „ 17	31. 3.23
28115	— Mouritz	Troense	26. 9.99	Svendborg	5. 1.18	Svendborg	1. 4.22
34134	— Rasm. Hieronimus	V. Aaby	21.10.03	—	2. 2.22	Korsør	3 2.23
18789	— Rich. Asmus M.	Skive	4. 2.92	Tysk Metalarb. Forb.	18.11.17	Kbhvn. Afd. 11	31. 3.23
21570	Henriksen, Viggo P.	Næstved	20. 1.94	Præstø	11. 8.14	„ „ 11	5. 5.23
15355	Herskind, Kaj Heinr. A.	København	7. 6.01	Kbhvn. Afd.	9.12.21	„ „ 2	26. 5.23
23194	Hogrebe, Valdemar	—	20. 4.02	„ „	9. 4.21	„ „ 11	28. 4.23
19899	Holberg, Aug. Chr. I.	—	19.11.94	„ „	19. 1.23	„ „ 17	19. 5.23
8102	Jensen, Axel Carlo F.	—	12. 9.87	„ „ 1	27. 1.20	„ „ 6	5. 5 23
34770	— Carlo Edler	Hals	9.10.02	Frederikshavn	2. 7.22	Frederikshavn	24. 2.23
23201	— Carl Johan	København	7. 9.95	Kbhvn. Afd. 1	10. 4.16	Kbhvn. Afd. 11	26. 5.23
18581	— Elo	Brøndbyøster	9. 9.03	„ „	7.11.22	„ „ 3	12. 5.23
28317	— Frederik	Fanefjord	6. 3.84	Roskilde	6. 6.18	Roskilde	30.12.22
12179	— Gunnar	Vejle	28. 4.04	Skanderborg	30. 7.22	Skanderborg	26. 5.23
34490	— Harbo P. Th.	Aalborg	28.11.03	Aalborg	12. 8.22	Aalborg	11.11.22
19110	— Harry Elsborg	Aarhus	3.10.01	Odense	1. 9.20	Odense	21. 4.23
19803	— Jens Chr.	Ejby	1. 1.93	Middelfart	29. 1.12	Centralafd.	26. 5.23
35599	— Jens Ferdn.	Nakskov	29. 7.88	Kolding	6. 4.23	Kolding	12. 5.23
25386	— Johs. Georg	København	9. 2.03	Kbhvn. Afd.	19. 4.22	Kbhvn. Afd. 13	5. 5.23
17828	— Laurits Peter	Lemvig	10. 3.98	Holstebro	3.12.16	„ „ 11	26. 5.23
27608	— Marinus Chr.	Torøhuse	18. 3.00	Assens	11.11.18	Assens	16. 9.22
28670	— Marius Peter	Vejstrup	26. 3.82	Svendborg	16.10.21	Svendborg	27. 5.22
9925	— Oluf	Banderup	9. 9.84	Næstved	29.11.08	Kbhvn. Afd. 5	5. 5.23
29514	— Søren Peter Aage	Hvolbæk	20. 8.99	Kbhvn. Afd.	6. 6.22	Skanderborg	5. 8.22
16724	Jørgensen, Henry	København	10. 4.02	„ „	9.10 20	Kbhvn. Afd. 13	26. 5.23
31735	— Jens Thorvald	Holstebro	15. 9.00	Holstebro	5. 5.19	Aarhus	10. 3.23
23077	— Jørgen F.	Sejrø	28. 1.96	Kbhvn. Afd. 1	6. 3.16	Kbhvn. Afd. 12	9. 9.22

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
27598	Jacobsen, Eyolf	Holbæk	19. 1.95	Holbæk	25. 2.18	Holbæk	6. 1.23
33058	— Peter J.	Ny Holsted	3. 8.01	Næstved	1.11.20	Næstved	28. 4.23
1647	Jansen, Jens Martin	Dragør	18. 6.00	Kbhvn. Afd.	20. 7.21	Kbhvn. Afd. 12	12. 5.23
5562	Jeppesen, Alfr. Louis V.	København	6. 3.86	„ „ 1	13.11.15	„ „ 11	31. 3.23
16786	Johansen, Karl Anton	Frederiksberg	11.10.01	„ „	13.10.20	Assens	12. 8.22
17501	— Herman	Frederikshavn	11. 8.02	Frederikshavn	27. 6.21	Frederikshavn	3. 2.23
2053	Kempen, Sigurd	København	29. 7.89	Kbhvn. Afd. 1	2.10.09	Kbhvn. Afd. 11	19. 5.23
8278	Klentz, Frantz	—	10. 4.00	„ „ 1	19. 3.20	„ „ 12	5. 5.23
17322	Knudsen, Frederik	Nakskov	29. 4.92	Nakskov	8. 5.10	Centralafd.	31. 3.23
16501	Kotzebue, H.	Frederiksberg	27. 7.76	Gas- og Vandarb. Fagf.	7.11.17	Kbhvn. Afd. 6	5. 5.23
9648	Krohn, Carl Johan	Randers	19. 3.68	Kbhvn. Afd. 2	15. 1.98	„ „ 11	31. 3.23
18697	Larsen, Carl	Holmsland	13.11.93	„ „	4.11.22	„ „ 4	5. 5.23
2412	— Einer Vald.	København	7.10.99	„ „ 1	7.11.19	„ „ 17	12. 5.23
34073	— Magnus E. A.	Korsør	13. 7.02	Korsør	6 10.21	Korsør	3. 3.23
34479	— Niels E.	Menstrup	24. 3.04	Næstved	9. 5.22	Næstved	28. 4 23
2529	— Niels Peter	Dall ved Aalborg	22. 3.68	Aalborg	7. 5.98	Aalborg	9. 9.22
34471	— Svend Aage	Karrebæk	19. 5.04	Næstved	6. 5.22	Næstved	31. 3.23
20799	Lange, Poul Laurence	København	6. 7.02	Kbhvn. Afd.	1. 3.22	Kbhvn. Afd. 15	20. 1.23
19886	Lindgren, Carl Ove	—	6. 1.02	„ „	16. 1.23	„ „ 17	31. 3.23
22898	— Gustav	Bornholm	25. 4.67	Lyngby	8. 7.16	Rønne	16.12.22
12774	Lindsjö, S.	Lund	3. 2.78	Kbhvn. Afd. 1	7. 6.07	Kbhvn. Afd. 18	19. 5.23
27525	Madsen, Hans	Odense	18. 1.98	Odense	1.11.17	Odense	12. 8.22
30014	— Niels Peter	København	26. 8.99	Kbhvn. Afd. 1	6.11.18	Kbhvn. Afd. 17	31. 3.23
26776	Malmström, Jhs. Magnussen	Sverige	26.12.57	„ „ 3	8. 9.17	„ „ 5	31. 3.23
7299	Maymann, Niels Chr.	Helsingør	27. 7.02	D. Elektr. Fb.	25.10.21	„ „ 12	26. 5.23
32317	Mikkelsen, Jens Chr.	Svejstrup	17. 7.00	Skanderborg	12. 5.19	Skanderborg	2.12.22
23813	Mortensen, Anders Edv.	København	2. 9.96	Kbhvn. Afd. 1	16. 9.16	Kbhvn. Afd. 14	5. 5.23
31813	— Einer Jul. Fr.	Aarhus	3. 8.95	D. Arbmd. Fb.	1.10.17	Aarhus	10. 2.23
16972	— Kaj	København	19. 9.02	Kbhvn. Afd.	19. 5.23	Kbhvn. Afd. 15	19. 5.23
8805	Mølholm, Frits Otto R.	—	27. 7.58	„ „ 1	27. 6.04	Centralafd.	31. 3.23
34508	Møller, Osvald Gustav.	Frederiksberg	2. 6.84	„ „	7. 2.23	Kbhvn. Afd. 15	12. 5.23
30198	Mørch, Carl Emil	København	31. 5.00	„ „ 1	29. 1.19	„ „ 11	5. 5.23
35449	Nielsen, Alfr. Hannibal	Odense	16. 4.04	Odense	22. 5.23	Odense	22. 5.23
30089	— Axel Eigil	København	22. 9.98	Kbhvn. Afd. 1	13.12.18	Kbhvn. Afd. 11	31. 3.23
24474	— Karl	Hennetved	16. 3.01	Odense	1. 8.19	Assens	28.10.22
6642	— Carl Aug. V.	København	24. 5.90	Kbhvn. Afd. 3	14.10.16	Kbhvn. Afd. 3	31. 3.23
12366	— Hans Ole	Hellested	19. 4.93	Roskilde	21. 6.14	Slagelse	1. 7.22
6641	— Hans Peter Jac.	Aarhus	25.11.00	Aarhus	3. 5.21	Aarhus	14. 4.23
35280	— Henry Johs.	Frederiksberg	6. 6.04	Roskilde	9. 4.23	Roskilde	9. 6.23
21743	— J. K. K.	Assens	5. 6.97	Assens	1. 9.15	Assens	21.10.22
25866	— Jens Oluf A. M.	Valby	15. 8.93	Kbhvn. Afd. 1	19.10.17	Kbhvn. Afd. 18	31. 3.23
8680	— N. P.	Ballerup	8. 3.58	„ „ 1	18.12.97	„ „ 7	31. 3.23
20588	— S. P.	Laastrup Sogn	11.12.93	Viborg	1. 6.12	Korsør	12. 8.22
19620	Nissen, Søren	Fanø	18. 4.92	Kbhvn. Afd.	16.12.22	Kbhvn. Afd. 11	16.12.22
27154	Nørgaard, Robert Laur.	København	17. 7.97	„ „	26. 1.23	„ „ 2	5. 5.23
5675	Olsen, Ivar	—	8. 7.92	„ „ 1	3. 1.20	„ „ 11	5. 5.23
14427	Petersen, Asger B.	Frederiksberg	10. 6.97	„ „ 2	13. 4.17	„ „ 18	31. 3.23
19083	— Karl Chr,	Rønne	27. 2.98	Rønne	1. 4.16	„ „ 12	5. 5.23
9066	— Hans Peter	Lumbsaas	27. 3.99	Holbæk	5. 2.20	Holbæk	23.12.22
7196	— Kaj Orla	København	20.10.01	Nakskov	11. 9.20	Kbhvn. Afd. 12	31. 3.23
15761	— N. P. Georg	Idestrup	6. 2.86	Nykøbing F.	7.11.05	„ „ 2	5. 5.23
11620	— N. P. M. S.	Frørup	17.12.89	Kbhvn. Afd. 1	26. 3.10	„ „ 15	26. 5.23
2765	— Søren Peter M.	Aarhus	21. 3.00	Aarhus	2.12.19	Aarhus	5. 5.23
17503	Pilgaard, Eman. M. P.	Flade	4. 5.02	Frederikshavn	4. 5.21	Frederikshavn	25.11.22
2656	Plath, Nis	Nybøl	22. 4.90	Flensborg	24. 9.17	Aarhus	17. 3.23
14237	Poulsen, Axel P.	Aalborg	14.10.92	Kbhvn. Afd.	27.10.21	Kbhvn. Afd. 13	5. 5.23
29042	— Henry M. T.	København	21. 2.98	„ „ 2	24. 5.18	„ „ 2	19. 5.23
31299	Rasmussen, Christian	Frederiksberg	11. 4.99	„ „ 1	26. 4.19	„ „ 14	5. 5.23
36315	— Hans Laur.	Broby	2. 8.97	„ „	23. 4.23	„ „ 3	5. 5.23
35078	— Jessen	Orehoved	26. 4.04	Nykøbing F.	25.11.22	Nykøbing F.	30.12.22
3491	— Sigvardt	Nykøbing F.	18. 5.94	—	1.11.13	—	17. 2.23
14800	Randrup, Max Peter	København	11. 8.02	Kbhvn. Afd.	14.10.21	Kbhvn. Afd. 2	17. 3.23
29600	Rolund, S. K. A.	—	2. 5.03	„ „	8. 6.22	„ „ 12	5. 5.23
2221	Sørensen, Aage Ch. Peter	—	30. 8.91	„ „	10. 1.23	„ „ 12	5. 5.23
14698	— Aksel	Framlev	13.10.99	Aarhus	1. 2.21	Aarhus	13. 1.23
26169	— Eyving	København	10. 2.03	Kbhvn. Afd.	6. 5.22	Kbhvn. Afd. 15	31. 3.23
35474	— Frithjof E.	—	16. 2.98	Odense	16. 2.23	Odense	28. 4.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
2423	Sørensen, Oluf Peter.....	København	2. 6.88	Kbhvn. Afd. 1	16. 7.09	Kbhvn. Afd. 18	5. 5.23
10561	Sandberg, Oskar.....	Skanderborg	16. 5.02	Skanderborg	1. 5.20	Skanderborg	2. 9.22
9180	Schneider, Aug. A. L.....	Langaa	1.11.01	Aarhus	19. 4.21	Aarhus	17. 3.23
9620	Steffens, Kaj Arnold	København	17. 8.03	Kbhvn. Afd.	3.10.21	Kbhvn. Afd. 13	12. 5.23
17849	Steenberg, Fritz	Engesvang	4.11.02	„ „	20.10.22	„ „ 6	26. 5.23
10135	Svendsen, Svend Alex....	København	26.11.02	„ „	5.10.22	„ „ 13	26. 5.23
24459	Sønnichsen, Carl	Rothenkrug	18. 6.00	Tysk Transportarb. Forb.	1. 1.19	Odense	14. 4.23
29729	Tversted, Laurits N.....	Frederikshavn	6. 6.98	Kbhvn. Afd. 1	11.10.18	Frederikshavn	27. 1.23
12695	Türch, Aage E. Aug...	København	15. 2.91	„ „	18. 6.20	Kbhvn. Afd. 15	31. 3.23

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Bortkommen Bog.

Medlemsbog Nr. 48704, Chr. Thomsen, f. 23.12.01, indmeldt 19.6.20, sidst betalt 19. Uge 1923, er bortkommet og gøres indtil videre ugyldig.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 14776	Coster,	Louis Charles F.	(Kbhvn. Afdl.)
- 9952	Eriksen,	Martinus	(— —)
- 30040	Groth,	Kaj Richardt	(— —)
- 25951	Nehammer,	Jul. A. Johs.	(— —)
- 690	Petersen,	Claudius Emil	(— —)
- 17498	Jespersen,	P. S.	(Aalborg)
- 35240	Petersen,	Victor Emanuel	(Hillerød)
- 34262	Nielsen,	Carl Jul.	(Nakskov)
- 3620	Jørgensen,	Albert M.	(Odense)

Medlemmerne Nr. 6554, Hans Rasmussen, og Nr. 27640, Knud Jørgen Jensen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 16656 Lundquist, Georg Marius.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 31243	Christensen,	Axel Bernhard.....	21. 6.19
- 26070	Hansen,	Hans Chr. Jul.....	29. 6.18
- 19108	Holmelund,	Jens J. Nielsen.....	28. 7.17
- 6540	Jensen,	Niels	10. 2.17
- 20325	—	Stanley	19. 1.18
- 26040	Jacobsen,	A.	30. 3.18
- 5004	Larsen,	Jens Marinus.....	30.12.16
- 4323	Mortensen,	Thomas.....	24. 4.20
- 25882	Rasmussen,	Aksel Nyborg	9. 3.18
- 17708	—	Carl Chr. Viggo.....	24. 4.20
- 13224	Sørensen,	Carl Einer	25. 5.12

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 13426	Andersen,	Harald	6. 1.23
- 26390	—	Mads P. Chr. S.....	14. 5.21
- 1298	Ahl,	August Christian	1. 7.22
- 20368	Alstrup,	Einar	17.12.21
- 15704	Bindner,	Erik Christian.....	8. 7.22
- 33677	Bruun,	Poul Einer	8. 7.22
- 2604	Bruselius,	Th. A. O.....	28. 4.23
- 22672	Christensen,	Jens Vilh. Chr.....	10. 6.22
- 13917	Christiansen,	Herbert H. O.	11. 3.22
- 9277	Elleboe,	Poul Krüger.....	8. 4.22
- 29784	Gillet,	Arthur James.....	24. 4.20
- 15721	Gilliamsen,	Vilh. Chr.....	8. 7.22
- 16172	Gjetting,	Einer Rudolf Nic.....	28. 4.23
- 12541	Hansen,	Erik Steffen.....	16. 4.21
- 11616	—	Oskar Warnich	21. 8.20
- 20357	Harpsøe,	Edmond Vald.....	26. 3.21
- 4494	Jensen,	Aage.....	9.12.22
- 3372	—	Axel Bernhard.....	14.10.22
- 11948	—	Emanuel Frederik....	24. 3.23
- 25423	—	Hans Erik.....	19. 8.22
- 10128	—	Knud Folmer	3. 2.23
- 4172	Larsen,	Carl Dandanell	13. 8.21
- 14453	—	Otto Johs.....	25.12.20
- 16656	Lundquist,	Georg Marius	20. 1.23
- 25104	Nielsen,	A. A. G.	13. 5.22
- 6431	—	Einer Peter.....	6. 5.22
- 27141	—	Hans K. F.	20. 8.21
- 20924	—	Svend Aage	2. 4.21
- 20205	Olsen,	Aage Vilh. Fr.....	28. 4.23
- 6861	—	William Emil.....	30. 9.22
- 16692	Petersen,	Frits Hans.....	24. 2.23
- 21992	—	Zier Senika Sofus ...	30. 9.22
- 27194	Peters,	Henry	27. 1.23
- 25806	Poulsen,	Holger Peter	26. 8.22
- 12420	Rasmussen,	Henry Anton.....	28. 4.23
- 33068	—	Jørgen Rønø.....	21.10.22

			Sidst betalt
Nr. 563	Sørensen,	Henrik Andreas	25. 2.22
- 8217	Sillberg,	Christian Petersen	22. 4.22
- 23337	Svensson,	Sigfr. Camillo A. K.	6. 5.22
- 2268	Søtje,	Hans Jakob Jensen	28. 4.23
- 25007	Thomsen,	Egon	21. 5 21
- 3786	—	Jens Peder	10. 2.23
- 8754	Thorsen,	Peter Anton	16. 5.20
- 8374	Thorup,	Knud Niels M.	14. 4.23
- 492	Wahl,	Einar Viggo	30.12.22

Efterlysning. **Afdelingskassererne bedes stoppe Medlemsbog og Arbejdsløshedskort for Nr. 15059 Chr. Brandborg Christensen, og indsende disse til Hovedkontoret.**

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, Nr. 6, 19. Aarg.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for August over Tillidsmænd.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Ringe: Maskinarb. A. Sindberg, Villa Hjemly, Algade. Hverdage 7—8.

Udkommen er:

Th. Stauning

Parlamentarisme eller Diktatur?

Pris: 65 Øre.

Fortegnelse Nr. 3 b over

Socialistisk Literatur.

Indeholder tillige en Liste over

Romaner og Fortællinger,

der udsælges til meget nedsatte Priser.

Fortegnelsen sendes **gratis** og **franco** ved Henvendelse til

Bog- og Papirhandelen „Fremad“,

Frederiksborggade 33, København K.

Vore Telefoner.

Formere.

Hovedkontoret ..... Byen 2125
Hovedkassererens Privattelefon ..... Nora 3999 y

Jærn- og Metalslibere.

Hovedkontoret ..... Byen 197 y

Smede og Maskinarbejdere.

Hovedkontoret ..... 5121 og 8221
Anvisningskontor 12651
Københavns Afdeling 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17 og 18 3824
— — 2, 3, 4, 5, 6, 8 og 9 Byen 7828
— — 2, Formanden .... Byen 2598 y
— — 4, — .... Strand 1570 x
— — 9, — .... Nora 2756 y
— — 15, — .... Øbro 4783 x
Aalborg 1192
Aarhus 4123
Brønderslev 348
Esbjerg 1144
Fredericia 817
Frederikshavn 586
Helsingør, Kasserer Carl Christensen 470
Hillerød 654
— Kassereren 722
Hjørring, Kassereren 687
Holbæk 773
Holeby 78
Horsens 1323
Kolding, Formanden ..... Sdr. Bjert 64
— Kassereren 1071
Lyngby, L. Nielsen ..... Skodsborg 177
— Røddik ..... Lyngby 597
Middelfart 251
Odense 1863
Randers 1512
Silkeborg, Kassereren 771
Svendborg 1099
Thisted 116
Varde 161
Vejen 148
Vejle 1116
Viborg, Kassereren 1069

Specialarbejderforbundet.

Formanden ..... Sundby 3813

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 12 OKTOBER 1923 9. Aarg.

Vor Samfundsøkonomi.

Det turde være almindelig bekendt — ogsaa blandt Arbejderne —, at store Dele af Verdensøkonomien er kommet alvorligt i Ulave som en Følge af Verdenskrigen, og det som fulgte i dens Kølvand, og skønt vi ikke var direkte Deltagere i denne Krig, har vi faaet vor rigelige Part af de Vanskeligheder, som den har ført med sig, og i Virkeligheden tør man vistnok sige, at vor danske Samfundsøkonomi ligeledes befinder sig alvorligt i Ulave for Tiden.

De synlige Udslag i vor offentlige Økonomi giver sig bl. a. til Kende ved Statens og en stor Del Kommuners daarlige Balance mellem Indtægter og Udgifter, hvad der nu i nogle Aar har ført til Stiftelse af store udenlandske og indenlandske Laan, specielt er naturligvis de udenlandske Laan særlig farlige med den vigende Kronekurs. Saavel Staten for sig som Kommunerne for sig har tilsammen efterhaanden optaget Laan paa langt over 1 Milliard, og herfor maa Staten betale i Renter for Skatteaaret 1922—23 over 58 Millioner, og Kommunerne maatte for det Skatteaar, der ligger forud, nemlig 1921—22, betale 46 Mill. Kr.

Dernæst giver de uordnede Forhold sig et synligt Udslag i vor Handelsbalance, som alene i Juli Maaned i Aar har forværret sig med 40 Mill. Kr. I Femaaret 1918—22 incl. udviser vor udenrigske Vareomsætning et Underskud i vor Handelsbalance paa over 3600 Mill. Kr., hvilket altsaa viser, hvormeget vi har købt ind fra Udlandet udover de Værdier, som vi har været i Stand til at etablere Udførsel for.

Hvad er det nu, der har medført dette for vor Økonomi saa farlige Forhold? Jo, under Verdenskrigen underkastedes vore Landbrugsprodukter en kolossal Værdistigning, Priserne ikke alene forhøjedes med 100 pCt., men i visse Tilfælde steg de endog med mere end 1000 pCt. over deres Værdi før Krigen, og dette maatte naturligvis først og fremmest skabe en uhyre Pengerigelighed hos Landboerne. Pengene væltede sig imidlertid efterhaanden indover Byerne i Form af Indkøb til højere og højere Priser, Manufakturhandlerne kom f. Eks. en Tid til at tjene kolossalt paa Handelen med Luksusvarer, og efterhaanden bredte Pengerigeligheden sig. Staten saa sig nødsaget til at løse Nationalbanken fra sine Forpligtelser med Hensyn til Guldindløsningen af Sedler, og samtidig sattes Seddelfabrikationen i en Fart, som maatte bevirke Vareprisernes yderligere Stigning og i Realiteten en tilsvarende mindre Værdi af Seddelpengene.

Naturligvis maatte ogsaa Lønningerne efterhaanden stige, selvom de kom noget bagefter; i saa Henseende kan vi henvise til vore Aarsberetninger, som klarlægger hele dette Forhold paa tydelig Maade.

Men disse Forhold maatte naturligvis hurtigt kulminere. Store Dele af dem, som havde tjent de mange Penge under og efter Verdenskrigen, trak sig tilbage fra Handel og Industri, nydende Frugterne af Fortjenesten, saalænge de var i Stand dertil, og saa meldte der sig en Arbejdsløshed med et usædvanlig haardt Tryk paa vore Organisationer og naturligvis med et uhyre nationalt Tab; for de ovenfor nævnte 5 Aar skal det dreje sig om henimod 57 Millioner tabte Ar-

bejdsdage. Vore Medlemmer maatte betale et højt Kontingent, det Offentlige maatte give sine Tilskud, og Arbejderne maatte trods Understøttelsen i mange Tilfælde døje Savn sammen med det Tryk, som Arbejdsløsheden i det hele taget er og medfører i fysisk og aandelig Henseende.

— Hvordan ser det nu ud for den kommende Tid? Desværre kan vi vist ikke undgaa at paavirkes af det fuldkomne økonomiske Anarki, som raader hos vor store sydlige Nabo, Tyskland, lige saavel som vi paavirkes af de Forandringer, som foretages eller som sker i den engelske Økonomi, specielt de sidste Dages Meddelelser fra England om, at man overvejer en begyndende Seddelfabrikation efter lignende Principper, som vi hos os har været ude for, og som vil have nye Stigninger i Varepriserne til Følge, men altsaa en Nedgang i Sterlingkursen, der maaske i visse Henseender kan blive til Gunst for os.

Men først og fremmest drejer det sig naturligvis om vor egen Økonomi. Arbejdernes Modstandere taler jo evig og altid om Produktionens Forøgelse, og anviser her Forlængelse af Arbejdstiden som et af de væsentligste Midler. Dette er efter vor Mening et fuldkomment Fejlsyn, det har jo da ogsaa vist sig, at de sidste Dages Kampe i Tyskland mellem Reaktionen og Demokratiet har medført, at man i det store og hele har hævdet 8-Timersdagens principielle Ukrænkelighed. 8-Timersdagen synes der som hos os at ligge fast, for det første taler Arbejdsløsheden imod en Forlængelse af Arbejdstiden, for det andet har man indrettet sig paa 8-Timers Arbejdsdagen ved at sætte Arbejdstempoet op, og her synes der at have været Enighed mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, thi denne Sætten Arbejdstempoet op er faktisk almindelig, man vil kunne høre om den alle Vegne, og dette Faktum er naturligvis en mægtig Støtte til Bevarelsen af 8-Timersdagen. Arbejderne bør efter vor Mening ikke modsætte sig, at de 8 Timer gøres „effektive", saaledes som Hovedorganisationerne besluttede det ved 8-Timersdagens Indførelse, men samtidig fremgaar det rigtignok klart heraf, at en Forlængelse af Arbejdstiden, ved Siden af i andre Henseender at være urimelig, næppe vil føre til en Forøgelse af Produktionen, maaske snarere til det modsatte.

Vi tror da ogsaa paa, at vor almindelige Samfundsøkonomi lidt efter lidt vil trække sig i Lave, bl. a. derigennem, at det gøres til en almindelig Pligt baade for Stat, Kommuner og Private, at de saa vidt muligt forsyner sig med saadanne Produkter, som vi selv er i Stand til at frembringe. Dette behøver ikke at betyde nogen principiel Udelukkelse af fremmede Varer og Industrifrembringelser, hvad vi naturligvis ikke vil være i Stand til, men vi kan foretrække vort eget Arbejde overalt, hvor det staar Maal med Udlandets Frembringelser, og alene dette vil betyde væsentlig Forbedring i vor samlede Husholdning.

Men der er ganske vist adskilligt, som kaster mørke Skygger over de Forhold, hvorunder vi iøvrigt lever, og med den Arbejdsløshed vi hver Dag har for Øje. Staten, d. v. s. Regeringen, synes stadig industrifjendtlig i sin Tendens. Man regerer som bekendt i stor Udstrækning ved Hjælp af Kommissioner, navnlig Sparekommissioner, som ret ensidig har til Opgave at tjene Regeringens „Sparepolitik", og hvad fører dette med sig, eller hvad er det, som under disse Forhold foregaar? Medens en Kommission saaledes officielt har faaet til Opgave at reorganisere Flaadens og Hærens Værksteder, hvad jo ganske vist ogsaa nok kunde trænges, saa har man for Orlogsværftets Vedkommende „skaaret ned", saaledes at der nu kun beskæftiges ca. 600 Arbejdere, medens man blot for et Par Aar siden var oppe paa omkring det 3-dobbelte, og Regeringens Tilhængere fortæller, at det drejer sig om at komme „ned med Militærudgifterne", hvad i og for sig de fleste er enige om er rigtigt, fordi det drejer sig om uproduktive Udgifter, men man er aldeles utilgængelig for Forestillinger om, at Orlogsværftet jo tidligere i overvejende Grad har beskæftiget sig med civil Produktion, dels ved at arbejde for Statens civile Etater og dels ved at arbejde for Private. De Arbejdsgivere, som her tages med paa Raad, og som mere eller mindre er Regeringens Tilhængere, tror øjensynlig, at denne Nedskæring vil betyde, at der bliver mere af det offentlige Arbejde til dem, hvad der vistnok i mange Tilfælde er en Illusion, men under alle Omstændigheder vil det næppe befordre Udviklingen af vor Samfundsøkonomi. I Virkeligheden vil det efter vor Mening kun betyde en Reduktion af vor samlede Industri, hvor Statens Værksteder paa en Række Omraader har Betingelser for at indtage en førende Stilling. Vi vil i denne Forbindelse ikke tale om, hvor meget eller hvor lidt Flaade eller Hær vi skal have, dette maa Rigsdagen til enhver Tid bestemme, men der er Felter nok, hvor Statens Værksteder kan gøre sig gældende, og det er kun beklageligt, at vor nuværende agrarfarvede Regering synes for enhver Pris at ville først og fremmest reducere Industrien, og saa køber man gladelig Statens Flyvemateriel, Statens Kanoner, Statens Lokomotiver og meget andet i Udlandet, alt imens de hjemlige

Værksteder, som er oprettet for disse Formaal, skal ligge brak, Arbejderne afskediges, Arbejdsløsheden forøges.

Man maa med Rette spørge: Hvor glider vi med alt dette hen? Vi noterer med Glæde, at Partikongressen i Odense lyste det nydannede „Kooperative Fællesforbund" i Kuld og Køn. Alt imens Regeringen virker for Nedskæring af Statens Værksteder og i det hele taget den samfundsmæssige Produktion til Fordel for den private do., saa bygges der fra Underklassernes Side et nyt Fællesskab op, som vil være velegnet til efterhaanden at anvende den kooperative Ide til Fordel for Socialismens Indførelse og med det Maal at gøre saavel vor Produktion som vor Omsætning samfundsmæssig under Offentlighedens Kontrol. Her er Fagorganisationernes Medlemmer naturligvis i højeste Grad interesserede, og vore Medlemmer vil her let finde deres Plads.

Det er forøvrigt ingenlunde blot Statsværkstederne, som lider under Regeringens taktiske Foranstaltninger. For Statsbanernes Vedkommende kører man sit Lokomotivmateriel og meget andet sønder og sammen; dels sørges der i alt for ringe Grad for Afløsning og Reparation af det gamle Materiel, dels køber man Lokomotiver i Udlandet, og dels holdes der fra Administrationens Side igen, naar man endelig har foretaget nogle Bestillinger, saadan som det skete fornylig i Aarhus. Maaske har man blot villet paavirke Offentligheden og vise sin Venlighed overfor Industrien ved dog at foretage nogle Bestillinger; om der saa ellers tages fat paa disse Bestillinger, eller om det skal vare aarevis, synes at være en Ting for sig; det faktiske Forhold er, at Frichs i Aarhus kunde og burde beskæftige 3 Gange saa mange Arbejdere af de forskellige Fag og Brancher end Tilfældet er.

Vore Medlemmer gør vel i at følge med Tiden under disse ejendommelige Forhold. Først og fremmest bør de naturligvis slutte sig fast om deres faglige Organisationer til Varetagelse af det daglige Livs Forhold i stort som i smaat, men dernæst bør de ogsaa holde sig politisk vaagne, og last not least bør de støtte alle kooperative Bestræbelser for Produktionens og Omsætningens Vedkommende med alt, hvad de er i Stand til. Derved bidrager vi Dag for Dag til at bygge det nye Samfund op og samtidig holde dem i Skak, som i Virkeligheden bringer vor Samfundsøkonomi paa Retur, dels ved et Forbrug, der unddrager sig vor hjemlige Økonomi, dels ved en mangelfuld Skattebetaling, d. v. s. manglende Bidrag til vor samlede Økonomi, egnet til først og fremmest at bringe vor offentlige Gæld ud af Verden, saa vi atter kan komme til at hvile paa fornuftigt økonomisk Basis. Arbejderne bidrager deres, for det første kan de ikke fri sig for Skatter, for det andet præsterer de i det store og hele, hvad der kan forlanges af Arbejde, som er det, hele vor Samfundshusholdning i sidste Instans hviler paa.

Men der er altsaa tre Former for Produktion, hvorom der for Tiden strides: Statsarbejdet, som under den nuværende Regering reduceres, Privatindustrien, som Agrarerne ønsker trængt saa meget i Baggrunden som muligt — og i alt Fald nægter enhver offentlig Støtte — og endelig Kooperationen i nyere og mere moderne Form, baaret frem af Arbejdere og Smaakaarsfolk. Hvordan det nu end gaar med de to første Former, saa vil den sidste efterhaanden og inden længe vokse sig stærk.

Arbejdsløsheden i København.

Den 16. Oktober var der ved det københavnske Anvisningskontor tilmeldt 2476 Arbejdsløse, hvilket omtrent svarer til Gennemsnittet for Omfanget af Sommerens Arbejdsløshed blandt de københavnske Metalarbejdere.

Arbejdsløsheden fordelte sig saaledes over de forskellige Brancher:

Smede og Maskinarbejdere	2199
Formere.....	52
Slibere.....	8
Specialarbejdere.....	217

Af disse er Smedene og Specialarbejderne langt de haardest ramte. Forholdsvis er Formernes Arbejdsløshed kun halvt saa omfattende som Smedenes, medens Slibernes Beskæftigelsesgrad praktisk talt svarer til Krigens Højkonjunkturers.

Ser man derimod Specialarbejdernes Arbejdsløshed i Sammenhæng med, at der den 16. Oktober var 444 Skibssmede og 225 Maskinarbejdere ledige fra Skibsværfterne, faar man et tydeligt Billede af, at Dagspressens mange Profetier om, at Materialetilførslerne til Skibsværfterne vilde betyde en stærk og øjeblikkelig Nedgang i Arbejdsløsheden, endnu ikke er bleven en Kendsgerning.

Forhaabentlig vil Værfterne snart antage en Del Folk for længere Tidsrum, end de hidtil kortvarige Perioder har omfattet, men om der foreløbig vil finde en større Aflastning af Arbejdsløsheden Sted, saaledes som Pressen har bebudet, er vistnok tvivlsomt.

Et oplivende Moment i al Tristheden var det, da der i September Maaned gennem Arbejdsanvisningen blev anbragt 64 Skibssmede i Gøteborg. Nogle af disse er dog i indeværende Maaned vendt tilbage, og ogsaa

for de øvriges Vedkommende maa der vistnok regnes med Arbejde af midlertidig Karakter.

Som en Modsætning til Værfternes ringe Beskæftigelsesgrad kan anføres, at der har været en stærk Efterspørgsel efter Rørlæggere, men bortset herfra ligger Arbejdsløsheden fast, og Spørgsmaalet bliver: Hvorledes vil Beskæftigelsesmulighederne blive i den kommende Vinter efter en Sommer, i hvilken Arbejdsløsheden i København har holdt sig omkring 25 pCt.?

Arbejdsanvisningen har i den forløbne Del af indeværende Regnskabsaar, altsaa siden 1. April, anvist Arbejde til 671 Pladser, hvoraf den langt overvejende Del dog har været til Skibsværfterne til rent midlertidigt Arbejde og omfattende Medlemmer, som tidligere gennem længere Arbejdsperioder har været knyttet til de paagældende Arbejdspladser.

I ovennævnte Tal er ikke indbefattet Anvisningen af Skibssmede til Gøteborg.

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Uddrag af Beretningen for 1921—23.

(Sluttet.)

Tabel XVI (Side 177) hidrører fra »Statistiske Efterretninger«, udgivet af Statens statistiske Departement (se særlig 15. Aarg. Nr. 10). Denne Tabel angaar Antallet af Arbejdsløse i de forskellige Fag i Procent af Fagenes samlede Antal Arbejdere, og Fagene er i Tabellen ordnede efter Størrelsen af deres Arbejdsløshedsprocent i 1922. Tallene gælder for Kalenderaarene og ikke, som i de foranstaaende Tabeller, for Aaret fra 1. April til 31. Marts.

Det vil ses, at Arbejdsløshedsprocenten for alle Fag under eet er steget fra 6,1 i 1920 til 19,7 i 1921, altsaa til over det tredobbelte. I 1922 holder Arbejdsløsheden sig omtrent paa samme Højde som i 1921, er dog ca. ½ pCt. mindre.

Smedene og Maskinarbejderne har ikke fulgt denne Hovedlinje. Fagets Arbejdsløshedsprocent, der i 1920 var 1,5 pCt. under Gennemsnittet af samtlige Fag, stiger i 1921 til omtrent 6 Gange saa meget som i 1920, nemlig til 25,6 pCt. (eller 5,9 pCt. over Tallet for samtlige Fag). Forskellen mellem 1920 og 1921 er altsaa her langt større end for alle Fag under eet. Og medens samtlige Fag i Gennemsnit, som nævnt, har ½ pCt. lavere Arbejdsløshedsprocent i 1922 end i 1921, forøges Procenten blandt Smede og Maskinarbejdere med 3,7 pCt. til 29,3 pCt.

Af de i Tabellen særlig nævnte Fag, ialt 30, er der kun 5, der i 1922 har en større Arbejdsløshedsprocent end Smedene og Maskinarbejderne. Højst staar Formerne med 42,8 pCt. af Fagets Arbejdere ledige. I 1921 havde 12 af Fagene — og i 1920 15 af Fagene — større Arbejdsløshedsprocent end Smedene og Maskinarbejderne.

Ligesom for Smede og Maskinarbejdere findes der ogsaa for den næststørste Gruppe indenfor Arbejdsløshedskassen, nemlig Formerne, en særskilt Arbejdsløshedsstatistik, som der er god Grund til at nævne. Navnlig gælder dette for nedenstaaende Tabel, der i sammentrængt Form giver et udmærket Billede af Arbejdsløsheden indenfor denne Gruppe.

Aar	Antal Medlemmer ved Aarets Slutning	Gennemsnitlig Procent Arbejdsløse	Antal Medlemmer, der har været arbejdsløse	Antal ledige Dage	Pr. Medlem af Kassen	Pr. ledigt Medlem	Antal understøttede Medlemmer.	Antal understøttede Dage	Pr. Medlem af Kassen	Pr. understøttet Medlem
1907—08 . . .	1387	7,5	»	16461	12	»	»	8723	6	»
1908—09 . . .	1436	15	542	75521	53	»	»	27227	20	»
1909—10 . . .	1386	20	557	99090	72	139	»	34446	25	35
1910—11 . . .	1369	14,75	911	77245	56	178	»	30335	22	22
1911—12 . . .	1406	6,5	918	41611	30	85	874	18657	13	22
1912—13 . . .	1425	4	861	27324	19	45	865	18697	13	23
1913—14 . . .	1495	7	991	34953	23	35	912	26612	18	29
1914—15 . . .	1490	9	997	49040	33	49	951	32455	22	34
1915—16 . . .	1565	11	1385	29703	20	21	1222	18854	12	15
1916—17 . . .	1711	4	691	17013	10	25	532	12517	8	23
1917—18 . . .	1671	15,8	1055	81172	48	77	996	53651	32	53
1918—19 . . .	1798	17,7	1701	96054	55	56	1622	63065	36	39
1919—20 . . .	1842	10,1	986	55397	30	57	713	34592	19	49
1920—21 . . .	1845	14,6	1589	77476	42	49	1439	76335	41	53
1921—22 . . .	1713	50,1	1807	275101	155	152	1703	148964	83	87
1922—23 . . .	1738	28,3	1493	153964	89	103	1385	61436	35	44

Af Tabellen vil det ses, at medens den gennemsnitlige Procent Arbejdsløse i 1916–17 kun var 4, og i de efterfølgende 3 Aar 1917—20 var 15,8, 17,7 og 10,1, har Arbejdsløsheden i de sidste 3 Aar omfattet gennemsnitlig 14,6, 50,1 og 28,3 pCt. af Medlemmerne. Antallet af ledige Dage, der i 1916—17 kun var 17.013, var i Treaaret 1917—20 henholdsvis 81.172, 96.054 og 153.964 og steg i de sidste 3 Aar til henholdsvis 77.476, 275.101 og 153.964. Ligeledes vil man finde de tilsvarende Tal paa understøttede Dage samt Antallet af ledige eller understøttede Dage pr. Medlem gennem Aarene.

Som et særligt Afsnit findes en Oversigt over det københavnske Anvisningskontors Virksomhed i det omhandlede Toaar. Kontoret, der virker for samtlige under Arbejdsløshedskassen hørende Brancher i København, giver en udførlig Fremstilling af Arbejdsløshedens Svingninger i Hovedstaden. Det fremgaar deraf, at Antallet af Arbejdsløse var paa sit Højdepunkt den 4. Marts 1922 med 5008 Ledige eller mellem 43 og 44 pCt. af Kassens københavnske Medlemmer.

Tabel XVI.

Antal Arbejdsløse i Procent af Antal Arbejdere i de forskellige Fag i Aarene 1914—22.

Fag	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1916	1915	1914
Formere	42,8	47,1	6,7	18,5	15,2	13,5	8,9	6,6	13,0
Snedkere	39,3	44,3	9,9	5,7	5,4	3,8	3,7	12,0	13,5
Tobaksarbejdere	36,4	47,6	7,7	7,3	32,1	5,1	2,0	1,9	5,9
Skibstømrere	33,5	26,1	2,7	0,7	3,6	2,7	0,8	2,9	6,5
Glasarbejdere	32,6	49,5	11,5	11,4	22,2	34,7	3,3	1,9	4,1
Smede og Maskinarbejdere	29,3	25,6	4,6	8,6	13,2	5,6	1,5	2,1	4,8
Elektrikere	27,9	25,2	4,4	8,5	12,1	4,2	3,0	4,8	3,0
Hustømrere	26,0	32,2	12,2	8,0	9,3	7,9	5,3	13,1	11,8
Træindustriarbejdere	25,7	29,2	5,5	5,6	7,4	5,6	2,6	4,2	6,0
Malere	25,4	27,0	16,8	26,4	41,6	21,6	14,2	18,8	22,3
Sadelmagere og Tapetserere	24,1	30,6	10,1	18,3	17,4	6,8	3,4	3,4	9,3
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	22,4	31,5	3,0	1,7	1,9	0,7	0,7	1,6	5,0
Bageri- og Konditoriarbejdere	22,0	20,6	20,5	22,0	25,8	13,8	7,0	7,1	9,3
Dansk Arbejdsmandsforbund	20,2	18,5	6,9	13,0	19,6	15,4	8,3	11,2	14,2
Murere	16,1	39,0	18,1	19,1	18,8	24,0	15,8	21,9	17,6
Skotøjsarbejdere	15,5	22,5	2,7	7,1	6,9	1,9	1,2	2,3	3,4
Typografer	15,2	15,9	6,4	1,4	3,5	4,2	3,2	6,5	6,9
Blikkenslagere	15,1	24,4	5,9	12,0	17,7	5,2	2,6	5,6	5,6
Bogbindere	14,8	23,2	3,0	3,4	5,8	2,4	1,6	7,3	9,9
Karetmagere	14,5	14,4	3,7	3,0	4,3	3,8	1,5	3,2	4,8
Keramikere	14,4	15,1	1,1	4,0	2,3	0,5	0,8	3,3	1,9
Kvindeligt Arbejderforbund	14,2	9,4	3,5	16,9	30,9	10,5	2,7	3,6	4,3
Sukkervare-, Chocolade- og Biscuitsarbejdere	12,6	14,0	3,3	6,8	26,1	8,3	1,8	2,3	6,7
Hattearbejdere	11,1	21,8	3,0	7,6	12,2	4,4	12,4	14,6	18,0
Skræddere	10,6	11,4	2,5	9,5	26,4	7,3	3,7	6,5	6,7
Kedel- og Maskinpassere	10,1	9,3	2,2	3,0	5,2	2,9	1,6	2,1	2,6
Slagteriarbejdere	9,6	14,4	7,8	30,3	30,7	3,7	2,4	2,0	0,8
Tekstilarbejdere	7,2	30,5	5,9	10,9	43,8	8,4	0,8	2,1	6,2
Bryggeriarbejdere m. v.	6,0	5,6	1,9	2,4	14,3	4,9	0,5	1,0	0,7
Papirindustriarbejdere	6,0	12,3	0,9	2,5	2,3	0,8	0,3	0,2	0,8
Andre Fag	»	»	»	»	»	»	»	»	»
Samtlige Fag	19,3	19,7	6,1	10,9	18,1	9,7	5,1	8,1	9,9

Arbejdsløsheden fordelte sig over de forskellige Fag saaledes:

Smede og Maskinarb.	4057	Arbejdsløse	= 40,2 pCt.
Formere	486	—	= 88,36 —
Slibere	89	—	= 49,4 —
Specialarbejdere	376	—	= 53,7 —

Aarsagen til Formernes næsten altomfattende Arbejdsløshed var, at Arbejdsmændene i Støberierne var lock-out'ede, af hvilken Grund Formerne ikke kunde fortsætte Arbejdet.

Specialarbejdernes meget høje Arbejdsløshedsprocent var en Følge af dette Fags ret indskrænkede Arbejdsomraade, nemlig Skibsværfterne, som i særlig Grad blev ramt af den økonomiske Depression.

Det oplyses endvidere, at der i de 2 Aar tilsammen har været anmeldt tilsammen 29.394 Tilfælde af Arbejdsløshed. Antallet af Tilfælde, i hvilke der har fundet Afslutning af Arbejdsløsheden Sted, udgør tilsammen 26.554.

641 Arbejdsløshedsanmeldelser blev ikke efterfulgt af nogen Arbejdsløshedsperiode i København, idet der i 188 Tilfælde blev anmeldt Afrejse i umiddelbar Tilknytning til Arbejdsløshedsanmeldelsen, medens det i 453 Tilfælde drejede sig om Tilrejsende, som erholdt Arbejde straks ved Ankomsten dertil.

Afslutning af Arbejdsløsheden var i 18.536 Tilfælde foranlediget af, at den Arbejdsløse havde erholdt Arbejde ved Faget, medens andre Aarsager, f. Eks. Tiltrædelse af Arbejde udenfor Faget, Bortrejse, Sygdom og lignende havde gjort sig gældende i 8018 Tilfælde.

Naar Kategorien »Anden Aarsag« i det første Aar omfatter 3425 Tilfælde, men i det andet Aar 4593, skyldes det i væsentlig Grad, at de Arbejdsløse i stedse stigende Udstrækning paa Grund af de ringe Udsigter indenfor Faget, maa søge Arbejde ved andet Erhverv.

Det er ogsaa typisk for Usikkerheden i Arbejdsforholdene, at i 10.949 Tilfælde har Arbejdsperioden kun strakt sig over et Tidsrum af 3 Uger og derunder.

Antallet af Tilrejsende fra Provinsen har i Toaaret andraget 1665, deraf alene i det sidste Aar 1005.

Fra Udlandet er kommen 141 Tilrejsende, i overvejende Grad hjemvendte danske Kolleger.

Der er i de 2 Aar indløbet 1028 Ordrer omfattende 2499 ledige Pladser. Disse Ordrer indgik direkte til Anvisningskontoret.

Gennem den kommunale Arbejdsanvisning indløb i samme Tidsrum 92 Ordrer omfattende 150 Pladser, saaledes at det samlede Antal Ordrer udgjorde 1120 og omfattede 2649 Pladser. Til Sammenligning tjener, at i Aaret 1. April 1920—31. Marts 1921 indgik der 1302 Ordrer, omfattende 2149 Pladser.

Af de ledige Pladser, til hvilke der blev rekvireret Folk, blev i Toaaret besat 2229 eller 84 pCt., medens den tilsvarende Procent Aaret forud var 74,6.

Arbejdsanvisningen skete i 888 Tilfælde gennem Postvæsenet, i 1593 ved Hjælp af Bud og i 502 Tilfælde skete Anvisningen ved personlig Henvendelse til den Arbejdsløse paa Anvisningskontoret.

Af det fremførte vil det kunne forstaas, at Anvisningskontorets Ydeevne har været stærkt belastet i det her omhandlede Tidsrum, og til Fuldstændiggørelse af Billedet af Kontorets Virksomhed kan det anføres, at der gennemsnitlig daglig i 2 Ekspeditionstimer har været kontrolleret mellem 17 og 1800 arbejdsløse Medlemmer, og, da Arbejdsløsheden var paa det højeste, mellem 24 og 2500, uden Udvidelse af Kontortiden.

Naar dette har kunnet gennemføres, skyldes det ikke mindst de Arbejdsløse, som har underordnet sig de nødvendige Foranstaltninger, tilsigtende den bedst mulige Udnyttelse af Ekspeditionstiden af Hensyn til det Arbejde, som skal udføres efter Kontorets Lukning med Indregistrering af de Arbejdsløse, Til- og Afmeldinger til den kommunale Arbejdsanvisning m. m., et Arbejde, som nødvendigvis maa være fra Haanden fra Dag til Dag.

Oversigten over Anvisningskontorets Virksomhed omhandler endvidere Episoden med Anbringelsen af Arbejdskraft i Danzig, og der har været al mulig Grund for Anvisningskontoret til at mindes denne paa Grund af hele det drastiske Forløb, som Sagen fik, eller vel nærmere paa et vist givet Tidspunkt truede med at faa. Imidlertid har dette Spørgsmaal bl. a. ogsaa været behandlet i Dagspressen og kan vel næppe længere paaregne at være af aktuel Interesse for vore Medlemmer, hvorfor vi har undladt at gengive dette i og for sig interessante Afsnit.

Vi skal kun med Hensyn til det københavnske Anvisningskontors hele Virksomhed udtale, hvad ogsaa Oversigten i Beretningen giver et klart Indtryk af, at det under hele den forløbne for Kontoret saa vanskelige Tid er lykkedes at gennemføre Ekspeditionerne med den samme anerkendte Præcision, som tidligere har kendetegnet Kontoret, og som indenfor sit Omraade har skaffet det en Position, der har gjort det uangribeligt ikke alene fra Statstilsynets Side, men ogsaa fra de Sider, fra hvilke Arbejdsløshedskasserne og deres Virksomhed sædvanligvis er Genstand for Angreb.

Former- og Støberiarbejderne i København.

50 Aars Jubilæum.

Et gammelt kendt Udtryk er: Man kunde ikke komme til at spytte for Mennesker, saa fyldt var der.

Dette Udtryk kunde passende have faaet sin Anvendelse Lørdag den 22. September om Aftenen i »Folkets Hus« paa Jagtvej i København, hvor Afdelingen fejrede sit 50 Aars Jubilæum. Mere end to Trediedele af Medlemmerne med deres Damer havde efterkommet den Indbydelse, Fagforeningen havde udsendt til en festlig Sammenkomst i Dagens Anledning, og særlig indbudt var 25 Veteraner med deres Damer, alle Folk, hvem Alderen hindrer i at tjene deres Brød ved Faget, men som i den svundne Tid har taget deres Tørn i Organisationslivet.

Efter et Musiknummer bød Afdelingens Formand, Hovedkasserer Ludv. Christensen, den store Forsamling Velkommen. Særlig bød han de ovennævnte gamle Medlemmer et hjerteligt Velkommen, idet han med faa Ord mindede om Fortidens Kaar og Forhold for Formerne i København. Dernæst blev Formernes Honnørmarsch med Orkesterledsagelse afsunget af hele Forsamlingen, og herefter holdt Forbundets Formand den egentlige Festtale. Ogsaa han oprullede Fortidens Kaar. Personligt havde han gennemlevet en Del af dem, men kendte iøvrigt meget godt gennem de ældre Kolleger Forholdene før hans Tid, og han bad Forsamlingen — særligt de unge — lægge Mærke til Forskellen paa Fortidens og Nutidens Kaar og i ganske særlig Grad lægge Mærke til, at den Forskel var Medlemmernes og deres Organisations eget Værk.

Han skildrede Fortidens Kampe, saavel de faglige som de politiske, henviste til Landets sociale Lovgivning, der langt fra var fuldkommen, men alligevel stod som et lysende Eksempel udover Landets Grænser. Ogsaa dette var Arbejdernes eget Værk, og i den Indsats, der her var gjort, havde Afdelingens Medlemmer i København ikke staaet tilbage.

Han takkede de gamle, som var med at tage den første Tørn, hvor det personlige Mod og den personlige Opofrelse skulde og maatte være af en ganske anden Rækkevidde den Gang end nu. Han sluttede sin Tale med at udbringe et Leve for fortsat Fremgang, idet han manede de unge, der skal tage Arven op efter de gamle, til i fortsat Sammenhold og i Ansvarsfølelse at føre Sagen videre frem mod det endelige Maal.

Dermed var for saa vidt den alvorlige Del af Festen forbi, og en Række fortrinlige Kunstnere, bistaaet af Formernes Sangkor og et udmærket Orkester, besørgede den videre Aftenunderholdning.

Efter dennes Afslutning samledes de gamle Indbudte til et Kaffebord sammen med Afdelingens Bestyrelse, og herefter tog Dansens Glæder sin Begyndelse. Den sluttede først Kl. 5 om Morgenen, og sikkert ingen er gaaet fra Festen uden at have ment at have tilbragt nogle særdeles behagelige og fornøjelige Timer. Herpaa tyder ogsaa den Omtale, Medlemmerne bag efter gav Festen, og siges der endelig noget i Retning af, at det burde have været anderledes, er dette kun ét, nemlig: Vi skulde have haft lidt bedre Plads.

Til Festen indløb der Telegrammer fra Afdelingerne i Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Frederikshavn, Frederiksværk, Glostrup, Helsingør, Hillerød, Hjørring, Holbæk, Horsens, Kerteminde, Kolding, Korsør, Middelfart, Nykøbing F., Nykøbing M., Næstved, Odense, Randers, Ribe, Ringsted, Roskilde, Rønne, Skanderborg, Skive, Slagelse, Sorø, Svendborg og Varde.

Endvidere fra Klubben paa Frederiksberg Jærnstøberi, Kasserer Peter Jensen, Randers, Formanden for De samvirkende Fagforbund, Carl F. Madsen, Støbemestrene C. Carlsen, Helsingør, Alf. Nielsen, Frederiksberg, Anker Dahl, Orlogsværftet, Gothlieb Carlson (4 sidstnævnte tidligere Medlemmer af Forretningsudvalget) samt Ludvig Christensen (den nuværende Afdelingsformands Fader), Højskoleforstander Johan Borup, Specialarbejderforbundet for Skibsværftsarbejdere, Smedeforbundet og Centralorganisationen af Metalarbejdere, Smedenes Centralafdeling i København, Socialdemokratisk Forening 12. Kreds, Fællesorganisationen i København, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund, Jærn- og Metalsliberforbundet, Socialdemokratisk Forbund, Burmeister & Wains Støberifunktionærer og fra Dansk Støbemesterforbund.

* * *

For over et Aar siden overdrog Afdelingens Bestyrelse til to af dennes Medlemmer, nemlig Sekretæren Otto Jensen og Th. Reseke, at udarbejde et Festskrift. Dette foreligger i Oktav-Format paa 157 Sider, indeholdende en historisk Skildring lige fra Foreningens Dannelse og op til senere Dato. For Fortidens Vedkommende er Forbundets 25 Aars Jubilæumsskrift for en Del benyttet som Kilde, men iøvrigt støtter Skriftet sig til de første Forhandlingsprotokoller og har, naar man ser paa Sagen med organisatoriske Øjne, stor Værdi og historisk Interesse. Bogen er isprængt en Del Billedstof, bl. a. med Billeder af betydende Mænd indenfor Afdelingen gennem Aarene, saaledes af den første Formand, da Internationale blev stiftet, nu afdøde Støbemester Peter Møller, afdøde Jens Rasmussen, Fagforeningens mangeaarige Kasserer og Medstifter, nu afdøde Peter Nielsen, Medstifterne Adolf Jensen, der nu er over 70 Aar, og afdøde Edvard Frederiksen, som valgtes til Formand i 1884 og igennem Aarene har beklædt denne Post flere Gange. Carl Schouby, Formand fra 1888 til 1893, Forbundets nuværende Formand, Arn. Nielsen, den nuværende Kasserer, P. Hessner, der har beklædt denne Post siden 1904, og endelig den nuværende Formand, Ludvig Christensen, som i Bogens sidste Del giver et »Tilbageblik«, som slutter med følgende Ord:

»Der ligger for den kommende Tid store Opgaver, der skal løses, og her skal den nye Slægt huske paa, at en Betingelse for fortsat Fremgang er, at hver enkelt af de sammensluttede Arbejdere vokser i Dygtighed og Intelligens i samme Grad, som den samlede Arbejderklasses Magt og Indflydelse vokser.«

Stiftelsesfester i Smedeforbundet.

Aarhus Afdeling fylder 40 Aar.

Den 13. Oktober 1883 stiftedes vor Aarhus Afdeling i dens nuværende Form efter forskellige tidligere Forsøg, som gaar tilbage til det for Arbejderbevægelsen mindeværdige Aar 1873. Forbundets første Formand, Hurop, var nærværende, og Jydernes anerkendte Førstemand, Landstingsmand og Redaktør Harald Jensen, var ogsaa nærværende ved Stiftelsen for 40 Aar siden, ligesom Harald Jensen ogsaa nu deltog i Festen og modtog Arbejdernes Hyldest. Det var forøvrigt paa de Tider, hvor nuværende Statsminister Neergaard af og til var virksom indenfor Arbejderbevægelsen; han skrev bl. a. Artikler i vort Medlemsblad om engelske Arbejderforhold, ligesom han beskæftigede sig med Foredrag i Arbejderkredse. Den Gang havde Venstre-Bevægelsen, specielt Bønderne, Forstaaelsen af, at en Alliance med Byarbejderne var af stor politisk Betydning for dem i Kampen om Erobringen af den politiske Magt. Umuligt er det ikke, at Bønderne endnu en Gang kan komme til at trænge til Arbejderne, men unægtelig synes vi paa Grund af de politiske Magtforskydninger gennem Tiderne ikke absolut at være gode Venner med dem for Øjeblikket.

Stiftelsesdagen blev Lørdag den 13. Oktober fejret paa en overordentlig festlig og imponerende Maade i Arbejderpartiets store Forsamlingsbygning, som bogstavelig talt var fyldt i alle Kroge mere end et halvt Døgn igennem. Afdelingen tæller mellem 1700 og 1800 Medlemmer, og der var ca. 1500 Deltagere i Festen, hvoraf en stor Del af Grenaa Klubbens Medlemmer, hvilket altsaa vil sige, at den havde slaaet igennem og kaldt paa alle, der havde Mulighed for at komme til Stede, og som slutter sig fast om Smede og Maskinarbejdernes anerkendte og stærke Organisation.

Man havde ikke glemt sine Veteraner; der er endnu nogle Stykker tilbage af dem, som var med ved hin Lejlighed for 40 Aar siden. Der var gamle Jens Andersen, som nu desværre er syg, og som bor ude i Vejlby, der var den brave til Tider noget bidske Peter Allermand, og der var vor stadig lige ungdommelige, solide Drejer N. P. Nielsen fra Frichs Efterfølger, som bestandig er virksom med Raad og Daad iblandt Kammeraterne, selvom han iøvrigt ikke direkte deltager i Afdelingens Ledelse. De fik alle deres tiltænkte Foræringer, enten en lille Donation, Blomsterbuketter, Adresser eller lignende. De gode Aarhus-Kolleger glemmer ikke deres gamle Forkæmpere, og en Hilsen fra Samuelsen ovre i Amerika overbragt under Festen blev modtaget med megen Varme.

Festen, som lededes af Afdelingsbestyrelsen med Formanden, vor landskendte Kollega Leonhard Hansen, i Spidsen, var blandt andet bemærkelsesværdig derved, at man havde inviteret Forbundets Forretningsudvalg til at holde sit ordinære Møde i Aarhus paa denne Dag for samtidig at kunne deltage i Jubilæumsfesten. Det skal her siges, at Samværet forløb paa den mest kammeratlige Maade og vore Aarhus Kollegers Gæstfrihed og Selskabelighed fornægtede sig ikke.

Lørdag Morgen fandt et Besøg Sted paa Frichs Efterfølgers store Fabrik i Aabyhøj, og Firmaets dygtige og temperamentsfulde Direktør viste med særlig Iver og Opmærksomhed alle Deltagerne rundt i den store Fabrik, der ved hele sit Anlæg nu kan betegnes som en Mønsterfabrik; den mangler kun den nødvendige Stimulans. Der er ganske vist en Række Lokomotiver under Bygning — fra Rangerlokomotiver til de største Kæmpemaskiner, som befarer De danske Statsbaner —,

men unægtelig kunde og burde denne Fabrik beskæftige mindst 3 Gange saa mange Kolleger og vilde gøre det, hvis ikke der sad en Regering, hvis Opgave det er økonomisk at »skære ned« overalt. Statsbanernes Lokomotivmateriel trænger faktisk i høj Grad til Afløsning og Forøgelse, og dette fører Forhold med sig, som absolut ikke i det lange Løb betyder nogen Besparelse; tværtimod, man sparer paa Skillingen for en skønne Dag at lade Daleren springe, men det er i alt Fald en Behagelighed at vide, at vi ovre i Aarhus har en Fabrik, som er i Stand til at tage fat, naar den kan faa Lov, og naar Statsbanerne gennem en for Industrien velvillig Regerings Direktiv vil give den fornødne Basis i Form af Ordrer og de nødvendige Tegninger, saa der kan arbejdes væk. Arbejderne venter for deres Vedkommende kun paa at faa Lov.

Efter Besøget sendte Firmaet en smuk Blomsterkurv med Hilsen og Lykønskning i Dagens Anledning. — De gamle Kolleger gik og snakkede om, at saadan Respekt for Arbejderne viste dette Firma ikke i gamle Søren Frichs Dage, da blev Smedene simpelthen kastet paa Porten, hvis det viste sig, at de havde Tendenser til at organisere sig fagligt. Tiderne har heldigvis forandret sig i Retning af Civilisation og henimod et Grundlag for Samarbejde, uden hvilket Industrien ikke kan florere som den bør.

Om Eftermiddagen ved 4-Tiden samledes alle Tillidsmændene fra de forskellige Klubber med Afdelingsbestyrelsen og Gæsterne, hvor naturligvis Lokalbladets Redaktør, gamle Harald Jensen specielt var indbudt sammen med Formanden for Fællesorganisationen, Formanden for Lærlingeorganisationen o. s. v. til Indtagelse af et almindeligt borgerligt Middagsmaaltid, hvorunder Lykønskninger og Taler dryssede som en jævn Regn ned over de ca. 100 Deltagere, og da Maaltidet var tilende, gik man til den egentlige og store Fest, som bestod i en velarrangeret Aftenunderholdning, hvortil Afdelingsformand L. Hansen bød alle Deltagerne hjertelig velkommen, og efter Afsyngelsen af nogle smukke Sangpartier af den lokale Smedesangforening til Orkesterledsagelse holdt Forbundsformand J. A. Hansen Festtalen, hvorunder han pegede tilbage til de umulige Forhold, som herskede i Fag- og Arbejderkredse paa de Tider, da denne Fagforening stiftedes. I al Korthed pegede han ogsaa frem paa det Arbejde, som skal gøres i den kommende Tid, og som maa gaa i Retning af mere Indflydelse paa Industriens og Virksomhedernes Ledelse under et samtidigt stigende Ansvar for den Udvikling, som skal komme, og som maa og skal blive til Gavn for alt Folket. Han sluttede under varm Tilslutning med et Leve for vor gode Aarhus Afdeling med de mange stoute Kolleger, Kammerater og Venner, som det altid er og vil være en ubestridt Ære at være Tillidsmand for.

— Og saa gik Dansen til den lyse Morgen, og Ungdommen berusede sig i Festen, medens de ældre snakkede om gamle Dage ved et lille intimt Bæger.

Dagen derpaa, Søndag, tog Aarhus-Kammeraterne Afsked med Forretningsudvalgets Medlemmer, som pr. Ekspresstog tog hjem til deres hver for sig ansvarsfulde Gerning.

Københavns Afdeling 12, Maskinarbejdere paa Skibsværfterne.

Medens den samlede københavnske Smede- og Maskinarbejderorganisation fornylig kunde fejre 50 Aars Jubilæum, saa fandt der som bekendt en Reorganisation Sted i 1919, som førte til en Omgruppering i en Række Sektioner, som tidligere udgjorde Københavns Afdeling 1.

En af de største af disse Sektioner fejrede Lørdag den 22. September Stiftelsesfest i Festlokalerne i »Arbejderforeningen af 1860« ved Nørrevold. Festen fik en særlig Karakter ved Afsløring af en ny anskaffet Fane, som indviedes ved en Tale af Forbundets Formand, J. A. Hansen, samt Tale af Afdelingsformand Arthur Jørgensen, som med Bistand af Afdelingsbestyrelsen ledede Festen, der bestod af Aftenunderholdning med paafølgende Dans.

Der er iøvrigt det at bemærke, at ligesom de i 1919 dannede københavnske Specialafdelinger indenfor sine Rammer hver for sig har samlet de Kolleger, som nærmest er beskæftiget ved samme Arbejde, saa har man hurtigt faaet samlet en fast Stab af gamle og dygtige Kolleger, bestaaende af kendte Organisationsmedlemmer af dem, som altid er de egentlige Bærere af hele Organisationen, og som er dem, paa hvis Skuldre det daglige Livs Organisationsarbejde hviler.

Afdelingen tæller ca. 1400 Medlemmer, hvilket bl. a. er et Bevis paa, at det er et meget stort Antal Fagfæller, der finder deres Erhverv ved Skibsbygningsindustrien, thi foruden denne Afdeling, som særlig rummer Maskinarbejderne, har vi jo Skibssmedene (Afdeling 5) og Orlogsværftets Maskinarbejdere (Afdeling 10), som ligeledes har deres Basis paa de vaade Kanter, og i Realiteten spiller Skibsbygningsindustrien en stedse større og større Rolle som Basis for vort Erhverv, selvom adskilligt af det, som voksede op under og efter Verdenskrigen, har vist sig ikke at kunne holde.

Der er Klang og Gang i Arbejdet paa de store Arbejdspladser, som specielt de københavnske Værfter er, men først og fremmest er det en Øjenlyst at se de store Festlokaler en Gang imellem samlende store taktfaste Kredse af Kolleger, som ikke alene er Organisationens, men ogsaa Industriens faktiske Bærekraft, og det er en Glæde at konstatere, at Arbejderstandens Højnelse gør det muligt for Arbejderne ogsaa at feste paa den smukkeste Maade, saaledes som det var Tilfældet her.

Et smukt Svendejubilæum.

At der endnu kan eksistere et godt Forhold imellem Arbejdsgiver og Arbejdere turde følgende være Eksempel paa:

Mandag den 1. Oktober havde Beslagsmed P. Jensen arbejdet 25 Aar hos Smedemester Hedegaard, Nansensgade 49, København.

Hr. Hedegaard havde i denne Anledning anmodet Repræsentanter for saavel Smedemesterforeningen som Fagforeningen om at overvære en lille Festlighed, der fandt Sted paa Værkstedet, hvor der i Spisestuen var dækket op med en Forfriskning.

Hr. Hedegaard talte her for Jubilaren og priste hans Retlinethed og hans Optræden som Arbejder samt overrakte ham en Tegnebog med 100 Kr. Endvidere afsløredes et Billede med Fotografier af Mesteren og Jensens Arbejdskammerater, ialt 8, der alle har arbejdet paa dette Værksted i en længere Aarrække.

Smedemesterforeningens Formand, Hr. Oldermand P. Olsen, overrakte ved en lille Tale Jubilaren en Stok med Inskription, der, som han udtrykte sig, skulde være en Erkentlighed fra Mesterforeningen i Dagens Anledning.

Efter at Formanden for Fagforeningen, P. Andersen, og flere af Arbejderne havde haft Ordet for at tolke deres Tilfredshed med de gode Forhold paa Værkstedet, sluttede den lille Festlighed, der yderligere understregede den Kendsgerning, at Hr. Hedegaard er en Mand, der forstaar at værdsætte en Svends Arbejde. Iøvrigt har nævnte Smedemester altid været en human og forstaaende Arbejdsgiver.

Forfølgelse mod Smedenes Afdeling i Kallundborg.

Ny Afdeling oprettet.

Kallundborg Afdeling har gennem længere Tid været Genstand for retslig Forfølgelse i Anledning af en Afdelingen overgaaet Dom i en Sag, der var rejst imod den af et af dens tidligere Medlemmer. Afdelingen, der baade med Hensyn til Medlemsantal og i økonomisk Henseende er gaaet stærkt tilbage paa Grund af Miseren med Skibsværftet, saa sig ikke i Stand til at klare de den ved Dommen paalagte Byrder, og da det ved en Eksekutionsforretning oven i Købet gik ud over de Midler, som Afdelingen havde faaet i Forskud fra Hovedkontoret til Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse, enedes man om at lade Afdelingen erklære konkurs. Dette var naturligvis saa meget kedeligere, som Afdelingen netop for nylig havde holdt sit 25 Aars Jubilæum og saaledes kunde se tilbage paa et langt Medarbejderskab i Organisationens Tjeneste.

Vore Medlemmer i Kallundborg var naturligvis ikke sindede at lade Tingene gaa sin skæve Gang af den Grund, og man samledes derfor til et Møde, paa hvilket man nedsatte et Udvalg til at udarbejde Love for en ny Afdeling og til at træffe øvrige Forberedelser til dennes Start. Lørdag den 1. September holdtes en konstituerende Generalforsamling, til hvilken man havde indbudt Forbundets Hovedkasserer, og ved denne Generalforsamling stiftedes den nye Afdeling, der fik Navnet »Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening af 1923 for Kallundborg og Omegn«. Til Formand valgtes den Mand, der havde staaet i Spidsen for den tidligere Afdeling, Klejnsmed Olaf Larsen, og til Kasserer valgtes Leo Nielsen, der ligeledes havde fungeret som Kasserer i den gamle Afdeling. Generalforsamlingen sluttede sig iøvrigt til de af Udvalget fremsatte Forslag med Hensyn til Afdelingslove m. v.

Efter Generalforsamlingens Slutning afholdtes en Fællesspisning for Medlemmerne med deres Damer, der i Mellemtiden var kommet til Stede. Paa en Maade, som vidner om de arbejdende Medlemmers Solidaritetsfølelse med de Arbejdsløse, var Betalingen for Adgang til Fællesspisningen for disse sat saa lavt, at det var muligt for en hel Del af dem at deltage. Forbundets Hovedkasserer holdt en for Lejligheden passende Tale, hvori han ønskede Kollegerne til Lykke med den nye Afdeling, og derefter havde en Række af Afdelingens Medlemmer Ordet for at tale om svundne og nye Tider. Efter Fællesspisningen toges der en lille Svingom, og hele Festen gav Vidnesbyrd om, at det gode Forhold mellem Kollegerne i Kallundborg i hvert Fald ikke har taget Skade af den Modgang, de har haft.

Vi ønsker den nye Afdeling til Lykke og udtaler de bedste Ønsker for dens fremtidige Arbejde.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Jacob Larsen, Sorø. Den 1. Oktober har Hovedbestyrelsesmedlem for Sjælland og Øerne, Jacob Larsen, nedlagt sit Mandat som Hovedbestyrelsesmedlem og udmeldt sig af Forbundet.

Aarsagen hertil er, at Larsen fra samme Dag har overtaget Stillingen som Støbemester paa Lunge & Søns Støberi, hvor han har været beskæftiget som Former i mindst en Menneskealder. Den gennemsnitlige Menneskealder regnes som bekendt til 33 Aar.

Med Larsen forsvinder en af de gamle, stoute Formerskikkelser fra Forbundets Rækker, og med Veltilfredshed kan han se tilbage paa den lange Række Aar, han har virket i vor Organisations Tjeneste. I mere end 27 Aar har han været Kasserer i Sorø Afdeling og i henved 20 Aar været Medlem af vort Forbunds Hovedbestyrelse, hvortil kommer, at han har beklædt en Række andre Tillidshverv indenfor Arbejderbevægelsen i Sorø. Saaledes har Larsen i en Aarrække været Medlem af Byraadet, Formand for den stedlige Fællesorganisation og Ekspedient for »Social-Demokraten«, kort sagt, udfoldet en mangesidig Virksomhed indenfor Arbejderpartiet.

Om sit Forhold siger Larsen selv: Jeg er ikke ung længere, og noget Hensyn skylder man sig selv, men jeg vil altid med Glæde mindes den Tid, da jeg tog aktiv Del i vor Organisations Ledelse, og har min Indsats kun været ringe, har den altid været godt og ærligt ment, og jeg nærer det bestemte Haab, at det vil

lykkes mig i min nye Stilling at møde mine Kolleger i god Forstaaelse.

Hvem, der kender Jacob Larsen, vil ikke være i Tvivl om, at disse Ord er som talt ud af hans Hjerte, og vi benytter her Lejligheden til at sige Larsen Tak for hans mangeaarige og uegennyttige Arbejde i Forbundets og Afdelingens Tjeneste samt ønske ham Held og Lykke i hans nye Stilling.

Vedrørende Besættelsen af den ledigblevne Plads i Hovedbestyrelsen vil der i nær Fremtid udgaa Meddelelse til Afdelingerne.

Arbejdsløsheden m. m. De pr. 31. August foretagne Undersøgelser udviser følgende:

1530 Medlemmer var i Arbejde, deraf 452 i København og 1078 i Provinserne.

160 arbejdsløse Medlemmer, deraf 63 i København og 97 i Provinserne.

40 syge Medlemmer, 10 i København og 30 i Provinserne.

17 Medlemmer var Soldater, 5 i København og 12 i Provinserne.

Ialt 1747 Medlemmer, hvoraf godt 9 pCt. var ledige.

Arbejdsløshedsprocenten var saaledes ca. 12 i København og ca. 8 i Provinserne.

Kerteminde. En paa Jærnstøberiet i ren Timeløn arbejdende Former har faaet sin Timeløn forhøjet fra 128 til 133 Øre.

Næstved. I Fagbladet for August omtaltes Afslutningen af den Sag, der havde fremkaldt Lock-out-Varsel ved Opsigelse af Priserne paa 12 forskellige Virksomheder. Ordningen siger bl. a., at mulige enkelte Akkorder, der paaviselig ligger urimelig lavt, kan der indenfor 14 Dage efter Forligets Afslutning optages Forhandling om. I Henhold hertil har der paa De forenede Jærnstøberier været optaget en saadan Forhandling med det Resultat, at Akkorderne paa Heste-, Kalve- og Grisetrug har faaet en yderligere Forhøjelse paa 5 pCt., og at Vinduer, der formes til en bestemt Pris med et Afdrag paa 50 pCt., er ændret til, at Afdraget kun er 33 pCt.

Videre blev Arbejde ved en Maskine betalt med 5 Øre mindre pr. Kasse end naar samme Kasse formedes paa Gulvet. Dette ændredes til, at Prisen i begge Tilfælde bliver, som naar Arbejdet udføres paa Gulvet.

Svendborg. Paa Maskinfabrikken »Svendborg«, hvor der arbejdes i ren Timeløn, blev der i Anledning af Krav om Forhøjelse af denne den 14. September begæret Mæglingsmøde afholdt.

Direktionens Svar var, at Formerne kunde faa Akkord, men da Værkstedet ikke egner sig herfor, kunde dette Tilbud ikke modtages. Forinden Sagen naaede frem til Mægling, blev den ordnet ad lokal Vej, idet Timelønningerne forhøjedes med 2 Øre pr. Mand og Time, og Gennemsnittet er derefter 144,5 Øre.

Varde. Fra det derværende Staalværk klagedes for nylig over, at Virksomhedens Ledelse egenmægtigt havde fastsat en Akkordpris paa et Troljehjul. Mægling blev begæret, men Firmaet hævdede, at vel var Modellen ny, men den var kun Afløser for en ældre Model, og at der ikke var foretaget nogen Forandring. Helt og fuldt kunde Formerne ikke akceptere dette, da der ved Arbejdets Udførelse alligevel var sket nogen Forandring, og efter en Del Korrespondance frem og tilbage er Sagen ordnet derhen, at Prisen paa Hjulet, som var 235 Øre, nu faar et Timelønstillæg, der betyder ca. 40 Øre pr. Hjul, indtil den ny Model bliver bragt i fuldstændig Overensstemmelse med den gamle Model.

Metaltrykkere.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa nedennævnte Forhold for 3 Medlemmer, der er slettede paa Grund af Restance:

Den første er Nr. 128, Svend Lundberg, en Mand, der kritiserer alt og alle og som stedse er utilfreds, naar han anvises Arbejde, thi i saadanne Tilfælde vender han som Regel faa Dage efter tilbage til de Arbejdsløses Rækker, idet han altid har noget at udsætte paa Arbejdspladsen.

Sidste Arbejdsplads var i Fredericia, og den forlod han, fordi Firmaet ikke vilde efterkomme hans Opfordring om at antage en Trædrejer til Drejning af Patroner. Han rejste derefter til København og tiltraadte en Plads som Kontrollør i Renovationskompagniet paa Amager. Paa et langt tilbage liggende Tidspunkt har han optaget al sin Understøttelse og har derefter faaet Del i den Understøttelse, der udredes af den Procentafgift af Lønnen, de arbejdende Medlemmer yder. Nu, da han selv er i Arbejde, er han selvfølgelig løbet fra alle sine Medlemsforpligtelser, og hans Handlemaade overlades herved til Medlemmernes Dom.

Dernæst Nr. 135, Gerhard Rasmussen, som iøvrigt tidligere har været slettet en 5—6 Gange. Beklageligt er det, at et lille Forbund som Metaltrykkernes skal tælle den Slags Folk imellem sig. Han arbejder paa Metalvarefabrikken »Gefion« i Oehlenschlägersgade, og vore Medlemmer kender nu hans Forhold, hvis de træffer ham.

Sidste Mand paa Listen er Nr. 48, Aage Nielsen, som holder af at optræde som Værkfører. Som saadan fik han for et Par Aar siden Ansættelse hos Oluf Hansen i St. Kongensgade og overgik i Forbundet til at have hvilende Medlemsret. Derved sparede han en Del Kontingent, men som Regel glemte han at betale. Han skulde i alle Tilfælde mindes derom. Der skete saa det beklagelige for ham, at hans Værkførerkontrakt blev ophævet, men han fortsatte Arbejdet paa Fabrikken som almindelig Svend. Herom meddelte han intet til Forbundet, og Grunden har sikkert været den, at han stedse ønskede at betale et mindre Kontingent. Dette kom Bestyrelsen for Øre, og han gjordes opmærksom paa, at han maatte betale fuldt Kontingent. Herpaa modtoges intet Svar, men en skønne Dag indfandt Nielsen sig paa Forbundskontoret, forlangte sin Medlemsbog og Mærker deri for de Penge, han havde indsendt. Da Forbundet ingen Penge havde modtaget fra ham, blev Sagen under-

søgt gennem det Postkontor, hvorfra han opgav, at Beløbet var afsendt, men dèr kunde man kun oplyse, at der ikke paa det opgivne Tidspunkt var afsendt Penge af Nielsen.

Herefter kan Medlemmerne selv skønne, hvad Nielsen er for en Person. Han arbejder nu ikke mere hos Oluf Hansen, men har tiltraadt en Plads som Værkfører hos Heuser i Bredgade, og efter de indgaaede Oplysninger er han eneste Mand paa Værkstedet og altsaa — Værkfører for sig selv.

W. S.

* * *

Medlemmer, som ikke har indbetalt deres Procenter for Juli Kvartal fuldt ud, bedes snarest indbetale disse.

Fra 13. Oktober er Kontingentet nedsat til 375 Øre.

Medlemmerne i København gøres opmærksomme paa, at *Generalforsamling afholdes den 30. Oktober, Kl.* 7½, i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Alle bør møde, da vigtige Sager foreligger.

Dagsordenen vil senere blive tilsendt Arbejdspladserne.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 17. September er der afholdt Mæglingsmøde vedrørende A/S »Vølund«, København, i Anledning af en Strid mellem Firmaet og en Rørlægger, Florin, om Betaling for nogle Arbejder. Ved Mæglingen enedes man om at henvise Sagen til fornyet lokal Behandling, og Resultatet af denne er blevet, at Florin fik udbetalt 241 Kr. Hans Krav gik ud paa en Betaling af 490 Kr.

Paa Dansk Sojakagefabrik, København, klagede vore Medlemmer i Begyndelsen af September Maaned over, at Firmaet efter Augustreguleringen kun havde givet et Tillæg af 4,5 Øre, medens Arbejderne mente at have Krav paa 5 Øre, da den ved Udregningen af Procenttillæget fremkomne Brøk var over ½. Endvidere klagede man over, at et Særtillæg for snavset Arbejde udenfor Værkstedet, hvilket ved Februar-Reguleringen var reduceret fra 12 til 11 Øre, nu ikke var reguleret i opadgaaende Retning.

Ved Mæglingen indgik Firmaet paa at forhøje Lønningerne med ½ Øre pr. Time, og i indeværende Overenskomstperiode at forhøje Smudstillægget fra 11 til 12 Øre pr. Time, men forbeholdt sig sin Stilling ved fremtidige Reguleringer.

Timandsmøder. Den 17. September afholdtes Timandsmøde til Behandling af to Stridsspørgsmaal vedrørende A/S »Vølund«, København, nemlig: 1) Strid om Betalingen for Nitning af to Beholdere paa Avernakke ved Nyborg, 2) Krav om Betaling for Rejse- og Kostpenge.

Der opnaaedes Enighed om, at der for Nitning af Beholdersiden betales følgende Priser:

1/1"	Nagler	18 Øre
7/8"	—	15 -
3/4"	—	13 -
5/8"	—	10½ -
1/2"	—	10 -

Om Rejse- og Kostpengene opnaaedes ikke Enighed, og Spørgsmaalet er nu henvist til videre Behandling, eventuelt i et Fortolkningsraad.

Den 24. September behandledes følgende Sager paa et Timandsmøde:

1) Klage over, at A/S »Atlas«, København, nægter at udbetale en Udlærling tilgodehavende Løn. — Enighed opnaaedes ikke, og Sagen er indbragt til Afgørelse af en faglig Voldgift.

2) Lønkrav overfor Emil Møllers Telefonfabrikker, Aarhus. — Firmaet tilbød at give ialt 60 Øre at fordele efter Firmaets Skøn til 19 Mand, hvilket Tilbud Forbundets Repræsentanter modtog under Forbehold af Værkstedsklubbens Godkendelse. Det er senere accepteret af Klubben.

Atter den 26. September afholdtes Timandsmøde, og her behandledes en Klage over, at A/S Nielsen & Winther, København, nægter at udbetale Augustreguleringens 3 pCt. til Akkorderne. — Enighed opnaaedes ikke, men Sagen er gaaet til nærmere Undersøgelse i Klubben og derefter ny Forhandling mellem Organisationerne.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Smedemester Bardino, Niels Ebbesensvej, Kristiansbjerg ved Aarhus.
3. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
4. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
5. Vognfabrikant Christensen, Varde.
6. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København. Værksted: Mygindsvej 7.
7. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
8. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
9. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
10. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.
11. Maskinfabrikant Martinus Nielsen, Madevej 7, Horsens.
12. Frank Wigh, Automobilværkstedet, Nørrebrogade 148, København.

13. Maskinfabrikken »Alfa«, Smedegade 19, Kld., København. Indehaver: Vind Petersen.

14. P. Lorentz, Aalekistevej 170 (tidligere Gormsgade), København.

Blokade i Middelfart. Automobilmekaniker Nørgaard, Middelfart, beskæftiger 1 uorganiseret Mand, som det trods gentagne Opfordringer ikke har været muligt at faa i Forbundet, hvorfor Afdelingen har blokeret Værkstedet, indtil Forholdene er ordnede.

Internationalt.

Arbejderdiplomati.

I en Artikel om Socialistkongressen i Hamborg anstiller Prof. Oskar Jaszi, en bekendt Pacifist, følgende Betragtninger over ovenstaaende Emne:

»Enhver Kamp mod Militarismen er udsigtsløs, saalænge det ikke lykkes Arbejderbevægelsen at indføre en diplomatisk Efterretningstjeneste, der gennem Tilvejebringelsen af hurtige og paalidelige Informationer kan optage Kampen mod det gamle Diplomati. Saafremt Otto Bauers Forslag bliver til Virkelighed, vil dette betyde et Vendepunkt i den internationale Politik. Det vilde derigennem være muligt for Arbejderbevægelsen at faa Kendskab til Forhold og Fakta, som er en Grundbetingelse for Førelsen af en virkelig pacifistisk Udenrigspolitik. Lykkes det at gennemføre den paatænkte Plan og saaledes skabe et sammenhængende Net af Arbejderkonsulater, som med en forholdsvis ringe Udgift uden Tvivl vilde være i Stand til at yde hundrede Gange mere nyttigt Arbejde end det gamle Diplomati med dets store Stab af Dagdrivere, saa vilde der indenfor Arbejderklassen opstaa en langt dybere Forstaaelse af de udenrigspolitiske Spørgsmaal, idet den proletariske Udenrigspolitik endnu ofte har sit Udspring i en ren utopistisk Følelsespolitik. Selvfølgelig vil ogsaa i dette Tilfælde alt være afhængigt af, ud fra hvilket Sindelag og Hensigter et saadant Organ ledes. En kommende Verdenskrig vil kun kunne forhindres, saafremt de arbejdende Masser er besjælede af et bevidst krigsfjendtligt Sindelag.

Frankrig.

I Slutningen af September afholdt det franske Landsforbund for Post-, Telefon- og Telegrafpersonalet sin Kongres i Tours. Paa denne Kongres behandledes ogsaa Spørgsmaalet om Enhedsfronten. I denne Forbindelse vedtoges enstemmigt en Resolution, hvori der bl. a. erklæres: Kongressen bekræfter paany Nødvendigheden af Arbejderbevægelsens organisatoriske Enhed. Hvad angaar Genoprettelsen af Enheden blandt det franske Post-, Telefon- og Telegrafpersonale, er Kongressen dog af den Anskuelse, at denne kun kan opnaas gennem Indkaldelse af en international Kongres. Paa denne maa der da vedtages, at den kommunistiske Internationale, som er Aarsagen til Spaltningen af de Amsterdam tilsluttede nationale Organisationer, maa opløses. Kongressen er klar over de i saa Henseende bestaaende Vanskeligheder, men tror dog, at der maa arbejdes i den Retning, idet Arbejderne opfordres til at genoprette de gamle Organisationer, som omfattede alle Arbejderne indenfor de enkelte Fag.

Kina.

I det internationale Arbejdsbureaus Meddelelser findes følgende Skildring af de industrielle Forhold i Kina:

Kina staar endnu i det første Stadium af den industrielle Udvikling. De med Indførelsen af de moderne Arbejdsmetoder i Industrien Haand i Haand gaaende Omformninger fuldbyrder sig imidlertid i et stadig stærkere Tempo. Enkelte af de af Overgangstiden fremkaldte sociale Problemer træder dog allerede nu i et akut Stadium. Saafremt Industrialiseringen ogsaa i Fremtiden fortsætter i samme Tempo som hidtil, vil Kina i Betragtning af sit uhyre Indbyggertal, Folkets Karakteregenskaber samt Forskelligartetheden og Omfanget af sine naturlige Rigdomme uden Tvivl blive en af Verdensindustriens vigtigste Faktorer. Overfor Kinas industrielle Udvikling kan Verden ikke forblive indifferent. Industrialiseringen har dog ikke taget det samme hurtige Forløb i Kina som i Japan og formede sig ogsaa efter andre Principper. I Japan har Regeringen fremmet denne Udvikling; den indførte saagar selv nye Industrier. Uden Tøven tilkaldte den fremmede Eksperter, indtil de japanske Assistenter havde faaet den fornødne Færdighed og indarbejdet sig saaledes, at de selv kunde lede Virksomhederne. Man frigjorde sig for de fremmede Eksperter, saasnart man ikke havde dem nødig. I Kina var Regeringen meget tilbageholdende med Hensyn til Benyttelsen af fremmede Eksperter. Derved blev de kinesiske Medarbejderes tekniske Uddannelse noget forsømt.

Den største Industri i Kina, Bomuldsindustrien, har ganske særligt udviklet sig i de senere Aar. Det samme gælder for forskellige Grene af Maskinindustrien, endvidere for Installeringen af elektriske Anlæg, Mølleribedrifter, Trykkerier, Oliemøller, Cementfabrikker, Tændstikfabrikker, Fremstillingen af Ægprodukter og andre industrielle Foretagender.

Arbejdsbetingelserne i saavel de nye som gamle Industrier er meget daarligere end i de vestlige Lande. Kvinde- og Børnearbejdet er overordentlig udbredt, og Arbejdstiden er i Reglen meget lang.

Tyskland.

Den 15. September kunde »Metallarbeiter-Zeitung«, det tyske Metalarbejderforbunds Ugeblad, fejre 40 Aarsdagen for sit Bestaaende. »Metallarbeiter-Zeitung« har det største Oplag af alle Arbejderblade i hele Verden.

Arbejdsgiverorganisationer.

I et i Slutningen af Juli Maaned i London afholdt Møde i det britiske Industriforbunds oversøiske Sektion omtaltes de usikre Forhold i Kina, der forværres fra Dag til Dag. Bestyrelsen havde allerede henledet Regeringens Opmærksomhed paa disse Forhold.

Der blev vedtaget en Resolution, hvori Regeringen i Betragtning af de usikre Forhold i Kina, som truer de derværende fremmedes Liv og Ejendom, opfordres til at rette en Henvendelse til de Magter, som har undertegnet Washingtoner-Konventionen for at muliggøre Indkaldelsen af en Konference, der skulde forhandle om Ordenens Genoprettelse i Kina.

Kursus for Arbejdere

paa den internationale Højskole i Helsingør fra 3. November 1923 til 20. Marts 1924.

I Lighed med tidligere Aar vil man bestræbe sig for at skaffe Arbejdere billig Adgang til dette Højskoleophold. Arbejdere, der er Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, kan faa et Beløb, der svarer til deres vedtægtsmæssige Understøttelse, udbetalt under deres Ophold paa Skolen, naar de indgiver Andragende derom til Arbejdsdirektoratet, Amaliegade 25, København K. (Skemaer til Udfyldning faas i de respektive Arbejdsløshedskasser.)

Der gives Undervisning i Dansk, Engelsk, Tysk, Litteratur, Fysik, Samfundslære og Sundhedslære. De moderne Kulturlandes Historie, Samfundsforhold og Religion, Andelsbevægelsen, Socialismens Historie og internationale Problemer vil faa en fremtrædende Plads paa Timeplanen.

Skolens Formaal er ikke alene at bringe Ungdom fra forskellige Lande sammen, for at de kan tilegne sig fælles Kundskaber, men ogsaa — og i særlig Grad — for at de ved at leve og arbejde sammen, kan faa Lejlighed til at knytte faste Venskabsbaand mellem Landene, der har været i Krig, og derved være med til at skabe den mellemfolkelige Forstaaelse, der er Betingelsen for et sundt internationalt Liv i Fremtiden.

Program er udsendt til Fagforeningskontorerne.

Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Lærer Poul Hansen.

Den internationale Højskole, Helsingør.

Den kooperative Bevægelse.

Det kooperative Fællesforbund i Danmark beder os optage følgende:

»Ved Nærværende skal man opfordre Foreningerne til paa Programmet for det forestaaende Vinterarbejde at optage Agitation for den kooperative Bevægelse i Form af Møder og anden Propaganda. Vort Forbund vil i videst muligt Omfang være Foreningerne behjælpelig med at skaffe Talere. Henvendelse sker til Kontoret, Axelborg. Forbundet kan ikke deltage i Udgifterne ved Mødernes Afholdelse.

I Agitationen vil man kunne drage stor Nytte af Borgbjergs Pjece: Kooperative Foretagender, der er udgivet paany af vort Forbund med Noter og Efterskrift. Den kan bestilles gennem Boghandelen »Fremad« eller paa vort Kontor og koster 25 Øre. Vort Tidsskrift »Kooperationen« (Aarsabonnement 3 Kr.) vil ligeledes være godt Agitationsstof.

Vi minder om, at Partikongressen i Ódense i denne Maaned vedtog en Resolution, hvori det hedder, at Kongressen »anser det for at være Pligt for de organiserede Arbejdere og iøvrigt for enhver socialistisk tænkende Mand og Kvinde, at støtte de kooperative Organisationer«.

Vi haaber, at der i denne Resolutions Aand i den kommende Tid maa blive gjort et stort Fremstød for Kooperationen.

Med kooperativ Hilsen

P. F. V.

P. Christensen.

Fr. Dalgaard.«

Boghandelen „Fremad".

Aktuel Pjece.

Partiets Formand, Th. Stauning, har paa Socialdemokratiets Forlag »Fremad« i disse Dage udsendt et politisk Stridsskrift med Titlen: »Parlamentarisme eller Diktatur?« Kan Parlamentslede helbredes? Det kan kun anbefales alle politisk Interesserede at læse dette Skrift, der kraftigt tager til Orde for at bevare og udvide Folkestyret, som i disse Tider, hvor Overklassen regerer, angribes og søges bragt i Miskredit. Det tiltrænges haardt, at der bygges op, efter at saa mange har nedbrudt baade Folkets Tillid og Landets Økonomi, og her i Staunings Pjece er anvist nogle af Vejene ud af Uføret.

Nyt Katalog.

I Anledning af Partiets Kongres har Socialdemokratiets Forlag »Fremad« udsendt et nyt Katalog over Social-Literatur. Vi bør alle være med til at sprede dette Katalog i de videste Kredse, thi det kan, som Stauning siger i Forordet, ikke stærkt nok betones, hvilken stor Betydning Spredningen af god og oplysende Literatur om vort Partis Arbejde, Teorier og Maal har for Dannelsen af et virkeligt maalbevidst Socialdemokrati. Foruden den ren sociale Litteratur bringer Kataloget ogsaa en Fortegnelse over Romaner og Fortællinger, der særlig behandler Samfundsforhold og sociale Emner, og endelig en Liste over Romaner og Fortællinger, der udsælges langt under den tidligere Bogladepris. Her er noget til Tidkort for de lange Vinteraftener, og Priserne ligger helt ned til 50 Øre. Kataloget sendes gratis og franko til enhver, der forlanger det fra Bog- & Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København K.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
24146	Andersen, Aage Laur. Chr.	København	13. 8.02	Kbhvn. Afd.	24. 3.22	Kbhvn. Afd. 13	30. 6.23
9294	— Alfred Viggo...	—	30. 9.90	„ „ 3	23. 4.10	Hillerød	23. 6.23
10297	— And. Jørgensen.	Borum	12. 4.03	Aarhus	16. 9.21	Aarhus	12. 5.23
35123	— Hartvig.....	Langballe	27. 1.00	—	25.11.22	—	6. 1.23
5052	— Poul Kaj Jørg..	Brønshøj	6. 6.03	Kbhvn. Afd.	6. 7.21	Kbhvn. Afd. 17	2. 6.23
4884	Adolphsen, Axel Brassel...	Helsingør	6. 3.95	Helsingør	19. 6.15	Helsingør	26. 8.22
18149	Beich, Ch. M. Kruse..	Kallundborg	12. 7.02	Kbhvn. Afd.	2.11.20	Kbhvn. Afd. 13	9. 6 23
25853	Bille, Jørgen Georg..	København	13. 6.98	„ „ 1	15.10.17	„ „ 9	9. 6.23
25867	Bjørn, Cay Bern.....	—	28. 4.03	„ „	3. 5.22	„ „ 2	23. 6.23
16504	Bohlmann, Vald. J. K.....	—	1.12.00	„ „	24. 9.20	„ „ 9	16. 6.23
12346	Buus, Knud Chr.....	—	28. 8.95	Holstebro	2. 1.15	Helsingør	12. 8.22
20887	Christensen, Louis Chr.....	—	12. 2.91	Kbhvn. Afd. 5	15. 3.13	Kbhvn. Afd. 6	16. 6.23
32575	— Palemon	Hune	22. 9.92	Brønderslev	14. 4.19	Brønderslev	30. 6.23
34570	Christiansen, A. E. Revholt.	Eskildstrup	28. 6.00	Kbhvn. Afd.	7. 3.23	Kbhvn. Afd. 12	9. 6.23
13669	Christoffersen, Carl	Egeslevmagle	28. 8.97	„ „	30. 4.23	Centralafd.	19. 5.23
3312	Clausen, Claus Bernh. ..	Vejrø	24.11.79	Nakskov	4. 5.20	Nakskov	30. 6.23
15898	Ebert, Ragnvald	Kastrup	11. 8.02	Kbhvn. Afd.	2. 2.22	Kbhvn. Afd. 11	9. 6.23
16256	Philipsen, Holg. Herm. S..	København	3. 4.01	„ „	7. 9.20	„ „ 13	2. 6.23
12589	Hansen, Anton Ove.....	Hansted	21. 2.78	„ „ 1	30. 6.13	„ „ 14	9. 6.23
36281	— Carl Otto A. R..	København	19. 3.04	„ „	17. 4.23	„ „ 2	23. 6.23
5294	— Hans Chr. B...	Aalborg	17. 7.90	„ „ 1	6. 8.15	„ „ 5	2. 6 23
34987	— Jens Kjeldsen..	Galten	14. 3.98	Horsens	6. 4.20	„ „ 13	13. 1.23
13271	— Jørgen Chr.....	Sakskøbing	14. 8.90	Nykøbing F.	1.11 09	„ „ 18	9. 6.23
7167	— K. V. E.....	Ryde	18. 5.93	Nakskov	7. 1.16	Nakskov	30. 6.23
217	— L. E.....	København	31. 5.93	Telefonst. Org.	9. 1.14	Kbhvn. Afd. 11	23. 6.23
31845	— Peter Chr.....	Alslev-Taagerup	10. 7.98	Køge	1. 4.19	Køge	2. 6.23
24425	— Poul G. S.....	Salby	5.10.92	Aarhus	10.11.16	Aarhus	26. 5.23
25309	Hjeresen, Lars Villy V...	København	27.10.02	Kbhvn. Afd.	7. 4.22	Kbhvn. Afd. 13	30. 6.23
29574	Jensen, Aage Vilhelm ..	—	21. 3.98	„ „ 1	5. 8.18	„ „ 14	12. 5.23
13006	— Bengt H. P. C..	—	7. 6.01	Næstved	3. 5.20	Køge	26. 5.23
19941	— Frederik.....	Mesing	14. 2.81	Aarhus	6. 1.12	Aarhus	24. 2.23
29637	— Jakob	Randers	6. 5.93	Kbhvn. Afd. 1	5.12.13	Kbhvn. Afd. 15	30. 6.23
5743	— Jens Chr.....	Mavsing	13. 3.80	„ „ 1	5. 3.18	„ „ 12	2. 6.23
26188	— Kaj Olaf.....	København	16.11.98	„ „ 1	3. 4.18	„ „ 11	2. 6.23
14110	— Marinus.....	Hørret	27. 8.99	Aarhus	9.11.20	Aarhus	9.12.22
1768	— Niels Andreas .	Nykøbing M.	18. 3.89	Kbhvn. Afd. 4	20.11.15	Kbhvn. Afd. 6	30. 6.23
27881	— Oskar L.....	Branderslev	25. 6.95	Nakskov	14. 1.19	Nakskov	14. 7.23
18791	— Svend Aage ...	København	27. 2.04	Kbhvn. Afd.	16.11.22	Kbhvn. Afd. 9	23. 6.23
35020	— Svend Aage V..	—	7. 5.02	Nakskov	2.10.22	Nakskov	14. 7.23
23265	Jørgensen, Albert Richard .	—	21. 8.02	Kbhvn. Afd.	8. 4.21	Kbhvn. Afd. 9	23. 6.23
23674	— Arthur.....	—	4.12.02	„ „	3. 5.21	„ „ 14	16. 6.23
30080	— Aksel Carl C...	—	1. 7.96	„ „ 1	9.12 18	„ „ 14	23. 6.23
24489	— Peter.....	—	28.12.92	Lyngby	20. 1.17	„ „ 15	5. 5.23
32883	— Peter.....	Lysabildskov	6.10.97	Kbhvn. Afd. 5	31. 5.19	„ „ 5	2. 6.23
26402	— Svend Aage ...	Odense	10. 1.99	„ „ 1	18. 5.18	„ „ 13	23. 6.23
12594	— Svend Ove E...	Frederiksberg	21. 5.00	„ „	31. 5.20	„ „ 12	28. 4.23
27307	— Søren Peter ...	Horsens	25. 4.97	„ „	18. 9.20	„ „ 3	2. 6.23
13678	Iversen, Hans Vilh.....	Recklinghausen	22. 8.98	„ „	4. 9.22	„ „ 4	2. 6.23
15632	— Jørgen Henrik..	Aarhus	18. 2.97	Aarhus	5.11.15	Aarhus	31. 3.23
6599	Jakobsen, Frode	Kæderup	6. 7.01	Kbhvn. Afd.	20. 9.22	Centralafd.	5. 5.23
6487	— Lorenz P. M..	Hellebæk	13. 2.95	Hillerød	6. 5.14	Helsingør	10. 3.23
32854	— Niels.....	Brandstrup	25. 3.81	Aarhus	9. 8.19	Aarhus	3. 3.23
4943	Jakobsen, Orla	Helsingør	17.11.00	Helsingør	14. 1.21	Helsingør	25. 8.23
26867	Johansen, Axel	Slagelse	8.12.98	Slagelse	4. 5.17	Kbhvn. Afd. 9	16. 6.23
1669	— Karl Martinus..	Harre	7. 1.01	Kbhvn. Afd.	2. 8.21	„ „ 11	16. 6.23
25509	— Svend Egon ...	Lystrup	21. 5.02	„ „	12. 4.22	„ „ 17	2. 6.23
7194	Johnsen, Holger	København	31. 5.94	Søfyrb. Forb.	1.10.14	Køge	4.11.22
19598	Kahl, Ernst Fr. G. ...	Leipzig	16. 2.81	Kbhvn. Afd.	12.12.22	Kbhvn. Afd. 11	31. 3.23
28656	Kurtzmann, Harald E.	Randers	30. 7.02	Randers	29.10.20	„ „ 18	16. 6.23
33872	Larsen, Einer Wilhelm .	Rønne	23. 1.03	Neksø	6. 5.22	Rønne	21. 4.23
32844	— Emanuel M. S..	Koldt	16. 2.94	Aarhus	28. 8.19	Aarhus	30. 9.22
15800	— Henry Georg ..	Frederikshavn	28. 8.97	Frederikshavn	28. 8.16	Kbhvn. Afd. 12	9. 6.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
14242	Larsen, Holger Amandus	København	28. 4.98	Kbhvn. Afd. 2	27. 4.17	Kbhvn. Afd. 11	9. 6.23
5274	— Thorvald Chr. .	—	3. 6.01	„ „ 1	24.10.19	„ „ 14	9. 6.23
21043	— Valdemar.....	Kallundborg	5. 3.88	Kallundborg	9. 8.13	Kallundborg	8.10.21
26436	Ludvig, Svend.....	Hellerup	16. 3.87	Kbhvn. Afd. 1	1. 6.18	Kbhvn. Afd. 11	30. 6.23
34265	Madsen, Frederik Vald. .	Svendborg	9. 4.03	Nakskov	7. 6.22	Nakskov	14. 7.23
22436	Mortensen, Chr. Konrad ...	Viborg	8. 1.98	Viborg	1. 5.16	Kbhvn. Afd. 5	16. 6.23
32908	— Edvard.....	København	28.11.99	Kbhvn. Afd. 4	12. 1.20	„ „ 5	2. 6.23
5420	Møller, Harald.....	—	9.10.89	„ „ 1	23. 2.18	„ „ 2	16. 6.23
32827	— Jens Sigfred...	Aarhus	9. 9.99	Aarhus	19. 7.19	Aarhus	12. 5.23
28481	Nielsen, Aksel Chr.....	—	9. 4.99	—	16. 4.18	—	26. 5.23
12575	— Carl Chr.....	København	6.10.93	Kbhvn. Afd.	24. 3.23	Kbhvn. Afd. 12	23. 6.23
11290	— Georg Chr. H..	—	3. 2.95	„ „	8. 5.20	„ „ 6	30. 6.23
23565	— Johs. Alb. H. ..	—	15. 5.97	„ „ 1	8. 7.16	„ „ 12	23. 6.23
25652	Nelholt, Evald C.	—	14. 9.02	„ „	24. 4.22	„ „ 8	30. 6.23
26495	Nicolajsen, Rudolf B.	—	23. 1.98	„ „ 1	30. 6.18	„ „ 5	23. 6.23
20179	Petersen, A. Johs.....	—	15. 4.93	„ „ 1	12. 5.14	„ „ 12	2. 6.23
21327	— Chr. Emil	Vistoft	3. 4.91	Vejle	28.11.19	Vejle	11. 8.23
34008	— Holger Will....	Stubberup	25.10.02	Køge	1. 7.22	Køge	28. 4.23
28007	— Oscar.....	Nykøbing F.	4.10.99	Nykøbing F.	10.11.17	Kbhvn. Afd. 14	23. 6.23
25020	Paisley, Francis Eric ...	Manchester	1. 6.01	Kbhvn. Afd.	24. 5.21	„ „ 12	30. 6.23
5539	Poulsen, Anton	Skaarup pr. Thisted	1. 8.74	„ „ 1	22. 2.13	„ „ 18	23. 6.23
29399	Rasmussen, Carl Chr.....	Hadsten	11. 2.93	Aarhus	21. 9.18	Aarhus	5. 5.23
31702	— Carl Sigurd....	København	18.10.00	Kbhvn. Afd. 2	22. 2.19	Kbhvn. Afd. 4	30. 6.23
7870	— Helge Johs.....	Gylling	11. 7.99	Aarhus	15.10.20	Aarhus	21. 4.23
16271	Rosenlund, Frantz.....	Odense	23.10.88	Kbhvn. Afd.	8. 9.20	Kbhvn. Afd. 13	23. 6.23
25575	Sørensen, Axel Johs.....	København	17.10.02	„ „	22. 4.22	„ „ 13	30. 6.23
349	— Einer.....	—	6. 4.98	D. Elektr. Fb.	20.10.17	„ „ 12	2. 6.23
11023	— Henry Ulrik ...	—	8.12.97	Kbhvn. Afd.	3. 5.20	„ „ 5	30. 6.23
30463	— Peter.....	Aarhus	26. 4.86	Aarhus	15. 1.19	Aarhus	3. 3.23
18715	Schaleck, Niels Vilhelm..	København	28. 3.04	Kbhvn. Afd.	10.11.22	Kbhvn. Afd. 18	23. 6.23
31773	Schjunk, Otto Peter.....	Sæby	26. 2.00	Frederikshavn	9. 5.19	Hillerød	9. 6.23
18911	Schou, Søren Sørensen	Viborg	5. 6.96	Kbhvn. Afd. 1	7. 1.19	Aarhus	2. 6.23
11713	Sjøland, Ernst Ludv. H..	Trelleborg	3. 6.84	„ „ 1	18. 4.05	Kbhvn. Afd. 12	23. 6.23
15484	Tedaldi, Angelo G.....	Næstved	8. 1.87	Næstved	25. 8.12	Køge	23.12.22
15267	Torp, Svend Aage....	København	7. 8.03	Kbhvn. Afd.	10.11.21	Kbhvn. Afd. 14	9. 6.23
35124	Vestersøe, Svend Aage L..	Ebeltoft	8. 6.03	Aarhus	2.12.22	Aarhus	28. 4.23
15870	Wærling, Robert Henry..	Dragør	27.10.02	Kbhvn. Afd.	12. 8.22	Kbhvn. Afd. 11	30. 6.23
23271	Zister, Poul Erland ...	Frederiksberg	21.12.01	„ „	6. 4.21	„ „ 12	26. 5.23
23161	Østerbye, Carl Chr.....	København	6. 8.96	„ „ 1	4. 4.16	„ „ 15	16. 6.23

Smudskonkurrence og Kalkulation.

Smudskonkurrence er et Ord, man ofte hører nævnt, naar man taler med Industriens og Haandværkets Folk, og udøver man en saadan Konkurrence, foragtes og hades man naturligvis ofte af de andre. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at Smudskonkurrenter, hvor det drejer sig om Prisspørgsmaal, snarere fortjener at beklages end at hades, da jeg er sikker paa, at de fleste af disse Smudskonkurrenter handler i god Tro, og ofte først opdager deres Fejltagelse, naar de før eller senere ligger i Grøften.

Den eneste Maade at komme dette usunde Væsen til Livs paa maa da være at sørge for, at alle bliver i Stand til at se klart — til at kalkulere deres Varer rigtigt — og den første Betingelse for, at dette lader sig gøre er at *føre Regnskab*. Her kunde de forskellige Foreninger sikkert gøre deres Medlemmer en af de største Tjenester, hvis de optog paa deres Program Agitation for, at alle deres Medlemmer fører et ordentligt og for Virksomheden nøje afpasset Bogholderi, der kunde danne Grundlaget for en solid Kalkulation, og at alle deres Medlemmer lærer at kalkulere rigtigt. Dog er det ikke nok at føre et ordentligt Regnskab, men Regnskabet maa være indrettet saaledes, at det giver ikke alene de sædvanlige Regnskabsoplysninger, men ogsaa alle de Oplysninger, der skal bruges som Grundlag for Kalkulationen og til Kontrol af dennes Rigtighed. Denne sidste Del af Sagen, Indretningen af Regnskabet, saa det passer for den enkelte Forretning, er følgelig af uhyre Vigtighed, da Systemet ellers vil arbejde tungt og maaske endda ikke give de Oplysninger, der er Brug for.

Vi maa derfor tilraade *kun at henvende sig til virkelig dygtige Regnskabsfolk, naar Bøgerne skal indrettes eller omordnes*, og kun til saadanne, der tillige har Forstand paa Kalkulation.

Gennemføres dette, at det bliver almindeligt at føre

ordentligt Bogholderi og at kunne kalkulere, saa tror jeg, man vil være naaet et stort Skridt fremad mod Smudskonkurrencens Bekæmpelse.

I Virkeligheden burde det jo være saaledes, at ingen Svend kunde nedsætte sig som Mester uden at have godtgjort at være i Stand til at føre sit Regnskab og at kunne kalkulere sit Arbejde.

Fagskolen for Haandværkere
og mindre Industridrivende:
H. E. Noiesen.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr. 128 Svend Lundberg.
- 135 Gerhard Rasmussen.
- 48 Aage Nielsen.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbog er anmeldt som tabt og gøres herved ugyldig:

Nr. 9221 Petersen, Albert (Hillerød)

Medlem Nr. 34262, Carl J. Nielsen, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er nedenstaaende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 7299 Maymann, Niels Chr.
- 8680 Nielsen, N. P.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 25430	Gødtz,	Alexander Aage E. N.	19.10.18
- 30182	Hansen,	Georg Henry Julius	21. 6.19
- 28556	Jacobsen,	Charles Chr.	3. 1.20
- 7054	Kjærgaard,	Jens Chr.	6 12.19
- 26515	Larsen,	L. Peter	12. 1.18
- 15796	Nielsen,	F. A. B.	29.12.06
- 845	Petersen,	Robert	13.11.15
- 20017	Svendsen,	Carl Frederik	7. 2.20

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 3585	Andersen,	Jens Mikael	26. 5.23
- 15058	Borch,	Vald. Theodor	17. 7.20
- 3920	Fischer,	Knud Evald J.	20. 5.22
- 16805	Fremming,	Albert Emanuel	9. 7.21
- 27126	Friis,	Markus Johan	24. 7.20
- 9217	Hansen,	Rudolf	4.12.20
- 14887	Jensen,	Edmund Jul. Aug.	25. 2.22
- 13070	Jørgensen,	Anker Charles	9.12.22
- 16807	—	Einer Jørgen	6.11.20
- 4675	Jæger,	Albert Viktor	27. 1.23
- 12034	Lundstrøm,	Aksel	20. 5.22
- 7299	Maymann,	Niels Chr.	26. 5.23
- 31813	Mortensen,	Einer Julius Fr.	10. 2.23
- 34968	Møller,	Ejvind	25.11.22
- 8680	Nielsen,	N. P.	31. 3.23
- 11986	—	Niels Axel Rosenkrantz	17. 6.22
- 20455	Olsen,	Aksel Chr.	24. 6.22
- 5675	—	Ivar	5. 5.23
- 24143	Petersen,	Albrecht B. Theobald	25.11.22
- 19917	—	Anker Gustav	3. 2.23
- 30946	—	Axel Villy	29. 4.22
- 26809	—	Gustav Gudmund	3.12.21
- 25750	—	Hagbart	23.10.20
- 12184	Schilling,	Vilhelm	9.12.22
- 13898	Timm,	Oluf	14. 5.21
- 22577	Toubro,	Frederik	22. 4.22

Efterlysning. **Afdelingskassererne bedes stoppe Medlemsbog og Arbejdsløshedskort for Nr. 15059, Chr. Brandborg Christensen, og indsende disse til Hovedkontoret.**

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, Nr. 7 og 8, 19. Aarg.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for August over Tillidsmænd.

Dansk Formerforbund.

Formænd.

Aarhus: F. Larsen, Cort Adelersgade 14.
Faaborg: H. J. Petersen, Svendborgvej 92.
Herning: F. Larsen, Smedegade 12.
Kerteminde: C. Adolfsen.
Langaa: V. Madsen, »Aablink«.

Kasserere.

Sorø: Chr. Petersen, Saksogade 15, 1. Tr. 5—6.
Varde: A. Madsen, Nørregade 29.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Roskilde: Maskinarb. Aage Jensen, Rughaven 42, 1. tv. Hverdage 5—6.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 1 NOVEMBER 1923 10. Aarg.

November-Betragtninger.

Konfliktsforhold og Vanskeligheder i svensk, norsk og tysk Metalindustri.

Vort svenske Broderforbund har ikke faaet lang Tid til at rette paa sig siden den store halvt Aar lange Konflikt i de nordlandske Jærnbrug. Denne Konflikt sluttede som bekendt i August Maaned d. A. og heldigvis paa udmærket Maade, idet vore svenske Kolleger gennem den lange Kamp saavel forsvarede Lønningerne som navnlig ogsaa afslog et farligt Angreb paa 8-Timersdagen — men Freden skulde altsaa ikke blive af lang Varighed.

Allerede i Midten af Oktober kunde vort Broderforbund meddele os, at „Sveriges Værkstedsforening" havde opsagt samtlige Overenskomster til Udløb 1. Januar, og man nøjedes ikke med Opsigelse, men man stillede Forslag og Krav vedrørende Minimallønningerne, som Arbejderne maatte tilbagevise paa det skarpeste. Arbejdsgivernes Forslag gik ud paa at føje en Række nye Satser til de alt bestaaende, saaledes at Minimallønnen yderligere tilsløres, og saaledes, at der finder en yderligere Gruppering Sted med Hensyn til at opdele Landet i Distrikter og selve Arbejderne i Faget i en Række Klasser med Henblik paa Mindstebetalingerne.

Allerede den 10. Oktober gav vort Broderforbund i en Skrivelse et djærvt Afslag til Arbejdsgiverne, som derefter tilbød Forhandling for, som det synes, dog ligesom at tage den værste Brod af de fremsatte for Arbejderne uantagelige Forslag, men skønt der var Tale om øjeblikkelig Optagelse af Forhandlingerne, synes disse dog først at være begyndt omkring Midten af November, og der foreligger endnu intet med Hensyn til Resultatet eller Forløbet af disse Forhandlinger, men vi tager næppe fejl, naar vi forudsætter, at de paagaar med sædvanlig Skarphed, som fremkommer ved den altid stejle Holdning, som de svenske metalindustrielle Arbejdsgivere indtager lige overfor vore svenske Kolleger.

— I Norge er Forholdene alt andet end gunstige for vore Kolleger. I Følge en Forligsafgørelse fra sidste Foraar skulde vore Kolleger rette sig efter Statens Pristal, og for kort Tid siden tog Arbejdsgiverne Anledning til i Henhold til dette Pristal at reducere Lønningerne i Jærn- og Metalindustrien med 5 pCt., men herimod protesterede specielt vore Kristiania-Kolleger, og saa vidt det kan skønnes, forlod de næsten alle Værkstederne efterhaanden som Protest imod den skete Reduktion. Man gør i nogen Grad gældende, at det er Nedsættelse af Skatterne, der er Baggrunden for Pristallets Dalen, men disse Skattenedsættelser skal ikke have virket endnu i Praksis, og man protesterer derfor imod Reduktionen.

Men bag ved dette Forhold staar der en Storkonflikt i Skovbruget og Chokoladeindustrien, og dette var løbet ud i en Trusel om almindelig Lock-out, som skulde være traadt i Kraft forrige Torsdag — den 15. November —, men saa traadte Rigsmæglingsmanden til og stillede et Forligsforslag, som synes at være akcepteret af Parternes Repræsentanter ved Forhandlingerne, men som jo vel først skal vedtages af

Arbejderne i de nævnte Industrier. Lock-out'en er udsat til Torsdag den 22., og hvad der saa vil ske, er det ikke godt at forudsige, men der er forskellige andre Fag, som ikke har deres Overenskomster i Orden, derunder Tobaksindustrien. Konfliktsforholdene i Jærn- og Metalindustrien omtales ikke videre officielt for Tiden, fordi det synes at være en uofficiel Strejke, der paagaar i Kristiania, men vi vil jo nok inden længe høre nærmere om disse overordentlig skarpe Konfliktsforhold.

— Mest fortvivlede synes dog Forholdene at være i den tyske Metalindustri som overhovedet indenfor den tyske Fagforeningsbevægelse, hvor Organisationerne truer med at bryde sammen. „Deutscher Metallarbeiter-Verband" har som bekendt hele Tiden holdt paa, at de saavel under Ruhr-Besættelsen som under deres hele vanskelige Situation vilde se at klare sig selv, men dette Standpunkt har man nu maattet opgive.

Den 26. Oktober rettede Sekretæren for Det internationale Metalarbejderforbund, Konrad Ilg, Bern, en Anmodning til Organisationerne om at iværksætte Indsamling, men samtidig forelaa der fra vort tyske Broderforbund, med hvem man altsaa ikke havde forhandlet om denne Sag, en Meddelelse om, at man vilde forsøge at klare sig selv endnu en Tid, men allerede et Par Uger efter maatte man paa Grund af Forholdene give tabt og udtale sin Tak for det tagne Initiativ, samtidig med at man gav Udtryk for den yderste Nød og Fortvivlelse blandt vore tyske Fagfæller, hvor først og fremmest Organisationen synes i Færd med at bryde sammen af pekuniære Grunde. Det Tryk, der øves paa dem gennem den stadige Nedgang i Valutaen, virker i den Grad tilintetgørende, at de knapt ser sig i Stand til at opretholde deres Administration. Den ordinære Kongres, som var fastsat til September i Aar, har man dels udsat, dels aflyst, da det ikke er muligt at skaffe de nødvendige Pengesummer til Udgifterne ved en saadan Sammenkomst.

Men det er i Tyskland naturligvis ikke alene i Jærn- og Metalindustrien, at det ser frygteligt ud; ogsaa i de øvrige Fag venter man Sammenbruddet og Hungersnøden, og det bliver derfor en Selvfølge, at Udlandets Arbejdere maa træde til overfor disse Forhold. Der er i saa Henseende rettet Henvendelse fra det internationale Fagforeningsforbund i Amsterdam med indtrængende Anmodning om at iværksætte Indsamling og i det hele taget støtte paa enhver Maade, hvor man er i Stand til at komme de tyske Arbejdere og deres Organisationer til Hjælp.

Hvorledes de heromhandlede Understøttelsesaktioner vil blive iværksatte og organiserede, kan vi ikke sige noget bestemt om, men at Hjælp er nødvendig ogsaa i vor egen Interesse, som vi har i at opretholde de tyske Arbejderes Fagorganisationer, behøver vi næppe her at udvikle nærmere. Stillingen er simpelthen den, at de tyske Arbejdere maa have Hjælp, Spørgsmaalet er bare, om denne kan skaffes i en Udstrækning, saa at det dækker den haardeste Nød. De slette Konjunkturer Verden over har paa mange Maader sat Fagforeningerne i uhyre vanskelige Situationer, vi har selv vor stadig alt for store Arbejdsløshed, som vi er nødsaget til at tage et førstehaands Hensyn til, men vi gaar iøvrigt ud fra som en Selvfølge, at vi har vore Medlemmer med os, naar vi søger at hjælpe det mest mulige, og vi kan oplyse, at paa det sidste Møde indenfor Centralledelsen for Metalarbejderkartellet var Stemningen for at gøre denne vigtige Sag til en Centralorganisationssag for i Fællesskab at gøre det bedste, vi formaar.

Der er indtil nu bevilget et Par Smaabeløb paa hver 1000 Kr. til Berlin og Hamburg, hvor man simpelthen har bedt om Støtte til Indkøb af Kartofler, som var nødvendigt for at holde Livet oppe hos lokale Organisationstillidsmænd, som man ikke længere har kunnet betale deres vedtagne statutmæssige Løn for deres Arbejde.

Kort og godt, der er mørke Skyer paa Metalarbejderhimlen overalt — men særlig Syd paa. Forhaabentlig klarer man sig nogenlunde i vore nordiske Broderlande, og forhaabentlig vil vore tyske Kolleger saavel som de tyske Arbejdere overhovedet sætte Fødderne fast i Jorden og belave sig paa at gennemkæmpe den frygtelige Periode, som man befinder sig overfor.

Prisbevægelsen i Danmark og andre Lande.

Efter »Statistiske Efterretninger« for 5. September 1923.

Den sidste Beregning over Prisbevægelsen i Danmark blev foretaget i Juli Maaned, og Resultatet heraf er meddelt i »Statistiske Efterretninger« Nr. 21 1923. I det følgende skal der til Sammenligning meddeles nogle Oplysninger om Prisbevægelsen i forskellige andre Lande.

En saadan Sammenligning lader sig lettest foretage mellem de tre skandinaviske Lande og Finland, idet

man for disse Lande har bragt Grundlaget for Prisberegningerne i saa nær Overensstemmelse, som de særlige Forhold i hvert enkelt Land muliggør. Derimod frembyder der sig overfor forskellige andre Lande visse Vanskeligheder ved at foretage en virkelig Sammenligning med Prisbevægelsen.

Medens der tidligere i en Række Lande kun er foretaget Beregninger over Prisstigningen paa Fødevarer, er man efterhaanden mere og mere gaaet over til at beregne Prisstigningen for samtlige Udgifter i et almindeligt Husholdningsbudget. Da det ikke altid er samme Metoder, der anvendes ved Beregningerne, kan det dog ikke undgaas, at der er nogen Usikkerhed ved at sammenstille Tallene fra de forskellige Lande.

I det følgende gives en Sammenstilling af Prisbevægelsen for de skandinaviske Lande og Finland fra Sommeren 1922 til Sommeren 1923 og derefter en summarisk Sammenstilling af Pristallene for de Lande, i hvilke der foretages Prisberegninger for et helt Husholdningsbudget.

I de skandinaviske Lande hviler Beregningerne paa de samlede Udgifter i et Normal-Husholdningsbudget, og Udgangspunktet er Udgiften i 1914. Prisstigningen til de forskellige Tidspunkter og for de forskellige Udgiftsgrupper i Budgettet er angivet i Procent af Udgiften i 1914.

Danmark	Prisstigning fra 1914		
	Juli 1923	Jan. 1923	Juli 1922
	pCt.	pCt.	pCt.
Fødevarer	88	80	84
Klæder, Fodtøj, Vask	139	120	117
Bolig	60	55	55
Brændsel og Belysning	182	177	201
Skatter, Kontingenter o. lign.	154	169	155
Andre Udgifter	106	103	103
Ialt	104	98	99

Sverige	Prisstigning fra Juli 1914		
	Juli 1923	Jan. 1923	Juli 1922
	pCt.	pCt.	pCt.
Føde og Nydelsesmidler	58	66	78
Beklædning	96	103	110
Bolig	63	63	63
Brændsel og Belysning	85	88	88
Skatter	111	163	164
Øvrige Udgifter	88	90	95
Ialt	74	83	90

Norge	Prisstigning fra Juli 1914		
	Juni 1923	Decbr. 1922	Juni 1922
	pCt.	pCt.	pCt
Madvarer	113	115	127
Beklædning	130	137	149
Husleje	73	73	68
Brændsel og Belysning	142	136	163
Skatter[1])	—	—	—
Øvrige Udgifter	144	151	157
Ialt	136	137	149

[1]) Skatter er medtaget ved Beregningen af det samlede Stigningstal.

Finland	Prisstigning fra Juli 1914		
	Juli 1923	Jan. 1923	Juli 1922
	pCt.	pCt.	pCt.
Fødevarer	902	1008	1044
Beklædning	965	990	993
Husleje	871	704	666
Brændsel	1401	1245	1163
Skatter	2426	2426	1993
Ialt	1011	1049	1042

Prisniveauet er i første Halvdel af 1923 steget ca. 3 Procent i Danmark. Det er i samme Tidsrum faldet ca. 5 Procent i Sverige, medens det i Norge har været næsten uforandret. I sidste Halvdel af 1922 var Prisniveauet næsten konstant i Danmark, men faldende baade i Norge og Sverige.

I Finland har Prisniveauet været ret konstant i det sidste Aar.

Paa Grundlag af det af Det internationale Arbejdsbureau i Genf udgivne Maanedsskrift »International Labour Review« (»Revue international du Travail«) meddeles i nedenstaaende Tabel de foreliggende Oplysninger fra en Række forskellige Lande. Da Grundlaget for Beregningerne som nævnt ikke er helt ensartet, vil en umiddelbar Sammenligning mellem Tallene i de forskellige Lande været forbundet med nogen Usikkerhed.

Prisstigningen siden 1914.

	Sidste Opgørelser		Januar 1923	Juli 1922
	Maaned (1923)	pCt.	pCt.	pCt.
Lande i Europa:				
England	Juli	69	78	84
Frankrig	Juni	231	200	202
Belgien	Juni	319	283	266
Holland	Marts	72	76	87
Schweiz[1])	Juni	65	55	57
Italien	Maj	390	405	388
Czekoslovakiet[1])	Juni	833	841	1330
Finland	Juli	1011	1049	1042
Norge	Juni	136	137	149
Sverige	Juli	74	83	90
Danmark	Juli	104	98	99
Lande udenfor Europa:				
Forenede Stater i Nord-Amerika	Marts	69	69	67
Kanada	Juni	46	50	47
Australien[1])	April	46	45	48
New-Zealand	Marts	44	—	44
Indien	Juni	51	56	65
Syd-Afrika	Maj	31	31	35

[1]) Kun Fødevarer.

Derimod vil Prisbevægelsen indenfor det enkelte Land fremgaa mere sikkert af Tabellen.

Indenfor de forskellige europæiske Lande har Prisbevægelsen været højst uensartet. I England, Holland og Sverige har der været nogen Nedgang i begge

Halvaar, og Prisniveauet ligger i disse tre Lande ca. 70 pCt. højere end i 1914. I Danmark, hvor Priserne nu er lidt højere end for et Aar siden, og i Norge, hvor de er lidt lavere, er Prisniveauet siden 1914 steget noget mere. I Italien og Finland har Prisniveauet været ret konstant i det sidste Aar. I Belgien og Frankrig, hvor Priserne var ret konstante i sidste Halvaar af 1922, har der i det sidste Halvaar været nogen Opgang. I Czekoslovakiet har Priserne været konstante det sidste halve Aar.

I Landene udenfor Europa har Priserne i det sidste Aar været næsten konstante.

I Østrig og Polen, der ikke er medtagne i den tabellariske Oversigt, er Prisforholdene saaledes, at hvad der i 1914 betaltes med 100 Kr., maa der efter de senere Opgørelser betales 1 à 1½ Mill. Kr. for. I Østrig har Stigningen været forholdsvis ringe i det sidste halve Aar.

I Tyskland er Priserne paa Livsfornødenheder steget fra 100 Kr. i 1914 til ca. 15 Mill. Kr. i Begyndelsen af August 1923, — og siden er Priserne antagelig atter flerdoblede.

Hvornaar udløber Restancefristen?

Gennem alle de Aar, der er hengaaet siden Begrebet Restancefrist begyndte at antage fast Form, har Spørgsmaalet om den yderste Frist for Kontingentbetalingen og om Kontingentet betales forud eller bagud været meget omdisputeret Mand og Mand imellem. Der har selvsagt været en Afgørelse herfor, og i Henhold til denne udløb Restancefristen den Dato, der fandtes i den 5. ledige Kontingentrubrik efter sidst betalte Mærke. Saadan var det i hvert Fald for Smede og Maskinarbejdere, og i Henhold hertil var der ingen Tvivl om, at Kontingentet regnedes som forudbetalt. Dette gjaldt ogsaa ved Indmeldelser, idet et Medlem, der t. Eks. indmeldtes Lørdag den 3. November, fik sit første Mærke i Kontingentrubriken med denne Dato, og hvis han indmeldtes mellem den 3. og 10. November *oven i Købet* ogsaa fik sit første Mærke i Kontingentrubriken den 3. November.

Naar det kun angaar ordinært Kontingent, har Spørgsmaalet ikke samme Betydning som ved Ekstrabidrag, selv om det naturligvis spiller en Rolle i Tilfælde, hvor et Medlem faar en Arbejdsløsheds- eller Sygeperiode, for hvilken der enten er lavere Kontingent eller helt Frikontingent. I saadanne Tilfælde kan Kontingentet sædvanligvis uden store Ulemper reguleres ved at udregne den samlede Tid for Arbejdsløsheden eller Sygdommen og sammenpasse den med et tilsvarende Antal Ugers Arbejdsløshedskontingent eller Sygestempler. Selv om Tidspunkterne paa denne Maade forrykkes en Uge, sker der ingen Skade derved.

Anderledes stiller det sig, naar der paalignes større Ekstrabidrag, idet Evnen til at kunne betale her spiller med ind paa de forskellige Tidspunkter. Regner vi med Kontingentets Forudbetaling, og et Medlem bliver arbejdsløs eller syg i en Periode, hvor der betales for Eks. 5 Kroner i Ekstrabidrag, skal han, hvis hans Arbejde ophører Lørdag den 3. November, ikke betale Ekstrakontingent for denne Uge, uanset at han sædvanligvis baade har en fuld Ugeløn og eventuelle indestaaende Dages Løn i Behold. Afsluttes Syge- eller Arbejdsløshedsperioden t. Eks. 4 Uger senere (d. 1. December), skal Medlemmet i Kraft af Forudbetalingssystemet betale Ekstrakontingent for Lørdag den 1. December, hvor han naturligvis ingen Penge har. Den 8. December, hvor han i de fleste Tilfælde kun har faaet ca. ½ Uges Løn udbetalt, har han kun daarligt Raad til at betale Ekstrakontingent, og naar han Lørdag den 15. December for første Gang har faaet fuld Ugeløn, er der allerede løbet 3 Ugers Ekstrabidrag paa.

Disse Vanskeligheder førte til, at man under de forløbne Tidsrum med højt Ekstrakontingent maatte omlægge Betalingen for Ekstrakontingent til at regnes som bagudbetalt, hvorved Overgangene fra Ekstrakontingent til lavere Kontingent eller Fristempler og omvendt kom bedre i Forhold til Medlemmernes Betalingsevne.

Dertil kommer, at i andre Brancher, t. Eks. Formerne, fulgte man ikke den Beregning af Restancefristen, som Smedene gennem Aarene havde brugt, og da der endvidere ogsaa paa andre Maader var Uoverensstemmelser i den Praksis, der anvendtes i de forskellige Afdelinger, har Hovedbestyrelserne for Forbundene og Arbejdsløshedskassen ved Udarbejdelsen af Vejledningen for Afdelingskassererne fastslaaet, hvorledes Kontingentbetalingen og Restancefristen fremtidig skal praktiseres.

Herefter regnes Kontingentet ikke længere som forudbetalt, men som bagudbetalt, hvilket altsaa vil sige, at det Kontingentmærke, der indklæbes i Rubriken 3. November, gælder for den Uge, der **afsluttes** med den 3. November, saaledes at et Medlem, der har haft Arbejde i den Uge, skal betale Kontingent som arbejdende Medlem, medens til Gengæld et Medlem, der har været arbejdsløs indtil 3. November og først derefter har begyndt at arbejde, skal betale Arbejdsløshedskontingent for Ugerubriken den 3. November.

Dette har imidlertid en anden Følge, der dog ikke er af egentlig reel Art, idet nemlig den tidligere — i hvert Fald for Smedene — gældende Praksis for Restancefristens Udløb ændres, saaledes at den sidste Dag, der kan betales Kontingent med Bevarelsen af Medlemsretten, er den Dato, **der staar i den 4. Rubrik efter sidst betalte Mærke.**

Tilsyneladende kan dette maaske se ud som en Uges Afkortning i Restancefristen, men dette er naturligvis ogsaa kun tilsyneladende, idet der stadig er og maa være de lovbestemte 4 Uger som Frist. Det er kun Udgangspunktet, der er flyttet, og Udgangspunktet er henholdsvis Indmeldelsen eller de stadigt indtræffende Tilfælde, hvor Kontingentet skifter i op- eller nedadgaaende Retning, og det er Tilfældene med skiftende Kontingent, der som tidligere anført, er Bevæggrunden til den nye Ordning med Restancefristen.

Men selvsagt maa de Medlemmer, der lejlighedsvis

eller til Stadighed har hvilet paa en Restancefrist, der strakte sig til Datoen i den 5. Rubrik fra sidst betalte Mærke, ændre deres Indbetaling saaledes, at de nu ikke overskrider Datoen i den 4. Rubrik fra sidst betalte Mærke. Har de imidlertid blot indbetalt saaledes en Gang, er Stillingen ganske som tidligere, og de, der til Stadighed er 4 Ugers Restanter, kan som hidtil nøjes med at betale 1 Uges Kontingent hver Uge og alligevel være 4 Uger til Restance.

Den nye Beregning af Restancefristen kan maaske bedst udtrykkes gennem en almindelig benyttet Vending ved at sige, at man nu ikke længere er forud med Kontingentet, »naar man er lige med«.

Med Hensyn til *Overholdelsen* af Restancefristen, kunde der med det samme være Anledning til at sige et Par Ord. Det store Flertal af Medlemmerne har naturligvis altid deres Sager i Orden, ikke alene saaledes, at de er indenfor 4 Ugers Fristen, men saaledes, at de betaler Kontingent til Dato. Derimod findes der en Del Kolleger, som altid skal hænge paa den yderste Frist og ved indtræffende Uheld eller af andre Aarsager ogsaa kommer over Restancefristen. Med dem har vore Afdelings- og Klubkasserere en stadig Kamp, og stærkere jo mere kraftigt Kassererne holder paa Lovenes Opretholdelse.

Det er altid en meget ubehagelig Pligt at skulle fratage en Kollega hans Medlemsret, fordi denne Kollega har været forsømmelig med sin Kontingentbetaling, og det kan forstaas, at en eller anden Tillidsmand lader Følelsen og ikke Pligten raade, men det maa fastslaas, at saadanne Udslag af Følelse overfor det enkelte Medlem er en i høj Grad ukammeratlig Handling overfor de Tillidsmænd, der mener, at Lov skal holdes, for ikke at tale om den absolute Uretfærdighed, der opstaar ved, at af Medlemmer med lige stor Forsømmelighed kan nogle beholde deres Rettigheder, fordi de er paa et Sted, hvor der vises Eftergivenhed, medens andre Medlemmer andet Steds slettes som Medlemmer. Den 4 Ugers Restancefrist har været gældende i ca. 25 Aar, og der er ingen Anledning til at ændre den, hvad der sikkert heller ikke vilde hjælpe paa de efterladende Medlemmer. Der kan heller ikke gives Regler for Overtrædelser, saaledes at der skal ses igennem Fingre med 1 Uges Overskridelse, men derimod ikke med 2 Ugers eller 3 Ugers Overskridelse. Der er kun et eneste virkningsfuldt Middel, som oven i Købet ogsaa er Lovens direkte Udtryk, nemlig at Restancefristen maa ikke overstige 4 Uger, og gør den det, saa er det ikke Tillidsmanden, der sletter Medlemmet, men saa har *Medlemmet selv slettet sig.*

Overholdelsen af denne Fremgangsmaade vil ikke, som nogen maaske vil paastaa, føre til, at Masser af Medlemmer slettes, men den vil føre til, at Overskridelser af Restancefristen udebliver i alle andre Tilfælde end de, hvor de Paagældende er lige glade om de er Medlemmer eller ej, og saadanne Kolleger er der i hvert Fald ingen Anledning til at skaane.

A. Johansen,
Hovedkasserer.

Arbejdsmandsforbundet og Former- og Støberiarbejderforbundet.

Dansk Formerforbunds beskedne Omdannelse til ogsaa at omfatte Hjælpearbejderne har sat dybe Spor i Arbejdsmandsforbundets ellers saa rolige Tilværelse.

Med Henblik paa de forestaaende Overenskomstforhandlinger har Arbejdsmændene afholdt nogle Delegeretmøder for forskellige Brancher og bl. a. ogsaa et saadant for Jærnindustrien. Man har ved denne Lejlighed beskæftiget sig med ovennævnte Sag og som Grundlag herfor anvendt en af dets Afdeling i Aarhus den 19. Oktober vedtaget saalydende Resolution:

»Generalforsamlingen den 19. Oktober 1923 protesterer imod, at Formerforbundet kalder sig »Støberiarbejderforbund«.

Støberiarbejderne har aldrig ønsket at blive Medlemmer hos Formerne, i hvert Fald da ikke i Aarhus, og vi tror da heller ikke noget andet Steds her i Landet, og saa kan vi ikke indse, at Formerforbundet har Ret til at pynte sig med Støberiarbejdernes Navn.

Vi protesterer imod dette, som vi finder i Strid med De samvirkende Fagforbunds Love og i Strid med de Forudsætninger, under hvilke Dansk Arbejdsmandsforbund vedtog at annullere sin Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Endelig finder vi det i høj Grad forkasteligt, at Formerforbundet vil søge at fiske Medlemmer blandt Medlemmerne af Dansk Arbejdsmandsforbund, med hvilket Formerforbundet har en endnu bestaaende Overenskomst vedrørende Samarbejde, der aldrig er opsagt.

Generalforsamlingen paalægger Bestyrelsen at indsende denne Resolution til De samvirkende Fagforbund, til Dansk Arbejdsmandsforbund og til Redaktionen af Arbejdsmændenes Fagblad.«

Delegeretmødet vedtog, foruden at gøre denne Resolution til sin, tillige at Forbundet skulde fremsende den til De samvirkende Fagforbund.

For at gøre det saa virkningsfuldt som muligt, undlader Arbejdsmandsforbundet ikke at oplyse, at 108 Repræsentanter — repræsenterende 6728 Medlemmer indenfor Jærn- og Metalindustrien — var til Stede paa Delegeretmødet.

Hertil er at bemærke, at det nu i den Sag, der vedrører vort Forbund, kun kan dreje sig om ca. 1500 Mand i hele Landet.

Til selve Sagen skal vi kun bemærke, at De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg den 7. November har behandlet Sagen og med alle Stemmer mod én vedtaget at opretholde den tidligere tagne Beslutning om at godkende de for Dansk Former- og Støberiarbejderforbund fra 1. April d. A. gældende Love, der ikke ses at være i Modstrid med de for De samvirkende Fagforbund fra 1. Januar 1923 gældende Love.

Smedeforbundets Statistik.

Uddrag af Forbundets Medlems-, Lærlinge- og Lønstatistik for November 1922.

I.

Medlems- og Lærlinge-Statistik.

Efter de foreliggende Oplysninger var der i *November 1922* Landet over beskæftiget 12,235 Svende i Smede- og Maskinarbejderfaget, d. v. s. ca. 200 færre end i 1921. Som det vil fremgaa af nedenstaaende Oversigt, hvori der for en Række tidligere Opgørelser er angivet Antallet af beskæftigede Svende, svarer Antallet af beskæftigede Smede og Maskinarbejdere i November 1922 ret nøje til det før Krigen (i 1913) beskæftigede Antal:

1903	6747	1917	12630
1905	6992	1918	13248
1907	9594	1919	15576
1909	9412	1920	17875
1911	10841	1921	12435
1913	12296	1922	12235
1915	12756		

Nedgangen fra 1920 til 1921 og 1922 maa for den væsentligste Del tilskrives den stærke Stigning i Arbejdsløsheden. Medens der ved Udgangen af Oktober i 1920 kun var 4,5 pCt. af det samlede Antal Smede- og Maskinarbejdere arbejdsløse, var Tallet ved Udgangen af Oktober i 1921 31,2 og i 1922 26,6 pCt.

Af de 12,235 Svende var 11,874 Medlemmer af Forbundet, hvilket svarer til 97 pCt. af samtlige Arbejdende. Udenfor Organisationen stod saaledes 361, hvad der kun er 3 pCt. af det samlede Antal eller forholdsvis det samme Tal som i det foregaaende Aar. Nogle af de 361 kan være Medlemmer af anden, nærstaaende Organisation.

I *København* arbejdede 5488 Svende eller ca. 400 færre end i 1921. Af disse var 5300 Medlemmer af Forbundet, og det vil heraf ses, at af de 361 Svende, som ifølge det foran nævnte stod udenfor Organisationen, fandtes de 188 eller ca. Halvdelen i København. For København som Helhed var Organisations-Procenten 97. Af de 188 udenfor Forbundet staaende Svende beskæftigedes 87 i Større Fabrikker, 26 i Mindre Maskinfabrikker og -værksteder, 25 i Forskellige Virksomheder og 22 i Industrielle Virksomheder med eget Reparationsværksted.

I *Provinserne* beskæftigedes 6747 Svende eller ca. 200 flere end i 1921; medens Antallet af beskæftigede Svende er gaaet tilbage i Hovedstaden, viser Provinsen en mindre Opgang, for Landet som Helhed er der som nævnt en mindre Tilbagegang i Antallet af beskæftigede Svende. Af de 6747 Svende, der beskæftigedes i Provinsen, var de 6574 Medlemmer af Forbundet, d. v. s. 97 pCt., saaledes at Forholdet i saa Henseende ligesom i Fjor var ganske ens i København og Provinsen.

Af Svendene var følgende Antal pCt. i Forbundet.

	1922	1921	1920	1919	1918	1917	1915	1913	1909	1905	1903	1896
Klejnsmedier	97	98	96	95	99	88	95	94	95	—	—	—
Grovsmedier	97	100	99	98	100	99	99	100	99	—	—	—
Maskinfabr. og -værksteder	94	97	95	88	98	93	94	93	79	—	—	—
Industrielle Virksomheder med eget Værksted	97	96	96	92	99	99	99	98	86	—	—	—
Kommunale Virksomheder	100	100	100	100	99	100	99	97	—	—	—	—
Forskellige Virksomheder	96	96	94	95	99	98	95	92	85	—	—	—
København ialt	97	97	95	92	98	94	95	93	82	82	80	65
8 større Provinsbyer	99	99	100	100	98	97	95	93	89	—	—	—
Andre Provinsbyer	95	95	97	97	97	94	88	86	77	—	—	—
Provinsbyer ialt	97	97	98	98	98	95	92	90	84	71	70	—
Hele Landet	97	97	97	96	98	95	94	92	83	76	75	—

I store Træk viser disse Tal, at Organisationen i Løbet af den omhandlede Aarrække har løst sin første Opgave: at samle praktisk taget alle Fagets Udøvere. Tallene viser en næsten uafbrudt Fremgang saavel i København som i Provinsen; den Nedgang, som fandt Sted i København fra 1918 til 1919, er, som det vil ses, i de to følgende Aar afløst af en Stigning (fra 92 til 95 og 97 pCt. henholdsvis i 1920 og 1921, paa hvilket Niveau Procenten har holdt sig til 1922.) I de 7 større Provinsbyer (der mangler for 1922 Oplysninger fra Horsens) var der blandt 3261 Svende kun 28, der stod udenfor Organisationen.

Ved Siden af Optællingen af Antallet af *Svende* er det endvidere opgjort, hvor mange *Lærlinge* der er beskæftigede indenfor Faget. En Sammenstilling af de herved fremkomne Resultater er meddelt i følgende Oversigt (se Tabellen næste Spalte).

Efter den ret stærke Opgang i Lærlingeantallet, der fandt Sted fra 1919 til 1920, har Lærlingeantallet i de to sidste Aar været i Nedgang. For de to Aar under et er Nedgangen i Antallet af Svende dog noget stærkere end Nedgangen i Antallet af Lærlinge. Antallet af Svende er fra 1920 til 1922 faldet fra ca. 17,900 til ca. 12,200, medens Antallet af Lærlinge i samme Periode kun er faldet fra ca. 7000 til ca. 6400. Men medens Nedgangen i Svendeantallet var stærkere fra 1920 til 1921 end fra 1921 til 1922, har Nedgangen i Antallet af Lærlinge været

stærkest i det sidste Aar. Det er en naturlig Følge af Lærlingeforholdets fastere Karakter, at Svingningen fra Aar til Aar i Antallet af Lærlinge ikke bliver saa store

	1911	1913	1915	1917	1918	1919	1920	1921	1922
Svende									
Københavns.....	5728	6540	6979	6656	6262	6873	8402	5879	5488
8 større Provinsbyer..	2783	3163	3181	3098	3418	4370	4759	3194	3261
Andre Provinsbyer ...	2330	2593	2596	2876	3568	4333	4714	3362	3486
Ialt...	10841	12296	12756	12630	13248	15576	17875	12435	12235
Lærlinge									
Københavns.....	1739	1963	2335	2493	2590	2338	2468	2285	2125
8 større Provinsbyer..	1272	1346	1519	1804	1836	1788	1842	2024	1815
Andre Provinsbyer ..	1519	1605	1722	2043	2309	2423	2709	2586	2479
Ialt...	4530	4914	5576	6340	6735	6549	7019	6895	6419

som Svingningerne i Svendeantallet, ligesom det er naturligt, at Svingningerne i Lærlingeantallet først viser sig senere end Svingningerne i Svendeantallet.

Af stor Interesse er det, hvorledes det indbyrdes Forhold mellem Svendenes og Lærlingenes Antal stiller sig. Dette ses bedst, naar man beregner, hvor mange af 100 arbejdende Personer der var henholdsvis Svende og Lærlinge; en saadan Beregning er for nogle af de foran behandlede Aar foretaget i følgende Oversigt:

	Københavns			8 større Provinsb.		
	Svende	Lærl.	Ialt	Svende	Lærl.	Ialt
1896.....	—	—	—	—	—	—
1903.....	69	31	100	61	39	100
1911.....	77	23	100	69	31	100
1918.....	71	29	100	65	35	100
1919.....	75	25	100	71	29	100
1920.....	77	23	100	72	28	100
1921.....	72	28	100	61	39	100
1922.....	72	28	100	64	36	100

	Andre Provinsb.			Hele Landet		
	Svende	Lærl.	Ialt	Svende	Lærl.	Ialt
1896.....	—	—	—	69	31	100
1903.....	49	51	100	62	38	100
1911.....	61	39	100	71	29	100
1918.....	61	39	100	66	34	100
1919.....	64	36	100	70	30	100
1920.....	64	36	100	72	28	100
1921.....	57	43	100	64	36	100
1922.....	58	42	100	66	34	100

Fra 1920 til 1921 steg Lærlingeprocenten meget betydelig som Følge af den foran omtalte stærke Nedgang i Svendeantallet. Fra 1921 til 1922 er Lærlingeprocenten faldet, hvad der er i Overensstemmelse med Hovedretningen for Bevægelsen i Lærlingeprocenten siden 1903. Iøvrigt vil det ses, at der i hele Perioden har været forholdsvis betydeligt flere Lærlinge i de mindre Provinsbyer end i de større, og i disse atter forholdsvis flere Lærlinge end i København. (Fortsættes.)

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Arbejdsløsheden m. m. De pr. 30. September og 31. Oktober foretagne Undersøgelser af Arbejdsløsheden m. m. udviser følgende:

30. September: 1524 Medlemmer var i Arbejde, deraf 453 i København og 1071 i Provinserne.
161 arbejdsløse Medlemmer, deraf 59 i København og 102 i Provinserne.
41 syge Medlemmer, 12 i København og 29 i Provinserne.
18 Medlemmer var Soldater, 6 i København og 12 i Provinserne.
Ialt 1744 Medlemmer, hvoraf godt 9 pCt. var ledige.
Arbejdsløshedsprocenten var saaledes ca. 11 i København og ca. 8,5 i Provinserne.

31. Oktober: 1535 Medlemmer var i Arbejde, deraf 473 i København og 1062 i Provinserne.
165 arbejdsløse Medlemmer, 42 i København og 123 i Provinserne.
48 syge Medlemmer, 10 i København og 38 i Provinserne.
9 Medlemmer var Soldater, 5 i København og 4 i Provinserne.
Ialt 1757 Medlemmer, hvoraf godt 9 pCt. var ledige.
Arbejdsløshedsprocenten var saaledes ca. 8 i København og ca. 10 i Provinserne.

Aalborg. Den 19. Oktober afholdtes der hos Firmaet Chr. F. Justesen et resultatløst Mæglingsmøde. Firmaet havde for en Tid siden en Leverance af en Del større Rør, og det lykkedes at opnaa Enighed om Akkordpriser. Nogen Tid efter fik Firmaet en lignende Leverance, men med det Resultat, at Formerne blev tilbudt Priser, der laa langt under, hvad der tidligere var betalt for tilsvarende Rør, og man havde i og for sig ingen anden Begrundelse herfor, end at man ikke kunde betale mere. Der gjordes ingen Paastand i Retning af, at det, som var forlangt, var for meget.

Sagen blev derefter behandlet ved et Timandsmøde den 26. Oktober, men Fabrikant Justesen havde — hvad han iøvrigt ogsaa har gjort ved tidligere Lejligheder — ganske roligt holdt sig hjemme og sendt sin Støbemester, hvis Bemyndigelse kun udstrakte sig til at sige det samme som ved Mæglingen.

Under disse Forhold enedes Sammenslutningens og Forbundets Repræsentanter om overfor Fabrikanten at forelægge et sidste Tilbud om Arbejdets Udførelse i Akkord for bestemt fastsatte Akkordpriser eller i modsat Fald bestemte Timelønninger for de 4 Formere, der skulde udføre Arbejdet, og at Fabrikanten maatte vælge et af disse 2 Alternativer, saafremt han vilde have Arbejdet udført.

Aarhus. Paa De forenede Jærnstøberier afholdtes der den 18. Oktober et Mæglingsmøde. I Krigsaarene er der ved Formningen af Radiatorrør fremkommet en Praksis i Retning af Ekstrabetaling paa Grund af forskellige Mangler ved Materialet, og disse Mangler kunde undertiden medføre, at nogle Rør støbtes Vrag. Betaling herfor har der imidlertid ikke været noget til Hinder for indtil fornylig, hvor Fabrikken nægtede at betale nogle saadanne vragstøbte Rør.

Man enedes om, at det paagældende Vraggods skulde betales, og saa iøvrigt vende tilbage til de gamle Forhold, efterhaanden som Materialet bringes i god og brugelig Orden.

Videre forelaa Klage over, at Fabrikkens nye Støbemester ikke fordelte Arbejdet mellem Formerne paa saa tilfredsstillende Maade, som tidligere havde været Tilfældet. Direktøren erklærede, at der skulde tages det videst mulige Hensyn til Arbejdets Fordeling.

Endelig forelaa Klage over Betalingen for noget saakaldt »Katalogarbejde«. Det er et gammelt Arbejde med gamle Priser paa, som laves i Ny og Næ, og som gennemsnitlig, naar det er fremkommet i Krigsaarene, er blevet betalt med de gamle Priser plus et Tillæg, som ingen Steder har været bogført. Sagen ordnedes derhen, at der paa dette Arbejde skal sættes nye Akkordpriser svarende til dem, som Fabrikkens andre Arbejder betales med.

Bogense. Paa det derværende Jærnstøberi arbejdes i ren Timeløn. Gennemsnittet var 128 Øre. Der blev stillet Krav om en alvorlig Forhøjelse af denne, og ved en lokal Forhandling ordnedes Sagen derhen, at hvert kg Gods, som en Støbning andrager udover 2500 kg, betales der 7 Øre ekstra for.

Denne Ordning gav den første Støbning, efter at den var traadt i Kraft, et Tillæg af 16 Øre pr. Mand og Time.

Faaborg. Paa det derværende Støberi nægtede Formerne for nogen Tid siden at udføre Grubegryder i Akkord og begrundede dette med, at Materialet var i den Grad forfaldent, at Arbejdet ikke lod sig udføre saaledes, at en anstændig Fortjeneste kunde opnaas. Firmaet nægtede at ændre Akkordpriserne, og efter en længere Korrespondance mellem Forbundet og Afdelingen, fik Sagen en foreløbig Afslutning, gaaende ud paa, at der i et kortere Stykke Tid skulde arbejdes i ren Timeløn paa disse Gryder, og at Materialet skulde istandsættes, hvorefter man igen overgaar til Akkord.

Opnaas der ikke paa denne Maade en antagelig Ordning, vil Sagen være at genoptage.

Frederiksværk. I Forbindelse med den store Sag paa 12 forskellige Virksomheder, som er omtalt i Fagbladet for August, og som fremkaldte Lock-out-Varsel for hele Jærnindustrien, er der paa Støberiet i Frederiksværk optaget lokal Forhandling i Henhold til den Bestemmelse, der findes i Forliget, og som sagde, at man inden 14 Dage efter Forligets Afslutning kunde optage Forhandling om urimelig lave Priser.

21 Styk-Akkorder til et Varmeapparat er forhøjet med 26,5 pCt. Kedelgryder efter gamle Modeller og i gamle Kasser er forhøjet med 10 pCt., indtil nyt Materiale fremskaffes. 3 andre Kedelgryder, som i flere Aar er udført i Timeløn, fordi man ikke kunde enes om Akkordpriser, enedes man om Priser paa. Efter Støbningerne har Formerne hidindtil maattet blotte disse Gryder. Det Arbejde fritages de for i Fremtiden. Endvidere er en Række andre Akkorder forhøjet med fra 2,5 og op til 16,7 pCt. Endelig er der lovet en Del Forbedring af Materialet.

Hobro. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Støberiforpagter Hans Madsen stadig er blokeret for Arbejdskraft fra Forbundets Medlemmer.

Holstebro. Hos Firmaet Vald. Birn & Brødre findes en Overpart, hvori der mangler en Liste. Flere Formere har i den Anledning haft Uheld, naar Kassen blev anvendt, og gentagen Paatale om at faa Kassen sat i Stand har hidindtil været frugtesløs. En færdig Form til 10 Kr. blev fornylig ødelagt paa samme Maade, men Firmaet nægtede at betale Prisen, og Mæglingsmøde blev derfor begæret. Forinden betalte Firmaet dog Pengene, men protesterede imod, at Formeren var uden Skyld. Da Pengene blev betalt, betragtedes Sagen som afsluttet, men Firmaet er meddelt, at samme Kasse ikke bliver anvendt til Akkordarbejde, før den er istandsat, eller Firmaet overtager Risikoen.

Holbæk. Paa Holbæk Jærnstøberi er 22. Oktober afholdt Fællesmæglingsmøde med Arbejdsmændene paa Uenighed om Arbejdstidens Inddeling i Vintermaanederne. Arbejderne kræver i Lighed med forrige Vinter at begynde Kl. 8, medens Fabrikken forlanger, at der skal begyndes Kl. 7. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen behandledes ved Timandsmøde den 30. Oktober. Et Kompromisforslag om at begynde Arbejdet Kl. 7½ kunde Direktøren tiltræde pr. 15. November, men Arbejderne ønskede ikke paa det Tidspunkt at indgaa herpaa, idet man nærmere vilde undersøge Direktørens Paastand om, at han ikke kunde imødekomme Kravet om en Arbejdstid, der begyndte Kl. 8, fordi Fabrikkens Kunder dér i Byen havde en Arbejdstid, der begyndte før. Sagen er saaledes indtil videre uafgjort.

Kerteminde. Den 30. Oktober modtog Forbundet fra denne Afdeling en Klage over en dér ansat Driftsleder ved Navn Reinholdt Jensen.

Klagen gaar ud paa, at Forbundet maa nærmere tage sig af Vedkommende, saafremt han ikke ændrer sin Opførsel og anvender mere beherskede og dannede Udtryk overfor vore Medlemmer, end det hidindtil har været Tilfældet.

Klageskrivelsen indeholder en Række af de saftige Udtryk, han tillader sig at anvende, og som Forklaring for, at han tør tillade sig dette, oplyses, at Manden har været Officer og været i Rusland. Forhaabentlig vil den herom til Sammenslutningen afsendte Skrivelse have den forønskede Virkning, thi i modsat Fald kan det nemt ende med, at Hr. Jensen selv kommer til at øve sig i Formerkunsten, saafremt han skal have fremskaffet noget Støbegods.

København. I A/S Burmeister & Wains Jærnstøberi udviste Bonusordningen for September kun et Overskud af 16,8 Øre pr. Time og Mand, medens det normale Overskud skulde være 25 Øre. Firmaet er indgaaet paa at betale de resterende 8,2 Øre, men dog saaledes, at hvis en efterfølgende Maaned giver mere end 33 Øre pr. Time og Mand, skal det overskydende afdrages til Fordel for de ovennævnte 8,2 Øre.

Hos A/S »Vølund« afskedigedes den 22. September 2 Formere, der begge var udleveret Akkordarbejde, som ikke var gjort færdigt. Den ene havde ved Afskedigelsen for 26 Kr. i Ordre, den anden for 3 Kr. 50 Øre. I Hen-

hold til Fælles-Værkstedsreglers Bestemmelse herom fremsatte Forbundet Paatale overfor Sammenslutningen og med det Resultat, at Firmaet udbetalte det nævnte Beløb til de 2 Formere.

Odense. Hos A/S M. P. Allerups Eftf. findes en Støbemester Johannes Petersen. Det er ikke faa Medlemmer, der kender ham, og det er ikke lutter rosende Omtale, der sker, naar hans Navn kommer paa Tale. Fornylig har han selv føjet en Blomst ind i den Buket, som han paa dette Omraade er i Besiddelse af, nemlig ved at antage 2 Kvinder til Kærnemagerarbejde. Det er selvfølgelig kun et Led i Spekulationen i billig Arbejdskraft.

Den Mand har bestemt glemt, at der har været en Tid, hvor han maatte ernære sig selv som Former.

Ringe. I Ringe paa Fyn findes et Støberi, der nogen Tid har ligget stille, men som nu er overtaget i Forpagtning af et af Forbundets tidligere Medlemmer. Indtil videre arbejder der en Former til en Ugeløn af 80 Kr.

Stege. En paa det derværende Jærnstøberi i ren Timeløn arbejdende Former har ad lokal Vej faaet sin Timeløn hævet fra 125 til 129 Øre.

Stubbekøbing. Det derværende Jærnstøberi, som har været standset i længere Tid, er nu igen sat i Gang, og der arbejder en Former til 145 Øre pr. Time.

Metaltrykkere.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa følgende 3 forhenværende Medlemmer, som er slettede paa Grund af Restance, og som stadig unddrager sig alle Forpligtelser overfor Forbundet og deres Kolleger:

Nr. 21, A. V. Johansen, Kildevældsgades Forlængelse 3. Arbejder i Georg Jensens Sølvsmedie.

Nr. 24, Carl Petersen, Normandslyst, Sokkelundsvej, Utterslev. Arbejder Lyngbyvej 165.

Jens Christiansen, Chr. Svendsensgade. Arbejder hos Chr. A. Nielsen, Hyskenstræde.

* * *

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at der er paalignet dem et Ekstrabidrag af 4 Kr., som betales med 1 Kr. pr. Maaned i December, Januar, Februar og Marts, og som er til Hjælp for at opretholde Fagorganisationerne i Tyskland.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Paa Odense Eksportslagteri er ved lokal Forhandling opnaaet en Lønforhøjelse af 3 Kr. pr. Uge for 4 Mand, hvis gennemsnitlige Timeløn derved steg fra 138,5 til 144,8 Øre. Samtidig blev der truffet Aftale om en Forlængelse af Sommerferien fra 4 til 6 Dage.

Hos De forenede Automobilfabrikker i Odense er der ved lokal Forhandling opnaaet Enighed om at forhøje samtlige Akkordarbejderes Timeløn med 6 pCt. Forhøjelsen gælder dog kun de Arbejdere, som var paa Fabrikken, da Februarreguleringen fandt Sted. Ligeledes enedes man om, at et Tillæg paa 40 Øre, som paa et Timandsmøde den 21. Juni 1923 blev givet til Fordeling blandt 10 Timelønsarbejdere, gives til Grundtimelønnen i Stedet for til Akkordafsavnstillægget.

Paa Motorfabrikken »Hera« er ved lokal Forhandling opnaaet Enighed om, at Timelønninger paa 85 Øre forhøjes til 100 Øre, medens Timelønninger under 85 Øre forhøjes med 15 Øre. Udbetaling for ikke opgjorte Akkorder sker efter Kr. 1,25 pr. Time.

Mæglingsmøder. Den 9. Oktober er der afholdt Mægling hos A/S Burmeister & Wain, Frederiksholm, i Anledning af en Klage over Afskedigelse af en Tillidsmand. Der opnaaedes ikke Enighed, men Firmaet tilbød at antage den paagældende som almindelig Arbejder paa Fabrikken paa Christianshavn, og dette Tilbud er senere modtaget.

Mellem Firmaet Mark Poulsen & Rønne, København, og dets Rørlæggere var der opstaaet Strid om Betalingen for et Varmeanlæg paa Kallundborg Sygehus, og der afholdtes i den Anledning Mæglingsmøde den 12. Oktober. Da Parterne ikke kunde enes om, hvilke Aftaler, der var truffet angaaende den omhandlede Akkord, fastsloges det, at Akkorden skal opgøres paa Basis af, at Hovedledningerne regnes fra den 1. Samling efter Kedlerne, for Returledningen dog kun fra Pumpen, saafremt Afstanden fra Pumpen til 1. Kedelafsætning er mindre end 25 m.

Den 24. Oktober klagede Sammenslutningen over, at 15 af vore Medlemmer, som for A/S »Strømmen«, Randers, var beskæftigede ved et Monteringsarbejde paa Frederiksberg Gasværk, samme Dag havde nedlagt Arbejdet som Følge af, at et Lønkrav ikke var blevet imødekommet. Den 26. Oktober afholdtes Mægling, og her enedes man om at forhøje Akkordafsavnstillægget til 28 Øre pr. Time, hvorved den samlede Timebetaling bliver 162 Øre. Ordningen traadte i Kraft den 19. Oktober og betød et Tillæg af 14 Øre pr. Mand og Time.

Paa Begæring af Sammenslutningen afholdtes der den 13. November Mægling paa Knapfabrikken »Haima«, Roskilde, som havde beklaget sig over, at vor Afdeling havde forhindret en antagen Maskinarbejder i at paabegynde Arbejdet. Forbundets Repræsentant bestred Rigtigheden af, at Fabrikken var blokeret for Tilgang af Arbejdskraft, og under Forudsætning af, at »Haima« fremtidig kan forskaffe sig fornøden og passende Arbejdskraft uden Modstand fra Fagforeningens Side, betragtes Sagen som afsluttet.

Timandsmøder. Den 19. Oktober er der afholdt Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Klage over, at P. M. Hetmar, København, nægter at betale Vejpenge for Arbejde udført for Galle & Jessen. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen er derefter forlangt afgjort ved faglig Voldgift.

2) Klage over, at Smedemester Viggo Møller, København, nægter at udbetale 3 af vore Medlemmer Kr. 47,22, som er tilgodehavende Løn for 11¾ Time. Enighed opnaaedes heller ikke her, men efter de foreliggende Omstændigheder er det meddelt Afdelingen, at Sagen ikke egner sig til at føre videre.

3) Klage over, at Smedemester Rasmussen, Aabenraa 15, København, fratager vore Medlemmer Arbejde, for hvilket de har faste Priser, for at overlade det til Arbejdsmænd. — Smedemesteren fastholdt, at det var nødvendigt for ham af Hensyn til Konkurrencen, at Maskinerne betjentes af Arbejdsmænd, medens Forbundets Repræsentanter henstillede til Firmaet saa vidt muligt at lade Smedene udføre det Arbejde, de tidligere har haft. Det er derefter henstillet til Afdelingen at stille Sagen i Bero.

Den 8. November behandledes efterfølgende Sager paa Timandsmøde:

1) Krav om Tillæg til Akkordpriserne hos J. G. A. Eickhoff, København. Man enedes om følgende Ordning:

»Det i Mæglingsreferatet af 9. September 1922 omhandlede Tillæg af 15 pCt. ydes *ikke*, naar 1 stor og 2 mindre, 2 store eller 4 mindre Maskiner samtidig sættes i Arbejde (Fabrikation, ikke Afpudsning), eller, naar Antallet senest 10 Arbejdsdage efter Akkordens Paabegyndelse kompletteres herop til, selv om Firmaet — dog tidligst 10 Arbejdsdage inden Akkorden maa skønnes at være færdig til Afpudsning — forlanger, at en eller flere af de Maskiner, der omfattes af Akkorden, gøres færdig for sig til Aflevering.

For Afpudsning betales intet Tillæg, naar denne foregaar i Fortsættelse af en Fabrikation, hvor Tillægget ikke er betalt.«

2) Klage over, at Firmaet J. G. A. Eickhoff, København, nægter at udbetale Augustreguleringens 3 pCt. til Akkordpriserne. — Man enedes om at vise Sagen tilbage til lokal Forhandling.

3) Strid om Betalingen for Nittearbejde paa 2 Nybygninger paa Københavns Flydedok, Søndre Værft. Man enedes om følgende Ordning:

»Fra og med indeværende Lønningsuges Begyndelse betales der for Nitning af de omhandlede 4 Skibe, Numrene 156, 157, 160 og 161, efter Grundprisen i Søndre Værfts Priskurant af 1920 med et Fradrag af 36 pCt.

For det forud for indeværende Lønningsuge udførte Nittearbejde betales der for de 2 store Skibe efter Søndre Værfts sædvanlige Akkordpriser (Priskuranten minus 32 pCt.), medens der for de to mindre Skibe afregnes efter Timeløn med en Timebetaling for samtlige Deltagere i Nittesjakkene paa 160 Øre.«

Atter den 13. November afholdtes Timandsmøde. Her behandledes 2 Sager, nemlig:

1) Klage over, at Burmeister & Wain, Refshaleøen, i en Arbejders Løn har fradraget Kr. 20,00 for en bortkommen Luftboremaskine. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen gaar derefter videre til faglig Voldgift.

2) Strid hos Burmeister & Wain, Refshaleøen, om Betalingen for Bøjning af Bundvinkler til Bygning Nr. 322 samt Klage over, at Værftet i Anledning af denne Strid tilbageholder Akkordopgørelse og Overskudsudbetaling. — Enighed opnaaedes ikke, men Værftet erklærede sig villigt til at opgøre Akkorden og udbetale det Overskud, der fremkommer, naar Værftets Betragtningsmaade bliver lagt til Grund. Ogsaa dette Spørgsmaal skal viderebehandles ved en faglig Voldgift.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Smedemester Bardino, Niels Ebbesensvej, Kristiansbjerg ved Aarhus.
3. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
4. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
5. Vognfabrikant Christensen, Varde.
6. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København. Værksted: Mygindsvej 7.
7. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
8. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
9. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
10. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.
11. Maskinfabrikant Martinus Nielsen, Madevej 7, Horsens.
12. Frank Wigh, Automobilværkstedet, Nørrebrogade 148, København.
13. Maskinfabrikken »Alfa«, Smedegade 19, Kld., København. Indehaver: Vind Petersen.
14. P. Lorentz, Aalekistevej 170 (tidligere Gormsgade), København.
15. Kolding Strømpefabrik, Kolding.
16. Cyklehandler Nistrup, Hobro.
17. Fordforhandler Christensen, Hobro.

Stiftelsesfester.

Smedeforbundets Odense Afdeling fylder 35 Aar.

Lørdag den 3. November fejrede vor Odense Afdeling sin 35-aarige Stiftelsesfest, og som det heraf fremgaar, begynder vore Afdelinger i de større Provinsbyer at blive »til Aars«. Den største fejrede jo for ikke lang Tid siden sin 40-aarige Sliftelse.

35 Aars-Festen i Odense Afdeling afholdtes i Fyens Forsamlingshus, hvor Socialdemokratiet for nogle Maaneder siden afholdt sin Kongres, og det maa siges, at dette smukke Forsamlingshus, som desværre ikke er Arbejderpartiets, men som i sin Oprindelse stammer fra Bondevennernes Trængselstid, nu som for 10 Aar siden dannede en fortræffelig Ramme om en udmærket Forsamling af Smede og Maskinarbejdere med deres Damer. Festen, der aabnedes med Sang af det lokale Smedesangkor, »Vulkan«, bestod i et Festmaaltid med paafølgende Bal til Kl. 3 Morgen.

Festen lededes af Afdelingens afholdte Formand, Vilhelm Werner, med Bistand af Afdelingsbestyrelsen, som paa forskellig Maade havde ydet deres Bidrag til, at Festen kunde blive saa vellykket som muligt. Det maa siges, at deres Anstrengelser kronedes med Held, thi Festen var saa stilfuld som vel muligt.

Foruden Formanden for den lokale Fællesorganisation, Snedker Madsen, og Forretningsføreren for Fyens Social-Demokrat, H. P. Petersen, som var tilstede for at gratulere Afdelingen, var Forbundets Formand tilstede for paa Anmodning at holde den egentlige Festtale.

J. A. Hansen mindede om, at Odense Afdeling paa godt et Par Maaneder nær er lige saa gammel som vort fælles Forbund. Der var ganske vist et lille Interregnum derved, at denne Afdeling i 1892 paa Grund af indre Strid traadte ud af Forbundet for dog atter at melde sig under den fælles Fane i Januar 1893. Odense Afdeling har vel gennem Tiderne været Skuepladsen for stærke Brydninger, men den er tillige en af vore interessanteste Afdelinger, fordi den har haft den skarpeste og mest hensynsløse Reaktion iblandt Arbejdsgiverne at kæmpe med. Lønningerne var gennem Tiderne tilmed lave, og selvom Priserne til Gengæld ogsaa var lave, fordi Byen ligger midt i det fede og frugtbare fynske Land, der byder sin Befolkning relativt billige Levevilkaar, saa var der dog ingen Tvivl om, at Arbejderne her under hele vor Organisations Barndom holdtes nede paa Sulteniveauet med særlig haard Haand.

Nu er Forholdene heldigvis afgjort forandret til det bedre; ganske vist er der vel Arbejdsgivere i Odense, som er utilfredse med disse Tingenes Forandring, men synes de, at vi er for slemme ved dem, saa har de jo dog altid den Mulighed at gøre lige som hin berømte Hans Mules Hund, som skal have vist sig at være i Besiddelse af en ganske særlig Evne til at lempe sig efter Forholdene. Hans Mule var Borgmester i Odense i det 16. Aarhundrede, og hans Hund var bekendt for at kunne gaa et solidt Ærinde til Slagteren og købe Kød til sit Herskab, men da en skønne Dag de andre Hunde tog Kødet fra ham, saa viste han sin store Intelligens ved selv at give sig til at æde med. Det blev derfor senere et Ordsprog at »kunne æde med som Hans Mules Hund«, og i vor Tid er der ikke faa af Overklassen, som har maattet gribe til den samme ikke unaturlige Udvej.

Der blev i Aftenens Løb holdt adskillige Taler, af Foreningens Næstformand, den for vore Kolleger bekendte Maskinarbejder Viggo Th. Møller, af Maskinarbejder Frank, som havde skrevet Sange og talt for Damerne, og af vor gamle velkendte Kollega, Frederik Hansen, som bl. a. bærer en Del af Afdelingens gamle Traditioner, ikke mindst derved, at han er gift med en Datter af vor mangeaarige velkendte Odense-Kasserer, Rasmus Hansen.

Vi lykønsker vor Afdeling til den smukke Fest.

30 Aars Stiftelsesfest i Smedeforbundets Nykøbing F. Afdeling.

Samme Dag, altsaa den 3. November, afholdt Afdelingen i Nykøbing Falster sin 30-aarige Stiftelsesfest i Forsamlingsbygningen.

Kl. 6½ samledes ca. 100 Medlemmer med deres Damer i den festlig smykkede Sal til en Fællesspisning. Formanden, H. P. Hansen, bød velkommen og gjorde opmærksom paa, at Afdelingens Bestyrelse havde indbudt to gamle Veteraner, af hvilke den ene, Frandsen, havde været Afdelingens Tillidsmand igennem en lang Aarrække, først som Kasserer og senere som Formand.

Endvidere havde man indbudt Forbundsledelsen til at lade sig repræsentere, og paa dennes Vegne var mødt Sekretær P. Andersen, der ligeledes blev budt Velkommen.

P. Andersen holdt derefter Festtalen og pegede herunder paa, hvorledes de mange Kampe, der førtes sidst i Firserne og i Halvfemserne, hvadenten de vandtes eller tabtes ikke bevirkede nogen varig Forbedring af Arbejdsvilkaarene paa Grund af mangelfuld Organisation. Dette gav Stødet til, at der i denne Periode oprettedes en Mængde Afdelinger. Der var saaledes i 1893 foruden i Nykøbing F. oprettet 7 Afdelinger under Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Efter at have omtalt den nuværende Situation og Forlængelsen af Overenskomsten til 1. Februar 1925, motiverede han et kraftigt besvaret Leve for Afdelingen.

Forhenværende Formand, Frandsen, holdt derefter en Tale, hvori han dvælede ved de svundne Tider og motiverede et Leve for Forbundet og de to Mænd, der efter hans Mening havde betydet mest for dette, nemlig H. P. Hansen og J. A. Hansen.

Efter Spisningen var arrangeret en lille Aftenunderholdning, der modtoges med Bifald og bidrog til at sætte Humøret op.

Derefter spilledes op til Dans, i hvilken Medlemmerne med deres Damer deltog med Liv og Lyst indtil Kl. 2, hvorefter man skiltes i Bevidstheden om at have tilbragt en fornøjelig Aften i kammeratligt Samvær.

Internationalt.

Kampen om 8-Timersdagen ude i Verden.

I Fagforbundenes internationale Presseberetning for 18. f. M. indeholdes en Artikel om 8-Timersdagen fra den belgiske Landsorganisations officielle Organ, som vi finder Anledning til at gengive i Uddrag med iøvrigt nogle almindelige Bemærkninger om dette for os alle saa vigtige Emne.

Herhjemme kan vi vist konstatere Fred og Ro om dette Spørgsmaal for Tiden, og en væsentlig Grund hertil er vel nok den stadig forhaandenværende Arbejdsløshed, men i første Linie dog sikkert den aldeles faste Holdning, som Arbejdernes Organisationer har indtaget lige overfor ethvert Forsøg paa at angribe os paa dette Punkt. Det er da ogsaa interessant at se, hvorledes den franske Militarisme paa dette Omraade søger at gøre sig populær under Besættelsen af Ruhr og Rheinland. I disse Dage har Pressen nemlig indeholdt Meddelelse om, at den franske Hærs Øverstbefalende i Ruhr har forbudt en Lock-out, som Arbejdsgiverne i de besatte Distrikter havde bebudet at iværksætte for at gennemtvinge en 10-Timers Arbejdsdag; altsaa den franske Øverstbefalende har efter dette faktisk opkastet sig til Beskytter for 8-Timersdagen — ædle Menneske!

Det er ikke noget nyt, at Officerer i Krigstider gør sig populære med saadanne demonstrative Handlinger lige overfor de organiserede Arbejdere. Vi mindes saaledes, hvordan de tyske Generaler i Krigens første Aar simpelthen befalede Krigsleverandørerne at overholde Fagforeningstarifferne og derved lagde et faktisk Baand paa de glubske Udbytterlyster. Naar der saadan i visse Tilfælde mødte en Officer paa Fagforeningernes Generalforsamlinger og meddelte en saadan Befaling overfor Arbejdsgiverne fra den øverste Hærforvaltning, saa lød

der naturligvis en stille Bifaldsmumlen hos de forsamlede Arbejdere, som bibragtes en Forestilling om, at Krigen og dens Redskaber ogsaa har sin Kultur.

Vi tror ikke meget paa, at det skal lykkes Reaktionen at forlænge Arbejdstiden i Tyskland, hvor foruden en kolossal Arbejdsløshed for Tiden over Halvparten arbejder paa indskrænket Tid. Man vil vistnok indrømme os, at det at forlænge Arbejdstiden samtidig med, at den i Praksis indskrænkes til 3—4 Dage om Ugen, er noget saa komplet Nonsens, at Forstanden for et Øjeblik maa staa stille.

Vi gengiver her et Uddrag af den belgiske Hovedorganisations Syn paa 8-Timersdagen og dens Vilkaar for fortsat Bestaaen. Man skriver saaledes:

Endnu er en Lov aldrig blevet angrebet, bagtalt og forvansket paa en mere hadefuld Maade end netop Loven om 8-Timersdagen (der findes som bekendt en saadan Lov i Belgien). De paa de senere Tider indtraadte politiske og økonomiske Foreteelser og Kapitalistpressens Forsøg paa Fremstød i denne Henseende er blevet understøttede af venligsindede Regeringer paa en saadan Maade, at det bekræfter den nævnte Paastand, og man kan drage den Slutning, at Arbejdsgiverne i de sidste 4 Aar, nemlig siden Washington-Konferencen i 1919, hvor 8-Timersdagen officielt blev indført i flere Stater, ikke har ladet noget Middel uforsøgt.

Før den Tid var Angrebene svage og spredte. Den Gang førtes Kampene nærmest indenfor selve Bedrifterne og drejede sig om Fagforeningernes Bestræbelser for Gennemførelsen og Overholdelsen af Bestemmelser vedrørende Maksimalarbejdsdagen. Tilmed var Terrænet endnu ikke tilstrækkeligt forberedt fra Modstandernes Side for Foretagelse af afgørende Aktioner, eller som en Arbejdsgiver fornylig udtrykte sig paa en international Konference i Bygningsindustrien: »Arbejdsløsheden var endnu ikke saa stor, at man kunde begynde med Aktionen for Gennemførelsen af de tilsigtede Forringelser af 8-Timersdagen«. Dette var altsaa den første Fase i Kampen.

Den af de kapitalistisk-reaktionære Regeringer i Europa førte Politik skabte imidlertid efterhaanden Forudsætninger for et almindeligt Angreb. Siden 8-Timersdagens Indførelse var der nu ogsaa forløbet en vis »Anstandsfrist«, saaledes at man nu kunde anse Tidspunktet for kommet til at gaa over til Angrebet paa den stærke Stilling, som Loven om 8-Timersdagen var blevet.

Nu maa det i denne Forbindelse erindres, at 8-Timersdagens almindelige Udbredelse kan føres tilbage til, at Arbejderne efterhaanden i mange Lande ved egen organisatorisk Kraft havde erobret dette Gode, men man maa paa den anden Side heller ikke undervurdere Betydningen af den Faktor, som den lovlige Fastlæggelse af dette Princip i Virkeligheden er. Det, at 8-Timersdagen internationalt er fastlagt i en Konvention, som nationalt ad Lovgivningsvejen er blevet bekræftet i mange Lande, har i høj Grad bidraget til at lette Arbejderklassens Forsvar af denne Hovedstilling. Som allerede anført rettes nu ved alle afgørende Aktioner fra Arbejdsgivernes Side det første Slag imod Loven. Lovgivningsvejen er lang og besværlig; denne tilsyneladende Ulempe kan imidlertid ogsaa omvendt øve en gunstig Indflydelse paa Tingenes Udvikling i modsat Retning. Er et Spørgsmaal en Gang ad organisatorisk Vej indlemmet i Statsorganismen og blevet til Lov, er det vanskeligt atter at fjerne dette Element. Dette gælder om enhver Lov, og Historien opviser talrige Eksempler paa denne Udholdenhed i Lovmaskineriets Funktionering, en Faktor, som mange Gange, alt efter Lovens Art, har virket til Gunst eller til Fordærvelse for et helt Folk.

Drejer det sig, som i dette Tilfælde, om en Lov, et Princip, som er forankret i Folkets store Masse, saa har Modstanderne i det hele taget kun Udsigt til et Resultat under Anvendelse af brutale Midler, og ethvert paa denne Maade opnaaet Resultat kan kun være af forbigaaende Natur.

Den anden Fase i Kampen om 8-Timersdagen er Forsøgene paa at gennemføre Revisionsbestemmelser og Dispensationer. Overalt hed det pludseligt, at det af økonomiske Grunde var ganske nødvendigt at fastsætte visse Undtagelsesbestemmelser, uden at man dog vilde antaste selve Lovens Princip. Det skulde udelukkende dreje sig om saadanne Forholdsregler, som kunde forhindre »den nationale Industris Ruin«. Dette Omkvæd blev istemt overalt, i Belgien, Frankrig, England, Svejts, Skandinavien o. s. v. Fagforeningerne, som vel var vidende om, at det i den nu forestaaende Kamp drejede sig om deres Hovedstilling, stod fast paa deres Standpunkt med Hensyn til 8-Timersdagens fuldstændige Opretholdelse, selvom de erklærede sig rede til at billige Overtidsarbejde i Tilfælde, hvor der forelaa virkelig Nødvendighed herfor.

I Betragtning af denne Sagernes Stilling gik Modstanderne snart over til en anden Taktik, den tredie og afgørende Fase indtraadte: Den aabne og hensynsløse Kamp mod Loven om 8-Timersdagen, med andre Ord: Fascismen kom visse Steder til Udfoldelse, der skete et Tilbagefald til Middelalderens eventyrlige Metoder, Vold og Statskup.

At Modstanden mod 8-Timersdagen og Fascismen saa at sige er identisk, bevises bedst gennem den Kendsgerning, at Raabet: »Først og fremmest bort med 8-Timersdagen«, lød efter hvert fascistisk Fremstød, ja, endnu forinden den fjendtlige Stilling var indtaget. Mussolinis Sejr betød den øjeblikkelige Ophævelse af 8-Timersdagen og Udstedelse af en Forordning om Arbejdstiden. Primo de Revera havde knapt stukket Sværdet i Skeden, før han udstedte en Proklamation, i hvilken han henviste til Manglerne ved den bestaaende Arbejdstid (her er han altsaa ude i modsat Retning af sin franske Kollega i Ruhr).

Særlig betydningsfuld i denne Sammenhæng er Forholdenes Udvikling i Tyskland. Allerede før Krigen havde de tyske Arbejdere en forholdsvis kortere Arbejdstid end Arbejderne i andre Lande, indtil for kort Tid siden var 8-Timersdagen Reglen, saa kom det fornylig foretagne reaktionære Kup. Ogsaa her gjaldt det første Fremstød 8-Timersdagen, og saafremt de tyske Fagforeninger ikke paa afgørende Maade havde budt de reaktionære Bestræbelser Trods, vilde et af de stærkeste Støttepunkter for dem være faldet, thi en Forandring af Arbejdstiden i et af de vigtigste Industrilande i Europa, i et Land, hvor 8-Timersdagen i større Omfang end i noget andet er blevet til et Fællesgode, vilde have haft uberegnelige Følger. Under de nuværende Forhold kan 8-Timersdagen betegnes som et europæisk Problem. Dette viste sig ogsaa ved Kampens Fortsættelse. Da Anslaget ikke lykkedes i selve Tyskland, satte de tyske Kapitalister deres Forhaabning til de franske Bajonetter. Den nyeste Kombination hedder: »Poincarè og Stinnes mod 8-Timersdagen«.

Faren er endnu ikke overstaaet; maaske har man kun ladet indtræde en Kamppause, indtil de arbejdsløses Antal er steget yderligere.

I de Lande, hvor Forholdene endnu ikke er saa forstyrrede, at man udenvidere tør skride til Anvendelse af Voldsmidler, gør Kampens tredie Fase sig dog mærkbar. Den af den fornylig afholdte internationale Konference for **Arbejdsgivere i Byggeindustrien** vedtagne Resolution om 8-Timersdagen er i saa Henseende symptomatisk. I denne opstilles to Grundsætninger:

1) Konferencen afviser i Princippet 8-Timersdagen som Norm.
2) Den opfordrer alle Stater, som har antaget Washington-Overenskomsten, og som har ratificeret herhenhørende Love, til at forelægge og gennemføre Vedtagelse af Tillægslove.

Visse Regeringer har optaget disse Teorier og taler om Faren for den nationale Industris Undergang.

Naar man vil gøre sig klar over Følgerne af 8-Timersdagens Afskaffelse, er det bedst at se sig om i de Lande, hvor Fascismen kom først til Magten, og hvor Udviklingsprocessen allerede er saa langt fremskredet, at dens Tilbagevirkninger begynder at vise sig. Det fornylig af det italienske Ministerium vedtagne Dekret for Anvendelsen af Loven om 8-Timersdagen viser, hvad 8-Timersdagens Modstandere i de Lande, hvor man endnu ikke er naaet saa vidt, mener, naar de siger, at 8-Timersdagens Princip skal ikke ophæves, men kun tilpasses for de Virksomheder og Erhvervsgrene, hvor det er ubetinget nødvendigt. Disse Virksomheder og Erhvervsgrene er næsten de samme i alle Lande. De krævede Forringelser skal i første Række ramme *Trafikpersonalet, Statsfunktionærerne, Arbejderne i offentlige Virksomheder, Søfolk* o. s. v. Det er betegnende, at den italienske Forordning bestemmer, at Reglementet overhovedet ikke skal gælde for disse Arbejdergrupper. For de andre Industrier indeholder det et Utal af Undtagelsesbestemmelser, saasom Ikke-Iberegning af Hvilepauserne, af Gangen fra og til Arbejdsstedet, af Arbejdsafbrydelserne af tekniske Grunde, særlige Definitioner af forberedende og afsluttende Arbejde, Bestemmelser angaaende Maskinernes Renholdelse, Arbejdsprodukternes Borttransportering, de ubetinget nødvendige Arbejdsydelser og m. m.

Man ser her det endelige Maal, og naar det stadig hedder i den borgerlige Presse, at det er Pedanteri fra Arbejderførernes Side til Stadighed at staa fast paa 8-Timersdagens fuldstændige Overholdelse, saa viser dog den raa Virkelighed, at dette Standpunkt er det eneste rigtige, thi de er sig fuldkommen bevidst, hvad der staar paa Spil.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Foredrag om elektrisk Svejsning.

I December Maaned vil der paa Teknologisk Institut blive afholdt to Foredrag om elektrisk Svejsning.

Foredragene holdes af Hr. Overingeniør H. Clausen og vil i Hovedtrækkene omfatte:

1. Foredrag Onsdag den 5. December Kl. 7½.

Som Indledning gives en kort Oversigt over de forskellige Samlingsmaader f. Eks. Lodning, Essesvejsning, Autogensvejsning og Thermitsvejsning. Derefter omtales Modstandssvejsning contra Lysbuesvejsning — Metalelektroder contra Kulelektroder, nøgne, dyppede og beklædte Elektroder — forskellige Typer af Maskiner og deres omtrentlige Anskaffelsespris. De Krav, man maa stille til Svejseren og nødvendige Sikkerhedsforanstaltninger.

2. Foredrag Onsdag den 12. December Kl. 7½.

Den elektriske Svejsnings Anvendelse. Tildannelse af Arbejdet, Varmens Indflydelse paa Materialet. Styrkeprøver og Værdier af disse. Undersøgelse af Svejsningens Godhed, Svejsningens Metallografi.

Adgangskort à 3 Kr. for begge Foredrag faas ved Henvendelse til Teknologisk Aftenskolekontor, G. A. Hagemannsgade 2, 2. Telefon om Dagen: 8760, Lokal 24, om Aftenen: 51036.

* * *

Vi benytter Lejligheden til at anbefale vore Medlemmer at overvære disse populær-videnskabelige Foredrag, der omhandler en Specialitet, som er i Opkomst, og som det har vist sig, at kun altfor faa her til Lands har Kendskab til.

Boghandelen „Fremad".

Lommebog for Arbejdere

vil som sædvanlig udkomme i Begyndelsen af December og kommer til at koste Kr. 1,75 i det stilfulde, solide Helshirtingsbind. Ogsaa i Aar lader Forlaget fremstille et mindre Parti i dyrere Indbinding til Kr. 2,50 og i fuldt Skindbind til Kr. 4,75. Sidste Aar blev disse Udgaver udsolgt meget hurtigt, og tilraades det at indsende sine Bestillinger i god Tid. Iøvrigt behøver Lommebog for Arbejdere ingen Anbefaling; den har staaet sin Prøve gennem ti Aar og er bleven en kærkommen og uundværlig Haandbog for enhver, der følger med i vore Dages travle Færden.

A. C. Meyer,

som gennem mer end en Menneskealder har været Arbejdernes Sanger, udsender paa »Fremad«s Forlag en Samling »Eventyr og Historier« omfattende en halv Snes Bidrag af snart muntert, snart alvorligt Indhold. Med sit smukke, farvetrykte Omslag af Axel Mathiesen og billige Pris (1,00 hæftet, 1,50 indb.) vil den sikkert bane sig Vej til de tusinde Hjem.

„Fremad"s Fortegnelse Nr. 3.

Et stort Udvalg paa langt over 1200 Nr., spredt over saa at sige alle Literaturens Felter, bringer denne nye Fortegnelse, som Bog- og Papirhandelen »Fremad« i disse Dage har udgivet og sender gratis og franko paa Forlangende til enhver. Fortegnelsen, der er et prisværdigt Led i det velkendte Firmas kulturelle Bestræbelser, er meget praktisk ordnet efter Fag og vil være en stor Behagelighed at have ved Haanden hjemme i Ro og Mag, naar man skal vælge sig Bøger — være sig til Gaver eller eget Brug. Foruden et righoldigt Udvalg i Skønliteratur, Børne- og Ungdomsbøger, bringer Fortegnelsen Afsnit om Historie, Kunst, Rejsebeskrivelse, Haandværk, Handel, Industri, Landbrug, Teknik, Naturvidenskab, Sundhedslære, Sprog (vi finder her Ordbøger med 12000 Ord for en Krone!), ja selv Komedier for Dilettanter er der tænkt paa. Alle de mest gængse Love, udkommet i Særtryk, findes optaget og vil have stor Interesse for mange. Kort sagt findes der vist ingen, der ikke vil have Brug for en eller anden Oplysning fra Fortegnelsen, og særlig op mod Jul vil den kunne gøre Nytte som Raadgiver. — En hel Del Bøger, der udsælges til noget nedsatte Priser, og adskillige, som er udsolgt paa Forlagene, men endnu kan faas i »Fremad«, er optaget i Fortegnelsen og gør en grundig Gennemgang af denne baade interessant og lønnende.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
36343	Andersen, Ernst Arn.....	Maribo	19.12.04	Kbhvn. Afd.	1. 5.23	Kbhvn. Afd. 14	21. 7.23
36438	— Gern. Højbjerg.	København	22. 7.03	„ „	10. 7.23	„ „ 15	14. 7.23
34554	— Gunnar Emil...	—	12. 2.03	„ „	5. 3.23	„ „ 18	14. 7.23
11774	— Thorvald Splid.	Aalborg	7. 7.00	Maribo	1. 5.20	Centralafd.	7. 7.23
36126	Ahlén, August Larvin..	København	18. 1.03	Kbhvn. Afd.	24. 5.23	Kbhvn. Afd. 14	14. 7.23
32899	Berg, Oskar Carl....	—	5. 3.73	„ „ 4	1. 9.19	„ „ 4	14. 7.23
19626	Broberg, Eigil Hans C...	—	7. 7.02	„ „	23.12.22	„ „ 14	14. 7.23
31919	Christensen, Einer Thorv. ..	Volstrup	21. 9.97	Frederikshavn	2. 6.19	Frederikshavn	9. 6.23
21032	— Niels Peter....	Lambjerg	15. 3.86	Randers	4. 1.13	Hobro	31. 3.23
3180	— Peter.....	Hokkerup	22. 2.97	Horsens	19.11.19	Kolding	26. 5.23
25791	— Svend Aage ...	København	19. 7.01	Kbhvn. Afd.	2. 5.22	Kbhvn. Afd. 13	11. 8.23
34504	— Willy C. H.....	Mecklenb.-Schwerin	13. 4.91	„ „	1. 2.23	„ „ 3	7. 7.23
37262	Christoffersen, Poul Johs....	Merløse	21. 4.02	Roskilde	23. 6.23	Roskilde	18. 8.23
10147	Clausen, Willy.....	København	7. 4.01	Kbhvn. Afd.	5.10.22	Centralafd.	31. 3.23
11413	Elsberg, Kaj Edg. E. L..	—	24.11.99	„ „	14. 5.20	Kbhvn. Afd. 17	21. 7.23
19919	Foersom, Erik.....	Auning	18. 9.02	Kbhvn. Afd.	22. 1.23	„ „ 13	21. 7.23
23928	Frantzen, Johs. L. C....	Mundelstrup	8. 8.97	„ „ 1	27.10.16	„ „ 11	28. 7.23
24516	Gerlufsen, Niels O.....	København	12. 2.98	„ „ 5	7. 4.17	„ „ 5	14. 7.23
21242	Hansen, Anton Bernh...	Slagelse	14.12.83	„ „	22. 3.23	„ „ 12	30. 6.23
34516	— Carl.....	Dyrlev	26. 3.91	„ „	9. 2.23	„ „ 13	14. 7.23
21380	— H. C. F.....	Voel	25. 8.72	Horsens	18. 4.13	Horsens	12. 5.23
28220	— H. Chr. Alfred.	Børglum	19. 6.80	Frederikshavn	16. 7.20	Frederikshavn	27. 1.23
8248	— Holger Ryt	København	5. 6.94	Kbhvn. Afd.	13. 3.20	Kallundborg	13. 3.20
25452	Hansson, Johan	Malmø	26. 6.80	Göteborg	1. 7.16	Centralafd.	4. 8.23
10523	Hansen, Olaf.....	København	13. 7.01	Kbhvn. Afd.	6.10.22	Kbhvn. Afd. 2	7. 7.23
36264	— S. O. E.....	—	20. 1.04	„ „	8. 5.23	„ „ 7	28. 7.23
32798	— Theodor.....	Nyborg	10. 5.73	„ „ 2	6. 6.19	„ „ 2	28. 7.23
25959	— Willy Holger ..	København	29. 3.99	„ „ 1	21.11.17	Centralafd.	28. 4.23
36037	Hagengaard, Knud H. B.....	—	3. 4.04	„ „	5. 5.23	Kbhvn. Afd. 15	28. 7.23
8218	Hendriksen, Georg Axel....	—	25. 2.99	„ „ 1	16. 1.20	„ „ 12	7. 7.23
2507	Holm, Johs. Andersen.	Struer	29. 1.86	Holstebro	6.11.04	Hovedkontr.	22
1569	Jensen, Alfred Chr....	København	27. 3.95	Kbhvn. Afd. 3	10. 1.14	Centralafd.	31. 3.23
6019	— Carl.....	—	28.11.69	„ „	16.12.21	Kbhvn. Afd. 12	28. 7.23
4647	— Har. Petrus G..	Horsens	5. 6.92	Horsens	27. 8.15	Horsens	31. 3.23
31991	— Laurits Sofus ..	Kirkerup	7. 6.98	Sorø	5. 5.19	Sorø	29. 9.23
17563	— Markus	Skagen	2. 3.03	Frederikshavn	8. 4.22	Frederikshavn	31. 3.23
36319	Jørgensen, Charles Emil...	København	23. 1.04	Kbhvn. Afd.	21. 4.23	Kbhvn. Afd. 2	7. 7.23
7906	Janson, Henry Herman.	Frederiksberg	11. 2.81	„ „	26. 8.21	„ „ 11	14. 7.23
28998	Jeppesen, Thomas Krohn.	Fredericia	10. 8.95	Fredericia	31. 1.19	„ „ 12	7. 7.23
12509	Johansen, Chr. Knud.....	København	17. 6.94	Kbhvn. Afd.	31. 5.20	Aarhus	10. 3.23
10525	Keese, Aug. Fr. Martin	Neumünster	12.10.03	„ „	6.10.22	Kbhvn. Afd. 3	7. 7.23
36317	Kildahl, Trygve.....	Skien	2. 1.89	„ „	21. 4.23	„ „ 14	21. 7.23
10258	Kjær, Jens Barth. M..	Thisted	22. 6.02	Aarhus	10. 8.21	Aarhus	17. 3.23
16595	— Ove Malling ...	Lyngby	20. 1.86	Kbhvn. Afd. 1	22. 9.06	Kbhvn. Afd. 15	28. 7.23
26489	Kruse, Einar Robert...	København	23. 7.92	„ „ 1	26. 6.18	„ „ 2	19. 5.23
35350	Larsen, Hans Chr.....	Dalby	17. 4.96	Slagelse	1. 8.17	Kallundborg	13. 1.23
31308	— P. Martin.....	Mullerup	20. 9.85	—	2. 9.12	Centralafd.	7. 7.23
5001	— Robert Emil ...	Løgstør	26. 3.01	Frederikshavn	3. 5.20	Frederikshavn	20. 1.23
5476	Laustsen, Aage.....	Frederiksberg	6. 2.01	Kbhvn. Afd. 1	22.11.19	Kbhvn. Afd. 12	21. 7.23
5667	Lorenzen, Einer Carlo A..	Esbjerg	2. 9.95	„ „ 1	5. 1.20	„ „ 14	21. 7.23
11166	Lundberg, Leo	København	10.12.00	„ „	7. 5.20	„ „ 13	30. 6.23
20235	Lundt, Carl Enoch	—	4. 7.00	„ „	8. 1.21	„ „ 14	21. 7.23
17033	Melsen, Ernst Valdm...	Hjørring	17. 9.88	Hjørring	9. 8.08	Hjørring	7. 4.23
25588	Meyer, Heinrich Th....	København	12. 3.97	Kbhvn. Afd. 1	15. 6.17	Kbhvn. Afd. 12	5. 5.23
175	Mortensen, Morten M. U...	—	13. 2.93	„ „ 1	27. 5.15	„ „ 12	12. 5.23
4038	Møller, Eli Bjørn.....	—	13. 4.96	Slagelse	7. 9.21	Kbhvn. Afd. 14	14. 7.23
36440	Nielsen, Alfred Edvin...	—	15. 4.04	Kbhvn. Afd.	12. 7.23	„ „ 14	14. 7.23
30571	— Anders H.....	Asminderup	19. 3.01	Kallundborg	2. 5.21	Kallundborg	24. 3.23
26513	— Chr.....	Viborg	4. 4.96	Aalborg	16.10.17	Centralafd.	12. 7.19
3823	— Curt	Boeslunde	11. 7.94	Slagelse	2.11.13	—	19. 5.23
1513	— Helge Glutge ..	Frederiksberg	19. 7.00	Kbhvn. Afd. 3	6. 3.20	Kbhvn. Afd. 2	21. 7.23
9204	— Johan	Hillerød	6. 7.76	Hillerød	5. 2.98	„ „ 11	28. 7.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
26537	Nielsen, Johs. Møller...	Nibe	4.12.98	Aalborg	4.12.17	Hobro	31. 3.23
30588	Nohns, Kristian.....	Spandet	8. 6.96	Kallundborg	1. 2.19	Kallundborg	3.12.21
31315	Nørgaard, C. W.....	Nørhaa Sogn	2. 6.91	Kbhvn. Afd. 1	29. 4.19	Centralafd.	25. 9.20
34536	Olsen, Børge V. Hylstrup	København	3. 2.03	„ „	16. 2.23	Kbhvn. Afd. 15	21. 7.23
34885	— Carl A. Fredr..	St. Jørgensbjerg	23 1.04	Roskilde	9. 9.22	Roskilde	11. 8.23
28812	— Jens	Faarup, Fyen	26. 4.84	D. Arbmd. Fb.	21.11.11	Kbhvn. Afd. 4	7. 7.23
9290	— Robert Julius..	København	10. 7.89	Kbhvn. Afd. 3	23. 4.10	Centralafd.	28. 4.23
5054	— Vald. Em. Edvin	Hellerup	9.10.02	„ „	6. 7.21	Kbhvn. Afd. 2	30. 6.23
36342	Petersen, Edvin Ladegaard	Frederiksberg	9. 3.05	„ „	1. 5.23	„ „ 14	21. 7.23
14578	— Helge	Svendborg	29. 6.90	Svendborg	3. 5.09	Centralafd.	26. 5.23
1241	— Johan S. Schack.	København	28. 2.01	Kbhvn. Afd. 2	17.10.19	Kbhvn. Afd. 2	28. 7.23
5549	— Olaf Chr.....	—	17. 4.77	„ „ 1	29. 9.13	„ „ 17	14. 7.23
36080	— Svend Vilh. P..	Frederiksberg	7. 2.91	„ „	11. 5.23	„ „ 13	28. 7.23
14943	Poulsen, Asger	København	3. 5.02	„ „	3.12.21	„ „ 13	28. 4.23
9438	Rasmussen, A. M. Lundbæk.	Rønde	4. 7.01	Aarhus G.	28. 5.21	Centralafd.	19. 5.23
36308	— Axel Chr.	København	15. 2.94	Kbhvn. Afd.	21. 4.23	Kbhvn. Afd. 2	14. 7.23
11421	— Julius	—	25. 5.92	„ „ 1	4. 4.14	Centralafd.	28. 7.23
28308	— Ludvig	Idestrup	5.11.98	Nykøbing F.	2. 4.18	Nykøbing F.	2.12.22
15857	— P. O. Erhardt..	Frederiksberg	29. 9.02	Kbhvn. Afd.	20. 1.22	Kbhvn. Afd. 13	21. 7.23
35281	— Viggo Herman	Spragelse	26. 9.00	Roskilde	26. 3.23	Roskilde	4. 8.23
36464	Rudolf, Oluf Skyum ...	København	20.12.98	Kbhvn. Afd.	6. 7.23	Kbhvn. Afd. 14	7. 7.23
9854	Sørensen, Alfred Chr.....	Randers	26.10 90	Randers	3.10.09	Centralafd.	21. 7.23
36318	— Charles Robert	Højby	20. 6 04	Kbhvn. Afd.	21. 4.23	Kbhvn. Afd. 3	14. 7.23
36119	Samuelsen, William	København	1. 8.92	„ „	29. 5.23	„ „ 6	7. 7.23
21887	Schmidt, Peter L.....	Brørup	26. 1.91	Vejen	18. 9.15	Vejen	20
Gl. Nr. 15613	Solgaard, Jens Jacobsen.	Odder	4. 3.84	Aarhus	27. 8.15	Hovedkontr.	
24411	Stephansen, Oluf A. O.....	Ruds-Vedby	19. 8.82	Kbhvn. Afd. 2	19. 9.19	Kbhvn. Afd. 9	21. 4.23
36432	Stuhr, Poul Th.	København	27. 6.96	„ „	7. 7.23	„ „ 14	7. 7.23
19234	Thomsen, Einer Svelmøe.	Vissenbjerg	22. 1.80	Kolding	17. 8.11	Kolding	25. 3.22
104	— Just..	Herning	14. 7.94	Kbhvn. Afd. 1	12. 3.13	Kbhvn. Afd. 12	7. 7.23
18292	Torbensen, Leo Vilhelm..	København	26.10.01	„ „	10.11.20	„ „ 15	21. 7.23
36395	Thystrup, Laur. Chr.....	Vordingborg	20. 5.79	„ „	29. 6.23	„ „ 2	28. 7.23
8222	Werner, Karl Oluf I.....	København	1. 4.98	„ „	9. 3.20	„ „ 13	14. 7.23
18376	Wulff, Orla Bertel....	Frederiksberg	13. 2.93	„ „ 1	1. 6.12	„ „ 12	28. 7.23

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 36104	Jensen,	Jens Robert Ch.	(Kbhvn. Afd.)
- 492	Vahl,	Einar Viggo	(—)
- 17993	Rusholt,	Chr. Vald.	(Aalborg)
- 11865	Ravn,	Axel Kr. Lautrup	(Aarhus)
- 35532	Tiedjens,	Hans	(Hadersiev)
- 28587	Nicolajsen,	Niels K.	(Kalundborg)
- 30367	Rasmussen,	Aage	(—)
- 29901	Specht,	Charles	(Nykøbing F.)

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 16504	Bohlmann,	Vald. J. K.
- 4943	Jacobsen,	Orla
- 11620	Petersen,	N. P. M. S.
- 7870	Rasmussen,	Helge Johs.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 18427	Andersen,	Morten Herman	19. 7.19
- 13060	Borup,	Martin	3. 6.16
- 9731	Emsø,	Robert Oskar	6. 4.18
- 26089	Hansen,	Hans Emil	12. 7.19
- 17536	—	Johan Th.....	28.12.18
- 18002	Høeg,	N. O. Østergaard ..	4.10.19
- 23388	Joseph,	Arthur	9. 9.16
- 13959	Larsen,	Carl Martin Vilh....	28 12.01
- 7893	Magnussen,	Niels Chr.	4. 5.18
- 23513	Milfort,	Hans Hansen.....	5. 8.16
- 31302	Nielsen,	Anders Korsgaard..	19. 7 19
- 8350	—	Harry Axel Aug....	23.10.09
- 26298	—	Peter	20. 7.18
- 1059	Olsen,	S.	31. 1 20
- 4044	Petersen,	Svend	4. 7.14
- 16661	Rasmussen,	Rasmus Aage Lage.	28. 2.20
- 23999	Tagmose,	Axel Johannes	27. 1.17

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 8579	Andersen,	Sigurd Marinus	27. 1.23
- 224	Bandsholm,	Asker	14. 8.20
- 17810	Bang,	Carl Knud	19. 5.23
- 12400	Berthelsen,	Hans Alfred	9. 7.21
- 16504	Bohlmann,	Valdemar J. K.	16. 6.23
- 33893	Boysen,	Andreas	9. 7.21
- 1481	Christensen,	Jens Chr.	12. 5.23
- 19272	—	Richard Harry	10. 2.23
- 30265	Carstensen,	Johannes	3. 6 22
- 34570	Christiansen,	Axel E. Revholt	7. 3 23
- 27135	—	Rasmus C.	27. 3.20
- 13669	Christoffersen,	Carl	19. 5.23
- 18238	Fischer,	John	12. 2.21
- 20933	Gauger,	Viktor	1.10.21
- 18071	Hansen,	Karl Fr. Bakke	23. 4.21
- 16831	—	Frederik	30. 4 21
- 18789	—	Richard Asmus	31. 3.23
- 25462	Houmann,	Axel	30.10.20
- 19941	Jensen,	Frederik	24. 2 23
- 1768	—	Niels Andreas	30. 6 23
- 5954	—	Svend O. F. A. F.	5. 8.22
- 24489	Jørgensen,	Peter	5. 5.23
- 4943	Jacobsen,	Orla	25. 8.23
- 7194	Johnsen,	Holger	4 11.22
- 4651	Langberg,	C M.	29 7 22
- 32908	Mortensen,	Edvard	2. 6.23
- 698	Nielsen,	Bjarne	15. 7.22
- 12575	—	Carl Chr.	23. 6.23
- 11290	—	Georg Chr. H.	30. 6.23
- 29626	—	Holg. Sch. Abildgaard	7. 5.21
- 31997	—	Jens Kristian	29.10.21
- 21876	Petersen,	M. Th.	30. 8.19
- 11620	—	N. P. M. S.	26. 5.23
- 30132	Poulsen,	Carl Johan Poul	5. 6.20
- 7870	Rasmussen,	Helge Johs.	21. 4.23
- 2551	Ranch,	William	14. 5.21
- 14698	Sørensen,	Axel	13. 1 23
- 31832	—	Viggo Bartholdi	20. 1.23
- 19497	Schmidt,	Peter Christian	29. 5.20
- 33119	Schulz,	Wilhelm	11. 9.20
- 34220	Steentoft,	Ove	5. 8.22
- 5087	Søndergaard,	Einer Chr.	9. 7.21
- 8803	Theil,	Hans Fuglede Kaj	24. 3.23
- 30861	Thode,	Adolf Carlsen	6. 5.22
- 8707	Thomsen,	J. H.	3. 9.21
- 32286	—	Otto Marius	2. 4.21

Efterlysning. Afdelingskassererne bedes stoppe Medlemsbog og Arbejdsløshedskort for Nr. 15059, Chr. Brandborg Christensen, og indsende disse til Hovedkontoret.

Overskud. Paa Kontoret i Køge henligger Overskud til følgende Medlemmer fra Køge Værft:

Værksteds-Nr.	1884	Sørensen, Hans Peter.
—	1778	Andersen, Kai.
—	1761	Nielsen, Ejner Alfred.
—	728	Eriksen.
—	429	Nielsen, M. P.

Forbundsnummer og Adresse bedes opgivet.

C. Eberhardt, Køge.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, Nr. 9, 19. Aarg.

Bortkomne Bøger.

Nedennævnte Bøger er bortkomne og gøres indtil videre ugyldige:

Specialarbejderforbundet.

Medl. Nr. 47528, Martin Nielsen. Sidst betalte Uge 29. Tabt i Nakskov.

Metaltrykkerforbundet.

Medlem Nr. 13 a, Kn. Jensen, Fredericia.

Sliberforbundet.

Medlemsbog for Medlem Nr. 45155, Yngve Olsen, født 11. Oktober 1892, indmeldt 7. Oktober 1916, er stjaalet ved Indbrud. Der maa ikke modtages Kontingent eller udbetales Understøttelse paa denne Bog.

Genoptagne slettede Medlemmer.

Metaltrykkerforbundet.

Medlem Nr. 135, Gerhard Rasmussen.

Smedeforbundets Telefoner.

Hovedkontoret	5121 og 8221
Anvisningskontor	12651
Københavns Afdeling	10, 11, 12, 13, 14, 15, 17 og 18 3824
— —	2, 3, 4, 5, 6, 8 og 9 Byen 7828
— —	2, Formanden .... Byen 2598 y
— —	4, — .... Strand 1570 x
— —	9, — .... Nora 2756 y
— —	15, — .... Øbro 4783 x
Aalborg	1192
Aarhus	4123
Brønderslev	348
Esbjerg	1144
Fredericia	817
Frederikshavn	586
Helsingør, Kasserer Carl Christensen	470
Hillerød	654
— Kassereren	722
Hjørring, Kassereren	687
Holbæk	773
Holeby	78
Horsens	1323
Kolding, Formanden	Sdr. Bjert 64
— Kassereren	1071
Lyngby, L. Nielsen	Skodsborg 177
— Røddik	Lyngby 597
Middelfart	251
Odense	1863
Randers	1512
Silkeborg, Kassereren	771
Svendborg	1099
Thisted	116
Varde	161
Vejen	148
Vejle	1116
Viborg, Kassereren	1069

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. – Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 2 DECEMBER 1923 10. Aarg.

Mod Slutningen af Aaret 1923.

For Jærn- og Metalindustrien har det forløbne Aar været et Arbejdsaar, ganske vist har vi stadig en urimelig stor Arbejdsløshed, men der har dog været en Smule Optakt i Forholdene og Beskæftigelsesgraden, og Augustreguleringen gav en 3 pCt.s Lønforhøjelse, ligesom der mange Steder er forbedret paa Lønningerne, hvor disse i Kraft af Tidernes Ugunst og manglende Arbejde var kommet for langt ned i Relation til Fagets og Branchernes almindelige Lønninger, og dette kan siges nogenlunde at gælde alle Brancher indenfor Jærn- og Metalindustrien.

Og i August lykkedes det, skønt det egentlig var imod Forudsætningen for Forliget af 4. April 1922, at faa Augustreguleringen med den nævnte Stigning og alligevel gennemføre en Overenskomstforlængelse paa 1 Aar, og dette blev hurtigt efterfulgt af andre medinteresserede Organisationer. — Vi skal ikke her komme ind paa, hvad der opnaaedes ved selve Overenskomstforlængelsen, dette er vore Medlemmer velbekendt, men vi skal opfriske, at det, som var det egentlige Motiv for os, var, at de usikre økonomiske Forhold og den dalende danske Krone maatte gøre det naturligt for Organisationerne i begge Lejre i alt Fald 1 Aar endnu at støtte sig til Statens Pristal som Hovedregulator — og der er ikke siden sket noget, som forandrer eller afkræfter denne Teori. Det er dog maaske værd i denne Forbindelse at notere, at vore Overenskomster ogsaa forlængedes med 8-Timersdags-Bestemmelserne, som Jærnindustriens Arbejdsgivere vist i og for sig intet havde imod, thi 8-Timersdagen maa siges at ligge fast her i vor Industri, og den vil næppe være saa let at rokke ved.

— Men til vor Forundring ser vi nu mod Aarets Slutning store sorte Skyer trække op. Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse har været sammen til Møde den 7. December og vedtaget:

> „Efter at være blevet bekendt med de fra Arbejderorganisationerne fremsendte Forslag til Overenskomster for den kommende Periode og med Forløbet af de hidtil førte Forhandlinger, finder Hovedbestyrelsen sig foranlediget til — i Overensstemmelse med de paagældende Arbejdsgiverorganisationer — at udtale, at den under Hensyn til de i Ind- og Udlandet herskende økonomiske Forhold maa anse det for ganske uforsvarligt yderligere at vanskeliggøre og fordyre Produktionen ved Forhøjelser af de nu bestaaende Arbejdslønninger".

— Nu er det jo ikke saaledes, at vi ikke mindes mange lignende Vedtagelser og mange af den Slags, som Arbejdsgiverforeningen forresten heller ikke har været i Stand til at holde eller gennemføre. Vi behøver blot at minde om 1919—20, hvor der af Arbejdsgiverne krævedes Reduktioner, men hvor Resultatet blev, at de maatte op med noget nær de største Forhøjelser, der nogensinde er sket under Højkonjunkturen.

— Men nu paa Slutningen af Sommeren tegnede det hele sig jo forholdsvis idyllisk. Den 11. September indkaldtes der til et Møde mellem Forretnings-

udvalgene for De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen, og man vedtog der følgende Overenskomst, som undertegnedes af Carl F. Madsen og H. Langkjær, henholdsvis paa de nævnte Hovedorganisationers Vegne:

„Hovedorganisationerne enes om at anbefale Underorganisationerne, at der straks optages Forhandlinger om en Forlængelse af de i 1924 udløbende Overenskomster, idet der samtidig træffes Aftale om, at hvis der ikke seneſt en Maaned forinden de respektive Overenskomsters Udløbstid er opnaaet Enighed om Forlængelse, kan Overenskomsterne paa det Tidspunkt opsiges, saaledes at de udløber ved deres almindelige Udløbstid. Hvis ingen Opsigelse sker, bestaar de uforandret til næste Udløbstermin".

Ogsaa Arbejdsmandsforbundet var repræsenteret og var uden Tvivl indforstaaet med denne Overenskomst, i alt Fald blev der ikke protesteret, men siden har man ganske vist i Arbejdsmændenes Fagblad for 12. September angrebet os, altsaa paa samme Tid, som man er Part i Hovedorganisationernes Overenskomst, hvorefter der skulde forlænges paa et Aar, men dette faar i og for sig være, navnlig da der jo ikke ligger noget usædvanligt deri.

Men det usædvanlige kommer nu. Arbejdsgivernes Medlemsblad stinker næsten af overmodig Haan i Anledning af, at Tyskerne skal have forladt 8-Timersdagen i Ruhr. Naa, ja, Arbejdsgiverne har jo som saa mange andre modtaget deres Kulturpaavirkning fra Tyskland, men vi tror, at de her glæder sig for tidligt. Det er jo som bekendt Franskmændene, der hele sidste Aar har regeret i Ruhr, og hvad der sker dernede for Tiden maa vistnok tilskrives fransk „Kultur" eller maaske rettere sagt fransk Militarisme og franske Arbejdsgivermanøvrer, som vistnok stadig løber temmelig parallelt med de tyske Industrimagnaters. Franskmændene er vist bl. a. ude for at lære noget — for om muligt at tjene noget —, og selvfølgelig støtter de gerne trods al Patriotisme tyske Storkapitalister i at sabotere den Arbejderlovgivning og den Socialforsorg, som det gennemdemokratiserede Tyskland har gennemført til sin Arbejderstands Gavn saavel før som efter Krigen. Vi tror nu, at Arbejdsgiverne her glæder sig for tidligt, vi tror, at de ca. 9 Millioner organiserede tyske Fagforeningsmedlemmer vil gaa frelst ud af den ganske vist forfærdelige Situation, og det er muligt, at Frelsen trods alt skal komme vest fra, hvor England synes mere og mere at staa paa det Standpunkt ikke at ville finde sig i Frankrigs fuldkomne Ødelæggelse af Tyskland. At der var en Overklasse i England, som gerne hjalp de franske Militarister og Chauvinister til at ødelægge den tyske Sociallovgivning og til at gennemføre en skrap Forlængelse af Arbejdstiden, derom tvivler vi ikke, men det ser jo ganske vist nu ud til, at Kursen paa denne Klasse og disse Teorier er i afgjort Tilbagegang i England, der som saa ofte før maaske kommer til at faa afgørende Indflydelse paa det øvrige splidagtige Europa, som kun synes at nære et Ønske, nemlig at slaa saa meget i Stykker som muligt.

Vi tror altsaa, at vore Arbejdsgivere har glædet sig for tidligt til at kunne afskaffe 8-Timersdagen, fordi den som sagt ligger fast. Man har og med Rette udnyttet Aftalen om at gøre Arbejdstiden effektiv saa stærkt som muligt, man har gennemført Arbejde i 2- og 3-Holds Drift, og der kan om nødvendigt gaas videre ad den Vej. Man har indenfor vore Overenskomsters Rammer krævet nødvendigt Overarbejde og Natarbejde udført, og derfor er der ikke lagt nogen Hindring i Vejen. Vi forlanger kun Overenskomsterne overholdt i enhver Henseende, og dette turde, naar alt kommer til alt, ogsaa være det fordelagtigste for Arbejdsgiverne, hvis de ikke har andre og højere Formaal med at komme i Konflikt.

Arbejdsmandsforbundet, som træder op igennem den Dagspresse, som er specielt Organ for dem, drager jo nu stærkt til Felts imod Arbejdsgiverne og siger, at denne Vedtagelse om „ingen Lønforhøjelse" er i Modstrid med Overenskomsten af 11. September mellem Hovedorganisationerne. Vi er ganske vist ikke i Stand til at konstatere, hvordan denne er blevet udnyttet af Arbejdsmændene, men vi maa i alle Tilfælde hævde, at Overenskomsten mellem Hovedorganisationerne forudsætter Forhandlingsfrihed mellem Organisationerne, saaledes som vi kender det fra Jærn- og Metalindustrien, og er Arbejdsmændenes Lønninger særdeles lave, hvad vi ikke tør benægte med Blikket fæstet paa Statistiske Efterretninger, 13. Aargang Nr. 23 for 5. September 1923, saa bør de naturligvis tages op til Forhandling. De Oplysninger, der deri findes, og som jo har en vis officiel Karakter, kunde tyde paa, at de næstkommende Maaneder atter vil dreje sig om det store Arbejdsmandsforbund med de mange Medlemmer og de lave Lønninger; det er vist overflødig her at tilsige Arbejdsmændene vor fulde Sympati i enhver Henseende, saalangt det drejer sig om at faa disse daarlige Løn-

ninger forbedrede — uden at dette bør blandes sammen med Arbejdsgivernes Lyster med Hensyn til 8-Timersdagen.

Vore Penge.

„Valuta" i Fortid og Nutid.

Paa de senere Aar er der næppe noget Spørgsmaal, der i stærkere Grad har bevæget Sindene hos Verdensbefolkningen end Spørgsmaalet om Pengenes Værdi, og hos os har man i lange Tider næsten ikke kunnet tage en Avis i Haanden, som ikke beskæftigede sig med det samme Spørgsmaal: Hvad er vore Penges nuværende Værdi? Hvorledes er det med Faren for en yderligere Nedgang? Hvad er Aarsagerne, og hvorledes er det muligt eventuelt at rette paa dette Forhold?

Paa dette som paa andre Omraader gælder det imidlertid: »Intet nyt under Solen«. Det samme Spørgsmaal har, omend under vidt forskellige Former, beskæftiget Menneskeheden, saalangt Historien rækker tilbage. Vi kender Oldtidens Tuskhandel, hvor man udvekslede Datidens primitive Haandværksprodukter, men hvor ogsaa baade Dyr og Mennesker var et vigtigt Byttemiddel, hvorved man kunde tilkøbe sig Midler til Livets Opretholdelse.

Senere hen blev Metallerne, de ædle som de uædle, det altbesejrende med Hensyn til Bytteværdiers Frembringelse, og efterhaanden blev Fremstillingen og »Præget« af disse Mønter en saa vigtig Faktor, at de forskellige Stater og Samfund kunde lade »Møntmestre« rejse omkring og fremstille Mønter til Kommuner, Institutioner og private, som Staterne gav nødvendige Tilladelser og Enerettigheder i saa Henseende.

Men Mønternes Værdi i Handel og Vandel var det store evindelige Spørgsmaal, som beskæftigede Menneskeheden — man behøver vist ikke at kalde det ligefrem Falskmøntneri, men ganske utvivlsomt er det, at Fremstillingen af undervægtige Mønter for de ædle Metallers Vedkommende og i det hele taget Fremstilling af Mønter med en mindre Værdi end de efterhaanden prægede officielle Mønter har spillet en stor Rolle i Middelalderen og længere tilbage.

I de efter Romerrigets Sammenbrud og den store Folkevandring grundlagte Stater fandtes der helt velordnede Møntsystemer, som der vel ikke er stort Kendskab til, men efter de franske Karolingers Tid er der en Periode paa en 3—400 Aar, hvor Møntvæsenet i alle paa den Tid civiliserede Lande fuldstændig forfaldt. Aarsagen laa nærmest i Tilbagegangen i Produktionen af ædle Metaller og i det hele taget i Manglen paa en rationel Bjergværksdrift, til hvilken der endnu var langt frem.

Under disse Omstændigheder maatte Menneskene atter tilbage til Naturaløkonomien, ligesom man betalte sin Skat in natura. Kongerne forbeholdt sig iøvrigt Ret til at præge Mønterne, derved skaffede de sig Indtægtskilder, hvorpaa de baserede det økonomiske og hele verdslige Herredømme, ikke mindst efterhaanden gennem Overladelsen af Retten til at præge Mønter til underdanige Biskopper, Fyrster og lignende.

— Ogsaa den nyere Tid kender til Svingninger og Katastrofer i de forskellige Landes Møntvæsen, ligesom Oldtidens Tuskhandel og primitive Betalingsmidler har holdt sig i Handelen mellem de civiliserede Folkeslag og Naturfolkene. Det er saaledes næppe 100 Aar siden, at Hamborgkøbmændene drev Storhandel paa afrikanske og andre Kolonier ved Hjælp af en lille Konkylie, som opsamledes i store Mængder, den saakaldte »Kavring«, som førtes frem i hele Skibsladninger til de Naturfolk og andre, som endnu troede paa »Værdien« i dette Betalingsmiddel.

— Nu er der vel ingen, der er i Tvivl om, at til et velordnet Samfund hører der et velordnet Pengevæsen, og i saa Henseende maa det vel nok siges, at Verdenskulturen havde bragt det vidt, da den store Verdenskrig udbrød i 1914. Ingen er heller i Tvivl om, at det er Krigens kolossale Ødelæggelser af Værdier, der er en Hovedaarsag til den nuværende Misere. Værst har Virkningerne selvfølgelig været i de krigsførende Lande, allerværst hos de besejrede, men selv det stenrige England lider nu under en Arbejdsløshed, der noksom viser, i hvilken Grad ogsaa dette Lands Økonomi har lidt Skade under Krigen, og herunder kan det nok tilføjes, at da Overklassen *der* som alle andre Steder forstaar at bevare sine Privilegier, saa gaar det ud over Arbejderne, som maa gaa arbejdsløse, og som navnlig har maattet finde sig i Lønreduktioner, der i alt Fald gaar ud over, hvad der har fundet Sted i de neutrale Lande.

I Frankrig staar Francen i 30 i Stedet for i 72, i Antwerpen i 26, og Frankrig og Belgien hører endda til den sejrende Entente, som siden har kunnet sætte Foden paa Nakken af Tyskland, som ikke mindst derigennem har set sit Pengevæsen fuldstændig bryde sammen.

Spørger man: Ja, men hvad betyder nu dette, at et iøvrigt stort og mægtigt Land som Tyskland maa se sin Valuta bryde sammen? saa er Forklaringen vanskelig, og blot en nærmere Omtale vilde ikke kunne lade sig gøre indenfor nærværende Blads Rammer. Men en Ting tør nok slaas fast, nemlig at store Dele af de tyske Ejendomsbesiddere, industrielt og for Landbrugets Vedkommende, er blevet rigere og rigere, alt imens de brede Befolkningslag, Middelstanden saavel som Arbejderne, har været Genstand for et vældigt Bedrag som gør, at de sulter og fryser i en Udstrækning, saa at Tilstanden allerede kan betegnes som Hungersnød — men lad os se paa vore egne Forhold.

— Nu hører Danmark vel ikke til de haardest ramte, hvad den almindelige Valutamisere angaar, men det er jo allerede galt nok, at Kronens Værdi er gaaet ned til ca. 66. Aarsagerne hertil er naturligvis forskellige. Utvivlsomt har den saakaldte Seddelinflation sin store Aarsag. Nationalbankens Seddelmængde gik op fra i Juni 1914 at være 159,8 Mill. til 447,3 Mill. den 31. Juli 1923. Procentvis for det samme Tidsrum steg Seddelmængden fra 100 til 279,9.

Den svigtende Handelsbalance har ogsaa sin Skyld i Miseren, d. v. s. de ganske urimelige og vilde Vare-

indkøb i Efterkrigstiden fra en Handelsstand, som troede, at Højkonjunkturen aldrig skulde faa Ende, medens Prisfaldet nærmest efter 1920 ligefrem kom styrtende. Senere hen har paa den anden Side de billige saakaldte Valutaindkøb øvet deres trykkende Virkning paa danske Erhverv, hvad der har bragt os den ødelæggende Arbejdsløshed, som koster os alle saa mange Penge, og som navnlig har paalagt vore Fagorganisationer overordentlig store Byrder.

For det tredie har jo sikkert ogsaa Overtagelsen af det danske Nordslesvig kostet adskillige Hundrede Millioner, som var egnet til at øve et i alt Fald midlertidigt Tryk paa den danske Krone.

— Men saa kom i Juli Maaned dette Aar Nationalbankens Indbydelse til en »Valuta-Konference«, det skulde ikke være som i 1919—20 en »Valuta-Kommission« eller et »Valutaraad«. Nej, nu skulde det bare være en »Konference«, hvortil man indbød en meget betydelig Repræsentation for en Række Organisationer og Erhverv, nemlig foruden Storbankernes Direktioner og 8 Repræsentanter for Nationaløkonomien ialt 27, hvortil endda kom Nationalbankens Direktion.

Selve Konferencen kan nok siges i sit Forløb at være baade interessant og lærerig, selv om der ikke fra videnskabelig Side gaves noget positivt med Hensyn til, hvordan vi skal bære os ad med at overvinde Vanskelighederne. Hvad Videnskaben kan siges at have besørget er en Klarlæggelse af Forholdene, som de var, og som de i det væsentlige er endnu, og dette er naturligvis af stor Betydning, for saa vidt som Erkendelsen er den første Basis for at naa frem til bedre Tilstande.

Men Nationalbankdirektør Ussing, som er en i Fagforeningsbevægelsen velkendt Mand fra hans Opbygning af Retsgrundlaget for Den faste Voldgiftsret, delte hurtig Diskussionen i 2 Kategorier, nemlig først de saakaldte akute eller daglige Svingninger i Valutakurserne. Det fremkomne og senere gennemførte Forslag om en Egaliseringsfond (Udligningsfond) er sikkert for velkendt til, at det behøver nærmere Omtale her. Dette maa siges at være rettet direkte imod Børsspillet, som desværre har bidraget saa uhyre til baade at bringe Kronen ned i Værdi og forgifte og udvande store Dele af vor Industri, Handels- og Transportselskaber — det tør nok siges, at den almindelige Mening er, at Egaliseringsfonden gennem sine Arbitrage-Forretninger vil være i Stand til at lægge en stærk Kapsun paa Valutasvindlerne og fri os for de daglige Udsving, som er saa ødelæggende for Erhvervslivet, og som man iøvrigt nok her som andre Steder i Længden vil vide at faa til at vende Brodden nedad imod Arbejderne og Smaakaarsfolk.

Den anden Kategori var Spørgsmaalet om at ramme de saakaldte »kroniske Aarsager«, derunder: Spiser vi for meget? Drikker vi for meget? Arbejder vi for lidt? Køber vi for mange udenlandske Varer i Stedet for at værne om den hjemlige Industri? Men navnlig ogsaa: Holdes vore Varepriser kunstigt oppe gennem Handel en gros og en detail? Og der er muligvis ogsaa Spørgsmaalet om, hvorvidt Stat og Kommuner laaner for mange Penge i Udlandet eller overhovedet, saaledes at Pengerigeligheden øges, hvorefter atter igen Inflationen fortsættes?

— Konferencen har mere eller mindre indirekte udtalt sig om eller imod alt dette, for saa vidt som det kan føres ind under Begrebet Uvæsen eller valutaskadelige Foreteelser, men noget afgørende er der ikke sagt og af den simple Grund, at saasnart vi kommer ind paa disse Omraader, saa viser Interesse- og Klassemodsætningerne sig som oftest i sin mest ubehagelige Skikkelse, for saa kommer Menneskenes Trang til at sige: »Lad hver hytte sig og Fanden tage den sidste«, saa aabent og klart til Udtryk.

— Krigstiden har vist os for Alvor, hvorledes vi er i Stand til at dele med hverandre og rationere, hvad der er forhaanden, men en saadan Tvangssituation vil de Mennesker, som har den letteste Adgang til at forsyne sig med alle Livets Goder, nødig erkende. Men er det sandt, at vi spiser og drikker for meget, saa maa Varerne rationeres, d. v. s. deles mellem os alle midlertidigt til Økonomien kommer i Lave igen, ikke saaledes, at nogen kommer til at lide Nød, og saadant behøves heller ikke, men saaledes at Forbruget indskrænkes til, hvad der er nødvendigt, og saaledes at der spares op for en Eksport i Overensstemmelse med Valutakommissionens Forslag af 1920.

Og samtidig skulde vi i alt Fald foreløbig lade være med at drukne os selv i en Oversvømmelse af Luksuskøretøjer. Krigstiden viste os klart, hvor udmærket vi kan undvære det meste i saa Henseende, men iøvrigt burde det ordnes saaledes, at hele Befolkningen kan se, at det ikke blot er Befolkningens brede Lag, der skal spare, men at det gælder alle — rige som fattige —, saa vilde der nemlig hurtig komme Orden baade i vor Handelsbalance og i vor almindelige Økonomi. Alt imens kunde vi diskutere, naar der atter var Raad til Luksus.

Maaske vil »Prisaftalerne«, hvis deres Overholdelse gøres ulovlig, som af Konferencen foreslaaet, kunne bevirke et Fald i Varepriserne. Vi skal dog vist ikke hengive os til Illusioner, og navnlig hvis de »kroniske Aarsager« trods alt vil trykke Kronen længere ned, saa vil selvfølgelig Priserne med Nødvendighed gaa den anden Vej, men der bør dog vist trods alt forsøges et eller andet ad denne Vej, for Priserne paa en Række vigtige Livsfornødenheder er vitterlig altfor høje i Relation til Kronens Værdi.

Til Slut kun et Par Ord om Diskontoen og dens eventuelle Forhøjelse. Der er Videnskabsmænd, der siger: Her er Midlet; og det er vist rigtigt nok. En Fordobling af Diskontoen f. Eks. vil sikkert nok kunne bringe Kronekursen op, men samtidig vil alt, hvad der indenfor Erhvervene staar paa svage Fødder, det vil atter igen sige alle de smaa i Samfundet, hurtigt være slaaet ned, og det Fald i Obligationerne, som vil blive en øjeblikkelig Følge, vil yderligere hæmme eller rent ud borttage Betingelserne for at kunne bygge. Her er det ikke nødvendigt at oprulle yderligere Perspektiver, men et saadant Middel, tror jeg ikke heller, Nationalbanken vil vove at gribe til, i modsat Fald vil vi komme til at sande det gamle Ord: »Tit Kuren værre er end Soten«.

Arbejdsdirektørens Beretning

paa

Aarsmødet d. 17. November 1923,

over Arbejdsløshedskassernes Virksomhed i Regnskabsaaret 1922—23.

Kassernes Antal var den 31. Marts 1923 66, altsaa det samme Antal, som fandtes den 31. Marts 1922.

Medlemsantallet, der den 31. Marts 1922 var 262.000, er efter en foreløbig Opgørelse gaaet ned til 253.000. 85 pCt. var Mænd og 15 pCt. Kvinder. Dette betegner en Nedgang i Medlemstallet paa knapt 4 pCt.

Med Hensyn til Kassernes økonomiske Forhold i Regnskabsaaret, sammenlignet med Aaret forud, kan anføres følgende:

Kassernes samlede Indtægter har udgjort 29,8 Mill. Kr., hvoraf 15,7 Mill. Kr. hidrører fra Medlemmernes egne Bidrag. Dette er det største Beløb, Kassernes samlede Indtægter nogensinde har været oppe paa, og overstiger det nærmest liggende Aar 1921—22 med 2,8 Mill. Kr. Naar det tages i Betragtning, at der i Kassernes Indtægter i 1921—22 er medregnet et ekstraordinært Beløb af 1,9 Mill. Kr., hidrørende fra de overførte Beholdninger i Kassernes nu ophævede Krisefonds, bliver Differencen betydelig større. Paa den anden Side findes i 1922—23 et ekstraordinært Beløb paa ca. 200.000 Kr., som er et Tilskud fra Kassernes sønderjyske Medlemmer. Indtægtsfremgangen skyldes udelukkende de stigende offentlige Tilskud beregnet i Forhold til Kontingentet i 1921—22.

Statstilskudet er steget fra 4,5 Mill. Kr. i 1921—22 til 9 Mill. Kr. i 1922—23. Kommunetilskudet er steget fra 2,1 Mill. Kr. til 4,5 Mill. Kr. Denne forholdsvis stærke Stigning i Kommunetilskudet maa forklares derved, at medens Statstilskudets Størrelse automatisk bestemmes af det forrige Aars faktisk indbetalte Kontingent, repræsenterer det faktisk indbetalte Kommunetilskud i et enkelt Aar altid med større eller mindre Beløb Tilskud, der er beregnet i Forhold til Kontingent fra forskellige Aar.

Der er i Gennemsnit i det paagældende Regnskabsaar betalt 61 Kr. i Kontingent pr. Medlem.

Udgiftsregnskabet viser i Sammenligning med 1921—22 en meget betydelig Nedgang, idet de samlede Udgifter er gaaet ned fra 32,7 Mill. Kr. i 1921—22 til 21,7 Mill. Kr. i 1922—23. Nedgangen, der altsaa har udgjort 11 Mill. Kr., svarende til godt en Trediedel, falder udelukkende paa Understøttelseskontoen, der udviser 19,8 Mill. Kr. mod 30,8 Mill. Kr. i 1921—22. Der findes en Stigning i Udgifterne til Administration fra 1,4 Mill. til 1,5 Mill. Kr. Indskudet i Arbejdsløshedsfonden har andraget 428,000 Kr.

Den gennemsnitlige Udgift til Understøttelse i 1922—23 har andraget ca. 77 Kr. pr. Medlem.

Udgiften til Administration har udgjort ca. 6 Kr. pr. Medlem. I Forhold til ordinært Kontingent har Udgiften hertil været 17 pCt.

Kassernes Formueregnskab viser bedst Fremgangen i Kassernes økonomiske Forhold det paagældende Regnskabsaar. Kasserne begyndte Aaret med en Beholdning den 1. April 1922 paa 5,6 Mill. Kr. og en Formue paa minus 7,1 Mill. Kr. og sluttede Aaret med en Beholdning den 31. Marts 1923 paa 12,5 Mill. Kr. og en positiv Formue paa 1 Mill. Kr. Formuefremgangen har altsaa udgjort 8,1 Mill. Kr., hvilket svarer til en Fremgang paa 31 Kr. pr. Medlem. Formuen er imidlertid endnu kun ca. 4 Kr. pr. Medlem, og Forholdene fra Kasse til Kasse er ret forskellige.

Det har naturligvis hjulpet paa Kassernes økonomiske Forhold, at Udgiften til Understøttelse dette Aar gik stærkt ned.

Ved Begyndelsen af Regnskabsaaret var Arbejdsløsheden imidlertid endnu udpræget kriseagtig, og en Del nødstedte Kasser kunde derfor kun opretholde deres Virksomhed ved Optagelse af Laan.

Ved Udgangen af Regnskabsaaret 1921—22 havde Kasserne ialt optaget Laan af Statskassen til Beløb Kr. 12.781.176,00. I første Halvdel af 1922—23 optog forskellige nødstedte Kasser Laan til et samlet Beløb af Kr. 829.500,00, saaledes at Kasserne indtil 31. Marts 1923 havde laant ialt Kr. 13.610.676,00. Heraf havde Kasserne imidlertid ved Udgangen af Regnskabsaaret afdraget Kr. 2.074.373,69, saaledes at Restgælden til Staten den 31. Marts 1923 androg Kr. 11.536.302,31.

Det samlede Antal understøttede Medlemmer i 1921—22 var 153.000 og er i 1922—23 gaaet ned til 124.000.

Samtlige ledige Dage, der i 1921—22 var knapt 18 Mill., er i 1922—23 gaaet ned til godt 12 Millioner.

Samtlige vedtægtsmæssigt understøttede Dage, der i 1921—22 var 9,7 Mill., er nu gaaet ned til 6,4 Mill.

Det fremgaar af Tallene, at Kredsen af understøttede Personer ikke er gaaet saa stærkt ned, som man skulde vente efter Nedgangen i Antal ledige og understøttede Dage, jfr. endvidere Nedgangen i det samlede Medlemstal. Følgelig maa det gennemsnitlige Antal understøttede Dage i Forhold til Antal understøttede Medlemmer være mindre i 1922—23 end i 1921—22. En Udregning viser da ogsaa, at medens det samlede Antal understøttede Dage set i Forhold til understøttede Personer i 1921—22 gav gennemsnitlig 63 understøttede Dage pr. Medlem, var det tilsvarende Tal i 1922—23 kun 51.

I Forhold til det samlede Medlemstal havde Kasserne i 1922—23 49 ledige Dage pr. Medlem mod 65 ledige Dage i 1921—22. Samtlige understøttede Dage i Forhold til samtlige Medlemmer var i 1922—23 pr. Medlem 25 mod 35 i 1921—22. Medens Nedgangen i Antal ledige Dage pr. Medlem har andraget 25 pCt., har Nedgangen i understøttede Dage pr. Medlem udgjort 29 pCt.

Den gennemsnitlige Dagpengeunderstøttelse, der i 1921—22 var Kr. 3,04, er i 1922—23 Kr. 3,05, altsaa næsten uforandret.

Spørgsmaalet om Lærlingenes Organisation i Smede- og Maskinfaget.

Som bekendt har Spørgsmaalet om Lærlingenes Organisation staaet paa Dagsordenen i de senere Aar, og navnlig satte Verdenskrigen med dens Følger af Dyrtid nogen Fart i Lærlingenes Organisationsbestræbelser, nærmest i samme Grad som Lønspørgsmaalet af Dyrtiden blev gjort aktuelt.

I 1919 indtraadte der ganske vist en delvis Forandring, idet Lærlingelønningerne omtrent blev fordoblede, men tilbage blev der et mere eller mindre levende Ønske om under en eller anden Form at knytte Lærlingenes Organisation til Fagorganisationerne, dels for at støtte Lærlingene i deres sociale Bestræbelser, men navnlig ogsaa for at virke opdragende paa dem og i al Fald for en Del af Læretiden, som ligger nærmest forud for Læretidens Afslutning, at kunne støtte deres Almendannelse med Henblik paa deres Overgang til at blive Svende og Medlemmer af Fagorganisationerne.

Kongressen i 1920 paalagde Hovedbestyrelsen at have Opmærksomheden henvendt paa Lærlingeforholdene, Lærlingenes Løn- og Arbejdsforhold ved Overenskomstafslutninger med Tilføjelse af, at

> »Samarbejdet med Lærlingenes Organisationer overlades iøvrigt til de lokale Afdelinger«.

I Tiden mellem Kongresserne 1920 og 1923 har saa vore Afdelinger i Aarhus og København beskæftiget sig en Del med Sagen, og i Aarhus er der oprettet en Forening. Sagen kom altsaa til ny Behandling paa Kongressen i Sommer, som vedtog følgende af S. Munk og S. A. Svendsen stillet Resolution:

> »Kongressen vedtager i Princippet at slutte sig til Aarhus' Afdelings Forslag om at optage Lærlingene som Underafdelinger i Forbundet, og paalægger den kommende Hovedbestyrelse inden den 1. Januar 1924 at udarbejde Love og Vedtægter for Optagelsen«.

Da Kongressen stod stærkt delt med Hensyn til Vedtagelsen af denne Resolution, den vedtoges med 117 Stemmer for og 102 imod, saa var det paa Tale eventuelt at lade Sagen undergaa en Urafstemning, saaledes at man ikke her kom til at paatvinge vore Afdelinger Afgørelse i en Sag, som maaske store Dele af dem var imod, fordi Lærlingeforholdet er ordnet ved Lov.

Til denne Sags endelige Ordning nedsatte Forbundsbestyrelsen et Udvalg paa 5 Medlemmer, bestaaende af Formanden, Hovedkassereren, S. Munk, S. A. Svendsen og Leonhard Hansen, Aarhus, indenfor dette Udvalg opnaaedes hurtigt Enighed om at løse Spørgsmaalet ad Frivillighedens Vej, saaledes at Afdelingerne selv bestemmer om de vil oprette Lærlingeorganisationer eller ikke. Der er udarbejdet et Forslag, som i den nærmeste Tid vil blive ekspederet til Afdelingerne, et Forslag, som i Henhold til Kongressens Beslutning maa anvendes, hvor Afdelingerne ønsker at oprette »Lærlingeklubber«, og som ganske enstemmigt er godkendt af Forbundets Hovedbestyrelse.

Naar derfor nu denne Sag i den nærmeste Tid vil blive ekspederet fra Hovedkontoret, er der skabt et Grundlag for, at vore Afdelinger, hvor de maatte ønske dette, kan gøre et Arbejde for at samle den store Lærlingestab, der findes i Jærn- og Metalindustrien, i Klubber med det Formaal at fremme dels de direkte Lærlingeinteresser og dels Lærlingenes Samfølelse og Udvikling.

Der findes ialt, ifølge vor Statistik for November 1922, ca. 6400 Lærlinge i vort Fag.

Det er ganske utvivlsomt, at Fagorganisationernes Medlemmer vil kunne have baade Gavn og Glæde af at gøre et Arbejde for at bibringe Lærlingeungdommen den størst mulige Almendannelse, ligesom en Forbindelse mellem Lærlingene i de sidste 3 Aar af Læreperioden og Fagorganisationerne vil kunne have anden Betydning for Lærlingene, eventuelt vil der ogsaa herigennem, hvis Sagen skulde vise sig at slaa almindeligt an, kunne gøres et Arbejde til Forberedelse af en Revision af Lærlingeloven.

Fra Sverige og Norge.

Fra vore svenske og norske Broderforbund foreligger der Meddelelse om for

Sverige,

at de Forhold og Forhandlinger, som vi skrev om i forrige Nummer af Bladet, er resulteret i, at der stemmes om et Forslag, der i det væsentlige betyder Bevarelsen af status quo paa Lønomraadet og saa nogle mindre Overenskomstændringer i Arbejdernes Favør. Vanskelighederne ved Forhandlingerne har særlig ligget i den høje svenske Valuta, som Arbejdsgiverne har sammenlignet med Kronen saavel i Norge og i Danmark som i andre Lande, og man er naturligvis for Arbejdsgivernes Vedkommende kommen til det Resultat, at deres Lønninger ligger højere end i nogen anden Hovedstad.

Vor svenske Kollega Johan Olov Johansson skriver:

> »Vi staar saaledes noget over Danmark og Norge i Spørgsmaalet om Lønninger, om man nu jævnfører Kursforskellen. Hvorvidt Reallønnen her er højere end i Danmark, kan jeg ikke afgøre, thi i saa Fald er jo respektive Landes Købekraft indenfor eget Land den afgørende Faktor.«

Vi finder heller ingen Anledning til at komme ind paa dette Tema her, men skal nøjes med at notere de svenske Arbejdsgiveres Paastand, som selvfølgelig har sin Interesse.

Men der stemmes altsaa i disse Dage om et Overenskomstforslag derovre, og i næste Nummer vil vi kunne meddele, hvad Resultatet er blevet, om det er vedtaget eller forkastet.

Norge.

Vi kunde ligeledes i forrige Nummer meddele om en Trusel om almindelig Lock-out, som allerede skulde have været iværksat, paa Basis af en Storkonflikt i Skovbruget og i Chokoladeindustrien i Norge, men bag om det hele var der en omfattende Lokalkonflikt i Kristiania som Protest imod en 5 pCt.s Lønreduktion. Af direkte Meddelelser til os synes denne Konflikt for en Uges Tid siden desværre at være i Udvikling. Vi savner imidlertid afgørende Efterretninger.

Arbejdsgivernes Medlemsblad for 23. November paastaar, at »Russerne sender Penge til Metalarbejderne«, samtidig med at man omtaler den ovenfor nævnte Lock-out, som var varslet til den 15. November, og som tilsigtede at skulle omfatte 25.000 Arbejdere, men som altsaa gik i Orden.

Internationalt.

Czekoslovakiet.

Den ca. 120.000 Mand omfattende Bjergarbejderstrejke i Czekoslovakiet afsluttedes den 6. Oktober efter at have varet i 7 Uger.

Under Paaskud af, at ogsaa Arbejderne maatte bidrage til Kulprisernes Nedsættelse, fordrede Arbejdsgiverne oprindelig en Lønnedsættelse paa 30 pCt. Ved de stedfindende Forhandlinger nedsatte de deres Fordringer til 18 pCt., men ogsaa denne Fordring forkastedes af Arbejderne med den Begrundelse, at de allerede i det foregaaende Aar var gaaet med til at nedsætte Lønnen med ialt 37 pCt., og at en Nedsættelse af Kulprisen allerede forlængst havde kunnet været gennemført, saafremt Grubeejerne og Staten havde bragt tilnærmelsesvis de samme Ofre som Bjergarbejderne.

Ifølge det nu vedtagne og af Regeringen stillede Mæglingsforslag skal Lønningerne, som nu for de forskellige Arbejderkategorier udgør mellem 42 og 52 czekiske Kroner daglig, nedsættes med fra 9 til 13 pCt. Arbejdet blev genoptaget den 9. Oktober.

Holland.

Den hollandske Regering paatænker at nedsætte Statstjenestemændenes Løn med 20 pCt. Alle bestaaende Tjenestemandsorganisationer modsætter sig en saadan Reduktion. I denne Forbindelse har Hovedbestyrelsen for det romersk-katolske Tjenestemandsforbund, »St. Mattheus«, udsendt følgende Skrivelse til alle Forbundets Afdelinger:

»Ærede Kolleger! Som det vil være Dem bekendt, vil der i Forbindelse med den forestaaende Lønregulering i den nærmeste Fremtid blive fattet vigtige Beslutninger. Derfor retter Hovedbestyrelsen en Anmodning til alle Forbundets Afdelinger om paa de tre førstkommende Fredage i indeværende Maaned at lade læse en Messe for Styrkelsen af det romersk-katolske Tjenestemandsforbund i Almindelighed og for Opfyldelse af vore Ønsker med Hensyn til Lønnen og lignende i Særdeleshed. Ligeledes anmoder vi alle Medlemmer om paa disse Dage eller de kommende Søndage at modtage den hellige Nadver. Vi bringer hermed denne Anmodning til Deres Kendskab og haaber indtrængende, at alle Medlemmer vil efterkomme denne.

I højere Grad end nogensinde tidligere har vi nu Guds Hjælp og Bistand nødig, og ligesom den gode Hær forinden Slaget paakalder Guds Bistand, bør ogsaa vi vende os til Jesus for at styrke os til den os forestaaende Kamp. Derfor Venner, lad os søge Hjælp hos Ham, som er i Besiddelse af al Magt«.

Fagkontoret i Amsterdam føjer til, at »uden Tvivl vil dette nye faglige Kampmiddel vise sig at være et fortræffeligt Vaaben. Det maa dog haabes, at den kristelige hollandske Regering ikke ogsaa paakalder Vorherres Bistand, thi saafremt, hvad der med Sikkerhed kan antages, den paatænkte Lønnedsættelse dog gennemføres, bliver der ikke andet at gøre for det kristelige Forbunds Medlemmer, end at finde sig i Vorherres Afgørelse«.

Vi tilføjer som Oplysning om de ejendommelige Forhold i Holland, at i Jærn- og Metalindustrien er ca. Halvparten af Arbejderne organiseret gennem det hollandske Metalarbejderforbund, som er tilsluttet vor Internationale, og som er en god og praktisk Organisation, men omtrent lige saa mange, altsaa omtrent Halvdelen, staar ligesom Tjenestemændene organiseret i saakaldte katolske og evangeliske Fagforeninger, som nærmest ogsaa er indrettede paa at overlade dette med Lønnedsættelser og Arbejdstid til Forsynet og Arbejdsgiverne, selvom Tendensen alligevel er til, at de gerne vil have saa meget som muligt for Arbejdet. Summa summarum: Denne Indblanding af Religion og naturligvis med til den anden Side en passende Portion Syndikalisme og Kommunisme har saa langt vi husker i høj Grad generet de hollandske socialdemokratiske Organisationer, som altsaa kæmper med dobbelt eller tredobbelt Front.

Britisk Indien.

Den 4. Al-indiske Fagforeningskongres afholdes i Slutningen af dette Aar i Kalkutta. Fagbevægelsen i britisk Indien daterer sig fra 1918, i hvilket Aar der blev dannet en Tekstilarbejder-Organisation i Madras. I 1920 afholdtes den første Fagforeningskongres i Bombay, den anden fandt Sted i 1921 i Iharia, og den tredie i 1922 i Lahore. Der bestaar en »permanent Komité« for den Al-indiske Fagforeningskongres, Sekretær er Chiman Lal. Ifølge de foreliggende Meddelelser skal 97 Fagforeninger med ialt 1½ Million Medlemmer være tilsluttet Landscentralen.

Smedeforbundets Statistik.

Uddrag af Forbundets Medlems-, Lærlinge- og Lønstatistik for November 1922.

(Fortsat.)

II.

Lønstatistik.

Der er i November 1922 til Forbundet indgaaet 9,700 Lønskemaer eller fra ca. 79 pCt. af samtlige arbejdende Svende. Absolut set er der kommen ret nøjagtig det samme Antal Skemaer ind som i 1921 (9,717), men i Forhold til det samlede Svendeantal er det ca. 2 pCt. mere. Af Skemaerne er de 4555 fra København (i 1921: 4730) og 5165 fra Provinserne (i 1921: 4987). I København har ca. 83 pCt. (i 1921: 80 pCt.), i Provinserne ca. 77 pCt. (i 1921: 76 pCt.) af Svendene indsendt Skema.

A. Timelønsstatistik.

Minimaltimelønnen er i Tiden mellem Opgørelserne i 1918 og 1919 hævet fra 46 Øre til 70 Øre, og i Tiden mellem Opgørelserne i 1920 og 1921 fra 70 Øre til 74 Øre. Dette betyder for et Fag og paa en Tid, hvor Lønningerne ligger saa saare langt fra Minimallønnen, ikke meget. Det viser sig nemlig, at *Timelønnen* for Smede og Maskinarbejdere — uden Tillæg for Akkord-, Over- eller Natarbejde, særlige Tillæg for smudsigt Arbejde eller lignende og uden Dyrtidstillæg — udgjorde i November 1922 i *Gennemsnit for hele Landet 129,5 Øre* i Modsætning til 137,7 Øre i 1921, 134,8 Øre i 1920, 120,5 Øre i 1919, 66,5 Øre i 1918 og 44,1 Øre i 1913. Det maa erindres, at der i Tidsrummet 1919—22 fandtes en overenskomstmæssig Dyrtidsskala, som i 1921 fastsatte et Maksimumstillæg paa 33 Øre for Timelønsarbejde, og som altsaa i Virkeligheden forhøjede Minimallønnen med det ovennævnte Beløb til 107 Øre.

Fra 1898 til 1922 har Timelønnens Bevægelse været følgende:

	Gennemsnits-Timeløn		Aarlig Stigning	
1898	33,1	Øre		
1900	35,8	—	4,1	pCt.
1902	36,2	—	0,6	—
1904	36,4	—	0,3	—
1906	37,7	—	1,8	—
1907	39,2	—	4,0	—
1908	40,3	—	2,8	—
1909	40,6	—	0,7	—
1911	42,0	—	1,7	—
1913	44,1	—	2,5	—
1915	47,5	—	3,8	—
1917	57,0	—	10,0	—
1918	66,5	—	16,7	—
1919	120,5	—	81,2	—
1920	134,8	—	11,9	—
1921	137,7	—	2,2	—
1922	129,5	—	÷ 6,0	—

Det fremgaar iøvrigt af Tallene, at der gennem hele Perioden indtil 1921 har været en Stigning i Timelønnen fra Aar til Aar. Indtil 1915 er den procentvise Stigning forholdsvis ringe, men i Krigsaarene og den første Tid efter Krigens Afslutning viser Tallene en meget stærk Stigning. Fra 1915 til 1917 er der en Fremgang paa ca. 10 pCt., fra 1917 til 1918 er Stigningen endnu stærkere, men dog for intet at regne mod Stigningen fra 1918 til 1919, der androg 81 pCt. Ogsaa fra 1919 til 1920 er der en betydelig Stigning, ca. 12 pCt., men fra 1920 til 1921 er Stigningen ikke stærkere end før Krigen. Fra 1921 til 1922 viser Timelønnen et Fald paa 6 pCt. Overfor disse meget betydelige Stigninger og det sidste Aars Fald i Lønnen maa det erindres, at disse Lønforandringer maa ses i Forbindelse dels med den Nedsættelse i Arbejdstiden, der fandt Sted i 1919, dels med Forandringerne i Prisniveauet, der efter den officielle Statistik viser en Stigning fra 100 i 1914 til 264 i Januar 1921 og derefter et Fald til 199 i August 1922. Endelig kan det nævnes, at Stigningen fra 1918 til 1919 i nogen Grad beror paa, at den ved Overenskomstens Fornyelse i 1919 gennemførte Forhøjelse af Lønningerne i nogen Grad inkluderer de tidligere Dyrtidstillæg.

Den gennemsnitlige Timeløn i November 1922 var som angivet 129,5 Øre for hele Landet under eet. I Hovedstaden var den lidt højere end i Provinserne, nemlig 135,7 Øre mod 124,0 Øre.

København.	Gennemsnitstimeløn i Øre												
	1906	1909	1913	1915	1917	1918	1919	1920	1921	1922
Statsværksteder	36,6	40,8	44,1	47,4	53,7	60,8	105,3	127,5	127,3	127,9
Større Fabrikker	37,7	39,7	42,1	45,6	54,9	62,9	107,2	115,6	116,3	116,5
Transportselskaber med eget Værksted	—	44,7	49,9	56,1	59,9	68,4	135,6	135,0	133,7	127,9
Mindre Fabrikker og Værksteder	41,1	44,8	49,1	55,3	63,3	68,0	121,8	134,2	139,6	131,2
I. Større og mindre Fabr. ialt.	38,5	40,7	43,4	47,2	55,5	63,5	108,2	121,0	122,9	122,7
II. Industrielle Virksomheder m. eget Værksted	44,6	52,7	55,1	58,6	73,0	83,0	153,9	178,3	183,4	166,4
III. Grovsmedier	44,0	47,5	51,2	55,8	72,8	86,6	183,3	207,5	208,6	179,8
IV. Klejnsmedier	40,8	43,4	47,4	51,7	62,3	68,9	131,4	143,7	149,2	136,3
V. Kommunale Virksomheder	—	—	59,7	63,5	74,3	80,2	146,9	178,2	185,9	172,7
VI. Forskellige Virksomheder	41,9	45,2	49,5	55,2	64,5	75,0	149,9	159,6	161,4	142,9
Ialt	39,4	42,7	46,1	50,0	59,0	67,7	122,3	137,0	140,4	135,7

Aarene fra 1898 til 1921 viser en stadig Stigning i Timelønnen. I 1918 var Timelønnen næsten dobbelt saa høj som i 1898, nemlig 67,7 Øre mod 34,9 Øre. Den stærkeste Stigning viser dog Tiden fra 1918 til 1921, i Løbet af disse 3 Aar stiger Timelønnen til mere end det dobbelte, fra 67,7 Øre til 140,4 Øre. Fra 1921 til 1922 viser Timelønnen et Fald paa ca. 5 Øre, fra 140,4 til 135,7 Øre.

For de forskellige Grupper af Virksomheder i København har Timelønnen været, som Tabellen paa foregaaende Spalte viser.

Den Nedgang, der har fundet Sted i det sidste Aar, har gjort sig gældende med ret forskellig Styrke indenfor de forskellige Grupper. Indenfor Gruppen: Større og mindre Fabrikker er Timelønnen i 1921 og i 1922 næsten helt ens. At der indenfor denne Gruppe ikke er nogen Nedgang i Timelønnen skyldes først og fremmest, at Timelønnen i Statsværksteder og Større Fabrikker er næsten uforandret fra 1921 til 1922. Indenfor alle de andre Hovedgrupper af Virksomheder viser Timelønnen Nedgang i det sidste Aar. Stærkest har Nedgangen været for Grovsmedier, hvor Timelønnen er faldet fra 208,6 Øre til 179,8 Øre eller med næsten 30 Øre. Til Gengæld viste denne Gruppe den stærkeste Stigning i Aarene fra 1918 til 1921. Grovsmedier har siden 1918 stadig haft højere Timeløn end nogen af de andre Grupper, men medens deres Forspring stadig øgedes i Aarene fra 1918 til 1921, er Forspringet i det sidste Aar atter blevet mindre.

Bevægelsen i Timelønnen har for *Provinserne* i Hovedtræk været parallel med Bevægelsen i Hovedstaden. Ogsaa i Provinserne er Timelønnen fordoblet fra 1898 til 1918 og derefter igen fordoblet fra 1918 til 1921.

(Sluttes.)

Stiftelsesfester.

Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds Afdeling i Aarhus. — 40 Aars Jubilæum.

Den 27. Maj 1895 vedtog Formerne i Aarhus at nedlægge Arbejdet paa samtlige Støberier, og Strejkens Afslutning medførte bl. a. Afskaffelse af nogle hidtil anvendte Slavekontrakter, hvortil Indledningen lød saaledes:

> »Arbejderen er forbunden til ikke at være Medlem af nogen socialistisk Fagforening samt til iøvrigt at holde sig udenfor enhver socialistisk Bevægelse og ikke støtte en saadan med Penge eller paa anden Maade«.

Da Aarhus Afdelings Medlemmer med deres Damer Lørdag den 1. December Kl. 7 Aften samledes i Arbejdernes prægtige Forsamlingsbygning i Aarhus for at fejre deres Organisations 40 Aars Bestaaen, var Forsamlingen et Udtryk for nogle ganske andre Mennesker og med Forstaaelse af deres Menneskerettigheder end dem, man for 28—30 Aar siden turde byde Vilkaar som ovennævnte.

Ved Fællesspisningen bød Afdelingens Formand, Frantz Larsen, Velkommen, særlig til Gæsterne og Foreningens Veteraner, som var til Stede.

Festtalen holdtes af Forbundets Formand, der tillige med Hovedkassereren var indbudt. Han trak i store Linier Foreningens Historie op, takkede Pionererne, der havde gjort det første Stykke Arbejde, erindrede om, at der laa mere end en Menneskealders Arbejde til Grund for de opnaaede Resultater, hvilket Ungdommen burde bemærke sig. Han mindede om, at Tanken om at sammenslutte de forskellige bestaaende Fagforeninger i Landet til et Forbund var udgaaet fra Aarhus og var realiseret derfra. Det burde Aarhus Afdeling være stolt af. Han sluttede sin Tale med at fortælle, at man i Arbejdsgiverforeningen ejede en Dirigentklokke, hvorpaa Inskriptionen lød:

> Enighed og Sammenhold
> fordobler Styrken mangefold.

Her er der et Omraade, hvorpaa Arbejdsgiverne og Arbejderne kan være enige, og han udbragte et Leve for, at denne Arbejdsgiverdevise i Fremtiden, saaledes som Tilfældet har været i de svundne Aar, maatte finde den fornødne Sangbund hos Medlemmerne i Aarhus.

Fællesorganisationens Formand, Typograf Martin Petersen, takkede Formernes Organisation for den Støtte, den gennem Aarene havde ydet Arbejderpartiet i Aarhus, og »Demokraten«s Redaktør, Ejbye Ernst, bragte Hilsen og Lykønskning fra Bladet.

En af Afdelingens Veteraner, P. Magnussen, talte om gamle Dage og om Mottoet paa Foreningens første Fane: »Enighed skal styrke Broderaand«, idet han motiverede et Leve herfor.

Ved Bordet blev afsunget flere i Dagens Anledning passende Sange, derunder Formernes Honnørmarsch.

Efter Maaltidets Afslutning blev der danset til Kl. 12, hvorefter man samledes ved Kaffebordene. Her afløste Sang og Taler ogsaa hinanden. Hovedkasserer Ludv. Christensen talte om Arbejderklassen før og nu og om Arbejderkvinderne, hvem han paalagde med fuld Kraft at støtte Manden i hans Interesser i faglige og politiske Spørgsmaal.

Aarhus Arbejdersangkor »Capella« underholdt ligeledes med en Række kvikke Sange under Kaffedrikningen, og efter at flere Talere yderligere havde haft Ordet, blev Dansen fortsat til Kl. 5 Morgen, og der herskede under hele Festens Forløb en saa fornøjelig og kammeratlig Stemning som overhovedet tænkes kan.

Til Festen indløb Lykønskningstelegrammer fra Smede- og Maskinarbejderforbundets Afdeling i Aarhus, samt fra Formerforbundets Afdelinger i Aalborg, Frederikshavn, Frederiksværk, Helsingør, Herning, Hjørring, Horsens, Kerteminde, Kolding, København, Nykøbing F., Næstved, Odder, Odense, Randers, Ribe, Silkeborg, Skanderborg, Slagelse, Svendborg og Vejle.

Aarhus Afdeling har anmodet os om her i Fagbladet at faa Lov til at rette en Tak til de af vore Afdelinger og andre, der ved denne Lejlighed tænkte paa dem med et Lykønskningstelegram, og det sker paa Afdelingens Vegne ved nærværende.

Stiftelsesfest i Smedeforbundets Randers Afdeling.

Lørdag den 24. November fejrede Randers Afdeling sin 36-aarige Stiftelsesdag med en festlig Sammenkomst paa »Jylland«; ca. 300 Smede med Damer var mødt op for at fejre Jubilæet, og Kl. 8 marcherede man ind til de smukt pyntede Kaffeborde.

Formanden, P. C. Sørensen, aabnede Festen med at fremsige en af ham forfattet Prolog, der i malmfulde Ord tolkede Vulkans Sønners Pris, deres Arbejde, deres Kampe og deres Sejre. Det var en smuk Hymne til de sorte Smede.

Efter et Koncertnummer af Orkestret tog P. C. Sørensen atter Ordet og bød hjertelig Velkommen til Fest. Han gav en kort Oversigt over det Arbejde, der var lagt i Afdelingen, siden den blev stiftet, og bragte en Hilsen og Lykønskning fra Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Han sluttede med at motivere et Leve for, at det maatte gaa Fødselsdagsbarnet godt.

Der blev afsunget en Sang, forfattet i Dagens Anledning, og efter at flere Kolleger havde haft Ordet, sluttede Kaffebordet, og Dansen tog sin Begyndelse. Kl. 11 blev der paa Scenen opført en morsom Revy, der gjorde megen Lykke; den var forfattet og iscenesat af Maskinarbejder Johan Jensen. Efter en lille Pause gik Dansen atter lystig til den lyse Morgen.

En i alle Maader vellykket Fest, som sent vil glemmes.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer! De udsendte Skemaer til Optagelse af Lønstatistik for Udbetalingsdagene 30. November, 7., 14. og 21. December bedes derefter snarest indsendt til Forbundet.

Husk at sætte rigtigt Navn og Medlemsnummer paa Skemaerne.

Arbejdsløsheden m. m. Den pr. 30. November foretagne Undersøgelse af Arbejdsløsheden m. m. udviser følgende:

1516 Medlemmer var i Arbejde, deraf 474 i København og 1042 i Provinserne.

188 arbejdsløse Medlemmer, deraf 36 i København og 152 i Provinserne.

43 syge Medlemmer, 11 i København og 32 i Provinserne.

8 Medlemmer var Soldater, 4 i København og 4 i Provinserne.

Ialt 1755 Medlemmer, hvoraf ca. 10,5 pCt. var ledige.

Arbejdsløshedsprocenten var saaledes ca. 7 i København og ca. 11 i Provinserne.

Esbjerg. Hos Firmaerne Christoffersen & Larsen samt C. B. Hoffmann er der den 20. November afholdt Mægling paa Krav om Forhøjelse af Timelønnen.

Efter en indgaaende Diskussion tilbød Firmaerne en Forhøjelse paa 1 Øre pr. Time og Mand, hvilket Tilbud blev forelagt Formerne, som senere har modtaget Tilbudet. Timelønnen var før Mæglingen 155 Øre.

Frederiksværk. I Fagbladet for forrige Maaned omtaltes nogle i Frederiksværk førte Forhandlinger, og bl. a. sluttede disse med, at en Række Akkorder er forhøjet med fra 2,5 til 16,7 pCt.

Afdelingen har senere gjort opmærksom paa, at dette i særlig Grad omfatteș af Askeskuffer og Vandkedler, og at den mindste Forhøjelse meget rigtigt er 2,5 pCt., medens der ikke sluttedes med 16,7 pCt., men derimod med 29,7 pCt.

Hobro. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Støberiforpagter Hans Madsen stadig er blokeret for Arbejdskraft fra Forbundets Medlemmer.

København. Hos A/S Vølund er der den 28. November afholdt et Mæglingsmøde paa Krav om en garanteret Timefortjeneste af 2 Kr. for de i Akkord arbejdende Formere. Aarsagen var en fortsat Dalen i Fortjenesten.

Efter nogen Diskussion enedes man om, at der, efterhaanden som Arbejdet kommer frem, skal optages en Forhandling mellem Firmaet og Formerne angaaende Regulering af Akkorderne.

Odense. I Anledning af Klage over, at A/S M. P. Allerups Eftf. havde afskediget en Kærnemager, fordi denne ikke vilde udføre et bestemt Stykke Arbejde til en Pris, som var aftalt med en anden Kærnemager, der blev afbrudt i Arbejdet paa Grund af Sygdom, afholdtes der den 21. November et Mæglingsmøde.

Der opnaaedes ikke Enighed om noget, og Timandsmøde afholdtes derefter den 27. November. Her enedes man om, at de med Kærnemagerne hidtil aftalte Akkordpriser er at betragte som Priskurantpriser. Med Hensyn til den fremtidige Fastsættelse af Priskurantpriser for Kærnemagerarbejde vil der være at anvende den samme Fremgangsmaade, som hidtil har været praktiseret for Haand- og Maskinformernes Priskurants Vedkommende. Prisen for den omstridte Kærne forhøjedes fra 8 til 9 Øre pr. Stk.

Randers. I Anledning af en Uoverensstemmelse vedrørende Prisen for Maskinformning af Saaler til Bremseklodser afholdtes hos Firmaet Randers ny Jærnstøberi et Mæglingsmøde den 22. November. Prisen pr. Kasse var 78 Øre og der var forlangt 85 Øre, fordi det, som tidligere var formet i Underparten, nu skulde formes i Overparten.

Man enedes om, at Modelpladen skulde ændres saaledes, at den ikke vipper, og at de Overpartskasser, i hvilke der mangler Lister, skal forsynes med saadanne. Indtil dette er udført, betales der 83 Øre pr. Kasse, derefter 82 Øre.

Ringsted. Paa Ringsted Jærnstøberi og Maskinfabrik er der den 6. December afholdt et Mæglingsmøde, og Anledningen hertil var Uenighed om Prisen for en maskinformet Kasse. Et hertil hørende Brædt med 12 Stk. »Lameller« betaltes med 34 Øre pr. Kasse, men der var nu fremkommet et nyt Brædt. Modellen var en anden, men Arbejdet iøvrigt ganske det samme. Støbemesteren forlangte dette udført for 30 Øre, og da man ikke vilde indlade sig herpaa, kunde han ikke nægte sig den Fornøjelse ogsaa at byde Tillidsmanden Arbejdet. Da denne ogsaa nægtede at udføre Arbejdet, sendtes han hjem med den Begrundelse, at der var Arbejdsmangel til Stede, og for at man ikke skulde være i Tvivl om, at det virkelig forholdt sig saadan, blev Afdelingsformanden ogsaa sendt hjem.

En Tid i Forvejen var 4 Mand afskediget og helt sikre paa, om Aarsagen hertil virkelig var Arbejdsmangel, er de Paagældende ikke blevet endnu.

Da hertil kommer, at Støbemesteren i den senere Tid synes at optræde mere eneraadende, end Tilfældet har været før, særlig ved Ansættelse af Akkordpriser, blev Mægling begæret.

Det paagældende Arbejde er Massearbejde, og Firmaet havde for Tiden 2 store Ordre, men erkendte, at Arbejdet paa det gamle som det ny Brædt var det samme og motiverede sit Krav med, at man af Hensyn til de Priser, man fik paa Godset, ikke kunde betale mere end 30 Øre, og formente man, at Formerne meget godt kunde tjene en Løn derpaa. Man enedes om en Pris paa 32 Øre pr. Kasse for de ovennævnte 2 Bestillinger, og Formerne skal derefter i Løbet af 14 Dage lade Direktøren vide, om fremtidige Ordrer kan laves for 30 Øre pr. Kasse, da han i modsat Tilfælde mente ikke at kunne modtage ny Ordre uden en Prisforhøjelse, og en saadan var ikke opnaaelig.

Støbemesteren har i denne Sag ikke undladt — da vore Medlemmer ikke vilde udføre Arbejdet — at sætte Arbejdsmænd til Maskinerne. De Paagældende var i og for sig villige hertil, men der blev grebet ind i Sagen, og Forsøget mislykkedes altsaa.

Videre forelaa der Klage over Udtryk, som Støbemesteren undertiden anvender. Til sit Forsvar fremførte han, at Formerne heller ikke vejede deres Ord paa Guldvægt. Man diskuterede Spørgsmaalet og tog det iøvrigt til Efterretning.

Sønderborg. Fra denne Afdeling foreligger Meddelelse om, at Timelønningerne hos Firmaet Stein & Mailand er forhøjet med 3 Øre pr. Time og Mand og med Tilsagn om en snarlig yderligere mindre Forhøjelse. Den for August optagne Statistik omfattes af 4 Formere paa et Gennemsnit af 144,8 Øre og 1 Kærnemager paa 100 Øre.

Afdelingen gør opmærksom paa, at der er Kolleger, der er begyndt at arbejde paa det derværende Støberi uden at respektere de af Tillidsmanden givne Paabud.

I fremtidige Tilfælde af lignende Art vil Anmeldelse af Sagen og Indsendelse af Vedkommendes Medlemsbog til Forretningsudvalget uvægerligt ske.

Metaltrykkere.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Procentindbetalingen fra og med Fredag den 28. December 1923 ophører indtil videre.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Paa Svovlsyrefabrikken »Limfjorden« i Nørresundby afholdtes Mæglingsmøde den 8. December. Anledningen hertil var en Klage over, at to Arbejdere, der en Morgen var kommet 5 Minutter for sent, var blevet sendt hjem med den Besked, at de kunde komme igen næste Dag. Arbejderne var villige til at give Afkald paa en halv Times Løn, men forlangte Betaling for de 7½ Time, og ved Mæglingen indgik Fabrikken da ogsaa herpaa.

Paa samme Møde behandledes Krav om Forhøjelse af Betalingen for smudsigt Arbejde og Krav om Udvidelse med Hensyn til hvilke Arbejder, der falder ind herunder. Disse Spørgsmaal henvistes til lokal Forhandling.

— Den 10. December afholdtes Mægling hos A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri, Teglholmen, hvor Maskinarbejderne i Afdelingerne 16 og 28 havde krævet Forhøjelse af Timelønningerne. — Man enedes om, at 21 Mand i Afdeling 28 ialt faar 224 Øre at fordele efter Firmaets Skøn. For Afdeling 16's Vedkommende toges Kravet tilbage.

Timandsmøder. Paa et Timandsmøde den 27. November er følgende Sager behandlet:

1) Strid om Betaling for Overarbejde paa A/S Rohrbacks Metal Aëroplan Co., København. Man enedes om, at samtlige ansatte Timelønninger forhøjedes med 10 Øre fra og med den kommende Lønningsuge, idet dog den samlede Timebetaling forblev uforandret. For den første Maskine (Ro 2,1) beregnes Tillæget for Arbejde udenfor den normale Arbejdstid, som om Grundlønnen var 140 Øre. Det var en Forudsætning, at Overarbejde iøvrigt udføres i samme Omfang som hidtil.

2) Krav om Forhøjelse af Timelønningerne eller Indførelse af Akkord hos Jens A. Rasmussen, Svendborg. Man enedes om, at der til 5 Maskinarbejdere gives et Tillæg af ialt 50 Øre, saaledes at den ene faar 14 Øre og de andre fire hver 9 Øre. Endvidere erklærede saavel Tillidsmanden som Fabrikant Rasmussen, at de vilde bestræbe sig for, at der indførtes Akkord i saa vidt Omfang som muligt.

3) Klage over, at A/S Nielsen & Winther, København, nægter at udbetale Augustreguleringens 3 pCt. til Akkorderne. Man enedes om, at der i Stedet for de saakaldte Timeakkorder indføres Timeløn med Akkordafsavnstillæg, som fastsattes for hver enkelt Mand, idet Forbundet dog forbeholdt sig at forelægge dette for Arbejderne til Godkendelse.

Konflikt i Haderslev. Paa Svend Webers Automobilværksted i Haderslev beskæftigedes 7 Maskin-

arbejdere, hvoraf kun den ene var Medlem af Forbundet, og Arbejdsgiveren benyttede sig heraf paa en meget uforskammet Maade, idet Arbejdsforholdene var saaledes, at Arbejderne fik en Ugeløn af 60 Kr., og selv om de arbejdede over — somme Tider i ca. 20 Timer — fik de ingen Ekstrabetaling. I lang Tid var det ikke muligt at faa Svendene organiseret, men imidlertid blev de kede af Forholdene paa Webers Værksted og henvendte sig til den lokale Afdeling og blev optaget som Medlemmer, hvorefter de rettede Anmodning til deres Arbejdsgiver om at faa ordnet Løn- og Arbejdsforholdene, og krævede herunder en Timeløn af 140 Øre samt at Overarbejde betaltes efter den mellem Sammenslutningen og os gældende Overenskomst. Dette besvarede Weber med at afskedige alle 7 Mand.

Efter indhentet Tilladelse fra Hovedbestyrelsen blokerede Afdelingen Virksomheden, men Konflikten varede kun 5 Dage. Ved en Forhandling mellem Afdelingsformanden og Arbejdsgiveren enedes man om, at alle 7 Mand skulde genantages den 1. December; den normale Arbejdstid skulde være 8 Timer daglig eller 48 Timer om Ugen, Timelønnen blev 135—140 Øre, for 1 Mands Vedkommende 100 Øre med Udsigt til en Forhøjelse i Løbet af 4—6 Uger. Overtimer skal betales med henholdsvis 25, 33⅓, 50 og 100 pCt.

Arbejderne fik saaledes deres Krav opfyldt, og for en af Kollegerne, der kun havde en Ugeløn af 52 Kr., betyder den nye Ordning et Tillæg af 13 Kr. pr. Uge og en Forkortelse af Arbejdstiden paa mindst 15 Timer.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Smedemester Bardino, Niels Ebbesensvej, Kristiansbjerg ved Aarhus.
3. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
4. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
5. Vognfabrikant Christensen, Varde.
6. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København. Værksted: Mygindsvej 7.
7. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
8. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
9. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
10. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.
11. Maskinfabrikant Martinus Nielsen, Madevej 7, Horsens.
12. Maskinfabrikken »Alfa«, Smedegade 19, Kld., København. Indehaver: Vind Petersen.
13. P. Lorentz, Aalekistevej 170 (tidligere Gormsgade), København.
14. Kolding Strømpefabrik, Kolding.
15. Cyklehandler Nistrup, Hobro.
16. Fordforhandler Christensen, Hobro.
17. Nørgaards Automobilværksted, Bjergbanksvej, Middelfart.
18. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
19. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
20. Smedemester F. Frölhke, Nordre Fasanvej 277, København.

Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation.

Vi faar gerne hvert Aar i Januar og Februar Maaneder en Mængde Anmodninger fra Haandværkere og mindre Industridrivende om at anlægge deres Bogholderi, saa de kan faa en forsvarlig Ordning af dette. I mange Tilfælde har det alligevel ikke ført til det ønskede Resultat: at faa Regnskabet i Orden, fordi Vedkommende er kommen for sent med sin Anmodning, saa det er blevet vanskeligt for ham at faa Regnskabet ført à jour helt fra Aarets Begyndelse; saa lægger han det til Side for næste Aar at paabegynde det eller i mange Tilfælde for kun at nøjes med et nyt Forsøg. Det anbefales derfor alle de Haandværkere og mindre Industridrivende, som maatte ønske at faa deres Bogføring bragt i forsvarlig Orden fra det nye Aars Begyndelse, at faa dette gjort i Løbet af December Maaned — saa snart som muligt, allerhelst straks — saaledes at Bøgerne ligger parat til at paabegyndes fra 1. Januar.

Ligeledes faar vi ofte i Januar og Februar Maaneder indsendt Regnskaber, der skal føres à jour for hele det forløbne Aar. Vi vilde sætte Pris paa at faa saadanne Regnskaber indsendt allerede nu for at faa Arbejdet fordelt over lidt længere Tid.

Henvendelse sker til Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation — skriftlig, personlig eller pr. Telefon (Central 8760, Lokal 25).

For Bogføringskonsultationen:
H. E. Noiesen, Konsulent.

Boghandelen „Fremad".

Lommebog for Arbejdere 1924.

Ikke med Urette er Lommebog for Arbejdere blevet kaldet Arbejdernes Statskalender; den rummer nemlig det meste, Arbejderen fagligt, politisk og kulturelt har Brug for af Adresser og Oplysninger om Institutioner.

11. Aargang, som nu foreligger i sit kendte, praktiske Udstyr under Redaktion af Harald Jensen, bringer som sædvanligt en stor Mængde praktiske Oplysninger, der ellers maa søges mange forskellige Steder paa Biblioteker eller i Haandbøger, endvidere det almindelige Kalenderstof, Posttakster etc.

Af nyt er i Aar medtaget Aldersrentetabeller, der jo praktisk talt har Bud til ethvert Hjem Landet over, ligesom Skatteskemaer til Selvangivelse, der forøvrigt er optaget paa Opfordring af flere af Lommebogens mange Venner, danner et ypperligt Supplement til Aarsregnskabet og tør forventes bibeholdt i de kommende Aargange.

Af selvstændige Artikler skal vi nævne »Kommunale Opgaver« af S. Bresemann, Biografi af »Chr. Hørdum« ved E. Wiinblad og af »Hjalmar Branting« ved Peter Wraae, begge med Portræt. — Med de forestaaende Valg til Rigsdagen for Øje bringer Lommebogen meget aktuelt en ganske ypperlig Artikel: »Arbejderklassen og de kommende Valg«, som bør læses af enhver, der har mindste Interesse for Landets Styrelse. I kortfattet og klar Form giver den en Oversigt over Neergaards jammerlige Ledelse i de forløbne Aar og et helt Arsenal af Oplysninger til Imødegaaelse af de ofte urigtige Paastande fra Modstandernes Side, Oplysninger, som det i den kommende Tid vil være meget belejligt at have paa rede Haand i sin Lommebog.

Vi kan kun paa det bedste anbefale denne ny Aargang af Lommebog for Arbejdere til alle dens gamle Venner og tilraade nye hurtigst at anskaffe den, idet den ikke kan optrykkes til den — i Forhold til sin store Stofmængde — meget ringe Salgspris (Kr. 1,75), naar først den er udsolgt.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Bortkommen Bog.

Medlemsbog Nr. 48518, Carl A. Svendsen, født i København, sidst betalte Uge Nr. 31, er tabt i Aalborg.
Den tabte Bog gøres indtil videre ugyldig.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.
Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 13113	Henningsen,	Carl Th.	(Kbhvn. Afdl.)
- 36371	Nielsen,	Erhardt Chr.	(— —)
Nr. 36691	Petersen,	Aage Laur. B.	(Kbhvn. Afdl.)
- 35145	Vitt,	Ejler Bertel	(Aarhus)
- 14611	Højer,	C. L. B.	(Helsingør)
- 9165	Mikkelsen,	Carl	(Horsens)

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 27175 Petersen, Jens Peter.
- 32899 Berg, Oskar Carl.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 27491	Elgstrøm,	Charles Edelhard ...	21.12.18
- 2581	Lund,	Ingolf	29. 8 08
- 27175	Petersen,	Jens Peter	12. 4 19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 18?54	Ankerstjerne,	S. Fr.....	10. 2.23
- 32899	Berg,	Oskar Carl.....	14. 7.23
- 18354	Bøge,	Aug. Ernst Sev.	17. 3.23
- 12065	Christensen,	Holger	27. 1.23
- 30997	—	Svend Aage A. H. .	13. 8.21
- 27347	Dannenberg,	Harald	20. 8.21
- 20118	Hansen,	Aage Vilh. Jul.	'26. 3.21
- 5294	—	Hans Chr. B.....	2. 6.23
- 10523	—	Olaf	7. 7.23
- 24425	—	Poul G. S.	26. 5.23
- 17696	Jensen,	Carl Fr.....	7. 4.23
- 25151	Jacobsen,	Carl Chr. M.....	19.11.21
- 5562	Jeppesen,	Alfred Louis V.....	31. 3.23
- 23482	Johnsson,	Oskar Fr. Alex	5. 8.22
- 33488	Jæchel,	Kaj William	15. 4.22
- 17250	Lihme,	Thomas Julius.....	8. 4.22
- 20235	Lundt,	Carl Enoch.....	21. 7.23
- 30089	Nielsen,	Axel Eigil.....	31. 3.23
- 855	—	Niels Jørgen.....	7. 4.23
- 26616	—	Niels V. A.....	3. 6.22
- 21723	—	Peter Aage.....	4.11.22
- 28038	Nicolaysen,	Hans Chr.....	26. 3.21
- 513	Petersen,	Knud Theodor.....	10. 6.22
- 11415	—	Orla Leopold H.....	29. 7.22
- 36080	—	Svend Vilh. P.....	28. 7.23
- 25020	Paisley,	Francis Eric.....	30. 6.23
- 26378	Rasmussen,	Ejnar Chr. Emil	6.11.20
- 4625	—	Søren.....	14. 5.21
- 9180	Schneider,	Aug. Adelhart L.....	17. 3.23
- 2239	Vendelskov,	Hjalmar Oliver	25. 3.22

Efterlysning. **Afdelingskassererne bedes stoppe Medlemsbog og Arbejdsløshedskort for Nr. 15059, Chr. Brandborg Christensen, og indsende disse til Hovedkontoret.**

Akkordoverskud. Hos Kassereren i Ringsted henligger et Akkordoverskud til Medlem 30984, Torp.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, Nr. 10, 19. Aarg.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
32347	Andersen, Axel	Aarhus	13. 3.01	Aarhus	10. 5.19	Aarhus	17. 3.23
20410	Bentzen, Osvald Sofus	Korsør	24. 7.84	Kbhvn. Afd.	11. 2.21	Kbhvn. Afd. 3	11. 8.23
36493	Bigum, Thomas	Holbæk	6. 2.96	„ „	17. 8.23	„ „ 13	18. 8.23
34172	Bruhn, Martinus	Haderslev	16. 8.03	Haderslev	1. 5.22	Haderslev	3. 3.23
36114	Christensen, Carl Aage	København	8. 9.95	Kbhvn. Afd.	23. 6.23	Kbhvn. Afd. 11	25. 8.23
19545	— Jens Ad. Rasm.	Særslev	29. 8.99	„ „	11.12.22	„ „ 14	4. 8.23
9521	— Knud Joh.	Slots-Bjergby	22. 1.86	Slagelse	5. 5.06	Centralafd.	30. 6.23
25759	Carlsen, Harry Fredr.	København	23.12.98	Kbhvn. Afd. 1	25. 8.17	—	31. 3.23
23121	Cato, Carl H.	Sæby	17. 6.90	Landskrona	14. 6.16	—	18. 8.23
18534	Christiansen, Poul	Slots-Bjergby	2. 6.00	Slagelse	9.11.21	Slagelse	31. 3.23
28505	Dam, Holger	Haderslev	14. 2.01	Haderslev	1.11.21	Haderslev	7.10.22
30464	Danielsen, Daniel	Ølsted	27. 4.87	D. Arbmd. Fb.	1. 8.12	Aarhus	19. 5.23
4361	Due, Hans P. P.	Vejleby	16. 8.81	Kbhvn. Afd. 1	22. 8.03	Centralafd.	31. 3.23
27776	Døj, Carl Chr.	Resen pr. Struer	20.11.94	Lemvig Kl.	22. 8.18	Holstebro	12. 8.22
24573	Eriksen, Anders P. Chr.	Odense	3. 9.93	Odense	20. 1.17	Odense	31. 3.23
19846	Esbensen, Vesti	St. Anst	8. 8.91	Kolding	1.11.11	Kbhvn. Afd. 14	18. 8.23
14857	Grønkjær, Chr. Brixen	Bedsted	29.10.83	Kbhvn. Afd. 7	15. 4.16	Centralafd.	16. 6.23
171	Hansen, Anton Ludvig	Nykøbing Sj.	23. 8.81	„ „ 1	8. 2.13	Kbhvn. Afd. 12	28. 7.23
26850	— Chr. Ulrik	Hvidovre	8. 3.90	„ „ 3	1. 2.19	„ „ 3	25. 8.23
15654	— H. C.	København	10. 9.87	„ „ 5	11. 5.12	Centralafd.	2. 6.23
17759	— Hans Anton	Gamstrup	8. 3.85	Lemvig Kl.	15.10.21	Holstebro	11.11.22
2753	— Peter Martinus	Aarhus	8. 5.80	D. Elektr. Fb.	30. 3.17	Aarhus	7. 7.23
34506	— Richardt P. S.	København	11. 3.03	Kbhvn. Afd.	20. 4.22	Kbhvn. Afd. 2	18. 8.23
1019	Holkved, Poul Max	—	4. 5.93	„ „ 1	26 9.19	Centralafd.	31. 3.23
24469	Hühle, Gustav	Sønderborg	21. 9.96	Sønderborg	1. 4.14	Odense	31. 3.23
24461	Jensen, Aage Chr.	Kallundborg	17.10.91	Kallundborg	21. 4.17	Slagelse	9.12.22
201	— Alfred	Nørreby pr. Borre	9. 8.95	Kbhvn. Afd. 1	1. 7.19	Centralafd.	18. 8.23
29172	— Alfred	Maabjerg	2. 1.00	Holstebro	6.11.18	Holstebro	9. 9.22
25936	— Gerhard	København	17. 3.03	Kbhvn. Afd.	4. 5.22	Kbhvn. Afd. 17	4. 8.23
7528	— Har. Emil V.	Aarhus	26. 5.02	Aarhus	3. 5.21	Aarhus	17. 2.23
4849	— Henry	Horsens	7. 3.92	Kbhvn. Afd.	7. 7.21	Centralafd.	31. 3.23
105	— J. C.	Viskinge	17. 9.64	„ „ 1	11. 1.96	Kbhvn. Afd. 12	4. 8.23
29845	— Thorvald	Aarhus	15. 4.96	Aarhus	9. 8.18	Aarhus	2. 6.23
6954	Jørgensen, Peter Hansen	Esbjerg	22. 4.98	Esbjerg	2. 4.17	Centralafd.	23. 6.23
32158	— Vigand	Slagelse	25. 5.00	Middelfart	12. 9.19	Slagelse	31. 3.23
35692	Jacobsen, Andreas	Skovbølling	2. 7.00	Slagelse	28. 7.23	—	28. 7.23
4557	— Arthur Michael	Aarhus	15. 3.01	Aarhus	8. 5.20	Aarhus	11. 8.23
36255	Jeppesen, Carl Gust. Joh.	København	4. 3.03	Kbhvn. Afd.	8. 4.23	Kbhvn. Afd. 14	11. 8.23
18536	Johansen, Folmer M. Chr.	Slagelse	19.10.99	Slagelse	7.11.21	Slagelse	12. 5.23
36340	— Gunnar Oluf	København	29. 1.04	Kbhvn. Afd.	26. 4.23	Kbhvn. Afd. 4	11. 8.23
21862	— Ragnvald A.	—	6. 3.97	„ „ 7	6. 3.20	„ „ 9	4. 8.23
29848	Justi, Harald	Haderslev	4.12.02	Haderslev	9. 4.21	Haderslev	18. 8.23
20284	Knudsen, Chr. Alb. Edv.	København	8. 1.96	Kbhvn. Afd.	17. 1.21	Kbhvn. Afd. 12	25. 8.23
33187	— Hans	Haderslev	9.11.02	Haderslev	2. 2.19	Haderslev	19. 8.22
35535	Kruse, J. Anton	—	8. 9.01	—	19. 5.23	—	21. 7.23
17404	Kyhl, Peter	—	12. 9.00	Kerteminde	5. 5.20	—	1.10.21
31009	— Thomas	Mastrup	28. 2.01	Haderslev	1.12.18	—	1.10.21
36145	Kærlin, Poul Richardt	Værslev	27. 6.04	Kbhvn. Afd.	7. 6.23	Kbhvn. Afd. 14	25. 8.23
30750	Larsen, Leo Ingv. G.	Odense	19. 6.99	Kolding	1. 5.19	„ „ 12	18. 8.23
31487	— Svend O.	København	20. 3.98	D. Elektr. Fb.	2. 6.17	„ „ 14	18. 8.23
34034	Laursen, Martinius	Struer	11. 3.98	Kallundborg	10. 9.21	Holstebro	26. 8.22
12091	Liebst, Axel Harald	Frederiksborg	29.12.87	Hillerød	17. 2.09	Kbhvn. Afd. 14	11. 8.23
14788	Ludvigsen, Hans Peter	København	21. 4.77	Kbhvn. Afd. 3	6. 4.12	„ „ 10	18. 8.23
20181	Lund, Knud Oluf	—	20. 9.93	„ „ 1	10.10.12	„ „ 12	18. 8.23
30601	Madsen, Frits	Asperup	1.12.99	Middelfart	17. 1.19	Nr. Aaby	29. 7.22
2671	— Marinus	Mejlby pr. Hjortshøj	3.11.71	Aarhus	10. 4.20	Aarhus	30. 6.23
29836	Makoben, Max	Tislund	25. 9.00	Haderslev	8. 1.22	Haderslev	30. 6.23
35122	Mattesen, Jens Alfred	Vejle	10.10.03	Aarhus	18.11.22	Aarhus	19. 5.23
17733	Miche, Edvin Magnus	Svendborg	30. 3.04	Kbhvn. Afd.	16.10.22	Kbhvn. Afd. 5	18. 8.23
24423	Mogensen, Frands Johs.	Aarhus	22. 6.97	Aarhus	10.11.16	Aarhus	26. 5.23
23601	Møller, Carl Fr. Wm.	Hellerup	6. 4.02	Kbhvn. Afd.	2. 5.21	Kbhvn. Afd. 15	25. 8.23
31252	— Einer Aug.	København	19. 6.98	„ „ 1	14. 4.19	„ „ 13	18. 8.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
22934	Møller, Hans Aage F...	Taarbæk	14. 2.85	Kbhvn. Afd. 5	21. 7.16	Kbhvn. Afd. 5	4. 8.23
26332	Nielsen, Aksel Marius..	København	11.10.02	„ „	2. 6.22	„ „ 17	4. 8.23
19215	— Carl.....	Smørumovre	11.12.91	„ „	11.10.20	„ „ 14	25. 8.23
35620	— Carl A. Vilh....	Aarhus	11. 3.98	Aarhus	17. 4.23	Aarhus	14. 7.23
2181	— Hans Marius ..	Faaborg	8.10.91	Kbhvn. Afd. 1	1.10.19	Centralafd.	9. 6.23
20177	— Jens	Hamborg	26.12.93	Hamborg	14.10.17	Anvisningskt.	17. 9.22
8078	— Jens Jørgen H..	København	22. 5.99	Kbhvn. Afd. 1	31. 1.20	Kbhvn. Afd. 12	2. 6.23
30998	— Jørgen Anton..	—	15.11.00	„ „ 3	2. 8.19	„ „ 4	11. 8.23
3827	— Rasmus Børge.	Sæby pr. Høng	13. 3.01	Slagelse	13. 4.20	Slagelse	24. 2.23
36364	Nelin, Ivan.....	København	20. 2.03	Kbhvn. Afd.	8. 6.23	Kbhvn. Afd. 14	11. 8.23
3846	Olesen, A. Chr. Burhøj.	Fredericia	28. 6.89	Slagelse	25. 7.07	Centralafd.	30. 6.23
11196	Olsen, Alb. Svend Aage	København	2. 2.94	Kbhvn. Afd. 1	18. 4.14	—	18. 8.23
31792	— Jacob Leth	Petersværft	11.10.00	Stubbekøbing	28. 8.19	Vordingborg	14.10.22
36570	Petersen, Edvard Svend.	København	12. 4.94	Kbhvn. Afd.	18. 2.21	Kbhvn. Afd. 18	11. 8.23
30027	— Jacob Emil....	Fakse Ladeplads	1. 1.87	Gørtlerforb.	27. 6.11	Centralafd.	23. 6.23
29643	— Jens Christian.	København	13. 4.85	Kbhvn. Afd. 1	13. 9.18	Kbhvn. Afd. 9	11. 8.23
11206	— Kaj Hjalmar ...	Asnæs	27. 1.89	„ „ 1	15. 2.08	Centralafd.	16. 6.23
9159	— Martin Georg..	Elsegaarde	16. 2.02	Aarhus G.	6. 4.21	Aarhus G.	31. 3.23
29054	— Samuel J.	Kerteminde	25. 3.00	Næstved	1.11.18	Kbhvn. Afd. 14	25. 8.23
7689	— Thv. Aage.....	Aarhus	27. 5.00	Aarhus	24. 8.20	Aarhus	30. 6.23
907	Poulsen, Laur. Nørregaard	København	23. 5.01	Kbhvn. Afd. 1	3.10.19	Kbhvn. Afd. 11	4. 8.23
13975	— Poul Heinrich..	Aalborg	16. 4.90	„ „	17. 8.20	Centralafd.	31. 3.23
17352	Rasmussen, Chr.....	Vejby	10. 4.93	Aarhus	2.11.12	Aarhus	16. 6.23
20849	— Jacob	Sæddinge	6.11.88	Holeby	7. 1.13	Centralafd.	30. 6.23
29512	— Knud Aage	København	19. 7.98	Kbhvn. Afd. 1	5. 7.18	Kbhvn. Afd. 14	4. 8.23
2452	— Svend Aage C. A.	—	2. 9.00	„ „ 1	3.11.19	„ „ 12	25. 8.23
33174	Rave, Heinrich.....	Vilhelminehøj	7. 8.97	Haderslev	2. 2.19	Haderslev	28. 4.23
16503	Sørensen, Anders.....	Slagelse	7. 8.00	Kbhvn. Afd.	24. 9.20	Kbhvn. Afd. 3	11. 8.23
20385	— Magn. Bjelkholm	Viborg	29.11.01	„ „	5. 2.21	„ „ 18	11. 8.23
8530	— Svend Aage ...	København	17. 1.01	„ „	3. 4.20	„ „ 2	25. 8.23
28937	— Viggo	Viborg	17. 6.97	Aarhus	7. 5.18	Aarhus	2. 6.23
14304	Schløttel, Einer	København	3. 4.84	Kbhvn. Afd. 4	29. 7.16	Kbhvn. Afd. 4	18. 8.23
27138	Schmidt, Karl.....	Enderupskov	11.11.96	Haderslev	20. 5.21	Haderslev	2. 9.22
32837	Schrøder, Leif Bloch.....	Mariager	31. 7.97	Aarhus	5. 9.19	Aarhus	2. 6.23
33139	Soarmann, Fritz	Bielefeld	28.12.88	Haderslev	4. 4.20	Haderslev	24. 3.23
11395	Sommer, Peter.....	København	13. 9.62	Flensborg	18. 8.07	Kbhvn. Afd. 12	11. 8.23
23048	Søborg, Gravers C.	Staby	5.12.81	Kbhvn. Afd. 1	22. 2.16	Haderslev	30. 9.22
29175	Thode, P. C.....	Køng	14. 6.92	Holstebro	22. 2.19	Odense	28. 4.23
20692	Thomsen, Peter.....	Aars	30. 7.99	Skanderborg	30. 8.19	Centralafd.	31. 3.23
18505	Toudahl, Frederik Ferd..	Skelskør	26.10.00	Slagelse	7.11.21	Slagelse	13. 5.22
33787	Tusch, Sof. G. F. Jensen	Vium Sogn	29. 1.97	Silkeborg	23. 6.21	Odense	31. 3.23
31237	Walther, Carl Johan	Horsens	14. 7.89	Kbhvn. Afd. 1	12. 4.19	Aarhus	14. 7.23
31652	Veng, Peter Vilhelm..	Aarhus	6.11.97	Aarhus	12. 3.19	—	23. 6.23
18192	Wilmar, Albert Willy...	Aalborg	21. 3.89	Kbhvn. Afd.	5.11.20	Kbhvn. Afd. 2	4. 8.23
23179	Winther, Martin Ludvig.	København	23. 6.81	„ „ 1	7. 4.16	„ „ 10	25. 8.23

Metalarbejdernes Anvisningskontor.

Fra 1. Januar 1924 er det københavnske Anvisningskontor aabent Hverdage Kl. 9—11 Form. for Kontrol og Kl. 5—7 Aften for Udbetaling.

Metalarbejdernes Centralafdeling

har fra 1. Januar 1924 Kontoret aabent fra Kl. 9—11 Formiddag og 5—7 Aften.

Rabatsystemet „A. E.“

Julen staar nu igen for Døren, og baade Voksne og Børn glæder sig til denne Fest, som særlig af Børnene imødeses med spændt Forventning. For de Voksnes Vedkommende er Glæden noget blandet. De vil alle gerne efter Evne glæde deres Børn og hinanden indbyrdes med en eller anden Gave, men Pengene er smaa, og Julen stiller ogsaa paa andre Omraader større Krav end til Hverdagsbrug, Krav, der alle bunder i Pengepungen, hvis Indhold i de fleste Tilfælde bringer til at nedstemme Ønskerne ret betydelig.

Der er da al mulig Anledning til at søge at faa det mest mulige ud af de Penge, man har til Raadighed. —

En saadan Mulighed byder *Rabatsystemet »A. E.«*. Ved at benytte Rabatkort herfra kan man paa saa godt som alle Artikler — undtagen Fødevarer — faa indtil 10 pCt. Rabat.

Rabatkortene udleveres gratis paa Centralafdelingens Ekspeditionskontor, Vestersøgade 2, 1., og vises først frem, naar Prisen er aftalt, og naar man saa skal betale, trækkes Rabatten fra. Kortene maa ikke afleveres, men opbevares til senere Brug og er gyldig hele Aaret.

N.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for November over Tillidsmænd.

Dansk Formerforbund.

Formænd.

Helsingør: C. Holm, »Duval«, Rosenvænget.
Hørsholm: N. P. Nielsen, Dronningsvej 5.

Kasserere.

Esbjerg: N. C. Nielsen, Haraldsgade 30.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Horsens: Maskinarbejder P. Andersen, Forsamlingsbygningen, Kildegade, Hverdage $5^1/_2$—$6^1/_2$, Telf. 1323.

Vore Telefoner.

Formere.

Hovedkontoret ..... Byen 2125
Hovedkassererens Privattelefon ..... Nora 3999 y

Jærn- og Metalslibere.

Hovedkontoret ..... Byen 197 y

Smede og Maskinarbejdere.

Hovedkontoret ..... 5121 og 8221
Anvisningskontor 12651
Centralafdelingen, Sekretær S. Munk . Central 3824
Afd. 2, Formanden N. C. Christensen ... Byen 2598 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 3, Formanden P. Andersen ..... Central 5121
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 4, Formanden Th. Andersen ..... Strand 1570 x
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 5, Formanden Johs. Kjærbøl .... Central 12651
Afd. 6, Formanden S. Thorlund ..... Taga 2276 y
Fredag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 7, Formanden Vilh. Boesen ..... Taga 1608 x
Afd. 8, Formanden Olaf C. Olsen ..... Amg. 2168
Afd. 9, Formanden H. Rasmussen ..... Nora 2756 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 10, Formanden Knud E. Schiøttz, Sydhavn 122 x
Afd. 11, Formanden S. A. Svendsen .. Central 3824
Mandag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 12, Formanden Arth. Jørgensen ..... Nora 4616 x
Hver Aften fra 5—7, undtagen Torsdag Byen 7828
Afd. 13, Formanden S. Munk ..... Central 3824
Afd. 14, Formanden Leo Christensen, Onsdag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 15, Formanden Vilh. Christensen. Central 5121
Fredag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 17, Formanden J. Malling ..... Godthaab 4008
Tirsdag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Afd. 18, Formanden Otto Hansen, Mandag fra 5—7 Aften ..... Byen 7828
Aalborg 1192
Aarhus 4123
Brønderslev 348
Esbjerg, Formand L. Rosendahl 1382
Fredericia 817
Frederikshavn 586
Helsingør, Kasserer Carl Christensen 470
Hillerød 654
— Kassereren 722
Hjørring, Kassereren 687
Holbæk 773
Holeby 78
Horsens 1323
Kolding, Formanden ..... Sdr. Bjert 64
— Kassereren 1071
Lyngby, L. Nielsen ..... Skodsborg 177
— Røddik ..... Lyngby 597
Middelfart 251
Odense 1863
Randers 1512
Silkeborg, Kassereren 771
Svendborg 1099
Thisted 116
Varde 161
Vejen 148
Vejle 1116
Viborg, Kassereren 1069

Specialarbejderforbundet.

Formanden ..... Sundby 3813

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 3 JANUAR 1924 10. Aarg.

Ved Aarsskiftet.

Medens Aarene 1921 og 1922 var et Par udprægede Nedgangsaar med omfattende Arbejdskonflikter og Lønreduktioner af en ubehagelig Art, som kun delvis kunde begrundes gennem de noget dalende Varepriser, saa har Aaret 1923 i Sammenligning været et særdeles stabilt Aar. Vore Lønninger har ligget fast med en Tendens allerede tidligt paa Aaret til en lille Stigning, og ved Overenskomstfornyelsen med dertil hørende Regulering efter Pristallet er der i Tidsrummet August—Oktober 1923 en samlet Stigning i Jærnindustriens Haandværkerlønninger fra 165,1 Øre til 168,6 Øre, for Smede og Maskinarbejdere, som paa Værksteder under Jærnsammenslutningen udgør ca. 9.000, er Stigningen alene 4,6 Øre til 170,1.

Som bekendt forlængede vi Overenskomsten i August 1923 paa Basis af Aprilforliget 1922, og efter dette finder der Prisregulering Sted igen i Februar paa Basis af Forskellen i Pristallet fra August 1923 til Februar 1924, og fra 1. Februar træder Forhøjelsen af Mindstebetalingen ved Timelønsarbejde i Kraft for de Fag, der har Minimallønsbestemmelser.

Værkstedsprislisterne og dermed ligestillede faste Akkordpriser kan opsiges fra begge Sider med 2 Maaneders Varsel til den 1. i en Maaned, dog tidligst til Udløb den 1. Maj 1924, og ved Fornyelse af Prislister træffer Parterne selv Aftale om Varigheden og Opsigelsesfristen — i denne Forbindelse er Bestemmelsen om, at Virksomhederne kan erholde fri Forhandling om Priskuranterne, naar Krav herom anmeldes inden 14 Dage fra den nye Overenskomsts Ikrafttræden, bibeholdt.

Denne Ordning med Priskuranternes Opsigelighed betegner nærmest, at vi gaar tilbage til det Forhold, der eksisterede før Højkonjunkturernes Indtræden, hvor vi i nogle Tilfælde gik til generelle Forhøjelser og senere paa Basis af Pristallet til generelle Reduktioner. Værkstedsprislisternes Natur er imidlertid den, at de af og til maa kunne revideres uden Forbindelse med de almindelige Overenskomster, og der plejer ikke heraf at opstaa større Vanskeligheder, end at vi til enhver Tid er i Stand til at beherske Situationen.

Vi skal efter dette nu befinde os i et Aar, hvor Betingelserne for Arbejdsro er til Stede; fra Arbejdsmændenes Side lyder der ganske vist nogle Urosignaler gaaende ud paa, at en Del af deres Folk er kommen for langt ned med deres Lønninger under de store Manøvrer i de foregaaende Aar og under den store Arbejdsløshed. Naturligvis bør Arbejdsmændene have al fornøden Støtte til at rette paa herhenhørende Forhold, lave Arbejdsmandslønninger turde være den største Fare for de faglærte Arbejdere, og for saa vidt det drejer sig om Bestræbelser, der tager Sigte paa herhenhørende Forhold, maa Situationen anses for givet med Hensyn til en Arbejdsmandsaktion, der tager Sigte paa at rette paa deres daarlige Lønninger.

Antagelig vil De samvirkende Fagforbund være i Stand til at rette paa og klare herhenhørende Vanskeligheder. Efter Arbejdsmændenes Tilbagetagelse af deres Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund synes der hos Arbejdsmandsforbundet at være nogen mere Tendens til at støtte sig til vor fælles Hovedorgani-

sation, hvilket sikkert ogsaa er det bedste baade for Arbejdsmændene og deres omfattende Organisation.

Der er for det forløbne Aar en ikke ubetydelig Stigning i Beskæftigelsesgraden at notere, medens f. Eks. Værksteder under Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning ved Aarsskiftet i Fjor beskæftigede 8.195 Smede og Maskinarbejdere og 805 Formere, saa noteres der ved den sidste officielle Statistik, som omfatter Maanederne September og Oktober, 9.467 Smede og Maskinarbejdere og 901 Formere.

Industrien, der gennemgaaende viser et lignende Billede, begynder altsaa at rette paa sig efter den store Depressionsperiode, der fulgte paa 1920. Beklageligt er det, at vi politisk set staar i Stridens Tegn mellem Industri og Landbrug.

Landbruget synes saaledes helt at være vendt tilbage til de merkantilistiske Teorier om Landbruget som eneste bærende Erhverv og dets Eksport som Grundlag for hele vor Økonomi, samtidig med at man vurderer vor Valutas Stilling i Forhold til Landets Metalbeholdning. Teorierne forekommer os fuldkommen forkerte og meningsløse. Landbruget, som selv er gennemindustrialiseret, vil uden Hensyn til Landets Industri have Frihandel paa Indførsel af Maskiner og Redskaber, man er altsaa Frihandler saalænge det betyder Beskyttelse for Landbruget og uden Hensyn til vor egen Industri til Trods for, at Landbruget ikke er i Stand til at føde sin Overskudsbefolkning, den maa i det væsentligste Industrien om, og hvad Industrien ikke kan skaffe Arbejde til, maa Staten understøtte med, hvad vor samlede økonomiske Evne formaar.

Men en saadan Økonomi staar unægtelig paa svage Fødder, og hvad dette i Længden vil betyde med Hensyn til vor Valuta, er det ikke godt at sige. Udsigterne er næppe de bedste, og vore og mange andre Organisationer har derfor gjort Ret i at forlænge Overenskomsterne med Støtte i Statens Pristal, i alt Fald for det kommende Aar.

Maaske vil Forholdene saa i det foran os liggende Arbejdsaar afklare sig noget. Forhaabentlig vil det snart forestaaende politiske Valg bringe os en Udvikling i Retning af Socialismens hele eller delvise Gennemførelse, der vil sikkert derigennem aabne sig nye Udveje til at faa det produktive Arbejde i Gang. — Et mørkt Punkt ved Aarsskiftet er det unægteligt, at vort Klassesamfunds ledende Kræfter idelig taler om at trykke Lønningerne ned og forlænge Arbejdstiden, det maa dog anses for en ganske urimelig Teori at trykke Lønningerne for det arbejdende Folk, samtidig med at Varepriserne stadig gaar den anden Vej, og de besiddende nægter enhver rimelig Foranstaltning til at faa Priserne ned.

Det behøver ingen nærmere Paavisning, at hvis man i saa Henseende tog alvorligt fat, vilde Industrien kunne faa lettere Vilkaar at arbejde under, men Landbruget hævder som bekendt det ene egoistiske Standpunkt, som er baseret i Landbrugets Eksport og Indtjening af den høje engelske og amerikanske Valuta, og saa synger man saa smukt om Teorien, at „naar Landbruget har Penge, saa har vi alle Penge". Ogsaa her staar vi aabenbart overfor en falsk Teori, det kan umuligt styrke vor nationale Økonomi, at Landboerne tjener sig stenrige paa Bekostning af Industriens Forfald og Bybefolkningens Forarmning. Forhaabentlig vil det lykkes i den allernærmeste Tid at aabne Befolkningens Øjne herfor; her har baade Industriens og Landbrugets nærmest besiddelsesløse Arbejdere en stor politisk Opgave, som skal forsøges varetaget paa bedste Maade i den nærmest foran os liggende Tid.

Men først og sidst bør vi opfatte Situationen saaledes, at vore Lønninger ligger fast med en lille Tendens til Stigning, og med Basis i vor Overenskomst bør det foran os liggende Aar opfattes som et Arbejdsaar med Chancer for en berettiget Udnyttelse af en forbedret Situation, ogsaa for Arbejderne.

Hvad Ottetimersdagen angaar, da bør der arbejdes forsvarligt i de overenskomstmæssige 8 Timer, derved konsoliderer vi i Virkeligheden Ottetimersdagen og dens Fastholden paa bedst mulige Maade, og vi bør heller ikke se bort fra, at vor faktisk eksisterende Arbejdsevne er en stor nationaløkonomisk Værdi, som vi bør udnytte til vor egen Fordel og til det heles Vel, og dem, der maaske har Tendens til at gaa deres egne egoistiske Veje, maa vi, baade hvad Klasser og Individer angaar, se at lede paa de rette Veje.

Iøvrigt kan vi med Blikket paa Europas Folk og de kolossale Vanskeligheder, der lides under som en Følge af Verdenskrigen, betragte os som relativt nogenlunde godt stillede i enhver Henseende, og i Forvisningen herom bør vi gaa til Arbejdet i det nye Aar, og paa Basis heraf tror vi med Rette at kunne ønske vor store Medlemsstab et

Glædeligt og heldbringende Nytaar!

Konjunkturerne i 1923.

»Statistiske Efterretninger« for 5. Januar 1924 indeholder en omfattende Oversigt, som udviser nogen Bedring med Hensyn til Arbejdsforholdene; der noteres saaledes 25 pCt. mere Arbejde end i 1922, baseret paa Arbejdsløshedens Omfang.

For Aaret som Helhed ligger Arbejdsløsheden ca. 25 pCt. lavere end i 1922. Fremgangen i Beskæftigelsesgraden gælder særlig Tobaks- og Skotøjsindustrien, Jærn- og Træindustrien og Byggefagene. Derimod er der Tilbagegang for Tekstilindustrien og Skrædderfaget. — For Tobaks- og Skotøjsindustrien skyldes Fremgangen for en Del Bremsningen af den udenlandske Konkurrence.

I 1922 blev der saaledes lagt Afgift paa ca. 375 Millioner Cigarer og Cigarillos, hvoraf ca. 100 Millioner var af fremmed Oprindelse. For 1923 foreligger endnu ikke tilsvarende Tal, men en Antydning af den Forandring, der paa dette Omraade er gaaet for sig, ligger dog i Handelsstatistiken. Ifølge denne var Indførselen af Cigarer i 1922 ca. $^1/_9$ af Indførselen af Raatobak, men i 1923 var Cigarindførselen sunket til $^1/_{33}$, altsaa til forholdsvis 4 Gange mindre.

For Skotøjets Vedkommende har der været en lignende Udvikling. Indførselen af Lædefodtøj kan for 1922 sættes omkring 1 Million Par imod en Produktion paa 1,4 Million Par. I 1923 er Indførselen kun godt halvt saa stor. Alene paa Grund af den mindskede Indførsel har der været større Afsætningsmuligheder for de danske Varer. Hertil kommer naturligvis, at den formindskede Arbejdsløshed og hele Bedring i Erhvervslivet har sat Forbruget af baade Tobak og Skotøj op. For begge Varers Vedkommende ændres Forbruget sikkert i høj Grad efter Velstandsforholdene.

Endelig menes de stærkt reducerede Priser paa det danske Fodtøj at have gjort dette mere konkurrencedygtigt. Reduktionen er bl. a. blevet mulig ved et betydeligt Fald i Priserne paa Huder og Skind.

For Jærn- og Træindustrien har den forøgede Beskæftigelse for Handelsflaaden medført en stigende Virksomhed paa Skibsværfterne, ligesom de bedre Beskæftigelsesforhold for Industrien iøvrigt virker stærkt tilbage paa disse to Industrigrene. Desuden er ogsaa den stedfundne Fremgang i Byggeriet af Betydning for disse to Industrier, dels ved den større Byggevirksomhed nu end for 1 Aar siden, dels har man benyttet Ydelsen af Laan til Byggeriet i Henhold til Loven af 23. December 1922 til at fordele Byggevirksomheden jævnere over Aaret, hvorved der fremkommer en Stigning i Efteraars- og Vinterarbejdet.

I Tekstilindustrien derimod har der været Tilbagegang i Antallet af beskæftigede Arbejdere i Sammenligning med 1922. Som Aarsag hertil anføres en stærk udenlandsk Konkurrence i de jævnere Bomuldsvarer. Handelsstatistiken viser da ogsaa en betydelig forøget Indførsel af disse Varer fra 1922 til 1923. Senere paa Aaret kom hertil en stærk Stigning i Priserne paa Uld, men navnlig i Priserne paa Bomuld paa Grund af Nedgangen i Bomuldsproduktionen.

Ogsaa for Konfektionsindustrien angives Grunden til Beskæftigelsesnedgangen at være fremmed Konkurrence.

Ny Overenskomst i Sverige.

Som meddelt i forrige Nummer af Bladet var der omkring Midten af December Afstemning om et Forslag til en ny saakaldt Værkstedsaftale indenfor Jærnindustrien i Sverige. I vort Broderorgan »Metallarbetaren« for 5. Januar meddeles følgende herom:

»Ved den iværksatte Afstemning angaaende Forslag til ny Værkstedsaftale, som under 5. December stilledes af Forligsmanden, Landshøvding Walter Murray, Vesteraas, opnaaedes Majoritet for Forslagets Vedtagelse. Afstemningstallene er i et Cirkulære meddelt Medlemmerne.

Afgørelsen baserer sig paa status quo i Spørgsmaalet om saavel Lønninger som i det store og hele ogsaa Overenskomstteksten. Ændringerne i Overenskomstteksten tør siges at være til Arbejdernes Fordel, da de slutter sig til de fra Arbejdersiden fremsatte Ændringer.

Forligsmandens Forslag indeholdt:

1) Nugældende Aftaler forlænges med følgende Ændringer:

§ 6, § 11 Pkt. 8, § 15 og § 20 faar den Ordlyd, som det præliminære Udkast af 4. December udviser.

2) Til Protokollen antegnes:

1. Parterne er enige om, at de ved Aftalens Ikrafttræden bestaaende Aflønningsformer ved de enkelte Værksteder i Overenskomstperioden ikke kan ændres uden ved frivillig Overenskomst.

2. Med Hensyn til Overenskomstens § 11, Pkt. 6, er Parterne enige om følgende Udtalelse:

»Har i Tilfælde, hvor Timelønnen er garanteret, Timefortjenesten været under Timelønnen, og Arbejdsgiverne gør gældende, at dette beror paa, at Arbejderne ikke har udnyttet Arbejdstiden forsvarligt, kan Arbejderne kræve nøjere Undersøgelse, i hvilken ogsaa Arbejdersiden har Ret til at deltage«.

Det af Forligsmanden forelagte præliminære Forslag, hvilket som nævnt vedtoges af begge Parter, og som nu indgaar i Overenskomsten, var af følgende Indhold:

Regler for Behandling af Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

§§ 1, 2, 3, 4 og 5 forbliver uforandrede.

§ 6. Hvor der ikke gennem Forhandling i Henhold til foranstaaende har kunnet opnaas Forlig og under Forudsætning af, at Spørgsmaalet gælder Fortolkning af trufne Aftaler, Overenskomster eller Forlig, henvises Striden — hvis Værkstedsforeningen eller vedkommende Fagforbund skriftlig kræver noget saadant inden 2 Maaneder efter, at Forhandlingerne sluttedes — til Afgørelse

af 5 Voldgiftsmænd, af hvilke 2 udmeldes af Værkstedsforeningen, 2 af vedkommende Fagforbunds Bestyrelse. De saaledes valgte 4 Voldgiftsmænd udpeger selv den 5., som skal lede Voldgiftsrettens Forhandlinger og ved lige Stemmetal have Afgørelsen. Kan Parternes Voldgiftsmænd ikke enes om Valget af Opmand, udmeldes denne af den Myndighed, som er beføjet dertil i Henhold til Loven om Voldgift.

Voldgiften afsiger Dom senest 20 Dage efter den Dag, da den ene af Parterne til den anden har anmodet om Stridsspørgsmaalets Henvisning til Voldgift. Naar Opmanden udmeldes af vedkommende Myndighed, skal dog Dom afsiges inden 10 Dage efter den Dag, da Opmanden er blevet udnævnt og derom har erholdt Underretning.

§§ 7, 8, 9 og 10 bliver uforandrede. § 11 (Pkt. 1—7) uforandret.

Punkt 8: Arbejdere, som fratræder deres Arbejde inden paabegyndt Akkordarbejde er afsluttet, har Ret til at faa deres Del af Overskudet, for saa vidt Krav derom fremsættes senest 1 Maaned efter Akkordarbejdets Afslutning. Hvis saadant Akkordoverskud ikke hæves, overgaar det til en for Arbejderne paa Værkstedet bestaaende Sygekasse eller anvendes i andet lignende Øjemed.

§§ 12, 13 og 14 uforandrede.

Ferie.

§ 15. Enhver Arbejder skal aarligt i en af Maanederne Juni—August paa den Tid, som Arbejdsgiverne bestemmer, have 4 sammenhængende Søgnedages Ferie, som dog i den Maaned, hvor det lader sig gøre, maa forlægges i Sammenhæng med Midsommerhelligdagen, hvorved Midsommeraftenen ikke maa indregnes i Ferien.

Med de Ændringer . . . . . o. s. v. (uforandret).

§§ 16, 17, 18 og 19 uforandrede.

Tiden for Aftalens Gyldighed.

§ 20. Foranstaaende Aftale skal gælde fra og med den 1. Januar 1924 til og med 31. December 1924, og derefter . . . . . o. s. v. (uforandret).«

»Metallarbetaren« tilføjer:

»Den saaledes af Verkstadsföreningen foretagne store Optakt og det truende Sprog om Gennemførelse af Lønreduktioner og Overenskomstforringelser iøvrigt resulterede i et mærkeligt Tilbagetog. At Viljen fandtes, blev der ved Forhandlingerne givet utvetydigt Bevis paa. Vi skal ikke nærmere indlade os paa dette; Afgørelsen er truffet, og vi noterer paa Arbejdersiden dette som en Fremgang at have hævdet vor Position«.

Af ikke ringe Interesse for os er det at notere, at de svenske Arbejdsgivere under de foregaaende Maaneders Forhandlinger har gjort gældende, at Stockholm er den Storby, der i hele Europa betaler de højeste Lønninger. Paastanden er naturligvis baseret i den høje svenske Valuta, hvorved f. Eks. Byer som Rom, Paris og Brüssel kommer meget langt ned, men Hovedsagen er altsaa, at der ikke er sket Reduktioner i den svenske Jærnindustri, og Fremtiden maa vise, hvilken Fordel den høje Valuta betyder i Sammenligning med det Middelstandpunkt, som vi i saa Henseende indtager, og i Sammenligning med de udenlandske Valuta'er, som mere eller mindre er i Sammenbrud.

Smeden.

I vort svenske Broderorgan, Nr. 50 for 22. December, har Redaktør Karl Lund (Kalle) givet en interessant omfattende Skildring af et nordsvensk Jærnværk, Sandviken, og i den Anledning har Metalarbejderforbundets Formand, Johan Olov Johansson, skrevet følgende Digt, som forekommer os skønt i det klangfulde svenske Sprog:

Vi sutto häromdagen och diskuterade om folk och herrskaper. Grevar och länsmän, kungar, präster, riksdagsmän, advokater och osaliga grosshandlare maldes obarmhärtigt i vår kritiklusts väldiga väderkvarn. Gamle smeden Hane satt tyst och hörde på. Till sist vände han på bussen, hostade för att äska ljud, spottade kunnigt och belevat ut mot kakelugnsvrån, talade och sade:

Vi utav gammal träskoadel är,
till hedenhös vårt stamträds rötter bär.
För oss har smedjan varit riddarhuset,
där våra hjältar stigit fram i ljuset.
Där ha de stridit och där ha de dött,
men alltid stolt sitt hårda öde mött.

Vår ärorika sköld är sotsvart den,
på färgen Völunds söner känns igen.
En smed får icke vara vit i skinnet,
men glad och järnhård, växlande till sinnet.
Ja, det bör kunna synas till och med
på hustru och på barn om far'n är smed.

Det snöda guld för oss ej värde har,
med vindens fart var penning från oss far.
Får vi ej varje dag vad vi behöver
så natten hoppa vi dock alltid över.
Ja, vårt befängda, vardagsgråa liv
är likt ett gammalt trasigt positiv.

I politiken som i religion
har alla smeder en och samma ton.
Vi arga är mot de som hava makten,
det har vi fått i skall'n med hammartakten.
Vi krusar ingen, är vårt höga rop,
ty vi är lika goda allihop!

Vunden Højesteretssag.

Den 14. December f. A. har Højesteret afsagt en Dom, der frifinder Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund i en Sag, anlagt af et af Forbundets egne Medlemmer, Skibssmed Valdemar Petersen. Sagen har haft et meget langt Forløb, som vi her kortelig skal referere:

I 1918, hvor Revolutioner vendte op og ned paa Forholdene, specielt i Centraleuropa, opstod der som bekendt megen Uro i Fagorganisationerne i København, en Uro, der bl. a. førte til den bekendte Flydedokskonflikt i 1919 med derpaa følgende Reorganisation af vor gamle Københavns Afdeling 1. Ogsaa Skibssmedeforeningen i København fik sin Part af Uroen, og herunder var Skibssmed Valdemar Petersen fra Burmeister & Wains Skibsbyggeri paa Refshaleøen særdeles virksom. En skønne Dag udvandrede han imidlertid til Kallundborg, hvor han hurtigt var i Konflikt med Kammeratskabet, og midt under dette blev han af den bekendte Ingeniør Henckel udnævnt til Mester i Skibsbyggeriet, men dette vilde hans Arbejdskammerater ikke finde sig i, og de vedtog i den Anledning en Arbejdsstandsning uden om Forbundets Love. Der blev fra Hovedkontoret givet dem den Besked, at de maatte undlade den ulovlige Arbejdsstandsning og saa forresten lade Valdemar Petersen arbejde i Fred, eventuelt klage over hans Opførsel, hvis man ikke mente at kunne finde sig i den. Det var imidlertid paa dette Tidspunkt ikke fri for at være paa Mode, at Fagforeningsmedlemmer anlagde Sag imod deres egne Organisationer, hvorunder der stadig var Sagførere nok til Tjeneste med Sagførelse imod Fagorganisationerne. Det lykkedes Valdemar Petersen at faa dømt vor Afdeling i Kallundborg og at faa Højesteretsdom for, at vor Afdeling var erstatningspligtig, skønt vi maatte anse det for sandsynligt, at det, naar det endelig kom til Stykket, slet ikke var vor Afdeling, men derimod Henckel med Støtte af Arbejdsgiverorganisationen, der undlod at gøre Petersen til Mester under den daværende Gullaschtid.

Men da der ikke var Penge for Petersen at hente hos vor lokale Afdeling, lod han anlægge Sag mod Forbundet ved Østre Landsret, som den 13. November 1922 kendte for Ret:

»Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund bør for Tiltale af Skibsbygger Vald. Petersen i denne Sag fri at være og bør Omkostningerne for denne Del af Sagens Vedkommende være ophævede.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Kallundborg Afdeling bør til Skibsbygger Petersen betale 3800 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 17. Maj 1922 til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 350 Kr.«

I Kraft af den Kallundborg Afdeling overgaaede Dom, blev der foretaget Exekution, hvorved nogle af Arbejdsløshedskassens Penge gik med, hvorfor Afdelingen lod sig erklære konkurs, og en ny Fagforening blev dannet. Forbundets Frikendelse appelleredes derimod til Højesteret, der som nævnt Fredag den 14. December 1923 afsagde en saalydende Dom:

»Den i denne Sag af Østre Landsret afsagte Dom er paaanket af Skibsbygger Vald. Petersen, dog kun forsaavidt angaar Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

For Højesteret er det oplyst, at Appellanten den 22. Marts 1923 har gjort Udlæg efter Dommen hos Forbundets Kallundborg Afdeling, og at han herved har faaet Dækning for et Beløb af 297 Kr. 92 Øre. Appellantens Paastand for Højesteret gaar herefter ud paa, at Forbundet dømmes til at betale ham 3502 Kr. 8 Øre med Renter.

I Henhold til de i Dommen, forsaavidt den foreligger Højesteret til Prøvelse, anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste, saavidt den er paaanket.

Sagens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salær for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører V. Kondrup 200 Kr., der udredes af det Offentlige.«

Vi skal kun tilføje, at Højesterets Dom synes os en Selvfølge. Det vilde jo være i høj Grad ejendommeligt, om et Medlem i sin Klub og sin Afdeling kunde lave alt det Spektakel, som Vald. Petersen har præsteret, for saa, naar han maaske ikke mindst i den Anledning havde opnaaet Arbejdsgivernes, i dette Tilfælde Ingeniør Henckels Anerkendelse og erhvervet sig en tvivlsom Mesterstilling, og dette gaar ham galt, fordi hans tidligere Kammerater var ham saa absolut imod, at kunne gaa til Forbundet og hente sig en pæn lille Sum Penge som Erstatning for den mislykkede Karriere, men nu er det altsaa med endelig Gyldighed slaaet fast, at noget saadant ikke kan lade sig gøre, hvilket turde være af ikke ringe Interesse for kommende Tider — selvom der kun er ringe Udsigt til lignende ejendommelige Forhold, som dem vi oplevede i Aarene 1918—19.

Kæmpearbejdsløsheden i Tyskland og dens Følger.

Omkring Midten af Januar meldes der om en frygtelig Arbejdsløshed i Tyskland. Efter Amsterdam-Internationales sidste Opgivelser er der henimod 9 Millioner fagorganiserede Arbejdere i Tyskland i de saakaldte »freie Gewerkschaften«, hvilket vil sige foruden de kristelige og Hirsch-Dunckerske Organisationer. Under Udviklingen under og efter Verdenskrigen var det efter-

haanden blevet en Nødvendighed for enhver Arbejder at tilhøre en Organisation, bl. a. fordi Offentligheden igennem disse Organisationer i nogen Grad udøvede det Offentliges Støtte, men med Ruhrbesættelsen i Fjor og den deraf følgende frygtelige Valuta-Misere er der øvet det haardeste Tryk imod den arbejdende Befolkning, et Tryk, der naturligvis sætter Arbejdernes Organisationer ude af Stand til at afhjælpe Nøden, navnlig da der mod Slutningen af Aaret 1923 meldes om en enestaaende Arbejdsløshed og Erhvervskrise.

Telegrammerne melder om 5 Millioner indskrevne Arbejdsløse og 3 Millioner Arbejdere, der kun tjener en halv Ugeløn, hvortil kommer Krigsenker og gamle, saaledes at der ialt er 10 Millioner Mennesker eller 10 pCt. af den samlede tyske Befolkning i Europa, der skal leve af Understøttelse.

Om Berlin oplyser den officielle Statistik, at 1.160.000 eller en Fjerdedel af Byens Befolkning kun har Understøttelse at leve af, og blandt disse er der 255.000 Krigsinvalider. Kommentar overflødig.

Fra det tyske Metalarbejderforbunds Hovedkvarter meldes der den 27. December om kolossale Vanskeligheder. Efterretningen lyder i Uddrag som følger:

I det sidste Aar har Arbejdsgiverne og de borgerlige Partier i stigende Grad udfoldet en Agitation paa Basis af Paastanden om, at en væsentlig Del af den voksende økonomiske Nød i Tyskland har sin Aarsag i 8-Timersdagen og kun ved dens Afskaffelse kunde der tænkes paa en Ophjælpning af de økonomiske Forhold. Den offentlige Mening er med andre Ord aldeles systematisk bearbejdet, og der er opereret med Tal, der skulde bevise, at Produktionen i Sammenligning med Tiden før Krigen som Følge af Indførelsen af en Arbejdstid paa 8 Timer er gaaet væsentlig tilbage. Vi har ikke blot med Opmærksomhed fulgt denne Bearbejdelse af den offentlige Mening, men vi er ogsaa gaaet over til i Løbet af de sidste halvandet Aar ved en Række uomstødelige Beviser, som vi har offentliggjort, at fastslaa, at de i *Produktionen beskæftigede* gennemgaaende ved en Arbejdstid paa 8 Timer ikke blot naaede op paa Højde med Dagsydelserne i Tiden før Krigen, men at de tildels endog naaede ikke uvæsentlig op over denne. Naar Produktionsmængden i bestemte Industrigrene eller Bedrifter i Forhold til det samlede Personale (Arbejdere og Funktionærer) gik ned i Sammenligning med Tiden før Krigen saa skyldes dette ikke Arbejdsydelsen hos den enkelte Arbejder eller 8-Timersdagen, men Skylden herfor ligger i saadanne Tilfælde i en Række andre Forhold, der væsentlig hænger sammen med hele den økonomiske Situation, Valutaens Ødelæggelse o. s. v., under hvilke Tyskland har lidt i de senere Aar. Dertil kommer i mange Tilfælde manglende organisatoriske Indretninger i Bedrifterne, forældede tekniske Indretninger o. s. v.

Efter Afslutningen af Ruhrfallitten, der fandt Sted i August 1923, gik Arbejdsgiverne, der har deres politiske Repræsentation i de borgerlige Partier, over til det afgørende Fremstød mod den 8 Timers Arbejdstid. Under Rigskansler Dr. Stresemann kom det i Rigsdagen til Vedtagelsen af den første Bemyndigelseslov, som for omtrent en Maaned siden fulgtes af en anden Bemyndigelseslov. Disse Bemyndigelseslove giver en ren borgerlig og højreorienteret Regering alle Fuldmagter saavel paa det finans-, skatte- og møntpolitiske Omraade som paa det økonomiske og socialpolitiske Omraade, og saaledes var det paa Grundlag af disse Bemyndigelseslove muligt for Regeringen at fjerne en Række Bestemmelser om Arbejderbeskyttelse, at indskrænke eller ophæve sociale Understøttelser og sluttelig at udstede en Forordning, der ganske vist paa Papiret fastholder 8-Timersdagen, men som i Praksis har en Række Paragrafer, der tillader Undtagelser fra den saaledes lovfæstede Arbejdstid. Efter samme Tid falder nu ligeledes Arbejdsgivernes planmæssige Fremstød i de enkelte Industrigrene i Tyskland; forrest gaar Arbejdsgiverne i de besatte Omraader. De storindustrielle i Ruhrområdet har med de Magter, der har gennemført Besættelsen, afsluttet økonomiske Overenskomster, som — det maa man indrømme — betyder en ikke ubetydelig Belastning af de Industridrivende ved Ruhr og Rhin, og Arbejdsgiverne tænker naturligvis ikke paa at tage disse Byrder paa deres egne Skuldre, nej, de skal væltes over paa Arbejderne. I mange Maaneder har i Ruhrområdet næsten al produktiv Virksomhed ligget stille, og Arbejderne har været arbejdsløse. Den af Riget ydede Understøttelse er stadig blevet formindsket siden Standsningen af den passive Modstand og har i en Række Uger kun bevæget sig indenfor de mest beskedne Grænser, men ogsaa denne Understøttelse, der ikke engang er tilstrækkelig til de mest knebne Livsfornødenheder, trues der hver Dag med at fratage Arbejderne.

Denne Situation udnytter Arbejdsgiverne og erklærer, at de kun vil aabne deres Bedrifter, dersom Arbejds- og Lønforholdene i Forvejen er blevne underkastede en Regulering efter deres Hoved. Det betyder for Grubearbejderne *under Jorden* en Arbejdstid paa mindst 8 Timer, for Bjergarbejdere over Jorden en Arbejdstid paa 9½—10 Timer. Arbejderne i Sværjærnsindustrien (kontinuerlig Drift) arbejdede efter Krigen i 3 Hold paa 8 Timer hver, medens de indtil 1918 var beskæftigede i 2 skiftende Hold paa 12 Timer hver (deri indbefattet de indenfor disse 12 Timer faldende Pauser). At finde en Mellemordning mellem 2- og 3-Holdsskifte er svært. Dersom man tager 8-Timersdagen fra Arbejderne i Sværjærnsindustrien (Højovne, Staal- og Valseværker o. s. v.), bortfalder dermed 3-Holdsskiftet, og 2-Holdsskiftet træder i Stedet for.

Først begyndte Forhandlingerne om en Forlængelse af Arbejdstiden i Bjergværksdriften. Efter Ugers Forhandlinger frem og tilbage kom det til Indførelse af en Arbejdstid paa 8 Timer for Grubearbejderne under Jorden og en Arbejdstid paa 9½ Time for Bjergværksarbejderne over Jorden. Saa fulgte Forhandlingerne for Sværjærns- og Metalindustrien i Ruhrområdet; det endelige Resultat af Forhandlingerne, der fandt Sted i Berlin den 13. og 14. December, bestod i en Skrivelse om den fremtidige Regulering af Arbejdstiden, der udfærdigedes af Arbejdsgiverne, og hvis Anerkendelse man forlangte af de tilstedeværende Repræsentanter for Metalarbejderorganisationerne.

Disse Betingelser, som forlangtes gældende fra 17. December 1923 til 1. Juli 1924, har som første Punkt, at

»I de Bedrifter i de jærn- og staalproducerende og -forarbejdende Industrier, i hvilke der allerede før og under Krigen arbejdedes mindre end 10 Timer, vedbliver denne Arbejdstid at gælde.

2) Søndagsarbejdet reguleres efter Bestemmelserne i Erhvervsanordningen, dog med den Indskrænkning, at 24-Timers Holdskifte ikke indføres igen.
3) Det undersøges ufortøvet, for hvilke haardtarbejdende i Højovne, Staal-, Hammer- og Valseværksbedrifterne samt i Rørstøberierne der udkræves Lettelser. Navnlig drejer det sig her om saadanne Arbejdere, der arbejder med særlig Fare for Liv og Helbred og derved i usædvanlig Grad er udsat for Paavirkning af Hede, Giftstoffer, Gasarter, Støv og lign. Disse Lettelser bestaar i Tilvejebringelse af Afløsninger paa en saadan Maade, at der af de enkelte Arbejdere paa de 6 Ugedage (Hverdage) ved normal Arbejdsmaade ikke arbejdes effektivt mere end 54 Timer. Derved gælder Pauserne og Forberedelserne til Arbejdet ikke som Arbejdstid. Ved Betalingen lægges en daglig Arbejdstid paa 10 Timer til Grund. Undersøgelsen sker i de enkelte Bedrifter med Tilkaldelse af Arbejderraadet; den skal være afsluttet senest den 1. Februar 1924.
4) For alle andre Arbejdere er den normale Arbejdstid, Pauserne fraregnet, for de 6 Hverdage i Støbeværkerne gennemsnitligt 59 Timer (Daghold 58, Nathold 60 Timer), og for Arbejderne i de videreforarbejdende Industrier 57½ Time.«

Repræsentanterne for det tyske Metalarbejderforbund *nægtede* deres Godkendelse af disse Arbejdsbetingelser, men Rigskommissæren, der ledede Forhandlingerne, opfordrede Repræsentanten for Metalarbejderforbundet, Kollega Wolf, Essen, som er Distriktsleder for Metalarbejderforbundet, til i alt Fald ved sin Underskrift at stadfæste Protokollen over de førte Forhandlinger, og dette efterkom han under den Forudsætning, at det kun drejede sig om at bekræfte Protokollens Rigtighed uden at godkende de deri nedlagte Arbejdsbetingelser. Bagefter har saavel Arbejdsgiverne som Repræsentanter for de kristelige og Hirsch-Dunckerske Organisationer forsøgt en Paastand om, at Metalarbejderforbundets Repræsentant gennem sin Underskrift havde været indforstaaet med deres skammelige Handlemaade, for derved at sætte Metalarbejderforbundet i en Tvangssituation.

Paa en Distriktskongres i Ruhromraadet efter Forhandlingerne i Berlin den 13. og 14. December af Repræsentanter for det tyske Metalarbejderforbund, blev de i Berlin formulerede Arbejdsbetingelser enstemmigt forkastede, og det vedtoges at foretage en Urafstemning blandt Medlemmerne af det tyske Metalarbejderforbund. Denne Urafstemning fandt Sted i Ruhromraadet den 19. December med det Resultat, at 40.000 Medlemmer erklærede sig imod disse Arbejdsbetingelser og kun 500 stemte for dem. Det var ganske vist kun et Mindretal af Medlemmerne, der deltog i Afstemningen, men hvadenten der i de enkelte Afdelinger deltog et Flertal eller et Mindretal stemte man overalt imod, og den manglende Deltagelse skyldtes i første Række lokale Vanskeligheder og for det andet den Kendsgerning, at ikke nær alle Medlemmer falder ind under de omtalte Arbejdsbetingelser for den nordvestlige Gruppe af de metalindustridrivende ved Ruhr og Rhin.

Hvad er nu Situationen? Efter de i forrige Uge foretagne Konstateringer hviler Arbejdet endnu i 9 af de 13 Forvaltninger, over hvilke Organisationen disponerer i Ruhromraadet, medens i 4 andre Forvaltninger Arbejdet er blevet genoptaget i nogle Værker i Sværindustrien paa Arbejdsgivernes Betingelser. Dette skyldes den Kendsgerning, at de kristelige og Hirsch-Dunckerske samt ikke organiserede Folk strømmede til Bedrifterne og tog Arbejde paa Arbejdsgivernes Betingelser og ikke var til at holde tilbage, og dette tvang en Del af Metalarbejderforbundets Medlemmer til — omend med sammenbidte Tænder — ligeledes at genoptage Arbejdet, for ikke fremtidig maaske i mange Maaneder at blive udelukkede derfra.

De frygtelige Vanskeligheder, som der her er Tale om for vor Organisation i Ruhrdistriktet, er naturligvis en Følge af den almindelige Situation. Arbejderne har næsten i 1 Aar været uden produktiv Virksomhed og har i en Række Maaneder været fuldstændig arbejdsløse, og Understøttelsen forslaar ikke nær, og selv de Mark, de for Øjeblikket faar i Understøttelse af Riget, truer hvert Øjeblik med at blive frataget dem. Vor Organisation er desværre ude af Stand til i denne haarde Kamp at støtte vore Medlemmer i nævneværdig Grad. Dertil kommer, at de kristelige og de Hirsch-Dunckerske gaar ind paa Arbejdsgivernes Betingelser, hvad der naturligvis giver de ikke organiserede Anledning til at strømme til.

Det kristelige Forbund har bl. a. sin Hovedstyrke i Ruhromraadet, og sammen med de Hirsch-Dunckerske maa de i en saadan haard Kamp tages med i Betragtning som en Faktor, der ikke maa undervurderes.

Vore Medlemmer har hidtil i denne fortvivlede Kamp om Bevarelsen af 8-Timersdagen vist stort Offermod og Modstandsevne i en ganske overordentlig Grad. Trods Savn i det uendelige har de taget alle Ofre paa sig, der er en Følge af denne Situation, og det kan ikke vurderes højt nok, men hvorlænge vil Kraften hos vore Medlemmer kunde opretholdes? Det er det aabne Spørgsmaal.

Endnu skal bemærkes, at Kampen om 8-Timersdagen ikke blot foregaar i Ruhromraadet, det er kun Udgangspunktet, fordi den skildrede Situation er gunstig for Arbejdsgiverne. Ogsaa i den ikke besatte Del af Riget forbereder Arbejdsgiverne Kampen. De almindelige Overenskomster, der indeholder Bestemmelser om en Regulering af Arbejdstiden i Retning af 8-Timersdag er opsagt af Arbejdsgiverne i en Række tyske Omraader, og sikkert vil de nærmeste Uger og Maaneder staa i Kampens Tegn med Hensyn til 8-Timersdagen, en Kamp, der selvfølgelig paaføres vor Organisation under de vanskeligste Forhold.

Til denne Kamp kommer den økonomiske Krise. Den 24. November 1923 var efter vore statistiske Undersøgelser i Metalindustrien Antallet af Arbejdere med indskrænket Arbejdstid 49,7 pCt. af de beskæftigede

ca. 25 pCt. af Medlemmerne var samme Dag arbejdsløse. Den økonomiske Situation har siden denne Dag ingenlunde bedret sig. At vor Organisations finansielle Forhold ogsaa er reduceret er Eder bekendt, men der er en fast Vilje hos vore Medlemmer og vor Organisation til at gøre Modstand imod Arbejdsgivernes Bestræbelser for at faa ophævet 8-Timersdagen.

* * *

Det ser afgjort ud til, at denne Kamp kun drejer sig om, at Arbejdsgiverne vil benytte den forhaandenværende Arbejdskrise i Tyskland til at sabotere de faglige Overenskomster og tilføje Fagorganisationerne den størst mulige Skade. Thi det maa jo synes alle uhildede komplet meningsløst paa et Tidspunkt, hvor Arbejdsløsheden helt eller delvis har naaet det langt overvejende Flertal, at forlange, at det Mindretal, som der kan skaffes Beskæftigelse til, skal være paa Arbejdsstedet 12 Timer af Døgnets 24, og det maa kun haabes, at vor store tyske Broderorganisation i væsentlig Grad trods alt vil vise sig i Stand til at modstaa Arbejdsgivernes Tryk. Af en senere Skrivelse af 31. December fremgaar det i alt Fald, at Forholdene indenfor Organisationen har bedret sig noget med Indførelsen af den nye »Guld-Pfennig«, men frygtelige er Forholdene, og der klages bittert over, at Kommunisterne ved deres meningsløse Optræden gør alt for at forstyrre Forholdene saa meget som muligt.

Smedeforbundets Statistik.

Uddrag af Forbundets Medlems-, Lærlinge- og Lønstatistik for November 1922.

(Sluttet.)

B. Timefortjenestestatistik.

Naar Ordet »Timefortjenestestatistik« her — ligesom i de nærmest foregaaende Aars Beretning — benyttes som Overskrift i Stedet for »Akkordlønstatistik«, der har været benyttet i tidligere Aar, skyldes dette de ekstraordinære Lønningsforhold, som bevirker, at man ikke med Sikkerhed af en Ugebetaling kan se, hvorledes de Beløb, der ikke er Timeløn, fordeler sig mellem Akkordoverskud og Tillæg af mange forskellige Arter. Med nogenlunde Sikkerhed kan Timefortjenesten fastslaas, men ikke Overskudet. For Aaret 1917 forsøgtes det at holde Dyrtidstillægget helt uden for, saaledes at en Sammenligning mellem 1917 og de 5 følgende Aar vil blive noget skæv, men med de tidligere Aar vil Tallene for 1918—22 godt kunne sammenholdes, idet da Overskud for disse 5 Aar blot ikke maa betragtes som Akkordoverskud, men som Ugeindtægt udover Timelønnen. Før 1917 har der jo ikke været andet Overskud end det ved Akkorden indvundne, saa at Betegnelsen »Ugeindtægt udover Timelønnen« ogsaa vil passe paa disse Aar.

For ingen af Aarene er der ved Beregningen af Timefortjenesten medregnet Ekstraindtægt ved Over- eller Natarbejde, Tillæg for smudsigt Arbejde eller lignende*).

Det er 24 Aar siden den første Landet omfattende Lønstatistik af denne Art for Smedeforbundets Medlemmer fremkom. Her skal der straks gives med faa Tal Udviklingen fra da til nu, idet der anføres gennemsnitlig Timeløn, Overskud pr. Time udover Timeløn samt samlet Timefortjeneste for de tre Aar, 1898, 1911 og 1922. I nedenstaaende og alle følgende Oversigter er der for 1917 og alle følgende Aar i Overskudet og i den samlede Timefortjeneste i Overensstemmelse med det ovenfor anførte indbefattet alle Tillæg med Undtagelse af ovennævnte.

	København 1898	København 1911	København 1922	Provinserne 1898	Provinserne 1911	Provinserne 1922	Hele Landet 1898	Hele Landet 1911	Hele Landet 1922
Gennemsn. **Timeløn**	34,9 Ø.	43,9 Ø.	135,7 Ø.	31,3 Ø.	40,1 Ø.	124,0 Ø.	33,1 Ø.	42,0 Ø.	129,5 Ø.
Stign. m. Tællingerne	26 pCt.	209 pCt.		28 pCt.	209 pCt.		27 pCt.	208 pCt.	
Gennemsn. **Overskud** pr. Time (udover Timelønnen)	5,6 Ø.	9,8 Ø.	53,3 Ø.	3,2 Ø.	7,4 Ø.	33,0 Ø.	4,4 Ø.	8,6 Ø.	42,5 Ø.
Stign. m. Tællingerne	75 pCt.	444 pCt.		131 pCt.	346 pCt.		95 pCt.	394 pCt.	
Gennemsnitl. **samlet Timefortjeneste**	40,5 Ø.	53,7 Ø.	189 Ø.	34,5 Ø.	47,6 Ø.	157 Ø.	37,5 Ø.	50,6 Ø.	172 Ø.
Stign. m. Tællingerne	33 pCt.	252 pCt.		38 pCt.	231 pCt.		35 pCt.	240 pCt.	

For hele Landet under eet blev Timelønnen foran opgjort til gennemsnitlig 129,5 Øre i 1922; af foranstaaende Oversigt fremgaar det, at det gennemsnitlige Overskud pr. Time har været 42,5 Øre, saaledes at der ialt er opnaaet en samlet Timefortjeneste paa gennemsnitlig 172 Øre. Om den Stigning, der er sket siden den første Opgørelse i 1898, kan det anføres, at Timelønnen er

*) Denne Slags Tillæg synes iøvrigt kun at have udgjort et ganske ubetydeligt Beløb i Gennemsnit.

bleven næsten 4 Gange saa stor som i 1898 (fra 33,1 til 129,5 Øre), Overskudet er blevet ca. 10 Gange saa stort (fra 4,4 til 42,5 Øre), og den samlede Timefortjeneste er steget til næsten det 5-dobbelte (fra 37,5 til 172 Øre). Overskudet er saaledes steget langt stærkere end Timelønnen og udgør nu en langt større Procentdel af den samlede Fortjeneste. Medens Overskudet i 1898 kun udgjorde ca. 12 pCt. af Timefortjenesten, var dets Andel i 1922 ca. 25 pCt. eller ca. det dobbelte.

En mere udførlig Oversigt over den Udvikling, der har fundet Sted i den forløbne Aarrække, er meddelt i hosstaaende Tabel, hvortil man henviser med Hensyn til Detailler. Medens der i det foranstaaende er foretaget Sammenligninger mellem Lønnen i 1898 og Lønnen i 1922, viser denne Tabel Udviklingen fra Aar til Aar i hele Perioden. Interessen knytter sig her særlig til Udviklingen i de sidste 2 Aar. Lønnen naaede i 1920 237 Øre i Timen mod 203 Øre i 1921 og 172 Øre i 1922. Den Nedgang i Timefortjenesten, der i Aaret fra 1920 til 1921 viste sig for første Gang i Tiden efter 1898, er altsaa fortsat fra 1921 til 1922. Medens Nedgangen fra 1920 til 1921 udelukkende faldt paa Overskudet, idet Timelønnen endog steg fra ca. 135 til ca. 138 Øre, falder Nedgangen fra 1921 til 1922 baade paa Overskudet, der faldt fra ca. 65 til ca. 42 Øre, og paa Timelønnen, der saaledes for første Gang viser Nedgang, fra ca. 138 Øre i 1921 til ca. 130 Øre i 1922. Af den samlede Nedgang paa 31 Øre skyldes saaledes Størstedelen — 23 Øre — Nedgangen i Overskudet og kun 8 Øre stammer fra Nedgangen i Timelønnen.

Da Lønnedgangen fra 1920 til 1921 udelukkende skyldtes Overskudet, og Nedgangen fra 1921 til 1922 for Størstedelen ogsaa beror paa Nedgang i Overskudet, er dette fra i 1920 at udgøre 76 pCt. af Timelønnen faldet til i 1922 kun at udgøre 33 pCt. af Timelønnen.

Lønnedgangen i de 2 Aar har været omtrent lige stærk i København og Provinsen. Nedgangen i Løbet af de sidste 2 Aar udgør i København 68 Øre og i Provinsen 63 Øre, heraf henholdsvis 34 og 27 Øre alene i det sidste Aar. Den procentvise Nedgang i Timefortjenesten fra 1920 til 1922 udgør i København knap 27 og i Provinsen knap 29 pCt. af Lønnen i 1920.

Iøvrigt skal det bemærkes, at det ved Sammenligninger med Aarene før 1919 maa tages i Betragtning, at den daglige Arbejdstid, der siden 1. Oktober 1919 er 8 Timer, før dette Tidspunkt var 9 Timer eller mere, og at en Beregning af Lønstigningen som Følge heraf vil give lavere Procenter, naar man lægger den *daglige* Fortjeneste til Grund for Beregningen, end naar man — som det foran er sket — betragter *Time*fortjenesten.

De hidtil nævnte Tal omfatter Smede og Maskinarbejdere i alle de forskellige Grupper af Fag. De tilstedeværende Fejl og Unøjagtigheder ved Materialet, der sikkert for de sidste Aar er noget større end for tidligere Aar, vil derfor antagelig ikke være af større Betydning for disse samlede Gennemsnitstal, ligesom heller ikke den Omstændighed, at hele Materialet beror paa een Uges Forhold, her vil virke særlig forstyrrende. Men hele Dyrtidstillægsordningen har bevirket, at vi i de sidste Aar har maattet lade den Kolonne, der plejer at staa sidst i foranstaaende Oversigt, udgaa. Den plejer at give Oplysning om »Overskud pr. akkorddeltagende Smed«, men vi ved ikke, hvormange *akkord*deltagende Smede der findes, men kun hvormange der har faaet Udbetaling udover Timelønnen i den paagældende Uge.

Aar	Gennemsnitlig Timefortjeneste for alle Smede			Overskudet giver gennemsnitlig for alle Smede et Tillæg til Timelønnen paa
	Timeløn Øre	Overskud Øre	Ialt Øre	pCt.
København:				
1898.....	34,9	5,6	40,5	16
1906.....	39,4	8,1	47,5	20
1909.....	42,7	9,7	52,4	23
1911.....	43,9	9,8	53,7	22
1913.....	46,1	11,5	57,6	25
1915.....	50,0	15,8	65,8	32
1917.....	59,0	28,9	87,9	49
1918.....	67,7	55,5	123,2	82
1919.....	122,3	87,5	209,8	72
1920.....	137,0	120,0	257	88
1921.....	140,4	82,6	223	59
1922.....	135,7	53,3	189	39
Provinserne:				
1898.....	31,3	3,2	34,5	10
1906.....	36,0	6,4	42,4	18
1909.....	38,4	6,0	44,4	16
1911.....	40,1	7,4	47,5	18
1913.....	41,9	8,6	50,5	21
1915.....	44,7	10,9	55,6	24
1917.....	55,0	14,8	69,8	27
1918.....	65,4	32,1	97,5	49
1919.....	119,0	59,4	178,4	50
1920.....	132,9	87,1	220	66
1921.....	135,0	49,0	184	36
1922.....	124,0	33,0	157	27
Hele Landet:				
1898.....	33,1	4,4	37,5	13
1906.....	37,7	7,3	45,0	19
1909.....	40,6	7,8	48,4	19
1911.....	42,0	8,6	50,6	20
1913.....	44,1	10,1	54,2	23
1915.....	47,5	13,5	61,0	28
1917.....	57,0	21,8	78,8	38
1918.....	66,5	43,4	109,9	65
1919.....	120,5	72,1	192,6	60
1920.....	134,8	102,2	237	76
1921.....	137,7	65,3	203	48
1922.....	129,5	42,5	172	33

En Redegørelse fra M. Kirketerp.

De danske Statsbaners Værksted, København.

I August Maaned i Fjor vedtog man i Værkstedsog Remisearbejdernes Fællesorganisations Hovedbestyrelse en Udtalelse, der var rettet imod Undertegnede, og Udtalelsen fremsattes i »Værkstedstidende« for September Maaned s. A. Anledningen hertil var en af mig til en Kollega i Aarhus sendt Skrivelse, hvori jeg gjorde nærmere Rede for mit Syn paa vore indre Organisationsforhold paa Statsbaneværkstederne, men denne Skrivelses Indhold har man ganske fortiet overfor Medlemmerne og andre, der læser vort Blad, og Følgen heraf er, at disse er ganske uforstaaende overfor, hvad Sagen egentlig drejer sig om, og saaledes ude af Stand til at danne sig en Mening om samme — og mit Syn paa Organisationsforholdene er stadig uforandret.

Jeg ønskede ikke at optage Diskussion om Sagen i »Værkstedstidende«, men afgav mit Svar paa en Generalforsamling indenfor vor egen Afdeling og havde her den Tilfredsstillelse at se en meget talrig Forsamling give mit Standpunkt deres enstemmige Tilslutning. Hermed betragtede jeg denne Sag som skrinlagt, men »Værkstedstidende«s Redaktør synes ikke at være tilfreds hermed, idet han stadig fortsætter med Insinuationer og Sagens Forvrængning med det ene Formaal at fremstille mig som Forræder imod Fællesorganisationen, samtidig med at han selv optræder som dens Frelser, men at dette sidste vil blive ham et svært Arbejde, synes han ikke at have nogen Forstaaelse af.

Om mig og min Virksomhed i Organisationsarbejdet overlader jeg trygt andre Kammerater at dømme. I ca. 22 Aar har jeg arbejdet i samme Værksted som Redaktør Weimar, uden at han i denne Aarrække fandt Anledning til at være Medlem af sit Fags Organisation, ja, en lang Tid heraf var han endog Medlem af den af ham selv som Skruebrækkerforening stemplede »Jærnbaneforeningen af 1900«, og man vil heraf forstaa, at mellem os to findes der en dyb Uoverensstemmelse om, hvad der er Organisation.

Omtrent 10 Aars Arbejde har jeg ofret for at skabe »Værkstedstidende« til et Organ til Værn for vore specielle Interesser, og jeg havde Grund til at tro, at jeg naaede et Resultat, der tilfredsstillede vore Medlemmer i al Almindelighed; at jeg nu stilles frem som Skive for nogle af de værste Beskyldninger, der kan rettes imod en organiseret Arbejder, finder jeg alligevel er at gaa over Stregen, selvom jeg er ganske klar over, at der findes tidligere Medlemmer af de saa velkendte Splittelsesorganisationer her paa Jærnbanen, der ret af Hjertet ønsker mig alt muligt ondt, men her stoler jeg som i tidligere Dage paa, at jeg i vort eget Fags Medlemsblad kan faa Lov til at forsvare mig, naar andre Sunde er lukkede.

Til de fremsatte Beskyldninger og mere eller mindre skjulte Sigtelser skal jeg nu ganske kort forklare min Stilling:

Fra min tidligste Virksomhed er alle mine Bestræbelser gaaet ud paa at samle Arbejderne i deres respektive Fagorganisationer. Fællesorganisationen er nærmest fremkommet som en Talstørrelse, idet Administrationen dengang kun havde Øje for: »Hvormange er I?« Men i vor indre Virksomhed var alle de faglige Forbund stærkt engagerede, Forhandlingsreglerne bandt os efterhaanden stærkere sammen ved de fælles Forhold, men Stillingen blev dog udnyttet i Fællesskab med og saa nær op ad vore Fagforbund, at ingen kunde være i Tvivl om, at her var Vejen vist til en Udvikling, der gav os den samme Organisationsfrihed, som er gældende, ikke alene for Arbejderne i den private Industri, men ogsaa for Arbejderne ved andre Statsværksteder.

Forhandlingsreglerne var et Fremskridt, men er dog nu en Hindring for fuld Organisationsfrihed i Forhandlingsforholdet. En Organisations Tillidsmand kan ikke optræde som Forsvarer for Regler, som hverken er fremkommet under Medvirken af eller godkendt af vore Organisationer, og som i visse Forhold binder netop de Arbejdere, som han er Tillidsmand for, medens den anden Part kan udøve diktatorisk Myndighed.

Opgaven maa derfor være at udvikle disse Bestemmelser til at give vore Organisationer den samme Ret, som er gældende overalt i vor nu saa fremskredne Organisationstid.

Denne Linie og Udviklingsmulighed har vor Fællesorganisations Ledelse ganske forladt, og herimod er det, at jeg har reageret, ikke for at slaa Fællesorganisationen i Stykker, denne har sin Berettigelse lige saa vel paa Jærnbanen som paa andre store Virksomheder, der beskæftiger flere forskellige Fag, men Jærnbanen er det eneste Omraade her i Landet, hvor en Fællesorganisation ganske sætter de faglige Forbund ud af Spillet og optræder som Lønforhandler for alle Fagene. Det er i Længden en uholdbar Stilling, og Fællesorganisationens Ledelse gør klogt i at se dette og rette sig herefter.

Naar nu en Redaktør Weimar saa varmt optræder som Forsvarer for den nuværende Form for Fællesskab, saa er det et falsk Billede, han opruller, der ganske blotter hans manglende Kendskab til faglig Organisation og kun daarligt skjuler hans virkelige Formaal, en ren og skær Separatistforening for Jærnbanens Arbejdere, og til dette Formaals Fremme bruger man nu »Værkstedstidende« stik imod dens oprindelige Bestemmelse, og saa tilsøler man mig med Beskyldninger for Underminering og for Forsøg paa at splitte, hvad jeg selv har arbejdet paa at samle; dette er en oplagt Forvrængning af det virkelige Forhold, og har intet andet virket som Sprængstof, saa skal den Slags nok virke tilstrækkelig kraftigt for Smedeforbundets Medlemmer. Jeg skal i saa Henseende anføre et Par Eksempler:

I Hovedbestyrelsens Resolution beskyldes jeg for at ville bryde den fastsatte Fortjenestegrænse, medens Sandheden er, at netop Redaktør Weimar hver Uge har ført Kontrol med Fortjenesten uden en eneste Gang at kunne paavise Overskridelse. Et Forslag om en Ordning af dette Forhold er fremsat af mig i Forening med vor Afdelingsformand, og Forslaget vedtoges paa vor Generalforsamling paa almindelig organisationsmæssig Maade og indleveredes til Forhandling i Fællesorganisationen. Dette kan dog ikke være en Forbrydelse, men er det modsatte Tilfældet, saa har Hovedbestyrelsen ganske vist Ret.

Redaktør Weimar ved, at jeg ikke er den, der er den egentlige Ophavsmand til dette Forslag, men desuagtet kører han stadig op med den samme Usandhed.

Man beskylder mig endvidere for, at jeg arbejder for, at de enkelte Fag selv skal føre deres Lønforhandlinger, og dette vedkender jeg mig i fuldeste Maal, men det forekommer mig at være en Kompliment, for vi er vel endnu ikke naaet dertil, at det er en Brøde at arbejde for sin faglige Organisation.

Jeg anerkender kun en faglig Organisation for mig, og det er det Forbund, jeg tilhører, ligeledes anerkender jeg den Centralorganisation, man herigennem maatte tiltræde. Jeg vil den fulde Udnyttelse af den Magtstilling, mit Forbund indtager, og anerkender ingen Mellemstandpunkter, der ikke stræber mod dette Maal. Mit Standpunkt i Organisationsspørgsmaalet er i Dag det samme, som jeg alle Dage har indtaget, kun er der kommen andre til Roret, som ikke har haft samme Forstaaelse af Organisationen, som jeg har været Talsmand for.

Jeg skal ikke komme dybere ind paa disse Forhold, som jeg helst vil ordne indenfor vor egen Afdeling, men for de mange gamle Venner, som læser »Værkstedstidende«, og som jeg ellers ikke har nogen Forbindelse med, har jeg ønsket at afvaske denne Plet, som »Værkstedstidende« søger at sætte paa mig. Til mine Kol-

leger rundt omkring i Landet ønsker jeg at sige: Vær opmærksom paa, hvad der foregaar, der forestaar Tider, hvor vi vil erkende, at vi har hjemme i vort eget Forbund, og at vi kun herfra vil være i Stand til at hævde vor Stilling, derfor maa vi gøre os klart, at Jærnbanens Smede og Maskinarbejdere i hele Landet maa være enige om Maalet og holde fast sammen derom.

M. Kirketerp,
Københavns Afdeling 7.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Arbejdsløsheden m. m. Den pr. 31. December foretagne Undersøgelse af Arbejdsløsheden m. m. udviser følgende:

1143 Medlemmer var i Arbejde, deraf 474 i København og 669 i Provinserne.

554 arbejdsløse Medlemmer, deraf 36 i København og 518 i Provinserne.

44 syge Medlemmer, 11 i København og 33 i Provinserne.

8 Medlemmer var Soldater, 4 i København og 4 i Provinserne.

Ialt 1749 Medlemmer, hvoraf ca. 31 pCt. var ledige. Arbejdsløshedsprocenten var saaledes ca. 6,4 i København og ca. 42,3 i Provinserne.

Svensk Formerforbund. Herfra foreligger der Meddelelse om, at »Verkstadsföreningen« har opsagt den Overenskomst, som det efter mange Besværligheder lykkedes at opnaa Enighed om den 10. Marts i Fjor. Udløbstiden er 1. Januar, og medens de svenske Arbejderorganisationer i Henhold til de mindre gode Tider havde vedtaget ikke at opsige, har Arbejdsgiverne altsaa ment noget andet, og de har samtidig med Opsigelsen ikke alene fremsendt et Forslag til Fornyelse, der betyder Nedsættelse af Minimallønningerne, men ogsaa stillet Forslag om, at kollektive Lønkrav ikke maa støttes af Arbejderorganisationerne i Overenskomstperioden. Bevægelsesfrihed paa Lønomraadet i Overenskomstperioden har Forbundet haft overenskomstmæssig Ret til siden 1905, og det vil naturligvis med alle til Raadighed staaende Midler sætte sig imod, at dette bliver ændret ved de kommende Forhandlinger.

Norsk Formerforbund. Den her gældende Overenskomst udløber 31. Marts, og Norsk Formerforbund mener allerede nu hos Jærnindustriens Arbejdsgivere at kunne spore en Lyst til snarest at komme i Forhandlinger om en Revision af Overenskomsten.

Et andet Forhold er, at den gældende Overenskomst indeholder en Bestemmelse om, at saafremt det i September f. A. fastsatte officielle Pristal skulde være gaaet ned til 232 eller derunder, skulde alle Lønninger nedsættes med 5 pCt. Nu fremskaffer man et Pristal paa 232, men Jærnindustriens Arbejdere i Kristiania og paa 3 Virksomheder i Frederiksstad modsætter sig Reduktionen og begrunder dette med, at man kun er naaet til Tallet 232 ved at medregne Skattelettelser, der først paa et senere Tidspunkt vil komme Arbejderne tilgode. Resultatet heraf er blevet, at samtlige Arbejdere har forladt Fabrikkerne, og Sagen har været indbragt for Arbejdsretten, der har dømt Arbejdsstandsningen ulovlig og Arbejderne til at genoptage Arbejdet.

Disse har imidlertid nægtet at efterkomme Dommen, og hvad Afslutningen paa denne Sag vil blive, kan der endnu ikke siges noget om, men der er imidlertid kommet Forhandlinger i Gang for at søge en Afslutning paa Striden.

Frederikssund. Hos det derværende Aktieselskab blev der den 30. November f. A. begæret et Mæglingsmøde afholdt, dels paa Klage over, at Støbningerne saa godt som aldrig var afsluttet til normal Fyraften og dels fordi dette Overarbejde blev betalt med Procenter i Forhold til den ansatte Timeløn, ogsaa for dem, der ikke arbejdede i Akkord, men for en større Timeløn.

Mæglingens Afholdelse blev fastsat til 13. December, men Dagen før meddelte saavel Sammenslutningen som Formerne, at Sagen var gaaet i Orden ved lokal Forhandling.

Helsingør. Den 13. December f. A. afholdtes der paa det derværende Skibsværft et Mæglingsmøde. Aarsagen hertil var følgende: I August f. A. var et Mæglingsmøde afholdt paa Krav om Reduktion af Akkordpriserne, man var her enedes om at annullere Akkordprislisten og sætte ny Akkordpriser paa Arbejdet, efterhaanden som det fremkom. Forholdet var nemlig, at hvis Værftet kunde imødekommes i nogle Tilfælde, var der til Gengæld andre, hvor Priserne paa gammelt Arbejde maatte forhøjes.

Dette førte ikke til noget Resultat, og en skønne Dag afskedigede Værftet 5 Formere og begrundede dette med Arbejdsmangel. Man fastholdt at ville have en Reduktion paa op til 10 pCt., og efter at have gjort nogle forgæves Forsøg herpaa blev der afskediget en Mand paa Grund af Arbejdsmangel, og saaledes fortsatte Værftet Dag efter Dag med en Mand, indtil Styrken var reduceret til 6 Formere.

Intet er saa galt, uden at det er godt for noget, og de tilbageværende Formere kunde i alle Tilfælde ikke klage over Mangel paa Arbejdsmandshjælp, thi til de nævnte 6 Mands Betjening fandtes der ca. 30 Arbejdsmænd i Støberiet.

Om Støberidrift kan svare Regnskab paa en saadan Maade, maa selvfølgelig blive Værftets egen Sag, vel at mærke, naar man lader Formernes Lønninger være i Fred, men det var det, man altsaa ikke vilde, og da Styrken som foran nævnt var reduceret til 6 Mand, og man samtidig meddelte, at der som Betaling for et stort Stykke Arbejde i Arbejdsløn kun vilde blive betalt den gamle Pris minus 10 pCt., gjorde de 6 Mand Pinen kort og forlod Arbejdet.

Efter nogen Korrespondance o. s. v. optog de imidlertid Arbejdet igen, og det ovennævnte Mæglingsmøde blev afholdt, men der opnaaedes ingen Enighed, og Sagen behandledes derefter ved Timandsmøde den 20. Decem-

ber. Krav om Erstatning forelaa fra begge Sider, og Værftet fastholdt sit Reduktionskrav. Enighed opnaaedes ikke, og Afdelingens saavel som Forbundets Repræsentanter maatte fastholde, at Værftet ikke kunde anses for at være i særlig stor Nød, da der sidste Regnskabsaar var givet 15 pCt. i Udbytte og dernæst henlagt 1 Million Kr.

En Del af de afskedigede er siden den Tid blevet genantagne.

København. Hos Firmaet Ludvigsen & Hermann blev der den 4. December begæret et Mæglingsmøde afholdt. 3 Mand, der arbejdede i Timeløn, var lovet deres Timelønninger forhøjet, saaledes at 2 Mand skulde have 6 Øre mere hver pr. Time og 1 Mand 4 Øre mere. Firmaet følte sig imidlertid foranlediget til først at trække sit Tilsagn helt tilbage og senere til at ville give de 2 Mand 3 Øre hver og den ene Mand 2 Øre, hvorfor Mægling blev begæret, men forinden Afholdelsen gik Sagen i Orden ved, at Firmaet forhøjede de nævnte Timelønninger som fra først lovet.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 12. December afholdtes Mæglingsmøde paa Grenaa Havns Motorfabrik, hvor vore Medlemmer havde stillet Krav om en Lønforhøjelse, og hvor der var Strid om Arbejdstidens Fordeling. Ved Mæglingen tilbød Firmaet 73 Øre til Fordeling til 9 Mand, imod at Arbejderne accepterede den af Firmaet ønskede Lægning af Arbejdstiden, nemlig fra Kl. 8—12 og fra Kl. 1—5, hvilket Arbejderne ikke vilde indgaa paa, men efter Mæglingen er der opnaaet Enighed om, at 11 Mand faar 73 Øre til Fordeling, og at Arbejdstiden i Maanederne December, Januar og Februar bliver som af Firmaet ønsket.

Hos A/S M. P. Allerups Efterfølger i Odense afholdtes den 20. December Mægling paa følgende Spørgsmaal:

1) Krav om 15 Øres Tillæg til Timelønningerne. — Man enedes om et Tillæg af 90 Øre til 19 Mand, deraf 16 paa 100 Øre og derunder og 3 navngivne Arbejdere med over 100 Øre, som i ringe Grad har Adgang til Akkord.

2) Klage over Brud paa en truffen Aftale om Rørarbejde. — Firmaet indgik paa at betale det omstridte Beløb, Kr. 9,38.

3) Klage over, at Firmaet afdrager Nattimer først ved forsømt Arbejdstid. — Firmaet fastholdt sin Ret til at fradrage Nattid ved forsømt Arbejdstid, men vilde i hvert enkelt Tilfælde tage ethvert rimeligt Hensyn, naar Grunden for eventuel Forsømmelse meddeltes.

4) Krav om forbedret Afregningsmetode. — Firmaet indgik paa, at Lønningsbøgerne er til Stede paa Udbetalingsstedet til Arbejdernes Disposition, saaledes at de straks kan kontrollere Udbetalingens Overensstemmelse med Bøgerne, mod at Arbejderne afleverer disse paa de dertil anviste Steder, forinden de forlader Fabrikken.

Den 14. December afholdtes Mægling hos Thomas B. Thriges Filial, København, paa følgende Spørgsmaal:

1) Klage over uberettiget Fradrag i en Arbejders Tilgodehavende som Erstatning for en ituslaaet Rude i en Varevogn. — Man enedes om, at den paagældende Montør kun betaler Halvdelen af det tilbageholdte Beløb.

2) Klage over, at Firmaet nægter at betale Udearbejdstillæg og Vejpenge i Henhold til Fælles Værkstedsregler samt nægter at betale Ventepenge. — Forbundets Mæglingsmand erkendte, at der kunde være Tale om Udearbejde, hvor Udearbejdstillæg og Vejpenge indeholdtes i Lønnen. Med Hensyn til Ventepengene hævdede Firmaet, at man ikke nægtede at betale for Ventetid, som konstateredes var berettiget.

3) Krav om Tillæg til Timelønningerne. — Firmaet oplyste, at der var truffet Foranstaltninger til at give de 4 lavestlønnede mere Akkordarbejde, og Arbejderne lovede at afvente Resultatet heraf.

— En Klage over Spisestueforholdene og Krav om en mere fyldig Specifikation over Lønudbetalingerne var ordnede forinden Mæglingen.

Lønforhøjelse. Hos Smedemester M. Kjær, Vesteraa, Aalborg, har 10 Mand opnaaet et Tillæg af 67 Øre pr. Time til Fordeling.

Timandsmøde. Paa et Timandsmøde den 10. Januar behandledes 3 københavnske Sager, nemlig:

1) Klage over, at A/S Rohrbach Metal Aeroplan Co., Øresundsvej 142, ikke indfrier et givet Løfte om Gratiale, samt Krav fra Firmaet om Erstatning for en ulovlig Strejke. — Under de foreliggende Omstændigheder fastsattes Ducøren til Kr. 2600.00, som kommer til Udbetaling, naar Maskine Nr. 1 er færdig til Indpakning, dog senest 2 Maaneder fra Timandsmødets Dato. Hvis det ønskedes, kunde der med det samme udbetales et Forskud paa Kr. 1000.00. Erstatningskravet frafaldtes.

2) Lønkrav hos A/S Bloch & Andresen (Tekstilfabrikkerne). Man enedes om et Tillæg af 25 Øre at fordele til 6 Mand, gældende fra og med den 10. Januar.

3) Klage over, at Dansk Rekylriffel-Syndikat har afskediget en Arbejder i Strid med Fælles Værkstedsreglers § 6, 2. Stk. — Sagen sluttede med, at Firmaet indgik paa at betale vedkommende Maskinarbejder Christiansen Kr. 33.60.

Voldgiftskendelser. I Begyndelsen af Oktober Maaned klagede Københavns Afdeling 11 over, at et af dens Medlemmer, Reparatør hos Firmaet Københavns Kul- og Koks-Kompagni, pludselig var blevet afskediget, skønt der bestod en Aftale om 8 Dages Opsigelse. Firmaet motiverede Afskedigelsen med, at Jensen havde været beruset og forsømt sit Arbejde. Jensen hævdede imidlertid, at hans Fraværelse fra Arbejdet skyldtes Sygdom, og protesterede derfor imod at blive afskediget uden Opsigelse, ligesom han gjorde Krav paa Betaling for en 8 Dages Sommerferie.

Da det ikke lykkedes at bringe Sagen i Orden paa anden Maade, anmodede vi Arbejdsgiverforeningen om at faa nedsat en Voldgift til Afgørelse af Sagen; et Møde

i denne Voldgift afholdtes den 28. November, men da Enighed ikke kunde opnaas her, maatte Opmanden, Direktør Poul Sørensen, træffe Afgørelsen, og den 17. December afsagde denne en Kendelse, der gaar ud paa, at Københavns Kul- og Koks-Kompagni betaler Jensen et Beløb svarende til 6 Dages Dagløn, idet der efter de foreliggende Omstændigheder ikke havde været tilstrækkeligt Grundlag for at frakende Reparatøren Ret til Opsigelsesvarsel. Derimod mentes Jensen ikke at have Krav paa Sommerferie.

A/S »Vølund«, København, har et Arbejde i Avernakke ved Nyborg, og til dette Arbejde er efterhaanden antaget 14 Mand, som ikke var bosiddende der. Disse mente i Henhold til Fælles Værkstedsregler at have Krav paa Rejse- og Kostpenge, hvad Firmaet imidlertid nægtede under Paastand om, at Folkene var antagne paa Arbejdsstedet og ikke paa Firmaets Hjemsted. Spørgsmaalet kom til Mæglingsmøde og Timandsmøde, men uden Resultat, og der nedsattes derefter en faglig Voldgift med Politimester J. Parker som Formand og Opmand til Afgørelse af Striden. Politimesteren afsagde den 14. December sin Kendelse, og den gaar ud paa, at

> »A/S »Vølund« findes ikke pligtig at udrede Rejse- og Kostpenge til 14 Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, som har været i Arbejde ved et af Aktieselskabet i Avernakke udført Arbejde «

Tiderne forandrer sig. I 1905 afsagde et saakaldt Fortolkningsraad en Kendelse, der gik i modsat Retning. Tilfældet den Gang forekommer os nøje analogt; det drejede sig nemlig om Fabrikant Ferdinand Winberg, København, som havde et Broarbejde i Korsør. Paa den anden Side maa det indrømmes, at Forholdet ikke er saa lige til; vi har aldrig sat os imod, at der i saa Tilfælde antoges Arbejdere paa Stedet, men naar Folk, som f. Eks er bosiddende og Familieforsørgere i København, ad Omveje »antages paa Stedet«, saa bliver det en Meningsløshed og imod Meningen i Fælles Værkstedsregler. Her kunde vore Medlemmer selv bidrage noget til at klare Stillingen, hvad de ikke har gjort i nærværende Tilfælde.

Samtidig med ovenstaaende behandledes en Sag mod Smedemester P. M. Hetmar, København, der havde nægtet at betale Vejpenge til 4 Maskinarbejdere, som havde udført Arbejde for Firmaet paa Galle & Jessens Fabrikker. Politimester Parker afsagde ligeledes her Kendelse den 14. December, og denne gaar ud paa, at

> »Firmaet P. M. Hetmar findes at burde udrede Udearbejds- og Vejpenge til 4 Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, der efter Antagelse paa Firmaets Hjemsted har arbejdet paa Galle & Jessens Fabrikker.«

Der er senere opstaaet Strid om, fra hvilket Tidspunkt disse Vejpenge skal betales, idet Firmaet kun vil betale fra Klagens Fremsættelse, medens vi maa hævde, at der maa betales for hele Arbejdet. Der vil nu blive rettet Henvendelse til Opmanden om en Afgørelse heraf.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Smedemester Bardino, Niels Ebbesensvej, Kristiansbjerg ved Aarhus.
3. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
4. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
5. Vognfabrikant Christensen, Varde.
6. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København. Værksted: Mygindsvej 7.
7. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
8. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
9. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
10. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.
11. Maskinfabrikken »Alfa«, Smedegade 19, Kld., København. Indehaver: Vind Petersen.
12. P. Lorentz, Aalekistevej 170 (tidligere Gormsgade), København.
13. Kolding Strømpefabrik, Kolding.
14. Cyklehandler Nistrup, Hobro.
15. Fordforhandler Christensen, Hobro.
16. Nørgaards Automobilværksted, Bjergbanksvej, Middelfart.
17. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
18. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
19. Smedemester F. Frölhke, Nordre Fasanvej 277, København.

Fagaften for Smede og Maskinarbejdere.

Lørdag den 26. Januar Kl. 7 Aften afholdes Fagaften for Smede og Maskinarbejdere i Haandværkerbiblioteket paa Teknologisk Institut (Indgang Vester Farimagsgade 24, St.). Der vil blive holdt et Foredrag med Lysbilleder om

Jærn og Staal, Fremstilling og Anvendelse,

af Ingeniør E. G. Bildsøe. Adgangen er fri for alle interesserede, og det maa anbefales Kollegerne at deltage, da Emnet jo er meget interessant, og Udbyttet sikkert vil være til stor Gavn for Deltagerne.

S. Munk.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn		Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.							
17087	Andersen,	Alfred Chr.	København	7. 6.88	Kbhvn. Afd. 1	21. 1.16	Centralafd.	30.12.22
19786	—	Emil Johs.	Gentofte	7 11.02	„ „	8 1.23	Kbhvn. Afd. 17	8. 9.23
31675	—	Jens	Foldby	26. 5.97	Aarhus	9. 9.22	Aarhus	1. 9.23
11864	Agerskov,	Gerhardt	Aarhus	14. 9.91	—	13. 5.11	—	21. 7.23
32986	Andréa,	Aage		30. 8.86	Remscheid	25. 2.18	Odense	31. 3.23
27910	Arnold,	Johan	Graasten	17. 7.98	Kerteminde Kl.	6. 7.18	—	31. 3.23
298	Borch,	Einer Johs.	København	23. 8.93	Kbhvn. Afd. 1	16.10.17	Kbhvn. Afd. 2	8. 9.23
30734	Busk,	Chr. M. N.	Roskilde	13.11.97	Roskilde	5. 5.17	Roskilde	9. 6.23
34900	Christensen,	Henry	Kallundborg	12. 3.05	Kallundborg	3. 5.23	Kallundborg	2. 6.23
36523	Ditzel,	Knud	Hjørring	17.12.02	Kbhvn. Afd.	11. 8.23	Kbhvn. Afd. 15	1. 9.23
37354	Feltsen,	Wm. Bramwell	Odense	7. 9.98	Odense	23. 8.23	Odense	8 9.23
16729	Frederiksen,	Kaj Axel	Ringsted	5. 2.96	Kbhvn. Afd. 1	16.12.18	Kbhvn. Afd. 12	1. 9.23
10299	Friese,	Gustav Otto	Aarhus	26. 5.94	Aarhus	6. 3.15	Aarhus	1. 9.23
11329	Ganvig,	Henry Chr.	København	10.10.93	Kbhvn. Afd. 1	13. 5.13	Centralafd.	15. 9.23
35933	Hansen,	Axel Tolstoy	Kallundborg	11. 2.04	Kallundborg	11. 5.23	Kallundborg	14. 7.23
19687	—	Carl Frederik	Ø. Hæsinge	28.12.91	Ringe	1.11.11	Odense	28. 4.23
12809	—	Edmund Emil	København	20.11.00	Kbhvn. Afd.	1. 5.20	Kbhvn. Afd. 17	18. 8.23
33261	—	Friedrich	Aabenraa	7. 2.78	Haderslev	15. 1.01	Haderslev	24. 3.23
15890	—	Knud Aage A.	København	28. 6.01	Kbhvn. Afd.	31. 1.22	Kbhvn. Afd. 15	25. 8.23
622	—	Leo	—	1.10.97	D. Arbmd. Fb.	16. 7.17	„ „ 14	1. 9.23
34721	—	Mads Laurits	Vissenbjerg	26. 1.02	Odense	21. 9.22	Odense	2. 6.23
34225	—	Olaf Eman.	Odense	21. 1.03	—	3. 1.22	—	19. 5.23
34312	—	Thomas M.	Rønne	31.12.03	Rønne	5. 5.22	Rønne	30. 6.23
33496	Hannibal,	Gunnar	Fensmark	13. 3.03	Næstved	19. 9.21	Næstved	9. 6.23
28260	Henriksen,	Vald. K. F. M.	Odense	12. 6.98	Odense	2. 3.18	Odense	31. 3.23
36369	Herling,	Andreas Bj.	København	23. 9.01	Kbhvn. Afd.	13. 6.23	Kbhvn. Afd. 2	1. 9.23
25010	Holmberg,	Frantz Chr. L.	Olsker	30. 8.81	„ „ 1	14.11.16	„ „ 18	8. 9.23
35984	Højgaard,	Daniel	Aarhus	11. 7.81	Odense	10. 7.23	Odense	14. 7.23
16095	Jensen,	Henry Viggo	København	19.10.93	Kbhvn. Afd. 1	12. 5.15	Centralafd.	28. 4.23
23418	—	Jens P. Askov	Everdrup	27. 4.70	„ „	11. 1.21	Kbhvn. Afd. 12	1. 9.23
7227	—	Jens Peter	Førslev	22. 9.67	„ „ 3	17. 4.15	„ „ 3	28. 7.23
5310	—	Laurits A. V.	København	4. 3.03	„ „	22. 7.22	Roskilde	7. 7.23
19882	—	Peter Aage P.	—	8. 7.03	„ „	27. 1.23	Kbhvn. Afd. 13	1. 9.23
30215	Johansen,	Johan Fr. Th.	Kolding	1.10.00	Odense	8. 9.22	Odense	16. 6.23
5240	—	Johs. Ferd.	København	6. 5.85	Kbhvn. Afd. 1	8.11.04	Centralafd.	23. 6.23
12421	—	Viggo Lorents	St. Anst	29. 8.02	„ „	11.10.21	Kbhvn. Afd. 5	8. 9.23
24320	Larsen,	Chr. Rahbeck	S. Omme	20. 5.98	Roskilde	26. 8.22	Roskilde	7. 7.23
23820	—	Hans Jul. T.	København	4. 3.01	Kbhvn. Afd.	7. 5.21	Kbhvn. Afd. 10	1. 9.23
1687	—	Svend Aage	—	8. 7.01	„ „	29. 7.21	Centralafd.	7. 7.23
32423	Melau,	C. G. G.	Næstved	7. 6.70	Næstved	10. 5.19	Næstved	30. 6.23
8167	Meyer,	Jacob Høgsted	Randers	29. 6.83	Kbhvn. Afd. 1	9. 3.07	Centralafd.	9. 6.23
36492	Munthesen,	Helge	København	21.11.01	„ „	3. 8.23	Kbhvn. Afd. 15	22. 9.23
24883	Mærsk,	C. Christensen	Harboøre	29. 1.92	Holstebro	21. 4.17	Aarhus	1. 9.23
20946	Nielsen,	Aksel	Stenløse	16. 5.01	Faaborg	1.11.19	Odense	21. 7.23
32576	—	David B.	Serridslev	27. 5.66	Brønderslev	14. 4.19	Brønderslev	3.11.23
20543	—	Niels Richardt	Aarhus	7. 1.00	Aarhus	5. 9.19	Aarhus	5. 5.23
10793	—	Peter Chr.	Ødum	18. 5.93	—	8. 5.12	—	25. 8.23
13446	—	Wilhelm T.	Odense	27. 1.93	Kbhvn. Afd. 5	30. 9.16	Kbhvn. Afd. 9	22. 9.23
34622	Nuppenau,	Gerhardt	Løgstør	20. 6.98	Aalborg	1.11.16	Aarhus	28. 7.23
14856	Nørgaard,	Carl Chr.	Aarhus	27.12.90	Kbhvn. Afd.	21.10.21	Kbhvn. Afd. 9	11. 8.23
15980	Olsen,	Edvard	København	3. 1.97	„ „ 5	6. 5.16	„ „ 5	25. 8.23
19293	—	Poul	—	21. 3.02	„ „	7.11.21	„ „ 12	22. 9.23
7912	—	Svend Eigil	—	8. 3.02	„ „	29. 8.21	„ „ 14	15. 9.23
22673	Ottesen,	Hans Einer	Odense	6. 7.98	Nr. Aaby	8. 6.20	Nr. Aaby	30.12.22
36477	Petersen,	Andreas Carl	København	8. 7.84	Kbhvn. Afd.	20. 7.23	Kbhvn. Afd. 18	25. 8.23
26232	—	Gerh. Risgaard	—	1. 3.03	„ „	14. 7.22	„ „ 3	22. 9.23
17526	—	Johan Mourits	—	4.12.01	Frederikshavn	8. 9.21	Frederikshavn	23. 6.23
22641	—	P. Naumann	Masnedsund	18. 6.97	Kbhvn. Afd. 1	2. 1.20	Vordingborg	18. 8.23
21407	—	William H. Th.	København	20. 6.85	Odder	8. 9.13	Kbhvn. Afd. 13	1. 9.23
23435	Rasmussen,	Hans Viggo	—	27.12.01	Kbhvn. Afd.	19. 4.21	„ „ 15	25. 8.23
25196	—	Osvald Robert	—	25.12.93	„ „ 1	20. 1.17	„ „ 17	8. 9.23
1658	Roos,	Karl A. Nielsen	—	3. 4.03	„ „	30. 7.21	„ „ 17	8. 9.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
1738	Rye, V. C. A. Jensen.	Hanbjerg	7. 8.87	Kbhvn. Afd. 4	31. 7.08	Centralafd.	25. 8.23
11359	Rygge, Harald Chr. J. .	København	8.12 94	Hand. & Kt.m.	1. 4.19	Kbhvn. Afd. 12	1. 9.23
12649	Schmidt, Sofus Alf. T. . .	—	10. 8.99	Kbhvn. Afd.	7. 6.20	„ „ 15	8. 9.23
727	Stahr, Otto	—	1. 1.00	„ „	17. 8.22	„ „ 12	22. 9.23
28928	Sweinsson, Theodor	Frederikshavn	7. 9.98	Aarhus	26. 4.18	Frederikshavn	24. 2.23
27840	Thomsen, Ch. Robert	Frederiksberg	4. 6 86	Specialarb. Fb.	18. 1.19	Kbhvn. Afd. 9	28. 7.23
34693	Thullesen, Jens Nielsen . . .	Køben hoved	21. 6.02	Vejen	6. 5.22	Assens	10. 2.23
1004	Winberg, Har. Skafte	Nakskov	24. 7.77	Kbhvn. Afd. 1	8.10.15	Kbhvn. Afd. 15	1. 9.23
19824	Winther, Poul	København	26.12.02	„ „	13. 1.23	„ „ 13	22. 9.23

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 19305	Eering,	Bendix Nørgaard	(Kbhvn. Afd.)
- 18926	Fjordtoft,	Frederik G.	(—)
- 17745	Fordsmann,	Albert Emanuel	(—)
- 36399	Hansen,	Hans Børge Alex.	(—)
- 5521	Handreck,	Arthur V. F. L. N.	(—)
- 11455	Jensen,	Jens	(—)
- 16790	Nielsen,	Alfred Poul Jac.	(—)
- 9983	—	Oscar Alfred	(—)
- 10002	Petersen,	Carl Vilhelm	(—)
- 7028	Rasmussen,	Harry Leopold	(—)
- 13692	Williams,	Hans Vald.	(—)
- 22014	Larsen,	Reinert	(Ringsted)
- 32989	Duus,	Hans	(Sønderborg)
- 27388	Jensen,	Heinrich	(—)

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 105 Jensen, J. C.
- 30750 Larsen, Leo Ingvard G.
- 5549 Petersen, Olaf Chr.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 21802	Larsen,	Hans	24. 4.20
- 9442	Nielsen,	Magnus	3. 1.20
- 24654	Petersen,	Lars Peter	31. 8.18
- 23202	Peters,	Carl Chr. Vilh.	10. 6.16

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 18149	Beich,	Charles M. Kruse	9. 6.23
- 8674	Berg,	Poul	27. 3.20
- 25905	Christensen,	Emil Oskar	28. 4.23
- 16850	—	Kaj	5. 6.20
- 16454	—	P. N.	6. 1.23
- 29444	Hansen,	Aage Hjeronimus	10. 2.23
- 19129	—	Niels	16. 7.21
- 34134	—	Rasmus Hjeronimus . .	3. 2.23
- 36037	Hagengaard,	Knud Hilmer B.	28. 7.23
- 2667	Jensen,	Bernhard	25. 3.22
- 105	—	J. C.	4. 8.23
- 5166	—	Jens Chr.	24. 4.20
- 23219	Jørgensen,	Svend Aage N. Chr. . .	10. 2.23
- 4557	Jacobsen,	Arthur Michal	11. 8.23
- 30750	Larsen,	Leo Ingvard G.	18. 8.23
- 5001	—	Robert Emil	20. 1.23
- 6774	Lindeberg,	Johan Vilh.	4. 9.20
- 20181	Lund,	Knud Oluf	18. 8.23
- 18245	Müller,	Carl Rudolf H.	9.10.20
- 24720	Nielsen,	Alfred A.	15. 7.22
- 26973	Olsen,	Oluf Johs.	22. 4.22
- 5549	Petersen,	Olaf Chr.	14. 7.23
- 14237	Poulsen,	Axel P.	5. 5.23
- 2471	Rose,	N. C. F.	18 11.22
- 23751	Segerlund,	J. A.	6. 5.22
- 11197	Slyngbom,	Alfred J. C. F.	25. 3.22
- 26383	Solberg,	Peter Chr.	10. 3.23
- 24459	Sønnichsen,	Carl	14. 4.23
- 4318	Urban,	Georg Chr. R. J.	31. 7.20
- 16219	Wierdsma,	Toppe	17. 2.23
- 23179	Winther,	Martin Ludvig	25. 8.23

Breve. Paa Afdelingskontoret i *Svendborg* ligger 2 Breve til Medlem Nr. 18766, Niels Laursen.

Efterlysning. Afdelingskassererne bedes stoppe Medlemsbog og Arbejdsløshedskort for Nr. 15059, Chr. Brandborg Christensen, og indsende disse til Hovedkontoret.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, Nr. 11, 19. Aarg.

Teknologisk Institut.

2. Udgave af Smedebogen.

Teknologisk Institut har igen udsendt en Bog, nemlig den længe ventede 2. Udgave af Smedebogen. Den har været udsolgt i 3 Aar, men da Bogen fremtræder i en fuldstændig omarbejdet Form og i udvidet Format, har det været umuligt at faa den færdig før. Indholdet er nu ogsaa saa righoldigt og gennemillustreret, at Bogen vil blive en praktisk Vejleder for Fagets Udøvere saavel paa mindre Værksteder som paa Fabrikkerne. Der er saaledes Afsnit om Materiallære, Hærdning, Autogensvejsning, Lodning, Elektromotorer, Transmissioner, Maskinhamre, Drejning, Vognarbejde, Sygebeslag, Kalkulation, Bogføring, en Masse Tabeller etc. etc.

Naar Bogens Pris er sat saa lavt som Kr. 5,00, er det kun for at give saa mange Haandværkere som muligt Lejlighed til at anskaffe sig en letfattelig dansk Haandbog, som de kan have Gavn og Glæde af under Udøvelsen af deres Fag.

Vi anbefaler den hermed til alle interesserede.

Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation.

Nytaar. Aarsafslutning. Skattebilletten.

De 3 Begreber hører sammen, og de 2 sidste drypper som Regel saa meget Malurt i Bægeret mod Nytaarsglæden, at de fleste Forretningsfolk er lumsk kede af at tømme det. — Dette at lave Nytaarsopgørelse og udfylde Skattebilletten er jo slet ikke saa let en Sag, i Særdeleshed efter at de nye Skattelove forlanger Skattebilletten bilagt med Status ved Aarets Begyndelse og Aarets Slutning samt et Driftsregnskab.

Haandværkerne og de mindre Industridrivende er jo imidlertid i det heldige Tilfælde, at de har en Institution, der paa dette ligesom paa alle faglige Punkter yder dem Hjælp, menlig

Teknologisk Institut,

der gennem sin Bogføringskonsultation yder sine Kunder Assistance i alle regnskabsmæssige Spørgsmaal til yderst rimelige Priser. De kan der henvende sig og faa Hjælp, enten det gælder Aarsopgørelsen alene og Udfyldelsen af Skattebilletten, eller det maaske gælder om at faa Bogholderiet ført à jour — ja maaske endda at faa det ført for hele det forløbne Aar. Benyttelsen af denne Afdeling af Institutet har da ogsaa været i stadig Stigning i de 4 Aar, den nu har eksisteret, og det maa tilraades dem, der maatte ønske Assistance, snarest at henvende sig derom enten skriftligt eller personligt til: Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation, eller pr. Telefon til: Central 8760, Lokal 23, og derved for en ringe Bekostning slippe let over de to vanskelige Sager, Aarsopgørelsen og Skattebilletten.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Kursus i elektrisk Lysbue-Svejsning.

Under Forudsætning af fornøden Tilslutning vil der paa Teknologisk Institut blive arrangeret et Aftenkursus i elektrisk Lysbue-Svejsning.

De hertil hørende Forelæsninger vil blive holdt af Marineingeniør H. Clausen, der ligeledes vil lede de praktiske Svejseøvelser med Assistance af kyndige Faglærere. Ved Undervisningen benyttes følgende Apparater:

Quasi Arc og
Wilson Welder (Plastic Arc).

Desuden vil Deltagerne faa Undervisning i Pasning og Betjening af de elektriske Anlæg, der benyttes ved nævnte Svejsninger. Dette Kursus vil strække sig over ca. 8 Uger med praktiske Øvelser 2 Aftener à $2^1/_2$ Time ugentlig og en Aften Forelæsning hver Uge.

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig senest den 19. Januar, vil Undervisningen begynde Onsdag den 23. Januar Kl. $7^1/_2$.

Betalingen for et Kursus, der er Kr. 150,00, kan erlægges i 3 Rater — den første Rate ved Undervisningens Begyndelse. Indmeldelser modtages og nærmere Oplysninger gives ved Henvendelse til Teknologisk Instituts Aftenskolekontor, G. A. Hagemannsgade 2, 2. Telefon om Dagen: 8760, Lokal 24 — om Aftenen: Central 51036.

Fradraget i Skatteindtægten.

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at det Kontingent, som kan fradrages i Skatteindtægten for Arbejdsløshedskassens Vedkommende i Aaret 1923 har udgjort **Kr. 104,00,** nemlig Kr. 2,75 pr. Uge i 13 Uger (indtil 1. April) og Kr. 1,75 i 39 Uger.

Ovenstaaende gælder selvsagt kun de Medlemmer, der har betalt fuldt Ekstrakontingent hele Aaret. For Uger, hvor der intet Ekstrakontingent er betalt, kan der kun regnes med 75 Øre pr. Uge som Arbejdsløshedskassekontingent.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for November over Tillidsmænd.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Holeby: Smed H. J. Errebo, Vestervej. Hverdage $12^1/_2$—1 og $5^1/_2$—$6^1/_2$.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 4 FEBRUAR 1924 10. Aarg.

Gaar vi nationaløkonomisk frem eller tilbage?

Spredte Betragtninger.

Hvem der følger lidt med i den offentlige Diskussion i Dagspressen, vil ikke kunne undgaa at have iagttaget, at der med Hensyn til vore økonomiske og erhvervsmæssige Foreteelser er højst delte Meninger. Disse delte Meninger er vel nok i nogen Grad paavirket af de øjeblikkelige politiske Konjunkturer og de sig nærmende Rigsdagsvalg, hvorunder Regeringen og de Partier og den Presse, som styrker den, holder paa, at der er nogen Fremgang at notere, da der er Balance i Udsigt med Hensyn til Statens Indtægter og Udgifter, og at vi i det hele taget maa siges at være „over det værste" med Hensyn til den økonomiske Depression, som fulgte ovenpaa Efterkrigstidens Højkonjunkturer.

Fra Oppositionens Side fremhæves det stærkt, at den nuværende Regering har opbrugt det betydelige Overskud paa ca. 352 Mill. Kr., som var i Kassen ved den radikale Regerings Afgang i 1920, paa samme Tid som Statsgælden er steget, og at dette sammen med meget andet har bevirket Fald i den danske Krone.

Der er ingen Tvivl om, at Systemskiftet i 1920 betød bort fra de samfundsmæssige Metoder med Rationering efter Behov, Prisregulering og social Forsorg og over til „Kræfternes frie Spil" eller „Hver hytter sig, og Fanden tage den sidste" under Paastand om, at de i Samfundet selv iboende selvregulerende Kræfter nok skulde bringe det hele i Lave.

Men bag om det hele er vel Hemmeligheden ved, at Regeringen efter disse Principper har kunnet holde sig ved Roret i ca. 4 Aar, den, at Agrarinteresserne i høj Grad fik Industriarbejdsgivernes Velsignelse til at ordne det hele for os, fordi Regeringen viste stærke Tendenser til at trykke Lønniveauet samt til at „skære ned" i den sociale Lovgning m. m. uden samtidig at foretage noget Skridt af nogen som helst gennemgribende Art, der var egnet til at ramme ogsaa Overklassen. Tværtimod, denne altid tilstedeværende Klasse har aldrig haft bedre Betingelser for at hytte sig økonomisk end under denne Regeringsperiode. — Paa den anden Side er vi dog heldigvis langt fra et Folkebedrag som det, der har fundet Sted i Tyskland med den tyske Valutas fuldstændige Sammenbrud, hvorved det lykkedes næsten at faa Arbejdslønningerne afskaffet, samtidig med at Landbruget og Industrien samt overhovedet, hvad der var i Besiddelse af fast Ejendom, formaaede at konsolidere sig, og da saa det hele var vel fuldbragt, startede man en ny Slags Penge, kaldet Rentemark, garanteret af Landbruget og Industrien, hvorved de usle Lønninger tydelig afspejler sig, og hvorved Folkebedraget er fremstillet i hele sin Nøgenhed.

Denne nye Slags tyske Penge vil ganske vist næppe helt kunne holde sig med de store Erstatningsforpligtelser.

Men det, som en Gang er sket med den tyske Valuta, vil ikke kunne gøres om igen; desværre ser det

heller ikke ud til, at de brede Lag af den tyske Befolkning kan frelses fra Sultedøden i stor Udstrækning.

— Vi vil i det efterfølgende se lidt paa vore egne Forhold samt fremsætte nogle positive Oplysninger, baseret i Statistisk Departements økonomiske Oversigt for Aaret 1923, offentliggjort under 5. Januar d. A.

Oversigten begynder med at slaa fast, at Aaret har været præget af Nedgangen i Kronens Købeevne, hvad der bl. a. bevirker Stigning af en gros-Pristallet, som, beregnet af „Finanstidende", slog igennem allerede ved Slutningen af Aaret 1922, og samtidig noteres det, at Stigningen i det danske Prisniveau er stærkere end den Stigning, der fandt Sted paa Verdensmarkedet, ligesom det har fortsat med Opgang i Priserne, efter at der har fundet en Standsning, ja endog en Nedgang Sted i Verdensmarkedets Priser.

Der peges ogsaa paa Valutakonferencen og dens Indstilling til Regeringen, hvori der som Aarsager til Valutamiseren bl. a. nævnes det store Beløb, de 500 Mill. Kr., som Genforeningen med Sønderjylland har kostet, samt Rekonstruktionen af Erhvervslivet, d. v. s. Komplettering af de tomme Varelagre efter Krigen og meget andet — derimod siges der intet om Konferencens Paapegen af de saakaldte kroniske Aarsager, det i visse Henseender alt for store Forbrug samt den fortsat stærke Import af udenlandske Varer, som det er muligt at frembringe indenfor Landets Grænser, og hvortil der fra Regeringens Side af de foran anførte Aarsager ikke er foretaget noget som helst — man føler sig aabenbart fortsat overtydet om, at der kun er en Ting, der kan hjælpe paa vor hele økonomiske Balance, og denne er fortsat Tryk imod Lønningerne og fortsat Forringelse af den sociale Forsorg, det er her, det batter noget.

— Med Hensyn til Pengebeholdningen og Betalingsbalancen siges det i Oversigten: „at Afviklingen af Krigsaarenes Inflation naaede Bunden i Midten af Aaret 1922", og der gives en tabellarisk Oversigt over Nationalbankens Seddelomløb, der for 1921 fra Januar til December bevægede sig fra 522,2 Mill. til 470,9 Mill., i 1922 fra Januar til December fra 450 til 459,4 Mill. og for 1923 fra Januar til December fra 442,9 til 472,6 Mill. I Midten af Februar ses det yderligere, at der paany er indtraadt en Nedgang i Nationalbankens Seddelomløb, dette var den 2. Februar 454,1 Mill., men det er til den 9. Februar sunket til 432,1 Mill., altsaa med 22 Mill., hvorved Guldd ækningen er forbedret fra 48 til 50,4 pCt. — som man ser, fortsættes der med Seddeltrykningen og med Kreditindskrænkningerne.

Samtidig steg Priserne paa den fremmede Valuta i meget væsentlig Grad, men dette har ikke kunnet forhindre, at der har fundet en betydelig Merindførsel Sted, saaledes at Underskudet paa vor Handelsbalance „antagelig vil komme til at udgøre ca. 360 Mill. Kr. for Aaret 1923 eller næsten 30 pCt. mere end Aaret før".

En Del af det forøgede Underskud menes at have sin Aarsag i stigende Indførsel af Raa- og Hjælpestoffer til Landbruget, Industrien og Byggeriet, og at den stigende Merindførsel saaledes dels er fremkaldt af den stærkt forøgede Driftsvirksomhed i Erhvervene, dels kan betragtes som Kapitalanlæg og kun for en mindre Del har Karakteren af udpræget Luksusforbrug. Jøvrigt nævnes det som Aarsag til Underskudet paa Handelsbalancen, at der ikke er optaget fremmede Laan, og at Næringslivet under Kronens Værdinedgang kun i mindre Omfang turde trække paa den udenlandske Kredit af Frygt for at skulle indfri Laanene til højere Kurs end den, hvortil de var optagne o. s. v.

Dernæst omtales det, at Nationalbanken pr. 1. Maj 1923 forhøjede sin Diskonto fra 5 til 6 pCt., hvilket efterhaanden har bevirket en mægtig Nedgang i Obligationernes Kurs, denne Kurs er fra Januar til Aarets Udgang dalet fra 96,8 til 89,4, hvorefter Faldet er fortsat, hvilket har skabt adskillige Vanskeligheder med Hensyn til at finansiere Byggeriet og i det hele skabt Vanskeligheder af uoverskuelig Rækkevidde.

Derimod er Aktiekurserne i Aarets Løb steget fra 81 til 98, medens Bevægelsen i 1922 gik fra 93 til 77, alt naar Gennemsnitskursen for Juli 1914 sættes til 100. I denne Forbindelse siges det, at Prisniveauet og Aktiekurserne til Trods for den forøgede Erhvervsvirksomhed dog hidtil har holdt sig indenfor snævrere Grænser til stort Held for de Bestræbelser, der nu iværksættes for at stabilisere eller forbedre Kronens Værdi. Den store Tilbageholdenhed, der har præget Nationalbankens og de ledende Bankers Kreditpolitik, maa i høj Grad have bidraget til, at Stigningen i de fremmede Valutakurser kun i ringe Omfang synes at have slaaet igennem i vort hjemlige Detailprisniveau.

Bankernes samlede Balance (bortset fra Nationalbanken) er i Aarets Løb formindsket med ca. 300 Mill. Kr., og den samlede Nedgang i Bank-Balancerne siden Kulminationen i 1920 kan herefter anslaas til 1100 Mill. Kr. Samtidig har der været en Stigning i Sparekassernes Indlaansbeholdning paa ca. 250 Mill. Kr., idet det i Sparekasserne indestaaende Beløb ved

Aarets Udgang maa anslaas til ca. 1.750 Mill. Kr. Det viste sig nemlig ved en pr. 31. Marts 1923 foretagen Opgørelse, at der i Sparekasserne indestod 1.770 Mill. Kr., men efter de i „Sparekassetidende" foreliggende Oplysninger fra en Række Sparekasser mener man skønsmæssig at kunne anslaa, at der siden er udtaget ca. 20 Mill. Kr. mere end der er indsat, hvilket skyldes Vanskelighederne ved den besværlige Høst sidste Aar og det højere Prisniveau, som bl. a. har bundet flere Penge i Bedrifterne, dels i Landbruget, dels i Byernes mindre Handels- og Haandværksvirksomheder, som navnlig har Forbindelse med Sparekasserne.

Hvad Landbruget angaar, da opgøres Høsten af Kornvarer og Rodfrugter til 28,4 Mill. Dobbeltcentner Kærne og 192,6 Mill. DCtr. Rodfrugter, hvilket giver det samlede Resultat, at Høsten 1923 er ca. 10 pCt. over en Middelhøst, samtidig med at Priserne for Korn har været i Stigning — de høje Kornpriser og navnlig den dyre La Plata Majs har bevirket, at det fastslaas som en temmelig daarlig Forretning at producere Flæsk, hvorimod Smørproduktionen til Gengæld har betalt sig udmærket — hvad man derimod ikke ser af Oversigten er, at Primavarerne i størst mulig Udstrækning forsendes til Udlandet, medens Sekundavarerne forhandles til høje Priser paa Hjemmemarkedet, og dog er Landboerne tilbøjelige til at paastaa, at Industrien som en Art Snylter lever højt paa Landbrugets Bekostning.

— Hvad Industrien angaar, da fremgaar det af Statistisk Departements Oversigt, at der er en ringe Fremgang i Beskæftigelsesgraden. Dette fremgaar af følgende interessante Tabeloversigt for Aarene 1920—21—22 og 23:

Ved Udgangen af	Aar 1923 pCt.	Aar 1922 pCt.	Aar 1921 pCt.	Aar 1920 pCt.
Januar	21,5	28,9	19,7	13,2
Februar	23,2	33,1	23,2	9,6
Marts	16,0	27,9	23,6	6,7
April	11,5	24,0	21,7	3,5
Maj	9,1	16,1	18,6	2,8
Juni	8,1	13,2	16,8	2,1
Juli	7,4	12,5	16,7	2,1
August	7,6	11,1	17,7	2,4
September	7,4	10,6	16,6	2,7
Oktober	7,6	11,3	18,3	3,6
November	11,4	15,2	20,8	6,1
December	12,8	20,3	25,2	15,1

For Aaret som Helhed ligger Arbejdsløsheden ca. 25 pCt. lavere end i 1922, og en tilsvarende Forskel er der ogsaa Maaned for Maaned. Vedføjede Tabel giver en Oversigt over Arbejdernes Antal og Antallet af beskæftigede i en Række vigtige Fag:

Fag	Saml. Antal Arb. Dec. 1923	Beskæftigede Arbejdere ult. Januar		ult. Juli		15de December	
		1923	1922	1923	1922	1923*)	1922
Bagere	3306	2641	2698	2906	2775	2568	2724
Sukkervarearbejdere	1142	1042	1215	947	988	1034	1159
Bryggeriarb.	5451	4539	5316	5662	5946	5081	4876
Slagteriarb.	4535	3708	3205	4134	3610	4248	3569
Tobaksarb.	7526	5939	2977	6646	5472	7124	6024
Tekstilarb.	10391	10231	8781	8743	9272	9515	10096
Skræddere	9575	8051	8713	9210	10460	9103	10467
Skotøjsarb.	4582	3531	3476	4225	4006	4397	3941
Murere	7331	4011	1699	7364	7072	5912	6069
Hustømrere	6324	4198	2955	6182	6092	5158	4983
Snedkere	8515	5497	3751	7286	6127	7404	6207
Malere	5185	2716	2263	5231	5285	3435	3519
Træindustriarbejdere	3779	3041	2488	3593	2988	3554	3104
Keramikere	1209	1049	1109	1158	1079	1187	1080
Glasarb.	470	365	216	402	439	417	339
Smede og Maskinarb.	21842	15465	14083	18133	16400	18051	15155
Formere	1755	1298	671	1557	1259	1565	1195
Elektrikere	2300	1835	1530	1786	1595	2103	2053
Bogbindere	2914	2597	2274	2522	2435	2729	2607
Typografer	5149	4433	4422	4431	4536	4586	4403

*) Foreløbige Tal.

Hertil er at bemærke, at Fremgangen i Tobaks- og Skotøjsindustrien for en Del skyldes Ophøret af den udenlandske Konkurrence, for Læderindustrien tillige Nedgangen i Materialepriserne. For Jærn- og Træindustrien har den forøgede Beskæftigelse for Handelsflaaden medført en stigende Virksomhed paa Skibsværfterne, ligesom selvfølgelig de bedre Beskæftigelsesforhold for Industrien iøvrigt virker stærkt tilbage paa disse to Industrier. Desuden er ogsaa den stedfundne Fremgang i Byggeriet af Betydning for disse nævnte Industrier.

Der er nogen større Byggevirksomhed nu end for 1 Aar siden, dels har man benyttet sig af Udelsen af Laan til Byggeriet i Henhold til Loven af 23. December 1922 til at fordele Byggevirksomheden jævnere over hele Aaret, hvorved der altsaa fremkommer en Stigning i Efteraars- og Vinterarbejdet. Naar dette ikke kommer saa stærkt frem i ovenstaaende Tabel, skyldes det de særlige Vejrforhold paa de to Tidspunkter, Oplysningerne gælder.

Med Hensyn til Byggeomkostningerne anføres det, at Pristallet (beregnet efter Udgifterne til et Husmandshus af en bestemt Type og opført af samme Materiale fra Aar til Aar) er steget fra 225 ved Udgangen af 1922 til 230 ved Udgangen af 1923, naar Omkostningerne før Krigen sættes lig 100. Naar Byggeomkostningerne i Byerne kun synes at være steget til ca. 200, skyldes det formentlig simplere Byggemaade og Anvendelsen af noget billigere Materiale end før Krigen. Det stedfundne Byggeri har dog ikke været tilstrækkeligt til at formindske Bolignøden, idet Antallet af Personer under kommunal Boligforsorg viser en lille Stigning fra 1922 til 1923.

Med Hensyn til Tekstilindustrien har Beskæftigelsen været i Tilbagegang. Allerede for Juli Maaned viser Antallet af beskæftigede Arbejdere i foranstaaende Tabel en betydelig Nedgang i Sammenligning med 1922. Som Aarsag hertil anføres en stærk udenlandsk Konkurrence i de jævnere Bomuldsvarer. Handelsstatistikken viser da ogsaa en betydelig forøget Indførsel af disse Varer fra 1922 til 1923. Senere paa Aaret kom hertil en stærk Stigning i Prisen paa Uld, men navnlig paa Bomuld paa Grund af Nedgangen i Bomuldsproduktionen.

— Med Hensyn til Handel og Samfærdsel viser der sig en meget betydelig Nedgang i Falliterklæringernes Antal samt nogen Nedgang i Antallet af Anmodninger om Tvangsakkord. Der noteres 567 Falliterklæringer mod 784 i 1922, 708 i 1921 og 310 i 1920. Tallet paa Anmodninger om Tvangsakkord var 70 imod henholdsvis 77, 55 og 19 for de samme Aar.

Skibsfarten noteres at have haft jævn og fuld Beskæftigelse, men Fragterne har navnlig omkring Midten af Aaret ligget ret lavt og kun ganske lidt over Fragterne i Aaret 1914.

Med Hensyn til Statens Indtægter ved Told og Forbrugsafgifter, da er der som Følge af den forøgede Import og den livligere Virksomhed indenfor Erhvervene en Stigning pr. Maaned fra 12,6 til 15,4 Mill. Kr.

Statsbanerne viser derimod en Nedgang fra 12,7 Mill. i 1922 til 11,6 Mill. i 1923, hvorimod Postvæsenet har holdt sig stabilt paa en gennemsnitlig Indtægt af 4,6 Mill. pr. Maaned.

Antallet af Udvandrere er i stærk Stigning, idet ca. 7.500 Personer i 1923 er rejst til oversøiske Lande eller ca. 3.000 flere end Aaret før. Den oversøiske Udvandring i 1923 er altsaa nær ved at være lige saa stor som i Aarene før Krigen, hvilket formentlig skyldes dels de ret gode økonomiske Forhold, der har været i U. S. A. i det forløbne Aar, dels de vanskelige Forhold, der herhjemme navnlig møder dem, der skal begynde et Erhverv — det kan vel ogsaa siges, at den stadig forhaandenværende Arbejdsløshed gør Spørgsmaalet om Udvandring aktuelt for adskillige Arbejdere.

Statistisk Departements Oversigt slutter med at notere, at de økonomiske Forhold har været i jævn Fremgang i 1923, og der synes ved Overgangen til det nye Aar at være Grund til at vente, at denne Fremgang skal kunne fortsættes. Høsten 1923 var god, og Landbrugseksporten er, hvad Mængden angaar, bragt op paa fuld Højde. I Industrien har Beskæftigelsen været stigende, og Skibsfarten giver i det hele et tilfredsstillende Udbytte. Samtidig er det paa den anden Side fremhævet, at Netto-Udbyttet af den for Landets Økonomi saa betydningsfulde Flæskeproduktion har været stærkt aftagende, og den Fremgang i Beskæftigelsesforholdene, der har været i Industrien, har ikke været større, end at der ved Aarets Udgang findes ca. 32.000 Arbejdsløse. Der er da utvivlsomt i forskellige Fag en Overfyldning, der stammer fra Krigens Tid, og som endnu ikke er udlignet, ligesom formentlig en Del industrielle Virksomheder har vanskeligt ved at komme ned paa et lønnende Niveau, fordi de endnu ikke har kunnet foretage de fornødne Afskrivninger paa de Udvidelser af Anlægene, de foretog under Højkonjunkturen. Lignende Forhold gælder for de Landbrug, der blev købt i de dyre Aar, og de høje Priser paa Landejendomme vanskeliggør det for unge Kræfter at komme i Vej.

„Hertil kommer Valutasituationen. Medens paa den ene Side Kronens Fald, d. v. s. de stigende Priser betyder en Lettelse for de igangværende Virksomheder paa det øvrige Samfunds Bekostning, maa paa den anden Side Usikkerheden med Hensyn til den Retning, Priskurven fremtidig vil tage, paalægge stor Forsigtighed i Dispositionerne. De Bestræbelser paa at stabilisere eller forbedre Kronens Værdi, der er paabegyndt ved Oprettelsen af Kursegaliseringsfondet, vil nemlig medføre, at den Merfortjeneste, Virksomhederne som ovenfor fremhævet har haft gennem den stedfundne Inflation, borttages, saaledes at der kun bliver normale Tilstande tilbage. Men under Hensyn til de tilfredsstillende Driftsforhold, der i Øjeblikket karakteriserer dansk Erhvervsliv, synes der ikke at være nogen Grund til at tvivle om, at normal Fortjeneste vil kunne afgive den fornødne Basis for Landets økonomiske Trivsel i det nye Aar."

Overenskomstforlængelsen i Fjor og Februar-Pristallet.

Forliget af 4. April 1922, som danner Afslutning paa Arbejdsstandsningen i Vinteren 1922, indeholdt, som det vil erindres, følgende Passus:

»Saafremt et under De samvirkende Fagforbund staaende Forbund eller en under Dansk Arbejdsgiverforening staaende Organisation eller Enkeltvirksomhed inden en 1. August — første Gang inden 1. August 1922 — fremsætter Forslag om at forlænge den gældende Overenskomst et Aar fra dens Udløbstid, iøvrigt uden andre Ændringer end dem, man ved fri Forhandling kan enes om, og dette Forslag tiltrædes fra Modpartens Side, bortfalder Augustreguleringen, og der indtræder fra og med den Lønningsuge, i hvilken den paafølgende Februarstatistik offentliggøres, en Regulering opad eller nedad med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned«.

Denne Bestemmelse betød altsaa i Virkeligheden, naar man fulgte April-Forliget, at hvis Overenskomsterne forlængedes, saa blev der ingen Dyrtidsregulering før til Februar, og dette førte i 1923 til, at en Række Organisationer ræsonnerede som saa: Lad os lade være med at tale om Overenskomsten og saa tage Augustreguleringen saadan som denne maatte falde efter den citerede Bestemmelse — da det var klart, at Pristallet vilde gaa op.

Imidlertid var der jo ikke nogen Hindring i det nævnte Forlig for, at man paa dette Omraade kunde træffe en anden Ordning, og med dette for Øje optoges der da ogsaa i Juli Maaned en Forhandling mellem Jærn- og Metalindustriens Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, og pr. 31. Juli afsluttedes der som bekendt følgende Overenskomst:

31. Juli 1923, Forhandling med Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Overenskomsterne forlænges til 1. Februar 1925 paa de i Forliget af 4. April 1922 fastsatte Betingelser, idet man dog er enedes om følgende ændrede Bestemmelser:

1) *Lønreguleringerne.*
I indeværende Aar indtræder Augustreguleringen efter samme Regler, som fastsat i Forliget for det Tilfælde, at Overenskomstforlængelse ikke finder Sted, og Februarregulering i 1924 beregnes paa Grundlag af Forskellen mellem Pristallene i Februar 1924 og August 1923.

2) *Værkstedsprislisterne.*
Der indføres den Ændring, at Værkstedspriskuranterne og dermed ligestillede faste Akkordpriser kan opsiges fra begge Sider med 2 Maaneders Varsel til den 1. i en Maaned, dog tidligst til Udløb den 1. Maj 1924. Ved Fornyelse af Prislisterne træffer Parterne selv Aftale om Varighed og Opsigelsesfrist.
Undtagelsesbestemmelsen, hvorefter Virksomhederne kan erholde fri Forhandling om Priskuranterne, naar Krav herom anmeldes inden 14 Dage fra den ny Overenskomsts Ikrafttræden, bibeholdes.

3) *Minimallønnen.* (Uden Gyldighed for Dansk Formerforbund.)
De overenskomstmæssige Minimallønninger forbliver uforandrede, men det er en Aftale, at faglærte Medlemmer af et til Centralorganisationen hørende Forbund ikke efter den 1. Februar 1924 ved Timelønsarbejde erholder en mindre Betaling end 95 Øre. Denne Sats er underkastet de overenskomstmæssige Reguleringer.

J. A. Hansen. *R. Helweg.*

I Henhold til den ovenfor citerede Overenskomst indtraadte der altsaa i August en Forhøjelse paa samtlige Maaneds-, Dag-, Time- og Akkordlønninger paa 3 pCt., og efter at Pristallet for Februar er offentliggjort, skal der fra og med den Lønningsuge, hvori Pristallet er offentliggjort, altsaa i Ugen fra den 9. til den 16. Februar, finde en Forhøjelse Sted af samtlige Maaneds-, Dag-, Time- og Akkordlønninger paa 2 pCt. Iøvrigt henvises til Overenskomsten af 31. Juli, som ovenfor er gengivet.

Ifølge »Statistiske Efterretninger« er Prisberegningen denne Gang foretaget paa Grundlag af den Sammensætning i Udgifterne i et Arbejder-Husholdningsbudget, som fremgaar af Statistisk Departements nyligt udarbejdede Statistik over Husholdningsregnskaber for 1922. Budgettets samlede Beløb er, efter hvad der meddeles, det samme som hidtil, ca. 4000 Kr. aarlig, hvilket svarer til, at Priserne nu er godt og vel dobbelt saa høje som i Juli 1914, da Budgettet var 2000. Iøvrigt giver Beregningen af Pristallet for Januar 1924 paa det nye Grundlag ganske det samme Resultat som en Beregning paa det tidligere Budgets Grundlag vilde have givet. Forskydningerne ligger indenfor Grupperne, idet der — som tidligere nævnt — er sket Ændring henimod et større Forbrug af Gruppen »Andre Udgifter«, hvilket der er taget Hensyn til ved Beregningen.

Vi gengiver nedenfor en Tabel, der angiver Udgiftsstigningen, beregnet i Procent af Udgiften i Juli 1914 (Udgiften i Juli 1914 = 100):

	Fødevarer	Klæder, Fodtøj, Vask	Bolig	Brændsel og Belysning	Skatter, Kontingenter o. lign.	Andre Udgifter	Ialt
Juli 1914.....	100	100	100	100	100	100	100
— 1916.....	146	160	102	175	100	121	136
— 1917.....	166	190	105	220	100	146	155
— 1918.....	187	260	108	275	100	197	182
— 1919.....	212	310	113	292	162	224	211
— 1920.....	253	355	130	563	227	247	262
— 1921.....	236	248	141	401	301	214	237
— 1922.....	184	217	155	301	255	203	199
— 1923.....	188	239	160	282	254	206	204
Jan. 1924.....	194	254	160	288	254	207	209

Dansk Lokomotivmandsforening fejrer 25 Aars Jubilæum.

Torsdag den 24. Januar d. A. fejrede Dansk Lokomotivmandsforening sin 25-aarige Bestaaen i Industriforeningens nyombyggede og nyistandsatte Lokaler i København.

Lokomotivmændenes Jubilæum faldt i 2 Afdelinger: 1) Et saakaldt Jubilæumsmøde, 2) Aftenfest med Fællesspisning samt Afsløring af et Jubilæumsbanner med paafølgende Bal.

Med Hensyn til Jubilæumsmødet er der at bemærke, at Lokomotivmændene foruden de Foreninger, hvormed der samarbejdes, nemlig Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Tjenestemandsorganisationerne og Værkstedsarbejdernes Organisationer, havde indbudt Repræsentanter for de nordiske Lokomotivmandsorganisationer samt ligeledes for de tyske og østrigske Lokomotivmandsforeninger.

Det kan vel siges, at de danske Lokomotivmænd forholdsvis sent lærte at organisere sig, men dette hænger i nogen Grad sammen med den sene Udvikling af de danske Jærnbaner. Antallet af Lokomotivmænd er vel ogsaa i Kraft af Landets Lidenhed ret beskedent, men Foreningen tæller dog mellem 18 og 1900 Medlemmer, hvilket omtrent svarer til f. Eks. Dansk Formerforbunds Medlemstal. Paa den anden Side maa det erkendes, at Lokomotivmændenes Organisation indtager en smuk Position.

J. A. Hansen bragte en hjertelig Hilsen til Lokomotivmændene fra Danmarks Smede og Maskinarbejdere og Metalarbejderorganisationerne overhovedet. I sin omfattende Beretning svarede Lokomotivmændenes unge, energiske Formand, Rich. Lillie, med at takke for godt Samarbejde, bl. a. mindedes han, at vor gamle Formand for Statsbanernes Smede og Maskinarbejdere, M. Kirketerp, i Trængselsaarene havde været en god Støtte for Lokomotivmændene under de mange Vanskeligheder, der var at overvinde; til Gengæld var Samarbejdet og Venskabet mellem Smede og Maskinarbejdere, hvorfra Lokomotivmændene udgaar, og disse det allerbedste.

Mødet sluttede Kl. 4, og et Par Timer efter mødtes der op til Fest, idet et Antal af imellem 5 og 600 Herrer og Damer deltog i et Festmaaltid; bl. a. var en Række af Statsbanernes Embedsmænd med Generaldirektør Andersen-Alstrup mødt som Deltagere i Lokomotivmændenes Fest. Endvidere en Del Rigsdagsmænd af dem, som mere eller mindre beskæftiger sig med Lønningssager. Af Talerne frembar Folketingsmand og Finansudvalgsmedlem L. Rasmussen vort Partis Lykønskning og Tak for Lokomotivmændenes maalbevidste Organisationsarbejde, og efter Anmodning desangaaende talte J. A. Hansen paa de indenlandske Organisationers Vegne, hvis Repræsentanter var til Stede, og udtalte, at Lokomotivmændene indtager en smuk Position, ogsaa ved Udnyttelsen af Forhandlingsmaskineriet. Han mindede om, at det var en Franskmand, der i Slutningen af det 18. Aarhundrede byggede det første Lokomotiv, som imidlertid havde den Fejl, at det ikke var til at styre; det var de praktiske Englændere (Stephenson), der fandt paa at sætte Lokomotivet paa Skinner. Ogsaa Lokomotivmændene har i sin Tid været mindre styrbare, men for 25 Aar siden var de bleven sat paa Spor, et Spor, som de vist kan følge et godt Stykke ud i Fremtiden.

— Vi Smede og Maskinarbejdere vil gerne have Lov til saa vidt muligt at bygge alle de Lokomotiver, som vore Venner kører med — gør opmærksom paa, at skal der Forandring i Kørselen, saa er det ogsaa os, der laver Sporskiftene. Udtalte Haabet om, at vore nære Frændeorganisationer altid maatte staa i det bedste Forhold til hverandre, og takkede specielt Lokomotivmændene for deres internationale Sindelag, særlig Nordisk Lokomotivmandsforbund, hvis Formand er Lokomotivfører Mortensen, Esbjerg, synes at være af den største Betydning, ligesom ogsaa Samarbejdet med de store omfattende Organisationer i Centraleuropa.

Iøvrigt taltes der af Lokomotivmandsforeningens første Formand, Lokomotivfører Roosen, samt af de gamle Tillidsmænd for Lokomotivmændene, specielt Chr. Christensen fra Esbjerg. Endelig talte ogsaa Generaldirektør Andersen-Alstrup, Folketingsmand Ove Rode samt en Del af Gæsterne.

Lokomotivmændene har efterhaanden bygget sig en god Organisation og derigennem skabt sig gode økonomiske Forhold og en Række Institutioner til økonomisk Gavn, bl. a. et Rekreationshjem, som aabnedes i Fjor nær Kalundborg, og det maa lades dem, at de forstaar at feste med Højtid og stor Stemning af den Slags, som bærer op over.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Svensk Formerforbund. Siden Udsendelsen af Fagbladet for Januar Maaned foreligger der fra Svensk Formerforbund Meddelelse om, at Overenskomstforholdene er bragt i Orden for Aaret 1924. Alt i alt hviler Overenskomsten paa, at de nuværende Forhold, saavel for det ene som for det andet Omraade opretholdes.

Som anført i Januar-Fagbladet havde Arbejdsgiverne stillet sig meget fordringsfulde med Hensyn til Reduktioner, men de har altsaa maattet frafalde dette. For Lønningernes Vedkommende gælder følgende Bestemmelse:

> »Parterne er enige om, at de Lønninger, der ved Overenskomstens Ikrafttræden betales paa de forskellige Støberier i Overenskomstperioden, ikke kan ændres uden gennem frivillige Indrømmelser«.

Norsk Formerforbund. I Fagbladet for Januar meddelte vi, hvorledes det da stod til i Norge og omtalte den Konflikt, der var løbende for samtlige Metalarbejdere i Kristiania og paa 3 Virksomheder i Frederiksstad. I Henhold til de senere Meddelelser fra Norsk Formerforbund er disse Forhold uforandrede. Norsk

Arbejdsgiverforening har imidlertid — foranlediget ved en Havne- og Transportarbejderstrejke, som grundet paa, at Forhandlinger og Mæglinger er trukket meget langt ud, først nylig er kommet til Udbrud — nu erklæret en Stor-Lock-out for en længere Række Industrier, og Jærnindustrien er naturligvis med der imellem.

I alt drejer det sig om 27,000 Mand, og Arbejdernes Landsorganisation har som Modtræk vedtaget at opsige Arbejdsforholdene for ca. 10,000 Mand.

Lock-out'en i Jærnindustrien traadte i Kraft den 14. Februar, og for de øvrige Industrier indtræder Lock-out'en den 21. Februar.

Der fortsættes med Mægling i den Sag, som faar den officielle Skyld for Lock-out'en, altsaa Havne- og Transportarbejderstrejken, men man mener bestemt, at Arbejdsgiverne ogsaa vil kræve, at den løbende Konflikt i Jærn- og Metalindustrien løses med det samme.

Det ser saaledes ud til, at vi i nær Fremtid maa træde støttende til overfor vore norske Kolleger.

Foreningen af Arbejdsledere i Danmark. I Slutningen af forrige Aar udsendtes til vore Afdelinger Meddelelse om, at ovennævnte Organisation var i Konflikt med Varde Staalværk. Funktionærernes Stillinger var opsagt til Fratrædelse 1. Januar 1924, og saafremt det maatte komme hertil, henstillede man, at ingen af vore Medlemmer overtog de ledige Pladser.

Under 25. Januar har Foreningen meddelt, at Konflikten er sluttet, de stillede Krav opfyldt, og Funktionærerne indtraadt i deres Stillinger igen.

Aarhus. Med Forpagterne af A/S Seests Støberi, d'Hrr. Petersen & Rye, er den gældende Overenskomst udløbet, og Aarhus Afdeling har i den Anledning været til Forhandling om en ny, men uden Resultat. Fra Afdelingens Side stillede man Krav om, at den meget bekendte tyske Former, Bramsen, blev fjernet fra Fabrikken, men Støberiforpagterne var uvillige hertil og gav det Udseende af, at Bramsen var en Slags Kompagnon.

Da Forholdet er — skønt Bramsen daglig arbejder i Støberiet som Former —, at vore Medlemmer hverken paa den ene eller anden Maade har noget med ham at gøre, tog Afdelingen Sagen med Ro og arbejder fortsat med stiltiende Enighed om, at Pristallets Virkninger skal gøres gældende i Lønforholdet.

Asaa. I den udsendte Lønstatistik for December er Asaa opført med 1 Mand i ren Timeløn. Det er en Fejl. Den ene Mand arbejder i Bælum, og fra Asaa Afdeling er der ingen Lønstatistik indsendt.

Randers. I Fagbladet for December Maaned omtaltes et paa Randers ny Jærnstøberi afholdt Mæglingsmøde. Firmaet maatte indgaa paa en Ekstrabetaling paa Maskinformning af Bremseklodser, indtil Modelbrædt og Kasser var gjort i Orden. Som ventet har Firmaet stadig foretrukket at yde Ekstrabetalingen i Stedet for at gøre Krammet i Orden, og man mener stadig paa denne Fabrik at kunne byde Folk, hvad man har Lyst til. Saaledes finder man det ganske i sin Orden — trods gentagne Paamindelser og med den Vinter vi har i Aar — at lade en større Del af Støberiets Ruder mangle, og enten at lade Opvarmningen af Støberiet være mangelfuld eller slet ikke opvarme det. Man beskæftiger kun en Former, og da han sluttelig formulerede sine Krav paa bestemt Maade, svarede det udmærkede Firma ham med hans Afskedigelse.

Afdelingen enedes derefter med Forbundet om, at der overhovedet ikke skal gaa noget Medlem i Arbejde paa denne Fabrik, før de paaklagede Forhold var ordnede og med Garanti for, at Ordningen blev overholdt i Fremtiden, og videre med Enighed om, naar dette var sket, og Formeren genantaget, skulde han straks forlade Fabrikken igen, saafremt det ikke virkede tilfredsstillende.

Efter et Par Ugers Forløb maa Firmaet være kommet paa Tanker om, at man ikke kunde drive Støberi uden Arbejdskraft, thi Sagen er nu bragt i Orden, og vedkommende Medlem genantaget.

Med det Kendskab, vi har til dette Firma, er der imidlertid ingen Grund til at blive forbavset, hvis man snart hører nyt derfra i samme Retning som tidligere.

Varde. Paa Staalværket afholdtes den 22. Januar Mæglingsmøde paa Krav om Betaling for noget Vraggods og ødelagte Forme, fordi frossen Sand var anvendt.

Bestyreren indgik paa at betale alle disse Beløb, men krævede i Mæglingsreferatet at faa Sikring mod Gentagelser, da de paagældende Formere ikke kunde siges at være fejlfri i de foreliggende Tilfælde.

Metaltrykkere.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at i Henhold til Pristallet forhøjes alle Time- og Akkordlønninger med 2 pCt., første Gang for Ugen, som udbetales Fredag den 15. Februar 1924.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Ved lokal Forhandling har 10 Værktøjsarbejdere hos A/S »Atlas«, København, opnaaet et Løntillæg af 6 Øre pr. Mand og Time. Gennemsnitslønnen steg derved til 161,4 Øre.

Ved et Mæglingsmøde den 30. Januar hos Møller & Jochumsen, Horsens, indgik Firmaet paa en Lønforhøjelse af 2 Øre pr. Mand og Time til 29 Mand. Værkstedets Gennemsnit steg derved fra 121,5 til 123,3 Øre.

Samme Dag holdtes Mæglingsmøde paa Firmaets Filial i Vejle, og her fik 9 Mand hver 3 Øre pr. Time. Gennemsnittet steg derved fra 121,9 til 124,9 Øre.

Mæglingsmøder. Den 10. December afholdtes et Mæglingsmøde hos F. L. Smidth & Co., København, hvor der var opstaaet Strid om Betalingen for et Akkordarbejde samt Klage fra vor Tillidsmand over Værkstedsledelsens Optræden. — Man enedes om i det foreliggende Tilfælde at betale Arbejdet med den paagældende Arbejders Gennemsnitsfortjeneste de sidste 8 Uger. Endvidere var man enig om at fremme Akkordforhandlingerne. Med Hensyn til de fremsatte Klager over Værkstedsledelsen sluttedes Sagen med de faldne Udtalelser.

Den 4. Januar afholdtes Mæglingsmøde paa Nordisk Kinematograffabrik, København, hvor der var Strid om Betalingen for et af en Maskinarbejder udført Akkordarbejde. — Sammenslutningens Mæglingsmand anbefalede Firmaet at udbetale det omstridte Beløb, Kr. 28,12, fordi Akkordsedlen var mangelfuldt affattet, og herpaa indgik Fabrikanten, hvorefter Sagen sluttedes.

Den 14. Januar er der afholdt Mæglingsmøde hos Firmaet Marius Mulvad, København, hvor der var rejst Krav om Forhøjelse af Lønningerne samt Klage over uberettiget Afskedigelse af en Maskinarbejder.

Firmaet beskæftigede 13 Maskinarbejdere, og for 7 af disse laa Fortjenesten mellem 165 og 179 Øre. For Størsteparten af disse Arbejderes Vedkommende er Grundlønnen ansat til 92 Øre. Denne Grundløn forhøjes med 15 Øre til 107 Øre; hvor Grundlønnen andrager 107 Øre og derover, ændres den ikke. De 15 Øres Forhøjelse fradrages i Akkordafsavnet, saaledes at den faktiske Timefortjeneste forbliver uforandret. — 2 Mekanikere havde en Timefortjeneste af henholdsvis 117 og 120 Øre. Disse Lønninger forhøjes med 15 Øre til henholdsvis 132 og 135 Øre. Firmaet gav endvidere Tilsagn

om at genantage den afskedigede Arbejder ved første Lejlighed; antagelig vil der i Løbet af 8 Dage blive passende Beskæftigelse for ham. Hans Grundløn vilde ved Genantagelsen blive 107 Øre med et Akkordafsavn paa 48 Øre pr. Time.

Hos A/S »Vølund« afholdtes Mæglingsmøde den 16. Januar, idet vore der beskæftigede Kedelsmede havde klaget over, at Firmaet havde reduceret Betalingen for et Svejsearbejde, saaledes at der kun tjentes 170 Øre pr. Time, medens man i Lønakkord sædvanligvis tjente 225 Øre. Sagen vistes tilbage til fornyet lokal Behandling, og man enedes da om, at Firmaet betaler 50 Kr. som Tillæg til Akkorden.

Den 28. Januar afholdtes der atter Mæglingsmøde hos dette Firma, denne Gang i Anledning af Strid mellem Firmaet og dets Rørlæggere om Betaling for nogle Arbejders Udførelse, nemlig

1) Krav om Betaling udover Timelønnen for et Arbejde udført i Bredgade Nr. 67, og

2) Krav om Ekstrabetaling for Opkravning af nogle Rør og for Merarbejdet ved, at Firmaet har leveret færdig bøjede Rør.

Det første Spørgsmaal vistes tilbage til lokal Forhandling, og man er derefter enedes om at afgøre Sagen paa den Maade, at Montøren faar efterbetalt et Beløb af 60 Kr.

Vedrørende 2) enedes man om, at Firmaet til fuld Afgørelse af Sagen betaler et Beløb af 165 Kr.

Timandsmøder. Den 18. Januar behandledes følgende Sager ved Timandsmøde:

1) Lønkrav overfor Odense Staalskibsværft af Maskinarbejdere, Nittere, Naglevarmere, Forholdere og Skibsbyggere. Enighed opnaaedes ikke, idet et Forslag fra Værftets Direktør om en Regulering af Timelønningerne, hvorved de højere Lønninger sattes ned, medens de lavere Lønninger forhøjedes, saaledes at Forhøjelserne under alle Omstændigheder blev større end Nedsættelserne, ikke kunde akcepteres af Forbundets Repræsentanter, der dog erklærede, at de ikke vilde modsætte sig en lokal Ordning.

2) Krav om Forhøjelse af Lønningerne paa De Smithske Jærnstøberier og Maskinværksteder, Aalborg. Firmaet saa sig ikke i Stand til at gaa med til nogen Lønforhøjelse og hævdede iøvrigt, at Arbejdernes Fortjeneste laa højere end angivet i vor Mæglingsklage. Af de paa Mødet fremlagte Oplysninger om Lønningerne fremgik det, at enkelte Arbejdere aflønnedes med 68 Øre pr. Time, hvad vi maatte hævde var overenskomststridigt. Formanden henstillede, at Firmaet gav de Arbejdere, der ikke havde Adgang til Akkord, et rimeligt Tillæg til deres Timelønninger, og forbeholdt iøvrigt Forbundet sin Stilling til Sagen.

3) Strid om Betalingen for et Udearbejde, udført paa et Mejeri for A/S Maglekilde Maskinfabrik, Roskilde. — Firmaet indgik paa til fuld Afgørelse af det rejste Krav at betale vedkommende Arbejder et Beløb af Kr. 25,00.

Den 2. Februar er følgende 2 Sager behandlet paa Timandsmøde:

1) Strid om Betalingen for et Rørledningsarbejde, udført paa Ford's nye Fabrik i Sydhavnen for Firmaet Ludvigsen & Hermann, København. — Man enedes om at forelægge en faglig Voldgift Spørgsmaalet om, hvorvidt det omhandlede Arbejde skal betales efter Rørprislistens Afsnit C., Punkt 25, Litra E — som Rørovne — eller om det falder udenfor Prislisten.

2) Klage over Afskedigelse af Tillidsmanden hos A/S Rohrback Metal-Aëroplan Co., København. — Man enedes om, at Firmaet til fuld Afgørelse af Sagen betaler Kr. 450,00 til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Voldgiftssager. Som ovenfor meddelt, enedes man paa Timandsmødet den 2. Februar om at henvise en Sag, hvorunder der var Strid om Betalingen for nogle Rørovne, udført for Firmaet Ludvigsen & Hermann paa Ford's nye Fabrik i Sydhavnen, til faglig Voldgift. Denne holdt Møde den 11. Februar med Direktør Poul Sørensen som Formand og Opmand, og efter nogen Diskussion og Besigtigelse af de omhandlede Rørovne enedes Parterne om, at Rørovnene betales med 56 pCt. af de i Rørprislistens Afsnit A, Punkt 1, fastsatte Priser.

Undtagen fra denne Ordning er Rørovne, som anbringes i Krangange, for hvilke Aftale om Betalingen træffes, naar man kender de Forhold, hvorunder Arbejdet sidstnævnte Sted bliver at udføre.

I Fagbladet for Januar er omtalt en Voldgiftskendelse, afsagt af Politimester J. Parker, vedrørende Udearbejds- og Vejpenge til nogle af vore Medlemmer, der for Firmaet P. M. Hetmar, København, har udført Arbejde paa Galle & Jessens Fabrikker, og det er ligeledes nævnt, at Firmaet, da en af de paagældende Arbejdere henvendte sig for at faa Pengene udbetalt, kun vilde betale fra det Tidspunkt, da Spørgsmaalet rejstes, hvorefter Sammenslutningen og vort Forbund i Fællesskab rettede Anmodning til Hr. Parker om at afgøre, om Firmaet havde Ret i sit Standpunkt, eller om Pengene, som paastaaet af os, maatte betales for hele Arbejdet. Politimesterens Afgørelse foreligger den 7. Februar og giver Arbejdsgiverne Medhold.

Meddelelse fra Afdeling 7. En i nogen Tid staaende Strid mellem vor Afdeling paa Statsbanerne og den derværende Fællesorganisation er nu afsluttet, idet Medlemmerne har stemt over Spørgsmaalet — Udmeldelse af Fællesorganisationen — og Resultatet blev, at 419 stemte for Udmeldelse og 86 imod; saa godt som alle Medlemmer afgav deres Stemme. Udmeldelsen sker, for at vore Medlemmer ved Lønforhandlingerne, ikke mindst under de forhaandenværende vanskelige Forhold, kan støtte sig til vort Forbund, hvilket ikke har kunnet lade sig gøre, naar Fællesorganisationen førte vore Forhandlinger. Det kan jo aldrig skade de andre Fag paa Statsbanerne, da det er Smedenes Lønninger, de arbejder efter, og det kan vel heller ikke være organisationsfjendtligt, at vi gennem vort Forbund søger at faa de bedste økonomiske Vilkaar for vore Medlemmer at arbejde under.

Da Afdelingen nu ikke ønsker flere Skriverier over denne Sag, har vi anmodet Redaktøren af »Jærn- og Metalarbejderen« om at undlade at optage flere Artikler om Organisationsforholdene paa Statsbanerne, medmindre de fremkommer fra vor Afdeling.

Bestyrelsen for Afdeling 7, D. S. B.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.

2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.

3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.

4. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København.
5. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
6. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
7. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
8. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.
9. Maskinfabrikken »Alfa«, Smedegade 19, Kld., København. Indehaver: Vind Petersen.
10. P. Lorentz, Aalekistevej 170 (tidligere Gormsgade), København.
11. Cyklehandler Nistrup, Hobro.
12. Fordforhandler Christensen, Hobro.
13. Nørgaards Automobilværksted, Bjergbanksvej, Middelfart.
14. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
15. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
16. Smedemester F. Frölhke, Nordre Fasanvej 277, København.
17. Smedemester Hansen, Nexø.
18. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.

Bortkommen Bog.

Medlemsbog Nr. 45479, for Poul Holm, født den 13. Marts 1901, indmeldt den 18. Juni 1921 i Lyngby Afdeling, er bortkommen. Der maa ikke paa denne Bog modtages Kontingent eller udbetales Understøttelse. Bogen annulleres herved.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	4998	Røes, Chr.	(Kbhvn. Afd.)
-	12090	Nielsen, Georg	(Hillerød)
-	27966	Petersen, Carl Mathias	(Horsens)
-	8413	Kibenich, Peter D.	(Lyngby)
-	24023	Petersen, Harald E.	(—)

Medlemmerne Nr. 17745, Fordsmann, og Nr. 9983, Oscar A. Nielsen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr.	11864	Agerskov,	Gerhardt.
-	20297	Christensen,	Kaj Bernhardt.
-	23418	Jensen,	Jens P. Askov.
-	12091	Liebst,	Axel Harald.
-	1738	Rye,	Viggo Carl A. Jensen.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

				Sidst betalt
Nr.	21756	Jansen,	G. K.	31. 3.17
-	4563	Knoblauch,	C. F. W.	1. 8.08
-	18724	Larsen,	Theodor	13. 3.20
-	5705	Petersen,	Heinrich Adolph	3. 1.20
-	31072	Worm,	Jens Mathias	27. 9.19

Nyt Register.

				Sidst betalt
Nr.	23225	Albrechtsen,	Jens Peter	5. 5.23
-	11864	Agerskov,	Gerhardt	21. 7.23
-	20297	Christensen,	Kaj Bernhardt	21. 4.23
-	25791	—	Svend Aage	11. 8.23
-	18700	Caspersen,	Jul. Vict. Alex.	10. 3.23
-	15898	Ebert,	Ragnwald	9. 6.23
-	25024	Ernst,	Alfr.	10. 2.23
-	4655	Gabrielsen,	Christian Johan	26. 3.21
-	23780	Hansen,	Ejner	27. 1.23
-	19932	—	Einar Emanuel	22. 4.22
-	20746	—	Peder	16.12.22
-	667	Henningsen,	Aage Thomas	11. 2.22
-	32242	Henrichsen,	Alf.	28. 4.23
-	21035	Jensen,	Asger Rye	10. 1.20
-	5743	—	Jens Chr.	2. 6.23
-	23418	—	Jens P. Askov	1. 9.23
-	31347	Jørgensen,	William P. Chr.	10. 3.23
-	26867	Johansen,	Axel	16. 6.23
-	1810	—	Edvin J.	18.11.22
-	32768	Johnsen,	V. G.	5.11.21
-	18697	Larsen,	Carl	5. 5.23
-	26413	—	Niels Carl	25. 9.20
-	12091	Liebst,	Axel Harald	11. 8.23
-	1186	Lunow,	Karl Vilh.	11. 3.22
-	15459	Nicolajsen,	Aage	6. 5.22
-	3846	Olesen,	A. Chr. Burhøj	30. 6.23
-	4843	Olsen,	Leif R. Johnsen	29. 7.22
-	13690	Opperby,	Aage Thorvald	20. 9.21
-	15812	Petersen,	Chr. Ant. Georg	21. 5.21
-	36342	—	Edvin Ladegaard	21. 7.23
-	4013	—	Niels Chr.	3 6.22
-	30866	Rasmussen,	Jørgen Chr.	26. 3.21
-	35281	—	Viggo Herman	4. 8.23
-	1738	Rye,	Viggo Carl A. Jensen	25. 8.23
-	28937	Sørensen,	Viggo	2. 6.23
-	25418	Schiøler-Linck,	Svend Aage V.	12. 8.22
-	18911	Schou,	Søren Sørensen	2. 6.23
-	11713	Sjøland,	Ernst Ludv. H.	23. 6 23
-	727	Stahr,	Otto	22. 9.23
-	17446	Søderlund,	Carl Aage H.	4.11.22
-	28696	Waldmann,	Ejner Chr.	3. 3.23

Efterlysning. Afdelingskassererne bedes stoppe Medlemsbog og Arbejdsløshedskort for Nr. 15059, Chr. Brandborg Christensen, og indsende disse til Hovedkontoret.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 19. Aarg. Nr. 12 og 20. Aarg. Nr. 1.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
7597	Andersen, Carl G.	Frederiksberg	20. 1.92	D. Arbmd. Fb.	12. 4.13	Køge	29. 9.23
23938	— Emil	Uggeløse	5. 2.99	Roskilde	7. 9.23	Roskilde	3.11.23
3856	— Hans Chr.	Gl. Holmstrup	13. 6.00	Slagelse	1. 5.20	Slagelse	7. 4.23
23184	— Svend Viggo	København	11.11.01	Kbhvn. Afd.	2. 4.21	Kbhvn. Afd. 17	13.10.23
5557	Alberts, J. V. A.	Altona	27. 9.67	„ „ 1	23. 6.06	„ „ 11	27.10.23
4989	Bech, Holger Georg.	København	4. 1.01	„ „	22.10.21	„ „ 8	13.10.23
30197	Bendtsen, Niels Møller	Lemvig	30. 5.98	„ „ 1	29. 1.19	„ „ 12	13.10.23
37120	Berg, Jul. Joh. Frd.	København	16. 8.91	Odense	25. 7.23	Odense	1. 9.23
21256	Berggren, Einer V.	Allinge	17. 3.91	Randers	10.10.13	Kbhvn. Afd. 11	20.10.23
13214	Bomann, John Patrick	Rønne	16. 4.94	Rønne	7. 8.15	„ „ 17	27.10.23
8071	Bredahl, Niels H. Hansen	København	3 11.88	Kbhvn. Afd. 1	23. 5 08	Centralafd.	29. 9.23
23756	Bruselius, Theodor	Aarhus	2.10.89	D. Arbmd. Fb.	1.11.10	Kbhvn. Afd. 10	20.10.23
34942	Christensen, Anders	Assens pr. Mariager	26.11.02	Hads.-Assens	23.12.22	Hads.-Assens	17. 3.23
36098	— Axel Bernhard	Rønne	28 11.96	Kbhvn. Afd.	16. 5.23	Kbhvn. Afd. 6	29. 9.23
27880	— Chr.	Bøstrup	21.12.99	Nakskov	18 6.18	Rudkøbing	16. 6.23
34251	— Niels Kristian	Yttrup	7. 9.87	Skive	28. 5.23	Skive	2. 6.23
19272	— Richard Harry	København	9. 9.02	Kbhvn. Afd.	4.11.21	Kbhvn. Afd. 12	20.10.23
8441	— Vald. Knud	Ribe	10. 9.85	„ „ 1	5. 5.14	„ „ 10	27.10.23
37304	Christiansen, H. E.	Hannestad	23.10.76	Køge	17. 8.23	Køge	8 9.23
36177	Cotzand, Frederik Peter	København	31. 5.64	Chir. Instr. Fagf.	13.11.97	Kbhvn. Afd. 2	29. 9.23
17285	Due, Poul Thomsen	Ejstrup	25. 9.96	Haslev	24. 4 20	Kolding	2.12.22
28391	Dyremose, S. P. Sørensen	Vejrum	30. 9.96	Middelfart	11. 7.18	Nr. Aaby	27.10.23
37799	Frandsen, Carl Chr.	V. Saaby	14. 3.05	Roskilde	10.11.23	Roskilde	10.11.23
14245	— Chr. Emanuel	Havslev	22. 7.01	Kbhvn. Afd.	28.10.21	Kbhvn. Afd. 17	6 10.23
19523	— Herluf N. Thyboe	København	10. 2.03	„ „	5.12.22	„ „ 15	27.10.23
6356	Florin, C. F. V.	Helsingør	5.10.58	Helsingør	2. 2.10	Helsingør	21. 4.23
16805	Frenning, Albert Eman.	København	31. 8.77	Kbhvn. Afd.	19. 9.23	Kbhvn. Afd. 17	20.10.23
35549	Froulund, Anders V. J.	St. Vorde	14. 2.04	Nr. Sundby	30. 4.23	Nr. Sundby	11. 8.23
20127	Giese, Oluf K. Jak.	København	24. 4.82	Kbhvn. Afd. 1	18.10.12	Kbhvn. Afd. 9	30. 6.23
34154	Glue, Henrik Simon	Odense	1.12.02	Ringe	2.11.22	Ringe	7. 4 23
27843	Hansen, Chr. Poul E.	København	18.11.91	Kbhvn. Afd. 5	15. 2.19	Kbhvn. Afd. 5	27.10.23
29182	— Kristen Lyst	Rudkøbing	24. 5.98	Randers	30. 9.18	Rudkøbing	16. 6.23
33001	— Peter	Kvandløse	26. 7.01	Køge	6.11.20	Køge	9. 6 23
2751	— Peter Andreas	Aidt	28. 6.98	Aarhus	21.11.19	Sønderborg	12. 8.22
12576	— Rasmus J.	Fejø	1. 7.79	Kbhvn. Afd. 1	14.12 07	Centralafd.	29. 9.23
13978	— Søren	Sejling	4. 6.93	„ „ 1	14. 1.16	Kbhvn. Afd. 12	20.10.23
2821	Hellstén, Richard Herm.	Frederikshavn	6. 7.90	Esbjerg	10.11.09	Centralafd.	20.10 23
35004	Hou, Thorv. Jensen	Flade	23. 7.03	Frederikshavn	9. 2.23	Frederikshavn	31. 3.23
22749	Jensen, Axel Marius	Frederiksberg	10. 4.00	Køge	23. 9.19	Roskilde	25. 8.23
8989	— Karl Aage J.	—	13.11.00	Kbhvn. Afd.	11. 5.20	Kbhvn. Afd. 15	6.10.23
33928	— Eduard Laurits	Gammerød	24. 5.02	Roskilde	1. 5.22	Roskilde	20.10.23
23678	— Einer	København	14. 4.02	Kbhvn. Afd.	3. 5.21	Kbhvn. Afd. 8	29. 9.23
36431	— Jens Chr.	Vejle	25. 3.69	„ „	9. 7.23	„ „ 11	13.10.23
23300	— Laurits S.	København	26. 1.68	„ „ 1	29. 4.16	Centralafd.	28. 4.23
30021	— Robert Laur.	—	21.11.99	„ „ 1	8.11.18	Kbhvn. Afd. 15	6.10.23
33701	Jørgensen, Hans Michael	Odense	3. 4.96	Sønderborg	29. 4.22	Holbæk	15. 9.23
32382	— Jens Emil	Orup	22. 8.00	Køge	16. 6.19	Køge	6.10.23
19763	— Jørgen M. Jak.	København	17. 6.97	Kbhvn. Afd.	2. 1.23	Centralafd.	21. 7.23
11467	— Olof	Sæby	27. 3.01	„ „	15. 5.20	—	1. 9.23
6261	Jakobsen, Eigil Julius	Hillested	23. 3.95	Holeby	27. 8.20	Holeby	24. 3.23
33545	Knudsen, Johann	Süderhaff	14. 1.75	Haderslev	18. 7.05	Sønderborg	2.12.22
21854	Larsen, Anton Fr.	Bjeverskov	8. 4.98	Ringsted	7. 4.20	Køge	1.10.22
24695	— Carl Petersen	Vonsild	5. 7.98	Slagelse	20. 2.17	Kolding	26. 5.23
14609	— Einer Osvald	Helsingør	17. 7.02	Helsingør	14.10.21	Helsingør	4. 8.23
1316	— Jens H. Andr.	København	10. 3.00	Kbhvn. Afd. 2	9. 1.20	Kbhvn. Afd. 5	20.10.23
14244	— K. L. L.	—	7.12.90	„ „ 2	21.10.10	Centralafd.	15. 9.23
5871	— Laurits Fløcks	Aarup	22. 4.94	„ „ 2	1. 5.15	Kbhvn. Afd. 14	20.10.23
28857	— Niels Chr.	Gundersley	25. 8.98	Hobro	1.11.18	Frederikshavn	22. 9.23
28076	— Peter	Holbæk	27. 9.99	Holbæk	23. 2.18	Holbæk	1. 9.23
19023	Lassen, Jørgen	Skærbæk	30. 5.01	Svendborg	4. 6.20	Sønderborg	18. 3.22
35014	Lommander, Henry Einer	Malmø	22.10.98	Malmø	11. 5 17	Kolding	31. 3.23
23441	Lossmann, August	Estland	19.10.90	Stockholm	22. 3.15	Kbhvn. Afd. 13	6.10.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
208	Ludvigsen, Abraham	Ribe	31. 7.92	Kbhvn. Afd. 1	30. 8.19	Kbhvn. Afd. 10	27.10.23
11018	Lund, Svend Aage ...	København	8.11.97	„ „ 1	6. 5.16	Sønderborg	7. 7.23
28462	Lundstrøm, Oscar Ragner..	Hjø, Sverige	7. 7.83	Skive	4. 4.18	Skive	27.10.23
28381	Mikkelsen, Mikael	Mariager	12 5.84	Hads.-Assens	14. 8.19	Hads.-Assens	13. 1.23
34671	Molzen, Chr. Wilhelm ..	Sommersted	23.10.01	Sønderborg	1. 4.23	Sønderborg	28. 4.23
28045	Mortensen, Albert Finn....	København	18. 3.01	Ribe	6.11.20	Silkeborg	25. 8.23
30044	Nielsen, Arne Georg....	Frederiksberg	15. 6.95	Kbhvn. Afd. 1	19.11.18	Kbhvn. Afd. 14	13.10.23
17711	— Frederik Johs..	Rødby	14.10.90	Holeby	4. 5.10	Holeby	31.12.22
8983	— Gottfred Laur..	København	10. 2.92	Kbhvn. Afd. 1	30. 3.12	Kbhvn. Afd. 18	6.10.23
1726	— Hans Peter ..	Vissenbjerg	5. 8 86	„ „	13. 8.21	Centralafd.	29. 9.23
11157	— Henning Gunnar	København	14. 9.01	„ „	6. 5.20	Kbhvn. Afd. 14	6.10.23
28355	— Jens	Sønder Kastrup	3.12.97	Randers	13. 4 18	Holbæk	15. 9.23
25661	— Kay Chr.	København	24.11.03	Kbhvn. Afd.	28. 4.22	Kbhvn. Afd. 2	13.10.23
29719	— Knud Vald.....	—	14. 8.99	„ „ 1	29. 9.18	„ „ 15	29. 9.23
28454	— Martinus D....	Viuf	25. 3.00	Kolding	8. 5.18	Kolding	18. 3.22
33829	— Robert	Kallundborg	7.10.03	Kallundborg	30. 8.21	Kallundborg	26. 5.23
18031	Noach, Holger Johs....	København	21. 7 86	Kbhvn. Afd. 1	22. 8.14	Kbhvn. Afd. 17	6.10.23
10733	Norlin, Vilhelm.....	Lund	16. 4.79	„ „ 3	7. 5.98	„ „ 3	29. 9.23
27592	Olsen, Anders	Snertinge	21. 3.95	Holbæk	18. 1.18	„ „ 14	29. 9.23
26737	— Anton	Middelfart	2.10.97	Middelfart	3.10 17	Middelfart	30. 6.23
14750	— Chr. Reinholdt .	København	7.10.02	Kbhvn Afd.	12.10.21	Anvisningskt.	1. 9.23
27577	— Niels Peter ...	Frederikshavn	14. 7.98	Frederikshavn	2.11.17	Frederikshavn	28. 4.23
18225	Petersen, Alfred	København	21. 3.01	Kbhvn. Afd.	6.11.20	Kbhvn. Afd. 11	29. 9.23
35282	— Karl Peter.....	Roskilde	19. 1.85	„ „ 1	25. 4 05	„ „ 6	27.10.23
29117	— Hans R..	Bjælkerup	23. 3.96	Køge	5.12.21	Køge	4. 8.23
9340	— Jens Peter ...	Askeby	8. 3.00	Nykøbing F.	1.11.20	Kbhvn. Afd. 11	27.10.23
36593	— Ludv. Vald. K..	København	15. 3.97	Kbhvn. Afd.	15. 9.23	„ „ 12	6.10.23
2054	— Poul	—	11. 1.00	„ „ 1	20.10.19	„ „ 11	20.10.23
11518	— Rasmus Peter..	Svendborg	3. 2.86	Svendborg	16. 4.15	Odense	19. 5.23
15590	— Thorv. Sophus	Tikøb	27. 9.87	Helsingør	10. 2.06	Helsingør	2. 6.23
30741	— Valdemar Ludv.	Frederikssund	18. 5.87	Aarhus	20 11.18	Rødby-Havn	7. 2.20
21512	Poulsen, Hans	St. Salby	5. 7 00	Køge	2.12.19	Køge	25. 8.23
27927	Rasmussen, Hans Peter....	Ribe	4.11.02	Ribe	1. 5.21	Ribe	14. 7.23
3352	— Oskar	Nakskov	17. 6.94	Nakskov	10. 7.14	Centralafd.	18. 8.23
36386	— Otto Emanuel..	Nykøbing M.	2. 8.89	Kbhvn. Afd.	16. 6.23	Kbhvn. Afd. 3	20.10.23
37374	Rotzow, Carl Vald.....	København	21. 5.02	Roskilde	25.10.23	Roskilde	27.10.23
23473	Rønholt, Charles	Frederiksberg	27.11.01	Kbhvn. Afd.	23. 4 21	Kbhvn. Afd. 15	6.10.23
31832	Sørensen, Viggo Bartholdy	Randers	27. 9 99	Randers	23. 4.19	„ „ 6	13.10.23
19833	Schiøler, Peter Viggo ...	København	27. 4 74	Kbhvn. Afd.	13. 1 23	„ „ 12	20 10.23
8217	Sillberg, Chr. Petersen..	Sakskøbing	17. 9.88	„ „	7 7.23	„ „ 14	6.10.23
33175	Sindet, Peter.....	Rothenkrug	15. 2.02	Haderslev	10.11.18	Sønderborg	15. 7.22
25913	Svendsen, Edmund N. J...	København	20. 7.98	Kbhvn. Afd. 1	5.11.17	Kbhvn. Afd. 9	29. 9.23
29974	Thisted, Niels M. Nielsen	Boldrup	21. 6 98	Silkeborg	16. 9.18	Hobro	29. 3.19
25478	Thygesen, Albert.....	Vamdrup	23. 2.86	Kbhvn. Afd. 1	5. 5.17	Kbhvn. Afd. 4	20.10.23
31459	Wendelboe, Niels Madsen..	København	7. 9.99	„ „ 1	3. 6.19	Centralafd.	27.10.23
4914	Willadsen, W. Chr. H.	Varde	12. 3.97	Dansk Kedel og M. Fb.	1. 2.20	Helsingør	28. 4.23

Boghandelen „Fremad“.

„Den moderne Socialisme“

af Gleichen-Russwurm hedder en nylig udkommen Bog, der foreligger i dansk-norsk Oversættelse, og som betyder en værdifuld Forøgelse af den sociale Literatur. Bogen er en ypperlig Indledning til de sociale Teorier førende op til de socialistiske Teoretikere. Forfatteren begynder med St. Simon og dennes Disciple Bayard og Enfantin, gaar over Fourier, August Comtes, Robert Owen, Louis Blanc, giver en Redegørelse for den borgerlige Socialøkonomi, indtil de store Profeter Lassalle og Marx træder frem og holder Dommedag over dem. Med blændende Klarhed har Forfatteren udsondret det, som er værdifuldt, fuldendt og har Livets Ret i Marx's store profetiske Kompleks. Efter denne dybtgaaende Skildring af Lassalle og Marx følger Forfatteren saa den umiddelbare Udvikling af Socialismen efter Marx, tegner et Billede af Tolstoy og ender med en begejstret Karakteristik af den største og originaleste Tænker efter Marx — Jean Jaurés, hvis Liv og Lære er altfor lidt kendt udenfor Frankrig, og som satte Socialismen ind i Menneskelighedens Ramme.

Gleichen-Russwurms Bog er i al sin Knaphed en samlet Indførelse i den socialistiske Tankeverden helt fra de ældste Tider til vore Dage, den giver et grundigt historisk Fodstykke for Marx' Indsats i Socialismens Historie, en helstøbt Bedømmelse af denne og en Udsigt over dens Følger. Vi kan slutte os til, hvad vor norske Partifælle Olav Kringen skriver om Bogen: »Det er noget af det modneste og myndigste, som er skrevet om Socialisme og Socialdemokrati«.

Arbejderpartiets Boghandel »Fremad« har Bogen paa

Lager. Den omfatter 166 Sider, koster Kr. 4,50 pr. Eksemplar og kan bestilles saavel direkte som gennem Klubber og Forbundsafdelinger.

Smedebogen.

Under Henvisning til Anmeldelsen i Fagbladet for Januar d. A. anbefaler vi Medlemmerne at anskaffe sig denne praktiske Haandbog, idet vi vedføjer en Bestillingsseddel.

Bestillingsseddel.

Undertegnede bestiller hermed .....Eksemplar af

SMEDEBOGEN à Kr. 5.00

at afsende pr. Opkrævning
Beløbet følger vedlagt

Navn.....

Adresse.....
(nøjagtig Postadresse)

Kuponen adresseres til:

TEKNOLOGISK INSTITUT, Forlaget,
København B.

Arbejdernes Oplysningsforbund.

Fra 1. Januar er *Arbejdernes Oplysningsforbund* traadt i Virksomhed og Bestræbelserne for at organisere Oplysningsarbejdet indenfor den danske Arbejderklasse har dermed fundet sin Form. Forbundet er stiftet af den samlede Arbejderklasse, af Fagbevægelsen, Socialdemokratiet, Ungdomsbevægelsen og Kooperationen, og dets Formaal er at udvikle Arbejdernes kulturelle, økonomiske, faglige og politiske Oplysning og Dannelse.

Forbundet er et *Fællesorgan* for de altbestaaende Organisationer, og det har ingen selvstændige faglige eller politiske Opgaver. Dets Omraade omfatter udelukkende Oplysningsarbejdet.

Denne Side af Arbejderbevægelsens forgrenede Virksomhed har hidtil savnet et særligt Organ, der kunde forene de spredte Kræfter, frugtbargøre de bestaaende Oplysningsinstitutioner og skabe nye Former for Arbejderoplysning.

Med Arbejdernes Oplysningsforbund er Begyndelsen gjort. Og paa Arbejderne selv beror det, hvilken kulturel Betydning og praktisk Nytte, Forbundet skal faa. Kun paa den enkeltes Interesse, Aarvaagenhed og Dygtighed kan Oplysningsvirksomheden bygges. Derfor henvender Oplysningsforbundet sig til alle Fag, til alle Medlemmer i politiske og kooperative Organisationer.

Vel er alle Fremskridt i Arbejderbevægelsen naaet gennem den organiserede Fællesvilje, gennem Solariteten; men det er derfor ikke af mindre Betydning, hvorledes den enkelte Arbejder er rustet til Livet og Arbejderklassens Opgaver. Paa den enkeltes *Forstaaelse*, hans *Kendskab* til Tingene, hans *Vurdering* af Situationerne, afhænger i Virkeligheden hele Arbejderklassens Stilling.

Oplysningsforbundets Opgave bliver at vække og tilfredsstille Arbejdernes Trang til *positive Kundskaber* i Historie, Økonomi, Samfundslære, socialistisk Teori, Fagbevægelsens Grundsætninger, overhovedet alle Emner med Tilknytning til Arbejderbevægelsen, Tiden og Fremtiden.

Denne Trang til Oplysning er sikkert til Stede i Arbejderklassen. Det raske Fremskridtstempo i 1918—20, de senere Nedgangsaar, Samfundssvindelen, som efterhaanden afsløres, Begivenhederne i den store Verden — alt har det grebet ind i Arbejderens Levevis, hans Tankesæt og klassemæssige Stilling. Og nye Problemer er rejst, forøget Ansvar lagt paa Arbejderklassens Skuldre — paa alle Omraader trænges til Klaring og Afklaring, til sikker Viden og fast Tro.

Gennem en udvidet *Skole-* og *Foredragsvirksomhed* vil Oplysningsforbundet søge at organisere sit Arbejde, og gennem *Studiekredse* vil Spørgsmaal som Fagbevægelsens Retsstilling, Lønningsprincipper, Bedriftsraad og Socialisering blive taget op.

Som denne Virksomhed stiller Krav til den enkeltes Flid og Interesse, vil den naturligvis ogsaa stille Krav til Arbejderbevægelsens økonomiske Ydeevne. Men det er en kendt Regel, at naar der løftes i Flok, kan der naas store Ting. Og det er Bestyrelsens Haab, at den samlede Arbejderklasse ogsaa i Fællesskab vil kunne magte denne Side af Opgaven.

Til Formand for Arbejdernes Oplysningsforbund er valgt Lektor, Landstingsmand C. V. Bramsnæs, og til Leder af det daglige Arbejde Typograf Harald Jensen. Forbundets Kontor er Rømersgade 22, 4. Sal, Sidebygn. Tlf. Byen 6906. Sekretæren er til Raadighed med alle Oplysninger vedrørende Forbundets Organisation og kommende Virksomhed.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 5 MARTS 1924 10. Aarg.

Hvad vil det tilstundende Foraar bringe?

Som det vil være vore Medlemmer bekendt, lever vi i det Øjeblik, da nærværende Fagblad udgaar, under et Lock-out-Varsel, der, saa vidt vi kan skønne, i alt Fald formelt er af den Natur, at Arbejdsgiverne efter Mandag den 24. Marts kan iværksætte Lock-outen med saa kort et Varsel, som de selv bestemmer, man har kun forpligtet sig til at afvente, om Arbejdsmændene vedtager Forligsinstitutionens Mæglingsforslag eller ikke.

Der er adskillige, som vil undres over, at Jærnindustrien altid er først paa Pletten, naar der skal laves Lock-out. Der lever aabenbart her nogle Rester af den gamle Kamptaktik, der ikke kender til Hensyn til Arbejderne, der er kun et, som man tager Hensyn til: Er der Udsigt til at svække Arbejdernes Organisationer, naar der etableres en Arbejdsstandsning paa saa og saa mange Uger eller Maaneder? Og her mangler Jærnindustrien aldrig Kræfter, hvor meget man end taler om industrielle Vanskeligheder, og det maa vist i og for sig indrømmes, at disse Ting intet har med hinanden at gøre. Jærnfabrikanterne er Klasseegoister af første Rang, naar det drejer sig om Stillingen overfor Arbejderne, og en meget stor Del af de førende Aktieselskabsdirektører er sikkert nogenlunde ligeglade med, hvad det koster, bare man har Udsigt til at sætte Arbejderne med deres Bestræbelser for de bedst mulige Løn- og Arbejdsforhold i Skak.

Under disse Omstændigheder er der kun et for Arbejderne at gøre, og det er at holde sammen om deres Organisationer og Interesser, og her er aabenbart intet i Vejen, saa vi tør vel med nogenlunde Sindsro se paa, hvad der kommer, erindrende det gamle Ord, at enhver Djævel har sin Tid at rase i.

Der er vel ogsaa de af vore Medlemmer, der vil mene, at vi burde sikre os mod Overfald, naar vi slutter Overenskomst, hvis Forudsætning dog er Fred og ordnede Arbejdsforhold, men her staar vi overfor Septemberforligets Bestemmelser, som ikke kender til andet Baand end Varselsbestemmelserne og de til enhver Tid gældende Overenskomster, iøvrigt staar Parterne frit med Hensyn til at bekæmpe hinanden med Aktioner og Sympatiaktioner, saaledes som de mener til enhver Tid at have Kræfter til. Der hersker i saa Henseende en absolut Frihed, som vi heller ikke tror, det nytter at røre ved for Tiden, den Fred, vi har behov, maa vi sikre os ved at styrke vor Organisation og dens eventuelle Kampkraft, og i saa Henseende mener vi, det har gode Veje, og faar vi Fred, hvad vi forhaabentlig gør, kan vore Medlemmer være sikre paa, at det skyldes netop dette Faktum.

Betingelserne for at undgaa større sociale Kampe i Aar skulde jo ellers synes at være til Stede. Vore Organisationer indenfor Jærnindustrien gik som bekendt i Spidsen med ved Udgangen af Juli f. A. at forny Overenskomsten paa Basis af Statens Pristal, dette vakte bl. a. nogen Opposition fra visse Kredse hos Arbejdsmændene, som var kommen for langt ned. Det foreliggende Forligsforslag tager dog ikke ringe Hensyn hertil, bl. a. ved at give Murarbejdsmændene i Provinserne og derved de saakaldte Løsarbejderes store

Gruppe et 3 Øres Tillæg udover, hvad Februar-Pristallet udgør. Men ellers er Stillingen bleven den, at med nogle mindre Forbedringer, som forøvrigt efter Omstændighederne slet ikke er at vrage, saa har efterhaanden næsten alle Organisationerne sluttet paa Basis af Statens Pristal, saaledes som vi drøftede det for et Aar siden, da det ganske vist meget vel var at forudse, at der hist og her vilde være Vanskeligheder med nogle af de laveste Lønninger, for Arbejdsgiverne lægger saa vist ikke Fingrene imellem, hvor de kan komme af Sted med, uden at Arbejdernes Organisationer kan forhindre det, at sætte Lønningerne ned. Paa dette Felt maa der faktisk kæmpes og sejres eller tabes hver eneste Dag, og denne Kamp har det ejendommelige ved sig, at den næppe nogensinde vil høre op, saa længe der er modstridende Interesser hos besiddende og besiddelsesløse, hvad Kapital og Arbejdsmidler angaar.

— Politisk er vi med det tilstundende Foraar ved Vejs Ende med en 4-aarig Valgperiode, der ikke har været god for Landets økonomiske Udvikling. Perioden indlededes som bekendt med, at Arbejdsgiverne erklærede Lock-out i Foraaret 1920 for at gennemtvinge deres Program om Lønreduktioner, men det vil erindres, at det fik en for Arbejdsgiverne sørgelig Udgang med denne halsløse Lock-out-Erklæring. Visse moderate Politikere mente, at nu skulde Situationen benyttes, der lavedes politisk Kup, som i midlertid affødte en haandfast Sammenslutning indenfor De samvirkende Fagforbund om at erklære Generalstrejke, hvis ikke man afstod fra de meningsløse faglige og politiske Angreb, som den forenede Overklasse havde stillet paa Stabelen. Generalstrejken sejrede som bekendt, før den kom til Udbrud, og politisk set maatte Kupministeriet og Kongemagten bøje sig for Folkets samlede Krav, og Arbejdsgiverforeningen tilbagekalde sin meningsløse Lock-out.

Men saa kom Valgslaget den 26. April, hvor ganske vist Arbejderpartiet stod fast, men hvor visse liberale-radikale Kredse svigtede, og hvor Reaktionen af Hjertens Lyst tampede løs paa dem, der indenfor de borgerlige Klasser havde vovet at støtte den radikal-socialistiske Regering under og efter Krigstiden. Arbejdsgiverne og Byerhvervene jublede over den venstre-agrariske Valgsejr, store Dele af Arbejdsgiverne erklærede sig for „Partifæller" til de nye agrariske og merkantilistisk-sindede Ministre, og Følgen var altsaa en politisk Alliance, hvis Flertal i Folketinget ganske vist var meget sparsomt, men som dog har evnet i 4 Aar at styre Landet efter Teorien om Kræfternes frie Spil o. s. v., men nu ved Periodens Udløb viser det sig alligevel i høj Grad at staa paa Statens Indgriben overfor de mere fremtrædende økonomiske Foreteelser.

Det er ganske vist ikke muligt at blive klog paa, hvad Regeringen egentlig vil, og der er vist ingen Vej udenom, at Miseren maa løbe videre, til Valgene er overstaaet, og er det saa Arbejdsgiverforeningens Hensigt at etablere en Lock-out i Haab om, at dette vil styrke det herskende Regimente? Hvis det er Tilfældet, tror vi, Arbejdsgiverforeningen regner galt, store Dele af Byernes Borgerskab har sikkert faaet nok, og selv Peschcke-Køedts fortsatte Raserier overfor den radikal-socialistiske Regering, som vovede at lægge en Dæmper paa Vareaageren og den vilde Spekulation i Mangel af visse Varer og Levnedsmidler, har tabt sin Kraft.

Desværre medførte det politiske Systemskifte i 1920, at enhver fornuftig Foranstaltning til Afhjælpning af Valutamiseren var haabløs, kun et kunde d'Hrr. regerende blive enige om, og det var, at hvis man bare vilde forringe Lønningerne og forlænge Arbejdstiden, saa vilde der nok blive økonomisk Velstand i Landet — ja, det vil sige, naturligvis for en forholdsvis begrænset Overklasse, som altid betinges af, at der er et Proletariat, som træller for en lille Løn uden at mukke. Derimod var man ikke i Stand til at se, at en fortsat Stigning af Varepriserne vilde gøre en Spekulation i Lønningernes Forringelse umulig, og den fortsat forhaandenværende Arbejdsløshed maatte samtidig gøre det indlysende for alle fornuftigt tænkende Mennesker, at en Forlængelse af Arbejdstiden i sig selv var formaalsløs, foruden at den vilde være det alene fordi, naar der arbejdes 8 Timer intensivt i Industrien i al Almindelighed, saa er dette tilstrækkeligt, og en Forlængelse af Arbejdstiden vil overhovedet under disse Omstændigheder næppe kunne medføre nogen forøget Produktion.

Der er næppe nogen Udsigt til, at Regeringsforslagene, sigtende til at forbedre den økonomiske Situation, skal føre til noget. Guldtold vil man ikke ind paa, for den er i Strid med Agrar-Interesserne, Tvangsskatten, siger man, skal bruges til at tvinge Folk til at spare, men den afbetaler ikke Statsgælden, og den undtager Formuerne for at hytte Overklassens Interesser, hvad der er alt for tydeligt overfor Befolkningens brede Lag, og Socialdemokratiet kommer derfor i stedse større Kontakt med Befolkningen ved at pege paa de Veje, ad hvilke der maa gaas frem.

Den nuværende Situation ordnes ikke uden en Lovgivning, der maa blive ubehagelig for Befolkningen

paa en Række Omraader, men vil man lave Æggekage, maa der nødvendigvis slaas Æg i Stykker. Kun et har Befolkningen, og vel i første Række Arbejderne, Krav paa og det er, at de Foranstaltninger, som maa og skal til, ikke maa vende Brodden imod Arbejderne eller imod dem, som i Forvejen er økonomisk svage, det maa være saaledes, at Gud og Hvermand kan se, at hvad der gennemføres skal bæres af hele Befolkningen og den sværeste og tungeste Ende af Byrden af dem, som har den største Bæreevne.

For Arbejderne er der al Grund til at være paa deres Post saavel politisk som fagligt; man vil have set, hvorledes Reaktionen i England forsøgte at lovgive saaledes, at Fagforeningerne ikke har Ret til at beskæftige sig med Politik. Man kan ikke være i Tvivl om, hvad Hensigten var, selv om vore Fagforeninger i og for sig ingenlunde er politiske i deres daglige Virkemaade; tvertimod. Det drejer sig her om de direkte økonomiske Spørgsmaal og om taalelige Tilstande paa Arbejdspladserne, men at vi skulde forpligte os til ikke at slutte os til en Politik, der varetager Arbejdernes Interesser, er for meget forlangt, ikke mindst naar man ved, at Arbejdsgiverforeningen yder politisk Støtte til den siddende Regering som Tak for dens Tendenser overfor Arbejderne og Befolkningens brede Lag. Her maa vi nok have Lov til at være med, og først og fremmest vil vi se paa, om der virkelig skulde blive etableret et Fællesskab mellem Regeringen og Arbejdsgiverforeningen sigtende til et Valgresultat, der paany garanterer de herskende Klasser det fulde politiske Regimente, uden Hensyn til, at Industriens Interesser prisgives til Fordel for abstrakte agrariske Frihandelsteorier.

Vi retter altsaa en varm Opfordring til vore Medlemmer om at være paa deres Post overfor de Foreteelser, som vil vise sig her og der i det tilstundende Foraar, og der er stadigvæk det gode ved Situationen, at naar kun den samlede Arbejderstand formaar at holde sammen om de Interesser og Krav, som i Virkeligheden er fælles for den langt overvejende Del af Landets Befolkning, saa er den politiske Frihed sikret, og saa bliver den kommende økonomiske Udvikling saadan, at baade Handel og Industri kan faa Lov til at udfolde sig ved Siden af det Landbrug, hvis Dyrkelse af Jorden vel kan siges at være af fundamental Betydning, men som uden Industrien netop i vore Dage ikke formaar at klare sig. Landbruget er efterhaanden selv Industri ved sin Masseanvendelse af Maskiner, og Landbruget kan ikke føde den tiltagende Befolkningstilvækst, og vi maa derfor virke for, at de tilstundende Valg paany retter Kursen i demokratisk og socialdemokratisk Retning, saa vil der bl. a. blive bedre Vilkaar for Arbejderne, og saa vil det ogsaa blive muligt at hæmme den Arbejdsløshed, som visse reaktionære Klasser ikke alene vil opretholde for, som det hedder, at „svække Købekraften" og skære ned i Befolkningens Levevilkaar, men som man endogsaa vedkender sig at ville forøge af de nævnte Grunde — der maa og skal findes andre Veje til at lægge vore Erhvervsforhold til Rette med den samlede Befolknings Interesser for Øje.

Ekstrakontingentet til Arbejdsløshedskassen.

Allerede sidste Efteraar drøftede man i Arbejdsløshedskassens Hovedledelse Mulighederne af at komme bort fra Ekstrakontingentet den 1. April i Aar, for saa vidt ikke den gennemløbne Vinter for vort Fags Vedkommende vilde medføre en saa stærk Stigning i Arbejdsløsheden, at Arbejdsløshedskassens Ydeevne paavirkedes væsentlig deraf.

Dette har som bekendt ikke været Tilfældet, idet vort Arbejdsløshedstal har holdt sig nogenlunde paa samme Højde hele Tiden. Dette Tal er imidlertid over 4000 Arbejdsløse og vil derfor være en meget slem Byrde for Kassen, hvis det holder sig fremdeles, men i Troen paa, at Sommeren dog vil bringe nogen Nedgang, hvis ikke uventede katastrofale Forhold indtræder, har Hovedledelsen alligevel ment at burde gaa til Vedtagelse af Ekstrakontingentets Ophør fra Regnskabsaarets Udgang.

Der har navnlig fra Arbejdsdirektoratets Side været rejst Spørgsmaal om nogen Forhøjelse af det ordinære Kontingent samtidig med, at Ekstrakontingentet bortfaldt, og til Fordel for dette Standpunkt kan der siges adskilligt baade med Hensyn til, at Kassens Reservefond ikke er tilstrækkelig stor endnu, og med Hensyn til, at Stats- og Kommunetilskud ved den sidste Revision af Arbejdsløshedsloven er blevet noget reduceret.

Det vilde i og for sig ogsaa være behageligst at foretage denne Forhøjelse af det ordinære Kontingent sammen med Ekstrakontingentets Bortfald, hvis Forhøjelsen dog skal gennemføres i den nærmeste Tid, idet Forandringen i hvert Fald saa vilde fremtræde som en Lettelse for de Medlemmer, der nu betaler Ekstrakontingent, men Hovedledelsen har haft den Opfattelse, at der tiltrængtes en Frigørelse for Ekstrakontingentet, som nu gennem ca. 3 Aar har trykket vore Medlemmer, selv om det gentagne Gange er blevet nedsat, og Hovedledelsen har derfor ment at ville tage den eventuelle Utilfredshed samt Besværet ved Gennemførelsen af en senere Kontingentforhøjelse, hvis dette skulde vise sig

nødvendigt, eller hvis Arbejdsdirektoratet skulde fremsætte et saadant Krav som Betingelse for Ekstrakontingentets Ophør, og Hovedledelsen ikke være i Stand til at kunne modsætte sig det.

For saa vidt er Spørgsmaalet altsaa endnu ikke endeligt afgjort, men Meddelelsen vil foreligge til Afdelingerne i de nærmeste Dage efter, at Fagbladet er kommet Medlemmerne i Hænde, og ad den Vej vil Medlemmerne saa faa det endelige Resultat at vide. Vi har imidlertid trods det, at Spørgsmaalet ikke har fundet sin endelige Afgørelse, ikke ment at ville undlade Udsendelsen af denne Meddelelse om Hovedledelsens Vedtagelse, om hvilken vi ogsaa haaber, at den maa blive gældende.

Valgene og Valutaen.

Unægtelig har Faldet i den danske Krone vakt Uro og Bekymring i vide Kredse, et Forhold, der har givet sig Udslag i en til Tider ganske udtværet Debat i Dagspressen, og utallige er de Forslag og Ideer, som er fremsatte mere eller mindre virkningsløst, men de, der skulde kunne hidføre en Ordning eller dog i alt Fald Foranstaltninger, som var egnede til at afløse Usikkerheden og raade Bod paa Miseren, nemlig Landets Regering, har ikke foretaget noget, ikke engang noget, der kunde vække Begejstring hos deres egne absolutte Tilhængere.

Man har ikke været utilbøjelig til at skyde Skylden for Miseren paa Bankerne, navnlig naturligvis Nationalbanken, som endogsaa er blevet ret skarpt angrebet af Indenrigsminister Kragh, men baade fra dennes Side og fra Landets førende Banker overhovedet er det (bl. a. i Handelsbankens Beretning) skarpt gjort gældende, at Ansvaret ligger hos Regeringen og ikke hos Bankerne. Dette sidste maa vel egentlig siges at være rigtigt, for hvis det er nødvendigt, maa Regeringen ogsaa gøre sig til Herre over Bankerne, specielt Nationalbanken som Landets Seddelbank, men Sagen er naturligvis den simple, at vi ikke for Tiden har nogen Faktor her i Landet, som kan bringe Enighed til Veje om, hvad der bør gøres; Regeringen har kun Gang paa Gang formaaet at manifestere sin Evneløshed til at gøre noget, og alt imedens diskuteres de mange Problemer ud fra mere eller mindre klasseegoistiske Synspunkter.

De Forslag, som Regeringen har lanceret, uden at faa noget gennemført, er:

1) Forlængelse af Nationalbankens Moratorium, d. v. s. Fritagelse for Seddelindløsning med Guld, og dertil har Regeringen været tilbøjelig til at lade Nationalbanken besørge en Indskrænkning af Kreditten, som, hvis dette ikke gennemføres paa absolut samfundsmæssig Vis, kan komme til at virke ødelæggende for store Dele af Erhvervslivet, bevirke Skærpelse af Bolignøden, Forøgelse af Arbejdsløsheden og meget andet, som ikke er til at overse.

2) Dernæst har Regeringen lanceret noget, som man kalder et Tvangslaan, d. v. s. en 3 pCt.s Skat paa Indtægterne, ikke paa Formuerne, som man vil bevare, for, hedder det saa smukt, man maa ikke svække Sparsommeligheden, derimod gælder det om at »svække Købekraften« og derigennem det altfor store Vareforbrug. Men selvom der er nogen Progression i Forslaget, saa er Resultatet dog en Beskatning af Folkets brede Lag, medens Formuerne spares, og Statsgælden bliver ikke betalt, hvad den absolut burde, af dem, som har Evne til at betale den, og hvilke Virkninger en saadan yderligere trykkende Skat paa Indtægterne vil have, er det heller ikke let at overse, men at det vil virke uretfærdigt og trykkende for mange, er der næppe nogen Tvivl om.

3) Saa er der foreslaaet den størst mulige Afgift paa Automobiler og Gummi og forhøjet Told paa Benzin og Blomster. At Biluvæsenet en skønne Dag paa en eller anden Maade maa bremses, er en Ting for sig, en anden Ting er det, om disse Afgifter vil blive andet end en Fordyrelse overfor Folk, som har Raad til at betale, fordi de paa forskellig Maade evner at lade Trykket gaa videre til Folkets brede Lag, og saa er vi lige vidt.

4) Saa er der foreslaaet en forhøjet Chokoladeafgift; den kan maaske nok bringe flere Penge i den slunkne Statskasse, men samtidig vil det rimeligvis betyde Ødelæggelse af en ikke ubetydelig Industri, og det er næppe den Art Foranstaltninger, som kan bringe os ud af den økonomiske Misere, som vi befinder os i, eller genrejse vor Valuta.

5) Endvidere er der Forøgelse af Afgiften paa fremmede Handelsrejsende, der, selvom den kan have nogen Berettigelse, næppe faar nogen Betydning i denne Forbindelse.

6) Endelig er der Forslag om Oprettelse af en Valutacentral, noget som er forsøgt i andre Lande, hvor Valutaen har været Genstand for Ødelæggelse, men som Pladsen forbyder os her at komme ind paa nærmere Omtale af.

* * *

Lige overfor dette har den socialdemokratiske Rigsdagsfraktion fremsat sine Forslag, som navnlig gaar ud paa:

En Formueafgift i Stedet for Tvangslaanet, Afgiften fastsat efter en stærkt stigende Skala paa Grundlag af Formueansættelsen for Skatteaaret 1922—23. Formueafgiften skal anvendes til Afvikling af Statsgælden.

Dernæst foreslaas Oprettelse af et Økonomiraad paa indtil 18 Medlemmer, i hvilket Erhvervene, Bankerne og Arbejderne skal være repræsenterede tilligemed et passende Antal ministerielle Embedsmænd.

Herunder henlægges Indførelsen og Ledelsen af en Valutacentral.

Spørgsmaalet om Bankernes Ydelse af Laan og Kredit henlægges under Økonomiraadet og skal som Regel kun ydes med det Formaal at støtte indenlandsk Produktion og den tilladte Import.

Endvidere indeholder Socialdemokratiets Forslag vigtige Bestemmelser om Vareration ering og Avancebegrænsningen, med andre Ord, Socialdemokratiets For-

slag bevæger sig ad de samme Baner, som vort Parti har bevæget sig ad i den forløbne 4-aarige Valg- og Regeringsperiode, og de Forslag, som er fremsatte, er saadanne, som lige siden 1919—20 har været diskuteret i det Valutaraad, i den Valutakommission og sidste Efteraar i den Valutakonference, som har arbejdet med herhørende Spørgsmaal.

Alle disse mere eller mindre officielle Forhandlinger maatte dog vel i nogen Grad have afgivet Betingelser for en Regulering af de Forhold, som maa reguleres, for at vi kan komme ind i ordnede Tilstande; det er aabenbart heller ikke her Vanskelighederne findes, de findes derimod i de modstridende Interesser, d. v. s. Klasseinteresserne.

Industrien vil have Toldbeskyttelse, men Landbruget vil have Frihandel, d. v. s. Frihandel saa langt som det betyder Beskyttelse for Landbruget. Begge i Forening er Modstandere af Prisregulering og ønsker kun fortsat Frihed til at udbytte Arbejderne og de brede Befolkningslag, der er nemlig Pengene stadig at tjene for de herskende, og saa er forøvrigt begge Parter, d. v. s. Landbruget og Industriens besiddende Klasser, enige om, at Lønningerne skal skæres ned, og Arbejdstiden være længere, saa paastaar man skal det nok blive gode Tider i Danmark.

* * *

Men nu er vi altsaa inde i en Valgkamp, som paany efter en 4-aarig Periode skal bringe Klaring af, hvad det er for Samfundsinteresser eller Ikke-Interesse, der nu skal fremmes.

For Arbejderne vil Valget som altid være nogenlunde let, de vil overalt stemme paa Socialdemokratiets Mænd uden Svinkeærinder, men det er i og for sig ikke nok, de bør samtidig ikke forsømme at paavirke de mange indifferente og de mange, som i Virkeligheden har Interesser til fælles med Arbejderne og med Befolkningens brede Lag uden til enhver Tid helt at være klar derover, og med Henblik paa Valutaen maa de vide, at der ogsaa er mange Kræfter i vort Samfund, som i og for sig ingenlunde er interesserede i at højne den danske Krone, de besiddende klarer sig altid under en eller anden Form; dette kan man lære af Forholdenes Udvikling i Tyskland. Det gik ganske vist noget stærkere i Tyskland, hvor Landet i høj Grad var ødelagt af Verdenskrigen, men ogsaa det sejrende Frankrig ser jo sin Valuta i høj Grad ødelagt; Spekulanterne arbejder videre, og en skønne Dag skal maaske Frankrigs Arbejdere være Genstand for det samme som de tyske: at man laver en ny Valuta, som er »stabil«, men som samtidig sætter Arbejdernes Lønninger ned til det halve af, hvad de var før Krigen.

Samtidig er der for Overklassen den herligste Anledning til Manøvrer, som kan virke opløsende og splittende paa de Befolkningslag, som tidligere følte sig solidariske, og saa er Spillet vundet for nyt Klasseregimente og nye Tryk imod Arbejderne.

Det er disse Forhold, vi ved de forestaaende Valg skal værge os imod, samtidig med, at vi værger os imod Angreb paa Sociallovgivningen. Vi skal med andre Ord faa valgt en Rigsdag, hvorfra en Regering fremgaar, der ikke, som efter Valget i 1920, bringer Agrarerne og Industriridderne til at falde hinanden om Halsen i Hadet til og Skrækken for Arbejderne, men en Regering, der vil alle Befolkningsklassers Vel, men som samtidig vil være en Hindring for, at et lille Klasseregimente, hvis Interesser iøvrigt er vidt forskellige, fortsat holder Landets Erhvervs- og Arbejdsforhold i en Usikkerhed, der kun kan føre til Fordærv.

Altsaa: Til Kamp for en ny folkelig-socialdemokratisk Regering, som tillige er stærk nok til at bringe Orden i det forhaandenværende Uføre.

Det tyske Metalarbejderforbunds 16. Kongres i Cassel.

Det tyske Metalarbejderforbund afholdt i Dagene den 18.—23. Februar sin 16. Kongres i Cassel, hvor den verdensberømte tyske Socialdemokrat Scheidemann er Overborgmester. Hr. Scheidemann kom ogsaa til Stede paa Kongressen, hvor han holdt en Velkomsttale til Repræsentanterne for de tyske Metalarbejdere. Det var vel lige saa selvfølgeligt, at han var Genstand for Tilraab fra Kommunisternes Side, Tilraab, der dog meget hurtigt forstummede, da Kommunisterne var i saa lille et Mindretal, at de ikke med Rette kunde forlange at give Tonen an. Af noget over 400 Delegerede var der nemlig kun godt og vel 100 Kommunister, som naturligvis lavede en Del Allarm, men uden nogen som helst Virkning, da alle Beslutninger blev truffet paa haandfast Maade af Flertallet.

For dem, der har set det Tyskland, som var før Verdenskrigen, det vældige Industriland, hvorhen vor Ungdom rejste for at faa sin Uddannelse, og hvor der var Fremskridt og Rigdom alle Vegne, er det bedrøveligt at se Nutidens Tyskland under Virkningerne af det store Nederlag. Folket er underernæret, hvilket er let forstaaeligt, naar man ser den vældige Nedgang i Forbruget pr. Individ af Kødspiser og Brød og overhovedet paa alle Omraader. Der er ingen Tvivl om, at den tyske Befolknings brede Lag sulter, og dette er vel ogsaa den væsentligste Aarsag til, at Produktionen er gaaet sørgelig tilbage.

Men Klasseforskellen er vel snarere større nu end før Krigen, og de herskende kræver lavere Lønninger og forlænget Arbejdstid, navnlig det sidste er vanskeligt at forstaa, da Landet lider under en vældig Arbejdsløshed; i Vinter var ca. Halvdelen af Metalarbejderne helt eller delvis arbejdsløse, hvilket sidste vil sige: arbejdede paa indskrænket Tid.

De sociale Kampe gaar fortsat deres Gang med Strid om Løn og Arbejdstid, og Arbejdsgiverne benytter sig flittigt af, at Fagorganisationerne er svækkede under den elendige Økonomi, og det er vel under disse Forhold ikke underligt, at Kommunismen trives frodigt hist og her, naturligvis til yderligere Skade for Arbejderne

alt imens Overklassen ogsaa benytter dette for Arbejderklassen uheldige Splittelseselement. Der er dog adskilligt, der kunde tyde paa, at en mere planmæssig Økonomi vil rejse sig paany, hvorunder Arbejderne atter vil være i Stand til at sikre sig en rimelig Andel i Arbejdsudbyttet. Vi skal i et følgende Nummer af Bladet nærmere omtale, hvad der forevistes os ved denne Lejlighed.

Som alle tyske Fagforeninger har Metalarbejderforbundet lidt uhyre under den økonomiske Krise; med de mange hundrede Tusinde Arbejdsløse eller arbejdende paa forkortet Arbejdstid maatte Organisationen naturligvis svækkes. Organisationen var kun i ringe Grad i Stand til at understøtte sine Medlemmer under den bitre Nød, og den stadige Nedgang i Markværdien indtil det rene Sammenbrud bevirkede, at Forbundskassen efterhaanden blev saa temmelig uden Penge eller Penges Værdi.

Den ordinære Kongres var fastsat allerede til Midten af September f. A., men paa Grund af disse Forhold var det umuligt at faa den afholdt, og alt imens har Organisationen haft et Tab paa flere hundrede Tusinde Medlemmer, selvom det tyske Metalarbejderforbund stadig er langt den største Fagforening i Verden, nemlig paa 1¼ Million Medlemmer eller ca. 20 pCt. af den samlede tyske Arbejderbevægelse.

Naturligvis har denne Organisation trods de nævnte Vanskeligheder en overordentlig stor Indflydelse paa Forholdene, store Skarer af Metalarbejdere af den forskelligste Art er rundt om i Landet aktive udenfor selve Fagforeningens Omraade, f. Eks. i Kooperationen, de er Redaktører af et stort Antal Blade, de sidder som Medlemmer af de forskellige Landdage og Rigsdagen, som Embedsmænd i offentlige Institutioner, derunder Politidirektører, Regeringspræsidenter, Borgmestre, Overborgmestre, Ministre o. s. v., og de fører her Aanden og Beslutningerne fra Arbejdernes Kreds videre ud i Samfundet. Derfor har ogsaa en Kongres som denne en overordentlig Betydning og vækker Opmærksomhed overalt i Landet, og Beslutningerne i denne Kæmpefagforening er i stor Udstrækning bestemmende for, hvad der sker i de øvrige Organisationer i taktisk Henseende, ja, man kan vist uden Overdrivelse sige, at en Kongres som denne præger den tyske Arbejderbevægelse. Dette lader sig nemlig bevise ved mange Eksempler. Et skal her anføres:

Da Flertalssocialisterne og de Uafhængige, som er Arbejderbevægelsens Hovedgrupper, paa Kongressen i Jena 1921 efter aarelang Broderstrid havde opnaaet Enighed, viste det sig, at disse 2 Retninger i den politiske Bevægelse ogsaa nogen Tid efter fandt hinanden.

Selvfølgelig er den fremragende Stilling, som denne Organisation indtager, ogsaa af stor Betydning for Broderorganisationerne i Udlandet. Dette gav sig ogsaa Udtryk ved det store Antal udenlandske Repræsentanter, som var til Stede paa denne Kongres; ved dennes Aabning var der ikke mindre end 12 Repræsentanter til Stede, og flere kom til.

Tiden siden Kongressen i Jena havde været overordentlig rig saavel paa ydre politiske som indre politiske Begivenheder. Det har saaledes haft de forfærdeligste Følger for Fagbevægelsen og for Metalarbejderne, at Franskmændene besatte Ruhr; endvidere Valutasammenbruddet og den dermed følgende økonomiske Krise, som det vil tage overmaade lang Tid at modvirke og komme igennem. Dertil kommer Arbejdsgivernes Hensynsløshed, der noksom viser sig gennem Angrebene paa 8 Timersdagen, som i højeste Grad prægede Taler og Forslag paa denne Kongres, hvor det gjaldt om at kunne paavise Midler og Veje til Fremgang i talmæssig Henseende og Forøgelse af Forbundets moralske og financielle Kraft til Modstand imod de udbyttelystne Arbejdsgivere. Alle Beslutninger her blev da ogsaa fattet med overvejende Majoritet og viste indre Enighed i Forbundets Kamptaktik.

Som allerede nævnt opnaaedes der ved Kongressen i Jena Enighed mellem de to stærkeste Retninger, nemlig Flertalssocialisterne og de Uafhængige. Man havde haabet, at dette ogsaa skulde bevirke, at den kommunistiske Fraktion begrænsede sig og meldte sig til Samarbejde gennem Enhedsfronten, men her blev man sørgelig skuffet. Modsætningerne er tværtimod skærpede, og Aarsagerne er jo ret almindelig bekendte, de ligger nærmest paa det politiske Gebet, og Kommunisternes Udskejelser har i den senere Tid vist sig saa fremtrædende, at det savner Sidestykke i Historien, og alt dette fører naturligvis til, at de reaktionære Arbejdsgivere gnider sig i Hænderne af Glæde, naar de ser Arbejdernes indbyrdes Stridigheder, hvis eneste mærkbare Resultat er, at de svækker Evnen til ved Organisationens Hjælp at forsvare og forbedre Arbejdsforholdene.

Af stor Interesse er det, at vor velbekendte Kollega, Robert Dissmann, som er Metalarbejderforbundets 1ste Formand, og som i sin lange mundtlige Beretning, paa ca. 4 Timer, til den ene Side angreb Partiets Hovedorgan »Vorwärtz« og Flertalspartiet og til den anden Side, og her ganske vist meget stærkere, angreb Kommunisterne, efterhaanden synes at være kommet i en noget vanskelig taktisk Stilling. Det gaar ikke ret vel an at anlægge partipolitiske Standpunkter indenfor et Fagforbund, selv ikke hvor det drejer sig om et saa mægtigt Forbund som her, hvor der maaske bedre kan siges at være Raaderum for politiske Strømninger. Man tør ikke noget Øjeblik i selv en saadan stor Organisation tabe de økonomiske Realiteter af Syne. Det stadige Indseende med Løn og Arbejdsforhold, de evindelige og lange Forhandlinger mellem de modstaaende økonomiske Interesser kræver sin Mand og kræver, at der ses bort fra mere eller mindre politiske Stridigheder om Kejserens Skæg, ellers kommer det til at gaa ud over Medlemmerne, og det er vel ogsaa dette, der bl. a. har medført betydelige Medlemstab.

At Kommunisterne skældte ud paa den reformistiske Fagforeningspolitik og skyldte den for alle Ulykker er vel kun en Selvfølge, men som alt bemærket er Kommunisternes Tal af en saa beskeden Art, at det store Flertal af besindige Elementer i Virkeligheden fulstændig uden Hensyn dertil kan træffe deres Beslutninger til Gavn for Realitetspolitiken.

Ved Behandlingen af den internationale Metalarbejderkongres, som finder Sted i Wien i den kommende Sommer, paastod en kommunistisk Taler, at Jærn- og

Metalarbejdernes Internationale havde vist en altfor ringe Virksomhed under Ruhrbesættelsen, hvad han paastod ogsaa skyldtes de reformistiske Fagforeningsførere. Herpaa svarede imidlertid det internationale Metalarbejderforbunds Sekretær, Konrad Ilg, Bern, i en Tale, som gjorde overordentlig stærkt Indtryk, at man ikke kunde rejse nogen Beskyldning her for manglende Aktivitet imod den franske Imperialisme, men en Række af de tilsluttede Forbund var betydeligt svækkede under vanskelige økonomiske Forhold, og selve det kommunistiske Metalarbejderforbund i Frankrig har jo ikke rørt en Finger for at imødegaa Poincarés Udbytningspolitik. Under disse Omstændigheder valgtes ingen Kommunister til den internationale Kongres; derimod valgtes der 9 Repræsentanter for Flertallet.

For at forbedre de gennem Valutamiseren og Arbejdsløsheden ødelagte Forbundsfinanser vedtoges det at gaa bort fra det tidligere Princip om en Timeløn for en højt kvalificeret Arbejder som Grundlag for Ugebidraget til Forbundet, og det vedtoges igen at gaa over til et fast Ugebidrag for de forskellige Fortjeneste- og Aldersklasser.

Med Hensyn til de tre Medlemsblade, som Forbundet udgiver, »Metallarbeiter-Zeitung«, »Betriebsräte-Zeitschrift« og »Metallarbeiter-Jugend«, da vedtoges det atter at føre dem tilbage til det samme Omfang som før, og dermed fjernedes en særlig ubehagelig Virkning af Valutasammenbruddet.

Endelig genvalgte Kongressen samtlige hidtidige Hovedbestyrelsesmedlemmer, Tillidsmænd og Redaktører.

Den norske General-Lock-out.

Som vore Medlemmer vil vide, har der siden den 14. Februar været General-Lock-out i Norge, og vore Broderforbund, Norsk Jærn- og Metalarbejderforbund og Norsk Formerforbund, er helt og fuldt engageret i denne Kamp, hvorpaa der ikke er nogen Afslutning at øjne for Tiden. For at vore Medlemmer nu bedst muligt kan vide Besked, skal vi nedenstaaende gengive Indholdet af, hvad man skriver til os fra Kristiania, og som angaar Grundlaget for Konfliktens Opstaaen o. s. v.:

Overenskomsten for 1923 for Jærnindustrien var Resultatet af langvarige Forhandlinger og Mæglinger, og Overenskomsten fik en Varighed af et Aar med Udløbstid den 31. Marts 1924 og betød en Prolongation af de tidligere Løn- og Arbejdsvilkaar. Der blev samtidig af Rigsmæglingsmanden indsat en Bestemmelse saalydende:

> »Alle Lønsatser, saavel Timeløns- som Akkordsatser og faste Prislister, nedsættes fra 1. Oktober 1923 med 5 — fem — Procent, saafremt Statistisk Centralbureaus officielle Indextal over Levnedsmiddelomkostningerne for September 1923 ikke er højere end 232.«

For April Maaned, da Overenskomsten blev afsluttet, var Pristallet 236, og de efterfølgende Maaneder viste følgende Tal:

Maj 257, Juni 236, August 238. September Maaned, som skulde lægges til Grund for en eventuel Reduktion, viste en Nedgang til 230, dette skyldtes ikke, at Levnedsmiddelpriserne var gaaet ned, men det Forhold, at enkelte Kommuner, hvor Arbejderne sidder med afgørende politisk Indflydelse, havde besluttet en Lettelse i Kommuneskatten for Arbejderne. Pristallet for September blev derfor et kunstigt Produkt, der ikke havde med selve Livets Virkelighed at gøre. Arbejdsgiverforeningen havde imidlertid herved faaet teoretisk og vel ogsaa juridisk Grundlag til at foretage en Reduktion af de 5 pCt., som Overenskomsten, som ovenfor nævnt, havde bestemt.

Den 29. Oktober lod Arbejdsgiverforeningen Virksomhederne ved Opslag meddele Arbejderne, at de fra nævnte Dato fik deres Lønninger reduceret med 5 pCt. Denne Reduktion kom som et Lyn fra en klar Himmel, baade for Arbejderne og Organisationen; det Pristal, som laa til Grund, var endnu ikke officielt bekendtgjort for Arbejderne, og Organisationen havde ikke faaet noget Varsel fra Arbejdsgiverforeningen; alle vidste ogsaa, at Priserne var i Stigen og vilde komme til at stige yderligere paa Grund af Regeringens Toldpolitik. Arbejderne følte derfor denne Reduktion som et Overgreb, og i Harme over den lidte Uret forlod de Arbejdet ved de allerfleste Bedrifter i Kristiania. Det stod ikke i Organisationens Magt at hindre denne Standsning eller at faa Arbejderne tilbage til Arbejdet igen, og siden den 29. Oktober har denne Arbejdsstandsning af 4.000 Jærnarbejdere holdt sig, og der har været gjort alle mulige Forsøg paa at faa en Ordning i Stand, men alt er strandet paa Arbejdsgivernes Stejlhed.

Den 16. Januar d. A. indtraadte Arbejdsstandsning blandt Havne- og Transportarbejderne, efter at langvarige Forhandlinger og Mæglinger om ny Overenskomst ikke havde ført til noget Resultat. Denne Arbejdsstandsning har Arbejdsgiverforeningen benyttet som Paaskud til at lock-oute 60.000 Arbejdere af forskellige Fag og Industrier. Lock-outen fandt Sted i 2 Opbud, det første Opbud omfattede 27.000 Arbejdere, hvoriblandt Jærnindustrien med samtlige Bedrifter, som er tilsluttet Arbejdsgiverforeningen. Antallet af lock-outede Arbejdere i Jærnindustrien er efter Arbejdsgiverforeningens Opgivelse 8.100 Mand. Arbejdsstandsningen for disse indtraadte den 14. Februar.

Men her maa det altsaa erindres, at vore norske Kolleger for 4.000 Medlemmers Vedkommende har været i Kamp i over 20 Uger, medens Lock-outen har varet i ca. 4 Uger.

De i Jærnindustrien interesserede Arbejderorganisationer besluttede ved Aarsskiftet at opsige Overenskomsten i Jærnindustrien, tvungen dertil af den stadige Prisstigning paa Livsfornødenheder og det stadige Fald i den norske Krone, som gør, at Arbejdernes Lønninger maa forhøjes i det mindste i Forhold til Vareprisernes Stigning. De øvrige Forbund, som har Overenskomster, hvis Udløbstid er fastsat til Marts, April og Maj, har af samme Grund ogsaa opsagt deres Overenskomster. Nogen Forhandling om nye Overenskomster er ikke kommen i Stand, Arbejdsgiverforeningen har nemlig

stillet sig paa det Standpunkt, at før der kan oprettes nye Overenskomster, maa den have »Garantier« for, at Overenskomsterne overholdes, og at ingen tarifstridig Arbejdsnedlæggelse finder Sted, og der kræves en Pengegaranti, saaledes at Organisationerne skulde deponere et Beløb, svarende til 50 til 100 Kr. pr. Arbejder, som skulde staa til Arbejdsgiverforeningens Raadighed i Tilfælde af, at der blev begaaet Tarifbrud.

Saavel Landsorganisationen som Forbundene er selvfølgelig enige i, at naar der oprettes Overenskomster, skal disse ikke brydes af nogen Part, men at indlade sig paa at stille en Garanti, saaledes som Arbejdsgiverforeningen kræver det, er selvfølgelig umuligt.

De Forhandlinger, som er ført mellem Landsorganisationen og Arbejdsgiverforeningen, har tydeligt bragt for Dagen, at Arbejdsgiverne i Norge opererer i Forstaaelse med de skandinaviske Arbejdsgiverorganisationer, og dette Forlangende om Garantier maskerer kun Hensigten, som er, i størst mulig Udstrækning at komme Arbejdernes Organisationer til Livs samt forringe de Løn- og Arbejdsvilkaar, som man hidtil har evnet at opretholde.

Nogen Udsigt til snarlig Afslutning er der desværre altsaa ikke, og det ser ud, som om de norske Arbejdsgivere tilsigter en længere Kamp, som yderligere kan nedslaa den norske Krone, hvad der atter vil bidrage til at forarme Arbejderstanden og den norske Befolknings brede Lag. Vi udtaler Ønsket om, at vore norske Klassefæller vil bestaa den vanskelige Prøve, som de her er sat paa, og bjerge deres Organisationer frelste over Brændingen, og i Virkeligheden staar vore norske Broderforbund naturligvis ikke alene, der vil fra international Side blive gjort, hvad der kan, for at de norske Arbejdsgiveres Anslag ikke skal lykkes.

Norges Handelsflaade samt Skibsbygning.

(Efter det norske Veritas Beretning).

Ved Udgangen af 1922 talte den norske Handelsflaade 1803 Fartøjer paa tilsammen 2.542.636 Tons Brutto. Nettoresultatet er, at Handelsflaaden er gaaet tilbage med 44 Skibe, medens Tonnagen er forøget med 16.729 Tons. Tilbagegangen fordeler sig paa 21 Dampskibe, 14 Motorfartøjer og 9 Sejlskibe.

Handelsflaadens samlede Bruttoafgang har udgjort 121 Fartøjer paa tilsammen 158.366 Tons, og Bruttotilkomsten var 77 Fartøjer paa tilsammen 175.093 Tons.

Af denne Tilgang var 34 Fartøjer paa tilsammen 93.989 Tons ved Nybygning. Af disse var igen 17 Fartøjer paa 23.168 Tons bygget i Norge, medens 17 Fartøjer paa 70.821 Tons blev bygget i Udlandet. Man ser saaledes, at den væsentligste af den nybyggede Tonnage er bygget i Udlandet og det i Tider, hvor de norske Skibsbyggerier har lidet eller intet at bestille.

Sammenligner man Nybygningen i Norge med tidligere Aar, vil man finde, at der ikke er bygget saa lidt paa over 20 Aar, og det siger heller ikke lidt. I 1921 blev bygget 38 Fartøjer paa 14.316 Tons, og i de sidste 5 Aar før Krigen blev aarlig bygget ca. 58 Fartøjer paa 40.000 Tons.

Af de nybyggede Skibe i 1922 var ingen særlig store, idet de største var paa 2730 Tons Brutto og Gennemsnitstonnagen 1351 Tons. Af de i Udlandet byggede Skibe var derimod en Del større, saaledes af Dampskibe 2 Tankskibe paa 7455 Tons og 7102 Tons. For den norske Amerikalinie blev bygget 2 Dampskibe paa 6753 og 5922 Tons. 3 Motorskibe paa 7000 Tons blev bygget af Burmeister & Wain, København, for Regning af Skibsrederfirmaet Wilhelm Wilhelmsen. For samme Firma blev bygget et Motorskib paa 5000 Tons i Tyskland. I Holland blev bygget et Motorskib paa 5244 Tons for Adolf Andersen, Bergen, 8 af Dampskibene blev bygget i Storbritannien, 1 i Sverige og 1 i Danzig. Af Motorfartøjerne blev 4 bygget i Danmark, 1 i Holland, 1 i Tyskland og 1 i England.

Til Sammenligning kan anføres, at til den svenske Handelsflaade blev i Sverige bygget 16 Fartøjer paa 43.932 Tons og i Udlandet for svensk Regning blev bygget 8 Fartøjer paa 10.996 Tons. I Danmark blev til den danske Handelsflaade bygget 25 Fartøjer paa 42.429 Tons og i Udlandet for dansk Regning 8 Fartøjer paa 16.838 Tons.

Man vil saaledes se, at medens den alt overvejende Tonnage af den norske Handelsflaades Nybygning blev bygget i Udlandet, byggede de svenske og danske Skibsredere den væsentligste Tonnage indenfor Landene.

— I en vedføjet Tabel var opgivet, hvor mange Dampskibe og Motorfartøjer, der i Aarene 1916—22 inkl. var staaende i Bygning ved Aarets Begyndelse, paabegyndt i Løbet af Aaret samt færdigbyggede. Vi skal heraf kun nævne, at der i Aaret 1922 ialt færdigbyggedes 22 Fartøjer paa 28.515 Tons (heraf for udenlandsk Regning 4 Staaldampskibe paa 5232 Tons og et Motorfartøj af Træ paa 115 Tons).

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Hvor staar Maskinformerne organiseret? Sidst i Februar blev der en Anledning til at undersøge, hvor mange Maskinformere, der for Tiden var i Arbejde, og hvor disse var organiseret. Dansk Arbejdsmandsforbund ynder jo til Tider at benævne Maskinformerarbejde som noget, der egentlig tilkommer dette Forbunds Medlemmer, hvilket man fra vort Forbunds Side altid har bestridt, ikke fordi det paa nogen Maade skal formenes den ikke-faglærte at blive oplært som Maskinformer, men fordi hans Interesser, naar han er oplært derved, selvfølgelig falder sammen med de Interesser,

de øvrige med Formerarbejde beskæftigede Personer har, og at han som Følge deraf bør overgaa til Formernes Organisation.

Det har Arbejdsmandsforbundet haft noget svært ved at forstaa, men heldigvis har Opfattelsen hos Medlemmerne været anderledes, og de, der beskæftiges ved Maskinformeri, er som bekendt i høj Grad ikkefaglærte Folk, medens det kun er et meget lille Antal faglærte Formere, der beskæftiges ved dette Arbejde.

Den ovenfor omtalte Undersøgelse viste, at der var 401 Mand beskæftigede ved Maskinformerarbejde her i Landet, og af disse var 365 organiserede i Dansk Former- og Støberiarbejderforbund, medens 36 stod organiserede i Dansk Arbejdsmandsforbund.

Arbejdsløsheden m. m. De pr. 31. Januar og 29. Februar foretagne Undersøgelser af Arbejdsløsheden m. m. udviser følgende:

31. Januar:

1553 Medlemmer var i Arbejde, deraf 504 i København og 1049 i Provinserne.

175 arbejdsløse Medlemmer, 33 i København og 142 i Provinserne.

38 syge Medlemmer, 10 i København og 28 i Provinserne.

4 Medlemmer var Soldater, 3 i København og 1 i Provinserne.

Ialt 1770 Medlemmer, hvoraf ca. 10 pCt. var ledige. Arbejdsløshedsprocenten var saaledes ca. 6 i København og ca. 11,6 i Provinserne.

29. Februar:

1597 Medlemmer var i Arbejde, deraf 511 i København og 1086 i Provinserne.

123 arbejdsløse Medlemmer, deraf 24 i København og 99 i Provinserne.

48 syge Medlemmer, 12 i København og 36 i Provinserne.

5 Medlemmer var Soldater, 3 i København og 2 i Provinserne.

Ialt 1773 Medlemmer, hvoraf ca. 7 pCt. var ledige. Arbejdsløshedsprocenten var saaledes ca. 4,4 i København og ca. 8 i Provinserne.

Frederikssund. Den 16. Februar afholdtes der i denne Afdeling et Medlemsmøde, hvor Forbundets Formand var til Stede, grundet paa, at man fra Afdelingens Side ønskede forskellige opstaaede Uoverensstemmelser afklaret. Bl. a. havde Fabrikkens Støbemester forlangt 4 Formere til Stede paa Fabrikken 2 Søndage i Træk for at være med til at sætte Akkordpriser paa noget Arbejde, men senere havde han nægtet at yde nogen Betaling herfor. Man enedes om, at de 4 Formere skulde forlange en Erstatning paa 50 Kr. tilsammen, og Afdelingen har senere meddelt, at den lokale Forhandling medførte en Afslutning med en Erstatning paa 30 Kr.

Frederiksværk. Paa Begæring af Forbundet afholdtes der den 14. Marts et Mæglingsmøde hos A/S Anker Heegaard. Der klagedes over, at Kassation af Støbegods for ganske ubetydelige Fejl og i høj Grad Formerne utilregnelige i den senere Tid havde taget et saadant Opsving med dertil hørende Afdrag i Lønningerne, at man maatte protestere derimod. Ved lokale Forhandlinger var der ingen Indrømmelser gjort, men Firmaet havde forstaaet at trække Sagen dygtigt i Langdrag. Fra et bestemt Tidspunkt i den senere Tid havde man søgt at samle Værdien i Arbejdsløn sammen paa saaledes kasseret Arbejde og var naaet til en Sum paa ca. 300 Kr.

Firmaet hævdede, at det var nødvendigt at stille store Krav til Arbejdets Udseende for at kunne begaa sig i Konkurrencen, men indgik dog paa at betale en Erstatning paa 150 Kr. til de Paagældende, hvorom Sagen drejede sig, men forlangte til Gengæld, at Formerne for Fremtiden maatte sørge for, at Skeerne blev godt afskummede.

Overfor Gods, som i Fremtiden kasseres, og hvor der opstaar Tvivl om Berettigelsen deraf fra vedkommende Arbejders Side, skal Fabrikkens Inspektør, en Støbemester og Tillidsmændene i Forening træffe Afgørelse i Sagen.

Videre klagedes over, at der til noget bestemt Maskinformerarbejde var lovet ny Kasser, da de, der anvendtes dertil, var af unormal Højde. Firmaet erkendte Rigtigheden heraf, men der havde ikke været Tid til at faa de nye Kasser støbt, hvorfor man indgik paa at betale dette Arbejde med en Overpris af 5 Øre pr. Kasse, indtil nye Kasser var støbt.

København. I A/S Burmeister & Wains Jærnstøberi paa Teglholmen, hvor der arbejdes paa Timeløn plus Bonus, er Grundproduktionstallet fra Januar Maaned nedsat fra 19 til 18 kg Gods pr. Mand og Time.

For at have indtjent den normale Bonus, som er 25 Øre pr. Time, manglede der for December Maaned 9,33 Øre pr. Mand og Time, hvilket Beløb Firmaet dog alligevel udbetalte som et Forskud, men saaledes, at det skal afdrages, naar der indtræffer en Maaned, hvor Bonus andrager 33 Øre pr. Mand og Time. Det har i den senere Tid været svært at indtjene det normale Overskud, og Firmaet har derfor flere Gange maattet ordne sig som her ovenfor nævnt. Vore Medlemmer havde saaledes en lignende Gældspost staaende for September 1923. Den maatte man eftergive dem, og det bliver antagelig ogsaa Afslutningen paa det her nævnte, da det stadigvæk viser sig, at Grundproduktionstallet er for højt ansat.

Den 17. Januar afholdtes der et Mæglingsmøde paa samme Sted. Man klagede over den Optræden en bestemt Støbemester ret ofte udviste overfor Arbejdsløse, naar disse søgte Arbejde. Firmaet lovede at undersøge Sagen nærmere, og efter Forlydende har paagældende Mester faaet Besked paa at opføre sig som Menneske, og indtil videre synes det ogsaa at have hjulpet paa ham.

Videre forelaa der Krav om Erstatning, fordi der paa Grund af Kulde i Støberiet ikke kunde arbejdes 3. Juledag. Firmaet havde betalt hver Mand for $1^1/_2$ Time, i hvilken de havde været i Støberiet, og en større Del havde arbejdet og ogsaa kunde have arbejdet videre, hvorfor Firmaet ingen Erstatning vilde yde, idet den

paagældende Situation havde været ganske unormal, dels paa Grund af den strenge Vinter, og dels fordi der ikke havde været støbt i Helligdagene. Aktieselskabet gjorde gældende, at man i dette Støberi var stærkt udsat for saadanne Forhold, da Støberiet laa lige ud til Havnen, og at man i Henhold til det gældende Fabriksregulativ med Hensyn til Opvarmning kunde søge Dispensation for Opvarmningsbestemmelsen.

Forbundet forbeholdt sig for denne Del af Klagens Vedkommende sin videre Forfølgelse af Sagen, og man er senere i Forstaaelse med Klubben enedes om, at der ikke skal gøres mere ved Sagen.

Paa en noget lignende Sag er der den 10. Marts afholdt Mæglingsmøde hos A/S Københavns Flydedok og Skibsværft. Her havde de der arbejdende Medlemmer maattet gaa hjem 2 Dage i Træk paa Grund af Kulde, men Stillingen var dog en noget anden, idet Støbemesteren her havde fundet ud af, at han slet ingen Pligt havde til at lade Støberiet opvarme. Sammenslutningen og Firmaet afviste Kravet om Erstatning, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagen.

Der er i Anledning af denne og den ovenfor nævnte Sag Grund til at henlede vore Medlemmers Opmærksomhed paa, at Opvarmningsbestemmelsen i det nugældende Fabriksregulativ, som skal findes ophængt i alle Støberier, indeholder en Bestemmelse om, at vedkommende Fabriksinspektør *kan* give Paabud om Opvarmning. Et Firma kan altsaa skyde sig ind under, at der ikke er givet Paabud om Opvarmning, og det vil derfor være rigtigst, naar Inspektøren kommer paa Fabrikken, at Tillidsmanden forespørger ham, om Fabrikken har Opvarmningspaabud, og om den i benægtende Fald ikke skal have et saadant Paabud, og det er anbefalelsesværdigt — selv om Vinteren antagelig snart er forbi for denne Gang — at bringe dette Forhold i Orden, inden det atter bliver Vinter.

En Sag, som er analog med de her nævnte, medførte bl. a. hos Hess i Vejle, at Firmaet fik Paabud om at holde Støberiet opvarmet.

Hos A/S De forenede Jærnstøberier er den 11. Marts afholdt et Mæglingsmøde, dels paa Krav om Forhøjelse af Modelformernes Timeløn og dels paa Krav om Forhøjelse af nogle Akkorder for maskinformet Arbejde. Efter en længere Forhandling, hvorunder Fabrikkens Direktør antydede nogen Villighed til at søge Spørgsmaalet løst, overvistes Klagemaalene til fornyet lokal Behandling, men dog saaledes, at hvis Enighed ikke opnaas, skal Sagen viderebehandles ved Timandsmøde.

Samme Dag er der afholdt Mæglingsmøde hos A/S »Vølund« paa Krav om en Forhøjelse af Kærnemagernes Timeløn. Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Sagen skal behandles videre ved Timandsmøde.

Det er tidligere omtalt her i Bladet, at det ikke, samtidig med, at de øvrige Fag, der har Udøvere paa Orlogsværftet i København, afsluttede Overenskomst paa Værftet, lykkedes at faa en saadan for vort Forbunds Vedkommende.

Aarsagen hertil var, at der maatte kræves, at visse Særbestemmelser, som der findes i Overenskomsten med Jærnindustriens Sammenslutning, og som tager Sigte paa Formerfagets særlige Natur, ogsaa blev krævet optaget i en eventuel Overenskomst med Orlogsværftet, medens Direktøren holdt paa, at samtlige Overenskomster skulde være ens.

I Begyndelsen af Februar Maaned sendte Direktøren imidlertid Bud efter Forbundets Formand og var nu mere forhandlingsvenlig. Resultatet blev da ogsaa, at en Overenskomst, med tilhørende Forhandlingsregler, blev underskrevet den 6. Februar, og den hviler ialt væsentligt paa samme Grundlag som den med Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning gældende Overenskomst.

Silkeborg. Paa Maskinfabrikken er der den 22. Februar afholdt Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Timelønnen for 2 der arbejdende Kærnemagere, hvis Timeløn var 113 Øre. Da Mæglingen afholdtes, var den ene Mand afskediget, og den tilbageværendes Timeløn forhøjedes med 3 Øre og med Udsigt til yderligere Forhøjelse i Fremtiden.

Metaltrykkere.

Mæglingsmøder. Fredag den 15. Februar afholdtes Mæglingsmøde hos Firmaet Carl M. Cohr i Fredericia, hvor der var opstaaet Strid, idet Firmaet havde nægtet at betale et af vore Medlemmer for den Tid, han havde ventet paa nyt Arbejde. Da man ikke blev enig, henvistes Sagen til videre Behandling paa Timandsmøde.

Samme Dag afholdtes fælles Mæglingsmøde med Guld-, Sølv- og Elektropletarbejderforbundet og samme Firma. Sagen drejede sig om, at vore Medlemmer havde forladt Fabrikken Mandag den 4. Februar grundet paa, at det var umuligt at arbejde, fordi Lokalerne ikke var tilstrækkeligt opvarmede. Da de kom igen til Middag for at fortsætte Arbejdet, nægtede Firmaet at lade dem begynde førend Tirsdag Middag. Vi krævede her Erstatning for ulovlig Arbejdsstandsning af Firmaet. Under Sagen udvistes der gentagne Gange fra Firmaets Direktørs Side en uforskammet Optræden, som til Slut resulterede i, at begge Forbundenes Repræsentanter forlod Mødet.

Timandsmøder. Fredag den 14. Marts behandledes følgende Sager ved Timandsmøde:

1) Strid om Betaling af Ventetid hos Firmaet Carl M. Cohrs Sølvvarefabrik i Fredericia. Man enedes her om, at Firmaet betaler vedkommende Medlem for Ventetiden, samt at Firmaet drager Omsorg for, at lignende Tilfælde ikke oftere indtræder.

2) Krav overfor Firmaet Carl M. Cohrs Sølvvarefabrik i Fredericia om Betaling af 8 Timers Løn pr. Arbejder for ulovlig Arbejdsstandsning fra Firmaets Side. Firmaet mente sig ikke forpligtet til at betale dette, men tilbød at betale 4½ Times Løn pr. Mand. Forbundet forbeholdt sig at tage Stilling til Sagen.

Medlemmernes Opmærksomhed *henledes paa Lovenes § 2, Stk. d, samt at al Restance skal være betalt senest 31. Marts i Henhold til Arbejdsløshedskasseloven.*

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 16. Februar er der afholdt Mæglingsmøde paa Holeby Dieselmotorfabrik, hvor der var opstaaet Strid om en Akkordpris. Ved Mæglingen enedes man om, at den omstridte Akkordpris forhandles mellem Akkordudvalget og Virksomhedens Ledelse, og vi har senere modtaget Meddelelse fra Afdelingen om, at Sagen er sluttet paa en for Arbejderne tilfredsstillende Maade.

Samme Dag afholdtes Mægling paa Det lollandfalsterske Jærnbaneselskab i Maribo paa 1) Krav om et gennemgaaende Tillæg til Timelønningerne og 2) Klage over, at en Maskinarbejder er afskediget uden at have haft sin Sommerferie eller at have faaet Betaling herfor.

Med Hensyn til Lønkravet enedes man om et Tillæg paa 18 Øre, at fordele efter Firmaets Skøn til 12 Maskinarbejdere, saaledes at de hver faar mindst 1 Øre. Tillægget traadte i Kraft den 8. Februar. For to Udlærlinge var Timebetalingen 70 Øre plus 35 Øre plus 2 pCt. Vedrørende Sommerferiespørgsmaalet opnaaedes ikke Enighed, idet Firmaet hævdede at have handlet i Overensstemmelse med gældende Praksis, hvilket Forbundets Repræsentant ønskede nærmere at undersøge og forbeholdt sig at kræve Spørgsmaalet viderebehandlet.

Den 28. Februar afholdtes Mæglingsmøde paa »Bruunshaab« i Nykøbing F., hvor der fra Firmaets Side var stillet Krav om en Reduktion af de i 1920 gældende Akkordpriser. Man enedes om følgende:

> »Grundlønnen forhøjes med 6 Øre pr. Time pr. Mand og andrager derefter gennemsnitlig 100 Øre. Alle de Priser, som i 1920 betragtedes som værende faste Priser, reguleres efterhaanden til i Gennemsnit at give 50—60 pCt. Fortjeneste paa ovennævnte Grundløn, Februarreguleringen indbefattet.«

Paa Helsingør Skibsværft afholdtes Mæglingsmøde den 29. Februar paa en Klage fra vore Medlemmer over, at Værftet nægtede at betale Augustreguleringens 3 pCt. til en Akkordpris i Kedelsmedien. Værftet indgik paa for det omstridte Arbejde at betale den hidtidige Akkordpris med et Tillæg af 19 Kr. pr. Stk. under Forudsætning af, at der ved fremtidig Udførelse af Overhedere optages Forhandling om Akkordpriserne i hvert enkelt Tilfælde.

Ved et Mæglingsmøde den 4. Marts paa Fredericia Svovlsyre- og Superphosphatfabrik opnaaedes en Ordning af Betalingen for Overarbejde ved Skifteholdsarbejde, saaledes at der foruden de fastsatte Tillæg af 15 og 25 Øre betales et Tillæg for Overarbejde i 2 Holds Skift af 50 Øre i de første 2 Timer, 100 Øre for de næste 2 Timer og derefter 100 pCt. De 50 og 100 Øre vil dog være at regulere ligesom andre Lønninger i Henhold til Pristallets Stigning eller Fald.

Paa et Mæglingsmøde paa Steensens Margarinefabrik i Vejle den 4. Marts enedes man om et Tillæg af 8 Øre til 2 Reparatører, hvis Timeløn derefter, inkl. Februarreguleringen, er 143 Øre.

Timandsmøder. Den 20. Februar afholdtes Timandsmøde til Behandling af en Sag vedrørende Trækning af Kontrolurene paa A/S »Titan«, København. Sagen var til Mægling den 8. Februar, hvor man under Forbehold af Arbejdernes Godkendelse enedes om følgende Ordning:

> »Den hidtil gældende Respittid af 3 Minutter efter Frokost bibeholdes. Betjening af Kontrolurene før Frokost bortfalder. Om Morgenen gives der en Respit af 3 Minutter indtil 2 Gange ugentlig. — For Forsømmelser herudover fradrages der efter de hidtil gældende Regler.«

Arbejderne forkastede imidlertid denne Ordning, hvorefter Sagen som nævnt behandledes paa Timandsmøde, hvor man dog ikke naaede andet Resultat end, at det skulde have sit Forblivende ved den paa Mæglingsmødet trufne Aftale.

Dagen efter, den 21. Februar, afholdtes atter Timandsmøde, og her behandledes et Lønkrav overfor »Tuxham«, København. Man enedes om et Tillæg af 60 Øre, at fordele efter Firmaets Skøn til 22 Mand, ligesom Firmaet lovede at indføre Akkord, naar Forholdene efter dets Skøn egnede sig dertil. Det samme Tilbud havde Firmaet iøvrigt givet ved lokal Forhandling.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København.
5. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
6. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
7. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
8. Autohandler Bernhard Petersen, Stubbekøbing.
9. Maskinfabrikken »Alfa«, Smedegade 19, Kld. København. Indehaver: Vind Petersen.
10. P. Lorentz, Aalekistevej 170 (tidligere Gormsgade), København.
11. Cyklehandler Nistrup, Hobro.

12. Fordforhandler Christensen, Hobro.
13. Nørgaards Automobilværksted, Bjergbanksvej, Middelfart.
14. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
15. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
16. Smedemester F. Frölhke, Nordre Fasanvej 277, København.
17. Smedemester Hansen, Nexø.
18. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

Medlemmernes Bopæl 31. Marts.

Som det vil være bekendt for Medlemmerne, skal der hvert Aar pr. 31. Marts afgives en Medlemsfortegnelse til Staten over Arbejdsløshedskassens Medlemmer med Angivelse af Opholdskommune den 31. Marts, og af denne Fortegnelses Nøjagtighed er Kommunernes Tilskud til Arbejdsløshedskassen afhængig.

En fejlagtig Angivelse eller en Udeladelse betyder Tab af Kommunetilskud for et Medlem, og dette andrager navnlig i Aar et betydeligt Beløb.

Hovedkontoret og Afdelingskassererne har i de sidste Aar haft meget Besvær med at efterspore Adresser fra de foregaaende Aar, da Kommunerne og navnlig Landkommunerne rask væk nægter at betale, naar vi senere ikke kan fremskaffe bestemt Adresse paa Medlemmerne.

I Henhold til senest gennemførte Regler skal Medlemslisterne ydermere tilstilles de Kommuner, der indenfor en vis Frist fremsætter Krav derom.

Saavel Kasserere som Medlemmer maa derfor drage Omsorg for, at Afdelingerne kommer i Besiddelse af ikke alene den *Kommunes* Navn, hvor Medlemmet har Ophold den 31. Marts, men ogsaa nøjagtig betegnet Adresse. For Landkommuners Vedkommende, der bestaar af flere Sogne, maa ogsaa *Sognets* Navn, samt eventuel særlig *Stedbetegnelse* eller Navn paa Ejendommen, Medlemmet bor i, angives.

Medlemmerne maa selv indgive dette til Afdelingskassereren, da det ikke i alle Tilfælde kan lykkes denne at komme i Forbindelse med de enkelte Medlemmer inden 31. Marts.

Send en lille Seddel med Nummer, Navn og fuldstændig Adresse- og Kommuneangivelse pr. 31. Marts til Afdelingskontoret.

Kommunetilskudet for et Medlem andrager $^1/_3$ af Medlemskontingentet, og da dette i Regnskabsaaret 1923—24 har udgjort 91 Kr., er det over 30 Kr. der tabes for hvert Medlem, som der maa gives Afkald paa Kommunetilskud for paa Grund af ufuldstændig Kommuneangivelse.

Hovedkassereren.

Stiftelsesfester.

Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds Afdeling i Odense fejrer 35 Aars Jubilæum.

Efter at Formerne i Odense siden 1881 havde haft en Hjælpeunderstøttelsesforening, stiftede man den 16. Marts 1889 en Fagforening, som i 1891 indgik som Afdeling af Jysk-fynsk Formerforbund. De to første Leveaar var svære, og der maatte tages lempeligt paa en Del Medlemmer, for at de ikke skulde falde fra.

Lørdag den 15. Marts fejrede Fagforeningen sit 35-aarige Jubilæum, og Medlemmerne med deres Damer samt de indbudte Gæster var en Forsamling paa over 250 Mennesker, der Kl. 5½ Aften samledes i »National«s Selskabslokaler.

Ved Festmaaltidet i Etablissementets Festsal, hvor Afdelingsformanden præsiderede og bød velkommen, sad man til Bords i ca. 3 Timer. Forbundets Formand holdt den egentlige Festtale og skildrede i store Træk Begivenhedernes Gang gennem Aarene og understregede Forskellen paa Fortid og Nutid.

Blandt Gæsterne var Odense Fællesorganisations Formand, Hovedbestyrelsesmedlem i Smede- og Maskinarbejderforbundet, Werner, som bragte Formerne en Hilsen og Tak for deres trofaste og loyale Samarbejde gennem Aarene, og videre talte Redaktør Petersen, der var indbudt som Repræsentant for den stedlige socialdemokratiske Presse. Ogsaa han bragte Hilsen og Tak fra Partifællerne i Odense og benyttede Lejligheden til at paalægge de tilstedeværende at gøre deres Pligt til det yderste ved de forestaaende Rigsdagsvalg.

Endelig talte Forbundets Hovedkasserer, som havde faaet den særlige Opgave at tale for Damerne, og han benyttede Lejligheden til at takke dem for, hvad de gennem Aarene havde været for Mændene som Støtte for Organisationsarbejdet og manede dem til at fortsætte paa dette Omraade.

Af Fagforeningens egentlige Stiftere, som uafbrudt har været Medlem siden Oprettelsen, findes nu kun én, nemlig Former Jakob Hansen. Afdelingens Formand udtalte en særlig Tak til ham for hans trofaste Medlemsskab og Arbejde i Organisationens Tjeneste gennem den svundne Tid og overrakte ham en Blomster-

kurv. Hansen besvarede nærmest dette med, at han kun havde gjort sin Pligt.

Mellem Gæsterne fandtes nogle ældre Kolleger, som ikke mere er ved Faget, og en af disse havde Ordet for at takke og lykønske og udtalte, at selv om de ikke var i direkte daglig Berøring med Faget, fulgte de dog med stor Interesse, hvad der rørte sig der indenfor.

Ved Bordet blev 3 til Lejligheden passende Sange afsunget, derunder naturligvis Formernes Honnørmarch, og en for Damerne.

Da Bordet var hævet, tog Dansen sin Begyndelse og der dansedes indtil Kl. 12, hvor man samledes om et fælles Kaffebord, og ved denne Lejlighed blev 2 humoristiske Sange afsunget, hvoraf særlig en Revyvise gjorde fortjent Lykke, ligesom anden Underholdning fandt Sted, dels af et Medlem, dels af et Skuespillerpar, Hr. og Fru Nubbenau, som kunde siges at have en vis Førsteret til at optræde i denne Forsamling, idet Skuespillerens afdøde Fader havde været Former.

Efter Kaffebordet fortsattes Dansen under Liv og Lystighed til den lyse Morgen, og om Festen kan som Helhed siges, at den under ingen Omstændigheder kunde være forløbet paa bedre Maade.

Der indløb en Mængde Telegrammer fra Forbundets øvrige Afdelinger og fra Smede- og Maskinarbejderforbundets Afdeling i Odense. Snedkernes Fagforening fejrede samme Aften 39 Aars Stiftelsesfest paa »Folkets Hus«. Formerne afsendte en Deputation hertil for at lykønske og med det Resultat, at Snedkerne gjorde Gengæld ved Kaffebordet.

Smedeforbundets Ringsted Afdeling.

Lørdag den 15. Marts fejrede Smedeforbundets Afdeling i Ringsted sin 30-aarige Bestaaen. Der har dog ikke i alle disse 30 Aar været Afdeling, der var noget af en Opløsningsperiode fra Februar 1898 til August 1908, en Del af Tiden var der Klub under Københavns Afdeling 1.

Men hvorom alting er, saa har der igennem Tiderne bestaaet en lille Kreds af Kolleger, som trofast har holdt sammen om Organisationen, ligesom de har gjort hele Felttoget med og nu staar med Løn- og Arbejdsforhold, der er paa Højde med andre Virksomheders. Ringsted Jærnstøberi har jo paa de senere Tider, ved sin Fabrikation af Motortromler, beskæftiget ikke saa faa, nemlig ca 40 Arbejdere i vort Fag, og vor Ringsted Afdeling, som i mange Aar kun bestod af en 12—14 Mand, er nu en Afdeling paa nogle og firsindstyve Medlemmer.

Stiftelsesfesten, som fejredes ved et lille Festmaaltid i Kasinohotellets Festsal, forløb paa den smukkeste Maade. Afdelingens Formand, Chr. Laugesen, bød Deltagerne, som var godt og vel et halvt Hundrede, velkommen, og mindedes Fagets Trængselstider for denne Bys Vedkommende. En af Afdelingens Medlemmer, »C. V. J.«, havde skrevet et Par kvikke Sange, som blev stærkt gouterede.

Forbundets Formand, J. A. Hansen, var til Stede for at holde en lille Festtale. Han takkede de gamle Kolleger for mangeaarigt trofast Samarbejde, herunder Tscherning Johansen, som nu er Tillidsmand paa Støberiet, og Vinzent, der altid var paa Vagt for at værne om Fagets Interesser. Han mindedes, hvorledes Valdemar Lindorf i sin Tid havde behandlet en paa Fabrikken arbejdende Smed, nu afdøde Kollega Christiansen, som imidlertid gennem Forbundet fik den mest fuldkomne Oprejsning, baade moralsk og pekuniært. Lindorf var paa det Tidspunkt (1900) en Type paa Datidens mest indbildske og overfor Fagets Udøvere uforskammede Arbejdsgivere, heldigvis har Civilisationen holdt sit Indtog, og nu ydes der sædvanlig fuld Respekt for Arbejderne som saadanne. Det staar til Kollegerne selv ved Sammenhold og Kammeratskab at bevare og videreføre det, som Organisationen og Sammenholdet har skabt i den forløbne Tid.

Arbejdsløsheden er vel stadig stor, alt for stor, men vi øjner dog nu en lille Lettelse i de Bidragsbyrder, som det har været nødvendig at paalægge Medlemmerne, og vi faar vel ogsaa en Dag Bugt med Arbejdsløsheden i dens nuværende alt for store Omfang. Lock-out-Truslen hænger over Hovedet paa os, som sædvanlig er Jærnindustriens Arbejdsgivere blandt de første, naar der skal laves Lock-out, Modvægten herimod ligger i vor Organisations Styrke, i dens Sammenhold og økonomiske Kraft, og naar Sammenholdet er godt, er der intet at befrygte, saa er vi jo nemlig langt den vigtigste Faktor i Produktionen, hvad ingen Arbejdsgiverkoalition kommer udenom. Til Slut et Leve for Afdelingen og dens relativt store Medlemsstab.

Efter at dette var besvaret med kraftige Hurraer, motiverede Afdelingsformand Chr. Laugesen et Leve for Forbundets mangeaarige Formand.

Festen fortsattes under de mest kammeratlige Former med Dans og Kaffedrikning, til man sent begav sig hjem efter en vel tilbragt Festaften i kammeratligt Samvær.

Teknologisk Institut.

Skatteklager.

Hvert Aar ved denne Tid, naar Ligningsmyndighederne har begyndt deres Arbejde, befinder mange sig i den Situation at have faaet deres Selvangivelse kasseret af Ligningsmyndighederne og den skattepligtige Indtægt forhøjet med større eller mindre Beløb. De faar tillige at vide, at de kan klage til Overskatteraadet inden 1. Maj, hvis de ikke er tilfreds med Ansættelsen. For manges Vedkommende er det imidlertid saaledes, at de ikke er tilstrækkelig regnskabskyndige til at kunne føre et Forsvar for deres Selvangivelses Rigtighed, og og vi gør derfor opmærksom paa, at Haandværkere og mindre Industridrivende ved Henvendelse til *Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation* kan faa al fornøden Assistance.

Henvendelse sker enten personlig eller skriftlig til *Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation, G. A. Hagemannsgade 2,* eller telefonisk til Central 8760.

Fra Udlandet.

8-Timersdagen.

Torsdag den 14. Februar forkastede det belgiske Parlament med 137 mod 20 Stemmer og 12 blanke enhver Ændring af Loven om 8-Timersdagen. Et af Regeringen stillet Kompromisforslag forkastedes med 97 mod 67 Stemmer, medens 6 Repræsentanter undlod at stemme.

Søndag den 17. Februar har det svejtsiske Folk ved Folkeafstemning med 433.589 mod 317.598 Stemmer forkastet den foreslaaede Forlængelse af den lovlige Arbejdstid.

Begge disse Begivenheder vil for Arbejdere i alle Lande være en yderligere Spore til af al Magt at modsætte sig ethvert Forsøg fra Reaktionens Side paa at afskaffe 8-Timersdagen, og der, hvor man til Dels har maattet give efter, af yderste Evne søge at generobre det tabte Terrain. Ligeledes maa det antages, at Presset paa Regeringerne med Hensyn til Ratificeringen af Washingtoner Overenskomsten vil blive forstærket.

Arbejdstid og Arbejdspræstation.

Ved de Forhandlinger, som Sekretær Bevin fra Transportarbejderforbundet i Storbritannien har ført med de respektive Arbejdsgiverorganisationer og som sluttelig førte til Strejkens Udbrud, kom ogsaa Spørgsmaalet om Arbejdspræstationen paa Tale. Bevin kunde ved den Lejlighed fastslaa den interessante Kendsgerning, at Arbejdsgiverne forinden 8-Timersdagens Indførelse maatte nøjes med en Arbejdspræstation af 200 Tons pr. Hold, medens det tilsvarende Tal nu, da der arbejdes 1—2 Timer mindre pr. Dag, er ca. 300 Tons.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 14463	Hansen,	Eilert Johan	(Kbhvn. Afd.)
- 6891	—	Niels Peter H.	(— —)
- 23584	Jensen,	Alf. Arth.	(— —)
- 1490	Johnsen,	John	(— —)
- 36524	Køhncke,	Henry H. Th.	(— —)
- 16419	Nielsen,	Niels Peter	(— —)
- 3098	Petersen,	Arthur	(— —)
- 33638	Nielsen,	Otto Leonhardt	(Nakskov)
- 26645	Rasmussen,	Carl Chr.	(Roskilde)
- 17522	Heisel,	Henry Alex.	(Anvisningskt.)

Medl. Nr. 22014, Reinert Larsen, Nr. 4998, Chr. Røes, og Nr. 35145, Ejler B. Witt, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 19523	Frantzen,	Herluf Nic. Th.
- 14857	Grønkjær,	Chr. Brixen.
- 26232	Petersen,	Gerhardt Riisgaard.
- 15590	—	Thorvald Sophus.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 548	Avenstrup,	Holger	17. 4.20
- 25835	Jørgensen,	Erik Peter	20.12.19
- 10809	—	P. J. M.	30.12.16
- 2341	Marcussen,	Ejner L. F. J.	14. 2.20

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 36438	Andersen,	Gerner Højbjerg	14 7.23
- 7050	Abrahamsen,	Julius Edvin Robert	22.10.21
- 30128	Bøgehegn,	Poul Harry	30.12.22
- 32880	Christensen,	Svend R. J.	19. 3.21
- 35577	Christiansen,	Harry M.	21. 4.23
- 19523	Frandsen,	Herluf Nic. Thyboe	27.10.23
- 20200	Frederiksen,	Axel Jørgen F. V.	18.11.22
- 9135	Friis,	Holger H. Bolbro	23. 7.21
- 14857	Grønkjær,	Chr. Brixen	16. 6.23
- 4037	Hansen,	Alfred G. Elmann	10. 2.23
- 171	—	Anton Ludvig	28. 7.23
- 33551	Heuer,	Julius	26. 3.21
- 26281	Houdinghous,	Carl	8. 7.22
- 24078	Jensen,	Einar	29. 4.22
- 23265	Jørgensen,	Albert Richard	23. 6.23
- 23328	—	Axel Emil	12. 3.21
- 25311	—	Ernst	23.12.22
- 6261	Jakobsen,	Eigil Julius	24. 3 23
- 25034	Jessen,	Friederich	9. 9.22
- 13934	Johnsson,	S.	25.12.20
- 20307	Lauritzen,	Aage Chr.	11. 3 22
- 25787	Madsen,	Hans Harry	1. 4.22
- 34508	Møller,	Osvald Gustav	12 5.23
- 26332	Nielsen,	Axel Marius	4. 8.23
- 1726	—	Hans Peter	29. 9.23
- 31588	—	Jens Niels Carl	29.10.21
- 25866	—	Jens Oluf A. M.	31 3.23
- 29719	—	Knud Vald	29. 9.23
- 23528	Nybæk,	Niels Michael	27. 3.20
- 34041	Petersen,	Axel A. M.	4. 2.22
- 26232	—	Gerhard Riisgaard	22 9.23
- 31803	—	Svend Chr.	22. 4.22
- 15590	—	Thorvald Sophus	2. 6.23
- 13995	—	William Chr. V.	26. 2.21
- 17503	Pilgaard,	Emanuel M. P.	25.11.22
- 16714	Reimers,	Christian	28. 4.23
- 349	Sørensen,	Einer	2. 6.23
- 11279	Ulrichsen,	Chr. Minert	4. 9.20
- 2370	Ziegler,	Christian	3. 2.23

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg. Nr. 2.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
24645	Andersen, Peter	Skive	23. 4.98	Skive	5.12.16	Skive	16. 6.23
37376	Berthelsen, Hans Alfred	Viby	20 4 93	Roskilde	27.10.23	Roskilde	1.12.23
23672	Boesen, H. O. F. Josephsen	København	9. 2.02	Kbhvn. Afd.	3. 5.21	Kbhvn. Afd. 2	3.11.23
6440	Brozek, Hermann	Lodtz	25. 1.90	„ „ 2	8. 8.08	Centralafd.	17.11.23
16213	Bubandt, R. H.	København	14. 2.87	„ „	4. 9.20	Kbhvn. Afd. 9	3.11.23
28252	Christensen, Aage	Aarhus	23. 1.02	Nykøbing M.	1.11.20	Anvisningskt.	15.12.23
15059	— Chr. Brandborg	København	16. 4.88	Kbhvn. Afd. 1	5. 5.06	Hovedkontr.	
30029	— J. Chr. Sillemann	Sundbyerne	26. 8.00	„ „ 1	15.11.18	Kbhvn. Afd. 8	17.11.23
36444	— Svend Johnsen	Søborg	3. 7.00	„ „	17. 7.23	„ „ 14	24.11.23
34151	Christiansen, Viggo M. M.	St. Jørgensbjerg	4. 2.03	Roskilde	5. 5.22	Roskilde	22. 9.23
3920	Fischer, Knud E. Jon	København	16.11.93	Kbhvn. Afd.	28. 9.23	Kbhvn. Afd. 2	17.11.23
35099	Frederiksen, Henry Charles	Helsingør	9.11.92	Helsingør	20. 4.22	Helsingør	2. 6.23
14327	— Svend Aage W.	København	21. 7.98	Kbhvn. Afd. 4	8. 6.17	Kbhvn. Afd. 4	3.11.23
34256	Gjøde, Martin	Mørke	3. 3.91	Skive	29 5.23	Skive	30. 6.23
7913	Hansen, Carl Eduard	København	5. 9 01	Kbhvn. Afd.	29. 8.21	Kbhvn. Afd. 12	3.11.23
29023	— Frede Arthur	Rønne	4. 8.99	Rønne	4. 5.18	Centralafd.	18. 8.23
4877	— Holger	Karlebo	1. 4.00	Helsingør	6. 9.20	Helsingør	10. 3.23
17748	Hardis, Axel Georg	Frederiksberg	2. 5.03	Kbhvn. Afd.	18.10.22	Kbhvn. Afd. 15	17.11.23
763	Henriksen, Carl Einer	København	27. 3.96	„ „ 1	17.10.15	„ „ 7	3.11.23
8070	Holm, Ove Herman	—	18.11.87	„ „ 1	9. 5.08	Centralafd.	27.10.23
32686	Holst, N. Bendiksen	Randers	11. 2.00	Randers	1 10.19	Anvisningskt.	15.12.23
23423	Jensen, Arnold H. M.	København	24. 7.02	Kbhvn. Afd.	4. 8.22	Kbhvn. Afd. 14	10.11.23
18931	— Chr. M.	Aarhus	14. 5.86	Aarhus	3. 8.18	Aarhus	5. 5.23
37247	— Godtfred	Helsingør	23.10.98	Hillerød	27. 8.23	Hillerød	1.12.23
5700	— Kaj Anders	København	1. 9.96	Kbhvn. Afd. 1	14.10.15	Kbhvn. Afd. 6	3.11.23
20174	— Niels Peter L.	—	6. 1.02	„ „	3. 1.21	Anvisningskt.	11. 8 23
14067	Johansen, Henrik Erhard	Roskilde	11. 4.93	Roskilde	2. 5.12	Roskilde	25. 8.23
36503	— Vilh. Ludv. E.	København	20. 7.02	Kbhvn. Afd.	4. 8.23	Kbhvn. Afd. 12	10.11.23
24102	Larsen, Arno	Ørholm	2. 6.03	„ „	10. 2.22	„ „ 14	17.11.23
4817	— Georg Thorv.	København	21. 6.01	„ „	4. 7.21	„ „ 17	3.11.23
949	— H. Aa. P. Gylling	—	11. 8.00	„ „ 1	4. 9.19	„ „ 12	3.11.23
19227	— Knud Edv.	—	9. 1 00	„ „	4. 1.21	„ „ 5	21. 7.23
6119	— Niels Chr.	Torslev	5.12.97	Aarhus	4. 9.20	Aarhus	16. 6.23
15079	— Niels Juel	Frederikshavn	19.12.98	Kbhvn. Afd.	26. 8.20	Frederikshavn	2. 6.23
25586	Madsen, Har. Wendelboe	København	15. 7.97	„ „ 1	15. 6.17	Centralafd.	3.11.23
34883	— Niels O. Løfvall	—	28.11.02	„ „	7. 8.23	Kbhvn. Afd. 14	3.11.23
25206	Mecklenburg, A. Clausen	Nordby, Fanø	5. 6.84	„ „ 1	22. 1.17	„ „ 12	24.11.23
8790	Meilby, Nicolaj B. C.	København	24. 4.00	„ „	17. 4.20	Centralafd.	10.11.23
35224	Mikkelsen, N. Aa. Østergaard	Haarslev Sogn	10. 4.01	Vordingborg	30.10.23	Vordingborg	24.11.23
36029	Nielsen, Bernh. August	København	21.12.99	Kbhvn. Afd.	21. 4.23	Kbhvn. Afd. 11	10.11.23
26114	— Holger Emilius	Frederiksberg	25. 2.92	„ „ 1	23. 2.18	„ „ 11	17.11.23
18509	— Lars Peter	Taarnborg Sogn	24.11.86	Korsør	12. 8.10	Korsør	17. 2.23
36207	— Svend Aage	København	12. 1.04	Kbhvn. Afd.	7. 4 23	Kbhvn. Afd. 14	24.11.23
12940	— Vilh. Rasmus	—	10. 6.84	„ „ 1	15. 7.04	Centralafd.	5. 5.23
36500	— Villy Emil	—	15. 8.03	„ „	1. 8.23	Kbhvn. Afd. 17	24.11.23
36368	Olsen, Axel O. Chr.	—	2. 8.96	„ „	9. 6.23	„ „ 4	27.10.23
21430	— Egon Alfred	Nykøbing F.	7. 1.00	Stubbekøbing	24. 2.21	Stubbekøbing	3.11.23
16622	Petersen, Johs. Jens Fr.	København	28. 3.95	Kbhvn. Afd. 1	6. 4.15	Centralafd.	10.11.23
36674	— Laurits Charles	—	1. 6.04	„ „	9.10.23	Kbhvn. Afd. 12	3.11.23
30995	— Niels Chr.	Glostrup	23.11.83	„ „ 3	26. 7.19	„ „ 3	17.11.23
31449	— Poul	København	23.12 00	„ „ 1	2. 6.19	„ „ 14	3.11.23
31922	Reberholdt, Henry	Frederikshavn	2. 4.00	Frederikshavn	6. 6.19	„ „ 14	24.11.23
22522	Sørensen, Anders	Sjørup	19. 8.99	Skive	10. 5.20	Skive	15. 9.23
31221	— Kristen Fogh	Lem pr. Skive	10.12.98	Kbhvn. Afd. 1	9. 4.19	Kbhvn. Afd. 14	10.11.23
27964	— Niels F. B.	Hinnerup	10.11.98	Aarhus	13. 2.18	Aarhus	7. 7.23
24877	Saibæk, Peder Nielsen	Handbjerg	20.10.98	Holstebro	5. 5.17	Skive	1. 9.23
36791	Scholz, Karl	Berlin	20. 6 98	Kbhvn. Afd.	30.10.23	Kbhvn. Afd. 17	10.11.23
36769	Schultz, Richard	Kiel	14. 2.00	„ „	25.10.23	„ „ 13	10.11.23
28631	Skjøde, Arne Christian	Gesten	4. 5.95	„ „	9 2.23	Vordingborg	21. 7.23
5975	Tolsing, Viggo Benthien	København	6. 1.01	„ „	15. 7.21	Kbhvn. Afd. 17	10.11.23
17245	Thomsen, Jens Peter	Hjørring	5. 5.90	Odder	5.11.10	„ „ 18	3.11.23
492	Wahl, Einar Viggo	København	1. 3.93	Kbhvn. Afd.	14. 8.23	„ „ 9	17.11.23

Nu er Dagen der!

11. April.

Endelig har *Arbejdsgiverforeningens Ministerium* givet op.

Neergaard, Kragh, Rytter, Mygdal melder sig for Vælgernes Domstol den 11. April.

Endelig! vil Arbejderne sige, thi det var 4 *lange* Aar for Arbejderklassen.

Men det var 4 lærerige Aar.

De viste os tilfulde,

hvad den politiske Magt er værd!

De Arbejdsløse har mærket det. De Arbejdende ligesaa. Herremandstonen har lydt fra Regeringen mod Arbejderklassen. *Indenrigsministeren* har hovmodig talt om, at Arbejderne maatte lære at tage Arbejdet for den Betaling, der blev tilbudt. Ellers ingen Understøttelse. *Landbrugsministeren* har erklæret

Krig mod Fagforeningerne.

Og Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. *Langkjær*, har mere end en Gang slaaet paa sit Glas og hyldet Ministeriet Neergaard i festlige Taler.

Nedad med Arbejdsløshedsunderstøttelsen!

Nedad med Lønnen!

Nedad med Aldersrenten!

Nedad med Erstatningerne ved Ulykkestilfælde!

Nedad med Sygekassehjælpen!

— *Og nedad* med Skatten paa de store Formuer og rige Aktieselskaber!

Op med Arbejdstiden!

Op med de indirekte Skatter!

Op med Huslejen!

— Fra alle Verdenshjørner er barske Paamindelser om

Følgerne af Valgdagen i 1920

strøget ind over Arbejderhjemmene.

Men nu kan Strømmen vendes!

Den *11. April* er det Valgdag paany.

Vi *kan* bryde »Linjen af 1920«, *dersom vi vil!*

Omslaget i det politiske Vejrlig er paa Vej!

Møderne Landet over viser, at *tusindtallige Reserver* denne Gang vil rykke frem om Socialdemokratiet i By og Sogn.

Det eneste Parti,

der har en Chance for at bryde de to konservative Partiers Magtstilling og deres arbejderfjendtlige Politik

er Socialdemokratiet!

Vær da med! Pur alle ud, alle Kvinder og Mænd — gifte og ugifte —, som er fyldt *25 Aar senest den 11. April.*

Bær Sammenholdets og Sejrsviljens Fane højt over Landets og Byernes Arbejdere!

Da bliver Valgdagen i 1924 en historisk Dag. Thi da kan den blive Udgangspunktet for en *ny Politik*, en virkelig frisindet og socialt præget Politik, en Politik, der bygger paa Arbejderklassen og de Hundredtusind Smaahjem Landet over!

Agitér for *Arbejderklassens Parti:* Socialdemokratiet.

Støt Socialdemokratiets *Valgfond!*

Rejs alle Arbejderhjemmenes Kvinder og Mænd

mod Arbejdsgiverforeningens og Højfinansens Regering,
mod Kapitalismen,
mod Militarismen!

Slut op i ubrydelig Enighed om

Socialdemokratiet!

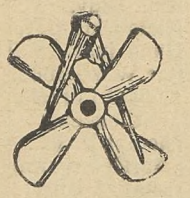
Rettelser

til Adressefortegnelsen for Februar over Tillidsmænd.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Middelfart: Kontortiden er fremtidig Hverdage $11^1/_2$—$12^1/_2$ og $5^1/_2$—6.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 6 APRIL 1924 10. Aarg.

J. A. Hansen fejrer 25 Aars Jubilæum.

1899 - 2. April - 1924.

Den 2. April 1899 valgte Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund paa sin Kongres Skibssmeden J. A. Hansen til Formand. Valget foregik ved Akklamation, idet der hverken indenfor Hovedledelsen eller paa selve Kongressen var nogen Tvivl om, at han var den rette Mand til at tage Styret paa Skuden i det urolige Hjørne, som man den Gang ofte kaldte Jærnindustrien for.

To Aar i Forvejen var han indvalgt i Hovedbestyrelsen som Repræsentant for Skibssmedenes Afdeling, og dels gennem sin Virksomhed som Hovedbestyrelsesmedlem, men dels ogsaa gennem de af ham førte Forhandlinger med Burmeister & Wain om Ophævelsen af den derværende Pensionskasse, havde man faaet Øjnene op for hans betydelige Evner som Forhandlingsleder.

For ham selv var Beslutningen om at tiltræde Stillingen ikke saa lige til, og nogen let Opgave var det heller ikke at gaa til, saaledes som Forholdene i Jærnindustrien den Gang laa. Saavel Fabrikantforeningerne i Jærnindustrien som Smedeforbundet havde i de sidste 5 à 6 Aar samlet det væsentligste af Fagets Udøvere indenfor deres Rækker, og navnlig Arbejdsgiverne havde søgt en passende Lejlighed til at sætte Smedenes Organisation i Skak og erhverve sig Eneherredømme til at fastsætte Arbejdsvilkaarene. Deres Forsøg med Lock-outen i 1897 bristede paa Grund af de danske Arbejderes Sammenhold, men Luften var saa langt fra renset, og i 1899 foretoges det næste Fremstød, denne Gang af de forenede Arbejdsgivere for derved at afskære Arbejdernes Organisationer fra at understøtte hverandre. Det siger sig selv, at under saadanne Forhold var der heller ikke i Tiden mellem Storkampene megen Forhandlingsvillighed mellem Parterne, og det skarpe Skyts var i stadig Brug

ikke mindst fra Smedeforbundets Side; men selv nok saa kraftig Kanonade gav ingen direkte Resultater, og de Fordele, som det her og der lykkedes at tilkæmpe sig, naaedes kun ved, at Arbejderne paa en Del Virksomheder var i Stand til at blokere visse Stykker Arbejde, om hvis Pris der var Strid. Til Gengæld hævnede Fabrikanterne sig af Hjærtens Lyst ved at jage de Kolleger paa Porten, som af Kammeraterne blev valgt til at forebringe deres Krav.

Efter de to store Styrkeprøver i 1897 og 1899, hvor ingen af Parterne naaede at sætte den anden i Knæ, maatte der findes andre Veje for Reguleringen af Arbejdsvilkaarene, og nu kom J. A. Hansens Evner og personlige Egenskaber til deres rette Anvendelse med at bygge Bro mellem Fortid og Fremtid. Trods Modstand indenfor hans egen Lejr, trods Uvillie indenfor store Kredse af Arbejdsgiverne og trods Betænkeligheder og Mistro hos andre Fag lykkedes det ham sammen med enkelte forstaaende Mænd blandt Jærnindustriens Arbejdsgivere at skabe et Grundlag for de fremtidige Arbejdsoverenskomster, som de modvillige lidt efter lidt maatte bøje sig for og anerkende. Vel kom Kamptrætheden og Indseendet af det ørkesløse ved fortsatte Kampe til Hjælp ved Indvindelsen af denne Forstaaelse, men skulde de nye Forhandlingsformer komme til deres Ret, maatte samtlige Medlemmer i begge Lejre have den rette Forstaaelse og yde deres Medvirkning, og det blev J. A. Hansens Kæmpeindsats at kalde denne Forstaaelse frem og holde den vedlige. Det gjaldt ved Siden heraf ogsaa om at holde Linierne rene, saaledes at Plumringsforsøg fra Modpartens Side med Hensyn til Forudsætningerne for den „frivillige" Lønregulering blev holdt nede, og der kan egentlig ikke siges skønnere Mindeord om J. A. Hansens Virksomhed som Forbundsformand end disse, at naar hvert enkelt af Forbundets Medlemmer nu med Rutine bevæger sig indenfor det store Forhandlingsapparat, saa skyldes dette ikke alene den lange Periode, hvori de herom gældende Regler har eksisteret, men først og fremmest den store Forudseenhed og den dybe Forstaaelse af Fagets Forhold, som J. A. Hansen besidder og allerede ved sin Tiltrædelse besad, og som gjorde det muligt fra første Begyndelse at tilrettelægge Forholdene paa en saadan Maade, at senere Forandringer i Hovedreglerne ikke var nødvendige.

I mange Aar udførte J. A. Hansen selv personligt alt Mæglings- og Forhandlingsarbejdet, og selv om han havde aldrig saa travlt, skulde han nok finde de nødvendige Dage til sine Rejser i Provinsen, fremfor at lade Modparten faa Lejlighed til at mødes med en Repræsentant fra vor Side, der ikke var helt og fuldt hjemme i Overenskomstfortolkningerne. Da endelig det stadigt voksende Arbejde og de mange forskellige Hverv indenfor Arbejderpartiet tvang ham til at søge Assistance, kunde han ogsaa med Fortrøstning gaa ud fra, at nu var Læresætningerne i hans Forhandlingskatekismus saa udbredte, at hans personlige Medvirkning ikke var nødvendig i hver enkelt Forhandling.

Tid efter anden er Kravene udefra til J. A. Hansens Medvirkning stadig voksede, men om denne Virksomhed gælder, at de derigennem indvundne Erfaringer i højeste Grad er kommet vor Organisation til Gode. Dette gælder selvsagt i første Række Stillingen som Dommer i Den faste Voldgiftsret og som Medlem af De samvirkende Fagforbunds øverste Ledelse, men ogsaa Arbejdet indenfor andre af Arbejdernes Institutioner, Deltagelse i en Række af Staten nedsatte Kommissioner, Stillingen som Borgerrepræsentant m. v., har givet J. A. Hansen rig Lejlighed til at gavne sine Klassefæller. Det vil føre for vidt at nævne hele J. A. Hansens Virkefelt, der med faa Ord sagt omfatter alt, hvor Arbejdere er repræsenterede, men det vil dog være af Interesse at mindes hans Indsats for — navnlig indenfor Jærnindustrien — at fremme det internationale Samarbejde. Et saadant var vel paabegyndt og for Sveriges Vedkommende endda godt befæstet før J. A. Hansen blev Formand for Smedeforbundet, men til den Udvikling, som Samarbejdet siden har naaet og som næppe naas endsige overtræffes indenfor noget andet Fag, har J. A. Hansen leveret et mægtigt Bidrag, hvad der da ogsaa har medført, at Danmarks Metalarbejdere, trods Landets Lidenhed, indtager en smuk Stilling indenfor „Internationaler Metallarbeiter Bund", ligesom J. A. Hansen er enstemmigt kaaret af de skandinaviske Metalarbejderorganisationer til Medlem af denne internationale Sammenslutnings øverste Ledelse, Eksekutivkomiteen. En saadan Position indenfor en Organisation, der tæller over 3 Mill. Medlemmer, kan kun tjene som Bevis for den almindelige Anerkendelse af J. A. Hansens fremragende Egenskaber som Organisationsleder, en Anerkendelse, som hans Fagfæller har Lov til at pege paa med berettiget Stolthed.

Ser vi paa J. A. Hansen, som han nu færdes blandt os, møder der os ikke Billedet af en for tidlig ældet Mand, hvad hans lange, anstrengende Virksomhed vel kunde have medført. Han ligner ingen rigtig Jubilar, men snarere en Mand, der først nu er naaet

til sin Gernings Middagshøjde, og anderledes er det i Virkeligheden heller ikke. Der er ingen Træthed at spore endnu, og J. A. Hansen er stadig allerbedst i sit Es, naar Arbejdet fyger ham om Ørene. Saavel de danske Smede og Maskinarbejdere som i videre Forstand de centraliserede Metalarbejdere og derudover Arbejderbevægelsen i sin Helhed kan endnu i mange Aar regne med hans værdifulde Assistance og Ledelse, og for vore Organisationers og hans egen Skyld maa det ønskes, at ingen tilfældigt indtrædende Omstændigheder maa gribe forstyrrende ind, men at de mange kraftige og velmente Leveraab, der tonede ved Jubilæet, ogsaa maa ske Fyldest gennem endnu en lang og virksom Aarrække i vor Sags Tjeneste.

A. J.

I. A. Hansens Jubilæum.

Blandt feststemte Medarbejdere, med Kontorerne smykkede med Foraarets pragtfulde Flora, fejrede I. A. Hansen Onsdag den 2. April sit 25 Aars Jubilæum som Smedeforbundets Formand.

Da han ved 11-Tiden om Formiddagen indfandt sig paa Hovedkontoret og modtog Kontorpersonalets og sine daglige Medarbejderes Lykønskning, fandt han Indgangen til sit Arbejdsværelse smukt dekoreret med Flag og Draperier, og paa hans Skrivebord stod de første Blomsterhilsener og Gaver, bl. a. en smuk Flagstang fra vor gamle Fagfælle paa Statsbanerne, Kirketerp.

Snart indfandt sig en anselig Skare af Gratulanter, medbringende smukke Adresser og Gaver og givende Udtryk for hjertelig Forstaaelse og Taknemlighed for de mange Aars Arbejde i Fagbevægelsens forskellige Grene.

En af de første Deputationer bestod af Formændene for de til Centralorganisationen hørende Forbund med Formerforbundets Formand, Arnold Nielsen, som Ordfører og medbringende en prægtig Vase af københavnsk Porcellæn fyldt med Blomster, og medens pragtfulde Blomsterkurve efterhaanden ganske fyldte Jubilarens Arbejdsværelse, mødte Deputation efter Deputation frem.

Fra De samvirkende Fagforbund Formanden, Landstingsmand C. F. Madsen, og Næstformanden, Alfred Christiansen, fra den socialdemokratiske Presse Redaktør Borgbjerg og Forretningsfører Hørdum, fra Arbejdernes Fællesbageri og Bryggeriet »Stjernen« Raadmand Fr. Andersen og Bestyrer Em. Svendsen, fra Boghandelen »Fremad« Bestyrer Deleuran, fra den socialdemokratiske Gruppe i Borgerrepræsentationen Skoleinspektør P. J. Petersen, fra Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund Jens Johansen og fra Dansk Lokomotivmandsforbund Richard Lillie, alle medbringende prægtige Vaser og Krystalglas fyldte med Blomster.

Fra Socialdemokratisk Forbund overrakte Partiets Formand, Folketingsmand Th. Stauning, en Adresse. I hjertelige Ord takkede han I. A. Hansen for hans Arbejde indenfor den faglige, politiske og kooperative Bevægelse.

Fra Metalarbejdernes Centralafdeling mødte en Deputation med Sekretær Munk som Ordfører og overrakte Jubilaren en Vase med Roser, alt af hamret Kobber, et gedigent Stykke Kunstsmedearbejde, udført af vor kendte Fagfælle, H. Rietmann.

Bogtrykker Kretzschmer overrakte en Vin-Køler, medens Kontorpersonalet ved en Deputation med Niels Lundbye som Ordfører sendte en Sølvcigarkasse fyldt med Havannacigarer samt en kunstnerisk udført Adresse. Kaligraferede Adresser med Symboler paa Smedefagets forskellige Brancher overraktes ved Repræsentanter for Afdelingerne 11, 12, 13, 14, 15, 17 og 18, fra Skibssmedeforeningen og de kommunale Smede, som havde hentet sine Motiver fra Københavns Kommunes Institutioner. Holstebro Afdeling havde sendt et Sølvbæger med Inskription.

Antallet af Adresser, Telegrammer, Gaver og Blomsterdekorationer fra Venner og Bekendte samt forskellige Institutioner, deriblandt ogsaa Jærnindustriens Sammenslutning med en prægtig Palme, antager efterhaanden et saadant Omfang, at det er umuligt at bevare Overblikket, og da »I. A.« bevæget og præget af Dagens Stemning ved et Glas Vin har takket alle fremmødte og i en lille Tale foretaget et Tilbageblik paa Tiden, som gik, fra han naaede sine Ønskers Maal: at komme i Smedelære, kan han trække sig tilbage til Festen i Hjemmet i Følelse af, at de mange Aars Slid i Organisationens Tjeneste er bleven i fuldt Maal paaskønnet fra alle Sider.

Dagen har bragt I. A. Hansen en omfattende og hjertelig Hyldest, i hvilken blot mangler Smedeforbundets, der skal vente til om Lørdagen den 5. April, da den af Hovedledelse og Afdelingsrepræsentanter arrangerede Fest skal finde Sted paa Langeliniepavillonen.

* * *

Denne Fest vil sikkert for alle Deltagerne staa som et smukt Minde, værdig for den Organisation, hvis Repræsentanter deltog, og givende fuldgyldigt Udtryk for Organisationens Tak til I. A. Hansen for 25 Aars dygtigt Førerskab.

Foruden Formandens Familie, Forbundets Hovedledelse og talrige Repræsentanter for Provinsafdelinger deltog følgende Gæster:

For De samvirkende Fagforbund C. F. Madsen og Alfr. Christiansen, for Socialdemokratisk Forbund Raadmand Fr. Andersen, for Kooperationen Landstingsmand C. C. Andersen og V. Walther, for Pressen F. J. Borgbjerg, for Arbejdernes Fællesorganisation Johs. Hansen. For Sverige Johan Olov Johansson og Eric Lange og for Norge Halv. Olsen og A. Aamodt. Endvidere var indbudt Formændene for Kartellets forskellige Organisationer og endelig det paa Hovedkontoret ansatte Personale.

Tilsammen omfattede Festen 125 Deltagere.

Ved 7-Tiden gik man til Bords, og Hovedkasserer A. Johansen, som havde været primus motor ved Festens Arrangement, kunde, da han bød Velkommen, se ud over en Forsamling, hvori fandtes mange af Forbundets mest fremtrædende Tillidsmænd fra Provins og Hovedstad.

Ved en velopbygget Festtale, holdt i jævne Ord, men i kraftige Linier trækkende Omfanget og Dybden af I. A. Hansens Gerning op, skabte Hovedkassereren den rigtige Feststemning. I. A. Hansens mangeaarige daglige Medarbejder sagde her paa ægte kammeratlig Vis paa Organisationens Vegne Tak for I. A. Hansens Fremsyn, for de nye Baner, som han brød gennem Indgaaelse af kollektive Overenskomster ikke alene for Smedene, men for hele den danske Fagbevægelse, og takkede ham, fordi han trods Modstand ikke svigtede sine Ideer.

Taleren pegede paa I. A. Hansens betydelige Virksomhed i Den faste Voldgiftsret og hans Medvirken ved international Organisering af Metalarbejderne. Til Trods for, at I. A. kom fra et lille Land, var han indenfor den internationale Metalarbejderorganisation en Faktor af Rang.

Johansen sluttede synlig bevæget med at overrække Formanden et Sølvbæger, indeholdende i Guldpenge det Beløb, som var indsamlet i Smedeforbundets Afdelinger, og som han bad Jubilaren betragte som Medlemmernes Anerkendelse af hans 25 Aars Virksomhed.

Efter at Jubilaren havde takket hjerteligt, fordi man, som han udtrykte sig, havde skænket ham »en Tønde Guld«, fulgte Talere og Sange Slag i Slag. C. F. Madsen takkede for godt Samarbejde indenfor De samvirkende Fagforbunds Ledelse, Fr. Andersen bragte Hilsen fra Partiet, medens Arbejderbevægelsens Nestor, Landstingsmand C. C. Andersen, i velvalgte Ord priste I. A. Hansen for hans Retfærdighedsfølelse samt bragte hans Hustru en hjertelig Tak for den Støtte, som hun havde været for sin Mand gennem de mange Aar.

Svenska Metallindustriarbetareförbundets Formand, Johan Olov Johansson, bragte i djærve svenske Vendinger Jubilaren sin Hyldest og overrakte ham en Adresse med Billeder af det svenske Broderforbunds Ledere, medens Halvard Olsen bragte Hilsen fra de kæmpende norske Kammerater, paa hvis Vegne en pragtfuld Vase af københavnsk Porcellæn fyldt med Roser og Syrener blev overrakt I. A. Hansen.

I en sprudlende Tale, præget af Vid og Gang paa Gang fremkaldende Munterhed, priste Borgbjerg Jubilaren og Smedehaandværket.

Arnold Nielsen talte paa Centralorganisationens og Johannes Hansen paa Fællesorganisationens Vegne. Munk hilste fra de københavnske Smede og Maskinarbejdere, Wintherberg, Aarhus, og P. C. Sørensen, Randers, bragte Hilsen og Tak fra Provinsen, medens Kjærbøl som Repræsentant for Skibssmedene, af hvis Midte I. A. Hansen er udgaaet, udtalte de bedste Ønsker for Fremtiden.

Efter at Bordet var hævet, fortsattes Samværet, medens Tale, Sang og Deklamation ustandseligt lød, og det blev sent, inden Deltagerne skiltes med Mindet om en stilfuld Fest til Ære for Forbundets ansete Formand, værdig den Organisation, som havde arrangeret den, og præget af Kammeratskabsfølelse og Tro paa Fremtiden under I. A. Hansens Førerskab.

Jubilæumsgaven til I. A. Hansen.

Det var i Begyndelsen af indeværende Aar, at man blandt Medlemmerne af Forretningsudvalget optog Drøftelsen af Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade I. A. Hansens 25-Aars Jubilæum som Forbundets Formand burde fejres, og der var paa dette Tidspunkt allerede enkelte Afdelinger, der hver for sig havde drøftet Tanken herom. Det stod imidlertid klart for Forretningsudvalgets Medlemmer, at et selvstændigt Initiativ i hver enkelt Afdeling eller dog i en overvejende Del af disse vilde føre til en Række Dispositioner, der i mange Tilfælde vilde blive Gentagelser af hverandre, ligesom smaa Afdelinger, selvom de gerne vilde yde deres Anerkendelse, maatte faa Vanskeligheder ved at faa Evnen og Lysten til at svare til hinanden. Desuden var man i Forretningsudvalget klar over, at en saadan Fremgangsmaade vilde medføre en omfattende Korrespondance mellem Afdelingerne og Hovedkontoret om Formen for de enkelte Opmærksomheder, og dels ud fra disse Betragtninger, dels ud fra det Synspunkt, at en samlet Tilkendegivelse fra Medlemmerne over hele Landet var en ubetinget større Anerkendelse, enedes man hurtigt om at rette Opfordring til Afdelingerne om gennem Indsamling eller paa anden Maade i Fællesskab at udtrykke en saadan Anerkendelse, idet man samtidig for ogsaa paa dette Omraade at tilvejebringe en vis Ensartethed antydede, hvad der med et mindre Bidrag fra de arbejdende Medlemmer kunde opnaas som samlet Resultat.

Fra en stor Del Afdelinger kom der umiddelbart efter Tilkendegivelser om Tilfredshed med det stillede Forslag, og navnlig for mindre Afdelinger fandt man Formen heldig. Man har i Afdelingerne fulgt forskellige Fremgangsmaader, dels Indsamling af Bidrag hos de forskellige Medlemmer og dels, hvor Midlerne tillod det, en Bevilling fra Afdelingskassen, der traadte i Stedet for Medlemmernes direkte Bidrag, og det endelige Resultat er blevet en Takkegave, der ganske svarede til de mest sangvinske Forhaabninger og derfor tilfulde viser, hvilken Forstaaelse vor Formands 25-aarige ihærdige Arbejde har vundet blandt Medlemmerne.

Det indkomne Beløb udgør med et rundt Tal 7,250 Kr. og blev overrakt Formanden kontant og, som andet Sted oplyst, i en for Lejligheden anskaffet smuk Sølvpokal, hvilken Form for Gaven ogsaa var forudsat i den til Afdelingerne rettede Henvendelse, idet det vilde være ganske uforholdsmæssigt at anvende en Sum af denne Størrelse til Tilvejebringelsen af en enkelt særlig Jubilæumsgave.

Vi tror, at alle Medlemmer vil føle sig tilfreds ved at erfare, hvilket Slutresultat deres Gave til Forbundets

Formand naaede, og vi ved, at vor Formand har forstaaet og erkendt den særlige Hyldest, der laa deri, at alle Medlemmer uden Undtagelse havde Adgang til at være med og har bidraget til Jubilæumsgaven i det Omfang, som har været Tilfældet.

Et særligt Regnskab over Indsamlingen vil blive tilstillet hver enkelt Afdeling.

A. Johansen.

Til Majdemonstration.

Atter i Aar er der udgaaet til alle vore Forbund og Forbundsafdelinger Opfordring fra De samvirkende Fagforbund til Afholdelse af Demonstration den 1. Maj, og som vore Medlemmer ved, indeholder vore Overenskomster Bestemmelse om, at 1. Maj er Fridag, hvor Arbejderne ønsker det.

Der er nu, som i de nærmest foregaaende Aar, det Særkende ved vore Majdemonstrationer, at vi nu ikke kæmper for Opnaaelse af 8-Timersdagen, men for Bevarelsen af samme. Overenskomsten mellem Hovedorganisationerne af 17. Maj 1919 er, som det ligeledes er bekendt, opsagt og udløben, og i 1922—23 førtes der fra Arbejdsgiverhold og fra hele Overklassens Side en hidsig Kampagne i Ord og Skrift, gaaende ud paa, at 8-Timersdagen var en Ulykke, at der maatte Arbejdstidsforlængelse i Forbindelse med Lønreduktioner til, for at vort syge Samfund atter kunde komme paa Benene. Med alt dette har det jo imidlertid haft gode Veje, naar Organisationerne træder i Forhandling, falder meget af den løse Agitation bort, og tilbage bliver de nøgne Realiteter.

Og disse nøgne Realiteter er med Hensyn til 8-Timersdagen først og fremmest for vort Vedkommende, at vi hele Tiden har sagt, at de gamle Aftaler om, at denne Arbejdstid skal være effektiv, skal holdes, for der ligger deri det bedste Forsvar for Bevarelsen af de 8 Timer, og dette er ogsaa i det store og hele blevet gennemført. Arbejdstempoet er steget i betydelig Grad, og vi tør vove at paastaa, at selv om Arbejdsgiverne øjeblikkelig var i Stand til at forlænge Arbejdstiden til 9 Timer, saa er det tvivlsomt, om de derved vilde opnaa mere Arbejde; de vilde maaske snarere i det store og hele høste et negativt Resultat. Menneskene er ikke Maskiner, men Væsener, der trænger til Hvile og Stimulans for at kunne præstere det bedst mulige, og det er jo da ogsaa en Kendsgerning, at 8-Timersdagen og den forkortede Arbejdstid kom til os Vest fra, hvor Storindustrien alt for mange Aar siden havde indrettet sig paa under rationelle Former, Taylor-System o. lign., at presse det mest mulige Arbejde ud af Arbejderne i den Tid, hvor de befandt sig indenfor Fabrikkens Omraade.

Navnlig i Jærn- og Metalindustrien ligger 8-Timersdagen da ogsaa efter vor Opfattelse saa temmelig fast. Selvom der kan henvises til, at det forarmede Tyskland i visse Tilfælde er gaaet til nogen Forlængelse af Arbejdstiden, saa er dette næppe af den Slags, som frister til Efterligning.

Men bag om det hele er det nu, som før vi fik 8-Timersdagen, nødvendigt engang om Aaret at manifestere ved Demonstrationer, at vi staar sluttede om Princippet 8 Timers Arbejde. 8-Timersdagen er utvivlsomt et Kulturgode, dette behøver ikke nærmere Forklaring, enhver Arbejder ved, hvad den betyder.

Det saa en Tid ud til, at Arbejdsgiverforeningen vilde søge Kamp paa dette Omraade; vi troede dog ikke rigtigt derpaa, for navnlig vilde Kravet om længere Arbejdstid være meningsløst, saalænge der gik Tusinder og atter Tusinder af Arbejdere ledige, specielt omkring 20 pCt. i Jærn- og Metalindustrien. Saa var det langt bedre, hvad der skete, at vi etablerede 2- og 3-Skifte, som muliggjorde det, at flere kunde komme til, og Beregningen i saa Henseende har ogsaa vist sig at slaa til for enkelte Firmaers Vedkommende.

Men 8-Timersdagen holder vi fast ved, og vi markerer dette ved paa sædvanlig Maade at demonstrere paa denne Dag.

1. Maj.

Af *Viggo Stuckenberg.*

Nu springer Vaaren fra sin Seng
slaar ud sit gyldne Solskinshaar,
nu drømmer Jorden Morgendrøm,
som Klokker de smaa Kilder gaar.

Nu springer Livets Porte op,
de Porte paa den store Stad,
og den, som sad i armest Kaar,
gaar ud at le sig rig og glad.

Der synger under Himlens Blaa
en Lærkehær, et Jubelkor,
der strømmer fra den store Stad
en Skare ud, hvor Solskin bor!

Den kommer fra de lumre Rum,
hvor Hjul og Rem for Lærke sang,
hvor mødigt Slid og kunstigt Lys
fik gjort den skumle Dag saa lang.

Der gaar de Mænd, hvis Mod blev spændt
i Sele for et Brød at faa,
de Kvinder, som sled Barmen gold
for Ild i Ovnen til de smaa,

der gaar de Mænd — nu, da hvert Straa,
som traadtes ned, staar rankt og rundt, —
at kræve det Par Timers Fred,
der atter aander Blodet sundt;

der gaar de Kvinder — nu hver Blomst
kærtegnes af den milde Vind —
at kræve Hvile, at det Barn,
de føde skal, faar Rosenkind.

Og over Stadens Skorstensskov,
hvor tusinde Maskiner sang,
der lyder for en enkelt Dag
de frie Markers Fuglesang.

Den nye Arbejdsløshedslov.

I »Arbejderen« for den 29. Marts i Aar findes en af Hovedkasserer A. Johansen skreven Oversigt over Ændringerne i Arbejdsløshedsloven, og da alt, hvad der vedrører denne Lov, er af særlig Interesse for vore Medlemmer, har vi fundet Anledning til nedenstaaende at gengive Artiklen her i Medlemsbladet:

Den 1. April træder den af Rigsdagen ændrede Arbejdsløshedslov i Kraft, og det vil derfor være af Interesse at fremdrage Hovedpunkterne i de Forandringer, der er sket ved den hidtil gældende Lov, hvis Levetid iøvrigt kun har været meget kort, nemlig $2^1/_4$ Aar, og som oven i Købet gennem en Mangfoldighed af ministerielle Bekendtgørelser Tid efter anden er blevet omformet paa en Maade, der laa meget langt fra de Forudsætninger, hvorunder Loven i December 1921 blev vedtaget ved et Forlig paa Rigsdagen.

Et af de Punkter, der gav størst Anledning til Strid i 1921, var Forsøget paa at gennemføre et specielt Kontrolkort, hvis Opgave skulde være direkte at drage Arbejdsgiverne ind i Arbejdsløshedskassernes Understøttelsesforhold, men ved Forhandlingerne paa Rigsdagen lykkedes det i sidste Øjeblik at indskrænke dette Korts Anvendelse til en Rækkevidde, der ikke fjernede sig synderlig fra den af Arbejdsløshedskasserne tidligere anvendte Praksis. Det var først, da Arbejdsdirektoratet, og selvsagt i Forstaaelse med Ministeriet, forsøgte paa gennem et Cirkulære at kæde Arbejdsgivernes Anmeldelser om Arbejdsfratrædelser sammen med Arbejdsløshedskortet, at der blev Anledning for Arbejdsløshedskasserne til at gribe ind og protestere imod dette Brud paa Forudsætningerne. Ved Siden heraf var Bestemmelserne i Cirkulæret af en saadan Natur, at de ikke lod sig praktisere, og da tilmed Arbejdsgiverne ganske undlod at overholde Bestemmelserne om deres Anmeldelsespligt, blev hele Kortordningen et Paradenummer, der kun paaførte Arbejdsløshedskasserne en Række forøgede Udgifter uden paa nogen Maade at opfylde de Forventninger, der fra anden Side var stillet til Ordningen. Ved Lovbehandlingen i forrige Rigsdagssamling, hvor der ingen Enighed opnaaedes mellem Partierne, forsøgte de konservative Partier at gennemføre Lovforslaget i deres egen Affattelse, herunder ogsaa det oprindelige foreslaaede »Hundetegn«, men dette strandede paa, at Landstinget ikke var beslutningsdygtigt den paagældende Dag, og at Rigsdagen samme Dag skulde hjemsendes.

Hvad der nu er sket er, at dette Kort ganske forsvinder overalt, hvor der er Tale om vedtægtsmæssig Understøttelse, selv om Medlemmerne tillige oppebærer ekstraordinær Tillægshjælp og Børnehjælp, og der skal kun anvendes Kort i de Tilfælde, hvor de Arbejdsløse oppebærer fortsat Hjælp hos Kommunerne. For den Sags Skyld havde det sikkert været klogest for alle Parter helt at stryge Kortet, som i hvert Fald ikke bliver lettere at anvende som Kontrol end under den tidligere Ordning, men de konservative Partier, hvis Kælebarn Kortet var blevet, kunde ikke bekvemme sig til i denne Omgang at erkende Kortets Fiasko og krævede fortsat Plads for Skiftingen, uanset at der derved i høj Grad lægges Hindringer i Vejen for en virkelig sund Kontrol af de Arbejdsløse, der oppebærer fortsat Hjælp.

I Forbindelse med Arbejdsløshedskortets Bortfald for Arbejdsløshedsforsikringens Vedkommende staar Spørgsmaalet om Reduktion af Statens og Kommunernes Tilskud, idet Enighed om Kortets Bortfald tilvejebragtes ved, at Arbejdsløshedskasserne for deres Del paatog sig en lidt større Andel af Udgifterne til Arbejdsløshedsforsikringen, end de hidtil havde haft. Efter den tidligere gældende Ordning tilvejebragtes ca. 55 pCt. af Kassernes Indtægt gennem Medlemskontingentet og de resterende 45 pCt. gennem Stats- og Kommunetilskud. Forslaget, som det nu er gennemført, forhøjer Kassernes Part til ca. 60 pCt., og Stats- og Kommunetilskud nedsættes tilsvarende. Rent umiddelbart nedsættes Statstilskudet fra 50 til 35 pCt. af Medlemskontingentet og Kommunetilskudene fra $33^1/_3$ til 30 pCt. af Medlemsbidragene, og saafremt Arbejdsløshedskassernes Kontingent vedbliver at være det samme, vil Nedskæringen af de offentlige Tilskud være forholdsvis større end den førnævnte Nedsættelse, men da Kassens Udgifter ikke indskrænkes, maa den skete Forringelse af Indtægterne dækkes ved Supplering paa anden Maade, og dette kan kun ske ved, at Medlemsbidraget forhøjes. Forhøjelsen skal imidlertid ikke være saa stor, som den skete Nedsættelse af de offentlige Tilskud andrager, idet de offentlige Tilskud jo stiger samtidig med, at Medlemsbidraget forhøjes. Tager man f. Eks. det Tilfælde, at Medlemsbidraget efter den gamle Lov udgjorde 36 Kr. aarlig, vilde hertil komme et Statstilskud paa 18 Kr. aarlig og, i hvert Fald teoretisk, Kommunetilskud paa 12 Kr. aarlig, tilsammen 66 Kr. Med de nu fastsatte offentlige Tilskud vil et Medlemskontingent paa 36 Kr. i Stedet for som tidligere 30 Kr. nu give tilsammen 23 Kr. 40 Øre i Tilskud, og der skal altsaa inddækkes 6 Kr. 60 Øre. Forhøjes Medlemsbidraget imidlertid blot med 4 Kr., vil de offentlige Tilskud stige med 2 Kr. 60 Øre til 26 Kr., hvorved man atter er oppe paa en samlet Indtægt af 66 Kr. Noget andet er, at en saadan Regulering ikke kan siges at være øjeblikkelig paakrævet, hvis en Kasses Formuesomstændigheder er gode, men i Overvejelserne vil for adskillige Kasser ogsaa Spørgsmaalet om det hensigtsmæssige i straks at regulere det ordinære Kontingent staa i Forbindelse med eventuelt Bortfald af Ekstrakontingent og derved gøre den øjeblikkelige Gennemførelse lettere. I Forbindelse med Kontingentspørgsmaalet bemærkes, at Kassernes Bidrag til Arbejdsløshedsfonden bortfalder fra 1. April, og derved lettes jo Kassernes Budget i nogen Grad, selvom dette Bidrag med 5 pCt. af Kontingentindtægten ingen afgørende Rolle har spillet.

Det, som egentlig gav Anledning til Behandlingen af Arbejdsløshedsloven, var imidlertid Spørgsmaalet om Dagpengenes Størrelse. Der var i den bestaaende Lov en Bestemmelse, der fastslog, at Dagpengenes Maksimum skulde underkastes en Revision ved Udgangen af Aaret 1922, og et Forslag, der tog Sigte paa at nedsætte Maksimum med 50 Øre pr. Dag, blev ogsaa fremsat af de konservative Partier og vedtaget af disse paa Rigsdagen

med Undtagelse af den før omtalte 3die Behandling i Landstinget paa Rigsdagssamlingens sidste Dag, hvor Forslaget bortfaldt paa Grund af, at Tinget ikke var beslutningsdygtigt. Hvis ikke denne Tilfældighed var indtruffet, vilde saavel Nedskæringen som iøvrigt ogsaa Gennemførelsen af Kontrolkortet (Hundetegnet) i udvidet Format have været en Kendsgerning. Ved Behandlingen i sidste Rigsdagssamling har Spørgsmaalet om Dagpengenes Maksimum været holdt noget i Baggrunden, indtil Mulighederne om Enighed paa de andre Omraader opnaaedes, og ved den endelige Vedtagelse er Dagpengesatserne bibeholdt i den hidtidige Størrelse, saaledes at højeste Understøttelsessats for Familieforsørgere kan sættes til 4 Kr. pr. Dag og for Ikke-Forsørgere til 3 Kr. 50 Øre pr. Dag.

To mindre Ændringer, som er sket, vil under alle Forhold blive modtaget med Tilfredshed.

Den ene Ændring vedrører Adgangen til Dispensation fra den i Lovens § 18 Stk. 4 værende Begrænsning: 10 Maaneders Arbejde i 2 Aar. Adgangen til Dispensation har hidtil været forbeholdt de Kasser, der havde Anerkendelse for ekstraordinær Arbejdsløshed, men er nu ændret til ogsaa at kunne gives til de Kasser, der blot indenfor 2 Aar har haft 1 Aars Anerkendelse for ekstraordinær Arbejdsløshed. Det mest naturlige havde været at lade Adgangen være aaben for enhver Kasse, naar Arbejdsløsheden indenfor dens Omraade talte derfor, uden Hensyn til om Kassen kom ind under Reglerne for Anerkendelse af ekstraordinær Arbejdsløshed eller ej, men Forbedringen, som den er, betyder dog i alle Tilfælde en Fordel.

Den anden Ændring omhandler Kassernes Adgang til at yde Understøttelse under indskrænket Arbejdstid, og her var den gældende Bestemmelse saaledes, at den nærmest udelukkede Kasserne fra at gøre Brug deraf, idet den f. Eks. kun tillod at yde Medlemmer, hvis Arbejdstid var nedsat til 3 Dage ugentlig, Understøttelse for 1 Dag pr. Uge, hvilket Supplement ikke havde synderlig Indflydelse paa Overvejelserne af, hvorvidt de paagældende Medlemmer skulde forblive i Arbejdet under de indskrænkede Forhold, eller om de skulde kaste los og muligvis forgæves søge sig noget andet Arbejde. Ved den gennemførte Ændring er Mulighederne aabnet for, at Supplementsunderstøttelsen i det anførte Tilfælde kan gives for flere af de ledige Dage og derved gøre det til en Fordel for Medlemmet at blive i Arbejdet paa de indskrænkede Forhold, fremfor at risikere at komme til at gaa paa Understøttelsen alene, selv om den ydes i sit fulde Omfang.

Afsnittet om den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse er den Del af Loven, der er undergaaet størst Forandring, idet Adgangen til at faa ekstraordinær Arbejdsløshed anerkendt nu hviler paa ret faste Regler, medens det efter den tidligere Lov afgjordes efter den nuværende Indenrigsministers stærkt svingende, men stadig nedadgaaende Tilbøjeligheder, der yderligere stimuleredes af det konservative Flertal i det Rigsdagsudvalg, med hvilket Ministeren forhandlede om denne Anerkendelse. Hvad der paa dette Omraade er præsteret af Vilkaarlighed med deraf følgende Savn for Tusinder og atter Tusinder af Arbejdsløse er saa ofte fremhævet, at en Gentagelse heraf er overflødig. Det, som nu er gennemført, er en Tilbagevenden i det væsentlige til de Regler, der tidligere var udarbejdet for det saakaldte Krisefonds i Arbejdsløshedskasserne, hvorefter der skal anerkendes at være ekstraordinær Arbejdsløshed i et Fag, naar der i hver af de 2 forudgaaende Maaneder er konstateret en Arbejdsløshed, der ligger 50 pCt. over et for 14 Aar udregnet Gennemsnit for de tilsvarende Maaneder i Aaret. For Brancher af Fag samt for meget smaa Fag er Procenten fastsat noget højere. Anerkendelse for ekstraordinær Arbejdsløshed ophører, naar Arbejdsløshedsprocenten i højst 2 Maaneder har været mindre end de føromtalte 50 pCt. over 14 Aars Gennemsnit. Dageantallet, for hvilket der kan ydes ekstraordinær Understøttelse i Løbet af et Aar, har som Begrænsning opefter samme Omfang som Kassens vedtægtsmæssige Understøttelse, og det ligger herefter i Kassernes egne Hænder, saa langt deres Evne rækker, at afpasse Dagetallet for den ekstraordinære Understøttelse gennem Nedsættelser eller Forhøjelser af den vedtægtsmæssige Understøttelses Dagetal pr. Aar.

Det vil imidlertid være at tage under Overvejelse, at samtidig med, at en Kasse forlænger sit Dagetal, udskyder den ogsaa det Tidspunkt, hvor den fortsatte Hjælp indtræder, og paatager sig derved i hvert Fald i den første Ende en Del af de Byrder, der ellers vilde paahvile Arbejdsløshedsfonden, medens denne imidlertid til Gengæld faar saa meget større Forpligtelser, hvis Arbejdsløshedstilfældene er langtrækkende nok til at omfatte hele den Tid, hvori der kan faas ekstraordinær Understøttelse.

Derimod skal Størrelsen af de daglige Understøttelser som hidtil indstilles af det saakaldte C-Nævn, der ogsaa har forstaaet at gøre sig gældende som »Nedskærer«. Imidlertid er C-Nævnet, der nu ogsaa skal gøre Indstilling om Anerkendelse af ekstraordinær Arbejdsløshed, idet Rigsdagsudvalget er bortfaldet, blevet udvidet med 4 Rigsdagsrepræsentanter, og derved er de direkte Arbejdsgiveres hidtil overvejende Indflydelse i hvert Fald blevet brudt. Om den forøgede Rigsdagsrepræsentation er bedre sindet, vil Tiden vise, men den har den Fordel fremfor Arbejdsgiverne, at den i hvert Fald er til at faa i Tale udenfor Nævnet.

C-Nævnet skal altsaa indstille Størrelsen af de daglige Understøttelser, og det var her, at det gamle C-Nævn gjorde sig bemærket ved at gøre den fortsatte Hjælp en Trediedel mindre end den vedtægtsmæssige Understøttelse, ligesom det ogsaa var herfra, Impulsen udgik til at stille Kommunerne frit med Hensyn til, om de vilde yde fortsat Hjælp til Ugifte eller ej. Det sidste Spørgsmaal er C-Nævnet afskaaret fra at røre ved nu, idet Loven er ændret saaledes, at Ugifte har Krav paa at faa fortsat Hjælp; men Loven fastsætter ganske vist den Indskrænkning, at hvor der er flere samboende Familiemedlemmer, der er arbejdsløse, faar kun den egentlige Forsørger fuld Understøttelse, medens de øvrige arbejdsløse Familiemedlemmer maa nøjes med halvt saa meget, som de ellers vilde have faaet.

For Nødhjælpsarbejdets Vedkommende er der gennemført Bestemmelser, der saavidt gørligt tilsikrer dem,

der beskæftiges ved saadanne Arbejder, at faa de almindelig gældende overenskomstmæssige Betalinger, men for at opretholde Fordelen ved at faa andet Arbejde i Stedet for Nødhjælpsarbejdet, skal der af Lønnen tilbageholdes 15 pCt., hvilket Beløb indgaar i Arbejdsløshedsfonden og derved kommer til at virke til Fordel for de Arbejdsløses Understøttelse. Baggrunden for disse Ændringer var den, at Arbejdsgiverne, der var saa emsige for at faa indført Arbejdsgiverbidrag til Arbejdsløshedsfonden i Forventning om, at de kunde bruge den Indflydelse, de derved opnaaede, til Fordel for Arbejdsgiverformaal, havde, efter at de fastsatte Bidrag var begyndt at virke i deres fulde Omfang, faaet Kærligheden at føle gennem en mægtig Utilfredshed hos deres Medlemmer, en Utilfredshed, der i første Omgang gav sig Udslag i, at Industriens Arbejdsgivere forlangte Bidraget fra Landbrugets Arbejdsgivere fordoblede, medens man ved den oprindelige Fastsættelse af Bidraget og formodentlig i Forventning om øget Fordel i andre Henseender godmodigt havde ladet Landbruget slippe med et Bidrag, der for de fleste Landbrugeres Vedkommende kun udgjorde en Femtedel af det højeste Bidrag for Industriens Arbejdsgivere. Familietvisten blev dog dæmpet, men ved Lovens Revision gjaldt det nu for Arbejdsgiverne om at blive aflastet for dette kedelige Bidrag, og det var denne Løftestang, der førte Forhandlingerne til den endelige Ordning. Arbejdsgiverbidraget, der tidligere udgjorde gennemsnitlig 9 Kr. pr. beskæftiget Arbejder, og som højst kunde være 15 Kr. og mindst 3 Kr., blev i den nye Lov fastsat til omtrent Halvdelen heraf, nemlig et ensartet Bidrag af 5 Kr. pr. beskæftiget Arbejder for alle Industrigrene og 2 Kr. i Landbruget. Det Beløb, som skal kunne opsamles i Arbejdsløshedsfonden, nedsattes fra 50 Mill. til 30 Mill., og Statens Bidrag blev foruden den Trediedel af den udbetalte Understøttelse, som Staten ogsaa efter den hidtidige Lov skulde udrede, yderligere fastsat til at være 10 pCt. af det indgaaende Medlemsbidrag fra Arbejdsløshedskasserne. Fondens Indtægter er selvsagt blevet betydelig reducerede, og skulde Fonden komme ud for samme Ydelser, som den har været præsenteret for i de 2 sidste Aar, kunde Stillingen blive ret vanskelig, da den Vej, der er givet i Loven til at faa yderligere Statstilskud, er baade trang og besværlig, men forhaabentlig vil Tilstandene i den kommende Tid bedre sig saaledes, at man ikke behøver at nære Bekymringer i saa Henseende.

Alt i alt maa den nye Lov hævdes at være en betydelig Forbedring, og selv om der paa visse Omraader har maattet resigneres, saa er dette sket i Forbindelse med et iøvrigt fra alle Sider støttet Ønske om for Fremtiden at uddrage Arbejdsløshedsforsikringen af den politiske Strid og give den Tid og Ro til at fæstne sig. Tilstanden, som den i de senere Aar har formet sig med stadige Angreb paa og Ændringer af Arbejdsløshedsloven og Arbejdsløshedskassernes Virksomhed, var efterhaanden blevet uudholdelig for Arbejdsløshedskasserne.

* * *

Den vedrørende den nye Sammensætning af C-Nævnet nærede Forventning om, at Tilsætningen af 4 nye Rigsdagsmænd skulde bevirke en Forbedring i Nævnets Sammensætning, har desværre vist sig ikke at slaa til, idet Nævnet under Behandlingen af den fortsatte Hjælps Størrelse pr. Dag uden videre fastsatte Hjælpen for de Ugifte til kun at være Halvdelen af de vedtægtsmæssige Dagpenges Størrelse. Hidtil var fortsat Hjælp for Ugifte paa de Steder, hvor man gav de Ugifte Understøttelse, dog den samme som for Gifte, nemlig to Trediedele af den vedtægtsmæssige Understøttelse pr. Dag, hvad der under Hensyn til, at fortsat Hjælp kun ydes for 6 Dage i Ugen, var saa spartansk som vel muligt og hertil kom, at det i selve den nye Lov er fastsat, at hvor der i samme Familie (samboende) er flere, der paa samme Tid faar ekstraordinær Understøttelse, kan kun Familieforsørgeren faa fuld fortsat Hjælp, medens de øvrige skal nøjes med Halvdelen af, hvad de ellers kunde faa.

C-Nævnets sidste Genistreg i denne Omgang fører altsaa til, at en ugift Arbejder, der bor hos sine Forældre, som fortsat Hjælp kun faar en Understøttelse svarende til en Fjerdedel af sin ordinære Understøttelse, saafremt Faderen eller et andet Familiemedlem i samme Husstand samtidig oppebærer ekstraordinær Understøttelse. Et af vore ugifte Medlemmer, der t. Eks. i ordinær Understøttelse har Ret til 3 Kr. pr. Dag, vil altsaa i fortsat Hjælp faa 75 Øre pr. Dag eller 4 Kr. 50 Øre om Ugen, hvis han er saa uheldig at bo sammen med en arbejdsløs Fader eller Broder, og vil han for at unddrage sig disse Følger flytte hjemmefra, kan han faa andre 4 Kr. 50 Øre eller ialt 9 Kr. pr. Uge, men denne Fordel vil næppe friste unge Mennesker til at føre eget Hus.

Det er imidlertid en Trøst, at de Kommuner, der hidtil helt har unddraget sig Hjælpen til de Ugifte, nu er pligtige til at yde Understøttelse, men denne Trøst hjælper ikke dem, der opholder sig i Kommuner, hvor de tidligere fik to Trediedele af ordinær Understøttelse, men nu maa nøjes med Halvdelen og i visse Tilfælde Fjerdedelen.

For vore rejsende Arbejdsløse vil den gennemførte Pligt for Kommunerne til at yde fortsat Hjælp ogsaa til Ugifte næppe være til nogen Gavn, idet der, forinden Hjælpen ydes, skal indgives Skema til Kommunen og tilvejebringes Oplysninger fra tidligere Opholdssteder om, hvad Medlemmet har faaet i fortsat Hjælp, og saadanne Foranstaltninger kan ikke gennemføres indenfor den korte Tid, hvori de rejsende Arbejdsløse opholder sig hvert enkelt Sted.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer! De med nærværende Fagblad udsendte Skemaer til Optagelse af Lønstatistik bedes udfyldt for de 5 Lønudbetalingsdage, der fremkommer i Maj Maaned,

og umiddelbart efter Maanedens Afslutning indsendt til Forbundet.

Københavns Afdeling meddeler, at der i den senere Tid er adskillige tilrejsende, der undlader at henvende sig til Afdelingens Tillidsmænd inden de søger Arbejde, og at Afdelingen maa kræve, at Lovenes Bestemmelser herom overholdes. Der vil i Fremtiden blive taget meget haardt paa de, der overtræder Lovene.

Hobro. Blokaden af Støberiforpagter Hans Madsen fortsættes uforandret. Madsen har fornylig atter henvendt sig til Forbundet for at faa ordnede Forhold tilveje, og der er svaret ham som tidligere, at han har sit Synderegister med Aarhus Afdeling, og der maa han søge det gjort op, hvilket han endnu ikke har bekvemmet sig til.

København. Den 27. Marts afholdtes Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne i Staalstøberiet, som i sit Gennemsnit var noget tilbage for Gennemsnittet i Jærnstøberiet. Firmaet erkendte Rigtigheden heraf, men kunde ikke være med til nogen generel Forhøjelse, idet man paaberaabte sig, at Gennemsnittet af Bonusoverskudet som Regel var større i Staalstøberiet end i Jærnstøberiet. En almindelig Forhøjelse af Timelønningerne i Staalstøberiet maatte derfor medføre en Forhøjelse af Grundproduktionstallet, men herpaa kunde Forbundet ikke indlade sig. Imidlertid indgik Firmaet paa at tage Spørgsmaalet om individuelle Forhøjelser af Timelønningerne under Overvejelse, og saafremt tilfredsstillende Forhøjelser ikke sker inden en Maaned, vil Sagen være at behandle ved Timandsmøde.

En Former havde for ca. 5 Maaneder siden arbejdet i Jærnstøberiet for en Timeløn af 173 Øre og var nu antaget i Staalstøberiet og stillet samme Timeløn i Udsigt, men til Trods herfor havde man kun udbetalt ham 161 Øre i Timen. Timelønnen forhøjedes til 171 Øre.

Den i forrige Fagblad omtalte Mæglingssag fra De forenede Jærnstøberier, som vistes tilbage til fornyet lokal Behandling, har fundet sin Afslutning ved, at 2 rene Timelønninger for Modelformere er forhøjet fra 215 til 218 Øre.

Videre er Spørgsmaalet om de Akkordpriser ved Formemaskinerne, der var stillet Lønkrav om, ordnet paa den Maade, at en Del Grundpriser forhøjes, og at der skal laves en Del nye Kasser, der passer til det paagældende Arbejde. Dermed er Sagen sluttet.

Odense. For de til Afdelingens 35 Aars Jubilæum indløbne Lykønskningstelegrammer fremsender Odense Afdeling herigennem sin Tak til Smede- og Maskinarbejdernes Afdeling i Odense og Formernes Afdelinger i Aalborg, Aarhus, Esbjerg, Fredericia, Frederikshavn, Frederiksværk Helsingør, Horsens, Kolding, København, Korsør, Middelfart, Nykøbing F., Nykøbing M., Næstved, Ringsted, Slagelse, Skive, Svendborg og Vejle.

Skanderborg. Hos Firmaet A. Blom & Søn afholdtes der den 29. Marts et Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne for de der arbejdende 13 Medlemmer. Timelønnen er 155 Øre, men dog 165 Øre for 2 Mand, der arbejder ved Maskinerne, saaledes at Gennemsnittet for samtlige blev 156,7 Øre, og Akkordarbejde findes ikke paa denne Fabrik. Det lykkedes ikke at komme til Enighed, og Sagen henvistes til videre Behandling ved Timandsmøde, men der er et lille Haab om, at dette kan undgaas ved en ny lokal Forhandling. Noget bestemt kan der dog ikke siges herom endnu.

Metaltrykkere.

Forligsmøde. Torsdagen den 27. Marts afholdtes i Fredericia et Forligsmøde mellem Firmaet Carl M. Cohr og vort Forbund angaaende tabt Arbejdsfortjeneste ved en af dette Firma ulovlig iværksat Arbejdsstandsning. Man enedes om, at Firmaet udbetalte 8 Timers Løn til hver af de 7 Medlemmer, som var beskæftigede hos Firmaet.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Ved lokal Forhandling er Viby Fællesforening ved Aarhus indgaaet paa at give 9 af vore Medlemmer hver et Tillæg af 10 Øre, hvorefter den gennemsnitlige Timeløn er 171,5 Øre. Saafremt Skiftehold etableres, gives et Tillæg paa 12½ pCt. saavel paa første som andet, eventuelt tredie Hold. For kortere Tid end en Uge betales almindeligt Overtidstillæg.

Paa Maskinfabrikken »Cultus«, Holbæk, har 5 Mand faaet Lønnen hævet fra 132 til 145 Øre og 1 Mand fra 151 til 160 Øre. Endvidere er Firmaet indgaaet paa at give Akkord paa alt nyt Arbejde.

Paa Nordisk Læderfabrik, København, har 4 Mand ved Mægling den 26. Marts faaet 16 Øre til Fordeling efter Firmaets Skøn. Den gennemsnitlige Timeløn steg derved fra 157 til 161 Øre.

Timandsmøder. Den 19. Marts er der afholdt Timandsmøde til Behandling af følgende Sager:

1) Strid hos A/S Vølund, København, om Betalingen for en Akkord. — Aktieselskabet indgik paa til fuld Afgørelse af denne Sag at betale paagældende Kedelsmed Lundgreen et Beløb paa Kr. 26,13, og Sagen sluttedes hermed.

2) Følgende Spørgsmaal vedrørende A/S Burmeister & Wain:

a) Krav fra Arbejderne i Værktøjsafdelingen paa Christianshavn om et gennemgaaende Løntillæg paa 15 Øre.
b) Klage fra Firmaet over, at Maskinarbejderne paa Christianshavn og Teglholmen har standset Arbejdet for at holde Klubmøde i Arbejdstiden.
c) Krav om gennemgaaende Forhøjelse af Timelønningerne for alle nyere antagne Arbejdere.
d) Krav om gennemgaaende Tillæg til bestaaende Procentakkorder.
e) Strid om en under 29. December 1922 aftalt Akkordregulering.

Alle disse Sager sluttedes, idet Aktieselskabets Repræsentant tilbød at give et Timelønstillæg paa ialt 70 Øre at fordele efter Selskabets Skøn blandt 41 Værktøjsmagere og gav Tilsagn om at give Ordre til, at Minimallønnen ikke skulde opretholdes som Grundløn for Udlærlinge et fuldt Aar fra Læretidens Udløb, og iøvrigt at stille sig velvilligt med Hensyn til en Forhøjelse af Lønnen for nyantagne Arbejdere, naar deres Kvalifikationer gjorde dette rimeligt og naturligt.

Forlig i en Sag mod Kryolith-, Mine- og Handelsselskabet. Dette Selskab havde antaget to af vore Medlemmer, C. Larsen og H. Jeppesen, til Arbejde i Grønland i ca. 1½ Aar til en Løn af 375 Kr. pr. Maaned plus Kost og Logi. Straks efter Ankomsten til Grønland fik vore Medlemmer deres Opsigelse, men Tilbud om en ny Kontrakt med en væsentlig Forringelse af Fortjenesten. Dette vilde de ikke gaa med til, men forlangte de gamle Kontrakter overholdt, og de maatte derfor rejse hjem efter 3 Maaneders Forløb. Da de kom hjem, klagede de til deres Afdeling, Københavns Afdeling 17, over det skete og forlangte Erstatning for Brud paa Kontrakten. Det lykkedes imidlertid ikke Afdelingen at faa en tilfredsstillende Ordning med Firmaet, og man anmodede derfor Forbundet om Støtte, hvilket resulterede i, at der nedsattes en Voldgift med Landsdommer Haack som Formand og Opmand. Ved et Voldgiftsmøde den 19. Marts opnaaedes Forlig, idet Selskabet indgik paa at betale de to nævnte hver et Beløb paa 1000 Kr.

Overenskomster. Mellem Det danske Petroleums Aktieselskab og Københavns Afdeling 11 er indgaaet ny Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold. Den faste Timeløn fastsattes til 159 Øre, og der ydes Akkord i saa stor Udstrækning som muligt. Montører, som er paa Rejse, har en fast Timeløn af 187 Øre. Overarbejde betales med henholdsvis 25 pCt., 33⅓ og 50 pCt. for de første 3 Timer, derefter 100 pCt. Paa Søn- og Helligdage betales 50 pCt. Tillæg fra den normale Arbejdstids Begyndelse til Kl. 12 Middag, og derefter 100 pCt. Overenskomsten indeholder endvidere Bestemmelser om Betaling for Rejse- og Udearbejde og for Svejsearbejde samt Bestemmelser om Sommerferie.

Overenskomsten mellem Aarhus Cykle- og Automobilindustriforening og Aarhus Afdeling er forlænget til 1. April 1925, mod at Lønnen forhøjes med 11 Øre pr. Mand og Time fra 1. April 1924 at regne.

Ved et Forhandlingsmøde den 28. Marts mellem Repræsentanter for Bornholms Smedemesterforening og vort Forbund er man enedes om en ny Overenskomst, gældende til 1. April 1925. De bestaaende Timelønninger forhøjes for 1, 2 og 3 Aars Svende med henholdsvis 5, 6 og 7 Øre pr. Time. Grundlønnen er henholdsvis 85, 110 og 125 Øre. Iøvrigt gælder Forliget af 4. April 1922.

Overenskomsten med Bornholms Maskinfabrik og Nordre Jærnstøberi i Rønne er ligeledes fornyet mod et Tillæg af 6 Øre pr. Time samt et Par Ændringer med Hensyn til Betalingen for Udearbejde.

Møde i Rørudvalget. Paa et Møde den 19. Marts behandlede Rørudvalget en Sag vedrørende A/S Sydfyenske Jærnbaneselskab, hvor der var opstaaet Strid om Betalingen for et Centralvarmeanlæg, der var udført i Selskabets Vaske- og Omklædningsrum. Man var enedes om at udføre Arbejdet efter Københavns Prisliste, men ved Opmaalingen af Arbejdet krævede Arbejderne ca. 70 m 50 mm Rør betalt efter Prislistens Afsnit A, Punkt 1, medens Selskabets Maskiningeniør kun vilde betale 55 Øre pr. m efter Afsnit C. Punkt 25, Stk. d. Ved et Mæglingsmøde opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Sagen som nævnt behandledes i Rørudvalget, og her kom man til det Resultat, at det omstridte Arbejde skal betales efter Prislistens Punkt 1.

Paa samme Møde behandledes en Sag, rejst af Blikkenslagerfagforeningen mod Blikkenslagermester Chr. Andersen, Øresundsgade 78, København. I denne opnaaedes ikke Enighed.

Fornyelse af Rørprislisten. De Afdelinger, som benytter den københavnske Rørprisliste som Vejledning ved Beregning af Betaling for saadant Arbejde, gøres opmærksom paa, at der under Forbehold af Organisationernes Vedtagelse ved et Møde i Sammenslutningen den 8. April opnaaedes Enighed om en Række Forbedringer, hvorefter Prislisten forlængedes til 1. Februar 1925.

Da Oplaget af Prislisten er udsolgt, kan saadanne ikke rekvireres fra Hovedkontoret, før nyt Oplag er trykt, men et Eksemplar af Ændringerne vil, saa længe Forraad haves, kunne tilstilles de Afdelinger, som har Interesse heraf.

Hævet Blokade. Den overfor Maskinfabrikken «Alfa«, Smedegade 19, Kld., København, iværksatte Blokade er hævet, idet Fabrikken er overtaget af Hr. Mekaniker Chr. Monrad Christensen. Vi har intet udestaaende med Hr. Christensen, hvorimod den gamle Indehaver, Hr. Vind-Petersen, endnu ikke har betalt det skyldige Beløb til vore Medlemmer.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København.
5. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
6. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.

7. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
8. Cyklehandler Nistrup, Hobro.
9. Fordforhandler Christensen, Hobro.
10. Nørgaards Automobilværksted, Bjergbanksvej, Middelfart.
11. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
12. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
13. Smedemester F. Frölhke, Nordre Fasanvej 277, København.
14. Smedemester Hansen, Nexø.
15. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

Skibsværftsarbejderkonflikt i England.

Arbejdsforholdene i England synes paa de senere Tider at vanskeliggøres. Forholdet er det, at de tidligere Overklasseregeringer i høj Grad har medvirket til sammen med Arbejdsgiverne at faa Lønningerne sat ned, og i Efterkrigstiden var der næppe noget Land, hvor man gik skrappere til Værks med Lønreduktioner end netop i England, skønt man der har de gamle Fagorganisationer, som imidlertid for en stor Del er konservative og i vanskelige Situationer et langt Stykke frem synes at lade sig kujonere af Arbejdsgiverne.

Til Gengæld kommer nu Arbejdernes Reaktion imod den lidte Uret, og det er vel kun naturligt, at man i nogen Grad sætter sit Haab til Arbejderregeringen, thi det stenrige England skulde jo ikke have nødig at have en stor sultelønnet Arbejderstand.

Der vil antagelig snart foreligge nyt derovre fra, og vi skal da vende tilbage til disse i høj Grad interessante Forhold, som saavel direkte som indirekte kan faa Virkninger for os.

Formerne i Amerika i Krigsaarene.

Svensk Formerforbund har fra Formerforbundet i Amerika, International Molders Union, pr. Korrespondance modtaget en Beretning over Forholdene for de amerikanske Formere, som de er forløbne gennem Krigsaarene. Denne findes optrykt i det svenske Fagblad for Februar Maaned, og vi tillader os her at gengive det vigtigste af den.

Verdenskrigens Udbrud i 1914 betød i første Omgang, at Formerne i Amerika maatte øve kraftig Modstand for at undgaa Lønreduktioner. Da imidlertid de krigsførende Stater hurtigt maatte søge at faa deres Krav om Tilførsel af Materiel tilfredsstillet, betød dette naturligvis et Opsving i Lønningerne, men det foregik ret langsomt.

Da de Forenede Stater blev aktiv Deltager i Krigen i 1917, vendte det op og ned paa Industriforholdene. Industrien blev først berøvet ca. 5 Millioner unge Mennesker ved Tvangsudskrivning til Hæren, og samtidig maatte Staterne fremdrive en Produktion større end nogensinde før. Følgen heraf blev en stærk Stigning af Priserne paa Livsfornødenhederne og ogsaa en Stigning af Lønningerne, men Lønningerne kom alligevel under Krigen aldrig til at holde Maal med Vareprisernes Stigning.

Vaabenstilstandens Undertegnelse medførte en kort Slappelse af alt, men afløstes meget hurtigt af en Stigning i Produktionen som aldrig før set. Regeringen viste sig under Krigen venligsindet overfor Fagforeningsbevægelsen, og mægtige Arbejdsgivere, der aldrig før havde tolereret Fagforeninger, maatte ikke alene finde sig i, at Arbejderne organiserede sig kraftigt, men de blev ogsaa gennem den nationale Lønkomité tvunget til at betale højere Lønninger og forkorte Arbejdstiden. Dette Forhold gjorde sig særlig gældende i 1919—20, men man forberedte sig samtidig paa Depressionen, som maatte komme, og som skulde betyde Lønreduktioner. Da denne kom, blev Krisen saa svær, at Amerika aldrig har kendt Mage til Arbejdsløshed. I 1921 var knapt nok 25 pCt. af Forbundets Medlemmer i Arbejde, i første Halvdel af Aaret endog kun 20 pCt.

Indtil Krisen kom og ingen lagde Arbejderne noget i Vejen, var Tilgangen af Medlemmer meget stærk. Risiko ved Indmeldelse var der ingen af. Det betød kun, at man fik Andel i de højere Lønninger.

Eftertiden viste, at langt de fleste af disse Mennesker var af den Slags, som under normale Forhold ikke tog noget Hensyn til den Organisation, de burde tilhøre, og efter Krisens Indtræden faldt de rask fra og anvendtes af en Del Arbejdsgivere mod deres Kammerater i Forbundet i den Kamp, disse maatte føre mod Lønreduktionerne.

Allerede i November—December 1920 begyndte Lønreduktionerne for Formerforbundet, som besluttede Modstand mod enhver Lønreduktion, og Afdeling efter Afdeling gik i Strejke. Saaledes var i de 3 første Maaneder af 1921 ialt 157 Afdelinger i Strejke paa dette Grundlag, uden at et eneste Resultat var vundet, og Forbundet indsaa, at Krisen var for stærk, og at en Fortsættelse af Strejkerne var meningsløs og kun vilde betyde en fuldstændig Udtømning af Forbundets Midler samt give Arbejde til Strejkebryderne.

I April 1921 afholdt Forbundet en stor Konference. Det besluttedes ikke at betale mere Strejkeunderstøttelse, og at lade Medlemmerne gaa i Arbejde paa de Steder, hvor man ikke krævede større Lønreduktioner, end hvad man nødvendigvis kunde gaa med til. Det var en haard Taktik, men den var nødvendig.

Medlemsantallet sank til det laveste, som det havde været siden 1902. Reservefonden var for Størstedelen opbrugt. Den lange Arbejdsløshedsperiode og de mange mislykkede Strejker havde gjort Medlemmerne mismodige,

uden at det dog kan siges, at det fik Overtaget hos Medlemmerne, som blev tro mod Organisationen.

Da Forholdene bedredes i 1923, var man atter i Stand til at drive Lønningerne i Vejret, og i Aarets første 6 Maaneder lykkedes det at bringe dem op paa Højde med, hvad de var i 1920.

Denne Forbedring af Forholdene de første 6 Maaneder af 1923 efterfulgtes imidlertid af en stadig voksende Depression. Det er dog lykkedes nogenlunde at holde Lønningerne oppe, men Arbejdsgiverne bekæmper meget kraftigt Fagorganisationerne, og man imødeser baade lange og svære Stridigheder med disse, og de Kampmetoder, som Arbejdsgiverne anvender, er ikke lette at overvinde.

Besøg paa Deutsche Werke i Kassel.

Onsdag den 20. Februar, Formiddag Kl. 11, havde jeg Lejlighed til sammen med de Delegerede fra Stockholm og Kristiania, henholdsvis Svensson og Aamodt, at bese Deutsche Werkes Afdeling i Kassel — efter forudgaaende Aftale med Lederen af Socialafdelingen, Hermann Zernicke, der var nærværende i Anledning af Deutscher Metallarbeiter Verbands 16. Generalforsamling.

Vi modtoges af 2 Direktører, den 3die var ikke hjemme. De tre Direktører virker henholdsvis som administrerende, merkantil og teknisk Leder.

Forevisningen begyndte med, at den administrerende Direktør med Henvisninger til en paa Kontoret tilstedeværende Grundplan over den samlede Virksomhed gav en lille Oversigt over det hele Etablissement, hvorefter vi gennemgik Værkstederne og modtog detaillerede Forklaringer.

Virksomheden er en Afdeling af det i 1919 oprettede Deutsche Werke, som financieres af Nationalforsamlingen med en Grundkapital paa 100 Mill. Mark. Disse 100 Mill. Mark er senere udvidet med 50 Mill. Mark, og iøvrigt arbejdes der med almindelig Bankkapital.

Deutsche Werke, som nu bestaar af 13 forskellige Afdelinger (oprindelig 19), beskæftiger for Tiden 36.000 Arbejdere i sine Afdelinger, der er beliggende i lige saa mange forskellige Byer, som der er Afdelinger, og bestaar af de gamle Nationalværksteder for Tilvirkning af Krigsmateriel og Krigsskibe, og Afdelingen i Kassel beskæftiger for Tiden 1.400 Arbejdere. Lokalt ledes denne Virksomhed af en Direktion, og til Varetagelse af Arbejderinteresserne er der valgt et Bedriftsraad, som bestaar af 9 Medlemmer, hvoraf de 7 er valgt af Arbejderne, 2 af Funktionærerne. Direktørerne erklærede, at der herskede det bedste Forhold imellem Ledelsen og Arbejderne, uden hvilket det overhovedet vilde være umuligt at arbejde, da Virksomheden selvfølgelig staar udenfor Arbejdsgiverorganisationerne. Det har været paa Tale at indmelde hele Virksomheden i en Arbejdsgiverorganisation, naar en eller anden Vanskelighed opstod, men man har stadig holdt sig udenfor og vil sikkert ogsaa gøre det fremdeles, da Grundlaget for det hele bl. a. maa være en vis Forstaaelse fra Arbejdernes Side.

Hvad der for Tiden navnlig sætter Sindene i Bevægelse er følgende: 8-Timersdagen er for Tiden det brændende Spørgsmaal indenfor den tyske Industri, og Deutsche Werke har som Princip at følge med i Aftalerne indenfor den private Industri i det store og hele, man betaler efter de bedste Tariffer, og da man nu i stor Udstrækning er gaaet til Forlængelse af Arbejdstiden i den øvrige Industri, har man henstillet til Arbejderne at gaa med til Indførelsen af en ugentlig Arbejdstid paa 52 eller 54 Timer, og en Del af Arbejderne, dog kun et Mindretal, vil gaa med til at forlænge, naar de faar Overtidsbetaling for, hvad der arbejdes udover 8 Timer, medens Flertallet er imod. Under Besøget fandt en Forhandling Sted mellem Direktør Hermann Zernicke, der er tidligere Sekretær i Deutscher Metallarbeiter-Verband, og som virker som Socialleder, og en Repræsentant for Tysk Metalarbejderforbunds Afdeling i Kassel. Siden den 22. Februar 1924 er der ogsaa i Deutsche Werke i Kassel arbejdet 52 Timer pr. Uge efter Forhandling med Tysk Metalarbejderforbund.

Lønnen i Kassel var 45 Guldpfenning pr. Time, en Guldpf. er som bekendt for Tiden ca. 1,5 Øre dansk. Der er Adgang til at tjene noget mere ved Akkord, disse sattes efter Beregninger paa Basis af ca. 50 Guldpf., hvorved dog Fortjenesten i Praksis bliver ca. 60 Guldpf. Regner man med 60 Guldpf. giver dette en Fortjeneste pr. 48 Timer af 28,80 Guldmark pr. Uge, og ved Bedømmelsen af, om dette er for lidt eller for meget, maa man regne med det fuldkomne Sammenbrud af den tyske Papirmark, hvorved man mange Steder har været nede paa en Fortjeneste svarende til omkring 5 Guldmark pr. Uge. Med Indførelsen af Rentemarken, som i enhver Henseende er stabil, er der skabt et Grundlag, paa Basis af hvilket Fagorganisationerne har faaet den Opgave atter at bringe normale Forhold til Veje. Det vil naturligvis tage Tid, og man maa her erindre de vældige Forpligtelser, som Verdenskrigen har lagt paa Tysklands Befolkning, der nu maa bøde haardt for sin Andel i Verdenskrigen, navnlig naturligvis fordi Tyskland tabte i denne Holmgang.

Baade i teknisk, økonomisk og social Henseende er Deutsche Werke uhyre interessant, og vi noterer følgende fra Afdelingen i Kassel, som alene beskæftiger det ovenfor nævnte betydelige Antal Arbejdere. Virksomheden er placeret paa et Areal, der i en noget aflang Form er 32.000 m² stort, og afgiver tilstrækkelig Plads for mægtige Udvidelser, om saadanne maatte vise sig fornødent, d. v. s. der er tilstrækkeligt Areal til endnu flere Fabriksbygninger end dem, der forefindes, i saa Henseende er der imidlertid ingen Tendenser, thi Virksomheden maa tage sin Andel i den forhaandenværende »Pengeknaphed«. Staten har nemlig indført Kreditindskrænkning paa den Maade, at der kun er trykt 1.200 Mill. Rentemark til Cirkulation, og paa Basis heraf maa Virksomheder som Deutsche Werke nøjes med den Andel, som Kreditinstitutionen tilmaaler dem.

Virksomheden beskæftiger sig for Tiden udelukkende med Nyfabrikation af Saamaskiner og Plove samt for Træindustriafdelingens Vedkommende med Fabrikation af Sovekammermøbler og Køkkeninventar, Bankinventar samt Døre og Vinduer, alt i Standardtyper, og der er nogle udmærkede Standardtyper, for hvilke der er rig Afsætning til passende Konkurrencepriser.

Men det, som giver denne Virksomhed Karakter, er Fabrikationen af Saamaskiner og Plove, og af hver af disse Maskiner, som ligeledes fremstilles i forskellige Standardtyper, fabrikeres der 40—50 Stk. pr. Dag.

Fabrikationen er organiseret paa den grundigste og mest systematiske Maade med en gennemført Specialisering. Nærmest Indgangen findes en Afdeling, hvor Materialet klippes i Stykker, afpasset efter hvert Stykkes nærmere Bestemmelse til Viderebehandling, hvorefter det gaar ind i de forskellige Special-Afdelinger til Behandling ved Presse, Standser, Fræser og andre Special-Værktøjer — Standsemaskiner betjenes for det meste af Kvinder, og det skal her bemærkes, at alle Værksteder og Arbejdsrum er fuldt ud moderne, ja, man kan sige ideelt indrettede, Ventilation, Opvarmning og Støvsugning er gennemført overalt, saaledes at Arbejdet udføres under de absolut gunstigste Forhold; derved fremkommer paa naturlig Maade den størst mulige Arbejdspræstation, og der arbejdes overalt jævnt og systematisk, uden noget Jag. Direktørerne og Arbejderne hilste overalt venligt paa hverandre, og det oplystes, at der af Værkstedsfunktionærer kun var ca. 35 til at dirigere denne Stab paa 1400 Mennesker, man var altsaa indstillet paa i det store og hele at kunne passe sig selv, og saaledes gik det ogsaa til. Naturligvis kan der opstaa Kontroverser om et eller andet, men da gaar Stridsspørgsmaalene, Kravene eller eventuelle Klager til Behandling gennem Bedriftsraadet, og begge Parter erklærer, at denne Form for Samarbejde maa siges at være tilfredsstillende. — Selvfølgelig er enhver Arbejder i sin Organisation, d. v. s. respektive Deutscher Metallarbeiter Verband og Deutscher Holzarbeiter Verband.

Af Interesse er det, at Virksomheden en Tid havde Arbejde for Rigsregeringen med Reparation af belgisk Jærnbanemateriel, og tildels ogsaa af tysk Jærnbanemateriel, men for Tiden ligger denne Del af Virksomheden fuldstændig stille, dels paa Grund af den ovennævnte »Pengemangel«, dels fordi det har vist sig, at en saadan Reparationsafdeling indenfor samme Virksomheds Omraade i nogen Grad blandet sammen med Nyfabrikation virker uheldigt. Denne Del af Virksomheden har en Tid været til stor finansiel Støtte, men man synes at nære den Anskuelse, at det er bedst for Virksomheden at undvære denne »Støtte« for den kommende Tid.

Der er noget uvilkaarligt behageligt og tilfredsstillende ved at se en saadan velorganiseret Virksomhed i Drift i det Tyskland, som ganske vist ogsaa før Krigen var det industrielle Mønsterland, men nu, hvor saa meget er gaaet i Stykker, og hvor Elendighed, ja Hungersnød trives i vide Kredse, saa bygger man solide nye Virksomheder op, der paa den mest tiltalende Maade beskæftiger Tusinder og atter Tusinder af Arbejdere, og hvor der er gennemført en Slags Værkstedsparlamentarisme, som ogsaa maa siges at virke umiddelbart tiltalende.

Stiftelsesfest.

Formernes Afdeling i Skanderborg fejrer Stiftelsesfest og Faneindvielse.

1. April er den egentlige Stiftelsesdag for Formernes Afdeling i Skanderborg, men den 29. Marts blev Dagen højtideligholdt i dobbelt Forstand, idet ikke alene den 26-aarige Stiftelsesdag blev fejret, men tillige indviede man en ny Fane.

Under Formandens Forfald præsiderede Afdelingens Kasserer, N. Reher, ved Fællesmaaltidet i Haandværkerforeningens Festsal, hvor Medlemmerne med Damer samt de indbudte Gæster samledes Kl. 7 Aften.

Ved Bordet bød N. Reher Velkommen og mindede om den svundne Tid. Egentlig skulde Faneindvielsen have fundet Sted et Aar tidligere, nemlig paa 25 Aarsdagen, men Forholdene havde medført et Aars Udsættelse. Han rettede en særlig Tak til Former Th. Lessel, som havde taget Initiativet til Anskaffelsen af Fanen.

Forbundets Formand holdt derefter Festtalen, og efter ham talte den stedlige socialdemokratiske Redaktør, Albinus Jensen, og Skorstensfejermester Schmidt, hvilke begge var indbudt som Gæster, henholdsvis for den socialdemokratiske Presse og for Partiet.

Da Bordet var hævet, begav man sig til Dansesalen, hvor den ny Fane var opstillet og tildækket. Forbundets Formand holdt her en kort Tale, hvorefter Dækket under Hurraraab faldt.

Fanen, der er af dobbelt rød Silke, er med broderet Inskription og Signeter.

Afdelingen er stiftet af 8 Medlemmer i 1898, men de fleste var i Forvejen organiserede, idet de tilhørte Fagforeningen i Aarhus. Af Stifterne findes kun én tilbage i Afdelingen, nemlig J. Sørensen. Blandt dem, der i sin Tid var med til Oprettelsen, er nuværende Medlem af Forretningsudvalget, Jul. Svendsen.

Rørende var det at se en gammel Former, Christensen, der nu er 78 Aar, og som forlængst har maattet lægge op — men som var indbudt til Festen —, med en Blanding af Ærbødighed og Beundring betragte og beføle den fine røde Silkedug. Heldigvis, sagde han, er Tiderne nu noget anderledes end i min Ungdom.

Efter Afsløringen drak man Kaffe ved Fællesbord, og dette gentog sig senere en Gang om Aftenen.

Tre forskellige Sange gjorde fortjent Lykke ved Festen, først naturligvis »Formernes Honnørmarsch«, dernæst en af et derværende Medlem »For Fanen« affattet Sang og endelig en Revyvise med velmente Hip til omtrent alle Medlemmerne.

Først henad Morgenstunden holdt det vellykkede Bal, der var Festens Afslutning, op.

Teknologisk Institut.

Ny Udgave af „Lommebog for Elektrikere".

Naar Teknologisk Institut udsender 4. gennemsete og forøgede Udgave af »Lommebog for Elektrikere«, er det i det Haab, at den maa blive lige saa vel modtaget som de tidligere Udgaver. Den enorme Udvikling, anvendt Elektricitet har haft gennem den sidste halve Snes Aar, gør, at intet Erhverv kan undvære Kendskab til dens Installation, Anvendelse og Vanskelighederne derved.

Bestræbelsen ved Bogens Udarbejdelse har været i en populær Form at give Haandværkeren Indsigt i disse Spørgsmaal. Og Prisen, Kr. 4,00, tør jo ikke siges at gøre Anskaffelsen uoverkommelig. —

Bogen anbefales hermed til enhver Haandværker, vore Organisationsmedlemmer og andre Næringsdrivende, Private eller paa anden Maade interesserede, der har med Elektricitet at gøre eller har Interesse derfor.

Konflikt mellem Maskinmestrenes Forening og Rederiforeningen.

Under 8 ds. er det meddelt os, at Maskinmestrenes Forening har givet samtlige søfarende Medlemmer Ordre til at opsige deres Stillinger med en Maaneds Varsel (Sølovens § 13) til Fratrædelse i dansk Havn, eller for de Mestres Vedkommende, der har været ansat i 1½ Aar i Skibet, til Fratrædelse i Udlandet.

Der er allerede indgaaet 450 Opsigelser, og de første vil, saafremt der ikke opnaas en tilfredsstillende Ordning, blive effektiv den 1. Maj.

Kravene gaar ud paa en Forbedring af Lønforholdene, Indførelse af Overtidsbetaling, Gennemførelse af et Fartstillæg, der blev frataget Mestrene i 1922, en Udvidelse af Frihedsbestemmelserne, naar Skibene ligger i dansk Havn samt endelig en Udvidelse af Feriebestemmelserne.

Det meddeles os samtidig, at der for Tiden forhandles for Statens Forligsinstitution, og vi tilføjer, at det er en Selvfølge, at ingen Smed eller Maskinarbejder under disse Omstændigheder gaar til at optage Arbejde, som er nedlagt af Maskinmestrene.

Medlemmernes Opmærksomhed

henledes paa, at Centralafdelingens Telefoner for Fremtiden er: Central **3824** og **13877.**

Det sidste Nummer er traadt i Stedet for det tidligere »Byen 7828«.

S. Munk.

Vore Telefoner.

Formere.

Hovedkontoret ..... Byen 2125
Hovedkassererens Privattelefon ..... Nora 3999 y

Jærn- og Metalslibere.

Hovedkontoret ..... Byen 197 y

Smede og Maskinarbejdere.

Hovedkontoret ..... 5121 og 8221
Anvisningskontor 12651
Centralafdelingen, Sekretær S. Munk, { Central 3824 / — 13877
Afd. 2, Formanden N. C. Christensen ... Byen 2598 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 3, Formanden P. Andersen ..... Central 5121
Afd. 4, Formanden Th. Andersen ..... Strand 1570 x
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 5, Formanden Johs. Kjærbøl .... Central 12651
Afd. 6, Formanden S. Thorlund ..... Taga 2276 y
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 7, Formanden Vilh. Boesen ..... Taga 1608 x
Afd. 8, Formanden Olaf C. Olsen ..... Amg. 2168
Afd. 9, Formanden H. Rasmussen ..... Nora 2756 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 10, Formanden Knud E. Schiøttz, Sydhavn 122 x
Afd. 11, Formanden S. A. Svendsen.. { Central 3824 / — 13877
Afd. 12, Formanden Arth. Jørgensen ..... Nora 4616 x
Hver Aften fra 5—7, undt. Torsdag Central 13877
Afd. 13, Formanden S. Munk ..... Central 3824
Afd. 14, Formanden Leo Christensen, Onsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 15, Formanden Vilh. Christensen. Central 5121
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 17, Formanden J. Malling ..... Godthaab 4008
Tirsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 18, Formanden Otto Hansen, Mandag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Aalborg 1192
Aarhus 4123
Brønderslev 348
Esbjerg, Formand L. Rosendahl 1382
Fredericia 817
Frederikshavn 586
Helsingør, Kasserer Carl Christensen 470
Hillerød 654
— Kassereren 722
Hjørring, Kassereren 687
Holbæk 773
Holeby 78
Horsens 1323
Kolding, Formanden ..... Sdr. Bjert 64
— Kassereren 1599
Lyngby, L. Nielsen ..... Skodsborg 177
— Røddik ..... Lyngby 597
Middelfart 251
Odense 1863
Randers 1512
Silkeborg, Kassereren 771
Svendborg 1099
Thisted 116
Varde 161
Vejen 148
Vejle 1116
Viborg, Kassereren 1069

Specialarbejderforbundet.

Formanden ..... Sundby 3813

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
32517	Andersen, Einer Peter....	København	8. 3.94	Kbhvn. Afd. 5	17. 5.19	Kbhvn. Afd. 9	15.12.23
25843	— Emanuel Oluf..	—	22. 5.02	„ „	2. 5.22	„ „ 18	1.12.23
36609	— Frithiof	—	4. 2.04	„ „	21. 9.23	„ „ 17	1.12.23
8694	— Hartvig Alfred .	Kundby Sogn	15. 2.88	„ „ 1	3. 5.07	„ „ 13	29.12.23
26020	— Holger Michael	København	4. 9.98	„ „ 1	4. 1.18	„ „ 11	22.12.23
27083	— Iver.....	Bommerlund	13.12.97	Haderslev	12. 1.19	Ringe	7. 4.23
17639	— Niels Einer....	Asnæs	12. 3.03	Holbæk	1.11.21	Anvisningskt.	4.11.22
21561	Amkjær, P. Pedersen ...	Handbjerg	9. 4.94	Skive	7. 7.14	Holstebro	4.11.22
25645	Brandt, Jens Sofus	Ollerup	14. 7.68	Kbhvn. Afd.	24. 4.22	Kbhvn. Afd. 18	22.12.23
26065	Christensen, Chr. Neble.....	København	27. 6.03	„ „	9. 5.22	„ „ 12	15.12.23
36329	Christophersen, Frits Vilh...	Odense	12. 8.89	„ „	28. 4.23	„ „ 13	29.12.23
36919	Enselmann, Enrico.....	Harboøre	20. 5.02	„ „	23.11.23	„ „ 15	29.12.23
15846	Hansen, Aage Anton....	København	24. 1.99	„ „	21. 1.22	„ „ 13	3.11.23
34876	— Hans.....	Rudkøbing	9. 1.04	Rudkøbing	17. 4.22	Rudkøbing	7. 4.23
28969	— Hans Niels P..	København	18. 2.85	Hillerød	8. 9.18	Kbhvn. Afd. 9	1.12.23
6095	— Johan Frederik	Hjelmsømagle	31. 7.92	Ringsted	4. 5.12	„ „ 5	8.12.23
22030	— Peter M.....	Thurø	16. 1.97	Rudkøbing	8.11.15	Rudkøbing	2. 6.23
36993	— Poul Einer G..	Lyngby	6. 2.04	Kbhvn. Afd.	8.12.23	Kbhvn. Afd. 3	15.12.23
37396	Haslev, Emanuel.....	Brabrand	30. 5.85	Odense	11. 9.23	Odense	15. 9.23
34592	Holskov, Jens Peter A...	København	23. 2.03	Kbhvn. Afd.	31. 3.23	Kbhvn. Afd. 18	29.12.23
34669	Hougaard, Rasmus	Kvorning	12. 4.99	Randers	25.10.19	Anvisningskt.	28. 4.23
36891	Jensen, Frederik F.....	Mannheim	16. 4.97	Kbhvn. Afd.	16.11.23	Kbhvn. Afd. 13	12. 1.24
37363	— Niels Chr.....	V. Hæsinge	20. 4.95	Odense	3. 9.23	Odense	8. 9 23
23190	— Poul Bjerre....	København	31. 3.77	Kbhvn. Afd. 1	8. 4.16	Kbhvn. Afd. 13	29.12.23
31978	Jørgensen, Frederik.....	—	21. 6.03	Nyborg	12. 1.21	Nyborg	21. 7.23
15725	Jacobsen, Einar Rasmus..	—	28. 7.02	Kbhvn. Afd.	18.10.21	Kbhvn. Afd. 15	15.12.23
28502	Johansen, Carl Dam ...	Aarhus	10. 6.98	Aarhus	8. 3.18	Aarhus	3.11.23
10557	Kallmeyer, Henry	Skanderborg	14. 6.01	Skanderborg	1. 5.20	Centralafd.	27.10.23
26464	Linder, Knud.....	København	4.11.97	Kbhvn. Afd. 1	15. 6.18	Kbhvn. Afd. 15	8.12.23
16224	Lund, Carl Hans L...	—	11.10.91	„ „ 1	3. 5.11	Centralafd.	15.12.23
31877	Mogensen, Axel Johan	Nr. Sundby	15. 3.00	Aalborg	2. 5.19	—	29. 9.23
13381	— Rasmus	Hasselager	6. 7.92	Aarhus	4.10.12	Aarhus	21. 7.23
27773	Nielsen, Chr. Møller....	Hobro	12. 2.00	Hobro	4.11.20	Kbhvn. Afd. 12	28. 7.23
22505	— Christian	Vejle	8.11.91	Aarhus	1. 4.16	Aarhus	14. 7.23
36954	— Hartvig Sinkar.	København	4. 8.98	Kbhvn. Afd.	7.12.23	Kbhvn. Afd. 13	8.12.23
1343	— Sofus Martin ..	—	20. 1.94	„ „ 2	6. 2.14	„ „ 5	29.12.23
15067	Nerland, Carl.....	Roskilde	22. 9.93	„ „ 1	6. 4.12	„ „ 2	29.12.23
36260	Olsen, Elof Einer.....	Sundbyerne	22.12.01	„ „	13. 4.23	„ „ 17	15.12.23
5675	— Ivar.....	København	8. 7.92	„ „	12.10.23	„ „ 11	8.12.23
26050	— Vald. Jens P..	—	30.10.02	„ „	8. 5.22	„ „ 12	15.12.23
25814	Ottosen, Bernh. Johs....	—	26.12.02	„ „	9. 5.22	„ „ 12	15.12.23
24141	Petersen, Ivan Ernst H...	—	6. 8.02	„ „	30. 3.22	„ „ 17	17.11.23
14545	— Otto M. P.	Præstø	27. 9.77	„ „ 7	29. 1.16	„ „ 7	8.12.23
3695	— P. C.....	Frederikshavn	6. 4.74	Randers	15. 7.93	Centralafd.	8.12.23
8025	— Poul Bernh. F..	København	30. 1.96	Kbhvn. Afd.	6. 2.20	Kbhvn. Afd. 17	24.11.23
6562	— Søren Chr. Jul..	Hobro	12. 4.00	Hobro	1. 6.21	„ „ 14	8.12.23
2322	— Wm. Gr. Møller	Horsens	2.11.89	Horsens	19.11.09	„ „ 6	29.12.23
36580	Rasmussen, Carl Chr. V....	Thorslunde	27.11.92	Kbhvn. Afd.	6. 9.23	„ „ 14	29.12.23
27697	— M. V.....	Vaabensted	29. 8.80	Maribo	15.10.17	Saxkøbing	31. 3.23
29582	— Wm. Arth. P...	København	14. 6.98	Kbhvn. Afd. 1	10. 8.18	Kbhvn. Afd. 18	29.12.23
27152	Rose, Poul Rudolf....	—	23.11.97	„ „	22. 5.22	„ „ 12	29.12.23
20780	Rømer, Ove Jens Peter.	—	6. 3.02	„ „	20. 2.22	Centralafd.	24.11.23
11072	Sørensen, Hans Chr.....	—	26. 1.01	„ „	4. 5.20	Kbhvn. Afd. 18	29.12.23
20182	Simon, Carl Aug.	—	20. 5.92	„ „ 1	11.10.12	Centralafd.	21. 7.23
25183	Smith, Axel Robert ...	—	20. 9.01	„ „	10. 6.21	Kbhvn. Afd. 15	15.12.23
28302	Spuhr, Svend.....	S. Kirkeby	14. 2.00	Nykøbing F.	29. 4.18	Centralafd.	21. 4.23
24454	Søeborg, Charles	Gøteborg	2. 6.98	Kallundborg	8.11.16	Kbhvn. Afd. 12	29.12.23
27975	Thomsen, Henry.....	Nykøbing M.	20. 1.97	Aarhus	2. 2.18	Aarhus	27.10.23
34528	Wad, Laurits.....	København	8.10.02	Kbhvn. Afd.	10. 2.23	Kbhvn. Afd. 2	8.12.23

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Slettede Medlemmer.

Nr.	32	Ferd. Hansen,	sidst arb. hos Arnbak & Co.
-	43	Chr. Andersen,	— K. L. L. F.
-	58	Carl Olsen,	— L. B. Villig
-	60	Niels Jensen,	— C. M. Cohr, Fredericia
-	89	Kaj Jensen,	— L. B. Villig

Slettede Medlemmer genoptagne.

Nr. 131 Frode Esbensen.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	8386	Christiansen,	Alf. M.	(Kbhvn. Afd.)
-	3098	Petersen,	Arthur	(—)
-	35282	—	Karl Peter	(—)
-	20366	—	Ferdinand	(—)
-	10138	Timm,	Etlar Max	(—)
-	2532	Andersen,	Peter Henry	(Nykøbing M.)
-	12690	Nielsen,	Niels Chr. M.	(Odense)
-	16461	Mortensen,	Hans Chr.	(Slagelse)
-	29499	Nielsen,	Carl M.	(Svendborg)

Medlem Nr. 27966, Carl M. Petersen, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 10299 Friese, Gustav Otto
- 35124 Westersøe, Svend Aage L.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

				Sidst betalt
Nr.	2292	Christensen,	Sven	13.12 19
-	25493	Christiansen,	Olaf Joachim	18. 8.17
-	15611	Hansen,	Carl A.	22. 6.18
-	29648	Jensen,	Niels Edgar	29. 3 19
-	16543	Nielsen,	Frederik	23.12.11
-	24035	Olsen,	Hans Peter	2. 8.19
-	23013	Petersen,	Johannes C.	11.10.19
-	31068	Sørensen,	Carl Hagbarth	29. 3.19

Nyt Register.

				Sidst betalt
Nr.	1275	Alvang,	Svend Hjalmar	9. 4.21
-	12697	Behrendsen,	Christian	13.11.20
-	34521	Dalgaard,	Karl Einer	28. 4.23
Nr.	10299	Friese,	Gustav Otto	1. 9 23
-	31020	Hansen,	Aage P. Gram	20. 5.22
-	12809	—	Edmund Emil	18. 8.23
-	34638	—	Hartvig Johan	22. 7.22
-	34987	—	Jens Kjeldsen	13. 1.23
-	13002	—	Søren Oluf	29. 4.22
-	31323	Hein,	Joh. Frederik A.	30. 4.21
-	2821	Hellsten,	Richard Herman	20.10.23
-	8070	Holm,	Ove Herman	27.10.23
-	10156	Hvidt,	Aage Malta	25. 3.22
-	21928	Jensen,	Jens	8. 4.22
-	10204	Jerslund,	Jens Holger	1.10.21
-	30556	Johannsen,	Johannes	26. 6.20
-	28205	Larsen,	Jens Chr.	26. 3.21
-	19790	—	Peter Christian	26.11.21
-	32800	Ljungdell,	Paul Albin	10. 2.23
-	14817	Mathiesen,	Christian	11. 6.21
-	17733	Miche,	Edvin Magnus	18 8.23
-	17527	Nielsen,	Carlo Holger	9.10.20
-	32741	—	Valdemar	3.12 21
-	27235	Olsen,	Lars Peter	10. 6.22
-	14427	Petersen,	Asger Bohlin	31. 3.23
-	35?82	—	Karl Peter	27 10.23
-	14062	—	Einer	28.10.22
-	160	—	Niels Johan	18. 9.20
-	22641	—	Peter Naumann	18. 8.23
-	18596	Pahl,	Bruno C. V. J.	17. 3.23
-	31958	Pehrsson,	K. O.	4.10.19
-	27068	Rasmussen,	Chr.	11. 3.22
-	13638	Stiehl,	Ernst	1. 4.22
-	492	Wahl,	Einar Viggo	17.11.23
-	19000	Valsted,	Thorvald Andreas	19. 3 21
-	35124	Westersøe,	Svend Aage L.	28. 4.23

Uafhentede Akkordoverskud. Til Medlem Nr. 1733, Herm. Jensen, henligger et Overskud paa ca. 25 Kr. paa Orlogsværftets Kassererkontor, hvilket snarest muligt bedes afhentet. *S. Munk.*

Paa Afdelingskontoret i Ringe henligger et Akkordoverskud til Medlem Nr. 30984, Torp.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg. Nr. 3.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Februar over Tillidsmænd.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Formænd.

Præstø: Maskinarb. F. Petersen, Præstemarken.
Silkeborg: Chr. F. Sørensen, Holbergsgade 15.

Kasserere.

Præstø: Maskinarb. A. Jørgensen, Havehuset, Klosternakken. Hverdage 5—6.
Silkeborg: A. Therkildsen, Søgade 17, 1. Hverdage 6—7.
Sønderborg: Chr. Mathiesen, Oehlenschlägersgade 29. Hverdage 6—7. Lørdag 5—7 i Fagforeningshuset.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 7 MAJ 1924 10. Aarg.

Ny Kurs!

1920—1924.

Et Afsnit af vort lille Lands Historie er gennemlevet og tilbagelagt, selvom det kun er en sølle Valgperiode, nemlig Valgperioden 1920—1924.

Der er næppe noget Medlem af vor Organisation eller nogen Arbejder særlig indenfor Jærn- og Metalindustrien, for hvem det ikke staar lyslevende, hvad der skete i 1920. Arbejdsgiverne havde Efteraaret i Forvejen overfor De samvirkende Fagforbund slaaet fast, at egentlig burde vi have Lønreduktioner, men i det højeste kunde der være Tale om at bibeholde de Lønninger, vi havde, og i Overensstemmelse hermed var al Forhandling og al Talen med de ledende Kræfter i denne store og selvsikre Organisation frugtesløs. Det var kun muligt at faa et Nej og at faa dette gentaget, og til sidst løb dette som bekendt ud i et Lock-out-Varsel, omfattende ca. 100.000 Mand.

Men saa skete der samtidig det vidunderlige, at der lavedes politisk Kup, om „Statskup" eller ikke, behøver vi ikke her at diskutere. At det, der skete, var forberedt underhaanden, ligger klart for Dagen. J. C. Christensen rejste som bekendt hjem til Hee og holdt en Tale om „at tage Stødet nu", og der er ingen Tvivl om, at Politikerne ud i Agrikulturen efter Samraad med Storagrarerne og Ridderstanden ud af de høje Dampskorstene var saa fuldstændig enige om, at nu skulde der slaas et større Slag imod Arbejderne — men de gode Herrer regnede som bekendt fejl.

Dette med at nægte Lønforhøjelse samtidig med, at der skete den største Prisforhøjelse, som hele Højkonjunkturen udviser, og saa at byde Arbejderorganisationerne en General-Lock-out i Forbindelse med en politisk Voldshandling overfor Befolkningen, var for meget. Fagorganisationerne reagerede kraftigt og proklamerede Generalstrejke, hvis ikke d'Hrr. Politikere sammen med deres Venner i Arbejdsgiverforeningen trak Følehornene til sig, trak deres Lock-out, baade den politiske og den faglige, tilbage og gik ind paa en mindelig Ordning. Og saaledes blev det ved Overenskomsten af 4. April, hvorefter De samvirkende Fagforbund kunde aflyse Generalstrejken, som paa den mest eklatante Maade havde sejret, før den kom til Udbrud, og hvorfor? Jo, netop fordi denne Beslutning vakte en Tilslutning overalt i Folket, som der maaske ingensinde før er set Mage til. Det, som Overklassen her havde stillet paa Stabelen, var simpelthen adskillige Numre for stærkt. Men saa kom Rigsdagsvalgene den 26. April, og den store Skræk, som Højres og Reaktionens Blade havde formaaet at jage i Folk, specielt de hadske Angreb paa de Radikale, som man i Tale og Skrift tudede „G.-S." efter, gjorde en vis Virkning. Man ræsonnerede fra Højres Side ikke uden Durkdrevenhed saaledes: Lad være, at Arbejderne, at Fagforeningerne griber til et saadant Middel, men at de Radikale har haft Fingrene med i Spillet, det er dog for galt. De er jo selv Kapitalister, hvad bilder de sig ind, nu skal de have deres Straf!

Socialdemokratiet holdt sig naturligvis, Arbejderne

svigtede ikke, men Krigen mod de Radikale lykkedes saa temmeligt, og der kom et lille Flertal ind paa Rigsdagen, bestaaende af Højre og Venstre, som ganske vist havde de mest modstridende Interesser i Erhvervslivet som tænkes kunde, men Frygten for og Hadet til Arbejderne holdt dem sammen, og Arbejdsgiverforeningen var lykkelig. Man var ligefrem „Partifælle" med Madsen-Mygdal og Konsorter, og nu skulde man altsaa til at skære Madposen, hvis Indhold imidlertid snart viste sig at være saadan, at Fællesmaaltidet hurtigt maatte komme en væsentlig Del af de nye Magthavere paa tværs i Halsen — det blev nemlig Ruin for store Dele af Industrien, da denne skulde til at danse efter Agrarernes aarhundredgamle fysiokratiske Teorier.

Men naturligvis havde Arbejdsgiverforeningen for saa vidt fri Spas, som den fik Raaderum for Iværksættelse af de herligste Lock-outer, som den kunde ønske sig, baade i 1921 og 1922. At Resultatet i høj Grad blev Arbejdsgiverne selv til Skade, er vel en Kendsgerning og var ikke Regeringens Skyld, der viste sig det bedste Sammenhold i den Lejr for at misbruge Stillingen det mest mulige til at trykke Løn- og Arbejdsforholdene — heldigvis har det alt længe været klart, at store Dele af Befolkningen kun ønskede en Lejlighed til at sende Koalitionen fra 1920 hjem og forsøge paa, om ikke andre Kræfter i vort Folk bedre er i Stand til at fremelske den sunde Fornuft og røgte Befolkningens Interesser efter Fornuftgrunde og i nogen Grad i Overensstemmelse med Humanitetens Love.

— Den nye socialdemokratiske Regering hilser vi med Glæde. Modstanderne har samtidig dels modtaget den med nogen Ærbødighed iblandet med nogen Surhed, men navnlig drøfter man intensivt i Modstandernes Blade, om der nu virkelig ogsaa er fornøden parlamentarisk Basis for denne Regering, hvordan man eventuelt kan lave nye Kombinationer af de andre Partigrupper, saaledes at Basis er borte for Socialdemokratiet, og Snobberiet er samtidig travlt beskæftiget med, at Stauning har været Cigarmager, tænk hele det Kleresi, som gennem Tiderne skyder sig den ene Orden efter den anden mere glimrende, og hvis Kostumer ved officielle Lejligheder i høj Grad minder om Darwins Teori og er egnet til fuldkommen at isolere dem fra et almindeligt borgerligt Selskab, levende trygt i Indbildningen om, at det er dem, som hele Samfundet hviler paa, og det er dem, der sidder med den højeste Intelligens o. s. v., alt dette sidste kan Arbejderne og den almindelige Befolkning tage sig let, og de Folk, der af vort Parti er sat ind i vor nye Regering, savner hverken Kundskaber eller Intelligens i Sammenligning med dem, der ellers har givet Tonen an, tværtimod!

Og nu med Hensyn til Basis for den socialdemokratiske Regering saa er dette vist egentlig godt nok. Hverken Højre eller Venstre formaar at regere med det Antal Rigsdagsmandater, de er kommen i Besiddelse af, og gaar de i Stykker, hvad Højre og Venstre jo forresten altid har gjort forhen, saa bliver det nok ikke let uden om de, der har valgt dem, at samle sig sammen til noget Parti, som i mindste Maade er regeringsdygtigt. Det radikale Venstre, som jo igennem Tiderne har tildelt sig selv den Rolle at være Stødpude mellem Arbejderne og de andre, har vel ogsaa i saa Henseende en lille Chance, naar de benytter den rigtigt. Misbruger de Stillingen, tror vi det bliver farligst for dem selv, omend vi iøvrigt skal anerkende, at der mellem radikale Politikere er Folk, der har gjort Arbejderklassen og Befolkningens brede Lag Tjenester, som altid vil staa med deres Værd. Vi tænker tilbage paa de haarde politiske Kampaar, da Arbejderbevægelsen endnu var svag og blev hundset paa alle Maader. Da var der dog adskillige fra den Kant, som vovede at træde op, og som forresten endnu til Tider vover det uden Hensyn til Følgerne. Vi tænker ikke mindst paa Folk som Gustav Philipsen og Overretssagfører Oskar Johansen, som gennem mange Aar har tjent Fagforeningsbevægelsen i Den faste Voldgiftsret og gjort et Arbejde, hvorfor de fortjener Tak.

— Men vi venter altsaa en ny Kurs, ikke saadan, at vi tror, at den nye Regering i Løbet af den nærmeste Tid vil blive i Stand til at etablere den socialistiske Stat, men vi tror for det første, at alene denne Regerings Tilstedeværelse vil lægge en Kapsum paa Arbejdsgiverforeningens ensidige, paagaaende Lock-out-Politik, og vi tror, at dette vil have Virkninger i videre Betydning ude omkring i Organisationerne, hvor det ikke er umuligt, at de enkelte Arbejdsgiverorganisationer kan faa en Smule mere Frihed til at ordne sig med de modstaaende Arbejderorganisationer, end Tilfældet hidtil har været. Det er heller ikke udelukket, at en Del af de Arbejdsgiverorganisationer, for hvem den mest hadske Optræden overfor Arbejderne er Ledemotivet til at sige absolut Nej til alt, hvad der kommer frem fra Arbejderne, og for hvem Gennemførelse af enhver mulig Forringelse af Arbejdsforholdene er som det daglige Brød, kunde faa en bedre almen Forstaaelse af Organisationernes Nytte end hidtil.

Der er foreløbig fra Regeringens Side antydet saadanne Ting som 8-Timersdagens Lovfæstelse og

Indførelse af Bedriftsraad. Vi tager ikke i Betænkning her at udtale, at vi tror, at selv mange Arbejdsgivere er klar over, at Arbejdstiden bør fastsættes ved Lov, og at dette bør ske paa Basis af den 8-Timers Normalarbejdsdag. Spørgsmaalet om Arbejdstidens Længde bør sikkert snarest muligt unddrages de sociale Kampe og af Staten føres ind under faste Former, som alle kan være tjent med.

Vi føler os overbevist om, at 8-Timersdagen har sat sig saa fast i Befolkningen, saa at den udnyttet paa den rigtige Maade vil vise sig at indebære det, som alle Parter er tjent med paa dette Omraade, og Arbejderne selv vil nok finde ud af, paa hvilken Maade de bedst anvender deres Fritid. Dette turde være saa meget mere indlysende, som Arbejdstiden i de vestlige Lande længe før end her hos os var nede paa 8 Timer, som udnyttet tilstrækkeligt iøvrigt indebærer alt, hvad det menneskelige Legeme formaar at præstere.

Og saa er der det store Spørgsmaal om Bedriftsraadene. Formodentlig kan der findes et andet Navn end det odiøse „Bedriftsraad", men der ligger her et Spørgsmaal, som maa løses. Som ovenfor nævnt maa Arbejdsgiverne bort fra den meget ofte menneskefjendske Ledelse af Arbejdet ved Hjælp af saa og saa mange Funktionærer, hvem det paalægges at gaa saa hensynsløst frem som muligt. Skal Industriens Fremtid betrygges, maa man gaa over til den fuldstændige Værkstedsparlamentarisme, med andre Ord, Tillidsmandsinstitutionen bør udvikles og konsolideres i Retning af, hvad vi foreslog Arbejdsgiverne i 1922. Her er ikke Tale om at tage Magten fra Ledelsen paa Værkstederne og Fabrikkerne, tværtimod, men de gamle Former maa falde for noget nyt; der maa mere Aabenhed, Ærlighed og Hensyntagen med ind i Forholdet. Støttende sig til Organisationerne, eventuelt ogsaa til andre Autoriteter, som maa have Indseende med herhenhørende Forhold, maa der indgives Arbejdsgiverne Forstaaelse og Hensyntagen til Arbejderne, og Arbejderne maa gennem deres større eller mindre Medansvar faa Følelsen af og Troen paa, at de ikke alene træller for Kapitalister, men for sig selv og for et Samfund, som skal opretholdes til Gavn for alle, ikke først og fremmest til Berigelse af enkelte Personer.

Emnet er egentlig for stort til at behandles i vort Medlemsblads Spalter, men vi har ment at burde sige noget overfor vore Medlemmer og overfor Offentligheden ved det politiske Systemskifte, og vi skal endnu nævne, at i Modsætning til den forrige Regering faar Ministeriet Stauning den Opgave at støtte de Industrier, som af mere eller mindre meningsløse Grunde lygner hen under de herskende Forhold, for det kan ikke nægtes, at Handelsstanden, som jo altid praler med, hvad den betyder for Landet, og hvad den tilfører os af Indtægter, vist alligevel af alle Erhverv tjener sine Penge lettest, men det er i alt Fald under vore hjemlige Forhold ikke sjældent Handelsavancen, i Forbindelse med offentlig og privat Hensynsløshed overfor dansk Industri, der gør det mere eller mindre umuligt for Dele af vor hjemlige Industri og vort Haandværk at klare sig. Hvad der her kan gøres for at værne Arbejdsinteresserne, skal vi ikke komme nærmere ind paa, men den store Valutasituation er jo det første store Problem, som er taget op, og hvor man forsøger at faa indført en Myndighed, som i nogen Grad kunde raade Bod paa de her berørte umulige Forhold. Naturligvis er Modstanderne faret i med alle mulige Betænkeligheder, men vi vil dog se, om man lige overfor det arbejdende Haandværk og Industrien tør vove at slaa dette Forsøg omkuld. Ogsaa her kommer d'Hrr., der taler stort til Offentligheden og til Rigsdagen paa Storhandelens og Storindustriens Vegne til at erindre sig, at der kommer Valg efter det sidste, og at de bør holde deres Lyst i Ave til at lægge en socialdemokratisk Regering, som de vel ikke under Resultater, større Hindringer i Vejen, end de kan forsvare overfor virkelige herhenhørende Interesser.

— For der er jo stadig dette med Regeringens parlamentariske Basis, som vi egentlig finder godt. For det første er vi op imod 300.000 fagorganiserede Arbejdere, hvoraf godt og vel de 233.000 indenfor De samvirkende Fagforbund, med andre Ord, naar vi tager deres Familie og Paarørende med, saa bliver det mindst $^1/_3$ af Danmarks Befolkning, og den er slet ingen daarlig Basis for en Regerings Stilling, naar man ved, at den saa temmelig enstemmig er organiseret i fuld Tilslutning til det socialdemokratiske Parti. Kan der maaske være et og andet at sige om Partiets og Fagforbundenes Gaaen op i eet, der kan ikke være Tvivl om, at det er denne fastholdte Enhedsbestræbelse med Fagforeningerne som det faste Grundlag, der har bragt vort Parti frem til Magten, og som ogsaa nok vil være i Stand til at fastholde denne, selv om vore Modstandere kan finde paa at lave Manøvrer, der kan bringe Afbrydelser heri.

Stort set vil ingen kunne bestride, at vi er en velorganiseret Hær, der oven i Købet ogsaa kan siges at være kommet saa vidt i Kultur, at egentlige Misbrug af Situationen er udelukket. Vor Centralisation anvendt paa den rette Maade vil hos os være langt større Garanti imod samfundsmæssige Overgreb, end

naar Talen er om vore Modstandere, hvor saadanne Garantier efter vor Mening fuldkommen savnes, fordi deres ensidige Formaal kun er at forsvare de besiddendes Interesser og fastholde den øverste Magt i Samfundet til Fordel for dem, som har noget, og derfor til Skade for de andre. Men vore Fagorganisationer bør ikke forglemme, at de har store reelle og moralske Forpligtelser i en Situation som denne, hvor en Arbejderregering for første Gang er traadt frem for Landets Befolkning, ikke for at skabe et Klasseregimente, men for at paase, at de Interesser, som er Befolkningens brede Lags, ikke sættes i Skygge for Person- eller ensidige Kapitalinteresser.

Og ser vi nu et Øjeblik bort fra Fagorganisationerne som Fundament for Arbejderpartiet, saa er der jo unægtelig andre end netop Byarbejderne, der i Forbindelse med en Del Husmænd og Landarbejdere danner Fagforeningernes Medlemsstab, at have Opmærksomheden henvendt paa.

Om Landbruget maa man erindre, at siden Midten af det 19. Aarhundrede (altsaa omkring 1850) er de smaa Landbrug vokset meget stærkt baade i Antal og med Hensyn til tilliggende Arealer. Fra 108.400 Huse med 28.000 Tønder Hartkorn i 1850 er de smaa Brug vokset til 207.000 med 42 400 Tønder Hartkorn i 1905. De større Gaarde med over 12 Tønder Hartkorn er ganske vist ogsaa steget fra 1800 med 52.300 Tønder Hartkorn i 1850 til 2033 med 57.100 Tønder Hartkorn i 1905, hvilket dog i væsentlig Grad skyldes Salget af Fæstegods, hvorved det tillodes at indtage $^1/_9$ til fri Raadighed, og Tilvæksten er, efter at Bortsalget af Fæstegods er tilendebragt, omtrent ophørt. Tilvæksten var saaledes i 1895—1905 kun 200 Tønder Hartkorn mod 1560 Tønder Hartkorn i det foregaaende Tiaar 1885—1895. De 19.000 Tønder Hartkorn, som Huse og de større Gaarde tilsammen havde øget deres Tilliggende med, er taget fra de egentlige Bøndergaarde, hvortil kommer, at der er taget større Strækninger af tidligere ubenyttet Jord under Kultur.

Men desuden er der indenfor Bøndergaardene foregaaet en stærk Forskydning nedefter fra større til mindre Gaarde. Antallet af store Bøndergaarde (4—12 Tønder Hartkorn) gik ned fra 32.400 i 1850 til 26.900 i 1905, medens de smaa Gaarde (1—4 Tønder Hartkorn) steg fra 33.600 til 46.600. Den gennemsnitlige Størrelse for Bøndergaarde gik saaledes ned fra 4,3 til 3,6 Tønder Hartkorn.

Ganske vist kan det siges, at det stadig er de mellemstore Ejendomme, der præger det danske Landbrug, hvor 41.000 Ejendomme har et Tilliggende af mere end 5 ha, og Gennemsnittet for alle var 19 ha, medens man til Sammenligning i Frankrig, Belgien, Vest- og Sydtyskland er nede paa ganske smaa Landbrug, i Baden og Würtemberg er f. Eks. en Trediedel af Landbrugsarealet inde under smaa Ejendomme paa indtil 5 ha.

— Men med Fortsættelse af den Udvikling, vi er inde i med Oprettelse af flere og flere Statshusmandsbrug, marcherer vi i stor Udstrækning bort fra det store til de mindre Landbrug, og i alle Tilfælde vil der paa det danske Bondeland findes et mægtigt Klientel, hvis faktiske Interesser er nøje knyttet til Arbejdere og Smaakaarsfolk i Byerne i Industri og Haandværk, ikke mindst fordi der her skal være Plads for Landbrugets Overskudsbefolkning, og selv om vi i nogen Grad kommer ind paa de merkantilistiske Teorier, som var raadende i det 17. og 18. Aarhundrede i Modsætning til den samtidig eksisterende Fysiokratisme (Naturkræfternes Herredømme), saa bliver det nødvendigt at organisere vor Industri, rimeligvis i væsentlig Grad specialisere den efter udenlandsk Mønster baade for Eksporten og for Hjemmeforbruget, og først og fremmest bør vi uden at blive Protektionister have Øjet aabent for de Farer, der truer os fra Udlandet, hvor man indretter sig paa at kaste sin Overproduktion ud over Landets Grænser til Priser, der kun er egnede til øjeblikkeligt at lamme den Industri, som det gaar ud over. Saadan noget har vi under Agrarernes Førerskab saa ofte før fundet os i, men dette bør høre op, og her venter vi ikke mindst Forstaaelse fra vor nye Arbejderregerings Side, men samtidig ønsker vi at slutte disse Bemærkninger med at ønske den samme Regering, altsaa vor egen Regering, den folkelige Regering, Held og Lykke med dens Arbejde i den kommende Tid.

Det københavnske Anvisningskontors Virksomhed.

1. April 1923—31. Marts 1924.

Medens Arbejdsløshedens Omfang i København gennem Aaret 1. April 1922—31. Marts 1923 nærmest var uden større Svingninger, og Antallet af Ledige var meget omfattende, nemlig mellem 3- og 4000, saa lader afvigte Regnskabsaar Haabet opstaa om, at vi nu er paa Vej frem mod lysere Tider, idet Antallet af Arbejdsløse,

særlig i Aarets sidste Halvdel, er indskrænket ganske betydeligt.

Ved Aarets Begyndelse var der ved Kontoret tilmeldt 2999 Medlemmer af Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, fordelt paa de forskellige Brancher som følger:

2630 Smede og Maskinarbejdere	= ca.	24,6 pCt.
104 Formere	= -	18,9 -
8 Slibere	= -	5 -
257 Specialarbejdere	= -	51,4 -

I Aarets Løb anmeldtes 12.678 Tilfælde af Arbejdsløshed, medens Afgangen udgjorde 14.221, saaledes at den oversteg Tilgangen med 1543, og Aaret sluttede med 1456 Arbejdsløse. Medens Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Brancher ved Udgangen af Aaret 1922—23 var 25,2, var den ved Slutningen af det følgende Regnskabsaar ca. 12,23.

Foruden ovennævnte Antal Arbejdsløshedsanmeldelser er anmeldt 119 i umiddelbar Tilslutning til Afrejse fra København og 306 Tilrejsende, som straks ved Ankomsten til Byen er tiltraadt Arbejde eller af andre Aarsager har afsluttet deres Arbejdsløshedsperiode, saaledes at de ikke er gledet ind i den daglige Opgørelse, omfattende de Arbejdsløse, som møder til Kontrol.

Det samlede Antal Tilrejsende i Aaret 1923—24 udgjorde 1136, af hvilke 92 kom fra Udlandet. 602 Tilrejsende opnaaede Arbejde her i Byen.

For første Gang er Antallet af Tilfælde, i hvilke Medlemmerne har søgt over i andre Fag eller i selvstændig Virksomhed, opgjorte. Det drejer sig i afvigte Regnskabsaar om 1846 Tilfælde, i hvilke Arbejdsløse er gaaet i Arbejde i andre Fag, og 279 Tilfælde, hvor de har forsøgt at skabe sig en selvstændig Virksomhed, tilsammen 2125 Tilfælde eller 14,9 pCt. af hele Afgangen.

I 4269 Tilfælde skete Arbejdsløshedsanmeldelsen som en Fortsættelse af en tidligere Arbejdsløshedsperiode, hvilket i overvejende Grad skyldtes, at den Arbejdsløse havde været i Arbejde af ikke over 3 Ugers Varighed.

Naar dette Tal sammenlignes med det foregaaende Regnskabsaars tilsvarende 5295, viser det sig, at ved Siden af, at Muligheden for at erholde Arbejde er bleven noget større i afvigte Regnskabsaar, er der ogsaa kommet nogen mere Stabilitet over Arbejdet.

De forbedrede Chancer paa Arbejdsmarkedet illustreres ogsaa derved, at i 1923—24 er der skiftet Arbejdsplads uden Forbindelse med Arbejdsløshed i 977 Tilfælde, medens Antallet i Aaret forud kun var 656.

Som altid, naar Arbejdsløsheden formindskes og dermed det frivillige Tilbud af Arbejdskraft indskrænkes, forøges Anvisningens Virksomhed.

Til Kontoret indgik i det forløbne Aar 778 Anmodninger om Arbejdskraft, omfattende 1674 ledige Pladser. Til den kommunale Arbejdsanvisning indgik 67 Anmodninger, omfattende 114 ledige Pladser, saaledes at det samlede Antal Anmodninger udgjorde 845, omfattende 1788 Pladser.

Til Sammenligning tjener, at i de foregaaende 2 Aar indgik der 1120 Anmodninger, omfattende 2649 Pladser. Af de ledige Pladser blev 85,4 pCt. besat, hvilket er den højeste Procent, som endnu er opnaaet i noget Aar.

Arbejdsanvisningens Andel i den samlede Afgang udgjorde 10,7 pCt.

TAK!

For al den udviste storslaaede Opmærksomhed, for alle de vidunderlige Gaver, og for al den Sympati og alt det gode, som blev mig til Del i Anledning af mit 25 Aars Jubilæum som Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, trænger der sig paa en inderlig Tak først og fremmest til alle vore Medlemmer for den smukke Fællesgave, dernæst en Tak til vore Klubber og Afdelingstillidsmænd, og endelig en Tak til de Tillidsmænd i Forbundsledelsen og selve Forbundsledelsen, som ydede et saa mægtigt Bidrag til, at det hele kom til at forme sig som en storslaaet Festlighed, der vil være mig og vistnok ogsaa Deltagerne i uforglemmelig Erindring.

I denne Forbindelse maa jeg ikke forglemme en inderlig Tak til alle dem, der fra det socialdemokratiske Parti og dets Organisationer viste mig en saa storslaaet Opmærksomhed og som ved deres Deltagelse i Festen fuldkommengjorde denne til min store Tilfredsstillelse og i Overensstemmelse med de Principper, jeg selv gennem saa mange Aar har været med til at forfægte, nemlig at vore Fagorganisationer er ét med det socialdemokratiske Parti som fælles Organ for Arbejdernes og Underklassernes Interesser. Endelig ogsaa en Tak til de mange udenforstaaende, som paa Organisationers og Institutioners Vegne viste mig Opmærksomhed, hvad jeg først og fremmest tager som et Tegn paa Højagtelse for den Organisation, hvis Formand jeg er.

Men samtidig med denne min inderlige Tak tror jeg, det vil være naturligt i denne Forbindelse at tilføje nogle Særbemærkninger. Personlig nærer jeg den Anskuelse, at lige saa vist som man i vanskelige Situationer har kritiseret mig adskilligt udover det rimelige, saa er man ved denne Lejlighed ogsaa gaaet ud over, hvad jeg kan tænke mig at have fortjent, men dette faar jeg iøvrigt lade ligge, idet jeg kun gentager min inderlige Tak til alle — Kolleger og Venner.

Men samtidig føler jeg, at hvad der her er sket ikke mindst er en Hyldest til danske Smede og Maskinarbejderes Organisation. At min Skæbne blev knyttet hertil er min Stolthed, og jeg erkender, at det forpligter mig dybt. Jeg føler mig staaende i en Gæld, som Resten af mit Liv vil være viet til Afbetaling paa af al min Evne.

Det er til Oktober 29 Aar siden jeg i en næsten Tvangssituation blev valgt til Formand for Skibssmedeforeningen, som dannedes i Foraaret 1895, og indenfor hvis Rammer jeg kom til at lægge en væsentlig Del af min Manddoms Arbejde. For 27 Aar siden kom jeg ind i Forbundets Hovedbestyrelse ved Valget paa Kongressen i April 1897, og da H. P. Hansen traadte fra som Formand i Sommeren 1898, viste det sig naturligvis ikke let

at finde en Afløser. Han var som bekendt en stor agitatorisk Begavelse, nu gled han over til Arbejderpressen som Redaktør i Svendborg, og der skulde findes en »ny Mand«. Jeg holdt mig som bekendt tilbage det længst mulige og nægtede aldeles bestemt at konkurrere med nogen anden. Jeg vidste, hvor vanskelig en Stilling det var at gaa ind til, og jeg stod saadan paa min Arbejdsplads, at jeg tvivlede om, hvorvidt jeg overfor mig selv og min Familie kunde forsvare at gøre det store Spring. — I sidste Øjeblik overvandt Kammeraterne i den daværende Hovedbestyrelse mine Betænkeligheder, og ærede Kolleger vil af min Tiltrædelsesartikel i Fagbladet for April 1899 kunne læse, hvad jeg i al Stilfærdighed havde at bemærke i den Anledning, og hvorledes jeg først og fremmest lovede, efter at have paataget mig Hvervet, at arbejde af al Kraft for at retfærdiggøre det Valg, som Kammeraterne nu havde truffet.

Tiderne var svære. Jærnindustriens Arbejdsgivere kendte intet Hensyn. Allerede i Maj samme Aar brød de Lock-out-Forliget af 1897 og kastede os ud i en 4 Maaneders Lock-out, hvor det eneste, vi kunde gøre, var at skaffe de flest mulige Penge for at holde Sulten borte fra Kammeraternes Døre. Dette lykkedes ogsaa i overordentlig Grad, og vi gik med en ubrudt Organisation ud af Kampen.

Men nu tog Kritikken fat, og ikke uden Grund; man krævede Resultater. En Lock-out paa 3—4 Maaneder hvert andet Aar var ikke det, som Medlemmerne vilde. Kritikken kom først og fremmest fra den store Afdeling 1 i København, og saa kom der nogle Aar, hvor vi i Forbundsledelsen tog fat og omend med store Vanskeligheder skabte de kollektive Aftaler og til at begynde med de smaa Fremskridt, der dog snart viste sig at indebære Fordele for store Dele af Forbundsmedlemmerne. Tillidsmands-Institutionen oprettedes, der fastsattes Regler for Akkord- og Timelønsarbejde, Maksimum for Præstation af Overarbejde, Formands- og Lærlingeforhold og meget andet droges ind under Overenskomsten, og i 1903 revideredes de fælles Værkstedsregler paa afgørende Maade til Fordel for vore Medlemmer.

Kritikken hørte vel ikke op, men den kom nærmest fra andre Fag, som mere eller mindre havde Krav paa at vide, hvad det nu var, der foregik i Smede- og Maskinfaget, om det nu ogsaa var rigtigt eller ikke, men daværende Formand og Sekretær for De samvirkende Fagforbund, Maler Jensen og Snedker Martin Olsen, sagde i deres Bog om Fagforeningsbevægelsen, som udkom i 1901, god for, hvad der var sket, og for det Organisationsarbejde, som udførtes i Smedeforbundet; Kritikken forstummede vel ikke, men den blev i alt Fald holdt indenfor rimelige Grænser.

Ny Revision af vore kollektive Aftaler gennemførtes i Januar 1902 og fik en Form, som ikke alene tildels er gældende endnu indenfor Jærnindustrien, men disse Regler gennemførtes efterhaanden i mange andre Fag og blev til Mønster for store Dele af Arbejdsoverenskomsterne herhjemme saavelsom i de nordiske Lande, i Tyskland og andre Lande.

Revisionen af vore Regler for Behandling af faglig Strid, der fandt Sted i 1902, betød en Modernisering, som snart satte Fart i Mæglingsmøderne, d. v. s. i det rent saglige Arbejde for at forbedre Lønnen for Fagets ældre Arbejdere samt Arbejdsvilkaarene i det hele, og herved og gennem Formandens stadige og systematiske Besøg hos Afdelingerne og Kollegerne paa de enkelte Fabrikker og Værksteder skabtes der Grundlag for en Tryghedsfølelse overfor Organisationens Arbejde og dens Autoritet, som ingen Magt siden har kunnet bortteskamotere eller blot for Alvor svække.

Vort Forbund har nu eksisteret i snart 36 Aar, og naturligvis maatte der hengaa adskillige Aar, før dette var i Stand til at befæste sig i en solid Stilling overfor Arbejdsgiverne; det blev først i nogen Grad Tilfældet fra Begyndelsen til Midten i 90erne under H. P. Hansens Formandsperiode. Konflikterne var mange, men Kollegerne agiteredes op. Lock-out'erne 1895 i Aarhus og Helsingør var særlig egnet til at virke oprivende indenfor vort endnu unge Forbund, hvor de høje Lock-out-Bidrag virkede trykkende, Lock-out'en 1897 derimod virkede mere sammenholdende og begejstrende og blev nogenlunde let at finansiere, da de øvrige Fag kunde yde Støtte. Samtidig maatte vore arbejdende Medlemmer dog for første Gang betale 3 Kr. pr. Uge, hvad der virkede haardt paa de daværende smaa Lønninger.

Fra Midten til Slutningen af 90erne er der at notere en stadig og betydelig Fremgang i vort Medlemstal. I 1895 var vi naaet til et Medlemstal paa 2955, medens vi nu i en Aarrække har haft et Medlemstal paa 22.000, uorganiserede kendes ikke.

Men dertil kommer Tilslutning fra en Række andre Organisationer indenfor Jærn- og Metalindustrien siden 1912, da Metalarbejderkartellet dannedes. Af disse er Formerne den største Organisation, med hvem vi gennem mange Aar har haft det bedste Samarbejde, men ogsaa andre, saasom Slibere, Specialarbejdere og Metaltrykkere er af stor Betydning, og foruden dem, der er sammensluttet med os i Kartellet, staar vi overfor en lang Række af Organisationer med større eller mindre Tilknytning til Jærn- og Metalindustrien, og som ved enhver Lejlighed viser, at de ønsker et kollegialt Samarbejde i Tilslutning til vore Principper og Fremgangsmaader.

Interskandinavisk og internationalt staar vort Forbund højt respekteret, og paaføres der os Kampe, der truer vor Eksistens, behøver vi ikke at frygte for at blive ladt i Stikken eller isoleret.

Den værste Periode for vort Forbund har vel været Efterkrigstiden med de skabte kunstige Højkonjunkturer i 1918—19—20, hvor man forsøgte at danne Splittelsesorganisation i København. Forsøgene er forlængst faldet til Jorden, og snart vil atter hver eneste Fagfælle staa under vort Forbunds skærmende og principfaste Virksomhed.

Overfor disse storslaaede og velbekendte Fakta forsvinder i og for sig de enkelte Personer. Det er Resultaterne, som lidt efter lidt skaber Organisationens Position og samtidig Tilliden og Troen hos Medlemmerne, naar de ser, at vi i enhver Henseende er naaet frem iblandt de første af Organisationerne, være sig med Lønforhold, Arbejdsforhold og meget andet, ikke at forglemme, hvad vor Arbejdsløshedskasse med dens Ledelse

har vist at kunne præstere, og hvilke kæmpemæssige økonomiske Opgaver den har kunnet røgte. Intet Medlem er i Tvivl her, og forhaabentlig skal der aldrig blive Grundlag for nogen Tvivl hos vore Medlemmer om, hvad vor fælles Organisation er for et skærmende Træ, under hvis Krone vi alle kan søge Læ imod opstaaende Uvejr.

Jeg haaber endnu i nogle Aar at kunne være med i Arbejdet for vore fælles Interesser, men ved Afslutningen af de 25 Aar føler jeg først og fremmest en inderlig Taknemmelighed for, at jeg har kunnet være med i Rækkerne og i Arbejdet for vor Organisation. Nægtes skal det ikke, at Vanskelighederne ofte var store, Kravene til ens Arbejdskraft ikke mindre, men vort Menneskemateriale er af den Beskaffenhed, at det maa begejstre enhver, som har Evne til at se og følge med Tiden og Hjerte til at føle og være i Kontakt med de store Kredse indenfor en Organisation som vor.

I Følelsen heraf endnu engang min inderligste Tak for alt, hvad man har gjort for mig den 2. April 1924 og følgende Dage.

J. A. Hansen.

Den faste Voldgiftsret og Odense Staalskibsværft.

Som det vil erindres, rettede nogle Provinsskibsværfter i Efteraaret 1922 Henvendelse til deres Arbejdere om at faa reduceret Akkordpriserne i Anledning af de paastaaede daarlige Konjunkturer i Jærnskibsbygningsfaget. Saavel Grundlaget herfor som de anvendte Motiveringer var højst forskellige, men den interessanteste var en Henvendelse fra den bekendte Skibsreder A. P. Møller. Det er den samme Hr. Møller, som under Valutakonferencerne har villet afskaffe hele vor Socialovgivning blankt, for saa vilde Kronen rette sig, mente han, og saa vilde Samfundet atter blive rigt; hvordan det saa ellers gik Menneskene interesserede ikke denne Frikonkurrencemand i fjerneste Maade.

Hr. Møller sendte da ogsaa sine Arbejdere en højst karakteristisk Skrivelse, som vi af Hensyn til Pladsen skal undlade at optrykke, ogsaa fordi den ikke er videre klar, men Meningen er i alt Fald, at gennem de sociale Foranstaltninger bliver Skatterne for høje, hvad der tynger paa Hr. Møllers Skibsværft, og det samme er Tilfældet, naar Arbejderne betaler forhøjet Kontingent til deres Arbejdsløshedskasser, saa mener Hr. Møller, at i Virkeligheden er det hans Værft, der betaler, og altsaa bort med al den Slags Ting, for saa vil Hr. Skibsreder Møller kunne bygge Skibe i lange Baner.

Men under de vanskelige Forhold med den megen Arbejdsløshed blev der ikke fra vor Organisations Side grebet ind, da Arbejderne, samtidig med at der vistes Imødekommenhed paa forskellige Omraader, som ikke var uden Betydning, gik ind paa en Reduktion paa 8 pCt., som de, i Henhold til hvad de ansaa for tilstrækkeligt bindende Tilsagn, mente begrænset til nogle nærmere betegnede Nybygninger, som var nævnt i Henvendelsen, og de mente altsaa, at de tidligere Priser igen indtraadte automatisk, naar de paagældende Nybygninger, som Aftalen gjaldt, var færdige. Her regnede de altsaa forkert, og der er al Grund til i andre lignende Tilfælde at vise Forsigtighed, det er ikke første Gang, Arbejdsgiverne paa Fløjlspoter har listet sig ind paa Arbejderne for at faa en Imødekommenhed, for saa bagefter at fortolke den saaledes, som det passer i deres Kram.

Uden iøvrigt at indlade os paa nærmere Kommentar skal vi aftrykke selve Kendelsen in extenso, den giver jo i alt Fald i nogen Grad et Billede af det, som er sket, selvom den gaar i Hr. Skibsreder Møllers Favør.

Udskrift

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Maj 1924 i Sag Nr. 755: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmarks og denne igen paa Odense Staalskibsværfts Vegne.

I Oktober 1922 opsagde Odense Staalskibsværft de gældende Værkstedspriskuranter til Ophør den 1. Februar 1923 og opfordrede samtidig de forskellige paa Værftet beskæftigede Grupper af Arbejdere til at nedsætte Udvalg, der kunde optage Forhandlinger med Værftet om Ændringer i de bestaaende Priser. I en Skrivelse til samtlige Tillidsmænd af 7. December 1922 motiverede Værftet derefter et Krav om 10 pCt.s Reduktion paa samtlige Værkstedspriskuranter udover den Reduktion, der maatte fremkomme som Følge af den overenskomstmæssige Februarregulering 1923. For to Nybygningers Vedkommende — S/S Nr. 8 og M/S Nr. 15 — henstillede man til Arbejderne, at Reduktionen iværksattes med det samme, idet de paagældende Rederier sagdes at have faaet saadanne Tilbud fra anden Side, at de kunde staa sig ved at stoppe Arbejdet paa disse Nybygninger, hvis der ikke kunde opnaas Reduktion af Arbejdslønnen. For to andre Skibes Vedkommende — M/S Nr. 10 og M/S Nr. 14 — vilde man derimod først kræve Reduktionen iværksat samtidig med Februarreguleringen. Hvis Arbejderne gik ind paa de stillede Forslag, vilde man gaa med til at lade de reducerede Prislister løbe til Februar 1924 uden anden Reduktion end den, Pristallet for August 1923 maatte medføre. Man var endvidere villig til at forhandle om en noget mindre Reduktion af Lønakkorder og om en Regulering af Timelønningerne.

Værftets Forhandlinger med Arbejderne resulterede i, at der med de enkelte Fag blev truffet Aftaler, hvori det enslydende hedder:

»Samtlige Prislister med dertil hørende Aftaler reduceres fra og med den Dag, Februarreguleringen 1923 træder i Kraft, med 8 pCt. foruden den overenskomstmæssige Regulering efter Pristallet for Februar 1923 i Forhold til Februar 1922.«

For Nybygningerne Nr. 8 og Nr. 15 skulde Reduktionerne udover Februarreguleringen dog træde i Kraft fra og med den 18. December 1922.

Angaaende Varigheden af de nye Aftaler hedder det:

»De saaledes reducerede Prislister er gældende til 1. Februar 1924, dog at de er underkastet Regulering i Henhold til Pristallet for August 1923 i Forhold til Februar 1923.«

Den 31. Juli 1923 afsluttedes der mellem Centralorganisationen af Metalarbejdere og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i

Danmark en Aftale om Forlængelse af de gældende Overenskomster med visse Ændringer. Om Værkstedsprislisterne bestemtes det bl. a., at de skulde kunne opsiges fra begge Sider med to Maaneders Varsel til den første i en Maaned, dog tidligst til Udløb den 1. Maj 1924.

Mellem Odense Staalskibsværft og dets Arbejdere er der nu opstaaet Uenighed om, hvilke Prislister, der er gældende efter den 1. Februar 1924. Arbejderne hævder, at Meningen med Aftalerne om en 8 pCt.s Reduktion af Prislisterne var, at denne Reduktion kun skulde gælde til den 1. Februar 1924, hvorefter Reduktionen automatisk skulde falde bort. Værftet hævder derimod, at der ved de trufne Aftaler blev tilvejebragt nye Prislister, og at disse er forlængede ved Overenskomsten af 31. Juli 1923.

De Fag, der har Medlemmer i Arbejde paa Odense Staalskibsværft, har nu opfordret Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund til at søge den opstaaede Uenighed ført frem til Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret, og De samvirkende Fagforbund har derefter under denne paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Vegne anlagte Sag nedlagt Paastand i Overensstemmelse med Arbejdernes Opfattelse.

De Indklagede procederer til Frifindelse. For det Tilfælde, at de skulde vinde Sagen, har de under Proceduren erklæret sig indforstaaede med, at de paagældende Prislister betragtes som lovligt opsagt fra Arbejdernes Side til Ophør den 1. Juli d. A.

I de om en 8 pCt.s Reduktion paa Prislisterne trufne Aftaler ses der ikke at foreligge noget, der kunde berettige Arbejderne til den Antagelse, at Reduktionen automatisk skulde falde bort, naar man naaede den 1. Februar 1924. Og det maa efter det oplyste antages, at det heller ikke har været paa Tale under Forhandlingerne, at noget saadant skulde ske. Herefter findes der at maatte gives de Indklagede Medhold.

Sagens Omkostninger findes Klagerne at burde betale med 300 Kr.

Kendelse.

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer! Afdelingernes Tillidsmænd anmodes om straks efter Maanedens Slutning at tilsende Forbundet Skemaerne til Lønstatistikken for Maj.

Aalborg. Den 25. April afholdtes Mæglingsmøde hos Buaas' Mejerimaskinfabrikker paa Krav om en Timelønsforhøjelse af 10 Øre pr. Mand. Ingen Enighed. Sagen behandledes derefter paa Timandsmøde den 30. April, men heller ikke her kunde man enes om noget.

Hos A/S De Smithske Jærnstøberier stillede vore Medlemmer fornylig Krav om Lønforhøjelse med det Resultat, at 9 Mand tilsammen fik 50 Øre. Gennemsnittet er derefter 166 Øre.

Aarhus. Den 24. April er afholdt Mægling hos A/S De forenede Jærnstøberier. Sagen drejede sig om Fastsættelse af Akkordprisen paa et Stykke Drejebænksgods, hvorom der ikke var opnaaet Enighed. Man enedes om at fastsætte Kr. 2,25 pr. Stk., idet Tillidsmanden erklærede, at Formerne ikke systematisk vilde søge at drive Akkordfortjenesten op ved Fastsættelse af ny Akkorder, hvilken mærkelige Opfattelse Fabrikken havde faaet i Anledning af, at Gennemsnitsfortjenesten pr. Time var steget 4 Øre siden August 1923 udover, hvad Pristallet var Aarsag i.

Holstebro. Paa Holstebro Jærnstøberi og Maskinfabrik har der været nogen Uenighed om Arbejdstiden. Man arbejdede fra Kl. 7½ Morgen til Kl. 5 Eftermiddag, men ønskede nu Arbejdstiden fra Kl. 6 Morgen til Kl. 4½ Eftermiddag. Direktøren ønskede imidlertid Arbejdstiden fra Kl. 6½ til Kl. 4½, og lod Dampfløjten lyde til disse Tider. Arbejderne fortsatte imidlertid med den gamle Arbejdstid. Det medførte nogen Tidsspilde, og ved en ny lokal Forhandling bøjede Direktøren sig for den af Arbejderne ønskede Arbejdstid og betalte Erstatning for den Tid, der var gaaet tabt.

Hobro. Blokaden af Støberiforpagter Hans Madsen er nu ophævet ved et Forlig, som Afdelingerne og Filialerne den 29. April har modtaget en Afskrift af.

København. Den 30. April er afholdt Timandsmøde hos A/S Burmeister & Wain paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne. Sagen sluttede med, at Aktieselskabet erklærede vedblivende at ville se velvilligt paa Spørgsmaalet om Forhøjelse af de personlige Timelønninger.

Hos Firmaet F. Mogensen er 16. April afholdt Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Haandformernes og Kærnemagernes Timelønninger. Ingen Enighed, hvorfor Sagen behandledes ved Timandsmøde den 30. April. Her enedes man om følgende: Der fordeles til Timelønningerne et Beløb paa ialt 45 Øre til 15 Haandformere samt 5 Øre til hver af 2 Kærnemagere.

Hos A/S Smith, Mygind & Hüttemeier blev der 7. April begæret Mæglingsmøde, fordi Firmaet ikke vilde betale Overtidsprocenter for udført Overarbejde til en Kærnemager. Inden Mødet blev afholdt, kom Direktøren dog paa andre Tanker og betalte det krævede Beløb.

Gældende fra 1. Februar 1924 er der hos A/S »Titan« indført en ny Bonusordning, som foruden at indeholde en Række forskellige Bestemmelser angiver et Grundproduktionstal paa 13,5 kg pr. Time og Mand, som udgør et Overskud af 25 Øre pr. Time. Dernæst en Skala, som falder og stiger efter Produktionen.

Odense. Den 7. Maj er afholdt Mæglingsmøde hos A/S M. P. Allerup paa Krav om Tillæg til Akkorderne samt Forbedring af Arbejdsforholdene. Firmaet kunde ikke indgaa paa nogen Forhøjelse af Akkordpriserne, men lovede at gøre sit bedste for gode Arbejdsforhold.

Forbundet opretholdt imidlertid sine Krav, og man enedes om at optage en ny lokal Forhandling om Fornyelse af Akkordprislisten, og at denne skal være tilendebragt inden 3 Uger; ellers gaar Sagen til Timandsmøde.

Silkeborg. Paa Maskinfabrikken har der efter derom afholdt Mægling dog været nogen Uenighed om Udslagningen af tyndt Støbegods. Sagen er dog nu, efter en Del Korrespondance med Forbundet, gaaet i Orden ved lokale Forhandlinger.

Skanderborg. Den 30. April er der afholdt Timandsmøde hos Blom & Søn paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne. Der opnaaedes ikke Enighed om noget.

Smede og Maskinarbejdere.

Rettelse. I Fagbladet for April meddelte vi, at 4 Mand paa Nordisk Læderfabrik, København, havde faaet Lønnen forhøjet fra 157 til 161 Øre. Arbejderne havde i Forvejen faaet 3 Øre i Henhold til Februar-Reguleringen, og den gennemsnitlige Timeløn er ikke, som nævnt, 161 Øre, men *164* Øre.

Overenskomster. Med Motorfabrikken »Bukh«, Kallundborg, er der den 16. April indgaaet en Aftale om Løn- og Arbejdsforhold, der kan opsiges med 2 Maaneders Varsel, dog tidligst til 1. Januar 1925.

Aftalen fastsætter en Antagelsesløn af mindst 100 Øre. For Udlærlinge er Timelønnen 70 Øre plus det til enhver Tid gældende Akkordafsavnstillæg. Akkord gives i saa stor Udstrækning som muligt. Paa større Akkorder gives et Forskud af 25 Øre pr. Arbejdstime.

Naar Folk, der sædvanligvis beskæftiges med Værkstedsarbejde, sendes paa Udearbejde, betales Rejsetimerne med Timeløn og de normale Arbejdstimer med Timeløn plus Akkordafsavnstillæg. For Skibsreparationer om Bord i Skibe (dog ikke Fiskerbaade) betales et Tillæg af 12 Øre pr. Time. Iøvrigt gælder Overenskomsten mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark og Forbundet.

Mellem De bornholmske Jærnbaner og Afdelingen i Rønne er der den 19. April indgaaet en Overenskomst angaaende Løn- og Arbejdsforhold paa Jærnbanernes Værksteder i Rønne. Timelønninger, der den 1. April laa paa 113—115 og 118 Øre, forhøjedes til 119 Øre, hvorefter samtlige Lønninger forhøjedes med 7 Øre pr. Time. Timelønnen for Udlærlinge er 101 Øre det første Aar efter Læretiden, det andet Aar 107 Øre. I alle disse Lønninger er indbefattet et 6 Øres Tillæg, som gives som Akkordafsavn, for snavset Arbejde m. m., og som bortfalder, naar der udføres Lokomotivfyrbødertjeneste eller lignende. Overarbejde betales i Henhold til Fælles Værkstedsregler.

Overenskomsten, der iøvrigt indeholder Bestemmelser om Betaling for Rejsetid, Udearbejde og deslige, samt Regler for Behandling af faglig Strid, er gældende, til den med 2 Maaneders Varsel opsiges til Ophør en 1. April.

Mellem Københavns Afdeling 11 og Kastrup Glasværk er der indgaaet nye Overenskomster vedrørende Løn- og Arbejdsforhold for de paa Kastrup, Hellerup og Frederiksberg Glasværker beskæftigede Smede. Overenskomsterne, der er gældende fra 1. April d. A., betyder en Lønfremgang ud over Pristallet og indeholder Bestemmelser om Arbejdstid, Ferie, Betaling for Overarbejde, Sygepenge ved Tilskadekomst m. m.

Samme Afdeling har indgaaet ny Overenskomst med Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. Ogsaa denne Overenskomst betyder for de der beskæftigede Kranførere og Reparatører en Lønforhøjelse udover Februar-Reguleringen.

Mellem Københavns Afdeling 11 og Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn afsluttedes den 19. Marts en Overenskomst angaaende Løn- og Arbejdsforholdene for de hos denne Forenings Medlemmer beskæftigede Kranførere og Reparatører. Maanedslønnen for Kranførere fastsattes til 410 Kr., hvilket betød et Tillæg af 6 Kr. pr. Maaned ud over Pristallet, og Betalingen for Reparatørerne fastsattes til 175 Øre som Antagelsesløn og 190 Øre efter en Maaneds Forløb. Tillægget for forskudt Arbejdstid forhøjedes fra 35 til 38 Øre.

I Tilslutning til denne Overenskomst vedtoges nogle særlige Bestemmelser vedrørende A/S Københavns Bunkerkul Depot.

Samtidig søgte vor Afdeling at faa afsluttet Overenskomst med Københavns Frihavns-Aktieselskab for de der beskæftigede Kranførere og Reparatører, 59 Mand ialt, men Forhandlingerne herom førte ikke til noget Resultat, idet Direktør Bergsøe saavel ved et lokalt Møde den 25. Marts som ved et Møde den 28. Marts, hvor Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og vort Forbund var repræsenteret, afviste Afdelingens Forslag til en Ordning, og da det heller ikke ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 25. April lykkedes at komme overens, sendte vi den 30. April Arbejdsgiverforeningen 1. Varsel om Strejke, omfattende samtlige vore Medlemmer hos Københavns Frihavns-Aktieselskab; den 7. Maj afsendtes 2. Varsel, hvorefter Strejken skulde træde i Kraft Onsdag Aften den 14. Maj. Strejken blev dog ikke iværksat, idet der ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 10. Maj opnaaedes Enighed om en Overenskomst, hvorefter Timelønnen bliver saaledes:

Indtil 1 Aars Tjeneste	160	Øre	pr. Time
fra 1—2 — —	166	-	—
- 2—3 — —	172	-	—
- 3—4 — —	176	-	—
over 4 — —	180	-	—

For alt Over- og Søndagsarbejde gives en Betaling af Kr. 2,65, hvilket betyder en Forhøjelse for dette Arbejde paa 14 Øre for de højestlønnede og 32 Øre for de lavestlønnede. For Skiftarbejde eller i Tilfælde af Forskydning af Arbejdstiden ydes et Tillæg af 25 Øre pr. Time for de Timer, der ligger mellem $4^1/_2$ Efterm. og 7 Morgen, og for hvilke der ikke ydes Overarbejdsbetaling.

Som et Tillæg til Overenskomsten er der mellem Frihavns-Aktieselskabet og Afdelingen truffet Aftale om, at de Arbejdere, der har gjort uafbrudt Tjeneste i 5 Aar, erholder Sommerferie med fuld Løn i 12 Arbejdsdage og i Sygdomstilfælde Løn i 3 Maaneder, dog med

Fradrag af de Dagpenge, som Vedkommende oppebærer fra Sygekassen. Endvidere erholder disse Arbejdere almindelig Timebetaling for de i Ugens Løb forefaldende Søgne-Helligdage samt Grundlovsdag fra Kl. 1.

Arbejdere, der har været i Aktieselskabets Tjeneste i 2 Aar, erholder Sommerferie med Løn i 6 Arbejdsdage og i Tilfælde af Sygdom, paadraget ved Ulykkestilfælde i Firmaets Arbejde, Dagpenge med 3 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, senere de af Loven bestemte Dagpenge.

Efter 3 Maaneders Tjeneste som Kranfører gælder 8 Dages Opsigelse for den enkelte.

Afsluttet Konflikt hos Smedemester Pott, Aabenraa. Denne Konflikt begyndte i Sommeren 1922, da Afdelingen klagede over, at Smedemester Pott forlangte 9 Timers Arbejde og nægtede at betale Overtidsbetaling, ligesom han reducerede de aftalte Timelønninger. Pott beskæftigede paa det Tidspunkt 3 af vore Medlemmer, J. P. Wismar, Ejnar Andersen og Otto Frank, der alle forlod Arbejdet, da Smedemesteren nægtede at betale, hvad han var pligtig til. Afdelingen anlagde derefter Sag imod Pott ved Aabenraa Købstads Ret for at faa ham dømt til at betale de skyldige Beløb, der for Wismars Vedkommende var Kr. 161,20, for Andersens Vedkommende Kr. 125,28 og for Franks Vedkommende Kr. 12,67. Ved et Retsmøde den 21. Marts d. A., hvor Frank var tilstede og afgav Forklaring, udsattes Sagen imidlertid, for at Wismar, der nu var bosiddende i Aarhus, kunde komme til Stede og afgive personlig Partsforklaring; nyt Møde blev aftalt til den 2. April, men ved et Forhandlingsmøde den 1. April mellem Hr. Pott og en Repræsentant for vort Forbund indgik den førstnævnte paa at betale Andersen Kr. 95,99 og Frank de skyldige Kr. 12,67, medens det viste sig, at Wismar intet havde tilgode. Sagen blev derefter trukket tilbage og Blokaden hævet.

Voldgiftskendelse vedrørende Svendborg Elektricitetsværk. Ved Aarsskiftet klagede vore tre paa nævnte Elektricitetsværk beskæftigede timelønnede Medlemmer over, at Belysningsudvalget forlangte Natholdsarbejde eller Arbejde i 2 Skift uden nogen som helst Tillægsbetaling, medens man tidligere havde betalt saadant Arbejde med 50 pCt. Udvalget hævdede, at en den 3. August 1922 truffen Aftale hjemlede dem Ret hertil, og man forlangte ydermere, at Arbejderne skulde tilbagebetale, hvad de siden 1. Juli 1922 havde faaet betalt i Tillæg for Overarbejde eller »forskudt Arbejdstid«. Ved et Forhandlingsmøde den 4. Februar, hvor Forbundets Formand var tilstede, lykkedes det at faa et Tilbud fra Udvalget om at betale forskudt Arbejdstid med et Tillæg af 25 pCt., hvilket Tilbud Arbejderne modtog, saaledes at Tillægget traadte i Kraft fra 11. Februar. Spørgsmaalet om Tilbagebetalingen enedes man om at lade en Voldgift afgøre, og man anmodede Byretsdommer O. Smith om at paatage sig Hvervet som Formand og Opmand. Ved Voldgiftsmødet opnaaedes ikke Forlig, og Dommeren afsagde derefter under 3. April sin Kendelse, som gaar ud paa, at Arbejderne i Tiden 1. Juli 1922 til 1. November 1923 skal have et Tillæg af 50 pCt. for forskudt Arbejdstid, fra 1. November 1923 til 11. Februar 1924 et Tillæg af 25 pCt.

Mæglingsmøder. Den 22. Marts er der afholdt Mæglingsmøde paa Københavns Flydedoks Søndre Værft i Anledning af en Strid om Arbejdstidens Fordeling. Man enedes om følgende:

Fra	$^{16}/_{4}$	til	$^{31}/_{10}$	bliver Arbejdstiden fra	$7^{1}/_{4}$	til	4	med 1 Stop
-	$^{1}/_{11}$	-	$^{15}/_{11}$	— —	$7^{3}/_{4}$	-	$4^{1}/_{2}$ -	2 —
-	$^{16}/_{11}$	-	$^{15}/_{2}$	— —	$7^{3}/_{4}$	-	$4^{3}/_{4}$ -	2 —
-	$^{16}/_{2}$	-	$^{15}/_{4}$	— —	$7^{1}/_{2}$	-	$4^{1}/_{2}$ -	2 —

Mæglingen omfattede samtlige Fag, og den trufne Ordning er ligeledes blevet gældende paa Nordre Værft.

Den 29. Marts afholdtes Mægling hos A/S Nielsen & Winther, København, hvor vore Medlemmer havde klaget over, at Firmaet ved Antagelse af Arbejdere forlangte deres Underskrift paa, at Timefortjenesten var 165 Øre ved saakaldt uproduktivt Arbejde og 168 Øre ved produktivt. Sagen sluttedes ved Mæglingen, idet Firmaets Ingeniør erklærede, at man ikke fremtidig vilde forlange en saadan Underskrift, men hævdede at være berettiget til ved Antagelser at træffe Aftale med hver enkelt Mand om, hvad Timelønnen skulde være i Tilfælde, hvor der ikke kan gives Akkord.

Hos Firmaet M. P. Allerup i Odense afholdtes Mægling den 1. April i Anledning af Lønkrav og Strid om Akkordprisen paa en Lokkemaskine. Man enedes om, at der gives 75 Øre til Fordeling paa Timelønnen for Arbejdere, som kun i mindre Grad har Adgang til Akkord, ligesom man enedes om en Pris af 1800 Kr. for den omstridte Lokkemaskine, afleveret klar til Bortkørsel.

Hos A/S Rohrbach Metal Aeroplan Co., København, afholdtes Mægling den 2. April paa en Klage over, at Firmaet havde annulleret en bestaaende Aftale om Betaling for Udearbejde. Spørgsmaalet ordnedes paa en for Arbejderne tilfredsstillende Maade. Der var ligeledes klaget over en uberettiget Formandsstilling, men denne Klage bortfaldt, da Fabrikken havde løst den Paagældende fra hans Formandskontrakt.

Timandsmøder. Den 8. April afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Klage over en Formand, Bengtson, paa Chromlæderfabrikken i Roskilde. Sagen sluttedes med de faldne Udtalelser.

2) Krav om Forhøjelse af Grundlønningerne og Betalingen for Timelønsarbejde hos A/S Jysk Elektro, Aarhus. — Enighed opnaaedes ikke, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

3) Strid hos A/S Brandt & Co., Odense, om Betalingen for et Parti Ovne og for nogle transportable Vaskegryder. — Enighed opnaaedes ikke.

4) Lønkrav overfor Odense elektriske Sporvej. Heller ikke her opnaaedes Enighed.

Den 29. April er atter afholdt Timandsmøde. Her er behandlet følgende Sager:

1) Forskellige Spørgsmaal vedrørende A/S Frichs, Aarhus, nemlig:

a. Strid om Betalingen for Vandkamre til 4 Rørkedler. — Sagen sluttedes, idet Direktør Due-Petersen gav Tilsagn om, naar Forarbejderne vilde henvende sig til ham om Spørgsmaalet, at vise nogen Imødekommenhed.

b. Strid om Betalingen for Arbejde paa en Kulkran til Aarhus Kulkompagni. — Man enedes om at optage en lokal Forhandling om et Tillæg til Akkorden, naar Værkstedsarbejdet er tilendebragt.

c. Krav om et Tillæg paa 15 Øre til de bestaaende Timelønninger samt om Indførelse af et fast Akkordafsavnstillæg paa 60 Øre pr. Mand pr. Time. Man enedes om, at der til de akkordlønnede Maskinarbejdere gives et Tillæg af ialt 2 Kr. at fordele efter Firmaets Skøn, og at der til 19 rent timelønnede Maskinarbejdere gives et Tillæg af ialt 50 Øre, ligeledes at fordele efter Firmaets Skøn.

Endvidere enedes man om, at der optages en lokal Forhandling om en Regulering af Akkordafsavnstillæget, en Regulering, som dog ikke skal indebære nogen Forhøjelse.

2) Lønkrav overfor Fabrikkerne i Roskilde. Man enedes om følgende Tillæg:

A/S Maglekilde Maskinfabrik.....	15	Øre	til 5	Mand
- F. Christiansens Maskinfabrik..	15	-	- 8	—
- Hedehus-Teglværket.....	10	-	- 5	—
- A. Mandrups Maskinfabrik	36	-	- 18	—
- Chromlæderfabrikken.....	8	-	- 4	—

Tillægene gives fra og med den Lønningsuge, hvori den 29. April falder, og fordeles efter Firmaernes Skøn.

3) Lønkrav overfor samtlige Firmaer i Esbjerg. Man enedes om følgende Tillæg:

Esbjerg Jærnstøberi og Maskinfabrik.	33	Øre	til 10	Mand
A/S H. B. Jensens Efterf. & Co.....	12	-	- 6	—
Esbjerg Maskinfabrik, Jærn- og Metalstøberi	58	-	- 34	—
A/S C. Mollerup & Co.....	12	-	- 5	—
Firmaet M. Lykke Thomsen.....	4	-	- 4	—
— H. M. Sørensen.....	8	-	- 4	—
— Th. Nielsen Lungholdt.....	2	-	- 1	—
— N. N. Nielsens Maskinfabrik.	4	-	- 2	—

Timelønnen paa Esbjerg Skibsbyggeri ved Raun Byberg sættes til 134 Øre for de 3 der beskæftigede Arbejdere.

Tillægene fordeles efter Firmaernes Skøn og udbetales for den Lønningsuge, hvori den 29. April indgaar.

4) Forskellige Spørgsmaal vedrørende A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, nemlig:

a. Klage fra Aktieselskabet over Tillidsmanden i elektrisk Afdeling. b. Krav fra Elektrikerne om gennemgaaende Tillæg paa 10 Øre til alle Timelønninger. c. Krav fra Damphammermændene om gennemgaaende Tillæg til Timeløningerne.

Enighed opnaaedes ikke i noget af Spørgsmaalene, og begge Parter forbeholdt sig deres Stilling.

Erklæring. I en af Fællesbestyrelsen for Værksteds- og Remisearbejderne paa D. S. B. i København udsendt Redegørelse findes aftrykt en af mig under 14. Juni f. A. afsendt Skrivelse til Carl Esbensen m. fl. i Aarhus.

Uden iøvrigt at indlade mig paa noget vedrørende selve Redegørelsen, ønsker jeg kun at gøre opmærksom paa, at den aftrykte Skrivelse er et Falsum.

M. Kirketerp.

Afdeling 7's Bestyrelse, som har haft Anledning til at sammenligne Originalen med den aftrykte Skrivelse, maa erklære, at de slet ikke er ens, og i mange Tilfælde giver en anden Opfattelse end Originalen tilsigter.

Bestyrelsen for Afd. 7, D. S. B.

Ovenstaaende Erklæring, der er indleveret til Fagbladet i Marts Maaned, havde jeg nærmest tiltænkt den Skæbne at gaa i Glemmebogen, idet jeg tænkte mig hele denne Sag skrinlagt. Af Referat i »Værkstedstidende« har jeg imidlertid set, at Fællesorganisationens Delegeretmøde paany har beskæftiget sig med denne Skrivelse, ligesom jeg har erfaret, at man ogsaa i Aarhus Værksted har omdelt den saakaldte Redegørelse, som indeholder den omtalte Skrivelse, der saaledes er sendt rundt til Medlemmer af vort Forbund, der er beskæftigede ved Statsbanerne i hele Landet, og jeg finder derfor Anledning til at sætte Løgnens Stempel paa alle de Udtalelser, der ifølge Referatet er fremsatte paa nævnte Delegeretmøde om denne Sag.

Den af vor Afdelingsbestyrelse foretagne Undersøgelse er meddelt Fællesorganisationens Formand, som slet intet har foretaget sig for at faa Resultatet bekræftet, men uden at ænse vor Bestyrelse fremdrager han paany Sagen i sin usande Form; jeg gør da opmærksom paa, at naar man forvansker en anden Mands Skrivelser og udsender dem til andre, men med samme Mands Underskrift, saa begaar man uvægerlig Falsk.

Den originale Skrivelse, hvis Indhold jeg godkender, som det heri staar anført, er i vor Afdelingsbestyrelses Værge og vil under dennes Kontrol være tilgængelig for enhver Undersøgelse.

Den udsendte Redegørelses øvrige Indhold vil jeg herefter særlig overlade Medlemmerne at udmaale Værdien af.

M. Kirketerp.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.

2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.

3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.

4. Smedemester H. T. Christensen, Nørrebrogade 163, København.

5. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
6. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
7. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
8. Fordforhandler Christensen, Hobro.
9. Nørgaards Automobilværksted, Bjergbanksvej, Middelfart.
10. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
11. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
12. Smedemester F. Frölhke, Nordre Fasanvej 277, København.
13. Smedemester Hansen, Nexø.
14. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

Internationalt.

Stillingen i Bjergværksindustrien.

Den udførlige Beretning fra den Undersøgelseskommission, der er bleven nedsat til Undersøgelse af Forholdene i den engelske Bjergværksindustri, er endnu ikke offentliggjort. Derimod har Kommissionens Formand, Lord Buckmaster, allerede meddelt, at det er umuligt for Kommissionen at imødekomme Arbejdernes Fordringer. Undersøgelsen har vist, at 130 af de ialt 443 Gruber arbejdede med Tab i 1922—23. Paa den anden Side har Kommissionen undladt at offentliggøre en Statistik over de andre Grubers Udbytte. Det er klart, at en central Administration af hele Bjergværksindustrien under privat eller offentlig Ledelse er den eneste Løsning. For Tiden kan man dog ogsaa skelne andre Tendenser. Storindustrien og Skibsfartsindustrien samt Jærn- og Staalfirmaerne opkøber Gruber eller sikrer sig Kontrollen over disse. Udviklingen foregaar saaledes snarere i vertikal end i horisontal Retning. En Forenkling af Bjergværksindustrien vilde komme i Modstrid med den vertikale Udvikling, og derfor møder denne Tanke ogsaa Modstand, og der er ingen Udsigt til, at Parlamentet vil tilslutte sig saadanne Forslag. Man kan saaledes højst regne med, at de daarligst betalte Arbejderes Lønninger vil blive bragt nærmere op til Lønniveauet fra 1914. A. C. Cook, Bjergarbejder-Føderationens Formand, konstaterer, at Industriens nuværende Organisationsform simpelthen ikke duer, naar det ikke er muligt at betale dens Arbejdere en anstændig Løn.

Et Radio-Mellemspil.

I England er Radiotelefonen allerede en almindelig Indretning, og de Meddelelser, som hundrede Tusinder kan høre uden at svare, en vigtig Samfundsmagt. Vel udnyttes den endnu ikke til politiske Formaal, men ofte bliver i det offentlige Liv staaende Personligheder indbudt til at tale om Emner af almindelig Interesse. Saaledes havde man fornylig indbudt Frank Hodges, tidligere Sekretær for Bjergarbejderforbundet og nuværende Minister, til at holde et Foredrag om »En Dag af en Bjergarbejders Liv«. Da nu Bjergarbejderne lige for Tiden befinder sig i en Konflikt med Bjergværksejerne, netop for at tilkæmpe sig noget mere for en saadan Dag, kom, lige som Hodges vilde sætte sig ned og begynde sin Tale, Arbejdsgiverforeningens Sekretær løbende og forlangte Manuskriptet til Hodges Tale udleveret for at se, om Talen ikke indeholdt »Partiskheder«. Hodges afviste energisk Arbejdsgiversekretærens Fordring og fremviste ikke sit Manuskript. Derimod foreslog han Sekretæren, at denne næste Dag skulde holde et Foredrag om »En Dag af en Grubeejers Liv«. Arbejdsgiverrepræsentanten takkede og — forsvandt. Selv en Radiotelefon vilde sikkert ikke kunne holde til at forkynde Oplysninger om en Grubeejers daglige Strabadser. *(I. F. C.)*

Teknologisk Institut.

Bogføringskonsultationen og Skattevæsenet.

Fra Skattevæsenet modtager adskillige Medborgere i denne Tid Meddelelse om, at deres Selvangivelse ikke har kunnet tages til Følge, at deres skattepligtige Indtægt og Formue er ansat til saa og saa meget, og hvis de ikke kan gaa ind herpaa, maa de klage inden saa og saa lang Tid.

For manges Vedkommende er det jo imidlertid saaledes, at selv om de ved, at deres Selvangivelse er rigtig, er de ikke tilstrækkelig inde i Regnskabsvæsen til at kunne bevise dette, og for endnu fleres Vedkommende er det saaledes, at deres Regnskaber ikke er helt i Orden, hvorfor de maa finde sig i Skattevæsenets Forøgelser af Indtægter og Formue uden at kny.

Vi gør imidlertid saadanne opmærksomme paa, at de ved Henvendelse til Bogføringskonsultationen, Teknologisk Institut, for en yderst rimelig Pris vil kunne faa al fornøden Hjælp til Ordningen af saadanne Sager.

Personlig eller skriftlig Henvendelse til Bogføringskonsultationen, Teknologisk Institut, G. A. Hagemannsgade 2. Telefon: Central 8760.

Bogføringskonsultationen.

I det forløbne Aar synes det, at Haandværkerne virkelig har faaet Øje paa ovennævnte Institutions Nytte, i hvert Fald viser Antallet af Konsultationer dette. Antallet af Aarsopgørelser er saaledes steget med 100 pCt. i Forhold til forrige Aar, og de øvrige Arter af Konsultationer, Bogholderianlæg, Skattesager o. l., er der ogsaa god Vækst i; men vi kunde ønske ogsaa at gøre Haandværkerne og Industriens Mænd opmærksomme paa en anden Side af Afdelingens Arbejde, som fortjener at benyttes i højere Grad end hidtil. Hermed sigtes til dette »at føre Bøgerne« for Folk og at revidere dem. Afdelingen har nemlig truffet et saadant Arrangement, saa Industriens og Haandværkets Mænd ogsaa kan faa dette Arbejde udført ved Bogføringskonsultationens Mellemkomst til yderst rimelige Priser.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
6136	Andersen, Albert	Egaa	4. 8.94	Aarhus	6.10.14	Aarhus	1.12.23
8586	— Aksel Jacob	Ørslev	23. 4 01	Kbhvn. Afd.	7. 4.20	Haslev	14. 7.23
14255	— Hans	Viuff	11. 8.01	Kolding	18. 1.21	Kolding	8. 9.23
34082	— Harry	Snejbjerg	12. 6.01	Herning	7.11.22	Herning	30. 6.23
3585	— Jens Mikael	Overlund	28. 4.82	Odense	17.11.19	Roskilde	26. 5.23
26901	— Kaj Johs. M.	Odense	15.11.97	—	5. 5.17	Odense	31. 3.23
36132	— L. Ch. Chr.	København	14. 1.04	Kbhvn. Afd.	6. 6.23	Kbhvn. Afd. 13	19. 1.24
29142	— Niels Chr.	Allesø	2. 6.80	Odense	29. 8.18	Odense	6.10.23
15040	— Richard Thor	København	5. 2 92	Kbhvn. Afd. 1	3. 6.12	Kbhvn. Afd. 11	19. 1.24
7092	Attermann, Henrik	Krogelund	26. 7.01	Kolding	28. 8.20	Kolding	16. 9.22
36121	Bayer, Alvin	Rusland	16. 5.04	Kbhvn. Afd.	25. 5.23	Kbhvn. Afd. 14	2. 2.24
850	Berg, Niels Chr.	København	14. 1.65	„ „ 1	1. 9.19	„ „ 10	19. 1.24
38568	Berhanke, Erwin	Berlin	20. 2.02	„ „	18. 1.24	„ „ 13	26. 1.24
26790	Bottelet, Frits	København	5. 7.99	„ „ 3	10.11.17	„ „ 3	26. 1.24
34892	Bøgelund, Einar	Laven	6. 9.03	Kallundborg	1.10.22	Slagelse	12. 5.23
23241	Bøgevig, Knud Hans Fr.	København	14.10.01	Kbhvn. Afd.	5. 4 21	Kbhvn. Afd. 17	19. 1.24
29057	Bøjlesen, P. Rosacher	Kolding	30.11.89	Kolding	6. 7.18	Kolding	31. 3.23
37395	Christensen, Alfred	Odense	11 2.04	Odense	6.10.23	Odense	10.11.23
35772	— Andreas	Dyreborg	15. 4.05	—	5. 5.23	—	2. 6.23
25915	— Arne Holten L.	Beder pr. Aarhus	20. 4.97	Kbhvn. Afd. 1	5.11.17	—	26. 5.23
36967	— Olaf Axel Grant	København	2. 3.81	„ „	7.12.23	Kbhvn. Afd. 17	5. 1.24
12993	Carlsen, Erik	Nykøbing F.	19. 3.93	„ „ 1	27.12.11	„ „ 17	19. 1.24
12499	Christiansen, Axel Knud	Aalborg	11. 1.90	Aalborg	22.10.09	Centralafd.	9. 2.24
7713	— Chr. Fr.	Odense	15. 1.80	Randers	14.12.15	Kbhvn. Afd. 15	19. 1.24
17305	— Ejner Peter	Bøgelunde	14. 4.01	Slagelse	1. 5.21	Slagelse	31. 3.23
16294	— Hans Peter	Gjørslev	5. 7.87	Kbhvn. Afd. 3	13.10.06	Kbhvn. Afd. 11	2. 2.24
7146	Clausen, Ch. Peter Edv.	København	16. 1.97	„ „	29. 9.22	Centralafd.	5. 1.24
33122	— Johann	Tønder	4.12.83	Haderslev	1.12.18	Haderslev	5. 1.24
15340	Eldor, S. P.	Frøslev	26. 3.89	Kbhvn. Afd. 5	20. 5.10	Kbhvn. Afd. 5	5. 1.24
34897	Elfving, Alfred	Nakskov	11.10.98	Kallundborg	7. 4.23	Kallundborg	15. 9.23
23119	Engmann, Chr. Alfred	København	8.10.70	Kbhvn. Afd. 1	18. 3.10	Kbhvn. Afd. 10	2. 2.24
12009	Eriksen, Albert N.	—	27. 8.93	„ „ 3	22. 1.16	„ „ 4	5. 1.24
23754	Fjeldgaard, Jens	—	26. 8.01	„ „	7. 5.21	„ „ 17	2. 2.24
14873	Frantzen, Chr. A.	—	14. 5.96	„ „ 7	16. 5.16	„ „ 7	26. 1.24
21493	Frederiksen, Chr.	Østofte, Lolland	25.11.90	Stubbekøbing	11. 3.14	Nykøbing F.	19. 5.23
27126	Friis, Markus Johan	Selde	6. 7.83	Aarhus	11. 9.23	Aarhus	20.10.23
33096	Gahrn, Jens Albert Herm.	Næstved	4. 6.98	Roskilde	13.11.20	Næstved	14. 7.23
35990	Gommesen, Carl Niels V.	Kerteminde	3. 4.04	Kerteminde	19. 5.23	Odense	19. 5.23
25753	Goot, Rinze van der	Holland	30. 4.61	Kbhvn. Afd. 1	21. 8.17	Kbhvn. Afd. 2	16. 2.24
36878	Guldager, Holger O. Chr. A.	København	16. 9.04	„ „	3.11.23	„ „ 18	5. 1.24
25510	Hansen, Alfr. Godtfr. C.	—	12. 3.93	„ „ 1	14. 5.17	„ „ 15	19. 1.24
26433	— Chr. H. Aug. Th.	—	22. 1.80	„ „ 1	1. 6.18	„ „ 17	19. 1.24
35773	— Hans Carl M. T.	Varde	2.11 03	Odense	1. 5.23	Odense	20.10.23
35816	— Hans Søegaard	Seest	28.12.99	Løgstør	14. 5.23	Løgstør	19. 5.23
34745	— Johs. Bech	Asperup Sogn	13.12.02	Odense	4.11.22	Odense	1.12.23
10140	— Kaj G. H. Bjerreg.	København	20. 2.02	Kbhvn. Afd.	4.10.22	Kbhvn. Afd. 14	9. 2.24
9485	— Louis John Th.	—	18.12.96	Aarhus	10. 1 15	Næstved	4. 3.22
34704	— Otto Peter	Odense	29.12.02	Odense	2. 5.22	Odense	25.11.22
3597	— Peter	Gelsted	5. 2.93	—	5. 8.13	Centralafd.	29.12.23
20954	— Valdemar	Svanninge	19. 5.99	Faaborg	4. 5.20	Faaborg	9. 7.21
10387	Halberg, Ernst Emil	København	12. 9.02	Kbhvn. Afd.	1.10.21	Kbhvn. Afd. 8	19. 1.24
19432	Henriksen, Charles Lund	Dongs-Højrup	6.12.99	Svendborg	22.12.20	Svendborg	26. 5.23
11540	— Hans Vilhelm	—	14. 9.95	—	7. 7.15	—	1. 9.23
9398	— Hother Juul	København	2. 3.03	Hillerød	1. 5.22	Frederikssund	23. 2.24
28681	— Oscar Lund	Dongs-Højrup	16. 8.97	Svendborg	13. 7.18	Faaborg	1. 7.22
8093	— Peter C. C. M.	Sverdborg	26.11.76	Kbhvn. Afd. 1	30. 1.20	Kbhvn. Afd. 17	26. 1.24
31699	Jensen, Adolf Peter M.	Herlufsholm	14.11.94	„ „ 3	29. 3.19	Næstved	29.12.23
35329	— Albert Fr. M.	Rønne	11. 7.97	Rønne	28. 1.22	Rønne	27.10.23
4430	— Alfred	Gislev	31. 1.94	Ringe	1.11.13	Odense	27.10.23
12206	— August Ferdn.	Haslev	26. 7.89	Næstved	7. 5.09	Haslev	9.12.22
17696	— Carl Fr.	Vallekilde	3. 2.95	Roskilde	12.11.23	Roskilde	15.12.23
7507	— Chr. Møller	Aarhus	27. 7.01	Aarhus	3. 5.21	Aarhus	27.10.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
16487	Jensen, Einer O.	København	17.10.94	Guld, Sølv og E.arb. Fb.	1. 7.13	Kbhvn. Afd. 14	2. 2.24
37014	— Hans Jørgen	Fanefjord	14. 6.02	Stege	23.11.23	Stege	29.12.23
38511	— Harry	København	3. 4.05	Kbhvn. Afd.	21.12.23	Kbhvn. Afd. 14	16. 2.24
23590	— Johannes	—	23. 6.02	„ „	1. 5.21	„ „ 15	5. 1.24
29153	— Niels Viktor	Middelfart	30.12.99	Middelfart	5.12.18	Odense	1.12.23
29689	— Otto Emil	København	28. 6.98	Kbhvn. Afd. 1	4.10.18	Kbhvn. Afd. 14	2. 2.24
14888	— Sofus	Sundby	5. 6.87	Kolding	6. 4.07	„ „ 17	2. 2.24
15110	— Viggo	Tornbjerg	28.12.00	Vejle	31.10.20	Varde	8. 9.23
23265	Jørgensen, Albert Rich.	København	21. 8.02	Kbhvn. Afd.	8. 4.21	Kbhvn. Afd. 9	2. 2.24
3637	— Bernh. Ohm	Odense	9.10.00	Odense	24.10.19	Odense	7. 4.23
28989	— Carl Chr.	Lundager	7. 4.98	Herning	7. 9.18	—	29.12.23
36234	— Hans P. Hornbæk	Lundum	7. 3.84	Kbhvn. Afd.	11. 4.23	Kbhvn. Afd. 2	5. 1.24
28424	— Kaj Helsted	København	16. 8.98	„ „ 8	10.10.18	„ „ 13	2. 2.24
1152	— Peter Henrik	—	4.11.83	„ „ 1	29. 1.10	Centralafd.	9. 2.24
4014	— Poul Johannes	Stenlille	25. 8.01	Slagelse	6.11.20	Slagelse	14. 4.23
31636	— Robert	Thoreby	23. 8.99	Nykøbing F.	19. 4.19	Nykøbing F.	31. 3.23
34206	— Svend J. E.	Odense	12. 2.97	Odense	5. 5.16	Odense	31. 3.23
31053	Isbrand, Adolf H.	Nürnberg	30. 6.94	Kbhvn. Afd.	4. 5.23	Kbhvn. Afd. 13	5. 1.24
15955	Iversen, Axel Henry	København	26. 5.02	„ „	3. 2.22	„ „ 15	9. 2.24
34814	Jakobsen, Einer	Nyby-Taasinge	25.10.03	Svendborg	5.11.22	Svendborg	21. 4.23
25213	— Poul	København	17. 3.03	Kbhvn. Afd.	1. 4.22	Kbhvn. Afd. 12	2. 2.24
36890	Jesse, Fritz Herman	Freihof	27. 1.90	„ „	16.11.23	„ „ 13	16. 2.24
27114	Jønsson, Georg Fr. Hj.	København	28. 9.99	Nr. Sundby	10.11.17	„ „ 4	26. 1.24
17253	Klinge, Niels Jensen	Sjølund	18. 1.02	Kolding	21.12.21	Kolding	14. 4.23
34158	Knudsen, Axel G. P.	Kobberup	21.12.03	Næstved	2. 1.22	Næstved	24. 3.23
27243	Kreiborg, Magnus Th. J.	København	13. 4.98	Holbæk	3.11.17	Centralafd.	29.12.23
35241	Krogh, Arthur	Frederiksborg	11. 2.99	Hillerød	26. 5.23	Hillerød	19. 1.24
19493	Kruse, Carl	Nykøbing M.	5.10.93	Kbhvn. Afd.	9.12.22	Kbhvn. Afd. 14	16. 2.24
29794	Larsen, Aage Eman	Hillerød	6. 4.99	„ „ 1	1.11.18	„ „ 14	5. 1.24
37123	— Carl Herman	Næsbyhoved-Broby	25. 7.03	Odense	10. 7.23	Anvisningskt.	29. 3.24
17418	— Chr. Engelbrecht	Fjellerup	31. 7.98	—	3. 5.20	Odense	23. 6.23
29232	— Hans Chr.	Nr. Vedby	14. 2.81	D. Arbmd. Fb.	13.10.17	Stege	15. 9.23
10096	— J. L.	Gærup	10. 9.92	Faaborg	26.11.15	Faaborg	4. 6.21
36633	— Jens Edvard	Rødstofte	25. 6.00	Kbhvn. Afd.	2.10.23	Kbhvn. Afd. 3	2. 2.24
5148	— Jens J.	Frøbjerg	14. 2.02	„ „	15. 7.21	Nykøbing F.	1. 9.23
27491	— Max J.	Gummerup	30. 9.96	Odense	23. 8.19	Middelfart	2.10.20
37462	— Otto Johs.	Lestrup	30. 1 01	D. Arbmd. Fb.	1. 7.22	Næstved	23. 2.24
32983	— Svend Chr. G.	Fangel	30 5.97	Odense	17.11.20	Odense	9. 6.23
22183	Lauritzen, Harald	Oxbøl	12.12.87	Varde	8 1.16	Kbhvn. Afd. 14	19. 1.24
32964	Laursen, Jens Steffen	Vive	27. 9 97	Hobro	17. 6.19	Løgstør	4. 8.23
36054	Lauterlein, Poul	Sønderborg	22. 5.02	Kbhvn. Afd.	7. 5.23	Frederikssund	22.12.23
6485	Ljungqvist, C.	København	17. 9.61	Hillerød	31. 5.20	Kbhvn. Afd. 11	12. 1.24
36809	Madsen, Carl F. A. Rasch	—	13.12 02	Kbhvn. Afd.	2.11.23	„ „ 5	5. 1.24
23735	— Niels Skov	—	28. 1.02	„ „	6. 5.21	„ „ 17	29.12.23
14930	— Rasmus Chr.	Otterup	28. 4.93	Odense	1. 4.14	Odense	31. 3.23
23597	Marquardt, Carl Frederik	Marstal	4. 5.93	Kbhvn. Afd. 1	19. 7.16	Hillerød	24.11.23
17329	Meng, Svend A. Rusgaard	København	16. 5.02	Slagelse	2. 5.21	Slagelse	29.12.23
33806	Mikkelsen, Jørgen H. John	Odense	3. 7.01	Odense	14. 5.21	Odense	1.12.23
29335	Millung, Gunnar	—	22. 7.99	—	1.11.18	—	30. 9.22
31967	Mortensen, Helenius	Esbjerg	24. 4.01	Varde	3. 5.19	Varde	4. 8.23
35178	— Jens Laurids	Thoreby	29. 3.05	Næstved	4. 5.23	Næstved	2. 2.24
34607	Munthe, Albert Chr.	Aalborg	24. 4.01	Aalborg	2. 1.23	Nr. Sundby	8.12.23
36690	Møller, Janus Torben	København	28. 8.95	Kbhvn. Afd.	13.10.23	Kbhvn. Afd. 17	9. 2.24
35987	— Mads Peter	Gudum pr. Lemvig	30. 3.84	Odense	7. 7.23	Odense	11. 8.23
16200	Mørck, Ribart Johs.	København	15. 1.86	Holbæk	16.11.06	Centralafd.	9. 2.24
698	Nielsen, Bjarne	Stavanger	3. 4.86	Kbhvn. Afd.	19.10.23	Kbhvn. Afd. 9	19. 1.24
34827	— Carl	Nyby-Taasinge	4.12.03	Svendborg	5.11.22	Svendborg	1.12.23
4249	— Chr. Ludvig	Gjelsted	19. 4.90	Aalborg	19. 1.14	—	14. 4.23
22472	— Gudmund	Odense	11.12.96	Odense	29. 4.16	Odense	29.12.23
37105	— Henry Sigvard	Levring	4. 1.99	Nr. Sundby	6. 9.23	Nr. Sundby	5. 1.24
12446	— Oluf Margry	København	16. 9.02	Kbhvn. Afd.	25.10.21	Kbhvn. Afd. 12	2. 2.24
7544	— Rasmus Chr.	Odense	20. 1.57	Aarhus	28. 2.03	Aarhus	6.10.23
19854	— Rasm. Marius J.	Ringe	31. 1.97	Kbhvn. Afd.	18. 1.23	Kbhvn. Afd. 12	9. 2.24
21281	— Svend Aage J.	Næstved	3.10.00	Næstved	4.11.19	Næstved	29. 9.23
19677	Neuhaus, E. J.	Vejle	17.12.84	Kbhvn. Afd. 1	17. 6.14	Kbhvn. Afd. 11	19. 1.24
19773	Neumann, Palle Peter Chr.	København	1.11.03	„ „	5. 1.23	„ „ 2	19. 1.24
26889	Nicolaisen, Christian	Oksbøl	28. 9.96	Slagelse	3. 9.19	Slagelse	31. 3.23

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
8060	Noach, Carl Johan	København	17. 6 97	Kbhvn. Afd.	5. 8.22	Kbhvn. Afd. 13	2. 2.24
33795	Olesen, Bernhardt	Nr. Sundby	11. 3.98	D. Arbmd. Fb.	28. 6.18	„ „ 14	9. 2.24
5066	— Chr. Cecilius Fr.	Ringkøbing	24.11.83	Kbhvn. Afd. 3	6.10.06	„ „ 5	19. 1.24
20334	— Peter Chr.... .	Nyborg	1. 2.03	„ „	24. 1.21	„ „ 5	16. 2.24
21556	Olsen, Herm. H. Rohde	Rødby	28. 4.01	Maribo	4.11.19	Rødby-Havn	8. 9.23
28307	— O. H. C. Lindegaard-	Nysted	24.10.86	Nykøbing F.	5. 3.18	Nykøbing F.	31. 3.23
26840	Otto, Sophus Anker..	Lyngby	19. 6.00	Kbhvn. Afd. 3	21.12.18	Kbhvn. Afd. 3	26. 1.24
19671	Ottosen, Niels Marius ..	Søndersø, Fyn	2. 3.92	Odense	20. 3.11	Odense	8. 9.23
36466	Pedersen, Axel Martin ...	København	6.12.04	Kbhvn. Afd.	8. 5.23	Kbhvn. Afd. 10	2. 2.24
27906	Petersen, Christian	Odense	3. 2.98	Odense	13. 6.18	Odense	3.11.23
22935	— Johannes	Sorterup pr. Slagelse	30. 5.96	Sorø	9. 5.20	Sorø	5. 1.24
8849	— Kai Leonhardt .	København	30. 5.95	Kbhvn. Afd. 1	4. 6.18	Kbhvn. Afd. 2	5. 1.24
18266	— Kai Louis	Ballerup	1. 1.85	„ „ 1	18. 7.14	„ „ 14	9. 2.24
36899	— Knud Theodor .	København	2. 4.91	„ „	19.11.23	„ „ 13	5. 1.24
22083	— Peter Chr.....	Skanderborg	5. 5.80	Assens	14. 8.15	Odense	31. 3.23
29136	Persson, Fritz	København	25. 5.85	Svendborg	21.10.18	Svendborg	18. 8.23
36231	Plesner, Peter.....	Henne	17.10.95	Kbhvn. Afd.	10. 4.23	Kbhvn. Afd. 12	5. 1.24
34338	Poppe, Ludvig	Kiel	17. 4.02	Aabenraa	25. 5.23	„ „ 17	5. 1.24
24640	Primdahl, Oskar A.....	Harre	12. 5.97	Skive	20. 4.17	Odense	24.11.23
4700	Rasmussen, Aage Henry A..	Aarhus	21.10.94	Aarhus	27. 2.16	Aarhus	4. 8.23
28712	— Einar Beck....	Brande	21. 3.99	Odense	1. 5.18	Odense	31. 3.23
38639	— Jens Lykke....	Frederiksberg	18. 2.04	Kbhvn. Afd.	15. 2.24	Kbhvn. Afd. 3	16. 2.24
36756	— M. Thillemann-	København	24. 8.04	„ „	20.10.23	„ „ 3	5. 1.24
33645	— N. P. Richard..	Kragevig	13. 6 02	Saxkøbing	5 11.21	Saxkøbing	28. 7.23
34469	— Valdemar.....	Ollerup	17. 7.01	Svendborg	8. 5 22	Svendborg	31. 3.23
12920	Rav, Albert Frederik	København	10.12.93	Kbhvn. Afd. 1	9. 6.14	Kbhvn. Afd. 12	9. 2.24
38567	Rebentrost, Ernst	Berlin	14. 7.00	„ „	18. 1.24	„ „ 13	19. 1.24
25565	Sørensen, Henning Thorv.	L. Vilholt, Vor Ladeg.	21. 5.91	D. Arbmd. Fb.	1. 2.13	„ „ 13	2. 2.24
24013	— Jens Carl Fr...	Aaby pr. Aarhus	15. 7.76	Odense	19. 8.16	Odense	31. 3.23
17897	Schultz, Torben Johan I.	København	29.10 02	Kbhvn. Afd.	25.10.22	Kbhvn. Afd. 15	9. 2.24
36143	Simonsen, Niels Einar....	Værløse	26. 8.04	„ „	7. 6.23	„ „ 14	2. 2.24
36575	— Tage.....	København	31.10.03	„ „	7. 9.23	„ „ 12	26. 1.24
12328	Stausholm, Hilbert	Gudum pr. Lemvig	28. 4 03	Lemvig Kl.	1. 5.21	Holstebro	20. 1.23
35742	Stormfeldt, Carl Chr. F....	Nørborg-Als	14 6.97	Horsens	13. 6.23	Rudkøbing	15. 9.23
26977	Stryg, Otto V. Larsen.	Gandslev	1. 7.99	Stubbekøbing	8.11.18	Nykøbing F.	7. 7.23
34466	Stæhr, Niels.....	Nyby-Taasinge	13. 3.04	Svendborg	6. 5.22	Svendborg	1. 9.23
11916	Sund, Chr. Jensen . .	Skive	9. 7.91	Skive	5.11.10	Kbhvn. Afd. 14	9. 2.24
32309	Svensson, Tage..... ...	Sverige	29. 4.98	Kbhvn. Afd. 3	10. 5.19	„ „ 11	19. 1.24
38520	Sømberg, Otto Chr.....	København	15. 5.02	„ „	29.12.23	„ „ 15	2. 2.24
1598	Tjæder, H. C. Andersen	Raadvad	22. 1.88	„ „ 3	7. 3.08	Centralafd.	29.12.23
35600	Thomsen, Carl.....	V. Ørum	28. 5.98	Kolding	4. 4.23	Kolding	4. 8.23
29213	— Rasmus P.....	Hvilsom	20. 3.87	Odense	14 9.18	Odense	14. 7.23
4347	Tosti, A. Rasmussen..	Fausing	19. 5.97	Esbjerg	1.11.20	Varde	30. 6.23
149	Warburg, Axel	København	12.12 72	Kbhvn. Afd. 1	20. 3.97	Centralafd.	5. 5.23

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.

Bortkommen Medlemsbog.

Medlemsbog for Metalsliber Fritz Hansen, Nr. 45310, født 20.1.00, indmeldt 5.1.19. Bogen formenes at være stjaalet paa Sømandshjemmet, Sct. Annæplads 22.

Der maa ikke paa denne Bog modtages Kontingent eller udbetales Understøttelse af nogen Art. Bogen annulleres herved.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 15734	Benthin,	Kaj Georg	(Kbhvn. Afd.)
- 25221	Frederiksen,	Viktor F. B.	(—)
- 4447	Meilbak,	Hans P.	(—)
- 33409	Jessen,	Werner	(Aabenraa)
- 24603	Børsholdt,	Emanuel H.	(Kolding)
- 34737	Hansen,	Hans Peter M.	(Sønderborg)

Medlem Nr. 16419, N. P. Nielsen, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 23678 Jensen, Einer.
- 2322 Petersen, William G. Møller.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 12580	Christensen,	Kaj Arnold	25. 8.17
- 25018	—	Oskar E.	24. 4.20
- 5516	Hansen,	Laurits Henrik	29 1.16
- 18631	—	Poul H. Peder	1.11.19
- 15048	Hammelev,	Niels Jensen	31. 5.19
- 481	Larsen,	Laurits	9.11.01
- 26105	Orland,	Alex. Em. Alb.	24 4.20
- 12527	Petersen,	Carl	14. 9.00
- 9447	Skou,	Axel Magnus C.	2.12.16

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 11774	Andersen,	Th. Spliid	7. 7.23
- 28471	Assentoft,	Harald	15. 4.22
- 36329	Christophersen,	Fritz Vilhelm	29.12.23
- 36919	Enselmann,	Enrico	29.12.23
- 18903	Faarborg,	Johannes	1. 4.22
- 24550	Hansen,	H. Viggo	25. 6.21
- 19430	—	Harald Jørgen Vald.	26. 3 21
- 4877	—	Holger	10. 3.23
- 7167	—	K. V. E.	30. 6.23
- 5592	Hede,	Svend	10. 6.22
- 2507	Holm,	Johannes Andersen	22
- 35004	Hou,	Thorvald Jensen	31. 3.23
- 22749	Jensen,	Aksel Marius	25. 8.23
- 23678	—	Einer	29. 9.23
- 22409	—	H. P.	23.10.20
- 4647	—	Harald P. G.	31. 3.23
- 26972	Jørgensen,	H. P. Fr.	10. 9.21
- 24568	—	J. P.	23. 9.22
- 26411	Janus,	Fritz	14. 5.21
- 27787	Jepsen,	Termann Jens Chr.	14. 5.21
- 24195	—	Truels	22. 4.22
- 36503	Johansen,	Vilh. Ludv. Erik	10.11.23
- 17322	Knudsen,	Frederik	31. 3.23
- 18463	—	Knud Aage Martin.	25.12.20
- 7951	Kragh,	Kaj	26. 8.22
- 3115	Kurdahl,	Valdemar	1. 4.22
- 3740	Larsen,	Vilhelm G.	24. 7.20
- 26464	Linder,	Knud	8.12.23
- 28381	Mikkelsen,	Mikael	13. 1.23
- 36440	Nielsen,	Alfred Edvin	14. 7.23
- 35449	—	Alfred Hannibal	22. 5.23
- 6641	—	Hans Peter Jacob	14. 4.23
- 33403	Petersen,	Martin	26. 3.21
- 14545	—	Otto M. P.	8.12.23
- 2765	—	Søren Peter M.	5. 5.23
- 23016	—	Valdemar	27. 5.22
- 2322	—	William G. Møller.	29.12.23
- 10782	Poulsen,	Jens Chr. Aug.	18.11.22
- 12003	Rasmussen,	Arthur Evald	19. 8.22
- 29316	Riedel,	Heinrich Herman	8. 4.22
- 8523	Schmidt,	Osvald Nørresø	28. 4.23
- 8217	Sillberg,	Chr. Petersen	6.10.23
- 12111	Skov,	Chr. L.	24. 9.21
- 34056	Thirstrup,	H. Christoffersen	29. 4.22
- 17245	Thomsen,	Jens Peter	3.11.23

Post. Paa det københavnske Anvisningskontor henligger følgende Post:

Et	Brev	til Viggo Larsen,	afsendt fra	Aalsgaarde.
-	—	- L. Schmidt,	—	- Island.
-	—	- P. A. C. Emmery,	—	- Wien.
-	—	- Smed August Hansen,	—	- Esbjerg.
-	Brevkort	- Maskinarb. P. Jensen,	—	- Aarhus.
-	—	- Johs. Johansen,	—	- Brigthon.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 4.

Til tidligere Elever i „Den socialdemokratiske Arbejderskole".

I Erkendelse af, at de gode Kræfter, ovennævnte Skole opøver, trænger til et Samlingssted, hvor de kan videreudvikles til Gavn for den enkelte og vort Parti, og i Erkendelse af, at Eleverne i den forholdsvis korte Undervisningstid har lært at vurdere den kammeratlige Aand, der kæder os sammen, har dette Aars Elever ment, at en Elevforening, som gennem sin Virksomhed fortsætter den Linie, Skolen anlægger, vilde være paa sin Plads.

En saadan Forening er derfor dannet. Dens Formaal er nærmere udtrykt i Lovenes Paragraf 2, der lyder:

»Foreningens Formaal er at være Bindeled mellem Elever fra »Den socialdemokratiske Arbejderskole« og iværksætte Undervisning til Medlemmernes videre Dygtiggørelse, saaledes f. Eks. Sprogundervisning og Arbejde i Studiekredse. Endvidere stiller Medlemmerne sig til Raadighed for »Arbejdernes Oplysningsforbund« til Agitation og Organisation for dette Forbunds Virksomhed.«

For at samle alle Interesserede anmodes tidligere Elever fra Skolen om at tegne sig som Medlemmer. Alle Oplysninger faas ved Henvendelse til Foreningens Formand, O. Sørensen, Leifsgade 6, 1., Telefon: Amager 4246, eller dens Kasserer, Svend Østerberg, Borgergade 116, 1., Telefon: Palæ 254 y.

Bemærk!

Det københavnske Anvisningskontor undlader ikke at indprente alle arbejdssøgende Medlemmer og i Særdeleshed alle Tilrejsende, at de i Henhold til „Regler angaaende Arbejdsanvisning og Kontrol" maa henvende sig paa Anvisningskontoret, Vestersøgade 2, St., forinden det nye Arbejde tiltrædes.

Af Hensyn til Store Bededag og Bogbinderstrejken er nærværende Blad ikke udsendt Fredag den 16. Maj, saaledes som det først var Hensigten.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 8 JUNI 1924 10. Aarg.

Vor norske Broderorganisation i Kamp.

De senere Aar har for vort norske Broderforbund været en uhyre vanskelig Tid, paavirket som den har været af Sprængningerne indenfor det socialdemokratiske Parti, hvor der eksisterede 3 Retninger, det saakaldte gamle Socialdemokrati, som holdt sig indenfor de Rammer, der var givet ved det uforfalskede socialdemokratiske Partis Love og hele Udvikling, og som omfattede dem, der i Virkeligheden var tro imod de socialdemokratiske Principper; dernæst det „socialdemokratiske Parti", som dannedes ved, at Tranmæl med flere erobrede Flertallet indenfor det gamle Parti, og saa endelig det uforfalskede Kommunistparti, som med Hud og Haar bekendte sig til Moskwa og alt, hvad der dekreteredes fra de derværende for Tiden regerende Diktatorer.

Nu har det vel ikke just været den bare sunde Fornuft, vi har hørt fra vore norske Kolleger i de Aar, hvor Spektaklerne har staaet paa, men en Ting maa indrømmes dem: Med al Tale om Moskwa og Tranmæl, Scheflo o. s. v., saa har Metalarbejderne holdt sammen med deres skandinaviske Brødre og med de øvrige internationalt organiserede Metalarbejdere. Af og til har vi i Berlin og Wien haft en eller anden Udsending, som Regel gelejdet af den norske Fuldblodskommunist, Højesteretsadvokat Andersen, men der blev ingensinde gjort et alvorligt Tilløb til at melde det norske Forbund ud af det internationale Forbund, som atter igen er Medlem af Amsterdam, og hermed har vi stadigvæk kunnet berolige os med Hensyn til vore norske Kollegers Stilling; i Praksis skal det siges til deres Ros, at de var iblandt de første til at støtte under vore store Lock-outer og under de internationale vanskelige Forhold. Dermed maa vor Stilling siges at være givet, naar Talen er om de norske Kammerater.

Ganske naturligt bestaar der stærke Venskabsbaand mellem Nordmændene og os; Forbindelsen mellem Metalarbejderne er af gammel Dato, og Forbindelsen mellem norske og danske Arbejdere er ogsaa af gammel Dato og viste sig under den sidste Kæmpekonflikt at være knyttet med saa stærke Baand, at der ikke synes nogen Fare for, at den skal gaa i Stykker, selvom Moskowitterne ynder at blande sig i de norske Forhold. Den sunde Fornuft vil sikkert inden længe sejre i saa Henseende blandt de norske Arbejdere.

Hvad selve Kampen, som vore norske Kolleger har ført siden Oktober i Fjor, angaar, finder vi Anledning til at resumere Begivenhederne en lille Smule:

Overenskomsten for den norske Jærnindustri, som sluttedes i 1923, var Resultatet af langvarige Forhandlinger og Mæglinger og fik sluttelig en Varighed af 1 Aar med Udløbstid den 31. Marts 1924. Overenskomsten var en Prolongation af de tidligere Løn- og Arbejdsvilkaar, dog blev der af Rigsmæglingsmanden indfattet en saalydende Bestemmelse:

„Alle Lønsatser — saavel Timelønninger som Akkordsatser og faste Prislister — nedsættes fra 1. Oktober 1923 med 5 pCt., saafremt det statistiske Centralbureaus officielle Indextal over Leveomkostningerne for September 1923 ikke er højere end 232."

For April Maaned, da Overenskomsten sluttedes, var Pristallet 236, og de efterfølgende Maaneder viste følgende Tal:

Maj 257, Juni 236, August 238 og September Maaned, som skulde lægges til Grund for en eventuel Reduktion, viste en Nedgang til 230.

Arbejdsgiverforeningen havde altsaa herved faaet et teoretisk og juridisk Grundlag til at foretage den omhandlede 5 pCt.s Reduktion, som af Forligsmanden var indført i Overenskomsten, og den 29. Oktober beordrede Arbejdsgiverforeningen Bedrifterne til ved Opslag paa Arbejdspladserne at meddele Arbejderne, at de fra nævnte Dato fik deres Lønninger reducerede med 5 pCt.

Baade Opslaget og selve Reduktionen kom over Arbejderne og deres Organisationer som et Lyn fra en klar Himmel. Det Pristal, som laa til Grund, var endnu ikke officielt bekendt for Arbejderne, og Organisationerne havde ikke faaet noget Varsel fra Arbejdsgiverforeningen. Alle vidste ogsaa, at Priserne var i Stigning og vilde komme til yderligere at stige paa Grund af Regeringens Toldpolitik.

Arbejderne følte derfor denne Reduktion som et Overgreb, og af Harme, ja, man kan godt sige Forbitrelse forlod de Arbejdet ved de allerfleste Bedrifter i Kristiania. Det var ikke muligt for Organisationen at hindre denne Standsning eller at faa Arbejderne tilbage til Arbejdet, og siden 29. Oktober har denne af 4000 Jærnarbejdere iværksatte Arbejdsstandsning varet; der har været gjort alle mulige Forsøg paa at faa en Ordning i Stand, men dette strandede paa, at Arbejdsgiverne holdt stejlt paa, hvad de havde foretaget sig, og Arbejderne holdt ligeledes paa deres Standpunkt, og naar de gjorde dette, var det fordi, at den forannævnte stærke Reduktion i Prisindextallet ingenlunde skyldtes det, at Levnedsmiddelpriserne var gaaet ned, men det Forhold, at enkelte Kommuner, hvor Arbejderne sidder med afgørende politisk Indflydelse, havde besluttet en Lettelse i Kommuneskatten for Arbejderne. Pristallet for September blev derfor et Kunstprodukt, som ikke havde nogen Virkelighed i Livet, ja, det hele kunde jo endda synes at være en Hævn overfor Arbejdernes stigende politiske Indflydelse.

— Den 16. Januar i Aar indtraadte der nu Arbejdsstandsning blandt Havne- og Transportarbejderne efter langvarige Forhandlinger og Mæglinger om nye Overenskomster, som stadig ikke førte til noget Resultat. Denne Arbejdsstandsning benyttede Arbejdsgiverforeningen som Paaskud til at lock-oute 60.000 Arbejdere i forskellige Fag og Industrier. Lock-outen fandt Sted i to Tempi, og det første Tempo omfattede 27.000 Arbejdere. Jærnindustrien var talt med i dette og omfattede samtlige Bedrifter, som er tilsluttet Arbejdsgiverforeningen. Antallet blev opgivet af denne til 8.100.

Som det fremgaar af ovenstaaende, er det meget betydelige Tal, vort norske Broderforbund har haft i Kamp, og deraf ca. 4000 i et Par og tredive Uger, hvad der naturligvis er et stort Tab for begge Parter.

De i Jærnindustrien interesserede Forbund havde ved Aarsskiftet besluttet at opsige Overenskomsterne for denne Industris Vedkommende. Grunden hertil var den stadige Stigning i Priserne paa Livsfornødenheder og den norske Krones stadige Fald, som gjorde, at Arbejdernes Lønninger nødvendig maatte forhøjes. De øvrige Forbund, som havde Overenskomster, hvis Udløbstid var fastsat til Marts, April og Maj, havde ogsaa af samme Grund opsagt deres Overenskomster. Nogen Forhandling om nye kom det først sent til i den samlede store Konfliktssituation, thi efterhaanden havde Arbejdsgiverne sat sig fast paa det Standpunkt, at de ikke vilde forhandle om nye Overenskomster, før de fik Garanti for, at Overenskomsterne overholdtes, og ingen tarifstridig Arbejdsnedlæggelse kunde finde Sted. Som Garanti herfor krævedes, at Organisationerne deponerede et Beløb, svarende til 50—100 Kr. pr. Arbejder, der skulde staa til Arbejdsgiverforeningens Raadighed i Tilfælde af, at der blev begaaet Tarifbrud.

Dette sidste maatte de samlede norske Arbejdere naturligvis afvise, og heri fandt de kraftig Støtte baade i Sverige og Danmark. Saavel den norske Landsorganisation som Forbundene hver for sig erklærede, at de selvfølgelig er enig i, at indgaaede Overenskomster skal respekteres, paa den anden Side vilde de naturligvis ikke stille Garanti i saa Henseende, saa meget mere, som de har en til vor svarende fast Voldgiftsret, der maa anses for at være tilstrækkelig Garanti.

Den virkelige Hensigt var naturligvis at komme Arbejdernes Løn- og Arbejdsvilkaar til Livs og faa Arbejderne undertrykt det mest mulige, men det lykkedes ikke. En skønne Dag maatte man alligevel til Forhandling, hvor nødig man vilde, og den 20. Maj udkom der fra Forhandlingerne, der var sket under Ledelse af Socialministeren, Hr. Statsraad Klingenberg, et Forlig eller en Skrivelse til Arbejdernes faglige Landsorganisation af følgende Ordlyd:

„1. Den i Oktober Maaned i Fjor iværksatte Strejke indenfor en Del af Jærnindustrien bringes straks til Ophør.
2. De iværksatte Lock-outer, Strejker og Sympatistrejker hæves. Tidspunktet for Arbejdets Genoptagelse fastsættes af Norsk Arbejdsgiverforening og Arbejdernes faglige Landsorganisation.
3. Efter at Arbejdet er genoptaget, paabegyndes straks Forhandlinger om de Tariffer, som er udløbet.

— Til dette Forslag knytter sig følgende Protokoltilførsel, som offentliggøres i Forbindelse med Forslaget:

Med Hensyn til de af Arbejdsgiverforeningen rejste Krav om Sikkerhed for, at Tarifferne fremtidig bliver overholdt, bemærkes:

Under Møder, som Rigsmæglingsmanden har haft med Repræsentanter for Arbejderne, har disse henvist til, at Landsorganisationen overfor Socialdepartementet har erklæret, at „indgaaede Aftaler skal holdes". Arbejdernes Repræsentanter har overfor Rigsmæglingsmanden udtalt, at der efter deres Opfattelse heri ligger tilfredsstillende og tilstrækkelige Garantier for Arbejdsgiverforeningens, Landsorganisationens og Fagforbundenes fremtidige Tariffer.

Rigsmæglingsmanden ser i denne Udtalelse i Forbindelse med det Faktum, at Jærnarbejderne i Kristiania nu genoptager Arbejdet, en saa bestemt Afstandtagen fra fremtidige ulovlige Konflikter, at man heri maatte have Garanti for Pligten til at faa Overenskomsterne overholdt.

Med Hensyn til Ordningen af Genantagelse af Arbejderne bliver Aftaler herom at træffe mellem vedkommende Forbund og Arbejdsgiverforeningen.

Forslagets Punkt 1 og 2 gennemføres saaledes, at alle Arbejdsstandsninger bringes til Ophør samtidig.

Det er Forudsætningen, at efter at Forslaget er vedtaget, vil al Blokade, alle Strejker og Lockouter blive hævet.

Med Hensyn til Transportarbejderkonflikten bemærkes, at denne fortsættes, indtil der ved fortsatte Forhandlinger og Mægling er opnaaet Enighed om nye Tariffer."

Om Forslaget stemtes som bekendt paa den Maade, at kun de Arbejdere, som var Deltagere i Konflikten, maatte stemme for eller imod, og det vedtoges med 10.672 Stemmer mod 8.247.

Det er ikke vor Opgave at give os til at karakterisere denne Afstemning eller analysere nærmere, hvad der er gaaet for sig under denne Konflikt, som vistnok maa siges at være ført med megen Kraft baade af vore norske Kolleger og af de norske Arbejdere overhovedet, og naturligvis med betydelig Støtte fra de øvrige skandinaviske Lande. Hvad der kunde være Grund til at bemærke er det, at vi i og for sig ikke synes, at Konflikten mangler moralsk Grundlag. Vi tænker her paa den ulovlige Metalarbejderstrejke, som det hele begyndte med i Oktober i Fjor i Kristiania, men ganske bortset herfra havde Strejken den Fejl, at den ved Voldgiftsretten fik Prædikatet „ulovlig", og naar der er en saadan Voldgiftsret, saa kommer Arbejderne, i dette Tilfælde Metalarbejderne, ikke alene i Kamp med de Arbejdsgivere, som i Forvejen vil deres i alt Fald organisationsmæssige Ruin tillige med deres økonomiske Svækkelse, men de kommer i Kamp med Voldgiftsinstitutionen, som har Staten i Ryggen, og som saa længe den eksisterer nødvendigvis maa respekteres, da den af Staten er sat til at vaage over de indgaaede Overenskomster.

Og dertil kommer, at Kristiania-Metalarbejderne har sat sig op imod deres eget Forbund, og trods alt viser denne Konflikt, hvor farligt det er for en Gruppe af Arbejdere at gaa stik imod den Organisation, som er det eneste Vaaben i Kampen; ikke fordi der ikke kendes andre lignende Tilfælde — ogsaa hos os!!! —, men enhver Gentagelse af saadanne Eksperimenter er en Fejl og sikrer næsten altid Arbejderne et Nederlag.

— At der paa den anden Side er sikret Arbejdsgiverne et heller ikke ringe Nederlag, som nok kunde være et Varsko til dem om at fare med Lempe i et Tilfælde som det ovenfor beskrevne, er en Ting for sig. Det kan i og for sig ikke være nogen Fordel for nogen af Parterne, at den ved, at den anden ogsaa er i høj Grad skadelidt. I et civiliseret Samfund burde man dog kunne afgøre Retstvister paa en bedre Maade end den, som er anvendt i Kristiania.

Der er vel i og for sig næppe Grund til at lykønske vore norske Kolleger til Resultaterne af den Konflikt, men vi finder i al Fald Anledning til paa det hjerteligste at lykønske dem til, at de har gennemkæmpet en Kamp, som har kostet store Ofre.

Lønsystemer og andre Teorier.

Ingensinde har vel Samfundsøkonomien som Videnskab eller Nationaløkonomien i Forbindelse med de forhaandenværende økonomiske og erhvervsmæssige Forhold beskæftiget sig saa flittigt med Løn- og Arbejdsforhold som netop nu, og Grunden ligger ikke alene i de ved Verdenskrigen skabte forkvaklede Pengeforhold og den længe herskende Arbejdsløshed, men den er ogsaa i væsentlig Grad at søge i det faktiske Forhold, at Organisationerne i alle Lejre har naaet en Udvikling og Kraft, som bevirker, at man, og vistnok navnlig Overklasklassen, søger mere eller mindre berettiget at tage Videnskaben i sin Tjeneste, i alt Fald saadanne Teorier, som man til enhver Tid henfører under Videnskaben.

Men her er det nødvendigt, at vore Organisationer følger med og øver en Slags Kontrol med den i visse Tilfælde nye Videnskab samtidig med, at det er nødvendigt, at vi gør os klart, hvad det er for økonomiske og tekniske Love, der er bestemmende med Hensyn til Udviklingen.

Organisationerne har altsaa i det sidste halve Aarhundrede vokset sig frem og vokset sig stærke, men det kan dog vist ikke bestrides, at Arbejderne, som er de mange, dem, som skal lægge Fysik til, stadigvæk er og bliver den vigtigste Faktor i Produktionen. At Tekniken og Videnskaben maaske netop af den Grund gør deres bedste for at afløse Haandens Arbejdere ved Hjælp af Maskiner, er vel ligeledes et Faktum, men Mennesker er nu engang Mennesker, og som Regel skal der ogsaa saadanne til at betjene Maskinerne. — Denne Side af Samfundsøkonomien skal vi imidlertid lade ligge for nærværende.

Valutaspørgsmaalet beskæftiger en Masse Sind for Tiden, navnlig ogsaa Regering og Lovgivningsmagt, men der er en vældig Kamp mellem de forskellige Interessesfærer om, hvorvidt der skal gøres noget, og hvad der i bekræftende Fald skal tages fat paa, og Spørgsmaalet kan nok give Stof til Eftertanke, for det samme Spørgsmaal har saa langt som vor Historie rækker beskæftiget de vekslende Samfund, naar Staterne skulde finansiere deres Krige, og dette bevirkede, at man lavede flere Penge. Bagefter tog man simpelthen fat paa at forfalske disse Penge ved at komme Kobber i de mere ædle Metaller og ved at lave flere Seddelpenge med større og større Tal paa, og Resultaterne blev ikke væsentlig anderledes end dem, vi kender nu, men der er ganske vist Perioder, hvor de regerende, f. Eks. den franske Revolutionsregering, straffede Forhøjelse af Varepriserne paa Livet, og der kan paavises forskellige Perioder, hvor strenge Straffe er bragt i Anvendelse for at forhindre Prisforhøjelser.

Der synes hos visse Dele af Videnskaben nu at være ligesom en Tilbøjelighed til at undskylde dette og paastaa, at det slet ikke behøver at være Profitbegær eller lignende, der fører til Prisforhøjelser, men dette maa vi holde for er ikke rigtigt. Vi kender det lige fra Krigstidens Begyndelse til henimod 1920, hvorledes man baade 10- og 20-doblede Priserne paa Varer uden paaviselig Grund dertil, og vi kender tildels endnu, hvorledes Priserne holdes oppe trods Verdensprisernes Nedgang. Her er ingen Tvivl, her er Spørgsmaalet kun: Hvorledes kan det offentlige bringe en Forandring heri? Man vil jo nu om Dage nødigt tale om at hugge Hovedet af Folk, fordi de tager lidt for meget for Grøntsager, men saadant har man altsaa gjort i Fortiden, da der herskede en anden Moral eller Umoral i saa Henseende.

Hvad der imidlertid er af særlig Interesse for os, da det lakker henimod en eventuel ny Overenskomstsituation, er: Hvorledes er disse Forhold nu, og hvordan staar det med Levnedsmiddelpriserne? Vi skal ikke give os til at analysere her, alene af Pladshensyn, men vi skal erindre om, at vi har haft Statens Prisindextal siden 1920 som regulerende Faktor, altsaa fra det Tidspunkt, da Priserne kulminerede.

Paa fjerde Aar har vi altsaa holdt os til denne Regulator fraset dog 1922, hvor det lykkedes Arbejdsgiverne at faa en Reduktion, der var større end Pristallet berettigede til — de bekendte 15 pCt. foruden visse andre Reduktioner paa Priskuranter, som kom gennem lokale og periodiske Forhandlinger. Iøvrigt er Stillingen den, f. Eks. i Smedeforbundet, hvor Forholdene er let overskuelige, og som er det største Fag indenfor denne Industri, at ved Krigens Begyndelse var Gennemsnitsfortjenesten for hele Landet ca. 60 Øre pr. Time; ved Udgangen af Aaret 1920 var Gennemsnitsfortjenesten 252,1 Øre. Heri var selvfølgelig Vederlag baade for den kolossale Prisstigning og for Arbejdstidens Forkortelse ned til 8 Timer og desuden en yderligere nogenlunde beskeden Forhøjelse, der maa anses for naturlig, da der selvfølgelig, navnlig i dette Tidsrum, maatte ligge en virkelig effektiv Forhøjelse af Arbejderlønningerne. I de sidste officielle Opgivelser, for Januar og Februar i Aar, er det samme Gennemsnit 169,2, men ogsaa her siger Arbejdsgiverne er en lille Forhøjelse udover Dækning for Arbejdstidens Forkortelse og Prisforhøjelserne, og det kan de ikke komme bort fra, men maa tale og skrive derom ustandseligt. Vi tror ikke, at dette vil frugte stort, for der findes dog ogsaa Folk indenfor Teoretikerne, som er klar over, at lave Lønninger og Lønreduktioner ingenlunde befordrer Produktionen, men under mangfoldige Forhold fordyrer denne. Altsaa, Faren er næppe saa stor, selvom vi tager Videnskaben og Teorien til Hjælp, den vil meget godt ogsaa kunne forsvare de nuværende Lønninger og mere til. Dette sidste beror naturligvis i høj Grad paa Konjunkturerne og Produktionsforholdenes Udvikling.

Men hvad der er særlig interessant i Øjeblikket er al Talen og Skriven om Statens Prisindextal. Ifølge Arbejdsgivernes Medlemsblad for 30. Maj har Formanden paa Arbejdsgiverforeningens nys afholdte Generalforsamling talt udførligt om dette Emne, og paa Forsiden af Bladet slaas det fast kort og fyndigt:

»Der tages *Afstand fra fortsat Anvendelse af Pristallet som en Hovedfaktor ved Lønreguleringerne.*«

Længere henne refereres af Formandens Tale:

»Efter at have afsluttet sin Omtale af Overenskomstsituationen kom Formanden ind paa Temaet *Pristallet* og pegede paa, at de danske Arbejdere

endnu sidder inde med en væsentlig Del af deres Konjunkturgevinst fra 1918—20. Det var da ikke underligt, at De samvirkende Fagforbunds Formand havde udtalt sin Tilfredshed med det for Arbejderne i Aar yderligere indvundne Lønfremstød.

Taleren misundte ikke Arbejderne Fremgangen, dersom Erhvervslivet kunde bære denne. Men var der Tvivl derom, maatte man *løsgøre Lønningerne fra Pristallet.* Det maatte hævdes, at Pristallet ikke var indført med Henblik paa Arbejderne i den private Industri, men derimod paa Tjenestemændene for at undgaa de mange besværlige Lønforhandlinger paa Rigsdagen. Formanden kunde ikke billige, at Pristallet havde sat sig saaledes fast, at man var ved at glemme, at det kun var en Nødhjælp i en ekstraordinær Tid. I nogle Tilfælde kunde Regulering efter Pristallet nok have sin Berettigelse — naar Prisforholdene i en Overenskomstperiode svinger *meget* stærkt —, men ikke naar det drejer sig om Afslutning af nye Overenskomster. Man maatte bestandig huske, at Pristallet blev til 1920, da Arbejderne havde erhvervet sig en meget stor Konjunkturgevinst. Formanden mente ikke, at man vedblivende kunde fortsætte med at lade Fagenes Lønninger bestemme af en Beregning i statistisk Kontor, og han opfordrede Generalforsamlingen til ved en klar Udtalelse at slaa fast, at de enkelte Virksomheder maa afgøre, hvilke Lønninger de kan udrede.

Pristallet kunde vel tjene som *Vejledning*, men *bestemmende* kunde det ikke være; dette er da ogsaa anerkendt af Arbejderne, senest ved Overenskomstforhandlingerne i Aar.«

Hr. Langkjær har aabenbart hørt visse specielle Videnskabsmænds nærmere Begrundelse, hvor de siger, at det er en ren gal Teori, naar Arbejderne og Befolkningen tror, at Prisforhøjelserne skal honoreres med Lønforhøjelser og flere Penge; tværtimod, siger de, Lønnen skulde snarere sættes ned, men i alt Fald blive paa samme Stade, for saa betyder det, at de køber færre Varer, og saa trykkes Priserne igen automatisk, og ikke sandt, denne Teori er jo overmaade fin for en Arbejdsgiver.

Hvem der har anerkendt, at Pristallet ikke kunde være bestemmende, ved vi ikke, men iøvrigt skal vi slet ikke for Tiden give os til at diskutere Pristal eller Ikke-Pristal med Arbejdsgiverne, thi det er jo muligt, at der maa vælges nye Veje, da Overenskomster og Aftaler, saadan som de former sig efterhaanden, er afhængige af mange forskellige Ting, men navnlig naturligvis af en, og det er: Hvorledes forholder den ene Part sig til den anden med Hensyn til loyal Overholdelse og Administration? For ingen Mennesker vil kunne skabe en Overenskomst, som ikke hvilken som helst af Parterne bagefter kan yppe Klammeri om med Hensyn til Forstaaelsen af enkelte Punkter — hvis ikke dette var Tilfældet, var der vist ikke Brug for ret mange Sagførere her i Verden. Hos os løber det ganske vist ud i Voldgift, men det juridiske Element, som skal sige Parterne endeligt, hvor Skabet skal staa, eller hvad det er, de har skrevet, mangler naturligvis ikke i noget Tilfælde.

En Ting skal siges her med Hensyn til Pristallet som vi i Jærnindustrien fulgte i en Aarrække, at ganske bortset fra Realiteten, om det binder eller ikke binder for meget, var det Anledning til Gang paa Gang at stabilisere Forholdene paa Basis af denne Maalefaktor, hvorved vi vel nok i det mindste har sparet en Lock-out, og det var vist ingen Skade til. Nu vil Arbejdsgiverne altsaa los fra Pristallet, formodentlig fordi de tror sig stærke nok til at paaføre os Lønreduktioner, og vi gør altsaa bedst i at holde os klar. Spørgsmaalet bliver saa, om der ogsaa er en Del i vor Lejr, der gerne vil løs fra Pristallet, fordi de tror sig i Stand til at tiltvinge sig Lønforhøjelser udover Pristallet. Dette sidste skal vi for Øjeblikket lade ligge; det bliver i sidste Instans Medlemmerne, som her faar det afgørende Ord.

* * *

Det kunde maaske i denne Forbindelse have sin Interesse at kaste et Blik tilbage paa, hvordan det egentlig er gaaet til, at Jærnindustrien er kommet iblandt de Fag, som er nogenlunde vellønnede, og her er der Tale om et Lønsystem, som i ikke uvæsentlig Grad er bøjeligt uden derfor at skabe nogen større Forskel eller Præference mellem de enkelte Fag og Brancher. Vi taler ikke her om de Arbejdsmænd, som staar under Dansk Arbejdsmandsforbund, men vi taler om de Fag, som mere eller mindre staar samlet under Metalarbejderkartellet, eller som dog arbejder efter samme System.

Grundlaget for det hele System er Marts-Overenskomsten af 1900, som opsagdes efter 1 Aars Forløb med Krav om Forhøjelser, som ganske vist ikke opnaaedes, men som blev til Januar-Overenskomsten af 1902, der i Teksten bragte væsentlige Forbedringer for Arbejderne. Der var endnu ikke Grundlag for Forhøjelser, eftersom Konjunkturerne var særlig slette; Forhøjelserne kom først langsomt paa Minimallønnen i Form af 1 Øre ad Gangen, og først i 1905 var der en saadan Forbedring i Arbejdsforholdene at notere, at der var Basis for at tage fat paa Mæglingsmøder i et temmelig hurtigt Tempo, hvor vi overalt højnede Lønnen for Fagets ældre og dygtigere Arbejdere, og dette skete i og for sig først og fremmest naturligvis paa Basis af Overenskomstens Løfteparagraf, men dernæst efter en stille Aftale med Jærnfabrikanterne, som erkendte, at nu maatte Lønnen højnes for Fagets ældre og dygtigere Arbejdere, ganske fraset Minimallønnens øjeblikkelige Størrelse.

Dette blev til et System. Værkstedsreglerne revideredes i 1903 med Hensyn til Akkorders Opgørelse, Udearbejds- og Vejpenge, og efterhaanden blev Bestemmelserne i disse Regler om, at der skal føres en Akkordbog paa hvert enkelt Værksted, til, at de nævnte »Akkordbøger« efterhaanden gled over til at blive, hvad vi senere har kaldt Værkstedsprislister, og som man under Højkonjunkturerne skiftevis, som det passede, har kunnet revidere værkstedsvis eller prisforhøje generelt.

Man kan sige om dette Lønsystem med at ordne Minimallønnen generelt paa samme Maade som visse andre Forhold samtidig med, at man ordner Værksteds-

reglerne, som ogsaa tildels er et Lønreglement, og Regler for Behandling af faglig Strid o. s. v., alt imedens Lønningerne paa de enkelte Værksteder i nogen Grad bliver frie Spørgsmaal, der ordnes i Henhold til Løfteparagrafen, at det har sine Mangler. Der er dem, der vil mene, at Systemet er bedst i opadgaaende Retning, men det gælder vist forøvrigt alle Lønsystemer, f. Eks. den engelske sliding-scale, som naturligvis ikke er saa rar, naar der skal trækkes af. Under Nedgangskonjunkturerne er Lønningerne hos os dog faktisk hævede Masser af Steder, hvor de enten paa Grund af Nedgang i Produktionen eller lignende Forhold, hvorunder større Mængder af Afskedigelser er sket, er blevet for lave, og der forekommer det os netop, at Systemet gennem Aarene har staaet sin Prøve.

Men nu er Stillingen den, at Afstanden imellem Minimaltimelønnen, som det altid har været en Forudsætning laa et godt Stykke under Gennemsnitslønnen, simpelthen fordi der ikke overalt i Industrien er Evne til at betale de samme Lønninger, og Minimalgennemsnitslønnen visse Steder er blevet noget stor, saa den giver Anledning til Manøvrer. Det skal her bemærkes, at naar der paa en københavnsk Fabrik fornylig har været Strid, fordi de betalte omkring ved 80 Øre til nyantagne, medens Gennemsnitslønnen var ca. 110, saa maa det dog ikke forglemmes, at der betales et Særtillæg til denne Løn uden Undtagelse til alle, som kommer paa Dagløn, men alligevel er der et Forhold her, som bør rettes, for vi er netop her ved et af de Punkter, hvor vi maa værge os imod, at enkelte Firmaer pludselig giver Ordre til at sætte en lavere Antagelsesløn.

Vi skal i næste Nummer af Bladet komme yderligere ind paa de Teorier, som bringes i Anvendelse fra videnskabelig Side med Hensyn til Basis for Løn- og Betalingsforhold.

Den internationale Fagforeningskongres i Wien.

Den 2.—7. Juni inkl. afholdtes der international Kongres i Wien for de Organisationer, som slutter sig til den internationale Fagcentral i Amsterdam, og som omfatter ca. 17 Millioner Arbejdere.

Forud for Kongressen afholdtes der Bestyrelsesmøde i 2 Dage, den 28. og 29. Maj, og derefter i 2 Dage Møde mellem Bestyrelsen, d. v. s. Bureauet i Amsterdam, og de internationale Fagsekretariater, der for Jærn- og Metalindustrien bestaar af 5 Mand, nemlig foruden Sekretær Konrad Ilg en Repræsentant for Skandinavien, en for Tyskland, en for Frankrig og en for England.

Ved Bestyrelsesmødet foretog man en Forbehandling af Beretningen til Kongressen og ligeledes af Regnskabet op til sidste Kongres. Begge Dele godkendtes enstemmigt, og saa vidt det kan ses uden væsentlig Debat.

Dernæst fastsatte man Dagsordenen og Forretningsordenen for Kongressen og fik Meddelelser om de forskellige Foranstaltninger, som var truffet af de østrigske Kolleger. De af Bestyrelsen udarbejdede Lovudkast og de fra de enkelte Fagsekretariater indsendte Ændringsforslag blev indgaaende behandlede.

Paa samme Maade behandlede man et Forslag fra de saakaldte »memellandske« Fagforbund. Det drejer sig om Organisationerne i de Lande, der ifølge Versailles-Traktaten er skilt fra Tyskland, medens disse Organisationer tidligere tilhørte den tyske Landscentral. De anmoder nu om Tilslutning til Amsterdam-Centralen, hvad Mødet erklærede sig enig i.

Som Punkt 5 behandledes vort Forhold til den socialistiske Arbejder-Internationale, hvorom der aflagdes Beretning over de stedfundne Forhandlinger mellem Repræsentanter for begge Internationale, og det besluttedes at søge opnaaet den bredest mulige Basis for det fortsatte Samarbejde.

Som Punkt 6 behandledes de førte Forhandlinger med det al-russiske Fagforeningsforbund. En Brevveksling blev forelagt, og den fra det russiske Forbund erholdte Svarskrivelse maatte anses for at umuliggøre enhver Tilnærmelse. Bureauets Holdning i dette Spørgsmaal blev enstemmig godkendt af Bestyrelsen.

Som Punkt 7 behandledes den internationale Arbejdskonference i Genf.

Der henvistes til, at i den sidste Tid har forskellige Regeringer delegeret Arbejderrepræsentanter til den internationale Arbejdskonference, hvilke enten tilhører en neutral eller som Italienerne en os direkte fjendtlig Organisation. Man diskuterede eventuelle Foranstaltninger, som burde træffes for at hindre Tilladelse til Adgang for saadanne Repræsentanter. Bestyrelsen sluttede sig enstemmig til disse Synspunkter og protesterede særligt imod Tilladelse for de af den italienske Regering udnævnte Repræsentanter fra fascistiske Fagforeninger, da disse ikke kan anses som rigtige Arbejderorganisationer, da de i sine Rækker tæller baade Arbejdsgivere og Arbejdere.

Som Punkt 8 behandledes International Kongres for Ind- og Udvandring i Prag.

I September d. A. finder en Kongres Sted i Prag af international Forening for Social-Politik, og da der ved denne Lejlighed ogsaa kommer mange Repræsentanter for de enkelte Landscentraler, har det internationale Fagforeningsforbund til Hensigt nogle Dage før at afholde en særlig Konference af Repræsentanter for de faglige Landscentraler, hvor Spørgsmaalet om Ind- og Udvandring, som oprindelig har staaet paa Dagsordenen for den internationale Fagforeningskongres, kan blive behandlet.

Endelig behandledes som Punkt 9 Anti-Krigsdagen i 1924, og det blev under Forberedelserne til denne Demonstration meddelt, at den planlagte Tilkendegivelse i alle Lande møder stor Tilslutning, saa at det er at haabe, at Anti-Krigsdagen i alle Lande vil blive en mægtig Manifestation af de organiserede Arbejderes Fredsvilje.

En nærmere Omtale af Konferencen mellem Bureauet i Amsterdam og de internationale Fagsekretariater samt den derpaa følgende Kongres skal følge i næste Nummer.

Organisationen og det enkelte Medlem.

Da Arbejderne i Halvfjerdserne og Firserne dannede Fagforeningerne og senere centraliserede Fagbevægelsen gennem Dannelse af Fagforbund, fremtraadte Organisationerne som en naturlig Modvægt mod den voksende Industris hensynsløse Udbytning af Underklassen.

Fagforeningernes Oprettelse var Udtryk for Arbejdernes Misfornøjelse med en urimelig lang Arbejdstid, en elendig Løn og Mangel paa enhver Paataleret med Hensyn til Forholdene paa Arbejdspladsen.

Gennen Organisationen vaktes Haabet om ved Sammenhold og Solidaritet at naa frem til en mere menneskeværdig Tilværelse end den, man fra Industriherrernes Side ansaa for at være tilstrækkelig for den Arbejderklasse, som ved sit Slid maatte frembringe Værdierne.

Men Fagforeningen var ikke dengang en Organisation, i hvilken man kunde indmelde sig, og til hvilken man kunde betale sit Medlemsbidrag og ellers forøvrigt overlade Resten til Ledelsen.

Nej! Fagforeningen var en streng Herre, som man maatte tjene.

Den krævede af den enkelte, at han paa sin Arbejdsplads var i nøje Overensstemmelse med Fagbevægelsens Idé; ved selvstændig Optræden overfor Arbejdsgiveren, naar Uretten skulde paatales, ved en til det yderste drevet Kammeratskabsfølelse og ved daglig Kamp med ligegyldige eller lunkne Arbejdsfæller, som ikke turde være med i Organisationen, eller som mente at se deres Interesse i at være Arbejdsgiveren til Behag, skabtes den strenge Fagforeningsmoral, som selvfølgelig ofte er bleven angreben af Modstanderne og kaldt Fagforeningstyranni, men uden hvilken de danske Fagorganisationer ikke havde opnaaet den Magtstilling, som er blevet Tilfældet.

At være Medlem af sin Fagforening betød den Gang Risiko for at miste sit Arbejde, og meget Mod og megen Selvfornægtelse er udvist af de Arbejdere, som var med til at skabe Værn om Klassens berettigede Interesser.

Men efterhaanden som Organisationen fik Indflydelse ved sin Ledelse, og efterhaanden som Tillidsmandsinstitutionen udvikledes og blev anerkendt ikke alene som et Organ, gennem hvilket Medlemmerne paa Arbejdspladserne frembar deres Krav, men som et ofte benyttet Mellemled, naar Arbejdsgiverne ønskede at komme i Rapport til deres Arbejdere, udviskedes det enkelte Medlems Selvstændighedsfølelse mere og mere. Der var simpelthen ikke mere saa megen Brug for den.

De stadig mere og mere udviklede Overenskomstforhold mellem Arbejdere og Arbejdsgivere gjorde Nødvendigheden af den enkeltes organisationsmæssige Medvirken paa Arbejdspladsen mindre, og den Retspraksis, som efterhaanden opstod, vanskeliggjorde det for det enkelte Medlem at følge med, men det tjener til Ære for den danske Arbejders dybe Retsfølelse, at denne Praksis er bleven saa stærkt udviklet, som Tilfældet er.

Men fra at Organisationen direkte hvilede paa det enkelte Medlems Handlekraft og Initiativ, gled den over til i højere Grad at hvile paa Tillidsmandsinstitutionen.

Typen fra Organisationens Barndom forsvandt mere og mere, og kun de enkelte Gamle, som har gjort hele Felttoget med, kan vidne om en Tid, hvor Vilkaarene vel var haarde, men Begejstringen stor.

Nutidsmedlemmernes Deltagelse i Fagforeningsarbejdet indskrænker sig nærmest til engang imellem at give Møde ved et Klubmøde eller en Generalforsamling i Afdelingen.

Det er bleven paastaaet, bl. a. under Henvisning til den ringe Tilslutning, som Urafstemningerne kan opvise, at den manglende Deltagelse i Organisationslivet skyldes svigtende Interesse hos Nutidens Medlemmer.

Dette er sikkert fejlagtigt. Blandt en Arbejderklasse, hvor Organisationsideen er saa rodfæstet, at Fagforeningerne praktisk talt omfatter alle Fagets Udøvere, kan Ligegyldigheden for Organisationens Ve og Vel ikke trives. Aarsagen til Medlemmernes manglende Aktivitet maa føres tilbage til Vanskeligheden ved at følge Organisationsarbejdet gennem den Labyrint af retslige Afgørelser, paa hvilken den hele Virksomhed hviler, og selv et saa tilsyneladende let tilgængeligt Emne som Krav om Forhøjelse af Lønnen fordrer en vis Fordybelse i det statistiske Materiale, som udvikles til større og større Fuldkommenhed.

Den Solidaritetsfølelse og Offervilje, som udvises af Medlemmerne, naar den aabne Konflikt etableres, tyder heller ikke paa manglende Interesse for Organisationens Tarv, men er tværtimod et gedigent Udtryk for Fællesskabstanken.

Men dens Udfoldelse kræver nu til Dags større Emner, end Tilfældet var for en Menneskealder siden.

Under Krigens Højkonjunktur forsøgte man fra syndikalistisk Side at gøre det enkelte Medlems Aktion paa Arbejdspladsen til Tyngdepunktet i Organisationslivet. Klubberne skulde være suveræne, og fra den hidtil opnaaede Centralisation skulde det eneste saliggørende være at glide over i den mest udprægede Decentralisation.

Denne Idé støttedes i Virkeligheden ofte bevidst eller ubevidst af Arbejdsgiverne, hvilket til Tider kunde bringe Organisationen i en vanskelig Stilling. Men med Højkonjunkturen forsvandt denne begyndende Tendens, og den katastrofale Arbejdsløshed, som ikke mindst ramte Metalarbejderne, rummede en udmærket Anskuelighedsundervisning til Forstaaelse af, hvilket uvurderligt Værn Organisationen ydede i vanskelige Tider.

For saa vidt kunde alle Tilhængere af, at Ansvaret for Fagbevægelsens Kurs lagdes i de kompetente Forsamlingers og Ledelsers Hænder kun være tilfredse. Men glemmes maa det ikke, at uden Medlemmernes eget Initiativ og uden at noget af den gamle Selvstændighedsfølelse bevares sammen med Respekten for indgaaede Aftaler og Hensyn til, hvad der i den givne Situation kan opnaas, skabes de gode Resultater ikke.

Det er jo ikke sjældent, at en Arbejdsgiver overfor en Tillidsmand insinuerer, at det blot er denne, som skaber Uro paa Arbejdspladsen, fordi Kammeraterne, hvis Talsmand han er, kun overfor Tillidsmanden har præciseret deres Ønsker.

Det er heller ikke ualmindeligt, at naar en Afdelingsformand paa fuldt lovmedholdeligt Grundlag har ydet et Medlem Vejledning, at vedkommende Medlem overfor Arbejdsgiveren giver det Udseende af, at der foreligger Paabud eller Forbud fra Organisationens Side, blot for at dække sin egen Person.

Arbejdsgiverne har ikke lagt Skjul paa deres Ønske om at benytte Arbejdsløsheden til Fremme af deres Interesser. Arbejderorganisationerne bør ikke følge Eksemplet. De Arbejdsløse bør ikke forsøges anvendt som Murbrækkere for faglige Formaal. Men Retten til paa overenskomstmæssig Grund at vejlede Medlemmerne har Organisationerne, og Medlemmerne bør paa loyal Maade benytte sig deraf.

Den Arbejdsløse bør kunne paaregne al den Støtte, som Organisationen er i Stand til at yde, naar han fra Ledigheden glider ind paa Arbejdspladsen og stilles overfor Arbejdsgiverens Forsøg paa at erhverve Arbejdskraften paa billigst mulige Vilkaar, men den Arbejdsløse bør ikke glemme, at »ethvert Medlem bør søge at holde Løn- og Arbejdsvilkaar saa højt som muligt«, og hvad der gælder den Arbejdsløse gælder i saa meget højere Grad det Medlem, som maaske gennem en Aarrækkes Tilknytning til Arbejdspladsen har endnu bedre Betingelser for at holde Solidaritetens Fane højt.

J. K.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Aarhus. Hos A/S Frichs er den 20. Maj afholdt Mæglingsmøde paa Krav om 15 pCt. Forhøjelse paa Akkordpriserne. Man enedes om at forhøje Akkordpriserne med 5 pCt., idet der ved Forhandling tilstræbes en Regulering, saaledes at Akkorderne kommer til at ligge paa samme Niveau, og ved Pristallets Fremkomst i August 1924 foretages en Regulering i Henhold til de gældende Regler.

De nye Akkordpriser kan tidligst opsiges til 1. Maj 1925.

For Staalstøberiets Vedkommende opnaaedes der ikke Enighed ved Mæglingen, men Sagen overgik til fornyet Partsbehandling. Der arbejdes nemlig i Staalstøberiet paa en Maade, der hverken kan betegnes som ren Akkord eller ren Timeløn, men Sagen er blevet sluttet med, at et Støbetillæg er blevet noget forhøjet, saaledes at det bliver 6 Kr. pr. Støbning pr. Mand.

I Fagbladet for Februar er omtalt, at Overenskomsten med Firmaet Petersen & Rye var udløbet, men ikke fornyet, fordi der var stillet Krav om, at den saa meget omtalte tyske Former Bramsen — i Lighed med det der var sket med den, ogsaa i Forbindelse med dette Firma, stærkt omtalte Former Hans Madsen — skulde fjernes fra Fabrikken, hvilket Firmaet modsatte sig den Gang, og man fortsatte Arbejdet paa de gamle Vilkaar.

Den 20. Maj fandt der en Forhandling Sted mellem Firmaet, Aarhus Afdelings Bestyrelse og Forbundets Formand, og her enedes man om, at Bramsen skal afgaa fra Firmaets Tjeneste senest den 1. September 1924, og han kan ikke senere genantages. Spørgsmaalet om en ny Overenskomst genoptages mellem Firmaet og Forbundet, naar Bramsen er afgaaet.

Aalborg. Den i Fagbladet omtalte Sag fra Buaas' Mejerimaskinfabrik paa Krav om Timelønsforhøjelse, som var behandlet resultatløst, er senere afsluttet ved en lokal Forhandling ved et samlet Tillæg til Timelønningerne paa 15 Øre, som fordeles efter Firmaets Skøn, hvilket vil sige, at Gennemsnittet for de 11 der beskæftigede Medlemmer stiger fra 170,4 til 171,7 Øre.

Esbjerg. Paa Krav om Forhøjelse af Timelønnen afholdtes 5. Juni Mæglingsmøde hos Esbjerg Jærnstøberi & Maskinfabrik, Jensen & Olsen, Esbjerg Maskinfabrik, Christoffersen & Larsen og Firmaet C. B. Hoffmann.

Enighed opnaaedes ikke, og Forbundet forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Frederikssund. Den 21. Maj er der afholdt Fællesmægling paa Frederikssund Jærnstøberi i Anledning af Uenighed om Arbejdstidens Inddeling i Sommermaanederne. Mødet sluttede med, at der mellem 2 foreliggende Alternativer skal foretages en Afstemning mellem samtlige Fabrikkens Arbejdere, og den Arbejdstid, der her bliver Majoritet for, skal være den gældende.

Hjørring. Paa Krav om Betaling for nogle vragstøbte Vinduer er der den 7. Juni afholdt Mæglingsmøde hos A/S W. Brüel.

Man enedes om at afgøre Spørgsmaalet med, at Firmaet betalte 22 Kr. Kravet var fuld Akkordpris, 33 Kr. 75 Øre.

Holbæk. Hos A/S Holbæk Jærnstøberi er der den 15. Maj afholdt Fællesmægling paa Uenighed om Arbejdstidens Inddeling i Sommermaanederne. Der opnaaedes ikke Enighed, hvorfor Sagen skal behandles ved Timandsmøde.

Hørsholm. Paa det derværende Jærnstøberi afholdtes den 19. Maj et Mæglingsmøde paa Foranledning af Forbundet, og Klagepunkternes Antal var ialt 8.

Der opnaaedes Enighed om alle Forhold med Undtagelse af et Krav om Forhøjelse af en Modelformers Timeløn. Det vigtigste mellem de 7 andre Punkter var, at samtlige Akkorder forhøjes med 5 pCt.

København. Paa Krav fra A/S Burmeister & Wain afholdtes der den 12. Maj et Mæglingsmøde. Firmaets gamle Staalstøberi paa Christianshavn er nedlagt og det ny paa Teglholmen taget i Brug. Formerne havde nægtet at arbejde i 2-Holds Drift paa samme

Tid, som var gældende for Jærnstøberiet, under Paaberaabelse af, at andet Hold ikke kunde opnaa Sporvejsforbindelse ved Arbejdstidens Afslutning.

Firmaet fastholdt at maatte have ens Arbejdstid for begge sine Fabrikker, men vilde imødekomme Sagen paa den Maade, at Arbejdstiden saavel for første som for andet Hold ved sin Begyndelse skulde flyttes en halv Time frem, men kun saafremt en derom foretagen Afstemning mellem samtlige Arbejdere viste Flertal derfor. Efter Forlydende er saadant Flertal ikke opnaaet, og den hidtidige Arbejdstid er derfor fortsat gældende.

Samme Firma har i den senere Tid gennem tyske Blade søgt Staalformere og henvendt sig til Arbejdsdirektoratet for at faa Indrejse- og Opholdstilladelse for saadanne.

Direktoratet tilkaldte Forbundet til en Forhandling mellem dette og Firmaet, og Forbundet maatte her erkende, at det ikke for Tiden kunde fremskaffe den ønskede Arbejdskraft her i Landet.

Firmaet erholdt derefter indtil videre for et Tidsrum af 3 Maaneder Indrejsetilladelse for 15 tyske Staalformere, betinget af, at Firmaet samtidig skulde antage 25 danske Jærnformere til Oplæring ved Staalformeriet, hvilket som bekendt ikke kan vare mange Dage.

Videre indeholdt Overenskomsten forskellige andre Bestemmelser, bl. a. den, at Aktieselskabets Direktion har givet Tilsagn om i Løbet af kort Tid at ville antage endnu 40 Formere i Jærnstøberiet. Overenskomsten er af 9. Maj.

Den 30. April afholdtes Timandsmøde hos A/S »Vølund«; Krav om Forhøjelse af Kærnemagernes Timelønninger. Sagen sluttede med de faldne Udtalelser, idet Aktieselskabets Repræsentant lovede ikke at stille sig uvillig med Hensyn til Forhøjelser af de enkelte personlige Timelønninger.

Den 13. Juni afholdtes Mæglingsmøde hos Firmaet Johansen & Søn, fordi Firmaet havde afskediget en Metalstøber, og efter dennes Mening paa uberettiget Grundlag. Enighed opnaaedes ikke, og Forbundet forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Langaa. Afdelingen gør opmærksom paa, at den ikke vil finde sig i, at tilrejsende Kolleger gaar direkte paa Fabrikken, uden at henvende sig til Tillidsmanden først, og at i fremtidige Tilfælde af lignende Art vil Anmeldelse af Sagen og Indsendelse af Vedkommendes Medlemsbog uvægerligt ske.

Odense. Den i sidste Fagblad omtalte Mæglingssag fra A/S M. P. Allerup, som sluttede med, at en ny lokal Forhandling skulde optages om Fornyelse af Akkordprislisten, som skulde være tilendebragt inden 3 Uger, er nu afsluttet, og Resultatet er bleven ca. 10 pCt. Forhøjelse paa en Del daarlige Priser, gældende til 1. Februar 1925.

Paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne er der 3. Juni afholdt Mæglingsmøde hos A. Birn, Vesterbros Jærnstøberi.

Firmaet fastholdt ikke at kunne indgaa paa nogen Forhøjelse, og Forbundet forbeholdt sig derfor at føre Sagen til videre Behandling paa Timandsmøde.

Randers. Den 13. Maj er afholdt Mæglingsmøde hos A/S »Strømmen« paa Klage fra Firmaet over, at samtlige Arbejdere trods Firmaets Protest havde holdt fri Paaskelørdag.

Sagen diskuteredes, og man enedes om følgende: Fabrikken fastholder, at Paaskelørdag er en almindelig Arbejdsdag, med mindre Ledelsen giver helt eller delvis fri for Arbejde. Endvidere fastslaas det, at de almindelige i Fabrikken anvendte to halve Frilørdage skal falde samtidig for alle Afdelinger. Kan Afdelingerne ikke enes derom, bortfalder samme.

Skanderborg. Efter det i sidste Fagblad omskrevne resultatløse Timandsmøde hos A/S Blom & Søn, blev 1. og 2. Strejkevarsel afgivet, og Arbejdsstandsningen skulde begynde fra og med 16. Juni.

Hovedorganisationerne greb nu ind, og 14. Juni skulde Møde afholdes i Arbejdsgiverforeningen. Den 13. Juni telefonerede Sammenslutningens Kontorchef efter Forbundets Formand, og efter en længere Forhandling enedes man om en Forhøjelse paa 42 Øre til Fordeling og med tilbagevirkende Kraft fra Timandsmødet, 36 Arbejdsdage. Den varslede Strejke aflystes derefter.

Sønderborg. Den 4. Juni afholdtes Mæglingsmøde hos Firmaet Stein & Meyland paa Krav om Forhøjelse af Timelønnen.

Man enedes om at forhøje Timelønnen med gennemsnitlig 5 Øre pr. Mand, samt at Brædtskiftning betales med 75 Øre pr. Gang. Gennemsnitstimelønnen er derefter 151 Øre.

Svendborg. Hos A/S L. Lange & Co. afholdtes den 13. Maj et Mæglingsmøde paa Klage fra Forbundets Side. Et Forhold, som tidligere betød, at naar en Mand i et 4 Mands Makkerskab ved Formemaskinerne manglede paa Grund af Sygdom og de 3 resterende alene maatte udføre Arbejdet, blev der ydet en Ekstrabetaling, vilde Firmaet nu afskaffe. Sagen henvistes til fornyet lokal Behandling og saaledes, at der skulde afholdes Timandsmøde paa den, saafremt Enighed ikke kunde opnaas.

Ved lokal Forhandling er Sagen sluttet, idet Firmaet indgaar paa at skaffe en fjerde Mand i paakommende Tilfælde, og saafremt dette ikke lader sig gøre, da at forhandle om Ekstrabetaling derfor.

Vejle. Fra denne Afdeling meddeles 23. Maj, at der ved lokal Forhandling er opnaaet Enighed paa forskellige rejste Klagepunkter, saaledes at det Forhold, at Gods blev kasseret, uden at Fejlen omtrent kunde opdages, ligesom et Paabud om, at Renserne ikke maatte file eller slibe paa Godset, men blot skulde kassere det, er blevet ændret.

Videre er sket nogen Forbedring paa Materiale, et Cykleskur er blevet indrettet og Modelformernes Timeløn er blevet forhøjet.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Hos A/S »Titan« har 106 Mand ved lokal Forhandling faaet Timelønningerne forhøjede med 550 Øre eller gennemsnitlig 5,28 Øre hver. For alle Smede og Maskinarbejdere, ialt 258 Mand, er Gennemsnittet herefter 213 Øre.

Paa Dansk Andels-Cementfabrik i Nørre-Sundby har 27 Mand ved lokal Forhandling faaet 50 Øre til Fordeling. Den gennemsnitlige Timeløn er derefter 142 Øre.

Hos Smedemestrene i Hobro er der ved en Mægling den 25. April opnaaet følgende Forhøjelser:

Harald Jørgensen 24 Øre til 7 Mand, Gennemsnittet er derefter 129,0 Øre pr. Time.

A. M. Andersen 4 Øre til 1 Mand. Der beskæftiges 2, hvis gennemsnitlige Timeløn herefter er 138,5 Øre.

K. Eriksen 8 Øre til 2 Mand. Gennemsnittet er herefter 121,0 Øre.

N. Sennels 4 Øre til 1 Mand, hvis Timeløn derefter er 113 Øre.

Ved et Mæglingsmøde den 3. Maj opnaaedes følgende Lønforhøjelser hos Smedemester C. F. Rødtjer, København: 1 Mand 10 Øre, 4 Mand hver 6 Øre og 1 Mand 3 Øre. Gennemsnittet er herefter 152,5 Øre.

Hos Smedemestrene i Nyborg er der afholdt Mægling den 13. Maj paa et Lønkrav. To Mestre, nemlig Larsen og Søndergaard, havde forinden Mæglingen forhøjet Lønnen med henholdsvis 5 Øre og 30 Øre ialt. Ved Mæglingen opnaaedes følgende Forhøjelser:

Hos Fehr Jensen	2	Mand	9 Øre.
- Kruse & Beck	1	—	2 -
- Larsen	1	—	10 -
- Søndergaard	1	—	1 -
- Rasch	1	—	5 -
- P. P. Petersen	2	—	8 -

Paa Blikvarefabrikken »Aktiv«, Odense, har 7 Mand ved lokal Forhandling faaet 43 Øre til Fordeling. Derved steg Gennemsnittet fra 127,7 Øre til 133,8 Øre.

Ved et Mæglingsmøde den 20. Maj overfor Cementfabrikkerne i Aalborg, Nørre-Sundby og Mariager er der opnaaet følgende Forhøjelser:

Fabrikkerne »Dania« og »Kongsdal« ved Mariager giver hver 25 Øre. »Danmark« 25 Øre, »Rørdal« 50 Øre og »Norden« 5 Øre til Udligning af Brøker.

»Orienten«, Nørre-Sundby lovede at tage under Overvejelse at forhøje den laveste Løn, og dette er resulteret i et Tillæg af 13 Øre at fordele paa 5 Mand.

Den gennemsnitlige Timeløn er herefter 134,5 Øre.

Efter en Mægling den 21. Maj hos Møller & Jochumsen i Horsens er Timelønningerne for 42 Mand forhøjet med ialt 84 Øre, hvorved den gennemsnitlige Timeløn steg fra 128,3 til 130,3 Øre.

Hos A/S Emil Møllers Telefonfabrikker, Horsens, er man efter en Mægling enedes om et Tillæg af 59 Øre til 17 Mand. Gennemsnittet er derefter 135,7 Øre.

Paa De forenede Jærnstøberier i Næstved er man ved lokal Forhandling enedes om et Tillæg af 90 Øre til Fordeling blandt Akkordarbejderne og 12 Øre til 4 Mand, som arbejder paa Timeløn. Den gennemsnitlige Timeløn er derefter for Akkordarbejderne 97,2 Øre og for Timelønsarbejderne 135,5 Øre.

Mæglingsmøder. Efter Begæring af Sammenslutningen er der den 13. Maj afholdt Mægling paa »Strømmen«, Randers, som havde beklaget sig over, at samtlige Arbejdere Lørdag den 19. April (Paaskelørdag) ikke var mødt paa Arbejde. Ved Mæglingen, der var fælles for Smede, Formere og Arbejdsmænd, enedes man om følgende:

> »Fabrikken fastholder, at Paaskelørdag er en almindelig Arbejdsdag, med mindre Ledelsen giver helt eller delvis fri for Arbejde. Endvidere fastslaas det, at de almindelig i Fabrikken anvendte halve Frilørdage skal falde samtidig for alle Afdelinger. Kan Afdelingerne ikke enes derom, bortfalder samme.«

Den 15. Maj er der, ligeledes paa Begæring af Sammenslutningen, afholdt Mægling hos A/S Nielsen & Winther, København, som klagede over, at Fræserne nægtede at udføre Overarbejde i nødvendigt og paakrævet Omfang. Man enedes om, at en truffen Ordning om 10 Timers Overarbejde pr. Uge vedvarer, til Firmaet er i Stand til at etablere Skiftehold. Firmaet vilde dog bestræbe sig for ikke at forlange mere end 8 Timers Overarbejde pr. Uge af Maskinarbejderne, men forbeholdt sig at kunne kræve mere Overarbejde, saafremt det viste sig umuligt at etablere Skiftehold.

Den 21. Maj er der afholdt Mægling vedrørende 3 Firmaer i København, nemlig:

1) Monies & Andersen, hvor Rørlæggerne havde krævet et Tillæg af 500 Kr. paa et Arbejde paa den katolske Skole i Frederiksberg Allé. Herom opnaaedes ikke Enighed.

2) A. von der Lieth, som nægtede at betale Kr. 9,50 for nogle Blandingspartier paa et Varmeanlæg. Samtidig klagedes over, at Firmaet nægtede at give Kostpenge i Henhold til Afsnit D i Prislisten for Provinsarbejde. Disse Kostpenge indgik Firmaet paa at betale, men Spørgsmaalet om Blandingspartierne henvistes til Behandling i Rørudvalget.

3) Ingeniør J. Bang, Krav fra Tillidsmanden, som havde været paa Arbejde i Usserød, om Betaling af 2 Timer, fordi han ikke havde faaet sin Ugeløn rettidig, samt Krav fra samme om Erstatning for Spaseretid. Firmaet indgik paa at betale Tillidsmanden for de 2 Timer, medens Forbundet frafaldt Kravet om Erstatning for Spaseretiden.

Paa Nakskov Skibsværft afholdtes Mægling den 26. Maj angaaende 1) Betaling for Stemmearbejde, og 2) Strid om Arbejdstidens Lægning. Med Hensyn til 1) opnaaedes Enighed om, at den bestaaende Priskurant gælder for almindelige Skibe, medens der for et Tankskib snarest optages lokal Forhandling om Priskurant for Stemning af dette. Med Hensyn til Arbejdstiden imødekom Værftet Arbejdernes Ønske, saaledes at Arbejdstiden fra Onsdag den 28. Maj til 31. August lægges fra 7—8½, fra 9—12 og fra 1—4½, medens

Arbejdstiden den øvrige Del af Aaret lægges saaledes, at der kun bliver 1 Stop. Ordningen kan opsiges fra begge Sider med 3 Maaneders Varsel.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
7. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
8. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
9. Smedemester Hansen, Nexø.
10. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

Stiftelsesfester.

Smedeforbundets Nørre-Sundby Afdeling.

Lørdag den 10. Maj afholdt Nørre-Sundby Afdeling sin 30-aarige Stiftelsesfest under særdeles festlige og tiltalende Former.

Festen indledes med, at ca. 70 af Afdelingens 140 Medlemmer med Damer under Musikkens Toner samledes Kl. 7 i de festligt smykkede Lokaler i Industriforeningens Festsal til Fællesspisning, sammen med de indbudte Gæster, nemlig Formanden for den stedlige Fællesorganisation Harald Jensen, Borgmester Jakobsen, der repræsenterede den stedlige socialdemokratiske Presse, Formanden for Aalborg Afdeling, hvoraf Nørre-Sundby er udgaaet, Marius Andersen, og Forbundets Repræsentant P. Andersen.

Formanden for Festudvalget, Rusholt, bød Velkommen og Formanden for Afdelingen, J. C. Jensen, omtalte kort Afdelingens Virksomhed i de senere Aar, idet han betonede, at Flertallet af Medlemmerne var Reparatører paa de omkringliggende større industrielle Virksomheder, hvorfor de ikke var lige saa afhængige af Konjunkturerne i Jærnindustrien som mange andre Kolleger, ligesom de ogsaa som Regel var undtaget i Lock-out-Varslerne, medens de havde deltaget i Sympatistrejken i 1922.

Festmaaltidet blev afbrudt nu og da af nogle for Lejligheden forfattede Sange samt af »Et Par raske Filstrøg«, hvorved de skarpe Kanter toges af de mere kendte blandt Kollegerne.

Ved Desserten holdt Sekretær P. Andersen Festtalen, hvor han under Henvisning til, hvorledes de moderne Samfærdsels- og Meddelelsesmidler reducerede Afstandene, paaviste, hvorledes Arbejdsgiverne sluttede sig sammen internationalt, og det var derfor nødvendigt, at Arbejderne holdt sig dette for Øje. Han pegede endvidere paa, at efter at Reaktionen nu i tre Aar havde arbejdet paa at tilintetgøre de Goder, som Arbejderne havde tilkæmpet sig under og efter Krigen, synes der for Tiden rundt om i Europa at trænge en ny demokratisk Strømning igennem, og efter at have omtalt vore hjemlige Forhold udbragte han et Leve for Nørre-Sundby Afdeling.

Derefter fulgte Talerne Slag i Slag. M. Haagensen talte for Damerne, Borgmester Jakobsen drog Sammenligning med den Tid, da Smeden arbejdede fra Kl. 4 om Morgenen, og omtalte Pressens Andel i Arbejdernes Rejsning. Marius Andersen hilste Nørre-Sundby Afdeling fra Kollegerne i Aalborg og udtalte sin Glæde over dette kraftige Skud, som Aalborg Afdeling her havde afsat, Harald Jensen hilste fra Fællesorganisationen. Ved Kaffen forlystedes Selskabet af en Komiker Poulsen.

Derefter hævedes Bordet, og der spilledes op til Dans, hvori de tilstedeværende svang sig med Liv og Lyst, og da Forbundets Repræsentant ved halvtre Tiden forlod Festen, saa det ud til, at Humøret kunde holde til den lyse Morgen, og Festudvalget syntes at ville lade staa til.

Smedeforbundets Fredericia Afdeling.

Den 10. Juni afholdt Fredericia Afdeling sin 30-aarige Stiftelsesfest paa Arbejderpartiets smukke Festplads »Hyby Lund«.

Festen tog sin Begyndelse Kl. 4 Eftermiddag, paa hvilket Tidspunkt Afdelingens Medlemmer med Damer samledes paa Byens Torv og med Afdelingens Fane og et Musikkorps i Spidsen marcherede til Festpladsen, som er beliggende et Stykke Vej udenfor Byen.

Ankommet hertil samledes man om de festligt dækkede Borde, og Afdelingens Formand, S. N. Degnegaard, bød Velkommen saavel til Medlemmer som de indbudte Gæster.

Efter at en i Dagens Anledning forfattet Sang var afsunget, gav han Ordet til Forbundets Sekretær, Vilh. Christensen, som efter Indbydelse var kommet til Stede. Han overbragte Afdelingen Hovedbestyrelsens Lykønskning samt en Hilsen fra Forbundets Formand, I. A. Hansen, som ved Sygdom var forhindret i at være til Stede.

Vilh. Christensen trak i et kort Foredrag Linierne op for det Arbejde, der var udført af Organisationen i de 30 Aar, Afdelingen havde bestaaet, og udtalte Haabet om, at Medlemmerne stadig trofast vilde slutte sig om Organisationen. Han udtalte til Slut en Tak til dem, som havde været med til at stifte Afdelingen; af disse var Afdelingens første Formand, nuværende Smedemester N. Madsen, og Afdelingens mangeaarige Kasserer, Chr. Henriksen, til Stede ved Festen.

Derefter havde Medlem af Hovedbestyrelsen, Leonhardt Hansen, Aarhus, Ordet; i en stærk og agitatorisk Tale manede han Medlemmerne til at fortsætte Arbejdet for Organisationen, som det eneste Middel Arbejderne havde til Opnaaelse af bedre Livsvilkaar.

Redaktionssekretær E. Jørgensen bragte en Hilsen fra den socialdemokratiske Presse og sagde Smedene Tak, fordi de altid havde været mellem de første til at gøre et Stykke Arbejde, enten det saa gjaldt Agitation for Pressen eller ved de politiske Valg.

Taler og Sange vekslede endnu et Stykke Tid, og der udbragtes Leve for Afdelingsbestyrelsen og for Forfatteren af de udmærkede Sange.

Dansen tog derefter sin Begyndelse, og det blev sent, inden man skiltes i Bevidstheden om at have tilbragt en fornøjelig Aften i godt kammeratligt Samvær.

Teknologisk Instituts Dagskole.

Der vil i Aarets Løb, hvis den fornødne Tilslutning naas, blive afholdt bl. a. følgende Kursus:

Kursus for Fyrbødere ved Centralvarmeanlæg.

(Fra 27. August til 6. September 1924.)

a. Den praktiske Undervisning: Demonstration af forskellig Armatur. Forevisning af forskellige Typer af Centralvarmeanlæg. Fejlfinding ved Kedler. Fyring i forskellige Kedler.

b. Den teoretiske Undervisning: Gennemgang af Damp- og Varmtvandsanlæg og Ventilationsanlæg, Kedler, Brændsel, Anlægets Økonomi, Maaleinstrumenter, Drift og Pasning, Kontrol med Anlæget, Varmtvandsforsyning.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 40,—*.

Det største Antal Deltagere er 20. Arbejdstøj til Fyringsøvelser bør medbringes.

Kursus i Autogénsvejsning.

(Fra 1. til 6. September 1924.)

a. Den praktiske Undervisning: Demonstrationer og Øvelser i Værkstederne.

b. Den teoretiske Undervisning: Materiallære og Svejsningens Teori.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 75,—*.

Kursus for Automobilreparatører.

(Fra 22. September til 18. Oktober 1924.)

I dette Kursus kan kun faguddannede Smede og Maskinarbejdere deltage.

Undervisningen vil hovedsagelig komme til at omfatte praktiske Øvelser i Reparation og Indstilling af Automobiler og Motorer samt Øvelser i Maskinværkstedet, i Autogénsvejsning og Hærdning samt elektriske Installationer. Endvidere vil der daglig blive afholdt Foredrag om Motorer, Automobiler og Installationer samt over Fag- og Materiallære og om Automobillovgivning.

Undervisningen vil blive støttet af Fabriksbesøg. Antallet af Deltagere kan højst være 36.

Betalingen for dette Kursus er *Kr. 100,—*, der maa indsendes umiddelbart efter, at Optagelsesskrivelse er modtaget.

Der vil eventuelt ske en Dublering af dette Kursus i Februar—Marts 1925.

Kursus for Gas- og Vandmestre.

(Fra 22. September til 5. November 1924.)

a. Den praktiske Undervisning: Øvelser i Installation og Fejlfinding, Besøg paa Værker, Tegneøvelser med Prisoverslag.

b. Den teoretiske Undervisning: Gennemgang af Gas- og Vandværker (Fremstilling af Gas og Vand), Fag- og Materiallære, W. C. Installation og Septic Tanks, Bogføring og Kalkulation.

Dette Kursus slutter med en Eksamen for de Elever, der maatte ønske at dokumentere, at de er i Besiddelse af de nødvendige Kundskaber for at kunne paatage sig en Autorisation som Gas- og Vandmester i en større Provins- eller Stationsby.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 100,—*.

De, der indstiller sig til Eksamen, erlægger yderligere *Kr. 40,—*.

Deltagerne maa medbringe Tegnebestik og Tegnematerialer.

Kursus for Pladearbejdere.

(Fra 8. til 20. December 1924.)

Der vil blive indøvet Beklædning af et Par Førerpartier og Karosserier. Der vil blive lagt Vægt paa, at dette Arbejde kan udføres med saa primitivt Værktøj som muligt, saaledes at der ikke fordres Anskaffelse af kostbare Apparater hjemme paa Værkstederne.

Betalingen for et saadant Kursus er *Kr. 75,—*.

Kursus for Smede og Maskinarbejdere.

(Fra 20. November til 20. December 1924.)

a. Den praktiske Undervisning er delt i 3 Afdelinger, nemlig:

1. For Grov- og Værktøjssmedning omfattende Fremstilling af forskellige Værktøjer saasom Drejestaal og Høvlestaal, paaloddede eller helt af Hurtigstaal, forskellige Amboltværktøjer, Stanser og Sænker, Møllebiler og Stenbor, Svejsning og Forlægning af Støbestaal samt Smedning af forskellige Vognbeslag og Automobilbeslag etc., hvor Brugen af de forskellige Maskinhamre indøves.

2. For Autogensvejsning og Kleinsmedearbejde omfattende Autogenskæring samt Svejsning af tynd og tyk Plade, Støbejærn, Kobber, Messing, Aluminium og Rør samt Udskæring af Rørbøjninger. Endvidere Fremstilling af forskellige Kleinsmedearbejder, f. Eks. Gelændere, Gitterdøre, Laase, Acetylengasværker, Pengeskrin, Hærdeovne etc.

3. For Drejning, Fræsning, Slibning m. m. omfattende Skæring af spidst og fladt Gevind (enkelt eller flerløbet), Skæring af Snekker, Anvendelse af forskellige Opspændinger ved Drejning og Udboring, Demonstration af Konusdrejning, Bagdrejning, Ovaldrejning, Fræsning og Cylinderslibning paa Drejebænk, endvidere Indøvelse i de nødvendige Beregninger for Universalfræsemaskinen, som almindelig Inddeling, Differentialinddeling, Spiralfræsning, Tandhjulsfræsning, Fremstilling af Fræsere, Rivaler, Klokoblinger og Tandstænger. Endvidere Slibning paa Værktøjsslibemaskiner, f. Eks. Stempelbolte, Drejedorne, Maskinknive m. m.

Hver Deltager maa tydelig angive paa Indmeldelsesskemaet *hvilken* af disse Afdelinger, han ønsker at deltage i, da han kun kan deltage i een af dem. For alle 3 Kursusafdelinger gives der desuden Øvelser ved Forbrændingsmotorer og Elektromotorer, Undervisning i Lodning og Hærdning samt Fabriksbesøg.

b. Den teoretiske Undervisning, der er fælles for alle Deltagerne i alle 3 Afdelinger, omfatter: Materiallære, Motorlære, Elektroteknik, Forretningslære, Bogføring og Kalkulation.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 110,—.*

Kursus for Varmesmede.

(Fra 2. til 28. Februar 1925.)

Undervisningen er væsentlig anlagt paa at meddele de teoretiske Kundskaber, der er nødvendige for at

1) udarbejde et Prisoverslag til et Centralvarmeanlæg paa Grundlag af foreliggende Projekt,
2) lede dettes praktiske Udførelse samt
3) føre Tilsyn med og vedligeholde et Anlæg.

Betingelserne for Deltagelse er, at den paagældende

1) er Svend indenfor et af Metalarbejderfagene,
2) har fleraarig praktisk Uddannelse som Rørlægger, Varmesmed el. lign. og
3) har gode Skolekundskaber i Dansk og Regning.

Undervisningen omfatter følgende Fag:

Fagfysik, Fagkemi, Brugen af Regnestok, Forklaringen af Varmeanlæg, herunder Kedler, Rør og Ovne, Forklaring af de Forhold, der er bestemmende for Anlægets Dimensioner, Maaleinstrumenter, Forstaaelse af Arbejdstegning (Diagrammer), Forstaaelse af Akkord-Prislisten, Opmaaling og Optælling af færdige Anlæg, Kalkulation af et Anlæg samt Bogføring.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 80,—.*

Deltagerne maa medbringe Tegnebestik samt en Regnestok, der dog eventuelt kan fremskaffes ved Institutets Mellemkomst.

Forberedelseskursus til Haandværksprøven for Maskinister.

Haandværksprøven afholdes 4 Gange aarlig og begynder den første Hverdag efter henholdsvis 7. Februar, 21. Maj, 7. August og 7. November. I Tilslutning hertil afholdes der paa Teknologisk Institut 4 Forberedelseskursus, som begynder henholdsvis den første Hverdag efter 15. Januar, den første Hverdag i Maj, den første Hverdag efter 15. Juli og efter 15. Oktober. Hvert Kursus strækker sig over 3 Uger og Undervisningen deles i 3 Grupper hver med en Uges Varighed. Den daglige Undervisningstid er 6 à 7 Timer, altsaa ca. 40 Timer ugentlig.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 40,—* ugentlig, der erlægges den første Mødedag.

Se iøvrigt Specialplan, som udleveres paa Forlangende.

* * *

Som Led i Undervisningen ved ethvert af forannævnte Kursus vil der desuden i Institutets Biblioteksal blive givet Kursusdeltagerne Vejledning i Brugen af Fagbøger og Fagtidsskrifter.

Undervisningen, hvori kun faglærte Mestre og Svende kan deltage, foregaar i Fagskolens Værksteder og Auditorier. Indmeldelse sker ved at udfylde og indsende et Indmeldelsesskema, der kan afhentes i nærmeste Haandværker- eller Industriforening eller faas ved Henvendelse til Teknologisk Instituts Hovedkontor, G. A. Hagemannsgade 2, København B., der ligeledes omgaaende besvarer alle Forespørgsler om Kursus.

Institutet forbeholder sig Ret til om fornødent at foretage Ændringer i ovenstaaende Kursusplaner.

Indmeldelsen maa indsendes senest 3 Uger forud for Kursus' Begyndelse.

Betalingen erlægges senest den Dag, Kursus begynder.

Deltagerne maa foruden de særlig angivne Værktøjer m. m. medbringe fornødent Arbejdstøj, Noteringsbøger samt en Hængelaas til Garderobeskab.

Søges Understøttelse, maa der, foruden udfyldt Indmeldelsesskema, indsendes en Ansøgning skrevet paa almindeligt Papir forsynet med fornødne Anbefalinger for Trang og Værdighed fra den stedlige Haandværkerorganisation, eventuelt for Svendenes Vedkommende fra Fagforening, Læremester eller lignende. Ansøgningen indsendes til Fagskolens Kontor og stiles til Fagskolens Bestyrelse.

14 Dage før hvert Kursus Begyndelse vil der blive tilsendt hver af de Indmeldte nærmere Meddelelse om Optagelse samt om, hvorvidt eventuel Ansøgning om Understøttelse er bevilget.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Maj over Tillidsmænd.

Dansk Formerforbund.

Formænd.

Ringsted: C. O. Nielsen, Balstrupvejen.

Kasserere.

Faaborg: O. Nielsen, Odensevej 49.
Næstved: N. P. Elmfeldt, St. Peders Kirkeplads 10.
Ringsted: A. Christensen, Søndergade 35.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Formænd.

Lyngby: Smed Lars Nielsen, Raadvad pr. Springforbi.
Marstal: Smed L. P. Møller, Søndergade.

Kasserere.

Hadsund-Assens: Smed N. Th. Madsen, Assens pr. Mariager. Hverdage Kl. 12—1.
Middelfart: Kontortiden er Hverdage Kl. $11^1/_2$—$12^1/_2$ og Kl. $5^1/_2$—6.
Vejen: Formand og Kasserer Smed O. Andersen er flyttet til Plantagevej. Telf. 148. Kl. 6—7. Søndag Kl. 9—10.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
36721	Andersen, Ejnar Reinh.	Stege	23. 2.04	Kbhvn. Afd.	18.10.23	Kbhvn. Afd. 17	23. 2.24
3919	Andresen, Georg Chr.	Schottsbüll	14. 1.95	Tysk Fabriksarb.Forb.	1 10 19	Sønderborg	15.10.21
20488	Andreasen, Harald	Mariager	15. 9.94	Hobro-Assens	3. 5.13	Kbhvn. Afd. 3	16. 2.24
35083	Becker, Vilh. Johs.	København	5. 2.04	Helsingør	26. 3.23	Helsingør	31. 3.23
22732	Bredahl, Just	Gjern	9. 5.91	Aarhus	17. 6.16	Viborg	31. 3.23
35025	Bruun, Knud	Nykøbing F.	22.12.03	Nakskov	12.10.22	Nakskov	24. 3.23
25437	Christensen, Charles Vilh.	København	18. 2.97	Kbhvn. Afd. 1	8. 5.17	Kbhvn. Afd. 2	22.12.23
15411	— Chr.	Hobro	11. 8.83	Horsens	30. 7.11	Aalborg	27. 5.22
17797	— Kresten Herm.	Holstebro	6. 8.02	Holstebro	9.11.22	Holstebro	25. 8.23
17939	— Emil	Horsens	14. 5.02	Horsens	1.10.22	Horsens	1. 3.24
28528	— Ingemann	Odense	28. 7.01	Randers	2. 3.21	Aarhus	9. 2.24
22645	— Marthinus	Tjørring	21. 3.99	Odder	10. 6.20	Odder	5. 1.24
36622	— Sv. Aage	København	18. 8.04	Kbhvn. Afd.	29. 9.23	Kbhvn. Afd. 14	1. 3.24
37842	Christiansen, Hans Peter	Skød	27. 7.81	Berlin	16. 6.12	Horsens	9. 2.24
17488	— Jens	Aalborg	25. 4.91	Aalborg	1. 4.10	Centralafd.	9. 2.24
28269	Cornet, Niels Jørgen	Sæby	31. 8.99	Lemvig	1. 5.18	Thisted	29. 3.24
27855	Eberhardt, R. E.	København	3.12 88	D. Arbmd. Fb.	1.12.15	Aalborg	7. 4.23
32520	Eriksen, Erik Carlo R.	—	8. 8.00	Kbhvn. Afd. 5	17. 5.19	Kbhvn. Afd. 5	18. 8.23
29562	Feilberg, Poul	Givskud	23. 6.82	„ „	15. 7.22	„ „ 11	7. 7.23
15503	Foss, Thorleif Støchelbach	Frederiksberg	22.10.83	„ „ 1	11. 2.16	„ „ 13	15. 3.24
27550	Frandsen, Aage Marius	Helsingør	18. 7.95	Helsingør	27. 4.18	Helsingør	7. 1.22
32121	Frederiksen, Carl Chr.	—	30. 4.00	—	2. 5.19	—	16. 6.23
34784	— Jens Peter	Frederikshavn	27. 1.03	Frederikshavn	8. 9.22	Frederikshavn	15.12.23
36594	Grauleff, Erik Peter	Randers	18. 2.04	Kbhvn. Afd.	9. 9.23	Kbhvn. Afd. 2	15. 3.24
35747	Groftved V. I. Chr.	Flade	17.11.86	Horsens	4.10.23	Horsens	29.12.23
21879	Gustavsen, A.	Malling	22. 5.94	Vejen	12. 2.15	Kbhvn. Afd. 3	1. 3.24
35463	— Holger	—	13. 4.96	Odense	26. 1.23	„ „ 14	1. 3.24
18525	Gøth, Aage Jensen	Boeslunde	27. 7.98	Slagelse	8.10.21	Slagelse	31. 3.23
14721	Hansen, Albert O. E.	Næstved	9. 6.72	Næstved	7. 8.05	Kbhvn. Afd. 11	15. 3.24
38672	— Anton Ludvig	Nykøbing Sj.	23. 8.81	Kbhvn. Afd.	9. 2.24	„ „ 12	23. 2.24
10505	— Hans Andreas	Hesselager	3. 2.95	Nyborg	2. 5.14	„ „ 15	8. 3.24
9591	— Harald Andreas	Aalborg	10. 1.01	Aalborg	24. 4.20	Aalborg	16. 6.23
26998	— Jens	Rudkøbing	14.12.62	Korsør	1. 7.17	Slagelse	24. 2.23
15298	— Otto Carl Chr.	Frederiksberg	14. 7.97	Kbhvn. Afd. 3	10. 3.17	Kbhvn. Afd. 3	24.11.23
14614	Hemicke, A. A. G. L.	Helsingør	25.12.02	Helsingør	19. 4.22	Helsingør	29.12.23
27149	Henningsen, Chr. E.	Horsens	29. 7 98	Aarhus	12. 5.17	Hillerød	19. 1.24
1274	Holm, Oluf	København	12.11.86	Kbhvn. Afd. 2	11. 5.18	Kbhvn. Afd. 2	1. 3.24
30173	Jensen, Anker Marius	Taanum pr. Randers	25.10.93	„ „ 1	18. 1.19	Centralafd.	9. 2.24
33066	— Arnold Rich.	Horsens	29. 4.98	Viborg	1. 8.21	Horsens	1. 3.24
15446	— Carl Emil	Struer	22. 1.02	Frederikshavn	1. 5.21	Frederikshavn	5. 1.24
32809	— Christian	Føvling Sogn	5. 1.97	Kbhvn. Afd.	29. 9.22	Kbhvn. Afd. 17	23. 2.24
22526	— Henry Edv.	København	2. 3.97	Skanderborg	27.10.22	Skanderborg	16.12.22
2280	— Jens Peter	Hjørring	24. 1.83	Kbhvn. Afd. 1	11.10.02	Centralafd.	8. 3.24
27303	— Jens Rasmus	Horsens	13. 9.98	Horsens	16.10.17	Skanderborg	5. 5.23
5954	— Svend O. F. A. F.	København	14.11.02	Kbhvn. Afd.	8. 8.22	Kbhvn. Afd. 2	15. 3.24
24822	Jørgensen, Edvin Rich.	Frederiksværk	24. 8.98	Horsens	26. 7.17	Horsens	29. 3.24
38563	— Hans	Tullebølle	16. 8.00	Kbhvn. Afd.	16. 1.24	Kbhvn. Afd. 5	8. 3.24
18081	— Sten Aage	København	18.11.91	„ „ 1	7.10.10	„ „ 8	23. 2.24
2405	Janenski, Henrik M. R.	—	12. 3.92	„ „ 1	26. 1.12	Centralafd.	25. 3.22
19902	Janns, Johan Aug.	Kolding	14. 3.79	„ „	20. 1.23	Kbhvn. Afd. 12	14. 7.23
16936	Kjær, Fredr. Skade	Hinnerup	23. 8.88	„ „	6. 5.21	Aarhus	2. 2.24
35401	Larsen, Aage	Rakkeby	26. 8.03	Nykøbing M.	28. 3.23	Nykøbing M.	15. 9.23
27754	— Crilles K. J. F.	København	14.12.99	Kbhvn. Afd. 4	4. 5.18	Kbhvn. Afd. 4	14. 7.23
33474	— Otto	Erslev	20. 6.01	Skive	5. 3.21	Nykøbing M.	15. 9.23
23609	— Poul Sofus	Skensved	15. 5.02	Kbhvn. Afd.	2. 5.21	Anvisningskt.	15.12.23
5465	— Svend Chr.	Haarlev	16. 4.02	„ „	22. 7.22	Kbhvn. Afd. 3	1. 3.24
14928	— Svend Erik	København	30. 8.02	„ „	3.12.21	„ „ 14	16. 2.24
18076	Laursen, Johs. Møller	Flensted	1. 5.88	„ „	30.10.20	„ „ 5	15. 3.24
36465	Lund, Leontin C. P. Klose	Aarhus	4. 9.03	„ „	23. 7.23	„ „ 15	8. 3.24

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
14030	Madsen, Carl Oskar L.	Krønge	17. 4.95	Holeby	9. 5.14	Kbhvn. Afd. 17	1. 3.24
21350	— Jens Peter	Lemvig	27. 2.02	Lemvig Kl.	1. 5.20	Holstebro	22. 9.23
7820	— Søren	Odden	28. 4.72	Kbhvn. Afd. 5	18.10.13	Kbhvn. Afd. 5	23. 2.24
30050	Mathiesen, Kaj Carl Joh.	København	20. 5.99	„ „ 1	23.11.18	„ „ 13	8. 3.24
33307	Matzelt, Lauritz	Rødding	25. 4.98	Sønderborg	28. 4.19	Sønderborg	23. 9.22
9165	Mikkelsen, Carl	Øerne	14. 3.84	Aarhus	4. 7.14	Horsens	8.12.23
23998	Mortensen, Kalmar	København	26. 1.02	Kbhvn. Afd.	30. 4.21	Kbhvn. Afd. 17	23. 2.24
18336	Nielsen, Aage H. C.	—	15. 4.92	„ „ 1	10. 6.11	„ „ 8	23. 2.24
24743	— Alfred	Oddense	29. 6.97	Viborg	5. 5.17	Viborg	31. 3.23
27067	— Carl August	Esbjerg	13.12.98	Esbjerg	19.10.17	Kbhvn. Afd. 12	8. 3.24
19391	— Carl Chr.	Flade	5.12.01	Frederikshavn	2. 5.22	Frederikshavn	3.11.23
22430	— Christian	Viborg	23.11.78	Viborg	3. 6.16	Viborg	31. 3.23
36371	— Erhardt Chr.	København	13. 2.04	Kbhvn. Afd.	14. 6.23	Kbhvn. Afd. 12	23. 2.24
28052	— Ernst Ejner	Viborg	26. 1.99	Viborg	1. 4 18	Viborg	7. 4.23
2909	— Esbern	Helsingør	14. 4.00	Helsingør	13.10.19	Helsingør	2. 2.24
34095	— Hans A.	Aarhus	1. 1.03	Odder	9. 5.22	Odder	5. 1.24
11766	— Jens Marius	Frejlev	13.10.79	Aalborg	4. 2.99	Aalborg	7. 4.23
15587	— Jørgen	Sønderborg	6. 7.02	Sønderborg	22. 1.21	Sønderborg	1. 4.22
3220	— M. Østergaard.	Horsens	13. 4.92	Horsens	6. 5.11	Horsens	10.11.23
36128	— Niels Kølkær	Herning	23.10.95	Kbhvn. Afd.	1. 6.23	Kbhvn. Afd. 15	15. 3.24
32313	— Volmer Buch	Aarhus	11. 3.00	Skanderborg	4. 6.19	Skanderborg	10.11.23
34111	Nissen, Nis Hansen	Horsens	3. 9.92	Vejle	1.12.21	Horsens	15.12.23
17738	Nørringriis, Max Chr.	Rudkøbing	3. 9.99	Kbhvn. Afd.	18.10.22	Kbhvn. Afd. 11	30. 6.23
10356	Olsen, Charles Jul. Chr.	København	10. 3.92	„ „ 1	8. 1.17	„ „ 8	23. 2.24
22639	— Einer T. Jensen	Gloslunde	2. 3.93	Næstved	30. 9.16	Nakskov	6. 1.23
9206	— Emil	Vejby	27. 4.00	Hillerød	1. 5.20	Hillerød	15. 3.24
29547	— Frede	Nykøbing M.	15. 9.00	Kbhvn. Afd.	7. 6.22	Nykøbing M.	15. 9.23
8916	— Godtfred	Helsingør	26. 4.01	„ „	20. 4.20	Kbhvn. Afd. 5	1. 3.24
21912	— Henrik Aage	Lille Næstved	8. 2.95	Næstved	28. 5.15	Præstø	28. 5.21
6692	Petersen, Carl Magnus C.	København	28.11.83	Helsingør	10. 6.21	Helsingør	9. 6.23
30009	— Holger N. I.	København	1. 5.00	Kbhvn. Afd.	10. 4.20	Kbhvn. Afd. 12	6.10.23
32542	— Otto Chr. Alfr.	Helsingør	28. 3.00	Rødby-Havn	27. 3.19	Helsingør	15. 3.24
3035	— Poul Hedrich	Taarbæk	22.12.00	Helsingør	31. 3.20	—	21. 7.23
16739	— Vald. H.	Randers	24. 9 01	Kbhvn. Afd.	9.10.20	Kbhvn. Afd. 5	23. 2.24
15434	— Victor F.	Læssø	20.10.01	Frederikshavn	5. 4.21	Frederikshavn	5. 1.24
17923	— Viggo	Horsens	16. 3.02	Horsens	19. 3.21	Horsens	1. 3.24
3889	— Viggo Eman	Nordrup	24. 3.00	Slagelse	10. 6.20	Slagelse	19. 5.23
21769	— Vilhelm	Ikast	14. 2.97	Herning	7. 5.15	Kbhvn. Afd. 8	23. 2.24
18596	Pohl, Bruno C. Vald.	København	6. 7.03	Kbhvn. Afd.	10. 3.24	„ „ 12	15. 3.24
14237	Poulsen, Axel P. A.	Aalborg	14.10.92	„ „	4. 1.24	„ „ 12	2. 2.24
38618	— Hans Chr.	Svendborg	7.12.97	„ „	8. 2.24	„ „ 15	23. 2.24
11764	Rasmussen, Lars Chr.	Aalborg	3. 8 82	„ „ 1	10. 4.02	Aalborg	26. 5.23
31830	— Viggo	Kristrup	1. 2.99	Randers	4. 4.19	Viborg	24. 2.23
22229	— Viggo Andr.	Stubbekøbing	17. 7.96	Stubbekøbing	31. 7.16	Randers	29.12.23
33324	Reis, Bernhard	Kiel	23. 9.01	Sønderborg	2. 5.20	Sønderborg	24. 9.21
24955	Robinson, N. Chr. W. Petersen	Svendborg	11.10.89	Kbhvn. Afd.	20. 6.22	Kbhvn. Afd. 3	15. 3.24
7747	Sørensen, Carl	Skørring	25. 9.66	Randers	2.11.14	Randers	29.12.23
35385	— Laurits Chr.	Randers	11. 1.02	—	3. 5.23	„ „ 12	15. 3.24
10143	Schytte, Arthur	København	25. 6 75	Maribo	10. 2.01	Holeby	26. 3.21
7444	Simonsen, S. C.	Helsingør	7.12.01	Helsingør	15. 4.21	Helsingør	24. 2.23
35743	Stenkjær, Magnus	Klakring	27. 2.02	Horsens	23. 6.23	Horsens	16. 2.24
21365	Therkildsen, Steffen Alfred	Horsens	17.11.93	Horsens	19. 4.13	Horsens	29.12.23
32968	Thomsen, Anders	Nørager	8. 4.01	Hobro	1.11.19	Viborg	21. 7.23
8080	Thordahl, Kaj F. Løve	København	15. 9.96	Kbhvn. Afd. 1	3. 7.15	Kbhvn. Afd. 11	16. 2.24
9388	Urithzen, Oluf Jens	Hillerød	22. 4.93	Hillerød	8. 5.16	Helsingør	7. 7.23
32257	Westergaard, Oskar S.	Hurup	17. 6 97	D. Arbmd. Fb.	26. 5.19	Slagelse	3.11.23
16869	Wildt, Johs.	København	8. 5.71	Kbhvn. Afd. 1	20. 3.14	Assens	29.12.23
13458	Vingaard, Eduard M.	Vejby	1. 7.79	D. Arbmd. Fb.	1. 8.19	Aalborg	1. 9.23
37128	Wohlert, Aage Eisenhardt	Skanderborg	15. 8.99	Skanderborg	6.10.23	Skanderborg	29.12.23
7429	Zachau, Peter Anton E.	Helsingør	8.11.85	Helsingør	2. 5.05	Helsingør	17. 6.22
36605	Østerbye, Knud Carl A. R.	—	7. 8.03	Kbhvn. Afd.	8. 9.23	Kbhvn. Afd. 12	8. 3.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Medlem Nr. 48693, Holger Barfod, har tabt sin Bog, der herved gøres ugyldig.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 6454	Hansen,	Hans Alfred	(Kbhvn. Afd.)
- 28418	Høj,	Ignatius V. Verner	(—)
- 23091	Johansen,	Axel Valdemar	(—)
- 1816	Nielsen,	C. M.	(—)
- 2722	Roer,	Jens Chr. Nielsen	(—)
- 10848	Christensen,	Harald E. E.	(Aarhus)
- 27148	Sørensen,	Søren P.	(—)
- 4580	Johansen,	Alfred A.	(Sønderborg)
- 15140	Jensen,	Peter Magnus E.	(Vordingborg)

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 15340 Eldor, S. P.
- 20334 Olesen, Peter Chr.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

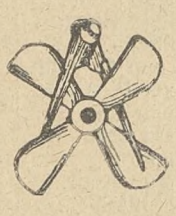
Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 14462	Andresen,	Hans Peter	18. 7.14
- 14027	Olsen,	Peter Poulsen	29. 9.06
- 26287	Petersen,	Carl Georg	2.11.18
- 16513	Sass,	Johan August	2.10.09

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 14890	Andersen,	Chr. Ludvig	22. 7.22
- 32812	Bregnum,	Hans Frederik	4. 2.22
- 20887	Christensen,	Louis Chr.	16. 6.23
- 32289	—	Valdemar Joh.	22. 4.22
- 31286	Dilling,	Henry Sofus	30. 4.21
- 11330	Eggertsen,	Louis H. Boelund	14. 5.21
- 15340	Eldor,	S. P.	5. 1.24
- 11413	Elsberg,	Kaj Edgar E. L.	21. 7.23
- 23754	Fjeldgaard,	Jens	2. 2.24
- 14873	Frantzen,	Christian A.	26. 1.24
- 36369	Herling,	Andreas Bjærknæs	1. 9.23
- 27993	Holtzmann,	Josef P. N. B.	31. 7.20

			Sidst betalt
Nr. 16487	Jensen,	Einer O.	2. 2.24
- 23265	Jørgensen,	Albert Richard	2. 2.24
- 14186	—	Carl Gustav	10. 7.20
- 15725	Jacobsen,	Ejnar Rasmus	15.12.23
- 25213	—	Poul	2. 2.24
- 24972	Jessen,	Frank A.	10. 7.20
- 1645	Jønsson,	Ernst Theodor	9.10.20
- 358	Knuth,	Henry	29. 5.20
- 24320	Larsen,	Chr. Rahbech	7. 7.23
- 949	—	Henry Aa. P. Gylling	3.11.23
- 24460	—	Valdemar	27. 5.22
- 401	Lippert,	John Warren H. E.	27. 8.21
- 26135	Lorentzen,	Kaj Vald.	30. 7.21
- 7986	Lüthcke,	Berthel	1. 7.22
- 24883	Mærsk,	Chr. Christensen	1. 9.23
- 7847	Møller,	Poul Laur. Bech	8. 1.21
- 36954	Nielsen,	Hartvig Sinkar	8.12.23
- 16403	—	Martin Peter	7.10.22
- 33772	—	Niels Chr.	6. 1.23
- 8060	Noach,	Carl Johan	2. 2.24
- 20334	Olesen,	Peter Chr.	16. 2.24
- 15967	Olsen,	Oluf Laur. Chr.	12. 8.22
- 22376	—	Vilhelm	15. 4.22
- 21479	Petersen,	André Peter	7. 8.20
- 36466	—	Axel Martin	2. 2.24
- 14135	—	Johann	5.11.21
- 13533	—	Peter	1. 7.22
- 23676	Pultéra,	Aage V. Wendholtz	15. 4.22
- 25632	Rasmussen,	Hjalmar Laur.	29. 7.22
- 20780	Rømer,	Ove Jens Peter	24.11.23
- 15125	Sørensen,	Aug.	30. 7.21
- 23640	—	Carl Oluf	26. 3.21
- 25565	—	Henning Thorv.	2. 2.24
- 18404	—	Henrik	28.10.22
- 24877	Saibæk,	Peder Nielsen	1. 9.23
- 28631	Skjøde,	Arne Chr.	21. 7.23
- 9620	Steffens,	Kaj Arnold	12. 5.23
- 20893	Stjerne,	Jens	3. 6.22
- 919	Thomsen,	Lohman	3. 2.23

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 9 JULI 1924 10. Aarg.

Overenskomstfornyelse paa et Aar eller ikke.

Den 31. Juli f. A. undertegnedes der en Forlængelsesoverenskomst paa 1 Aar mellem Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark og Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning, og det er en bekendt Sag, at der ved denne Overenskomst opnaaedes Enighed om, at der skulde gives Tillæg efter Augustpristallet, skønt Forliget af 4. April 1922, som var Basis for Forlængelsen, forudsatte det modsatte, og endvidere opnaaedes der Enighed om en Forhøjelse af Mindstebetalingen for Timelønsarbejde fra det, som Arbejdsgiverne paastod var Minimalløn, 72 Øre, til 95 Øre. Jøvrigt var det selvfølgelig Spørgsmaalet om, hvorvidt man skulde følge Statens Pristal, i alt Fald et Aar endnu, eller ikke, der var Kernepunktet, som skulde afgøres, og som for det meste ved Urafstemning blev afgjort i Organisationerne indenfor Kartellet og med overvejende Flertal for at følge denne Vej frem til en Ordning for det kommende Aar.

Fremgangsmaaden blev fulgt af saa godt som alle Haandværkerorganisationer i Henhold til en Overenskomst af 11. September mellem Hovedorganisationerne, hvor man anbefalede Organisationerne at optage Forhandlinger herom, og kun Arbejdsmændene og f. Eks. Malerforbundet og vistnok en enkelt mindre Organisation til benyttede særlige og andre Fremgangsmaader.

Nu er Spørgsmaalet atter oppe, d. v. s. Spørgsmaalet om, hvorvidt der paany skal gøres Forsøg paa at ordne Arbejdsforholdene for det kommende Aar, saaledes at vi atter et Aar støtter os til Statens Pristal med Hensyn til Lønreguleringer i August og Februar, og saa forresten benytter de vekslende Konjunkturer til paa Basis af vore Overenskomster at faa Lønningerne regulerede i opadgaaende Retning, hvor der maatte vise sig at være Grundlag derfor.

Her maa der ligesom forrige Aar ske en Drøftelse indenfor de enkelte Forbund i Centralorganisationen, og her er der at lægge Mærke til, at 4. April-Forliget af 1922 fik den ejendommelige Form, vistnok ud fra den almindelige Forudsætning, at Priserne paa Levnedsmidler fortsat vilde gaa ned i de nærmest derpaa følgende Aar, at:

> „Saafremt et under De samvirkende Fagforbund staaende Forbund eller en under Dansk Arbejdsgiverforening staaende Organisation eller Enkeltvirksomhed inden en 1. August — første Gang inden 1. August 1922 — fremsætter Forslag om at forlænge den gældende Overenskomst et Aar fra dens Udløbstid, iøvrigt uden andre Ændringer end dem, man ved fri Forhandling kan enes om, og dette Forslag tiltrædes fra Modpartens Side, bortfalder Augustreguleringen, og der indtræder fra og med den Lønningsuge, i hvilken den paafølgende Februarstatistik offentliggøres, en Regulering opad eller nedad med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned."

Denne Bestemmelse vil Organisationerne selvfølgelig ikke kunne benytte sig af, med mindre man ligesom i Fjor faar Tilsagn om det modsatte af, hvad

der staar, nemlig at faa Auguſtreguleringen ubeſkaaret, da det menes, at Priſerne er gaaet en lille Smule op fra Februar i Aar.

I et paafølgende Stykke i April-Forliget hedder det:

„Hvis den modſtaaende Arbejdsgiverorganiſation eller Enkeltvirkſomhed ikke tiltræder Forſlaget om Forlængelſe af Overenskomſten paa ovennævnte Vilkaar, indtræder Auguſtregulering opad eller nedad med ½ pCt. for hver Procent, Pristallet i Auguſt er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned, dog ſaaledes, at der intet tillægges eller fradrages for de første 6 Points, Pristallet i Auguſt er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned. Er det den modſtaaende Arbejderorganiſation, der ikke tiltræder Forſlaget om Forlængelſe, indtræder Auguſtreguleringen opad eller nedad med ½ pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned. Hvis ingen af Parterne rejſer Spørgsmaal om Forlængelſe, indtræder Auguſtregulering opad eller nedad med ½ pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end Pristallet i den forudgaaende Februar Maaned."

Skønt disſe Beſtemmelſer er gammelkendte, er der nok adſkillige, der endnu kan faa ondt i Hovedet af at læſe dem, ſaa direkte indviklede ſom de ſynes, og ſaaledes ſom de ſom foran nævnt maa være ſkrevet ud fra Forudſætningen om fortſat Prisdalen. Vi ſkal imidlertid for nærværende ikke komme nærmere ind paa herhenhørende Detailler, da det er i friſk Minde, hvorledes vi kom over Situationen i Fjor ved Hjælp af en Forlængelſesoverenskomſt, og vi ſkal ikke heller fordybe os i Spørgsmaalet om, hvorvidt Forlængelſe bør ſke eller ikke, men nøjes med at ſlaa faſt, at Spørgsmaalet maa tages op til Drøftelſe indenfor Kartelorganiſationerne, og bl. a. er Smedeforbundets Hovedbeſtyrelſe ſammenkaldt til Møde den 17. Juli til Drøftelſe af det i og for ſig ret vigtige Spørgsmaal, vigtigt ikke ſaa meget for, hvad der ſker eller ikke ſker i Øjeblikket, ſom for de Virkninger, det vil kunne faa for en eventuel ſtørre Overenskomſtſituation til førſtkommende Foraar, hvor en Del Overenskomſter plejer at udløbe pr. 1. Februar, og heriblandt Jærninduſtriens, medens alle de øvrige Organiſationer efterhaanden følger efter med deres Overenskomſter, og hvor Strejkevarslerne og Lock-outtruslerne plejer at veksle ſom et optrækkende Uvejr.

Lønsystemer og andre Teorier.

II.

I forrige Nummer af Bladet omtalte vi de usikre Pengeforhold, hvorunder vi lever, samtidig med, at vore Organisationer gennem godt og vel et halvt Aarhundrede har vokset sig stærke, og vi berørte Hovedorganisationernes, specielt Arbejdsgiverforeningens, Stilling til Statens Pristal og Videnskabens Forsøg paa at anlægge bestemte Teorier for alle mulige Foreteelser, for derved stadig at kunne holde Samfundsøkonomien og dens Udvikling indenfor bestemte Baner.

Vi gjorde navnlig ogsaa Rede for, hvad der har været Basis for vore Lønforhold indenfor Jærn- og Metalindustrien, ogsaa vi har nemlig maattet anlægge bestemte og klare Teorier for vore Fremgangsmaader gennem Tiderne for overhovedet at komme nogen Vej frem.

Vi vil i denne Forbindelse, som en Fortsættelse, se lidt paa, om der er sket Forandringer eller Forskydninger i Forholdene, som maa bevirke væsentlige Ændringer i Synsmaader og Taktik eller ikke. I og for sig er det vist næppe Tilfældet, men derfor gør man vel i, organisationsmæssigt set, at have et Øje paa hver Finger, navnlig naar de store Spørgsmaal afgøres.

Først og fremmest maa man ikke forglemme, at vi som et lille Land med en begrænset Industri ikke er nogen bestemmende Hovedfaktor i Udviklingen, men maa være lydhøre og opmærksomme paa alt, hvad der sker i Udlandet, og hvorledes Forholdene der har formet sig gennem Tiderne.

Med Hensyn til Produktionen og Industriens Opstaaen og Udvikling da er det først og fremmest Storbedrifterne og Fabriksindustrien, der paakalder Interessen som den Faktor, der efterhaanden mere og mere afløste den haandværksmæssige Drift. Her udviklede Forholdene sig atter igen, først i England fra omkring Midten af det 18. Aarhundrede, hvorefter de engelske Systemer i det derpaa følgende Aarhundrede forplantede sig videre til alle øvrige civiliserede Stater, men her i Landet kan vi først tale om en begyndende industriel Udvikling i 1880-erne, og i Virkeligheden er vi endnu i for ringe Grad udviklet i denne Henseende til, at vi kan kalde os et virkeligt Industriland, selvom der dog er en Fremgang at notere, saaledes at der har kunnet vokse sig Arbejderorganisationer relativt store og faste, og som paa Basis af Arbejdet ved den systematiske Fabriksdrift har formet sig i samme Retning, som i de større og store Industrilande.

— Med Hensyn til Forskydningen i Retning af Storbedrifter kan det noteres, at selv om Smaahaandværket endnu spiller en betydelig Rolle, saa arbejdede der her i Landet i 1906 af de 317.000 Personer, der var beskæftigede i Haandværk og Industri, 150.000 eller 47 pCt. i smaa Virksomheder med indtil 5 Arbejdere og kun 17 pCt. i Virksomheder med over 100 Arbejdere, men det er vistnok berettiget, selv om det ikke fremgaar særlig stærkt af disse Tal, at slaa fast, at Udviklingen ogsaa

her hos os gaar i Retning af Stordrift. I Tiden fra 1897, da den første Industritælling blev foretaget her i Landet, indtil 1906 steg saaledes det beskæftigede Antal Arbejdere i de smaa Virksomheder med kun 7 pCt., medens Forøgelsen for de mellemstore Virksomheder med 21—100 Arbejdere var dobbelt saa stærk, og for de store Virksomheder med over 100 Arbejdere endogsaa 6 Gange saa stærk, nemlig en Stigning af 43 pCt. Sideordnet hermed gaar Tendensen til Sammenslutning af flere Virksomheder under fælles Drift eller Overledelse, ofte med det Formaal at komme til at beherske begrænsede Markeder.

Har man først gjort sig klar over, hvorledes Haandværk og Industri er organiseret som producerende Faktor, er det mest nærliggende for Haandens Arbejdere at give sig til at tænke over, hvorledes Udbyttet af Arbejdet fordeles mellem Indehaveren af Produktionsmidlerne og dem, som udfører det manuelle Arbejde. De egentlige Arbejdere er i Almindelighed ikke økonomisk stærke nok til at kunne vente med deres Part af Udbyttet, til Arbejdet er færdigt, og de maa derfor have en forlods Udbetaling, og det er Driftsherrernes Opgave at præstere en saadan, hvorfor de til Gengæld sikrer sig det endelige Udbytte for dem alene. Den forlods udbetalte Løn for udført Arbejde fastsættes teoretisk set efter Reglerne for Køb og Salg, og det samme er Tilfældet med Hensyn til Betaling for de Kapitaler, som andre maa stille til Raadighed for Bedriften. Denne Maade at ansætte *Lønninger* paa, selv om den kun i nogen Grad er teoretisk, maa naturligvis give Anledning til overordentlig megen Strid. Paa den ene Side kan Lønningerne ikke være ensartede, thi det vilde betage Produktionsudøverne en Del af den naturlige Opdrift, paa den anden Side bliver Forskellen let saa stor, at den medfører stor Uretfærdighed, som fremkommer ved og udøves paa Basis af personlig Vilkaarlighed og lignende.

Her har vore Organisationer gjort et mægtigt Arbejde for at borttage eller i alt Fald mildne Uretfærdigheden; om man i visse Tilfælde er kommet for stærkt ind paa at nivellere, bliver i denne Forbindelse af mindre Betydning, i alt Fald har vi for Jærnindustrien hævdet saa temmelig naturlige Forhold, der netop maa blive en Følge af de højst forskellige Krav, som stilles til de enkelte Personer og deres Kvalifikationer.

Nægtes kan det imidlertid ikke, at der her er en Kilde til evig Strid og Ulempe, og Spørgsmaalet er altsaa bl. a., om vi er naaet til et Trin i Udviklingen, hvor der kan gøres Forsøg paa at indføre nye Systemer, og i hvilken Retning saadanne eventuelt bør gaa.

Det er nu ca. 25 Aar siden, vi gennemførte Tillidsmandssystemet, som et dengang nyt og forholdsvis epokegørende Led i Udviklingen. Alt imedens er Organisationsarbejdet gaaet sin mere eller mindre jævne Gang. Kæmpeorganisationer er vokset op, økonomiske Kampe er førte med vekslende Held for Parterne, men de organiserede Arbejdere Verden over tæller nu Millionhære, som i Virkeligheden i stor Udstrækning er gaaet frem paa lignende Maade.

Krigen og de dermed følgende Højkonjunkturer gav Udviklingen stærke Stød fremad overalt, saavel i de sejrende som i de besejrede Lande, mest dog sikkert i de besejrede, d. v. s. i hele Centraleuropa, hvor man jog de herskende Fyrstehuse paa Porten og satte Folkets kaarne Mænd til Regeringerne i Stedet og organiserede Industrien efter gennemgaaende nye Principper med Bedriftsraad eller lignende og derigennem forstærket Medbestemmelsesret for Arbejderne.

Omkring 1918—20 var Interessen for herhenhørende Spørgsmaal ogsaa vakt herhjemme, og det kom til Udveksling af Forslag mellem Hovedorganisationerne, ja, det saa en Overgang ogsaa ud til, at Arbejdsgiverforeningen stillede sig sagligt velvilligt til Spørgsmaalet, hvad der ganske vist ikke varede meget længe, og for Tiden tror vi ikke, at Spørgsmaalet er Genstand for megen Drøftelse udover rent politisk, og maaske er dette netop ogsaa et Spørgsmaal, der ligesom Arbejdstiden bør ordnes ad Lovgivningsvejen.

Hvad vi imidlertid herhjemme bør holde os for Øje er, at vi snart maa komme til en Udvikling om muligt Forstærkelse af den i ca. 25 Aar bestaaende Tillidsmandsinstitution, saaledes at det bliver muligt for Arbejderne gennem deres lovligt valgte lokale Værkstedsrepræsentanter at skaffe sig Indseende med det hele økonomiske og tekniske Grundlag for Bedrifterne. Med Støtte af Organisationerne vil det derigennem være muligt at fjerne meget af det daglige Konfliktsstof, som bunder i Vanskeligheden ved at faa fastsat saadanne Priser for Arbejdet, som garanterer Arbejderne et naturligt Udbytte af Produktionen, hvorigennem de kan bibringes et nyt Syn paa Forholdene, nemlig i Stedet for Tanken paa evig og altid at skulle slide for at berige et begrænset Antal Personer en bedre Bevidsthed om at arbejde i nogen Grad for det heles Vel, sikker paa at undgaa en Forfordeling fra deres Side, der har sikret sig baade Magten og Æren og Løvens Part af Udbyttet.

Den internationale Fagforeningskongres i Wien.

Konference mellem Fagsekretariaterne og Bestyrelsen for det internationale Fagforeningsforbund.

I Henhold til Beslutning i November 1923 i Amsterdam fandt en forberedende Forhandling Sted i Wien, under Ledelse af Bestyrelsen for det internationale Fagforeningsforbund, angaaende de i November 1923 forelagte Forslag fra Bureauet i Amsterdam vedrørende det organisatoriske Samarbejde mellem dette og Fagsekretariaterne, som nu skulde søges ratificeret. Medens paa November-Mødet de 4 første Punkter — Deltagelse af Fagsekretariaterne, som Gæster ved internationale Fagforeningskongresser, Afholdelse af 2-aarige internationale Konferencer, Optagelse af 3 Repræsentanter for Fag-

sekretariaterne i Bestyrelsen for det internationale Fagforeningsforbund med Stemmeret og Pligt for Fagsekretariaterne til i almindelige Spørgsmaal ikke at tage afgørende Beslutninger uden Forhandling med Bureauet i Amsterdam — enstemmig blev godkendt, erklærede 6 Fagsekretariater sig imod Punkt 5 med Hensyn til Adgang for Fagsekretariaterne.

Konferencen fandt Sted under Ledelse af Belgieren Mertens i den østrigske Fagforeningskommissions Bygning. Foruden Bestyrelsesmedlemmerne i det internationale Fagforeningsforbund var nedennævnte Fagsekretariater repræsenterede:

Bjergarbejderne, Transportarbejderne, Metalarbejderne, Hattemagerne, Tømrerne, Læderarbejderne, Privatfunktionærerne, Postfunktionærerne, Litograferne, Levnedsmiddelarbejderne, Landarbejderne, Bygningsarbejderne, Fabriksarbejderne, offentlig ansatte, Malerne, Bogbinderne, Beklædningsarbejderne, Træarbejderne, Tekstilarbejderne samt Typograferne.

De første Dage foretog man en fuldstændig Ratificering af Beslutningerne fra November 1923. Nogle Fagsekretariater, f. Eks. Transportarbejdernes, Metalarbejdernes og Levnedsmiddelarbejdernes, bragte først og fremmest Spørgsmaalet om Stillingen til den russiske Organisation under Diskussion, og der fandt i denne Forbindelse udførlig Raadslagning Sted. Trods taktiske Meningsforskelligheder var alle Delegerede enige i den Opfattelse, at Enheden mellem Fagsekretariaterne og Bureauet i Amsterdam i den samlede Arbejderklasses Interesse maa bevares. Man vedtog ogsaa, fraset at Bjergarbejderne undlod at stemme, ganske enstemmig følgende Forslag, stillet af Dr. Maier, Postfunktionærerne, ganske vist med et Tillægsforslag:

»Konferencen af internationale Fagsekretariater den 31. Maj og 1. Juni 1924 erklærer, at det eneste anerkendte Fagforenings-Internationale for alle Fagforeninger skal være Internationalt Fagforeningsforbund i Amsterdam.

Beslutningerne paa Konferencen i det internationale Fagforeningsforbund og de internationale Fagsekretariater af 9. og 10. November 1923 anerkendes som organisatoriske Retningslinier.

Skulde de internationale Fagsekretariater komme i den Nødvendighedssituation at maatte afvige fra disse Regler, saa anmodes de om forud at pleje Forhandling med Bestyrelsen for det internationale Fagforeningsforbund eller i det mindste at sætte sig i Forbindelse med det internationale Fagforeningsforbund og de 3 Repræsentanter for de internationale Fagsekretariater.«

International fagforeningsmæssig Kvinde-Konference.

Lørdag Aften den 31. Maj fandt i den østrigske Fagforeningskommissions Lokaler en kvindelig Fagforenings-Konference Sted, sammenkaldt af Bureauet i Amsterdam.

Repræsenteret var Landscentralerne i Belgien, England, Jugoslavien, Czekoslovakiet, Tyskland og Østrig ved 44 Delegerede. Medlem af Bureauet i Amsterdam, Joh. Sassenbach, førte Forsædet. Til Dirigent valgtes Partifælle Anna Boschek. Dagsordenen bestod af følgende Punkter:

1) Paa hvilken Maade kan Arbejderkvinderne bedst tilføres Fagforeningerne?
2) Den faglige Landscentrals Stilling til internationalt kvindeligt Arbejderforbund.

Paa Forslag af Sassenbach blev begge Punkter behandlet under et.

Den officielle Indleder, Miss Edith Mac Donald, Repræsentant for de engelske Fagforeninger, udtalte Haabet om, at Konferencens positive Forslag maatte føre til en Kampagne til Gunst for den internationale Sammenslutning og den fagforeningsmæssige Udbygning af Kvindeorganisationerne. Taleren ventede af en fast raadgivende Korporation stimulerende Virkning for Kvindearbejderbevægelsen i de enkelte Lande. Erklærede sig dog mod en hvilken som helst separatistisk Organisationsform.

Frk. Hanna, Tyskland, udtalte sig for den tyske Opfattelse af Enhedsorganisationen, men havde intet imod Afholdelse af en speciel kvindelig Arbejderkonference. Efter en udførlig Diskussion vedtoges følgende Resolution:

»Den internationale faglige Kvindekonference, sammensat af Repræsentanter for faglige Landscentraler og det internationale kvindelige Arbejderforbund, som den 31. Maj finder Sted i Wien, tager det internationale Bureaus Erklæring til Efterretning, hvorefter Bureauet er beredt til

1) efter Behov eventuelt før den 2-aarige Kongres i det internationale Fagforeningsforbund at indkalde en Konference for de kvindelige Arbejdere.
2) Spørgsmaalet om Valg af Kvindekomiteer til at arbejde sammen med Bureauet i Amsterdam tages op til Prøvelse, og herhenhørende Retningslinier udarbejdes.
3) Ansættelse af en særlig Sekretær for Propaganda mellem Kvinderne vil senere hen blive bragt paa Bane.

De Delegerede ved Kvindekonferencen tager de fra de enkelte Lande aflagte Beretninger til Efterretning under Løfte om at give deres respektive Organisationer Meddelelse derom. Man erklærer det for sin Pligt i sit Land stærkest muligt at sætte ind for Agitationen mellem Arbejderkvinderne.«

Præsidentinden, Anna Boschek, konstaterede til Slut med Tilfredsstillelse, at alle de smaa Misforstaaelser var blevet fjernede, ligesom alle Kongresdeltagerne i Princippet havde udtalt sig for Enhedsorganisationen. Om Hovedspørgsmaalet, som har beskæftiget Konferencen, vilde de enkelte Lande selv med den vedtagne Resolution i Haanden have at udtale sig. Sassenbach lovede at understøtte de stillede Forslag hos Bureauet i Amsterdam.

Aabning af den 3. ordinære Kongres for Internationalt Fagforeningsforbund.

Den 2. Juni Kl. 10½ Formiddag aabnedes den 3. ordinære Kongres i det festlig smykkede Koncerthus i Wien. Omend alle Delegerede endnu ikke var nærværende, kunde det allerede slaas fast, at 130 Delegerede var tilstede, repræsenterende 21 forskellige Lande, nemlig Belgien, Bulgarien, Danmark, Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Italien, Czekoslovakiet, Canada, Letland, Luxemburg, Nederlandene, Østrig, Palæstina, Polen, Rumænien, Spanien, Sydafrika, Sverige, Svejts, Jugoslavien og Ungarn.

Som Formand fungerede Belgieren Mertens, Præsident for det internationale Fagforeningsforbund. Han talte om Virksomheden i de senere Aar og fæstnede særlig Opmærksomheden ved Hjælpeaktionen for de østrigske Børn, Ungarns Boykotting, Indgrebet i den russiske Hungersnød og henviste til sidst til Hjælpeaktionen til Gunst for de tyske Fagforeninger. Efter at have nævnt den glædelige Kendsgerning, at der er indsat en engelsk Arbejderregering, og de gode Resultater af Valgene i de forskellige Lande, foreslog han paa Hovedledelsens Vegne A. A. Purcell, Præsidenten for det engelske Fagforeningsforbund, til Kongressens Præsident.

Efter Overtagelse af Præsidiet fremsatte Purcell en Del indledende Bemærkninger i Retning af, at Arbejderbevægelsens Enhed er det store Spørgsmaal, som staar i Forgrunden.

Sekretær Oudegeest fra Bureauet i Amsterdam erindrede om de afdøde, Hanusch (Østrig), Bukseg (Jugoslavien) og Bruens (Holland). Kongressen paahørte disse Udtalelser staaende.

Da Leipart (Vicepræsident) og Hueber (Østrig) paa Grund af Sygdom ikke overværede Kongressen, blev det besluttet at oversende begge de to Kammerater Kongressens bedste Ønsker.

Derpaa talte Repræsentanter for følgende Institutioner: Franz Domes (Metalarbejder) paa den østrigske Fagforeningskommissions Vegne, Dr. Bauer som Repræsentant for det østrigske socialdemokratiske Parti, Dr. Fr. Adler i det socialistiske Internationales Navn, Dr. Karl Renner for den kooperative Internationale, P. Voogd i den internationale Arbejderungdoms Navn samt Seitz som Borgmester for Staden Wien.

De forskellige Taler modtoges med stort Bifald, særlig Opmærksomhed vakte Dr. Seitz, da han hilste de Delegerede hjertelig velkommen i Wien.

Derpaa udsattes Kongressen til Kl. 2½ Eftermiddag.

Mødet genoptoges under Ledelse af Dirigent A. A. Purcell.

Kongressen skred straks til Behandling af Dagsordenens Punkt 3: *Hovedbestyrelsens Beretning om Virksomheden.*

Beretningen aflagdes af Sekretær J. Sassenbach, som gav et kort Rids af det internationale Fagforeningsforbunds Arbejde i den forløbne Tid, hvor der stadig var stillet Forbundet nye Opgaver.

I Diskussionen deltog først Bramley, Sekretær for det britiske Fagforeningsforbund, hvorunder han beskæftigede sig med Stillingen til Russerne. Han erindrede om den ubesvarede Skrivelse fra Russerne af 7. Februar i Aar og vilde beklage, hvis de russiske Fagforeninger i en uoverskuelig Tid skulde blive staaende udenfor den internationale Fagforeningsbevægelse. Han nævnte ogsaa den Kendsgerning, at der er en ejendommelig Forskel deri, at den engelske og russiske Regering forhandler med hinanden, medens Forhandlingerne mellem os og de russiske Fagforeninger er afbrudt. Han foreslog derfor, at disse Forhandlinger igen blev optaget, og var overtydet om, at paa denne Maade befordredes ogsaa Europas Genopbyggelse.

Van der Walle, Holland, beklagede, at den tidligere Formand for det internationale Fagforeningsforbund, J. H. Thomas, af 22 Møder i Bureauet i Amsterdam ikke havde besøgt de 13. Han haabede, at den nyvalgte Præsident vilde gøre sit yderste for at kunne deltage regelmæssigt i Eksekutivkomiteens Arbejde.

Van der Walle kritiserede derpaa den tidligere Sekretær Fimmens Holdning, der, medens han endnu var Sekretær, i Artikler, og i Holland i Forsamlinger, bragte Meninger til Udtryk, der ikke var i Overensstemmelse med det internationale Fagforeningsforbunds Ledelse. Han betragtede en saadan Handling som utilladelig og haabede, at saadant noget ikke mere vilde ske.

Fimmen (nu Sekretær for den internationale Transportarbejder-Føderation) anbefalede Bramleys Forslag og udtalte, at det internationale Transportarbejderforbund længe har været bestræbt paa at hidføre en Tilnærmelse til Russerne; i den Hensigt var ogsaa Berliner-Konferencen af internationale Transportarbejderforbund organiseret sammen med de russiske Transportarbejdere. Omend Generalraadet for I. T. F. ikke har ratificeret Berliner-Konferencens Beslutninger, er dog alle Generalraadsmedlemmer enige om, at man maa tilstræbe en Enhedsorganisation. Det internationale Fagforeningsforbund blev derfor ogsaa indbudt for at foretage Skridt i denne Henseende. Indtil nu er et Aar forløbet, og Afstanden er maaske blevet endnu større. Selvom Fagsekretariaterne i alle Tilfælde paa Konferencen den 29. og 30. Maj d. A. har fattet Beslutninger, der aabner en Mulighed for at optage russiske Organisationer, saa bestaar der en Fare for yderligere Vanskeligheder mellem Fagsekretariaterne og Bureauet i Amsterdam. Fimmen haabede, at Englændernes Forslag vilde blive vedtaget.

Grassmann, Tyskland, nærede den Anskuelse, at Englændernes Forslag ikke kunde vedtages, saalænge Russerne fortsætter deres Nedrakningsfelttog imod vor Organisation. Vi har stadig været bestræbt paa at medvirke til Genobyggelsen af Rusland, men ved Russernes uærlige Metoder er et virkeligt Samarbejde umuliggjort.

Mertens talte i de belgiske Organisationers Navn og fraraadede den engelske Delegations Forslag. Fimmen har henvist til, at Reaktionen stadig er vokset og Enhed mere end hidtil nødvendig, men hvis man spørger, hvem der har forstyrret Enigheden, saa maa man erkende, at det er Russerne og den røde Fagforenings Internationale. Derfor kan uden visse Garantier intet Samarbejde med Russerne hidføres.

Mertens kritiserede Fimmens Holdning, medens han endnu var Sekretær i det internationale Fagforenings-

forbund, hvor han har handlet uden fuldtud at søge Forstaaelse med Bureauet, og uden dette at organisere Berliner-Konferencen i Internationale Transportarbejderforbund sammen med Russerne. Det er ikke sandt, at Russerne spillede ærligt Spil, thi da Russerne optoges i det internationale Levnedsmiddelarbejderforbund, blev det straks i Centralorganet for de russiske Fagforeninger skrevet, at nu kunde Kommunismens Fane indføres i Fagforeningernes Rækker.

I den belgiske Delegations Navn foreslog Mertens at stemme imod den engelske Delegations Forslag, hvorpaa Mødet udsattes til den 3. Juni Kl. 9½ Formiddag.

Sekretærskifte i Smedeforbundet.

Ansættelse af Bestyrer paa det københavnske Anvisningskontor.

Som allerede tidligere meddelt blev Forbundets Sekretær, Vilh. Christensen, paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde valgt til Sekretær for De samvirkende Fagforbund. I Henhold til Forbundslovene vælger Hovedbestyrelsen i saadanne Tilfælde en Stedfortræder, og efter at Forretningsudvalget havde nedsat et Udvalg til at undersøge, hvem der kunde være Tale om, holdt Hovedbestyrelsen den 31. Maj Møde og valgte efter Indstilling af det nævnte Udvalg Bestyrer af det københavnske Anvisningskontor, Johs. Kjærbøl, til Sekretær. Udvalget meddelte, at det under sin Søgen havde haft en Række Repræsentanter indenfor Forbundet saavel i Provinserne som fra København under Overvejelse, men at der sluttelig havde været fuld Enighed om, at Kjærbøl var den, der saavel med Hensyn til Kendskab til Forholdene som med Hensyn til Kvalifikationer lettest gled ind i Stillingen. Hovedbestyrelsen sluttede sig til dette Standpunkt ved enstemmigt at vælge Kjærbøl til Sekretær.

I Fortsættelse af denne Beslutning opstod imidlertid indenfor Arbejdsløshedskassen Spørgsmaalet om en Afløser for Kjærbøl for den af ham i 10 Aar bestridte Plads som Bestyrer af det københavnske Anvisningskontor, og man var paa det rene med, at det ikke vilde blive særlig let at være Afløser her, fordi Kjærbøls Arbejde i denne Stilling havde været saadan, at der fra alle Sider baade udad til og indad til saavel som fra Statstilsynet havde været ydet den bedste Anerkendelse derfor. De københavnske Afdelinger, der foretog Indstillingen til Hovedkontoret, indstillede 4 Repræsentanter, hvoraf Arbejdsløshedskassens Hovedbestyrelse ansatte den som Nr. 1 indstillede, Chr. Christensen, som Bestyrer af Anvisningskontoret. Om Chr. Christensen kan der siges, at han i sin Egenskab af tidligere mangeaarig Ekspedient i den københavnske Centralafdeling har udført et ret nærbeslægtet Arbejde, og at der derfor ingen Tvivl er om, at Spørgsmaalet ogsaa her er løst paa en heldig Maade.

Vi ønsker alle de 3 Repræsentanter saavel Vilh. Christensen, der fortsat er Formand for Københavns Afd. 15 og ligeledes fortsat vil have Sæde i Forretningsudvalget og Hovedbestyrelsen, som Johs. Kjærbøl og Chr. Christensen til Lykke med de nye Stillinger og haaber, at Valgene ogsaa for Forbundsarbejdet maa vise sig at være heldbringende.

Forsvaret for 8-Timersdagen.

Forberedelsen af en Lovændring vedrørende den kontinuerlige Drift samt Arbejdstiden i Tyskland.

Fra Landsorganisationens Side er der til Organisationerne under 11. Juli udsendt en Opfordring til at fremkomme med Udtalelser om disses eventuelle Stilling til en Ændring i Loven af 12. Februar 1919, som omhandler kontinuerlig Drift.

Under disse Omstændigheder vil det være af stor Interesse for vore Medlemmer at erfare noget nærmere om Udviklingen i Tyskland, som vor svenske Partifælle Hjalmar Branting fornylig i nogle Udtalelser kraftigt opfordrede til at staa Vagt om 8-Timersdagen.

Under Socialministeriet bestaar der et saakaldt Socialraad, og fra dettes Sekretariat udgaar der fra Tid til anden til Raadets Medlemmer, sociale Institutioner m. fl., Meddelelser, som er af stor Interesse, og i 3. Aargang, Nr. 6, for Juni Maaned d. A., indeholdes der følgende vedrørende en Diskussion om Arbejdstiden i Tyskland, som i mange Henseender er interessant ved de ernæringsstatistiske Oplysninger, som den indeholder, og de Midler, der paapeges til Opretholdelse af 8-Timersdagen midt under den Bevægelse, som er gaaet for sig, og hvorunder Arbejdstiden i ikke ringe Udstrækning er blevet forlænget:

Faa Dage efter den tyske Revolution i November 1918 enedes de ledende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer om at indskrænke Arbejdstiden til 8 Timer daglig, eller hvor man ønskede at standse tidligt Lørdag Eftermiddag til 48 Timer ugentlig. Denne Overenskomst styrkedes kort efter ved Revolutionsregeringens Forordninger af 23. November og 17. December 1918, hvorefter det med faa Undtagelser forbødes at arbejde længere end 48 Timer om Ugen.

Paa Grundlag heraf blev der i de følgende Aar afsluttet Arbejdsoverenskomster med en ugentlig Arbejdstid af 42—48 Timer. Dette betød et meget stort kulturelt og sanitært Fremskridt for de paagældende Befolkningsklasser. Arbejderne fik Tid til at have Interesse for Bøger og Musik, og der er da ogsaa i den senere Tid fremkommet forskellige Forsøg paa statistisk Paavisning af, at Biblioteksbesøgene er taget meget stærkt til netop samtidig med Arbejdstidsforkortelsen. Det kan formentlig ogsaa paavises, at den arbejdende Klasse i nogen Grad er gaaet over fra at søge sin Rekreation i tvivlsomme Forstadskinoer til at foretrække de store Folkekoncerter.

Interessen for Sport og Liv i Naturen er i Tiltagende, og i mange Tilfælde vil Arbejderen, der tilbragte sin Frihed i Værtshuset, nu foretrække en Kolonihave, som han i de lange, ledige Foraars- og Sommeraftener har Tid til at passe og faa noget ordentlig ud af. (Dr. rer. pol. Wilh. Wolff: Der Achtsstundentag). Det er selvfølgelig umuligt at udrede den nøjagtige Aarsagssammenhæng, hvor saa mange Forhold spiller ind, og man maa derfor give Afkald paa nøjagtigt at maale 8-Timersdagens kulturelle Betydning.

I sundhedsmæssig Henseende er det muligt omkring 1918 statistisk at paavise en ikke helt ringe Nedgang i Antal Ulykkestilfælde i Procent af det samlede Antal forsikrede. (Amtliche Nachrichten des Reichsversicherungtsamts). Derimod er Antallet af Sygedage efter Krigen noget større end før 1914. Dette maa imidlertid ses i Forbindelse med Sulten i Krigsaarene. I Gennemsnit brugte den tyske Befolkning før Krigen ialt 2700 Kalorier daglig, i Sommeren 1916 var man nede paa 1983, og i Sommeren 1917 paa 1100; naar man betænker, at den interallierede videnskabelige Forplejningskommission beregnede det normale daglige Forbrug til 3300 Kalorier, forstaar man, at Sulten har bevirket forøget Sygelighed ogsaa i Aarene efter Krigen. Der kunde maaske være Grund til at søge en Sammenhæng mellem den forkortede Arbejdstid og den Hurtighed, hvormed den tyske Befolknings Sygelighed og for Resten ogsaa Dødelighed forbedredes i Aarene 1919, 1920 og 1921. Det forøgede Ophold i frisk Luft har saaledes antagelig været medvirkende til at hæmme Tuberkulosens Fremtrængen. Udvalget til at undersøge Arbejdstiden i Kulminerne i Ruhrdistriktet (Prof. Franche, Arbejdsgivere og Arbejdere) kom da ogsaa enstemmig til det Resultat, at en Forkortelse af Arbejdstiden vilde være et sundhedsmæssigt Fremskridt.

Striden om 8-Timersdagen er da ogsaa i de sidste Aar blusset op igen som et rent økonomisk Problem. Den tyske Produktion er gaaet meget betydelig tilbage i Forhold til Tiden før Krigen. Dette indrømmes fra alle Sider, men medens Aarsagen efter min Mening væsentlig er det tekniske Forfald, som fremkom ved, at der kun blev foretaget et Minimum af Reparationer og Fornyelser i Krigsaarene, har man fra konservativ politisk Side søgt en Hovedaarsag i den forkortede Arbejdstid og krævet denne forlænget i det mindste til 9 og helst til 10 Timer. Dette Synspunkt blev meget stærkt støttet af Professor Herkner, der i en Artikel i »Deutsche Allgemeine Zeitung« for 15. December 1922 søgte at paavise, at man var kommet for langt i Retning af Sociallovgivning, og at man maatte gaa tilbage til en længere Arbejdstid for at faa den Mængde Varer produceret, som var nødvendig for at dække det minimale Behov. Herkners Synspunkt blev støttet af en bekendt Arbejdsgiver, Dr. Bosch, Stuttgart, der ganske vist havde indført 8-Timersdagen paa sin Fabrik allerede i 1904 og under Krigen nægtet at gaa med til en Forlængelse af Arbejdstiden, idet han hævdede, at hans Arbejdere ikke kunde præstere mere i 9, end de nu gjorde i 8 Timer, ud fra det Synspunkt, at moderne Fabrikker kun behøvede en 8-Timersdag, hvor gammeldags Virksomheder maatte kræve 9 og 10 Timer, og de umoderne Fabrikker maatte først gennem en 10—15-aarig Arbejdstidsforlængelse tjene saa meget, at Produktionen kunde moderniseres, og den nødvendige Arbejdstid indskrænkes til de 8 Timer. (Reichsarbeitsblatt, 15. November 1922). Det gjorde ogsaa et stærkt Indtryk paa Offentligheden, at Stinnes (der ejede et stort Antal af de borgerlige Blade) udtalte, at 8-Timersdagen først kunde blive til Virkelighed, naar Frankrig og den øvrige Entente havde faaet Krigserstatningen betalt. Derved svækkedes de demokratiske Partier, der paa den ene Side ønskede at gennemføre Opfyldelsespolitiken og paa den anden at bevare 8-Timersdagen i nogenlunde ubeskaaret Form.

Den gældende Ordning savnede dog ikke Forsvarere. Allgemeine Deutsche Gewerkschafts-Bund (ADGB) henviste til, at Betingelsen for 8-Timersdagen var, at den i Løbet af nogle Aar ogsaa blev gennemført i andre Lande, og at denne Betingelse var opfyldt i højere Grad end man i 1918 havde turdet haabe. Socialdemokratiets førende Teoretiker, Hilferding, gjorde opmærksom paa, at der maatte være et Forhold mellem det tekniske Stade og Arbejdstiden, og at det var urigtigt at vælte Byrden over paa Arbejderne, naar Arbejdsgiverne ikke havde naaet en saadan Produktion, at 8-Timersdagen var berettiget. Tværtimod ønskede Hilferding en lovmæssig Fastsættelse af Arbejdstiden, der kunde tvinge de Virksomheder, der var teknisk eller organisatorisk tilbage, frem til en moderne Produktionsform. (Reichsarbeitsblatt, 15. November 1922).

Dette Synspunkt støttedes til Dels af Brentano, der gjorde opmærksom paa, at de mindre og mere gammeldags Virksomheder var opretholdt paa Grund af Industriens Kartelpolitik i Forbindelse med en urimelig Toldbeskyttelse, og at det vilde være uforsvarligt at forlange, at Arbejderne skulde bære Byrderne ved, at saadanne Virksomheder fremtidig opretholdtes. (Der Ansturm gegen den Achtstundentag, 1923).

Brentano er iøvrigt ikke Tilhænger af en lovmæssig, men af en overenskomstmæssig 8-Timersdag, idet han hævder, at den lovmæssige er for stiv og ikke har naturlig Tilknytning til det økonomiske Livs Kurver. Her over for gør A. Kranold gældende, (Zur Aüfhebung des Achtstundentages i Gewerkschaftsarchiv, Maj 1924), at en lovmæssig 8-Timersdag beskytter Arbejderne i Krisetider, hvor de ellers vilde være for svage til at modstaa Arbejdsgivernes Stormløb.

Efter at de tyske Socialdemokraters Stilling er blevet svækket, særlig ved Rigsdagsvalgene i Maj 1924, samles Forsvaret for 8-Timersdagen mere og mere om det hilferdingske Synspunkt, at Produktionen skal tilrettelægges paa rationellere Maade og derved forøges uden Arbejdstidsforlængelse. Man kommer derved ind paa Standardiseringstanken, som for øvrigt har været meget fremme i tyske Ingeniørkredse i de senere Aar. I »Vorwärts« for 18. Maj 1924 kritiserer saaledes Dr. Ing. Martin Wagner, at den preussiske Stat har bevilget 180 Mill. Guldmark til Byggeriet uden at stille nogen som helst Betingelse i Retning af Standardisering. »Hvor kan det fattige Tyskland have Raad til gammeldags Byggeformer, som er det rige Amerika for kostbare«.

Dr. Wagner ønsker, i Stedet for Forlængelse af Arbejdstiden, at faa en statistisk Undersøgelse af, hvor stort »Tomtløbet« er ved den nuværende Produktionsform, og af hvorledes dette kan indskrænkes.

»Vorwärts« refererer 2 Dage senere et Arbejde af Direktøren for Institutet for anvendt Psychologie, Professor Otto Liepmann, angaaende Forholdet mellem Arbejdstid og Produktionsstigning. Liepmann (Arbeitszeitproblem) har refereret ca. 400 Udtalelser vedrørende Arbejdstidsforkortelser og udtaler, at disse dels viser en stærk Forøgelse og dels en betydelig Formindskelse af Arbejdsintensiteten, saaledes at det er vanskeligt at sige noget alment. Liepmann gaar dog imod Arbejdstidsforlængelse, naar det er mod Arbejderens Ønsker og kræver først og fremmest psykotekniske Arbejdsundersøgelser, og en Modernisering af Produktionsordningen.

Saa vidt jeg kan skønne, er Diskussionen om 8-Timersdagen i Tyskland endt med Enighed om, at Produktionen skal forøges; men Uenighed om, hvorvidt det skal gennemføres ved Arbejdstidsforlængelse eller ved Standardisering i Forbindelse med psykotekniske og Tomgangsstudier. Da Arbejderbevægelsen har manglet den fornødne Indsigt i Produktionsproblemerne, og da dens politiske Indflydelse er i Aftagende, gaar man i Tyskland i stigende Grad til at forlænge Arbejdstiden.

Det officielle Grundlag herfor er, at Revolutionsforordningen om 8-Timersdagen er afløst af Forordningen af 21. December 1923. Efter den nye Bestemmelse bevares 8-Timersdagen som det normale, men der kan afviges herfra i Tilfælde, hvor der ikke er Tale om egentligt Arbejde, men kun om Arbejdsberedskab, i Tilfælde hvor Arbejdere og Arbejdsgivere ved Overenskomst enes om en Forlængelse af Arbejdstiden, og i Tilfælde hvor Organisationerne ikke kan enes, og hvor Arbejdstiden derfor fastsættes af Myndighederne. (Fr. Syrup: Verordning über die Arbeitszeit).

Da de Myndigheder, der saaledes oftest i sidste Instans kommer til at fastsætte Arbejdstiden, er ret konservative og uvenlig stemt mod Socialdemokratiet, og da den offentlige Mening lever i Angst for, at Rentemarken skal miste sin Værdi, og Inflationen vende tilbage, er Arbejderorganisationernes Stilling noget svag.

I Følge Meddelelser i »Gewerkschaftsarchiv« for Maj 1924 er Arbejdstiden i den tyske Metalindustri nu i Hamborg 54 Timer, i Berlin, Breslau, Stuttgart, Manheim 54—60 Timer, d. v. s. 54 naar Arbejdsgiveren ønsker det, 60 naar Bedriftsraadet giver sit Samtykke. I Tekstilindustrien er Arbejdstiden i Barmen 54 Timer, i Augsburg, Rhune, Forst 51—54 Timer ugentlig.

* * *

Ved Bedømmelse af Fremtidsudsigterne gør man klogt i at tage Hensyn til de øjeblikkelige politiske Forhold i Tyskland, der ganske overvejende er bestemt af udenrigspolitiske Synspunkter. Ellers vilde man heller ikke kunne forstaa, at de mest yderliggaaende Nationalister med Graefe og Wulle i Spidsen den 28. Maj 1924 har foreslaaet i Rigsdagen, at man øjeblikkelig skulde gennemføre 8-Timersdagen ved Lov for at forhindre, at det tyske Folk blev tvunget til at gøre Hoveritjeneste for Frankrig.

I Tilknytning hertil kan man henvise til Forhandlingerne i den internationale Arbejdsorganisation (Die internationale Gewerkschaftsbewegung, April—Juni 1924), hvor den tyske Regerings Repræsentant udtalte, at den tyske Regering ønskede at bevare 8-Timersdagen, og kun vilde gaa med til saadanne Undtagelser, som maatte være nødvendige, for at Reparationsordninger kunde gennemføres.

8-Timersdagen i Tyskland vil saaledes i Fremtiden være bestemt af Hensyn til Reparationsbetalingerne, men bortset herfra kan man vistnok regne med, at den tyske Arbejderbevægelse gennem Bedriftsraadene og under Inflationen har lært Nødvendigheden af Forøgelse af Produktionen, og at man i den kommende Tid vil lære, at denne Produktionsforøgelse kan opnaas gennem Standardisering og Modernisering af Arbejdsformerne. I de kommende Aar vil de unge tyske Arbejderførere antagelig ikke mindst paa de udmærket ledede Skoler og Undervisningsanstalter for Bedriftsraad lære, hvorledes Produktionen kan tilrettelægges saaledes, at det nødvendige Forbrug kan dækkes ved en Arbejdstid paa 8 Timer, hvorved Arbejderbevægelsen vil naa en saglig nogenlunde godt begrundet Stilling i den kommende Tids Forhandlinger.

Berlin i Juni 1924. *Poul Peter Sveistrup.*

Arbejds- og Organisationsforholdene ved De danske Statsbaners Værksteder og Remiser.

Gaar man 25 à 30 Aar tilbage i Tiden, var vore Kolleger og Arbejderne i det hele taget ved Statsbanerne kun mangelfuldt organiserede. Det var endnu ikke gaaet op for Industriens Arbejdere i det store og hele, at det var saa nærliggende at skabe sig et Organ, hvorigennem man var i Stand til at øve et Tryk paa de reaktionære Magter for at faa Kaarene forbedrede.

De første svage Forsøg paa at forbedre Løn- og Arbejdsforhold fandt for Københavns Vedkommende Sted fra Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening, men daværende Maskindirektør Busse stillede sig nærmest haanligt afvisende derimod. Forholdene skulde han nok ordne alene.

Lidt senere kom den berømte Trafikminister Jul. Ryssensteen, som i sin Tid sammenlignede Industriarbejderne i Byen med hans Ansættelse paa Godset af Malkerøgtere og lignende, og han erklærede overfor Lyngsie og I. A. Hansen, at det var ham umuligt at se Forskellen.

Disse Forhold førte til, at Smede- og Maskinarbejderforbundet blokerede Statsbaneværkstederne samtidig

med, at Arbejderne, som misforstod Situationen, dannede den bekendte 1900-Forening. Det var vel ikke just deres Mening ved denne Forening at komme Statsbanedirektøren og Ministeren til Hjælp, men det blev i alt Fald Resultatet.

Som Aarene gik, voksede Organisationerne, og i Spidsen for dem voksede der dygtige Ledere op, som forstod at forhandle med den Ledelse, som efterhaanden maatte finde sig i de mere moderne demokratiske Tendenser, og det er allerede nu en Aarrække siden, at Revl og Krat af Arbejderne stod i deres respektive Organisationer, d. v. s. som Medlemmer af Landsforbundene.

Nu er Stillingen den, at der er ialt ca. 3400 Værksteds- og Remisearbejdere, som arbejder ved De danske Statsbaner, og af disse er ca. 1300 Smede og Maskinarbejdere, ca. 1000 Remisearbejdsmænd plus ca. 300 andre Arbejdsmænd. Disse to Faktorer udgør altsaa de fleste, Resten falder paa Malere, Træarbejdere, Sadelmagere og Formere samt enkelte tilhørende smaa Brancher.

Samtlige disse Arbejdere danner tilsammen »Værksteds- og Remisearbejdernes Fællesorganisation«, der gennem en Aarrække lededes af vor bekendte Kollega M. Kirketerp, og siden han traadte tilbage af Snedker L. Hansen.

Efterhaanden er der imidlertid opstaaet nogen Uro indenfor denne Sammenslutning, som i visse Henseender synes i for høj Grad at ville være en Organisation, der i Lighed med de øvrige saakaldte Centralorganisationer ene er Indehaver af Forhandlingsretten og ene afgør alle Spørgsmaal uden Hensyn til de specielle Fags Forhold. Dette kunde naturligvis til Nød gaa an, saalænge man under Krigs- og Højkonjunkturerne kun behøvede at hente de forholdsvis store Lønresultater hjem, men da Statsbaneledelsen efterhaanden blev nærgaaende og krævede Reduktioner i raskere og raskere Tempo, begyndte Vanskelighederne, bl. a. kunde Smede og Maskinarbejderne ikke finde sig i de Sammenligninger, som fandt Sted med Privatindustrien, og i det hele taget i det Forhold, at Statsbanerne har etableret en Slags Trekant, hvor de for deres Vedkommende gennem Direktøren forhandler med og søger Oplysninger hos Jærnindustriens Arbejdsgiversammenslutning, og saa forlanger de Resultater, som man kommer til, godkendt og respekteret af Forbundene, samtidig med, at Fællesorganisationen kan være god for sig, som forhandlende Part, men dog er en Organisation, hvis Virksomhed hører op der, hvor Ord alene ikke længere kan gøre det.

Den 3. Marts og 3. April førtes der, med Assistance af Forbundene, Forhandlinger om Lønningerne under Sammenligning med Privatindustrien, og det lykkedes dem at komme til et Resultat, hvorunder Statsbanerne holdt sine Trusler om Reduktioner tilbage, og hvorunder det lykkedes at faa gennemført en i og for sig ikke ubetydelig ekstra Forhøjelse for Remisehaandværkerne. At der samtidig blev nogen Misforstaaelse tilbage med Hensyn til Gennemførelse af Jærnindustriens Regler for Arbejde i 2- og 3-Skift er i og for sig af mindre Betydning, da disse Regler kun kommer til at berøre ca. 60 Mand. Spørgsmaalet er ikke i Orden endnu, men vil vel antagelig kunne forhandles ud af Verden.

Men alt imedens dette og meget andet har staaet paa, forhandler Fællesorganisationen Gang paa Gang med Trafikministeren, og der holdes flittigt Hovedbestyrelsesmøder, hvor der sker Drøftelser om at gøre sig til Centralorganisation og meget andet, og adskillige af de Udtalelser, som falder, og som protokolleres, er ingenlunde hyggelige, thi der er Folk med, som ret utilsløret giver til Kende, at de kun ønsker deres Ideer realiseret med Hensyn til at skabe et eller andet, som kan erstatte Forbundene. Her maa vi nødvendigvis opponere, ikke fordi de noget over 3000 Arbejdere kan faa afgørende Indflydelse paa Kursen for den danske Fagforeningsbevægelse, men fordi man er i Færd med at svække for ikke at sige ødelægge mange Aars brydsomt Organisationsarbejde, hvor vi faktisk er naaet dertil, at vore Organisationer har faaet fuld Respekt hos Statsbaneledelsen, som gennem Tiderne var noget af det mest reaktionære, som overhovedet kunde findes. Ganske vist har man endnu tilbage en Bestemmelse om, at Ministeren er den, der træffer den endelige Afgørelse, men ogsaa denne Bestemmelse skulde det vel være til at blive kvit under et socialdemokratisk Ministerium samtidig med, at man her, som paa Orlogsværftet og Hærens Værksteder, faar gennemført de overalt gældende og paa autoritativ Maade skabte Regler for Behandling af faglig Strid, saaledes at ingen Arbejder paa Statsbanernes Værksteder, saa lidt som paa andre Værksteder, er i Tvivl om, hvad han skal gøre, hvis han paa nogen Maade kommer i Konfliktsforhold til Arbejdsledelsen, eller hvis han agter at stille Krav eller føre et Klagemaal. En saadan simpel civilisatorisk Bestemmelse maa Forholdene nu være modne til, og det er derfor urimeligt at se, at de Folk, som ganske vist staar i Ledelsen for Fællesorganisationen, men som til Tider synes at pleje ikke saa lidt andre Forhold end de legitime organisatoriske, staar og udtaler deres Frygt for, at de skal komme til at miste nogle af deres Emolumenter eller paa anden Maade komme til at lide Skade, hvis der tones rent Flag i enhver Henseende, og hvis den saakaldte halve Tjenestemandsstilling skulde blive skaffet lidt til en Side. Det kan ikke være muligt, at i alt Fald den nuværende Regering vil række Haand til den Slags Ting, og det gælder bare om, at Arbejderne og de, der nu er tilbage i Ledelsen for Fællesorganisationen, passer paa i deres Hastværk ikke at komme til at skade de virkelige Arbejderinteresser.

Vi maa bort fra saadanne Forhold, hvorunder Generaldirektøren for ca. 1 Aar siden idømte en Kedelsmed 20 Kr. i Bøde arbitrært for at have skældt sin Mester ud, skønt denne efter Sigende saa udmærket havde fortjent det. Vi maa hen til de simple og klare Forhold, som vi har andre Steder, og Muligheden er sikkert til Stede nu for at naa et Resultat i denne Retning.

Smedene, saavel i Aarhus som i København, har vedtaget at udmelde sig af Fællesorganisationen, og Københavnerne er allerede udtraadt. Dette bør ikke opfattes som et Skridt, der betyder, at Smedene ikke ønsker Samarbejde med de øvrige; noget saadant ønsker

de i højeste Grad, men paa den anden Side ønsker de ikke, bl. a. med Hensyn til Lønningerne, at lade sig paaoktroyere, hvad de mener er urimeligt og uretfærdigt. Forbundet som saadant har ingen Andel haft i den skete Udmeldelse; der er fra Forbundets Side kun hævdet, at Smedene frem for alt ikke bør glemme at handle i Fællesskab og Forstaaelse, saa kommer Forstaaelsen med de øvrige Arbejdere ogsaa nok, naar alt igen bliver sat paa rette Plads.

Kongres i det belgiske Metalarbejderforbund.

I Dagene den 24. og 25. Maj afholdtes Kongres i vort belgiske Broderforbund. Foruden de Delegerede var der efter Indbydelse Repræsentanter til Stede fra følgende Lande: Tyskland, Frankrig, Østrig, Holland, Schweiz og Danmark.

Det belgiske Metalarbejderforbund er en i Forhold til Belgiens Størrelse betydelig Organisation, der tæller 124,000 Medlemmer, hvilket betyder en mægtig Udvikling i Forhold til Tiden fra før Krigen, hvor Medlemstallet var 26,000.

Forbundet er inddelt i 11 Distrikter, og disse igen i 193 Afdelinger. Iøvrigt er de belgiske Metalarbejdere tilsluttet Internationale Metalarbejderforbund.

Behandlingen af Dagsordenen foregik under stærk Udnyttelse af Tiden, idet den tilendebragtes paa to Dage. Om selve Beretningen førtes en kort Diskussion, hvorunder det fra enkelte Sider bebrejdedes Hovedbestyrelsen, at den ikke modvirkede Reaktionen med fornøden Kraft.

Generalsekretæren, Solau, paaviste under Henvisning til de herskende Forhold, at Hovedbestyrelsen ikke havde forsømt noget i saa Henseende, men det gjaldt om at vælge det rette Tidspunkt for Iværksættelse af en eller anden Aktion. Derefter godkendtes Aarsberetningen.

Hvad der tog ca. Halvdelen af Kongressens Tid var Spørgsmaalet om Forhøjelse af Strejkeunderstøttelsen og Forhøjelse af Kontingentet. Her stod Meningerne stærkt delte, idet Tilhængerne af Forhøjelse motiverede deres Standpunkt med, at det gjaldt om at stimulere Arbejdernes Kamplyst, og de holdt paa, at Strejkefonden skulde styrkes; men Modstanderne heraf var mindst lige saa stærke. Fra denne Side hævdedes, at langvarige Strejker som oftest kun havde bragt Tab og Frafald blandt Medlemmerne, medens de virkelige Fordele for Arbejderne opnaaedes ved et vedholdende organisationsmæssigt Tryk paa Arbejdsgiverne. Nogen Afgørelse blev ikke truffet. Sagen henvistes til Nationalkomiteen, der svarer til vor Hovedbestyrelse.

Herudover behandledes og vedtoges en Resolution, der tog Sigte paa at faa lovfæstet Washington-Konferencens Bestemmelser vedrørende 8-Timersdagen, og i Forbindelse hermed vedtog Kongressen en Sympatihilsen til de tyske Metalarbejdere for deres heltemodige Kamp for Bevarelsen af 8-Timersdagen.

Endelig behandledes Spørgsmaalet om Arbejdernes Kontrol med Bedrifterne, og det paalagdes Ledelsen at skabe et Grundlag for en saadan Kontrol, medens man paa den anden Side var klar over, at vilde man være medbestemmende, maatte Forbundet have kvalificerede Tillidsmænd til at røgte denne Opgave.

Det fremgik iøvrigt af Debatten, at de belgiske Metalarbejdere har lidt under Følgerne af lave og svingende Valutakurser og stor Arbejdsløshed. Hvad Arbejdsløsheden angik, var denne dog nu rent minimal. Man fik Indtrykket af, at de belgiske Metalarbejdere omfatter deres Forbund med Tillid, og at dette er sig sin Opgave bevidst, baade med Hensyn til at værne sine Medlemmers Interesser og med Hensyn til den internationale Arbejderbevægelse i Almindelighed.

Finsk Metalarbejderforbund holder 25 Aars Jubilæum.

I Dagene den 14. og 15. Juni fejrede Finlands Metalarbejderforbund sin 25-aarige Bestaaen, og til denne Fest var indbudt Repræsentanter for de 3 skandinaviske Lande samt Sekretæren for Internationaler Metallarbeiter-Bund, hvilken sidste dog ikke havde set sig i Stand til at give Møde, ligesom Repræsentanterne for de russiske Metalarbejdere, der ogsaa var indbudt, var forhindrede i at komme til Stede, fordi man nægtede dem Pasvisum. Fra Danmark mødte Smedeforbundets Hovedkasserer, der gennem de sidste 14 Aar har deltaget i det finske Forbunds Kongresser. Fra Sverige mødte Ombudsmanden for Jærnbruksarbejderne, Sjøberg, og fra Norge Sekretær Arnfinn Olsen. De 3 skandinaviske Repræsentanter overrakte under Festen det finske Forbund en kaligraferet Adresse, der udtrykte Broderforbundenes Sympati for de finske Metalarbejdere.

Festen var, som de finske Arbejderfester plejer at være det, yderst stilfuld. Den holdtes første Dag i Arbejderpartiets prægtige Forsamlingsbygning i Helsingfors, der allerede tidligere søgte sin Lige indenfor de skandinaviske Riger og nu yderligere skal have en meget betydelig Udvidelse. Det udmærkede Program, der foruden Talerne omfattede Præstationer i Musik, Sang og Sport, altsammen første Klasse, udførtes for Størstedelen af Repræsentanter fra Arbejdernes egen Lejr, og Festdeltagerne, der fyldte den mægtige Festsal, lønnede saavel Talerne som de underholdende Kræfter med stærkt Bifald.

Den følgende Dag forlagdes Festen til en Holm i Helsingfors' Skærgaard, paa hvilken Holm, der ejes af Kommunen, Helsingfors-Arbejderne har faaet en Art første Ret og har opført en stor Sommerrestaurant med udmærkede Lokaler. I Tilslutning til den Middag, der serveredes, fulgte Talerne Slag i Slag, derunder ogsaa

fra de finske Afdelingers Repræsentanter, og da Deltagerne ved Mørkets Frembrud sejlede hjem, var alle enige om, at de 2 Festdage vilde efterlade et uforglemmeligt Minde, hvilket ikke kunde ødelægges af en Byge, som Vejrguderne sendte ned over Festdeltagerne paa Hjemturen.

Om det finske Forbund har vi tidligere haft Lejlighed til at udtale os her i Bladet, men vi skal dog genopfriske nogle Enkeltheder. Da vi første Gang var repræsenteret ved en finsk Kongres i 1910, kendte man paa Forhaand saa godt som intet til Forholdene i Finland, og ret stærkt udviklede var Organisationerne heller ikke. Det finske Metalarbejderforbund talte paa daværende Tidspunkt kun noget over 2.000 Medlemmer, og Tendensen i Finland var nærmest at udvikle Samarbejdet indenlands uden at lægge Vægt paa udenlandske Forbindelser. Det var denne Tendens man gjorde Brud paa i 1910, og allerede ved denne Lejlighed lagdes det første Grundlag for den finske Tilslutning til de skandinaviske Gensidighedsoverenskomster. I 1914 var Medlemstallet vokset til noget over 4.000, og Forbundet forberedte sig allerede da paa at tage det første større Livtag med Arbejdsgiverne. Saa kom imidlertid Krigen og med Krigstilstanden ophørte Organisationsarbejdet næsten ganske, i hvert Fald for en Tid. Krigstravlheden medførte dog imidlertid hurtigt i Finland som andre Steder en stærk Tilgang til specielt Metalindustrien, og fra 1915 til 1916 voksede Forbundets Medlemstal fra noget over 5.000 til op imod 10.000 for i 1917 at stige til 26.000. At denne stærke Tilgang ganske maatte forandre Forbundets Fysiognomi, og at den gamle Stab af Medlemmer intet betød overfor hele denne Udvidelse, siger sig selv, og man maa vel gaa ud fra, at denne Tilgang, der iøvrigt ogsaa, omend maaske i mindre Grad, fandt Sted i andre Industrier, har været Skyld i den Udvikling, som Forholdene i Finland fik, idet alle disse nyorganiserede Medlemmer i høj Grad var modtagelige for Paavirkning og vel fortrinsvis for Paavirkning fra de mest radikale og hensynsløses Side.

Saavel under den stærke Opgang som senere, efter at Arbejderne havde erobret Magten, steg Lønningerne meget stærkt, men Dyrtiden var steget endnu stærkere, idet Landet ganske havde været prisgivet Spekulanter, og det var først, da Arbejderne overtog Styret, at det lykkedes at faa Lønningerne til at svare til Prisstigningen, Efter at Arbejderregeringen var styrtet, indtraadte der igen en Forværrelse for Arbejderne med Hensyn til Lønningerne, indtil det i 1920 efter en længere Konflikt, der støttedes kraftigt af de skandinaviske Metalarbejderorganisationer, lykkedes at faa Dækning til Lønningerne for Prisstigningen. Dette gjaldt dog kun for det givne Tidspunkt, men Arbejderne kunde den Gang have opnaaet en løbende Dækning, hvad de ikke vilde modtage. For Øjeblikket synes det atter at trække op til Kamp, men muligvis ordnes Spørgsmaalet uden Udbrud af egentlig Konflikt. Til Sammenligning mellem Pristallene i de forskellige Lande skal vi nævne, at medens vi her i Danmark har et Pristal paa 209, og Norge og Sverige, saa vidt vi ved, har henholdsvis 244 og 160, saa er det finske Pristal 1204, og det er givet, at med denne Udvikling har de finske Arbejdere haft betydelig mere at kæmpe imod end vi med vore Pristalstigninger.

Det finske Metalarbejderforbund tæller i Øjeblikket ca. 8000 Medlemmer, hvilket anslaas til at være noget over Halvdelen af det Arbejderantal, der beskæftiges i Metalindustrien, men som Forholdene er i Finland med sin store Udstrækning og en Befolkning paa kun 3 Mill. Mennesker, betyder dette Medlemstal dog sikkert, at den faste Stamme, som er tilstrækkelig til, at Organisationen kan bestaa som Lønregulator, er samlet, og vi haaber, at det finske Forbund, der har kæmpet imod saa mange Besværligheder i sine første 25 Aar, i det følgende Kvartaarhundrede vil vise sig endnu bedre i Stand til at modstaa Vanskelighederne og at gennemføre sine Opgaver.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Aalborg. Den 17. Juni er afholdt Mæglingsmøde hos Chr. F. Justesen dels paa Krav om Betaling for kasseret Gods, dels paa at Mesteren vilde diktere nogle Akkordpriser. Ingen Enighed, og Timandsmøde afholdtes den 1. Juli.

Her enedes man om, at 2 Stk. efter samme Model til Kr. 5,67 pr. Stk. skulde betales med fuld Akkordpris. Et andet vragstøbt Stykke var betalt med Timeløn og blev staaende derved. Paa 6 Stykker Arbejde vilde Mesteren ialt betale Kr. 83,64, medens der var forlangt Kr. 98,00. Det hele blev omregnet til Timeløn, og Betalingen blev derefter Kr. 92,61.

Brønderslev. Paa det derværende Jærnstøberi er ved lokal Forhandling opnaaet nogle Timelønsforhøjelser. Gennemsnittet var før Forhandlingerne 159 Øre og efter disse 167 Øre for 5 Mand.

Esbjerg. Den 1. Juli er afholdt Timandsmøde paa alle 3 Fabrikker i Esbjerg paa Krav om Timelønsforhøjelse. Her tilbød Firmaet C. B. Hoffmann at forhøje fra 159 til 164 Øre. Der arbejdes ikke i Akkord, og Sagen sluttedes dermed.

For de øvrige 2 Virksomheders Vedkommende kunde Enighed ikke opnaas. Der fandtes delvis Adgang til Akkord, og under Paaberaabelse heraf vilde de 2 Firmaer (Jensen & Olsen og Christoffersen & Larsen) kun forhøje for de i ren Timeløn arbejdende Medlemmer paa tilsvarende Maade som hos Hoffmann, hvilket Tilbud ikke modtoges, da de Medlemmer, der havde den delvise Adgang til Akkord, kun blev tilbudt 3 Øre mere pr. Time.

Holbæk. Den 1. Juli er afholdt Timandsmøde angaaende Arbejdstidens Inddeling paa A/S Holbæk Jærnstøberi. Man opnaaede Enighed baade for den indeværende Sommer og den kommende Vinter.

Holstebro. Den 18. Juni er afholdt Mægling hos A/S Holstebro Jærnstøberi og Maskinfabrik. Akkorderne var opsagt, og der var krævet Forhøjelse og tillige Tillæg til en Modelformers Timeløn. Remskiver betaltes med Grundpris plus 60 pCt. Dette ændredes til 70 pCt. Om det øvrige skal 2 Mand sammen med Direktøren forhandle og være færdig inden 1. August. Opnaas ikke Enighed, skal Sagen til Timandsmøde.

Hørsholm. Den 17. Juni er afholdt Mæglingsmøde paa Hørsholm Jærnstøberi paa Klage fra Firmaet over, at Formerne havde forladt Arbejdet 3. Pinsedag, fordi de ikke vilde støbe om Morgenen. Dette Spørgsmaal var sluttet med nogle Udtalelser, men der forelaa fra Formernes Side Krav om, at Kr. 17,13 i udbetalt Arbejdsløn for noget Arbejde, der var returneret fra en Kunde, og som Firmaet vilde afdrage vedkommende Former, ikke blev afdraget, da sligt aldrig har været Praksis paa Fabrikken. Ingen Enighed, men ved Timandsmødet den 1. Juli indgik Firmaet paa at betale Beløbet.

Kerteminde. Herfra foreligger Meddelelse om, at paa det derværende Jærnstøberi er Akkorderne ved en Formemaskine forhøjet med 2 Øre for Kakkelovnsfødder og 4 Øre for Vaske.

Kolding. Den 24. Juni er afholdt Mæglingsmøde paa De danske Mejeriers Maskinfabrik paa Krav om Forhøjelse af den opsagte Priskurant og forskellige Anker vedrørende Materialet. Man stillede sig absolut afvisende overfor ethvert Krav om Forhøjelse, men tilbød at afhjælpe paa de paaklagede Forhold ved at gennemgaa og rette ved de Mangler, der fandtes ved Materialet, samt tage under Overvejelse at installere en Kran i Kassegaarden.

København. Dragør Jærnstøberi er paany sat i Gang af de tidligere Indehavere af Præstø Jærnstøberi, og der arbejder 3 Medlemmer.

Odense. Den 1. Juli er afholdt Timandsmøde vedrørende A. Birn, Vesterbros Jærnstøberi. Man enedes om, at Timelønnen for de fire hos Firmaet beskæftigede Maskinformere fastsættes til 147 Øre og for Haandformeren 156 Øre. Samtidig bortfalder det hidtil udbetalte Tillæg paa 25 Øre pr. Mand pr. Støbning.

Randers. Paa Ny Jærnstøberi er 18. Juni afholdt Mægling. Der arbejder en Former, og Firmaet havde forlangt Akkorderne nedsat med 10 pCt. Enighed opnaaedes ikke, og ved Timandsmødet den 1. Juli opnaaedes heller ikke Enighed om noget.

Ribe. Den 25. Juni er afholdt Mæglingsmøde paa det derværende Jærnstøberi, fordi Firmaet vilde diktere nye Priser paa gammelt Arbejde ved Maskinerne, som nu skulde laves i nye Kasser. Enighed opnaaedes ikke, og Timandsmøde blev afholdt 1. Juli. Her kom der til at foreligge 2 Rækker Priser, en som det sidste, Forbundet vilde være med til, og en som det sidste, Firmaet vilde være med til, men der var Uenighed om, hvad Fortjenesten havde været paa dette Arbejde. Dette Forhold skal undersøges hjemme paa Fabrikken, og den Part, der har Uret i Opgivelsen i Fortjenesten, skal akceptere det sidste Tilbud, der foreligger fra den anden Part.

Iøvrigt forelaa der ved Mæglingen en Række andre Uoverensstemmelser, som bragtes til Afslutning.

Stubbekøbing. Formerne i Stubbekøbing klagede i sin Tid over, at Fabrikken ikke vilde betale Februarreguleringens 2 pCt. i Tillæg. Der blev skrevet til dem den Gang, at Fabrikken skulde betale og med tilbagevirkende Kraft. Nu meddeler Afdelingen, at dette forlængst er sket.

Sorø. Den 6. Juli afholdtes sjællandsk Arbejderstævne med Procession i Sorø. Som Taler var tilstede Folketingsmand Hans Nielsen, Horsens, og Redaktør ved Københavns Socialdemokrat Marinus Christensen. Indenrigsminister Bramsnæs skulde egentlig have været Taler ved Festen, men havde sendt Afbud.

For Formernes Vedkommende var der Kolleger tilstede fra Ringsted, Korsør og Slagelse Afdelinger, og der blev afholdt et Fagmøde, som varede et Par Timer. Man havde ønsket en Repræsentant for Hovedbestyrelsen tilstede, og Forretningsudvalgsmedlem Ole Hansen, København, var i den Anledning i Sorø.

Smede og Maskinarbejdere.

Rettelse. I sidste Medlemsblad meddeltes om en Lønforhøjelse paa »Titan« i København, hvorefter Gennemsnittet var blevet 213 Øre pr. Time. Dette er en Misforstaaelse, idet den gennemsnitlige Fortjeneste er **ca. 188 Øre,** medens den gennemsnitlige Forhøjelse var 2,13 Øre for hver af de 258 Mand.

Lønforhøjelser. Paa Elektricitetsværket i Hobro har et af vore Medlemmer faaet Timelønnen hævet fra 151 til 159 Øre.

Ved lokal Forhandling har vore Kolleger paa Aarhus Oliemølle opnaaet en Forhøjelse af 2 Øre paa den gældende Skala for Afsavnstillæg. Samtidig blev der truffet Aftale om en Sommerferie paa 4 Dage i Stedet for som hidtil 3 Dage.

Paa et Mæglingsmøde den 11. Juni vedrørende Smedemestrene i Næstved enedes man om, at 10 Mestre tilsammen giver 62 Øre, der fordeles paa 16 Mand, som altsaa gennemsnitlig fik 3,9 Øre pr. Time.

Den 14. Juni er der ved Mægling paa Svovlsyrefabrikken »Limfjorden«, Nørre Sundby, opnaaet et Tillæg af ialt 35 Øre til Fordeling paa 13 Mand. Det hidtil givne Smudstillæg paa 8 Øre forhøjedes til 12 Øre.

Vore Medlemmer paa Papirfabrikkerne i Odense, Næstved og Silkeborg har ved et Mæglingsmøde den 24. Juni faaet Timelønningerne forhøjet med 3 Øre, hvorved disse steg til henholdsvis 145,1, 148 og 147,3 Øre. Forhøjelsen traadte først i Kraft den 26. Juni.

Vore Medlemmer paa De danske Sukkerfabrikkers Virksomheder i Provinserne, 151 Mand, fik ved et Mæglingsmøde den 27. Juni 147 Øre til Fordeling. Deres Timeløn steg derved fra 144 til 145 Øre.

Ved Forhandling mellem Firmaet P. L. Pedersen i Horsens og Tillidsmanden samme Sted er der opnaaet en Lønforhøjelse paa 22 Øre, fordelt paa 8 Mand. Den gennemsnitlige Fortjeneste steg derved fra 147 til 149,8 Øre.

Paa Mælkekondenseringsanstalten i Hjørring er der ved lokal Forhandling opnaaet en Lønforhøjelse af 13 Øre pr. Mand til 4 Mand, hvis Timeløn derved steg fra 127 til 140 Øre. Fra 1. Januar 1925 vil Lønnen yderligere blive forhøjet med 5 Øre pr. Time og er underkastet Regulering i Henhold til Pristallet.

Hos Brødrene Henze, København, har 10 Mand ved en den 4. Juli afholdt Mægling opnaaet en Forhøjelse af 3 Øre pr. Time.

Ved et Timandsmøde den 9. Juli indgik Firmaerne A/S W. Brüel, Henning Kragh & Co., Marius Jensen & Co. og A. F. Heidemann, Hjørring, paa at forhøje de bestaaende Timelønninger med gennemsnitlig $7^1/_2$ Øre pr. Mand at fordele efter Firmaernes Skøn.

Mæglingsmøder. Hos Firmaet Hans L. Larsen, Frederikssund, er der afholdt Mægling den 21. Maj paa Strid om Arbejdstidens Fordeling. Firmaet kunde ikke indgaa paa den af Arbejderne ønskede Lægning af Arbejdstiden, nemlig fra Kl. 7—11 og fra Kl. 12—4, og man enedes derfor om, at der foretages en Afstemning imellem Arbejderne om, enten at bibeholde den nuværende Arbejdstid fra Kl. 8—12 og fra Kl. 1—5, eller at indgaa paa den af Firmaet tilbudte Arbejdstid fra Kl. $7^1/_2$—$11^1/_2$ og fra Kl. $12^1/_2$—$4^1/_2$. Hvad Resultatet af Afstemningen er blevet, vides ikke.

Paa A/S Frederikshavns Værft og Flydedok mægledes den 3. Juni paa Krav fra Maskinarbejderne om Udlevering af Overtrækstøj og Klage over, at Maskinmestre og Fyrbødere anvendtes til at udføre Maskinarbejde i Skibene. Med Hensyn til førstnævnte Spørgsmaal erklærede Firmaet at ville bestræbe sig for, at der fandtes Overtrækstøj i tilstrækkelig Mængde, og angaaende Maskinmestrene beklagede Firmaet ikke at kunne ændre noget i dette Forhold, da det drejede sig om en Foranstaltning fra Rederiets Side. Forbundets Repræsentant forbeholdt sig at tage Spørgsmaalet op i al Almindelighed og eventuelt tilskrive Sammenslutningen derom.

Ligeledes mægledes paa en Klage fra Værftet over, at Nitterne nægtede at udføre Overarbejde og forhindrede Skibsbyggerne i at udføre saadant Arbejde. Værftet tog Klagen tilbage, efter at Tillidsmanden havde erklæret, at der intet var til Hinder for, at Overarbejde paany kunde udføres, ligesom der heller ikke vilde blive lagt Skibsbyggerne Hindringer i Vejen for at udføre Nittearbejde.

Paa Begæring af Sammenslutningen afholdtes der den 18. Juni Mægling hos A/S Otto Mønsted, København, som havde klaget over, at Arbejderne efter en Klubbeslutning nægtede at udføre mere end 6 Timers Overarbejde pr. Uge. Tillidsmanden og Forbundets Mæglingsmand indrømmede, at den vedtagne Klubbeslutning var i Strid med Overenskomsten, hvorfor den maatte tages tilbage.

Paa Frederikshavns Værft og Flydedok mægledes atter den 9. Juli, denne Gang paa Krav fra Nitterne om Forhøjelse af deres Priskurant. Ved Mæglingen opnaaedes Enighed om Forhøjelse af en Del af Satserne i denne, som derefter kan opsiges med 2 Maaneders Varsel, dog tidligst til Ophør 1. Februar 1925. Samtidig indgik Værftet paa at give 60 Øre til Fordeling blandt de lavest lønnede Nittere.

Timandsmøder. Den 17. Juni er følgende Sager behandlet paa Timandsmøde:

1) Strid om Betalingen for Løftning af Lokomotiver hos A/S Det sydfyenske Jærnbaneselskab, Odense. Firmaet tilbød at forhøje Prisen paa Lokomotiver 1—7 fra 22—24 Kr., imod at Prisen for Løftning til Udveksling af Løbere ændredes fra 8—6 Kr.; Tillidsmanden kunde ikke paa Mødet gaa ind paa saadanne Ændringer i Akkordforholdene, og Sagen vistes derfor tilbage til lokal Forhandling.

2) Strid om hvorvidt Værkfører Poulsen hos Fabrikant P. Petersen, Nyborg, er Formand i Septemberforligets Forstand. — Det oplystes, at Firmaet ikke havde Kontrakt med Poulsen, hvorefter denne ikke maatte være Medlem af Fagforeningen, og at der ikke var stillet noget Krav i saa Henseende. Forbundet trak derefter Klagen tilbage.

3) Lønkrav hos Hede Nielsen, Horsens Cyklelager. Man enedes om 31 Øre til 18 Mand at fordele efter Firmaets Skøn.

Paa et Timandsmøde den 20. Juni behandledes følgende Sager:

1) Klage over Afregningen med Smed K. C. Christensen hos Smedemester C. J. Steinback, København. Man enedes om at slutte Sagen efter den skete Opgørelse.

2) Klage fra Firmaet Thomas B. Thrige, Odense, over ulovlig Arbejdsnedlæggelse den 28. Maj og Krav om Erstatning herfor, samt Krav fra Arbejderne om Forhøjelse af Timelønnen og Krav om Genantagelse af Maskinarbejder Larsen. — Forbundets Repræsentanter beklagede den skete Arbejdsstandsning, og vilde indskærpe Medlemmerne deres Pligt til at overholde indgaaede Overenskomster og Voldgiftsregler.

Med Hensyn til Kravet om Lønforhøjelse opnaaedes et Tillæg paa 18 Øre til Fordeling blandt 8 nærmere angivne Arbejdere, og idet man var enig om fra begge Sider at tilstræbe rolige Arbejdsforhold paa Værstederne og det bedst mulige Samarbejde mellem Arbejdere og Arbejdsledere, betragtedes samtlige Spørgsmaal som afgjort.

Endelig er der afholdt et Timandsmøde den 2. Juli, og her blev følgende Sager behandlede:

1) Fornyet Krav fra Hammermændene hos Burmeister & Wain paa Refshaleøen om Forhøjelse af Timelønnen. Værftets Repræsentant vilde ikke imødekomme Kravet, men der blev fra Forbundets Side henstillet til Firmaet at tage en Forbedring af Hammermændenes Løn under Overvejelse i den nærmeste Fremtid.

2) Klage over, at A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, nægter at anerkende en af Maskinarbejderne foretaget Opsigelse af faste Akkordpriser og Prislister. Man enedes om at udsætte Sagen indtil videre.

3) Strid om Betalingen til nyantagne Arbejdere hos Burmeister & Wain. Efter en Forhandling mellem de direkte interesserede Parter opnaaedes Enighed om en Skala for Antagelseslønninger, i Henhold til hvilken ogsaa tidligere antagne Maskinarbejdere skulde have Timelønnen forhøjet.

Rørpriskuranten. Der er nu trykt nyt Oplag af Rørprislisten, indeholdende de Ændringer, hvorom der i Foraaret opnaaedes Enighed, og Forbundet har sikret sig enkelte Eksemplarer, saaledes at Afdelinger, der ønsker et Eksemplar til Vejledning for de Medlemmer, som nu og da arbejder efter disse Priser, kan rekvirere saadanne paa Hovedkontoret.

Til Medlemmerne og Klubberne under Københavns Afdeling 15. Da jeg den 1. Juli er fratraadt min Stilling som Sekretær i Smedeforbundet og overgaaet til min nye Stilling i De samvirkende Fagforbund, bedes alle fremtidige Skrivelser Afdelingen vedrørende adresseret til min Bopæl, Ryesgade 99, 3. Telefon Øbro 4783 x.

Venlig Hilsen

Vilh. Christensen.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
7. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
8. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
9. Smedemester Hansen, Nexø.
10. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

Blokade. Afdelingen i Hillerød har set sig nødsaget til at blokere Svend Milners Automobilværksted, Torvet, Hillerød, da nævnte Mester beskæftiger 2 Arbejdere, Arthur Krogh og Olsen, som har ladet sig slette af Forbundet paa Grund af Gæld.

Vore Telefoner.

Formere.

Hovedkontoret ..... Byen 2125
Hovedkassererens Privattelefon ..... Nora 3999 y

Jærn- og Metalslibere.

Hovedkontoret ..... Byen 197 y

Smede og Maskinarbejdere.

Hovedkontoret ..... 5121 og 8221
Anvisningskontor 12651
Centralafdelingen, Sekretær S. Munk, { Central 3824 / — 13877
Afd. 2, Formanden N. C. Christensen ... Byen 2598 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 3, Formanden P. Andersen ..... Central 5121
Afd. 4, Formanden Th. Andersen ..... Strand 1570 x
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 5, Formanden Johs. Kjærbøl .... Central 5121
Afd. 6, Formanden S. Thorlund ..... Taga 2276 y
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 7, Formanden Vilh. Boesen ..... Taga 1608 x
Afd. 8, Formanden Olaf C. Olsen ..... Amg. 2168
Afd. 9, Formanden H. Rasmussen ..... Nora 2756 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 10, Formanden Knud E. Schiøttz, Sydhavn 122 x
Afd. 11, Formanden S. A. Svendsen .. { Central 3824 / — 13877
Afd. 12, Formanden Arth. Jørgensen ..... Nora 4616 x
Hver Aften fra 5—7, undt. Torsdag Central 13877
Afd. 13, Formanden S. Munk ..... Central 3824
Afd. 14, Formanden Leo Christensen, Onsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 15, Formanden Vilh. Christensen ... Øbro 4783 x
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 17, Formanden J. Malling ..... Godthaab 4008
Tirsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 18, Formanden Otto Hansen, Mandag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Aalborg 1192
Aarhus 4123
Brønderslev 348
Esbjerg, Formand L. Rosendahl 1382
Fredericia 817
Frederikshavn 586
Helsingør, Kasserer Carl Christensen 470
Hillerød 654
— Kassereren 722
Hjørring, Kassereren 687
Holbæk 773
Holeby 78
Horsens 1323
Kolding, Formanden ..... Sdr. Bjert 64
— Kassereren 1599
Lyngby, L. Nielsen ..... Skodsborg 177
— Røddik ..... Lyngby 597
Middelfart 251
Odense 1863
Randers 1512
Silkeborg, Kassereren 771
Svendborg 1099
Thisted 116
Varde 161
Vejen 148
Vejle 1116
Viborg, Kassereren 1069

Specialarbejderforbundet.

Formanden ..... Sundby 3813

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
29313	Andersen, Anders Chr.	København	14. 4.98	Kbhvn. Afd. 2	25 10.18	Kbhvn. Afd. 12	12. 5.23
38038	— Jens Emil A.	Vebbestrup	23. 2.04	Aalborg	8. 3.24	„ „ 14	22. 3.24
30101	— Kaj André	København	25.10.99	Kbhvn. Afd. 1	28 12.18	„ „ 18	29. 3.24
16971	— Peter Vilhelm	København	10.11.93	„ „ 1	22. 5.15	„ „ 12	5. 4.24
37200	— Viggo	Hørsholm	30. 5.04	Hillerød	13. 7.23	Hillerød	13.10.23
18324	Boll, Max Gunnar P.	København	15. 6.01	Kbhvn. Afd.	9.11.20	Kbhvn. Afd. 15	29. 3.24
17929	Bollerup, Johannes	Chicago	6. 6.00	Horsens	1. 7.22	„ „ 14	29. 3.24
14332	Buk, Frants	Købelev	13. 7.04	Kbhvn. Afd.	22. 8.22	„ „ 3	22. 3.24
27922	Dam, Peter	Mellem Jølby	26.10.00	Haderslev	23. 5.20	„ „ 14	22. 3.24
34699	Due, Edvard Aug.	Kristiansø	4.10.04	Neksø	23. 9.22	Rønne	8. 3.24
15208	Ege, Kaj C. J. Strarup	København	13.11.02	Kbhvn. Afd.	8.12.23	Kbhvn. Afd. 2	29. 3.24
2408	Ehrhardt, Jens Carl V.	—	5. 8.94	„ „ 1	21. 2.13	„ „ 18	23. 2.24
16814	Eliasen, Svend Aage	—	11. 7.01	„ „	15.10.20	„ „ 2	9. 2.24
8538	Fogtmann, Hans A. Brorson	—	15. 9.99	„ „	3. 4.20	„ „ 7	22. 3.24
18685	Frederiksen, Hakon Edm.	Ordrup	20. 8.03	„ „	4.11.22	„ „ 13	5. 4.24
26610	Grau, Mathias	Holm	12. 7.95	Odense	11. 8.19	Sønderborg	28. 4.23
2042	Hansen, Charles E. R.	København	18. 7.92	Kbhvn. Afd. 1	13.10.11	Kbhvn. Afd. 14	15. 3.24
35707	— Hans	Ulkebøl	17. 8.04	Sønderborg	9. 4.23	Sønderborg	16. 6.23
18557	— Robert Rich.	Hørsholm	6. 5.03	Kbhvn. Afd.	6.11.22	Kbhvn. Afd. 5	14. 7.23
Norsk 28797	— Thorvald Vilh.	Horsens	30.11.88	Horsens	26. 5.08	Horsens	19. 1.24
33310	Heinrich, Christoph.	Sønderborg	25. 6.89	Sønderborg	2.11.19	Sønderborg	15.12.23
26056	Holm, Carl Helge	København	11. 1.04	Kbhvn. Afd.	8. 5.22	Kbhvn. Afd. 4	29. 3.24
36688	Jensen, Carl Christian	—	11. 8.94	„ „	13.10.23	„ „ 14	29. 3.24
36656	— Edv. L.	—	27. 9.74	„ „ 7	1. 3.07	„ „ 11	29 3.24
26308	— Edvin Johan	—	22.11.99	„ „ 1	29. 4.18	„ „ 9	29. 3.24
18701	— Steffen Munch	Hansted	29.12.88	Horsens	9.11.10	Horsens	16. 2.24
19860	Iversen, Max Georg	København	30. 1.94	Kbhvn. Afd.	18. 1.23	Kbhvn. Afd. 14	22. 3.24
36592	Jacobsen, John. Bøndergaard	Henne	8. 3.99	„ „	13. 9.23	„ „ 17	29. 3.24
8900	Johansen, Wilhelm	Flensborg	26. 1.88	Flensborg	11. 4.20	„ „ 4	22.12.23
3654	Kjær, S. Otto J.	Randers	17. 4.94	Randers	16. 5.13	„ „ 11	29. 3.24
14722	Kruse, Alfr. Ferd.	København	2. 6.02	Kbhvn. Afd.	13.10.21	„ „ 12	15. 3.24
11799	Larsen, Harald E. Chr.	Aalborg	28.11.01	Aalborg	25. 4.21	Aalborg	9. 2.24
19515	— Svend Chr.	Nykøbing F.	4. 7.98	Nykøbing F.	5. 5.17	Kbhvn. Afd. 14	29. 3.24
23827	Lundgreen, Hugo	København	7. 9.98	Kbhvn. Afd.	9. 5.21	„ „ 14	29. 3.24
36040	Mollerup, Henry Johs. C.	—	14. 9.04	„ „	5. 5.23	„ „ 10	29. 3.24
644	Nielsen, Einer	—	23. 6.95	„ „ 1	17.12.15	„ „ 17	29. 3.24
11290	— Georg Chr. H.	—	3. 2.95	„ „	8. 5.20	„ „ 6	29. 3.24
5494	— Niels Carl	—	12.12.85	„ „ 1	12. 3.12	„ „ 6	29. 3.24
36242	— Olaf	Kagerup	26. 2.03	„ „	11. 4.23	„ „ 14	19. 1.24
3540	Normann, Jakob Nielsen	Skagen	7. 9.92	Frederikshavn	8. 8.14	Aalborg	2. 6.23
12522	Petersen, Carl Anton	København	13. 7.71	Hamborg	15. 1.12	Kbhvn. Afd. 5	29. 3.24
33697	— Christian	Sønderborg	5. 7.94	Teterow	10.12.18	Sønderborg	12. 8.22
31087	— Jens Graven	Aalborg	10 12.97	Kbhvn. Afd. 1	5. 3.19	Kbhvn. Afd. 12	29. 3.24
35240	— Viktor Eman	Randers	9. 4.05	Hillerød	18. 5.23	Hillerød	29. 3.24
26853	Rasmussen, Einer	Gentofte	17. 3.98	Kbhvn. Afd.	20. 8.20	Kbhvn. Afd. 8	29. 3.24
15407	— Hans	Asaa	23.12.88	Frederikshavn	1. 9.09	Løgstør	31. 3.23
35717	Rochler, Poul	Sønderborg	18.11.96	Sønderborg	6. 8.23	Sønderborg	8. 9.23
31320	Røhr, Vilh. Marius	Aarhus	5.10.76	Kbhvn. Afd. 1	2. 5.19	Kbhvn. Afd. 13	5. 4.24
29810	Sørensen, Aage Chr.	Rindsholm	28. 4.98	Aarhus G.	1.10.18	Aarhus G.	24. 2.23
33316	Schmidt, Peter	Jærnhytte	2. 3.00	Sønderborg	1. 2.20	Sønderborg	17.11.23
19073	Schou, Hans Peter	Rønne	20. 8.03	Rønne	4.10.21	Rønne	29. 3.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 20592	Andresen,	Hans Heinrich	(Kbhvn. Afd.)
- 39354	Jensen,	James Ole	(— —)
- 38912	—	Johannes	(— —)
- 26802	Johansen,	Hans Carl	(— —)
- 38536	Mortensen,	Knud Richardt	(— —)
- 32515	Nielsen,	William S. P.	(— —)
- 1845	Petersen,	Albert J. L.	(— —)
- 21505	Poulsen,	Niels Christian	(Odense)

Medlem Nr. 27148, Søren P. Sørensen, har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 4772	Andersen,	Edvard	4. 1.02
- 8661	Arrild,	Holger A. Kampmann	14. 6.13
- 31356	Clausen,	Anton Lauervig	16. 8.19
- 13412	Hansen,	F. A. N.	15. 9 17
- 11091	Jørgensen,	Jens Chr.	13. 6.14
- 12225	Knudsen,	Svend	12. 6.15
- 23420	Larsen,	Jens Peter	25. 1.19
- 5488	Nielsen,	Alfons Carlo	3. 1.20
- 10111	Petersen,	Carl Valdemar	10. 2.06
- 5811	—	Edvard	9.12.16
- 30133	Rasmussen,	Poul Jens C.	6. 9.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 24146	Andersen,	Aage Laur. Chr.	30. 6.23
- 23938	—	Emil	3.11.23
- 10607	—	Peter Henrik	29. 4.22
- 11169	—	Svend Orry H.	23. 7.21
- 4989	Bech,	Holger Georg	13.10.23
- 23351	Brandt,	Ove	3. 6.22
- 12867	Christensen,	Karl Otto	2. 4.21
- 26065	—	Christian Neble	15.12.23
- 32976	Carlsen,	Niels Peter	18.11.22
- 15532	Christiansen,	Carl Emil	11. 3.22
- 20253	Fiehn,	Rudolf	22. 1.21
- 33176	Gottfriedsen,	Christian	15. 4.22
- 29774	Gaarslev,	Jens Henri V. F.	24.12.21
- 25510	Hansen,	Alfred Godtfr. C.	19. 1.24
- 3596	—	Hans Ejner	26. 3.21
- 2753	—	Peter Martinus	7. 7.23
- 24461	Jensen,	Aage Christian	9.12.22
- 24268	—	Søren Ingvar	10. 7.20
- 6344	—	Vald. Chr.	26. 3 21
- 36234	Jørgensen,	Hans P. Hornbæk	5. 1 24
- 31735	—	Jens Thorvald	10. 3.23
- 23077	—	Jørgen F.	9. 9.22

			Sidst betalt
Nr. 10980	Koch,	Gustav	15. 1.21
- 20101	Krug,	Friedrich	26. 2.21
- 19082	Mortensen,	Theodor	25. 6.21
- 2432	Munniche,	Allan	18. 2.22
- 8635	Nielsen,	Carl Viggo	11.11.22
- 37105	—	Henry Sigvardt	5. 1.24
- 23623	Nissen,	Knud	3.12.21
- 31429	Petersen,	Harry C. Ingemann	5. 2.21
- 19271	Persson,	Erik Gøsta Gotth.	3. 3.23
- 20527	Rasmussen,	Svend Aage Vilh.	25. 3.22
- 16016	Sørensen,	Carl Lauritz	22. 4.22
- 8530	—	Svend Aage	25. 8.23
- 20102	Schumann,	Richard	12. 2.21

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 5.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Maj over Tillidsmænd.

Dansk Formerforbund.

Formænd.

Odder: Viggo Jensen, Asylgade 6, 1.
Ringsted: C. O. Nielsen, Balstrupvejen.
Slagelse: H. Carlsen, Holmstrup.
Varde: J. P. Mikkelsen, Kærvej 10.

Kasserere.

Faaborg: O. Nielsen, Odensevej 49.
Næstved: N. P. Elmfeldt, St. Peters Kirkeplads 10.
Ringsted: A. Christensen, Søndergade 35, 1.
Slagelse: H. Hansen, Bjergbygade 14.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 10 AUGUST 1924 10. Aarg.

Den europæiske Arbejderbevægelse.

Wiener-Kongresserne.

Betragter man den europæiske Arbejderbevægelses øjeblikkelige Standard, saa maa man vel nok i første Linie se paa Fagforeningsbevægelsen og dens Udvikling i de senere Aar, men man maa samtidig se paa Udviklingen af den politiske Socialisme og den kooperative Bevægelse, som sammen med Fagbevægelsen danner Arbejderbevægelsens Enhedsfront. Politisk set er det let overalt at konstatere en Udvikling i demokratisk og socialdemokratisk Retning, ja, selv i Tyskland, hvor Socialdemokratiet for Tiden officielt ikke er absolut førende, er der dog ingen Tvivl om, at det socialdemokratiske Arbejderparti fortsat indtager en førende og stærk Stilling, og noget lignende er Tilfældet for Tysk Østrigs Vedkommende. I England har vi som bekendt en ren socialistisk Regering; det samme er Tilfældet i Danmark, og ser man til Frankrig, hvor de Allieredes Sejr for en Tid nærmest ødelagde Fagforeningerne, saa kan ingen være i Tvivl om, hvilken Retning Udviklingen der har taget. Det nuværende Ministerium Herriot er ikke alene demokratisk, men ogsaa for en Del stærkt socialistisk farvet. I Italien vakler Fascismen og synes at synge paa sit sidste Vers, hvis den ikke i Tide søger at iføre sig et demokratisk Klædebon.

Tendensen er tildels den samme i Belgien og Holland, men navnlig i Tjekoslovakiet og selv i Ungarn, hvor den røde Terror i sin Tid afløstes af den hvide Reaktion (senere omvendt), er man i Færd med at udvikle sig stærkt i Retning af Demokrati, og Arbejderpartiets og Fagforeningernes Indflydelse er i betydelig Udvikling.

Det kan til Tider se noget broget, ja næsten sort ud, naar Arbejderne søger at slaa sig igennem for at opnaa bedre Livsvilkaar og øget politisk Magt, men det er i denne Forbindelse værd at erindre sig, hvorledes vore Klassefæller i Sverige i 1909 tabte en faglig Kamp, en saakaldt Storstrejke, og hvorledes man bagefter tog Revanche politisk og inden længe var i Stand til at indsætte en ren socialistisk Regering. Denne socialistiske Regering var ganske vist ikke i Stand til at gennemføre Socialismen straks, men den førte det svenske socialdemokratiske Arbejderparti frem til en Magtstilling, som i høj Grad har holdt sig, og som en skønne Dag sikkert paany vil føre Folkets brede Lag frem til at regere Land og Rige „hinsidan Sundet".

Den kooperative Bevægelse er ogsaa overalt i Udvikling, og Vekselvirkningen mellem faglige og politiske Fremstød er karakteristisk for hele den europæiske Arbejderbevægelse for Tiden.

Vi har i foregaaende saavel som i nærværende Nummer af dette Fagblad gennem sammentrængte Referater af den store Fagforenings-kongres i Wien i Juni Maaned holdt vore Medlemmer à jour, og i det hele taget har Wien været Centrum for en Række Arbejderkongresser i indeværende Sommer, hvilket sikkert nok i væsentlig Grad skyldes den store Indflydelse, som det tysk-østrigske Arbejderparti og de østrigske Fagforeninger indtager for Tiden.

Ikke alene er Wiener-Arbejderne stærkt organiserede i Fagforeninger, men i socialistisk Henseende staar Arbejderne i Donau-Staden meget stærkt. Naturligvis er ogsaa Overklassen organiseret og klar til at tilrive sig mulige øjeblikkelige Fordele, men vi talte for ikke længe siden med en østrigsk Kollega, som fortalte os, at Overklassen nok skulde vogte sig for at gennemføre reaktionære Foranstaltninger, thi i Løbet af en Timestid eller to vilde det være let at mobilisere 100,000 Arbejdere paa „Ring" — den bekendte store Færdselsaare — og dette skal nok betage Reaktionen enhver Lyst til at forsøge større Fremstød eller Kup overfor Arbejderklassen.

Vi havde selv Lejlighed til Søndag den 27. Juli under de da stedfindende Metalarbejderkongresser at se, hvorledes man arrangerede en Arbejderdemonstration, hvis mange Tusinder vi skal afholde os fra at opgive nærmere Tal paa.

Arbejderne i den ca. 2 Mill. Indvaanere omfattende Storstad samledes efter fælles Parole i hvert Kvarter for sig, d. v. s. paa 22 forskellige Steder, for derfra at marchere mod Byens Centrum med Samling paa Raadhuspladsen. Der var ingen Musik, men Arbejderne marcherede op under Ledelse af Arbejdernes eget Beskyttelseskorps, klædt i blaa og graa Uniformer, og dette Beskyttelseskorps viste sig i Stand til at holde den mest gennemførte og ideelle Orden, saavel under Opmarchen som ogsaa under selve Mødet paa Raadhuspladsen, hvor en lang Række af Talere talte til Wiens Arbejdere paa alle mulige europæiske Sprog.

Demonstrationen fandt Sted i Anledning af 10-Aarsdagen for Udbrudet af Verdenskrigen, og ganske vist foregik det hele under lyst Humør fra Arbejdernes Side, men Aftenen forud, da Wiens Metalarbejdere havde inviteret samtlige Delegerede ved den internationale Metalarbejderkongres til et Aftensmaaltid paa „Ratskäller", holdt vor gamle Partifælle Ellenbogen en særdeles alvorlig Tale, hvori han sagde, at Wienerne nok stadig var berømt for deres Munterhed og gode Humør i det hele taget, men han bad Gæsterne være overbevist om, at Wiener-Arbejderne levede i Erindringen om, hvad Krigen og dens Følger havde paaført dem af Savn og Lidelser i alle Henseender, og var der noget Sted, hvor man vilde lægge alle sine Kræfter i en effektiv Krig mod Krigen, saa var det i Wien og i den tysk-østrigske Arbejderbefolkning overhovedet.

— Fra den 20. til den 28. Juli fandt der først en østrigsk Metalarbejderkongres Sted, og derefter, i de sidste 3 Dage, en international Metalarbejderkongres, i hvilken Anledning den østrigske Kongres havde Besøg af en talrig Repræsentation for vide Kredse af de europæiske Metalarbejderorganisationer; selv Russerne mødte op, men herom vil der blive meddelt nærmere i efterfølgende Numre af Bladet, hvor vi agter at beskrive saavel de østrigske Kollegers øjeblikkelige Stilling som ogsaa det internationale Metalarbejderforbunds.

Der er vel de fleste Steder Tilbagegang at notere med Hensyn til Medlemstallet, men det synes ikke at være af nogen særlig Betydning, thi overalt staar Metalarbejderorganisationerne intakt og klare til at varetage Fagets og Standens Interesser. Tilbagegangen skyldes selvfølgelig Nedgangskonjunkturerne og de forvirrede Valutaforhold med Omvurdering af næsten alle Værdier, hvorunder Overklassen har sat alt ind paa Lønforringelser og Arbejdstidsforlængelse, og hvad der ellers kan tjene til at forringe Arbejdernes Kaar.

Vi har dog vist Lov til at sige, at deres Resultater efter Omstændighederne ikke er særlig store, og forøvrigt er der rundt omkring Bevægelser og Kampe i Gang for at genvinde, hvad der er tabt, og har der været virkelig Tilbagegang i Medlemstallet, vil det sikkert inden længe rette sig, hvor der overhovedet er Betingelser derfor, men det er klart, at Indskrænkningen i Produktionen, Industriens Tilbagegang, ogsaa medfører, at Medlemstallet i Organisationerne gaar ned.

Vort østrigske Broderforbund er saaledes gaaet tilbage fra Højdepunktet i 1918, som var 174,604 Medlemmer, til 142,144 ved Udgangen af 1923, men Kongressens Forhandlinger vidnede om et Sammenhold og en Evne til at marchere i Takt, som nok skal bevirke fornyet Fremgang, hvor som sagt Betingelserne derfor er til Stede. Og som det er i Østrig, er det rundt omkring i andre Lande, vanskeligst er maaske Forholdene i Frankrig og navnlig i Italien, hvor Krigen og Militarismen har demoraliseret store Dele af Befolkningerne, men foreløbig har man som nævnt taget politiske Revancher af større eller mindre Omfang, og Genoprettelsen af de svækkede Fagorganisationer vil næppe lade vente længe paa sig.

Med Hensyn til de internationale Metalarbejderorganisationers Stilling skal det bemærkes, at vi i 1921 paa Højdepunktet var ca. 3,200,000 indenfor den internationale Sammenslutning; ved Udgangen af 1923 noteredes der kun noget over 2,700,000, hvilket navnlig skyldes Tilbagegangen indenfor det tyske

Metalarbejderforbund, hvor man var naaet op til det svimlende Tal af 1,600,000, men nu er gaaet ned under 1 Million.

Ingen vil dog være i Tvivl om, at selv om man ser paa denne betydelige Tilbagegang i Tyskland af over 1/3, saa staar der en Organisation med et Medlemstal, som stadig er det største for nogen Fagorganisation i Verden, og den vil sikkert inden længe vise sig i Stand til at øve en saadan Indflydelse paa Arbejdsforholdene i det store Industriland, at det byder en ikke ringe Garanti for den kommende Tid.

Navnlig er det værd at notere, at Samarbejdet mellem de engelske og tyske Fagorganisationer synes at være i en glædelig Udvikling. De engelske Fagorganisationer indser simpelthen, at de ikke kan være tjent med, at den saakaldte „Entente"s haardhændede Politik medfører en Forringelse af Løn- og Arbejdstidsforhold i Tyskland, som eventuelt meget hurtig vil gøre sig gældende i de øvrige Lande og dermed blive til Skade for alle Landes Arbejdere. Der er her truffet Vedtagelser og Aftaler om fortsat Samarbejde paa de stedfundne Wiener-Kongresser — ogsaa, som det vil ses af Referatet, paa den almindelige Fagforeningskongres — saa at Virkningerne til Gavn for Arbejderne ikke vil udeblive.

Samtidig med, at vi har gengivet nogle betydningsfulde Tal for Metalarbejderorganisationerne, er det naturligt ogsaa at notere Tallet paa Fagforeningsmedlemmer overhovedet, for saa vidt angaar den saakaldte Amsterdamer-Internationale. Af den i Juni udkomne Beretning fra nævnte Sammenslutning noteres der pr. 31. December 1923 et Medlemstal paa 16,463,614, hvoraf Danmark udgør de 233,116, Tyskland 6,536,727, Storbritannien 4,369,262, Østrig 1,049,949, Frankrig 757,847. Tallene angives ganske vist at være skønsmæssige i den opgivne Tabel, men af mere eksakte Opgivelser fremgaar det, at Medlemstallet i alt Fald er over 14 Mill., hvad der maa siges at være et særdeles anseligt Tal, da Tilbagegangen naturligvis ogsaa viser sig i disse Tal, og da Rusland og Amerika ikke er med; dog er Britisk Nord-Amerika med „The trades and labour congres of Canada" angivet med et Medlemstal paa 152,500 og Sydafrika med 10,000, men disse Tal faar altsaa ikke nogen Betydning for den samlede Oversigts Vedkommende.

Kongres i Dansk Former- og Støberiarbejderforbund.

I Dagene 1.—4. August afholdt Dansk Former- og Støberiarbejderforbund sin 16. (14. ordinære) Kongres i Folkets Hus, Enghavevej, København.

Den 1. August er Forbundets Fødselsdag, og Oprettelsen skete i 1889. Den Dag, Kongressen aabnedes, var det saaledes 35 Aar siden, Formernes Landsforbund stiftedes. Hermed forstaas ikke, at Organisationen mellem Formere og Støberiarbejdere her i Landet kun er 35 Aar gammel, men det er saa længe siden, at de daværende Fagforeninger, der var af ældre Dato, sluttede sig sammen i en Landsorganisation.

Eksempelvis kan nævnes, at Afdelingen i København alt har fejret sit 50 Aars Jubilæum.

Der var fremmødt 59 Delegerede, repræsenterende 45 Afdelinger, hvortil kom 11 Hovedbestyrelsesmedlemmer og 2 Forbundsrevisorer. Som Gæster var for det svenske Formerforbund fremmødt Formanden, J. E. Blomkvist, og Hovedbestyrelsesmedlem R. Karlsson, og for det norske Forbund Formanden, Ludv. Johansen, og Hovedbestyrelsesmedlem H. Nielssen. Tysk Metalarbejderforbund var ogsaa indbudt, men kunde ikke skaffe nogen Mand fri, og havde derfor sendt Afbud ledsaget af et Ønske om et godt Udfald for Kongressens Forhandlinger.

Videre var De samvirkende Fagforbund repræsenteret ved Næstformanden, V. Nygaard, og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund ved Formanden, J. A. Hansen, som tillige er Metalarbejderkartellets Formand, samt ved Hovedkasserer A. Johansen, der som bekendt ogsaa er Hovedkasserer for Metalarbejdernes fælles Arbejdsløshedskasse.

Formernes Sangkor i København var tilstede og sang nogle Sange ved Kongressens Aabning, og i Anledning af det 35-aarige Jubilæum havde Afdelingen i København arrangeret en stor Festlighed Lørdag den 2. August i Kongreslokalerne, hvor bl. a. den til Forbundets 25 Aars Jubilæum for 10 Aar siden skrevne Kantate blev udført af Sangkoret med Orkesterledsagelse. De københavnske Medlemmer med deres Damer samt Kongressens Delegerede, som var inviteret til Festen, paahørte med stor Interesse Udførelsen, og for mange af dem var det sikkert Tilfældet, at Tankerne gik de 10 Aar tilbage, til den første Gang de hørte Kantaten, netop den Dag, da Verdenskrigen udbrød, og Begivenhederne i de svundne 10 Aar har nok været af den Beskaffenhed, at de giver Stof til Eftertanke.

Kantaten efterfulgtes af en meget fornøjelig Underholdning, ved hvilken en Række udmærkede Kræfter medvirkede, og Festen sluttede med Bal i begge Sale til Kl. 4 om Morgenen, hvilket var højeste Tid at slutte paa, da de Delegerede Kl. 9 Søndag Morgen atter skulde sidde ved Kongresbordene.

Om Kongressens Dagsorden kan ikke siges, at den indeholdt noget særligt, udover hvad man i Almindelighed

beskæftiger sig med paa Kongresser, og nærværende Artikel kan naturligvis ikke faa nogen som helst Form af Forhandlingsprotokol. En saadan vil iøvrigt snart blive udsendt.

Paa den anden Side var der Ting, som havde mere end helt almindelig Betydning for en Kongres. Bl. a. var der fra 2 Afdelinger stillet Forslag om, at Forbundet skulde vende tilbage til sine gamle Rammer, hvilket er at forstaa saaledes, at kun Formere, Maskinformere og Kærnemagere kunde blive Medlemmer af Forbundet. Dette medførte selvsagt en Del Diskussion, men de 2 Afdelingers Forslag forkastedes med meget stor Majoritet, og Forbundets Døre staar, som naturligt er, fremdeles aabne for Støberiernes Hjælpearbejdere.

Et andet Forhold, som ogsaa medførte en Del Diskussion, var Spørgsmaalet om Overenskomsten med Jærnindustriens Sammenslutning. Til en eventuel Fornyelse af den hidtil gældende var der fra flere Afdelinger indgaaet Krav i forskellige Retninger. Kongressen gav paa dette Omraade Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til Forhandling med den paagældende Arbejdsgiverorganisation og Paalæg om at holde de indkomne Krav frem. Naar et Forslag til Fornyelse kommer til at foreligge, skal det sendes til Urafstemning.

En anden Sag af Betydning var Lærlingespørgsmaalet, og her vedtoges, at Lærlinge for Fremtiden kan blive Medlemmer de to sidste Læreaar mod et ugentlig Kontingent af 50 Øre.

Under Behandlingen af Forbundets Love fremkom der som ventet ogsaa en ret stærk Diskussion om Urafstemningsparagraffen. Fra visse Sider mentes der, at simpel Majoritet af de Medlemmer, der deltog i Afstemningen, maa være det afgørende, uanset hvormange eller hvor faa, der deltog, idet man ræsonnerer som saa, at de, der lægger deres Interesse for Dagen i et foreliggende Spørgsmaal ved at blive hjemme, virkelig maa finde sig i, at de deltagende bestemmer for dem. Der kan være noget vist rigtigt i dette, men det er ikke tilstrækkeligt, og der er ingen Garanti for, at det Mindretal, der deltager i en saadan Afstemning, absolut er dem, der har det rigtige Syn paa Sagen, og heller ikke føler sig i Besiddelse af det fornødne Ansvar.

Det vedtoges derom, at i en Urafstemning skal et Flertal af Forbundets Medlemmer enten have stemt for eller imod det foreliggende. Er dette ikke Tilfældet, træffer Hovedbestyrelsen Afgørelsen.

Forbundets Forretningsudvalg genvalgtes, og for Provinshovedbestyrelsens Vedkommende skete der dette, at L. P. Willumsen, Odense, og L. Hessner, Skive, gik ud, og deres Pladser besattes med L. Rasmussen, Odense, og Fr. Larsen, Aarhus.

Vi slutter disse Linier med at byde de 2 nye Hovedbestyrelsesmedlemmer Velkommen og med en Tak til de afgaaede for deres mangeaarige og gode Arbejde i vor Organisations Tjeneste.

Overenskomstsituationen og det nye Pristal for August.

Siden forrige Fagblad udgik i Juli Maaned har der været plejet Forhandlinger indenfor Centralorganisationen af Metalarbejdere om, hvorvidt der var Muligheder eller ikke for at faa en Overenskomstforlængelse efter lignende Principper som den af 31. Juli 1923. Dels er der afholdt Hovedbestyrelsesmøde i Smedeforbundet, dels har Formerne haft Kongres, og dels er der plejet Samraad med Metaltrykkere, Specialarbejdere og Slibere. Forud for de nævnte Forhandlinger havde man spurgt sig for i Jærnindustriens Sammenslutning, hvorledes Stillingen var til det nævnte Spørgsmaal, og efter Arbejdsgiverforeningens Holdning synes man i nogen Grad indifferent eller utilbøjelig til at gøre noget positivt for en eventuel Overenskomstforlængelse, og det besluttedes da under og efter Hovedbestyrelsesmødet i Smedeforbundet at sende Sammenslutningen en Skrivelse i spørgende Form, d. v. s. spørgende for saa vidt man forlangte Svar paa, om de vilde være tilbøjelige til at optage Forhandling om en Overenskomstforlængelse, uden at det fra Sammenslutningens Side blev betragtet som noget Forslag fra vor Side med den i Forliget af 4. April 1922 mellem Hovedorganisationerne nævnte Virkning, at Augusttillæget bortfalder. I bekræftende Fald erklærede vi os beredt til en Forhandling i Begyndelsen af August, og herpaa svarede Sammenslutningen, at man var villig til at optage en Forhandling under den foreslaaede Form, men at man i Stedet for Begyndelsen af August foreslog Slutningen af August.

Efter Udvekslingen af disse Skrivelser har Formerforbundet holdt Kongres og derunder i Princippet sluttet sig til den nævnte Vedtagelse, hvorefter der rimeligvis først vil blive forsøgt en Forhandling alene mellem Formerne og Sammenslutningen for at prøve nogle af Formerkongressen opstillede specielle Krav, for saa derefter at tage fat paa det mere udvidede Spørgsmaal, om der er Grundlag for en Overenskomstforlængelse eller ikke, ogsaa naar der fra anden Side som Betingelse herfor opstilles enkelte Krav, som dog ikke vil blive af mere vidtgaaende Karakter, end at de kan siges at svare til den foreliggende økonomiske Situation i det hele taget — og den økonomiske Situation maa jo siges at staa i Prisforhøjelsernes Tegn, hvad Livsfornødenhederne angaar. Men foruden den Lønbevægelse, som normalt foregaar i Jærnindustrien paa Basis af Overenskomsternes Løfteparagraffer, har Tendensen paa de senere Tider ogsaa været til Opgang i Lønningerne. Den sidste officielle Statistik, som er for Marts og April d. A., viser for samtlige Haandværkere indenfor Jærn- og Metalindustrien for 1147 Virksomheder med 16,252 Faglærte et Gennemsnit for ansatte Timelønninger paa 121,4, en Gennemsnitsfortjeneste ved Akkord paa 189,1, et Gennemsnit ved Timelønsarbejde paa 155,2, et samlet Gennemsnit alt iberegnet paa 174,1, og 55,6 pCt. af Arbejdet var udført i Akkord. Til Sammenligning tjener, at de tilsvarende Tal for Smede- og Maskinarbejdere,

som udgør det store Antal, var 699 Virksomheder med 10,678 Arbejdere, ansat Timeløn 118,4, Gennemsnitsfortjeneste ved Akkord 188,8, ved Timelønsarbejde 154,7, samlet Gennemsnitsfortjeneste 174,4, og 57,9 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord. Som man ser er Smedene og Maskinarbejderne, hvad den ansatte Timeløn angaar, 3,0 Øre lavere, men hvad Fortjenester angaar 0,3 Øre højere end det samlede Antal — indenfor disse Rammer svinger de forskellige Brancher indenfor Jærn- og Metalindustrien iøvrigt op og ned, hvad der i denne Forbindelse er uden stor Interesse eller Betydning. Hovedlinierne er altsaa givet med de ovennævnte Tal og Fortjenester, men nu melder sig Spørgsmaalet om

Statens Pristal.

Tirsdag den 12. August Eftermiddag Kl. 4 blev der af Det statistiske Departement afgivet Meddelelse om det nye Pristal, som er baseret paa Priser fra Juli Maaned i Aar, og man var paa Forhaand klar over, at det vilde vise nogen Stigning. Det nye Pristal er beregnet til 214 Points, hvilket er 5 Points højere end Pristallet for Januar i Aar, som var 209, og efter April-Forliget i 1922 betyder dette et Løntillæg paa 2 pCt., som Vederlag for den 2,4 pCt. Stigning — for de fleste Lønninger. Der er i denne Forbindelse dette at bemærke, at en Del Organisationer har ordnet deres Overenskomstforhold saaledes, at de er udenfor Statens Pristal, og der er tillige at bemærke, at April-Forliget er saaledes indrettet, at det indeholder en Bestemmelse om, at

> »har der fundet en Augustregulering Sted, finder der ingen yderligere Regulering Sted, men Fagene er frit stillede med Hensyn til den kommende Overenskomst«.

Fuldstændig klar er denne Bestemmelse ikke, men saa meget kan dog siges, at en Aftale er nødvendig vedrørende Overenskomstforholdene til det kommende Aar, for saa vidt vi fortsat skal holde os til Statens Pristal.

Vi har vel Mulighed for indenfor Jærn- og Metalindustrien at klare Forholdene paa Basis af vore prøvede Overenskomster, men selvfølgelig maa den Situation ikke lades ude af Betragtning, at der er Mulighed for en yderligere Nedgang i Kronekursen med tilsvarende Opgang, specielt i Detailpriserne, og saa er det et Spørgsmaal, om det uden for store Omkostninger lader sig gøre at hæve Lønningerne i tilsvarende Tempo, hvis vi vælger at frigøre os for Pristallet.

Der følger med »Statistiske Efterretninger« for 13. August den sædvanlige detaillerede Udpensling af Fremgangsmaaden for Pristallets Udarbejdelse, men det vilde tage for megen Plads her i Bladet at gengive det hele; kun skal vi nævne, at de herhenhørende Beregninger tog deres Begyndelse i Juli 1915 og det Forbrug, som benyttedes, var opstillet i Overensstemmelse med Statistikken over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier i Hovedstaden paa gennemsnitlig 5 Personer og med en samlet aarlig Udgift i Juli 1914 paa gennemsnitlig 2000 Kr.

Prisberegningen er denne Gang, ligesom for Januar 1924, foretaget paa Grundlag af den Statistik over Husholdningsregnskaber for 1922, som Departementet tidligere har udregnet. Hidtil har man regnet med et Forbrug, der var opstillet i Overensstemmelse med en fra 1909 foreliggende Statistik over Husholdningsregnskaber, men disse Grundlag blev forladt, da det efter Krigsperioden lod sig gøre at foranstalte nye Undersøgelser. Husholdningsmaterialet for 1922 er baseret paa ca. 600 Regnskabsbøger, der ved Aarets Slutning blev sendt til Departementet i udfyldt Stand.

Iøvrigt er man med Hensyn til Fremskaffelsen af Prisoplysninger og Beregningernes Udførelse gaaet frem paa ganske samme Maade som ved tidligere Beregninger. Gennemsnitspriserne for de enkelte Varer eller Varegrupper er for Fødevarer, Brændsel og Belysning og en Del andre Varer beregnet paa Grundlag af Priser, indberettede af Kommunalbestyrelserne i Hovedstaden, Provinsbyerne og noget over 100 Landkommuner. Prisbevægelsen for Beklædning, Isenkramvarer, Husholdningsartikler o. s. v., for hvilke der ikke haves direkte Prisoplysninger, er beregnet paa Grundlag af Oplysninger, som Departementet har modtaget fra forskellige Organisationer og større Handels- og Produktionsfirmaer med særlig Sagkundskab paa disse Omraader, saavel for Hovedstaden som for det øvrige Land. Ligesom ved de tidligere Beregninger har man anvendt Gennemsnittet af Priserne for de to sidste Kvartalundersøgelser, denne Gang for April og Juli 1924.

Der meddeles iøvrigt følgende med Hensyn til Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:

	Juli 1914 Kr.	Jan. 1924 Kr.	Juli 1924 Kr.
Fødevarer	835	1620	1673
Klæder, Fodtøj, Vask	225	573	601
Bolig	248	397	421
Brændsel og Belysning	81	236	241
Skatter, Kontingenter o. l.	203	516	504
Andre Udgifter	408	843	846
Ialt	2000	4185	4286

Udgiften beregnet i Procent af Udgiften i Juli 1914 (Udgiften i Juli 1914 = 100):

	Juli 1914	Juli 1920	Juli 1922	Juli 1924
Fødevarer	100	253	184	200
Klæder, Fodtøj, Vask	100	355	217	267
Bolig	100	130	155	170
Brændsel og Belysning	100	563	301	298
Skatter, Kontingenter o. l.	100	227	255	248
Andre Udgifter	100	247	203	207
Ialt	100	262	199	214

Herefter har Stigningen siden Juli 1914 været: For Fødevarer 100 pCt., for Klæder, Fodtøj og Vask 167 pCt., for Bolig 70 pCt., for Brændsel og Belysning 198 pCt., for Skatter, Kontingenter o. s. v. 148 pCt., for andre Udgifter 107 pCt., og den samlede Stigning for hele Budgettet udgør 114 pCt. Siden Januar 1924 er Indekstallet for Prisstigningen (Pristallet) steget med 5 Points.

Svenske Metalarbejdere paa Besøg i København.

Søndag den 20. Juli gæstede svenske Metalarbejdere med Familie vor Hovedstad i et Antal af ca. 1000. Udflugten arrangeredes af Skaanes Distriktsstyrelse og traadte i Stedet for et hvert Aar for Distriktet afholdt Sommermøde.

Med 3 Skibe, henholdsvis fra Malmø, Landskrona og Helsingborg, befordredes Deltagerne til København, hvor de ankom Kl. 8½ Formiddag og modtoges af københavnske Kolleger med Afdelingsfaner, Musikkorps og Smedenes Sangforening »Vulkan«. Vejret var ikke gunstigt, og for alle Tilfældes Skyld havde man truffet Aftale med Forsamlingsbygningen i Rømersgade og Jagtvejen om at yde Husly, men det besluttedes at gennemføre Programmet med at afholde Stævnet paa den kendte Plads »ved Stenen« paa Fælleden, hvor Arbejdernes Demonstration sædvanligt foregaar. I Procession med Faner, Musik og Sang drog den store Skare af svenske og danske Metalarbejdere gennem Byen, og ankommen til Fælleden lejrede Deltagerne sig dels ved Bordene og dels i Græsset for at nyde de medbragte Madkurves Indhold til en Stjernebajer. Himlen var naadig saa længe dette stod paa, og Deltagerne underholdtes skiftevis af »Vulkan«, det danske Musikkorps, og Musik af »Sagastunderne«s Medlemmer, der deltog i Turen, hvorefter man sluttelig samledes om »Stenen«. Efter en Velkomsthilsen af Forbundets Hovedkasserer takkede Distriktsstyrelsens Formand, Johan Larsson, fra Malmø, for den smukke Modtagelse, og efter at have omtalt Dagens Program gav han Ordet til Sekretær S. Munk fra den københavnske Centralafdeling, der i en velbygget Tale skildrede Fortidens og Nutidens Samliv mellem de skandinaviske Folk med særligt Henblik paa den mellem de forskellige Landes Arbejdere skabte Solidaritet. Derefter talte Formanden for det svenske Metalarbejderforbund, Johan Olov Johansson, der gennem Deltagelse i en lang Række af vore Kongresser er god Bekendt af mange danske Kolleger. »Johan Olov«, som han i daglig Tale kaldes, skildrede Organisationsbevægelsen i de skandinaviske Lande og den Betydning, som den økonomiske Støtte Forbundene imellem havde haft i de Kampe, der var ført.

Alle Talerne hilstes med Bifald af de forsamlede Kolleger, medens Vejrguderne syntes at være utilfredse med Stævnets Forløb og sendte en mægtig Regnskylle ned over Forsamlingens Hoveder.

Med Musik i Spidsen marcherede Deltagerne til Vibenshus, hvorfra 2 ekstra Sporvognstog i Forbindelse med de ordinære Vogne kørte Deltagerne til Byens forskellige Seværdigheder. Dagen sluttedes for de flestes Vedkommende i Tivoli, og Kl. 11 om Aftenen stævnede Skibene atter mod Sverige under gensidige Hurraraab fra svenske og danske Kammerater, for hvem Dagen havde været en udmærket Lejlighed til at komme i nærmere Forbindelse med hverandre.

Besøg af norske Kommunistbørn, „Oslo Fremtid".

Sommeren er som bekendt en Tid, hvor der rejses. Store og smaa, fattige og rige, ønsker alle at nyde den frie Natur, naar Klimaet er mildt, og Naturen staar i sit fagreste Skrud. Med Hensyn til Børnene er der gennem en Aarrække ofret adskilligt af de voksne Arbejdere her til Lands for at hjælpe dem til at komme ud, enten gennem De Unges Idræt eller ved Indsamlinger til fattige Børns Ferierejser og lignende. »Børnenes Kontor« i København er i saa Henseende velkendt.

I Kristiania, hvor der jo er en Del Kommunister, har disse slaaet sig paa den gode Gerning, som det er at hjælpe Børnene til en Sommerrejse, og vor Kollega i det norske Metalarbejderforbund, Kobbersmed Sjølander, var paa Besøg her i Danmark i Dagene 3.—11. August med ca. 70 Børn af Foreningen »Oslo Fremtid«. Sjølander besøgte os og lod en Bemærkning falde om, at man naturligvis vilde være meget glade, om Børnene kunde blive Genstand for lidt af den velkendte danske Gæstfrihed. Dette lod sig da ogsaa gøre paa den praktiske Maade, at Børnene, ved Imødekommenhed fra Flydedokkens Direktions Side, under Ledsagelse fik Lov til at bese Københavns Flydedok og Skibsværfts søndre Værft, hvor Børnene, for det meste i Alderen 18—15 Aar, betragtede de store Værksteder og Arbejdspladser, Byggebeddinger, Dokker o. lign., og da det stedlige Marketenderi drives af Arbejderne, inviterede de Børnene til en Servering, hvorunder de fik saa megen Chokolade, Kaffe og Kager samt Sodavand, som de ønskede at indtage.

Der var for Anledningen pyntet smukt op med norske og danske Flag, og de smaa norske Kommunister rejser sikkert hjem med Følelser og Erindringer fra deres Besøg, der i alt Fald ikke alene gaar i kommunistisk Retning.

Den internationale Fagforeningskongres i Wien.

(I det efterfølgende vil vi benævne det internationale Fagforeningsforbund i Amsterdam som I. F. A.).

Konference mellem de internationale Fagsekretariater og Bestyrelsen for I. F. A.

Mandag den 2. Juni Kl. 8½ aabnedes andet Møde i Konferencen mellem de internationale Fagsekretariater og Bestyrelsen for I. F. A. 15 Sekretariater var repræsenterede. Det drejede sig om Behandling af Dagsordenens Punkt 5, Valg af 3 Repræsentanter og Suppleanter for Fagsekretariaterne til Bestyrelsen for I. F. A. med besluttende Stemme. Debatten om dette Punkt viste den enige Anskuelse, at de tre Medlemmer ikke skal repræsentere de enkelte Sekretariater, men i første Linie alle Fags

internationale Interesser. Ved Valget kom det til følgende Resultat:

Repræsentanter: Fimmen, Transportarbejder; Smit, Privatfunktionær; Cook, Bjergarbejder. Stedfortrædere: Maier, Postfunktionær; Dissmann, Metalarbejder og Brey, Fabriksarbejder.

Det blev endnu engang udtrykkeligt betonet, at Konferencen præsterer det forberedende Arbejde, medens den endelige Beslutning fattes paa I. F. A.s Kongres.

Da Forhandlingerne om Punkt 5 iøvrigt lagde Beslag paa en rum Tid, blev paa Forslag af Williams Behandlingen af de øvrige Punkter (Rettigheder og Pligter for de internationale Sekretariater ved Lønbevægelser, Kollektivoverenskomster, Strejker o. s. v., Organisering af Hjælpeaktioner ved Arbejdskonflikter, Spørgsmaal om finansiel Bistand af internationale Sekretariater, Pligter for de internationale Sekretariater med Hensyn til 8-Timersdagen, Arbejdsinspektion o. s. v.) henvist til Bestyrelsen, hvis Møder overværes af de 3 Repræsentanter, efter at Forslaget er ratificeret af Kongressen.

Mødet den 3. Juni Kl. 9½ Formiddag.

Præsident: A. A. Purcell.

V. Nygaard, Danmark, udtalte sig imod at fortsætte Underhandlingerne med Russerne, saa længe deres Agitation imod Amsterdam og deres Klikedannelser ikke indstilles.

Thorne, England, finder, at de Argumenter, som Mertens, Belgien, gør gældende, ikke kan holde Stik. Han er ogsaa imod Manøvrerne fra den saakaldte Røde Fagforeningsinternationale, men hvis vi ikke besvarer Russernes Skrivelse, saa betyder det, at Dørene er lukkede for Videreforhandling. I den britiske Delegations Navn erklærede Thorne, at man vilde stemme imod den aflagte Beretning, hvis den engelske Delegations Forslag ikke blev vedtaget.

Lenoire, Frankrig, erklærede sig imod det britiske Forslag. Beklagede den stedfundne Debat, da Mertens i sin Aabningstale havde udtalt sig udførligt om Virksomheden, uden at der var fremkommet nogen Besværing derimod. Selvom vi iøvrigt anerkender Fimmens Præstationer, kan vi ikke godkende hans nuværende Taktik.

Brown, Sekretær, taler om Dagsordenens Punkt 4. Da Forholdene siden Genoprettelsen af det internationale Fagforeningsforbund har ændret sig stærkt, er en Ændring af Statutterne ubetinget blevet nødvendig.

Williams, Transportarbejder, er for, at de af Kongressen nedsatte Kommissioner ogsaa skal omfatte en Repræsentation for Fagsekretariaterne.

Ved Behandlingen af Dagsordenens Punkt 5, organisatorisk Forbindelse mellem det internationale Fagforeningsforbund og de internationale Fagsekretariater, talte Oudegeest som Ordfører. Han ansaa det ikke for tilladeligt, at der indvalgtes Repræsentanter for Fagsekretariaterne i Kommissionerne, i Følge Kongressens Art kan kun Delegerede for Landscentralerne komme i Betragtning.

Han gav en historisk Oversigt over Forholdet mellem det internationale Fagforeningsforbund og Fagsekretariaterne, og henviste til Udnævnelsen af tre Repræsentanter for Fagsekretariaterne til Bestyrelsen for I. F. A. med besluttende Stemme.

Hvad Russerne angik betonede han endnu en Gang eftertrykkeligt, at I. F. A. stadig havde holdt Døren aaben for dem. Allerede i 1919 vedtoges en Resolution til Fordel for Russerne. Omend det nu undtagelsesvis er muligt, at russiske Organisationer kan optages i Fagsekretariaterne, betonede han udtrykkeligt, at Princippet, den fagforeningsmæssige Enhed, ikke tør bringes i Fare.

Efter at Williams endnu en Gang havde haft Ordet, blev det foreslaaet fra Bureauet, med Hensyn til den fremtidige Repræsentation af de internationale Fagsekretariater i Bestyrelsen, at de tre Repræsentanter, der har behandlet de organisatoriske Spørgsmaal med Fagsekretariaterne, skal deltage i Kommissionsmøderne.

Dette Forslag vedtoges med 16 Stemmer mod 4 (England, Belgien, Frankrig og Holland).

Efter Nedsættelse af en Kommission til Prøvelse af Dagsordenens Punkter, sluttedes Formiddagsmødet.

Eftermiddagsmødet Tirsdag den 3. Juni Kl. 3.

Præsident A. A. Purcell.

Derefter tog Partifælle Hos, Palæstina, under Kongressens Bifald, Ordet. Det glædede ham, som Repræsentant for en asiatisk Organisation, at kunne hilse paa denne Forsamling. Man tæller i Palæstina ca. 20,000 jødiske Arbejdere. Dette Tal synes meget lille, men man maa dog betænke, at denne Gruppe omfatter Pionererne i et lille, fremadstræbende Land. Landscentralen, som Partifælle Hos repræsenterede, er den eneste egentlige Fagforeningscentral i Palæstina, og han haabede, at den internationale Arbejderstand vilde bidrage deres bedste til Genopbyggelse af Landet og fremfor alt Indførelse af Sociallovgivning, som i Palæstina endnu fuldstændig mangler. Arbejderstanden i Palæstina vilde paa sin Side ikke lade det mangle paa nødvendig Agitation.

Oudegeest, Sekretær, indledede Forhandlingerne om Punkt 8, den internationale Sociallovgivning.

Han henviste til den raske Udvikling af den internationale Lovgivning siden Krigen. Naar, som vi antager, Reparationsspørgsmaalet løses i Aar, kan et større industrielt Opsving ventes. Vi maa allerede nu gøre alt for at modvirke Reaktionen. Det Program, han foreslog i sin Tale, sluttede sig til Berner-Programmet af 1919. Kun er der tilføjet et vigtigt Punkt, nemlig Boligproblemet, som mere og mere træder i Forgrunden.

Smit, Privatfunktionær, bemærkede, at de i Ordførertalen angivne Retningslinier for en international Sociallovgivning udelukkende befattede sig med Haandens Arbejdere. Han maatte ogsaa specielt vide, hvad Programmet var med Hensyn til Fordringerne for Aandens Arbejdere.

Bramley, England, erklærede Programmet for antageligt for den engelske Delegation, men kun som Udgangspunkt for omfattende Planer paa den internationale Sociallovgivnings Omraade. Man mangler i

Referatet Henvisning til Nødvendigheden af Foranstaltninger vedrørende Industrien og Bjergværkerne. Retningslinierne stemmer omtrent med det internationale Arbejdsbureaus Program. Vi maa sætte vore Maal længere frem.

A. A. Purcell foreslog at henvise Bramleys Forslag til Kommissionen.

Der fulgte nu en Diskussion om Dagsordenens Punkt 9, international Kamp imod Krig og Militarisme. Ordfører var Jouhaux (som af tvingende Grunde midlertidig var vendt tilbage til Paris). Til dette Punkt bemærkede D. Aragona, Italien, at Jouhaux' Beretning i visse Tilfælde anbefalede Generalstrejken. Taleren ansaa det for vigtigt, at Proletariatet gør alt for at gøre Krig umulig. Han foreslog i saa Henseende en Resolution, som ligeledes henvistes til Kommissionen.

Herpaa fulgte en Tale af Mertens, Belgien, om den internationale Kamp om 8-Timersdagen. Mertens sagde bl. a.: Det bliver fra Arbejdsgivernes Side stadig paastaaet, at 8-Timersdagen formindsker Produktionen, og at man arbejder længere i andre Lande. Mertens illustrerede det urigtige i disse Argumenter og udtalte til Slut, at bedre Bedriftsmetoder og andre Indretninger kan bidrage til Højnelse af Produktionen.

Buozzi, Italien, udtalte i denne Forbindelse, at den faglige Uddannelse af Arbejderne siden Krigen er stærkt forringet, og ogsaa Raastofproblemet bereder stadig større Vanskeligheder. Han mente endvidere, at i Spørgsmaalet om Arbejdernes Medbestemmelsesret er der en tydelig Forskel mellem Medbestemmelsesretten om Arbejdsforholdene, som i flere Lande er sket Fyldest gennem Bedriftsraad, og den Andel, som Arbejderne udøver med Hensyn til Ledelsen. Ogsaa dette Problem henvistes til Kommissionen.

Der valgtes 8 forskellige Kommissioner, som fik reserveret Onsdag til deres Møder.

Torsdag den 5. Juni Kl. 9 Formiddag afholdtes næste Møde.

Præsident: A. A. Purcell.

Præsidenten foreslog at gaa over til Beretningerne fra Kommissionerne.

Oudegeest talte dernæst om Forløbet af Diskussionen i Kommissionen for det organisatoriske Samarbejde mellem I. F. A. og Fagsekretariaterne. Det besluttedes at forelægge Resolutionen af 30. Maj om at vælge 3 Repræsentanter til Bestyrelsen i Amsterdam for Bestyrelsen til Ratifisering.

Oudegeest meddelte endvidere, at Repræsentanterne for Fagsekretariaterne, som havde deltaget i Kommissionens Forhandlinger, enstemmigt havde afgivet følgende

Erklæring:

»Repræsentanterne for de internationale Fagsekretariater erklærer, at Samarbejdet med det internationale Fagforeningsforbund maa anses for nødvendigt og slutter sig derfor til følgende Passus:

»Skulde de internationale Fagsekretariater komme i den Nødvendighedssituation at maatte afvige fra disse Regler, saa anmodes de om forud at pleje Forhandlinger med Bestyrelsen for det internationale Fagforeningsforbund eller i det mindste at sætte sig i Forbindelse med det internationale Fagforeningsforbund og de 3 Repræsentanter for de internationale Fagsekretariater«

og henholder sig til Stk. 4 i Retningslinierne for de internationale Fagsekretariater (disse slaar fast, i hvilket Tilfælde Organisationer, tilsluttede Landscentralerne, kan optages i Fagsekretariaterne).«

Efter at Oudegeest havde betonet, at de nye organisatoriske Forbindelser vilde betyde den internationale Arbejderbevægelses Enhedsfront, fulgte en Diskussion om Spørgsmaalet om Udnævnelse af 3 Repræsentanter for Fagsekretariaterne til Bestyrelsen.

Bramley udtalte sig imod dette Forslag, fordi disse 3 Repræsentanter for Fagsekretariaterne foreslaas af dem selv, og Kongressen paa den Maade kommer i den Stilling at overdrage en Del af Ledelsen til Folk, der ikke er valgt af Kongressen.

Efter at Lindley, Sverige, havde stillet Forslag om, at Repræsentanterne for Fagsekretariaterne vælges af Kongressen, hvad Fimmen energisk fraraadede, vedtoges Bestyrelsens Forslag vedrørende Udnævnelsen med 41 Stemmer mod 11 (Belgien og Storbritannien).

Kommissionens Beretning blev derefter enstemmig godkendt.

Herpaa fulgte Dagsordenens Punkt 7, det internationale Fagforbunds Stilling i den internationale Arbejderbevægelse. Efter udførlig Klarlæggelse af Grassmann, Tyskland, der talte i Stedet for Ordfører Leipart, som var fraværende paa Grund af Sygdom, foresloges en Resolution, som i sine Hovedtræk gengiver de af Leipart fremsatte Tanker. Resolutionen, der vedtoges uden Diskussion, var saalydende:

Resolution.

1. Det internationale Fagforbunds Stilling i den internationale Arbejderbevægelse er betinget af den principielle og taktiske Holdning i de tilsluttede faglige Landscentraler.
2. Fagforbundenes almindelige Maal er Forbedring af de økonomiske Forhold og sociale Tilstande for Arbejderne gennem organiseret Selvhjælp. Statlige, sociale Reformer og Lovgivning til Beskyttelse af Arbejderne er egnet til at fuldstændiggøre Virksomheden i Fagforeningerne og fæstne deres Resultater med Hensyn til gennem Kamp at fjerne Lønslaveriet og lette Kapitalismens Tryk.
3. Ved Siden af Kampen for at hæve Arbejdernes økonomiske og sociale Tilstande og til Virkeliggørelsen af deres Medbestemmelsesret indenfor Virksomhederne, maa disse Arbejdere ogsaa tilkæmpe sig politisk Frihed og en uindskrænket Indflydelse paa Statslivet. Førelsen af deres politiske Kampe er Opgaver for de politiske Arbejderpartier.
4. Fagforeningerne som den økonomiske Interesserepræsentation for Arbejderne maa samtidig, saa langt det gennem Opfyldelsen af Opgaverne i deres Virksomhedsomraade fordrer det, ogsaa indvirke paa Statens Politik paa samme Maade som Arbejdsgiverorganisationerne gør det, men de træder dermed ikke i et politisk Partis Tjeneste og kan ikke gøre deres Virksomhed afhængig af et politisk Parti. Fagforeningerne maa være uafhængige.
5. Af alle politiske Partier har hidtil alene de selvstændige Arbejderpartier, som bekender sig til det

politiske Demokrati og til Socialismen, afgjort repræsenteret Fagforeningernes Fordringer i Parlamentet. Derfor staar de socialdemokratiske Partier Fagforeningerne nærmest.

6. De kommunistiske Partier søger at beherske Fagforeningerne; de vil efter Diktat fra den kommunistiske Internationale tilrive sig Ledelsen af Fagforeningerne og bruge de organiserede Arbejdermasser for deres Partiformaal. Arbejderklassens faglige Kampe afviser dette; de vanskeliggør Fagforeningsbevægelsen og viger i deres Bekæmpelse af Fagforeningerne ikke tilbage for noget Middel. De i talrige Lande foretagne Splittelser af Arbejderbevægelsen og den heraf følgende Styrkelse af den økonomiske og politiske Reaktion er hovedsagelig Kommunisternes Værk. Den kommunistiske Internationale har oprettet den røde Fagforeningsinternationale for at bekæmpe og ødelægge det internationale Fagforeningsforbund.
7. Fagforeningerne i alle Lande er tvungne til at gribe til afværgende Foranstaltninger herimod. De maa sætte sig til Modværge mod, at man gennem den Metode med kommunistiske Kliker og gennem Spaltningsforsøg af Kommunisterne eller af hvilke som helst andre Partier ødelægger de faglige Organisationer og dermed berøver Arbejderklassen deres bedste Vaaben imod Reaktionen.
8. Det internationale Fagforeningsforbund har til Opgave ved Siden af at befordre den almindelige Fagforeningsbevægelse og Fagforeningerne i de enkelte Lande at understøtte de foranstaaende Grundsætninger. Det skal overvaage Opretholdelsen af den Almenhedens Aand, sørge for Gennemførelsen af ensartede Tanker og Fremgangsmaader og være virksom indenfor den almindelige Fagforeningspolitik. Dets særlige Pligt er det varigt at virke for Enheden indenfor Arbejderklassen i hele Verden.«

Beretningsaflæggelsen og Diskussionen om Dagsordenens Punkt 9, international Kamp mod Krig og Militarisme, optog Resten af Formiddagsmødet saavel som det til Kl. 3 fastsatte Eftermiddagsmøde. Paa Opfordring af Ben Tillett og Jouhaux blev følgende Resolution under stort Bifald enstemmig vedtaget:

Resolution.

Den fra 2.—7. Juni i Wien stedfindende internationale Fagforeningskongres fastslaar de tidligere Resolutioner mod Krig og Militarisme og erindrer den nationalt og internationalt organiserede Arbejderklasse om dens Pligt til afgørende at modsætte sig Krig: gennem Standsning af Vaaben- og Ammunitionsindustri saavel som Transport af Krigsmateriel, den organisatoriske Boykot og den internationale Generalstrejke.

Kongressen erklærer det som en Pligt for Fagforeningerne i alle Lande at iværksætte en uophørlig Propaganda til Fjernelse af Folkehadet samt at arbejde og virke for en ny Organisation til at virke for Folkesamkvemmet, grundet paa en gensidig international Hjælp til Anvendelse af den internationale Ret og den organisatoriske Voldgiftsret.

I Erkendelse af, at Folkenes almene Vel kun kan sikres gennem en almindelig Afrustning, erklærer Kongressen det som paatrængende nødvendigt:

1. Gennemførelse af en Kontrol med Vaaben- og Ammunitionsindustrien saavel som med Handelen med Krigsmateriel.
2. Indkaldelse af en international Konference til Undertrykkelse af den private Fremstilling af Krigsmateriel og Vedtagelse af et almindeligt Forbud mod Fabrikation og Handel vedrørende alle Arter af Krigsmateriale.

Kongressen overdrager det internationale Fagforeningsforbunds Bureau at fortsætte sine Bestræbelser med Hensyn til at opfordre Medlemmerne, navnlig den arbejdende Ungdom og Kvinderne, til Styrkelse af de for Freden arbejdende Kræfter.

Under Udførelsen af disse Beslutninger og under festlig Statuering af de af Bestyrelsen paa dens Møde den 8.—9. November 1923 vedtagne Resolutioner med Hensyn til Organisation af en international Antikrigsdag den 21. September d. A., opfordrer den internationale Fagforeningskongres Arbejderne i alle Lande til at gøre alt for at opnaa, at denne Manifestation faar almindelig Betydning.«

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer. Odense Afdeling besværer sig over, at nogle Medlemmer i den senere Tid ikke der i Afdelingen har respekteret Forbundslovenes § 3 a.

Dette til Advarsel. I fremtidige Tilfælde bliver vedkommende Sag absolut indberettet til Forbundet.

Esbjerg. Den i sidste Fagblad omtalte Sag fra Firmaerne Jensen & Olsen og Christoffersen & Larsen er efter Timandsmødet gaaet i Orden, saaledes at alle Formerne der i Byen, ogsaa dem, der delvis arbejder i Akkord, faar 164 Øre, naar de skal arbejde i Timeløn. Ordningen gives tilbagevirkende Kraft til 1. Juli.

Fredericia. Paa Krav om Arbejdstidens Inddeling afholdtes 1. August Fællesmægling hos A/S Ernst Voss. Der opnaaedes ikke Enighed, hvorfor Sagen gaar til Timandsmøde.

Frederikshavn. Paa Krav om Timelønsforhøjelse er 21. Juli afholdt Mæglingsmøde hos A/S Frederikshavns Jærnstøberi og Maskinfabrik. Firmaet indgik paa en Lønforhøjelse af 3 Øre pr. Time. Der arbejdes i en Slags Lønakkord, og den gennemsnitlige Timeløn er derefter ca. 180 Øre.

Horsens. Hos Chr. Nielsens Enke har 2 Formere, der arbejder i Timeløn til 145 og 150 Øre, ved en lokal Forhandling faaet en Forhøjelse af 10 Øre pr. Time og Mand.

København. Firmaet Ludvigsen & Hermann antog først i Maj Maaned en Former til 200 Øre i Timen. Efter 2 Dages Forløb afskedigedes Formeren, men Mesteren vilde kun afregne efter 190 Øre i Timen. Efter megen Korrespondance om Sagen, hvorunder endog Mægling maatte begæres, udbetalte Firmaet dog efter 2 Maaneders Forløb de resterende 160 Øre.

I Fagbladet for Juni omtales et hos A/S Vølund afholdt Timandsmøde, paa hvilket Aktieselskabets Repræsentant lovede ikke at stille sig uvillig med Hensyn til Forhøjelser af de enkelte personlige Timelønninger for Kærnemagerne.

Den 17. Juli har Afdelingen meddelt, at der er givet et samlet Tillæg paa 37 Øre, med mindst 4 og højst 8 Øre pr. Mand, saaledes at laveste Timeløn nu er 165 Øre, højeste 190 Øre og Gennemsnittet 177,5 Øre.

Odder. I Lønstatistiken for Maj staar opført, at der hos Ladegaard findes 3 Mand i ren Timeløn til 150 Øre. Dette skal være 180 Øre.

Odense. Paa Maskinfabrikken »Phønix« er 16. Juli afholdt Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Akkordpriserne for Maskinformning og Forhøjelse af en Modelformers Timeløn.

Man enedes om at optage lokale Forhandlinger om begge Spørgsmaal, og disse skal være tilendebragt inden 1. August.

Disse Forhandlinger er ført, og Afdelingen meddeler, at Resultatet for Maskinerne er blevet en gennemsnitlig Forhøjelse paa ca. 13 pCt. Man er dog ikke naaet til Enighed om Modelformerens Timeløn.

Hos A/S Brandt er ført nogle lokale Forhandlinger vedrørende Timelønsforhøjelser, og disse er sluttet med, at 1 Haandformers Timeløn er forhøjet fra 144 til 149 Øre og 4 andres fra 151 til 155 Øre.

Roskilde. Den 12. August afholdtes Mæglingsmøde hos A/S Maglekilde Maskinfabrik og Jærnstøberi i Anledning af Strid om en Akkordpris ved Formemaskinerne og Klage over Firmaets Stilling overfor Tillidsmanden.

Vedrørende Akkordprisen var der tilbudt 40 Øre pr. Kasse og krævet 50 Øre. Firmaet indgik paa at betale 45 Øre pr. Kasse.

Vedrørende Tillidsmanden diskuteredes Sagen og sluttedes med de faldne Udtalelser.

Metaltrykkere.

Augustreguleringen. Ved nærværende gøres Medlemmerne opmærksomme paa, at alle Uge- og Timelønninger samt Akkorder hæves med 2 pCt. fra Fredagen den 8. August, altsaa første Gang udbetalt Fredagen den 15. August.

Formandens Telefon-Nummer er Vester 9274 y, træffes som Regel mellem Kl. 5–6 Eftermiddag.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelse. Hos Danish Machine Comp. i Aabyhøj har 5 Udlærlinge faaet et Tillæg af 32 Øre pr. Mand og Time.

Mæglingsmøder. Hos Firmaet N. A. Christensen & Co, Nykøbing M., er der afholdt Mægling den 10. Juli paa Krav om Forhøjelse af Timeløn og Akkordpriser. Der opnaaedes en Forhøjelse af 5 Øre paa Grundlønnen og en gennemgaaende Forhøjelse af Akkordsatserne.

Paa Spritfabrikken i Hobro mægledes den 16. Juli paa Lønkrav. Man opnaaede Enighed om en Forhøjelse af 4 Øre pr. Mand pr. Time.

Den 18. Juli afholdtes paa Begæring af Sammenslutningen en Mægling hos W. Unmack, Emdrup, hvor vore Medlemmer ved en Klubbeslutning havde begrænset Overarbejdet. Sagen sluttedes med de faldne Udtalelser.

Hos Firmaet H. P. Philipsen & Co. i Slagelse er der afholdt Mægling den 19. Juli paa Krav om Forhøjelse af de bestaaende Lønninger. Man enedes om et Tillæg af 72 Øre, at fordele paa 12 Mand efter Firmaets Skøn, dog saaledes, at Arbejdernes Repræsentanter blev gjort bekendt med Fordelingen, forinden denne fandt Sted.

Foranlediget af en Klage over, at Firmaet Th. B. Thrige, København, havde fradraget 40 Kr. i en Maskinarbejders Løn, afholdtes Mægling den 24. Juli. Her enedes man om, at Firmaet til fuld Afgørelse af Sagen betaler vedkommende Maskinarbejder 25 Kr.

Hos A/S »Alliance« i Slagelse er der afholdt Mægling den 29. Juli paa Lønkrav. Man enedes om en Forhøjelse af 3 Øre pr. Mand og Time til 10 Mand, samt om, at Akkordpriserne fra 1/10 d. A. forhøjes med 5 pCt. for Skruestiksarbejde og med 7 pCt. for Drejerarbejde.

Foranlediget ved forskellige Krav fra vore Medlemmer paa Dansk Soyakagefabrik i København afholdtes Mægling i Sammenslutningen den 31. Juli. Der opnaaedes Enighed om en Timelønsforhøjelse af 125 Øre at fordele efter Firmaets Skøn, samt at der som Forskudsudbetaling blev betalt den ansatte Timeløn, som fastsattes til 134 Øre.

Timandsmøder. Den 31. Juli afholdtes Timandsmøde til Behandling af følgende Sager:

1) Krav om Forhøjelse af Timelønningerne hos A/S Smith, Mygind & Hüttemeier, København. Firmaet kunde ikke imødekomme Kravet, og Forbundets Repræsentanter forbeholdt sig deres Stilling.

2) Krav om Forhøjelse af de bestaaende Timelønninger hos De danske Sukkerfabrikker, Raffinaderiet »Phønix«. Der opnaaedes Enighed om en Forhøjelse af 50 Øre pr. Time at fordele efter Firmaets Skøn i Forventning om, at Aktieselskabet paa anden Maade vilde stille sig imødekommende overfor de Arbejdere, der tidligere har været beskæftigede paa Sukkerfabrikken i Lyngby.

3) Krav om Forhøjelse af Timelønnen hos Københavns Sukkerraffinaderi i Valby. — Enighed opnaaedes ikke.

4) Krav om Forhøjelse af Timelønnen hos A/S Glud & Marstrand, Kapelvej og Løve Allé. Aktieselskabet kunde ikke vise Imødekommenhed, og Forbundet forbeholdt sig derfor sin Stilling.

Den 6. August afholdtes atter Timandsmøde. Her behandledes følgende Sager:

1) Krav om Forhøjelse af Timelønnen for 12 hos A/S Mandrups Maskinfabrik i Roskilde beskæftigede Maskinarbejdere. Firmaets Repræsentant indgik paa at give et Tillæg af 2 Øre pr. Mand og Time, samt at ansætte Akkorder paa nye Artikler, som kommer frem i Serie-Fabrikation.

2) Krav om Forhøjelse af Timelønningerne hos Knapfabrikken »Haima«, Roskilde. Firmaet indgik paa en Forhøjelse af 5 Øre pr. Mand og Time.

3) Krav overfor Fredericia-Svovlsyre- og Superphosphatfabrik om

a. Forhøjelse af Timelønningerne,

b. 8 Dages Sommerferie med Løn, samt

c. 100 pCt. Tillæg til Timelønnen for Arbejde fra Kl. 12 Middag paa Søn- og Helligdage.

Sagen sluttede med, at Firmaet indgik paa en Forhøjelse af 30 Øre pr. Time at fordele til 11 Mand efter Firmaets Skøn, samt at forhøje Smudstillægget med 2 Øre til 10 Øre.

Voldgiftssager. Et af vore Medlemmer ved Navn Larsen havde for Firmaet Lange & Heegaard, København, udført et Varmeanlæg paa Svendborg Sygehus, og paa dette haft en Del Over- og Natarbejde, for hvilket han i Henhold til Prislistens Bestemmelse om, at der foruden den ved Daglønsarbejde sædvanlig gældende Betaling til Dækning af Kostpenge ydes et Tillæg af 40 pCt. af den for den normale Arbejdstid udbetalte Timebetaling, mente sig berettiget til at kræve 40 pCt. af den normale Timeløn for det Antal Timer, i hvilke han havde arbejdet. Det drejede sig om et Beløb paa Kr. 25,16. Firmaet nægtede imidlertid at betale, og Sagen behandledes derefter ved Mæglingsmøde den 16. Juni, hvor Enighed ikke opnaaedes, hvorefter Sagen

behandledes i Rørudvalget ved et Møde samme Dag. Da det heller ikke her lykkedes at faa en Ordning, enedes Parterne om, at en faglig Voldgift skulde træffe Afgørelse i Sagen. Som Formand og Opmand i denne Voldgiftsret fungerede Landsdommer Axel Rasmussen, og den 18. Juli afsagdes en Kendelse, der giver os Medhold, idet den siger, at

»Firmaet Lange & Heegaards Ingeniørafdeling bør til de Rørlæggere, der ved Anlæget i Svendborg Sygehus har haft Overarbejde for Dagløns-Timebetaling, betale det i Rørlæggerprislisten af 1924 Afsnit D, Litra k, fastsatte Kostpengetillæg til Timelønnen for Overarbejdstiden uden Overarbejdstillæg.«

Firmaet Monies & Andersen, København, har haft et Anlæg paa den katolske Skole i Frederiksberg Allé, og her havde Firmaet paa en Maade, som Rørlæggerne hævdede ganske var i Strid med alle Forudsætninger for Prislistens Tilblivelse, projekteret Arbejdet saaledes, at der var et usædvanligt stort Antal Bøjninger paa Strengene, og uden at dette var nødvendigt for Anlægets Funktion, men udelukkende af Skønhedshensyn. Vore Medlemmer hævdede, at de var ude af Stand til at udføre Arbejdet i Henhold til Prislisten, og krævede et Tillæg af 500 Kr., hvilket Krav Firmaet pure afviste. Da det ikke lykkedes at bringe Spørgsmaalet i Orden paa anden Maade, nedsattes en faglig Voldgift med Ingeniør Jakob O. Pedersen-Krogboe som Formand og Opmand, og den 14. Juli afsagdes en Kendelse, der gaar ud paa, at Montørerne tilkommer en Ekstrabetaling, der under Hensyn til Forholdene ansættes til 180 Kr.

Samme Dag afsagde Ingeniør Pedersen-Krogboe Kendelse i en Sag vedrørende Gas- og Vandmester O. Peitzsch i Odense. Dette Firma havde haft et Anlæg paa Statsbanernes Centralværksted i Aarhus og her opstod der Strid om, hvorvidt nogle Rør, der var anvendt som Varmeflader, skulde betales efter Prislistens Afsnit C. Punkt 25, Stk. e, eller, som af Arbejderne krævet, efter Punkt 1, Stk. 2. Ogsaa i denne Sag gaar Kendelsen Arbejdsgiverne imod, idet den gaar ud paa, at

»De omstridte Ledninger vil være at betale efter Rørprislistens Punkt 2 (Kedelrør) under Hensyn til, at Punkt 3 ifølge sin Overskrift vedrører Hovedledninger, og at samme Paragrafs 2. Stk. i Slutningen ifølge sin Form maa antages at vedrøre Ledninger, der danner Forlængelse af Hovedledninger«.

Hos A/S Carl Lunds Fabrikker, København, har der gentagne Gange været afholdt Mæglings- og Timandsmøder paa Krav fra Firmaet om en effektiv Visitation af Arbejderne, idet Firmaet hævdede, at der stadig forsvandt en betydelig Del af de færdige Fabrikata, og for nogle Aar siden indførtes efter Aftale med Arbejderne et vist Kontrolsystem, bestaaende i, at der med visse Mellemrum i Porten hensattes Kasser med sorte og hvide Kugler. Hver Arbejder, der passerede Porten, skulde trække en Kugle, og var den hvid, kunde han frit passere, var den derimod sort, maatte han lade sig visitere.

Efter Firmaets Mening var denne Kontrolforanstaltning ikke tilstrækkelig virksom, og Spørgsmaalet blev da paany behandlet ved Mæglings- og Timandsmøde, men da en tilfredsstillende Ordning ikke kunde opnaas, ønskede Firmaet og Sammenslutningen Spørgsmaalet afgjort ved faglig Voldgift, hvilket hverken vort Forbund eller de øvrige Fag, der har Medlemmer i Arbejde hos A/S Carl Lund, kunde gaa med til, da vi ikke mente os forpligtede til at gaa med til Foranstaltninger, som kunde resultere i Tvang for vore Medlemmer til at lade sig undersøge paa den af Firmaet paatænkte Maade. Gennem Dansk Arbejdsgiverforening indankedes Sagen derefter for Den faste Voldgiftsret, men i Kendelse af 18. Juli (Sag Nr. 775) siges det, at

»A/S Carl Lunds Fabrikker er ikke berettiget til at foretage Eftersyn af Arbejdernes Tøjskabe i Forbindelse med den under Sagen omhandlede Visitation af Arbejderne. De er derimod berettigede til at lade Udvælgelsen af de Arbejdere, der skal visiteres, ske ved det under Sagen omhandlede elektriske Lyssystem i Stedet for det tidligere Kuglesystem. De er endvidere berettigede til i Stedet for Kontrol med Mellemrum at indføre daglig Kontrol, for saa vidt en saadan Ændring kan gennemføres uden nævneværdig Ulempe for Arbejderne. Spørgsmaalet herom henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift«.

Overenskomstforhandlinger ved Københavns og Frederiksbergs Kommune. Foranlediget ved, at der til de nu afsluttede Forhandlinger, specielt med Københavns Kommune, har været knyttet særlige Forhold, har Afdelingens Bestyrelse ment det formaalstjenligt at give en sammentrængt Fremstilling af de Forhandlinger og de Resultater, som er opnaaet gennem de nu fornyede Overenskomster.

Magistraten havde som bekendt opsagt de gældende Overenskomster til Udløb 1. April 1924 og havde vel nærmest tænkt sig, at Pristallet vår faldet, da i saa Fald Lønningerne skulde reduceres, og derfor gjaldt det om at have frie Hænder. Resultatet blev dog et andet, idet Pristallet i Februar udviste en Stigning paa 2 pCt. Vort Forbund havde i Juli Maaned 1923 fornyet den løbende Overenskomst til Februar 1925, hvorved Forbundets Medlemmer, foruden at deltage i Februarreguleringen 1924, ogsaa oppebar Augustreguleringen 1923.

Denne Manøvre fra vort Forbunds Side kom ogsaa vor Afdeling tilgode, idet Magistraten paa vor Henstilling indvilgede i, at Augustreguleringen udbetaltes til vore Medlemmer; samme Henstilling fulgte Frederiksberg Kommune, trods det, at vi i Henhold til vore Overenskomster intet juridisk Krav havde paa at deltage i Augustreguleringen.

Magistraten, som altsaa denne Gang havde opsagt Overenskomsterne, forholdt sig dog stadig i Ro, men da Erfaringerne har vist os, at vi hvert Aar har maattet forhandle til langt hen paa Sommeren for at faa de Overenskomster i Stand, som faktisk burde være færdige og underskrevne den 1. April, tilskrev vi Magistraten den 22. Februar d. A. og anmodede om en Forhandling under Henvisning til, at vort Forbunds Overenskomst forlængst var afsluttet, og at Forbundets Medlemmer havde deltaget i Februarreguleringen.

Med Skrivelse af 18. Marts indbyder Magistraten saa til et Møde den 21. s. M. Paa dette udviklede Fagforeningen sine Synspunkter og tilbød eventuelt at forny Overenskomsterne paa samme Grundlag som vort Forbund, nemlig Februarreguleringens Forhøjelse af 2 pCt. paa Time-, Uge- og Akkordlønninger, samt Ændringer paa visse Punkter i de forskellige Overenskomster, hvilket man fra Fagforeningens Side dog mente kunde overlades til lokal Forhandling med Institutionerne.

Magistraten fremførte nu de Ændringer og Betingelser, som krævedes, for at den kunde tiltræde Fornyelsen af de udløbne Overenskomster, hvoraf særlig Ændringen af Betalingen for forskudt Arbejdstid, Arbejdstiden paa H. C. Ørstedværket og Kontrolure i Sporvejenes Hovedværksted gav Anledning til Diskussion. Efter at alle Sider af de væsenligste Punkter i de forskellige Overenskomster var gennemdrøftet, henvistes Sagen til den samlede Magistrats Afgørelse, hvorefter der vilde blive tilstillet Fagforeningen Meddelelse om, paa hvilke Vilkaar Forhandlingerne med Institutionerne kunde optages.

Med Skrivelse af 25. Marts meddeler Magistraten, at der nu kan optages Forhandling med de forskellige Institutioner, hvorefter man fra Fagforeningens Side paabegynder den sædvanlige Løben-Spidsrod til de forskellige Direktorater for gennem lokal Forhandling der at søge gennemført de Forbedringer, der ofte er i høj Grad paakrævet.

At skildre denne Spidsrodsgang tillader dette Blads Spalter ikke, thi Vanskelighederne er saa mangfoldige, at det vilde fylde for meget at beskrive dem; dog ønsker jeg gerne i denne Forbindelse at anføre, at den største Hindring for at gennemføre noget virkeligt positivt for vore Medlemmer ligger i, at Institutionerne fra Magistraten har modtaget et Cirkulære, som nøje foreskriver dem, paa hvilke Vilkaar de maa forhandle, og hvad de overhovedet maa gaa med til af Indrømmelser.

Efter at alle Forhandlinger med Københavns Kommune paa denne Maade var ført til Ende, og Begyndelsen samtidig var gjort ved Frederiksberg Kommune, var man fra Fagforeningens Side klar over, at Forhandlingerne ikke vilde bringe det ønskede Resultat, hvorfor man i en Skrivelse til Magistraten under 2. Juni anmoder om en ny Forhandling.

Denne fandt herefter Sted den 7. Juni, og paa dette Møde fremsatte man Kravet om Akkord i Sporvejenes Remiser og paa H. C. Ørstedværket eller et Tillæg af 15 Øre pr. Time; ved Kørselsafdelingen rejstes Krav om et Tillæg af 10 Øre pr. Time og ved Brandvæsenet et Krav om et Tillæg paa 16 Øre pr. Time.

Resultatet af Forhandlingen var negativt, idet Magistraten pure afviste ethvert Forslag om Tillæg til Timelønnen; derimod blev der givet Tilsagn om at iværksætte en Undersøgelse for Indførelse af Akkord paa Remiserne og H. C. Ørstedværket, medens man for de øvrige Institutioners Vedkommende intet vilde give hverken i Akkord eller andre Tillæg.

Fagforeningens Bestyrelse overvejede nu umiddelbart efter, at dette Møde havde fundet Sted, den foreliggende Situation og besluttede i Henhold til en paa Generalforsamlingen vedtagen Resolution at forny og underskrive de Overenskomster, hvorom Parterne var enige.

Resultatet af Forhandlingerne ved de forskellige Institutioner maa jeg, uden at gaa i Detailler og af Hensyn til Pladsforholdene, nøjes med at beskrive paa følgende Maade:

Timelønnen forhøjedes fra 166 Øre til 169 Øre.

For Sporvejenes Vedkommende, hvor Skalalønnen eksisterer,

fra 160 Øre til 163 Øre
- 164 - - 167 -
- 168 - - 171 -

Ugelønnen forhøjedes fra Kr. 79,68 til Kr. 81,12.

Akkorder og Tillæg forhøjes med 2 pCt.

Desuden blev visse Tillæg ved enkelte Institutioner forhøjet, ligesom der ogsaa blev oprettet enkelte nye Tillæg, og samtidig blev der truffet Aftale om Nedsættelse af et Udvalg, der henholdsvis ved Sporvejenes Remiser og H. C. Ørstedværket skulde udarbejde et Forslag om Arbejdets Udførelse i Akkord.

Frederiksberg Kommune er indgaaet paa samme Betingelser som Københavns Kommune.

Overenskomsterne er fornyet til 1. April 1925, og Arbejderne deltager i nærværende Augustregulering.

* * *

Paa dette Grundlag er altsaa de udløbne Overenskomster fornyet og i fuld Overensstemmelse med Generalforsamlingens Beslutning. Magistraten bedyrede som bekendt, at den kun vilde forny Overenskomsterne paa Basis af Pristallet i Lighed med, hvad der var sket i Privatindustrien, og hvad vor Hovedorganisation havde tiltraadt. Desto større blev derfor ogsaa den Forundring, der viste sig hos vore Medlemmer, da de umiddelbart efter, at vor Overenskomst var afsluttet, oplevede det Særsyn, at Dansk Arbejdsmands-Forbunds Medlemmer blev tilbudt 8 Øre i Tillæg pr. Time, medens vore Medlemmer maatte nøjes med et Tillæg af 3 Øre pr. Time.

Nu er det imidlertid en Kendsgerning, at Dansk Arbejdsmands-Forbunds Medlemmer i Henhold til deres Hovedforbunds Overenskomst havde Krav paa det omtalte Løntillæg, men det er vore Medlemmer, der ikke er Forholdene paa nært Hold, ufatteligt, at Magistraten paa en saa afgørende Maade driver en Kile ind mellem Lønarbejderne og saar Splid og Bitterhed, i Stedet for som ved tidligere Forhandlinger at have et ensartet Forhandlingsgrundlag for samtlige Lønarbejdere ved Kommunen.

Kommunalt Arbejderforbund har derfor ogsaa, paa en Maade med Rette, denne Gang angrebet vor Afdeling og beskyldt os for at være Skyld i, at de ikke opnaaede et bedre Resultat end det, som vi fik, og ikke en Gang det. Vi skulde efter Kommunalt Arbejderforbunds Artikler i deres Medlemsblad have været forhippet paa at forny den udløbne Overenskomst og paa den Maade spærret dem Vejen for at opnaa et bedre Resultat, i Stedet for at vente og se Tiden an. Det er forstaaeligt, at Kommunalt Arbejderforbund argumenterer paa den anførte Maade, thi da de ikke selv afslutter Overenskomster med Kommunen, har de Interesse i, hvad Haandværker-Organisationerne gennemfører; den gamle Læresætning, som siger: »Naar det regner paa Præsten, saa drypper det paa Degnen«, kan udmærket anvendes i denne Forbindelse, men Kommunalt Arbejderforbunds Artikler mod os har maaske ogsaa en anden Hensigt, hvilket vi dog ikke skal fordybe os i, kun er vi enige med Kommunalt Arbejderforbund om, at Haandværkerne er blevet unfair behandlet, men kan det trøste Kommunalt Arbejderforbund, saa lover vi gerne, at vi ikke oftere skal være »forhippet« paa at afslutte Overenskomst; i saa Henseende har vi truffet vore Forholdsregler, men skulde vore Medlemmer trods alt alligevel kræve Overenskomsten afsluttet, maa Kommunalt Arbejderforbund ikke tage os det ilde op. Der er altsaa Haab for Kommunalt Arbejderforbund endnu, og vi mindes det gamle Ord: »Af Skade bliver man klog, men sjældent rig«.

P. B. V.
S. Thorlund.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
7. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
8. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
9. Smedemester Hansen, Nexø.
10. Riegels Trævarefabrik, Viborg.
11. Svend Milners Automobilværksted, Torvet, Hillerød.

Stiftelsesfest.

Smedeforbundets Skanderborg Afdeling.

Afdelingen i Skanderborg blev stiftet den 6. August 1904 og hører saaledes til Forbundets yngre Skud. Den 6. August havde Afdelingen bestaaet i 20 Aar, og Kollegerne i Skanderborg havde ønsket at fejre Dagen ved en Festlighed, som fandt Sted Lørdag den 9. August i den henrivende beliggende »Søpavillon« ved Skanderborg Sø.

Ved Halvottetiden gik Deltagerne i et Antal af ca. et halvt Hundrede til Bords og indtog en fortrinlig Middag, blandt hvis Retter nogle mægtige Koteletter vakte almindelig Beundring.

Afdelingens Formand, S. Aamann, bød Deltagerne Velkommen, i Særdeleshed Repræsentanten for Forbundets Hovedledelse, Johs. Kjærbøl, som derefter bragte en Hilsen til Afdelingen fra Hovedbestyrelsen, idet han udtrykte en Tak for de mange Aars gode Samarbejde. Kjærbøl kom derefter ind paa en Omtale af Fagforeningsarbejdet i Fortid og Nutid og gjorde Kollegerne bekendt med, hvorledes den faglige Situation i Øjeblikket formede sig. Med Ønsket om, at Skanderborg Afdeling fremtidig som hidtil maatte kunne varetage sine Medlemmers Interesser, sluttede han, idet han udbragte et Leve for Skanderborg Afdeling. Derefter blev en udmærket humoristisk Sang, forfattet af en Kollega ved Navn Marius Jensen, afsunget.

Efter at Bordet var hævet, og Deltagerne havde nydt den smukke Udsigt over Skanderborg Sø, som paa Grund af det herlige Sommervejr viste sig fra den smukkeste Side, tog Dansen sin Begyndelse og blev kun afbrudt af et fælles Kaffebord ved Halvtolvtiden, indtil Deltagerne ud paa Natten skiltes, et smukt Minde rigere og i Følelsen af, at Festen havde været til Ære for Afdelingen og et Udslag af de stedlige Kollegers Kærlighed til deres Organisation.

J. K.

Smedestævne i Nykøbing Falster.

Afdelingerne paa Lolland-Falster afholdt Søndag den 3. August et saakaldt Smedestævne, hvor samtlige Afdelinger var repræsenterede ved et Antal Kolleger.

Programmet for Dagen var, at Bestyrelsen for en af samtlige Afdelinger dannet Stiftsorganisation afholdt Møde Kl. 10.

Desuden gik Tiden for de tilrejsende Kolleger, efterhaanden som disse kom ind med Togene, med at bese Byen.

Kl. 2½ samledes man i Jærnbanehotellets Sal, hvor Sekretær P. Andersen holdt et Foredrag om Løn- og Arbejdsforhold vedrørende Forbundets Medlemmer samt om Mulighederne for og Betimeligheden af at slutte Overenskomst nu, og han pegede paa Stillingen, saadan som den formentlig maatte forme sig, hvad enten man sluttede paa Basis af Forliget af 4. April 1922, eller man lod denne Situation løbe forbi og sluttede senere.

Efter Foredraget rettedes enkelte Forespørgsler til Taleren. Da disse var besvarede, ryddedes Salen, hvorefter der dækkedes til Fællesspisning, hvori de fleste af de tilstedeværende Kolleger med Damer deltog.

Ved Bordet bød Formanden Velkommen, og der holdtes adskillige Taler for Afdelingen, Forbundet, Damerne o. s. v.

Efter Bordet delte de Tilstedeværende sig saa nogenlunde ligelig med Hensyn til at gaa en Tur i den dejlige Sommeraften og til at tage sig en Svingom, indtil Klokken henad Midnat kaldte Deltagerne med Togene i alle Retninger, hvor de havde hjemme.

Nu er det Landstingets Tur.

Valg den 16. September.

Socialdemokratisk Forbund har anmodet om Optagelse af følgende:

Efter det for Arbejderklassen saa sejrrige Folketingsvalg den 11. April forestaar nu *Tirsdag den 16. September Landstingsvalg* i Halvdelen af Landet, nemlig følgende Landstingskredse:

1. *Kreds: København-Frederiksberg.*
4. *Kreds: Fyn.*
6. *Kreds: Nordjylland* (Randers, Aalborg, Hjørring, Thisted og Viborg Amter).

Dette Valg maa have vor største Interesse, thi de to Maaneders Sommersamling i Maj og Juni viste, at *Landstingets konservative Flertal* (Venstre og Konservative) *vil prøve at trodse det nye demokratiske Folketingsflertal og den socialdemokratiske Regering.*

For Arbejderklassen, Husmændene og andre, der ønsker at støtte den nye Regerings sociale Politik, maa det derfor staa klart, at *Sejren maa forfølges.* Landstinget maa belæres om, at det Vælgerflertal, der skabte det nye Folketingsflertal, ønsker *sin Vilje respekteret.*

Vi ønsker ikke at være Nar

for de 46 konservative Damer og Herrer, som i Kraft af de gamle Privilegier endnu behersker Landstinget! Disse Damer og Herrer af Venstre og Højre skal belæres om, at de ikke er sat til at være Højesteret i Landets politiske Liv. De skal ikke fra Landstingets reserverede Stole ustraffet kunne smile medlidende til det danske Vælgerfolk: *Kære Børn, hold I blot Folketingsvalg og skab et nyt Folketingsflertal, dersom det morer jer!* Men os angaar det ikke; vi gør som vi vil.

Kampen er begyndt.

Landstingets Venstre og Højre viste deres Krigslyst, da disse Partier *uden at søge virkelig Forhandling* kort og godt forkastede den socialdemokratiske Regerings Valutaforslag, der havde faaet *Flertal i Folketinget!*

Og i de to Maaneder, Maj og Juni, fik disse Partier Lejlighed til ogsaa paa anden Maade at vise deres Hensigter. De benyttede deres Magt i Landstinget til at forringe Lejerbeskyttelsen og til at udelukke de gamle fattigunderstøttede, som fik eftergivet Fattighjælpen, fra at faa Aldersrente før om 3 (tre!) Aar!

Behøves flere Udfordringer?

Skal de to Partier kunne triumfere over, at Landstingsvalget gav dem Medhold i deres reaktionære Modstand mod den socialdemokratiske Regering?

Skal de to Partier af Valget hente Styrke til forøget Modstand mod de store Reformer, som Regeringen agter at forelægge til Oktober (Afrustning, Skatteomlægning, Bremsning af Kapitalismens Udbytning og Svindel, lovfæstet 8 Timersdag, Skolereformer og forbedret Aldersrente og Enkelov m. m.)?

Paa disse klare Spørgsmaal kan kun *et* Svar være muligt fra Arbejderhjemmene:

Alle stemmeberettigede Kvinder og Mænd — d. v. s. alle, der er fyldt *35 (femogtredive) Aar senest Tirsdag den 16. September* — lægger fra i Dag alle Kræfter i for at gøre dette Aars Landstingsvalg til en *Fuldtræffer*, der varsler Reaktionens sidste politiske Højborgs *endelige Fald!*

Husk, at dersom vi forsømmer denne Lejlighed, faar vi først Lejlighed til den næste Afregning med Landstinget om samfulde 8 (otte) Aar!

Slut da alle som én op bag den socialdemokratiske Regering!

Pur alle ud i enig Begejstring under Parolerne:

Ned med Landstinget!

Leve Socialdemokratiets Sejr!

Undervisning i Efteraaret og Vinterhalvaaret.

Som bekendt er der en stærk Bevægelse oppe, som kalder paa Ungdommen, naar vi nærmer os den Aarstid, hvor det bliver tidligt mørkt om Aftenen, og hvor altsaa de saakaldte lange Aftener melder sig, og vi finder Grund til at mane saavel de yngre som det størst mulige Antal af de ældre Fagfæller til at benytte sig af den efterhaanden rige Anledning, der er til Undervisning, dels af den almendannende Art og dels i teknisk og haandværksmæssig Henseende.

Nedenfor aftrykker vi en Henvendelse fra Teknologisk Institut, som maner til at tage fat i saa Henseende, og vi tilskynder ikke alene Jærn- og Metalindustriens Arbejdere til at følge den heri rettede Opfordring, men vi tilskynder ogsaa vore Afdelingsmedlemmer til at tage Spørgsmaalet om Undervisning op til Drøftelse paa Møder og Generalforsamlinger, saaledes at man diskuterer herhenhørende Spørgsmaal og stiller Krav om Indretning og Tilrettelæggelse af den tilbudte Undervisning, saaledes som det passer efter Medlemmernes Krav og deres hele Tarv. Organisationernes Tillidsmænd vil altid, naar der rettes Henvendelse til Instituttet, finde Imødekommenhed for alle rimelige Krav, og vi henstiller derfor: Tag fat i Tide, thi det gælder stadigvæk det gamle Ord: Kundskab er Magt.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Godt begyndt er halvt fuldendt.

Den Haandværker, der begynder et Stykke Arbejde uden først at have overvejet, hvorledes han skal begynde, fortsætte og afslutte dette Arbejde for at opnaa det bedst mulige Resultat indenfor et begrænset Tidsrum, han udsætter sig for Tilfældigheder, som han muligvis kan overvinde, men som ofte kan føre til et forfusket Arbejde, der slet ikke staar i passende Forhold til det Slid og den Tid, der er anvendt paa det.

Saaledes gaar det ogsaa den Haandværker, der søger en Uddannelse, som ligger over den, som i Almindelighed kan erhverves i et Værksted eller paa en Arbejdsplads.

I mange Tilfælde er den Tid, han kan ofre paa dette Arbejde, stærkt begrænset, maaske maa han benytte sin Fritid — Aftentimerne — til denne Uddannelse, og det er vel ogsaa saaledes, at han gerne vil have det bedst mulige for de mindst mulige pekuniære Ofre.

Er han i Tvivl om, hvorledes han skal tilrettelægge dette for sin Fremtid — muligvis meget betydningsfulde Arbejde — bør han søge Raad og Vejledning hos dem, der har Erfaring i Udførelse af dette Arbejde.

Hvad er vel mere naturligt end, at han henvender sig til Teknologisk Institut, der som Fagskole for Haandværkere altid er rede til at give ham al den Hjælp, han kan ønske sig.

Fagskolen har kun i ringe Grad Uddannelse til specielle Eksamener for Øje — dens Hovedopgave er at give alle Haandværkere og Arbejdere en Undervisning, der kan være til Nytte og Gavn for dem i det daglige Liv — give dem forøget Interesse for deres Arbejde og være til Støtte for dem i fremtidige Stillinger.

Gennemgaar vi Aftenskolens Program, der udleveres gratis ved Henvendelse til Aftenskolens Kontor, ser vi, at Skolen er delt i en almendannende og en faglig Afdeling. Den faglige Afdeling begynder dog ogsaa med en elementær Undervisning i Regning, skriftlige Arbejder, Forretningslære og Bogføring.

Aftenskolen søger herigennem at indprente Haandværkerne, at selv om de ikke mener at have Tid og Raad til en grundig almendannende Uddannelse, saa bør de dog ofre nogen Tid herpaa, før de giver sig i Lag med den egentlige faglige Uddannelse. Husk, at godt begyndt er halvt fuldendt, og at det altid betaler sig at have sit Værktøj i god Orden, dersom man ønsker, at Arbejdet skal blive tilfredsstillende. Paa Fagskolen er de elementære Fag det Værktøj, som skal benyttes ved yderligere faglig Uddannelse. Jo bedre Orden i dette Værktøj, jo større Udbytte vil Haandværkeren faa af det Arbejde, han lægger i sin øvrige Uddannelse.

Aftenskolens Kontor er daglig aaben fra Kl. 9—5 for mundtlige eller telefoniske Forespørgsler. Fra 15. September er Kontoret yderligere aabent hver Aften Kl. $7\frac{1}{2}$—$8\frac{1}{2}$. Adressen er G. A. Hagemannsgade 2, 2., og Telefon om Dagen Central 8760, om Aftenen Central 51036.

Borups Højskole lægger ud.

Torsdag den 18. September Kl. 8 Aften afholdes et offentligt Møde i Hallen i Grundtvigs Hus, hvortil alle og enhver har gratis Adgang, og hvor Forstander Borup vil fremlægge Arbejdsplanen og besvare Forespørgsler.

Den 2. Oktober aabnes saa Skolen med et ligeledes offentligt Møde samme Steds. Dagen efter begynder Undervisningen i Skolens Lokaler, Vestre Boulevard 9.

Undervisningen omfatter danske Fag, fremmede Sprog, Bogholderi, Skrivning og Regning. Gennem Foredrag og i Samtaleform undervises der i Samfundslære, Historie, Naturkundskab, Religionshistorie, Litteratur og Kunst.

Organiserede Arbejdere har følgende Moderation: For den samlede Undervisning betales — foruden 5 Kr. i Indmeldelsespenge — 15 Kr. maanedlig; tages enkelte Fag betales for det første, med to ugentlige Timer, 4 Kr. pr. Maaned, med een Time $2\frac{1}{2}$ Kr., de følgende efter nedadgaaende Skala. Indmeldelsen er bindende til Udgangen af April. *Programmet udleveres gratis paa vort Kontor.* Fra 1. September træffes Forstanderen Kl. 11—1 og 6—8 V. Boulevard 9.

Sekretær Brandmoses Telefon er Byen 4617 og Byen 8319.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
17950	Andersen, Fritz Vigand...	Holbæk	18. 3.92	Varde	22. 2 13	Holbæk	21. 7.23
36905	— Holger P. F....	København	16. 8.04	Kbhvn. Afd.	17.11.23	Kbhvn. Afd. 15	5. 4.24
38920	Bertelsen, Søren Chr. C..	Esbjerg	5. 3.00	—	26. 4.24	Centralafd.	26. 4.24
36507	Bruun, Poul Einer	København	15.10.89	—	6. 8.23	Kbhvn. Afd. 17	5. 4.24
35343	Brygger, Mikael	Sneibjerg	10. 6.03	Herning	1. 9.23	Herning	29.12.23
31864	Busk, Magnus Andreas	Ramme	10. 7.93	Aalborg	20. 3.19	Løgstør	29. 9.23
37504	Christensen, Elmann.....	Hjørring	3. 3.04	Nr. Sundby	5. 3.24	Nr. Sundby	8. 3.24
22560	Christiansen, Chr. Emil	Særslev	13. 5.93	Kbhvn. Afd. 1	3.11.17	Køge	29. 3.24
38632	— Knud Aage...	København	9. 4.04	„ „	16. 2.24	Kbhvn. Afd. 14	19. 4.24
36329	Christophersen, Fritz Vilhelm	Odense	12. 8.89	„ „	28. 4.23	„ „ 13	12. 4.24
37500	Dyhr, Jens Kraft.....	Lindholm	27. 3.03	Nr. Sundby	7. 3.24	Nr. Sundby	12. 4.24
6228	Frandsen, Arnold	V. Nebel	29. 4.01	Kolding	19.12.19	Kolding	12. 5.23
21824	Godtfredsen, Hans Chr.....	Odder	15. 7.01	Herning	8. 9.20	Herning	28.10.23
28074	Hansen, Chr.....	Ordrup	5. 7.89	Holbæk	27. 2.18	Holbæk	28. 4.23
710	Henriksen, Carl Otto L. V.	København	6. 1.95	Kbhvn. Afd. 1	16. 8.19	Kbhvn. Afd. 17	5. 4.24
36942	— Emil F.....	Havnelev	31. 1.03	„ „	30.11.23	„ „ 4	12. 4.24
25801	Hintz, Erik Aug.	Frederiksberg	27. 6.77	„ „	4. 6.20	„ „ 2	3. 5.24
28059	Hjorth, Hans.....	Stevelt	1. 8.97	Ribe	1. 5.21	Haderslev	29. 3.24
28946	Holm, Jens	Lunding	8. 4.02	Haderslev	1. 5.21	—	17. 5.24
24660	Jensen, Bernh. Chr.....	Frederikshavn	23. 5.92	Frederikshavn	13. 9.19	Frederikshavn	8. 3.24
35037	— Carl Laur.....	Lejre	4.12.01	Roskilde	1.11.22	Roskilde	22. 3.24
24205	— Christian	Viborg	16. 3.92	Slagelse	30.10.16	—	19. 4.24
26198	— Ingv. Aug. Herlin	København	15. 9.03	Kbhvn. Afd.	12. 7.22	Kbhvn. Afd. 5	19. 4.24
27225	— Louis Robert .	—	4. 2.99	Nykøbing F.	9. 8.17	„ „ 13	12. 4.24
34906	— Viggo Jesper ..	Allinge	15. 4.04	Rønne	4.11.22	„ „ 12	26. 4.24
37633	Jørgensen, Hans Andr. O..	København	1. 9.87	Frederiksværk	26. 1.24	Frederiksværk	29. 3.24
35545	— Thomas	Nørresundby	31. 5.03	Nr. Sundby	19. 5.23	Nr. Sundby	1. 3.24
19236	Johnsen, Thorv. Th. H. N.	København	20. 6.78	Kbhvn. Afd.	24.11.22	Kbhvn. Afd. 13	12. 4.24
25466	Koch, Henrik Emil L..	Krungerup	2. 5.62	„ „ 1	24. 3.17	„ „ 13	12. 4.24
11995	Larsen, Emanuel V.....	København	14. 9.84	„ „ 5	8.10.04	„ „ 5	19. 4.24
37477	— Harald	Hamborg	2. 5.02	Haderslev	15.12.23	Haderslev	29. 3.24
15393	— Jens Fr. Svend.	København	15. 6.02	Kbhvn. Afd.	4. 1.22	Kbhvn. Afd. 15	12. 4.24
7418	Madsen, Aage Joh. E....	Flade Sogn	7. 7.94	Frederikshavn	17. 4.13	Frederikshavn	29. 3.24
19806	— Kaj Landinus ..	København	9. 9.03	Kbhvn. Afd.	9. 1.23	Kbhvn. Afd. 14	5. 4.24
37260	Møller, Eivind L. B....	Helsingør	3.12.03	Roskilde	22. 9.23	Roskilde	10. 5.24
33167	— Lauritz..... ..	Jægerup	14. 2.02	Haderslev	1. 6.19	Haderslev	29. 3.24
24148	— Poul Andreas..	København	19. 1.04	Kbhvn. Afd.	31. 3.22	Kbhvn. Afd. 2	20.10 23
37479	Müller, Vilhelm	Haderslev	16. 5.04	Haderslev	11. 1.24	Haderslev	29. 3.24
26672	Nielsen, Aage Chr.....	Skørpinge	16. 3.99	Helsingør	15. 6.17	Centralafd.	1. 3.24
38535	— Bertel J. Chr. .	København	17. 8.79	Chicago	18. 5.17	Kbhvn. Afd. 15	12. 4.24
28311	— C. P. Skou	Salløv	14. 6.97	Roskilde	23. 5.18	Roskilde	29.12.23
38902	— Harald	Kolind	2. 7.03	Kbhvn. Afd.	23. 4.24	Kbhvn. Afd. 3	26. 4.24
38548	— Magnus	Lyng	18. 7.85	—	12. 1.24	Kbhvn. Afd. 8	19. 4.24
6555	— Peder Chr.	Munksjørup	23.11.01	Hobro	2.11.21	Løgstør	1. 3.24
37475	Nissen, Villiam Johs. ..	Ribe	11.12.01	Haderslev	24.11.23	Haderslev	3. 5.24
34629	Olsen, Jørgen Herman.	Favrbo	29. 6.03	Holbæk	8. 6.22	Kbhvn. Afd. 11	12. 4.24
5448	— Knud	København	30. 8.99	D. Gørtlerforb.	2.11.18	„ „ 12	26. 4.24
19821	Petersen, Ernst Peter....	—	29. 6.03	Kbhvn. Afd.	12. 1.23	„ „ 15	26. 4.24
30566	— Hans Chr. Jul..	Vejstrup	2. 6.98	Frederikssund	19. 5.19	Rødby-Havn	3. 2.23
24839	— Mikael	Snærild	23. 7.87	Horsens	7. 2.17	Horsens	8. 9.23
9320	— P. G.	Halsted	24. 2.77	Nakskov	25. 9.97	Nakskov	2. 6.23
36080	— Svend Vilh. P..	Frederiksberg	7. 2.91	Kbhvn. Afd.	11. 5.23	Kbhvn. Afd. 13	19. 4.24
24973	Poulsen, Søren	Bjerringbro	1.10.98	Randers	3. 3.17	„ „ 5	26. 4.24
37079	Rasmussen, Edvard Arn....	Rye pr. Roskilde	1. 4 05	Roskilde	5. 5.23	Roskilde	5. 4.24
8596	Reimann, Axel Theodor..	Valby	27.10 81	Kbhvn. Afd. 1	20. 9.16	Kbhvn. Afd. 15	5. 4.24
36062	Sørensen, Erik Th. Brygge	København	16. 2.04	Kbhvn. Afd.	7. 5.23	„ „ 17	12. 4.24
6163	— Peder	Langaa	22. 3.95	Randers	2. 5.14	Haderslev	29. 3.24
206	Schou, Harry Aug. G..	København	20. 8.85	Kbhvn. Afd. 1	2. 4.14	Centralafd.	9. 6.23
38379	Tinnesen, Lauritz	Broballe	3.12.03	Sønderborg	26. 5.24	Haderslev	7. 6.24
37391	Tøttrup, Reinhold	Asaa	8. 7.05	Herning	6.10.23	Herning	8. 3.24
8191	Vengberg, Hans V. E.....	Kolding	15. 5.89	Aarhus	8.10.18	Kolding	7.10.22
25943	Vigant, Kristian P. M..	Rye	1. 1.94	—	1. 5.16	Kbhvn. Afd. 4	5. 4.24
38833	Vogeler, Amandus.....	Hamborg	25. 2.85	Kbhvn. Afd.	14. 4.24	„ „ 5	19. 4.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Slettet Medlem.

Nr. 50, Holger Olsen, arbejder hos Brøndberg & Tandrup, St. Kongensgade 29.

Slettet Medlem genoptaget.

Gl. Nr. 89, Kaj Jensen. Nyt Nr. 138.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 36174	Braad,	Holger Fr. Peter	(Kbhvn. Afd.)
- 2203	Hansen,	Poul Alfr. B.	(—)
- 29437	Høj,	Jens Emil	(—)
- 1982	Malmgreen,	N.	(—)
- 11465	Mörch,	Sv. Aage	(—)
- 11848	Rasmussen,	Hans	(—)
- 29560	—	Henry	(—)
- 30133	—	Poul Jens C.	(—)

Medl. Nr. 29499, Carl M. Nielsen, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 18324 Boll, Max Gunnar P.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 25547	Bjergfeldt,	Einer Th.	2. 8.19
- 20282	Hansen,	Bernhard Oluf	28. 6.19
- 8471	Iversen,	Peder	15. 3.19
- 936	Larsen,	Bendt Chr.	1.11.13
- 1070	Landorf,	Robert	31. 1.20
- 25824	Malinowsky,	Otto	14. 2.20
- 18477	Nielsen,	Carl Johannes	23. 6 17
- 21042	Payberg,	Hugo Emil Aage	1. 4.15
- 32281	Sveinsson,	Axel	2. 8.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 16369	Andersen,	Axel Magnus	3. 3.23
- 25628	—	Godtfred	10. 6 22
- 30101	—	Kai André	29. 3.24
Nr. 5041	Andreasen,	Carl Vilhelm	7. 1.22
- 15481	Bendtsen,	Harald	17. 6 22
- 25853	Bille,	Jørgen Georg	9. 6.23
- 18324	Boll,	Max Gunnar P.	29. 3.24
- 36114	Christensen,	Carl Aage	25. 8.23
- 12499	Christiansen,	Axel Knud	9. 2.24
- 33741	—	Chr. M. Ove	24. 3.23
- 17488	—	Jens	9 2.24
- 35099	Frederiksen,	Henry Charles	2. 6 23
- 27126	Friis,	Markus Johan	20.10.23
- 3879	Hansen,	Hans Christian	25. 3.22
- 26461	Henningsen,	Einar Henry Vald.	28. 4.23
- 15900	Henrichsen,	Richard Emil	21. 4.23
- 26056	Holm,	Carl Helge	29. 3.24
- 14064	Jensen,	Einar Emil	3. 2.23
- 37363	—	Niels Chr.	8. 9.23
- 18701	—	Steffen Munch	16. 2.24
- 10577	—	Søren	13. 1.23
- 34648	Jakobsen,	Svend Erik	1. 7 22
- 12954	Jonassen,	Edv. Th. Jonas	6. 1.23
- 25094	Jonesco,	Jean	21. 4.23
- 10258	Kjær,	Jens Barthold M.	17. 3 23
- 24102	Larsen,	Arno	17.11.23
- 31308	—	P. Martin	7. 7.23
- 29519	Lichscheid,	Kaj Bendix	7. 1.22
- 29753	Meyer,	Gunnar S.	7.10.22
- 18026	Mürer,	Maurits	9.12.22
- 14941	Møller,	Chr. Hansen	3. 7.20
- 36371	Nielsen,	Erhardt Chr.	23. 2.24
- 30308	—	Niels Henning	26. 2.20
- 3540	Normann,	Jakob Nielsen	2. 6.23
- 5675	Olsen,	Ivar	8.12 23
- 21237	Petersen,	Chr. Emil	11. 8.23
- 18531	—	Hans Peter	18. 3.22
- 18766	—	Kaj Louis	9. 2.24
- 10404	Rungsted,	Elith Joh. Rud.	3. 7 20
- 11359	Rygge,	Harald Chr. J.	1. 9.23
- 29810	Sørensen,	Aage Chr.	24. 2.23
- 34300	—	Karl	3. 6.22
- 6456	—	Carl Axel	26. 3.21
- 35385	—	Laurits Chr.	15. 3.24
- 14304	Schløttel,	Einer	18. 8.23
- 20937	Schmidt,	Villy Johs. Ludv.	10. 3.23
- 32676	Staun,	Johannes Chr.	10. 7.20
- 21365	Therkildsen,	Steffen Alfred	29.12.23
- 18036	Thomsen,	Helmuth S. Alex	23.10.20
- 8241	Vestergaard,	Kaj Søren	27. 3.20
- 7429	Zachau,	Peter Ant. Edv.	17. 6.22

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 6.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 11 SEPTEMBER 1924 10. Aarg.

Forhandlingerne om den eventuelle Overenskomstfornyelse.

I „Jærn- og Metalarbejderen" for de to foregaaende Maaneder har vi ret udførligt gjort Rede for den saakaldte Overenskomstsituation, sidst ogsaa for det nye Pristal, skabt paa Basis af Sommerens Prisstigninger. Vi har samtidig gjort Rede for, hvad der er foretaget fra Centralorganisationens Side indenfor Jærn- og Metalindustrien med Hensyn til at tage Stilling til en eventuel Overenskomstforlængelse.

Der havde vist sig Enighed om, at Forhandlinger burde optages. Fra Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmarks Side havde man foreslaaet Begyndelsen af August, medens Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien efter nogen Tids Forløb svarede med at foreslaa Forhandlinger optaget i Slutningen af samme Maaned. Den 30. August kom der saa et Møde i Stand, altsaa paa Maanedens næstsidste Dag, og ved denne Lejlighed mødte der foruden Smedeforbundets Forretningsudvalg Repræsentanter for samtlige Organisationer indenfor Centralorganisationen, og for Arbejdsgivernes Vedkommende mødte der en Repræsentation paa 5 Mand med Formanden, Direktør R. Helweg, i Spidsen. Man erklærede sig beredt til at høre paa, hvad vi havde at forebringe, hvorefter man vilde gaa til Sammenslutningens Forretningsudvalg og afgive fornøden Meddelelse for saa derefter eventuelt at optage Forhandling.

Centralorganisationens Formand forelagde derefter Sagen paa Arbejdernes Vegne og opkastede bl. a. Spørgsmaalet om, hvorvidt man fra Arbejdsgivernes Side tilsigtede at udsætte en eventuel Afgørelse til nærmere henimod Terminen for Opsigelse af de gældende Overenskomster; endvidere Spørgsmaalet om, hvorvidt der eventuelt burde afsluttes med Støtte i Statens Pristal for den nærmest kommende Tid, og dernæst forelagdes nogle Detailspørgsmaal, som man fra vor Side kunde ønske ordnet, nemlig en Ændring vedr. Minimallønsspørgsmaalet, fornyet Krav om Sommerferie, og endelig henstilledes det, at vort Forslag af 1922 om Indførelse af „Bedriftsnævn", d. v. s. en Udvidelse og Konsolidering af Tillidsmandsinstitutionen, paany toges op til Behandling. De forskellige Punkter blev nærmere motiverede, og det bemærkedes, at vi ikke ventede øjeblikkelige gennemgaaende Løntillæg, saaledes som Tilfældet var under Krigs- og Efterkrigstiden, men at vi i saa Henseende støttede os til vore Overenskomsters Løfteparagraffer, d. v. s. Mulighed for at røre ved Lønningerne i opadgaaende Retning i Pagt med de vekslende Konjunkturer og under Hensyn til, hvor man paa enkelte Steder i Kraft af Tidernes Ugunst er kommet bagefter, altsaa et Standpunkt, der øjeblikkelig kunde karakteriseres med det ene Ord: Konsolidering.

Arbejdsgiverne lovede i Formen ret elskværdigt at forelægge vore Standpunkter for Sammenslutningens Ledelse, men man lagde dog samtidig ikke Skjul paa, at man hverken kunde tænke sig reelle Forbedringer af Lønningerne, Indførelse af Sommerferie eller Antagelse af vort Forslag om en Udvidelse og Konsolidering af Overenskomstens Tillidsmandsbestemmelser.

Mødet sluttede med et Løfte fra Arbejdsgiverne

om nu at tale med Sammenslutningens Ledelse, hvorefter vi skulde høre fra dem med Hensyn til fornyede Forhandlinger.

Der hengik nu en 14 Dages Tid, hvor vi intet hørte om, hvad der gik for sig, men den 13. September offentliggjorde et københavnsk Højreblad Meddelelse om, at der den 12. September var afholdt Hovedbestyrelsesmøde i Arbejdsgiverforeningen, og der proklameredes Paastand om,

> „at det store Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund har leveret et nyt Forslag til en Overenskomst, og dette Forslag indeholder Krav baade om Løn i Sommerferien og om Oprettelsen af Bedriftsraad. For en 3—4 Aar siden søgte Smedene og Maskinarbejderne ogsaa at faa gennemført Bedriftsraad, men Kravet maatte ganske opgives, og i de sidste Aar har de ganske ladet det ligge. Nu præsenteres det imidlertid paany, og der er ingen Tvivl om, at Tilliden til den socialdemokratiske Regering i høj Grad har virket med til, at Kampen nu forsøges rejst paa dette Kardinalpunkt.
>
> Der foreligger altsaa nu et Tilbud fra Arbejdernes Side, og de foregaaende Aar har man da ogsaa indenfor de fleste større Fag allerede i Efteraarsmaanederne optaget Forhandlinger om Revision eller Fornyelse af de Overenskomster, der udløber pr. 1. Februar.
>
> Fra Arbejdsgivernes Side vil man naturligvis ikke gaa med til Oprettelse af Bedriftsraad, og der har i den senere Tid været ført forskellige Forhandlinger om Situationen. I Gaar fandt der saaledes et Hovedbestyrelsesmøde Sted i Arbejdsgiverforeningen, og man diskuterede ved denne Lejlighed hele Spørgsmaalet om Fornyelsen af de løbende Overenskomster. Resultatet af Mødet blev imidlertid, at man fra Arbejdsgiverforeningens Side foreløbig vil lade alle Overenskomstforhandlinger hvile, idet man mener, Forholdene for Tiden er saa usikre, at man ikke kan binde sig til bestemte Lønninger for det kommende Aar. Dette skyldes navnlig den truende Dumping-Fare fra Tyskland, der kan lamme den danske Industri helt til Vinter, og man vil derfor se Tiden an og først optage Lønforhandlinger, naar Situationen er blevet mere afklaret."

Kommentar til dette Citat, taget ud af et Højreblad, som maa anses for at være officiel Tolk for Arbejdsgiverforeningens Stilling, er vist overflødig. Arbejdsgiverforeningen har valgt sin ganske stereotype Fremgangsmaade billedlig talt at dreje Nøglen om, der vanker intet, og saa stilles det op med Henvisning til, at der rejses nye Krav fra Fagforeningernes Side (hvad der faktisk altsaa slet ikke er Tale om), og dermed er Sagen for Arbejdsgiverforeningens Vedkommende „udsat".

Vi gætter paa, at Arbejdsgiverforeningen ikke skal tages mere alvorlig her, end hvad der saa ofte har været Tilfældet, naar man udkastede sine bekendte Efteraarsparoler om, at der ikke vankede noget, naar Overenskomsterne udløb til Vinter og Foraar. Det har jo hændt, at man fra Efteraar til Foraar har maattet gøre en ganske artig Kovending under Hensyn til de stigende Priser og Begivenhedernes Gang, f. Eks. i 1920, hvor Fagorganisationerne for en Gangs Skyld viste, at de forstod sig paa samlet Optræden med den Virkning, at Arbejdsgiverne var at faa i Tale.

Det er da ogsaa ligesom, at Tonen er en lille Smule mere saglig i en Skrivelse, som vi under 13. September har modtaget fra Sammenslutningen, den er ganske vist ikke heller imødekommende, men den lukker dog ikke af, man er klar „over den Betydning, det vilde have for Sammenslutningens Medlemmer og Arbejdsfreden indenfor Jærnindustrien" o. s. v., og maaske kan denne „Betydning" vokse i Bevidstheden hos Arbejdsgiverne i den nærmeste Tid; vi skal tilføje, at det plejer jo ikke at være Skik og Brug, at Arbejdsgiverne ved Begyndelsen af en Forhandling eller i første Omgang skriftlig siger Ja til noget af, hvad der er stillet op eller forlangt fra vor Side, selvom det er nok saa stærkt i Pagt med Udviklingen.

Men vi nøjes altsaa med for nærværende at citere Sammenslutningens Skrivelse, med Tilføjelse af, at den foreliggende Situation med det første vil blive forelagt Centralorganisationens og Forbundenes respektive Ledelser.

Sammenslutningens Skrivelse til Centralorganisationen havde følgende Ordlyd:

> „Idet vi henviser til den Diskussion, der fandt Sted paa Forhandlingsmødet den 30. f. M. mellem Repræsentanter for den ærede Centralorganisation og Sammenslutningen, hvor man fra Centralorganisationens Side fremsatte forskellige Ønsker om Ændringer i de nu bestaaende Overenskomster, og som endte med, at Sammenslutningens Formand lovede at forelægge disse Ønsker for Sammen-

slutningens Forretningsudvalg og derefter meddele den ærede Centralorganisation, hvorvidt man nærede Ønske om nu at optage yderligere Forhandlinger om Overenskomsternes Fornyelse, eller man vilde foretrække at udskyde dette til et senere Tidspunkt, skal vi herved tillade os at meddele, at Spørgsmaalet har været forelagt paa vort Forretningsudvalgsmøde den 12. d. M. og gjort til Genstand for en meget indgaaende Drøftelse.

Man var fra alle Sider klar over den Betydning, det vilde have for Sammenslutningens Medlemmer og for Arbejdsfreden indenfor Jærnindustrien, om der tidligst muligt afsluttedes ny Overenskomst med den ærede Centralorganisation, og man troede ogsaa at kunne gaa ud fra, at det vilde være muligt at bibringe Centralorganisationen Forstaaelse af, at de ved Mødet den 30. f. M. fremsatte Ønsker angaaende Ændringer i Overenskomsten ikke for nærværende kunde opfyldes; men ikke desto mindre var man af den Anskuelse, at Udsigterne for den danske Jærnindustri var saa usikre, og Sandsynligheden for en meget skarp udenlandsk Konkurrence saa stor, at man paa nærværende Tidspunkt ikke turde binde sig for en saa lang Periode som indtil Udgangen af 1925 til Lønforhold, som var afhængige af Pristallene.

I Henhold hertil skal man henstille til den ærede Centralorganisation, at yderligere Forhandlinger om Overenskomstforholdene for 1925 udsættes til et Tidspunkt, der ligger nærmere ved de nuværende Overenskomsters Udløbstid.

Paa Forretningsudvalgets Vegne
(sign.) R. Helweg.

(sign.) Charles Hansen."

International Metalarbejderkongres.

I Dagene den 26., 27. og 28. Juli d. A. afholdt Det internationale Metalarbejderforbund, som har sit Hovedsæde i Bern i Schweiz, sin 10. Kongres, som var besøgt af Metalarbejderorganisationer fra 18 forskellige Lande med et Antal Delegerede af 79, repræsenterende henved 3 Mill. Medlemmer.

Med Hensyn til Kongressens Sammensætning da var først og fremmest Exekutivkomiteen (Vollzugsausschuss), bestaaende af 4 Medlemmer, tilstede. De 4 Medlemmer var Brownlie, England, Dissmann, Tyskland, Hansen, Danmark, og Konrad Ilg, Schweiz, den internationale Sekretær. Det 5. Medlem af Exekutivkomiteen, Franskmanden Merrheim, er haabløs syg og har været det i mere end 1 Aar, og der maatte altsaa vælges en anden Mand i Stedet, man valgte Franskmanden Labe. Iøvrigt genvalgtes Exekutivkomiteen, og det vedtoges endvidere at vælge 4 Suppleanter, disse blev J. O. Johansson, Sverige, Østrigeren Domes og Belgieren Solau, Englænderne anmodede om og fik Ret til senere at udpege deres Suppleant. Den udvidede Forbundsledelse bestaar af den saakaldte Centralkomité, som er sammensat af 1 Mand for hvert Land, der sammen med Exekutivkomiteen har Sæde paa den internationale Metalarbejderkongres.

Kongressen varede som nævnt i 3 Dage, og af den omfangsrige Dagsorden fremhæver vi: 1. Kongressens Konstituering, 2. omhandlede 4 specielle Punkter, herunder Valg af en Kommission til at prøve Mandaterne, 3. Sekretærens Beretning, som dels forelaa trykt, dels suppleredes mundtlig, og som omfattede: Regnskabsaflæggelse, Fastsættelse af Forbundenes Bidrag, Revisionen af Statutterne og Indsamling af Statistik, 4. vedrørte bl. a. den internationale Fagkongres i Juni, herunder Spørgsmaalet om Fagsekretariaterne, Optagelse af det alrussiske Metalarbejderforbund, Arbejdstiden og den internationale Hjælpeaktion samt endelig de forskellige Valg, hvorunder man, foruden de ovennævnte Valg til Exekutivkomiteen, genvalgte Sekretær Konrad Ilg og besluttede, at Forbundet fremdeles har Sæde i Bern i Schweiz, som ligger centralt for næsten alle tilsluttede europæiske Organisationer.

Paa Forslag af Centralkomiteen valgtes 5 Præsidenter, nemlig Domes (Østrig), Mc. Kenna (St. Britannien), Reichel (Tyskland), Solau (Belgien) og Hansen (Danmark). Iøvrigt holdtes der ved Kongressen Aabning klangfulde Taler af Sekretær Konrad Ilg, Formanden for de østrigske Metalarbejdere, Franz Domes, og Sekretær Johan Schorsch fra den østrigske Fagforeningskommission; alle 3 Talere er velbekendte fra vore danske Smede- og Maskinarbejder-Kongresser, og alle 3 indtager foruden deres internationale Stillinger særdeles betydelige Stillinger iblandt Kollegerne i deres Hjemland.

Endvidere var en Kollega Brown tilstede som Sekretær for Det internationale Fagforeningsforbund i Amsterdam for paa den store Fagforeningsinternationales Vegne at hilse Metalarbejderne. Han fremhævede navnlig de tre store internationale Sammenslutninger: Metalarbejderne, Bjergarbejderne og Transportarbejderne. Endvidere hilstes nogle af de ældste hjertelig Velkommen af Sekretæren, saaledes Medstifterne af Forbundet, John Hodge, England, Rady Sandor, Ungarn, og J. A. Hansen, København. Fra Ungarn var endvidere en fra vore hjemlige Kongresser gammel bekendt Kollega Dowzak til Stede. Dowzak blev af den ungarske hvide Terror efter Krigen deporteret til Rusland, hvorfra han nu atter er kommen tilbage. Han vilde nu have holdt et Foredrag om russiske Forhold, hvilket imidlertid ikke lod sig gøre paa Kongressen af Hensyn til Tiden.

Med Hensyn til Dagsordenen ønskede Kollega Fritz Kummer fra Stuttgart at faa Krigserstatningsspørgsmaalet

sat herpaa, men Englænderen John Hodge fraraadede dette af Hensyn til Konferencen i London. Spørgsmaalet behandledes teoretisk under Sekretærens Beretning samt under Tilslutning til den internationale Fagkongres's Behandling af denne Sag.

Med Henvisning til den foreliggende omfattende trykte Beretning aflagde Sekretær Konrad Ilg en mundtlig Beretning, indeholdende adskillige interessante Momenter, men Hovedsagen var, at Sammenslutningen støtter sig paa den Styrke, som de forskellige Forbund er i Besiddelse af, og med Hensyn til de internationale Hjælpeaktioner, da prægedes disse naturligvis i høj Grad af de vanskelige Valutaforhold. Vi staar i den bedste Forbindelse med amerikanske Broderorganisationer, men vi har endnu ikke faaet dem som Medlemmer, og derfor har Centralkomiteen besluttet, at vor engelske Kollega, Brownlie, som er indbudt til Metalarbejderkongres i Kanada i August, samtidig besøger de amerikanske Metalarbejdere i deres Hovedkvarter i Chicago med flere Steder for der at knytte nærmere Forbindelser paa Forbundets Vegne.

Sekretæren takkede de forskellige Organisationer, som havde ydet betydelige Bidrag til det tyske Metalarbejderforbund. Det var vel ønskeligt, om Bidraget havde været større, der var samlet ialt et Par hundrede Tusinde Schweizerfrank, men man maatte erindre, at Indsamlingen var ikke sket for at forhindre en Organisation fra Sammenbrud, men specielt for at hjælpe den til at bevare 8-Timersdagen overfor Arbejdsgivernes Angreb.

De vigtigste Beslutninger paa Kongressen udgøres iøvrigt af en kraftig Resolution vedrørende Opretholdelsen af den 8-Timers Arbejdsdag og det under de forhaandenværende vanskelige Valutaforhold altid svære Spørgsmaaal om Fastsættelse af Kontingentet, men som alle øvrige Spørgsmaal var det imidlertid ved 2 Dages forudgaaende Møder gennembehandlet og forberedt af Exekutivkomiteen og Centralkomiteen, og paa Forslag herfra besluttede man:

a) for det løbende Aar 1924 at betale 18,75 Schweizerfrank pr. 1000 Medlemmer, samt at anmode de tilsluttede Organisationer om derudover at betale et Bidrag til Forbundskassen paa 50 pCt.,
b) fra 1. Januar 1925 skal det ordinære Forbundsbidrag forhøjes til 30 Schweizerfrank pr. 1000 Medlemmer (for den britiske Afdeling 25 eng. sh.) og
c) det næste Møde af Centralkomiteen, hvilket saa vidt muligt skal indkaldes inden Udløbet af 1924, har iøvrigt i Henhold til ovenstaaende at fastsætte de endelige Bidrag.

Paa den sidste Forhandlingsdag blev efter en forberedende Diskussion en Repræsentant for det alrussiske Metalarbejderforbund indladt for at hilse paa Kongressen, og han udtalte ved denne Lejlighed, at den russiske Organisation er beredt til at underkaste sig det internationale Metalarbejderforbunds Love og at slutte sig til samme efter nærmere Forhandling. Spørgsmaalet henvises til en senere Konference.

Den norske Storkonflikt.

Af Meddelelser af 19. August fra Kristiania angaaende Afslutningen af den norske Storkamp gengiver vi her et Uddrag, som iøvrigt, sammen med nogle historiske Data, som tidligere er gengivet af os (i Fagbladet for Juli) indeholdes i vort norske Broderforbunds Medlemsblad for August:

»Aarets Tarifkamp begynde egentlig ved den Arbejdsstandsning, som indtraadte ved Værkstederne i Kristiania den 29. Oktober i Fjor. Denne Arbejdsstandsning blev provokeret frem af Arbejdsgiverforeningen gennem en Lønreduktion af 5 pCt., som Arbejdsgiverne havde overenskomstmæssig formel og juridisk Ret til. Arbejdsstandsningen kunde have været undgaaet eller i alt Fald snart bragt til Ophør, om der havde været nogen god Vilje tilstede hos Arbejdsgiverforeningen, eller hvis denne ikke havde ønsket Arbejdsstandsningen. Nu kom den som en kærkommen Anledning til at gaa til den store Offensiv, som i længere Tid havde været planlagt fra Arbejdsgiverforeningens Side. Arbejdsstandsningen kom derfor til Trods for de Forsøg, som fra de interesserede Forbunds Side blev gjort for at faa den bilagt.

I Januar udbrød der Strejke i Transportindustrien. Dette var Aarets første Tarifrevision, og Strejken skyldtes, at Arbejdsgiverforeningen vilde foretage betydelige Lønreduktioner, fra 5 til 20 pCt., til Trods for, at Priserne paa alle de Ting, som Arbejderne skulde leve af, steg fra Maaned til Maaned. Arbejdsgiverforeningen var klar over, at kunde den ved denne Overenskomst gennemføre Lønreduktioner, vilde det medføre Lønreduktioner over hele Linjen, naar de senere Overenskomster kom til Revision. Det gjaldt derfor om at slaa til og tage Kampen paa Forhaand, saaledes at naar man kom frem til Foraarets Tarifrevision, skulde Fagorganisationen være slagen og rede til at gaa med paa ethvert Forlig.

Imidlertid var det den almindelige Mening, at det var uberettiget af Arbejdsgiverforeningen, naar Prisniveauet steg, at gaa til Reduktion af Lønnen saavel for Jærnindustriens Arbejdere som for Transportarbejderne. Det gjaldt derfor om at finde et Grundlag, som officielt kunde give dem Medhold. Den rejste derfor sine »Garantikrav« for Overenskomstens Overholdelse, og paa paa dette Grundlag gik Arbejdsgiverne til Stor-Lock-out. Denne kom til at vare helt til den 27. Maj, da Arbejdet blev genoptaget paa Grundlag af et Forslag, som Rigsmæglingsmanden fremsatte, og som blev vedtaget ved Urafstemning blandt Medlemmerne.

I Henhold til det vedtagne Forlig skulde der straks optages Forhandlinger om de Overenskomster, som var udløbne. For Jærnindustriens Vedkommende kom Forhandlinger ikke i Stand før den 13. Juni. Grunden hertil var, at der opstod nogle Vanskeligheder med at faa Arbejdet genoptaget ved en Del Bedrifter i Kristiania, hvor der havde været Arbejdsstandsning lige siden 29. Oktober i Fjor. Forhandlingerne førte ikke til Enighed, og der blev optaget frivillig Mægling, som begyndte den

26. Juni. Den 4. Juli fremsatte Rigsmæglingsmanden Forslag til ny Overenskomst; dette Forslag gik ud paa en Lønforhøjelse af 10,4 pCt. Forøvrigt skulde den tidligere Overenskomsts Bestemmelser være gældende. En Række af de Krav, som var stillet fra vor Side, var der ikke taget noget Hensyn til; Forslaget var derfor uantageligt, og det blev ved Afstemning blandt Medlemmerne forkastet med stort Flertal. Efter at dette Forslag var forkastet, blev der optaget Forhandlinger og Mægling, som resulterede i et nyt Forslag, som blev vedtaget ved Afstemning iblandt Medlemmerne, og Mæglingen kunde afsluttes den 1. August. Arbejdsgiverforeningen, som paany havde erklæret Lock-out i Jærnindustrien, tog Opsigelserne tilbage, og Konflikten og Tarifrevisionen skulde saaledes være afsluttet for denne Gang.

Det nye Forslag, som blev vedtaget, bygger paa den tidligere Overenskomst, og gaar i det væsentlige ud paa følgende:

Alle mandlige Arbejdere over 19 Aar faar et personligt Løntillæg af 18 Øre pr. Time. Kvinder faar et Løntillæg af 11 Øre pr. Time. Lærlinge fra 5 til 10 Øre pr. Time.

Mindstelønnen er forhøjet fra Kr. 1,14 til Kr. 1,30 for Fagarbejdere og fra Kr. 1,00 til Kr. 1,15 pr. Time for Hjælpearbejdere.

Beregnet efter Gennemsnitstimelønnen før Revisionen udgør Tillæget for Fagarbejdere 12,8 pCt., for Hjælpearbejdere 15,5 pCt. og for Kvinder 12,8 pCt. Ferien er fastsat til 8 Arbejdsdage med en Feriegodtgørelse af 3 pCt. af hver enkelts Timeløn multipliceret med det Antal Timer, som Vedkommende har haft i Bedriftens Tjeneste.

Akkordsatserne skal forhøjes med gennemsnitlig 12,8 pCt., og desuden er der for Specialbedrifterne fastsat generelle Bestemmelser for videre Forhandling om Øvelsestid og Lønsatser i Akkord.

Overenskomstens Varighedsbestemmelse er saalydende:

Denne Overenskomst gælder til 31. Marts 1926 og videre et Aar ad Gangen, hvis den ikke af en af Parterne skriftlig opsiges inden 1. Marts s. A.

Hvis en Sammenligning mellem Prisforholdene ved Overenskomstens Vedtagelse og i Januar 1925 viser, at disse er undergaaet en væsentlig Forandring, kan en af Parterne (Arbejderne i Tilfælde af Stigning og Arbejdsgiverne i Tilfælde af Dalen) kræve Forandringer i Lønningerne. Ifald der ved Forhandling herom ikke opnaas Enighed, kan Overenskomsten opsiges til Udløb 31. Marts 1925 med 1 Maaneds Varsel. Med væsentlig Forandring forstaas en Forandring paa mere end 5 pCt.

Hvis man sammenligner Resultatet for Jærnindustrien med de øvrige Fag og Industrier, som har afsluttet Overenskomster, er der en Del, som har opnaaet gunstigere Resultat end Jærnindustrien; saaledes alle Bygningsfag. Men disse staar jo af mange Grunde i en Særstilling. I de øvrige Industrier er stort set Resultatet det samme som i Jærnindustrien. Værdien af de Løntillæg, som er opnaaet, er vanskelig at udtale sig om; det afhænger af, hvordan Prisforholdene kommer til at arte sig, for Øjeblikket ser det ud, som om Priserne stiger, og dette forringer jo Værdien forholdsvis. Hvad man kan udtale sig om er, at Fagorganisationerne har bestaaet en haard Prøve, baade med ydre og indre Angreb, og er gaaet styrket ud af den. Arbejdsgiverforeningen har maattet trække sig tilbage fra Skanse til Skanse. Først maatte den opgive sit Standpunkt om en ydmygende Genoptagelse af Arbejdet af de saakaldte ulovligt strejkende Jærnarbejdere i Kristiania, og under Tarifrevisionen er baade »Garantikravet« og Lønreduktionerne opgivet. Man har tværtimod maattet give Løntillæg og Forbedringer i Overenskomsterne paa mange Punkter.

Naar det har kunnet lykkes for den norske Fagorganisation at slaa Angrebene tilbage og føre Kampen frem til denne Afslutning, saa skyldes det i stor Udstrækning den økonomiske Hjælp og solidariske Støtte, som er ydet af de skandinaviske Broderorganisationer. Dette vil for alle Tider hos de fagorganiserede norske Arbejdere fastslaa Nødvendigheden af at række Haanden over Landegrænserne til solidarisk Sammenhold og gensidig Støtte i Kampen mod den internationalt organiserede Arbejdsgiverklasse.«

Svensk Formerforbunds 9. Kongres.

I ikke mindre end 6 Dage, nemlig fra 18.—23. August, afholdt Svensk Formerforbund Kongres i »Folkets Hus« i Stockholm. 93 Repræsentanter var fremmødt. Forbundet tæller 136 Afdelinger. Endvidere var Forbundets Hovedbestyrelse, der tæller 7 Medlemmer, til Stede samt de 3 Forbundsrevisorer.

Af Gæster var til Stede: Den faglige Landsorganisations Formand, Arvid Thorberg. For den norske Broderorganisation mødte Hovedkasserer E. Nyhus, da Formanden paa Grund af Forhandlinger var forhindret. Senere mødte Hovedbestyrelsesmedlem E. Larsen.

For den danske Broderorganisation mødte Formanden og senere Hovedkassereren.

Naar henholdsvis Norge og Danmark mødte op med hver 2 Repræsentanter, var Aarsagen hertil, at Skandinavisk Formersekretariat i Fortsættelse af Kongressen skulde afholde ordinært Sekretariatsmøde.

Svensk Formerforbunds forrige Kongres var afholdt i 1918, og det var derfor ikke underligt, at Dagsordenen indeholdt 41 Punkter eller »Motioner«, som det hedder paa Svensk.

Et Spørgsmaal, der tog ikke mindre end 2 Dage af Kongressens Tid, var Stillingen til Industriforbund, som Landsorganisationens Kongres i 1922 havde vedtaget at gennemføre fra 1. Januar 1926, hvilket i og for sig betyder, at Formerforbundet helt og fuldt skulde opgaa i det svenske Jærn- og Metalarbejderforbund. Formerforbundets Repræsentanter stemte i 1922 herimod, og

Tiden siden er ikke gaaet af uden Stridigheder herom mellem de to Forbund.

Fra Jærn- og Metalarbejderforbundet forelaa der til Kongressen en længere Skrivelse, som i Hovedtrækkene indeholdt følgende:

1) At de to Hovedbestyrelser tidligere havde ført Forhandlinger om Sagen, men at Enighed ikke var opnaaet.
2) At man nu overfor Kongressen gentog sit Forslag til Forening af de to Forbund, og at dette var:
   a) Paa større Pladser kunde Støberiernes Arbejdere beholde sin særlige Gruppeorganisation.
   b) Hvor kun en Arbejdsplads findes, danner Støberiets Arbejdere en Klub.
   c) I Forbundsledelsen ansættes en særlig Funktionær for Støberibranchen.
   d) Af de arbejdende Medlemmer i Forretningsudvalget skal en være Former, og yderligere skal Formerforbundet have Repræsentation i Hovedbestyrelsen.

Da nu Formerforbundets Hovedledelses Stilling i alt væsentlig har været imod den af Landsorganisationens Kongres i 1922 trufne Beslutning, tilbød man at sende en Repræsentant for Jærn- og Metalarbejderforbundet til Kongressen for mundtlig at klargøre Stillingen.

Foranlediget herved nedsatte Kongressen et Udvalg til at fremkomme med en Udtalelse i Sagen, og dette fremkom med følgende Forslag:

> Kongressen udtaler, at den ikke staar uforstaaende overfor de Teorier, der ligger til Grund for Industriarbejderforbunds-Princippet, men den maa tage Hensyn til en almindelig udbredt Opfattelse mellem Forbundets Medlemmer, nemlig at Industriforbundets Virkeliggørelse ikke vil gavne Støberiarbejdernes Interesser, og herudfra vedtager man:
>
> 1) At Hovedbestyrelsen faar til Opgave at slutte Overenskomst med Jærn- og Metalarbejderforbundet om intimt Samarbejde i større Spørgsmaal.
> 2) At Hovedbestyrelsen, hvis det gøres nødvendigt, forhandler med Landsorganisationens Ledelse om Forbundets fortsatte Forbliven i Landsorganisationen efter 1. Januar 1926.
> 3) Resultatet af disse Forhandlinger forelægges Medlemmerne til Afgørelse ved Urafstemning.

Udvalgets Mindretal, der bestod af 1 Mand, stillede et andet Forslag, som imidlertid kun opnaaede 8 Stemmer, medens Kongressens øvrige Repræsentanter sluttede sig til Flertallets Forslag.

Lovændringerne tog ogsaa en Del Tid paa Kongressen, og af andre Spørgsmaal af Betydning kan nævnes Feriespørgsmaalet, de sanitære Forhold, Støbemestrenes Stilling under Konflikter samt Lærlingespørgsmaalet.

De 3 Forbundsfunktionærer, Formanden, Hovedkassereren og Sekretæren, genvalgtes med Akklamation.

Den 20. August holdt Kongressen fri om Eftermiddagen, og pr. Dampskib foretoges der en Udflugt i Stockholms Skærgaarde, og denne sluttedes med en Fest paa »Vaxholm«. Den var overmaade vellykket og formede sig i høj Grad som en enestaaende Hyldest til Forbundets mangeaarige Formand, J. E. Blomkvist, som trods det, at han er over 60 Aar gammel, alligevel som foran nævnt genvalgtes med Akklamation.

Kongressen prægedes af en stor Del Dygtigheder mellem de fremmødte Delegerede, og Debatten foregik med en Grundighed og en Saglighed, der kunde tjene til Forbillede adskillige Steder.

Norsk Formerforbund.

I en Spidsartikel i det norske »Formernes Fagblad« omtales den endelige Ordning, som Forbundet har opnaaet med Hensyn til Overenskomsten med Arbejdsgiverorganisationen.

Forløbet af den lange Konflikt og Afslutningen har før været omtalt her i Bladet, og der er derfor ikke Anledning til at komme ind paa Gentagelser, men Afslutningen af den nævnte Artikel bør vore Medlemmer kende, og det er denne:

»Naar Arbejdsgiverforeningen med Støtte af Regeringen og Bankerne alligevel ikke har magtet at gennemføre sin Reduktionsbestræbelse, skyldes det Arbejdernes seige Udholdenhed og Offervilje.

Ved Siden heraf kan vi aabent erkende, at den økonomiske Støtte, som vi har modtaget fra de svenske og danske Arbejdere, har en væsentlig Andel i det Resultat, den norske Fagorganisation har opnaaet i denne — den bitreste — Strid, vi hidtil har udkæmpet her i Landet.

For norsk Formerforbunds Vedkommende vil vi herved rette en Tak til vore danske og svenske Brødreforbund for den økonomiske Støtte, de har ydet os.

Det kraftige Haandslag, vi har faaet af vore danske og svenske Brødreforbund, skal blive husket og gengældt.«

Fra Udlandet.

Socialisering, Bedriftsraad, Udbyttedeling m. m. i de engelske Kulminer.

Ifølge »Meddelelser fra Socialraadets Sekretariat« blev den almindelige Overenskomst om Fordeling af engelske Kulminers Overskud mellem Ejere og Arbejdere opsagt i Januar d. A., og Overenskomsten er nu, efter at der har været foretaget Mægling af et offentligt Mæglingsudvalg, fornyet med en Del Ændringer. »Standardprofitten«, som Ejerne skal have forlods, nedsættes fra 17 til 15 pCt. af Lønnen. Det mindste Tillæg til Standardlønnen forhøjes fra 20 til 33⅓ pCt. Af Overskudet udover Standardløn og Standardprofit og andre Omkostninger skal Arbejderne have 88 pCt. i Stedet for

83 pCt. Paa den anden Side er Kravene om, at Arbejdsgiverne i visse Tilfælde skal vente med deres Andel, lempede.

Arbejdslønnen i Sverige 1913—23.

Efter »Meddelelser fra Socialraadets Sekretariat« gengiver vi nedenstaaende nogle Tal og Oplysninger om Pristal og Lønstigning i Sverige i 10-Aaret 1913—1923:

	Leve-omkostninger	Løn pr. Dag	Løn pr. Aar
1913	100	100	100
1914	102	102	100
1915	115	108	107
1916	130	120	120
1917	162	146	143
1918	225	207	200
1919	261	266	256
1920	269	309	294
1921	245	305	271
1922	195	223	208 / 218
1923	177	215	205 / 216

Ligesom andre Steder var Priserne foran indtil omkring 1919. I de følgende Aar indtil 1921 fik Lønningerne et stort Forspring, der i 1922 mindskedes betydeligt, men atter i 1923 er steget noget, idet Priserne i Sverige er faldet noget stærkere end Lønningerne.

Den internationale Fagforeningskongres i Wien.

(I det efterfølgende vil vi benævne det internationale Fagforeningsforbund i Amsterdam som I. F. A.).

Formiddagsmødet Fredag den 6. Juni.

Præsident: A. A. Purcell.

Smit, Privatfunktionær, talte som Indleder om den internationale Sociallovgivning. Den til Behandling af dette Spørgsmaal nedsatte Kommission var i al Almindelighed indforstaaet med den af Oudegeest affattede Beretning. Smit foreslog nogle mindre Ændringer og indbød Bestyrelsen til at undersøge, om Systemet med Familieløn og Børnetillæg er til Fordel for Arbejderne. Den engelske Delegation foreslaar ogsaa at optage Spørgsmaalet om Nationalisering paa Programmet. Selvom I. F. A. tilstræber Statsdrift, blev det ikke anset for ønskeligt at optage dette Punkt i et Arbejdsprogram for den sociale Lovgivning.

Ved Afstemningen blev Programmet enstemmigt vedtaget. Endvidere anbefalede Kommissionen følgende Resolution:

»Den internationale Fagforeningskongres i Wien tager til Efterretning de store Resultater af socialpolitisk Art, som Bageriarbejderne gennem den lovmæssige Afskaffelse af Nat- og Søndagsarbejde i Bagerier og Konditorier har opnaaet. Kongressen tager endvidere til Efterretning, at den internationale Arbejdskonference til Diskussion har faaet forelagt Udkast til en international Overenskomst med Hensyn til lovmæssig Afskaffelse af Natarbejde. Kongressen opfordrer Arbejdernes Repræsentanter paa den internationale Arbejdskonference til at optræde med al mulig Kraft for de berettigede Fordringer for de i den internationale Union for Levnedsmiddelarbejdere sammensluttede Bageriarbejderorganisationer.«

Formanden udtalte derpaa nogle Ord om den kolossale Arbejderdemonstration, organiseret af de østrigske Beskyttelsestropper, den 5. Juni til Ære for Fagforeningskongressen. Ingensinde før marcherede ved en Demonstration saa kolossale Arbejdermasser op; under nedstrømmende Regn bølgede Arbejdermasserne under begejstrede Hurraraab for Internationale forbi de Delegerede for Fagforeningerne og den politiske Internationale.

Under tordnende Bifald foreslog Præsidenten som Tak at indstifte en international Fane for Beskyttelsestropperne. Han henviste herunder til de aarelange Lidelser, som de østrigske Arbejdere har været Genstand for, men disse har trods alt ikke tabt deres Kampmod og har ingensinde staaet stærkere organiseret end nu.

Hupert, Østrig, takkede Fagforeningskongressen i de østrigske Fagforeningers Navn for denne Sympatitilkendegivelse.

Herpaa talte Albert Thomas paa Internationale Arbeitsamts Vegne og henviste til Præstationerne og Internationale Arbeitsamts voksende Indflydelse. Paa den anden Side er den Magt, som Arbejderklassen siden Krigen har udviklet, saa stor, at en Løsning af Baandene, saaledes som det i Aaret 1914 skete, ikke mere vil kunne lade sig gøre. Derfor kan man ogsaa regne med, at ved nye Krigstrusler vil Arbejdernes Enhed være en sikker Garanti for Opretholdelse af Freden.

Dr. Deutsch, Østrig, Organisatoren af Beskyttelsestropperne, tog under kolossalt Bifald Ordet og udtalte, at Beskyttelsestropperne ikke havde nogen agressiv Karakter, men udelukkende er oprettet til Beskyttelse af Republiken. Lige overfor Reaktionens Rænker stiller vi vor egen Magt. Den tilbudte internationale Fane skal i gode som i daarlige Tider være et Vartegn for den internationale Solidaritet.

Herefter talte Sassenbach som Indleder for Fagforeningskommissionen og foreslog følgende 3 Resolutioner:

Finansspørgsmaal.

»Kommissionen anbefaler Kongressen at henvise Spørgsmaal om frivillige Bidrag til næste Kongres.

Den anbefaler endvidere at fastsætte et Bidrag af 12 hollandske Gylden pr. Aar og 1000 Medlemmer. Det ventes, at ogsaa de Lande med den lave Valuta betaler dette Bidrag.

Hvis dette skulde vise sig umuligt, maa det betræffende Land rette en afgørende Anmodning til Forvaltningsraadet.

I Tilfælde af, at forskellige Lande ikke efterkommer deres fulde Bidragspligt, bemyndiges Forvaltningsraadet til i Overensstemmelse med Landscentralerne at sørge for en Regulering af Finansspørgsmaalet.«

Amsterdam og Moskwa.

»Efter at have taget til Efterretning Beretningen over Forhandlingerne mellem Bureauet for de alrussiske Fagforeninger udtaler Kongressen en Beklagelse af, at de russiske Fagforeninger ifølge deres Vægring ved at slutte sig til de af autoriserede Repræsentanter for de betydeligste Fagforeninger i hele Verden anerkendte Statutter og Forfatningsbestemmelser for I. F. A., har holdt sig borte fra det internationale Fagforeningsforbund.

Kongressen anbefaler Bureauet, saa langt det maatte være muligt uden at krænke vor internationale Organisations Værdighed, at fortsætte sine Bestræbelser for at indlemme de russiske Fagforeninger paa Grundlag af Lovene og Bestemmelserne for det internationale Fagforeningsforbund.

Den tredie ordinære internationale Fagforeningskongres billiger Bestyrelsens hidtidige Virksomhed for at bekæmpe den internationale Reaktion og anmoder Bestyrelsen om at fortsætte hermed under forstærket Tryk. Alle til Raadighed staaende Midler maa anvendes, saaledes at Reaktionens Kæde endelig kan blive brudt og det internationale Proletariats Frihed i fagforeningsmæssig Henseende blive sikret.

Kongressen udtaler sin Sympati og ubrydelige Solidaritet lige overfor Reaktionens Ofre blandt den internationalt organiserede Arbejderklasse. Samtidig sender Kongressen det italienske Proletariat, hvis faglige Virksomhed til Sikring af rimelige Løn- og Arbejdsbetingelser er underbunden gennem den fascistiske Reaktion, og under hvis Tryk Fagforeningerne lider, en broderlig Hilsen fra den samlede internationale Arbejderstand. De Delegerede bemyndiger Bestyrelsen til i alle nødvendige Tilfælde at støtte de italienske Klassefæller med alle til Raadighed staaende Midler, samt til med al Kraft at forhindre Udbredelsen af Fascismen i de øvrige Lande.

Fascismen er den internationale Kapitalismes Vaaben, den kan derfor ogsaa kun overvindes af de sammensluttede Arbejdere i alle Lande.«

Den fjerde Resolution, omhandlende Forholdet mellem det internationale Fagforeningsforbund og det internationale kvindelige Arbejderforbund, er tidligere offentliggjort.

Efter en kort Fremstilling af Ordføreren angaaende Finansspørgsmaalet, og efter at Partifælle Fimmen indtrængende havde søgt i Resolutionen om »Amsterdam og Moskwa« at faa borttaget Passus'en med Hensyn til Værdigheden af I. F. A., blev de 4 Resolutioner enstemmigt vedtaget. En Resolution fra Bjergarbejdernes Internationale angaaende Reparationsspørgsmaalet og de tyske Bjergarbejderes Tilstand blev af Kongressen enstemmigt godkendt.

Efter at det var besluttet at afholde den næste Kongres i Paris, tog Brown som Indleder Ordet til Kommissionens Forslag vedrørende Lovene. Kommissionen foreslog forskellige Ændringer, hvoraf følgende er de vigtigste:

Den ordinære Kongres skal afholdes hvert 3. Aar. Der skal for Bestyrelsen foretages en Gruppering af Landene.

Afstemningsmetoden for Kongressen blev ændret saaledes, at Stemmerne for de smaa Lande faar mere Vægt. Disse Ændringer vedtoges enstemmigt.

Mertens indledede herpaa i Kommissionens Navn om Spørgsmaalet vedrørende 8-Timersdagen. Kommissionen er nærmest af den Anskuelse, at der maa gøres alt for at opretholde 8-Timersdagen. Endvidere skal den i hvert Land indføres ved Lov, hvor dette endnu ikke er sket.

Kommissionen anser Spørgsmaalet for saa vigtigt, at man anmoder Kongressen om at udgive Partifælle Mertens Referat med Kommentar og den foreslaaede Resolution som Brochure. Resolutionen vedrørende 8-Timersdagen lyder som følger:

Den internationale Kamp om 8-Timersdagen.

»Den fra 2.—7. Juni 1924 i Wien stedfindende internationale Fagforeningskongres billiger den af Partifælle Mertens for Kongressen forelagte Beretning til Dagsordenens Punkt 10, Kampen om 8-Timersdagen, og erklærer sig indforstaaet med den af Bureauet i Amsterdam den 11. Januar 1924 vedtagne Resolution.

Kongressen betragter denne Resolution som et Program, hvis Gennemførelse maa tilstræbes, og under Erkendelse af den absolute Nødvendighed af for nærværende at benytte alle Muligheder, erklærer Kongressen, at den uophørlige Kamp for 8-Timersdagen og den 48 Timers Arbejdsuge under Aktion af det internationale Fagforeningsforbund bør staa i første Linie, samt beslutter

1) Der bør forberedes en almindelig international Kampagne med følgende Program:
   a. Opretholdelse af 8-Timersdagen.
   b. Generobring af de Fordele, som er gaaet tabt.
   c. Erobring af 8-Timersdagen i alle Lande, hvor den endnu ikke er indført.
   d. Ratificering af Washington-Konventionen.
   e. Endelig Ordning af Reparationsspørgsmaalet.
2) Bureauet og Bestyrelsen for det internationale Fagforeningsforbund bemyndiges til at organisere og forberede denne Kampagne, og skal den i Forstaaelse med de forskellige tilsluttede Organisationer paa videstgaaende Maade tage Hensyn til alle Nødvendigheder og Muligheder for en Aktion i hvert enkelt Land.
3) Med Hensyn til Erobringen af 8-Timersdagen i Lande, hvor denne Fordring endnu ikke er gennemført, skal Landscentralerne i Frankrig og Storbritannien paavirkes, saaledes at de opbyder al deres Indflydelse overfor Arbejderne i de Lande, som staar under nævnte Landes Protek-

torat for at tilsikre de nævnte lovligt fastlagte Fordele.

4) Med Hensyn til Opretholdelsen af den gennemførte 8-Timersdag paalægges det Landscentralerne og de til dem sluttede Organisationer som Pligt ved Afslutning af kollektive Overenskomster at optage Klausuler, som er egnet til at fremme denne betydelige Reform.
5) Med Hensyn til Reguleringen af Reparationsproblemet, af hvilket Europas Genopbyggelse og Oprettelsen af den varige Fred afhænger, bemyndiger Kongressen Bureauet i Amsterdam til at foretage alt, hvad der staar i dets Magt for i den endelige Overenskomst at faa optaget en Klausul, som beskytter Retten og de tyske Arbejderes Interesser.
6) Bureauet i Amsterdam bemyndiges i Henseende til en almindelig Aktion at fortsætte Forhandlingerne med den socialistiske Internationale.
   a. Ratificeringen af Washington-Konventionen,
   b. Gennemførelse af en 8-Timerslov i alle Lande, som hidtil har unddraget sig denne Pligt.

Kongressen er af den Mening, at Gennemførelsen af disse Bestræbelser i en mere eller mindre nær Fremtid kun lader sig gøre gennem et enigt Arbejde af alle Arbejdere, og retter derfor en indtrængende Appel til Arbejderne over hele Verden om at slutte sig til den internationale Fagforeningsbevægelse som det sikre Middel til den praktiske og fuldkomne Virkeliggørelse af 8-Timersdagen og den 48 Timers Arbejdsuge.«

Denne Resolution blev enstemmigt vedtaget.

Efter at Valgkomiteen havde tilendebragt sine Forretninger, meddelte Sassenbach, at man foreslog at genvælge det samlede Bureau; hvad Bestyrelsen angik, var det jo af Mangel paa Tid ikke muligt for alle Lande at vælge Repræsentanter. Ved Lande, som endnu ikke har forelagt noget Forslag, vil Bestyrelsen selv regulere Forholdet. Dette Forslag vedtoges enstemmigt.

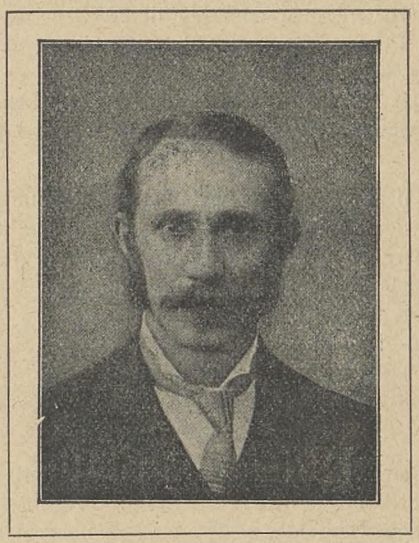
Efter i varme Ord at have takket de østrigske Partifæller for den glimrende Organisation af Kongressen, og efter at Formanden havde givet Udtryk for det Haab, at Amerika og de andre endnu ikke tilsluttede Lande snart vilde finde Vej til Organisationen, sluttede Kongressen under Afsyngelsen af Internationale.

Kasserer-Jubilæum i Esbjerg.

I Anledning af, at vor gamle velkendte Kollega, A. Caben, i Esbjerg i næste Maaned fejrer sit 25 Aars Jubilæum som Kasserer, har vi fra Esbjerg Afdeling modtaget Anmodning om Optagelse af følgende Artikel, ledsaget af et Billede af A. Caben.

Vi bringer iøvrigt paa Forhaand ad denne Vej Caben vor Lykønskning og Tak for de mange Aars Virksomhed for vor Organisation og for mange Aars tro Tjeneste overfor det store Antal Rejsende, som gennem Tiderne har gæstet vor Afdeling i Esbjerg.

A. Caben valgtes til Kasserer for Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening i Esbjerg den 6. Oktober 1899, og har saaledes den 6. Oktober 1924 været Kasserer for Afdelingen i 25 Aar. Foruden, at Caben har været Kasserer i dette Tidsrum, bør det bemærkes, at han er en af de faa tilbageværende Stiftere af Afdelingen og valgtes som dens første Formand, da den stiftedes den 5. Oktober 1890. Imidlertid ser det ud til, som det ikke har

været til Formand, at vor jubilerende Kollega har været forudbestemt, for han blev ikke gammel som saadan. Først da han den 6. Oktober 1899 valgtes til Kasserer, viste det sig, at Caben var kommen paa sin rette Hylde, ligesom det ogsaa viste sig, at Afdelingen i ham havde faaet den Kasserer og det faste Midtpunkt, den trængte til. Caben har saaledes fra første Færd lagt en tydelig Interesse for Fagforeningen for Dagen, og uden at have bevaret denne Interesse vilde han vel næppe have holdt ud som Kasserer i 25 Aar og vel ogsaa vanskeligt bevaret Kollegernes Tillid, som han sidder inde med den Dag i Dag.

I Anledning af Jubilæet, der meget nær falder sammen med Afdelingens Stiftelsesdag den 5. Oktober, afholder vi den 4. Oktober Fest for Caben samtidig med Afdelingens 34 Aars Stiftelsesfest.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

København. Hos A/S Burmeister & Wain afholdtes der 9. August et Mæglingsmøde, foranlediget ved, at man ikke vilde give uddannede Kærnemagere en Time-

løn, disse kunde være tjente med. Sagen var rejst i Staalstøberiet, og Forbundet tilbød som Afslutning paa Sagen, at Aktieselskabet, hvad enten det var Folk, dette selv havde uddannet, eller Folk, der kom fra andre Pladser, skulde give en Begyndelsesløn af 140 Øre.

Enighed opnaaedes ikke, og Sagen blev derefter viderebehandlet ved et Timandsmøde den 13. August, men med samme Resultat.

Den 3. September er afholdt et Mæglingsmøde hos A/S De forenede Jærnstøberier i Anledning af Uoverensstemmelse om Akkordbetalingen for Mastetopstykker. Der var forlangt 100 Øre pr. Kasse, medens der var budt 46 Øre. Prisen ansattes til 70 Øre, og samtidig afgjordes Prisen paa et Stykke til af samme Slags til 60 Øre pr. Kasse.

Et rejst Spørgsmaal om Forhøjelse af Maskinformernes Akkordafsavnstillæg henvistes til fornyet lokal Behandling.

Paa Foranledning af Jærnindustriens Sammenslutning afholdtes der den 13. August et Mæglingsmøde hos Firmaet F. Mogensen, fordi Formerne havde nægtet at efterkomme nogle dikterede Kontrolbestemmelser ved Arbejdstidens Begyndelse.

Sagen ordnedes derhen, at et Brikke-System skal benyttes, men saaledes, at den hidtil værende Ordning med Respittiden bibeholdes og praktiseres saaledes som tidligere.

Odense. Den i forrige Fagblad omtalte Sag fra Maskinfabrikken „Phønix", Krav om Forhøjelse af en Modelformers Timeløn, er den 4. September afsluttet ved Timandsmøde med en Forhøjelse af 4 Øre pr. Time.

De ny lokale Forhandlinger om Maskinformernes Akkordpriser afsluttedes efter en langvarig Forhandling med, at disse gennemsnitlig forhøjes med ca. 13 pCt., hvilket ogsaa haardt tiltrængtes. De saaledes forhøjede Akkorder skal dog ikke have Augustregulering.

Den 20. August er der afholdt Mæglingsmøde hos A/S M. P. Allerups Eftf., men man opnaaede kun at henvise Sagen til fornyet lokal Behandling, og paa den Maade opnaaedes heller ingen Enighed, hvorfor Sagen behandledes ved Timandsmøde den 4. September. Her afsluttedes den med, at Modelformernes Timeløn (3 Mand) forhøjedes med 4 Øre for de 2 Mands Vedkommende og for den tredie med 5 Øre. Timelønningerne var begge Steder 151 Øre.

Samtlige Akkordarbejderes ansatte Timelønninger forhøjedes med et Beløb paa 2 Kr. at fordele efter Firmaets Skøn.

Endelig var der klaget over, at der ikke var tilstrækkelig Adgang til Baderummet. Det vedtoges at henstille til Firmaet at lade dette staa til Afbenyttelse hver Støbedag.

Samme Dag blev der afholdt Mægling hos A/S Thrige og Metalvarefirmaet Grønning paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne. Denne Sag var fælles med Gørtlerforbundet, og for Formernes Vedkommende drejede det sig ialt om 3 Mand. Firmaerne erklærede ved denne Lejlighed, saa vel som ved Timandsmødet, der afholdtes 4. September, at de ikke kunde gaa med til nogen Forhøjelse. Kravet androg 10 Øre pr. Mand pr. Time, og Lønningerne var for 2 Formere henholdsvis 148 og 154 Øre samt for en Kernemager 112 Øre.

Den 12. September er der fra begge Forbund afsendt 1ste Varsel om Strejke for de to her nævnte Firmaers Vedkommende.

Svendborg. Paa Grund af en Del opsagte Akkorder, væsentligst Patentarbejde og en Del ved Formermaskinerne, afholdtes der hos A/S L. Lange & Co. et Mæglingsmøde den 21. August. Sagen henvistes til fornyet lokal Behandling, og skulde forønsket Resultat ikke fremkomme herved, vilde Sagen være at viderebehandle ved Timandsmøde.

Den 31. August meddelte Afdelingen, at Sagen var sluttet med en Del Tillæg af forskellig Størrelse og ialt væsentlig med Henblik paa det daarligst betalte Arbejde.

Den 6. September har Afdelingen meddelt, at Axelsens Støberi, der i længere Tid har ligget stille, er kommet i Gang igen med to Formere.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Ved en den 31. Juli afholdt Mægling paa Faaborg Jærnstøberi er der opnaaet et gennemsnitligt Tillæg paa 4 Øre til Timelønnen, hvorved denne blev forhøjet til 110 Øre i Gennemsnit.

Paa De forenede Automobilfabrikker i Odense er der den 12. August afholdt Mægling i Anledning af Lønkrav. Der opnaaedes en Forhøjelse af den ansatte Timeløn for 54 Mand. Forhøjelserne andrager fra 2 til 10 Øre pr. Mand.

Københavns Afdeling 15 meddeler, at 10 timelønnede Værktøjsmagere hos A/S »Atlas« har faaet et Tillæg af 5 Øre pr. Mand og Time, hvorved Gennemsnittet er steget fra 163 Øre til 168 Øre pr. Time. Den ene Mand er en Udlærling, som før Forhøjelsen havde 115 Øre pr. Time.

Samme Afdeling meddeler, at 11 Mand paa Maskinfabrikken »Tuxham« har faaet forhøjet Gennemsnittet fra 167,9 Øre til 180,4 Øre.

Mæglingsmøder. Den 30. Juni er der afholdt Mæglingsmøde paa Helsingør Skibsværft i Anledning af en Klage fra vore dér beskæftigede Medlemmer over en Mesters Optræden. Sagen sluttedes med de paa Mødet faldne Udtalelser, og Klagen har ikke senere været gentaget.

Paa Flydedokkens Søndre Værft er der den 23. Juli afholdt Mægling i Anledning af følgende:

1) Klage over, at Værftet for et bortkommet Snegle-bor havde fradraget Kr. 3,80 i en Arbejders Tilgodehavende. Værftet indgik paa at tilbagebetale det fradragne Beløb.

2) Klage over, at Værftet for en bortkommen Rørtang havde fradraget Kr. 4,00 i et Medlems Tilgodehavende. Efter de paa Mødet fremkomne Udtalelser blev Klagen taget tilbage.

3) Klage over, at en Mester ensidigt havde fastsat

en Akkordpris. Sagen afgjordes med, at Værftet indgik paa at betale Kr. 31,20.

Den 11. August mægledes i Anledning af, at følgende Krav var fremsat overfor Kastrup Kalkværk:

1) Forhøjelse af Timelønnen. Denne forhøjedes med ialt 9 Øre.

2) Krav om, at der udbetales et ugentligt Smudstillæg paa Kr. 3,00. Dette tiltraadtes fra og med den 22. Juni.

3) Krav om, at et maanedligt Tillæg paa Kr. 45,00 ikke underkastes Pristalsreguleringen. Kravet toges tilbage.

Paa Svendborg Skibsværft er der den 11. August afholdt Mægling i Anledning af Strid om Betalingen for Nittearbejde.

Der opnaaedes Enighed om snarest at optage Forhandling om en Priskurant, og saa længe denne Forhandling varer, dog ikke udover et Tidsrum af 2 Maaneder, at udføre Arbejdet efter Flydedokkens Nordre Værfts Priskurant minus 5 pCt. For Arbejder, der som Følge af Nybygningens specielle Art er særlige Vanskeligheder ved, betales et Tillæg, svarende til det Ekstraarbejde, der herved foraarsages.

Paa Foranledning af A/S Danish Machine Company, Aabyhøj, er der i Anledning af Strid om Akkordpriserne afholdt Mægling den 12. August, hvor Parterne er enedes om at lægge Akkordpriserne fra Tiden før August 1923 til Grund og derpaa lægge 15 pCt. paa den samlede Drejerakkord, hvorefter de enkelte Priser udregnes under Samraad mellem Fabrikken og Akkordudvalget, saaledes at Enderesultatet bliver de nævnte 15 pCt. Tillæg paa den samlede Akkord. Forsaavidt nogle af de Priser, der indeholdes i en paa Mødet fremlagt Prisliste, maatte vise sig ikke at svare til de ovennævnte Priser fra Tiden før August 1923, er det en Forudsætning, at saadanne Uoverensstemmelser rettes.

Den 14. August er der afholdt Mægling paa Svovlsyrefabrikken i Aalborg i Anledning af Lønkrav. Firmaet indgik paa at fordele 35 Øre efter Fabrikkens Skøn til 16 Mand, og Forhøjelsen traadte i Kraft Onsdag den 13. August.

Samme Dag mægledes paa Krav om Forhøjelse af en Montørs Ugeløn paa A/S Margarinefabrikken »Axa«. Da Firmaet ikke paa Mæglingsmødet kunde give et akceptabelt Tilbud, vistes Sagen tilbage til lokal Forhandling.

Den 26. August er der afholdt Mæglingsmøde hos A/S Jysk Elektro, Aarhus, i Anledning af følgende:

1) Strid om hvorvidt den paa Mæglingsmødet den 19. August 1922 trufne Ordning angaaende Lønforholdene for Maskinarbejderne maa anses for at være bragt til Ophør, naar den er opsagt med 3 Maaneders Varsel, og denne Frist er udløben.

2) Strid om, hvorvidt den paa ovennævnte Mæglingsmøde fastsatte Timelønsbetaling har Gyldighed for andre Arbejdere end de, der beskæftigedes paa det Tidspunkt, da Mæglingen blev afholdt.

3) Klage over, at Arbejderne nægter at arbejde efter Overenskomstens Afsnit A., Prgf. 7, 2. Stk., i Tilfælde, hvor der ikke opnaas Enighed om Akkord.

4) Klage over, at Firmaet ikke kan faa Arbejdere under 168 Øre i Timen.

Der opnaaedes Enighed om, at Mæglingsaftalen af 19. August 1922 var bragt til Ophør, og at der straks skulde optages Forhandling om Akkordpriser. Endvidere, at Ordningen angaaende Timefortjenesten udenfor Akord var bortfaldet. Firmaet erklærede ikke at have til Hensigt ved fremtidige Antagelser systematisk at ville reducere Lønnen.

Endelig var der Enighed om at anvende ovenanførte Bestemmelse i Overenskomsten efter dens Forudsætning.

I Anledning af Krav fra 3 Medlemmer, som beskæftiges hos Carstensen & Jappes Eftf., Slagelse, om Forhøjelse af Lønnen, er der afholdt Mægling den 29. August, hvor Firmaet indgik paa følgende Forhøjelser:

En Mand fra 138 Øre til 142 Øre.
\- — - 132 - - 140 -
\- — - 123 - - 125 -

Den 3. September er der afholdt Mægling i Anledning af Krav overfor Kastrup Svovlsyrefabrik om Forhøjelse af Betalingen for Skifteholdsarbejde.

Fabrikken indgik paa at yde et Akkordafsavnstillæg af 2 Øre pr. Time til 2det Skift og 6 Øre pr. Time til 3die Skift. Endvidere at paalægge Mestrene paa 2det Skift at give Akkord i størst mulig Udstrækning.

Den 3. September mægledes der paa Lønkrav hos De Smithske Jærnstøberier i Aalborg. Man enedes om, at Lønkravet i den foreliggende Skikkelse toges tilbage, efter at Direktør Sørensen havde givet Tilsagn om at ville gennemgaa de laveste Timefortjenester med sin Værkfører og om muligt bedre disse med Henblik paa Kvalifikationer og Akkord.

Samme Dag mægledes der hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, i Anledning af følgende Sager:

1) Klage fra Nitterne over, at Arbejdet maa udføres under andre Vilkaar end forudsat i Priskuranten.

2) Klage fra Firmaet over, at en Del Nittere havde taget Fridag den 4. August.

Firmaet gav for det første Punkts Vedkommende Tilsagn om, at man i Tilfælde af, at det fra Værftets Side maatte erkendes, at der forelaa Vanskeligheder ved et Arbejdes Udførelse udover normalt, vilde stille sig imødekommende som hidtil, medens man med Hensyn til den anden Sag ikke var tilfreds med den paa Mødet fremkomne Udtalelse fra Forbundets Repræsentant og forbeholdt sig, hvis Nitterne fremtidig maatte gøre sig skyldig i overenskomststridige Arbejdsstandsninger, at optage ogsaa denne Sag til videre organisationsmæssig Behandling.

Den 4. September mægledes der paa Nakskov Skibsværft i Anledning af forskellige Krav fra Maskinarbejdere, Klejnsmede og Grovsmede. Der opnaaedes Enighed om forskellige Tillæg til Værftets Smudsreglement, og Timelønningerne blev forhøjet med 135 Øre, at fordele efter Værftets Skøn til 80 Mand.

Den 8. September afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Klage fra Nordisk Kinematograffabrik over, at Forbundet formentlig havde paalagt sine Medlemmer ikke at arbejde for mindre end 165 Øre pr. Time, samt Krav fra vore paa Virksomheden beskæftigede Medlemmer om en forbedret Betaling for Arbejdet.

Forbundets Repræsentant tilbageviste Klagen som ubeføjet, og man enedes om Fastsættelse af et Akkordafsavnstillæg paa 35 Øre pr. Time.

Den 9. September afholdtes et Mæglingsmøde i Anledning af Klage fra A/S Nielsen & Winther over, at Skruestikarbejderne nægtede at udføre Overarbejde.

Man enedes om at overlade til Firmaet og de i nærværende Tilfælde 4 interesserede Maskinarbejdere at enes om Overarbejde i nødvendigt Omfang.

Timandsmøder. Den 20. August afholdtes Timandsmøde til Behandling af følgende Sager vedrørende Odense Skibsværft:

1) Strid om Stemmernes Akkordpriser m. m. Der opnaaedes Enighed om en Ordning vedrørende Udførelse af Mejsling samt om et Tillæg til Prisen for Stemning af rundkantede Vinkler. Endvidere blev Akkordafsavnstillæget for en Vandmand forhøjet fra 38,2 til 45 pCt., en enkelt Stemmers Timeløn forhøjedes fra 100 til 110 Øre, og Aflønningen af en Stemmer, som havde udført Mejsling, skulde ske i Henhold til ovennævnte Ordning.

2) Krav fra Nitterne om en Forhøjelse af Akkordpriserne. Værftet tilbød foruden de paa Mæglingsmødet tilbudte Forhøjelser at tillægge Priskuranten Augustreguleringens 2 pCt., hvilket blev akcepteret under Forbehold af Klubbens Sanktion.

Den 21. August afholdtes atter Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Klage over, at Cyklefabrikken »Hamlet« nægter at give Arbejderne Sommerferie i Lighed med foregaaende Aar. Til Afgørelse af Striden indgik Firmaet paa at udbetale Kr. 900,00 til Fordeling paa 13 Medlemmer af Smedeforbundet og 4 af Sliberforbundet. Firmaets fremtidige Stilling til Feriespørgsmaalet vil være afgjort ved de i Overenskomsten mellem Sammenslutningen og Smedeforbundet trufne Aftaler vedrørende dette Spørgsmaal.

2) Lønkrav fra 2 hos Filehuggermester A. G. Müller, Nyhavn 31, beskæftigede Medlemmer, som oppebar en Timeløn af Kr. 1,35. Firmaet tilbød at forhøje Lønnen til Kr. 1,42, hvoraf 42 Øre skulde være at betragte som Akkordafsavn, medens Forbundets Repræsentanter krævede 1,45, hvoraf 35 Øre skulde være Afsavn. Enighed opnaaedes ikke, men Sagen er senere gaaet i Orden ved lokal Forhandling.

Den 8. September afholdtes et Fælles-Timandsmøde i Anledning af Strid mellem A/S Ernst Voss' Fabrik i Fredericia og Firmaets Arbejdere om Arbejdstidens Lægning.

Den nuværende Arbejdstid er fra 8—12 og fra $12^1/_2$—$4^1/_2$, hvilken Firmaet ønskede at bibeholde, men vilde dog for at imødekomme Arbejderne indgaa paa at forlænge Middagspausen til $1^1/_2$ Time, naar Arbejdstiden blev fra $7^1/_2$—$11^1/_2$ og fra 1—5.

Man enedes om at lade Firmaets Tilbud gaa til Afstemning blandt Fabrikkens Arbejdere, og dersom det blev forkastet, at bibeholde den nuværende Arbejdstid.

Strid mellem Maskinarbejderne og Kobbersmedene paa Rødby Havns Skibsværft om Udførelse af Jærnrørsarbejde. I Anledning af en paa Rødby Havns Skibsværft opstaaet Strid mellem Maskinarbejderne og Kobbersmedene om Udførelse af Jernrørsarbejde fandt der under Medvirkning af en Repræsentant for Smedeforbundet en Forhandling Sted den 5. ds., hvor Parterne enedes om, at Jærnrørsarbejde fremtidig forbeholdes Maskinarbejderne.

Forhandling med Bukhs Motorfabrik i Kalundborg. Foranlediget af forskellige Stridsspørgsmaal fandt der med Bistand af en Repræsentant for Forbundet en Forhandling Sted paa Bukhs Motorfabrik i Kalundborg den 9. ds., hvor man enedes om følgende:

Et Medlem, hvem Fabriken havde fradraget Kr. 12,91 og nægtet at udbetale Løn plus Overtidsbetaling for Tiden fra Kl. 6 Aften til næste Dags Formiddag Kl. 9, fordi Vedkommende havde haft Uheld med et Stykke Arbejde, fik tilbagebetalt nævnte Beløb og udbetalt Løn plus Overarbejdstillæg for det anførte Tidsrum.

Endvidere blev Akkordafsavnstillæget forhøjet fra 36 til 48 Øre, og et Krav om, at Fabrikken skulde yde et Smudstillæg af 12 Øre, naar der arbejdes i Fiskerbaade, blev imødekommet.

Konflikt paa Næstved-Præstø-Mern-Banens Værksted. Paa ovennævnte Værksted har en konstitueret Værkfører, Henriksen, været Aarsag til en begyndende Konflikt derved, at han paa staaende Fod og uden Angivelse af Grund afskedigede Afdelingens Formand, Petersen, og stillede de øvrige 4 Maskinarbejdere i Udsigt, at hvis de mukkede, kom de samme Vej.

Efter at Forbundets Bistand i den Anledning var paakaldt og efter Møde med vore Medlemmer og resultatløse Forhandlinger med Driftsbestyreren, blev det stillet denne i Udsigt, at Arbejdet vilde blive nedlagt.

Dette havde til Følge, at Petersen umiddelbart efter fra Driftsbestyreren fik tilstillet et Brev med Tilbud om atter at paabegynde sit Arbejde, hvorefter Sagen betragtedes som sluttet.

Konflikt hos Fabrikant Hansen, Løgstør Jærnstøberi. Paa Løgstør Jærnstøberi har der ligeledes i indeværende Maaned været Udsigt til Konflikt. Med Skrivelse af 23. August anmodede Afdelingen om Forbundets Støtte til en Forbedring af Lønnen, der i denne Virksomhed var meget lav.

Da P. Andersen i de samme Dage skulde til Jylland i Anledning af nogle Mæglinger, rejste han til Løgstør for at bistaa vore Medlemmer.

Det lykkedes ogsaa at faa en Forhandling med Hr. Hansen, der imidlertid var ganske utilbøjelig til at forhøje Lønnen under Henvisning til, at han var Genstand for Konkurrence fra Firmaer i de norden for Limfjorden liggende Byer Brovst og Fjerritslev, der efter hans Udsagn arbejder med endnu billigere Arbejdskraft.

Ved et Møde med de interesserede Medlemmer ytrede disse Ønsket om at etablere Strejke for at forsøge, om det var muligt paa denne Maade at tilkæmpe sig en Forbedring, og hertil fik de Tilsagn om Forbundets Støtte.

Med Skrivelse af 2. September meddeler Afdelingen imidlertid, at Hr. Fabrikant Hansen, stillet overfor denne Mulighed, har tilbudt nogle Forhøjelser, som vore Medlemmer har akcepteret, hvorefter Sagen er sluttet.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa nedennævnte Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.
7. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
8. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
9. Smedemester Hansen, Nexø.
10. Riegels Trævarefabrik, Viborg.
11. Svend Milners Automobilværksted, Torvet, Hillerød.

Smudskonkurrence og dens Bekæmpelse.

Det er haarde Tider for Haandværkere. Kreditten indskrænkes fra Bankernes Side, og udestaaende Fordringer er næsten ikke til at faa indkasseret. Og saa al den Underbyden! Var den der endda ikke! Naar Konkurrenternes Tilbud ofte ikke engang dækker Materiale og Arbejdsløn, ja, saa er det da slet ikke til at have med at gøre.

Ja, saaledes lyder det fra de fleste Haandværk, og saa ofte hører man Ordet »Smudskonkurrence«, saa man uvilkaarligt maa spørge sig selv: Hvad er Grunden til den? Hvorfor træffer vi den saa ofte? At der skulde være en større Part af Haandværkerne, der blot for at ødelægge deres Kolleger undersælger dem, er næppe troligt — at de skulde gøre det for at ødelægge sig selv er vel lige saa utænkeligt. Men hvilken *er* da Grunden? Kun een, *nemlig Uvidenhed — Uvidenhed om, hvad de færdige Produkter koster Producenten selv.* For en Dels Vedkommende Uvidenhed om Kalkulationsprincipper og for Resten Mangelen af *det ordnede Bogholderi, der er i Stand til at give de nødvendige Oplysninger til Brug blandt andet for Kalkulationen.*

Naar Spørgsmaalet derfor er: Hvorledes kommer man Smudskonkurrencen til Livs? maa Svaret blive: *Det eneste virkningsfulde Middel er at gøre de uvidende vidende.*

Derfor d'Hrr., der ved Besked, lad det blive et af de vigtigste Punkter paa Foreningernes Program: *Arbejdet for Udbredelse af Kundskab om Kalkulation og om Bogføring som Grundlaget herfor.* Agitér for, at alle de, der er *uvidende* eller blot maaske *mindre vidende* paa dette Punkt, at de henvender sig til Haandværkernes eget Akademi, Teknologisk Institut, deltager i dets Kursus eller benytter sig af dets Konsultationsvirksomhed, i dette Tilfælde *Bogføringskonsultationen.*

Hjælp til, at Oplysning om disse Spørgsmaal spredes i saa vide Kredse som muligt, saa vil Størsteparten af »Smudskonkurrencen« snart forsvinde.

Kooperation og Agitation.

Fra Det kooperative Fællesforbund i Danmark har vi modtaget nedenstaaende:

Til Arbejdernes faglige og politiske Foreninger i Danmark.

Ved nærværende skal man opfordre Foreningerne til paa Programmet for det forestaaende Vinterarbejde at optage Agitation for den kooperative Bevægelse i Form af Møder og anden Propaganda. Vort Forbund vil i videst muligt Omfang være Foreningerne behjælpelig med at skaffe Talere. Henvendelse sker til Kontoret, Axelborg.

I Agitationen vil man kunne drage stor Nytte af vort Tidsskrift »Kooperationen«, der udkommer en Gang maanedlig og bestilles gennem Postvæsenet eller paa Forbundets Kontor. Aarsabonnementet er 3 Kr. Et begrænset Oplag af de hidtil udkomne Numre haves paa Lager.

Vi minder om den paa Partikongressen i Fjor vedtagne Resolution, hvori det hedder, at Kongressen »anser det for at være Pligt for de organiserede Arbejdere og iøvrigt for enhver socialistisk tænkende Mand og Kvinde at støtte de kooperative Organisationer«.

Vi haaber paa de ærede Organisationers gode Bistand til, at denne Resolution bliver omsat i Handling.

Med kooperativ Hilsen

P. F. V.

P. Christensen.

Fr. Dalgaard.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
20010	Axelsen, Aage Emil	København	2. 3.94	Kbhvn. Afd.	3.12.20	Kbhvn. Afd. 17	10. 5.24
36930	Bentzen, Theob. H. A. M.	Vorup	20. 3.00	„ „	28. 1.23	„ „ 14	24. 5.24
10110	Brandt, Thorvald Carl	Assens	15. 1.94	„ „ 1	20.11.17	Odense	29. 3.24
25110	Buch, Aage Chr.	Gentofte	9. 3.02	„ „	27. 5.21	Kbhvn. Afd. 12	10. 5.24
13737	Buemann, Carl Emil C.	Horsens	13.10.82	„ „ 1	22. 2.16	„ „ 12	24. 5.24
14249	Bøisen, Rolf. Thv.	København	22. 4.86	„ „ 2	26.11.10	„ „ 14	10. 5.24
14247	Christensen, Christian	—	4.12.98	„ „ 2	27. 1.17	„ „ 17	10. 5.24
9484	— Einer Thv.	Ødum	21. 9.02	Aarhus	28. 5 21	Aarhus	29. 3.24
36920	— Ernst Emil Fr.	København	4. 8.02	Kbhvn. Afd.	7.11.22	Kbhvn. Afd. 5	17. 5.24
36903	— Svend Will.	Vissenbjerg	1. 8.04	„ „	1.12.23	„ „ 17	17. 5.24
18529	— Werner H.	Skelskør	7. 7.03	Slagelse	9. 1.22	Slagelse	21. 7.23
26772	— Willy	København	17. 2.03	Kbhvn. Afd.	15. 5.22	Kbhvn. Afd. 15	10. 5.24
1108	Christiansen, Johs. Peter	Frederiksværk	18. 9.76	„ „ 1	8. 6 95	Centralafd.	3. 5.24
18273	Dänhart, Axel	København	3 1.01	D. Ærbmd. Fb.	15. 3.19	Kbhvn. Afd. 17	10. 5.24
36919	Enselmann, Enrico	Harboøre	20. 5.02	Kbhvn. Afd.	23.11.23	„ „ 15	31. 5.24
38712	Eriksen, Carit	København	11. 2.94	„ „	22. 3.24	„ „ 13	10. 5.24
31575	— Lorents	Nyhuse	13.12.99	Hillerød	15. 4.19	Hillerød	17. 5.24
30985	Folting, Carl Gustav	Ugilt	16.12.00	Nr. Sundby	1.11.19	Kbhvn. Afd. 12	31. 5.24
36931	Guldberg, Edv. Ch. Høegh-	København	7.10.04	Kbhvn. Afd.	29.11.23	„ „ 13	17. 5.24
23165	Guldkjær, Hans A. Rich.	Slagelse	13. 9 01	„ „	1. 4.21	„ „ 18	10. 5.24
13931	Hansen, Alfred Th. M.	København	20. 3.82	„ „ 6	19 5.06	„ „ 5	3. 5.24
24420	— Lauritz	—	3. 4 01	„ „ 2	11. 7.19	„ „ 2	3. 5.24
20449	— Osvald Chr. F. Th.	—	26. 7.02	„ „	2. 1.22	„ „ 18	31. 5.24
711	Hektor, Emil	Hørsholm	5. 5.86	„ „ 1	25.11.05	Centralafd.	7. 6.24
12298	Holst, Robert	København	10. 9.80	Odense	21.11.08	—	12. 4.24
27274	Jensen, Charles	Randers	3.12.96	Randers	2. 7.17	Kbhvn. Afd. 15	24. 5.24
27104	— Hans Adolf	Odense	26. 2.88	Svendborg	7. 2.17	Odense	26. 4.24
36815	— Hans Edv. M.	København	8. 7.04	Kbhvn. Afd.	2.11.23	Kbhvn. Afd. 15	3. 5.24
15801	— Henry Olaf F.	—	24. 5.87	„ „	6. 1.22	„ „ 11	3. 5.24
32108	— Herman Fr. H.	Helsingør	9. 5.98	Helsingør	11. 5.17	„ „ 5	10. 5.24
37272	— Marius Chr.	Nykøbing M.	28. 9 02	Nykøbing M.	12. 4 24	Korsør	12. 4.24
25549	Jørgensen, Alfred	København	20. 7.02	Kbhvn. Afd.	11. 4.22	Kbhvn. Afd. 12	31. 5.24
1707	— Frido L.	Frederiksberg	26. 1.01	„ „	6. 8 21	„ „ 8	10. 5.24
35907	— Holger	Rode pr. Haslev	1.11.01	Haslev	15.12.23	Haslev	9. 2.24
8368	— Louis Georg	København	28.11 01	Kbhvn. Afd. 1	10. 2.20	Kbhvn. Afd. 12	17. 5.24
36239	Jacobsen, Axel Arnold	—	13. 1.04	„ „	10. 4.23	„ „ 2	17. 5.24
25005	— Harry Morten	—	27. 8.97	„ „ 1	4.11.16	Centralafd.	29. 3.24
1989	Johansson, Carl Gustav	—	12. 8.86	„ „ 5	1. 9.19	Kbhvn. Afd. 5	31. 5 24
38796	Johansen, Mads Carl H.	Vestbirk	27. 7.03	„ „	9. 4.24	„ „ 2	17. 5.24
7194	Johnsen, Holger	København	31. 5.94	Køge	26.10.23	„ „ 4	31. 5.24
28711	Kejlstrup, J. Jensen	Vrads	18. 2.88	Middelfart	9. 8.20	Aarhus	29. 3.24
33483	Kjærgaard, Anton	Nykøbing M.	19. 4.01	Holbæk	15.12.20	Thisted	29.12.23
24856	Larsen, Kaj Olaf O.	Haslev	24.11.00	Haslev	14. 9.19	Haslev	10. 9.21
34564	— Reinholdt V. H.	København	3. 9.03	Kbhvn. Afd.	6. 3.23	Kbhvn. Afd. 14	31. 5.24
38157	Lau, Carlo	Kolding	3.11.96	Odense	15. 4.24	Odense	19. 4.24
38588	Linck, Svend A. V. Schiøler-	København	19. 3.03	Kbhvn. Afd.	25. 1.24	Kbhvn. Afd. 13	10. 5.24
17516	Martens, Henry	—	24. 2.90	Gørtler- & Metalarb. F.	23. 9.16	Kbhvn. Afd. 11	3. 5.24
7511	Mikkelsen, Robert Chr. Joh.	Aarhus	4. 3.02	Aarhus	3. 5.21	Aarhus	8.12.23
39411	Mortensen, Fin Jens Th.	Svendborg	5.10.95	Kbhvn. Afd.	20. 5.24	Kbhvn. Afd. 12	31. 5.24
16461	— Hans Chr.	Slagelse	17. 2.82	Slagelse	2. 3.07	Sorø	26. 1.24
16155	Møller, Aage	København	7. 2.83	Kbhvn. Afd.	1. 9.20	Kbhvn. Afd. 9	10. 5.24
29797	— Carl Christian	—	17.12.98	„ „	23. 6.22	„ „ 5	31. 5.24
6685	— Kaj Schiøtz	Helsingør	15. 3.02	Helsingør	7. 6.21	„ „ 12	24. 5.24
13622	— Peter Fr. M. R.	København	14. 4.01	Kbhvn. Afd.	19. 7.20	„ „ 11	6.10.23
15624	— Valdemar	Kristrup	23. 8.02	Aarhus	3. 1.22	Aarhus	15.12.23
20796	Nielsson, Albert Charles	København	8. 3.03	Kbhvn. Afd.	1. 3.22	Kbhvn. Afd. 17	17. 5.24
16795	Nielsen, Carl	—	5. 4.93	„ „	12. 3.23	„ „ 9	10. 5.24
1726	— Hans Peter	Vissenbjerg	5. 8.86	„ „	13. 8.21	Centralafd.	8. 3.24
6641	— Hans Peter J.	Aarhus	25.11.00	Aarhus	1. 4.24	Aarhus	5. 4.24
29876	— Harry	Rudkøbing	18. 8.99	Korsør	24. 8 18	Korsør	14. 7.23
25866	— Jens Oluf A. M.	Valby	15. 8.93	Kbhvn. Afd.	21. 2.24	Kbhvn. Afd. 14	10. 5.24
9559	— N. S. M. Louis	Aalborg	15. 9.00	Aalborg	23. 4.20	„ „ 12	31. 5 24

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
32981	Nielsen, Rasmus	Brahetrolleborg	17.12.86	Odense	26. 6.19	Odense	29. 3.24
8060	Noach, Carl Johan	København	17. 6.97	Kbhvn. Afd.	15. 5.24	Kbhvn. Afd. 13	24. 5.24
15264	Nørgaard, Kaj Victor A.	Frederiksberg	25. 8.02	„ „	19.11.21	„ „ 15	31. 5.24
36789	Olsen, Karl Peter	København	10.12.03	„ „	27.10.23	„ „ 3	24. 5.24
32867	— R. Thorkild	Taarnborg	13. 2 02	Korsør	5. 5.20	Korsør	1.12 23
36481	— William Emil	København	13. 5.85	Kbhvn. Afd.	28. 7.23	Kbhvn. Afd. 17	10. 5.24
7680	Overby, A. Chr.	Ulfborg	12.12.85	Aarhus	6.11.05	Centralafd.	29. 3.24
36455	Ovesen, P. Korning	Randers	7. 8.00	Randers	29. 8.19	—	29. 3.24
2387	Petersen, Aage Johs.	København	8. 6.01	Kbhvn. Afd. 1	8.11.19	Kbhvn. Afd. 13	3. 5.24
4004	— Eivind Urschou	Vejle	27. 3.02	Slagelse	30. 9.20	Slagelse	9. 2.24
2973	— Ernst Sofus L.	Helsingør	9.10.72	Helsingør	1. 1.92	Hillerød	23. 6.23
37124	— Kjeld V.	Odense	19.10.04	Odense	4. 8.23	Odense	9. 2.24
38659	— William Chr. V.	Engelstrup	18. 8.97	Kbhvn. Afd.	7. 3.24	Kbhvn. Afd. 5	17. 5.24
37197	Poulsen, Søren Aage Bach	Haverslev	22. 4.05	Aarhus	6.11.23	Aarhus	19. 4.24
8867	Rasmussen, Sophus M. B.	København	8. 4.68	Kbhvn. Afd. 1	22. 4.20	Kbhvn. Afd. 11	10. 5.24
22727	Roesen, Andreas Peter	Aarhus	11. 2.97	Aarhus	29. 5.20	Aarhus	29. 3.24
29648	Rovild, Niels Edgar	København	29. 4.92	Kbhvn. Afd.	28. 3 24	Kbhvn. Afd. 14	31. 5.24
10549	Sørensen, Frode Bertel E.	Espergærde	9. 5.03	„ „	9.10.22	„ „ 12	10. 5.24
39413	— Michael	Nyborg	27. 3.04	„ „	21. 5.24	„ „ 12	31. 5.24
36872	Schmidt, Andreas	København	28. 2.88	„ „	10.11.23	„ „ 14	3. 5.24
11566	Svensson, O.	—	18. 8.74	„ „ 2	11.12.97	Centralafd.	29. 3.24
38922	Sønderhausen, Axel	—	6. 8.02	„ „	28. 4.24	Kbhvn. Afd. 12	24. 5.24
23878	Thalberg, Otto	Hallarød	15. 7.97	Malmø	28. 3.14	„ „ 13	3. 5.24
24507	Thorsen, Richardt	København	4. 8.02	Kbhvn. Afd.	31. 3.22	„ „ 17	31. 5.24
21464	Weinberg, Richardt	—	14.10.00	„ „ 9	14.10.19	„ „ 9	17. 5.24
20363	Westergaard, A. H. P.	Viborg	31. 3.85	Viborg	12. 7.13	„ „ 15	3. 5.24
13625	Vosbein, Johan Axel	Hammer Sogn	23. 3.65	Kbhvn. Afd. 1	16.10.15	Centralafd.	24. 5.24
38664	Ziegler, Christian	Fredericia	23. 7.81	„ „	23. 2.24	Kbhvn. Afd. 11	3. 5.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Bortkomne Bøger.

Medlemsbog Nr. 48941, Hans Poul Christensen, f. 19.3.98, indmeldt 28.3 24, sidst indbetalt Uge 19.

Medlemsbog Nr. 48871, Valdemar Christian Stegelmann, f. 12.4.99, indmeldt 1.6.18 i København, sidst indbetalt Uge 20.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 30011	Hansen,	Herluf Jens Fr.	(Kbhvn. Afd.)
- 14617	Nielsen,	Anders Chr.	(—)
- 8999	Petersen,	Harald	(—)
- 15027	Schaufus,	H. G. A.	(—)
- 15160	Stannius,	Moritz Fred.	(—)
- 32004	Petersen,	Frits Harald	(Aarhus)
- 37481	Møller,	Marinus Ehlert	(Haderslev)
Nr. 34647	Hansen,	Hans Peter	(Lyngby)
- 28040	Bjødstrup,	Hilmer C.	(Nakskov)
- 32144	Pedersen,	Alexander	(Odense)
- 33456	Jensen,	John P. Spenner	(Anvisningskt.)

Medlemmerne Nr. 20592, Hans H. Andresen, og Nr. 36174, Holger P. Braad, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 17929	Bollerup,	Johannes.
- 3654	Kjær,	S. Otto J.
- 11995	Larsen,	Emanuel V.
- 6163	Sørensen,	Peter.
- 38379	Tinnesen,	Lauritz.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 10604	Frederiksen,	Karl Ludvig	27. 3.20
- 11038	Josty,	Valdemar Daniel	1. 1.16
- 18367	Larsen,	Eli	18.10.19
- 21052	Sørensen,	Otto	12. 7.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 16983	Andersen,	Holger	12. 2.21
- 30197	Bendtsen,	Niels Møller	13.10.23
- 17929	Bollerup,	Johannes	29. 3.24

			Sidst betalt
Nr. 1485	Bünger,	Ove Anton	8. 4.22
- 18600	Christiansen,	Jens Peter	10. 3.23
- 18433	Damm,	Carl Martin	21. 5.21
- 34704	Hansen,	Otto Peter	25.11.22
- 7507	Jensen,	Christian Møller	27 10.23
- 3654	Kjær,	S. Otto J.	29. 3.24
- 11995	Larsen,	Emanuel V.	19. 4.24
- 19515	—	Svend Chr.	29. 3.24
- 29639	Lønskov,	Arnold	11. 2.22
- 11290	Nielsen,	Georg Chr. H.	29. 3.24
- 5062	—	Mads Chr. Carl	29.10.21
- 36128	—	Niels Kølkær	15. 3.24
- 19677	Neuhaus,	E. J.	19. 1.24
- 11123	Olsen,	Orla Christian	12.11.21
- 5054	—	Vald. Emil Edvin	30. 6.23
- 11101	Petersen,	Eifried Vald. P.	11. 3.22
- 9340	—	Jens Peter	27.10.23
- 23440	—	Johs. Peter A. L.	2.12.22
- 27818	—	Lars	11. 2.22
- 28788	—	Oluf Christian	25. 3.22
- 814	—	Poul Valdemar	20. 5.22
- 36080	—	Svend Vilh. P.	19. 4.24
- 21407	—	Villiam H. Th.	1. 9.23
- 23874	Rosendahl,	Kaj	3. 2 23
- 31320	Røhr,	Vilhelm Marius	5. 4.24
- 27021	Sørensen,	Einer A. A. R.	25. 2 22
- 29898	—	Jens P.	5. 6.20
- 6163	—	Peter	29. 3.24
- 38379	Tinnesen,	Lauritz	7. 6.24
- 25943	Wigant,	Kristian P. M.	5. 4.24

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 7.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for August over Tillidsmænd.

Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.

Formænd.

Aarhus: Ny Formand og Kasserer: N. M. Nielsen, Hedemansgade 9, St.

Kasserere.

Odense: Otto Worsøe er flyttet til Borgervænget 7, St.

Vore Døtres Uddannelse.

I Teknisk Skoles Bygning, Ahlefeldtsgade 2, lige overfor Ørstedsparken, har »Handelsskolen for Kvinder« sine Lokaler. Skolens Formaal er at dygtiggøre unge Kvinder til at opnaa Erhverv ved Kontorvirksomhed, og Undervisningen omfatter alle moderne Handelsskolefag: Bogføring, Regning, Kontorarbejder, Stenografi, Skrivning, Maskinskrivning, Handelslære, Handels- og Vekselret, Samfundslære, Handelsgeografi, Handelshistorie, Dansk og Tysk. Skolen besøges hovedsagelig af unge Piger fra Haandværker- og Arbejderhjem, og da den understøttes af Staten, Københavns Kommune, Det Classenske Fideikommis, Den Raben-Levetzau'ske Fond, Julius Skrikes Stiftelse, De Spannjerske Legater, Antikvar Petersens Hjælpefond og Centralorganisationen af Købmandsforeninger Øst for Storebælt, kan ubemidlede Elever opnaa Moderation i Betalingen, ja, hvor Forholdene taler derfor, hel Friplads. Efter endt Uddannelse har de unge Piger let ved at opnaa Kontoransættelse, hvortil Skolen altid beredvilligt yder sin Hjælp. Undervisningen kontrolleres saavel af Staten som af Københavns Skoledirektion. Et nyt Skoleaar tager sin Begyndelse den 1. November.

— — —

»Handelsskolen for Kvinder«, som oprettedes i Maj 1906, kan anbefales paa det bedste.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Fra Mandag den 15. September er Aftenskolens Kontor ogsaa aabent om Aftenen for Indmeldelser og Oplysninger vedrørende den lange Række af Kursus, der er projekteret for den kommende Vinter. I den almendannende og den faglige Afdelings elementære Kursus begynder Undervisningen en af de første Dage i Oktober Maaned. For at kunne lægge denne Undervisning saa godt til Rette som muligt, maa det meget tilraades alle, der ønsker at deltage, at indmelde sig snarest.

Det samme gælder for flere af de faglige Kursus, saaledes skal vi henlede Opmærksomheden paa nogle Kursus, der har Interesse for vore Medlemmer.

Den 24. September begynder:
Kursus for Automobilreparatører.
Kursus i Autogensvejsning.
Kursus i Drejning og Fræsning.

Den 1. Oktober begynder:
Kursus for Motorpassere.

Den 2. Oktober begynder:
Kursus i Elektroteknik.

Den 3. Oktober begynder:
Kursus for Varechaufførere.

Den 6. Oktober begynder:
Kursus for Centralvarmesmede.

Til disse Kursus bør Indmeldelse ske snarest ved Henvendelse til Aftenskolens Kontor, G. A. Hagemannsgade 2, 2. Telefon om Dagen 8760, om Aftenen Central 51036.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 12 OKTOBER 1924 10. Aarg.

Nogle Efteraarsbetragtninger.

Juſt, ſom vi er i Færd med at nærme os Efteraaret med de korte Dage, melder der ſig ofte ſamtidig nogen Forøgelſe af Arbejdsløsheden ſom Følge af Aarstidens Indſkrænkning af forſkellig Erhvervsvirkſomhed. Saadan forøget Arbejdsløshed har da ogſaa i nogen Grad vist ſig i Aar, endda ret tidligt, ſelvom det ikke kan ſiges at være foruroligende, hvad vi nærmere ſkal komme ind paa nedenfor.

Samtidig tager Lovgivningsmagten fat paa Behandlingen af vor offentlige Økonomi, og her gaar Kampen løs efter de kendte politiſke Linier, ſelvom disſe ikke former ſig helt klare, fordi Oppoſitionen ſimpelthen benytter ſig af alle Midler for at vanſkeliggøre det for Regeringen at komme igennem. Til Gengæld kan det forventes, at den ſiddende Regering, ſtøttende ſig til det ſocialdemokratiſke Program, vil viſe en Klarhed og Maalbevidſthed, ſom er uforenelig med Modpartiernes vante Optræden paa den politiſke Arena.

— Sommerrigsdagsſamlingens Kampagne førte ikke til noget Reſultat med Henſyn til vor Valuta, fraſet en ſom det ſynes forbigaaende Forbedring af Kronens Stilling, der i alt Fald har vist, at Tilliden til vor Økonomi ikke er blevet mindre ved, at Arbejderpartiet er kommet til Statens Ror.

Omkring Midten af Oktober har der atter vist ſig nogen Nedgang i Kronen, ſom ſaa vidt det kan ſkønnes har ſin Rod i Spekulation, ſpecielt den hjemlige, der ikke ſynes at have mere med offentlig Moral at gøre end den tilſvarende tyſke Spekulation, der bidrog ſit til at føre den tyſke Valuta i Afgrunden, hvorefter tyſk Induſtri og Landbrug maatte garantere for den nye Rentemark, hvis Indførelſe ſamtidig benyttedes til Gennemførelſe af en Lønfod, der nok, uden at gaa for vidt, kan ſtemples ſom et gennemført Folkebedrag.

Men nu er der atter taget fat paa at bringe Orden i vore Valutaforhold; desværre ſynes de herſkende Klaſſer ikke at være flyttet en eneſte Smule væk fra deres kendte Standpunkt, thi ſaa ſnart der røres ved de Midler, ſom er egnede til at rejſe Kronen, ſaa træder Intereſſemodſætningerne ſaa ſtærkt frem, ſaa at det bliver et politiſk Spørgsmaal af Rang, hvem der ſkal betale Gildet. Saa opſtaar Spørgsmaalet: Ned med Købekraften, altſaa ned med Lønfoden, og Spørgsmaalet om Kreditindſkrænkninger og Diſkontoforhøjelſer, ſom altſammen kun er egnet til at lægge et Tryk paa alt Erhvervsliv med den tungeſte Byrde vendt nedad imod Arbejderne.

Imod disſe Midler vil dog ſikkert den ſiddende Regering være tilſtrækkelig Garanti, og de mere beſindige iblandt dem, der maaſke egentlig er vore Modſtandere, vil komme til Orde, nemlig dem, der ſiger, at al Talen om at ſvække den ſociale Forſorg og Bremsning af Sociallovgivningen gaar ikke an, thi det vækker Uro og Kamp i Befolkningen; Vejen maa gaa i Retning af at værne om Landets egen Produktion overfor illoyal udenlandſk Konkurrence, alt bør ſættes ind paa en Regulering af Importen og Ophjælpning af Landets Erhvervsliv med Undgaaelſe af Landbrugets urimelige Jalouſi overfor Induſtrien, da det dog bliver ad den Vej Landets Børn maa forſørges, naar Land-

bruget viser sig ude af Stand dertil, og her er der intet i Vejen for, at Industrien kan udvikle sig, hvad der nokſom fremgaar af den Produktionsstatistik, som Statens statistiske Departement har udsendt i September; det fremgaar heraf, at hele den danske Industri har haft en betydelig større Produktion i 1923 end i 1922, kun en enkelt Industri var i Tilbagegang og et Par stod stille, men Flertallet har sat Produktionen mindst 10 pCt. i Vejret, medens en lang Række Industrier var oppe paa en Forøgelse paa 50 pCt. og derover i Sammenligning med 1922.

Hvis nu samtidig hermed Lovgivningsmagten under Arbejderpartiets Førerskab vil sørge for en Begrænsning af Varepriserne, eventuelt ogsaa begrænse Forbruget, navnlig Luksusforbruget, saa vil derved Kronen faa forøget Købeevne, og Lønkravene fremtræde i mere afdæmpet Form, end Tilfældet vil være, hvis vi skal fortsætte med den forhaandenværende stærke Stigning af de allervigtigste Livsfornødenheder.

Endvidere vil en fornuftigt tilvejebragt Balance i de offentlige Budgetter og Regnskaber, hvorved det i høj Grad kommer an paa, om Balancen tilvejebringes ved en Forøgelse af Indtægterne eller Begrænsning af Udgifterne, samtidig med at det gælder om at faa afbetalt den offentlige Gæld gennem en rimelig Skatteligning der, hvor Evnen til at betale findes, vise sig at være Hovedspørgsmaalet i vor samlede Økonomi.

Kort og godt, hvis Lovgivningsmagten vil slaa ind paa Baner, hvor der ikke lægges fortsat Tryk paa Arbejderne og Befolkningens brede Lag, saa vil Industrien faa bedre Vilkaar at arbejde under, og naar det bliver tydeligt og klart for os alle, at nu er det ikke længere Meningen at rette et økonomisk Tryk imod Arbejderbefolkningen, men at alle efter deres Evne maa bidrage til Statens Økonomi, saa vil ganske naturligt ogsaa Fagorganisationernes og deres Medlemmers Krav om højere Løn blive præget deraf.

Fornyelse eller Opsigelse af Jærnindustriens Overenskomster.

I de tre foregaaende Numre af »Jærn- og Metalarbejderen« har vi omtalt og redegjort for Situationen, saaledes som den var og efterhaanden har formet sig vedrørende Fornyelse eller Opsigelse af de gældende Overenskomster indenfor Jærn- og Metalindustrien, og i Bladets Nr. 11 for September Maaned offentliggjorde vi en Skrivelse af 13. September fra Sammenslutningen, hvori man meddeler, at man Dagen forud har gjort Spørgsmaalet til Genstand for Omtale, og det tilføjes:

> »Man var fra alle Sider klar over den Betydning, det vilde have for Sammenslutningens Medlemmer og for Arbejdsfreden indenfor Jærnindustrien, om der tidligst muligt afsluttedes ny Overenskomst med den ærede Centralorganisation, og man troede ogsaa at kunne gaa ud fra, at det vilde være muligt at bibringe Centralorganisationen Forstaaelse af, at de ved Mødet den 30. f. M. fremsatte Ønsker angaaende Ændring i Overenskomsten ikke for nærværende kunde opfyldes; men ikke desto mindre var man af den Anskuelse, at Udsigterne for den danske Jærnindustri var saa usikre og Sandsynligheden for en meget skarp udenlandsk Konkurrence saa stor, at man paa nærværende Tidspunkt ikke turde binde sig for en saa lang Periode som indtil Udgangen af 1925 til Lønforhold, som var afhængig af Pristallene.«

Og man sluttede saa med, at »henstille til den ærede Centralorganisation, at yderligere Forhandlinger om Overenskomstforholdene for 1925 udsættes til et Tidspunkt, der ligger nærmere ved de nuværende Overenskomsters Udløbstid.«

Hvad der nu menes med »et Tidspunkt, der ligger nærmere ved de nuværende Overenskomsters Udløbstid«, saavel som Arbejdsgivernes Stilling til Pristallet, som de jo officielt har taget Afstand fra, kunde jo nok trænge til en nærmere Forklaring, og vi rettede derfor en mundtlig Forespørgsel til Sammenslutningens Direktør, Hr. Charles Hansen, om, hvad man havde tænkt sig nu, da vi staar lige foran Spørgsmaalet om Overenskomsternes Opsigelse eller ikke Opsigelse — eventuelt overfor en Udsættelse af Opsigelsesfristen til et senere Tidspunkt, hvis Arbejdsgiverne endnu ikke er klar til at tage noget endeligt Standpunkt.

Direktøren svarede med at henvise til, at Spørgsmaalet vilde blive behandlet paa et Møde indenfor Sammenslutningens Ledelse Torsdag den 23. Oktober, hvorefter han var klar til at udtale sig nærmere om Stillingen, og paa Forespørgsel føjede han til, at Sammenslutningen næppe, selvom han personlig ikke kunde give noget afgørende Tilsagn, vilde stille sig afvisende overfor en Forlængelse af Opsigelsesfristen, hvis saadant maatte anses for ønskeligt for at kunne faa nødvendig Tid til yderligere Behandling af de verserende Spørgsmaal.

Efter dette vil Sagen først kunne optages til nærmere Forhandling indenfor vor egen Kreds fra og med Lørdag den 25., men der er, som det vil ses af foranstaaende, truffet Forholdsregler for at kunne skaffe Raaderum for nødvendige Forhandlinger.

Pristalstillæg til Betalingen for Arbejde i skiftende Hold.

Ved et Møde den 9. Oktober mellem Repræsentanter for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund blev der under Forbehold af Hovedorganisationernes Sanktion truffet en Ordning med Hensyn til Pristalsregulering til Betalingen for Arbejde i skiftende Hold, som ganske vist ikke for nærværende er af stor Rækkevidde, men som dog er af almindelig Interesse, og naar man for begge Parters Vedkommende forbeholdt sig Hovedorganisationernes Sanktion, var det fordi, at Afgørelsen vedrører en Række Arbejdere udenfor Smede- og Maskinfaget, selvom den største Interesse i Spørgsmaalet maa siges at ligge hos dette Fag.

Som bekendt indeholdt »Nævns-Afgørelse vedrørende Vilkaarene for Etablering af 2- og 3-Holds Drift i Jærn- og Metalindustrien af 12. December 1922« følgende Passus:

»Tillægene for Skiftarbejde er undergivet Bestemmelser om Lønningernes Regulering efter Pristallet uden Opsigelse af Overenskomsten, dog ikke i 1923.«

Smedeforbundets Afdeling 12 anmodede nu under 21. August om Støtte overfor A/S Burmeister & Wain, som saavel i Februar som i August d. A. har nægtet Tillæg til Skifteholdsbetalingerne under Hensyn til, at Pristallet i intet af Tilfældene kunde give en hel Øre.

Efter en Korrespondance med Jærnsammenslutningen fastholdt Afdelingen imidlertid sit Krav om Tillæg under Henvisning til, at man, hvor der er Tale om Løn, som Regel regner en Brøk paa $^1/_2$ eller derover for en hel, medens Brøker under en halv kastes bort.

Under disse Omstændigheder kom Sagen til Forhandling, som ovenfor nævnt, den 9. Oktober, hvor man enedes om nedennævnte Forslag, som er godkendt af Hovedorganisationerne, hvorefter Sammenslutningen under 16. ds. har tilskrevet os følgende:

»Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund,
Gl. Kongevej 6.

Regulering af Tillægene for Skiftarbejde.

Under Henvisning til de Forhandlinger, der fandt Sted mellem vore Organisationer den 9. d. M., og ved hvilke vi enedes om følgende Ordning:

»Naar Tillægene for Arbejde i skiftende Hold skal reguleres i Henhold til Statens Pristal, sker det efter den Regel, at de ved Nævnskendelse af 12. December 1922 fastsatte Tal, henholdsvis 15 og 25 Øre, multipliceres med det i Reguleringsøjeblikket gældende Pristal, hvorefter det udkomne Resultat divideres med 204 (Pristallet forud for Februarreguleringen 1924). Af de udkomne Resultater, som angiver de nye Tillæg i Øre, stryges Brøker under 0,5, medens 0,5 og derover forhøjes til 1.«

tillader vi os herved at meddele, at Dansk Arbejdsgiverforening for sit Vedkommende har godkendt Ordningen, og at vi i Henhold til denne har givet vore Virksomheder, der arbejder med skiftende Hold, Meddelelse om, at Tillægene vil være at forhøje fra 15 og 25 Øre til henholdsvis 16 og 26 Øre at regne fra Ordningens Dato den 9. ds.

Paa Forretningsudvalgets Vegne
sign. *Charles Hansen.*«

Det saaledes opstaaede Spørgsmaal maa dermed siges at være bragt ud af Verden paa tilforladelig Maade.

Lærlingeforholdet i Formerfaget.

Det har sikkert vakt nogen Forundring, da der for kort Tid siden ved Samarbejde mellem Foreningen af danske Jærnstøberiejere, Dansk Støbemesterforbund og Dansk Former- og Støberiarbejderforbund blev udsendt en fælles Udtalelse til de 3 Organisationers Medlemmer, hvori man opfordrede til at virke for en forøget Tilgang af Lærlinge til Formerfaget. For at forstaa Aarsagen hertil er det nødvendigt at vide, hvorledes Tilgangen har været i de forløbne Aar, og hvor stort Lærlingeantallet er i Øjeblikket, og af nedenstaaende Tabel vil det ses, hvormange Formere, der har udlært pr. Regnskabsaar i Tiden fra 1907—1924:

Fra 1. Oktober 1907 til 31. Marts 1908	18
1908—1909	42
1909—1910	49
1910—1911	75
1911—1912	60
1912—1913	49
1913—1914	42
1914—1915	29
1915—1916	25
1916—1917	29
1917—1918	46
1918—1919	48
1919—1920	47
1920—1921	61
1921—1922	48
1922—1923	40
1923—1924	37

Af ovenstaaende Tabel fremgaar det, at der har været ret stor Bevægelse fra det største Antal Udlærlinge, nemlig 75 i 1910—11, og til det laveste, 25 i 1915—1916.

Forbundet foretog i 1907 en Undersøgelse af Lærlingeantallet. Der var dengang paa 98 Jærnstøberier 310 Lærlinge, hvortil maa lægges 8 paa Orlogsværftet i København, fra hvilket Støberi ingen Besvarelse var indsendt. Af disse ialt 318 Lærlinge fandtes de 70 paa københavnske Støberier (inklusive Orlogsværftet), Resten paa Provinsstøberier. Da Læretiden dengang for en Dels Vedkommende var 4 Aar og for de øvrige 5

Aar, skulde samtlige de 318 Lærlinge have været udlærte til 31. Marts 1912, og Antallet af de i Forbundet optagne ny udlærte i Tiden fra 1907—1912 skulde altsaa — hvis de allesammen naaede at blive udlærte — have været 318. Ved at se paa den foranstaaende Tabel over Optagelse af ny udlærte, vil det imidlertid ses, at der i Aarene 1907—1912 kun er optaget 244. Der er altsaa 74 eller ca. 23 pCt. af samtlige Lærlinge, der af en eller anden Grund ikke er naaet at blive udlært.

Med Mellemrum har Forbundet gentaget disse Undersøgelser og har konstateret en stadig fortsat Nedgang i Antallet af Lærlinge, og i Øjeblikket er der paa Jærnstøberier i Provinserne ca. 100 Lærlinge og i København ca. 45 Lærlinge, altsaa under Halvdelen af det Antal, der fandtes i Faget i 1907.

I den samme Periode, fra 1907—1924, er Antallet af faglærte Formere forøget fra at være 10—1100 til nu at være 12—1300, og da der til Erstatning for dem, der dør, dem, der bliver Mestre, og dem, der af en eller anden Grund forlader Faget, maa regnes med en Tilgang af ny udlærte, der kan forny Faget i 20—25 Aar, skal der altsaa gennemsnitlig udlæres 60—70 Lærlinge pr. Aar.

At der i Øjeblikket er en altfor ringe Tilgang til Faget, er udenfor al Tvivl, thi selv om alle de 145 Lærlinge, der for Tiden findes paa danske Jærnstøberier, naaede at blive Svende — hvad de ganske afgjort ikke gør — saa vil det dog give mindre end 30 ny udlærte pr. Aar.

Det er derfor ikke uden Grund, at Forbundet har villet være med til at skabe en noget større Tilgang til Faget. De, der frygter for, at Tilgangen skal blive for stærk, behøver ikke at være bange, da der er mange forskellige Omstændigheder, der bevirker, at der ikke bliver Stormløb til Faget.

En af de væsentligste Aarsager til den ringe Tilgang er jo sikkert den, at Fremtidsudsigterne i Formerfaget er meget smaa.

De Forældre, der vil have deres Børn frem til Livsstillinger, der ikke helt er den egentlige Arbejders, sætter ikke deres Børn i Formerlære. De eneste Stillinger, der er at opnaa ved Formerfaget, er Støbemesterstillinger, og disse er, efterhaanden som Polyteknikerne rykker ind som Støbemestre, blevet alt andet end misundelsesværdige. Adgangen til at blive selvstændig er saa at sige udelukket. Endelig er Støberiet jo ikke en Arbejdsplads, hvor man kan gaa rundt med stive Flipper og Manchetter. Tværtimod, Faget er et ualmindelig snavset Fag og et Fag, hvori der skal arbejdes umaadelig haardt. Der er alene af disse Grunde ikke nogen Fare for, at Tilgangen vil blive for stor.

Hvis derfor Nedgangen i Antallet af Udlærlinge fortsættes, vil vi maaske efterhaanden komme til at se en Mængde udenlandske Arbejdere beskæftigede paa de danske Jærnstøberier, medens en hel Del unge Mennesker, der har været Bydrenge eller lignende i de Aar, hvor de ellers kunde have lært et Fag, gaar uden Erhverv, eller ogsaa maa Faget fornyes ved Hjælp af ufaglært Arbejdskraft.

Selv om man nu, som Forholdene er rundt om i Verden, hvor hvert Land jo i høj Grad har lukket af for sig, naturligvis maatte foretrække en Uddannelse af danske, ufaglærte Arbejdere fremfor en Indvandring af udenlandsk Arbejdskraft, vil en Forøgelse af Faget paa denne Maade dog komme til at betyde en væsentlig Forringelse af den faglige Gennemsnitsdygtighed. Og her er vi ved det Punkt, der til syvende og sidst maa være det afgørende.

Det er i denne Forbindelse værd at lægge Mærke til, at f. Eks. i Tiden fra 1. April 1913 til 31. Marts 1924 har Afgangen af Medlemmer ialt været 1587. Naturligvis er disse ikke allesammen faglærte Formere, men det er Arbejdskraft, der paa anden Maade skal erstattes, og naturligvis maa Bestræbelserne gaa ud paa, at den Arbejdskraft, der ikke kan tages andre Steder fra, nemlig den faglærte, uddannes i tilstrækkelig Mængde, og under Henvisning til det her anførte, skal man ogsaa lægge Mærke til, at Opraabet bl. a. indeholder følgende:

»Tilgangen til Formerfaget vil Jærnstøberierne kunne stimulere ved at sørge for de bedst mulige Lærlingeforhold, derunder en Læretid, der ikke er længere end absolut nødvendig af Hensyn til Lærlingens forsvarlige Uddannelse, og endvidere en Løn i Læretiden, der ligger væsentlig over, hvad der almindeligt gives i andre Fag, der har tilstrækkelig eller mere end tilstrækkelig Tilgang.

Formerlærlingene maa oplæres saaledes, at der ikke, naar Læretiden er udstaaet, bliver Anledning til at klage over mangelfuld Uddannelse. Hvor Forholdene ikke levner Støbemesteren Tid til at yde Lærlingene tilstrækkelig Vejledning og Undervisning, maa det tilraades, at der ansættes særlige Læremestre, hvis Antallet af Formerlærlinge er tilstrækkelig hertil, eller ogsaa maa man ordne sig med en dygtig Former, der vil og kan tage sig af Lærlingenes Uddannelse.«

Naar Forbundet derfor har givet sin Tilslutning til den omskrevne Udtalelse, er det fordi det er en Nødvendighed, men derfor skal det ikke være saaledes, at Støberier med minimale Betingelser for Uddannelse af Lærlinge bliver overbefolket af disse, men desværre er der allerede Tilfælde at pege paa, hvor man har villet forsøge derpaa. Her er det naturligvis vore Medlemmers Pligt at skride ind, og det sker bedst ved at holde Forbundet underrettet.

Hvis en Leder af et offentligt Anvisningskontor i en eller anden By har faaet hele Sagen i den forkerte Hals og mener, at de Drenge, der i den By i en Aarrække bliver konfirmerede, skal i Formerlære allesammen, maa man selvfølgelig sørge for at gøre et saadant Menneske opmærksom paa hans Fejltagelse.

Tendenser i den Retning har nemlig ogsaa været fremme. Det er beklageligt, at en saadan Udtalelse ikke kan fremkomme, uden at nogen imellem skal mene, at den straks bør misbruges, men overfor saadanne Tilfælde er der kun et at gøre, nemlig at skride ind med de til Raadighed staaende Midler.

Et er imidlertid sikkert. Tilgangen til Faget har i de senere Aar været for ringe, og det bør der rettes paa, men netop med Hensyntagen til, hvad Opraabet indeholder.

Arn. Nielsen.

„Socialvirke".

Den Forening, hvis Navn staar over disse Linier, er stiftet i 1919 af en Del yngre Akademikere, Nationaløkonomer med flere med Vexelerer Horwitz i Spidsen, og den har gennem Tiderne, hvor den en Tid holdt til i Nikolaj Kirkesal, senere i Universitetsannekset, Studiestræde, hvor den har faaet større Plads, udviklet sig til en Institution med ikke ringe Popularitet. Der synes her at være fundet en Form for offentlig Diskussion om snart sagt alt muligt, som tiltrækker sig store Kredse af Storbyen Københavns Befolkning, men som vistnok i og for sig maa anses for egnet til i sin Form at udvides til de store og større Provinsbyer. Ledet paa rette Maade, naar der bliver passet paa, at det ikke udarter sig, vil den kunne faa stor Betydning med Hensyn til at brede Forstaaelse i Befolkningen for de økonomiske Problemer, som optræder med skiftende Aktualitet.

Mandag den 29. September var Problemet: »*Bør Staten støtte Industrien*« sat paa Dagsordenen, altsaa et Spørgsmaal af ganske overordentlig Aktualitet nu, hvor vi i 4 Aar har haft en agrarfarvet Regering, og hvor vi nu har faaet en socialdemokratisk do., som netop maa tage Spørgsmaalet om Statens Stilling til Industrien og Erhvervslivet i det hele taget op til Behandling ud fra mere folkelige Principper end dem, vi er vant til fra den nævnte 4-aarige Periode, hvor Arbejdsgiverforeningens Formand proklamerede sig som »Partifælle« med Landbrugsminister Madsen-Mygdal; sandelig et ejendommeligt Partifællеskab, da Kursen fra Hr. Mygdals Side jo stadig var den at fremstille Landbruget ud fra de kendte fysiokratiske Teorier om dette som det eneste bærende Erhverv, medens Industrien nærmest betragtedes som en Snylter.

Aftenens Behandling af Emnet formede sig paa den Maade, at Formanden, Kontorchef Vedel-Petersen, fra Centralarbejdsanvisningen lod cand. polit. Kjær-Hansen holde en lille Indledningstale med Omtale af Industriens Stilling og enkelte Sider af Arbejdsløshedsproblemet.

Derefter holdt Ingeniør Ivar Jantzen, som forestaar Nationalbankens Seddeltrykkeri, og som er Medlem af Forretningsudvalget for Centralanstalten for Revision og Driftsorganisation, et Foredrag med Henvisning til en tabellarisk Opstilling af et fingeret Industriregnskab, forestillende et Tilfælde, hvor det samfundsmæssigt set kan betale sig at støtte en Industri.

Som første Debattør optraadte derefter Ingeniør Christiani fra Firmaet Christiani & Nielsen, som ved at læse en Pjece var kommet til det Resultat, at Arbejdslønnen ligger 35 pCt. over Prisniveauet, hvad der naturligvis er noget Snak.

Bolschevik-Typograf Ernst Christiansen talte radikalt om, at Overklassen lever højt, og Beskyttelse vil kun berige den samme Overklasse yderligere. Dawes-Planen om at skaffe amerikansk Kapital til den tyske Industri er befængt med engelsk Hykleri, og vil blive udnyttet af Franskmændene. Han haabede, at den tyske Arbejderklasse vilde rejse sig derimod. Skal Industrien have Statens Støtte, bliver det kun til Fordel for en lille kapitalistisk Gruppe. Lad os faa Kortene paa Bordet og se, hvad Industriregnskaberne i Virkeligheden udviser.

Telefondirektør Fr. Johanssen, til hvis Pjece af 9. September der var henvist af en foregaaende Taler, gjorde ogsaa opmærksom paa, at det var en fuldkommen Misforstaaelse med de 35 pCt. Han havde derimod sagt, at der var ca. 12 pCt. over Dyrtidsstigningen, hvad det nuværende Lønniveau angaar, medens man i Sverige, hvor Prisfaldet har været stærkere, har et Plus i Lønnen paa ca. 20 pCt. Iøvrigt fremsatte Telefondirektøren, som er Medlem af Industriraadet, en Række saglige Udtalelser i Retning af, at der er to Veje at gaa, naar Talen er om at fremme Industrien. Den ene er den at skære ned i Lønningerne, forlænge Arbejdstiden, svække den sociale Forsorg og meget andet, som har en Del Tilhængere. Telefondirektøren erklærede ikke at tro paa Muligheder i den Retning, det vilde sætte Splid i Befolkningen og bringe os sociale Kampe, som kun var egnede til at ødelægge netop Industrien. Den anden Vej var den at studere Mulighederne for Industriudvikling. Vi maa støtte vor Industri for de mange Menneskers Skyld, som den beskæftiger, og her skal vi se at finde paa Udveje. Spørgsmaalet er Genstand for Undersøgelse for Tiden med Hensyn til det Pres, der øves fra Udlandets Side, saa alvorlige Mænd af alle Partier maa tage fat med redelig Vilje.

Derefter tog Folketingsmand Sven Trier fat og udtalte sig om den danske Krone, som han mener bør stabiliseres paa det Stadium, hvor den staar. Iøvrigt talte han ud fra et frihandlerisk Standpunkt og for Avancens Begrænsning.

Forbundsformand J. A. Hansen tog derefter Ordet og fremsatte en Række Udtalelser om Spørgsmaalet Toldbeskyttelse og Frihandel. Landbruget holder paa absolut Frihandel med Hensyn til Landbrugsmaskiner, og hvad de i det hele taget har af Forbrug, altsaa hvor det betyder Beskyttelse for Landbruget. Spørgsmaalet er overhovedet ikke til at udrede i en Diskussion med den Begrænsning, hvorom der her er Tale, men i alt Fald kan det siges, at Arbejderne er ikke Protektionister, thi en ensidig Toldbeskyttelse vil i Længden fordyre Varerne for Befolkningens brede Lag, men der er andre Spørgsmaal; naar Talen er om at fylde os med udenlandske Produkter, saa vil en nærmere Undersøgelse ofte vise, at det er Handelsinteresserne, der bevirker den stærke Import fra Udlandet, medens de samme Interesser lader haant om den hjemlige Industri og dens Frembringelser, som dog meget ofte med Held er i Stand til at optage Konkurrencen.

Der er ogsaa Spørgsmaalet Storindustri kontra den lille Industri, hvor vi har Eksempler paa en indenlandsk Konkurrence, som til Tider er af en faretruende Art, men der er ogsaa Udlandets Storindustri, hvor adskillige Former for Eksportpræmier er medvirkende til at holde vor relativt lille Industri nede. Intet har i saa Henseende været mere aabenbart, end naar de store tyske Lokomotivfabrikker satte deres Priser ned med 10—15 pCt., hvergang danske Firmaer forsøgte sig, for saa,

naar disse Forsøg ophørte, atter at sætte Priserne i Vejret overfor den danske Stat. Saadant skal vi ikke lade os byde, med andre Ord, vi maa passe paa og vise nogen Smidighed, og her gælder det først og fremmest det offentlige Forbrug. Københavns Kommune har i en Række Tilfælde vist sig kulant overfor Industrien og betalt en Overpris for Motorkøretøjer af forskellig Art og meget andet for at beholde Arbejdet her i Landet, og dette har været baade nødvendigt og fuldtud forsvarligt.

Naturligvis bør der vises Forsigtighed, at saadan Hensyntagen ikke udnyttes paa samfundsskadelig Maade, kort og godt, vi bør holde os aarvaagne paa Produktionens og Forbrugets Omraader, saa er vore Industrier af forskellig Art i en Udvikling, hvor vi meget vel er i Stand til at værge os overfor den udenlandske Storindustri og Storhandel.

Indlederen, cand. polit. Kjær-Hansen, sluttede med at anbefale Forhandling mellem de Interesser og Standpunkter, som var gjort gældende af J. A. Hansen og Telefondirektøren. Der vil sikkert kunne opnaas Resultater til Værn for Industrien og den Befolknings Interesser, som beskæftiges derved.

Fra Udlandet.

Samlingsbestræbelser i den hollandske Fagbevægelse.

Som bekendt er den hollandske Fagbevægelse meget splittet. Der findes for Tiden ikke mindre end 7 faglige Retninger med hver sin Landscentralisation. Ved større Konflikter finder der et vist Samarbejde Sted mellem de forskellige Organisationer, som dog ikke altid varer ved under hele Konflikten, da særlig Førerne for de konfessionelle Fagforeninger er slemme til under Konflikten at træffe Særaftaler med Arbejdsgiverne og derefter bevæge deres Medlemmer til at genoptage Arbejdet. Man vil kunne forstaa, i hvor høj Grad Arbejdernes Modstandskraft overfor Arbejdsgiverne svækkes gennem den bestaaende Fordelthed. Der har ofte været Bestræbelser i Gang for at søge gennemført en Samling af i hvert Fald de ikke konfessionelle Fagforeninger, men hidtil er alle saadanne Forsøg strandede. For Tiden finder der atter Forhandlinger Sted mellem Handelsmedhjælpernes, Jærnbanemændenes og Stats- og og Kommunaltjenestemændenes Organisationer, og som det synes, denne Gang med mere Held. Forhandlingerne mellem det socialdemokratiske og det neutrale Handels- og Kontormedhjælperforbund har saaledes resulteret i, at Forbundene skal sammensluttes fra og med den 1. Januar 1925. Samlings-Kongressen er fastsat til den 25. og 26. Oktober. Ogsaa Forhandlingerne mellem det socialdemokratiske Tjenestemandsforbund og det neutrale Forbund for Post- og Telegrafvæsenets Personale samt mellem det socialdemokratiske og neutrale Jærnbanemandsforbund tager et heldigt Forløb. Af Vigtighed er det i denne Forbindelse, at de ovennævnte neutrale Forbund danner Kernen i den neutrale Landscentralisation, og at dennes fortsatte Bestaaen trues gennem en eventuel Sammensmeltning.

Desuden finder der Forhandlinger Sted mellem den socialdemokratiske faglige Landsorganisation og Aandsarbejdernes Landscentral. Der er Udsigt til, at sidstnævnte Organisation vil tilslutte sig Landsorganisationen som en Slags Underorganisation.

Saafremt Samlingsbestræbelserne skulde lykkes over hele Linien, vilde det for den socialdemokratiske Landsorganisation betyde en Medlemstilvækst paa ca. 30—40,000.

En Storkamp med Kapitalen i Østrig.

Af *Ed. Straas*, Wien.

En vældig faglig Kamp er for nogle Dage siden bleven udfægtet i den østrigske Republik. Det var den største og for det økonomiske Liv mest betydningsfulde Kamp, der har fundet Sted i Østrig i de sidste Aar.

Hvorledes opstod denne Konflikt? For et Aar siden havde Metalarbejderne i Wien afsluttet en Overenskomst. I Forventning om bedre Tider havde Arbejderne ikke stillet Lønkrav i 9 Maaneder. Fordyrelsen af alle Livsfornødenheder havde i Mellemtiden gjort vældige Fremskridt. Til Slut stillede Arbejderne saa Fordringer, om hvis Berettigelse der ikke kunde herske nogen som helst Tvivl.

Langvarige Forhandlinger med Arbejdsgiverne førte ikke til noget Resultat, da disse afviste alle Fordringer. Det Memorandum, som Arbejdsgiverne har overrakt en Repræsentant for Folkeforbundet, er et Bevis paa deres reaktionære Sindelag. Dette Memorandum, som er et sandt Kulturdokument for Kapitalismen, kræver Afskaffelse af 8-Timersdagen, Indskrænkning af Sociallovgivningen, Huslejeforhøjelse, Skattelettelser og retter iøvrigt hadefulde Beskyldninger mod Arbejderne. Nu blev Situationen med et Slag tilspidset. Dette Dokument udløste berettiget Harme hos alle Arbejdere. Medens Metalarbejdernes Forbundsledelse endnu søgte at holde igen og udbad sig et fornuftigt Modforslag fra Arbejdsgiverne inden den 10. September, var Arbejderne i enkelte Virksomheder allerede traadt i Strejke.

I Henhold til Organisationens Beslutning blev Arbejdet overalt nedlagt den 10. September. Paa denne Dag traadte over 70.000 Mænd og Kvinder i Strejke. Den 14. og 15. fandt der Forhandlinger Sted mellem de kæmpende Parter, dog først efter at Strejken havde bredt sig over hele Landet, og over 120.000 Arbejdere befandt sig i Kamp. Med spændt Opmærksomhed fulgte hele Befolkningen de stedfindende Forhandlinger. Da Stillingen henimod Aften blev yderst kritisk, greb en Repræsentant for Regeringen ind, og Arbejderne saa sig nu nødsagede til at skærpe Kampen. Arbejderne ved Byens Elektricitetsværker indstillede Driften og de indre Bydele hylledes i Mørke. Forlystelsesetablissementerne blev lagt øde, og de store Dagblade kunde ikke udkomme. Natten hengik under Forhandlinger; henimod Morgenstunden var der fundet en tilfredsstillende Løsning. Spændingen var dog endnu ikke veget helt. Den 17. Sep-

tember tog Arbejderne Stilling til det fremsatte Mæglingsforslag. Henimod Aften var Stillingen klar; Arbejderne havde anerkendt de af deres Tillidsmænd trufne Aftaler.

Metalarbejdernes Løn i Wien var 288.000 Kr., de fordrede 15 pCt. Lønforhøjelse og opnaaede en Lønforhøjelse paa ca. 14 pCt. Inden 2 Maaneder skal der finde en effektiv Fastsættelse af Lønningerne Sted. Arbejdsgivernes vidtgaaende Planer om Forlængelse af Arbejdstiden og lavere Betaling af Overarbejde løb ud i Sandet.

Arbejderklassen, som har givet saa glimrende Beviser for sin Beslutsomhed, vil med fornyet Kraft holde sig rede til at afslaa alle fornyede Udslag af Arbejdsgivernes Overmod.

(I. F. C.)

Norsk Lærlingeuddannelse i Formerfaget.

Dansk Støbemesterforbund beskæftigede sig paa sit Aarsmøde i Sommer med Lærlingeuddannelsen og hvad dermed staar i Forbindelse.

En af en Del af vore Medlemmer kendt Dansker, som i en Aarrække har været Støbemester i Norge, Herman Sørensen, f. T. i Bergen, har i det danske Støbemesterforbunds Organ, »Støberiet«, for September d. A. begaaet et Indlæg i dette Spørgsmaal.

Artiklen er optaget uden Kommentarer, men man lover at vende tilbage til Sagen, og den eventuelle Meningsforskel, der er mellem de danske Støbemestre og Hr. Sørensen, maa de selvfølgelig selv uddebattere. En Udtalelse i hans Indlæg kan vi dog ikke dy os for at gentage og gøre et Par Bemærkninger til.

Hr. Sørensen skriver: I ca. 4 Aar har jeg nu drevet det Støberi, jeg er ansat ved, udelukkende ved Hjælp af Læredrenge og ikke-faglært Arbejdskraft; der er 20 Mand ialt. Jeg har lagt al min Energi og Erfaring som Former ind i Arbejdet med at oplære Lærlingene til at blive dygtige Fagarbejdere, baade ved Kærnebordet og paa Formerpladsen.

Iøvrigt siger han i sin Artikel, at de unge i Faget skal have Adgang til det vanskelige Arbejde for at dygtiggøre sig.

Det sidste er vi enige med ham i, men hvad skal alle de dygtige, unge Formere, som Hr. Sørensen uddanner, bruges til? Selv har han ingen Brug for dem, thi han bruger ikke faglært Arbejdskraft. Skal de efter endt Læretid ud at grave Grøfter — eller hvad? Det maa vel være hans Mening, at de norske Støbemestre skal være, som han selv er. Bare uddanne dygtige Folk, som ingen har Brug for bagefter. Eller er det ikke Meningen, saa kan der kun være en anden, nemlig, at den gode Stab, han stadig uddanner, skal stilles til Raadighed for de øvrige Støberier i Norge.

Er det Meningen, er hans Uddannelsesvirksomhed dikteret af den rene Næstekærlighed, og den skal naturligvis respekteres, thi Hr. Sørensens Artikel slutter med den oplysende Bemærkning, at man i Norge er i Nødstilstand paa Grund af Mangel paa dygtige Formere.

Lykkelige Norge! — Vær taknemmelig mod det lille Danmark, som kunde undvære en Herman Sørensen til Dig.

Arnold Nielsen.

En „Himmerigsmundfuld".

I et lille Skrift, som kalder sig »Vort Folk«, klager en Indsender over den Behandling, som han er udsat for, fordi han ikke staar i Smedemesterforeningen, og vi bringer her et Uddrag, som viser, i hvilken Grad »Fagforeningstyranniet« trives indenfor Arbejdsgivernes Kredse:

»Med et tungt Sind meddeler jeg, at Smedemesterforeningen vil gøre mig brødløs, fordi jeg staar i »Kristeligt dansk Fællesforbund«. — Vil mine hellige Kolleger indenfor Smedemesterforeningen hjælpe mig ved at protestere?

Jeg har allerede i længere Tid ikke kunnet købe een Meter Jærn hos Jærnhandleren i vor By; trods dette, at jeg i ca. 20 Aar har været Firmaets Kunde. En Tid kunde jeg faa Jærn, naar jeg gav 5 pCt. mere end mine Kolleger; men iflg. den sidste Skrivelse fra Jærnhandlerforeningens Bestyrelse eller Forretningsudvalg til den stedlige Jærnhandler meddeles det, at Smed Chr. Ingversen ikke maa købe mere Jærn, før han har meldt sig ud af »Kristeligt dansk Fællesforbund« og indtraadt i Smedemesterforeningen.

Jærnhandleren har tilbudt at ville betale Kontingentet, bare jeg vil gaa ind i Foreningen, men er det godt at handle mod sin Samvittighed?

Nu har jeg som sagt allerede i længere Tid været nægtet Jærn og prisgivet til Sognet, men Gud, som bevarede Israel, han slumrer og sover ikke...

At jeg ad Omveje, som ikke her skal fortælles, kan komme i Besiddelse af det fornødne Jærn til Arbejdet rokker ikke min Paastand om mine hellige Brødres Ansvar overfor Gud i slige Tilfælde; thi jeg er vist ikke den eneste, der er bleven nægtet Jærn, fordi man var Medlem af det kristelige Fællesforbund.

Det er min Bøn, at disse Linier maa tjene til, at Guds Folk i Danmark og i Særdeleshed mine hellige Kolleger kunde faa Organisationsspørgsmaalet afklaret for Herrens Ansigt, saaledes at Jesu Kristi sande Venner maatte praktisere Ordet:

»Bære hverandres Byrder«.

Venlig Hilsen!

Chr. Ingversen, Smed.

Det er jo ikke alene i Ringkøbing Amt, at man nægter vore Medlemmer Jærn. 3 Mestre paa Skiveegnen, 1 i Aalestrup og flere Steder har erfaret det samme.

Var Tiden ikke inde for troende Smede til at vende den verdslige Krigsforening Ryggen og slutte Kreds om de faglige Interesser i »Kristeligt dansk Fællesforbund«?

Vi er enig med Indsenderen i, at der kunde blive en for Smedefaget enestaaende Organisation paa kristelig Grund, naar de hellige Smede vil »fly Babel«.

Bladets Redaktion.«

Forøvrigt bør det tilraades, saavel Mestre som Svende, ikke at blande Religionsspørgsmaal ind i deres Organisations- og Arbejdsforhold. Det er ganske vist lykkedes det kristelige Forbund igennem Tiderne at paaføre Arbejderbevægelsen enkelte Konflikter, men noget egentligt Udbytte, moralsk eller pekuniært, har de kristelige sikkert i ingen af de to Lejre haft.

Til Skræk og Advarsel.

Det hænder af og til, at en varmhjertet Afdelingskasserer lader sig forlede til at vise en eller anden arbejdsløs Kollega en Imødekommenhed, som ikke er strengt i Overensstemmelse med de gældende Love og Forskrifter, og det hænder ogsaa, at en saadan Imødekommenhed bliver misbrugt af den paagældende Kollega, hvorefter Afdelingskassereren plejer at henvende sig til Hovedkontoret for at faa Synderen opsporet, hvad vi ogsaa gerne er behjælpelige med, men dog altid maa trøste den paagældende Tillidsmand med, at han selv maa bære de økonomiske Følger af sin Humanitet. Der gives imidlertid visse ondartede Eksemplarer af Turister, der er en Plage for vore Afdelingstillidsmænd, og som navnlig med Forkærlighed hjemsøger de nyvalgte og som Følge deraf mest uerfarne Afdelingskasserere, overfor hvem de saa bringer deres egen righoldige Erfaring og Kendskab til de paagældende Fremgangsmaader i Anvendelse. Undertiden er det kun en ganske uskyldig Anmodning, der fremsættes, som f. Eks. at faa et nyt Arbejdsløshedskort, fordi »Kollegaen« har tabt det andet og absolut skal rejse videre. Hos det næste Offer gælder det Udstedelsen af en midlertidig Bog, hvortil Arbejdsløshedskortet jo er en udmærket Hjælper, og naar disse »Legitimationspapirer« er blevet samlede forskellige Steder, saa er Tiden moden til at gøre dem frugtbringende gennem Laan eller Nødudbetalinger paa Grund af foreliggende Situationer. Vi har bestandig advaret vore Afdelingskasserere imod at indlade sig paa Transaktioner, specielt Udbetalinger, under saadanne Forhold, men ikke destomindre dukker Tilfældene op af og til, og vi skal her præsentere saavel Medlemmer som Tillidsmænd for en Kollega, der specielt i de sidste Par Aar har drevet Forretningen i stor Stil, og hvem Hovedkontoret derfor længe har haft i Kikkerten, uden at det dog er lykkedes at faa fat paa ham, fordi Hovedkontoret først nogen Tid efter Begivenheden faar Meddelelse om denne, og da er Synderen over alle Bjerge og hedder muligvis næste Sted noget helt andet. Han blev imidlertid tilsidst anholdt, uden at vi ved paa hvilken Foranledning, men fra Politiet fik vi Opfordring til at afgive vore Oplysninger, og forleden Dag modtog vi gennem Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen en Domsudskrift, som vi herved skal offentliggøre med den dobbelte Hensigt at advare andre »Kolleger« imod at drive den Art Virksomhed og at advare vore Afdelingskasserere overfor Forsøg herpaa.

Udskrift
af
Dombogen for Retskreds Nr. 20,
Storehedinge Købstad m. v.

Aar 1924, den 9. Oktober, blev inden Storehedinge Købstads og Stevns-Faxe Herreders Ret i Sagen, B. 72, 1924, mod Arrestanten Jens Solgaard, for Dokumentfalsk og Bedrageri, afsagt saalydende

Dom:

Under nærværende Sag tiltales Arrestanten Jens Solgaard ved Anklageskrift af 1. ds., saaledes:

A.

Efter Straffelovens § 275, jfr. § 268, sammenholdt med § 64, for Dokumentfalsk.

1. (IV) ved den 10. og 12. Juli 1921 i Silkeborg falskelig at have underskrevet med opdigtet Navn »Charles Pedersen« 2 Kvitteringer for modtaget Understøttelse, ialt 21 Kr., af Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, efter at han urigtigt havde foregivet, at han var Medlem af Arbejdsløshedskassen og hed Charles Petersen.

2. (V) ved den 15. Juli 1921 i Randers falskelig at have underskrevet med opdigtet Navn »Charles Pedersen« en Kvittering for udbetalt Rejsehjælp 15 Kr. af Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, efter at han urigtigt havde foregivet, at han var Medlem af Arbejdsløshedskassen og havde faaet Arbejde i Skanderborg.

B.

Efter Straffelovens § 275, jfr. §§ 268 og 270 sammenholdt med § 64 for Dokumentfalsk.

(VI) ved den 1. og 3. Juni 1922 i Svendborg og Rudkøbing at have underskrevet med opdigtet Navn, »J. Jacobsen«, 2 Kvitteringer for modtagne Overfartsbidrag, ialt 3 Kr. 50 Øre, af Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, efter at han havde forevist et urigtigt Kontrolkort lydende paa Jens Jacobsen, og den 6. Juni 1922 i Rudkøbing med samme Navn at have underskrevet en Kvittering for modtaget Rejsebidrag, 22 Kr., af den nævnte Kasse, efter at han havde forevist et af en anden udfærdiget og med opdigtet Navn underskrevet Brev, hvorefter han havde faaet Arbejde i Hobro.

C.

Efter Straffelovens § 251, jfr. § 64 for Bedrageri.

(VII) ved i Juli 1922 svigagtigt at have modtaget 30 Kr. af Mekaniker Ludvig Nielsen, Haslev, som Forskud paa Arbejdsløn, uagtet han ikke havde til Hensigt at tiltræde Pladsen, og forbrugt Beløbet til egen Fordel, og

D.

Efter Straffelovens § 251 for Bedrageri.

1. (VIII) ved den 3. Februar 1923 svigagtigt at have modtaget af Afdelingskassereren for Dansk Smede- og

Maskinarbejderforbunds Afdeling for Kalundborg og Omegn, Maskinarbejder Nielsen, Kalundborg, 10 Kr. 50 Øre som Forskud paa Arbejdsløshedsunderstøttelse, idet han urigtigt foregav, at han var Medlem af Forbundet og havde Arbejdsløshedsunderstøttelse til Gode.

2. (IX) ved i Februar Maaned 1923 svigagtigt at have modtaget et Laan paa 15 Kr. af Kassereren for Smede- og Maskinarbejdernes Forbund i Holbæk, V. Jensen, idet han urigtigt foregav, at han var Medlem af Forbundet og havde faaet Arbejde i Aalborg.

3. (X) ved i Oktober Maaned 1923 svigagtigt at have modtaget 10 Kr. af Smede- og Maskinarbejdernes Arbejdsløshedskasse i Esbjerg, idet han urigtigt foregav, at han var Maskinarbejder og havde mistet sin Fagforeningsbog.

4. (XI) ved i Julen 1923 svigagtigt at have modtaget af Kassereren for Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, J. Dupont, Fredericia, 18 Kr. i Juleunderstøttelse, idet han urigtigt foregav, at han var Medlem af Forbundet, og at hans Bog var indsendt til Hovedkontoret.

5. (I) ved den 2. Juni 1924 svigagtigt at have modtaget af Fabrikant Nedergaard, Faxe, 10 Kr. som Forskud paa Løn, idet han urigtigt foregav at ville anvende Beløbet til en Rejse til Roskilde for at afhente sit Tøj, og ved derpaa samme Dag hos Købmand F. Jensen, Faxe, at have faaet udleveret Arbejdstøj for 20 Kr. paa Kredit, efter at Fabrikant Nedergaard havde kautioneret for Beløbet, hvorpaa han den næste Dag solgte Arbejdstøjet for 16 Kr., som han forbrugte til egen Fordel.

6. (II) ved den 9. August 1924 svigagtigt at have modtaget af Kasserer for Maskinarbejdernes Forbund i Thisted, J. P. Thomsen, et Laan paa 20 Kr., idet han urigtigt foregav, at han havde faaet Arbejde i Thisted.

7. (III) ved den 10. August 1924 svigagtigt at have modtaget af Kasserer for Formernes Fagforening, C. Vandet, Thisted, et Laan paa 10 Kr., idet han urigtigt foregav, at han havde Arbejde i Aarhus, og at han manglede Penge til Rejsen.

Tiltalte paastaas derhos tilpligtet at udrede Erstatning i Overensstemmelse med den under Forundersøgelsen nedlagte Paastand.

Ved Arrestantens egen Forklaring i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses for godtgjort, at han har gjort sig skyldig i samtlige i Anklageskriftet nævnte Forhold, dog at han ikke findes at kunne straffes for de foran under D. 2. (IX) og 3 (X) ommeldte Forhold, der ikke skønnes at falde ind under Straffelovens § 251, og hvor de besvegne ikke har ønsket Straf.

Med Hensyn til Forhold C. (VII) bemærkes, at Arrestanten urigtigt angav at være Mekaniker, og at han ikke vilde tiltræde Pladsen, da han ikke mente at kunne udfylde den.

Arrestanten er født den 4. Marts 1884 og har tidligere været straffet saaledes:

1. 2. Feltartilleriregiments Krigsrets Dom den 15. Januar 1916 for som Vagtkommandant at have forladt sin Post, Straffelov for Krigsmagten § 173 idømt mørk Arrest i 20 Dage.

2. Aarhus Købstads Extrarets Dom den 19. Februar 1917 for Tyveri, Straffelovens § 228 og Straffelovstillæg § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, Fuldbyrdelsen udsat paa sædvanlige Vilkaar.

3. Horsens Købstads Extraretsdom af 6. September 1918 for Tyveri, Straffelovens § 230, jfr. Lov 1. April 1911 § 13, Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

4. Vestre Landrets Dom af 12. December 1919 for Tyveri og Bedrageri, Straffelovens § 257 og 231, 251 tildels sammenholdt med § 46, idømt Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

5. Vestre Landsrets Dom af 12. Oktober 1921 for Overtrædelse af Straffelovens § 275, jfr. § 268, 270 og 261, Lov 1. April 1911 § 13 idømt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

6. Dommeren i Sønderborg den 12. December 1922 for Betleri, Overtrædelse af Lov 3. Marts 1860 § 3 jfr. midlert. Lov 1. April 1911 § 8 idømt Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 10 Dage.

For de nu begaaede Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 275, jfr. §§ 268 og 270, § 251 og § 257 tildels jfr. § 64, — hvorved bemærkes, at de foran under D. 5. (I), D. 6. (II) og D. 7. (III) beskrevne Forhold findes at burde henføres under Straffelovens § 257, — med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Arrestanten vil have at betale i Erstatning til Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse 51 Kr., til Mekaniker Ludvig Nielsen, Haslev, 30 Kr., til Fabrikant Nedergaard, Faxe, 30 Kr., til Kasserer for Maskinarbejdernes Forbund i Thisted, J. P. Thomsen, 20 Kr., og til Kasserer for Formernes Fagforening, C. Vandet, Thisted, 10 Kr.

Arrestanten vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Landsperg, Storehedinge, 75 Kr.

Den befalede Sagførelse har været lovlig.

Thi kendes for Ret:

Arrestanten Jens Solgaard bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Han bør derhos betale i Erstatning: 51 Kr. til Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, 30 Kr. til Mekaniker Ludvig Nielsen, Haslev, 30 Kr. til Fabrikant Nedergaard, Faxe, 20 Kr. til Kasserer for Maskinarbejdernes Forbund i Thisted, J. P. Thomsen, og 10 Kr. til Kasserer for Formernes Fagforening C. Vandet, Thisted.

Arrestanten bør endvidere udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til den beskikkede Forsvarer, Overretssagfører Landsperg, Storehedinge, 75 Kr.

Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse.

Lund. Andersen.

Udskriftens Rigtighed bekræftes.

Dommeren i Storehedinge m. v., den 10. Oktbr. 1924.

Lund. Andersen.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Aalborg. Den 14. Oktober afholdtes Mæglingsmøde hos Chr. F. Justesen, foranlediget ved Udbetaling af Overtidsprocenter til en Former.

Der var fremkommet den Situation, at Vedkommende skulde arbejde i ren Timeløn, og man enedes om, at han skulde have Betaling efter, hvad han gennemsnitlig havde tjent i Akkord.

Da der løb Overarbejde paa, forklarede Fabrikanten, at en Del af Timebetalingen var Timeløn og en anden Del Akkordafsavnstillæg, og af det sidstnævnte skulde der ikke betales Overtidsprocenter.

Nogen saadan Aftale var ikke truffet, men Hr. Justesen fastholdt sit ved Mæglingen, og Sagen skal derfor videre-behandles ved Timandsmøde, saafremt en lokal Ordning ikke opnaas forinden.

Aarhus. Hos Firmaet Magnus Petersen & Co. (forhen A/S Seest), fandt der med Afdelingens Formand den 22. August en Forhandling Sted om Forhøjelse af Timelønnen for de derværende 3 Formere.

Kravet gik ud paa at faa samme Løn, som der i ren Timeløn betaltes til nogle enkelte Medlemmer, der hos A/S De forenede Jærnstøberier heller ikke arbejder i Akkord, men Firmaet erklærede ikke at kunne betale mere, og det samme gentog sig ved en Forhandling den 9. September, hvor Forbundet var repræsenteret.

Man havde da, saaledes som aftalt ved en tidligere Lejlighed, skilt sig af med den bekendte Former Bramsen, hvilket skulde ske senest 1. September, og mente nu, at den ved den Lejlighed trufne Ordning ikke gav Ret til Krav om Lønforhøjelse.

Der opnaaedes saaledes ikke Enighed om noget, men den 12. September modtog Forbundet Meddelelse om, at Firmaet var indtraadt som Medlem af Jærnindustriens Sammenslutning.

Det kan imidlertid ikke betyde, at Firmaet fortsat kan vægre sig ved at betale samme Løn, som der kan betales andre Steder.

Fredericia. Paa den i Fagbladet for August omskrevne Sag om et resultatløst Fællesmæglingsmøde hos A/S E. Voss paa Uenighed om Arbejdstidens Inddeling afholdtes der den 8. September Timandsmøde. Firmaet tilbød samme Arbejdstid hele Aaret rundt, nemlig fra Kl. $7\frac{1}{2}$ til $11\frac{1}{2}$ og fra Kl. 1 til 5.

Forslaget skal til Afstemning blandt Fabrikkens øvrige Arbejdere. Forkastes det, vil Arbejdstiden fortsat blive den hidtil gældende, nemlig fra Kl. 8 til 12 og fra Kl. $12\frac{1}{2}$ til $4\frac{1}{2}$.

Hørsholm. Paa Krav om Forhøjelse af en Modelformers rene Timeløn samt Forhøjelse af de for 9 Maskinformere og 1 Kærnemager gældende ansatte Timelønninger ved Akkordarbejde afholdtes der paa den derværende Fabrik et Mæglingsmøde den 3. Oktober. Timelønningerne var henholdsvis 156, 109 og 109 Øre.

Fabrikken fremsatte et Tilbud, som ikke kunde akcepteres, og Sagen skal derfor til Behandling ved Timandsmøde.

København. Om den i Fagbladet for September omskrevne Sag, Krav paa en Mindstetimeløn paa 140 Øre for udlærte Kærnemagere hos A/S Burmeister & Wain, og hvorpaa saavel Mæglings- som Timandsmøde havde været afholdt, men uden Resultat, har der den 10. Oktober været Forhandling under Hovedorganisationernes Medvirkning.

Foranlediget ved Lønkravets Afvisning havde en Del Kærnemagere, der ikke havde den ovennævnte Timeløn, taget deres Afsked, hvilket iøvrigt medførte Afskedigelse af en Del Formere.

Aktieselskabet klagede til Dansk Arbejdsgiverforening over at være udsat for Affolkning fra Kærnemagernes Side. Der medfulgte naturligvis Erstatningskrav, faste Voldgiftsret o. s. v.

Sagen sluttedes med, at udlærte Kærnemagere ikke kan antages under 135 Øre pr. Time (hvortil kommer Bonus), og i Løbet af et Aar skal denne Løn mindst være hævet til 140 Øre.

Den 22. August afholdtes der Mægling i Jærnstøberiet. Der var krævet et Tillæg paa 10 Øre pr. Mand til de gældende Timelønninger samt krævet bedre Luftfornyelse paa Støberiets Galleri.

Til Forklaring tjener, at Formeriet foregaar i flere Etager.

Hvad det sidstnævnte angaar, lovede Firmaet fortsat at have sin Opmærksomhed henvendt paa Sagen, men Timelønsforhøjelse kunde der overhovedet ikke være Tale om; det samme var Tilfældet ved Timandsmødet den 16. September, idet man henviste til, at Gennemsnitsfortjenesten, Bonus iberegnet, var ca. 2 Kr. pr. Time og Mand, og under Hensyn til de Priser, Aktieselskabet maatte tage Arbejdet til, kunde man ikke betale mere.

Den 10. Oktober afholdtes atter Mægling i Jærnstøberiet. Overtid var hidindtil betalt med mindst for $\frac{1}{4}$ Time, mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{2}$ Time for $\frac{1}{2}$ Time og over $\frac{1}{2}$ Time for en hel Time. Firmaet vilde nu kun betale for den virkelige Overtid og sammenlægge denne, hvilket Arbejderne var imod. Firmaet vilde nu gaa tilbage til den gamle Ordning, hvis vore Medlemmer til Gengæld vilde tage fat paa andet Arbejde i de Minutter, der maatte restere.

Herpaa kunde Forbundet ikke indlade sig.

Videre klagedes der over de Ulemper, der medfulgte, fordi Renseriet er i selve Støberiet. Renseriet forlangtes flyttet, hvilket Firmaet ikke kunde gaa med til, men man skulde undersøge, hvad der kunde gøres for at fjerne Ulemperne.

Spørgsmaalet om Overtidsbetaling skal til Timandsmøde.

Endelig er der den 30. September afholdt Mægling i Staalstøberiet. Aktieselskabet klagede over, at en Del Formere, der havde Overarbejde, tog tilsvarende fri i den normale Arbejdstid, saaledes at Arbejdstiden, trods Overarbejdet, ikke blev mere end 48 Timer om Ugen,

hvilket skete i Henhold til en ulovlig Klubbeslutning. Man krævede Erstatning for det Aktieselskabet paa den Maade paaførte Tab.

Enighed opnaaedes ikke, og Sagen gaar til Timandsmøde.

Det fremgaar af det ovenstaaende, at det ikke er lutter fredsommelige Tilstande, der hersker i Nordens største Skibsværfts Støberier.

Hos A/S Københavns Flydedok afholdtes der den 14. Oktober et Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Sagen gaar til Timandsmøde.

Nykøbing, Jylland. Hos A/S N. A. Christensen har saavel Akkorder som Timelønninger været opsagt, og ved lokale Forhandlinger, som har afsluttet Sagen, traadte en Række ny Forhold i Kraft den 13. August.

Mellem andet er samtlige Timelønninger forhøjet med 3 Øre hver, og der nævnes derefter en ret lang Række Akkorder, som delvis er forhøjet med Ører og delvis med Procenter. Dette gælder saavel Haandformernes som Maskinformernes Arbejde, men udtale noget bestemt om, hvad det vil betyde for Fortjenesten, er selvsagt ikke muligt.

De saaledes fastsatte Akkordpriser og Timelønninger kan opsiges med 2 Maaneders Varsel, der tidligst kan udløbe den 1. August 1925, og er underkastet de Reguleringer, der maatte blive Enighed om mellem Organisationerne.

Odder. Fra denne Afdeling er under 22. August meddelt, at Timelønnen for 3 Mand er forhøjet fra 180 til 190 Øre, og med 5 pCt. er Priserne forhøjet for 2 Mand, der arbejder i Akkord.

Odense. De i forrige Fagblad omtalte afgivne Strejkevarsler for ialt 3 Mand hos Firmaet Th. B. Thrige og hos Grønnings Metalvarefabrik toges ved et Møde i Dansk Arbejdsgiverforening den 27. September tilbage mod, at en Kærnemagers Timeløn forhøjedes med 4 Øre.

Formeren, der var paa dette Sted, gik ud af Sagen, da han havde forladt Arbejdet.

Den hos Thrige værende Former skal dele et Timelønstillæg paa 4 Øre med 2 Gørtlere.

Hos A/S Rasmussen & Co. har 2 Modelformere ved lokal Forhandling faaet deres Timeløn forhøjet fra 154 til 159 Øre.

Svendborg. Paa Maskinfabrikken »Svendborg« er der den 18. September afholdt Mægling paa Timelønskrav. Der arbejdes ikke i Akkord. Formernes Timeløn var gennemsnitlig 153 Øre og for en Kærnemager 139 Øre. Hver Timeløn gaves et Tillæg paa 3 Øre.

Hos L. Lange & Co. afholdtes samme Dag Mægling paa Krav om Forhøjelse til 4 timelønnede Formere. Lønningerne var 155, 155, 153 og 149 Øre og ændredes til 158, 158, 156 og 149 Øre.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Hos Firmaet Glud & Marstrand, Kapelvej, København, har 14 Medlemmer opnaaet et Tillæg af 50 Øre til Fordeling.

Odense Afdeling meddeler, at ved lokal Forhandling med Blikvarefabrikken »Aktiv« er opnaaet følgende Timelønsforhøjelser:

1 Mand fra 115 til 130 Øre,
1 — - 120 - 135 -
1 — - 145 - 150 -
1 — - 110 - 125 -

Sidstanførte Mand er Udlærling.

Samme Afdeling meddeler, at man har formaaet Maskinfabrikken »Phønix« til at forhøje Timelønnen for 25 Mand med 125 Øre, hvorved Gennemsnittet er steget fra 121,88 Øre til 126,88 Øre.

Mæglingsmøder. Den 27. August er der afholdt Mæglingsmøde hos A/S Emil Møllers Telefonfabrik i Horsens i Anledning af Krav fra Firmaets Montører om en Timebetaling af 135 Øre pr. Time, naar Timelønsarbejdet andrager mere end 6 Timer pr. Uge. Sagen blev henvist til fornyet lokal Forhandling og er gaaet i Orden derved, at Firmaet har givet en Timelønsforhøjelse af 39 Øre til Fordeling paa 6 Mand.

Den 4. September mægledes i Anledning af Protest fra A/S Burmeister & Wain imod, at Maskinarbejderne paa Refshaleøen havde valgt en Tillidsmand til specielt at varetage Interesserne for Maskinarbejderne om Bord. Ved Mæglingen opnaaedes ikke Enighed, men Sagen er senere gaaet i Orden, idet Firmaet har flyttet den hidtilværende Tillidsmand tilbage til sit tidligere Arbejde om Bord.

Den 20. September mægledes i Anledning af Lønkrav fra vore Medlemmer paa Den kgl. Porcellænsfabrik og Københavns Fajancefabrik samt Strid om Arbejdstidens Fordeling, Udstrækningen af Arbejdsmændenes Hjælpearbejde og Betalingen for særligt smudsigt Arbejde. Der opnaaedes Enighed om, at Timelønnen forhøjes fra 152,4 Øre til 158 Øre, og at Arbejdstiden fremtidig bliver fra Kl. 7 til 11 og 12 til 4 om Sommeren og fra Kl. 8 til 12 og 1 til 5 om Vinteren. Med Hensyn til de øvrige Spørgsmaal toges de faldne Udtalelser til Efterretning.

Den 22. September er der afholdt Mægling hos Firmaet Graucob & Co. i København i Anledning af Lønkrav fra 7 hos Firmaet beskæftigede Medlemmer. Der opnaaedes Enighed om en Forhøjelse af 63 Øre, hvorved Gennemsnitstimelønnen steg fra 159,7 Øre til 168,7 Øre.

Paa Svendborg Skibsværft mægledes der den 24. September i Anledning af Lønkrav fra Maskinarbejderne. Der opnaaedes et Tillæg paa 40 Øre pr. Time at fordele til de lavest lønnede, og Gennemsnitstimelønnen steg derved fra 98,7 Øre til 100,4 Øre. Til Timelønnen gives et Tillæg af 49 pCt., naar der ikke arbejdes i Akkord.

Hos A/S »Strømmen«, Randers, er der afholdt Mægling den 24. September i Anledning af:

1) Strid om Betalingen for Arbejde paa en Kedel.
2) Krav om, at en 10 pCt.s Reduktion af Akkordpriserne ophævedes, da lovede Nyanskaffelser af Værktøj ikke er foretagne.

For det første Punkts Vedkommende opnaaedes Enighed om, at Arbejdet betales med Timelønnen plus 30 pCt., medens det i Punkt 2 indeholdte Krav toges tilbage, da Fabrikken havde paabegyndt en Forbedring af det omhandlede Værktøj.

Den 25. September mægledes i Grenaa i Anledning af Lønkrav fra 13 Medlemmer, som beskæftiges paa Grenaa Havns Motorfabrik. Der opnaaedes en Forhøjelse af 19 Øre til Fordeling, og Gennemsnittet steg derved fra 128,4 til 129,8 Øre. For Montering af Motorer udenfor Fabrikkens Hjemsted betales et Tillæg af 10 Øre pr. Time.

I Anledning af Lønkrav fra 8 Maskinarbejdere paa Maskinfabrikken »Godthaab« i Ringsted afholdtes Mægling den 27. September, hvor Firmaet indgik paa, at 6 Mand fik en Forhøjelse af 5 Øre pr. Time, medens 2 Mand fik hver 4 Øre, hvorved Gennemsnittet steg fra 109,25 Øre til 114 Øre. Der opnaaedes Tilsagn om, at en maanedslønnet Montør vilde faa en tilsvarende Forhøjelse.

Den 11. Oktober er der afholdt Mæglingsmøde paa Odense Skibsværft i Anledning af Klage over, at Værftet ved Afskedigelse af en Stemmer havde fradraget denne 9 Kr. 08 Øre under Henvisning til, at Arbejdet ikke var udført som af Værftet krævet. Sagen sluttede med, at det fik sit Forblivende med det skete Afdrag, og at det paagældende Arbejde laves om i den Udstrækning, som Værftet finder fornødent.

Hos Firmaet Jensen & Wulff, København, er der afholdt Mægling den 11. Oktober til Behandling af følgende Sager:

1) Krav fra et Medlem om et Tillæg af 1 Kr. pr. Time for Udførelse af et Stykke Arbejde. Der opnaaedes Enighed om at aflønne det paagældende Medlem med 1 Kr. 86 Øre pr. Time for den Tid, Arbejdet havde varet.

2) Klage fra Firmaet over, at et Medlem havde forladt en Akkord til Trods for Aftale med Firmaet. Forbundet maatte erkende Medlemmets Brud paa truffen Aftale, og Firmaet indgik paa at udbetale det indtjente Overskud.

Den 14. Oktober er der afholdt Mæglingsmøde paa Flydedokkens Søndre Værft i Anledning af Klage fra Forbundet over, at Værftet havde nægtet at udbetale et Medlem 4 Kr. 91 Øre, der udgjorde Overskudet paa en Akkord, som Værftet havde maattet standse et Stykke Tid paa Grund af manglende Materiale, og som vedkommende Medlem ikke havde fuldført, da han forinden havde taget sin Afsked. Værftet indgik paa i nærværende Tilfælde at udbetale det paastaaede Beløb.

Timandsmøder. Den 2. Oktober afholdtes Timandsmøde i Anledning af Krav fra Skibsbyggere, Kedelsmede, Nittere, Grovsmede og Maskinarbejdere paa Helsingør Skibsværft om gennemgaaende Tillæg til Timelønnen samt Krav fra Nitterne om Ændringer i de hidtil gældende Aflønningsvilkaar. Fraregnet Maskinarbejdere og Grovsmede opnaaedes følgende Forhøjelse af Timelønnen:
28 Kedelsmede fik til Fordeling 100 Øre pr. Time,
60 Skibsbyggere ved Nybygningsarbejde fik 100 Øre,
medens 100 Nittere fik 200 Øre til Fordeling.

Med Hensyn til Nitternes øvrige Krav blev disse dels imødekommet, dels henvist til lokal Forhandling. Efter Forhøjelsen er Gennemsnittet for de forskellige Brancher saaledes: Skibsbyggere ved Nybygningsarbejde 106,1 Øre, Kedelsmede 108,5 Øre og Nittere 112,3 Øre.

Den 7. Oktober er der afholdt Timandsmøde, hvor følgende 2 Sager vedrørende Firmaet F. L. Smidth & Co., København, behandledes:

1) Strid om Betaling af Vejpenge,

2) Klage over Ansættelse af en Formand med Forpligtelse til ikke at være Medlem af Fagforeningen.

Der opnaaedes ikke Enighed om den første Sag, og Forbundets Forretningsudvalg vil søge etabieret en Voldgift til Afgørelse af Striden. Med Hensyn til det andet Spørgsmaal indgik Firmaet paa fremtidig at afholde vedkommende Formand fra at deltage i Udførelse af Svejsearbejde, saaledes at hans Virksomhed, foruden hans almindelige Funktioner som Formand, indskrænker sig til funktionærmæssig Ledelse af Arbejderne ved Svejsning.

Samme Dag afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Krav fra vore Medlemmer hos De forenede Jærnstøberier i Aarhus blev behandlet:

1) Krav om, at Timelønnen enten forhøjes med 10 Øre, eller at det bestaaende Akkordafsavn forhøjes fra 42 pCt. til 50 pCt. af Timelønnen.

2) Krav om, at Forskudsudbetalingen forhøjes fra 28 pCt. til 35 pCt. af Timelønnen.

Firmaet nægtede at forhøje Akkordafsavnstillægget, men tilbød at forhøje Timelønningerne med ialt 63 Øre at fordele paa 42 Mand. Derimod nægtede man at yde en større Forskudsudbetaling. Det blev overladt til de paagældende Medlemmer at afgøre, om de vilde modtage Firmaets Tilbud, hvilket er sket, dog saaledes, at de 63 Øre er fordelt paa 21 Mand.

Rørprislisten. Til Underretning for de Medlemmer af Forbundet, der for Arbejdsgivere i Provinsen beskæftiger sig med Udførelsen af Centralvarmeanlæg, og efter Aftale med disse afregner efter den for København gældende Rørprisliste, tjener, at efter Augustreguleringen skal der til denne gives et Tillæg af 17 pCt.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.

2 Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.

3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.

4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.

5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.

6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32.

7. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.

8. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.

9. Smedemester Hansen, Nexø.

10. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

11. Svend Milners Automobilværksted, Torvet, Hillerød.

Stiftelsesfester.

25 Aars Stiftelsesfest i Smedeforbundets Frederiksværk Afdeling.

Lørdag den 11. Oktober fejrede vore Kolleger i Frederiksværk deres Fagforenings 25-aarige Bestaaen, først som Klub og senere som Afdeling, ved en smuk Sammenkomst paa Etablissementet »Skovlyst«, bestaaende i Festmaaltid med paafølgende Bal.

Til Festen, som lededes af Afdelingsformand Oskar Hansen, havde man indbudt Forbundsformand I. A. Hansen, samt Afdelingsformand Carlsen fra Hillerød. Endvidere var inviteret en Del Veteraner fra Tiden omkring det faglige Krigsaar 1899.

En Kollega fra den Tid, ved Navn Jensen, talte for Afdelingen og oplyste, hvorledes han var udlært og rejst til København i Lock-outaaret, og kommen tilbage til Anker Heegaard var han eneste Medlem af Fagforeningen, da der skulde lukkes ud, og de andre kunde derfor blive i deres Pladser, men vor gamle nu afdøde Vilh. Jensen meldte sig straks i Forbundet og lod sig afskedige af samme Grund. Der kunde selvfølgelig ikke være Tale om at beholde Fagforeningsmedlemmer i Arbejde, men det varede ikke længe, før det smittede saadan paa de derværende Kolleger, at man skred til Oprettelse af en Klub under Hillerød.

Forbundets Formand erindrede om, at afdøde Louis Heegaard var Medlem af Provinsfabrikantforeningens Bestyrelse paa de Tider, men han nægtede ikke destomindre at opfylde Overenskomsten af Marts 1900 med Hensyn til Minimallønnen paa de 32 Øre, og da Vilh. Jensen mødte med Kravet om at faa den respekteret, erklærede Louis Heegaard, at de ikke var Smede. Fabrikanten blev dog snart gennem sin Organisation belært om det modsatte, og selvom der altid kan være noget at rette, staar vore Kolleger i Frederiksværk som andet Steds nu blandt de bedst lønnede Arbejdere.

Endvidere talte Carlsen, Hillerød, og takkede for det mangeaarige gode Samarbejde med Kollegerne i Frederiksværk, og endelig talte den lokale Redaktør af Social-Demokraten, Tømrer Bram, for Smedene, som de gode Støtter for Kooperationen og Arbejderpartiet.

Festen fortsattes med Dans og kammeratligt Samvær, som alt forløb paa den smukkeste Maade.

Smedeforbundets Haslev Afdelings 5 Aars - Stiftelsesfest.

Lørdag den 20. September fejrede Haslev Afdeling sin 5-aarige Bestaaen ved en fornøjelig Sammenkomst med Fællesspisning, Taler, Sang og Dans. Der findes i Haslev Afdeling ca. 40 Medlemmer spredt omkring paa en Række mindre Virksomheder; paa det derværende Højspændingsværk er der beskæftiget 7 Mand, men ellers er Medlemmerne af Haslev Afdeling beskæftigede paa mindre Værksteder, ogsaa ude omkring i Oplandet, men Afdelingen holder en meget god Lønstandard, og der er et godt Sammenhold mellem Kollegerne, hvilket bl. a. bidrog til at præge Festen.

Forbundets Formand var tilstede og talte saavel under som efter Festen om vore Organisationsforhold og den øjeblikkelige Situation.

Festen lededes iøvrigt af Afdelingens Formand, K. Voss. Foruden Redaktøren af den stedlige Social-Demokrat, Andersen, der bekendte sig som gammelt Fagforeningsmedlem, var tidligere Formand for Næstved Afdeling og Medlem af vor Hovedbestyrelse, Niels Olsen, til Stede som den, der igennem en Aarrække har bistaaet Kollegerne i Haslev med deres Organisationsforhold.

Niels Olsen takkede i en Tale for godt Samarbejde. Det havde altid, erklærede han, været ham en Behagelighed at have med Kollegerne i Haslev at gøre i Organisationsanliggender, og det havde været Næstved Afdeling en Glæde, at der en skønne Dag var Medlemmer nok til at danne selvstændig Afdeling for Haslev.

Jubilæums- og Stiftelsesfest i Smedeforbundets Esbjerg Afdeling.

Som tidligere meddelt fejrede Esbjerg Afdeling Lørdag den 4. Oktober en Fest for Afdelingens Kasserer, A. Caben, der havde fungeret i 25 Aar, samtidig med, at Afdelingen selv fejrede sin 34-aarige Stiftelsesfest. Festen holdtes paa Paladshotellet og begyndte med en Fællesspisning, omfattende 200 Deltagere, Medlemmer med Damer. Foruden den jubilerende Afdelingskasserer var der ogsaa en anden gammel Kollega, Carlsen, der havde gjort hele Felttoget med, og som ligeledes var tilstede ved Festen.

Formanden, L. Rosendahl, aabnede Festen med en Tak til alle, der var mødt som Deltagere, og iblandt disse var Afdelingens tidligere Formand, J. Hellner, der nu er Formand for Varde Afdeling.

Forbundets Hovedkasserer, der var indbudt specielt i Anledning af Kassererjubilæet, holdt Festtalen, hvori han fremhævede Jubilarens trofaste Arbejde gennem de 25 Aar, samtidig med at han skildrede de Besværligheder, som Afdelingskassererne gennem det omfattende Understøttelsesvæsen var Genstand for, og henstillede til Medlemmerne altid at have dette i Erindring ved Bedømmelsen af Tillidsmændenes Virksomhed. I Tilslutning hertil mindedes han Forholdenes Udvikling i Esbjerg gennem de 34 Aar, Afdelingen havde bestaaet, samt pegede paa den Mangel paa Forstaaelse, der altid havde været fremherskende hos Flertallet af Arbejdsgiverne i Esbjerg, hvilket ikke havde gjort Afdelingens Stilling lettere.

Den kraftige Tilslutning, som det udbragte Leve for Jubilaren og Afdelingen fik, var Vidnesbyrd om, at Deltagerne var indforstaaet med de faldne Udtalelser.

Afdelingsformanden takkede paa Afdelingens Vegne Jubilaren for hans Virksomhed og overrakte ham som Anerkendelse en stor Sølvpokal fyldt til Randen med den Slags Mammon, som til daglig kendetegner Kassererens Virksomhed.

Imellem Talerne blev der afsunget et Par i Dagens Anledning af et Medlem forfattede Sange, der gjorde vældig Lykke, og ved Desserten fulgte endnu en Række

Taler Slag i Slag. Først sent fik de utaalmodigt ventende unge Damer og deres Kavallerer Anledning til at røre Benene i en Svingom, i hvilken Idræt de gamle iøvrigt ikke syntes at ville staa tilbage.

Alt i alt en Fest, som vore Esbjerg-Kolleger med Glæde vil kunne mindes.

Til Smede og Maskinarbejdere.

For at imødekomme et længe næret Ønske hos Special-Maskinarbejdere (Drejere, Fræsere o. s. v.) har Teknologisk Institut oprettet et specielt Værktøjssmede-Kursus.

Kendsgerningerne viser jo, at de fleste Special-Maskinarbejdere staar ret ubehjælpsomme med Hensyn til Smedning af Drejestaal og lignende; herved gives der Lejlighed til at lære at fremstille det Værktøj, som vedkommende Arbejder i Almindelighed har Brug for.

Det anbefales ligeledes Grovsmede at deltage i ovennævnte Kursus, da de her vil faa Lejlighed til at lære Udregning af Emner ved forefaldende Smede-arbejder.

Nærmere Underretning angaaende dette Kursus kan faas ved Henvendelse paa Kontoret, G. A. Hagemannsgade 2, og jeg kan paa det bedste anbefale Kolleger at deltage, da man her har en god Anledning til at dygtiggøre sig paa et Omraade, der har den største Betydning for den enkelte Mand.

En stor Del af vore Medlemmer har ikke haft Anledning til i Læretiden at forfærdige deres eget Værktøj, men er tværtimod i mange Tilfælde uddannet i et bestemt afgrænset Speciale og derfor daarligt stillet den Dag, de forlader det Værksted, hvorpaa de har lært. Den Mand, der vil fremad og skal have Chance for at klare sig selvstændigt, maa derfor lære; her har man en Anledning, som sikkert ingen vil fortryde at benytte sig af, hvorfor vi endnu engang anbefaler det paa det varmeste.

Paa Centralafdelingens Vegne:
S. Munk.

En aktuel Brochure om Sociallovgivning.

„Den internationale Sociallovgivning"

af J. Oudegeest.

I disse Dage er der udkommen en Brochure paa ca. 100 Sider, omhandlende de nye Tendenser paa Sociallovgivning ns Omraade, hvis Forfatter er J. Oudegeest, Sekretær i Fagforenings-Internationalen, Amsterdam. Denne Brochure er hovedsagelig bestemt for en international Læsekreds. Forfatteren fremsætter sit Syn paa, hvordan en Sociallovgivning bør være beskaffen for at være i Overensstemmelse med de af Arbejderklassen efter Krigen opstillede Fordringer. Det er ikke nok, at Regeringernes og Arbejdsgivernes reaktionære Bestræbelser afværges, der maa ogsaa samtidig af yderste Evne arbejdes for en Udvidelse af Sociallovgivningen.

Brochuren behandler paa udførlig Maade endvidere Arbejdernes Organisations- og Forsamlingsret, 8-Timers Arbejdsdagen, Boligforsorgen, Socialforsikringen og Medbestemmelsesretten.

Desuden indeholder Brochuren Beretninger fra 13 Lande om Sociallovgivningen efter Krigen.

Skriftet er udkommet paa fire Sprog, nemlig Tysk, Engelsk, Fransk og Hollandsk. Prisen paa den tyske Udgave er Kr. 2,50.

Bestillinger modtages hos: Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København.

(I. F. C.)

Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation og Haandværkernes Bogholderi.

Vi nærmer os nu stærkt Slutningen af det gamle Aar og dermed Tiden for Aarsopgørelsen og Skattebillettens Udfyldning, og det viser sig Aar efter Aar, naar Opgørelsens Tid kommer, at mange Haandværkere og mindre Industridrivende ikke har deres Regnskab i forsvarlig Orden.

Ofte har Vedkommende flere Gange gjort Forsøg paa at faa det bragt i Orden, men har først gjort Forsøget i det ny Aar, er kommet bagud med Bogføringen, har derfor ikke magtet at faa Bøgerne ført à jour og har saa atter opgivet det til bedre Tider, der maaske aldrig kommer.

Vi finder derfor Anledning til at opfordre Haandværkere og mindre Industridrivende, der ønsker at faa deres Bøger indrettet paa forsvarlig og fornuftig Maade fra det ny Aars Begyndelse, til allerede nu at henvende sig til Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation, saa de kan have alt liggende parat til Paabegyndelse af Regnskabet efter den ny Indretning straks efter Nytaar. Der vil da ogsaa blive Tid til at sætte sig ind i Regnskabet, inden det skal paabegyndes.

Henvendelse sker G. A. Hagemannsgade 2 eller Telefon Central 8760, Lokal 25.

Teknologisk Instituts Bogførings-konsultation.

Det er jo ikke usædvanligt, at Haandværkere og mindre Industridrivende, naar de faar travlt, lader Bogføringen skøtte sig selv, og Resultatet bliver da ofte, at de ikke, naar de skal udfylde Skattebilletten, er i Stand til at vedlægge et ordentligt Regnskab, og at de følgelig maa underkaste sig Skatteväsenets Skøn, hvilket ofte bliver dyrt.

Bogføringskonsultationen hjælper adskillige hvert Aar med at faa Bøgerne ført à jour og Regnskabet udfærdiget, men da det er begrænset, hvor mange der kan hjælpes i Maanederne Januar/Marts, vil vi anmode de, der maatte ønske Bogføringskonsultationens Hjælp, om at henvende sig saa snart som muligt, saa vi kan faa i hvert Fald en Del af Sagerne bragt i Orden inden Aarets Udgang.

Henvendelse sker til Teknologisk Institut, G. A. Hagemannsgade 2, Telefon Central 8760, Lokal 25.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
10827	Andersen, Hans Rudolf	Slagelse	20. 5.83	Slagelse	9. 5.03	Kbhvn. Afd. 17	14. 6.24
32244	— Johs. Lauritz	Horsens	18. 3.00	Horsens	29. 4.19	Horsens	29.12.23
15209	— Peter	Farsø	18.12.84	Kbhvn. Afd.	14.11.21	Kbhvn. Afd. 12	28. 6.24
31965	Bennedsen, Anton Peter	Varde	8. 5.00	Varde	3. 5.19	„ „ 12	14. 6.24
26017	Christensen, Chr. Monrad	Hadsund	5. 8.98	Kbhvn. Afd. 1	2. 1.18	„ „ 11	7. 6.24
26577	— Richard	Aalborg	13.12.98	Aalborg	15. 5.24	„ „ 13	7. 6.24
34045	Christiansen, Peter	Aarby	29. 4.23	Kallundborg	1. 5.22	Kallundborg	1. 3.24
14413	Clausen, Hans Rasmus	København	3. 9.02	Kbhvn. Afd.	1.11.21	Kbhvn. Afd. 15	14. 6.24
3159	Eisner, Harald Søren	Horsens	11. 4.96	Horsens	20.10.19	Horsens	12. 4.24
8220	Frandsen, Carl Johan	Frederikshavn	4. 1.95	Kbhvn. Afd. 1	19. 7.15	Centralafd.	31. 5.24
2696	— Hans Bech	Lime pr. Mørke	7. 5.98	Aarhus	9. 4.20	Aarhus	29. 3.24
8491	Frederiksen, Einar Haakon	København	14. 2.79	Kbhvn. Afd. 1	5:10.12	Kbhvn. Afd. 13	28. 6.24
8173	— Frits Einer W.	Manderup	9. 8.91	„ „ 1	14. 7.15	„ „ 5	14. 6 24
38832	Gast Johannes	Oldesloe	11. 3.92	„ „	14. 4.24	„ „ 5	7. 6.24
8098	Hansen, Aksel S. M.	København	1.12.92	„ „ 1	3. 7.15	„ „ 8	14. 6.24
17165	— Aksel Viggo	Raarup	20. 7.91	Odense	11. 6.15	Horsens	22.12.23
16468	— Chr. F.	Klakring	1. 9.86	Horsens	19. 1.07	—	14. 6.24
34909	— Nelius	Rønne	11. 6.04	Rønne	4.11.22	Rønne	23. 2.24
35131	Hagen, Hans L. V. J.	Aarhus	27. 9.04	Aarhus	6. 1.23	Aarhus	7. 6.24
32145	Hoffmann, Svend Carl	Kerteminde	5.12.00	Kerteminde Kl.	1. 5.19	Centralafd.	21. 6.24
4605	Højsvig, Laurits	Horsens	7. 8.91	Horsens	17. 4.15	Horsens	6. 1.23
1115	Jensen, Carl Marius	Onsbjerg	5. 9.93	Kbhvn. Afd. 1	10.11.11	Kbhvn. Afd. 15	7. 6.24
1780	— Hans Chr. H.	København	23. 2.93	„ „ 4	8. 1.16	„ „ 17	14. 6.24
6344	— Vald. Chr.	København	4.11.69	Kbhvn. Afd.	23. 6.24	„ „ 17	28. 6.24
22194	— Viggo	Hillested Sogn	4. 9.97	Frederikssund	28.10 15	„ „ 14	14. 6.24
13057	Jørgensen, Henry Alfred	Horsens	27. 9.02	Horsens	1.10.21	Horsens	21. 6.24
39595	— Jens Chr.	Gladsakse	2. 8.90	Kbhvn. Afd.	28. 6.24	Kbhvn. Afd. 11	28. 6.24
9001	Iversen, Peter	Grejsdalen	2. 9.01	Horsens	30.10.20	Horsens	19. 1.24
28780	Johansen, Hans Ove V.	Bagnkop	6. 2.99	Rudkøbing	29. 8.18	Odense	29. 3.24
29551	— Vilh. Fr. Munch	København	21. 5.03	Kbhvn. Afd.	2. 6.22	Centralafd.	31. 5.24
34891	Knudsen, Svend Aage	Kallundborg	23. 3.04	Kallundborg	1. 9.22	Kallundborg	29. 3.24
36422	Korskjær, Carl	Dølby	10. 7.03	Kbhvn. Afd.	6. 7.23	Kbhvn. Afd. 13	14. 6.24
33477	Krogh, Ernst	Skive	4. 9.02	Odder	30. 4.21	„ „ 15	28. 6.24
36445	Larsen, Lauritz	Faarevejle	5. 6.84	Kbhvn. Afd. 1	30. 6.19	„ „ 14	21. 6.24
38791	— Richard H. Aa.	Frederiksberg	14. 3.05	„ „	9. 4.24	„ „ 12	7. 6.24
33860	Langmach, Ernst	Rüstringen	23. 9.98	Ribe	10. 1.24	Ribe	29. 3.24
9164	Laursen, Anders B. A. Jensen	Aarhus	30.12.01	Aarhus	9. 4.21	Aarhus	7. 6.24
19929	Lorentzen, Aage	København	14.11.98	Kbhvn. Afd.	3. 2.23	Kbhvn. Afd. 11	7. 6.24
28689	Mogensen, Svend Aage	Horsens	23. 6.99	Horsens	3.10.18	Horsens	12. 7.24
346	Mortensen, Viktor C. M.	Sverige	31.12.92	Guld, Sølv og E.arb. Fb.	31. 8.12	Kbhvn. Afd. 4	28. 6.24
24883	Mærsk, Chr. Christensen	Harboøre	29. 1.92	Aarhus	20. 5.24	Aarhus	24. 5.24
21486	Nielsen, Einar Oluf M.	København	18. 4.01	Rødby-Havn	17.11.19	Kbhvn. Afd. 5	14. 6.24
7606	— Harald Thondal	Hadsten	7. 4.00	Aarhus	10. 7.20	Aarhus	15. 3.24
13991	— Hendrik Chr.	København	14.11.80	Kbhvn. Afd. 1	18.10.00	Kbhvn. Afd. 9	21. 6.24
13084	— S. M.	Bret	22. 2.88	Silkeborg	23. 4.12	Horsens	29.12.23
13087	Nissen, Evald Robert	Horsens	29.11.02	Horsens	15. 3.21	Horsens	5. 1.24
2110	Olsen, Carl Burhøj	Fredericia	22.10.96	Kbhvn. Afd. 1	27.11.15	Centralafd.	7. 6.24
10701	— Georg Marius	Søllerød	28.11.01	„ „	17. 3.23	Kbhvn. Afd. 11	14. 6.24
39629	— Vilhelm Olaf	København	4. 1.01	Frederikssund	24. 5.24	Kbhvn. Afd. 7	28. 6.24
4078	Petersen, Rudolf Lauritz	Horsens	22. 9.00	Horsens	10. 4.20	Horsens	3. 5.24
33618	— Svend	Nakskov	18. 5.03	Nakskov	4. 1.22	Kbhvn. Afd. 14	21. 6.24
38837	Pletz, Paul	Altona	26. 9.94	Kbhvn. Afd.	14. 4.24	„ „ 5	7. 6.24
7748	Pontoppidan, Adrian	Gassum	27. 1.72	Randers	25. 7.03	Horsens	9. 2.24
33902	Rasmussen, Nicolaj Møller	Ejer	28.12.00	Horsens	9. 9.21	—	29.12.23
11659	Sørensen, Jens	Vejle	6. 9.80	Horsens	5. 1.01	Horsens	29. 3.24
29290	Steffensen, Niels Chr.	Ring	5. 5.68	—	16.11.18	—	22. 3.24
4138	Svendsen, Peter	Svostrup	11. 5.82	—	4.10.01	—	19. 1.24
8648	Thomsen, Axel Ernst	København	1.11.93	Kbhvn. Afd. 1	28. 4.13	—	24. 5.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nedennævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	12979	Bøytler, Tjalfe	(Kbhvn. Afd.)
-	17714	Hansen, Volmer	(—)
-	31425	Møller, Jørgen Chr.	(—)
-	35055	Nielsen, Aage Chr.	(—)
-	2723	Jensen, Marius	(Aarhus)
-	38355	Knuth, Henry	(Hillerød)
-	37666	Larsen, Svend Anker	(—)
-	32187	Petersen, Poul Viktor	(—)
-	37838	Rasmussen, Hans Børge L.	(Horsens)
-	15501	Larsen, Kaj Edvin	(Randers)
-	30799	Primdahl, Aage Andersen	(Skive)

Medlemmerne Nr. 39354, James O. Jensen, Nr. 33456, John P. Spenner Jensen, Nr. 37481, Marinus E. Møller, og Nr. 21505, N. Chr. Poulsen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 36062 Sørensen, Erik Th. Brygge.
- 23878 Thalberg, Otto.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

				Sidst betalt
Nr.	11983	Jensen,	Jens Chr.	15. 6.18
-	31045	—	Villy Alese	15. 2.19
-	14297	Jørgensen,	Joh.	27. 1.00
-	16850	Petersen,	Chr. Hagen	30. 3.07

Nyt Register.

				Sidst betalt
Nr.	36721	Andersen,	Einer Reinholdt	23. 2.24
-	8694	—	Hartvig Alfred	29.12.23
-	36132	—	Ludvig Ch. Chr.	19. 1.24
-	4181	Adamsen,	N. Chr.	8. 4.22
-	20010	Axelsen,	Aage Emil	10. 5.24
-	2137	Christensen,	Andreas	16. 7.21
-	9484	—	Einer Thv.	29. 3.24
-	8416	Danielsen,	Einer Henry	22. 7.22
-	16783	Eilstrup,	A. Buchholtz	11. 6.21
-	26794	Ejlert,	Vilh. Chr. M.	15. 4.22
-	25741	Eyber,	Carl	3. 3.23
-	20286	Gede,	Niels Bj. V.	18. 3.22
-	23165	Guldkjær,	Hans A. R.	10. 5.24
-	21860	Hansen,	Anton Chr.	5. 8.22
-	34516	—	Carl	14. 7.23
-	10505	—	Hans Andreas	8. 3.24
-	2484	—	Johannes Alfred	23.10.20
-	1176	—	Niels Eduard	14. 5.21

				Sidst betalt
Nr.	31369	Hansen,	Poul Frants	28. 5.21
-	470	Heskov,	Viggo Thorv.	18. 3.22
-	12298	Holst,	Robert	12. 4.24
-	27274	Jensen,	Charles	24. 5.24
-	24205	—	Christian	19. 4.24
-	29637	—	Jakob	30. 6.23
-	27881	—	Oskar L.	14. 7.23
-	8368	Jørgensen,	Louis Georg	17. 5.24
-	26246	—	Svend Aage	25. 2.22
-	24580	—	Verner Tidselholt	9. 4.21
-	25743	Jakobsen,	Carl Edgar	17. 3.23
-	4468	—	Marius	10. 7.20
-	28998	Jeppesen,	Thomas Krohn	7. 7.23
-	2340	Jessen,	Erik K. L. Hoff	17. 2.23
-	16499	Johansen,	Rasmus	8. 4.22
-	8731	Korsholm,	Robert Axel	20.11.20
-	35535	Kruse,	J. Anton	21. 7.23
-	2412	Larsen,	Einer Vald.	12. 5.23
-	33474	—	Otto	15. 9.23
-	23609	—	Poul Sofus	15.12.23
-	14928	—	Svend Erik	16. 2.24
-	28015	Lange,	Arthur	1.10.21
-	11024	Lassen,	Carl Peter	24.12.21
-	4551	Lieberknecht,	Kaj K. J.	2.10.20
-	27525	Madsen,	Hans	12. 8.22
-	36040	Mollerup,	Henry J. C.	29. 3.24
-	25218	Mortensen,	Thorkild V.	11. 3.22
-	28052	Nielsen,	Ernst Ejner	7. 4.23
-	14750	Olsen,	Chr. Reinholdt	1. 9.23
-	7680	Overby,	A. Chr.	29. 3.24
-	2387	Petersen,	Aage Johs.	3. 5.24
-	26710	—	Chr. Frederik	3. 9.21
-	15479	—	F.	30. 9.22
-	20743	—	Harald Vilhelm	30. 4.21
-	2054	—	Poul	20.10.23
-	33975	Palmdal,	Arthur	17. 3.23
-	35078	Rasmussen,	Jessen	30.12.22
-	23066	Rohde,	Fritz Carl	3. 2.23
-	36062	Sørensen,	Erik Th. Brygge	12. 4.24
-	20863	—	Jens Herm.	26. 8.22
-	16668	Stjernstrøm,	Charles	31. 7.20
-	35742	Stormfeldt,	Carl Chr. Fr.	15. 9.23
-	2742	Søby,	Jens Thomas	12. 2.21
-	23878	Thalberg,	Otto	3. 5.24
-	24507	Thorsen,	Richardt	31. 5.24

Akkordoverskud. Paa Kontoret i Kolding henligger et Akkordoverskud paa Kr. 5,18 til Medlem Nr. 26636, Jens Højlund.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 8 og 9.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 1 NOVEMBER 1924 11. Aarg.

Jærnindustriens Overenskomster opsagte til Udløb 1. Februar 1925.

Som omtalt i forrige Nummer af Bladet havde Jærnindustriens Arbejdsgiversammenslutning — efter at have forlangt Overenskomstforhandlingerne udsat ved Skrivelse af 13. September under Henvisning til, „at Udsigterne for den danske Jærnindustri var saa usikre og Sandsynligheden for en meget skarp udenlandsk Konkurrence saa stor, at man paa nærværende Tidspunkt ikke turde binde sig for en saa lang Periode som indtil Udgangen af 1925 til Lønforhold, som var afhængige af Pristallene" — i Midten af Oktober Maaned meddelt, at man vilde tage Spørgsmaalet op til Behandling paa et Møde Torsdag den 23. Oktober, hvorefter man vilde være klar til at udtale sig nærmere om Stillingen.

Denne fornyede Overvejelse hos Arbejdsgiversammenslutningen resulterede i, at Hr. Direktør Charles Hansen samme Dag kunde meddele, at der var en Opsigelse paa Trapperne, og Dagen derpaa, nemlig den 24. Oktober, tilskrev man os saaledes:

„Centralorganisationen af Metalarbejdere
i Danmark,
Gl. Kongevej 6.

I Tilslutning til Skrivelse af 13. f. M. tillader vi os herved at meddele, at Forretningsudvalget paany har underkastet Spørgsmaalet om de fremtidige Overenskomstforhold en indgaaende Overvejelse.

Forretningsudvalget er vedblivende af den Opfattelse, at Udsigterne for den danske Jærnindustri fremdeles er meget usikre, ligesom man stadig nærer Engstelse for Virkningen af den skarpe Konkurrence fra Udlandet, som man befrygter vil bryde ind over Landet om kortere eller længere Tid.

Under disse Omstændigheder mener Forretningsudvalget ikke at turde paatage sig Ansvaret for at opretholde det gældende Overenskomstforhold et Aar frem i Tiden, hvorfor vi herved tillader os at opsige samtlige Overenskomster og Organisationsprislister, der er afsluttede mellem de under den ærede Centralorganisation hørende Organisationer og Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning, til Ophør den 1. Februar 1925.

Deres Anerkendelse af Modtagelsen af nærværende Skrivelse tillader vi os at imødese.

Paa Forretningsudvalgets Vegne
(sign.) **R. Helweg.**

(sign.) Chr. Nansen."

Om nu Overenskomsten var blevet opsagt fra vor Side eller ikke, er det jo umuligt at sige noget, da der ikke var truffet Beslutning i saa Henseende, men saa meget tør dog nok siges, at der var en ikke ringe Stemning for fortsat i Aar endnu at støtte os til Statens Pristal under Hensyn til, at vi stadig er i Stand til i nogen Grad at benytte os af Retten til at stille Lønkrav i Overenskomstperioden der, hvor man af en eller anden Grund paa de enkelte Arbejdspladser eller i de enkelte Byer kommer for langt bagefter, eller om man vil for langt ned med Lønningerne, men Arbejdsgiverne henviser altsaa til:

„at Udsigterne for den danske Jærnindustri fremdeles er meget usikre, ligesom man stadig nærer Aengstelse for Virkningen af den skarpe Konkurrence fra Udlandet, som man befrygter vil bryde ind over Landet om kortere eller længere Tid,"

og paa Basis af denne Frygt er det vel ogsaa, at ikke alene Jærnindustrien, men ogsaa alle andre Organisationer eller Arbejdsgivere, som har Overenskomster, der kunde opsiges til Udløb 1. Februar næste Aar, har foretaget Opsigelse. Alt ialt er der paa denne Konto opsagt Overenskomster for ca. 70,000 Arbejdere.

Det forekommer os, at det, som man her fører i Marken, i nogen Grad savner Grundlag. Ifølge „Statistiske Efterretninger" for 18. Juli 1924 var Gennemsnitslønnen i Oktober Kvartal 1923 for mandlige Arbejdere her i Landet 152 Øre pr. Time, nemlig for faglærte 171 Øre og for ufaglærte 136 Øre, og med de Varepriser, vi er underkastede, og med den Bevægelighed, der er i Lønningerne under de skiftende Konjunkturer, forekommer det os at være et yderligt Spil af Arbejdsgiverne at gaa til en saa almindelig Opsigelse af Overenskomsterne, og naar man alligevel gør det, har man selvfølgelig sin strategiske Hensigt. Officielt siges der: „Hvad nytter det at slutte med de faglærtes Organisationer, naar vi alligevel skal have en større Ballade med Arbejdsmændene henad Foraaret", men heller ikke dette sidste kan vi se, at der er noget Hold i, medmindre man haaber paa at kunne spille de forskellige Kategorier af Arbejdere ud imod hinanden, og hertil tror vi ikke, at Arbejderbevægelsen vil lade sig invitere, naar det kommer saa vidt.

Vi tror ogsaa, at man ser forkert i Arbejdsgivernes Medlemsblad for den 31. Oktober, hvori det hedder:

„At Pristallet er en Hæmsko for Erhvervslivets Mobilitet, bestrides næppe af nogen. Og at den sociale Betydning, det en Gang kan have haft, ikke bør være det en Adkomst til Autoritet under helt andre Forhold og paa Bekostning af vigtige national- og samfundsøkonomiske Interesser, skulde man vel ogsaa kunne enes om."

Arbejdsgiverne har sikkert mindst lige saa meget som andre Samfundsklasser Brug for den Maalestok, som Pristallet er, til Vurdering af Pengenes Forhold til Priserne paa Livsfornødenheder, og vi tror, at de i denne Forbindelse bør se bort fra alle Storhedsdrømme om at kunne sætte Fagforeningerne i Knæ ved en eller anden Storaktion.

Sverige.

For Sveriges Vedkommende er Forholdene af mange Grunde interessante. Vor svenske Broderorganisation meddeler under 7. November, at der er opsagt Overenskomster for 150,000 Arbejdere til 1. Januar. Det er i denne Forbindelse af Betydning, at de saakaldte Jærnbrug (Jærnværker) ikke har opsagt, men for Værkstedsindustriens Vedkommende har begge Parter været rørende enige om at opsige, vore Kolleger naturligvis for at opnaa Forbedringer, Arbejdsgiverne for det modsatte. De svenske Jærnfabrikanter har saaledes krævet 10 pCt.s Reduktion, og man gør det under Paastand om, at Lønningerne i den svenske Jærnindustri er højere end i noget andet europæisk Land. Man omregner derefter Gennemsnitslønningerne i svensk Mønt for faglærte Arbejdere indenfor Jærnindustrien i en Række europæiske Lande og kommer til det Resultat, at i Stockholm er Lønnen 137 Øre pr. Time, i København 121, i Kristiania og Amsterdam 109, i London 108, i Paris 75, i Helsingfors 71, i Berlin 68, i Bryssel 66 og i Milano 50 Øre.

Tallene er naturligvis ikke uden Interesse, for saa vidt som de giver et vist Billede af det herskende Anarki paa Valutamarkedet, men i Realiteten tror vi ikke, at disse Tal kan faa nogen virkelig Gyldighed, men saaledes marcheres der altsaa op med Paastande, og det er ikke alene Jærnindustriens Arbejdere, der inviteres paa Lønreduktioner i Sverige; ogsaa Tekstilindustrien kræver 10 pCt.s Reduktion, samtidig med at de danske Fabrikanter beklager sig over, at den svenske Tekstilindustri overvømmer os med Varer til Dumpingpriser.

Men hvad der i denne Forbindelse ogsaa er værd at mærke sig er, at Varepriserne, altsaa Priserne paa Livsfornødenheder, i Sverige er betydelig lavere end i de øvrige skandinaviske Lande. Vi henviser her til en Gengivelse af „Statistiske Efterretninger", som findes andet Steds i Bladet, og hvoraf det vil ses, at medens Pristallet hos os i Juli er 214 og i Norge 245, er det i Sverige kun 171. Maaske er det dette, som i nogen Grad har ledet de svenske Arbejdsgivere paa Tanken om, at med de billigere Varepriser maa der trækkes af Lønningerne.

Norge.

I Norge fik man som bekendt en ny Overenskomst, som traadte i Kraft den 2. August i Aar, og i denne Overenskomsts § 22 hedder det:

„Denne Overenskomst gælder til 31. Marts 1926 og videre 1 Aar ad Gangen, hvis den

ikke af en af Parterne skriftlig opsiges inden 1. Marts s. A.

Hvis en Sammenligning mellem Prisforholdene ved Overenskomstens Vedtagelse og i Januar 1925 viser, at disse er undergaaet en væsentlig Forandring, kan en af Parterne (Arbejderne i Tilfælde af Stigning og Arbejdsgiverne i Tilfælde af Dalen) kræve Forandringer i Lønningerne. Ifald der ved Forhandling herom ikke opnaas Enighed, kan Overenskomsten opsiges til Udløb 31. Marts 1925 med 1 Maaneds Varsel.

Med væsentlig Forandring forstaas en Forandring paa mere end 5 pCt."

Men i Norge er altsaa Priserne paa Levnedsmidler høje, og her angives Timelønnen indenfor Jærn- og Metalindustrien for Januar 1924 for hele Landet at være: For Fagarbejdere 145,9 Øre, for Specialarbejdere 134,8 Øre, for Hjælpearbejdere 121,0 Øre, voksne Arbejdere 138,3 Øre, Lærlinge 71,9 Øre og Kvinder 91 Øre.

Med Hensyn til Akkordfortjenesten er man mindre sikker med sine Oplysninger, men Arbejdsgiverne har under Forhandlingerne paastaaet, at Timefortjenesten for Fagarbejdere er 172 Øre pr. Time.

Samtidig bemærker vore Kolleger, at Levnedsmiddelpriserne er steget yderligere, fra 245 til 253 Points i August, altsaa en Bevægelse lig den, vi ogsaa her i Landet kender, idet Priserne steg stærkt kort Tid efter, at Pristallet var fastslaaet.

For Elektrikerne opgives Gennemsnitstimelønnen for Januar 1924 for hele Landet til 150,5 Øre.

Formerne havde ved Aarsskiftet en Gennemsnitstimeløn af 150,6 Øre, Maskinformerne 134,9 Øre, Hjælpearbejderne 130,6 Øre og Lærlinge 82 Øre, hvortil altsaa maa regnes nogen Akkordfortjeneste.

Vore hjemlige Forhold.

Medens der saaledes er nok at tænke over med Hensyn til Overenskomstsituationen, ogsaa naar man betragter Forholdene i vore Broderlande, skælder Arbejdsgiverne med deres Presse jævnt og vedholdende ud paa den siddende Regering, som man naturligvis ønsker Døden og Djævelen, og, som det synes, uden at tænke paa, hvor galt det gik Arbejdsgiverne med den bekendte Alliance med Agrarregeringen af 1920, som man til at begynde med var saa uhyre begejstret for. Man burde dog, forekommer det os, have i Erindring, hvor rent ud industrifjendtlig den forrige agrarfarvede Regering var, og saa burde man høre lidt efter, hvad de mere fornuftige Industrimænd siger, nemlig, at man skal lade være med al den Prædiken Krig imod Sociallovgivningen og den sociale Forsorg overhovedet, for deraf kommer intet godt. Hvis man derimod lægger Storpolitikken og Klassepolitikken, som skal tjene til at trykke Arbejderklassen ned, paa Hylden, saa var der dog vist en Mulighed for, at det kunde komme til at gaa noget bedre.

Man har f. Eks. ikke kunnet forhindre, at der er naaet en Slags Enighed under de nu afsluttede Valutaforhandlinger, hvorefter Kursen antagelig vil blive, at Staten og Nationalbanken i Forening tager sig af Kronens Stabilisering, ikke saaledes, at man ensidig drejer paa Diskontoskruen eller frembringer en ensidig og skarp Indskrænkning af Kreditten, som ganske vist nok kan højne Kronen, men som bringer os en Arbejdsløshed, der vil kræve saadanne Ofre, at vi maa bede os fritaget derfor.

Der vil i saa Henseende blive gaaet konsekvent til Værks, og man vil forsøge at hidføre en fornuftig Sparsommelighed med tilhørende Balance i de offentlige Kasser. Man vil i denne Forbindelse holde sig borte fra enhver Flothed med Hensyn til Import fra Udlandet. I samme Grad vil Arbejderne vide at gøre deres Pligt; det er allerede en Kendsgerning, at Arbejdsintensiteten er steget i høj Grad siden Førkrigstiden, og denne vil fortsat holde sig i samme Grad, som Arbejdsgiverne vil formaa at holde sig borte fra den Kamptaktik, som de ofte viser en Tilbøjelighed til at falde tilbage paa, og som Masseopsigelserne af Arbejdsoverenskomsterne nu atter bærer Vidne om.

Prisbevægelsen i Danmark og andre Lande.

Efter »Statistiske Efterretninger« for 11. Oktober 1924.

I de tre skandinaviske Lande og Finland er Grundlaget for Beregningen af Pristallene bragt i saa nær Overensstemmelse, som de særlige Forhold i hvert enkelt Land muliggør. Beregningen hviler i alle 4 Lande paa de samlede Udgifter i et Normal-Husholdningsbudget, og Udgangspunktet er Udgiften i 1914.

Omstaaende gives en Sammenstilling af Prisbevægelsen i Danmark, Norge, Sverige og Finland fra Sommeren 1923 til Sommeren 1924, idet Prisstigningen til de forskellige Tidspunkter og for de forskellige Hovedudgiftsposter i Budgettet er angivet i Procent af Udgiften i 1914.

Danmark	Prisstigning fra Juli 1914		
	Juli 1924	Jan. 1924	Juli 1923
	pCt.	pCt.	pCt.
Fødevarer	100	94	88
Klæder, Fodtøj, Vask	167	154	139
Bolig	70	60	60
Brændsel og Belysning	198	188	182
Skatter, Kontingenter o. lign.	148	154	154
Andre Udgifter	107	107	106
Ialt	114	109	104

Sverige	Prisstigning fra Juli 1914		
	Juli 1924	Jan. 1924	Juli 1923
	pCt.	pCt.	pCt.
Føde og Nydelsesmidler	55	62	58
Beklædning	92	92	96
Bolig	78	78	63
Brændsel og Belysning	82	81	85
Skatter	73	101	111
Øvrige Udgifter	83	87	88
Ialt	71	76	74

Norge	Prisstigning fra Juli 1914		
	Juni 1924	Decbr. 1923	Juni 1923
	pCt.	pCt.	pCt.
Madvarer	140	126	113
Beklædning	141	129	130
Husleje	76	73	73
Brændsel og Belysning	174	158	142
Skatter*)	—	—	—
Øvrige Udgifter	152	146	144
Ialt	145	134	136

Finland	Prisstigning fra Juli 1914		
	Juli 1924	Jan. 1924	Juli 1923
	pCt.	pCt.	pCt.
Fødevarer	952	989	902
Beklædning	936	938	965
Husleje	1063	881	874
Brændsel	1363	1406	1401
Skatter	2284	2284	2426
Ialt	1054	1055	1011

Prisniveauet er i første Halvdel af 1924 steget med godt 2 pCt. i *Danmark* og 4–5 pCt. i *Norge*, men er i *Sverige* faldet med ca. 3 pCt. I sidste Halvdel af 1923 steg Prisniveauet i Danmark ligeledes med ca. 2 pCt.; i Sverige var der en mindre Stigning, der dog næsten udelukkende skyldtes Stigningen i Huslejen efter Huslejereguleringens Ophør; i Norge faldt Pristallet lidt fra Sommeren 1923 til Nytaar 1924, hvilket udelukkende skyldtes en Nedgang i Skattebeløbet, idet de andre Poster i Budgettet viste Opgang fra Juni til December 1923.

Naar disse specielle Forhold for Husleje og Skatter henholdsvis i Sverige og Norge lades ude af Betragtning, har Prisbevægelsen indenfor hvert enkelt af de tre Lande været ens igennem hele det sidste Aar: Prisstigning i Danmark og Norge, Prisfald i Sverige.

*) Skatter er medtaget ved Beregningen af det samlede Stigningstal.

I Forhold til Priserne i 1914 viser Norge en betydelig stærkere Prisstigning end de to andre skandinaviske Lande, nemlig i Juni 1924: 145 pCt. Stigning fra 1914, medens Danmark paa samme Tidspunkt havde en Stigning paa 114 pCt. og Sverige en Stigning paa 71 pCt. Den største Hovedgruppe i Budgetterne, Fødevarer, er i Norge steget med 140 pCt., i Danmark med 100 pCt. og i Sverige med 55 pCt.

I *Finland* har Prisniveauet i de senere Aar ligget ret uforandret, ca. 10 Gange saa højt som i 1914.

Medens Pristallene for de tre skandinaviske Lande og Finland paa Grund af det ensartede Beregningsgrundlag tillader en direkte Sammenligning fra Land til Land, kan en Sammenligning af Pristallene i andre Lande kun foretages med Forbehold, idet Grundlaget for Beregningerne varierer noget fra Land til Land. Selv om en direkte Sammenligning af selve Prisniveau-Tallene for de enkelte Lande saaledes kun er mulig med visse Forbehold, vil Tallene paa den anden Side afgive et godt Grundlag for en Vurdering af de i de enkelte Lande indtraadte Forskydninger i Priserne.

Paa Grundlag af de i forskellige udenlandske Tidsskrifter (bl. a. i det af Det internationale Arbejdsbureau i Genf udgivne Maanedsskrift »International Labour Review«) publicerede Beretninger meddeles nedenfor Oplysninger om Prisstigningen siden 1914 for et almindeligt Husholdningsbudget.

Prisstigningen siden 1914.

	Sidste Opgørelse		Januar 1924	Juli 1923
	Maaned	pCt.		
Lande i Europa:			pCt.	pCt.
England	Juli	70	77	69
Frankrig	Maj	266	245	234
Belgien	Juli	393	380	329
Holland	Marts	79	78	73
Schweiz	Juli	69	68	65
Italien	Juli	412	410	387
Czekoslovakiet*)	Juni	823	817	821
Østrig**)	Juli	1239	1174	1090
Tyskland	Juli	16	10	—
Finland	Juli	1054	1055	1011
Norge	Juni	145	134	136
Sverige	Juli	71	76	74
Danmark	Juli	114	109	104
Lande udenfor Europa:				
Forenede Stater i Amerika	Marts	70	73	70
Kanada	Juli	44	50	45
Australien	Febr.	50	48	48
New Zealand	Febr.	51	50	46
Indien	Juli	56	58	53
Syd-Afrika	Juli	32	33	30

*) Kun Fødevarer.
**) I Tusinder.

Som Helhed har der i Sammenligning med de tidligere Opgørelser kun været forholdsvis smaa Forandringer i Prisforholdene i de forskellige Lande i Løbet af det sidste Aar.

I *England* og *Sverige* har der været en mindre Nedgang i Priserne i det sidste halve Aar. I *Holland* og *Schweiz* har Prisniveauet været uforandret. I alle disse 4 Lande har Prisstigningen siden 1914 været ca. 70 pCt., og Prisforskydningen i Løbet af hele det sidste Aar har for Budgettet som Helhed været ret uvæsentlig. I *Finland* og *Czekoslovakiet*, i hvilke Lande Priserne rundt regnet er 10-doblede siden 1914, har Prisniveauet ligeledes været ret uforandret i det sidste Aar. I *Italien* steg Prisniveauet i sidste Halvdel af 1923, men har i første Halvdel af 1924 været uforandret. Naar der bortses fra den Indflydelse, Nedgangen i Skatterne har øvet paa det norske Pristal, har Priserne i *Danmark* og *Norge*, som allerede nævnt, været stigende gennem hele det sidste Aar. Det samme gælder *Frankrig* og *Belgien*, hvor Prisstigningen i Løbet af det sidste Aarstid har udgjort henholdsvis ca. 10 pCt. og ca. 15 pCt. I *Østrig* er Prisniveauet i det sidste Aar kun steget forholdsvis lidt. Ogsaa i *Tyskland* og *Polen* har man efter Stabiliseringen af disse Landes Valuta i den senere Tid haft et ret fast Prisniveau.

I de oversøiske Lande har Priserne ligesom i de nærmest foregaaende Halvaar været næsten uforandrede. Specielt kan det for *De forenede Stater* i Nordamerika anføres, at Pristallet nu i mere end 2 Aar har ligget meget nær ved 170.

Oversigt over Arbejdsløsheden i forskellige Lande.

I »Meddelelser fra Socialraadets Sekretariat« opgives der efter Sveriges »Sociala Meddelanden« nogle Tal om Arbejdsløsheden, hvorefter denne, saavel i de nordiske Lande som i England og Holland, væsentligt var lavere i Juli i Aar end Juli i Fjor. I Tyskland er der derimod sket en stærk Stigning i Arbejdsløsheden i Efteraaret 1923, Forholdene har derefter bedret sig noget indtil Maj 1924, hvorefter der igen er sket en mindre Forværrelse af Forholdene.

	1923	*1924*						
	Juli	Jan.	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli
Sverige	9,1	13,6	13,2	13,8	11,5	7,6	7,3	6,3
Norge.....	6,5	9,1	8,2	7,8	7,6	6,1	4,3	3,2
Danmark.....	7,5	21,0	21,3	18,4	9,3	6,1	5,1	5,3
England.....	11,1	8,9	8,1	7,8	7,5	7,0	7,2	7,4
Tyskland.....	3,5	26,5	25,1	16,6	10,4	8,6	10,5	12,5
Holland	10,6	22,4	15,8	11,0	7,1	8,2	7,2	7,9
Belgien	2,2	3,8	3,6	2,1	2,9	3,2	3,4	—
Kanada	2,9	7,5	7,8	6,7	5,1	7,4	5,9	—
Ny Syd-Wales	10,0	8,6	8,7	9,2	13,9	11,1	—	—

Tallene lader sig dog ikke umiddelbart sammenligne fra det ene Land til det andet, da de er hentet fra uensartede Kilder, men ikke destomindre er de af betydelig Interesse og giver i nogen Grad et Billede af Forholdene.

I De forenede Stater er Beskæftigelsesgraden gaaet en Del ned, saaledes var Arbejdertallet i visse repræsentative Virksomheder i Maj 1924 kun 91 pCt. af Gennemsnittet for 1923.

Med Hensyn til andre Lande, som ikke er med i Tabellen, synes der i Aar at have været Fremgang i Beskæftigelsesgraden i Frankrig, Italien, Schweiz, Czekoslovakiet og i mindre Grad ogsaa i Østrig.

Landarbejderne faar Lønforhøjelse.

Den 11. November meddelte Dagspressen følgende:

»I Overenskomsten mellem Landarbejderforbundet og Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug findes en Bestemmelse om, at Arbejdernes Lønsatser skal reguleres, naar der er indtraadt en kendelig Forandring i Landbrugets Betalingsevne. Det er en Bestemmelse, der erstatter Løn-Reguleringen efter Pristal hos Haandværkets og Industriens Arbejdere.

Engang tidligere — ifjor — er der gjort Anvendelse af denne Bestemmelse, saaledes at Landarbejderne har opnaaet en Lønforhøjelse paa 10 pCt. Nu for ganske nylig har de atter fremsat Krav om Lønforhøjelse med den Motivering, at Landbrugets økonomiske Stilling havde bedret sig betydeligt i det sidste Aars Tid. Landarbejdernes Krav lød paa en Lønforhøjelse paa 30 pCt.

Spørgsmaalet har været behandlet i et Nævn, hvor hver af Parterne havde tilkaldt en Sagkyndig — Arbejdsgiverne Revisor Stenersen, Haslev, og Arbejderne Nationalbankdirektør Lindberg. Som Opmand fungerede Professor O. H. Larsen fra Landbohøjskolen.

Efter Forslag af de Sagkyndige er man nu enedes om at forhøje Landarbejdernes Løn med 15 pCt. fra 15. November. I denne Forhøjelse er dog ikke indbefattet Betalingen for Roearbejder i indeværende Aar. Overenskomsten gælder ogsaa de Arbejdere, der beskæftiges hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt.«

Spørgsmaalet er meget interessant og maa ses paa Baggrund af tre Ting: for det første Landarbejdernes lave Lønninger, dernæst den relativt store Reduktion, de fik i 1922, og endelig de høje Priser paa Landbrugsprodukter.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observér! Husk umiddelbart efter Udgangen af November Maaned at indsende til Forbundet de til Optagelse af Lønstatistik udsendte Skemaer.

Aarhus. Den 6. November afholdtes der hos A/S De forenede Jærnstøberier et Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af 12 pCt. til de for Ribberør gældende Akkordpriser, herfra dog undtaget et bestemt Rør, der udføres i Timeløn, og som vedblivende kræves udført paa denne Maade.

Et Tilbud om en Forhøjelse paa 5 pCt. kom til at foreligge, men Firmaet kunde ikke indgaa paa, at dette ogsaa kom til at gælde for Ribberør paa 2 Meter, og da det var Priserne paa disse Rør, der var de daarligste, opnaaedes ingen Enighed, og Sagen henvistes til Behandling ved Timandsmøde.

Hørsholm. Paa den i forrige Fagblad omtalte Sag fra Hørsholm Jærnstøberi, hvorpaa resultatløst Mæglingsmøde var afholdt, er der den 23. Oktober afholdt Timandsmøde. Firmaet fastholdt sit Tilbud fra Mæglingen, men vilde dog give en Kærnemager 1 Øre mere i Timen, end sidst tilbudt.

Forbundet kunde ikke akceptere Tilbudet, og der opnaaedes saaledes ikke Enighed.

Holbæk. Den 12. November afholdtes hos A/S Holbæk ny Jærnstøberi et Mæglingsmøde, hvor Firmaet gjorde Krav paa Erstatning paa 500 Kr., foranlediget ved en Arbejdsstandsning, som var iværksat 1. November om Middagen og varede til og med 6. November.

Aarsagen hertil var, at man ønskede Fridag den 1. November om Eftermiddagen begrundet paa, at en Lærling var blevet Svend. Dette modsatte Fabrikken sig, og forskellige Forhold medførte dernæst den ovennævnte Arbejdsstandsning. Da der ikke opnaaedes Enighed, henvistes Sagen til videre Behandling ved Timandsmøde.

København. I Fagbladet for Oktober Maaned er omtalt et hos A/S Burmeister & Wain for Staalstøberiets Vedkommende afholdt resultatløst Mæglingsmøde, fordi de der arbejdende Medlemmer, naar de havde præsteret Overarbejde, tog tilsvarende fri i den normale Arbejdstid, saaledes at den ugentlige Arbejdstid alligevel kun blev 48 Timer.

Sagen behandledes ved Timandsmøde den 28. Oktober og afsluttedes med, at ovennævnte Forhold, som blev foretaget i Henhold til en Klubbeslutning, blev ophævet paa Betingelse af, at Aktieselskabet indskrænker Overarbejdet i Staalstøberiet til det mindst mulige.

Aktieselskabets Krav om Erstatning toges tilbage.

I nævnte Staalstøberi paabegyndte den 1. Juni d. A. 15 tyske Staalformere Arbejde. Forbundet kunde paa det Tidspunkt ikke fremskaffe den nødvendige Arbejdskraft, og Aktieselskabet henvendte sig til Arbejdsdirektoratet om Indrejsetilladelse for 25 tyske Formere. Forbundet blev tilkaldt og maatte erkende ikke at kunne fremskaffe den forønskede Arbejdskraft, og Resultatet blev, at Arbejdsdirektoratet fremsatte Forslag til en Overenskomst, som blev godkendt af de interesserede Parter. Aktieselskabet fik Indrejsetilladelse foreløbig for 3 Maaneder til 15 tyske Staalformere og skulde samtidig overflytte 25 danske Formere fra Jærnstøberiet til Staalstøberiet.

Forbundet maatte derefter erklære sig villig til at skaffe Aktieselskabet den Arbejdskraft i Jærnstøberiet, som der maatte blive Brug for.

Overenskomsten indeholdt blandt andet ogsaa dette, at de tyske Formere ikke kunde beskæftiges længere indtil det Tidspunkt, hvor der var kvalificeret dansk Arbejdskraft at faa fat i.

Alt gik saare vel, og pr. 1. September blev Opholdstilladelsen forlænget for 2 Maaneder. Ved Udløbet heraf, altsaa pr. 1. November, søgte Aktieselskabet paany Forlængelse for 2 Maaneder for de 15 tyske Kolleger, paa hvem der iøvrigt som Fagfæller o. s. v. aldeles intet var at udsætte fra Forbundets eller vore Medlemmers Side. Imidlertid afskedigede Aktieselskabet omtrent paa samme Tid, hvor man søgte Opholdstilladelsen forlænget, 5 danske Formere fra Staalstøberiet, hvilket var i Modstrid med den indgaaede Overenskomst. At tage mod Fornuft ved en lokal Forhandling kunde Aktieselskabet ikke nedværdige sig til, og Resultatet blev da ogsaa, at samtlige dér beskæftigede Medlemmer, Formere, Maskinformere og Kærnemagere, de tyske Formere iberegnet, uvarslet nedlagde Arbejdet. Dette skete Torsdag den 6. November, men allerede den 8. November var Klage indgaaet til Arbejdsgiverforeningen, og Sagen behandledes under Medvirkning af Hovedorganisationerne denne Dag.

Her enedes man om, at Aktieselskabet maatte hjemsende de 15 tyske Formere, mod at Arbejdsstandsningen blev hævet fra om Morgenen den 15. November. De 5 afskedigede danske Formere skulde genantages.

Man vilde imidlertid ikke anerkende Arbejdsstandsningens Lovlighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig Ret til at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Det ligeledes i sidste Fagblad omtalte resultatløse Mæglingsmøde om Overtidsbetaling hos samme Firma er, uden at Enighed opnaaedes, behandlet ved Timandsmøde den 28. Oktober. Der overvejes at lade denne Sag afgøre ved Voldgift.

Hos Firmaet F. Mogensen er der den 25. Oktober afholdt Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Hjælpearbejdernes Timeløn. Enighed opnaaedes ikke. Heller ikke ved Timandsmøde den 28. Oktober, men en ny lokal Forhandling skal forsøges. Resultatet af denne foreligger ikke endnu.

Timandsmøde er den 28. Oktober afholdt paa det i forrige Fagblad omtalte Timelønskrav fra Københavns Flydedok, hvorpaa der uden afsluttende Resultat havde været afholdt Mæglingsmøde den 14. Oktober. Egentlig Afslutning paa Sagen gav Timandsmødet ikke, men Direktøren vilde tage under Overvejelse at forhøje enkelte personlige Lønninger for de dygtigste Formere.

Resultatet heraf er, at 3 Timelønninger er forhøjet med 5 Øre hver.

Kerteminde. En paa det derværende Støberi i ren Timeløn arbejdende Former har faaet denne forhøjet fra 139 til 144 Øre.

Odense. Den 3. Oktober indgik der til Jærnindustriens Sammenslutning Krav om Afholdelse af Mæglingsmøde hos A/S H. Rasmussen & Co. Firmaet støber en Del Gods til Firmaet Thrige der i Byen, og man var uenig om Prisen paa et Fundament. Nævnte Aktieselskab bytter undertiden sine Modelnumre om, og paa Grundlag heraf var Sagen opstaaet. Firmaet fastholdt, at én Pris var den rigtige, medens vedkommende Former i Henhold til en gammel Akkordseddel maatte kræve en anden Pris.

Den 5. November blev Sagen behandlet ved Timandsmøde, uden at Enighed opnaaedes. Forinden var der imidlertid sket noget andet. En Sag, som var ganske analog med ovennævnte, og hvortil iøvrigt kom andre Spørgsmaal og Meningsforskel i Priser m. m., og som bl. a. bevirkede, at Tillidsmanden tog sin Afsked, medførte paa Grund af Støbemestrenes minimale Forhandlingsevne m. v., at samtlige vore Medlemmer den

24. Oktober umiddelbart før Støbningens Begyndelse nedlagde Arbejdet.

Den 27. Oktober blev Arbejdet genoptaget. Den ovenfor omtalte analoge Sag bortfaldt af sig selv, idet det paagældende Fundament sendtes til et andet Støberi, medens de øvrige Spørgsmaal blev behandlet som foran nævnt ved Mæglingsmøde den 5. November.

Herunder krævede man Tillæg til Timelønnen for 2 Kærnemagere, og Firmaet krævede 2200 Kr. i Erstatning for Arbejdsstandsningen. Det lykkedes ikke at opnaa Enighed om noget, og samtlige Spørgsmaal overvistes til Behandling paa Timandsmøde. Dog skulde man forinden ved en ny lokal Forhandling forsøge at bringe Sagerne ud af Verden. Dette er imidlertid ikke lykkedes.

Roskilde. Paa Maglekilde Maskinfabrik er den 10. November afholdt et Mæglingsmøde. Forholdene er her, at Fabrikant Høyer har den Opfattelse, at han betaler for meget for Arbejdet, og for en Tid siden lagde han sig stærkt efter Tillidsmanden. Da det imidlertid ikke fik den forønskede Virkning, har han afskediget en Former, der har været paa Fabrikken i 26 Aar, og paa hvis Arbejde der intet var at udsætte, men han havde ladet sig forstaa med, at Formerne var for dyre. Arbejdet maatte sættes paa Maskine og udføres af Arbejdsmænd.

At faa nogen ren Besked af den Fabrikant om, hvad han egentlig vilde, viste sig umuligt.

Mon Luften i Roskilde paavirkes af det i Nærheden af Byen liggende Sct. Hans?

Skanderborg. Den 6. November er hos Firmaet A. Blom & Søn afholdt Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne. Der arbejdes ikke i Akkord, og Gennemsnittet var for 11 Medlemmer 164 Øre.

Sagen sluttede med en samlet Forhøjelse paa 24 Øre pr. Time at fordele efter Firmaets Skøn.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 17. Oktober er der afholdt Mægling paa Odense elektriske Sporveje i Anledning af Strid om Betalingen af Udearbejdstillæg. Man enedes om, at Selskabet betaler de Arbejdere, som fra Værkstedet sendes paa Udearbejde i Byen, det i Fælles Værkstedsregler fastslaaede Udearbejdstillæg af 3 Øre pr. Time.

Paa Krav om Forhøjelse af Lønningerne er der den 17. Oktober afholdt Mægling hos Grov- og Kleinsmedemestrene i Odense. Der opnaaedes Enighed om et Tillæg af 91 Øre at fordele til 23 Mand i Henhold til en paa Mødet udarbejdet Liste.

Paa Begæring af Sammenslutningen afholdtes den 20. Oktober Fællesmægling paa Helsingør Skibsværft, som havde klaget over, at Arbejderne, i Strid med Overenskomsterne og trods Værftets Protest, paa forskellige Dage havde holdt Nøddetur. Forbundets Repræsentanter erkendte, at Arbejderne i de paaklagede Tilfælde ikke havde optraadt i Overensstemmelse med Overenskomsterne, og efter nogen Diskussion enedes man om en Ordning, hvorefter fremtidige Nøddeture saa vidt muligt afholdes samlede, og at de navnlig skal foregaa saaledes, at de Fag, som er afhængig af hinanden, afholder Turen paa samme Dag. Anmodning om Afholdelse af Nøddetur skal tilstilles Værftets Ledelse 14 Dage i Forvejen, og det forudsættes, at der stilles fornødent Mandskab til Raadighed for presserende Arbejde paa den Dag, Nøddeturen finder Sted.

Den 21. Oktober afholdtes Mægling hos Firmaet Andersèn & Meyer i København, hvor der var opstaaet Strid om Betalingen af et Arbejde. Fra Arbejdernes Side krævedes et Beløb paa 21 Kr., men Firmaet mente ikke at kunne gaa med hertil; efter nogen Diskussion enedes man om, at Firmaet betaler 2 Arbejdere 20 Kr. til Deling, og Sagen sluttedes hermed.

Hos A/S Danish Machine Comp. i Aabyhøj mægledes den 24. Oktober paa Klage fra vore Medlemmer over, at Firmaet havde afdraget en Arbejder 5 Kr. og en anden 11 Kr. i tilgodehavende Løn som Erstatning for ødelagt Værktøj og Arbejde. Forbundets Repræsentanter erkendte, at der var udvist Mangel paa Omtanke og faglig Indsigt, dette vilde blive foreholdt de paagældende Arbejdere, og Firmaet frafaldt herefter Kravet om de nævnte Beløb.

Endvidere rejstes Spørgsmaalet om, at Arbejderne nu og da paafører Timelønstimer paa Akkordsedlerne for Udførelse af Værktøj, men ikke opnaar Godkendelse af disse Timer. Man enedes om, at i saadanne Tilfælde, hvor Værktøjstimer er paakrævet, maa disse være aftalt med Værkstedsledelsen forud.

Den 27. Oktober er der afholdt Mægling hos A/S Otto Mønsted, København, i Anledning af følgende Krav:

1) Akkord paa det mest mulige Arbejde eller Forhøjelse af Timelønnen med 10 Øre pr. Mand.
2) Genantagelse af en afskediget Reparatør.
3) Mere ligelig Fordeling af Overarbejdet.

Med Hensyn til 1) lovede Firmaet i størst mulig Udstrækning at lade Arbejdet udføre i Akkord, 2) kunde ikke imødekommes, og angaaende 3) vilde Firmaet bestræbe sig for at imødekomme det fremsatte Krav indenfor de Grænser, som Arbejdets Art efter Firmaets Skøn maatte sætte.

Paa Rødby Havns Skibsværft, hvor Maskinarbejderne havde stillet Krav om et Akkordafsavnstillæg for Reparationsarbejde om Bord, er der afholdt Mægling den 28. Oktober. Man enedes om, at saadant Arbejde saa vidt muligt udføres i Akkord, og i Tilfælde af, at det ikke er muligt at fastsætte Akkord, afregnes Arbejdet som Slumpakkord med et Tillæg til Timelønnen af 50—60 pCt. Ligeledes gav Direktøren en mundtlig Garanti for, at han, naar der blev arbejdet paa normal Maade ombord i Nybygninger, vilde aflønne med en Overskudsprocent, svarende til den hidtidige, og saaledes, at den ikke kom til at ligge under 50 pCt.

Paa samme Mæglingsmøde drøftedes Spørgsmaalet om Smudstillæg ved Reparationsarbejde samt Kobbersmedenes Udførelse af Jærnrørsarbejde. Værftet indgik paa, naar Forholdene gjorde det berettiget, at yde et passende Smudstillæg. For Jærnrørsarbejdets Vedkommende anerkendte Værftet en Aftale af 5. September om Fordelingen af saadant Arbejde, men hævdede, at det i visse Tilfælde ikke havde været muligt at faa de nødvendige Maskinarbejdere til Rørarbejde. I saadanne Tilfælde erklærede Værftet fremtidig at ville forhandle med Tillidsmanden for Maskinarbejderne, som vilde bidrage til at faa det paagældende Arbejde udført.

Paa Nakskov Skibsværft er der afholdt Mægling den 29. Oktober i Anledning af Krav fra Maskinarbejderne om Ændring af Betalingen for Skifteholdsarbejde. Man enedes om følgende:

Ved Reparationsarbejde i Skibe, hvor der gives 24 Timers Varsel efter Fælles Værkstedsregler, gives dobbelt Skifteholdstillæg. For Arbejde i Driften og nyt Arbejde gælder det normale Skifteholdstillæg efter Fælles Værkstedsregler.

Timandsmøder. Den 24. Oktober er følgende Sager behandlet ved Timandsmøder:

1) Klage over Ansættelse af 2 Funktionærer, Veng og Thomsen, hos A/S Horsens Cyklelager. Angaaende førstnævnte oplyste Firmaet, at han havde lært

Handel og vistnok var Medlem af Handels- og Kontormedhjælperforeningen. Man havde ikke forbudt ham at være Medlem af Fagforeningen og agtede heller ikke at gøre det. Forbundet lod under disse Omstændigheder Klagen falde. Angaaende Thomsen oplystes det, at han i sin Afdeling havde 16 Smede og 6 Arbejdsmænd, som han skulde sætte i Arbejde og kontrollere Arbejdet for, og Sammenslutningen og Firmaet mente derfor, at han med Rette kunde betragtes som Formand. Forbundets Repræsentanter kunde ikke anerkende dette og forbeholdt sig deres Stilling.

2) Krav om et gennemsnitligt Tillæg paa 10 pCt. til saavel Akkorder som Timelønninger hos Thomas B. Thrige, Odense. Firmaet erklærede sig villigt til at optage en lokal Forhandling om en Forbedring af enkelte timelønsarbejdende Arbejderes Lønninger, men Forbundet ønskede ikke at modtage dette Tilbud og forbeholdt sig sin Stilling.

Arbejderne anmodede derefter om Afgivelse af Strejkevarsel overfor Firmaet, men da Forbundet fandt det ønskeligt, at der gjordes endnu et Forsøg paa at naa til en Ordning ad fredelig Vej, rejste Sekretær P. Andersen til Odense og fik en Forhandling med Firmaet, og her lykkedes det at naa til Enighed, idet man indgik paa at give et Tillæg til saavel Akkordarbejdernes som Timelønsarbejdernes Grundtimelønninger, ligesom et Akkordafsavnstillæg, der hidtil har været gældende for Normalfabrikken, aftaltes ogsaa at skulle gælde for den gamle Fabrik.

Lønforhøjelser. Paa Gasværket i Aabenraa har 1 Mand faaet Lønnen forhøjet fra 135 til 145 Øre og 2 Mand fra 140 til 150 Øre.

Hos Firmaet Harhorn & Christensen i Aabenraa er der ligeledes sket en Lønforhøjelse, hvorved Lønningerne er kommet op paa 148 og 153 Øre.

Møde i Arbejdsgiverforeningen. I Anledning af, at Grovsmedene hos Burmeister & Wain den 30. September havde standset Arbejdet for at gaa til Begravelse af en Grovsmeds Hustru, afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Oktober. Forbundet beklagede den skete Arbejdsstandsning og lovede at paalægge sine Medlemmer at begrænse Deltagelsen i Begravelser i nøje Overensstemmelse med den gældende Overenskomst, hvorefter Firmaet frafaldt Kravet om Erstatning.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32, København.
7. Smedemester Magnus Kröjer, Falkonerallé 14 (tidligere Grundtvigsvej 3 A), København.
8. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
9. Smedemester Hansen, Nexø.
10. Riegels Trævarefabrik, Viborg.

Svendborg Afdeling meddeler, at Automobilmekaniker Alber, Ørkildsgade 23, Svendborg, er blokeret for Tilgang af Fagforeningsmedlemmer.

Aarsagen er den, at Hr. Alber for et Aars Tid siden kom til at skylde et Par Medlemmer af Afdelingen 36 Kr., som han ikke vilde eller kunde betale, hvorimod han elskværdigt erklærede at ville blæse Fagforeningen et Stykke — formodentlig saa længe Fagforeningens Medlemmer forlanger deres Tilgodehavende betalt uden vilkaarlig Afkortning.

Denne celebre Mester skal siden have faaet 2 Mand i Arbejde, hvoraf den ene er Medlem af Kristeligt dansk Fællesforbund, medens den anden er en ung Mand, der siges ikke at kunne faa sine Forældres Tilladelse til at være i Fagforeningen. De paagældende maa dog vide, at de bekæmper deres Standsfællers legitime Interesser, og de maa vide, at de straks bør forlade dette Værksted, hvis de ikke vil risikere at faa Strejkebryderbetegnelsen heftet ved deres Personer.

Kampen for højere Lønninger i Tyskland.

Efter at det har vist sig, at den af den tyske Regering indledede Aktion for en almindelig Nedgang i Varepriserne, takket være de besiddende Klassers manglende Ansvarsfølelse, nu kan betragtes som fuldstændig mislykket, idet de for en Prisnedsættelse af Regeringen trufne Foranstaltninger er blevet benyttede til yderligere at forøge Arbejdsgivernes og de Handlendes Gevinst, er de tyske Arbejderes Utilfredshed med de gældende utilstrækkelige Lønninger steget i den Grad, at der maa regnes med en almindelig Lønbevægelse over hele Landet. De for Tiden i den tyske Industri betalte Reallønninger er langt lavere end Lønningerne i 1913. Ifølge officielle Meddelelser var den gennemsnitlige Realløn i 1913 for faglærte Arbejdere 34,35 Mk., for ufaglærte Arbejdere 24 Mk. Ifølge den officielle Statistik for Juli Maaned d. A. var den gennemsnitlige Realløn, iberegnet den forlængede Arbejdstid, derimod 29,92 Mk. eller 87,1 pCt. af de faglærte Arbejderes Løn før Krigen og 23,59 Mk. eller 98,2 pCt. af Førkrigslønnen for ufaglærte Arbejdere. Ved disse officielle Tal maa endda tages med i Betragtning, at: 1) Indtægtsskatten for Tiden er betydelig højere end før Krigen; 2) Socialforsikrings-Bidragene nu er dobbelt saa store som tidligere; 3) de officielle Pris- og Dyrtidstal nu er beregnede efter Prisen paa Varer af langt ringere Kvalitet; 4) Pris- og Dyrtidstallene ikke er i Overensstemmelse med de virkelige Dyrtidsforhold.

Hertil kommer, at alle tyske Byer i de sidste Maaneder melder om nye Prisstigninger, saaledes at ovennævnte Reallønninger ikke mere kommer i Betragtning. I det store og hele kan det antages, at den tyske Arbejders Levestandard for Tiden er ca. 30 til 40 pCt. forringet, sammenholdt med Tiden før Krigen.

Under disse Omstændigheder er det forstaaeligt, at Arbejderne med stadig forøget Styrke kræver en retfær-

dig Lønregulering, og at denne Fordring har givet sig Udslag i talrige Lønkonflikter.

Saavel Myndighederne som de private Arbejdsgivere modsætter sig af al Magt enhver Lønforhøjelse, delvis under Henvisning til Vedtagelsen og Gennemførelsen af Dawes-Planen, til Trods for, at denne Plan udtrykkelig udtaler sig imod en Sænkning af de tyske Arbejderes Levestandard under Standarden i andre evropæiske Lande.

Den 23. og 24. Oktober afholdt de tyske Samvirkende Fagforbunds lønpolitiske Udvalg Møde i Berlin, i hvilket ogsaa deltog Repræsentanter for AFA-Forbundet (Privatfunktionærerne). Ogsaa i dette Møde bevistes gennem en Række Eksempler, at de af det Statistiske Departement offentliggjorte Tal angaaende Dyrtiden og Lønningerne er fuldstændig misvisende. Udvalget tog ogsaa Stilling til den stigende Dyrtid og den som Følge heraf nødvendige Lønregulering og protesterede mod Regeringens og Arbejdsgivernes Holdning.

Udvalgets Forhandlinger lod ingen Tvivl om, at saavel Regeringen som Arbejdsgiverne maa være klare over, at Betingelsen for at undgaa dybtgaaende Rystelser af det produktionsmæssige Liv i Tyskland er Gennemførelse af en passende Lønregulering. Efter at det nu har vist sig, at Regeringens Foranstaltninger med Hensyn til at hidføre en Nedgang i Varepriserne har været fuldstændig forgæves, var den Mening fremherskende, at den rolige, økonomiske Udvikling i Tyskland vil blive stærkt truet, naar Arbejdsgiverne og de statlige Mæglingsinstanser fremdeles modsætter sig en Lønregulering i Overensstemmelse med Pristallet.

(I. F. C.)

Den internationale Folkehøjskole i Helsingør.

Vinterkursus 1924—25.

Studiefag.

Timetallet er opgivet pr. Uge. Fagene er valgfri.

Gymnastik. 1 à 2 ugentlige Timer, ved Inspektør Ernst.

Dansk for Begyndere og Viderekomne: Diktat, Dispositionsøvelser og Stilskrivning, 4 Timer ved Lærer Poul Hansen. Literaturhistorie, 1 Time ved Forstander Manniche, 2 Timer ved Dr. Waschnitius, Wien.

Regning og Matematik. 3 Timer ved Kaptajn Klinkby.

Fysik. 2 Timer ved Adjunkt P. J. Petersen.

Tysk. Sprogøvelse, 4 Timer ved Arkitekt Rasmussen. Literaturhistorie, 2 Timer ved Dr. Waschnitius, Wien.

Engelsk. Sprogøvelse, for Begyndere, 6 Timer ved Fru Manniche og Lærer P. Hansen, for Viderekomne, 6 Timer ved Forstander Manniche. Literaturhistorie: 6 Foredrag paa Engelsk af Lærer Fred. Mashford, England.

Geografi og Verdenshistorie med udførlig Gennemgang af det sidste Aarhundredes Historie: 5 Timer ved Forstander Manniche.

Danmarkshistorie: 1 Time ved Adjunkt Müller. 1 Time ved Forstander Manniche.

Kirkehistorie: 1 Time ved Fru Pastor Svelmøe Thomsen.

Erhvervsgeografi: 1 Time ved Lærer P. Hansen.

Sociologi: 1 Time ved Lærer P. Hansen.

Samfundslære: 3 Studiekredse, ved Lærer P. Hansen.

Fagskole for Haandværkere.

Undervisning i Fagtegning for Murere, Tømrere, Snedkere og Smede: 18 Timer ugentlig ved Lærer P. Hansen og Arkitekt Rasmussen.

Kursus i Andelsbevægelsen.

Andelsbevægelsen hjemme og ude. 1 ugentligt Foredrag med efterfølgende Spørgetime og Gennemgang af Stile ved cand. polit. K. I. Kristensen, Sekretær i Statistisk Departement.

Arbejdernes og Landboernes Andelsbevægelser. En Række Foredrag med efterfølgende Spørgetimer ved henholdsvis cand. jur. Dalgaard, Sekretær i Det kooperative Fællesforbund, og Landbrugskandidat Folmer Blicher-Dam.

Betalingen

er 100 Kr. om Maaneden for Kost, Logi og Undervisning. Eleverne maa selv bekoste deres Vask og betale for Lys og Varme, de eventuelt maatte bruge paa deres Værelser. Haandklæde, Tæppe og Lagener, samt Gymnastikdragt og Gymnastiksko medbringes. Paa Skolen findes Madrasser og Skraapuder. Udgifter til Bøger og andre Undervisningsmidler kan sættes til 10 à 15 Kr.

Skolen raader over nogle mindre Stipendier, som baade kan søges af Arbejdsløse og andre. Ansøgninger om disse stiles til Forstander Manniche, Helsingør, og imaa ndeholde Oplysninger om Alder, tidligere Uddannelse og Virksomhed (bilagt med Anbefaling), samt økonomiske Forhold.

Lommebog for Arbejdere 1925.

I Aarets sidste Maaned udsendes 12. Aargang af »Lommebog for Arbejdere«. Denne praktiske lille Haandbog har gennem Aarene vundet sig et stadigt større Publikum, og ved sit Indhold, der som sædvanlig omfatter en Række faglige, politiske og almene Spørgsmaal, fortjener Lommebogen den største Udbredelse, idet den vil gøre Nytte, hvor den kommer frem.

Lommebogen vil ogsaa i Aar fremtræde i et smukt og solidt Helshirtingsbind med Lomme. Prisen bliver Kr. 1,75. Kun den meget betydelige Tilslutning, Lommebogen har fundet, gør det muligt at sætte Prisen saa lavt, at »Lommebog for Arbejdere« som sædvanlig vil være billigere end nogen anden Lommebog af tilsvarende Størrelse.

Paa Opfordring har vi ladet fremstille et mindre Antal Eksemplarer i særlig elegante Bind. Prisen for disse bliver: Helshirting med særlig Forsats Kr. 2,50, fuldt Skind med særlig Forsats Kr. 4,75.

Saafremt De indenfor Deres Kreds vil virke for Bogens Salg, tilbyder vi Dem 20 pCt. Rabat ved Bestilling af mindst 10 Eksemplarer, altsaa 10 Eksemplarer af den almindelige Udgave for Kr. 14,00. »Lommebog for Arbejdere« er saa godt indarbejdet, at det lønner sig at optage Bestillinger paa Fabrikker, Arbejdspladser o. l., idet Tusindvis af Arbejdere formelig abonnerer paa Bogen fra Aar til Aar, og stadig nye Tusinder giver den sin Tilslutning ved Køb.

Vi benytter Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa, at vi ogsaa modtager Bestillinger paa Arbejderens Almanak 1924 med Forlagets Original-Rabat: 20 pCt. ved Bestilling paa mindst 10 Eksemplarer. Prisen bliver Kr. 1,50, altsaa 10 Eksemplarer for Kr. 12,00.

Det skulde glæde os, om De vilde betænke Arbejderpartiets Boghandel med Ordrer paa dette Julehefte, der ligeledes plejer hurtigt at blive udsolgt.

Med soc. Hilsen

Bog- og Papirhandelen »Fremad«.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
2206	Andersen, Aage P. Johs.	København	12. 6.00	Kbhvn. Afd. 1	15.10.19	Kbhvn. Afd. 15	5. 7.24
39463	— Albert Georg	Frederiksberg	9.11.80	„ „	2. 6.24	„ „ 14	2. 8.24
39515	— Chr. Henry	København	10. 1.04	„ „	14. 6.24	„ „ 12	2. 8.24
36430	— Finn Sigurd	—	29. 3.03	„ „	9. 7.23	„ „ 10	5. 7.24
37808	— Ingvard	Aarhus	8. 8.03	Aarhus	5. 2.24	Aarhus	9. 8 24
34320	— Oskar Marinus	Nyborg	31. 7.02	Svendborg	11. 4.22	Svendborg	5. 7.24
1449	— Vilh. S. B. E.	København	28.10.90	Kbhvn. Afd.	28. 7.24	Kbhvn. Afd. 17	2. 8.24
33951	Asferg, Svend Aage	—	19. 9.02	Randers	4. 3.22	„ „ 5	19. 7.24
8297	Besser, Chr. P. M.	Randers	22. 1.83	Kbhvn. Afd. 5	4.12.15	„ „ 11	5. 7.24
39562	Block, Georg Vald. P.	Sorø	19. 7.05	„ „	4. 7.24	„ „ 14	19. 7.24
27974	Bonnez, C.	Aarhus	6. 2.96	Aarhus	31. 1.18	Aarhus	26. 4 24
24951	Christensen, Frederik Vald.	Agersted	27.11.94	Frederikshavn	13. 8.19	Frederikshavn	29. 3.24
17796	— Jens Møller	Nørre Nissum	26. 8.85	Holstebro	12. 5.16	Holstebro	31. 5.24
6331	— Vilhelm	Taars	17. 4.83	Nr. Sundby	7. 6.03	Kbhvn. Afd. 18	19. 7.24
30283	Christiansen, Christian	Gertrup	3. 6.99	Frederikssund	19. 6.20	„ „ 14	2. 8.24
27681	— Jul. Johs.	København	24.12.60	Lemvig Kl.	4.11.17	Holstebro	26. 4.24
4585	Conradsen, Peter	Broager	6.10.97	Aarhus	8. 5.20	Sønderborg	8. 3.24
27844	Fagerberg, Gerh. Carl V.	København	3.10.98	Kbhvn. Afd. 5	8. 3.19	Kbhvn. Afd. 5	12. 7.24
36792	Figgé, Svend Aage Z.	Frederiksberg	11. 6.04	„ „	30.10.23	„ „ 4	12. 7.24
36888	Frederiksen, Kaj Emil	København	15. 6.04	„ „	12.11.23	„ „ 15	19. 7.24
39580	Fræmohs, Harald	—	20. 8.01	„ „	7. 7.24	„ „ 14	12. 7.24
1324	Gerner, Kaj Vald. N.	—	12. 1.94	„ „ 2	8.11.13	„ „ 2	26. 7.24
16172	Gjetting, Einer Rud. N.	—	7. 9.93	„ „ 1	12. 9.14	„ „ 10	12. 7.24
36898	Hansen, Curt Orla A.	—	5.10.04	„ „	16.11.23	„ „ 13	2. 8.24
8910	— Emil Orla	—	10. 6.90	„ „ 1	30. 3.12	Centralafd.	16. 2.24
38890	— Frithjof A. N.	—	10.11.96	„ „	22. 4.24	—	26. 7.24
35260	— Georg Johs. M.	Vester Aaby	14. 7.04	Svendborg	3. 2.23	Svendborg	21. 7.23
39064	— Hans Thurø	Roskilde	10 12.05	Roskilde	3. 5.24	Roskilde	21. 6.24
3392	— Johannes	Næstved	7.11.85	Næstved	2. 5.05	Centralafd.	21. 6.24
36800	— Kaj Alexander	København	14. 1.04	Kbhvn. Afd.	1.11.23	Kbhvn. Afd. 17	19. 7.24
34566	— Knud Søren	—	8. 7.00	„ „	2. 3.23	„ „ 14	19. 7.24
559?	Hede, Svend	Frederiksberg	25.10.96	„ „	16. 4.24	„ „ 5	12. 7.24
15558	Helmich, Poul	Sønderborg	25. 2.98	Sønderborg	7. 8.19	Sønderborg	11. 3 22
29437	Høj, Jens Emil	Bregninge	5.12.95	Svendborg	23.11.18	Centralafd.	3. 5.24
28246	Jensen, Anders	Gjesten	19.12.91	Vejen	26. 4.18	Vejen	29. 9.23
7982	— Hakon Krogh	København	27.12 02	Kbhvn. Afd.	7. 9.21	Kbhvn. Afd. 2	28. 4.23
28674	— Julius	Taarup	23. 4.00	Svendborg	3. 7.18	Nyborg	31. 3.23
25106	— Laurits	Bogense	6. 8.81	Dansk Kedel og M. Fb.	1. 4.19	Kbhvn. Afd. 6	2. 8.24
23618	Jørgensen, Aksel Frode B.	København	24. 4.04	Kbhvn. Afd.	9. 9.22	„ „ 14	26. 7.24
21661	— Jørgen P. Kær	Corinth	2. 9.01	Vejen	1.11.19	Vejen	19. 5.23
21536	Ingversen, Valdemar	Lunderskov	2. 9.90	—	31. 1.15	—	23. 6.23
14312	Iversen, Niels Einer	København	2.11.02	Kbhvn. Afd.	5. 9.22	Kbhvn. Afd. 12	5. 7.24
39545	Jahnsen, Boris Joh. A.	—	25. 4.04	„ „	26. 6.24	„ „ 13	26. 7.24
9260	Kirkegaard, E. Torring	Vejle	4. 7.99	D. Elektr. Forh.	17. 4.20	„ „ 12	26. 7.24
38525	Krogh, Anders Chr.	København	6. 5.04	Kbhvn. Afd.	4. 1.24	„ „ 18	2. 8.24
29585	Larsen, Axel	Slagelse	2. 6.94	„ „ 1	12. 8.18	„ „ 14	26. 7.24
11216	— Carl	Dragør	1. 2.02	„ „	7. 5.20	„ „ 14	2. 8.24
24320	— Chr. Rahbech	Sdr. Omme	20. 5.98	Roskilde	10. 5.24	Roskilde	12. 7.24
36389	— Louis C. N.	København	21. 7.77	Kbhvn. Afd.	18. 6.23	Kbhvn. Afd. 9	19. 7.24
11164	— Poul	Ordrup	12. 1.01	„ „	6. 5.20	„ „ 13	5. 7.24
29578	— Søren	Aarhus	26. 4.74	„ „ 1	7. 8.18	„ „ 17	2. 8.24
5854	Lindgaard, Charles	København	25. 1.94	Kbhvn. Afd. 2	30. 4.15	Kbhvn. Afd. 4	19. 7.24
14724	Magnussen, Knud Erik	—	16. 9.03	„ „	10.10.21	„ „ 13	2. 8.24
25824	Malinowsky, Otto	Nürnberg	25.12.96	„ „	28. 7.24	„ „ 12	26. 7.24
38849	Marcher, Jens Johs. Dam	Poulsker	26. 6.76	„ „	15. 4.24	„ „ 12	5. 7.24
37631	Mortensen, Søren Richard	Vinderød	26. 1.04	Frederiksværk	2.11.23	Frederiksværk	5. 4.24
9365	Nielsen, C. Carl P. R.	Græsted	24. 8.02	Hillerød	5. 7.21	Centralafd.	12. 7.24
26274	— Bernhard	København	27.12.89	Kbhvn. Afd. 1	15. 4.18	Kbhvn. Afd. 10	2. 8.24
31767	— Chr. Hougaard	Jetsmark	12. 4.00	Svendborg	5. 5.19	Svendborg	12. 4.24
34895	— Henri Søborg	Nyborg	5. 3.02	Kallundborg	25.11.22	Sønderborg	31. 3.23
1364	— Jens Oluf	København	12. 9.76	Kbhvn. Afd.	7. 8.24	Kbhvn. Afd. 12	9. 8.24
38655	— Niels Eriksen	Sjøstrup	28. 5.97	Aalborg	1.11.17	Centralafd.	26. 7.24

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
11956	Nielsen, Reinhold	Flensborg	28. 2.92	Flensborg	31.12.18	Kbhvn. Afd. 5	19. 7.24
34192	— Theodor E. J. P.	Hinge	25 .7.02	Silkeborg	17.12.21	Silkeborg	15. 3.24
31188	— Vilh. Vald.....	København	21.11.99	Kbhvn. Afd. 1	5. 4.19	Centralafd.	19. 7.24
33689	Nissen, Julius	Sønderborg	23. 3.02	Sønderborg	3. 8.21	Sønderborg	15. 3.24
31116	Petersen, Carl Frederik..	København	31. 1.00	Kbhvn. Afd. 1	9. 3.19	Kbhvn. Afd. 14	19. 7.24
39428	— Carl Vald.....	Kildebrønde	25. 9.78	„ „	26. 5.24	„ „ 18	2. 8.24
39439	— Chr. Oluf M. ..	Horsens	29. 3.06	„ „	13. 6.24	„ „ 14	5. 7.24
23550	— E. N. F. P.....	København	13.11.00	„ „	29. 4 21	„ „ 12	12. 7 24
19633	— J. Th. Ibsen ...	Kristiania	19. 1.94	„ „	29.12.22	„ „ 5	26. 7.24
5114	— Jens Arnold ...	Hvidovre	31.12.94	„ „ 2	4. 5.18	„ „ 15	26. 7.24
37699	— Johannes	Holmstrup	11. 7.00	Kallundborg	22. 3.24	Kallundborg	12. 4.24
22289	— Julius Rasmus..	København	3 3.95	Kbhvn. Afd. 1	28. 1.19	Kbhvn. Afd. 11	26. 7.24
38521	— Kaj Frode G...	—	11. 2.99	„ „ 1	6 4.18	„ „ 5	2. 8.24
1203	— Kaj Georg Chr.	—	17. 8.03	„ „	23. 7.24	„ „ 13	26. 7.24
38822	— Lars Skoubo ..	—	18. 3.03	„ „	14. 4.24	„ „ 11	12. 7.24
36080	— Svend Vilh. P..	Frederiksberg	7. 2.91	„ „	11. 5.23	„ „ 13	5. 7.24
8743	Persson, Poul	København	29. 1.02	„ „	9. 4.20	„ „ 9	2. 8.24
29443	Pilegaard, Valdemar Knud	Troense	26. 9.99	Svendborg	5 11.18	Svendborg	8 12.23
16776	Poulsen, Jens P. Einer..	Frederiksberg	22. 4.00	Kbhvn. Afd.	12.10.20	Centralafd.	5. 7.24
38952	Prior, Viggo	Middelfart	3. 8.99	„ „	2. 5.24	Kbhvn. Afd. 14	12. 7.24
33621	Rasmussen, Edun Poul M...	København	29.12.97	Nakskov	9. 8.21	Centralafd.	5. 7.24
32365	— Hans Chr.....	Horreby	28.12.93	Vejen	26. 6.19	Vejen	5. 5.23
39319	Raagaard, Lars Peter	København	3.11.04	Kbhvn. Afd.	7. 5.24	Kbhvn. Afd. 12	26. 7.24
33748	Rohde, Poul Olaf.....	—	1. 4.02	Korsør	1.10.22	„ „ 12	26. 7.24
23377	Rothberg, Aage Victor ...	—	28. 7.02	Kbhvn. Afd.	15. 4.21	„ „ 18	19. 7.24
8530	Sørensen, Svend Aage ...	—	17. 1.01	„ „	13. 6.24	„ „ 15	2. 8.24
297	— Søren Chr.	Nørre Vium	22. 5.91	„ „ 1	2. 4.13	Varde	1. 3.24
17059	Sand, Thomas	Løkken	20. 7.88	Hjørring	23.10.16	Hjørring	6. 9.24
20937	Schmidt, Villy Johs. L...	København	24.12.02	Kbhvn. Afd.	22. 7.24	Kbhvn. Afd. 14	26. 7.24
33489	Schow, Knud Hansen ..	Fredericia	26.12.01	Roskilde	8. 2.21	„ „ 15	2. 8.24
19711	Simmensen, Harry	København	17. 4.95	Aalborg	28. 6.16	Nr. Sundby	29. 3.24
31143	Simonsen, N. Chr. Thing .	Vejle pr. Fangel	9. 7.90	Kbhvn. Afd. 1	29. 3.19	Kbhvn. Afd. 17	26. 7.24
39552	Svensson, Arne Clod.....	Frederiksberg	10.10.03	„ „	4. 7.24	„ „ 15	26. 7.24
29480	Sølvig, Sigurd.....	Odense	25. 9.99	Svendborg	11 10.18	Svendborg	29. 9.23
36842	Sørby, Viggo Chr.	København	11. 4.05	Kbhvn. Afd.	6.11.23	Anvisningskt.	15. 3.24
35279	Thomsen, Oluf Chr.....	Tune	26.10.96	Roskilde	16. 1.23	Roskilde	14. 6.24
2926	Weber, Georg.....	Majbøl	21. 5.00	Sønderborg	2. 2.19	Sønderborg	5. 4.24
38872	Willeberg, Gunnar J. B. ..	København	9. 1.05	Kbhvn. Afd.	16. 4.24	Kbhvn. Afd. 2	19. 7.24
15028	Vinther, Carl Arthur....	—	4. 8.84	„ „ 1	16. 3.15	„ „ 11	2. 8.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Tabt Bog.

Medlem Nr. 48272, Laur. P. Chr. Hansen, har tabt sin Bog, der herved gøres ugyldig.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 3202	Arp,	H. M. D.	(Kbhvn. Afd.)
- 12747	Bjørn,	E. A. M. E.	(—)
- 31527	Hammer,	Karl A. Vilh.	(—)
- 36926	Jensen,	Hjalmar Laur. Chr.	(—)
- 1192	Nielsen,	Jørgen Chr. Skov	(—)
- 14760	Petersen,	Ellis Fr.	(—)
- 403	—	Henry Emanuel	(—)
- 18733	Schmidt,	Karl Eigil Johs.	(Lyngby)
- 34984	Poulsen,	Viggo R.	(Thisted)
- 26446	Eeg,	Arthur O. Andersen	(Anvisningskt.)

Medlemmerne Nr. 17714, Volmer Hansen, Nr. 15027, Schaufus, og Nr. 37838, Hans B. L. Rasmussen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 14413	Clausen,	Hans Rasmus.
- 28946	Holm,	Jens.
- 6344	Jensen,	Vald. Chr.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 19637	Andersen,	Hans Chr. Kaj	29. 7.16
- 20405	Christensen,	Viggo	2. 1.15
- 26138	Jensen,	Henry Erik	27.12.19
- 14495	Petersen,	Hans Nielsen	21.10.16
- 26014	Winther,	Knud Aug.	6. 3.20

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 10827	Andersen,	Hans Rudolf	14. 6.24
- 15209	—	Peter	28. 6.24
- 5462	Bentzen,	Kaj Mogens	21. 2.20
- 36930	—	Theobald H. A. M.	24. 5.24
- 27998	Berthelsen,	Carl Lauritz	25. 3.22
- 23672	Boesen,	Henry O. F. Josephsen	3 11.23
- 20107	Brøns,	Christian	29. 5.20
- 36920	Christensen,	Ernst Emil Fr.	17. 5.24
- 25207	Christiansen,	Hans	3. 2.23
- 14413	Clausen,	Hans Rasmus	14. 6.24
- 18273	Dänhart,	Aksel	10. 5.24
- 22437	Eriksen,	Niels Peter	8. 5.20
- 37354	Feltsen,	William Bramwell	8. 9.23
- 13257	Geer,	Henry Hans Chr.	12. 2.21
- 38672	Hansen,	Anton Ludvig	23. 2.24
- 3478	—	Joh. Rasmussen	6. 5.22
- 7209	—	P. B.	17. 2.23
- 12977	Håkonsson,	Georg Hjalmar	14. 5.21
- 28946	Holm,	Jens	17. 5.24
- 13886	Hvid,	Johannes	14. 8.20
- 4024	Jensen,	Jens Peter	13. 5.22
- 14511	—	Mads Chr.	14. 5.21
- 30947	—	Svend Aage A. C.	14. 4.23
- 6344	—	Vald. Chr.	28. 6.24
- 17564	—	Vald. Chr. Laur.	5. 2 21
- 36239	Jacobsen,	Axel Arnold	17. 5.24
- 19236	Johnsen,	Thorv. Th. H. Nic.	12. 4.24
- 102	Jørnfeldt,	Arthur R.	29. 5.20
- 31000	Larsen,	Niels Laurits	9. 9.22
- 34564	—	Reinholdt Vilh. H.	31. 5.24
- 208	Ludvigsen,	Abraham	27.10.23
- 17033	Melsen,	Ernst Vald.	7. 4.23
- 24883	Mærsk,	Chr. Christensen	24. 5.24
- 12335	Møller,	Carl	20.11.20
- 29797	—	Carl Christian	31. 5.24
- 23196	Nielsen,	Arnold Frithiof	10. 9.21
- 27773	—	Chr. Møller	28. 7.23
- 38902	—	Harald	26. 4.24
- 13087	Nissen,	Evald Robert	5. 1.24
- 36368	Olsen,	Axel Olaf Chr.	27.10.23
- 31449	Petersen,	Poul	3 11.23
- 17923	—	Viggo	1. 3.24
- 15583	Piega,	Heinrich	13. 8.21
- 8867	Rasmussen,	Sophus M. B.	10. 5.24
- 10549	Sørensen,	Frode Bertel Emil	10. 5.24
- 31832	—	Viggo Bartholdy	13.10.23
- 25183	Schmidt,	Aksel Robert	15.12.23
- 13805	Schønemann,	Johs. Nielsen	15. 1.21
- 27840	Thomsen,	Charles Robert	28. 7.23
- 29166	Weibel,	Børge	14. 5.21

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 10.

Nyttige Haandbøger.

Teknologisk Institut henleder Opmærksomheden paa det store Antal praktiske og billige Lomme- og Haandbøger, som Institutet har udsendt fra sit Forlag. Bøgerne er skrevet i et for Haandværkeren forstaaeligt Sprog og kan være ham til stor Hjælp i det daglige Liv.

Smedebogen

er en Haandbog for Smede med Vejledning i forskellige almindelig forekommende faglige Problemer, saasom Materiallære, Hærdning, Svejsning, Autogensvejsning, Lodning, Elektromotorer, Transmissioner, Tandhjulsberegning, Maskinhamre, Boring, Drejning, Arbejdsvognes Dimensionering, Sygebeslag, Kalkulation, Bogføring, Lov og Ret etc. Bogen indeholder 121 Illustrationer og 38 nyttige Tabeller. Pris 5 Kr.

Lommebog for Elektrikere

er udarbejdet som en letfattelig Vejledning for Elektromontører og andre, der væsentligst kun har Kendskab til Elektrotekniken gennem praktisk Arbejde, men savner teoretisk Viden. Bogens Hensigt er derfor i populær Form at give dem, der arbejder ved elektriske Anlæg, Midler til ogsaa at forstaa — i store Træk — de Maskiner, Apparater og Fremgangsmaader, de til daglig gør Brug af. Pris 4 Kr.

Bøgerne kan rekvireres paa Teknologisk Instituts Forlag, G. A. Hagemannsgade 2, København B., pr. Postopkrævning. Beløbet kan ogsaa sendes Institutet kontant eller i Frimærker, naar tydelig Adresse samtidig opgives.

Vi kan ikke noksom anbefale disse Bøger til vore Medlemmer.

Haandbog for Maskinarbejdere.

Som før meddelt her i Bladet har vor tidligere Kollega, nuværende Drejermester hos A/S »Strømmen« i Randers, Antonius O. Jensen, paa eget Forlag udgivet en Haandbog for Maskinarbejdere med Beregninger og Tabeller for Fremstilling af alt Gevindarbejde, Conus'er og Vinkler, cylindriske og coniske Tandhjul, Opmærkning, Beregninger og Tabeller over Gennemsnitsværdier for Skærehastighed, samt Eksempler for Beregning af Bearbejdningstiden, Beregning af Hastigheder for Transmissioner m. m. A. O. Jensen har bedt os meddele, at der endnu findes et Oplag af nævnte Haandbog, som koster 2 Kr., frit tilsendt. Ved større Bestillinger faas Rabat.

Bestillinger sendes til Drejermester A. O. Jensen, Kristrup pr. Randers.

Vi anbefaler interesserede Kolleger at købe Haandbogen, der i mange Tilfælde vil kunne være til Hjælp og Nytte.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 2 DECEMBER 1924 11. Aarg.

Medens Aaret 1924 ebber ud.

Det snart forløbne Aar præges først og fremmest for Fagorganisationerne, men iøvrigt for hele vort Samfund, af det Regeringsskifte, som fandt Sted den 11. April i Aar, og som bragte en socialdemokratisk Regering til Roret, og dette er vel næppe uden Indflydelse paa, at Resten af Aaret har formet sig nogenlunde roligt, hvad de sociale Kampe angaar, for saa vidt disse angaar Spørgsmaalet om Løn- og Arbejdstid.

Efter Sammenkaldelsen af den nye Rigsdag i Oktober har Regeringen, hvad der vel turde være en Selvfølge, genoptaget Arbejdet for en Udvikling af vor Sociallovgivning. En Række sociale Love af større eller mindre Betydning er fremsatte, og Arrigskaben herover hos Landets Overklasse giver sig mange og tydelige Udslag, alt imedens Afstanden mellem Forsøgene paa at spænde Ben for Regeringen synes at blive mindre.

Baggrunden for politisk Kamp maa siges i høj Grad at være til Stede. Den socialdemokratiske Regering har kun et lille Flertal i Folketinget, baseret paa Samarbejdet med det radikale Parti, og Modstanderne er i Flertal i Landstinget, selvom den derværende Reaktion, for saa vidt det drejer sig om Venstre, ikke altsammen er lige haardkogt eller lige interesseret i at øve Tryk imod Underklasserne.

Disse Forhold vil dog sikkert inden længe forandre sig, da de Interesser, som grupperer sig om Socialdemokratiet og dets politiske og faglige Organisationer, aabenbart allerede nu er i et legitimt Flertal i Befolkningen. Nogle Valgomgange til vil nok bringe dette klart for Dagen.

Medens vi nu gaar mod Aarets Slutning, er Regeringen ogsaa beskæftiget med en Ophjælpning af Erhvervslivet, navnlig ogsaa i Retning af, hvad der kan holde Arbejdsløsheden nede og hjælpe dem, som trods alle Anstrengelser rammes deraf. Spørgsmaalet er: I hvilken Grad vil Industrien og Arbejdsgiverne medvirke, der hvor Regeringen i saa Henseende fører an, og i hvilken Grad vil de tjene Reaktionens Interesser og være med i Arbejdet for at vanskeliggøre Regeringens Stilling? Valutaproblemet er som bekendt en ret udpræget Prøvesten i saa Henseende.

— Men som alt bemærket har det meste af Aaret været præget af social Ro, hvilket selvfølgelig ogsaa har sin Grund i, at saa godt som alle Arbejdsoverenskomster i Fjor fornyedes paa 1 Aar fra deres Udløbsdato, hvilket vil sige til Februar, Marts og April 1925.

Ved Aarets Begyndelse viste den officielle Statistik, at Jærn- og Metalindustrien, som nok kan siges at være en Slags konjunkturmæssigt Barometer, havde et samlet Arbejdsløshedstal paa 6358. Deraf havde den store Gruppe, som omfatter Smede og Maskinarbejdere, 4305, medens Formerne havde 364. Ved Udgangen af November var de tilsvarende Tal 3754, 2570 og 114.

Der er ingen Tvivl om, at disse Tal viser en varig Bedring med Hensyn til Arbejdsmængden i Jærn og Metal som ogsaa indenfor Industrien i det hele taget, og der er selvfølgelig meget andet, der tyder paa en Forbedring, navnlig dette, at de sidste

Maaneder siden Juli viser en afgjort Forbedring i Handelsbalancen.

En anden Side af de herhenhørende Forhold er ikke lige saa lystelig, specielt for Arbejderne, nemlig naar der ses hen til, at saavel den forbedrede Handelsbalance som en stor Del af den hele forbedrede Situation skyldes de kolossale Prisstigninger paa Landbrugsprodukter og derigennem paa vore vigtigste Livsfornødenheder. Statistiske Efterretninger for 20. November siger herom i sin Tekst til Tabeller over Detailpriserne og disses Stigning:

> „Prisbevægelsen fra Juli til Oktober har været noget uensartet for de forskellige Varer; for langt de fleste har der dog været en større eller mindre Stigning,"

og der er jo ingen Tvivl om, at den her nævnte Prisstigning er fortsat ogsaa i Oktober Kvartal, maaske endogsaa i forstærket Tempo.

Hvad nu Forholdet til Arbejdsgiverne angaar, da er det jo en bekendt Sag, at Arbejdsgiverforeningen har vedtaget at opsige alle Overenskomster, og for Jærn- og Metalindustrien er de opsagt, og ingen kan mistænke Arbejdsgiverne for, at de har gjort dette for at skaffe sig Raaderum for større Tillæg til Arbejdslønningerne, nej, man har ikke undladt at gøre os bekendt med, at „Arbejdsgiverne ikke mener at kunne forpligte sig til allerede nu at følge Statens Pristal for det kommende Aar", og her er det formodentlig, at Slaget skal staa.

Vore Lønninger indenfor Jærn og Metal har holdt sig og er vokset lidt sammen med Varepriserne i det forløbne Aar.

Den officielle Statistik for Januar og Februar viser for Jærnsammenslutningens Vedkommende ialt 15.496 faglærte Arbejdere med et Gennemsnit for ansat Timeløn af 121,8, en Gennemsnitsfortjeneste ved Akkord paa 182,3, for Timelønsarbejde paa 152,0 og et samlet Gennemsnit paa 168,0, 52,8 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Af ikke-faglærte Arbejdere var der 7.395 med et Gennemsnit af ansat Timeløn paa 95,3, en Fortjeneste ved Akkord paa 159,2, for Timelønsarbejde paa 119,2, og et samlet Gennemsnit paa 133,8, medens 36,6 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord.

Gaar vi til de sidste herhenhørende Opgivelser, som er for Juli og August, saa var Tallene for samtlige faglærte 16.841, altsaa en ikke uvæsentlig Stigning i selve Antallet fra Januar til August, Gennemsnit af ansat Timeløn 122,8, Fortjenesten ved Akkordarbejde 191,4, for Timelønsarbejde 156,4, samlet Gennemsnit 176,2 og 56,4 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord. Her var der altsaa en Stigning at notere for Timelønningernes Vedkommende paa 1,0, for Akkordarbejdet paa 9,1, for Timelønsarbejde paa 4,4, medens det samlede Gennemsnit viser en Stigning paa 8,2.

For de ikke-faglærte Arbejdere omfatter Tallene for Juli og August 8.006, altsaa en betydelig mindre Stigning i Antallet end Tilfældet er for de faglærte, Gennemsnitstimelønnen var her 97,2, Fortjenesten ved Akkord 163,1, ved Timelønsarbejde 124,6, samlet Gennemsnit 139,5 og 38,6 pCt. af Arbejdet udførtes i Akkord. Der ligger her en Stigning for Timelønningernes Vedkommende paa 1,9, for Akkordfortjenesten paa 3,9 og for Timelønsarbejde paa 5,4, medens den samlede Gennemsnitsfortjeneste er steget med 5,7 Øre. Det viser sig altsaa ved Sammenligning af Lønstigningerne for de faglærte og ikke-faglærte, at Stigningen forholdsmæssig er omtrent ens, men navnlig er det selvfølgelig under Nedgangstider svært at værne om de laveste Lønninger, og heri ligger der unægteligt et Forsvar for Minimallønnen som Princip.

Endnu et Par Tal vil i nogen Grad vise Stillingen, nemlig Tallene fra Metalarbejdernes Centralafdelings Lønoversigter for Januar og Juli Kvartaler d. A., altsaa de af vor egen Organisation fremskaffede Tal. For Januar Kvartal omfatter denne Statistik 7.041 Medlemmer med en gennemsnitlig Timeløn af 127,5 og en Gennemsnitsfortjeneste paa 186,9, for Juli Kvartal omfatter Tallene 8.267 Medlemmer med en Gennemsnitstimeløn af 132,3 og en Gennemsnitsfortjeneste af 193,9. Her er der en Stigning i Antallet af Smede og Maskinarbejdere stor 1.226, Stigningen paa Timelønnen er 4,8 Øre, medens Stigningen paa Akkordfortjenesten er 7,0 Øre.

Dette er altsaa de Lønninger, hvormed Jærn- og Metalindustrien marcherer ind i det nye Aar, og det er at haabe, at de Kræfter, som arbejder for Stabilisering og Udvikling af Industrien, vil faa Overtaget for den nærmeste Tid, men det maa ikke forglemmes, at det nye Aar vil begynde med de Vanskeligheder, som vi vel efter Sædvane vil faa for Opnaaelsen af nye Aftaler, der vel sagtens under de nuværende Forhold næppe vil kunne komme til at strække sig over mere end 1 Aar, skønt der hist og her har lydt Røster om, at vi vel nu snart maatte kunne siges at have passeret den store Krise med Krigs- og Højkonjunkturernes Sammenbrud saa vidt, at der kunde tænkes paa at slutte Aftaler paa i alt Fald mere end 1 Aar

— men Stemningen iblandt Arbejdsgiverne synes som foran nævnt at gaa i modsat Retning, ja, der har endog været Tale om at gøre de nugældende Overenskomster opsigelige til enhver Tid med 1 Maaneds Varsel, men herpaa kan vi dog næppe gaa ind, for det vilde vist bringe en unødig Nervøsitet over hele Overenskomst- og Arbejdsforholdet.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Det i Lovene fastsatte aarlige Møde, som Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen og Arbejdsanvisningen skal afholde med Kassernes Tillidsmænd, fandt Sted den 22. November.

Udover en kort Diskussion om nogle specielle Forhold, var det Direktørens Beretning, der tog Tiden fangen. Af denne fremgik i Korthed følgende:

Beretningsaaret omfatter Tiden fra 1. April 1923 til 31. Marts 1924, og ved Aarets Slutning var de statsanerkendte Arbejdsløshedskassers Antal 67 med ca. 256,000 Medlemmer mod ca. 252,000 Aaret forud. Heraf er ca. 217,000 Mænd og 39,000 Kvinder.

Kassernes samlede Indtægt har været 24,013,113 Kr., heraf er 7,836,411 Kr. Statstilskud, medens Kommunetilskudene andrager 3,235,736 Kr.

Udgifterne har ialt været 19,193,991 Kr. og heraf er 17,333,239 Kr. udbetalt i ordinær Understøttelse.

Indtægterne har været 5,8 Millioner Kr. mindre end Aaret forud. 1,2 Millioner Kr. er Statstilskudet gaaet ned, og 1,3 Millioner Kr. har Kommunetilskudene været mindre. Resten, 3,3 Millioner Kr., er mindre Kontingentindtægt, men dette falder udelukkende paa Ekstrakontingent, og Medlemmerne er saaledes blevet aflastet for dette Beløb.

Gennemsnitlig har hvert Medlem betalt 48 Kr. i Aarskontingent mod 61 Kr. forrige Aar.

Til Indtægterne er iøvrigt at bemærke, at Tilskudet fra Københavns Kommune først udbetales efter Regnskabsaarets Afslutning, og derefter først kan figurere paa Regnskaberne for 1924—25.

Udgiften til Understøttelse har andraget 68 Kr. pr. Medlem mod 77 Kr. i Aaret 1922—23.

Administrationsudgiften er ialt gaaet ned med 100,000 Kr. og andrager pr. Medlem Kr. 5,39.

Af de i Statskassen gjorte Laan i de senere, for Arbejdsløshedskasserne saa svære Aar, skyldes endnu 9,687,980 Kr. Heraf skylder Metalarbejdernes Kasse 600,000 Kr.

Iøvrigt er den financielle Stilling i Kasserne højst forskellig.

Den gennemsnitlige Dagpengeunderstøttelse har været 3,07 Kr. og Antallet af understøttede Medlemmer har været 106,000.

De understøttede Dages Antal har gennemsnitlig været 52 pr. understøttet Medlem.

De ledige Dages Antal har ialt været 9,6 Millioner Dage mod 12,3 Millioner Dage Aaret forud.

Det saakaldte B-Nævn, der beskæftiger sig med de Sager, der vedrører Arbejdsløshedsforsikringen, har afholdt 6 Møder i Aarets Løb.

Kongres i det schweiziske Metal- og Urarbejderforbund.

Den 14., 15. og 16. f. M. afholdt vort schweiziske Broderforbund Kongres i Hovedstaden Bern, som tillige er Hovedstad i Kanton Bern. Schweiz bestaar som bekendt af 22 Kantoner, der tilsammen danner »die Bundesstaat«.

Schweiz har en meget betydelig Jærn- og Metalindustri, der tilsammen beskæftiger ca. 120.000 voksne Arbejdere, Mænd og Kvinder, men her maa der naturligvis skelnes imellem f. Eks. Urindustrien, der for en stor Del er Hjemmeindustri, og f. Eks. Stor-Industrien, der omfatter det verdenskendte Firma Brown & Bovery i Baden, som er en lille By i den nord-østlige Del af Landet, de store Lokomotivfabrikker i Winterthur, hvortil en meget betydelig Industri i Zürich og Basel.

Talmæssigt set er vort Fag i Schweiz temmelig svagt organiseret, d. v. s. under Halvdelen, men til Gengæld kan det nok slaas fast, at Størstedelen af de egentlige Elitearbejdere er organiserede. Vort schweiziske Broderforbund tæller 42.000 Medlemmer for Tiden, de var under Højkonjunkturen oppe paa henimod det dobbelte, men der som andre Steder kom det til et delvis Sammenbrud i 1920—21, og Medlemstallet gik stærkt tilbage ligesom i Tyskland, hvor man tabte henimod 1 Mill. Medlemmer, sidstnævnte Sted nærmest paa Grund af den tyske Valutas Sammenbrud, hvor det var umuligt for Organisationerne at holde sig oppe, da Arbejdslønningerne nærmest blev til intet. Det skal her bemærkes, at Lønningerne i Tyskland er i en glædelig Fremgang, i Storbyerne er man atter oppe paa omkring 1 Mark i Timen, og Organisationen vinder atter frem, hvilket ogsaa har Betydning for den schweiziske Industri, der i omfattende Grad kan siges at arbejde sammen med den tyske Stor-Industri.

Kongressen havde samlet en betydelig Stab af internationale Metalarbejderrepræsentanter, for Danmark var I. A. Hansen til Stede. Kongressen bestod iøvrigt af 123 Delegerede, valgte afdelings- og kredsvis af de 42.000 Medlemmer. Her som andre Steder kender man ikke til saa omfattende Kongresdelegationer som hos os og i de nordiske Lande i det hele taget.

Kongressen lededes af Forbundets Formand med Assistance af et Par Bisiddere, og alle Sager af Betydning var behandlede paa en For-Konference af den saakaldte udvidede Bestyrelse (Repræsentantskab).

Organisationen optager Lærlinge omtrent paa samme Maade, som vi kender det herhjemme, d. v. s. det staar Afdelingerne frit for, hvor Forholdene maatte være dertil, at oprette Lærlingeafdelinger under Svendenes Tilsyn, men nogen stor Tilslutning af Lærlinge til Organisationerne findes ikke. Lærlingeforholdene er iøvrigt alt andet end ideelle i Schweiz, hvor Spørgsmaalet om Lærlingelov og Lærlingekontrakt er et Kantonalspørgsmaal, hvilket bl. a. vil sige, at nogle Kantoner har Lovbestemmelser om Lærlingeforhold og Lærlingekontrakter, andre har det ikke, og der skulde derfor synes at være netop en vid Margen for det organisationsmæssige Initiativ fra Arbejdernes Side, men her synes man at stagnere.

Som allerede nævnt er vore schweiziske Kolleger talmæssigt set kun svagt organiserede, og dette har bl. a. den Virkning, at der ikke afsluttes Landsoverenskomster, men kun lokale Overenskomster, et Forsøg paa Centralisering i saa Henseende er i sin Tid gjort for Centralvarmeindustrien og Blikkenslagerfaget, men man er atter gaaet bort derfra og slutter lokale Aftaler. Der er dog ingen Tvivl om, at det organisationsmæssige Grundlag for Fagets fuldstændige Organisering er udmærket, thi der findes i Jærn- og Metalindustrien kun en Organisation i Schweiz, hvor man saaledes er fri for det Sektereri, som vi kender andre Steder fra, som f. Eks. i Holland, hvor den ene Halvdel af Faget er organiseret efter de samme Grundlinier som her, medens den anden Halvdel er skilt i »kristelige« og »evangeliske« Forbund med Sammenblanding af Religion og Arbejdsforhold til Skade for Organisationsarbejdet.

Derimod har man vel i Schweiz som i andre Lande været befængt med nogen Syndikalisme og Kommunisme, men der hørtes intet hertil paa Kongressen, man er ogsaa i Schweiz svært paa Retur, hvad Kommunisme angaar.

Paa Arbejdsløshedsforsikringens Omraade har Forholdene været noget forkvaklede i Schweiz, hvor man som andre Steder har maattet lade det Offentlige træde til med Støtte til de Arbejdsløse, medens Organisationen har ydet et saakaldt frivilligt Bidrag. Nu vedtog man atter at sætte Arbejdsløshedskassen i Kraft, selv om det skulde gælde som en midlertidig Foranstaltning til næste Kongres, og samtidig vedtog man at ansøge Forbundsregeringen om Subvention og Inddragelse af Arbejdsløshedskassen under Forbundslovene med Hensyn til Bidragsydelse. Kongressens Lovudvalg bemyndigedes til sammen med Centralbestyrelsen at udarbejde Udkast til Love for Arbejdsløshedskassen, og den udvidede Centralbestyrelse (Repræsentantskabet) bemyndigedes til at erklære Arbejdsløshedskassen i Kraft, hvilket skal ske hurtigst muligt og senest 1. April 1925.

Kongressen beskæftigede sig iøvrigt med og vedtog en Skærpelse af tilrejsende Medlemmers Pligt til at henvende sig til de lokale Afdelinger, og med Hensyn til Medlemmers Eksklusion, som hidtil alene har været lovlig gennem Centralbestyrelsen, vedtoges det, at saadanne Udelukkelser sker paa Forslag af Afdelingerne med Støtte i Forbundets Love og Kongressens Beslutninger.

Man vedtog Oprettelsen af Fagkorporationer i Urindustrien til Varetagelse af særlige Brancheinteresser samt til Overvaagelse af Tarifoverenskomsterne og med Hensyn til branchemæssige Overenskomster i det hele taget, og til Forbedring af faglig Uddannelse vedtoges det, at der med Godkendelse af Centralbestyrelsen i Urindustrien kan oprettes Fag- og Industrigrupper.

Med Hensyn til »Bidragspligten« vedtoges en Ændring angaaende »Erhvervs'øshed«, hvorefter der kan udstedes »Nødstilstandsmærker« til 20 Centimer (Rappen) pr. Uge, i Almindelighed ikke ud over 3 saadanne, men i særlige Nødstilfælde kan Centralbestyrelsen godkende en Udstedelse paa indtil 13 Ugers Bidrag i et Aar. Ved Anmodning om at erholde Nødstilstandsmærker maa bestemte Formularer udfyldes af de paagældende med nøje Angivelse af Grunden for deres Anmodning, som derefter indsendes til Hovedkassen.

Kongressen vedtog med Hensyn til Afdelingernes Administration, hvor der findes over 500 Medlemmer, og hvor det iøvrigt maa anses for nødvendigt, at bemyndige til med Godkendelse af Centralbestyrelsen at ansætte Sekretærer og Hjælpekræfter. Alle Valg eller Afskedigelser skal iøvrigt have Centralbestyrelsens Godkendelse.

8-Timersdagen.

I det fri Schweiz blev 8-Timersdagen gennemført ved Lov omtrent paa samme Tid som i andre Lande, men der opstod snart dér ligesom andre Steder en Reaktion derimod, og i Februar d. A. udsendte Forbundsregeringen til Folkeafstemning Forslag om en Ændring i Fabriksregulativet, hvorefter Arbejdstiden kunde forøges til 52 Timer ugentlig. Forslaget forkastedes dog med en betydelig Majoritet, hvilket noksom viser, at den forkortede Arbejdstid har sat sig godt fast, og den schweiziske Arbejderbefolkning har her specielt gjort sig fortjent hos den internationale Arbejderbevægelse ved denne sin Beslutning.

Der er imidlertid en Hage derved; Forbundsregeringen kan give Dispensationer fra den 48-Timers Arbejdsuge, og saadant sker af og til, naar Industrien anmoder derom, ogsaa i Tilfælde, hvor Arbejderne mener det er urimeligt at give Dispensation, og saa bliver Forholdet Genstand for Strejker og anden Modstand fra Arbejdernes Side.

Men alt i alt vil det forstaas, at 8-Timersdagen har staaet sin Prøve, ligesom den i al Almindelighed haandhæves og opretholdes.

Det er i denne Forbindelse interessant at se, at f. Eks. den vestphalske Industri i stor Udstrækning har indrettet sig paa Arbejde i Skiftehold med $10^1/_2$ Times Arbejde pr. Skift, dette vil dog næppe kunne holde, men der er sammenkaldt til Møde i det internationale Metalarbejderforbunds Centralkomite til den 4. Januar i Paris, hvor der vil blive taget Stilling til Sagen, som naturligvis har bevirket, at den franske Stor-Industri forlanger en lignende Arbejdstid, hvis der skal fortsættes paa samme Maade i den vestphalske Stor-Industri. Der synes iøvrigt paa dette Omraade at herske det inderligste Samarbejde mellem de franske og tyske storindustrielle.

— Men i det lille Schweiz kæmper man paa demokratisk Vis for Opretholdelse af de opnaaede Goder. Lønningerne er lidt lavere end hos os, men til Gengæld er det schweiziske Pris-Indextal kun 178 mod 214 her.

Formersag for Den faste Voldgiftsret.

En Sag af ikke helt almindeligt Omfang og Betydning, og som kortelig er omtalt i forrige Nummer af Bladet, blev af Arbejdsgiversammenslutningen paa Firmaet Burmeister & Wains Vegne under 22. November indbragt for Den faste Voldgiftsret med Krav om Bod og Erstatning for ulovlig Strejke, Brud paa Overenskomster og Septemberforlig m. m. Firmaet krævede sig betalt 10.857 Kr., som det paastod at have haft i Tab paa den ulovlige Strejke. Vi skal straks meddele, at Den faste Voldgiftsret her som altid idømte en Bod, fordi Arbejdsstandsningen var uvarslet, men den samme Bod blev saa lille som overhovedet muligt, naar der skal idømmes Bod, nemlig 200 Kr. i Stedet for de 10.857 Kr.

Der er allerførst det at bemærke, at vi saavel som Den faste Voldgiftsret bekæmper de uvarslede Arbejdsstandsninger, og dette har Formerforbundet og dets Afdeling da ogsaa gjort i dette Tilfælde, selv om det har været vanskeligt, idet det var Firmaets Funktionærer, som havde vendt sig imod den af Arbejdsdirektøren udfærdigede Ordning vedrørende den heromhandlede Import af 15 tyske Formere. Kendelsen, som er dateret 10. December, og som vi nedenfor aftrykker in extenso, viser noksom, hvor den egentlige Skyld i denne Sag ligger, og det er her, som ikke saa sjældent, konstateret, at Funktionærerne paa de store Arbejdspladser glemmer at indstille deres Optræden i Overensstemmelse med de mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer trufne Overenskomster og Aftaler.

Det gaar imidlertid ikke an, at der optræder en saadan tredie Part paa selvbestaltet Maade, og her har det bl. a. ved Siden af det ejendommelige Forhold, at Firmaet gennem sin Organisation anlægger Sag i et Tilfælde, hvor det egentlige Overenskomstbrud foreligger fra deres egen Side, affødt en Korrespondance mellem Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark og det tyske Metalarbejderforbunds Hovedkvarter i Stuttgart, hvortil de tyske Formere har sendt Klage over formentlig ilde Behandling ved den ommeldte Lejlighed.

Sagen er naturligvis blevet nøje undersøgt, og de tyske Formere kan næppe med Rette beklage sig over noget. For det første fik de jo kun en begrænset Indrejsetilladelse, som Formerforbundet gik med til at forlænge med yderligere 2 Maaneder, men selvfølgelig vilde Formerne ikke finde sig i, at tyske Formere af Funktionærerne favoriseredes paa de danske Formeres Bekostning. Indrejsetilladelse til København er jo ikke alene et vanskeligt Spørgsmaal fra Udlandet, men ogsaa fra danske Provinser, paa Grund af den stadig herskende Boligmangel, og har de tyske Formere endelig noget at beklage sig over, saa maa deres Klage sikkert rettes til Burmeister & Wains Funktionærer, som har givet dem mangelfuld Besked, da de var i Tyskland for at hente Formerne herop. Iøvrigt vil vi gaa ud fra, at mangeaarigt venskabeligt Samarbejde mellem det store tyske Metalarbejderforbund og os vil være tilstrækkelig Garanti for, at der ikke her opstaar internationale Misstemninger, men Sagen giver som nævnt adskilligt at tænke paa, og naar Arbejdsgiverne gerne vil hævde, at de saa temmelig kan gøre, hvad de vil, for Arbejderne kan jo bare klage, saa er der dog ogsaa en anden Side af denne deres Opfattelse, som de ikke maa glemme at tage i Betragtning.

Kendelse.

I Maj Maaned 1924 ønskede A/S Burmeister & Wain, der havde indrettet et nyt Staalstøberi paa Teglholmen, at indkalde en Del tyske Staalformere, da der ikke her i Landet kunde skaffes et tilstrækkeligt Antal af saadanne Formere. Efter at der i den Anledning hos Arbejdsdirektøren havde fundet en Forhandling Sted mellem Repræsentanter for Selskabet og for Formerforbundet, der paa det Tidspunkt saa godt som ingen til dette Arbejde kvalificerede ledige Medlemmer havde, sluttedes der den 8. Maj paa Arbejdsdirektørens Forslag en Aftale, hvorefter Forbundet gav sin Tilslutning til, at der søgtes Indrejsetilladelse for indtil 15 tyske faglærte Staalformere samt Opholdstilladelse for disse i indtil 3 Maaneder fra Ankomstdagen, saaledes at Tilladelsen kun gjaldt, naar de tog Arbejde hos A/S Burmeister & Wain, hvorhos den var betinget af, at Selskabet samtidig antog 25 danske Jærnformere til Oplæring som Staalformere i Samarbejde med de tyske Staalformere. Antagelsen af den til Oplæring kvalificerede Arbejdskraft skulde ske efter Samraad mellem Selskabet og Forbundet. Videre hedder det i Aftalens Punkt 3: »Saafremt der maatte blive danske og til Arbejde hos A/S Burmeister & Wain kvalificerede danske Staalformere ledige, har Selskabet erklæret sig villigt til straks at antage disse og for dettes Regning at lade udrejse et tilsvarende Antal af de tyske Staalformere, uanset at disses Opholdstilladelse ikke er udløben«, og i Punkt 4: »Forsaavidt der ved Opholdstilladelsens Udløb endnu findes Trang for den fremmede Arbejdskraft, vil Spørgsmaalet om Opholdstilladelsens Forlængelse for et nærmere bestemt Tidsrum nærmere være at drøfte mellem Selskabet, Formerforbundet og Direktoratet for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen.«

De 15 tyske Formere ankom den 1. Juni. I August anmodede Selskabet Statspolitiet om Opholdstilladelsens Forlængelse, og efter at Statspolitiet paa Forespørgsel havde faaet det Svar fra Formerforbundet, at man fra dettes Side intet havde imod, at Tilladelsen forlængedes i 2 Maaneder — altsaa til 1. November — fortsattes Forholdet uforandret, indtil Selskabet i Dagene umiddelbart før den 6. November, da forskellige store Arbejder var afsluttede, afskedigede 5 danske Staalformere, medens det fremdeles beskæftigede de 15 tyske Formere. Herover følte de danske Arbejdere sig brøstholdne og krævede de 15 Tyskere fjernet, før de danske Arbejdere afskedigedes. Onsdag den 5. November tilbød Selskabet Arbejdernes Tillidsmand, at de 5 afskedigede Staalformere inden Ugens Udgang skulde blive antaget i Jærnstøberiet, samt at de danske Staalformere, der i den nærmere Fremtid maatte blive afskedigede paa Grund af Arbejdsmangel, straks vilde blive antagne i Jærnstøberiet. Dette Tilbud tilfredsstillede imidlertid ikke Arbejderne —

bl. a. fordi de mente at vide, at der i Virkeligheden ikke var Brug for flere Arbejdere i Jærnstøberiet, saaledes at Nyantagelser dér enten vilde blive af kort Varighed eller medføre andre Arbejderes Afskedigelse — og den 5. November nedlagde Natholdet Arbejdet. Den følgende Dag udeblev alle Formerne. Arbejdsstandsningen omfattede ialt 62 Formere og Kærnemagere og havde til Følge, at 100 Arbejdsmænd blev ledige.

Ved Organisationernes Indgriben kom der Lørdag den 8. November en Ordning i Stand, hvorefter Arbejdet genoptoges Mandag den 10. November om Morgenen af samtlige strejkende danske Arbejdere og de 5 afskedigede Formere, medens de 15 tyske Formere, der ogsaa var Deltagere i Strejken, ikke genantoges. Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig dog at rejse Sag til Bod og Erstatning for den ulovlige Arbejdsstandsning, og i Henhold til dette Forbehold har Arbejdsgiverforeningen nu for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien og A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri paastaaet De samvirkende Fagforbund paa Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds Vegne og dette igen paa den københavnske Afdelings Vegne og de Arbejderes Vegne, der har deltaget i Arbejdsstandsningen, paalagt en Bod, der kan dække det lidte Tab. Størrelsen af det ved Strejken forvoldte direkte Tab har Klagerne opgjort til 10,857 Kr.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse. De erkender vel, at Strejken er i Strid med Septemberforligets Punkt 2 og Fagets Overenskomst, men henviser til, at den staar i Forbindelse med en hos Arbejderne i Aarenes Løb opsamlet Irritation over, at den tyskfødte Ingeniør, der leder Støberiet, altid har haft en Tilbøjelighed til at favorisere tyske Arbejdere paa de danske Arbejderes Bekostning. Navnlig gør de Indklagede dog gældende, at den direkte Aarsag til Strejken var den, at Selskabet i Strid med Punkt 3 i Overenskomsten af 8. Maj 1924 har afskediget kvalificerede danske Staalformere og samtidig beholdt de tyske, om hvem de Indklagede tilmed vil have bragt i Erfaring, at kun 3 af de 15 har en grundigere Uddannelse som Staalformere.

Herimod hævdes det fra Selskabets Side, at dets øverste Ledelse aldrig har erfaret noget om saadan Favorisering af tyske Arbejdere, samt at der ikke fra dets Side foreligger noget Brud paa Punkt 3, idet i hvert Fald de 4 af de 5 afskedigede danske Arbejdere kun havde arbejdet som Staalstøbere siden Maj 1924 og ikke var saa kvalificerede, at de kunde erstatte de tyske Staalstøbere.

Retten maa nu vel statuere, at der foreligger en ulovlig Arbejdsstandsning, men maa samtidig fremhæve, at Selskabet, naar det, efter at Tiden for Overenkomsten var udløbet, og det ikke vilde nøjes med at lade Forholdet løbe uforandret videre med alle de Paagældendes stiltiende Samtykke, men vilde gøre Forandring deri, da havde været pligtig til i Overensstemmelse med Punkt 4 i Overenskomsten af 8. Maj 1924 at optage en Drøftelse angaaende Vilkaarene for Opholdstilladelsens Forlængelse, i Stedet for ganske ensidigt at afskedige 5 danske Formere. Under Hensyn hertil mener Retten at burde undlade at paalægge de enkelte Deltagere i Strejken nogen Bod. Hvad dernæst Forbundets københavnske Afdeling angaar, havde det vel været dens Pligt at optræde med større Fasthed overfor Arbejdernes Strejke, end den efter det oplyste synes at have gjort. Men det maa paa den anden Side erkendes, at den var kommet i en vanskelig Stilling overfor Arbejderne ved den af Selskabet valgte Fremgangsmaade, hvorhos det maa antages bl. a. at skyldes Afdelingens Medvirken, at Strejken saa forholdsvis hurtigt bragtes til Afslutning. Under disse Omstændigheder og særlig da det af Selskabet lidte Tab staar i Forbindelse med Selskabets egen Undladelse af at gaa frem i Overensstemmelse med den i Maj-Overenskomstens Punkt 4 givne Anvisning kan dette Tabs Størrelse ikke lægges til Grund for Fastsættelse af Bod, hvorimod der findes at burde paalægges Afdelingen en Ordensbod, stor 200 Kr., samt Sagens Omkostninger.

Kendelse.

Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds københavnske Afdeling bør til Dansk Arbejdsgiverforening betale en Bod af 200 Kr. Envidere betaler Afdelingen Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Voldgift.

I Fagbladet for August d. A. omtalte vi en Sag vedrørende Visitationen hos A/S Carl Lund og en Kendelse af Den faste Voldgiftsret denne Sag vedrørende.

Efter denne Kendelse optoges der paany Forhandling mellem Parterne om Maaden, hvorpaa Visitationen skulde foregaa, idet Firmaet ønskede, indenfor Rammerne af Den faste Voldgiftsrets Afgørelse, at variere Antallet af Arbejdere, der skulde visiteres daglig, saaledes at der hver Dag visiteredes indtil 15 pCt. af det samlede Antal Arbejdere. Da Enighed ikke opnaaedes ved direkte Forhandling, afholdtes der den 4. Oktober Mægling, hvor Parterne under Forbehold af Arbejdernes Godkendelse enedes om, at Visitationen foretoges daglig med indtil 8 pCt. af Arbejdsstyrken, dog ikke over 120 pCt. pr. Maaned, og hvis Forslaget forkastedes, da at forbigaa Timandsmødet og lade Sagen gaa til faglig Voldgift.

Da Arbejderne forkastede Mæglingsforslaget, nedsattes derefter en faglig Voldgiftsret, bestaaende af d'Herrer Direktør Gjellerup og Kontorchef Nansen, valgt af Firmaet, og Sekretærerne Jespersen fra Dansk Arbejdsmandsforbund og Peter Andersen fra Smedeforbundet, valgt af Arbejderne. Som Formand og Opmand fungerede Hr. Højesteretsdommer Julius Møller.

Ved Voldgiften nedlagde Firmaet Paastand om, at Visitationen ordnedes i Overensstemmelse med Forslaget af 4. Oktober, medens Arbejderne holdt paa, at der skulde visiteres 4 pCt. pr. Dag.

Da Enighed ikke opnaaedes, overlodes Sagen til Opmandens Afgørelse og med Skrivelse af 4. December har denne afsagt følgende Kendelse:

»Den ovennævnte Visitering paa A/S Carl Lunds Fabrikker kan foretages daglig med indtil 8 pCt. af Arbejdsstyrken, dog ikke udover ialt 120 pCt. pr. Maaned.«

Uorganiserede Smede hos Smedemester Jensen, Brovst.

Det turde være almindelig bekendt, at Smedeforbundet med Hensyn til Organisering af Fagets Udøvere har løst sin Opgave saa nær, som det vel nok er muligt, idet 97 pCt. af samtlige Smede og Maskinarbejdere her i Landet er Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Til Trods herfor er der dog, navnlig i

Stationsbyerne norden for Limfjorden, enkelte Virksomheder, der er i Stand til at skaffe sig uorganiseret Arbejdskraft.

En saadan Virksomhed er S. O. Jensens Maskinfabrik i Brovst, der fabrikerer Vindmotorer og Landbrugsmaskiner og beskæftiger 40 à 50 Arbejdere af forskellige Brancher, deriblandt 15 Smede. At Lønningerne er paavirket heraf, vil ikke forundre, og de paagældende Smede lønnes med fra 85 til 90 Øre pr. Time. Hvis dette Forhold kun berørte dem selv, var der maaske ingen Anledning for andre til at forstyrre Idyllen, men dette, at en saa stor Virksomhed er i Stand til at faa Arbejdet udført til saadanne Lønninger, har naturligvis ikke undladt at faa Virkninger for de af vore Medlemmer, der arbejder i Nærheden af en saadan Virksomhed, derved, at den paagældende Fabrikant ved Hjælp af de lave Lønninger bliver i Stand til at levere sit Fabrikata til Priser, der udelukker Konkurrence fra andre Virksomheder, hvis de skal betale en anstændig Løn, og disse vil derfor se sig nødsaget til ligeledes at forsøge at trykke Lønnen.

Vort Forretningsudvalg besluttede derfor for nogen Tid siden at gøre et Forsøg paa at faa Smedene i Brovst ind i Forbundet, og med Bistand af Afdelingen i Aalborg og Partifæller i selve Brovst lykkedes det ogsaa at faa Arbejderne hos Fabrikant Jensen indbudt til et Møde, der afholdtes i Brovst Torsdag den 4. December, hvor Formanden for Aalborg Afdeling, Marius Andersen, og Forbundets Sekretær, P. Andersen, søgte at gøre de tilstedeværende begribeligt, at det var til deres egen Fordel, at de indmeldte sig i Forbundet.

Ca. 20 Mand havde efterkommet Indbydelsen, deriblandt 3 Smede, og nogen stor Forstaaelse af, hvad der tjener deres Interesser, lagde de ikke for Dagen, og lade sig organisere med det samme var de ikke tilbøjelige til, men det syntes dog, som om man vilde samle alle Fabrikkens Arbejdere til et nyt Møde for nærmere at drøfte Sagen og om muligt skaffe Basis for, at samtlige Arbejdere gik ind i deres respektive Landsforbund.

Vi faar nu se, om Fabrikant Jensen stadig vil have Held til at faa sit Arbejde udført til omkring det halve af, hvad der betales i lignende Virksomheder. Det drejer sig jo her om en lille »Oase« i den helt nordvestjyske Ørken, men den kan næppe holde ret længe, dertil er den for mager.

Russerne „afskaffer" Arbejdsløsheden.

Vi gengiver nedenstaaende efter Pressemeddelelser fra »Den internationale faglige Central«.

Trods »Samarbejdet med Bourgeoisiet og Kapitalisterne« i Vesteuropa, vil det ikke rigtig lykkes for Sovjetmyndighederne at faa det produktionsmæssige Liv i Gang, hæve Produktionen og skaffe Arbejde til de mange ledige Hænder. Et Bevis herpaa er den stigende Arbejdsløshed i de sidste Maaneder. Ifølge de officielle Oplysninger var Antallet af registrerede Arbejdsløse i 45 russiske Byer den 1. Maj steget til 869,000, hvoraf kun de 178,000 erholdt Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Sovjetmyndighederne, der som bekendt kun har Arbejdernes Interesser for Øje, har nu udfundet et meget simpelt Middel til at bekæmpe — og afskaffe Arbejdsløsheden. Herom beretter »Rotes Gewerkschaftsbulletin« (Nr. 59) følgende:

»Fornylig er den foretagne Undersøgelse af de Arbejdsløses Forhold, som er registrerede ved Arbejdsanvisningen i Moskwa, blevet tilendebragt. Denne Undersøgelse, som i Moskwa omfattede 107,688 Arbejdsløse, foretoges paa følgende Maade: De Arbejdsløse blev opsøgte, man talte med dem, og deres Forhold blev undersøgte paa Stedet. Resultatet af denne Undersøgelse var, at 42,117 Personer, det er 39,2 pCt. af alle Arbejdsløse, blev slettede af Arbejdsanvisningens Lister! Af de slettede Personer havde ca. 50 pCt. deres Bopæl i Byens indre Distrikt, medens der af de Arbejdsløse, som havde Bopæl i de hovedsagelig af Arbejdere beboede Forstæder, kun slettedes ca. 20 pCt. Undersøgelsen udviste endvidere, at der blandt de Arbejdsløse befandt sig Automobilejere, tidligere Fyrster og Hofmænd.«

Slettelsen af 39,2 pCt. af alle Arbejdsløse lader sig dog ikke godt begrunde med Henvisningen til de tidligere Fyrster og Hofmænd. Den Kendsgerning bliver derfor bestaaende, at Sovjetmyndighederne i Moskwa paa god bureaukratisk Vis uden videre har slettet 42,117 Arbejdsløse af Arbejdsanvisningens Fortegnelse. Herved maa endda tages i Betragtning, at ikke alle Arbejdsløse erholder Understøttelse. En saa vidtrækkende Fordring kræver Russerne kun gennemført i andre Lande, ganske vist da ogsaa med et saa meget større Opbud af Kraftudtryk og Beskyldninger mod de socialdemokratiske Arbejderpartier og Regeringer. I Henhold til de officielle Oplysninger erholdt den 1. Maj 1924 i Moskwa kun 32,3 pCt. af alle Arbejdsløse Understøttelse, i Leningrad kun 21,6 pCt.

Nogle Opgaver og Problemer for Bedriftsraadene.

Af cand. polit. *P. P. Svejstrup.*

Bedriftsraadstankens Sejrsgang.

I Aarene efter Krigen er Bedriftsraadstanken vokset stærkt og har vundet afgørende Sejr i flere af Europas Stater, saasom Tyskland, Østrig, Czekoslovakiet og Norge, hvor der er indført Bedriftsraad ved Lov. I andre Lande, som f. Eks. England, er Arbejderne og Arbejdsgiverne enedes om Oprettelsen af Raad, der i hvert Fald ligner det, vi kalder Bedriftsraad. I atter andre Stater, som Sverige og Danmark, er der forelagt Lovforslag, og Kampen herom bliver antagelig et af Hovedpunkterne i den kommende Tids politiske Strid.

Der er sikkert ingen Tvivl om, at Bedriftsraadstanken i Løbet af en kortere eller længere Tid vil sejre, og det er derfor af Betydning, at Arbejderne begynder at forberede sig paa nogle af de nye Opgaver. Der er Grund til at tro, at mange af disse vil blive overordentlig vanskelige, men næppe umulige at løse, og det vil da være en Fordel for os her i Danmark, at vi kan nyde godt af de Erfaringer, som vort Naboland Tyskland har gjort i de 4½ Aar, hvor de tyske Bedriftsraad har været i Arbejde.

De tyske Bedriftsraadsskoler.

Der er jo nok dem, der mener, at de tyske Bedriftsraad er blevet en Skuffelse, idet de tyske Arbejdere i mange Tilfælde har manglet Forudsætninger for at kunne udnytte Bedriftsraadslovens Bestemmelser. Det er imidlertid en Mangel, som kan afhjælpes, og som forøvrigt allerede er ved at blive afhjulpet, idet de tyske Fagorganisationer i alle større Industridistrikter har oprettet Bedriftsraadsskoler, hvor Arbejderne med tysk systematisk Grundighed faar Indblik i nogle af de Spørgsmaal, som er blevet særlig aktuelle for Bedriftsraadene. Disse Bedriftsraadsskoler giver som Regel deres Undervisning om Aftenen, f. Eks. 1 à 2 Gange om Ugen, og der naas ret langt ved, at Kursusene fortsætter fra Aar til Aar. Som en enkelt Undtagelse kan nævnes, at det tyske Metalarbejderforbund giver store samlede Kursus, hvortil Eleverne samles i 2—3 Uger i en mindre By og er udelukkende beskæftigede med Undervisning, idet Forbundet saa betaler deres normale Løn. Kundskabstørsten har dog været saa stor, at den langt fra har kunnet tilfredsstilles paa denne Maade, og Staten har derfor i logisk Konsekvens af Bedriftsraadsloven oprettet 2 Skoler (i Berlin og Düsseldorf), hvor unge Arbejdere i 10 Maaneder kommer bort fra deres daglige Gerning og helt kan hellige sig Skolegangen. I den lange Tid kan der selvfølgelig opnaas et ganske godt Kendskab, baade til den Lovgivning, der har Interesse for Arbejderne, og til de Samfundsproblemer, der er særlig aktuelle og betydningsfulde.

Alligevel er man gaaet endnu videre og har søgt at skabe en direkte Forbindelse mellem de dygtigste af de unge vordende Førere og Videnskaben, idet der i Tilknytning til Universitetet i Frankfurt am Main er oprettet et saakaldt Arbejderakademi. Her er det ogsaa Meningen, at Eleverne kommer i 10 Maaneder, men det er Tanken, at de skal have saa gode Forkundskaber, at der kan blive Mulighed for selvstændigt videnskabeligt Studium. Lærerne ved Arbejderakademiet er dels ansete Universitetsprofessorer og andre, hvis videnskabelige Dygtighed er almindeligt anerkendt, saaledes det tyske Metalarbejderforbunds ansete nationaløkonomiske Medarbejder, Dr. Norbert Enstein.

Der er vistnok Grund til at vente, at det saaledes paabegyndte Samarbejde mellem Videnskaben og den praktiske Arbejderbevægelse vil faa stor Betydning for den kommende Udvikling, og jeg tror, der er Grund til at være glad ved, at Akademiets Leder under et Studieophold, jeg havde i Frankfurt for nogen Tid siden, udtalte Ønsket om, at der ogsaa vilde komme Elever fra Udlandet, bl. a. fra Danmark, for at man ogsaa derigennem kunde naa et Skridt frem imod international Forsoning.

Mere videnskabelig Driftsledelse.

Man hører overalt fra Arbejdsgivernes Side, at Industrien umuligt kan betale højere Lønninger eller bevare 8-Timersdagen. Jeg skal ikke kunne sige, om det, saaledes som Forholdene ligger, er rigtigt, men hvis det er rigtigt, saa skyldes det, at den danske Industri ikke teknisk og organisatorisk er fulgt med i Udviklingen, idet ledende Industrimænd paa fuldt moderne Virksomheder baade i Tyskland, England og De forenede Stater hævder, at 8-Timersdagen er fuldt ud tilstrækkelig i en moderne indrettet Virksomhed.

Det gøres ogsaa gældende, at hvis man fordelte Industrivirksomhedernes Overskud, vilde det kun betyde et forholdsvis mininalt Tillæg pr. Time. Dette kan i alt Fald i Øjeblikket ikke benægtes, men man har Ret til til Gengæld at spørge om, hvorfor Produktionen ikke er tilrettelagt paa en bedre Maade, saa at Udbyttet kunde blive saa meget større.

Dette vilde utvivlsomt være muligt, idet den danske Industri ikke er fulgt tilstrækkelig med i den almindelige Udvikling og har været for optaget af andre Ting til at følge Tidens økonomiske, tekniske og organisatoriske Fremskridt. Det vil dog være illoyalt at bygge en Kritik af Industrien væsentlig paa, hvad der kom frem ved Landmandsbanksagens Behandling, idet man maa erindre, at de Virksomheder, der er omtalt i Beretningen, var slet ledede og ikke saadan uden videre kan bruges som Billede paa dansk Industri.

Kritikken bør derfor søge noget dybere, og jeg vilde gerne henlede Opmærksomheden paa, at den amerikanske Ingeniørforening for nogle Aar siden nedsatte et Udvalg til Undersøgelse af, hvorfor den amerikanske Industri ikke gav større Udbytte. Denne Undersøgelse kom til det Resultat, at vel kunde der lægges Arbejderne noget til Last, baade paa det ene og det andet Punkt, men langt de største Fejl skyldtes Forsømmelighed eller Sløseri fra Arbejdsgivernes Side. Det er hævdet, at det Arbejde, som blev udført paa 48 Timer, uden væsentlig større Anstrengelse, blot ved bedre Tilrettelæggelse, kunde udføres paa 36 Timer ugentlig, altsaa 6 Timer daglig. Der findes ogsaa nogle mindre dybtgaaende europæiske Undersøgelser, der viser, at den berettigede Kritik, der vil kunne rettes imod Arbejdsgivernes Ledelse, er langt større i Europa end i Amerika. Det er derfor et naturligt Krav, at videnskabelige Synspunkter i højere Grad bliver lagt til Grund for den industrielle Produktion, idet Samfundet vel nu har naaet det Stadium i Udviklingen, hvor Arbejdsgiveren ikke længere bør have Ret til at modsætte sig en Modernisering af Produktionen, fordi Fabrikken er hans private Ejendom.

Ved en saadan Modernisering af den industrielle Produktion maa et af Hovedpunkterne blive, at selvom det for den private Driftsherre kan være fordelagtigt at indskrænke Produktionen, forhøje Priserne og have megen Tomgang i Maskinarbejdet, maa det samfundsmæssige Synspunkt, at Maskinerne bør benyttes, og at Pri-

serne sættes forholdsvis lavere, sejre, saaledes at man overalt benytter sig sig af den økonomiske Grundsætning, at de nødvendige Driftsomkostninger bliver mindre pr. Stk. jo større Fabrikkens samlede Produktion er.

Psycotekniske Undersøgelser.

Grundtanken i de af Københavns Kommune foretagne Undersøgelser af, hvilke Evner Drengene i Konfirmationsalderen har, er, at Samfundet i stedse stigende Grad er interesseret i, at det bliver de dygtigste, der faar den bedste Uddannelse og kommer i de vanskeligste Stillinger. Det kan jo heller ikke nægtes, at der er spildt megen Tid og mange Penge paa at uddanne udygtige Overklassebørn til Stillinger, som de ikke har evnet at bestride, og selv om man endnu kun er naaet nogle Skridt i Retning af at lade Evnerne være det afgørende for Uddannelsen, saa er det sikkert en Vej, ad hvilken der endnu er meget at gøre

Men Psycoteknikken bør ikke alene benyttes til at hjælpe Mennesker til at finde deres Plads her i Livet, den kan ogsaa hjælpe til, at Arbejdet tilrettelægges, saa at det bliver saa lidt anstrengende og enerverende som muligt, idet man nu om Stunder rent videnskabeligt kan sige, hvilken af 2 Arbejdsmetoder, der giver den mindste Træthed, det kan f. Eks. konstateres ved Undersøgelse af Blodtrykket, Aandedrætsforbruget og lignende.

Nu er det jo desværre ikke altid saadan, at Arbejdsgiverne har deres Opmærksomhed i tilstrækkelig Grad henvendt paa at faa Arbejdet gjort saa let og behageligt som muligt, og der er derfor Grund til at glæde sig over, at det psycotekniske Institut »Orga« i Berlin staar i et udmærket Samarbejde med de berlinske Fagforeninger og forøvrigt ogsaa har indrettet et stort psycoteknisk Institut i Moskwa, der er forsynet med alle de Redskaber, som de russiske Videnskabsmænd kan have Brug for til at finde nye Metoder til at gøre Arbejdet lettere og mindre trættende.

Standardiseringen.

Ved Standardisering forstaar man Regler af hel og delvis teknisk Art, der dels tilsigter at gøre den produktive Virksomhed saa ensartet som muligt og dels tilsigter, at denne Ensartethed naas paa det til enhver Tid højeste tekniske Standpunkt.

Det er ganske ejendommeligt at lægge Mærke til, hvor pludseligt og voldsomt Standardiseringstanken er slaaet igennem i alle de store Industrilande i Aarene efter Krigen. Betydningen er ogsaa meget stor, særlig i de Lande, der lider mest under Kapitalmangel og haard Konkurrence. Standardiseringen betyder nemlig paa den ene Side, at man indskrænker Antallet af Former og Typer til et Minimum og derved giver Mulighed for Masseproduktion, idet hele Efterspørgslen skal samles paa de faa fastslaaede Standardtyper. Hvormeget dette kan betyde ses bl. a. af et praktisk Eksempel fra Tyskland, hvor Forfærdigelsen af 100 Bolte af en bestemt Form ved almindelig Drejebænk kostede 75 Pfg., ved Revolverbænk 14 Pfg. og ved Automatbænk 7 Pfg. Jeg skal ikke nævne flere Eksempler, men gøre opmærksom paa, at Standardiseringen endvidere har meget stor Betydning for Udvekslingen af Maskindele, idet Reservedele fra én Fabrik kan indføjes i en Maskine, fabrikeret et helt andet Sted. Hvis saaledes en tysk Maskine, anbragt i Sydamerika, gaar i Stykker, skulde man tidligere som Regel hente Reservedelen i Tyskland, medens man, naar den nye Udvikling er gennemført, kun behøver at gaa til nærmeste Lager af tyske Reservedele.

Da Standardiseringen endnu ikke er helt gennemført, mærker man ikke saa meget til dens økonomiske Betydning, men den Dag er sikkert ikke fjern, da Standardvarer fra Tyskland og Amerika kan sælges her i Landet til en lavere Pris end vore Fremstillingsomkostninger, og Følgen af, at Danmark ikke er fulgt med i Standardiseringen, kan let blive en omfattende Arbejdsløshed, og da en saadan Arbejdsløshed jo ikke mindst vil ramme Metalindustriens Arbejdere, vil det være ønskeligt, om man ogsaa fra den Side slog til Lyd for, at ogsaa Danmark standardiserer, inden Tiden er løbet helt fra os.

Den Side af Standardiseringsarbejdet, som er længst fremme, er Standardiseringen af simple Konstruktionsdele, dels af mere almindelig Art som Skruer, Bolte, Møttriker o. l. og dels af mere speciel Art (Normalisering). Paa dette Omraade er der udrettet et meget omfattende Arbejde, som jeg paa Grund af Spørgsmaalets store praktiske Betydning skal gøre Rede for nogle Hovedpunkter af.

Normaliseringen i De forenede Stater.

Landets Størrelse og naturlige Rigdom i Forbindelse med Manglen paa faguddannede Arbejdere førte i teknisk Henseende tidligt til udstrakt Anvendelse af arbejdsbesparende Maskiner; saadanne betaler sig kun i store stærkt specialiserede Virksomheder, der som oftest er Led af en eller anden Trust. De enkelte Truster regulerede snart Produktionen og normaliserede de enkelte Dele, som Trusten producerede. Produktionen af Normer centraliseredes paa enkelte Fabrikker, hvorefter Masseproduktion kunde gennemføres.

Under Krigen havde Staten i Forbindelse med forskellige Industrier centraliseret Normaliseringsarbejdet, og selv om Staten har trukket sig noget tilbage og forskellige uheldige Krigsnormer er opgivet, har Industrien dog holdt fast ved Normaliseringscentralen, idet man har været klar over dennes Betydning.

Vi skal belyse den Simplificering, som Normaliseringen betyder, gennem nogle Eksempler fra det amerikanske Jærnbanevæsen. I Aaret 1903 var Antallet af overbyggede Profiler ved 55 Jærnbaneselskaber ialt 188, i 1908, efter at Normaliseringen var gennemført, var Antallet formindsket til kun 5. Endvidere har man bl. a. normaliseret Lokomotivbygningen, saaledes at der nu kun bruges 12 forskellige Typer; under Arbejdet hermed har man bl. a. maattet normalisere 1297 Enkeltdele.

Normaliseringen i Tyskland.

Da den tyske Industri efter 1871 voksede med amerikansk Hast, stod der en Mængde nogenlunde jævnbyrdige konkurrerende Virksomheder overfor hinanden. Hver af disse normaliserede saa vidt muligt indenfor

sit eget Omraade, og der kom først rigtig Ensartethed i Arbejdet, efterhaanden som den tyske Ingeniørforening tog Ledelsen i sin Haand. Denne Forening udarbejdede i Forbindelse med de interesserede Myndigheder og de paagældende Industriledere forskellige Normer, der var i Stand til at vinde almindelig Anerkendelse som de bedste og billigste. Saaledes blev den tyske Vaaben- og Ammunitionfabrikation normaliseret, og man blev under Krigen, bl. a. takket være den senere Udenrigsminister Rathenaus Forfatterskab, tidligt klar over, at den tyske Industri maatte gennemføre en ensartet Normalisering, hvis den skulde kunne hævde sig i den efter Krigen ventede haarde Konkurrencekamp.

Dette Arbejde er for en stor Del gjort i de forløbne 5 Fredsaar, og det vil sikkert ikke vare saa længe, inden Tyskland i sine Standardprodukter kan levere en Masseproduktion, som vi her i Danmark ikke kan konkurrere med, mindre fordi de danske Arbejderes Lønninger er højere end deres tyske Kollegers, og mere fordi de tyske Industriledere i højere Grad har forstaaet at tage Fremskridtet i deres Tjeneste.

Sammenlignende Regnskabsstudier.

I Tiden før Krigen skete de industrielle Fremskridt som Regel ved Forbedringer, indført saa paa den ene Fabrik og saa paa den anden, men efterhaanden som den tekniske Udvikling er skredet frem, bliver det i stedse højere Grad nødvendigt at foretage Forsøg og Undersøgelser, inden man gaar over til nye Arbejdsformer. Saadanne Undersøgelser kan til Tider være meget kostbare, og Industrien er i de store Lande i stigende Grad ved at gaa over til at foretage Undersøgelserne i Fællesskab og at arbejde sammen om at opnaa de bedst mulige Resultater. Dette er en stor samfundsmæssig Besparelse, men det vil i Praksis som Regel kræve, at de samarbejdende Virksomheder har første Klasses Regnskaber, udarbejdet efter ensartede Principper, saaledes at de forskellige Udgiftsposter direkte kan sammenlignes. Dette regnskabsmæssige Samarbejde er særlig kommet i Gang i De forenede Stater, hvor den Kommission, der har haft til Opgave at kontrollere Trusterne, har arbejdet med disse Spørgsmaal, men Ideerne er optaget og gennemført af en Mængde amerikanske Industriorganisationer.

I Tyskland er det særlig den tyske Ingeniørforening, der har haft Opmærksomheden henvendt paa dette meget vigtige Punkt, og man er ogsaa i det sidste Aar ved at faa en langt større Ensartethed i de industrielle Regnskaber. Denne Side af Fremskridtsbevægelsen har man desværre hidtil ikke i tilstrækkelig Grad forstaaet her i Danmark, men vi vil næppe kunne komme udenom Spørgsmaalene. Arbejderbevægelsen er jo naturligt interesseret i en Modernisering af Produktionen og har vel ogsaa Forstaaelsen af, at det ikke mere er tidssvarende, at en eller anden Undersøgelse foretages 17 forskellige Steder, hvor et var tilstrækkeligt. Jeg skal derfor i en følgende Artikel komme nærmere ind paa Nutidens Regnskabsproblemer og søge at klarlægge nogle af de Punkter, hvor Tiden og Udviklingen kræver store og gennemgribende Reformer.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Aalborg. I Fagbladet for Oktober er omtalt en Sag om Overtidsbetaling hos Firmaet C. F. Justesen. Saavel Mæglingsmødet som Timandsmødet forløb uden Resultat, da der med Hensyn til det foreliggende Tilfælde stod Paastand mod Paastand om, hvorvidt den vedkommende Former arbejdede i ren Timeløn eller med Akkordafsavnstillæg.

Et nyt Tilfælde har nu været fremme. Ved Udførelsen af en Del Arbejde, som 2 Formere havde tilsammen, kunde man ikke enes om Akkord, og der aftaltes en Timeløn af 193 Øre. Da Leveringen ikke kunde blive færdig til Tiden, anmodedes de 2 Mand om at arbejde en Søndag, og hertil var de villige, men belært af den ovennævnte Sags negative Resultat krævede de, forinden Søndagsarbejdet blev udført, at faa Overtidsprocenter af det fulde Timelønsbeløb, hvilket Støbemesteren sagde ja til.

Ved Udbetalingen havde man paa Fabrikkens Kontor, ligesom i den forrige Sag, delt Timelønnen i ansat Timeløn plus Akkordafsavn og kun udbetalt Procenter af den ansatte Timeløn. Formerne gik til Støbemesteren og protesterede. Denne erklærede, at det var en Fejl fra Kontoret og gik for at faa den rettet, men ved den Lejlighed fik Fabrikant Justesen fat i Sagen og erklærede, at det hele var forkert. De 2 Mand skulde have deres Gennemsnitsfortjeneste, minus 20 pCt., og Overtidsprocent heraf. Aflønningen blev lavet om i Henhold hertil.

Sagen gik derefter til Forbundet, som overfor Sammenslutningen redegjorde for Sagen og eventuelt krævede Mægling. Resultatet blev, at Firmaet, uden at der blev afholdt nogen Mægling, betalte i Henhold til den Aftale, der var truffet med Støbemesteren. Antagelig er det Jærnindustriens Sammenslutning, der har sagt til Fabrikant Justesen, at han maa hæfte for de Lønaftaler, hans Mester træffer.

Anderledes kan det selvfølgelig heller ikke være.

Aarhus. I Fagbladet for November er omtalt et paa De forenede Jærnstøberier afholdt Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Akkordpriserne for Ribberør. Sagen kunde have været sluttet ved en Forhøjelse paa 5 pCt. paa samtlige Rør, men Firmaet vilde unddrage Rør paa 2 Meter herfra. Disse 2 Meters Rør falder i 4 Afsnit.

Ved Timandsmødet den 28. November vilde Firmaet gaa med til ogsaa at give 5 pCt. til det ene af de 4 Afsnit. For de 3 resterendes Vedkommende gik Sagen til ny lokal Forhandling, og Sagen er nu sluttet med, at samtlige Ribberør, der udføres i Akkord, har faaet en Forhøjelse paa 5 pCt.

Helsingør. Paa Krav om 10 pCt.s Forhøjelse af Akkordpriserne paa Helsingør Jærnskibs- og Maskinbyggeri, hvor den gennemsnitlige Fortjeneste var ca. 200 Øre i Timen, er der den 18. November afholdt Mæglingsmøde.

Her opnaaedes ingen Enighed, og det samme var Tilfældet, da Sagen blev behandlet ved Timandsmøde den 26. November.

Holbæk. Paa den i forrige Fagblad omtalte Sag, der havde afstedkommet en Arbejdsstandsning paa Ny Jærnstøberi i Forbindelse med, at en ung Mand var blevet Svend, i hvilken Anledning Aktieselskabet krævede en Erstatning paa 500 Kr., gav Mæglingen som bekendt intet Resultat. Det samme var Tilfældet ved Timandsmødet den 26. November, og Jærnindustriens Sammenslutning har forbeholdt sig Ret til at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret, saafremt man ikke kan opnaa en Ordning ad lokal Vej.

Samme Dag, Timandsmødet afholdtes, blev der afholdt Mæglingsmøde paa et Krav om Betaling for 2 bestilte, men ikke udførte Akkorder. De blev ikke udført, fordi Vedkommende afskedigedes paa Grund af Arbejdsmangel.

Da de i Forbindelse med Sagen værende Oplysninger var fremsat, toges Klagen tilbage.

Holstebro. I Fagbladet for Juli Maaned er omtalt et paa A/S Holstebro Jærnstøberi og Maskinfabrik afholdt Mæglingsmøde. En Del ordnedes med det samme, medens et Udvalg sammen med Fabrikkens Direktør skulde gennemgaa Akkordprislisten. Dette Udvalgs Arbejde er for nogen Tid siden afsluttet ved, at en stor Del af Priskurantarbejdet paa de faste Priser har faaet et Tillæg paa 7—8 pCt.

København. Det hos Firmaet F. Mogensen i sidste Fagblad omtalte Mæglingsmøde paa Lønkrav har ved den ny lokale Forhandling, der skulde foretages, ikke givet noget Resuliat.

Odense. I Fagbladet for November Maaned er omtalt nogle Sager fra A/S H. Rasmussen & Co. Et Timandsmøde har den 26. November beskæftiget sig med disse Spørgsmaal. Det i forrige Fagblad først omtalte Fundament opnaaedes der ikke Enighed om Prisen paa, heller ikke paa Kravet om Forhøjelse af de 2 Kærnemageres Timeløn, idet Firmaet gjorde gældende, at disse mest arbejdede i Akkord og havde en Fortjeneste paa 180—190 Øre i Timen.

Den omtalte Arbejdsstandsning, som var foranlediget ved et Fundament, ligeledes til Firmaet Thrige, gik for dette Stykke Arbejdes Vedkommende ud af Sagaen, idet det sendtes til et andet Støberi, ligesom et Par andre Sager, der stod i Forbindelse med Arbejdsstandsningen, var ordnet ved lokal Forhandling.

Tilbage stod kun Firmaets Krav om en Erstatning paa 2200 Kr. for Strejken. Herom opnaaedes der ingen Enighed, og hvis det samme bliver Tilfældet ved en ny lokal Forhandling — og man tør sikkert gaa ud fra, at dette bliver Tilfældet —, har Jærnindustriens Sammenslutning forbeholdt sig Ret til at føre Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Den 29. November er afholdt Mæglingsmøde paa Krav om Timelønsforhøjelse til Maskinformerne paa Vesterbros Jærnstøberi i Odense. Ved Kravets Fremsættelse havde Firmaet forhøjet Timelønnen for 2 Haandformere med 5 Øre til hver, medens Kravet for Maskinformernes Vedkommende blev afvist, og Fabrikant Birn antydede, at de kunde komme til at arbejde i Akkord, hvilket Støberiet imidlertid ikke egner sig til. Sagen skal derfor behandles ved Timandsmøde.

Med Hensyn til, at Tillidsmanden nogle Dage forinden Mæglingens Afholdelse var blevet afskediget, erklærede Fabrikanten, at dette ene og alene skyldtes Mangel paa Arbejda ved den Maskine, han betjente, og at der intet var til Hinder for hans Genantagelse, naar der igen blev tilstrækkeligt med Arbejde.

Stubbeköbing. Et paa det derværende Jærnstøberi i ren Timeløn arbejdende Medlem har faaet denne forhøjet fra 145 til 161 Øre.

Thisted. Paa det derværende Jærnstøberi opstod i August Maaned, da det officielle Pristal fremkom, en Sag, som rejstes af de derværende Medlemmer, og som gik ud paa, at de i Henhold til tidligere Pristal ikke havde faaet, hvad de tilkom.

Denne Sags Ordning trak ud til helt hen i Oktober Maaned og resulterede i en Afslutning, der betød, at 4 Mand fik hver 50 Kr. og 2 Mand hver 20 Kr. efterbetalt.

Dermed er Sagen sluttet.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Paa De danske Mejeriers Maskinfabrik i Aarhus har 4 Mand faaet Tillæg af henholdsvis 15, 17, 10 og 10 Øre, og den gennemsnitlige Timeløn er derefter 165,2 Øre.

Hos A. Amstrup, Aarhus, har 1 Mand faaet et Tillæg til Timelønnen paa 10 Øre, hvorved denne er forhøjet til 165 Øre, og samtidig er der truffet en Ordning, hvorefter der gives et Tillæg af 15 Øre for Udearbejde.

Hos H. P. Hansen, Thorsvej, Aarhus, er Akkorderne hævet med 15 pCt. Samtidig har et Medlem, som ikke har været Svend 1 Aar, faaet et Tillæg af 10 Øre pr. Time og en anden Svend 8 Øre. Timelønnen for de paa Værkstedet beskæftigede 4 Svende er derefter 168, 160, 160 og 110 Øre.

Hos Firmaet Møller & Jochumsen i Horsens har 44 Svende faaet hver 2 Øre, hvorved Timelønnen er steget fra 133 til 135 Øre.

Hos A/S C. M. Hess, Vejle, (Fabrik B.), har 10 Mand faaet 40 Øre til Fordeling, og hos Jessen i Vejle har 7 Mand faaet 38 Øre til Fordeling.

Mæglingsmøder. Hos A/S »Atlas«, København, er der afholdt Mægling den 31. Oktober paa Krav fra Arbejderne om Betaling for Ventetid, som Følge af Skade paa Driftsmaskinen. Firmaet indgik paa at betale 15 Kr.

Hos Firmaet I. B. Bruun & Søn, Nykøbing F., er der afholdt Mægling den 11. November i Anledning af Klage over Afskedigelse af Tillidsmanden. Man enedes om, at Firmaet antog Vedkommende som almindelig Arbejder med Forpligtigelse for ham til ikke at modtage

Valg som Tillidsmand de første 3 Maaneder efter Genantagelsen.

Den 27. November er der afholdt Mægling paa H. Jessens Maskinfabrik i Vejle i Anledning af en Strid om Udbetaling af Overskud paa en Akkord. Ved Mæglingen kunde ikke opnaas Enighed om, under hvilke Forhold den paagældende Arbejder var afgaaet fra Firmaet, men Sagen sluttede med, at Firmaet betaler ham et Beløb af 40 Kr.

Den 19. November afholdtes Mægling hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, paa Krav om Indførelse af mere Akkord i Værktøjsafdelingen. Enighed opnaaedes ikke, men Firmaet indgik paa at tage en Forhandling med Tillidsmanden om Sagen. Ved den derpaa følgende Forhandling opnaaedes intet Tilsagn fra Firmaets Side, men man stillede tværtimod i Udsigt, at de paagældende Medlemmer vilde blive afskedigede og Arbejdet udført i en anden Afdeling, hvis Kravet om Akkord fastholdtes. Under disse Omstændigheder har Afdelingsbestyrelsen og Klubben ikke ønsket Sagen ført videre.

Timandsmøder. Den 13. November er der afholdt Timandsmøde, hvor følgende Sager blev behandlede:

1) Krav om Lønforhøjelse hos Smedemester H. H. Blücher & Søn, København. Det oplystes, at Hr. Blücher siden Mæglingsmødet havde forhøjet Timelønnen med ialt 30 Øre; han tilbød nu at forhøje den med yderligere 23 Øre, at fordele mellem 2 navngivne Arbejdere, hvilket Tilbud modtoges, og hvormed Sagen sluttedes.

2) Lønkrav hos A/S E. Rasmussen, Fredericia.

Enighed opnaaedes ikke.

3) Strid hos A/S »Strømmen«, Randers, om Betaling af den fulde Akkordsum til en Arbejder, der er afskediget under Udførelsen af Akkorden. Sagen afgjordes ved, at den paagældende Arbejder faar udbetalt 100 Kr.

4) Lønkrav hos Ernst Voss, Fredericia, og Krav fra Firmaet om Nedsættelse af Akkordpriserne.

Enighed opnaaedes ikke.

Forhandling paa Maskinfabrikken „Cultus" i Holbæk. Paa nævnte Fabrik fandt der den 4. November en Forhandling Sted i Anledning af Klage over, at Tillidsmanden var afskediget. Man enedes om, at Tillidsmanden genantages den 5. November og fortsætter med Udførelse af 8 Stk. kombinerede Valser og Kværne til en Pris af 45 Kr. pr. Stk. De førend Afskedigelsen den 1. November udførte Valser og Kværne betales ligeledes med 45 Kr.

Forhandling om Betaling for forskudt Arbejdstid paa Vejle Elektricitetsværk. Mellem Vejle Byraads Lønningsudvalg, Repræsentanter for Vejle Afdeling, Arbejderne paa Elektricitetsværket og for Smedeforbundet er der den 4. November afholdt en Forhandling angaaende Betalingen for forskudt Arbejdstid. Man enedes om at give den gældende Overenskomst en Tilføjelse, der gaar ud paa, at den normale Arbejdstid er den i Reglementet fastlagte. For Overarbejde i umiddelbar Tilslutning til denne betales som hidtil Kr. 2,40 for de første 2 Timer; for Overarbejde udenfor Reglementet betales straks Kr. 3,20 pr. Time.

Strid mellem Dansk Typografforbund og Smedeforbundet om, hvor de i Berlingske Tidendes Trykkeri beskæftigede Maskinarbejdere bør være organiserede. I Anledning af, at Typografforbundet krævede nogle i Berlingske Tidendes Trykkeri beskæftigede Reparatører overførte fra Smedeforbundet til Typografforbundet, havde der den 10. Oktober været Møde i Udvalget til Afgørelse af Grænsestridigheder. Da der var Mulighed for, at Sagen kunde ordnes ved et Forlig mellem de direkte interesserede Parter, enedes man om at forsøge en saadan. Sagen er da ogsaa senere blevet sluttet derved, at Typografforbundet har taget Kravet om Overflyttelse af de paagældende Maskinarbejdere tilbage.

Slotsholmens Kedelanlæg. I Fagbladet for December 1920 navngives 4 Kolleger, som beskæftigedes ovenfornævnte Sted, og som var kommen i Gæld til Organisationen. Vi bringer herved til Medlemmernes Kundskab, at de paagældende Kolleger, samt 2 senere antagne samme Sted, *alle* har ordnet deres Forhold til vor Organisation og betalt deres Gæld, hvilket herved bekræftes.

Paa Afdeling 11's Vegne:
S. A. Svendsen.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32, København.
7. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
8. Smedemester Hansen, Nexø.
9. Riegels Trævarefabrik, Viborg.
10. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
11. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.

Stiftelsesfester i Randers og Brønderslev.

Smedene og Maskinarbejderne i Randers fejrede den 22. November deres 37-aarige Stiftelsesfest ved en Sammenkomst paa »Jylland«. Kl. 8 samledes 200 Smede

med deres Damer om de smukt dækkede Kaffeborde, og Afdelingens Formand, Smed P. C. Sørensen, fremsagde en af ham selv forfattet Prolog, der tolkede Smedenes Arbejde og Kampe gennem Aarene. Den smukke Prolog lønnedes med stærkt Bifald.

Formanden bød derefter Velkommen, særlig til Arbejdersangkoret, til alle de gamle, som var mødt op til Fest, og holdt derefter en udmærket Tale og motiverede et Leve for Foreningen. En Sang, der var skrevet i Festens Anledning, blev nu afsunget, og forskellige Talere havde Ordet og talte for de gamle Kolleger, for Damerne og for Værten, og til Slut takkede Formanden alle, der var mødt til Festen.

Saa ryddedes Salen, og der spilledes op til Dans. Kl. 12 blev der opført en meget morsom Midnatskabaret, iscenesat af Montør Joh. Jensen, hvorefter Vulkans Sønner atter svingede deres Damer i lystig Dans til den lyse Morgen. Det var en af de Fester, som skaber Sammenhold og Kammeratskab indenfor Foreningen.

— — —

Lørdagen efter, nemlig den 29. November, mindedes Smede og Maskinarbejderne i Brønderslev deres Fagforenings 20-aarige Bestaaen ved en Festlighed paa Hotel »Phønix«. Formanden, Aug. Lyksholm, bød de fremmødte Medlemmer med Damer Velkommen og udtalte sin Glæde over, at Formanden for Aarhus Afdeling, Leonhard Hansen, og den lokale Redaktør Sørensen med Frue var til Stede som Gæster, hvorefter Leonhard Hansen holdt et livligt og sagligt Foredrag om den faglige Situation.

En Sang for Damerne gjorde megen Lykke, men en Sang for Faget til Melodien den glade Kobbersmed blev Festens Clou, f. Eks. blev Takten til Omkvædet til sidste Vers slaaet paa en bag Klaveret skjult Ambolt, saaledes at det sang i Ørene selv i de fjeneste Kroge af Salen.

Festen forløb paa en smuk og værdig Maade, som Medlemmerne senere med Glæde vil kunne se tilbage paa.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Kursus i Kunstsmedning.

Som tidligere meddelt har Teknologisk Instituts Aftenskole optaget Uddannelse i Kunstsmedning paa sit Program. Desværre har det i Aar vist sig, at Tilslutningen til dette Kursus ikke er saa stor, som man havde ventet.

Mangel paa Interesse kan næppe være Aarsagen, for enhver Smed med Agtelse for sit Fag vil sikkert gerne lære at fremstille stilfulde Arbejder. Derimod kan man tænke sig, at mange Smede ikke har ment at kunne binde sig for saa langt et Kursus, og Fagskolen indbyder derfor alle interesserede til Foredrag om Kunstsmedning Tirsdag den 6. Januar Kl. 7½ Aften. Efter dette Foredrag, der holdes af Kunstsmed Rietmann, vil man kunne tegne sig som Deltager i et Kursus, der strækker sig over 2 Aftener à 2½ Time ugentlig i Tiden fra 9. Januar til 3. April.

Adgangen til Foredraget er gratis, men for Kursuset betales Kr. 40,00.

Indmeldelse modtages ogsaa ved Henvendelse til Teknologisk Instituts Aftenskolekontor, G. A. Hagemannsgade 2, 2. Telefon om Dagen Central 8760, om Aftenen Central 51036.

Lommebog for Arbejdere 1925.

12. Aargang af denne »Arbejder-Statskalender«, kan man godt kalde Lommebogen, foreligger nu i det sædvanlige bekvemme Format og praktiske Udstyr. Det er en forbavsende Stofmængde, der her bydes, og man ser tydeligt Redaktøren, Folketingsmand Harald Jensens Bestræbelser for mere og mere at gøre Bogen til den uundværlige Haandbog med sine Oplysninger om alt det, Arbejderen fagligt, politisk og kulturelt har Brug for af Adresser og Kendskab til Institutioner, som kan være ham til Nytte. Foruden det sædvanlige righoldige Kalenderstof bringer Lommebogen en ypperlig Artik l »Af det daglige Livs Retsregler« skrevet af Landsretssagfører Karmark Rønsted, der paa en klar og anskuelig Maade vejleder i de mangfoldige Retsforhold, vi alle kan komme ud for fra Fødsel til Død.

I Anledning af de kommunale Valg, der skal finde Sted over hele Landet i det kommende Aar, bringes en meget aktuel Artikel af Partisekretær Alsing Andersen med mange interessante Oplysninger om den ny Valglov og Partiernes Stilling baade statistisk og overfor de mange Mærkesager; den vil være god at have ved Haanden i den kommende Tid.

Social-Statistik, Aldersrentetabeller, Skatteskemaer og en Mængde Stof, som ellers maa søges i mange forskellige og dyre Haandbøger, bringer Lommebog for Arbejdere, saa den er ærlig sin Pris, Kr. 1,75, værd, en Pris, der iøvrigt kun kan sættes saa lavt paa Grund af den store Tilslutning. Men i Aar har Redaktionen yderligere en Trumf i Baghaanden, idet Socialdemokratisk Forbund har stillet en Sum af 3000 Kr. til Raadighed, som kommer Lommebogens Indehavere til Gode i Form af en Kupon paa 3 Kr. ved Køb af Kautskys interessante Bog »Kommunisme og Terrorisme«, det vil sige dem, der kommer først, og man maa altsaa skynde sig, om man vil være delagtig i denne ekstra Fordel.

Juleindkøbene.

De københavnske Medlemmers Opmærksomhed henledes paa de af Rabatforeningen *A. E.* udstedte Rabatkort. Naar man er i Besiddelse af et saadant Kort, kan der spares indtil 10 pCt. ved Indkøb af alle Forbrugsartikler undtagen Fødevarer.

Rabatkortene udleveres gratis paa Centralafdelingens Kontor og benyttes paa den Maade, at man, naar Prisen er aftalt, viser Kortet frem, hvorefter Rabatten fradrages i den Sum, der skal betales.

Kortene maa ikke afleveres, men gemmes til Brug ved senere Indkøb.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Slettede Medlemmer.

Nr. 56, Emil Christensen, sidst arbejdet i Kurlandsgade.
- 123, Th. Jensen, sidst arbejdet hos D. F. A.

Slettet Medlem genoptaget.

Nr. 69, Niels Jensen.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 30638	Andersen,	Thorkild Frimodt	(Kbhvn. Afd.)
- 12747	Bjørn,	E. A. M. E.	(—)
- 20807	Brinck,	Ludvig	(—)
- 38819	Christensen,	Carl Wibeck	(—)
- 31121	Nimb,	Viggo Arnold	(—)
- 38658	Petersen,	Thor	(—)
- 38921	Sørensen,	Einar Henry	(—)
- 32071	Løring,	Peter	(Korsør)
- 35457	Hansen,	Hans Peter	(Odense)
- 9733	Pedersen,	Thorvald	(—)
- 33765	—	Poul Henrik Hjort	(Stubbekøbing)

Medlemmerne Nr. 17714, Volmer Hansen, og Nr. 14760, Ellis Frederik Petersen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 39515 Andersen, Chr. Henry
- 33748 Rohde, Poul Olaf

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 22288	Carlsen,	Thorvald Johannes	12. 1.18

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 39515	Andersen,	Chr. Henry	2. 8.24
- 12897	—	Svend Sofus	9. 9.22
- 26473	Albjerg,	Bredal Carl Ludvig	14. 5.21
- 28604	Andrade,	Herman Andreas	8. 1.21
- 34163	Bendtsen,	Einar	11. 6.22
- 17713	Brandt,	Chresten	3. 2.23
- 34451	Christiansen,	Viggo M. M.	22. 9.23
- 36888	Frederiksen,	Kaj Emil	19. 7.24
- 14327	—	Svend Aage V.	3.11.23
Nr. 35990	Gommesen,	Carl Niels V.	19. 5.23
- 18208	Hansen,	Aage Einer V.	14. 5.21
- 13931	—	Alfred Th. M.	3. 5.24
- 36898	—	Curt Orla A.	2. 8.24
- 34566	—	Knud Søren	19. 7.24
- 28115	—	Mouritz	1. 4.22
- 25961	—	Niels Vilhelm	21.10.22
- 28571	—	Vilhelm	9. 4.21
- 5301	Heller,	Gunnar C. Gade	24 6.22
- 32809	Jensen,	Christian	23. 2.24
- 26188	—	Kaj Olaf	2. 6.23
- 16337	Jørgensen,	Anders	5. 2.21
- 27828	—	Carl Louis	2. 9.22
- 1647	Jansen,	Jens Martin	12. 5.23
- 16570	Kjeldsen,	Valdemar	11. 3.22
- 33483	Kjærgaard,	Anton	29 12.23
- 33477	Krogh,	Ernst	28. 6 24
- 5871	Larsen,	Laurits Fløcks	20.10.23
- 5854	Lindgaard,	Charles	19. 7.24
- 36465	Lund,	Leontin C. F. P. K.	8 3.24
- 19806	Madsen,	Kaj Landinus	5. 4.24
- 33889	Mortensen,	Laurits Chr.	28.10.22
- 9365	Nielsen,	C. Carl P. R.	12. 7.24
- 20177	—	Jens	17. 9 22
- 29684	—	Valdemar	2. 4.21
- 8060	Noach,	Carl Johan	24. 5.24
- 15318	Olsen,	Einer C. Cordsen	15. 4.22
- 5312	Petersen,	Niels Martin	28 1.22
- 33748	Rohde,	Poul Olaf	26. 7.24
- 17897	Schultz,	Torben Joh. I.	9. 2 24
- 18083	Svendsen,	Georg Vilh. E.	1. 4.22
- 15028	Vinther,	Carl Arthur	2. 8.24

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 11.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for November over Tillidsmænd.

Dansk Formerforbund.

Formænd.

Frederikssund: A. Mortensen, Gerlev Mark pr. Frederikssund.

Kasserere.

Glostrup: Karl Vendelbo-Petersen, Heggelundsallé 11, 1.
Vejle: E. Jensen, Nybodsgade 63, 1.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Grenaa (Klub): Maskinarb. Alfred Rasmussen, Nørregade 6. 12½—1 og 6½—7½. Ingen Udbetaling.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
14109	Bahn, Jens Peter.....	København	14. 9.80	Aarhus	17. 4.09	Aarhus	5. 7.24
32428	Brade, Hans Frits.....	Randers	1. 7.99	Kbhvn. Afd. 7	17. 5.19	Kbhvn. Afd. 7	9. 8.24
34640	Christensen, E. Meulengraht	Flinterup	1. 2.03	Ringsted	18. 6 22	Ringsted	20.10.23
12461	— Erik.....	Terndrup	19. 5.02	Aalborg	3. 5.21	Nr. Sundby	3. 5.24
5058	Caspersen, Jul. Vict. A. ...	København	9.12.03	Kbhvn. Afd.	9. 2.24	Kbhvn. Afd. 13	16. 8.24
17326	Christiansen, Arnold	Roskilde	26. 7.77	Slagelse	4. 6.10	„ „ 12	16. 8.24
17488	— Jens	Aalborg	25. 4.91	Aalborg	1. 4.10	Centralafd.	5. 7.24
38999	Demant, Gudm. Harry ..	København	29. 7.04	Kbhvn. Afd.	8. 5.24	Kbhvn. Afd. 2	9. 8.24
38785	Eide, Guttorm.....	Trondhjem	3. 8.82	„ „	7. 4 24	„ „ 12	16. 8.24
38151	Fuglsang, Anker I. H.....	Bryrup Mark	2.12.03	Odense	19. 4.24	Odense	19. 4.24
26087	Grandjean, Henrik Chr. F..	København	30. 3.77	Kbhvn. Afd. 1	4. 2.18	Centralafd.	16. 8.24
37193	Hansen, Andreas.....	Hesselager	17. 2.01	Aarhus	3.11.23	Aarhus	26. 1.24
35724	— Carl Simon....	Ringsted	24. 7.04	Ringsted	3.11.23	Ringsted	5. 4.24
5554	— Georg Hjalmar.	København	22. 9.99	Kbhvn. Afd. 1	13. 1.20	Kbhvn. Afd. 17	30. 8.24
32830	— Johannes.....	Aarhus	19. 6.82	Aarhus	29. 7.19	Aarhus	21. 6.24
11900	— Thorv. Peter ..	—	30. 7 01	—	5.11.20	—	22.11.20
38836	Hebbe, Alfred.....	Bromberg	8. 7.94	Kbhvn. Afd.	14. 4 24	Kbhvn. Afd. 5	2. 8.24
27727	Jensen, Hjalmar E.	København	13. 5.95	„ „ 5	12.10.14	„ „ 5	30. 8.24
33484	— Jens Carl.....	Ondløse	4. 9.02	Holbæk	9.11.20	Holbæk	17. 9 21
39717	— Søren Ingvor ..	V. Allinge	15. 4.97	Aarhus	7. 6.24	Aarhus	28. 6.24
21517	Johansen, Ernst.....	Tostrup	2.10.90	Ringsted	2. 1.14	Ringsted	10. 5.24
14634	— Georg Levin...	Helsingør	11.10.90	Kbhvn. Afd. 2	8. 5.09	Kbhvn. Afd. 5	23. 8.24
23549	Kjeldsen, Kaj Aage N....	København	8. 1.02	„ „	29. 4.21	„ „ 12	9. 8.24
5384	Knudsen, Niels A. V.....	—	1. 2.93	„ „ 1	29.11.19	Odense	1. 9.23
23964	Larsen, Carl Christianus	—	7. 1.98	„ „	16.10.23	Kbhvn. Afd. 14	9. 8.24
34514	— Gorm	Møen	18. 7.01	„ „	8. 2.23	„ „ 12	9. 8.24
33449	— Hans Chr.....	Tversted	23.12.02	„Køge“	29. 1.21	„Køge“	29. 3 24
1210	Larsson, James Gustav .	Göteborg	19. 3.01	Kbhvn. Afd.	23. 7.24	Kbhvn. Afd. 2	23. 8.24
38429	Larsen, Kaj	Flødstrup	20. 8.02	Kerteminde Kl.	10. 5.24	Odense	10. 5.24
21748	Lauritzen, Frithiof.....	København	7. 4.04	Kbhvn. Afd.	9. 1.24	Kbhvn. Afd. 13	30. 8.24
35147	Leth, Aage Reinholdt	Hovedgaard	19. 2.04	Aarhus	23. 3.23	Aarhus	1. 3.24
39505	Lindberg, Helmer Chr....	København	24. 5.93	Kbhvn. Afd.	13. 6.24	Kbhvn. Afd. 4	30. 8.24
38370	Lund, Bernh. Søgaard	Taastrup	2.12.04	Holbæk	3. 5.24	Holbæk	14. 6.24
5470	Lyngby, Jens H. Vilh. ..	København	5. 5.99	Kbhvn. Afd. 1	24.11.19	Kbhvn. Afd. 12	23. 8.24
11429	Lystoft, Orla A. Laur...	—	15.12.00	„ „	14. 5.20	„ „ 15	23. 8.24
17020	Mathiesen, Otto Thorvald .	Aalborg	26.11.95	Nr. Sundby	7. 4.16	Nr. Sundby	29. 3.24
22799	Mogensen, C. O.	Voldum	19. 7.75	Silkeborg	3. 6.16	Silkeborg	19. 5.23
1924	Müller, Karl.....	Rathenau	16. 8.03	Kbhvn. Afd.	9. 8.24	Kbhvn. Afd. 14	16. 8.24
37285	Møller, Kaj	Vaabensted	25. 1.00	Holbæk	29. 8.23	Holbæk	12. 4.24
19205	Nielsen, Alfred.....	Klakring	16. 9.91	Skanderborg	18. 6.11	Silkeborg	2. 8 24
1058	— Carl Richard ..	København	25. 9.04	Kbhvn. Afd.	19. 7.24	Kbhvn. Afd. 3	23. 8.24
29505	— Kaj Aage.....	Aalborg	29. 7 03	„ „	2. 6.22	Tønder	14. 6.24
39517	— Poul	København	23. 1.02	„ „	14. 6.24	Kbhvn. Afd. 6	26. 7.24
26660	— Valdemar.....	Thestrup	26. 3.01	Holstebro	27. 4 20	„ „ 5	9. 8 24
17333	— Vilh. N. R. V. .	Fuglebjerg	5.11.90	Slagelse	17. 4.10	Centralafd.	16. 8.24
23752	— Villiam L.....	København	18.10.02	Kbhvn. Afd.	6. 5 21	Kbhvn. Afd. 17	30. 8.24
13540	Normann, Jakob Nielsen .	Skagen	7. 9.92	Aarhus G.	12. 7.24	Aarhus G.	19. 7.24
23773	Olsen, Jens	Trustrup	3. 6.97	Kbhvn. Afd. 1	15. 9.16	Aarhus G.	24. 2.23
8061	— Peter Henrik ..	Hjørring	17.12.75	„ „ 1	6. 3.97	Kbhvn. Afd. 12	30. 8.24
13435	— Thorvald.....	Præstø	7. 1.95	„ „ 5	16. 1.15	„ „ 5	9. 8.24
39723	Overgaard, Rasmus P.	Fladstrup	14. 4.79	Aarhus G.	16. 8.24	Aarhus G.	16. 8.24
36160	Petersen, Georg Vald. H.	København	12.11.03	Kbhvn. Afd.	3. 4.23	Kbhvn. Afd. 18	9. 8.24
12315	— Richard	Hvidbjerg	31. 3.01	Holstebro	7. 5.21	Struer	30. 7.21
21278	— Th.	Dronningborg	31.12.94	Randers	1.11.13	Kbhvn. Afd. 5	16. 8.24
35281	Rasmussen, Viggo Herm....	Spragelse	26. 9.00	Roskilde	12. 1.24	Roskilde	16. 8.24
10274	Sørensen, Anders Eske...	Hornslet	14. 3.96	Aarhus	10.11.14	Aarhus	5. 7.24
29424	Schroll, R. Vestergaard.	Strandby	26.10.98	Frederikshavn	1.11.18	Centralafd.	28. 6.24
32472	Tandrup, Aksel	København	23. 5.94	Vejle	24. 6.19	Nr. Sundby	19. 4.24
3182	Thomsen, N.	Skødstrup	3. 7.78	Haderslev	15. 5.00	Aarhus	29. 3.24
26229	Thrusholm, Johannes	Kolding	28.10.87	Kolding	4.11.05	Kbhvn. Afd. 11	30. 8.24
1585	Waage, Harald	Bergen	20. 2.05	Kbhvn. Afd.	31. 7.24	„ „ 12	30. 8.24
38508	Vallø, Knud Folmer ..	Stege	2.11.02	„ „	3. 1.24	„ „ 5	9. 8.24
26447	Vedel, Svend Johs.	København	10. 6.99	„ „ 1	7. 6.18	„ „ 6	16. 8 24
1376	Westergaard, Carl G. E....	—	4.11.01	„ „	26. 7.24	„ „ 11	16. 8.24

Vort Fag og de kommunale Valg.

For nogen Tid siden afholdtes i Hovedstaden et Fællesmøde af Repræsentanter for Fagforeningerne og de socialdemokratiske Foreningers Bestyrelser, og her vedtoges *enstemmigt*

en kraftig Appel

til de fagorganiserede Arbejdere om at forberede sig paa de kommunale Valg i Marts 1925, saaledes at disse kunde komme til at betyde en ny, stærk Fremgang for *Socialdemokratiet.*

Den paa Mødet vedtagne Appel, som alle organiserede Arbejdere bør lægge sig paa Sinde, har følgende Ordlyd:

»Repræsentanter for Arbejdernes faglige og politiske Organisationer i København-Frederiksberg *beslutter at iværksætte den kraftigst mulige Agitation for Tilslutning til Socialdemokratiet* ved de i Marts 1925 stedfindende kommunale Valg.

Det Arbejde, der siden det sidste Valg har været udført af Socialdemokratiets Repræsentanter i Hovedstadens kommunale Raad har været af *den største Betydning* for Arbejderhjemmenes og andre Smaahjems økonomiske, sociale og kulturelle Livsvilkaar. Dette Arbejde og de Hindringer, som Modstanderne har søgt at lægge i Vejen derfor, *indeholder i sig selv den kraftigste Opfordring for Arbejderklassen til ved det kommende Valg at fæstne og udbygge* **Socialdemokratiets kommunalpolitiske Styrke.** Fællesmødet tilsiger de faglige og politiske Organisationers kraftigste Støtte hertil og **opfordrer alle organiserede Arbejdere** til at yde deres Medvirkning i Arbejdet for nye Erobringer, til Støtte for Arbejderklassens og andre mindrebemidledes Kamp for Opnaaelse af tryggere og lysere Livsvilkaar.«

Hvad de faglige og politiske Repræsentanter for Arbejderhjemmene her slaar fast for Hovedstadens Vedkommende, gælder i alle Kommuner, paa Landet saa vel som i Byerne.

De kommunale Valg er af afgørende Betydning for

vore Hjems Velfærd.

Disse Valg har mindst lige saa stor Betydning som Rigsdagsvalgene, thi Kommunalpolitikken griber *hver Dag* ind i hvert eneste Hjems Livsvilkaar.

Pas paa Valgretten!

Kvinder saavel som Mænd har Valgret. Foruden de almindelige Valgretsbetingelser (Indfødsret og 25 Aars Alder) gælder imidlertid til de kommunale Valg, at man skal have haft uafbrudt Bopæl i Kommunen *siden 1. Januar 1924,* samt at man i dette Tidsrum skal have *betalt* sine til Udpantning forfaldne *Skatter.*

Betal Skatten!

Arbejderklassens Modstandere haaber paa, at Skatterestancer skal *berøve en Mængde Arbejdere Valgretten.* Det maa ikke blive Tilfældet. Alt maa opbydes for at faa betalt Skatten — det kan ellers let blive *dyrt for Arbejderhjemmene* i de kommende 4 Aar.

Hovedreglerne bliver saaledes:

I Kommuner med *kvartalsvis* Betaling skal man have betalt sin Skat *for alle fire Kvartaler 1924 — altsaa ogsaa for Oktober Kvartal 1924.*

Hvor der betales *halvaarsvis,* skal man have betalt for *de to sidste Halvaar,* d. v. s. Halvaaret Oktober 1923—Marts 1924 og Halvaaret April 1924—September 1924.

I særlige Tilfælde (Sygdom, Dødsfald, trykkende Familieforhold, Militærtjeneste, Arbejdsløshed o. lign.) kan en Del af Skatten *eftergives.* Dette kan dog kun ske efter *skriftlig Ansøgning,* og der kan ikke for noget Kvartal (Halvaar) eftergives mere end *Halvdelen,* i *ganske særlige* Tilfælde dog *to Tredjedele* af Skatten.

Efter *15. Februar* kan Eftergivelse ikke finde Sted, uden at *Valgretten tabes.*

Ud over hvad der er eftergivet efter Ansøgning, skal *alle Restancer* for det ovenfor nævnte Tidsrum *betales,* dersom man vil bevare Valgretten. For at være paa den sikre Side maa man have klaret sin Skat *senest den 10. Februar.*

Gifte Kvinder har Valgret, naar Manden opfylder Skattebetingelserne, og de selv er gamle nok.

Enlige Kvinder skal selv betale Skat.

Efterse Valglisterne.

Det er imidlertid ikke nok, at man har betalt sin Skat. Man maa ogsaa sikre sig, at man er *opført paa Valglisterne.* Disse ligger overalt til Eftersyn *16.—31. Januar.* Alle maa se efter.

Arbejderklassens Modstandere vil forsøge at faa Oprejsning for Nederlagene ved de politiske Valg i 1924. Men Arbejderne bør vise, at de er sig Situationens Alvor bevidst. Valgene gælder *Kommunernes Styre for fire Aar.* Vær da med i Agitationen for *Socialdemokratiet.* Lad det politiske Sejrsaar 1924 blive fulgt af *endnu større kommunalpolitiske Sejre i 1925.*

Frem for Socialdemokratiet!

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 3 JANUAR 1925 11. Aarg.

Overenskomstsituationen i Januar.

Forhandlinger med Arbejdsgiverne. — Overenskomsten udløber pr. 1. Februar.

Glædeligt Nytaar!

Skønt der i Lighed med Aarene 1921 og 1922 i Begyndelsen af 1925 synes at trække Skyer op paa den faglige Himmel, som, naar man ser paa Arbejdsgiverpressen, meget vel kan betegnes som uvejrssvangre, tager vi ikke i Betænkning efter Sædvane at begynde vort Medlemsblads Virksomhed for indeværende Aar med at ønske alle vore Læsere et godt og heldbringende Nytaar. Under alle Omstændigheder ved vi, at vi intet har at frygte for; vore organisationsmæssige Vaaben maa som sædvanlig siges at være i den bedste Orden, og da ogsaa Modstanderne i nogen Grad er klar herover, er der Grund til at tro, at Forholdene inden længe trods de nævnte Skyer vil kunne ventes at udvikle sig paa en med fornuftmæssige Forhold overensstemmende Maade.

Vi erindrer om, at vi allerede i Juli Maaned spurgte os for hos Arbejdsgiverne, om vi i Lighed med, hvad der tidligere har fundet Sted, skulde forsøge at naa til Enighed om Overenskomstforholdene for det kommende Aar, hvad der efter vor Formening nok kunde være Grund til, men det væsentligste Indhold af Arbejdsgivernes Svar var, at de ikke var stemt for at binde sig et Aar forud til en eventuel opadgaaende Lønbevægelse, der støttede sig paa Statens Pristal. Man frygtede for en Svækkelse af Konjunkturerne i Industri og Haandværk, og denne Frygt fandt man saa velbegrundet, at man mente at maatte forlange Overenskomstforholdene baseret derpaa.

Man var dog enig med vore Organisationer om, at Spørgsmaalet burde underkastes en Prøvelse, selv om dette skete efter Offentliggørelsen af Statens Pristal for August, og den 30. August optoges der da ogsaa Forhandling mellem Sammenslutningen og Centralorganisationen af Metalarbejdere, ved hvilken Lejlighed vi formede vore Krav til Situationen.

Efter først at have rettet nogle Forespørgsler til Sammenslutningens Ledelse med Hensyn til dens Stilling til Terminen for Opsigelse af Overenskomsterne, hvilken falder med Udgangen af Oktober, og hvordan man saa paa Statens Pristal samt Stillingen til andre Fag indenfor Jærnindustrien, krævede vi

a) en Højnelse af Minimallønssatserne for de Organisationer, som har Minimalløn,
b) Ordning af Spørgsmaalet om Antagelseslønningerne,
c) Indførelse af et Bedriftsnævn, sigtende til at konsolidere og udvide Tillidsmandsinstitutionen,
d) Spørgsmaalet om Sommerferie rejstes til fornyet Overvejelse og Gennemførelse.

Jævnsides erklærede vi, at vi vurderede Situationen saaledes, at gennemgaaende Forhøjelser, saadan som vi kender det fra Krigs- og Højkonjunkturerne, ansaa vi ikke øjeblikkelig for gennemførlige, men maatte ønske en Lønforhøjelse i Henhold til Dyrtiden og paa Basis af Statens Pristal. Vort Standpunkt blev vel Genstand for nogen Debat, men Sammenslutningens Formand,

Direktør R. Helweg, „Titan", udtalte, at der jo kun var fremmødt et Udvalg fra deres Side med det Formaal at høre paa, hvad vi havde at forebringe, for derefter at gaa til Sammenslutningens Forretningsudvalg med fornøden Besked herom, og saa overveje Situationen og tage Standpunkt. Han tilføjede noget om en Hentydning til Arbejdsmændene, samt at det jo ikke kunde nytte at slutte Overenskomst med os, naar ikke man fik Arbejdsmændene med og eventuelt alligevel skulde have Konflikt med dem senere hen.

Hertil kunde vi naturligvis kun svare for vort Vedkommende, at vi jo saa ofte var gaaet i Spidsen med at slutte med de faglærte indenfor Jærnindustrien og derved skabt Betingelse for Overenskomster i videre Forstand. Stillingen er jo dog den, at Jærn- og Metalindustriens Haandværkere alene for Sammenslutningens Vedkommende omfatter ca. 17.000, medens det sidste officielle Tal paa Arbejdsmænd, hvoraf et betydeligt Antal slutter sig til Haandværkerorganisationerne, f. Eks. Specialarbejderne og de ikke faglærte Guld- og Sølvarbejdere, kun er ca. 8.000, hvoraf vi antager, at 5—6.000 er Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

Mødet den 30. August sluttede med, at Direktør Helweg udtalte: „Saa skal De høre nærmere fra os."

Den 13. September sendte Sammenslutningen os dernæst en Skrivelse, som er offentliggjort i Fagbladet for samme Maaned, og det reelle Indhold af Skrivelsen er, at man vel var „klar over den Betydning, det vilde have for Sammenslutningens Medlemmer og for Arbejdsfreden indenfor Jærnindustrien, om der tidligst muligt afsluttedes ny Overenskomst med den ærede Centralorganisation, og man troede ogsaa at kunne gaa ud fra, at det vilde være muligt at bibringe Centralorganisationen Forstaaelse af, at de ved Mødet den 30. f. M. fremsatte Ønsker angaaende Ændringer i Overenskomsten ikke for nærværende kunde opfyldes; men ikke desto mindre var man af den Anskuelse, at Udsigterne for den danske Jærnindustri var saa usikre, og Sandsynligheden for en meget skarp udenlandsk Konkurrence saa stor, at man paa nærværende Tidspunkt ikke turde binde sig for en saa lang Periode som indtil Udgangen af 1925 til Lønforhold, som var afhængige af Pristallene."

Dermed maatte Spørgsmaalet om Opsigelse eller ikke Opsigelse af Overenskomsten naturligvis blive aktuelt, eventuelt i Løbet af Oktober Maaned, ved hvis Udgang Opsigelsesfristen løb ud, og det er en kendt Sag, hvorledes Arbejdsgiverforeningen simpelthen besluttede at opsige alle Overenskomster, og denne Beslutning fulgtes omgaaende af Jærnindustrien, hvis ledende Direktør, Hr. Charles Hansen, sammen med Overenskomstens Opsigelse den 24. Oktober erklærede, at man kunde tænke sig Forhandlinger optaget i December. Senere modtog vi Meddelelse om, at Arbejdsmændene havde henvendt sig om Forhandlingers Optagelse, og at man nu havde besluttet sig for at efterkomme dette, for saa at optage Forhandlinger med Centralorganisationen, naar man var naaet til Klarhed med Arbejdsmændene. Dette kunde vi selvfølgelig intet have imod.

— Saaledes var Stillingen, da vi efter Indbydelse af Sammenslutningen paany traadte i Forhandling ved Centralorganisationens Ledelse, som i Lighed med tidligere saadanne Tilfælde havde sendt Repræsentanter for samtlige 5 Organisationer indenfor Kartellet, og nu viste det sig, at det var Arbejdsgiverne, der ønskede at spille ud. Man erklærede, at de Betænkeligheder, man havde næret i August med Hensyn til at binde sig for 1 Aar, var blevet bekræftede ved en Slappelse af Beskæftigelsesgraden og tilsvarende Forøgelse af Arbejdsløsheden, naar lige undtages Skibsværfterne, som ogsaa frygter for, at det hele ikke vilde holde, og paa Basis heraf krævede man en Lønreduktion paa 10 pCt. under Paastand om, at de Lønninger, som vi har, svarer til et Pristal paa 260, medens vi faktisk kun staar paa 214, og samtidig paastod man, at et Nedslag paa 10 pCt. alligevel vilde give det Resultat, at vi havde et Fremstød i Lønningerne paa 13,54 Øre pr. Time i Gennemsnit i Sammenligning med Førkrigstiden, „eller Dækning for den forkortede Arbejdstid og en Dyrtid, der svarer til et Pristal paa ca. 233. Dyrtidstallet vil altsaa kunne stige med 19 Points eller ca. 9 pCt., og der vil dog i de reducerede Lønninger være fuld Dækning for dem."

Vi erklærede straks, at vi ansaa disse Tal for tendentiøse, og forbeholdt os at vende tilbage til disse Realiteter under Henvisning til, at de sidste Maaneders Prisstigning har forandret Billedet væsentligt ved Siden af, at vi ikke kan anerkende den fulde Rigtighed af de fremlagte Tal.

Men Arbejdsgiverne nøjedes ikke med at kræve 10 pCt.s Reduktion af Lønningerne, samtidig med, at man tog Afstand fra Statens Pristal. Man krævede Bestemmelser om:

a) Kollektiv Nægtelse af Overarbejde.
b) Udbetaling af Løn om Lørdagen i Stedet for Fredag til saadanne Arbejdere, som forsømmer Arbejdet Dagen efter en Lønningsdag.

c) Mindstebetalingen for Timelønsarbejde reduceret til 89 Øre.
d) Akkordpriserne nedsat fra 1. Februar 1925 med 10 pCt.
e) Regulering af Akkordpriser i Forhold til Kronens eventuelle Stigning. Dette Punkt havde følgende Ordlyd, som vi ikke vil forholde vore Medlemmer Nydelsen af at kunne læse in extenso:

„Alle Lønninger (Time-, Dag-, Uge- og Maanedslønninger) og alle Akkordpriser underkastes fra og med den første Lønningsuge i Juli 1925 (den Uge, for hvilken der aflønnes Fredag den 3. Juli) og den første Lønningsuge i Januar 1926 en Regulering nedad i samme Forhold, som Kroneværdien i Henhold til Dollarsnoteringen paa Københavns Børs maatte være stegen fra den 15. Januar 1925 (eller første Børsdag derefter) til den 1. Juli 1925, henholdsvis fra den 1. Juli 1925 til den 2. Januar 1926."

Hertil sluttede sig en Del Bestemmelser om fri Forhandling om Prislister, medens Reguleringen af Tillægene for Arbejde i skiftende Hold indføjes i Overenskomsten med de tidligere i Fagbladet offentliggjorte Bestemmelser herom.

Hertil føjedes en Række Forslag, som er specielle for Former- og Støberiarbejderforbundet, angaaende Optagelse af ikke faglærte, hvor Arbejdsgiverne erklærede at være blevet haardt angrebet af Arbejdsmandsforbundet, som betragter alle Arbejdsmandssjæle som hørende til deres Organisation, og her synes de at have haft stærk Grenlyd fra Arbejdsgivernes Side, medens vi med Støtte af en Række Vedtagelser indenfor De samvirkende Fagforbund hævder Udvikling ad Industriforbundslinien, forøvrigt tillige i Overensstemmelse med, hvad der er vedtaget baade i Sverige og Norge med Hensyn til Organisationsformen. I denne Forbindelse synes man at ønske Indførelse af Minimalløn i Formerfaget, og for de øvrige Fags Vedkommende erklærer man, at der kun ønskes de samme Forandringer indført, som de foran refererede Forslag til Ændringer i Overenskomsten for Smedeforbundets Medlemmer.

Vi har ment det rigtigt her at præsentere vore Medlemmer denne af Arbejdsgiversammenslutningen for Jærn- og Metalindustrien af Modkrav bundne skønne Buket, som forekommer os at have en noget ejendommelig Duft. Efteraarets og Vinterens vilde Stigninger i Varepriserne vil formodentlig have bevirket Forestillinger hos vore Medlemmer om Lønforhøjelser, tilmed i ikke ringe Udstrækning, men Arbejdsgiverne har som sædvanlig Posen fuld af Paastande om Konkurrence, Arbejdsløshed, truende Udsigter o. s. v. Fra vor Side erklærede vi simpelthen, at vi naturligvis nærede den største Frygt for Arbejdsløsheden, som paalægger os store Byrder, tildels sammen med det Offentlige, medens Arbejdsgiveren som saadan kun har den sædvanlige Ulejlighed med at lukke de overflødige ud af Porten, hvormed han er befriet for enhver direkte Byrde med Hensyn til dem, hvortil der ikke er Beskæftigelse, og dette maa snarere anses for en skærpende Aarsag til ikke at svække Lønningerne, men til at opretholde saadanne Tilstande, saa at det bliver muligt for de arbejdende paa effektiv Maade at støtte de arbejdsløse.

Vi er ca. 26 000 Medlemmer indenfor Centralorganisationen af Metalarbejdere, og der er ingen Mulighed for, at de, der ikke kan skaffe sig Arbejde, kan rejse til Udlandet, saaledes som Forholdet i stor Udstrækning var før Verdenskrigen. De er nødt til at blive hjemme; ikke alene Amerika er lukket, men ogsaa Europa er i Virkeligheden lukket for Udrejse af de overflødige. Bolignød og Valutaanarki har simpelthen her sat en Stopper, og vore Fagfæller skal derfor enten have Arbejde eller Understøttelse i Landet. Ikke mindst har de socialdemokratiske Myndigheder for det Offentlige i Stat og Kommuner sat en øget Virksomhed i Gang, saavel for at fremme Arbejder som Bevarelse af det mest mulige for Produktion af dansk Arbejde med Hensyn til Leverancer til det Offentlige, men Arbejdsgiverne søger altsaa helt ensidig at varetage deres Interesser paa den Maade: „Ned med Lønningerne, naar der er Udsigt til Forøgelse af Arbejdsløsheden", hvad vi forresten ikke i Øjeblikket for Alvor tror, at der er i nogen nær Fremtid. Et saadant Standpunkt er urimeligt.

Vi har da ogsaa foreholdt vore Modstandere, at man pr. 9. Januar har sluttet ny Overenskomst for Sveriges Vedkommende paa Basis af status quo og med Lønninger, som er højere end vore, naar Hensyn tages til den høje svenske Valuta og det lave svenske Pristal, som kun er 171 i Sammenligning med vort sidste Pristal paa 214. Naar Arbejdsgiverne offentlig har forsøgt at paastaa det modsatte, er det simpelthen urigtigt.

Det ser saaledes ud til, at den svenske Økonomi og de svenske Erhvervsforhold er adskillig stærkere end vore, men Arbejdsgiverne hos os vil næppe kunne vente sig Lønreduktioner paa Basis heraf. De har selv gennem en Aarrække været medvirkende til at opretholde en Politik her til Lands, sigtende i Retning

af „Kræfternes frie Spil", hvilket vil sige Vareprisernes Stigning i det uendelige og Nægtelse af Medvirkning til enhver Foranstaltning i Retning af Avancebegrænsning og lignende. Antagelig maa ogsaa derfor Lønningerne i den nærmeste Tid højnes og bringes i Orden netop paa Basis af Statens Pristal uden Hensyn til de mange, som ud fra forskellige Forudsætninger prædiker derimod.

Foreløbig maa vi henstille til vore Medlemmer at afvente Begivenhedernes Gang. Der er fastsat nyt Forhandlingsmøde til Mandag den 26. Januar, og Forbundenes Hovedbestyrelser er sammenkaldt til Møde Lørdag den 24.

Forskellige Oplysninger og Betragtninger over forhaandenværende Forhold.

Der er jo ingen Tvivl om, i hvad Retning Dansk Arbejdsgiverforening har sat Kursen for den nærmeste Tid, og skønt den i sit Medlemsblad for 2. Januar ønsker sine Medlemmer til Lykke med Aarsskiftet og forklarer, at 1924 har været et foruroligende Aar, saa føjer man til, »at naar Aarets økonomiske Helhedsresultat, saaledes som det tegner sig i Handelsbalancen, har været forholdsvis tilfredsstillende, og langt bedre end de foregaaende Aars, saa er Forklaringen først og fremmest at søge i Erhvervslivets støtte, energiske og driftige Arbejde, der har gaaet sin Gang trods de heftigste politiske Brydninger og Omslag« o. s. v., og saa føjer man en Bemærkning til om: »og skønt det ikke netop kan siges ....., at Arbejderne for deres Vedkommende har lagt Vægt paa at jævne Vejen«. Ja, saaledes er Synspunktet nu engang fra den Side i Samfundet. Arbejdsgiverne er nogle rene Engle, og naar de bare kunde faa Lov til at ordne det hele uden nærgaaende Indblanding fra Arbejdernes Side, saa skulde vi nok faa et lykkeligt Samfund. Almindelige Mennesker tvivler dog vist ikke om, at det vilde blive et Samfund i Lighed med Tiden, før vore Organisationer fik nogen Indflydelse og Handlekraft, og hvor Forholdene ganske vist var idylliske for Arbejdsgiverne, som med Industriens Udvikling blev mere og mere velhavende, medens Arbejderen blev fattigere og fattigere. Det nytter dog næppe, at Arbejdsgiverne ønsker sig tilbage til disse Forhold, og vi tror, at Bedringen i de økonomiske Forhold nok vil holde sig, saaledes at der bliver bedre og bedre Mulighed for at beskæftige den Overskudsarbejdskraft, som Landbruget stadig skyder fra sig over til Byerne, hvilket kun kan ske ved Hjælp af en levedygtig Industri med Muligheder for Eksport af Varer — Eksport af Arbejdskraft er der jo lukket af for.

Ogsaa Arbejdsgiverne erkender altsaa, at der er en Bedring i Forholdene, og her skal vi blot nævne nogle af de sidste Tal paa

Arbejdsløsheden.

Den 9. Januar, som er den sidste Dato, hvor vi i dette Øjeblik har Oplysninger vedrørende Arbejdsløsheden, udviser for hele Landet et Antal Arbejdsløse paa 42,565, og heraf var 37,855 Mænd, 4710 Kvinder. De tilsvarende Tal var ved samme Tid i 1924 ca. 52,900, i 1923 ca. 58,000 og i 1922 ca. 85,200.

Arbejdslønnen.

Det, som nærmest er Genstand for Arbejdsgivernes evindelige Jammer, er naturligvis, at Arbejdstiden ikke er lang nok, og at Lønnen er for høj. Imidlertid er der ingen Tvivl om, at Arbejdsintensiteten, hvad vi forøvrigt noterer med Glæde, er steget i en saadan Grad, at det nok tør siges, at 8-Timersdagen ligger fast for dansk Industris Vedkommende, endogsaa saaledes, at en Forlængelse af Arbejdstiden næppe vil vise sig egnet til at skabe en faktisk forøget Produktion. En kraftigere Udnyttelse af de dyre Anlæg er jo ogsaa i høj Grad muliggjort ved de skabte Betingelser for Arbejde i 2- og 3-Skift.

Og nu med Hensyn til de »høje Lønninger«, saa noterer vi efter Statens Statistiske Efterretninger for 17. December 1924 en samlet Timefortjeneste for faglærte Arbejdere i hele Landet paa 170 Øre — det er ganske vist for Januar Kvartal —, som er efterfulgt af en Stigning paa Basis af de stedse stigende Varepriser, men det angiver dog et Tal, som ikke er langt fra de nuværende Lønninger, og som ogsaa maa ses i Relation til, at det tilsvarende Tal for Oktober Kvartal 1920 var 242, altsaa en Nedgang paa ca. 30 pCt., som viser, at vi forlængst er væk fra Krigskonjunkturerne med vore Lønninger. Sammenligner vi med Tallene fra Førkrigstiden, nemlig for Aaret 1914, saa var det tilsvarende Tal 61,3 Øre.

At der nu skulde kunne regnes med Tilstande, hvorunder vore Modstandere ganske roligt kan bekæmpe enhver Avancebegrænsning, hvorved man indirekte støtter de fortsatte Vareprisstigninger, samtidig med, at man inviterer os paa Lønreduktioner, er utænkeligt. Den Kurs vil ikke kunne holde, saa lidt som Arbejderne er tilgængelige for Teorien om, at tjener de for lidt, saa kan de jo faa lagt en Time eller to paa den daglige Arbejdstid, saa at de derigennem eventuelt vil kunne faa en højere Dagløn. Heller ikke denne Kurs er mulig. Parolen maa være en passende Udnyttelse af de 8 Timers Arbejde pr. Dag, og en Løn, der afgiver Mulighed for en Fortjeneste, egnet til at løfte Arbejderstandens sociale Niveau.

Formandsmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Den 15. Januar offentliggjorde Højrepressen Meddelelse om, at der Dagen forud var holdt Formandsmøde i Arbejdsgiverforeningen, og der havde man vedtaget et Par særdeles karakteristiske Resolutioner,

Der var en om »Kollegialitetsfølelse«, som vel Arbejdsgiverne maa have en vis Ret til at hævde. Det er bare saa mærkværdigt, at man samtidig baade skælder ud paa Fagforeningerne og angriber dem ved enhver Lejlighed; som fornylig Bogbinderne for Den faste Voldgiftsret. Bogbinderforbundet kunde nemlig ikke forstaa, at det store Firma, Egmont H. Petersen, skulde have en forhenværende Grosserers Enke paa fast Maanedsløn og paa særlige og lavere Lønvilkaar end dem, Fagforeningen hævdede, og med Privilegium for samme Enke paa at staa uorganiseret. En saadan Optræden er for meningsløs.

Samtidig noterer vi, at hele Højrepressen fornylig stod i Brand, fordi De samvirkende Fagforbund havde varslet Sympatistrejke i Esbjerg i Anledning af, at de hellige Murersvende og Bygningsarbejdere derovre forsøgte under religiøst Skalkeskjul, sammen med Mestrene, at arbejde under de Løn- og Arbejdsvilkaar, som er skabt ved Overenskomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og Guderne skal vide, at Provinsernes Bygningshaandværkere ingenlunde er særlig flot stillede. Men midt i alt dette offentliggør Arbejdsgiverne en Resolution, hvori det hedder, »at det selvfølgelig maa være en frivillig Sag, om den enkelte Arbejdsgiver ønsker at slutte sig til sin faglige Organisation og til Arbejdsgiverforeningen. Paa den anden Side lægger imidlertid Arbejdet med at tilvejebringe ordnede Arbejdsforhold for hele Arbejdsgiverforeningens Omraade — indirekte derved ogsaa for de udenforstaaende Arbejdsgivere — saa betydelige Byrder og Forpligtelser paa Arbejdsgiverforeningens enkelte Medlemmer, at det kun kan være Udtryk for en naturlig Kollegialitet, at Arbejdsgiverforeningens Medlemmer giver andre Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen Fortrinet ved alle Arter af Forretningsforbindelse, ved Udførelse af Arbejde og ved Levering af Materialer og andre Varer. De lokale Sammenslutningers Formænd maa derfor kræve, at alle Arbejdsgiverforeningens Medlemmer nøje overholder Bestemmelserne i Anmærkning 2«.

Og saa opretholder man skrappe Mulktbestemmelser, som understreger, hvad Meningen er. Man burde, synes vi, samtidig have en Tilføjelse, som passende kunde lyde saaledes: »Det er en Selvfølge, at Arbejdsgiverforeningens Medlemmer respekterer tilsvarende Bestræbelser fra Fagorganisationernes og deres Medlemmers Side, og at skælde ud paa Arbejderorganisationerne af den Grund er forbudt«.

Og saa har man beskæftiget sig med »de nye sociale Byrder«, hvorefter der klemmes løs paa Lovforslaget om Bedriftsraad med meget mere, og Resolutionen begynder med følgende:

»Da den almindelige sociale Lovgivning i Danmark har naaet en meget høj Udvikling, maa Formandsmødet bestemt protestere imod den yderligere Forøgelse af de sociale Byrder, som de af Regeringen i Rigsdagen fremsatte sociale Lovforslag vil medføre for Erhvervslivet«,

og der fortsættes:

»Ganske særlig maa vi — under de meget vanskelige Forhold, som Erhvervslivet arbejder under — anse Lovfæstelsen af en almindelig 8-Timers Arbejdsdag som en for Erhvervslivet skæbnesvanger Foranstaltning.«

Ingen kan tvivle om Kursen, og dette, at vi skulde have »naaet en meget høj Udvikling« med vor Socialovgivning, er nærmest en tom Paastand. Vor Arbejdsløshedsforsikring og Sygeforsikring maa vistnok siges at være paa Højde med det bedste, som findes, men det maa her erindres, at der er Tale om Hjælp til Selvhjælp og om meget store Byrder, som bæres af Arbejderne selv. Misundelse eller Kritik er i denne Forbindelse absolut ikke paa sin Plads, og der er adskillige Omraader, hvor vi kommer langt bagefter. Og hvad er det saa for en almindelig Frase om »Erhvervslivet«? Erhvervslivet er aabenbart, naar Arbejdsgiverne skriver sine reformatoriske Resolutioner, bare Arbejdsgiverne, medens Arbejderne her som før henregnes til det saakaldte »Brændsel« for Industrien. Disse Synspunkter har efter vor Mening ikke Udsigt til at komme i Kurs igen foreløbig. Derimod tror vi, at lige saa vel som Arbejdsgiverforeningen holder af at prædike Nøjsomhed og stadig mere Arbejde for Arbejderne, saa skulde man ikke glemme at prædike de samme Teorier for Arbejdsgiverne, hvor der ofte vilde være langt bedre Grundlag derfor, selvom der maaske var mindre Udsigt til saadan rigtig at vinde Ørenlyd, for det er jo ikke alene i Arbejderkredse, at den Teori kan siges at have nogen Udbredelse, at man lever ikke alene for at arbejde og slide; derimod arbejder man paa en fornuftig Maade og med en rimelig Udsigt til at kunne leve under rimelige Kaar.

Bedriftsraad.

Vi kan ikke lade være med at forundre os over, at Arbejdsgiverne nu larmer saa forfærdelig imod Bedriftsraadene. Omkring 1919, da det meste af Centraleuropa blev gennemsocialiseret ved Oprettelse af Raad og Nævn under en eller anden Form, lyste man ligefrem efter Forslag fra Arbejderne om Indførelse af noget lignende her, og efter at Socialiseringen i den forløbne Tid i nogen Grad har fæstnet sig, saa kommer man nu i Tanker om, at dette vil være en ren Ulykke for Arbejdsgiverne, som aabenbart drømmer sig tilbage til Tiden, hvor Udtryk som »Herre i sit eget Hus« og lignende var den Fane, hvorunder man bekæmpede Arbejderorganisationerne med Lock-outer paa 3—4 Maaneder hvert andet Aar uden Hensyn til, hvad det kostede. Her gjaldt det bare om at bevare Diktaturet; de nationaløkonomiske Virkninger saa man ganske bort fra.

I Eftersommeren 1924 afholdtes der som bekendt i Prag en Konference for Socialpolitik, hvorved ogsaa Danmark var repræsenteret. Man fik her bl. a. en Oversigt over Bedriftsraadene og deres Virksomhed i Czekoslovakiet, den ved Fredsslutningen nyoprettede centraleuropæiske Republik, og paa Grundlag af Dr. Jos. Beraneks Udtalelser her har Sekretær i Socialministeriet, cand. jur. Erik Brüel, i »Meddelelser fra Socialraadets Sekretariat« bl. a. fremsat følgende:

Der findes i Czekoslovakiet to Love om dette Emne: En af 25. Februar 1920 om Bedriftsraad i Bjergværker, og en af 12. August 1921 — altsaa ca. $1^1/_2$ Aar senere —

om Bedriftsnævn. Disse Love er aftrykt som Bilag til det danske af Socialministeriet fremsatte Lovforslag.

Loven om Bedriftsraad i Bjergværker gaar videst i Retning af at tillægge Arbejderne Rettigheder med Hensyn til Indseende med Bedriftens Gang. Dette skyldes dels Forskellen i de politiske Forhold, hvorunder disse 2 Love blev til, dels den Omstændighed, at Bjergværksdriften er en ganske speciel afsluttet Virksomhedsart.

I denne Lov kræves der, at Virksomheden skal beskæftige mindst 20 Arbejdere og have været i Gang i mindst $^1/_2$ Aar. Disse Raad vælges for 2 Aar ad Gangen, og $^2/_3$ af de stemmeberettigede kan kræve Raadets Tilbagetræden. Valgret har alle Arbejdere, som paa det Tidspunkt, da Valget finder Sted, har arbejdet i Virksomheden i 3 Maaneder, er fyldt 18 Aar og er i Besiddelse af deres borgerlige Rettigheder, *valgbar* er enhver, som i mindst 6 Maaneder har arbejdet i Virksomheden, er fyldt 24 Aar og ikke har mistet sin kommunale Stemmeret. Pligtig til at modtage Valg er enhver, medmindre han er fyldt 60 Aar, i den foregaagaaende Periode har været Medlem af Raadet eller kan godtgøre, at hans Helbred ikke tillader ham at bestride Hvervet. Stillingen som Medlem af Raadet er ulønnet, kun det uundgaaelige Tab af Arbejdsløn erstattes. Raadets Medlemmer kan i Reglen kun afskediges, naar Afskedigelsen godkendes af en Voldgiftsdomstol.

Loven om Bedriftsnævn i andre Virksomheder kræver ligeledes, at Virksomheden har været i Drift i mindst $^1/_2$ Aar, og at den til Stadighed beskæftiger mindst 30 Arbejdere. Nævnet vælges for et Aar ad Gangen og kan først, naar det har virket i mindst 3 Maaneder og da kun paa skriftlig Begæring af de $^2/_3$ af de stemmeberettigede, opløses ved Beslutning af et Voldgiftsnævn. *Valgret* har enhver, som har sin Hovedbeskæftigelse ved Virksomheden og har haft det i mindst 3 Maaneder paa det Tidspunkt, da Valget afholdes, samt er fyldt 20 Aar og ikke som Følge af ham overgaaet Dom har mistet sin kommunale Stemmeret. *Valgbar* er enhver, som er fyldt 26 Aar og i mindst 12 Maaneder har arbejdet uafbrudt ved Virksomheden og dertil i mindst 3 Aar har arbejdet indenfor vedkommende Fag. Man er pligtig at modtage Valget med samme Undtagelser som ved Bjergværksloven. Ogsaa her er Hvervet ulønnet.

Med Hensyn til de *Opgaver*, der paahviler Arbejderrepræsentanterne, er disse baade i Bjergværksloven og i Loven om Bedriftsnævn først i al Almindelighed at overvaage og fremme Arbejdernes økonomiske, sociale og kulturelle Interesser i Virksomheden, saasom at paase, at Arbejderbeskyttelsesloven gennemføres, at haandhæve den gældende Arbejdsordning, at overvaage Gennemførelsen af Lønaftaler, at fremkomme med Forslag til tekniske Forbedringer, at medvirke til Disciplinens Opretholdelse, men for Bjergværkslovens Vedkommende bestemmes det desuden, at Bedriftsraadet i al Almindelighed har Ret til at være medbestemmende ved Afskedigelse af Arbejdere, medens Loven om Bedriftsnævn bestemmer, at Nævnet kun skal være raadgivende, hvor det drejer sig om Afskedigelse af *en stor Del* af Arbejdsstyrken paa Grund af Aarsager, der er uden Forbindelse med Arbejdsforholdene, ligesom Nævnet, hvor det drejer sig om Afskedigelse af en enkelt Arbejder, der i mere end 3 Aar har været beskæftgiet ved Virksomheden, har Ret til at forlange Spørgsmaalet om hans Afskedigelse indbragt for et Voldgiftsnævn, der da enten kan dømme Arbejdsgiveren til at antage Arbejderen paa de tidligere gældende Vilkaar og at yde ham Erstatning for mistet Arbejdsfortjeneste, eller til at skaffe ham anden Beskæftigelse i samme Fag eller endelig til at give ham en samlet Erstatning.

Til Sammenligning tjener, at det danske Lovforslag fastsætter Antallet af Personer i Virksomheder, hvor der skal oprettes Bedriftsraad, til mindst 10 Personer over 18 Aar, samt gør Oprettelsen af Bedriftsraad betinget af, at mindst Halvdelen af de paagældende fremsætter Begæring derom overfor Virksomhedens Indehaver. En saadan Begrænsning indeholdes ikke i de czekoslovakiske Love. Paa den anden Side indfører det danske Lovforslag i Virksomheder, der beskæftiger fra 5—9 Personer, en Adgang til Valg af en Bedriftstillidsmand — en Institution som de czekoslovakiske Love ikke kender. Den danske Lov kræver som Betingelse for Valgret, at Arbejderne er fyldt 18 Aar og mindst 1 Maaned forud har været beskæftiget i Virksomheden, samt at de er organiserede, hvad de czekoslovakiske Love ikke positivt kræver, men vel forudsætter, jfr. navnlig Bestemmelsen i Loven om Bedriftsnævn om, at den paagældende i mindst 3 Aar skal have arbejdet i vedkommende Fag. Den danske Lov gør ligeledes Valgbarhed betinget af, at Arbejderne er organiserede, hvorhos den kræver 21-Aars Alder, og at den paagældende i mindst 6 Maaneder forud har været beskæftiget i Virksomheden. Valget gælder for et Aar, men Loven foreskriver ikke særlige Regler om, hvorledes Raadet indenfor denne Periode kan opløses. Ogsaa hos os er man pligtig at modtage Valg, med mindre man er fyldt 60 Aar eller har været Medlem af Bedriftsraadet i to Valgperioder. Heller ikke hos os kan Bedriftsraadets Medlemmer kræve noget Honorar, men i Almindelighed heller ikke nogen Erstatning for mistet Arbejdsfortjeneste. Med Hensyn til Raadenes Opgaver er disse ligesom i de czekoslovakiske Love i Almindelighed at virke til en Forbedring af Arbejdsforholdene, men er dog noget mere specificeret end i de czekoslovakiske Love, navnlig med Hensyn til, at Raadet skal have Lejlighed til at udtale sig i alle Spørgsmaal vedrørende Arbejdstidens Lægning, Forandring i Arbejdsmetode, Principper for Afskedigelse eller Indskrænkning af Arbejdstiden som Følge af manglende Arbejde samt Rækkefølgen af den Virksomhedens Arbejdere tilkommende Ferie.

Den i Lovforslagets § 8, Stk. 1 a, hjemlede Ret for Raadet til at faa Virksomhedens Regnskab at se, inden det formelle Regnskab aflægges, nærmer sig den Ret, der i den czekoslovakiske Bjergværkslov er hjemlet Arbejderne til at tage Del i Affattelsen af Virksomhedens Status, medens det danske Lovforslag paa den anden Side med Hensyn til Spørgsmaalet om Afskedigelse af *en enkelt Arbejder* gaar noget videre end den czekoslovakiske Lov om Bedriftsnævn, idet Lovforslaget foreskriver, at Raadet skal have Lejlighed til at udtale sig ved Afskedigelse af Arbejdere, der i mere end 2 Aar uafbrudt har været beskæftiget i Virksomheden (i den czekiske Lov: 3 Aar).

Fælles for de czekoslovakiske Love og det danske Lovforslag er Bestemmelsen om, at Bedriftsraadet i videst muligt Omfang skal bidrage til Virksomhedens Trivsel og til Opretholdelse af et godt Forhold mellem Arbejdsgiveren og Arbejderne, og selvom en Bestemmelse som denne i en Lov naturligvis er ganske afhængig af, hvilket Indhold man under Lovens Udførelse i Praksis vil give den, er det netop paa dette Punkt, at de i Czekoslovakiet indvundne Erfaringer giver værdifulde Fingerpeg med Hensyn til Værdien af Oprettelsen af Bedriftsraad. Disse Erfaringer har bl. a. særlig Interesse for Danmark derved, at navnlig den czekoslovakiske Lov om Bedriftsnævn af 1921 ikke, saaledes som det var Tilfældet med de tilsvarende Love i Tyskland og Østrig, indførtes under Tryk af revolutionære Bevægelser, men fremgik som et Kompromis mellem Repræsentanter for alle Partier, saaledes at det var det politiske Demokrati i videste Forstand, der ved denne Lov overførte det demokratiske Princip ogsaa paa det økonomiske Omraade. Heri maa det formelle Grundlag ses for de gode Resultater, som Bedriftsraads-Institutionen har givet i Czekoslovakiet, medens den reelle Grund til disse maa søges i den czekoslovakiske Arbejderstands høje Udvikling, Intelligens og Besindighed.

Det maa da siges, at de czekiske Love i alt væsentligt har virket tilfredsstillende. Der var ganske vist blandt de mest yderliggaaende af Arbejderne nogen Modvilje mod Bedriftsraadene, men denne er i stadig Aftagen og Ar-

bejdernes Interesse for Raadene stigende. Arbejdsgiverne søgte i Begyndelsen i Loven om Bedriftsraad Beskyttelse mod de videregaaende kollektive Aftaler, idet de kun ansaa sig forpligtede til at overholde Bestemmelserne i Bedriftraadslovene. Saavel Administrationen som Domstolene har imidlertid konsekvent fastholdt, at Love af denne Art fastsætter *Mindsterettigheder* og derfor ikke kan fortolkes til Ugunst for dem, hvem disse Rettigheder sikres, men tværtimod maa forstaas med det Forbehold, at de træder tilbage overalt, hvor der ved særlige Aftaler gives større Rettigheder end de i Loven fastsatte. Kollektiv-Aftalerne og Loven maa saaledes ses som et Supplement til hinanden. F. Eks. giver Loven om Bedriftsraad ikke nogen Ret til Medvirken ved *Antagelsen* af Arbejdere, men ikke destomindre vil Arbejderne dog, hvor denne Ret er sikret dem ved en kollektiv Aftale, kunne udøve den gennem Bedriftsraadet. Paa den anden Side fritager Loven ikke, saaledes som mange kollektive Aftaler gør, Bedriftsraadets Formand for Arbejde, men derfor maa han dog lige fuldt have denne Ret, hvor den er tillagt ham i Henhold til en Kollektivaftale.

Hvad særlig Bedriftsraadene i Bjergværker angaar, har disse ydet en fra alle Sider anerkendt Medvirken til, at Overgangen fra Krigstiden til normale Arbejdsforhold er gaaet saa forholdsvis jævnt for sig, idet de paa den ene Side har hjulpet til at opretholde det højere Lønningsniveau, der er Forudsætningen for, at Arbejderne kan vedblive at leve paa den bedre Levefod, de under Krigsproduktionen er kommet op paa, og paa den anden Side ved at etablere Samarbejde mellem Bedriftsraadene og Virksomhedens Ledere medvirket til at nedbringe Driftsudgifterne paa andre Punkter, saaledes at man kun i mindst mulige Omfang har berørt Lønningerne. Dette er navnlig sket ved en Nedbringelse af Priserne paa indenlandske Kul, men dernæst har Bedriftsraadene ogsaa virket stimulerende paa Arbejdsydelsen, dels ved at tage Initiativet til tekniske Forbedringer, og dels ved en mere økonomisk Udnyttelse af Arbejdskraften. Dette sidste har navnlig vist sig at være Tilfældet i langt højere Grad, end man havde ventet. Arbejdernes fortrolige Kendskab til de mange Enkeltheder i Virksomheden, som Lederen ikke kommer i nærmere Berøring med, har nemlig givet sig Udslag i, at de har kunnet give udmærkede praktiske Raad med Hensyn til Arbejdets Tilrettelæggelse. Endelig har Indførelsen af Bedriftsraad saa langt fra at slappe Arbejdsdisciplinen gjort denne mere gennemført.

Arbejdernes Tilknytning til Virksomheden gennem Bedriftsraadene har forhøjet deres Interesser for økonomiske Problemer i al Almindelighed, saaledes at der dels ved Bedriftsraadenes Foranstaltning og dels med interesserede Bedriftsraadsmedlemmer som Ledere eller Lærere, er blevet oprettet Fagkursus af forskellige Slags, hvor der undervises i saadanne Fag, der har Tilknytning til den paagældende Virksomhed: For Bjergværkernes Vedkommende f. Eks. Geologi, for andre Virksomheders Vedkommende Varekundskab, Omsætningsteknik, almindelig Nationaløkonomi etc., og disse Kursus bevirker naturligvis atter, at Arbejderne knyttes inderligere til Virksomheden, hvis Forudsætninger og hele Liv de nu langt bedre forstaar.

Den hidtil stedfundne Udvikling i Czekoslovakiet synes at vise, at jo mere oplyste Arbejderne er, til desto større Gavn har Oprettelsen af Bedriftsraad ikke blot for Arbejderne selv, men tillige for Virksomheden og Produktionsforholdene i al Almindelighed været, saaledes at Arbejderne med Tilfredshed i Bedriftsraadsinstitutionen ser et Udslag af den Grundsætning, som udtales i Fredstraktatens Kap. 13: at Arbejdet ikke maa betragtes og behandles som en Vare.

Nogle Opgaver og Problemer for Bedriftsraadene.

Af cand. polit. *P. P. Svejstrup.*

(Fortsættelse.)

Hovedtanker i det moderne Industriregnskab.

I en tidligere Artikel er der redegjort for forskellige af de Problemer indenfor Metalindustrien, som har Sandsynlighed for at blive aktuelle i den kommende Tid, og som de Bedriftsraad, vi eventuelt faar, kan komme til at beskæftige sig med. Det blev paapeget, at det centrale og vanskeligste af alle Problemerne var Regnskabsvæsenet, og at man indenfor dette Omraade sandsynligvis stod overfor store og gennemgribende Reformer. Der skal i det følgende blive forsøgt en Redegørelse for nogle Hovedpunkter, baade med Hensyn til de Mangler, der nu er, og de Forbedringer, der kan tænkes gennemført.

Den moderne Industrivirksomhed bestaar som Regel af forskellige Afdelinger, der hver for sig udfører et Arbejde som Led i den samlede Produktion; regnskabsmæssigt set kan hver af disse Afdelinger betragtes som Enheder, der køber Raavarer, Halvfabrikata, produktivt Arbejde, Naturkræfter o. s. v. enten ude fra eller fra andre Afdelinger til disses Fremstillingsomkostninger og derefter leverer Arbejdsresultatet videre til de næste Afdelinger mod regnskabsmæssig at blive betalt med Fremstillingsomkostningerne, saaledes at Fabrikkens Handelsafdeling til Slut faar Varerne leveret til de faktiske eller i hvert Fald til de i Øjeblikket kalkulerede Fremstillingsomkostninger.

Da det i Praksis sjældent er muligt helt igennem at arbejde med de faktiske Omkostninger, maa man kræve, at der føres Kontrol med, at Kalkulationen ligger de faktiske Omkostninger saa nær som muligt. Dette sker som Regel ved, at Bogholderiet, efter at Arbejdet er fuldført, foretager en Udregning af de faktiske Omkostninger, hvorefter der foretages en Efterkalkulation, d. v. s. en Sammenligning mellem de faktiske og de kalkulerede Priser.

Regnskabsvæsenet maa derfor sigte imod, at der findes den størst mulige Overensstemmelse mellem Kalkulation og Efterregning. Dertil kræves først og fremmest, at Kalkulatorerne skønner rigtigt med Hensyn til alle nødvendige indirekte Udgifter som Renter, Amortisation, Lys, Rengøring, Forsikring o. s. v. Det er saaledes forkasteligt, som det ofte sker, at Amortisationen af en Maskine foretages paa den ene eller den anden Maade, eftersom Ledelsen øjeblikkelig interesserer sig for et større eller mindre regnskabsmæssigt Overskud; det er et bogholderimæssigt Spørgsmaal, der bør løses under Hensyntagen til Maskinens sandsynlige Levetid og andre lignende Faktorer.

Den ved Efterregningen fastslaaede Pris bestaar dels af direkte konstaterede Udgifter ved det paagældende Arbejde (Løn, Materiale) og dels i en forholdsmæssig Andel i de samlede Driftsomkostninger. Hertil benyttes

Forholdstal, en saakaldt »Nøgle«, der som oftest udtrykker, at Driftsomkostningerne udgør en bestemt Procentdel af Lønnen eller Materialeværdien. Denne »Nøgle« maa stadig revideres for at være à jour med de vekslende Priser og Udgifter.

Regnskab og Værksted i en ledende tysk Maskinfabrik.

En af de bedst ledede Maskinfabrikker i Verden er Ludwig Loewe & Co. i Berlin. Firmaet er overalt anerkendt som Tysklands førende Maskinfabrik, beskæftigende før Krigen mindst 1800 Arbejdere, nu betydeligt mere. Fabrikken deltes i følgende Afdelinger: Seriefabrikation af Værktøjsmaskiner, Fabrikation af Specialmaskiner, Værktøjsfabrikation og Fabrikation af normaliserede Enkeltdele, og er saaledes meget alsidig. Firmaets Bogholderi er baseret paa, at der ved hvert enkelt Arbejdes Udførelse bliver udfyldt en Formular. Disse Formularer omfatter alt, hvad der kan foraarsage Udgifter og bringer til Stadighed Bogholderiet til Kendskab om, hvad der den samme eller den foregaaende Dag er sket paa hele Fabrikken, derved bliver det muligt for Bogholderiet stadig at være à jour og faa Dage efter, at et Arbejde er færdigt, at have en fuldstændig Beregning over, hvad dette har kostet.

Som Grundlag for Driftsudgifternes Fordeling bruges et Procenttillæg til Lønnen forskelligt i de enkelte Afdelinger og jævnlig ændret efter de ændrede Omkostninger. I Afdelingen for Fabrikation af normaliserede Dele, hvor der væsentligst bruges Automatmaskiner, udgør Lønnen en for ringe Del af de samlede Omkostninger til, at det vilde være forsvarligt at bruge denne som Fordelingsgrundlag. Man har derfor selvstændigt beregnet Udgiften pr. Maskintime og anført Antallet af Maskintimer som en ekstra Konto. Herved opnaas dels, at Kalkulationen bliver nøjagtigere, og dels, at Ledelsen faar bedre Kontrol med, hvorlænge hver af de kostbare Automatmaskiner bliver anvendt, et Forhold, der er af væsentlig Betydning for hele Afdelingens Rentabilitet. I Støberiet bevirker de specielle Forhold, at en Del af Omkostningerne staar i direkte Forhold til Formerlønnen (Hjælpeløn, Smelterløn, Forme- og Kærnesand m. m.), medens en anden Del staar i direkte Forhold til Jærnets Vægt (Smeltekoks, Smelterløn m. m.). Da det vil være for omstændeligt at regne de indirekte Udgifter ud for hver enkelt Kalkulation og hvert enkelt Arbejde, har Ledelsen ladet udarbejde en Tabel, hvorefter Omkostningerne omtrent kan bestemmes som Funktion af Formerlønnen og Jærnets Vægt.

Det siger sig selv, at Firmaet Loewes Organisation har været bedre end de fleste andre Fabrikkers, og da dette Firma ikke har lagt Skjul paa, hvorledes dets Regnskabsvæsen er indrettet, har mange tyske Maskinfabrikker og Støberier lært af det og har nu en langt klarere Forstaaelse af de faktiske Fabrikationsomkostninger og hvilke Priser, der maa forlanges, end tidligere. Dette har Betydning for al Handel, idet de Firmaer, der udarbejder deres Priser og Tilbud uden et ordentligt tidsmæssigt Regnskab delvis arbejder i Blinde og derved ofte lider store Tab, som udmærket godt kunde været undgaaet, men som nu maa bæres gennem en Formindskelse af Udbytte og Tantième eller gennem en Nedsættelse af Arbejdslønnen og en Forlængelse af Arbejdstiden.

Det dobbelte Bogholderi.

Indenfor Handelsverdenen har det dobbelte Bogholderi længe været ubetinget anerkendt, derimod har mange Fabrikker indrettet deres Regnskaber saaledes, at medens de i Handelsafdelingen benyttede den udmærkede Kontrol, som den dobbelte Notering er, kun i ringe Grad har forsøgt en lignende Kontrol i Fabrikationsafdelingen. Det er man imidlertid nu rundt om ved at kræve indført, og man foreslaar til det Brug, at Fabrikkens Bogholderi deles i Formueregnskab, Driftsregnskab og Stykregnskab. Uden at komme nærmere ind paa Enkelthederne her, skal det bemærkes, at Hovedfordelen ved en saadan Ordning er, at kun virkelig afholdte Udgifter bliver noterede i Regnskabet. Har saaledes Materialet ikke været rettidigt til Stede eller har en Maskine staaet ubenyttet hen, gaar dette ind i Regnskabet som direkte Tab, hvad det jo iøvrigt ogsaa er. Ikke mindst fordi disse Tab ikke altid eller maaske endog ret sjældent i sidste Instans falder paa Fabrikken og dens Indehavere, men ofte overvæltes paa Forbrugerne som højere Varepriser eller paa Arbejderne som lavere Lønninger, er det i alles Interesse, at Tabene bliver konstaterede. Det er i hvert Fald den første Betingelse for, at de vil kunne undgaas i Fremtiden.

Driftsstatistikken.

I Forbindelse med Regnskabet har større moderne indrettede Fabrikker en særlig statistisk Afdeling. Det er dennes Opgave bl. a. at sammenstille Regnskabsvæsenets forskellige Tal saaledes, at de Sammenligninger, der har Betydning for Ledelsen, let kan foretages. I denne statistiske Afdeling sammenlignes Udgiftsposterne ved forskellige Produktioner, dels saadanne, der er foretaget, samtidig og dels fra Aar til Aar. Ledelsen har heraf kunnet drage meget værdifulde Slutninger vedrørende den billigste og mest hensigtsmæssige Produktionsmetode. Af naturlige Opgaver for Driftsstatistikken kan nævnes Sammenligninger mellem produktive og uproduktive Lønninger, mellem produktive Lønninger og Størrelsen af de forskellige Omkostningskonti o. s. v. Firmaet Krupp i Essen lægger saa megen Vægt paa, at Forholdet mellem produktive og uproduktive Lønninger er det gunstigst mulige, at man ved kollektiv Overenskomst har baseret et særligt Akkordpræmiesystem derpaa.

Amerikanske Metoder.

Den mest ansete amerikanske Driftsøkonom, der har beskæftiget sig med Fabriksregnskaber og deres Betydning (Gannt), har været inde paa Tanken om, at Ledelsen skulde føre Tilsyn med Arbejdet gennem

skriftlige Optegnelser, der af praktiske Grunde i Almindelighed sker paa Kort. Da Gannt har haft en ikke ringe Andel i den amerikanske Industris Omdannelse til Krigsbrug, har han haft Adgang til at blive klar over, hvor Fejlene i den industrielle Produktion i Almindelighed begaas, og han har derfor begyndt Moderniseringen med at indføre et Kontrolsystem med Kort i Forbindelse med Regnskabet. Disse Kort indeholder Oplysning om, i hvor høj Grad hver enkelt Maskine er benyttet, og Aarsagen til, at Udnyttelsen ikke er 100 pCt. Naar Ledelsen umiddelbart efter har disse Kort til Gennemsyn, vil det straks konstateres, at her mangler der Raastoffer, der en specielt uddannet Fagmand o. s. v. Naar Manglen saaledes hurtigt er konstateret, vil den let kunne afhjælpes, hvad der bevirker betydelig Produktionsstigning. Det næste Skridt var et System af Fremskridtskort, hvorefter hver lille Forandring i Arbejdsgangen og dennes Betydning blev talmæssig konstateret. Det vil i Almindelighed være naturligt for Ledelsen at benytte Sammenligninger mellem forskellige Forandringer og de regnskabsmæssige Resultater som Grundlag for Dispositioner for Fremtiden, og man naar derved, at Ledelsen bliver mindre tilfældig og mere præget af almen fornuftige Overvejelser. Et saadant Kortsystem kan utvivlsomt kritiseres, ikke mindst naar det benyttes til Vurdering af Arbejderen og hans Ydeevne; det er derfor tvivlsomt, om det vil blive gennemført i Europa, men man maa efter min Mening ikke glemme, at selv om Kortsystemet kan kritiseres, giver det en Mulighed for, at en stærk Fagorganisation eller indflydelsesrige Bedriftsraad vil kunne benytte noget lignende til at beskytte deres Medlemmer mod Arbejdsgiverens og Arbejdslederens Vilkaarlighed.

Kritik af Taylor-Systemet.

Af alle Problemer indenfor Nutidens Industri er der vist intet, der er blevet saa omdebatteret som Taylors Ideer om at tilrettelægge Arbejdet saaledes, at Arbejderen kunde blive anspændt til yderste Evne eller eventuelt endnu mere. Det er for en stor Del med Urette, at Taylor er blevet saa berømt, han har nemlig set hele Industriproblemet fra et Arbejdsgiverstandpunkt og har derfor i sine Beregninger bl. a. overset, at Arbejdernes forøgede Ydelse kræver bedre Ernæring, og at det samfundsmæssigt er af en yderst tvivlsom Værdi, om en Mands Arbejdsydelse tvinges saa højt op, at han hurtigere bliver udslidt.

I Nutiden er man da ogsaa de allerfleste Steder kommet helt bort fra Taylors Ideer, idet man vel hævder, at der kan være mange Punkter, hvor Arbejderen kan udrette mere endnu, men at langt den største Gevinst kan opnaas ved, at man lader Maskinerne udrette mere, eller ved at man lader Arbejdet forberede paa en omhyggeligere og bedre Maade. Det er saaledes typisk for Tiden og Udviklingen, at Taylors Studier over, hvormeget en Arbejder kan yde, i Nutiden i stigende Grad erstattes med Studier over den Anstrengelse, de enkelte Arbejdsprocesser forvolder, og de Forandringer, der kan foretages for at formindske Anstrengelserne.

Regnskabsformernes Betydning for tysk og dansk Industri.

Da de industrielle Regnskaber kun sjældent har givet et virkeligt Billede af, hvorledes Virksomhedernes Økonomi var, har de haft en meget uheldig Indflydelse paa Fastsættelsen af disses Tantiemer og Udbytter, saaledes som det ikke mindst skete herhjemme i Tiden omkring Verdenskrigens Slutning og i Tyskland nogle Aar senere. Havde vor Industris Regnskaber været fuldt moderne indrettet, saaledes som jeg ovenfor har forsøgt at antyde, vilde man i ganske anden Grad have kunnet bedømme Industriens virkelige Forhold, og vi havde næppe faaet hverken en saadan Højkonjunktur med store Udbytter og store Tantièmer eller en saa haard Depressionsperiode og en saa stærk Arbejdsløshed som i de sidste Aar.

Samfundets Krav.

Da hele Regnskabsproblemet saaledes faar Betydning langt udover den enkelte Fabrik og dens Arbejdere, er det naturligt, at Staten og Samfundet maa skride ind og søge at værge sig imod Gentagelse af de sidste Aars uheldige Forhold. Der er nogle, der vil kalde en saadan Indskriden for begyndende Socialisering, det er selvfølgelig en Smagssag, men man maa være klar over, at saadanne Krav om strengere Regler vedrørende det industrielle Regnskabsvæsen deles af langt større Samfundskredse end Tilhængerne af egentlig Socialisering. Det kan saaledes bemærkes, at den tyske Ingeniørforening i et af sine Skrifter udtaler, at »da mange Industriregnskaber snarere vildleder end vejleder, anser man i mange Kredse en vis Tvang til Indførelse af rationelle Regnskabsmetoder for at være nødvendig«.

De Veje, ad hvilke den danske Lovgivning vil komme til at beskæftige sig med disse Spørgsmaal, bliver Bogføringsloven, Revisionsordningen og Aktieloven. Det vil være ønskeligt, at Bogføringslovens Bestemmelser blev skærpede og saaledes omdannede, at man støttede og opmuntrede alle Bestræbelser for Forbedringer i Regnskabsmetoderne. Reglerne for Revision er jo heller ikke tilfredsstillende, der bør saaledes skelnes imellem almindelig Talrevision og virkelig saglig Revision, og den Revisor, der skriver under som saglig Revisor, bør have langt større Ansvar end nu. Endelig maa Aktieloven udvides, saaledes at Samfundet paa en eller anden Maade faar Føling med, at der arbejdes i den samfundsmæssigt ønskelige Retning, nemlig flere Varer til billigere Priser. Det kunde tænkes, at den Pligt, der nu er til at aflevere Regnskab til Aktieselskabsregisteret, kunde udvides, saaledes at Staten fik virkelig brugbare Oplysninger om Industriens Forhold og derved Evne til at bedømme de økonomiske Vilkaar, hvorunder Industrien paa hvert enkelt Tidspunkt arbejder. Blev det Tilfældet, kunde der være Mulighed for, at Staten kunde tage en mere saglig begrundet Stilling til alle de store mere eller mindre brændende industrielle Problemer.

Ønskeligheden af et statistisk Priskontor.

De industrielle Fremskridt var, som omtalt i forrige Artikel, i tidligere Tid væsentlig Lederens Sag.

Det var ham, der havde Overblikket, det var ham, der tog Initiativet, men efterhaanden som Forholdene er blevet mere komplicerede, sker Fremskridtene i højere Grad ved et Samarbejde mellem mange Medarbejdere, der hver for sig udfylder sin Plads, enten dette nu er i Værksted, Bogholderi eller statistisk Afdeling. Der bliver derfor noget usundt i, at Lederen beholder en ganske enevældig Stilling, og man maa derfor før eller senere komme til, at de mange, hvis Arbejde har Betydning for Fremskridtet, ogsaa faar Indflydelse paa Ledelsen, og en af Vejene hertil vil utvivlsomt være de kommende Bedriftsraads Arbejde.

Vi vil imidlertid sjældent kunne naa til, at Bedriftsraadenes Medlemmer faar det fulde Overblik over en Virksomheds Forhold, og det vil derfor være naturligt, om man fra Statens Side eller paa anden Maade opretter et Priskontor, hvor regnskabskyndige Eksperter kunde udtale sig om, hvilke Interesser Samfundet maatte have i Prisdannelsen og det til Grund liggende Regnskab. Man vilde ved Hjælp af en saadan Institution sikkert kunne naa et væsentligt Skridt i Retning af, at Regnskaberne bliver indrettet paa den bedste og mest ensartede Maade, saaledes at man derigennem kunde naa til en sundere Prisdannelse og maaske ogsaa til, at de Forsøg, Undersøgelser og Studier, der er nødvendige for den kommende Tids Fremskridt, ikke som nu foretages paa maaske 17 forskellige Fabrikker, men, som Følge af det Samarbejde mellem Fabrikkerne, der forhaabentlig vil komme, kun blev foretaget et enkelt Sted, og saa grundigere og bedre end nu paa nogen af de 17 enkelte Fabrikker.

Det kunde jo ikke undgaas, at Industrien i saa Fald maa give Afkald paa en hel Del af den nuværende Hemmelighedsfuldhed, men de samfundsmæssige Fordele ved en saadan Ordning vil være saa utvivlsomme, at det sikkert bliver den Vej, man kommer til at gaa. Da der sikkert bliver mange danske Industrimænd, der sætter sig imod de nye Tanker, skal jeg gøre opmærksom paa, at ikke alene den tyske Ingeniørforening og Loewes Maskinfabrik, men ogsaa det ledende amerikanske Ingeniørtidsskrift hævder, at Fremtiden tilhører dem, der bedst forstaar Samarbejdets Kunst.

En Afskedigelse.
En Opmandskendelse.
En Opsigelse.

Torsdag den 13. November i Fjor fandt Helsingør Skibsværft sig foranlediget til at afskedige Helsingør Afdelings fleraarige Formand, M. Rasmussen, efter at denne havde haft et Ordskifte med en af Værftets Ingeniører. Afskedigelsen vakte et voldsomt Røre blandt Værftets Arbejdere, og formodentlig i Erkendelse af, at Rasmussens Sammenstød med den nævnte Ingeniør var for spinkelt et Grundlag at opretholde Afskedigelsen paa, beskyldte Værftets Ledelse Rasmussen for i længere Tid at have været forsømmelig med sit Arbejde, samt at han snakkede for meget med de øvrige Arbejdere og skabte Uro paa Værftet.

Da Værftet trods gentagne Henvendelser fra Maskinarbejderne nægtede at genantage Rasmussen, iværksatte man en Demonstration imod Værftets Ledelse ved i et Par Dage at udeblive fra Arbejdet. Demonstrationen var forklarlig, men bidrog kun til at skabe Vanskeligheder for en Løsning af Spørgsmaalet vedrørende Rasmussens Afskedigelse, idet Helsingør Skibsværft nu fik en Anledning til at søge Støtte hos Jærnindustriens Sammenslutning, der straks gjorde gældende, at Demonstrationen var ulovlig, og at Værftet havde haft Ret til at afskedige Rasmussen til Trods for, at Værftets Direktør for et Par Aar siden havde lovet Rasmussen Beskyttelse mod Afskedigelse i Lighed med andre Tillidsmænd.

Forbundet forsøgte nu ad voldgiftsretslig Vej at faa Rasmussen genantaget paa Grundlag af det af Direktøren afgivne Tilsagn om Beskyttelse mod Afskedigelse, og under Paastand om, at der ikke havde foreligget tvingende Grunde til at afskedige Rasmussen, men baade ved Mæglings- og Timandsmøde stillede Værftet, med Støtte af Sammenslutningen, sig afvisende, idet man dels søgte at bortforklare det givne Tilsagn, dels gjorde gældende, at hvis et saadant var givet, gjaldt det kun i en bestemt Situation, under hvilken Direktøren havde tilkaldt Rasmussen, for at denne kunde deltage i Forhandlinger om nogle af Værftet ønskede Reduktioner. Det maa i denne Forbindelse nævnes, at Værftets Direktør under Sagens Behandling har været meget syg og ikke har kunnet afgive Forklaring.

Den 17. December blev Sagen behandlet i en faglig Voldgift med Landsdommer Haack som Opmand, og denne har under 21. December afsagt en Kendelse saalydende:

> »Der maa antages at være givet Rasmussen Tilsagn om Beskyttelse af samme Art som den, der tilkommer Tillidsmænd, som er valgte i Henhold til Overenskomstens Bestemmelser desangaaende, og der findes ikke at have foreligget de i Overenskomsten nævnte tvingende Grunde til at afskedige ham.«

Kendelsen gav altsaa Forbundets Standpunkt Medhold, og der var nu Grund til at antage, at Værftet vilde genantage Rasmussen. Dette skete ogsaa, men rigtignok paa en lidt ejendommelig Maade, idet man pr. 30. December tilsendte Rasmussen et Brev af følgende Indhold:

> »Herved undlader vi ikke at meddele Dem, at De Fredag den 2. Januar 1925 kan genoptage Deres Beskæftigelse paa Værftet. Samtidig tilkendegiver vi Dem, at det Dem af Værftets Direktør i sin Tid givne Tilsagn om, at De betragtes som Tillidsmand, opsiges til Ophør 3 Maaneder fra Dato, ligesom De fra samme Tidspunkt afskediges fra Deres Arbejde paa Værftet.«

Brevet er uden Tvivl inspireret fra Sammenslutningen, thi selv om man paa Helsingør Skibsværft kan være opfindsom, naar det gælder om at lange ud efter Arbejderne, saa vilde man sikkert ikke derfra have kunnet finde paa en saa genial Løsning til Omgaaelse af en Voldgiftskendelse. At Sammenslutningen ikke har været sikker paa det retslig holdbare i den givne Opsigelse fremgaar af, at den selv har foretaget Skridt til, at Opsigelsens Gyldighed kan afgøres af Den faste Voldgiftsret sammen med det af Værftet rejste Krav om Erstatning, foranlediget af den skete Arbejdsstandsning i Tilslutning til Rasmussens Afskedigelse.

Forbundet har hævdet det Standpunkt, at Rasmussen ikke kan afskediges, forinden der foreligger paaviselig tvingende Aarsager, og med Interesse maa man afvente Den faste Voldgiftsrets Kendelse.

En Opmandskendelse afsagt af en Fagmand.

I Oktober Maaned opstod der hos Burmeister & Wain, Refshaleøen, mellem Skibsbyggerne og Værftets Ledelse Strid om Fortolkning af den paa Værftet gældende Priskurant for Plade- og Vinkelarbejde af 1913 med Ændringer af 1920 og 1922. Striden opstod i Anledning af Udførelse af 3 forskellige Arbejder, til hvis Priskurantpriser Skibsbyggerne krævede et Tillæg under Henvisning til, at Skibskonstruktionerne var saaledes ændrede, at Forudsætningen for de i Priskuranten indeholdte Priser var bristet, og at der som Følge deraf ikke kunde indtjenes et rimeligt Overskud.

Da det ikke var muligt at faa Sagen bragt ud af Verden ved Behandling paa Mæglings- og Timandsmøde, anmodede Skibsbyggerne om at faa Spørgsmaalet behandlet i en faglig Voldgift, dog under Forudsætning af, at Parterne til Opmand i denne kunde enes om en Fagmand, da det vilde være svært at overlade Sagens Afgørelse til en Jurist, som vilde mangle Forudsætning for at bedømme de tekniske Detailler, der maatte tages i Betragtning ved Afgørelsen.

Sammenslutningen erklærede sig enig heri, og Parterne enedes om at rette Henvendelse til Direktøren for Odense Staalskibsværft, Hr. M. A. Westh, om at fungere som Opmand, hvilket denne indvilgede i.

Under 23. December har Direktør Westh afsagt følgende Kendelse:

»Arbejdernes Krav om Merbetaling for de omhandlede Arbejder afvises, og disse vil være at betale efter Værftets Paastand med de i Priskuranten for saadanne Arbejder opførte Priser.«

Kendelsen gik altsaa vore Medlemmer imod, og for saa vidt kunde det jo være ligegyldigt om en Skibsbygger eller en Jurist havde afsagt den, men i Præmisserne er Kendelsen motiveret paa en saadan Maade og begrundet rent teknisk, at det vilde have været ugørligt for en Jurist, der vilde være henvist til alene at anlægge rent juridiske Synspunkter. Og selv om vi gerne havde set, at Kendelsen havde givet vore Medlemmer Medhold, hvilket vi forøvrigt fortsat mener, at der havde været Grundlag for, saa kan man jo bedre forene sig med den, naar den af en Fagmand begrundes paa en saadan Maade, at han ikke i højere Grad, end det er Tilfældet i nærværende Sag, kommer i Strid med de rent tekniske Hensyn, som vi formener er de rigtige.

Kendelsen synes iøvrigt at have til Hensigt at styrke de bestaaende Priskuranters Uangribelighed, hvad vi i og for sig ikke har noget imod.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

København. I Fagbladet for Oktober f. A. omtaltes der et den 10. s. M. afholdt Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain. Forholdet var, at Overtid hidindtil var betalt med mindst 1/4 Time, mellem 1/4 og 1/2 Time for 1/2 Time og over 1/2 Time for en hel Time. Firmaet vilde nu kun betale for den virkelige Overtid og sammenlægge Minutterne i denne, og dette var bl. a. resulteret i, at en Mand havde faaet udbetalt Overtid for 1/12 Time. Han havde i den paagældende Uge nemlig kun 5 Minutters Overarbejde.

Stiller man et Regnestykke op med en Former, der har 192 Øre i Timen, vilde han efter den hidtil betalte Maade faa en Fjerdedel af 192 Øre = 48 Øre, plus 25 pCt. i Tillæg for Overtid indtil 1/4 Time, ialt 60 Øre. Efter Firmaets egenmægtige indførte Praksis vil han faa ialt 20 Øre.

Da Firmaet fastholdt, at det ikke kunde være anderledes, behandledes Sagen ved Timandsmøde den 28. Oktober, men uden Resultat, og langt om længe gik Sammenslutningen med til at lade Spørgsmaalet afgøre ved en faglig Voldgift.

Med Landsretsdommer O. Haack som Formand og Opmand holdt denne Ret Møde den 30. December, og Sagen sluttede med Vedtagelsen af et af Formanden stillet Forligsforslag, nemlig følgende:

»Overtidsbetalingen bliver fremtidig saaledes, at der betales for hvert paabegyndt Kvarter.«

Hos samme Aktieselskab er der den 14. Januar afholdt et Mæglingsmøde. Som bekendt arbejdes der med Bonusordning, og Overskudet udbetales hver Maaned, men i Beregningen heraf medtages ikke Gods, der er kasseret, hvad enten Kassationen er foregaaet i Støberiet eller i Maskinværkstedet.

Der var nu fremsat Klage over, at Gods, der var kasseret i Maskinværkstedet, straks blev afdraget, medens det først paa et senere Tidspunkt kom tilbage til Støberiet, og Tillidsmanden var saaledes ude af Stand til at kontrollere Afdraget paa den Tid, det burde ske.

Ved Mæglingen hævdede Aktieselskabet, at det af praktiske Grunde var umuligt at ændre i den bestaaende Ordning og henstillede, at Sagen blev trukket tilbage.

Denne Henstilling overvejes for Tiden i Klubben.

Nykøbing F. Vore Medlemmer i Nykøbing F. hører ikke til dem, der ulejliger Forbundet ret ofte, og kun, naar der er Grund dertil.

Maskinfabrikkens nuværende Støbemester er en Københavner ved Navn Aksel Clausen, og denne Stilling har han beklædt i 6—7 Aar.

Jo længere Tid Manden har været Mester, jo mere er det gaaet op for ham, at han er en betydningsfuld Person, medens vore Medlemmer er noget ganske andet og kan behandles efter Forgodtbefindende. Det medfører, naar han er i slet Lune — og det sker mest under Støbningerne —, at det af hans Tale til Formerne fremgaar, at han føler sig betydeligt hævet over sine undergivne.

Man har advaret ham flere Gange og for ca. et halvt Aar siden ret for Alvor. Det hjalp en kort Tid, men nylig udartede det sig til, at man maatte gaa til Fabriksledelsen med en Klage over ham, efter at det havde været lige ved at staa paa Arbejdsstandsning.

Driftslederen hørte meget beredvilligt paa Klagemaalene, og Støbemesteren var til Stede. Hvad der senere fra Fabrikkens Side er blevet sagt til ham, kender vi intet til, men der maa haabes paa, at den forønskede Virkning er opnaaet.

Hr. Clausen burde tage Lære af Blomsterne. De Arter, der udvikler sig og blomstrer hurtigt, er som Regel ogsaa dem, der visner og dør først.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Ved lokal Forhandling er Aarhus elektriske Sporvej indgaaet paa ved Udearbejde at betale et Tillæg paa 3 Øre i Timen i Lighed med, hvad Odense elektriske Sporvej betaler.

Hos Firmaet Jensen & Olsen i Esbjerg har 22 Mand opnaaet et samlet Tillæg paa 154 Øre at fordele saaledes, at ingen faar mindre end 5 Øre og ingen over 10 Øre pr. Time.

Paa Oliemøllen i Esbjerg er der opnaaet et Timelønstillæg af 3 Øre pr. Mand og Time, og Timelønnen er dermed forhøjet til 156 Øre.

Smedemester Falkenberg, Esbjerg, har givet 4 Mand hver 4 Øre pr. Time, hvorefter Gennemsnitstimelønnen er 141 Øre.

Mæglingsmøder. Den 15. November er der afholdt Mæglingsmøde i Anledning af, at Rørlæggerne ved et Arbejde i den engelske Gesandtskabsbygning for Firmaet Ingeniør Bang havde stillet Krav om 5 pCt. Tillæg som Formandssalær i Henhold til Prislistens Afsnit E, Stk. k, Side 71. Det drejede sig om et Beløb paa ca. Kr. 180,00, som Firmaet nægtede at betale. Paa Mæglingsmødet henstillede Forbundets Repræsentant til Firmaet, at dette søgte Spørgsmaalet bragt ud af Verden underhaanden. Saaledes foranlediget har Firmaet senere tilbudt Rørlæggerne Kr. 100,00 til fuld Afgørelse af Sagen, hvilket Tilbud er modtaget og Sagen dermed sluttet.

Paa Svendborg Skibsværft er der den 4. December afholdt Mægling i Anledning af:

1) Strid om Størrelsen af Udearbejdstillæg ved Opstilling af Bagerovne.

2) Krav om Indførelse af Smudstillæg.

Man enedes om at henvise det første Spørgsmaal til fornyet lokal Forhandling.

Vedrørende Punkt 2 enedes man om at fastsætte følgende Smudstillæg for Arbejde i gamle Dampere og Motorskibe, herfra dog undtagne Sydfynske Dampskibsselskabs Skibe samt lignende indenfor Svendborg Tolddistrikt hjemmehørende Skibe.

Maskinarbejderne ved Arbejde under Dørk 8 Øre pr. Time.

Kedelsmede ved Arbejde i Skorstene og Optræk 22 Øre og i Kanaler og Forbrændingskamre 14 Øre pr. Time.

For Sydfynske Dampskibsselskabs Skibe samt de andre ovenomtalte Skibe træffes Aftale i hvert enkelt Tilfælde.

I Anledning af Klage fra A/S Nielsen & Winther over, at et Stykke Arbejde var blokeret af vore Medlemmer, afholdtes Mægling den 10. December. Efter at Forbundets Repræsentant og Tillidsmanden hos Firmaet havde givet visse Tilsagn, trak Firmaet Klagen tilbage.

Den 8. December afholdtes Mægling i Anledning af Klage over, at A. Bondegaards Baadeværft i Marstal anvender ufaglært Arbejdskraft ved Udførelse af Skibsbyggerarbejde.

Mæglingen resulterede i, at Bondegaard erklærede sig villig til at antage og beskæftige en Skibsbygger, som gik ledig i Marstal, samt at overveje Spørgsmaalet om Overflytning af en paa Værftet ved Skibsbyggerarbejde beskæftiget Arbejdsmand til Smedeforbundet. Der er senere tilgaaet Forbundet Meddelelse om, at saavel Bondegaard som Sammenslutningen ikke vilde modsætte sig vedkommende Arbejdsmands Overflytning.

Paa Rødby Havns Skibsværft er der den 16. December afholdt Mægling paa Klage over, at Værftet havde afskediget en ugelønnet Maskinarbejder uden at give en Uges Opsigelse eller Løn for et tilsvarende Tidsrum.

Værftet fastholdt Berettigelsen af sin Fremgangsmaade, men indgik paa for at faa Sagen sluttet at betale det paagældende Medlem en Uges Løn.

Den 17. December afholdtes Mægling i Anledning af Klage fra A/S Rohrback Metal Aeroplan Co. over, at vore Medlemmer hos Firmaet nægtede at arbejde mere end 8 Timer over pr. Uge. Man enedes om, at Firmaet under Indflyvningsperioder kan faa Adgang til, at nødvendigt Overarbejde udføres, dog saaledes at en Overtid af mere end 8 Timer pr. Uge udlignes ved en til det overskredne Tidsrum svarende Forkortelse af den normale Arbejdstid.

Hos Anker Heegaard i Frederiksværk er der ved en den 22. December afholdt Mægling opnaaet en Forhøjelse af Timelønningerne for 3 Modelfilere, saaledes at en Mand faar 7 Øre og 2 Mand hver 3 Øre. Gennemsnitstimelønnen er herefter 143,2 for Modelfilerne.

Den 30. December afholdtes Mægling i Anledning af Klage fra Værktøjsarbejderne hos Dansk Staalindustri i Lyngby over forskellige Forhold vedrørende Overarbejde samt angaaende Firmaets Medvirken ved Akkorders Ansættelse.

Firmaet fastholdt, at Timelønnen, til hvilken der skal gives Overarbejdstillæg, er 117 Øre.

Firmaet gav Tilsagn om, at det ikke vilde kræve Overarbejde, med mindre dette var strengt nødvendigt, og at man i paakommende Tilfælde for at formindske Overarbejdet for den enkelte Mand, vilde etablere Skifteholdsarbejde.

Endvidere indgik Firmaet paa at yde de Arbejdere, som man paa Grund af indtrufne Omstændigheder ikke kan give rimeligt Varsel til Overarbejde, en Godtgørelse af 2 Kr. — dog kun for saa vidt Overarbejdet strækker sig udover 2 Timer. Firmaet erklærede, at det var interesseret i at faa det mest mulige Arbejde udført i Akkord, og at man ved Ansættelse af Akkordpriserne stedse bestræbte sig for at give Arbejderne en Fortjeneste, der svarer til, hvad der gennemsnitlig tjenes i Akkord ved produktivt Arbejde.

Sagerne sluttede hermed.

Den 5. December havde Smedemester Andersen, Omøgade 15, København, foranlediget, at de paa hans Værksted beskæftigede Svende, ialt 4 Mand, havde for-

ladt Arbejdet, som ved Organisationens Mellemkomst atter blev genoptaget den 13. December.

I Anledning af den saaledes stedfundne Arbejdsstandsning afholdtes Mægling den 3. Januar, hvor Sagen blev sluttet, efter at Smedemesteren havde indrømmet, at det af ham overfor Maskinarbejderne ved den paagældende Lejlighed anvendte Udtryk ikke burde være benyttet.

Timandsmøder. Den 12. December afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Strid om Akkordpriserne for Ringdrejning og Ringpolering hos C. M. Hess i Vejle.

Man enedes om, at Tillæget til Grundpriserne af 1917 for Ringdrejning og Ringpolering forhøjes fra 72 pCt. til 150 pCt.

2) Krav om Forhøjelse af Timelønningerne hos De forenede Automobilfabrikker i Odense.

Man enedes om, at de ansatte Timelønninger for 10 i Timeløn arbejdende Reparatører og Værktøjsarbejdere forhøjes med 10 Øre, medens samtidig Akkordafsavnstillæget reduceres med det samme Beløb. Endvidere forhøjes Akkordafsavnstillæget for 2 Mand med 7 Øre til hver.

3) Klage over, at Søndre Værft nægter at udbetale Udearbejdspenge ved Udearbejde paa Østre Gasværk.

Paa Grund af opstaaet Divergens om Affattelsen af Referatet fra Mødet, er Sagen endnu ikke sluttet.

Den 19. December er der paany afholdt Timandsmøde i Anledning af følgende Sager:

1) Krav overfor A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, om Forhøjelse af samtlige Timelønninger,

Tillæg til Akkorderne i den elektriske Afdeling,

at der i større Udstrækning end hidtil gives vore Medlemmer Adgang til Akkordarbejde.

Angaaende det første Spørgsmaal indgik Firmaet paa at give et Tillæg af 75 Øre, at fordele fortrinsvis til de Medlemmer, som har meget Timelønsarbejde.

Under Henvisning til, at det drejede sig om faste Priser, som ikke var opsagte, afviste Firmaet Kravet om Tillæg til Akkorderne, og med Hensyn til det tredie Krav hævdede Firmaet, at det gav fuldt saa meget Akkord paa Arbejdet som andre lignende Virksomheder i Provinsen og vilde ikke give Tilsagn om mere.

2) Krav om Forhøjelse af Lønningerne paa Skive Jærnstøberi.

Man enedes om et Tillæg af 64 Øre, at fordele paa 13 navngivne Medlemmer. For de øvriges Vedkommende indgik Firmaet paa i Løbet af en Maaneds Tid at indføre Akkord.

3) Krav om Forhøjelse af Timelønnen hos Knapfabrikken »Haima« i Roskilde og Krav om Forhøjelse af Timelønnen samt Indførelse af et Akkordafsavnstillæg af 10 Øre paa A. Mandrups Maskinfabrik samme Sted.

Man enedes om, at der paa Knapfabrikken blev givet 2 navngivne Medlemmer hver et Tillæg af 5 Øre pr. Time, medens Mandrups Maskinfabrik indgik paa at yde et Tillæg paa 35 Øre, at fordele paa 10 Mand, der fortrinsvis arbejder i Timeløn. Firmaet vilde ikke indgaa paa at indføre et Akkordafsavnstillæg.

Priser for Varmtvandsanlæg til Vinterbyggeri. Som bekendt paatænkes det at fortsætte Byggeriet i Vinter af Hensyn til Bolignøden og for at bidrage til at formindske Arbejdsløsheden, og der er til dette Formaal bevilget ikke ubetydelige Midler af Stat og Kommune.

Der er i den Anledning paa forskellige Nybygninger indlagt interimistiske Varmeledninger med det Formaal at holde Mørtelen i brugelig Stand i en eventuel Frostperiode.

Vedrørende saadanne Anlæg, der for at faa den fornødne Cirkulation af Vandet maa udføres mere nøjagtigt end forudsat ved Fastsættelsen af Priser for Udførelsen af interimistiske Ledninger (Rørprislistens Punkt 15 a), afholdtes den 7. Januar et Rørudvalgsmøde, hvor man enedes om en Pris af 75 pCt. af de i Rørprislistens Afsnit a, Punkt 1, fastsatte Priser.

Disse Priser gælder foreløbig kun for Anlæg i Kælder- og eventuelt Stueetage, da der med Hensyn til Arbejdets Udførelse efterhaanden, som Bygningen rejses, endnu savnes tilstrækkelig Erfaring.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Skrivemaskinefirmaet »Abingdon«, Indehaver: A. Rønnow, Niels Hemmingsensgade 32, København.
7. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
8. Smedemester Hansen, Nexø.
9. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
10. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.

Lyngby Automobilbørs, Lyngby Hovedgade 61, Indehaver: W. Larsen, er blokeret paa Grund af, at han nægter at udbetale en Maskinarbejder tilgodehavende Arbejdsløn.

Fradraget i Skatteindtægten.

I Lighed med foregaaende Aar gøres opmærksom paa Størrelsen af det Kontingent, der kan fradrages i Skatteindtægten for Arbejdsløshedskassens Vedkommende. Dette udgør for 1924 **Kr. 52,00,** nemlig 13 Uger à Kr. 1,75 (indtil 1. April) og 39 Uger à Kr. 0,75.

Ovenstaaende gælder selvsagt kun de Medlemmer, der har været i Arbejde hele Aaret og betalt Ekstrakontingent for alle Uger i *Januar Kvartal.*

Medlemmer, der har Arbejdsløshedsmærker, maa for de paagældende Uger regne med Kr. 0,85 pr. Uge.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
39879	Andersen, Aage	Nykøbing F.	21. 7.90	Odense	5. 8.24	Odense	9. 8.24
17590	— Alfred Einar	Thybjerg	4.10.91	Horsens	26. 9.10	Aarhus	19. 7.24
26622	— Arne	København	4. 5.00	Vejle	10.11.18	Kbhvn. Afd. 12	14. 6.24
30135	Albrechtsen, Harry Chr.	—	24. 8.00	Kbhvn. Afd. 1	6. 1.19	„ „ 14	30. 8.24
11570	Andreasen, Johs. Chr.	—	13. 1 03	„ „	5.10.21	„ „ 14	20. 9.24
39468	Bjarløv, Niels Peter	Odense	11. 2.93	„ „	3. 6.24	„ „ 13	6. 9.24
17091	Brincher, Frits	Raadvad	14. 5.04	„ „	7.10.22	„ „ 11	6. 9.24
36162	Christensen, Aug. Marius	København	15. 3.04	„ „	3. 4.23	„ „ 17	13. 9.24
31715	— Jens P.	Thisted	12. 6.72	Thisted	31. 3.20	Thisted	7. 6.24
26151	— Johan	Raadvad	4. 6.98	Kbhvn. Afd.	6. 5.22	Centralafd.	26. 7.24
32853	— Laurits S.	Lyngby pr. Trustrup	3. 1.96	Aarhus	9. 8.19	Aarhus	9. 8.24
20757	Carlsen, Carl Einer	Holsted	17. 9.95	Kbhvn. Afd.	4. 2.22	Centralafd.	12. 7.24
12499	Christiansen, Axel Knud	Aalborg	11. 1.90	Aalborg	22.10.09	—	5. 7.24
18600	— Jens Peter	København	25.10.01	Kbhvn. Afd.	28. 8.24	Kbhvn. Afd. 9	27. 9.24
1139	Dorn, Carl	—	18. 9.89	Tysk Transportarb. Forb.	24. 4.24	„ „ 15	13. 9.24
7048	Eiby, Otto Stig C.	—	6. 6.06	Kbhvn. Afd.	24. 9.24	„ „ 14	27. 9.24
36555	Eriksen, Robert	Underød	2. 8.05	„ „	24. 8.23	Holbæk	31. 5.24
30460	Gross, Vilh. Laur	København	30.11.85	Hamborg	18. 9.11	Hillerød	30. 8.24
38384	Grøne, Wilh. Lothar	Avnbøl	25. 6.00	Sønderborg	21. 7.24	Sønderborg	26. 7.24
29513	Hansen, Aage Chr.	København	9. 1.89	Kbhvn. Afd. 1	5. 7.18	Kbhvn. Afd. 5	30. 8.24
3879	— Hans Chr.	Krummerup	9.12.78	Slagelse	4. 7.24	Slagelse	5. 7.24
1869	— Simon	Ollerup	29. 9.60	Kbhvn. Afd. 5	30.12.93	Kbhvn. Afd. 5	13. 9.24
27712	Heath, Thomas	London	5. 5.86	„ „	24. 6.22	„ „ 14	20. 9.24
9056	Hougs, Martinus Th.	Kildehusene	22.12.79	Dansk Arbm. Forbund	27. 6.14	Holbæk	10. 5.24
2001	Jensen, Anton Marius	V. Hæsinge	8. 9.63	Aarhus	23.11.01	Kbhvn. Afd. 13	20. 9.24
32700	— Arthur	Randers	9. 2 01	Randers	1. 9.19	„ „ 14	27. 9.24
20663	— Carl Chr.	Allerød	6. 8.01	Horsens	17.10.19	Horsens	26. 1.24
24558	— Chr. Martin	Odense	10. 4 85	Kbhvn. Afd. 1	17. 1.19	Kbhvn. Afd. 17	26. 7.24
22033	— H. F. Dion	Roskilde	6. 7.96	„ „ 3	17. 3.16	„ „ 3	2. 8.24
11667	— Holger	Thisted	13. 7.92	Thisted	3. 5.09	Thisted	29. 3.24
33880	— Poul Weinreich	København	8. 3.00	Kbhvn. Afd.	28. 6.24	Kbhvn. Afd. 14	6. 9.24
9155	Jørgensen, Einer P. C. J. V.	Aarhus	11.10.01	Aarhus	8. 4.21	Aarhus	9. 8.24
30524	— Hans Fr.	Høruphav	3. 3.00	Maribo	21. 6.19	Sønderborg	29. 3.24
1346	Jepsen, Ove Vald. K.	København	19.12.99	Kbhvn. Afd. 2	23. 1.20	Kbhvn. Afd. 5	27. 9.24
26867	Johansen, Axel	Slagelse	8.12.98	Slagelse	1. 2.24	Slagelse	29. 3.24
15696	Johnsen, Carl Johs.	Aarhus	20.10.02	Aarhus	1. 4.22	Odense	29. 3.24
2470	Josty, Vald. Daniel	Frederiksberg	20.11.76	Kbhvn. Afd.	30. 8.24	Kbhvn. Afd. 13	20. 9.24
2365	Klevin, Henry Rud. V.	København	25.12.03	„ „	26. 8.24	Centralafd.	13. 9.24
39372	Knudsen, Einer Emil	—	25.10.03	„ „	12. 5.24	Kbhvn. Afd. 14	2. 8.24
9080	Larsen, Ejner	Holmstrup	12. 4.01	Holbæk	8. 5.20	Holbæk	26. 4.24
39402	— Harry Sofus	København	8. 4.05	Kbhvn. Afd.	19. 5.24	Kbhvn. Afd. 13	27. 9.24
1405	— Viggo Herman.	—	3. 9.00	„ „	1.11 20	„ „ 4	20. 9.24
36596	— Viktor	—	17. 2.04	„ „	15. 9.23	„ „ 2	12. 7.24
38019	Lorentzen, Charles	Maribo	5. 5.83	Rødby-Havn	29. 4.24	Rødby-Havn	28. 6.24
38552	Luth, Johs. Carl	København	14.10.04	Kbhvn. Afd.	11. 1.24	Kbhvn. Afd. 9	13. 9.24
28863	Madsen, Th. Skjoldborg.	Svendborg	20. 3.02	Korsør	1. 4.21	Korsør	16. 2.24
34103	Michaelsen, Chr. Peter	Borris	15. 6.88	Varde	20. 5.22	Varde	28. 6.24
4189	Mikkelsen, Aksel Martinus	Aarhus	17. 6.01	Aarhus	17. 1.20	Aarhus	20. 9.24
2103	Møller, Oscar	København	4. 1.00	Kbhvn. Afd. 1	17.10.19	Kbhvn. Afd. 15	20. 9.24
31593	Nielsen, Peter E. S.	Horsens	24. 4.00	Horsens	8. 3 19	Horsens	12. 7.24
26432	Nowad, Hans	Libau	4. 7.74	Kbhvn. Afd. 1	1. 6.18	Kbhvn. Afd. 12	13. 9.24
3846	Olesen, A. Chr. Burhøj	Fredericia	28. 6 89	Slagelse	25. 7.07	Centralafd.	9. 8.24
25625	Olsen, Harry Peter	København	16. 5.97	Kbhvn. Afd. 1	1. 7.17	Kbhvn. Afd. 12	14. 6.24
20879	— Ivan D.	—	22. 3.03	„ „	5. 5.22	„ „ 14	20. 9.24
19247	— Poul Daniel	—	14. 9.03	„ „	28.11.22	„ „ 2	2. 8.24
39417	Petersen, Anders Chr.	Hals	8. 6.86	„ „	23. 5.24	„ „ 11	6. 9.24
7516	— Carlo Erland	Aarhus	19. 5.02	Aarhus	3. 5.21	Aarhus	9. 8.24
12075	— Gunnar	Gladsakse	29. 5.03	Hillerød	3.11.22	Kbhvn. Afd. 12	27. 9.24
14289	— Niels Hansen	Vejstrup	25. 9.79	Kolding	3. 4.16	Hobro	7. 6.24
39912	— Viggo Ove	Horsens	16. 3.02	Horsens	11.10.24	Horsens	18.10.24
23874	Rosendahl, Kaj	København	1. 8.97	Kbhvn. Afd.	8. 9.24	Kbhvn. Afd. 13	13. 9.24
10325	Sørensen, Harald Th. C.	Aarhus	2. 2.01	Aarhus	2. 9.21	Aarhus	19. 4.24

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
23834	Sørensen, Kaj V. Knudsen	København	29. 5.97	Kbhvn. Afd. 1	2. 8.18	Centralafd.	19. 7.24
38850	Schæfer, Knud Will.	Aalborg	24. 4.85	„ „	16. 4.24	Kbhvn. Afd. 12	19. 4.24
2871	Simonsen, Lorents Chr....	Fredericia	13. 8.96	Fredericia	14.10.13	„ „ 11	6. 9.24
22411	Skovlund, Axel Iver.....	Vordingborg	31. 3.98	Næstved	6. 5.16	Vordingborg	5. 1.24
34220	Steentoft, Ove.....	Horsens	16.10.98	Odense	22.10.23	Odense	7. 6.24
38878	Stoltz, Kaj	København	13.12.05	Kbhvn. Afd.	19. 4.24	Kbhvn. Afd. 14	6. 9.24
31343	Thestrup, Hans Deleuran.	—	22. 3.85	„ „ 1	27. 1.06	Centralafd.	2. 8.24
11122	Thomsen, Søren Rygaard.	Lemvig	25.11.76	„ „ 1	15. 8.98	Kbhvn. Afd. 17	2. 8.24
5898	Urneskov, Niels Peter....	Lysholm	3. 6.69	Korsør	20. 8.04	Korsør	5. 7.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Tabt Medlemsbog.

Medlem Nr. 47609, M. L. Nielsen, har tabt sin Bog, som herved gøres ugyldig indtil videre. Sidst betalte Uge er Nr. 30. Født i Aarslev den 27.11.1891. Indmeldt i Afdelingen i Nakskov den 25.3.1920.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 39385	Eriksen,	Niels Peter	(Københ. Afd.)
- 25105	Hansen,	Edvard Johs.	(— —)
- 17936	—	Niels	(— —)
- 10224	Nielsen,	Vald. Thorvald	(— —)
- 35947	Rasmussen,	Henry	(— —)
- 13794	Rose,	Carl	(— —)
- 39563	Wagner,	Aage Johan	(— —)
- 31589	Hansen,	Hans Iversen	(Horsens)
- 24201	Christensen,	Hans Peter	(Slagelse)
- 33676	Bladt,	Chr.	(Sønderborg)

Medlem Nr. 26446, A. O. Andersen Eeg, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 20440 Jørgensen, Peter.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 29741	Andersen,	Robert P. Simon....	16. 8.19
- 13471	Damslund,	Jens Otto	10. 4.20
Nr. 20440	Jørgensen,	Peter	22. 3.19
- 30124	Jacobsen,	Einer Martinius	21. 2.20
- 2877	Røper,	Axel S. Fernando...	16. 3.12

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 19861	Andersen,	Axel G. A.	13. 8.21
- 32923	—	Chr. Jensenius	27. 3.20
- 36430	—	Finn Sigurd	5. 7.24
- 32428	Brade,	Hans Frits	9. 8.24
- 17939	Christensen,	Emil	1. 3.24
- 36622	—	Svend Aage	1. 3.24
- 5554	Hansen,	Georg Hjalmar	30. 8.24
- 28648	—	Gerhardt	30. 7.21
- 15220	Holst,	Peter Senica Julius .	26.11 21
- 3780	—	Svend Aage	2.12.22
- 26452	Jensen,	Harald Georg E. ...	4. 2.22
- 27727	—	Hjalmar E.	30. 8.24
- 14312	Iversen,	Niels Einer.....	5. 7.24
- 26445	Johansen,	Egon Aage	23.12 22
- 14634	—	Georg Levin	23. 8.24
- 23674	Jørgensen,	Arthur	16. 6.23
- 8955	Kejl,	Arnold Ch. Jørgen ..	2. 9.22
- 35284	Larsen,	Chr.	13. 1.23
- 21748	Lauritzen,	Frithjof.....	30. 8 24
- 39505	Lindberg,	Helmer Chr.....	30. 8.24
- 11693	Lindgreen,	Georg.....	26. 3.21
- 9375	Lund,	Mads Hansen	15.10.21
- 17518	Madsen,	Andreas.....	8. 7.22
- 191	Mikkelsen,	Carl Emil	17. 9.21
- 1124	Møller,	Carl Richardt.....	8. 4.22
- 12543	Nielsen,	Johan Peter Witt ...	26. 2.21
- 5494	—	Niels Carl.....	29. 3 24
- 38655	—	Niels Eriksen	26. 7.24
- 10793	—	Peter Chr.....	25. 8.23
- 18523	—	Vilhelm Peter.....	11. 3.22
- 34111	Nissen,	Nis Hansen	15.12.23
- 18647	Nørthen,	Franz Fredr. Vilh. ..	31. 3.23
- 8916	Olsen,	Godtfred	1. 3.24
- 8061	—	Peter Henrik	30. 8.24
- 32505	Petersen,	Axel Nicolai.....	7. 5.21
- 426	—	Carl	10.12.21
- 3446	—	Harald	6.11.20
- 33621	Rasmussen,	Edun Poul M.....	5. 7.24
- 27410	Rosenberg,	Georg.....	14.10.22
- 10862	Sloth,	Chr. Madsen	23.12.22
- 26977	Stryg,	Otto V. Larsen	7. 7.23

Overskud. Til Medlemmerne C. F. Larsen, H. Rasmussen og Stoltzner henligger der Overskud fra Kastrup Maskinfabrik paa Centralafdelingens Kontor. Beløbene kan mod behørig Dokumentation afhentes hos Sekretær S. Munck.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Social Forsorg«, 20. Aarg., Nr. 12.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for November over Tillidsmænd.

Dansk Formerforbund.

Formænd.

Frederikssund: A. Mortensen, Gerlev Mark.

Kasserere.

Glostrup: Karl Vendelbo Petersen, Heggelundsallé 11.
Thisted: P. Højberg, Skovgade 22.
Vejle: E. Jensen, Nybodsgade 63.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Formænd.

Marstal: H. Christensen, Ommel pr. Marstal.

Kasserere.

Aabenraa: Formand og Kasserer Emil Knutzen, Nygade 55.
Marstal: Rud. Hermansen, Tvergade.

Teknologisk Institut.

Teknologisk Institut meddeler, at der, *saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig*, vil blive oprettet følgende Kursus:

Kursus i elektrisk Lysbue-Svejsning, hvor Undervisningen begynder den 28. Januar Kl. 7½ og strækker sig over ca. 8 Uger med praktiske Øvelser 2 Aftener à 2½ Time ugentlig og som Regel 1 Aften à 2 Timer Forelæsning hver Uge. — Betalingen er Kr. 120,00, der kan erlægges i 3 Rater.

Kursus i Ankervikling, hvor Undervisningen begynder Mandag den 2. Februar Kl. 7½. Betalingen for et Kursus, der strækker sig over ca. 9 Uger med 2 Aftener à 2 Timer ugentlig, vil være Kr. 30,00 pr. Deltager.

Indmeldelser modtages ved Henvendelser til Aftenskolens Kontor, G. A. Hagemannsgade 2, 2. Telefon om Dagen Central 8760, om Aftenen Central 51036.

Et Foredrag om *Staalets Varmebehandling* af den kendte svenske Staalspecialist, Ingeniør Hallin, vil blive afholdt for alle interesserede saavel fra København som fra Provinsen *Mandag den 9. Februar Kl. 7½*. Dette Foredrag tænkes efterfulgt af en Diskussion, for at Deltagerne kan faa besvaret alle Spørgsmaal af Interesse. Derefter vil Deltagere fra Provinsen holdvis faa 2 Gange praktiske Øvelser i Fagskolens Smedeværksted, saaledes at Undervisningen for disse Deltagere kan slutte i Løbet af Tirsdag den 10. Februar. For Deltagerne fra København og nærmeste Omegn vil de praktiske Øvelser blive afholdt om Aftenen efter nærmere Aftale.

Betalingen herfor er Kr. 5,00 pr. Deltager, og Indmeldelser sker ved Henvendelse samme Sted som ovenfor nævnt.

Aarsopgørelsen og Skattebillettens Udfyldelse.

Skattebilletten er i disse Dage uddelt og saaledes blandt andre tilstillet Haandværkere og Industridrivende. Velkommen er Skattebilletten jo aldrig, men den er maaske mindst velkommen i disse Kredse, da Haandværkeren og de mindre Industridrivendes Arbejde jo ofte lægger saa stærkt Beslag paa hans Tid, saa der kun bliver lidt tilovers til Regnskabet Aarsopgørelsen og den derefter følgende Udfyldelse af Skattebilletten bliver derfor ofte til en aarlig tilbagevendende Gru.

Teknologisk Instituts Bogføringskonsultation har imidlertid nu i flere Aar paa dette Punkt ydet Haandværkeren og den mindre Industridrivende sin Assistance derved, at disse kan henvende sig til denne Afdeling med deres Bøger og Regnskaber, enten de nu er ført helt à jour eller maaske slet ikke ført, faa dem ført, afstemt og opgjort og faa Skattebilletten udfyldt, og for alt dette Arbejde beregner Institutet sig kun en yderst rimelig Betaling. Assistancen ydes ikke alene til Haandværkere og mindre Industridrivende i København og Omegn, men ligesaavel til Folk fra Provinsen, og den har da ogsaa i de forløbne Aar været benyttet i lige saa vid Udstrækning af Provinsens Beboere, som af København og Omegns.

Ønsker De Bogføringskonsultationens Assistance, skriv da et Par Ord derom til Teknologisk Institut, G. A. Hagemannsgade 2, eller telefoner dertil og aftal en Mødetid med Bogføringskonsulenten. Telefon Central 8760, Lokal 25.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 4 FEBRUAR 1925 11. Aarg.

Den faglige Situation i Februar.

I Januar Maaned forelaa Opsigelser af faglige Overenskomster, omfattende ca. 70.000 organiserede Arbejdere, og Resten vil op til et Par Hundred Tusinde følge efter i de følgende Maaneder. Der kan ikke være Tvivl om, at det er Arbejdsgiverne, der har spillet op, for det er dem, der har foretaget saa godt som alle Opsigelserne ifølge fælles Beslutning i Dansk Arbejdsgiverforening, hvorefter man har placeret sig paa det Standpunkt: Nægtelse af at give Dyrtidstillæg i Henhold til Pristallet i Februar, der som bekendt viste 7 Points Stigning, hvilket skulde bevirke 3 pCt.s Forhøjelse af vore Lønninger; men ikke nok hermed, man har samtidig i en Række Industrier, derunder selvfølgelig Jærn- og Metalindustrien, krævet 10 pCt.s Reduktion af alle Lønninger, forøvrigt i Følgeskab med andre Krav, sigtende til at forringe Arbejdsforholdene.

Nu har man ganske vist for ikke længe siden, nemlig omkring Aarsskiftet, set en lignende Optræden fra svenske Arbejdsgiveres Side, og det er vel ikke usandsynligt, at disse ensartede Standpunkter er fabrikerede i Fællesskab, men efterhaanden træder naturligvis Særforholdene og Særinteresserne til, og Svenskerne sluttede som bekendt uden Reduktioner og paa status quo i al Almindelighed, hvad de maa anses for at have været i Stand til fra Arbejdernes Side uden stor Overvindelse, da deres Prisniveau ligger betydeligt under vort; det laa i August i Fjor paa 171 imod vort 214.

Efterhaanden melder Kravene sig selvfølgelig fra Arbejdernes Organisationer om Tillæg i Forhold til Pristallet, og vi kan ikke tænke os Muligheden af, at Arbejdsgivernes Standpunkt kan føres igennem, for dette vilde jo betyde, at Varepriserne kan stige i det uendelige, men Lønningerne maa fortsat blive de samme eller reduceres efter Overklassens nationaløkonomiske Teorier, som gaar ud paa, at naar Priserne stiger, skal man ikke forhøje Lønningerne, nej, man skal reducere dem, for saa daler Pristallet af sig selv bagefter. Der er dog næppe mange fornuftige Mennesker, der tror paa, at et saadant Standpunkt er praktikabelt, og dertil kommer, at ganske vist er Overenskomsterne opsagte af Arbejdsgiverne, men dette berettiger dem ikke til pludseligt og egenmægtigt at fravige den Regel, som er fulgt i en Aarrække, nemlig at følge Statens Pristal i opad- eller nedadgaaende Retning. I 1921—1922, da det gik nedad, glemte de ikke at kræve deres Reduktioner, og heller ikke i Februar 1923, men nu, da det gaar den anden Vej, vil man altsaa ikke være med, saa sætter Dansk Arbejdsgiverforening Pind i Hjulet og taler bøse Ord om de Industrier, som ikke kan klare sig i Konkurrencen, og som derfor maa have saakaldte „Lempelser".

Herhenhørende Standpunkter er forfægtet paa Mødet i Arbejdsgiverforeningen den 10. Februar, og der var ikke mindste Tegn paa, at man kunde tænke sig at forandre Standpunkt. Et Forslag fra Forretningsudvalgets Side om i alt Fald at opfordre Organisationerne til at træde i Forhandling og paa fri Basis, altsaa uden Arbejdsgiverforeningens Baandlæggelse, besvaredes derhen af Arbejdsgiverforeningen, „at det vil jo ikke kunne nytte noget".

Der er saa varslet Strejke af Dansk Skrædderforbund og Dansk Typografforbund, og i den Anledning har Statens Forligsinstitution Tirsdag den 17. ds. haft Hovedorganisationernes Forretningsudvalg til et Møde, hvor Arbejdsgiverforeningen indtog nøjagtig samme Standpunkt som paa Mødet den 10., hvorefter Forligsinstitutionen erklærede at ville tage Sagen op til Mægling, først for Skrædderfagets Vedkommende (Konfektionsindustrien) og dernæst for Typograferne, hvor der siges ikke at være saa langt imellem Parternes Standpunkter, og hvor Den faste Voldgiftsret den 18. Februar har dømt Arbejdsgiverne til at betale Tillæg efter Pristallet — skønt Overenskomsten er opsagt og udløben.

Under disse Omstændigheder er det ikke til at forundres over, at der er flere Forbund, der tænker paa at varsle Strejke. Arbejdsmandsforbundet synes dog endnu ikke at have Strejker paa Stabelen, og for Jærnindustriens Vedkommende overvejes Situationen ligeledes.

Forøvrigt opfordrede Forligsmanden paa Mødet den 17. Organisationerne til at træde i Forhandling. Hvad dette kan komme til at betyde, er vi ikke i Stand til for nærværende at udtale os om, og i det hele taget er vi kun i Stand til at sige, at selvfølgelig overvejer saavel Centralorganisationens som de enkelte Forbunds Ledelser, hvorledes Situationen i den nærmeste Tid vil være at tilrettelægge, og til sin Tid vil naturligvis hver enkelt af Organisationerne modtage fornøden Besked, da vi ikke kan lade Arbejdsgiverne ene om Initiativet i en Tid, hvor Prisforholdene allerede i adskillige Maaneder har vanskeliggjort og fordyret Livsforholdene for vore Medlemmer.

En Indmeldelse i Kartellet.

Efter forudgaaende Forhandlinger mellem Repræsentanter for Privatbanernes Lokomotivmands-Forbund, d'Hrr. N. Th. Brix og N. Madsen, samt Repræsentanter for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund anmodede nævnte Lokomotivmands-Forbund under 23. Januar Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark om Optagelse, ledsaget af bl. a. følgende Bemærkninger:

»Vi staar som en Afdeling af Privatbanefunktionærernes Forbund, men har opsagt vort derværende Medlemsskab fra April d. A.

Vi er tilsluttet De samvirkende Fagforbund gennem ovennævnte Forbund, men blev optaget som Landsorganisation i De samvirkende Fagforbund i 1916, forinden de øvrige 3 Afdelinger indenfor Forbundet vedtog Indmeldelse. Da de øvrige 3 Afdelinger vedtog Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund, blev Privatbanefunktionærernes Forbund optaget som Forbund i De samvirkende Fagforbund.

Vi ønsker ganske naturligt at bevare vort Medlemsskab i De samvirkende Fagforbund og anmoder Centralorganisationen om at være os behjælpelig dermed.

Vi har et Medlemstal paa 530. Hoslagt følger 1 Eksemplar af vort Forbunds Love, som vi er indforstaaet med at ændre i Overensstemmelse med Centralorganisationens Vedtægter, dog ønsker vi at bemærke, at vi gerne vil beholde vor nuværende Vedtægt for Arbejdsløshedskassen.«

Tirsdag den 3. Februar holdt Centralledelsen for Kartellet Møde og besluttede enstemmigt at imødekomme Lokomotivmændenes Anmodning om Indmeldelse, og selv om man ikke vil indlade sig paa Sammenslutning med Organisationer, der hævder Særinteresser, saa var der dog intet at indvende imod, at denne Forening faar opfyldt sit Ønske om indtil videre at bibeholde deres nuværende Arbejdsløshedskasse, da der jo i Forvejen er en Organisation, nemlig Dansk Metaltrykkerforbund, som ikke er tilsluttet Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Optagelsen af denne Organisation, hvis Medlemmer i al Almindelighed er udgaaet fra Smede- og Maskinfaget, er der Grund til at hilse med Tilfredshed. Antagelig vil der vel efterhaanden følge flere efter. Der er saaledes før ført Forhandlinger med Statsbanernes Lokomotivmænd, som ikke er fremmede for Tanken om et nærmere Samarbejde med Jærn- og Metalindustriens Organisationer, maaske kan det ogsaa indvirke paa andre Organisationer, som naturligt hører hjemme under den herhenhørende Organisation.

Det tør vist være en almindelig bekendt Sag, at man ikke alene i Norge, hvor en Del Organisationer er noget bolschevikisk anlagte, men ogsaa i Sverige har vedtaget Gennemførelse af Industrisammenslutningstanken. Der er selvfølgelig Vanskeligheder at overvinde i de mange Interesser, som knytter sig til Særorganisationerne, og som overalt maa siges at være en Overgang fra Laugstiden til mere tidssvarende Organisationsformer og til den nuværende Blanding af Industriarbejder og Haandværker, hvor det fælles Samarbejde er en Naturnødvendighed.

Desuden kan vore egne samvirkende Fagforbund jo vise tilbage paa en Række Vedtagelser om at gruppere Organisationerne efter Industrier og paa en saadan Maade, hvor Resultatet maa blive paa den ene Side en Simplificering af Organisationsmaskineriet, paa den anden Side Tilstræbelsen af saadanne organisationsmæssige Arbejdsmetoder, som gør det muligt paa den simpleste og enkleste Maade for hvert enkelt Medlem at faa sine Interesser varetagne uden noget Omsvøb.

Et Skridt i denne Retning er Optagelsen i vor Centralorganisation af Privatbanernes Lokomotivmands-Forbund, og derfor bør dette Skridt hilses med Glæde og Tilfredshed.

En Voldgiftskendelse.

Nyfortolkning af Fælles Værkstedsregler.

Under 9. Januar d. A. er der af Landsdommer Axel Rasmussen efter 2 Maaneders Korrespondance, en Form for skriftlig Procedure, afsagt en Kendelse vedrørende Spørgsmaalet om Fortolkning af Fælles Værkstedsreglers § 3 ledsaget af 5 maskinskrevne Foliosider Præmisser, og i de omfattende Præmisser afgør Landsdommeren en Række Forhold og dømmer om, hvad der i de sidste ca. 28 Aar er foregaaet med Hensyn til Betaling af Vejpenge m. m., som maa siges at være i høj Grad problematisk, og som vi i hvert Fald fra vor Side ikke har næret noget Ønske om at høre Landsdommerens Mening om.

Vi gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at forhenværende Formand i Den faste Voldgiftsret, Dr. jur. C. Ussing, i sin Tid udtalte, at Forskellen paa de saakaldte borgerlige Retter og de faglige Voldgiftsretter er den, at de første dømmer ud fra alle mulige Love og Forordninger og om alt muligt, hvad disse Domstole finder fornøden Anledning til at afgøre i Forbindelse med den foreliggende Sag, medens de faglige Voldgiftsretter ifølge Sagens Natur kun dømmer om det, som Parterne er enige om at faa afgjort.

Samme Dr. Ussing var ogsaa med Hensyn til Civilretten en Fjende af det gamle System med Udveksling af Bunker af skriftlige Indlæg i Forbindelse med »Tagen Anstand«, som førte til, at den simpleste Sag ofte fik et Omfang, som gjorde det umuligt for almindelige Mennesker (ogsaa Dommere) at læse det hele igennem, og Sagernes Afgørelse tog en Tid, som efterhaanden gjorde vor Civilrettergang baade umulig og i mange Tilfælde latterlig.

Vi har igennem Tiderne paa det kraftigste værget os imod Overførelsen af det nævnte System paa vore faglige Voldgiftsretter, og vi har i al Almindelighed været i Stand til at gennemføre den »mundtlige Procedure«, hvorunder Parterne møder, og Forlig søges opnaaet, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, da Afgørelse ved Opmand — men der er altsaa Undtagelser, og nærværende Sag danner en saadan.

Spørgsmaalet om Vejpenge og Fælles Værkstedsregler i det hele taget angaar vel nok i første Linie Smedene og Maskinarbejderne, hvorfor en lang Aarrække, lige op til 1903, præges af en Mængde Konfliktsstof vedrørende disse i sin Tid saa berømte »Regler«, men de angaar dog ogsaa et ikke ubetydeligt Antal Arbejdere tilhørende andre Organisationer indenfor Jærn- og Metalindustrien, og vi finder derfor tilstrækkelig Anledning til udførlig at gøre Rede for nærværende Sag, som specielt angaar: Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Firmaet F. L. Smidth & Co. i Valby.

Den 21. August f. A. afgik der en Skrivelse fra Forbundet til Sammenslutningen gaaende ud paa:

»at Firmaet F. L. Smidth & Co., Valby, ved Udførelsen af et Stykke Arbejde paa Østre Gasværk har nægtet at betale Vejpenge i Henhold til Fælles Værkstedsreglers § 3, 3. Stk. Afstanden mellem Fabrikken i Valby og Østre Gasværk angives at være mellem 7 og 8 km., hvilket i Henhold til Fælles Værstedsregler og gældende Praksis skulde medføre, at de paagældende Arbejdere, som beskæftiges sidstnævnte Sted, hvor Firmaet kræver, at de skal være ved den normale Arbejdstids Begyndelse, fik udbetalt 4 Timers Løn pr. Dag i Vejpenge. Det drejer sig om 2 Mand ved Navn Otto Petersen og Orla Hansen, hvis Timeløn er henholdsvis 104 og 108 Øre, saaledes at Vejpengene efter vor Formening udgør henholdsvis 4 Kr. 16 Øre og 4 Kr. 32 Øre pr. Dag, men Firmaet har aflønnet dem med 2 Vejtimer à 156 Øre plus 40 Øre i Sporvognspenge pr. Dag, hvilket medfører, at de 2 Mand faar henholdsvis 64 og 80 Øre mindre, end de efter vor Formening er berettiget til i Henhold til Fælles Værkstedsregler«.

Det skal her bemærkes, at ifølge gammel Praksis har Firmaet heller ikke her været forhindret i at tage Folk paa Stedet, naar dette skete i Overensstemmelse med Værkstedsreglerne iøvrigt, men vi maatte paa den anden Side hævde, at i de Tilfælde, hvor Firmaet sender Folk fra Værkstedet til en anden Arbejdsplads, maa der betales Vejpenge, og her er det første Gang, at vi træffer paa en Fortolkning som den ovennævnte, og Spørgsmaalet har ikke alene københavnsk Interesse, men kan ogsaa faa Betydning for Provinserne, navnlig for de større Byer, naar Firmaerne vil forsøge paa at lave Fixfaxerier med Hensyn til sidste Punktum i § 3, 3. Stk. i Værkstedsreglerne, som har følgende Ordlyd:

»Saafremt Arbejderen befordres nogen Del af Vejen til Arbejdsstedet, betales Rejsetiden ham som normal Arbejdstid«.

Angaaende vore Paastande for Voldgiftsretten kan vi henvise til Landsdommer Axel Rasmussens Kendelse, som vi for nærværende Tilfælde nedenfor aftrykker in extenso.

I dette Forhold maa vi imidlertid stadig hævde Værkstedsreglernes Ordlyd, men for at forebygge Misforstaaelser skal vi straks her føje til, at vi har forpligtet os til at bøje os for en voldgiftsretslig Opmandskendelse i Sagen mod F. L. Smidth & Co. Dermed er den Sag afgjort, og naar vi ikke destomindre gaar nærmere ind paa Kendelsen, saa er det, fordi vi tror, den er velegnet til at skabe Forvirring, hvis ikke det har været Meningen at slaa fast, at for Fremtiden er det Arbejdsgiverne alene, der bestemmer, om og eventuelt paa hvilken Maade de vil betale Vejpenge, i sidstnævnte Fald maa vi nedlægge en aldeles bestemt Indsigelse.

Gennem de mange Aar, hvor vi forhandlede med Arbejdsgiverne om Fælles Værkstedsregler, tør det nok paastaas, at det var fuldstændig klart for begge Parter, at naar man med Hensyn til Udmaalingen af Vejpenge anvendte Udtrykket »i lige Linie fra Værkstedet eller Arbejdspladsen er Arbejdstiden den samme som paa Værkstedet« o. s. v., saa vil dette kort og godt sige, at naar Arbejdsgiveren forlanger, at Svenden skal være paa sit Arbejdssted fra den normale Arbejdstids Be-

gyndelse til dens Slutning, saa skal han betale for Tilbagelæggelsen af Vejlængden i km. uden Hensyn til, hvor den paagældende Arbejder bor, for naturligvis er der Tilfælde, hvor en Arbejder sendes paa Udearbejde til et Sted, der ligger betydelig nærmere ved, maaske lige klos op ad hans Hjem, men ved alle Diskussioner om herhenhørende Forhold var man enige om, at dette kunde der ikke tages Hensyn til ved Udmaalingen af Vejpenge, og lige saa lidt kunde der i denne Forbindelse være Tale om »at befordre nogen Del af Vejen«. Den herhenhørende Bestemmelse, som er blevet til for 27—28 Aar siden, maa ifølge Praksis henvises til Grænsetilfældene og Tilfældene af udenbys Arbejde, hvor enten Arbejdsgiveren stiller Befordringsmidler til Raadighed eller hvor der findes egnede Befordringsmidler, og saa maa der for hvert enkelt Tilfælde iøvrigt ifølge Sagens Natur træffes særlig Aftale.

Vi føjer udtrykkelig til, at i dette Forhold kan der ikke være sket nogen Ændring, vore Medlemmer maa fremdeles i hvert enkelt Tilfælde — ogsaa hvor Arbejdsgiveren maaske under Hensyn til den nye Kendelse »vil befordre« — træffe Aftale om Betalingen, og Arbejderen er i alle Tilfælde berettiget til at hævde sit Standpunkt og eventuelt sin Betaling paa Basis af Fælles Værkstedsreglers klare Bestemmelse om, hvorledes der skal betales for Tilbagelæggelsen af Vejlængde. De Tilfælde, hvor der ikke er nogen Ret for Arbejderen i saa Henseende, er tydeligt og klart markerede i 4. og 5. Stk. tillige med Anmærkningerne til § 3, og vi beder vore Medlemmer nøje gøre sig bekendt med disse Bestemmelser nu, da de ved, at der er Forsøg i Gang, som aabenbart er iværksat af Jærnindustriens Arbejdsgiversammenslutning, paa at hævde en ny Fortolkning.

Grunden til, at der saaledes synes at skulle taarne sig nye Vanskeligheder op med Hensyn til »Fælles Værkstedsregler« og sammes Forstaaelse, er maaske den, at i 1903, da vi reviderede disse sidste Gang, og et godt Stykke fremefter betød Vejpengene i Praksis ikke saa meget som nu. Der var dengang Tale om Timelønninger paa 35 à 40 Øre, maaske en sjælden Gang 45 Øre, medens Timelønnen nu som oftest er 1 Kr. højere, og saa regner man paa, hvordan man nu skal bære sig ad for at bringe de forøgede Udgifter ned, men overfor dette maa vi selvfølgelig hævde Værkstedsreglernes Bestemmelser, saaledes som de altid har været opfattede, og dette Forhold kan ikke ændres ved nok saa lange og filosofisk affattede Kendelser. Livet vil gaa sin Gang og rette sig efter de praktiske foreliggende Forhold, hvis vi ikke, som alt bemærket, skal gaa over til en Ordning, hvorefter det kun er Arbejdsgiverne, der bestemmer, om og i hvilket Omfang, der efterhaanden skal betales.

Vi giver iøvrigt her Ordet til Landsdommeren, hvis Kendelse vi aftrykker.

Kendelse.

»Fælles Værkstedsregler« for faglærte Arbejdere paa de under Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærnindustrien hørende Værksteder og Arbejdspladser indeholder under Afsnit »Udearbejde« bl. a. følgende Bestemmelser (§ 3, 3. Stk.):

»Naar det Sted, hvor Arbejdet udføres, ikke ligger mere end 1 Kilometer i lige Linie fra Værkstedet eller Arbejdspladsen, er Arbejdstiden den samme som paa Værkstedet; for denne Afstand gives ikke Vejpenge, med mindre særlige Forhold kræver anden Aftale. For hver 2 Kilometer eller Del deraf udover nævnte Afstand, gives der enten ½ Time Morgen og Aften til at gaa Vejen, eller der beregnes et Tillæg af ½ Times normal Dagarbejde Morgen og Aften, for saa vidt det forlanges, at Arbejderen skal være paa Arbejdsstedet fra Arbejdstidens Begyndelse indtil dens Ophør. Saafremt Arbejderen befordres nogen Del af Vejen til Arbejdsstedet, betales Rejsetiden ham som normal Arbejdstid.«

Om Forstaaelsen af disse Bestemmelser er opstaaet Uoverensstemmelse mellem Firmaet F. L. Smidth & Co., Valby, og de der beskæftigede Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, idet Firmaet har ment sig berettiget til ved et Arbejde paa Østre Gasværk i Medfør af Bestemmelsernes sidste Punktum at anvende dem saaledes, at der ydes de paagældende Arbejdere Timeløn for den Tid, der medgaar til ved Hjælp af Sporvejsbefordring at naa fra Fabrikken i Valby til Østre Gasværk og tilbage, samt Sporvognspenge, medens Arbejderne har hævdet, at de har Krav paa Timeløn efter Afstanden i Luftlinie mellem Fabrikken i Valby og Østre Gasværk efter Reglerne i 1. og 2. Punktum.

For en til Afgørelse af Uoverensstemmelsen nedsat faglig Voldgift har Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark paa Firmaets Vegne og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund nedlagt Paastande i Overensstemmelse med de foran anførte Standpunkter, og da Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene ikke opnaaedes, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

Forbundet har til Støtte for sin Paastand anført, at ved de Forhandlinger, der har fundet Sted mellem Organisationerne angaaende »Fælles Værkstedsregler«, siden Arbejderne i 1897 deltog i saadan Forhandling, og særlig ved Revisionen i 1903, da »Vejpenge«-Spørgsmaalet var under Forhandling, har Grundlaget for Beregningen i København stedse været forudsat som den lige Linie fra Værkstedet til Arbejdsstedet, saaledes at Arbejderen selv maatte sørge for sin Befordring hertil, hvadenten han udsendtes fra Værkstedet, eller han fra sit Hjem skulde møde paa Arbejdsstedet ved Arbejdstidens Begyndelse. Forbundet har derhos med Hensyn til Forstaaelsen af det omhandlede 3. Punktum i § 3, 3. Stk. gjort gældende, at denne Bestemmelse maa antages særlig at tage Sigte paa Tilfælde, hvor Arbejderen, efter at være mødt paa Værkstedet, befordres i Arbejdstiden til Udearbejdsstedet og tilbage igen og for denne Befordringstid erholder Betaling som for normal Arbejdstid, og at Bestemmelsen i hvert Fald er baseret paa Grænsetilfælde, hvor Arbejderen befordres en længere Strækning udenfor København, jfr. Ordet »Rejsetiden«, uden at Forholdene nødvendiggør, at han overnatter ved Arbejdsstedet. Endelig har Forbundet hævdet, at en Anvendelse af Bestemmelsen, som den af Sammenslutningen forsvarede, vil medføre Vilkaarlighed og Tilfældigheder, der kun kan undgaas ved Anvendelse af »Luftlinie«-Beregningen, samt henvist til, at ligesom »Fælles Værkstedsregler« efterhaanden blev ikke saa lidt af et Lønreglement, blev Udearbejdstillægene bl. a. en om end kun ringe Erstatning for manglende Akkord.

Sammenslutningen har heroverfor — udfra Bestemmelsernes ubestridte Regel om, at Afstanden fra Værksted til Arbejdsstedet er bestemmende for Vejpenge-Beregningen, selv om Arbejderen begiver sig direkte til Arbejdsstedet — hævdet, *at* det naturlige og netop gennem den omstridte Bestemmelse udtrykte Formaal for Vejpenge-Ydelsen er at give Arbejderen Erstatning for den til Vejen til Arbejdsstedet medgaaede Tid, *at* Vejpenge-Ydelsen kun har dette Formaal og ikke skal

virke som Løntillæg, *at* Arbejdsgiveren derfor er berettiget til i Medfør af den omhandlede Bestemmelse at anvise Arbejderen Befordringsmiddel for hele eller »nogen Del af Vejen«, hvorefter den samlede til Vejen medgaaede Tid betales som normal Arbejdstid, *at* Bestemmelsen vilde være uden Betydning, saafremt den ikke kunde anvendes, som i det foreliggende Tilfælde sket, *og at* dens Anvendelse paa denne Maade, saavel hos ovennævnte Firma som i en Række andre Virksomheder, i adskillige Aar har vist, at saadan Anvendelse ikke medfører de af Forbundet paaberaabte Vanskeligheder.

Af de for Voldgiftsretten tilvejebragte Oplysninger om Tilblivelsen af Bestemmelserne for Udearbejde fremgaar følgende: Indtil 1897 indeholdt § 3 i de af Fabrikant- og Mesterforeningerne i København vedtagne »Fælles Værkstedsregler« kun den nu i § 3, 1. Stk. indeholdte Bestemmelse om, at der for Udearbejde gives et Tillæg af 3 Øre pr. Arbejdstime. I Foraaret 1897 optoges Forhandlinger mellem Mester- og Fabrikantforeningerne (derunder ogsaa Fabrikantforeningen for Provinserne) og Forbundet om Ændringer, og § 3 udvidedes bl. a. med Bestemmelser om Vejpenge, svarende til de nu i Paragrafens 3. Stk., 1. og 2. Punktum indeholdte og derefter med den nu omstridte i 3. Punktum indeholdte Bestemmelse. Denne maa efter det oplyste formodes at skyldes en Ordning, som en københavnsk Fabrik havde truffet med sine Arbejdere vedrørende et større Arbejde mellem Klampenborg og Skodsborg, hvor Arbejderne mødte ved Arbejdstidens Begyndelse, og Bestemmelsen fremtræder efter det foreliggende første Gang som et af de københavnske Mesterforeninger vedtaget Forslag til »Tilføjelse til 3die Stykke i den ny § 3«. Den 29. Maj 1897 vedtog Fabrikant- og Mesterforeningerne »Fælles Værkstedsregler« bl. a. med de anførte Tilføjelser til § 3, uden at Vedtagelsen blev tiltraadt af Forbundet, men i det Forlig mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforeninger, der i September s. A. afsluttede den fra Juni stedfundne Arbejdsstandsning i Jærnindustrien, indgik »Fælles Værkstedsregler« som et Led i den trufne Overenskomst, idet der vedtoges forskellige Forandringer i »Fælles Værkstedsregler« af 29. Maj 1897, for § 3's Vedkommende dog kun, at en Bestemmelse om Tillæg for Kedelarbejde m. m. udgik.

I de saaledes i »Fælles Værkstedsregler« af September 1897 optagne Bestemmelser om Vejpenge — hvorved bemærkes, at Ordene i 3. Punktum »betales Rejsetiden ham som normal Arbejdstid«, er røje tagne efter den før 1897 i § 4 optagne Bestemmelse om »Rejsearbejde« — foretoges ved Revisionen i 1903 ikke andre Ændringer — fraset redaktionelle — end, at Reglen i 1. Punktum for, at Vejpenge ikke gives for en Afstand af 1 Kilometer, kan foranledige anden Aftale, naar særlige Forhold kræver det, hvilket i en Anmærkning belyses ved et Eksempel; iøvrigt vedtoges da nogle Bestemmelser om Undtagelser fra Retten til Udearbejds- og Vejpenge for særlig til Udearbejde antagne eller bestemte Arbejdere. De i 1903 formulerede almindelige Bestemmelser om Vejpenge er de nu gældende og ovenfor citerede.

Med Hensyn til Anvendelsen af den omstridte Bestemmelse bekræfter vel de tilvejebragte Oplysninger, at flere, særlig københavnske, Virksomheder i længere Tid har betalt Vejpenge paa samme Maade som det ovennævnte Firma, men nogen almindelig og fast Praksis synes ikke at foreligge, og Forbundet har overfor de fremkomne Oplysninger henvist til Aftalefriheden i Grænsetilfælde.

Afgørelsen findes nu rettelig at maatte træffes efter det Formaal, der maa antages at have ligget til Grund for de omhandlede Bestemmelser, for saa vidt dette maa anses foreneligt med deres Indhold, og i saa Henseende skønnes der at maatte gives Sammenslutningen Medhold i, at Formaalet maa have været at give Arbejderne rimeligt Vederlag i Form af Betaling som for normal Arbejdstid for den Tid, der i Arbejdsgivernes Interesse maatte medgaa for — med Værkstedet som fast Udgangspunkt — at naa Arbejdsstedet. Der findes ikke rimelig Grund for at antage, at Arbejdsgiverne, da Vejpengereglerne *i Maj 1897 indførtes i »Fælles Værkstedsregler«, uden at Forbundets Medbestemmelsesret da anerkendtes,* skulde have derigennem villet yde noget egentligt Løn-Supplement udover det for Udearbejde bestaaende Timetillæg, og særlig kan en Ydelse til *Erstatning for Akkordafsavn ikke antages at have haft nogen almindelig Betydning i den daværende Løn-Teknik.* Naar henses til den allerede før Ændringerne i 1897 bestaaende Bestemmelse i § 4 om Udearbejde som »Rejsearbejde«, d. v. s. hvor Arbejderen maa overnatte paa fremmed Sted, efter hvilken Bestemmelse Rejsearbejdet betales som Arbejde paa Værkstedet, men »Rejsetiden betales ham som normal Arbejdstid, regnet fra det Tidspunkt, da han forlader Værkstedet for at træffe de til Rejsen nødvendige Forberedelser«, foruden Befordrings- og Forplejningsudgifter findes de nye Regler om Vejpenge i deres Konstruktion at være naturligt opbyggede over Hensynet til samme Formaal: at give Vederlag for den medgaaede Tid, nemlig *enten* Tid til at gaa Vejen (udover 1 Kilometer) indenfor den betalte Arbejdstid eller udenfor Arbejdstiden normal Arbejdstids-Betaling for den dertil medgaaede Tid, *eller,* saafremt Arbejderen befordres nogen Del af Vejen, normal Arbejdstids-Betaling for den, fra han forlader Værkstedet, medgaaede Tid, saaledes som »Rejsetiden« allerede før 1897 var forklaret og bestemt i § 4.

Efter det om Vejpenge-Reglernes Tilblivelse oplyste findes der saaledes ikke Støtte for at antage, at Bestemmelsen i § 3, 3. Stk., 3. Punktum kun omfatter saadanne særlige Tilfælde eller Grænsetilfælde, som de af Forbundet anførte, og selv om man ved Fastsættelsen i 1897 ikke har haft for Øje eller ved Forhandlingerne i 1903 ikke har optaget til Behandling den Anvendelse af Bestemmelsen, som Udviklingen med Hensyn til Fabrikkers og Udearbejdssteders Beliggenhed i København i Forbindelse med vidtrækkende og almindelige Befordringsmidler maatte medføre, og selv om Anvendelsen kun langsomt og uregelmæssigt har taget Hensyn til denne Udvikling, maa den gældende Bestemmelse, naar saadan Anvendelse er forenelig med dens Formaal og Indhold, og naar en Forstaaelse, som den af Forbundet hævdede, under de nuværende Forhold vilde give Arbejderen efter de ogsaa til hans Raadighed staaende Befordringsmidler en ganske ubillig og ikke tilsigtet Fordel, kunne anvendes af Arbejdsgiverne ved anvist Befordring, som i det for Voldgiften foreliggende Tilfælde sket.

Sammenslutningens Paastand vil herefter være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger, derunder Opmandshonorar 200 Kr., vil være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Herefter dømmes:

Firmaet F. L. Smidth & Co. har været berettiget til at anvende »Fælles Værkstedsregler«s § 3, 3. Stk. saaledes, at der ydes de ved Firmaets Fabrik i Valby beskæftigede Arbejdere, der har skullet deltage i et af Firmaet udført Arbejde paa Østre Gasværk fra Arbejdstidens Begyndelse til dens Ophør, Betaling som for normal Arbejdstid for den Tid, der medgaar til ved Hjælp af Sporvejsbefordring at naa fra Fabrikken i Valby til Østre Gasværk og tilbage, samt Sporvognspenge.

Sagens Omkostninger betales med Halvdelen af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark og med Halvdelen af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Den 9. Januar 1925.

Axel Rasmussen.

Som alt bemærket: Sagen F. L. Smidth & Co. er afgjort, og om de paagældende Kolleger har Grund til at beklage sig, er naturligvis en Sag for sig, i alt Fald nytter det jo ikke, men Spørgsmaalet for den kommende Tid er: Hvor mange Tilfælde vil der komme, som bevirker Strid om, hvad der skal betales? Hvis F. L. Smidth & Co. eller et andet Firma i København eller i en anden By skal have 25 Mand paa Udearbejde paa et bestemt Sted, og de f. Eks., hvad der vist ofte vil være Tilfældet, bor paa 25 forskellige Steder, og det forlanges, at de skal holde normal Arbejdstid paa det nye Arbejdssted, altsaa være der i rette Tid og ikke gaa før Fyraften, hvordan vil man saa søge at komme udenom den ca. 30 Aar gamle Bestemmelse om at betale Vejpenge efter Afstanden »i lige Linie fra Værkstedet«? Ja, vi vil prøve at forholde os afventende og endnu en Gang opfordre vore Medlemmer til baade at læse og tænke over nærværende og nøje at studere de fælles Værkstedsregler, der skal findes som Opslag »paa ethvert Værksted eller Arbejdsplads under »Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærnindustrien«.«

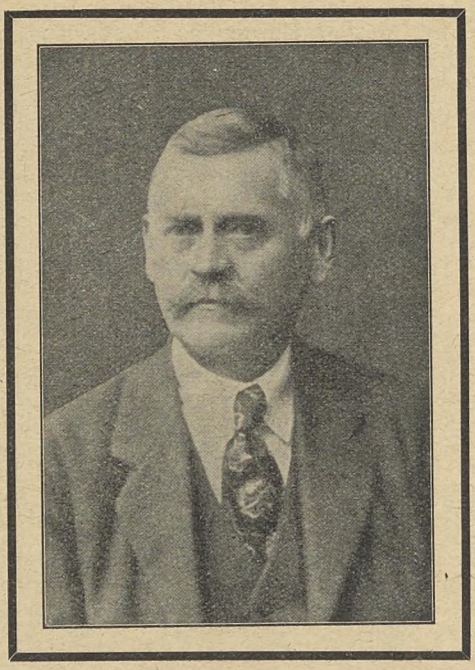
Vi finder endnu Anledning til at bemærke, hvad der jo er en velbekendt Sag for store Dele af vore Medlemmer, at Spørgsmaalet Revision af »Fælles Værkstedsregler« har staaet paa Dagsordenen i en længere Række af Aar, navnlig blev Spørgsmaalet aktuelt et Stykke ind under Verdenskrigen, hvor Priserne steg i hastigt Tempo, men det viste sig jo snart ved Forhandlingerne, at naar vi var kommet dertil, at en Rejsemontør ofte maatte have 10 eller 20 Kr. for at skaffe sig Kost og Logi paa fremmed Sted, saa maatte vi hvile paa den gamle Kotume, at Arbejdsgiveren maa betale efter Regning og efter Ret og Billighed, saaledes at Svenden faar Dækning for et rimeligt Behov til sit Ophold, og dette er jo egentlig ogsaa gaaet af uden saa forfærdelig mange Stridsspørgsmaal, men enes om at sætte et Mindstebeløb ind i Værkstedsreglerne til Kostpenge, som var i Stand til at dække Priserne under Krigstiden, viste sig snart at være en Umulighed.

Specielt derfor er det aldrig blevet til noget med at revidere Værkstedsreglerne under eller efter Verdenskrigen — men maaske kan denne Sags Afgørelse, hvis den skulde vise sig at faa videre Virkninger, enten i Retning af almindelig Forvirring eller Forsøg fra Arbejdsgiversiden paa ene at ville bestemme herhenhørende Forhold, bidrage til, at der kommer Fart i de Forhandlinger om en Revision af de fælles Værkstedsregler, hvor De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund i sin Tid selv spændte sig for; vi skal i saa Fald være parat til at yde vor Medvirkning.

J. E. Blomkvist død.

Mandag den 9. Februar indløb der til Formerforbundet fra Svensk Formerforbunds Hovedbestyrelse telegrafisk Meddelelse om, at dettes mangeaarige Formand, J. E. Blomkvist, samme Dag var afgaaet ved Døden. Vel vidende, at hans Helbred de senere Aar ikke har været det allerbedste, maatte Meddelelsen dog virke overraskende. Blomkvists Nervesystem har i nogle Aar ikke været det bedste, han har i den Anledning flere Gange været under Lægebehandling, og nu traadte der en Hjertefejl til, som medførte Døden. Blomkvist blev 63 Aar gammel og døde stille den nævnte Dag i sit Hjem.

Paa Forbundets 4. Kongres i April 1902 i Stockholm blev han, der forud havde Sæde i Forbundsledelsen, i hvilken han fungerede som Sekretær, valgt til »Förtroendeman«. Han overtog Pladsen med stor Betænkelighed, ikke mindst af den Grund, at han skulde forlade en sikker og god Arbejdsplads og overgive sig til det uvisse Fagforeningsliv, men de svenske Formere saa ikke fejl, da deres Valg faldt paa ham.

Som Organisationsmand havde han udmærkede Evner, var til enhver Tid med til at ville skaffe det bedst mulige ud af det forhaandenværende, men altid efter nøje Overvejelse og Prøvelse, saaledes at ingen uovervejede og overilede Skridt, der kunde faa Tilbageslag, blev foretaget, og han har da ogsaa Gang paa Gang paa Forbundets Kongresser høstet Anerkendelse derfor. Han var i Ordets egentlige Forstand det svenske Formerforbunds bedste Mand, ikke alene som første Tillidsmand, men han var ved Siden deraf et sjældent godt og bravt Menneske, hvis Handel og Vandel altid var præget af Oprigtighed og Ærlighed.

Da en Repræsentation for de skandinaviske Formerforbund den 1. Oktober 1906 traadte sammen i Göteborg til en Konference for at faa oprettet en Overenskomst mellem Forbundene om gensidig obligatorisk Understøttelse under større Konflikter, var Blomkvist en af de mest virksomme Deltagere heri, og da Skandinavisk Formersekretariat Aaret efter blev oprettet, lagde de 3

Forbunds Hovedbestyrelser uden Betænkning Ledelsen deraf i Hænderne paa ham. Gang paa Gang har han ved de ordinære Konferencer henstillet, at Ledelsen blev flyttet til et af de andre Lande, men lige saa ofte afslog man det fra norsk og dansk Side, idet man fandt Sekretariatets Interesser saa udmærket varetaget under Blomkvists Ledelse, at man ikke ønskede at gøre nogen Forandring.

Ved vore Kongresser her i Danmark var han en gammel kendt Gæst og godt kendt af de af vore Repræsentanter, der til Stadighed mødte op ved disse Lejligheder, og vi erindrer endnu fra vor Kongres sidste Sommer, hvorledes et stort Antal af vore Delegerede flokkedes om ham, for at hilse paa ham og trykke hans Haand, da han gav Møde i Kongressalen.

Begravelsen fandt Sted i Stockholm Søndag den 15. Februar, hvor saavel det norske Formerforbund som vort Forbund var repræsenteret ved Formændene.

6 à 700 Mennesker var til Stede paa Kirkegaarden og mellem disse de fleste af Stockholms Afdelings Medlemmer.

6 af Forbundets Afdelingsfaner var opplantede ved Graven. Præsten holdt sig nærmest til Ritualet og sagde bl. a., at han vidste, at han ikke behøvede at omtale den Afdødes Liv og Gerning.

Efter Præsten talte Hovedkasserer Weijser paa Forbundets Vegne, derefter henholdsvis Formændene for det danske og norske Forbund, Formanden for Göteborg-Afdelingen paa Provinsafdelingernes Vegne, Jærn- og Metalarbejderforbundets Formand, Landsorganisationens Formand og en Del flere.

Et Væld af signerede Kranse dækkede omkring Graven, dels var disse fra andre Fagforbund, dels fra Afdelingerne. En stor Del af de kendte svenske Fagforbundsledere var mødt op. En stilfuld og stor Begravelse, der vidnede om, hvor afholdt Blomkvist havde været.

Blomkvist var i Ordets bedste Forstand en Hædersmand paa alle Omraader.

Ære være hans Minde!

Omkring 8-Timersdagen.

Det er af ikke ringe Interesse at konstatere, at vore Arbejdsgivere i deres Forsøg paa at lægge Situationen til Rette for Lønnedsættelser og Forringelser af Arbejdernes Vilkaar paa de flest mulige Omraader ikke direkte nævner Normalarbejdsdagen. Undladelsen heraf er dog næppe mangtende Lyst til ogsaa med Hensyn til Arbejdstiden at sætte ind, gaaende ud fra Teorien om, at en Forlængelse af Arbejdstiden vil skabe Mulighed for en større Rentabilitet af Virksomhederne.

Det er ikke vor Opgave her at fastslaa denne Teoris Fejlagtighed eller at paavise, at Arbejdsgiverne med den nuværende 8-Timersdag faar udført lige saa meget og i visse Tilfælde mere Arbejde end tidligere med den længere Arbejdstid, men vi vil hævde, at naar Arbejdsgiverne har stillet Hanen i Ro med Hensyn til at kræve den daglige Arbejdstid forlænget, er det sikkert i Følelsen af, at her vil man løbe Panden mod en Mur.

Dette synes ogsaa at være Tilfældet i vort Naboland Sverige, hvor man efter den tabte Storstrejke i 1909 bl. a. i Byggefagene i Stockholm trak en halv Snes Øre af de i Forvejen lave Lønninger, men samtidig humant føjede til: »Saa skal I nok faa Arbejdstiden forlænget med 1 Time daglig, at I ikke skal faa noget økonomisk Tab«. Man synes i Sverige at kredse om Problemet paa den Maade, at kunde man komme bort fra Normalarbejdsdagen, uden at Arbejderne opdagede det, vilde man intet have derimod.

En »velmenende« svensk Professor, Knut Wicksell, har nemlig fremsat et Forslag, som Arbejdsgiverforeningens Medlemsblad gør til Genstand for en længere Omtale i sit Nummer for den 6. Februar, og vi vil ikke formene vore Medlemmer Adgang til at gøre sig bekendt med den »geniale« Tanke, som aabenbart ligger bag den svenske Professors Forslag.

Det gaar ud paa, at Arbejdsstyrken paa en Fabrik inddeles i 3 Hold, af hvilke efter Tur 2 Hold altid arbejder sammen og det 3. har fri. Selve Arbejdsdagene skal omfatte 10 Timer og samtlige Ugens 7 Dage. En Arbejder tilhørende et af disse Hold skulde altsaa have fri hver 3. Dag, og bortset fra mulige Sommerferier vil altsaa for den enkelte Arbejder hver tredie Søndag, hver tredie Mandag, hver tredie Tirsdag o. s. v. være Fridag. I Løbet af 3 Uger skulde paa hver Arbejder falde 14 Arbejdsdage à 10 Timer eller sammenlagt 140 Arbejdstimer, hvilket pr. Uge giver noget under 47 Timer eller en Arbejdstime mindre end med den nuværende 8-Timersdag.

Ved dette System skulde Arbejdsgiverne have den Fordel at kunne udnytte sit Maskineri 70 Timer om Ugen, hvilket menes at betyde et Fremskridt for Arbejdsgiverne paa 46 pCt.

Foreløbig lider Forslaget under den Mangel, at det ikke er gennemført, og vi tør sikkert spaa, at det aldrig bliver andet end et Tankeeksperiment. Arbejdsgiverforeningens Medlemsblad giver da heller ikke Udtryk for nogen særlig Tiltro til Forslages Gennemførlighed, men naar det, med Tilslutning fra Bladet, anføres, at 8-Timersdagens Grundprincip mere ligger i en 48 Timers Arbejdsuge end i den enkelte 8-Timersdag, saa er dette ikke rigtigt.

Normalarbejdsdagens Hovedprincip maa være den daglige Maksimumsarbejdstid paa 8 Timer, og naar der f. Eks. til Fordel for Eftermiddagsfrihed om Lørdagen har været Tendens til at forlænge Arbejdstiden tilsvarende de øvrige af Ugens Arbejdsdage, saa er dette en Fravigen af 8-Timersdagens Princip, hvilket vore Kongresser og kompetente Forsamlinger Gang paa Gang har taget Afstand fra.

En Afvigelse herfra lokker let paa Afveje, selvom disse ikke er af slet saa farlig en Art, som de den svenske Professors Forslag vil føre til.

Nyt „Socialt Tidsskrift".

For mere end 20 Aar siden oprettedes der ved et Møde i København for en Kreds af Indbudte, Arbejdsgivere saavel som Arbejdere, en dansk Afdeling af International Forening for lovordnet Arbejderbeskyttelse, som havde sit Sæde i Basel, og hvis Formand var Professor Stephan Bauer. Til Formand for den saaledes dannede Afdeling af nævnte Forening valgtes Gehejmeetatsraad, Ludvig Bramsen, som var en socialt interesseret Mand; i Foreningens Bestyrelse indtraadte bl a. nys afdøde Raadmand Gustav Philipsen, som ved Bramsens Død valgtes til Formand, og endvidere Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, J. A. Hansen, og det blev denne Forening, der nogle Aar senere med Støtte fra en Række Organisationer fra forskellige Lejre oprettede Udstillingen for Arbejderbeskyttelsesmidler, som er beliggende Nørrevoldgade 12.

Foreningen kan vel ikke siges at have ført nogen særlig fremtrædende Tilværelse, men den fik dog utvivlsomt en ikke ringe Betydning ved Vedtagelse af Loven om Statshjælp til Arbejdsløshedsforsikring, som skriver sig fra 1907. Ogsaa paa andre Omraader fik Foreningen Betydning ved at arrangere Sammenkomster med Foredrag om sociale Emner, bl. a. holdt J. A. Hansen Foredrag om Arbejdstidens Forkortelse i denne Forening i 1914, altsaa paa et Tidspunkt, hvor Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forkortelse maa siges at have naaet en stærk Aktualitet.

Saadanne Organisationer vil naturligvis altid kunne faa nogen Betydning med Hensyn til Fremdriften i Spørgsmaalet om Sociallovgivning, men Tyngdepunktet og Initiativet maa selvfølgelig ligge hos Rigsdagen, hos den lovgivende Forsamling, og da vor Forening bl. a. naturligvis ikke havde noget Patent paa alene at beskæftige sig med herhenhørende Emner, kom det i 1914 til en Sammenslutning med en anden Forening af omtrent samme Art, Dansk Forening for social Forsikring og Forsorg.

Sideløbende med disse Bestræbelser for Dannelse af Organisation og Etablering af offentlige Diskussioner falder Oprettelsen af »Tidsskrift for Arbejderforsikring, Maanedsblad for social Forsikring og Forsørgelse«, som blev udgivet og redigeret af afdøde Sygekasseinspektør V. L. Faber. Dette Tidsskrift forandrede Navn, da den ovennævnte Sammenslutning fandt Sted. Tidsskriftet kom nu til at hedde »Social Forsorg« med Undertitlen »Tidsskrift for social Forsikring og Forsørgelse samt Arbejderbeskyttelse«, og dette Tidsskrift har i Virkeligheden gennem Aarene frembragt en Mængde nyttigt Materiale og Stof til Belysning af vor sociale Lovgivning, selv om det ikke rigtig stod Maal med adskillige udenlandske Tidsskrifter af samme Art.

Med Begyndelsen af indeværende Aar er der nu sket en ny Sammenslutning, idet der ved Socialministeriets Foranstaltning udgives et »Socialt Tidsskrift« med Undertitlen »Fortsættelse af Tidsskriftet Social Forsorg«, men Tidsskriftet erstatter tillige de i de sidste 2-3 Aar udgivne »Meddelelser fra Socialraadets Sekretariat«.

Med Udgivelsen af dette nye Tidsskrift er der bragt System i de sociale Meddelelser. Iøvrigt meddeles det i Tidsskriftets første Nummer, at

> »Socialt Tidsskrift« vil blive delt i 2 Dele: en Afdeling A indeholdende Artikler og Meddelelser, og en Afdeling B indeholdende nye sociale Love, Bekendtgørelser, Cirkulærer m. v. samt enkelte vigtige administrative eller Doms-Afgørelser. Da der ved Udgivelsen af »Social Forsorg« er vundet Erfaring for, at mange Abonnenter sætter Pris paa at faa en saadan Samling af sociale Love m. m., har man anset det for rigtigt, at ogsaa det nye Tidsskrift bringer dette Stof, men det vil som sagt ske i en særlig Afdeling, med noget mindre Tryk og særlig Paginering, saaledes at denne Del, om ønskes, kan indbindes for sig.
>
> I Bladets Hovedafdeling — Afdeling A — vil Stoffet blive ordnet paa en lignende Maade som hidtil i »Meddelelser fra Socialraadets Sekretariat«, idet der i hvert Hefte vil indeholdes en eller flere egentlige Artikler om sociale Spørgsmaal her eller i Udlandet samt en Række, som Regel kortere, Meddelelser under følgende Rubrikker: Den internationale Arbejderorganisation, Arbejdstid, Arbejdsløn, Arbejdsløshed og Arbejdsanvisning, Arbejdskonflikter, Arbejderbeskyttelse, Lærlingeforhold, Forsikring og Forsørgelse, Socialisering, Bedriftsraad, Udbyttedeling m. v., Boligforhold, Børneforsorg, social Hygiejne og Sygepleje. Boganmeldelser og eventuelt enkelte andre Rubrikker, som det vil vise sig hensigtsmæssigt at indrette.«

Som man ser, sætter Tidsskriftet sig selv omfattende Opgaver og Maal, og det meddeles samtidig, at Abonnement kan tegnes gennem Postvæsenet til en Pris af 8 Kr. aarlig. Tidsskriftets Ekspedition er Admiralgade 24, København K.

Der vil i Fremtiden som hidtil blive tilstillet Afdelingerne et Eksemplar, og vi kan kun anbefale særlig interesserede at abonnere paa Tidsskriftet.

Internationalt.

(Meddelelser fra I. F. C., Amsterdam.)

Whitley Councils i Storbritannien.

I den sidste Tid er det ofte forekommet i England, at de saakaldte Whitley Councils (den engelske Type paa Bedriftsraad) har medvirket ved Løsningen af Arbejdskonflikter. Det vil maaske derfor have sin Interesse at give enkelte Oplysninger vedrørende disse Institutioners Oprindelse og Karakter.

I Aaret 1915 nedsatte den daværende Ministerpræsident Asquith en Regeringskomité til Behandling af Genopbygningsproblemet. Denne Komité viste sig meget virksom og udnævnte i Tidens Løb til Behandling af forskellige hermed i Forbindelse staaende Spørgsmaal ca. 40 Underkomitéer. Forsædet i en af disse Komitéer beklædtes af J. H. Whitley, den øverste Leder af alle Parlamentkomitéer. Komitéen befattede sig med Spørgsmaalet om Mægling ved Arbejdskonflikter og afgav forskellige Betænkninger desangaaende. Den første fremkom i 1917 og indeholdt de grundlæggende Principper for Oprettelse af »Joint Industrial Councils« d. v. s. en Art paritetiske Raad, bestaaende af Repræsentanter for

baade Arbejdsgivere og Arbejdere, hvis Formaal skulde være at mægle ved industrielle Konflikter. Den samme Aar afholdte engelske Fagforeningskongres tog ogsaa Stilling til Spørgsmaalet om disse Raad, og Clynes udtalte sig for Indførelsen af disse, da han heri saa et Middel til at højne Lønnen i særlig daarligt stillede og sletbetalte Fag. I December 1917 erklærede Regeringen sig officielt for denne Form for Mægling ved Konflikter, og i Begyndelsen af 1918 blev der i Fajance- og Porcelænsindustrien samt i Byggeindustrien indført saadanne Councils. Til Trods for forskellige Socialdemokraters, bl. a. Sidney Webbs Opposition, godkendte den i 1918 afholdte Fagforeningskongres i Princippet Oprettelsen af disse Councils. Ved Udgangen af 1919 talte man i England 19 Whitley Councils i Industrier med tilsammen 3 Millioner beskæftigede Arbejdere. Indtil Udgangen af 1920 steg Raadenes Antal til 43. I Aarene 1921 og 1922 gik Udviklingen langsommere for sig, delvis paa Grund af den Omstændighed, at Raadene kun kan oprettes i saadanne Industrier, hvor baade Arbejdsgivere og Arbejdere er organiserede i *Landsforbund*. Til Grund for Whitley Councils Virksomhed ligger i mange Henseender de samme Principper, som i Tyskland er blevet foreslaaet i Rathenaus »Autonome Økonomi« og i Wissels »Systematisk Økonomi«, dog med den Forskel, at Rathenau ved sit System lod Fagforeningerne helt ude af Betragtning, mens Wissels Plan ogsaa forfulgte det Maal at jævne Vejen for Socialiseringen. I Modsætning hertil bygger det britiske System udelukkende paa Fagforeningerne og tilstræber ikke saa vidtgaaende Maal.

Hver »Joint Industrial Council« vælger selv en upartisk Formand, som dog ikke maa tilhøre den paagældende Industri. Raadet afholder Møde mindst en Gang hver tredie Maaned, hvor Spørgsmaal vedrørende Lønninger, Arbejdstid, Lærlingeforsorg, Produktion, Mægling ved Konflikter og lign. kommer til Behandling.

Ved opstaaende Konflikter kan Raadet nedsætte særlige Udvalg. Raadet drager endvidere Omsorg for, at Arbejderne og Arbejdsgiverne indenfor samme Industri bevarer Kontakten med hinanden, hvad der har til Følge, at talrige Konflikter og Vanskeligheder undgaas. Raadets Beslutninger er ikke bindende, dog godkendes de afsagte Kendelser i Reglen af begge Parter.

Blandt de vigtigste Resultater af Raadenes Virksomhed i den senere Tid kan nævnes: De langvarige Forhandlinger i Skotøjsindustrien afsluttedes med et for Arbejderne heldigt Resultat, idet der blev gennemført en betydelig Lønforhøjelse. Sporvognsfunktionærernes Lønninger i Provinserne blev standardiserede og stabiliserede. Endelig blev Distriktsraadene for Arbejderne ved Elektricitetsværkerne, hvor det nationale Raad havde nægtet at godkende en Lønforhøjelse paa 10 Sh. pr. Uge, henvist til saavidt muligt at træffe lokale Aftaler om Lønforholdene. Distriktsraadene dannes af de nationale Raad og er underordnet disse. For Elektricitetsværkernes Vedkommende findes saaledes ialt 13 Distriktsraad for 560 forskellige Foretagender. I de fem Aar, der for disse Virksomheder har bestaaet Whitley Councils, er Antallet af Konflikter gaaet meget tilbage. I andre Industrier kan man, grundet paa manglende Initiativ fra Ledelsernes Side, notere mindre gode Resultater. Dette gælder særlig for Statstjenestemændene.

Katastrofal Tilbagegang i de kommunistiske Fagforeninger i Tyskland.

I Tyskland findes de saakaldte »Selvstændige Fagorganisationer«, d. v. s. de Organisationer, som det tyske Kommunistparti i sin Tid af Konkurrencehensyn kaldte til Live som en Modvægt mod den socialdemokratiske Fagbevægelse. Da det senere viste sig, at disse kommunistiske Fagforeninger ikke som forventet fandt Tilslutning hos Arbejderne, og da den kommunistiske Internationale senere udstedte Parolen om Enhedsfronten, fik disse Organisationer Ordre til at opløse sig og indtræde i de socialdemokratiske Fagforeninger, hvad de dog gennemgaaende har nægtet. Paa en Rigskonference, som disse selvstændige Fagforeninger fornylig har afholdt, gav enkelte Delegerede interessante Oplysninger vedrørende den kommunistiske Bevægelses Stilling. Det blev bl. a. meddelt, at der i Fagforeningerne i Berlin ikke mere fandtes en eneste kommunistisk »Celle«. I Mansfeld, et Bjergværksdistrikt i Mellemtyskland, som tidligere regnedes for en af Kommunisternes bedste Stillinger, er det kommunistiske Partis Medlemsantal i sidste Aar gaaet tilbage fra 13.000 til ca. 300. Medlemsantallet i den kommunistiske Haand- og Aandarbejder Union er fra 100.000 gaaet ned til 10.000.

Af disse Oplysninger kan man drage den Lære, at Kommunisterne nu er for Enhedsfronten, fordi de ikke mere ser sig i Stand til at holde deres egen Front. Og Arbejderne er Forsøgskaninerne ved Kommunisternes Eksperimenter.

Udvidelse af de internationale faglige Forbindelser.

I den tyske faglige Landsorganisations Organ »Die Arbeit« har Dr. Theodor Cassau offentliggjort en Artikel om ovenstaaende Emne, hvori han behandler Mulighederne og Maalet for den internationale Fagbevægelses Publikationer under særlig Hensyntagen til de internationale Fagsekretariater. Vi gengiver følgende Uddrag af den tankevækkende Artikel:

»Den internationale Fagbevægelse er under Valutakatastrofen kommen de tyske Fagforeninger til Hjælp paa hurtig og god Maade, men den virkelige internationale Føling, den virkelige internationale Forbindelse er stadig relativ ringe. Og selv om man ved en Gennemgang af de engelske faglige Maanedsberetninger — Ordet »Fagforeningspresse« er endnu ikke rigtig paa sin Plads — ser, hvorledes I. F. C.s Pressemeddelelser ogsaa der begynder at vække Interessen for de fremmede Lande, maa man dog ved en upartisk, kritisk Betragtning baade for I. F. C.s og de internationale Fagsekretariaters Vedkommende konstatere, at man endnu kun kan skimte den første Begyndelse til et internationalt Samarbejde, og at det netop nu for Tiden, hvor vi staar paa Tærskelen til en stærkere international personlig Forbindelse, er særlig paakrævet og tidssvarende at drøfte Udvidelsen af de internationale Forbindelser.

Vi kan dog intet Øjeblik være i Tvivl om, at Kendskabet til Fagbevægelsen og Fagforholdene i andre Lande i det store og hele endnu kan udvides betydeligt. Her ligger en stor Opgave for de internationale Fagsekretariater, og paa dette Omraade kan de udrette en hel Del, hvad angaar de tilsluttede Organisationers Skoling. Vi maa endvidere opmærksomt iagttage alle gennem Valutaforholdene foraarsagede Forskydninger paa Verdensmarkedet, og netop paa det nuværende Tidspunkt, hvor det økonomiske Liv staar foran sin Genrejsning, bør der sættes alt ind paa for indenfor de internationale Fagsekretariater at muliggøre Foretagelsen af internationale, sammenlignende Undersøgelser og Opgørelser.

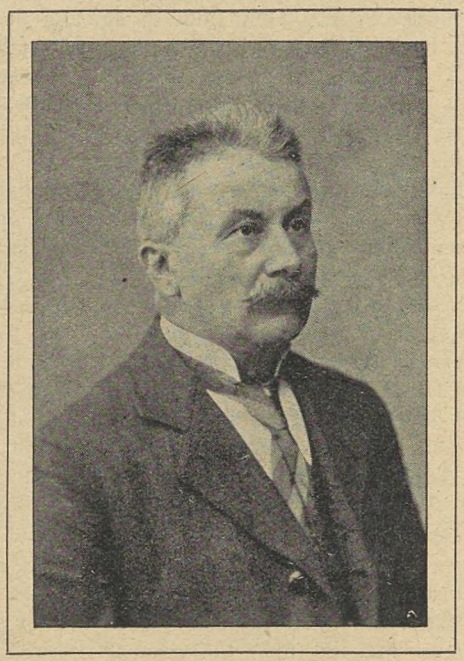
Det gælder at bringe de internationale Organers Virksomhed i Overensstemmelse med de nyeste Foreteelser i det økonomiske Liv. Hvorledes kan dette opnaas? Under den nuværende Tilstand, hvor i Reglen Formanden for et Landsforbund ved Siden af sit egentlige Arbejde er international Sekretær og højst har lidt Personale til sin Raadighed til Udførelse af Oversættelses- og Kontorarbejdet, kan det sikkert ikke opnaas. Saavidt det lader sig overse, har denne Metode ikke vist sig formaalstjenlig. De internationale Fagsekretariaters Tryksager finder ikke stor Opmærksomhed udenfor Fagfællernes snævre Kreds, og selv indenfor denneKreds tager man endda tit kun lidet Hensyn dertil. Mange Beretninger, men kun ringe Meningsudveksling.

Dette beror delvis paa sproglige Vanskeligheder, men dog ogsaa kun delvis. Hovedaarsagen er vistnok, at vi paa dette, som paa andre Omraader bør frigøre os for Æresposter og Bierhverv og gaa over til at ansætte fastlønnede internationale Sekretærer, som er videnskabelig skolede og i Besiddelse af de nødvendige Sprogkundskaber, som ikke blot udsender Cirkulærer og afventer Resultaterne heraf, men staar i levende Føling med Organisationerne, som gennem systematisk Arbejde studerer Forholdene og paa Grundlag af deres Kendskab til de enkelte Landes Psyke kan bringe en Tilnærmelse i Stand. Den sædvanlige Bulletin, der i en ikke altid god Oversættelse bringer den samme Tekst paa tre—fire Sprog, vil maaske da høre Fortiden til. Maalet maa tværtimod være at muliggøre en systematisk Udnyttelse af den systematiske Forsknings Resultater og overføre disse paa de forskellige Lande paa en saadan Maade, som bedst svarer til det enkelte Lands Psyke og de i Landet bestaaende Forhold. Reorganisationen af Meddelelsesbladene og Udbredelsen af det indvundne Kendskab er dog en Biting. I Forgrunden staar det Spørgsmaal: Hvor finder vi Midlet, og hvor finder vi Modet til denne maalbevidste Reorganisation af de internationale Fagsekretariater, der maa udbygges derhen, at ikke blot Administrationen, men ogsaa Forskningsarbejdet drives som Hovederhverv, saaledes at de er i Stand til gennem de internationale Forbindelser at udvide Kendskabet til det produktionsmæssige Liv og dermed samtidig styrke Fagbevægelsens Magt.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

P. Hessner afgaaet som Afdelingskasserer i København. Paa den københavnske Afdelings Generalforsamling den 28. Januar nedlagde efter mere end 20 Aars Virksomhed som Afdelingskasserer P. Hessner sit Mandat, idet han ikke ønskede at modtage Genvalg.

Nyvalget faldt paa Afdelingens fleraarige Sekretær, Otto Jensen.

P. Hessner, der er født 1864, tiltraadte Pladsen som Afdelingskasserer den 23. August 1904, og naar Valget faldt paa ham, var det for det første ingen Tilfældighed, idet han i flere Aar forud havde beklædt Tillidsposter indenfor Organisationslivet, og for det andet faldt Valget paa den rigtige Person. Kendt var han som en rolig og overvejende Natur, hos hvem Afdelingen trygt kunde lægge den økonomiske Forvaltning, og siges maa det her, at den Punktlighed og Præcision, der altid har været tilstede i hans Regnskaber, saavel til selve Afdelingen som i hans Mellemregnskab overfor Forbund og Arbejdsløshedskasse, altid har været af bedste Art, og det er ikke Smaasummer, der gennem Aarene, ikke mindst af Arbejdsløshedskassemidler, har vandret gennem hans Hænder.

Det skal til enhver Tid for en Afdelingskasserer, og navnlig i en større Afdeling, være en Opgave at gøre mindre pligtopfyldende Medlemmer opmærksom paa de Fejl, de kommer til at begaa, og det er ikke alle, der er i Besiddelse af den Evne, der skal til for at kunne gøre dette uden at blive Uvenner med de paagældende. P. Hessner havde denne Evne, og den har været af betydelig Værdi.

Afdelingen paaskønnede da ogsaa hans lange og tro Virksomhed ved, at Formanden for Afdelingen paa Generalforsamlingen holdt en vel tilrettelagt Tale for ham og overrakte ham paa Afdelingens Vegne en kaligraferet Adresse, underskrevet af samtlige Afdelingens Bestyrelsesmedlemmer, samt en Check paa 1000 Kroner som en ringe Paaskønnelse for hans store opofrende Arbejde.

Forbundets Hovedbestyrelse havde ogsaa ment, at en Afslutning af en Afdelingsfunktionærs saa lange og udmærkede Tjeneste ikke burde ske ubemærket, og Forbundets Formand sagde da ogsaa ved ovennævnte Lejlighed nogle anerkendende Ord, som iøvrigt var nedlagt i en Skrivelse, der blev overrakt Hessner sammen med et Sølvbæger med Inskription som en Smule Erindringsgave for hans pligtopfyldende Arbejde overfor Forbund og Arbejdsløshedskasse.

Frederikssund. Den 29. Januar afholdtes der paa H. L. Larsens Fabrikker et Mæglingsmøde. Forskellige Uoverensstemmelser havde givet Anledning dertil, men ved gentagne lokale Forhandlinger var flere af Spørgsmaalene skaffet ud af Verden. Tilbage stod Spørgsmaalet om en Maskinformers Aflønning. Vedkommende, der var forholdsvis ny ved Faget, havde Firmaet truffet Aftale med om en bestemt Ugeløn for noget Arbejde til en ny Halmpresser. Manden var Medlem af Arbejdsmandsforbundet og aflønnedes med en Fortjeneste, der var henimod 20 pCt. lavere end de øvrige Maskinformeres. Han overmeldte sig imidlertid til Former- og Støberiarbejderforbundet, og der blev rejst Krav om, at Manden skulde have ren Akkord ligesom de øvrige Maskinformere. Firmaet hævdede, at der ingen Grund var til at ændre de Arbejdsvilkaar, man havde truffet Aftale med ham om, fordi han var overgaaet til en anden Organisation, og Manden havde i den Tid, han havde været beskæftiget ved dette Arbejde, i Løbet af 3 Maaneder faaet hævet sin Ugeløn fra 54 til 65 Kroner. Dette kunde Forbundet ikke tiltræde, men Sagen sluttede dog med, at Vedkommendes Ugeløn blev forhøjet til 69 Kr. for den Tid, der medgaar til at udføre det Arbejde, han har i Ordre. Forinden ny Bestillinger kommer til Udførelse, skal der optages Forhandlinger om Akkordpriser.

Videre var der klaget over Træk o. s. v. i Støberiet, foraarsaget ved en foretagen Ombygning. Sagen ordnedes derhen, at der paa et bestemt Sted i Støberiet skal rejses et Plankeværk.

Faaborg. Forbundet modtager af og til Klager over den paa Faaborg Jærnstøberi ansatte Støbemester, J. Jensen, der holder mest af at eksistere under Devisen: »Kun vi alene vide«. Bl. a. ynder han at lade Formerne faa det daarligst betalte Arbejde og saa lade Lærlingene udføre det, man i daglig Tale betegner som det, der kan sætte Kulør paa Ugelønnen.

En Støtte heri har han ogsaa gennem de paa Fabrikken værende Maskinformere, der stadig er Medlemmer af Arbejdsmandsforbundet, og som ikke har store Ting at skulle have sagt ved Ansættelse af Akkorder. Hele dette Forhold medførte fornylig, at Mæglingskrav blev indsendt paa ikke mindre end 5 Klagepunkter. Mæglingen blev dog ikke afholdt, da der opnaaedes en Ordning af Spørgsmaalene ved en alvorlig Forhandling med selve Fabrikkens Indehaver.

De opnaaede Resultater kan sammentrænges til at være følgende:

Arbejdet skal fordeles paa en mere skønsmæssig Maade end tidligere har været Tilfældet.

Hængehagerne, som har henligget i en syndig Uorden, skal bringes i Orden.

Arbejdsbøgerne skal udleveres vore Medlemmer til Eftersyn, inden de sendes paa Kontoret, og

til Hjælp til Udslagning skal hver Former have en Arbejdsmand.

Middelfart. Hos A/S Hess har nylig fundet en kortvarig Arbejdsstandsning Sted. Den varede kun en Dag, og her som i saa mange andre Tilfælde er det en Støbemester, der ikke kender sin egen Begrænsning. Den derværende Mester, Marinus Petersen, har ogsaa noget af dette: »Kun vi alene vide« i sig. En ret ofte brugt Talemaade af ham ved Ansættelse af Akkordpriser er denne: »Jeg giver ikke mere«.

Nylig opstod der mellem ham og en Former Uoverensstemmelse om Prisen for et Vindue, og det resulterede i, at han indvilgede i at forhøje Prisen med 13 Øre, men paa Betingelse af, at vedkommende Former ikke maatte tale om det til nogen. Formeren gjorde imidlertid ingen Hemmelighed af Sagen, og det gav Mesteren Anledning til at genere Manden flere Dage med det Resultat, at samtlige Arbejdere forlod Arbejdet en Lørdag, dog først efter at Støbemesteren havde afskediget den paagældende Former. Ved en Forhandling mellem Fabrikkens Direktør og Tillidsmanden blev Sagen sluttet; Formeren blev genantaget, og Direktøren lovede, at Mesteren skulde give Formeren en Undskyldning for den af ham udviste Optræden.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Ved lokal Forhandling er der paa Korsør Jærnstøberi opnaaet Enighed om et Tillæg af 53 Øre at fordele til 11 Mand, og paa Korsør Margarinefabrik har 9 Mand faaet hver 5 Øre lagt til Timelønnen.

Hos Georg Allerup i Odense har 18 Mand faaet 60 Øre til Fordeling. Gennemsnitstimelønnen steg derved fra 119,4 til 122,7 Øre eller med 3,3 Øre.

Mæglingsmøder. Hos Firmaet F. J. Frederiksen, Glentevej, København, er der afholdt Mægling den 7. Januar i Anledning af en Strid mellem Firmaet og dets Rørlæggere om Betaling for Opstilling af Ovne paa Klodser, et Arbejde, der var udført paa Vett & Wessels Fabrik i Landskronagade. Ved Mæglingen enedes man om, at Firmaet yderligere betaler 15 Kr. for det omstridte Arbejde.

Paa en Klage fra Sammenslutningen over, at Maskinarbejdernes Klub paa Helsingør Skibsværft lægger Værftet Hindringer i Vejen for at antage Arbejdskraft til Maskinarbejde ombord, mægledes den 7. Januar. Efter

det oplyste synes en Misforstaaelse at have været Aarsag til, at en Maskinarbejder, Theodor Nielsen, ikke var gaaet i Arbejde, og man enedes om at slutte Sagen, idet Arbejdernes Repræsentanter erklærede, at der ikke vilde blive lagt Firmaet Hindringer i Vejen for at antage Theodor Nielsen, saa snart der var Brug for en Maskinarbejder. Ligeledes var der Enighed om, at Arbejderne har Paataleret i Tilfælde, hvor det af Maskinchefen paa Mæglingsmødet den 23. April 1923 givne Tilsagn misligholdes.

Den 29. Januar er der afholdt Mægling hos Firmaet Brdr. Hartmann, København, ligeledes paa Begæring af Sammenslutningen, idet Firmaet havde klaget over, at Smede og Maskinarbejderne nægtede at udføre Overarbejde. Det oplystes, at det drejede sig om 2 Maskiner, der skulde være færdige inden 12. Februar for at komme paa Leipzigerudstillingen, og man enedes om at overlade til Firmaet og Arbejderne, respektive gennem deres Tillidsmænd, at lægge Overarbejdet saaledes, at Maskinerne kunde blive færdige til den nævnte Dato.

Ved et Mæglingsmøde paa »Atlas«, København, den 15. November 1924, foranlediget af en Klage fra Arbejderne over, at Firmaet ved Tilsigelse til Overarbejde nægtede at udbetale efter en hidtil fulgt Regel, enedes man om at henvise Sagen til fornyet lokal Forhandling, og der er derefter opnaaet Enighed om en Ordning, gaaende ud paa følgende:

Tilsiges en Arbejder til Udførelse af Arbejde udover normal Arbejdstid, betales der 1 Varskotime, hvis Tilsigelsen sker samme Dag, som Arbejdet kræves udført.

Tilsiges Arbejderen til Arbejde paa Værkstedet udover normal Arbejdstid, men ikke i Fortsættelse af denne, betales yderligere 1 Times ansat Timeløn.

Skal Arbejdet udover normal Arbejdstid ydes som Udearbejde eller Rejsearbejde, betales foruden 1 Varskotime Vej-, Rejse- og eventuelle Ventepenge efter Reglerne i Overenskomsten af 10. April 1923 og Fælles Værkstedsregler.

Herudover kan der i intet Tilfælde ydes Betaling for Tiden mellem normal Arbejdstids Ophør og Overarbejdets Begyndelse.

Den 30. Januar er der afholdt Mægling vedrørende Cyklefabrikken »Hamlet«, København. Anledningen var en opstaaet Strid om Betalingen paa en Fællesakkord. Forbundets Repræsentanter erklærede ved Mæglingen ikke at ville modsætte sig Indførelse af Fællesakkord, saafremt Firmaet og Arbejderne iøvrigt var enige derom, og skulde Indførelsen af Fællesakkord bevirke Forskydninger i Forudsætningen for de ansatte Timelønninger, behandles dette Spørgsmaal efter Regler for Behandling af faglig Strid.

Timandsmøder. Den 10. Januar afholdtes Timandsmøde til Behandling af 2 Sager vedrørende A/S Burmeister & Wains Maskin- og Skibsbyggeri, nemlig:

1) Klage over, at Værftet ikke vil overholde den under Timandsmødet den 2. Juli 1924 aftalte Timelønsordning for yngre Arbejdere, og

2) Strid om Tillæget for Skifteholdsarbejde, der er udført uden reglementeret Varsel.

Sagerne diskuteredes, uden at Enighed opnaaedes, idet begge Parter fastholdt deres principielle Standpunkter, og Forbundsledelsen har herefter vedtaget at lade førstnævnte Sag afgøre ved faglig Voldgift.

Den 12. Februar afholdtes Timandsmøde baade Formiddag og Eftermiddag. Om Formiddagen behandledes 3 københavnske Sager, nemlig:

1) Chokoladefabrikken »Globus«, Strid om Arbejde i skiftende Hold samt Krav om et Smudstillæg paa 5 Kr. pr. Uge for de paa Fabrikken beskæftigede Reparatører. — Det førstnævnte Spørgsmaal henvistes til fornyet lokal Forhandling, og med Hensyn til Smudstillægget enedes man om et Tillæg af 10 Øre pr. Time for Arbejde i Kedlen og Adskillelse af Dieselmotoren.

2) Klage over en Tillidsmandsafskedigelse hos F. L. Smidth & Co., Valby. — Enighed opnaaedes ikke.

3) A/S Københavns Flydedok & Skibsværft, Søndre Værft, Strid om Forstaaelsen af Fælles Værkstedsreglers § 3, 3. Stk. (Vejpenge), i saadanne Tilfælde, hvor Arbejdet afbrydes inden normal Arbejdstids Ophør. — Man enedes om paa Søndre Værft at indføre samme Praksis med Hensyn til Vejpenge, som er gældende paa Nordre Værft, nemlig:

1. Naar Arbejdet afbrydes efter Ordre fra Firmaet, betales der Vejpenge baade ud og hjem.
2. Naar Arbejdet afbrydes af Arbejderne af Grunde, som er saavel dem som Værftet utilregnelige, betales Vejpenge hjem, kun naar der er præsteret mindst $^1/_2$ normal Dags Arbejde.
3. Naar Arbejdet afbrydes af Arbejderne af Grunde, som er dem tilregnelige, betales der ikke Vejpenge hjem.

De paa Eftermiddagsmødet behandlede Sager var følgende:

1) Krav overfor A/S Thomas B. Thrige, Odense, om Tillæg til Akkordpriserne. — Sagen diskuteredes, men Direktøren kunde ikke gaa med til nogen generel Forhøjelse, men tilbød, naar der blev opgivet Firmaet enkelte Akkorder, som alle Forhold taget i Betragtning gav en paaviselig ringere Fortjeneste end Gennemsnittet, at stille sig velvillig med Hensyn til en Forhøjelse.

2) Krav overfor Firmaet Møller & Jochumsens Filial i Vejle om Forhøjelse af de bestaaende Timelønninger. — Man enedes om, at der gives et Tillæg af 3 Øre pr. Mand og Time.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Gustav Nielssons Automobilværksted, Frankrigsgade 32—34, København.

Urafstemningen

om Ændringer af Arbejdsløshedskassens Vedtægt.

Ved den i Januar Maaned foretagne Urafstemning om Ændringerne i Arbejdsløshedskassens Vedtægt, der specielt omhandlede Adgangen til Understøttelse for nedsat Arbejdstid, var der som ventelig kun en forholdsvis ringe Deltagelse. De foreslaaede Ændringer kunde forudsiges at ville møde almindelig Tilslutning, saaledes at der ingen Anledning var til at møde talrigt op for at faa dem vedtaget, og desuden var Forholdet det, at en Del af Afdelingerne ikke kunde faa deres Generalforsamling afholdt i Januar og derfor ikke kom til at deltage i Afstemningen. Dette gjaldt navnlig en Del københavnske Afdelinger med et ret betydeligt Medlemsantal.

Det samlede Resultat af Afstemningen er, at 3226 Medlemmer har stemt for Ændringerne, og 61 Medlemmer har stemt imod. Ændringerne er derefter vedtagne og ligeledes godkendte af Direktoratet, og i den nærmeste Tid vil det fornødne Materiale blive tilsendt Afdelingerne.

Der vil dog næppe blive synderlig Anvendelse for de nye Regler i Øjeblikket, idet der os bekendt kun rent undtagelsesvis arbejdes med nedsat Arbejdstid.

35 Aars Jubilæum.

Formernes Fagforening i Frederikshavn.

Den 14. Februar 1890 stiftedes Formernes Fagforening i Frederikshavn, og samme Dato i Aar fejredes Jubilæet med en Festlighed i Forsamlingsgaarden i Frederikshavn.

Foruden alle de nuværende Medlemmer deltog efter Indbydelse Medstifter af Jysk Formerforbund og dettes første Hovedkasserer, O. H. Liljenberg, tidligere Hovedbestyrelsesmedlem i Forbundet J. P. Petersen, P. Jensen og O. Christiansen, alle med Damer.

Ved Bordet bød Formanden, Fr. Thomsen, Velkommen, og efter at en passende Del af den udmærkede Middag var indtaget, gav han Ordet til Hovedkasserer Ludv. Christensen, der i sin Tale navnlig hyldede Frands Frandsen, den eneste af de tilstedeværende, der for 35 Aar siden var med til at stifte Fagforeningen, og i hvis Hjem iøvrigt det Møde afholdtes, hvori dette skete, samt O. H. Liljenberg, Forbundets første Hovedkasserer. Han paaviste, hvorledes vor Tids Ungdom skylder vore Fagforeningers Pionerer stor Tak for deres Indsats i Fagbevægelsen, der blev gjort paa en Tid, hvor det var vanskeligere at være Organisationsmand, end det er nu. Uden de Ofre, der er bragt af de nu gamle, kunde de unge i Dag ikke gaa ind til saa gode Forhold, som de gør paa mange Omraader. Men Ungdommen skal ogsaa vide, at dette forpligter den til at tage fat paa de Opgaver, som det er den kommende Generations Sag at føre igennem. Nævnede som en af disse Opgaver Bedriftsraadene, der, rigtigt gennemførte og bestaaende af tilstrækkelig dygtige Mænd, vil blive en uvurderlig Støtte for Arbejderne i de kommende Tiders faglige Forhandlinger og Kampe. Ved den forkortede Arbejdstid og forbedrede Skoleuddannelse er Betingelserne tilstede for at skabe en Slægt, der kan føre Arbejderklassens, Socialdemokratiets, Tanker frem til Sejr.

Foruden Ludv. Christensen talte Frandsen, der sammenlignede Forholdene for 35 Aar siden med Forholdene i Dag, og O. H. Liljenberg, der fortalte lidt om sine Minder fra 70'ernes Dage og fra Forbundets første Tid. Ludvigsen, der ogsaa hører til vore Veteraner, talte for de indbudte Gæster, J. P. Petersen smukt og under stærk Tilslutning for Damerne. Der blev holdt endnu mange gode Taler af forskellige af Deltagerne, inden Formanden bød Velbekomme.

Derefter dansedes der — længe —, og hen paa Morgenstunden sluttede Festen af med en udmærket Frokost — endnu nogle enkelte Taler og et Leve for Fødselsdagsbarnet.

Det var en god og smuk Fest, der gjorde alle Deltagerne et smukt Minde rigere.

De forestaaende kommunale Valg.

I første Halvdel af Marts kaldes vi til Valg over hele Landet. Det er *Sogneraad, Byraad* og *Hjælpekasser* det gælder. Det drejer sig altsaa om *en Række nye Erobringer* Landet over for Arbejderklassens og de øvrige Smaahjems Parti: **Socialdemokratiet!**

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
30467	Andersen, Anders L. J.	Finderup	30.11.99	Slagelse	15.12.18	Helsingør	5. 4.24
38782	— Viggo Gunnar	København	22. 9.04	Kbhvn. Afd.	8. 4.24	Kbhvn. Afd. 12	11.10.24
2895	Berthelsen, Rasmus	S. Tranders	20. 3.82	Aalborg	19.10.04	Centralafd.	11.10.24
16504	Bohlmann, Valdemar J. K.	København	1.12.00	Kbhvn. Afd.	24. 9.20	Kbhvn. Afd. 9	25.10.24
36621	Christensen, Bredo O. P. V.	—	28. 9.05	„ „	28. 9.23	„ „ 2	23. 8.24
29015	Christiansen, Hans O. A.	Glostrup	7.10.99	Helsingør	8 10.18	Helsingør	5. 7.24
39447	Christoffersen, Chr. Hansen	Magleby Sogn	10. 5 01	Kbhvn. Afd.	27. 5.24	Kbhvn. Afd. 13	4.10.24
38804	Corneliussen, Chr. Henry	København	12. 5.98	„ „	15. 5 24	„ „ 2	25.10.24
3956	Damsgaard, Frederik C.	Hover	30. 3.92	Vejle	2. 9.13	Vejle	14. 6.24
15898	Ebert, Ragnvald	Kastrup	11. 8.02	Kbhvn. Afd. 11	9. 2.24	Kbhvn. Afd. 18	4.10.24
36664	Fischer, Victor Emil	København	26. 1.05	„ „	8.10.23	„ „ 14	11.10.24
7271	Gilsøe, Svend Aug.	—	13. 7.03	„ „	2.10.22	„ „ 13	11.10.24
21448	Hansen, Leo Albanus	Nykøbing F.	7. 4.05	Stubbekøbing	8. 5.24	Stubbekøbing	23. 8.24
36337	— Torkil Peter	København	30. 9.04	Kbhvn. Afd.	26. 4 23	Kbhvn. Afd. 15	25.10.24
13516	Herløv, Emanuel T. J. C.	Frederiksberg	6.10.95	„ „ 1	20. 6.14	„ „ 15	11.10.24
35797	Hougaard, Carl A. B.	Grenaa	19.12.03	Aarhus G.	2.11.23	Aarhus G.	28. 6.24
24371	Højriis, Thorvald	Snedsted	23.10.98	Nykøbing M.	1. 9.19	Nykøbing M.	5. 7.24
13856	Jensen, Knud Rudolf	Braaby Sogn	22. 2.01	Kbhvn. Afd.	7. 8.20	Kbhvn. Afd. 9	25.10.24
19618	— Svend Aa. S. J.	København	25. 1.01	„ „	7.12 22	„ „ 18	11.10.24
37273	Jørgensen, Hans Alfr.	Orup pr. Fakse	7. 2.91	D. Arbmd. Fb.	1. 1.21	Køge	6.12.24
18	Jacobsen, Lindholm	Nykøbing F.	23. 1.85	Kbhvn. Afd.	4.10.24	Kbhvn. Afd. 14	25.10.24
21354	Jepsen, Adolf	Bøvling	5. 9.79	Herning	2.11.24	Herning	29.11.24
13570	Jeppsson, N.	Sverige	25. 6.88	Esløf	2. 4.06	Kbhvn. Afd. 12	4.10.24
37146	Johannessen, Johs. Peter	Hornbæk	2. 9.05	Helsingør	8.12.23	Helsingør	5. 4.24
39567	Johansen, Peter H. L.	København	3.12 02	Kbhvn. Afd.	12. 7.24	Kbhvn. Afd. 14	25.10.24
11938	Larsen, Julius A.	Stubbekøbing	19. 5.85	Nykøbing F.	1. 5.04	Stubbekøbing	20. 9.24
26979	Leicht, Frederik	Randers	14. 9.99	— M.	3.11.17	Nykøbing M.	5. 7.24
38545	Meilstrup, Einar Bøje	København	18. 2.02	Kbhvn. Afd.	11. 1.24	Kbhvn. Afd. 14	4.10.24
38838	Molzen, Nicolaus C.	Flensborg	14. 7 82	„ „	14. 4.24	„ „ 5	11.10.24
5211	Nielsen, Edv. Jens E.	København	26. 3.87	„ „ 1	8. 5.08	„ „ 12	18.10.24
1157	— Harald	Næsborg	6. 6.04	„ „	23. 7.24	„ „ 14	25.10.24
30773	— Jens Aage	Halsted	17.11.99	Nakskov	8. 5.19	Nakskov	23.12.22
35668	— Jens Andersen	Kirke Saaby	26. 1.04	Holbæk	10. 7.23	Stubbekøbing	20.12.24
9474	Olsen, Carl Leon E.	Aarhus	30. 6.01	Aarhus	24. 6.21	Lyngby	21. 7.23
22234	— Oskar Vilh.	Stubbekøbing	18. 2.96	Stubbekøbing	2. 5.16	Stubbekøbing	25.10.24
36659	— Peter Amtoft	København	8. 6.04	Kbhvn. Afd.	6.10.23	Kbhvn. Afd. 9	25.10.24
37385	Overby, Hans	Esbjerg	4. 2.98	Herning	16. 2.24	Herning	24. 5.24
19869	Petersen, Peter Chr. O.	Horsens	13. 4.92	Kbhvn. Afd.	19 1.23	Kbhvn. Afd. 18	4.10.24
13270	Poulsen, Herman	Bogense	15.11.99	Middelfart	9. 9.22	Odense	26. 7.24
39594	Rasmussen, Ernst	København	6. 5.03	Kbhvn. Afd.	28. 6.24	Kbhvn. Afd. 15	18 10.24
35947	— Henry	Kallundborg	16.12.04	Kallundborg	19.12.23	„ „ 4	18.10.24
4625	— Søren	Feldballe	12. 9.02	Aarhus G.	17.11.23	Aarhus G.	1.11.24
7567	Sørensen, Frantz	Svendborg	12. 9.67	Kbhvn. Afd. 5	14. 3.08	Kbhvn. Afd. 5	18.10.24
38842	Schønning, Johannes	Stettin	24.12.79	„ „	14. 4.24	„ „ 5	18.10.24
5888	Sigbjørnsen, Sverre Th.	Horten	20. 9.86	„ „	27. 9.24	„ „ 12	11.10.24
15983	Sommer, J. H. A.	Malmø	4. 2 74	Flensborg	1. 5.01	„ „ 5	18.10 24
32281	Sveinsson, Axel	Island	3. 4.96	Kbhvn. Afd.	9. 8.24	„ „ 9	27. 9.24
14059	Svendsen, Sigfred	St. Dalby	16. 4.86	Horsens	23. 9.05	Centralafd.	6. 9.24
5146	Truelsen, P. L.	København	12. 3.85	Kbhvn. Afd.	3. 9.24	—	18.10.24
36901	Ziegler, Willy Fritz	—	18. 1.04	„ „	17.11.23	Kbhvn. Afd. 2	23. 8.24

Lad det blive slaaet fast,

at *netop dette* er det, det gælder. Arbejderklassens Modstandere skal nok møde frem. Det har tidligere Valg vist, og netop nu, da vi har *en socialdemokratisk Regering*, vil de prøve paa at gøre et Fremstød!

Men dette vil vise Arbejderne, at *ogsaa de* maa ud til dette Valg — **alle som en,** og at Arbejderhjemmenes Stemmer uden Vaklen maa falde **paa de socialdemokratiske Kandidater.**

Kendsgerningerne taler tydeligt

om, hvor nødvendigt det er for Arbejdere og Smaakaarsfolk i By som paa Land at samle deres yderste Kræfter til de kommunale Valg.

Socialdemokratiet er nu repræsenteret foruden i Byraadene ogsaa i ca. 800 af de knapt 1300 Sogneraad. Socialdemokratiet er Flertal i Københavns Borgerrepræsentation, i 18 Byraad og 32 Sogneraad.

Det har lært os, hvad vi kan naa! Det varsler nye Erobringer!

Hvorledes var Forholdene for Arbejdere og Smaakaarsfolk, før vi selv begyndte at tale med? Husker I *Fattiggaarden* til vore Gamle, *Fattigvæsenet* til vore Arbejdsløse og *Fattigskolen* til vore Børn?

Hvorledes er Forholdene endnu den Dag i Dag i mangfoldige Kommuner, hvor der endnu ikke er sat Socialdemokrater ind i Sogneraadet?

Hvorledes mærker vi ikke Forskellen for Arbejderhjemmene paa konservativt og socialdemokratisk Styre i Kommunerne?

Skal

Skattebyrden fordeles retfærdigt efter Skatteevnen? Skal *den sociale Lovgivning* administreres humant, eller skal *Fattigloven* sættes i Højsædet med Tab af borgerlige Rettigheder for de Fattige? Skal *Hjemmene* beskyttes ved en samfundsmæssig Boligpolitik? Skal Arbejderbørnene gennem en moderne *Skole* have Adgang til samme Undervisning som de mere velstillede?

Disse og mange andre Spørgsmaal besvares af Kommunalpolitikken. Og vi véd, at kun ét Parti giver det Svar, som tjener Arbejderklassens Vel, nemlig **Socialdemokratiet** — ganske simpelt, fordi Socialdemokratiet er Arbejderklassens politiske Organisation. Derfor skal de forestaaende Valg ogsaa blive en ny Række socialdemokratiske Erobringer!

Fagfæller og Kammerater!

Vær da med til at organisere Sejren! Sæt Agitationen i Gang! Tal derom fra Mand til Mand, fra Hjem til Hjem! Bliv ikke træt af at indprente vore Klassefæller, at

Socialdemokratiets Sejr viser Vejen fremad!

Vore Telefoner.

Formere.

Hovedkontoret ..... Byen 2125
Hovedkassererens Privattelefon ..... Nora 3999 y

Jærn- og Metalslibere.

Hovedkontoret ..... Byen 197 y

Smede og Maskinarbejdere.

Hovedkontoret ..... 5121 og 8221
Anvisningskontor 12651
Centralafdelingen, Sekretær S. Munk, { Central 3824 / — 13877
Afd. 2, Formanden N. C. Christensen ... Byen 2598 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 3, Formanden P. Andersen ..... Central 5121
Afd. 4, Formanden Th. Andersen ..... Strand 1570 x
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 5, Formanden Johs. Kjærbøl .... Central 5121
Afd. 6, Formanden S. Thorlund ..... Taga 2276 y
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 7, Formanden Vilh. Boesen ..... Taga 1608 x
Afd. 8, Formanden Olaf C. Olsen ..... Amg. 2168
Afd. 9, Formanden H. Rasmussen ..... Nora 2756 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 10, Formanden Knud E. Schiøttz, Sydhavn 122 x
Afd. 11, Formanden S. A. Svendsen .. { Central 3824 / — 13877
Afd. 12, Formanden Arth. Jørgensen ..... Nora 4616 x
Hver Aften fra 5—7, undt. Torsdag Central 13877
Afd. 13, Formanden S. Munk ..... Central 3824
Afd. 14, Formanden Leo Christensen. Amager 1149 y
Onsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 15, Formanden Vilh. Christensen .. Øbro 4783 x
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 17, Formanden J. Malling ..... Godthaab 4008
Tirsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 18, Formanden Otto Hansen, Mandag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Aalborg 1192
Aarhus 4123
Brønderslev 348
Esbjerg, Formand L. Rosendahl 1382
Fredericia 817
Frederikshavn 586
Helsingør, Kasserer Carl Christensen 470
Hillerød, Kassereren 722
Hjørring, Kassereren 687
Holbæk 773
Holeby 78
Horsens 1323
Kolding, Formanden ..... Sdr. Bjert 64
— Kassereren 1599
Lyngby, L. Nielsen ..... Skodsborg 177
— Røddik ..... Lyngby 597
Middelfart 251
Odense 1863
Randers 1512
Silkeborg, Kassereren 771
Svendborg 1099
Thisted 116
Varde 151
Vejen 148
Vejle 1116
Viborg, Kassereren 1069

Specialarbejderforbundet.

Formanden ..... Sundby 3813

Til Smede og Maskinarbejdere.

Lørdag den 28. Februar Kl. 7½ vil der i Teknologisk Institut's Læsesal (Indgang Vester Farimagsgade 24) blive holdt et Foredrag af Ingeniør E. G. Bildsøe om:

Anvendelse af Trykluft i Jærn- og Metalindustrien.

Til Foredraget, der vil blive ledsaget af Lysbilleder, er Adgangen gratis, og jeg kan paa det bedste anbefale Medlemmerne at overvære det baade nyttige og interessante Foredrag.

S. Munk.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.

Bortkomne Medlemsbøger.

Afd. 1. Nr. 45559, Herman Emil Petersen, født 28.7.05 i København, indmeldt 31.5.24 i København, sidst betalt den 31. Uge.
Afd. 8. Nr. 45175, Jens Frederiksen, født 4.4.81 i Vejlby Sogn, indmeldt 1.4.16 i Nørre Aaby.
Afd. 8. Nr. 45177, Johannes P. Johansen, født 4.8.88 i Balslev Sogn, indmeldt 1.4.16 i Nørre Aaby.

Der maa ikke paa ovennævnte Bøger modtages Kontingent eller udbetales Understøttelse af nogen Art.

Specialarbejderforbundet.

Tabt Medlemsbog.

Medlem Nr. 48536, Niels Møller, Aalborg (sidst betalt Uge 39), har tabt sin Bog.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 12115	Alstrup,	Chr. Glud	(Kbhvn. Afd.)
- 38907	Johansen,	Aage Achton	(—)
- 2113	Nielsen,	Jens Olsen	(—)
- 4593	Damgaard,	A. E.	(Aarhus)
- 32048	Larsen,	Heinrich Emil	(Helsingør)
- 25402	Olsen,	Einer	(—)
- 17371	Christensen,	Bjarne	(Løgstør)
- 3483	—	E. J.	(Nykøbing F.)
- 38426	Jørgensen,	Christian	(Odense)
- 26822	—	Kaj Charles	(—)

Medlemmerne Nr. 10224, Vald. Nielsen, Nr. 35055, Aage Nielsen, og Nr. 47609, M. L. Nissen, har atter fundet deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

		Sidst betalt
Nr. 11402	Jakobsen, Leopold	22. 5.15
- 26875	Petersen, Peter	14. 4.17

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 1449	Andersen,	Vilhelm S. B. E.	2. 8.24
- 31907	Albrechtsen,	Hans Peter	13. 8.21
- 33294	Christensen,	Christian	29. 4.22
- 17102	Davidsen,	Karl	9. 7.21
- 24755	Hansen,	Hans Ferdinand	1. 4.22
- 3392	—	Johannes	21. 6.24

			Sidst betalt
Nr. 32686	Holst,	Niels Bendixen	15.12.23
- 29259	Højgaard,	Oluf	16. 9.22
- 2001	Jensen,	Anton Marius	20. 9.24
- 14888	—	Sofus	2. 2.24
- 5362	Kaltoft,	Jens	14. 5 21
- 37123	Larsen,	Carl Herman	29. 3.24
- 9165	Mikkelsen,	Carl	8.12 23
- 37479	Müller,	Vilhelm	29. 3.24
- 24743	Nielsen,	Alfred	31. 3.23
- 26476	—	Andr. Rasmus Fr.	24. 6.22
- 6641	—	Hans Peter J.	5. 4.24
- 1513	—	Helge Glutge	21. 7.23
- 5774	—	Leif	25. 3.22
- 5066	Olesen,	Chr. C. Fr.	19. 1.24
- 33007	Olsen,	Chr. Vald.	26. 8.22
- 27906	Petersen,	Christian	3.11.23
- 20635	—	Marius	8. 1.21
- 33322	Preusse,	Emil	15. 4 22
- 10815	Schwartzlose,	P.	12. 8.22
- 19711	Simmensen,	Harry	29. 3.24
- 29998	Sletting,	Aage Vald.	21.10.22

Overskud henligger paa F. L. Smidth & Co.s Kontor i Valby til følgende Medlemmer (Værksteds-Nummer i Pladeværkstedet): 31, Poul Hansen, 30, Ewald Larsen, 13, C. Andersen, 42, O. Schæbel, 32, Strømsted, 44, H. Carstensen, 45, L. Madsen, og 34, H. Knigge, samt 119, Skruestiksarbejder Chr. Jensen.

Akkordoverskud. Paa Rødby Havns Dok og Skibsværft henligger Overskud til følgende Smede og Maskinarbejdere:

Nr. 11, Andersen, Jens Viggo. 930, Bech, Hans Anker Andersen. 28, Blüche, Albert. 317, Braur, Aage Hilding Larsen. 320, Bøgevig, Knud Hans Frederik. 82, Frikke, Henrik Jensen. 401, Hansen, Hans Jørgen Frederik. 430, Hansen, Marius Hans Christian. 69, Holm, Lauritz Ejner. 422, Jacobsen, Hans. 322, Jensen, Johan Edvard. 318, Jensen, Knud Frederik. 429, Jeppesen, Jeppe. 64, Jørgensen, Knud Nortved. 261, Knudsen, Kaj Jens Niels. 431, Lorentzen, Charles. 908, Nielsen, Jørgen. 96, Petersen, Aksel. 89, Petersen, Carl Sofus Henrik Josef. 434, Petersen, Ove. 934, Rasmussen, Christian Volquarstz. 910, Rasmussen, Henry Adolf. 423, Rasmussen, Jens Godtfred. 75, Schardelmann, Vilhelm. 352, Schauw, Svend Aage Thor Constantin. 205, Suhr, Herbert, Hugo Heinrick. 923, Thygesen, Aage Jens. 904, Thygesen, Egon Arnold. 59, Wagner, Henrik Werner. 921, Wandschneider, Øivind William. 9, Wittrup, Arnold Anders.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 1.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 5 MARTS 1925 11. Aarg.

Konfliktssituationen og de løbende Forhandlinger.

Naar nærværende skrives, er det ca. 1½ Maaned siden, at Jærn- og Metalindustriens Arbejdsoverenskomster, forøvrigt sammen med mange andre Overenskomster, udløb ifølge Opsigelse, besluttet af Arbejdsgiverforeningen generelt og efterfulgt af en almindelig Parole om ingen Forhøjelser efter Pristallet, 10 pCt. Reduktioner i en Række Industrier, deriblandt Jærn- og Metalindustrien, og siden har man tampet løs i den dertil indrettede Presse med Paastande om alt for høje Lønninger og meget andet, som man fra den Side anser for egnet til at øve et Tryk imod Arbejderklassen, og man nøjes ikke med at meddele sine Tanker og stille sine Krav overfor Arbejderorganisationerne, nej, Arbejdsgiverne virker gennem sine mange Kontorer og lønnede Embedsmænd og Sekretærer over alt, ogsaa i det politiske Liv, statlig og kommunalt.

Kommunalt er vi Vidne til, navnlig i København og de store Byer, en stadig Protest imod alle sociale Foranstaltninger og vedholdende Krav om Nedskæring med Hensyn til de sociale Institutioner. Man kræver Lønningerne sat ned, Arbejdstiden forlænget, Betalingen for Hospitalspleje sat op, og først og sidst ingen offentlig Indgriben med Hensyn til privat Udbytning af Befolkningen og af det Offentlige, kort og godt, der fejres rene Orgier i saa Henseende; ikke mindst kræves Skattebyrden i stigende Grad væltet over paa Arbejderne under Paastand om, at det er nødvendigt at støtte Mulighederne for at samle Formue.

Det er værd, ja, rent ud sagt nødvendigt for Arbejderne at mærke sig denne mod Befolkningens brede Lag saa fjendtlig anlagte Fremgangsmaade og Politik, og det er nødvendigt, at Befolkningen holder sig vaagen, hvis ikke vi skal se en Klasseforskel uddybet, som hurtig vil vise sig i højeste Grad kulturfjendtlig.

Der sidder for Tiden en socialdemokratisk Regering, som det ved Aarsskiftet lykkedes at gennemtvinge et Resultat med Hensyn til Valutaens Stabilisering, og der er al Grund til at tro, at vi ved at opretholde denne Regering kan blive fri for finansielle og sociale Uhyrligheder som dem, vi har været Vidne til for Tyskklands Vedkommende. Ganske vist tabte Tyskland Verdenskrigen overfor de saakaldte Ententemagter, men det var dog næppe gaaet saa galt, om ikke Reaktionen havde sat alle Sejl til og navnlig faaet Støtte fra syndikalistisk, kommunistisk og bolschevikisk Side, hvor man stadig ikke skammer sig for direkte at gaa Overklassens Ærinde imod de legitime Arbejderinteresser. Opgaven synes for disse Kredse at være det mest mulige Spektakel for derved stadig at rendyrke Begrebet Pjalteproletariat for at have et Befolkningslag, som visse ryggesløse Elementer har let ved at operere imellem, saaledes som det sker, uden Hensyn til hvad Skade, der tilføjes Arbejderne.

Nu har Modstanderne af det arbejdende Folk ganske vist ikke store Resultater at opvise, hvad de nylig stedfundne Kommunalvalg angaar. Dette er tilstrækkelig belyst gennem Dagspressen, og Pladsen for-

byder os her at fordybe os i dette Emne, men det ser næsten ud, som at Overklassepartierne bliver rent ellevilde af Glæde, naar der har været et Valg, hvor ikke Arbejderpartiet har været i Stand til at gaa fremad i store Spring eller gennemføre Masseerobringer af Mandater. Det er værd for Arbejderne at mærke sig dette og navnlig at passe paa, at hver Mand gør sin Pligt med Hensyn til den Skattebetaling, som er gjort til en Betingelse for at kunne øve Valgret i Kommunen.

Regeringens sociale Lovforslag, f. Eks. Lærlingeloven og Loven om Bedriftsraad samt Loven om 8-Timersdagen, som vel er de 3 af de fornylig fremsatte sociale Lovforslag, der ligger vore Interesser nærmest, er Genstand for en Behandling paa Rigsdagen, som viser en Optræden fra Arbejdsgivernes, Industriens og Højfinansens Kontorudløberes Side, der vidner om, at man føler sig overmaade sikker, og de omfattende Lock-out-Varsler, som sker samtidig med, at der politisk samles sammen til Storkonflikt paa Spørgsmaalet om Nedsættelse eller Udsættelse af visse Militærbevillinger, som skulde synes nogenlunde naturlige, naar det paastaas at være saa sløjt med vore Finanser, tyder paa, at der er i Færd med at foregaa en Optakt hos vore Modstandere, hvorunder de krigerske Elementer er paa Koturnen, og hvorunder de forskellige store Arbejdsgiverkontorer, der har at tilrettelægge den sociale Krig paa samme Maade som de store Landes Generalstabe, hvor det drejer sig om de nationale Krige, udfolder øjensynlig en stærk Virksomhed.

Paa Rigsdagen modtages de sociale Love med konsekvent Foragt for al Saglighed og med alskens usandfærdige Paastande om, hvordan Forholdene er i andre Lande, samtidig med at lignende Paastande overfor os anvendes vice versa af Arbejdsgiverne i andre Lande, som f. Eks. i Sverige, hvor det paastaas fra Arbejdsgivernes Side, at man lønner betydelig højere end hos os.

Valutaen og Priserne.

Som foran bemærket maa man gaa ud fra, at Kronen er stabiliseret og vil blive holdt oppe, ja, ogsaa bragt til Stigning, om ikke der indtræffer Katastrofer i Retning af force majeure, kort og godt Ting, hvorover ingen kan være Herre, men dette synes jo ingenlunde at være ensbetydende med, at Stigningen i alt Fald for Detailprisernes Vedkommende vil høre op. Vi har heller ingen Garanti for, at ikke det mod Arbejdernes Modstand vil lykkes Overklassen at vælte større Skattebyrder over paa Underklassen, ligesom en almindelig Forringelse af den sociale Forsorg, om den lykkes vore Modstandere, vil betyde en almindelig Forringelse af Arbejdernes Levestandard, og alt dette sker under Parolen om, at der maa være Betingelser for, at der kan opspares Formuer, skønt der ikke er mindste Garanti for, at Arbejdsgiverne eller Overklassen i det hele taget sparer deres Mergevinst op, og vi ser ikke rettere, end at det eneste sande Værn imod ødelæggende sociale Omvæltninger er at følge Statens Pristal, en Foranstaltning, der saa sandt ikke er egnet til at frembringe overdrevent Velvære i Arbejderkredse, som der intet er beregnet med Hensyn til nogen Art af Luksusforbrug.

Og nu Arbejdsgivernes Paastand om, at dette at lægge paa efter Pristallet er en Skrue uden Ende, og at det forringer vor Konkurrenceevne overfor Udlandet, ja, med disse Paastande staar det ikke bedre til end med alt det andet. Det er en kendt Sag, at Prisstigningerne saavel under som efter Verdenskrigen ingensinde er blevet fulgt af Lønningerne i samme fremadgaaende Tempo. I Krigsaarene indtil 1917 var vi ikke i Stand til at skaffe os Dækning for Dyrtiden ved Lønforhøjelser, derimod viste det sig snart, at Arbejdsgiverne formaaede at gøre sig betalt, da Nedgangen kom i 1920. I Løbet af et Par Aar lykkedes det dem at borttage en Trediedel af Lønniveauet, og Nedgangen standsede først, da der for Alvor meldte sig nye Prisstigninger i 1923, men det samme Billede viser sig igen, at Lønstigningerne først følger langsomt efter Prisniveauets Stigning, og Paastanden om, at det er Arbejdernes Lønstigning, som er Skyld i Varepriserne Stigning, er derfor en uhyre Usandhed, selvom Paastanden nok saa meget er af international Karakter. Vi kender meget vel den „videnskabelige" Teori, at naar Varepriserne stiger, burde Lønningerne sættes ned, for saa vil Varepriserne Dalen følge automatisk, men ethvert forstandigt Menneske vil, tror vi, indrømme, at en saadan Fremgangsmaade ikke er praktikabel.

Vore Lønninger.

Men nu Paastanden om vore høje Lønninger. Arbejdsgiverforeningen har som bekendt paastaaet, at Lønningerne er steget med 216 pCt. og meget andet, som er egnet til at bibringe de Dele af Befolkningen falske Forestillinger, som er interesseret i, at der øves et saa stærkt Pres imod vore Lønninger som muligt. Af „Statistiske Efterretninger",

Nr. 5, for 20. Februar d. A. fremgaar det imidlertid paa Basis af de af Arbejdsgiverne selv opgivne Tal, at Timefortjenesten for samtlige ca. 110.000 Arbejdere, som Statistiken for Juli Kvartal 1924 omfatter, er 147 Øre. For faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 178 Øre, for Arbejdsmænd 144 Øre og for Kvinder 93 Øre. For de i København beskæftigede 55 000 Arbejdere udgjorde Timefortjenesten 158 Øre; for faglærte Arbejdere var den her 196 Øre, for Arbejdsmænd 158 Øre og for Kvinder 97 Øre. For Provinsernes Vedkommende omfatter Statistiken godt 55.000 Arbejdere, hvis Gennemsnitsfortjeneste var 136 Øre, for faglærte Arbejdere 157 Øre, for Arbejdsmænd 135 Øre og for Kvinder 86 Øre.

Men det samlede Gennemsnit var altsaa 147 Øre, og der er ingen Grund til at tro, at Pristallets 3 pCt., d. v. s. godt 4 Øre, paa nogen Maade vilde kunne komme til at genere Industrien, maaske burde der miniseres lidt i saadanne Fag, hvor Mesteren selv er interesseret i at holde Lønningerne oppe, men set under den almindelige Synsvinkel vil dette i alt Fald udenfor København næppe faa nogen Betydning.

Og hvordan staar det nu til med Forholdene i Jærnindustrien? Til Sammenligning med de ovennævnte Tal tjener, at ifølge Arbejdsgiverforeningens Statistik for September—Oktober 1924 var Gennemsnitsfortjenesten for Smede og Maskinarbejdere 179,2 Øre, for egentlige Formere 196,4 Øre, for Maskinformere 169,3 Øre, for Guld- og Sølvarbejdere 163,6 Øre, for Elektrikere 162,1 Øre, for Træarbejdere 171,8 Øre, medens samtlige faglærte, ialt 17.325, havde 178,6 Øre.

Forhandlingernes Gang.

Det turde være almindelig bekendt, at vi i Jærn- og Metalindustrien levede vor organisationsmæssige Tilværelse hen i et Par og tyve Aar, uden at der fandt større Konflikter Sted, med gradvise Forhøjelser i Lønningerne, uden at dette kan siges paa noget Tidspunkt som Helhed at have foregaaet i Spring, men paa den anden Side saaledes, at vore Lønninger blev konsoliderede i nogen Grad, og Jærnindustrien arbejdede sig frem til en betydelig Position. Vi var i Reglen dem, der gik i Spidsen med at slutte Overenskomst, blev som Følge deraf naturligvis kritiseret, men uden at det i Virkeligheden virkede generende paa os eller vore Medlemmer. Nu er Forholdet imidlertid vendt om. Hvad Grunden hertil er, skal vi ikke komme ind paa, men der er adskillige interessante Foreteelser fra Kampene, som førtes i 1921 og 1922, hvorunder henimod Halvdelen af vort Medlemstal lukkedes ud af Arbejdsgiverne, og Jærnindustrien synes saaledes særlig at egne sig for Lock-out. Vi kan dog ikke tilbageholde en Bemærkning om, at hvis man nu iværksætter den Lock-out, som der er truet med, saa vil det betyde ikke mindst et stærkt økonomisk Tryk imod store Dele af Aktieselskaberne, og Jærnindustrien er som bekendt fraset Smaahaandværket i ikke ringe Grad paa Aktier, og saa tror vi, at i saa Fald begynder Bankkrack'ene paany, alt imedens de Herrer, der har iværksat hele Balladen, som altid vil formaa at salvere sig.

Allerede i Sommer, da vi som bekendt forsøgte at prøve Mulighederne for en Overenskomstforlængelse paa Basis af Pristallet, svarede Arbejdsgiverne rent ud nej, og navnlig føjede man til, at Jærnindustriens Synspunkter nu var saaledes, at det ikke kunde hjælpe at slutte nogen Overenskomst med os, naar man dog skulde have Strid med Arbejdsmændene henad Foraaret. Vi protesterede selvfølgelig imod denne Sagernes Tilrettelægning, og maa iøvrigt hævde, at det jo meget let kunde komme til at gaa værst ud over Arbejdsgiverne selv, men det faktiske Forhold er, at efter disse Teorier styrer Jærnindustrien endnu i Marts 1925, og naar vore Medlemmer f. Eks. i en enkelt Landsdel, et enkelt Stift, har været sammen til et Møde og vedtaget en Resolution med det Formaal at stramme Forbundsledelsen op, saa maa vi sige, at der i denne Situation ikke er noget rimeligt Basis for, at vi skulde skynde os med at komme i Forkøbet for den af Arbejdsgiverne varslede og foreløbig udsatte Lock-out — den vil maaske ogsaa blive udsat udover den 18., hvortil den er varslet, nu da dette skrives.

Iøvrigt er vi tilbøjelige til at mene, at vore Medlemmer med lidt Opmærksomhed kan følge Slagets Gang i Dagspressen, hvor der Dag efter Dag er Lejlighed til at fremkomme med de sidste Meddelelser om, hvad Tid om Morgenen man nu har sluttet Forhandlingerne i dette eller hint Fag. De første, der gik i Orden, i alt Fald af de betydeligere Fag, var som bekendt Typograferne og Skrædderne, og der var Arbejdsgiverne i alt Fald hverken i Stand til at holde deres Standpunkt om ikke at give Tillæg efter Pristallet eller deres Krav om Reduktioner.

Men saa vidt vi kan skønne, har vi i Øjeblikket kun et at gøre, nemlig at afvente, om det vil lykkes Arbejdsgiverforeningen at faa etableret en stor social Kamp, maaske tildels med en Art politisk Baggrund i Retning af, hvad der skete i 1920, og saa maa vi

naturligvis ogsaa vente paa, hvorledes det i Henhold til Arbejdsgivernes ovenfor nævnte Standpunkt vil gaa med Arbejdsmandsforhandlingerne, og til alle dem, der mener, at der skal gaas noget raskere frem, vil vi sige: Hav Taalmodighed; hvad der kan ske, hvis man overfalder os med en Stor-Lock-out, vil det sikkert være mindre klogt eller opportunt at beskæftige sig med for nærværende.

Der foreligger nu Meddelelse om, at Forligsmanden har stillet Mæglingsforslag i Tekstilindustrien, Skotøjsindustrien, Træindustrien samt Farveriindustrien. Samtidig er der rettet Henstilling for Arbejdsmandsbranchernes Vedkommende om at tage en 14 Dages Forhandlingsperiode og at udsætte Konflikten saa længe; alt imedens er der givet Tegn til, at Jærnindustriens Haandværkerorganisationer forsøger en Forhandling under Ledelse af Forligsinstitutionen.

Sidste Efterretninger.

Ligesom vi slutter Bladets Redaktion, nemlig Onsdag den 18. Marts om Aftenen, ser det ud til, at Lock-outen er en Kendsgerning. Arbejdsgiverpressen melder om, at Arbejdsgiverforeningens Formand har udtalt, at han „var parat til at tage en endda meget langvarig Konflikt".

Statsministeren og Socialministeren er i Færd med at mægle, hvad der synes at mislykkes, og det ser ud, som om vi atter staar overfor en Konflikt, som har en ikke ringe politisk Baggrund og som kan føre os langt ud i Uføret, forinden det atter lykkes at faa de grumme Herrer bragt ned paa Jorden, saa de er til at faa i Tale.

International Metalarbejderaktion.

En kraftig international Metalarbejderaktion mod Forlængelsen af Arbejdstiden, mod Løntrykkeriet og mod Forsøget paa at danne en europæisk Jærntrust.

Det turde være en længe bekendt Sag, at den saakaldte Ententes Besættelse af det vesttyske Rhin- og og Ruhrdistrikt medførte et saadant økonomisk Tryk paa Tyskland, at Marken bogstavelig talt gik ned til Nul i Løbet af mindre end et Aarstid, og i den økonomiske Kamp, som førtes mellem Tyskland og Ententen gik store Værdier til Grunde, uden at Frankrig fik noget virkeligt Udbytte deraf, tværtimod, det gik som ved alle økonomiske og sociale Krige, begge Parter tabte, og det lykkedes kun samtidig Frankrig i høj Grad at forringe Tysklands Evne til at opfylde Kravene om de vidtgaaende Krigsskadeserstatninger.

Men de blivende Værdier kunde naturligvis ikke saadan helt tilintetgøres, og trods alt er Tyskland stadig et rigt Land, desværre stadig med en kolossal Klasseforskel, og Landbruget og Industrien, som havde tjent mægtigt paa Markens Undergang, maatte nu træde til og garantere den saakaldte Rentemark eller Guldmark, som i det væsentlige har vist sig at kunne opretholde sin Værdi, og det lykkedes Matadorerne i den saakaldte Schwereisenindustrie, d. v. s. Indehaverne af de store Højovne og Valseværker m. m., at benytte sig af Situationen til at gennemføre en Arbejdstidsforlængelse, hvorunder man dels gennemførte en 9-Timers Arbejdsdag, dels gennemførte Arbejde i 2 Skift à 12 Timer, hvoraf ganske vist en væsentlig Del kun betyder, at de paagældende Arbejdere og Funktionærer maa være til Stede ved Driften af Højovnene, men i alle Tilfælde holdes de borte fra deres Hjem paa en saadan Maade, at det maa virke kultur- og sundhedsnedbrydende i det lange Løb. Naturligvis siger de franske storindustrielle: Kan Tyskerne arbejde saa længe, saa maa vi have noget lignende i Frankrig; og dette var forresten kun det samme, som ogsaa danske Arbejdsgivere søgte at slaa til Lyd for, da de troede Situationen var dertil.

Arbejderne er dog selvfølgelig ikke til Sinds uden videre at finde sig i en saadan Udvikling.

Europas Metalarbejdere har som bekendt en international Sammenslutning, der tæller ca. 4 Mill. Medlemmer i England, paa Kontinentet, i Skandinavien o. s. v., og denne Organisation ledes af en Eksekutivkomité, bestaaende af Tyskeren Rob. Dissmann, Franskmanden H. Labe, Englænderen J. T. Brownlie, J. A. Hansen for de skandinaviske Lande og Schweizeren Konrad Ilg som international Sekretær. Forbundet ledes iøvrigt i videre Forstand af en Centralkomité, bestaaende af 1 Repræsentant for hvert Lands specielle Sammenslutning af Metalarbejderorganisationer.

Den 3. Januar samledes Eksekutivkomiteen med Centralkomiteen til et Møde i Paris, og uden at komme nærmere ind paa de der førte 2 Dages Forhandlinger, besluttedes det den 1. Marts at foretage en Aktion i Form af en ny Konference med tilhørende store Demonstrationsmøder i selve Vesttyskland, og her maa vi lade vore tyske Kolleger og Partifæller, at de har vist, at de forstod sig paa at gennemorganisere en saadan almindelig Aktion. Der indkaldtes en Konference til den 1. og 2. Marts i Køln, bestaaende af Repræsentanter for alle Lande, specielt for Højovns- og Valseværksindustrien, sammen med Eksekutivkomiteen, og Dagsordenen var: 1) De sociale Tilstande blandt Hütte- og Valseværksarbejderne med særligt Hensyn til Forholdene i Tyskland. 2) Europæisk Jærnkartel, Handelsoverenskomster og Arbejderinteresserne.

Det første Punkt blev skriftligt og mundtligt indledet af Georg Reichel, Stuttgart, og det andet af Rob. Dissmann, Stuttgart. De 2 Kolleger er begge vel bekendte i Metalarbejderkredse i de skandinaviske Lande.

Men Eksekutivkomiteen samledes allerede Fredag den 27. Februar i Frankfurt am Main, hvor der til om Aftenen var sammenkaldt et Møde i Cirkus Albert Schumann, et Lokale, der rummer 7000 Siddepladser, og for denne Forsamling holdtes der Taler af Eksekutiv-

komiteens Medlemmer m. fl., og det vedtoges enstemmigt og under stor Begejstring, at den i Vesttyskland for en stor Del saboterede 8-Timersdag skal erobres tilbage med alle til Raadighed staaende Midler.

Men foruden de 7000 Siddepladser i Cirkus Schumann, som var besat til det yderste, og med mange staaende Tilhørere, var der mindst lige saa mange udenfor, og ogsaa til denne mægtige Forsamling blev der holdt Taler af internationale Metalarbejderrepræsentanter, bl. a. taltes der fra vor Side af Fabriksbestyrer Walther, som var til Stede.

Om Lørdagen fortsatte Eksekutivkomiteen sine Forhandlinger om den foreliggende Situation i Frankfurt og i Køln, hvortil man rejste om Eftermiddagen, og hvor den egentlige Konference skulde finde Sted den paafølgende Søndag og Mandag, henholdsvis den 1. og 2. Marts.

Til Mandag Aften var der ligeledes forberedt Massemøde i Køln i det derværende saakaldte »Messehus«, som er et mægtigt Bygningskompleks af Udstillingslokaler, Restaurationer, Forsamlingssale og navnlig en, der rummer ca. 6000 Siddepladser. Til yderligere Belysning tjener, at Frankfurt am Main tæller ca. 450,000 Indbyggere, medens Køln, der er den største af de sydvesttyske Industribyer, tæller ca. 633,000 Indvaanere.

Kæmpemødet i Messehuset forløb under de højtideligste og mest pompøse Former, idet der i Lokalets øverste Ende var installeret et Kæmpeorgel, som intonerede ved Mødets Aabning. En lokal Kollega og Tillidsmand holdt en Mindetale over de dræbte Arbejdere ved Grubeulykken i Ruhr, hvorefter han ligeledes talte Mindeord om den afdøde Rigspræsident, hvilke paahørtes staaende af Forsamlingen.

Derefter holdtes Taler af de tilstedeværende internationale Repræsentanter samt af Rob. Dissmann, og Omkvædet var ved alle Udtalelser: Opgaven maa være hurtigst muligt at genindføre den saboterede 8-Timersdag, og samtidig vedtoges en meget kraftig Resolution imod Forsøget paa at danne et europæisk Jærnkartel med alle de velbekendte Farer, som kun peger i Retning af længere Arbejdstid, lavere Løn, stor Profit til Kapitalen og i det hele taget har det Formaal at gøre en lille Kapitalistklike til Herre over Europas Jærnproduktion.

Der fortsattes med Møder i Dortmund, Düsseldorff o. s. v., overalt med Talere fra England, Frankrig og andre Lande, og under den mest kæmpemæssige og enstemmige Tilslutning, saaledes at man har Lov til at forvente, at den her beskrevne Kæmpedemonstration, lige i Hjertet af den sydvesttyske Storindustri, nok skal gøre sin gode Virkning i den nævnte Retning.

Det viser sig her som altid, at kynisk tænkende og snu beregnende Repræsentanter for Overklassen en Tid kan fravriste Arbejderne opnaaede Goder og i det hele taget trænge Arbejderklassen tilbage, saa det skulde synes umuligt for den at rejse sig paany, men hurtigere end man aner det, har Folkets brede Masse paany rejst sig et Værn for sine vitale Interesser, og da er det atter den brovtende Kapitalisme, der maa give Plads for det arbejdende Folks Krav og i Virkeligheden for de legitime Interesser i Folkets brede Lag.

Løn og Arbejdstid i Tyskland.

En Undersøgelse af, hvorledes det staar til med Løn og Arbejdstid, giver for Tiden følgende Resultat:

Som ofte berørt gik den tyske Mark ved Udgangen af 1923 ned til omtrent Nul, hvorefter Storindustrien og Landbruget, som havde hyttet sig meget godt under Markfaldet, maatte garantere for Indførelsen af den saakaldte Rentemark eller Guldmark. Da vi derefter i Februar Maaned 1924 deltog i det tyske Metalarbejderforbunds Kongres i Cassel, var Lønningerne dels i Cassel, dels i en Række andre betydelige Byer 45—50 Guldpfennig i Timen, hvilket vil sige omkring det halve eller kun $^2/_3$ af, hvad der betaltes før Verdenskrigen. At disse Tilstande var uholdbare, siger sig selv, selvom Priserne paa de vigtigste Livsfornødenheder var blevne nogenlunde maadeholdne med Indførelse af den stabiliserede Mønt, og allerede nu et Aar efter kan noteres en mægtig Fremgang i de tyske Lønninger. I Frankfurt am Main var der garanteret faglærte Arbejdere i Jærn- og Metalindustrien 105 Guldpfennig i Timen, og i den rhinsk-westphalske Storindustri betales den kvalificerede Arbejdskraft med 110—120 Guldpfennig. For Tiden er den tyske Rentemark ca. 133 Øre dansk, og 120 Guldpfennig giver saaledes eksempelvis ca. 160 Øre, altsaa en mægtig Fremgang i Løbet af det sidste Aarstid.

Og hvad nu Arbejdstiden angaar, saa oplyste man os om, at ca. 45 pCt. af vore Fagfæller i Tyskland havde 8-Timersdagen ubeskaaret; de øvrige 55 pCt. har for Størstedelen 9 Timer pr. Dag, og en Del, nærmest Skifteholdsarbejderne ved Sværindustrien, arbejder i 2-Skift med en længere Arbejdstid, der dog staar i Forhold til det Arbejdes Natur, som de udfører.

Som bekendt har den nye Rigskansler, Dr. Luther, allerede maattet ud med en Udtalelse om at værne 8-Timersdagen ubeskaaret, og dette er sket paa Foranledning ikke alene af politisk Aktion fra Arbejderpartiets Side, men ogsaa fra Englands Side øves der et Pres for at bibeholde det Gode, som 8-Timersdagen er, ogsaa for Tysklands Vedkommende.

Der er saaledes ingen Udsigt til, at Kursen ude i Verden foreløbig kommer til at gaa i Retning af Arbejdstidens Forlængelse.

Lock-out, bl. a. i den svenske Jærnindustri.

Mandag den 16. Marts bragte Aviserne ildevarslende Nyheder fra vort Broderland hinsidan Sundet, og allerede »Metallarbetaren« for 21. Februar meldte om »Jättelock-out proklamerad«. Omkring Aarsskiftet lykkedes det som bekendt vore svenske Broderforbund i Jærn og Metal at faa en ny Aftale i Stand paa 1 Aar paa i al Almindelighed status quo og med nogle mindre Ændringer i de almindelige Overenskomstbestemmelser,

som synes at have vakt Tilfredshed blandt vore skandinaviske Klassefæller, men dette har altsaa ikke været i Stand til at garantere dem Freden.

I længere Tid har der været ført Forhandlinger i forskellige Fag, hvor man altsaa ikke har kunnet naa til Enighed. Det drejer sig om Tekstilindustrien, som skal være lock-outet i et Antal af 28.000, Savværksindustrien med et Antal paa 24.000, hvortil kommer Papirmasse-Fabrikkerne, den elektriske Specialindustri, Porcelænsindustriens Arbejdere og 4000 Mand fra de skaanske Kulgruber, saaledes at der enstemmig meldes om, at ialt 130.000 Arbejdere er lukket ude fra Arbejde og Erhverv.

Af de 130.000 meldes der om 40.000 lock-outede i Jærn og Metal, hvoraf i alt Fald den langt overvejende Del falder paa det svenske Jærn- og Metalindustriarbejderforbund, der ganske vist er en i høj Grad kampdygtig Organisation paa ca. 65.000 Medlemmer, men sørgelig maa det siges at være, at til Trods for, at der er Enighed om Arbejdsvilkaarene i Jærn og Metal, som dog er en førende Industri, saa skal der alligevel blæses op til en social Kamp af et kæmpemæssigt Omfang.

Man fristes til at spørge: Er vor gamle Kæmpe Hjalmar Brantings Død en indirekte Aarsag til alt dette? Føler man i visse Kredse, at nu skal der slaas et Generalslag mod Arbejderne og den socialistiske Regering, som sidder ved Roret i Sverige, og har man i den Grad ved afvisende Holdning overfor lavt lønnede Arbejderes beskedne Krav faaet vakt Kamplysten ogsaa i disse Lejre? Hvad dette kan føre til, er det umuligt at sige, men Dele af den svenske Overklasse maa jo have besluttet sig for et almindeligt Opgør og tror sig formodenlig stærk nok til at »krossa« Arbejderne, som det hedder paa Svensk.

Vore Medlemmer vil huske de mange og svære Kampe i Sverige. Bedst husker man maaske Kæmpekonflikten i 1923 i den svenske Jærnbrugsindustri, den varede ½ Aar, men man vil ogsaa erindre Lock-outen og den paafølgende Storstrejke i 1909, der satte Sindene i Bevægelse over det meste af Verden.

Og man spørger uvilkaarligt: Hvad Virkning kan dette have paa Forholdene, som de udvikler sig i Norge og Danmark? Hvilke Aftaler foreligger der mellem de skandinaviske Arbejdsgivere? Tror de at kunne foretage et samlet Fremstød imod vore Organisationer, og hvad vil alt dette føre til?

Der er dog ingen Tvivl om, at vore Medlemmer og deres Organisationer bør tage det hele med overlegen Ro. Vi tror ikke ret vel paa Revolutioner fra oven, og specielt tror vi, at det danske Samfund vil være stærkt nok til at tæmme Vildskaben hos vore Modstandere.

Arbejdsgiver-Delirium.

I Arbejdsgivernes Medlemsblad for den 13. Marts findes en Artikel om Overenskomstsituationen, hvori gives en Række forskellige Oplysninger, men som der ikke vilde have været Anledning for os til at beskæftige sig med, hvis der ikke som Forklaring paa Lock-out-Erklæringen overfor de faglærte Metalarbejdere var angivet den Aarsag, at man ellers vilde »*komme til at løbe den Risiko, at samtlige Jærnindustriens faglærte Folk, dersom de senere kom i Konflikt, vilde være i Stand til vedblivende at nyde Arbejdsløshedsunderstøttelse — til Skade for en nogenlunde hurtig Afslutning af Konflikten*«.

Vi er saa nogenlunde hærdede overfor, hvad Arbejdsgiverne kan stille paa Benene i Spørgsmaalet om Arbejdsløshed, og erindrer i den Henseende en fremtrædende Arbejdsgivers Udtalelse om, at Arbejdsgiverne i 1922 *ikke kunde faa sluttet deres Lock-out* paa Grund af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, og Slutningspassusen i det ovenfor citerede gaar da ogsaa i samme Retning, men at Arbejdsgiverne nu ogsaa er nødsagede til at *erklære Lock-outer* af Hensyn til Arbejdsløshedsunderstøttelsen, er unægtelig en Udvikling, der falder os for Brystet. Hvad kan de stakkels Arbejdsgivere ikke herefter blive udsat for? En skønne Dag vil man maaske opleve, at de holder Generalforsamling med Opløsning af Arbejdsgiverforeningen som Dagsorden — af Hensyn til Arbejdsløsheden — eller muligt foretager endnu mere desperate Skridt.

Vi erindrer ogsaa fra 1922, da Arbejdsgiverne ikke *kunde faa sluttet* den af dem selv erklærede Lock-out, at Arbejdsgiverne i Nævnet sammen med de konservative Rigsdagsmænd vedtog en Indstilling med Hensyn til den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, efter hvilken al Understøttelse indenfor et nok saa stort Fag skulde standses, hvis en eller anden Arbejdsgiver, han være nok saa ringe, fik i Sinde at erklære Krig mod den paagældende Organisations Medlemmer. Til alt Held kunde hverken Forslagsstillerne eller Statens Tilsyn finde ud af de vedtagne Regler, ellers er det ikke godt at vide, hvad Udviklingen kunde have ført med sig.

Men nu lock-outes der altsaa for at forhindre, at der udbetales Arbejdsløshedsunderstøttelse — og andre Grunde gives der virkelig ikke for Lock-outen i Arbejdsgivernes Blad, og ydermere har vi fra anden Side i Arbejdsgivernes Lejr faaet dette bekræftet, saa der kan ikke være Tvivl om Paastandens Rigtighed. Løn- og Arbejdsforhold, Produktionens Udvikling og Beskyttelse, Aktionærernes Udbytte, kort sagt alt, hvad der tidligere har betydet noget for Kapitalens Vogtere, er strøget af Programmet, og fremtidig lock-outes der for at bekrige Arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Til alt Held befinder vi os endnu i Karnevalstiden, og som det gaar med de øvrige Løjer, hviler det nye Lock-out-Grundlag ogsaa paa et Bedrag, desværre vistnok uden at den store Del af Arbejdsgiverforeningens Medlemmer, i dette Tilfælde Jærnindustriens Arbejdsgivere, forstaar det, og derfor pligtskyldigt hælder deres Folk ud i den gode Tro, at de har bragt deres Offer som et nødvendigt Onde.

Det eneste rigtige i Spørgsmaalet vedrørende Arbejdsløshedsunderstøttelse i den Tid, en Arbejdsstrid paagaar, er, hvad Arbejdsgiverne eller dog deres Repræsentanter i Nævnet *burde* vide, at der ikke vil blive et eneste Medlem mere eller mindre af Arbejdsløsheds-

kasserne, i dette Tilfælde Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, der vil faa eller miste Understøttelsen, hvad enten Lock-outen for de faglærte Metalarbejdere etableres sammen med Lock-outen for Jærnindustriens Arbejdsmænd eller først kommer paa et senere Tidspunkt.

Reglerne herom er *nu* saa klare og tydelige, at selv almindelige Mennesker kan forstaa dem, naar de læser dem, og selv om disse Regler er nok saa strenge med Hensyn til de forud for Konflikten værende Arbejdsløse — og strenge er de — saa danner de dog en behagelig Modsætning til de af Arbejdsgiverne gennemtrumfede Regler i 1922 derved, at de kan forstaas — af alle andre end Arbejdsgivernes Ledere.

Man plejer vistnok at paastaa, at Filmen er i Dekadence — nu tror vi det i hvert Fald ikke mere.

En lille dansk Industri i Fare.

Som det vil være vore Medlemmer bekendt, gennemgaar vi jo en Periode med en Arbejdsløshed, som fulgte i Kølvandet af Verdenskrigen og var en Følge af saavel det totale Sammenbrud for Krigsleverancernes Vedkommende, som ogsaa en Følge af en almindelig Slaphedstilstand, skabt af Valutaanarkiet og meget andet, men heldigvis er Menneskene indrettet paa at lempe sig efter Forholdene og de Vanskeligheder, som taarner sig op, og bl. a. har den Forening, som kalder sig »Dansk Arbejde«, i væsentlig Grad haft Vind i Sejlene. Det Offentlige, d. v. s. Staten som Kommunerne, har i visse Tilfælde maattet indlade sig paa at betale i alt Fald nogen Overpris for at beholde Arbejdet her i Landet. Naturligvis maa det Offentlige passe paa, at dette ikke bliver en Sovepude for Virksomheder, som lægger an paa at spekulere i denne Bevægelse, men der er heller næppe nogen Fare af Betydning i saa Henseende, og vi staar stadig overfor mægtige udenlandske Industrier, som simpelthen regner med at kaste visse Dele af sin Overproduktion ind paa vort lille Marked. Man holder derved enkelte Dele af vor Industri nede, for saa, naar det er lykkedes at lamme denne tilstrækkeligt, at sætte sine Priser op igen. De tyske Lokomotivleverancer var i sin Tid et særligt slaaende Bevis i saa Henseende, men nu er vi dog kommet saa vidt, at vi virkelig bygger næsten alle vore Lokomotiver herhjemme, og ogsaa andre Industrier vil der være Mulighed for at udvikle, naar vi kun forstaar at tage Tingene paa den rette Maade.

Naturligvis kan man sige, at hvis Arbejdsgiverne vil flotte sig med store sociale Kampe paa mere eller mindre politisk Baggrund, givende Pokker i Industriens og Befolkningens Interesser, ja, saa kunde vi jo passende medvirke, bl. a. ved at lade 5 og 7 være lige, men for det første tror vi, at der er tilstrækkelig Opdrift i vort Samfund indenfor Landets Grænser til at holde de bestialske Lyster i Ave, og efterhaanden som Arbejderpartiet vinder frem i Stat og Kommuner, er der i Virkeligheden stadig betydelige Resultater at opvise i Retning af at beholde det mest mulige Arbejde for os selv, med andre Ord, vi medvirker til, at vi kan blive vore egne Leverandører.

Arbejderne er ikke Protektionister og maa inderst inde være Fjender af at opelske en Industri paa Basis af høje Toldmure; Frihandelsteorierne har jo alle Dage staaet ret højt i Kurs her til Lands, bl. a. fordi vort Landbrug har været frihandlerisk, og Frihandelen som Princip var en Slags Beskyttelse for Landbrugsinteresserne. Vi er jo ogsaa Vidne til, at de engelske Arbejdere for Tiden bekæmper Toldbeskyttelse og holder fast ved gamle Frihandelsteorier. Men hvorom nu alting er, saa er vi i alt Fald foreløbig færdige med den politisk urimelige Periode 1920—1924, hvor man satte misforstaaede Agrarinteresser i Højsædet paa Industriens Bekostning, og vi maa derfor have Raad til at yde vor Støtte, hvor vi er i Stand dertil, overfor virkelig legitime Forsøg paa at holde en Industri oppe.

Hensigten med nærværende er iøvrigt den at sige et Par Ord til vore Medlemmer til Fordel for en ganske vist ikke særlig stor eller udbredt Industri, men en Industri, som har sin Berettigelse. Det drejer sig om Filefabrikationen og Fileophugningen. Filehuggerne var gennem en Aarrække kun ganske faa, en Fagforening paa en 10—15 Medlemmer, som en skønne Dag for en halv Snes Aar siden søgte Tilflugt til Smedeforbundet, og efter nogen Forhandling gled de ind som Klub under Klejnsmedenes Fagforening i København. Lønningerne var dengang meget lave, navnlig hos de smaa Mestre, som beskæftigede en Mand eller to ved Ophugning, og disse Arbejdere holdt selv paa, naar de efterhaanden gjorde deres smaa Forsøg paa at faa Lønningerne sat op i Forhold til andre Arbejderes Lønninger, at de ikke kunde blive ligestillede, var ogsaa villige til at fortsætte for en relativ lav Betaling, men de maatte naturligvis have til en i alt Fald tarvelig Eksistens.

Under alt dette stod Skandinavisk Filefabrik som den eneste betydelige Virksomhed med nogenlunde moderne Hjælpemidler. Fabrikken, der er et Aktieselskab, grundlagdes i 1892 af en nu afdød svensk Filefabrikant, V. Fleron, hjemmehørende i Malmø. Allerede i 1904 gik Fabrikken imidlertid over paa danske Hænder, og i 1905 opførtes den nuværende Fabrik, som er beliggende paa Peter Ipsensvej; da Krigen kom, blev Fabrikken som saa mange andre Virksomheder bestormet med Ordrer og Efterspørgsler af et eventyrligt Omfang, og man besluttede sig for en Udvidelse, som afgiver Beskæftigelse for 30—35 Arbejdere, men Virksomheden har som saa mange andre maattet føle, at Højkonjunkturerne ikke varede evigt, man har sat Penge til under Nedgangsperioden og kæmper nu en haard Kamp for at holde sig oppe, og under alt dette har man i Løbet af det sidste Aars Tid rettet mange Henvendelser til os om at vække Forstaaelse for denne Fabrik i Arbejderkredse, samtidig med at man har anmodet os om at gøre vor Indflydelse gældende, baade overfor det Offentlige og overfor de store private Arbejdsgivere.

Det er ikke overalt lykkedes at vække Forstaaelse, Privatinteresser og Personinteresser er som oftest en Hindring derfor, men hos de offentlige Virksomheder er det dog forlængst lykkedes i overvejende Grad at skaffe Fabrikken Indpas, og derfor beder vi vore Medlemmer om at medvirke til, hvor de er i Stand dertil, at vi bruger danske i Stedet for udenlandske File. Det, der gaar for sig for Tiden, er, oplyser Fabrikken, at der baade fra Amerika og England sendes File ind paa vort Marked til Priser, som ligger 32—60 pCt. under, hvad Priserne for de samme File er i deres Hjemland. Hensigten er tydelig nok ikke at forære os noget, men at knække en lille Industri, for saa bagefter at kunne være Eneherre paa Markedet, Metoden er som allerede nævnt velkendt.

Vi kan føje til, at vore Medlemmer ganske roligt, hvor de er i Stand dertil, kan gaa i Breschen for de danske File. De fremstilles ingenlunde paa Basis af de knippelhøje Arbejdslønninger, som man gerne vil paastaa er en Hindring for Industrien, nej, der føres stadig en Kamp, hvorunder Arbejderne medvirker, og hvor det kan forlanges, at der er almindelig Forstaaelse for, at vi ikke skal lade Handelsinteresserne, der her som saa ofte er paa tværs af Industriinteresserne, tvinge de udenlandske File ind paa det danske Marked, alt imedens en Virksomhed, der arbejder ihærdigt, maa sygne hen.

†

Viggo Stilling.

Tirsdag den 10. Marts afgik vor gamle, kendte Kollega, Viggo Stilling, ved Døden, netop som han var paa Vej til Valgstedet for at afgive sin Stemme. Stilling havde i de sidste Aar lidt af et slemt Hjerteonde, der tvang ham til at opgive sin mangeaarige Plads paa Fællesbageriet, og det var ogsaa denne Lidelse, der bragte Afslutningen paa Stillings virksomme Tilværelse.

For de yngste Medlemmer af vor Organisation var Stilling næppe nogen kendt Mand, men de ældre og ældste Medlemmer vil mindes ham som Medarbejder ved Organisationens Start eller, om man vil, Genrejsning i Begyndelsen af Firserne, som Dirigent ved Kongresser og Generalforsamlinger eller som ivrig Deltager i Debatterne. Som Hovedrevisor havde han for nogle Aar siden 25 Aars Jubilæum, og indenfor Fagets Sygekasse havde han ogsaa en lang Virksomhed at se tilbage paa. Stilling gik med aldrig svigtende Iver op i de Ting, han havde med at gøre, og naar han, navnlig i sine yngre Dage, undertiden virkede lidt brutalt paa mere sagtmodige Naturer, saa skyldtes dette hovedsageligt hans Iver efter at fremme foreliggende Sager. Stillings Pligttroskab var det fremherskende i hans Natur, og hans Død paa Vej til Valgstedet har paa en egen Maade understreget dette.

Stilling havde for længst meddelt sin Hustru, at han ønskede at jordfæstes i Stilhed, og det har derfor ikke været muligt for Organisationen at yde ham sin sidste Paaskønnelse ved denne Lejlighed, men vi har ikke villet undlade ad denne Vej at bringe Budskabet om hans Død til de mange Venner indenfor vort Forbund, og samtidig udtale vor Tak og Anerkendelse for hans lange og virksomme Organisationsliv.

Voldgiftsretlig Behandling.

Da i September 1902 Organisationerne enedes om de endnu gældende Regler for Behandling af faglig Strid, betød de blandt andet, at Arbejdsgiverne fik bekræftet Bestemmelserne fra Lock-out-Forliget af 1897 om, at der under opstaaende Stridsspørgsmaal skal forhandles, forinden Arbejdet kan nedlægges. Men heller ikke Arbejderne kunde være uinteresserede i, at der forinden Arbejdsstandsning fandt Sted førtes Forhandlinger, under hvilke der kunde være Mulighed for at faa opstaaede Stridsspørgsmaal ud af Verden paa fredelig Maade.

Den Betydning, som de saaledes etablerede Voldgiftsregler gennem Aarene har haft, er overordentlig stor, og de har skabt en Retspraksis, uden hvilken meget Konfliktsstof vilde have medført Udladning paa anden Maade til Skade for Arbejdets rolige Gang og medførende store Tab for begge Parter og en Skærpelse af Modsætningsforholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver.

Som Forholdene former sig, er det i overvejende Grad Arbejdernes Organisationer, der har gjort Brug af Voldgiftsreglerne. Arbejdernes Vilkaar var jo saadanne, at de stadig har maattet give Anledning til Krav om Forbedringer, og naar disse ikke kunde opnaas ved direkte Forhandling mellem Parterne paa Arbejdspladsen, har man ad voldgiftsretlig Vej forsøgt at vinde Fremgang for sine Krav, og selv om der kan paavises Tilfælde, hvor Arbejderne i Stedet for at anvende dette Middel er gaaet mere illegitime Veje, saa er disse Tilfælde saa faa, at de ingen som helst Rolle spiller, men at Helhedsbilledet er en retsbevidst Arbejderstand.

Under og umiddelbart efter Krigen blev vi ofte angrebne fra Arbejdsgiverhold med Paastand om, at Arbejderne tilsidesatte deres overenskomstmæssige Pligter og i Stedet for at søge deres Krav gennemførte ad Forhandlingens Vej, anvendte den saakaldte direkte Aktion, men Angrebene var i høj Grad overdrevne og skulde vist ofte kun dække over den Kendsgerning, at Arbejdsgiverne under de vanskelige økonomiske Forhold maatte gøre Indrømmelser, hvor de bagefter fortrød det.

Imidlertid synes der nu hos Arbejdsgiverne at være en Tendens, der gaar i Retning af netop det, som man i sin Tid angreb Arbejderne for, nemlig uden Varsel og Forhandling at tage sig selv til Rette, naar man ønsker Forholdene paa Arbejdspladsen ændret, og Spillet er her til Tider ulige lettere for Arbejdsgiverne.

Vi har i den senere Tid haft flere Tilfælde, hvor man vilkaarligt har afskediget Tillidsmænd, ensidigt fastsat Akkordpriser og uden Forhandling ændret bestaaende Arbejdsforhold til Skade for Arbejderne.

Medens Arbejderne ikke er i Stand til uden Arbejdsgivernes Tilslutning at forandre de bestaaende Forhold, saa lader dette sig udmærket gøre for Arbejdsgiverne, uden at disse har nogensomhelst Tilslutning fra Arbejderne, der i saadanne Tilfælde, hvis de ikke uden videre finder sig i de trufne Dispositioner, maa føre Klage ad voldgiftsretlig Vej.

Med andre Ord: I Stedet for, at Arbejdsgiverne, naar de ønsker Ændringer i bestaaende Arbejdsforhold, forsøger disse Ændringer gennemført ved Forhandling, saa iværksætter man dem udenvidere og henviser som oftest overlegent Arbejderne til, at de jo kan gaa til deres Organisation.

Men Fremgangsmaaden er farlig, fordi den undergraver Retsbevidstheden hos vore Medlemmer, der ganske naturligt ræsonnerer saaledes, at naar Arbejdsgiverne uden Forhandling kan ændre bestaaende Forhold, maa den samme Ret ogsaa tilkomme Arbejderne, men da disse ikke er i Stand til paa samme Maade som Arbejdsgiverne, der besidder Herredømmet over Produktionsmidlerne, at iværksætte det ønskede ændrede Arbejdsforhold, saa lader man sig undertiden forlede til at standse Arbejdet for ved Hjælp af den derved opstaaede Tvangssituation at faa gennemført den ønskede Ændring.

Men intet er i Virkeligheden Arbejdsgiveren mere kærkomment. Han faar nu en Anledning til at føre Klage over den skete Arbejdsstandsning, som er i Strid med de bestaaende Retsforhold, og Resultatet bliver, at Arbejdsgiveren opnaar at aflede Opmærksomheden fra det af ham begaaede overenskomststridige Skridt og faar lagt Skylden for Brud overpaa Arbejderne, og kan Eksperimentet udføres tilstrækkeligt mange Gange, faar Arbejdsgiverne en tilsyneladende Berettigelse til at beklage sig over de urolige Arbejdsforhold — som de ganske vist selv skaber — og Arbejdernes Mangel paa Ansvarsfølelse o. s. v.

Vi maa paa det mest indtrængende kræve af vore Medlemmer, at de ikke lader sig forlede til at begaa overilede Skridt, selv om Arbejdsgiverne aabenbart selv giver Anledning dertil. De skader jo sig selv direkte økonomisk, og de giver Anledning for Arbejdsgiverne til at angribe os for de Brud, som de selv begaar, og Arbejderne opnaar derfor kun at dække over Arbejdsgivernes egen Mangel paa Respekt for bestaaende Ordninger og trufne Aftaler.

Vi maa fortsat erkende vor organisationsmæssige Pligt til at lade opstaaende Divergenser behandle ad den Vej, som nu igennem nogle og tyve Aar har vist sig farbar for Fremskridt og Forbedringer, og vi bør overlade til Arbejdsgiverne alene at bryde den skabte Praksis. I det lange Løb kan det kun blive til Skade for dem, saa vist som vor Organisation altid er stærk, naar den staar paa Rettens og Aftalernes Grund.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Hjørring. 19. Februar er der afholdt Mægling hos A/S W. Brüel, paa Krav om et antageligt Tillæg til de gældende Akkordpriser.

Mødet endte med, at Formerne skal fremkomme med et Forslag til Forhøjelse af Akkorderne og dette overvejes af Direktøren, hvorefter Parterne skal søge at komme til Forstaaelse. Lykkes dette ikke i Løbet af en Maaned, gaar Sagen til Timandsmøde.

Holbæk. Den i Fagbladet for December omskrevne Sag fra Holbæk ny Jærnstøberi, Arbejdsstandsning i Forbindelse med, at en ung Mand var blevet Svend, er den 11. Februar behandlet i Hovedorganisationerne.

Sagen sluttede med, at Forbundet beklagede den skete Arbejdsstandsning, hvorefter Firmaet tog sin Klage tilbage.

Holstebro. Den 17. Februar er der afholdt Mægling hos Firmaet Vald. Birn & Brdr. i Anledning af Klage over, at Formerne ikke vilde respektere Overenskomstens Afsnit A, § 7, 2. Stk.

Formerne hævdede, at Firmaet i for stort Omfang gjorde Brug af denne Paragraf.

Efter en længere Diskussion om Sagen enedes man om at benytte den Fremgangsmaade, at man lægger Akkordpriserne paa lignende Stykker Arbejde til Grund for Prisen for det ny Arbejde, idet Formerne under disse Forhandlinger kan paaberaabe sig de højeste Priser paa lignende Arbejde og Fabrikant Birn de laveste med det Formaal at faa tilvejebragt en Gennemsnitspris.

Horsens. 3. Marts er der afholdt Mægling hos Firmaet Paasch & Larsen, Petersen, i Anledning af Krav om Erstatning til 2 Formere, som paa Grund af Os og Metaldampe blev syge en Dag.

Det oplystes, at der nu var truffet saadanne Foranstaltninger i Metalstøberiet, at Ulemperne ved Os og Metaldampe maatte anses for fjernede. Firmaet indgik paa at yde en Erstatning svarende til Halvdelen af det krævede paa Kr. 12,50, og hermed sluttede Sagen.

København. I Fagbladet for Januar er omtalt en Sag fra A/S Burmeister & Wain, Jærnstøberiet, hvorpaa Mægling er afholdt den 14. Januar, vedrørende Strid om Fradrag for kasseret Gods. Firmaet henstillede til Klubben at tage Klagen tilbage, men dette kunde Klubben ikke, og Sagen blev derefter behandlet paa Timandsmøde den 14. Februar.

Her enedes man om at tiltræde en Ordning, der var foreslaaet af Klubben, dog med en enkelt Ændring.

15. Februar er der afholdt Mæglingsmøde paa A/S De forenede Jærnstøberier. Aarsagen var Strid om Priserne for en Vask. Prisen var 112 Øre uden Tud og 120 Øre med Tud, og man krævede denne forhøjet med 25 Øre. Firmaet havde budt 5 Øre.

Sagen sluttede med, at Priserne blev forhøjet fra 112 Øre til 127 Øre og fra 120 Øre til 135 Øre.

Hos A/S Vølund er der den 22. December afholdt Mægling paa Klage over Formernes Fortjeneste ved Lønakkord.

Der klagedes over, at Firmaet overgav Arbejder, om hvilke der var truffet en Slumpakkordpris med de akkordlønnede Formere, til de timelønnede. Disse sidste følte sig brøstholdne, idet de formente sig berettiget til for det paagældende Arbejde at faa en Løn, der svarede til de akkordlønnedes.

Videre drøftedes en af Formerne den 20. December 1924 iværksat Arbejdsstandsning, og Firmaet fremsatte herunder Krav om Erstatning.

Ingen Enighed, og Timandsmøde afholdtes derefter den 14. Februar. Her diskuteredes Sagen og sluttede med de faldne Udtalelser, idet Aktieselskabet gav Tilsagn om saa vidt muligt at sætte nogle af de timelønnede Formere paa Akkord.

Odense. Den i Fagbladet for December omskrevne Sag fra A/S H. Rasmussen & Co., Arbejdsstandsningen, er den 11. Februar behandlet i Hovedorganisationerne.

Sagen sluttede med, at Forbundet beklagede den skete Arbejdsstandsning, hvorefter Firmaet tog sin Klage tilbage.

Den 27. Februar er afholdt Timandsmøde hos A. Birn, Vesterbros Jærnstøberi, paa Krav om Forhøjelse af Maskinformernes Timeløn. Firmaet tilbød Indførelse af Akkord og erklærede, at en Forhøjelse af Timelønnen var udelukket. Dette kunde man ikke indgaa paa, da Værkstedet absolut ikke egner sig for Akkord, og Enighed opnaaedes saaledes ikke. Sagen er senere sluttet ved en lokal Forhandling, idet de paagældendes Timeløn er forhøjet med 2 Øre hver.

Skanderborg. Hos Firmaet A. Blom & Søn er der den 18. Februar afholdt Mægling i Anledning af Klage fra Firmaet over, at Formerne nægter at føre Regnskab over Indholdet af og Formetiden for hver enkelt Formekasse.

Man enedes om, at Formerne paa Opfordring daglig opgiver til Støbemesteren eller den, Firmaet iøvrigt bemyndiger dertil, hvor lang Formetiden har været paa hver enkelt Kasse, samt dennes Indhold. Naar Arbejdssedlen er udfærdiget, underskrives den af Formeren.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 5. Februar er der afholdt Mæglingsmøde i Anledning af en hos Firmaet F. L. Smidth & Co., Valby, opstaaet Strid om Betalingen for Udførelse af et Kranarbejde. Firmaet havde delt det paagældende Arbejde i forskellige Akkorder, og der var ved Opmærkning og Opstilling af Kranen tjent Kr. 2,08 pr. Time og ved Nitningen Kr. 1,60. Firmaet indgik paa at være behjælpelig med Regnskabets Omlægning, saaledes at den gennemsnitlige Fortjeneste paa hele Arbejdet blev den samme, nemlig ca. Kr. 1,97 pr. Time.

Hos Burmeister & Wain, Christianshavn, er der afholdt Mægling den 16. Februar i Anledning af Klage over, at et Medlem ved Udførelse af en Tunnelskydedør ikke havde opnaaet en Fortjeneste, der dækkede Timelønnen og Forskudsudbetalingen, og Firmaet havde afdraget Vedkommende Kr. 12,15. Da det ved Mæglingsmødet blev oplyst, at det paagældende Arbejde var udført af en nyantagen Mand, der ikke var kendt med Forholdene paa Fabrikken, indgik Firmaet paa at betale en Erstatning, der var at betragte som Ækvivalent for det Merarbejde, der skyldtes, at Stykket ikke var nøjagtigt udført fra Høvlemaskinen.

Hos samme Firma er der samme Dag afholdt Mægling i Anledning af Protest fra Firmaet imod, at vore Medlemmer, der beskæftiges som Borere, Stikkere, Høvlere og Opmærkere i Afdeling 8 paa Maskinfabrikken havde valgt en særlig Tillidsmand til Trods for, at der i nævnte Afdeling i Forvejen var 2 Tillidsmænd. Paa Mæglingsmødet henstillede Firmaet til Forbundets Repræsentant at undlade at fastholde Valget af den tredje Tillidsmand, men afvente den Nyordning af den nævnte Afdeling, som vilde blive gennemført efter Fabrikkens Ombygning. Forbundets Repræsentant lovede at tage Henstillingen under Overvejelse, og Forretningsudvalget har ved sit Møde den 21. Februar vedtaget at stille Sagen i Bero indtil videre.

Den 19. Februar er der afholdt Mægling hos A/S Horsens Cyklelager paa Klage fra Firmaet over, at Smedene iværksætter en ulovlig Blokade, samt over Tillidsmandens Optræden og Krav om hans Afskedigelse. Forbundets og den stedlige Afdelings Repræsentanter erklærede, at der ikke har været og ikke vil blive lagt Firmaet Hindringer i Vejen for Antagelse af fornøden Arbejdskraft, forsaavidt de arbejdssøgende overholder de givne Regler for Arbejdsanvisning og Kontrol. Sammenslutningens og Firmaets Repræsentanter vilde afvente Resultatet heraf og forbeholdt sig at føre Sagen videre, hvis det viste sig umuligt for Firmaet at faa kvalificeret Arbejdskraft.

I Anledning af Klage over, at Firmaet Brdr. Hartmann, København, havde afskediget Tillidsmanden, afholdtes Mægling den 24. Februar, hvor Firmaet erklærede sig villig til at genantage Tillidsmanden.

Den 27. Februar er der afholdt Mægling hos A/S Glud & Marstrand, Løveallé, København, ligeledes paa Klage over Afskedigelse af Tillidsmanden. Firmaet tilbød at genantage denne den 9. Marts, hvilket Tilbud blev modtaget.

Den 5. Marts er der afholdt Mægling paa Helsingør Skibsværft i Anledning af Klage over, at Værftet nedsætter Overskudsprocenten paa Kotumeakkorder for Maskinarbejdere om Bord fra 80 til 75. Man enedes om at tilstræbe Akkord i størst mulig Udstrækning. I Tilfælde af, at et Arbejde ikke egner sig for Akkord, udføres det paa Timeløn med en Tillægsprocent, hvis Størrelse fastsættes ved Forhandling mellem Værftet og Arbejderne.

Timandsmøder. Den 21. Februar er der afholdt Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Klage over, at A/S Danish Machine Comp., Aabyhøj, har indraget 1/2 Time til Pudsning af Maskinerne om Lørdagen. Enighed opnaaedes ikke.

2) Klage over, at Firmaet Auto-Materiel, København, har afskediget Tillidsmanden. Sagen sluttede med, at Firmaet tilbød at antage Tillidsmanden straks, hvis han kunde paatage sig en bestemt Plads, og saafremt han ikke vilde dette, tilbød Firmaet at antage ham ved første Lejlighed, hvor det fik Brug for Automobilmekanikere.

Den 27. Februar er der paany afholdt Timandsmøde til Behandling af følgende Sager:

1) Klage over, at Firmaet Andersen & Meyer, København, har fradraget en Maskinarbejder Kr. 5,08 i en Akkord. Sagen sluttede med, at Firmaet betalte vedkommende Maskinarbejder Kr. 3,00.

2) Klage over, at Maskinfabrikken »Dano«, København, uberettiget har afskediget Tillidsmanden. Enighed opnaaedes ikke, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

3) Klage over, at »Scania Vabis«, København, har foretaget Fradrag i 2 Maskinarbejderes Løn som Erstatning for bortkommet Værktøj. Sagen sluttede med, at Firmaet erklærede sig villig til at refundere vedkommende Maskinarbejdere Kr. 3,00.

4) Klage over, at A/S »Titan« annullerer faste Akkordpriser. Sagen henvistes til fornyet Forhandling mellem Parterne.

En Lærlingesag. I Anledning af en af Aarhus Afdeling rejst Klage over Lærlingeforholdene hos Skibssmed Mikkelsen, dersteds, er der den 11. Februar afholdt et Møde i Aarhus, i hvilket, foruden Repræsentanter for Firmaet og Aarhus Afdeling, Repræsentanter for Sammenslutningen og Forbundet deltog. Sagen sluttede, idet Firmaet udtalte, at man ikke principmæssigt havde noget imod at lade de Lærlinge udføre Svendestykke, der viste sig i Stand til at udføre brugelig Arbejdstegning af det paagældende Stykke. Endvidere erklærede Firmaet sig villig til at ophæve Læreforholdet overfor 3 Lærlinge, saafremt de paagældende Forældre eller Værger maatte ønske det.

Regulering af Skifteholdstillægget. Efter derom ført Korrespondance er Jærnindustriens Sammenslutning og Smedeforbundets Forretningsudvalg enedes om, at Tillægget for Arbejde i Skiftehold i Tiden fra Kl. 11 Aften til Kl. 6 Morgen i Henhold til Pristallet forhøjes fra 26 til 27 Øre.

Et Forlig i Den faste Voldgiftsret. Hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, opstod der i Fjor mellem Ledelsen og Arbejderne en Strid, foranlediget af, at Ledelsen uden Varsel eller Forhandling ophævede en aargammel Kotume, i Følge hvilken Arbejderne, naar der Fredag Aften krævedes Overarbejde af dem, fik udbetalt Lønnen før Fyraften af Hensyn til de vanskelige Marketenderiforhold m. m.

Firmaets egenmægtige Foranstaltning medførte, at Arbejderne nægtede at udføre Overarbejde Fredag Aften medmindre de, som hidtil, fik udbetalt Ugelønnen forinden normal Arbejdstids Ophør.

Fredag den 16. Januar krævede Firmaet 1 Naglevarmer og 2 Naglelangere (Specialarbejdere) til Overarbejde, men med Støtte af Nitternes Tillidsmand nægtede de at arbejde over, med det Resultat, at de blev afskedigede.

Den følgende Dag krævede Nitterne de 3 Mand genantagne, hvilket Værftet nægtede, og Resultatet blev, at Nitterne og de sammen med disse arbejdende Specialarbejdere forlod Arbejdet og først genoptog dette den følgende Tirsdag, efter at der i Mellemtiden var truffet en Ordning vedrørende Overarbejdet Fredag Aften.

Arbejdsgiverforeningen indklagede derefter Nitterne og Specialarbejderne i et Antal af 283 for Den faste Voldgiftsret med Krav om en meget alvorlig Bod, saaledes at denne blev paalagt de enkelte Arbejdere.

Ved et Møde i Den faste Voldgiftsret den 5. Marts indgik Repræsentanterne for Smedeforbundet og Specialarbejderforbundet paa at lade hver af de vedkommende Organisationer betale 500 Kr. for derved at undgaa, at de enkelte Medlemmer blev dømt.

Hele denne Sag er karakteristisk for, hvorledes et Spørgsmaal, som ved Organisationernes Bistand kunde være ordnet uden Tab for de paagældende Medlemmer, kan blive forkludret, og hvorledes der uden at bidrage til Sagens Løsning kan paaføres Medlemmerne og Organisationerne direkte Tab. Vi antager, at denne Sags Forløb vil bidrage til, at man hverken paa Refshaleøen eller andre Steder gentager Eksperimentet, men skulde det mod Forventning ske, vil de næppe paany kunne paaregne et Forlig, ved hvilket Organisationerne betaler Gildet.

Den faste Voldgiftsrets Kendelse i Sagen fra Helsingør Skibsværft. I Fagbladet for Januar Maaned gjorde vi Rede for daværende Afdelingsformand Rasmussens Afskedigelse fra Helsingør Skibsværft, hvis Berettigelse var blevet underkendt af en faglig Voldgift. Helsingør Skibsværft havde taget Konsekvensen af Voldgiftskendelsen paa den Maade, at man genantog Rasmussen, men samtidig opsagde ham med 3 Maaneders Varsel.

Forbundet kunde naturligvis ikke anerkende Værftets Berettigelse til at opsige Rasmussen og dermed frigøre sig for Virkningen af den afsagte Kendelse, og formodentlig i Erkendelse af, at det saaledes indtagne Standpunkt kunde bestrides, indankede Sammenslutningen selv Spørgsmaalet for Den faste Voldgiftsret, samtidig med at man nedlagde Paastand paa, at der blev paalagt Forbundet og Afdelingen i Helsingør en klækkelig Bod, fordi Smede og Maskinarbejderne havde demonstreret mod Rasmussens Afskedigelse ved at standse Arbejdet i 2 1/2 Dag.

Under 18. Februar afsagde Den faste Voldgiftsret følgende Kendelse:

> Den Afdelingsformand M. Rasmussen af A/S Helsingørs Jærnskibs- og Maskinbyggeri den 30. December 1924 givne Opsigelse kendes ugyldig.
>
> I Bod for den ovenomtalte Arbejdsstandsning betaler Smede- og Maskinarbejdernes Fagforening i Helsingør til Arbejdsgiverforeningen paa Skibsværf-

tets Vegne 400 Kr. Af Sagens Omkostninger betaler Fagforeningen 150 Kr. og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien 150 Kr.

En ret interessant Sag er dermed afsluttet paa en Maade, som vi kun kan være tilfredse med, og som forhaabentlig vil bidrage til at hæmme Lysten hos visse Arbejdsgivere til at optræde hensynsløst og rigoristisk overfor Arbejderne og deres Tillidsmænd.

Størrelsen af den i Kendelsen fastsatte Bod kan vel ogsaa opfattes som en Tilrettevisning til Arbejdsgiverne om, at vil man klage over Arbejdernes illegitime Demonstrationer, maa Arbejdsgiverne sørge for den mindst mulige Baggrund for disse.

Helst burde denne Bod være undgaaet, og det maa fastslaas, at i nærværende Tilfælde har den etablerede Arbejdsstandsning ikke paa nogen Maade gavnet Sagen, men kun medført Tab for de Medlemmer, som i første Omgang var interesserede i, at Spørgsmaalet blev afgjort i Overensstemmelse med Ret og Rimelighed, hvilket med Den faste Voldgiftsrets Kendelse er sket og vilde være sket ogsaa uden Arbejdsstandsningen.

Det ejendommelige ved denne Sag turde være, at det er Arbejdsgiverne, der hele Tiden har haft Offensiven, ogsaa med Hensyn til at anlægge Sag imod os ved Den faste Voldgiftsret, og det Resultat, som Retten er kommet til, vil maaske derfor virke saa meget stærkere.

En Tillidsmandssag. I Anledning af, at Firmaet F. L. Smidth & Co., København, i Oktober Maaned i Fjor havde hjemsendt Tillidsmanden, V. Adamsen, sammen med flere af Firmaets ældre Arbejdere og senere genantaget en Del af de hjemsendte, men uden at antage Tillidsmanden, hvem man definitivt afskedigede efter Nytaar, havde Forbundet rejst Klage overfor Sammenslutningen.

Efter at Sagen uden Resultat havde været behandlet ved Mæglings- og Timandsmøde, enedes Sammenslutningen og Forbundet om at nedsætte en faglig Voldgift til Afgørelse af Klagen, og vi aftrykker Rettens Protokol:

Protokol.

Mandag den 2. Marts 1925 sattes Kl. 10 Formd. Nørrevoldgade 30 en faglig Voldgiftsret, som Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning var enedes om at nedsætte til Afgørelse af en af Forbundet rejst Klage over en af Firmaet F. L. Smidth & Co., København, foretagen Afskedigelse af Tillidsmand Adamsen.

Som Voldgiftsmænd, valgte af Forbundet, var mødt d'Herrer Johs. Kjærbøl, P. Andersen og S. Munk, valgte af Sammenslutningen d'Herrer Charles Hansen, Julius Madsen og P. Danstrup. Endvidere var til Stede for Firmaet F. L. Smidth & Co. d'Herrer Ingeniør Cruse og Værkstedsingeniør Carlsen, Afdelingsformand Th. Andersen, den afskedigede Tillidsmand Adamsen og den fungerende Tillidsmand Knudsen. Som Voldgiftsrettens Formand og Opmand fungerede Hr. Landsdommer C. Haack.

Parterne forpligtede sig til at underkaste sig Voldgiftsrettens, eventuelt Opmandens, Kendelse.

Der fremlagdes Organisationernes Fælleshenvendelse af 19. Februar 1925 til Opmanden, med 4 Bilag.

Sagen forhandledes ved Udtalelser af de mødte.

Kjærbøl paastod Afskedigelsen kendt uberettiget, og Ch. Hansen paastod Afskedigelsen godkendt som berettiget.

Da saavidt var passeret, stillede Opmanden følgende Forligsforslag:

> Idet hver Part fastholder Berettigelsen af sin Opfattelse af det foreliggende Spørgsmaal, enes man dog om at afgøre Sagen uden Kendelse, derved at Firmaet betaler Adamsen en Godtgørelse af 500 Kroner.

Alle vedkommende tiltraadte dette Forslag, hvorefter Voldgiftssagen begæredes hævet.

E. B. Cruse. *Charles Hansen.*
V. Adamsen. *Johs. Kjærbøl.*

Saaledes passeret:
C. Haack.

Afslutning af Konflikten hos Fabrikant Darr, Silkeborg. Imellem Hr. Fabrikant Darr, Silkeborg, og vor derværende Afdeling har der i et Par Aar hersket et lidt spændt Forhold, fordi Hr. Darr, der synes at have nogen Forkærlighed for uorganiseret Arbejdskraft, bl. a. har beskæftiget et Par tyske Automobilmekanikere, der efter at være slettet for Gæld i Tyskland dog ikke var at formaa til at indmelde sig i vort Forbund.

Dette Forhold blev til aaben Konflikt, da vor Afdeling for nogen Tid siden med Forretningsudvalgets Sanktion nedlagde Arbejdet for at gennemføre en Lønordning. Strejken førte til en for Afdelingen antagelig Ordning, men ved Afslutningen betingede Afdelingens Formand, Chr. Sørensen, sig, at den ene Tysker, Friedrichs, (den anden var i Forvejen rejst) ikke maatte gaa i Arbejde, forinden hans Forhold til Forbundet var bragt i Orden.

Til Trods herfor tvang Hr. Darr, under Trusel om Afsked, Friedrichs til at gaa i Arbejde, og Afdelingen anmodede derfor atter om Tilladelse til at blokere Darr.

I denne Anledning rejste Sekretær P. Andersen til Silkeborg, og med Hr. Landsretssagfører Johs. Neergaard Jessen som Repræsentant for Fabrikant Darr førtes derefter en Forhandling, der resulterede i, at Friedrichs i Løbet af 14 Dage rejser tilbage til Tyskland.

Da de øvrige hos Hr. Darr beskæftigede uorganiserede Automobilmekanikere har indmeldt sig i Forbundet, vil der formodentlig være skabt Basis for rolige Arbejdsforhold hos Hr. Darr.

En Rørlæggersag. Paa et større Bygningskompleks, »Classenshave«, har Firmaet »Vølund« udført et Varmeanlæg, hvor den projekterende Ingeniør har beordret en Ekspansionsbøjning paa saa godt som alle Strengene, hvad der ikke er almindeligt. De interesserede Montører krævede herfor en Ekstrabetaling af ialt 400 Kr. paa hele Komplekset.

Firmaet afviste med Støtte af Sammenslutningen Kravet under Paaberaabelse af, at der var sparet en Del Bøjninger i Etageadskillelserne, og at de fik Bøjningerne betalt efter Rørmaal.

Der er derefter foretaget ikke mindre end tre Syn paa dette Arbejde, først af Firmaet, derefter af Rørlæggernes Fagforening og Forbundet, og endelig af begge Parter i Forening, med det Resultat, at der ikke kan siges at være færre Bøjninger end almindelig.

Derefter behandledes Sagen paa Rørudvalgsmøde den 2. Marts, hvor den forligtes med, at der udbetales Montørerne et Beløb paa 250 Kr.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Gustav Nielssons Automobilværksted, Frankrigsgade 32—34, København.
11. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.

Med Saksen.

I Maanedsbladet »Propellen«, der er Organ for »Centralforeningen for fagorganiserede Arbejdere under Krigsministeriet«, har vi fundet følgende Humoreske, der synes at være udsat for at blive »hugget« Gang paa Gang:

Kapitalistisk räknekonst.

Efter Svenska Tullmannaförbundets Organ »Lanternan«:

Hrr. redaktör!

Jag har uppmärksammat att du är en allt längre vänstervriden vänsterman än jag. Du har således — iblandt åtminstone — visat dig hysa mera oresonliga fordringar på lön och arbetstid m. m. Jag vill nu för att bevisa hur liten arbetstid en del oförnöjda människor ha, härmed sända dig eet litet saxhugg ur en gammal »Stormklocka«. Men du får inte lära tulldirektören räknekonsten — han kan tillräckligt förut! S-n.

Arbetaren Nikodemus Hungrig besökte en dag direktören för att prata ett slag. Nikodemus Hungrig sagde:

— Nu har ni högkonjunktur, om ni skulle höja litet på min lön.

— Nå, hur har arbetet smakat?

— Jag har jobbat som en häst.

— Låt oss se. I fjor hade vi 366 dagar, inte sant?

— Alldeles!

— Ni sover 8 timmar på dygnat, eller hur?

— Ungefär!

— Det utgör en tredjedel av året, eller 122 dagar.

— Alldeles rätt.

— Ni är dagligen ledig 8 timmar, vilket åter gör 122 dagar. Återstår alltså 122 dagar.

— Alldeles rätt.

— På söndagarna arbetar ni inte, det gör 52 dagar. Återstår alltså 70 dagar.

— Vad menar . . .

— På lördagarna arbetar ni endast halv tid, det gör 26 dagar, återstår 44 dagar.

— Men . . .

— Ni hade 14 dagars semester.

— Det hade jag.

— Återstår 30 dagar. Sedan hade vi 9 helgdagar, så att vi har kvar endast 21 dagar.

— 21 dagar . . .

— Ni låg sjuk i 5 dagar, inte sant?

— Visserligen.

— Varje dag har ni en halvtimmas middagsrast, det gör 15 dagar. Återstår alltså en hel dag och det var den 1: maj och då hade ni ledigt.

— Alldeles rät, sade Nikodemus Hungrig och traskade från kontoret utan att få någon löneförhöjning.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Februar over Tillidsmænd.

Dansk Formerforbund.

Formænd.

Glostrup: N. P. Nielsen, Lindeallé 20.
Kolding: G. Christensen, Grønnegade 12.
Slagelse: A. Petersen, Fruegade 22.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
27179	Andersen, Boris H. Ch..	København	3. 5.98	Kbhvn. Afd. 2	13.10 17	Kbhvn. Afd. 2	29.11.24
36312	— Carl	Præstø	4. 4.87	„ „	21. 4.23	„ „ 14	15.11.24
39515	— Chr. Henry ..	København	10. 1.04	„ „	14. 6 24	„ „ 12	2. 8.24
39716	— Edvard..... .	Ørsted	9. 7.82	Hamborg	24. 2.24	Aarhus	27. 9.24
39565	— Holger	Timring	3.11.94	Kbhvn. Afd.	5. 7 24	Kbhvn. Afd. 14	1.11.24
39085	Andreasen, Edmund	Dannemare	13. 5.04	Maribo	28.10.24	Maribo	1.11.24
34773	Borup, Jens Peter	Nyholmsstrand	21. 8.02	Frederikshavn	22. 7.22	Kbhvn. Afd. 5	15.11.24
5932	Brandenborg, Poul Holger..	Grimstrup	22. 8.03	Maribo	6.10.20	Maribo	13.10.23
31913	Bredsgaard, Johannes	Maribo	14.11.97	—	4. 4.19	—	31. 5 24
25690	Christensen, Knud	Næstved	20. 2.03	Kbhvn. Afd.	28. 4.22	Kbhvn. Afd. 15	8.11 24
19529	Christiansen, Hans August .	Taastrup	9.10 00	„ „	2. 9.24	„ „ 3	22 11.24
2941	— Jens Peter S. E.	Helsingør	30. 1.87	Emden	14. 7.07	„ „ 5	22.11.24
15347	— Sigert	Flade	29. 6.92	Kbhvn. Afd. 5	13. 4.12	Frederikshavn	2. 8 24
10228	Christophersen, Albert M. H.	Holbæk	27.11.01	Holbæk	6.11.20	Holbæk	26. 7 24
17293	Dahl, Hans Frederik .	Bastrup	6. 7.01	Kolding	24 7.22	Kolding	12. 7.24
38764	Dich, Peter O. Chr..	København	13. 1.05	Kbhvn Afd.	5. 4.24	Kbhvn. Afd. 12	8.11.24
34174	Eggers, Christian	Aabenraa	14. 7.03	Haderslev	3. 3.23	Haderslev	31. 1.25
37447	Eriksen, Willy	Randers	5. 8.04	Randers	4. 4.24	Holeby	6. 9.24
13544	Ferslew, Vilh.	Kolding	18. 6.92	Kbhvn. Afd.	14 6.20	Kbhvn. Afd. 18	1.11.24
13257	Geer, Henry H. Chr. .	Horsens	18.11.92	Aarhus	3.10.24	Aarhus	4.10.24
5690	Gundersen, Gunvald Magnus	Stathelle	27.12.86	Kbhvn. Afd.	21. 9 24	Kbhvn. Afd. 12	1.11.24
1633	Hansen, Bjørn	København	26. 1.04	„ „	1. 8.24	„ „ 2	15.11.24
18933	— Charles	Fakse	2. 7.84	Lyngby	11. 2.11	Centralafd.	8.11.24
5889	— Hans O.....	Moss	15. 2 96	Kbhvn. Afd.	29. 9.24	Kbhvn. Afd. 12	1.11.24
5917	— Peter Harald ..	Krønge	15.10.93	Maribo	23. 7.20	Maribo	29. 3.24
36836	Hagemann, Laurits Chr. ...	Grenaa	19.10.02	Kbhvn. Afd.	5.11.23	Kbhvn. Afd. 7	8.11.24
33275	Hesselberg, Nis	Ørby	5. 9.02	Haderslev	15. 2.20	Haderslev	29.11.24
7671	Jensen, Alfred Viggo ..	Aarhus	29. 4.01	Aarhus	7. 8.20	Aarhus	28. 6.24
3103	— Jens Otto.....	Hjørring	20.12.00	Hjørring	1. 5.20	Hjørring	29.11.24
21300	— Jeppe Stenderup	Ribe	8. 5.01	Kbhvn. Afd.	4 11.24	Kbhvn. Afd. 5	22.11.24
33828	— Johs. Emanuel	Aarby	29. 8.00	Kallundborg	10. 5.21	Kallundborg	16. 8.24
35412	— Poul Laurits. .	Ørum	22. 5.94	Holstebro	11. 8.23	Kolding	30. 8.24
21984	— Viggo	St. Jørgensbjerg	20. 9.93	Roskilde	22.11.15	Kbhvn. Afd. 6	8.11.24
38732	Iversen, Laur. Johs. Chr.	København	11. 4.04	Kbhvn. Afd.	28. 3.24	„ „ 5	22.11.24
39003	Jakobsen, Aage	Højreby	5. 5.03	Nakskov	11. 5.24	Maribo	5. 7.24
5354	— Carl Edgar ...	København	17. 6.98	Kbhvn. Afd.	12. 9 24	Kbhvn. Afd. 13	15.11.24
4194	Johansen, Asger	Aarnus	19. 4 00	Aarhus	3. 2.22	Aarhus	26. 7.24
8823	— Niels Martin ..	København	21. 7.04	Kbhvn. Afd.	10.11.24	Kbhvn. Afd. 14	15.11.24
33672	— Peter.....	Genner	23.11.01	Aabenraa	25. 2.22	Haderslev	23. 8.24
32911	Kornmann, Poul	Hamborg	20. 8.87	Flensborg	15.12.18	Kbhvn. Afd. 5	22.11.24
9238	Krogh, Thor Sørensen.	København	22.10.89	Kbhvn. Afd. 5	17. 9.09	„ „ 9	29.11.24
38899	Magnussen, Henry L. V. ...	Dragør	9. 4.05	„ „	23. 4.24	„ „ 14	1.11.24
35357	Mikkelsen, Thorvald M....	Værum	13. 1.02	Randers	2. 1.23	Frederikssund	27. 9.24
30414	Nielsen, Georg Sofus ..	Stege	22.10 00	Næstved	9. 2.19	Holbæk	26. 4.24
39432	— Kaj Mich. F...	København	7. 4 02	Kbhvn. Afd.	23. 5.24	Kbhvn. Afd. 2	8.11.24
2620	— Viggo	Ferslev	18. 4.98	Aarhus	14. 2.20	Aarhus	23. 8 24
7397	Olsen, Axel O. Chr....	København	2. 8.96	Kbhvn. Afd.	25.10.24	Kbhvn. Afd. 4	8.11.24
16811	— Frands Borvin .	—	10. 9.00	„ „	13.10.20	„ „ 5	29.11.24
28301	— Johan Osv.....	Kraghave	19.11.92	Nykøbing F.	28. 1.18	„ „ 5	15.11.24
13682	Petersen, Alfred Carl	København	16. 4.01	Kbhvn. Afd.	19. 9.24	„ „ 17	8.11.24
38937	— Chr. A. Sindahl	—	21. 2.05	„ „	26. 4.24	„ „ 3	1.11.24
36300	— Max Leonhard .	—	5. 4.04	„ „	20. 4.23	„ „ 2	8.11.24
10246	— Poul Niels.....	—	15. 6.02	Holbæk	1. 4.21	Slagelse	24. 5.24
2151	Preisler, Gunner.....	—	27. 2.04	Kbhvn. Afd.	19. 8.24	Kbhvn. Afd. 14	1.11.24
30196	Rosentrætter, Nicolaj P. G..	—	26. 1.97	„ „ 1	27. 1.19	„ „ 12	8.11.24
38921	Sørensen, Einar Henry ...	Vedbæk	15. 1.06	„ „	24. 4.24	„ „ 14	15.11.24
13689	— Emanuel.....	Ringsted	23.11.87	„ „ 1	29. 8.14	Slagelse	1. 3.24
18535	— Ernst.....	Roskilde	13. 5.96	Slagelse	1.11.21	—	5. 4.24
19199	— Ove.....	Hvilsted	14. 9.88	Odder	21. 4.12	Odder	16. 8.24
38707	— Vald. Niels	København	28. 4.05	Kbhvn. Afd.	27. 3.24	Kbhvn. Afd. 14	13. 9.24
7556	— Viggo Bartholdy	Randers	27. 9.99	„ „	25.10.24	„ „ 13	29.11.24
15060	Salomonsen, John E.....	Sverige	26. 4.96	Berlin	30. 5.20	„ „ 15	8.11.24

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
8623	Skånstrøm, Eduard Wasa..	København	10. 3.06	Kbhvn. Afd.	11.11.24	Kbhvn. Afd. 14	15.11.24
13781	Sorknæs N. J.....	—	1. 1.58	„ „ 1	12.11.09	„ „ 15	26. 4.24
24210	Tardum, Chr. Emil.....	Frederiksberg	14. 5.85	„ „	1. 7.22	„ „ 14	8.11.24
14 64	Thomsen, Carl.....	Skanderup	11 11.98	Kolding	1. 4.21	Kolding	12. 7.24
38055	— William	Herning	30. 9 04	Aarhus	1. 4.24	Aarhus	25.10.24
24507	Thorsen, Richardt Emil..	København	4. 8.02	Kbhvn Afd.	15. 9.24	Kbhvn. Afd. 17	29.11 24
37474	Ulrich, Kaj	Slagelse	21. 7.01	Haderslev	7.12.23	Kolding	16. 2.24
38717	Wahl, Einar Viggo ...	København	1. 3.93	Kbhvn. Afd.	25. 3.24	Kbhvn. Afd. 9	15 11.24
20973	Vallentin, Johs. Marius ..	Værslev	25. 6.93	Kallundborg	22. 9.19	Kallundborg	16. 8.24
37517	Wichmann, Erik.....	København	1. 6.04	Kolding	7. 2.24	Kolding	9. 2.24
12405	Wind, H.....	—	17. 8 90	Kbhvn. Afd. 3	8. 4.10	Kbhvn. Afd 8	15.11.24

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	24545	Josefsen, Svend Bernhard	(Kbhvn. Afd.)
-	29420	Kindberg, Carl Chr.	(—)
-	10185	Kønche, Gerhard Einer	(—)
-	3428	Larsen, Ulrik	(—)
-	1652	Svendsen, Vilh.	(—)
-	33388	Petersen, Hans Peter	(Aabenraa)
-	24902	Gerken, Andreas	(Brønderslev)

Medlemmerne Nr. 9733, Thorvald Petersen, og Nr. 25105, Edv. J. Hansen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr.	36621	Christensen,	Bredo O. P. V.
-	36555	Eriksen,	Robert.
-	7271	Gilsøe,	Svend August.
-	13570	Jeppsson,	N.
-	38429	Larsen,	Kaj.
-	15983	Sommer,	J. H. A.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 17317	Andersen,	Sofus Alf. Vald.....	11. 9.09
- 22005	Michaelsen,	Niels Th. H.....	3. 6.16
- 14895	Nørland,	Erik V. Ramsø	28. 2.20
- 23917	Sørensen,	Leo Anker.....	27. 9.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 19441	Andersen,	Fr. Johannes.....	27.12.19
- 2746	—	Hans Peter.....	22.11.19
- 19085	Birk,	Herman	1.10.21
- 14332	Buk,	Frants.....	22. 3.24
- 17838	Bøjlesen,	Rasmus Chr.....	31. 3.23
- 36162	Christensen,	August Marius.....	13. 9.24
- 36621	—	Bredo O. P. V.....	23. 8 24
- 31715	—	Jens P.....	7. 6.24
- 18674	Christiansen,	Niels Chr. Vilh.....	22. 4.22
- 36555	Eriksen,	Robert	31. 5 21
- 7271	Gilsøe,	Svend August	11.10.24
- 21569	Hansen,	H. J	1. 7.22
- 25084	Jensen,	Christian Fr.	13.11.20
- 11667	—	Holger	29. 3.24
- 7153	—	Jens Peter Georg....	18. 3.22
- 27136	—	Thorvald.....	26. 3.21
- 13570	Jeppsson,	N.	4.10.24
- 23549	Kjeldsen,	Kaj Aage N.....	9. 8.24
- 24320	Larsen,	Chr. Rahbeck	12. 7.24
- 38429	—	Kaj	10. 5.24
- 25824	Malinowsky,	Otto	26. 7.24
- 15447	Mathiasen,	Aage Frederik.....	8. 4 22
- 22678	—	Jonannes	29. 1.21
- 27544	Nielsen,	Alfr. Edvard	1. 1.21
- 19215	—	Carl.....	25. 8.23
- 21743	—	J. K. K.	21.10.22
- 30998	—	Jørgen Anton.....	11. 8.23
- 36789	Olsen,	Karl Peter.....	24. 5.24
- 11042	Olsson,	Marius Carl.....	29. 7.22
- 39417	Petersen,	Anders Chr.....	6. 9.24
- 7516	—	Carlo Erland	9. 8.24
- 19633	—	J. Th. Ibsen.....	26. 7.24
- 12315	—	Richardt.....	30. 7.21
- 4435	Rasmussen,	Christian	28.10.22
- 39319	Raagaard,	Lars Peter	26. 7.24
- 15983	Sommer,	J. H. A.	18.10.24
- 30134	Sonntag,	Bernhard C. V.....	11 9.20
- 29698	Wilstrup,	Chr. Poul Dahl	8.10.21

Tilgodehavende Løn. I Fagbladet for Februar Maaned meddelte vi, at der paa Rødby-Havns Skibsværft henlaa Overskud til en Række navngivne Medlemmer. Senere har Skibsværftet tilsendt Forbundets Hovedkontor de ikke hævede Beløb, og følgende kan ved Henvendelse til Hovedkontoret, Gl. Kongevej 6, 2., København B, faa tilstillet deres Tilgodehavende:

Medlemmerne Nr. 37127, Albert Blüche. 24355, Henrik Werner Wagner. 33578, Laur. Ejner Holm. 38016, Herbert Suhr. 14650, Aage Larsen Brauer. 10427, Joh.

Edv. Jensen. 3813, Rich. Hansen. 6906, Hans Chr. Marius Hansen. 38019, Charles Lorentzen. 38013, Ove Petersen. 39789, Niels Peter Knudsen. 1737, Jørgen Nielsen. Skibsbyggerne Carl Aksel Jensen, født 12.9.04. Aage Jensen, født 6.12.98. Aksel Vald. Larsen, født 21.10.03. Maskinarbejder Elver Kaj Jensen, født 28.4.00. Klejnsmed Knud Hans Fr. Bøgevig, født 14.10.01. Rørsmed Sv. Aage Constantin Schouw, født 13.12.04.

Overskud. Medlemmerne Nr. 37514, G. V. R. Simonsen, og 37400, Aage Alfred Hillbrandt, bedes opgive deres Adresse til Kontoret i Holeby, hvor der henligger Overskud til dem.

Rettelse. Ved en Fejltagelse er i Fortegnelsen over Telefoner V. Boesen opført som Formand for Københavns Afd. 7, Smede og Maskinarbejdere ved Statsbaneværkstederne. Denne Afdelings Formand er Maskinarbejder J. P. Nielsen, Telefon Vester 1479 v.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 2.

Medlemmernes Bopæl 31. Marts.

Som det vil være bekendt for Medlemmerne, skal der hvert Aar pr. 31. Marts afgives en Medlemsfortegnelse til Staten over Arbejdsløshedskassens Medlemmer med Angivelse af Opholdskommune den 31. Marts, og af denne Fortegnelses Nøjagtighed er Kommunernes Tilskud til Arbejdsløshedskassen afhængig.

En fejlagtig Angivelse eller en Udeladelse betyder Tab af Kommunetilskud for et Medlem, og dette andrager navnlig i Aar et betydeligt Beløb.

Hovedkontoret og Afdelingskassererne har i de sidste Aar haft meget Besvær med at efterspore Adresser fra de foregaaende Aar, da Kommunerne og navnlig Landkommunerne rask væk nægter at betale, naar vi senere ikke kan fremskaffe bestemt Adresse paa Medlemmerne.

I Henhold til senest gennemførte Regler skal Medlemslisterne ydermere tilstilles de Kommuner, der indenfor en vis Frist fremsætter Krav derom.

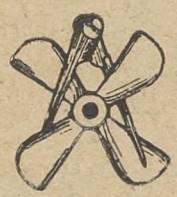
Saavel Kasserere som Medlemmer maa derfor drage Omsorg for, at Afdelingerne kommer i Besiddelse af ikke alene den *Kommunes* Navn, hvor Medlemmet har Ophold den 31. Marts, men ogsaa nøjagtig betegnet Adresse. For Landkommuners Vedkommende, der bestaar af flere Sogne, maa ogsaa *Sognets* Navn, samt eventuel særlig *Stedbetegnelse* eller Navn paa Ejendommen, Medlemmet bor i, angives.

Medlemmerne maa selv indgive dette til Afdelingskassereren, da det ikke i alle Tilfælde kan lykkes denne at komme i Forbindelse med de enkelte Medlemmer inden 31. Marts.

Send en lille Seddel med Nummer, Navn og fuldstændig Adresse- og Kommuneangivelse pr. 31. Marts til Afdelingskontoret.

Kommunetilskudet for et Medlem andrager 1/3 af Medlemskontingentet, og da dette i Regnskabsaaret 1924—25 har udgjort 39 Kr., er det 13 Kr. der tabes for hvert Medlem, for hvem der maa gives Afkald paa Kommunetilskud paa Grund af ufuldstændig Kommuneangivelse.

Hovedkassereren.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 6 APRIL 1925 11. Aarg.

Medens Situationen er under Udvikling.

I Dag, den 21. April, da dette skrives, er den store Konfliktsituation en Kendsgerning, idet den Udvidelse af Lock-outen, som ikke direkte angaar os, traadte i Kraft i Gaar, og den saakaldte Sympatistrejke, som for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Vedkommende omfatter Reparatører hos

Foreningen af danske Cementfabrikker,
Foreningen af danske Oliemøllere,
Aarhus Oliefabrik,
Foreningen af Arbejdsgivere i Margarineindustrien,
Sukkerfabrikken „Vestsjælland" i Gørlev,
Sukkerfabrikken „Nykøbing" i Nykøbing Falster,
A/S De danske Sukkerfabrikker, dog med Undtagelse af Fabrikkerne paa Lolland,

træder i Kraft fra i Aften. Vi føjer til, at hvor der maatte opstaa Tvivlstilfælde, maa Kollegerne selvfølgelig gennem deres Afdelinger henvende sig til Hovedkontoret, hvis Opgave det er at skaffe klar Besked paa, hvem der omfattes af Varslet og hvem ikke, og ethvert Forsøg, hvorfra det end kommer, paa Bestyldninger for „Griseri" eller for at hjælpe til, at der kan blive udført Skruebrækkerarbejde, vises tilbage, da ingen kan være i berettiget Tvivl om, at Medlemmer af vore Haandværkerorganisationer i Jærn og Metal ikke paa noget Punkt rækker Haand til noget, der i mindste Maade kan tydes i Retning af, at vi vil udføre Arbejde eller have noget at gøre med det, som Arbejdsmændene strejker ved — „hos og overfor".

For Jærn- og Metalindustriens Vedkommende er det aktuelle i Situationen, at vi lige har stemt over et Mæglingsforslag fra Statens Forligsinstitution. Forslaget blev forkastet af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Medlemmer med 5860 Stemmer mod 5338, der stemte for. For Formerforbundets Vedkommende foreligger der Vedtagelse; ved Urafstemningen var der et Flertal for, nemlig 809 mod 643, men da mindre end Halvdelen af Forbundets Medlemmer havde stemt for Forslaget, laa Afgørelsen i Følge Forbundets Love i Hovedbestyrelsens Hænder.

Saavel Sliberforbundet som Specialarbejderforbundet vedtog ogsaa Mæglingsforslaget, medens Metaltrykkerne forkastede med 54 Stemmer mod 35. Forbundet tæller 140 Medlemmer.

Ved Bedømmelsen af denne Situation falder Tanken ganske naturligt paa, at kun 51,2 pCt. af Smedeforbundets 22.200 Medlemmer deltog i Afstemningen. Der var 165 blanke Stemmesedler, og 14 Stemmesedler var erklæret ugyldige, og naar man nu ser paa den lille Majoritet paa 522 Stemmer for Forkastelse, og naar man ved, at der forelaa enstemmig Anbefaling fra Hovedbestyrelsens Side, hvor der dog er Anledning til at følge Begivenheder og Chancer og alle Foreteelser paa nærmeste Hold, saa synes den nævnte Forkastelse ikke at have noget særligt solidt Grundlag. Paa den anden Side kommer vi ikke udenom, at Forligsmændene ikke gav os Pristalstillæget, og at Forkastelsen er der, hvad der maa opfattes som en Pligt for Hovedledelsen til at søge

Betingelserne for en Afslutning forbedrede, og vi kan da heller ikke se, at Mulighederne herfor ligger særlig langt væk, selv om vi ikke kan vente store eller epokegørende Ting paa dette Omraade.

Nej, Spørgsmaalet er, om der hos Arbejdsgiverne er nogen Fredsvilje, eller om de vil lade haant om de vældige økonomiske Interesser, der staar paa Spil — ikke saa meget for d'Hrr., som er de bestemmende og dirigerende indenfor Jærnindustriens Arbejdsgiverorganisationer, men vel for Erhvervslivet og for Samfundsinteresserne, og det, der har dannet Basis for Jærnindustriens Overfald paa vore Organisationer, er ikke paa noget Punkt af den Art, at det enten kan direkte forsvare Angrebet, eller komme til at spille nogen økonomisk Rolle.

Hovedmomentet i Arbejdsgivernes Standpunkter lige fra Juli Maaned i Fjor er, at det jo ikke kan hjælpe, at man bliver enig med os, naar de, som de udtrykker sig, „alligevel skal have Ballade med Arbejdsmændene henad Foraaret". Vi godkender ikke og kan ikke godkende dette som et rimeligt Grundlag for at udelukke hele Jærnindustrien, og vi henviser stadig til, at vi i nogle og tyve Aar var i Stand til at gaa i Spidsen og tage Ansvaret for Udviklingen, og trods alle Forsøg paa Angreb paa os i den Anledning, saa førte dog disse Kendsgerninger til, at Jærnindustrien i høj Grad konsoliderede sig samtidig med, at vi var i Stand til at konsolidere vore Lønninger og værge vore Medlemmer imod de økonomiske Tab ved de evindelige Storkonflikter, som vi kender dem fra Midten og Slutningen af Halvfemserne.

Men d'Hrr., der for Tiden bestemmer casus belli, ser aabenbart anderledes paa Tingene og har en anderledes Strategi end den, som vi kender fra Haubergs og Foss' Direktiver.

Kun paa et Omraade vil man kunne sige, at Skylden for, at vi nu er i Storkonflikt, ligger i de Hauberg'ske Teorier, det er, hvor Talen er om Sammenhobning af alle Overenskomsters Udløb til samme Tidspunkt, og her fik man som bekendt, omend ikke direkte, saa i alt Fald indirekte, Støtte fra en enkelt Arbejderorganisation.

Det ser ud, som om Hauberg, hvis organisationsmæssige Viden var omfattende, vistnok mere end nogen anden samtidig Arbejdsgivers, ikke kendte Læresætningen: „Del og hersk"; i alt Fald handlede han imod den, og velsagtens ud fra en Tyrketro paa, at Arbejdsgiverne altid vil være i Stand til at beherske Forholdene enevældigt ud fra hans gamle Teori om, at Arbejderorganisationerne alt mere eller mindre er paa March imod Kulminationspunktet, hvor Arbejdsgiverne bare skal passe den rigtige Situation op for at give dem et Tryk tilbage, saaledes at der paany er Raaderum for en vis Grad af Enevælde.

Her er imidlertid nu ikke mere Raaderum for saadanne Teorier. Arbejderorganisationerne repræsenterer mere end en Trediedel af Danmarks Befolkning, og med det Maadehold, der stort set kendetegner den danske Fag- og Arbejderbevægelse, vil det næppe kunne lykkes dens Modstandere at sætte den i Knæ; kun hvis Fagforeningsbevægelsen misbrugte sin Stilling og anvendte sin Kraft paa Ødelæggelse af Samfundet og de fælles Værdier eller Opstilling af hasarderede Krav, saa var der en Fare for, at den øvrige Del af Samfundet vilde reagere, men saa længe Stillingen er den, som er faktisk og fremtrædende, at Fagorganisationerne formaar at begrænse sig, saaledes at de foruden selv at være mere end en Trediedel af Befolkningen kan regne med Sympati fra hele Landets Smaakaarsbefolkning, saa vil det være halsløs Gerning for Arbejdsgiverne at etablere Storkamp paa Basis af sine tydelige strategiske Formaal.

Der er heller næppe Grund til at tro for Alvor, at Arbejdsgiverne ønsker at faa etableret en Arbejdskrig, der betyder Revolution, det turde dog være for hasarderet, og for Arbejdsmandsforbundets Vedkommende, hvor man paa de senere Tider har været længst ude, synes der i alt Fald fra Ledelsens Side ikke at være mindste Tendens til at skride til Udvidelser i Retning af Generalstrejke. Man vil dog aabenbart holde sig indenfor de Grænser, hvor der er Mulighed for at understøtte, og disse Muligheder er aabenbart til Stede i en ganske betydelig Grad hos Arbejdsmændene.

Og ser vi paa Stillingen som Helhed, saa vil Arbejdsgiverne næppe paa noget Punkt kunne lock-oute mere end en Trediedel af Fagforbundenes Medlemstal, og med den obligatoriske Understøttelse og med de fælles økonomiske Interesser, som ligger klart for alle Arbejdere, vil der hurtig vise sig en Samling og Takt, som nok skal holde Arbejdsgivernes aggressive Tendenser i Skak.

Saaledes som vi staar i det politisk, vil det næppe lykkes Arbejdsgiverne at kombinere saaledes, at der bliver Raaderum for at tage politiske Stik hjem. Vi mindes vor kendte Venstre-Politiker, J. C. Christensen, der i 1920 rejste hjem til Hee, efter at have raadet Kongen til at jage den radikal-socialistiske Regering væk, og holdt en stor Tale om at „tage Stødet nu", for nu havde han regnet ud, at Situationen var saa-

ledes, at Arbejderne kunde sættes i Knæ. Fortjenesterne var steget under Højkonjunkturerne til Lønninger, som i tidligere Tider var ukendte, og nu skulde der paa engang øves et samlet Tryk. Som bekendt mislykkedes dette totalt. Varepriserne steg som ingensinde før, og fik vi end ikke just tilsvarende Stigninger i Lønningerne, saa viste det sig dog at være en total Misvurdering fra Arbejdsgiverforeningens Side, at man uden Hensyn til Levevilkaarene kunde iværksætte en saadan Aktion og trykke Arbejderbefolkningen tilbage og nedad økonomisk. Nederlaget for d'Hrr. blev da ogsaa totalt, og den politiske Forskrækkelse, som det lykkedes at faa sat i Scene ved de paafølgende Rigsdagsvalg, er forlængst udslettet med en socialistisk Regering som Resultat.

For nærværende, hvor Konfliktsforholdene befinder sig i en vis Udvikling, skal vi afholde os fra større Spaadomme med Hensyn til det endelige Resultat og indskrænke os til en Konklusion til Klaring af Kampens Grundlag:

1) I Stedet for at imødekomme vore rimelige Krav, stillede Arbejdsgiverne Fordring om Reduktion af alle Lønninger paa 10 pCt. — trods Dyrtidsstigningen.

2) Man nægtede pludselig at følge Statens Pristal med Henvisning til, at Lønningerne allerede er steget, skønt disse Lønstigninger med Henblik paa Priserne paa vore Livsfornødenheder absolut ikke er egnede til at volde Industrien Vanskeligheder.

3) Man nægtede at slutte Overenskomst med Jærnindustriens Haandværkerorganisationer med abstrakte Henvisninger til Frygt for vigende Konjunkturer, udenlandsk Konkurrence o. s. v.

4) Man kastede Jærnindustriens Haandværkere ud i en almindelig Lock-out den 18. Marts med en Arbejdsmandsstrejke som Anledning, uden at dette efter Omstændighederne var nogen Nødvendighed, og uden at der var fremsat Krav fra vor Side, som i nogen som helst Maade var egnede til at skabe Industrien Vanskeligheder.

Under disse Forhold er Arbejderpressen naturligvis beskæftiget med at oplyse om de faktiske Forhold og at varetage, forsvare og forklare Arbejderorganisationernes Stilling overfor Offentligheden. Modstanderpressen synes i Virkeligheden nærmest lammet i en Art Forundring over, at det alligevel skulde komme til en Storkamp, og specielt er man beskæftiget med at diskutere Arbejdsmændene og deres Formands Holdning i denne Sag, alt imedens det faktiske Forhold er det, at naar man ser paa Arbejdsgivernes Lock-out-Knuseværk, saa er det absolut ikke i særlig Grad rettet imod Arbejdsmændene og i det hele taget ikke mere effektivt som forhen. D'Hrr. Arbejdsgivere har paa den anden Side ligesom haft lidt let Spil med at kunne sidde og diktere Lock-out overfor de forskellige Industrier, hvor man ønsker, de skal føle Magten og Trykket, alt imedens De samvirkende Fagforbund har været saa temmelig passive udfra visse Teorier om, at man ikke har nogen Myndighed, hvad vi maa bestride. Selvfølgelig har De samvirkende Fagforbund baade Myndighed og Beføjelser gennem sine Love og Vedtægter, og det vil da sikkert ogsaa vise sig inden længe, at Arbejdernes Organisationer finder hinanden indenfor de gamle Rammer og finder Udtryk for netop det, som er og maa være de organiserede Arbejderes fælles Vilje i Forsvar for vore fælles økonomiske Interesser. Naar der kan tages fat og gøres det rette, vil det straks vise sig, at der er Myndighed nok.

Fred paa Arbejdsmarkedet i Norge og Sverige.

Ligesom Nationaløkonomerne under Dyrkelsen af deres Videnskab maa arbejde paa internationalt Grundlag, fordi Lovene for Nationaløkonomien i højere og højere Grad baseres paa det stigende internationale Samkvem mellem Landene, maa Fagbevægelsen baseres paa internationalt Samarbejde, paa Udveksling af Oplysninger og Statistik om de forskellige Landes Arbejdsforhold og disses økonomiske Grundlag. Dette internationale faglige Samarbejde befæstes og udvikles da ogsaa mere og mere, og ikke mindst indenfor Metalindustrien er Samarbejdet mellem de forskellige europæiske Landes Metalarbejdere meget omfattende og intimt. Den internationale Metalarbejderorganisation tæller for Tiden ca. 3 Millioner Medlemmer, og i Pagt med Udviklingen har den ogsaa begyndt at orientere sig mod Vest, i Amerika, der mere og mere er bleven Verdens økonomiske Tyngdepunkt. En af Verdenskrigens Virkninger.

Under de omfattende Konfliktsforhold, som for Tiden hærger det danske Arbejdsmarked, er det da kun naturligt, at man i særlig Grad kaster Blikket ud i Verden og ikke mindst undersøger Forholdene i vore Nabolande, Norge og Sverige, hvor det er lykkedes at skabe Ro i Arbejdsforholdene, og hvor Tilstandene i mangt og meget kan parallelliseres med vore med Hensyn til Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

I Norge, hvor man formentlig med de Erfaringer for Øje, som gennem de senere Aars omfattende Arbejdskampe er indhøstede, er kommen gennem Over-

enskomstsituationen uden aaben Konflikt, var Forholdet dette, at da man i Fjor indgik Overenskomst med Arbejdsgiverne, fik Arbejderne en Bestemmelse ind om, at hvis Pristallet i Januar Maaned i Aar viste en Stigning paa mere end 5 pCt., skulde der være Adgang til at kræve Forhandlinger optagne om et Løntillæg, og hvis Parterne ikke blev enige herom, kunde Overenskomsterne opsiges inden Udgangen af Februar til Udløb til April.

Hvis Priserne dalede, havde Arbejdsgiverne en tilsvarende Adgang til at opsige.

Det Pristal, der skulde danne Grundlaget for Sammenligningen, var Pristallet pr. 15. Juni 1924, hvilket var 245. I Januar Maaned i Aar var Tallet steget til 267, altsaa 22 Points eller ca. 9 pCt.

Arbejderne var altsaa som Følge af denne Stigning berettigede til at kræve Forhandling om Ændring af Lønningerne, og straks efter Offentliggørelsen af Pristallet i Januar Maaned rettede Fagorganisationerne en Henvendelse til Norsk Arbejdsgiverforening med Anmodning om Forhandling. Forhandlingerne omfattede under et samtlige de Industrier og Faggrupper, hvis Overenskomster indeholdt den omtalte Pristalsbestemmelse, derunder ogsaa Jærnindustrien.

Imidlertid lykkedes det ikke i første Omgang at opnaa Enighed mellem Parterne, Forhandlingerne blev afbrudt, og Overenskomsterne opsagte fra Arbejdernes Side. Efter Henstilling af Rigsmæglingsmanden blev Forhandlingerne dog atter optagne under Rigsmæglingsmandens Ledelse, og efter nogle Dages Forhandlinger fremsatte Mæglingsinstitutionen et Overenskomstforslag, der blev vedtaget af begge Parter.

Overenskomsten gaar i Hovedtrækkene ud paa følgende: Alle voksne Arbejderes Timeløn forhøjes med 15 Øre, og alle voksne kvindelige Arbejderes med 9 Øre, dog saaledes, at Tillæget for de Tariffer, hvor der er fastsat en Timeløn (Normalløn) af mindre end 85 Øre, bliver 8 Øre. Mindstelønssatserne forhøjes for Mænd med 10 Øre og for Kvinder med 6 Øre. I de Fag, hvor der findes faste Akkordsatser eller Prislister, forbliver disse uforandret, men der betales vedkommende et Tillæg til Akkordprisen af 15 Øre pr. præsteret Time for voksne mandlige Arbejdere og 9 Øre (8 Øre) for voksne Kvinder.

Den Lønforhøjelse, der ved denne Overenskomst er indrømmet Arbejderne, svarer til Stigningen i Leveomkostningerne fra Juli 1924 til Januar i Aar, som tidligere nævnt 9 pCt., og de saaledes indgaaede Overenskomster omfatter ca. 60,000 Mand og løber nu uændret videre et Aar til.

For at kunne bedømme den skete Forhøjelse i Forhold til den før Forhøjelsen eksisterende Løn, skal vi oplyse, at efter Overenskomstrevisionen i August i Fjor var Gennemsnitslønnen for Metalarbejdere 160 Øre pr. Time for hele Norge. Gennem fortsat Lønaktion paa Arbejdspladserne var det lykkedes paa en Række Bedrifter, særlig i Oslo, at faa hævet Lønnen en Del, saaledes at Gennemsnitstimelønnen forud for Overenskomstrevisionen i Aar maa antages at have ligget omkring 165 Øre. Efter Arbejdsgivernes Opgivelser laa Akkordfortjenesten samtidig omkring et Gennemsnit af 200 Øre. De her anførte Satser er altsaa nu i Henhold til den indgaaede Overenskomst forhøjede med 15 Øre.

De norske Arbejdsgivere har saaledes i Modsætning til deres danske Kolleger foretrukket, frem for en Konflikt, at yde Dækning for Dyrtiden, der ganske vist i Norge er mere fremherskende end i Danmark, men hvor til Gengæld ogsaa Lønnen nu er højere. De ovennævnte Tal er jo Gennemsnitstal for hele Norge med dets meget forskelligartede Forhold, og f. Eks. i Oslo ligger Lønnen betydelig over, hvad der her er anført.

I sidste Nummer af Fagbladet meddelte vi, at »Jättelock-out« var proklameret i Sverige; vi kan heldigvis denne Gang bekræfte, hvad Dagspressen forlængst har meddelt, at Lock-outen er hævet og Arbejdet atter tiltraadt den 30. Marts, efter at Konflikten havde varet fra den 16. Marts. Til Trods for, at vort svenske Broderforbund allerede omkring Aarsskiftet havde sluttet paa status quo med nogle mindre Ændringer i de almindelige Overenskomstbestemmelser, saa blev de svenske Metalarbejdere dog draget med ind i Lockouten, da Arbejdsgiverne iværksatte en saadan, foranlediget af, at der ikke kunde opnaas Enighed i forskellige større Industrier.

Da vort svenske Broderforbund som nævnt havde faaet sine Overenskomstforhold i Orden ved Aarsskiftet, kunde Lock-outen ingen Indflydelse faa herpaa udover nogle enkelte Brancher, som ikke havde faaet deres Aftaler fornyede, da Konflikten udbrød.

Vort svenske Broderorgan opgør efter Lock-outen Resultatet for sit Vedkommende saaledes: Forbedringer for Rørarbejderne og Arbejderne ved Metalværkerne. Fuld Sejr for Arbejderne ved Gullspång. For sidstnævnte Virksomheds Vedkommende anføres det, at Konflikten har staaet meget længe paa, men at Arbejderne har opnaaet Lønregulering samt 48 Timers Arbejdstid, hvilket var det Krav, for hvis Gennemførelse Arbejderne egentlig var gaaet i Konflikt.

Men naar de svenske Metalarbejdere ellers som Helhed har kunnet slutte paa status quo, til Trods for, at det svenske Pristal fra Juli 1924 til Januar 1925 er steget fra 171 til 178, saa maa man erindre, at Lønningerne i Sverige ligger relativt godt, ja, det er endog paastaaet fra de svenske Arbejdsgiveres Side, at Lønningerne i Stockholm er højere end i nogen anden By i Europa. Spørgsmaalet er forøvrigt ikke let at afgøre, thi det er jo de respektive Penges Købekraft i de enkelte Lande, der er den afgørende Faktor, men et er i hvert Tilfælde sikkert, nemlig at Dyrtiden i Sverige i de senere Aar ikke har været nær saa fremherskende som i Danmark og endnu mindre, naar der sammenlignes med Norge.

Det har vel heller ikke været uden Betydning for de Forhandlinger, som nu er lykkelig afsluttet i vore Nabolande, at man der har i frisk Erindring, hvad store og omfattende Konflikter betyder, nemlig — bortset fra hvilket Resultat, der opnaas — Tab for begge Parter, saalænge Konflikten staar paa.

For de danske Metalarbejdere, der er inddragne i en Arbejdskamp, hvis Virkninger ikke kan overses, er

det af overordentlig stor Betydning, moralsk saavel som økonomisk, at vore Broderorganisationer i Skandinavien har faaet deres Overenskomstforhold endelig ordnede.

Prisbevægelsen i Danmark og andre Lande.

Efter »Statistiske Efterretninger«, Nr. 9, for 25. Marts 1925.

I de tre skandinaviske Lande og Finland er Grundlaget for Beregningen af Pristallene bragt i saa nær Overensstemmelse, som de særlige Forhold i hvert enkelt Land muliggør. Beregningen hviler i alle 4 Lande paa de samlede Udgifter i et Normal-Husholdningsbudget, og Udgangspunktet er Udgiften i 1914.

Nedenfor gives en Sammenstilling af Prisbevægelsen i Danmark, Norge, Sverige og Finland i 1924, idet *Prisstigningen* til de forskellige Tidspunkter og for de forskellige Hovedudgiftsposter i Budgettet er angivet i Procent af Udgiften i 1914.

Danmark	Prisstigning fra Juli 1914		
	Jan. 1925	Juli 1924	Jan. 1924
	pCt.	pCt.	pCt.
Fødevarer	115	100	94
Klæder, Fodtøj, Vask	177	167	154
Bolig	70	70	60
Brændsel og Belysning	177	198	188
Skatter, Kontingenter o. lign.	148	148	154
Andre Udgifter	107	107	107
Ialt	121	114	109

Sverige	Prisstigning fra Juli 1914		
	Jan. 1925	Juli 1924	Jan. 1924
	pCt.	pCt.	pCt.
Føde og Nydelsesmidler	71	55	62
Beklædning	92	92	92
Bolig	86	78	78
Brændsel og Belysning	81	82	81
Skatter	70	73	101
Øvrige Udgifter	83	83	87
Ialt	78	71	76

Norge	Prisstigning fra Juli 1914		
	Dec. 1924	Juni 1924	Dec. 1923
	pCt.	pCt.	pCt.
Madvarer	174	140	126
Beklædning	157	141	129
Husleje	76	76	73
Brændsel og Belysning	161	174	158
Skatter*)	—	—	—
Øvrige Udgifter	161	152	146
Ialt	166	145	134

*) Skatter er medtaget ved Beregningen af det samlede Stigningstal.

Finland	Prisstigning fra Juli 1914		
	Jan. 1925	Juli 1924	Jan. 1924
	pCt.	pCt.	pCt.
Fødevarer	1030	952	989
Beklædning	944	936	938
Husleje	1065	1063	881
Brændsel	1331	1363	1406
Skatter	2214	2284	2284
Ialt	1099	1054	1055

I første Halvdel af 1924 steg Prisniveauet i Danmark med 2 à 3 pCt. og i Norge med 4 à 5 pCt.; i Sverige faldt det med ca. 3 pCt., medens det i Finland var omtrent uforandret. I anden Halvdel af 1924 var der derimod Stigning i Prisniveauet i alle Landene, men Stigningen var noget forskellig. I Norge, hvor den var størst, udgjorde den 8 à 9 pCt., i Sverige og Finland ca. 4 pCt. og i Danmark godt 3 pCt. Prisstigningen for hele Aaret 1924 udgjorde herefter i Sverige ca. 1 pCt., i Finland ca. 4 pCt., i Danmark ca. 6 pCt. og i Norge 13 à 14 pCt.

Fælles for alle Landene var en forholdsvis stærk Prisstigning i Løbet af Aaret for Fødevarer og en Nedgang for Skatter; for Beklædning var der Stigning i Danmark og Norge, og for Bolig temmelig stærk Stigning i Danmark og Sverige, men kun en mindre Stigning for Norge og særlig Finland. For Brændsel og Belysning var der endelig Nedgang i Danmark og Fin-

Prisstigningen siden 1914.

	Sidste Opgørelse		Juli 1924	Januar 1924
	Maaned	pCt.		
			pCt.	pCt.
Lande i Europa:				
England	Jan. 25	79	70	77
Frankrig	Sept. 24	267	266	245
Belgien	Jan. 25	421	393	380
Holland	Sept. 24	76	73	78
Schweiz	Dec. 24	70	69	68
Italien	Dec. 24	473	412	410
Czekoslovakiet*)	Nov. 24	822	809	817
Østrig**)	Jan. 25	1376	1239	1174
Tyskland	Jan. 25	24	16	10
Finland	Dec. 24	1099	1054	1055
Norge	Dec. 24	166	145	134
Sverige	Jan. 25	78	71	76
Danmark	Jan. 25	121	114	109
Lande udenfor Europa:				
Forenede Stater i Amerika	Sept. 24	71	69	73
Kanada	Jan. 25	49	45	50
Australien	Sept. 24	46	46	48
New Zealand	Dec. 24	50	54	50
Indien	Jan. 25	57	56	58
Syd-Afrika	Dec. 24	33	32	33

*) Kun Fødevarer.
**) I Tusinder.

land, medens Priserne herfor var uforandrede i Sverige og lidt stigende i Norge.

Medens Pristallene for de tre skandinaviske Lande og Finland paa Grund af det ensartede Beregningsgrundlag tillader en direkte Sammenligning fra Land til Land, kan en Sammenligning af Pristallene i andre Lande kun foretages med Forbehold, idet Grundlaget for Beregningerne varierer noget fra Land til Land. Selv om en direkte Sammenligning af selve Prisniveau-Tallene for de enkelte Lande saaledes kun er mulig med visse Forbehold, vil Tallene paa den anden Side afgive et godt Grundlag for en Vurdering af de i de enkelte Lande indtraadte Forskydninger i Priserne.

Paa Grundlag af de i forskellige udenlandske Tidsskrifter (bl. a. i det af Det internationale Arbejdsbureau i Genf udgivne Maanedsskrift »International Labour Review«) publicerede Beretninger meddeles foranstaaende Oplysninger om Prisstigningen siden 1914 for et almindeligt Husholdningsbudget.

I *De forenede Stater* og de øvrige oversøiske Lande var Prisniveauet omtrent det samme ved Begyndelsen som ved Slutningen af Aaret; i Amerika var der i første Halvaar en Prisnedgang, som opvejedes af en Prisstigning i andet Halvaar. Dette var ogsaa Tilfældet for *England, Holland* og — som foran anført — *Sverige*. Derimod var der Prisstigning saavel i første som i andet Halvaar i *Frankrig, Belgien, Østrig, Tyskland, Norge* og *Danmark*. I *Schweiz* var Prisniveauet omtrent uforandret hele Aaret, medens det i *Italien* og *Finland* var omtrent uforandret i første Halvaar, men stigende i andet Halvaar.

Den største Prisstigning i Løbet af Aaret blandt de i Tabellen anførte Lande fandt Sted i Østrig, Norge, Tyskland og Italien, i hvilke Lande Prisstigningen udgjorde mellem 12 og 16 pCt.

Internationalt.

(Meddelelser fra I. F. C., Amsterdam.)

Metalarbejderstrejken i Italien.

Under særlig Hensyntagen til den Omstændighed, at det regulære anti-fascistiske Metalarbejderforbunds Rolle i den nu afsluttede italienske Metalarbejderstrejke gennemgaaende ikke er blevet rigtigt vurderet i Pressen, offentliggør I. F. C.s Pressemeddelelser følgende sammenfattende Beretning:

I sidste Efteraar afsluttede de fascistiske Fagforeninger en Overenskomst med Arbejdsgiverforeningen i Metalindustrien angaaende Betaling af et Dyrtidstillæg, som Arbejdernes store Flertal dog ansaa for utilfredsstillende. Det socialdemokratiske Metalarbejderforbund, »F. I. O. M.«, som ikke havde underskrevet Overenskomsten, indledede en energisk Kampagne for en Forhøjelse af Tillæget, og sluttelig blev da ogsaa det fascistiske Forbund, som i den nye Overenskomst ikke engang havde faaet optaget en Bestemmelse om Minimalløn, tvunget til at tage Affære og søge at faa Dyrtidsbestemmelsen revideret til Arbejdernes Fordel. Arbejdsgiverforeningen for Metalindustrien i Lombardiet besluttede i Betragtning af det fra to Sider udøvede Pres at gaa med til en øjeblikkelig Forhøjelse af Dyrtidstillæget med 1.20 Lire pr. Dag. Da Lønningerne ogsaa med dette Tillæg ikke gav Dækning for Pristallets Stigning, erklærede »F. I. O. M.« ogsaa denne Forhøjelse for utilstrækkelig. En Strejke kom paa dette Tidspunkt ikke i Betragtning, da Regeringen uden videre vilde have undertrykt enhver Konflikt og man tilmed ikke kunde gøre Regning paa Fascisternes Medvirkning.

Fascisterne, som stadig forsvarer Tanken om et Samarbejde mellem de forskellige Befolkningsklasser, gjorde sig de største Anstrengelser for at forhindre Udbruddet af en aaben faglig Konflikt, for at opretholde den gode Forbindelse med Arbejdsgiverne og samtidig ikke tabe Følingen med Arbejdernes store Masse, hvis Interesser de foregiver at varetage.

Men sluttelig kom det dog til Kamp. Efter flere forgæves Forhandlinger med Arbejdsgiverne proklamerede den fascistiske Deputerede Augusto Turati den 3. Marts Strejke for Metalarbejderne i Brescia, men kun faa fascistiske Arbejdere deltog i Strejken. Snart indsaa imidlertid de regulære Fagforeninger, at det rette Øjeblik nu var kommet, og at det gjaldt om at udnytte Situationen. Efter at Fascisternes Strejke havde varet i 8 Dage, opfordrede ogsaa »F. I. O. M.« sine Medlemmer til at nedlægge Arbejdet, og i Løbet af kort Tid deltog over 8000 Arbejdere i Strejken. Det var ogsaa »F. I. O. M.«, der vedtog at udvide Kampen til hele Lombardiet, idet det den 12. Marts paa alle ikke-fascistiske Fagorganisationers Vegne rettede et Opraab til alle Metalarbejdere i Lombardiet med Opfordring til Strejke. Den af de gamle Fagorganisationer udgivne Strejkeparole fulgtes da ogsaa troligt af ca. 120.000—130.000 Metalarbejdere. Da de fascistiske Fagforeninger selv befandt sig i Kamp, kunde de denne Gang ikke fremsætte den sædvanlige Paastand om, at Strejken var anti-national. Efter Tilskyndelse af Arbejdsgiverne intervenerede Regeringen og indbød Repræsentanter for Arbejdsgivernes og Fascisternes Organisationer — under Udelukkelse af de gamle Fagforeninger — til Forhandlinger i Rom.

Medens disse Forhandlinger stod paa — om deres Forløb er der ikke blevet stort bekendt i Offentligheden — indtog de fascistiske Fagorganisationer, som vilde bevare sig Arbejdernes Sympati, en temmelig energisk Holdning. Efter at de den 15. Marts endda havde rettet et »Ultimatum« til Arbejdsgiverne, fandt der i Milano atter Forhandlinger Sted mellem Arbejdsgiverne og Fascisterne. Disse Forhandlinger, der lededes af den ekstremreaktionære Sekretær for det fascistiske Parti, førte til Enighed, idet Arbejdsgiverne indvilgede i en yderligere Forhøjelse af Dyrtidstillæget med 1 Lire pr. Dag. De fascistiske Organisationer opfordrede herpaa deres Medlemmer til at genoptage Arbejdet. »F. I. O. M.«, som heller ikke havde deltaget i disse Forhandlinger, kunde ikke erklære sig tilfreds med det opnaaede Resultat og vedtog at fortsætte Strejken. Følgen var, at 95 pCt. af Arbejderne fulgte denne Parole og kun 5 pCt. genoptog Arbejdet. Disse Tal viser, hvor store »Masser« de fascistiske Organisationer i Virkeligheden har bag sig.

Da Afholdelse af Strejkemøder var forbudt, de ikke-fascistiske Aviser beslaglagte, og Arbejdsgiverne haardnakket vægrede sig ved at forhandle med de frie Fagforeninger, besluttede »F. I. O. M.« efter nogle faa Dage ud fra taktiske Overvejelser at afslutte Strejken, og Arbejderne begav sig den 19. Marts tilbage til Virksomhederne. Som Afslutning paa Strejken offentliggjorde »F. I. O. M.« et Manifest til Arbejderne, hvori det hedder, at Arbejderne ikke kan give sig tilfreds med de af de fascistiske Organisationer trufne Aftaler, og at Organisationen vil fortsætte Agitationen.

Arbejderferier i England.

I Martsnummeret af »Ministery of Labour Gazette« (det engelske Arbejdsministeriums Organ) findes en Oversigt over de for Tiden i Storbritannien gældende Overenskomster, som indeholder Bestemmelser om en aarlig Sommerferie til Fagets Arbejdere. Ifølge denne Oversigt findes der Feriebestemmelser i 27 Lands- og 85 Distriktsoverenskomster. Feriens Længde varierer fra 3 til 12 Dage og er i de fleste Tilfælde knyttet til Betingelsen om en 6 til 12 Maaneders uafbrudt Beskæftigelse i samme Virksomhed. Betalingen af Feriedagene er ordnet paa forskellige Maader. Time- eller ugelønnede Arbejdere erholder i Reglen den fulde Time- eller Ugeløn, medens Akkordarbejderne gennemgaaende faar Betaling i Henhold til deres Gennemsnitsfortjeneste for de sidste 3 eller 6 Maaneder. I de fleste Overenskomster bestemmes, at Ferien skal falde indenfor en nærmere fastsat Tid paa Aaret.

Enkelte Overenskomster indeholder Bestemmelse om, at Arbejdere, som er berettiget til Ferie, men forinden ophører med Arbejdet eller bliver afskediget, har Krav paa en tilsvarende Godtgørelse. Enkelte andre Overenskomster, saaledes bl. a. for Skotøjsindustrien, indeholder Bestemmelse om Oprettelse af et Feriefond, hvortil baade Arbejdsgivere og Arbejdere skal svare Bidrag i 48 Uger om Aaret i Henhold til deres Fortjeneste. En særlig Ordning bestaar for Skriftstøberne i London, som i 50 Uger om Aaret arbejder 50 Timer ugentlig, men kun faar betalt for 48 Timer, idet Betalingen for de to øvrige Timer henlægges i Feriefonden.

Foruden de her anførte Overenskomster yder ogsaa en hel Række Enkeltvirksomheder deres Arbejdere en aarlig betalt Sommerferie. De bestaaende Feriebestemmelser anslaas til at omfatte ialt ca. 1½ Million Lønarbejdere. I dette Tal er ikke medregnet Handels- og Kontormedhjælpere og andre Privatfunktionærer, blandt hvilke en aarlig betalt Sommerferie er langt mere almindelig end blandt Haandens Arbejdere.

Social-Attachéer.

Den af den internationale Fagforeningskongres 1919 i Amsterdam opstillede Fordring, at Regeringerne ogsaa skulde knytte Social-Attachéer til deres diplomatiske Repræsentationer i Udlandet, førte i sin Tid til, at Tyskland, Norge og Sverige udnævnte enkelte Social-Attachéer. Siden den svenske Social-Attaché ved Gesandtskabet i Berlin, W. Janssons Død, den tyske Social-Attaché i Rom, Sassenbachs Valg til Sekretær i Fagforenings-Internationalen i Amsterdam og Tilbagekaldelsen af den norske Social-Attaché i Berlin, Bonnevie, har nye Udnævnelser ikke fundet Sted. Nu er det Meksiko, som atter bringer dette Spørgsmaal paa Bane. Den meksikanske Presse offentliggør følgende Meddelelse:

Den meksikanske Arbejderbevægelse er traadt ind i Verdensdiplomatiets Virkekreds. Præsident Calles har i denne Uge i et Dekret anordnet, at der ved alle meksikanske Gesandtskaber skal udnævnes en Repræsentant for Arbejderklassen, en Arbejds-Attaché. Alle moderne Regeringer anerkender Arbejdsgivernes Magt, idet de har udnævnt særlige Handelsattachéer ved deres udenlandske Delegation. Meksiko er det første Land, som imødekommer Arbejderklassens Krav om en officiel Repræsentation i fremmede Stater. Arbejdsattachéernes Opgave skal være at holde sig underrettet om de i Arbejderkredse herskende Strømninger samt om de almindeligt gældende Arbejdsbetingelser, skabe og opretholde Forbindelser med arbejdervenlige Kredse og informere den meksikanske Arbejderbevægelse om alle Spørgsmaal, som kan tænkes at være af Interesse. Som den første Arbejds-Attaché blev Canuta Vargas — som i mange Aar har været virksom inden for den Panamerikanske Arbejderføderation — bestemt for det meksikanske Gesandtskab i Washington. Han vil om kort Tid optage sin Virksomhed som diplomatisk Repræsentant for sit Lands Arbejderklasse.

En ny Lov om Arbejderferier.

Efter langvarige Forhandlinger har det czekoslovakiske Parlament vedtaget en Lov vedrørende Indførelse af betalte Ferier for Arbejdere. Vi optrykker her nogle af de vigtigste Bestemmelser i Loven, som træder i Kraft den 1. Maj 1925:

Alle Arbejdere, som har varig Beskæftigelse og ikke udøver deres Arbejde som Bierhverv eller lejlighedsvis, er efter en uafbrudt Beskæftigelse i en og samme Virksomhed eller hos samme Arbejdsgiver berettiget til en aarlig Ferie, som betales af Arbejdsgiveren. — Feriens Længde er 6 Dage om Aaret. For Arbejdere, som er beskæftigede hos samme Arbejdsgiver eller Virksomhed i over 10 Aar, forhøjes Ferien til 7 Dage, efter over 15 Aars Beskæftigelse til 8 Dage om Aaret. Søn- og Helligdage, som falder i Ferien, medregnes og betales. — Lærlinge er efter en halvaarlig uafbrudt Beskæftigelse berettiget til en betalt Ferie paa 8 Dage. Loven omfatter *ikke* Sæsonarbejdere, Arbejdere paa Dagløn indenfor Land- og Skovbrug samt Hjemmearbejdere. Arbejdere, som bliver afskediget forinden de kan tiltræde deres Ferie, er berettiget til en betalt Ferie, svarende til den Tid, de har været beskæftigede i Virksomheden. Denne Bestemmelse gælder ogsaa for Arbejdere, som af vigtige Grunde har maattet ophøre med Arbejdet. — Ferien skal i Reglen falde i Tiden mellem 1. Maj og Slutningen af September. — Fordelingen af Ferien bestemmes af Arbejdsgiveren efter forudgaaende Samraad med Bedriftsraadet eller Arbejdernes Tillidsmænd. For visse Industrier med kontinuerlig Drift kan Feriens Rækkefølge ordnes gennem Regeringsforordning.

I og for sig betyder Vedtagelsen af denne Lov ingen øjeblikkelig Fordel for Arbejderne i Czekoslovakiet, idet Lovens Vedtagelse var knyttet til Betingelsen om en samtidig Gennemførelse af Loven om Afskaffelse af en Række Helligdage, hvorved Arbejderne gaar tabt af flere Fridage, end Ferieloven yder dem. Lovens Betydning ligger i den principielle Anerkendelse af Arbejdernes retslige Krav paa en aarlig betalt Sommerferie. Selv om Loven ikke byder Arbejderne de samme Fordele, som de i Østrig og Polen bestaaende tilsvarende Love, er der dog skabt et Grundlag, paa hvilket de czekoslovakiske Arbejdere sikkert vil forstaa at bygge videre.

Til Majdemonstration.

I Lighed med tidligere Aar har vi fra De samvirkende Fagforbund modtaget Opfordring til Afholdelse af Demonstration 1. Maj.

Ganske vist har vi opnaaet 8-Timers Dagen ad overenskomstmæssig Vej, og for hvert Aar, der gaar, fæstnes den mere og mere i Bevidstheden som en naturlig Ting, som et overmaade værdifuldt Kulturgode, praktisk talt det eneste, der er til Rest fra en Tid, hvor Arbejdsgiverne i Modsætning til nu fandt det opportunt at bøje sig for Arbejdernes Krav.

Til Gengæld er der næppe Tvivl om, at Arbejdsgiverne kun venter paa en gunstig Lejlighed til i størst mulig Udstrækning at berøve os det opnaaede Gode, og vi har jo set, hvorledes vore politiske Modstandere paa Rigsdagen har modtaget den socialdemokratiske Re-

gerings Forslag om at ratificere Washington-Konferencens Vedtagelse vedrørende 8-Timers Dagen.

Man vil ogsaa fra Dagspressen være bekendt med Arbejdsgivernes Forsøg paa ved Eksempler fra Tyskland at bevise, at 8-Timers Dagen ikke eksisterer mere der, medens Sandheden er, som allerede oplyst i sidste Fagblad, at ca. 45 pCt. af vore Fagfæller har 8-Timers Dagen ubeskaaret, og at der af Tysk Metalarbejderforbund har været iværksat en storstilet Demonstration for atter at tilbageerobre 8-Timers Dagen for de Fagfæller, som i Kraft af en hensynsløs og overmægtig Storindustri har maattet finde sig i en Forlængelse af Arbejdstiden.

Det vil forhaabentlig snart vise sig ugørligt for vore hjemlige Arbejdsgivere at hente mere Agitationsstof mod Normalarbejdsdagen fra Tyskland, og vi bør ved almindelig Arbejdshvile og ved Deltagelse i Demonstrationerne den 1. Maj markere overfor Arbejdsgiverne, at vi ikke agter paa nogen Maade at give Afkald paa 8-Timers Dagen, og at vi støtter den siddende Regering i dens Forsøg paa at faa den lovfæstet.

Forøvrigt har Den internationale faglige Central i Amsterdam udsendt Opfordring til alle under Centralen staaende Organisationer om at afholde Majdemonstrationer for at betone Arbejderklassens ubetingede Fredsvilje, da man ikke i Aar agter at lade afholde en særlig Antikrigsdag.

Vi demonstrerer altsaa 1. Maj for Lovfæstelse af 8-Timers Dagen og imod Krigen og Militarismen.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Det sædvanlige Stof til Organisationernes Rubrik mangler selvfølgelig ganske til dette Nummer af Bladet. Mæglings- og Timandsmøder afholdes der ingen af, og det er jo ialt væsentligt den Slags Ting, der omtales herunder.

Ved Lock-outens Udbrud er der paa nogle enkelte Virksomheder opstaaet Uoverensstemmelser angaaende den Løn, der skulde udbetales, væsentligst fordi Udsmidningen ikke foregik til samme Tidspunkt, som »Blæsten blev sat«, eller med andre Ord, man sørgede ikke for, at den sidste Arbejdsdag blev en Støbedag. I disse Tilfælde er Sagen indberettet til Arbejdsgivernes Organisation og vil blive optaget til Behandling, naar Forhandlingsmaskineriet atter virker.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Hos Cyklegrosserer W. Petersen, Aarhus, har 3 Mand, der i Forvejen havde Kr. 60,00 pr. Uge, faaet Lønnen forhøjet saaledes: 1 Mand til Kr. 75,00, 1 Mand til 171 Øre pr. Time og 1 Mand til 157 Øre pr. Time.

Hos Skibssmed Mikkelsen, Aarhus, har 2 Mand faaet hver 10 Øre mere pr. Time, hvorefter Timelønnen er 166 Øre.

Hos Firmaet Hans Nielsen, Tværgade, Aarhus, har 7 Mand faaet Timelønnen forhøjet fra 176 Øre til 186 Øre.

I Aabenraa har Firmaerne H. Callesen, Hansen & Møstel, Chr. Mortensen, Harhorn & Christensen og J. M. Hansen forhøjet Timelønnen med 5 Øre pr. Mand, medens Firmaet Svend Weber (Christensen) har forhøjet Timelønnen med 9 Øre. Endvidere har Firmaet Christoffer Fischer i Januar Maaned forhøjet Timelønnen for 1 Mand fra 125 Øre til 145 Øre og for 1 Mand fra 132 Øre til 145 Øre, medens i Februar Maaned en tredie Mand har faaet en Forhøjelse fra 145 til 150 Øre. I Følge den af Forbundet i Fjor indsamlede Statistik var Gennemsnitstimelønnen hos de anførte Firmaer saaledes før Forhøjelsen: H. Callesen 116 Øre, Hansen & Møstel 145 Øre, Chr. Mortensen 142 Øre, Harhorn & Christensen 129,3 Øre, J. M. Hansen 150 Øre og Svend Weber (Christensen) 135,7 Øre.

Endelig har vore hos Haderslev Kommune beskæftigede Medlemmer faaet Timelønnen forhøjet med 5 Øre, hvorefter denne for 7 Mand er 160 Øre og for 1 Mand 176 Øre. De paagældende oppebærer Løn under Sygdom og har 14 Dages Sommerferie med Løn.

Mæglingsmøder. Den 25. Februar er der afholdt Mægling hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, i Anledning af en Strid mellem Værftets Ledelse og Nitterne om Betalingen for Nitning af 2 Forstærkningsplader paa Bgn. Nr. 335. Der opnaaedes ikke Enighed. Forbundsledelsen og Afdelingsbestyrelsen er enige om, at Spørgsmaalet bør tages op til lokal Forhandling, forinden tilsvarende Arbejde næste Gang skal udføres.

Hos A/S Lange & Heegaard afholdtes Mægling den 2. Marts i Anledning af en opstaaet Strid om, hvorvidt et Anlæg paa Grønlandske Handels Plads skulde betales i Henhold til Rørprislistens Punkt 15 h (10 pCt. Tillæg for Arbejde i gamle Bygninger). Der opnaaedes ikke Enighed ved Mæglingsmødet, men Sagen er senere sluttet med, at Firmaet og de paagældende Arbejdere er enedes om at dele det Beløb, hvorom der var Strid, saaledes at Rørlæggerne har faaet udbetalt Kr. 47,00.

Den 4. Marts er der afholdt Mæglingsmøde paa Svovlsyrefabrikken i Aalborg i Anledning af Klage fra Afdelingen dersteds over, at en Maskinarbejder, som stod i Enkeltakkord, var afskediget, fordi han trods Forbud derimod havde røget en Cigaret. Der opnaaedes ikke Enighed, og Sagen blev henvist til Timandsmøde. Forinden er Spørgsmaalet imidlertid bleven løst derved, at det paagældende Medlem har faaet udbetalt Kr. 40,00.

Paa Odense Staalskibsværft mægledes den 24. Marts i Anledning af, at der mellem Værftets Ledelse og Skibstømrerne var opstaaet Strid om Betalingen for Ophængning af Stilladsknæer, under hvilken Strid Værftet havde forlangt Nitterne til at udføre det paagældende Arbejde, hvilket Nitterne havde nægtet. Der opnaaedes Enighed om, at Værftet fremtidig er frit stillet med Hensyn til, om man vil lade Ophængning af Stilladsknæer foretage af Skibstømrere eller Nittere, idet Nitternes Betaling for dette Arbejde fastsattes til Timeløn plus det gældende Lønakkordtillæg for Udenbordsnitning, som for Tiden er 64 pCt.

Den 17. Marts er der afholdt Mægling paa Dansk Soyakagefabrik, København, i Anledning af en opstaaet Uoverensstemmelse vedrørende Overarbejde. Man enedes om, at nogle paa Grund af Striden hjemsendte Arbejdere atter gik i Arbejde den 18. Marts. Den hidtil gældende Praksis med Hensyn til Overarbejde bibeholdes med den Ændring, at Tillidsmanden fremtidig skal træffe Aftale med Fabrikkens Ledelse og være enig med denne om eventuelle Fridage for de Arbejdere, der har udført særlig meget Overarbejde.

Hos Firmaet Fisker & Nielsen, København, mægledes den 19. Marts i Anledning af Klage over, at Smedene og Maskinarbejderne systematisk nægtede at udføre Overarbejde. Man enedes om at vise mulige Uoverensstemmelser tilbage til lokal Forhandling, idet Firmaet stillede i Udsigt at ville yde et Tillæg til Timelønnen ved Opstillingsarbejde.

Strid om Udførelse af Skifteholdsarbejde hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen. Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 14. Marts opnaaedes Forlig i en Sag vedrørende Klage fra A/S Burmeister & Wain over, at Maskinarbejderne ombord nægtede at udføre Skifteholdsarbejde, efter at Arbejdsgiverforeningen havde udsendt 2. Varsel om Lock-out.

Under Forudsætning af, at Skifteholdsarbejdet optoges i Henhold til det allerede givne Varsel derom, frafaldt Arbejdsgiverne Kravet om Sagens videre Forfølgelse.

Voldgiftskendelse i en Rørlæggersag. Onsdag den 18. Marts behandledes paa en i den Anledning nedsat Voldgift forskellige Spørgsmaal, hvorom der var Uenighed mellem Firmaet A. von der Lieth og nogle Rørmontører ved et Centralvarmeanlæg paa Illums Bygning i Gothersgade i København. Spørgsmaalene, hvorom der var Uenighed, var følgende:

1) Om Montørerne, foruden Betaling for Omsamling af Ovne, skulde have Betaling for eventuel Pakning af Ovnpropper à 15 Øre pr. Stk.

2) Strid om Betaling for Opklodsning af Ovne paa U-Jærn forinden Gulvet støbes af Linotol. Rørlæggerne havde forlangt henholdsvis 70 og 90 Øre for 1. og 2. Opklodsning.

3) Krav om Betaling for 36 Timers Ventetid.

Voldgiftskendelsen gaar ud paa: 1) Pakning af Ovnpropper, som nødvendiggøres af Omsamlingen, hører med hertil og skal ikke betales ekstra. 2) Der udbetales for 1. Opklodsning ialt 370 Kr. eller 74 Øre pr. Stk. og for 2. Opklodsning 45 Øre pr. Stk. 3) Kendelsen fastslaar, at Montørerne ikke har været berettigede til at føre Ventetid paa Regnskabet.

En Tillidsmandssag. I Anledning af, at Maskinfabrikken Dano, København, i Februar Maaned havde afskediget Tillidsmanden, Harksen, havde Forbundet rejst Klage overfor Sammenslutningen, af hvilken Firmaet kort forinden var blevet Medlem.

Efter at Sagen uden Resultat havde været behandlet ved Mæglings- og Timandsmøde, enedes Sammenslutningen og Forbundet om at nedsætte en faglig Voldgift til Afgørelse af Klagen, og vi aftrykker Rettens Protokol:

Protokol.

Aar 1925, den 23. Marts, sattes Nørrevoldgade 30 en faglig Voldgift, som Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning er enedes om at nedsætte til Afgørelse af en af Forbundet rejst Klage over, at Firmaet Dano har afskediget Tillidsmanden (Harksen) paa uberettiget Maade.

Som Voldgiftsmænd valgte af Forbundet var mødt d'Hrr. Peter Andersen, Johs. Kjærbøl og S. Munk, og som Voldgiftsmænd valgte af Sammenslutningen d'Hrr. Charles Hansen, Herman Jørgensen og Chr. Nansen.

Som Voldgiftsrettens Formand og Opmand fungerede Hr. Landsdommer O. Haack.

Endvidere var til Stede: Hr. Fabrikant Müller (Dano), Afdelingsformand Malling og den afskedigede Tillidsmand (Harksen).

Der fremlagdes Organisationernes Fælleshenvendelse (af 15. Marts 1925) med 6 Bilag til Opmanden.

D'Hrr. Charles Hansen og Peter Andersen forpligtede sig paa Organisationernes Vegne til at efterkomme Voldgiftsrettens, eventuelt Opmandens, Afgørelse.

Sagen forhandledes ved Udtalelser af de mødte.

Da saavidt var passeret, stillede Opmanden følgende Forslag til Forlig:

Idet hver Part fastholder sin Opfattelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt der har foreliggett tvingende Grund for Afskedigelse af Tillidsmand Harksen, enes man om at afgøre Sagen forligsmæssig, saaledes at Firmaet Dano yder Harksen en Godtgørelse for Indtægtstab paa 300 Kr. Beløbet betales i Løbet af 3 Dage gennem Organisationerne.

Wilh. Harksen. *M. Müller.*
Charles Hansen. *P. Andersen.*

Saaledes passeret.

Olaf Haack.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Gustav Nielssons Automobilværksted, Frankrigsgade 32—34, København.
11. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.

Skibssmedeforeningen, Københavns Afdeling 5, holder 30 Aars Fest.

Skærtorsdag, den 9. April, holdt Skibssmedeforeningen i København i det store »Palads-Teatret« en Stiftelsesfest, som denne Afdelings Medlemmer vil have som en smuk Erindring for den Tid, som kommer.

Ikke alene bestod Festen i en Aftenunderholdning, hvortil var engageret udelukkende 1. Klasses Kræfter, som bidrog mægtigt til den vellykkede Fest, men dertil kom, at Medlemmerne med deres Damer samt nogle indbudte Gæster havde fyldt det mægtige Lokale til sidste Plads, hvilket vil sige, at der var noget over 2000 Mennesker til at deltage.

Endvidere bidrog det overmaade meget til at gøre Festen saa vellykket, som Tilfældet blev, at der under Redaktion af Afdelingens Formand, Sekretær Johs. Kjærbøl, og med Støtte af en Kollega, Daniel Lorentzen, var udgivet en Art Festskrift, kaldet »*Typer og Tidsbilleder*«, paa 102 Sider, som med lunt Humør og enkelte Illustrationer og morsomme Fotografier giver en Art retrospektiv Fremstilling af Livet paa Skibsværfterne, helt tilbage til den Tid, da Burmeister & Wain i 1851 lejede Engelskmandens Plads af Jakob Holm & Sønner med det for Øje at paabegynde en Skibsbygning, der jo efterhaanden er vokset frem til en efter vort Lands Størrelse overordentlig Betydning. Hvert Medlem modtog sit Eksemplar, hvor de i den kommende Tid vil have en Kilde til Morskabslæsning og Studie over, hvorledes Forholdene artede sig gennem Tiderne paa Arbejdspladser af den her omhandlede Karakter.

I 1897 skete der jo en Udvidelse af disse Arbejdsfelter, idet Københavns Flydedok og Skibsværft oprettedes. Senere kom Hellerup Skibsværft til, men dette sidste maatte en skønne Dag indstille sin Virksomhed efter et mægtigt Tab af Penge. Først Krigs- og Højkonjunkturerne førte til den Oprettelse af Skibsværfter, som vi kender til rundt omkring i danske Provinsbyer, og hvoraf en Del allerede har vist sig ikke at kunne modstaa Nedgangskonjunkturernes Storme. Det er her som altid det gamle, der er vokset langsomt under skiftende Forhold og med nogenlunde fast Ledelse, der bestaar.

Festen aabnedes med et Musiknummer, hvorefter fulgte en Festtale af Forbundets Formand, J. A. Hansen, som var Medstifter af denne Forening og dens Formand gennem 23 Aar. Han talte under Hentydning til Tidens Vanskeligheder og den forhaandenværende Uro, hvorunder Arbejdsgiverne har etableret en Lock-out paa et særdeles spinkelt Grundlag og aabenbart med den Hensigt at lamme vore Fagorganisationer; deres velkendte Teorier og Fremgangsmaader gennem Tiderne lader ikke nogen Tvivl tilbage, men de mange Kolleger, som her har faaet deres Beskæftigelse, og som for 30 Aar siden naaede til Erkendelsen af det koncentrerede Sammenholds Magt, har Grund til at glæde sig ved Skabelsen af Begrebet Skibssmed i moderne Forstand. Gaar man længere tilbage, forstod man herved nogle Smaaværksteder, hvor der lavedes Beslag til Træskibe og deres Rigninger, samt et forholdsvis begrænset Antal, der beskæftigedes ved lignende Arbejde, Ankersmederi o. s. v. paa Statens Orlogsværft.

Afdelingen begyndte for 30 Aar siden med omkring et halvt Hundrede Medlemmer; nu bestaar den af ca. 1400 Medlemmer.

Formanden mindedes ogsaa de Kampens Aar, hvor Foreningen blev til, og hvorunder man til at begynde med var i en vis kammeratlig Strid med Forbundets Hovedledelse om Repræsentationen i den daværende Hovedbestyrelse, om Kongresrepræsentationen o. s. v. Herunder gik dog Bølgerne ikke særlig højt, og var der end et og andet, som vi var uenige om, saa blev Skibssmedeforeningen en af Forbundets udmærkede Støtter, hvorfor han bragte Forbundsledelsens Hilsen, Lykønskning og Tak for mangeaarigt trofast Medarbejderskab, som der er det bedste Grundlag for at fortsætte i den Tid, der kommer.

Talen besvaredes med et Leve og mægtige Hurraraab for Fødselsdagsbarnet.

Forbundets Forretningsudvalg var indbudt, og alle dem, som havde kunnet afse Tid, var til Stede, og man skiltes om Morgenen efter et animeret Bal og en glimrende Fest.

Vil man spørge: Ja, men hvorledes kunde man den 9. April faa Raad til en saadan Fest, efter at der allerede havde været Lock-out i næsten 3 Uger, er der hertil at svare, at enhver Skibssmed siden Juli 1923 — med Lempelser for dem, der var arbejdsløse, syge eller lignende — havde indbetalt 13 Kr., som gjorde det muligt at fejre 30 Aarsdagen paa en saadan Maade, saa at det blev af uforglemmelig Værdi for alle dem, der beskæftiges derude paa de vaade Kanter, hvor en væsentlig Del af Danmarks stolte Handelsflaade gennem Tiderne er vokset og blevet til.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Februar over Tillidsmænd.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Formænd.

Ribe: Smed W. Kittelmann, Slotsgade.
Ringe: Maskinarbejder C. Vilh. Madsen, Algade.
Varde: J. Hellner, Østergade 22.

Kasserere.

Hobro: Smed C. Hendrichsen, Adelgade 10, o. G. th. Udb. 6—7.
Kallundborg: Johs. Jørgensen, Skibbrogade 8, Indgang af Porten. Lørdag 12½—1½. De øvrige Hverdage 5—6.
Marstal: Formand og Kasserer: Smed H. Christensen, Ommel pr. Marstal.
Ringe: Maskinarbejder M. E. Nielsen, Bøgehoved pr. Ringe. Hverd. 7—8.
Vejle: Smed J. Jepsen, Forsamlingsbygningen, Vedelsgade 24. Hverdage 5—6½.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
37454	Andersen, Ludvig	Odense	25.12 03	Odense	2.11.23	Odense	5. 7.24
16436	— Peter	Randers	29.10.86	Aarhus	1. 2.07	Aarhus	27. 9.24
1469	— Vald. Georg A.	København	7.11.95	Kbhvn. Afd.	17.10.24	Kbhvn. Afd. 11	27.12.24
39506	Aldevelt, Johan C. F.	Nyborg	21. 9.90	„ „	14. 6.24	„ „ 13	6.12.24
21202	Arp, Franz O. P. B.	København	13. 1.83	„ „	13. 3.23	Centralafd.	6.12.24
27469	Bach, Anton M.	Nørresundby	19. 5.84	Skive	26. 2.18	Hovedkontr.	
27182	Bergmann, Anker	København	2. 8.97	Kbhvn. Afd. 2	13.10.17	Centralafd.	6.12.24
2079	Bjerre, Erik Holger	—	28. 2.85	„ „ 1	13. 9.04	Kbhvn. Afd. 15	13.12.24
18204	Bønnelykke, Carlo E. E.	—	29.11.93	„ „	1. 5.20	„ „ 11	20.12.24
10662	Christensen, Albert J.	Erritsø	8.10 02	Fredericia	1.11.21	Fredericia	25.10.23
9349	— Christian	Nørre Arup	1. 4.00	Nr. Sundby	7. 2.21	Skive	8. 3.24
35076	— Knud	Flintinge	6. 1.03	Nykøbing F.	6.11.22	Holeby	15.11.24
39302	Cederstrand, Holger	København	11.11.05	Kbhvn. Afd.	6. 5.24	Kbhvn. Afd. 10	27.12.24
1731	Christiansen, Erik Rich.	Helsingør	8. 8.02	„ „	8. 8.21	Helsingør	31. 3.23
31897	Clausen, Carl	Bøstrup	18. 3 98	Rudkøbing	8. 5.19	Rudkøbing	24. 5.24
34379	Eriksen, Chr.	Bjerregrav	20. 2.04	Randers	5. 5.22	Aarhus	10. 1.25
18926	Fjordtoft, Frederik Gr.	Virket	5. 6.92	Kbhvn. Afd.	26. 5.22	Kbhvn. Afd. 18	20.12.24
9429	Fredskilde, Aage Aug.	Aarhus	25.10.00	Aarhus	7. 5.21	Aarhus	26. 7.24
35914	Hansen, Alfred Peter.	Kværndrup	23. 7.03	Ringe	9. 3.24	Ringe	25.10.24
33760	— Chr. Krogh	Trustrup	6. 2.00	Haslev	22. 4.21	Haslev	2. 8.24
38710	— H. C. Thurø	Roskilde	2. 1.94	Kbhvn. Afd.	21. 3.24	Kbhvn. Afd. 12	20.12.24
37780	— Jørgen	Radsted	13. 7.85	Frederikssund	3. 3.24	Holeby	8.11.24
8519	Haglund, Lars H.	Hedemora	22. 3.90	Kbhvn. Afd.	8.11.24	Kbhvn. Afd. 12	6.12.24
548	Hjortshøj, Arnold	Hadsten	27. 9.01	„ „	15.10.24	„ „ 12	20.12.24
2445	— Svend O. A.	København	3.12.03	„ „	30. 8.24	„ „ 13	13.12.24
36333	Jensen, Eyolf K. V.	—	25. 1.05	„ „	24. 4.23	„ „ 14	13.12.24
1733	— Herman R. G. S.	—	24. 8.85	„ „	5.12.24	„ „ 4	13.12.24
31793	— Jens Albert	Egvad Sogn	19.11.80	Skive	10. 5.19	Skive	26. 4.24
35550	— Otto	Sønderholm	13. 6.99	Nr. Sundby	30. 4.23	Nr. Sundby	5. 7.24
17868	— Rasmus J. Fink	Kolding	5. 7.01	Kbhvn. Afd.	23.10.22	Centralafd.	29.11.24
37008	Jakobsen, Henry B.	Hjørring	22. 8.02	Kolding	20. 6.23	Randers	9. 8.24
38091	Jepsen, Carl	Aarhus	23. 9.04	Aarhus	10. 5.24	Aarhus	3. 1.25
13674	Johansen, Robert Elof	København	6.11.79	Kbhvn. Afd. 1	12. 1.06	Centralafd.	29. 3.24
24774	Johnsen, Emil P. Chr.	Arnager	5.12.00	Rønne	1.11.19	Rønne	28. 6.24
35597	Kaestner, Heinrich	Altona	10.10.02	Tønder	12. 7.24	Tønder	19. 7.24
562	Kaimer, H. V. O.	København	20. 3.89	D. Arbmd. Fb.	5.11.10	Centralafd.	11.10.24
31118	Kragge, Rudolf M. O. A.	—	24.10.96	Landskrona	4. 9.20	Kbhvn. Afd. 12	20.12.24
1109	Kæmpfner, Willy Friis	—	22. 7.04	Kbhvn. Afd.	19. 7.24	„ „ 12	23. 8.24
6681	Larsen, Kaj G.	Næstved	19. 6.02	Helsingør	22. 2.21	Helsingør	9. 7.21
29016	— Ludvig Laur.	Helsingør	14.11.98	—	10. 5.18	—	8. 4.22
36516	Lading, August Fr. Fr.	København	13. 5.76	Kbhvn. Afd.	8. 8.23	Kbhvn. Afd. 15	27.12.24
10365	Madsen, Erik	Helsingør	13. 5.73	„ „	5.12.24	„ „ 5	27.12.24
35259	Mogensen, Frits Holger	Bagnkop	9. 5.04	Svendborg	4. 2.23	Rudkøbing	10. 5.24
3020	Nielsen, Aage Peter	Helsingør	7.10 00	Helsingør	27. 2.20	Helsingør	2.12.22
28300	— Aksel G. V.	Nr. Vedby	31. 3.91	Nykøbing F.	2. 3.18	Nykøbing F.	29. 3.24
28987	— Jens P.	Stubbum	7. 8.86	Herning	7.10.18	Varde	6. 9.24
38953	— Kaj Hein	København	17.12.04	Kbhvn. Afd.	30. 4.24	Kbhvn. Afd. 14	8.11.24
32952	— Knud A. M.	Helsingør	4. 5.00	Rudkøbing	1.11.19	Rudkøbing	30. 8.24
2937	Olsen, Ernst Th. C.	Esbønderup	13. 8.93	Helsingør	24.11.20	Helsingør	16. 6.23
22355	— Helge	Bjælkerup	11. 9.01	Køge	27. 9.20	Køge	6. 9.24
24134	— Vilhelm N. A.	København	6. 4.79	D. Arbmd. Fb.	20. 8.10	Centralafd.	22.11.24
37816	Petersen, Folmer	Aarhus	2.11.99	Aarhus	12. 2.24	Aarhus	8.11.24
24000	— Peter Jacob	Marslev	31. 7.94	Kbhvn. Afd. 1	11.11.16	Kbhvn. Afd. 17	20.12.24
9411	Poulsen, August	Aarhus	1. 8.01	Aarhus	6. 5.21	Aarhus	7. 6.24
145	Quie, Albert Thorv.	København	24. 4.01	Kbhvn. Afd.	7.10.24	Kbhvn. Afd. 14	6.12.24
12639	Rindom, Oscar Carl	Horsens	22. 6.92	„ „ 1	18. 1.18	„ „ 18	27.12.24
5393	Rønhøj, Chr. William	København	1. 7.00	„ „ 1	1.12.19	Centralafd.	3. 1.25
1314	Sørensen, Ejner Peter	—	10. 4.00	„ „ 2	6.12.19	Helsingør	20. 1.23
23986	— Thorvald W.	Middelfart	12. 1.91	„ „ 1	10.11.16	Fredericia	3. 1.25
25595	Schacht, C. F.	København	22.11.91	„ „	21. 4.22	Centralafd.	6.12.24
34850	Schov, Aage J. M.	Frederiksborg	5.11.03	Helsingør	29. 5.22	Helsingør	16. 9.22
17897	Schultz, Torben J. J.	København	29.10.02	Kbhvn. Afd.	13.11.24	Kbhvn. Afd. 12	20.12.24
21895	Simonsen, Svante Høyer	Aarhus	3. 5.03	Aarhus	8.11.24	„ „ 12	13.12.24
9968	Sivertsen, Carl Chr.	Aabenraa	2. 9.85	Kbhvn. Afd.	1.12.24	„ „ 11	6.12.24
26606	Thibsmark, M. Olesen	Mejrup	18. 4.97	Middelfart	1. 9.23	Aarhus	3. 1.25

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Tabt Medlemsbog.

Medlem Nr. 47364, P. K. Sneistrup, har tabt sin Bog i Nakskov. Født i Vang 4.3.85, indmeldt 21.6.19, sidst betalt Uge 31.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 378	Hviid,	L. A.	(Kbhvn. Afd.)
- 13655	Jakobsen,	C. C. V.	(—)
- 3428	Lausen,	Ulrik	(—)
- 10167	Nielsen,	Arthur Vilh.	(—)
- 26798	—	Orla Laurits	(—)
- 7367	Rasmussen,	Aug. E. S.	(—)
- 37002	Petersen,	Viktor Emanuel	(Kolding)

Medlemmerne Nr. 24545, Svend Josefsen, og Nr. 25402, Einer Olsen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 32911 Kornmann, Poul.
- 5850 Schæfer, Victor Henrik.
- 38055 Thomsen, William P. Chr.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 19524	Andersen,	E. L. M.	8.11.19
- 28609	Hansen,	Vilhelm Bernhard	19. 4.19
- 28153	Johansen,	Svend Aage	7. 6.19
- 16945	Williumsen,	Willy E.	24. 4.20

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 25843	Andersen,	Emanuel Olaf	1.12.23
- 12972	—	J. A.	7. 5.21
- 31675	—	Jens	1. 9.23
- 10334	Andreasen,	Ernst W.	25. 2.22
- 2797	—	S. Fr.	4. 2.22
- 17517	Bader,	Chr. Frederik	4. 2.22
- 34773	Borup,	Jens Peter	15.11.24
- 24123	Bressendorf,	Peter Vald.	6. 5.22
- 14249	Bøisen,	Rolf. Thorv.	10. 5.24
- 8318	Christensen,	Ingv. Jens Th.	10. 4.20
- 1817	—	Kaj Orla	10. 9.21
- 6331	—	Vilhelm	19. 7.24

			Sidst betalt
Nr. 2941	Christiansen,	Jens P. S. E.	22.11.24
- 22372	Ditlevsen,	Godtfred	15. 5.20
- 31575	Eriksen,	Lorents Johs.	17. 5.24
- 19797	Guldager,	Valdemar J. E.	26. 5.23
- 30562	Hansen,	Einar K. D.	11. 2.22
- 3877	—	Hans Rasmus	14. 5.21
- 34031	—	Reinholdt	29.10.21
- 17041	Hermansen,	Holger	28. 5.21
- 23423	Jensen,	Arnold H. M.	10.11.23
- 25729	—	Arthur Georg	13.11.20
- 29217	—	Johs. M.	27. 3.20
- 29013	—	L. Vald. A.	25. 3.22
- 33880	—	Poul Weinreich	6. 9.24
- 33095	—	Simon Jacobsen	8.10.21
- 29845	—	Thorvald	2. 6.23
- 21984	—	Viggo	8.11.24
- 23618	Jørgensen,	Aksel Fr. B.	26. 7.24
- 26867	Johansen,	Axel	29. 3.24
- 32911	Kornmann,	Poul	22.11.24
- 9238	Krogh,	Th. Sørensen	29 11.24
- 11799	Larsen,	Harald E. Chr.	9. 2.24
- 31151	—	Willy William	6. 5.22
- 38370	Lund,	Bernh. Søgaard	14. 6.24
- 33328	Møller,	Christian	20. 8.21
- 26513	Nielsen,	Chr.	12. 7.19
- 11040	—	Hans Chr. A. P.	27. 1.23
- 1364	—	Jens Oluf	9. 8.24
- 8782	—	Rasmus A. Aa.	11. 3.22
- 21453	—	Viggo	2. 4.21
- 28307	Olsen,	O. H. C. Lindegaard	31. 3.23
- 36481	—	William E.	10. 5.24
- 7196	Petersen,	Kaj Orla	31. 3.23
- 28007	—	Oscar	23. 6.23
- 8743	Persson,	Poul	2. 8.24
- 16548	Rasmussen,	Erhard M. R.	6. 5.22
- 38850	Schæfer,	Knud William	19. 4.24
- 5850	—	Victor Henrik	14. 5.21
- 33175	Sindet,	Peter	15. 7.22
- 10867	Sørup,	Konrad V.	20. 1.23
- 27975	Thomsen,	Henry	27.10.23
- 38055	—	William P. Chr.	25.10.24
- 1585	Waage,	Harald	30. 8.24
- 21307	Vikenti,	Borejko	14. 5.21
- 4914	Willadsen,	W. Chr. H.	28. 4.23

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 3.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 7 MAJ 1925 11. Aarg.

Skal vi nu have Slut paa Kæmpekonflikten?

I det Øjeblik, da nærværende skrives, nemlig den 29. Maj, stemmes der i anden Omgang over et Forslag, som ganske vist lider af den Mangel, at det ikke yder Garanti for Kæmpekonfliktens Afslutning, men som dog maa siges at være et i sig selv meget kraftigt Skridt henimod en Løsning, og en Løsning, som vore kompetente Forsamlinger indenfor Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark med overvældende Majoritet har erkendt for at være akceptabel.

Lock-outen har nu varet siden den 18. Marts, er altsaa et godt Stykke inde paa den 3. Maaned, og den har varet tilstrækkeligt til at skønne over forskellige interessante Foreteelser. I nogle og tyve Aar gik vi i Spidsen med at slutte Overenskomst for Jærn- og Metalindustriens Haandværkerorganisationer, og det betød ikke alene en Konsolidering af vore Lønninger, som har bragt dem frem til den Standard, hvorpaa vi staar, og som ikke mindst er stærk derved, at der gennemgaaende arbejdes godt i de 8 Timer, som Normalarbejdsdagen varer, men det betød ogsaa, at Industrien konsoliderede sig og viste sig i Stand til at beskæftige et stedse stigende Antal Mennesker, og derigennem konsoliderede vore Organisationer ogsaa deres hele Habitus og Position, saa at det nu for tredie Gang siden 1920 under vekslende Forhold har vist sig, at vi lader os ikke løbe over Ende ved nogen Art af Angreb.

Det sidste Angreb er det mest omfattende og giftigste, vi endnu har været Genstand for. Kampen aabnedes med en Strejke af et nogenlunde ringe Antal Arbejdsmænd, og øjeblikkeligt viste det sig, at det i højeste Grad gjaldt om at faa Industrien, d. v. s. Haandværkerorganisationerne i Jærnindustrien under Konflikt, og her har Kampens Gang nokſom vist, at Arbejdsgiverne har regnet forkert, hvad de ogsaa senerehen navnlig i den sidste Tid har vist Tendenser til at erkende og ville rette paa, med andre Ord, vi kom denne Gang til at staa i en Slags Trekant, idet Arbejdsgiverne allerede i Fjor Sommer erklærede, at de ikke kunde eller vilde slutte Overenskomst med os, naar de „alligevel skulde have Arbejdsmandskonflikt henad Foraaret". Ogsaa denne Beregning har vist sig at være forkert. Har man tænkt sig at kunne anvende Arbejdsmændenes Særstilling som et Vaaben imod os, saa ikke alene var det fordømt paa Forhaand til at mislykkes, men det er i dette Øjeblik mislykkedes uigenkaldeligt. Dette kan maaske blive et Værn mod fremtidige Angreb af denne Art.

Saa kom Forligsmændenes Mæglingsforslag af 11. April, hvor Formerne vedtog, men hvor Smedene forkastede med en lille Majoritet. Forligsmændenes Forslag var ikke godt, fordi det undtog Jærnindustrien fra Pristalsforhøjelsen. Det var givet en elskværdig Form, som gjorde det muligt for Forbundsledelsen at anbefale det, fordi det betød en Forhandling til August om et Lønpaalæg op til de 3 pCt., og saa maatte man naturligvis med alle de Ulykker og Tab for Øje, som en fortsat Kamp betyder, holde for, at der burde sluttes af, men Afstemningen havde desværre et Præg af Tilfældighed, som ikke destomindre betød Kampens Fortsættelse for de næste 6 Uger, men paa den anden Side havde dette naturligvis den Fordel, at vi fik yderligere Lejlighed til at vise, at vore Or-

ganisationer kan holde, selv overfor de mest meningsløse og omfattende Angreb, og her kan der siges at ligge et Forsvar for Kampens Videreførelse. Hvad der i disse Dage stemmes om, er et Forslag, der er mere rent og klart, fordi det rent og skært siger 3 pCt.s Forhøjelse til August og dertil en betydelig større Forhøjelse af Minimalsatserne end den, som Forligsforslaget af 11. April bød paa.

De sociale Krige er ligesom de nationale dito ejendommelige derved, at naar de først er erklæret, er de vanskelige at faa sluttet af, simpelthen fordi der kun skal en Part til at erklære Krig, men der skal mindst to til at slutte Fred, og saa er det som oftest uhyre vanskeligt at skønne, hvornaar der kan sluttes Fred, det maa nemlig bero paa en objektiv Bedømmelse af, dels de Kræfter, der raades over, og dels de Chancer, der er at opnaa, og endelig Spørgsmaalet om, i hvilken Grad Fredsviljen er til Stede hos alle Parter.

Hvad Fredsviljen angaar, saa har den aabenbart i den sidste Tid vundet Indpas hos Arbejdsgiverne ved Synet af de kolossale Tab og ved en vis Erkendelse af, at der ikke i vore Krav laa noget som helst, der kunde forsvare en Krigsførelse som den, vi nu i ca. $2^1/_2$ Maaned har været udsat for.

Men altsaa Garanti for en Afslutning har vi endnu ikke i dette Øjeblik, kun kan det siges, at Pressen, som naturligvis har en meget stor Andel i selve Krigens Førelse, arbejder med stor Iver og Kraft for at gennemtvinge en Afslutning, men skulde det, hvad alle gode Kræfter forbyde, vise sig, at vi ikke kommer til en Afslutning, saa vil vore Medlemmer forstaa Nødvendigheden af ogsaa at tage dette. Vor Organisation og dens Evne til økonomisk at føre Krigen videre er heldigvis ikke mere svækket, end at vi er i Stand til med de Forbindelser, der staar til vor Raadighed, at klare os i den nærmest kommende Tid, og heri turde der vel ogsaa ligge maaske den bedste Garanti for, at vi trods alt staar umiddelbart foran Afslutningen af denne den største Katastrofe, vore Organisationer endnu har været udsat for.

— — —

Ved Redaktionens Slutning foreligger Resultatet af Afstemningen over Forslaget af 23. Maj. **Forslaget er vedtaget** af Smede og Maskinarbejderne med 6573 Stemmer mod 5447, af Formerne med 1087 mod 378, af Specialarbejderne med 307 mod 219, af Sliberne med 138 mod 61 og af Metaltrykkerne med 64 mod 31.

Statsbanernes Lokomotivmænd holder Kongres.

Statsbanernes Lokomotivmands Forening, som i Fjor kunde fejre sin 25-aarige Bestaaen, holdt den 29. og 30. April Kongres i Forsamlingsbygningen, Østergade, Aarhus, og ved denne Lejlighed var der fra vor Side indbudt Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, J. A. Hansen, samt Formanden for Privatbanernes Lokomotivmands Forening, N. Th. Brix.

Kongressen aabnedes af Formanden, Lokomotivfører R. Lillie, som i hjertelige Ord bød saavel Gæsterne som Kongressens Delegerede velkommen, specielt bød han J. A. Hansen velkommen og udtalte sin Glæde over at se ham ved denne Lejlighed.

J. A. Hansen, som modtoges med stærkt Bifald, takkede hjerteligt for Indbydelsen og bad Lokomotivmændene modtage de hjerteligste Lykønskninger fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Videre udtalte han:

Jeg tager Invitationen som et Bevis for det traditionelle Venskab mellem vore Organisationer. Baandet mellem os er stærkt, thi det er Kammeratskabets Baand. Der er ikke noget Fag, hvor Udviklingsmulighederne er saa store som indenfor Jærn- og Metal. Vi danner den store Middelstand indenfor Haandværkernes og Arbejdernes Kreds, vore Organisationer er gennem en lang Aarrække stedse vokset i Omfang og Styrke, derigennem hviler der ogsaa et betydeligt samfundsmæssigt Ansvar paa os.

Takket være vore Organisationer opnaaede vi en god Lønstandard, og jeg haaber, at det Regimente, vi har i Øjeblikket, og som hviler paa et bredt folkeligt Grundlag, maa faa Held til at skabe en Social-Lovgivning, der kan blive et Værn om bedre Kaar for Arbejderne.

Ogsaa hos Lokomotivmændene er der Brug for en stærk Organisation, og mærk Dem, hvad afdøde Hauberg engang sagde til Kobbersmedene, som omkring 1908—09 mødte med et noget forsinket Lønkrav: »Den Tid er forbi, da de artige Børn fik noget. Her ligger vi i permanente Forhandlinger med Arbejdernes Organisationer, og det nytter ikke at beklage sig derover, men De kan ikke vente, at Arbejdsgiverne skal gaa ud og bede Dem om at huske at stille Lønkrav i rette Tid.«

J. A. Hansen udtalte samtidig sin Glæde over, at Privatbanernes Lokomotivmands Forening fra 1. April er indtraadt i Metalarbejderkartellet, hvad han haabede, at de maatte befinde sig vel ved.

Det er rigtigt, at det er en svær Kamp, vi er inde i, den sværeste Belastningsprøve vi endnu har været ude for, men jeg tror, at Arbejdsgiverne er ved at blive klar over, at saaledes som de har lagt Situationen til rette, har de regnet galt. Der spekuleres tydeligt nok i et Modsætningsforhold mellem faglærte og ikke faglærte; hvormange der bærer Ved til denne ejendommelige Ild, skal jeg ikke komme ind paa, men herhenhørende Spekulationer er fordømt til at mislykkes, vi lader os ikke invitere i saa Henseende.

For Tiden skriver Bladene om, at jeg har sagt, at en Overenskomst intet vil koste, det passer naturligvis ikke, for vi skal have Tillæg efter Pristallet, og vi skal have noget til Minimalsatserne; det er det sidste, der ikke direkte koster noget i Øjeblikket, men vi maa selvfølgelig i det lange Løb have vor Mindstebetaling konsolideret og stillet i et passende Forhold til den almindelige Fortjeneste.

Og læg Mærke til, at Agitationen for at forlænge Arbejdstiden fra Arbejdsgivernes Side for Tiden er stoppet op, den Vej er ikke farbar, og det har de indset.

Derefter talte Lokomotivfører Mortensen, Esbjerg, om Forholdene i Norge og Sverige, hvor man har været Genstand for Angreb fra det bolschevikiske Rusland, men det vil nok lykkes at komme frem igen paa den rigtige Linie. Det er godt med nogen Idealisme, men lad os ikke glemme Realiteterne, det har vi altid været klar over i Danmark.

Derefter talte Lokomotivfører Brix, og endelig talte af Gæsterne Lokomotivfører Christensen, vor gamle Kollega og Medstifter af Aarhus Afdeling, der gennem en lang Aarrække var Formand for Lokomotivmændene.

Formanden, Richard Lillie, aflagde derefter en interessant Beretning for den tilbagelagte Kongresperiode. Af Hensyn til Pladsen maa vi udelade denne her.

Man beskæftigede sig iøvrigt med en Række faglige Spørgsmaal, som ogsaa har Adresse til det store Smede- og Maskinfag, med hvem der hos Lokomotivmændene er en levende Følelse af faglig Samhørighed, medens det i samme Grad er tydeligt nok, at de føler sig mindre godt tilpas i Selskab med Embedsmændene, de saakaldte Tjenestemænd, som jo nok har en faglig Organisation, men som dog stadig regner med politiske Afgørelser, ministerielt Diktatur, og forøvrigt lever paa alle Sagers Behandling af den saakaldte tjenstlige Vej, som munder ud i et Embedsmandsdiktatur, der maaske kan have sine behagelige Sider, men som i Virkeligheden er uholdbart i Længden i vore Dage, hvor en vis Grad af Frihedsfølelse er nødvendig ogsaa for dem, der tjener det Offentlige.

Her mødes Lokomotivmændene med Værkstedspersonalet og med andre fagorganiserede Arbejdere. Indtil videre vil Udviklingslinien nok komme til at gaa ad disse Baner, ikke mindst fordi dette er Tilfældet med tilsvarende Forhold i andre Lande.

Ved Beretningens Slutning bevilgedes 20,000 Kr. til Støtte for Smede- og Maskinarbejderforbundet i den standende Kamp, et godt Bevis paa, at Lokomotivmændenes Kærlighed til Smede- og Maskinfaget ikke er af helt platonisk Art.

„Johan Olov" afgaar.

Ved et mærkeligt Træf mistede den svenske Arbejderbevægelse paa samme Dag, nemlig Torsdag den 24. Februar, 2 af sine, hver for sig fremragende, Mænd: det svenske Socialdemokratis mangeaarige Førstemand, og det tør nok siges verdensberømte Socialdemokrat, Hjalmar Branting, og den faglige Landsorganisations dygtige Kasserer, Eric Lange, der i en Aarrække havde været Kasserer for det svenske Metalindustriarbejderforbund.

Men dette Dødsfald har haft en umiddelbart ubehagelig Virkning, idet Landsorganisationens Repræsentantskab til Langes Efterfølger har valgt Formanden for det svenske Metalindustriarbejderforbund, Johan Olov Johansson, der som Følge heraf fratræder sin Stilling som »Ordförande« for vor svenske Broderorganisation, en Stilling, han har indtaget siden Januar 1920, da han afløste vor velkendte Kollega, Holmström, som gik over i den svenske Socialstyrelse.

»Johan Olov«, som vor Kollega, der nu overgaar til den svenske Landsorganisation, sædvanligvis kaldes, var særdeles godt kendt, specielt blandt Smede- og Maskinarbejdere og Formere i Danmark, og naturligvis ikke mindst af dem, der har deltaget i de senere Aars Kongresser, hvor han i Reglen var til Stede, ligesom han for ganske kort Tid siden som altid, naar Situationen var vanskelig hos os, aflagde os kammeratligt Besøg.

Johan Olov var i det hele taget danske Metalarbejdere en god Kammerat, hvilket ikke mindst har givet sig Udslag under den nuværende Konflikt. Vi siger ham Tak for mangeaarigt godt, kollegialt Samarbejde, et Samarbejde, der jo paa anden Maade vil blive fortsat gennem Landsorganisationen, hvor vi ønsker ham al Held og Lykke til hans kommende betydningsfulde Gerning.

Den faste Voldgiftsret.

Specialarbejderforbundet mod to Skibsværfter.

Specialarbejderforbundet havde ved Den faste Voldgiftsret anlagt Sag mod Burmeister & Wain og A/S Nakskov Skibsværft, tilhørende Jærnindustriens Sammenslutning, fordi der efter Forbundets Mening forelaa Brud paa Septemberforligets Varselsbestemmelser.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Da Lock-outen udbrød den 18. Marts, blev Specialarbejderforbundets Medlemmer jaget paa Porten sammen med de øvrige Arbejdere, skønt Specialarbejderforbundet ikke tilhører Landsorganisationen, og Lock-outvarslet udtrykkelig var rettet mod Medlemmer af denne.

I Rettens Kendelse frifindes A/S Nakskov Skibsværft, fordi der, efter hvad der under Sagen er oplyst, i dette Tilfælde er tilstillet Arbejderne saadanne Oplysninger, at det maa anses for givet, at de Paagældende ikke kunde betragte sig som lock-outede, men afskedigede paa Grund af manglende Arbejde.

For Burmeister & Wains Vedkommende er dette ikke Tilfældet. Firmaet lod efter at have frataget samtlige Arbejdere deres Arbejdskort følgende Skrivelse opslaa paa Arbejdspladserne:

»Det bekendtgøres herved, at Arbejdet i Henhold til Varsel fra Dansk Arbejdsgiverforening indstilles Onsdag den 18. Marts Kl. 4 Eft. Lønudbetaling finder Sted i Værkstederne.

Undtagelse fra Lock-outen gives for....«.

Herefter var nævnt 6 Brancher af Arbejderne, men netop ikke Specialarbejderne, og ved Tillidsmandens Henvendelse til Værftsingeniøren fik han Besked om, at Specialarbejderne maatte forlade Virksomheden sammen med de Lock-outede.

Under Hensyn til Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet, og da det ikke kunde oplyses, i hvor lang Tid der kunde have været Arbejde for Specialarbejderne, fastsattes Boden til 2000 Kr.

Jærnindustriens Sammenslutning maatte desuden betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Organisationernes Rubrik.

Metaltrykkere.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at ingen kan tage eller søge Arbejde paa N. Andersons Tinvarefabrik, Istedgade 13, 1. o. G., forhen Victoriagade 30, førend Vedkommende har ordnet sit Mellemværende med et af vore Medlemmer samt underskrevet Akkordpriskuranten med Forbundet.

— — —

Samtidig skal jeg ikke undlade at meddele, at det trods gentagne Henvendelser til de to uorganiserede Metaltrykkere, som arbejder hos Brd. Simonsen, Nordre Frihavnsgade 19, har været os umuligt at faa disse 2 Herrer til at ordne deres Forhold overfor Forbundet, og da de paa Trods af denne Henvendelse ydermere udfører Arbejde fra andre Virksomheder, som brutalt har kastet deres organiserede Metaltrykkere paa Gaden, finder vi det nødvendigt at oplyse, hvem disse fine Herrer er. Den ene hedder Carl Jønson og bor i Gartnergade. Han blev i sin Tid slettet af Forbundet paa Grund af Restance, og i Krigsaarene optraadte han som Repræsentant for et Firma i Skrivemaskiner, men da Forretningen gik sløjt, maatte Jønson begynde forfra som Metaltrykker. Han glemte imidlertid sine gamle Kolleger, men de glemmer forhaabentlig ikke ham. Den andens Navn er Emil Christensen, boende paa Saltholmsvej. Denne Helt er ikke bedre end ovennævnte, men naar jeg skriver Helt, saa er det, fordi han er bedre kendt indenfor Faget som saadan. Derfor, Kolleger, mærk Eder disse to, og hvis I skulde komme i Nærheden af dem, saa drej Eder. Thi hvor de er, er der ikke godt at være.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 17. April er der afholdt Mæglingsmøde hos Jysk Centralvarme Komp. ved O. Thygesen, Aalborg, angaaende Uenighed om Afregningen for udførte Arbejder paa Cementfabrikken »Rørdal«. Der opnaaedes Enighed om, at der tilkommer de paagældende Montører Kr. 3872,36. Da der af Firmaet var udbetalt Kr. 3766,38, har Firmaet maattet efterbetale Kr. 105,98.

Hos A/S Brdr. Hartmann er der afholdt Mægling den 28. April i Anledning af Uoverensstemmelser om:

1) Betalingen for nogle Akkorder.
2) Forskudsudbetalingen paa Akkorder.
3) Betaling af Vej- eller Rejsetid.
4) Opgørelse af Akkorder ved Lock-outens Ikrafttræden.

Der opnaaedes Enighed om følgende: Alle Akkorder, som ved Lock-outens Ikrafttræden var færdiggjort, eller som under Lock-outen er blevet færdiggjort ved Firmaets Foranstaltning, opgøres og afregnes.

Paa alle andre løbende Akkorder ydes, udover den allerede udbetalte ansatte Timeløn, den hidtil gældende ekstra Forskudsudbetaling af 25 Øre pr. optagen Time.

Paa en nærmere angiven Akkord udbetales Differencen mellem den ansatte Timeløn og 190 Øre.

Paa nogle andre færdiggjorte Akkorder afregnes for den Dels Vedkommende, hvor man er enige om Prisen.

Lønnen for 2 Arbejdere, som har arbejdet i Lyngby, fastsættes efter Forhandling mellem Parterne, og til en Maskinarbejder vil der være at betale Rejsetid og Vejpenge for en Dag, da Vedkommende har arbejdet i Lyngby.

Hos A/S Københavns Flydedok & Skibsværft, Nordre Værft, mægledes den 28. April i Anledning af følgende:

1) Klage fra Smedeforbundet over, at Firmaet nægtede at betale for Spisetid paa tredie Skift, der omfatter $7^3/_4$ løbende Time.

2) Klage fra Forbundet over, at man nægtede at betale det dobbelte Tillæg for Skifteholdsarbejde i saadanne Tilfælde, hvor Arbejdet for Reparationernes Vedkommende ikke varer udover 4 Døgn og for andet Arbejde ikke udover 12 Døgn.

3) Klage fra Sammenslutningen over, at Maskinarbejderne før Lock-outen havde nægtet at udføre Overarbejde samt Arbejde i Skiftehold.

Sagerne sluttede for Punkterne 1 og 3's Vedkommende med de faldne Udtalelser, idet Firmaet erklærede sig villig til at give de Arbejdere, som er beskæftiget med egentligt manuelt Arbejde, samt Friluftsarbejdere $^1/_2$ Times Spisetid, medens der for de øvrige Arbejderes Vedkommende gives Adgang til under Arbejdets Gang at indtage et Maaltid.

For Punkt 2's Vedkommende indgik Firmaet paa at betale som paastaaet af Forbundet.

Den 2. Maj er der afholdt Mægling hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, i Anledning af Klage fra Forbundet over, at Firmaet ved Pasning af Flydedokkens Akkumulatorbatterier anvender en kontraktbunden Arbejdsmand samt over, at en Formand udfører almindeligt Elektrikerarbejde.

Med Hensyn til den paaklagede Arbejdsmand trak Forbundet sin Klage tilbage, efter at Firmaet havde oplyst, at Vedkommende var frit stillet med Hensyn til sit organisationsmæssige Forhold, og angaaende Formanden var Parterne enige om, at han var at betragte som Formand i Septemberforligets Forstand, og Værftet erklærede, at der ikke vilde blive ham paalagt mere Arbejde end foreneligt med nævnte Forlig.

Timandsmøde. Den 30. April er der afholdt Timandsmøde til Behandling af følgende Sager:

1) Klage fra Smedeforbundet over, at A/S Carl Lunds Fabrikker, København, ved Lock-outens Udbrud ikke udbetalte Arbejderne deres tilgodehavende Løn.

Der opnaaedes ikke Enighed.

2) Strid om en Akkordpris hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn.

Sagen sluttede, idet Selskabets Repræsentant fastholdt, at det paagældende Arbejde faldt udenfor den for nyt Arbejde gældende Procentsats, men alligevel tilbød at betale Kr. 163,50 pr. Stempel. Uden at kunne tiltræde Selskabets Standpunkt, akcepterede Forbundets Repræsentanter den tilbudte Pris.

Firmaets oprindelige Tilbud var Kr. 146,00.

En Kendelse ved Den faste Voldgiftsret. Den 8. April har Den faste Voldgiftsret afsagt Kendelse i en af Arbejdsgiverforeningen paa Nakskov Skibsværfts Vegne anlagt Sag mod Nakskov Afdeling, fordi denne havde vedtaget og trods Forbundets Direktiver fastholdt Nægtelse af at udføre Over- og Skifteholdsarbejde paa Nakskov Skibsværft.

Vedtagelsen var truffet i Midten af Februar Maaned, dels fordi Afdelingen formente, at da Overenskomsten var opsagt til Ophør den 1. Februar og ikke var bleven fornyet, var den bortfaldet, dels fordi man med den forestaaende Lock-out for Øje vilde hindre Værftet i at forcere Arbejdet frem.

Kendelsen lød paa, at Nakskov Afdeling skal betale til Arbejdsgiverforeningen en Bod stor Kr. 1000,00. Sagens Omkostninger Kr. 300,00 betales af de Indklagede.

Indgaaede lokale Overenskomster. Københavns Afdeling 11 (Reparatørerne) har med Sanktion fra Forbundet i indeværende Aar indgaaet følgende Overenskomster:

De mellem Afdelingen og De forenede Bryggerier, Carlsberg Bryggerierne samt Københavns Bryggerier og Malterier »Hafnia« bestaaende Overenskomster er under 31. Januar forlænget 1 Aar til 1. Maj 1926. Lønnen forhøjes med tilbagevirkende Kraft fra 8. August 1924 i Henhold til Augustpristallets Stigning til Kr. 91,04 pr. Uge. Lønnen reguleres endvidere i Henhold til de halvaarlige Pristal med 1 pCt. for hver Procent, disse stiger eller daler. Endvidere forhøjes Ugelønnen fra 1. Maj 1925 med Kr. 1,00. Der er opnaaet Tillæg paa forskelligt smudsigt Arbejde, Kr. 1,00 pr. Dag for alt Rørledningsarbejde i Luften og for Svejsearbejde samt Overtrækstøj for Bilreparatører. Endelig kan Søn- og Helligdagsarbejde foranledige Opnaaelse af indtil 4 ekstra Feriedage.

I Februar Maaned er Overenskomsten med Tobaksfirmaet Chr. Augustinus forlænget til 1. December 1925. Lønningerne forhøjes i Henhold til Pristallet med 3 pCt., og Ugelønnen er dermed forhøjet til Kr. 111,00.

Pr. 25. Marts har samme Afdeling sluttet Overenskomst med A/S Th. Wessel & Vett (Magasin du Nord). Ugelønnen fastsættes i Henhold hertil til Kr. 94,00 for 48 Timers Arbejde. Overarbejde betales med 50 pCt. Lønnen reguleres i Henhold til Pristallene med 1 pCt. for hver Procent, dette stiger eller falder. Overenskomsten kan tidligst opsiges til Udløb den 15. Februar 1926.

Endvidere har Afdelingen under 31. Marts indgaaet Overenskomst med A/S De danske Kapselfabrikker, Andersen & Bruuns Fabrikker A/S. Ugelønnen fastsættes til Kr. 82,62 plus forskellige personlige Tillæg og er underkastet Regulering i Henhold til Pristallene, idet dog de første 6 Points er undtagne. Overenskomsten kan opsiges med 1 Maaneds Varsel til Ophør en 1. April, første Gang 1927.

Endelig er Overenskomsterne med Kastrup Glasværker under 7. April forlængede 1 Aar indtil 1. April 1926, hvorved Lønnen er forhøjet med 3 pCt. og derudover med 2 Kr. pr. Uge.

Aarhus Afdeling har forlænget den mellem Afdelingen og Bryggeriet »Ceres« bestaaende Overenskomst til 1. Maj 1926 med samme Tillægs- og Opsigelsesbestemmelser, som indeholdes i de københavnske Bryggerioverenskomster.

Endelig er der med Odense Gasværk indgaaet en ny Overenskomst, ifølge hvilken Timelønnen forhøjes med 2½ Øre til 166 Øre og Dyrtidstillægget med 3 Øre til 32 Øre, saaledes at den samlede Timeløn andrager 198 Øre. Overenskomsten gælder fra 1. April og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, første Gang til April 1926.

En ulovlig Lock-out. Da Arbejdsgiverne iværksatte Lock-out den 18. Marts, udelukkede Fabrikant M. C. Dreyer, Vesterbrogade 151, København, ogsaa sine Folk til Trods for, at han ikke mere var Medlem af Jærnindustriens Sammenslutning. Det drejede sig for Smedeforbundets Vedkommende om 15 Mand og til Trods for, at Formanden for vedkommende københavnske Afdeling, da det kom til hans Kundskab, at Fabrikant Dreyer havde iværksat Lock-out i Strid med Septemberforligets Varselsbestemmelser, gjorde Fabrikanten opmærksom derpaa, nægtede denne ret afvisende at tage sine Folk i Arbejde.

Forbundet foranledigede derfor, at De samvirkende Fagforbund anlagde Sag mod Fabrikanten ved Den faste Voldgiftsret, hvor Sagen forligtes ved et forberedende Møde den 15. Maj.

Vi citerer Udskriften af Den faste Voldgiftsrets Retsbog:

Sagen forhandledes mellem Parterne og forligtes derefter saaledes, at Arbejdet genoptages fra først-

(Fortsættes Side 95.)

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
25949	Andersen, Carl Harald V.	Karlebo Overdrev	22. 8.97	Kbhvn. Afd. 1	7. 3.17	Kbhvn. Afd. 14	14. 2.25
8349	— Erik	Norup	22. 5 00	„ „ 1	24. 3 20	Centralafd.	30. 8.24
33870	— Hans Chr.	Ribe	26.11.04	Ribe	25.11.22	Esbjerg	29. 3.24
23363	— Knud P. E. H.	Rude pr. Valby	13. 6.93	Kbhvn. Afd. 1	13. 5.16	Næstved	4. 8 23
11774	— Thorv. Spliid	Aalborg	7. 7.00	Maribo	1. 5 20	Næstved	6. 9.24
14174	Amelung, Svend	København	8. 7 97	Kbhvn. Afd. 2	24. 2.17	Kbhvn. Afd. 18	8.11 24
39966	Andreasen, Vilhelm Martin	Olstrup	19. 3.03	Næstved	2. 8.24	Næstved	29.11.24
8208	Berggreen, N.	Dragør	11. 7.57	Kbhvn. Afd 1	19. 4 99	Kbhvn. Afd. 12	21. 2.25
6284	Bjørnebo, Valdemar	Fredensborg	28. 3.94	Hillerød	3. 5 13	Hillerød	16. 8.24
36984	Brodthagen, Erik Chr.	København	1. 7.04	Kbhvn Afd.	14.12.23	Kbhvn. Afd. 12	21. 2.25
11191	Buhre, Niels Niche	Hyby	1. 9 97	„ „	2. 1.25	„ „ 13	10. 1.25
13598	Christensen, Carl Rudolf	København	6.11.85	„ „	17 7.20	„ „ 14	21. 2.25
28436	— Peter Emil	Tornby	12.12.99	Hjørring	5. 7.18	„ „ 5	20. 9.24
9088	— Thomas V. A.	St. Jørgensbjerg	28. 2 85	Roskilde	16 7 04	„ „ 12	21. 2.25
34537	Christiansen, Carl Julius	Fredericia	10. 1.78	Kbhvn. Afd.	17. 2.23	„ „ 8	10. 1.25
36906	Christophersen, Elis Willy	Aalborg	12. 3 04	„ „	10.12.23	„ „ 2	31. 1.25
31356	Clausen, Anton Laurvig	Bubbel	25.10.90	„ „	3. 7.24	„ „ 12	17. 1.25
8843	Frederiksen, Svend Erik	København	17. 5.05	„ „	18.11.24	„ „ 17	17. 1.25
8890	Fulgsang, Niels Møller	—	21 10.01	„ „	23. 4.20	„ „ 11	14. 2.25
29501	Hansen, Aage H. V. F.	Kristiansø	2.11.90	„ „	15. 5 24	„ „ 12	10. 1.25
35847	— Bernh. Martin	Nakskov	13. 3 04	Nakskov	11. 5 23	„ „ 5	14. 2.25
15289	— Henry Pihl	Slagelse	15.12 01	Kbhvn. Afd.	6 12.21	„ „ 18	10. 1.25
33749	— Thorkild Edm.	—	15. 9 03	Korsør	1.10.22	„ „ 12	31. 1.25
9248	Hammerlund, Oskar Vilh.	København	21.12.02	Kbhvn. Afd.	27.11.24	„ „ 13	13.12.24
11258	Heinet, Gustaf	—	18.12.06	„ „	28.12.24	„ „ 14	24. 1.25
11204	Jensen, Aksel Georg	—	17.11.00	„ „	8. 5.20	„ „ 4	27. 9.24
5248	— Aksel Peter	—	29 12.04	„ „	5. 9.24	„ „ 12	10. 1.25
23383	— Theodor Aug.	—	8. 3.97	„ „ 1	13. 5.16	„ „ 9	21. 2.25
25441	Jørgensen, Johannes Alf.	Everdrup	18 4.94	„ „ 1	9. 5.17	Løgstør	7. 6.24
12663	Ingvorsen, Peter Chr.	Førslev	5. 7.78	„ „ 1	15. 4 99	Kbhvn. Afd. 9	14. 2.25
33080	Iversen, Nicolaj Søren	Silkeborg	5. 3.02	„ „	30.10.20	„ „ 5	25.10.24
8700	Jacobsen, Christian Vilh.	København	17. 7.05	„ „	14.11.24	„ „ 5	17. 1.25
36873	Kanstrup, Marinus	Helsingør	2.10.95	„ „	12.12.24	„ „ 12	7. 2.25
36744	Kempfner, Svend Børge	København	9. 1.04	„ „	19.10.23	Centralafd.	20. 9.24
15256	Kierk, C. M.	—	11. 5.02	„ „	17.11.21	—	3. 1.25
14431	Kjeldsen, Aage Chr.	Fredensborg	16. 6.02	„ „	4.11 21	Kbhvn. Afd. 13	21. 2.25
12876	Larsen, Anton Hejby	Laurvig	3. 3.96	„ „	31. 1.25	„ „ 12	21. 2.25
9295	— Kaj Julius	København	19. 2.00	„ „	23. 9.21	„ „ 15	24. 1.25
29879	— Peter O. Chr.	Næstved	2. 9 98	Korsør	17. 9.18	Næstved	20. 9.24
5264	— Svend Chr.	Nykøbing F.	4. 7.98	Kbhvn. Afd.	5 9.24	Kbhvn. Afd. 14	17. 1.25
38857	Lauritzen, Edmund	Odense	9.11.04	„ „	16. 4.24	„ „ 18	7. 2.25
38579	Levin, Aksel August	København	14.10.04	„ „	25. 1.24	„ „ 2	7. 2.25
36258	Lind, Einer A. J. M.	—	18.12.02	„ „	13. 4.23	„ „ 6	17. 1.25
33859	Madsen, Ole Clemmensen	Nykøbing M.	2.12.03	Ribe	1.11.22	Ribe	20.12.24
36563	Mouritzen, Svend Aage	Frederiksberg	5. 4.03	Kbhvn. Afd.	31. 8.23	Kbhvn. Afd. 14	7. 2.25
23459	Møller, Jørgen	København	22. 8 02	„ „	23. 4.21	„ „ 12	31. 1.25
37296	Nielsen, Alfred A.	Nøddebo	30. 6.00	Hillerød	22.12.23	Hillerød	24. 1.25
35836	— Johannes	Atterup	5.11.02	Sorø	7. 5.23	Sorø	7. 2.25
3573	— Peter Chr.	Vissenbjerg	4. 4.85	Odense	29. 6 07	Ringe	15.12.23
18692	Nüssle, Jørgen R. G.	Kastrup	4. 9.03	Kbhvn. Afd.	3.11.22	Kbhvn. Afd. 2	18.10.24
33442	Olsen, Bjarne	Køge	3. 4.00	Køge	1. 3.21	Køge	31. 1 25
17609	— Evald	Holbæk	27. 8 02	Holbæk	9. 9.21	Kbhvn. Afd. 9	14. 2.25
32424	Ottosen, Peter H.	Næsby	29. 3 99	Næstved	8. 5.19	Næstved	13. 9.24
26347	Petersen, Carl Jacob	København	26.11.83	Kbhvn. Afd. 1	4. 5.18	Kbhvn. Afd. 17	14. 2.25
15324	— Hans Fr. W.	Stenstrup	23. 2.92	Næstved	4. 5.12	Næstved	5. 1.24
19811	— Hans Nygaard	Lyngby	15.10.03	Kbhvn. Afd.	9. 1.23	Kbhvn. Afd. 15	24. 1.25
14469	— Niels E.	Ø. Assels	12. 8.61	Lyngby	13. 8.20	„ „ 17	21. 2.25
6645	— Peter Laurits	Aarhus	20. 3 02	Aarhus	3. 5.21	Aarhus	10. 1.25
954	Petersen, Valdemar	København	6. 8.00	Kbhvn. Afd. 1	1.10.19	Kbhvn. Afd. 12	17. 1.25
39435	— Victor Johs.	Høng	22. 8.04	„ „	23. 5.24	„ „ 3	14. 2.25
31193	Palbo, Aksel Georg	København	19. 2.98	„ „ 1	5. 4.19	„ „ 11	31. 1.25
38671	Polack, Knud Mogens	—	1. 8.96	„ „	27. 2.24	„ „ 18	3. 1.25

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
19222	Poulsen, Aigil Frederik .	København	21. 5.03	Kbhvn. Afd.	20.11.22	Kbhvn. Afd. 17	3. 1.25
20055	— Vilh. Leonh. . . .	—	12. 2.76	„ „	13.11.20	Centralafd.	3. 1.25
33621	Rasmussen, Edun Poul M. .	—	29.12.97	Nakskov	9. 8.21	—	3. 1.25
21458	— Gustav	Løve	28. 1.03	Slagelse	3. 4.24	Slagelse	10. 1.25
35331	Riis, Karl A.	Gudhjem	6. 6.99	Rønne	11. 6.23	Rønne	27.12.24
38824	Rolund, Henning	København	19.11.04	Kbhvn. Afd.	15. 4.24	Kbhvn. Afd. 15	10. 1.25
35150	Sørensen, Chr. Emil	Aarhus	19. 1 04	Aarhus	24. 3.23	„ „ 12	29.12.23
38559	Schall, Eugen	Mettingen	3.12.00	Kbhvn. Afd.	7.10.20	„ „ 13	27. 9.24
38825	Schulz, Ferdinand	Altona	27.11.90	„ „	14. 4.24	„ „ 5	3. 1.25
38841	Schumann, Richard	Hamborg	4.12.82	„ „	14. 4.24	„ „ 5	17. 1 25
38850	Schæfer, Knud Will.	Aalborg	24. 4.85	„ „	30. 1.25	„ „ 12	14. 2.25
39148	Siewers, Carl	Tønning	26. 2.79	Kiel	28.10.18	„ „ 5	17. 1.25
12517	Svanberg, Reinert Magnus	Stord. Norge	24. 1.83	Kbhvn. Afd.	12. 1.25	„ „ 12	17. 1.25
27840	Thomsen, Charles Robert.	Frederiksberg	4. 6.86	„ „	10.10.24	Centralafd.	8.11.24
27035	Truelsen, C.	Gjellerup Sogn	14. 3.90	Næstved	13.10.17	Næstved	5. 1.24
39441	Vedel, Marius E. F. A.	København	6. 8.04	Kbhvn. Afd.	24. 5.24	Kbhvn. Afd. 12	31. 1.25
38731	Weirum, Svend Aage . . .	—	21.12.03	„ „	28. 3.24	„ „ 12	14. 2.25

kommende Mandag Morgen, og at Fabrikant M. C. Dreyer betaler Klagerne ialt 750 Kr., hvoraf 250 Kr. imorgen og Resten med 250 Kr. den 15. i de to følgende Maaneder. For Betalingen af de sidste 2 Rater indestaar Overretssagfører Engelhardt personlig.

Sagen var dermed bortfaldet.

Retten hævet.

K. Sindballe. *E. Steincke.*

2 Opmandskendelser i Rørlæggersager. Under 31. Marts har Landsdommer O. Haack afsagt Kendelser i følgende Voldgiftssager:

1) Uenighed om Betalingen for Udførelse af Blandingspartier for A/S »Vølund« paa Blindesamfundets Bygning i København.

Kendelsen gav Firmaet Medhold.

2) Strid om Betalingen for Udførelse af trukne Rørledninger, som Gasstik til nogle Træhuse i Odense.

Ogsaa denne Kendelse gik Arbejderne imod, idet den lød paa, at det paagældende Arbejde skal betales efter Rørprislistens Afsnit A, Punkt 15 c, 2. Stk., med 50 pCt. af de i Punkt 1 anførte Priser.

Afsluttet Strid hos Fabrikant Schjørring, Neksø. I November Maaned i Fjor opstod der hos ovennævnte Firma en Strid i Anledning af, at 2 af vore Medlemmer ikke kunde faa udbetalt deres Tilgodehavender. Det lykkedes den Gang ved Forbundets Mellemkomst at faa en Aftale, i Henhold til hvilken Fabrikant Schjørring skulde betale sin Gæld til vore 2 Medlemmer i Rater.

Da Fabrikanten imidlertid ikke overholdt den trufne Aftale, anmodede Neksø Afdeling den 16. April Forbundet om Sanktion til Iværksættelse af Strejke hos Firmaet fra 1. Maj, hvilken Sanktion blev givet, men da Fabrikanten nu mærkede, at det var Alvor, betalte han vore Medlemmer deres Tilgodehavende og forhøjede Timelønningerne paa sit Værksted med 6 Øre pr. Mand.

Forøvrigt meddeler Afdelingen, at et lignende Tillæg er givet paa Neksø Motorfabrik.

Konflikt mellem Maskinmesterforeningen og Dansk Dampskibsrederiforening.

Under 9. Maj meddeler Maskinmesterforeningen os, at der mellem denne og Dampskibsrederiforeningen er udbrudt en Konflikt, om hvilken der foreligger følgende:

Den 1. Maj d. A. udløb den mellem Parterne gældende Overenskomst, i hvilken Anledning der mellem Foreningernes Forhandlingsudvalg afholdtes Møder, og den 5. Maj naaede man til Enighed om Forslag til ny Overenskomst, som begge Parters Forhandlingsledere forpligtede sig til at anbefale til Vedtagelse indenfor de respektive Foreninger.

Forslaget godkendtes ved et Bestyrelsesmøde den 6. Maj i Maskinmesterforeningen, medens Rederiforeningen paa en Generalforsamling Dagen efter, altsaa den 7. Maj, forkastede det af deres Forhandlingsudvalg anbefalede Forslag.

Maskinmestrenes Forening har dernæst paa et Bestyrelsesmøde den 8. Maj vedtaget, at der fra og med den 12. ds. »etableres aaben Konflikt mellem Maskinmestrenes Forening og Dansk Dampskibsrederiforening saaledes, at det fra og med nævnte Dato forbydes vore Medlemmer at ud- eller ommønstre i Skibe under Dansk Dampskibsrederiforening, endvidere D. D. at give Medlemmer, der er ansat i Skibe under Dansk Dampskibsrederiforening, Ordre til at opsige og fratræde Pladserne efter Reglerne i Sømandslovens § 13, jfr. § 15.

Undtagne herfra er Det forenede Dampskibsselskab, Østasiatisk Kompagni, Switzer, Dampskibsselskabet paa Bornholm af 1866 samt Det Østbornholmske Dampskibsselskab.«

Vi lader denne Meddelelse gaa videre til vore Medlemmer med Anmodning om at holde sig borte fra det nævnte Konfliktsomraade, indtil Forholdet mellem de to Organisationer er bragt i Orden.

Stiftelsesfest.

35 Aars Stiftelsesfest i Formernes Fagforening, Nykøbing F.

Lørdag den 9. Maj fejrede Formernes Fagforening i Nykøbing F. sin 35 Aars Stiftelsesfest, og samtidig afsløredes en ny Fane.

Paa Grund af de foreliggende Forhold var saavel Forbundets Formand som Hovedkasserer forhindret i at komme til Stede, og Forbundsledelsen var i den Anledning repræsenteret af Forretningsudvalgsmedlem Ole Hansen. Endvidere var som Gæster indbudt Formanden for den stedlige Fællesorganisation og Formanden for den derværende socialdemokratiske Forening.

Ved Festen, som afholdtes i Folkets Hus, deltog samtlige Medlemmer med Damer, og den indledes med en Fællesspisning. Ved Bordet bød Afdelingsformand J. Petersen velkommen og udtalte bl. a., at da man aldrig var sikker paa, hvad Jærnfabrikanterne kunde finde paa, havde man i god Tid sikret sig den fornødne Kapital til Festens Afholdelse, og at man havde gjort Ret heri, var den løbende Lock-out et Bevis for. Man var imidlertid ikke kommet sammen for at tale om Lock-out, men for at feste, og han ønskede derfor god Fornøjelse.

De indbudte havde dernæst Ordet. Forretningsudvalgsmedlem Ole Hansen overbragte Forbundets Lykønskning, talte om Organisationens Historie og takkede Afdelingen for godt Medlemsskab i de forløbne Aar.

De to andre Gæster udtalte deres Tak for den Stilling, som Fagforeningen altid indtog, saavel i den politiske som den faglige Bevægelse der i Byen.

Videre havde Afdelingens Kasserer, F. Rasmussen, Ordet og flere andre.

En af Afdelingens Stiftere, Pr. Jacobsen, arbejdede endnu der i Byen og deltog i Festen.

Kl. 8 afsløredes den nye Fane, og Gæsterne havde igen Ordet for at ønske til Lykke, og en Sang for Fanen blev afsunget.

Ved Fællesspisningen gjorde en af Afdelingens Kasserer forfattet humoristisk Sang stor Lykke; Kl. 12 var der fælles Kaffebord, og Dansen sluttede først i den lyse Morgen.

Alt i alt en vellykket Fest, der ikke bar Tegn om nogen Lock-outtræthed.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 39526	Jensen,	Svend Vilhelm	(Kbhvn. Afd.)
- 403	Petersen,	Henry Emanuel	(—)
- 36699	Sørensen,	Carl E. Skovsgaard	(—)
- 4793	Iversen,	Poul	(Randers)
- 29069	Madsen,	Søren	(—)

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 16436	Andersen,	Peter
- 34379	Eriksen,	Chr.
- 9238	Krogh,	Thor Sørensen

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 8735	Andersen,	A.	2. 3.18
- 21245	Drøhse,	Einar	20. 3.15
- 30064	Jensen,	Jens Johs.	24. 1.20
- 8417	Nielsen,	Edvard G. L.	29. 6.18
- 19033	Petersen,	Niels Andreas	9.12.11

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 2206	Andersen,	Aage P. Johs.	5. 7.24
- 16436	—	Peter	27. 9 24
- 38782	—	Viggo Gunnar	11 10.24
- 18588	Bengtsen,	Th. A. Edm.	31.12.21
- 1731	Christiansen,	Erik Richardt	31. 3.23
- 39447	Christoffersen,	Christoffer H.	4.10.24
- 34379	Eriksen,	Chr.	10. 1.25
- 17165	Hansen,	Aksel Viggo	22.12.23
- 1518	—	Holger Chr.	20. 1.23
- 26345	Henriksen,	Robert	17. 6.22
- 24239	Jensen,	Carl Holger J.	26. 8.22
- 27364	Larsen,	Niels Valdemar	10. 9.21
- 13413	Madsen,	Rasmus Peter	16.10.20
- 117	Nielsen,	Axel Thorvald	14. 8.20
- 2520	—	Ejler Johannes	25. 2 22
- 22883	—	Peter	4. 3.22
- 33521	Petersen,	Levy Johannes	21. 1 22
- 22727	Roesen,	Andreas Peter	29. 3.24
- 2421	Schirrmacher,	Hermann	20 5.22

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 4.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 8 JUNI 1925 11. Aarg.

Lock-outen, der gik til Ende.

Saa fik vi altsaa Slut paa denne ejendommelige, sejglivede Lock-out, som varede fra 18. Marts til 8. Juni, eller ialt 63 Arbejdsdage. Vi er endnu for nær op ad disse Begivenheder til at skrive denne Lock-outs Historie, men unægtelig rummer den en Mængde interessante Enkeltheder, som sikkert vil afgive Stof for mange Drøftelser med Hensyn til Organisationsformen og den Maade, der maa gaas frem paa, naar Talen er om Iværksættelse og Førelse af Konflikter af denne Art og Omfang.

Men enkelte Ting ønsker vi straks at fæstne i Erindringen, og herunder først og fremmest vort Tilbud til Arbejdsgiverne, for snart et Aar siden, om Forhandling paa Basis af Løntillæg efter Statens Pristal, Forhøjelse af Mindstebetalinger og Minimalløn, hvortil kom Spørgsmaalet om Bedriftsraad, Sommerferie o. lign., som vel maa anses for Krav af større Betydning, men samtidig lagde vi dog ikke Skjul paa, at vi ikke ønskede Konflikt hverken paa Sommerferie eller Bedriftsraad, de være sig af nok saa stor Betydning; saa maa de løses ad andre Veje, eventuelt gennem Lovgivningen.

Men Arbejdsgiverne rystede bare paa Hovedet og fortalte, at „Stemningen hos visse Arbejdsgivere var ikke for at binde sig saa lang Tid forud", hvad vi straks udtalte vor Forbavselse overfor, da vi ellers altid har hørt, at Arbejdsgivernes Interesser laa i at kunne regne paa nogenlunde langt Sigt, men saa havde de et Standpunkt til, og det var, at det kunde jo ikke nytte at slutte med de faglærte, naar de alligevel „skulde have Arbejdsmandsballade hen ad Foraaret". Ogsaa heroverfor protesterede vi under Henvisning til, at vi i nogle og tyve Aar gik i Spidsen i Haandværksfagene og sluttede, blev ganske vist kritiserede derfor, men Kritiken var uden Betydning, for hele Industrien konsoliderede faktisk paa Basis af denne Fremgangsmaade og viste sig i Stand til at beskæftige et stedse større Antal Folk, og samtidig konsoliderede vore Organisationer sig og øgede deres Evne til at holde Arbejdsforholdene i Balance, paa Basis ikke mindst af Tillidsmandsinstitutionen, Løfteparagraf, Mæglingsreglerne og det Arbejde, som udføres af vore Forbundsafdelinger, og som gennem Tiderne blev af stedse større Omfang og bærende Art.

Arbejdsgiverne kaldte ganske vist engang imellem til Møde, men om nogen Realitet i Forhandlingerne var der ikke Tale. Det føltes derimod som et Næveslag, da de i Oktober sagde alle Overenskomster op. De stillede Krav om 10 pCt.s Reduktion, og de nægtede at give Tillæg efter Pristallet, som de overhovedet nægtede alt og stillede sig paa et fuldkomment negativt Standpunkt, samtidig med, at Varepriserne steg i stedse højere Grad og i større Omfang, end vi har set det siden Højkonjunkturen.

Men Arbejdsgiverne havde desuden bundet sig selv ca. 1 Aar forud, nemlig i Maj Maaned f. A. paa en Generalforsamling, og saa maa de vel have troet, at Verdensudviklingen rettede sig derefter, og der ligger heri Stof nok til Eftertanke, først og fremmest for Arbejdsgiverne selv, men ogsaa Stof til For-

handling gennem en i Foraaret nedsat Kommission under Socialministeriet, som vil faa alle herhenhørende Forhold til Behandling, Overvejelse og Udarbejdelse af Lovforslag, og saa vil der forhaabentlig ikke paa lange Tider vise sig Lyst hos Arbejdsgiverne til at etablere Lock-out, saaledes som det skete i denne Omgang.

Det eneste, som Arbejdsgiverne har haft at henvise til, er den Strejke, som etableredes den 11. Marts paa Varsel af Arbejdsmandsforbundet.

Disse 3—4000 Arbejdsmænd gik ganske vist i Strejke uden nogen Art af Forhandling med Haandværkerorganisationerne, og der laa vel nok deri en Tendens til at vise os, hvem det er, der kan kommandere, men i Virkeligheden er det ikke dette, der blev det bestemmende for Storkonflikten, for Arbejdsgiverne var ikke i nogen Tvangssituation til at foretage Udelukkelse af næsten lige saa mange Arbejdsmænd, der staar i andre Organisationer, og som beskæftiges i Jærnindustrien, samt 18,000 Haandværkere. Her bedes erindret ovenfor omtalte Nægtelse af at slutte med Haandværkerne. Man vilde med Vold og Magt have Dansk Arbejdsmandsforbund foran. Haandværkerorganisationerne har siden gentagne Gange under Konflikten erklæret sig villige til Forhandling, men samtidig gjort gældende, at saa maatte d'Hrr., hvis der skulde være Mening i det, lukke Portene op.

Men dertil kommer, hvad der for os er det afgørende med Hensyn til Skyldspørgsmaalet for den store og langvarige Konflikt, og dette er Arbejdsgivernes nævnte absolutte Utilbøjelighed til en Realitetsforhandling, medens Tid var og paa Basis af vore velmotiverede og maadeholdne Krav. I Virkeligheden er det der, at den store Forsyndelse hos Arbejdsgiverne ligger, og som maa tages i Betragtning, naar der skal opgøres Regnskab over de kolossale Tab, som de paaførte dem selv og os. Vel har jo ogsaa vore Tab været store, men Erfaringen lærer jo, at vi er i Stand til baade organisationsmæssigt og individuelt at præstere det utrolige for nogenlunde hurtigt at forvinde Virkningerne af en saadan Konflikt. Nu kan man kalde det en „sløj Sejr", som Langkjær gør, Arbejdsgiverne maatte frafalde deres Krav, Arbejdsgiverne maatte gaa ind paa vore, Arbejdsgiverne maatte se paa, at ingen Magt formaaede at faa os til at løbe tør med vore Kasser; i Virkeligheden var vi i Stand til at holde ud næsten i det uendelige. Saa stærk er den Kammeratskabskæde, som vi gennem Tiderne har spundet mellem Organisationerne. Vore Modstandere kan ikke pege paa noget lignende.

Ganske vist ligger der et kolossalt Ansvar med Hensyn til at have sine Papirer i Orden, naar der skal kræves kammeratlig Støtte fra andre Organisationer, men dette Ansvar har man overalt anerkendt som værende i Orden og meddelt os, at ingen Magt paa Jorden skulde, ved at stille os blot eller forsøge at sulte os ud, kunne bringe os i den Situation, at vi ikke var i Stand til at understøtte vore Medlemmer. Dette er de i og for sig opløftende Resultater af den vundne Storkonflikt, og det vil være Fremtidens Opgave at analysere de forskellige Foreteelser under Konflikten, saaledes at det paa autoritativ Maade slaas fast, hvad vi har at regne med af Støtte og Garantier i vore bestaaende Organisationsforhold.

Al Tale om Splittelse fra vore Modstanderes Side er noget Snak. Grupperinger eller Omgrupperinger af vore Organisationer er et Spørgsmaal af stor Betydning, men Arbejderne vil have lært tilstrækkeligt af fordums Tider, hvor de stod splittede og daarligt organiserede, saaledes at de næppe trods alle Forsøg lader sig lede tilbage til den Tid, hvor mangelfuld Forstaaelse og indbyrdes Kampe gjorde det muligt for Arbejdsgiverne at knægte os. Dette vil navnlig forstaas af Arbejdsmændene.

Med dette in mente takker vi alle dem, der hjemme og ude bragte os kammeratlig Støtte, og vi takker vore Medlemmer for deres vidunderlige ranke Holdning under Konflikten og for den taktfaste Afslutning, som vel var omsigtsfuldt lagt til Rette, men som paa den anden Side kræver en veldisciplineret Hær, der forstaar at handle i inderlig Forstaaelse af de fælles Interesser, som ikke mindst maa varetages netop derigennem, at vi forstaar at optræde ensartet. Der er mange Vanskeligheder og mange Brydninger at overvinde til enhver Tid ved at være organiseret, men paa den anden Side ligger der jo, hvad Historien Gang paa Gang har konstateret, en vidunderlig Kraft i Masernes samlede Optræden, og der har indenfor Jærn- og Metalindustrien ikke været fjerneste Antydning i Retning af Forskel i Opfattelse af Situationen paa dens forskellige Stadier. Vel forkastede nogle af vore Organisationer det første Forligsforslag, men som vi ofte har sagt, betyder jo en Afstemning, at man kan vedtage, men ogsaa, at man kan forkaste, og der var jo unægtelig en Mangel ved det Forligsforslag, nemlig Fastlæggelsen af Tillæg efter Pristallet, som kom nu, da det hele gik i Orden, medens

vi ellers skulle have haft fat igen til August, og saa er der ingen Grund til at fæstne sig ved denne Afstemning, selv om det havde været billigere at vedtage. Medlemmerne traf Afgørelsen, Medlemmerne paatog sig Ansvaret, og dette sidste er ogsaa en Realitet, som maaske vil bevirke, at vi ad Aare søger at forbedre vor egen Manøvredygtighed, derved at vi f. Eks. ombytter Urafstemningen med den kompetente Forsamling, stor eller lille, men vi gentager: Medlemmerne maa direkte eller indirekte træffe Afgørelsen i de store Situationer, derved faar de ogsaa det rette Ansvar, som vil gøre sig gældende ved Kendsgerningernes logiske Konsekvens.

* * *

Lock-outen afsluttedes som bekendt paa Basis af det ved de sidst foretagne Urafstemninger i samtlige Organisationer indenfor Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark vedtagne Forlig af 23. Maj, som vedtoges af selve Organisationerne, i Overværelse af og en vis Medvirken af Hovedorganisationerne, og da Vedtagelsen heraf var sket med stort Flertal i samtlige Organisationer, traadte Hovedorganisationerne, efter at ogsaa Arbejdsmandsforbundet havde vedtaget — ikke ved Urafstemning, men ved den ved deres Vejle-Kongres kombinerede ejendommelige Hovedbestyrelse, Forhandlingsudvalg og 21 Mands-Udvalg —, paany sammen Lørdag den 6. Juni, og der affattedes nedenstaaende Dokument, som tager Sigte paa Arbejdets Genoptagelse og fortsatte Forhandlinger om nye Forhandlingsregler. Ogsaa herhenhørende Forhandlinger vil sikkert i høj Grad blive kombineret sammen med de Planer, der næres med Hensyn til den af Socialministeren nedsatte store Kommission om Oprettelse af Bedriftsraad m. m. m.

Overenskomst

mellem

Dansk Arbejdsgiverforening

og

De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund har — efter at samtlige Overenskomstforhold nu er bragt i Orden — D. D. vedtaget:

1) at samtlige Strejker og Lock-outer indenfor Hovedorganisationernes Omraade aflyses, og at Arbejdet genoptages førstkommende Mandag den 8. Juni ved den normale Arbejdstids Begyndelse, saa vidt muligt i samme Omfang og paa de samme Arbejdspladser som før Arbejdsstandsningen,
2) at de nye Overenskomster træder i Kraft fra og med ovennævnte 8. Juni, for saa vidt der ikke maatte være truffet anden Vedtagelse om deres Ikrafttræden,
3) at Fortrædigelser i Anledning af Forhold under Konflikten ikke maa finde Sted, og at alle i Anledning af saadanne Forhold anlagte Retssager hæves. Arbejde, der er paabegyndt under Konflikten, fuldføres efter Konfliktens Afslutning af de organiserede Arbejdere.
4) Uoverensstemmelser, der maatte opstaa i Anledning af Arbejdets Genoptagelse, maa ikke give Anledning til, at Parterne tager sig selv til Rette, men skal straks indberettes til Hovedorganisationerne.

Hovedorganisationerne er enige om, at der umiddelbart efter Konfliktens Afslutning nedsættes et Fællesudvalg, bestaaende af 5 Repræsentanter for hver af Hovedorganisationerne, til at udarbejde et Forslag til fremtidige Forhandlingsregler under Ledelse af en af Parterne valgt Forhandlingsleder; hvis Parterne ikke kan enes om Valget af en saadan, udpeges han af Den faste Voldgiftsret efter Reglerne for Indstilling af Forligsmænd.

Udvalgsarbejdet paabegyndes snarest muligt og skal være tilendebragt inden dette Aars Udgang.

For saa vidt der ikke opnaas Enighed, er Hovedorganisationerne frit stillede.

København, den 6. Juni 1925.

For Dansk Arbejdsgiverforening:
(sign.) **H. Langkjær.**

For De samvirkende Fagforbund i Danmark:
(sign.) **Carl F. Madsen.**

Vor sociale Lovgivning.

Vi har nu i ca. 1¼ Aar haft en ren socialdemokratisk Regering her i Landet, og vi har været Vidne til en lang Række af Angreb paa samme Regering. Lige ved Slutningen af forrige Aar stod Regeringens Eksistens paa Spil med Hensyn til Valutaordningen, heldigvis klarede man sig med Glans; vi behøver blot at pege paa, at Kronen er i en lille, men jævn Stigning.

Der er imidlertid ingen Grund til at tro, at man fra Overklassepartiernes Side agter at lade Regeringen i Fred, og selvom vel en meget stor Del af den herhenhørende Befolkning nok kunde tænke sig at lade Regeringen have Magten indtil videre, saa er der en Presse, ledet diktatorisk af forholdsvis faa Personer, der for sin egen Eksistens Skyld nok skal holde Galden flydende, og med saa korte Mellemrum som muligt er med til Angreb paa Sociallovgivningen, og til dette Formaal bliver der gjort alt for at skyde paa Socialministeren personligt. Heldigvis er hans Løbebane indenfor Arbejderpartiet saa lang og vel afstukket, saa selv Bagholdsangrebene ikke har Udsigt til at øve nogen Virkning, men der er jo unægtelig en Del i Danmarks Befolkning, som har svært ved at forlige sig med Tanken om, at Lønningerne ikke er i Nedgang trods Prisstigningen, og at Socialdemokraterne er utilbøjelige til at ville svække den sociale Forsorg paa noget som helst Punkt, ja, at der endogsaa fra Regeringens Side i afvigte Rigsdagssamling er sat ret kraftigt ind for en Udbedring og Konsolidering af den sociale Lovgivning og den sociale Forsorg i det hele taget.

Vi opfrisker i Erindringen de Love, som fremsattes i Folketinget af Socialministeren den 3. December 1924. Disse Forslag var følgende:

1. Forslag til Lov om Bedriftsnævn.
2. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention vedrørende Arbejdstiden i industrielle Virksomheder.
3. Forslag til Lov om Arbejdstid for de ved Industri, Haandværk og lignende Virksomheder beskæftigede Arbejdere.
4. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention vedrørende Kvinders Arbejde før og efter Barnefødsel.
5. Forslag til Lov om Barselhvile m. m.
6. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention angaaende Kvinders Anvendelse til Arbejde om Natten.
7. Forslag til Lov om Kvinders Arbejde om Natten i Haandværks- og Industrivirksomheder.
8. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention angaaende Erstatning for Arbejdsløshed i Tilfælde af Skibsforlis.
9. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention om Forhyring.
10. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention angaaende Børns Beskæftigelse ved Landbrugsarbejde.
11. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention angaaende Landarbejderes ForeningS- og Organisationsret.
12. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention angaaende en ugentlig Hviledag i industrielle Virksomheder.
13. Forslag til Lov om Hviledag i industrielle Virksomheder m. m.
14. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention angaaende tvungent Lægetilsyn med Børn og unge Mennesker beskæftigede ombord paa Skibe.
15. Forslag til Lov angaaende Ratifikation af en international Konvention angaaende Anvendelse af Blyhvidt i Maling.
16. Forslag til Lov angaaende Forbud mod Anvendelse af Blyhvidt m. v. ved visse Malerarbejder m. m.

Man maa imidlertid være klar over, at det vil kræve baade Tid og Anstrengelser at faa disse Love gennemførte helt eller delvist. Modstanderne sætter ind med al den Kraft, de raader over, og der er da al Grund til at tro, at det sidste halve Aars Foreteelser paa Arbejdsmarkedets Omraade har aabnet Øjnene paa store Dele af Befolkningen for Hulheden i Paastanden om, at vore Lønninger i al Almindelighed er for høje, og at vi er for langt fremme med Hensyn til den sociale Forsorg.

Ved Slutningen af Rigsdagssamlingen rettede Folketingets Udvalg om Lovforslag om Bedriftsraad en enstemmig Henstilling til Ministeriet af følgende Ordlyd:

> »Da det i Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere herskende Lønsystem i stadig stigende Grad fører til økonomiske Interessemodsætninger og Kampe, der virker lammende paa Samfundets Produktion og uddyber Klassemodsætningerne, og da den i Folketinget førte Forhandling om det forelagte Bedriftsraadsforslag viste, at en Erkendelse heraf var til Stede indenfor et meget stort Flertal i Tinget, selvom der ikke fandtes et Flertal for den foreslaaede Lovgivning, opfordres Socialministeren til, da en endelig Behandling af Sagen i Rigsdagen ikke kan foregaa i indeværende Samling, at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for Rigsdagen og Erhvervene samt andre Sagkyndige med den Opgave indenfor en kortere Tidsfrist at søge udredet, ad hvilke Veje og under hvilken Form en Nyordning her i Landet bør tilstræbes, samt om Mulighederne er til Stede for, at en saadan Nyordning kan tilvejebringes gennem Aftaler mellem de paagældende direkte interesserede Parter.«

De socialdemokratiske Medlemmer af Udvalget sluttede sig ganske hertil, selv om man ikke mente, at der i dette Øjeblik overhovedet kunde siges noget afgørende om, hvorvidt der fandtes et Flertal i Folketinget eller ikke for den foreslaaede Lovgivning. For disse maatte det være afgørende, at Spørgsmaalet blev underkastet en indgaaende og saglig Behandling af de i Henstillingen nævnte interesserede Parter, saaledes at der kunde skabes det sikrest mulige Grundlag for en Lovgivning paa det heromhandlede Omraade.

De konservative Medlemmer sluttede sig ligeledes til den foreslaaede Henstilling, fordi man var enig i, at det rejste Spørgsmaal nu maatte prøves og undersøges sagligt og grundigt, uden at man derved paa nogen Maade vil have bundet sig til Lovgivningsforanstaltninger overfor Lønspørgsmaal, saa lidt som overfor de i Bedriftsraadsforslaget indeholdte Emner.

Venstres Udvalgsmedlemmer har ikke ønsket at medvirke til Lovforslagets Gennemførelse, ligesom de heller ikke har kunnet slutte sig til ovennævnte Henstilling til Socialministeren.

Socialministeriet har derefter nedsat en Kommission til Behandling af Spørgsmaalet om en Nyordning af Arbejdsforholdet og de dermed forbundne Spørgsmaal, og den 11. Juni holdt Kommissionen Møde, hvor man nedsatte et Udvalg, der samme Dag vedtog at sende Hovedorganisationerne en Skrivelse angaaende Revision af Forligsmandsloven, hvorunder man spørger Hovedorganisationerne, om man ønsker at opretholde Institutionen i dens nuværende Skikkelse, eller om man ønsker visse Ændringer i Loven af 21. December 1921 om Mæg-

ling i Arbejdsstridigheder, og i sidstnævnte Fald hvilke Ændringer, der maa anses for paakrævede eller ønskelige.

I Skrivelsen tilføjes det:

»Man vil sætte Pris paa at modtage de ønskede Udtalelser saa betids, at Kommissionen kan benytte disse til Grundlag for Afgivelse af Indstilling til Ministeren inden ovennævnte Frist« — d. v. s. ved Begyndelsen af Rigsdagssamlingen 1925—26.

Endelig henvises der til Hovedorganisationernes Vedtagelse om at nedsætte et Fællesudvalg til Udarbejdelse af Forslag til fremtidige Forhandlingsregler, og her bemærkes det, at det vil være af Værdi for Kommissionens fortsatte Arbejde »snarest muligt at blive gjort bekendt med Resultatet af dette Udvalgs Forhandlinger.«

Den nedsatte Kommission bestaar af 35 Medlemmer, hvoraf Arbejderpartiets Delegerede har konstitueret sig med J. A. Hansen som Formand og Folketingsmand Harald Jensen som Sekretær.

Bedriftsnævn.

Spørgsmaalet Oprettelse af Bedriftsnævn eller Bedriftsraad har vel nok sit specielle Udspring fra de Forhold, som opstod under og umiddelbart efter Verdenskrigens Afslutning under de mange Revolutioner her og der, men i Virkeligheden staar man her kun overfor en simpel Anledning, medens Aarsagen ligger dybere. Det nittende og den forløbne Del af det tyvende Aarhundredes industrielle Udvikling har frembragt en Revolution af en egen Art paa Industriens og Teknikkens Omraader, en Sammenhobning af mange Mennesker i enkelte Bedrifter, som maa have Former, hvorunder de kan øve organiseret Indflydelse paa de Vilkaar, hvorunder de lever, og Arbejderne er vel snart ud til de fjerneste Kroge gennemorganiserede i Fagforeninger, der staar i evindelige Kampe med de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer, som saa langt de er i Stand dertil benytter sig af, at de er Indehavere af Produktionsmidlerne og Kapitalen, og som ved deres mangeartede Indflydelse i stor Udstrækning holder Arbejderne i Skak økonomisk og socialt.

Der er dog ingen Tvivl om, at det sidste halve Aarhundrede har bragt næsten alle Landes Arbejdere og brede Befolkningslag kolossal Fremgang i social Henseende. Det er da ogsaa ganske utvivlsomt, at Massefrembringelser af Industriprodukter har gjort Livet lettere at leve for Menneskeheden i Almindelighed. Ingen kan i Virkeligheden være i Tvivl herom.

Der er vel ogsaa Folk af Overklassen, som ser og forstaar dette og glæder sig derved, og som ikke har noget imod at etablere det videst mulige Samarbejde med Arbejderne, som i det hele og store udfører det fysiske Arbejde, men der er en almindelig Teori om, at det gælder om at holde igen og holde i Skak, og dette var endda maaske ikke saa galt, men der er ogsaa en Mængde af de store Herrer, som nærer den Anskuelse, at det er en god samfundsmæssig Gerning at holde Arbejderne og de brede Lag saa langt nede som muligt. Her er vi ved Sagens Kerne.

Vi var Vidne til, da Konge- og Kejsertroner væltede i stort Antal efter Verdenskrigen, at saa inviterede man os ligefrem til Forhandling om Bedriftsraad og lignende; af Frygt for, hvad man kunde risikere, omgikkes man med Tanken om at lukke lidt op for Sikkerhedsventilen, men desværre varede det ikke længe, før d'Hrr. fortrød det hele; de Forslag, som fremsendtes af De samvirkende Fagforbund til Arbejdsgiverforeningen i 1919, blev efter kort Tids Forløb fejet af, og de Forslag, vi senere har prøvet paa at fremsætte overfor Jærnindustriens Arbejdsgivere, har nærmest kun mødt Haan og Skuldertræk, og de har virkelig ogsaa været i Stand til at holde deres Standpunkt, for der var ikke faa indenfor Organisationernes ledende Kreds, maaske endda de mest afgørende, der stillede sig lige saa haanligt og uforstaaende overfor en naturlig Udvikling som Arbejdsgiverne.

Med den ny socialdemokratiske Regering kom der dog atter Liv i Spørgsmaalet om den sociale Lovgivning, og Foraarets Lock-out har sikkert ogsaa bidraget mægtigt til at aabne Øjnene paa mange for, at der dog vist alligevel er Spørgsmaal i vor sociale Struktur og i vore Forhold paa Værksteder og Arbejdspladser, der trænger til et alvorligt Gennemsyn og Regulering. Basis bliver forhaabentlig det af Socialministeren udarbejdede og fremsatte Forslag til Rigsdagen om Oprettelse af Bedriftsraad.

Der foreligger naturligvis allerede et mægtigt Materiale med Oplysninger om herhenhørende Forhold i en Række Lande, og mere Materiale er man i Færd med at indsamle, men nedenfor aftrykker vi en Oversættelse af en Artikel i vort svenske Broderforbunds Organ. Artiklen stammer fra Sveriges »Sociala Meddelanden«, og viser paa interessant Maade, hvorledes Amerikanerne i en Aarrække har udviklet sig paa herhenhørende Omraader. Der har man ordnet sig efterhaanden privat mellem Organisationerne uden Statens Indgriben, og det er jo ogsaa en Kendsgerning, at man derovre tidligere end vi var i Stand til at gennemføre den 8-Timers Normalarbejdsdag. Her synes nu Muligheden at være for at komme frem ad Lovgivningsvejen, og en Lovgivning paa dette Omraade maa, saa vidt vi kan skønne, absolut baseres paa Medvirken specielt fra Arbejdernes Side. Om Udøvelse af nogen Tvang paa dette Omraade vil der næppe kunne blive Tale. Det gælder derfor om at finde Former, som udløser det, der faktisk er Trang for iblandt vore Medlemmer, og her præsenterer vi altsaa Metoder, som man har kunnet bringe i Anvendelse uden Medvirkning fra Lovgivningsmagtens Side.

Industrielt Demokrati i De forenede Stater.

I Forstaaelse af den store Interesse, der i Amerika saavel som i Europa i Tiden efter Verdenskrigen har været med Hensyn til det industrielle Demokratis Problem, udsendte det svenske Konsulat i Chicago i Høsten 1919 en Redegørelse vedrørende dette Spørgsmaals Stilling i De forenede Stater.

En anden Institution, som har skænket dette Spørgsmaal særlig Opmærksomhed, er National Industrial Con-

ference Board, som i Aarene 1919—1922 har udgivet tre Redegørelser vedrørende dette Emne og i Februar 1925 udsendte en fjerde Publication, omhandlende det industrielle Demokratis Udvikling til og med Aaret 1924.

Det industrielle Demokrati er i Henhold til disse Redegørelser fremvokset under delvis andre Forhold end i Europa. Forskellen ligger for det første deri, at den her omtalte Form for Samarbejde mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i Amerika ikke, som i visse europæiske Stater, er fremtvunget eller reguleret af Lovgivningen, men fremvokset hovedsagelig paa privat Initiativ. Aldeles passiv har Statsmagterne dog ikke staaet med Hensyn til denne Udvikling. Paa det Tidspunkt, da Amerika indtraadte i Verdenskrigen, og da det var af yderste Vigtighed baade for De forenede Stater og deres Allierede, at den industrielle Produktion kunde foregaa uhindret af Arbejdskonflikter og andre Forstyrrelser, gennemførte Regeringen ved Hjælp af særlige Forligskommissioner, at Driftsnævn og lignende Institutioner oprettedes indenfor et Flertal af de for Krigsførelsen betydningsfulde Næringsgrene.

Ofte gennemførtes disse Anordninger mod baade Arbejdsgiveres og Arbejderes Vilje, og dette foranledigede, at begge Parterne i mange Tilfælde betragtede Institutionen med Mistro og vilde lade den begrave i Stilhed, saa snart Statsmagternes Formynderskab over Næringslivet ved Fredsslutningen atter ophørte.

Paa andre Omraader havde det industrielle Demokratis Ideer derimod vundet et bestaaende Fodfæste, og ved den første af National Industrial Conference Board i Aaret 1919 anordnede Undersøgelse, konstateredes Tilstedeværelsen af 225 i Virksomhed værende Driftsnævn, bag hvilke stod 391.000 Arbejdere. Ved Undersøgelsen 1922 var, trods det at adskillige af de tidligere Nævn var nedlagte, Bevægelsen yderligere udviklet, saa at det samlede Antal Driftsnævn gik op til 725, og Antallet af Arbejdere, som berørtes deraf, androg 690 000.

Driftsnævnenes Fordeling paa de forskellige Næringsgrene har i de forskellige Aar været som følger:

	1919	1922	1924
Metalindustri	144	207	210
Skibsværfter	31	9	6
Grubedrift	10	53	16
Levnedsmiddelindustri	7	33	41
Tekstil- og Beklædningsindustri	10	43	34
Skovbrug	4	238	160
Jærnbaner	»	1	26
Sporveje	»	8	18
Andre almennyttige Foretagender	4	10	26
Olieindustri	3	18	19
Gummivareindustri	1	24	38
Grafisk Industri	1	5	111
Trævare- og Papirindustri	4	12	13
Sko- og Læderindustri	1	15	12
Handel	»	»	26
Havnearbejde	»	23	35
Andre Næringsgrene	5	26	23
Ialt	225	725	814

Den Industrigruppe, som nu opviser det største Antal Driftsnævn, er, som det fremgaar af ovenstaaende, Metalindustrien, hvor Institutionen ogsaa synes at have vundet den største Befæstelse, saaledes at Antallet af Nævn i de to seneste Aar har holdt sig paa det allernærmeste konstant.

Ved en Fordeling af Driftsnævnene efter Alder og Organisationsform har det været anset for hensigtsmæssigt at betragte saadanne Nævn som en Enhed, der omfatter Foretagender tilhørende samme Arbejdsgivere og organiserede efter ensartede Grundregler.

Antallet af saadanne saakaldte Driftsnævn blev ved Undersøgelsen i 1924 beregnet til 212 imod 240 i 1922 og 151 i 1919. Man udskilte blandt disse Driftsnævnssystemer følgende 3 Hovedtyper:

1) Komitésystemet, hvor Personalets Rettigheder udøves gennem en af samtlige beskæftigede valgt Komité.
2) Fagforeningssystemet, hvor Arbejdernes Repræsentation vælges af vedkommende Fagorganisationer.
3) Det konstitutionelle System eller Senatsystemet, som denne Organisationsform benævnes i Chicagokonsulatets tidligere nævnte Redegørelse, hvilket kan karakteriseres som en Kopi af et moderne konstitutionelt Statsstyre, hvor Arbejdsgiveren udøver Statschefens Funktion og Folkerepræsentationen har sit tilsvarende Organ i en af Foretagendets Ledelse og Arbejderne i Fællesskab valgt Forsamling.

Komitésystemet er den almindeligst forekommende Organisationstype. Ogsaa Fagforeningssystemet har imidlertid siden 1922 vundet forøget Udbredelse, særligt ved Jærnbanerne. Det konstitutionelle System, som synes at have haft sin egentlige Blomstring i 1919, er nu aabenbart i Tilbagegang.

Opgivelserne angaaende Aarsagerne til Driftsnævnsinstitutionens Ophør er erholdt fra 35 Arbejdsgivere — som ved alle af National Industrial Conference Board anordnede Udredninger er det jo blot denne Parts Synspunkter, som her kan komme til Udtryk. I 12 af disse Tilfælde angives som Aarsag den industrielle Depression, som har medført Driftens Nedlæggelse eller saa store Indskrænkninger i Arbejdsstyrken, at et særligt Repræsentationssystem har været anset for meningsløst. I ligeledes 12 Tilfælde anføres bristende Interesse fra Arbejdernes Side, noget som i visse Tilfælde opgives at bero derpaa, at Arbejdsforholdene allerede forud var i alle Henseender tilfredsstillende, medens i andre Tilfælde Aarsagen tydelig var at søge i den upassende Maade, paa hvilken Samarbejdet blev plejet. Hertil skal lægges 5 Tilfælde, hvor Afskaffelsen udtrykkelig angives at bero paa Tvister mellem Arbejdere og Arbejdsgivere eller mellem Arbejderne indbyrdes, 3 Tilfælde, hvor Driftsnævnet har set sin egentlige Opgave i at overvaage Udbyttedelingssystemets Tillempning og derfor fundet sig overflødig, da Udbyttedelingen paa Grund af forværrede Tider ophørte, 2 Tilfælde, hvor Overlegenhed fra Driftsledelsens Repræsentant umuliggjorde videre Samarbejde, samt sluttelig 1 Tilfælde, hvor Driftsnævnet nedlagde sin Virksomhed, eftersom det i Følge eget Opgivende ikke saa sig i Stand til at gøre nogen virkelig Indsats.

Skibsværfterne og den afsluttede Lock-out.

Under Optakten til den nylig overstaaede Konflikt saavel som under selve Konflikten var det i fremtrædende Grad Jærnindustriens Arbejdsgivere og indenfor disse igen Skibsværfternes Repræsentanter, der gav Tonen an, og med Henblik paa de sidstnævnte maa det i høj Grad forundre, at man havde Raad til et Eksperiment, som den nu afsluttede Lock-out var, og ikke alene være Deltager paa Grund af de engang eksisterende Organisationsforhold, men oven i Købet ivrige Arrangører.

Nu har man gennem lange Tider stadig fra den Kant hørt om Nødvendigheden af at skabe Chancer for forøget Aktivitet paa Værfterne, og saa ødelægger man gennem næsten et Fjerdingaars Standsning Muligheden for at udnytte den bedste Aarstid for Værfterne, nemlig Foraarstiden.

Man standser vort største Værft netop paa et Tidspunkt, da dette ligger inde m d en Mængde Bestillinger, som selvfølgelig er taget ind paa Grundlag af Priser, der kan dække en Arbejdsløn afpasset efter Dyrtiden. I modsat Tilfælde vilde det vel have været muligt gennem de givne Overslag at dokumentere den manglende Evne til at kunne betale. Man har undladt det, vel nok fordi man meget skal have sig frabedt, at Arbejderne kigger i Papirerne, thi dersom disse kunde afgive Bevis for de Herrers Paastande, hvorfor saa ikke komme frem med dem.

Man standser vort næststørste Skibsværft og afskærer det fra at udnytte de Reparationsarbejder, uden hvilke det ikke er i Stand til at gennemføre en forsvarlig Drift, og Værftets Leder proklamerer ved Konfliktens Udbrud, at nu skal Kampen føres til Bunds og Arbejderne reduceres 10 à 12 pCt. i deres Lønninger. Hvad om Arbejderne i Stedet for at honorere de selvbevidste Udtalelser med et overbærende Smil og et Skuldertræk virkelig havde ført Kampen til Bunds? Saa er det jo muligt, at den nævnte Virksomhed var bleven indskrænket en Del, men skal der likvideres, er det jo sikkert rigtigst, at de Herrer Arbejdsgivere har Ansvaret derfor.

Til Trods for, at Skibsværfterne vel nok indenfor Jærnindustrien har de mest upaalidelige Arbejdsforhold, saa var der dog engang, hvor man fra den Side var med til at konsolidere Samarbejdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver, var interesseret i den gryende Værkstedsparlamentarisme og var ikke bange for at vedkende sig saadanne Lønninger, at disse stod i nogenlunde passende Forhold til det haarde og ublide Arbejde og til den Usikkerhed, som altid har hersket over Arbejdsforholdene paa Skibsværfterne.

Hvorfor svigter man de gamle Traditioner og ensidigt jamrer over de høje Lønninger paa en Tid, da dansk Skibsbygningsindustri hævder sig saa smukt som nogen Sinde og yder Beskæftigelse til et Antal Mennesker, mod hvilket Tallene fra før Krigen ikke kan staa Maal, samtidig med at Arbejdsintensiteten er dreven yderligere frem og i Forening med den forbedrede Teknik frembringer langt mere Arbejde indenfor samme Tidsrum end Tilfældet var tidligere.

Tager man som Eksempel de københavnske Skibsværfter, da beskæftiger disse paa nærværende Tidspunkt ca. 1150 Skibssmede, medens man før Krigen kun beskæftigede mellem 8 og 900. Paa danske Skibsværfter byggedes i Aaret 1913 Dampskibe og Dieselmotorskibe til en samlet Tonnage af 20.436 Netto Registertons, men i 1923, da man nærmest karakteriserede Virksomheden paa Skibsværfterne som stagnerende, 22.072 Tons. Efter 1923 er Virksomheden paa Værfterne stærkt forøget, og vi nærer ingen Tvivl om, at der for Tiden bygges mere end dobbelt saa meget som i de bedste Aar før Krigen, og den Konkurrence, som Værfternes Ledelse ofte paaberaaber sig, stammer nok saa meget fra indbyrdes indenlandsk Konkurrence, som den kan tilskrives Udlandet. Der bygges for Tiden i udstrakt Grad for norsk Regning, ja, i et saadant Omfang, at vor norske Broderorganisation i sit Medlemsblad Gang paa Gang har fundet Anledning til at beklage sig over norske Rederes Tilsidesættelse af Hensynet til norsk Skibsbygningsindustri.

Hvormed har man da i Norge motiveret, at man lod Skibsbestillingerne gaa til Udlandet? Med Henvisning til, at de norske Arbejderes Lønninger laa langt over de tilsvarende i Udlandet, bl. a. 20 à 30 pCt. over de danske, og med Paastand om, at Arbejdstempoet var langt ringere blandt norske Arbejdere end f. Eks. blandt danske.

Ja, men dette er jo ganske de samme Motiveringer, som danske Skibsværftsledere diverterer danske Arbejdere med, kun at Henvisningerne her gælder Tyskland.

Arbejdsgivernes Retningslinie synes stadig at vise Syd paa, og følger man den tilstrækkeligt langt, ender man vel i Centralafrika. I hvert Fald er det interessant, at ogsaa Tyskerne værger sig imod at blive fremstillet som Løntrykkere. I »Metallarbeiter-Zeitung« for 30. Maj d. A. skriver man i Anledning af en Forespørgsel i det engelske Underhus vedrørende Arbejdsbetingelserne indenfor tysk og engelsk Skibsbygning:

Vedrørende den ugentlige Betaling i Storbritannien og i Tyskland fremkom Sekretæren (Arbejdsministeren) med følgende Angivelse:

	Storbritannien	Tyskland	
	Shilling	Mark	Shilling
1) Skibsbyggere	55,7	»	»
2) Tømmermænd	57,9	31,00	30,10
Gennemsnit af 1) og 2)	56,8	»	»
Specialarbejdere	»	29,16	29,00
Ufaglærte	38,5	25,38	25,3

Bladet bemærker hertil, at den angivne britiske Gennemsnitsløn stammer fra 9 vigtige Byer indenfor Skibsbygningen, medens de tyske gælder Hamborg og Stettin. De anførte tyske Satser er de for ugifte gældende. Hertil skal lægges det Tillæg, der for en gift Mand med 2 Børn andrager 2 Shilling 8 d. pr. Uge. Lønsatserne er beregnet efter de gældende Mindstesatser. I begge Lande erholder Arbejderne hyppigt betydelig højere Løn end den her angivne. Dersom man i Stedet for den gældende Mindsteløn regnede med den virkelige

Fortjeneste, vilde man for begge Lande komme til et andet Resultat.

Det er let forstaaeligt, at man ikke indenfor den tyske Metalarbejderorganisation ønsker i alt for høj en Grad at slaa fast, at de tyske Lønninger ligger paa Højde med de engelske, men det er karakteristisk, at man føler sig generet af, at der henvises til de lave tyske Lønninger, og at man aabent bestrider Rigtigheden af saadanne Henvisninger.

Det er da ogsaa et ejendommeligt Forhold, at fremmede Redere i udstrakt Grad lader bygge Skibe i Danmark, medens danske Redere gaar til Udlandet. Ja, en bekendt Reder, der ofte ynder at optræde som nationaløkonomisk Samfundsrevser, og som samtidig er Ejer af et Skibsværft, hvis Direktør er Formand for den lokale Afdeling af Foreningen »Dansk Arbejde«, bygger i udstrakt Grad for norsk Regning, samtidig med at Supplementer til hans egen Flaade foregaar fra tyske Værfter. Formodentlig er Fortjenesten paa at bygge norske Skibe saa stor, at det bedre kan betale sig, fremfor at bygge Skibe til eget Brug, men er det saa ikke bedst at tale lidt mindre om den udenlandske Konkurrence. Det er jo heller ikke glemt endnu, at en norsk Storreder fandt sig foranlediget til at yde Arbejderne paa et herværende Værft en større Dusør for veludført Arbejde.

Arbejdsløshed og Arbejdsanvisning.

Arbejdsløsheden i Marts 1925. (Meddelt af det statistiske Departement).

Nedenstaaende Oversigt over Arbejdsløsheden i Marts 1925 er beregnet foreløbigt paa Grundlag af Oplysninger, der er tilvejebragt dels gennem Fagforbundene, dels gennem den offentlige Arbejdsanvisning.

Marts 1925	Antal Arbejdere	Arbejdsløse i pCt. af Arbejdertallet			
		6. Marts	13. Marts	20. Marts	27. Marts
Hovedstaden:					
Faglærte i Bygningsindustrien	11893	20,6	20,1	20,6	19,6
Faglærte i anden Industri m. v.	57870	11,6	10,2	11,3	11,3
Handel	5398	10,3	10,1	10,1	10,1
Ufaglærte	36919	10,1	11,2	10,3	8,8
Ialt	112080	12,0	11,6	11,9	11,3
Provinserne:					
Faglærte i Bygningsindustrien	19402	35,1	35,4	34,4	28,1
Faglærte i anden Industri m. v.	54660	12,5	12,9	12,9	13,0
Handel	6266	7,9	8,1	8,3	8,4
Ufaglærte	69017	20,0	22,3	22,7	20,0
Ialt	149345	18,7	20,0	20,0	18,0
Hele Landet	261425	15,8	16,4	16,5	15,1

Ved Udgangen af Marts var Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et 15,1 mod 16,6 ved Udgangen af Februar.

Arbejdsløsheden for alle Fag under et var ret uforandret i Løbet af Marts Maaned, særlig i Hovedstaden; i Provinsen var Arbejdsløsheden i den midterste Del af Maaneden noget større end i Begyndelsen og Slutningen. For de enkelte Fag var der heller ikke større Bevægelser i Tallene i Løbet af Maaneden; for faglærte Arbejdere i Bygningsindustrien og for ufaglærte Arbejdere var der dog nogen Nedgang i Arbejdsløsheden i den sidste Uge af Maaneden, særlig i Provinsen.

Iøvrigt var Arbejdsløshedsprocenten for Marts i Modsætning til de nærmest foregaaende Maaneder en Del større end den for samme Maaned i Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) beregnede, hvilket saa godt som udelukkende skyldes, at Arbejdsløsheden i Provinsen nu er større end dengang. Derimod var der en Bedring i Arbejdsløsheden i Forhold til Marts 1924, saavel i Hovedstaden som i Provinsen, idet der for baade ufaglærte Arbejdere og faglærte Arbejdere i Bygningsindustrien var bedre Beskæftigelse i Marts i Aar end i Fjor. Derimod var Arbejdsløsheden for andre faglærte Arbejdere større i Marts 1925 end i Marts 1924.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt i følgende Tabel, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne.

	1921 pCt.	1922 pCt.	1923 pCt.	1924 pCt.	1925 pCt.
Januar	21,4	31,1	21,8	21,6	16,9
Februar	24,0	34,2	23,1	21,9	16,6*)
Marts	23,2	33,0	15,6	16,7	15,1*)
April	19,6	22,2	11,0	8,1	—
Maj	17,0	15,0	8,9	5,8	—
Juni	16,1	12,9	8,1	5,0	—
Juli	16,1	12,1	7,5	5,4	—
August	16,9	11,4	8,0	5,6	—
September	16,7	10,7	7,7	5,8	—
Oktober	17,6	12,1	8,0	7,0	—
November	20,8	15,4	12,1	9,3	—
December	26,8	20,6	19,6	17,1	—

Endelig meddeles nedenstaaende Oversigt over Arbejdsløshedsprocenterne for forskellige Fag ved Udgangen af Januar, Februar og Marts 1925 samt Marts 1924.

	Januar 1925	Februar 1925	Marts*) 1925	Marts 1924
Bagere og Konditorer	26,4	26,1*)	25,7	23,3
Tobaksarbejdere	17,4	18,0	16,5	5,8
Tekstilarbejdere	10,5	10,5	10,6	5,3
Skræddere og Syersker	13,3	10,3	4,7	2,6
Skotøjsarbejdere	8,2	8,0	7,3	4,3
Murersvende	41,4	40,8	29,9	39,4
Hustømrere	31,7	31,2	28,5	31,8
Snedkere	25,9	25,4	22,7	22,6
Malere	49,0	42,8	22,0	20,3
Smede og Maskinarbejdere	13,2	13,8	15,6	13,9
Typografer	11,1	10,9	10,6	11,7
Sømænd	21,3	23,2	21,9	23,7
Arbejdsmænd	19,2	19,7	16,2	23,6
Kvindelige Arbejdere	11,9	11,3	8,7	6,5

*) Foreløbige Tal.

Antal ledige Arbejdere. (Meddelt af Direktoratet for Arbejdsanvisningen og Arbejdsløshedsforsikringen). Antallet af ledige Arbejdere, indtegnede ved Arbejdsanvisningskontorerne, var følgende:

	Ledige Arbejdere ved Udg. af			
	Januar 1925	Febr. 1925	Marts 1925	Marts 1924
I. Immateriel Virksomhed.	235	212	172	204
II. Landbrug, Gartneri o. l.	1871	2090	1958	3341
III. Haandværk og Industri:				
Nærings- og Nydelsesmiddel	3853	3641	3188	2432
Tekstil og Beklædning	2474	2251	2157	1206
Jordarbejde og Byggefag	17869	18264	14800	15829
Trævareindustri	648	588	645	662
Læderindustri	136	143	162	61
Sten-, Ler- og Glasvare	895	933	769	1182
Metalindustri	5150	5637	5896	5418
Papirindustri	871	952	994	1041
Anden industr. Virksomh.	2900	2946	2660	3838
Haandv. og Industri ialt	34796	35355	31271	31669
IV. Handel og Samfærdsel	6922	6635	7076	6252
V. Husligt Arbejde	250	257	189	168
VI. Anden Beskæftigelse	111	95	85	125
Tilsammen...	44185	44644	40751	41759

Arbejdsløsheden i forskellige Lande. I nedenstaaende Tabel findes Oplysning om Arbejdsløshedsprocenten i forskellige Lande. Tallene kan ikke umiddelbart sammenlignes fra Land til Land, da de omfatter en forskelligartet og undertiden ikke særlig stor Del af den hele Arbejderstab.

Arbejdsløshedsprocent.

	1923	1924					1925		
	Dec.	Jan.	Juni	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Marts
Danmark	19,6	21,6	5,0	7,0	9,3	17,1	16,9	16,6	15,1
Sverige	14,1	13,6	7,4	8,4	10,5	15,5	14,6	—	—
Norge	12,4	9,1	4,3	5,8	7,8	8,8	10,0	—	—
England	9,9	8,9	7,2	8,7	7,6	9,2	9,0	9,4	—
Tyskland	28,2	26,5	10,5	8,4	7,3	8,1	8,1	—	—
Holland	15,9	22,4	5,8	8,8	11,1	12,3	—	—	—
Kanada	7,2	7,5	5,8	6,8	9,7	11,6	—	—	—
Australien	6,2	—	8,3	—	—	10,3	—	—	—

Som det vil ses, var Beskæftigelsen som Helhed noget bedre i Slutningen af 1924 end i Slutningen af 1923.

Det københavnske Anvisningskontors Virksomhed

1. April 1924—31. Marts 1925.

I det sidste Regnskabsaar fra 1. April 1924 til 31. Marts 1925 saa det et Stykke Tid ud, som om Arbejdsløsheden skulde blive forholdsvis ringe i København.

Den 21. Juni var Antallet af Arbejdsløse nede paa 750 Mand, men desværre varede det kun kort. Ved Aarets Afslutning var Antallet steget til 1694. Den 31. Marts 1924 var der 1456 ledige, altsaa en Forøgelse paa 238.

Disse 1456 fordeler sig paa de forskellige Brancher saaledes:

1368 Smede og Maskinarbejdere.
20 Formere.
0 Slibere.
68 Specialarbejdere.

Tilgangen af Ledige i Aarets Løb udgjorde 11,753, medens Afgangen var 11,515.

Tilgangen var saaledes 238 større, som sammenlagt med de 1456 ved Aarets Begyndelse giver de oven-nævnte 1694 pr. 1. April 1925.

I den sidste Del af Regnskabsaaret spiller de usikre Forhold paa Arbejdsmarkedet, som Følge af Lock-outen, naturligvis en Rolle, ellers vilde Antallet af Arbejdsløse sikkert være gaaet betydeligt nedad i Foraarsmaanederne. Foruden de nævnte 11,753 er anmeldt 123 i Tilslutning til Afrejse fra København og 233 Tilrejsende, som straks ved Ankomsten her til Byen er tiltraadt Arbejde, eller har afsluttet deres Arbejdsløshedsperiode, saaledes at de ikke tæller med i Opgørelsen.

Det samlede Antal Tilrejsende i Aaret 1924—25 har været 1231, hvoraf 38 kom fra Udlandet. Af disse opnaaede 615 Arbejde her i Byen.

I Lighed med sidste Aar har man opgjort Antallet af Tilfælde, hvor Arbejdsløse er gaaet i Arbejde i andre Fag. Det drejer sig i dette Regnskabsaar om 879, medens 86 er meldt i Arbejde som Selvstændige. Ligeledes var der forrige Aar 4269 Tilfælde, hvor Arbejdsløshedsanmeldelsen var en Fortsættelse af en tidligere Arbejdsløshedsperiode, altsaa Tilfælde, hvor Arbejdsperioden ikke var over 3 Uger. Det tilsvarende Tal i dette Aar er 3275.

I Aaret 1923—24 var der skiftet Arbejdsplads uden Forbindelse med Arbejdsløshed i 977 Tilfælde. Dette Aar er der udstedt Arbejdskort i 1380 saadanne Tilfælde.

Endelig er der til Anvisningskontoret indgaaet 1124 Anmodninger om Arbejdskraft, omfattende 1914 Pladser. Heraf indgik de 993 Ordrer, omfattende 1720 Pladser, paa vort Anvisningskontor, medens 131 Ordrer, omfattende 194 Pladser, gik gennem det offentlige Arbejdsanvisningskontor. Antallet af besatte Pladser var henholdsvis 1452 og 117. Sidste Aars Opgørelse viste, at 85,4 pCt. af de ledige Pladser blev besatte. Dette Aar var Procenten gaaet ned til 81,9, heraf havde den kommunale Arbejdsanvisning circa 6,1 pCt.

Stor-Lock-out indenfor Metalindustrien i Nordvestbøhmen.

I Czekoslovakiet, den store centraleuropæiske Stat, der blev dannet efter Verdenskrigens Afslutning, er Metalarbejderne organiserede i 2 Forbund, det ene omfattende de tysktalende Metalarbejdere, medens de egent-

lige Czekere og dem, der taler de slaviske Sprog, har deres egen Organisation.

Siden 6. April har den førstnævnte Organisation, kaldet »Internationalt Metalarbejderforbund«, været i Konflikt med Arbejdsgiverne indenfor Jærn- og Metalindustrien i Nordvestbøhmen og tilhørende »Der Teplitzer Metallindustriellen-Verband«, en Arbejdsgivergruppe, der tæller nogle af de mægtigste og mest hensynsløse Arbejdsgivere i Czekoslovakiet.

Aarsagen til Konflikten er, at de paagældende Metalarbejdere ikke længere kunde nøjes med den ringe Løn, som de oppebar, og som stod i grel Modsætning til den herskende Dyrtid, hvorfor Forbundet havde set sig nødsaget til at kræve en Lønforhøjelse paa 20 pCt.

I 1922 fandt der indenfor den czekiske Industri en større Lønreduktion Sted, grundet paa den svære økonomiske Krise, som man var inde i, og under hvilken selve den czekoslovakiske Stat gik i Spidsen med Reduktioner for sine Bestillingsmænd. For Metalarbejdernes Vedkommende beløb Reduktionen sig til ikke mindre end 30 pCt. Men senere er Lønnen ved Arbejdsgivernes Vilkaarlighed og ganske ensidige Fortolkning af de indgaaede Aftaler yderligere reduceret, saa at den samlede Reduktion siden 1922 andrager ca. 40 pCt., og dog var det Metalarbejdernes Organisation, der med Held ydede den største Modstand mod Arbejdsgivernes Reduktionslyster. Efter en stor Bjergarbejderkonflikt i 1923 og efter Sammenbrudet af en kommunistisk farvet Bjergarbejderstrejke i 1924 var Metalarbejderforbundet den mest kampdygtige Organisation.

Imidlertid er en voldsom Dyrtidsbølge gaaet over Czekoslovakiet og har medført Prisstigningen paa de vigtigste Næringsmidler paa over 45 pCt. og paa mange Artikler indtil 200 pCt. Paa Grund heraf krævede Metalarbejderne allerede i December 1924 Forhøjelse af Lønningerne. Medens man indenfor en Del af Industrien opnaaede en Slags Dyrtidshjælp, og f. Eks. i den nord- og østbøhmiske saavel som i den schlesiske Industri fik Arbejdsgiverne til at yde fra 1 til 4 Ugers Løn som Hjælp imod Dyrtiden, nægtede det nordvestbøhmiske Metalindustriforbund at yde noget som helst.

Da alle Forhandlingsmuligheder var prøvede uden Resultat, gik 2.000 Metalarbejdere, som var beskæftigede i 5 Virksomheder, i Strejke den 6. April. Dette besvarede Arbejdsgiverne straks med at lock-oute 10.000 Mand, og da der yderligere i Maj Maaned er lock-outet 3.000 Metalarbejdere, vil det sige, at $^3/_5$ af det paagældende Metalarbejderforbunds Medlemmer er i Kamp.

Konflikten har været præget af megen Bitterhed; Arbejdsgiverne har anvendt alle deres Magtmidler og endog betalt uorganiserede 75 pCt. af disses Arbejdsfortjeneste som Understøttelse. Under Navn af »folkelige Fagforeninger« har gule af Arbejdsgiverne organiserede Korps optraadt til Skade for de legitimt organiserede Arbejdere. Foruden af den borgerlige Presse og de saakaldte »nationale« Blade støttes Arbejdsgiverne ogsaa af Politiet, der anvender Spioner over hele Strejkeomraadet og endog ikke viger tilbage for at fængsle Arbejdernes Tillidsmænd.

Det er saaledes under uhyre vanskelige Forhold, at vor Broderorganisation maa kæmpe, og vi kan kun af Hjertet ønske, at de bøhmiske Metalarbejdere maa kunne holde ud og faa Held til at gennemføre deres berettigede Krav.

Internationale Fagforeningscentral i Amsterdam og Stillingen til de russiske Fagforeninger.

De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling fandt som bekendt Sted den 5. Maj og følgende Dage i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej i København, i hvilken Anledning en Række udenlandske Gæster var til Stede, ligesom en af Sekretærerne fra Internationale i Amsterdam, Sassenbach, var nærværende ved nævnte Lejlighed.

For de norske samvirkende Fagforbund var den fungerende Formand, Teigen, til Stede, og Teigen anmodede, gennem J. A. Hansen som Tolk, Hr. Sassenbach om at faa nærmere Oplysninger om Stillingen til de russiske Fagforbund.

Vi gengiver nedenfor in extenso nogle bestemt formulerede Spørgsmaal og Svarene derpaa, idet vi gaar ud fra, at de vil have stor Interesse baade for dette Blads Læsekreds og for Arbejderne i det hele taget.

Spørgsmaalet om Russernes Stilling til Central- og Vesteuropas organiserede Arbejdere, for den Sags Skyld ogsaa til de amerikanske Fagforeninger, har i en Aarrække været Genstand for almindelig Debat; der er herunder plejet adskillige Konferencer mellem det internationale Metalarbejderforbund og Repræsentanter for det alrussiske Metalarbejderforbund, og der er fra det internationale Metalarbejderforbund vist megen Interesse for Sagen, uden at dette dog har kunnet føre til nogen Art af Sammenslutning.

Stillingen er i Virkeligheden stadig den samme, saavidt vi kan skønne, men vi gengiver altsaa her en Række autentiske Udtalelser, fremsat af Tyskeren Sassenbach, idet vi tilføjer, at navnlig Tyskerne har vist megen Interesse for det russiske Spørgsmaal, uden dog at komme et Skridt videre.

— — —

Hr. Teigen spurgte, og Hr. Sassenbach svarede:

Hvorledes staar I. G. B. principielt overfor Optagelsen af de russiske Fagforeninger?

I. G. B. har aldrig efterladt nogen Tvivl om, at den er rede til og ogsaa ønsker at optage de russiske Fagforeninger, ligesaavel som Fagforeningerne i Amerika og andre Landscentraler, som endnu staar udenfor den internationale Sammenslutning. Imidlertid maa de ligesaavel som de andre tilsluttede Organisationer anerkende I. G. B.s Love, og ligesom disse har de efter deres Tilslutning Ret til at virke for Ændringer i Lovene og Taktiken.

Hvorfor vægrer Russerne sig ved at slaa ind paa den Vej?

Russerne har en anden Opfattelse af Fagforeningernes Opgave end i de Lande, hvor Fagforeningerne allerede har en længere Virksomhed bag sig. For Russerne er Fagforeningsbevægelsen et Middel til Hidførelse af Verdensrevolutionen, og dette Formaal maa Fagforeningerne underordne sig ved deres Millioner. Ogsaa i andre Lande har man delvis haft denne Opfattelse, dog er man paa Grund af praktiske Erfaringer kommen bort herfra. Her betragter man Fagforeningerne som Institutioner for under de bestaaende Samfundsforhold at hæve Arbejderklassens Stilling, at sørge for kortere Arbejdstid, højere Løn, Medbestemmelsesret og lign., samt for at øve Indflydelse paa Lovgivningen i Arbejderklassens Interesse; derved behøver det store Maal, Arbejderklassens endelige Befrielse for Kapitalismens Aag, ikke at tabes af Syne. Fagforeningerne i vor Forstand vil i første Række udføre Nutidsarbejde, Russerne derimod Fremtidsarbejde.

Har Russerne gjort bestemte Forslag angaaende deres Tiltræden?

Trods Opfordring har man hidtil ikke kunnet faa saadanne Forslag, da Udtrykket: »Kamp paa Liv og Død« mod Kapitalisme og Borgerskab dog næppe kan opfattes som et indgaaende Forslag. Russerne synes at nære stor Aversion mod skriftlige Forslag, de vil tilsyneladende nødigt binde sig til noget. Een af deres første Fordringer vil det imidlertid være, at der ikke maa lægges den kommunistiske Propaganda i Fagforeningerne Hindringer i Vejen. Ligeledes vil de i hvert Fald forlange alle Forbindelser med den internationale Arbejdskongres i Genf afbrudt. Det kan næppe antages, at de Lande, der har lidt under de kommunistiske Forstyrrelsesforsøg, vil give det kommunistiske Agitationsarbejde fri Bane.

Hvorfra stammer den engelske Sympati for de russiske Fagforeninger?

I første Række derfra, at den engelske Arbejderbevægelse hidtil har været forskaanet for kommunistiske Chikanerier, og at man i Almindelighed kun er lidet underrettet om det, der foregaar paa Kontinentet.

Man har hidtil aldrig kunnet konstatere, at Englænderne bekymrede sig meget om internationale Forbindelser, det ved enhver, der har deltaget i internationale Kongresser og Konferencer; jeg kunde anføre Eksempler, men giver Afkald herpaa. Ogsaa nu er de ikke altfor godt underrettede, da det eneste engelske Arbejderdagblad »Daily Herald« næsten aldrig aftrykker nogen Notits, der repræsenterer Amsterdams Standpunkt; gennem »Daily Herald« bliver den engelske Arbejderklasse paavirket fuldkomment ensidigt i kommunistisk Retning. Den store Arbejdsløshed, der har hersket i England siden Krigens Afslutning, og som ikke aftager, har skabt stor Uro, og man haaber gennem Aabningen af det russiske Marked paa en Bedring af den økonomiske Stilling. Der er i England næppe Tale om en Tilslutning til de kommunistiske Teorier; saasnart de engelske Fagforeninger vilde være tvunget til at arbejde efter kommunistisk Mønster, vilde det straks vise sig, at man ikke havde den ringeste Sympati. Den Maade, paa hvilken nogle engelske Fagforeningsførere for Tiden arbejder mod de af (Fagforenings-) Internationale med stor Majoritet fattede Beslutninger, vilde i hvert Fald ikke blive taalt af Kommunisterne.

Hvorledes er den øjeblikkelige Stilling?

I. G. B.s Udvalg har i sit Februarmøde fastsat den Taktik, der maa følges overfor Russerne; for at føre en anden Taktik, er en ny Beslutning og maaske en ny international Fagforeningskongres uden Tvivl nødvendig. Paa den anden Side foreligger der heller ikke nogen Beslutning fra en engelsk Fagforeningskongres, hidtil kun en saadan fra »General Council«. Det maa i hvert Fald anbefales at vente med Indkaldelse til Udvalgsmøde, indtil den engelske Fagforeningskongres har taget Stilling til denne Sag.

Iøvrigt vil jeg gerne gentage, at de russiske Fagforeninger er velkomne hos I. G. B., naar de indordner sig under de almindelige Rammer og vil arbejde ærligt sammen med os; naar de frem for alt vil give Afkald paa at foraarsage Forstyrrelser indenfor de enkelte Landes Fagforeninger og at lamme det egentlige Fagforeningsarbejde.

Internationalt.

(Meddelelser fra I. F. C., Amsterdam.)

Den østrigske Fagbevægelse i Aaret 1924.

De østrigske Fagforeningers Medlemsantal er gaaet noget tilbage i 1924. Medens Landsorganisationen ved Udgangen af 1923 talte 47 Forbund og 8 Lokalorganisationer med tilsammen 3372 Afdelinger og 896.763 Medlemmer, talte den ved Udgangen af 1924, 45 Forbund og 4 Lokalorganisationer med 3119 Afdelinger og 828.080 Medlemmer, altsaa en Tilbagegang paa 68.675 Medlemmer eller 7,6 pCt. Af 53 Fagorganisationer kunde 21 notere en Medlemstilvækst, medens 32 Organisationer havde en Nedgang i Medlemsantallet. Aarsagen hertil ligger i den østrigske Republiks økonomiske Sammenbrud og den hermed sammenhængende Nedgang i Antallet af beskæftigede Industriarbejdere samt i Regeringens Saneringsforanstaltninger. Et Bevis herfor er den store Arbejdsløshed. Ved Udgangen af 1924 fandtes der i Østrig, en Stat med 6.5 Millioner Indbyggere, ikke mindre end 183.771 indregistrerede Arbejdsløse. Af hvert hundrede Fagforeningsmedlemmer var 76.94 Mænd og 23.06 Kvinder. Af hvert hundrede Fagforeningsmedlemmer var 68.11 organiseret i Arbejder- og 31.89 i Funktionærfagforeninger. 53.58 pCt. af Fagforeningsmedlemmerne befandt sig i Wien, Resten i Provinserne. Landsforbundenes Antal er aftaget med 2, idet Skorstensfejerforbundet har sammensluttet sig med Bygningsarbejderforbundet og Plejerpersonalet med det offentlige Funktionærforbund.

De østrigske Fagforbunds samlede Indtægter i 1924 beløb sig til 14.936.214 Shillings. Dette er trods Krise og Medlemstilbagegang sammenholdt med afvigte Aar en Forøgelse af Indtægterne med over 50 pCt. Udgif-

terne udgjorde rundt 70 pCt. af Indtægten. Den største Udgiftspost er Arbejdsløshedsunderstøttelsen, som krævede 15.78 pCt. af de samlede Udgifter. Der forligger ingen Oplysning om Størrelsen af den udbetalte Strejkeunderstøttelse. Sammenholdt med afvigte Aar udviser Udgifterne en betydelig Stigning. Men ogsaa de østrigske Fagforeningers Kassebeholdninger er steget ganske betydeligt. Mens Forbundenes Formue i 1923 var 40.883 Kroner pr. Medlem, var den ved Udgangen af 1924 steget til 98.392 Kroner pr. Medlem, altsaa over dobbelt saa meget. Tiltrods herfor er Fagforeningernes Formue endnu meget lavere end i Tiden før Krigen. De østrigske Fagforeningers samlede Formue var ved Udgangen af 1924 8.147.739 Shillings.

Fagforeningspressen har taget et glædeligt Opsving. Den udkom i Beretningsaaret i et Oplag af 903.250 Eksemplarer. Af de 54 Fagblade udkommer 4 hver Uge, 6 hver fjortende Dag, 18 to Gange maanedlig, 21 en Gang maanedlig og 5 med længere Mellemrum.

Smedeforbundets Urafstemninger.

Vi gengiver nedenfor Resultaterne af de to foretagne Urafstemninger:

Afdeling	Forslaget af 12. April		Forslaget af 23. Maj	
	For	Imod	For	Imod
Aabenraa	3	23	28	9
Aalborg	205	122	206	70
Aarhus	496	67	494	126
Assens	8	17	11	16
Brønderslev	7	44	36	9
Esbjerg	9	127	26	84
Faaborg	7	8	16	1
Fredericia	23	72	29	86
Frederikshavn	86	147	187	67
Frederikssund	20	8	24	5
Frederiksværk	18	13	17	12
Grenaa	17	5	22	3
Haderslev	45	6	52	10
Hadsund-Assens	»	15	17	5
Haslev	16	»	20	»
Helsingør	22	289	35	309
Herning	3	25	8	24
Hillerød	16	42	53	8
Hjørring	17	6	21	16
Hobro	20	5	20	7
Holbæk	14	95	61	59
Holeby	29	34	47	13
Holstebro	32	19	54	3
Horsens	134	169	132	146
Kallundborg	20	12	24	7
Kolding	85	31	68	35
Korsør	18	30	35	18
Køge	21	21	27	19
Lyngby	24	34	47	18
Løgstør	10	»	15	»
Maribo	10	35	24	11
Marstal	16	»	6	2
At overføre...	1451	1521	1862	1198

Afdeling	Forslaget af 12. April		Forslaget af 23. Maj	
	For	Imod	For	Imod
Overført...	1451	1521	1862	1198
Middelfart	3	73	37	36
Nakskov	27	212	39	208
Neksø	14	1	11	»
Nyborg	35	34	29	35
Nykøbing F.	23	38	79	31
Nykøbing M.	28	10	26	10
Næstved	15	50	42	35
Nørre Aaby	14	7	21	1
Nørresundby	2	60	56	11
Odder	21	»	20	1
Odense	308	301	274	295
Præstø	8	1	11	»
Randers	229	102	177	116
Ribe	1	16	11	5
Ringe	4	11	15	1
Ringsted	14	25	8	30
Roskilde	13	57	53	12
Rudkøbing	24	»	21	2
Rødby Havn	4	25	18	10
Rønne	19	8	1	36
Saxkøbing	4	32	25	12
Silkeborg	24	56	23	49
Skagen	»	6	»	»
Skanderborg	2	30	26	7
Skive	12	26	22	15
Slagelse	58	29	65	15
Sorø	19	3	20	6
Stege	»	29	9	22
Struer	14	2	16	»
Stubbekøbing	12	10	19	4
Svendborg	130	99	162	84
Sønderborg	7	44	38	4
Thisted	9	12	16	3
Tønder	2	5	9	»
Varde	13	10	16	5
Vejen	»	13	6	4
Vejle	45	115	80	78
Viborg	34	4	30	3
Vordingborg	5	11	16	2
Provinsen ialt...	2647	3088	3409	2386
Københavns Afdeling 2	73	148	127	183
— — 3	79	34	80	46
— — 4	155	57	142	122
— — 5	369	421	533	336
— — 6	»	91	13	68
— — 7	172	40	160	112
— — 8	131	82	67	172
— — 9	158	36	142	54
— — 10	102	48	103	53
— — 11	198	268	305	302
— — 12	352	813	364	945
— — 13	239	122	266	151
— — 14	49	58	67	94
— — 15	382	247	518	108
— — 17	163	170	146	233
— — 18	53	125	164	80
Kontoret	16	12	23	13
København ialt...	2691	2772	3220	3072
Provinsen	2647	3088	3409	2386
København	2691	2772	3220	3072
Tilsammen...	5338	5860	6629	5458

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Arbejdets Omfang før og efter Lock-outen. En i disse Dage foretagen Undersøgelse paa dette Omraade viser, at da Lock-outen traadte i Kraft den 18. Marts, var der 1636 Medlemmer i Arbejde.

Der er nu 1693 Medlemmer i Arbejde, altsaa 57 Mand mere end før Lock-outen udbrød.

Iøvrigt synes der at være god Gang i Arbejdet og i København findes praktisk talt ingen ledige Medlemmer i nogen af Brancherne. Man skal naturligvis ikke sætte større Lid til hele dette Forhold, end det fortjener, thi uden at kunne vide bestemt Besked derom, kan det jo nok tænkes, at det er en Opblussen. En Del Arbejde har ligget stille og skal vel nu skaffes færdigt hurtigst mulig. Bedst var det naturligvis, om Forholdet var et andet, saaledes at Travlheden kunde vedvare.

Fagets Lærlingeforhold. Som bekendt udsendtes der sidste Sommer en Pjece vedrørende Lærlingetilgangen til Faget, og denne udsendtes i Fællesskab af Jærnstøberiejerforeningen, Støbemesterforbundet og Former- og Støberiarbejderforbundet.

Uden særlig Anledning til at komme ind paa Enkelthederne i dette Forhold, skal der kun mindes om, at det, de ovennævnte Parter var enige om, var, at Tilgangen af Lærlinge til Faget i den senere Aarrække har været for lille. Fra enkelte Sider protesterede man overfor Forbundet mod, at denne havde sat Navn paa den omhandlede Pjece.

En nu foretagen Undersøgelse viser, at der den 1. Juni 1924 fandtes 183 Formerlærlinge her i Landet. Den 1. Maj i Aar er dette Tal vokset til 241 og viser saaledes en Fremgang paa 54.

Dette betyder en Lærling for hver 5 til 6 faglærte Formere og kan paa ingen Maade siges at indeholde noget urimeligt, naar der skal skaffes Erstatning for den Arbejdskraft, der dør og paa anden Maade forsvinder fra Faget.

Som bekendt er Forholdet, at Lærlingene i de sidste 2 Aar af Læretiden kan optages som Medlemmer af Forbundet; af de nævnte 241 har 139 mere end 2 Aar til Rest af Læretiden, og 102 har 2 Aar og derunder til Rest. Disse sidstnævnte kunde altsaa være Medlemmer af Forbundet, men en Undersøgelse af dette Forhold den 8. Maj viser, at dette kun er Tilfældet for 28's Vedkommende. 74 Lærlinge har saaledes Adgang til at kunne blive Medlemmer, men er det ikke. Dette til Underretning for vore Medlemmer paa de paagældende Arbejdspladser.

Der kan altsaa ikke siges, at Faget har for mange Lærlinge, men noget helt andet er, om der nogle Steder er for faa og andre Steder for mange, navnlig med Henblik paa det sidste, thi de forholdsvis mange Lærlinge skal naturligvis ikke være paa de Steder, hvor Faget slet ikke eller kun daarligt kan læres, medens det naturligvis, naar Antallet for hele Landet er rimeligt, ikke har saa stor Betydning, om der paa et enkelt Værksted findes forholdsvis mange Lærlinge, naar Faget læres godt paa det vedkommende Støberi, og et andet med daarlige Muligheder for Uddannelse af Lærlinge til Gengæld ingen har.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 11. Maj er der afholdt Mæglingsmøde i Nyborg i Anledning af Klage fra Smedemester Johs. Rasch og Firmaet Kruse & Bech over, at Nyborg Afdeling i Strid med Lock-out-Varslets Undtagelsesbestemmelser forhindrede Udførelse af Gas- og Vandarbejde. Da de nævnte Firmaer ved Konfliktens Ikrafttræden havde udelukket deres Svende, ogsaa de ved Vand- og Gasarbejde beskæftigede, fastholdt Forbundet, at de paagældende Medlemmer ikke kunde optage det omhandlede Arbejde. Hermed sluttede Sagen.

Hos Th. B. Thrige, Odense, afholdtes den 12. og 13. Maj Mæglingmøde i Anledning af en Strid vedrørende Akkordpriserne, hvilken havde staaet paa siden Januar Maaned og 2 Gange været til Behandling ved Mægling og 2 Gange paa Timandsmøde, forinden ovenanførte Mæglingsmøde blev afholdt. Der opnaaedes Enighed om Fornyelse af Firmaets Akkordpriskurant samt om Optagelse af visse nye Priser i Henhold til Specifikation for hvert enkelt Værksted, idet dog Priskuranten for Transformatorafdelingen og paa Bremseforlag ophævedes.

Den 27. Maj afholdtes Mægling hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, i Anledning af følgende:

1) Klage over Afregningen af Akkorder, som paa Grund af Lock-outen er fuldført ved Hjælp af Lærlinge.

2) Klage over, at Firmaet indfører en ny Praksis med Hensyn til Betjeningen af Kontrolurene.

Med Hensyn til første Punkt enedes man om, at i saadanne Tilfælde, hvor $^3/_4$ eller derover af Arbejdet er udført forinden Lock-outens Ikrafttræden, afregnes Akkorderne paa sædvanlig Maade. Saafremt der er udført under $^3/_4$, afregnes Akkorderne med et Tillæg af 95 pCt. for det Antal Timer, der er optaget. I Prøveafdelingen foretages Afregningen dog saaledes, at Gennemsnitsprocenten for de faste Akkorder i den sidste Maaned lægges til Grund.

Angaaende Punkt 2 enedes man om, at der i saadanne Tilfælde, hvor en Arbejder undlader at betjene Kontrolurene, fradrages et Kvarter.

Indgaaede lokale Overenskomster. Den mellem Forbundet og Gasmester Olsen, Taarbæk, bestaaende Overenskomst angaaende saavel Centralvarme- som Koldtvandsarbejde og Jordledningsarbejde for Hellerup Gasværk er forlænget til 1. Februar 1926; for Centralvarme- og Koldtvandsarbejdets Vedkommende paa samme Betingelser, som indeholdt i Overenskomsten med Sammenslutningen om tilsvarende Arbejde, medens der for Jordledningsarbejdets Vedkommende er givet et Tillæg paa 3 pCt. fra den 20. Maj d. A. at regne.

Københavns Afdeling 11 har forlænget den mellem Afdelingen og Det danske Petroleums A/S bestaaende Overenskomst indtil 1. Juni 1926. Lønningerne er i Henhold hertil pr. 8. Februar forhøjet med 3 pCt.

Endvidere har Afdelingen sluttet Overenskomst med Arbejdernes Bryggeri »Stjernen«, København. Overenskomsten byder vore paa Bryggeriet beskæftigede Medlemmer bedre Vilkaar, end Tilfældet er paa de øvrige Bryggerier, med hvilke Afdelingen har Overenskomst.

Endelig har Afdelingen med Køle- og Frysehuset, København, truffet Aftale vedrørende Maanedslønnen, som er hævet med 3 pCt.

Lønforhøjelser. Ved et den 22. Maj afholdt Forhandlingsmøde med Gribskov-Banens Ledelse er det lykkedes at faa Lønnen for 1 Fyrbøder hævet fra Kr. 54,00 til Kr. 63,00 pr. Uge og for de øvrige Fyrbødere fra Kr. 51,00 til Kr. 56,00. Hertil kommer Køre- og Natpenge i Overensstemmelse med de for Banen gældende Bestemmelser.

Hos Fabrikant J. Jensen, Havnen, Faaborg, har 2 Mand, efter at Forbundet har korresponderet med Fabrikanten, faaet Timelønnen forhøjet fra 95 Øre til 115

Øre plus 3 pCt. Tillæg fra 1. August at regne. For ældre Svende er Fabrikanten indgaaet paa at betale 130 Øre plus 22 Øre for alt Udearbejde, Faaborg Havn fraregnet.

Opmandskendelser. Under 16. Maj har Politimester Parker, Frederiksberg, som Opmand i en faglig Voldgift, nedsat i Anledning af Strid om Forstaaelse af Referat fra Timandsmøde den 2. Juli 1924 vedrørende Antagelseslønningerne hos Burmeister & Wain, afsagt Kendelse.

Kendelsen gaar ud paa, at den i nævnte Referat indeholdte Lønskala har kun Betydning som angivende Antagelseslønninger for nyantagne Arbejdere, og er ikke gældende for Selskabets egne Udlærlinge, bortset fra de af disse, der paa det Tidspunkt, da Aftalen blev truffen, var beskæftigede hos Firmaet.

Som Opmand i en faglig Voldgift, der var nedsat i Anledning af Strid mellem en Montør Marcussen og Firmaet »Densil«, Aalborg, foranlediget af et overfor Firmaet af Montøren rejst Krav om Betaling af Kr. 4312,50 i Anledning af et udført Montagearbejde i Durban i Sydafrika, havde Ingeniør O. Bohse, Aalborg Skibsværft, afsagt Kendelse.

Denne gik ud paa, at Firmaet skal betale Montøren Kr. 988,85.

Hævede Blokader. Efter at Firmaet Brix-Petersen, Enghavevej 11, København, er indgaaet paa at aflønne sine Montører i Overensstemmelse med, hvad andre Firmaer betaler, er den af Københavns Afdeling 9 med Forbundets Sanktion overfor nævnte Firma iværksatte Blokade hævet.

Den 2. Juni iværksatte Københavns Afdeling 14 med Sanktion af Forbundet Blokade overfor Cyklefabrikken »Britannia«, Sct. Pederstræde 18, København, i Anledning af, at Firmaet uden videre ændrede den hidtil gældende Ugelønsform til Timeløn for at undgaa at yde Løn for Helligdagene. Saa snart Firmaet blev gjort bekendt med Blokaden, indgik det paa at betale som hidtil, hvorefter Blokaden blev hævet.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. **Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.**
2. **Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.**
3. **Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.**
4. **Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.**
5. **Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.**
6. **Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.**
7. **Smedemester Hansen, Nexø.**
8. **Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.**
9. **Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.**
10. **Gustav Nielssons Automobilværksted, Frankrigsgade 32—34, København.**
11. **Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.**
12. **Dansk Præcisions Mekanik (Indeh. A. N. Rasmussen), Gl. Kongevej 47 B, 3. o. G., København.**

Arbejdsforhold i Almindelighed.

(Fra »Socialt Tidsskrift«, Nr. 4, April 1925.)

Arbejderferier i England. Der findes i en Række gældende engelske Arbejdsoverenskomster, som omfatter ialt ca. 1½ Million Arbejdere, Bestemmelser om Ret til Ferie med Udbetaling af Løn. I de fleste af disse Overenskomster bestemmes det, at der skal betales Løn for de officielle Helligdage og derudover for 3 til 12 Dage om Aaret. Der kræves sædvanlig som Betingelse 6 à 12 Maaneders Tjeneste. Undertiden varierer Ferien efter Tjenestetidens Længde.

Hvor Arbejderne har fast Løn, betales denne ogsaa i Ferien. For akkordlønnede Arbejdere findes forskellige Ordninger. Undertiden gives den enkelte Arbejders Gennemsnitsfortjeneste for det foregaaende Aar eller for en kortere Periode. I et Tilfælde gives Gennemsnitsfortjenesten for samtlige Arbejdere, for ikke at stille Folk, der paa Grund af Sygdom har været mindre arbejdsdygtige, daarligere.

I mange Overenskomster er det fastsat, at Ferien skal være sammenhængende, og at den skal falde om Sommeren. Af Personalet ved Londons Omnibusser, der har deres travleste Tid om Sommeren, skal dog 75 pCt. have Ferie i Tiden fra Oktober til Marts og Resten fra April til September.

I enkelte Tilfælde tabes Retten til Ferie i Tilfælde af Forsømmelse. Undertiden skal der gives Arbejderne en Godtgørelse, naar Arbejdsforholdet ophører, før de har faaet Ferie.

Efter nogle faa Overenskomster skal Arbejderne selv bidrage til Ferielønnen; saaledes skal i Skotøjsindustrien saavel Arbejdsgiveren som hver voksen Arbejder selv yde 1 s. 2 d. om Ugen til et Feriefond, og Skriftstøberne i London arbejder i de 50 Uger af Aaret 50 Timer, men med Betaling kun for 48 Timer.

Arbejdstiden i Tyskland. Der foreligger nu Resultater af den ny Statistik over Arbejdstiden, som Tysklands samvirkende Fagforbund har udarbejdet for Ugen 3.—8. November. Det viser sig, at der er sket en betydelig Reduktion af Arbejdstiden siden Tællingen for Ugen 12.—17. Maj. Af de ca. 2,4 Mill. Arbejdere, som hver af Tællingerne omfatter, arbejdede i Maj 54,7 pCt., men i November 45,4 pCt. over 48 Timer om Ugen, og i Maj 13 pCt. mod i November 10,7 pCt. over 54 Timer.

I alle 7 Industrigrupper, som er undersøgt, er Arbejdstiden gaaet ned. Over 48 Timer arbejdede i November 10,5 pCt. af Arbejderne i Byggefagene, 26,5 pCt. i Bogtrykfaget, 38,8 pCt. i den kemiske Industri, 15,6 pCt. i Træindustrien, 53,1 pCt. i Metalindustrien, 8,1

(Fortsættes Side 112.)

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
37952	Andersen, Arthur S. R.	Horsens	16. 2.00	Sønderborg	26. 1.24	Sønderborg	29. 3.24
32845	— Morten Jørgen.	Skivholme	8. 9.77	Kbhvn. Afd.	4.10.24	Aarhus	7. 2.25
25541	Ambjørn, Kay Fred.	København	31. 5.96	„ „	1. 4 22	Kbhvn. Afd. 11	28. 2.25
4353	Bak, Jens	Rye	4. 6.84	Esbjerg	5. 6.14	„ „ 12	28. 2 25
34368	Blom, Hans	Haderslev	24. 6.98	Aabenraa	31. 3.23	Hillerød	28. 3.25
1101	Boel, Jens Th.	Villerup	25. 2.85	Kbhvn. Afd.	19. 7.24	Centralafd.	17. 1.25
11200	Brodersen, Aage Chr.	Nybøl	14. 5.00	„ „	7. 5.20	Kbhvn. Afd. 15	31. 1.25
12568	Bruselius, Chr. Ingvar	København	12. 3.03	„ „	29. 8.22	„ „ 13	28. 2.25
39407	Christensen, H. Nørgaard	Hallund	1. 2.03	Kbhvn. Afd.	20. 5.24	Brønderslev	7. 3.25
799	Dahlgreen, Axel Emil	København	13. 5.05	„ „	18.10.24	Kbhvn. Afd. 13	7. 3.25
34840	Dufke, Carl Vilhelm	Helsingør	29.10.02	Helsingør	8. 9.22	„ „ 14	28. 2.25
9277	Elleboe, Poul Krüger	Nykøbing Sj.	25. 4.01	Kbhvn. Afd.	16. 7.23	„ „ 13	7. 3.25
25024	Ernst, Alfred	København	8. 7.91	„ „	25. 1.24	„ „ 18	28. 2.25
21489	Faksing, Hans Oluf	St. Taarøje	2. 2.97	„ „ 7	15.11.19	Køge	21. 3.25
28420	Faxø, Einar	København	23.10.85	„ „ 8	10. 8.18	Kbhvn. Afd. 13	14. 3.25
38783	Fleischer, Adolf H. Fr.	Charlottenlund	11. 5.96	„ „	8. 4.24	„ „ 12	7. 3.25
5876	Frederiksen, Martinus Th. E.	København	30. 8.95	„ „ 2	2. 7.15	Odense	29. 3.24
20876	Gramann, Poul	Breitenback	7.12.83	„ „ 2	3. 1.13	Centralafd.	7. 2.25
14957	Hansen, Erling Osv.	Gjørvik	2. 4.96	„ „	13. 3.25	—	14. 3.25
36506	Harpsøe, Edmond V.	København	11.10.00	„ „	4. 8.23	Kbhvn. Afd. 2	14. 3.25
36935	Henze, Otto	Stadken	30.12.95	„ „	30.11.23	„ „ 13	28. 2.25
39504	Holm, Aksel Jacob	Dragør	15. 9 04	„ „	11. 6.24	„ „ 12	28. 2.25
37370	Jensen, Carl Einar	V. Hæsinge	27. 7.02	Odense	28. 9.23	Odense	5. 4.24
31663	— Celius	Vejle	3. 6.96	Aarhus	31. 3.19	Aarhus	29.11.24
11469	— Einar Carl.	København	19. 2.87	Kbhvn. Afd. 1	2. 6.13	Kbhvn. Afd. 14	2. 8.24
22954	— Frank Emil	Odder	31. 8.98	Odder	28. 4.17	Sønderborg	29. 3.24
30428	— Jens Rasmus	Assens	4. 9.00	Assens	6. 5.19	Assens	29. 3.24
30003	— Kaj V. Carl	København	1. 6.00	Kbhvn. Afd.	23. 6.22	Kbhvn. Afd. 14	28. 2.25
34053	Jørgensen, Poul Emilius	Odense	3. 7.02	Odense	23. 9.21	Odense	8.11.24
21563	Jacobsen, Peter	Sønderborg	16.12.01	Sønderborg	8.12.24	Sønderborg	7. 3.25
24641	Jepsen, Aage	Skive	28 12.97	Skive	28. 4.17	Aalborg	29.11.24
37965	— Lauritz	Skodsbøl	14. 2.87	Sønderborg	9. 3.24	Sønderborg	29. 3.24
9997	Johansen, Kaj Arvid	København	24. 5.05	Kbhvn. Afd.	3.12.24	Kbhvn. Afd. 17	28. 2.25
36707	Larsen, Knud Kasper	—	20. 7.04	„ „	16.10.23	„ „ 17	28. 2.25
18638	— Lauritz	Hillerød	18. 1.92	„ „ 1	11. 8.17	„ „ 13	7. 3.25
14942	Lie, Olaf	Trondhjem	14. 6.85	„ „	13. 3.25	Centralafd.	14. 3.25
20216	Martinussen, Johs. A.	København	9. 8.75	Amerika	4. 9.17	—	17. 1.25
29933	Munch, Aage M. C.	Nylarsker	4. 6.99	Nyborg	23.10.18	Odense	17. 5.24
27150	Møller, Marius	Hopdrup	31. 1.01	Haderslev	26. 2.21	Sønderborg	27. 9.24
12426	Nielsen, Anders P. Johs.	Romperup	19.11.98	Kbhvn. Afd.	10. 1.25	Kbhvn. Afd. 5	17. 1.25
11410	— Børge Lykke	København	10. 9.05	„ „	5. 1.25	„ „ 15	14. 3.25
36407	— Erhardt	Frederiksberg	16. 6 04	„ „	5. 7.23	„ „ 15	7. 3.25
22693	— Hans P. V. Ch.	Kjelstrup	30. 3.96	Hadsund-Assens	15. 4.22	Hadsund-Assens	22. 3.24
17416	— Jørgen	Aabenraa	10. 8.87	Odense	1. 5.20	Odense	30. 8.24
39325	— Knud P. Vilh.	København	14. 7.04	Kbhvn. Afd.	7. 5.24	Kbhvn. Afd. 13	7. 3.25
11271	— Poul Fr. H.	København	22. 4.04	„ „	3. 1.25	„ „ 12	7. 3.25
10176	— Valdemar	Frederiksberg	14. 8.99	„ „	4.12.24	„ „ 13	7. 3.25
14790	Olsen, Hans Georg	Frederikshavn	30.11.93	Odense	8. 2.13	Odense	7. 6.24
33455	— Jens Ove	Vordingborg	23.11.02	Vordingborg	5. 2.21	Kbhvn. Afd. 17	28. 2.25
12519	Ovesen, Niels	Borre	3.10.89	Kbhvn. Afd.	12. 1.25	„ „ 12	7. 3.25
39313	Petersen, Albert G.	København	4. 2.04	„ „	6. 5.24	„ „ 14	28. 2.25
33875	— Hans Chr.	Tommerup	14.10.94	Odense	5. 8.21	Odense	9. 8.24
39518	— Kaj	København	28. 1.04	Kbhvn. Afd.	14. 6.24	Kbhvn. Afd. 12	7. 3.25
12732	Sørensen, Holger Chr. J.	Falslev	30.10.05	„ „	4. 1.25	„ „ 3	17. 1.25
20001	Schumann, Henry L. V.	Frederiksberg	8. 5.87	„ „ 1	13. 1.17	„ „ 15	14. 3.25
19768	Stentzer, William	Stockholm	27.12.03	„ „	3. 1.23	„ „ 13	14. 3.25
1050	Syversen, Ansgar	Græsvig	9. 9.87	„ „	18. 7.24	„ „ 12	7. 3.25
21186	Therkelsen, Peter Chr.	Stillebæk	31. 5.90	Odense	29. 3.13	„ „ 14	14. 3.25
20528	Thomsen, Anders Chr.	Aarhus	13. 9.84	Aarhus	18.10.19	Aarhus	21. 2.25
12872	— Niels A. A.	København	20. 8.98	Kbhvn. Afd.	7. 7.20	Kbhvn. Afd. 2	14. 3.25
13183	— Rasmus	Bagnkop	24. 5.80	Nakskov	6. 5.00	„ „ 5	7. 3.25
12109	Thune, Haakon	Frederiksstad	19. 1.99	Kbhvn. Afd.	23. 1.25	„ „ 12	28. 2.25
14890	Ziersen, Kaj Emil	København	21. 4.98	„ „	14. 3.25	„ „ 2	14. 3.25

pCt. i Skotøjsindustrien og 66,0 pCt. i Tekstilindustrien. Kun Metalindustrien havde endnu et betydeligere Antal Arbejdere, nemlig 16,6 pCt. med over 54 Timers ugentligt Arbejde; derefter kom den kemiske Industri med 5,9 pCt.; i de andre 5 Industrier var Procenten mellem 0,2 og 3,4. Tallene omfatter ogsaa Overarbejde.

Italiens betingede Ratifikation af Overenskomsten om 8-Timers-Arbejdsdagen. Den italienske Regering har ratificeret Washington-Overenskomsten om Arbejdstid paa Betingelse af, at Ratifikationen først skal træde i Kraft, naar Folkeforbundets Sekretær har indregistreret Belgiens, Frankrigs, Tysklands, Englands og Schweiz's Ratifikationer.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 36611 Christoffersen, Niels H. (Kbhvn. Afd.)
- 26994 Halvorsen, Robert Th. (—)

Medlem Nr. 378, L. A. Hviid, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 8208 Berggren N.
- 13544 Ferslev, Vilh.
- 35847 Hansen, Bernhard M.
- 31193 Palbo, Aksel Georg

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 20250	Jørgensen,	Richard Henrik	15. 2.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 32284	Andersen,	August H. Chr.	23. 4.21
- 8208	Berggren	N.	21. 2.25
- 8214	Christensen,	Johannes V.	8. 7.22
- 18529	—	Werner H.	21. 7.23
- 13544	Ferslev,	Vilh.	1.11.24
- 35847	Hansen,	Bernhard M.	14. 2.25
Nr. 33828	Jensen,	Johs. Emanuel	16 8 24
- 32761	—	Thorvald	3. 9.21
- 27689	Kamper	Johannes	21. 5.21
- 6206	Kolbeck	Jørgen Peter	1. 4.22
- 35122	Mattesen,	Jens Alfred	19. 5.23
- 16225	Müller,	Rich. O. Eman.	15.10.21
- 16746	Nielsen,	Carl Chr.	27. 1.23
- 27061	—	Emanuel	23. 4.21
- 7230	Petersen,	Kjeld Hemming	18.11 22
- 31193	Palbo,	Aksel Georg	31. 1.25
- 35474	Sørensen,	Frithiof Emilius	28. 4.23
- 14145	Skov	Roger B. Nielsen	26. 3 21

Overskud. Der henligger Overskud paa A/S »Vølund«s Kontor til følgende Medlemmer, der har været beskæftigede som Rørlæggere.

Nummeret er Firmaets Løbenummer:

424, Lagerqvist. 428, Maas. 429, Svenson. 434, Hammer. 436, Hans Peter Rasmussen. 440, Karlebye. 447, Aksel Peter Poulsen. 451, Grand. 454, Frd. Chr. Mortensen. 457, Georg Jensen. 460, Johannes Andersen. 466, Anton Carl Jensen. 469, Svend Madsen. 474, Heegaard Jensen. 444, Vald. Carl Christiansen.

Til følgende Medlemmer, der har arbejdet for A/S »Vølund« paa Classenshave, henligger Overskud hos Formanden for Afdeling 9, der træffes hver Aften fra Kl. 5—7:

A. Jensen. E. Christensen. Sarup. S. Madsen. Aller. 416, Andersen. 441, Jørgensen. 447, Poulsen. 469, Madsen. 448, Jensen. 462, Hansen.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 5, samt De samvirkende Fagforbunds Beretning 1924—25.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Maj over Tillidsmænd.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Grenaa (Klub). Maskinarb. Alfred Rasmussen, 12½—1 og 6½—7½. Ingen Udbet.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer). København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 9 JULI 1925 11. Aarg.

Den store Lock-out, dens Resultat og dens Eftervirkninger i lønmæssig Henseende.

Nærværende Artikel vil vi begynde med at erindre om, at det lønmæssige Resultat af den $2^1/_2$ Maaneders Konflikt, som velvillige Sjæle fra forskellige Lejre og af forskellige Anskuelser velsignede os med, som bekendt fik det Resultat, at vore Lønninger fortsat vil være at regulere i Henhold til Statens Pristal, samtidig med at der skete en ikke ringe Forhøjelse af vore Minimallønninger og Mindstebetalingen for Timelønsarbejde, og Forsøgene med Lønreduktioner og Angrebene paa vor Løfteparagraf sloges tilbage. At vi straks efter har været Genstand for Forsøg paa omgaaende Bevægelser fra Arbejdsgiveres Side, er vi ikke særlig forbavset over, og vi tør love dem, at Forsøgene paa Forhaand er fordømt til at mislykkes — og vi har nogen Grund til at tro, at selv Arbejdsgiversammenslutningen i væsentlig Grad er enig med os heri.

Men hvad vi her vil underkaste en nærmere Omtale, er det vel i og for sig selvfølgelige Forhold, at Lock-outens Virkning bl. a. maatte blive, at de offentlige Virksomheder under Stat og Kommuner, da de havde set Resultatet, med større eller mindre Begejstring og mere eller mindre sure Miner simpelthen er fulgt efter, hvad der naturligvis har givet Anledning til Genopstaaen af den bekendte Mavepine hos vore Modstandere, en Mavepine, der regelmæssigt opstaar hver Gang, der er Tale om en Lønforhøjelse til Arbejderne, selv om den er nok saa berettiget og selvfølgelig. Under Krigstiden var vi ganske vist en Tid fritaget derfor, men nu er altsaa „normale" Tilstande indtraadt paany, og navnlig har Københavns Kommunes Lønregulering, som vedtoges af Københavns Borgerrepræsentation Torsdag den 9. Juli, givet Anledning til baade stor- og smaapolitiske Betragtninger, som vel er af den sædvanlige kendte Art, men som er egnet til at give en Masse Mennesker fuldstændige Vrangforestillinger om, hvorledes Københavns Kommunes Arbejdere, Haandværkere og Arbejdsmænd, svælger i Overflod.

Til Forklaring af Forholdet skal vi begynde med at opgive Tallene fra den officielle Statistik og da først Arbejdsgivernes for Januar Kvartal d. A. Efter denne var den samlede Gennemsnitsfortjeneste for hele Landet for 16.419 Haandværkere indenfor Jærn og Metal 180,6 Øre, det tilsvarende Tal for København var 195,3, medens det for Provinserne var 165,0. For samtlige ikke-faglærte var Fortjenesten 142,8, respektive for København 150,8 og for Provinserne 134,5 Øre.

Til Kontrol og Sammenligning skal vi anføre, at Metalarbejdernes Centralafdelings Statistik for Januar Kvartal, som omfatter 8.061 Medlemmer i København, har et samlet Gennemsnit for Fortjenesten paa 198,6 Øre. Sammenslutningens københavnske Tal for Smede og Maskinarbejdere er 197,5 Øre og omfatter 5.831 Mand. Hvis man sammenligner disse 197,5 Øre med vor Centralafdelings 198,6 Øre, kan man omtrent drage Slutningen, at Forskellen mellem de private Ar-

bejdsgivere, som staar i Sammenslutningen, og de offentlige Virksomheder er omkring 1,1 Øre, og hvis det virkelig skulde være Tilfældet, at Statens og Kommunens Værksteder laa saa „himmelhøjt" over de private som godt en Øre, saa er der sandelig, forekommer det os, ikke Grund til deraf at slutte, at Skatteborgerne bliver „pumpet" til Fordel for socialistiske Eksperimenter med høje Lønninger og lignende. Tværtimod, der er den allerstørste Grund til Beroligelse med Hensyn til de opskræmte Gemytter i vore Modstanderes Lejr, men vi skal gaa lidt mere i Detailler, og da begynde med Københavns Kommune, som altsaa traf sin Afgørelse den 9. Juli.

Magistratens Indstilling lød paa følgende:

„1) Akkorderne forhøjes med 3 pCt., idet de hidtidige Principper følges med Hensyn til Forhøjelse eller Bortkastelse af Brøkøre.

2) Timelønnen forhøjes med 3 pCt., og for Haandværkernes Vedkommende (herunder ikke Gartnere) yderligere med 5 Øre. For indenbys beskæftigede Arbejdere bliver Timelønnens Satser da følgende:

Haandværkere	182 Øre	pr. Time
Faglærte Gartnere	177 —	—
Almindeligt Arbejdsmandsarbejde	162 —	— "

Saa følger der nogle specielle Satser for Arbejdsmændene ved Belysningsvæsenet, som af særlige Grunde igennem Tiderne er lønnet noget højere. De højeste Satser er her Retorthusarbejdere 162 plus 20 Øre og Belysningsvæsenets Læmpere ved Losning 227 Øre pr. Time.

„3) Det særlige Tillæg forhøjes med 3 pCt., idet de hidtidige Principper følges med Hensyn til Forhøjelse eller Bortkastelse af Brøkøre."

Og saa kommer der Bestemmelser i et Punkt 4 om at følge Statens Pristal med 1 pCt. for hver Procent, Pristallet er højere eller lavere end „Pristallet i Januar 1925 eller det Pristal, som der derefter sidst er foretaget Regulering efter, og saa med Undtagelse af Svingninger, der ikke gaar over 6 Points". Et Særtillæg om 5 Øres Forhøjelse til Timelønnen for Haandværkere for at udligne et „Misforhold", som i Fjor fremkom ved, at Arbejdsmændene fik deres Timeløn forhøjet med 8 Øre, er der ingen Grund til at opholde sig særligt ved, saa lidt som der er Grund til at opholde sig ved de særlige Forhold vedrørende enkelte Arbejdsmandsgrupper, som man mener skal være kommet lovlig langt frem; hvad det her drejer sig om er vist mere den lidt for „kraftige" Optræden, som disse Arbejdsmandsgrupper har udvist, bortset fra, hvor meget den har været berettiget eller ikke berettiget — men lad os saa iøvrigt se paa Forholdet:

Ja, i Københavns Kommunes Oversigt over Lønarbejdernes Lønninger i Kalenderaaret 1924 er der opgivet 618 faglærte med et Gennemsnit paa tilsammen 198 Øre, og nøjagtig samme Gennemsnit opgives for 355 Smede og Maskinarbejdere, der altsaa her som overalt i væsentlig Grad er maalgivende for, hvad der betales. I samme Oversigt er der angivet 1812 ufaglærte med et Gennemsnit paa 172 Øre. Som det vil ses af disse Tal, er Forskellen mellem faglærte og ufaglærte her en Smule mindre end for den private Industri, men dette Forhold eller Misforhold er dog ingenlunde af den Art, at der er Grund til særlig højpolitiske Betragtninger.

Af Oversigten fremgaar der et Antal „forskellige" paa 265, hvis Gennemsnit angives til 162 Øre, der er saa vist heller ikke her Grundlag for særlig storpolitiske Udbrud, og dette er altsaa de Lønninger, der nu har været Genstand for Reguleringer i Henhold til Statens Pristal.

Vi vil derefter gaa over til at se lidt paa **Statens Virksomheder**, om hvem det selvfølgelig som om Kommunens gælder, at de er gaaet til at regulere efter de samme Normer og Principper.

Hærens Værksteder, som siden Nedsættelserne i 1921 og 1922 ikke har været Genstand for særlig store Svingninger udover, hvad der ligger i Prissvingningerne, opgiver for Januar Kvartal for tilsammen 364 Smede og Maskinarbejdere en gennemsnitlig Fortjeneste paa 203,19 Øre pr. Time, og for Arbejdsmændenes Vedkommende opgives der 29, „der udfører haandværksmæssigt Arbejde", som tjener ialt 169,12 Øre pr. Time, og saa er der en Gruppe „andre Arbejdsmænd" hos samme Virksomhed paa 278 Mand, som tjener 157,04 Øre.

Dermed har vi angivet det væsentlige vedrørende Lønningerne ved „Hærens tekniske Korps", hvortil der nu er givet Tillæg paa ialt 9 Øre. Arbejdsmændene fik 1 Øre mere, altsaa ialt 10 Øre, og Tillæggene gjaldt fra Lock-outens Afslutning.

Vi gaar derefter til Orlogsværftet, hvor der ligeledes foreligger Oplysninger, for det første om Flaadestationens Statistik fra 24. December 1924 til 31. Marts 1925. Her har vi kun at gøre med et relativt ringe Antal Folk i Forhold til Fabriksafdelingen, det er jo i det hele taget lykkedes de private Arbejdsgivere temmelig godt i Forbindelse med Embedsmændene at faa spændt Orlogsværftet ned til det mindst mulige, ikke af Fjendskab overfor Militarisme eller Marinisme, men simpelthen for at forhindre Statens Orlogsværft i paa samme Maade og i samme Udstrækning som tidligere at udføre Arbejde for andre Statsvæsener, f. Eks. Jernbanevæsenet, og for Private.

For Flaadeafdelingen opgives der for samtlige Haandværkere, 97 Mand, en Gennemsnitsfortjeneste paa 201,1 Øre, nøjagtig det samme, som opgives for Smedene og Maskinarbejderne, som ogsaa her synes at være normgivende for, hvad der tjenes.

For Arbejdsmændene opgives der 136 Mand med en gennemsnitlig Fortjeneste paa 158,3 Øre.

For det andet opgives der for Orlogsværftets Fabriksafdeling et samlet Antal Haandværkere paa 554 Mand med en Gennemsnitsfortjeneste paa 205,5 Øre, hvoraf 326 er Smede og Maskinarbejdere med 203,9 Øre.

Af Arbejdsmænd opgives der for Fabriksafdelingen 168 Mand med gennemsnitlig 159,2 Øre.

Resultatet af Forhandlingerne vedrørende Reguleringen forelaa endnu ikke ved Bladets Slutning.

Vi kommer endelig til Statsbaneværkstederne, ogsaa her foreligger Opgivelser for Januar Kvartal 1925 for København, Aarhus og Nyborg. Af Haandværkere findes der i Værkstederne 1701 med et samlet Gennemsnit paa 168,9 Øre, hvortil kommer et Dyrtidstillæg paa 27 Øre for gifte og 20,5 Øre for ugifte. Hvis man vurderer dette til gennemsnitlig 25 Øre pr. Time og lægger det til de 168,9 Øre, kommer man til et Resultat, der giver en Gennemsnitsfortjeneste paa 193,9 Øre. Der findes efter de nyere Metoder derudover adskillige Hundrede ikke fastansatte Haandværkere, som vi intet Tal har paa.

For Arbejdsmændenes Vedkommende for de samme Værksteder opgives der for ialt 512 Mand 155,7 Øre, og lægger vi de samme 25 Øre i Dyrtidstillæg til, faar vi et samlet Resultat paa 187,7. Her er Forskellen, som det vil ses, paa Haandværkere og Arbejdsmænd, og det kan vistnok siges af særlige Grunde, igen noget mindre end Tilfældet er for de øvrige Stats- og Kommunevirksomheder og end i de private Virksomheder. Der er da ogsaa gentagne Gange fra Generaldirektionens Side gjort Forsøg paa at ændre i dette Forhold, men selvfølgelig uden Resultat, da Haandværkerne har følt sig forpligtede til at staa solidarisk med Arbejdsmændene.

Med Hensyn til Statsbanerne da vil det ses, at de ingenlunde for Haandværkernes Vedkommende staar Maal med, hvad der tjenes ved de øvrige Stats- og Kommunevirksomheder, ja, ikke heller med de private Fabrikationsvirksomheder indenfor Smede- og Maskinfaget, som der med Rette kan drages Sammenligning med, men dette kommer man fra Statsbaneledelsens Side nogenlunde let ud over, for saa gør man bare op, hvad Emolumenter, Sygeløn, Efterløn, Fripas og Pension andrager, og dette faar man til tilsammen at være ca. 30 Øre værd, medens Ambt og Busse i deres Regeringstid kun paastod 3 Øre pr. Time, og saa siger man: Vær saa artig, kan I se, at I er højere lønnet end de andre, og saa er I fastansatte og kan ikke afskediges uden mange Omstændigheder. Ganske vist kan Embedsmændene idømme arbitrære Straffe efter Forgodtbefindende, vi kender Tilfældet med Kedelsmeden, som idømtes 20 Kr. i Bod, fordi han havde bedt en tidligere Arbejdskammerat, der var blevet Funktionær, om at passe sig selv, og det var vel at mærke „Funktionæren" og ikke Kedelsmeden, der havde Uret i det Tilfælde, som den „kriminelle" Sag drejede sig om. — Kammeraterne betalte hans Bod som en Demonstration imod Embedsmandsovergrebet, der bunder dybt i Embedsmændenes Opfattelse af, at naar bare Arbejderne er underkastet deres Diktatur, saa er alting godt.

Det faktiske Forhold er, at Arbejderne ved Statsbanerne som Helhed ingenlunde har nogen mere betrygget Stilling end andre Arbejdere ved offentlige Institutioner, man søger kun at bevare Rudimenterne af det gamle Embedsmandsvælde, som er saa dyrt for alle Parter, undtagen for Embedsmændene selv.

Forøvrigt hører man ogsaa ved andre offentlige Virksomheder, som ovenfor er nævnt, navnlig hos Københavns Kommune, om alle de Goder, Arbejderne nyder, hvor faste de er, o. s. v., men vi kan selvfølgelig hverken overfor Statsbanerne eller de andre offentlige Virksomheder indrømme, at naar de i Kraft af gammel Kotume giver Arbejderne nogle mere eller mindre tvivlsomme Fordele, saa skal dette kapitaliseres til et eller andet Beløb, og saa skal der arbejdes saa meget billigere. Den Dag, Stat og

Kommune vil hævde disse Principper, vil der naturligvis ske en mægtig Ændring i Arbejdsforholdet, en Ændring, som specielt de offentlige Virksomheder næppe vil være tjent med.

Og selv om man fra visse Folks Side gør Nar af os, naar vi taler om Elitearbejdere, saa er det dog et Faktum, at alle de offentlige Virksomheder, som giver Pension under en eller anden Form eller lignende Goder, i det hele taget altid sorterer deres Folk og gør Maskerne saa snævre som muligt i Retning af kun at tage Folk i deres allerbedste Alder, derved bliver Pensionsudgiften mindre. Man kræver Lægeattester, særlige faglige Kvalifikationer og Specialuddannelse for enhver Haandværker, der skal gaa gennem det offentlige Naaleøje og ind til alle de omtalte „Gaver og Goder", og hvis der ikke heri er tilstrækkeligt Vederlag for alle Herligheder, saa tror vi, at Arbejderne vil være bedre tjent med paa en lempelig Maade at blive skilt af med dem. Vi kender jo det patriarkalske Forhold fra andre Institutioner i Fortiden, hvor Arbejderne dog efterhaanden blev enige om at kræve disse idylliske Tilstande afskaffede, da de kun viste sig at være et Middel for Overklassen til at holde Arbejderne i Ave og holde deres Lønninger nede.

Hvad de offentlige Virksomheder kan være tjent med er derimod at faa indført civiliserede Tilstande. Regeringens Forslag om Bedriftsraad holder jo foreløbig de offentlige Virksomheder udenfor, skønt der maaske dér ikke mindst burde indføres saadanne, som kunde afgive offentlig Garanti for, at der ikke paa Basis af Embedsmændenes Regimente og det enevældige Diktatur gaar Korruption i visse Arter af offentlig Virksomhed, som kun giver Overklassen nyt Agitationsstof i Hænde til at paastaa, at al offentlig Virksomhed er af det onde, al Stats- og Kommunedrift bør afskaffes til Fordel for det højt priste „private Initiativ".

Det ligger i selve Sagens Natur, at naar vi i Henhold til den økonomiske og sociale Udvikling er naaet dertil at fastslaa Arbejdernes Ret til Organisation og Indflydelse paa de Forhold og Vilkaar, hvorunder de arbejder, saa er det Embedsmandsdiktatur, som man for Statsbanernes Vedkommende gerne vil hævde paa Basis af Tjenestemandsloven af 1919, en topmaalt Urimelighed, kun egnet til at virke som en Bremse paa denne Virksomhed og paa Arbejdets Gang. Saa længe disse Forhold ikke bringes i et naturligt Leje, vil al Kommissionsvirksomhed om Reorganisation af Værkstederne være et Slag i Luften.

Smedene og Maskinarbejderne i København og Aarhus har forlængst meldt sig ud af Fællesorganisationen, tilbage staar der Arbejdsmændene, om hvem det som foran nævnt kan siges, at det er Haandværkerne, der har baaret dem frem og skaffet dem de gode Lønninger de har, og som Statsbanerne jamrer sig over er for høje. Til Gengæld opretholder disse Folk en saakaldt Fællesorganisation sammen med nogle Haandværkere af de mindre Fag, deres Antal er ikke særlig stort, og saa udgiver de et Blad, hvor de refererer Taler, som de holder for hverandre indbyrdes om deres udmærkede Virksomhed, for nu har de igen været til Forhandling med Generaldirektøren, som skal have bedyret dem, at de er eneste rette Sæbekælder, Generalen kender ikke til „nogen anden Forhandlingspart end Fællesorganisationen". — Vi faar at se!

Her synes nogle Folk at spekulere i at blive et Led i Embedsmandsmaskineriet, i hvilken Anledning de foreløbig lider af en Mavepine, som dog nok vil gaa over, da saavel Haandværkere som Arbejdsmænd paa Statsbanerne sikkert er fuldstændig klar over, at det var Lock-outen sidste Vinter, og hvad dermed stod i Forbindelse, som blev afgørende for det Tillæg, som saavel Stats- som Kommunearbejdere bagefter kunde faa, og ikke d'Hrr. fra Statsbanernes Fællesorganisation, der gik det sædvanlige underordnede Bærinde til Embedsmændene, for det eneste, der var at forhandle om, var jo i Virkeligheden, hvornaar Pristalstillægget skulde træde i Kraft, og her paastaar jo Embedsmændene, at hvis ikke man kan enes om det, som de tilbyder mere eller mindre tilfældige Forhandlere, saa er det Ministeren, der afgør det hele.

Det var paa Tide, om de reelle Folk, der er tilbage i Fællesorganisationen, snart gav tilkende, at de er villige til en Forhandling med Smedene om at etablere et fornuftigt Fællesskab, de maa jo kunne forstaa, at dette Embedsmandskæresteri for deres Vedkommende maa ende galt, og selv om de nok saa meget falder de samme Embedsmænd om Halsen, gad vi se, hvordan de vil bære sig ad den Dag, der virkelig er noget at forhandle om. Ingen tror heller, at man da nægter at forhandle med Repræsentanter, der kommer for 1.500 Smede og Maskinarbejdere. Altsaa, hvis Fællesorganisationen kunde overvinde sit evindelige Bladhysteri o. s. v. i „Værkstedstidende" og faa Benene ned paa Jorden igen, saa var det muligt, at der kunde opnaas noget; men den Kurs, de styrer i Øjeblikket, er sandelig ikke egnet til at gavne nogen

Sjæl, udover maaske nogle ganske enkelte, der tror at kunne opnaa embedsmandsmæssige Fordele, men Gud hjælpe de Arbejdere, hvis Interesser varetages af den Slags Forhandlere.

Spørgsmaalet om Industriforbund.

Om dette Spørgsmaal har man fra den internationale faglige Central i Amsterdam sendt os en Korrespondance, som viser, at Spørgsmaalet om Organisationernes Gruppering efter det ene eller det andet Princip er stærkt fremme i Tyskland, ligesom vi ved, at det i Sverige og Norge har været Genstand for Beslutninger paa Landsorganisationernes Generalforsamlinger, og man søger stadig at komme Princippet Industrisammenslutninger nærmere.

Hos os er det samme Spørgsmaal jo da ogsaa Gang paa Gang diskuteret, og der er ved De samvirkende Fagforbunds Loves Revision i 1913 og 1922 truffet adskillige Vedtagelser, som peger i samme Retning, men i det store og hele er vi her til Lands saa nogenlunde lige vidt, fordi De samvirkende Fagforbund, presset af Arbejdsmandsforbundet, stadig i nogen Grad har holdt saadanne Organisationer ude fra Sammenslutninger, der paa nogen Maade var til at presse ind under Arbejdsmandsforbundet, som specielt derved er blevet stort gennem Tiderne, selv om dette i Praksis har holdt saadanne Organisationer, som Bryggeriarbejderforbundet, københavnske Murerarbejdsmænd, Arbejdsmandsforbundet for Gentofte-Lyngby og Lolland-Falster ude fra Samarbejdet med de øvrige Arbejdere. Paa samme Maade har Havneorganisationerne Gang paa Gang søgt at emancipere sig til Fordel for en speciel Transportarbejdersammenslutning, men er paa samme Maade blevet hindret deri. Hvor længe dette nu kan blive ved at gaa, ved vi ikke, men det er klart nok, at der er adskilligt med Hensyn til vore Organisationers Gruppering indenfor Samarbejdet, som trænger til at ændres, saa meget mere, som Bygningsfagene under de nuværende Forhold holder sig ude fra De samvirkende Fagforbund.

Som det vil ses af efterstaaende Korrespondance fra Amsterdam, er det navnlig tyske Forhold, man her behandler, og det har vel sin store Interesse at se, hvorledes man grupperer sig i dette mægtige Industriland, men vi føjer til, at det ikke er absolut givet, at de samme Principper vil kunne gøres gældende paa vore smaa Forhold, det er snarere en afgjort Sag, at dette ikke kan være Tilfældet.

Men ved Læsningen af nedenstaaende vil det for Kollegerne indenfor Jærn- og Metalindustrien være af Interesse at erindre sig, at det nu er ca. 25 Aar siden, at Centralforbundet for tyske Formere gik op i Metalarbejderforbundet, og 5—6 Aar senere gik det tyske Smedeforbund med sine 20,000 Medlemmer ligeledes op i Metalarbejderforbundet, erkendende, at de ikke var i Stand til at konkurrere med det store Industriforbund med Hensyn til Understøttelsesindretninger, saavel hvad Arbejdsløsheds- som Konfliktsunderstøttelse angik.

Det tyske Metalarbejderforbunds Medlemstal steg under og efter Verdenskrigen til ca. 1,600,000, men ved Ødelæggelsen af den tyske Valuta, som mere eller mindre umuliggjorde al organisationsmæssig Financiering, tabte Forbundet mindst Halvdelen af sine Medlemmer, som de imidlertid efter Valutaens Stabilisering paany er i Færd med at samle, hvad der sikkert vil lykkes, da Organisationen simpelthen af mange Grunde er blevet en tvungen Nødvendighed for Arbejderne.

Der har naturligvis ogsaa i Tyskland været lignende Brydninger mellem faglærte og ikke-faglærte, som vi kender dem her, og de ikke-faglærte har ogsaa i den tyske Metalindustri søgt at trække Medlemmer til Fabriksarbejderforbundet, som Metalarbejderne mente rettelig burde staa hos dem.

Vi skal ikke for nærværende komme ind paa dette Spørgsmaal, men kun antyde, at lige saa vel som man kan simplificere Organisationsmaskineriet med nøje Omtanke ved de forskellige Organisationers og Arbejderes Gruppering, kan man efter vor Mening ogsaa komme til for store Sammenslutninger, som gør det umuligt paa tilfredsstillende Maade at varetage alle Interesser; vore hjemlige Forhold viser det tilstrækkeligt, men derudover maa der naturligvis ogsaa til enhver Tid tages Hensyn til, hvad de forskellige Arbejdergrupper selv ønsker, og hvorledes de selv ønsker at gruppere sig. Der er jo ikke Organisationstvang; tværtimod maa det være Centralorganisationernes Opgave at tage rimeligt Hensyn til, hvorledes de specielle Interesser ytrer sig.

Her følger Korrespondancen fra Amsterdam in extenso:

Allerede paa et tidligt Tidspunkt har man i tyske Fagforeningskredse beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Dannelse af Industriforbund. Den første tyske Fagforeningskongres i Aaret 1892 udtalte sig for Industriforbund som den senere Organisationsform. I Overensstemmelse hermed er der da ogsaa foregaaet en glædelig Udvikling. I enkelte Industrier er efterhaanden forskellige beslægtede Fagorganisationer blevet sammensluttede i Industriforbund, saaledes t. Eks. i Træindustrien og Metalindustrien. Den organisatoriske Udvikling indtil Verdenskrigen viser, at en Række enkelte Fagforbund har tilsluttet sig det større beslægtede Forbund for saaledes i Fællesskab at danne en stærk Organisation. Efter Krigen var det særlig den tyske Fagforeningskongres 1922 i Leipzig, der udtalte sig for Dannelse af Industriforbund. Som Følge af Inflationstiden og den paafølgende økonomiske Krise kunde det Udvalg, som Bestyrelsen for den tyske Landsorganisation havde nedsat til Udarbejdelse af en Organisationsplan, først genoptage sin Virksomhed i 1924. Udvalgets Forslag vil blive forelagt paa den i August Maaned i Breslau stedfindende Fagforeningskongres.

At dømme efter de i den tyske Fagforeningspresse fremsatte Betragtninger, er Meningerne stærkt delte i dette Spørgsmaal. De modstaaende Standpunkter er fornylig skarpest blevet belyst af Fritz Tarnow og Robert Dissmann. Den største Vanskelighed, der rejser sig i Forbindelse med Organiseringen, er foraarsaget af den industrielle Udvikling. Paa hvilket organisatorisk Grundlag skal Industriforbundene opbygges? Paa Grundlag af Koncernerne, det vil altsaa sige, at Forbundet skal sammensættes af alle Arbejdere, der beskæftiges ved en Koncern? Eller skal Industriforbundene følge Virksomhedens horisontale Koncentration og omfatte alle Arbejdere i samme Industrigren? Endelig kan Forbundene opbygges paa Grundlag af den vertikale Koncentration og saaledes omfatte alle Bedrifter, der i efter hinanden følgende Produktionstrin forarbejder Raastoffet indtil Færdigfabrikat. Da disse forskellige Organisationsformer ikke kan bestaa ved Siden af hinanden, maa der vælges mellem dem. De fleste Tilhængere har Tanken om en horisontal Sammenslutning af alle Arbejdere i samme Industrigren. En saadan Organisation vilde dog efter Tarnows Mening rive de enkelte Forbund fuldstændig fra hinanden og opdele dem i mange forskellige Dele. R. Dissmann imødegaar i Tidsskriftet »Die Arbeit« denne Indvending med Henvisningen til, at enhver Form af Industriforbund vil være at foretrække for den nuværende Tilstand. Selv om man med Industriforbundet ikke kan komme de vertikalt formerede Koncerner til Livs, saa betyder de dog et stort Fremskridt overfor de bestaaende Fagforbund. Har Arbejdsgiverne organiseret Produktionen efter nye Linier, kan heller ikke Arbejderne blive staaende ved de gamle Organisationsformer og fortsat finde sig i den uhyre Splittelse af Kræfterne, som Bibeholdelsen af den gamle Organisationsform i Virkeligheden betyder. Mellem Industriforbund for beslægtede Industrigrene, som er underkastet den vertikale Koncentration, kan der dannes Kartelorganisationer, saaledes mellem Industriforbundene for Bjergværksindustrien, Metalindustrien, og Transportvirksomhederne. Under Henvisning til konkrete Eksempler søger Dissmann gennem en Fremstilling af Produktionsprocessen i de enkelte Industrier at bevise, at Arbejdernes Sammenslutning i Industriforbund baade er mulig og til Fordel for alle Parter indenfor Industrien, samt vil styrke Solidariteten og Samfølelsen blandt Arbejderne.

Ogsaa det den 14. Juni afholdte Bestyrelsesmøde i den tyske Landsorganisation befattede sig med Problemet vedrørende den organisatoriske Opbygning af Industriforbundene.

Tilhængerne af Industriforbundsformen har forelagt Udvalget en af Dissmann udarbejdet Plan, der baade forsøger at drage almindelige Retningslinier for Dannelse af Industriforbundene og give en Fremstilling af de nærmere Enkeltheder med Hensyn til den organisatoriske Opbygning og de enkelte Industriforbunds Arbejdsomraade. Efter denne Gruppes Mening er det absolut muligt at bringe en saadan ensartet Plan til Gennemførelse.

Denne Opfattelse modsiges af en anden Gruppe, der ikke anser en Omorganisering af Fagforeningerne i Overensstemmelse med den af Fagforeningskongressen i Leipzig vedtagne Beslutning om en Sammenslutning af de nu bestaaende Fagorganisationer til store sammenhængende Industriforbund for saglig nødvendig, da den industrielle Koncentration hverken foregaar saa ensartet eller hurtig og ejheller i den Retning, som forudsættes af den første Gruppe. Den er endvidere af den Anskuelse, at en Omdannelse af Fagforeningerne i Henhold til Leipziger Kongressens Beslutning gennem frivillige Overenskomster ikke er gennemførlig og erklærer det for uhensigtsmæssig at forstyrre den hidtidige organiske Udvikling gennem voldsomme Indgreb.

En tredie Gruppe anser ligeledes en fremtvungen Gennemførelse af Fagorganisationernes Omorganisering for uanvendelig, men erkender dog i Modsætning til den anden Gruppe den principielle Rigtighed, der ligger til Grund for den i Beslutningen omskrevne Opfattelse med Hensyn til de økonomiske Udviklingstendensers Indflydelse paa Organisationernes Sammensætning og Opbygning. Ogsaa den tredie Gruppe vender sig mod en tvungen Løsning og er af den Overbevisning, at en sund Udvikling kun er mulig gennem gensidig Forstaaelse mellem de paagældende Fagforbund om en formaalstjenlig Afgrænsning og Sammenlægning af Organisationerne. Fælles for begge de sidstnævnte Grupper er den Opfattelse, at sideordnet med Sammenlægningen af Administrationen o. s. v. ogsaa en Udvidelse af Landsorganisationens Myndighed med Hensyn til fælles Interesserepræsentation paa det økonomiske, økonomisk-politiske og social-politiske Omraade vilde være ønskeligt.

Fra Udlandet.

Konjunktur, Karteldannelser og Automobilindustrien i Forbindelse med Toldbeskyttelse.

I vore udenlandske Korrespondancer og vor tyske Broderorganisations Medlemsblad foreligger der en Række interessante Udtalelser og Notitser, af hvilke vi gengiver et Uddrag.

Som for enkelte andre Industrier kan det for Metalindustriens Vedkommende slaas fast, at Arbejdsgiverne i flere vigtige Produktionslande trods den næsten overalt bestaaende »Overproduktion« indtil for ganske nylig ikke har udvist større Fremsyn end det, som ligger i enten at udvande Aktiekapitalen eller ganske planløst at anbringe alle disponible Midler i Nybygninger og Nyanlæg, som nu ikke kan udnyttes, men som belaster den samlede Virksomhed. Fra 1923 til 1924 steg Produktionen af Raajærn og Staal i de vigtigste Produktionslande fra 22,9 til 29,6 henholdsvis fra 25,9 til 32,3 Mill. Tons, endskønt enkelte Lande som De forenede Stater, Storbritannien, Østrig og Polen opviste Nedgang. Det samme gælder for øvrige Metaller som Bly, Kobber, Zink, Tin og Aluminium. I Begyndelsen af 1924 var Produktionen af disse Metaller højere end før Krigen, hvorved rigtignok den paa Europa faldende Del gik til-

bage fra 28 pCt. i 1913 til 16 pCt. i 1923. De Foreteelser, som ogsaa spiller en vigtig Rolle i andre Industrier, og som i Reglen skænkes alt for lidt Opmærksomhed, træder ogsaa frem her: de ikke-europæiske Lande har overfløjet os. De nye Kobberminer i Sydamerika og Afrika, Blybjergværkerne i Mexiko og Asien o. s. v. har skabt helt nye Tilstande og Muligheder, tilmed gaar man stadig mere over til at forarbejde Raastofferne paa Produktionsstedet, saaledes at f. Eks. Australien gennem den før Krigen ubekendte elektriske Arbejdsproces nu i sine rige Zinkminer er i Stand til paa Stedet at fremstille Metallet.

I sen Erkendelse af disse Forhold gaar de Industridrivende nu pludselig over til den anden Yderlighed og søger gennem mægtige Produktionsindskrænkninger at dæmme op for Krisen, der tager et stadig større Omfang, og samtidig tiltager deres Angreb paa Arbejdstiden og Lønningerne i Styrke.

Her er vi ved Aarsagen til de fra alle Lande indløbende Meldinger om Strejker og Lock-outer i Metalindustrien. I Frankrig har den mod Metalarbejderne indledede Aktion særlig taget Form af en Kampagne imod 8-Timers Arbejdsdagen. Selvfølgelig sætter det franske Metalarbejderforbund alt ind paa at imødegaa dette Angreb. I Belgien er store Strejker i Gang, og i den senere Tid meldes om en efter Forholdene kæmpemæssig Lock-out i den belgiske Jærn- og Metalindustri, hvor Arbejdsgiverne pr. 1. Juli vilde fremtvinge en Lønnedsættelse af 5 pCt. I den Anledning afholdt det belgiske Metalarbejderforbund den 21. Juni en ekstra Kongres, og en derefter afholdt Urafstemning har med 80 pCt. af de afgivne Stemmer besluttet at afvise Arbejdsgivernes Fordring om Lønnedsættelse, saaledes at en almindelig Konflikt var uundgaaelig.

Ogsaa i Tyskland afløser Konflikterne hinanden. I Czekoslovakiet fandt der i Tiden 21. Maj til 13. Juni en yderst haardnakket Konflikt, som omfattede ca. 10,000 Metalarbejdere i Vestbøhmen, Sted.

I England tager Lønbevægelserne og Undersøgelser i Kommissioner o. lign. Fart, og det er ikke til at naa til Ende med. Da den engelske Krise først er i sin Vorden, kan man i den nærmeste Fremtid overalt regne med store Kampe.

I denne Sammenhæng spiller ogsaa Spørgsmaalet om Karteldannelser en stor Rolle. Den kapitalistiske Presse skriver ganske aabenlyst, at man gennem de paatænkte Karteldannelser indenfor den europæiske Industri maaske kan skabe »taalelige Forhold paa Verdensmarkedet«. Omsvinget i Konjunkturerne vil sandsynligvis bringe Planen om et fransk Jærnkartel nærmere sin Virkeliggørelse, og den tyske Lokomotivindustri, som ogsaa klager over daarlig Forretningsgang, søger ligeledes gennem Karteldannelse at styrke sin økonomiske Position.

For om muligt at bøde paa de værste Følger af det kapitalistiske Produktionssystem søger Kapitalisterne nu at danne nationale og internationale Karteller for paa denne Maade at fordele Bestillingerne og regulere Priserne efter deres Forgodtbefindende. Nationalt er en saadan Operation, som tilmed kan lettes gennem Tilslutning til den for Tiden overalt grasserende Beskyttelsestoldpolitik, ikke særlig vanskelig at gennemføre. I Tyskland er den gamle Koalition mellem Godsejere og Industridrivende atter genoprettet, og man understøtter gensidig hinandens Krav om højere Toldsatser. Det er yderst betegnende, at Foreningen af tyske Jærn- og Staalindustridrivende omkring Midten af Juni har udtalt sig for højere Indførselstold og uindskrænket Ret til Dannelser af Karteller og Syndikater.

Internationalt ligger Tingene ikke saa klart og enkelt; da den økonomiske Stilling i Europa endnu er ret usikker, har de enkelte Lande naturligvis ikke altfor stor Lyst til allerede paa nuværende Tidspunkt at gaa med til en international Fordeling af Byttet. Der er endnu ret langt til en alle Produkter omfattende europæisk Staaltrust, derimod er der grundet Udsigt til Genoprettelse af Jærnbaneskinne-Kartellet, saa snart der er opnaaet Enighed om de enkelte Landes Leveringskvotadel. Det er dette Spørgsmaal, som volder de største Vanskeligheder. Der tales videre om de Forskydninger i den kontinentale Sværindustri siden Krigen og om Nødvendigheden af en ny Inddeling af Leveringskvotaerne. Endvidere er der de Lande, som allerede har gjort Indrømmelser i dette Spørgsmaal, hvilke Lande, der har berettiget Krav paa Tildeling af højere Leveringskvotaer, hvilke Lande, der ikke er tilfredse med de dem tiltænkte Kvotaer o. s. v. o. s. v., og endelig hedder det i »Berliner Tageblatt«: »Da Nydannelsen af det internationale Skinnekartel gælder som Forudsætning for Oprettelsen af en international Jærntrust, kan Forhandlingerne herover endnu ikke tage nogen fast Form«. Den med saa stor Larm forkyndte internationale Jærntrust ligger altsaa endnu langt ude i Fremtiden, og denne Kendsgerning viser paany, hvorledes den gensidige Jalousi og Egoisme stiller sig hindrende i Vejen for Arbejdsgivernes internationale Interessesammenslutning.

Hos de østrigske og czekiske Arbejdsgivere i Jærnindustrien er den Anskuelse fremherskende, at der højst kan være Tale om en fælles Optræden af den vesttyske-franske Jærnindustri. Hermed stemmer ogsaa den engelske Jærnindustris Holdning overens.

Derimod taler man i disse Kredse stedse mere om Gruppen »den østlige Jærnindustri«. Den czekiske Jærnhytteindustri er allerede sammensluttet i Karteller. Endvidere bestaar der en østrigsk-czekisk Jærnkonvention og et Stangjærnskartel i Østrig. Den planlagte Udvidelse af Jærnkonventionen til andre Lande har ganske vist kun taget et heldigt Forløb med Hensyn til Ny-Rumænien. I Begyndelsen havde man til Hensigt derudover at træde i Forbindelse med de ungarske og jugoslaviske Jærnværker angaaende en Tiltræden til denne Konvention. De czekiske Firmaer lægger særlig Vægt paa en Forhandling med de polske Værker om Tilslutning. Det hedder i denne Forbindelse: »Det vilde sikkert ogsaa være i den polsk-øvreschlesiske Jærnindustris Interesse, hvis en fælles Optræden med Hensyn til Eksporten kunde komme i Stand, thi særlig paa Balkan er den vestlige Konkurrence truende (Belgien, Frankrig, England)«. Det er desuden betegnende, at man med Henblik paa Konkurrencen fra den vestlige Gruppe tilstræber Dannelse af en østlig Gruppe.

De indbyrdes Forhandlinger er altsaa i fuld Gang med det Formaal at sikre den kapitalistiske Profit. Det viste sig tydeligt ved de nu afsluttede Forhandlinger i Luxemburg mellem Repræsentanter for den tyske, saarlandske, luxemburgske og franske Jærnindustri, hvor man i Kvotaspørgsmaalet enedes om et Kompromis, som i Tidens Løb maaske kan danne Grundlag for en videre international Forstaaelse indenfor den europæiske Industri. I politisk Henseende maa de afsluttede Overenskomster i hvert Fald bedømmes saaledes. Arbejderne kan af denne Udvikling først og fremmest drage den Lære, at netop de ledende Arbejdsgivere i Metalindustrien, som i Fredstider forener sig paa kryds og tværs for at forøge deres Profit. sikkert sidst af alle er berettiget til i Krigstider at erklære enhver for Statsforbryder, der ikke ønsker alle Indbyggere i de fjendtlige Lande Fordærvelse og Undergang.

Automobilindustri og Beskyttelsestold.

Dette Aars Generalforsamling indenfor det tyske Automobilhandlerforbund har krævet hurtig Fjernelse af Indførselsforbud samtidig med, at man forkastede enhver Forhøjelse af den forhaandenværende Automobiltold. Disse Fordringer begrundes med det stadig voksende Behov af Kraftvogne. Behovet kan heller ikke paa langt nær dækkes af den tyske Automobilindustri. Endvidere tilbydes heller ikke tilstrækkelig mange Køretøjer til det Prisniveau, som svarer til Købekraften i de brede Lag i Befolkningen.

Tyskland staar med Hensyn til Fremstillingen og Forbruget af Automobiler i bageste Række af alle store Stater, og dette til Trods for sin udviklede Industri, til Trods for de tyske Sejre ved de internationale Væddeløb, og trods det, at Automobilernes Vugge stod i Tyskland. Der gaar i Tyskland 360 Indbyggere paa hvert Automobil, i Frankrig 90, i England 70, men i De forenede Stater er der en Kraftvogn for hver 6 Indbyggere, og man er altsaa i Amerika ikke langt fra Standpunktet: »Hver Mand sin Auto«.

En Fagmand paa Fabriksorganisationsgebetet, Professor Dr. Schlesinger, har i Rigsforbundet for Automobilindustrien udtalt sig udførligt om den tyske Automobilindustris Staaen-tilbage. Professoren anslaar den amerikanske Automobilindustri med sin Aarsproduktion til 4½ Million Køretøjer, og der ligger altsaa deri en alvorlig Konkurrencefaktor. Tyskland fremstillede i 1924 kun ca. 30.000 Vogne, og selv om man i 1925 vil komme op paa en Fremstilling af 90.000 Vogne, saa er det lige overfor Amerika med sin Dagspræstation af 15.000 kun en særdeles ringe Præstation. Professoren opstiller følgende Spørgsmaal med Hensyn til Overlegenheden af den amerikanske Automobilindustri:

1) Arbejder de amerikanske Fabriksarbejdere personlig afgjort mere end de tyske?
2) Er det udelukkende Indretningen, hvorpaa den amerikanske Overlegenhed beror?
3) Naar indtræder det Tidspunkt, eller ved hvilken mindste Præstation vil det lønne sig at skaffe Indretninger i Lighed med det amerikanske Maskineri, som gør os jævnbyrdige med det amerikanske Produktionsresultat?
4) Hvor lang Tid behøver den tyske Industri for at komme paa samme Højde under Forudsætning af, at de fornødne Pengemidler staar til Raadighed?

Professoren besvarer Spørgsmaalene i det væsentlige paa følgende Maade:

ad 1) Den amerikanske Fabriksarbejder arbejder personligt ingenlunde mere end den tyske.

ad 2) Det er først og fremmest Indretningen, som udgør den amerikanske Overlegenhed, men Overlegenheden bestaar ikke blot i Værktøjsmaskiner (Specialmaskiner), men ogsaa i Materialeforarbejdningen og i den fuldendte Løsning af Transportspørgsmaalet i Værkstederne. Det uhørte og ganske overraskende videnskabelige Værktøj, som staar til deres Raadighed, bliver ikke brugt til Produktion af Væddeløbskøretøjer, men til systematisk Forbedring og Fejl-Tilsyn, som forhøjer Værdien. Ikke hvert Aar noget nyt, men stadig en bedre gammel Model. Indkøbsbetingelserne er løst paa beundringsværdig Maade. Transportforholdene muliggør en uafbrudt Flod af Dele indtil den færdige Vogn, og dertil mindste Materialeomløb og den ringeste Kapitalanvendelse og Rentebesparelse.

ad 3) Tilnærmelse til Indretningen af amerikansk Art lønner sig først, naar mindst 25 eller endnu bedre 50 Vogne kommer færdige ud af Fabrikken. Hvis man i Tyskland ved større Vogne paa 50 HK og opefter foreløbig ikke kan komme til saadanne Tal, maa vi indstille Kappestriden, trods den lave Løn og den længere Arbejdstid end i Amerika.

ad 4) Under den Forudsætning, at den nødvendige Kapital og Bibeholdelse af Konstruktionen i 5—8 Aar, skulde et Tidsrum af 3 Aar være nok. Omstillingen vil begunstiges gennem de billigere Lønninger og den længere Arbejdstid lige overfor Amerika. En tidligere Aabning af Grænsen for Indførelse vil betyde en Oversvømmelse af det tyske Marked og gøre alle herhenhørende Forsøg illusoriske; medens Forandringerne gaar for sig, mener Professoren, at de smaa og mindre præstationsdygtige Bedrifter maa forsvinde.

Professor Schlesingers Svar paa sine Spørgsmaal giver kraftige Ørefigner til den tyske Automobilindustri, og det er derfor intet Under, at Offentligheden intet erfarer om Foredraget. I Svaret til Spørgsmaal 4) kan man ikke følge Professoren i hans Frygt for Oversvømmelse af det tyske Marked ved Aabning af den tyske Grænse. Englands Eksempel viser, at netop gennem Aabning af Grænsen har Automobilindustrien taget et stærkt Opsving. Englands Automobilindustri befandt sig i en lignende Tilstand som den tyske, den skarpe Konkurrence med Udlandet trykkede vel Priserne, men befordrede samtidig Afsætningsmulighederne paa Indlandsmarkedet og fordoblede Udførselen, medens Indførselen i samme Tidsrum gik ned til ganske lidt, og 80 pCt. af

Indlandsbehovet dækkedes af de engelske Fabrikker. De fleste af Automobilfabrikkerne opnaaede i den forhøjede Omsætning rigelig Udligning for de nedsatte Priser.

Under den 6½-aarige Spærring for Indførsel har de tyske Automobilfabrikker haft rigelig Tid til at stille sig om. Hvorfor nu en Forlængelsesfrist paa 3 Aar? Skal de uholdbare Tilstande vare evigt? Netop Indførselsforbudene er Aarsag til den lave Stand for den tyske Industri. Hvis en stor tysk Automobilfabrik endnu ved Udgangen af 1924 kunde erklære, at man havde ingen Anledning til at nedsætte sine Priser, saalænge deres Produktion var til at afsætte til den bestaaende, saa viser dette, hvorhen Indførselsforbudene og overmægtig Toldbeskyttelse fører.

†

Peter Johan Magnussen.

En af Former- og Støberiarbejderforbundets Pionerer, Former Peter Johan Magnussen, i Aarhus er den 13. Juni afgaaet ved Døden i en Alder af 75 Aar.

Magnussen hørte til de trofaste i Flokken, og muligvis var der nok i de senere Aar et eller andet i Udviklingen, han ikke rigtig forstod, men han fulgte interesseret med og svigtede aldrig sin Sag. Det er ikke faa af vort Forbunds Medlemmer, der gennem Aarene er kommet i Berøring med Magnussen, og som ved denne Meddelelses Fremkomst vil mindes hans retskafne Sindelag.

Ære være hans Minde.

»Aarhus-Demokraten« skrev bl. a. følgende om den Afdøde:

»Magnussen hørte til Pionererne indenfor vor Bevægelse — den lille Flok af Mænd, der tog det vanskelige Arbejde op i vort Partis Barndom. Det tynder efterhaanden ud i Rækkerne af de Gamle, der næsten alle har det tilfælles, at de bevarer Begejstringen for vor Sag til Døden lukker deres Øjne.«

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Aalborg. Paa P. J. Buaas' Mejerimaskinfabrik, hvor der arbejdes i ren Timeløn, er der sket et Timelønstillæg paa 58 Øre til Fordeling paa 15 Mand.

Styrken er paa 21 Medlemmer, og Timelønningerne ligger efter Forhøjelsen fra 163 til 205 Øre med et Gennemsnit paa 172,5 Øre.

Brønderslev. Paa de to derværende Støberier er Timelønningerne forhøjet med 3 pCt. Hos Andersen & Barslund ligger Timelønningerne derefter fra 174 til 185 Øre. Dette Firma har endvidere faaet sin Overenskomst med Forbundet fornyet, hvilket vil sige, at det samme som gælder for Sammenslutningens Medlemmer ogsaa gælder dette Firma.

Paa Støberiet »Nordjylland« ligger Timelønningerne nu fra 171 til 181 Øre.

København. Efter at Overenskomsten med Jærnindustriens Sammenslutning er bragt i Orden, er den mellem Forbundet og Orlogsværftet gældende Overenskomst ogsaa blevet fornyet; iøvrigt paa de samme Vilkaar, der gælder i den private Industri og paa samme Tidsrum.

Efter Begæring fra Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning afholdtes der den 22. Juni et Mæglingsmøde hos A/S Københavns Flydedok. Hos Aktieselskabet arbejdes der med Bonusordning og for Jærnstøbegodsets Vedkommende med et Grundproduktionstal paa 11,75 kg pr. Mand og Time.

Firmaet havde nu faaet noget Gasværksarbejde og mente, at dette vejede for meget til, og dette skulde saa afstedkomme, at vore derværende Medlemmer skulde tjene alle Firmaets Penge. Derfor maatte Bonusordningen opsiges, hvilket skete, og saa maatte der et nyt Grundtal til for Gasværksarbejdets Vedkommende, og det mente Firmaet passende kunde ansættes til 15—16 kg pr. Mand og Time.

Da man ikke opnaaede Enighed, blev Sagen behandlet paa Timandsmøde den 3. Juli. Firmaet fik her sin Villie med Hensyn til 15 kg pr. Mand og Time for Gasværksarbejdet, men rigtignok med en Tilføjelse om, at der skal afregnes i Bonusordningen for hver Maaned, saaledes at eventuelt Overskud fra én Maaned ikke kan bruges til at dække Underskud med for en anden Maaned, og saa skal dette Arbejde, som antages at vare i ca. 3 Maaneder, mindst hver Maaned give et Tillæg i Bonus paa 44 Øre pr. Mand og Time. Er dette ikke indtjent, skal Aktieselskabet udbetale Overskud i Henhold hertil alligevel.

Hos A/S Burmeister & Wain afholdtes den 2. Juli et stort Fællesmæglingsmøde med alle Fag.

Aktieselskabet havde først forsøgt at faa Arbejderne til at lade være med at holde Skovtur i Aar, men desværre havde Lock-outen ikke gjort disse saa fattige, at de ikke havde Raad til at tage i Skoven.

Derved var der intet at gøre, men saa maatte man naturligvis finde paa noget andet, og der var »noget andet«. Arbejderne paa Refshaleøen, de paa Værkstederne paa Christianshavn og de paa Teglholmen vilde ikke i Skoven paa samme Dag, og saa var den selvfølgelig gruelig gal.

Den Ordning, man traf, betyder nærmest, at Arbejderne holdt Skovtur paa den Dag, de havde besluttet, og under de Forhold, der herskede i Aar, er der næppe noget at sige hertil. Naar man lader være med at lave samfundsødelæggende Lock-outer og lader Arbejdet gaa under ordnede Forhold, da bliver der ogsaa nok en Ordning, der betyder, at der kan tages i Skoven paa samme Dag.

Den 3. Juli afholdtes Mægling hos samme Aktieselskab. Arbejderne havde fremsat Krav om en Forbedring af Bonusordningen saavel i Jærnstøberiet som i Staalstøberiet.

Man enedes om, at Aktieselskabet for Fremtiden skal garantere Udbetaling af Bonus efter Grundproduktionstallet (ca. 26 Øre pr. Mand og Time), selv om dette Beløb ikke er indtjent, og kun hvis Overskuddet i en anden Maaned overstiger 33 Øre, kan der dækkes med det, der er over disse 33 Øre, for Underskud fra andre Maaneder.

Juni Maaned havde givet Underskud, men der skulde herefter ogsaa for denne Maaned afregnes efter ovennævnte System. Endvidere enedes man om at nogle Beløb, som der skyldtes fra tidligere Tid, fordi der var udbetalt efter Grundtallet, naar der ikke var tjent saa meget, skulde eftergives, og endelig skulde der for Jærnstøberiets Vedkommende betales Bonus af en Vragstøbning paa 5 Tons.

Videre indgik Aktieselskabet paa i højere Grad end tidligere at ville forhøje paa Timelønningerne for de Folk, der har Lønninger omkring Gennemsnittet.

Sluttelig var det galt med Betjeningen af Kontrolurene. Firmaet havde efter vore Medlemmers Mening foretaget uberettigede Afdrag, og man vilde nu have Lempelser i Betjeningen af Urene.

Herpaa vilde Aktieselskabet ikke indlade sig. Hvad uberettiget var afdraget skulde blive efterbetalt, man vilde flytte Urene til mere hensigtsmæssige Pladser o. s. v., men maatte iøvrigt forlange, at Urene fra 1. August blev betjent af Medlemmerne paa samme Maade, som de øvrige Fags Medlemmer betjener dem.

Paa Grund af Nægtelse af Timelønstillæg havde 18 Formere i Staalstøberiet taget deres Afsked. Da Lønforholdene efter ovenstaaende maatte anses for at være bragt i Orden, erklærede Aktieselskabet sig villig til at genantage dem.

Hermed sluttedes Sagen.

Løgstør. Lock-outens Afslutning synes at have givet nogen Travlhed, saaledes bl. a. ogsaa for Jærnstøberen i Løgstør, som for det første ikke er Medlem af Sammenslutningen, og for det andet ikke beskæftiger organiserede Formere. Heldigvis er det den eneste sorte Plet, vi har her i Landet, men ogsaa Jærnstøberen i Løgstør havde faaet travlt og skulde bruge en organiseret Former; og naturligvis kun en organiseret, fordi ingen anden fandtes.

Da Formeren ankom, vilde Jærnstøberen hverken betale Rejsepenge eller en anstændig Timeløn, og Vedkommende forsvandt selvfølgelig igen.

Dette til Underretning, hvis Støberen i Løgstør paany skulde komme i Bekneb.

Metaltrykkere.

Under Lock-outen kom det Forbundet for Øre, at man hos Brdr. Simonsen udførte Arbejde for et Firma, der havde lock-outet sine Metaltrykkere.

At Meddelelse herom fremkom beklages ved nærværende, idet den var fejlagtig og for hastig fremsendt. Aarsagen hertil var en upaalidelig Meddelelse.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 24. Juni afholdtes Mægling paa Lønkrav overfor Firmaerne Anton Jensens Maskinfabrik, Grenaa Havns Motorfabrik og Maskinfabrikant W. Meier, alle af Grenaa.

Der opnaaedes Enighed med alle tre Virksomheder om Tillæg til Timelønnen for enkelte af Arbejderne i Henhold til en paa Mødet udarbejdet Skala.

Paa samme Møde behandledes en Klage over, at Fabrikant Jensen havde nægtet at udstede Svendebrev til en Lærling, som skulde være Svend den 1. Maj. Firmaet havde forlænget Læretiden med 1 Maaned, fordi Vedkommende havde været syg i 5 Uger af sin Læretid.

Da det under Mæglingen blev oplyst, at Læretidens Forlængelse var sket med Tilslutning af Lærlingen og dennes Værge, og da Vedkommende efter 1. Maj var aflønnet med Kr. 1,00 i Timen, tog Forbundets Repræsentant Klagen tilbage.

Paa Flydedokkens søndre Værft afholdtes Mægling den 29. Juni i Anledning af Uoverensstemmelse om Betalingen for Udførelse af Fundamentsklodser paa Bgn. 165.

Der opnaaedes Enighed om, at Værftet til den paagældende Akkord ydede et Tillæg paa Kr. 50,00.

Hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, afholdtes den 30. Juni Mæglingsmøde i Anledning af Klage over:

1) at Firmaet nægter at betale Maskinarbejderne Akkordafsavnstillæg, naar der afleveres Værktøj i Tilslutning til Afskedigelse,

2) at Firmaet forflytter en Tillidsmand fra Teglholmen til Christianshavn.

Med Hensyn til det første Spørgsmaal enedes man om at imødekomme Maskinarbejderne, men at den nuværende Ordning bringes til Ophør den 1. August, og at man inden dette Tidspunkt optager en Forhandling om en ny Ordning med Hensyn til de Arbejdere, som afskediges om Morgenen ved Arbejdstidens Begyndelse.

Angaaende det sidste Spørgsmaal sluttede Sagen med de faldne Udtalelser, idet Firmaet erklærede, at der skulde foreligge tvingende Grunde for at forflytte en Tillidsmand, men at saadanne Grunde havde været til Stede i nærværende Tilfælde.

Den 2. Juli afholdtes sammen med de øvrige Fag, som har Medlemmer beskæftigede hos A/S Burmeister & Wain et Mæglingsmøde i Anledning af Klage fra Firmaet over, at Arbejderne ikke vilde overholde Overenskomstens Afsnit F., Prgf. 1, Stk. 2, idet de ikke agtede at holde Skovtur paa samme Dag.

Firmaet tilbød, dersom Arbejderne samlet vilde holde Skovtur enten den 4. eller 11. Juli, at yde et Tilskud paa Kr. 1,45 pr. Mand.

Medens Formere og Støberiarbejdsmændene fastholdt at ville holde Skovtur den 4. Juli, tilbød de øvrige Fags Repræsentanter at holde Skovtur den 11. Juli, imod at Selskabet ydede et Tilskud paa Kr. 2,00 pr. Mand.

Da der ikke kunde opnaas Enighed, forbeholdt Firmaet sig sin Stilling.

Det er senere oplyst, at samtlige Firmaets Arbejdere har holdt Skovtur den 4. Juli med Undtagelse af enkelte Brancher paa Refshaleøen, og at Firmaet til Arbejderne paa Christianshavn og Teglholmen har udbetalt Kr. 1,45 pr. Mand, medens det har nægtet at yde et tilsvarende Beløb til Refshaleøens Arbejdere, da disse ikke har holdt samlet Skovtursdag.

Hos A/S Holeby Dieselmotorfabrik afholdtes Mæglingsmøde den 2. Juli i Anledning af Strid om Arbejdstidens Lægning.

Der opnaaedes Enighed om, at den normale Arbejdstid i Sommerperioden fastsættes saaledes: Fra Kl. 7 til 8, fra Kl. 8½ til 12 og fra Kl. 1 til 4½. For Skiftehold fastsættes for 1. Hold samme Arbejdstid som ovenfor nævnt, medens 2. Hold arbejder fra Kl. 4½ til 12½.

Den 6. Juli afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Klage fra Forbundet over, at Firmaet Andersen & Meyer, Badstuestræde, København, nægtede at udbetale den fulde Akkordsum for et Stykke Arbejde, som var paabegyndt før Lock-outen, men færdiggjort under denne af Lærlinge. Firmaet vilde kun udbetale Vedkommendes Timeløn, Kr. 1,66 pr. Time, for de 22 Timer, som han havde paa Akkorden ved Konfliktens Udbrud.

Der opnaaedes Enighed om, at Firmaet betalte Kr. 2,15 pr. Time og i Henhold hertil at efterbetale Akkordhaveren Kr. 10,78.

I Anledning af, at 2 hos Sengefabrikant Lohmann, Amagerbrogade 201, arbejdende Medlemmer havde rejst Lønkrav, afholdtes Mægling den 7. Juli.

Der opnaaedes Enighed om, at det ene Medlem fik Timelønnen forhøjet fra 134 til 144 Øre og det andet Medlem fra 146 til 150 Øre.

Den 9. Juli afholdtes Mægling i Anledning af, at Firmaet Levring & Larsen, København, nægtede at udbetale et af vore Medlemmer et Tilgodehavende paa Kr. 160,50, fordi Vedkommende havde taget sin Afsked fra Firmaet.

Sagen afgjordes derved, at Firmaet indgik paa at betale Vedkommende Kr. 110,50.

Timandsmøde. I Fagbladet for Juni Maaned omtalte vi et Mæglingsmøde, paa hvilket der var opnaaet Enighed om Fornyelse af Priskuranten hos Firmaet Th. B. Thrige, Odense, med Undtagelse af enkelte Satser, bl. a. vedrørende Transformatorafdelingen.

Da Firmaet efter Lock-outen krævede disse undtagne Priser meget stærkt reducerede, og da vore Medlemmer nægtede at indgaa herpaa, opstod der en Strid, under hvilken Firmaet hensynsløst afskedigede 47 Mand, deriblandt 3 Tillidsmænd.

Paa et Mæglingsmøde den 8. Juli lykkedes det ikke at opnaa Enighed, hvorfor Sagen blev behandlet paa et Timandsmøde den 10. Juli. Forinden var der dog ved lokal Forhandling den 9. Juli opnaaet Enighed om de omstridte Priser, og Timandsmødet kom derfor kun til at beskæftige sig med de Erstatningskrav, som Parterne havde rejst overfor hinanden i Anledning af den stedfundne delvise Arbejdsstandsning, og her enedes man om følgende Ordning:

1) Arbejdet genoptages straks af samtlige i Konflikten implicerede Arbejdere.

2) Samtlige Akkordpriser, hvorom der den 9. Juli opnaaedes Enighed ved Forhandling mellem Tillidsmændene og Firmaet, indføres i Priskuranten og træder i Kraft straks.

3) Forulempelser af nogen Art i Anledning af den afsluttede Konflikt maa ikke finde Sted.

Lønforhøjelser. Københavns Afdeling 11 har ved lokal Forhandling opnaaet følgende Lønforhøjelser:

Paa Sodafabrikken i Valby har 2 Mand faaet hver 10 Øre til Timelønnen, saaledes at denne herefter er 185 Øre og 165 Øre og underkastet Regulering.

Paa Københavns Mørtelværker har 2 Mand faaet Timelønnen forhøjet fra 125 Øre til 150 Øre. Ogsaa her er Lønnen underkastet Regulering.

Indgaaede lokale Overenskomster og Aftaler. Københavns Afdeling 11 har indgaaet Overenskomst med Tobaksfirmaet Brdr. Braun, i Henhold til hvilken Ugelønnen forhøjes med Kr. 6,00 og derudover med 3 pCt., saaledes at Lønnen herefter er Kr. 111,00 og for nyantagne Kr. 98,00. Endvidere har 2 Mand faaet udbetalt hver Kr. 50,00 som en Slags tilbagevirkende Kraft.

Afdelingen har endvidere indgaaet Overenskomst med Levers Sæbefabrikker A/S. Lønnen er i Henhold hertil fastsat til 182 Øre pr. Time for Reparatører, og for de Medlemmer, som gaar i fast Skiftehold ved Glycerinanlægget og lignende, til Kr. 76,00 pr. Uge. Samtlige Lønninger er underkastet Reguleringer, og foruden andre Indrømmelser er Arbejderne sikrede 6 Dages Sommerferie med fuld Løn.

Endelig har Afdelingen forlænget den med Havne- og Købmandsorganisationerne i Danmark bestaaende Overenskomst, saaledes at der fra og med 8. Juni ydes et Tillæg paa 3 pCt. til Lønnen, som iøvrigt er underkastet Regulering i Henhold til Forliget af 11. April 1925.

Nyborg Afdeling har forlænget de mellem Afdelingen og henholdsvis A/S Danske Gasværkers Tjærecompagni og Nyborg Kommunes Gas-, Vand- og Elektricitetsværker bestaaende Overenskomster, i Henhold til hvilke Lønnen fra 1. April forhøjes med 3 pCt. og iøvrigt er underkastet Regulering i Henhold til Pristallet.

Aarhus Afdeling har ved Forhandling med Viby Fællesforening opnaaet at faa Sommerferien forlænget fra 3 til 6 Dage med fuld Løn.

Afslutning af en Konflikt hos Nordisk Fjerfabrik i Frihavnen. Paa ovennævnte Virksomhed havde Reparatørerne fra Tirsdag den 16. Juni standset Arbejdet i Anledning af, at Direktøren havde nægtet dem Sommerferie paa sædvanlig Maade.

Ved et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Juni opnaaedes der Enighed om, at Arbejdet genoptoges Onsdag Morgen den 24. Juni, og Firmaet erklærede sig villig til som sædvanlig at give Sommerferie.

Afslutning af en Strid hos Barnevognsfabrikkerne. I Anledning af, at Firmaerne P. M. Knudsens Eftf.s Barnevognsfabrik og F. A. Thomsens Eftf.s Barnevognsfabrik havde nægtet at yde det i Forliget af 11. April vedrørende nævnte Virksomheder indeholdte Tillæg paa 5 pCt. førend fra 8. Juni, havde Forbundet varslet Strejke hos Firmaerne.

I den Anledning afholdtes Møde i Arbejdsgiverforeningen den 22. Juni, og her indgik Barnevognsfabrikkerne paa at betale Kr. 75,00 til Københavns Afdeling 2, hvis Medlemmer Spørgsmaalet vedrørte, som delvis Godtgørelse for den Tid, i hvilken det nævnte Tillæg ikke var givet.

Konflikten med de bornholmske Smedemestre endt. Den af Afdelingen i Rønne med Sanktion af Forbundet iværksatte Strejke overfor de bornholmske Smedemestre er endt, og Arbejdet er genoptaget den 2. Juni. De 11 Mand, som Konflikten omfattede, har opnaaet et Tillæg paa 5 Øre pr. Mand og Time.

Bilagt Strid hos Blikkenslager Rasmussen, Birkerød. I Anledning af en Strid mellem Rørlægger J. Schultz og Blikkenslager H. Rasmussen, Birkerød, var der afholdt et Møde, hvor foruden Parterne tillige Repræsentanter for Forbundet og Centralforeningen af Blikkenslager- og Kobbersmedemestre for Østifterne var tilstede.

Sagen drejede sig om Betalingen for Udførelse af et Centralvarmeanlæg paa Birkerød Raadhus, for hvilket Schultz krævede Kr. 359,16 mere, end Arbejdsgiveren vilde betale.

Der opnaaedes Enighed om, at Firmaet til fuld Afgørelse af Sagen betalte Kr. 300,00.

Afslutning af Blokade overfor Firmaet Elzelingen & Brinch. I Anledning af en af Københavns Afdeling 11 overfor ovennævnte Firma iværksat Blokade, foranlediget ved, at Virksomheden afskedigede sine Reparatører og lod Funktionærer udføre Smedenes Arbejde til en lavere Løn end den med Afdelingen aftalte, afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Juni.

Man enedes om, at Blokaden hævedes, og at Spørgsmaalet iøvrigt henvistes til videre Forhandling mellem Firmaet og Afdelingen.

Denne Forhandling har ført til en Overenskomst af 4. Juli, i Henhold til hvilken Lønningerne væsentlig forhøjes, og Arbejdstiden nedsættes fra 10 til 8 Timer. Endvidere indføres Overtidsbetaling og Sommerferie.

Smedeforbundets Afdeling i Holeby anskaffer sig en Fane.

Holeby Afdeling hører til vore yngre Afdelinger, men kan imidlertid se tilbage paa en rig Udvikling, og kan det maaske end siges, at det varede noget længe, saa har man altsaa nu brudt over tvært og anskaffet sig en Fane, som gav Anledning til en Fest og et kammeratligt Samvær af Betydning for det fremtidige Arbejde indenfor Afdelingen. Man havde anmodet Forbundets Formand om at komme til Stede, hvad han ogsaa efterkom, og der holdtes først et Møde om Eftermiddagen, hvor Formanden holdt et indgaaende Foredrag om den organisationsmæssige Udvikling i vort Fag siden Lock-outen i 1899 og med særligt Henblik paa den nys afsluttede Lock-out, dens Udvikling og Betydning.

Om Aftenen ved 7-Tiden samledes de stedlige Kolleger med Damer i et Antal af ca. 100, og der festedes nu ved en Kop Kaffe og med Taler af Forbundets Formand, Afdelingsformand Andersen og forskellige andre Kolleger, deriblandt Tillidsmanden paa Motorfabrikken, Michaelis.

Holeby Afdeling stiftedes den 11. Marts 1903, før den Tid stod de forholdsvis faa organiserede Kolleger i Holeby som Medlemmer af Maribo Afdeling, men dels skete det, at den gammeldags Maskinfabrikant Christoffersen fik noget Fart i sin Fabrikation af Landbrugsmaskiner, hvilket vil sige, at han kom til at arbejde for Maskinhandler Ole Sørensen, Kolding, og andre, og der var samtidig skabt Mulighed for en Udvikling i Holeby ved det i sin Tid saa bekendte Forsøg fra Kiehns Side med at lave en stor Lokomotiv- og Waggonfabrik i Maribo, denne blev nemlig omtrent paa samme Tid opslugt af »Skandia« i Randers, og en Del af Arbejderne søgte nu til Holeby, og saa kom der Liv i Organisationsarbejdet i den sydøstlollandske Stationsby, hvor denne Fabrik stadig er noget af Livsnerven, idet den beskæftiger en 70—80 Arbejdere ialt.

Men Holeby Afdeling, der altsaa stiftedes i 1903, arbejdede sig i Løbet af et Aarstid op, saaledes at Fagforeningens Medlemmer i alt Fald var i Majoritet hos Fabrikant Christoffersen, og da der havde fundet en Overenskomstforlængelse Sted i Faget, rekvirerede man Forbundets Formand til at komme og forsøge paa at faa Løn- og Arbejdsforhold bragt i Orden. Det gik for sig under bange Anelser og Advarsler til Formanden om, at han kunde vente at blive smidt paa Hovedet ud af Døren o. s. v. Der flød dog intet Blod ved denne Lejlighed, men nægtes kan det ikke, at saavel den gamle H. Christoffersen som han Søn, Jens Christoffersen, der var velkendt blandt Fagfæller paa Lolland-Falster, var meget vrede, da Forbundets Formand henvendte sig høfligt med Anmodning om at faa d'Hrr. til at betale efter Jærnindustriens almindelige Tariffer. Henvendelsen førte til, at Jens Christoffersen gik i Værkstedet og forklarede Svendene med rystende Stemme og Taarer i Øjnene, fortælles der, at de, der var misfornøjede, kunde aflevere deres Værktøj, faa deres Løn og saa forsvinde. Da de var misfornøjede alle sammen, saa gik de allesammen, og derefter sluttedes der Overenskomst om Løn- og Arbejdsforhold, dateret 13. Februar 1904, som betød et mægtigt Spring fremad. Afdelingen, som startedes med 22 Medlemmer, tæller nu ca. 100 med fast Tag i Arbejdsforholdene, og har der end været betydelige Vanskeligheder at kæmpe med fra Tid til anden, saa skaffede man sig nu en Fane, som afsløredes under Løfte om godt Kammeratskab i den Tid, som kommer. De Kolleger, som var med i Ledelsen, da Afdelingen stiftedes, deltog for en stor Del ogsaa i Festen den 5. Juli, vi nævner her C. Hildebrand, Errebo, Lykke og flere, og følte Glæde ved de store Fremskridt, som er gjort i den forløbne Tid, og den betydelige Fabrik, som Dieselmotorfabrikken i Holeby er, vil ogsaa være i Stand til at holde en Kreds af dygtige Kolleger fast, som Værn og Kraft for den kommende Tids Organisationsarbejde.

Stiftelsesfest i Smedeforbundets Horsens Afdeling.

Lørdag den 11. Juli afholdtes i Arbejdernes nye Forsamlingsbygning i Horsens en Festlighed i Anledning af vor derværende Afdelings 35-aarige Fødselsdag. Indbudte i Dagens Anledning var den stedlige Fællesorganisation, der repræsenteredes af Formanden, Jonassen, og vort Forbund, der var repræsenteret af Sekretær Peter Andersen.

Festen indlededes Kl. 8 med, at Medlemmer med Damer i et Antal af 600 samledes om Kaffebordene, hvorefter Formanden, R. N. Jessen, bød Velkommen og rettede en varm Tak til Afdelingens Kasserer, P. Andersen, der er den eneste, som uafbrudt har været Medlem i de forløbne 35 Aar, og som et synligt Udtryk for Kollegernes Paaskønnelse heraf havde en Del af disse ydet Bidrag til et Guldur, der samtidig overraktes ham.

Kassereren takkede derefter for den smukke Gave og talte om Afdelingens Virksomhed i de første vanskelige Aar. Denne Beretning var som mange andre lignende et Bevis for, hvorledes Arbejdsgiverne forfulgte de første Arbejdere, der sluttede sig til Fagforeningerne, og dels paa Grund heraf, dels som Følge af Lunkenhed hos dem, for hvem Foreningen skulde være et Værn, gik det kun smaat fremad de første Aar, ja, en enkelt Periode var han ganske alene, som Formand for Afdelingen, efter at Kassereren havde overladt ham hele Kapitalen, et Beløb paa 4 Kr., og udtalt, at nu vilde han ikke mere. Imidlertid gik det atter fremad, og Afdelingen har nu ca. 500 Medlemmer. Han sluttede med at udbringe et Leve for Afdelingen.

Sekretær Peter Andersen hilste fra Forbundets Forretningsudvalg og takkede for Indbydelsen. Han

drog en Sammenligning imellem de første 20 Aar efter, at Fagets Udøvere begyndte at organisere sig, i hvilket Tidsrum vort Forbund kun var naaet til at organisere ca. 1000 Medlemmer, medens vi ganske manglede Aftaler om Løn og Arbejdsforhold, og saa den næste 20-aarige Periode, hvor en uafbrudt Fredstilstand havde skabt Grundlag baade for Industrien og en ordentlig Løn, og herudfra droges visse Slutninger med Hensyn til den af Sammenslutningen indledede nye Krigsperiode.

Formanden for Fællesorganisationen, Jonassen, bragte en Hilsen fra de øvrige organiserede Arbejdere i Horsens og takkede Smedene, fordi de altid var rede til at yde en Indsats, naar det gjaldt om at løfte i Flok. Han pegede i saa Henseende paa den store nye Forsamlingsbygning.

Imellem Talerne og efter disse underholdt Teaterdirektør Nathansen og hans flinke Personale de tilstedeværende med Sange og smaa kvikke Indfald indtil Kl. 11.

Derefter dansedes til Kl. 4, da Festen sluttede, og de tilstedeværende skiltes i Bevidstheden om at have overværet en stilfuld og fornøjelig Fest.

Teknologisk Instituts Dagskole.

Der vil i Aarets Løb, hvis den fornødne Tilslutning naas, blive afholdt bl. a. følgende Kursus:

Kursus for Fyrbødere ved Centralvarmeanlæg.

(Fra 25. August til 4. September 1925.)

a. Den praktiske Undervisning: Demonstration af forskellig Armatur. Forevisning af forskellige Typer af Centralvarmeanlæg. Fejlfinding ved Kedler. Fyring i forskellige Kedler.

b. Den teoretiske Undervisning: Gennemgang af Damp- og Varmtvandsanlæg og Ventilationsanlæg, Kedler, Brændsel, Anlægets Økonomi, Maaleinstrumenter, Drift og Pasning, Kontrol med Anlæget, Varmtvandsforsyning.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 40,00*.

Det største Antal Deltagere er 20. Arbejdstøj til Fyringsøvelser bør medbringes.

Kursus i Autogénsvejsning.

(Fra 31. August til 5. September 1925.)

a. Den praktiske Undervisning: Demonstrationer og Øvelser i Værkstederne.

b. Den teoretiske Undervisning: Materiallære og Svejsningens Teori.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 75,00*.

Kursus for Automobilreparatører.

(Fra 21. September til 17. Oktober 1925.)

I dette Kursus kan kun faguddannede Smede og Maskinarbejdere deltage.

Undervisningen vil hovedsagelig komme til at omfatte praktiske Øvelser i Reparation og Indstilling af Automobiler og Motorer samt Øvelser i Maskinværkstedet, i Autogénsvejsning og Hærdning samt elektriske Installationer. Endvidere vil der daglig blive afholdt Foredrag om Motorer, Automobiler og Installationer samt over Fag- og Materiallære og om Automobillovgivning.

Undervisningen vil blive støttet af Fabriksbesøg. Antallet af Deltagere kan højst være 36.

Betalingen for dette Kursus er *Kr. 100,00*, der maa indsendes umiddelbart efter, at Optagelsesskrivelse er modtaget.

Der vil eventuelt ske en Dublering af dette Kursus Februar—Marts 1926.

Kursus for Gas- og Vandmestre.

(Fra 28. September til 31. Oktober 1925.)

a. Den praktiske Undervisning: Øvelser i Installation og Fejlfinding, Besøg paa Værker, Tegneøvelser med Prisoverslag.

b. Den teoretiske Undervisning: Gennemgang af Gas- og Vandværker (Fremstilling af Gas og Vand), Fag- og Materiallære, Bogføring og Kalkulation.

Dette Kursus slutter med en Eksamen for de Elever, der maattte ønske at dokumentere, at de er i Besiddelse af de nødvendige Kundskaber for at kunne paatage sig en Autorisation som Gas- og Vandmester i en større Provins- eller Stationsby.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 100,00*.

De, der indstiller sig til Eksamen, erlægger yderligere *Kr. 40,00*.

Deltagerne maa medbringe Tegnebestik og Tegnematerialer.

Kursus for Smede og Maskinarbejdere.

(Fra 23. November til 23. December 1925.)

a. Den praktiske Undervisning er delt i 3 Afdelinger, nemlig:

1. For Grov- og Værktøjssmedning omfattende Fremstilling af forskellige Værktøjer saasom Drejestaal og Høvlestaal, paaloddede eller helt af Hurtigstaal, forskellige Amboltværktøjer, Stanser og Sænker, Møllebiler og Stenbor, Svejsning og Forlægning af Støbestaal samt Smedning af forskellige Vognbeslag og Automobilbeslag etc., hvor Brugen af de forskellige Maskinhamre indøves.

2. For Autogensvejsning og Klejnsmedearbejde omfattende Autogenskæring samt Svejsning af tynd og tyk Plade, Støbejærn, Kobber, Messing, Aluminium og Rør samt Udskæring af Rørbøjninger. Endvidere Fremstilling af forskellige Klejnsmedearbejder, f. Eks. Gelændere, Gitterdøre, Laase, Acetylengasværker, Pengeskrin, Hærdeovne etc.

3. For Drejning, Fræsning, Slibning m. m. omfattende Skæring af spidst og fladt Gevind (enkelt eller flerløbet), Skæring af Snekker, Anvendelse af forskellige Opspændinger ved Drejning og Udboring, Demonstration af Konusdrejning, Bagdrejning, Ovaldrejning, Fræsning og Cylinderslibning paa Drejebænk, endvidere Indøvelse i de nødvendige Beregninger for Universalfræsemaskinen, som almindelig Inddeling, Differentialinddeling, Spiralfræsning, Tandhjulsfræsning, Fremstilling af Fræsere, Rivaler, Klokoblinger og Tandstænger. Endvidere Slibning paa Værktøjsslibemaskine, f. Eks. Stempelbolte, Drejedorne, Maskinknive m. m.

Hver Deltager maa tydelig angive paa Indmeldelsesskemaet *hvilken* af disse Afdelinger, han ønsker at deltage i, da han kun kan deltage i een af dem. For alle 3 Kursusafdelinger gives der desuden Øvelser ved Forbrændingsmotorer og Elektromotorer, Undervisning i Lodning og Hærdning samt Fabriksbesøg.

b. Den teoretiske Undervisning, der er fælles for alle Deltagerne i alle 3 Afdelinger, omfatter: Materiallære, Motorlære, Elektroteknik, Forretningslære, Bogføring og Kalkulation.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 110,00*.

(Fortsættes Side 127.)

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
12505	Andersen, Chr. Jensenius.	København	31.12.90	Kbhvn. Afd.	10. 1.25	Kbhvn. Afd. 2	21. 3.25
12680	— Harald Elof....	Sigerslevøster	12. 9.78	„ „ 1	15. 4.99	„ „ 6	28. 3.25
36541	— Simon August..	Randers	21. 1.99	„ „	18. 8.23	„ „ 14	14. 3.25
11136	Aagesen, Adrian.....	København	22. 9.90	„ „	27.12.24	„ „ 12	21. 3.25
34584	Amdisen, Karmark Juel..	Hvorslev	25. 7.90	„ „	31. 3.23	„ „ 12	21. 3.25
35041	Baasch, H. Aug.....	Albøge	28. 1 67	Horsens	1.10.22	Horsens	9. 8.24
4989	Bech, Holger Georg..	København	4. 1.01	Kbhvn. Afd.	22.10.21	Kbhvn. Afd. 18	9. 8.24
20371	Bondesen, Aage.....	Nakskov	24. 1.93	Nakskov	12. 7.13	„ „ 17	28. 3.25
37268	Christiansen, Svend.....	Nykøbing M.	8. 1.02	Kbhvn. Afd.	9. 8.24	„ „ 17	21. 3.25
1900	Clausen, Hans.....	København	23.10.97	„ „	8. 8.24	„ „ 5	28. 3.25
24152	Damgaard, Hans Peter....	Kolding	21. 6.84	Dansk Kedel og M. Fb.	1. 7.14	Horsens	21. 3.25
18273	Dänhart, Aksel.....	København	3. 1.01	Kbhvn. Afd.	9. 3.25	Kbhvn. Afd. 17	28. 3.25
1288	Enge, Vilh. Petersen.	Aabenraa	22. 3.98	„ „	26. 7.24	„ „ 12	21. 3.25
5341	Fallesen, Johan Vilh.....	København	6. 3.90	„ „ 1	14. 4.13	„ „ 14	14. 3.25
20264	Frederiksen, Niels Chr.....	Hjørlund	3. 2.76	„ „ 1	29.11.22	„ „ 11	21. 3.25
35763	Gregersen, Alfred.....	Uldum	14. 8.01	Horsens	27. 9.23	Horsens	18. 4.25
5958	Groth, Edvin Henri ...	København	1.12.01	Kbhvn. Afd.	13. 7.21	Kbhvn. Afd. 14	28. 3.25
38790	Hansen, Carl A.....	Ladby	13. 7.85	„ „	28. 3.24	„ „ 9	28. 3.25
35104	— Folmer E. E. ..	Aarhus	13. 2 03	Aarhus	3.11.22	Aarhus	3. 2.23
39396	— Gerhard Laur..	København	24. 4.02	Kbhvn. Afd.	17. 5.24	Kbhvn. Afd. 18	28. 3.25
31589	— Hans Iversen..	Hygom	9.11.95	Horsens	20. 3.19	Horsens	28. 2.25
29714	— Hans P. Chr...	København	24. 1.99	Kbhvn. Afd. 1	8.10.18	Kbhvn. Afd. 14	28. 3.25
8040	— Henri.....	—	6. 7.05	„ „	31.10.24	„ „ 17	28. 3.25
5202	— Herm. Henry...	Dragør	24. 6.93	„ „ 1	28.10.19	„ „ 11	21. 3.25
37207	— Julius Ludvig..	Odense	2. 9.97	Nakskov	17.10.23	Nakskov	29.11.24
38815	— N. C. A. Østerberg	Hillerød	14. 1.06	Kbhvn. Afd.	14. 4.24	Kbhvn. Afd. 14	21. 3.25
37670	— Niels Sigfred..	Raarup	4. 2.87	Hillerød	29. 3.24	Horsens	25.10.24
5337	— Oluf.....	København	17. 1.04	Kbhvn. Afd.	10. 9.24	Kbhvn. Afd. 9	21. 3.25
21751	— Peter Cornelius	Kyndby	10. 7 00	„ „	18. 1.24	„ „ 3	21. 3.25
19586	Hartvigsen, Henry.....	Horsens	8. 3 05	Horsens	6.10.23	Horsens	7. 3.25
37159	Henningsen, Emil Harald...	Thisted	23.11.03	Aarhus	4. 9.23	Aarhus	28. 2.25
12298	Holst, Robert.....	København	10. 9.80	Odense	21.11.08	Centralafd.	6.12.24
23705	Hybel, Einer.....	—	17. 5.01	Kbhvn. Afd.	4. 5.21	Kbhvn. Afd. 13	28. 3.25
30316	Jensen, Anton.....	Jellinge	9. 5.99	Fredericia	9. 3.19	Horsens	13.12.24
39909	— Børge.....	Horsens	9. 3.06	Horsens	30. 7.24	—	21. 3.25
6064	— Chr.....	Vennebjerg	13. 8.82	Hjørring	9.11.07	—	28. 3.25
16487	— Einer Olaf.....	København	17.10.94	Guld, Sølv og E.arb. Fb.	1. 7.13	Kbhvn. Afd. 14	21. 3.25
12534	— Harald G. E...	Kastrup	9. 7.97	Kbhvn. Afd.	10. 1.25	„ „ 12	28. 3.25
8576	— Hjalmar C. H...	Taastrup	1.10.02	„ „	17.11.24	„ „ 14	21. 3.25
21900	— Jens Marinus..	Herning	16. 6.89	Varde	6. 3.15	„ „ 14	21. 3.25
5695	— Knud.....	København	16. 4.00	Kbhvn. Afd. 1	3. 1.20	„ „ 13	14. 3.25
33880	— Poul Weinreich	—	8. 3.00	„ „	28. 6.24	„ „ 14	28. 3.25
18569	Jacobsen, Carl Chr.....	—	10. 8.97	„ „ 1	14. 2.17	„ „ 18	21. 3.25
28930	Jessen, Johs. Lendorf..	Aarhus	12. 3.99	Aarhus	7. 5.18	„ „ 6	28. 3.25
5689	Jochumsen, Aage.....	København	5.11.89	Kbhvn. Afd.	20. 9.24	„ „ 14	28. 3.25
39713	Knudsen, Kaj Gunner....	Viby, Jylland	10.10.04	Aarhus	10. 6.24	Aarhus	21. 2.25
4609	Koch, Harald Rud....	Horsens	7. 9.01	Horsens	7. 9.20	Horsens	14. 2.25
33606	Krämer, Fritz.....	Körbisdorf	16 11.96	Haderslev	5. 9.14	Haderslev	28. 3.25
37835	Larsen, Aage Viktor...	Horsens	4. 9.04	Horsens	3. 7.24	Horsens	10. 1.25
13913	Langgaard, Arthur.....	Langesund	13.11 81	Kbhvn. Afd.	21. 2.25	Kbhvn. Afd. 12	21. 3.25
19621	Lund, Carl Peter.....	København	16. 3.88	Maskinistforeningen	2.12.19	„ „ 15	21. 3.25
20288	Madsen, E. M. Søborg..	Odense	21.10.98	Dansk Arbm. Forbund	1. 5.16	„ „ 13	28. 3.25
13412	— Kaj I. Vilh.....	København	15. 6.05	Kbhvn. Afd.	6. 2.25	„ „ 12	28. 3.25
24223	Mikkelsen, Carl.....	Øerne	14. 3.84	Horsens	29. 1.25	Horsens	28. 3.25
39348	Michelsen, Einer Fr. J.....	Nibe	5.11.04	Kbhvn. Afd.	9. 5.24	Anvisningskt.	15.11.24
39582	— Harald.....	Fjerritslev	3.11.96	„ „	5. 7.24	Kbhvn. Afd. 14	21. 3.25
13787	Mohr, Charles.....	København	7. 6.99	„ „	4. 8.20	„ „ 5	28. 3.25
17307	Møller, Hans Marinus.	Kallundborg	9.11.01	Roskilde	4. 7.24	Roskilde	28. 2.25
19610	Nielsen, Chr. H. H.....	Aarhus	31. 3.97	Aarhus	28. 4.16	Aarhus	25. 4.25
36222	— Leif.....	København	26. 5.03	Kbhvn. Afd.	9. 4.23	Kbhvn. Afd. 12	28. 3.25
12359	— N. A. Johs.....	Roskilde	21. 3.96	Roskilde	8. 8.20	Roskilde	31. 1.25
8038	— N. P. Jørgensen	Brøndersley	1. 3.88	Kbhvn. Afd. 1	6. 2.20	Kbhvn. Afd. 14	28. 3.25

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
37118	Nielsen, O. J. Søderberg	Odense	23. 8.02	Odense	15. 8.23	Kbhvn. Afd. 12	21. 3.25
38599	— Thorkild	København	10. 4.05	Kbhvn. Afd.	2. 2.24	„ „ 12	21. 3.25
9276	— Willie H. E....	Frederiksberg	29. 7.93	Søfyrbødernes Forb.	12. 1.15	„ „ 15	21. 3.25
25747	Nees, Tage.....	København	18. 5.02	Kbhvn. Afd.	1. 5.22	„ „ 12	28 3.25
18602	Olsen, Niels Anders C.	—	10.12.03	Hillerød	28. 3.23	Hillerød	18. 4.25
10927	— Ole Strøm.....	Søvejen, Norge	19. 7.90	Kbhvn. Afd.	8.12.24	Kbhvn. Afd. 12	21. 3.25
31960	Petersen, Carl Frederik..	Sæby	5. 5.96	Roskilde	7. 4.19	Holbæk	11.10.24
17236	— Einer Viggo ...	Ormslev	21.10.87	Aarhus	11.11.15	Aarhus	24. 1.25
37969	— H. Chr. Grenaa	København	13.10.04	Sønderborg	19. 3.24	Sønderborg	22.11.24
14416	— H. Chr. Magnus	—	17. 2.01	Kbhvn. Afd.	7. 3.25	Kbhvn. Afd. 14	21. 3.25
5897	— Hans Nielsen..	Svendborg	28. 7.94	„ „	29. 9.24	„ „ 11	14. 3.25
8119	— Ove Arthur....	Nykøbing F.	15. 1.06	„ „	3.11.24	„ „ 14	21. 3.25
17851	Poulsen, Sofus Albert...	København	7. 4.03	„ „	20.10.22	„ „ 14	28. 3.25
25744	Rasmussen, Carl Fredr.....	Carlby	13. 9.87	„ „ 1	17. 8.17	„ „ 11	21. 3.25
7984	Ravn, Kurt.....	Humlebæk	8. 8.01	„ „	5. 9.21	„ „ 13	14. 3.25
33416	Rossen, Peter.....	Gertrup	3.11.81	Haderslev	29. 6.19	Haderslev	11. 4.25
27831	Sørensen, E. S.....	København	9. 6.92	Flensborg	25. 9.14	Kbhvn. Afd. 5	21. 3.25
14804	— Vilhelm	Horsens	11.11.90	Horsens	1. 2.09	Horsens	20.12.24
38728	Schønemann, Alfr. Corn. ...	København	17. 8.03	Kbhvn. Afd.	29. 3.24	Kbhvn. Afd. 12	28. 3.25
34739	Skøtt, Christian	Langhorn	2. 8.96	Haderslev	5. 6.15	Haderslev	28. 3.25
33885	Stad, Martin A.....	Brøttrup	7. 3.02	Løgstør	7. 1.22	Løgstør	10. 1.25
37013	Storm, Vilhelm F.....	København	21. 1.03	Stege	8. 5.23	Stege	21. 6.24
38784	Street, Hartvig G.....	—	8. 3.05	Kbhvn. Afd.	8. 4.24	Kbhvn. Afd. 14	21. 3.25
12696	Therkildsen, Theodor E....	Rønne	16. 9.91	„ „ 1	13. 5.12	Helsingør	12. 1.24
17026	Thestrup, Axel	D. Vestindien	3. 6.88	Hjørring	14. 3.16	Nakskov	9. 2.24
10259	Thind, Jens Sørensen.	Lyngaa	30. 9.89	Aarhus	2. 8.21	Aarhus	20.12 24
39803	Thorbøll, Osvald	Varde	9. 5.03	Varde	16. 8.24	Varde	7. 3.25
31120	Würzinger, Ambros	Kiew	16. 8.88	Kbhvn. Afd. 1	15. 3.19	Kbhvn. Afd. 14	14. 3.25

Kursus for Pladearbejdere.

(Fra 7. til 19. December 1925.)

Der vil blive indøvet Beklædning af et Par Førerpartier og Karosserier. Der vil blive lagt Vægt paa, at dette Arbejde kan udføres med saa primitivt Værktøj som muligt, saaledes at der ikke fordres Anskaffelse af kostbare Apparater hjemme paa Værkstederne.

Betalingen for et saadant Kursus er *Kr. 75,00.*

Kursus for Varmesmede.

(Fra 1. til 27. Februar 1926.)

Undervisningen er væsentlig lagt an paa at meddele de teoretiske Kundskaber, der er nødvendige for at

1) udarbejde et Prisoverslag til et Centralvarmeanlæg paa Grundlag af foreliggende Projekt,
2) lede dettes praktiske Udførelse samt
3) føre Tilsyn med og vedligeholde et Anlæg.

Betingelserne for Deltagelse er, at den paagældende

1) er Svend indenfor et af Metalarbejderfagene,
2) har fleraarig praktisk Uddannelse som Rørlægger, Varmesmed el. lign. og
3) har gode Skolekundskaber i Dansk og Regning.

Undervisningen omfatter følgende Fag:

Fagfysik, Fagkemi, Brugen af Regnestok, Forklaring af Varmeanlæg, herunder Kedler, Rør og Ovne, Forklaring af de Forhold, der er bestemmende for Anlægets Dimension, Maaleinstrumenter, Forstaaelse af Arbejdstegning (Diagram), Forstaaelse af Akkord-Prislisten, Opmaaling og Optælling af færdige Anlæg, Kalkulation af et Anlæg samt Bogføring.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 80,00.*

Deltagerne maa medbringe Tegnebestik samt en Regnestok, der dog eventuelt kan fremskaffes ved Institutets Mellemkomst.

Forberedelseskursus til Haandværksprøven for Maskinister.

Haandværksprøven afholdes 4 Gange aarlig og begynder den første Hverdag efter henholdsvis 7. Februar, 21. Maj, 7. August og 7. November. I Tilslutning hertil afholdes der paa Teknologisk Institut 4 Forberedelseskursus, som begynder henholdsvis den første Hverdag efter 15. Januar, den første Hverdag i Maj, den første Hverdag efter 15. Juli og efter 15. Oktober. Hvert Kursus strækker sig over 3 Uger og Undervisningen deles i 3 Grupper hver med en Uges Varighed. Den daglige Undervisningstid er 6 à 7 Timer, altsaa ca. 40 Timer ugentlig. Betalingen for et Kursus er *Kr. 40,00* ugentlig, der erlægges den første Mødedag.

Se iøvrigt Specialplan, som udleveres paa Forlangende.

Som Led i Undervisningen ved ethvert af forannævnte Kursus vil der desuden i Institutets Biblioteksal blive givet Kursusdeltagerne Vejledning i Brugen af Fagbøger og Fagtidsskrifter.

Undervisningen, hvori kun faglærte Mestre og Svende kan deltage, foregaar i Fagskolens Værksteder og Auditorier. Indmeldelse sker ved at udfylde og indsende et Indmeldelsesskema, der kan afhentes i nærmeste Haandværker- eller Industriforening eller faas ved Henvendelse til Teknologisk Instituts Hovedkontor, G. A. Hagemannsgade 2, København B., der ligeledes omgaaende besvarer alle Forespørgsler om Kursus.

Institutet forbeholder sig Ret til om fornødent at foretage Ændringer i ovenstaaende Kursusplaner.

Indmeldelsen maa indsendes senest 3 Uger forud for Kursus' Begyndelse.

Betalingen erlægges senest den Dag, Kursus begynder.

Deltagerne maa foruden de særlig angivne Værktøjer m. m. medbringe fornødent Arbejdstøj, Noteringsbøger samt en Hængelaas til Garderobeskab.

Søges Understøttelse, maa der, foruden udfyldt Indmeldelsesskema, indsendes en Ansøgning skrevet paa almindeligt Papir forsynet med fornødne Anbefalinger for Trang og Værdighed fra den stedlige Haandværkerorganisation, eventuelt for Svendenes Vedkommende fra Fagforening, Læremester eller lign. Ansøgningen indsendes til Fagskolens Kontor og stiles til Fagskolens Bestyrelse.

14 Dage før hvert Kursus' Begyndelse vil der blive tilsendt hver af de indmeldte nærmere Meddelelse om Optagelse samt om, hvorvidt eventuel Ansøgning om Understøttelse er bevilget.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Slettede Medlemmer genoptagne.

Christensen, Emil.
Nielsen, Aage.

Slettet Medlem.

Hulstrøm, Jul.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 33749 Hansen, Thorkild Edm. (Kbhvn. Afd.)
- 39764 Olsen, Erik Milton Johs. (—)

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 28420 Faxø, Einar.
- 33749 Hansen, Thorkild Edm.
- 9997 Johansen, Kaj Arvid.
- 14469 Petersen, Niels E.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 7864	Hammer,	Richard Georg	1. 2.19
- 23311	Levin,	Bror Jensen	10. 5.19
- 16052	Mortensen,	Niels Marius	11.12.15
- 22473	Petersen,	Ove Alfred	24. 4.20

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 13241	Andersen,	Emil A.	23. 4.21
- 4844	—	Frederik A.	26.11.21
- 32796	Barkdal,	Anton	11. 6.21
- 9762	Bom,	Carl S. Rasmussen	4. 3.22
- 36967	Christensen,	Olaf A. G.	5. 1.24
- 33720	Eltong,	Emil Zola	27. 8.21
- 27844	Fagerberg,	Gerhard C. V.	12. 7.24
- 28420	Faxø,	Einar	14. 3.25
- 16354	Gunthel,	Chr. Frederik	25. 2.22
- 33261	Hansen,	Friedrich	24. 3.23
- 24602	—	Marius F.	1.10.21
- 33749	—	Thorkild Edm.	31. 1.25
- 26753	Helmbo,	Svend Aage	29. 1.21
- 15046	Holm,	Henrik Vendelbo	20. 1.23
- 11469	Jensen,	Einar Carl	2. 8.24
- 19457	Jakobsen,	Johannes	1.10.21
- 9997	Johansen,	Kaj Arvid	28. 2.25
- 15393	Larsen,	Jens Fr. Svend	12. 4.24
- 13967	—	Lars Georg Johs.	23. 4.21
- 36445	—	Lauritz	21. 6.24
- 38791	—	Richard H. Aage	7. 6.24
- 1405	—	Wiggo Herman	20. 9.24
- 15389	Olsen,	Herman Eman.	7. 4.23
- 5692	Petersen,	Jens Alfred	25. 9.20
- 37124	—	Kjeld V.	9. 2.24
- 14469	—	Niels E.	21. 2.25
- 22229	Rasmussen,	Viggo Andr.	29.12.23
- 27475	Sloth,	Marius Madsen	30.12.22
- 39441	Vedel,	Marius E. F. A.	31. 1.25

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:
»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 6.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Maj over Tillidsmænd.

Former- og Støberiarbejderforbundet.

Kasserere.

Langaa; E. Pedersen, Lohmansgade *(fra 1. August.)*

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Rønne: Smed J. R. Andersen, Lillegade 25.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 10 AUGUST 1925 11. Aarg.

Augustreguleringen.

Levnedsmiddelpriserne og Valutaen.

Augustopgørelsen over Prisſvingningerne paa vore Levnedsmidler gav altſaa det Reſultat, ſom offentliggjordes Tirsdag den 11. Auguſt, nemlig at Pristallet dalede med 2 Points, fra 221 til 219.

Statens Prisindekstal faſtſattes første Gang i Juli 1915 og har naturligvis efterhaanden ſkabt en vis Spænding henimod de to Terminer, hvor det fremkommer, nemlig i Februar og Auguſt, og da nu Menneſkeheden har en Trang til ikke at ville lade ſig tøjre til nogen ſom helſt Pæl af nogen ſom helſt Art, har der da ogſaa gennem Aarene af og til vist ſig en Trang hos væſentlige Dele af Befolkningen i Retning af: Lad os komme væk fra dette Pristal, og dette gælder karakteriſtiſk nok baade Arbejdsgiver- og Arbejderkredſe. Det ſkal dog tilføjes her, at disſe Bevægelſer ingenlunde har været ſtærke, og det var jo tydeligt nok, at naar Arbejdsgiverne ønſkede at komme løs fra Pristallet og navnlig vedtog dette i Fjor, ſaa var det for at ſkaffe ſig Frihed til Lønreduktioner, medens de Kredſe indenfor Arbejderbevægelſen, der havde lignende Ønſker, naturligvis gav dem den modſatte Adreſſe.

For Jærn- og Metalinduſtriens Vedkommende har der dog ikke været meget at notere i denne Henſeende, og dette var navnlig begrundet i, at ganſke vist har vi gennem Aarene ſtøttet os til Statens Pristal, men vi har ſtadig og ſamtidig været i Stand til at bruge vore Overenskomſtbeſtemmelſer om Ret til at regulere Lønningerne indenfor Overenskomſtperioden, hvad der har været en Nødvendighed, men ſom ogſaa har givet ganſke gode Reſultater og været i Stand til at bevare en gennemgaaende og ſolid Arbejdsro, ſom Hitte-paa-Mændene forgæves har forſøgt at løbe over Ende.

Men har der ſaaledes gennem Tiderne ſkabt ſig en vis Spænding foran de Terminer, hvor Statens Prisindekstal var i Vente, ſaa tør det viſtnok ſiges, at denne Spænding var ikke ſærlig ſtor denne Gang til Trods for, at „Finanstidende"s En gros-Pristal i Juli Maaned faldt 17 Points eller 8 pCt. Man ventede et lille Prisfald, ikke mindſt fordi al Prisbevægelſe betyder Svingning op og ned, og i 1923—24 har der været en ikke ringe Opgang, ſom nu kunde forudſes at give Udſlag i modſat Retning, og det betyder altſaa ikke alene, at der er en lille Lettelſe at ſpore i Priſerne paa vore Livsfornødenheder, men det betyder ogſaa, at denne ikke vil faa noget Udſlag med Henſyn til Nedſættelſe af Lønningerne, og dette gælder ſom bekendt baade Tjeneſtemandsgrupperne og Arbejderne.

— Der er noget ejendommeligt ved disſe Priſer paa Livsfornødenheder, ſom her i Danmark ſtadig ligger i Højden. Hvad Enkelthederne angaar, oplyſer „Statiſtiſke Efterretninger", at Gruppen „Fødevarer" er dalet fra 215 til 210, „Beklædning" fra 277 til 272, „Brændſel og Belyſning" fra 277 til 252 og Gruppen „Andre Udgifter" fra 207 til 204. Derimod er Gruppen „Bolig" ſteget fra 170 til 178, og „Skatter og Kontingenter" fra 248 til 260.

Vi finder ingen Anledning til at kommentere disse Tal, i og for sig taler de for sig selv, og enhver vil kunne drage de Slutninger, som han finder Lyst til, ud fra sin egen Stilling. Som Helhed er Forholdene altsaa givet.

— Men i Forbindelse med Priserne paa Livsfornødenheder er der Spørgsmaalet om den danske Krone, hvis Stigning tog Fart i Juli Maaned, da Kronen bragtes op med ca. 20 pCt. til ca. 85 af Guldværdien. Aarsagerne hertil er jo i væsentlig Grad kendte og maa henføres til den af Regeringen og Rigsdagen gennemførte Valutaordning, der igen støtter sig paa en Række Foranstaltninger, hvoraf de vigtigste nok kan siges at være Diskontoen, som pr. 17. Januar 1924 højnedes til 7 pCt., samt de i Forbindelse dermed foretagne Kreditindskrænkninger, Oprettelse af Valuta-Egaliserings-Fondet, og hvad der dermed staar i Forbindelse, som tvang Nationalbanken til bl. a. for sit sidste Forretningsaar at anvende sin Fortjeneste til Indkøb af fremmed Valuta, som kunde sættes ind imod Spekulation i den danske Krones Ødelæggelse.

Og saa vendte altsaa Spekulationen sig og satte ind for at skaffe sig Avance paa Kronens Højnelse, og nu er Spørgsmaalet, der offentligt diskuteres, i høj Grad dette: Skal Kronen op i Pari? Skal det eventuelt gaa hurtigt, eller skal den, som det hedder, stabiliseres paa sit nuværende eller et lavere Punkt? Dette sidste kan vist nærmest karakteriseres som umuligt.

Set fra Arbejdernes og den almindelige Befolknings Synspunkt kan der ikke være Tvivl om, at Valutaen bør holdes oppe. Vi har set, hvad det modsatte har ført til i Tyskland og andre Lande, nemlig Befolkningslagenes systematiske Udsultning, forsaavidt de ikke var i Besiddelse af værdifulde faste Ejendomme, som kunde sætte dem udover de voldsomme Svingninger. Karakteristisk for hele dette Forhold er vel nok Udtalelserne af Engelskmanden Keynes i Retning af, at enten maa alle Lønninger reduceres, eller ogsaa maa Valutaen ødelægges, saaledes at man derigennem kan naa det samme Resultat i begge Tilfælde, og det er ganske utvivlsomt, at da den tyske Valuta henimod Slutningen af 1923 brød sammen og nødvendiggjorde Oprettelse af Rentemarken paa Basis af, hvad der fandtes af faste Ejendomme og Værdier, saa blev den Løn, der fastsattes for tyske Arbejdere, omkring 40—50 „Guldpfennig" i Timen eller omkring det halve af, hvad Lønnen var, før Verdenskrigen brød ud.

Hvad der vil ske i den nærmeste Tid, om Kronen vil stige til Pari, og om det vil ske langsomt eller hurtigt, er det næppe muligt at sige nu, dertil maatte man vide: Hvor stærkt vil Trykket vise sig for at faa Diskontoen, d. v. s. Renten nedsat. En Nedsættelse vilde vel være egnet til at lette Forretningslivet og Arbejdsforholdene paa visse Omraader, men sker det i Forbindelse med en ny udstrakt Kreditgivning, hvad mange sikkert vil ønske, betyder det rimeligvis atter en Nedgang i Kronen, som vi næppe kan være tjent med.

— Men en Ting er der Grund til samtidig hermed at slaa fast: Vore Priser paa Livsfornødenheder ligger forfærdelig højt. Vi har nu et Pristal paa 219, medens man i Tyskland har et Pristal paa 135, i Sverige er Statens Prisindekstal 176, og kun i Norge er man højere, nemlig 259.

Om Aarsagerne til, at vort Prisniveau stadig er saa højt, som det er Tilfældet, er det vel ikke let at sige noget, som rammer til Bunds, men der er dog ingen Tvivl om, at Prisaftalerne her til Lands findes i en saadan Udstrækning, at der næppe forhandles ret mange Varer, uden at der er Aftaler med Hensyn til Prisniveauet, og det kan en skønne Dag blive nødvendigt, ligesom det viste sig at være Tilfældet under Krigen og Højkonjunkturerne, fra Statens Side at lægge en passende Dæmper paa Tendensen til at skrue Varepriserne op og holde dem i Højden.

Den store Arbejdskonflikt.

Sekretær i Forligsinstitutionen, Hr. cand. polit. H. Høst, skriver i »Socialt Tidsskrift« en Del forholdsvis interessante Ting om den store Arbejdskonflikt i Foraaret, og bl. a. offentliggøres efter »Statistiske Efterretninger« en Tabel over Antallet paa strejkende og lockoutede Arbejdere i de enkelte Fag og samlet, hvilken Tabel vi hosstaaende tillader os at gengive.

Konflikten begyndte som bekendt med, at de af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor Jærnindustrien, Olieindustrien, Margarineindustrien, Sukkerindustrien, Cementindustrien m. fl. Industrier udstedte Strejkevarsler samt det af Arbejdsgiverforeningen heraf foranledigede Lock-out-Varsel overfor Jærnindustriens faglærte Arbejdere og Kvinder blev sat i Kraft den 18. Marts ved Arbejdstidens Ophør, efter at Dansk Arbejdsmandsforbund havde erklæret ikke at kunne tiltræde Forligsmændenes Henstilling af 14. Marts i dens Helhed, men var villig til at udsætte de varslede Strejker og forelægge Sagen for Forbundets øverste Myndighed, Kongressen. Henstillingen af 14. Marts gik ud paa, at der skulde optages Forhandlinger paa følgende Grundlag:

Lønningerne skulde forhøjes med 3 pCt. undtagen i Jærnindustrien, hvor de skulde forblive uforandrede, og for enkelte Fag med særlig lave Lønninger kunde der udover de 3 pCt.s Forhøjelse foretages en Forhøjelse af Lønningerne med 2 Øre pr. Time, ligesom der kunde foretages Regulering af enkelte Satser, der var bragt ud af Niveau; dernæst skulde der foretages Lønregulering i Overenskomstperioden efter Pristallet, hver Gang dette var forandret over 6 Points (ca. 3 pCt.), og endelig hen-

Forhandlingernes Førelse og Afgivelse af Svar paa Mæglingsforslag, som eventuelt vilde blive stillet af Forligsinstitutionen.

Ved de derefter optagne Forhandlinger blev der opnaaet Enighed i adskillige Fag, medens der for de Fags Vedkommende, hvor saadan Enighed ikke kunde tilvejebringes, af Forligsmændene den 11. April blev stillet 22 Mæglingsforslag, og Svar paa disse Mæglingsforslag blev forlangt til Lørdag den 18. April. For Jærnindu-

	Strejker		Lock-outer		Tilsammen	
	Antal Arbejdere	Antal tabte Arbejdsdage	Antal Arbejdere	Antal tabte Arbejdsdage	Antal Arbejdere	Antal tabte Arbejdsdage
Jærn- og Metalindustrien	6975	431388	19974	1192711	26949	1624099
Tekstilindustrien	—	—	8200	307500	8200	307500
Tobaksindustrien	780	19110	5000	177500	5780	196610
Beklædningsindustrien	—	—	5100	196350	5100	196350
Kalk-, Tegl- og Kaolinindustrien	125	4562	3850	144376	3975	148938
Sukkerindustrien	2246	137490	80	3000	2326	140490
Olieindustrien	2192	134607	—	—	2192	134607
Murermestre	—	—	4300	127150	4300	127150
Cementindustrien	1725	107813	—	—	1725	107813
Snedkermestre	—	—	2710	101625	2710	101625
Entreprenører	35	1312	2575	96164	2610	97476
Malermestre	—	—	2500	93750	2500	93750
Skotøjsindustrien	—	—	2500	93750	2500	93750
Træindustrien	377	23511	1600	60000	1977	83511
Papirindustrien	—	—	1300	48750	1300	48750
Keramisk Industri	—	—	1200	45000	1200	45000
Margarineindustrien	630	38336	—	—	630	38336
Stenhuggermestre	—	—	975	36563	975	36563
Svovlsyre- og Superfosfatindustrien	—	—	415	15978	415	15978
Havne- og Købmandsorganisationer (Transportstrejke)	12000	198000	—	—	12000	198000
Andet	1151	23893	4575	161712	5726	185605
Ialt...	28236	1120022	66854	2901879	95090	4021901
Heraf Dansk Arbejdsmandsforbund	25519	1036021	10705	397327	36224	1433348

stilledes det til Overvejelse, at Overenskomsterne blev forlænget paa to Aar.

Paa dette Tidspunkt omfattede Konflikten ca. 31.700 Arbejdere, hvoraf ca. 14.000 strejkende og ca. 17.700 lock-outede. Imidlertid udstedtes der et nyt omfattende Lock-out-Varsel, men en Udvidelse af Konflikten hindredes foreløbig, idet Forligsmændene under 27. Marts rettede en Henvendelse til Hovedorganisationerne om for samtlige opsagte, men endnu ikke fornyede Overenskomster at paabegynde Forhandlinger paa det i Henstillingen af 14. Marts vedrørende Arbejdsmandsoverenskomsterne angivne Grundlag, idet dog Jærnindustriens Overenskomstforhold toges ud til samlet Forhandling paa frit Grundlag. Denne Henvendelse blev ganske vist ikke tiltraadt af Arbejdsgiverforeningen, men Tiltrædelse fandt Sted, efter at der under Forligsmændenes Ledelse var afsluttet en Overenskomst mellem de to Hovedorganisationer, hvorved der fastsattes bestemte Frister for

striens Vedkommende gik Forslagene for de faglærte Metalarbejderes og Arbejdsmændenes Vedkommende ud paa, at Minimallønningerne og Mindstebetalingerne skulde forhøjes med 3 Øre pr. Time, og at der for de personlige Lønninger og Akkorder ikke skulde foretages nogen Forhøjelse straks, men at Arbejderne til 1. August 1925 kunde rejse Krav om en Lønforhøjelse paa indtil 3 pCt. For saa vidt der ikke kunde opnaas Enighed mellem Parterne herom, skulde et i den Anledning nedsat Nævn afgive Erklæring om Berettigelsen af en saadan Lønforhøjelse, hvorefter Forhandlingerne mellem Parterne skulde genoptages. For saa vidt der herefter heller ikke kunde tilvejebringes Enighed, skulde Parterne være frit stillet med Hensyn til Varsling af Arbejdsstandsning, medens Overenskomsterne, for saa vidt der blev opnaaet Enighed om Lønforhøjelse, skulde gælde til 1. Februar 1927, ellers til 1. Februar 1926. For Arbejdsmandsforbundets Overenskomster udenfor Jærnindu-

strien gik Mæglingsforslaget ud paa en 2-aarig Forlængelse, en Lønforhøjelse paa 3 pCt. og herudover 2 Øre pr. Time til forskellige lave Lønninger, samt visse Ændringer i Overenskomsternes almindelige Bestemmelser, bl. a. for Olieindustrien.

Samtlige disse Forslag blev tiltraadt af Arbejdsgiverforeningen, medens nogle af dem blev forkastet af Arbejderne, herunder Smede og Arbejdsmænd. Den af Arbejdsgiverforeningen varslede udvidede Lock-out og den af De samvirkende Fagforbund varslede Sympatistrejke traadte herefter i Kraft Mandag den 20. og Tirsdag den 21. April. Desuden blev der iværksat Lock-out for en Del udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Arbejderorganisationer. Konflikten omfattede herefter godt 82.000 Arbejdere, der ved den den 15. Maj iværksatte Transportstrejke øgedes til ca. 94.000 Arbejdere.

Den 18. Maj bragtes Lock-outen overfor Murersvendene i Provinsen, der staar udenfor De samvirkende Fagforbund, til Ophør ved Forligsinstitutionens Medvirken, men den 2. Juni udvidedes Konflikten ved en af Sømænd og Søfyrbødere iværksat Sympatistrejke.

Mod Slutningen af Maaneden opnaaedes der som bekendt Enighed saavel mellem faglærte Arbejdere som Arbejdsmænd og Kvinder indenfor Jærnindustrien, hvorefter Arbejdskampen sluttede den 8. Juni. Tallene paa dem, der var Deltagere i den hidtil største Arbejdskonflikt her i Landet, ses af foranstaaende Tabel.

Tallene er vel næppe helt nøjagtige, hvilket vil sige, at de for en Del er rundet af opefter, men de angiver dog sikkert saa temmelig nær for de fleste Organisationer Tallene paa dem, der har været ude i Konflikt, og man vil ogsaa ved nærmere at se paa Tallene kunne drage sig lærerige Slutninger af bl. a., hvorledes Arbejdsgiverne strategisk traf Bestemmelser om, hvor man vilde slaa for at opnaa størst mulig Virkning med Hensyn til at bringe Vaklen i Geledderne for Arbejderorganisationernes Vedkommende.

Nu, da det hele er forbi, ved vi, at disse Anslag er mislykkedes og sikkert mislykkedes paa en saadan Maade, at vi, hvad der end ellers kan siges, næppe saadan med det allerførste vil komme til at staa overfor nogen omfattende Arbejdskonflikt; dertil er Arbejderorganisationerne for stærke, og der er ingen Grund til at tro, at selv de mest hadefulde Forsøg paa Splittelse vil føre til noget Resultat for vore Modstandere.

Ford-Fabrikkens Kæmpeproduktion.

Sag ved Den faste Voldgiftsret.

Under 17. Juli d. A. har Den faste Voldgiftsret afsagt en Kendelse i en Sag, der var anlagt af De samvirkende Fagforbund paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds, Malerforbundets, Snedkerforbundtes, Sadelmager- og Tapetsererforbundets, Blikkenslagerforforbundets samt Arbejdsmandsforbundets Vegne.

Denne Sag har givet os Anledning til noget nærmere at beskæftige os med dette Fænomen. Ærede Medlemmer vil i forrige Nummer af Bladet have læst en Artikel, »Automobilindustri og Beskyttelsestold«, som angav en Række interessante Tal vedrørende Automobilfabrikationen i forskellige Lande, navnlig Amerika. Herunder er det særlig interessant at se, at Tyskland har et Automobil til hver 360 Indbyggere, medens Amerika har en Kraftvogn for hver 6 Indbyggere, Frankrig og England henholdsvis 90 og 70, og det er altsaa et Spørgsmaal: Skal Tyskland forsynes med Kraftvogne i samme Udstrækning som andre Lande? I saa Fald maa der tages kraftigt fat.

Det er ogsaa af Interesse, at vore tyske Fagfæller holder paa, at Toldgrænserne bør være aabne for Indførsel af Biler, og mener med Henvisning til England at kunne konstatere, at netop Indførsel af Kraftvogne har stimuleret den engelske Automobilindustri, medens Toldbeskyttelse har bevirket det modsatte i Tyskland, hvor man i 1924 kun producerede ca. 30,000 Vogne, medens Amerika er naaet op paa det fabelagtige Tal af 15,000 Stk. pr. Dag.

Med Henblik paa disse Tal er Fabrikationen vel ikke saa overmaade kæmpemæssig paa Ford-Fabrikken i København, men den er dog ganske betydelig.

Da vi undersøgte Forholdet i Juli, fabrikerede denne Virksomhed 128 Biler pr. Dag. Det højeste Antal, man har været oppe paa, er ganske vist betydeligt større, nemlig 224 Vogne. Gennemsnitlig leverer Fabrikken 150 Vogne.

Det er jo i høj Grad en Samlervirksomhed, som bygger Vognene væsentligt af færdig indførte Motorer og Chassier og andre væsentlige Fabrikata, men der beskæftiges dog for Tiden ca. 700 Mand, og af disse er ca. 250 Smede, medens 450 tilhører de øvrige ovenfor nævnte Fag, som altsaa i Fællesskab anlagde Sag imod Firmaet.

Ford-Fabrikken betaler en betydelig højere Løn end den øvrige Industri her i Landet, og med den ovenfor nævnte Kæmpeproduktion er det let forstaaeligt, at Ford-Fabrikken har naaet en Magtstilling i denne Produktion, der gør det muligt at sætte Fortjenesten for Arbejderne og Funktionærerne betydeligt op over og udover det sædvanlige. Lignende Fænomener er set før, men som Regel har de ikke kunnet holde sig ret længe; naar Konkurrencen brød løs, var i Reglen det første, man forsøgte, det at faa Lønningerne sat ned. Vi tror ikke, at noget saadant ligger for foreløbig for Ford-Fabrikkens Vedkommende, men derimod har vi konstateret Tendenser til at regere saa temmelig diktatorisk paa Basis af Ordrer fra Detroit i Amerika og paa Basis af Ordrer og Reglementer, som man der udsteder, samtidig med, at der dog iøvrigt afsluttes Overenskomst med Arbejderne efter dansk Mønster.

For at vore Medlemmer kan faa et Billede af denne Sag, som i Juli fik sin Paakendelse ved Den faste Voldgiftsret, aftrykker vi nedenfor in extenso Den faste Voldgiftsrets Præmisser og Konklusion, som iøvrigt taler for sig selv:

I Oktober 1922 tiltraadte forskellige Fagforeninger, der henhører under de 6 Fagforbund, paa hvis Vegne De samvirkende Fagforbund optræder som Klagere under denne Sag, en »Overenskomst med Ford Motor Company«, indeholdende »Dag-Lønninger, Regler og Bestemmelser gældende for Arbejdere paa Ford Motor Company og — — — — udfærdiget paa Grundlag af et Detroit Regulativ«. Overenskomsten indeholder — foruden Bestemmelser om Lønninger, Afsked, Arbejdstid, Overarbejde m. m. — bl. a. Regler om en Tillidsmandsinstitution, og om at ved opstaaende Stridsspørgsmaal maa Arbejdet ikke afbrydes, forinden de respektive Organisationer har været tilkaldt. I Overenskomstens § 17 hedder det derhos: »Denne Overenskomst annullerer alle tidligere Overenskomster, hvad enten skriftlige eller mundtlige«.

Den 31. December 1924 udstedte Aktieselskabets Direktør et Reglement »til alle Arbejdere, Formænd, Funktionærer, Afdelingschefer og Direktører«, hvorefter det fra og med 1. Januar 1925 var forbudt bl. a. at nyde Øl, Akvavit, Vin, Whisky eller nogen anden berusende Drik i Aktieselskabets Bygninger eller paa dets Grund og at bringe ind i Aktieselskabets Bygninger eller paa dets Grund berusende Drikke enten paa Vedkommendes Person eller paa anden Maade. Yderligere siges det, at der fra og med 1. Januar 1925 ikke vil »blive solgt eller udskænket nogensomhelst be usende Drik til Ford Motor Company A/S Arbejdere, Formænd, Funktionærer, Afdelingschefer eller Direktører fra Marketenderiet, som ejes og drives af Ford Motor Company A/S. De, som maatte ønske nogen Slags Drikkevarer til Frokost, vil kunne erholde Kaffe, The, Mælk eller Sodavand i Marketenderiet.

Drikkevands-Fontæner er opstillet overalt i Fabrikken til Afbenyttelse, og hvorved enhver til alle Tider har let Adgang til friskt Drikkevand.«

Det hedder sluttelig:

»Ovenstaaende Instruktioner er i nøje Overensstemmelse med Ford Motor Company's Principper, som er i Kraft hele Verden over, og er udstedt ikke som Tvang, men som en direkte Hjælp til enhver, som beskæftiges af Ford Motor Company, og vi haaber, De alle vil optage disse Instruktioner paa saadan Maade og tage dem til Følge uden Modvillie.

Overtrædelse af nogen af de ovenanførte Instruktioner vil medføre øjeblikkelig Afskedigelse af den Paagældende, som gør sig skyldig i saadan Overtrædelse, uanset hvem.«

For Arbejdernes Vedkommende blev der straks gennem deres Organisationer protesteret mod dette Reglement, idet man under Henhold til den ovennævnte Fagoverenskomst ansaa Aktieselskabet uberettiget til egenmægtig i Overenskomstperioden at indbringe saadanne nye Bestemmelser. Da en Række Forhandlinger dels før, dels efter at Sagen er indbragt her for Retten, ikke har kunnet bringe Enighed, og Klagerne anser det af Aktieselskabet foretagne Skridt som et Brud paa Overenskomsten, paastaar de nu Aktieselskabet kendt pligtigt at annullere Reglementet.

Aktieselskabet paastaar — for det Tilfælde, at Den faste Voldgiftsret ikke maatte finde Grund til at afvise Sagen — sig i det hele frifundet, idet det anser sig beføjet til at udstede et saadant Reglement, der formenes ikke at gaa udover, hvad der fra en Arbejdsgivers Side kan fastsættes som Ordensbestemmelser paa Arbejdspladsen.

Idet Retten med Henhold til Voldgiftsretslovens § 4 B, Nr. 1, jfr. Nr. 4 ikke mener at burde afvise Sagen i dens Helhed, skal den med Hensyn til Sagens Realitet bemærke, at en Arbejdsgiver naturligvis ikke ved at indgaa en Fagoverenskomst som den heromhandlede afskæres fra overfor Arbejderne at udstede Ordensreglementer, der tager Sigte paa at sikre Arbejdets uforstyrrede Gang og paa at imødegaa Misbrug, der maatte have vist sig at gaa i Svang, o. s. v. Fremdeles maa en Arbejdsgiver være raadig over, hvilke Varer, der skal være til Salg i et af ham ejet og drevet Marketenderi paa Arbejdspladsen. Naar der derimod bliver Spørgsmaal om reglementvis at paabyde Arbejdere, hvad de maa spise og drikke i deres Fritid og — som i nærværende Tilfælde — ubetinget at forbyde dem at medbringe Øl at drikke til deres medbragte Frokost, findes saadant uforeneligt med de Forudsætninger, hvorpaa den indgaaede Fagoverenskomst maa antages at hvile, og maa derfor opfattes som et Brud paa denne.

Allerede som Følge heraf burde et Reglement som det heromhandlede ikke have været udstedt, hvorved iøvrigt bemærkes, at der ikke for Retten er oplyst noget Forhold — specielt ikke med Hensyn til Misbrug af berusende Drikke i eller udenfor Arbejdstiden —, som har gjort Udstedelse af et efter danske Forhold saa usædvanligt Reglement paakrævet uden forudgaaende Forhandling med Tillidsmændene eller Arbejderorganisationerne. Efter Proceduren og det Kendskab, som Retten under denne har faaet til de Forhandlinger, der siden Klagens Indbringelse den 25. Februar d. A. har været ført mellem Parterne, maa det endog antages, at Aktieselskabet selv er blevet paa det rene med, at Reglementet er for vidtgaaende.

Som Sagen saaledes foreligger, og idet Retten ikke udover det foranførte mener at burde udtale sig i et Spørgsmaal af denne Art, vil det blot være at fastslaa, at Reglementet af 31. December 1924 ikke burde være udstedt som sket.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., vil efter Omstændighederne være at betale med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse.

Det ovennævnte Reglement af 31. December 1924 burde ikke være udstedt.

Sagens Omkostninger betales af Klagerne med 150 Kr. og af Indklagede med 150 Kr.

Beretning.

Beretning om Centralorganisationens Virksomhed.

Den 1. Juli d. A. havde Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark bestaaet i 13 Aar, og der foreligger nu til Udsendelse omkring 1. September Centralorganisationens 11. Beretning for Tidsrummet 1. April 1924 til 31. Marts 1925. Beretningen begynder med et Afsnit om Centralorganisationens Udvikling og Virksomhed, og herunder et Afsnit vedrørende en væsentlig Del af den sidste Vinter og Foraar udstaaede 2½ Maaneds Lock-out, ligesom Beretningen indeholder adskillige Oplysninger vedrørende det skandinaviske og internationale Arbejde.

Derefter følger i alfabetisk Orden Beretninger for de enkelte Forbund, hvis samlede Medlemstal ved Beretningsaarets Slutning var ca. 27.000.

De enkelte Forbunds Særberetninger, fraset Omfanget, der i nogen Grad retter sig efter Organisationernes specielle Omraader, indeholder en lang Række interessante Afsnit, dels den kronologiske Oversigt over de væsentligste Foreteelser i Løbet af Forretningsaaret

samt Oversigt over Lønningerne og Pristalsbevægelsen, dels Oversigter over Mæglingsmødernes Antal og Resultater, Timandsmødernes do., Medlemstal m. m.

Beretningen vil paa sædvanlig Maade være at faa til Købs hos Afdelingerne Landet over og til 50 Øre pr. Eksemplar, hvilken Pris udgør omtrent 1/3 af, hvad Beretningen koster.

Vi opfordrer vore Medlemmer til i saa stor Udstrækning, som Oplaget strækker til, at sætte sig i Besiddelse af et Eksemplar og nøje gennemgaa de mange interessante Enkeltheder, som navnlig vil være et godt Grundlag til organisationsmæssig Uddannelse og Studie for mange Tillidsmænd indenfor Organisationen.

Vi beklager, at ikke i alt Fald den langt overvejende Del af vore Medlemmer viser fornøden Agtpaagivenhed med Hensyn til disse Beretninger, men vi har dog i Aar Tillid til, at Interessen vil være voksende, og under Hensyn til den stadige Fremgang i Medlemstallet udvidet Beretningens Oplag en Smule, og vi beder Medlemmerne i størst mulig Udstrækning ofre de 50 Øre som Beretningen koster pr. Eksemplar, for at komme i Besiddelse af de mest autentiske og faktiske Oplysninger om alt, hvad der berører vor omfattende Organisationsvirksomhed.

Lønstatistik.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Medlems-, Svende-, Lærlinge- og Lønstatistik.

Omtrent samtidig med Centralorganisationens Beretning vil Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Lønstatistik, hvortil Materialet indsamledes i Efteraaret 1924, udkomme og indeholde Oplysninger om Medlems-, Svende-, Lærlinge- og Lønforholdene efter samme Principper, som der paa dette Omraade hidtil er fulgt.

Statistiken vil paa sædvanlig Maade blive udsendt til samtlige Afdelinger og Klubber indenfor Forbundet, og samtidig vil der blive tilstillet Afdelingerne et begrænset Antal Eksemplarer til Salg til saadanne Medlemmer, som maatte have særlig Interesse i at gøre sig bekendt med Lønningerne, saaledes som de former sig, dels i al Almindelighed med Hensyn til Fortjenesten, dels navnlig med Hensyn til Timelønningerne paa snart sagt hvert eneste Værksted i hele Landet.

Vi opfordrer specielt vore Afdelinger og Klubber til at vise vor Lønstatistik fornøden Interesse, da den er et Led i Bestræbelserne for til enhver Tid at klarlægge for vore Afdelinger og vore Medlemmer, ikke alene hvorledes Lønningerne er, men ogsaa hvorledes Bevægelsen i disse har været gennem Tiderne, nemlig tilbage til 1898, da vort Forbund for første Gang tog sig for at udarbejde en almindelig Lønstatistik.

Tømrersvendene i Odense.

I Murer- og Tømrerfagene finder som bekendt det ejendommelige Forhold Sted, at man staar splittet i København for sig og Provinserne for sig, og i visse Tilfælde gaar Teorien om at separere sig selvfølgelig videre, naar man først har begyndt. Vi har paa de senere Aar set flere ejendommelige Udslag heraf, bl. a. i Sønderjylland, og nu sidst har der været en Sag fremme for Den faste Voldgiftsret i Anledning af, at Hustømrernes Fagforening i Odense i 1923 meldte sig ud af Tømrerforbundet.

Men i 1924 tiltraadte samme Fagforening en mellem Dansk Tømrerforbund og Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark truffen Aftale om Forlængelse af den gældende Overenskomst, og i indeværende Aars Foraar blev der mellem Forbundet og Centralforeningen truffet Aftale om ny Forlængelse af denne Overenskomst til 1927, men denne Aftale vilde Hustømrernes Fagforening i Odense ikke tiltræde, og da Centralforeningen ikke vilde gaa ind paa Afdelingens Særkrav, iværksatte Fagforeningen Strejke fra og med den 23. April, en Strejke, der blev ved at løbe, efter at indeværende Aars store Arbejdskamp var bragt til Ophør ved Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne.

Den 1. Juli indgik Repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Dansk Tømrerforbund og Hustømrernes Fagforening ved et Møde i Odense en Overenskomst, hvori det hedder:

»Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark forpligter sig til ikke at slutte Overenskomst angaaende Tømrerarbejde udenfor København med Tømrersvendeorganisationer, som staar udenfor Dansk Tømrerforbund, og Dansk Tømrerforbund forpligter sig til Gengæld til at skaffe Overenskomstforholdet respekteret overfor Centralforeningens samtlige Medlemmer, samt saa vidt muligt sørge for, at fornøden Arbejdskraft tilvejebringes.

Under Forudsætning af, at Hustømrernes Fagforening i Odense atter tilslutter sig Dansk Tømrerforbund, afvikles den verserende Arbejdskonflikt ved Forhandling mellem Centralforeningen og Dansk Tømrerforbund med Tiltrædelse af Repræsentanter for de lokale Mester- og Svendeorganisationer. Disse Forhandlinger optages straks, og Arbejdet genoptages senest Mandag den 6. Juli dette Aar. Meddelelse om de respektive Organisationers Tiltrædelse af nærværende Overenskomst skal afgives til Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Tømrerforbund senest Lørdag den 4. Juli, Kl. 12 Middag.«

Saadan Meddelelse blev ogsaa afgivet af Hustømrerfagforeningen den 4. Juli til Dansk Arbejdsgiverforening, men det vilde ikke rigtig gaa i Orden med Optagelsen i Tømrerforbundet, hvor man i Odense paastod at have mange ældre Svende, hvis Forhold til Tømrerforbundets Arbejdsløshedskasse maatte bringes i Orden, og forskelligt andet.

Konfliktsforholdet skærpedes, Tømrerforbundet oprettede en ny Afdeling i Odense, hvad der førte til, at den lokale Fagforening søgte at trænge Tømrersvende fra andre Provinsbyer ud af Odense igen, og saa anlagde Arbejdsgiverne Sag, ligesom Arbejdsgiverforeningen under denne ejendommelige Situation mødte i Voldgiftsretten sammen med Tømrerforbundet som Anklager overfor Odense-Fagforeningen, hvis Stilling imidlertid var blevet ganske uholdbar. Forhandlingerne for Retten resulterede i følgende Kendelse:

»Hustømrernes Fagforening i Odense bør snarest muligt og senest inden 14 Dage indmelde sig i Dansk Tømrerforbund.

I Bod bør Hustømrernes Fagforening i Odense betale 200 Kr. til Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark.

Sagens Omkostninger betaler Hustømrernes Fagforening i Odense med 200 Kr.«

Saaledes endte denne puniske Krig.

Marinus Kirketerp.

Det Navn, der staar over disse Linier, er velkendt og har gennem en lang Aarrække haft en god Klang blandt Værksteds- og Remisearbejdere paa De danske Statsbaner, og selv om han ikke er ene om Æren for at have gjort et organisatorisk Arbejde blandt Statsbanernes Arbejdere, saa er han dog en af dem, om hvem man kan sige, at han har holdt længst, og han har altid været iblandt dem, som var paa den rigtige Side, lige meget hvordan det gik, altid været i Stand til at holde et Standpunkt, lige meget hvem han stod overfor.

Statsbanerne har gennem Tiderne været vanskelige for Arbejderorganisationerne at have med at gøre. Ingen Stats- eller offentlig Virksomhed har holdt saa stærkt paa Embedsmændenes absolutte Eneraadighed som dem, der stod i Spidsen for Statsbanerne. Det var heller ikke altid de klogeste Folk, der blev sat til at lede Trafikministeriet, vi tænker paa saadanne Fortidslevninger som Jul. Ryssensten og Jensen Onsted, men under alt dette voksede Arbejdernes Organisationer sig fastere i enhver Henseende, og nu er der næppe nogen Mand, som ikke staar tilsluttet sit Fagforbund; i dette Resultat har Marinus Kirketerp, som er født i Aalborg den 8. Juni 1860, sin store Andel.

Den 1. August forlod Kirketerp de københavnske Statsbaneværksteder med Pension efter 36 Aars Beskæftigelse, og dette gav selvfølgelig Anledning til, at Kollegerne viste ham adskillig Opmærksomhed i Form af Festlighed, Foræringer o. lign. Vi afstaar fra en Omtale i Detailler og skal blot notere, at adskillige Hundrede Kolleger med deres Damer den 1. August samledes til Fest med Kirketerp i den gamle Have, Pileallé Nr. 16, hvor Taler, Sang og anden Optræden bragte den fornødne Afveksling, og hvorimellem der lød mangen en hjertelig Tak til Kirketerp for hans mange Aars trofaste og retlinede Arbejde, bl. a. fra Forbundets Formand, I. A. Hansen, som efter Indbydelse var til Stede.

Antagelig vil Kollegerne endnu længe søge Raad og Samarbejde hos vor aldrende Kollega, hvis Interesse for alt, hvad der vedrører Arbejderpartiet og dets Organisationer, er vedbleven at være lige stærk gennem Aarene og vil vedblive at være det.

Overenskomst
mellem Svenska Metallindustriarbetareförbundet og Svenska Gjutareförbundet.

Den svenske faglige Landsorganisation, der altsaa svarer til De samvirkende Fagforbund i Danmark, besluttede paa en Kongres i 1922, at Forbundene skulde omdannes til Industriforbund, og at dette skulde ske til Aaret 1925. Praktisk talt vilde det bl. a. sige, at f. Eks. det svenske Formerforbund skulde opgaa i det svenske Jærn- og Metalarbejderforbund, men mellem Formerne har der ikke været nogen udbredt Stemning herfor, og paa Kongressen forrige Aar vedtog da ogsaa det svenske Formerforbund, at man ikke kunde anse Tiden for at være inde til at opgaa i en saadan Enhed, men at man paa den anden Side var klar over, at et Samarbejde var en Nødvendighed.

Følgen heraf er blevet en Del Forhandlinger mellem de 2 Forbund, og man har opnaaet Enighed om en Overenskomst, som har faaet Hovedorganisationens Godkendelse. Den har i Oversættelse følgende Ordlyd:

»Med Hensyn til at realisere den paa Landsorganisationens Kongres i 1922 tagne Beslutning om Industriforbunds-Princippets Virkeliggørelse, er undertegnede Organisationer enedes om følgende som en Overgangsform:

1. Naar større Overenskomstopsigelser forestaar, eller større Konflikter truer med at udbryde, og hvori begge Forbund er interesserede, skal ensartet Optræden iagttages af begge Forbund.
2. Ved Uenigheder og Stridsspørgsmaal af mindre Betydning, og hvor kun det ene Forbund er inddraget, skal — hvis disse Forhold kan medføre, at det andet Forbund ogsaa bliver berørt deraf — det sidstnævnte af det første altid holdes underrettet om Sagens Udvikling.
3. For at undgaa Uoverensstemmelse og illoyal Agitation forpligter begge Forbund sig til, saalænge det er muligt, at søge ensartede Kontingenter og Understøttelsesbeløb og lignende indført.

   Tvistigheder i Organisationsspørgsmaal behandles af den særlig nedsatte Ledelse.
4. Til Realiseringen af dette Samarbejde oprettes en Ledelse paa 3 Medlemmer. Fra Metalindustriarbejderforbundet vælges 2 Medlemmer hertil og fra Formerforbundet 1. Denne Ledelse opretter selv sin Arbejdsordning, og de Beslutninger, den tager, forelægges de respektive Forbundsledelser til Godkendelse.«

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Husk, at det ikke alene er i Danmark, men ogsaa i Udlandet, at Du har at henvende Dig til Afdelingernes Tillidsmænd for at forhøre om Arbejdsforhold o. s. v., forinden Du kan søge Arbejde.

Aarhus. Den 21. Juli afholdtes der hos A/S De forenede Jærnstøberier et Mæglingsmøde, foranlediget ved, at Akkordpriserne paa Radiatorrør og Ribberør var opsagte. Der var stillet Krav om en Forhøjelse paa 5 pCt., men den lokale Forhandling bragte ingen Afslutning paa Spørgsmaalet, og det samme blev Tilfældet ved Mæglingsmødet. Sagen behandledes derefter ved Timandsmøde den 5. August og sluttede med følgende Forhøjelser:

Elleptic-Radiatorer	1 pCt.
32" og 45" 2-søjlede Radiatorer	5 —
Øvrige Radiatorer og Ribberør	3 —

Ny Folk, der sættes til den Art Arbejde, erholder Timeløn i 14 Dage og 5 pCt. under, hvad der hidindtil er betalt.

Dette var tidligere den almindelige Ugefortjeneste.

Samme Dag afholdtes Mæglingsmøde hos Firma t Magnus Petersen & Co., som beskæftiger 5 Formere i ren Timeløn; 2, hvis Timeløn var 208 Øre, og 3 til 203 Øre pr. Time.

De 3 sidste havde krævet at komme op paa samme Timeløn som de øvrige, men Firmaet afviste ethvert Krav i saa Henseende og erklærede ikke at kunne betale mere.

Det samme var Tilfældet ved Timandsmødet den 5. August, og der opnaaedes saaledes ingen Enighed udover, at de Paagældende herefter maa være frit stillede overfor hinanden.

Brønderslev. Mellem Firmaet Andersen & Barslund og Forbundet er afsluttet Overenskomst, gældende indtil 1. Februar 1927. Det er de samme Bestemmelser, der er gældende med Jærnindustriens Sammenslutning, kun med den Forandring, at eventuelle Forhandlinger (Mæglings- og Timandsmøder o. s. v.) føres direkte mellem Firmaet og Forbundet.

København. Paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne for Hjælpearbejderne hos Firmaet F. Mogensen blev der den 30. Juni begæret Mæglingsmøde afholdt. Forinden dette afholdtes, enedes man ved en lokal Forhandling den 20. Juli om, at samtlige Arbejdsmandstimelønninger blev forhøjet med 3 Øre pr. Mand og Time, og efter det ny Pristals Fremkomst i August skal der mellem Firmaet og Tillidsmanden optages Forhandlinger om en Aflønning med Bonus, altsaa noget i Retning af det samme, som finder Sted for Formere og Kærnemagere.

Den 3. August modtog Forbundet en Klage over, at de hos A/S Københavns Flydedok & Skibsværft beskæftigede Medlemmer havde nedsat Arbejdsydelsen ganske betydeligt, fordi Firmaet havde nægtet at gaa med til Forhøjelse af Timelønnen. Til yderligere Forklaring tjener, at man dér arbejder i Timeløn med Bonus, men medens man paa de øvrige Virksomheder med lignende Ordning dog en Gang imellem kan faa rettet lidt paa Timelønningerne, sætter Direktionen paa Flydedokken sig regelmæssigt herimod.

En Mægling blev afholdt den 7. August, og her meddelte Direktøren, at Obstruktionen øjeblikkelig maatte hæves, at den i forrige Fagblad omtalte Bonus paa 44 Øre pr. Time og Mand ikke blev udbetalt for Obstruktionsperioden, og at han endvidere ved Den faste Voldgiftsret vilde kræve Bod og Erstatning. Sagen sluttede foreløbig med, at Obstruktionen blev hævet, og at den garanterede Bonus bortfaldt for Obstruktionsperioden.

Erstatningsspørgsmaalet maatte Direktøren forbeholde sig eventuelt at føre videre, og der skulde saa optages ny Forhandling om Forhøjelse af Timelønningerne. Denne er resulteret i, at 6 Mand har faaet hver 2 Øre mere pr. Time og 2 Mand hver et Tillæg paa 3 Øre pr. Time.

Nyborg. Hos det derværende Aktieselskab er der for nogen Tid siden ansat en ny Direktør, og hos dette Firma som hos en hel Række andre har Lock-outens Afslutning vist en Mangel paa Arbejdskraft, men antagelig kun af forbigaaende Natur. Da man paa denne Fabrik ikke straks kunde faa al den Arbejdskraft, man ønskede, gik Direktøren til Statens Arbejdsdirektør med Anmodning om Indrejsetilladelse for 5 tyske Formere.

Det lykkedes at skaffe Fabrikken nogen Arbejdskraft, men det er ikke godt at vide, hvad man tænker paa med saadan at tilkalde Arbejdskraft fra Udlandet, blot fordi der raader en midlertidig Brist med Hensyn til at kunne skaffe de fornødne Folk. A/S Burmeister & Wain i København gjorde som bekendt i sin Tid et Forsøg, som det sikkert ikke havde megen Glæde af.

Der kom altsaa ingen Tyskere til Nyborg denne Gang, men det er ogsaa tvivlsomt, om der var kommet nogen, thi man maa jo sikkert regne med, at de i alle Tilfælde, før de ankommer, vil spørge dem for i Forbundet her. Naar de saa faar at vide, at de højst faar Opholdstilladelse for 3 Maaneder ad Gangen og skal hjemsendes øjeblikkelig, saasnart dansk Arbejdskraft kan skaffes tilveje, og det muligvis kan ske faa Dage efter deres Ankomst, betakker de sig sikkert og bliver hjemme.

Odense. Den 15. Juli afholdtes et Mæglingsmøde hos M. P. Allerups Eftflg. foranlediget ved en Klage over, at de dér beskæftigede Medlemmer nægtede at udføre presserende og nødvendigt Overarbejde. Sagen sluttede med Enighed om, at Firmaet skulde have Ret til at kræve 2 Timers Overarbejde af hver Mand i et Tidsrum af indtil 3 Uger. Herfor skulde der til Gengæld ydes, foruden de almindelige Overtidsprocenter, et Tillæg af 150 Øre pr. Mand og Dag, og dernæst skulde i den Tid, Overarbejdet varer, saavel Haandsom Maskinformerne være fritaget for Udslagning og Sandblanding. Dette sidste er naturligvis en Gevinst for de paagældende Medlemmer, da hver Mand derved opnaar ca. 2 Timer mere pr. Dag til at forme i, men det er ogsaa en Gevinst for Fabrikken, som derved opnaar at faa mere Støbegods frem.

Den 29. Juli afholdtes der i Odense et Mæglingsmøde med følgende Firmaer: A/S Brandt & Co., A/S M. P. Allerups Eftf., A/S Rasmussen & Co. samt Maskinfabrikken »Phønix«.

Det drejede sig om Forhøjelse af Timelønnen for dem, der ikke arbejder i Akkord, og heraf var de fleste Modelformere.

Under Henvisning til, at Timelønningerne om faa Dage skulde stige med 3 pCt., og under Henvisning til Kronestigningen, vilde Arbejdsgiverne ikke gaa med til nogen Forhøjelse, og Sagen maatte derfor gaa videre til Timandsmøde.

Dette afholdtes 5. August. Modelformernes Timeløn var ca. 158 Øre. Man enedes om at forhøje den til 170 Øre, men heri er Auguststigningen paa de 3 pCt. indbefattet, hvilket ogsaa bliver Tilfældet med de øvrige Forhøjelser.

En Haandformer hos A/S Brandt fik sin Timeløn hævet fra 152 Øre til 166 Øre. En Haandformer hos

Allerup og en hos Rasmussen & Co. fik Timelønnen hævet fra 159 til 170 Øre. En Maskinformer hos Rasmussen & Co. fra 145 til 155 Øre, og en Kærnemager hos Allerup fra 120 til 130 Øre.

De her skete Forhøjelser har været tiltrængt længe.

10. August klagede Jærnindustriens Sammenslutning over, at Firmaet A. Birn, Odense, hvor der arbejdes i ren Timeløn, var udsat for en ulovlig Affolkning. En Undersøgelse af Sagen viste. at en Haandformer ikke kunde faa sin Timeløn forhøjet, og en Maskinformer vilde forsøge sig paa et Akkordværksted.

Heri bestod altsaa hele Affolkningen, og det paa Trods af, at der ingen Hindringer var lagt Fabrikken i Vejen for at faa andre Folk. Efter en Henstilling fra Afdelingsformanden gik de 2 Mand i Arbejde igen, men det er jo i høj Grad tvivlsomt, om de bliver der, hvis Fabrikant Birn ikke forstaar, at han maa forhøje Timelønningerne.

Ringsted. Allerede før Lock-outen udbrød, indgik der til Forbundet en Klage over, at man havde haft en Støbning med uheldigt Jærn, idet der var skeet en Del Sugninger. Den daværende Støbemester, J. Dannesboe, der nu er ansat paa De forenede Jærnstøberier i Aarhus, modsatte sig at yde nogen som helst Erstatning, og mellem Sammenslutningen, Firmaet og Forbundet samt Afdelingen udviklede det hele sig til en lang Korrespondance, men dog saaledes, at Sagen kom til at ligge stille under Lock-outen. Efter dennes Afslutning rejstes den paany, og Firmaet bekvemmede sig langt om længe til at betale det krævede Beløb, der imidlertid kun androg 275 Øre.

Dermed sluttede Sagen.

Sønderborg. Hos Firmaet Stein & Meyland har man i den senere Tid fra Fabrikkens Side gjort Forsøg paa at komme væk fra at arbejde i Timeløn, og man har saaledes prøvet baade med en Art Bonus og med Akkord, uden at tilfredsstillende Resultat opnaaedes. Man vendte derfor sluttelig tilbage til det gamle System med ren Timeløn, og de hidtil gældende Timelønninger blev i den Anledning forhøjet med fra 4 til 8 Øre pr. Mand og Time.

Vejle. Hos A/S C. M. Hess har saavel Akkorder som Timelønninger været opsagt til at udløbe 1. September, og man havde stillet Krav om en Forhøjelse paa 10 pCt. Forskellige Forhold medførte imidlertid, at der blev truffet en Ordning, som var anderledes end den paatænkte.

Efter forskellige Forhandlinger og Genvordigheder er man gaaet over til en Ordning, der betyder, at Formerne ikke deltager i Udslagningerne, idet dette for Fremtiden skal besørges af Arbejdsmænd efter den normale Arbejdstids Afslutning. Derved opnaas der ca. 1 Time mere pr. Dag til at forme i. Kravet om 10 pCt. Forhøjelse af Akkorderne blev ordnet ved et Tillæg paa 5 pCt., undtagen en Del løst Arbejde, som blev forhøjet med fra 1 til 10 Øre pr. Kasse.

Den ansatte Timeløn skal forhøjes med 10 pCt., og med Modelformerne skal optages en Forhandling om Forhøjelse af deres Lønninger.

Den nye Ordning traadte i Kraft den 5. August og kan opsiges med 2 Maaneders Varsel, dog tidligst til Udløb 1. April 1926.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 16. Juli afholdtes Mægling hos Firmaet Hans Jessens Maskinbyggeri i Vejle i Anledning af Klage over, at Firmaet ikke i Fjor havde tillagt Akkordpriserne Augustreguleringens 2 pCt.

Sagen sluttede med, at Parterne enedes om, at Samling af Kagebrækkere Nr. 3 og 4 er fast Akkord, som skal reguleres i Henhold til Overenskomsten, medens der med Hensyn til de øvrige Akkorder optages lokal Forhandling for at faa konstateret, hvilke af disse der kan betragtes som faste og derfor vil være at underkaste Regulering.

Den 10. Juli mægledes paa Sydøstsjællands Elektricitetsværk i Anledning af Krav fra vore der beskæftigede Medlemmer om forskellige Forbedringer i Arbejdsforholdene.

Der opnaaedes Enighed om følgende: 6 Mand fik hver en Forhøjelse af Timelønnen paa 8 Øre og 1 Mand fik 12 Øre. For Overarbejde betales i Henhold til Overenskomsten af 28. Marts 1922 33 1/3 pCt. med Undtagelse af Arbejde paa Linien om Søndagen, hvor der betales 10 pCt. til Timelønnen.

I Anledning af Lønkrav overfor A/S Schouw & Co., Rantzausgade 14, København, afholdtes Mæglingsmøde den 10. Juli.

Man enedes om, at samtlige Lønninger forhøjes med 6 pCt. fra 1. August, heri inkluderet de overenskomstmæssige 3 pCt.

Ugelønnen var før Forhøjelsen 83, 85 og 90 Kr.

Paa Motorfabrikken »Dan«, København, mægledes den 10. Juli i Anledning af Strid om Trækningen af Kontroluret.

Parterne enedes om, naar der etableres Overarbejde, og Firmaet som Følge deraf forlanger, at der trækkes paa Kontroluret, at der ved Overarbejdets Ophør gives Arbejderne en Respittid paa 5 Minutter.

Den 13. Juli afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Klage over, at A/S Scania Vabis & Raadvaddam, Raadvad, efter Konfliktens Afslutning beskæftigede uorganiserede Arbejdere ved Arbejde, som var paabegyndt under Konflikten.

Firmaet afviste den fremsatte Klage, medens Tillidsmanden forbeholdt sig at lade Spørgsmaalet nærmere undersøge.

Paa Odense Staalskibsværft mægledes den 15. Juli i Anledning af Klage over, at Værftet reducerede Skibsbyggernes Priser, samt over, at Værftet ikke i tilstrækkelig Grad havde ydet Godtgørelse for Ventetid ved Arbejdets Genoptagelse efter Konflikten. Endvidere var der Strid om Betaling for Nitternes Stilladsbygning.

Man enedes om at forhøje Stemmernes Godtgørelse for Ventetid fra 2 til 3 Kr. pr. Mand, Luftnitternes fra 6 til 9 Kr. pr. Sjak samt om, at der til et enkelt Nittesjak betales hver af Deltagerne 4 Timers Løn for Stilladsbygning. Endvidere gives til Skibsbyggerne for Bøjning af 20 Stk. Stævnplader et Tillæg paa 10 Kr. pr. Stk.

Hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, afholdtes Mægling den 23. Juli i Anledning af forskellige Krav fra Firmaets Montører.

Der opnaaedes Enighed om, at Timelønnen forhøjes med 5 Øre pr. Mand og Time, samt at det fastsatte Montørtillæg paa 2 Kr. for Arbejde i Provinsen og 4 Kr. 40 Øre i København ydes udelt uanset Arbejdstidens Længde.

Den 18. Juli afholdtes Mægling i Anledning af Strid om, hvorvidt de hos Københavns Renholdningsselskab beskæftigede Smede arbejdede direkte for Renholdningsselskabet eller om Selskabets Smedemester var den egentlige Arbejdsgiver. Spørgsmaalets Afgørelse havde den Interesse, at Selskabet, naar Smedene rejste Krav om de samme Goder som de øvrige Arbejdere havde — Pension, Sygepenge og Sommerferie — gjorde gældende, at Smedene ikke var ansatte hos Selskabet, men derimod hos Mesteren.

Ved Mæglingen konstateredes det, at Selskabets Stilling var uholdbar, og der opnaaedes efter Mæglingen Enighed om, at Selskabet under Sygdom yder Smedene fuld Løn i 14 Dage og halv Løn i et tilsvarende Tidsrum samt giver Sommerferie i 6 Dage med fuld Løn. Endvidere indgik Selskabet paa at forhandle om de fremtidige Organisationsforhold.

Pensionsspørgsmaalet bortfaldt, idet de paagældende Smede ved Antagelsen havde været ældre end forudsat i Pensionsreglerne.

Den 17. Juni afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Krav om Tillæg til Akkordpriserne samt Forhøjelse af Timelønningerne hos A/S N. A. Christensen & Co., Nykøbing M. Paa Mødet enedes man om at vise Sagen tilbage til lokal Forhandling, ved hvilken det er lykkedes at opnaa en Ordning, saaledes at et ret betydeligt Antal Akkorder forhøjes samtidig med, at Timelønningerne faar et Tillæg paa 5 Øre.

I Aalborg afholdtes Mæglingsmøde den 5. August i Anledning af et overfor De Smithske Jærnstøberier stillet Krav om Efterbetaling for Udførelse af en Beddingsvogn til Aalborg Kommune samt Krav om Indførelse af et Akkordafsavnstillæg. Der opnaaedes Enighed om, at Firmaet til de ved det paagældende Arbejde beskæftigede Medlemmer efterbetaler Kr. 1200,00, som fordeles i Forhold til den udbetalte Timeløn. Endvidere indgik Firmaet paa — i Stedet for et Akkordafsavnstillæg — at yde et Tillæg til Timelønningerne paa 65 Øre pr. Time, at fordele efter Firmaets Skøn.

Hos Firmaet Chr. Nielsens Eftf., Horsens, afholdtes Mæglingsmøde den 6. August i Anledning af Lønkrav fra de hos Firmaet beskæftigede 6 Medlemmer. Der opnaaedes Enighed om, at 2 Mand faar et Tillæg til Timelønnen paa 5 Øre hver, og 2 Mand faar 4 Øre hver. Gennemsnittet steg derved fra 136 Øre til 139 Øre pr. Time.

Den 6. August afholdtes Mægling i Anledning af Lønkrav overfor A/S Block & Andresen, Tekstilfabrik, København. Man enedes om at forhøje Lønnen med ialt 15 Øre pr. Time, at fordele efter Firmaets Skøn paa de 7 beskæftigede Medlemmer af Forbundet. Gennemsnitstimelønnen steg derved fra 167 Øre til 169,3 Øre.

Timandsmøder. Den 27. Juli afholdtes Timandsmøde, hvor bl. a. behandledes et overfor A/S Emil Møllers Telefonfabrikker, Aarhus Afdeling, rejst Lønkrav. Sagen sluttede, idet Firmaet lovede at tage under Overvejelse at give et Tillæg til Timelønnen for enkelte Arbejdere. Firmaet har derefter ydet 15 Mand 2 Øre hver pr. Time, hvorefter Gennemsnitstimelønnen for 19 Mand er 151,3 Øre.

Den 4. August afholdtes atter Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Klage over, at Firmaet Burmeister & Wain, Refshaleøen, kræver Arbejde, der efter Omstændighederne ikke kan falde ind under Priskuranten, udført efter denne, samt Klage fra Firmaet over en af Nitterne i denne Anledning iværksat Arbejdsstandsning. Man enedes om, at Værftet til fuld Afgørelse af Sagen betaler et Tilskud til det paagældende Arbejde paa Kr. 900,00, der fordeles til Sjakførerne efter Mesterens Skøn og Samraad med Tillidsmanden og 2 navngivne Sjakførere.

2) Strid om Lønnen for Reparatørerne hos A/S Nordiske Kabel- og Traadfabrikker, København.

Sagen henvistes til lokal Forhandling, der i umiddelbar Tilslutning til Timandsmødet tog sin Begyndelse, og som tilendebragtes Dagen efter og resulterede i en Værkstedsoverenskomst, der er godkendt af Forbundets Forretningsudvalg. I Henhold hertil er Antagelseslønnen mindst 185 Øre pr. Time og Basis for Akkordberegningen 207 Øre, heri er inkluderet Augustreguleringens 3 pCt.

Lønforhøjelser. Ved lokal Forhandling er det lykkedes at faa Timelønnen for 4 hos Vejle Kommune beskæftigede Medlemmer forhøjet fra 170 Øre til 177 Øre og for 4 paa A/S H. Steensens Margarinefabrik arbejdende Medlemmer fra 146 Øre til 152 Øre.

Forhøjelse af Lønnen paa Gasværket i Aabenraa. Foranlediget af et overfor ovennævnte Virksomhed rejst Lønkrav har der under Medvirkning af Organisationerne været ført en Del Forhandlinger, som er resulteret i, at Timelønningerne for de paa Gasværket beskæftigede Medlemmer forhøjes med 12 Øre, heri inkluderet Augustreguleringens 5 Øre.

Indgaaede Overenskomster. Foranlediget af forskellige Krav, som Hobro Afdeling havde rejst overfor Spritfabrikken i Hobro, afholdtes den 22. Juli et Mæglingsmøde, hvor Repræsentanter for De danske Spritfabrikker fremkom med Forslag til en Overenskomst, gældende for Spritfabrikkerne i Provinserne. Efter Korrespondance med de interesserede Afdelinger er der mellem Smedeforbundet og Jærnindustriens Sammenslutning paa Spritfabrikkernes Vegne truffet Aftale om, at samtlige Lønninger for de paa Provinsspritfabrikkerne beskæftigede Medlemmer af Smedeforbundet forhøjes fra 150 Øre til 165 Øre pr. Time, for en enkelt Mand fra 155 Øre til 170 Øre, heri inkluderet Augustreguleringens 3 pCt. Fra 1. Maj 1926 forhøjes Lønnen yderligere med 2 Øre. Lønnen er underkastet de overenskomstmæssige Reguleringer, og Aftalen gælder til 1. Maj 1928.

Mellem Københavns Afdeling 11 og Københavns Grundejeres Renholdningsselskab er med Sanktion af Forbundet indgaaet Overenskomst, i Henhold til hvilken bl. a. Timelønnen fastsættes til 196 Øre pr. Mand, heri inkluderet Augustreguleringens 3 pCt. Lønningerne er underkastet Regulering i Henhold til Pristallet, og Overenskomsten er opsigelig med 3 Maaneders Varsel til en 1. April, første Gang til 1. April 1927.

Overenskomstforholdene paa Maskinfabrikken „Dano", København. I Anledning af Uoverensstemmelse om, hvorvidt den mellem Organisationerne bestaaende Overenskomst eller den lokale Overenskomst var gældende paa Maskinfabrikken »Dano«, København, efter at Virksomheden var indtraadt i Sammenslutningen, afholdtes Møde i Arbejdsgiverforeningen den 22. Juli, foranlediget af Forbundets Krav om Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret. Paa Mødet enedes Parterne om at henvise Sagen til Forhandling mellem Sammenslutningen og Smedeforbundet, og en saadan Forhandling blev straks optaget.

Det lykkedes ved denne at opnaa Enighed om en Ordning, der traadte i Kraft den 22. Juli, og som bl. a. forhøjede Timelønnen for 9 Mand med 10 Øre til hver og for 2 Mand med 15 Øre til hver, hvorved Gennemsnittet steg fra 186,47 Øre til 193,5 Øre. Endvidere fastsattes Udearbejdspengene til 15 Øre pr. Time, og der gives i indeværende Aar Sommerferie og Sommerferieerstatning. Iøvrigt kommer det mellem Smedeforbundet og Sammenslutningen bestaaende Overenskomstforhold til fremtidig ogsaa at omfatte Maskinfabrikken »Dano«.

Bilæggelse af en Uoverensstemmelse hos A/S Københavns Brændselskompagni. I Anledning af en mellem Københavns Afdeling 11 og A/S Københavns Brændselskompagni opstaaet Uoverensstemmelse, angaaende en Kranførers Afgang fra Firmaet, afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Juli, hvor Sagen sluttede med en Erklæring fra Afdelingen om, at den ikke havde lagt Pres paa den omhandlede Kranfører for at faa denne til at forlade sin Plads, ligesom man erkendte, at Firmaet er frit stillet med Hensyn til Ansættelse af Kranførere.

Hos Firmaet Andreasen & Henningsen, København, opstod i Juli Maaned en Strid om Betalingen for Udførelse af nogle Ekspansionsbøjninger. Da det trods gentagne Henvendelser fra Tillidsmandens Side om Forhandling ikke lykkedes at opnaa en saadan, nedlagde vore Medlemmer Arbejdet den 14. Juli, hvorefter Arbejdsgiverforeningen indklagede saavel Forbundet som Afdelingen og de paagældende Medlemmer for Den faste Voldgiftsret med Krav om Tilkendelse af en Erstatning paa 761 Kr. 28 Øre.

Under 7. August har Retten afsagt en Kendelse, som gengives in extenso:

Ved et Arbejde med Installation af Varmeledninger, som Firmaet Andreasen & Henningsen udfører for Ejendomsselskabet »Jagtgaarden«, forlangte Bygherren omkring 20. Juni d. A., at der paa de lodrette Strenge skulde anbringes saakaldte »Ekspansionsbøjninger«. Dette er et ret usædvanligt Arbejde, for hvilket ingen Akkordpris er fastsat i den gældende Prisliste af 1924, og Bygherren skal have meddelt Firmaet, at der i Ekstrabetaling kun vilde blive betalt, »hvad Firmaet ved en organisationsmæssig Aftale maatte blive tilpligtet at yde«.

I Prislisten findes i Afsnit E, Punkt g, en Bestemmelse om, at — — — »Arbejder, som ikke er nævnt i Prislisten — — — akkorderes særskilt ved Arbejdets Begyndelse eller betales som Dagløns arbejde«. Hertil føjes en særlig Regel i Punkt h, og i Punkt m hedder det: »Til Behandling af alle Tvivlsspørgsmaal angaaende Forstaaelsen af Prislisten og til Udarbejdelse af eventuelle nye Akkordpriser til Prislisten nedsættes et Udvalg, bestaaende af 8 Medlemmer, hvoraf Halvdelen vælges af Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning og Halvdelen af Arbejderorganisationerne«. Dette Udvalg, der benævnes »Rørudvalget«, havde kun faa Gange tidligere beskæftiget sig med Betaling for lignende Arbejder og havde da — ogsaa i et under Sagen omtalt Tilfælde fra »Classenshave« — fastsat Ekstrabetaling i Form af en rund Sum som Efterbetaling.

Da nu Arbejderne omkring 1. Juli d. A. fordrede Besked om, hvilken Ekstrabetaling de skulde have ved »Jagtgaarden«, fik de kun det Svar, at det kunde blive som ved »Classenshave«, men hverken Arbejdere eller Arbejdsgiver vidste, hvad dette betød. Arbejderne spurgte da igen og tilbød, hvis der ikke kunde opnaas Enighed om en Akkordpris, at arbejde for Tidløn, for saa vidt Ekspansionsbøjningerne angik. Der førtes gennem Tillidsmanden og Firmaets Overmontør forskellige Forhandlinger, under hvilke Firmaet nægtede at betale Tidløn, idet dette befrygtedes at ville blive for dyrt. Den 7. eller 8. Juli henvendte Firmaet sig til Sammenslutningen angaaende Sagen, og da Arbejderne den 11. Juli om Eftermiddagen naaede en af dem ønsket personlig Forhandling med Firmaets Chef, henviste denne blot til, at Sagen var indgivet til organisationsmæssig Behandling; og Firmaet nægtede navnlig ogsaa at betale Tidløn, idet en Akkordpris forventedes fastsat gennem »Rørudvalget«.

Den 14. Juli om Morgenen nægtede de i Sagen omhandlede 13 Arbejdere at gaa i Arbejde paa Pladsen, med mindre Betalingsspørgsmaalet vedrørende Ekspansionsbøjningerne blev ordnet paa en eller anden Maade. De vil i saa Henseende have lagt Vægt paa, at det var tabforvoldende for dem i modsat Fald at arbejde videre, da der maatte — i alt Fald delvis — imødeses Materialemangel, og deres Akkordfortjeneste vilde forringes, uden at Muligheden af senere at opnaa et eller andet med en rund Sum fastsat Erstatningsbeløb, kunde sikre dem tilstrækkeligt paa dette Punkt. De vil iøvrigt have været repræsenteret paa Arbejdspladsen hver Morgen, ogsaa den 15. og 16., for eventuelt straks at tage fat.

Imidlertid havde vedkommende Sekretær i Sammenslutningen, til hvem der rettedes Henvendelse om Sagen fra Fagforeningsformand og Forbundssekretær, og som allerede den 10. eller 11. Juli havde lovet et Møde snarest muligt, maattet erklære, at »Rørudvalget kunde ikke træde sammen, da af dets Arbejdsgivermedlemmer to var døde, en paa Ferie og den 4. meget optaget. Imidlertid var Standsning som ovennævnt sket den 14., og *efter* dette Tidspunkt er der kun afholdt det til Sagens Indbringelse her for Retten fornødne Møde mellem Hovedorganisationerne, nemlig den 17. Juli, hvor det ordnedes, at Arbejdet genoptoges næste Morgen, medens Spørgsmaalet om Ekstrabetalingen henskødes til »Rørudvalgets« Afgørelse inden 1. August.

Under denne Sag paastaar nu Klagerne den i Dagene 14.—17. Juli iværksatte Arbejdsstandsning kendt ulovlig og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, subsidiært Forbundets Afdeling 9: Rørlæggernes Fagforening samt, ligeledes subsidiært, de paagældende 13 nærmere angivne Arbejdere anset med Bod, der kan tjene Firmaet Andreasen & Henningsen som Erstatning for Tab, der skønsmæssig opgives til 761 Kr. 28 Øre.

De Indklagede paastaar Frifindelse. De hævder, at Standsningen har været lovlig. I alt Fald anser de Firmaet og Sammenslutningen som de virkelig ansvarlige for, at Arbejdet maatte standses indtil videre, da Firmaet ved Forringelse af Akkorden har overtraadt Septemberforligets § 4, og Sammenslutningen, der maa bære Risikoen ved, at Rørudvalgsmøde ikke kunde holdes, har forsømt sin overenskomstmæssige Pligt til i alt Fald at lade almindeligt Mæglings- eller Timandsmøde foregaa hurtigst.

Retten kan ikke statuere, at Standsningen har været lovlig. Det er ikke bevist, at Materialemangel har foreligget paa en saadan Maade, at der ikke kunde arbejdes videre, og det paaberaabte Forhold med Hensyn til Akkordens Forringelse foreligger noget uklart. Ligesom der imidlertid intetsomhelst Grundlag er for at gøre Forbundet ansvarligt for Standsningen, saaledes bliver der efter Reglen i Voldgiftslovens § 5, 2 ej heller Spørgsmaal om at paalægge Fagforeningen eller Arbejderne nogen Bod, allerede fordi det ved Standsningen maa komme i Betragtning som særlig formildende Omstændighed, at Arbejderne, skønt de saa tidligt som omkring 1. Juli havde begæret fyldestgørende Oplysning om, hvorledes Ekstraprisen for Ekspansionsbøjningerne skulde være, endnu den 14. Juli ikke kunde faa anden Besked end, at man ikke ønskede at betale Tidløn, og Arbejderne altsaa ikke alene ikke fik at vide, hvad der kunde ventes betalt i Tillægsakkord, men end ikke, hvor og hvornaar de fornødne Forhandlinger i saa Henseende vilde finde Sted.

Under Hensyn hertil og til, at Standningen som ovennævnt var ganske kortvarig og ophørte straks, da der blev fastsat en bestemt Forhandlingsfrist vedrørende Ekstrabetalingen — samt idet der herefter ikke er Grund til at komme ind paa Sagens forskellige Enkelt-Spørgsmaal — vil de Indklagede altsaa være at frifinde for Klagernes Bodspaastand.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., vil være at betale med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse.

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig.

Iøvrigt bør de Indklagede være fri for Klagernes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger betales med 150 Kr. af Klagerne og 150 Kr. af de Indklagede.

Det vil heraf ses, at vel fastslaas Arbejdsstandsningen at have været ulovlig, men de Indklagede frifindes for Tiltale, og Sagens Omkostninger deles mellem Parterne.

Medens denne Sag har været behandlet mellem Organisationerne, har der mellem Parterne været forhandlet om det oprindelige Betalingsspørgsmaal med det Resultat, at man er enedes om, at det paagældende Arbejde betales med 350 Kr.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser er blokerede for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Gustav Nielssons Automobilværksted, Frankrigsgade 32—34, København.
11. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.
12. Dansk Præcisions Mekanik (Indeh. A. N. Rasmussen), Gl. Kongevej 47 B, 3. o. G., København.
13. Smedemester Hügge, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.

Konflikt mellem Foreningen af Arbejdsledere i Danmark og Aktieselskaberne Glud & Marstrands Fabrikker og „Celludan", København. Den Tid synes forlængst at være forbi, da Arbejdslederne viste Tendenser til at finde sig i et vist Hegemoni fra Arbejdsgivernes Side. De indtager efterhaanden den samme Stilling som Arbejdernes Organisationer og anvender de samme Vaaben, saaledes som det ogsaa finder Sted i andre Lande, f. Eks. Tyskland, hvor Funktionærorganisationerne staar i nøje Samarbejde med Allgemeine Deutsche Gewerkschafts-Bund (de socialdemokratiske Fagforeninger).

Under 24. f. M. tilskrev Foreningen af Arbejdsledere i Danmark os følgende:

Efter at der i længere Tid har været forhandlet med A/S Glud & Marstrands Fabrikker her i Byen angaaende Løn- og Ansættelsesforhold m. m. for vore i Selskabet ansatte Medlemmer, har det vist sig, at det er umuligt at opnaa en for os tilfredsstillende Ordning, hvorfor vi har set os nødsaget til at opsige Stillingerne for samtlige vore Medlemmer til Fratrædelse henholdsvis den 31. ds. og den 7. August, og Stillingerne som Arbejdsledere paa Selskabets Fabrikker er derfor blokerede.

Det samme gælder Aktieselskabet »Celludan« her i Byen, hvor samtlige vore Medlemmer er opsagte til Fratrædelse 1. September paa Grund af Lønspørgsmaal.

Vi tillader os herved at gøre det ærede Forbund bekendt med ovennævnte Forhold, og vi forventer, at ingen af dets Medlemmer besætter de ledige Pladser.

Vi betragter det som en Selvfølge, at vore Medlemmer i fuldeste Maal respekterer den saaledes til os rettede Henvendelse.

Arbejderstævner og Fagmøder.

Odense.

Søndag den 12. Juli afholdt det fynske Arbejderparti Stævne i Odense, og bl. a. holdt Formerne og Støberiarbejderne Fagmøde. Forbundets Formand var til Stede, og endvidere besøgte nogle Medlemmer fra de omliggende Byer i den Anledning Odense.

Korsør.

Den 19. Juli afholdt det vestsjællandske Arbejderparti Stævne i Korsør. Her afholdtes ligeledes en Række Fagmøder, og i den Anledning var saaledes for Smede- og Maskinarbeiderforbundet Sekretær P. Andersen til Stede og for Former- og Støberiarbejderforbundet Formanden, Arnold Nielsen.

Ogsaa her var en Del Kolleger fra de omliggende Byer til Stede, og bl. a. havde Formerne fra Nyborg taget en Tur over Bæltet for at gæste Kollegerne paa Sjælland.

— — —

Begge Steder forløb Stævnet paa bedste Maade og hertil bidrog naturligvis ikke mindst, at det begge Dagene var det prægtigste Sommervejr, man kunde ønske sig.

Herning.

Søndag den 2. August havde Smedeforbundets Afdeling i Herning indbudt til almindeligt midtjysk Fagmøde i Forbindelse med et dito almindeligt Arbejderstævne, og da Herning nu ved Samfærdselsmidlernes Udvikling er blevet i nogen Grad et Jærnbaneknudepunkt, var der ogsaa kommet adskillige Kolleger fra andre Byer. Tallet herpaa var dog ikk stort, fordi Fagmøder som saadanne jo ikke mere har den agitatoriske Betydning, som de havde for 25 Aar siden. Lidt efter lidt har man fundet andre Former for større Folkestævner, men ikke desto mindre havde Herning-Kollegerne megen Glæde af Sammenkomsten, som formede sig særdeles festligt. Forbundets Formand, I. A. Hansen, var til Stede og holdt et Foredrag om Organisationens Stilling, ikke mindst med Henblik paa Lock-outen og dens Resultater i ren organisatorisk Belysning, hvorefter Kollegerne samledes om et fælles Kaffebord. Derefter fandt det almindelige Arbejderstævne Sted i »Anlæget«, og her talte Ministrene Friis Skotte og Chr. Bording om Regeringens lovgivningsmæssige Resultater og dens hele Arbejdsprogram, medens I. A. Hansen talte om det Grundlag, som Fag- og Arbejderbevægelsen er for den siddende Regering. Organisationsmæssigt set er vi nu en saa stor Del af Danmarks Befolkning, saa at vi sammen med de Befolkningslag, hvis Interesser er knyttet til Arbejderbevægelsen og dens Indsats og Bærekraft i hele vor Samfundsøkonomi, maa siges at være et udmærket Grundlag for den siddende socialdemokratiske Regering.

I Festen deltog mange Tusinde Partifæller, og Festen forløb paa den smukkeste Maade til Glæde for disse.

— — —

Kollegerne i Herning staar organiserede i et Antal af 65 Mand, hvad der maa anses for godt, da Herning

er en af de Byer, hvor der er en Del Missionsfolk, som gerne vil blande Religion ind i Løn- og Arbejdsforholdene, hvad der jo maa siges at være fuldkomment meningsløst her til Lands. Ganske vist findes der, f. Eks. i Sydtyskland, hvor den katolske Kirke er stærk, saakaldte kristelige Fagforeninger, men disse sydtyske kristelige Fagorganisationer benytter ganske de selvsamme Fremgangsmaader som de socialdemokratiske Fagforeninger for at forbedre deres Løn- og Arbejdsvilkaar, men forresten er der ingen Grund til at tro, at Kristendommen her til Lands skal blive farlig for Fagforeningsbevægelsen, thi naar Talen er om at faa en ordentlig Betaling for Arbejdet, som er Fagforeningernes Hovedformaal, ligesom at sikre en ordentlig Understøttelse under Arbejdsløshed og lignende, saa vil de fleste forstaa eventuelt at dyrke deres religiøse Tilbøjeligheder for sig selv, uden at blande dette ind i Spørgsmaalet om, hvorvidt de skal være Med emmer af deres Fagforening og opfylde deres kollegiale Forpligtelser eller ej.

En Appel til Arbejderne!

Blandt Arbejdernes kooperative Foretagender er »Arbejdernes Livsforsikring« utvivlsomt et af dem, der i social Henseende har den største Betydning, fordi Arbejderne ved at tegne deres Livs- og Konfirmationsforsikringer i dette Selskab opnaar saa store økonomiske Fordele, som intet andet Folkeforsikringsselskab byder. Det er en kendt Sag, at Tegningen af Livs- og Konfirmationsforsikringer med og uden Lægeundersøgelse og med ugentlige Præmier er meget almindeligt blandt Arbejderne, og netop derfor er det nødvendigt, at disse faar klar Besked paa denne vigtige Sag, saaledes at de ikke lader sig overtale til at tegne Forsikring i de andre Selskaber.

Det maa nemlig erindres, at de Beløb, der ugentlig gives ud til Præmier for en Livs- eller Konfirmationsforsikring, i Virkeligheden er Sparepenge, og hvem vil ikke have sine Sparepenge anbragt paa fordelagtigst Maade. Til nærmere Forklaring skal vi i korte Træk give følgende Oplysninger om »Arbejdernes Livsforsikring«:

Selskabet, der er stiftet af Fagforeningerne og Sygekasserne, er det billigst administrerede Selskab i Danmark, og det ledes af et ulønnet Repræsentantskab, der bestaar af Arbejderpartiets kendte Mænd. Formand er Raadmand Fr. Andersen, og Selskabets Forretningsfører er Folketingsmand Valdemar Olsen. Mellem Selskabet og Statsanstalten for Livsforsikring er der oprettet en Overenskomst, hvorefter alle Forsikrede i Selskabet genforsikres i Statsanstalten. Det vil sikkert forstaas, at en saadan Ordning med Statens egen Anstalt byder de allerstørste Fordele for de Forsikrede.

Vi skal saaledes oplyse, at de Forsikrede i »Arbejdernes Livsforsikring« faar Statsgaranti for alle Forsikringssummer, hvilket ikke noget andet Selskab kan yde. Men dernæst deltager de Forsikrede i »Arbejdernes Livsforsikring« hvert 5. Aar i Statsanstaltens store kontante Bonusudbetaling.

Hvad dette betyder, skal vi forklare af følgende Eksempel fra den sidste Bonusudbetaling:

En 44-aarig Mand tegnede sig i 1904 en livsvarig Livsforsikring paa 1179 Kr. at udbetale hans Hustru, naar som helst han døde.

Præmiebetalingen er 1 Kr. ugentlig i 26 Aar, hvis Forsikrede lever saa længe.

Paa denne Forsikring har Selskabet udbetalt Bonus i 1908, 1913, 1918 og i 1923, sidste Gang med 50 Kr. for Perioden 1. Januar 1916 til 31. December 1920. I denne Periode har Forsikrede altsaa indbetalt i Præmier 260 Kr. og faar 50 Kr. tilbagebetalt i Bonus. Det er $19^1/_4$ pCt. af det indbetalte. Det vil altsaa sige, at for hver Krone, den Forsikrede indbetalte i Præmie, har han faaet $19^1/_4$ Øre tilbagebetalt eller med andre Ord, at hans ugentlige Præmie kun har været $80^3/_4$ Øre i Stedet for 1 Kr.

Vi skal i Forbindelse hermed oplyse, at intet andet Folkeforsikrings-Selskab hidtil har udbetalt tilnærmelsesvis saa stor Bonus, ja, der gives endda Selskaber, der aldrig har udbetalt en eneste Øre i Bonus.

Disse enestaaende Fordele bør bevirke, at enhver Arbejder, der ønsker Forsikring, kun tegner den i »Arbejdernes Livsforsikring«, men desuden bør enhver i Sagen interesseret Arbejder være med til at virke for Selskabets Fremgang blandt Kolleger og Standsfæller; Ordet kooperativ betyder netop at virke i Forening, og hvis blot enhver indenfor sin Kreds vil slaa til Lyd for »Arbejdernes Livsforsikring«, vil de andre Selskaber snart miste Fodfæstet indenfor Arbejderklassen, hvor de slet ikke hører hjemme.

Berejste Haandværkere.

Foreningen for berejste Haandværkere, der imidlertid i stort Maal bestaar af Næringsdrivende og Haandværksmestre, afholdt i Dagene 23. til 26. Juli en »berejstes Kongres« i København.

I Forbindelse hermed afholdtes der Lørdag den 25. Juli en Række Foredrag, saaledes om:

en praktisk Ungdomsskole i Danmark,
Sporten og Haandværkerstanden,
Pas- og Konsulatforhold,
Legater for Haandværkerstanden, og endelig
om Rejseforhold fra 1885 til 1925.

Centralorganisationen af Metalarbejdere havde faaet en Indbydelse til at overvære disse Foredrag, og en Repræsentant var tilstede, og nægtes kan det jo ikke, at der var en vis Interesse ved at høre dem; men Meningen med nærværende er i særlig Grad at henlede Opmærksomheden paa de Haandværkerlegater, der findes, f. Eks. K. A. Larssens og Hustrus Haandværkerlegat, som bestyres af Overretssagfører Carl Becker. Dette er oprettet i 1884 med en Kapital paa $2^1/_4$ Million Kroner, og i den Tid, Legatet har bestaaet, har ca. 3700 forskellige Haandværkere faaet Understøttelse derfra, naar de rejste i Udlandet for deres Uddannelses Skyld.

Der er al Anledning til for de af Centralorganisationens Medlemmer, der agter sig til Udlandet, at have deres Opmærksomhed henvendt paa dette Legat, som kun virker, for at Folk kan dygtiggøre sig, hvilket ikke altid er let ved egen Hjælp og egne Midler.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
30312	Andersen, Hans Peter	Løsning	4. 9.96	Roskilde	14. 2.25	Roskilde	28. 3.25
315	Aakesen, Aage Einar	København	17.12.92	Kbhvn. Afd. 1	8 .2.13	Kbhvn. Afd. 14	4. 4.25
39833	Andreasen, Einer	Vangede	29. 4.06	Lyngby	25. 8.24	Lyngby	11. 4.25
37565	Christensen, Arthur Gerh.	Aarhus	8. 1.05	Aarhus	7.12.23	Aarhus	6.12.24
224	— Carlo L. P.	København	17. 8.02	Kbhvn. Afd.	7.10.24	Kbhvn. Afd. 17	18. 4.25
3363	— Jens Chr. E.	Kappel	11.11.81	Nakskov	22. 1 20	Præstø	15.11.24
32568	— Poul Chr.	Hillerød	5. 3.84	Brønderslev	19. 3.23	Brønderslev	28. 3.25
38771	Christiansen, Holger	København	4. 1.05	Kbhvn. Afd.	5. 4.24	Kbhvn. Afd. 15	10. 1.25
27367	Christoffersen, Johs. Gert	Jerslev	20. 5.87	Kallundborg	25. 8.17	„ „ 7	28. 3.25
29872	Corell, F. G. Rosenquist	København	8.11.78	Holstebro	30. 9.18	Hovedkontr.	7. 4.23
5411	Dahl, Leopold Th. E.	—	21. 4.89	Kbhvn. Afd.	17. 6.21	Kbhvn. Afd. 11	25. 4.25
26851	Eilersen, Jens Peter	St. Lyngby	25. 5.76	Lyngby	5. 5.17	Lyngby	28. 2.25
24900	Eliasen, Jørgen Anton	Munkebjergby	4.10.84	—	17. 2.17	—	28. 3.25
32196	Eriksen, Theodor Em.	Stege	3. 4.00	Kbhvn. Afd.	18. 9.24	Kbhvn. Afd. 15	18. 4.25
13341	Eskildsen, Max Alexander	København	27.10.02	Nr. Sundby	1. 2.21	„ „ 3	18. 4.25
13174	Evers, Henry Jens	Aaderup	19. 9.02	Næstved	1. 5.22	„ „ 11	18. 4.25
23518	Frederiksen, Einar H. C.	Frederiksberg	7. 1.02	Kbhvn. Afd.	27. 4.21	„ „ 17	25. 4.25
9856	Hansen, Alfred	Bjerre	14.12.92	Horsens	7. 5.12	Holstebro	2. 8.24
39832	— Bøje	Holte	21.11.05	Lyngby	25. 8.24	Lyngby	7. 3.25
34302	— Volmer Erik	Flakkebjerg	4.10.02	Slagelse	1. 5.22	Slagelse	14. 2.25
39208	Holm, K. E. Christensen	København	19. 5.05	Hillerød	14.12.24	Hillerød	20.12.24
33585	Høffner, Frits K. E.	Jægerspris	8. 4.02	Frederikssund	1. 11.21	Frederikssund	4. 4.25
16722	Jensen, Aage Vilh.	København	5.12.90	Kbhvn. Afd.	17. 4.25	Kbhvn. Afd. 14	18. 4.25
25587	— Hans Peter	—	6. 6.89	„ „ 1	15. 6.17	„ „ 8	16. 5.25
28535	— Johannes C.	Grandløse	22. 3.00	Holbæk	3. 5.18	Roskilde	28. 3.25
26188	— Kaj Olaf	København	16.11.98	Kbhvn. Afd.	26.11.24	Kbhvn. Afd. 4	18. 4.25
37498	— Marinus Th.	Aalborg	1.12.04	Viborg	1.11.23	Viborg	22.11.24
15352	— Poul	Boslunde	21.11.98	Kbhvn. Afd.	20. 3.25	Kbhvn. Afd. 14	4. 4.25
5836	— Thorvald A. V.	København	11. 6.73	„ „ 5	22. 6.07	„ „ 12	25. 4.25
21945	Jørgensen, Christian	Pedersborg	18. 5.94	Sorø	1. 5.15	Sorø	4. 4.25
10882	— William S. K.	Nykøbing F.	25. 5.92	Holeby	9. 5.12	Kbhvn. Afd. 17	11. 4.25
22392	Jacobsen, Aksel Peter	Salling	5.12.03	Løgstør	1. 3.25	Løgstør	28. 3.25
10382	Johansen, Erik Herm.	København	21. 7.02	Kbhvn. Afd.	1.10.21	Kbhvn. Afd. 8	4. 4.25
39250	Kjær, Carl V. K.	Odense	11. 4.90	Lyngby	11. 9.24	Lyngby	4. 4.25
18832	Knudsen, Martin P. Th.	Maribo	27.11.96	Nakskov	22. 3.17	Kbhvn. Afd. 15	18. 4.25
28291	Koch, Jens Magnus	Skarrild	3. 2.98	Esbjerg	30. 4 18	Herning	28. 3.25
2354	Kyster, Erik	København	19. 3.03	Kbhvn. Afd.	23. 8.24	Kbhvn. Afd. 13	4. 4.25
37303	Larsen, Carl C. K.	Hadstrup	30.12.04	Køge	5. 1.24	Hillerød	25. 4.25
22203	— Carl Vald.	Skagen	16. 6.99	Frederikshavn	21. 2.25	Frederikshavn	28. 3.25
38556	— Henry	København	17. 7.00	Kbhvn. Afd.	17. 1.24	Kbhvn. Afd. 13	11. 4.25
1484	— Lars Peter	Roholte	28. 2.83	„ „	19. 1.23	„ „ 14	25. 4.25
20868	— Oskar Madsen	København	12. 6.93	„ „ 2	2.11.12	„ „ 12	18. 4.25
8415	Madsen, Christen	Ballerup	4.11.80	„ „ 1	29. 4.05	„ „ 14	11. 4.25
22314	Marcher, Henrik Mathias	Svaneke	6. 5.97	Rønne	1. 1.16	Neksø	2. 5.25
30588	Mogensen, Anders Chr.	Bonnet	29. 9.99	Varde	28. 3.25	Varde	28. 3.25
19921	Møller, Aage J. Fr.	København	9.11.92	Hamborg	18.11.17	Kbhvn. Afd. 14	18. 4.25
39336	Nielsen, Aage Martin	Christiansø	10. 1.05	Kbhvn. Afd.	8. 5.24	„ „ 14	11. 4.25
18739	— Alfred William	Holte	6. 8.04	Lyngby	2. 4.22	Lyngby	24. 1.25
29401	— Carl Thork	Knudstrup	30. 3.99	Sorø	2.11.18	Kbhvn. Afd. 12	11. 4 25
12884	— Edgar Ove A.	København	12. 7.99	Kbhvn. Afd. 1	5.10.18	„ „ 18	25. 4.25
32297	— Esrig	Lyngby	24. 6.97	Lyngby	1. 4.25	Lyngby	4. 4.25
23585	— Henry Aage	København	20. 7.01	Kbhvn. Afd.	30. 4.21	Kbhvn. Afd. 17	18. 4.25
22349	— Lars Fr. O. M.	Svogerslev	18.10.05	Roskilde	5.11.24	Roskilde	2. 5.25
6968	— Marius	Tolne	4. 2.94	Esbjerg	9. 4.17	Kbhvn. Afd. 17	4. 4.25
14460	— P. F.	Lyngby	19. 7.00	Lyngby	7. 8.20	Lyngby	11. 4.25
37347	— Svend Aage	København	18.10.00	Nyborg	18. 7.23	Nyborg	29. 3.24
29568	— Victor Bach	—	5. 6.02	Kbhvn. Afd.	14. 7.22	Kbhvn. Afd. 17	11. 4.25
18582	Olschansky Lars E.	Christiania	12. 4.91	„ „ 1	16. 2.17	„ „ 11	4. 4.25
11026	Olsen, E. C. Cordsen	København	4. 5.02	„ „	13.12.24	Centralafd.	4. 4.25
39417	Petersen, Anders Chr.	Hals	8. 6.86	„ „	23. 5.24	Kbhvn. Afd. 14	25. 4.25
12994	— Hans Peter	København	17. 7.90	„ „ 1	4. 9.09	„ „ 9	3. 1.25
38865	— Peter	Horsens	27. 6.01	„ „	10. 9.21	„ „ 5	25. 4.25

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
10542	Petersen, Peter Chr.....	Hanstholm	19. 9.00	Kbhvn. Afd.	9.10.22	Kbhvn. Afd. 15	11. 4.25
36267	— Wolfgang Aa. I.	København	14. 1.04	„ „	14. 4.23	„ „ 17	11. 4.25
25020	Paisley, Francis Eric...	Manchester	1. 6.01	„ „	24. 5.21	„ „ 12	25. 4.25
12754	Poulsen, Julius.....	Randers	18. 3.93	„ „	26. 6.20	„ „ 11	11. 4.25
28678	Rasmussen, Alfred.....	Kristrup	14. 4 01	Randers	19.10.20	Viborg	28. 2.25
37446	Sørensen, Ingemann	Torup	14.11.03	—	8. 3.24	Herning	6 6.25
29262	— Jens Ejnar	Dølby	22. 2.99	Skive	6.11.18	Skive	21. 2.25
12574	— Willy H. I.	Aarhus	30.12.03	Kbhvn. Afd.	12. 1.25	Kbhvn. Afd. 14	28. 3.25
28282	Schirrmacher, Hermann	Neukøln	24. 7.94	Lyngby	21. 3.25	Lyngby	11. 4.25
39836	Schmidt, Gunnar.....	Øster Marie	4.12.94	Viborg	20.10.24	Viborg	8.11.24
37997	— Laurits.....	Fole	29. 4.01	Aabenraa	21. 6.24	Ribe	21. 2.25
15899	Steffensen, Carl August ...	Roskilde	10. 8.04	Kbhvn. Afd.	3. 2.22	Kbhvn. Afd. 2	11. 4.25
9423	Svejgaard, Erik	København	14. 2.02	Aarhus	6. 5.21	„ „ 15	11. 4.25
3388	Stenholtz, Frederik.....	—	28.10.95	Nakskov	13. 3.20	Frederikssund	21. 2.25

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 38770	Andersen,	Albert Andreas	(Kbhvn. Afd.)
- 8925	—	Svend Sofus	(—)
- 33718	Christensen,	Poul	(—)
- 26010	Jensen,	Ture Erik	(—)
- 2021	Larsen,	P. Martin	(—)
- 15330	—	Robert O. M.	(—)
- 38314	Nielsen,	Carl Marinus	(—)
- 39764	Olsen,	Erik M. Johs.	(—)
- 29465	—	Ivan Chr.	(—)
- 23073	Wangsgaard,	Niels R.	(—)
- 35980	Schebye,	Hans Andersen	(Odense)
- 39844	Eriksen,	Niels Peter	(Viborg)

Medlem Nr. 36611, Niels H. Christoffersen, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 12680 Andersen, Harald Elof.
- 15289 Hansen, Henry Pihl.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 4914	Christensen,	Vald.....	23. 2.01
- 22853	Hansen,	Otto	5.10.18
Nr. 25323	Jørgensen,	Axel Theobald.....	15. 3.19
- 20301	Locht,	Aage.....	3. 4.15
- 29503	Petersen,	Henry Emil.....	27. 7.18
- 26456	Rügge,	Johannes Albert	2. 8.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 12680	Andersen,	Harald Elof.....	28. 3.25
- 4021	—	Niels Peter.....	15. 5.20
- 36984	Brodthagen,	Erik Chr.....	21. 2.25
- 11270	Christensen,	Carl Henry	26. 3.21
- 25690	—	Knud.....	8.11.24
- 1900	Clausen,	Hans.....	28. 3.25
- 8491	Frederiksen,	Einer Haakon.....	28. 6.24
- 35549	Froulund,	Anders V. J.....	11. 8.23
- 29513	Hansen,	Aage Chr.....	30. 8.24
- 28626	—	Aage Th.....	10. 2.23
- 29023	—	Frede Arthur	18. 8.23
- 29714	—	Hans Peter Chr.....	28. 3.25
- 8040	—	Henri	28. 3.25
- 15289	—	Henry Pihl	10. 1.25
- 36337	—	Torkild Peter.....	25.10.24
- 23705	Hybel,	Ejner.....	28. 3.25
- 23544	Jensen,	Albert.....	11. 2.22
- 32108	—	H. Fr. Heegaard	10. 5.24
- 5689	Jochumsen,	Aage.....	28. 3.25
- 10525	Keese,	Aug. Fred. Martin....	7. 7.23
- 36707	Larsen,	Knud Kasper.....	28. 2.25
- 12774	Lindsjo,	S.....	19. 5.23
- 20776	Linnemann,	Hjalmar.....	27. 5.22
- 8790	Meilby,	Nicolaj B. C.....	10.11.23
- 36222	Nielsen,	Leif.....	28. 3.25
- 8038	—	N. P. Jørgensen.....	28. 3.25
- 3697	—	Oscar A.....	11. 6.21
- 37118	—	Otto J. Søderberg....	21. 3.25
- 38599	—	Thorkild.....	21. 3.25
- 5623	Olsen,	Jens Chr. E.....	8. 5.20
- 21690	Petersen,	H. P.....	24. 9.21
- 8849	—	Kaj Leonhard.....	5. 1.24
- 7169	Rasmussen,	Osmund.....	22. 1.21
- 28474	—	Svend Aage	18. 2.22
- 437	Schumacher,	Carl Chr. A. A.....	15. 1.21
- 38728	Schønemann,	Alfr. Corn.....	28. 3.25
- 1526	Uggerby,	Anton.....	3. 7 20
- 38731	Weirum,	Svend Aage	14. 2.25
- 22046	Wejsbjerg,	Mads	19. 2.21
- 38872	Willeberg,	Gunnar J. Bohn.....	19. 7.24
- 14890	Ziersen,	Kaj Emil	14. 3.25
- 5382	Ærø,	Peter R. Petersen....	11. 2 22

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 7.

Den internationale faglige Centrals tredie Aarbog 1925.

Udgivet af Fagforenings-Internationalen i Amsterdam, 550 Sider, Pris 10 tyske Mark. Kan bestilles gennem Boghandelen eller direkte hos Den internationale faglige Centrals Forlagsafdeling, Tesselschadestraat 31, Amsterdam.

I disse Dage er udkommen Fagforenings-Internationalens nye Aarbog, som uden al Tvivl kan betegnes som den mest fuldstændige Haandbog for den internationale Fagbevægelse.

Ved Udgangen af 1923 var der under Internationalen indmeldt 23 faglige Landscentraler med 835 Organisationer og ialt 15.321.692 Medlemmer. For de 14.687.145 Medlemmers Vedkommende foreligger der Oplysning om Antallet af mandlige og kvindelige Medlemmer. Af sidstnævnte Tal var 12.507.426 eller 85,2 pCt. mandlige og 2.179.719 eller 14,8 pCt. kvindelige Medlemmer.

Af en Tabel over de forskellige Retninger indenfor Fagbevægelsen fremgaar, at det samlede Antal fagorganiserede Arbejdere og Arbejdersker i alle Lande var 36.439.320 ved Udgangen af 1923. Af dette Antal delte 16.490.121 Amsterdam-Retningens Standpunkt. 5.245.889 (hovedsagelig i Rusland) tilhørte kommunistiske Fagforeninger, medens 2.354.583 stod tilsluttet den kristelige og 404.700 den syndikalistiske Fagbevægelse. De resterende 11.970.027 tilhørte ikke nogen bestemt Retning.

En Tabel, der angiver Antallet af Fagforeningsmedlemmer efter Lande i Forhold til Befolkningsantallet, viser, at der i Østrig paa hver 100 Indbyggere kommer 17 organiserede. Samme Procentsats er i Tyskland 15,3, i England 13,3, i Australien 12, i Czekoslovakiet 11,1 og i Belgien 9,9. Til Landene med en ringe udviklet Fagbevægelse hører bl. a. Argentina, Finland, Bulgarien, Portugal, Jugoslavien, Peru, Rumænien, Sydafrika, Brasilien, Japan, Britisk og Hollandsk Indien, Ægypten og Kina. I alle disse Lande er mindre end 1,5 pCt. af Befolkningen faglig organiseret.

Af Indholdet kan endvidere særlig fremhæves Tabellerne med Medlemsantal, Navn og Adresse paa de 835 Den internationale faglige Central tilsluttede Fagorganisationer samt en Oversigt over de af disse Forbund udgivne Fagblade. Endvidere indeholder Aarbogen Tabeller med Medlemsantal og Adresser paa de de internationale Fagsekretariater tilhørende Fagforbund, en Fortegnelse over alle paa Arbejderoplysnings-Omraadet arbejdende Institutioner, samt en Fortegnelse over alle under den socialistiske Arbejder-Internationale, den Kooperative-Internationale og den socialistiske Ungdoms-Internationale indmeldte Organisationer.

Sluttelig maa endnu bemærkes, at Aarbogen for første Gang bringer udførlige Beretninger om Fagbevægelsens Stilling i de forskellige Lande, alle hidrørende fra førende Fagforeningsfolk.

Baade som Adressebog og som statistisk-faglig Haandbog vil Den internationale faglige Centrals Aarbog kunne gøre god Nytte for alle dem, der er virksomme i Fagbevægelsens Tjeneste eller iøvrigt interesserer sig for Arbejderbevægelsen.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Den ny Plan for Undervisningen i den kommende Vinter er udkommen, og enhver, der har Interesse for disse Kursus, kan ved Henvendelse til Teknologisk Institut faa udleveret et Eksemplar. Vi skal i næste Nummer af Bladet nærmere omtale de forskellige Kursus.

Borups Højskole lægger ud.

Torsdag den 17. September, Kl. 8 Aften, afholdes et offentligt Møde i Hallen i Grundtvigs Hus, hvortil alle og enhver har gratis Adgang, og hvor Forstander Borup vil fremlægge Arbejdsplanen og besvare Forespørgsler.

Fra Oktober 1925 er Magister Jens Rosenkjær fast ansat ved Skolen.

Den 5. Oktober aabnes saa Skolen med et offentligt Møde samme Steds. Dagen efter begynder Undervisningen i Skolens Lokaler, Vestre Boulevard 9.

Undervisningen omfatter danske Fag, fremmede Sprog, Bogholderi, Skrivning, Regning og Matematik. Gennem Foredrag og i Samtaleform undervises der i Arbejdslivets Historie, Naturkundskab, Kulturgeografi, Religionshistorie, Literatur og Kunst.

Organiserede Arbejdere har følgende Moderation: For den samlede Undervisning betales — foruden 5 Kr. i Indmeldelsespenge — 15 Kr. maanedlig; tages enkelte Fag betales for det første, med to ugentlige Timer, 4 Kr. pr. Maaned, med een Time 2½ Kr., de følgende efter nedadgaaende Skala. Indmeldelsen er bindende til Udgangen af April. Programmet udleveres gratis paa vort Kontor. Faas ogsaa i Kioskerne. Fra 1. September træffes Forstanderen Kl. 11—1 og 6—8, V. Boulevard 9.

Sekretær Brandmoses Telefon er Byen 4617 og Byen 8319.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 11 SEPTEMBER 1925 11. Aarg.

Slut paa Sommeren.

Eftersommerens Kongresser.

Naar nærværende Blad udkommer, som sædvanlig den Fredag, der ligger nærmest den 20. i Maaneden, er der kun 4 Dage af Sommeren igen efter Almanakken. Vi gaar mod Rigsdagens Indkaldelse med ny Fart i det parlamentariske Liv. Sommeren har dog som bekendt været afbrudt af en lille Rigsdagssamling angaaende Valuta-Laanene, hvor Lejligheden ganske vist blev benyttet til Smaatilløb til andre Forsøg paa Lovgivning, hvilket dog mislykkedes.

Karakteristisk for Situationen er den senere Tids stærke Stigning af den danske Krone og den offentlige Diskussion om, hvilke Slutninger der deraf kan drages med Hensyn til Fare for Erhvervslivet eller modsat Haabet om Tilbagevenden til normale Tilstande. Regeringen har spurgt de saakaldte Erhvervsorganisationer, ogsaa Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer, om deres Mening. Svarene er vel nok højst forskellige, men tydeligt er det dog at mærke, at Landbruget som før holder paa Frihandel, hvilket vil sige billige Foderstoffer og billige Landbrugsmaskiner, medens Industrien kræver Beskyttelse. Frihandel maa vist siges at være det ideale, men paa den anden Side har Industrien sikkert Krav paa adskilligt i Retning af Kriseforanstaltninger og lignende Værn imod Udlandets Dumpingpriser, som kan gøre det muligt for Industrier ikke alene at holde sig oppe, men ogsaa at udvikle sig saaledes, at de bliver i Stand til at forsørge den Overskudsbefolkning, som Landbruget ikke selv formaar at skaffe Livets Ophold.

Skønt det befrygtes at skabe Vanskeligheder, er der ret almindelig Enighed om, at Kronen skal op i Pari, det haster ikke, men derop skal den, for det betyder noget i Retning af Tilbagevenden til mere normale Tilstande, og at det ikke kan bestrides, at Kronens Højnelse betyder Vanskeligheder paa adskillige Omraader, maa ikke afskrække, selvom det kræver Besparelse i størst mulig Udstrækning paa alle Husholdningsbudgetterne i Forbindelse med en fornuftig Indskrænkning af Forbruget efter Princippet Tæring efter Næring.

Det er ikke saa rart at vide, at Optakten til disse Vanskeligheder kom gennem den store Arbejdskamp sidste Vinter. Den har selvfølgelig svækket store Dele af Industrien, men denne faar selv tage Følgerne, vel vidende, at i alt Fald Jærnindustriens Arbejdere var uden Skyld i denne Kalamitet. Vi forlangte allerede for 1 Aar siden kun det selvfølgelige, at Dyrtiden maatte følges af Lønpaalæg svarende til Prisstigningerne. I hvilken Grad Prissvingningerne nu vil følge Kronens Opgang, saaledes at vi faar billigere Livsfornødenheder er ikke godt at sige, men vi ved, at vort Prisniveau er for højt. Vort Pristal er 219 samtidig med, at Tysklands er 135, og vi ved, at der endnu er en Række Lande, som har lav Valuta, og som derfor nyder visse Fordele med Hensyn til Eksport i Sammenligning med Lande med høj Valuta.

Men hvorom nu alting er: Vort Lønniveau er i

al Almindelighed fastlagt for den første Tid med Sikkerhed i de gældende Overenskomster. Arbejdet gaar overalt sin rolige Gang med de forholdsvis faa Undtagelser, som altid findes med Virksomheder hist og her, der kommer i Vanskeligheder, og hvor Spørgsmaalet ikke sjældent bliver, om der kan gives dem nogen økonomisk Støtte under en eller anden Form enten gennem Kriseværn eller ved, at det Offentlige, Stat og Kommuner, foretrækker indenlandske Leverancer for udenlandske, selvom der er nogen Prisforskel i vor Disfavør.

Med Sommerens Slutning er der ogsaa Slut paa en Række internationale og nationale Kongresser. Det internationale Metalarbejderforbund har i Juli og August haft et Par Møder om den belgiske Jærn-Konflikt. De belgiske Arbejdsgivere krævede tidligt paa Foraaret Lønreduktioner, og efterhaanden udviklede den belgiske Konflikt sig til at omfatte 75.000 Metalarbejdere, som det blev vor internationale Opgave i væsentlig Grad at skaffe Understøttelse til Veje for. Naturligvis har ogsaa de belgiske Arbejdere paalagt sig store Ofre i denne Henseende, og Resultatet var, at de belgiske Arbejdsgivere maatte gaa paa Forlig uden Resultat i den af dem ønskede Retning, medens det blev Arbejderne, der opnaaede adskillige Fordele.

I videre Forstand er der afholdt Fagkongresser i England, hvor Danmark mærkværdig nok ikke synes at have været repræsenteret. Bevægelsen indenfor de engelske Organisationer er særdeles interessant. Ikke alene kæmper de engelske Sømænd mod en Lønreduktion, men der er adskillige Tilløb til en Radikalisme af bolschevikisk Art, aabenbart en Reaktion imod den gamle engelske Fagforeningskonservatisme, hvilke Tilløb mere og mere har maattet vige for den socialdemokratiske Opfattelse, men dog af og til giver sig forskellige radikale Udslag, vistnok iøvrigt ikke uden Aarsag i det politiske Nederlag, som efter en forholdsvis kort Regeringstid førte den socialdemokratiske Regering Mac Donald til Fald. De engelske Arbejdere kæmper ikke under de allerbedste Vilkaar, men paa den anden Side er der ingen Tvivl om, at den engelske Arbejderbevægelse som andre Landes Arbejderbevægelser vil overvinde Vanskelighederne paa den ene eller den anden Maade.

Umiddelbart efter den internationale socialistiske Kongres i Marseille kaldte den tyske Arbejderstand til to Kongresser, en Partikongres i Heidelberg og en Fagkongres i Breslau. Den sidste er naturligvis af ganske særlig Interesse for os, da det er i det store, tæt befolkede industrielle Tyskland, vi finder den mest omfattende og mest taktfaste Arbejderbevægelse, der vel ogsaa hist og her i Efterkrigstiden har lidt under forskellige Splittelser, kommunistiske Angreb, foruden de gamle Vanskeligheder med de kristelige-katolske og Hirsch-Duncker'ske Organisationer i Sydtyskland, men stolt og fast staar der stadig en mægtig Hær organiseret i de saakaldte Freie Gewerkschaften med socialdemokratisk Kulør, og det er denne Samorganisation, Allgemeine Deutsche Gewerkschafts-Bund og A. F. A.-Bund, der den 31. August traadte sammen til stor Kongres i Breslau. Vi savner endnu Underretning om Resultatet af den derværende Debat om Overgang til mere industrimæssig Organisation end hidtil, Resultatet heraf vil senere blive offentliggjort, men under den almindelige Debat om Beretningen satte vore Kolleger stærkt ind for en mere effektiv Fremgangsmaade for Tilbageerobring af 8-Timersdagen, hvor denne er gaaet tabt, blandt andet krævedes der Forsøg ad Lovgivningsvejen, eventuelt gennem en Folkeafstemning, saaledes som man kender det fra Svejts, hvor man for et Par Aar siden ved Folkeafstemning fastslog 8-Timersdagen som fast Norm.

Angaaende Nationaløkonomien og Fagforbundene holdt Professor, Dr. Hermberg Foredrag for Kongressen og udtalte bl. a.:

Man maa frigøre sig for den Anskuelse, at en blomstrende Økonomi er afhængig af politiske Grænser. Forskydninger af nationale Grænser betyder endnu ikke Forskydning i Økonomien, denne afhænger langt mere af Transportomkostninger og lign. Det bliver paastaaet, at den tyske Økonomi er svækket gennem den politiske Magtesløshed; intet er mere forkert. Nu til Dags køber Tyskland nemlig lige saa meget i de Lande, hvor de ingen politisk Indflydelse havde eller nu har. Dermed skal naturligvis ikke være sagt, at Tyskalnds Land- og Menneskeetab gennem Versailles-Traktaten er ligegyldig, men det skal siges, at selv om vi har tabt saa og saa mange Procent Land, saa staar Tyskland ikke lige saa mange Procent slettere. Byrden, som Dawes-Planen betyder, andrager aarlig $2^1/_2$ Milliard Mark, naturligvis en vældig Sum, men kun en Brøkdel af den samlede Økonomi. Stigningen af den offentlige Belastning gennem Dawes-Planen er stor, men dette behøver ikke at ruinere Økonomien, i andre Lande er de offentlige Byrder før steget mere. Den sociale Merbelastning andrager kun et Par hundrede Millioner. Ikke meget anderledes er Merbelastningen gennem Fragt, den kan i Sammenligning med Aaret 1913 højst udgøre 900 Millioner Mark. Lige overfor Merbelastningen af den tyske Økonomi staar desuden en betydelig Aflastning. Den tyske Arbejdsløn var allerede før

Krigen trods stærk Stigning ringere end i England og særlig end i Amerika, Lønforskellen har siden Krigen udviklet sig til yderligere Ugunst for Tyskland. De tyske Lønninger er siden Krigen i det store og hele gennemsnitlig steget 150 pCt., i England og Skandinavien er Lønnen steget 200 pCt. af Lønnen før Krigen, d. v. s. den tyske Arbejdsgiver betaler 33 Pf. mindre i Løn pr. Time end hans Konkurrenter i England og Skandinavien. Det betyder, at tyske Arbejdsgivere sparer i et Aar paa en ikke faglært Arbejder 400 Mark og paa en faglært Arbejder 800 Mark; det udgør for 13 Mill. Lønarbejdere 8 Milliarder Mark Lønsparing pr. Aar.

Professor Hermberg slutter sit interessante Foredrag med at sige, at selv om man kun regner med det halve af den nævnte Sum, er det dog en Besparelse paa 4 Milliarder, betydelig større end Merbelastningen af de tyske Arbejdsgivere.

Derudover er der almindelig Enighed om, at det tyske Arbejdes Produktivitet maa hæves og kan hæves. At dette ikke kan ske gennem Forlængelse af Arbejdstiden eller Afkortning af Lønnen, er ethvert forstandigt Menneske klar over; paa den Maade kan Arbejderne ikke deltage i Økonomiens Rejsning. Det tilkommer Arbejdsgiverne at forbedre Bedrifterne og deres Økonomi; her bør de være de ansvarlige, og Fagforeningerne vil ogsaa i Fremtiden i Ordningen af Lønspørgsmaal, eventuelt gennem Kampe, have deres vigtigste Opgave.

Derefter behandledes Spørgsmaalet om industrielt Demokrati. Hovedtaleren var her en Kollega fra Metalarbejderforbundet, Jäckel, hvis udførlige Foredrag vi senere skal vende tilbage til. Foruden en Klarlæggelse af Opgaverne for Bedriftsraadsinstitutionen, dens Udvikling og Udformning, drager han til Felts imod Selvsikkerheden hos det tyske Borgerskab og dets Tendens til at arbejde henimod industrielt Diktatur. Ogsaa her staar vi overfor Spørgsmaal, der for den kommende Tid vil vise sig som et af de vigtigste, og som Fagforeningerne maa klare op og føre igennem til Gavn for Arbejderne og til Sikkerhed for Produktionen lige overfor de Kræfter til begge Sider, til den ene Side den sorte Reaktion og til den anden Side Bolschevismen, der samlede kun kan ødelægge det hele. Det bliver de socialdemokratiske Organisationers Opgave at bremse de yderliggaaende Standpunkter. I saa Henseende er den tyske Fagforeningskongres i høj Grad betegnende.

Dansk Lokomotivmandsforbund og Privatbanerne.

Det trækker op til Konflikt.

Som bekendt indmeldte »Dansk Lokomotivmandsforbund«, som omfatter samtlige Lokomotivmænd ved Privatbanerne, sig i Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark den 1. April i Aar. Lokomotivmandsforbundet blev i sin Tid optaget i De samvirkende Fagforbund som selvstændig Organisation og henvist til Samarbejde med Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, et Samarbejde, der ogsaa gennem Aarene har fundet Sted under forskellige vanskelige Situationer, men alt imedens organiserede Privatbanernes Tjenestemænd og Arbejdere i det hele taget sig i et samlet Forbund, som saa ogsaa blev Medlem af De samvirkende Fagforbund, og Lokomotivmændene indtog til en vis Grad en Art førende Stilling, idet deres Formand, Lokomotivfører Brix, tillige var Formand for Samorganisationen indenfor Privatbanerne, men efterhaanden skete der en Udvikling, som i alt Fald Lokomotivmændene fandt, at de ikke kunde være tjent med.

Aarsagen til, at denne Samorganisation ikke i Længden kunde holde, og til, at Lokomotivmændene traadte ud, kan vist nok ledes tilbage til Tjenestemandsloven af 1919, som paa adskillige Punkter er særdeles uklar, men som siden er udnyttet af Embedsmændene med Tilslutning af saadanne Elementer indenfor Organisationerne, som selv tror at kunne opnaa en Stilling, der ligner Embedsmændenes, saa at det maatte komme til forskellige Brydninger. Statsbanerne er naturligvis de førende, men Privatbanerne følger troligt i Sporet med Landstingsmand Stensballe (Driftsbestyrer for Sydfynske Jærnbaner) i Spidsen.

Hvad der dernæst er sket siden Lokomotivmændenes Indmeldelse i Centralorganisationen er, at nævnte Landstingsmand Stensballe i en Række ejendommelige Skrivelser søger at fri sig for Forhandling med Lokomotivmændenes Organisation. Det er ikke særlig tydeligt, hvad Hr. Stensballe vil, men i alt Fald er det ikke til at tage Fejl af, at han vil forsøge paa ved Hjælp af Embedsmændene at spænde Lokomotivmændenes Organisation ud.

Embedsmændene holder jo paa, at efter Tjenestemandsloven af 1919 eksisterer der en Art Organisationstvang eller maaske rettere sagt Organisationsmonopol under Statsbanerne, og dette skal nu kopieres af Privatbanerne, saaledes at de, som ikke vil finde sig i at danse for Embedsmændenes Pisk, ikke kan faa Forhandling — det er vist ogsaa ligegyldigt, saa faar d'Hrr. Embedsmænd med Hr. Stensballe i Spidsen sikkert Lejlighed til at gøre sig bekendt med en Udvikling af Forholdene, der absolut ikke kommer til at gaa i Retning af Embedsmandsdiktatur.

For nu stadig at staa i den bedst mulige Rapport til sine Medlemmer har »Dansk Lokomotivmandsforbund« fundet det nødvendigt at udgive et Meddelelsesblad til sine Medlemmer, hvis første Nummer er udgaaet i

August Maaned d. A. under Navnet »Giv Agt«, og i en orienterende Artikel skriver N. Th. Brix bl. a.:

> »Navnet »Giv Agt« er ikke nogen ukendt Sætning for Lokomotivmændene. Vor daglige Tjeneste kræver den størst mulige Agtpaagivenhed, thi uden denne kan vor ansvarsfulde Tjeneste ikke udføres paa den Maade, som den skal og bør udføres.
>
> Naar Hovedbestyrelsen derfor har besluttet at udgive nærværende Medlemsblad under Navn »Giv Agt«, er det fordi den samme Agtpaagivenhed, der præger vor Tjeneste, ogsaa præger vor Organisation, og at man derfor træffende kan anvende Navnet »Giv Agt« paa vort nye Medlemsblad«.

Men allerede i sit første Nummer indeholder Meddelelsesbladet en Artikel om »Forhandlingsregler og Forhandlingsret«, som vi af Hensyn til Striden om Fællesorganisationen paa Statsbanerne og til Orientering for vore der arbejdende Medlemmer nedenfor aftrykker in extenso.

Lokomotivmændenes Formand, N. Th. Brix, skelner meget rigtigt mellem *Forhandlingsregler* og *Forhandlingsret*, og gaar ud fra, at Forhandlingsretten vil ingen fornuftige Mennesker bestride, ikke engang de høje Embedsmænd, der kører med Privatbanerne, og hvad Forhandlingsreglerne angaar, saa fremgaar det tydeligt af Artiklen, at vel har man i sin Tid aftalt saadanne for at forsøge at faa Forhandlingerne ind under bestemte Former, men naar Stillingen efterhaanden er bleven den, at alle Spørgsmaal af Betydning ender i en Voldgift med fem Delegerede fra hver Side og med en Departementschef i Trafikministeriet som født Opmand, saa vil man kunne forstaa, at Lokomotivmændene efterhaanden har karakteriseret de heromhandlede Forhandlingsregler som rene Afbankningsregler overfor Lokomotivmændene. Men da der nu under ingen Omstændigheder eksisterer noget i Retning af Organisationstvang eller Organisationsmonopol her i Landet, og en Alliance mellem de høje Embedsmænd og Dele af de forskellige Organisationer ikke vil kunne holde sig, saa er det, at Lokomotivmandsforbundet i Forbindelse med Centralorganisationen har under Overvejelse, hvorledes man passende faar belært Privatbanernes høje Herrer om, at Forhandlingsretten er en naturlig Ting, og hvis den ene Part nægter at bøje sig for denne naturlige Konsekvens af vore grundlovsmæssige Rettigheder til Organisation, saa faar de selv tage Følgerne, og saa kommer det til en Krig paa Kniven, hvor Udfaldet ingenlunde kan være tvivlsomt.

Iøvrigt har Meddelelsesbladets Artikel følgende Ordlyd:

Hvis Folk i nogen Grad er blottet for Forstaaelse af Organisationsforhold, er de som Regel tilbøjelige til at tro, — ja endog til at udtale, at Forhandlingsregler og Forhandlingsret i Virkeligheden er et og det samme, og at Betydningen af disse to Ord er, at Forhandlingsretten kun kan tilvejebringes gennem Forhandlingsregler, men da denne Opfattelse absolut er meget fejlagtig, skal vi i nærværende Artikel nærmere uddybe disse to Spørgmaal, ikke mindst fordi visse Banestyrelser har haft en særlig Lyst til at tale med os om disse, siden vi har frigjort os for Forhandlingsreglerne.

Til Forklaring af Spørgsmaalet: »Hvad er Forhandlingsregler«, skal vi i Korthed sige: Det er nogle Regler, der foranlediget af en eller anden Situation er eller bliver lavet for at kunne beskytte den svage Part.

Der kan naturligvis ogsaa være den Mulighed, at begge Parter føler sig for svage til at optage en Kamp, og derfor hver for sig ønsker at beskytte sig ved Forhandlingsregler.

Og endelig kan der være den Mulighed, at Forhandlingsregler er ukendt og uprøvet af begge Parter, og at man derfor ønsker at prøve, hvor langt man fra begge Sider kan naa ved Brugen af Forhandlingsregler.

Forhandlingsreglernes Værdi er altid afhængig af det Forhold, der er imellem Parternes Svaghed og Styrke. Svækkes en Organisations Kampkraft under en Periode, hvor Organisationen er bundet til Forhandlingsregler, vil Modparten som Regel altid vide at benytte sig deraf, dels ved at sabotere Forhandlingsreglerne og dels ved at tilvejebringe negative Resultater for Organisationen.

Har en Organisation bundet eller forpligtet sig til Brugen af Forhandlingsregler, maa den under ingen Omstændigheder give sig til at sove Tornerosesøvn med Forhandlingsreglerne som Sovepude.

En Organisation maa altid have det saadan, at den hurtigst muligt kan frigøre sig for Forhandlingsreglerne, saafremt disse ikke bliver praktiseret paa en for Organisationen tilfredsstillende Maade.

Brugen af Forhandlingsregler i 9 Aar maa absolut have givet os nogle Realiteter i Hænde. — Lad os derfor se tilbage til Tiden i 1916, da vi efter Samraad med Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Nordisk Lokomotivmands-Forbund, paabegyndte en Kamp mod Banestyrelserne for derved at fremtvinge ordnede Forhold og taalelige Levevilkaar for vore Medlemmer.

Straks ved Offensivens Begyndelse stod det Banestyrelserne klart, at det vilde være haabløst at tage en Kamp op med os, og de foretrak da det fornuftige Parti, set fra deres Side, at tilbyde os, at vi i Fællesskab skulde lave nogle Forhandlingsregler, hvorefter vi da kunde fremsætte og forhandle om vore Krav med Banestyrelserne. Dette Tilbud var naturligvis ikke let for os at afvise, thi som Organisation kunde vi naturligvis ikke gøre gældende, at vi ikke ønskede at forhandle, men kun at kæmpe os vore Rettigheder til, thi vi fører absolut ikke en Kamp for Kampens Skyld, men for at faa Kravene og Rettighederne gennemført; men paa den anden Side vidste vi jo heller ikke, hvor meget vi kunde faa ud af de Forhandlinger, som vi vilde komme til at føre efter Forhandlingsreglerne. Vi stod altsaa lidt uvisse for, hvad det kunde bringe, men det var noget Nyt og for os uprøvet, og kunde vi opnaa det ønskede Resultat ved fredelige Forhandlinger, havde vi naturligvis Pligt til at prøve Forsøget.

Vi tog derfor imod Tilbudet, gik med til at lave Forhandlingsregler, som fortalt i Korthed indeholdt følgende 3 Stadier: I) Banestyrelsen forhandler først med sine egne Funktionærer ved disses Tillidsmænd, som er ansat ved den paagældende Bane. II) Opnaas der ikke Forlig ved de under I omhandlede Forhandlinger, afholdes der inden 14 Dage derefter Mæglingsmøde, hvor en Repræsentant for Banernes Fællesrepræsentation og en Repræsentant for Organisationen møder som Mæglingsmænd. III) Opnaas der ikke Forlig ved de under I og II omhandlede Forhandlinger, kan Sagen inden en Maaned af en af Parterne indbringes for et Fællesudvalg, og for saa vidt der heller ikke opnaas Forlig der, afgøres Sagen af Fællesudvalgets Formand ved Kendelse.

Fra vor Organisations Side var vi indforstaaet med, at disse Forhandlingsregler naturligvis kunde bruges, naar de vel at mærke blev brugt paa en god og forstaaende Maade af begge Parter, men blev de ikke brugt forstaaende, specielt af Fællesudvalgets Formand, da laa der en Fare for vor Organisation i at binde sig til saadanne Regler. Overfor de Afdelinger, som vi den Gang stod i Forbund med, gjorde vi udtrykkelig opmærksom paa, at vi ønskede ikke, at de enkelte Afdelinger skulde være bundne til Forhandlingsreglerne; vi ønskede absolut

ikke for vort Vedkommende at binde vor Organisation, men ønskede at være saaledes stillet, at saafremt Forhandlingsreglerne virkede uheldigt, at vi da ved at foretage en Udtrædelse fra de øvrige Afdelinger kunde frigøre os fra disse Forhandlingsregler, thi vi maatte under ingen Omstændigheder lade vor Organisation køre i Staa. Forhandlingsreglernes Indehaver blev derfor ogsaa det daværende Forbund og ikke de enkelte Afdelinger.

Saaledes var Formen, hvorunder vi tiltraadte Forhandlingsreglerne, og Ret skal naturligvis være Ret, saa vi vil ærlig indrømme, at vi fik ikke saa ganske lidt ud af Forhandlingsreglerne de første Aar, til stor Gavn for vore Medlemmer, men den Gang virkede Fællesudvalget jo ogsaa nærmest som en Forligsinstitution, hvor Formanden tog skyldigt Hensyn til Organisationens Krav og Paastande, men efterhaanden som Aarene skred, forandrede dette Forhold sig i en for Organisationen uhyggelig Grad. Fra at Fællesudvalget havde været en Forligsinstitution, gik det over til at blive en Afbankningsanstalt; Embedsmandsdiktatoren kom krybende frem ved Banerne, ivrigt søgende efter det Sted, hvor Nedskæringskniven kunde bruges, Forhandlingsreglerne blev saboterede i allerhøjeste Grad. Eksempelvis kan vi anføre, at en af vore Afdelinger paa Fyn førte en 7 Timers Forhandling med Baneledelsen uden at opnaa Forlig. For derefter at undgaa at faa Mægling paa Sagen, erklærede Baneledelsen, at der ikke havde været ført nogen Forhandling — man havde kun siddet og talt lidt om Sagen — men det var absolut ingen Forhandling, der var ført. Vi gad nok vide, om det havde været en Forhandling, saafremt der var opnaaet Forlig. Alle forhandlingsberettigede Spørgsmaal kaldte Embedsmandsdiktatoren for tekniske Spørgsmaal, hvorom der ikke kunde forhandles, og lykkedes det endeligt efter mange Besværligheder at faa Forhandlinger i Gang, kunde disse sjældent betegnes for at være Realitetsforhandlinger, thi som oftest blev der ikke sagt andet fra Banens Side end dette ene: Banen ønsker Sagen henvist til Fællesudvalgets Afgørelse. Dette er jo et tilstrækkeligt og tydeligt Bevis paa, i hvilken Retning Fællesudvalget har udviklet sig til at blive en Afbankningsanstalt, og et tydeligt Bevis paa Rigtigheden af vor Paastand har vi i den Kendelse, der blev afsagt den 12. Januar 1925 af Formanden for Fællesudvalget vedrørende Uniforms- og Beklædningsspørgsmaalet for vore Medlemmer ved Aalborg-Privatbaner. Denne Kendelse var absolut i Banernes Favør, idet den nemlig gik ud paa, at der skulde ydes mindre, end der var tilbudt Funktionærerne under Forligsforhandlingerne i Fællesudvalget. En saadan Afgørelse skaber naturligvis en vis Bitterhed. En saadan Voldgiftskendelse er enestaaende i Organisationernes Historie. Den har skabt stor Forbavselse i de Organisationskredse, hvor vi har haft Fornøjelsen at forelægge den. Og endelig har den været afgørende for, at vi ikke længere kunde være bundne til Forhandlingsreglerne.

Vi har nu gjort Rede for, hvad Forhandlingsreglerne er, hvad de betyder, og hvorledes de for vort Vedkommende er blevet praktiseret.

Vor Redegørelse skal ikke opfattes eller betragtes som nogen Beklagelse eller Bebrejdelse; skal nogen saadan rettes, skal det nærmest være imod vor Organisation og imod os selv, fordi vi har været saa optimistiske at tro, at Forholdene nok med Tiden vilde forandre sig i den rigtige Retning, men til Gengæld føler vi nu ogsaa bedre, at Forhandlingsreglernes Aag ikke længere tynger vore Skuldre.

Vi skal dernæst uddybe, hvad der forstaas ved Forhandlingsret.

Sagt i Korthed er Forhandlingsret den Ret, som enhver Organisation har til at træde i Forhandling med den modstaaende Part (Arbejdsgiverne eller Arbejderne).

Skulde den modstaaende Part (Arbejdsgiverne) vise Modvilje eller Ulyst til at træde i Forhandling, bliver det ganske naturligt Organisationens Opgave at bringe Fart i Sagen, men dertil har den og skal naturligsvis altid have de fornødne Midler. Hvis den ikke har disse Midler, kan den absolut ikke optræde, som en Organisation skal og bør optræde.

Af de Midler, som Organisationerne har til at gennemføre sine Krav, er naturligvis Strejke og Blokade de mest virkningsfulde, men er Organisationernes Krav fremsat under rimelige og hensyntagende Former, da er det ikke Organisationerne, der fremkalder Strejker og Blokader, men derimod den modstaaende Part (Arbejdsgiverne), som bærer Ansvaret for disses Fremkomst ved at vise Uvilje og Hensynsløshed under de stedfundne Forhandlinger, thi det er en Umulighed paa Forhaand at kunne afgøre, om en Sag, selv om den tilsyneladende er meget lille, kan udvikle sig til Strejke og Blokade. Det kan ikke i Forvejen udregnes i Kroner eller Ører eller beregnes paa Vægtskaal eller Regnestok som den, d'Herrer Ingeniører tit og ofte benytter ved Beregninger under Forhandlinger.

Da det kun er ganske faa Organisationer, der har Forhandlingsregler, hvorimod det store Gros af Organisationerne ikke har Forhandlingsregler, vil man let kunne forstaa, at Forhandlingsretten tilvejebringes ikke gennem Forhandlingsreglerne.

Vi har nu redegjort for Betydningen af Forhandlingsregler og Forhandlingsret. Vi staar som fri Organisation ubunden af Forhandlingsreglerne med Pligt til at varetage og fremme vore Medlemmers Interesser, men samtidig føler vi ogsaa at have Pligt til at vise Rimelighed og Hensynsfuldhed ved vore Kravs Fremsættelse overfor vore modstaaende Arbejdsgivere. Til Gengæld har vi ogsaa Krav paa at forvente Hensynsfuldhed og Rimelighed fra den Side, og vi tror i Virkeligheden, at denne frie Form for Forhandling er den bedste Form, thi der bliver Hensynet og Rimeligheden ikke saa let tilsidesat.

N. Th. B.

Den faste Voldgiftsret og Overenskomsters Rækkevidde.

Under 9. September har Den faste Voldgiftsret afsagt Kendelse i en Sag, anlagt af De samvirkende Fagforbund paa 3 Organisationers Vegne mod Firmaet Hellesens Enke & V. Ludvigsen (Tørelementfabrik) i Spørgsmaalet om, hvorvidt Firmaet uden videre kunde annullere en bestaaende Overenskomst om Betaling for Helligdagsarbejde, Sommerferie, Løn til Tilskadekomne o. s. v. ved at melde sig ind i Arbejdsgiversammenslutningen og sige den separate Overenskomst op.

Der er ganske vist ikke skabt noget nyt Princip ved denne Kendelse, idet Den faste Voldgiftsret gennem en længere Aarrække har hævdet, at selvom bestaaende Overenskomster i al Almindelighed er opsagte og udløbne, bestaar de dog i Praksis alligevel, indtil man har forhandlet sig til Rette om nye, eller til en af Parterne har frigjort sig ved eventuel Arbejdsstandsning.

Vi aftrykker nedenfor Den faste Voldgiftsrets Kendelse in extenso, idet vi bemærker, at der ikke her ligger nogen Indskrænkning i vore Medlemmers Ret til at træffe Aftaler vedrørende Arbejdsforholdet lokalt med Arbejdsgiverne, men de maa ved saadanne Aftaler altid være klar over, om det er en Aftale for Tilfældet, eller om det er Hensigten, at Aftalen skal bestaa ud i Fremtiden

i sidstnævnte Fald bør de selvfølgelig under Hensyn til Lovene have Organisationens Tilslutning i hvert enkelt Tilfælde og altid være klar over Rækkevidden af indgaaede Aftaler med Modparten.

Det har selvfølgelig ogsaa sin Betydning, at Firmaer, der melder sig ind i Sammenslutningen, ikke derved uden videre kan annullere bestaaende Aftaler, trufne af Arbejderne til Værn for deres Interesser, men at de ligesom alle andre Aftaler er fortløbende, indtil de kan faa passende Anledning til at faa saadanne Aftaler afløst af noget nyt.

Udskrift

af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. September 1925 i Sag Nr. 894: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds og Kvindeligt Arbejderforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmarks Vegne og paa Firmaet Hellesens Enke & V. Ludvigsens Vegne.

I 1918 og 1919 havde Firmaet Hellesens Enke & V. Ludvigsen sluttet Overenskomst med Kvindeligt Arbejderforbund, Fabrikarbejdernes Forbund under Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund angaaende Løn- og Arbejdsforhold for de af de nævnte Organisationers Medlemmer, der beskæftigedes hos Firmaet. Den 24. Januar 1920 indmeldte Firmaet sig i Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark. De 3 nævnte Overenskomster indeholder dels Akkordsatser og andre særlige Lønbestemmelser, dels Regler bl. a. om Betalingen for Helligdagsarbejde og Sommerferie og om Løn til tilskadekomne Arbejdere, hvilke Regler er afvigende fra, hvad der gælder efter de Overenskomster, Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning har med de paagældende Arbejderorganisationer. I 1921 og 1922 blev disse særlige Overenskomster opsagt til Ophør, men ved de generelle Ordninger af den almindelige Arbejdskonflikt blev de fornyet. I Efteraaret 1924 opsagde Sammenslutningen den paany, nemlig til Ophør med Udgangen af Aaret 1924. Da Arbejdskonflikten i indeværende Forsommer var afsluttet, rejstes Spørgsmaalet om Ferie for Arbejderne, men Firmaet hævdede nu, at der ikke længere tilkom Arbejderne Ferie med Løn, idet Særoverenskomsterne var bortfaldne og Firmaet udelukkende var bundet ved Sammenslutningens Overenskomster, der ikke hjemler Ret til saadan Ferie.

Under denne Sag har nu De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds og Kvindeligt Arbejderforbunds Vegne paastaaet Firmaet tilpligtet at efterleve de omhandlede 3 Overenskomster, idet Sagsøgerne hævder, at de trods den stedfundne Opsigelse er holdt i Kraft ved de i afvigte Sommer stedfundne generelle Ordninger. Det blev saaledes ved Forliget af 3. Juni 1925 bestemt, at samtlige mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Arbejdsgiverforening, deres Underorganisationer eller Medlemmer gældende Overenskomster forlænges paa 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer, hvorom man ved Forhandling mellem Parterne er blevet enige. Endvidere hedder det i Punkt 1 i den mellem Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning og Forbundet under 8. Juni 1925 sluttede Overenskomst, at de mellem Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomster forlænges indtil 1. Februar 1927, til hvilken Tid de kan opsiges til Udløb med 3 Maaneders Varsel. Da der ingen Undtagelse er gjort og intet Forbehold taget med Hensyn til den heromhandlede Overenskomst mellem Firmaet og Fabrikarbejdernes Forbund, maa den være indbefattet under den almindelige Forlængelse. Paa samme Maade hævdes de to andre Særoverenskomster at være holdt i Kraft af de generelle Ordninger mellem Organisationerne.

Dansk Arbejdsgiverforening paa Sammenslutningens og Firmaets Vegne paastaar heroverfor Firmaet frifundet under Anbringende af, at disse Særoverenskomster var definitivt bortfaldne fra 1. Januar 1925 og saaledes ikke kan have været Genstand for Fornyelse ved den generelle Ordning i Sommer. De Indklagede hævder, at Firmaet fra førstnævnte Tidspunkt udelukkende har været bundet ved Sammenslutningens Overenskomster med de paagældende Organisationer, og at dette ogsaa er anerkendt af disse, der uden Forbehold har erkendt Modtagelsen af de rettidig givne Opsigelser af Særoverenskomsterne, for Smede- og Maskinarbejderforbundets Vedkommende endog med Bemærkning om, at Overenskomsten allerede for et Par Aar siden var opsagt af Firmaet og saaledes forlængst ude af Verden. Der peges endvidere paa, at Overenskomstforholdet mellem Jærnindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund allerede var bleven fornyet ved en særlig Overenskomst af 25. Maj 1925, hvori det i § 1 hedder:

»Den mellem Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomst forlænges indtil 1. Februar 1927, alternativt til 1. Juni 1928, til hvilken Tid den kan opsiges til Udløb af en af Parterne med 3 Maaneders Varsel.«

Der er her overhovedet kun Tale om den organisationsmæssige Overenskomst, hvor Jærnindustriens Sammenslutning er Part paa den ene Side, og der er ikke hverken mundtligt eller skriftligt taget noget som helst Forbehold om Opretholdelsen af nogen Særoverenskomst, heller ikke den for Firmaet hidtil gældende, og det fremhæves, at Særoverenskomsten var bortfaldet en Maaned før Udløbet af den organisationsmæssige Overenskomst, som altsaa faktisk havde været gældende for dette Firma fra 1. Januar, og indtil Dansk Arbejdsmandsforbunds Strejke indtraadte den 18. Marts d. A.

Paa tilsvarende Maade hævdes det at forholde sig med Overenskomstforholdet til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Dette Forbund er Medlem af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark, og med Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark fornyedes Overenskomsterne for de under Centralorganisationen hørende respektive Forbund ved en Overenskomst af 23. Maj 1925, hvori det i § 1 hedder:

»De mellem Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning og Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark gældende Overenskomster forlænges indtil 1. Februar 1927, til hvilken Tid de kan opsiges til Udløb med 3 Maaneders Varsel.«

Ogsaa her er der kun Tale om de organisationsmæssige Overenskomster med de respektive Forbund, hvor Jærnindustriens Sammenslutning er Part paa den ene Side, og der er heller ikke ved denne Lejlighed fra nogen af Siderne talt om Opretholdelsen af den tidligere udløbne Særoverenskomst for Hellesens Enke & V. Ludvigsen.

Hvad endelig angaar Særoverenskomsten med Kvindeligt Arbejderforbund fremhæver de Indklagede, at med dette Forbund har Sammenslutningen forlænget sin Overenskomst den 23. Maj 1925, og her hedder det i § 1:

»Overenskomsten forlænges til 1. Februar 1927, til hvilken Tid den kan opsiges til Ophør med 3 Maaneders Varsel.«

Det er saaledes efter de Indklagedes Formening helt igennem kun de organisationsmæssige Overenskomster, der er forlænget, medens man netop har villet bort fra Særoverenskomsterne og de i disse indeholdte mere eller mindre urimelige Bestemmelser, som er i Strid med de gældende organisationsmæssige Overenskomster.

Det er under Proceduren oplyst, at Firmaet i Tiden fra 1. Januar 1925 til Konfliktens Udbrud i Marts s. A. stadig har betalt Lønninger og Tillæg efter de i Særoverenskomsterne indeholdte Bestemmelser, og ligeledes overholdt deres særlige fra Sammenslutningens Overenskomstbestemmelser afvigende og for Arbejderne gunstigere Regler om Betaling for Helligdagsarbejde m. v., samt at Firmaet ikke overfor Arbejderne eller Organisationerne har stillet Krav om Ændringer i disse Forhold eller i det Hele om Forhandling angaaende det fremtidige Arbejdsforhold. Ogsaa efter at Konflikten var afsluttet og Arbejdet paabegyndt igen, har Firmaet iøvrigt til de Arbejdere, der hører under Fabrikarbejdernes Forbund og under Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, betalt efter de Lønsatser og ydet de specielle Tillæg, der er hjemlet i de særlige Overenskomster, alt med det Tillæg af 3 pCt., som ved det generelle Forlig kom til at gælde for Sammenslutningens Virksomheder.

Retten maa herefter finde, at Firmaet ikke har udnyttet den Adgang til at frigøre sig for de særlige Overenskomster, som stod aaben for det ved de givne Opsigelser, og at disse Opsigelser saaledes faktisk er sat ud af Kraft paa en saadan Maade, at den Omstændighed, at der ved de generelle Fornyelser ikke er taget Forbehold med Hensyn til disse Overenskomster, maa medføre, at de omfattes af Fornyelserne. Det bemærkes herved, at Retten ikke finder at kunne lægge afgørende Vægt paa, om der ved disse Fornyelser er brugt Udtrykket Overenskomst eller Udtrykket Overenskomster, idet Tanken maa antages at have været at forny Overenskomstforholdet i det Omfang, hvori det paa dette Tidspunkt bestod, for saa vidt ikke Forbehold i saa Henseende blev taget, og idet disse Særoverenskomster i Henhold til det foranstaaende betragtes som en Del af det eksisterende Overenskomstforhold.

Klagernes Paastand vil herefter være at tage til Følge. Efter Omstændighederne findes Sagens Omkostninger, der bestemmes til 300 Kr., at burde udredes med Halvdelen af hver Part.

Kendelse.

Firmaet Hellesens Enke & V. Ludvigsen er pligtigt at efterleve de ovenomhandlede 3 Overenskomster.

Af Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler Klagerne og de Indklagede hver Halvdelen.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Esbjerg. Den 18. August er der afholdt Mæglingsmøde hos Firmaerne Jensen & Olsen, Carl B. Hoffmann og Christoffersen & Larsen paa Krav om Timelønsforhøjelse.

Firmaerne stillede sig afvisende. Hos Christoffersen & Larsen skulde man forsøge, om Akkord helt kunde indføres, og delvis hos Jensen & Olsen. Dette viste sig senere ugørligt, og Forbundet har i Forstaaelse med Afdelingen stillet Sagen i Bero indtil videre.

Fredericia. Den 17. August afholdtes Mæglingsmøde hos A/S E. Voss' Fabrikker paa to Spørgsmaal, nemlig:

1) Klage over Afdrag for noget i Renseriet bortkommet Gods.

2) Krav om Forhøjelse af Timelønningerne.

Ved en Opskrivning i Renseriet havde det vist sig, at der af en Mands Gods manglede 46 Stykker af samme Slags. En Undersøgelse gav til Resultat, at man havde afhentet 29 Stykker til Smedeværkstedet, uden at give Renseformanden Besked derpaa, men der manglede alligevel 17 Stykker. Hele Beløbet, det drejede sig om, var kun 153 Øre, og da Formeren havde udført Arbejdet, krævede han naturligvis sin Betaling, men herom kunde der ikke være Tale. Sagen kunde ikke blive sluttet gennem en Korrespondance, og da der baade før og efter dette Tilfælde havde foreligget andre af lignende Art, maatte man gennem en Mægling finde en Ordning for den Slags i Fremtiden.

Man enedes om, at Rensemesteren skal tilkalde hver enkelt Former, naar hans Gods er oprenset, og forevise ham det eventuelt kasserede. Derved opnaas, at eventuelle Mangler af andre Aarsager kan opklares med det samme.

Med Hensyn til Timelønsforhøjelse enedes man om følgende:

3 rene Timelønninger	paa	161 Øre	forhøjedes til	165 Øre
1 ren Timeløn	-	149 -	-	- 152 -
1 - —	-	114 -	-	- 120 -
1 - —	-	114 -	-	- 118 -

Samtlige Maskinformere, som arbejder i Akkord (29 Mand), med ansat Timeløn paa 110 à 111 Øre, fik hver et Tillæg paa 4 Øre.

Horsens. Den 8. September er afholdt Mæglingsmøde hos Firmaet Paasch & Larsen, Petersen paa Klage fra Firmaet over, at samtlige Formere med Undtagelse af en havde iværksat en ulovlig Strejke, samt Krav om Erstatning herfor og Krav om, at Tillidsmanden blev erstattet af en anden.

Arbejdsstandsningen varede 3½ Dag, og Aarsagen var, at man ikke vilde arbejde sammen med den ene ovennævnte Former, der ikke deltog i Arbejdsstandsningen.

Naturligvis havde de derværende Medlemmer ikke foretaget et saa alvorligt Skridt, uden at de mente at have Grund derfor, men de havde ikke taget i Betragtning, at man rettede Smed for Bager. Firmaet kunde nemlig ikke gøre for, at vedkommende Former opførte sig ukollegialt.

Der blev krævet en Erstatning paa 1000 Kr., og saafremt man ikke vilde vedtage dette, skulde Sagen henvises til Den faste Voldgiftsret. Under Diskussionen paa Mæglingsmødet reducerede Firmaet sit Krav til 400 Kr., hvilket Beløb saa skulde tilfalde Arbejdernes Juleindsamling i Horsens.

Paa Mødet efter Mæglingen vedtog Afdelingen at betale denne Erstatning.

København. Paa Frederiksberg Jærnstøberi er ved lokal Forhandling de mest gangbare Prisme- og Køreriste forhøjet med 10 pCt. og med tilbagevirkende Kraft til 1. August.

Den 8. September er afholdt Mæglingsmøde hos Firmaet F. L. Smidth & Co. i Anledning af en opstaaet Strid angaaende Akkordpriserne. Formerne krævede at faa Timeløn indført i Stedet for Akkord og motiverede dette med, at Kranforholdene, Formkasser og Modeller efterhaanden er blevne saa daarlige, at det er urimeligt at arbejde i Akkord.

Dette kunde Firmaet ikke indse og kunde heller ikke gaa med til en almindelig Forhøjelse, men maatte nærmere kræve Reduktion.

Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Sagen gaar til Timandsmøde.

Den 2. September er afholdt Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain paa følgende:

1) Klage over, at 4 Formere i Staalstøberiet var lovet Lønforhøjelse, men intet havde faaet.

2) Klage over, at et Løfte vedrørende Timelønningerne i Jærnstøberiet ikke overholdtes.

3) Krav om en Række Foranstaltningers Indførelse ved Kranerne.

4) Klage over, at Formerne ikke vil tage Jærn over Kranskeerne.

Efter nogen Diskussion enedes man om følgende:

1) Den lovede Lønforhøjelse skulde ske i Løbet af September.

2) Løftet skulde holdes, men Gennemsnittet af Timelønningerne var steget, saa at en Pause var naturlig.

3) Kravene efterkommes for saa vidt tekniske og praktiske Grunde tillader det.

4) Det paaklagede Forhold skulde ændres.

Middelfart. I Slutningen af August Maaned er Timelønnen for 2 Modelformere hos A/S Hess hævet fra henholdsvis 160 og 160 Øre til 165 og 167 Øre. Maskinformernes ansatte Timeløn er hævet fra 109 til 113 Øre, hvortil kommer Augusttillægets 3 pCt.

Akkordprisen paa 4 Vandkedler er hævet med fra 15 til 18 Øre pr. Stk.

Næstved. Den 25. August er afholdt Mæglingsmøde hos A/S De forenede Jærnstøberier paa Krav om Forhøjelse af Timelønninger og Akkorder. Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Sagen behandledes ved Timandsmøde den 31. August, og man enedes her om, at Akkordpriserne for nogle bestemte Magnetrammer forhøjedes med 3 pCt., samt skulde Brædtformernes Akkorder forhøjes med 4 pCt., og Haandformernes med 8 pCt., dog ingen Forhøjelser paa Pumper, Elektromotorer og Ventilatorer.

Endvidere forhøjedes de ansatte Timelønninger saaledes, at de for Haandformerne bliver 122 Øre og for Brædtformerne 114 Øre.

Odense. Den 2. September afholdtes Mæglingsmøde hos A/S M. P. Allerups Eftf., A/S Brandt & Co., A/S H. Rasmussen & Co. samt Maskinfabrikken »Phønix« paa Krav om Forhøjelse af Akkorderne paa alle Virksomhederne samt Klage fra A/S Allerup over ulovlige Fridage.

Angaaende Forhøjelse skulde ny lokale Forhandlinger optages, eventuelt Timandsmøde, da de Tilsagn, Firmaerne gav, ikke kunde forventes at bringe Afslutning.

Angaaende de ulovlige Fridage hos Allerup opnaaedes ingen Enighed.

Faa Dage efter klagede Sammenslutningen over, at de hos A/S Brandt & Co. beskæftigede Medlemmer affolkede Støberiet paa Trods af, at den ovennævnte lokale Forhandling ikke havde fundet Sted.

Det var ogsaa rigtigt, at de fleste af vore derværende Medlemmer havde taget deres Afsked, men dels lovede Firmaets Tilsagn fra Mæglingen ikke noget videre og dels var der Mulighed for at faa Arbejde andre Steder, men endelig kom hertil, at Aktieselskabets Direktør ved Mæglingsmødet lod sig forlyde med, at naar Fortjenesten paa hans Fabrik ikke var tilfredsstillende, maatte nogen Grund dertil søges i, at de gode Arbejdere havde taget deres Afsked, og at det var Rosset, der var tilbage. Formerne ønskede naturligvis ikke at være Hr. Direktøren mere til Besvær end højst nødvendigt.

Den lokale Forhandling blev imidlertid sat i Gang, og ved den opnaaedes Enighed om en 5 pCt. Forhøjelse paa ca. 500 Gibsparter, en Del Brædder og løse Modeller. Første Brædtskifte pr. Dag betaltes der tidligere intet for. For Eftertiden betales alle Skifter med 50 Øre pr. Gang. Videre gaar de Folk, der havde taget deres Afsked, igen i Arbejde den 14. September.

Silkeborg. Den 8. September er afholdt Mæglingsmøde paa Silkeborg Maskinfabrik i Anledning af følgende:

1) Klage over, at Fabrikken nægter at yde Erstatning for en ødelagt Form.

2) Klage over, at utilstrækkelig Arbejdsmandshjælp til Udslagning medfører nogen Ventetid for Formerne.

Efter nogen Diskussion indgik Firmaet paa at betale det krævede Beløb (Kr. 4,35), uden at der derved skabes noget Præcedens.

Vedrørende Arbejdsmandshjælpen hævdede Firmaet, at der bestod en gammel Aftale om, at der til Udslagning skulde være 1 Mand til 2 Formere, og dette var ogsaa holdt, idet der for Tiden var 9 Arbejdsmænd til 11—12 Formere. De Formere, der ikke straks kunde faa tilstrækkelig Hjælp, skal have de Arbejdsmænd ekstra, der bliver færdige med Udslagning hos de Formere, der har Hjælpen først.

Vejle. I Tilslutning til Meddelelserne i forrige Fagblad fra A/S C. M. Hess meddeles, at Modelformerne ved lokal Forhandling har faaet hævet deres Timelønninger med 14 Øre pr. Time. Heri er dog indbefattet Augusttillægets 3 pCt.

Metaltrykkere.

Blokade. Da N. Anderson, Istedgade 13, 1., o. G., stadig kke har ordnet sine Forpligtelser overfor et af vore Medlemmer, maa der ikke søges Arbejde samme Steds.

Ligeledes henledes Opmærksomheden paa, at ingen kan søge eller tage Arbejde hos Jan Hagemeister, Vesterbrogade 136, uden først at have henvendt sig til Forbundet.

Smede og Maskinarbejdere.

Indgaaet lokal Overenskomst. Mellem Københavns Afdeling 11 og Firmaet Petersen & Albeck, København, er med Sanktion af Forbundet indgaaet Overenskomst, i Henhold til hvilken Timelønnen for de hos Firmaet beskæftigede Smede og Kranførere fastsættes til Kr. 1,53, til hvilken der ydes et Akkordafsavnstillæg paa 38 Øre i saadanne Tilfælde, hvor der ikke gives Akkord. Iøvrigt er Lønningerne underkastet Regulering i Henhold til Statens Pristal.

Lønforhøjelser. Ved lokal Forhandling har Horsens Afdeling opnaaet, at 10 hos Firmaet Crome & Goldschmidt beskæftigede Medlemmer har faaet Timelønnen forhøjet, saaledes at 4 Mand hver har faaet 9 Øre og 6 Mand hver 10 Øre pr. Time, hvorved Timelønnen er steget fra 155 Øre til 164,6 Øre i Gennemsnit. Samtidig er der opnaaet Ferie med fuld Løn i 6 Dage for 4 faste Folk og i 3 Dage for de øvrige.

Endvidere har Københavns Afdeling 13, ved Forhandling med Statsbanernes 1. Distrikt, opnaaet en Forhøjelse af Lønningerne for de paa Statsbanernes Telegrafværksted beskæftigede 7 Medlemmer, saaledes at Timelønnen er steget fra 168 Øre til 180 Øre.

Endelig har vore paa Aandssvageanstalten i Bregning beskæftigede Medlemmer faaet Timelønnen forhøjet fra 136 Øre til 144 Øre med tilbagevirkende Kraft til 1. Juli.

Mæglingsmøder. Den 18. August er der afholdt Mæglingsmøde i Anledning af Lønkrav overfor Otto

Pipers Jærnsengefabrik, København. Det drejede sig om 5 Mand med en Gennemsnitstimeløn paa 142 Øre. Der opnaaedes Enighed om en Forhøjelse paa 8 Øre pr. Mand og Time.

Hos A/S Svendborg Skibsværft og Maskinbyggeri afholdtes Mæglingsmøde den 25. August i Anledning af Klage fra Forbundet over en Funktionærs Optræden samt over Afskedigelse af Maskinarbejdernes Tillidsmand. Fra Værftets Side var rejst Klage over en af Maskinarbejderne den 3. August iværksat Arbejdsstandsning som Protest mod nævnte Funktionærs Optræden samt over, at Maskinarbejderne havde standset Overarbejdet.

Sagen sluttede med, at Forbundets Mæglingsmand erklærede Arbejdsstandsningen den 3. August saavel som Standsningen af Overarbejdet for at være uberettiget. Værftet indgik paa fra Fredag Morgen den 28. August at genantage Tillidsmanden.

Den 26. og 28. August afholdtes Mægling i Anledning af en Række Uoverensstemmelser mellem Firmaet Brix Pedersen, Enghavevej 11, København, og de hos Firmaet beskæftigede Rørlæggere, hvilke Uoverensstemmelser havde givet Anledning til, at Arbejdet blev nedlagt Fredag den 21. og Lørdag den 22. August.

Sagen sluttede med, at Firmaet ved et Anlæg i »Tovehus« indgik paa at yde et Tillæg, stort Kr. 200,00, medens Montørerne forbeholdt sig Ret til at faa Ekspansionsbeholderen betalt efter Kilopris i Henhold til Priskuranten. Vedrørende et Anlæg i Vanløse Skole betales Daglønstimerne med Kr. 2,20 pr. Time plus et Tillæg paa 3 pCt. fra 1. August. For Indhugning af samtlige Ovnbærere i Mur bestaaende af Klinker, der er lagt i Cementmørtel, betaler Firmaet et Tillæg paa Kr. 7,00 til Akkorden.

Endelig enedes Parterne om, at Firmaet ved et Anlæg paa Landbohøjskolen betaler et Tillæg til Akkordsummen paa Kr. 25,00.

Den 13. August afholdtes Mæglingsmøde til Behandling af følgende Spørgsmaal vedrørende Sukkerfabrikken »Vestsjælland«, Gørlev:

1) Klage fra Forbundet over, at Fabrikken reducerer Sygelønnen for 7 fastlønnede Reparatører.

2) Krav om et Tillæg paa 10 Øre pr. Mand og Time til de timelønnede Reparatører.

3) Klage over, at Fabrikken ikke vil udbetale Sommerferieløn til 2 afgaaede Arbejdere.

Der opnaaedes ikke nogen Ordning paa Mæglingsmødet, men ved en derefter stedfunden lokal Forhandling er Sagerne sluttede med, at Firmaet indgaar paa under Sygdom at yde Løn i 3 Uger.

Bilagt Strid med Automobilhandler H. P. Hansen, Vordingborg. Den 27. August fandt der under Medvirkning af en Repræsentant for Forbundet en Forhandling Sted med Automobilhandler H. P. Hansen, Vordingborg, hvem Afdelingen havde ønsket at blokere, fordi han krævede en Mekaniker holdt udenfor Organisationen under det Paaskud, at den paagældende var Formand paa Værkstedet, til Trods for, at Mekanikeren ingen Formandsfunktioner havde og arbejdede i Lighed med de andre i Virksomheden beskæftigede.

Det lykkedes ved Forhandling at opnaa en Ordning, i Henhold til hvilken Mekanikeren indmeldte sig i Forbundet samt fik sin Ugeløn forhøjet fra 70 til 80 Kr. Endvidere opnaaedes at faa Timelønnen for 2 andre Mekanikere forhøjet fra 133 Øre til 137 Øre.

Bilagt Lønstrid med Arbejdsgiverne i Cykle- og Automobilbranchen i Vejle. Efter at Vejle Afdeling havde forhandlet resultatløst om et Lønkrav overfor ovennævnte Arbejdsgivere, fandt der under Medvirkning af en Repræsentant for Forbundet en ny Forhandling Sted med de paagældende Mestre, og her lykkedes det at opnaa Enighed om en Ordning, i Henhold til hvilken Lønningerne, der varierede fra 141 Øre til 157 Øre, forhøjedes med 3 pCt. med tilbagevirkende Kraft til 1. August. Derudover opnaaedes fra 1. September et Tillæg paa 4 Øre til Lønninger under 150 Øre og 2 Øre til Lønninger over 150 Øre.

Opmandskendelse i en Strid med A/S „Atlas" angaaende Spisepausens Lægning. I Anledning af, at en paa Maskinfabrikken »Atlas«, København, opstaaet Uoverensstemmelse om Spisepausens Lægning ikke kunde bringes ud af Verden ved Forhandling paa Mæglings- og Timandsmøde, nedsattes en faglig Voldgift, hvis Opmand, Hr. Landsdommer Axel Rasmussen, under 12. August har afsagt en Kendelse, som her gengives in extenso:

Kendelse.

De mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark paa den ene Side og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund paa den anden Side bestaaende Overenskomster indeholder følgende Bestemmelse:

> »Ved Bestemmelsen af, hvorledes den normale Arbejdstid samt Spise- og Hvilepauserne skal fordeles, skal Arbejderne høres. I Tilfælde af Meningsforskel blandt Arbejderne indbyrdes skal der hurtigst muligt foretages Afstemning af samtlige Arbejdere paa Arbejdsstedet, og det ved Afstemningen tilkendegivne Flertalsønske er Forbundets Medlemmer pligtige at slutte sig til. Dersom Arbejdsgiveren ikke ser sig i Stand til at imødekomme Arbejdernes Ønske, fastsætter han Arbejdstiden under Hensyn til Virksomhedens Tarv og kan iværksætte den med 10 Dages Varsel, indenfor hvilken Tid Arbejderne har Paataleret i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid for en Mangel paa Hensyntagen, der ikke er tilstrækkeligt begrundet i Virksomhedens Tarv.«

Aktieselskabet »Atlas«, i hvis Virksomhed er beskæftiget Medlemmer af de to ovennævnte Forbund, har ønsket at omlægge den daglige Spisepause fra Kl. $10^1/_2$ til 11 Formiddag til Kl. 11 til $11^1/_2$ Formiddag, og efter at et Flertal af Arbejdere ved Afstemning havde udtalt sig herimod, har Selskabet fastholdt sit Ønske og fastsat Spisepausen som foran anført fra den 15. August d. A. Forbundene har herefter indbragt Sagen for en faglig Voldgiftsret, for hvilken de har fremsat Paastand om, at den udviste Mangel paa Hensyntagen til Arbejdernes Ønske ikke er tilstrækkelig begrundet i Virksomhedens Tarv, medens Sammenslutningen har protesteret mod Anerkendelse af denne Paastand. Da Stemmeflerhed mellem Voldgiftsmændene ikke opnaaedes, er Afgørelsen overgaaet til underskrevne Opmands Kendelse.

Aktieselskabet »Atlas« har til Begrundelse af sit Ønske om Spisepausens Omlægning henvist dels til, at Lærlingene under det bestaaende Forhold har imod Lærlingelovens Bestemmelser en samlet Arbejdstid af over $4^1/_2$ Time efter Spisepausen, idet Virksomhedens daglige Arbejdstid er fra Kl. $7^1/_2$ Morgen til Kl. 4 Eftermiddag, og dels til, at der i Virksomhedens Tarv foreligger tilstrækkelig Begrundelse for Omlægningen, i hvilken Henseende er anført, at Kontorpersonalet og Tegnestuens Personale har Frokostpause henholdsvis Kl. 11 til $11^1/_2$ og Kl. $11^1/_2$ til 12, og at de saaledes bestaaende 3 forskellige Spisepauser, som man nu ønsker at fastsætte ens, bevirker, at der i $1^1/_2$ Time ikke er den af Hensyn til Driften og til Forbindelsen med Virksomhedens Forhandlere og Kunder fornødne Forbindelse

mellem Virksomhedens Organer, i hvilken Henseende der af Selskabet er for Voldgiftsretten givet nærmere Fremstilling.

Forbundene har med Hensyn til Lærlingene henvist til, at Arbejderne i 1922 har samtykket i at forskyde Spisepausen fra Kl. 10 til 10½ til Kl. 10½ til 11 for at begrænse Lærlingenes samlede Arbejdstid, og at Selskabet har fornøden Dispensation og Udsigt til dennes Bibeholdelse for Lærlingenes nuværende Arbejdstid, hvorhos Forbundene overfor Anbringendet om Virksomhedens Tarv har gjort gældende, at Arbejderne, der begynder Kl. 7½ Morgen, har et rimeligt Krav paa Spisepause efter højst 3 Timers Arbejde, og at Selskabet overfor dette Krav ikke har godtgjort, at Omlægningen af Spisepausen er tilstrækkelig begrundet, naar særlig henvises til, at mange andre Virksomheder af tilsvarende Art har forskellig Spisetid for Arbejderne og for Kontor- og Tegnestuepersonale.

Efter de foreliggende Oplysninger findes der, saa længe den fornødne Dispensation med Hensyn til Lærlingenes Arbejdstid ikke er nægtet Selskabet, ikke at kunne tillægges dettes Henvisning til dette Forhold nogen afgørende Betydning.

Angaaende Arbejdstiden, Spisepausernes Forhold til denne og Forholdet mellem Arbejdernes og Kontor- og Tegnestuepersonalets Spisepauser er der af Parterne forelagt Voldgiftsretten Oplysninger fra en stor Del jærnindustrielle Fabrikker og Værksteder. Det fremgaar af de forelagte Oplysninger, at Forholdene er meget forskelligartede; det ses dog, at i den overvejende Del af de Virksomheder, for hvilke Oplysning i saa Henseende foreligger, er Afstanden mellem Arbejdstidens Begyndelse og Spisepausen den samme eller større end den, Aktieselskabet »Atlas« ønsker indført, medens paa den anden Side en Del større Virksomheder har forskellig Spisepause for Arbejderne og for Kontor- og Tegnestuepersonale.

Naar herefter henses til, at den ovenciterede Bestemmelse vel fastsætter, at Arbejderne skal høres gennem en Afstemning, men at Arbejdsgiveren, naar han ikke ser sig i Stand til at følge denne Afstemnings Resultat, fastsætter Arbejdstiden under Hensyn til Virksomhedens Tarv, kan hans Skøn herover, naar det er baseret paa rimelige, fra hans Virksomheds Forhold udgaaede Grunde, ikke forkastes, fordi andre Virksomheder i et tilsvarende Forhold ikke har fundet deres Tarv tilsidesat ved en anden Ordning af Forholdet, og da det af Aktieselskabet »Atlas« foretagne Skøn efter Selskabets Redegørelse maa anses at fyldestgøre fornævnte Krav, maa dette Skøns Betydning overfor Arbejdernes Ønske om ikke at faa Spisepausen udskudt ½ Time efter det om dette Forhold — der maa anses ensbetydende for alle Arbejdere — oplyste, føre til, at Selskabet ved den fastsatte Omlægning af Spisepausen ikke har vist en Mangel paa Hensyntagen, der ikke er tilstrækkelig begrundet i Virksomhedens Tarv.

Herefter bestemmes:

Aktieselskabet »Atlas« har været berettiget til at fastsætte den daglige Spisepause for Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund fra den 15. August 1925 til Kl. 11 til 11½ Formiddag.

Sagens Omkostninger, derunder Opmandshonorar 200 Kr., udredes med Halvdelen af de to fornævnte Forbund og med Halvdelen af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark.

Den 12. August 1925.

Axel Rasmussen.

Stiftelsesfester og Faneindvielser.

35 Aars Stiftelsesfest i Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds Afdeling i Vejle.

Lørdag den 29. August, Kl. 7 Aften, samledes Medlemmerne af Former- og Støberiarbejderforbundets Afdeling i Vejle med deres Damer i Arbejderpartiets prægtige Bygning for at fejre Afdelingens 35-aarige Bestaaen.

Ved Bordet bød Formanden, F. E. Aarestrup, Velkommen. Forbundets Formand og Hovedkasserer var indbudt og ligeledes nogle af Afdelingens Veteraner.

Da Festmaaltidet lakkede mod Afslutningen, blev Formernes Honnørmarch afsunget, og Forbundets Formand holdt derefter Festtalen.

Den skal ikke gengives her, men han trak Forskellen op mellem Fortidens og Nutidens Arbejdere, Forskellen mellem Fortidens Formere i Vejle og Nutidens, og konstaterede, at Marchen gennem Aarene, selv om det ikke havde været en Stormmarch, var sket i den rigtige Retning, og netop derfor havde den maaske været ustandselig. Selv om der maaske kom Tider, der betød March paa Stedet, maatte det erindres, at det ikke var Tilbagegang, tværtimod maatte der ofte øves stærk Modstand for netop at kunne marchere paa Stedet.

Ved Bordet havde flere af Afdelingens Veteraner Ordet, saaledes Peter Berthelsen og Fønss. Ogsaa de kunde understrege Forskellen paa Fortiden og Nutiden og maatte mane til fortsat Sammenhold.

Afdelingens Kasserer, Licius Jensen, havde ogsaa Ordet, og sluttelig holdt Hovedkasserer Ludv. Christensen en ypperlig lille Tale, særlig henvendt til de unge i Faget, idet han sluttede med et Leve for den Ungdom, om hvilken der af de gamle kunde siges, at de var de rette Afløsere.

Senere paa Aftenen var der sluttet Kaffebord, hvor Taler og Sang ogsaa vekslede med hinanden, og bl. a. gjorde en i Dagens Anledning forfattet Revysang fortjent Lykke.

Et fornøjeligt Bal dannede Afslutning paa den fra først til sidst vellykkede Stiftelsesfest.

Faneindvielse i Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds Afdeling i Frederiksværk.

Allerede da Lock-outen udbrød i Foraaret, var Formernes Afdeling i Frederiksværk klar til at indvie en ny, broderet rød Silkefane, men de alvorlige Tider, der indtraadte, medførte bl. a. en Udsættelse af denne Indvielsesfest.

Lørdag den 5. September skete imidlertid Indvielsen i Etablissementet »Skovlyst«. Forbundets Formand og Hovedkasserer samt flere — derunder den stedlige socialdemokratiske Redaktør — var indbudt. Da Hovedkasserer Ludv. Christensen var forhindret, mødte Hovedbestyrelsesmedlem Ole Hansen frem i hans Sted.

Da Afdelingens Medlemmer med Damer var samlede, gik man til Bords, ved hvilket Afdelingens Formand,

Medlem af Hovedbestyrelsen, Johannes Petersen, bød Velkommen og præsiderede.

Forbundets Formand holdt Talen for den nye Fane og sluttede med en Tak til Afdelingen for dens Indsats i Fagbevægelsen her i Landet, og under kraftige Leveraab faldt Dækket for det ny Samlingsmærke.

Taler og Sang vekslede ved Bordet, og da dette var afsluttet, blev Salen marcheret rundt under den ny Fane.

Klokken 12 var der fælles Kaffebord. Nye Taler holdtes, bl. a. af flere af Afdelingens gamle Medlemmer, mellem disse P. Lerche, der har været Afdelingens Formand i en Aarrække, men som nu paa Grund af Alder har maattet trække sig tilbage fra Faget.

Hovedbestyrelsesmedlem Ole Hansen talte for Damerne.

Formernes Honnørmarch indgik naturligvis, som det faste Led denne Sang engang er, mellem de Sange, der blev afsunget, og en vittig Vise om, hvordan et Formerliv begynder, foregaar og slutter, gjorde fortjent Lykke.

Ballet, der skulde afslutte Festligheden, var saa udmærket, at det fortsattes flere Gange, første Gang Kl. 3, anden Gang Kl. 4 og sluttede endelig Kl. 5. Et bedre Bevis for, at Festen var vellykket, behøves vel ikke.

Metaltrykkernes Fagforening i København 40 Aar.

Den 27. August kunde Metaltrykkernes Fagforening i København fejre 40 Aars Jubilæum. Nogen Højtidelighed paa selve Dagen fandt dog ikke Sted, og den nylig afsluttede Lock-out, som tærede stærkt paa Organisationens Midler, kan tilskrives en stor Del af Skylden derfor.

Imidlertid arrangeredes der til Søndag den 23. August en Udflugt for Medlemmer med Damer. Turen gik til Frederikssund og Jægerspris, og det maa beklages, at ikke alle Medlemmerne deltog. Muligvis har nogle frygtet Spadsereturen fra Frederikssund til Jægerspris, men naar to gamle Æresmedlemmer paa henholdsvis 62 og 78 Aar kunde deltage i Fodturen, kunde de yngre vel ogsaa, selv om det sagdes, at de to gamle Svende havde trænet til Turen.

Deltagernes Antal var 70, og efter Ankomsten til Frederikssund begav Selskabet sig ud til Isefjorden til Traktørstedet »Bi lidt«. Her spistes den medbragte Frokost med god Appetit og i glimrende Omgivelser. Derefter tog Selskabet paa Apostlenes Heste til Jægerspris, hvor Slottet og Parken blev beset. Efter et tilstrækkeligt langt Ophold i Jægerspris Krohave, hvor Metaltrykkernes kendte Jazz-Band »Trekanten« besørgede Underholdningen, gik Turen tilbage til Frederikssund, hvor en fortræffelig Middag blev indtaget paa Kalvø-Pavillonen.

En i Dagens Anledning forfattet Sang af »Chass« gjorde fortjent Lykke, og Dagen sluttede med en Svingom, som nær var blevet for langvarig, idet det kneb for flere af Deltagerne at naa det sidste Tog.

Ankomne til København skiltes man med Enighed om at have tilbragt en herlig Dag i hverandres Selskab.

Stiftelsesfest og Afsløring af et nyt Banner i Smedeforbundets Aalborg Afdeling.

Aalborg Afdeling, der er en af vore største Afdelinger, festligholdt Lørdag den 15. August sin 40-aarige Fødselsdag. Selve Stiftelsesdagen falder egentlig i Juni, men paa Grund af Lock-outen havde man udsat Festen indtil nu.

I et Antal af ca. 800 havde Medlemmerne med deres Damer givet Møde til Festen, der indledes med en Fest-Ouverture, hvorefter Formanden, Marius Andersen, bød Velkommen til Kammeraterne med deres Damer og til de indbudte Gæster. Et Bevis paa Aalborg Bys Udvikling ses, udtalte Formanden, bl. a. deraf, at vi, da vi fejrede 25 Aars Jubilæum, var 225 Medlemmer, nu er vi over 600. Han takkede for deres Nærværelse og udtalte en særlig Velkomst til Gæsterne, disse var Cigarmager Villumsen (Arbejderpartiet), Folketingsmand Gerhardt Nielsen (Nordjyllands Social-Demokrat), Lokomotivfører N. Th. Brix (Privatbanernes Lokomotivmandsforbund), Formanden for Nørresundby Afdeling og Repræsentanter for beslægtede Organisationer samt Sekretær P. Andersen for vort Forbund.

Tillidsmanden for Kollegerne paa De Smithske Jernstøberier overrakte paa disses Vegne Afdelingen en overordentlig smuk Dirigentklokke med følgende Inskription: »Lad kun Eders Tale lyde, til Ro vil jeg kalde og byde«. Formanden takkede for Gaven under stærkt Bifald.

Den nye Klokke kaldte straks til Stilhed, og Formanden talte om de Samlingsmærker, hvorunder Medlemmerne havde fylket sig i Alvor og Gammen, og medens Sløret droges fra et nyt Banner, indprentede han Medlemmerne det paa Banneret anførte Motto: »Sammenhold gør stærk«, og henstillede at lade denne Sandhed ogsaa i Fremtiden være ledende i Afdelingens Arbejde. Formanden gjorde endvidere opmærksom paa, at Topstykket var forfærdiget af lock-outede Kolleger. Disse saavel som Malermester Petersen hyldedes af Forsamlingen.

Ved Samarbejde imellem Kapelmesteren og Marius Andersen var skabt en Kantate, der fremsagdes med Assistance af Sangforeningen »Vølund«, der bestaar af Aalborg Kolleger. Recitationen foredroges af Sangforeningens Formand, Kollega Kornmod.

Festtalen holdtes af Forbundets Sekretær, P. Andersen, og derefter havde Gæsterne Ordet. Cigarmager Villumsen hilste fra de øvrige organiserede Arbejdere i Aalborg. Redaktør Gerhard Nielsen talte om den stærke Tro paa Sejren som Drivfjeder i Arbejdernes Kamp. Lokomotivfører Brix talte for Kvinden, »Smedens Flamme«, og Formanden for Nørresundby Afdeling hilste fra Kollegerne der. Endvidere holdtes der Taler for Bestyrelsen, for Formanden og hans Hustru og endelig takkede Kornmod for al Støtte til Korets Oprettelse.

Samtlige Talere applauderedes stærkt af den store Forsamling.

Mellem Programmets forskellige Afdelinger spillede Orkestret, og Sangforeningen gav en Del Numre, der hilstes med velfortjent Bifald.

Til Festen indløb en Række Telegrammer med Hilsener saavel fra Organisationer som Enkeltpersoner, deriblandt et fra Finland fra Afdelingens tidligere Formand, Landstingsmand Laurits Knudsen.

Endvidere havde Dansk Lokomotivmandsforbund og dettes lokale Afdeling sendt henholdsvis en smuk Vase med Blomster og en pragtfuld Blomsterkurv.

Med Udførelsen af det store Program blev Klokken 11, forinden Dansen kunde begynde. Til Gengæld maatte Festen, der var tænkt at skulle slutte Kl. 2, to Gange forlænges med 1 Time, saaledes at Dagen var brudt frem, forinden Deltagerne skiltes efter en Fest, der i alle Maader gør vor Aalborg Afdeling Ære.

Stiftelsesfest i Smedeforbundets Varde-Afdeling.

Søndag den 9. August fejrede Afdelingen i Varde sin 35-aarige Stiftelsesfest ved en Sammenkomst med Fællesspisning paa Hotel »Dania«. Der var mødt Gratulanter fra Esbjerg og Skjern, og desuden havde man indbudt Formanden for Fællesorganisationen, Formanden for Socialdemokratisk Vælgerforening og Redaktøren af den socialdemokratiske Presse.

Afdelingsformand J. Hellner bød Velkommen til Festen og udtalte, at de ældre vidste jo, hvordan det saa ud for 35 Aar siden, da Arbejderne paa Vestkysten begyndte at organisere sig. Arbejdstiden var lang og Lønnen ringe. Nu i Dag ser vi, hvad Sammenhold og Solidaritetsfølelse har formaaet at udrette.

Formanden takkede Kasserer H. P. Hansen, der var Medstifter af Foreningen, for de mange Aars Arbejde og sluttede med at fremhæve den Betydning, Fællesorganisationen igennem Aarene har haft for de forskellige Fag.

De indbudte Gæster havde derefter Ordet. Formanden for Fællesorganisationen, Olesen-Nielsen, takkede Smedene, hvis Fagforening man altid havde set op til, thi indenfor Smedene havde de altid haft de gode Organisationsmænd.

S. P. Dyhr takkede paa Socialdemokratiets Vegne for Indbydelsen og haabede, at enhver Lønarbejder maatte finde sin Plads indenfor Socialdemokratiets Rækker.

Redaktør Hans Bech var glad ved at skulle takke paa Pressens Vegne, thi han havde været med, da der første Gang var Tale om at oprette en socialdemokratisk Presse i de øst- og vestjyske Byer. Det tog Aar, inden Forarbejdet gav Resultater, og da Arbejderne endelig fik deres egen Presse, var det Organisationernes Mænd, der maatte arbejde for at faa den ind i Arbejderhjemmene. I Dag staar den socialdemokratiske Presse, der ejes af Fagorganisationerne, som en frodig Eg, der breder sine Grene ud over det ganske Land. Han udbragte derfor et Leve for Smedenes Hovedorganisation, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Formanden for Smedene i Esbjerg, L. Rosendahl, bragte Hilsen fra sin Afdeling og udtalte, at havde Varde ikke oprettet sin Fagforening for 35 Aar siden, var Esbjerg sikkert ikke kommet med samme Aar.

Endnu flere Talere havde Ordet, inden Formanden bød velbekomme og motiverede et kraftigt besvaret Leve for vort Forbund.

Der indløb forskellige Lykønskningstelegrammer, og ved Festen blev afsunget 3 Sange, forfattet i Dagens Anledning.

Internationalt.

(Meddelelser fra I. F. C., Amsterdam.)

8-Timersdagen i De forenede Stater.

I »American Federationist«, den amerikanske Landsorganisations Organ, offentliggør Organisationens Formand, William Green, en Artikel angaaende 8-Timersdagen i De forenede Stater, i hvilken det bl. a. hedder: I intet Land paa Jorden har Indførelsen af 8-Timersdagen taget et hurtigere Forløb end i De forenede Stater. Af de i Aaret 1909 i Fabriksregisteret opførte 6,615,046 Lønarbejdere arbejdede kun 523,652 eller 7,9 pCt. 48 eller et mindre Antal Timer ugentlig. I 1919 havde af 9,096,372 Arbejdere allerede 4,418,393 Arbejdere eller 48,6 pCt. naaet denne Standard. I 1921 offentliggjorde en Industrikommission i Staten New York en Beretning, som omfattede alle større Firmaer i Staten New York, ifølge hvilken 60,2 pCt. af de mandlige og 61,9 af de kvindelige Arbejdere arbejdede 48 eller et mindre Antal Timer ugentlig. I Staten Massachusetts var Procentsatsen i samme Aar for Mændene 85,7 pCt., i Ohio 75 pCt. og i Kalifornien endda 91 pCt.

Endskønt der ikke foreligger nøjagtige talmæssige Oplysninger, kan det dog siges, at der siden Aaret 1921 kan konstateres yderligere Fremskridt. Et Bevis herfor er en fornylig udsendt Meddelelse om, at en af Arbejdsgivernes mest faste Stillinger nu er falden, idet Standard Oil Company har indført 8-Timersdagen ved alle sine Bedrifter. Siden denne vældige Trusts Oprettelse i 1859 blev der i alle dens Bedrifter arbejdet i 2 Skift à 12 Timer. For ikke gennem den foretagne Nyordning at paaføre Arbejderne Løntab, har Selskabet endvidere foretaget en tilsvarende Forhøjelse af Arbejdernes Lønninger.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Den nye Plan for Undervisningen i den kommende Vinter er allerede udkommen, og enhver der har Interesse for disse Kursus kan ved Henvendelse til Teknologisk Institut faa udleveret et Eksemplar af denne Aftenskoleplan.

Ligesom i de tidligere Aar vil der blive afholdt en Række Kursus for de forskellige Haandværksfag, men da det ofte kan være vanskeligt for en Haandværker at træffe Bestemmelse om, hvad der kan tjene ham til mest Nytte, indeholder Planen i Aar en meget praktisk

Oversigt over de Kursus, som Skolen kan anbefale de forskellige Haandværkere og Arbejdere. Desværre har mange vanskeligt ved at forstaa, at det ikke alene er den rent faglige Uddannelse, det kommer an paa, men at det ogsaa i høj Grad har Betydning for den unge Haandværker at være fortrolig navnlig med de almindelige Fag som Dansk, Skrivning og Regning.

Undervisningen i disse Fag gaar ud paa at opfriske det tidligere lærte og vise Anvendelsen deraf i det daglige Liv og ved en fortsat faglig Uddannelse.

Ved at lægge Undervisningen tilrette efter en bestemt Plan, opnaar man at faa det bedst mulige Udbytte af den anvendte Tid, og samtidig sikrer man sig et Grundlag, hvorpaa der før eller senere kan bygges videre.

For Haandværkere i Metalindustrien, der ønsker en god teknisk Uddannelse, maa det indtrængende anbefales at gennemgaa følgende forberedende Undervisning:

Kursus 16. Faglig Regning.

1 Aften ugentlig à 2 Timer.

Kort Gennemgang af de almindelige Regningsarter, Anvisning og Indøvelse af forskellige Fremgangsmaader, hvorved en praktisk Færdighed i Udregning kan opnaas. Regning med de i Praksis hyppigst forekommende Flade-, Rum-, Vægt- og Værdienheder. Ved Løsning af Opgaver vil Eksempler ogsaa blive hentet fra Læren om mekanisk Arbejde og simple kemiske Forbindelser.

Undervisningsaften: Fredag Kl. $7^1/_2$—$9^1/_2$.
Første Aften: Fredag den 9. Oktober, Kl. $7^1/_2$.
Betaling for et Kursus er Kr. 20,00.

Kursus 17. Skriftlige Arbejder.

1 Aften ugentlig à 2 Timer.

Gennemgang af de i det daglige Forretningsliv forekommende skriftlige Arbejder, saasom amindelige Forretningsbreve, Blanketter, Dokumenter og Formularer til Brug overfor offentlige Myndigheder, hvorved der tilsigtes Opøvelse af tydelig Haandskrift og et korrekt Sprog.

Undervisningsaften: Onsdag Kl. $7^1/_2$—$9^1/_2$.
Første Aften: Onsdag den 7. Oktober, Kl. $7^1/_2$.
Betalingen for et Kursus er Kr. 20,00.

Kursus 18. Fagfysik og Fagkemi.

1 Aften ugentlig à $2^1/_2$ Time.

Undervisningen omfatter:
De almindelige Love for faste, flydende og luftformige Legemers Ligevægt og Bevægelse, Varmelære.
Grundstoffer, mekaniske Blandinger, kemiske Forbindelser, Metalloider, Metaller og Kulstof med Eksempel paa organiske Forbindelser, alt med særlig Henblik paa Forholdene overfor Brugsmetallerne.

Undervisningsaften: Mandag Kl. 7—$9^1/_2$.
Første Aften: Mandag den 5. Oktober, Kl. $7^1/_2$.
Betalingen for et Kursus er Kr. 25,00.

Kursus 19. Fagmatematik.

1 Aften ugentlig à $2^1/_2$ Time.

Undervisningen omfatter:
Ligninger af 1. Grad, Potens, Rod og Beregning af Flader og Legemer. Den retvinklede Trekant. Simple geometriske Konstruktioner med Bjælker og Dragere. Brugen af Regnestok.

Undervisningsaften: Fredag Kl. 7—$9^1/_2$.
Første Aften: Fredag den 2. Oktober, Kl. $7^1/_2$.
Betalingen for et Kursus er Kr. 25,00.

Undervisningen i ovennævnte Kursus 16 til 19 slutter med en Prøve inden Udgangen af Marts Maaned, og de Deltagere, der ønsker Afgangsbevis, maa underkaste sig denne afsluttende Prøve.

Kursus 20. Teknisk Engelsk.

2 Aftener ugentlig à 2 Timer.

Formaalet med Undervisningen er at bibringe Deltagerne saa meget Kendskab til Sprogets almindelige Gloser, Vendinger og faglige Ord og Udtryk, at de ved Selvstudium af Faglitteraturen kan følge med i den tekniske Udvikling. Ved Besøg paa Teknologisk Instituts Læsestue vil der under sagkyndig Vejledning blive givet Deltagerne Lejlighed til at sætte sig ind i forskellig teknisk Litteratur samt praktisk Anvendelse af de indhøstede Kundskaber.

Undervisningsaften: Tirsdag og Torsdag Kl. $7^1/_2$—$9^1/_2$.
Første Aften: Tirsdag den 13. Oktober, Kl. $7^1/_2$.
Betalingen for et Kursus er Kr. 40,00.

Undervisningen slutter med en Prøve, og de Deltagere, der har bestaaet denne Prøve, modtager et Afgangsbevis fra Skolens tekniske Sprogkursus.

De Jærnarbejdere,

der har gennemgaaet disse Kursus, eller kan godtgøre eventuelt med en Prøve at have lignende Kundskaber, vil derefter kunne fortsætte deres tekniske Uddannelse i Værkmesterskolens Dagklasse. En særlig Plan herfor vil senere udkomme, men man vil allerede paa dette Tidspunkt henlede de unge Maskinarbejderes Opmærksomhed paa denne nye Skoleafdeling, hvor man vil søge at give netop den tekniske Uddannelse, der er gavnlig for den praktiske Haandværker i ledende Stillinger.

De Haandværkere, der ønsker en forretningsmæssig Uddannelse efter at have gennemgaaet Kursus 16 og 17, anbefales

Kursus 22. Forretningsledelse.

2 Aftener ugentlig à 2 Timer.

Undervisningen vil omfatte:

1. Bogføring med 2 Maaneders Forretningsgang.
2. Grundprincipperne for Kalkulation.
3. Forretningslære.
4. Haandværkerret.

Undervisningsaften: Tirsdag og Torsdag Kl. $7^1/_2$—$9^1/_2$.
Første Aften: Tirsdag den 6. Oktober, Kl. $7^1/_2$.
Betalingen for et Kursus er Kr. 40,00.
Deltagere, som ønsker Afgangsbevis, maa underkaste sig en Prøve i Slutningen af Marts.

For sproglig Uddannelse anbefales det ovenfor nævnte Kursus 20 i teknisk Engelsk eller et tilsvarende Kursus 21 i teknisk Tysk.

Som gentagne Gange nævnt anbefaler Skolen disse forberedende Kursus, men de Elever, der ikke mener at kunne eller ville afse den hertil nødvendige Tid, kan selvfølgelig indmelde sig til Værkstedsøvelser eller Fagundervisning. Da det vil føre for vidt her at give en specificeret Oversigt over alle de faglige Kursus, som Aftenskolen lader afholde, skal vi blot nævne følgende for Metalarbejderfagene:

Kursus 35. Autogénsvejsning.
— 36. Drejning og Fræsning.
— 37. Smedning, Hærdning og Lodning.
— 38. Fortsatte Øvelser i Autogénsvejsning.
— 39. — — i Drejning.
— 40. Elektrisk Svejsning.
— 41. Kunstsmedning.
— 42. Stansemagere.
— 43. Motorlære.
— 44. Autogénsvejsning for Rørlæggere.
— 45. Varmesmede.
— 46. Gas- og Vandmestre.
— 47. Kedelsmede.
— 48. Skibsbyggere.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
22932	Andersen, C. E.	Storehedinge	18. 7.85	Engelsk Fyrb. Forbund	1. 2.13	Køge	4. 4.25
8541	— Einar Gotfred.	København	20. 1.95	Kbhvn. Afd. 1	15. 5.14	Centralafd.	2. 5.25
10152	— Jens Victor	Aalborg	2.10.92	„ „	27. 9.21	Kbhvn. Afd. 14	9. 5.25
36228	Aagesen, Viggo Johs.	København	27. 3.04	„ „	10. 4.23	„ „ 2	30. 5.25
25665	Beck, Vilhelm Ruberg	Nykøbing F.	26. 7.03	„ „	25. 4.22	„ „ 15	9. 5.25
639	Bencke, Tom Erling	København	3. 1.04	„ „	16 10.24	„ „ 13	6. 6.25
36930	Bentzen, Theobald H. A. M.	Vorup	20. 3.00	„ „	24 10.24	„ „ 14	16. 5.25
34299	Christensen, Alfred	Esbjerg	21. 2.00	Tønder	17. 6.22	Tønder	14. 3.25
8501	— August	København	14. 2.99	Kbhvn. Afd.	3. 4.20	Kbhvn. Afd. 12	4. 4.25
28165	— Chr. Emil	Hyllinge	7.11.76	Køge	20. 9.18	Køge	25. 4.25
16159	Christiansen, Chr. Emil	Bjergsted	5. 8.87	Kbhvn. Afd. 1	16.11.07	Kbhvn. Afd. 13	16. 5.25
39166	Damslund, Jens Otto	København	16.12.92	Helsingør	3. 1.25	„ „ 14	9. 5.25
28098	Findstrup, Viggo E. B.	Nyborg	31. 3.00	Faaborg	6. 4.18	Helsingør	11. 4.25
37632	Fodstad, Laurits Oskar	Torup	16. 2.05	Frederiksværk	14.11.23	Kbhvn. Afd. 17	23. 5.25
4077	Gottlieb, Robert H.	Horndrup	1. 12.93	Horsens	4. 4.14	Centralafd.	2. 5.25
11979	Hansen, Gunnar Th.	Frederiksberg	22.10.04	Kbhvn. Afd.	9. 1.25	Kbhvn. Afd. 14	25. 4.25
25205	— R. A. P. Sustmann	København	26. 2.02	„ „	11. 6.21	„ „ 12	2. 5.25
20545	— Vilhelm	Thisted	3. 1.97	Thisted	22.11.24	Thisted	25. 4.25
9734	Holm, Hans Sigfred	Nykøbing F.	14.11.68	Helsingør	25. 1.07	Kbhvn. Afd. 11	2. 5.25
5074	Jensen, Aage	København	10 1.90	Kbhvn. Afd. 3	7.11.08	„ „ 11	30. 5.25
4069	— Herm. Kofoed	Odense	9. 2.85	„ „ 1	15.12.16	„ „ 18	2. 5.25
24957	— Jens Chr.	Sødring	14.11.89	Randers	2. 3.17	„ „ 14	9. 5.25
12021	— Lars P. V. J. H.	København	10. 1.02	Kbhvn. Afd.	8.10.21	„ „ 14	9. 5.25
18015	— Lyder Marinus	Herning	9. 6.98	„ „	25. 4.25	„ „ 14	16. 5.25
12171	— Rasmus	Bjerager	7. 2.02	Skanderborg	4.11.21	Skanderborg	21. 3.25
12177	— Thomas H. P.	Rørth	27. 4.75	—	11. 4.22	—	28. 3.25
8955	Keil, Arnold Ch. J.	København	21. 3.02	Kbhvn. Afd.	13.12.24	Kbhvn. Afd. 14	16. 5.25
5193	Knudsen, Aage Niels	—	26. 8.78	„ „	20. 6.21	„ „ 15	23. 5.25
25651	Kofoed, Rudolf A. V.	—	20. 4.90	„ „	17. 5.24	„ „ 12	9. 5.25
9992	Kyllesbeck, Willy H. Chr.	—	11.12.03	„ „	25.11.24	„ „ 12	2. 5.25
14879	Larsen, Niels Peter	Viskinge	11 7.02	„ „	17.10.21	„ „ 8	16. 5.25
32377	Lind, Birger Chr. F.	Frederiksberg	21. 2.96	„ „ 6	1. 4.19	„ „ 6	2. 5.25
2407	Lund, Frants Vilh.	København	18. 8.80	„ „ 1	7.11.19	Centralafd.	28. 3.25
30012	Lykkestrup, Erik	—	24.10.99	„ „ 1	6.11.18	—	9. 5.25
18086	Lynge, Henry E. O. A.	—	27. 2.06	„ „	27. 4.25	Kbhvn. Afd. 13	16. 5.25
2200	Magnussen, Albert Peter	—	17. 4.69	„ „ 1	29. 1.16	„ „ 10	2. 5.25
39356	Marer, Kaj	—	10. 6.04	„ „	10. 5.24	„ „ 12	2. 5.25
5963	Meier, Vilfred	—	1.12.04	„ „	23.10.24	„ „ 18	2. 5.25
23835	Mikkelsen, Arild Chr.	—	28. 2.97	„ „ 1	4.10.16	„ „ 18	9. 5.25
5734	Mortensen, Carl Ove Fr.	Frederiksberg	11.12 02	„ „	16. 6.22	„ „ 14	2. 5.25
83	Nielsen, Carl	København	27. 9.64	„ „ 1	28.10.84	Centralafd.	28. 3.25
18474	— Carlo Vald.	—	7. 3.06	„ „	5. 5.25	Kbhvn. Afd. 14	23. 5.25
30010	— Chr. Laurits	—	25.12.76	Dansk Arbm. Forbund	3.12.10	„ „ 11	16. 5.25
15455	— Ernst V.	Ringsted	23 9.92	Kbhvn. Afd. 5	23.12.11	„ „ 5	30. 5.25
26964	— Johannes	Klim	13. 1.80	Thisted	13. 5.17	Thisted	21. 3.25
13406	— Leif	København	4. 3.99	Kbhvn. Afd.	6. 2.25	Kbhvn. Afd. 13	2. 5.25
10731	— Orla E. Hvid	—	17.10.97	„ „ 1	16. 8.18	„ „ 6	2. 5.25
2924	— Vigil Alfons	Helsingør	24. 8.88	Helsingør	8. 8.13	Helsingør	16. 5.25
24057	Olsen, Laurits	Storehedinge	12. 8.79	Køge	10.11.16	Køge	4. 4.25
159	Petersen, Carl Alfred	København	24. 7.94	Kbhvn. Afd. 1	4. 1.13	Kbhvn. Afd. 13	30. 5.25
16962	— Eigil	—	30. 3.06	„ „	23. 4.25	„ „ 15	23. 5.25
38778	— Vigand Lahn	—	30. 5.04	„ „	7. 4.24	„ „ 15	9. 5.25
26340	Poulsen, Aage	—	27. 4.99	„ „ 1	3. 5.18	Centralafd.	11. 4.25
20079	— Hans Laur. J.	—	7. 5.96	„ „ 1	15. 5.15	Kbhvn. Afd. 14	2. 5.25
10989	Rasmussen, Chr. Emil	Frederiksberg	9. 5.00	Kbhvn. Afd.	9.12.24	„ „ 14	9. 5.25
23620	— Chr. Richardt	København	28. 5.03	„ „	2. 5.21	„ „ 17	9. 5.25
26603	— Jørgen Fr. J.	—	13. 7.91	Lyngby	23.12.18	„ „ 11	9. 5.25
14934	— Rasmus Th.	Esbjerg	25. 6.88	Kbhvn. Afd. 5	7. 8.15	Centralafd.	28. 3.25
5730	Richardt, Sofus G.	Ønslev	1. 2.94	„ „ 1	29. 4.16	Kbhvn. Afd. 13	9. 5.25
11079	Rosenkranz, Aage	København	26. 3.00	„ „	4. 5.20	Centralafd.	2. 5.25
34300	Sørensen, Carl	Struer	16. 9.03	Tønder	12. 7.24	Tønder	6. 9.24

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
21869	Sørensen, Chr. Rosleff ...	Viborg	13. 4.95	Viborg	2. 5.14	Centralafd.	28. 3.25
8509	— Otto.....	København	8. 1.01	Kbhvn. Afd.	3. 4.20	Kbhvn. Afd. 14	9. 5.25
4968	— Thorkild A.....	—	1. 3.02	„ „	21.10.21	„ „ 13	2. 5.25
16402	Sabroe, Algot Chr. J. ..	—	29. 7.95	„ „ 1	1. 2.14	Centralafd.	28. 3.25
36195	Sandberg, Niels Larsen ..	Harreskov	30.11.04	„ „	6. 4.23	Kbhvn. Afd. 14	2. 5.25
22054	Stæhr, Sophus.....	Vordingborg	16. 7.89	Vordingborg	13.11.15	Centralafd.	2. 5.25

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 7768 Petersen, Poul Marius (Kbhvn. Afd.)

Medlemmerne Nr. 8925, Svend S. Andersen, og Nr. 33718, Poul Christensen, har atter fundet deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 9551	Hansen,	Carl	10. 4.15
- 25498	Knudsen,	Frederik Jakob	27.12.19
- 18036	Lundgreen,	K. G.	4.11.16
- 23098	Steinmetz,	Vilh. Johan	6. 3.20
- 16768	Schumann,	R. A.....	18. 4.08

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 4830	Andersen,	Hans Chr.....	26.11.21
- 24383	Bech,	Heinrich.....	3. 9.21
- 9088	Christensen,	Thomas Vilh. Alb....	21. 2.25
- 38764	Dich,	Peder O. Chr.....	8.11.24
- 13174	Evers,	Henry Jens.....	18. 4.25
- 37447	Eriksen,	Willy	6. 9.24
- 15654	Hansen,	H. C.....	2. 6.23
- 38710	—	Hans C. Thurø	20.12.24
- 31589	—	Hans Iversen.....	28. 2.25
- 13006	Jensen,	Bengt H. P. C.	26. 5.23
- 23935	—	Carl Willy.....	30. 9.22
- 18	Jacobsen,	Lindholm.....	25.10.24
- 15256	Kierk,	C. M.....	3. 1.25
- 23964	Larsen,	Carl Christianus.....	9. 8.24
- 38579	Levin,	Aksel Ludvig.....	7. 2.25
- 19064	Madsen,	Christian Peter.....	18. 6.21
- 16155	Møller,	Aage.....	10. 5.24
- 6968	Nielsen,	Marius	4. 4.25
- 22355	Olsen,	Helge	6. 9.24
- 5911	Petersen,	Holger Emil	25. 9.20
- 6085	—	Peter V. B. B.....	16.10.20
- 21501	—	Rasmus Viggo.....	4. 6.21
- 2151	Preisler,	Gunnar.....	1.11.24
- 16460	Raben,	Georg Julius	23. 4.21

			Sidst betalt
Nr. 14804	Sørensen,	Vilhelm	20.12.24
- 13780	Schneider,	Ernst	28. 8.20
- 24386	Steinlein,	Ludvig Edm.....	22. 7.22

Overskud henligger paa Kontoret hos F. L. Smidth & Co., Valby, til følgende Medlemmer:

Værksteds-Nr. 9, M. Jensen. 261, Alex Nielsen. 14, Lyngø. 19, M. Rasmussen. 250, A. Christiansen. 240, Henry Hansen.

Den internationale Højskole i Helsingør.

Vinteren 1925—26.

3. November 1925—20. Marts 1926.

7. Januar 1926—20. Marts 1926.

Undervisning

i Dansk (Diktat, Dispositionsøvelser og Stilskrivning), Regning, Matematik, Fysik (Elektricitetslæren), Sang og Gymnastik (med Kar- eller Brusebad) ved Lærere fra Helsingørs Latinskole og Skolens Lærere.

Foredrag

over Litteraturhistorie (ved Fru Laura Hedebol, født Alkærsig), Lande og Folk, Aandslivets Historie og Nutidens sociale og internationale Spørgsmaal (cand. mag. Peter Manniche), Kvækernes Indsats i det religiøse, sociale og internationale Liv; Englands Historie (Mr. Flewin).

Studiekredse.

Danmarks Historie i Oldtid og Middelalder (Bibliotekar Bremerstent). Sociale Teorier og Idéer (cand. mag. Peter Manniche).

Opøvelse i Sprogfærdighed

i Engelsk og Tysk gennem Undervisning og Foredrag paa Engelsk og Tysk af danske og udenlandske Lærere, samt Samvær med udenlandske Elever.

Kursus i Kooperationen.

Kooperationens Idé (1 Maaneds Kursus ved cand. polit. & jur. Sinding, Oslo). Den kooperative Bevægelse i Danmark, Norge og Sverige af Sekretærerne for de kooperative Forbund og Andelsudvalg i de respektive Lande.

Fagskole for Haandværkere.

Tre Timers daglig Undervisning ved Arkitekt Rasmussen i Maskinlære, Projektionstegning, Projektions-

lære samt Geometri. Fagtegning for Tømrere, Snedkere, Murere og Maskinsmede.

Eleverne deles i to Hold efter deres Standpunkt.

Tegnebræt og Tegnerekvisitter medbringes.

I Samraad med Forstanderen vælger Eleverne, i hvilken af den nævnte Undervisning de ønsker at deltage, og derefter føiges denne regelmæssigt.

Selvstudium

er et vigtigt Led i Arbejdsplanen. To Læsestuer og et Bibliotek er til Elevernes Raadighed, og der er Centralvarme og elektrisk Lys paa Værelserne.

Legemligt Arbejde.

Fra Kl. 11—12 hver Søgnedag arbejdes i Have og Værksteder.

Betalingen

er 100 Kr. om Maaneden for Kost, Logi og Undervisning. Eleverne maa selv bekoste deres Vask og betale 5 Kr. om Maaneden for Lys og Varme paa deres Værelser. Haandklæde, Tæpper og Lagener samt Gymnastikdragt og Gymnastiksko medbringes. Udgifter til Bøger og andre Undervisningsmidler beløber sig til ca. 15 Kr.

Understøttelser for Arbejdsløse.

Arbejdsløse, der er Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser inden for Fag, hvori der hersker ekstraordinær Arbejdsløshed, kan faa hele deres Understøttelse udbetalt under Opholdet paa Skolen ved at indgive Ansøgning til Arbejdsdirektoratet, Amaliegade 25, København K. Sekretær Johannes Hansen, Arbejdernes Fællesorganisation, Frederiksborggade 41, København K., vil være behjælpelig med Ansøgningerne. Forstander Manniche udleverer Skemaer til Ansøgning om Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Metalarbejderne oppebærer for Tiden ekstraordinær Understøttelse, men hvis denne ophører, kan der ikke udbetales Medlemmerne Understøttelse under Skoleophold, før den ekstraordinære Hjælp igen indtræder.

Stipendier.

Skolen raader over nogle mindre Stipendier, som baade kan søges af Arbejdsløse (med Understøttelse) og andre. Forstander Manniche uddeler disse Stipendier.

Paaligning af Ekstrakontingent.

Til Tillidsmænd og Medlemmer.

Fra og med Ugen $^{27}/_{9}$—$^{3}/_{10}$ (Uge 27) paalignes alle arbejdende Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund 1 Krone om Ugen i Ekstrakontingent. Det saaledes forhøjede Kontingent betales af de arbejdende Medlemmer uden Hensyn til Ugeindtægten, og træder saaledes i alle Henseender i Stedet for det nuværende ordinære Kontingent.

Naar Hovedbestyrelsen nu har benyttet sig af sin Ret til at paaligne Ekstrakontingent, skyldes det alene Hensynet til Forbundets Reservefond, som det gælder om at sætte i en saadan Stand, at den ved eventuelt senere indtræffende Konflikter kan opfylde sine Forpligtelser med at udrede Understøttelse, og der vil af samme Grund heller ikke være Tale om en kortvarig Paaligning, men om et Ekstrabidrag, der maa strække sig over mindst $1^{1}/_{2}$ Aar, hvis vi skal være nogenlunde rustede til at kunne opfylde Forpligtelserne under eventuelle Storkampe her i Landet eller hos vore udenlandske Kolleger.

Af Hensyn hertil kunde det have været formaalstjenligt allerede umiddelbart efter Konfliktens Afslutning i Sommer at paaligne dette Ekstrakontingent, men Hovedbestyrelsen var af den Mening, at saavel de udelukkede som de bidragydende Medlemmer trængte til et Pusterum ovenpaa den haardnakkede Konflikt og har derfor ventet med Paaligningen til nu.

Til Gengæld føler Hovedbestyrelsen sig overbevist om, at hvert enkelt Medlem helt og fuldt er klar over Nødvendigheden af denne Udskrivning og uden Misfornøjelse vil tage sin Del af Byrden. Den sidste Lock-out har mere end nogen tidligere Konflikt bevist Nødvendigheden af at have Kampfonden i Orden.

Hovedbestyrelsen.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for August over Tillidsmænd.

Former- og Støberiarbejderforbundet.

Formænd.

Glostrup: Former H. P. Hansen, Kirkegade 10. St. Jørgensbjerg. Roskilde.
Rønne: Former C. Hansen, Lindevej 28.
Sorø: Former P. Rasmussen, Broby Overdrev.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Helsingør: Kontortiden er fremdeles til 1. November Hverdage 5—6 og fra 1. November til 1. Marts Hverdage $6^{1}/_{2}$—$7^{1}/_{2}$.
Ringkøbing (Klub): Kasserer Smed A. Thode, Vesterstrandgade 2. Ingen Udbetaling.
Roskilde: Maskinarbejder Aage Jensen, Munkebrostræde 2, St. tv. Hverdage 5—6. Tlf. 1406.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 12 OKTOBER 1925 11. Aarg.

Kongres i vort norske Broderforbund.

Mandag den 28. September og en hel Uge fremover holdt Norsk Jærn- og Metalarbejderforbund sit 18. Landsmøde, som giver os en selvfølgelig Anledning til at beskæftige os baade med Landsmødet og dets Forløb, med den norske Fagforeningsbevægelse, taget som Helhed, og med Jærn- og Metalarbejderforbundet i Særdeleshed.

Det er en velbekendt Sag, at under Krigs- og Højkonjunkturerne kom det en Overgang til en Udvikling af den norske Arbejderbevægelse i kommunistisk-moskovitisk Retning, hvad der førte til en Splittelse, saaledes at der bestaar 3 forskellige Arbejderpartier, hvilket naturligvis betyder en Svækkelse af Mulighederne for Arbejdernes Frigørelseskamp, som iøvrigt, saa vidt vi kan skønne, foregaar ganske paa samme Maade og i det store og hele ved Hjælp af de samme Midler, som vi kender det andre Steder fra.

Men Partisplittelsen har selvsagt virket tilbage paa Fagforeningsbevægelsen, som udover sine specielle Opgaver er henvist til at støtte sig til den til enhver Tid forhaandenværende Arbejderpolitik. Det viser sig her som overalt, at hvor den politiske Arbejderbevægelse træder ind i Splittelsens Tegn, betyder det Styrkelse af Modstanderpartierne, d. v. s. af Overklassen, Arbejderne skubbes til Side. Trods al organisationsmæssig Styrke og Udbredelse er Tyskland et talende Eksempel i saa Henseende. Bedre synes man at være kommet over herhenhørende Forsøg i Sverige, hvor de mere „revolutionære" for nogen Tid siden sluttede deres selvstændige Tilværelse og gik tilbage i det svenske Socialdemokrati, der som bekendt for Tiden staar som Bærer af Regeringsmagten i vort Naboland.

Karakteristisk for den norske Arbejderbevægelse er det iøvrigt, at man har foretaget en som det synes noget haardhændet Omgruppering af Organisationerne efter Industrier. Dette har ført til, at Arbejderorganisationerne ikke overalt har villet rette sig efter Landsorganisationens Beslutning om at gruppere sig indenfor Industriforbund, f. Eks. har det norske Murerforbund ikke villet indmelde sig i det oprettede norske Bygningsarbejderforbund, og det er ganske utvivlsomt, at ogsaa Metalarbejderforbundet og dets Medlemstal og samtidig dets Aktionsevne i nogen Grad har lidt under denne Omgruppering, som vistnok i sine Principper er ganske rigtig, men som, naar Gennemførelsen sker for radikalt, fører Vrede og Modløshed med sig i visse Kredse og Organisationer, og selv om det maa indrømmes, at Højkonjunkturen efter Verdenskrigen tilførte de norske Fagorganisationer et meget stort Medlemstal, som ikke kunde holde for den økonomiske Nedslagsperiode, saa er det dog ganske utvivlsomt, at de stærke Svingninger i Medlemstallet i nogen Grad skyldes Omgrupperingen og visse kommunistiske Tendenser og dermed i Forbindelse staaende Eksperimenter. Vi gengiver her en Tabel over Medlemstallet i den norske Landsorganisation for 10-Aaret 1915—1924, som viser, hvor højt man naaede i 1919, samt hvor langt det gik ned under Nedgangsperioden 1921—22, samt endelig, hvad der er det glædelige, den betydelige Vækst, der atter er i de norske Fagorganisationer,

som vist nu kan siges at have overvundet de foran omtalte Vanskeligheder:

31. December 1924	92.767	Medlemmer
— 1923	85.599	—
— 1922	83.640	—
— 1921	95.965	—
— 1920	142.642	—
— 1919	143.926	—
— 1918	107.542	—
— 1917	93.912	—
— 1916	80.628	—
— 1915	77.968	—

Hvad angaar den talmæssige Udvikling indenfor Jærn- og Metalarbejderforbundet, da kan denne siges at løbe saa temmelig parallelt med den samlede Udvikling indenfor den norske Fagforeningsbevægelse. Vort Broderforbund begyndte sin egentlige Forbundsvirksomhed i 1899 med et Medlemstal paa 808, og undergik nu en rask Udvikling. I 1911 naaede man saaledes op over de første 10.000, i 1914, som er det sidste Aar før Verdenskrigen, var man naaet op over 14.000, og Væksten fortsattes nu til Kulminationspunktet, som indtraadte i 1920, hvor der naaedes et Medlemstal paa 20.931, men saa kommer Nedgangen. I 1921 gik man ned til lidt over 18.000, i 1922 til 13.642, i 1923 til 13.134 og i 1924, hvor Bunden sikkert er naaet, til 11.229 Medlemmer.

Dermed har Metalarbejderforbundet afleveret til Omgrupperingen saavel Blikkenslagerne, som er gaaet i Bygningsarbejderforbundet, som Reparatørerne, der er gaaet til det kemiske Industriarbejderforbund, hvor man satte en af Metalarbejderforbundets Sekretærer (Jønsson) paa Formandsposten; ogsaa Rørarbejderne er officielt overgaaet til Bygningsindustriarbejderforbundet, som dog altsaa ikke er naaet til at omfatte alle Bygningsarbejdere, men en ikke uvæsentlig Del af Nedgangen skyldes sikkert ogsaa de samme Aarsager, som Nedgangen indenfor den norske Fagforeningsbevægelse, nemlig Uroen og Splittelsen. Det er her karakteristisk at se, at tilsvarende Bevægelse ikke har fundet Sted, i alt Fald ikke givet sig Udslag, hverken i Sverige eller i Danmark, hvor Organisationerne har været stærke nok til at begrænse Uroen.

Den norske Industri.

Af Interesse er det at læse af de norske Beretninger og norsk statistisk Aarbog, hvorledes Beskæftigelsesgraden har ændret sig. Det ses saaledes, at Arbejderantallet den 15. December i Bedrifter tilsluttede den norske Jærnsammenslutning, „de mekaniske Værksteders Landsforening", i 1920 var 18.271, 1921 10.712, 1922 9.325, i 1923 7.219 (her spiller Jærnstrejken i Oslo ind), i 1924 13.410, og man kan her følge den samme Udvikling, som er kendt næsten overalt: Kulminationen af Højkonjunkturen i 1920, den stærke Nedgang i de nærmest paafølgende Aar, og saa en Stigning, først svag i 1923, noget stærkere i 1924.

Karakteristisk er det ogsaa at se Udviklingen i de 6 Aar, 1913—1918. Bedrifternes Antal steg i dette Tidsrum fra 1017 til 1585, og i samme Tidsrum steg den samlede udbetalte Arbejdsløn fra lidt over 32 Millioner til lidt over 83 Millioner Kroner.

Den samlede norske Industri angives for 1920 at have beskæftiget ialt 309.524, det er 49.598 selvstændige, 17.499 Funktionærer og 242.427 Arbejdere.

Endelig skal vi nævne, at Jærnindustrien i 1900 ses at have beskæftiget 13,4 pCt. af det samlede Antal Industriarbejdere. Denne Procent steg i 1910 til 15,5, men var i 1920 steget til 18,0, og vi har altsaa her som andre Steder et Billede af en stærk Udvikling af Jærnindustrien i Forhold til andre Erhverv.

Trods en ikke ubetydelig Træ- og Papirindustri, med Tilslutning af en betydelig Celluloseindustri, Træsliberier, samt en omfattende kemisk Industri (norsk Hydro m. m.), er der dog ikke Tvivl om, at Jærnindustrien i Norge, som andre Steder, omfatter den mest betydningsfulde Industri, og herunder danner Skibsbygningsindustrien en meget væsentlig Del, selvom der ogsaa her er store Svingninger og paa de senere Aar Nedgang at notere. I 1908 satte den norske Skibsbygningsindustri af færdigbyggede og udrustede Skibe i Fart et Antal af ialt 93 med en Tonnage paa 49.337. Derefter kommer der en betydelig Nedgangsperiode, men i 1912—13 er man atter oppe paa en nogenlunde tilsvarende Tonnagebygning, medens der under Krigen og i Efterkrigstiden har været nogen Stagnation paa Grund af manglende Materialetilførsler. I 1918—19—20 bygges der henholdsvis ca. 42.000, 40.000 og 39.000 Tons, i 1923 er man nede paa ca. 30.000 Tons, og i 1924 paa 25.366 Tons. Hertil kommer dog Bygning af en Del Motorskibe, hvor man i 1921 har bygget 3 Skibe med tilsammen 10.526 Tons, i 1923 7 Bygninger paa tilsammen 8368 Tons, men i 1924 kun 2 Skibe paa tilsammen 3770 Tons.

Men hvad man end vil udlede af disse Tal vedrørende Skibsbygningen, saa er det ganske utvivl-

somt, at Skibsbygningen erhvervsmæssigt og organisationsmæssigt betyder en temmelig afgørende Faktor i Norge, og den forhaandenværende Krise indenfor den internationale Skibsfart øver derfor et overmaade stærkt Tryk paa Forholdene deroppe, bl. a. havde Russerne afgivet betydelige Bestillinger til de norske Værfter (Bergen), men Stigningen af den norske Krone bevirkede, at Franskmændene med deres lave Valuta rendte af med alle de russiske Bestillinger, og kun de Værfter, som har norske Skibsredere eller Dampskibsselskaber i Ryggen (f. Eks. Akers) synes at være nogenlunde beskæftigede.

Kongressen.

Som foran nævnt varede Kongressen en Uge og omfattede 100 valgte Delegerede, 9 Medlemmer af Hovedstyret, Repræsentantskabets 11 Medlemmer, 3 Pladsekspeditører, Formanden for Lokalstyrelsen i Bergen, 2 Sekretærer samt 2 Revisorer.

Som indbudte Gæster mødte for det norske Formerforbund Ludvig Johansen, for den norske Landsorganisation Sekretærerne Teigen og Aarøe, for Sverige mødte den for kort Tid siden valgte Formand, Frithjof Ekmann, og Sekretær Johan Jansson, fra Danmark J. A. Hansen og Hovedkasserer A. Johansen, for det finske Metalarbejderforbund Arthuri Virta, fra Tyskland Metalarbejderforbundets 1ste Formand Robert Dissmann, fra Holland Sekretær P. van Eck, fra Czekoslovakiet henholdsvis Franz Kadlec, som Repræsentant for det czekiske Forbund, som har Sæde i Prag, og Redaktør Weigel for det tysk-czekiske Forbund med Sæde i Komotau. Endelig var der to Repræsentanter for det alrussiske Metalarbejderforbund med Sæde i Moskva, d'Hrr. Ramanow og Strijewski.

Forbundets afgaaende Formand, Halvard Olsen, bød Velkommen i en længere Aabningstale. Han er som bekendt for ikke længe siden valgt til Formand for Landsorganisationen som Ole Lians Efterfølger, og om hvem han udtalte hjertelige Mindeord, ligesom han mindedes Bergenser-Ekspeditøren, B. Heggems Bortgang. Heggem var en af Jærn- og Metalarbejdernes ældste Tillidsmænd, og havde været Forbundet en baade nyttig og dygtig Kollega.

Dernæst udtalte Halvard Olsen sig om Dommen, afsagt af den norske faste Voldgiftsret, som betød, at Lønningerne skulde sættes ned, samtidig med at Levnedsmidlerne var steget og steget, alt imedens Arbejdsløsheden tiltog. I 1922 havde Forbundet udbetalt nær 2 Millioner Kr. i Arbejdsløshedsunderstøttelse, og Voldgiftsdommen i 1922 og de Reduktioner, som havde fundet Sted, gav Arbejdsgiverne Blod paa Tanden. Det lykkedes dem dog ikke at faa Lønningerne yderligere ned, man maatte gaa med til Prolongation, men med Bestemmelse om Reduktion efter Prisindekstallet, og det er velkendt, hvorledes dette var arrangeret paa den Maade, at Pristallet faldt og medførte Reduktioner. Derpaa fulgte „Jærnstrejken", som førte til Storkampen i 1924. Arbejdsgiverforeningen opstillede en Række horrible Krav, men det mislykkedes for dem. I den store og langvarige Kamp sejrede nemlig Fagorganisationen, og Arbejdsgiverne maatte trække sig tilbage med sine Krav. Herfor kan vi ikke mindst takke vore skandinaviske Broderforbund, som hjalp os, hvilket gjorde, at vi red Stormen af. Jeg benytter Lejligheden til at takke vore Broderorganisationer for Hjælpen.

Halvard Olsen talte derefter om Opgøret, hvorunder der var anvendt megen Kritik, ikke altid saglig, og heller ikke al Kritik har været fremført i god Mening.

Vi har i det sidste Aar arbejdet med Overgangen til Industriforbund og derved mistet mange gode Medlemmer, bl. a. Blikkenslagerne og Reparatørerne ved Papirfabrikker, ved kemiske Fabrikker, ved Bjærgværker og ved Sporvejene. Vi har afgivet mange Medlemmer, og vi har ikke faaet de, vi skulde have igen, bl. a. er Formerforbundets Overgang til os endnu ikke fuldbyrdet.

Formerforbundets Formand, Ludvig Johansen, takkede senere Halvard Olsen for hans Ord om det gode Samarbejde, som ogsaa han glædede sig ved.

Af de skandinaviske Gæster talte J. A. Hansen først og svarede bl. a. paa Halvard Olsens Udtalelser med Tak for Hjælpen, at denne var gensidig, og ikke mindst vi havde Grund til at takke Nordmændene for deres udmærkede loyale Støtte under Storkampen sidste Vinter. Han førte Takken videre for mange Aars intimt og kollegialt Samarbejde, der utvivlsomt har været til stor Nytte saavel i faglig Henseende som i langt videre Forstand indenfor de skandinaviske Organisationer. Derigennem har vi bl. a. ogsaa vakt Opmærksomhed og Respekt i vide internationale Kredse.

Fr. Ekmann, Stockholm, fremsatte dels i en Tale, dels senere i Udtalelser til „Arbejderbladet" (den gamle „Socialdemokraten") en Række interessante Udtalelser om Sverige, hvor han oplyser, at de nu er 360.000 Medlemmer i Landsorganisationen, og at det gaar godt fremad. Heraf tæller Jærn- og Metal-

arbejderforbundet de 68.000 Medlemmer. Endnu i 1923 havde de kun 53.000 Medlemmer, og der er altsaa en Forøgelse paa 15.000. Udviklingen gik i Retning af Industriforbund, men Samarbejdet med de øvrige Organisationer, bl. a. med Grov- og Fabriksarbejderforbundet, var godt.

Endvidere udtalte Fr. Ekmann sig i varme Vendinger om Samarbejdet med Danmark, Norge og Finland, ligesom han udtalte, at de svenske Arbejdere er tilfredse med at have en socialistisk Regering i Spidsen for Landets Styrelse.

Ekmann, der har tilhørt det venstre-radikale Parti, udtalte sig ligeledes fortrøstningsfuldt om Sammenslutningen med det gamle Socialdemokrati, ligesom han følte sig overbevist om, at Føreren for Radikalerne, Z. Høglund, ikke vil gøre Forsøg paa at danne Særgruppe, men præstere loyalt Samarbejde.

Jøvrigt skal nævnes en Række Udtalelser af Robert Dissmann. Det er selvfølgelig altid af stor Betydning at høre Udtalelser om, hvad man specielt fra vore Kollegers Side mener om Forholdene og Udviklingen i det stadig store og mægtige Industriland syd for vor Grænse.

Dissmann erindrede om, at før Krigen talte den tyske Landsorganisation tilsammen $2^1/_2$ Million fagorganiserede Arbejdere, medens der efter Krigen kom en vældig Masfetilslutning, og i Tiden fra 1919 til 1922 talte den tyske Landsorganisation 8 Millioner Medlemmer. Der var Arbejdergrupper, som tidligere stod uorganiserede, Landarbejderne f. Eks., som kom til, og det var helt nye Felter, som det tidligere havde været vanskeligt at faa i Tale og faa organiseret, Øvreschlesien og Saar-Omraadet. De 8 Millioner udgjorde det alt overvejende Flertal af den tyske Arbejderklasse. Udenfor stod kun de, som er organiseret i de kristelige Fagorganisationer.

Der er iøvrigt 3 Landsorganisationer i Tyskland, som efter Krigen dannede et Kartel, saaledes at der hele Tiden har været det intimeste Samarbejde mellem Hovedorganisationerne A. D. G. B. (Allgemeine Deutsche Gewerkschafts-Bund), A. F. A. (Funktionærforbundet) med 750.000 Medlemmer, samt Allgemeine Deutsche Beamten-Bund (Tjenestemændene), der tæller 300.000 Medlemmer.

Aaret 1923 paaførte den tyske Fagbevægelse en alvorlig Prøvelse, fremkaldt ved Ruhrbesættelsen og den Inflation, som drog ind over Landet i Forbindelse hermed, og som endte i et Sammenbrud af den tyske Valuta og den tyske Industri. Samtidig havde selvfølgelig Kommunisterne „Højkonjunktur" i den tyske Arbejderbevægelse. Der arrangeredes en Række store faglige Kampe, og alt dette truede paa det alvorligste hele den tyske Fagbevægelses Eksistens. Med den fuldstændige Ødelæggelse af Valutaen blev Forbundenes Økonomi en Tid helt ødelagt, de kunde ikke udbetale den regulære Understøttelse til Medlemmerne, saa lidt som Medlemmerne kunde svare deres Bidrag til Organisationerne, og alle disse Ting maatte naturligvis virke paa Medlemstallet; vi var saaledes ved Udgangen af 1924, hvor vi havde mistet Halvparten, kun 4 Millioner tilbage i Landsorganisationen — deraf de 800.000 i Metalarbejderforbundet.

— Herigennem skabtes der Mulighed for Arbejdsgiverne for i visse Tilfælde at sabotere 8-Timersdagen, men vi er godt i Gang med at erobre det tabte Terræn tilbage og vil ikke hvile, før den sidste Arbejder atter er kommet ned paa de 8 Timer. Kampen herfor begyndte allerede paa Slutningen af 1923 under det vældige Sammenbrud. Desværre var 8-Timersdagen ikke lovmæssig forankret, men bygget paa en Beslutning af den første Revolutionsregering, og denne Beslutning maatte fornyes for hvert Aar. Den Regering, som sad ved Magten i de værste Krisetider, fik af Rigsdagen en udvidet Myndighed i alle Lovsager. Regeringen kunde udstede Forordninger, som fik Lovskraft, og den benyttede sig deraf. Under Krisen iværksatte den ca. 40 saadanne Lovpaabud.

Socialdemokraterne havde desværre maattet stemme for denne Blancofuldmagt, selv om der var Uenighed i Fraktionen, men Flertallet ansaa det for nødvendigt. Med Bemyndigelsen i Baghaanden udstedte Regeringen en Forordning, som faktisk ophævede 8-Timersdagen, d. v. s. i Princippet anerkendte man den, men Undtagelserne blev saa mange, at den i Virkeligheden var brudt. Arbejdsgiverne benyttede sig heraf og af Arbejderorganisationernes øjeblikkelige Svaghed. Imidlertid lærte vi, naar det gælder 8-Timersdagen, at kæmpe for dens Bevarelse og Generobring paa de Omraader, hvor den er tabt, men over Halvparten af den tyske Arbejderklasse har 8-Timersdagen i Behold, og der, hvor der er sket Forlængelse, er dette af forskellig Rækkevidde, men vi kæmper, med gode Resultater, for at naa tilbage til de 8 Timer.

— Den 11. tyske Fagforeningskongres i Leipzig i 1922 udtalte sig med stort Flertal for Industriforbundstanken, og paa den 12. Kongres i Breslau nu i Sommer blev der vedtaget 2Endringer i Landsorganisationens Love, som fastslaar, at Industriforbund er det primære i Fagbevægelsens Opbygning, men det er ikke nok med at fastslaa Principperne. Den tyske Landsorganisation

er bygget op paa 40 Forbund, hvoraf forøvrigt kun et Mindretal er organiseret i Overensstemmelse med Industriformen.

Hvad Arbejdsløsheden i Tyskland angaar, da er denne højst forskellig indenfor de enkelte Industrier, men i de sidste Maaneder er Arbejdsløsheden blevet særlig mærkbar i Rhindistriktet og Westpfalen. Størsteparten af de store Gruber ligger stille, de store Bedrifter indenfor Jærnindustrien arbejder ogsaa med store Vanskeligheder, og Arbejdsløsheden er tiltagende indenfor Jærn og Metal.

Hvad Kommunistbevægelsen angaar, da er dennes Indflydelse nu mindre, end den nogensinde har været, i Forbindelse med den store Tilbagegang, som Kommunisterne havde ved de sidste politiske Valg, gjorde Tilbagegangen sig dobbelt mærkbar i Fagbevægelsen, navnlig efter, at en Række Tilhængere er udelukkede. De Særorganisationer, som stod under Kommunisternes Indflydelse, er ogsaa for det meste nedlagt eller i fuld Opløsning, og de tilbageværende har i disse Dage sluttet sig til Landsorganisationen.

— Med Hensyn til den internationale faglige Bevægelse stiller Dissmann sig paa Enhedens Grundlag med Tilslutning til Amsterdam paa Basis af nationale faglige Sammenslutninger. Han udtaler: „Min personlige Mening er, at alle Bestræbelser for Tilvejebringelse af faglig Enhed maa understøttes, for saa vidt som disse Bestræbelser er baaret frem af ærlig Vilje".

Med Hensyn til den politiske Udvikling i Tyskland siger han: „Valget af Hindenburg som Præsident, den nuværende Luther-Regering o. s. v., er Udtryk for Styrkeforholdet i Tyskland i Øjeblikket. Arbejderbevægelsen er nemlig i de sidste 5 Aar gaaet tilbage med Hensyn til Styrke, og dette er Aarsagen til, at de besiddende Klasser har Overtaget for en Tid. De har koncentreret deres Kræfter, særlig har de højerestaaende Partier styrket deres Position. Hvor længe dette Forhold kan bestaa, er det jo vanskeligt at udtale sig om, personlig tror jeg, at det, der maa til i Tyskland, er en Sammenslutning af alle proletariske Kræfter, som staar paa Klassekampens Grund. Lykkes det, saa vil de store Arbejdermassers Tillid til det politiske Arbejderparti blive genoprettet, og sammen med Fagbevægelsen vil disse 2 Led i den moderne Arbejderbevægelse igen kunne overvinde Reaktionen. Klassemodsætningerne skærpes i Tyskland, særlig i den senere Tid er dette Tilfældet. Dette medfører alvorlige Kampe over hele Landet, og det er min faste Overbevisning, at disse Kampe vil bidrage til at fremme Samlingen i den tyske Arbejderklasse, og til at give Samlingen det eneste rigtige og naturlige Grundlag".

Vi skal senere vende tilbage til nogle af Vedtagelserne paa den norske Kongres m. m.

Repræsentantskabsmøde i Arbejdsløshedskassen.

Lørdag den 17. Oktober afholdtes i Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse det i Lovene fastsatte Repræsentantskabsmøde, der skal afholdes hvert Aar, hvor der ikke er Delegeretmøde.

Dagsordenen omfattede Beretning om Virksomheden, Regnskab for 1924—25, Valg af Repræsentanter til Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde og Repræsentation til det kommende Delegeretmøde, hvilket Spørgsmaal det forrige Delegeretmøde havde overladt til Hovedbestyrelsens Afgørelse.

Der forelaa en trykt Beretning omfattende de sidste 2 Regnskabsaar, men ved Siden heraf blev der aflagt en mundtlig Beretning om Hovedpunkterne af Kassens Virksomhed i det sidst forløbne Aar.

Medlemstal.

Aaret 1924—25 viser en betydelig Stigning i Medlemstal, nemlig 1672.

	1. April 1924	31. Marts 1925	Fremgang
S. & M.	22150	23619	1469
Formere	1792	1843	51
Slibere	245	291	46
Specialarbejdere	697	803	106
Tilsammen	24884	26556	1672
Hv. Medl.	498	456	÷ 42

Den samlede Tilgang har været 4114.
Den samlede Afgang har været 2442.

Formuen.

Kassens Formue har været i stadig Fremgang, hvad der endnu skyldes de offentlige Tilskud til Ekstrakontingentet, nemlig Kommunetilskudene. Formuen var den 31. Marts Kr. 143,11 pr. Medlem eller 50 pCt. mere end i 1917, men reelt set er Formuen mindre, fordi vore Ydelser er fordoblede. Vi staar ogsaa overfor den Mulighed at maatte overveje en Forøgelse af Dagetallet for det aarlige Maksimum under Hensyn til Arbejdsløshedsperiodernes Længde og Usikkerheden med den ekstraordinære Understøttelse. Af Kassens Formue er ca. Kr. 1.300.000,00 anlagt i Obligationer. I 1925 er yderligere købt for ca. Kr. 300.000,00.

Kontingentet.

Der blev fra Direktoratet rejst Krav i 1924 om en Forhøjelse af det ordinære Kontingent under Hensyn til Nedskæringen af de offentlige Tilskud, men efter Forelæggelse af vor Status i 1925 frafaldt Direktoratet Kravet. Skal vi imidlertid beskæftige os med en Udvidelse af Understøttelsen, maa vi ogsaa regne med en eventuel Kontingentforhøjelse.

Arbejdsløsheden.

Ved Regnskabsaarets Slutning var der 311 flere Arbejdsløse end Aaret forud, 3598 mod 3287, men tager man Aaret 1924—25 som Helhed, var det langt gunstigere end Aaret 1923—24. Det laveste Antal havde vi i Juni Maaned 1924 med 1705 mod 4312 i Juni 1923.

Understøttelserne.

Den samlede Understøttelse har udgjort Kr. 1.578.015,20 eller omtrent 800.000 Kr. mindre end i 1923—24. Understøttelsen fordeler sig med Kr. 1.511.750,75 paa Dagpenge, Kr. 6.950,95 paa Rejsebidrag, Kr. 10.236,75 paa Flyttehjælp, Kr. 694,75 paa Overfartspenge og Kr. 48.382,00 paa Juleunderstøttelse.

Den samlede Understøttelse udgør Kr. 61,36 pr. Medlem eller for de forskellige Brancher: S. & M. Kr. 61,84, Formere Kr. 53,83, Slibere Kr. 53,82 og Specialarbejdere Kr. 67,42.

Understøttelsesudgiften er stadig meget for høj og burde normalt ikke overstige 40 Kr. pr. Medlem eller ca. 1 Mill. Kroner om Aaret.

Øvrige Virksomhed.

Kassen har i Regnskabsaaret 1923—24 haft Anerkendelse for ekstraordinær Arbejdsløshed i Tiden indtil 1. August 1924 og derefter fra 1. Februar 1925. Gennemsnitsprocenten for de 14 Aar, som der efter Loven regnes med, er saa høj, at vi i Vintermaanederne vanskeligt og næppe heller ønskeligt, naar de paakrævede 50 pCt. derover, og der maatte ogsaa sættes særlige Kræfter i Bevægelse for at opnaa Anerkendelsen den 1. Februar.

Hovedbestyrelsen har i Aarets Løb som sædvanlig behandlet en Række Tilfælde omhandlende enkelte Medlemmers Understøttelsesforhold. Ialt angik dette 24 Tilfælde, og endvidere er afgjort 7 Udelukkelsestilfælde og 2 andre Medlemsforhold.

Ved Urafstemning vedtoges Indførelse af Understøttelse under nedsat Arbejdstid, men endnu har der ikke været særlig Brug derfor.

I Aarets Løb er Johs. Kjærbøl afgaaet som Bestyrer for det københavnske Kontrolkontor, og i hans Sted er ansat tidligere Ekspedient for den københavnske Centralafdeling Chr. Christensen.

Den aflagte Beretning godkendtes.

Kassens Aarsregnskab, der balancerede med Kr. 5.090.844,12, godkendtes.

Som Repræsentanter til Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde valgtes:

For Smede og Maskinarbejderne: J. A. Hansen, A. Johansen, Johs. Kjærbøl, S. Munk, Chr. Christensen, Leonh. Hansen og J. V. Werner.

For Formerne: Arn. Nielsen, Ludv. Christensen og Ole Hansen.

For Sliberne: Victor Hansen og P. Weyen.

For Specialarbejderne: L. Møller og Knud Larsen.

Paa Forslag af et derom nedsat Udvalg vedtoges det at lade næste Delegeretmøde afholde i 1926 i Tilslutning til Smedeforbundets Kongres samt at fastsætte Repræsentationen til Delegeretmødet paa følgende Maade: For Smede og Maskinarbejderne samme Antal som ved Forbundets Kongres, for Formerne 25, for Sliberne 5 og for Specialarbejderne 11 Delegerede. Hovedbestyrelsens Medlemmer er i Henhold til Lovene selvskrevne Deltagere, og paa samme Maade som ved sidste Delegeretmøde kan de af Repræsentantskabets Medlemmer, der ikke vælges med direkte Mandat, deltage i Delegeretmødet, dog uden Stemmeret.

Strejkevarsler og Forlig

ved Den faste Voldgiftsret angaaende F. L. Smidth & Co., Valby.

Firmaet F. L. Smidth & Co., Valby, er som bekendt et anset Firma, der ejer store Fabrikker i Tyskland, Frankrig, Belgien, England og Amerika samtidig med, at det driver en ikke helt ubetydelig Fabrikationsvirksomhed i Valby, hvor der forarbejdes Maskiner særlig for Cementindustrien, og hvor der bl. a. bygges de bekendte store roterende Ovne til samme Industri. Men Firmaet har ved Hjælp af sin stærke Stilling igennem Tiderne holdt Gennemsnitsfortjenesten noget under, hvad den øvrige Industri betaler, og samtidig har man som Basis for Firmaets Holdning indført et Tantiemesystem, som kommer ca. 33 pCt. af Arbejderne tilgode gennem en Udbetaling ved hvert Aars Slutning. Det skal bemærkes, at den udbetalte Tantieme kun dækker en ringe Del af Forskellen mellem Firmaets Lønninger, og hvad der gennemsnitlig betales i Faget, og Arbejdernes Lønkrav er igennem Aarene altid mødt med Trusel om, at hvis ikke man var tilfreds, saa vilde Firmaet lade noget mere Arbejde gaa til Udlandet til de Steder, hvor det kan udføres billigere. Da nu Forskellen mellem Firmaets Lønninger, og hvad der ellers betales i Faget, hen paa Sommeren viste sig at blive saa stor, at den nu var 25 à 30 Øre pr. Time, og da der var ret rigeligt med Arbejde, krævede Svendene, at nu maatte der gøres et Forsøg. Behandling ved Mæglings- og Timandsmøde førte kun til, at Firmaet gentog sit ovennævnte sædvanlige Standpunkt, og Arbejderne krævede nu afgivet Strejkevarsel, hvorefter 1. og 2. Varsel blev afgivet henholdsvis 8. og 16. September.

Dette førte selvfølgelig til Møde i Arbejdsgiverforeningen, hvor der heller intet opnaaedes, og Arbejdsgiverforeningen krævede sin Protest imod Strejkevarslets Lovlighed indbragt for Den faste Voldgiftsret, hvor der den 25. September blev indgaaet følgende Forlig:

Udskrift af
Den faste Voldgiftsrets Retsbog A. 7.
Side 52—53.

Aar 1925, den 25. September Kl. 2½ Eftm., holdt Retten forberedende Møde paa Raadhuset i Anledning af *Sag Nr. 902:*

Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien og Firmaet F. L. Smidth & Co. mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og dets paagældende københavnske Afdelinger, eventuelt Værkstedsklubberne og de paagældende Arbejdere.

Næstformand, Landsdommer O. Haack beklædte Retten.

For Klagerne mødte: Dansk Arbejdsgiverforening ved Fuldmægtig W. Elmquist og Fuldmægtig A. L. Østerberg, Jærnsammenslutningen ved Direktør Charles Hansen og Sekretær Aage Schiott og Firmaet F. L. Smidth & Co. ved Ingeniør E. B. Cruse og Ingeniør C. E. Carlsen.

For de Indklagede mødte: De samvirkende Fagforbund ved Sekretær Vilh. Nygaard, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund ved Formanden J. A. Hansen, Forbundets Afdeling 15 ved Formanden Vilh. Christensen og Tillidsmand Chr. Carving og Klubrepræsentanterne H. Jørgensen, H. Bentsen og Erhardt Bagger og Forbundets Afdeling 4 ved Tillidsmand P. Knudsen.

Der fremlagdes: Klage af 21. September 1925 med 3 Bilag og Tilsvar af 24. s. M. med 3 Bilag.

Sagen forhandledes med Parterne og forligtes saaledes:

Grundlønnen for alle Akkorder, som i Perioden fra 1. Januar 1924 og indtil 18. Marts 1925 gennemsnitlig har givet en Fortjeneste under 170 Øre pr. Time, forhøjes saaledes, at de med de nugældende Procenttillæg kan give denne Fortjeneste.

Samtlige Timelønninger forhøjes med 3 Øre pr. Mand og Time.

Den varslede Smede- og Maskinarbejderstrejke aflyses straks.

Forbundet erkender, at den ved Klubbeslutning vedtagne Overarbejdsvægring er stridende mod Overenskomsten og vil, idet man beklager det forefaldne, paalægge Arbejderne fremtidig at holde sig Overenskomsten efterrettelig.

Klagerne begærede Sagen hævet.

Sagen hævet.

Retten hævet.

O. Haack. *E. Steincke.*

Det saaledes indgaaede Forlig var vel ikke egnet til at bringe Firmaet op paa Højde med det almindelige Niveau, men det var dog et lille Resultat, som kunde faa Betydning, og man maatte jo i alt Fald gaa ud fra, at Firmaet nu loyalt vilde bestræbe sig paa at opfylde de indgaaede Forpligtelser, hvilket saa meget lettere kunde lade sig gøre, som Firmaet ved at høre mere efter Arbejdernes Kritik med Hensyn til Arbejdets Tilrettelæggelse o. s. v. vilde kunne opnaa en større Fart i Produktionen.

Men det ser ud til, at man paany demonstrerer sin Fædrelandskærlighed paa den Maade, at der sættes Folk i Gang med at demontere en 14—15 Drejebænke, som skal sendes til Tyskland — industrielt som nationalt gør d'Hrr. af Overklassen, hvad de kan, for at bevare Magten, koste hvad det vil.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Frederiksværk. Ved lokal Forhandling er 3 Modelformeres Timeløn hævet fra 160 til 170 Øre.

Glostrup. Paa Krav om en Nedsættelse paa 10 pCt. af Akkorderne paa Arbejde, som Glostrup Jærnstøberi leverer til 3 forskellige Firmaer, og paa delvis det samme Krav paa Arbejde til et fjerde Firma, afholdtes der den 12. Oktober et Mæglingsmøde. Sagen overgik til fornyet lokal Forhandling, og saafremt der ikke paa den Maade opnaas Enighed, skal Kravene behandles ved Timandsmøde.

København. Den 3. Oktober afholdtes der et Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne. Jærnindustriens Sammenslutning og Formerforbundet var her repræsenteret, og Anledningen var, at Medlemmerne havde standset Arbejdet i 5 Dage hos A/S »Vølund«.

Hermed forholdt det sig saaledes, at man for lang Tid siden havde klaget til Fabrikstilsynet over meget daarlig Renholdelse af Spiselokaler, Opholdsrum og Baderum. Tilsynet havde fundet Klagen berettiget, men medens Sagen stod paa, opstod der en Strid, som medførte, at Arbejdsmændene overhovedet ikke vilde rengøre de nævnte Lokaler. Det skulde naturligvis kun gøre galt værre, og da Forholdet var, at flere af vore Medlemmer havde faaet Bylder o. s. v., var der intet underligt i, at man sagde Stop.

Bortset herfra undsaa Firmaet sig ikke for at forlange Skadeserstatning for Arbejdsstandsningen, men da man selvfølgelig ikke kunde indgaa paa noget saadant, sluttede Fællesmødet uden Resultat, idet Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at føre Sagen frem for Den faste Voldgiftsret.

Paa den i forrige Fagblad omtalte Sag fra Firmaet F. L. Smidth & Co. har der den 29. September været afholdt Timandsmøde. Man enedes om at forlænge den opsagte Prisliste i 4 Uger fra den 1. Oktober at regne og i den Tid optage lokale Forhandlinger om Forhøjelse af indtil 200 Akkorder for Haandformerne.

Nykøbing, Jylland. Hos A/S N. A. Christensen & Co. afholdtes der den 29. September et Mæglingsmøde. Aarsagen var, at Akkorder og Timelønninger var

opsagte og udløbne, og der var krævet en Del Tillæg til forskellige Akkorder og Tillæg til de for Akkordarbejderne gældende ansatte Timelønninger.

Ved Mæglingen enedes man om at forny Prislisten saaledes, at den tidligst kan opsiges med 2 Maaneders Varsel til at udløbe 1. August 1926.

De opsagte Akkorder bestod af Grundløn plus et Tillæg, inddelt i 5 Grupper, og Tillæggene var for disse Grupper fra 55 pCt. og op til 83½ pCt. Samtlige disse Tillæg blev forhøjet med 2 pCt. 4 Rundovne og 2 Komfurer fik yderligere Grundprisen forhøjet med 5 pCt., og dernæst skete der en Smule mere paa lidt andet Arbejde.

Akkordarbejdernes ansatte Timelønninger forhøjedes med 2 Øre hver.

Kerteminde. Den 24. September afholdtes der et Fælles-Mæglingsmøde paa Kerteminde Jærnstøberi paa forskellige Spørgsmaal, som dog for Formerforbundets Vedkommende indskrænkede sig til en Klage over den Optræden, en Bestyrer, Hr. R. Jensen, til Tider udviser. Et særligt ondartet Tilfælde havde givet Anledning til, at Arbejdet paa hele Fabrikken var standset i 3 Dage. Herfor krævedes der Erstatning af Firmaet, men der opnaaedes ingen Enighed, og Sammenslutningens Repræsentant maatte forbeholde sig at føre Spørgsmaalet videre. Klagen over Bestyreren blev taget til Efterretning.

Odense. I Fortsættelse af de Meddelelser, der fra Fabrikkerne i Odense gaves i det sidste Fagblad, kan meddeles, at paa Fabrikken »Phønix« gik Sagen i Orden ved de lokale Forhandlinger. Ca. 60 Gibsparter blev forhøjet med 5 pCt. Statorer forhøjedes pr. Stk. med et Tillæg med fra 2 og op til 9 Øre. Ca. 600 løse Modeller forhøjedes med 10 pCt., 7 løse Modeller med 25 pCt. Til Gengæld reduceredes lukkede Remskiver og et Par andre Modeller med 3 pCt. og en Klokke til Cisterner med 5 Øre pr. Stk.

Hos A/S H. Rasmussen & Co. syntes det ogsaa, som om de ny lokale Forhandlinger skulde bringe Afslutning. Det skete dog ikke, og Sagen blev derfor afsluttet ved et Timandsmøde den 6. Oktober. Der blev modtaget nogle Forhøjelser af Akkorderne til Haandformerne, og for Skiftning af Gibsbrædder ved Maskinerne forhøjedes Prisen fra 34 til 36 Øre pr. Gang. Fremtidig skal alle Skift betales, hvilket ikke var Tilfældet tidligere.

Hos A/S Allerup gik de lokale Forhandlinger ogsaa itu. Sagen behandledes ved det ovennævnte Timandsmøde og sluttede med et Tilbud om nogle Forhøjelser af visse Akkorder, og samtidig gav Maskinformerne Afkald paa Augusttillæggets 3 pCt. mod, at de for Fremtiden er fritaget for Opblanding af Sand, idet Fabrikken skal lade dette besørge.

Endelig havde samtlige Medlemmer hos A/S Allerup modtaget 3 Kr. i Tilskud pr. Mand til Afholdelse af en Skovtur, mod at de i Aar skulde lade være med at afholde denne paa en Arbejdsdag. Det havde de ikke overholdt, og Firmaet krævede Pengene tilbagebetalt. Forbundet og de paagældende Medlemmer erkendte det forkerte, og Firmaet gav Afkald paa Kravet om Tilbagebetaling.

Silkeborg. Denne Afdeling meddeler, at der i den senere Tid er adskillige Tilrejsende og Arbejdssøgende, der undlader at henvende sig i Afdelingen, inden de søger Arbejde, og Afdelingen maa kræve, at Lovenes Bestemmelser herom overholdes.

Der vil i Fremtiden blive taget meget haardt paa dem, der overtræder Lovene.

Sønderborg. I Fortsættelse af de Meddelelser, der findes i Fagbladet for August vedrørende Firmaet Stein & Meyland, kan meddeles, at dette Firma ikke mente at have Forpligtelse til at betale Augusttillæggets 3 pCt., dels fordi det var udtraadt af Jærnindustriens Sammenslutning, og dels bevirkede Kronestigningen m. m., at Kunderne gik fra Firmaet, hvilket man iøvrigt beviste ved at tilsende Forbundet flere Skrivelser, der i den Anledning var udvekslede mellem Firmaet og dets Kunder.

Efter en Del Korrespondance sluttede Sagen med, at Timelønningerne, der i Juli var forhøjet med fra 4 til 8 Øre pr. Mand og Time, blev forhøjet med 2 Øre og med tilbagevirkende Kraft fra 1. August d. A.

Svendborg. Hos A/S L. Lange & Co. rejstes der for nogen Tid siden Krav om Forhøjelse af Akkordarbejdernes ansatte Timelønninger, Forhøjelse af Timelønningerne for 4 Mand, der arbejder i ren Timeløn, samt Forhøjelse af Akkorderne paa Rundstykker til Kakkelovne.

Ved den lokale Forhandling gik Spørgsmaalet om de ansatte Timelønninger i Orden, idet disse i Gennemsnit forhøjedes fra 125 til 135 Øre.

Derimod strandede Forhandlingerne om de 2 andre Spørgsmaal, og en Mægling blev derfor begæret, men forinden denne naaede til Afholdelse, gik ogsaa disse 2 Spørgsmaal i Orden ved en ny lokal Forhandling.

For 4 i ren Timeløn arbejdende Formere, hvis Timelønninger laa fra 154 til 163 Øre, forhøjedes disse med 4 Øre hver, og Akkorderne paa Rundstykker forhøjedes med 5 pCt., nogle enkelte større Stykker med 10 pCt., og dermed er Sagen sluttet.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 23. Juli afholdtes Mæglingsmøde hos A/S »Celludan« i København i Anledning af Klage fra vore der beskæftigede Medlemmer over, at Arbejdsmænd og Funktionærer greb ind i vort Fag.

Efter at der paa Mæglingsmødet af Firmaets Direktør var givet imødekommende Tilsagn, blev Sagen stillet i Bero, saaledes at Sagen, hvis der senere blev Grund til Klage, kunde viderebehandles ad voldgiftsretlig Vej.

Da der ikke senere har været rejst Klage over de paagældende Forhold, maa Sagen betragtes som værende ude af Verden.

Vedrørende Sukkerfabrikken »Vestsjælland« i Gjørlev afholdtes Mægling den 13. August i Anledning

af Krav om Forhøjelse af Lønnen samt Klage over, at Virksomheden reducerede Sygelønnen for fastlønnede Reparatører samt nægtede 2 afgaaede Arbejdere Sommerferieløn.

Der opnaaedes ingen Ordning paa Mæglingsmødet, men ved lokal Forhandling er Sygelønsspørgsmaalet senere bragt i Orden, medens de andre Krav frafaldtes.

Paa De forenede Automobilfabrikker i Odense blev der den 1. September afholdt Mægling i Anledning af et af vore Medlemmer rejst Lønkrav.

Der opnaaedes ikke Enighed paa Mødet, bl. a. fordi Direktøren var bortrejst, men Sagen henvistes til lokal Forhandling, naar Direktøren kom hjem. Det er herved lykkedes at opnaa en Ordning, saaledes at man for 20 Mands Vedkommende har foretaget et Afdrag paa Akkordafsavnstillægget og forhøjet Grundlønnen tilsvarende, hvorved denne er bleven hævet fra 94,8 Øre til 105 Øre i Gennemsnit.

Den 9. September blev der hos A/S Emil Møllers Telefonfabrikker i Horsens afholdt Mæglingsmøde i Anledning af:

1) Strid om Transport af Vægapparater fra Snedkerværkstedet til Monteringsværkstedet.

2) Klage over, at Firmaets Ledelse ikke tager fornødent Hensyn til Henvendelser fra Tillidsmanden.

Angaaende det første Punkt accepterede Forbundets Mæglingsmand et Tilbud fra Firmaet, gaaende ud paa, at der fremtidig for Transport af Apparater fra Snedkeriet betales ansat Timeløn, dog paa Betingelse af, at der ikke kan rejses Krav om Betaling for anden Transport, udover hvad der betales for Tiden.

Vedrørende Punkt 2 sluttede Sagen med de faldne Udtalelser.

Den 10. September afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Uoverensstemmelse mellem Firmaet Chr. Olsen & Mejlgaard Mortensen og en hos dette Firma tidligere beskæftiget Rørlægger angaaende et Beløb, som Rørlæggeren var bleven Firmaet skyldig. Man enedes om at henvise Sagen til fornyet lokal Forhandling, hvorved det er lykkedes at faa den sluttet med et Forlig gaaende ud paa, at Rørlæggerens Gæld til Firmaet ansattes til Kr. 250, der betales med Kr. 10 pr. Uge.

Samme Dag afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af følgende Spørgsmaal vedrørende Maskinfabrikken »Iron«, København:

1) Krav om Forhøjelse af Lønningerne.

2) Strid om Betaling for Overarbejde.

3) Krav om Betaling for Udearbejde.

ad 1. Det oplystes ved Mødet, at Firmaet beskæftigede en Skruestikarbejder, der ved Timelønsarbejde tjente 173 Øre, og en Drejer, hvis Fortjeneste, efter at han har været Svend i godt 1 Aar, var 160 Øre.

Der opnaaedes ikke Enighed om en Lønforhøjelse.

ad 2. Det blev af Firmaet hævdet, at det altid havde været Kotume at beregne Overtidsprocenten efter en ansat Timeløn af 100 Øre, og man nægtede at foretage Ændringer paa dette Punkt. Forbundets Repræsentant kunde ikke anerkende, at der var Grundlag for en saadan Deling af Timelønnen, og opsagde den hidtidige Beregningsmaade.

ad 3. Firmaet indgik paa ved Udearbejde at betale det i Fælles Værkstedsregler fastsatte Tillæg af 3 Øre og at efterbetale for paaklagede 100 Udearbejdstimer.

Hos A/S Celludan, København, afholdtes der Mægling den 19. September paa Klage over, at Firmaet havde afskediget Tillidsmanden. Det oplystes, at Afskedigelsen var begrundet i en almindelig Indskrænkning af Arbejdsstyrken, men da det samtidig blev fastslaaet, at han kunde have været i Arbejde 10 Dage længere, indgik Firmaet paa at betale ham Kr. 150,00 i Godtgørelse.

Samtidig erklærede Firmaet sig villig til at genantage Tillidsmanden, naar det paany fik Brug for hans Kvalifikationer.

Den 24. September afholdtes Mæglingsmøde paa Kerteminde Jærnstøberi i Anledning af forskellige Klager over Forholdene i Støberiet og Beslagværkstedet. Klagerne var foruden af Smedeforbundet rejst af Arbejdsmands- og Formerforbundet. Desuden havde Firmaet klaget over, at samtlige Arbejdere havde nedlagt Arbejdet fra den 4. til den 9. September. Sagerne sluttede med, at Parterne tog de paa Mødet fremsatte Udtalelser til Efterretning, dog forbeholdt Sammenslutningens Repræsentant sig at forfølge Kravet om Bod og Erstatning for den iværksatte Arbejdsstandsning.

Hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, afholdtes Mægling den 25. September i Anledning af Krav fra Arbejderne i Fabrikkens Afdeling 1 om Fjernelse eller Forflyttelse af en Undermester Poulsen. Parterne diskuterede Sagen, og der var Enighed om, at det er Mesterens og Arbejdernes Pligt at samarbejde i Fordragelighed og udvise Høflighed overfor hinanden, og forsaavidt Forholdene maatte nødvendiggøre det, forbeholdt Forbundets Repræsentant sig at føre Sagen videre.

Samme Dag afholdtes Mægling hos A/S »Strømmen«, Randers, i Anledning af følgende:

1) Klage over, at Firmaet sætter en Funktionær til at svejse Dampapparater.

2) Klage over, at Firmaet efter Lock-outen har reduceret Udlærlingenes Grundløn fra 86 til 76 Øre.

3) Klage over, at Firmaet nægter at yde Augustreguleringens 3 pCt. til Udlærlinge, som har været Svende før 1. August.

Sagerne sluttede med, at Firmaet erklærede, at det ikke havde til Hensigt at lade Funktionærerne udføre Arbejdet, men naar de paagældende Dampapparater var blevne svejste af en Formand, skyldtes det, at det drejede sig om en ny Artikkel, og den paagældende Funktionærs Tid ved dette Arbejde var meget minimal.

Endvidere tilbød Firmaet at regulere de omstridte Lønninger for Udlærlinge til et gennemsnitligt Beløb af 86 Øre og endelig at forhøje Udlærlingenes Timefortjeneste med 3 pCt. fra 1. August.

Paa Odense Staalskibsværft afholdtes den 14. September Mægling i Anledning af Strid mellem Værftet

og Nitterne om Betalingen for Udførelse af Stillads i Luger samt for Flytning af Stilladsknæer udenbords. Endvidere krævede Værftet Reduktion af Skibsbyggernes Priskurant. Medens der ikke opnaaedes Enighed om de to første Spørgsmaal, der henvistes til videre Behandling paa Timandsmøde, lykkedes det ved Fortsættelse af Mæglingsmødet den 21. og 26. September at opnaa Enighed om Reduktion af Skibsbyggernes Priser, dog saaledes, at der ikke er sket nogen Reduktion, som ikke er baseret paa Forbedring af Værktøj, Arbejdsmaskiner og Arbejdsmetoder. De reducerede Priser traadte i Kraft den 28. September, dog saaledes, at der for alt Arbejde paa Bygning 19 betales i Overensstemmelse med de gamle Priser.

Den 9. September afholdtes Mæglingsmøde hos A/S Møller & Jochumsen, Horsens, i Anledning af Krav om et Tillæg af 10 pCt. til Lønakkorderne.

Det oplystes paa Mødet, at Akkordfortjenesten i et Tidsrum af 5 Uger fra Midten af Juli har været 161 Øre, medens Akkordbasis var 154 Øre til 1. August og derefter 159 Øre. I samme Tidsrum var Timelønsfortjenesten gennemsnitlig 136 Øre og eksklusive Udlærlinge 140,6 Øre, medens den gennemsnitlige Timeløns- og Akkordfortjeneste var henholdsvis 140,8 og 144 Øre. Endvidere oplystes det, at Akkordbasis har staaet urørt i nogle Aar og kun er ændret ved de overenskomstmæssige Reguleringer.

Efter Anmodning tog Forbundets Repræsentant Kravet tilbage, idet man henstillede til Direktøren at stille sig velvillig med Hensyn til en Forbedring af enkelte Arbejderes Lønninger.

Det er senere oplyst, at der til Fordeling mellem 52 Mand er givet 18 Øre.

Timandsmøde. Den 18. September afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Klage fra Odense Staalskibsværft over en af Stemmerne iværksat Blokade paa Nybygning Nr. 20 samt Strid om Akkordprisen for Stemning af Skandæksvinkler.

De omhandlede Spørgsmaal sluttede med de faldne Udtalelser.

2) Strid mellem Odense Staalskibsværft og Nitterne om Betaling for Ophængning af Lugestillads.

Der opnaaedes Enighed om, at der for hver øverste Lasteluge udover det Tillæg paa 10 pCt., som dækker Afretning af Lugekarm og Flytning af Hængestillads, fremtidig gives et Tillæg af Kr. 6,00 til Nittesjakket for Anbringelse af saadant Stillads.

Strid om Betaling af Ventepenge. I Anledning af, at Næstved Afdeling havde klaget til Forbundet over, at en Smedemester Falk dersteds havde nægtet at betale Ventepenge i Henhold til Fælles Værkstedsregler, § 5, 3. Stk., havde Forbundet rettet Henvendelse til Jærnindustriens Sammenslutning, som derefter foranledigede, at Smedemesteren betalte som krævet af vore Medlemmer.

Nægtelse af at betale Udlærlinge i Henhold til Overenskomsten. Foranlediget af, at Firmaerne A. F. Heidemann og W. Brüel i Hjørring havde nægtet at betale Udlærlinge i Overensstemmelse med Overenskomsten af 8. Juni 1925, havde Forbundet rettet Klage til Sammenslutningen, som foranledigede, at de nævnte Firmaer opfyldte deres overenskomstmæssige Forpligtelser.

Afsluttet Strid med Firmaet Bernh. Graucob, København. I Anledning af, at A/S Bernh. Graucob, København, havde afskediget Tillidsmanden, samt af et overfor Firmaet rejst Lønkrav og tillige Klage over Arbejdstidens Lægning, er der den 9. Oktober afholdt Møde i Arbejdsgiverforeningen.

Sagerne var rejst af Gas- og Vandarbejdernes Fagforening sammen med Københavns Afdeling 9, og det lykkedes paa Mødet at opnaa Forlig derved, at Firmaet indgik paa at genantage Tillidsmanden og at forhøje Timelønnen fra 181 Øre til 186 Øre. Iøvrigt er Jærnindustriens Overenskomstforhold gældende.

Strid under Udførelse af et Tankanlæg i Køge. Paa et Tankanlæg, som Kastrup Maskinfabrik udfører i Køge, var der mellem Firmaets Repræsentant og vore Medlemmer opstaaet nogle Stridsspørgsmaal, tilsyneladende fordi nævnte Repræsentant ikke var Pladsen voksen som Arbejdsleder. Den 5. Oktober klagede Sammenslutningen telefonisk over, at Køge Afdeling nægtede at lade nogle fra København ankomne Maskinarbejdere gaa i Arbejde.

Saaledes foranlediget rejste en Repræsentant for Forbundet til Køge samme Dag og holdt Møde med de paagældende Medlemmer, hvorefter Sagen gik i Orden.

Iøvrigt erstattede Firmaet den uheldige Arbejdsleder med en anden.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.

10. Gustav Nielssons Automobilværksted, Frankrigsgade 32—34, København.

11. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.

12. Smedemester Hüche, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.

Horsens Cyklelager. For en Gangs Skyld tager vi os for, hvad ikke er almindeligt, at belyse Forholdene hos et Firma, der hylder Devisen, at »Stilstand er for unge Hjerter Døden«, og som derfor ikke lader gaa ret lang Tid imellem hver Gang, Organisationerne maa aflægge smaa Sygebesøg hos det. Det paagældende Firma, der har hjemme i Horsens, og hvis Direktør er Hr. Hede Nielsen, er »Horsens Cyklelager«. Firmaet er ganske vist Medlem af Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning, og denne har da ogsaa gentagne Gange i Henhold til vore Voldgiftsregler maattet medvirke ved »Besøgene«, men det mærkes ikke, at Hr. Hede Nielsen, der sikkert helst beskæftigede uorganiserede Arbejdere, har større Respekt heller for sin egen Organisation. Det er nemlig sjældent, at det lykkes at faa Hr. Hede Nielsen til at møde til Timandsmøderne, og hvis de Afgørelser, der saa træffes uden hans Medvirkning, ikke passer ham, saa ignorerer han dem ganske rolig.

I indeværende Aar har vort Forbund gentagne Gange maattet beskæftige sig med denne Virksomhed. Feriespørgsmaalet har Hr. Hede Nielsen »løst« paa sin Vis, idet han umiddelbart efter Lock-outens Afslutning lod Maskinarbejderne spadsere i 6 Dage, medens Fabrikken blev kalket, senere har samme Hr. Hede Nielsen ladet Arbejderne spadsere en Dag, medens man lavede »Status«. For at undgaa Misforstaaelse maa vi gøre opmærksom paa, at disse »Ferier« er uden Løn.

For at saa mange som muligt kan faa Glæde af de idylliske Forhold, skifter Arbejdsstyrken hos Hr. Hede Nielsen ret ofte, og nye Arbejdere holes heran rundt omkring fra andre Byer; selv de unge Mennesker, som har ofret 4 Aar paa Stedet for at lære den Kunst at samle en Cykle, synes ikke at kunne opnaa fornøden Uddannelse til efter endt Læretid at finde Beskæftigelse i denne Kunstanstalt.

Hr. Hede Nielsens sidste Opfindelse er, at han ikke længere kan bruge den hidtidige Tillidsmand, der efter at have arbejdet paa Fabrikken i en Aarrække ikke længere er »dygtig nok«.

Det vil af ovenstaaende fremgaa, at Smede- og Maskinarbejdere ikke har stor Udsigt til at opnaa livsvarig Beskæftigelse med efterfølgende Pension hos denne Velgører, men heller ikke Udsigt til i et blot nogenlunde rimeligt Tidsrum at betrygge deres Eksistens ved Arbejde hos dette Firma — de maa holde sig rejsefærdige med Stav i Haand o. s. v. At ovennævnte Firma er blandt de daarligste Betalere indenfor vort Fag turde ifølge ovenstaaende være overflødigt at gøre opmærksom paa og nævnes kun for at gøre Billedet korrekt.

Stiftelsesfester.

30 Aars Stiftelsesfest i Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds Næstved Afdeling.

Lørdag den 3. Oktober fejrede Næstved Afdeling sin 30 Aars Stiftelsesfest. Denne afholdtes i Adelgaards Lokaler.

I Festen deltog de fleste af Afdelingens Medlemmer med deres Damer, og Forbundets Formand var indbudt.

Kl. 7 gik man til Bords i den smukt pyntede Sal, og her præsiderede Afdelingens Formand, Chr. Rasmussen. Et Par ældre Formere, der ikke mere arbejder ved Faget, deltog efter Afdelingens Indbydelse med deres Hustruer i Festen, ligesom Afdelingens mangeaarige tidligere Formand, N. P. Petersen, der nu driver et Metalstøberi, men som stadig er Medlem af Forbundet, deltog.

Efter at Afdelingsformanden med nogle velvalgte Ord havde budt Velkommen, og man var kommet et godt Stykke ind i det udmærkede Maaltid, holdt Forbundets Formand Festtalen, hvorunder han drog Parallel mellem Fortiden og Nutiden for sluttelig at takke Afdelingen for dens Indsats gennem Aarene i Fagbevægelsen, idet han manede til fortsat Sammenhold.

En i sin Tid, af den af mange Formere her i Landet kendte, nu afdøde Former Westerblaa, skrevet Formersang til Brug ved Stiftelsesfester blev afsunget, ligesom en fornøjelig Revysang gjorde fortjent Lykke.

Efter Maaltidets Afslutning tog Dansen sin Begyndelse, og denne blev afbrudt ud paa Aftenen ved et Kaffebord, og her gjorde en Sang for Damerne sig absolut gældende. Derefter optraadte en Herre- og en Damekomiker samt en Harmonikavirtuos, som underholdt Forsamlingen en Times Tid.

Derefter dansede man igen til et Stykke ud paa Natten, og den Afbrydelse, der skete, fremkom ved, at man samledes om en Bolle Punsch for at drikke Fødselsdagsbarnets Skaal.

Ballet sluttede først Kl. 4 Morgen, og det var tydeligt at se, at de Næstved-Formere er vante til at svede, og at dette ikke generede dem synderligt, thi i Dansen deltog de saa at sige alle og næsten hver eneste Gang, Musikken spillede op til et nyt Nummer.

Alt i alt en vellykket Fest, præget af godt Kammeratskab.

Stiftelsesfest i Smedeforbundets Esbjerg Afdeling.

Lørdag den 10. Oktober fejrede Esbjerg Afdeling sin 35-aarige Bestaaen ved en meget stilfuld Fest i Paladshotellet i Esbjerg. Til Festen var indbudt 4 af Afdelingens Stiftere, nemlig Afdelingens første Formand og senere Kasserer gennem 26 Aar, A. Caben, endvidere Afdelingens første Kasserer, J. P. Carlsen, som har været uafbrudt Medlem af Afdelingen gennem de 35 Aar, J. J. Marcussen, som to Gange har været Formand for Afdelingen, og endelig O. H. Kramer, der har været Revisor i Afdelingen. Foruden disse var nuværende Formand for Varde Afdeling, J. J. Hellner, H. P. Hansen, der nu er bosiddende i Kolding, J. Poulsen og C. K. Andreasen, der alle har indtaget Formandspladsen i Esbjerg Afdeling, indbudte. Endelig var Formanden for Fællesorganisationen i Esbjerg, Typograf Eickhart, og Sekretær Johs. Kjærbøl, der mødte i Stedet for Forbundets Formand, som var forhindret i at komme til Stede, Afdelingens Gæster.

Ved Fællesspisningen, hvor Afdelingens Formand, L. Rosendal, præsiderede, og i hvilken deltog ca. 230 Damer og Herrer, talte Sekretær Kjærbøl, hvorefter

Veteranerne hver for sig stod op og talte om Fortiden, da Arbejdsgiverne forsøgte at slaa den spirende Organisationsbevægelse ned og forfulgte de Mænd, der vovede at fremføre Arbejdernes berettigede Krav. I Særdeleshed havde man maattet tage en haard Tørn med Jærnstøber N. J. Poulsen, der i 1891 uden videre etablerede Lockout for at tvinge Arbejderne.

Forskellige Sange, dels alvorlige, dels skæmtende, af hvilke en sikkert satte en Rekord med Hensyn til Længde, og alle forfattede af en Kollega Arthur Hellsten, blev sungne ved Bordet, og efter Desserten gik Scenetæppet op for en veritabel Grovsmedie, i hvilken 2 sodede Gutter gjorde versificerede Udfald mod mere kendte og fremtrædende Tilstedeværende.

Medens Kaffen blev indtaget i Selskabslokalerne, blev Salen ryddet, hvorefter Dansen gik til Døgnets nyeste Melodier, og det blev sent, inden denne Fest, der sikkert for alle Deltagere blev et lyst og smukt Minde, sluttede.

I Dagens Anledning var Caben og J. P. Carlsen udnævnt til Æresmedlemmer.

Til Danmarks organiserede Arbejdere.

Fra Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund har vi modtaget følgende:

Under Storkonflikten i Foraaret hændte det ofte, at der meldtes om *uorganiserede Handels- og Kontormedhjælpere*, der optog det nedlagte Arbejde.

Selvom der mellem disse har været en Del, der kom fra Overklassehjem og følte sig kaldede til at bekæmpe Arbejderne, var dog langt de fleste Sønner eller Døtre af organiserede Arbejdere og kom saaledes til at bekæmpe deres egne Hjems Interesser.

Naar dette kunde ske, skyldtes det i første Række, at man i Arbejderkredse alt for ofte har set bort fra den Kendsgerning, at Organisationen er lige saa nødvendig for Handels- og Kontormedhjælperne som for ethvert andet Fag.

Dette i Forbindelse med *vort Fags vanskelige Agitationsforhold*, økonomisk Forfølgelse af vore Agitatorer eller endda Forbud mod Medlemsskab i Organisationen har gjort det umuligt at organisere til Bunds, hvilket atter har givet Arbejdsgiverne en Del uorganiserede til Raadighed i Kampen mod Arbejderne.

Vi gaar ud fra, at *alle* Arbejdere er lige saa interesserede som vi i at faa forandret dette Forhold.

Vi tror derfor at handle i Kontakt med de organiserede Arbejdere, naar vi herved anmoder om deres Støtte til vore Bestræbelser for at gennemorganisere vort Fag, dels ved at de paavirker deres Børn, der arbejder som Handels- og Kontormedhjælpere, til at organisere sig, og dels ved paa Arbejdspladser, hvor der er Lejlighed til det, at støtte vor Agitation.

Vi skal iøvrigt henlede Opmærksomheden paa, at den tidligere ret udbredte Opfattelse, at de kvindelige Medhjælperes Arbejde kun var en midlertidig Beskæftigelse, saa de ikke behøvede at interessere sig for Løn- og Arbejdsforhold, og at de mandlige Medhjælperes Arbejde var Overgangsledet til en Overklassetilværelse, er mere urigtig end nogen Sinde.

Handels- og Kontormedhjælperne er og bliver Lønarbejdere, endda med særlig daarlige og meget usikre Arbejdsvilkaar.

Da de fleste imidlertid kommer fra Arbejderhjem, er der Anledning til at hamre følgende Kendsgerninger fast:

Arbejderhjemmene har ikke Raad til at lade deres Sønner og Døtre, der arbejder som Handels- og Kontormedhjælpere, fortsat arbejde for en Løn, der ikke dækker Leveomkostningerne.

Arbejderhjemmene har ikke Raad til at lade deres Børn gaa ledige uden Ret til Arbejdsløshedsunderstøttelse, og

Arbejderhjemmene har ikke Raad til at lade deres Børn opdrage til at bekæmpe deres egne Interesser.

Følgelig er Arbejderhjemmene særlig interesserede i, at deres Børn, der arbejder ved vort Fag, organiseres og organiseres allerede i Læretiden, da vort Fags store Arbejdsløshed gør det meget ønskeligt, at Udlærlingene straks ved Læretidens Ophør har Anciennitet i vor statsanerkendte Kasse.

Vi ved vel, at vi selv maa gøre Hovedarbejdet og vil bestandig føre en intensiv Agitation; men det vil være os en uvurderlig Hjælp, hvis vi faar aktiv Støtte i alle Arbejderkredse.

Vi tvivler ikke om, at dette vil ske, naar vi herved henleder Opmærksomheden paa Forholdene og sender derfor allerede paa Forhaand vor bedste Tak for den ventede Haandsrækning.

Med soc. Hilsen

Jens Johansen.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for August over Tillidsmænd.

Former- og Støberiarbejderforbundet.

Formænd.

Glostrup: H. P. Hansen, Kirkegade 10, Roskilde.
Kolding: A. Jensen, Frydsvej 7, 1.
Korsør: J. A. Jensen, Algade 24.
Nykøbing F.: H. Buch, Nørregade 2, 1.
Rønne: C. Hansen, Lindevej 28.
Sorø: P. Rasmussen, Broby pr. Sorø.

Kasserere.

Aarhus: P. Nielsen, Knudrisgade 31, 1.
Glostrup: K. Wendelbo-Petersen, Heggelundsallé 11. Træffes kun fra 5—6.
Silkeborg: M. Blauert, Holbergsgade 2. Træffes kun fra 6—7.
Slagelse: H. Hansen, Akacievej 23, 1.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Aabenraa: Formand og Kasserer Emil Knutzen, Nygade 8.
Grenaa (Klub): Kasserer Maskinarbejder Alfred Rasmussen, Mogensgade 9. 12½—1 og 6½—7½. Ingen Udbet.
Rødby-Havn: Formand og Kasserer Smed Chr. Eriksen, Torvegade 16. Hverdage 5—6.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
22494	Andersen, Anton Morten..	Ribe	12. 9.97	Kerteminde	1. 6.16	Svendborg	12. 4.24
32307	— Oluf Chr.....	Horsens	4. 7.05	Lyngby	1. 4.25	Lyngby	20. 6.25
12406	— Reinhold	København	23.12.02	Kbhvn. Afd.	10 1.25	Kbhvn. Afd. 12	6. 6.25
7404	— Skjold O.....	Helsingør	15. 2.02	Helsingør	3. 5.21	Helsingør	3. 5.24
29943	Arndal, Victor.....	Odense	25. 8.03	Odense	4. 3.25	Odense	28. 3.25
5075	Bisted, Arthur L. C. A.	Frederiksberg	6.10.82	Kbhvn. Afd. 3	21.11.03	Kbhvn. Afd. 3	20. 6.25
37858	Brylle, Johs. Blæsbjerg	Odense	13. 6.97	Nyborg	20. 6.24	Nyborg	28. 3.25
10069	Christensen, Adolf G. W....	Svendborg	19. 3 95	Svendborg	1. 5.14	Svendborg	26. 4.24
10848	— Harald E. E...	Hornslet	28.10 00	Randers	6.11.20	Aarhus	21. 2.25
5069	— Henry Alfred ..	København	27.12.01	Kbhvn. Afd.	6. 7.21	Kbhvn. Afd. 15	13. 6.25
29216	— J. P.....	Harndrup	6. 7 82	Odense	14. 9.18	Odense	20.12.24
32514	— Johs. Carl....	Heinsvig	18. 5.00	Horsens	22. 4.25	Horsens	30. 5.25
31981	— Niels Peter...	Nyborg	9. 8.00	Nyborg	1. 5.19	Lyngby	7. 3.25
36158	— Svend Aa. B...	Gylling	14. 6.00	Kbhvn. Afd.	3. 4.23	Kbhvn. Afd. 12	6. 6.25
2306	— Søren	Fladstrup	13. 5.77	„ „ 1	16. 9.12	Centralafd.	27. 6.25
10600	— Thorv. Hannib.	Svendborg	19. 9.96	Svendborg	1.11.15	Svendborg	26. 4.24
11710	— W.....	Helsingør	13. 6.02	Helsingør	2. 7.21	Helsingør	23. 6.23
29374	Christiansen, Ejnar Emil ...	Roskilde	18. 1.01	Roskilde	16. 5.25	Kbhvn. Afd. 12	27. 6.25
9100	— Orla	Egebjerg	2 9.02	Holbæk	5.11.20	Holbæk	4. 4 25
27853	— Viggo M. M. ..	St. Jørgensbjerg	4 2.03	Roskilde	8 11.24	Roskilde	25. 4.25
15058	Ditlevsen, Godtfred	København	30. 4.97	Kbhvn. Afd.	20. 3.25	—	23. 5.25
39385	Eriksen, Niels Peter....	—	5. 9.02	„ „	17. 5.24	Kbhvn. Afd. 15	6. 6.25
35045	Frandsen, Jørgen Emil ...	—	14.10.03	Horsens	17.10.22	Horsens	21. 3.25
39890	Frederiksen, Carl Ludvig...	Odense	11. 5 98	Odense	7. 8 24	Odense	18. 4 25
8255	— Viggo	København	29. 9.87	Kbhvn. Afd. 1	3. 6.16	Centralafd.	20. 6.25
22886	Frikke, Edvard.....	Skanderborg	9. 4.01	Silkeborg	1. 5 20	Randers	14 3.25
34609	Gregersen, Jens Aage....	Viborg	19. 7.04	Viborg	1.11.22	Viborg	14. 3.25
23384	Hansen, Aage Chr. L...	København	8. 5.97	Kbhvn. Afd. 1	13. 5.16	Kbhvn. Afd. 14	20. 6.25
29444	— Aage Hjeronim	V. Aaby	16. 6.00	Korsør	1. 1.24	Korsør	7. 3.25
34958	— Carl Vald.....	Gyrstinge	1. 8 03	Ringsted	9.11.22	Ringsted	28. 3.25
35704	— Hans.....	Spang	16. 8.03	Sønderborg	9. 4.23	Sønderborg	25. 4.25
22370	— Hans Jakob ...	Roskilde	27. 5.96	Roskilde	11. 5.16	Kbhvn. Afd. 11	20. 6.25
28887	— Hans Jørg. V...	Randers	13. 8.98	Randers	3. 8.18	Randers	3. 1.25
16770	— Holger Chr.....	København	11. 3.02	Kbhvn. Afd.	1. 5.25	Centralafd.	20. 6.25
27015	— Oluf.....	Eskelund	25.12.98	Kolding	30. 7.17	Assens	10. 1.25
34134	— Rasmus Hjeron.	V. Aaby	21.10.03	Korsør	1. 1.24	Korsør	7. 3.25
343	Herbøl, Poul Victor....	København	15. 4.03	Kbhvn. Afd.	10.10.24	Kbhvn. Afd. 15	27. 6.25
30702	Hermansen, Aksel	V. Hæsinge	11.11.97	Odense	2. 2.19	Odense	28. 3.25
5819	Holmen, J. Chr. Søborg.	Svendborg	19. 6.79	Amerika	1. 6.16	Skive	21. 3.25
11856	Hvidkjær, C. Christiansen	Deigret	29. 6 01	Aarhus	1.11.21	Aarhus	31. 1.25
16426	Jensen, Erhardt Anton .	København	28. 6.06	Kbhvn. Afd.	8. 4.25	Frederikssund	23. 5.25
11237	— Leo	—	4. 1.03	„ „	18. 8.22	Odense	11. 4.25
35492	— Ludvig Erh.....	Brahetrolleborg	11.12.94	Odense	22.10.22	—	13.12.24
37363	— Niels Chr.....	V. Hæsinge	20. 4.95	—	19. 7.24	—	6. 6.25
27276	— Niels Peter....	Ejby	25.11.86	Køge	1. 4.17	Køge	14. 3.25
19913	— Peter Harald...	Munkebo	4. 7.91	Odense	1. 5.12	Odense	28. 3.25
28869	Jacobsen, Henry Rasmus	Frederikshavn	14.11 98	Frederikshavn	1. 5.18	Frederikshavn	14. 2.25
34663	Jepsen, Hermann	Sønderborg	12. 2.04	Sønderborg	4.12.22	Sønderborg	4. 4.25
3731	Jespersen, Karl.	Værum	30. 3.01	Randers	9. 1.20	Randers	6.12.24
35706	Jessen, Martin	Flensborg	30.12.02	Sønderborg	9. 4.23	Sønderborg	2. 5.25
27278	Johansen, Chr.....	Lindemark	2. 2.90	Lyngby	22.11.24	Lyngby	14. 3.25
38149	— Niels Chr.....	Odense	29. 1 03	Odense	16. 4.24	Odense	10. 1.25
22071	— Viggo	Gjern	11. 7.88	Silkeborg	28. 8 15	Silkeborg	21. 3.25
36975	— Viggo Aage ...	København	9. 8.04	Kbhvn. Afd.	11.12.23	Kbhvn. Afd. 13	13. 6.25
23482	Johnsson, Oskar Fr. A. ..	Fjelkestad	20. 5.72	Malmø	8. 9.23	„ „ 9	13. 6 25
39101	Kracht, Karl Johs.....	Aarhus	24. 9.03	Aarhus	9. 9.24	Aarhus	31. 1.25
17417	Krogh, H. Christensen.	Odense	24. 9.00	Odense	6. 5.20	Odense	28. 3.25
34669	Krüger, Ludvig P. J....	Sønderborg	22.10.00	Sønderborg	11. 3.23	Sønderborg	11. 4.25
30304	Larsen, Chr. Rahbeck..	S. Omme	20. 5.88	Roskilde	28. 2.25	Roskilde	6. 6.25
32704	Laursen, Christian	Asferg	17.10.89	Randers	2. 8.19	Randers	17. 1.25
19835	Ludvigsen, Laurits	København	15. 6.76	Kbhvn. Afd.	15. 1.23	Centralafd.	6. 6.25
34952	Madsen, Hans	Silkeborg	21. 4.92	Silkeborg	14. 8.22	Silkeborg	21. 3.25

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
39903	Madsen, Henry Bernh.	Rask Mølle	20. 8.05	Horsens	31. 7.24	Horsens	7. 3.25
39609	— Martin	Nyborg	5. 8 05	Korsør	1. 9.24	Korsør	14. 2.25
191	Mikkelsen, Carl Emil	Ringsted	23. 3.01	Ringsted	29.12.24	Ringsted	4. 4.25
38695	Mortensen, Hans H. N. M.	København	17. 9.04	Kbhvn. Afd.	5. 5.24	Kbhvn. Afd. 15	13. 6.25
14819	Mouritzen, Thorkild	Kolding	18. 1.03	Kolding	31. 8 21	Nykøbing M.	28. 3.25
39051	Møller, Kaj Espegren.	Kallundborg	1.11.02	Helsingør	4. 7.24	Helsingør	9. 8.24
39772	— Verner	Odense	3. 9.99	Kerteminde	17. 5.24	Odense	3. 1.25
28270	Nielsen, Alfred Chr.	Nørresundby	19. 7.99	Holstebro	7. 2 18	Holstebro	28. 3.25
33469	— Anders Chr.	Nykøbing M.	4 2.01	Skive	5. 3.21	Skive	11 4.25
19794	— Carl G. A.	Rørslev	20. 9.89	Middelfart	17. 1.12	Middelfart	14. 3.25
27773	— Chr. Møller.	Hobro	12. 2.00	Kbhvn. Afd.	18.10.24	Kbhvn. Afd. 12	24. 1.25
14643	Nielsson, Erik	Helsingør	5 5.02	Helsingør	8. 5.22	Helsingør	29.12.23
39766	Nielsen, Erling Math.	Lemvig	2 8.05	Odense	9 5 24	Odense	6. 6 25
39964	— Frederik Johs.	Bjernede	2. 8.05	Ringsted	4.11.24	Sorø	23. 5.25
30434	— Hadon O. V.	Skydebjerg	3. 4.05	Rønne	22. 3.25	Rønne	9. 5.25
34560	— Kaj Lauritz	København	21. 5.96	Kbhvn. Afd.	3. 3.23	Kbhvn. Afd. 14	9. 5.25
12825	— Niels M. E.	—	25. 3.01	„ „	2. 7.20	„ „ 17	6. 6.25
33819	— Rasmus V.	Sørup	4. 1.02	Svendborg	10 6 21	Svendborg	28. 2.25
33971	— Søren M.	Randers	27 4.03	Randers	1.11.21	Randers	7. 3.25
11218	Olsen, Arthur Vilh.	Throndhjem	21. 2 05	Kbhvn. Afd.	2. 1.25	Kbhvn. Afd. 12	27. 6.25
15596	— Ejner H. Høgh.	Struer	12. 6.00	Sønderborg	25.11.20	Sønderborg	18. 4 25
36729	— Peter E. Eman.	København	12. 6.04	Kbhvn. Afd.	19.10.23	Kbhvn. Afd. 2	13. 6.25
5081	Petersen, Axel P. Svend.	—	22. 8.97	„ „	7. 7.21	„ „ 12	6. 6.25
11061	— Evald W. P.	—	8. 3.92	„ „ 1	7. 4.11	„ „ 12	6. 6.25
2356	— Gunnar Fr. M.	—	20. 6.04	„ „	23. 8.24	„ „ 15	13. 6.25
15590	— Thorv. Sophus.	Tikøb	27. 9.87	Helsingør 2	10. 2.06	Helsingør	29.12.23
24682	Pallesen, O. C.	Flade Sogn	21. 5.93	Aalborg	8. 3.17	Frederikshavn	28. 2.25
26916	Persson, Arthur	Rostock	25. 9.92	Kiel	12. 1 19	Kolding	16. 5 25
36336	Poulsen, Niels Chr. A.	København	6.10.02	Kbhvn. Afd.	26. 4 23	Kbhvn. Afd. 18	13. 6.25
28675	— Otto Johs.	Sørup	18.11.98	Svendborg	6. 5.18	Svendborg	14. 2.25
38871	— Poul Peter S.	Ordrup	30.12.05	Kbhvn. Afd.	16 4.24	Kbhvn. Afd. 14	13. 6.25
31669	Preusse, Vilhelm	Braunschweig	23. 2.89	Sønderborg	1. 3.25	Sønderborg	13. 6.25
20035	Rasmussen, Anton G. L.	København	29.12.90	Kbhvn. Afd. 1	17. 8.12	Kbhvn. Afd. 18	27. 6.25
4435	— Christian	Tved	22. 4.87	Svendborg	3. 1.08	„ „ 5	27. 6.25
26002	— Knud	København	14. 3.04	Kbhvn. Afd.	6. 5.22	„ „ 5	6. 6.25
16918	Raun, Georg M. N.	—	3. 6.01	„ „	19 10.20	„ „ 17	6. 6.25
34081	Ravn, Christian	Herning	5. 8.03	Herning	6.11.22	Herning	20. 6 25
37598	Rosenlund, H. Dyrendal	Odense	23.10.99	Odense	11. 1.24	Odense	28. 3.25
31754	Sørensen, Hans	Rønberg	28.10.00	Herning	4. 7.25	Herning	11. 7.25
38610	— Hjort Marius	Frederikssund	24. 8.04	Kbhvn. Afd.	8. 2.24	Kbhvn. Afd. 14	6. 6.25
28598	— Ove	Skindbjerg	7. 8.94	Silkeborg	25. 6.18	Silkeborg	28. 3.25
35128	Schroll, Herbert C. Th.	Taarnby	23. 1.03	Aarhus	30.12.22	Aarhus	28. 3.25
34343	Schultz, Jacob	Felsted	16.12.02	Aabenraa	12. 7.23	Aabenraa	25. 4.25
17446	Søderlund, Carl Aa. H.	Odense	12. 6.95	Odense	5.12.23	Odense	5. 4.24
37996	Thaysen, Christian	Aabenraa	7. 7.84	Aabenraa	15. 3.24	Aabenraa	15.11.24
23103	Thomsen, Leander Ø.	København	28. 2.92	Kbhvn. Afd. 1	13 3 16	Kbhvn. Afd. 11	6. 6.25
37926	— Viggo	Middelfart	21. 8.05	Nr. Aaby	3. 5.24	Middelfart	25. 4.25
35762	Unger, Kurt	Tyskland	22. 1.05	Horsens	12. 5.23	Horsens	29.11.24
22904	Veng, Svend Aa. A.	Silkeborg	6.12.00	Silkeborg	1.10.20	Silkeborg	27.12.24
8500	Vilhelmsen, Hans Emil	København	13. 4.01	Kbhvn. Afd.	3. 4.20	Centralafd.	27. 6.25

Esbjerg Arbejderhøjskole.

Esbjerg Arbejderhøjskole paabegynder Kursus den 3. November d. A. Denne Sag har særligt Bud til vore unge, arbejdsløse Kammerater, og i Særdeleshed til dem i Jylland.

Skolens Undervisning foregaar saaledes:

Vinterkursus for mandlige Elever fra 3. November til 27. Marts.

Sommerkursus for Kvinder fra 3. Maj til 27. Juli.

Grundfagene er Dansk, Stilskrivning, Regning, Bogføring, Gymnastik og Sprog (Tysk eller Engelsk).

I Studiekredse og Foredrag med paafølgende Spørgetimer gennemgaas endvidere følgende Fag (Timetallet gælder for Vinterskolen):

Den nyere Historie: De europæiske Folkeslags politiske og kulturelle Historie i det sidste Aarhundrede (60 Timer).

Arbejderbevægelsens Historie fra den franske Revolution til vore Dage med indgaaende Omtale af de førende Personligheder og de særligt fremtrædende Perioder (40 Timer).

Fagforeningsbevægelsen: Historisk Oversigt over den engelske, tyske, franske og nordiske Fagbevægelse.

Gennemgang af faglige Problemer som Arbejdsløn og Arbejdstid, Strejker og Lock-outer, Lærlingespørgsmaal, Socialisering og Organisationsformer (20 Timer).

Kooperation: Forbrugsforeningernes Udvikling og Organisation; den danske Andelsbevægelse; Arbejdernes kooperative Virksomheder. I Forbindelse hermed Besøg paa kooperative Produktionsforetagender (15 Timer).

Samfundsøkonomi: Den økonomiske Udvikling fra Oldtidens primitive Kulturformer til Nutidens industrielle Samfund. Arbejde og Kapital. Prisdannelse. Arbejdsdeling. Aktieselskaber. Truster. Store og smaa Landbrug. Pengevæsen og Handel. (40 Timer).

Samfundslære: Statsdannelse og Regeringsformer. De politiske Partier. Rigsdagsarbejde og Kommunalkundskab. (40 Timer).

Erhvervsgeografi: Enkelte Landes geografiske Forhold med særligt Henblik paa Produktion og Arbejdsliv (20 Timer).

Litteraturhistorie: Hovedlinierne i den sociale Skønlitteratur (40 Timer).

Arbejdernes Oplysningsbevægelse: Orienterende Foredrag om Bevægelsen i Europa. Praktisk Vejledning i Studiekredsarbejde, Foredragsøvelser og Bibliotekskundskab.

Understøttelse: Ubemidlede kan opnaa Amtstilskud, der beløber sig til ca. Halvdelen af Betalingen for et Ophold. Ansøgningen herom skrives paa et Skema, der faas paa Borgmesterkontoret eller hos Sogneraadsformanden og indsendes samme Sted, for Vinterkursusets Vedkommende helst inden 1. Juli, for Sommerkursusets helst inden 1. Januar. Dog *kan* Amtet yde Tilskud, naar Skemaet indsendes senest en Maaned før Kursusets Begyndelse.

De organiserede Arbejdere, som er arbejdsløse, kan eventuelt — ved Velvilje fra de respektive Fagforbund — faa den vedtægtsmæssige Understøttelse overflyttet til Skolen. I de Fag, hvor der er erklæret ekstraordinær Arbejdsløshed, er det muligt gennem Arbejdsdirektoratet at faa samtlige Udgifter dækkede. Ansøgningen herom maa dog i god Tid indsendes til Fagforbund eller Arbejdsdirektorat.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Kursus for Stansemagere.

For at give saa mange Metalarbejdere som mulig Lejlighed til at faa forøget Kendskab til Fremstilling og Anvendelse af Stanseværktøj, vil der paa Teknologisk Instituts Aftenskole blive holdt en Række Foredrag om de forskellige Konstruktioner af Stansere, Snit og Trækværktøj. Disse Foredrag begynder Fredag den 30. Oktober, Kl. 7½, og fortsættes en Aften ugentlig indtil Jul. Betalingen herfor er Kr. 10.00 pr. Deltager.

Paa Grundlag af disse Foredrag, hvor hele Teorien vil blive gennemgaaet, vil der, under Forudsætning af tilstrækkelig Tilslutning, blive et Fortsættelseskursus efter Nytaar, hvor alle Enkeltheder vil blive taget op til nærmere Drøftelse og ledsaget af Demonstrationer og eventuelt praktiske Øvelser i Værkstedet.

Denne Undervisning vil finde Sted 2 Aftener à 2 Timer ugentlig og vil slutte i Midten af Marts Maaned. Betalingen herfor er Kr. 30.00.

Kursus i Kunstsmedning.

Som Indledning til Fagskolens Aftenkursus i Kunstsmedning vil der, ligesom i tidligere Aar, blive holdt et indledende Foredrag af Hr. Kunstsmed Rietmann, der leder denne Undervisning.

Foredraget afholdes Onsdag den 28. Oktober, Kl. 7½, og alle, der har Interesse for Fremstilling af stilfulde Smedearbejder, indbydes til dette Foredrag.

Saafremt der melder sig et tilstrækkeligt Antal Deltagere, vil der umiddelbart efter dette Foredrag begynde et Aftenkursus, hvor Undervisningen omfatter:

1) Fremstilling af de til Kunstsmedning særlig egnede Værktøjer.

2) Smedning af Motiver fra de forskellige Stilperioder.

3) Smedning af Blade og Blomstermotiver.

4) Smedning af andre dekorative Genstande, eventuelt efter Deltagernes egne Konstruktioner og Tegninger.

Undervisningsaftener: Onsdag og Fredag Kl. 7–9½.
Første Aften: Fredag den 30. ds.
Undervisningen slutter 1. April.
Betalingen for dette Kursus er Kr. 60.00 pr. Deltager.

Kursus i Teknisk Engelsk.

Med det Formaal at lære Haandværkerne saa meget Engelsk, at de kan følge med i Faglitteraturen, har Aftenskolen oprettet et Kursus med 2 Aftener à 2 Timer ugentlig Undervisning. Indmeldelser hertil maa ske snarest.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	4921	Busch, Julius Th. Ditlev	(Kbhvn. Afd.)
-	21270	Jensen, Svend Emanuel	(—)
-	918	Johansen, Kaj A. Ch. M.	(—)
-	891	Petersen, Axel Ejner	(—)
-	20777	— Sofus Peter H.	(—)
-	28195	Tømmerup, Hans H.	(Assens)
-	30753	Geertsen, Peter	(Haderslev)

Medlemmerne Nr. 38770, Alb. A. Andersen, Nr. 2021, Martin Larsen og Nr. 10167, Arthur V. Nielsen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 39356 Marer, Kaj.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr.	16433	Jensen, Frederik Alfr. Chr.	16. 8.19
-	26166	Kirkegaard, Knud	7. 6.19
-	31200	Larsen, Carl Johannes	29 11.19
-	8552	Lindberg, August Chr.	5. 9.14
-	21798	Neumann, Richard Har. Berth.	3. 5.19
-	29038	Sund, Frithjof Georg	13. 7.18

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 5426	Andersen,	Carl Sofus	17. 2.23
- 36905	—	Holger P. F.	5. 4.24
- 23879	Andreasen,	Leo Theofilius	7. 5.21
- 17326	Christiansen,	Arnold	16. 8.24
- 29015	—	Hans Olaf Albert	5. 7.24
- 27776	Døj,	Carl Christian	12. 8.22
- 26080	Engelstoft,	Bernhard Philip	18. 2.22
- 26433	Hansen,	Chr. Hans Aug. Th.	19. 1.24
- 13972	—	Jens Sofus Vilh.	30.10.20
- 25205	—	Robert A. P. Sustmann	2. 5.25
- 11900	—	Thorvald Peter	22.11.20
- 36836	Hagemann,	Laurits Chr.	8.11.24
- 11258	Hejnet,	Gustaf	24. 1.25
- 32063	Holscher,	Otto Erik	20. 1.23
- 35797	Hougaard,	Carl Anders Bruun	28. 6.24
- 31781	Jensen,	Henry Valdemar	30. 9.22
- 33484	—	Jens Carl	17. 9.21
- 28780	Johansen,	Hans Ove Viggo	29. 3.24
- 28656	Kurtzmann,	Harald E.	16. 6.23
- 23820	Larsen,	Hans Julius T.	1. 9.23
- 9295	—	Kaj Julius	24. 1.25
- 38857	Lauritzen,	Edmund	7. 2.25
- 34034	Laursen,	Martinius	26. 8.22
- 39356	Marer,	Kaj	2. 5.25
- 39348	Michelsen,	Einer Fr. John	15.11.24
- 5734	Mortensen,	Carl Ove Fr.	2. 5.25
- 31252	Møller,	Einer Aug.	18. 8.23
- 17307	—	Hans Marinus	28. 2.25
- 30005	Nielsen,	Carl Herman	21. 1.22
- 25866	—	Jens Oluf A. M.	10. 5.24
- 39432	—	Kaj Michael Fr.	8.11.24
- 31821	—	Laust	3.12.21
- 9246	Olsen,	Richard Pritius	26. 3.21
- 24747	Pihl,	Hans Fredr. M.	2. 4.21
- 20388	Rasmussen,	Oluf Chr.	3. 2.23
- 13295	—	William E.	25. 9.20
- 18424	Radtleff,	Frits Vald. L.	27. 5.22
- 4968	Sørensen,	Thorkild Adler	2. 5.25
- 9423	Svejgaard,	Erik	11. 4.25
- 104	Thomsen,	Just	7. 7.23
- 22936	Trebbien,	Hans	9. 4.21
- 23271	Zister,	Poul Erland	26. 5.23

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 8—9.

Flyvning!

Som det vil være Medlemmerne bekendt, har Selskabet »Dansk Luftfartsselskab« arrangeret Søndags-Flyveture à 15 Kr. pr. Tur.

Der er ingen Tvivl om, at der findes mange Kolleger, som meget gerne vil have en Flyvetur, men Prisen afskrækker, hvad der intet er at sige til.

For eventuelt at faa gennemført Moderation i Prisen har Centralorganisationen af Metalarbejdere haft Forbindelse med Selskabet, og Resultatet er blevet dette, at Prisen for en Flyvetur for Centralorganisationens Medlemmer er nedsat til *10 Kr.*

Idet vi saaledes bringer denne Meddelelse til Medlemmernes Kundskab, skal vi anbefale alle, som har Raad til at ofre de 10 Kr., at prøve Flyveturen, som med de sikre Maskiner, Selskabet raader over, er en herlig Oplevelse uden paa nogen som helst Maade at være forbunden med nogen Art af ubehagelige Fornemmelser, og vi kan forsikre, at man ikke vil fortryde Udgiften.

Billetter sælges i Centralafdelingens Ekspeditionskontor, Vester Søgade 2, 1. (Kontortid hver Søgnedag fra Kl. 9—11 Form. og Kl. 5—7 Eftm.), og de kan *kun* købes der og ikke paa selve Flyvepladsen.

Til Afdelingerne

under Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

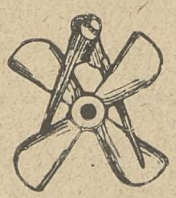
Vi har modtaget følgende, som vi kan anbefale paa det bedste:

Undertegnede Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Formand for Afdeling 6 i København, tilbyder i den kommende Vinter med Oplysningsarbejdet for Øje at afholde Foredrag over følgende Emne:

Arbejdet i Kulminerne og Produktion af Gas, illustreret ved Lysbilleder.

Da der intet Honorar er beregnet, udover de dermed forbundne Udgifter, vil Tilbudet mulig have Interesse, og nærmere Oplysning vil derfor kunne indhentes hos Undertegnede selv.

S. Thorlund,
Stefansgade 48, 3., København L.
Telef. Taga 2276 y.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 1 NOVEMBER 1925 12. Aarg.

Valutakrise og Politik.

Kravene om Lønreduktion m. m.

Den særdeles rappe Stigning i Kursen paa den danske Krone i den forløbne Sommer har vist vakt overvejende Tilfredshed, og visse Dele af Befolkningen raaber jo nu paa Kronen i Pari hurtigst muligt, og dette er forklarligt nok, da der er store Kredse, der føler sig absolut interesserede deri, selv om der iøvrigt nok kan være et og andet at bemærke i modsat Retning hos andre vide Kredse.

Overfor Industrien og store Dele af Erhvervslivet har Kronestigningen uægtelig skabt en Krise, og de politiske Forhold danner vist i Øjeblikket et udmærket Billede af, hvad der økonomisk gaar for sig. Fra en Side raabes der som nævnt: „Kronen i Pari", fra anden Side raabes der paa „Nedskæring", og for alle disse Raab er der naturligvis i Virkeligheden en vidt forskellig økonomisk Baggrund. Det er da heller ikke helt umuligt, at man her som altid kommer til at søge den gyldne Middelvej, d. v. s. forsøge at lade Kronen gøre et passende Ophold ved omkring de 90, thi Kronens øjeblikkelige Føren op i Pari vilde, om det lod sig gøre, selvfølgelig stille store Dele af vor Eksportindustri og Eksporten i det hele taget overfor saadanne yderligere Vanskeligheder, som vel ikke rammer alle, men som i hvert Fald vil ramme vidt og bredt.

Selvfølgelig er Kronestigningen overalt, hvor det drejer sig om Indkøb i Udlandet, en Fordel for dem, der køber, men lige saa sikkert er det, at hvor det drejer sig om Industrieksporten, er Virkningerne de modsatte, og det er ikke ubetydelige Virksomheder, som her er kommet i en vanskelig Stilling.

Naar man ser paa de øjeblikkelige Foreteelser, saa er det ikke helt lysteligt at iagttage, hvorledes der kæmpes og klopfægtes i alle Lejre. Paa Rigsdagen gør Højre og Venstre alt, hvad de kan, for at spænde Ben for alle de nødvendigste Reformer i Retning af at sætte Arbejde i Gang, fra visse Sider spændes der ligeledes meget kraftigt Ben for at hindre en Valutaordning, og samtidig skriges der op i de paagældende Partiers Presse om den „evneløse Regering", „Skuffelsens Regering", og hvad man ellers kan finde paa af Udtryk for en „Kærtegnen" af en Regering, som man ønsker Død og Helvede, og som man maaske nok kunde faa bragt til Fald ved en eller anden Afstemning, men som det vil blive forbandet svært for de samme Partier at sætte en anden Regering i Stedet for — saaledes som Realpolitiken nu engang former sig, og saaledes som de øjeblikkelige Krav maa stilles til de lovgivende Faktorer med Hensyn til Gennemførelse af, hvad der er nødvendigt af Foranstaltninger til Imødegaaelse af Krise.

— I faglig Henseende er det knapt et halvt Aar siden, vi afsluttede en Lock-out paa 2—3 Maaneder, og som i alt Fald for store Dele af de organiserede Arbejdere betragtedes som en Meningsløshed; ganske vist var det godt, at Arbejdsgiverne fik konstateret, at man ikke kan slaa vore Organisationer i Stykker, men herhenhørende Forsøg er jo tidligere gjort og mis-

lykkedes, saa den absolutte Nødvendighed for at faa dette yderligere stadfæstet kunde næppe nu anses for nogen Samfundsnødvendighed.

Men allerede saa kort Tid efter lader Arbejdsgiverne hele den dem venligtsindede Presse Dag efter Dag, Spalte op og Spalte ned, skrive væk om, hvor nødvendigt det er, at Arbejdernes Lønninger reduceres, pudsigt nok samtidig med, at der fejres smaa, fikse Orgier, hvis der ved et Tilfælde vælges en Kommunist til Formand for en Fagforening med en 20—30 Stemmer. Ligeoverfor alt dette maa vi naturligvis protestere og gøre Modstand, thi vel ser det ud efter de af Statistisk Departement opgivne Detailpriser pr. 9. November, som om de er faldet en 10—12 pCt., men for det første er dette ingenlunde absolut sikkert, og for det andet maatte vi i Opgangstiderne vente, til det overenskomstmæssige og autoritative Pristal forelaa, saa det samme kan vi med Rette gøre gældende nu, saameget mere, som Lønniveauet i Almindelighed ingenlunde kan siges at være saadan, at det stiller os saa overmaade vanskeligt ligeoverfor Udlandet.

Vore Lønninger.

I Statistiske Efterretninger, 17. Aargang, Nr. 25 for 15. August 1925, offentliggøres Tallene for Arbejdslønnen i Industrien i Januar Kvartal i Aar, altsammen paa Basis af Materiale, som af Arbejdsgiverforeningen er stillet til Raadighed for Det statistiske Departement. Tallene er for de fleste Fags Vedkommende beregnet efter den samlede Udbetaling i Kvartalet, fordelt paa det Antal Timer, der er arbejdet, uanset om der er arbejdet i Timeløn eller Akkord, og Lønstatistikken omfatter denne Gang ca. 101.000 Arbejdere, som altsaa er beskæftigede hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen.

Af en Oversigt over Lønningerne for faglærte og ufaglærte mandlige og kvindelige Arbejdere fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under et i Januar Kvartal 1925 var 148 Øre, for faglærte Arbejdere var Timefortjenesten 181 Øre i Gennemsnit, for Arbejdsmænd 145 og for Kvinder 94 Øre. For de i København beskæftigede godt 52,000 Arbejdere udgjorde Timefortjenesten 158 Øre; for faglærte Arbejdere var den 199 Øre, for Arbejdsmænd 157 Øre og for Kvinder 97 Øre. For Provinsens Vedkommende omfatter Opgørelsen godt 48,000 Arbejdere, hvis Gennemsnitsfortjeneste var 137 Øre; for faglærte Arbejdere i Provinsen var Lønnen 160 Øre, for Arbejdsmænd 136 Øre og for Kvinder 87 Øre. Forskellen i Arbejdslønnen i København og Provinsen er saaledes gennemsnitlig 39 Øre for faglærte, 21 Øre for Arbejdsmænd, 10 Øre for Kvinder og 21 Øre for samtlige Arbejdere — paa samme Maade er der selvfølgelig en Forskel paa større og mindre Provinsbyer. Det maa samtidig fremhæves, at de for København og Provinsen beregnede Lønninger for samtlige Arbejdere under et paavirkes af Arbejderantallet, forskellig Fordeling mellem faglærte og ufaglærte og mellem Mænd og Kvinder, og indenfor disse Grupper ved den forskellige Fordeling mellem Fagene indbyrdes.

Dette er væsentligst Departementets Bemærkninger til Tallene, som vi af Hensyn til Pladsen for nærværende undlader at citere videre, men det er i denne Forbindelse at erindre, at pr. 1. August skulde disse Lønninger jo i al Almindelighed forhøjes med 3 pCt., i hvilken Grad dette Tillæg har vist sig effektivt, er det nok for tidligt at udtale sig om.

Valutakurser og Pristal.

Naar Industrien i høje Toner beklager sig over den skete Udvikling og Vanskeligheden ved Valutaen, saa henviser man særlig til Tyskland, hvor Lønningerne ligger omkring ved 1 Guldmark pr. Time, hvilket for cirka et Par Aar siden i Sammenligning med den danske Krone var $1^1/_2$ Kr. i Timen, medens Marken nu noteres til 96—97 Øre. Valutakursen er altsaa her blevet vendt op og ned, men til Gengæld arbejder den tyske Industri med meget dyre Penge (Dawes-Planen), og det vil i denne Forbindelse være af Interesse for vore Medlemmer at erfare, at vort tyske Broderforbund under 12. ds. tilskriver os følgende fra Stuttgart: „Til Slut tjener til din Orientering, at Arbejdsløsheden og Arbejde paa indskrænket Tid i de sidste Maaneder hos os i Tyskland fra Uge til Uge er tiltaget meget stærkt. I en Del Stæder og Forretningsomraader antager Krisen allerede en truende Karakter, og alle Ting tyder paa, at vi staar foran en meget streng Vinter."

Man kan dertil sige: Ja, men derfor kan Tyskland maaske nok kaste nogle af sine billige Industriprodukter ind paa vort Marked, saaledes at det virker trykkende. Men der er dog det at sige dertil, at der navnlig fra det Offentliges Side, specielt hvor Socialdemokratiet har sin Indflydelse, i Stat og Kommuner rettes naturlige og omfattende Bestræbelser paa at bevare saa meget af Produktionen, som det er muligt og forsvarligt, for dansk Industri og danske Arbejdere.

Men hvorom al Ting er, det nytter ikke Arbejds-

giverne at lade prædike den Teori, at Lønningerne skal sættes ned foran Pristallet; at man gennem en Række af Aar har støttet Bestræbelser for at holde Priserne oppe paa Teorien om „Kræfternes frie Spil", „Verdensmarkedets Priser og lidt til" o. s. v., har Arbejderne ingen Skyld i, men Resultatet er, at vi her i Landet har et Pristal fra August paa 219, medens Tyskklands er paa 135 og Sveriges paa 176.

Handelsavancen og Angrebene paa vore Lønninger.

Det turde være velbekendt, at i mangfoldige Tilfælde spiller Handelsavancen paa de forskellige Produkter en langt større Rolle end Arbejdslønnen, og ganske vist finder der nok offentlig Kritik Sted med Hensyn til Priser og Avancer, men det er dog som Regel i det smaa og overfor dem, der i Forvejen er vanskeligt nok stillede. Der, hvor de mest glubende Avancer findes, hvilke er en væsentlig Faktor til Opretholdelse af det hele kapitalistiske Produktions- og Omsætningssystem, holder man som Regel inde med Kritikken eller gaar mere forsigtigt til Værks. Her i al Korthed et Par Eksempler paa, hvorledes der gaas frem af Fabrikanter i Jærnindustrien, og hvad det er, vi for Tiden er Genstand for:

Den 3. November indberettede Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Svendborg Afdeling en Sag, om hvilken vi kort Tid efter tilskrev Arbejdsgiversammenslutningen, og som angik en Fabrikant Jens Nielsen, Vester Aaby paa Fyn. Skrivelsen til Arbejdsgiverne indeholdt bl. a. følgende:

„— — at nævnte Firma egenmægtigt har dikteret Lønreduktioner efter Forgodtbefindende, og vor Afdeling meddeler, at der gaas frem paa følgende Maade:

Der har i nogen Tid været forhandlet mellem Parterne om Akkord paa nogle Tærskeværker af en bestemt Type, som Firmaet forlangte udført meget billigt. Firmaets Tilbud var imidlertid uantageligt, men forrige Torsdag mødte Fabrikanten med en Slags Kontrakt og forlangte, at Arbejderne skulde skrive under eller give Besked samme Dags Aften Kl. 7, og vilde de ikke gaa ind paa de Betingelser, som stod paa dette Papir, vilde han lukke Fabrikken. Kontrakten lød som følger:

„Samtlige paa Fabrikken beskæftigede Smede og Maskinarbejdere indgaar paa at lave 200 Tærskeværker til en Pris af 30 Kr. pr. Stk. Timelønnen udbetales som Forskud.

En af Arbejderne valgt Tillidsmand er forpligtet til at opkræve 10 pCt. af Timelønnen til Dækning af eventuelt Underskud."

Paa dette Tidspunkt henvendte Arbejderne sig ved deres Tillidsmand til Afdelingen i Svendborg, som naturligvis udtalte, at Arbejderne ikke alene ikke var forpligtet til at bøje sig for et saadant Diktat, men at der oven i Købet forelaa et eklatant Overenskomstbrud fra Firmaets Side.

Fabrikanten har derpaa afskediget alle Folkene paa nær en, i hvilken Anledning vi naturligvis maa protestere imod den saaledes foretagne Lock-out, samtidig med at vi henstiller til den ærede Sammenslutning at foranledige, at Firmaet fortsætter Arbejdet paa normal Vis, da vi i modsat Fald maa gribe til de Foranstaltninger, som er nødvendige for at varetage vore Medlemmers Interesser."

Skrivelsen slutter med følgende:

„Forsaavidt ikke Firmaet straks maatte erklære sig villig til at rette sig efter den gældende Overenskomst, skal vi tillade os at anmode om, at der indenfor den i Voldgiftsreglerne nævnte Frist foretages faglig Mægling paa Stedet, idet vi iøvrigt reserverer os alt med Hensyn til denne Sags videre Forfølgelse i Anledning af det skete eklatante Overenskomstbrud.

Vi tillader os at forvente den ærede Sammenslutnings Svar snarest."

Tilfældet, som klart beviser, hvorledes den første Pressekampagne med Hensyn til Lønreduktion o. s. v. virker, er ingenlunde enestaaende, tværtimod. Vi skal her omtale endnu et af samme Slags.

Den 16. forrige Maaned klagedes der fra Mekanikerne paa Cyklefabrikken „Hamlet", København, over, at man havde modtaget et overenskomststridigt Krav om en gennemgaaende øjeblikkelig Reduktion af 20 pCt. paa Lønningerne, og den 19. Oktober tilgik der Sammenslutningen en Skrivelse af følgende Indhold:

„Gennem vor Københavns Afdeling 14 har vi under 16. ds. modtaget Klage over, at Cyklefabrikken „Hamlet" har krævet gennemgaaende Reduktion af Lønningerne paa 20 pCt., og da Arbejderne selvfølgelig modsatte sig et saadant overenskomststridigt Angreb paa deres Lønninger, har Firmaet umiddelbart derefter, nemlig den 14. ds., foretaget en partiel Lock-out af 5 Mand. Til Oplysning tjener, at den samlede Styrke af Smede og Maskinarbejdere hos Firmaet bestod af 10 Mand (skal være 15), og der er saaledes ikke nogen Tvivl om, at den skete partielle Lock-out er en overenskomststridig Arbejdsstandsning, som vi maa forbeholde os erstattet vore Medlemmer, som har været Genstand for den ulovlige Afskedigelse.

Vi tillader os hermed at henstille til den ærede Sammenslutning at foranledige, at Cyklefabrikken „Hamlet" straks genantager de saaledes ulovligt afskedigede Arbejdere."

I Stedet for har Arbejdsgiversammenslutningen søgt at bortforklare det skete med Henvisning til Mangel paa Materialer, vanskelige Valutaforhold og lignende, og Firmaet har seneſt Fredag den 13. November annulleret alle Akkorder og kun udbetalt Timelønnen, hvorefter der er gjort Skridt til Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret.

Cirkulære om Situationen.

Under de forhaandenværende vanskelige Forhold, som vedrører alle Organisationer indenfor Centralorganisationen, og hvor Tendensen til at udnytte den voksende Arbejdsløshed er tydelig, blev der fra Centralledelsens Side under 4. November udsendt et Cirkulære, indeholdende bl. a. følgende:

Overfor øjeblikkelige Krav om Reduktion i Lønningerne kan der helt enkelt svares med:

1) Henvisning til bestaaende Overenskomster.

2) Vore Afdelinger, Klubber og Medlemmer kan henvise Arbejdsgiverne, som stiller Krav, til at søge Organisationsvejen, saadant gjorde de jo nemlig, da Priserne gik den anden Vej.

3) Overfor eventuelle Klager over de høje Lønninger kan der henvises til de høje Varepriser, som først maa ned, forinden Lønningerne kan sættes ned, lige saavel som vi maatte vente med Lønforhøjelser, til Pristallet viste Bevægelse i modsat Retning.

4) Endvidere kan der henvises til, at Arbejdstempoet, hvad der er almindelig anerkendt, er betydelig stærkere, end Tilfældet var før Krigen, hvilket i Overensstemmelse med vort gamle Standpunkt bl. a. er en Følge af Arbejdstidens Forkortelse til 8 Timer.

5) Endelig maa Arbejdsgiverne i Tilfælde, hvor Arbejdslønnen kun spiller en underordnet Rolle, henvises til at søge Handelsavancen og andre Særomkostninger reduceret, forinden de gaar til at angribe vore Lønninger.

— Paa den anden Side er vore Medlemmer, hvor Priskuranterne er opsagt, hvor der ikke bestaar fastlagte Betalingsvilkaar, og hvor der findes Tegn til Sammenbrud, ikke afskaaret fra at træde i Forhandling. De kan selvfølgelig under saadanne Forhold forlange Kortene lagt paa Bordet, samt naar som helst anmode om Støtte hos Organisationen, og Arbejdsgiverne har ingen som helst overenskomstmæssig Basis for ensidig Foretagelse af Lønreduktioner, tværtimod.

Vi har Grund til at tro, at ved at følge nærværende og de givne Anvisninger i det hele taget, vil det vise sig muligt ogsaa at overvinde de nu opstaaede Vanskeligheder samt at afslaa de forskellige sporadiske Angreb, som vi indtil videre vil gaa ud fra i alt Fald ikke sker i Samraad med eller under Sanktion af Arbejdsgiverorganisationen.

— Det kunde maaske synes overflødigt, men det skal dog ikke destomindre tilføjes, at vore Medlemmer, samt iøvrigt ethvert legitimt Led i Organisationen, nøje bør følge Begivenhedernes Gang og videre Udvikling. Jo mere taktfast Sammenhold og Enhed i Organisationsarbejdet, desto lettere vil vi overvinde de Vanskeligheder, som unægtelig er ved at hobe sig op.

Orlogsværftets Forhandlingsregler.

Gaar vi ca. 15 Aar tilbage i Tiden, bestod der endnu paa Statens Orlogsværft som ved andre Statsinstitutioner og -værksteder Rester af den embedsmandsmæssige Enevælde. Ganske vist nægtede man ikke at modtage ærbødige Deputationer fra Arbejderne; saadanne modtoges i Audiens, helt op hos de vekslende Ministre, hos hvem Sagernes endelige Afgørelse fandt Sted i alt Fald i Formen.

I Realiteten regerede Værftschefer, Ekvipagemestre og Direktører hver paa sit Omraade fuldkommen egenmægtigt, og Formen var den, at man med visse Mellemrum udstedte Reglementer, som Arbejderne, naar de kom i Arbejde, skulde sætte deres Navn under som Tegn paa, at de bøjede sig under Magten. Formen var i og for sig den samme her som paa Statsbanerne, hvor man kalder det Ordresamlinger, Ordrer Nr. Dit og Dat. Altsammen var eller er baseret paa at bevare et bureaukratisk Enevælde, der sommetider er en Hindring for, saalænge det bestaar, at Statens Virksomheder kan komme til at gaa med fornøden Fart, men for Embedsmændene kan dette i visse Henseender naturligvis have sine Behageligheder, og fra de Kredses Side i Samfundet, hvor man forbeholder sig Magten og Æren for Produktionen, passer Systemet udmærket, saa kan man nemlig stadig rose »det private Initiativ« paa det Offentliges Bekostning. Vi har til de seneste Tider de smukkeste Eksempler paa, hvorledes det nævnte private Initiativ forstaar at forlige sig med visse af Statens Embedsmænd.

Efterhaanden som Tiden skred frem, og navnlig da vi naaede ind i Verdenskrigen, skete der imidlertid paa

Statens Orlogsværft og forresten ogsaa andre Steder en Fart i Udviklingen, hvorunder der blev givet Luft for Paatale fra Arbejdernes Side, og hvorefter Arbejdsforholdenes Opretholdelse paa Basis af Direktørens Enevælde afløstes af forhandlingsmæssige Tilstande, under hvilke Arbejderne og deres Organisationer kunde gøre deres Krav og Kritik gældende.

Da man først var kommet saa vidt, blev den hele Forhandlingsform nærmere udformet. Ledelsen forhandlede med en af Arbejdernes Brancheorganisationer skabt Fællesorganisation, repræsenterende alle Arbejdere paa Orlogsværftet, og Værftsledelsen forhandlede tillige med de enkelte Organisationer, som havde Medlemmer beskæftigede paa Orlogsværftet. Herved blev meget Konfliktsstof bragt ud af Verden, og til Fordel for Arbejdets rolige Gang og et rimeligt Arbejdstempo blev der efterhaanden skabt helt nye Forhold.

Det var derfor et naturligt Led i Udviklingen, da Orlogsværftet i 1922 sluttede faglig Overenskomst med de fleste af de Organisationer, hvis Fag var repræsenteret ved Arbejdere paa Værftet. Her blev der samtidig taget alt fornødent Hensyn til de for Orlogsværftet eksisterende specielle Forhold, og det hele blev skaaret til efter Privatindustriens Overenskomsts Læst.

Da man saa først havde tilvejebragt overenskomstmæssige Tilstande, var det kun rimeligt, at man ogsaa enedes om, hvorledes Parterne havde at forholde sig med Hensyn til muligt opstaaende Stridsspørgsmaal om Forstaaelse af de gældende Overenskomster m. m., med andre Ord: Vejen var banet for almindelige Forhandlingsregler, selvom det stadig maa betones, at Orlogsværftets Ledelse i de senere Aar har stillet sig overmaade liberalt med Hensyn til at deltage i Forhandlinger om ethvert opstaaet Stridsspørgsmaal.

Blandt andet med Bistand fra De samvirkende Fagforbunds Side, som var naturlig under Hensyn til de mange interesserede Fag, blev der saa tilvejebragt Forhandlingsregler, som nærmest var overensstemmende med Jærnindustriens Voldgiftsregler af 1902, dog med Udeladelse af de saakaldte Timandsmøder, for hvilke der ikke var fornødent Basis i Forholdene ved Statens Orlogsværft.

Iøvrigt har der, ogsaa efter at disse Voldgiftsregler er blevet en Kendsgerning, været forhandlet dels direkte mellem Værftsledelsen og Arbejdernes Fællesorganisation, dels mellem Værftsledelsen og de enkelte Fagorganisationer, og disse Forhandlinger har dermed i Virkeligheden skabt en Baggrund for Voldgiftsregler, saaledes at disse først anvendes i de Tilfælde, hvor de førnævnte Muligheder er forsøgt uden Resultat. Det maa forøvrigt her bemærkes, at foruden Orlogsværftets Ledelse kan saavel Fællesorganisationen som de enkelte Organisationer, f. Fks. Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, begære opstaaede Spørgsmaal behandlede ved Mægling og Voldgift, men at man ikke fra nogen Side har følt sig stærkt fristet hertil, fremgaar af, at endnu har ingen Sag været behandlet ad voldgiftsretlig Vej, men Parterne har enten direkte eller for Arbejdernes Vedkommende gennem de enkelte Organisationer kunnet tale sig til Rette i hvert enkelt Tilfælde.

For kort Tid siden var man dog lige ved at skulle skride til Anvendelse af Voldgiftsreglerne, idet Orlogsværftet krævede et opstaaet Stridsspørgsmaal, som vi ikke her nærmere skal komme ind paa, behandlet ved Mægling, og dette foranledigede, at Arbejderne rejste Kontraklage. Imidlertid frafaldt Orlogsværftet sit Standpunkt, før Mæglingsmødet skulde have fundet Sted, efter at der ved lokal Forhandling var opnaaet en vis Ordning, men Arbejderne fastholdt, at den af dem rejste Sag desuagtet skulde behandles ved Mægling. Der skete imidlertid det i og for sig karakteristiske, at medens Orlogsværftets Ledelse var villig til at deltage i en saadan Mægling og havde sikret sig en Mæglingsmand, blev der fra en Side, for hvem det synes at have haft megen Betydning at faa den paagældende Sag standset, lagt Pres paa Arbejderne for at formaa disse til at trække Klagen tilbage, idet man aabent erklærede, at dersom Arbejderne fastholdt Mæglingen, vilde man uden Hensyn til Stillingen paa Mæglingsmødet have Sagen til Voldgift; man vilde med andre Ord gøre Mæglingen illusorisk, hvilket dog aabenbart er i Strid med Forudsætningen for de aftalte Voldgiftsregler.

Sekretær Kjærbøl fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, der af Arbejderne var udpeget til Mæglingsmand, protesterede kraftigt imod det fra den nævnte Side indtagne Standpunkt og erklærede, at dersom man udenom Orlogsværftets og Organisationernes Ledelse vilde forsøge at forhindre voldgiftsretlig Behandling af en Sag eller forsøge at underbinde den frie Forhandling paa Mæglingsmøderne, saa taber disse Regler deres Værdi, hvad Statsmagten aabenbart allermindst kan være tjent med.

For selve det opstaaede Stridsspørgsmaal fik herhenhørende Forhold imidlertid ingen Betydning, idet det lykkedes ved Forhandling mellem Orlogsværftets Direktion paa den ene Side og ovennævnte Sekretær og Repræsentanter for Orlogsværftets Fællesorganisation paa den anden Side at faa bragt Spørgsmaalet ud af Verden, men muligvis kan Sagen faa et lille Efterspil for at forhindre Gentagelse af embedsmandsmæssige Indgreb paa Omraader, hvor saadanne kun kan gøre Skade.

At der endnu findes Kredse indenfor Statsmaskineriet, som har svært ved at affinde sig med den Tanke, at Arbejdernes Organisationer enkeltvis eller samlet maa have Ret til at være medbestemmende vedrørende Arbejdsforholdene paa Statsværkstederne, er vi fuldt vidende om, men vi regner dog med, at Orlogsværftet i det mindste fortsat vil danne en Undtagelse.

Vi nærer heller ikke Tvivl om, at det Forsøg paa at sabotere Voldgiftsreglerne, som altsaa blev gjort, da disse Regler skulde bringes til Anvendelse i nærværende Sag, bliver baade det første og det sidste, saa meget mere, som der mellem Parterne direkte ingen Strid er om, hvorledes Reglerne skal anvendes, eller hvorledes der skal gaas frem. Vi nærer i det hele taget ingen Bekymringer for det fremtidige Samarbejde med Orlogsværftet og dets Ledelse, naar dette ellers kan faa Lov til at foregaa nogenlunde uforstyrret fra andre Embedsmænds Side, og samtidig vil sikkert andre Statsinstitutioner, der ikke i samme Grad som Orlogsværftet har

forstaaet at bringe Forhandlingsformen i Overensstemmelse med almindelige organisationsmæssige Fremgangsmaader, passende kunde tage dette til Eksempel.

Jærn- og Metalindustrien i det nærmeste Udland.

Sverige.

Fra Stockholm skrives til os den 14. November:

»Indenfor Jærn- og Metalindustrien i Sverige var der den sidste September 4904 Arbejdsløse, hvilket udgør 7,1 pCt. af Forbundets Medlemstal. Friske Oplysninger haves ikke, men saa vidt vi kan se, er Arbejdsløsheden i nogen Stigning, hvad der ikke er usædvanligt paa denne Aarstid. Arbejdsløsheden fordeles saaledes, at der er ca. 12 pCt. indenfor Jærnværkerne, medens der kun er 6,5 pCt. i Værkstedsindustrien.

Vort Prisindextal er for 3. Kvartal i indeværende Aar gaaet ned med 1 Point, og er nu 175.

Vi har for 2. Kvartal i Aar foretaget en Undersøgelse af Lønningerne ved 29 Virksomheder i Stockholm, og disse udviste en Timefortjeneste af 143,4 Øre; for Arbejdsmænd var Gennemsnittet 125,2 Øre.

Der bestaar i Svensk Jærn- og Metalindustri 3 Rigsaftaler mellem Forbundet og Arbejdsgiverforeningen, en, som omfatter den mekaniske Værkstedsindustri, en for Jærnværksindustrien og en for Rørlægningsbranchen. Man har ikke fra nogen af Siderne opsagt nogen af disse Aftaler, som derfor er løbende til Udgangen af 1926. Derimod er Overenskomster med en Del uorganiserede Firmaer opsagte, en Del af Arbejderne og en Del af Arbejdsgiverne, hvilket dog næppe vil kunne medføre større Vanskeligheder.

Med Hensyn til Akkordprislisterne for Jærnværksindustrien, da kunde Parterne senest 15. Oktober opsige disse, og saadan Opsigelse er ogsaa sket ved 25 Jærnværker, men i andre Tilfælde er kun et Faatal af Prislisterne opsagte. Parterne har Ret til at forhandle lokalt om nye Priskuranter indtil den 15. November. Kan Enighed ikke opnaas om nye Priser, skal de hidtilværende Priser gælde fremdeles, dog har Jærnværksforbundet og Metalindustriarbejderforbundet Ret til den 1. December i Aar at opsige samtlige Akkordpriser ved Jærnværkerne. Imidlertid tror vi ikke, at Jærnværksforbundet gaar til Opsigelse, og fra Forbundets Side bliver dette heller næppe Tilfældet, saa vi kan vist gaa ud fra, at disse Prislister bliver forlængede, saaledes at der sker enkelte Forhøjelser og i nogle Tilfælde Reduktioner af visse Akkordpriser.

I den senere Tid er der blevet rejst flere Krav om Reduktioner, end Tilfældet har været i de sidste 2 Aar. Ved visse Jærnværker og ligeledes ved visse Fabrikker og Værksteder har man forlangt Reduktioner, navnlig paa Akkordpriserne, som Betingelse for at holde Bedrifterne i Gang eller for at optage Virksomheden i større Omfang, end Tilfældet er for nærværende, men nogen generel Lønreduktion har Arbejdsgiverne ikke haft Mulighed for at kunne foretage, da Overenskomsterne som nævnt er prolongerede, men alligevel har man et og andet Sted forhøjet Akkordpriserne, andre Steder faaet visse Reduktioner.«

Norge.

I Norge ser det adskilligt mere broget ud. Herfra har vi ligeledes under 14. November modtaget Efterretninger, der viser, at Forholdene er meget vanskelige. Man skriver saaledes:

»Ved Udgangen af Oktober Maaned var 33,8 pCt. af Forbundets Medlemmer paa forkortet Arbejdstid helt ned til 24 Timer pr. Uge. Indskrænkningen er størst ved Skibsværfterne. De største og mest moderne Værfter har helt standset Arbejdet; som Eksempel herpaa kan nævnes Bergens mekaniske Værksted, Laxevaags Værksted i Bergen, Rosenbergs mekaniske Værksted, Stavanger, og Stavanger Støberi og Dok. Foruden de her nævnte er en Række mindre Værfter helt nedlagt, og det ser saaledes ikke særlig lyst ud for den lange Vinter, vi gaar i Møde.

Allerede ved Udgangen af Oktober Maaned var de helt Arbejdsløses Antal naaet over 2000 Medlemmer, og efter den Tid er Arbejdsløsheden steget raskere og raskere for hver Dag, som gaar. Vi regner nu ca. 2700 Medlemmer som helt arbejdsløse. Medlemstallet er ca. 11.000.

Arbejdsgiverne er aabenbart indstillet paa, at de skal paatvinge os en Lønreduktion, og jo mere de kan faa udsultet og udpint Arbejderne, før den nugældende Tarif løber ud, desto sikrere regner de med, at det hele gaar lettere med selve Tarifrevisionen. Vi stoler dog paa vor Organisations Styrke, og at det ikke skal gaa Arbejdsgiverne saa let, som de maaske tror.«

Den faste Voldgiftsret og „Samfundshjælperne".

Efter at Arbejdsmandsforbundets Hovedbestyrelse med Flertal havde vedtaget et Forligsforslag om Lockoutens Afslutning, blev der, som det vil erindres, den 6. Juni afholdt Møde mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg for at forme det Dokument, som maatte til vedrørende selve Konfliktens Ophævelse og Arbejdets Genoptagelse.

Under disse Forhandlinger gik Bølgerne til Tider meget højt, bl. a. om Spørgsmaalet Fjernelse af Skruebrækkere og Samfundshjælpere og alt saadant Ukrudt, som vokser op under en Konflikt. Det saa til Tider ud, som om det hele skulde briste, men Arbejdsgiverne gav ret vidtgaaende Garantier med Hensyn til Fjernelse af de Hjælpere, Arbejdsgiverne maatte have haft under Konflikten, og det blev fastslaaet, at »Arbejde, der er paabegyndt under Konflikten, fuldføres efter Konfliktens Afslutning af de organiserede Arbejdere«.

Under Diskussionen erklærede Arbejdsgiverne, at dermed maatte det jo være klart, at andre Elementer skulde fjernes, for ellers blev der jo ikke Plads til de organiserede Arbejdere, men da de vel var kommet ud af Klemmen, paastod de naturligvis noget helt andet, nemlig at den Tilføjelse kun betød, at de havde sikret sig, at de organiserede Arbejdere ikke vilde nægte at udføre saadant Arbejde, som var paabegyndt af Skruebrækkere.

Forliget indeholdt imidlertid ogsaa en Bestemmelse om, at Fortrædigelser i Anledning af Forhold under Konflikten ikke maa finde Sted, og at »Uoverensstemmelser, der maatte opstaa i Anledning af Arbejdets Genoptagelse, maa ikke give Anledning til, at Parterne tager sig selv til Rette, men skal straks indberettes til Hovedorganisationerne«.

Imidlertid nægtede Arbejdsmændene i Frederikssund hos Firmaet Aksel B. Lange at optage Arbejdet, fordi der fandtes en enkelt saadan misliebig Arbejder, og i Nykøbing F. nægtede man ligeledes at genoptage Arbejdet hos Firmaerne A. Nielsen & Co. og Købmand Sidenius. Det drejede sig her henholdsvis om en paa Maanedsløn med 3 Maaneders Opsigelse ansat Arbejder, der er beskæftiget med Reparationsarbejder, og om en Gaardskarl. Arbejdsgiverne paastod Arbejdsmandsforbundet idømt Bod for paa de nævnte Arbejdspladser ulovligt at have fortsat den i Henhold til Forligsmændenes Mæglingsforslag af 3. Juni og Hovedorganisationernes ovenfor omtalte Vedtagelse af 6. Juni afsluttede Konflikt.

Paa Anfordring afsagde Retten en foreløbig Kendelse, saalydende:

»Arbejdet bør genoptages hos de under Sagen omhandlede Firmaer«.

Derefter optoges Sagen paany til endelig Kendelse, og under 14. September afsagdes der en Kendelse, hvori det bl. a. hedder:

»Det er oplyst, at Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Personer, der havde arbejdet under Konflikten, skulde fjernes, var stærkt fremme under de Forhandlinger, der førte til Konfliktens Afslutning. Fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side vilde man ikke nøjes med et Tilsagn om Fjernelse af »frivillig Arbejdskraft«, som det, man havde faaet ved Afslutningen af den store Arbejdskamp i 1922, idet Udtrykket »frivillig Arbejdskraft« ved Den faste Voldgiftsrets Kendelser i Sag Nr. 577 og 578 var antaget kun at omfatte »Personer, der under Konflikten midlertidig i de standsede Arbejderes Sted har paataget sig Arbejde af en saadan Art, som de efter deres Livsstilling ellers ikke plejer at beskæftige sig med, eller som er optraadt som Medlemmer af Sammenslutninger, hvis Formaal netop kun er at udføre Arbejde under Konflikter i de sædvanlige Arbejderes Sted«.

Man ønskede fra Arbejdernes Side fastslaaet, at al uorganiseret Arbejdskraft skulde fjernes. I den Overenskomst, der blev truffet mellem Hovedorganisationerne, kom det, som nævnt i den foreløbige Kendelse, til at hedde, at »Arbejde, der er paabegyndt under Konflikten, fuldføres efter Konfliktens Afslutning af de organiserede Arbejdere«, og Arbejdsgiverforeningens Formand udtalte under Forhandlingerne, at den trufne Ordning betød, at »den Arbejdskraft, der nu er inde, maa vige, naar de organiserede kommer«. Herefter findes de Indklagede at kunne kræve fjernet ikke blot »frivillig Arbejdskraft«, men ogsaa Personer, hørende til Arbejderklassen, der under Konflikten maatte være antaget i de organiserede Arbejderes Sted. I det foreliggende Tilfælde drejer det sig imidlertid ikke om Arbejdere, der er antaget under Konflikten, men om organiserede Arbejdere, der ogsaa før Konflikten, for fleres Vedkommende gennem en lang Aarrække, har arbejdet for de paagældende Virksomheder. Den trufne Ordning findes nu ganske vist at maatte forstaas derhen, at ogsaa saadanne Arbejdere, for saa vidt de under Konflikten maatte have udført Arbejde i de organiserede Arbejderes Sted, hvad i hvert Fald for de fleste af de her omhandlede Arbejderes Vedkommende maa antages at have været Tilfældet, skal fjernes fra dette Arbejde til Fordel for de organiserede Arbejdere. Derimod finder Retten ikke paa det foreliggende Grundlag at kunne fastslaa, at Arbejdsgiverne skulde være indgaaet paa helt at fjerne Arbejdere som de heromhandlede fra Virksomhederne, saa meget mindre, som det er oplyst, at der under Forhandlingerne har været Enighed om, at den trufne Ordning ikke skulde forstaas derhen, at Direktører, Værkførere og andre overordnede Funktionærer, der maatte have udført konfliktberørt Arbejde, skulde fjernes fra Virksomhederne, men at den for saadanne Personers Vedkommende kun skulde medføre, at de vistes tilbage til det Omraade, de havde haft før Konflikten.

For saa vidt der maatte opstaa Tvivl om, hvilket Omraade de Arbejdere, der er Tale om under denne Sag, har haft før Konflikten, bør saadan Tvivl søges løst ved Forhandling mellem Parterne, eventuelt ved faglig Mægling og Voldgift.

Under Hensyn til, at Forstaaelsen af de trufne Aftaler kunde give Anledning til Tvivl, findes der ikke at burde paalægges nogen Bod i Anledning af det passerede. Derimod findes de Indklagede, i Betragtning af, at Arbejderne, som fastslaaet i den foreløbige Kendelse, ved Konfliktens Ophør uberettiget har undladt at genoptage Arbejdet paa de paagældende Arbejdspladser, at burde betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse.

For saa vidt de under denne Sag omhandlede Arbejdere under Konflikten er trængt ind paa de organiserede Arbejderes Omraade, bør de fjernes herfra. Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.«

Fra Den faste Voldgiftsret.

I Fagbladet for Oktober Maaned er omtalt et mellem Hovedorganisationerne afholdt Fællesmøde foranlediget ved en Klage fra Jærnindustriens Sammenslutning over, at Arbejdet havde været standset i 5 Dage hos A/S »Vølund«.

Da Enighed ikke opnaaedes, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at føre Sagen frem for Den faste Voldgiftsret og indklage for denne ikke Former- og Støberiarbejderforbundet alene, men ogsaa Dansk Arbejdsmandsforbund, der var delagtig i Sagen.

Da der ikke i et forberedende Møde med Retten var nogen Mulighed tilstede for et Forlig, er Sagen — der har Nr. 919 — den 11. November d. A. afgjort ved en Kendelse.

Præmisserne og Kendelsen har følgende Ordlyd:

Blandt de hos A/S »Vølund« arbejdende Formere herskede der Misfornøjelse med de sanitære Forhold paa Arbejdsstedet. Specielt var man misfornøjet med den utilstrækkelige Vandtilførsel, visse Kloakforhold samt den ufyldestgørende Renlighedstilstand i Spiserum, Vadske- og Baderum. Man nærede derhos Frygt for, at en Byldeplage, der ramte mange af Arbejderne, skulde hidrøre fra Urenligheden eller dog befordres ved denne.

I August Maaned 1925 vedtog Formerne, der adskillige Gange tidligere vil have klaget over Forholdene, at der, hvis Forholdene ikke blev bedre i Løbet af en Uge, skulde afsendes en Klage til vedkommende Fabriksinspektør. Dette vil man straks have meddelt Støbemesteren. Den 12. August afsendtes Klage, og den 15. eller 16. September kom Fabriksinspektøren til Stede. Han, der har udtalt mange Gange tidligere at have givet mundtlige Udsættelser bl. a. angaaende Vandtilførslen og Vadskeindretningerne, gjorde denne Gang en Række skriftlige Bemærkninger i Tilsynsprotokollen bl. a. disse: »Rengøringen er yderst utilfredsstillende og maa forbedres; eksempelvis fordres: Væggene i Brusebad skal daglig afskures (med Rensningsmidler), Spiseborde maa daglig aftørres og ugentlig afsæbes, Spisestuegulve maa daglig renses (Afløb mangler) — — — Pladsforholdene i Omklædnings- og Vadskerum er alt for ringe. Vandmængden er, trods gentagne mundtlige Fordringer, stedse monstrøst ringe ved Vadskepladserne. Kan ikke tilstrækkeligt Vand skaffes gennem Ledningerne, maa der, som før fordret, indrettes Reservoir. Maatte Embedslægen tænke sig, at de paa Fabrikken herskende sygelige Tilstande kan staa i Forbindelse med disse paatalte Forhold, forbeholder jeg mig at gøre Firmaet retslig ansvarlig.«

Renholdelsesarbejdet var af Fabriksledelsen overladt et Medlem af Støberiarbejdsmændenes Afdeling af Arbejdsmandsforbundet, og da Driftsbestyreren efter Modtagelsen af Fabriksinspektørens Tilhold den 16. September inspicerede Lokalerne og fandt vedkommende Arbejdsmands Opførsel utilfredsstillende, gav han Ordre til Støbemesteren om at afskedige den paagældende, hvad derefter skete. Ved den Lejlighed skal der være faldet Ytringer i Retning af, at enhver, som ikke her gør sin Pligt, vil blive afskediget.

Støberiarbejdsmændene, der vil have forstaaet Støbemesteren saaledes, at *een* Mand skulde stadig udføre det hele Renholdningsarbejde og vilde blive afskediget, hvis han ikke kunde gøre det til Fabriksledelsens Tilfredshed, protesterede mod den stedfundne Afskedigelse og vedtog at blokere Renholdningsarbejdet. Dette førte til en Forhandling mellem Driftsbestyreren og den for Arbejdsmændene fungerende Tillidsmand, overfor hvem Driftsbestyreren vil have gjort Rede for, at man var villig til *at* antage det fornødne Antal Arbejdsmænd til Renholdningsarbejdet, *at* indrømme Vedkommende en Prøvetid, saa at de, om de ønskede det, kunde vende tilbage til deres Beskæftigelse i Støberiet, og *at* man, hvis ingen anden Ordning kunde træffes med det samme, var villig til at lade et Rengøringsselskab midlertidig foretage det nødvendige.

Ved Klubmøde vedtog Arbejdsmændene, at Rengøringen ikke kunde paabegyndes, før der var givet Tilladelse fra Støberiarbejdsmændenes Afdeling.

Herefter fandt der altsaa slet ingen Rengøring Sted, og der blev ej heller fyret op til Varmtvandsanlæget. Formerne meddelte da den 18. September Fabriksledelsen, at hvis der ikke i Løbet af Dagen blev truffet en Ordning, hvorefter der igen blev gjort rent og fyret op, vilde Formerforbundets Medlemmer — 41 — ikke arbejde videre i de følgende Dage, før deres Afdeling fik Meddelelse om, at en Ordning var truffet. De vil herved have ladet sig lede af den Betragtning, at de ikke vilde »udsætte sig for at blive fyldt med Utøj eller maaske det, som var endnu værre«.

De Forhandlinger, der i Løbet af den 18. September førtes mellem Fabriksledelsen og Arbejdsmændenes virkelige Tillidsmand, der nu — eller mulig allerede den 17. — var kommet til Stede, gav til Resultat, at Tillidsmanden, som mente, at Blokaden ikke kunde bringes til Ophør uden Henvendelse til Afdelingen, lovede at forsøge saadan Henvendelse og give Besked. Han fik derefter med en Del Besvær Forbindelse med Afdelingens Formand, hvem han satte ind i Situationen. Da Formanden imidlertid ikke fandt Grund nok til at foretage sig noget med det samme, fik Fabrikken og de, dér — en Time udover Fyraften — ventende Formere ingen Besked, idet Tillidsmanden undlod at give saadan.

Lørdag den 19. September udeblev derefter Formerne. Dette medførte, at 29 Arbejdsmænd blev ledige og maatte forlade Fabrikken.

Ved Indgriben fra Organisationerne er Forholdene kommet i Orden den 24. og 25. September.

Under denne Sag paastaar nu Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark paa A/S »Vølund«s Vegne ved at indklage De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds og Dansk Formerforbunds Vegne, førstnævnte Forbund paa Støberiarbejdsmændenes Afdelings Vegne og sidstnævnte Forbund paa Formerforbundets københavnske Afdelings Vegne samt 29 nærmere angivne Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og 41 nærmere angivne Med-

lemmer af Dansk Formerforbund principalt de paagældende to Forbund selv, subsidiært disse paa deres Afdelingers og de nævnte enkelte Medlemmers Vegne, mest subsidiært de nævnte enkelte Medlemmer paalagt en Bod paa tilsammen 3500 Kr., hvilken Bod kan tjene A/S »Vølund« som Erstatning for det ved Arbejdsstandsningen forvoldte Tab.

De Indklagede har — næst at nedlægge en Afvisningspaastand, der ikke kan tages til Følge — paastaaet Frifindelse. Paa Formerforbundets Vegne er der derhos nedlagt Modpaastand om hos Aktieselskabet at faa tilkendt 3600 Kr. som Erstatning for den Arbejdstid, som dets Medlemmer har tabt uden egen Skyld.

Klagerne paastaar heroverfor Frifindelse.

Under Sagen har Fabriksinspektøren med rette Vedkommendes — derunder Aktieselskabets — Samtykke afgivet Forklaring, der stemmer med, hvad der ovenfor er anført ham vedrørende. Ligeledes har den paagældende Sanitetslæge givet forskellige Oplysninger, som dog findes at være uden væsentlig Betydning for Sagen.

For at paalægge de to Forbund som saadanne nogen Bod findes intet Grundlag. Det samme gælder Formerforbundets københavnske Afdeling. Hvad dernæst de 41 Formere angaar, findes deres Vægring ved under de foreliggende ovenfor beskrevne Forhold at indlade sig paa at arbejde videre at være saa undskyldelig, at de vil være at frifinde for den nedlagte Bodspaastand. Paa den anden Side kan Formerforbundets Krav paa Erstatning ikke anses tilstrækkeligt begrundet, idet det var de 41 Formere selv, som efter deres Bedømmelse af Situationen fandt det forsigtigst at standse, og de end ikke forsøgte selv at forhandle med Arbejdsmændene om en blot midlertidig Ordning. Aktieselskabet vil derfor være at frifinde for denne Modpaastand.

Med Hensyn til Arbejdsmændenes Blokering af Renholdelsesarbejdet skal bemærkes, at den efter det foreliggende maa anses ulovlig. Det er nu ganske vist undskyldeligt, at der blev reageret overfor den stedfundne Afskedigelse, som skete uden at Vedkommende vides at have haft Lejlighed til at udtale sig om Berettigelsen af de Anker, der rettedes mod ham; men det maa i alt Fald bebrejdes Arbejdsmændene, at de *efter* at deres Tillidsmand havde faaet Forklaring paa de foreliggende Misforstaaelser, og *efter* at de var blevet bekendt med den Situation, der forelaa den 18. September, stejlt fastholdt deres Blokade uden endog at ville indgaa paa som foreløbig Ordning, at et Renholdningsselskab besørgede det øjeblikkelig fornødne. Da Støberiarbejdsmændenes Afdeling efter Tillidsmandens Henvendelse den 18. September har undladt straks at foretage nogetsomhelst for at bringe de truende Forhold i Orden, findes der at burde paalægges denne Afdeling en Klagerne tilfaldende Bod, stor 800 Kr.

Sagens Omkostninger, 500 Kr., findes at burde betales med 300 Kr. af Støberiarbejdsmændenes Afdeling, 100 Kr. af Dansk Formerforbund og 100 Kr. af Klagerne.

Kendelse.

Støberiarbejdsmændenes Afdeling af Dansk Arbejdsmandsforbund bør til Klagerne, Dansk Arbejdsgiverforening paa A/S »Vølund«s Vegne betale i Bod 800 Kr.

Iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Af Sagens Omkostninger, 500 Kr., betaler ovennævnte Afdeling 300 Kr., Klagerne 100 Kr. og Dansk Formerforbund 100 Kr.

Koncentrationen indenfor den tyske Metalindustri.

Den tyske Industri har i Tiden fra 1870 til 1914 været Genstand for en Udvikling, der i hvert Fald er uden Sidestykke i Europa. Raajærnsproduktionen voksede fra 1,4 Mill. Tons i 1870 til 8,5 Mill. Tons i 1900 og 19,3 Mill. i 1913; Staalproduktionen fra 170,000 Tons i 1870 til 6,4 Mill. i 1900 og 18,9 i 1913. Medens Værdien af den tyske Eksport af Maskiner i 1880 androg 40 Mill. Mark, var Værdien i 1900 steget til 200 Mill. og i 1908 til 450 Mill. Mark. Endnu stærkere er den elektriske Industri udviklet. Medens der i 1888 kun var 15 offentlige Elektricitetsværker i Tyskland, steg Antallet til 652 i 1900 og 1978 i 1909. Hertil kommer en hurtig Udvikling af den elektriske Sporvogns- og Jærnbanedrift og en meget betydelig Eksport til alle fem Verdensdele. I 1910 udgjorde Værdien af Udførselen af alle elektrotekniske Artikler 218 Mill. Mark, medens Indførselen kun var 7,5 Mill. Det siger sig selv, at et stærkt stigende Antal Mennesker fandt deres Brød i disse Industrier; saaledes var der ved Industritællingen i 1907 i Metalindustrien beskæftiget 1,85 Mill. Arbejdere.

Kartelaftaler.

En saa mægtig Stigning af Produktionen førte til en meget skarp Konkurrence, hvorfor man i de forskellige Brancher allerede fra 1880'erne traf stedse flere Kartelaftaler. Ved Kartel forstaar man en fast kontraktmæssig Organisation af iøvrigt selvstændige Virksomheder inden for samme Branche, tilsigtende gennem en vis solidarisk Optræden at begrænse eller helt standse Konkurrencen for derigennem at skabe gunstigere økonomiske Forhold for Branchen og for den i de enkelte Virksomheder anbragte Kapital. Der findes forskellige Kartelformer, idet der kan være Tale om Regulering af Salgsbetingelserne, af Priserne (Normalpriser eller Minimalpriser), Begrænsning af Produktionens Størrelse, Fordeling af Salgsdistrikterne, Specialisering af Produktionen o. s. v. Under Krigen fremmede Staten Karteldannelsen, idet det dengang særlig gjaldt om at sikre, at de sparsomt tilstedeværende Raastoffer blev benyttet til at tilfredsstille hele Samfundets og Statens mest paatrængende Behov. Blandt de mest omfattende og indflydelsesrige Karteller kan nævnes Rheinisch-Westfälisches Kohlensyndikat, der er stiftet 1893, og ialt omfattede ca. 90 pCt. af Kulproduktionen i Ruhrdistriktet og derfor nogenlunde var i Stand til at beherske Markedsprisen, Roheisenverband, der er

oprettet 1910, og som fra 1912 beherskede hele Raajærnsproduktionen i Tyskland, og Stahlwerksverband, der er stiftet 1904, og som særlig tager sig af at regulere Staalproduktionen, saa de af Kartellet ønskede Priser ogsaa faktisk kan opnaas.

Koncernerne.

Allerede omkring 1900 og endnu mere i de følgende Aar var nogle Virksomheder saa store, at de producerede baade Kul, Raajærn og Staal, medens andre kun ejede Anlæg indenfor en af de 3 Produktionsgrene. Dette førte til et Modsætningsforhold mellem de store og de smaa, der efterhaanden førte til en endnu mere fremtrædende Stilling og Magt for de allerstørste, idet disse besad en hel Række Fortrin af saavel teknisk som handelsmæssig Natur. Kartellerne kom som Regel til at fremme de store Virksomheder paa de smaas Bekostning, idet f. Eks. et Staalværk, der besad Kulminer og som saadan var Medlem af Kulsyndikatet, var interesseret og faktisk ogsaa arbejdede for høje Kulpriser, hvorved der opnaaedes betydelige Fordele fremfor et Staalværk, der ikke besad Kul og derfor maatte købe dem til den fastsatte Pris. Da Produktionen paa de store endvidere kunde spare Mellemhandlergevinsten, førte Udviklingen til, at nogle faa store Selskaber kom i mere eller mindre direkte Besiddelse af saadanne Anlæg, som var nødvendige for, at Produktionen fra Raastof til det færdige Produkt kunde foretages indenfor den samme økonomiske Enhed; disse overordentlig store Sammenslutninger kaldes i Almindelighed Koncerner og er behandlet ganske fortræffeligt af en af det tyske Metalarbejderforbund udgivet Bog: Die Koncerne. Som en typisk Koncern kan nævnes A/S Krupp, Essen, der besidder Kul-, Erts-, Nikkel- og Kobberbjærgværker (Raastoffet), Højovne og Staalværker (Mellemproduktet), Staalformstøberi, Valseværker, Traadværker (Halvfabrikata) og Skibsværft, Lokomotiv- og Vognbygning, Maskin- og Apparatfabrikker (færdige Varer).

Den mægtige Kapitalkoncentration, som Koncerndannelsen er Udtryk for, er sket i Løbet af faa Aar, og det er derfor naturligt, at forskellige Aarsager har virket sammen; disse er dels af produktionsteknisk Natur, dels foranlediget ved Versailles-Traktaten, dels bestemt af Konjunkturerne og dels af Kapitalens Indflydelse; vi skal omtale disse hver for sig og til Slut behandle den mægtige Kamp mellem Koncernerne og de store Berlinerbanker.

Produktionsteknik.

Den første tekniske Aarsag til de blandede Virksomheders Opstaaen har været Ønsket om at bevare den i Højovnene vundne Varme ved Raajærnets videre Bearbejdning; senere er man kommet ind paa at benytte Gassen som Drivkraft for hele den paagældende Virksomhed, og det har selvfølgelig ført til meget store Besparelser.

De Fabrikker, der i Aarene efter Krigen har staaet alene, har haft meget svært ved at sikre sig rettidig Levering af den Mængde og Kvalitet af Jærn og Kul, som var nødvendig for, at det hele ikke skulde gaa i Staa. Dette hænger sammen med en stærk Tilbagegang i Raastofproduktionen. Saaledes var den samlede Produktion af Raajærn gaaet tilbage fra 15,5 Mill. Tons i 1913 til under 5 Mill. Tons i 1919. Følgen heraf var, at Raastofproducenterne omtrent kunde diktere de jærnforbrugende Industrier, hvad det skulde være, og det varede da heller ikke længe, inden Flertallet af Maskinfabrikker o. l. maatte søge Forbindelse med en eller anden Koncern, selv om den økonomiske Uafhængighed maatte ofres.

Foruden dette har det spillet en Rolle, at den tyske Industri netop i disse Aar var ved at komme ind paa en ret vidtgaaende Normalisering, Typisering og Specialisering, hvad der medførte en ikke ubetydelig Risiko, hvorfor de fleste Fabrikker følte Trang til den større Sikkerhed, som Samarbejdet med de andre Fabrikker medførte.

Versailles-Traktaten.

Ved Versailles-Traktaten er Elsass-Lothringen blevet fransk, Luxembourg udskilt af det tyske Toldomraade og Saardistriktet i mindst 15 Aar overgivet til Folkeforbundet, medens Saar-Minerne er overgaaet til fransk Besiddelse. Dette har været et meget haardt Slag for den tyske Jærn- og Staalindustri, idet dennes Verdensmagt beroede paa Besiddelsen af Lothringens Ertser. Man saa da ogsaa i Aarene før Krigen, at stedse flere Højovne anlagdes i Lothringen og Ruhr. Industriens Ledere opkøbte stedse flere Distrikter med Jærnerts saavel paa den tyske som paa den franske Side af Grænsen. Havde Tyskland vundet Krigen og kunnet forskyde Grænsen nogle faa Kilometer mod Vest, havde det været i Besiddelse af Europas rigeste Kul- og Jærnertslejer. Nu gik det anderledes. Ved Fredstraktaten fik Frankrig gennem Artikel 74 Ret til at overtage al Ejendom, som tyske Statsborgere besad, og at likvidere alle Selskaber, som kontrolleres fra Tyskland. Allerede før Frankrig naaede at drage Fordel af denne Bestemmelse, havde de største Selskaber solgt de omhandlede Højovne og andre Anlæg.

Ved disse Salg var de allerstørste tyske Industrivirksomheder produktionsmæssigt brudt i Stykker, samtidig med at de kom i Besiddelse af de meget store Summer, som Salget indbragte. Hvad var da naturligere, end at Virksomhederne straks søgte Erstatning gennem Køb indenfor Tysklands Grænser af, hvad der var mistet, og man ser da ogsaa en Mængde tidligere selvstændige Virksomheder blive opkøbt af eller paa anden Maade knyttet til Koncernerne.

Konjunkturerne.

Jærnindustrien har som Regel været et Barometer for Konjunktursvingninger, idet denne Industris Tendens til Masseproduktion ved Anvendelse af Specialmaskiner og automatisk Produktion som Regel bevirker, at Produktionen øges mere end naturligt under opadgaaende Konjunkturer, hvorfor Tilbageslagene ogsaa som Regel har ramt denne Industri særlig haardt. Det er derfor forstaaeligt, at man har søgt at værne sig mod Konjunktursvingninger ved at skabe saa faste Afsætningsforhold

som muligt. Det er f. Eks. interessant at lægge Mærke til, at de store Jærn- og Staalværker i Ruhr-Distriktet med særlig Forkærlighed har søgt Tilknytning til Værfterne i Hamborg, Bremen og Lübeck, idet disse har haft en stor konstant Efterspørgsel efter Jærnplader, og man har antaget, at Tyskland i en længere Aarrække vilde faa Brug for alle de Skibe, der kunde bygges. Endvidere vil en Koncern altid kunne spare Mellemhandleravancen og derfor som Regel under nedadgaaende Konjunkturer kunne hævde sig i Konkurrencen. Hertil kommer, at det enkelte Led i Koncernen udmærket i længere Tid kan arbejde med Tab, idet dette kan fordeles paa samtlige Virksomheder og indvindes i de Produktionsgrene, hvor der enten er Kartel eller mindre skarp Konkurrence.

Jo større en Koncern er, jo større Salgsorganisation kan den have i Udlandet, og man har adskillige Eksempler paa, at f. Eks. A. E. G.s (Allgemeine Elektricitäts Gesellschaft) store udenlandske Organisation med Salgskontorer i alle større Byer hele Jorden over har haft stor indirekte Betydning ved, at mange store, ansete Fabrikker har opgivet deres økonomiske Selvstændighed og er gaaet ind i Koncernen for derved at opnaa de mange udmærkede Repræsentanter rundt om i det fremmede.

Kapitalens Indflydelse.

Storkapital viser som bekendt altid Interesse for Produktionens Koncentration paa faa moderne indrettede Virksomheder. Kapitalens Indflydelse mærkes bedst gennem Bankforbindelsen, der kan have fire forskellige Former, nemlig Kreditydelsen, Bankernes Hjælp ved Udstedelse af nye Aktier, Bankernes Besættelse af Bestyrelsespladser i de paagældende Virksomheder og endelig Bankernes hele eller delvise Besiddelse af Industrivirksomheder.

Hvad det sidste Punkt angaar, er det langtfra nødvendigt at have Flertallet paa Generalforsamlingen, og Erfaringerne har vist, at Bankernes Kunder gerne overdrager deres Stemmeret til den paagældende Bank. Det er derfor ganske naturligt, at Bankerne har haft en vidtgaaende Indflydelse paa Industriens Udvikling; Betydningen heraf var dog størst i 1870'erne, da saa mange nye Foretagender blev grundede; den er aftaget stærkt i Aarene efter Krigen, da Prisstigningen gav de enkelte Industrivirksomheder meget store Fortjenester, men nu er Bankerne paa Grund af den almindelige Pengemangel atter ovenpaa, og det er i de fleste Tilfælde den Bankmand, der sidder i et Selskabs Bestyrelse, der er den egentlige Leder.

Da Bankerne som Regel har været interesseret i stabile Markedsforhold og gode Dividender, har de stadig interesseret sig for en stærk Koncentration. De smaa Fabrikker, der ikke kunde klare sig i Konkurrencen, fik ingen økonomisk Støtte fra Bankerne, og de store, der vilde gaa deres egne Veje og ikke følge Bankernes Henstillinger om, hvilken Prispolitik, der skulde følges, blev generet paa alle Omraader. Det bedste Eksempel i saa Henseende er den unge Stinnes, Hugo Stinnes' Søn, der blev drevet ud mod Fallitten, fordi han havde vovet at modsætte sig Storbankernes Interesser.

Stat og Koncern.

Det har forbavset mange, ikke mindst i Frankrig, at konstatere Modsætningen mellem Koncernernes Kapitalkraft og Statens og Samfundets Fattigdom og manglende Evne til at betale Krigsskadeerstatningen. Det vil derfor være af Interesse at paavise de Aarsager, der har været til denne Modsætning. For det første ydede Rigsbanken de store Industrikoncerner Kredit til en Rente af 18 til 30 pCt. pr. Aar paa en Tid, hvor Pengenes Værdi hurtigt kunde synke til $^1/_{10}$ eller endnu mindre. For det andet kunde de store Virksomheder vente med at betale deres Skatter, til disse paa Grund af Markfaldet var svundet ind til et Minimum. For det tredie opnaaede Industrien en meget betydelig Gevinst ved, at Varerne blev solgt til Verdensmarkedspriser, medens Lønnen kun langsomt fulgte den almindelige Prisstigning. For det fjerde havde den tyske Industri netop i disse Aar glimrende Konjunkturer, og endelig for det femte ved, at de store Aktionærer har tilegnet sig Værdier, som burde være fordelt paa hele Aktiemassen. Det kan saaledes nævnes, at der blev udstedt nye Aktier til en latterlig lav Kurs, og at en stor Del af disse blev overdraget et Konsortium blandt Storaktionærerne, der tjente kolossalt og derved fik Evne til at opkøbe Aktiemajoriteten i andre Selskaber, der saa atter kunde udvandes paa samme Maade.

Koncentrationens retlige Former.

Undersøger man de juridiske Former for de sidste Aars Koncentrationsbevægelser indenfor den tyske Industri, kan man konstatere, at der har været Tale om Fusion (fuldstændig Sammenslutning), Forpagtning, gensidig Aktiebesiddelse, Interessefællesskab (Deling af Udbyttet) og fri kartelmæssig Sammenslutning. En Fusion kan enten fremkomme ved, at et kraftigere Selskab køber et svagere, ved at Aktierne i et Selskab ombyttes med Aktierne i det andet eller ved at flere Selskaber i Fællesskab danner et tredie. Fusioner har dog hidtil været ret sjældne, og en af Aarsagerne hertil har været de Skatter, der er forbundne med en saadan Sammenslutning; selv om det fra 31. Marts 1922 er lykkedes Industrien at faa disse Bestemmelser ændrede og Fusionsdannelse gjort skattefri, er det vel tvivlsomt, om Fusioner vil blive almindelige. Der er Grund til at tro, at man som Regel vil være interesseret i at lade de enkelte Værker bevare et Skin af Selvstændighed, saa meget mere som der findes et Utal af Mellemformer, der vil kunne passe til alle de konkrete Tilfælde. I mange Tilfælde vil der være en førende Virksomhed, og i saa Fald vil den retlige Form ofte være, at den ledende Virksomhed forpagter de andres Anlæg. Ofte lader man Forpagtningsforholdet væsentlig virke indadtil, saaledes at det førende Selskab benytter de forpagtede Selskaber som Salgsorganer. Saafremt det er ligestillede Selskaber, der slutter sig sammen, ordnes Forpagtningsforholdet som Regel ved, at der oprettes et nyt Selskab, der som Centralselskab overtager Forpagtningerne.

I mange Tilfælde er det dog overflødigt at gaa til

en fuldstændig Sammenslutning, da det ønskede Resultat kan naas ved Aktieoverdragelse. Denne kan enten være gensidig, saaledes at to Selskaber bytter en Del af deres Aktier og derved bliver interesserede i hinandens Trivsel, eller ensidig, saaledes at f. Eks en ledende Fabrik opkøber en Del Aktier i en anden og derved faar Interesse i og Indflydelse paa dennes Forhold, bl. a. gennem Valg af Medlemmer af Bestyrelsen og direkte Forbindelse med Ledelsen. En saadan Tilknytning gennem Aktiebesiddelse kan være løsere eller fastere. I nogle Tilfælde overtager det førende Selskab hele Aktiebeholdningen og giver sine egne Aktier i Stedet, saaledes at der kan blive Tale om Datterselskaber. I Praksis vælger man den for Tilfældet hensigtsmæssigste Form, saaledes er Haniel-, Stumm- og Thyssenkoncernerne Eksempler paa mindre gennemgribende Sammenslutningsformer, medens de store Elektrokoncerner, og da særlig A. E. G., er stærkt koncentrerede, omtrent som de amerikanske Truster. Meget ofte er et Selskabs Forsøg paa at vinde Indflydelse over andre begyndt ganske stille ved Aktieopkøb, der er fortsat, indtil Aktiemajoriteten er erobret, men i de sidste Aar er man nogle Steder begyndt at værne sig herimod gennem Udstedelse af Aktier med mangedoblet Stemmeret, idet Lederne saa med en lille Kapital altid kunde beherske Generalforsamlingerne.

I Aarene 1921—23 tog Koncentrationsbevægelsen og Koncerndannelsen særlig Form af Interessefællesskaber; Grundformen herfor er en Aftale mellem to eller flere Virksomheder om, at deres Udbytter lægges sammen og fordeles efter forud fastsatte Regler; en saadan Aftale er ikke forbundet med juridiske Vanskeligheder af nogen Art og kan ikke paa noget Punkt forøge Skattebyrden. Ved Indgaaelse af et saadant Interessefællesskab bliver de to Selskabers Forvaltning og Driftsledelse uafhængige af hinanden. Alligevel fører Interessefællesskabet ofte til et intimere Samarbejde, f. Eks. ved at Selskaberne overtager en Del af hinandens Aktier og dermed følgende Bestyrelsespladser. Efterhaanden som Tiden gaar, udvikles det administrative Fællesskab i det daglige Arbejde, og der kan da opnaas mange større eller mindre Besparelser; hvor disse Besparelser søges opnaaet ved Overorganisering, uden Hensyn til en organisk Udvikling, skal de forskellige Vanskeligheder nok melde sig.

Den senere Tids Begivenheder.

Mange vil endnu huske den Skæbne, som den største Koncern, i Almindelighed opkaldt efter den ledende Personlighed Hugo Stinnes, fik, idet de førende Storbanker i Fællesskab tvang Selskabet i Knæ, og dermed for en Tid genvandt Herredømmet for Pengekapitalen over Industrikapitalen. Dette kunde ikke være sket, hvis Stinnes ved sine Køb af Hundreder, ja Tusinder af Fabrikker og Selskaber havde tænkt paa, at der maatte komme Tider med et stabilt Pengevæsen, og saa skulde der bruges meget store Beløb som Driftskapital, idet det ellers vilde være umuligt at faa hele Maskineriet til at løbe rundt. Disse Penge havde Familien Stinnes ikke fri, og Følgen var, at Bankerne med forholdsvis faa Millioner til den daglige Drift kunde tage Magten og efter lige saa brutale Principer, som Stinnes i sin Tid havde anvendt, drive den berømte Familie tilbage til tidligere Tiders forholdsvis smaa Forhold.

Men fordi Bankerne har tvunget Stinnes' og for Resten ogsaa andre Koncerner i Knæ i den senere Tid, betyder det dog ikke, at Koncentrationen er blevet mindre, man fristes til at sige tværtimod. Indenfor Jærn- og Kulindustrien vil de tekniske Forhold medføre, at de største arbejder billigst, og den koncentrerede Bankmagt vil derfor sikkert i den kommende Tid forsøge at skabe en endnu større Sammenslutning, enten det bliver et tysk-engelsk Kulmonopol med dermed følgende Herredømme over Produktionen, eller det bliver en europæisk Staaltrust, der vil kunne diktere sine Priser til alle de staalforbrugende Industrier i Europa.

Der sker meget ude i Europa, Forholdene forandres fra Maaned til Maaned, og Forandringerne har den allerstørste Betydning for den danske Industri og dens Eksistensbetingelser, saa det vil være klogt at holde Vinduerne aabne for i Tide at se, hvad der sker.

Poul Peter Sveistrup.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Aarhus. Udenom Organisationerne, men med Forbundets Medvirkning, er med A/S De forenede Jærnstøberier i Aarhus afholdt et Par Konferencer, foranlediget ved Krav fra Firmaet om Nedsættelse af Akkordpriserne paa Radiatorer, Ribberør og Kedler.

Firmaet har under Sagens Behandling søgt at godtgøre, at det var ganske umuligt at begaa sig i Konkurrencen overfor Tyskland, og Sagen er sluttet med, at vore ved dette Arbejde beskæftigede Medlemmer, hvis Antal iøvrigt er meget stærkt reduceret, er indgaaet paa at nedsætte de hidtil gældende Akkordpriser med 10 pCt., dog saaledes, at dette er at betragte som et Forskud paa den kommende Februarregulering.

Til den Tid, naar det ny Pristal fremkommer, vil der til Grund for de fremtidige Priser være at lægge de gamle Akkordpriser, udregnet efter, hvad det ny Pristal maatte bestemme af Forandringer i disse.

Fredericia. Den 20. Oktober er afholdt Mæglingsmøde hos A/S E. Voss' Fabrikker. Formerne havde opsagt Akkordprislisterne og krævet ca. 15 pCt. Forhøjelse, men samtidig krævede Firmaet en Reduktion paa 10 pCt. Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Sagen blev behandlet ved Timandsmøde den 9. November, men heller ikke her opnaaedes Enighed om noget. Forbundet har forbeholdt sig Sagens videre Forfølgelse.

Glostrup. Den i forrige Fagblad omtalte Sag fra Glostrup Jærnstøberi er behandlet ved Timandsmøde den 5. November. Lokale Forhandlinger mellem Mæglings- og Timandsmødet havde bragt Sagen i Orden paa den ene af de fire omskrevne Kunders Vegne, men samtidig havde Fabrikanten fundet ud af, at Tillidsmanden var en Umulighed, som han maatte kræve afsat fra sin Stilling, og denne indtaget af en anden. Forbundet tilbød, at de afbrudte Forhandlinger kunde genoptages med et Udvalg, bestaaende fra vor Side af 3 Formere, men at den vragede Tillidsmand skulde være

den ene af disse, og at han naturligvis skulde forblive i sin Stilling som saadan.

Sammenslutningen og Fabrikanten kunde acceptere Tilbudet, vel at mærke, naar Tillidsmanden ikke blev den ene, og maatte ved Siden af fastholde, at han maatte forlade sin Stilling som Tillidsmand. Der opnaaedes saaledes ingen Enighed, og Forsøg fra Fabrikkens Side paa ny lokale Forhandlinger har ikke bragt Sagen videre.

For imidlertid ikke at være nogen Hindring for en fredelig Ordning har Tillidsmanden nedlagt sit Mandat som saadan, men desværre med det Resultat, at ingen af Kollegerne vil optage det efter ham. Det er derfor et Spørgsmaal, om ikke Fabrikanten derved har skaffet sig selv en Stilling, som han i det lange Løb ikke kan være tjent med.

København. Hos Firmaet F. Mogensen er den 6. November afholdt Mæglingsmøde paa Klage over, at Formerne ikke havde arbejdet den 31. Oktober, og at dette var en Demonstration, fordi der var afskediget nogle Formere. Dette viste sig ikke at være rigtigt. Aarsagen var, at man vilde holde fri en Dag om Ugen, for at de, der endnu var i Arbejde, kunde blive og dele det, der var at bestille, imellem sig.

Man enedes om, at der skal føres ny lokale Forhandlinger om, hvordan Indskrænkning af Arbejdstiden skal ske.

Sagen fra A/S »Vølund«, som er omtalt i forrige Fagblad, er forhandlet ved forberedende Møde mellem Hovedorganisationerne den 6. November, og da Forlig ikke kunde opnaas, ved Den faste Voldgiftsret den 7. November.

Se herom den i nærværende Blad særlige Artikel om denne Sag.

Odense. I Fagbladet for September Maaned er omtalt en Lønsag fra Odense Firmaerne.

Det fremgaar deraf, at den eneste Virksomhed, Sagen maatte være at betragte som afsluttet hos, var A/S Brandt, og Sagen omtales videre i Bladet for Oktober Maaned, hvor det efter Timandsmøde o. s. v. syntes, som om det hele maatte være i Orden.

Imidlertid viser Omtalen i Nummeret for September, at en Del af de hos A/S Brandt arbejdende Medlemmer havde taget deres Afsked fra Fabrikken, men da Sagen igen gik i Orden, og de gik i Arbejde, mente man det hele dermed for sluttet.

Saaledes maa Jærnindustriens Sammenslutning imidlertid ikke have set paa Sagen, thi den 7. Oktober var der Møde under Hovedorganisationernes Medvirken, foranlediget ved Klage fra Sammenslutningen over en ulovlig Affolkning hos det nævnte Aktieselskab.

Man enedes selvsagt ikke om noget, og Arbejdsgiverforeningen maatte derfor forbeholde sig at føre sin Klage med tilhørende Krav om Bod, der skulde tjene til Erstatning for Aktieselskabet, frem for Den faste Voldgiftsret. Man tør sikkert gaa ud fra, at man har indset det uholdbare heri, idet der indtil dette Øjeblik, da disse Linier skrives, ikke er hørt mere til Sagen.

Ringsted. Den 16. Oktober er afholdt Mæglingsmøde paa Ringsted Jærnstøberi paa Krav fra Firmaet om Reduktion af Formerpriserne paa Valser til Tractor Tromle.

Sagen henvistes til ny lokal Forhandling.

Jærn- og Metalsl. og Metaltrykkere.

Den 28. September afholdtes mellem Firmaet Nic. Jensen, Metalvarefabrikken »Viktoria«, og de ovennævnte to Forbund et Mæglingsmøde, foranlediget ved Uenighed om Arbejdstiden, som Firmaet ved Opslag derom, efter Forbundenes Formening uden Begrundelse og i Strid med gældende Aftale, vilde omlægge fra 1. Oktober 1925.

Firmaet krævede, at Arbejdstiden i Tiden fra 1. Oktober til 31. Marts skulde være 8 Timer daglig og fra 1. April til 30. September $8^1/_2$ Time de 5 Dage og om Lørdagen $5^1/_2$ Time.

Dette kunde Arbejderne ikke indlade sig paa, idet de kræver det nævnte Tidsrum begrænset fra 1. Oktober til sidste Onsdag i Februar. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen blev derefter behandlet ved Timandsmøde. Efter at Sagen her var diskuteret, enedes man om, for at undgaa en Voldgiftskendelse, at slutte Sagen med den Forandring, som Firmaet ønskede, indført fra 1. Oktober 1925 til 31. Marts 1926, og Arbejdstiden bliver altsaa fra 1. April til 30. September saaledes, som ved Mæglingsmødet blev fastsat.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Hos Firmaet Kemp & Lauritzen, København, er der afholdt Mæglingsmøde den 19. Oktober i Anledning af en opstaaet Strid om en Akkord, omfattende Nedtagelse af en Elevator, idet vore Medlemmer paaberaabte sig, at der ved Arbejdet var medgaaet for megen Tid paa Grund af manglende Grejer og Transportmateriel.

Der opnaaedes Enighed om, at Firmaet, til fuld Afgørelse af Sagen, udbetalte de 2 Maskinarbejdere, som Striden omfattede, Kr. 30,00.

Den 24. Oktober afholdtes Mægling paa Svendborg Skibsværft i Anledning af følgende:

1) Krav om Gennemførelse af Smudstillæg.

2) Krav om Indførelse af en Forskudsudbetaling ved Akkord paa 30 Øre pr. Time samt, naar den enkelte Mand i en Akkord har optaget 100 Timer, et yderligere Forskud paa Kr. 15,00.

3) Klage over, at Værftet uberettiget afskedigede Tillidsmænd.

Sagerne sluttede med de paa Mødet faldne Udtalelser, idet Forbundets Repræsentant forbeholdt sig senere at rejse de under de 2 første Punkter indeholdte Krav.

Den 27. Oktober afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Strid med A/S V. Fiedler, København, om Betaling af Udearbejdspenge ved et Akkordarbejde paa Illums Bygning i Møntergade. Firmaet hævdede, at det ved Afslutningen af Akkorden havde regnet med, at Udearbejdspengene var inkluderet i Prisen, medens de paagældende Medlemmer krævede Udearbejdspengene holdt udenfor.

Sagen sluttede, idet Firmaet indgik paa at betale Udearbejdspengene udenfor Akkorden, hvilke udgjorde et Beløb af Kr. 34,59.

Timandsmøde. Den 20. Oktober afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Strid med Firmaet H. H. Blücher & Søn, København, om Betalingen for Vejtid.

Firmaet tilbød som Vejtid ved det paagældende Arbejde at betale $1^1/_2$ Time pr. Dag plus Sporvognspenge. Forbundet tog Firmaets Tilbud til Efterretning, men opretholdt sin Protest mod den af Firmaet anvendte Fremgangsmaade ved Beregningen af Vejpenge som uholdbar i Længden. Sammenslutningen paastod, under Henvisning til en Voldgiftskendelse, at den af Smedemester Blücher anvendte Fremgangsmaade var berettiget.

2) Krav om Forhøjelse af Klejnsmedenes Grundtimelønninger hos A/S »Vølund«, København.

Sagen sluttede, idet Firmaets Repræsentant lovede at tage under Overvejelse at forhøje nogle af de laveste Grundtimelønninger.

Indgaaet lokal Overenskomst. Mellem Københavns Afdeling 14 og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Cykleafdelingen, er med Forbundets Sanktion indgaaet Overenskomst, i Henhold til hvilken Timelønnen fastsættes til 177 Øre, den nuværende Akkordprisliste bibeholdes, og der tilstaas hver Arbejder, som har været beskæftiget i Virksomheden i 5 Maaneder fra en 1. Januar at regne, 6 Dages Sommerferie med fuld Løn. Lønningerne er underkastet Regulering i Henhold til Statens Pristal, og Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April, dog tidligst til 1. April 1927.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.
11. Smedemester Hüche, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.

Stiftelsesfester.

Stiftelsesfest i Smedeforbundets Roskilde Afdeling.

Lørdag den 31. Oktober fejrede Roskilde Afdeling af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund sin 35-aarige Stiftelsesfest, som formede sig overordentlig smuk og festlig.

Den store Sal paa »Fjordvilla« var festligt pyntet og dekoreret med Fagets Insignier, og Festen bestod bl. a. i et smukt arrangeret Festmaaltid med paafølgende Bal. Det hele var sat i Scene af vor bekendte Kollega, Afdelingsformand August Topp, som sammen med Afdelingsbestyrelsen viste sig som en fortræffelig Festarrangør. Der var over 200 Deltagere.

Men det var ikke blot Afdelingens Medlemmer, der havde sparet et Par Tusinde Kroner sammen for at kunne holde en smuk 35 Aars Stiftelsesfest, nej, de indbød ogsaa de Arbejdsløse, de gamle Tillidsmænd og de stedlige Tillidsmænd for Arbejderpartiets Institutioner og Presse, samt Enkerne efter afdøde Kolleger, og det hele vidnede stærkt om en faglig Samfølelse og kammeratlig, social Forstaaelse, som kun kan virke opløftende, og som virkelig var egnet til at imponere.

Forbundets Formand, J. A. Hansen, var indbudt til at tale ved Festen, hvad han gjorde under stærk Tilslutning fra de tilstedeværende Kolleger med Damer. Han mindede om 1890, som ligger et Par Aar forud for Starten af vor Arbejdsløshedsforsikring og et Par Aar forud for Vedtagelsen af vort i sin Tid saa bekendte Odense-Program, hvor vi kæmpede for 30 Øre i Timen sammen med meget andet, som hører til de første Skridt fremad til Fagets og dets Udøveres Højnelse. Senere kom vore kollektive Aftaler til og Indførelsen af den saakaldte Løfteparagraf, som Topp havde omtalt som værende det, der sammen med meget andet var egnet til at holde vor gennemgaaende gode Lønstandard. Han takkede Kollegerne og Roskilde Afdeling for mange Aars godt Samarbejde indenfor Forbundet, samtidig med at han bragte Forbundsledelsens og sin egen Lykønskning i Dagens Anledning.

Endvidere havde Afdelingen indbudt Folketingsmand A. C. Meyer, der som bekendt i sin Ungdom lærte Klejnsmedefaget og altid har følt sig kaldet, naar en af vore Afdelinger ønskede det, til at medvirke ved en Fest. A. C. Meyer holdt en beaandet Tale for de tilstedeværende Damer, og bagefter fortalte han muntre Historier, som vakte stor Jubel blandt Festdeltagerne.

Stiftelsesfest i Smedeforbundets Nykøbing M. Afdeling.

Lørdag den 7. November fejrede ovennævnte Afdeling sin 35-aarige Bestaaen ved en Festlighed i Arbejdernes Forsamlingsbygning i Nykøbing M. Efter Indbydelse deltog Forbundssekretær Kjærbøl i Stedet for Forbundets Formand, der var indbudt, men var forhindret i at komme til Stede.

Festen havde faaet en ganske usædvanlig Tilslutning, idet der deltog 40 af Afdelingens Medlemmer med Damer, hvilket er noget nær enestaaende i Afdelingens Historie. Forøvrigt arbejder den overvejende Del af Afdelingens Medlemmer paa det store Jærnstøberi, N. A. Christensen & Co.

Ved 7-Tiden gik Deltagerne til Bords, hvorefter Formanden, Niels Larsen, bød Festdeltagerne Velkommen, herunder i Særdeleshed Forbundets Repræsentant. I en senere Tale mindedes Formanden de gamle, som havde været med til at føre Organisationen frem, idet han gjorde opmærksom paa, at der ikke i Nykøbing M. fandtes nogen af Afdelingens Stiftere.

Sekretær Kjærbøl overbragte Forbundets Hilsen og Lykønskning og formede sin Tale som et hastigt Rids af Organisationens Historie, og omtalte de nuværende vanskelige Arbejdsforhold. Idet han manede til Sammenhold, udtalte han Ønsket om fortsatgodt Samarbejde mellem Forbundet og Afdelingen og sluttede med et Leve for denne.

Smed Clemmensen bragte Kjærbøl en Tak for godt Samarbejde, medens Karsten Jensen, som i en lang Aarrække tidligere har været skiftevis Formand og Kasserer, talte om de første vanskelige Aar, efter at Afdelingen var stiftet. Ved Bordet blev sunget en munter Sang, der formede sig som en Revue over de Medlemmer, der paa en eller anden Maade havde henledt Opmærksomheden paa sig.

Efter at Bordet var hævet, ryddedes Salen, og unge og gamle svang sig i Dansen, og det skal bemærkes, at man i Nykøbing M. i udstrakt Grad holder sig til de smukke, gamle Danse, selv om man ogsaa er i Stand til at træde en moderne Dans.

I Pauserne samledes Deltagerne om Bordene til lystig Skæmt, og for de ældre Kollegers Vedkommende for at opfriske gamle Minder. En sjælden hyggelig og kammeratlig Stemning hvilede over denne Stiftelsesfest, der sikkert længe vil blive mindet blandt Afdelingens Medlemmer.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
21482	Andersen, Aksel Henry..	Ørslev	3. 8.06	Slagelse	6. 3 25	Slagelse	23. 5.25
31525	— Emil.....	København	25. 5 99	Kbhvn. Afd. 4	22. 4.19	Kbhvn. Afd. 4	13. 6.25
19087	Beck, A. Sørensen...	Rønne	7. 9 02	Rønne	15. 5.21	Rønne	25.10.24
16523	— Sven Hugo P...	København	4.11 95	Kbhvn. Afd.	27. 9.20	Kbhvn. Afd. 12	25. 7.25
20548	Berthelsen, Ch. Frode.....	Hinnerup	20. 4.01	Aarhus	4.11.19	Aarhus	30. 5.25
24.00	Christensen, Alfred.....	Flakkebjerg	17.11.95	Slagelse	1.10 16	Slagelse	28. 3 25
24980	— Poul Jul. Chr...	Ordrup	24.12.05	Frederikssund	4. 4.25	Kbhvn. Afd. 3	27. 6.25
151	Christiansen, Axel Peter...	Herlufsholm	22. 6.91	Kbhvn. Afd. 1	17. 3.13	„ „ 17	25. 7.25
179	Fagerberg, Gerhard C. V..	København	3.10 98	„ „	20. 6.25	„ „ 5	11. 7.25
20707	Fahrner, Axel.....	—	27. 5 94	Frederikssund	26. 8 19	„ „ 14	25. 7.25
18065	Fasting, Erik Chr. E....	—	2. 4.99	Kbhvn. Afd.	28. 4.25	„ „ 14	25. 7.25
542	Eriksen, Lars.....	Christianssand	1. 1.86	„ „	11. 7.25	„ „ 12	18. 7.25
30600	Hansen, Carl Georg....	Næsby	5. 3.96	Middelfart	14. 1.19	Holstebro	2. 5.25
5786	— Emil.....	Faxe Ladeplads	26. 7 84	Kbhvn. Afd	26. 9.24	Kbhvn. Afd. 14	18. 7.25
39667	— Harry Bruno...	Sæby pr. Høng	17. 1 05	Slagelse	7. 5.24	Slagelse	21. 2.25
39661	— Holger.....	Skovsø	11.12 03	—	7. 6.24	—	21. 3.25
35697	— Laurits Vald...	Magleby Sogn	24. 3 94	—	19. 5.23	—	25. 4.25
18514	— Niels Marius..	Kjeldstrup	3.12 01	—	2.11.21	—	21. 2 25
37141	— Ole Johan V...	Helsingør	28. 5.04	Helsingør	4. 6.23	Kbhvn. Afd. 11	25. 7.25
38209	Jensen, Aage.....	Vandborg	5. 2 05	Lemvig Kl.	12. 8.24	Holstebro	24. 1.25
36561	— Holger V. M...	Esbjerg	17. 8.86	Kbhvn. Afd.	1. 9.23	Kbhvn. Afd. 12	11. 7.25
31635	— Lars.....	Rødby	29. 5 66	Nykøbing F.	4. 5.19	Nykøbing F.	7. 3.25
2040	— Poul Alfred....	Hyllested	29.10.98	Kbhvn. Afd. 1	21.10 19	Slagelse	28 2.25
12859	Jakobsen, Anders.....	Gjerlev	26. 2.75	„ „ 1	30 5.99	Kbhvn. Afd. 18	25. 7.25
21647	Jansen, Jens Martin...	Dragør	18. 6.00	„ „	3.12.24	„ „ 17	18. 7 25
19326	Knudsen, Peter Vald.....	Fredericia	8 8.93	Fredericia	19. 3.12	Fredericia	13.12.24
34639	Larsen, William.....	Hvalsø	20. 7.02	Ringsted	8. 5 22	Kbhvn. Afd. 15	1. 8.25
16023	Laugesen, Lauge.....	Højrup	14. 1.82	Kolding	19. 9 07	Slagelse	7. 3 25
27147	Madsen, Johs. Bovbjerg.	Asnæs	8.11 05	Holbæk	1.12.24	Kbhvn. Afd. 2	15. 8 25
17789	Møller, Chr.....	Lemvig	1. 6.03	Lemvig Kl.	7. 8 22	Holstebro	21. 3.25
13697	Nielsen, Alfred P. H....	København	10. 4.04	Kbhvn Afd.	11. 2.25	Kbhvn. Afd. 12	4. 7.25
37891	— Axel Marius...	Petersborg	24. 1.01	Løgstør	9.12.23	Løgstør	28. 3.25
20487	— K. Kokholm....	Havndal	11. 1.94	Hobro-Assens	15. 4.13	Centralafd.	11. 7.25
33084	— Konstantin.....	Fredericia	19.10 02	Fredericia	25 11.21	Fredericia	28. 2.25
14731	— Poul Emil....	København	29. 6.05	Kbhvn. Afd.	10. 3.25	Kbhvn. Afd. 17	25. 7 25
39752	— Riber Vilh.....	Odder	19. 2 04	Odder	3.10.24	Odder	25.10.24
15394	Nellemann, Henrik.....	Frederiksberg	23. 7 02	Kbhvn. Afd.	5. 1.22	Kbhvn. Afd. 14	18. 7.25
9717	Petersen, Carl Peter.....	København	24. 1.87	Kbhvn. Afd. 5	12. 1.07	Nr. Sundby	21. 3.25
534	— Egil G. Vald...	—	25. 5.02	„ „	11. 7.25	Kbhvn. Afd. 12	18. 7.25
2765	— Søren Peter M.	Aarhus	21. 3.00	Aarhus	1. 4.24	Aarhus	2. 5.25
36869	Pilvang, Anton Bendix..	København	5. 5.93	Kbhvn. Afd.	9.11.23	Kbhvn. Afd. 12	18. 7.25
9838	Poulsen, Vald. Andreas.	Aabybro	4. 4.00	Aalborg	9. 6.20	Nr. Sundby	21. 3 25
12420	Rasmussen, Henry Anton...	København	10. 6.02	Kbhvn. Afd.	11.10.21	Kbhvn. Afd. 18	25. 7.25
2325	— Ludvig Agnar.	—	1. 8.99	„ „ 1	4.10 19	„ „ 6	18. 7.25
23681	Raven, Valdemar.....	Frederiksberg	7.12.82	„ „	22. 6.25	„ „ 13	25. 7.25
32131	Runde, Ansgar Vald. C.	København	20. 2.01	„ „ 2	19. 4.19	„ „ 2	11. 7.25
23755	Sørensen, Carl Hagbarth.	—	11. 7.97	„ „	20. 6.25	„ „ 12	18. 7.25
10478	— Willy Regnar..	Aarhus	16. 4.02	Aarhus	1.11.21	Aarhus	2. 5.25
28483	Skov, F. Sørensen...	Østbirk	24. 9 97	—	10. 4.18	—	7. 2.25
39281	Skovmose, Chr. Fjordside.	Ferring	10. 2 04	Lemvig Kl.	14. 4.25	Holstebro	18. 4.25
32285	Thomsen, Chr. Nielsen...	Overlade	4. 4 96	Slagelse	2. 5.25	Slagelse	2. 5.25
34434	Urban, Georg Chr. R. J.	København	22. 6.92	Struer	24.11.23	Struer	21. 3.25
551	Waldmann, Orla.....	—	16.12.02	Kbhvn. Afd.	27.10 24	Kbhvn. Afd. 12	4. 7.25

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Tabte Medlemsbøger.

Medlem Nr. 47444, Hans R. Christensen, født 1.11.05 i København og indmeldt 11.9.25. Det sidst betalte Mærke var for Uge 25.

Medlem Nr. 49093, S. Hammersgaard, født 17.9.1900 i København og indmeldt 6.7.23. Det sidst betalte Mærke var for Uge 26.

Disse 2 Bøger gøres herved ugyldige.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 14218	Andersen,	Børge Ferdinand	(Kbhvn. Afd.)
- 30099	—	Engron Villy	(—)
- 25991	Brygger,	Hans Georg Julius	(—)
- 27649	Clausen,	J. Claudius Madsen	(—)
- 38532	Juhl,	Knud Jesper	(—)
- 39446	Jørgensen,	Peter Erland A. C.	(—)
- 18655	Schliemann,	Ejner Villy	(—)
- 12053	Nielsen,	Niels Peter	(Hillerød)
- 20723	Sørensen,	Peter Bartholin	(Nakskov)
- 15422	Christensen,	Fred. Andr. H. M. C.	(Nykøb. M.)

Medlemmerne Nr. 4921, Ditlev Busch, Nr. 30753, P. Geertsen, Nr. 891, Axel E. Petersen, og Nr. 7768, Poul M. Petersen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 4435 Rasmussen, Christian.
- 26002 — Knud.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 1509	Hansen,	Carl M. Johs.	27. 3.20
- 18329	Larsen,	L. Chr. Aage	7. 8.15

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 39565	Andersen,	Holger	1.11.24
- 35025	Bruun,	Knud	24. 3.23
- 13737	Buemann,	Carl Emil C.	24. 5.24
- 36098	Christensen,	Axel Bernhardt	29. 9.23
- 21051	—	Christian	11. 6.21
- 35076	—	Knud	15.11.24
- 35747	Groftved,	V. J. Chr.	29.12.23
Nr. 34225	Hansen,	Olaf Emanuel	19. 5.23
- 37498	Jensen,	Marinus Th.	22.11.24
- 14470	Jørgensen,	Chr. F.	6. 3.20
- 10382	Johansen,	Erik Herman	4. 4.25
- 7194	Johnsen,	Holger	31. 5.24
- 5384	Knudsen,	Niels Axel Viktor	1. 9.23
- 29232	Larsen,	Hans Chr.	15. 9.23
- 23802	Madsen,	Carl Godtfred Chr.	24. 3.23
- 24223	Mikkelsen,	Carl	28. 3.25
- 7762	Molade,	Svend Martin de	19. 3.21
- 1276	Møchel,	August	22. 5.20
- 22760	Mørch,	Jørgen Clausen	25. 3.22
- 11410	Nielsen,	Børge Lykke	14. 3.25
- 16795	—	Carl	10. 5.24
- 31753	—	Henry Aage	26. 8.22
- 16135	—	Niels M. Fischer	17. 7.20
- 34192	—	Theodor E. Johs. P.	15. 3.24
- 29568	—	Victor Bach	11. 4.25
- 17347	Nissen,	Carl Johan	1. 4.22
- 10733	Norlin,	Vilhelm	29. 9 23
- 26840	Otto,	Sophus Anker	26. 1.24
- 6645	Petersen,	Peter Laurits	10. 1.25
- 20786	Poulsen,	Edmund Robert	3. 6.22
- 4435	Rasmussen,	Christian	27. 6.25
- 5277	—	Heinrich Schrøder	22. 5.20
- 26002	—	Knud	6. 6.25
- 3844	Rosenkvist,	Niels Peter	6.11.20
- 30196	Rosentrætter,	Nicolaj P. Godtfr.	8.11.24
- 12732	Sørensen,	Holger Chr. Jensen	17. 1.25
- 30463	—	Peter	3. 3.23
- 206	Schou,	Harry August G.	9. 6.23
- 10386	Strømberg,	Johan Hugo	26. 3.21
- 8500	Vilhelmsen,	Hans Emil	27. 6.25

Overskud. Paa Værftet i Helsingør henligger der Overskud til nedennævnte Medlemmer, og disse anmodes om at afhente det hurtigst muligt:

Værftsnumrene 705, Hans Flyger. 841, Alfred Vilh. Møller. 1816, Viggo Ernst Johansen. 709, Adolf Emil Frederiksen. 601, Johs. Chr. Holger Sørensen. 670, Søren Carlo Theodor Knudsen. 659, Einer Theodor Amandus Jensen. 374, Ove Carlsen. 331, Christian Møller.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 10.

Til Smede og Maskinarbejdere.

Lørdag den 28. November, Kl. 8 Aften, vil der paa Teknologisk Institut blive afholdt et Foredrag af *Hr. Ingeniør A. F. R. Raaschou* om *Trykluft anvendt i Jærn- og Metalindustrien.*

Foredraget, der vil blive ledsaget af Lysbilleder, vil blive afholdt i Teknologisk Instituts Læsesal (Indgang V. Farimagsgade 24).

Adgangskort kan gratis afhentes paa Læsesalen og Oplysningskontoret, og vi kan paa det bedste anbefale Medlemmerne at deltage.

Paa Centralafdelingens Vegne
S. Munk.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 2 DECEMBER 1925 12. Aarg.

Arbejdsløsheden og hvad der kan foretages derimod.

Kriser og Arbejdsløshed synes for Tiden i høj Grad at være et nord- og vesteuropæisk Problem, som kræver den største Agtpaagivenhed og nødvendiggør enhver Foranstaltning, som har Udsigt til at modvirke disse Samfundsonder.

Ser man paa Aarsagerne til de uhyre vanskelige Tilstande, er det vel uden Tvivl Eftervirkningerne af den store Verdenskrig med de deraf følgende Sammenbrud, Ødelæggelsen af de forskellige Landes Valuta og i det hele taget de anarkiske Tilstande, som i lang Tid maatte blive Følgen af den store europæiske Aareladning. Store Dele af dem, der ikke hører til Arbejderklassen, holder dog af at paastaa, at det er de høje Arbejdslønninger, der er Skyld deri, og at Midlet imod Arbejdsløsheden helt enkelt ligger i bare at reducere Arbejdslønningerne. Dette er selvfølgelig ikke rigtigt, lav Arbejdsløn skaber ikke mere Arbejde, og for det første kan vi henvise til, at selv om Lønningerne maalt med absolutte Tal er ca. 3 Gange saa høje som før Verdenskrigen, saa maa det ikke forglemmes, at dette i første Linie er nødvendiggjort af det høje Prisniveau for Arbejdernes Vedkommende med langt mere end Fordobling af Priserne paa de absolut nødvendige Fødemidler. Dertil kommer den betydelige Forkortelse af Arbejdstiden, som imidlertid har den Egenskab, hvad vi i og for sig ikke ønsker at beklage os over, at den har medført et betydelig stærkere Arbejdstempo og den fulde Udnyttelse af Arbejdstiden og derved skabt Betingelser for større Fart i Produktionen og for Højnelse af Arbejdernes Kulturniveau — og endelig skal det vel heller ikke være forbudt Arbejderne at opnaa en virkelig Forhøjelse af deres Lønstandard, noget saadant er selvfølgelig sket. Hvem der i saa Henseende har opnaaet mest, skal vi ikke for nærværende beskæftige os med, men en Gennemsnitsløn paa ca. 150 Øre pr. Time for voksne Arbejdere her i Landet er jo da egentlig ikke svimlende, det giver med 48 Timers ugentlig Arbejdstid en Ugeløn paa 72 Kr., et Beløb, der ikke er egnet til at virke afskrækkende, og det er forklarligt, at Arbejderorganisationerne i al Almindelighed staar fast paa de indgaaede Overenskomster om Løn- og Arbejdsvilkaar; først i det Øjeblik, da Prisfaldet paa Varerne bliver virkelig effektivt, kan der være Tale om en Nedgang i Lønningerne, som i saa Fald selvfølgelig er egnet til at lette de Vilkaar, hvorunder specielt Industrien virker.

At relativt smaa Lønninger ikke er egnet til at skabe Fart i Produktionen, viser Forholdene i Tyskland nokſom. Stor-Berlin melder om mere end 100.000 maaske 200.000 Arbejdsløse, skønt Lønningerne der ikke er væsentlig højere end før Krigen, til Trods for, at Varepriserne jo dog ligger adskillige Procent højere end den Gang.

I Sverige er man i visse Henseender noget gunstigere stillet, fordi man der allerede i 1921—22 gennemgik de Deflationsvanskeligheder, d. v. s. Valutaens Stabilisering, som vi bl. a. først nu kæmper med hos os. Derved er det svenske Pristal blevet betydelig lavere (175 imod vort do. 219), og Lønningerne i den

svenske Jærn- og Metalindustri er, naar man regner hermed og med Valutakursen, ikke væsensforskellige fra de danske, de ligger for Jærnindustrien nemlig ved henimod 150 Øre mod vore, som er ca. 185. Trods de mere stabile svenske Forhold melder man dog om en Arbejdsløshed paa 9 à 10 pCt., hvilket er alt for højt.

I Norge, hvor Valutaen som bekendt er lavere, er Timefortjenesten lidt højere, fordi Livsfornødenhederne er dyrere. Det norske Pristal er i stærk Nedgang, men endnu betydelig højere end vort; man noterede saaledes i Norge i Januar i Aar et Pristal paa 267, det steg for Februar til 270, for Marts til 271, for April begyndte det med at gaa ned til 267, for Maj til 262, for Juni til 259, for Juli 259, for August til 255, for September til 248, for Oktober til 241, for nu i November at være naaet ned paa 236, hvilket har medført, at Arbejdsgiverne forsøger et stærkt Pres imod Lønningerne og paa at kræve en stærkere Nedgang end, hvad der har Hjemmel i Forhold til Pristallet og de bestaaende Overenskomster. Der er dog al Grund til at tro, at de norske Organisationer er stærke nok til at modstaa Trykket, saaledes at det i Virkeligheden bliver Varepriserne og deres Højde, der bliver bestemmende med Hensyn til Fremtidens Lønninger.

Vor norske Broderorganisation melder ved Udgangen af Oktober om en Arbejdsløshed paa 17,7 pCt., og denne er desværre i stadig Stigen.

Arbejdsløsheden i den danske Jærn- og Metalindustri.

Hvad nu angaar Arbejdsløsheden i den danske Jærn- og Metalindustri, da er den ganske vist for Tiden meget generende og meget omfattende, og det er naturligvis en daarlig Trøst, at det er lige saa slemt og værre adskillige andre Steder. Siden Verdenskrigen har det jo været umuligt som i Fortiden at faa vor Ungdom til at rejse ud, der er simpelthen lukket af, Valutavanskeligheder, Bolignød og de forskellige Landes Foranstaltninger imod Invasion af fremmed Arbejdskraft er en Hindring derfor, og ikke mindst derfor er Arbejdsløshedstallets Vækst et særdeles farligt og ubehageligt Faktum.

Der er indenfor Jærn- og Metalindustrien, som omfattes af de officielle Tal over Arbejdsløsheden, henimod 40.000 Arbejdere, og Tallet paa de Arbejdsløse angives for den 4. December til 9.239 eller ca. 23 pCt. Heraf var de 5.655 Smede- og Maskinarbejdere, 416 Formere, 448 Elektrikere, og Gruppen „andre ufaglærte" havde 2029, medens Blikkenslagerne havde 280 og Guld- og Sølvarbejderne 192.

Foranstaltninger herimod.

Det er vel godt at vide, at vor Arbejdsløshedsforsikring er af gammel Dato og ret solidt funderet. Jærn- og Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse vil for den nærmeste Tid have Mulighed for at modvirke Arbejdsløshedens Følger paa ganske effektiv Maade, men alligevel er der stadig noget, der trykker.

Vi ved vel, at en stor Del af den Arbejdsløshed, som nu opgives til langt over 60.000, er Sæsonarbejdsløshed, hvor store Parter af dem, der beskæftiges ved Bygningsarbejde, Jordarbejde eller lignende, tvungent maa høre op paa Grund af Kulden, men en Kendsgerning er det, at den Del af Arbejdsløsheden, der skyldes Konjunkturerne, Valutakrisen og hvad dermed staar i Forbindelse, er langt overvejende, og derved er det naturligt, at den siddende Regering ikke alene beskæftiger sig med Understøttelsesforholdet (det samme sker forøvrigt i Sverige og Norge omend maaske under lidt andre Former), men at den længe har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Støtteforanstaltninger til Industrien. Under Erhvervsministeriet er der arbejdet af et saakaldt Industriudvalg i henved 3/4 Aar, der er afgivet Betænkning om, hvordan Forholdene arter sig i de forskellige Industrier, og der er ogsaa i en Række Tilfælde gjort Antydninger om, hvad der kunde ske, men Landbruget er som altid imod, skønt Landbruget ikke kan føde sin Overskudsbefolkning, skønt Landbruget selv er Industri i stor Udstrækning, og skønt Landbruget efterhaanden ikke indtager den dominerende Stilling indenfor dansk Erhvervsliv, som Forholdet var for en Række Aar tilbage. Skal Danmark ikke synke ned til at blive et Statssamfund af de særlig lave Grader og af sekundær Betydning, maa der selvsagt tages alvorligt fat for at sikre og udvikle Industrien og dens Muligheder for stedse at kunne give Brødet til større og større Dele af Befolkningen.

Efter som nævnt at have faaet Indberetning fra Industriudvalget, sammenkaldte Erhvervsministeren en Forsamling paa ca. 200 Mennesker Onsdag den 9. December og meddelte i en længere og særdeles logisk Tale, hvad der kunde tænkes i Retning af Støtteforanstaltninger, og for en Gangs Skyld var der ikke nogen Kritik, men øjensynlig en Stemning for at støtte Bestræbelserne fra Regeringens Side i den heromhandlede Retning.

Og nu er Spørgsmaalet: Vil det lykkes, eller vil dette Forsøg som saa mange andre blive nedkæmpet

af Pressen. Foreløbig synes Pressen paa positiv Maade at arbejde med paa Opgaven, men der er jo ingen Tvivl om, at der er betydelige politiske Kræfter, som hellere ser Erhvervslivet stagnere, end de rækker en Haand til den Regering, som de ønsker hen, hvor Peberet gror.

Forhandlinger i et Udvalg er allerede begyndt, og her arbejder Industriens øverste Ledere sammen med Folk fra Fagforeningerne og Embedsmændene med Erhvervsministeren i Spidsen, og der er foreløbig Udsigt til, at der vil kunne opnaas Resultater.

Vor Stilling til Udlandet.

Der er under de paa Ministeriets Foranstaltning foretagne Undersøgelser konstateret en lang Række af Tilfælde, hvor vi har ligget ganske blot overfor Udlandet uden at forsøge paa at værge os. Ganske vist er der ikke ret mange, der ønsker, at vi fra vort gamle Frihandelsstandpunkt skal gaa over til Beskyttelse eller en egentlig Protektionisme, men i de Tilfælde, hvor vi bearbejdes med udenlandske Forsøg paa at slaa Dele af vor Industri ned ved Hjælp af Dumpingpriser med Støtte i udenlandske Eksportpræmier og lignende, og naar vi ser, at udenlandske Storindustrier kaster deres Varer ind paa vort Marked til Priser, der ligger under, hvad der kræves i deres Hjemland, saa er vi ude for saadanne Manøvrer, som intet Land og ingen Industri i Længden bør finde sig i uden at gøre Forsøg paa at værge sig imod Storkapitalens Overgreb paa den lille Kapital og paa den mindre Industri.

Der er igennem en Aarrække gjort adskilligt igennem Foreninger og Institutioner for at bevare saadant Arbejde for dansk Industri og Haandværk, som kan udføres herhjemme til rimelige Priser og af rimelig Kvalitet, men det er aabenbart ikke tilstrækkeligt, saadan som Forholdene er for Tiden. Opgaven maa ganske vist ikke være at begunstige visse Kredse paa andres Bekostning; derfor vil en fornuftig og af rimelig Kontrol fra det Offentliges Side være nødvendig og paa sin Plads, og hvis det saa kunde lykkes at faa Agrarerne og de politiske Partier til at se reelt paa dette store og vigtige Spørgsmaal, saa er der al Grund til at tro, at de svære økonomiske Forhold, vi lider under, vil kunne bidrage til, at vort lille Samfund i Fællesskab gør Forsøg paa at skabe Mulighed for et industrielt Fremstød. Det bliver vel nødvendigt, at det Offentlige gaar i Spidsen, og det bliver vel nødvendigt, at der passes nøje paa, at ingen gør sig uberettigede Fordele af herhenhørende Foranstaltninger, men i Virkeligheden er vi inde paa Omraader, hvor ingen Samfundsstyrelse tør eller kan holde sig tilbage fra endogsaa stærkt positive Foranstaltninger.

Kongres i vort norske Broderforbund.

II.

I »Jærn- og Metalarbejderen« for Oktober skænkede vi den norske Jærn- og Metalarbejderkongres, som fandt Sted fra 28. September og fremefter, en længere Omtale i Forbindelse med en Oversigt over norsk Fagforeningsbevægelse i det hele taget samt norsk Industri, og endelig bragte vi en Del Data fra Kongressen, specielt Uddrag af de oplysende og mest betydende Udtalelser, som var fremsat vedrørende Forhold i forskellige Lande i Tilslutning til Kongressen.

I Artiklens Slutning lovede vi senere at »vende tilbage til nogle af Vedtagelserne paa den norske Kongres m. m.«, og dette sker med nærværende.

Det er en velbekendt Sag, hvad vi ogsaa nævnte i vor første Artikel, at den norske Arbejderbevægelse har været befængt med Kommunisme og Bolschevisme i rigelig Udstrækning, og at dette en Overgang havde ført til Svækkelse ogsaa af Jærn- og Metalarbejderforbundet, som forøvrigt er gaaet stærkt tilbage paa Grund af den af den norske Landsorganisation vedtagne og noget haardhændede Omgruppering. Alt dette har noksom bevist, hvor farligt det er at indlade sig paa Eksperimenter; paa den anden Side synes disse Eksperimenter nu at være saa temmelig færdige, og hertil har det maaske bl. a. bidraget, at man i Norge som her og andre Steder, ja, vi kan vist sige overalt i Europa, undergaar en Industrikrise, som i Modsætning til Højkonjunkturerne tvinger Fagorganisationerne og deres Medlemmer til et mere alvorligt og intensivt Samarbejde. De lige overstaaede norske Kommunevalg peger ogsaa i denne Retning.

Den Sag, som relativt optog det meste af Tiden paa den norske Kongres, var den saakaldte »Jærnkonflikt« i 1924. Debatten herom, der til Tider var ret lidenskabelig, varede i hele 2 Dage; den resulterede imidlertid i, at Kongressen med overvældende Flertal vedtog et Forslag, fremsat af Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet i Forening, og som gik ud paa, at det ikke for Fremtiden maa overlades saakaldte »Aktionsudvalg« at lede Konflikter, men at Ledelsen maa ligge hos Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabet. Ganske vist kan dette synes naturligt, saa meget mere som særlige Aktionsudvalg som Ledere af Strejker ikke har nogen som helst Hjemmel i det norske Forbunds Love eller tidligere Praksis, men Hovedbestyrelsen havde i 1924 faktisk begaaet en Uforsigtighed ved at lade Ledelsen af den specielle Kristiania-Konflikt glide over til et iøvrigt til-

fældigt valgt Aktionsudvalg, som stod under Indflydelse af et af de bestaaende politiske Partier. Dette viste sig naturligvis meget uheldigt, og man fandt det altsaa nødvendigt nu at træffe en positiv Beslutning om, at »Aktionsudvalg« for Fremtiden ikke maa faa noget med Ledelsen af Konflikter at gøre, og at dette skal bero hos den ansvarlige Hovedledelse.

— Af stor Betydning var det ogsaa, at der paa Kongressen paa Forslag af Hovedbestyrelsen fandt en Behandling Sted af Tarifoverenskomsten med Arbejdsgiverne med Henblik paa den til Foraaret 1926 forestaaende Overenskomstsituation, men Debatten herom egner sig ikke for nærværende til offentlig Behandling.

Behandlingen af Forbundets Love optog som sædvanlig ogsaa en betydelig Del af Kongressens Tid, og der vedtoges adskillige interessante Forandringer, hvoraf vi skal nævne nogle af de vigtigste:

Paa Kongressen i 1922 blev det ordinære Kontingent for Medlemmerne, som er inddelt i 2 Klasser efter Fortjeneste o. s. v., for Klasse A fastsat til Kr. 2,25, for Klasse B til 1 Kr. pr. Uge, men desuden har der i hele den forløbne Periode eksisteret et sideløbende Ekstrakontingent for Klasse A paa 1 Kr., saaledes at Bidraget i Virkeligheden har været Kr. 3,25 pr. Uge. Dette Ekstrabidrag har dels i sin Helhed gaaet til Arbejdsløshedskassen, og dels i den sidste Tid været delt mellem Reservefonden og Arbejdsløshedskassen med 50 Øre til hver. Nu blev det ordinære Kontingent fastsat til Kr. 2,50 for Klasse A, og for Klasse B blev det bibeholdt med 1 Kr. pr. Medlem og Uge. Samtidig gaar der fremdeles et Ekstrakontingent paa 50 Øre til Arbejdsløshedskassen, saa Kontingentet for Klasse A nu bliver Kr. 3,00 imod før Kr. 3,25. Grænsen imellem Klasserne var tidligere fastsat til 90 Øre pr. Time, men blev nu forhøjet til 105, saaledes at de Medlemmer, som tjener 105 Øre eller mere pr. Time, skal tilhøre Klasse A, og de, som tjener under 105 Øre pr. Time, skal tilhøre Klasse B.

Endvidere blev det vedtaget, at for Jule- og Paaskeugen skal Medlemmerne fritages for Kontingent, saaledes at der kun bliver at betale Kontingent for ialt 50 Uger i et Aar.

Genindmeldelsesafgiften blev nedsat fra 20 til 10 Kr. for Klasse A og fra 10 til 5 Kr. for Klasse B, hvorimod den normale Indtrædelsesafgift bibeholdtes med 5 Kr. for Klasse A og 3 Kr. for Klasse B.

Efter de gamle Love skulde man være Medlem af Forbundet i 3 Maaneder for at erholde Strejkeunderstøttelse; dette blev nedsat til 2 Maaneder, og samtidig blev de Satser i Skalaen, hvorefter Konfliktsunderstøttelse udbetales, forhøjet med fra 1 Kr. til 4 Kr. I Skalaen er der taget Hensyn til Medlemsskabets Varighed, Forsørgelsesbyrder og den Kontingentklasse, Vedkommende tilhører. Hovedbestyrelsen kan iøvrigt forhøje eller formindske Understøttelsen under Hensyn til Konfliktens Varighed og de Midler, der raades over til Understøttelse. Den herhenhørende Skala er inddelt i 3 Satser: Klasse A, under 1 Aars Medlemsskab mindste Understøttelse 17 Kr. stigende til 24 Kr. pr. Uge, hvor der er 7 Personer at forsørge; Medlemmer med 1 til 5 Aars Medlemsret mindste Sats 18 Kr. stigende til 25 Kr., hvor der er 7 Personer at forsørge, Medlemmer med over 5 Aars Medlemsret mindste Understøttelse 20 Kr. stigende til 27 Kr., hvor der er 7 Personer at forsørge. For Klasse B har man samme Skalainddeling, Medlemmer med under 1 Aars Medlemsret 12 Kr., 1 til 5 Aar 13 Kr. og over 5 Aar 15 Kr.

— — Fra gammel Tid er der til Forbundet knyttet en Art Sygeforsikring, og under den store Arbejdsløshed fra 1920 og senere hen, har der ved Socialdepartementets Godkendelse været Adgang til at melde de arbejdsløse understøttelsesberettigede Medlemmer ind i Kredssygekassen for Arbejdsløshedskassens Regning. Arbejdsløshedskassen har altsaa betalt Sygeforsikringspræmien for de arbejdsløse understøttelsesberettigede Medlemmer. Paa Grund af Protest fra en Del Kommuner, som maatte refundere den udbetalte Præmie, blev den herhenhørende Bestemmelse ophævet fra 1. Oktober d. A., men samtidig har Socialdepartementet besluttet at give Kasserne Adgang til at forhøje den daglige Understøttelse og trække Sygeforsikringspræmien fra Understøttelsen og indbetale den til Kredssygekassen, saaledes at der fremdeles bliver Adgang for Kasserne til at sygeforsikre deres arbejdsløse understøttelsesberettigede Medlemmer. Understøttelsen pr. Dag maa dog ikke overstige Halvparten af den gennemsnitlige Dagløn i Faget. Kongressen besluttede nu paa Forslag af Hovedbestyrelsen at benytte denne Adgang til at sygeforsikre de Arbejdsløse og forhøjede i den Anledning den daglige Understøttelse med 25 Øre, samtidig med, at det paalagdes de udbetalende Tillidsmænd at trække Sygeforsikringspræmien fra Understøttelsen og indbetale den til Kredssygekassen, saaledes at de arbejdsløse Medlemmer fremdeles kan holdes sygeforsikrede, saa længe de faar udbetalt Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Dette er de vigtigste Vedtagelser paa den norske Kongres, naturligvis forelaa der en Mængde Forslag, som led den Skæbne ikke at blive vedtaget, bl. a. en betydelig Del sigtende til at øge Kommunisternes Indflydelse og faa Lovene til at gaa i Retning af deres Ønsker, men herhenhørende Forslag opnaaede ikke Vedtagelse.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

I Løbet af 3 Aar har Kasserne udbetalt 53 Millioner Kr. — Arbejderne har selv indbetalt 39 Millioner Kr.

Hvert Aar skal der ifølge Arbejdsløshedsloven afholdes et Møde for Arbejdsløshedskassernes Repræsentanter, og her aflægger Direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen en Beretning om Virksomheden i det forløbne Finansaar. Endvidere behandler man Spørgsmaal af almen Interesse for Kassernes Virksomhed.

Ved det Aarsmøde, der den 21. November afholdtes, aflagde Direktør Vater en udførlig

Beretning,

af hvilken vi gengiver følgende:

Den 31. Marts var der 67 Kasser, samme Antal som Aaret i Forvejen, og Medlemsantallet, der den 31. Marts i Fjor var 255,641, er efter en foreløbig Opgørelse steget til 266,112, hvoraf 225,806 Mænd, Resten Kvinder.

Næsten Halvdelen af Stigningen falder paa Arbejdsmændene. Tallet paa dem er steget fra 84,600 til 89,300. Metalarbejdernes Tal er steget fra 24,900 til 26,600. 15 Kasser paa over 1000 Medlemmer har haft en Fremgang i Medlemstal fra 1 til 5 pCt. og 11 en Fremgang paa fra 5 til 10 pCt. Blandt de sidste er to store Kasser: De kvindelige Arbejderes og Slagteri- og Kødindustriarbejdernes, der begge er steget med 9 pCt. Derimod havde 17 Kasser en gennemsnitlig Nedgang paa godt 2 pCt. Deres Medlemstal dalede fra 31. Marts i Fjor fra 30,566 Medlemmer til 29,830 den 31. Marts i Aar.

Indtægterne.

I Finansaaret 1924–25 har Kasserne haft følgende Indtægter:

Nydende Medlemmers Bidrag, ordinært 10,706,287 Kr. og ekstraordinært 543,355 Kr. 71 Øre.

Andre Medlemmers Bidrag 104,878 Kr. 60 Øre.

Bøder, Indskud m. m. 53,439 Kr. 45 Øre.

Renter 784,405 Kr. 80 Øre.

Ordinært Statstilskud 6,108,834 Kr. 15 Øre.

Kommunetilskud 4,911,158 Kr. 34 Øre.

Andre Indtægter 2540 Kr. 72 Øre.

De samlede Indtægter har saaledes udgjort 23,214,699 Kr. 94 Øre, medens de i 1923–24 var lidt over 24 Mill. og i 1922—23 næsten 30 Mill. Kr.

Udgifterne.

Overfor disse Indtægter staar Udgifterne, der i 1924—25 har andraget 15,502,926 Kr. 70 Øre, hvoraf de 13,813,229 Kr. 59 Øre er udbetalt i Dagpenge, 59,921 Kr. 86 Øre i Rejsehjælp, 195,728 Kr. 81 Øre i Juleunderstøttelse og 36,275 Kr. 18 Øre i Flyttehjælp.

I 1923—24 var de samlede Udgifter 19,193,990 Kr. 72 Øre, hvoraf 484,731 Kr. 45 Øre var anvendt som Indskud i Arbejdsløshedsfonden, og i 1922—23 var Udgifterne omtrent 21½ Mill. Kr., hvoraf ca. 428,000 Kr. blev indskudt i Arbejdsløshedsfonden.

Stats- og Kommunetilskud.

Direktøren bemærkede med Hensyn til de offentlige Tilskud, at Stats- og Kommunetilskud tilsammen andrager 11 Mill. Kr., eller omtrent det samme som foregaaende Aar. Statstilskudet, der bestemmes automatisk af forrige Aars samlede Kontingent for nydende Medlemmer, er gaaet ned i samme Forhold som dette fra 7,8 Mill. Kr. til 6,1 Mill. Kr. At Kommunetilskudet er steget i Stedet for faldet, som man naturligvis kunde vente, skyldes bl. a. det Forhold, at Københavns Kommune ved Indbetalingen af sit Tilskud for Kassernes Regnskabsaar 1922—23 modsat tidligere Aar fuldt ud udnyttede den i Loven givne Frist af 3 Maaneder, som en Kommune efter Tilskudsopgørelsens Fremsendelse kan vente med sin Indbetaling. Københavns Tilskud, der androg 1,9 Mill. Kr., blev paa den Maade først udbetalt i April Maaned 1924 og er saaledes først ført til Indtægt i Kassernes Regnskabsaar 1924–25.

Gennemsnitligt 53 Kr. i Understøttelse.

Nedgangen i Udgifter falder næsten udelukkende paa Understøttelsen, der i 1924—25 har udgjort 14,1 Mill. Kr. mod 17,3 Mill. Kr. det foregaaende Aar. Pr. Medlem har Understøttelsen i 1924–25 andraget 53 Kr. mod 68 Kr. i 1923—24. Dog har det ogsaa betydet en væsentlig Nedsættelse i Kassernes Udgifter, at der ikke længere skal betales Tilskud til Arbejdsløshedsfonden. Besparelsen paa denne Konto udgør i Forhold til det ordinære Kontingent 1924–25 godt ½ Mill. Kr. Driftsudgifterne er steget 13,000 Kr. fra 1,369 000 Kr. til 1,382,000 Kr. Pr. Medlem har Administrationen kostet 5 Kr. 19 Øre mod 5 Kr. 36 Øre i 1923—24, hvilken Nedgang trods Stigningen i Udgifternes samlede Beløb hidrører fra Opgangen i Medlemsantallet.

Kassernes Formueforhold.

Kassernes Indtægter kan ikke nedsættes.

Efter at have gjort Rede for, at Kasserne den 31. Marts havde en Formue paa 13½ Mill. Kr., udtalte Direktøren, at man maaske heraf kunde faa den Opfattelse, at Kassernes Indtægter med den nu opsparede Reservebeholdning kunde nedsættes væsentligt uden videre Risiko for Kassernes Økonomi. En saadan Antagelse viser sig ikke at være berettiget, idet det gunstige Resultat i de senere Aar udelukkende er naaet ved Tilvejebringelse af ekstraordinære Indtægter, som ikke kan paaregnes i de kommende Aar. I den 3-aarige Periode har Kasserne opkrævet 10,355,000 Kr. i Ekstrakontingenter. Indtil Udgangen af Regnskabsaaret 1924—25 har Kasserne faaet udbetalt Statstilskud i Forhold til de to første Aars Ekstrakontingenter med 4,906,000 Kr., og Kommunetilskud i hvert Fald i Forhold til Ekstrakontingentet det første Aar 2,340,000 Kr. Disse tre Beløb giver tilsammen 17,600,000 Kr. Hertil maa man imidlertid, for at man kan faa det rigtige Billede af Kassernes ekstraordinære Indtægter i de tre Aar, lægge de offentlige Tilskud i Forhold til Ekstrakontingentet i 1921—22, hvilke Tilskud ogsaa er tilgaaet Kasserne i heromhandlede Periode. Da Ekstrakontingentet dette Aar udgjorde 9,250,000 Kr., bliver Stats- og Kommunetilskudet i Forholdet hertil 7,677,000 Kr. Den samlede ekstraordinære Indtægt i Perioden bliver herefter 25,277,000 Kr.

Som Følge af Nedsættelsen i de offentlige Tilskud vil Kassernes samlede ordinære Indtægter imidlertid ikke stige i samme Forhold som de sidste Aar. Medens en Kontingentindtægt i 1921—22 af 8,8 Mill. Kr. i Forbindelse med Tilskudene gav en samlet Indtægt for Kasserne paa 16,1 Mill. Kr., kræves nu til Opnaaelsen af denne Indtægt et Kontingent af 9,8 Mill. Kr. aarlig, altsaa 1 Mill. Kr. mere end i 1921—22.

Man kan næppe vente, at de kommende Aars Indtægter ved ordinært Kontingent vil overstige 10—11 Mill. Kr., idet Ekstrakontingentet i det væsentligste er afviklet. Det vil sige, at man kun kan regne med følgende Indtægter: Kontingentindtægt 11 Mill. Kr., offentligt Tilskud 7,5 Mill. Kr., andre Indtægter, Renter etc. 1 Mill. Kr., ialt 19,5 Mill. Kr.

Herfra gaar Udgifterne til Administrationen, der antagelig kan sættes til 1,4 Mill. Kr., og Afdrag til Statslaan, antagelig 1 Mill. Kr., ialt 2,4 Mill. Kr., saaledes at der til Rest bliver 16,750,000 Kr., der kan anvendes til Understøttelse. Hvor meget der skal bruges, vil selvfølgelig afhænge af Arbejdsløshedens Omfang. I de tre foregaaende Aar er der anvendt henholdsvis 19,8, 17,3 og 14,1 Mill. Kr., medens Understøttelsen et enkelt Aar, 1921—22, var oppe paa 30,8 Mill. Kr. Sandsynligvis maa man i 1925—26 under Hensyn til den store Arbejdsløshed regne med betydeligt større Udgifter til Understøttelse end det gennemsnitlige Beløb, 17 Mill. Kr., saaledes at Kassernes Indtægter ikke vil komme til at overstige Udgifterne.

Understøttelserne.

Kasserne havde den 31. Marts 1925 tilbagebetalt over 5½ Mill. Kr. af deres Gæld til Statskassen, saaledes at denne nu udgør 8,026,412 Kr. 17 Øre.

Antallet af understøttede Medlemmer, der i 1923—24 var 105,551, er i 1924—25 gaaet ned til 100,671.

Antal understøttede Dage er gaaet ned med ca. en Femtedel, fra 5,525,635 til 4,520,752. Antallet af understøttede Dage pr. understøttet Medlem er gaaet ned fra 52 til 45.

Noget lignende har Nedgangen været med Hensyn til samtlige ledige Dage, idet Antallet af disse i 1924—25 var 7,818,563 mod 9,571,195 det foregaaende Aar, saaledes at Nedgangen har været godt en Sjettedel.

I Forhold til det samlede Medlemsantal havde Kasserne i 1923—24 38 ledige Dage pr. Medlem mod 30 i 1924—25. Samtlige understøttede Dage pr. Medlem var i 1923—24 22 mod 17 i 1924—25.

Efter endnu at have nævnt hvilke Fag, der i 1924—25 har haft Anerkendelse for at have ekstraordinær Arbejdsløshed og i hvor lang Tid, sluttede Direktøren Beretningen med en Omtale af de af Nævnet behandlede Sager og enkelte andre Forhold angaaende Arbejdsløshedsforsikringen, derunder Kassernes Anmodning til Lovgivningsmagten om en lempelig Afvikling af deres Laan hos Staten.

Efter nogen Diskussion toges Beretningen til Efterretning uden Debat.

Et Forslag om Oprettelse af et Garantifond mellem Kasserne til Dækning af Banktab var Genstand for en indgaaende Diskussion.

Resultatet af Forhandlingen blev, at Forslaget udgaar til Behandling i Arbejdsløshedskassernes Ledelser, og at Spørgsmaalet behandles paa et ekstraordinært Aarsmøde i Januar Maaned.

Vor franske Kollega Merrheim død.

Den 22. Oktober mistede de franske Metalarbejdere deres tidligere Fører, Alphonse Merrheim, og den internationale Metalarbejderbevægelse en af sine mest fremtrædende Skikkelser. Merrheim var ikke i særlig Grad kendt af de danske Metalarbejdere, men nu, da han er død, skylder vi at mindes ham, ikke alene som en af dem, der bidrog til at knytte Baandene mellem de europæiske Landes Metalarbejdere, men ogsaa som en forstaaende Iagttager af de skandinaviske Metalarbejderes Stilling til de øvrige organiserede Metalarbejdere i Europa.

Det skal her erindres, at han paa den internationale Metalarbejderkongres i Birmingham i Efteraaret 1910 stærkt slog til Lyd for Samarbejde med de skandinaviske Metalarbejderorganisationer, som siden i høj Grad har været i Stand til at gøre sig gældende indenfor den internationale Metalarbejderorganisation, i hvis øverste Ledelse Smedeforbundets Formand gennem en Aarrække har haft Sæde. Paa den internationale Metalarbejderkongres i København 1920 var Merrheim en af Forgrundsfigurerne.

Merrheim, der oprindelig var Kobbersmed, maatte for et Par Aar siden afgive den af ham gennem en lang Aarrække beklædte Tillidspost som Leder af det franske Metalarbejderforbund, grundet paa en svær Nervesygdom, der hindrede ham i at deltage i Organisationsarbejdet. Et virksomt Liv, der har gavnet de franske Metalarbejdere og den franske Arbejderbevægelse, er afsluttet, en dygtig Mand, der forstod, at internationalt Samarbejde er en Nødvendighed i Kampen for Arbejdernes Frigørelse, er gaaet bort, og indenfor den internationale Metalarbejderbevægelse vil Merrheim mindes som en sympatisk Mand, der altid havde Realiteterne for Øje.

En Demonstration hos Burmeister & Wain, Refshaleøen.

Gennem Dagspressen er Offentligheden blevet bekendt med, at der mellem Arbejderne paa Refshaleøen og Direktør Bondegaard er opstaaet en Strid vedrørende Benyttelsen af den Motorbaad, der besørger den daglige Fart mellem Toldboden og Værftet, og for at korrigere forskellige mere eller mindre tendentiøse Fremstillinger, skal vi her i Korthed gøre Rede for, hvad Sagen drejer sig om.

Den omtalte Motorbaad kan benyttes af enhver, der ønsker at komme fra Toldboden til Refshaleøen eller omvendt, idet vi her maa gøre opmærksom paa, at Baaden ikke alene befordrer Passagerer, som har Ærinde paa Værftet, men ogsaa andre, som skal til og fra de

øvrige Virksomheder og Institutioner paa Refshaleøen, idet dog disse maa erlægge en Betaling for at blive ført over.

Foruden denne Motorbaad er der til Befordring af Arbejderne umiddelbart før og efter Arbejdstiden et større Antal Motorbaade til Raadighed, men disse sejler altsaa kun en begrænset Tid førend Arbejdstidens Begyndelse og efter dens Ophør. De Arbejdere, der ikke har kunnet naa at benytte disse Baade Morgen eller Aften, har da taget med ovennævnte Motorbaad, uden at nogen har kunnet konstatere, om Vedkommende var en af Værftets Arbejdere.

Imidlertid forefaldt der en Aften et uheldigt Optrin i denne Baad, og straks gav det Anledning til, at Hr. Direktør Bondegaard udstedte et kategorisk Forbud imod, at Arbejderne, naar de efter Fyraften ikke naaede at komme med de for dem særligt bestemte Motorbaade, maatte benytte den Baad, som altsaa alle andre har Adgang til at benytte, og selv et Tilbud om at betale for Overfarten var ikke tilfredsstillende for Direktøren.

Ved Siden af, at Forbudet stemplede Arbejderne paa Værftet som en Slags anden Klasses Mennesker, der ikke maa betræde den Baad, som Skibsbesætninger og alle andre har Adgang til at benytte, saa medførte det en højst ubehagelig Ulempe derved, at Tillidsmænd, Klubkasserere og andre, som har et eller andet Fritidshverv at udføre, forinden Arbejdspladsen kan forlades, eller et Ærinde at besørge og af den Grund ikke kan naa de egentlige Transportbaade for Arbejderne, maatte gaa den lange Vej ad Refshalevejen og over Christianshavn for at naa ind til Byen. Forbudet rammer ogsaa enligstillede Mennesker, som indtager deres Maaltider i Marketenderiet, og som ikke kan naa at spise forinden Baadenes Afgang.

Overfor Direktør Bondegaards drastiske Forbud hjalp ingen Henstillinger, og selv Tillidsmændenes Tilsagn om at ville bidrage til Ordenens Opretholdelse i Baaden og om at stille sig ved Siden af Firmaet i dettes Hævdelse af Ordensreglerne hjalp intet. Direktør Bondegaard har sikkert følt, at hans Direktørære var gaaet for nær, dersom han paa en fornuftig Henstilling og et loyalt Tilsagn havde ophævet et meningsløst Dekret. Paa Refshaleøen drejer det sig ikke om, hvorvidt der er Mening i Tingene, men kun om at parere de Bondegaard'ske Ordrer, og det er ikke saa ganske faa, der mellem Aar og Dag udgaar fra Direktionsværelset.

Imidlertid vakte Direktørens ensidige og hensynsløse Holdning i denne Sag en saadan Harme blandt Arbejderne, at man besluttede at foretage en Demonstration imod Hr. Bondegaard, og Torsdag den 10. December forlod samtlige Arbejdere, med Undtagelse af et Par forholdsvis smaa Afdelinger, Arbejdspladsen, men mødte igen den næste Dag ved normal Arbejdstids Begyndelse.

Det havde vel nu været naturligt, om Direktør Bondegaard, da han fik Bevis for, at samtlige Arbejdere stod enige i denne Sag, havde forsøgt at komme til en Ordning om den, men hvem der har næret et saadant forfængeligt Haab, har ikke kendt Hr. Bondegaard tilstrækkeligt, og i Stedet for at forsøge at komme overens med sine Arbejdere, klagede Hr. Bondegaard til sin Organisation, der straks har været følgagtig og indbragt Sagen for Arbejdsgiverforeningen med Anmodning om at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Vi imødeser denne Sags videre Behandling med Sindsro og har intet imod, at Direktør Bondegaard faar Lejlighed til overfor en videre Kreds at forklare, hvorfor der for Motorbaaden mellem Toldboden og Refshaleøen skal gælde andre Regler end ved alle andre offentlige Kommunikationsmidler, og hvorfor Hr. Bondegaard afslaar Arbejdernes Tilbud om at medvirke ved Opretholdelse af Orden i denne Baad, for hvilken Medførelse af Arbejdere er Kontrabande — i Øjeblikket.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Aarhus. Den 5. December afholdtes der paa Foranledning af Jærnindustriens Sammenslutning et Mæglingsmøde hos A/S De forenede Jærnstøberier. Aktieselskabet havde stillet Krav om, at alle vragstøbte Radiatorrør, hvor man ikke kunde enes om Aarsagen til Vragstøbningen, kun skulde betales med halv Akkordpris mod som forhen med den fulde Akkordpris.

Dernæst havde Firmaet krævet en Forandring i det bestaaende Forhold under Støbningen af Radiatorrør. Arbejdsmændene bragte hidtil det smeltede Jærn i Tomandsskeer til vedkommende Formers Plads. Nu skulde Arbejdsmændene transportere Jærnet fra Ovnen og til Pladserne i en Kranske, og her skulde Formerne modtage det i Haandskeer. Dette betød mere Arbejde og var forbundet med Vanskeligheder. Man havde ikke noget imod, at Jærnet ankom til Pladserne i Kranskeer, men vilde og kunde ikke støbe med Haandskeer, hvorfor Formerne forlangte, at Jærnet fra Kranskeen skulde kippes i Tomandsskeer, som man hidtil havde støbt med.

I det førstnævnte Spørgsmaal tilbød man at tage Tabet for de Vragstøbninger, hvor det bevisligt var Formernes Skyld, at Godset ikke duede.

Da Firmaet ikke kunde modtage nogen af de 2 Ordninger, opnaaedes ikke Enighed, og det blev for saa vidt heller ikke Tilfældet ved Timandsmødet den 10. December, men Sammenslutningen stillede med Hensyn til Vragstøbningsspørgsmaalet et Forslag om et Præmiesystem, som Parterne skulde forhandle om, og hvad Støbningen angik et Forslag om, at man delvis skulde støbe med Haandskeer og delvis med Tomandsskeer, for muligvis at komme til det Resultat, at alle Rørene kunde støbes med Haandskeer.

Tillidsmanden og Forbundets Repræsentanter kunde ikke akceptere noget af disse Tilbud, men førstnævnte havde intet imod at tage Forslagene med hjem og forelægge dem i Klubben, men garantere for deres Vedtagelse kunde han paa ingen Maade.

Som tidligere meddelt har dette Aktieselskab faaet en Forskudsreduktion paa 10 pCt. paa Februarregule-

ringen for Akkorderne ved Radiatorerne, men det synes stadigvæk, som dette ikke kan tilfredsstille, idet man siden den Tid opfinder det ene efter det andet, og det synes derfor, som de vedkommende Medlemmer har Ret, naar de hævder, at man skal være forsigtig med at række en Finger ud, thi i mange Tilfælde forsvinder hele Haanden.

Holstebro. Den 19. November afholdtes der et Mæglingsmøde hos Vald. Birn & Brødre. I de sidste Par Aar har de 2 à 3 Haandformere, som Firmaet beskæftiger, arbejdet i ren Timeløn, fordi de forudgaaende Aar havde bevist, at dette var den eneste fremkommelige Arbejdsmaade paa denne Fabrik. Nu havde Hr. Birn fundet ud af, at han ikke var konkurrencedygtig, og Akkord skulde genindføres, og hertil kom, at han ogsaa var blevet klar over, at en Del af Maskinformernes Akkorder var for høje.

Enighed kunde ikke opnaas, men Sammenslutningens Repræsentant henstillede at optage en ny lokal Forhandling paa disse Spørgsmaal, og dette vilde man ikke modsætte sig, men de vedkommende Medlemmer var iøvrigt klar over, at dette ikke vilde hjælpe noget; thi for det første kunde man ikke erkende, at Maskinformerne kunde taale nogen Reduktion, og hvad Genindførelse af Akkord for Haandformerne angaar, gav Hr. Birn allerede paa Mæglingsmødet Beviser for, at en ny lokal Forhandling herom sikkert maatte strande.

København. I Fagbladet for September Maaned er omtalt et den 8. September afholdt Mæglingsmøde hos Firmaet F. L. Smidth & Co. Akkorderne var opsagte. Formerne krævede Forbedringer, og Firmaet krævede Reduktioner, men der opnaaedes ingen Enighed. Sagen blev derefter behandlet ved Timandsmøde den 29. September. Her enedes man om at forlænge den opsagte Overenskomst fra 1. Oktober at regne med 4 Uger, i hvilken Tid der skulde optages Forhandling om Forhøjelse af 200 Akkorder.

Den 3. December meddeler Københavns Afdeling, at denne Forhandling er sluttet med Styk-Forhøjelser, svingende mellem 25 og 275 Øre, og at den skete Forhøjelse gennemsnitlig maa anses for at andrage 10 pCt.

Odense. Den hos Aktieselskabet Brandt & Co. i Fagbladene for September og November omskrevne Sag er alligevel ikke forløbet paa den Maade, man troede, idet Arbejdsgiverforeningen nu har klaget til Den faste Voldgiftsret og krævet en Erstatning paa 1334 Kr. og dertil en klækkelig Bod for den paastaaede Affolkning.

Sagen vil i nær Fremtid blive behandlet i Retten.

Silkeborg. Den 19. November afholdtes der paa Silkeborg Maskinfabrik, hvis Speciale er Mejerimaskiner, et Fællesmæglingsmøde med saa godt som alle de Fag, der har Medlemmer beskæftigede paa Fabrikken. Firmaet krævede alle Akkorder reducerede med 15 pCt., fordi man ikke kunde begaa sig i Konkurrencen overfor Udlandet, men reducerede dog dette Krav til 10 pCt. De tilstedeværende Forbunds- og Arbejderrepræsentanter afviste Kravet under Henvisning til den sikre Nedgang i Lønningerne, Februar-Pristallet vilde fremkalde, og den 24. November blev Sagen behandlet ved Timandsmøde, hvor heller ingen Enighed opnaaedes, men Fabrikken stillede et Forslag om en 10 pCt. Reduktion, der skulde være et Forskud paa den kommende Februarregulering og iøvrigt kun gælde for ny tilkommende Ordrer.

Tiltraadte Arbejderne dette, vilde man indføre fuld Arbejdstid og eventuelt kunne genantage en Del af de Arbejdere, som var afskedigede.

Fabrikkens Arbejderrepræsentanter tog dette Forslag med hjem til deres respektive Klubber, som imidlertid — efter hvad der meddeles — har forkastet dette.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 9. November afholdtes Mæglingsmøde hos A/S De forenede Automobilfabrikker i Odense i Anledning af følgende:

1) Klage over, at Firmaet har fradraget en Arbejde. Kr. 35,00, fordi Vedkommende var kommet til at slaa en Lampekuppel i Stykker.

2) Klage over, at Firmaet holdt Eftersyn i Værktøjsskabene, uden at de enkelte Arbejdere var til Stede.

3) Krav om Erstatning for den Tid Arbejderne er bleven hjemsendt — 3 Timer — i Anledning af Eftersyn af Værktøjet.

4) Klage fra Sammenslutningen over, at Arbejderne paa 2. Hold havde iværksat en ulovlig Arbejdsstandsning paa 2½ Time, Lørdag den 24. Oktober, samt Krav om Erstatning herfor.

Vedrørende det første Punkt indgik Firmaet paa at frafalde Erstatning. De øvrige Punkter sluttede med de faldne Udtalelser, efter at der mellem Firmaet og Arbejderne blev truffet Aftale om, at fremtidigt Eftersyn af Værktøj finder Sted med forudgaaende Varsko om Formiddagen. Til at deltage i Eftersynet sammen med Fabrikkens Ledelse udpeger Arbejderne af deres Midte 2 Kolleger, som for dette Arbejde modtager Betaling af Firmaet.

Paa Nakskov Skibsværft mægledes den 10. November i Anledning af følgende:

1) Strid om Betaling af Kostpenge under en foretagen Prøvetur.

2) Klage over, at Værftet foretager Fradrag i Lønnen for bortkommet Værktøj, forinden det konstateres, om Værktøjet findes indenfor Værftets Omraade.

ad 1) Værftet indgik paa, til fuld Afgørelse af Sagen, at udbetale de paagældende 6 Maskinarbejdere, som Spørgsmaalet omfattede, Kr. 400,00 til Deling.

ad 2) Man enedes om, at Arbejderne, saa snart de konstaterer, at Værktøj er bortkommet, meddeler Mestrene dette, og Afdrag kan kun ske efter Forhandling mellem Parterne.

Den 12. Oktober afholdtes Mægling hos A/S C. M. Hess' Fabrikker i Vejle i Anledning af Krav om en Forhøjelse af Timelønningerne med 10 Øre samt Forhøjelse af bestaaende Akkorder.

Der opnaaedes ikke Enighed paa Mæglingsmødet, men ved en senere lokal Forhandling er Sagen gaaet i Orden derved, at de paagældende Medlemmer har opnaaet Tillæg paa en Del Akkorder imod at modtage en mindre Reduktion paa Varmerørsakkorden.

Timandsmøder. Den 2. November afholdtes Timandsmøde, hvor bl. a. følgende Sager behandledes:

1) Krav overfor Det forenede Dampskibsselskab om Udvidelse og Forbedring af Akkordafsavnstillæget eller Akkord i større Udstrækning end hidtil samt Strid om Omfanget og Størrelsen af Tillæget for smudsigt Arbejde.

Selskabet vilde ikke imødekomme Kravet om en Forhøjelse af Akkordafsavnstillæget, men erklærede sig villig til at yde Smudspenge for Arbejde ved Krumtap-Hovedlejer og Reversinggear i Motorskibet »Vest«.

Forbundets Repræsentanter modtog Tilbudet under Forbehold af Arbejdernes Godkendelse.

2) Krav overfor Frederiksberg Papirfabrik og Nørrebro Papirfabrik om Forhøjelse af Timelønningerne samt om et Sæt Overtrækstøj pr. Mand pr. Aar. Fabrikkerne vilde ikke imødekomme Lønkravet, men imødekom Kravet om Overtrækstøj.

Forbundets Repræsentanter erklærede at ville forelægge Tilbudet for Medlemmerne.

3) Krav om Forhøjelse af Timelønnen paa Sukkerraffinaderiet »Phønix«, København.

Firmaet vilde ikke imødekomme Kravet, men tilbød at lønne Arbejdet i Kanalerne under Sækkevaskene med et Tillæg af 15 Øre pr. Time, som fastsat i Tillægsoverenskomstens § 4.

Forbundets Repræsentanter erklærede at ville forelægge dette Tilbud for Arbejderne.

4) Strid med A/S De forenede Gummi- og Luftringefabrikker (Schiønning & Arvé) om Akkordpriserne m. m.

Der opnaaedes Enighed om følgende Ordning:

For Overarbejde, der kræves paabegyndt henholdsvis 1, 2, 3 eller 4 Timer efter den normale Arbejdstids Ophør, betales der som i »Fælles Værkstedsregler« fastsat henholdsvis 33⅓, 50, 50 og 100 pCt. til Timelønnen.

Naar Overarbejde kræves paabegyndt 2 Timer efter den normale Arbejdstids Ophør eller senere, betales der Arbejderne 1¼ Times ansat Timeløn.

Naar Overarbejde i Fortsættelse af den normale Arbejdstid strækker sig over mere end 2 Timer, tilstaas der Arbejderne ¼ Times Spisepause uden Fradrag i Lønnen. Endelig enedes man om, at Akkordsedlen stemples, og at Dagsedler underskrives af de paagældende Mestre.

Den 4. November afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Krav fra Ringsted Jærnstøberi om Nedsættelse af Akkorderne vedrørende Tractor-Tromler.

Forbundets Repræsentanter fremsatte et Tilbud om Reduktion paa 5 pCt. paa Drejearbejde og 10 pCt. paa Smede- og Skruestiksarbejde, hvilket Tilbud Firmaet ikke modtog, men fastholdt sit Krav om 10 og 20 pCt.

2) Klage over, at A/S Strømmen, Randers, ensidigt fastsætter Akkordpriserne for nogle udstykkede Akkorder.

Sagen afgjordes med, at Direktør Rasch tilbød at betale Kr. 175,00 for de omhandlede Akkorder.

Atter den 16. November afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Krav fra A/S Thomas Ths. Sabroe & Co., Aarhus, om Nedsættelse af Akkordpriserne. Forbundets og Arbejdernes Repræsentanter kunde ikke imødekomme det rejste Krav, og Enighed opnaaedes ikke.

2) Krav overfor A/S Frichs, Aarhus, om et Montørtillæg af Kr. 2,00 pr. Dag for Ude- og Rejsearbejde.

Firmaet vilde ikke imødekomme Kravet, og Enighed opnaaedes ikke.

3) Krav overfor De danske Mejeriers Maskinfabrik, Filialen i Odense, om et Tillæg af 15 Øre pr. Mand og Time.

Firmaet vilde ikke imødekomme Kravet, og Enighed opnaaedes ikke.

4) Strid med A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, om Afregningen for Skifteholdsarbejde samt Krav om, at Lønnen for Arbejderne paa 3. Skift udbetales Fredag Morgen.

Angaaende det første Punkt opnaaedes ikke Enighed, medens Firmaets Repræsentant vedrørende den anden Sag tilbød at ville undersøge, om en saadan Ordning kunde gennemføres, at Arbejderne enten kunde afhente Lønnen Fredag Eftermiddag mellem Kl. 4 og Kl. 4,30 eller kunde faa den udbetalt Fredag Nat mellem Kl. 11,30 og 12,10 forud for 3. Skifts Begyndelse.

Afsluttet Strid med A/S De danske Kapselfabrikker. Den 19. November afholdtes Møde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af Strid mellem A/S De danske Kapselfabrikker og de der beskæftigede Reparatører om Betaling for Skifteholdsarbejde.

Der opnaaedes Enighed om, at fra og med den 20. November betaler Firmaet i Overensstemmelse med Nævnskendelse af 12. December 1922, indtil der træffes en Ordning for alle Virksomhedens Arbejdere. Firmaet indgik paa at yde det paagældende Medlem, som for Tiden arbejder i 2 Skift, et personligt Tillæg af Kr. 5,00 pr. Uge.

Opmandskendelse i 3 Voldgiftssager. Den 12. November traadte en faglig Voldgift sammen til Behandling af 2 nedenanførte Sager, i hvilke Politimester Parker under 17. November har afsagt Kendelse:

Den ene Sag drejede sig om, at A/S »Atlas«, København, havde afskediget 2 Maskinarbejdere, der stod i Enkeltakkord, forinden Akkorderne var fuldførte og uden at udbetale den fulde Akkordsum.

Afskedigelserne var sket under Henvisning til, at Kronestigningen havde medført, at den paagældende Produktion daarligt kunde betale sig. Naar Fabrikken kun havde udbetalt Løn for den Del af Arbejdet, som var udført, og ikke den fulde Akkordsum, var det under Paaberaabelse af, at der mellem den ene Maskinarbejder og Virksomhedens Undermester var truffet Aftale derom. Herimod

maatte vort Medlem protestere, idet han gjorde gældende, at den af Fabrikken paaberaabte Aftale var sket under forkerte Forudsætninger.

I Kendelsens Præmisser fastslaas det, at »da den Omstændighed, at Fortjenesten paa Grund af Kronestigningen kunde bortfalde eller muligt et Tab kunde paaregnes paa de paagældende Artikler med de aftalte Akkordpriser, ikke skønnes at kunne betragtes som en tvingende Grund for Afskedigelsen, naar henses til, at Akkorderne er relativt ubetydelige for en Virksomhed af »Atlas« Omfang, findes Aktieselskabet ikke at kunne frifindes af den førstanførte Grund«.

Med Hensyn til den af Firmaet paaberaabte Aftale siger Præmisserne, at »det maa kræves, at den Person, som giver Afkald paa noget, som han anser sig berettiget til, ikke handler under fejle eller bristende Forudsætninger«. Da dette synes at have været Tilfældet i de to foreliggende Tilfælde, »skønnes det ikke rettere end, at Aktieselskabet maa være pligtig at betale de fulde Akkordpriser«.

Kendelsen lyder paa, at:

»A/S »Atlas« bør til Maskinarbejderne Aage Hansen og M. Christiansen betale henholdsvis 156 Kr. og 10 Kr.«, og giver saaledes Smedeforbundet fuldkommen Ret i sit Standpunkt, hvilket jo kun var en naturlig Konsekvens af de i »Fælles Værkstedsregler«s § 6 indeholdte Bestemmelser om Afbrydelse af en Akkordhavers Arbejdsforhold.

Den anden Sag drejede sig om en fra A/S Horsens Cyklelager i September Maaned afskediget Tillidsmand, mod hvilken Afskedigelse Forbundet havde protesteret. Ved en i den Anledning afholdt Mægling tilbød Direktøren at foranledige Tillidsmanden antaget til Arbejde hos A/S Jysk Ilt- og Acetylingas-Fabrik. Hvis dette Tilbud ikke blev modtaget, tilbød Direktøren at genantage Tillidsmanden blandt de første Arbejdere, som Fabrikken maatte antage udover Autogénsvejsere og Værktøjsmagere.

Forbundet modtog Tilbudet om Tillidsmandens Antagelse paa Iltfabrikken paa Betingelse af, at han bevarede sin Stilling som Tillidsmand hos A/S Horsens Cyklelager, hvilket Direktøren imidlertid nægtede at indgaa paa.

Det maa i denne Forbindelse bemærkes, at de to Virksomheder ligger Dør om Dør og ledes af samme Direktør.

Ved Sagens videre Behandling paa Timandsmøde naaedes heller ikke noget Resultat, og Sagen blev derefter behandlet i ovennævnte faglige Voldgift. Under Behandlingen her gjorde Forbundet gældende under Henvisning til, at der ved Tillidsmandens Afskedigelse endnu var 20 Arbejdere beskæftiget paa Virksomheden, og til, at han med mindre Afbrydelser havde arbejdet der i 5 à 6 Aar, at Afskedigelsen var uberettiget og krævede Vedkommende anerkendt som Tillidsmand paa A/S Horsens Cyklelager, subsidiært at sidstnævnte Virksomhed blev tilpligtet til at genantage ham som Arbejder og Tillidsmand.

Sammenslutningen paastod Forbundets Krav kendt uberettigede, bl. a. under Henvisning til, at den afskedigede Tillidsmand ikke var nogen dygtig Arbejder og ikke paa fyldestgørende Maade kunde udføre det Arbejde, som forelaa paa Cyklefabrikken efter Reduktionen af Arbejdsstyrken, og man hævdede, at det var i Strid med Overenskomsten at anerkende en Arbejder som Tillidsmand paa en Virksomhed, naar han arbejdede paa en anden.

I Tilslutning til Kendelsen gør Opmanden gældende, at Iltfabrikken og Cyklefabrikken er to forskellige Virksomheder, selv om der for kortere Tidsrum har fundet Udveksling af Arbejdere Sted, og at Overenskomstens § 2 forudsætter, at en Tillidsmand paa en Fabrik skal være Arbejder paa vedkommende Fabrik.

Endvidere er Opmanden af den Formening, at A/S Horsens Cyklelager ikke har afskediget Tillidsmanden for at blive ham kvit som Tillidsmand, men at Afskedigelsen er begrundet i, at han ikke havde særlig Uddannelse i Montering og Svejsning, og at de tilbageværende Folk alle var Specialister i de nævnte Arbejder.

Kendelsen kom derefter til at lyde paa, at den af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund nedlagte Paastand om, at Maskinarbejder Eskildsen anerkendes som Tillidsmand i A/S Horsens Cyklelager kan ikke tages til Følge.

Der er vel Grund til at formode, at Opmandens Stilling har været paavirket dels af den Omstændighed, at den afskedigede Tillidsmand var antaget til Arbejde paa Iltfabrikken af den samme Direktør, som havde afskediget ham fra Cyklelageret, dels Direktørens Tilsagn om at ville genantage Vedkommende blandt de første Arbejdere, som Horsens Cyklelager maatte antage udover Autogénsvejsere og Værktøjsmagere, og dels at Virksomheden efter Tillidsmandens Afskedigelse yderligere havde reduceret Arbejdsstyrken. Vi kan nemlig ikke tro, at det har været Opmandens Hensigt at ville forringe den Beskyttelse for Tillidsmændene, som er nedlagt i Overenskomsten, og som gennem Aarene gennem voldgiftsretslig Behandling er bleven fæstnet og styrket.

Under 2. December har samme Opmand afsagt Kendelse i en anden Tillidsmandssag, der ligeledes var gaaet til faglig Voldgift.

Det drejede sig i dette Tilfælde om A/S C. M. Cohrs Fabrikker i Fredericia, overfor hvem der i Slutningen af September Maaned rejstes Lønkrav af vore dér arbejdende Medlemmer. Fabrikken fremsatte et Tilbud, som Arbejderne ikke kunde modtage, hvorefter der afskedigedes 2 Mand, en Uge senere Tillidsmanden og kort Tid derefter endnu 2 Arbejdere. Fabrikken motiverede Afskedigelserne med Arbejdsmangel. For Tillidsmandens Vedkommende med, at hans Arbejde ved Hærdning af Stempler skulde udføres af Staalgravørlærlinge, men forøvrigt fremførte Firmaet en Motivering paa Mæglingsmødet, en anden paa Timandsmødet for endelig i den faglige Voldgift nærmest at paastaa, at Tillidsmanden var udygtig til sit Arbejde til Trods for, at han med Afbrydelser havde arbejdet hos Firmaet i over 6 Aar, senest i en samlet Periode af $3^1/_2$ Aar, og det hævdedes stærkt, at Betingelserne for Tillidsmandens fortsatte Beskæftigelse paa Fabrikken ikke var til

Stede, idet paastodes, at han ikke paa tilfredsstillende Maade kunde udføre det Arbejde, som de tilbageværende 5 Mand udførte.

Forbundets Repræsentanter bestred disse Paastande og gjorde bl. a. opmærksom paa, at Tillidsmanden, der tidligere havde udført Drejearbejde, udmærket vilde kunne overtage Arbejdet ved en Høvl, til hvilket Arbejde Firmaet, efter at Tillidsmanden var afskediget, havde genantaget en Mand, der havde været indkaldt til Militærtjeneste.

Foruden at Forbundet krævede Tillidsmanden genantaget, paastod det Firmaet tilkendt at betale en Erstatning paa Kr. 481,60.

Opmanden kom imidlertid til det Resultat, at der i den skete Indskrænkning af Arbejdsstyrken forelaa tilstrækkelig Grund for Fabrikken til at afskedige Tillidsmanden, og hvad specielt angaar Fremhævelsen af, at han kunde have overtaget Betjeningen af Høvlen, siger Opmanden i Præmisserne: »at Genantagelsen af den midlertidigt paa Grund af Manøvre borteværende Arbejder, der havde et særligt Arbejde ved en Høvl, ikke med tilstrækkelig Vægt kan anføres for, at Tillidsmandens Afskedigelse paa det Tidspunkt, den fandt Sted, ikke har været paakrævet«. Thi kendes:

»Den af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund nedlagte Paastand paa, at Afskedigelsen af en Tillidsmand hos A/S C. M. Cohrs Fabrikker, Fredericia, kendes uberettiget, saaledes at der tilkommer Tillidsmanden Genantagelse og Erstatning, kan ikke tages til Følge.«

Forlig mellem Københavns Afdeling 11 og Kobbersmedeforbundet. Paa Kobbersmedeforbundets Kongres i August Maaned i Aar behandledes en Sag, som Forbundets københavnske Afdeling havde indberettet, og som vedrørte noget under Foraarskonflikten udført Arbejde paa Kongens Bryghus i København, hvilket Arbejde Kobbersmedene paastod tilhørte dem, og i hvilken Anledning deres Kongres vedtog en meget skarp Resolution, i hvilken protesteredes imod, at Smedene havde udført nævnte Arbejde under Konflikten.

Senere har Kobbersmedeforbundet skriftligt beklaget sig til Smedeforbundet i Anledning af nævnte Sag, uden at Smedeforbundet paa Grundlag af de fra Afdeling 11 indhentede Oplysninger mente sig i Stand til at give Kobbersmedene Medhold, tværtimod maatte man gøre opmærksom paa, at Kobbersmede i Odense under Konflikten havde udført Arbejde, som under normale Forhold udførtes af et københavnsk Firma, der havde lockoutet sine Arbejdere.

Formodentlig har Kobbersmedene efterhaanden selv haft en Interesse i at faa Sagen bragt ud af Verden. I hvert Fald søgte de Forhandling med Afdeling 11's Ledelse om Spørgsmaalet, og ved et Møde mellem de to Organisationers Ledelser den 1. December enedes Parterne om følgende Udtalelse:

> Man beklager, at der fra Kobbersmedenes Side er brugt saa kraftige Udtryk, som sket imod Afdeling 11's Medlemmer angaaende Kongens Bryghus, og vil man derfor fra Organisationernes Side medvirke til, at der paa alle industrielle Virksomheder i Fremtiden arbejdes i god Forstaaelse. Endvidere medvirke til, at forekommende nyt Kobbersmedearbejde samt store Reparationer udføres af Kobbersmede, samt virke hen til, at man saa vidt muligt søger at faa Virksomhederne til selv at antage Kobbersmede, hvis Arbejdets Omfang ønskeliggør saadant.
>
> Saaledes vedtaget af Parterne.
>
> For Smede og Maskinarbejdernes Fagforening, Afdeling 11:
>
> (sign.) *S. A. Svendsen.*
>
> For Kobbersmedenes Forbund i Danmark:
>
> (sign.) *Jens Christensen.*

Vi overlader til Læserne selv at bedømme, hvem der efter det indgaaede Forlig har haft mest Ret i denne Sag, men vi vil udtale Haabet om, at der, inden der næste Gang udslynges ærerørige Beskyldninger mod vore Medlemmer, maa blive gjort Forsøg paa at faa opstaaede Stridsspørgsmaal af denne Art ud af Verden paa en mindre opsigtsvækkende Maade, end Tilfældet har været denne Gang.

Danske Privatbaner er efterhaanden blevet et særdeles omfattende Begreb, og disse Baner beskæftiger et ret betydeligt Antal af vore Medlemmer, ikke mindst efter, at Lokomotivmændene er gaaet ind i Metalarbejderkartellet som Organisation. Endnu for 25 Aar siden var vore herhenhørende Interesser ikke særlig omfattende, men det er dog omkring 20 Aar siden, vi sluttede de første Aftaler med Nordjyllands Privatbaner, som var under Ledelse af den i sin Tid kendte radikale Venstre-Politiker, Jørgen Bertelsen (radikal i gammel Forstand).

I 1908 kom det til Aftaler med Sydfyens Privatbaner, som beskæftigede et betydeligt Antal Kolleger, men som Gang paa Gang foretog Afskedigelser, naar Arbejderne meldte sig i deres Fagforening. Dette kunde naturligvis ikke holde, og en lille »rask Strejke« i 1908 bragte Forholdene paa Plads, og egentlig Konflikt har der ikke været siden. Den herhenhørende Virksomhed er Medlem af Jærn-Sammenslutningen, og dette Medlemsskab førte i 1922 til, at vi maatte anlægge Sag ved Den faste Voldgiftsret, hvor Firmaet blev dømt, fordi det havde forsøgt at tage Pensionen og Fastansættelsen fra vore Medlemmer som Hævn, fordi de havde deltaget i den samme Aar etablerede Sympatistrejke.

Saavidt os bekendt er iøvrigt ingen af disse Privatbaner udover Sydfyens og Lolland-Falster Banen samt København-Slangerup Banen Medlem af Sammenslutningen. Her gaar Forholdene iøvrigt jævnt; her bliver i alt Fald ikke Strid om Forhandlingsreglerne, for her gælder simpelthen de almindelige Regler for Behandling af faglig Strid.

Men Aalborg Privatbaner staar altsaa udenfor Sammenslutningen, og her har der i nogen Tid været Strid om, hvorvidt en Kollega skulde have Sygepenge for en Skade, han havde paaført sig ved Deltagelse i Sport i Udlandet. Spørgsmaalet var i Færd med at blive til et Principspørgsmaal, men der kom saa en Forhandling i Stand mellem Forbundet og de stridende Parter,

repræsenteret ved Driftsbestyrer Rammeskov, Aalborg, vor Afdelingsformand Marius Andersen og den lokale Tillidsmand. Man enedes simpelthen om at afgøre Sagen med et rundt Beløb til den paagældende Kollega.

Senere har Aalborg Privatbaner opsagt den gældende Overenskomst og foreslaaet Forhandlingers Optagelse senere hen.

Den 6. November afholdtes paa Odsherred Banens Kontor i Holbæk et Forhandlingsmøde, i hvilket foruden de direkte interesserede Parter deltog en Repræsentant for Smedeforbundet og en Repræsentant for Dansk Lokomotivmandsforbund.

For Smedenes Vedkommende behandledes følgende Sager:

1) Spørgsmaalet angaaende Anvendelse af Arbejdsmænd som Lokomotivfyrbødere.

2) Klage fra Maskinarbejderne paa Værkstedet angaaende Værktøjet.

ad 1) Banen indgaar paa fortrinsvis som Lokomotivfyrbødere fra Holbæk at anvende Smede og Maskinarbejdere.

ad 2) Man enedes om, at Værkmesteren forhandler med Værkstedsklubben angaaende den fremtidige Værktøjsordning.

Vedrørende Lokomotivmandsforbundet opnaaedes der Enighed om følgende:

En navngiven Lokomotivfyrbøder indstilles som Lokomotivfører fra 1. Januar 1926 med Pligt til at gøre Tjeneste som Motorvognsfører.

En navngiven Maskinarbejder ansættes som Lokomotivfyrbøder med Pligt til under eventuel Togindskrænkning at gøre Værkstedstjeneste.

Endelig indgik Banen paa at forfremme en navngiven Lokomotivfyrbøder til Motorvognsfører, efter at Vedkommende har frekventeret det af Lokomotivmandsforbundet planlagte Motorkursus paa Teknologisk Institut i København.

Statsbanerne. Endelig kan det anføres, at det ved en Konference den 6. November mellem Forbundet og De danske Statsbaner lykkedes at opnaa Enighed om Betalingen for Ekstraarbejdere ved Udearbejde, saaledes at der for Rejsetid betales normal Timeløn, og saaledes, at Rejsetiden ikke medregnes ved Beregningen af Overtidsbetalingen.

Stiftelsesfester

i Afdelinger af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Lørdag den 21. November Kl. 7 samledes i *Vejle* nye Forsamlingsbygning henved 300 Deltagere for at fejre Afdelingens 35-aarige Stiftelsesfest.

Festen aabnedes af Formanden, Chr. Thomsen, der bød Velkommen. En særlig Velkomst rettede han til de indbudte Gæster, Redaktør Holger Larsen, Vejle Socialdemokrat, Forretningsfører N. P. Jensen, Arbejdernes Byggeselskab, Chr. Bladt, Arbejdernes Fællesorganisation, og Sekretær Peter Andersen, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund samt den eneste Veteran, der har været Medlem i alle 35 Aar, Glasberg-Jørgensen. Den sidste fik i Dagens Anledning, for sin Troskab imod og som Tak for sit Arbejde for Afdelingen, overrakt en nydelig Opsats med Blomster.

Ved det festligt pyntede Kaffebord, hvor der herskede en fornøjelig Stemning, holdtes en Række Taler. Først havde Sekretær Andersen Ordet og bragte en Hilsen fra Forbundsledelsen og J. A. Hansen, der var forhindret i at deltage som oprindeligt bestemt.

Taleren skildrede vor Organisations Udvikling gennem de sidste 40 Aar og paaviste, hvorledes der stadig var skabt Fasthed udadtil, samt hvorledes Organisationens Indflydelse var steget paa Basis af de Overenskomster, Værkstedsregler og Regler for Behandling af faglig Strid, som havde været gældende i over 20 Aar, og som væsentlig var skabt af Forbundets Formand. Han pegede paa de gentagne Lockouter, vi har været Genstand for i de senere Aar, og sluttede med et Leve for, at Vejle Afdeling stadig maatte udvikles og betragte sig som et trofast Led i den Kæde af Afdelinger, paa hvilken vort Forbund hviler.

Talen besvaredes med kraftige Leveraab.

Derefter takkede Glasberg-Jørgensen bevæget for for den Opmærksomhed, der var vist ham, og med Adresse til de unge omtalte han de Vanskeligheder, de organiserede Arbejdere i Begyndelsen havde haft at kæmpe med.

Kasserer Jepsen talte for Formanden, der i Aar har siddet i Afdelingens Bestyrelse i 20 Aar, deraf 9 som Formand, og han overrakte ham en smuk Adresse med Bestyrelsens Navne og takkede for hans Arbejde igennem Aarene.

Redaktør Holger Larsen talte muntert for Damerne og omtalte herunder »Smedekonen«, som den, der har afgørende Betydning for Hjemmenes Liv og Børnenes Opdragelse. Talens Slutning formede Hr. Larsen stærkt agitatorisk som en Opfordring til Damerne om at opdrage Børnene til at blive gode Socialdemokrater.

Derefter holdtes Taler af Bladt fra Fællesorganisationen og N. P. Jensen, som Formand for Forsamlingsbygningen; begge takkede Smedene for godt Kammeratskab, hvor saadant var paakrævet.

Endelig talte Værkfører Lund for J. A. Hansen, hvem han nyldede som den, Smedeforbundet skyldte sin stærke Position.

Ind mellem Talerne blev der sunget forskellige Sange, som modtoges med Bifald og bidrog til at øge Stemningen.

Efter at Kaffebordet var hævet, satte nogle Timers Dans Punktum for den i alle Maader smukke og vellykkede Fest.

Fredag den 27. November afholdt *Grovsmedenes Fagforening* i København sin 35-aarige Stiftelsesfest i »Gimles«s Selskabslokaler paa Grundtvigsvej.

Denne Afdeling gaar i Modsætning til de fleste andre af Forbundets Afdelinger stadig tilbage i Medlemsantal, hvilket har sin Aarsag i, at Automobilerne i stedse stigende Grad gør Hestekøretøjer overflødige. Imidlertid havde over 300 festklædte Deltagere indfundet sig Kl. 8, da Musikdirektør Hansen-Stevns gav Tonen an med en Jubilæumsmarch. En udmærket Aftenunderholdning satte i Løbet af et Par Timer Stemningen yderligere op.

Efter Aftenunderholdningen havde Bestyrelsen arrangeret en lille Festlighed for tre af Afdelingens Medlemmer, L. P. Rasmussen, P. Hansen og A. V. Johnsen, der har staaet i Afdelingen uafbrudt i alle de 35 Aar, og som var inviteret til et Stykke Smørrebrød.

Formanden, P. Andersen, holdt her en lille Tale, hvorunder han drog Sammenligning mellem den Tid, da Afdelingen stiftedes, og nu, og takkede de tre gamle

Kolleger for deres Trofasthed imod Organisationen og for den Retlinethed, de havde udvist i al deres Færd.

P. Hansen takkede paa de indbudtes Vegne for den Venlighed, der var vist dem, hvorefter Bordet hævedes, og alt imedens gik Dansen til Kl. 4, hvorefter man skiltes i Bevidstheden om at have tilbragt en fornøjelig Aften.

Lørdag den 28. November afholdt *Rørlæggernes Fagforening* i København sin 7-aarige Stiftelsesfest med Indvielse af en ny Fane.

Denne Afdeling, der er i jævn Vækst, grundet paa, at Indlægning af Centralvarme stedse bliver mere almindeligt, skilte sig altsaa for 7 Aar siden ud fra daværende Københavns Afdeling 1, et Aar forinden denne opløstes.

I Begyndelsen var der Vanskeligheder med at bevare de valgte Tillidsmænd, fordi disse i Følge Arbejdets Art ofte var paa Arbejde i Provinsen i flere Maaneder. Dette kom Rørlæggerne imidlertid over paa den Maade, at de paalagde sig et Ekstrakontingent, saaledes at det blev muligt at ansætte en fastlønnet Formand.

Paa samme Maade er Midlerne til Fanen skaffet tilveje.

Festen, der afholdtes i Rossinis Selskabslokaler, begyndte Kl. 8 med en rask og munter Aftenunderholdning, der satte Stemningen op hos de ca. 400 Festdeltagere. Derefter bød Afdelingens Formand, Harry Rasmussen, Velkommen, og et særligt Velkommen til de indbudte Gæster, de to Medlemmer af Rørudvalget, Ch. Segato og Peter Andersen. Efter at han kort havde gennemgaaet Afdelingens Historie i den forløbne Aarrække, droges Forhænget til Side for den nye Silkefane, og Rasmussen sluttede med at udtale Ønsket om, at den nye Fane stadig maatte betragtes som Symbol paa Enighed og Troskab imod Organisationen.

Formandens Udtalelser besvaredes med stærke Leveraab.

Efter Aftenunderholdningen fandt der en Fællesspisning Sted, hvor der herskede en munter Stemning, og hvor der holdtes Taler bl. a. af de indbudte, specielt for denne Branche indenfor vort Forbund, for Damerne o. s. v. Samtidig gik Dansen i den ny indrettede Festsal, til det lakkede mod Dag, og Deltagerne skiltes efter den vellykkede Fest.

Lørdag den 5. December afholdt vort Forbunds Afdeling i *Brønderslev* sin 21-aarige Stiftelsesfest. Denne Afdeling, der i en Aarrække stod med et meget ringe Medlemstal, fordi en derværende stor Virksomhed det længst mulige vægrede sig ved at beskæftige organiserede Arbejdere, opnaaede, efter at dette Forhold i 1919 var bragt til Ophør, et Medlemstal paa 130, hvilket Tal igen som Følge af de senere Aars Kriser er sunket til ca. 80.

Festen aabnedes ved, at ca. 80 Festdeltagere Kl. 8 tog Plads ved det festligt dækkede Kaffebord, hvor Formanden, Aug. Lyksholm, bød Velkommen, specielt til de indbudte, hvilke var Fællesorganisationens Formand, Portør Kjeldsen, og Redaktør J. Sørensen, med Damer samt Forbundets Sekretær, Peter Andersen. Endvidere var en svensk Kollega, Montør Wennberg, der for Tiden er beskæftiget i Byen ved Opstilling af en Dieselmotor, indbudt.

Efter Formandens Velkomsttale sang man Internationale. Derefter vekslede Taler af de indbudte med Sange, der passede for Tilfældet, og som var forfattede af to Kolleger i Afdelingen, og hvorved den rette Feststemning kom frem. Her skal særlig fremhæves, at den tilstedeværende svenske Kollega ud fra Erfaringerne i sit Hjemland varmt henstillede til de tilstedeværende at styrke Organisationen som det eneste Værn, Arbejderne har overfor den haardhændede Paagaaenhed, som Arbejdsgiverne i alle Lande udfolder.

Efter Kaffen ryddedes Salen, og Dansen tog sin Begyndelse, og gamle og unge svang sig i Dansen nogle Timer, hvorefter man skiltes i Bevistheden om at have tilbragt en fornøjelig Aften.

Lørdag den 5. December samt den første Del af Søndag den 6. fejrede *Holbæk Afdeling* sin 35-aarige Stiftelsesfest paa Hotel »Mellerupgaard« under Ledelse af Afdelingsbestyrelsen med Formand C. P. Christensen samt Kasserer Valdemar Jensen i Spidsen, og det blev en meget vellykket Fest, bestaaende i et Festmaaltid efterfulgt af et Par Timers Aftenunderholdning, hvorefter der dansedes til henad den lyse Morgen.

Holbæk Afdeling stiftedes den 6. December 1890 med et Antal af 11 Medlemmer, og det gik forresten Halvfemserne igennem meget smaat; af Forbundets Statistik for 1897 fremgaar det, at Holbæk Afdeling nu er naaet saa langt frem eller rettere tilbage, at der var 10 Medlemmer, samtidig med at der opgives, at der i Byen beskæftiges 25 Udøvere af det ædle Smedehaandværk.

Holbæk var dog ikke destomindre allerede en delvis demokratisk By med en radikal Venstremand, Lærer Vogtman, og med Kolleger, der var »vakte« ikke alene i politisk, men ogsaa i faglig Henseende, og de melder i Statistiken om en Timeløn paa 30 Øre som værende den »de fleste har«.

Med Overgangen til nyere Former, navnlig med Indførelsen af kollektive Aftaler om alt muligt vedrørende Arbejdsforholdet, gik det fremad her som andre Steder, og det varede ikke mange Aar, før Holbæk var organiseret til Bunds.

Men den største Tilgang i Medlemstallet skyldes naturligvis Krigs- og Højkonjunkturerne, og Afdelingen tæller nu 196 Medlemmer, beklageligvis er nogle og firs arbejdsløse, medens andre arbejder paa forkortet Tid. Det er dog forhaabentlig kun forbigaaende, at Forholdene tegner sig saa mørkt i Holbæk; i Virkeligheden er der ikke ubetydelige industrielle Muligheder, og der arbejdes gennemgaaende godt ved de der bestaaende Foretagender, selv om man synes at være stærkt berørt af den forhaandenværende Krise.

Festen var indrettet saaledes, at man først begyndte lidt over 7, for at Forbundets Formand, der kom med Toget fra København, kunde komme til Stede, og under Maaltidet holdt han Festtalen, som naturligvis tangerede de ovenfor nævnte Forhold og den skete Udvikling, bragte en Hilsen fra Hovedkvarteret samt formede et Leve for Fødselsdagsbarnet, som gennem Tiderne har været et kraftigt Led i Kæden af den Række Afdelinger, hvoraf Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund bestaar.

Aftenen forløb under det bedste kammeratlige Samvær. Ogsaa herigennem ønsker vi Afdelingen til Lykke med de 35 Aar med Tak for godt Samarbejde gennem Tiderne.

En af Forbundets ældste Klubber, *Klub 6* under Københavns Afdeling 17, Maskinarbejdernes Klub paa Christianshavns Jærnstøberi, fejrede sin 30-aarige Bestaaen ved en Festlighed i »Havnekafeen« Lørdag den 28. November, hvor der var arrangeret Fællesspisning, Underholdning og Dans, og hvori alle Klubbens Medlemmer var Deltagere.

Ved Bordet talte Afdelingens Næstformand, Olsen, om Organisationens Tilblivelse og manede til Sammenhold, medens Tillidsmand Rasmussen talte for de gamle Kolleger, blandt hvilke især »Lille Andersen«, der var med i Konflikten i 1885, og som er kendt særlig blandt de ældre Fagfæller, blev bemærket. Andersen har iøvrigt fulgt Klubben lige fra dens Begyndelse.

Festen var vellykket, præget af godt Kammeratskab og sluttede sent.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
23480	Andersen, Carl Adolf.....	København	16. 5.05	Kbhvn. Afd.	9. 6.25	Kbhvn. Afd. 14	5. 9 25
23337	— Carl Valdemar.	Odense	22. 3.06	„ „	15. 6.25	„ „ 13	5. 9.25
543	— Gustav Vilh....	Sverige	20.10 69	„ „	11. 7.25	„ „ 12	1. 8.25
18295	— Holger	København	15. 3.06	„ „	14. 5.25	„ „ 14	15. 8.25
29842	Almstrup, Jess.....	Aarhus	27. 4.98	Aarhus	7. 8.18	Aarhus	12. 4.24
29760	Bagger, Carl	Libau	24.12 96	Kbhvn. Afd. 1	31. 8 17	Kbhvn. Afd. 14	15. 8.25
509	Barkdal, Anton	Nr. Omme	21.10 92	„ „	10. 7.25	„ „ 2	15. 8.25
32480	Bartram, Niels Peter Chr.	København	14. 4.96	Kolding	2. 9.19	Aarhus	2. 5.25
23657	Brodtkorb, Knud Andr.....	Randers	17.12.02	Kbhvn. Afd.	22. 6 25	Kbhvn. Afd. 5	22. 8.25
12	Christensen, Svend Rich.....	København	1. 9.06	„ „	26. 6 25	„ „ 14	15. 8.25
2051	Carlsen, Knud E. Borre	—	23.12.01	„ „	30. 7.25	„ „ 14	1. 8.25
3541	Christiansen, Ole Chr.	Flade Sogn	22. 7.95	Frederikshavn	7. 4.20	Frederikshavn	28. 3.25
733	Dahrup, Oscar T. A. P. .	København	18. 2.06	Kbhvn. Afd.	14. 8.25	Kbhvn. Afd. 14	29. 8 25
37101	Dam, Peter	Heltborg	1. 1.87	Nr. Sundby	1. 5.23	Thisted	16. 5.25
1228	Danum, Otto M. Chr. ..	København	8. 8 00	Kbhvn. Afd.	20.10 24	Kbhvn. Afd. 2	1. 8.25
19266	Ditlevsen, Erik Mose.....	Snedsted	13.11.00	„ „	5.11.21	„ „ 12	1. 8.25
16673	Dønvang, Carl Oluf.....	København	19. 7.05	„ „	16. 4.25	„ „ 15	22. 8.25
36852	Elhardt, Knud Bernh....	—	19. 2.04	„ „	7.11.23	„ „ 12	16. 5.25
29470	Ernst, Axel Peter V...	—	21. 2.02	Thisted	23. 1.25	Varde	30. 5.25
28658	Ertmann, Aksel	Herlufsholm	3.11.94	Sorø	14. 7.18	Sorø	27. 6.25
25041	Finger, Aug. Vald.....	Aarhus	13. 2.73	Kbhvn. Afd. 1	25.11.16	Kbhvn. Afd. 13	29. 8.25
4037	Hansen, Alb. G. Elmann	Vestenskov	11.10 78	„ „ 1	13.11.16	„ „ 15	29. 8.25
1555	— Charles Viggo .	København	15.11.99	„ „	1. 7.21	„ „ 12	2. 5.25
31244	— Kaj H. St. N. ..	—	9. 3.00	„ „ 1	12. 4.19	„ „ 14	5. 9.25
30749	— Nicolaj	Nørgaard-Holt	1. 6.04	Haderslev	1. 5.25	Haderslev	30. 5.25
38054	— Poul H. Peder .	Langebjerg	20.10.91	Aarhus	15. 3.24	Aarhus	28. 3.25
34023	— Sigfred Haahr .	Nørre Nebel	15. 2.04	Odense	17. 5.22	Varde	30. 5.25
2039	— Sofus G. G. ...	Slagelse	2.12.91	Kbhvn. Afd.	29. 7.25	Kbhvn. Afd. 14	29. 8.25
26058	Henriksen, Niels Antonius.	København	19. 5.75	„ „ 1	19. 1.18	Centralafd.	12. 9.25
8227	Høyer, Viggo Fr. M. ..	—	7. 5.05	„ „	4.11.24	Kbhvn. Afd. 12	8. 8.25
26739	Jensen, Aage	Borum	24. 8.00	Aarhus	7.10.22	Aarhus	11. 4.25
37788	— Anton Holger ..	Bendstrup	27. 1 03	Thisted	8. 7.24	Skive	15. 8.25
3372	— Axel Bernh.....	Hillested	21. 5.95	Nakskov	4.11.14	Kbhvn. Afd. 14	18. 4.25
17822	— Julius Søgaard.	Ranum	16. 3.81	Aalborg	11. 9.10	Løgstør	6.12.24
14409	— Svend Aage K..	København	7. 1.02	Kbhvn. Afd.	1.11.21	Kbhvn. Afd. 12	27.12.24
18988	Jørgensen, Emil	Laven	13.10.90	Aarhus	31.10.22	Aarhus	7. 3.25
34894	Jacobsen, Aage Gunnar ..	Svinninge	23. 4.03	Kallundborg	3.11.22	Kbhvn. Afd. 14	22. 8.25
20463	Jespersen, August Chr. ...	København	27. 3.81	Kbhvn. Afd.	16. 5.25	„ „ 14	1. 8.25
37653	Johansen, Carl Vilh.	Stokkemarke	17. 5 05	Nakskov	10.11.23	Maribo	21. 3 25
39209	Johannesen, Hans Arne I. ..	Spettrup	23.10.05	Hillerød	25. 1.25	Hillerød	8. 8.25
10308	Johansen, Søren Peter ...	Voldby	10. 6.95	Aarhus	9. 3.23	Aarhus	28. 3.25
36951	Kjeldsen, Kaj Aage.....	København	6. 5.04	Kbhvn. Afd.	5.12.23	Centralafd.	4. 7.25
39108	Krarup, Jons. Johansen	Agri	7. 8 05	Aarhus	11.10.24	Aarhus	7. 3.25
412	Larsen, Richard H. Aa..	Frederiksberg	14. 3.05	Kbhvn. Afd.	7. 7.25	Kbhvn. Afd. 12	15. 8.25
39791	Lauritzen, Otto Julius	Hamborg	17. 2.03	Rødby-Havn	25. 6.24	Rødby-Havn	13. 6.25
2135	Lerup, Gudm. Vedel ..	København	15.10.04	Kbhvn. Afd.	16. 4.23	Kbhvn. Afd. 14	1. 8.25
21996	Lind, Svend Erik	Enslev	28. 7.97	Aarhus	25.11.24	Aarhus	4. 7.25
25529	Lindquist, Carl Erik.....	Sverige	18. 5.78	Kbhvn. Afd. 1	26. 5.17	Kbhvn. Afd. 18	22. 8.25
12760	Lundberg, Georg Bernh...	Skive	3. 7.95	Dansk Arbm. Forbund	8. 8.19	„ „ 14	1. 8.25
28035	Madsen, Holger Roland	Aalborg	13.11.02	Ribe	1. 5.21	„ „ 14	22. 8.25
17969	Mathiesen, Einar	Aarhus	1.10 90	Aarhus	10. 5.10	Aarhus	7. 3.25
16624	Mortensen, Knud M. J.....	København	18.10.01	Kbhvn. Afd.	6.10.20	Kbhvn. Afd. 14	22. 8.25
17290	Møller, Holger J. H....	—	1. 2.98	„ „ 1	4. 5.18	„ „ 12	29. 8.25
34587	Nielsen, Albert Chr. F...	Højby	22. 9.02	„ „	28.10.21	„ „ 5	15. 8.25
6431	— Ejner Peter....	Stenlille	21. 5.01	Roskilde	25. 8.23	Centralafd.	22. 8.25
28000	— Hans	Mattrup	2. 4.97	Aarhus	10. 2.22	Aarhus	2. 5.25
20455	— Knud Eiler	Frederiksberg	22. 9.05	Kbhvn. Afd.	14. 5.25	Kbhvn. Afd. 14	8. 8.25
8385	— Niels A. Svend.	København	28.10.05	„ „	6.11.24	„ „ 3	8. 8.25
3513	— Niels Anthon ..	Brønderslev	24.12.73	Blikkenslagernes Forb.	5. 7.19	Frederikshavn	6. 6.25
35602	— Niels Chr.....	Aarhus	7. 4.04	Aarhus	31. 3.23	Aarhus	30. 5.25
38321	— Richardt.....	Hornbæk	9. 7.02	Randers	3.11.24	Kbhvn. Afd. 14	29. 8.25

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
38855	Nicolaisen, Johs. Chr.....	København	28. 5.05	Kbhvn. Afd.	16. 4.24	Kbhvn. Afd. 13	5. 9 25
16608	Olesen, Carl Osvald...	—	9. 2.06	„ „	15. 4.25	„ „ 2	5 9 25
38253	Petersen, Emil Heinr.....	Hoptrup	28.10 05	Haderslev	1. 5.24	Haderslev	1. 8.25
23375	— Henry Emil....	Odense	19. 2 98	Kbhvn. Afd.	10. 6.25	Kbhvn. Afd. 14	8. 8.25
19832	— Kaj Arne V....	Jellinge	9.12 03	„ „	13. 1.23	„ „ 14	8. 8.25
20567	— Niels	Bakkebølle	23. 7.01	Vordingborg	25. 5.25	Vordingborg	4. 7.25
30612	Palm, Axel Olof	Jönköping	29. 7.77	Aarhus	13.12.18	Aarhus	2. 5.25
18020	Poulsen, Svenn	Frederiksberg	26.11.01	Kbhvn. Afd.	24. 4.25	Kbhvn. Afd. 13	5. 9 25
23871	Reichgruber, Ernst Josef....	København	28. 9.93	„ „	16. 6.25	„ „ 4	1. 8.25
37357	Sørensen, Henry Amandus	Tem Sogn	26.10.02	Odense	27. 8.23	Aarhus	27. 6.25
39122	— Martin Chr. A..	Skaade	15. 9 04	Aarhus	1.11.24	—	9. 5 25
1591	— Thorkild.....	Stubbekøbing	23. 3 88	Kbhvn. Afd. 3	28. 3.14	Centralafd.	8. 8.25
32197	Schytt, Herold Sophus.	Holeby	10. 4.00	Holeby	2. 5.19	Maribo	7. 2.25
35601	Thomsen, Harry V. Chr...	Aarhus	16. 8.03	Aarhus	23. 3.23	Aarhus	8. 8.25
37212	— Sv. O. Hornshøj	Skive	24.12.02	Skive	1. 8 23	Varde	11. 4 25
38590	Willesen, Aksel Emanuel.	Aalborg	18. 5.04	Kbhvn. Afd.	26. 1.24	Kbhvn. Afd. 14	5. 9 25

Skruebrækkeren.

(Oversat fra Svensk Former-Fagblad.)

Skruebrækkeren Gottlieb Bitterman var Firmaet Taps & Co.s Glæde og Stolthed. Under et Utal af Strejker havde han svigtet sine Kammerater og fortsat Arbejdet paa Fabrikken. Kaldte nogen ham »Skruebrækker«, anlagde Firmaet øjeblikkelig Sag mod Vedkommende, thi enhver, som fornærmede Gottlieb, fornærmede ogsaa Taps & Co.

Saa skete det, at Firmaets Chef en skønne Dag kom til at foræde sig og afgik ved Døden. Da hans Testamente blev aabnet, viste det sig, at der var tre, der skulde arve ham, en Brodersøn i Amerika, den dødes sorte Puddelhund og Gottlieb Bitterman.

Brodersønnen fik Formuen og Fabrikken, Puddelen en livsvarig Pension paa et Hundeasyl, og Bitterman fik en Bid Jord til at dyrke Kartofler paa i sin Fritid.

Han fik imidlertid ikke megen Fornøjelse deraf, thi 4 Uger efter udbrød en ny Strejke paa Fabrikken, og da han paatog sig Arbejde, han ikke kendte til, faldt han i en Balje, der indeholdt giftige Farvestoffer, og han døde.

Da Bittermann kom til Helvede, var der just udbrudt Strejke. Porten stod aaben, han gik igennem og traadte frem for Satan selv, der stod raadvild og rev sig mellem Hornene. Bitterman løftede høfligt paa Kasketten og sagde:

»Guds Fred i Stuen«.

»Tak«, sagde Satan irriteret, »maa vi være fri for Vorherre her«.

Saa strøg han sig om Hageskægget, saa paa Bitterman, og sagde:

»Ja, her er Strejke. De Bæster har sammensvoret sig og vil ikke arbejde efter den gamle Prisliste. Kan du fyre under Kedel«.

»Jeg kan alt«, sagde Bitterman.

Satan nikkede og sagde: »Godt, du kan begynde straks. Her er Arbejde, der haster. Sendingen, der kom deroppe fra i forrige Uge, er endnu ikke ekspederet«.

Han gik derefter bort med Bitterman til en stor Kedel og sagde: »Se her, nu skal du sørge for, at Fedtet bliver grundigt kogt af denne Samling tykke Herrer«.

Bitterman svarede blot: »Det skal jeg«.

Lystigt fløjtende begyndte han at kaste Kul paa Fyret, for han var meget interesseret i at vinde sin ny Arbejdsgivers Bevaagenhed.

Just som han fyrede paa, hørte han fra Fyret en velbekendt Stemme sige: »Din fordømte, nederdrægtige Skruebrækker, dit utaknemmelige Afskum . . . Dette er altsaa Takken for, at man har testamenteret dig en Kartoffelhave, at du nu koger en til Bouillon.

Bitterman studsede, men blot et Øjeblik, saa svarede han:

»Det gør mig meget ondt, Hr. Taps, men jeg har kun at varetage min nuværende Arbejdsgivers Interesser, og vil forøvrigt gøre Dem opmærksom paa, at det i de her gældende Ordensregler udtrykkeligt er forbudt Personalet at tale med Gæsterne«, og derpaa kastede han, stadig fløjtende, endnu 3 overfyldte Skovle Kul ind i Ilden, som brændte nok saa lystigt.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for November over Tillidsmænd.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Formænd.

Løgstør: Chr. Christiansen, Raadhusgade 11.

Kasserere.

Fakse (Klub): Smed H. F. Hansen, Carstensvej 2. 5½–6½. Ingen Udbet.

Lyngby: Maskinarb. E. Weitemeyer, Lundtoftevej 11, 1. Hverdage 6–7, Fredag (Sorgenfrivej 4. 6–8.) Ingen Udbetaling til Rejsende. Telf. Lyngby 736.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Tabte Medlemsbøger.

Medlem Nr. 48875, Edvard Jensen, født 27.11 04 i København og indmeldt 19.1.24. Det sidst betalte Mærke var for Uge 30. Medlem Nr. 48892, Peter Hansen, født 8.5.95 i København og indmeldt 29.2.24. Det sidst betalte Mærke var for Uge 31.

Disse 2 Bøger gøres herved ugyldige.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 3876	Hansen,	Lars Peter	(Kbhvn. Afd.)
- 39578	Petersen,	Leo Kaj	(—)
- 5164	Bendtsen,	Egert E.	(Lyngby)
- 34760	Jensen,	Ernst Sofus Vilh.	(Nykøbing F.)

Medlemmerne Nr. 918, M. Johansen, Nr. 14218, Børge Andersen, Nr. 25991, Georg Brygger og Nr. 39446, Peter E. A. K. Jørgensen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 37141	Hansen,	Ole Joh. Vilh.
- 13697	Nielsen,	Alfred Peter Herman.
- 36869	Pilvang,	Anton Bendix.
- 20035	Rasmussen,	Anton Georg Løvendahl.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

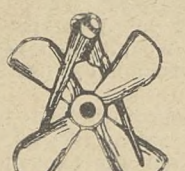
			Sidst betalt
Nr. 18229	Armelung,	Georg Chr. Alf.	27. 9.13
- 13584	Jørgensen,	Albrecht	4. 9.15
- 17538	Kreipke,	Eigil Johs Vald.	18.10.19
- 31164	Møller,	Edv. Axel Viggo	10. 5.19
- 21467	Nielsen,	Niels Peter	27. 3.20
- 30345	Persson,	Peter	26. 4.19
- 8111	Rasmussen,	Knud	1. 2.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 30312	Andersen,	Hans Peter	28. 3.25
- 36493	Bigum,	Thomas	18. 8.23
- 23241	Bøgevig,	Knud Hans Fr.	19. 1.24
- 28382	Børling,	Valdemar Emanuel	23. 4.21
- 23817	Christensen,	Otto Emil	14. 8.20
- 31517	—	Svend Aage	15 5.20
- 151	Christiansen,	Axel Peter	25. 7.25
- 34897	Elfving,	Alfred	15. 9.23
- 6594	Hansen,	Emil	23. 9 22
- 13271	—	Jørgen Chr.	9. 6.23
- 37141	—	Ole Joh. Vilh.	25. 7.25
- 18835	—	Poul Schmidt	9. 4.21
- 15801	Jensen,	Henry Olaf	3. 5.24
- 6954	Jørgensen,	Peter Hansen	23. 6.23
- 1647	Jansen,	Jens Martin	18. 7.25
- 4322	Jepsen,	Emil Johs.	4. 6 21
- 31178	Kjær,	Christian Marius	24. 7.20
- 16061	Larsen,	Victor	1. 1.21
- 25874	Lorentzen,	Volfgang	14. 8.20
- 11166	Lundberg,	Leo	30. 6.23
- 31154	Madsen,	Alfred Henry H.	18.11.22
- 30733	—	Aksel Chr.	2. 7.21
- 27147	—	Johs. Bovbjerg	15. 8.25
- 13697	Nielsen,	Alfred Peter Herm.	4. 7.25
- 18356	—	Anker Hakon	13.11.20
- 18470	—	Henry Arthur	3. 6 22
- 28396	Olsen,	Johannes Marius	24. 4.21
- 10542	Petersen,	Peder Chr.	11. 4.25
- 39435	—	Victor Johs.	14. 2.25
- 36869	Pilvang,	Anton Bendix	18. 7.25
- 20035	Rasmussen,	Anton G. Løvendahl	27. 6.25
- 12420	—	Henry Anton	25. 7.25
- 27799	—	Osvald Lauritzen	17. 4.20
- 25913	Svendsen,	Edmund Niels Jørgen	29. 9.23
- 28292	—	Jørgen	10. 3.23
- 551	Waldmann,	Orla	4. 7.25

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 11.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer). København

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 3 JANUAR 1926 12. Aarg.

Ved Aarsskiftet.

Paa sædvanlig Maade vil vi, staaende endnu paa Tærskelen af det nye Aar, begynde med at ønske vore Læsere et godt og heldbringende Nytaar og takke Centralorganisationens Medlemmer for godt Samarbejde, idet vi tilføjer, at der sikkert i det kommende Aar mere end nogensinde maa appelleres til Fastheden og Maalbevidstheden i vore Organisationer, thi vi er unægtelig for Tiden ude i de største Vanskeligheder, som endnu er skabt af Verdenskrigens kolossale Ødelæggelse af Værdier. Skønt vi stod direkte udenfor Krigen, har vi faaet vor Part af Vanskelighederne, som vi vel nok har været med til at skabe selv, men som dog med Rette i deres Aarsag kan føres tilbage til den ødelæggende Krig og det af samme Verdenskrig flydende Anarki paa snart sagt alle økonomiske Omraader; bl. a. gav det sig som bekendt Udslag i, at den danske Krone i 1924 sank ned til 58 pCt. af sin Guldværdi.

Spørgsmaalet var nu, hvad der i den Anledning skulde gøres, og der er ingen Tvivl om, at der var 2 Veje at gaa. Man kunde ligesom Tyskland sabotere og ødelægge Valutaen helt til Bunds for saa, naar dette vel var tilendebragt, at etablere en ny Valuta, baseret paa forhaandenværende faste Værdier, og saa benytte Lejligheden til at faa alle Lønninger sat ned til, hvad de var før Krigen, eller derunder; eller ogsaa kunde man gaa, hvad vi vil kalde den mere hæderlige Vej, nemlig den at rejse Valutaen og saa tage de øjeblikkelige Vanskeligheder, som deraf fulgte. Saaledes har man sig allerede for nogle Aar siden ad i Sverige, hvor de deraf flydende Vanskeligheder maa siges forlængst at være saa temmeligt overvundne.

Der er ingen Tvivl om, at Arbejderpartiet, som staar i Spidsen for den politiske Magt her i Landet, maatte tage dette Standpunkt i de brede Befolkningslags velforstaaede Interesse — Overklassen klarer sig jo altid, hvordan det saa end gaar, men det kan jo ikke nægtes, at den politiske Modstand, som er vakt paa snart sagt alle Omraader, gør os de Vanskeligheder, som paa nogen Maade er muligt, for at drage de størst mulige politiske Fordele af den opstaaede Deflationskrise, uden saa vidt muligt at blive alt for „tydelig".

Arbejdsløsheden.

Saasnart Kronestigningen sidste Sommer for Alvor viste sig mærkbar, begyndte ogsaa Vanskelighederne derved at vise sig, og Regeringen tog straks fat paa Undersøgelser og Overvejelser af, hvad der kunde gøres for at imødegaa Krisen, og det første Resultat i saa Henseende var Socialministerens Lovforslag om Modvirkning af Arbejdsløsheden, som forelagdes kort Tid efter Rigsdagens Sammentræden. Det er en velbekendt Sag, hvilken Modstand dette Lovforslag mødte, bl. a. under Paastand om, at der var Penge nok i Arbejdsløshedsfonden, og til Trods for, at Forslaget var bygget op paa en enstemmig Indstilling fra Arbejdsløshedsudvalget, lykkedes det dog Venstre at benytte sin parlamentariske Magt til at reducere Forslaget i en ganske overordentlig Grad.

Vel har Loven ikke været uden adskillig Virkning med Hensyn til at afhjælpe lokal Arbejdsløshed — navnlig der, hvor Socialdemokraterne sidder inde med Magten i Kommunalbestyrelserne, men set i sin store Almindelighed har denne Lov unægtelig ikke været i Stand til at gøre noget mærkbart med Hensyn til effektivt at modvirke den voksende Arbejdsløshed.

— Vi har i „Jærn og Metal" pr. 1. Januar 1926 6.732 arbejdsløse Smede og Maskinarbejdere, 764 Formere, 66 Metaltrykkere og 130 Jærn- og Metalslibere. Specialarbejderforbundets Arbejdsløse er indbefattet i Tallet for Smede og Maskinarbejdere.

Der er altsaa ved Aarsskiftet i alt Fald over 25 pCt. Arbejdsløse indenfor Jærn og Metal, og det er kun en daarlig Trøst, at der er dem, der er stillet adskilligt slettere. Værre er det, at Dele af Arbejdernes og Regeringens Modstandere synes at ville udnytte Arbejdsløsheden til at faa Lønforholdene bragt ned. Ganske vist udtalte Industriraadets Formand, Direktør Dessau, paa det af Stats- og Erhvervsministeren den 9. December indkaldte Møde for Industriens Arbejdere og Arbejdsgivere:

„Samfundet har Pligt til enten at beskæftige Landets Indbyggere eller bidrage til en passende Arbejdsløshedsunderstøttelse. Ingen indenfor Industrien vil tage Ansvaret for en Politik, som gik ud paa under Paaberaabelse af, at Lønniveauet var for højt i Forhold til Udlandets — som Følge af Kronestigningen — gennem haardnakket Nægtelse af enhver Arbejdsløshedsunderstøttelse at tvinge Arbejdslønnen ned. Man maa da enten gennem Ydelse af et passende Deflationsværn saa vidt muligt holde de produktive Virksomheder i Gang — jeg ser bort fra Igangsættelsen af Nødhjælpsarbejde, som med Henblik paa Forholdene indenfor Industrien kun i ringe Grad vil tjene til Afhjælpning af Arbejdsløsheden — eller skride til en mere omfattende Ydelse af Arbejdsløshedsunderstøttelse".

Og saa tilføjer Hr. Dessau: „at man af mange Grunde maa foretrække den førstnævnte Mulighed", — en anden Politik er selvfølgelig heller ikke mulig, men det er jo unægtelig ikke sjældent, at enkelte Virksomheder og enkelte Personer og Kredse indenfor en Interesseffære bryder sig fejl om den officielle Politik og Udtalelser som den citerede og kører mere eller mindre selvstændigt i stik modsat Retning til Skade for de almene Interesser, som det mere synes at skulle blive vort Partis Opgave at varetage.

Hvori bestaar nu Vanskelighederne for Industrien?

Ja, der er jo ingen Tvivl om, at Danmark er et af de Lande, hvor Industrien er mest blottet for enhver Art af egentlig Beskyttelse, og dette ligger naturligvis i, at man altid har holdt paa, at Danmarks Hovederhverv er Landbruget, og Landbruget vil Frihandel (navnlig naturligvis saa længe Frihandel virker beskyttende for Landbruget), og lad os saa igen huske paa, at hertil kan føjes, at sikkert ingen befinder sig bedre ved denne Tilstand end Handelsstanden, som er en meget indflydelsesrig Stand. Handelsavancen med hvad dertil knyttes er det nemlig under mangfoldige Forhold, som øver et aldeles overvejende Tryk paa Landets Industri og Haandværk.

Dette i Forbindelse med de Vanskeligheder, der nu er indtraadt med Kronestigningen, og hvorunder der officielt i hele Landet meldes om i alt Fald 84.595 Arbejdsløse, kan, hvis vi regner med ca. 300.000 organiserede Arbejdere, blive til en Arbejdsløshedsprocent paa 28,2. Dette kan atter henføres til dels den lette Adgang til at oversvømme vort beskedne Marked med alle mulige udenlandske Varer, og dels til de Vanskeligheder, som øjeblikkelig opstod for Eksportindustrien, der hvor denne paa Basis af den lave Krone eller af andre Grunde havde været i Stand til at skaffe sig Indpas, og hvor der i mangfoldige Tilfælde skete det, at Varerne, da Kronen steg med 20 pCt., blev 20 pCt. for dyre, og saa forlangtes der øjeblikkelig en hertil svarende Nedgang i Priserne, som mangfoldige Virksomheder ikke saa sig i Stand til at yde, eller de forsøgte at lade Trykket gaa videre til Arbejderne, og det maa i denne Forbindelse bemærkes, at store Dele af Jærn- og Metalindustrien normalt ikke giver særlig store Dividender, Grunden hertil skal vi ikke nu komme ind paa, Krigsaarene var ganske vist en Undtagelse, men de glade Dage, som den Gang gennemlevedes, er jo forlængst forbi. Og nu staar vi med en Arbejdsløshed som anført; til Sammenligning kan nævnes, at Tallene paa Arbejdsløse i Arbejdsløshedskasserne tilsammen den 1/1 1920 var 12,9 pCt., 1921 21,4 pCt., 1922 31,1 pCt., 1923 21,8 pCt., 1924 21,6 pCt. og den 1/1 1925 16,9 pCt., men i Aar altsaa atter paa Højde omtrent med 1922. Iøvrigt skal vi i denne Forbindelse tilføje, at selvfølgelig har den aldeles meningsløse Lock-out i Foraaret medvirket i ikke ringe Grad til at svække Industrien i dens Konkurrenceevne.

Vore Lønninger.

Som bekendt førte Storkampen forrige Aar til, at man endnu for en Periode fastslog, at Lønningerne skulde revideres efterhaanden i Henhold til Statens Pristal, og saavel før som efter dette har vore Modstandere jamret i høje Toner over de „høje Lønninger", som vi har her i Landet. Ganske vist er Lønningerne for Tiden lavere i Tyskland, men til Gengæld arbejder Tyskland med kolossalt dyre og laante Penge (Dawes-Planen), og i Norge og Sverige er Forskellen sammenlignet med os ikke stor, navnlig naar vi tager Hensyn til de billigere Levnedsmidler i Sverige, der viser sig i det lave Indeks-Tal, og hvorledes er saa de omtalte „høje Lønninger":

Efter den officielle Statistik, hvis Materiale indsamles af Arbejdsgiverforeningen og bearbejdes af Statens statistiske Departement, viser det sig, at en voksen Arbejder har ca. 1½ Kr. i Timen her i Landet, med 8 Timer giver dette 12 Kr. pr. Dag eller 72 Kr. pr. Uge — sandelig ingen høj Løn, naar henses til de eksisterende høje Varepriser, hvis Niveau ligger højere end alle vore Nabolandes, hvormed vi konkurrerer.

Arbejdsgiverne har da ogsaa i al Almindelighed maattet indrømme, at Lønningerne er fastlagt og kun i nogle Tilfælde er der krævet Reduktioner i Løbet af de sidste Maaneder, og kun i særlige Tilfælde er der truffet Aftaler i saa Henseende, d. v. s. Akkordaftaler, hvor Akkorderne var af den Natur, at de lod sig ændre ved Afslutning af frivillige Aftaler uden derfor at røre ved de almindelige Principper.

Nogle faa Undtagelser i saa Henseende verserer for Den faste Voldgiftsret, hvor det har vist sig meget svært at faa dem afgjort, fordi Tilstrømningen af Sager til Retten er meget stor for Tiden.

Regeringens Foranstaltninger.

Som Følge af Henvendelse fra „Industriraadet" og fra forskellige Industrier om Tilvejebringelse af Statsforanstaltninger til Støtte for Industrier, hvis Bestaaen og Udvikling kunde antages at være bragt i Fare ved „Dumping" fra Udlandet eller andre ekstraordinære Vanskeligheder, besluttede Erhvervsministeren i December 1924 til Undersøgelse af disse og beslægtede Forhold at nedsætte et Udvalg bestaaende af 16 Delegerede for en Række Organisationer og Institutioner, og der blev i Foraaret 1925 afgivet en foreløbig første Betænkning, hvori Forholdene klarlægges for en Række særlig vanskeligt stillede Industrier, saaledes Tekstilindustrien og alt, hvad dertil hører, Cementindustrien, Tubeindustrien, den bornholmske Steinindustri, Fileindustrien, Boltevareindustrien, Stoleindustrien og nogle flere. Beretningen, som ledsagedes af en Del tabellariske Oversigter over de i samme berørte Forhold, tog ikke Sigte paa Forhold foranledigede af Kronestigningen, men var bestemt til eventuelt at danne Grundlag for Regeringsforanstaltninger.

Dertil sluttede sig en anden Betænkning, afgivet den 1. December og omfattende større Omraader indenfor Haandværk og Industri tillige med en lang Række tabellariske Oversigter. Beretningen, der ikke gør nogen Indstilling til Regeringen, men som kun forsigtigt og antydningsvis nævner, hvad der kan være Tale om, det sidste imødegaas naturligvis øjeblikkeligt af Repræsentanten for Landbruget, som er imod enhver Antydning af Støtte til Industrien, — vil iøvrigt blive efterfulgt af en Betænkning med Oplysninger vedrørende Eksporten.

Men først og fremmest fremgaar det af de udarbejdede Oversigter, at der er mangfoldige Tilfælde, hvor udenlandske Industrier sender deres Varer ind paa vort Marked til Priser, der ligger ca. 25 pCt. under, hvad de samme Varer sælges for i deres Hjemland.

Her er selvsagt et Omraade, hvor vi ikke kan forholde os passive og lade Handelsinteresserne have frit Spillerum, navnlig maa det Offentlige, d. v. s. Stat og Kommuner, foretrække Landets egne Frembringelser, hvor dette er muligt til rimelig Pris og under fornøden Kontrol, og navnlig maa det modvirkes, at udenlandske Koncerner og Kapitalsammenslutninger trænger deres Varer ind paa vort Marked til Priser, som i første Omgang kun har til Opgave at slaa vore hjemlige Frembringelser ned for bagefter at kunne tage sig betalt, naar de er Eneherrer paa Markedet, i saa Henseende har vi igennem Tiderne det klareste Bevis og de dyreste Erfaringer med Hensyn til Landets Forsyning med Lokomotiver.

Og det samme gør sig nu gældende ved vor Forsyning af Motorkøretøjer af alle Arter; der forhandles i saa Henseende en Masse usle Køretøjer, som Folk køber rask væk, blot fordi det er „billigt". Her maa der tages fat, og der er allerede taget fat, ikke mindst af Københavns Kommune, og forhaabentlig vil andre følge de her anviste Veje.

Befolkningsfordeling efter Erhverv.

Af 2. Beretning fra det ovennævnte Industriudvalg fremgaar det paa Basis af Folketællingerne i

1911—21, at Befolkningen delte sig paa følgende Maade efter Erhverv incl. sønderjyske Landsdele:

Industri og Haandværk	942 234
Land- og Havebrug, Skovbrug, Fiskeri	1,077,175
Handels-, Bank- og Forsikrings-, Hotel- og Restaurationsvirksomhed	321,704
Transport- og Kommissionsvirksomhed	221,290
Immateriel Virksomhed	183 807
Husgerning	206,912
Personer ude af Erhverv	277,945
Uangivet	36,764
Ialt	3,267,831

Dette var altsaa Befolkningstallet i 1921. I Perioden 1911—21 var Tilvæksten i den samlede Befolkning 347.133 Personer, bortset fra de sønderjyske Landsdeles Indlemning, og hvoraf Industri og Haandværk optog de 141 346. Procentvis steg den samlede Befolkning med 12,6 pCt., medens Gruppen Industri og Haandværk steg med 18,4 pCt., medregnes de sønderjyske Landsdele var Stigningen henholdsvis 18,6 og 22,5 pCt. Det fremgaar ligeledes af Beretningen, at Antallet af Hovedpersoner i Industrien i 1911 var 91,243, i 1921 var Tallet dalet til 86,997, Aarsagerne hertil skal vi ikke komme ind paa, da det vil føre for vidt. Antallet af Funktionærer steg i samme Tidsrum fra 14,733 til 29,401, hvad der nokſom viser, at der er en stadig Bestræbelse for at forøge Funktionærantallet, Forøgelserne sker under de forskelligste Former, og er i mange Tilfælde Industriens bevidste Forsøg paa at skaffe sig en Hær til Bekæmpelse af Arbejderne og deres Organisationer. Vi tror dog ikke, Forsøgene har nogen Udsigt til at lykkes, men vi tror, det drejer sig om en Fordyrelse af Produktionen, som vilde kunne undgaas ved et mere fornuftigt Samarbejde med Arbejderne og deres Organisationer.

Det skal iøvrigt indrømmes, at en Del af Forklaringen paa den stærke Stigning i Funktionærantallet maa søges i, at Arbejdernes Antal er steget fra 191,188 i 1911 til 251,197 i 1921.

Dette viser dog ogsaa, at Industriens Muligheder i dette Tidsrum ingenlunde har været vigende, og der er heller ingen, der tør paastaa, at Industriens Muligheder for den kommende Tid skulde formindske sig, selv med de øjeblikkelige Vanskeligheder for Øje. Disse Vanskeligheder maa vi overvinde i Fællesskab, og hertil skal tjene et Forsøg med at gennemføre en Lov om

Kriseværn.

Da Arbejdsløsheden henimod Slutningen af 1925 steg i foruroligende Grad, begyndte Henvendelserne fra Industriens Folk saavel som fra Arbejdernes Kreds atter at tage Fart, og den 9. December sammenkaldte Stats- og Erhvervsministeren et Møde, omfattende en talrig Repræsentation for Industriens Arbejdere og Arbejdsgivere og disses Organisationer af forskellig Art. Af Dagspressen vil man have erfaret, hvorledes Ministeren gjorde hele Forholdet og de sig optaarnende Vanskeligheder til Genstand for en udførlig og vel tilrettelagt Omtale, og de Udtalelser, der efter Ministerens Tale fremsattes af Repræsentanter for Arbejdere og Arbejdsgivere, gav fuldkommen Tilslutning til, at der bør foretages saadanne Foranstaltninger, som antydet af Ministeren, og Mødet resulterede iøvrigt i, at der sammenkaldtes et Udvalg fra de interesserede, der med Ministeren som Formand og med Assistance af Departementschef Dalhoff kom til at bestaa af Formanden for Erhvervsministeriets Industriudvalg, nemlig Direktør Chr. H. Olesen, der som bekendt tillige er Formand for Landsforeningen Dansk Arbejde, Formanden for Industriraadet, Direktør Benny Dessau, assisteret af Direktøren i Industriraadet, Ingeniør G. E. Hartz, den fungerende Formand for Dansk Arbejdsmandsforbund, Hr. Jens Larsen, samt Formanden for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark, J. A. Hansen.

Der toges nu fat paa en lang Række af Møder, hvor der samtidig med, at Anmodningerne om Støtte strømmede ind fra de kriseramte Industrier og Virksomheder, toges fat paa Udarbejdelsen af „Forslag til Lov om Foranstaltninger til Opretholdelse af Arbejdet i kriseramte Virksomheder". Et saadant Lovforslag blev da ogsaa til og forelagdes i Rigsdagen den 12. Januar. Forslaget er kort og klart, det bestaar af 5 Paragraffer og gaar ud paa, at

> „Til Opretholdelse eller Udvidelse af Beskæftigelsen indenfor industrielle og haandværksmæssige Virksomheder kan der med Hensyn til Arbejde, som iværksættes inden 1. Juni 1926, efter Ansøgning fra vedkommende Virksomhed, ydes Tilskud efter Reglerne i § 2, for saa vidt saadant Tilskud er en nødvendig Betingelse for Udførelse af det paagældende Arbejde og anden Mulighed for at skaffe Beskæftigelse for det Antal Arbejdere, der saaledes kunde komme i Arbejde, ikke skønnes at være til Stede."

Den § 2, som der her er henvist til, lyder som følger:

„De i § 1 omhandlede Tilskud udredes af den i Loven om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring omhandlede Arbejdsløshedsfond. Tilskudene bevilges af Ministeren for Industri, Handel og Søfart efter Indstilling af et Udvalg, bestaaende af Repræsentanter for Ministeriet for Industri, Handel og Søfart og for Industriens Arbejdsgivere og Arbejdere samt af Statens Arbejdsdirektør."

Forslagets Idé, der yderligere udformes i de øvrige Paragraffer, gaar bl. a. ud paa, at Tilskudet fastsættes for hvert enkelt Tilfælde til et efter Udvalgets Skøn passende Beløb pr. Arbejder for Normalarbejdsdag, dog som Regel ikke udover 2 Kr. pr. Arbejdsdag. Tilskudet kan sættes noget højere, hvor der til Arbejdet aldeles overvejende anvendes Materialer, som tilvirkes her i Landet, eller hvor andre særlige Omstændigheder taler derfor, men maa ingensinde overstige 3 Kr. pr. Arbejdsdag. Tilskudets Varighed fastsættes efter Udvalgets Skøn.

Af de Bemærkninger, der ledsager det for Rigsdagen forelagte Forslag, skal vi fremhæve følgende:

Ved Lov Nr. 295 af 1. December 1925 tilvejebragtes der Grundlag for til Modvirkning af Arbejdsløsheden at yde Laan og Tilskud til Kommuner og private Institutioner, der nyder offentlig Støtte, saaledes at disse derved sættes i Stand til at iværksætte Arbejder, som ellers ikke kunde udføres, og til derved at beskæftige Arbejdere, som ellers vilde være arbejdsløse.

Loven af 1. December 1925 tager kun Sigte paa denne begrænsede Kreds af Arbejder af hel eller delvis offentlig Karakter, medens den ikke giver Grundlag for at gribe ind mod den voldsomt stigende Arbejdsløshed indenfor private Virksomheder, som ikke nyder offentlig Støtte. Af den af Socialministeriets Arbejdsudvalg under 7. Oktober afgivne Betænkning, som ligger til Grund for Forslaget til Loven af 1. December 1925, fremgaar det, at Arbejdsudvalget har været inde paa Overvejelser angaaende Muligheden for Ydelse af anden Støtte til private Virksomheder end de i Betænkningen nævnte specielle Foranstaltninger, der tidligere er truffet til Støtte for Tørveindustrien, Byggevirksomheden, Teglværks- og Stenindustrien m. fl., men at Udvalget er veget tilbage for de Vanskeligheder, der befrygtedes at være forbundet med en saadan almindelig Foranstaltning.

Udvalget indskrænkede sig derfor paa dette Punkt til at anbefale, at der fremdeles burde kunne ydes midlertidig Støtte til enkelte Industrier i Tilfælde, hvor man efter en nøje Undersøgelse af alle i Betragtning kommende Forhold kom til det Resultat,

1) at det maa antages, at den paagældende Industri i det væsentlige vil standse eller dog, at Arbejdsledigheden indenfor Industrien antager et foruroligende Omfang,
2) at en passende begrænset Støtte maa antages at være tilstrækkelig til at holde Industrien eller dog en væsentlig Del af denne i Gang og
3) at de direkte og indirekte indenlandske Arbejdsomkostninger udgør en saa stor Del af den samlede Omkostning, at Støtten vil betinge Beskæftigelse af et forholdsvis stort Antal Arbejdere.

Hjælpen tænkes som Regel ydet samtlige Virksomheder indenfor vedkommende Industri.

Af Betænkningen fremgaar det endvidere, at

„Saafremt hele det i Lovforslaget nævnte Beløb 6 Mill. Kr. kom til Anvendelse, vilde det antagelig muliggøre Beskæftigelse af henved 30.000 Arbejdere i henved 100 Arbejdsdage."

Det vil heraf fremgaa, at hvis Lovforslaget gaar igennem, vil det være egnet til for Alvor at modvirke Arbejdsløsheden under den værste Vintertid, og henad Foraaret og Sommeren maa det antages, at Krisen vil begynde at trække sig i Lave, naar Kronen har fæstnet sig, og Prisniveauet i det hele taget i alt Fald i nogen Grad rettet sig derefter.

Vi er altsaa kommet saa vidt med Hensyn til Krisenødværnet, at der ligger et Lovforslag, hvorom Arbejdsgiver- og Arbejderrepræsentanter er enige, altsaa det samme, som var Tilfældet med Nødhjælpsloven af 1. December, og den politiske Behandling er altsaa inde, men ligesom Venstre ved Behandlingen af Nødhjælpsloven gik imod sit eget Medlem, Hauch, som i Udvalget havde været enig i Indstillingen til Regering og Rigsdag, saa gaar Venstre her med al mulig Hensynsløshed imod denne Lov.

Vi kalder det Hensynsløshed, naar man søger at forhindre, at der opnaas Støtte hos det Offentlige, hvor det drejer sig om rene Overfald af den udenlandske Storkapital, som har sine Udløbere ude alle Vegne, hvor der er Mulighed for at sætte ind og trænge dansk Industri og dansk Smaakapital tilbage efter Princippet om den stærkeres Ret.

„Skandalen“ med Frederik den VIII.

I første Halvdel af December blev vi som Organisation gjort opmærksom paa, at Udvandrerdamperen Frederik den VIII ved sin Hjemkomst til Jul skulde underkastes en større Hovedreparation, og at der i den Anledning indkaldtes Tilbud ikke alene fra det eneste danske Værft, nemlig Burmeister & Wain, som var i Stand til at tage denne store Damper i Dok, men ogsaa fra svenske og tyske Værfter.

Da vi nu samtidig var blevet indblandet i og repræsenteret ved Regeringens Kriseværnsforanstaltninger, var det en Selvfølge, at vi ogsaa beskæftigede os med dette betydelige Stykke Arbejde. Der var jo ikke megen Mening i at forsøge offentlige Foranstaltninger for at faa sat Arbejder i Gang, naar man samtidig ganske stille og upaatalt lod et meget stort Reparationsarbejde i Skibsbygningsindustrien gaa andet Steds hen, og derved maaske yderligere skaffede Anledning til vore Modstanderes evindelige Frase om de »høje Lønninger«, som er Skyld i, at Arbejdet jages til Udlandet.

Tillidsmændene for vore i Sagen interesserede Afdelinger tog dernæst fat paa at undersøge Forholdet, og da Frederik den VIII kom hertil umiddelbart før Jul, gav Det forenede Dampskibsselskab Adgang for en Række Tillidsmænd og Akkordudvalg for Arbejderne, som efter Selskabets Vejledning tog det hele i Øjesyn Søndag den 20. December, og kom til det Resultat, at der var Arbejde, som i Arbejdsløn vilde andrage ca. 193.000 Kr.

Saaledes rustede tilbød man Værftsdirektør Bondegaard en Forhandling og vilde forsøge at gaa noget ned med Priserne, saaledes at det i Forbindelse med en Reduktion af den af Firmaet forlangte Pris og med nogen Imødekommenhed fra Dampskibsselskabets Side kunde lykkes at beholde dette betydelige Arbejde her.

Men Forskellen var jo unægtelig stor. Burmeister & Wain forlangte 420 000 Kr. for dette Arbejde, medens Göta-Verket i Gøteborg tilbød at udføre Arbejdet for 229.000 Kr.

Tanken var altsaa fra vor Side, at de tre Parter skulde komme hinanden i Møde, først og fremmest vel Dampskibsselskabet og Firmaet Burmeister & Wain og dernæst ogsaa Arbejderne, for saa, naar de tre Parter var kommet hinanden saa nær som mulig, at opfordre Staten alias Kriseværnet til ogsaa eventuelt at række en hjælpende Haand, men alt dette strandede paa Direktør Bondegaard.

Denne stillede sig først paa det Standpunkt, at han var villig til at reducere sit Tilbud med det Beløb, som Arbejderne vilde reducere Akkorderne med, men ellers intet, og Direktøren lagde ikke Skjul paa, at han var saa nogenlunde lige glad med, om Arbejdet gik til Sverige eller ikke, hvad der internationalt kan se overmaade pænt ud, men som bare ikke passer til en Situation, hvor vi alene har mellem 7 og 8000 arbejdsløse Smede og Maskinarbejdere.

Der førtes nu selvfølgelig en Række Samtaler mellem de forskellige interesserede, dels pr. Telefon, dels personlig, og efterhaanden lod Direktør Bondegaard sig trænge derhen, at han vilde give lige saa stort Afslag i Værftets beregnede Fortjeneste, som Arbejderne vilde give i Afslag paa Akkordsummen, men dette var jo alt for ubestemt, fordi Arbejderne endnu ikke kunde faa at vide, hvilken Akkordsum, han vilde regne med. Saa prøvede Direktøren paa at forlange udleveret Specifikation over den af Arbejderne foretagne Vurdering af Arbejdet, men hertil maatte de naturligvis svare, at det var deres Materiale, som vilde blive lagt paa Bordet samtidig med, at Direktøren fremviste sin Kalkulation, men her satte Direktøren sig absolut til Modværge under Paastand om, at det drejede sig om Firmaets Forretningshemmeligheder og det maa indrømmes, at Direktøren er en helt lille Napoleon. Firmaets Bestyrelse, Autoriteterne, Regeringens Forsøg paa at tale tilrette — alt prellede af paa den stærke Direktør, som jo her ikke for første Gang viser sig som en overordentlig selvsikker Mand, der staar fast, til han sables ned af en eller anden Autoritet, og saa rejser sig igen med et: »Saa I, hvor jeg stod mig«, og klar til at begaa den næste Halsstarrighed, eller om man vil Dumhed.

Men i nærværende Tilfælde er det jo unægtelig karakteristisk, at der er en Forskel paa 191.000 Kr. paa Burmeister & Wains og det svenske Tilbud, og da Arbejdslønnen er kalkuleret til 193.000 Kr., som i alt Fald fra teknisk sagkyndig Side er godkendt som rigtig, har man et Billede, som for Tiden ofte fremkommer, nemlig at selvom dette betydelige Arbejde lavedes nogenlunde gratis, saa vilde Burmeister & Wain alligevel ikke kunne konkurrere. Her maa der naturligvis være noget galt, og det vil sige, at Firmaets Beregner ikke længere staar Maal med, hvad gamle Mester Kornerup hos Selskabet i sin Tid kunde præstere. Enten maa der jo simpelthen være regnet galt, eller ogsaa maa Firmaet, stolende paa, at det var det eneste danske Værft, der kunde dokke dette Skib, have beregnet sig en uforholdsmæssig stor Avance, eller der maa være Aftaler mellem det danske og det svenske Værft, gaaende ud paa, at Arbejdet skulde laves i Gøteborg, hvorhen Direktøren var rejst umiddelbart før Frederik den VIII.s Ankomst til København fra den sidste Amerikarejse. Mærkelig nok har Bladene været lidt tavse med at skælde ud paa vore høje Lønninger. Ganske vist er Lønningerne i Gøteborg ca. 20 pCt. lavere end de danske, men skulde vi have sammenlignet os med Stockholm, vilde der ikke have været nogen Forskel; det er i Sverige som andre Steder, at der er Forskel paa Lønningerne indenfor Landets Grænser, og Gøteborg hører til de svenske Byer, hvor Lønningerne er lavest, og det vilde vel have været noget stærkt at forlange, at vi i København, fordi Lønningerne tilfældigvis i Gøteborg er 20 pCt. lavere, straks skulde gaa 20 pCt. ned med Lønnen; saa vilde det være indlysende for alle forstandige Mennesker, at der maatte føres en virkelig loyal og saglig Forhandling med Imødekommenhed fra alle Parter, men hertil har nævnte Direktør vist sig uvillig, og er det end ubehageligt, hvad der her er sket, ogsaa for Arbejderne, saa turde det blive ikke uden Betydning for denne Direktørs Stilling som Leder for

en af vore største Institutioner, der ofte har stillet sig velvillig overfor Arbejdernes Organisationer, men ganske sikkert ogsaa paa den anden Side ofte og i høj Grad har Brug for Velvilje fra Arbejderpartiets Side.

Vore Privatbaner.

Konflikt mellem Dansk Lokomotivmands-forbund og Hillerød-Frederiksværk-Hundested Jærnbane.

Som bekendt indtraadte Dansk Lokomotivmandsforbund den 1. April f. A. som Medlem af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark efter forud at være udtraadt af Privatbanefunktionærernes Forbund, og herved frigjorde Lokomotivmændene sig for det bestaaende saakaldte Fællesudvalg, som det er lykkedes Embedsmændene at faa indrettet saaledes, at det er dem, der altid har Magten til at træffe Afgørelse af alle Sager, som man ikke kan forhandle sig til Rette om, og samtidig er de Regler, hvorefter der føres Forhandlinger mellem Personalerne og Banerne, efterhaanden gledet over i en Praksis, som fortoner sig i en fuldstændig Uklarhed, men som har til Hensigt at forme alt saaledes, at det er Embedsmændene der regerer uindskrænket over Personalet.

Som svævende over det hele Embedsmandsdiktatur træder Landstingsmand Stensballes Person stadig i Forgrunden. Landstingsmanden er Driftsbestyrer for Sydfynske Jærnbaner, men denne Stilling, som vel giver ham en naturlig Ret til at tale med om Forholdene ved det nævnte Privatbaneselskab, er ham ikke tilstrækkelig, efterhaanden har han opkastet sig til at agere Forsyn for samtlige Privatbaner, hvis Bestyrere, samtidig med Personalets Organisationer, fuldstændig sættes ud af Spillet til Fordel for det nævnte Enevælde.

Hvordan kan nu en saadan Udvikling gaa for sig, naar den ikke har mindste Hjemmel i Lovgivning eller bestaaende Vedtægter synlige for almindelige Mennesker? — — Ja, dette er, som alt andet, der vedrører de saakaldte koncessionerede Virksomheder, særdeles uforklarligt.

Hvad det er muligt at skimte er, at Privatbanernes Driftsbestyrere har rottet sig sammen i en Forening, som de kalder »Driftsbestyrernes Samraad«. Vi tør naturligvis ikke paastaa, at dette »Samraad« udelukkende har til Hensigt at varetage Driftsbestyrernes Interesser, men i alle Tilfælde er Resultatet det, at Banebestyrelserne holdes til en Side til Fordel for et Driftsbestyrervælde, der under denne Udvikling har særdeles gode Kaar.

Men alt imedens ser Personalet forundret til — og for et Aars Tid siden besluttede Lokomotivmændene for Privatbanerne sig til ikke længere at ville være med til at opretholde Basis for dette Regimente, saa lidt som man vilde bøje sig for det saakaldte Fællesudvalg, som efter samme Mønster i sin Tid blev stablet paa Benene med det Formaal at kunne sable alle Krav ned, som ikke finder Naade for Embedsmændenes Øjne, i saa Henseende holder de sig nøje op ad den til enhver Tid siddende Regering, som udmelder den Opmand, der har til Opgave at besørge den eventuelt nødvendige Halshugning af Kravene.

Med Indmeldelsen i Centralorganisationen frigjorde Lokomotivmændene sig fuldt og helt for dette Regimente, og da vi endnu maa siges at raade over en fri og uindskrænket Organisationsret her til Lands, traadte Lokomotivmandsforbundet efter Indmeldelsen i direkte Forhandling med Jærnbaneselskaberne, som i al Almindelighed ikke havde noget at indvende der imod, kun i de Tilfælde, hvor »Bestyrer-Samraadet« fandt sig foranlediget til at forsøge at stille sig hindrende i Vejen, mærkedes der nogen Vanskelighed, og selve det nævnte Samraad tilskrev for ca. 1 Aar siden samtlige Privatbaner og meddelte dem, at nu havde Lokomotivmændene ikke mere nogen Forhandlingsret, men herfor har det nævnte Samraad, eller om man vil Sammenrodning, ikke nogen som helst Basis i bestaaende Lovgivning. Direkte optræder man altsaa ikke overfor Lokomotivmændene, men indirekte søger man at omgive sig med en vis Myndighed og benytter den til at give Banerne gode Raad, sigtende til at befæste og bevare en Overhøjhedsret for det nævnte Bestyrerraad, hvorfor der absolut ikke er nogen Basis i bestaaende Love og Vedtægter.

Men saa skete der pludselig noget, som forstyrrede hele Idyllen for Hr. Stensballe og en af hans tro Haandlangere, Driftsbestyrer Kuhlmann ved Hillerød-Frederiksværk-Hundested Banen. Nævnte Bestyrer viste nemlig i Oktober Maaned en saadan Optræden overfor en af sin Banes Lokomotivførere, at denne maatte søge sin Organisation, tilmed da den paagældende Lokomotivfører stod som sine Kammeraters Tillidsmand, og samtidig var der opstaaet Stridsspørgsmaal vedrørende Selskabets Levering af Uniformer, om hvilket der krævedes Forhandling, som imidlertid afvistes af Hr. Kuhlmann, der under alt dette kun kunde vise den Imødekommenhed, at han var villig til at »tale med Lokomotivmandsforbundets Formand, Lokomotivfører Brix, *som Privatmand*«. Dermed bristede imidlertid alle Illusioner for Hr. Kuhlmann, idet Lokomotivmandsforbundet meddelte, at Søndagen den 18. Oktober vilde samtlige Lokomotivmænd om Morgenen forlade deres Lokomotiver, hvis ikke de opstaaede Stridsspørgsmaal var bragt til en tilfredsstillende Løsning forinden nævnte Søndag.

Hermed fik d'Herrer travlt. Hr. Kuhlmann fik, saavidt vi ved, spoleret en Rejse af den Grund; man fløj ned i Trafikministeriet, hvor der ligeledes blev stor Opstandelse, altimedens man nede i Hillerød fik Hastværk med at forhandle med den Afdelingsformand, som man havde fornærmet. Det lykkedes imidlertid ikke at spænde Organisationen ud, og det kom dernæst til en Forhandling mellem Parterne i Trafikministeriet den 20. Oktober, og her endte Sagen med et foreløbigt Forlig mellem vedkommende Banebestyrelse og Lokomotivmandsforbundet, der var repræsenteret ved sin Hovedbestyrelse: Lokomotivførerne Brix, Handberg og

Madsen, Lokomotivfyrbøderne Vorborg og Sørensen samt Afdelingsformanden fra Hillerød-Frederiksværk.

Det afsluttede Forlig, som under samme Dato tilsendtes Centralorganisationens Formand, Landstingsmand I. A. Hansen, der ogsaa deltog i Forhandlingerne, havde følgende Ordlyd:

»Ved et Møde Dags Dato i Ministeriet for offentlige Arbejder mellem Repræsentanter for Privatbanerne, herunder Hillerød-Frederiksværk-Hundested Jærnbane, og Repræsentanter for Dansk Lokomotivmandsforbund, hvilket Møde fandt Sted under Ministerens Forsæde, enedes man om følgende:

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Forhandlingsreglerne enedes man om at nedsætte et Udvalg paa 4 Mand, for Privatbanestyrelserne d'Herrer Driftsbestyrer Stensballe og Driftsbestyrer Kuhlmann og for Lokomotivmandsforbundet d'Herrer Lokomotivfører Brix og Formand I. A. Hansen. Det er Forudsætningen, at Udvalget søger at tilendebringe sit Arbejde inden Udgangen af November Maaned.

De verserende Stridsspørgsmaal mellem Hillerød-Frederiksværk-Hundested Banen og Lokomotivmandsforbundet henvises til Lokalforhandling, som paabegyndes Fredag den 30. Oktober. Opnaas der ikke Enighed om de af Lokomotivmændene rejste Spørgsmaal, fortsættes Forhandlingerne herom indenfor en Frist af 5 Hverdage. I de saaledes eventuelt fortsatte Forhandlinger deltager for Lokomotivmændenes Vedkommende blandt andre Formanden for Lokomotivmandsforbundet, Th. Brix, og sammen med Banens Repræsentanter, Driftsbestyrer Stensballe.«

Naturligvis var Forsøgene paa at trække Forhandlingerne i Langdrag ikke udtømt dermed, men efter Omstændighederne lykkedes det dog at faa Forholdet bragt i Orden, og ved Aarets Udgang kom der til at foreligge en Ordning, hvorefter de overfor Tillidsmanden fremsatte Trusler annulleredes, samt Banerne indgik paa følgende Uniformslevering:

Hue	hvert	1½	Aar
Jakke, Vest og Benklæder	-	2	-
Vinterkappe	-	6	-

Den tyske Industri paa Verdensmarkedet.

Efter den internationale Metalarbejderorganisations Organ »Mitteilungs-Blatt« gengiver vi her i Uddrag nogle Betragtninger vedrørende den tyske Industris Stilling i Øjeblikket.

Værktøjsindustrien. Den tyske Værktøjsindustri findes hovedsagelig i Rhinpreussen og i Schmalkaldener Gebetet. Men ogsaa i Berlin, Sachsen, Württemberg og andre Steder findes en omfattende Værktøjsindustri. I stor Udstrækning kan Oprindelsen til denne Industri føres Aarhundreder tilbage i Tiden.

Før Krigen var Amerika, Tyskland og England de førende Eksportlande med Hensyn til Værktøjsindustriens Frembringelser og hvert af disse Lande havde sit særlige Afsætningsomraade. Tyskland var saaledes særlig Leverandør til de baltiske og nordiske Stater samt Østrig-Ungarn og andre Donaulande; en ikke ringe Del gik dog ogsaa til oversøiske Lande.

Krigen og Tiden derefter har dog forandret dette Forhold.

Schweiz har allerede længe haft en fremadstræbende Værktøjsindustri navnlig for Tilvirkning af Præcisionsværktøj, i Sverige, Frankrig, Italien og Belgien opstod en »Efterkrigsindustri«, som optraadte som Konkurrent til de tidligere Eneherskere paa dette Omraade.

Den svenske Værktøjsindustri — fremskyndet gennem den svenske Stat — leverer f. Eks. i udstrakt Grad til det svenske Marked og sælger ogsaa en Del til Norge.

I Norditalien er der opstaaet en Værktøjsindustri, som synes at have gode Udviklingsmuligheder, den franske Industris Frembringelser har vundet Indpas i Holland og Belgien og optræder som skarp Konkurrent til Tyskland og England.

Nordamerika har gennem en høj Beskyttelsestold udelukket de europæiske Frembringelser fra at faa Indpas, men paafører desuagtet England og Tyskland en haard Konkurrence i deres egne Lande.

Eksportkredit. Fra de øvrige Landes Side paastaas det stadigvæk, at den tyske Industri sælger sine Produkter paa Verdensmarkedet til Spotpriser og truer hele Verden med sin Handel. Selvfølgelig maa Tyskland søge Afsætning paa Verdensmarkedet, og at der kan paavises Tilfælde af unfair Konkurrence skal ikke bestrides, men en Kendsgerning er det dog, at Tyskland ikke engang har Halvdelen af sin Førkrigseksport, at dets Handelsbalance opviser et stort Deficit og at Landets Kapital- og Kreditnød er stor. Naar hertil kommer den stærke Udvikling af Maskinindustrien i andre Lande, er det indlysende, at Tyskland har svært ved at klare sig i Konkurrencen, saa meget mindre som de engelske og amerikanske Maskinfabrikker indrømmer en saa lang Kredit, som det ikke er muligt for den tyske Industri, paa Grund af dens Mangel paa Driftskapital, at yde.

Den faglige Situation i den tyske Jærn- og Staalindustri. De Forstyrrelser, Standsninger og Nygrupperinger, som har fundet Sted indenfor den tyske Økonomi i de senere Maaneder, fortsættes stadig endda i forstærket Grad og medfører store Vanskeligheder for Erhvervene.

I talrige Erhvervsgrene er der sket Afskedigelser, og Antallet af Arbejdere, som beskæftiges paa forkortet Arbejdstid, er i betydelig Stigning. Som Grund til Vanskelighederne angiver Arbejdsgiverne alle Vegne Manglen paa Kapital. En opmærksom Iagttager af de faglige Forhold kan dog ikke værge sig mod Indtrykket af, at Arbejdsgiverne under ovennævnte Paaskud skiller sig af med de Arbejdere, som man mener ikke er tilstrækkelig føjelige og under Trusel om hel Standsning paa

Værkstederne søger at modarbejde opstaaende Lønkrav, men indrømmes maa det iøvrigt, at Industrien er inde i en meget alvorlig Krise. Industrien haaber dog paa, at at der gennem Afslutning af Handelstraktater med Udlandet skal kunne opnaas saadanne Toldnedsættelser, at Tyskland kan afsætte sine Produkter. Der er i saa Henseende Forhandlinger i Gang med Frankrig, Italien og Polen, medens den spanske Handelsoverenskomst er sagt op.

Indgaaelsen af Locarno-Traktaten tillægges i saa Henseende megen Betydning og menes at ville faa umiddelbare Virkninger for den fremtidige tyske Økonomi, idet den Befæstelse af den europæiske Fred, som er en Følge af Traktaten, menes at virke til Gunst for Udlandets Kreditvillighed.

Der er forøvrigt allerede Tegn til Bedring i andre Industrier f. Eks. Tekstilindustrien, hvor Beskæftigelsesgraden er ret god.

Med Hensyn til enkelte Grene af Jærn- og Metalindustrien meddeles følgende:

Elektricitetsindustrien er i Almindelighed ret tilfredsstillende forsynet med Ordrer; særlig har de Virksomheder, som beskæftiger sig med Nyindretning og Udvidelse af automatiske Telefonindretninger, god Beskæftigelse, men ogsaa i Glødelampeindustrien og Industrien for elektromedicinske Produkter er der godt at bestille. Daarligere er Afsætningsforholdene for Motorer, Kabler, Messinginstrumenter, Installations- og Telegrafmateriel. Det bemærkes, at særlig Ordrerne fra Elektricitetsværker, Sporvogne og Privatbaner er blevne færre.

Urindustrien, som staar i skarp Konkurrence med Schweiz, har faaet en ny Konkurrent i De forenede Stater. Der er saaledes i Elgin i Staten Illinois udviklet en betydelig Urindustri, som i stedse stigende Grad afsætter sine Varer i de europæiske Lande.

Med Hensyn til *Blikvareindustrien* er der stigende Efterspørgsel efter Hus- og Køkkenredskaber, men en almindelig Udvidelse af denne Industri hæmmes af Manglen paa Kredit.

Automobilindustrien har foretaget omfattende Afskedigelser af Arbejdere og er kommen i en daarlig Stilling bl. a. paa Grund af de Lettelser, som siden 1. Oktober 1925 er til Stede for Indførsel af Biler. For at optage Konkurrencen med udenlandske Firmaer, som arbejder paa Grundlag af Afbetalingssystemet, er der truffet Aftale med »Amstea« (American Steel Engineering and Automotive Produkts A. G.) saaledes at denne indtræder i Kreditforretningen og overtager Ordningen af Ratebetalingen. Omtrent 80 pCt. af den tyske Automobilindustri er delagtig i denne Overenskomst, af hvilken man venter en mærkbar Lettelse af denne Industris Stilling.

Mellem *Lokomotivfabrikkerne* og Rigsbanerne føres Forhandlinger om Bestilling af Lokomotiver. Rigsbaneforvaltningen har til Fornyelse af Lokomotivbestanden opstillet et omfattende Program, uden at det endnu kan overses, hvornaar og hvordan dette bliver gennemført.

I den almindelige *Maskinindustri* finder Indskrænkninger Sted, fordi Kapitalknapheden forhindrer, at der gives udenlandske Købere den af dem forlangte lange Betalingsfrist. Konkurrencen med andre Landes Producenter f. Eks. Nordamerikas anses for at være umulig og en Forbedring af Forholdet menes kun at være opnaaelig gennem lavere Priser. Ogsaa Toldforholdene skaber Vanskeligheder, idet tyske Maskiner er belastet med høje Toldsatser i de Lande, hvor der ellers vilde være Mulighed for Afsætning.

Jærnvare-, Bygningsbeslag- og Værktøjsindustrien lider under Mangel af tilstrækkelig Ordrer fra Udlandet, langsom Indgaaelse af udenlandske Fordringer og Mangel paa Kapital.

Skibsbygningsindustrien havde i Følge en Statistik den 1. Oktober Ordrer inde omfattende 390,000 Brutto Register Tons imod 407,066 den 1. Juli 1925. Da den tyske Værftsindustris samlede Ydeevne er rundt 1 Mill. Brutto Register Tons, er Udnyttelsesprocenten kun 39. De indgaaede Ordrer stammer fortrinsvis fra Udlandet; Ordrer til Indlandet findes kun i ringe Omfang.

Sværindustrien er nu som før daarlig beskæftiget. Til Trods for, at der har fundet en Indskrænkning Sted i Staalproduktionen paa 35 pCt., har mange Værker ikke kunnet udnytte den forholdsmæssige Del, der var overladt dem. Af 211 Højovne med en Ydeevne af 47,735 Tons i 24 Timer blev kun 101 Højovne udnyttede. Produktionen af Raajærn beløb sig i September Maaned til 734,935 Tons, hvilket er 53 pCt. af Produktionen før Krigen. Der har dog i den senere Tid fundet nogen Udførsel Sted af Baand- og Stangjærn, Valsetraad, Grovblik og finere Traad, og der regnes med Muligheden af en Forhøjelse af Produktionen. Ogsaa af den stærke Stigning i Indførsel af Jærnerts kan man slutte sig til en Bedring af Stillingen.

Forøvrigt har den tyske Sværindustri ændret sin tidligere dyre Produktionsmaade og ved Sammenlægning af flere Virksomheder skabt Mulighed for en mere indbringende Driftsform. Disse Omlægninger har selvfølgelig haft indgribende Betydning for de Arbejdere, som beskæftiges i denne Industri, men den forsvares med, at Produktionen derigennem gøres billigere og at Mulighederne for Afsætning i Ind- og Udland forøges. At man samtidig regner med en større Profit til Kapitalen er en Selvfølge. »Uden Profit ryger i den kapitalistiske Stat ingen Skorsten«.

Sammenslutningen omfatter et Antal af store Koncerner, Thyssen-, Phönix-, Krupp-, Rheinstahl-, Deutsch-, Luxemburg-, Gelzenkirchen- og Bochumer-Forening. Denne Trust omfatter mere end Halvdelen af Producenterne indenfor Staalfabrikationen.

Arbejdsforholdene i den tyske Jærn- og Metalindustri. Bevægelsen i Retning af Formindskelse af Antallet af beskæftigede Arbejdere er vedvarende. Tallet paa dem, der beskæftiges paa indskrænket Arbejdstid er blevet større, og Arbejdsløshedstallet viser ligeledes en Stigning.

Efter indhentede Oplysninger af Tysk Metalarbejderforbund var der af 2,136,582 Arbejdere i 27,129 Virksomheder for Jærn- og Metalindustrien 1,857,765 eller 86,95 pCt. fuldt beskæftigede, 214,321 eller 10,03 pCt. arbejdede paa forkortet Arbejdstid.

Vi kan iøvrigt oplyse, at der i Tyskland findes

mellem 4—5 Mill. organiserede Arbejdere, hvoraf ca. 1½ Mill. er arbejdsløse, medens det dobbelte Antal arbejder paa forkortet Arbejdstid.

Kunstindustrimuseets Haandværkerskole.

Den 7. Januar afholdtes i Kunstindustrimuseets Haandværkerskoles Lokaler, der er beliggende ved Siden af Kunstindustrimuseets nye Lokaler i Amaliegade 27, København (det gamle Frederiks Hospital), et Møde, til hvilket var indbudt Repræsentanter for en Række Fagorganisationer, og som lededes af Smedeforbundets Formand, I. A. Hansen.

Paa Mødet gjorde Skolens Leder, Hr. Arkitekt Aage Rafn, Rede for Skolens Formaal, som gaar ud paa at give Haandværkere, der har endt deres Uddannelse paa Teknisk Skole, en videre Uddannelse i kunsthaandværksmæssig Henseende og under saa frie Former som muligt.

Foreløbig omfatter Skolen kun Undervisning for Snedkere, Ciselører og Keramikere, men det er Hensigten at udvide Undervisningen til ogsaa at omfatte Litografer, Boghaandværkere, Kunstsmede og andre Fag, hvis Frembringelser fører ind paa kunstneriske Omraader. Allerede nu kan Elever fra de sidstnævnte Fag søge Skolen, naar de er i Stand til selv at drage Nytte af det tilstedeværende Studiemateriale, uden at kræve Specialkundskab hos Skolens nuværende Ledere, men det er Hensigten, hvis den fornødne Interesse hos Haandværkerne viser sig at være til Stede, at ansætte Lærere, som kan undervise i de forskellige Fag.

Skolens Opgave er gennem Kendskab til tidligere Tiders Kunsthaandværk at skabe et Rygstød for den Fornyelse af Kunsten, som naturligt maa komme, samt uden at udlevere Haandværket til den mekaniske Fremstilling, men med Støtte af Maskinerne at præge de haandværksmæssige Produkter i kunstnerisk Retning.

Med al Respekt for den maskinelle Udvikling kan vi dog kun ønske, at de gamle kunstneriske Traditioner indenfor de haandværksmæssige Grene af vort Fag kan bevares og bringes i Overensstemmelse med den Udvikling, som ogsaa indenfor Kunsten finder Sted, og vi vil derfor paa det bedste anbefale de af vore Medlemmer, som beskæftiges paa Omraader, der tangerer Kunsthaandværket, og som har gennemgaaet Teknisk Skole, at søge fortsat Uddannelse i Kunstindustrimuseets Haandværkerskole. En Uddannelse her betyder en Chance mere for den paagældende Haandværker, som samtidig er med til at bevare de gode, gamle haandværksmæssige Traditioner.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer! Husk at de udsendte Lønskemaer skal indsendes til Forbundet umiddelbart efter sidste Lønningsuge i Januar.

Skatteskemaerne! I denne Maaned skal Skatteskemaerne udfyldes. De i sidste Aar præsterede Udgifter til Livsforsikring, Ulykkes-, Syge-, Invaliditets-, Alderdoms- og Arbejdsløshedsforsikring er man berettiget til at fradrage i selve Angivelsen, dog maa Summen ikke overstige 400 Kr.

Det til Arbejdsløshedskassen betalte Kontingent andrager for Aaret 39 Kr.

Klubben hos Burmeister & Wains Metalstøberi gør opmærksom paa, at der i Støberiet henstaar en Værktøjskasse, som maa tilhøre et Medlem, der har arbejdet hos Aktieselskabet. Kassen har staaet der ca. 1 Aar, og Ejermandens Opmærksomhed henledes paa den.

Fredericia. I Fagbladet for November er omtalt et hos A/S Ernst Voss' Fabrikker resultatløst Mæglingsmøde. Akkordprislisten var opsagt, og medens vore Medlemmer havde forlangt Forhøjelser, stillede Firmaet Krav om Reduktioner.

Timandsmøde afholdtes den 9. November, og medens Forbundets Repræsentanter maatte afvise Kravet om Reduktioner, indskrænkede man sit Krav om Forhøjelser til ialt væsentligt at omfatte Vaske og Gryder.

Forbundet havde i Mellemtiden foretaget en Undersøgelse og sammenlignet Priserne for disse 2 Arter Arbejde med de tilsvarende Priser hos A/S N. A. Christensen, Nykøbing, Jylland, og A/S Anker Heegaard, Frederiksværk.

Resultatet af Undersøgelsen viste, at Priserne i Fredericia var fra 20 og helt op til 30 pCt under Priserne de andre 2 Steder. Da Timandsmødet heller intet Resultat gav, blev første Varsel om Strejke for de 2 nævnte Arter Arbejde afgivet den 30. November og andet Varsel dernæst den 9. December.

Imidlertid meddelte Afdelingen den 11. December, at Firmaet havde sat alle Mand til at arbejde i ren Timeløn, og som Svar herpaa blev første Varsel om Strejke afgivet for samtlige Medlemmer. Forinden denne traadte i Kraft, kom der imidlertid en ny lokal Forhandling i Gang, og denne gik ud paa, at Maskinformerne skulde afse 2 pCt. af deres Fortjeneste til Fordel for dem, der lavede Gryder og Vaske. Dette betød, at Gasgryder vilde blive forhøjede med 4 pCt., Ringgryder med 10 pCt. og alle Vaske med 5 pCt. Videre indgik Firmaet paa, at hver Grydeformer skulde have 5 Kr. og de øvrige 10 Kr. ekstra udbetalt, fordi de havde arbejdet i ren Timeløn.

Denne Ordning skulde dog først træde i Kraft den 15. Februar 1926. Afdelingen havde godkendt Forslaget og udbad sig Forbundets Sanktion herpaa. Denne blev, da Afdelingen ønskede det, givet, men paa Betingelse af, at Ordningen skulde træde i Kraft straks. Herpaa indgik Aktieselskabet, og Sagen er dermed indtil videre ude af Verden.

Holstebro. Den i forrige Fagblad omtalte Sag fra Vald. Birn & Brødre, og som blev henvist til ny lokal Forhandling, er forløbet paa den Maade, at den ny Forhandling intet Resultat bragte, men organisationsmæssigt set har Forbundet ikke hørt mere til Sagen.

København. 15. Januar er afholdt Mæglingsmøde paa De forenede Jærnstøberier, idet Firmaet havde

rejst Spørgsmaalet om Indskrænkning af Arbejdsmandshjælpen ved Udslagning hos Maskinformerne. Forholdet var, at der fandtes en Ordning, der betød en Arbejdsmand til Hjælp for 3 Maskinformere, men det havde udviklet sig til, at der var en Arbejdsmand for hver 2 Maskinformere. Sagen sluttede med, at Fremtagning af Godset, Udslagning og Opstabling af Overparter samt Fugtning af Sandet skal besørges af Maskinformerne selv, medens Fabrikken skal lade Stabling af Underparter og Opblanding af Sandet besørge af Arbejdsmænd.

Den 13. Januar afholdtes Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain i Anledning af, at de dér beskæftigede Medlemmer havde undladt at møde til Arbejde Juleaftensdag. Hermed forholdt det sig saaledes, at der fra Firmaet var givet Tilsagn om, at en Udbetaling — om ikke andet saa i alle Tilfælde et Forskud paa saavel Ugelønnen som Bonusoverskudet for December Maaned — skulde finde Sted Dagen før Juleaftensdag. Efter at dette Tilsagn var givet, besluttede Direktionen imidlertid, at dette ikke kunde lade sig gøre af regnskabsmæssige Hensyn, og som Protest herimod blev der ikke arbejdet Dagen til Juleaften.

Firmaet krævede nu Erstatning. Ved Mæglingen opnaaedes ikke Enighed, og Sammenslutningen forbeholdt sig derfor at føre Sagen videre.

Den 13. Januar er afholdt Mæglingsmøder paa 2 Sager hos A/S Københavns Flydedok og Skibsværft. I det ene Tilfælde var det Klage og Krav om Erstatning, fordi de dér beskæftigede Medlemmer, trods Firmaets Protest, var udeblevet fra Arbejdet Dagen til Juleaften. Som hos A/S Burmeister & Wain var det ogsaa her Udbetalingen, der spillede en vis Rolle, men Aktieselskabet søgte at gøre gældende, at en Aftale om, at alle Fabrikkens Arbejdere skulde komme paa Arbejde den nævnte Dag, var truffet med Fællestillidsmanden for samtlige Klubber. Denne, der deltog i Mæglingen, bestred Rigtigheden heraf.

Videre havde man den 30. December anmodet om Tilladelse til at udeblive fra Arbejdet den 2. Januar, der var en Lørdag. Dette havde Firmaet ogsaa modsat sig, og i alle Tilfælde stærkt understreget, at 4 Formere, der skulde arbejde paa 2 Klyds, absolut maatte komme.

Alle udeblev alligevel, og da der ved Mæglingen ikke opnaaedes Enighed, krævede Sammenslutningen Sagen behandlet ved Timandsmøde.

Den anden Sag fremkom paa den Maade, at Arbejdsmændene i Støberiet skulde arbejde i 2-Skift, og Aktieselskabet havde i den Anledning forlangt vore Medlemmers Arbejdstid lagt om saaledes, at disse, mod tidligere 2, nu kun fik 1 Spisepause. Mellem vore Medlemmer og Arbejdsmændene var der opnaaet en Ordning, der tilfredsstillede begge Parter, og saaledes, at 2 Spisepauser kunde bevares for første Hold, men herpaa vilde Aktieselskabet ikke indlade sig, og Mæglingen gav intet andet Resultat end en foreløbig Ordning for 10 Dage.

I denne bibeholdtes 2 Spisepauser for første Hold, men herefter vil Direktionen benytte sig af sin overenskomstmæssige Ret til at diktere Arbejdstiden, og saaledes, at Arbejderne saa igen har Ret til at føre organisationsmæssig Klage herover.

Det hele er kun en Storm i et Glas Vand og bunder kun i udpræget Stædighed fra Direktørens Side.

Hos A/S »Titan« afholdtes den 18. December et Mæglingsmøde. Firmaet havde opsagt den gældende Bonusordning og vilde overgaa til Styk-Akkord. Herom var ogsaa Enighed opnaaet, men dog saaledes, at 2 Maskinformere og 3 Kærnemagere skulde arbejde i ren Timeløn, simpelt hen af den Grund, at de ikke kunde arbejde i Akkord, og hvad Timelønnen skulde være for disse, var man ogsaa enedes om saanær 2 à 3 Øre pr. Mand og Time. Man havde budt de 2 Maskinformere 203 og 205 Øre og de krævede 205 og 207 Øre. Det fik de.

De 3 Kærnemagere var budt 187, 192 og 195 Øre. De havde krævet 3 Øre mere pr. Mand og Time. Dette vilde Direktionen paa ingen Maade give, og Sagen sluttede saaledes, at de to højeste blev ved Tilbudet, medens den laveste paa 187 Øre skulde forhøjes til 190 Øre.

Dette sidste maatte man imidlertid ikke se af Mæglingsreferatet, og dette ordnedes derfor derhen, at den paagældende Dagen efter Mæglingen skulde kræve de 3 Øre pr. Time af sin Mester, som saa skulde give ham dem.

Herrens Veje er uransagelige.

Odense. Den 20. December er afholdt Mæglingsmøde paa Maskinfabrikken »Phønix« paa Strid om Betaling af en vragstøbt Transformator og Strid om Betaling for 8 Stk. kasserede Lejer.

For Transformatoren var krævet $2^1/_2$ Times Løn. Man enedes om 2 Timer. For Lejernes vedkommende enedes man om, at Halvdelen, altsaa 4 Stk., skulde betales med fuld Akkordpris.

Metaltrykkere.

Medlemmerne gøres herved opmærksom paa, at der ved Udfyldning af Skatteskemaer kan fradrages for Arbejdsløshedskassen 110 Øre og for Sygekassen 30 Øre pr. Uge.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 10. November afholdtes Mægling hos Fabrikant Blom i Skanderborg i Anledning af Strid om Akkordprisen paa Valser til Hakkelsemaskiner, idet Firmaet forlangte Arbejdet udført i Henhold til Overenskomstens Prgf. 7, medens Arbejderne krævede den sædvanlige Fortjeneste, 175 Øre. Enighed opnaaedes ikke ved Mæglingen, men Sagen er ikke forlangt videre behandlet, idet der efter Mæglingen, hver Gang, der er forhandlet om Priserne i saadanne Tilfælde, hvor der er foretaget Ændringer i Arbejdet, er opnaaet Enighed.

Paa et Mæglingsmøde den 20. November behandledes en Klage over, at Danish Machine Comp., Aabyhøj, havde fradraget en Maskinarbejder 3 Dagløns-timer for Reparation af Værktøj. Firmaet indgik paa at betale det omstridte Beløb, og endvidere var der Enighed om, at en paa et Mæglingsmøde den 24. Oktober 1924 truffen Aftale vedrørende Udførelse af Værktøj vedblivende staar ved Magt og skal overholdes af begge Parter.

Den 3. December mægledes i Anledning af, at A/S Dansk Galosche- og Gummifabrik i Køge havde nægtet at forhøje Lønningerne med 3 pCt. pr. 1. August. Paa det Tidspunkt var Firmaet ikke Medlem af Sammenslutningen, men da det senere indmeldte sig, protesterede Smedeforbundet paa Forhaand imod det eventuelle Fradrag, der kunde blive Tale om efter Februar-Pristallet 1926. Da Sammenslutningen fastholdt denne Regulering, maatte Firmaet indgaa paa, at Lønningerne forhøjedes fra den Lønningsuge, i hvilken Mæglingen fandt Sted samt at efterbetale til hver Arbejder et Beløb af Kr. 20,00.

I Anledning af en Klage fra Sammenslutningen over, at Aalborg Portland Cementfabrik ikke kunde faa udført Overarbejde i tilstrækkeligt Omfang, idet Smedene og Maskinarbejderne ved en Klubbeslutning havde vedtaget ikke at præstere mere end 8 Timers Over-

arbejde pr. Mand pr. Uge, afholdtes Mæglingsmøde den 5. December. Det oplystes her, at der tidligere havde bestaaet en Ordning vedrørende Fordelingen af Overarbejde, og efter en indgaaende Diskussion enedes man om at bibeholde denne, idet Fabrikken gav Tilsagn om i videst mulig Grad at fordele Overarbejdet paa saa mange Arbejdere som muligt.

Hos Firmaet Jensen & Olsen i Esbjerg var der opstaaet Strid om Betaling af Tillægget for Arbejde om Bord i Skibe, idet Firmaet nægtede at betale det gældende Tillæg af 20 Øre pr. Time for et Reparationsarbejde paa et Fyrskib. Ved Mæglingen den 7. December enedes man om, at der til fuld Afgørelse af Sagen betales Kr. 50,00.

Paa Strid om Opgørelse af en Akkord i Vanløse Skole mægledes hos Firmaet Brix Petersen, København, den 12. December. Man enedes om, at Firmaet udbetaler et Tillæg til den paagældende Akkord paa Kr. 80,25.

Den 18. December afholdtes hos Odense elektriske Sporveje Mæglingsmøde i Anledning af Klage fra Selskabet over, at Maskinarbejderne havde nedlagt Arbejdet, fordi man havde sat en Arbejdsmand til at betjene en Shapingsmaskine. Sagen sluttede med, at Forbundets Mæglingsmand udtalte, at i opstaaende Uoverensstemmelser paa Værkstedet var Overenskomstens Bestemmelser om Fremgangsmaaden ved Afgørelse af faglig Strid at følge.

Timandsmøder. Den 2. December afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1) Krav fra A/S M. Seest, Aarhus, om Nedsættelse af Akkordpriserne.

Sagen sluttedes, idet man enedes om, at samtlige Akkorder reduceres med 10 pCt., som tjener som Forskud paa den kommende Februarregulering. Fra Arbejdernes Side tilbød man endvidere at optage lokale Forhandliger om en eventuel yderligere Reduktion af 5 pCt.

2) To Spørgsmaal vedrørende A/S Jysk Elektro, Aarhus, a) Krav om Reduktion af Akkordpriserne og b) Klage over Afskedigelse af Tillidsmanden.

Der var Enighed om straks at optage Forhandling mellem Firmaet og Arbejderne om en Reduktion af Akkorderne, hvilken Forhandling skal være afsluttet i Løbet af 8 Dage. Reduktionen skal kun omfatte nye tilkommende Ordrer og tjene som Forskud paa den kommende Februarregulering. Firmaet indgik paa at genantage Tillidsmanden. Forøvrigt kan det oplyses, at 75 pCt. af Virksomhedens Arbejde udføres i Timeløn.

Den 15. December afholdtes Timandsmøde i Anledning af Klage fra Smedeforbundet over, at A/S Dansk Rekylriffel Syndikat egenmægtigt havde foretaget Revision af bestaaende Akkordpriser.

Der opnaaedes Enighed om, at Firmaet kan foretage:

1) Revision af saadanne Akkorder, hvor det kan paavises, at der er indført Forandringer med Hensyn til Arbejdets Udførelse, siden Prisen blev fastsat sidste Gang.

2) Revision af de Akkorder fra Produktions-Afdelingen (ikke Værktøjs-Afdelingen), som ikke er fastsat af Forsøgsværkstedet.

De Reduktioner af Akkorder, som er foretaget siden den 1. December 1925 annulleres.

Samme Dag afholdtes Timandsmøde i Anledning af Strid med A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, om Forstaaelse af Nitterpriskurantens Akkord Nr. 14.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Forbundets Repræsentanter forbeholdt sig deres Stilling. Senere har imidlertid Afdelingen meddelt, at den ønsker Sagen stillet i Bero.

Atter den 19. December afholdtes Timandsmøde i Anledning af Klage fra Smedeforbundet over, at A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, annullerede Akkordpriserne, standsede alt Akkordarbejde ved Reparation af Motorer og reducerede de i de faste Prislister indeholdte Priser.

Der opnaaedes Enighed om at indføre Akkordbøger i Henhold til »Fælles Værkstedsregler«s Prgf. 5, Stk. 2.

Sagen sluttede iøvrigt med de faldne Udtalelser, idet Direktøren for Virksomheden erklærede, at han vilde lade Arbejdet udføre i Akkord i saa stor Udstrækning som muligt, hvorom han ogsaa havde givet de forskellige Værkførere Besked, idet han ikke havde til Hensigt gennem Begrænsning af Akkordarbejdet at forringe Arbejdernes Lønvilkaar.

Firmaet indgik endvidere paa at udbetale de af Arbejderne krævede Akkordpriser paa nogle nærmere omhandlede Dynamoakkorder, forsaavidt disse var færdiggjorte af de paagældende Arbejdere, og Halvdelen af Overskuddet paa de Akkorder, som var færdiggjort af Lærlinge.

Afsluttet Strid hos Brdr. Nielsen, Nykøbing S. Den 4. Januar fandt der, under Medvirkning af en Repræsentant for Forbundet, en Forhandling Sted i Nykøbing S. i Anledning af, at et Medlem, som i 1923 havde arbejdet hos ovenanførte Firma, mente at have et Tilgodehavende hos det paa Kr. 180,00. Holbæk Afdeling havde i den Anledning blokeret Firmaet.

Der opnaaedes Enighed om, at Brdr. Nielsen til fuld Afgørelse af Sagen betalte det paagældende Medlem Kr. 110,00, imod at Holbæk Afdeling hævede Blokaden.

Afsluttet Strid paa Ringsted Jærnstøberi. Den 22. November klagede vore Medlemmer paa Ringsted Jærnstøberi over, at dette Firma havde afskediget to Mand, fordi de ikke vilde give Afkald paa et Akkordafsavnstillæg paa 30 Øre, og antaget to Mand i Stedet, som ikke fik dette Tillæg. Efter at Forbundet havde klaget til Sammenslutningen, som saaledes foranlediget tilskrev Firmaet, optoges der en Forhandling mellem Tillidsmanden og Firmaets Direktør, under hvilken man enedes om følgende

1) De to Kolleger giver Afkald paa deres Akkordafsavnstillæg, 30 Øre, imod at de til Februar holdes udenfor Reguleringen.

2) En Maskinarbejder, Viktor Nielsen, hvis Timeløn var 110 Øre, faar denne forhøjet med 13 Øre.

3) De to første Svende, der antages til den laveste Antagelsesløn, 110 Øre, faar hver et Tillæg af 15 Øre.

Ordningen forudsætter, at den ene Maskinarbejder, Winzent, antages til Arbejde straks, hvorefter der ikke antages nogen, forinden den anden, Johansen, er kommet i Arbejde.

Afsluttet Strid paa Odense Skibsværft. Den 23. November forlangte Forbundet Mægling afholdt paa Odense Staalskibsværft paa Klage fra vore Medlemmer over, at Værftet havde afskediget en Forholder, som ikke vilde indgaa paa en Reduktion af 6 Øre paa Timelønnen, som var 119 Øre, og Værftets Direktør skulde samtidig have udtalt, at »der kom flere til«. Mæglingen blev dog ikke afholdt, idet Direktøren indgik paa at give den afskedigede Forholder samme Løn, som de øvrige Forholdere oppebar, nemlig 115 Øre, og udtrykkelig protesterede imod at have brugt ovennævnte Udtalelse.

Opmandskendelse i en Rørlæggersag. Under 2. December har Direktør for Københavns Vandvæsen, Poul Sørensen, som Opmand i en faglig Voldgift afsagt Kendelse i en Sag, vedrørende Opkravning af Rør til Varmecentralen i Adelgade for A/S »Vølund«.

Kendelsen gaar ud gaa, at Vølund skal betale Rørlæggerne et Beløb af Kr. 205,50.

Afslutning af Overenskomst med Randers Kommune. Det vil sikkert være vore Medlemmer i frisk Minde, at Fællesorganisationen i Randers under Lock-outen i 1922 etablerede Generalstrejke, hvad der havde til Følge, at ogsaa Kommunens Arbejdere, saavel løse som faste, blev Deltagere i Konflikten. Denne Konflikt satte meget ondt Blod, bl. a. fordi Kommunen efter Konfliktens Afslutning nægtede at tage alle de tidligere beskæftigede i Arbejde igen, men hængte det sorte Stempel paa enkelte, som man under ingen Omstændigheder vilde genantage.

Det har dog ikke manglet paa Bestræbelser for at søge dette Saar helet, saaledes har Borgmester Otto Krag gentagne Gange indbudt til Forhandling, hvor han ikke har lagt Skjul paa, at han gerne saa denne Tilstand afløst af overenskomstmæssige Forhold.

I August 1924 lykkedes det at opnaa Enighed om en Ordning for de tidligere fastansatte, saaledes at disse igen fik deres tidligere Rettigheder, som var frataget dem ved deres Deltagelse i Konflikten.

Efter et Par nye forgæves Forsøg lykkedes det paa et Møde den 9. December at opnaa Enighed om en Overenskomst ogsaa for de timelønnede Arbejdere paa en saadan Maade, at Organisationerne er anerkendt som fuldt ligeberettiget Part i Arbejdsforholdet, og der er derved skabt Grundlag for, at den Bitterhed, som Arbejderne i Randers siden Konflikten i 1922 har næret imod Kommunen som Arbejdsgiver, kan afløses af et for begge Parter tilfredsstillende Samarbejde.

Indgaaet Forlig i Den faste Voldgiftsret. Ved et forberedende Møde i Den faste Voldgiftsret den 12. December i Anledning af en af Arbejdsgiverforeningen rejst Erstatningssag, dels i Anledning af en iværksat Blokade af en Værktøjsmaskine hos Burmeister & Wain, Christianshavn, dels i Anledning af en uvarslet Arbejdsstandsning hos samme Firma, blev der indgaaet Forlig mellem Københavns Afdeling 12 og Modparten, saaledes at Afdelingen indgik paa til Arbejdsgiverforeningen paa Firmaets Vegne at betale Kr. 1200,00.

Afsluttet Konflikt hos Anthon & Sønner, Graasten. I Anledning af, at Firmaet Anthon & Sønner, Graasten, dels havde undladt at tillægge Arbejdernes Lønninger 3 pCt. pr. 1. August, og dels havde krævet en Reduktion paa 15 pCt., i hvilken sidstnævnte Anledning Firmaet havde lock-outet Arbejderne, fandt der den 15. December en Forhandling Sted hos Firmaet under Medvirkning af en Repræsentant for Forbundet.

Der opnaaedes Enighed om, at Firmaets 5 Arbejdere genantages straks, idet de indgaar paa, at Akkorderne reduceres med 10 pCt., medens Timelønnen forbliver uforandret. Ordningen bortfalder, naar Pristallet for Februar foreligger, idet Lønnen derefter reguleres i Overensstemmelse med den øvrige Jærnindustri, dog saaledes, at der ikke fradrages noget for de første 3 pCt, som Pristallet maatte synke, idet der derved gives Erstatning, fordi Firmaet ikke pr. 1. August havde forhøjet Lønnen med 3 pCt.

Forlig ved Faglig Voldgift angaaende Vejpenge. I Anledning af Strid om Betaling af Vejpenge ved Udearbejde paa Gentofte Sygehus for Th. B. Thriges Filial, København, var Parterne enedes om Nedsættelse af en faglig Voldgift, hvor Spørgsmaalet behandledes den 29. December.

Der opnaaedes her en forligsmæssig Ordning, i Henhold til hvilken der tillægges Elevatormontører, som af Firmaet sendes til Elevatorarbejde paa Gentofte Sygehus, et Tillæg, der udgør halvanden Gang vedkommende Montørs Grundløn plus Akkordafsavnstillæg samt Sporvognspenge 70 Øre.

Ordningen er uden præjudicerende Virkninger.

Hævet Blokade. Den af Thisted Afdeling med Sanktion af Forbundet iværksatte Blokade overfor P. Rasmussen, dersteds, er hævet, efter at det verserende Stridsspørgsmaal er bragt ud af Verden paa en for Afdelingen tilfredsstillende Maade.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.
11. Smedemester Hüche, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.
12. Munthesen & Co., Søborg.

Foreningen af Arbejdsledere i Danmark meddeler, at Konflikterne hos A/S Glud & Marstrands Fabrikker og A/S »Celludan«, København, er bragt i Orden, og Arbejdet optaget af deres Medlemmer.

Fradraget i Skatteindtægt.

I Lighed med forgaaende Aar gøres opmærksom paa Størrelsen af den Kontingentsum, der kan fradrages i Skatteindtægten.

Dette udgør for Arbejdsløshedskassens Vedkommende 52 Uger à 75 Øre = 39,00.

Det samlede Kontingent af Kr. 1,85 (2,00) pr. Uge bestaar nemlig af Kr. 0,75 til Arbejdsløshedskassen og Kr. 1,10 (1,25) til Forbundet.

Medens der almindeligvis kun kan fradrages Arbejdsløshedskassekontingent, men derimod ikke Forbundskontingent, vil Skattemyndighederne alligevel anerkende, at i saadanne Tilfælde, *hvor et Medlem har oppebaaret Konfliktsunderstøttelse* (Lock-out eller Strejke) i 1925, vil ogsaa det for Aaret 1925 betalte ordinære Kontingent til Forbundet kunne fradrages, men derimod ikke selve de under Lock-outen paalignede Lock-outbidrag.

Grundlaget for denne Adgang til Fradrag er, at der skal betales Skat for den Indtægt, som Lock-out eller Strejkeunderstøttelsen udgør, og at vedkommende Medlemmers Forsikringspræmie til Strejkekassen (Forbunds-

kontingentet) derfor maa kunne fradrages, men altsaa kun for det Aar, hvori Medlemmet har oppebaaret Lock-out- eller Strejkeunderstøttelse.

Medlemmer, der har faaet Konfliktsunderstøttelse, kan altsaa, *foruden de 39 Kroner* i Arbejdsløshedskassekontingent, fradrage Kr. 1,10 (1,25) for hvert Kontingentmærke, der er betalt med henholdsvis Kr. 11,85 (12,00), Kr. 6,85 (7,00), Kr. 2,85 (3,00) og Kr. 1,85 (2,00) i Løbet af Aaret 1925.

Da Kontingentforhøjelsen pr. 1. Oktober med 1 Krone pr. Uge formentlig kan sidestilles med ordinært Kontingent, vil Medlemmer, der i 1925 har faaet Konfliktsunderstøttelse, ogsaa kunne fradrage denne Krone, altsaa yderligere 13 Kroner, hvis der er betalt 13 Arbejdsmærker i Oktober Kvartal 1925.

Et Medlem, *der har oppebaaret Konfliktsunderstøttelse i 1925,* men *iøvrigt* har Arbejdsmærker for hele Aaret, vil altsaa kunne fradrage i Skatteindtægten:

For Arbejdsløshedskassen 52 × 75	Kr.	39,00
- Forbundet ordinær 52 × (1,10) 125	-	65,00
- — forhøjet 13 × 1,00	-	13,00
	Kr.	117,00

Medlemmer, der *ikke* har oppebaaret Konfliktsunderstøttelse i 1925, kan ikke fradrage for Forbundskontingent, men kun 39 Kr. for Arbejdsløshedskassekontingent.

Desuden kommer naturligvis til Fradrag Medlemmernes øvrige Forsikringskontingent (Sygekasse, Begravelseskasse, Livsforsikring m. v.)

Teknologisk Institut.

Kursus i Autogensvejsning.

(Fra 22. til 27. Februar 1926).

a. Den praktiske Undervisning: Demonstrationer og Øvelser i Værkstederne.

b. Den teoretiske Undervisning: Materiallære og Svejsningens Teori.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 60,—.*

Kursus for Automobilmekanikere.

(Fra 1. til 27. Marts 1926).

I dette Kursus kan kun faguddannede Smede og Maskinarbejdere deltage.

Undervisningen vil hovedsagelig komme til at omfatte praktiske Øvelser i Reparation og Indstilling af Automobiler og Motorer samt Øvelser i Maskinværkstedet, i Autogensvejsning og Hærdning samt elektriske Installationer. Endvidere vil der daglig blive afholdt Foredrag om Motorer, Automobiler og Installationer samt over Fag- og Materiallære og om Automobillovgivning.

Undervisningen vil blive støttet af Fabriksbesøg. Antallet af Deltagere kan højst være 36.

Betalingen for dette Kursus er *Kr. 100,—*, der maa indsendes umiddelbart efter, at Optagelsesskrivelse er modtaget.

Kursus for Gas- og Vandmestre

som Forberedelse til Københavns Magistrats og Teknologisk Instituts Gas- og Vandmesterprøver.

3 Aftener ugentlig.

Undervisningen omfatter Fag- og Materiallære, Tegning med Kalkulation og Øvelser i Fejlfinding paa et Gasanlæg samt Skitseringsøvelser enkelte Aftener. Undervisningen den sidste Maaned — antagelig August — vil omfatte Repetition af det tidligere lærte, og i dette Kursus vil ogsaa tidligere Elever kunne deltage. Kursuset staar kun aabent for Mestre og Svende indenfor Metalarbejderfaget.

Undervisningen begynder første Mandag i Februar 1926 og strækker sig over 6 Maaneder.

Betalingen for hele Kursuset er *Kr. 150,—*, Repetitionskursuset alene koster *Kr. 30,—.*

Til Støtte for Undervisningen benyttes Teknologisk Instituts Haandbog for Blikkenslagere og Gas- og Vandmestre (Pris Kr. 4,50 for Elever), Bogen faas paa Skolen, samt »Vejledning for Gasmestre« og »Vejledning for Vandmestre« (Pris Kr. 3,00 pr. Stk.), der faas paa Gasværkernes Ingeniørkontor, Vognmagergade 8 Tegnerekvisitter og fornødne Noteringsbøger maa medbringes af Deltagerne.

Dagkursus for Varmesmede.

(Fra 1. til 27. Februar 1926).

Undervisningen er væsentlig anlagt paa at meddele de teoretiske og praktiske Kundskaber, der er nødvendige for at

1) udarbejde et Prisoverslag til et Centralvarmeanlæg paa Grundlag af foreliggende Projekt,
2) lede dettes praktiske Udførelse med særligt Henblik paa, at Anlægget bliver forsvarligt og økonomisk i Drift samt
3) føre Tilsyn med og vedligeholde et Anlæg.

Betingelserne for Deltagelse er, at den paagældende

1) er Svend indenfor et af Metalarbejderfagene,
2) har fleraarig praktisk Uddannelse som Rørlægger, Varmesmed eller lign. og
3) har gode Skolekundskaber i Dansk og Regning.

Undervisningen omfatter følgende Fag: Fagfysik, Fagkemi, Brugen af Regnestok, Forklaring af Varmeanlæg, herunder Kedler, Rør og Ovne, samt Forklaring af de Forhold, der er bestemmende for Anlægets Dimensioner.

I Tilknytning hertil vil der blive afholdt en Række praktiske Øvelser i Installation af Varmeanlæg, navnlig vedrørende Kedlerne. Institutet har til Brug ved Kursus monteret et Kedelanlæg bestaaende af 10 forskellige Varmekedler, forsynet med forskelligt Armatur, og hele dette Undervisningsanlæg vil blive demonstreret i Praksis.

Endvidere omfatter Undervisningen Forstaaelse af Arbejdstegning (Diagrammer) og Akkord-Prislisten, Opmaaling og Optælling af færdige Anlæg, Kalkulation af et Anlæg samt Bogføring.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 80,—.*

Deltagerne maa medbringe Tegnebestik samt en Regnestok, der dog eventuelt kan fremskaffes ved Institutets Mellemkomst.

Repetitionskursus for Varmesmede.

For tidligere Elever paa Varmesmedekursus vil der være Lejlighed til at deltage i ovennævnte Kursus sidste Uge, ogsaa i Demonstrationer af Kedelanlæget — altsaa fra 22. til 27. Februar. Undervisningen former sig som en Repetition, og der vil under Lærerens Vejledning blive løst nogle større Opgaver end under de almindelige Kursus; iøvrigt vil dette Kursus forme sig som en hel Række Konsultationer med særlige Spørgetimer angaaende de forskellige Vanskeligheder, som Eleverne maatte være stødt paa under deres daglige Arbejde med Centralvarmeanlæg.

Prisen for et saadant Kursus er *Kr. 25,—.*

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
23175	Andersen, August	Frederiksberg	24. 7 96	Kbhvn. Afd. 1	8. 2.19	Kbhvn. Afd. 6	24.10.25
10522	— Charles Will.	Rudkøbing	21. 4.95	Nyborg	31.10.14	„ „ 11	26. 9.25
29452	— Kr. Hejberg	Gellerup	3. 4.98	Silkeborg	29. 8.18	Silkeborg	13. 6.25
24959	— Engely H. L.	Silkeborg	28.11.06	Frederikssund	28. 6.25	—	29. 8.25
997	Butler, Herbert John	Australien	28. 2.00	Kbhvn. Afd.	18. 9.25	Kbhvn. Afd. 12	19. 9.25
21031	Christensen, Christian	Nautrup	17. 8.95	Nr. Sundby	1. 9.25	Nr. Sundby	5. 9.25
36765	Carlsen, Kaj Har. Chr.	København	29. 7.04	Kbhvn. Afd.	23.10.23	Kbhvn. Afd. 8	26. 9.25
13204	— Martin	Hostrup	5. 5.61	Randers	20 8.09	Aarhus	4. 7.25
181	Egelhofer, Hans	Augsburg	10.11.82	Kbhvn. Afd.	17. 8.25	Kbhvn. Afd. 12	12. 9.25
26677	Elmsted, Jakob	Vejlby	22. 9.98	Aarhus	7. 5.17	Aarhus	29. 8.25
1264	Fossing, Niels Chr. H.	København	17.10.90	Kbhvn. Afd.	15. 8.22	Kbhvn. Afd. 13	12. 9.25
1574	Frederiksen, H.	Assens	23.11.66	„ „ 2	1 2.96	„ „ 2	26. 9.25
18558	Hansen, Alfred Richter	Slagelse	29.12 91	Slagelse	29.10.11	Kallundborg	3. 1.25
14866	— Hans J. Sofus	Gloeslunde	14. 9.90	Kbhvn. Afd.	13. 3 25	Kbhvn. Afd. 6	26. 9.25
23052	— Willy J. Alfr.	København	8. 6.05	„ „	1. 6.25	„ „ 17	26. 9.25
37397	Haufgarn, Heinrich F.	Odense	5. 6.03	Odense	3.10.23	Odense	16 5.25
4405	Hillbrandt, Johannes	Gummerup	7.11.00	—	16. 6 25	—	11. 7.25
1764	Holmberg, J. A.	København	15. 6.73	Kbhvn. Afd. 4	24. 8 08	Kbhvn. Afd. 15	19. 9.25
34569	Jensen, Charles A. E.	—	1. 2.81	„ „	6. 3.23	„ „ 8	5. 9.25
16156	— Chr. Daniel	—	12.12.89	„ „ 1	27. 3 15	„ „ 8	12. 9 25
27937	— Jens W. K.	Odense	26.10.05	Odense	1. 2 25	Odense	13. 6 25
30670	— Laurits Peter	Vesterhæsinge	22. 4.96	Randers	10. 5.19	—	6. 6 25
33448	Jørgensen, Sofus	Korsør	19. 6.02	Køge	3. 2.21	Køge	29. 8.25
6261	Jakobsen, Eigil Julius	Hillested	23. 3 95	Holeby	15. 2.24	Holeby	25. 7.25
7091	Kay, Poul Richard	Ødis–Bramdrup	29. 5.02	Kolding	1. 5 20	Odense	28. 3.25
90	Larsen, Kaj Ferring	København	3. 3 05	Kbhvn. Afd.	29. 6.25	Kbhvn. Afd. 13	5. 9.25
24350	— Marius Peter	Bælum	27. 1.98	Aalborg	3.11.16	Centralafd.	11. 7.25
6547	— Marius Th. A.	Odense	9. 3.93	Odense	9. 4.12	Odense	25. 4.25
100	Madsen, Harald	København	3. 9.05	Kbhvn. Afd.	6 10.24	Kbhvn. Afd. 17	19. 9.25
7360	— Knud Vald.	—	19. 9.96	„ „ 1	19 10.15	„ „ 13	12. 9.25
9995	Møller, Carl Richard	Asminderød	30. 1 99	„ „	3 12.24	„ „ 12	26. 9.25
16526	— Charles N. Fr.	København	17. 6.70	„ „ 1	18. 8.06	„ „ 6	26. 9.25
31845	— Henry Niels	Fredericia	15. 2.99	Fredericia	1. 4.25	Fredericia	1 8.25
36096	— Svend Trøst G.	København	2. 1.94	Kbhvn. Afd. 1	11. 9.16	Kbhvn. Afd. 15	12. 9.25
4403	Nielsen, Gerhard Blom	Lunde	2.12.05	Odense	15. 6.25	Odense	27. 6.25
28277	— Jens Chr.	Kollerup	30.11.98	Nr. Sundby	27. 7.25	Nr. Sundby	5. 9.25
13880	— Johan Wowern.	København	22. 6.99	Kbhvn. Afd. 1	4. 1.19	Kbhvn. Afd. 5	12. 9.25
38854	— Knud Chr.	—	20. 1.05	„ „	16. 4.24	„ „ 13	26. 9.25
7087	— Martin	Stege	4.12.77	Kolding	13. 3.97	Centralafd.	22. 8.25
2769	— Niels Marcus	Viborg	29.11.94	Aarhus	14. 8.25	Aarhus	15. 8 25
39605	Olsen, Niels Peter	Odense	19. 4.05	Nr. Aaby	5.11.24	Odense	11. 7.25
30536	Poulsen, Christian	Stingeld	15. 4 03	Silkeborg	28. 3.25	Silkeborg	28. 3.25
37121	Rasmussen, Anders Peter	Birkum	20 10.99	Odense	9. 8.23	Odense	28. 2.25
20987	— Mads Theodor.	Nørre Broby	31.12 00	Kallundborg	13. 9.19	—	4. 4 25
25536	— Orla R. Lund	København	26.10.02	Kbhvn. Afd.	12. 4.22	Centralafd.	18. 7.25
7637	Ree, Vald. H. Th.	Aarhus	1. 9 88	„ „ 1	22.11.10	—	15. 8.25
29742	Reinbothe, Kaj Heinr. Th.	København	28.12.92	„ „ 2	27. 4 12	—	8. 8.25
12657	Sørensen, Hans Petri	Dragør	29. 6.94	„ „	8. 6.20	Kbhvn. Afd. 12	26. 9.25
39995	Schlüter, Karl	Tønder	17.11.02	Tønder	17. 3.25	Tønder	11. 4.25
17382	Schmeltzer, Armang K. J.	Ordrup	27.11 01	Slagelse	4. 5.21	Fredericia	14. 3.25
38883	Schmidt, Peter Viggo P.	Rødding	20. 6.00	Kbhvn. Afd.	9. 4.24	Kbhvn. Afd. 2	7. 3.25
19106	Simonsen, Rasmus M.	Hellerup	24. 4 01	Odense	4 5.20	Odense	6. 6.25
29037	Sivertsen, Kaj Aage V.	Aarhus	13 9 00	Randers	8. 5.21	Randers	21. 1.22
8556	Storgaard, Ant. W. Nielsen	Hjørring	17. 1.03	Kbhvn. Afd.	8.11.24	Kbhvn. Afd. 13	26. 9.25
28662	Thomsen, Henry	Nykøbing M.	20. 1.97	Aarhus	7. 3.25	Aarhus	9. 5.25
37276	Vork, Alfred Nielsen	Pjeusted	3. 3.05	Fredericia	18. 8.23	Fredericia	26. 9.25

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr.	6404	Jensen, H. P.	(Kbhvn. Afd.)
-	8368	Jørgensen, Louis Georg	(—)
-	166	Nielsson, Carl	(—)
-	1716	Svendsen, Viggo Marius	(—)
-	10504	Wills, Carl Chr. Fr.	(—)
-	13225	Hansen, Hans	(Aarhus Afd.)
-	18518	Nielsen, Carl Erik	(Slagelse Afd.)

Medlem Nr. 15422, F. A. Christensen, har atter fundet sin Bog.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr.	23480	Andersen,	Carl Adolf.
-	39108	Krarup,	Johs. Johansen.
-	21996	Lind,	Svend Erik
-	35601	Thomsen,	Harry Viktor Chr.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr.	24896	Krop, Hans	17. 1.20
-	1037	Petersen, Olaf	4.11.11

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr.	23480	Andersen, Carl Adolf	5. 9.25
-	17072	Britze, Carl R. Charles	28. 1.22
-	12499	Christiansen, Axel Knud	5. 7.24
-	27367	Christoffersen, Johs Geert	28. 3.25
-	2408	Enrhardt, Jens Carl Vilh.	23. 2 24
-	13341	Eskildsen, Max Alexander	18. 4.25
-	5345	Frandsen, Chr. Lund	25. 2.22
-	22886	Frikke, Edvard	14 3 25
-	13257	Geer, Henry Hans Chr.	4.10 24
-	13199	Hansen, Carl C. B.	21.10.22
-	37207	— Julius Ludvig	29.11 24
-	18313	Jensen, Axel Holst	1.10.21
-	5 48	— Axel Peter	10. 1.25
-	16769	Jespersen, Rasmus A. S.	6. 5.22
-	23482	Johnsson, Oskar Fr. A.	13. 6.25
-	18643	Jusjong, Hektor Joh. Peter	17. 2.23
-	39108	Krarup, Johannes Johansen	7. 3.25
-	21996	Lind, Svend Erik	4. 7.25
-	28045	Mortensen, Albert Finn	25. 8.23
Nr.	12837	Mortensen, Hans Peter	13. 5.22
-	12412	Nielsen, Arthur August	22 5.20
-	14731	— Poul Emil	25. 7.25
-	4004	Petersen, Eivind Uhrschou	9. 2 24
-	1203	— Kaj Georg Chr.	26. 7.24
-	8383	Sørensen, Ingolf Chr.	5. 6.20
-	7444	Simonsen, S. C.	24. 2.23
-	35601	Thomsen, Harry Viktor Chr.	8. 8.25
-	13183	— Rasmus	7. 3.25
-	16842	Westergaard, Chr. Brøndum	20.11.20

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 1. Aarg., Nr. 12.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for November over Tillidsmænd.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Formænd.

Metaltrykkernes Fagforening. E. Hulstrøm, Jægersborggade 31, 3. Telef. Taga 3713 y.
Fredericia. Chr. Thomsen, Kongensgade 13.

Kasserere.

Fredericia. F. Bader, Kongensgade 60.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Køge: Kontortiden er fra 1. Februar til 1. April Hverdage Kl. 5½–6, Lørdag Kl. 5½–6½.
Slagelse: Maskinarb. C. Lundgreen, Sorøvej 3, 1. Hverdage Kl. 6—7.
Struer: Kassererens Adresse er fremtidig Fredensgade 18, St.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 4 FEBRUAR 1926 12. Aarg.

Nogle Betragtninger i Anledning af Prisfaldet og Lønnedsættelserne.

Februar-Pristallet.

Det fornylig af Statens statistiske Bureau udarbejdede Pristal viste som af Offentliggørelsen i Dagspressen bekendt en Nedgang paa 25 Points, hvilket betyder en Nedgang i samtlige Lønninger paa 12 pCt. Samtidig meddeler Bureauet, at de Prisfald, som er konstateret ved Undersøgelsen den første Uge i Januar, viser følgende Resultat:

	Januar 1926	Juli 1925
Fødevarer	177	210
Beklædning	230	272
Bolig	178	178
Brændsel og Belysning	227	252
Skatter og Kontingenter	260	260
Andre Udgifter	181	204

Der er altsaa en Nedgang paa samtlige disse Grupper med Undtagelse af Bolig (Husleje), Skatter og Kontingenter. Hvorledes disse Udgifter til de enkelte Varer fordeler sig, vil iøvrigt fremgaa af den andet Sted i Bladet gengivne Oversigt, som Statistisk Bureau samtidig har udsendt.

Vi har nu set af en Række offentlige Udtalelser, at dette Prisfald paa 12 pCt. er mere, end man havde ventet, men dette forekommer os uden Betydning. Det danske Pristal og dets Grundlag er jo velkendt for Offentligheden; ogsaa Medlemmer af vore Organisationer vil tidligere af Offentliggørelser, ogsaa i nærværende Blad, have set, hvad der med nogen Berettigelse kan indvendes fra Arbejdernes Side herimod, men i det store og hele er Pristallet, naar man ser bort fra, at det ikke afgiver nogen Margen for Luksusforbrug, anerkendt som en god Maalestok for de Bevægelser, som forekommer i Varepriserne.

En særlig Indvending imod Pristallet har det været gennem Tiderne, at det kun kommer en Gang hvert Halvaar, hvad der med stærke Stigninger er til Skade for Arbejderne, og hvad den anden Part jamrer over, naar Priserne gaar ned. Nu gøres der ganske vist Tilløb til at faa etableret et kvartaarligt Pristal, men dette kan med vore nuværende Overenskomster ikke faa nogen direkte Betydning, da de er baserede paa Pristallene i Februar og August.

Forøvrigt er der nogen Udsigt til, at vore danske Pristalsberegninger vil blive bragt i Overensstemmelse med tilsvarende i andre Lande. Der er i Fjor i Geneve for anden Gang afholdt en international social-statistisk Konference, hvor ogsaa den danske Regering var repræsenteret, og hvor der blev vedtaget en Del Regler for ensartet Beregning af Pristallet for Leveomkostningerne.

Vi tør vist gaa ud fra, at efterhaanden som der falder Ro over Valutaen og Prissvingningerne, vil disse „Pristal", som man jo endog til Tider har ment burde offentliggøres for hver Maaned, ophøre med den direkte Indvirkning paa Lønningerne. Pristallet hører jo unægtelig Inflationstiden til. Heldigvis er vi ikke kommet saa langt ud i dette Uføre,

som Tilfældet har været med de Lande, som var med i Verdenskrigen, men hvad vi har faaet at mærke, turde jo være slemt nok.

Angrebene paa vort Lønniveau.

Det vil ikke være vore Læsere ubekendt, hvorledes vort Lønniveau har været Genstand for Angreb og Paastande særlig under og efter Storkampen i Fjor. Der var ganske vist enkelte Undtagelser i den saakaldte borgerlige Presse, som gik herimod, for om muligt at bringe Splittelse ind i Arbejdernes Lejr, men dette kan vi vist nærmest overgive til Historien, og vi behøver ikke her nærmere at begrunde eller oplyse vore Medlemmer om, med hvilke enstemmige Hyl vore Modstandere har krævet Nedsættelse i Lønningerne, og der er jo ingen Tvivl om, at Presset ogsaa øves efter politiske Linier. Vi har saaledes hørt førende Venstre-Politikere i Tale bedyre, at man aldrig har været imod gode Arbejderlønninger, og at man altid har stillet sig neutral i Kampen mellem Arbejdsgivere og Arbejdere om Lønniveauet. Man har dog altsaa her fuldstændig glemt, at under Provisoriet i Firserne i forrige Aarhundrede var Venstre-Bønderne ikke bange for direkte at stille sig paa Siden af Arbejderne i Kampen for bedre Løn og mod Militarisme, Klerikalisme og Embedsmandsvælde. Nu bedyrer man kun sin „Neutralitet" og desværre for i næste Øjeblik at raabe saa højt man kan: Ned med Produktionsomkostningerne og ned med Lønningerne, saa de kan komme i Niveau med, hvad der betales i Udlandet — der menes selvfølgelig dermed de Lande, som man er i Stand til at føre frem, som har de daarligste Lønninger.

I Begyndelsen af December f. A. tog Ministeriet som bekendt Initiativet til Indførelse af Kriseværnsforanstaltninger, og paa et stort Møde med Repræsentanter for alle interesserede Parter udtalte Industriraadets Formand, Direktør Dessau, at intet Parti eller Erhverv vilde finde det forsvarligt at anvende den opstaaede Krise og deraf følgende Arbejdsløshed til at øve Løntryk imod Arbejderne, men derefter har vi set Højre, som i nogen Grad menes at repræsentere Arbejdsgiverne i Byerne, lægge alle mulige Hindringer i Vejen for Bestræbelser for at raade Bod paa Beskæftigelsesmanglen, jo, man har ikke noget imod at gennemføre toldkrigsmæssige Foranstaltninger, som man ved, Venstre siger nej til, og som forøvrigt ingen fornuftige Mennesker tør vove at iværksætte, men saa ved man saa rart, at saa bliver det hele til intet og saa øver den kolossale Arbejdsløshed sit økonomiske Tryk imod vore Organisationer og imod Arbejderne, baade enkeltvis og samlede, saaledes at d'Hrr., der har deres saa temmelig paa det tørre, hvordan saa end Krisen forløber, kan lade dette gaa sin Gang for saa at regne ud, at en skønne Dag maa der komme en større Driftsherregevinst, og alt imedens spilles der op med Krav om Skattelettelser for Overklassen, for at de kan komme til at „spare op", Krig mod de sociale Udgifter, d. v. s. Reduktion af den sociale Forsorg paa alle Omraader. Lige overfor alt dette er der den allerstørste Opfordring for Arbejderne til at slutte sig tæt sammen om deres Organisationer, som heldigvis har naaet en Udstrækning, som kan gøre alle vore Modstanderes skønne Planer til Skamme, i det højeste vil de kunne naa en Udsættelse og en Hæmning af den sociale Lovgivning i nogen Tid. Ødelægge os har de ingen Magt til, da Arbejderne vil forstaa at slutte Kreds om deres Organisationer fagforeningsmæssigt, kooperationsmæssigt og politisk.

Hvad iøvrigt angaar Angrebene paa vore Lønninger, saa vil det her være paa sin Plads at minde om det Krav, som Jærnindustriens Arbejdsgivere stillede os for ca. et Aar siden, og som gik ud paa en Reduktion af alle Timelønninger, Timebetalinger og Akkordpriser paa 10 pCt. foruden en Række andre Krav om Forringelse i Arbejdsforholdene, og der skulde en Storkamp til for i Stedet for Reduktionen at faa gennemført en 3 pCt.s Lønforhøjelse i Forbindelse med en Forhøjelse af Minimalsatserne.

Disse Forhøjelser kan man jo sige, at Arbejdsgiverne nu automatisk faar tilbage og mere til, men det maa vel ogsaa indrømmes i denne Forbindelse, at vore Medlemmer i den forløbne Tid har haft den Fordel, der ubestridt ligger i Kronestigningen og det dermed i Forbindelse staaende gradvise Fald i Varepriserne.

Karakteristisk for Udviklingen under de senere Aars Prisstigninger og Pristalsreguleringer er det iøvrigt, at Arbejdsgiverne Gang paa Gang har krævet sig løst fra Pristallet, og naturligvis for derved at opnaa en Mulighed for Lønreduktioner. Paa den anden Side har der ogsaa i Arbejderkredse lydt Røster om at komme væk fra Pristallet, som man mente var en Hindring for Lønstigninger. Kendsgerningerne viser imidlertid, at vore gamle overenskomstmæssige Principper har staaet deres Prøve for Jærnindustriens Vedkommende, og hvad der nu end kan siges om Pristallet, som vi altsaa mener en skønne Dag nogenlunde af sig selv vil miste sin nuværende Betydning, saa er der i alt Fald det gode ved denne

Lønregulator, at den virker over det hele samtidig, ogsaa op til de højeste Lønninger, og procentvis virker Pristallet hos os ogsaa stærkere paa de højere Lønninger end paa de lavere, og hvis det var rigtigt, at vort Lønniveau i Forhold til konkurrerende Lande var for højt, saa findes der næppe nogen anden Fremgangsmaade til at regulere dette Forhold paa tilfredsstillende Maade end derved, at der ud fra en eller anden Beregning sker en Nedsættelse, som kan virke over det hele, og altsaa stærkest paa de højere Lønninger.

Der bliver, naar alt kommer til alt, ogsaa dette at tage i Betragtning for nærværende, at vore Lønninger iøvrigt som ovenfor nævnt ligger fast paa Basis af de bestaaende Overenskomster, medens der er Grund til at tro, at Kronen i en ikke alt for fjern Fremtid vil gaa op i Pari, og at Prisniveauet samtidig yderligere vil gaa ned, hvad der aabenbart ogsaa er en Nødvendighed, fordi vort Prisniveau i Sammenligning med de konkurrerende Lande har ligget for højt.

— — —

De fortsatte intensive Raab om yderligere Reduktioner og om, at vore Lønninger stadig er for høje, behøver man næppe at tage særlig alvorligt, naar vi maa tage de automatiske Reduktioner, saadan som de falder, ud fra Betragtningen om, at en Regulering efter Priserne paa Livsfornødenheder ikke er nogen faktisk Reduktion, og saaledes maa vi selvfølgelig tage den forhaandenværende Nedsættelse. Saa maa vi til Gengæld have Lov til iøvrigt at hævde vore overenskomstmæssige Rettigheder til enhver Tid, og Spørgsmaalet i den nærmeste Fremtid bliver vel, om der yderligere af vore Modstandere skal spekuleres i Arbejdsløsheden, eller om man virkelig vil tage fat paa samlede at gennemføre saadanne Foranstaltninger, som maa siges at være i højeste Grad paakrævede, og hvor Krisen, der for en stor Del er foranlediget ved Kronestigningen, har ramt paa en saadan Maade, at det ikke nytter at tale om Lønningerne alene, men hvor dyberegaaende Foranstaltninger maa til, hvis ikke betydelige Industrier skal ligge fuldstændig under og medføre en varig Svækkelse.

Desværre er Forholdene stadigvæk saaledes, at vi ikke som før i Tiden kan regne med, at Ungdommen, hvis ikke den kan beskæftiges hjemme, kan søge sig Erhverv udenfor Landets Grænser. Vi maa regne med, at hele Flokken bliver herhjemme. I første Linie kræver dette meget store Beløb til Understøttelser, men derudover maa vi anvende vore Organisationers og vort Partis Kraft og Indsats for, at der skabes Arbejde og Betingelser for, at enhver kan brødføde sig og sine paa hæderlig Vis og under menneskeværdige Kaar.

— — —

Med Hensyn til de Lønninger, som nu staar for Reduktion, og som under Forudsætning af, at Fredagen er Lønudbetalingsdag, vil falde paa Fredag den 19., saa angiver den officielle Statistik for Juli Kvartal 1925 for 16.652 faglærte en Gennemsnitstimeløn paa 126,2 og en Gennemsnitsfortjeneste paa 183,1, og for 8.155 ikke-faglærte angives en gennemsnitlig Timeløn paa 102,1 og en Gennemsnitsfortjeneste paa 145,5.

Disse Tal er dog ikke helt udtømmende, da de ikke til fulde kan give Udtryk for den Forhøjelse med 3 pCt., som skete pr. 1. August. Af den iøvrigt for os foreliggende Statistik særlig for København fremgaar det, at der for f. Eks. Smede og Maskinarbejdere er en yderligere Stigning paa 2,7 Øre pr. Time, og man tør vel saaledes regne med, at den gennemsnitlige Fortjeneste for faglærte, som er underkastet Reduktionen paa de 12 pCt., er 185 Øre.

Detailpriserne i Januar 1926.

Efter »Statistiske Efterretninger«, Nr. 5, 1926.

Ved Indberetninger fra Kommunalbestyrelserne i København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, fra samtlige Købstadkommuner og fra noget over 100 Landkommuner er der for Januar Maaned 1926 — paa samme Maade som for de foregaaende Kvartaler — fremskaffet Oplysninger til Beregning af Gennemsnits-Detailpriser for Landets forskellige Dele. Oplysningerne er indsamlet i første Uge af Maaneden.

I omstaaende Tabel (Side 52) er meddelt Resultaterne af de foretagne Gennemsnitsberegninger, og til Sammenligning er anført de tilsvarende Gennemsnitspriser for Oktober, Juli, April og Januar 1925.

Priserne viser fra Oktober 1925 til Januar 1926 saa godt som alle Nedgang; Undtagelser herfra er dels Æg og Fisk, for hvilke Varer der har været en Prisstigning som Følge af Aarstiden, dels Kul og Koks, der ligeledes udviser en mindre Prisstigning, samt Øl og Brænde, der er uforandrede i Pris. For alle øvrige Varer har der været en Prisnedgang, der dog gennemgaaende ikke er særlig stor, og langt fra saa stor som Prisnedgangen fra Juli til Oktober 1925.

Langt det største Prisfald fra Oktober til Januar udviser Smør, der er gaaet ned med 23 pCt., og der-

Gennemsnits-Detailpriser for Januar 1926 samt Oktober, Juli, April og Januar 1925.

		Hovedstaden		Købstæderne		110 Landkomm.		Gennemsnit for hele Landet				
		Januar 1926	Oktbr. 1925	Januar 1926	Oktbr. 1925	Januar 1926	Oktbr. 1925	Januar 1926	Oktbr. 1925	Juli 1925	April 1925	Januar 1925
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Rugbrød	4 kg	93	97	93	99	91	98	92	98	132	145	141
Sigtebrød	kg	60	60	53	55	52	54	55	56	70	74	72
Franskbrød	—	93	93	80	82	80	82	84	86	101	103	101
Flormel	—	41	43	44	43	42	42	42	43	62	66	62
Byggryn, danske	—	50	53	46	48	43	47	46	49	63	65	63
Havregryn, danske	—	78	82	75	84	72	78	75	81	96	97	98
Semoulegryn	—	70	72	70	76	66	70	69	73	83	84	79
Kartoffelmel	—	60	68	53	62	49	59	54	63	72	72	71
Risengryn	—	93	102	79	83	74	78	82	88	95	98	97
Sagogryn	—	80	88	67	73	63	69	70	77	92	102	108
Gule Ærter, Victoria, afskallede	—	92	99	79	86	70	79	80	88	101	104	108
Hugget Melis, Nr. 1	—	60	64	64	66	61	64	62	65	77	85	84
Farin, lyst, Nr. 1	—	47	50	49	52	48	51	48	51	63	71	70
Kaffe	—	518	523	494	511	466	483	493	506	557	585	573
Te, alm. Kongo	—	967	989	908	937	916	929	930	952	1000	982	979
Tørrede amerik. Æbler, ringede	—	208	235	204	229	195	220	202	228	252	255	258
Tørrede Abrikoser	—	323	323	304	331	299	315	309	323	348	342	331
Svedsker m. Sten	—	159	180	123	140	119	133	134	151	166	170	170
Rosiner, Valencia	—	172	182	141	156	130	140	148	159	186	201	210
Fiskeboller, færøiske	½ kg	76	80	73	80	76	79	75	80	83	84	85
Henkogte Ærter, grove	—	76	75	78	85	80	82	78	81	89	90	91
Hvidtøl, Nr. 1	1/1 Fl.	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
Bajersk Øl	½ -	29	29	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Smør, lurmærket	kg	378	486	365	476	357	469	367	477	487	554	598
Margarine (animalsk)	—	238	247	205	206	193	195	212	216	254	253	276
Plantefedt (Palmin)	—	173	182	173	180	172	180	173	181	206	202	205
Vegetabilmargarine	—	183	187	165	171	156	163	168	174	202	197	199
Mejeri-Ost	—	212	234	182	185	163	166	186	195	208	206	218
Æg, nylagte, danske	Snes	493	403	408	347	376	324	426	358	317	295	514
— præserverede	—	334	—	312	—	321	—	322	—	—	—	396
Sødmælk	Liter	37	43	28	33	27	31	31	36	38	40	42
Helskummet Mælk	—	12	14	11	12	9	10	11	12	12	13	14
Kærnemælk	—	21	24	13	14	11	12	15	17	17	18	18
Oksekød (Forkød)	kg	178	197	154	178	151	174	161	183	227	219	223
— (skært Kød)	—	312	342	240	264	228	257	260	288	332	322	326
Kalvekød (Forkød)	—	179	208	170	196	159	186	169	197	230	221	223
Fersk Svinebov	—	205	232	242	250	237	249	228	244	265	272	272
Mørbrad	—	370	412	398	443	403	436	390	430	452	427	418
Saltet Brystflæsk	—	309	334	285	301	281	290	292	308	332	336	336
Islandsk Lammekød, Forbov	—	214	—	213	222	203	205	210	214	219	233	228
Røget, benløs Skinke	—	430	447	438	470	459	473	442	463	479	491	489
Svinefedt, krydret, dansk	—	287	310	225	251	225	246	246	269	287	297	301
Spegepølse	—	583	606	434	457	420	459	479	507	514	523	521
Ferske Sild	—	106	85	90	74	85	77	94	79	107	92	110
Torsk	—	110	100	71	68	74	73	85	80	71	80	100
Rødspætter	—	283	244	173	168	155	146	204	186	200	199	234
Klipfisk	—	170	175	169	179	158	167	166	174	188	193	188
Hvidkaal	—	12	13	17	18	15	16	15	16	—	21	17
Gulerødder	—	26	27	22	23	19	18	22	23	78[1]	26	25
Kartofler, i større Partier	50 kg	639	709	541	582	446	445	542	579	1713[2]	979	930
— i mindre —	kg	16	17	15	17	13	13	15	16	20-39[3]	24	23
Køkkensalt	—	18	19	17	18	16	17	17	18	19	19	19
Amerikansk Vaskesoda	—	14	16	15	18	14	17	14	17	17	17	17
Brun Sæbe, prima	—	73	83	71	80	69	77	71	80	93	91	92
Petroleum, Water white	Liter	25	25	23	23	23	23	24	24	28	28	28
Skotske Nøddekul	hl	359	320	339	336	338	333	345	330	375	412	445
Knuste Koks, leveret	—	280	233	258	257	270	266	269	252	305	342	395
Elektricitet	kwt.	50	50	61	61	65	67	59	59	59	59	59
Gas	m^3	23	25	30	31	32	33	28	30	30	31	31
Optændingsbrænde	kg	13	13	9	9	9	9	10	10	11	11	11
Herrestøvler, Boxcalf, gennems.	Par	2330	2532	2297	2436	2235	2381	2287	2450	2519	2539	2559
Forsaaling og Bagflikning af do.	—	827	844	828	839	768	785	808	823	825	825	825

[1]) Prisen gælder nye Gulerødder.
[2]) Prisen gælder nye Kartofler.
[3]) Det første Tal er Prisen for gamle Kartofler, det sidste Tal Prisen for nye Kartofler.

efter udviser Kød det største Fald. Betydelig Prisnedgang har der ligeledes været for Mælk, tørrede Frugter, Soda og Sæbe. For de fleste øvrige Varer har Prisfaldet kun udgjort op til 6 à 7 pCt. og for adskillige Varer betydeligt mindre.

Det skal bemærkes, at det foreliggende Materiale for Januar synes at tyde paa, at den nedadgaaende Bevægelse i Priserne, der i Oktober ikke allevegne og for alle Varers Vedkommende havde gjort sig gældende med samme Styrke, nu i langt højere Grad er slaaet igennem.

Privatbanerne og Hr. Stensballe.

Man vil af det foregaaende Fagblad have set, hvorledes Privatbanernes Driftsbestyrere har rottet sig sammen og sat Landstingsmand Stensballe i Spidsen for sig, og lidt efter lidt synes Landstingsmanden at være det Orakel, der skal spørges, naar der er noget galt, og det er jo efterhaanden ikke saa faa af Privatbanerne, der med det raadende System ikke kan betale sig, naar Fremgangsmaaden er den først og fremmest at faa ansat et betydeligt Antal Embedsmænd med større eller mindre Kvalifikationer, og saa faar det, om Banerne kan gaa og betale sig, blive som det kan.

Vi forklarer os dette Forhold derhen i Praksis, at Sydfyens Privatbaner med Odense-Svendborg-Banen, der giver et meget betydeligt Overskud, staar som den, der kan skaffe Økonomi tilveje. Dette Forhold er dog ingenlunde Bevis for store administrative Evner, men Resultatet af, at Odense Svendborg-Banen er beliggende i Landets fedeste Egne, og maaske ogsaa paavirkes af, at Lønniveauet paa Fyen altid er noget lavere end i Jylland, og vi mindes en Tid, før 1908, hvor enhver Mand, der vovede at melde sig i Fagorganisationen, øjeblikkelig blev jaget af sin Plads i Værkstederne. Det kom til en Strejke, og siden har Forholdene udviklet sig derhen, at de er taalelige

Men som sagt, Hr. Stensballe benyttes til at tage fat, naar der formentlig er noget, der skal rettes, og da det var galt oppe ved Aalborg-Hadsund-Banen, anmodede man for et Aars Tid siden Landstingsmanden om at komme op for at stille Horoskopet. Den paagældende Banedirektions Formand, Landstingsmand N. K. Christensen, udtalte i den Anledning, at »med Hensyn til Driftssystemet har Direktionen bedt Hr. Stensballe fra de Sydfyenske Privatbaner om at foretage en Prøvelse. Den er endnu ikke tilendebragt, men Hr. Stensballe repræsenterer jo de eneste Privatbaner i Landet, der giver Overskud, saa vi mener at have henvendt os til den rigtige Mand«.

Denne Udtalelse er nu for det første ikke rigtig; der er heldigvis ogsaa andre Privatbaner, der betaler sig, men dette skal vi lade ligge og se paa, hvordan Hr. Stensballe nu tager sig for at reformere i Nordjylland. Der er afgivet en lang Betænkning med mange tabellariske Oversigter over, hvad der transporteres af Gods, hvad der betales af Lønninger, navnlig har man med Forkærlighed beskæftiget sig med Lønningerne, og for Værkstedsarbejdernes Vedkommende har man opdaget, at Gennemsnitsfortjenesten ved Nordjyllands Privatbaner i Aalborg er 190 Øre pr. Time, medens de tilsvarende Lønninger paa Sydfyens Privatbaners Værksteder kun er 178 Øre. Der er altsaa 12 Øre pr. Time, som der skal slaas ned paa, uden at det oplyses, at Forholdet altid har været dette, at Lønniveauet saavel som Prisniveauet altid har ligget noget højere i Jylland end paa Fyen, eller rettere sagt altid ligget lavest paa Fyen.

Den Slags Økonomi tror vi ikke, at Landstingsmanden kommer ret langt med, og det er da ogsaa en Kendsgerning, at Driftsbestyrer Rammeskov ved Nordjyllands Privatbaner forsvarer sig overfor dette Angreb i en Mod-Betænkning, hvori han bemærker følgende:

> »Man mener ikke, Arbejdstempoet i vore Værksteder staar lavere end i tilsvarende Virksomheder her i Landet, og Arbejdsmetoden kan næppe med Rette kritiseres, men vi er i Aarenes Løb kommet op til en noget højere Lønningsstandard, end Tilfældet er paa Fyen. Grunden hertil ligger i det væsentligste i, at Skibsværftet her i Aalborg i Aarene indtil 1920 overbød alle andre Industrier, og selvom Arbejdsfortjenesten for vore Maskinarbejdere ikke naaede Fortjenesten for Skibsværftsarbejderne, havde disses Fortjeneste Indvirkning paa vore Lønninger. Ved de senere Forhandlinger er Lønnen nærmest reguleret efter Pristallet.
>
> For vore Maskinarbejdere er Gennemsnitslønnen pr. Time 190 Øre. Sammenlignet med vort Lokomotivpersonale er Lønnen ikke høj
>
> Vore Lokomotivførere tjener om Aaret indtil 5388 Kr. foruden Kørepenge, der med ca. 2400 Timers Arbejde om Aaret udgør ca. 1200 Kr., Lokomotivfyrbøderne indtil 4290 Kr. om Aaret foruden Kørepenge. Værkstedsarbejdernes Tjenestealder er lige saa høj som de andres, og deres Fortjeneste ligger derfor under det kørende Personales, hvis Løn delvis er bestemt ved Lov, og her maa bemærkes, at Stedtillægget for Aalborg er 120 Kr. højere end for Odense, hvilket Forhold ogsaa faar Betydning ved Forhandling om Værkstedsarbejdernes Løn.«

Samtidig tilføjer Driftsbestyreren, at »nogen væsentlig Nedgang i Antallet af Personale i Værkstederne kan kun opnaas ved at nedsætte Vedligeholdelsesstandarden. Det kan gøres i nogen Tid, men der vil da senere blive større Udgifter.«

Som man ser, forsvarer Driftsbestyreren sig med gode Argumenter overfor Hr. Stensballes Kritik. Iøvrigt har Hr. Stensballe i sin Betænkning kun foruden Forslag om Lønreduktioner Forslag om at anbringe nogle flere Embedsmænd for at kunne kontrollere. Vi er ikke i Tvivl om, hvad Resultatet heraf vil blive: Mere Embedsmandsregimente og større Underskud.

I. M. B.s Eksekutivmøde i Prag.

Sammenslutning af de 2 czekiske Metalarbejderforbund.

I Dagene den 5., 6. og 7. Februar har Eksekutivkomiteen (Volzugsausschuss), af hvilken Centralorganisationens Formand gennem en Aarrække har været Medlem, afholdt et Møde i Prag, hvor 1. Punkt paa Dagsordenen var Beretning om Situationen mellem de to czekiske Forbund med Sæde henholdsvis i Prag og Komotau. Det 2. Punkt var: Delegationen til De forenede Stater, 3. Fastsættelse af Møde for Centralkomiteen, 4. Sekretærens Beretning om Situationen og 5. Forskelligt. Om de 3 første Punkter skal vi til Underretning for vore Medlemmer gøre nogle Bemærkninger, saaledes at man faar et lille Billede af, hvad der er sket.

Det første Punkt var jo af stor Vigtighed, idet de to czekiske Forbund siden September f. A. offentlig har kritiseret hinandens Standpunkter meget stærkt, og der var fremsendt store Bunker af Afskrifter af Bladpolemiken samt forskellige Memoranda.

Diskussionen, som strakte sig over første Dags Møder, var naturligvis til Tider ret skarp, men der var dog at mærke en Understrøm af Forstaaelse fra begge Sider. Vor gamle Fagfælle, Franz Domes, der jo vil være velkendt herhjemme bl. a. af de Medlemmer, der har deltaget i Smedeforbundets Kongresser, var tilkaldt fra Wien i sin Egenskab af gammel Tillidsmand for samtlige Organisationer i det gamle Østrig. Han talte da ogsaa varmt og indtrængende for at slutte de to Metalarbejderorganisationer sammen, selv om han var et lille Stykke ovre paa den tysk-czekiske Side, hvilket maaske er forklarligt, medens tysk Metalarbejderforbunds Formand, Robert Dissmann, i en kraftig Tale ubetinget satte ind for Enhedsbestræbelserne og ganske saa bort fra de specielle tyske Interesser, hvad man jo kun maa respektere. Den førte Diskussion affødte en Resolution, som indeholdt følgende:

Først konstaterer Eksekutivkomiteen, at begge Parter har afgivet Erklæring om, at de stiller sig paa Standpunktet Enhedsorganisationen for Metalarbejdere, og at der desangaaende ikke er nogen Divergens.

Dernæst erklærer Formanden for Pragerforbundet, Hampl, at man er indforstaaet med, at den anden Metalarbejderorganisation, der omfatter de tyske Czekere, og som har Sæde i Komotau, ved en Sammenslutning maa sikres den mest vidtgaaende Autonomi, og overfor dette erklærer sidstnævnte Forbunds Formand et venskabeligt og broderligt Samarbejde for nødvendigt og udtaler sig for Tilstræbelsen af en gradvis fuldstændig Sammenslutning.

For det fjerde overdrager Eksekutivkomiteen (Vollzugsausschuss) de to Broderorganisationer gennem almindelig Forhandling at stille Forslag vedrørende Sammenslutningen og overrække Eksekutivkomiteen disse. For det femte: Herhenhørende Forslag skal senest 1. Juni d. A. være det internationale Metalarbejderforbunds Sekretariat i Hænde, og for det sjette slaar Resolutionen endelig fast, at indtil Forhandlingerne er afsluttede gennem Eksekutivkomiteen, skal enhver Polemik og uvenskabelige eller saagar fjendtlige Foranstaltninger i Ord eller Skrift absolut være udelukkede. Ifølge den Tone, som herskede hos de 2 Organisationers Repræsentanter efter Resolutionens Vedtagelse maa vi gaa ud fra, at Sammenslutningen mellem de to Organisationer gradvis er sikret og vil gaa nogenlunde let for sig. I Virkeligheden erkender begge Parter, at den nuværende Tilstand er uholdbar og kun til Fordel for Arbejdsgiverne.

Man gik derefter over til at diskutere Spørgsmaalet om Afsendelsen af en Delegation for de organiserede Metalarbejdere i Europa til Amerika for at knytte Forbindelse med vore Fagfæller paa den anden Side Atlanterhavet, hvilket ikke mindst paa Grund af de økonomiske Forhold og de Pengemidler, som de amerikanske Metalarbejdere i givet Fald kan disponere over, vil kunne faa megen Betydning for det internationale Metalarbejderforbund. Det er Forudsætningen, at en Repræsentant for de skandinaviske Organisationer skal deltage i denne Rejse, og paa Grund af Forholdene har man fra dansk Side anset det for mest formaalstjenligt, at det blev en Repræsentant fra vore svenske Kammerater, medens Omkostningerne, som er forbundne med Deltagelsen i denne Udsendelse, maa deles mellem de skandinaviske Landes Metalarbejderorganisationer. Forøvrigt maa jo sidstnævnte Spørgsmaal kun spille en underordnet Rolle i Sammenligning med den Betydning, det vil have at faa en virkelig organisatorisk Forbindelse etableret mellem Amerika og os. Forøvrigt er Planen for Delegationens Rejse lagt under Hensyntagen til, at der i Amerika er planlagt forskellige Kongresser.

Iøvrigt fastsatte Eksekutivkomiteen Datoen for Centralkomiteens Indkaldelse, hvilket vil ske den 31. Marts i Lugano i Schweiz, hvor forskellige Spørgsmaal vedrørende Produktionsforholdene vil blive taget op til Drøftelse.

Udenfor den egentlige Dagsorden drøftedes forskellige Forhold, bl. a. Spørgsmaalet om Opholdstilladelse for fremmede Metalarbejdere i Frankrig. Danmark har for sit Vedkommende en Supplementstraktat, der stiller Danske lige med Franskmænd, naar de tager Arbejde der, men ikke desto mindre kan de ikke faa Opholdstilladelse, fordi herhenhørende Spørgsmaal er overladt til en særlig Komité, som sætter sig derimod. Vi har i saa Henseende bestemte Tilfælde, hvor en dansk Fabrikant i Paris ønskede nogle danske Mekanikere, som han paastod er bedre egnede til Arbejdet end de franske do., men Formanden for de franske Metalarbejdere, Labe, lovede, at i de Tilfælde, hvor danske Mekanikere kom til Paris og havde Arbejde, vilde han sikre dem Opholdstilladelse. Iøvrigt er det muligt, at der skal forhandles med vort Udenrigsministerium om dette Spørgsmaal.

J. A. Hansen bragte Spørgsmaalet om de russiske Metalarbejderes Optagelse i I. M. B. frem, idet han paa Forhaand havde besørget det nødvendige skriftlige Indlæg til I. M. B.s Sekretær, Konrad Ilg, i Bern, hvor man imidlertid ikke havde hørt noget fra Rusland desangaaende, endskønt 2 Repræsentanter for Russerne under

det norske Metalarbejderforbunds Landsmøde i Oslo i Efteraaret 1925 ved en Konference med J. A. Hansen og det tyske Metalarbejderforbunds Formand, Robert Dissmann, var enedes med disse om, at Russerne skulde andrage det internationale Metalarbejderforbund om Optagelse, hvorefter Sagen skulde have været behandlet paa Eksekutivmødet, men da der altsaa ikke var hørt noget fra Moskva, var der Utilbøjelighed til videre at beskæftige sig med denne Sag, og om Spørgsmaalet vil blive behandlet paa det forestaaende Centralkomitémøde i Lugano vil bero paa Omstændighederne, d. v. s. være afhængig af, om der høres noget fra Russerne, eller om disse maaske ganske har tabt Interessen for at samarbejde med de øvrige europæiske Metalarbejdere.

Metalarbejdernes Lønninger i Nordamerika.

Af *Fritz Kummer*, Redaktør af »Metallarbeiterzeitung«.

Kontoret for Arbejdsstatistik i Washington undersøger hvert Aar Lønningerne og Arbejdstiden for de fagligt organiserede Arbejdere i De forenede Stater. Denne Undersøgelse finder altid Sted den 15. Maj, fordi de fleste Lønaftaler bliver fornyede denne Dag.

Resultatet af Undersøgelserne for 1924 er nu fremkomne.

Disse Opgørelser strækker sig over 66 store Industribyer, omfatter 894,343 organiserede Arbejdere og støtter sig paa 5038 Indberetninger vedrørende faglige Lønoverenskomster. Metalindustrien er her stærkt repræsenteret, og Opgørelsen for denne Industri omfatter 14 Brancher, af hvilke Sværindustrien dog mangler.

Værdien af disse Undersøgelser forhøjes derved, at de er foretagne regelmæssigt gennem Aarene siden 1907, og det er derved blevet muligt at konstatere, hvorledes Lønningerne og Arbejdstiden har forandret sig.

En Undersøgelse af Arbejdsbetingelserne gennem de forløbne 19 Aar viser da en uafbrudt Forbedring af Arbejdsbetingelserne for de fagligt organiserede Arbejdere i De forenede Stater. Den daglige Arbejdstid er langsomt, men uden Standsning, bleven kortere og kortere, og Lønningerne er dog med visse Afbrydelser stadig blevne højere.

I hvilken Grad Arbejdsbetingelserne har bedret sig ses af følgende:

Tager man alle organiserede Fag under et, saa viser det sig, at Timelønnen i Maj 1924 var 8,3 pCt. højere end i Maj 1923, 99 pCt. højere end i 1917, 128 pCt. højere end i 1913 og 154 pCt. højere end i 1907. Ugelønningerne er stegne i omtrent samme Forhold.

En lignende Forbedring gælder ogsaa Arbejdstiden.

I Aaret 1924 var den i Henhold til Tarifferne fastlagte Arbejdstid 0,5 pCt. kortere end i 1923, 4,6 pCt. kortere end i 1917, 6,1 pCt. kortere end i 1913 og 8,5 pCt. kortere end i 1907.

Saavel Stigningen i Lønningerne som Forkortelsen af Arbejdstiden er fortsatte i 1925, hvilket fremgaar af de Undersøgelser, som Arbejdsdepartementet i Washington har foretaget og offentliggjort.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes vore nordamerikanske Klassefællers Arbejdsbetingelser er ændrede siden Krigens Udbrud, kan dette besvares ved at gaa ud fra et Indekstal af 100 i 1913.

	Timeløn	Ugentlig Arbejdstid	Ugefortjeneste
1913	100	100	100
1917	114,1	93,4	112,4
1924	237,9	93,9	214,3
1925	237,9	93,0	222,3

Timelønnen er altsaa siden 1913 stegen med 137 pCt., Ugelønnen med 122 pCt. samtidig med, at Arbejdstiden er forkortet med 7 pCt.

Nu maa det jo tages i Betragtning, at Livsfornødenhederne i De forenede Stater som alle andre Steder er blevne dyrere, uden at Fordyrelsen er saa stor, som man maaske i Europa er tilbøjelig til at mene.

I Maj 1925 stod det officielle Pristal for Levnedsmidler paa noget over 150, hvilket altsaa maa betyde, at Leveomkostningerne siden 1913 er steget med 50 pCt., Timelønnen som nævnt med 137 pCt. og Ugelønnen med 122 pCt. Reallønnen er altsaa til Trods for Fordyrelsen af Livsfornødenhederne steget ganske betydeligt.

De her nævnte Tal viser Bevægelsen for samtlige Arbejderes Løn og Arbejdstid i de Fag, der omfattes af den officielle Undersøgelse. Det er vel overflødigt at bemærke, at Bevægelserne er forskellige for de forskellige Fag, men Pladsen tillader ikke at komme nærmere ind herpaa, og vi skal nøjes med at angive Tallene for de vigtigste Metalarbejdergrupper.

Indekstal for Metalarbejdere i 1924.

1913 = 100.

	Timeløn	Ugentlig Arbejdstid	Ugefortjeneste
Elektrikere, Installatører	220	96	213
Gasrørlæggere	202	97	198
Blikkenslagere	221	97	216
Varmemontører	201	97	196
Jærnkonstruktionsarbejdere	202	98	200
Fabrikssmede	228	92	209
Kedelsmede	215	96	211
Maskinarbejdere	212	99	199
Metaltrykkere	247	89	224
Formere og Kernemagere	236	88	208
Modelarbejdere	220	91	199

Imidlertid angiver Indekstallene kun Svingningerne, men giver intet Billede af selve Lønnens Omfang eller Arbejdstidens Udstrækning, og yder saaledes intet Bidrag til Belysning af Forholdet mellem Amerika og Europa paa de her behandlede Omraader.

Forinden vi angiver Størrelsen af Lønningerne, er det dog nødvendigt at gøre et Par Bemærkninger, for at de følgende Tal kan blive vurderede rigtigt. Som allerede bemærket støtter de officielle Undersøgelser sig til de

mellem Fagforeningerne og Arbejdsgiverne indgaaede Lønaftaler, men disse Overenskomster fastsætter kun Mindstesatser for Lønnen og Maksimum for Arbejdstiden, og ligesom Lønnen i mange Tilfælde ligger højere end de i Aftalerne indeholdte Satser, ligger Arbejdstiden under det fastsatte Maksimum. Men disse Afvigelser kommer ikke til Udtryk i den officielle Statistik, fordi denne kun beskæftiger sig med Overenskomsternes Tal, hvilket altsaa vil sige, at Stillingen med Hensyn til Løn og Arbejdstid er gunstigere, end Statistikken angiver.

Dertil kommer, at det nærmest er Timelønningerne, der er taget i Betragtning ved Opgørelserne, og kun i mindre Grad Akkordarbejdet, og dette er f. Eks. indenfor Metalindustrien meget udbredt.

Endelig kan det noteres, at alle Lønoverenskomster fastsætter Betaling for Overarbejde og for Arbejde paa Søn- og Helligdage, for hvilket Arbejde der almindeligvis betales et Tillæg af $1^1/_2$ Gang den normale Løn, under Tiden kun den dobbelte Løn, men i mange Tilfælde den tredobbelte Løn.

I den følgende Tabel angives da de aftalte Mindstebetalinger og Maksimum for Arbejdstiden i 1924, idet Lønsatserne for 1925 er vedføjet i den Udstrækning, som de er offentliggjort af Arbejdsdepartementet.

Timeløn og Arbejdstid.

	Gennemsnitlig Timeløn		Gennemsnitlig Ugentlig Arbejdstid	Af Medlemmerne arbejder ugentlig: 44 Timer og derunder	over 44 Timer indtil 48	48 Timer	over 48 Timer
	1924	1925					
	Dollars		Timer	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Elektrikere, Installatører ...	1,20	1,27	43,9	97,3	2,0	0,7	»
Gasrørlæggere .	1,25	1,28	44	100,0	»	»	»
Blikkenslagere .	1,16	1,20	44,1	97,0	2,7	0,3	»
Varmemontører	1,20	1,27	44	100,0	»	»	»
— Hjælpere	0,83	0,85	44	100,0	»	»	»
Jærnkonstruktionsarbejdere	1,25	1,27	44	99,0	1,0	»	»
Fabrikssmede ..	0,95	»	44,5	87,0	»	13,0	»
— Hjælpere	0,79	»	44,5	87,1	»	12,9	»
Kedelsmede....	0,84	»	46,4	49,8	»	40,6	9,7
— Hjælpere	0,67	»	46,8	46,2	»	39,3	14,6
Kobbersmede ..	1,05	»	44,6	85,5	»	14,5	»
Maskinarb.	0,87	»	46,8	34,8	0,8	54,9	9,6
Metaltrykkere ..	0,92	»	47,4	23,9	»	60,4	15,7
Formere	0,91	»	47,3	18,9	0,1	79,7	1,4
Modelarbejdere	1,03	»	45,7	62,8	0,6	23,2	13,4
Elevatorbyggere	1,25	1,31	44,1	98,8	»	1,2	»
Elevatormaskinister ..	1,21	1,26	44,1	97,7	»	2,3	»
Samtl. Brancher	1,03	»	45,9	70,1	2,5	17,0	10,4

Da disse Angivelser kun strækker sig til de organiserede Arbejdere, altsaa den Del af de amerikanske Metalarbejdere, som gennem deres Organisationer har erobret sig gode Arbejdsbetingelser, saa vil det Spørgsmaal være berettiget, hvorledes det staar til med Lønnen og Arbejdstiden for den store Mængde Arbejdere, som ikke er organiserede, og Svaret bliver, at Uorganiserede i Reglen bliver daarligere lønnet og maa arbejde længere. Dog synes det, som om Forskellen i Arbejdsbetingelserne for de Organiserede og Uorganiserede i de senere Aar er bleven mindre. Den betydelige Tilbagegang i Tilstrømningen af Arbejdere fra Europa sammen med andre Omstændigheder har maaske bidraget hertil. Dertil kommer ogsaa Arbejdsgivernes Frygt for, at Fagforeningerne skal blive for stærke. Denne Frygt er sikkert for Størstedelen Skyld i, at en Række af Arbejdsgivere har forbedret Arbejdsbetingelserne frivilligt, ja, mange Arbejdsgivere gaar endda videre, end Tilfældet er, hvor Fagforeningerne har aftalt Arbejdsbetingelserne. I Almindelighed er Arbejdsbetingelserne dog daarligere for de Uorganiserede end for de Organiserede. Ogsaa i Nordamerika bærer Fagforeningsbidraget rigelige Renter.

†

Forhenværende Forretningsfører for Norsk Formerforbund Martin Nygaard død.

Den 8. Februar modtog Dansk Former- og Støberiarbejderforbund telegrafisk Meddelelse om, at Norsk Formerforbunds forhenværende Forretningsfører, Martin Nygaard, efter kort Tids Sygdom var afgaaet ved Døden af Hjernelammelse. Begravelsen skulde ske Lørdag den 13. Februar.

Vort Forbund var gennem Formanden repræsenteret ved Begravelsen, og det samme var gældende for det svenske Formerforbund ved dettes fungerende Formand.

En Del af de ældre Kolleger her i Landet har kendt Martin Nygaard personlig. Endnu flere kender ham af Omtale, men der er mange Unge, som maaske ikke engang har kendt hans Navn, og derfor nogle Linier her om ham.

Med Nygaard forsvandt en af Pionererne for den norske Arbejderbevægelse. Trofast stod han til det sidste paa den faglige Bevægelses solide Grundlag og paa det ægte socialdemokratiske Partiprogram. Forbundets nuværende Formand, L. Johansen, der har kendt den Afdøde fra hans tidligste Tid, kunde bedre end nogen anden kalde Fortidsminder om Nygaard frem, og af disse hidsættes følgende:

I 1888 var den faglige Bevægelse i Norge kun ringe. Venstrepartiet var at betragte som det radikale Element i politisk Henseende. Dette Parti ejede et Blad, det eneste, som opponerede i radikal Retning, men Arbejderne læste heller ikke dette Organ.

Nygaard abonnerede imidlertid derpaa, og paa Fabrikken, hvor han arbejdede, skiftedes han og hans Broder til at læse højt for Kollegerne i Spisetiden og tvang paa denne Maade Arbejdskammeraterne til at kende, hvad der rørte sig i politisk Retning. Det kunde

ikke gaa af uden Diskussion, og disse Oplæsninger kom paa en Maade til at danne en Forskole for de Paagældende. I Kristiania, som Byen hed dengang, fandtes der vel en Formerforening, men den havde hverken noget med Politik eller faglig Bevægelse at skaffe.

I 1892 begyndte imidlertid Brydningerne indenfor denne Forening. Socialistisk Forstaaelse var ved at vaagne og tillige Forstaaelse af, at Venstre ikke var det Parti, hvor Arbejderne hørte hjemme.

I dette var Nygaard Sjælen, og Tid efter anden gled Foreningen over til at blive en virkelig Fagforening og naturligvis med Nygaard som Formand, og udenfor Arbejdstiden sled Nygaard Aftenen og Natten igennem for at støtte sine Kollegers Krav om bedre Livsvilkaar. I 1898 støttede Formerne i Bergen og i Trondhjem Formerne i Kristiania i at danne et Landsforbund, thi ude i Provinserne dukkede Fagforeningerne pø om pø op, og i 1899 var Forbundet, med Nygaard som Formand, en Virkelighed, til en Begyndelse med ca. 200 Medlemmer. Saa voksede det Tid efter anden, mest i Henhold til den Agitation, som Nygaard udøvede, og som han nu havde bedre Tid til, da det var nødvendigt at give ham fast Ansættelse. Ingen sled og slæbte som han i de første Aar i Organisationens Tjeneste, og det medførte maaske, at han gennem Aarene kom til paa et vist Omraade at se lidt ensidigt paa Sagen, idet han betragtede Forbundet som noget, der først og fremmest var hans eget. Det kunde han naturligvis paa en Maade have Ret i, men han huskede ikke altid, at der var kommet ny og flere Kræfter til, som krævede visse Ændringer gennemførte.

I Oprettelsen af det skandinaviske Formersekretariat var han sammen med afdøde Blomkvist fra Stockholm og den, der skriver disse Linier, for ca. 20 Aar siden en af de vigtigste Faktorer, og de Grundregler, hvorefter Understøttelsessystemet under store Konflikter i de 3 Lande gennem Aarene har virket, var hans personlige Værk. Selv om de gennem Aarene har maattet gennemgaa Ændringer for at blive tidssvarende, kan hans første Indsats aldrig glemmes.

Paa en Kongres i 1914 var det nødvendigt for Forbundet at ansætte en Mand til, nemlig en Formand, og Nygaard overtog Posten som Hovedkasserer. Paa en Kongres i 1918 fratraadte han helt, og Forbundet tilstod ham en velfortjent Pension, som han oppebar til det sidste.

I de senere Aar kom han ikke meget ud. Hans Hustru, der overlever ham, er syg og kunde ikke forlade deres Bolig, men sjældent kom Nygaard paa Gaden, uden at han »slog et Slag til Folkets Hus« til Formernes Kontor for at høre, hvorledes Sagerne stod, et Bevis for, at han indtil det sidste bevarede Interessen for det, der havde været hans Livsværk, og Forbundets nuværende Formand sagde da ogsaa omtrent ordret følgende: Sjældent er jeg kommet ud i Provinsen, uden at de gamle derude spurgte til Nygaards Befindende, et Bevis for, at man respekterede det Stykke Organisationsarbejde, han havde udført.

Hans Begravelse var storstilet. Som foran nævnt var baade det svenske og det danske Forbund repræsenteret, hertil en Række Repræsentanter for Forbundets Afdelinger i Provinserne, Landsorganisationen, Jærn- og Metalarbejderforbundet m. fl., og alle havde de gode og minderige Ord om den Afdøde.

Ære være hans Minde.

— — —

For vort Forbunds Deltagelse og Repræsentation ved Begravelsen bringer Norsk Formerforbunds Hovedstyre herigennem sin Tak. *A. N.*

Den faste Voldgiftsret.

Jærnindustriens Sammenslutning mod Dansk Former- og Støberiarbejderforbund.

I Fagbladene for September, Oktober og November f. A. er omtalt Mæglings- og Timandsmøder hos en Række Odense-Firmaer, som gik i Orden enten paa den ene eller den anden Maade, men faa Dage efter Mæglingen, som afholdtes den 2. September, klagede A/S Brandt over, at trods det, at Sagen paa Mæglingsmødet var henvist til nye lokale Forhandlinger, affolkede Formerne Støberiet, og man lod da ogsaa en Klage gaa videre til Arbejdsgiverforeningen, hvilket havde til Følge, at et Krav om Erstatning blev behandlet under Hovedorganisationernes Medvirkning den 7. Oktober, og da man ikke her enedes om noget, har man et Stykke Tid senere ladet Sagen gaa til Den faste Voldgiftsret, der har afsagt Kendelse den 27. Januar 1926.

Præmisserne udtaler, at i Løbet af 3 Dage efter Mæglingen forlod ialt 15 Formere deres Arbejde. Det viste sig senere kun at dreje sig om 11. Jærnindustriens Sammenslutning og Arbejdsgiverforeningen havde kaldt det Strejke og krævede 1334 Kroner i Erstatning for det Tab, Firmaet havde lidt.

Sagen var, at efter at de paagældende havde taget deres Afsked, blev de ny lokale Forhandlinger optaget. 500 Akkorder forhøjedes med 5 pCt., og de paagældende gik i Arbejde igen. Fra Arbejdsgiversiden paastod man under Sagens Forløb, at Forbundet ikke havde været virksom nok for at faa Folkene til at genoptage Arbejdet.

Forbundet har hævdet, at der ikke var nogen Affolkning. Folkene gik, fordi Fortjenesten hos A/S Brandt var lavere end hos de andre Odense-Firmaer. 8 Formere var til Rest og fortsatte Arbejdet, og Forbundet har tilbudt at skaffe anden Arbejdskraft, men det ønskede Aktieselskabet ikke, og en medvirkende Aarsag til, at de 10—11 Mand (der var nemlig en syg) forlod Arbejdet var, at Direktøren ved Mæglingsmødet havde fremsat en nedsættende Udtalelse om Formerne.

Retten kom imidlertid til det Resultat, at Mæglingen havde bestemt nye Forhandlinger, men inden disse var afholdt, forlod Arbejderne Støberiet; men Firmaet har paa den anden Side ikke dokumenteret Størrelsen af det paastaaede Tab, hvorfor Sagen sluttede med følgende

Kendelse.

Arbejdsnedlæggelsen i Dagene den 3.—13. September 1925 har været ulovlig.

De samvirkende Fagforbund paa Dansk Former- og Støberiarbejderforbunds Vegne bør til Arbejdsgiverforeningen paa Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmarks og A/S Brandt & Co.s Jærnstøberi i Odenses Vegne betale en Bod, stor 300 Kr. De Indklagede bør endvidere betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer! Paa Grund af flere Forespørgsler med Hensyn til Lønreguleringen efter Pristallet i Februar gøres ved nærværende opmærksom paa, at Reduktionen som bekendt er 12 pCt. af Lønningerne, men at Arbejdsgivernes Ret til at foretage Reduktionen gælder for hele den Lønningsuge, i hvilken Dagen den 15. Februar er faldet.

Det i Cirkulære Nr. 4 omskrevne Tillægsblad til de gældende Love er med nærværende Fagblad udsendt til Afdelingerne.

København. I forrige Fagblad er omtalt, at der den 13. Januar er afholdt Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain og A/S Københavns Flydedok og Skibsværft, i førstnævnte Tilfælde fordi de der beskæftigede Medlemmer, som var lovet Udbetaling af Løn Dagen før Juleaften, men ikke havde modtaget nogen saadan, fordi Direktionen modsatte sig det, havde demonstreret ved at udeblive fra Arbejdet Dagen til Juleaften.

Hos A/S Flydedokken var Forholdet det samme.

I begge disse Sager afholdtes den 11. Februar Timandsmøde, men uden afsluttende Resultat. Fra Sammenslutningens Side foreslog man, at de paagældende afgjorde Sagen ved at betale en eller anden Erstatning, men da de tilstedeværende Tillidsmænd ikke kunde indgaa paa noget saadant, forbeholdt Sammenslutningen sig i begge Tilfælde at føre Sagen videre til Den faste Voldgiftsret.

Den i forrige Fagblad omskrevne Sag fra Flydedokken om Arbejdstidens Inddeling har Forbundet intet hørt om siden, og antagelig har Direktionen ment at kunne fortsætte med den Arbejdstid og de Spisepauser, der svarer til den midlertidige Ordning, man enedes om.

Den 19. Januar er der afholdt Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain. I Staalstøberiet var der kommet noget svært Arbejde til, saakaldt »Krumtapslag« (Arbejde, der tidligere var udført i Jærnstøberiet).

Derved var i Aktieselskabets Øjne Bonusoverskudet blevet altfor stort, og man krævede nu Grundproduktionstallet, der var 18 kg pr. Mand og Time, forhøjet til 30 kg. Ved Mæglingen tilbød Klubbens Repræsentanter at gaa op til 22 kg, medens Aktieselskabet sluttelig tilbød 25 kg.

Mødet sluttede med, at Aktieselskabets sidste Forslag skulde forelægges Klubben i Staalstøberiet, og her er det sanktioneret, og Sagen derved bragt til Afslutning.

Naar nu Forholdet er, at dette vægtige Arbejde er taget væk fra Jærnstøberiet, medfører det ganske naturligt en Forskydning i Fortjenesten der, og en lokal Forhandling har da ogsaa medført, at Grundproduktionstallet, der var 18 kg pr. Mand og Time, er nedsat til 17 kg.

I Begyndelsen af Aaret indledede A/S »Atlas« Forhandlinger om Nedsættelse af Akkordpriserne for Godset til nogle Typer af Kølemaskiner. Man vilde da sætte disse paa Lager og sætte flere i Gang ved hver Støbning, end tidligere havde været Tilfældet.

Ved en lokal Forhandling opnaaedes ikke Enighed, og Sagen blev derfor behandlet ved et Mæglingsmøde den 23. Januar. Her tilbød man fra vore Medlemmers Side en Reduktion paa 10 pCt. som et Forskud paa Februarreguleringen, og naar det ny Pristal var fremkommet, da at genoptage Sagen. Dette kunde Aktieselskabet ikke akceptere, og Sammenslutningen forbeholdt sig at føre Sagen videre til Timandsmøde.

Nu er imidlertid det ny Pristal fremkommet, og formentlig er Sagen dermed ude af Verden.

Smede og Maskinarbejdere.

Mæglingsmøder. Den 21. Januar afholdtes Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, i Anledning af Klage fra Firmaet over, at Maskinarbejderne paa Refshaleøen ensidigt havde truffet Vedtagelser vedrørende Overarbejdet og i Strid med de gældende Overarbejdsregler.

Sagen sluttede med, at Arbejdernes Repræsentanter lovede at bringe de trufne Vedtagelser i Overensstemmelse med de gældende Overarbejdsregler, men hævdede, at det aldrig havde været Forudsætningen, at Overarbejdsreglerne skulde anvendes ved Skifteholdsarbejde. Sammenslutningens Repræsentant protesterede herimod.

Hos A/S »Vølund«, København, afholdtes den 22. Januar Mægling i Anledning af, at nogle Medlemmer havde rejst Erstatningskrav, fordi de havde maattet forlade deres Arbejde paa 3. Skift en Morgen ved 4 Tiden i December Maaned, da der var sket Brud paa Strømledningen.

Sagen sluttede med, at Firmaet indgik paa at betale Kr. 25,00 til Fordeling mellem de 6—8 Mand, som det drejede sig om, uden iøvrigt at ville anerkende Kravets Berettigelse.

Den 18. Januar afholdtes Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, i Anledning af et af et Medlem rejst Krav om Erstatning for nogle paa Arbejdspladsen frastjaalne Beklædningsgenstande.

Den paagældende havde paa Grund af Ombygningsforhold ikke noget Skab til Opbevaring af sit Tøj.

Paa Mæglingsmødet nægtede Firmaet at yde den ønskede Erstatning, men ved en senere Forhandling er Sagen dog gaaet i Orden, derved at det har udbetalt Kr. 42,85 til det paagældende Medlem, uden at Afgørelsen skaber Præcedens for eventuelt senere opstaaende Tilfælde af lignende Art.

Hos A/S De forenede Jærnstøberier i Aarhus mægledes den 4. Februar i Anledning af Klage fra Smedeforbundet over den Maade, paa hvilken Firmaet foretog Omlægning af Arbejdstiden. Firmaet maatte indrømme, at i de Tilfælde, hvor Arbejdstiden var blevet nedsat, kunde der en enkelt Gang have været givet længere Varsel end sket, ligesom Firmaet udtalte, at det vilde tage Hensyn hertil i fremtidige Tilfælde.

Samme Dag afholdtes paa Begæring af Sammenslutningen Mæglingsmøde i Anledning af Klage fra A/S Danish Machine Co., Aabyhøj, over følgende:

1) at Smede og Maskinarbejderne som Følge af en ulovlig Klubbeslutning var udeblevet fra Arbejdet Juleaftensdag,

2) at Smede og Maskinarbejderne havde foranstaltet en kortere kollektiv Arbejdsnedlæggelse, fordi Enighed om en Akkordpris ikke kunde opnaas,

3) at Smede og Maskinarbejderne ikke behandlede Værktøjet samvittighedsfuldt og ikke fulgte Fabrikkens Reglement,

4) at Smede og Maskinarbejderne mod Firmaets Protest spiste i Arbejdstiden.

Med Hensyn til Punkterne 1 og 2 blev der paa Mødet Enighed om, at Arbejderne havde været uberettigede til ved Klubbeslutning at tage fri Juleaftensdag, og at manglende Enighed om en Akkordpris ikke burde give Anledning til Arbejdsstandsning.

Iøvrigt erklærede Firmaet at ville tage fornødent Hensyn til Arbejderne.

Vedrørende Punkterne 3 og 4 nægtede Organisationernes Repræsentanter at indgaa paa noget Værkstedsreglement, men henstillede til Parterne at optage Forhandling herom.

Den 5. Februar afholdtes paa Begæring af Sammenslutningen Mægling i Anledning af Klage fra Chokoladefabrikken »Globus« over, at Forbundets Medlemmer nægtede at udføre Overarbejde.

Der opnaaedes Enighed om, at Maksimum for Overarbejde er 12 Timer pr. Mand. Hvis denne Overtid overskrides, gives der den eller de paagældende Arbejdere Ret til at udeblive fra normalt Dagarbejde i lige saa lang Tid, som Overskridelsen af Overtiden har varet. Udeblivelse fra normalt Dagarbejde skal dog aftales med Maskinmesteren i hvert enkelt Tilfælde.

Timandsmøder. Den 13. Januar afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sag behandledes:

Krav om Løntillæg til Værktøjsmagere og Kranførere paa Nakskov Skibsværft. Der opnaaedes ikke Enighed paa Mødet, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Senere er Sagen imidlertid gaaet i Orden ved lokal Forhandling.

Den 29. Januar afholdtes Timandsmøde til Behandling af følgende Sag:

Klage over Aflønningen med Hensyn til noget Reparationsarbejde, der var udført om Natten i Tiden fra Kl. 10 Aften til Kl. 6 Morgen paa Nordiske Kabel- & Traadfabrikker i Middelfart.

Uden nærmere at præcisere Organisationernes divergerende Standpunkter i denne Sag enedes man om, at der i fremtidige lignende Tilfælde, hvor der — uden at egentligt Skifteholdsarbejde etableres — arbejdes udenfor den normale Arbejdstid, og uden at der i Forvejen er præsteret Dagarbejde, ydes et Tillæg, der udgør Halvdelen af det for Overarbejde fastsatte Tillæg.

Fabrikkerne erklærede sig dog villige til at betale det i nærværende Sag hidtil præsterede Arbejde med et Tillæg af 100 pCt.

Atter den 30. Januar afholdtes Timandsmøde i Anledning af følgende Sag:

1) Klage over, at A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, misligholder et paa Timandsmødet den 19. December f. A. givet Tilsagn om at lade Arbejdet udføre i Akkord i saa stor Udstrækning som muligt.

2) Krav om Indførelse af et Akkordafsavnstillæg.

3) Klage over Afskedigelse af Tillidsmand Rasmussen.

Med Hensyn til Punkterne 1 og 2 enedes man om, at saafremt de hos Firmaet beskæftigede Smede og Maskinarbejdere pr. Uge har mere end 9 Timers Timelønsarbejde, erholder de for den overskydende Tid følgende Akkordafsavnstillæg:

15 Øre	til	ansatte	Timelønninger	under 120 Øre.
12 -	-	—	—	fra 120 til 130 Øre.
10 -	-	—	—	over 130 Øre.

Firmaet indgik endvidere paa at efterbetale en Smeder Nielsen Forskellen mellem 180 Øre og 138 Øre pr. Time indtil Mæglingsmødets Dato.

Vedrørende Punkt 3 forbeholdt Forbundet sig sin Stilling.

Afsluttet Strid hos Firmaet Emil Gade, Sønderborg. Hos ovennævnte Firma var opstaaet en Strid i Anledning af, at Firmaet havde fradraget et Medlem Kr. 34,10, under Paaberaabelse af, at det paagældende Beløb var Underskud paa en Akkord, medens vedkommende Medlem hævdede, at der ikke havde været Akkord paa det paagældende Arbejde.

For at faa Striden ud af Verden nedsattes en Voldgift med Driftsbestyrer von Rohden som Opmand. Denne havde afsagt en Kendelse, i Henhold til hvilken det omstridte Arbejde ikke havde været Akkord, og Firmaet tilpligtedes at tilbagebetale det fradragne Beløb.

Afsluttet Strid vedrørende Betaling for Overarbejde i Tilslutning til indskrænket Arbejdstid. Hos Sydfynske Jærnbaner og Ingeniør A. von der Lieth, København, var der opstaaet Strid i Anledning af, at man begge Steder nægtede i Tilslutning til ind-

skrænket Arbejdstid at betale Overtidsbetaling, forinden det normale ugentlige Antal Arbejdstimer var naaet, til Trods for, at Overarbejdet fandt Sted efter det Klokkeslet, der angiver normal Arbejdstids Ophør. Saaledes foranlediget begærede Forbundet Mægling afholdt, og en saadan fandt Sted hos von der Lieth den 16. Januar, hvor man enedes om at lade Udfaldet af Sagen hos Sydfynske Jærnbaner være bestemmende ogsaa for Sagen hos von der Lieth.

Den 26. Januar tilskrev Sammenslutningen Forbundet og meddelte, at Sydfynske Jærnbaner kunde tiltræde Sammenslutningens Standpunkt, der gik ud paa, at man ikke kan kræve Arbejde udført efter den almindelige normale Arbejdstids Ophør uden for saadant Arbejde at yde de i »Fælles Værkstedsregler« fastsatte Tillæg, og man meddelte samtidig, at Efterbetaling vilde finde Sted.

Overenskomst mellem Aarhus Afdeling og Ingeniør J. S. Jensen. Den 1. December 1925 er der mellem ovennævnte Parter indgaaet en Overenskomst, hvis Hovedbestemmelser er, at Timelønnen hos Firmaet bliver den samme som hos Firmaet Bruun & Sørensen, Aarhus, for Tiden mindst 177 Øre, højst 188 Øre.

Procenttillæget for Overarbejde beregnes af denne Timeløn, der ogsaa betales for al Rejsetid.

Montører erholder 1 Frirejse hjem hver Maaned, og alt Rørarbejde udføres efter Københavns Priskurant.

Overenskomsten kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, dog tidligst til Ophør den 1. Februar 1927.

Dermed er en aargammel Strid mellem Aarhus Afdeling og nævnte Firma bragt ud af Verden paa en for Afdelingen tilfredsstillende Maade, og vi skal ikke nu komme ind paa Stridens Aarsag eller dens Forløb i Enkeltheder, men kun notere, at det ikke lykkedes Sammenslutningen, i hvilken Firmaet søgte Optagelse, medens Afdelingen havde etableret Blokade overfor det, at forhindre, at den Strid, som var Sammenslutningen ganske uvedkommende, bragtes ud af Verden ved Forhandling mellem Parterne direkte.

Kendelse af Den faste Voldgiftsret vedrørende Grundlønnens Regulering i Henhold til Pristallet. Efter at der har været ført en Række resultatløse Forhandlinger mellem Smedeforbundet og Sammenslutningen i Anledning af Forbundets Protest imod, at Sammenslutningen i et Cirkulære af 29. Juli 1925 havde henledt sine Medlemmers Opmærksomhed paa, at »Arbejderne har Krav paa, at samtlige Lønninger — herunder ansatte Timelønninger (Grundløn) — forhøjes med 3 pCt fra og med 1. August d. A. at regne«, havde Forbundet foranlediget De samvirkende Fagforbund til at faa Spørgsmaalet paakendt ved Den faste Voldgiftsret.

Selvfølgelig kunde Forbundet ikke have noget imod, at Grundlønningerne forhøjes, hvis ikke der med en saadan Forhøjelse ogsaa vilde følge Adgang til at reducere, naar Pristallet gik nedad. Samtidig betød det, at Regulering i Henhold til Pristallet førtes ind paa Omraader, hvor den aldrig havde været anvendt, og hvor der maatte mangle Forudsætninger for berettiget at kunne regulere.

Imidlertid har Den faste Voldgiftsret den 4. Februar afsagt en Kendelse, der giver Arbejdsgiverne Medhold. Vi maa dog her gøre opmærksom paa, at i Kendelsens Præmisser hedder det:

»Forsaavidt det under Sagen er anført, at visse Virksomheder indenfor Sammenslutningen ikke har fulgt den i Cirkulæret af 29. Juli 1925 givne Anvisning med Hensyn til 3 pCt.s Lønforhøjelsen i August 1925, er dette i Strid med Overenskomsten af 8. Juni 1925 og vil af vedkommende Arbejdere kunne fordres reguleret.«

Iøvrigt henvises til det af Forbundet udsendte Cirkulære vedrørende Regulering af Lønningerne.

Afsluttet Strid med A/S Nordisk Fjerfabrik i Frihavnen. I August Maaned forrige Aar opstod paa A S Nordisk Fjerfabrik, Frihavnen, hvilken Virksomhed kort forinden havde indmeldt sig i Sammenslutningen, en Strid mellem et Par Reparatører og Ledelsen, idet denne sidste ved Etablering af Skifteholdsarbejde nægtede at betale mere end i »Fælles Værkstedsregler« fastsat under Henvisning til, at Virksomheden var bleven Medlem af Sammenslutningen. Fabrikken havde nemlig hidtil haft en Ordning, i Henhold til hvilken der for Arbejde paa 2 Skift betaltes 25 pCt. til Timelønnen.

Paa Grund af en Paastand om, at de paagældende Reparatører havde nedlagt Arbejdet, foranledigede Sammenslutningen, at Sagen gik til Den faste Voldgiftsret, der henviste den til Forhandling mellem Smedeforbundet og Sammenslutningen.

Gennem en derefter ført Korrespondance er der opnaaet Enighed om, at den paa A/S Nordisk Fjerfabrik gældende Betaling for Skifteholdsarbejde udløber til 1. April, efter hvilken Tid Firmaet betaler i Henhold til »Fælles Værkstedsregler«.

Forretningshemmeligheder. I Slutningen af forrige Maaned meddelte Direktør West, Odense Staalskibsværft, Arbejderne paa Værftet, at der var Udsigt til, at Skibsreder A. P. Møller, der ejer Værftet, vilde lade et af sine Rederier bygge et Tankskib paa ca. 8000 Tons, dersom Arbejderne for denne Nybygnings Vedkommende vilde indgaa paa en Reduktion af Lønnen paa 10 pCt. foruden de overenskomstmæssige Februar- og Augustreguleringer. Der henvistes til, at der fra et fransk Værft forelaa Tilbud, med hvilket Odense Skibsværft ikke kunde konkurrere, og at Muligheden for at faa Baaden var, at Lønnen bragtes længere ned.

Arbejderne var heller ikke uvillige til at forhandle med Direktøren om Spørgsmaalet, men forlangte Dokumentation for, at de fremsatte Paastande var rigtige og krævede, at Værftets Funktionærer, herunder ogsaa Direktøren, fik en tilsvarende Reduktion som Arbejderne.

Hertil svarede Direktør West: »Undskyld mine Herrer, Odense Værft er endnu et privat Værft; vi skal ikke have maskeret Bedriftsraad til at kigge i vore Papirer. Færdig.«

Det maa efterhaanden blive noget kostbart for Virksomhederne at dække over d'Hrr. Direktørers Forretningshemmeligheder.

Rørprislisten. Til Underretning for de Afdelinger, eller Medlemmer af saadanne, som har truffet Aftaler med Arbejdsgivere indenfor Rør- og Sanitetsbran-

chen om at afregne Arbejdet efter den for København gældende Rørprisliste, tjener, at efter Februarreguleringen skal der til Rørprislistens Priser gives et Tillæg paa 5½ pCt. Med Hensyn til selve Rørprislistens Tekst er ingen Ændringer sket.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.
11. Smedemester Hüche, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.
12. Munthesen & Co., Søborg.
13. Michael Franks Fiskenetfabrik, Holger Danskesvej 30, København.

Blokade. Vor Afdeling i Assens paa Fyn har set sig nødsaget til at blokere Firmaet Jensen & Groos, der beskæftiger en uorganiseret Mekaniker, som trods talrige Opfordringer ikke har villet melde sig i Fagforeningen.

Jubilæumsfest i Københavns Afdeling 6 under Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Lørdag den 30. Januar fejrede Københavns Afdeling 6, der omfatter Smede og Maskinarbejdere ved Københavns Kommune, sit 25-aarige Jubilæum ved en overmaade stilfuld og vellykket Fest i Danseetablissementet »Palais de dance«. Til Festen var foruden Forbundets Formand og Sekretærer indbudt Sekretær Munk for Metalarbejdernes Centralafdeling, Anvisningskontorets Bestyrer, Chr. Christensen, en Repræsentant for den socialdemokratiske Presse, Bestyreren af det kooperative Marketenderi samt Afdelingens gamle Pensionister og dens Arbejdsløse.

Efter at Afdelingens Formand, S. Thorlund, havde budt de fremmødte Velkommen, og Orkestret havde spillet Johan Svendsens pompøse Fest-Polonaise, holdt Forbundets Formand, J. A. Hansen, Festtalen, under hvilken han mindedes Tiden omkring Aarhundredskiftet, hvor Sporvejsdirektør Lautrup ret enevældigt regerede ved Sporvejene, hvor Organisationen kun havde begrænset Indflydelse paa de herhenhørende Forhold, og hvor det var yderst vanskeligt at skaffe Ørenlyd for de berettigede Krav, som Organisationens Tillidsmænd fremførte. Han sammenlignede Fortiden med Nutiden, hvor Arbejderne i Kommunens Tjeneste, specielt Forbundets Medlemmer, under et socialdemokratisk Styre havde opnaaet sikre og gode Vilkaar, som Organisationen i udstrakt Grad havde Indflydelse paa, og som ogsaa den Fest, der afholdtes, bar Vidne om, præget som den var af den forholdsvis betryggede Stilling, som disse Medlemmer indtager.

Formanden sluttede med at bringe en Hilsen fra Forbundets Hovedledelse med en Tak for mange Aars godt Samarbejde til Gavn for vore Medlemmer.

Derefter tog Aftenunderholdningen sin Begyndelse, omfattende nogle af vore allerbedste Kunstnere paa forskellige Omraader. Ved Underholdningens Slutning blev afsunget en Sang, som i Dagens Anledning var forfattet af Afdelingens Formand, og derefter gik Dansen lystig lige til Kl. 6 Morgen, kun afbrudt af et samlet Arrangement ved 3-Tiden, hvor alle Tilstedeværende blev beværtet med et Glas Vin, og hvor der paany blev holdt Taler, bl. a. af Centralafdelingens Sekretær og af den socialdemokratiske Presses Repræsentant, og afsunget Skæmtesange, forfattet af en Kollega ved Navn Klarskov.

Man slutter gerne Festreferater med at skrive, at Festen sikkert vil være et smukt Minde for Deltagerne, men i nærværende Tilfælde er der ingen Tvivl om, at det er mere end en Talemaade, naar det siges: Sjældent har vi set en smukkere Fest. Hertil bidrog ogsaa selve Lokaliteterne, der jo er ret mondæne, og for Festens hele Arrangement tror vi at kunne give Afdelingens Formand Hovedparten af Æren.

Internationalt.

(Meddelelser fra I. F. C., Amsterdam.)

Det brændende Spørgsmaal.

I de sidste 2 Uger staar Kulproblemet baade nationalt og internationalt i Midtpunktet for den offentlige Interesse. Da den for England skæbnesvangre Maj

Maaned, d. v. s. det Tidspunkt, hvor den statlige Subvention til Kulindustrien ophører, stadig rykker nærmere, uden at der hidtil har kunnet øjnes en Mulighed for at komme over det frygtede døde Punkt, drøfter man nu i alle Kredse meget livligt pro & contra de af Arbejdsgiverne og Arbejderne forelagte Forslag, medens paa den anden Side Regeringen lader skinne igennem, hvilke Foranstaltninger den eventuelt vil gribe til. I Genf beskæftiger en af Det internationale Arbejdsbureau nedsat Specialkommission sig med Kulproblemet; samtidig afholdt Bestyrelsen for Bjergarbejder-Internationalen Møde i samme By, og Internationalens Sekretær, Frank Hodges, har forhandlet med de kompetente Instanser i Genf. Næppe hjemvendt fra Genf har Bestyrelsen for det engelske Minearbejderforbund atter sat sig i Forbindelse og optaget Forhandlinger med Grubeministeriet og Grubedepartementet.

Ved alle disse Anstrengelser er særlig bemærkelsesværdigt, at Grubeejerne paa alle Fronter lægger Hænderne i Skødet, medens Arbejderne gør alt for at skabe et sundt Grundlag for Industrien. Arbejdsgivernes negative Holdning vil utvivlsomt falde tungt i Vægtskaalen, naar Offentligheden skal tage Stilling til Problemet som Helhed. Allerede med de i den kongelige Undersøgelseskommission fremlagte Forslag har de britiske Grubeejere ikke erhvervet sig Venner. Saaledes skriver t. Eks. »Economist«: »Grubeejerne har uden Tvivl haft mange Sorger i de forløbne Aar og har maattet finde sig i mange Provokationer. Deres Holdning overfor dem, som de kritiserer, vil dog — det befrygter vi — utvivlsomt have til Følge, at de taber en stor Del af den Sympati, de ellers vilde have haft paa deres Side«. Dette objektive borgerlige Tidsskrift rejser særlig Indsigelse mod Bjergværksejernes højtravende Talemaader, at »deres Industri efter den almindelige Opfattelse arbejder fuldt ud tilfredsstillende under privat Kontrol«. Heroverfor staar imidlertid en bekendt Eksperts Udtalelser, der paastaar, at alene en rigtig Gruppering af de nu saa spredte Virksomheder vilde muliggøre 33⅓ pCt. Besparelser. Grubeejernes Udtalelser, som f. Eks. deres Stilling til Arbejdstidsspørgsmaalet, hvor de lader sig henrive til den Bemærkning, at det er en »Smagssag«, »om en Arbejdstidsforlængelse ud fra et socialt Synspunkt kan beklages eller ikke«, foranlediger »Economist« til det Udraab: »Med saadanne og andre Konstateringer vækker Grubeejerne det Indtryk, at vi endnu lever i den mørkeste Middelalder!« Hvad angaar *Regeringen*, synes denne at ville gentage sin Taktik fra forrige Aar. Den ser til, afventer og lader ifølge »Manchester Guardian« foreløbig en af sine Ministre erklære, at en Fortsættelse af Subventionen er »absolut udelukket«. Som bekendt stillede Ministerpræsidenten sig ogsaa i afvigte Aar indtil det sidste Øjeblik afvisende overfor Tanken om statlige Subventioner.

At Kulproblemet i første Instans er et internationalt Anliggende, kom særlig tydelig til Udtryk under Debatterne i Genf og bekræftes forøvrigt ogsaa af Udviklingen i de forskellige Lande. Forinden sin Afrejse fra Genf udtalte de engelske Bjergarbejderes Sekretær Cook: »Naar Kulproblemet ikke bliver ordnet internationalt, er alvorlige nationale og internationale Konflikter uundgaaelige. Det første Skridt er den nationale, det andet den europæiske, og det tredje den internationale Organisation af og Kontrol med Industrien . . . . . Verdensøkonomien maa stabiliseres og den planlagte økonomiske Konference maa tage Kulproblemet op til alvorlig Behandling«.

Disse Konklusioner stemmer ogsaa overens med de af Frank Hodges forelagte Planer. Som Sekretær for Bjergarbejder-Internationalen er Statens Overtagelse af Kulgruberne ikke et saa brændende Problem for Frank Hodges. Derimod tilstræber han uden Sentimentalitet og i den klare Erkendelse af, at vi desværre endnu lever i en kapitalistisk Verden, og Arbejderne foreløbig vil være henvist til at tjene til Livets Underhold i kapitalistiske Virksomheder, at sikre dem dette Brøderhverv. Af denne Grund er ogsaa Kommunisterne, for hvilke den økonomiske Desorganisation er en Livsbetingelse, meget fjendtligsindede overfor Hodges og angriber ham ved enhver Lejlighed. Medens man endda selv i Rusland begynder at lære om igen, medens endvidere Sovjetunionens Agenter holder hemmelige Møder med Bankmagnaterne fra Wallstreet i New York, anser Kommunisterne det endnu for nødvendigt i deres Blade at betegne enhver anden for en sort Forræder, der ligesom den i faglige Aktioner ellers saa radikale Cook hævder, at det slutlelig ved alle Kampe bl. a. drejer sig om at stabilisere Verdensøkonomien.

Teknologisk Instituts Aftenskole.

Kursus i Metallografi.

Med det Formaal at bibringe forøget Forstaaelse af og Kendskab til metallografiske Undersøgelser, vil der under Forudsætning af tilstrækkelig Tilslutning blive oprettet et Aftenkursus.

Med Marineministeriets forventede Tilladelse vil Undervisningen foregaa paa Søværnets Materialprøveanstalt og blive ledet af Laboratorieforstander K. T. A. Jensen.

Undervisningen vil i Hovedtrækkene omfatte:

1) De fysiske og kemiske Grundsætninger for Metallografi.
2) Forberedelse af Slib til Undersøgelse (Metaller og Jærn).
3) Jærndiagrammet (Varmebehandling, Udglødning og Hærdning).
4) Støbejærn.
5) Hvide Metaller.
6) Andre Metaller.
7) Praktiske Øvelser (Bedømmelse af Slib, Billeder etc.).

Undervisningen vil foregaa hver Mandag og Torsdag og strække sig over 14 à 15 Gange. Den første halvanden Time vil blive benyttet til Forelæsning, og den sidste halve Time til Besvarelse af Spørgsmaal.

For at Undervisningen kan blive saa effektiv som mulig, kan kun et begrænset Antal deltage i dette Kursus.

Alle Deltagerne bedes møde Mandag den 22. Februar Kl. 7½, paa Teknologisk Institut.

Betalingen for et Kursus er *Kr. 40,00* pr. Deltager, og Indmeldelse sker ved Henvendelse til Teknologisk Instituts Aftenskolekontor, G. A. Hagemannsgade 2, 2. Telefon om Dagen C. 8760, om Aftenen (Lørdag undtagen) C. 51036.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
36074	Andersen, Carl Rasmus ..	København	2. 1.05	Kbhvn. Afd.	9. 5.23	Kbhvn. Afd. 7	10.10.25
30	— Egon.....	—	10. 2.06	„ „	26. 5.25	„ „ 9	17.10.25
37089	— Hans Jak. Johs..	Korsør	17. 7.03	Korsør	1. 7.23	„ „ 11	10.10.25
17744	— Osvald V. H. L	Hillerød	15. 8.03	Kbhvn. Afd.	18.10.22	„ „ 14	10.10.25
39566	— Togo.....	København	11. 5.05	„ „	4. 7.24	„ „ 4	11. 7.25
30803	Bromme, Alfred.....	Hamborg	6. 8 04	Haderslev	15. 4.25	Tønder	11. 7.25
22672	Christensen, Jens Vilh. Chr..	Lumbsaas	14. 5.92	Roskilde	18. 8.23	Holbæk	16. 5.25
18466	Carstensen, Henri Alb. K...	København	16.10.91	Kbhvn. Afd. 1	2. 9.11	Centralafd.	3.10.25
23458	Christiansen, Edvard E.....	—	7.11.90	„ „	11. 6.25	Kbhvn. Afd. 12	10.10.25
1336	Erbe, Heinrich.....	—	26. 6.76	„ „ 2	30. 8.07	„ „ 2	31.10.25
16305	Ernst, Kaj Vilhelm....	—	17. 4.07	„ „	8. 4 25	„ „ 14	3.10.25
1270	Gargani, Loigi Antonio..	Paris	24. 2.05	„ „	7.10.25	„ „ 15	10.10.25
17686	Hansen, Emil H. Skovsø	København	31. 8.03	„ „	16.10.22	„ „ 17	24.10.25
22961	Hadsbjerg, Einer.....	Køng	27. 5.00	Vordingborg	1. 5.20	Vordingborg	8. 8.25
8070	Holm, Ove Herman...	København	18.11.87	Kbhvn. Afd. 1	9. 5.08	Centralafd.	3.10.25
39827	Jensen, G. E. Skovgaard	Gevninge	1. 7.05	Roskilde	3. 6.24	Roskilde	28. 3.25
12042	— Hakon V.....	Raadvad	25. 8 02	Kbhvn. Afd.	8.10.21	Kbhvn. Afd. 13	31.10.25
15581	— Knud Edvard ..	Helsingør	9. 3.96	Helsingør	3.11.16	„ „ 13	10.10.25
38426	Jørgensen, Christian.....	Gelsted	7. 1.00	D. Arb. Forb.	1.10.23	Odense	1. 8.25
605	Jacobsen, Gerhard E. P...	København	15. 9.05	Kbhvn. Afd.	16.10.24	Kbhvn. Afd. 15	31.10.25
636	Jeppesen, Richard E.....	—	8. 2.06	„ „	7. 8.25	„ „ 2	17.10.25
15992	Josefsen, Frederik.....	—	10. 8 02	„ „	6. 2.22	„ „ 13	31.10.25
692	Kiegstad, Alex	—	27. 7.06	„ „	17.10.24	„ „ 14	31.10.25
18463	Knudsen, Knud Aage M..	—	20. 7.91	„ „	1. 4.24	„ „ 15	24.10.25
32031	Larsen, Chr.....	Hyllested	17.12.99	Holbæk	1. 7.25	Holbæk	8. 8.25
26607	— Hans Chr. E...	Bastrup	28. 4.00	Frederikssund	3. 9.25	Kbhvn. Afd. 12	10.10.25
10230	— Harry Gotfred .	Tølløse	10. 1.01	Holbæk	28. 8.20	Holbæk	2. 5.25
33529	Lorentzen, Georg.....	Horsens	17. 7.02	Viborg	12. 9.21	Viborg	28. 3.25
10486	Madsen, Laurits Marius.	Middelfart	3. 4.83	Middelfart	6. 1.06	Kbhvn. Afd. 14	24.10.25
2213	Meisel, Edvin Kr. M. ..	København	30.11.03	Kbhvn. Afd.	16. 8.24	„ „ 18	31.10.25
37954	Müller, Arthur V. R....	Vollerup	7. 4 06	Sønderborg	6. 4 24	Sønderborg	28. 3.25
37963	— Hubert E. A. ..	—	7. 4.06	—	6. 4.24	—	28. 3.25
25813	Nielsen, Aage Leo	København	28.10.00	Kbhvn. Afd.	9. 5.22	Kbhvn. Afd. 17	10.10.25
30973	Nørdam, Niels Laurits ..	—	9. 4.00	„ „ 8	27. 9.19	Centralafd.	10.10.25
36254	Olsen, Eigil Valdemar.	—	7. 7.03	„ „	14. 4.23	Kbhvn. Afd. 14	17.10.25
37867	— Jens Julius	Ballerup	20. 5.05	Nyborg	20.12.24	Odense	18. 7.25
17004	— Vilh. A. Johs...	København	20. 8 03	Kbhvn. Afd.	10.10.22	Kbhvn. Afd. 8	31.10.25
5312	Petersen, Niels Martin...	Hvidovre	11. 3.85	„ „	13.11.24	„ „ 12	31.10.25
37684	— Peter Naumann	Masnedsund	18. 6.97	Vordingborg	15. 3.24	„ „ 14	3.10.25
23758	— Poul Lars P. ..	København	10. 8.99	Kbhvn. Afd.	20. 6.25	„ „ 14	10.10.25
34376	Poulsen, Alfred.....	Vorup	8. 1.03	Randers	6. 5.22	„ „ 5	3.10 25
3151	Rasmussen, Alfred Bernh...	Horsens	15.10.99	Horsens	3.11.19	Horsens	28. 3.25
1924	— Anton Marius..	Racine, U. S. A.	17. 6.94	Kbhvn. Afd.	11. 7.25	Kbhvn. Afd. 17	17.10 25
2692	— Arnold C. E. L..	København	24. 9.05	Aarhus	9. 5.25	„ „ 14	24.10.25
33845	— Hans Chr.....	Torning	6. 8.02	Viborg	5.11.21	Viborg	15. 8.25
20310	— Helmer Valter .	København	9. 2.06	Kbhvn. Afd.	13. 5.25	Kbhvn. Afd. 14	10.10.25
15805	— Rob. Lysdahl ..	Værum	26. 9.02	„ „	9. 1 22	Vordingborg	6. 6.25
12597	Ravn, Jens Brynd	Tønning	23. 4.92	„ „	31. 5.20	Kbhvn. Afd. 8	24.10.25
36269	Riis, Viggo Einer ...	København	1.12.04	„ „	14. 4.23	„ „ 14	10.10.25
23213	Rüdendahl, Poul Joh. Chr..	—	15.10.05	„ „	28. 5.25	„ „ 14	3.10 25
20415	Scnowsen, Aage Einer....	—	9. 9.00	„ „	8. 1.21	„ „ 14	10.10.25
13541	Skafte, Henry Aage....	Horselunde	16. 7.02	„ „	7. 2.25	„ „ 8	17.10.25
37872	Strandholt, Søren Pedersen	Hobro	7.11.04	Nyborg	7. 3.25	Løgstør	30. 5.25
39842	Taul, Hans U. Hansen	Viborg	30. 9.04	Viborg	1. 6.24	Viborg	1. 8.25
551	Waldmann, Orla.....	København	16.12.02	Kbhvn. Afd.	27.10 24	Kbhvn. Afd. 12	31.10.25
1674	Volf, Peder	Vesterkobbel	24. 9.05	„ „	17.10.25	„ „ 17	24.10.25
14034	Wulff, Gilbert H. P....	Stege	21. 5.94	„ „ 1	31.12.15	„ „ 11	17.10.25
27698	Østergaard, Aage Volters ..	Gevninge	8.10.97	Roskilde	9.12.24	Roskilde	14.11.25

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Specialarbejderforbundet.

Bortkommen Bog.

Medlemsbog Nr. 48858 for Harry Fredr. Sofus Nielsen, København, er bortkommen. Der var sidst betalt for Uge 41, 1925—26. Bogen gøres herved ugyldig.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 23901	Bjørklund,	Alfred Chr. M.	(Kbhvns. Afd.)
- 13165	Hansen,	Axel Einer	(—)
- 23182	—	Kaj P. Rolsted	(—)
- 23504	Klæbel,	Erland Willy	(—)
- 2325	Rasmussen,	Ludvig Agnar	(—)
- 5477	Redler,	Leo Reinhardt	(—)
- 1471	Weinreich,	Daniel	(Aalborg Afd.)

Medlemmerne Nr. 38532, Knud J. Juhl, og Nr. 48892, Peter Hansen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 36765	Carlsen,	Kaj Harald Chr.
- 13204	—	Martin.
- 10328	Johansen,	Søren Peter.
- 9995	Møller,	Carl Richardt.
- 16526	—	Charles N. Fr.
- 2325	Rasmussen,	Ludvig Agnar.
- 39122	Sørensen,	Martin Chr. Anton.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 26171	Grathwohl,	Walther Thor E. L.	10. 1.20
- 18916	Neckelmann,	Kaj Ludvig	17. 2.17
- 2165	Pfeiffer,	Carl	30. 3.18

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 9330	Andersen,	Johannes	20.11.20
- 16523	Bech,	Sven Hugo P.	25. 7.25
- 19272	Christensen,	Richard Harry	20.10 23

			Sidst betalt
Nr. 36765	Carlsen,	Kaj Harald Chr.	26. 9.25
- 13204	—	Martin	4. 7.25
- 32493	Caspersen,	Viggo Emil	5. 2.21
- 11214	Christiansen,	Edvard Marius	25. 2.22
- 29374	—	Ejnar Emil	27. 6.25
- 27573	Eriksen,	Axel	29. 7.22
- 39385	—	Niels Peter	6. 6.25
- 1374	Frederiksen,	H.	26. 9.25
- 39064	Hansen,	Hans Thurøe	21. 6.24
- 37780	—	Jørgen	8.11.24
- 34909	—	Nelius	23. 2.24
- 1764	Holmberg,	J. A.	19 9.25
- 27104	Jensen,	Hans Adolf	26. 4.24
- 8340	Jørgensen,	Christen	11. 6.21
- 30806	—	Oluf	25. 3.22
- 38796	Johansen,	Mads Carl Henry	17. 5.24
- 16837	—	Otto Michael	11.12 20
- 10328	—	Søren Peter	28. 3 25
- 14431	Kjeldsen,	Aage Chr.	21. 2.25
- 10860	Landgren,	Carl Louis	23. 4.21
- 24678	Lassen,	Peter Georg	5.11.21
- 18086	Lynge,	Henry Edv. O. A.	16. 5.25
- 9995	Møller,	Carl Richardt	26. 9 25
- 16526	—	Charles Niels Fr.	26. 9.25
- 34587	Nielsen,	Albert Chr. Fredr.	15. 8.25
- 16047	—	Hans Peter Sofus	16.10.20
- 29876	—	Harry	14. 7 23
- 7397	Olsen,	Axel Olaf Chr.	8.11.24
- 8597	Petersen,	Carl Egon	12. 6.20
- 38659	—	William Chr. V.	17. 5.24
- 2325	Rasmussen,	Ludvig Agnar	18 7.25
- 14934	—	Rasmus Th.	28. 3.25
- 21869	Sørensen,	Chr. Rosleff	28. 3.25
- 39122	—	Martin Chr. Anton	9. 5.25
- 12657	—	Hans Petri	26. 9.25
- 16847	Svendsen,	Carl Einer	21. 8.20
- 1755	Zierau,	Reinholdt August	10. 3.23

Overskud henligger paa Kontoret hos A/S F. L. Smidth & Co., Valby, til følgende Medlemmer:

Pladearbejderne Nr 32, H. Nielsen. 45, G. Petersen. 43, E. Larsen. 15, C. Jørgensen. 62, J. Rasmussen. 34, H. L. Jensen. 154, G. Kristensen.

Skruestikarbejderne Nr. 102, V. Larsen. 101, A. Ørting.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 2. Aarg., Nr. 1.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 5 MARTS 1926 12. Aarg.

Foraaret i Anmarch.

Nogle almindelige Betragtninger.

Omkring 15. Marts, da nærværende skrives, har vort noget urolige Klima begyndt ligesom at antage en lidt elskværdigere Karakter med højere Sol og lysere Dage; vi staar umiddelbart foran Foraarsjævndøgn.

Vi har gennemgaaet den barske Vintertid, Arbejdsløsheden har kulmineret, og det maa vel siges, at vi gaar en Aarstid i Møde, der for de smaa i Samfundet paa forskellig Maade gør det lettere at leve, gør Tilværelsen behageligere end under den barske Vinterkulde.

Det officielle Arbejdsløshedstal er gaaet ned fra i Januar at have været oppe paa ca. 95.000 til pr. 12. Marts at være 73.834 hvoraf de 4500 stod udenfor Arbejdsløshedskasserne. Der er altsaa en Nedgang paa godt 21.000 siden Nytaar, og det er vel at haabe, at med Foraarets Gennembrud vil der finde en forstærket Nedgang Sted, saa vi nærmer os det „normale". Det normale er jo nemlig desværre, at vi har en altfor stor Arbejdsløshed. Der var endnu pr. 12. Marts 6426 arbejdsløse Smede og Maskinarbejdere, hvoraf 107 stod udenfor Arbejdsløshedskassen, og der var samtidig 503 arbejdsløse Formere, 122 Slibere, og der var ikke mindre end 1089 Elektrikere af en Organisation, hvis Medlemstal er under 2500. At denne Organisation staar uden direkte Forbindelse med De samvirkende Fagforbund og med Metalarbejderkartellet, er uden Betydning for nærværende, men Tallet viser nokſom, hvor almindelig udbredt Arbejdsløsheden er, og at der stadigvæk er noget i vore Erhvervsforhold, der i højeste Grad trænger til at rettes.

De Paastande, som med idelige Gentagelser er fremført om „Industriens altfor høje Lønninger", skulde man tro var forstummet med Februar-Pristallets Nedslag paa 12 pCt. over det hele, men saaledes er det ikke.

For at man nu kan skønne over, hvad det er for Lønninger, som har faaet den nævnte Reduktion efter Februar-Pristallet, skal vi nævne, at Arbejdsgiverforeningens Statistik for Oktober Kvartal, som lige er kommet os i Hænde, viser for ca. 10.000 Smede og Maskinarbejdere i hele Landet en Gennemsnitsfortjeneste paa 186,6 Øre og et Gennemsnit af ansat Timeløn paa 123,4 Øre. For faglærte Formere opgives der for 814 Mand en Fortjeneste paa 203 Øre og et Gennemsnit af ansat Timeløn paa 155,8 Øre, Maskinformere henholdsvis 179,5 og 116,3. Det samlede Gennemsnit for Jærnindustriens Haandværkere, som desuden omfatter en lang Række Smaafag af Metalarbejdere, herunder Kobbersmede, Blikkenslagere, Slibere, Metaltrykkere, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere, Elektrikere m. m., angives for 14.900 Mand at være 185,9 Øre med en gennemsnitlig Timeløn paa 127,2 Øre.

For ikke-faglærte var Tallene for Arbejdsmændenes Vedkommende 6471 Mand med en Fortjeneste paa 145,1 og en ansat Timeløn paa 101,1 Øre.

Det er altsaa Tallene, som nu har været underkastet den saakaldte Februar-Regulering, og at Arbejdsgiverne vil sørge for, at denne Reduktion bliver effektiv, er der vist ingen Tvivl om, og herover nytter det naturligvis ikke at beklage sig, men paa den anden Side kunde der nok være Grund til at beklage sig over, at de, hvad før er sket, ved Hjælp af Cirkulærer og lignende søger at tiltage sig, hvad de ellers har Brug for. Forøvrigt foregaar de herhenhørende Kampe ikke mere direkte mellem Hovedorganisationerne, men derimod mere indirekte ved Den faste Voldgiftsret og ved de faglige Voldgiftsretter, hvor Arbejdsgiverne ved Hjælp af en mægtig Stab af Funktionærer fremsætter Paastande en masse efter Princippet: Bare smøre tykt paa, saa skal der nok blive noget hængende. Forøvrigt synes de saakaldte faglige Voldgiftsretter, d. v. s. de forskellige Organisationers egne Voldgiftsapparater, ogsaa at være stærkt optagne, efter vort bedste Skøn paa Bekostning af de saglige Forhandlinger mellem de interesserede Organisationer.

— Her er vore Medlemmer selvsagt i deres gode Ret til at staa fast paa de gældende Overenskomster i hele deres Udstrækning, og med de Erfaringer, vi har, for Øje, tror vi dog heller ikke, at Jærnindustriens Arbejdsgivere omkring i Landet ønsker at vove sig ud i tvivlsomme Eksperimenter, de ved saa vist udmærket, at med det forstærkede Arbejdstempo, vi maa siges at være inde i, specielt i Jærnindustrien, er der ingen Grund til for dem at beklage sig over Lønningerne, og vi tror, at vore Medlemmer med Præstation af forsvarligt Arbejde og Overholdelse af den fastsatte Arbejdstid kan se Fremtiden i Møde med Fortrøstning; Undtagelsestilfældene vil vi som altid kunne tage med Ro og Fasthed.

— Men det er altsaa trods alt utvivlsomt, at der er noget galt ved det hele System, og der er næppe Tvivl om, at hele det privatkapitalistiske System trænger til en Forandring fra Grunden af, men her maa vi naturligvis regne med den mest haardnakkede Modstand fra konservativ Arbejdsgiverside, hvor man tror, at det vil betyde Tab af et Paradis, hvis man skal gaa med til i mindste Maade at pille ved „Arbejdsgivernes uindskrænkede Ret til at lede og fordele Arbejdet", kort og godt, ved en Arbejdsgiverimperialisme, som dog trods alt har levet sin meste Tid. De Krige og Omvæltninger, som mange af dem ønsker i Haab om atter at komme i Højsædet, vil sikkert udeblive. Tiden er inde for den sociale Evolution (ikke Revolution), og heraf har den almene Befolkning alt at vinde, intet at tabe; selv Arbejdsgiverne, om de nok saa meget betragter sig som en Kaste, der bør være privilegeret, har ikke engang Udsigt til virkeligt at tabe noget, medmindre man hylder det System, at der altid bør være en lille Overklasse, som fjernt fra alt virkeligt fysisk Arbejde er i Stand til at holde en Tilværelse højt oppe paa Bekostning af de brede Lag.

Men fraset den stadige Kamp, som føres paa mange Omraader eller efter mange Linjer, staar den øjeblikkelige Vanskelighed i Relation til

Stigningen i den danske Krone.

Vi erindrer om, at den 1. Januar 1922 stod den danske Krone i en Guldkurs af 76,36, 1. Januar 1923 var den dalet til 74,36, 1. Januar 1924 var den 66,11 og 1. Januar 1925 65,80. Kronen stod altsaa i Aaret 1924 nogenlunde fast omkring 66, men henimod dette Aars Slutning tog den socialdemokratiske Regering fat for Alvor paa at gennemføre en Stabilisering i Forbindelse med en saa vidt muligt jævn Stigning, for ikke at faa altfor stærke Udslag i Erhvervslivet. Den 1. April 1925 var Kronen naaet til 67,98, den 1. Juli til 72,56, den 1. Oktober til 90,23, den 1. Januar 1926 til 92,02, omkring 1. Februar til 92,20, 1. Marts til 96,73, og i Midten af Marts, nemlig den 13., noteredes den til 96,91 — altsaa meget nær Guldpariteten, hvortil det vel maa ventes, at Kronen ret snart vil naa.

Kriseforanstaltninger.

Da imidlertid store Dele af Industrien beklagede sig, tog Stats- og Erhvervsminister Stauning som bekendt i Begyndelsen af December Maaned Affære ved Sammenkaldelse af et Møde for Industriens og Handelens Arbejdsgivere sammen med en Række Repræsentanter for Arbejderorganisationerne for at drøfte Situationen. Ministeren holdt en instruktiv Tale, som vandt almindelig Anerkendelse dels gennem øjeblikkelige Udtalelser, dels gennem Pressens Referater af Sammenkomsten.

Industriforeningens Formand holdt samtidig en Tale, hvori han fremhævede, som Midler, „man fra Industriraadets Side mente burde bringes til Anvendelse for at opretholde Beskæftigelse:

a) Gennemførelse af et passende midlertidigt Deflationsværn.
b) Foranstaltninger til Støtte for Eksporten.
c) Bestræbelser for, at der i videst mulige Omfang anvendes dansk Arbejde.

d) Nedsættelse af allehaande Takster og Afgifter, der i saa høj Grad er af Betydning ved Prisdannelsen her i Landet."

Og samtidig slog Industriraadets Formand fast, hvad vi tidligere har refereret, at ingen fra den Side vilde finde det forsvarligt at anvende Krisen imod Arbejderne i Form af Løntrykkeri, Nedsættelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen eller lignende, og Bladene satte endelig ind med Bemærkninger om, at der efter dette Møde var Udsigt til at naa et hurtigt Resultat, og at der var „Udsigter til et godt Samarbejde mellem Regeringen, Arbejdsgiverne og Arbejderne".

Og saa toges der fat, og straks efter Nytaar forelagde Ministeren for Folketinget et Forslag om direkte Støtte til Industrien i Retning af, at der, hvor der kunde spares Arbejdsløshedsunderstøttelse, kunde gives et Tilskud paa 2 Kr. (højst 3 Kr.) pr. Dag pr. Arbejdsløs, som man bevisligt kunde skaffe Beskæftigelse til, alt naturligvis under fornøden offentlig Kontrol, hvad Bevilling af Tilskud angik.

Rigsdagens Behandling af Sagen.

Saa snart imidlertid de allierede Højre- og Venstrepolitikere i Folketinget fik fat i denne Sag, iværksatte de en haardnakket Modstand. Man søgte paa alle mulige Maader at vanskeliggøre og forringe Forslaget, og først den 29. Januar var man naaet saa vidt, at et Forslag, vedtaget af Socialdemokrater og Radikale i Folketinget, kunde oversendes til Landstinget. Landstinget debatterede Sagen den 3. og 4. Februar ved en 1. Behandling, hvorefter der nedsattes Udvalg. Udtalelserne fra Højre og Venstre var meget forbeholdne, og det viste sig snart, at Højre og Venstre, som i Forening har Magten i Landstinget, var parate til at benytte dette til at forhindre Lovens Gennemførelse.

Vi skal forbigaa de nærmest endeløse Forhandlinger, som der siden er ført om denne Sag, men kun notere de synlige Bevæggrunde til denne Modstand fra Højrepartiernes Side.

„Venstre" er som bekendt et rent Frihandelsparti, d. v. s. saa langt som Frihandel betyder Beskyttelse for Landbruget i Form af toldfri Indførsel af Raastoffer og lignende, ellers er der næppe noget Erhverv, der stærkere har benyttet Statskassen til Understøttelse af al mulig Art end netop Landbruget.

— Dertil kommer saa, at Højre saavel som Venstre, trods de velvillige Udtalelser af Industriraadets Formand i December i modsat Retning, inderligt har ønsket at lade hele den saakaldte Deflationskrise have sit Forløb i „Fredelighed", saaledes at der derigennem kunde øves det stærkest mulige Pres paa Arbejderne og deres Organisationer. Hellere i Ny og Næ lade sig aftvinge en Fedtskilling til Understøttelse for de Arbejdsløse til Fortsættelse af deres vegeterende Tilværelse end at være med til at bringe Erhvervslivet op, hvor det drejer sig om Industrien og Byernes talrige Befolkningslag.

Jøvrigt har de samme Højre- og Venstrepartier som bekendt øvet en mægtig Modstand imod Forslaget om Understøttelser til de Arbejdsløse, og Resultaterne i Retning af at beskære disse Understøttelser svarer vel ikke just til deres Ønsker, men de er dog bist og her ret betydelige. D'Hrr., der har Magten, har jo deres paa det tørre, hvorhen det saa ellers gaar.

Politisk abstrakte Standpunkter.

Det er i denne Forbindelse ikke uden Interesse at notere den Modstand, der øves imod en Reduktion af Militærudgifterne. Skønt Venstre er et Parti, hvis Historie peger stærkt i Retning af Modstand imod Militarisme og Militærudgifter overhovedet, saa tror de sig dog nu saa langt paa den sikre Side i vort Samfund, at de holder stærkt paa et Militærvæsen, som, da det staar klart for alle, at vi ikke kan spille Stormagt eller udenfor Landets Grænser udrette noget nævneværdigt med et Militærapparat, saaledes som vi kan stille det paa Benene, kun nærmest kan tænkes anvendt til at „opretholde Orden" indenfor Landets egne Grænser, med andre Ord: et „Væsen" til Værn imod en virkelig demokratisk Udvikling.

Paa samme Maade øves der næsten fanatisk Modstand imod et Lovforslag, som sigter til at gøre Prisaftaler ulovlige, og dette forklarer man fra Højres og Venstres Side derhen, at Arbejderne træffer jo ogsaa Aftaler om Prisen paa deres Arbejdskraft, altsaa en moderne Bondepolitiker, hvis Forfædre forstod at alliere sig med Byernes Arbejdere under Provisorieaarene i Firserne i forrige Aarhundrede til Værn imod Adel og Gejstlighed og Embedsmandsvælde, han kan nu ikke se en Forskel deri, at Arbejderne, som dog er Mennesker, slutter sig sammen til fælles Værn, og deri, at Grosserere og andre, som paa større eller mindre Omraader behersker eller tror at beherske Vareomsætningen, fastsætter Priser, som ofte ligger Tusinde Gange over selve Produktionsværdien, og fastsætter høje Konventionalbøder for at

bryde de saaledes bestaaende Ringe, Karteller og lignende, altsammen med det for Øje at brandskatte Befolkningen gennem Varepriser, der atter igen nødvendiggør tilsvarende Forhøjelser af Lønningerne, for at Befolkningens brede Lag kan eksistere.

Sandelig en herlig Svikmølle!

Endelig foregaar der, hvad navnlig vore Medlemmer, som deltager i offentlig Administration, vil vide, en stadig Kamp imod de offentlige Virksomheder af produktionsmæssig eller handelsmæssig Art. Hospitaler har Højrepartierne ganske vist ikke noget imod, at det Offentlige driver, naar bare der bliver taget en Betaling af Befolkningens brede Lag, som er det, der er mest udsat for Sygdom, som kan øve et yderligere Tryk imod det og navnlig fri „Skatteborgerne" for de forhadte Udgifter dertil.

Men de offentlige Værksteder, Fabriksvirksomheder, Handelsvirksomheder o. s. v., er som bekendt Genstand for stadige og heftige Angreb. Privatindustrien kræver under de mest paagaaende Former at blive den, der faar Lov til at levere det Offentliges Forbrug — sidst har Skibsbyggerierne beklaget sig højlydt over, at Statens Orlogsværft faar Lov til at bygge og reparere Statens Skibe, skønt det faktiske Forhold er, at Orlogsværftet er „skaaret ned" saa langt, saa det nærmest er en Meningsløshed, ogsaa under Pres af de samme Privatinteresser, men der tages paany fat for yderligere at forhindre det Offentlige i at producere til Statens og Kommuners eget Forbrug. Ogsaa hos Statsbanerne føres der en stadig Kamp paa dette Omraade, og her som andre Steder befinder en Række Embedsmænd sig meget vel ved at give efter for Privatindustriens Pres, og trods alle Forsikringer om, at man vil sætte dansk Arbejde i Højsædet, køber man med Glæde ind fra store udenlandske Industrier samtidig med, at man negligerer Tilbud fra Værkstedernes Arbejdere og deres Organisationer om Forhandlinger, sigtende til at holde Produktionsomkostningerne paa et overfor Staten og det Offentlige forsvarligt Niveau.

Hvorlænge vil alt dette kunne holde? Hvorlænge vil man kunne øve aaben og skjult politisk Modstand imod Regeringsforanstaltninger, der sigter til at fremme hele Befolkningens Vel? Man vil gerne bestylde Arbejderorganisationerne og specielt Socialdemokratiet for at drive Klassepolitik, men i Virkeligheden er den Klassepolitik, vi her har berørt, den mest inkarnerede, som nogen Klasse eller nogen Interesseffære er i Stand til at sætte i Værk.

Vi tror, at kun Offentligheden og Befolkningens stedse mere udbredte Medbestemmelse i Forvaltningen, offentlig og privat, kan bringe det hele Samfundsmaskineri paa det rette Spor og holde det fast der.

Vi venter Foraarets Komme ogsaa her!

Norsk Jærn- og Metalarbejderforbund fylder 35 Aar.

Den 28. Februar 1891 blev »Det norske Jærn- og Metalarbejderforbund« stiftet og er saaledes for nylig fyldt 35 Aar, et Jubilæum, som man har fejret i al Stilhed under de forhaandenværende Forhold, men i Medlemsbladet for Februar Maaned d. A. har man taget Anledning til en retrospektiv Omtale. Herunder beskæftiger man sig med Begivenheder og Personer, de sidste navnlig dem, som har været af grundlæggende Betydning, først og fremmest M. Ormestad, som i en Aarrække var dette Forbunds dygtige Fører, dernæst Hovedkasserer Arnt Aamodt samt Halvard Olsen, der forrige Aar blev Formand for Landsorganisationen, forhenværende Hovedkasserer Østerholdt og afdøde Formand Axel Knudsen.

De sidste 5 Aar har bragt en Ændring i Forbundets indre Forhold, bl. a. hvad Medlemstallet angaar. Da man passerede 30-Aarsdagen, talte Forbundet 21.000 Medlemmer og var i alle Henseender godt økonomisk funderet, men saa kom Nedgangstiden for Industrien med 1921, og Arbejdsløsheden tog et Omfang som ingensinde før, det nævnte Aar udbetalte vort Broderforbund 3.800.000 Kr. i Understøttelse til arbejdsløse Medlemmer, som paa et Aar havde 900.000 tabte Arbejdsdage at notere. I 1922 var Arbejdsløsheden lige saa stor, men i 1923 og 24 mindskedes den noget for atter at blusse op i 1925 — omtrent af de samme Aarsager, som kendes hos os.

Den gennem ca. 5 Aar særdeles omfattende Arbejdsløshed har virket tilbage paa Medlemstallet, mange er søgt over i andre Fag eller Erhverv, medens andre har maattet ophøre at være Medlemmer efter Understøttelsens Ophør.

Med 1923 fandt der en Omorganisation Sted indenfor de norske Fagorganisationer efter Beslutning af den norske Landsorganisations Kongres om at gaa over til Industriforbund, og denne Omlægning medførte, at vor Broderorganisation mistede et betydeligt Antal Medlemmer, uden, som det synes, at have faaet tilført andre, som det maatte have Krav paa, naar der skulde omorganiseres efter de nævnte Linier. Der overførtes imidlertid større og mindre Grupper enten til bestaaende Forbund eller til nydannede »Industriforbund«, Blikkenslagerne og Rørlæggerne gik saaledes over til »Norsk Bygningsindustriarbejderforbund«, som saa vidt vi kan skønne ikke er blevet til noget rigtigt Industriforbund under Ledelse af den bekendte Arbejdsmand Volan, i alt Fald staar det norske Murerforbund stadig udenfor denne Sammenslutning.

En Del Reparatører ved Papir- og Cellulosefabrikkerne gik til »Norsk Papirindustriarbejderforbund«, og alle de Reparatører, som beskæftiges ved Tændstik-, Cement-, Aluminium- og Karbidfabrikker o. s. v., gik til »Norsk kemisk Industriarbejderforbund«, medens Reparatørerne ved Bjergværkerne gik til »Norsk Arbejdsmandsforbund« og Reparatører og Fagarbejdere ved kommunale Virksomheder blev overført til »Norsk Kommunearbejderforbund«.

Al denne »Omorganisation« førte til en Reduktion i vort norske Broderforbunds Medlemstal ned til under 12.000, men om det, der saaledes er gaaet for sig, er sket under rimeligt Hensyn til dette Forbunds Interesser eller under rimeligt Hensyn til alle dem, som ikke alene er overført til en anden Organisation, men ogsaa til et andet Lønniveau, skal vi her lade ligge ubesvaret.

Ogsaa andre Vanskeligheder har vort norske Broderforbund været ude for, den store Lock-out i 1924 varede saaledes fra 14. Februar til 27. Maj, og den saakaldte ulovlige Metalarbejderstrejke i Oslo, som afsluttedes samtidig, efter at have varet i 29 Uger, stillede meget store Krav til Organisationens finansielle Ydeevne. Hertil kom iøvrigt Arbejderklassens politiske Stridigheder, der virkede tilbage paa og vanskeliggjorde Arbejdet indenfor Fagorganisationerne.

Men trods alle disse Vanskeligheder og trods alle Anslag fra Arbejdsgivernes Side har den norske Metalarbejderorganisation hævdet sin Stilling og mestret de største og vanskeligste Opgaver, som ligger indenfor dets Formaal.

Vore norske Fagfæller kan saaledes være stolte af deres gamle Organisation, som stadig er et særdeles kraftigt Led, først og fremmest i den skandinaviske Sammenslutning, som nu stærkere end nogensinde har manifesteret sig ved den for nylig undertegnede Overenskomst mellem Sveriges, Norges, Finlands og Danmarks Metalarbejderorganisationer — ogsaa danske Metalarbejdere skylder vore norske Kolleger Tak for mange Aars godt Samarbejde og for værdifuld økonomisk Bistand under Konflikter, norske Kolleger var altid parate, naar det gjaldt om at yde os Støtte og altid parate til at bevare og udvikle Samarbejdet først og fremmest i Skandinavien og dernæst som Led i Kæden af de internationalt sammensluttede Metalarbejderorganisationer.

Herfor benytter vi Lejligheden til gennem vort Forbunds Organ at bringe vore norske Fagfæller og deres Organisation vor oprigtige Tak og Lykønskning.

— — — Desværre ser vi af vort norske Broderorgan, at Situationen deroppe ingenlunde tegner sig gunstig, Forholdene er nemlig præget af de Tusinders Arbejdsløshed, som forøges gennem andre Tusinder, der arbejder paa nedsat Arbejdstid.

Men dertil kommer, at man deroppe staar overfor en ny Tarifrevision, og Arbejdsgiverne har allerede tilkendegivet, at de ønsker Nedskæring i Lønningerne og Forringelse af Arbejdsvilkaarene i det hele taget.

Man haaber dog paa sædvanlig Maade at kunne klare alle Skær uden at behøve at nære nogen Frygt for Modstandernes Anslag, og Udtryk herfor er følgende Citat af det norske Fagblad for Februar:

> »Vi har bygget vår organisasjon solid og godt gjennem årene, og takket være det solide grunnmursarbeide som M. Ormestad utførte har bygningen blitt solid og stø og har kunnet stå for mangen en hård påkjenning. Og vi har fremdeles både evner, arbeidslyst og kamplyst til å møte angrepene og kjempe for bedring i jern- og metallarbeidernes levevilkår.«

— — — Af Dagspressen fremgaar det iøvrigt omkring 1. Marts, at der Fredagen den 26. Februar i det norske Storting er fremsat Forslag til en omfattende Revision af Toldtarifferne, og som særlig Motivering herfor henvises der i Bemærkningerne til den norske Valutastigning, der har medført Nedsættelse af »Guldtoldtillægget« fra 50 til 40 pCt., ligesom det sidste Pristal har bragt Forstyrrelser i Næringslivet. Erfaringerne viser, at en Omlægning af Prisniveauet og Lønningerne i nedadgaaende Retning er en lang og smertefuld Proces, skrives der, som kommer bagefter Revision af Toldbeskyttelse, og i Mellemtiden er Produktionen lagt aaben for en ruinerende Konkurrence fra Udlandet. Endvidere hedder det: »Skulde der gøres en Systemforandring i Retning af Frihandel, vil dette bedst kunne ske i en udpræget Opgangstid, da der bl. a. ogsaa er mere Tilgang i andre Statsindtægter end Told«. Dernæst tales der om Dumpingkonkurrencen, som kan gøre Beskyttelse paakrævet. Man har ikke villet anbefale nogen Overgang til et Værditoldsystem paa Grund af de tekniske Vanskeligheder, Fristelsen til Uredelighed o. s. v., som dette kan medføre.

Den Toldgodtgørelse, som tilkommer de norske Skibsværfter, foreslaas forhøjet for Nybygninger til 3,5 og 1,75 pCt. for Fartøjer henholdsvis over og under 300 Tons, og Reparationsgodtgørelsen til 2,6 pCt. For Landbrugsprodukter foreslaas der en Række Forhøjelser, ligesom der foreslaas Forhøjelser for Tekstilvarer samt for nogle Industrivarer saa som Dynamit, elektriske Kabler, Isolatorer, Tændstikker, Galoscher og Cykler.

Efter alt, hvad der foreligger, maa vi med den største Interesse følge Udviklingen af saavel de faglige som de politiske Forhold i Norge.

Arbejdsforholdene i Jærn- og Metalindustrien i Tyskland.

Ved Begyndelsen af Januar Maaned var der af 2,008,580 Arbejdere i 26,625 Virksomheder 1,192,636 eller 59,38 pCt. fuldtbeskæftigede, 660,905 eller 39,9 pCt. arbejdede paa forkortet Arbejdstid, medens Resten var strejkende eller ledige fra indstillede Virksomheder.

I hvilken Grad Erhvervskrisen i Jærn- og Metalindustrien har udviklet sig, fremgaar af følgende Tal:

Maaned	Af hundrede Medlemmer var fuldt beskæftigede	paa forkortet Arbejdstid	Strejkende og Arbejdsløse fra indstillede Virksomheder
Januar 1925	94,4	3,9	1,7
April —	93,9	3,3	2,8
Juni —	93,6	3,8	2,6
August —	90,6	6,2	3,2
Oktober —	77,3	19,3	3,4
Novbr. —	68,5	27,4	4,1
Decbr. —	59,4	32,9	7,7

For at undgaa Misforstaaelse bemærkes, at tredje Kolonne ikke omfatter det samlede Antal Arbejdsløse, da disse ikke omfattes af denne Undersøgelse. Metalarbejderforbundet fastslaar selv Tallet paa sine Arbejdsløse, og dette gav ved Slutningen af December Maaned 1925 15,2 pCt. Arbejdsløse mod 8,65 pCt. den foregaaende Maaned, men den 16. Januar var Arbejdsløshedsprocenten steget til 25,5. Arbejdsløshedsantallet er saaledes siden November i Fjor steget 2½ Gang.

Hr. Direktør Bondegaard som Færgemand.

Fra ældgammel Tid, da Kommunikationsmidlerne var primitive, har Færgemanden været omgivet af en vis Romantik. Det var ham, der muliggjorde, at den Rejsende kunde komme over Vandet fra Landsdel til Landsdel, og som i Storm og Stille passede sin Dont. Og Færgemanden var demokratisk; han var til Raadighed for Landevejens farende Svende saavel som for den højbaarne Herre, og da Færgefarten blev privilegeret fulgte visse Pligter, der betryggede den Rejsendes Overfart. Der er altsaa god gammel Tradition over alt, hvad der hedder Færgefart.

Imidlertid har A/S Burmeister & Wains Direktør paa Refshaleøen, Hr. Bondegaard, foruden sine Bestræbelser for at skaffe udenlandske Værfter Beskæftigelse ved omfattende Reparationer af danske Skibe samt for at komme i det daarligst mulige Forhold til Arbejderne paa Værftet, ogsaa en personlig Interesse i den Færgefart, der, saa længe Værftet har bestaaet, har muliggjort det for Folk at komme tørskoede fra Toldboden til Refshaleøen og omvendt.

Denne Færgefart, der oprindelig blev udført ved Hjælp af en Dampbaad, men i de senere Aar er opretholdt af en Motorbaad, der kan rumme 75 Personer, har altid, som al anden Færgefart, været offentlig, d. v. s. er blevet benyttet af alle, der havde Ærinde paa Refshaleøen, lige fra Hr. Bondegaard selv til den yngste Lærling paa Værftet, af Søfolk og Havnearbejdere, Handelsfolk og Betlere, Positivspillere og Militære fra Militæretablissementerne paa Refshaleøen, Arbejdssøgende og tilfældige Vandrere, som ønskede at faa en Sejltur.

Vi maa formode, at dette demokratiske Befordringsmiddel, som ejes af Værftet, har været en Kilde til Ærgrelse for Hr. Bondegaard, fordi det ogsaa var tilgængeligt for Arbejderne, hvem han ikke synes at nære en overdreven Kærlighed for; thi en skønne Dag blev der udsendt et Dekret, i Henhold til hvilket det fremtidigt var forbudt Værftets Arbejdere at benytte Baaden. Dette var til megen Gene for de Arbejdere, som paa Grund af Omstændighederne ikke efter Fyraften kunde naa de for dem særlig beregnede Arbejdsfartøjer, og som derfor for at komme hjem maatte gaa ad den lange Refshalevej over Christianshavn, hvilket ikke mindst for ældre Folk og i daarligt Vejr var meget besværligt efter en Dags strængt Arbejde.

Imidlertid opfattede Arbejderne Hr. Bondegaards Forbud nærmest som en Misforstaaelse, og gennem Tillidsmændene forsøgte man at faa Direktøren til at tage Forbudet tilbage, men uden Resultat. Ja, selv da man tilbød at ville betale for at komme over med Baaden, blev det mødt med et blankt Afslag, og Hr. Bondegaard gav nærmest Udtryk for Forbavselse over, at Arbejderne overhovedet turde blande sig i hans »private Færgefart«.

Da alle Bestræbelser, specielt fra Fællestillidsmandens Side, viste sig at være frugtesløse, demonstrerede Værftets 1233 Arbejdere ved efter Middagspausen den 10. December at forlade Arbejdet, der atter blev paabegyndt næste Dags Morgen, vel i det forfængelige Haab, at Hr. Bondegaard, naar han fik Bevis for, at Arbejderne stod enige i Kravet om Adgang til Baaden, vilde forhandle sig til Rette med dem.

Men Illusionen bristede. Hr. Bondegaard gik i Stedet for til Den faste Voldgiftsret med Krav om Bod for den skete Arbejdsstandsning, og den 3. Marts afsagde Retten Kendelse, i Henhold til hvilken Arbejdsstandsningen har været ulovlig, men som udtaler, at de Indklagede bør for Tiltale fri at være. Endvidere siger Kendelsen:

> Der vil være at optage en Forhandling mellem A/S Burmeister & Wain og de hos dette Selskab beskæftigede Arbejdere om de nærmere Betingelser, paa hvilke Arbejderne kan faa Adgang til at benytte Motorbaaden »Expres«.
>
> Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Hr. Bondegaard maa nu trøste sig med, at han, til Trods for Den faste Voldgiftsrets Kendelse, alligevel ikke behøver at benytte en Færge, der i Lighed med andre Færger, Rutebiler, Jærnbaner og Sporvogne ogsaa befordrer Arbejdere.

Og Trøsten vil han sikkert finde i, at der til Trods for alt dog alligevel er en Motorbaad, som han kan holde Arbejderne borte fra, nemlig den af Virksomheden til Hr. Bondegaards private Disposition stillede luksuriøse Motorbaad.

Statsbanerne dømmer og Statsbanerne tilgiver.

Saa vidt vi kan skønne, er det embedsmandsmæssige Enevoldsregimente ved vore offentlige Virksomheder i Stat og Kommuner paa Retur, og vi vil gerne føje til et forhaabningsfuldt: Nu under den socialdemokratiske Regering maa det dog vist synge paa sit sidste Vers, selvom det i nogen Grad ligner Dragen med de 7 Hoveder, som der skal et stort Arbejde og gennemført Konsekvens til at kunne tage Livet af.

Om der nu paa nogle af vore offentlige Værksteder og Arbejdspladser er noget til Rest af de 7 Hoveder, skal vi for nærværende lade ligge, men paa Statsbanerne er der aabenbart adskilligt endnu i saa Henseende at halshugge.

Det er et Særkende for dette »Væsen«, at det gennem Tiderne har gennemført og fastholdt et fuldkomment absolutistisk System, og Motiveringen derfor er først og sidst, at saadant kræver Sikkerhedstjenesten, d. v. s. Hensynet til den rejsende Befolkning, hvis Liv maa spares det mest mulige. At Systemet alligevel engang imellem klikker, skrives paa, at det, trods alt er menneskeligt at fejle.

Systemet, hvis dette er den rigtige Betegnelse, opretholdes altsaa stadigvæk, og der kan fortsat blive saa meget til Rest af det etablerede Selvherskerdømme, at man kan velsigne Værkstedsarbejderne, som dog lever og virker under ganske andre Forhold end Tjenestemændene, saaledes at de kan komme ind under den ensidige Embedsmandsafgørelse. Det vil endnu mindes, hvorledes en Kedelsmed, der for en 2—3 Aar siden kom for Skade at sige noget i Retning af Skvadderhoved til en Værkmester, paa hvem Betegnelsen iøvrigt skal have passet aldeles vidunderligt, blev idømt 20 Kr. i Bødestraf arbitrært. Vore Kolleger protesterede energisk og betalte hans Bod for i alt Fald at vise denne magtfulde Handling deres inderligste Foragt.

Men senere har man fortsat. Et Par Kolleger kom ved en ren Fejltagelse til at skrive $^1/_2$ Time for meget paa deres Timeseddel, Diktaturet sattes i Virksomhed, vistnok straks, selvom Virkningen først kom en rum Tid efter. Man forhaster sig ikke; dette sidste hører nemlig ogsaa til Systemet, ja, er sikkert et ganske nødvendigt Led, og kritiserer man dette og paastaar, at denne Langsomhed hører til en af Statens store Udgiftsposter, saa henvises der bare til, at der jo kan overlades saa meget som muligt af Fremstillingen af Statens Forbrug af industrielt og haandværksmæssigt Arbejde til Privatindustrien, derved tjener man atter de samfundsbevarende Kræfter i vort Folk, og man styrker og opretholder en Følelse hos nogle faa af, at der dog altid bliver lidt til Rest til Beskæftigelse til dem, og saa bør de simpelthen ikke alene føje sig og bøje sig, nej, de maa hjælpe Embedsmændene at holde de onde Magter og onde Tendenser, som vil forstyrre Idyllen, nede; der findes altid villige Sjæle, og kun Smede og Maskinarbejdernes fast sammensvejsede Organisation er et Memento om, at der endnu er Kræfter, der vil arbejde for en nogenlunde tidssvarende Aand hos vore kørende Autoriteter paa Statens Jærnsporveje.

Men midt i al den graa Teori om Embedsmandsvælde og Embedsmandsdiktatur har der fornylig vist sig en lille Lysstraale i Form af en human auditørmæssig Afgørelse af en Klage.

For ca. 1 Aar siden, nemlig den 25. Marts f. A., klagede vor Statsbaneafdeling i København til Maskinchefen over Værkmesteraspirant A. Brandt, som har vist sig som en, lad os sige overordentlig uheldig Værkstedsleder. De mange Enkeltheder skal vi lade ligge, men det drejede sig om, at Brandt, naar han »arbejdede« om Natten, forsvandt stille og diskret ad nærmeste Omvej hjem til sin Wigvam, medens han lod Statsbanerne betale for hans anstrengende Gerning. Efter lang Tids Forundersøgelse og lang Tids For øg paa fra Brandts Side at slippe ud af den ubehagelige Klemme, som vor Afdeling havde anbragt ham i, fik Auditøren Sagen. Der afholdtes Forhør, og Auditøren lagde under disse ikke Skjul paa, at den Sag jo ikke saa videre godt ud. Men efter alt det sindsoprivende viste det sig, at Rettens Gudinde, Fru Justitia, der som bekendt er blind, lod Vægtskaalen synke til den rigtige Side, og den 2. Marts d. A. kunde Maskindirektør Floor sende vor Afdeling følgende:

> »I Anledning af Fagforeningens Skrivelse af 25. Marts vedrørende Klage over fungerende Værkmester ved Centralværkstedet i København, Haandværker J. C. A. Brandt, skal man meddele, at Klagen efter de ved Statsbaneauditørens Forhør fremkomne Oplysninger har vist sig at savne Grundlag, idet man dog, skønt det er oplyst, at fungerende Værkmester Brandt har vederlagt sin Udeblivelse af Tjenesten med Overarbejde til andre Tider, har fundet Anledning til overfor ham at paatale, at han enkelte Gange har forladt Tjenesten uden Tilladelse.«

Det vilde være altfor morsomt at give sig til at skrive Kommentarer til denne Afgørelse. Dette besørger vore københavnske Statsbanekollegers Meddelelsesblad, »Smeden«, og vi skal indskrænke os til at notere, hvad man slutter sin Omtale af Sagen med, nemlig følgende:

> »Generaldirektøren har afsagt Dommen, som er en Klassedom, men Sagen er dog ikke dermed sluttet. Arbejderne har ogsaa dømt — ingen Magt kan tvinge os til at ændre det Syn, vi har faaet paa Brandt ved hans egen Optræden. Vor Organisation er forberedt paa at følge enhver Udfordring fra hans Side med den stærkeste Protest. Kan Statsbanerne være tjent med en saadan Arbejdsleder, maa vi være indstillet derpaa.«

Vi skal bare føje en oplysende Bemærkning hertil, og det er den, at naturligvis kan Statsbanerne ikke være »tjent« med en saadan Arbejdsleder, men det er jo ikke det, Sagen drejer sig om, saadan som der regeres under dette »Væsen«. Nej, Afgørelsen er truffen overfor en »Tjenestemand«. Afgørelsen er mild, ja

ligefrem human, og den er egnet til at bevare det herskende System, og dette har intet at gøre med hvad Statsbanerne efter Omstændighederne kan »være tjent med«. Det beder vi vore Medlemmer forstaa og tænke over, alt imedens vi venter og haaber paa et Systemskifte.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Observer! Med nærværende Fagblad er til Afdelingerne udsendt Skemaer til Optagelse af Lønstatistik for de 4 Lønningsuger, der findes i Marts. Umiddelbart efter den sidste Lønningsdag bedes Skemaerne indsendt til Forbundet, saaledes at Materialet hurtigst muligt kan blive bearbejdet og udsendt.

Medlemsnumre mangler i for mange Tilfælde paa Skemaerne, og man bedes derfor erindre at paaføre disse.

Aalborg. Den 18. Februar afholdtes der Mæglingsmøde hos Firmaet Chr. F. Justesen. Firmaet havde nægtet at betale 12 Stempelringe efter en tidligere fastsat Akkordpris, og det kunde vel siges, at denne gamle Pris var ret høj, men i Forbindelse hermed havde Fabrikanten erklæret, at han overhovedet ikke vilde respektere de gamle Akkordpriser.

I Tilfælde, hvor der fremkom Arbejde, som ikke kunde udføres i Akkord, var der før Pristallets Fremkomst betalt en Timeløn af 199 Øre. Her overfor havde Firmaet ogsaa erklæret, at det selv efter Afdrag af Februar-Pristallet heller ikke i Fremtiden vilde betale en saadan Løn for det Arbejde, altsaa 175 Øre.

Til Afgørelse af Spørgsmaalet om Stempelringene enedes man om, at Firmaet yder et Tillæg paa 5 Kr. tilsammen, og dernæst enedes man om, at der i Tiden indtil 1. Juni d. A. skal arbejdes i ren Timeløn til gennemsnitlig 165 Øre. Derefter gaar man igen over til Akkord, hvilket vil sige, at man skal begynde paa bar Bund med nye Priser, og at de skal indføres i en Akkordbog. Samtidig skal man forhandle om, hvad de ansatte Timelønninger skal være.

Forklaringen herpaa er, at Firmaet skulde skifte Støbemester og som Følge deraf ikke ønskede de ny Akkordforhandlinger optaget, før den nye Støbemester blev noget kendt med Forholdene.

Aarhus. I Fagbladet for December f. A. er omtalt saavel Mæglings- som Timandsmøde hos De forenede Jærnstøberier, derunder, at Firmaet vilde have Formerne til at tage mere Ansvar for Vragstøbning af Radiatorrør, men Enighed opnaaedes ikke. Firmaet er imidlertid ikke af dem, der giver op for saa lidt, den 8. Februar rejste man Sagen paany, og den 18. Februar afholdtes der i den Anledning et nyt Mæglingsmøde.

Sandets Opblanding er Formerne uvedkommende, men nu havde Aktieselskabet fundet ud af, at Formsand med forkert Fugtighedsgrad, Vrag, som skyldtes faldne Kasser, manglende Stivere eller Klatteri paa Grund af oplappet Form, skulde Formerne ogsaa tage Ansvaret for.

Alt dette er i hele Arbejdsmetoden og Lønningerne lagt saaledes, at Formerne intet Ansvar har derfor, og der opnaaedes heller ingen Enighed, og det samme blev Tilfældet, da Sagen blev behandlet ved Timandsmødet den 24. Februar.

Desforuden havde Aktieselskabet ved en Skrivelse af 10. Februar opsagt alle Akkordpriser for Radiatorer, Ribberør og Støbejærnskedler med Tilbehør og krævet, at Priserne, saaledes som de saa ud efter, at Februartallets 12 pCt. var afdraget, yderligere skulde reduceres med 20 pCt.

Dette Spørgsmaal blev behandlet ved et kombineret Mæglings- og Timandsmøde samme Dato som ovennævnte Timandsmøde.

Selvfølgelig kunde der heller ikke her være Tale om at imødekomme Firmaet, og der opnaaedes ikke Enighed om noget.

Brønderslev. Den 20. Februar meddelte denne Afdeling, at de 3 Medlemmer, der var beskæftigede paa Brønderslev Jærnstøberi, havde nedlagt Arbejdet. Man havde en Overenskomst med Fabrikken, som iøvrigt staar udenfor Jærnindustriens Sammenslutning, og man var enedes om, at Pristallet August 1925 skulde lades ude af Betragtning. Da Pristallet Februar 1926 fremkom, vilde Forholdet derfor blive, at Timelønningerne (der arbejdes ikke i Akkord) vilde være at reducere med 11 pCt., men Firmaet afdrog 14 pCt., og da man ikke var til Sinds at ændre heri eller forhandle med Formerne, blev Arbejdet standset.

I den Anledning førtes der nogen Korrespondance mellem Firmaet, Afdelingen og Forbundet, som er resulteret i, at Arbejdet blev genoptaget efter at have været standset i 8 Arbejdsdage og paa det Grundlag, at Firmaet erkendte kun at have Ret til at afdrage 11 pCt.

Helsingør. Paa Skibsværftet afholdtes der den 8. Marts et Mæglingsmøde. Igennem de Aar, der har været Pristal, har Parterne været enige om, at hvis f. Eks. en Akkord var udleveret, og hvis det drejede sig om et Stykke, der ikke var færdigt paa det Tidspunkt et nyt Pristal fremkom, eller hvis det drejede sig om flere Stykker efter samme Model, var dette blevet gjort færdigt, uden at det nye Pristal øvede nogen Indvirkning derpaa, hvad enten Tallet var gaaet op eller ned.

Da nu Pristallet Februar 1926 fremkom, var en Former i en saadan Situation, men ikke desto mindre reducerede man Prisen med 12 pCt.

Ved Mæglingen maatte Aktieselskabet erkende det uberettigede heri og indgaa paa at udbetale vedkommende Former de 48 Kroner, det drejede sig om. Sagen maa jo iøvrigt medføre, at Værftet i fremtidige Tilfælde maa træffe en Ordning, for at Gentagelser ikke skal ske.

Herning. Den 19. Februar klagede denne Afdeling over, at Lærlingeantallet paa Bolls Jærnstøberi var

for stort, 4 Lærlinge til 2 Formere. Undertiden er der dog flere Formere i Arbejde, men trods det, at der for Tiden er smaat at bestille paa Fabrikken, havde man dog antaget en Lærling til, oven i Købet en voksen.

Sagen er fremdraget for Jærnstøberiejerforeningens Formand med det Resultat, at han i Maanedsorganet »Støberiet« har skrevet en Artikel, hvori han omtaler dette og iøvrigt flere andre Forhold, og han hævder, at noget saadant kan man ikke, saafremt man stadig vil regne med Forbundets Medvirkning til, at Lærlingeforholdene skal udvikle sig i sund og normal Retning.

Holstebro. Hos Firmaet Vald. Birn og Brødre afholdtes der den 26. Februar Mægling. Firmaet havde klaget over, at en tidligere truffen Aftale vedrørende Akkordpriserne for Gibsbrædder paa de saakaldte Allerups-Maskiner ikke blev overholdt af Formerne. Enighed opnaaedes ikke, og Sagen blev viderebehandlet ved Timandsmøde den 11. Marts, og her enedes man om at henvise Sagen til fornyet lokal Forhandling. Denne drejede sig iøvrigt først og fremmest om, hvad Grundpriserne skal være paa de forskellige Kasse-Størrelser, og den ny lokale Forhandling skal være tilendebragt til 1. April.

Bringer den ikke Afslutning, skal Sagen optages til ny Behandling ved Timandsmøde.

København. I de to sidst udkomne Fagblade har været omtalt dels en Sag fra A/S Flydedokken og dels en Sag fra A/S Burmeister & Wain. I begge Tilfælde drejer det sig om, at de der beskæftigede Medlemmer ikke har været paa Arbejde Dagen til Juleaften f. A. samt for førstnævnte Sted tillige 2den Nytaarsdag.

Begge disse Sager har nu været behandlet under Hovedorganisationernes Medvirkning ved et Møde den 4. Marts, men da Firmaerne fastholdt deres Erstatningskrav, og man ikke kunde indgaa paa noget saadant, har Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at føre begge Sager frem for Den faste Voldgiftsret.

Nykøbing Jylland. Hos A/S N. A. Christensen & Co. har den aarlige Jule- og Nytaarsferie været usædvanlig lang i Aar og har bl. a. givet de derværende 2 Støbemestre Anledning til at optræde som Formere.

Der er i denne Sag taget saaledes paa det, at det maa haabes, at d'Hrr. i Fremtiden finder deres rette Plads.

Nyborg. Paa Nyborg Jærnstøberi afholdtes der den 10. Marts et Mæglingsmøde paa Krav om Forhøjelse af Akkorder. Disse havde af Formerne forlængst været opsagte og udløbne, men ved lokal Forhandling var man ikke naaet til nogen Afslutning. Firmaet erklærede, at det ikke saa sig i Stand til at indgaa paa nogen som helst Forhøjelse, og Sagen gaar derfor til Timandsmøde.

Varde. Paa det derværende Staalværk afholdtes der den 12. Marts et Mæglingsmøde paa Uenighed om Akkordprisen paa en Bremseskive, Strid om Betaling for 4 vragstøbte Skruenøgler og Krav om, at Lærlingepriser ikke kan bringes i Anvendelse overfor Formerne.

Man enedes om en Akkordpris paa 28 Kroner for Bremseskiven og at Firmaet betaler for de 2 af de 4 vragstøbte Nøgler, samt at de Priser, som Lærlingene faar for deres Arbejde, i Firmaets Bøger gives en saadan Betegnelse, at det tydeligt er at se, at det er Lærlingepriser, og at Formerne ingen Pligt har til at arbejde for disse.

Metaltrykkere.

Hensynsløs Læremester. Der spores i de senere Aar en voksende Ligegyldighed fra d'Hrr. Læremestres Side overfor de Lærlinge, som søger Uddannelse i Faget, og man synes i højere Grad at have Sans for Lærlingen som Udbytningsobjekt end for at give disse en forsvarlig Uddannelse.

Følgende Sag er i saa Henseende typisk.

Den 16. Februar blev for en Lærlingevoldgift behandlet en Klage over, at en hos Fabrikant Oluf Hansen, København, udlært Metaltrykker ikke havde faaet tilstrækkelig Uddannelse til at kunne udføre sit Fag.

Resultatet blev, at Læremesteren, der nærmest havde anvendt Lærlingen som Bydreng, blev idømt en Erstatning til den unge Mand paa 800 Kr.

Vi haaber, at denne Dom maa komme til d'Hrr. Læremestres Kundskab og virke advarende imod, at de hensynsløst udnytter de unge Mennesker, som søger Uddannelse i Faget.

Samtidig tilraader vi Forældre og Værger at være varsomme med hvilke Lærepladser, de søger til de unge Mennesker, eventuelt søge Oplysninger desangaaende hos vor Organisation.

Restancerne. Medlemmerne gøres herved opmærksomme paa, at al Restance skal være indbetalt *senest Fredag den 26. ds.* af Hensyn til Regnskabsaarets Slutning.

Smede og Maskinarbejdere.

Forlængelse af Overenskomsterne med de københavnske Bryggerier. Den 29. Januar d. A. har Københavns Afdeling 11 med Sanktion af Forbundets Ledelse forlænget de mellem Afdelingen og Bryggeriforeningen bestaaende Overenskomster, saaledes at de kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj, dog tidligst til 1. Maj 1928.

Lønningerne er underkastet Regulering paa den Maade, at der i Februar afdrages 5 pCt. og den 14. Lønningsuge derefter 6 pCt. Fremdeles reguleres Lønnen hver 3. Maaned i Henhold til Pristallet, dog saaledes, at der ikke fradrages mere end 5 pCt. ad Gangen.

Mæglingsmøder. Den 30. December afholdtes Mægling hos Firmaet Carl Nielsen, H. C. Jensensvej 27, København, i Anledning af Krav om Lønforhøjelse samt Krav om Indførelse af et Smudstillæg.

Firmaet indgik paa, i visse Tilfælde og efter forudgaaende Forhandling med Arbejderne, at yde et Tillæg paa 12 Øre pr. Time.

Derimod opnaaedes ikke Enighed om en Forhøjelse af Lønnen.

Paa Begæring af Sammenslutningen afholdtes den 15. Januar et Mæglingsmøde i Anledning af Krav fra Firmaet I. W. Unmack, Emdrup, om Reduktion af forskellige Akkordpriser.

Sagen henvistes til lokal Forhandling, hvorved der er opnaaet Enighed om en Regulering af Akkordpriserne, saaledes at nogle er reduceret med 5 pCt., medens andre Priser er forhøjet tilsvarende.

I Anledning af Klage over, at Firmaet F. J. Frederiksen, Glentevej, København, havde nægtet at udbetale et Beløb, som 5 Rørlæggere havde til Gode paa nogle Akkorder, afholdtes Mægling den 18. Januar.

Fabrikanten maatte paa Mødet godkende den af Rørlæggerne fremlagte Akkordopgørelse, i Henhold til hvilken der tilkom Rørlæggerne Kr. 1144,93 ialt. Firmaet indgik paa at betale Halvdelen Fredag den 22. Januar og Resten Fredag den 29. Januar.

Hos A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, afholdtes Mægling den 8. Februar i Anledning af Klage over formentlig uberettiget Hjemsendelse og Afskedigelse af nogle Arbejdere paa 3. Hold.

Paa Mødet fastholdt Firmaet Berettigelsen af det foretagne, og der opnaaedes ingen Ordning, men Sagen er senere ved lokal Forhandling bragt ud af Verden.

Fredag den 26. Februar afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Strid om Betalingen for et Akkordarbejde hos Firmaet Bonnesen & Danstrup, København.

Sagen drejede sig om Udførelse af Sporskifter, og Akkordnaveren hævdede, at Prisen Kr. 5,00 gjaldt pr. Stk., medens Firmaet hævdede, at det var pr. Sæt (2 Stk.).

Der opnaaedes Enighed om at fastsætte Akkordsummen for det paagældende Arbejde til Kr. 465,00 foruden Lærlingenes Andel. Den fastsatte Sum skaber dog intet Præcedens for Fremtiden.

I Anledning af Klage fra Sammenslutningen over kollektiv Nægtelse af Overarbejde hos Firmaet Riedel & Lindegaard, København, afholdtes Mægling den 3. Marts. Vægringen ved Udførelse af Overarbejde var sket, fordi Firmaet, der tidligere ved Ydelse af Overtidstillægget havde beregnet dette af Grundtimelønnen plus et Tillæg, nu kun vilde beregne det af Grundlønnen.

Der opnaaedes Enighed om følgende:

1) Overarbejde og Natarbejde betales i Henhold til Fælles Værkstedsregler, og Tillægget beregnes af Grundlønnen; Firmaet optager Forhandling med Tillidsmanden om Kompensation af den herved opstaaede Nedgang i Fortjenesten.

2) Den nuværende Ordning med Hensyn til Mindstebetalingen ved Timelønsarbejde erklæres at staa ved Magt.

3) Man enedes om at søge Akkordarbejde indført, hvor dette med Rimelighed lod sig gøre, og paa et passende Tidspunkt fastsætte Akkordprisen.

Den 4. Marts afholdtes Mægling i Anledning af et af Reparatørerne hos Dansk Plys- & Møbelstoffabrik i Kastrup rejst Lønkrav samt Klage fra Sammenslutningen over en af Reparatørerne iværksat Arbejdsstandsning.

Sagen sluttede med, at Forbundets Repræsentanter misbilligede den af Arbejderne iværksatte Arbejdsstandsning, hvorefter Firmaet tog Klagen tilbage.

Endvidere indgik Firmaet paa, at den for to navngivne Reparatører tilsagte Lønforhøjelse af 4 Øre pr. Time fra 1. April sattes i Kraft fra og med den Lønningsuge, i hvilken Mæglingen afholdtes.

Hr. Hede Nielsen paany paa Krigsstien. Et Firma, som vi tidligere har maattet vise lidt særlig Opmærksomhed i vort Medlemsblad, er Horsens Cyklelager, hvis Direktør er Hr. Hede Nielsen.

Efter at Firmaet havde opsagt sine Akkordpriser til Udløb pr. 1. Januar d. A., resolverede Hr. Hede Nielsen, da vore Medlemmer efter den nu saa almindelige Juleferie »uden Løn« pr. 4. Januar genoptog Arbejdet, at alle Akkordpriser var bortfaldne, og der vilde kun blive udbetalt den ansatte Timeløn. Paa en Forespørgsel fra Forbundet til Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning om, hvad Grunden var til, at Firmaet uden om Overenskomst og Forhandlingsregler tog et saadant Standpunkt, svarede denne, at det skete i Henhold til en Kendelse af Den faste Voldgiftsret i Sag Nr. 840 (Middelfartsagen).

Da Sammenslutningen, der ellers er saa lovlydig, at den truer med Klage til Den faste Voldgiftsret med Krav om Bod og Erstatning m. m., blot en Mand holder 5 Minutter for længe Frokost, uden forudgaaende Forhandling stillede sig ved Siden af Firmaet, og da Sliberforbundets Medlemmer fik samme Behandling, henvistes Sagen til Centralorganisationen, der efter Vedtagelse i den dertil kompetente Forsamling varslede Strejke overfor Firmaet.

Ved den derpaa følgende Forhandling maatte Firmaet sætte de gamle Prislister i Kraft og afregne efter disse for den mellemliggende Tid. Derefter afholdtes Mægling, og ved denne opnaaedes Enighed mellem Firmaet og Sliberforbundet, medens Sagen for Smedenes Vedkommende viderebehandledes ved Timandsmøde, hvor Sagen ordnedes med, at Firmaet fik samme Reduktion som alle andre Arbejdsgivere. Al denne Alarm kunde altsaa have været undgaaet, hvis ikke Firmaet havde skullet vise, at det ikke lader nogen Lejlighed gaa fra sig, naar det gælder om at stille sig fjendtlig overfor sine Arbejdere.

Afsluttet Konflikt hos General Motors International A/S, København. For nogle Aar siden begyndte et pengestærkt amerikansk Selskab en Virksomhed i København med det Formaal i Lighed med »Ford Motor Co.« at indføre de forskellige Dele, hvoraf et Automobil bestaar, og samle dem her.

Der kom dog først for et Par Aar siden noget System i Virksomheden, saaledes at denne blev drevet efter lignende Principper, som er gældende for »Ford Motor

Co.«, og som tilstræber en meget rationel Udnyttelse af Arbejdskraften.

Fabrikkens Produktion er dog af betydelig mindre Omfang end hos »Ford«, der i sin nyopførte Fabrik, fuldt udnyttet og ved Etablering af 3 Hold, kan fremstille 500 Vogne pr. Døgn, medens »General Motor« kun kan samle højst 90 Vogne pr. Dag ved Hjælp af en Arbejdsstyrke paa 480 Mand.

Imidlertid var Forholdet dette, at medens Fortjenesten hos »Ford« ligger omkring Kr. 3,20 pr. Time, saa var den hos »Chevrolet«, som General Motor populært kaldes, kun Kr. 2,25, ja, i Begyndelsen af Selskabets Virksomhed kun Kr. 1,75.

I September Maaned i Fjor opsagde de Fagforeninger, som har Medlemmer beskæftigede hos »Chevrolet«, den bestaaende Overenskomst bl. a. med det for Øje at faa gennemført en Forhøjelse af Lønnen. Det drejede sig om følgende Fag: Sadelmagere, Karetmagere, Malere, Arbejdsmænd, Smede og Maskinarbejdere og Elektrikere.

I December Maaned optoges der da en Forhandling med Selskabets Ledelse, hvorunder man stillede Krav om en Forhøjelse af Timelønnen til Kr. 3,00, idet man dels henviste til »Ford Motor Co.«s Lønninger og dels til, at der ikke var jævnt Arbejde Aaret rundt, men at Arbejderne var udsat for saa mange Ledighedsperioder, at man, naar Aarsfortjenesten opgjordes, ikke kunde opnaa Gennemsnitsfortjenesten for Fagets Udøvere. Selskabets Ledelse nægtede imidlertid at indgaa paa nogen Forhøjelse. Heller ikke en Forhandling med Bistand af Repræsentanter fra Hovedorganisationerne førte til noget, og det besluttedes da at etablere Arbejdsstandsning, og denne iværksattes den 26. Januar, idet det jo var urimeligt, at denne Virksomhed fastholdt nogle Lønninger, der laa saa langt under, hvad der var gældende hos »Ford«, til Trods for Arbejdets Ensartethed.

Strejken havde da ogsaa den ønskede Virkning. Den 10. Februar anmodede Selskabet om en Forhandling, som fandt Sted den 17. Februar, og under hvilken man indgik paa at forhøje Lønnen fra Kr. 2,25 til Kr. 2,50 pr. Time. Ordningen tiltraadtes af Arbejderne ved et Møde den 18. Februar, og Arbejdet genoptoges den 20.

Forhandling med Vestsalling-Banen om Overtidsbetalingen. Den 23. Februar afholdtes under Forbundets Medvirkning og paa Foranledning af Skive Afdeling en Forhandling med ovennævnte Banes Ledelse i Spøttrup om Betalingen for Overarbejde for 2 Maskinarbejdere, som tildels anvendes som Lokomotivfyrbødere.

Der opnaaedes ingen Ordning paa dette Møde, men paa et nyt Møde i København enedes man om, at de 2 Mand erholder for Arbejde udover 208 Timer pr. Maaned et Tillæg af 40 Øre pr. Time. Endvidere skal Lønnen, som er 130 og 140 Øre pr. Time, ikke berøres af Februarreguleringen, medens den for en tredje Mand, som kun delvis beskæftiges som faglært, forhøjes fra 116 til 120 Øre pr. Time.

Inkassation ved Forbundets Bistand. I Anledning af, at 3 Medlemmer havde faaet ialt Kr. 406,00 til Gode hos A/S Gudenaas Fabrikker i Silkeborg, og da det ikke ved Hjælp af den stedlige Afdeling var lykkedes at faa Beløbet udbetalt, anmodede Afdelingen om Forbundets Bistand.

Efter en Korrespondance mellem Hovedkontoret og Formanden for Aktieselskabet, Hr. Landsretssagfører N. C. A. Nielsen, er Sagen gaaet i Orden derved, at Arbejdernes Tilgodehavende er udbetalt dem.

En Kendelse af Den faste Voldgiftsret. I Oktober Maaned i Fjor stillede Cyklefabrikken »Hamlet« Krav til sine Arbejdere om en Reduktion af 20 pCt. paa Prisen for Udførelse af Cyklestyr, og da Arbejderne nægtede at indgaa herpaa, blev 5 Mand afskediget. Smedeforbundet betegnede denne Afskedigelse under Hensyn til de foreliggende Forhold som en partiel Lock-out og klagede herover til Sammenslutningen, som imidlertid gav Firmaet Medhold. Ydermere skete der det, at Virksomheden fra 1. November, da Prislisterne, som var opsagte, udløb, udenvidere indførte Timeløn paa Værkstedet.

Omtrent paa samme Tid forelagde Fabrikant Jens Nielsen i Vester Aaby et saalydende Dokument for Virksomhedens Smede og Maskinarbejdere:

> »Samtlige paa Fabrikken beskæftigede Smede og Maskinarbejdere indgaar paa at lave 200 Tærskeværker til en Pris af 30 Kr. pr. Stk. Timelønnen udbetales som Forskud. En af Arbejderne valgt Tillidsmand er forpligtet til at opkræve 10 pCt. af Timelønnen til Dækning af eventuelle Underskud.«

Fabrikanten tilkendegav Arbejderne, at dersom de ikke inden Kl. 7 Aften den samme Dag, hvor de havde modtaget Dokumentet, havde underskrevet dette, vilde de blive afskediget, hvilket ogsaa skete, da Arbejderne, med Støtte af Afdelingen i Svendborg, nægtede at indgaa paa de opstillede Betingelser. Ogsaa i dette Tilfælde støttede Sammenslutningen Firmaet og nægtede at imødekomme Forbundets Krav om Mægling paa Spørgsmaalet.

Den 18. November stillede Direktøren for A/S L. Lange & Co., Svendborg, et Forslag til Arbejderne gaaende ud paa, at »alle nu ansatte Arbejdere sikres Beskæftigelse i mindst 24 Timer pr. Uge indtil Februar 1926, mod straks at afstaa et Forskud paa Februar-Reguleringen af 10 pCt.«, idet det samtidig blev betydet Arbejderne, at saafremt disse ikke indgik paa Forslaget, vilde Firmaet se sig nødsaget til yderligere at indskrænke Produktionen og at foretage Afskedigelser.

Forbundet hævdede, at Firmaet var uberettiget til uden videre Forhandling med Arbejderne og uden noget direkte Grundlag i stedligt stort Lager eller lignende at nedsætte Produktionen, saaledes som sket ved de inden Forslagets Fremkomst iværksatte Indskrænkninger i Arbejdstiden. Endvidere protesterede Forbundet imod, at Firmaet under Trusel om Afskedigelser søgte at gennemtvinge en Nedsættelse af Arbejdslønnen. Sammenslutningen ansaa derimod ikke det skete for overenskomststridigt og hævdede, at Firmaet under de forhaandenværende Forhold havde Ret til at indskrænke sin

Produktion og til at foreslaa en saadan Nedsættelse af Lønningerne, at det blev muligt at beskæftige Folkene.

Smedeforbundet foranledigede da de paagældende Firmaer indklaget for Den faste Voldgiftsret, der den 25. Februar afsagde en Kendelse, der frifinder de Indklagede og paalægger Forbundet Sagens Omkostninger.

Da der her er Tale om en Kendelse, som er afsagt paa Grundlag af en Kendelse vedrørende Arbejdsmandsforbundet i Sag Nr. 840, skal vi senere vende tilbage til den, men kun gøre opmærksom paa, at den anførte Kendelse gav Kabelfabrikken i Middelfart Ret til at sætte opsagte Akkordpriser ud af Virksomhed og at aflønne med Timeløn. Til Gengæld gaves der Arbejderne Ret til i Løbet af 14 Dage at iværksætte Strejke.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.
11. Smedemester Hüche, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.
12. Munthesen & Co., Søborg.
13. Michael Franks Fiskenetfabrik, Holger Danskesvej 30, København.

Blokader. Afdelingen i Aabenraa har blokeret Fischers Maskinfabrik, dersteds, da dette Firma har nægtet at betale Overarbejde i Henhold til »Fælles Værkstedsregler« og ikke besvaret Henvendelser om Forhandling angaaende denne Sag.

Endvidere har Afdelingen i Hobro faaet Sanktion til Iværksættelse af Blokade overfor Maskinfabrikant P. Møller, Kradsmøllen, dersteds, paa Grund af, at et Medlem, trods Fabrikantens Domfældelse ved Retten, ikke har faaet udbetalt sit Tilgodehavende Kr. 176,00 plus Renter.

Hævet Blokade. Blokaden overfor Firmaet Jensen & Groos, Assens paa Fyn, er hævet, idet den uorganiserede Mekaniker har indmeldt sig i Forbundet.

Stiftelsesfest.

Smedeforbundets Odder Afdeling.

Lørdag den 20. Februar afholdt Odder Afdeling sin 21-aarige Stiftelsesfest i Centralhotellets Lokaler i Odder. Disse er efter Provinsforhold endogsaa ret komfortabelt udstyrede.

Festen begyndte Kl. 6 med Fællesspisning. Ved Bordet bød Formanden, Holger Jakobsen, Velkommen specielt til de indbudte Gæster. Fra Forbundet var til Stede Sekretær P. Andersen, der bragte en Hilsen fra Hovedledelsen samt gjorde Rede for vort Forbunds Udvikling igennem Tiderne og Udsigten for den nærmest kommende Tid, og sluttede med at motivere et Leve for Afdelingen.

Som Repræsentant for Pressen var til Stede den lokale Redaktør, Hr. Jakobsen, der talte varmt for den Samvirksomhed imellem faglig og politisk Virksomhed, som skulde tjene til Arbejderklassens Frigørelse. Endvidere sammenlignede Hr. Jakobsen den primitive Tilværelse, som den faglærte Arbejder fristede i hans Ungdom, med Nutidens klassebevidste Haandværkeres.

Som Repræsentant for den stedlige Fællesorganisation var mødt Hr. Iver Iversen, der hilste fra de andre organiserede Arbejdere og takkede Smedene for Samarbejdet i Fællesorganisationen.

Efter Fællesspisningen dansedes en Times Tid; derefter samledes man om Kaffebordene, hvor Taler og Skæmt vekslede, og hvor en stedlig Kunstner var engageret til at fortælle nogle gemytlige Historier og Vittigheder.

Efter Kaffebordet toges atter fat i Dansesalen med Liv og Lyst indtil Klokken var over 2, som er det Tidspunkt, Øvrigheden i Odder har fastsat som den yderste Frist for Afslutningen af Festligheder, og Medlemmer og Gæster skiltes i Bevidstheden om at have tilbragt nogle gemytlige Timer i hinandens Selskab.

Internationalt.

(Meddelelser fra I. F. C., Amsterdam.)

Femogtyve Aars international Fagbevægelse.

Af *Joh. Sassenbach*,

Sekretær i Den internationale faglige Central, Amsterdam.

Den 21. August 1901, i Anledning af den i København stedfindende skandinaviske Arbejderkongres, traadte de der nærværende Repræsentanter for de faglige Lands-

centraler i Belgien, Danmark, Tyskland, England, Finland, Norge og Sverige sammen til en Konference, hvor man drøftede Muligheden for en fast Sammenslutning. Der opnaaedes Enighed om foreløbigt at se bort fra Afholdelsen af internationale Fagforeningskongresser og i Stedet for afholde regelmæssige Konferencer af de ledende Sekretærer for de faglige Landscentraler. Disse Konferencer skulde afholdes i Forbindelse med Fagforeningskongressen i det Land, der var udset til Mødested. Det blev samtidig besluttet, at den næste Konference skulde afholdes det følgende Aar i Forbindelse med den tyske Fagforeningskongres i Stuttgart.

Forud for forannævnte Konference i København var der fra engelsk Side foretaget adskillige Forsøg paa at etablere et internationalt Samvirke. I Aaret 1883 deltog en af den engelske Fagforeningskongres nedsat parlamentarisk Komité i det franske Arbejderpartis Kongres i Paris, og i 1888 indkaldte samme Komité til en international Kongres i London. Denne var besøgt af 116 Delegerede, hvoraf Halvdelen var Englændere. Man behandlede følgende Spørgsmaal: 1) Vanskeligheden ved at gennemføre den faglige Sammenslutning i andre Lande. 2) De bedste Organisationsmetoder i de forskellige Lande. 3) Indskrænkning af Produktionen gennem Forkortelse af Arbejdstiden. 4) Ordning af Arbejdstiden. I Aaret 1896 fandt der i London en international Socialist- og Fagforeningskongres Sted, hvori ogsaa deltog Anarkister. Disses Deltagelse havde til Følge, at den næste engelske Fagforeningskongres vedtog en Beslutning om, at kun saadanne Delegationer kunde deltage i de fremtidige Kongresser, som repræsenterede de samme Grundsætninger som de engelske Fagforeninger.

Et andet Forsøg paa at indlede et internationalt Samarbejde foretoges af de franske Fagforeninger, der paa en den 17. og 18. December i Arbejderbørsen i Paris afholdt international Kongres forsøgte at bane Vej for Oprettelsen af et internationalt Arbejdersekretariat og dermed for et internationalt fagligt Samvirke. I denne Kongres deltog foruden de franske Repræsentanter enkelte engelske, italienske og svenske Repræsentanter. Under Hensyn til den ringe Deltagelse lod man dog Planen om Oprettelsen af et Sekretariat falde og gav i Stedet for den franske Fagcentral Paalæg om at sætte sig i Forbindelse med Fagforeningerne i andre Lande og indhente deres Udtalelse om Betimeligheden af at indkalde til en ny international Kongres.

Da saaledes hverken de engelske eller franske Forsøg førte til en organisatorisk Sammenslutning, maa Konferencen i København 1901 rettelig betragtes som Udgangspunktet for den internationale Fagbevægelse, saaledes at Festligholdelsen af den faglige Internationales 25-aarige Bestaaen falder i indeværende Aar.

Bestyrelsen for den internationale faglige Central har da ogsaa besluttet at fejre Stiftelsesdagen og frem for alt benytte denne til at føre Propaganda for Fagbevægelsen og fremhæve Betydningen af Arbejderklassens internationale faglige Sammenslutning. Af praktiske Grunde skal Erindringsfestlighederne dog ikke finde Sted den 21. August, men paa Dagen for Anti-Krigsdemonstrationen i 1924, nemlig den tredje Søndag i September 1926. Forud for Jubilæumsfesten skal der foranstaltes en faglig Propagandauge i de forskellige Lande, hvor der paa Grundlag af de nationalt prøvede Agitationsmetoder skal agiteres for Tilslutning til Fagorganisationerne og hvorved særlig et Spørgsmaal skal stilles i Forgrunden, som Arbejderne i hele Verden, uanset om de er organiserede eller ej, er stærkt interesserede i: Kampen for Indførelsen eller Generobringen af 8-Timersdagen.

I. F. C.s Sekretariat har faaet Paalæg om af føre denne Propaganda under Løsenet: Tilbage til Fagforeningerne, op til Kamp for den internationale 8-Timersdag! og stille det fornødne Agitationsmateriale til de enkelte Landsorganisationers og de internationale Fagsekretariaters Raadighed. Endvidere vedtoges det at udgive en Brochure, der i korte Træk skal opridse Den internationale faglige Centrals Udvikling i Tiden fra 1901 til 1926.

Det maa haabes, at Propagandavirksomheden i Aaret 1926 overalt vil bidrage til Styrkelse af Fagbevægelsen.

Boghandelen „Fremad".

Til Konfirmationen

anbefaler vi vore Medlemmer at aflægge Partiets egen Bog- og Kunsthandel »Fremad«, Frederiksborggade 33, et Besøg og samtidig tage de nye udvidede Lokaler i Øjesyn. Forretningen er næsten ikke til at kende igen efter den store Ombygning, der varede det meste af Aaret 1925. Stuelokalet er udvidet til et stort Rum, holdt i festlige røde Farver med Staffering i Guld og Sort. Midt i Lokalet fører en magelig Trappe op til første Salen, hvor der er indrettet den nydeligste Kunstsalon, holdt i dæmpede Farver, Graat og Grønt.

I Anledning af Konfirmationen vil her være udstillet en Mangfoldighed af Varer særlig egnet til Konfirmationsgaver. Rent bortset fra Bøger, der jo altid er kærkomne Gaver og har været Firmaets Specialitet, findes nu et righoldigt Udvalg i Lædervarer (Portemonais, Tegnebøger, Dametasker etc.), smukke Kunstgenstande i Marmor, Tin, Keramik, Kalipasta og et stort Udvalg af Billeder i alle Størrelser og Reproduktionsarter lige fra 1 Kr. til de dyreste franske Farveraderinger. Der er lagt megen Vægt paa, at Publikum maa befinde sig vel og i smukke Omgivelser kan træffe sit Valg. Udstillingerne kan beses uden Købetvang, og vi kan kun anbefale et Besøg i »Fremad«, naar man søger en Gave ved festlig Lejlighed, det være sig Jubilæer, Fødselsdage eller Konfirmation, der er ingen Grund til at søge andetsteds hen, nu vi selv har faaet en saa fuldt ud moderne Forretning.

Prisfald saa det forslaar!

De store Forlag: Gyldendal, Hasselbalch og Pio, har foretaget en Nedsættelse af ret usædvanlig Art paa en meget omfattende Række Bøger med mange værdifulde

Ting imellem. Boghandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, har i sit Udstillingslokale fremlagt et meget stort Udvalg til Eftersyn for Publikum og uden Købetvang, ligesom Kataloger over Prisnedsættelserne udleveres gratis eller sendes franco paa Forlangende. Der er noget for enhver Smag og helt ned til 25 Øre!

Hvorledes skal vi komme til en socialistisk Samfundsordning?

Dette Spørgsmaal besvares af det østrigske Socialdemokratis fremragende Leder, Dr. Otto Bauer, i hans nylig paa »Fremad«s Forlag udkomne Bog: »Vejen til Socialismen«. Der er i Sverige skrevet om denne Bog, der er oversat paa saa godt som alle Sprog, at den vil faa en tilsvarende Betydning som det kommunistiske Manifest. I hvert Fald er det en Bog, som bør læses af enhver socialistisk tænkende Arbejder. Den kan faas gennem enhver Boglade og direkte fra »Fremad«, Frederiksborggade 33, for den billige Pris af Kr. 1,75.

Meddelelser fra Hovedkasserererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 37294	Truelsen,	Peter	(Kbhvns. Afd.)
- 25840	Lehd,	Otto	(Esbjerg -)
- 38204	Hansen,	Poul Georg	(Næstved -)

Medlemmerne Nr. 13225, Hans Hansen, og 1471, Weinreich, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 1374	Frederiksen,	H.
- 1764	Holmberg,	J. A.
- 38695	Mortensen,	Hans H. N. M.
- 17004	Olsen,	Vilh. Axel Johs.
- 2356	Petersen,	Gunnar Fr. M.

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.			Sidst betalt
Nr. 10479	Hansen,	Niels Chr.	29. 3.19
- 16901	Henriksen,	Adolf	10. 1.20
- 22287	Mortensen,	Jens Hansen	25.10.19
- 26359	Sonnergaard,	Alfred Johs.	5. 7.19
- 17146	Sponholz,	Villiam Adolf	3. 1.20

Nyt Register.			Sidst betalt
Nr. 23175	Andersen,	August	24.10.25
- 5149	Bruunshøj,	Ingolf Chr.	10. 9.21
- 16673	Dønvang,	Carl Olaf	22. 8.25
- 5202	Hansen,	Herm. Henry	21. 3.25
- 5826	Jensen,	Niels Simon	26. 3.21
- 35020	—	Svend Aage W.	14. 7.23
- 31211	Jørgensen,	Christian Rud.	17. 4.20
- 605	Jacobsen,	Gerhard E. P.	31.10.25
- 30034	Johansen,	Harald Ludv.	10. 3.23
- 36975	—	Viggo Aage	13. 6.25
- 16501	Kotzebue,	H.	5. 5.23
- 33529	Lorentzen,	Georg	28. 3.25
- 16560	Maas,	Albert	15. 7.22
- 38695	Mortensen,	Hans H. N. M.	13. 6.25
- 12884	Nielsen,	Edgard Ove A.	25. 4.25
- 20143	—	Oscar Georg	10. 7.20
- 36729	Olsen,	Peter Einer E.	13. 6.25
- 17004	—	Vilh. Axel Johs.	31.10.25
- 2356	Petersen,	Gunnar Fr. M.	13. 6.25
- 5312	—	Niels Martin	31.10.25
- 26916	Persson,	Arthur	16. 5.25
- 4700	Rasmussen,	Aage Henry A.	4. 8.23
- 12762	Sørensen,	Søren Kjærsgaard	4. 3.22
- 32197	Schytt,	Herold Sophus	7. 2.25
- 11916	Sund,	Chr. Jensen	9. 2.24
- 30045	Theisen,	Theis Andr. A.	21. 2.20

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 2. Aarg., Nr. 2.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Februar over Tillidsmænd.

Dansk Former- og Støberiarbejderforb.

Formænd.

Esbjerg. E. Andersen, »Glashuset«, Torvegade.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Kasserere.

København. Thorkild Jensen, Jakob Bulls Allé 29, Søborg.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Kallundborg. Johs. Jørgensen, Skibbrogade 8. Indgang af Porten. Udbetaling Mandag, Onsdag og Fredag Kl. $4^3/_4$—$5^3/_4$. Tirsdag, Torsdag og Lørdag efter Opslag paa Kontoret.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
29391	Andersen, Anders Laurits.	Dejbjerg	25. 3.79	Esbjerg	4. 1.16	Aarhus	26. 7.24
9738	— Hans.....	Helsingør	8. 6 02	Helsingør	7.10.21	Helsingør	29. 3 24
6504	— Holger P. Fr.. .	Odense	16. 8.04	Odense	6.10.25	Kbhvn. Afd. 17	14.11.25
4171	— Jens Chr. Emil.	København	30. 8.88	D. Arb. Forb.	1. 1.25	Aarhus	26. 9.25
35579	— Kaj O. Jul. H. .	Odense	6.11 03	Odense	1. 5.23	Horsens	9. 5.25
21939	— Martin Peter ..	Sønderskov pr. Nimtofte	4. 4.02	Aarhus	11.11.24	Aarhus	17.10.25
38580	Albrechtsen, Jens Peter.....	Birkerød	17.12.75	Kbhvn. Afd.	25. 1.24	Kbhvn. Afd. 12	28.11.25
3896	Baasch, Henning E. Fr..	Valby	14. 7.04	„ „	3. 5.24	„ „ 2	14.11.25
48	Bauer, Svend.....	København	14. 5 06	„ „	26. 6 25	„ „ 17	14.11.25
6683	Bjørnsten, Knud P. V....	Roskilde	12. 3.02	Helsingør	15. 2.21	Helsingør	26. 9 25
13287	Christensen, Peter.....	Staurby	21. 4.85	Middelfart	3. 4 16	Middelfart	3. 1.25
38195	— Sig. A. Nygaard	Hobro	23.11.03	Kbhvn. Afd.	1. 9.23	Kbhvn. Afd. 13	14.11.25
3	Christiansen, Gerhard E. S..	København	6. 4 05	„ „	26. 6.25	„ „ 12	29. 8.25
18492	Christoffersen, Chr. Hansen	Magleby-Stevns	10. 5 01	„ „	6. 5.25	„ „ 13	21.11.25
38002	Clausen, Claudius	Tofilund	14.10.02	Aabenraa	14. 6.24	Aabenraa	12. 9 25
37930	Drauschke, Paul	Neder Timmersdorf	11. 1.70	Flensborg	17.11.18	—	16. 5 25
35764	Faigh, Henry.....	Aarhus	9. 9.04	Horsens	5.10.23	Horsens	10.10.25
38738	Falkencrone, Max Levin N.	København	13. 3 04	Kbhvn. Afd.	1. 4.24	Kbhvn. Afd. 18	28.11.25
21885	Fogsgaard, Rasmus Nielsen	Aarhus	19.10.05	Aarhus	8.11.24	Aarhus	21. 3.25
16840	Frederiksen, Axel Henry	København	15. 9.00	Kbhvn. Afd.	15.10.20	Kbhvn. Afd. 11	28.11.25
30738	— Sigurd A.....	Espergærde	10. 4.06	Helsingør	25. 4.25	Helsingør	22. 8 25
31781	Geer, Henry H. Chr..	Horsens	18.11.92	Ringe	28.11 25	Ringe	2. 1.26
37722	Hansen, Eivind.....	—	22. 9.05	Horsens	17.11.23	Horsens	27. 6.25
34180	— Frederik H. H..	Corinth	26. 5 03	Faaborg	6.12.21	Aarhus	10.10.25
5145	Hatting, Adam C. H....	Roskilde	14.11.01	Kbhvn. Afd.	3. 9.24	Kbhvn. Afd. 14	14.11.25
12015	Jensen, Axel Kaj Vilh..	København	14. 1.03	„ „	8.10 21	„ „ 2	14.11.25
28683	— Hans Fahlgren.	Horsens	21.12.99	Horsens	7. 5.18	Horsens	26. 9.25
3770	— Kaj Aage	Holbæk	4. 6.03	—	11. 1.24	—	11. 4.25
38896	Johansen, Christian Joh...	Faaborg	25. 2.82	Hamborg	1. 8 02	Kbhvn. Afd. 5	14.11.25
35283	Knudsen, Kaspar Hansen	Sdr. Vissing	6. 7.90	Roskilde	14.10.22	Roskilde	13. 6.25
39600	— Knud Jørgen S.	Assens	10.10.96	Kbhvn. Afd.	3. 7.24	Kbhvn. Afd. 10	7.11.25
3182	Krøldrup, Axel	Frederiksberg	9. 3.04	Horsens	7. 9.25	Horsens	26. 9.25
24773	Larsen, Hans K. M.	Tureby	28.12.97	Næstved	1. 5.17	Kbhvn. Afd. 5	21.11.25
29494	Madsen, Axel Bertel D..	Hillerslev	9. 2.01	Thisted	18. 7.25	Thisted	26. 9.25
22052	Mogensen, Osvald Scott ..	Aarhus	22. 1.03	Aarhus	5.12.24	Aarhus	12. 9.25
15826	Møller, Axel B.	København	9. 4 06	Kbhvn. Afd.	30. 3.25	Kbhvn. Afd. 15	28.11.25
36093	Nielsen, Bruno Axel....	—	7. 6.03	„ „	14. 5.23	„ „ 17	7.11 25
4067	— Harald Chr.....	Horsens	13.12.90	Horsens	6. 6.14	Horsens	8. 8.25
4823	— Henry Arthur ..	Sundbyerne	6. 5.89	Kbhvn. Afd.	27.11.25	Kbhvn. Afd. 12	28.11.25
1226	Nyaa, Svend Aage ...	København	30. 1.94	„ „ 2	2. 5.13	„ „ 2	7.11.25
39736	Nehls, Hans Chr.....	Viby	30. 3.04	Stubbekøbing	21. 3.25	Stubbekøbing	10.10.25
38372	Olsen, N. P. Reinholdt	Viskinge	26. 4 02	Holbæk	19. 5.24	Holbæk	2. 5.25
27625	— Oluf Nino S. ..	Frederiksberg	30.12.98	Horsens	4. 4.18	Horsens	14.11.25
39460	Petersen, Carl Chr.....	København	14. 9.04	Kbhvn. Afd.	1. 6.24	Kbhvn. Afd. 5	14.11.25
38083	— Svend Aage ...	Aarhus	13. 1.05	Aarhus	6. 5.24	Aarhus	12. 9.25
4824	Pehrsen, Edvin	Malmø	27. 9 90	Kbhvn. Afd.	27.11.25	Kbhvn. Afd. 14	28.11.25
36068	Poulsen, Viggo Hans E..	København	13.10 87	„ „	15.10.25	„ „ 12	28.11.25
25445	Rasmussen, Christian Evald	Esbjerg	28. 5.97	„ „ 1	10. 5.17	Centralafd.	5.12.25
6971	— Peter.....	Næstved	24. 1.85	Slagelse	10. 9.04	Slagelse	28. 3.25
39171	Westesen, Peter M. Joh...	Silkeborg	9. 8.83	Helsingør	10. 1.25	Kbhvn. Afd. 3	7.11.25
2156	Zimmermann, Carl Gustav..	Mühlhausen	30.11.74	Kbhvn. Afd.	29. 9.25	„ „ 13	21.11.25

Teknologisk Institut.

Haandbøger.

Autogensvejsning af Rørarbejder

giver en kortfattet Instruktion for Autogensvejsere i Opmærkning, Tilskæring og Svejsning af Rørsamlinger og Rørbøjninger til Gas- og Vandledninger, Dampanlæg og Trykluftanlæg, samt tillige Svejsning af Cyklestel. Bogen indeholder 30 Illustrationer. Pris 1 Kr.

Smedebogen

er en Haandbog for Smede med Vejledning i forskellige almindeligt forekommende faglige Problemer, saasom Materiallære, Hærdning, Svejsning, Autogensvejsning, Lodning, Elektromotorer, Transmissioner, Tandhjulsberegning, Maskinhamre, Boring, Drejning, Arbejdsvognes Dimensionering, Sygebeslag, Kalkulation, Bogføring, Lov og Ret etc. Bogen indeholder 121 Illustrationer og 38 nyttige Tabeller. Pris 5 Kr.

Bestillingsseddel.

Undertegnede bestiller hermed

at sende pr. Postopkrævning

Beløbet plus Porto vedlagt i Frimærker — kontant

..... Stk. Smedebogen.

..... - Autogensvejsning af Rørarbejder.

Navn .....

Adresse .....

(nøjagtig Postadresse.)

Ved Aftagelse af mindst 10 Bøger indrømmes 10 pCt. Rabat, og Bøgerne sendes da portofrit.

Bestillingssedlen adresseres til

TEKNOLOGISK INSTITUTS FORLAG,

G. A. Hagemannsgade 2, København B.

Medlemmernes Bopæl 31. Marts.

Som det vil være bekendt for Medlemmerne, skal der hvert Aar pr. 31. Marts afgives en Medlemsfortegnelse til Staten over Arbejdsløshedskassens Medlemmer med Angivelse af Opholdskommune den 31. Marts, og af denne Fortegnelses Nøjagtighed er Kommunernes Tilskud til Arbejdsløshedskassen afhængig.

En fejlagtig Angivelse eller en Udeladelse betyder Tab af Kommunetilskud for et Medlem, og dette andrager navnlig i Aar et betydeligt Beløb.

Hovedkontoret og Afdelingskassererne har i de sidste Aar haft meget Besvær med at efterspore Adresser fra de foregaaende Aar, da Kommunerne og navnlig Landkommunerne rask væk nægter at betale, naar vi senere ikke kan fremskaffe bestemt Adresse paa Medlemmerne.

I Henhold til senest gennemførte Regler skal Medlemslisterne ydermere tilstilles de Kommuner, der indenfor en vis Frist fremsætter Krav derom.

Saavel Kasserere som Medlemmer maa derfor drage Omsorg for, at Afdelingerne kommer i Besiddelse af ikke alene den *Kommunes* Navn, hvor Medlemmet har Ophold den 31. Marts, men ogsaa nøjagtig betegnet Adresse. For Landkommuners Vedkommende, der bestaar af flere Sogne, maa ogsaa *Sognets* Navn, samt eventuel særlig *Stedbetegnelse* eller Navn paa Ejendommen, Medlemmet bor i, angives.

Medlemmerne maa selv indgive dette til Afdelingskassereren, da det ikke i alle Tilfælde kan lykkes denne at komme i Forbindelse med de enkelte Medlemmer inden 31. Marts.

Send en lille Seddel med Nummer, Navn og fuldstændig Adresse- og Kommuneangivelse pr. 31. Marts til Afdelingskontoret.

Kommunetilskudet for et Medlem andrager 1/3 af Medlemskontingentet, og da dette i Regnskabsaaret 1925—26 har udgjort 39 Kr., er det 13 Kr. der tabes for hvert Medlem, for hvem der maa gives Afkald paa Kommunetilskud paa Grund af ufuldstændig Kommuneangivelse.

Bemærk Vedtægtens § 18, hvorefter Forsømmelser med Bopælsangivelse kan medføre *Tab af Understøttelsesret.*

Hovedkassereren.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark.

Nr. 6 APRIL 1926 12. Aarg.

Centralkomitemøde i Det internationale Metalarbejderforbund.

Det hører stadig til Nationaløkonomiens Børnelærdomme, at Arbejderbevægelsen for i Længden at kunne skaffe Arbejderne Fordele maa være international, og Forstaaelsen heraf kan vel nok siges at være trængt dybt ind i Bevidstheden hos Arbejderne Verden over; først og fremmest dog selvfølgelig i Europa og tildels Amerika med sin fremskredne Kapitalisme og Industrialisme.

Af de ca. 13.200.000 fagorganiserede, som tilhører Amsterdam-Internationale, er Metalarbejdernes Sammenslutning vel nok den i enhver Henseende stærkeste, men derudover findes store Sammenslutninger af Bjergarbejdere, Transportarbejdere og Fabriksarbejdere, som hver for sig danner meget stærke Sammenslutninger, i Stand til at tage særdeles kraftige Tag for at bevare 8-Timersdagen, en god Lønstandard og jævnt gode Arbejdsforhold i det hele taget.

Paa den anden Side er der af og til store Svingninger at regne med; Krige, Valutaanarki og meget andet taarner sig op for Arbejderne i deres Bestræbelser, og ofte kommer Modløshed og Selvopgivelse Arbejdernes Modstandere tilgode og bliver regelmæssigt udnyttet paa det skaanselsløseste.

Det internationale Metalarbejderforbund havde indkaldt til Centralkomitemøde Skærtorsdag og Langfredag i den lille By Lugano, som ligger paa Grænsen af Schweiz og Italien. Her samledes Centralkomiteen, som bestaar af en Mand fra hvert Land, sammen med Eksekutivkomiteen, der bestaar af en Tyske, en Franskmand, en Englænder og en Repræsentant for de skandinaviske Lande samt Schweizeren Konrad Ilg som Sekretær.

Mødet beskæftigede sig med Sekretærens Beretning og Eksekutivkomiteens og Berner-Bureauets Virksomhed, med Landsorganisationernes Beretninger, Styrken og Omfanget af Arbejdsløsheden, Understøttelsesspørgsmaalet og lignende. Man behandlede paa Mødet bl. a. ogsaa Koncentrationen og Karteldannelserne indenfor Midteuropas Storindustri og de Midler, som maa bringes i Anvendelse for at varetage de brede Befolkningslags og Arbejdernes Interesser. Kapitalismen og Arbejdsgiveroverklassen finder stadig paa nye Midler til at sikre sig Herredømmet i saa vid Udstrækning som muligt, og her var man enige om ogsaa i høj Grad at have Opmærksomheden henvendt paa, hvad der foregaar i de forskellige Landes Parlamenter og ved de Told- og Handelstraktatforhandlinger, der føres mellem de forskellige Lande. Fagforeningerne er vel i høj Grad Fundamentet for de forskellige Landes Arbejderpartier, men lige saa lidt som Fagorganisationerne i og for sig bør føre Partipolitik, lige saa sikkert maa de dog regne med ofte at tage Standpunkt i de politiske Kampe, uden dette kan Arbejderne ikke vinde frem.

Man behandlede Samarbejdet med de amerikanske Organisationer, om hvis Position der andet Sted i Bladet kan læses. Antagelig vil en Delegation af 1 Mand fra Tyskland, 1 fra Frankrig og 1 fra England med Schweizer-Sekretæren i Spidsen til Septem-

ber begive sig til Amerika. De nærmere Detailler vedrørende et saadant Besøg er allerede tildels fastslaaet, egentlig var det ogsaa Meningen, at en Repræsentant for Skandinavien skulde med, men det ser ud til, at vore skandinaviske Kongresser og adskilligt andet stiller sig hindrende i Vejen.

Man beskæftigede sig med de italienske Organisationer, som jo foreløbig er forbudt og forfølges af Musolini. Det var dog en almindelig Mening mellem de Delegerede, at Musolini og hans Politik ikke vil kunne holde ret længe, dertil er den for krigersk og paagaaende, hvilket formodentlig skyldes, at den efterfulgte en Kommunisme paa Tronen, der ikke lod den stort efter i Brutalitet og Herskesyge, men i Længden finder et Folk sig ikke i Terrorisme, hvem der saa end stiller den paa Benene, Folket vil til sin Tid vide at kræve og opretholde taalelige Tilstande for alle.

Vore belgiske Kammerater gennemkæmpede som bekendt i Fjor en stor Kamp, som kostede Forbundet 12 Mill., og som satte de belgiske Arbejdsgivere noget i Skak, men med den belgiske Højovnsindustri er der stadig Vanskeligheder.

I Frankrig lever man forholdsvis højt paa Basis af den daarlige og stadig nedadgaaende Franc, Arbejderne er ikke godt fagforeningsmæssigt organiserede, men politisk har de en betydelig Indflydelse, som maaske i nogen Grad er Forklaringen paa manglende Interesse for den faglige Organisation.

Men der er forøvrigt ogsaa en anden Forklaring, nemlig, at de franske Arbejdere endnu i nogen Grad lever paa Resultaterne fra den store franske Revolution, som skabte et Gennembrud for Borgere og Arbejdere, der har baaret disse Klasser oppe igennem Tiderne.

I Polen staar det meget slet til for Tiden med Fagorganisationerne. Polen synes nær et Sammenbrud baade med sin Valuta og med sine økonomiske Forhold i det hele taget, der er Toldkrig med Tyskland, og den rivende Styrt i den polske Valuta bevirker, ligesom Tilfældet iøvrigt var i Tyskland i Slutningen af 1923, at Organisationerne ikke kan fungere, fordi Pengene taber deres Værdi. Der er dog tilsagt den polske Broderorganisation en betydelig Støtte, og længe vil det vel næppe vare, før de 150.000 Metalarbejdere, der findes i Polen, finder hinanden igen ved international Støtte.

I Tyskland, Czekoslovakiet, Østrig og England ser Forholdene betydelig anderledes og bedre ud, og der bestaar overalt meget kraftige Organisationer, som er en Garanti for taalelige Arbejdsforhold i vide Kredse og med momentvise og gode Fremskridt.

Men hist og her opstaar der Depression, Forsagthed og Modløshed, som en Tid kan virke ret ødelæggende. Vi kender disse Fænomener rundt om, og ejendommeligt er det at notere, at selv herhjemme, hvor vi maa siges at være saa nogenlunde gennemorganiserede, kan der findes en lille Flok kristelige i Esbjerg, som gerne vil hjælpe Arbejdsgiverne med at faa sat Arbejdstiden op og Lønnen ned, og saadant noget sker under Religionens Skalkeskjul.

Hos Brødrene Gram i Vojens i vort kære Sønderjylland har man det Særsyn, at Firmaet, som er Medlem af Jærnsammenslutningen, hvad der naturligvis ikke er noget at sige til, forstaar, hvad der er ejendommeligt, at faa Arbejdernes Støtte til fortrinsvis at kunne arbejde med uorganiserede Folk, og man kan ikke tvivle om, hvad Virkningen og Meningen er. Alene af Maskinarbejdere beskæftiger dette Firma for Tiden 14 Mand og med en Fortjeneste af 125 Øre pr. Time.

Det er en vel bekendt Sag, at der kan komme Vanskeligheder i de store Byer og paa de store Virksomheder, hvor ikke alene Arbejdsgiverne, men ogsaa Arbejderne kan misvurdere og overvurdere visse bærende Faktorer, som man dog umuligt kan undgaa at tage Hensyn til, men i Smaabyerne er Forholdet omvendt, der stikker Arbejderne ligesom en vel bekendt Fugl Hovedet i Busken og tror, at man ikke ser dem, men Arbejdsgiverne ser dem meget godt og benytter Tiden, medens Hovedet sidder i Busken, til at sætte Lønningerne ned til det rene Sulteniveau, for selv i Vojens er den højeste Fortjeneste, der kan naas, 125 Øre i Timen, for lidt til at eksistere for. Dette Forhold maa rettes, og d'Hrr. dernede med „Hovedet i Busken" har maaske nok regnet ud, at de for Tiden sparer under det i Øjeblikket forhøjede Kontingent 3 Kr. om Ugen, men det bliver dog en snavs Forretning, naar de samtidig arbejder ca. 12 Kr. om Ugen under Provinsernes Gennemsnit. Vi behøver jo ellers ikke mere her til Lands at agitere eller overhovedet beskæftige os med at forklare Arbejderne Organisationens Nytte og Nødvendighed, dette ved de forlængst, men der er altsaa dog saadanne smaa mørke Felter hist og her, hvor der aabenbart trænges til Oplysning.

Socialministeriets Arbejdskommission.

Vejen frem til industrielt Demokrati.

Storkonflikten i 1925 lærte jo nok adskillige Mennesker et og andet i Retning af, at der, bortset fra de rene Teorier for Klassekampen, er et og andet i Organisations- og Forhandlingsformerne, der ikke er saaledes, som det burde være. Et Udslag af en Erkendelse i saa Henseende er Socialministerens Nedsættelse af den store Arbejdskommission, der omfatter i alt 35 Medlemmer, der igen har opdelt sig i 3 forskellige Underudvalg, hvor enkelte af Medlemmerne ganske vist gaar igen i et Par af Udvalgene, men som er grupperet saaledes, at et af disse har den betydningsfulde Opgave at behandle Loven om **Mægling i Arbejdsstridigheder** og forskelligt, som dermed staar i Forbindelse.

Arbejdet har i nogen Grad været sinket under Hensyn til det Fællesudvalg, som ved Lock-outens Afslutning i Fjor nedsattes mellem Hovedorganisationerne med Formanden for Den faste Voldgiftsret, Højesteretsdommer Topsøe-Jensen, i Spidsen, med der Opgave at udarbejde nye Regler for Forhandlingers Førelse imellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer. Som bekendt indeholdt Lock-out-Forliget en Bestemmelse om, at dette Udvalg skulde have tilendebragt sit Arbejde inden Udgangen af Aaret 1925. Dette lod sig dog af forskellige Grunde ikke gøre, og skal vi nævne nogle af Aarsagerne hertil, maa det i første Linie være, at Arbejdsgiverne kun modstrædende gaar med til noget som helst, hvor Talen er om at forandre de Forhold, hvorunder Organisationerne paa Forhaand underbinder alle Forhandlinger ved Forhaandsbeslutninger. Her har Arbejdsgiverforeningen jo gennem en lang Aarrække benyttet enhver Lejlighed til at manifestere sig og tage Standpunkt, i sin Tid til Modstand imod Arbejdstidens Forkortelse og Lønningernes Forhøjelse, senere hen for Arbejdstidens Forlængelse og Lønningernes Nedsættelse, og saadanne Forhaandsbeslutninger maa jo siges at være særdeles egnede til ved enhver Termin, hvor saa godt som alle Overenskomster nu kan opsiges paa en Gang, at føre os lige lukt ud i Storkampen.

Hvad der nu kan komme ud af disse Forhandlinger, er det maaske for tidligt at udtale sig om; foreløbig er man naaet dertil, at man er enedes om at afgive Meddelelse om det Standpunkt, hvorpaa Forhandlingerne befinder sig, til den store Arbejdskommission.

Alt imedens forhandles der videre i det Udvalg, som behandler Spørgsmaalet om Mægling i Arbejdsstridigheder, herunder Spørgsmaalet om Modvirkning imod, at for meget Konfliktsstof opsamles hos Forligsinstitutionen, Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør opereres gennem Urafstemning eller ved Hjælp af kompetente Forsamlinger, eller atter igen om Forhandlingslederne fra begge Sider i hvert enkelt Tilfælde skal forsynes med Mandat til at slutte Overenskomst, kort og godt, alle disse betydningsfulde Spørgsmaal har gennem en lang Række af Møder været diskuterede, og Forhandlingerne fortsættes, foreløbig med det Formaal for Øje at faa noget færdigt til Rigsdagen træder sammen igen, saaledes at der eventuelt kan skabes et solidt Grundlag for de Overenskomstforhandlinger, som vi jo ikke kan slippe for henimod førstkommende Aarsskifte.

Det næste betydningsfulde Spørgsmaal, som ogsaa behandles i et Udvalg af Kommissionen, er Spørgsmaalet om Indførelse af **Bedriftsraad.**

Socialministerens Forslag tør vist siges at være nogenlunde vel bekendt. Det fremsattes saa tidligt som 3. Dcbr. 1924, og maa vel siges at danne en væsentlig Del af Grundlaget for Arbejdet i den nedsatte Kommission. Forslaget gik som bekendt ud paa, at »I Erhvervsvirksomheder indenfor Industri, Haandværk, Handel, Land- og Skov- samt Havebrug, der i Erhvervsvirksomheden beskæftiger mindst 10 Personer over 18 Aar, skal der, naar mindst Halvdelen af de paagældende fremsætter skriftlig Begæring derom overfor Virksomhedens Indehaver (Bestyrelse), gives de i Virksomheden beskæftigede Personer Adgang til gennem Oprettelse af Bedriftsraad i Overensstemmelse med denne Lovs Regler at tage Del i Virksomhedens Ledelse paa den Maade, som nærværende Lov bestemmer.«

Dette Lovforslag omfattede ialt 17 Paragraffer og giver Bedriftsraadet en Række Beføjelser vedrørende Arbejdsreglementer, Arbejdstidens Lægning, Overarbejdes og Natarbejdes Lægning og Regulering i det hele taget, Lægning af Helligdagsarbejde, Anvendelse af andre Arbejdsmetoder eller andre Former af Arbejdskraft end hidtil benyttede, Anvendelse af 2- og 3-Holdsdrift, Indskrænkning af Arbejdstiden paa Grund af Arbejdsmangel, Spørgsmaalet om Afskedigelse af Arbejdere, der har været uafbrudt beskæftigede i Virksomheden i mere end 2 Aar, Spørgsmaalet vedrørende Ferie, Bilæggelse af Uoverensstemmelser og udvidet Anvendelse af Lærlinge.

Iøvrigt kan Bedriftsraadet overfor Arbejdsgiveren forlange at blive gjort bekendt med det Materiale, som danner Grundlag for Virksomhedens Regnskaber, samt udtale sig om Regnskabets Affattelse. Raadet kan fremsætte Forslag om Gennemførelse af saadanne Foranstaltninger, der maa anses for formaalstjenlige for at beskytte Arbejdernes Liv, Velfærd eller Sundhed. Det kan fremkomme med Udtalelser om Anvendelse, Uddannelse og Behandling af Virksomhedens Lærlinge, og i det hele taget gøre Henstillinger om ethvert Forhold vedrørende Virksomheden, som kan være af Betydning for Arbejderne eller for Virksomhedens Drift. Endvidere faar Bedriftsraadet til Opgave at bistaa Arbejds- og Fabrikstilsynet samt deltage i Forvaltningen af de til Bedste for Virksomhedens Arbejdere oprettede Velfærdsindretninger, medmindre de for disse gældende Statutter, Legatbestemmelser eller lignende hindrer dette.

Som det vil være bekendt, rejste der sig umiddelbart efter Afslutningen af Verdenskrigen og i 1919 stor Stemning for Indførelse af Bedriftsraad; ikke mindst den saakaldte borgerlige Presse lyste efter Forslag fra Arbejderne, og Forslag blev da ogsaa fremsat af De sam-

virkende Fagforbund overfor Arbejdsgiverforeningen, men da Krigskonjunkturerne begyndte at dale, følte Arbejdsgiverne sig ude over Forskrækkelsen, og saa begyndte man at modvirke ethvert Forsøg paa Nydannelse uden at tage noget Hensyn til, at i alt Fald hele Centraleuropa er gennemsyret af Socialiseringslove, sigtende til at give Arbejderne Indflydelse paa Bedrifternes Ledelse. Bestemmelser i saa Henseende er blevet gennemført mere eller mindre effektivt, men de er ikke destomindre en Kendsgerning i den velbekendte Raadsform baade i Tyskland, Czekoslovakiet og Østrig, og i England findes der ogsaa Systemer, der omend paa en anden Maade gaar i samme Retning.

Endelig er der Spørgsmaalet om **Udbyttedeling,** der ikke trænger sig lige saa stærkt paa, som de foran omtalte, men paa den anden Side er dette Spørgsmaal næppe til at afvise. Kun maa det vist have fornøden Tid til at udvikle sig sammen med selve Industri- og Erhvervsforholdene, og navnlig mener vi, at Spørgsmaalet ikke lader sig gennemføre uden i Forbindelse med en eller anden Form for Bedriftsraad, d. v. s. for Arbejdernes Delagtiggørelse i Bedrifternes Ledelse.

Da Hensigten med nærværende er, uden iøvrigt at komme ind paa Arbejdskommissionens Forhandlinger, der vel indtil videre maa betragtes som fortrolige, dels at give lidt Besked, dels at vække Forstaaelse for, hvad der her rører sig, skal vi nedenfor aftrykke en Artikel af forhenværende Forsvarsminister, nuværende Folketingsmand, Dr. phil. P. Munch, som i Fjor var i Amerika, og som har benyttet Lejligheden til at høre og se efter et og andet, som nok kan siges at være af betydelig Interesse til Bedømmelse af herhenhørende Forhold.

Under den interparlamentariske Unions Besøg i de Forenede Stater i Efteraaret havde jeg Lejlighed til at besøge en Række amerikanske Virksomheder, hvis samlede Arbejdertal er omkring 900,000. Opholdet derovre var kortvarigt, saa der var ikke Betingelser for mere indgaaende Undersøgelser, men Lederne af Storvirksomhederne stillede saa beredvillig Oplysninger til Raadighed, at det dog var muligt at danne sig et Indtryk af de Tendenser, der i de sidste Aar har gjort sig gældende med Hensyn til Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere i Staterne.

Overalt møder man en stærk Tro paa, at Vejen til at hævde det økonomiske Forspring, Krigen har bragt Amerika, er en Masseproduktion til lav Pris, forenet med kort Arbejdstid og høj Løn. Man gaar ud fra, at de Varemængder, Industrien nu kan fremstille, kun kan sælges, hvis Arbejderne er købedygtige; derfor maa Lønnen være høj. Parolen er i saa Henseende givet af Ford, der forkynder, at hans Arbejdere skal lønnes, saa de kan købe hans Biler, men hvis Lønninger for øvrigt ikke længere hører til de højeste. Maalet søges i første Række naaet ved Fremstillingen af enkelte Typer af Standardvarer. Men man er paa det rene med, at alt er ikke gjort dermed. Der er i de sidste Aar indenfor den amerikanske Industri aabnet en systematisk Kamp mod enhver Art *Spild* af Tid, Arbejdskraft, Materiale. Kort efter Krigen, i 1921, iværksatte det amerikanske *Ingeniørforbund* en omfattende Undersøgelse af Industriens Virkemaade. En Række Virksomheder undersøgtes af Mænd, der var særlig kyndige paa hvert enkelt Omraade. Det gjaldt at komme paa det rene med, hvor meget der hvert Sted kunde vindes ved bedre, mere planmæssig Ordning af Arbejdet og mere energisk Udnyttelse af Tiden. Vurderingen byggede paa Sammenligning mellem de Virksomheder, der naaede det største Arbejdsudbytte, og de andre Bedrifter, der mere eller, mindre kom til kort. Resultatet nedlagdes i en Redegørelse »*Waste in Industry*«, der siden har givet Anledning til mangfoldige Drøftelser.

Det nedsatte Udvalg kom til den Slutning, at mangelfuld Ledelse bragte betydelig større Spild end Forsømmelser fra Arbejdernes Side, men at dog ogsaa Ordningen af Forholdet til Arbejderne betød meget.

I dette Forhold var der, i Staterne som andre Steder, megen Uro efter Krigens Omvæltninger, og Uroen tog snarest til i de følgende Aar, da stærk Opgang og voldsom Nedgang brat vekslede. Arbejdernes hele Stilling drøftedes derfor i Amerika med lignende Iver som i Europas Industristater, og talrige Midler til Bedring af Forholdet diskuteredes eller forsøgtes.

Svage Organisationer, næsten ingen social Lovgivning.

Amerikanske Arbejdsforhold er saa vidt forskellige fra de europæiske, at Sammenligning er vanskelig. Arbejderne derovre er en langt mere broget Skare end i det enkelte Land i Europa; Afstanden er stor mellem Angelsachser og Skandinaver paa den ene Side, Negre paa den anden, og der er mange Mellemled. Og selv om Tilstrømningen udefra nu er begrænset, kommer dog endnu mange fremmede til Aar efter Aar. Disse uensartede Masser er vanskelige at organisere. Man regner med omtrent 26 Mill. »Arbejdere«. Deraf var før Krigen mindre end 3 Mill. i Fagforeninger. Under og lige efter Krigen gik Tallet op; det naaede i 1920 helt op til 5 Mill.; men siden faldt det igen ned mellem 3 og 4 Mill. Der er Fag med ret stærke Organisationer, saaledes Transport- og Byggefag med over 20 pCt. af Arbejderne organiserede; der er andre som Jærnindustri og Minevirksomhed, hvor rigelig 10 pCt. er organiserede, men der er ogsaa andre med meget ringe Organisation. Nogle Byer har ret mange organiserede; saaledes *Chicago* med de mange Tyskere; andre Byer er uden Fagforeninger af Betydning; saaledes Fordfabrikkernes By, *Detroit*.

Og som Organisationerne er svage, saaledes findes der saa godt som ingen *social Lovgivning*. Statsstøttede Arbejdsløsheds- og Sygekasser, Aldersrente o. s. v., alt er det ukendt i Staterne. Og selv af den Beskyttelseslovgivning, der nu er saa stærkt udviklet i Europa, findes derovre kun lidet.

Disse Forskelligheder giver Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejdere en hel anden Karakter, end vi er vant til. Industriens stærke Udvikling, bygget paa de til Raadighed værende Naturrigdomme, tillader en højere Løn end i Europa. Men dermed vinder Arbejderne ikke den forholdsvise *Tryghed*, der i mange europæiske Stater er naaet gennem den sociale Lovgivning. Og Fagforeningerne er heller ikke stærke nok til at skabe den. Derfor maa Arbejdsgiverne i stort og stigende Omfang gøre det. Og de amerikanske Storvirksomheder, hvoraf de største har et Arbejdertal saa stort som alle Arbejdere tilsammen, der i Danmark er beskæftigede ved Industri og Haandværk, har jo langt bedre Betingelser for at paatage sig denne Opgave, end mindre Bedrifter kan have. Allerede Aartier tilbage har de store Virksomheder begyndt at grundlægge de saakaldte *Velfærdsinstitutioner*, og efterhaanden har der mellem Storvirksomhederne udviklet sig en Art Kapløb paa dette Omraade. Det er blevet et væsentligt Middel for dem til at drage til sig de bedste Arbejdere og til at fastholde deres Arbejderstab, saa de undgaar de »Spild«, der følger med de hyppige Omskiftninger.

Velfærdsinstitutioner.

Navnlig efter Krigen har denne Udvikling taget Fart. Ved de større Virksomheder findes sædvanligt et særligt Kontor for Velfærdsarbejdet og Forholdet til

Arbejderne, et saakaldt »*Department of sanitation, safety, welfare*« eller »*Department of industrial relations*«. Den Virksomhed, som saadanne Kontorer udfolder, er omfattende. Det gælder at gøre Arbejderne til rigtige Amerikanere, gennemtrængt af de sædvanlige amerikanske Forestillinger. Derfor oprettes særlig Undervisning for de fremmede, der kommer til, med Oplæring i engelsk Sprog og amerikansk Tankegang og Arbejdsmaade. Det gælder at uddanne dygtige Ledere og Formænd til hver Arbejdsplads; derfor findes knyttet til Virksomheden store tekniske Skoler, beregnede netop paa den Art Arbejde, denne Bedrift har Brug for. Stor Vægt lægges der paa Sikringen mod Ulykkestilfælde; *Safety first* er et Slagord, der høres og læses overalt; Maskinerne indrettes med dette Maal for Øje, og Arbejderne opdrages gennem Foredrag, Filmsforestillinger og meget andet til at vise den størst mulige Forsigtighed. Der oprettes Pensionskasser og Sygekasser, organiseres Sygehjælp og let Adgang til Hospitalspleje. Damer uddannede i Sygepleje og Kogekunst antages med den Opgave at besøge Arbejderhjemmene for at opmuntre til Renlighed og Orden, undervise i Husførelse, hjælpe med i Sygdomstilfælde o. s. v. Boligforholdene omfattes med særlig Interesse; mange af de store Virksomheder bygger omkring deres Fabrikker hele Byer af Arbejderboliger, som sælges paa saadanne Vilkaar, at det er muligt for Arbejdere at erhverve dem Det er hyppigt, bortset fra de største Byer vel nok hyppigst, Huse indrettede til een Familie i hvert Hus; de er efter vore Forestillinger meget rummelige, og de nye Huse er udstyrede med alle Slags tekniske Hjælpemidler. Til alt dette kommer, at de store Virksomheder tilrettelægger en mangeartet Underholdning for deres Arbejdere. De giver Støtte til Oprettelse af selskabelige Klubber, yder Bygninger til disse, udstyrede med Teater, Biograf o. s v. De anlægger Hoteller, hvor Arbejdere kan holde Ferie, de hjælper med til at iværksætte Sommerudflugter. Det hænder endda, at de skaffer Arbejderne Underholdning under Arbejdet. En af de store amerikanske Forretningsmænd, Edward A. Filene, der i sin Bog »Le problème européen et sa solution« (udgivet paa Tysk, Engelsk og Fransk, paa Fransk med Forord af Painlevé) giver Europa gode Raad, anfører Eksempel paa, at en amerikansk Cigarfabrik lader holde Oplæsning for Arbejderne under selve Arbejdet.

Et Indtryk af de »Velfærdsforanstaltninger«, som store Foretagender iværksætter, giver et Blik paa Staalkompagniets Velfærdsinstitutioner »*United States Steel*« er den omstridte Staaltrust, der i 1901 ved Carnegies Tilbagetræden dannedes af hans Kæmpeforretning og 9 andre store Staalvirksomheder. Den har haft haarde Kampe med Myndighederne, med Arbejderne og med Konsumenterne, men den har hævdet sig under det altsammen og er nu en Virksomhed med 275,000 Arbejdere. Dens toneangivende Mand er E. H. Gary, en af de mest indflydelsesrige Mænd i Amerikas Forretningsliv.

I 1911 oprettedes ved Staalkompagniet et »*Bureau of Safety, Sanitation and Welfare*«, og dette er blevet Udgangspunkt for en mangeartet Virksomhed. Efter en Opgørelse i Slutningen af 1923 var der da bygget 28,000 Huse og Pensionater for Arbejdere, 25 Kirker, 33 Skoler, 40 Klubbygninger, 66 Restauranter og Frokostlokaler; der var anlagt 175 Legepladser, 237 Sportspladser, 19 Svømmehaller, 13 Hospitaler, 389 Stationer for øjeblikkelig Hjælp, 29 Husholdningsskoler; og der var ca. 300 Sygeplejersker og 200 Lærere i Virksomhed.

Til alt dette var i Løbet af Aarene 1912—23 anvendt 47 Mill. Dollars. Til Foranstaltninger mod Ulykkestilfælde var endvidere anvendt 12 Mill. Dollars, til Erstatning til Saarede eller deres Familie 37 Mill., til Skabelsen af Aldersrentefond og Udbetalinger udover dettes Renter 12 Mill., til Arbejdernes Erhvervelse af Aktier i Selskabet 19 Mill. I alt beregnes Udgiften til saadanne Foranstaltninger for de 12 Aar til 127 Mill. Dollars, svarende til en halv Milliard Kr. Aldersrentefondet har udover Selskabets Tilskud et særligt Fond paa 4 Mill. Dollars, skabt af Carnegie. I 1924 var der 4500 Aldersrentenydere; de modtog ca. 1,7 Mill. Dollars, svarende til 7 Mill. Kr. eller gennemsnitlig 15—1600 Kr. til hver.

Det fremhæves hyppigt, at amerikanske Storbedrifter ikke tynges af Skatteudgifter beregnede paa Afholdelsen af Udgifter til sociale Foranstaltninger. Modstykket er, at de selv maa paatage sig disse Udgifter, der næppe er ringere.

Andre Storbedrifter har lignende Foretagender. Det gælder f. Eks. de store Jærnbaneselskaber og Telefonselskaber. Men der er stor Forskel med Hensyn til det Omfang, i hvilket alt dette findes. En af de Storvirksomheder, hvor man træffer mindst deraf, er *Fords*, hvor 160,000 Arbejdere virker. Der er Undervisning i Fag, værdifulde for Virksomheden, og der er talrige Foranstaltninger til Fremme af »Sikkerheden« og megen Iver for at opdrage Arbejderne til Forsigtighed. Men iøvrigt er det Fords Teori, at han ikke vil være en patriarkalsk Formynder for sine Arbejdere. De skal have rimelige Lønninger, saa maa de selv indrette sig som de ønsker.

Ogsaa forholdsvis mindre Virksomheder opretholder omfattende Velfærdsinstitutioner. Som Eksempel kan nævnes Elektricitetsselskabet i Brooklyn, *Edison Company*, der har 7—8000 Personer i sin Tjeneste. Ogsaa her ydes Aldersrente og Hjælp i Ulykkestilfælde, Halvdelen af Arbejderne er samlet i en *Klub* med Lokaler i Selskabets store Kontorbygning; der er Gymnastiklokaler og Sportspladser for Personalet; de Unge er organiseret i deres eget Spejderkorps; der er Sygeplejersker, der tager sig af Familierne, Sygestuer, hvor Læger er rede til at hjælpe Tilskadekomne; gennem Foredrag og al Art Paavirkning indprentes der Arbejderne den størst mulige Forsigtighed.

Eller man kan tage *Yalefabrikken*, hvor de berømte Laase fremstilles. Det er en Virksomhed med 4000 Arbejdere, beliggende i en forholdsvis lille By, der væsentlig lever af denne Fabrik og dens Arbejdere. Ogsaa her er der Pensioner og Sygeforsikring, der er Hospital og Tandklinik, Sygeplejersker, Skoler, Bibliotek, Arbejderboliger o. s. v. Med særlig Iver udvikles her de selskabelige Arbejderforeninger; der er en stor Forening, som foranstalter Udflugter, Underholdning af alle Arter, Sportskampe o. s. v.; og der er en særlig Klub af Arbejdere, der er Automobilejere; den har 400 Medlemmer. Megen Vægt lægger man her paa en Avis, der udgives for Arbejderne, »*The Yale Panel*«. Den bringer Foreningsefterretninger, Forretningsnyheder, personligt Nyt om Virksomhedens Ledere og navnlig om dens Arbejdere, Smaahistorier og Vittigheder og endelig alle Slags Opmuntringer og Formaninger. Man finder f. Eks. der Billedet af en Arbejder med store Briller, mod hvilke Gnisterne fra det glødende Metal springer op; under det findes Indskriften: »Brug et Øjeglas, ikke et Glasøje.«

Paa mangfoldig Maade søger en Del af de amerikanske Virksomheder saaledes at knytte deres Arbejdere til sig. Men man er paa det rene med, at Velfærdsinstitutionerne gør det ikke alene, i hvert Fald ikke længere.

Forhandlingsraad.

Adskillige af dem har derfor skabt en Art *Forhandlingsraad*, hvor Repræsentanter for Ledelsen og for Arbejderne mødes. I de store Jærnbaneselskaber og Telefonselskaber findes Organisationer, der minder om Ordningen i vore Tjenestemandsgrupper efter Forhandlingsrettens Indførelse i 1910. I Yalefabrikken er i 1919 oprettet et »*Industrial Council*« paa 20 Talsmænd for Ledelsen og lige saa mange for Arbejderne. De holder regelmæssige Møder, hvor man drøfter alle Slags Spørgsmaal af Interesse for Arbejderne, ikke blot vedrørende det gensidige Forhold, men ogsaa vedrørende Egnens Jærnbane- og Sporvognsforbindelser, Varepriserne i

Byen o. s. v. For Arbejderne bragte Nyordningen forsaavidt øjeblikkeligt Resultat, som de inden 14 Dage efter Raadets Oprettelse opnaaede at faa den ugentlige Arbejdstid nedsat fra 55 Timer til 50 og at faa 20 pCt. Lønforhøjelse. Dette forhindrer ikke, at Chefen for Virksomhedens Velfærdsdepartement, der er Raadets Leder, endnu 6 Aar efter dettes Oprettelse hævder, at dette Raad har været til uvurderlig Nytte for Fabrikken.

Bevægelsen for Oprettelse af mere eller mindre tilsvarende Raad er i de senere Aar skredet hurtigt frem. I 1924 opgjordes det, at saadanne Raad var oprettede i Virksomheder med 1,200,000 Arbejdere.

Arbejderaktier.

Men langt stærkere er en anden Bevægelse blevet. Det er Bevægelsen for at gøre *Arbejderne til Aktionærer* i Virksomhederne. Før Krigen var der allerede adskillige amerikanske Virksomheder, der ligesom en Del engelske og franske Bedrifter, havde søgt at gøre Arbejderne interesserede i Virksomhedens Gang ved at give dem *Del i Udbyttet* under den ene eller den anden Form. Fremgangsmaaderne var ogsaa herovre mangfoldige, og Resultaterne afhang i høj Grad af, om man havde fundet en tilfredsstillende Form. Efter Krigen er den Opfattelse trængt frem, at det afgørende er, at saa mange Arbejderesom muligt bliver Aktionærer, *Medejere i Virksomhederne.* Nogle Steder opnaar man dette ved at give dem Andel i Udbyttet, der da ikke udbetales, men benyttes til at købe Aktier for, andre Steder sælges der særlige Arbejderaktier til lavere Kurs og paa Afbetaling.

Staalkompagniet begyndte allerede i 1903, kort efter dets Stiftelse, at sprede Aktier ud til Arbejderne, men først i de sidste Aar har Bevægelsen taget Fart. Det regnes nu, at af de 275.000 Arbejdere er de 70,000 Aktionærer; de ejer 5—600,000 Aktier à 100 Dollars, men der er ialt 8 Mill. saadanne Aktier.

Tilsvarende har det store Telefonkompagni, som har 280,000 i sin Tjeneste, blandt disse 65,000 Aktionærer, medens 125,000 er Færd med at erhverve sig Aktier gennem Afbetaling. I Jærnbaneselskaberne er Bevægelsen vidt fremskreden. *Central Railway*, der driver Hovedlinjen fra New York til Chicago, har blandt 160,000 Tjenestemænd og Arbejdere 40,000 Aktionærer. Ogsaa *Standard Oil* er slaaet ind paa denne Vej; det opgives, at 25,000 af dets Arbejdere er Aktionærer. *Brooklyn Edison Company* har 4000 af sine 7—8000 Arbejdere som Aktionærer; det er her opnaaet ved Tildeling af Andel i Udbyttet, der benyttes til at erhverve Aktier. 2 Millioner af 70 Millioners Kapital er nu paa Arbejdernes Hænder. Samme Fremgangsmaade er anvendt af *Philadelphia Rapid Transport Company*, der af 600,000 Aktier nu har 120,000 paa Arbejderhænder; det er naaet i Løbet af et Par Aar.

Eksemplerne fra de store Forretninger er saa mange, at man kan fastslaa, at man her staar overfor en Bevægelse af betydningsfuldt Omfang, der vokser med stor Hast. Den gaar imidlertid ikke alene ud paa at skaffe Arbejderne Aktier, men ogsaa paa at bringe Aktierne vidt ud i andre Kredse af Befolkningen. Der er for Tiden et helt Kapløb mellem Storforretningerne om at skaffe sig Smaaaktionærer og saaledes skabe et mere demokratisk Grundlag for Selskaberne. Bevægelsen er saa ny, at Oplysninger om dens Omfang endnu er spredt og lidt tilfældige. Men de Meddelelser, der foreligger, tyder paa en hurtig Udvikling. Det angives saaledes, at medens der i 1913 var 7½ Million Aktionærer i Staterne, var der i 1923 ialt 14,4 Millioner, eller en for hver anden Familie. Og det angives endvidere, at i 1916 tilfaldt 79 pCt. af det af Aktieselskaber udbetalte Udbytte Folk med en Indtægt af over 20,000 Dollars aarlig, medens de i 1922 kun fik 52 pCt. deraf. I 1916 fik Folk med mellem 1000 og 5000 Dollars Indtægt kun 2 pCt. af Aktieselskabernes Udbytte, i 1922 var de naaet til 23 pCt.

Foreløbig gælder det overalt, at Smaaaktionærerne, og navnlig Arbejderaktionærerne, selv om de er mange, kun har en ringe Brøkdel af Aktierne. Lederne regner endnu ikke med den Mulighed, at Arbejderne kan erhverve Flertal, komme til at «kontrollere« Selskabet. For dem er Udvidelsen af Aktionærtallet et Middel til at skaffe sig Sympati hos Publikum, og Udbredelsen af Aktierne blandt Arbejderne er et Middel til at knytte disse til Selskaberne, skabe hos dem Lysten til at »kæmpe for« Selskabet, vinde Stemning for det og sætte deres bedste Kræfter ind i Arbejdet. Dog skimter nogle af dem som en Fremtidsmulighed *det industrielle Demokrati*, hvor Arbejderne besidder saa mange Aktier, at de øver betydningsfuld Indflydelse.

Industrielt Demokrati?

I Amerikas industrielle Gennembrudstid skabte Mænd som Rockefeller og Carnegie Kæmpevirksomheder prægede af Enkeltmand. Det var den *industrielle Enevældes* Tid. Det sidste Eksempel herpaa er Ford. De andre Storvirksomheder er gledet over i det *industrielle Aristokrati.* Da de store Grundlæggere traadte tilbage, gik Virksomhedernes Ledelse til Slægtninge og Medarbejdere, der delte Magten. Denne Kreds udvides nu, halvt bevidst, halvt ubevidst, saa der skabes en gradvis Overgang frem mod et *industrielt Demokrati.* Adskillige lagttagere ser i denne Bevægelse Begyndelsen til en Forvandling af den mest gennemgribende Karakter. Det store Tidsskrift »*Industrial Management*«, der fører an i Kampen mod »Spildet« af Tid og Værdier, skrev for nylig: »Et af de mest betydningsfulde Træk i Efterkrigstiden i Amerika har været den voksende Udbredelse af Ejendomsretten til Industrivirksomhederne.« »Denne Forandring har allerede tydelige Virkninger paa Industriens Udvikling, saa vel som paa det politiske og sociale Liv«. »Folkeeje af Industrien skabt gennem Revolution eller Lovgivning gør ikke Fremskridt i de Forenede Stater. Den Art Folkeeje, der gaar frem, er den, der følger af, at de brede Lag erhverver sig Aktier«. N. T. Carver, Professor i Økonomi ved *Harward* Universitetet, ser i denne Bevægelse et Middel til »en virkelig Demokratisering af Industrien«, og han tilføjer tillidsfuldt, at »Arbejdernes Ejendomsret til de Fabrikker, hvor de arbejder, vil komme hurtigere i dette Land end det er muligt, at den kan komme i noget andet Land«. En Forfatter, der nys har skrevet Staaltrustens Historie ud fra Selskabets egne Synspunkter, siger om denne Bevægelse, at den er »et Forsøg paa Folkeeje, paa Arbejdernes Besiddelse af Industrien«; den skal gøre alle Arbejdere til uafhængige Borgere med Selvfølelse, den skal fremme Interessen for Selskabet og Arbejdets Effektivitet, og den skal »forøge Arbejdernes Værdi for dem selv, for Arbejdsgiverne og for Samfundet«. Han hylder det nye System som »det største Skridt frem mod den højeste Form for Socialisme, der nogensinde er gjort«.

Ogsaa nogle af Arbejdslederne ser med Sympati paa Bevægelsen, og nogle af Arbejderbankerne hjælper med til Opkøbet af Aktier.

Men andre betragter hele denne Udvikling med Uvilje. De hævder, at den stærke Udbredelse af Aktier kun letter det for de faa at beherske Generalforsamlingerne. Og nogle af Fagforeningslederne ser i Bestræbelserne først og sidst et Forsøg paa at bryde Fagforeningernes Styrke.

Bevægelsen er saa ny, at dens Rækkevidde næppe er til at vurdere endnu. Før Krigen stod Staterne med Hensyn til Forholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver i mange Henseender paa et Udviklingstrin, der svarede til det europæiske Standpunkt *efter* det industrielle Gennembrud, *før* den egentlige Fagforeningsorganisation og *før* den sociale Lovgivning, dog med den Forskel, at Lønniveauet i Amerika laa betydeligt højere end det havde gjort i Europa. Det er muligt, at Staterne skal

igennem den Udvikling, Europa siden har gennemgaaet med Fagforeninger og social Lovgivning, der har skabt taalelige Kaar for Arbejderne, men som er fulgt af tilsvarende Organisation af Arbejdsgiverne, saa man nu er naaet til en standende Strid mellem to Kamporganisationer, en Strid, der i høj Grad hæmmer Europas Produktion. Men den Mulighed er heller ikke udelukket, at man i Staterne ligesom springer over dette Udviklingstrin og glider ind i en Udvikling, der skaber Samarbejde mellem Industrilederne og Arbejderne ved at gøre disse til Medejere af Virksomhederne. Sker dette, vil de Forenede Stater have faaet et nyt betydningsfuldt Fortrin i Kappestriden med Europa.

Arbejdsløsheden.

Det er med den allerstørste Opmærksomhed, at Offentligheden og ikke mindst Arbejderbefolkningen modtager de ugentlige Opgørelser vedrørende Arbejdsløsheden, som Arbejdsdirektoratet lader udarbejde, og af Svingningerne fra Uge til Uge forsøger man at udlede, i hvilken Grad der kan ventes Bedring i Arbejdsforholdene, der siden 1921 har været i høj Grad præget af en Usikkerhed, som yderlig er forøget ved de omfattende Konflikter i 1921—1922 og 1925. Der har faktisk i de sidste 5 Aar været en afgjort ekstraordinær Arbejdsløshed, og Arbejdskampene har baade ved deres Gentagelser, Omfang og Varighed medvirket til at svække Virksomhedernes økonomiske Forhold og dermed bidraget til Arbejdsløshedens Forøgelse, foruden de direkte Tab, der er lidt ved Bedrifternes Standsning, under hvilken meget Arbejde er gaaet til Udlandet. Dette gælder ikke mindst vore Skibsbyggerier.

Ved Udgangen af 1921 var der i hele Landet 74,581 Arbejdsløse, og det laveste Antal, som i nævnte Aar var noteret ved Udgangen af en Maaned, var 46,272 ved Udgangen af Juli Maaned. Arbejdsløshedsprocenten var gennemsnitlig for hele Aaret 19,7.

Det følgende Aar naaede Arbejdsløsheden at omfatte 91,190 ved Udgangen af Februar Maaned og formindskedes derefter til 27,281 ved Udgangen af September for atter at stige til 52,597 ved Udgangen af Aaret. Arbejdsløshedsprocenten var i Gennemsnit for hele Aaret 19,3.

I 1923 noteredes ved Udgangen af Februar Maaned 60,726 ledige, men Tallet var ved Udgangen af Juli gaaet ned til 19,215 for atter at stige, saaledes at Aaret sluttede med 50,148 Arbejdsløse. Gennemsnitsprocenten var 12,7.

Atter i 1924 noteredes ved Udgangen af Februar Maaned det højeste Antal ledige, nemlig 56,794, medens Juni Maaned opviste Aarets laveste Antal: 13,116. Alligevel sluttede Aaret med 45,206 Arbejdsløse, og Gennemsnitsprocenten var 10,8.

Paa det Tidspunkt, da nærværende skrives, er det tilsvarende statistiske Materiale for 1925 ikke til Stede, men paa Grundlag af Arbejdsdirektoratets ugentlige Opgørelser kan vi anføre, at den 27. Februar var der tilsammen 44,644 ledige, den 24. Juli 21,919 og ved Aarsskiftet 84,595, og Gennemsnitsprocenten ligger betydeligt højere end i 1924; vi kan anføre, at Aaret sluttede med 31,1 pCt. ledige.

Føjer vi saa hertil de tre store Konflikter i 1921—1922 og 1925, af hvilke den sidste alene varede i omtrent et Fjerdingaar og omfattede henimod 100,000 Mand, saa har vi et yderst trøstesløst Billede af de sidste fem Aars Arbejdsforhold, og det er intet Under, at Spørgsmaalet om, hvornaar der kan ventes varig Bedring, mere og mere trænger sig paa.

Og saa er Billedet dog ikke fuldstændigt, idet der mangler Opgørelse over dem, der arbejder paa indskrænket Arbejdstid. Imidlertid har Det statistiske Departement pr. 7. Januar efter Aftale med De samvirkende Fagforbund foretaget en særlig Opgørelse heraf paa Grundlag af Skemaer, som man tilstillede de forskellige Fagforbund og Fagforeninger med Anmodning om at foranledige dem udfyldt af de enkelte Afdelinger.

Med Hensyn til Opgørelsen skal iøvrigt bemærkes, at det kun er den paa Grund af Konjunkturerne indskrænkede Arbejdstid, der er taget i Betragtning. Saaledes er den for Byggefagene overenskomstmæssigt fastslaaede kortere Arbejdstid i Vintermaanederne selvfølgelig ikke medregnet, men heller ikke den i Bryggeriindustrien paa Tællingstidspunktet iværksatte Indskrænkning er taget med. For denne Industri er nemlig periodiske Indskrænkninger af Arbejdstiden om Vinteren efter de herskende Afsætningsforhold et ganske normalt Forhold, som Industriens Arbejdere véd og er indrettet paa vil finde Sted, og den paa et bestemt Tidspunkt gældende Indskrænkning vil altid være af en ganske tilfældig Karakter, medens Indskrænkning af Arbejdstiden i Anledning af Konjunkturerne som Regel vil have en noget mere varig Karakter. Endvidere har man i Opgørelsen ikke kunnet medtage Indskrænkninger af Arbejdstiden af mere tilfældig og ubestemt Karakter; dette gælder særlig Arbejde paa mindre Værksteder, hvor der arbejdes, naar der er Arbejde, men hvor Arbejderne maa gaa, naar der intet Arbejde er. Det er saaledes fremhævet i Indberetningerne, at en saadan Indskrænkning af Arbejdstiden i betydelig Grad finder Sted for Skrædderes og Haandskomageres Vedkommende, men et talmæssigt Udtryk for denne Indskrænkning er det ikke muligt at fremskaffe.

Som Hovedresultat af Opgørelsen skal herefter meddeles følgende Oversigt:

		Arbejde paa indskrænket Arbejdstid			
				Tab af Arbejdstimer omsat til Antal Arbejdere	
	Antal Arbejdere i Organisationerne	Antal Arbejdere	Tab af Arbejdstimer pr. Uge	absolut	i Procent af Antal Arbejdere i Organisationerne
Hovedstaden	116,870	6,099	91,854	1,914	1,6
Provinsen ...	154,897	8,651	117,898	2,456	1,6
Hele Landet	271,767	14,750	209,752	4,370	1,6

Opgørelsen udviser, at af et samlet Arbejdertal paa ca. 272,000 arbejdede 14,750 paa indskrænket Tid. Indskrænkningen udgjorde ialt ca. 210,000 Timer pr. Uge, hvilket svarer til 4370 fuldstændig Arbejdsløse eller

Arbejde paa indskrænket Arbejdstid

	med nedsat daglig Arbejdstid				med nedsat Antal Arbejdsdage i Ugen			
		Tab af Arbejdstimer pr. Uge				Tab af Arbejdstimer pr. Uge		
	Antal Arbejdere	i alt	pr. Arbejder med indskrænket Arbejdstid	pr. Arbejder i Organisationerne	Antal Arbejdere	i alt	pr. Arbejder med indskrænket Arbejdstid	pr. Arbejder i Organisationerne
Hovedstaden	2,287	31,910	14,0	0,27	3,812	59,944	15,7	0,51
Provinsen	4,129	41,188	10,0	0,27	4,522	76,710	17,0	0,50
Hele Landet...	6,416	73,098	11,4	0,27	8,334	136,654	16,4	0,50

1,6 pCt. af det samlede Arbejdertal. Da den egentlige Arbejdsløshed ved Udgangen af December 1925 er opgjort til 31,7 pCt., og ved Udgangen af Januar 1926 til 31,0 pCt., vil det ses, at den her omhandlede Form for Arbejdsløshed kun forøger Procenten i forholdsvis ringe Grad. For de Arbejdere, der arbejdede paa indskrænket Tid, udgjorde Nedsættelsen godt 14 Timer ugentlig eller omtrent 30 pCt. af disse Arbejderes normale Arbejdstid, saa at de saaledes beskæftigede Arbejdere altsaa gennemsnitlig arbejdede $^{7}/_{10}$ af den normale Arbejdstid. For Arbejderne som Helhed betød Indskrænkningen lidt over $^{3}/_{4}$ Time pr. Uge pr. Arbejder.

Af Oversigten vil det ses, at Tabet af Arbejdstid ved Arbejde paa indskrænket Tid betød forholdsvis lige meget i Hovedstaden og Provinsen i Forhold til det samlede Arbejdertal. Derimod var Tabet af Arbejdstid pr. Arbejder paa indskrænket Tid noget større i Hovedstaden end i Provinsen, nemlig henholdsvis ca. 15 og ca. $13^{1}/_{2}$ Time pr. Uge, idet forholdsvis færre Arbejdere arbejdede paa indskrænket Tid i Hovedstaden end i Provinsen.

Med Hensyn til Formen for Indskrænkningens Iværksættelse henvises til ovenstaaende Oversigt, idet det skal bemærkes, at Indskrænkning af Arbejdstiden ved en kombineret Nedsættelse af saavel det daglige Antal Arbejdstimer som det ugentlige Antal Arbejdsdage saa godt som ikke finder Sted.

Nedsættelse af Antallet af Arbejdsdage i Ugen var den mest anvendte Form for Indskrænkning af Arbejdstiden, idet noget over Halvdelen af de Arbejdere, der arbejdede paa indskrænket Tid, arbejdede med fuld daglig Arbejdstid, men færre Dage om Ugen end normalt. Af den tabte Arbejdstid faldt endog omtrent de to Trediedele paa denne Form for Indskrænkning, idet Arbejdsugen for disse Arbejdere forkortedes med gennemsnitlig ca. $16^{1}/_{2}$ Time mod kun gennemsnitlig ca. $11^{1}/_{2}$ Time for de Arbejdere, der arbejdede med nedsat daglig Arbejdstid, men hver Dag i Ugen. Det foran nævnte Tab for samtlige Arbejdere af godt $^{3}/_{4}$ Time pr. Uge pr. Arbejder fordeler sig herefter med $^{1}/_{2}$ Time pr. Uge for Arbejde med nedsat Antal Arbejdsdage i Ugen og godt $^{1}/_{4}$ Time pr. Uge for Arbejde med nedsat daglig Arbejdstid.

Det fremgaar af Oversigten, at de to Former for Indskrænkning af Arbejdstiden set i Forhold til det samlede Arbejdertal anvendes i lige stor Udstrækning i Hovedstaden og i Provinsen, naar man betragter den ved Indskrænkningen tabte Arbejdstid. Ser man derimod paa Antallet af Arbejdere, der ramtes af Indskrænkningen, anvendtes Nedsættelse af den daglige Arbejdstid for et forholdsvis større Antal Arbejdere i Provinsen end i Hovedstaden, men til Gengæld var Arbejdstidsnedsættelsen størst i Hovedstaden, nemlig godt 14 Timer ugentlig pr. Arbejder mod 10 Timer i Provinsen. Ved Arbejde med færre Arbejdsdage i Ugen end normalt var Nedsættelsen af Arbejdstid pr. Arbejder derimod større i Provinsen end i Hovedstaden (henholdsvis godt 17 og lidt under 16 Timer pr. Uge).

Til Belysning af Indskrænkningen indenfor de enkelte Fag er i omstaaende Oversigt meddelt Oplysninger for alle Fag, hvor Indskrænkningens Omfang i Forhold til samtlige Arbejdere i Faget udgør over 1 pCt., og til Sammenligning er tilføjet de for vedkommende Fag beregnede Arbejdsløshedsprocenter ved Udgangen af December 1925 og Januar 1926. Det skal bemærkes, at nogle af de for Januar beregnede Arbejdsløshedsprocenter er foreløbige Tal.

Selv om det af Departementets Opgørelse fremgaar, at kun et forholdsvis ringe Antal af Organisationernes Medlemmer arbejder paa indskrænket Tid, skal det dog erindres, at Arbejdsløsheden efterhaanden har faaet en Karakter, der medfører, at et forholdsvis stort Antal Medlemmer berøres af Ledigheden, idet der i ikke ringe Grad »spaseres paa Skift«. Dette gælder saaledes Skibsbyggerierne, men de Arbejdere, der paa denne Maade er ledige et kortere Tidsrum, indgaar i de Tal, der angiver de fuldstændige Arbejdsløse, og vi har kun anført dette, for at ingen Detaille skulde mangle.

Imidlertid var der jo med Henblik paa den paastaaede Køberstrejke og meget andet Grund til at tro, at den af Februarpristallet affødte Lønreduktion vilde have medført en væsentlig Bedring i Arbejdssituationen, men i saa Henseende er de ugentlig offentliggjorte Arbejdsløshedstal stadig en Skuffelse. Ganske vist er det samlede Antal Arbejdsløse dalet betydeligt, men ser man paa de enkelte Fag, viser det sig, at Industrien fortsat har en nærmest uforandret Arbejdsløshed, og at Nedgangen i den samlede Arbejdsløshed nærmest skyldes Foraarets Indtræden, hvorved alt det Friluftsarbejde, som Vinteren har hæmmet eller standset, atter er kommet i Gang.

Ved Udgangen af Februar var Arbejdsløsheden for samtlige Fag under et 28,3 pCt. mod 31,1 pCt. ved Udgangen af Januar.

Efter en mindre Nedgang i Arbejdsløsheden i de første Dage af Februar Maaned, var der omkring Midten af Maaneden igen Stigning, hvorefter Maanedens sidste

	Antal Arbejdere i Organisationerne	Indskrænket Arbejdstid: Antal Arbejdere	Indskrænket Arbejdstid: Tab af Arbejdstimer omsat til Antal Arb. i Procent af Antal Arb. i Org.	Arbejdsløshedsprocent ved Udgangen af: December 1925	Arbejdsløshedsprocent ved Udgangen af: Januar 1926
Korkskærere	221	158	11,3	59,2	18,8
Skotøjsarbejdere	4,630	1,040	8,8	28,4	30,0
Jærn- og Metalslibere	302	86	8,8	44,6	33,1
Tekstilarbejdere	10,319	2,423	7,4	50,5	32,3
Rebslagere	278	55	6,3	29,1	16,5
Formere	1,829	393	6,2	50,7	33,8
Guld-, Sølv- og Elektropletarb.	1,389	156	4,9	32,4	40,5
Metaltrykkere	134	16	4,8	45,5	31,4
Læder- og Skindarbejdere	609	73	4,3	39,6	56,2
Bødkere	733	91	4,2	23,4	20,8
Sadelmagere og Tapetserere	1,811	372	4,0	30,2	36,7
Kvindeligt Arbejderforbund	11,084	1,220	3,2	27,6	25,6
Skræddere	10,011	854	3,1	18,9	31,8
Tobaksarbejdere	7,318	520	2,5	59,7	39,6
Træindustriarbejdere	4,098	382	2,5	41,0	28,7
Keramikere	1,506	105	1,9	7,2	7,0
Hattemagere	1,362	64	1,8	34,5	31,9
Snedkere	8,648	428	1,8	44,8	45,9
Dansk Arbejdsmandsforbund m. v.	87,299	4,750	1,5	33,2	30,9
Forgyldere	198	24	1,5	26,0	21,9
Sukkervare-, Choc.- og Bisc.arb.	1,132	30	1,3	25,3	27,6
Billedskærere	193	7	1,2	78,8	60,2
Børstenbindere	362	24	1,1	60,3	22,8
Urmagere	261	6	1,1	9,2	12,4
Smede og Maskinarbejdere	24,618	1,103	1,1	26,6	26,3

Del atter viste en noget nedadgaaende Tendens. Den her beskrevne Retningslinie for Arbejdsløsheden som Helhed gjaldt ogsaa Bygningsindustrien og Gruppen Arbejdsmænd, medens der for »Anden Industri m. v.« var en svag Aftagen af Arbejdsløsheden gennem hele Maaneden saavel i Hovedstaden som i Provinsen.

Arbejdsløsheden ved Udgangen af Februar 1926 var ligesom for de nærmest foregaaende Maaneder betydelig større end ved Udgangen af den tilsvarende Maaned i Aarene 1923—25, men dog noget lavere end i 1922. Sammenlignet med Aarene før Krigen (1910—13 gnstl.) var der for Arbejdsløsheden ved Udgangen af Februar i Aar en Stigning til op imod det dobbelte.

En Oversigt over Arbejdsløsheden for hele Landet under et er meddelt nedenstaaende, hvor alle Tallene gælder Slutningen af Maanederne og med Undtagelse af de to sidst anførte er reviderede Tal.

	1921 pCt.	1922 pCt.	1923 pCt.	1924 pCt.	1925 pCt.	1926 pCt.
Januar	21,4	31,1	21,8	21,6	16,6	31,1
Februar	24,0	34,2	23,1	21,9	16,5	28,3
Marts	23,2	33,0	15,6	16,7	14,7	
April	19,6	22,2	11,0	8,1	13,4	
Maj	17,0	15,0	8,9	5,8	12,0	
Juni	16,1	12,9	8,1	5,0	9,1	
Juli	16,1	12,1	7,5	5,4	8,3	
August	16,9	11,4	8,0	5,6	9,8	
September	16,7	10,7	7,7	5,8	10,6	
Oktober	17,6	12,1	8,0	7,0	13,5	
November	20,8	15,4	12,1	9,3	20,5	
December	26,8	20,6	19,6	17,1	31,7	

Ser vi saaledes paa de af Arbejdsdirektoratet pr. 9. April offentliggjorte Tal og sammenligner Tallene for nogle enkelte Fag pr. 5. Februar, altsaa inden Pristallets Offentliggørelse, vil det ses, at sidstnævnte Dato var der 6650 ledige Smede og Maskinarbejdere, 527 Formere, 117 Jærn- og Metalslibere og 42 Metaltrykkere. Den 9. April noteredes 6089 arbejdsløse Smede og Maskinarbejdere, 440 Formere, 81 Slibere og 42 Metaltrykkere.

Tager man hele Metalindustrien under et, var der den 5. Februar 12,335, og dette Tal var den 9. April kun gaaet ned med 1392, saaledes at der paa denne Dato var ialt 10,943 Ledige. Noget Haab om en større Forbedring i dette Forhold er der desværre ikke, bl. a. er Udsigterne paa Skibsværfterne ret daarlige, og der maa sikkert regnes med en Forøgelse af Arbejdsløsheden fra denne Kant.

Iøvrigt skal vi angaaende Forholdene indenfor Metalindustrien anføre nogle Tal vedrørende Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse, hvis Medlemstal nu andrager henimod 27,000.

Det laveste Antal Ledige i 1921 ved Udgangen af en Maaned androg 2217 ved Udgangen af Marts, men Aaret sluttede med 9661 Arbejdsløse.

De tilsvarende Tal i 1922 var 5981 ved Udgangen af Juli og 10,399 ved Udgangen af Februar, i 1923 4003 ved Udgangen af September og 6925 ved Udgangen af Januar, i 1924 1705 ved Udgangen af Juni og 4568 ved Januar Maaneds Slutning; endelig i 1925 noteredes det

laveste Antal Ledige ved Udgangen af Juli Maaned, nemlig 2569, og det højeste 7809 ved Udgangen af Aaret.

For Smede og Maskinarbejdere var den gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocent i 1921 25,6, i 1922 29,3, i 1923 19,8 og i 1924 11,0; for Formere var den i 1921 47,1, i 1922 42,8, i 1923 14,7 og i 1924 7,4.

Det vil heraf ses, at ikke mindst Jærnindustrien har været meget haardt ramt, og intet Sted er Ønsket om en Bedring i Situationen større end hos denne Industris Arbejdere.

Paa Baggrund af denne langvarige og omfattende Arbejdsløshed kan Landstingets Stilling til Regeringens Forslag om Kriseværn og Krisehjælp kun karakteriseres som hensynsløs og som en Haandsrækning til Arbejdsgiverne i disses Bestræbelser for at benytte Lejligheden til at øve et Tryk paa Arbejdernes Lønninger. At der under Henvisning til Kronens Stigning skulde være Mulighed for i nævneværdig Grad at formindske Arbejdsløsheden ved en ekstra Reduktion af Lønningerne, er næppe sandsynlig. De her fremførte Tal viser jo, at Arbejdsløsheden ogsaa var omfattende, da Kronens Kurs var lavere. Vi skal saaledes anføre, at Kursen i 1921 svingede fra 58,7 til 70,6, i 1922 fra 71,0 til 80,9, i 1923 fra 64,1 til 73,6, i 1924 fra 58,3 til 65,6 for i 1925 at stige fra 70 i Juni til 91,2 i September, og ved Aarets Slutning var Kursen 92,6 Øre. Kronen er nu praktisk talt i Pari, de betydelige Svingninger i Kursen, som i høj Grad generede Erhvervslivet, er forbi, Lønningerne er i betydelig Grad reducerede, og kan Arbejdet derfor ikke under disse Forhold komme i Gang, maa der være andre Faktorer end Lønningerne, der er i Vejen herfor.

Smede- og Maskinarbejderforbundets 20. Kongres.

I Cirkulære Nr. 206 til Afdelingerne er det meddelt, at Hovedbestyrelsen har fastsat Tidspunktet for den ordinære Kongres i Aar til *Tirsdag den 29. Juni* og følgende Dage. Kongressen afholdes i Lighed med en Række tidligere Kongresser i »Folkets Hus«, Enghavevej 40, København.

Ved Beregningen af det Antal Kongresdelegerede, som hver Afdeling i Henhold til Forbundslovenes § 4 b og c kan sende, medtages de i Regnskabsaaret April 1925 til Marts 1926 til Hovedkontoret indbetalte Forbundskontingenter samt Arbejdsløshedsmærker. Der regnes med 1 Medlem for hver 52 Mærker.

Nedenstaaende meddeles de af Hovedbestyrelsen stillede Ændringer til Lovene og tilføjes, at Forslag og Ændringer, der af Afdelingerne ønskes behandlede paa Kongressen, maa være tilsendt Hovedbestyrelsen senest 10. Maj.

Ændringer til Lovene.

Forbundets Love.

§ 4 d, 1. Stk., tilføjes: »dog mindst 2 for hver Landsdel«.

§ 4 h, 5. Stk.: 1. Punktum udgaar og bliver nyt sidste Stykke.

§ 5 c: »Sekretæren« rettes til: »Sekretærerne«.

§ 8 d, 2. Stk., tilføjes: »for saa vidt de af denne Grund udelukkes fra Arbejdsløshedsunderstøttelse«.

§ 8 e tilføjes: »med mindre de er indmeldte som Udlærlinge«.

§ 8 g ændres til: Til Strejker eller Lock-outer, saavel indenfor Forbundets Omraade som i andre Fag og Lande, samt til Styrkelse af Forbundets Reservefond, kan Forretningsudvalget under særlige Forhold udskrive ekstra Bidrag. Kontingentet forhøjes i saa Fald med det paalignede Beløb.

§ 9 c ændres til: »Ingen Afdeling maa tilmelde Medlemmer, der ikke er afmeldte fra den Afdeling, de forlod«.

I § 9 e, 1. Stk., indskydes foran »Steder«: »saadanne«.

§ 9 e, nyt Stk. 3: »Et Medlem, der er fuldt betalende til Forbundet, men paa Grund af Bemidlethed eller andre Aarsager kun kan have hvilende Medlemsret i Arbejdsløshedskassen, maa dog i samlet Kontingent til Forbund og Arbejdsløshedskasse betale det samme, som hvis han var fuldtbetalende begge Steder. Det overskydende Beløb fra Arbejdsløshedskassens Kontingent indgaar i saa Fald i Forbundets Kasse«.

Nyt Stk. 4: »Et Medlem med hvilende Medlemsret kan under Sygdom, Militærtjeneste eller Eksamenslæsning efter eget Forlangende fritages for Kontingent, men saadanne Perioder medregnes i alle Tilfælde i den hvilende Medlemsret«.

Nuværende Stk. 5 ændres til: »Hvilende Medlemsret tillægges ikke Medlemmets Anciennitet i Forbundet. Medlemmer med hvilende Medlemsret kan kun overgaa til at være fuldtbetalende, naar de atter har faaet Beskæftigelse ved Faget som Lønarbejdere«.

§ 9 e, næstsidste Stk., udgaar.

§ 9 f, sidste Stk., ændres til: »Medlemmer, som har arbejdet i Udlandet paa saadanne Steder, hvor der ikke findes nogen Organisation, hvortil de kan overføres, og som undlader at andrage om hvilende Medlemsret i Henhold til Punkt e, kan efterbetale Kontingentet for den forløbne Tid, naar de melder sig straks efter Hjemkomsten. Medlemsretten indtræder dog først 2 Maaneder efter, at det paaløbne Kontingent er fuldt indbetalt«.

§ 9 h tilføjes som nyt Stk.: »Kontingentfriheden kan, naar Forholdene taler herfor, ogsaa tilstaas Medlemmer, som paa Grund af Arbejdsudygtighed ikke kan anvises Arbejde ved Faget, selv om de ikke har opnaaet forannævnte Alder og Anciennitet. Kontingentfriheden tilstaas i saa Fald af Forretningsudvalget efter Indstilling af Afdelingsbestyrelsen«.

Afdelingernes Love.

§ 10 a, sidste Stk., tilføjes: »enten som nydende Medlemmer eller med hvilende Medlemsret«.

§ 10 c, 1. Stk., tilføjes: »Udlærlinge, som i de sidste 2 Aar før Indmeldelsen har været Medlemmer af en af Forbundet anerkendt Lærlingeklub, optages indskudsfrit i Forbundet«.

§ 11. (1 Kr. 85 Øre maa ændres, hvis Arbejdsløshedskassens Kontingent forandres).

Sidste Punktum ændres til: »Medlemmernes Restancefrist maa i intet Tilfælde overstige 4 Uger, jfr. dog § 9 f og g«.

§ 17, næstsidste Stk., tilføjes: »Ved disse Eftersyn skal desuden Afdelingsformanden være til Stede«.

§ 21 ændres til: Arbejdsløse Medlemmer, som endnu ikke er understøttelsesberettigede, eller som har opbrugt deres ordinære (og ekstraordinære) Understøttelse, kan ved Henvendelse hver Uge til vedkommende Tillidsmand erholde foreløbige Stempler (Arbejdsløs)«.

2. Stk. udgaar.

§ 22 c: »Liste« ændres til »Protokol«.

Regler for Udbetaling af Begravelseshjælp.

§ 3, 1. Stk., ændres til: »For under 4 Aars Medlemsret 260 Kr., for fulde 4 Aars Medlemsret 280 Kr. og derefter 20 Kr. mere for hvert efterfølgende fulde Aars Medlemsret, som uden Afbrydelse er erhvervet i Forbundet, dog i samlet Begravelseshjælp ikke over 400 Kr.

§ 6 udgaar.

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Det ordinære Delegeretmøde.

I Henhold til Beslutning paa Delegeretmødet i 1923 har Hovedbestyrelsen haft Bemyndigelse til, enten at udskyde det kommende Delegeretmøde til 1928, og da afholde Delegeretmødet uden Forbindelse med nogen Forbundskongres og med almindelig i Henhold til Vedtægten valgt Repræsentation, eller at indkalde Delegeretmødet i Tilslutning til Smedeforbundets Kongres i 1926 og med en for de forskellige Brancher af Hovedledelsen fastsat Repræsentation.

Hovedledelsen har valgt det sidste Alternativ, og i Henhold hertil indkaldes Delegeretmødet til

Mandag den 5. Juli, Kl. 10 Formiddag,

i „Folkets Hus", Enghavevej 40, København.

Ved Delegeretmødet repræsenteres Smede og Maskinarbejderne af Kongressens Delegerede, Formerfaget sender 25 Repræsentanter, Sliberfaget 5 Repræsentanter og Specialarbejderfaget 11 Repræsentanter.

De Medlemmer af Arbejdsløshedskassens Repræsentantskab, der ikke tillige er Medlemmer af Hovedbestyrelsen, eller af deres respektive Afdeling vælges som direkte Delegeret, vil lige som ved sidste Delegeretmøde faa Adgang til Delegeretmødet og dets Forhandlinger, dog uden Stemmeret.

Delegeretmødets Dagsorden

er foreløbig fastsat som følger:

1. Delegeretmødets Konstituering.
2. Beretning om Virksomheden.
3. Regnskabet.
4. Revision af Vedtægten.
5. Valg af fastlønnede Tillidsmænd.
6. Valg af Hovedbestyrelse og Revisorer.
7. Valg af Repræsentantskab.
8. Fastsættelse af næste Delegeretmøde.

Nedenstaaende meddeles de af Hovedbestyrelsen stillede Ændringer til Vedtægten.

Forslag og Ændringer, der af Afdelingerne ønskes behandlede paa Delegeretmødet, maa indsendes til Hovedbestyrelsen senest den 10. Maj.

Ændringer til Arbejdsløshedskassens Vedtægt.

§ 7 b, 2 sidste Stykker: »denne« ændres til: »nærværende«.

§ 7 b, sidste Stk.: »100« ændres til: »125«.

§ 7 c, 2. Stk.: »100« ændres til: »125«.

3. Stk.: »130« ændres til: »150«.

I § 7 f, 3. Stk., udgaar: »efter Samraad med de gensidige udenlandske Kassers Ledelse«.

Sidste Stk. tilføjes: »jfr. dog Stk. 3«.

§ 7 g, 2. og 3. Stk. sammenflettes.

§ 7 h, 4. Stk., ændres til: »For Flytning pr. Vogn betales, saafremt der findes Jernbane- eller Dampskibsforbindelse mellem Fra- og Tilflytningsstedet, kun hvad Flytningen andrager efter foranstaaende Regler«.

§ 7 h, 5. Stk.: »80 Kr.« ændres til: »100 Kr.«.

Sidste Stk: »3« ændres til: »6«.

§ 7 i, 2. Stk.: »100 og 130« ændres til: »125 og 150«.

§ 7 k, 1. Stk., ændres til: »Rejsende arbejdsløse Medlemmer kan, udover det i § 7 c nævnte Maksimum, erholde 2 Kr. i Overfartspenge til Overfarterne mellem Korsør og Nyborg, Nakskov og Rudkøbing, Rudkøbing og Svendborg samt Faaborg og Sønderborg, dog kun, hvis der er hengaaet 3 Maaneder, siden de sidst fik Overfartspenge for samme Overfart og i samme Retning«.

§ 8 a: »100 og 130« ændres til: »125 og 150«.

§ 8 b: »400 og 520« ændres til: »500 og 600«.

»førend han i de derefter følgende 12 Maaneder« ændres til: »førend han i 12 derefter paa hinanden følgende Maaneder«.

Tilføjes: »samt indenfor dette Tidsrum har haft Arbejde i mindst 26 Uger«.

§ 9 b: »paa Rejse à 1 Kr. 25 Øre pr. Dag med et Tillæg af 1 Kr. 50 Øre (2 Kr.)« ændres til: »efter laveste Satser (jfr. § 7 b)«.

§ 9 c. Samme Ændring.

§ 9 k, 1. Stk., ændres til: »Mister et Medlem sin Medlemsbog, kan han ingen Understøttelse faa udbetalt, før en ny Bog er udstedt af Hovedkontoret. Dette kan ske 5 Uger efter, at Anmeldelsen om Tabet, sammen med de nødvendige Oplysninger, gennem Afdelingen er tilgaaet Hovedkontoret og Bogen har været efterlyst i Fagbladet«.

2. Stk.: »dette er sket« ændres til: »den ny Bog er udstedt«.

§ 10 h, 2. Stk., 3. Lin.: Mellem »et« og »Arbejde« indskydes: »anvist«.

§ 10 n, 3. Stk.: »ham« rettes til: »Medlemmet«.

§ 15 c: Foran »Steder« indskydes: »saadanne«.

§ 15 d, 1. Stk., ændres til: »Hvilende Medlemsret tillægges ikke Medlemmets Anciennitet i Kassen. Medlemmer med hvilende Medlemsret kan kun overgaa til nydende Medlemsret, naar de atter har faaet Beskæftigelse ved Faget som Lønarbejdere«.

§ 15 e ændres til: »Medlemmer, som arbejder i Udlandet paa saadanne Steder, hvor der ikke findes nogen Arbejdsløshedskasse, hvortil de kan overføres, og som undlader at andrage om hvilende Medlemsret, kan efterbetale Kontingentet for den forløbne Tid, naar de melder sig straks efter Hjemkomsten. Medlemsretten indtræder dog først 2 Maaneder efter, at det paaløbne Kontingent er fuldt indbetalt«.

§ 16, 1. Stk: »75« ændres til: »95«.

2. Stk.: »100 Øre« ændres til: »Kr. 1.25«.

§ 17 b, 1. Stk.: I Parentesen udgaar: »uden ord. Understøttelse«.

§ 19 b: Efter »Overholdelse« tilføjes: »samt Afdelingens forsvarlige Regnskabsførelse og Revision«.

§ 28 ændres til: »Lokalafdelingernes Repræsentation paa Delegeretmøde sker i Henhold til en paa et Delegeretmøde vedtagen Fordeling mellem de 4 Hovedfag.

Hovedbestyrelsen og Repræsentantskabets Medlemmer er selvskrevne Delegerede, men har ingen Stemmeret ved Godkendelsen af Virksomheden«.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Norsk Formerforbund. Forholdene i den norske Jærnindustri har i den senere Tid staaet i »Uroligheternes Tegn«.

Overenskomsterne udløb 1. April, og Forhandlinger om Fornyelse blev optaget, men bragte intet Resultat. Arbejdsgiverne krævede bl. a. Lønningerne reduceret med 25 pCt. og Sommerferien med Løn nedsat fra 8 til 4 Dage.

Da Forhandlingerne var bristede, tog Rigsmæglingsmanden fat, men maatte give op grundet paa, at Parterne var saa langt fra hinanden, som Tilfældet var.

Under den Situation, hvor alt tydede paa Lock-out, afholdt Skandinavisk Formersekretariat Langfredag en Konference i Göteborg, hvor Situationen forklaredes, og hvor bl. a. besluttedes, at saafremt det norske Forbund kom i Kamp, maatte og skulde Gensidighedsforpligtelserne mellem de skandinaviske Forbund bringes i Anvendelse og vise sig at være mindst ligesaa virkningsfulde, som ved tidligere Lejligheder.

Imidlertid fandt man paa noget helt nyt. Der nedsattes en Regeringskommission, som har stillet et Forslag, og om dette stemmes der i Øjeblikket indenfor Organisationerne. Forslaget er anbefalet af Hovedbestyrelsen, og Afdelingerne skal svare senest 22. April.

Aarhus. I de senere Fagblade har Radiatorvirksomheden paa De forenede Jærnstøberier været omtalt flere Gange, og der har været Tider, hvor det syntes, som om hele Virksomheden skulde gaa i Staa. Nu har Afdelingen den 22. Marts meddelt, at en lille Bedring er at spore, idet der af hele Styrken ved dette Arbejde, der næsten alle var afskedigede, er taget 11 Mand i Arbejde igen.

Frederikshavn. Hos A/S Brdr. Houmøller har der i den senere Tid været forskellige Uoverensstemmelser tilstede vedrørende Arbejdsforholdene. Den 2. April har Afdelingen meddelt, at disse Uoverensstemmelser — i alle Tilfælde indtil videre — er bragt ud af Verden ved lokale Forhandlinger.

Frederiksværk. Hos A/S Anker Heegaard er der den 23. Marts afholdt et Mæglingsmøde, idet der var opstaaet Uenighed om den Beregningsmaade, Firmaet anvendte med Hensyn til Februar-Pristallet. Firmaet fastholdt at være paa den rigtige Side, og da Uoverensstemmelsen i Penge kun betød lidet, vedtog Afdelingen efter Mæglingsmødet at lade Sagen falde.

Videre var der Uenighed om Prisen paa en ny Pumpe, for hvilken der var budt 145 Øre pr. Stk. Man enedes om 165 Øre.

Senere har Støbemesteren fundet ud af, at denne ny Pris ikke gjaldt for det Parti, der var lavet, men forhaabentlig ændrer han sit Syn derpaa, da Sagen ellers maa rejses paany.

Helsingør. Det gamle Ord om »Danmark for Danskerne«, og som har saadan en udmærket patriotisk Klang, kender Ledelsen af Helsingør Skibsværf sikkert kke til. I alle Tilfælde har Afdelingen meddelt, at til 2 Skibe, som Værftet har i Ordre til Sverige, er det Meningen at lade Støbegodset til Maskinerne til disse udføre i Tyskland.

København. Hos A/S Burmeister & Wain (Staalstøberiet) afholdtes der den 30. Marts et Mæglingsmøde. Aktieselskabet har forsøgt sig som Jærnværk ved at lade Spaaner omsmelte til Raajærn, og dernæst ment, at det Arbejde, Formerne i Forbindelse hermed havde udført, burde unddrages ved Beregningen af Bonus. At det ikke kunde sættes i Klasse med almin-

deligt Façonarbejde, var Formerne naturligvis indforstaaet med, men udføre Arbejdet for slet og ret Timeløn kunde man dog ikke.

Der opnaaedes ingen Enighed, og Sagen vil være at behandle ved Timandsmøde.

Paa Begæring af Firmaet Ludvigsen & Hermann afholdtes der hos dette Firma et Mæglingsmøde den 25. Marts. Der arbejdes i Timeløn, og for en Former, der havde en ganske antagelig Løn, vilde man afdrage mere, end hvad Pristallet for Februar betød. Formeren stillede sig saa nogenlunde velvillig, men da Firmaet fastholdt hele sit Krav, forlod han Arbejdet med det Resultat, at de tilbageværende nægtede at udføre hans Arbejde. Paa Mæglingsmødet enedes man om en Timelønsforhøjelse paa 18 Øre at fordele mellem de tilbageværende Formere, og den ovenfor nævnte kunde træde i Arbejde igen, saafremt han vilde, til en Timeløn af 200 Øre.

Hos Firmaet F. Mogensen er der den 24. Februar traadt en ny Bonusordning i Kraft. Den betyder, at Grundproduktionstallet 10,75 kg pr. Mand og Time er nedsat til 10 kg, og at »Riste og Ristedele paa Brædt«, paa hvilket der før var et højere Tal end 10,75, nu ogsaa indgaar under Tallet 10 kg.

Langaa. Paa Langaa Jærnstøberi afholdtes der den 18. Marts et Mæglingsmøde. Der behandledes ialt 5 Klagepunkter, men flere af dem behøver dog ikke nærmere Omtale. Et af dem var, at af Lønningerne for Akkorderne, som efter Februarreguleringen var den gældende Prisliste minus 5 pCt., havde Fabrikanten afdraget 7 pCt. yderligere for en Maskinformer. Han gjordes opmærksom paa, at Prislisten kunde han kun frigøre sig for med 2 Maaneders Opsigelse, altsaa til 1. Maj, og at han maatte betale efter de gamle Priser til den Tid. Herpaa indgik han, men senere meddeler Afdelingen, at han ikke har rehabiliteret sit Forhold til den nævnte Maskinformer, og i den Anledning er Klage afgaaet til Sammenslutningen, som maa finde sig i, at der bliver rejst Sag paany, saafremt den paagældende ikke faar, hvad han har tilgode.

Nyborg. Paa den i forrige Fagblad omtalte Mæglingssag fra det derværende Støberi er der den 15. April afholdt Timandsmøde. Man enedes her om en Revisionsbehandling af den hidtidige Akkordprisliste. Denne skal være tilendebragt i Løbet af 6 Uger, og for de Ting, man ikke enedes om, kan der paany rejses Sag.

Sønderborg. Paa det derværende Jærnstøberi (Stein & Meyland) er Forholdene alt andet end idylliske.

Et af vore Medlemmer, Christoffer Føgh, har fungeret som Støbemester og sørgede bl. a. for, at en yngre ugift Former, der er noget i Familie med ham, holdes saa meget som muligt i Arbejde, ligesom han er meget interesseret i, at Formemaskiner bliver betjent af en Arbejdsmand, medens ældre og gifte Formere kan gaa ledige.

Paa Grundlag af dette og flere andre Misforhold afholdtes der den 19. Marts et Medlemsmøde, i hvilket Forbundets Formand deltog. Føgh tilbageviste saa godt som alle de Beskyldninger, der rejstes imod ham, og erklærede, at han ingen Ansættelse havde som Støbemester, da man henstillede til ham i det mindste at give Afkald paa sit Medlemsskab i Forbundet.

Da Forbundets Formand den følgende Dag henvendte sig til en af Fabrikanterne, fik han der at vide, at Føgh var ansat paa Fabrikken som Støbemester saa godt som nogen, og Resultatet er da ogsaa blevet, at han har udmeldt sig af Forbundet.

Det skulde han have gjort for længe siden. Det holder nemlig aldrig at bære Kappen paa begge Skuldre.

Metaltrykkere.

Slettede Medlemmer. Den her i Bladet som slettet optagne Aksel Johnsen arbejder fortsat i Georg Jensens Sølvsmedie og lader ikke til at have nogen Hast med at blive Medlem af Forbundet, endskønt han er indgaaet paa at indmelde sig paany mod en Betaling af 100 Kr.

Kan være der kommer en Tid, da han ikke kan slippe dermed.

Den i Fredericia slettede Magnus Nielsen skulde ogsaa have ordnet sit Forhold til Forbundet, men har ogsaa den Opfattelse, at det er noget, der kan ske, naar det passer ham. I alle Tilfælde har han ikke undset sig for at gaa i Arbejde paa Cohrs Fabrikker i Fredericia.

Kollegerne paa denne Fabrik er naturligvis jublende glade over hans daglige Selskab.

Smede og Maskinarbejdere.

Paa Grund af Pladsmangel udgaar Fagenes Rubrik for Smede og Maskinarbejdernes Vedkommende.

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker H. Abben, Aaboulevard 5, København.
9. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
10. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.

11. Smedemester Hüche, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.
12. Munthesen & Co., Søborg.
13. Maskinfabrikant P. Møller, Kradsmøllen, Hobro.

Blokade. Afdelingen i Nyborg har med Forbundets Sanktion blokeret Fabrikant Bjerre, dersteds, da nævnte Fabrikant har fradraget et af vore Medlemmer et større Beløb, fordi Vedkommende har haft Uheld med en Bil. Vort Medlem benægter at være Skyld i det skete, og da man ikke ved Forhandling har kunnet bringe Spørgsmaalet i Orden, er Firmaet som nævnt indtil videre blokeret for Tilgang af Smede og Maskinarbejdere.

Blokade overfor Michael Franks Fiskenetfabrik.

Den 23. Januar d. A. iværksatte vi fra Afdelingens Side med Sanktion af Forbundsledelsen Arbejdsstandsning overfor Franks Fiskenetfabrik, Holger Danskesvej 30, København. Aarsagen til Striden var, at Firmaets Leder, Hr. Frank, ikke vilde beskæftige organiseret Arbejdskraft, men derimod saadan, som stillede sig i fjendtligt Forhold overfor vor Organisation. Virksomheden beskæftigede tillige 2 saakaldte Maskinmestre, der udførte almindeligt Mekanikerarbejde, hvilket vil sige, at Maskinmesterforeningen, hvoraf de to er Medlemmer, stiller sig bag dem og derved støtter Firmaet i dets organisationsfjendtlige Holdning.

Den gæve Hr. Frank har anlagt Sag imod os for, hvad vi officielt har skrevet i Socialdemokraten om denne Sag, og har faaet Dom over os ved Underretten for at have angrebet Privatlivets Fred.

Vi maa imidlertid opretholde Blokaden overfor denne Virksomhed og henholder os til Loven om Den faste Voldgiftsret, ifølge hvilken Offentliggørelse af Konflikter ikke er lovstridig, og saa vil vi afvente, om det kan lykkes denne Virksomhed med Støtte af Maskinmesterforeningen samt uforstandige Mennesker i vort eget Fag at fortsætte Krigen, men indtil Forholdene er ordnede, maa intet Medlem af vor Organisation søge Arbejde paa Hr. Michael Franks Fiskenetfabrik.

S. A. Svendsen, Kbhvns. Afd. 11.

Støt Brugen af danske File, hvor det lader sig gøre.

»Skandinavisk Filefabrik« kæmper en haard Kamp for at opretholde Produktionen af danske File. Engelske og amerikanske, forresten ogsaa svenske, File udbydes her til Dumpingpriser, ofte i en Kvalitet, der er slettere end de danske File, men forøvrigt er det jo nok et af de Omraader, hvor Handelsinteresserne gør sig særlig gældende, baade de legitime og illegitime; Returkommissioner og lignende gør det ofte vanskeligt for den danske Produktion at staa sig overfor den udenlandske Storkapital, som anvender alle Midler for at holde et lille Lands lille Industri nede under Sultegrænsen.

»Skandinavisk Filefabrik« arbejder ganske godt og fremstiller en udmærket Vare, men har næsten uovervindelige Vanskeligheder at kæmpe med. Vor københavnske Centralafdeling har derfor rettet en Henvendelse til vore Tillidsmænd i København. Centralafdelingen skriver saaledes:

»Ved at forlange »Skandinavisk Filefabrik«s File, som er dansk Arbejde helt igennem, har man Garanti for at faa det bedste, der kan fremstilles, og støtter derved dansk Arbejde, hvilket igen vil sige, at vi hjælper vore egne Fagfæller«.

Vi henstiller til vore Kolleger, overalt hvor de kan, at øve deres Indflydelse til Fordel for Anvendelsen af danske File.

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Februar over Tillidsmænd.

Dansk Former- og Støberiarbejderforb.

Formænd.

Esbjerg: E. Andersen, »Glashuset«, Torvegade.
Holstebro: M. Aagaard, Skernvej.
Sorø: V. Christoffersen, Ingemansvej.

Kasserere.

Hjørring: E. C. Johansen, Klokagervej 56.
Svendborg: E. Jensen, Bagergade 60. Udbetaling fra Kl. 5—6.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Forretningsføreren for Bygge- og Understøttelsesfondet er Anninus Madsen, Ungarnsgade 5, 1., København S.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Formænd.

Frederikssund: Maskinarb. N. J. Nielsen er flyt'et til Skolegade 2, St. th.

Kasserere.

Hillerød: Maskinarb. J. P. Larsen er flyttet til Slotsvænget, Holmegaardsvej. Hverdage Kl. 5½—6½.
Marstal: Smed H. Kristensen, Ommel pr. Marstal.
Næstved: Maskinarb. E. Sørensen er flyttet til Nygaardsvej 6.
Ribe: F. Kittelmann er flyttet til Graabrødregade 333, St.
Skanderborg: Kontortiden er fremtidig kun Hverdage Kl. 5—6.
Skive: Smed K. J. Andersen, Resenvej 19. Hverdage Kl. 6—7.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
33550	Andersen, Frederik	Sønderborg	25.10.82	Sønderborg	22. 6.19	Sønderborg	4. 4.25
29686	— Helmuth F. V.	København	7. 9 98	Kbhvn. Afd. 1	4.10.18	Kbhvn. Afd. 11	2. 1.26
6232	Andreasen, August Fr.	Vorbasse	22. 6.03	Kolding	15. 8.25	Kolding	15. 8.25
30383	Bojsen, Simon Thomsen	Ellum	28. 5.04	Sønderborg	18. 2.25	Sønderborg	18. 4.25
1933	Bollerup, Kay	Ulfborg	23. 8.03	Kbhvn. Afd.	18. 7.25	Kbhvn. Afd. 14	19.12.25
2089	Christensen, Ejner Charles	København	10. 3.02	„ „	31. 7.25	„ „ 11	19.12.25
455	— Henry H. J.	—	10. 2 87	„ „	19.11.25	„ „ 9	12.12.25
28175	— Lars Peter	Nørreby—Møen	14. 4.83	Præstø	4. 9.19	Stege	18. 4.25
58	— Olaf A. Grant	København	2. 3.81	Kbhvn. Afd.	26. 6.25	Centralafd.	5.12.25
1112	— Poul E. Berg	—	25. 9.98	„ „	2.10 25	Kbhvn. Afd. 9	26.12.25
352	Engelstoft, Bernhard Ph.	Jyllinge	7.10.97	„ „	31. 8.25	„ „ 15	7.11.25
26886	Gejel, H. B. Sommer	Frederikssund	26. 4.98	Hillerød	21. 1.18	„ „ 12	26.12.25
22917	Godtfredsen, Oscar	Aarhus	4.12.06	Holstebro	1. 4.25	Herning	24.10.25
52	Gullberg, Oluf E. Joh.	København	9. 3.06	Kbhvn. Afd.	9. 6.25	Kbhvn. Afd. 12	19.12.25
27792	Hansen, Einer Arn.	Nykøbing F.	26.12 98	Nykøbing F.	22. 6.18	„ „ 11	2. 1.26
37793	— Palle V. Chr.	St. Rørbæk	27. 3.04	Frederikssund	1. 5.24	Frederikssund	26. 7.24
33749	— Thorkild E.	Slagelse	15. 9.03	Korsør	1.10.22	Kbhvn. Afd. 13	2. 1.26
1106	Hildebrandt, Frantz	København	1. 6.05	Kbhvn. Afd.	2.10.25	„ „ 2	28.11.25
39617	Honoré, Aage	Egholt	23.12.04	Kolding	1. 6.24	Kolding	27. 6.25
36419	Jensen, Halfdan S. C.	København	27. 2.04	Kbhvn. Afd.	6. 7.23	Kbhvn. Afd. 14	19.12.25
6208	— Søren	Lejrskov	15. 1.96	Kolding	4.12.19	Kolding	16. 5.25
28626	— Tage	Aarhus	28. 9.05	Aarhus	10. 2.25	Aarhus	14 11.25
631	— Vald. Chr. E.	København	12.12.03	Kbhvn. Afd.	6. 8.25	Kbhvn. Afd. 15	19.12.25
3482	Jørgensen, Carl Andreas	Byskov	1. 5.01	Nykøbing F.	5. 5.20	Nakskov	6. 6.25
18434	— Georg A. C. L.	København	1.12.99	Kbhvn. Afd.	8.11.20	Kbhvn. Afd. 15	28.11.25
11349	— Halvor	Roskilde	8.11.83	„ „ 1	6. 5.03	„ „ 17	2. 1.26
2423	— Knud Markus	København	17. 1.87	„ „	16.11.25	„ „ 14	26.12.25
19236	Johnsen, Thorvald T. H. N.	—	20. 6.78	„ „	8.11.24	„ „ 13	19.12.25
5059	Jønsson, Niels Hugo	Burløf	27.10.04	„ „	4.12.25	„ „ 12	26.12.25
781	Knudsen, Svend Aage	København	10. 4.02	„ „	9. 9.25	„ „ 17	28.11.25
1291	Korf, Carl Richard	—	16. 9.06	„ „	9.10.25	„ „ 2	5.12.25
14379	Kølbæk, Eli Jensen	Vildbjerg	4.11.99	Vejle	5. 7.20	Herning	26. 9.25
35091	Ludvig, G. H.	Helsingør	5.12 03	Helsingør	8. 5.23	Helsingør	24. 1.25
5036	Marquardsen, Otto Victor	Skagen	12.11.04	Frederikshavn	24. 8.25	Frederikshavn	21.11.25
39611	Mortensen, Chr.	Ødis	29. 1.01	Korsør	12. 5.24	Kolding	7. 2.25
34658	Møller, Johan Peter	Sønderborg	23. 1.03	Sønderborg	21. 8.22	Sønderborg	1. 8.25
6227	Nielsen, Franklin G.	Amerika	25. 2.03	Kolding	23. 7.25	Kolding	12. 9.25
14809	— Hans Marius	Vonsild	7. 5.02	—	1.11.21	—	28. 3.25
20246	— Hans Nikolaj	Fakse	31. 1.94	Kbhvn. Afd.	1.12.24	Kbhvn. Afd. 8	5.12.25
36192	— Nicolaj	København	8. 5.03	„ „	6. 4.23	„ „ 3	26.12.25
1361	— Victor Preben	—	13. 6.05	„ „	3.11.25	„ „ 13	5.12.25
36224	— Vilhelm	—	15. 7.03	„ „	9. 4.23	Centralafd.	5.12.25
9121	Petersen, Aage Michael	Aarhus	21. 2.02	Aarhus	8. 3.21	Aarhus	18. 7.25
23338	— Adolf Th.	Frederiksberg	8. 7.96	Kbhvn. Afd.	21. 6.24	Kbhvn. Afd. 12	19.12.25
19931	— Anton Ferdn.	Aarhus	29. 4.92	Aarhus	4.11.11	Aarhus	1. 8.25
37162	— Ervin Schuster	—	8. 3.02	—	7. 9 23	Kbhvn. Afd. 9	26.12.25
17260	— Hans Vald.	Kolding	20. 4.02	Kolding	15.11.21	Kolding	24. 1.25
1749	— Jens Carl H.	Østermark	3. 7.04	Kbhvn. Afd.	23.10.25	Kbhvn. Afd. 15	19.12.25
19849	— Marius	Vellev	14. 4.88	Hobro-Assens	22. 2.17	Hobro	27. 6.25
18298	— Rasmus	Pedersborg	28. 9.02	Kbhvn. Afd.	9.11.20	Sorø	23. 5.25
17081	— Svend Aage	København	11. 5.03	„ „	14.10.22	Kbhvn. Afd. 12	19.12.25
17263	Rossen, Thomas Hansen	Agtrup	20. 5.01	Kolding	3. 2.22	Kolding	7. 2.25
29628	Rytter, Harald	Sejrslev	20.10.98	Kbhvn. Afd.	15.10.24	Kbhvn. Afd. 14	26.12.25
36062	Sørensen, Erik Th. Brygge	København	16. 2.04	„ „	7. 5.23	Centralafd.	21.11.25
33931	— Hans Herm. B.	Gevninge	11. 6.02	Roskilde	21. 1.22	Roskilde	5.12.25
20619	— Valdemar	Rye	18. 8.97	Holstebro	4. 6.25	—	28.11 25
32020	Scheldt, Johan Ad. M.	Aarhus	6. 1.01	Aarhus	12. 5.19	Aarhus	26. 9.25
935	Thoby, Knud A. K.	København	13. 6.95	Kbhvn. Afd.	31. 1.25	Kbhvn. Afd. 13	28.11.25
29804	Thomsen, Peter	Sminge	30. 1.72	Aarhus	9. 3.23	Aarhus	26. 9.25
38512	Tullin, Holger E. A.	København	5.12.03	Kbhvn. Afd.	28.12.23	Kbhvn. Afd. 6	2. 1.26
5346	Willumsen, Jens W. A.	Egebjerg	20. 5.81	Oslo	26. 7.02	Centralafd.	26.12.25

Majdemonstrationen.

I Lighed med tidligere Aar har vi fra De samvirkende Fagforbund modtaget Cirkulære med Opfordring til at deltage i Majdemonstrationen, og vi lader i al Korthed denne gaa videre og opfordrer vore Medlemmer til paa passende Maade at deltage i Majfesten, som Udtryk for vor Villie til at bevare 8-Timersdagen samt kræve Udvikling af den sociale Lovgivning, saaledes som det stemmer med Interesserne hos Befolkningens brede Lag; overfor de vedholdende Angreb paa vor sociale Lovgivning er dette en saare naturlig Ting.

Hertil føjer vi Oplysningen om, at Jærnindustriens Overenskomster indeholder følgende Bestemmelse:

»Udover de til enhver Tid gennem Lovgivningen fastsatte Hellig- og Hviledage regnes 1. Maj for Fridag, hvor Arbejderne ønsker det.«

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Slettede Medlemmer.

Nr. 128, Frode Espensen, København.
- 142, Poul Christensen, —
Aksel Johnsen, —
Magnus Nielsen, Fredericia.

Specialarbejderforbundet.

Bortkommen Bog.

Medlemsbog Nr. 47318 for Tubal P. P. Petersen er bortkommen. Der var sidst betalt i Københavns Afdeling for Uge 48. Bogen gøres herved ugyldig.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 1660	Andersen,	Willy	(Kbhvn. Afd.)
- 8721	Larsen,	Ernst Henry	(—)
- 36625	Lylloff,	Arne Peter Chr.	(—)
- 16790	Nielsen,	Alfred Poul Jacob	(—)
- 38542	—	Henry	(—)
- 21801	Borgen,	Karl Anker	(Aarhus)
- 15422	Christensen,	Frederik A. H. M. C.	(—)
- 35973	Nielsen,	Poul Lund	(Køge)
- 2489	Pedersen,	Kaj Viggo	(Lyngby)
- 7451	Petersen,	Carl Emil	(Nakskov)
- 28081	Jensen,	Peder	(Ringsted)

Medlemmerne Nr. 23901, A. C. M. Bjørklund, Nr. 38204, Poul G. Hansen, og Nr. 39578, Leo K. Petersen, har atter fundet deres Bøger.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 12235	Bodnia,	N.	23. 3.18
- 13857	Jensen,	Hans	10. 1.20
- 24222	—	Thorvald	29.11.19
- 23403	Møller,	Willy Einer	2. 8 19
- 20132	Nielsen,	Niels Vith	19. 6.15
- 2570	Petersen,	Niels Odgaard	13. 3.20

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 38580	Albrechtsen,	Jens Peter	28.11.25
- 30036	Andreasen,	Ove Hans Peter	20. 5.22
- 31645	Christensen,	A. M	25. 3.22
- 24200	—	Alfred	28. 3.25
- 36903	—	Svend W.	17. 5.24
- 25024	Ernst,	Alfred	28. 2.25
- 4268	Frederiksen,	Daniel	23. 4.21
- 32134	Henriksen,	Svend Aage	10. 2.23
- 16724	Jørgensen,	Henry	26. 5.23
- 16912	Lund,	Knud Ove	11.12.20
- 4823	Nielsen,	Henry Arthur	28.11.25
- 13406	—	Leif	2. 5.25
- 14460	—	P. F.	11. 4.25
- 36080	Petersen,	Svend Vilh. P.	5. 7.24
- 37598	Rosenlund,	Hans Dyrendal	28 3.25
- 13689	Sørensen,	Emanuel	1. 3.24
- 28598	—	Ove	28. 3.25
- 1278	Schønbech,	Edmond	4. 3.22
- 21895	Simonsen,	Svante Højer	13.12.24
- 8556	Storgaard,	Antonius W. Nielsen	26. 9.25
- 10153	Topp,	Poul	10. 3.23
- 38717	Wahl,	Einar Viggo	15.11.24
- 39171	Westesen,	Peter M. Joh	7.11.25

Overskud henligger paa Kontoret hos F. L. Smidth i Valby til følgende:

Værksteds-Nr.: 101, Østing.
— - 3, H. Holst.
— - 115, V. Nielsen.

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 2. Aarg., Nr. 3.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,

Nørrebrogade 13. N.

Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.

Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 7 MAJ 1926 12. Aarg.

Situationen i første Halvdel af Maj.

Storkonflikter i Udlandet.

For at begynde med den hjemlige Situation, kan vi glædeligvis slaa fast gennemgaaende rolige Forhold paa det faglige Omraade, takket været den 2-aarige Overenskomstperiode, som indlededes med Overenskomsten af 8. Juni f. A., og som ender med, for Jærn- og Metalindustriens Vedkommende, 1. Februar næste Aar. Vi har altsaa knapt $^3/_4$ Aar tilbage af denne Periode, og allerede til Efteraaret, naar Muligheden for Opsigelse paany ligger for, vil vel de sædvanlige Forberedelser være at sætte i Gang for det kommende.

Et forholdsvis lille Spørgsmaal om Akkordpriser har fornylig sat den borgerlige Presse i Sving, og man har fablet om store Reduktioner af Akkordpriserne hos Burmeister & Wain. Det hele indskrænker sig dog til, at nævnte Firma har foreslaaet Maskinarbejderne en Reduktion paa 8 pCt. ved et Par Værkstedsafdelinger, hvor Firmaet paastaar at have indført en Række Forbedringer, sigtende til at lette Arbejdspræstationen og faa mere Fart i Produktionen. Hertil har Arbejderne svaret og med Støtte af Forbundsledelsen, at hvis saadanne virkelig effektive Lettelser kan paavises, saa er vi villige til at tale om andre Priser, naar det ikke drejer sig om at trykke Lønningerne ned, og paa Basis heraf er Forholdene gentagne Gange ved Timandsmøder vist tilbage til direkte Forhandling mellem de interesserede Parter.

— Men er der saaledes nogenlunde roligt herhjemme under den løbende Overenskomstperiode, saa er der til Gengæld saa meget mere Uro rundt omkring i Udlandet, hvor store, faglige Kampe udkæmpes eller truer med at bryde ud.

Allerede i Midten af Marts modtog vi Meddelelse fra det finske Metalarbejderforbund om, at en almindelig Lønkamp, omfattende ca. 80 pCt. af Medlemmerne, kunde befrygtes at bryde ud i Løbet af Foraaret. Grunden hertil er de lave Lønninger i Finland, som atter igen har Adresse til den elendige, finske Valuta, hvis Normalkurs er lig Francen, d. v. s. 72 pCt. af Kronen, men som pr. 8. Maj noteres til kun 9,66 pCt. af Kronen.

Om det her vil komme til Kamp eller ikke, staar endnu uafgjort hen, men den finske „Inflation" synes paa samme Maade, som vi kender det andre Steder fra, at bevirke en øjeblikkelig Opblussen af, hvad man kalder „Konjunkturerne", men samtidig tvinger Valutaens vigende Købeevne Arbejderne til at stille Lønkrav og føre dem igennem for blot at kunne leve menneskeværdigt.

I Norge er Forholdene, som det vil være vore Læsere bekendt, i visse Henseender stik modsat de finske. Den norske Krone er nemlig i Løbet af de sidste $^3/_4$ Aar steget en Del, selv om den endnu ligger et godt Stykke bagud for den danske. Pr. 8. Maj staar den norske Krone i 82,50 overfor den danske,

men alligevel har Stigningen medført noget Fald i de norske Varepriser, og straks har Arbejdsgiverne meldt sig med store Krav om Reduktioner.

Pr. 31. Marts udløb de norske Overenskomster vedrørende Jærnindustrien, Bjergværkerne, Tekstilindustrien, Skotøjsindustrien, Byggefagsorganisationerne og Murerfaget (det sidste Fag staar isoleret fra de andre), og herhenhørende Forhold er taget op til Behandling af den norske Rigsmæglingsinstitution, men et Forligsforslag, som sendtes til Urafstemning, blev forkastet, og den 24. April ved Arbejdstidens Slutning indtraadte der Lock-out, saavidt det kan skønnes af, hvad der foreligger, omfattende ca. 30.000 Arbejdere, heraf antagelig 7—8000 af Jærn- og Metalarbejderforbundets Medlemmer, hvortil naturligvis kommer andre jærnindustrielle Organisationer, navnlig Formerforbundet, som fortsat i Norge har deres gamle Organisationsform, forøvrigt i Tilknytning til det svenske og danske Formerforbund, som tilsammen danner et „skandinavisk Formersekretariat".

Om det Mæglingsforslag, som de norske Arbejdere forkastede, skriver man til os fra Oslo, at paa Trods af alle Angreb er det lykkedes at holde Lønstandarden oppe fra sidste Løntillæg i Foraaret 1925. Afdraget i Gennemsnitslønnen vilde for Fagarbejdere nu udgøre 17,7 pCt.; for voksne Arbejdere tilsammen udgør Lønnedsættelsen 18 pCt. eller 1 pCt. over det, som Pristallet for Levnedsmidlerne er faldet med siden Marts 1925.

Mindstelønssatsen for Fagarbejdere er i Forslaget nedsat fra 140 til 125 Øre, for Hjælpearbejdere fra 125 til 110 Øre. Lærlingelønskalaen er nedsat med 5 Øre for første Halvaars Vedkommende og slutter det 10. Halvaar med 110 Øre. Begyndelseslønnen for Kvinder er nedsat med 10 Øre, Lærlingenes og Kvindernes Løn er procentvis nedsat mindst, idet Lærlingene har faaet en gennemsnitlig Reduktion af 8,6 pCt. og Kvinderne ca. 17 pCt., alt efter Mæglingsforslaget.

Forslaget blev anbefalet af Organisationernes Ledelse med Tilføjelser af, at „som alle vore Medlemmer bekendt er Indextallet dalet helt fra Marts 1925 og har fremdeles Tendenser til at synke, og det paastaas fra sikkert Hold, at allerede ved Opgørelsen af Indextallet den 15. April er dette kommet ned paa ca. 220 (altsaa paa Basis af Valutaen stadig 26 Points over det danske Pristal), og hvis Nedgangen fortsættes, er det forstaaeligt, at det vil være ugørligt for os at afværge nogenlunde tilsvarende Reduktioner".

Striden gaar imidlertid sin Gang, og hvornaar den vil slutte, er vi ikke i Stand til at sige noget nærmere om for nærværende, men sker der noget nævneværdigt, vil vore Medlemmer naturligvis faa Underretning gennem Dagspressen og paa anden Maade.

Selvfølgelig er det Forholdene og Udviklingen i de skandinaviske Lande, som i første Linie maa ligge os paa Sinde, og Sammenholdet i de skandinaviske Arbejderorganisationer er en Faktor af første Rang for os.

Men med Hensyn til Offentligheden, da er det vel nok de sidste Dages Storkamp i England, som i særlig Grad har taget Interessen fangen, og unægtelig har den store, engelske Arbejdskamp haft adskillige Faremomenter. De engelske Fagorganisationer er som bekendt de ældste i Verden, og overvejende Dele af den engelske Arbejderklasse har gammel Organisationskultur i sig. Paa den anden Side er ogsaa de engelske Arbejdsgivere forholdsvis stærkt organiserede, og saa holder de af at føre Krig som en Slags Sport. Det er ogsaa af Betydning, at der er en engelsk Regering, som sidder paa Basis af et meget stærkt reaktionært Flertal i det engelske Parlament.

Med Hensyn til Forholdenes Udvikling, da har man i England, som i andre af de krigsførende Lande, været oppe paa nærmest rene Fantasibetalinger under Krigen og i Tiden derefter, men af disse Lande er der næppe noget, hvor man hurtigere og stærkere end i England har slaaet Lønningerne ned, og dette har selvfølgelig vakt Harme i store Dele af Arbejderklassen, hvor man i stor Udstrækning navnlig har ønsket at stille sig paa Siden af Kulminearbejderne, som har et farefuldt og slletlønnet Arbejde, samtidig med, at Kullene gennem lange Tider har været Basis for Englands Verdensherredømme.

Og hvem er det saa, der har stillet sig paa Siden af Kulminernes betrængte Slidere? Ja, det er dem, som vel maa siges at staa dem nærmest, det er Hovedindustrierne, nemlig Jærn og Staal, Metal og Kemikalier, hele Transportvæsenet i Forbindelse med alt Arbejde i Havnen og paa Skibsværfterne, og endelig findes Bygningsarbejderne, Trykkerier, Elektricitets- og Gasværker med i de kæmpendes Rækker, altsaa en stort anlagt Arbejdskrig, som naturligvis let kunde føre til Borgerkrig og alle de Ulykker, som dermed staar i Forbindelse, og i Virkeligheden ser det ud til, at det hele ikke har været saa stærkt organiseret og gennemtænkt, som man kunde vente det af de engelske Fagorganisationer, som maatte vide, at de stod overfor de forenede Arbejdsgivere og Klassepartier af den

„samfundsbevarende" Art, der synes at have faaet Fagorganisationerne til at give den Indrømmelse ved Arbejdets Genoptagelse, at deres Kamp har været ulovlig.

Om dette har nogen Værdi for det engelske Overklassesamfund i en Situation som denne eller for den kommende Tid, skal vi lade staa hen. Regeringen synes dog nærmest at have forstaaet, at det ikke gik an, at den stillede sig paa Arbejdsgivernes Side. Regeringen havde først og fremmest den Opgave at skabe Betingelser for Kampens Afslutning paa en ogsaa for Arbejderne hæderlig Maade, og dette synes at være lykkedes.

Hvad „Ulovligheden" ved Kampen har bestaaet i, har vi ikke faaet meget at vide om udover det, at Arbejderne ved Transportvæsenet, d. v. s. ved Jærnbaner, Omnibusser og i det hele taget ved al Kørsel, har Kontrakter paa Opsigelse, hvilket formodentlig ogsaa medfører Lønbetaling forud i stor Udstrækning, og saa maa der selvfølgelig normalt siges op paa kontraktsmæssig Vis, før man kan fratræde Pladserne. Men med Hensyn til Fastlønnen iøvrigt, da er det maaske i denne Forbindelse ikke uden Værdi at erindre sig, at i det Lock-out-Forlig af 12. September 1897, som danner Afslutning paa den danske Jærnindustri-lock-out, kom der en Pasus ind om, at

„Kontrakter paa Tid ophæves af sig selv under Strejke og Lock-out".

Men hvorom alting er, old England har været paa Nippet til at gaa ud i Borgerkrig. Tilbage staar endnu de stadig kæmpende Kulminearbejdere, og hvorledes Kampen vil ende for deres Vedkommende, er saa vidt det kan skønnes endnu uafgjort.

Den hjemlige, borgerlige Presse har selvfølgelig skyndt sig at proklamere stort Nederlag for de engelske Arbejdere, men kender vi disse ret, bør d'Hrr. paa den anden Side ikke glæde sig for tidligt eller for stærkt. Vi kender adskillige „tabte" Kampe i England, bl. a. tabte vore Kolleger, de engelske Maskinarbejdere, deres Strejke for 8 Timersdagen i 1898. Kampen var langvarig, og man naaede ganske vist ikke straks det Maal, hvorfor der kæmpedes, men Arbejdstidens Forkortelse ned til 8 Timer gik alligevel sin Sejrsgang efter Kampens Slutning, og saaledes vil det vel ogsaa gaa her. De engelske Arbejdere vil ikke svigte deres Krav til det borgerlige Samfund, selvom de ikke kunde faa dem opfyldt, medens Kampen var gaaende.

De samvirkende Fagforbunds ordinære Repræsentantskabsmøde.

Mandag den 10. og Tirsdag den 11. Maj afholdt vor faglige Landsorganisation sit ordinære Repræsentantskabsmøde, om hvilket der er Grund til ogsaa igennem nærværende Blad at notere et og andet.

Dagsordenens 2 første Punkter drejede sig om 1) Beretning om Virksomheden og 2) Regnskabet, og herunder forelaa Afslutningen af Stor-Lockouten forrige Aar, og hvad dermed stod i Forbindelse, til Behandling. Formanden, C. F. Madsen, fremsatte en Række Udtalelser om disse for Arbejderne saare vigtige Begivenheder og Foreteelser. Vi er af Hensyn til Pladsen naturligvis afskaaret fra at bringe noget Referat, her maa vi henvise til Dagspressen, men saa meget kan nok siges her, at disse Udtalelser og Repræsentantskabets Holdning noksom viser, at der med Hensyn til Kampens Førelse skete adskilligt i Fjor, som ingensinde vil kunne gentage sig, og dette gælder naturligvis Arbejdsmændenes og De samvirkende Fagforbunds Holdning under Kampens Førelse.

Formanden kunde oplyse, at De samvirkende Fagforbund nu tæller 239.704 Medlemmer og sammen med de udenforstaaende udgør dette ialt 310.471, hvilket i befolkningsmæssig Henseende er betydeligt over en Trediedel.

Enhver vil forstaa, at dette medfører et ganske overordentligt Ansvar med Hensyn til Brugen af vore Organisationer og med Hensyn til at bevare den fornødne Takt og det fornødne Samarbejde, men der er da ogsaa al Grund til at tro, at den dybe Forstaaelse af dette, som kan siges at være slaaet igennem i Arbejderkredse, er en Borgen for, at dette vil kunne lade sig gøre.

Et særligt Afsnit under Behandlingen af de 2 nævnte Punkter var Spørgsmaalet, om den Garanti, som Fagforbundene har stillet overfor Landsbanken, efter at Fagforeningerne havde været tvunget til at gøre ekstraordinære Udtræk af deres Penge i Banken under Lockouten, og efter at det havde vist sig, at en Del kooperative Foretagender under Efterkrigstidens Nedgangskonjunkturer havde haft betydelige Tab, som krævede Afskrivninger af betydeligt Omfang, og da netop i de samme Dage Andelsbanken brød sammen, stillede Banktilsynet ekstraordinære stærke Krav om Nedskrivninger, og disse Krav blev altsaa ved De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalgs enstemmige Beslutning imødekommet, og det viste sig da ogsaa, at De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab enstemmig godkendte det foretagne, og det var vel kun selvfølgeligt, at Bankens Generalforsamling med sine ca 600 Deltagere med samme Enstemmighed godkendte, hvad der var foretaget; dels er Banken et godt Foretagende, dels er den nødvendig netop for at styrke den legitime Arbejder-Kooperation, og her udenfor er Banken ingensinde kommen, saa lidt som den vil komme udenfor disse Rammer i den Tid, der ligger foran.

Paa den anden Side vil det være naivt at tro, at Nedgangskonjunkturerne i Efterkrigstiden, skulde kunne gaa ganske sporløst henover Hovedet paa vor vidtforgrenede Arbejder-Kooperation.

Som et vigtigt Spørgsmaal under Diskussionen om Beretningen fremtraadte Skrædderforbundets Forslag til Resolution vedrørende Arbejdsmandsforbundets Forbliven i Landsorganisationen. I Virkeligheden er alle enige om, at Arbejdsmændenes Udtræden ikke bør ske, og det vil maaske skade Arbejdsmændene mest, men det vil ogsaa være til Skade for den samlede organiserede Arbejderklasse, om en saa stor Gruppe, som Arbejdsmændene er, træder ud. De Forskydninger i Rækkerne for vore Organisationsforhold, som er nødvendige, bør kunne ske uden Udtræden. Vi bør tage Erfaringerne til Læremester og bl. a. ogsaa lægge Mærke til, hvad der foregaar i de øvrige skandinaviske Lande i Retning af Industriforbund; det forekommer os ikke, at det hele har været saa ideelt, men at Arbejderorganisationerne bør grupperes paa en Maade, som simplificerer Organisationsarbejdet det mest mulige, turde være en Selvfølge alene af den Grund, at det vil øge Organisationernes Handlekraft og virke i ikke ringe Grad økonomisk besparende.

Den herhenhørende Debat sluttede med, at en Række Forslag vistes tilbage til Udarbejdelse af en Resolution, som vi her aftrykker, og som vedtoges med 65 Stemmer imod 55, hvilket vil sige, at Arbejdsmændene stemte for Skræddernes Resolution, hvad der dog næppe har stor Betydning, da vi tror, at Arbejdsmændene ved nærmere Eftertanke vil forstaa, at den vedtagne Resolution betyder, at De samvirkende Fagforbund paa værdig Maade rækker Haanden til dem og opfordrer dem til at overveje denne Sag paany.

Resolution.

I Erkendelse af, at Enighed og solidarisk Sammenhold mellem Arbejderne er en nødvendig Betingelse for, at Arbejderklassen skal kunne gaa sejrrigt ud af den stadig mere tilspidsede Kamp mellem Kapital og Arbejde, udtaler Repræsentantskabet, at samtlige Fagforbund baade af de almindelige Solidaritetshensyn og paa Grund af den af Arbejdsgiverne stadig anvendte Taktik, har en uafviselig Pligt til at handle og optræde i Fællesskab.

Fagforbundene maa ved deres Aktioner tage Hensyn til den samlede Organisation og forøvrigt til Arbejderklassens Interesser og Vel. Denne Forpligtelse bestaar for alle Forbund og Foreninger, uanset om de staar indenfor eller udenfor Landsorganisationen, idet Arbejdsgiverne, som det i mange Tilfælde har vist sig, skærer hele Arbejderklassen over en Kam og fører deres Kampe overfor Arbejderne uden Hensyn til, om de gennem deres Organisationer har Forbindelse med hverandre eller ikke.

Repræsentantskabet beklager derfor, at der endnu er Organisationer, der til Trods for, at de erklærer, at de staar paa Klassekampens Grundlag, dog unddrager sig Samarbejdet med de øvrige Organisationer og de Forpligtelser, der er nødvendige som Forudsætning for Arbejderklassens Kamp mod Kapitalismens Herredømme.

Under Henvisning til den hensynsløse Stilling, som Arbejdsgiverne indtager overfor Arbejdernes faglige Organisationer uden Hensyn til, hvor disse staar, opfordrer Repræsentantskabet de Forbund, som endnu staar udenfor, til at opfylde deres Solidaritetspligt og søge Samarbejde med de øvrige Fagforbund ved at indtræde i De samvirkende Fagforbund.

I Tilslutning til det ovenfor fremførte udtaler Repræsentantskabet tillige sin Beklagelse af det Brud paa Endrægtighed og Samarbejde mellem de organiserede danske Arbejdere, som Dansk Arbejdsmandsforbund har skabt ved sin Beslutning om Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund, og det saa meget mere, som den Tid vi gaar i Møde, i særlig Grad kræver en enig og samlet Front fra Arbejdernes Side.

Repræsentantskabet udtaler derfor ogsaa det Haab, at den Svækkelse, som Dansk Arbejdsmandsforbunds Udtræden af Samvirksomheden vil medføre, først for Arbejdsmændene selv og dernæst for den øvrige Arbejderklasse, maa undgaas og retter derfor en Opfordring til Dansk Arbejdsmandsforbund om at tage sin Udmeldelse tilbage.

Vi tror ogsaa, at denne Vedtagelse vil kunne være en fornuftig Opfordring til de mange navnlig Byggefagsorganisationer, der staar udenfor, til at finde hverandre i et almindeligt Samarbejde indenfor Landsorganisationen. Det Faktum, at nogle af de gamle Forbund lod sig tvinge ud af De samvirkende Fagforbund af deres københavnske Afdelinger, viste noksom, at Kursen var forkert, for bagefter meldte de københavnske Afdelinger sig alligevel ud af deres Forbund til stor Skade for de paagældende Fag.

Under Dagsordenens Punkt 3 gav Formanden Meddelelse om Hovedorganisationernes Fællesudvalg angaaende fremtidige Forhandlingsregler. Man er ganske vist ikke naaet til Enighed om noget endeligt Resultat, og Forhandlingerne fortsættes lejlighedsvis, men paa den anden Side er der dog en Række Punkter, hvorom der er opnaaet en foreløbig Enighed, og der er nu igennem I. A. Hansen afgivet Rapport om disse Forhandlinger til Socialministeriets Arbejdsudvalg, som har alle herhenhørende Spørgsmaal til Overvejelse i en omfattende Kommission, hvor der først og fremmest vil blive afgivet Forslag til Ændringer i Forligsinstitutionen, Ændringer, som antagelig vil blive til Lov, saasnart Rigsdagen til Oktober atter træder sammen.

Det er forøvrigt karakteristisk, at det her som overalt drejer sig om Modernisering af de Regler, hvorefter Forhandlinger føres, og de herhenhørende Spørgsmaal er bl. a. af den allerstørste Betydning for vore offentlige og koncessionerede Virksomheder, der i mindst lige saa høj Grad som de private trænger til Reformer paa dette Omraade.

Punkterne 4, 5 og 6 drejede sig dels om Valg af Suppleanter til Grænseudvalget, som har vanskeligt ved

at faa sine Medlemmer til at møde, da de alle er Folk, der er stærkt engagerede i Organisationsarbejdet. Desuden var der et Par Forslag fra Kedelpasserforbundet, hvoraf et Formsforslag, som næppe vil være af stor Betydning, vedtoges, og det andet, hvorunder de angreb Bagerforbundet, forkastedes, hvilket næppe heller vil sætte dybe Spor.

Til Slut fik I. A. Hansen Ordet for at holde et sammentrængt Foredrag om Erhvervskrisen, hvorunder Regeringen har foretaget ret vidtgaaende Skridt, baade med Hensyn til Understøttelse af de Arbejdsløse, som ogsaa i Retning af at styrke de kriseramte Industrier. Vore nuværende politiske Retningslinier og Grænser mellem Partierne, der i visse Tilfælde synes unaturlige, har bevirket, at dem, der egentlig kalder sig for Industriens Repræsentanter, gjorde alt for at svække Regeringens Kriseværnsforslag, som det lykkedes dem at faa forandret fra at være et direkte Støtteforslag hen til at være et Laaneforslag.

I. A. Hansen oplyste herunder, at ved Udgangen af November f. A. var den samlede Arbejdsløshed 51.139, deraf havde Metalindustrien af faglærte 6.840 (Smedene 5.425) og Arbejdsmandsbrancherne 19.338. Den samlede Arbejdsløshed bevægede sig omtrent i samme Forhold og steg omkring 1. Januar til 84.595, ved Udgangen af Januar til 85.265, for derefter at dale til ultimo Februar 79.528, ultimo Marts 65.916 og ultimo April 50.485. Det fremgaar noksom af disse Tal, hvor paakrævet det var, at Regeringen og Socialdemokratiet, forøvrigt med Støtte af Industriraadet, fremsatte et effektivt Kriseværnsforslag, og d'Herrer, som bagefter gjorde, hvad de kunde, for at svække dette Forslag, vil selv komme til at tage Ansvaret derfor i kommende Tider.

Repræsentantskabsmødet vedtog ved Foredragets Afslutning enstemmigt følgende Udtalelse:

Tilslutning til Regeringens Politik og Protest mod Landstinget.

Efter at have modtaget en Redegørelse for de Bestræbelser, der er udfoldet under Erhvervskrisen, udtaler Repræsentantskabet sin Tilslutning til de af Regeringen fremsatte Lovforslag og beklager, at disse ikke blev gennemførte.

Forsamlingen anerkender, at den herskende Krise har Forbindelse med de af Krigen fremkaldte forstyrrede Forhold; men man kan ogsaa af den Grund bifalde, at andre Midler end sædvanlig derfor søges anvendt.

Det maa dog bestemt fraraades at skride til saadanne Toldforanstaltninger, som det konservative Parti har gjort til sit Program. For Arbejderklassen er Frihandel det bedste System, idet man derved undgaar den Højnelse af Prisniveauet, som Tolden medfører, og den Overvæltning af Skattebyrden til Underklassen, som er Konservatismens Hovedopgave. Forsamlingen anerkender, at ekstraordinære Forhold kan berettige Iværksættelse af midlertidige Krise- og Beskyttelsesforanstaltninger, og maa protestere imod den Modstand, som er ydet særlig fra agrarisk Side under konservativ Medvirkning.

Det vilde være forsvarligt at foretage Regulering af Importen under fornøden Hensyntagen til Landets Eksport-Interesser, og navnlig havde det været forsvarligt at gennemføre det Kriseværn, hvorom Regeringen fremsatte Lovforslag i Januar Maaned.

Endskønt det er en betænkelig Sag at yde Industrierne direkte Tilskud til Driften, vilde det dog under de foreliggende Forhold være forsvarligt, og Forsamlingen nedlægger en alvorlig Protest imod Venstre og det konservative Parti og dermed imod Landstingets Flertal, som af ensidig Industri-Fjendtlighed lod sig lede til en samfundsskadelig Modstand imod det nævnte Forslag.

Forsamlingen tilsiger Ministeriet fortsat Støtte til den Politik, der ogsaa tager fornødent Hensyn til Byerhvervene og disses Arbejdere.

Dernæst udtaler Mødet sin Tilslutning til de Bestræbelser, der udfoldes for at fremme dansk Produktion og opfordrer navnlig Stat og Kommuner til at foretrække dansk Arbejde i videst muligt Omfang. — Dog maa det fremhæves, at saavel Industrierne som de private Forbrugere ogsaa maa føle det som en Pligt at modvirke Arbejdsløsheden ved at kræve danske Produkter.

Endvidere finder Forsamlingen Anledning til at opfordre Ministeriet til at tilstræbe en vidtgaaende Jordfordeling for derved at skaffe Plads og Udkomme til en større Del af Landbefolkningens aarlige Befolkningsoverskud, da det nu synes udelukket, at de industrielle Erhverv foreløbig vil kunne optage ny Tilgang.

Sluttelig fremhæver Forsamlingen overfor Lovgivningsmagten, at det vil være fornødent, at yde dem, der rammes af langvarig Arbejdsløshed en passende, ekstraordinær Understøttelse, og navnlig er dette Krav paa sin Plads, da der ikke kan anvises Arbejde, og da Lovgivningen har afvist de Planer, der vilde have formindsket Arbejdsløsheden betydeligt.

Som et særligt Punkt paa Dagsordenen behandledes Spørgsmaalet om den engelske Konflikt, og det af De samvirkende Fagforbund afgivne almindelige Strejkevarsel. Det afgivne Varsel, der naturligvis har vakt en vis Opposition og givet nogle Blade Anledning til mere eller mindre giftige Skriverier, synes for en Gangs Skyld at være taget fornuftigt af Arbejdsgiverforeningen.

Der var absolut kun ringe Udsigt til, at vi kunde blive direkte berørt af den engelske Konflikt i noget væsentligt Omfang, men hvad der straks trængte sig paa, var naturligvis Indgivelsen af Bunkerkul til engelske Koffardiskibe og saa Spørgsmaalet om Eksporten, og under disse Forhold vilde det atter igen særlig være Arbejdsmændene og Smedene, der kom til at tage Standpunkt. Der var næppe nogen Lyst til at blande sig i dette Forhold i større Omfang end nødvendigt, men der vilde let som saa ofte før komme til at foreliggge visse Honnørspørgsmaal, hvor Englænderne

vilde kunne kræve neutral Holdning fra vor Side, d. v. s. Nægtelse af at have med »befængte« engelske Skibe at gøre, og hvor det vilde være en Æressag for vore Organisationers Medlemmer at holde sig tilbage.

Beslutningen gik ud paa efter fornøden Bemyndigelse at overlade til De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg at afgive 2. Varsel. Det vil være naturligt at holde sig disse Realiteter for Øje for kommende Tider, nu er jo heldigvis Anledningen til, hvad der her kunde være bragt i Anvendelse, bragt ud af Verden af de engelske Arbejdere selv.

Kongres i det czekiske Metalarbejderforbund i Prag.

I Czekoslovakiet er Metalarbejderne organiserede i 4 forskellige Forbund, et større omfattende Metalarbejdere, der taler de slaviske Sprog, og tæller ca. 65.000 Medlemmer, og 3 mindre, nemlig det saakaldte internationale Metalarbejderforbund, der omfatter de tysktalende Metalarbejdere og tæller ca. 23.000 Medlemmer, en kommunistisk Metalarbejderorganisation med ca. 20.000 Medlemmer, og endelig en Organisation, der kalder sig czekisk-nationalistisk Metalarbejderforbund og omfatter 20.000 Medlemmer, der nærmest er smaaborgerligt præget.

Den førstnævnte af disse Organisationer, »Czekoslovakisk Metalarbejderforbund«, afholdt Kongres i Prag i Dagene 23—26. April. Foruden 153 Delegerede var fremmødt en Række Repræsentanter for de udenlandske Organisationer, som det czekiske Forbund gennem internationalt Metalarbejderforbund samarbejder med, saaledes var ogsaa den internationale Sekretær, Konrad Ilg, fra Bern, fremmødt. Som Repræsentant for Smedeforbundet deltog Johs. Kjærbøl.

Kongressen fandt Sted i det saakaldte »Repræsentationshus«, en monumental og pragtfuld Bygning, og Forhandlingerne var præget af megen Modenhed hos de Delegerede og gennemførtes med haandfast Disciplin. Af Beretningen fremgik det, at vore Fagfæller i Czekoslovakiet har haft betydelige Vanskeligheder at kæmpe med under den økonomiske Krise, som ogsaa har hjemsøgt dette Land, og det anførtes, at Forbundet i Tiden fra 1922 til 1925 havde udbetalt 25,8 Mill. Pragerkroner i Understøttelser af forskellig Art, deraf 11,2 Mill. i Strejkeunderstøttelser og 8,5 Mill. til Arbejdsløse. Vanskelighederne fremgik dog endnu tydeligere af Medlemsantallet. Ved Slutningen af 1920 talte Forbundet 146.766 Medlemmer, i 1921 sank Tallet til 123.970 og styrtede derefter under de opstaaede Splittelsestendenser i 1922 ned til 65.154. Ved Udgangen af 1923 talte Organisationen ikke mere en 59.749 Medlemmer, men Antallet er derefter steget jævnt og er nu som nævnt ca. 65.000.

Man regner nu med at være inde i en rolig Udvikling, og har i Særdeleshed Opmærksomheden henvendt paa en Samling af alle Metalarbejderne i Czekoslovakiet og først og fremmest en Sammenslutning med de tysktalende Metalarbejdere, der som nævnt staar organiserede i det saakaldte internationale Metalarbejderforbund.

Dette Spørgsmaal blev allerede behandlet i internationalt Metalarbejderforbunds Eksekutivkomité ved et Møde i Prag i Dagene 5., 6. og 7. Februar i Aar, og var et af Hovedpunkterne paa det czekiske Metalarbejderforbunds Kongres, som tilsluttede sig Enhedsbestræbelserne og befuldmægtigede Forbundsledelsen til at arbejde videre i den Retning.

Ogsaa de økonomiske og socialpolitiske Forhold blev indgaaende diskuteret, og Kongressen fordrede, at Arbejderne fik større Indflydelse paa Bedrifternes Ledelse, gennem Repræsentanter fik Indflydelse paa Afslutning af Handelsoverenskomster og Kontrol med Bankerne samt stillede Krav om Forbedringer paa det socialpolitiske Omraade.

Endelig bemyndigede Kongressen Forbundsledelsen til, hvis det viste sig fornødent, at forhøje Kontingentet saa vel som Understøttelserne.

Der er ingen Tvivl om, at for denne Organisation, der altsaa tæller flere Medlemmer end de øvrige Metalarbejderorganisationer tilsammen, betød Kongressens Beslutninger en Styrkelse og med Hensyn til Bestræbelserne for at samle de czekiske Metalarbejdere til en Enhed et Skridt i den rigtige Retning.

Den udsatte Verdensvandringskongres.

Det turde være almindelig bekendt, at med Udbrudet af Verdenskrigen skete der med et Slag en Spærring af Landegrænserne, hvorved al Ud- og Indvandring stoppede op. Det gamle Forhold, hvorunder store Dele af vore unge Haandværkere begav sig specielt til Tyskland og derigennem ofte længere ud til Schweitz og Østrig samt andre europæiske Lande, hvor de udvidede deres Aand og uddannede sig i deres Haandværk, eksisterer ikke mere. Herhenhørende Forhold befordredes i høj Grad ved Overenskomst mellem de internationalt organiserede Fagorganisationer, og i det hele taget var vi i en Udvikling af stor Betydning i kulturel og økonomisk Henseende.

Men til Trods for, at alt dette anerkendes i sin store Almindelighed, er det dog ikke lykkedes at faa Vandrerspørgsmaalet bragt i Lave efter Krigen. Bolignød, Valutasvingninger, Verdenskriser, specielt Industrikriser med deraf følgende Arbejdsløshed, dannede paa saa mangeartede Maader en Hindring, saa at det ikke har været muligt paany at faa aabnet Grænserne, skønt der af og til har vist sig Steder i Europa, hvor der var Mangel paa Arbejdskraft.

Der er f. Eks. mellem Danmark og Frankrig en Traktat af 1842, senere suppleret med Tillægsbe-

stemmelser af 1910, og der er ingen Tvivl om, at disse Traktater sikrer danske Arbejdere fuldkommen Ligestillelse med franske, naar de faar Arbejde dernede, og da nu Forholdet i længere Tid, vistnok med Marokko-Krigen som indirekte Aarsag, har været det, at der har været Brug for Arbejdere specielt i Jærn- og Metalindustrien i Nordfrankrig, var det vel naturligt, at der gaves Arbejderne Lejlighed til at forsøge deres Lykke i det fremmede, selvom Sproget nok i visse Tilfælde kan volde Vanskeligheder, men en dansk Fabrikant i Paris, som ved Aarskiftet søgte os, meddelte os, at Forholdet var det, at han gerne vilde beskæftige nogle danske Mekanikere, men at det ikke var muligt for ham at skaffe Opholdstilladelse for saadanne. Der sad i Paris og sidder vist endnu en paritetisk sammensat Komité, som regelmæssigt siger nej til Ophold af fremmede Arbejdere. Vor franske Kollega H. Labe, har dog for nogen Tid siden skriftligt lovet os, at hvis vi kunde paavise, at nogle Kolleger var sikret Arbejde i Frankrig, saa vilde han sørge for, at de paagældende fik Opholdstilladelse.

Men i Udenrigsministeriets Tidsskrift for 31. Marts d. A. indeholdes der en Indberetning, som atter synes at vanskeliggøre Forholdet. Denne Indberetning har efter Tidsskriftet følgende Ordlyd:

> »Den franske Arbejdsminister, M. Durafour, har fornylig i Deputeretkammeret forelagt et Lovforslag om Anvendelsen af udenlandske Arbejdere i Frankrig.
>
> Lovforslaget tilsigter at skærpe Tilsynet med udenlandske Arbejdere, navnlig for at forhindre, at disse ved at tilsidesætte de Betingelser, paa hvilke de har opnaaet Indrejsetilladelse, paafører Landets egne Arbejdere en generende Konkurrence. Dette har ofte været Tilfældet med Udlændinge, der ved Ankomsten til Landet var i Besiddelse af den foreskrevne Kontrakt om Udførelse af et bestemt Arbejde indenfor et givet Omraade, men som senere paa Trods af indgaaede Aftaler uden gyldig Grund skifter Arbejde og Opholdssted.
>
> For at undgaa saadanne Misbrug, der har været særlig hyppige for Landarbejdernes Vedkommende, foreslaas det nu at indføre Forbud mod Antagelse og Beskæftigelse af enhver udenlandsk Arbejder, der ikke ved Forevisning af Identitetskort eller skriftlig Tilladelse fra et offentligt Arbejdsanvisningskontor kan bevise, at hans Forhold er i Orden. Lovforslaget er udarbejdet af et Udvalg, bestaaende af de paagældende Ministre samt Repræsentanter for de vigtigste Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer, navnlig fra Landbruget.«

Nu var der fastsat en Kongres i London om de herhenhørende Spørgsmaal fra 18. til 21. Maj, og der var anmeldt Talere som Englænderne Thomas og J. W. Brown, Franskmanden Jouhaux, Generalsekretær for det britiske Jernbaneforbund, C. T. Cramp, Medlem af Hovedbestyrelsen for det tyske Fagforeningsforbund, A. Knoll, Medlem af det belgiske Senat, L. de Brouckere, Brüssel, samt endelig C. Mertens, Brüssel, Generalsekretær for de belgiske Fagforbund.

Der tilsigtedes med denne Kongres en speciel Behandling af en Række Spørgsmaal vedrørende denne vigtige Sag, bl. a. Regulering af Vandringen, Indskrænkning, Udelukkelse og Assimilering, Beskyttelse af Indvandrede, Indvandredes Stilling paa det sociale forsikringsmæssige Gebet, økonomiske Faktorer vedrørende Vandringen, og endelig Arbejderorganisationernes Vandringspolitik.

Denne Kongres, hvortil Centralorganisationens Formand var valgt som Delegeret, blev imidlertid paa Grund af den engelske Generalstrejke pludselig udsat til den 22. Juni. Forøvrigt stod denne Kongres i en vis Forbindelse med Forhandlingerne indenfor Arbejdskonferencen i Geneve.

Dansk Lokomotivmandsforbunds 1. Kongres

den 29. April 1926.

Som bekendt udtraadte Lokomotivmændene ved de danske Privatbaner af Forbundet for Privatbanefunktionærer den 19. April 1925 og indmeldte sig samtidig i Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. Lokomotivmandsforbundet har indtil videre vedtaget at afholde en kortvarig Kongres hvert Aar, og den første fandt Sted den 29. April 1926 i Odense.

Her var Forbundets Hovedbestyrelse og 66 Delegerede fremmødte, og som Gæster var indbudte Formanden for de svenske Privatbaner, Lokomotivfører Engström, og en Repræsentant for De danske Statsbaners Lokomotivmandsforbund, Næstformanden, Lokomotivfører Jensen, Fredericia.

Videre var Metalarbejdernes Centralorganisations Formand, J. A. Hansen, og Sekretær, Arn. Nielsen, samt Formanden for Smede og Maskinarbejdernes Afdeling i Odense, J. V. Werner, indbudt.

Alle Gæsterne havde givet Møde.

Af den af Formanden afgivne Beretning skal i Korthed angives følgende:

Medlemstallet var ved Aarets Begyndelse 530, ved Afslutningen 535. Der har været afholdt 12 Hovedbestyrelsesmøder og behandlet 90 Sager, og der har i Aarets Løb været lagt stærkt Beslag paa Forbundet ude omkring i Afdelingerne.

Lokomotivmandsforbundet optoges i 1916 som selvstændig Organisation i De samvirkende Fagforbund, uden at de andre Afdelinger ved Privatbanerne havde Pligt til ogsaa at være Medlemmer. Efterhaanden som disse groede til, kom de ogsaa ind under Hovedorganisationerne, og Resultatet er nu blevet, at Lokomotivmandsforbundet, efter at det er blevet selvstændigt, indtil videre maa staa udenfor Hovedorganisationen, idet Privatbanefunktionærernes Forbund modsætter sig, at Lokomotivmandsforbundet faar selvstændig Medlemsret.

Dette maa ordnes paa en eller anden Maade.

Forbundet er Medlem af Nordisk Lokomotivmandsforbund og har derigennem Medlemsskab i Nordisk Jærnbane-Union.

Efter Udmeldelsen af Privatbanefunktionærernes Forbund hævder Banerne, at Lokomotivmændene ingen Forhandlingsregler har mere, hvilket intet har at sige, da de Regler, der var gældende, ikke var bedre værd end at blive af med dem; men det har hidtil vist sig umuligt — baade med Støtte fra Centralorganisationen og fra Trafikministeriets Side — at kunne opnaa Enighed om ny Forhandlingsregler, og navnlig vilde man ikke være med til det, der ellers i Jærnindustrien kaldes for Timandsmøder. Ogsaa dette Forhold maa løses paa tilfredsstillende Maade.

Forbundets Begravelseskasse har vist sig at være en god Ting, og Arbejdsløshedskassen har ingen Virksomhed haft at udføre. Dette ændres nu, da Banerne i Aabenraa Amt standser Virksomheden, og ikke alle Funktionærerne overgaar til andre Stillinger indenfor Amtet, men bliver afskedigede, og mellem disse er der nogle, der ingen Pensionsret har.

Betjeningen af Motorvognene er et brændende Spørgsmaal. Vi fik paa Teknologisk Institut foranstaltet et 14 Dages Kursus i den Anledning. Banerne vilde være med her og have ikke-faglærte paa Kursus sammen med os. Det blev der intet af, men de fik et Kursus bag efter for dem selv.

Ved Randers-Hadsund-Banen har man faaet en Dampvogn. Ogsaa med Betjeningen af den er der et Spørgsmaal. Ingeniøren for det Firma, der har leveret Vognen, anbefaler Lokomotivpersonalet til Betjening. Banernes tekniske Tilsyn holder paa 2 Mands Betjening med en Lokomotivmand og en Trafikmand, men en cand. polyt. hjemme paa Hovedstationen og en ikkefaglært til Maskinens Betjening ude paa Linien staar ikke til hinanden.

Ogsaa Avancementsforholdene har der været adskilligt i Vejen med. Omtalte nogle af den Slags Forhold, som stod i Forbindelse med Motorvognenes Betjening. Forbundet kan ikke indlade sig paa at afgive Føringen af Motorvognene. I Sverige anerkender man absolut Lokomotivpersonalet til Føring af Motorvogne.

Uniformsspørgsmaalet har ogsaa affødt en Del Forhandlinger. Paa 10 Baner er Sagen i Orden, og der forhandles flere Steder, men Hovedkravet maa være, at vore Medlemmer paa dette Omraade ligestilles med Statsbanernes Personale.

Paa Amagerbanen er Forholdene for Tiden alt andet end gode. De staar nærmest i Konfliktens Tegn. Havde Forbundet ikke frigjort sig for Forhandlingsreglerne med Banernes Fælleskontor, havde Medlemmerne sikkert staaet overfor afsagte Kendelser, der betød Lønreduktioner.

Forbundet har Aktier i 8 Baner. Man har oprettet eget Fagblad »Giv Agt«. Foruden dette har man »Dansk Lokomotivtidende« og tillige »Jærn og Metalarbejderen« som obligatorisk Medlemsblad.

Forbundet har tilbudt at overtage Driften af Aarhus-Hammel Banen, hvor Banen vilde reducere mere end Pristallet anviste. Banen vilde ikke være med til, at Forbundet overtog Driften, men krævede derefter, at de Kommuner, hvorigennem Banen løber, skal afholde dens Underskud.

Landstingsmand Stensballe, der er Chefen i Privatbanernes Fælleskontor, har paa sit Program kun følgende: Skær af Lønnen forneden og ansæt flere Overordnede til Kontrol.

Stensballe er, hvad man kan kalde »Hjemmeslagter«. Naar Folk har kælet for en Gris, nænner de ikke selv at slagte den, og saa sender de Bud efter Hjemmeslagteren. Stensballe er Privatbanernes Hjemmeslagter. Ham sender man Bud efter for at faa skaaret Halsen over paa Funktionærerne.

Der fulgte en lille Diskussion om Beretningen efter dens Aflæggelse, hvor Spørgsmaalet om Motorvognene bl. a. var stærkt fremme. Beretningen godkendtes enstemmigt og ligesaa Regnskabet.

Man diskuterede Forslaget om Optagelse af Depotarbejder-Afdelingerne. Dette forkastedes med 39 Stemmer mod 28.

Det vedtoges enstemmigt at fastholde Kravet om, at Rangermaskinerne skal betjenes af Lokomotivførere og ikke af Lokomotivfyrbødere som Førere, men til Lokomotivfyrbøderløn. Forholdet er, at dette Krav nu er gennemført ved Statsbanerne.

Dernæst diskuteredes et Spørgsmaal om Lokomotivfyrbøderaspiranters Optagelse i Forbundet. Det vedtoges at arbejde hen til, at disse faar fast Ansættelse hurtigst muligt.

Saavel Formand som Næstformand og Hovedkasserer genvalgtes ved Akklamation, og begge de afgaaende Hovedbestyrelsesmedlemmer genvalgtes ogsaa.

Alt i alt en Kongres, der varsler godt for Forbundets Fremtid.

„Horsens Petersen" fejrer 50 Aars Jubilæum som Forbundsmedlem.

Et sjældent Jubilæum indtraf Fredag den 7. Maj, idet Smedeforbundets ældste Medlem, Nr. 1, Hans Petersen, kaldet »Horsens Petersen«, nævnte Dag kunde se tilbage paa 50 Aars Medlemsskab i Organisationen, idet han er indmeldt den 7. Maj 1876.

»Horsens Petersen« var i sin Tid en meget velkendt Kollega, hvis Virksomhed har haft en ikke ringe Betydning i Firserne i forrige Aarhundrede, da der skulde udrettes et Stykke Arbejde for at faa genrejst Organisationen efter den Opløsningstid, der fulgte paa Pios og Geleffs Flugt i 1877. I Virkeligheden var det »Horsens Petersen«, der sammen med 2 andre Smede, Broch og Adam Petersen, bevarede Forbindelsen mellem »Smede og Maskinarbejdernes Forbund af 1873«, den senere »Afdeling 1«, og den i 1881 genrejste Organisation.

Det var da kun naturligt, at Forbundet sammen med Metalarbejdernes Centralafdeling og Københavns Afdeling 17, af hvilken Petersen er Medlem, benyttede Lejligheden til at vise den gamle Kammerat en Opmærksomhed. Ved Middagstid den 7. Maj samledes hele Kontorpersonalet og Funktionærerne paa Forbundets Hovedkontor, hvortil »Horsens Petersen« blev hentet i Bil, og ved et Glas Vin lykønskede Forbundets Formand Jubilaren, og bragte ham i hjertelige Ord en Tak for hans Indsats for Kammeraternes Sag, samt overrakte ham er Pengegave fra Forbundet. Vald. Olsen, Bestyreren i Arbejdernes Livsforsikringsselskab, der er næstældste Medlem i Forbundet, gav en lille Skildring af Firsernes Organisationsliv og takkede Jubilaren for godt Kammeratskab, medens Hovedkasserer A. Johansen i humoristiske Vendinger bragte Jubilaren sin Hyldest.

Trods sine 88 Aar var »Horsens Petersen« i Stand til i en lille Tale at mindes Organisationens Trængselstid og takke for den viste Opmærksomhed, indtil Bevægelsen overmandede den gamle, tro Kammerat. For alle Tilstedeværende var det en uforglemmelig Stund, hvor der knyttedes Forbindelse mellem Fortidens Trængselstider og Nutiden, hvor trods alle Vanskeligheder Organisationen har opnaaet en Autoritet og Styrke, som er uomtvistelig.

Ogsaa fra Afdeling 17 modtog Jubilaren en Pengegave.

For »Horsens Petersen« forekommer det hele sikkert som et Eventyr, og der er ingen Tvivl om, at Jubilæumsdagen blev en uforglemmelig Fest for ham.

Smede- og Maskinarbejderforbundets 20. Kongres.

Som meddelt Afdelingerne afholdes Kongressen den 29. Juni og følgende Dage i Folkets Hus, Enghavevej 40, København.

Kongressens Dagsorden

er i Henhold til Lovene og hidtidig Praksis ansat som følger:

1. Mandaternes Prøvelse.
2. Valg af Kongressens Tillidsmænd.
3. Valg af de fornødne Udvalg.
4. Fastsættelse af Forretningsordenen.
5. Beretning om Virksomheden.
6. Regnskaberne.
7. Revision af Lovene.
8. Vore Overenskomstforhold. Herunder indkomne Forslag vedrørende Tillidsmands- og Lærlingespørgsmaal, samt Oprettelse af Industriforbund.
9. Andre indkomne Forslag fra Afdelingerne.
10. Valg af fastlønnede Tillidsmænd.
11. Valg af Hovedbestyrelse, Forretningsudvalg og Revisorer.
12. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

Afdelingernes Ændringer til Lovene.

Forbundets Love.

Københavns Afdeling 15: Forbundets Navn forandres til: »Metalarbejderforbundet«.

§ 1 a. *Samme Afdeling:* »af Smede og Maskinarbejdere« ændres til: »indenfor Metalindustrien«.

§ 1. *Københavns Afdeling 12:* Som nyt Punkt tilføjes: »At udvikle og befæste Tillidsmandsinstitutionen med Bedriftsraad som Maal«.

§ 3 a. *Københavns Afdeling 15:* »Smede og Maskinarbejdere« ændres til: »Metalarbejdere«.

§ 4 d, 1. Stk. *Aarhus Afdeling:* Mellem »Sekretærer« og »samt« indskydes: »hvoraf den ene vælges som Næstformand«.

§ 4 d, 1. Stk. *Københavns Afdeling 15:* Efter »Formand« indskydes: »Næstformand«.

»2 Sekretærer« ændres til »Sekretær«.

§ 4 d, 1. Stk. *Horsens Afdeling:* Samme Ændring.

§ 4 e. *Københavns Afdeling 15:* Efter »Formanden« indskydes: »Næstformanden«. »Sekretærerne« ændres til: »Sekretæren«.

§ 4 e. *Aarhus Afdeling:* »5« ændres til: »4«, »1« ændres til: »3« og »1« ændres til: »2«. I sidste Punktum ændres »2« til: »3«.

§ 5 a. *Københavns Afdeling 15:* »Sekretærerne« ændres til: »Næstformanden og Sekretæren«.

§ 5 c. *Samme Afdeling:* Efter »Formanden« indskydes: »Næstformanden«.

§ 5 c. *Københavns Afdeling 17:* Stykket tilføjes: »Forbundets fastlønnede Tillidsmænd maa ikke uden Hovedbestyrelsens Sanktion modtage Valg til offentlige Hverv, der vil lægge Beslag paa Dele af deres Arbejdstid«.

§ 8 h. *Odense Afdeling:* Som nyt 3. Stk. tilføjes: »Ligeledes kan af Reservefonden ydes Hjælp overfor Medlemmer i særlige Tilfælde, hvor Arbejdstidens Indskrænkning gør sig gældende o. l. Forretningsudvalget afgør, naar saadanne Trangstilfælde er til Stede«.

§ 8 h. *Fredericia Afdeling:* Som nyt Stykke tilføjes: »En Afdelings valgte — og behørigt anmeldte — Tillidsmænd, der som Følge af deres i denne Stilling udførte Arbejde afskediges, skal, naar dette dokumenteres af vedkommende Afdelings Bestyrelse og godkendes af Forbundets Forretningsudvalg, have en Understøttelse, der svarer til Vedkommendes Gennemsnitsløn for de sidste 13 Uger paa den Arbejdsplads, hvorfra Afskedigelsen finder Sted. Understøttelsen bevilges for et Tidsrum af 13 Uger. Har Vedkommende ikke til Udløbet af

denne Tid erholdt Arbejde, kan Spørgsmaalet om fortsat Understøttelse tages op til Behandling.

Medlemmer, der bliver arbejdsløse som Følge af en indenfor Afdelingen iværksat Agitation, kan, naar dette dokumenteres af vedkommende Afdelings Bestyrelse og godkendes af Forretningsudvalget, erholde en for hvert enkelt Tilfælde vedtaget ugentlig Understøttelse.

Understøttelsen udredes i hvert Tilfælde af Reservefonden«.

§ 9 a. *Roskilde Afdeling:* Stykket tilføjes: »Ethvert Medlem skal henvende sig paa Afdelingskontoret forinden Paabegyndelse af Arbejdet«.

§ 9 e. *Københavns Afdeling 15:* Stykket tilføjes: »dog ikke, naar de arbejder for et dansk Firma«.

§ 9. *Samme Afdeling:* Som nyt Stykke: »i« tilføjes: »Alle Klubtillidsmænd, som er godkendte af Hovedorganisationerne, er kontingentfri, dog ikke for Ekstrakontingent«.

Afdelingernes Love.

§ 10 a, 1. Stk. *Københavns Afdeling 15:* »Smede- og Maskinarbejdernes« ændres til: »Metalarbejdernes«.

§ 10 a, 2. Stk. *Samme Afdeling:* »Svend ved Smede- og Maskinfaget« ændres til: »Metalarbejder«.

§ 12 a. *Odense Afdeling:* »er pligtig til uopholdelig at« ændres til: »skal uopholdelig«.

§ 12 c, 2. Stk. *Randers Afdeling:* Stykket tilføjes: »Ligeledes kan Forretningsudvalget sammen med Hovedbestyrelsen nægte ethvert slettet Medlems Optagelse«.

§ 12 c, 3. Stk. *Samme Afdeling:* »En saadan Afgørelse« ændres til: »Disse to Afgørelser«.

§ 23. *Københavns Afdeling 15:* »Smede og Maskinarbejdere« ændres til: »Metalarbejdere«.

Klublove.

Københavns Afdeling 15: I Formaalet ændres »Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund« til: »Metalarbejdernes Forbund«.

§ 22. *Horsens Afdeling:* Paragraffen ændres til: »Ethvert Klubmøde er beslutningsdygtigt uanset de Mødtes Antal«.

Regler for Udbetaling af Begravelseshjælp.

§ 7. *Aarhus Afdeling:* Mellem »Overførelsen« og »Hvilende« indskydes: »Medlemmer, der erholder hvilende Medlemsret efter uafbrudt at have været fuldtbetalende Medlemmer i 15 Aar, bibeholder Retten til Begravelseshjælp under hvilende Medlemsret«.

Særlige Forslag.

Under Dagsordenens Punkter 8 og 9, eventuelt andre Punkter, behandles følgende særlige Forslag:

Københavns Afdeling 12:

Da Organiseringen af Fagets Lærlinge ikke har givet tilfredsstillende Resultat, og da Lærlingespørgsmaalets Løsning er en Nødvendighed, opfordres Kongressen til at tage Sagen op til fornyet Behandling.

Det foreslaas Kongressen at nedsætte et Udvalg bestaaende af de Delegerede, som har udvist Interesse for Spørgsmaalet.

Udvalgets Arbejde forelægges Kongressen inden dennes Slutning.

Københavns Afdeling 12:

Kongressen vedtager, at D. S. & M. F.'s Medlemmer ved Reparationsarbejde i Skibe nægter at arbejde sammen med Maskinmestre eller Assistenter, der ikke er paamønstrede det paagældende Skib.

Ved Vurdering af, hvor mange Mestre eller Assistenter der er paamønstret Skibet, bruges som Grundlag det Antal, der almindeligvis anvendes til Søs.

Frederikshavn Afdeling:

Kongressen paalægger Hovedbestyrelsen at iværksætte Forhandling med Maskinmestrenes Forbund om, at dettes Medlemmer i saa stor Udstrækning som mulig undlader at udføre Arbejde paa Skibe, som ligger til Reparation ved et Skibsværft.

Helsingør Afdeling:

Forslaget fra Helsingør Afdeling til Kongressen i 1923 om Mestrenes Arbejde om Bord i gamle Skibe til Reparation ønskes optaget til Behandling ved forestaaende Kongres.

Københavns Afdeling 12:

Da det har vist sig, at den Maade, Fagbladet hidtil har været redigeret paa, har bevirket, at stadig færre og færre Kolleger læser Bladet, paalægges det Redaktionen at gøre Bladet mere aktuelt og levende, bl. a. ved, at der i Lighed med adskillige andre Fagblade aabnes Adgang for Diskussion i saa vid Udstrækning, som Pladsforholdene tillader.

Esbjerg Afdeling:

Hovedbestyrelsen opfordres til at arbejde for, at Fagbladet kan blive noget mere aktuelt og interessant for Medlemmerne. Dette formenes opnaaet ved, at Redaktionen forsøger at faa Medlemmerne til at skrive til Bladet, saa Dagens brændende Spørgsmaal til enhver Tid kan komme under Debat. Opnaaes det, bemyndiges Hovedbestyrelsen til at lade Fagbladet udgaa hver 14. Dag med et mindre Sideantal, saa Udgiften ikke væsentlig forøges. Det vilde ligeledes være ønskeligt, om Fagbladet kunde bringe regelmæssige statistiske Beretninger over Lønforholdene i de forskellige Byer.

Frederikshavn Afdeling:

Kongressen vedtager, at Forbundets Lønstatistik udarbejdes paa en saadan Maade, at baade Time-

løn og Timefortjeneste kan ses for de forskellige Afdelinger, og at der til Brug for Lønstatistikken indsamles Oplysninger for 4 paa hinanden følgende Lønningsuger.

Københavns Afdeling 17:

Kongressen henstiller til Hovedbestyrelsen, at den søger Hvervene i de kooperative Virksomheder i højere Grad end hidtil fordelt paa flere Kolleger.

Københavns Afdeling 12:

Kongressen udtaler som sin Opfattelse, at de mange forskelligartede Hverv, som J. A. Hansen efterhaanden er i Besiddelse af, gør det umuligt for ham at udføre sit Arbejde som Forbundets Formand tilfredsstillende.

Ihvorvel Kongressen indser Betydningen af de forskellige udenfor Forbundet værende Opgaver, maa man henstille til den kommende Hovedledelse at forhindre, at Forbundets fremtidige Formand tildeles Opgaver i den Udstrækning, som sket i den forløbne Periode. Saadanne Opgaver maa for Fremtiden fordeles imellem Hovedledelsens øvrige Medlemmer.

Københavns Afdeling 15:

Generalforsamlingen henstiller til J. A. Hansen at trække sig tilbage fra Posten som Forbundets Formand paa den kommende Kongres. De mange offentlige Hverv, J. A. Hansen bestrider, maa vanskeliggøre hans Varetagelse af Forbundets Interesser, og vi anser dem for uforenelige med Formandsskabet i D. S. & M. F.

Ønsker J. A. Hansen fortsat at være Formand for Forbundet, maa han i det mindste nedlægge sine Poster som Landstingsmand og Formand for Borgerrepræsentationen.

Københavns Afdeling 17:

Generalforsamlingen finder det meningsløst, at der efterhaanden tildeles J. A. Hansen saa mange offentlige, politiske og kooperative Hverv, at det maa være ham umuligt at udfylde dem alle og samtidig Formandsskabet i Forbundet tilfredsstillende. Og man henstiller til Kongressen, saafremt J. A. Hansen ønsker at modtage Genvalg, da at drage Omsorg for, at en Fortsættelse heraf ikke er mulig.

Københavns Afdeling 18:

Generalforsamlingen henstiller til J. A. Hansen at nedlægge sit Hverv som Forbundets Formand, idet man er af den Opfattelse, at hans mange offentlige Hverv ikke tillader ham at varetage Forbundets Interesser paa den Maade, som det maatte kunne forlanges.

Ønsker J. A. Hansen fortsat at være Forbundets Formand, maa han i det mindste nedlægge sine Mandater som Landstingsmand og Formand for Borgerrepræsentationen.

Horsens Afdeling:

Ingen af Forbundets fastlønnede Tillidsmænd maa beklæde offentlige politiske Tillidshverv.

Københavns Afdeling 18:

Afdelingen foreslaar, at de Arbejdsløse, som under Lock-out eller Strejke, hvor Halvdelen af Forbundets Medlemmer er ude i Konflikt, faar det Antal Dage, som de under Konflikten har modtaget i ordinær Understøttelse, ved at føre dem over paa Reservefonden, hvis de vedbliver at være arbejdsløse efter Konfliktens Afslutning.

Københavns Afdeling 5:

Der maa ikke afsluttes nogen ny Overenskomst, uden at Pristallet bortfalder.

Københavns Afdeling 12:

Kongressen kræver, at Hovedledelsen ved de kommende Overenskomstforhandlinger forlanger Bestemmelserne om Pristalsreguleringen fjernet fra vor Overenskomst.

Saafremt Forligsmanden eller andre skulde stille et Forslag indeholdende Regulering efter Pristallet, paalægger Kongressen Hovedledelsen at nægte at anbefale en saadan Overenskomst.

Esbjerg Afdeling:

Det paalægges Hovedbestyrelsen at arbejde hen til, at vi ved fremtidige Overenskomster kommer bort fra Pristalsreguleringen.

Frederikshavn Afdeling:

Ved de kommende Overenskomstforhandlinger fjernes de nuværende Bestemmelser om Regulering efter Statens Pristal af vore Overenskomster.

Nakskov Afdeling:

Pristalsreguleringen ved nye Overenskomsters Indgaaelse bortfalder.

Odense Afdeling:

Kongressen vedtager, at der kommende Hovedbestyrelse, naar ny Overenskomst for 1927 skal indgaas, da af al Kraft at arbejde for at komme bort fra Statens Pristalsreguleringer i Overenskomstperioderne.

Vejle Afdeling:

Da en Højnelse af vore Levevilkaar anses for umulig, naar vore Lønninger følger Pristallet, vedtager Kongressen at opfordre den kommende Hovedbestyrelse til ved Forhandling af nye Overenskomster da at arbejde hen til at komme bort fra det af Statistisk Departement udarbejdede Pristal som fremtidig Regulator af vore Lønninger.

Københavns Afdeling 6:

Det paalægges Hovedbestyrelsen ved de kommende Overenskomstforhandlinger at koncentrere deres Kraft om at gennemføre en aarlig Ferie for Forbundets Medlemmer, men at Medlemmerne

samtidig, for at opnaa dette for Arbejderklassen kulturelle Gode, vil stille sig forstaaende og vise Resignation overfor eventuelle fra Arbejdsgivernes Side fremsatte Krav.

Esbjerg Afdeling:

Sommerferie med Løn søges gennemført ved den kommende Overenskomstforhandling.

Helsingør Afdeling:

Henstilling til Hovedbestyrelsen om ved næste Overenskomsts Indgaaelse at arbejde hen til 6 Dages Sommerferie med fuld Løn.

Roskilde Afdeling:

Naar en Arbejder har været et halvt Aar paa et Sted, er han berettiget til en Sommerferie paa 6 Dage med fuld Løn.

Vejle Afdeling:

Kongressen vedtager at opfordre den kommende Hovedbestyrelse til ved nye Overenskomstforhandlinger at arbejde hen til en Sommerferie med fuld Udbetaling af Løn.

Horsens Afdeling:

Forbundet søger ved nye Overenskomstforhandlinger at faa Udløbstiden forandret fra 1. Februar til 1. April.

Forinden en Storkonflikt træder i Kraft, skal Formanden indkalde til Formandsmøde, for at alle Afdelinger kan blive gjort bekendt med den foreliggende Situation.

Ved nye Lønforhandlinger med Arbejdsgiverne søger Forbundet Minimallønnen fastsat til den gængse Mindstebetaling for Timelønsarbejdere.

Københavns Afdeling 17:

Under Hensyn til den vedvarende Arbejdsløshed, der efterhaanden tager Karakter af en Overfyldning i vort Fag, henstiller Kongressen til Hovedbestyrelsen i den kommende Overenskomst at søge indført Begrænsningsbestemmelser i Arbejdsgivernes Adgang til at antage Lærlinge.

Hillerød Afdeling:

Det paalægges den kommende Hovedbestyrelse med alle til Raadighed staaende Midler at faa Tilgangen af Lærlinge til Faget indskrænket ganske betydeligt.

Roskilde Afdeling:

Overenskomstens Afsnit C § 2 med Anm. stryges og i Stedet for indsættes en ny Paragraf, som fastsætter bestemte Regler for Antallet af Lærlinge i Forhold til Antallet af Svende.

Københavns Afdeling 17:

Det foreslaas Kongressen at vælge en Kommission paa 7 Medlemmer, som skal have til Opgave at søge Muligheder tilvejebragt for Sammenslutning af Arbejderorganisationer i Jærn- og Metalindustrien til Industriforbund.

Kongressen retter en indtrængende Opfordring til de interesserede Organisationer om at deltage i Kommissionens Arbejde med et passende Antal Repræsentanter.

Kommissionen skal se sin Opgave i at tilstræbe Enighed mellem Organisationerne om positive Forslag, der eventuelt kan forelægges samtidig paa ekstra Kongresser i de respektive Organisationer.

D. S. & M. F.s Repræsentanter i Kommissionen skal bestræbe sig for at faa Arbejdet afsluttet senest til næste Kongres.

Odense Afdeling:

Kongressen vedtager, at den kommende Hovedbestyrelse nedsætter et Arbejdsudvalg, som straks træder i Virksomhed og søger optaget Forhandlinger med andre indenfor Jærn- og Metalindustrien staaende Organisationer om en Sammenslutning indenfor Jærn- og Metalbranchen.

Udvalgets Arbejde og Forhandlinger maa være saaledes tilendebragt, at nævnte Brancheorganisationer kan staa tættere sammensluttet allerede inden Overenskomstens Udløb 1927.

Københavns Afdeling 12:

Kongressen understreger Sammenholdets Nødvendighed for de faglige Organisationer og beklager, at Dansk Arbejdsmands-Forbund har varslet Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Det paalægges Hovedbestyrelsen at arbejde for Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund og der foranledige, at Dansk Arbejdsmands-Forbunds Krav om en retfærdig Repræsentationsret for de store Forbund bliver taget op til Behandling.

Københavns Afdeling 18:

Kongressen understreger Sammenholdets Nødvendighed for de faglige Organisationer og beklager, at Dansk Arbejdsmands-Forbund har varslet Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Det paalægges Hovedbestyrelsen at arbejde for Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund og foranledige, at Dansk Arbejdsmands-Forbunds Krav om en retfærdig Repræsentation for det store Forbund bliver taget op til Behandling.

Vejle Afdeling:

Da Enighed og solidarisk Sammenhold maa anses for en absolut Betingelse for, at Arbejderne kan vinde frem i den tilspidsede Kamp mellem Kapital og Arbejde, vedtager Kongressen at opfordre Hovedbestyrelsen til at arbejde for Indkaldelse af en ekstraordinær Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund til Behandling af Spørgsmaalet om Muligheden for Dansk Arbejdsmands-Forbunds Forbliven i De samvirkende Fagforbund, samt om Tilslutning fra alle andre udenforstaaende Organisationer.

Københavns Afdeling 11:

Kongressen henstiller til alle Afdelinger at nedsætte Studieudvalg, som i Forbindelse med Arbejdernes Oplysningsforbund søger oprettet Studiekredse med særligt Henblik paa Bedriftsraadsspørgsmaalet.

Kongressen vedtager i den Forbindelse, at Forbundet hvert eller hvertandet Aar afholder 8 Dages Kursus i Bedriftsraadsspørgsmaalet paa en Højskole uden væsentlige Udgifter for Deltagerne.

Odense Afdeling:

I Erkendelse af den mægtige Betydning Indførelse af Bedriftsraad vil være for Arbejderklassen, opfordrer Kongressen Hovedstyrelsen til af al Kraft ved alle Lejligheder at arbejde for disses Indførelse.

Aalborg Afdeling:

Afdelingen anmoder om Dækning for et ved Andelsbankens Likvidation forvoldt Tab med det fra Hovedkontoret modtagne Forskud.

Slagelse Afdeling:

Afdelingen anmoder om Eftergivelse af en Gæld paa 600 Kroner.

Metalarbejdernes Arbejdsløshedskasse.

Det ordinære Delegeretmøde.

Afdelingernes Ændringer til Vedtægten.

(Hvor intet andet er angivet, er Afdelingerne S. & M.)

§ 7 b. *Aarhus Afdeling (Formerne):* »3—8 Aar« ændres til: »3—5 Aar«. »8 Aars Medlemsret« ændres til: »Over 5 Aar«.

§ 7 c. *Samme Afdeling*: »15 Aars Medlemsret« ændres til: »10 Aars Medlemsret«.

§ 7 k, 1. Stk. *Rudkøbing Afdeling*: Stykket ændres til: »Rejsende arbejdsløse Medlemmer kan, ud over det i § 7 c nævnte Maksimum, erholde den til enhver Tid gældende Billetpris i Overfartspenge til Overfarterne mellem Korsør og Nyborg, Nakskov og Rudkøbing, Rudkøbing og Svendborg samt Faaborg og Sønderborg, dog kun, hvis der er hengaaet 3 Maaneder siden de sidst fik Overfartspenge for samme Overfart og i samme Retning«.

§ 7 k, 1. Stk. *Middelfart Afdeling:* »Overfartspenge over Lillebælt udbetales i Fredericia og Middelfart«.

§ 9 e. *Fredericia Afdeling*: Stykket tilføjes: »Hvis et Medlem efter endt Sygdomsperiode paa mindst 6 Dage bliver arbejdsløs, udbetales der ham Arbejdsløshedsunderstøttelse fra første Arbejdsløshedsdag«.

§ 10 h, 1. Stk. *Odense Afdeling (Formerne):* »Evne« ændres til: »Evner og Kvalifikationer«.

§ 10 o. *Hørsholm Afdeling (Formerne):* I sidste Stykke udgaar: »uopholdelig«.

§ 15 b. *Aarhus Afdeling*: Mellem »Faget« og »kan« indskydes: »kan ikke være nydende Medlemmer, men«.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Esbjerg. I Februar Maaned meddelte Afdelingen i Esbjerg, at Firmaet Christoffersen & Larsen for noget Arbejde til en bestemt Kunde havde krævet, at Akkordpriserne derfor maatte nedsættes med foruden de 12 pCt., som Februar-Pristallet angav, yderligere 8 pCt., eller ialt 20 pCt. Man diskuterede Sagen, og Formerne enedes om, at dette ikke kunde lade sig gøre, hvilket skulde meddeles Firmaet.

Dette undlod man imidlertid ganske og fandt sig i at faa afdraget 20 pCt. Først i April Maaned, da tre Fjerdedele af den indgaaede Ordre var færdig, tog man igen fat paa Spørgsmaalet og krævede, at den tilbageværende Fjerdedel kun skulde have et Afdrag paa 12 pCt., eller Resten vilde være at udføre i Timeløn.

Firmaet lod Sagen gaa til sin Organisation, der begærede et Mæglingsmøde afholdt paa Spørgsmaalet, men under de Forhold, som Formerne selv havde fremkaldt, vedtog Forretningsudvalget ikke at ville gaa med til Mægling, og Afdelingen fik derfor at vide, at de paagældende Medlemmer maatte udføre Resten af den indgaaede Ordre til den Pris, de uden Protest havde modtaget for langt den største og udførte Del.

Frederiksværk. Den i Fagbladet omtalte Mæglingssag fra Anker Heegaard vedrørende Prisen paa en Pumpe, hvor man var enedes om et Tillæg af 20 Øre pr. Stk. i Forhold til den tilbudte Pris, har faaet sin Afslutning ved, at Firmaet — mod hvad Støbemesteren havde fundet ud af, nemlig at den ny Pris kun skulde gælde for fremtidige Bestillinger — har betalt Formeren de 12 Kr., der tilkom ham.

Holstebro. Hos Firmaet Vald. Birn & Brødre afholdtes der den 5. Maj et Mæglingsmøde. Firmaet var Klageren, og Aarsagen var, at man ikke vilde udføre nogle Komfurplader i Akkord paa en Maskine, ved hvilken næsten udelukkende arbejdes i Timeløn, da selve Maskinen ikke egner sig for Akkordarbejde.

Enighed opnaaedes ikke, og Sammenslutningen forbeholdt sig at føre Sagen videre til Timandsmøde.

Kerteminde. Paa det derværende Jærnstøberi er ved lokale Forhandlinger sidst i April Maaned opnaaet Enighed om en Forhøjelse paa 30 Parter til Maskinformerne med fra 2 til 5 Øre pr. Part, og den ansatte Timeløn er hævet fra 92 til 99 Øre.

København. Den 14. Maj er der paa Begæring af Forbundet afholdt Mæglingsmøde paa A/S Frederiksberg Jærnstøberi paa Krav om Forhøjelse af maskinformede Kasser af Størrelse 12 × 14 Tommer. Firmaet tilbød kun en Regulering, og da der saaledes ikke kunde opnaas Enighed, henvistes Sagen til Behandling ved Timandsmøde.

Langaa. I forrige Fagblad er omtalt en Sag fra det derværende Jærnstøberi. Man var ved en Mægling

enedes om, at Fabrikken havde udbetalt en Maskinformer Akkordpriser der var 7 pCt. mindre, end de skulde være, og at disse skulde efterbetales.

Dette havde Fabrikanten undladt. Efter en Del Korrespondance er denne Sag gaaet i Orden, og vedkommende Maskinformer har faaet udbetalt, hvad der tilkom ham.

Odense. Hos A/S M. P. Allerups Eftf. er der den 6. Maj afholdt et Mæglingsmøde.

Der var klaget over, at en Former, der arbejdede i Timeløn paa et større Stykke Arbejde, til Assistance ved Pumpning havde benyttet 7 Formere, der arbejdede i Akkord, og som krævede Timeløn betalt for dette Arbejde, hvilket var mødt paa Modstand hos Firmaet.

Samtidig klagedes der over, at Indløbene paa noget maskinformet Arbejde var »knækket ind«. Det viste sig om sidste Forhold, at Sagen ikke laa saa godt, som den kunde.

Disse to Spørgsmaal afgjordes ved, at Firmaet betaler en Erstatning paa 10 Kr. Ved fremtidige Tilfælde af »Pumpning« i lignende Forhold skal der træffes lokal Aftale.

Endelig var der Uenighed om Prisen ved Omskiftning ved en Maskine. Betalingen var pr. Gang 40 Øre for hel Skiftning. Derved forstaas, at der paa Brædtet var baade Over- og Underpart paa hver Side, men til hver sin Form.

Sagen afgjordes derhen, at der for Fremtiden betales 30 Øre, naar der kun skal skiftes paa den ene Side, og 60 Øre, naar der skal skiftes paa begge Sider.

Skanderborg. Den 14. April meddelte denne Afdeling, at samtlige Formere uden Varsel havde forladt Arbejdet.

Aarsagen hertil var, at Fabrikant Blom stadig besværede sig over, at der ikke blev præsteret Arbejde nok, og dette havde den nævnte Dag resulteret i en Udtalelse fra ham, gaaende ud paa, at »det var en Flok Krøblinge, han havde i Støberiet, da Godset var alt for dyrt«.

En anden Dag havde Fabrikanten bemærket, at han i det sidste Aar havde sat 18,000 Kr. til paa Formerne.

Har Tilsætningen været saa stor, maa Fabrikanten have Raad dertil, eller ogsaa maa det have været Sandhed med Modifikation, thi nogle Dage efter blev Arbejdet genoptaget, og saa maa man vel næsten tro, at det for Hr. Blom maa være en bedre Forretning at drive Støberiet, end lade det ligge stille.

Jærn- og Metalslibere.

Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Listen over slettede Medlemmer, da der denne Gang er opført en Del tidligere Medlemmer af Sliberforbundet, som har fundet det formaalstjenligt at undlade at betale deres Kontingent og følgelig derfor er slettede. Man bedes mærke sig deres Nummer og Navn og meddele til Kontoret, hvis man skulde faa opsporet, hvor de arbejder.

Metaltrykkere.

Den i forrige Nummer af Bladet som slettet Medlem opførte Aksel Johnsen arbejder fortsat i Georg Jensens Sølvsmedie og lader ikke til at have Hast med at blive Medlem af vort Forbund, endskønt han paa rimelige Vilkaar og en Sum af 165 Kr. har kunnet ordne sit Forhold for længe siden.

Trods disse Tilbud har han tilladt sig at underbyde Forbundet med en Betaling af 100 Kr.

Nu er Tiden imidlertid saa vidt fremskreden, at disse Betingelser ikke mere staar ved Magt.

Smede og Maskinarbejdere.

Lønforhøjelser. Ved lokal Forhandling med Driftsbestyreren for de lollandske Baner er der opnaaet en Forhøjelse af Timelønningerne for de paa Banens Værksteder arbejdende Medlemmer, idet 16 Mand har faaet 73 Øre til Fordeling, saaledes at 4 Mand har faaet hver 6 Øre, en Mand 5 Øre og 11 Mand hver 4 Øre. De lavest lønnede fik det største Tillæg. Gennemsnitstimelønnen er herefter 134,2 Øre.

Overenskomst med Firmaet Knud Petersen & Breum, Korsør. Under Medvirkning af en Repræsentant for Forbundet fandt der den 8. Marts en Forhandling Sted med ovennævnte Firma, hvilken resulterede i en Overenskomst, der bl. a. fastslaar, at:

Grundlønnen paa Værkstedet bibeholdes som før 15. Februar 1926. Timelønsarbejde paa Værkstedet betales med et Akkordafsavnstillæg til Grundlønnen af 25 Øre.

For Udlærlinge betales det første Aar efter Læretidens Udløb 112 Øre pr. Time.

Skibsarbejde i Statens og Sydfynske Dampskibsselskabs Skibe betales med en Minimumstimeløn af 150 Øre.

For Arbejde om Bord under Dørke, over Kedlerne og indvendig i disse, Optræk, Skorsten, Condensatorer og Tanke betales ekstra 25 Øre pr. Time.

Skibsarbejde i private Skibe betales med en Minimumstimeløn af 165 Øre.

Der er Enighed om, saa vidt muligt at lade det dertil egnede Arbejde udføre i Akkord.

De faste Akkorder, undtagen Drejeakkorder for Ventiler, underkastes Regulering i Henhold til Februar-Pristallet.

Overenskomsten er gensidig opsigelig med 3 Maaneders Varsel.

Forlængelse af Priskuranterne hos M. P. Allerups Eftf., Odense. Ved lokal Forhandling er der opnaaet Enighed om en Forlængelse af de hos ovennævnte Firma bestaaende Priskuranter, saaledes at de i Henhold til Pristallet reduceres med 12 pCt., medens et paa et Timandsmøde den 30. Januar opnaaet Akkordafsavnstillæg lades urørt.

Forlængelse af Overenskomsten med Nordjyllands Privatbaner. Ved et den 15. Marts afholdt Møde mellem Repræsentanter for ovennævnte Baner og Smedeforbundet opnaaedes Enighed om forskellige Ændringer i den mellem Parterne bestaaende Overenskomst af 16. Januar 1920, der herefter er forlænget, saaledes at den kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. April, dog tidligst til 1. April 1928.

Lønnen er for Tidsrummet 1. April 1926 til 31. Marts 1927 fastsat ved særlig Overenskomst. For senere Aar optages ny Forhandling.

Overenskomsten mellem Aarhus Afdeling og Aarhus Cykle- og Automobilindustriforening fornyet. Ovennævnte Overenskomst er ved lokal Forhandling og med Sanktion af Smedeforbundet fornyet og løber videre til 31. Marts 1927 med en mindre Ændring i Teksten samt en Aftale om, at Lønnen reduceres med 7 pCt.

Overenskomst med Glasværkerne. Københavns Afdeling 11 har faaet Forbundets Godkendelse af afsluttede Overenskomster med Hellerup, Kastrup og Frederiksberg Glasværker, der beskæftiger 17 Medlemmer, hvis Lønninger pr. 1. April nedsættes med 6 pCt. og pr. 1. Juni med 6 pCt. Der er iøvrigt opnaaet Forbedringer af forskellige Særtillæg.

Indgaaet Overenskomst med Firmaet Hansen & Gottlieb, Hillerød. Mellem ovenanførte Firma og Hillerød Afdeling er der efter en Konflikt, som har varet fra 29. Marts til 7. April, afsluttet en Overenskomst, der er godkendt af Forbundet og i Henhold til hvilken den gennemsnitlige Timeløn andrager 133 Øre.

Mæglingsmøder. Den 26. Februar afholdtes Mægling i Anledning af Strid med A/S »Vølund«, København, om Prisen paa Nitning af 3 Petroleumsbeholdere i Tuborg Havn.

Det blev fra Arbejdernes Side hævdet, at Forudsætningerne for de aftalte Priser var bristede, idet det pneumatiske Værktøj, som skulde anvendes, ikke var i tilfredsstillende Orden, og Arbejderne krævede en Forhøjelse af Naglepriserne. Firmaet nægtede ved Mæglingen at imødekomme det rejste Krav, men lovede, at Værktøjet skulde blive sat i en saadan Stand, at det ikke skulde kunne give Anledning til berettiget Klage.

Da det til Trods for det givne Tilsagn viste sig, at Værktøjet fortsat fungerede utilfredsstillende, standsede vore Medlemmer Arbejdet et Par Gange, hvorfor Firmaet klagede til Sammenslutningen. Striden blev dog ved Forbundets Mellemkomst og ved lokal Forhandling bragt ud af Verden, og Firmaet trak sin Klage tilbage.

Paa Helsingør Skibsværft afholdtes den 18. Marts Mæglingsmøde i Anledning af Klage over, at Værftet ved Genantagelse af 4 Klejnsmede havde reduceret disses Timelønninger med 12 pCt. uden at have forhøjet Lønningerne med 3 pCt. pr. 1. August. Der opnaaedes ikke Enighed ved Mæglingen, men Sagen er senere gaaet i Orden ved lokal Forhandling.

Den 22. Marts afholdtes Mægling i Rudkøbing i Anledning af, at de Akkordsummer, hvorom der ved Udførelse af nogle Tankanlæg i Rudkøbing og Marstal var opnaaet Enighed, var ganske utilstrækkelige til at give Arbejderne en rimelig Fortjeneste. Sagen henvistes til Forhandling mellem A/S »Vølund«, København, der havde de paagældende Tankanlæg i Entreprise, og en Repræsentant for Forbundet, og herved opnaaedes Enighed om, at der for det paagældende Arbejde betales hver af de derved beskæftigede Smede 150 Øre pr. Time.

Hos A/S Nielsen & Winther, København, afholdtes Mæglingsmøde den 26. Februar i Anledning af Klage over:

1) Den af Firmaet ved Februarreguleringen foretagne Reduktion af Lønakkorder, der betragtes som løse Akkorder.

2) At Firmaet i Strid med Aftale paa Mæglingsmøde den 29. Marts 1924 forlanger, at nyantagne Maskinarbejdere underskriver nogle Kort vedrørende Betingelserne for Aflønning.

Med Hensyn til det første Spørgsmaal, enedes man om, at de Arbejdere, for hvem der var aftalt en fast Timebetaling, var underkastet Februarreguleringen, medens de Arbejdere, der arbejdede paa Timeakkorder, ikke var underkastet denne Regulering, men maatte reguleres efter Aftale mellem Parterne. Maskinarbejderne har senere, hvor saadanne Lønninger var regulerede efter Pristallet, faaet Reduktionen refunderet.

Angaaende det andet Spørgsmaal trak Forbundet Klagen tilbage.

Den 23. Marts mægledes hos Brdr. Brincker, Grejsdals Hammerværk, Vejle, foranlediget af følgende:

1) Klage over, at Firmaet havde reduceret et Tillæg af Kr. 1,00 pr. Dag til en Maskinarbejder, der passede Dieselmotoren, med 12 pCt.

2) Klage over, at Firmaet i for udstrakt Grad krævede Reparationer udført uden Vederlag.

3) Klage over, at Firmaet uberettiget havde reduceret nogle Tillæg til Akkordpriserne.

Det første Spørgsmaal vistes tilbage til lokal Forhandling, hvorved der opnaaedes Enighed om, at Kronen ikke reduceres før til August. Angaaende Klage Nr. 2 enedes man om, at den hidtil gældende Ordning skulde staa ved Magt, medens det tredje Spørgsmaal vistes tilbage til lokal Forhandling og derved senere er ordnet mellem Parterne.

Hos Jysk Elektro, Aarhus, afholdtes Mægling den 8. April paa Klage over Afskedigelse af Tillidsmanden samt over, at Firmaet ved Genantagelse af nogle afskedigede Maskinarbejdere havde reduceret Lønnen med mere end Februarreguleringens 12 pCt.

Firmaet gav Tilsagn om at ville beskæftige Tillidsmanden, saasnart der paany fremkom tilstrækkeligt Arbejde ved en bestemt Maskine, ved hvilken han tidligere havde været beskæftiget. Endvidere erklærer Firmaet sig villigt til at betale de 2 Maskinarbejdere, som Klage Nr. 2 drejede sig om, en Timefortjeneste udenfor Akkord paa 155 og 165 Øre.

Paa Krav om Forhøjelse af Timelønningerne mægledes hos W. Brüel i Hjørring den 9. April. Der opnaaedes Enighed om, at 5 af de lavest lønnede fik 20 Øre til Fordeling, og Firmaet gav Tilsagn om »at ville indføre i øget Omfang en saadan Akkordlønning, at Timefortjenesten kan hæves«.

Ved et Mæglingsmøde den 13. April vedrørende Maribo Sukkerfabrik enedes man om et Tillæg af 38 Øre til 19 Mand, at fordele efter Fabrikkens Skøn.

Den 21. April mægledes hos A/S Rohrbach Metal Aeroplan Co., København, i Anledning af følgende:

1) Klage over, at Firmaet ikke havde forhøjet Grundlønningerne med Augustreguleringens 3 pCt.

2) Strid om Antagelseslønningerne for 5 hos Firmaet tidligere beskæftigede Arbejdere.

3) Klage over, at Firmaet foretager Februarregulering paa Vejtid til Kastrup.

ad 1) Firmaet indgik paa at forhøje Grundlønningerne fra 114 Øre til 118 Øre, saaledes at den samlede Timefortjeneste forblev uforandret.

ad 2) Firmaet indgik paa at yde de Arbejdere, der var afskedigede siden 1. Januar og genantagne inden Mødets Dato, den samme Løn, som de oppebar før Afskedigelsen, minus 12 pCt. Med Hensyn til senere antagne aftales Lønnen i hvert enkelt Tilfælde.

ad 3) Firmaet erklærer sig villig til vedblivende at betale 150 Øre pr. Dag i Vejpenge til Kastrup og at foretage Efterbetaling i Overensstemmelse hermed, under Forudsætning af, at Beløbet underkastes den kommende Augustregulering.

Den 9. Januar afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af Klage over, at Dansk Rekylriffel Syndikat i Strid med Aftale paa Timandsmøde den 15. December 1925 havde foretaget Lønreduktion i Værktøjsafdelingen.

Paa Mødet gav Virksomhedens Direktør Tilsagn om at ville give Akkord paa alt Arbejde, hvor dette er muligt, men forbeholdt sig, i Tilfælde af, at Akkord ikke kunde gives, at lade Arbejdet udføre af en fastlønnet Arbejder, som lønnes efter samme Skala som Forsøgsværkstedets Folk.

Arbejdernes Repræsentanter var villige til at prøve det af Direktøren givne Tilsagn, og iøvrigt enedes man om at vise Sagen tilbage til Forhandling mellem Direktøren og Tillidsmanden, hvorved den senere er bragt i Orden.

Paa Nakskov Skibsværft afholdtes Mægling den 1. Februar i Anledning af en af Maskinarbejderne rejst Klage over en Undermester Weile.

Efter at Sagen var diskuteret paa Mæglingsmødet, toges de faldne Udtalelser til Efterretning, idet Forbundet

dog, saafremt der senere blev Anledning til Klage over Weile, forbeholdt sig at bringe Sagen frem paa et Timandsmøde uden forudgaaende Mægling.

I Anledning af et overfor Fabrikant Hoffmann i Esbjerg rejst Lønkrav afholdtes Mæglingsmøde den 28. April, hvor der opnaaedes Enighed om et Tillæg af 62 Øre, at fordele til 31 Mand saaledes, at alle, der havde været Svende i mere end 1 Aar, fik 2 Øre pr. Time; det tiloversblevne Beløb fordeltes saaledes, at 11 nærmere angivne Svende erholdt yderligere 1 Øre pr. Time, medens 1 Maskinarbejder fik yderligere 2 Øre.

Endvidere gav Firmaet Tilsagn om at give Akkord, hvor der er Rimelighed derfor.

Den 29. April afholdtes Mæglingsmøde i Anledning af en Klage fra Firmaet Andersen & Meyer, København, gaaende ud paa, at 2 Automatpassere havde forladt Arbejdet under Anbringende af, at det fra Forbundets Side var meddelt dem, at de burde forlange en Timeløn af 150 Øre.

Man enedes om, at den første af de to Mand, Maskinarbejder Schou, dersom han var ledig, skulde antages paa Prøve i højst 3 Uger med et Tillæg af 10 Øre til hans Timeløn af 140 Øre, hvorefter han skulde gaa over paa de tidligere tiloudte Betingelser.

Timandsmøder. Den 19. Marts afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sag blev behandlet:

Strid med Dronningborg Maskinfabrik, Randers, om Akkordpriserne. Man enedes om, at samtlige hidtil gældende Akkorder reduceres med 5 pCt., Timelønnen forhøjes til 130 Øre, og for den Tid, i hvilken en Mand i en Lønningsuge arbejder mere end 16 Timer i Timeløn, ydes et Tillæg af 5 Øre pr. Time. Ordningen gælder fra 15. Februar at regne.

Den 25. Marts afholdtes Timandsmøde til Behandling af følgende Sag:

Klage fra Firmaet F. Bülow & Co., København, over kollektiv Arbejdsnedlæggelse. Firmaet frafaldt Kravet om, at de 8 Mand skulde genoptage Arbejdet, og Forbundets Repræsentanter erklærede, at der ikke vilde blive lagt Hindringer i Vejen for, at Firmaet antager Arbejdere til den Løn, som hidtil har været gængs.

Den 26. Marts afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager vedrørende A/S Burmeister & Wain, Christianshavn, blev behandlede:

1. Krav fra vore Medlemmer om Ændring af det paa Lønningsposerne trykte Skema. Firmaet nægtede at imødekomme Kravet.

2. Klage fra Firmaet over, at Maskinarbejderne i Henhold til Afdelings- eller Klubbeslutning nægtede at udføre Overarbejde paa Skiftehold, med mindre der for saadant Arbejde gaves 50 pCt. Tillæg. Der opnaaedes ikke Enighed om Spørgsmaalet.

3. Strid om et Tillægs Bortfald ved Fabrikation af Skruer af rundt Materiale. Enighed opnaaedes ikke.

Samme Dag afholdtes sammen med Kobbersmedenes Forbund Timandsmøde i Anledning af Strid med samme Firma om, hvorvidt noget Arbejde skulde aflønnes som Skifteholdsarbejde eller som Over- og Natarbejde.

Man enedes om følgende Ordning:

I saadanne Tilfælde, hvor en Mand arbejder paa 1. Hold og sættes over paa 3. Hold uden Varsel, saaledes at han indenfor 24 Timer, regnet fra den normale Dagarbejdstids Begyndelse, arbejder ialt 16 Timer, betales der for Arbejde paa 3. Hold et Tillæg af 100 pCt. til Timelønnen; gives der ham derimod Varsel i Henhold til Nævnskendelse af 12. December 1922, betales kun det sædvanlige Skifteholdstillæg.

Endelig afholdtes der Timandsmøde den 7. April til Behandling af følgende Sager:

1. Krav om Forhøjelse af Lønnen hos A/S Emil Møllers Telefonfabrikker i Aarhus. Firmaet nægtede at vise nogen Imødekommenhed.

2. Lønkrav overfor A/S Glud & Marstrands Fabrikker, Løveallé, København. Firmaet tilbød at forhøje Lønningerne for 2 Mand med henholdsvis 7 og 5 Øre. Endvidere tilbød man at optage en Forhandling under Medvirkning af Værkføreren og Tillidsmanden om Muligheden af at sætte visse Skruestiksarbejder i Akkord. Firmaets Tilbud modtoges.

3. Klage over, at Det sydfynske Jærnbaneselskab, Odense, har nedsat den daglige Arbejdstid med 1 Time. Ved denne Sags Behandling deltog ogsaa Repræsentanter for Karetmagere og Arbejdsmænd. Enighed opnaaedes ikke.

Misligholdelse af Rørprislisten. For Firmaet Holger Petersen, Drogdensgade, København, havde 3 Rørlæggere udført et Arbejde paa Københavns Amts Sygehus i Gentofte. I Følge Rørprislisten skulde der betales 15 pCt. af Timelønnen til Dækning af Vejtid og Befordring, men dette nægtede Firmaet og paastod, at det var enig med Svendene om, at Tillægget ikke skulde betales.

Ved en Forhandling under Medvirkning af en Repræsentant for Smedforbundet opnaaedes Enighed om, at Firmaet inden 15. April til Smedeforbundets Hovedkontor skulde indbetale Kr. 475,00 til Afgørelse af Sagen.

Afsluttet Konflikt paa Ringe Maskinfabrik. Den 22. Marts afholdtes Møde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af, at vore paa ovennævnte Maskinfabrik beskæftigede Medlemmer havde nedlagt Arbejdet den 1. Marts, fordi Firmaet havde reduceret Lønningerne med 12 pCt. Herover rejste Sammenslutningen Klage under Henvisning til, at Firmaet var Medlem der, hvilket man ikke tidligere havde meddelt Forbundet. Paa ovennævnte Møde opnaaedes Enighed om Arbejdets Genoptagelse, og samtidig fastsloges det, at de mellem Sammenslutningen og Forbundet gældende Overenskomster fremtidig gælder ogsaa dette Firma.

3 Mæglingssager afgjorte uden Mægling. Den 1. Marts forlangte Forbundet Mægling afholdt hos Fabrikant Bjerre, Skive Jærnstøberi, der havde reduceret et Smuds- og Udearbejdstillæg til 5 Øre. Der tilgik derefter Forbundet Underretning om, at Firmaet betaler det hidtil gældende Tillæg, der samtidig opsiges med 3 Maaneders Varsel.

Den 5. Marts klagede Københavns Afdeling 15 over, at Maskinkompagniet, Blegdamsvej 32, havde antaget en norsk Skomager som Montør med Forpligtelse til ikke at være Medlem af Forbundet. Forinden Sagen kom til Mægling modtog Forbundets Hovedkontor imidlertid Meddelelse om, at Sagen var gaaet i Orden ved en Forhandling mellem Firmaet og dets Arbejdere.

Den 12. Marts begærede Forbundet Mægling afholdt hos Firmaet Bonnesen & Danstrup, København, i Anledning af Strid om Betalingen for Pakning af Ovnnippelmuffer i Classic-Ovne samt for Tilslutning til et gammelt Anlæg i Helligaandskirken. Forinden Mæglingen kom i Stand, forligtes Sagen derved, at Firmaet erklærede sig indforstaaet med at betale for Pakning af Ovnniplerne, samt at betale en rund Sum for Rørtilslutningen.

Krav om Depositum for Udførelse af et Stykke Arbejde. I Anledning af en Klage over, at vore Medlemmer sammen med Blikkenslagerne havde krævet Depositum for et Arbejde, der udførtes for Blikkenslagermester L. Andersens Dødsbo, afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 6. April, hvor man enedes om følgende:

Arbejdsgiverforeningen lover at foretage en Henvendelse til Kuratoren for L. Andersens Enke, Hr. Overretssagfører Wulff, med Anmodning om at befuldmægtige en Tekniker til paa Enkens Vegne at træffe alle fornødne Aftaler med Arbejderne om Arbejdets Udførelse og Betalingen herfor, for saa vidt Arbejdet ikke falder ind under den almindelige Priskurants Priser, samt til sammen med Arbejderne at foretage, eventuelt godkende, Arbejdets Opmaaling.

Forhandling mellem Elektrikerforbundet og Smedeforbundet. Ved et Møde den 30. Marts mellem Repræsentanter for Elektrikerforbundet og Smedeforbundet behandledes Spørgsmaalet om Overarbejde paa Nordiske Kabel- og Traadfabrikker i København samt Krav fra Elektrikerforbundet om Overflytning af 4 Mand, der arbejder paa Carlsberg Bryggerierne.

Elektrikernes Repræsentanter lovede at paalægge Elektrikerne paa Kabelfabrikken at overholde den Overenskomst, som de har tiltraadt med Virksomheden, og at medvirke til sammen med Smedene at faa Overarbejdet indskrænket. Angaaende de 4 Mand enedes man om at stille dem frit med Hensyn til hvilken af de 2 Organisationer, de ønsker at være Medlem af.

Bilagt Konflikt paa Fischers Maskinfabrik i Aabenraa. I Anledning af, at ovennævnte Virksomhed havde nægtet at yde Overtidsbetaling efter »Fælles Værkstedsregler«, havde Aabenraa Afdeling, med Sanktion af Forbundet, blokeret Firmaet i Midten af Marts Maaned.

Den 6. April meddelte Afdelingen, at Konflikten var bilagt, idet Fischer var indgaaet paa at give den ene Mand et Tillæg af 13 Øre og den anden et Tillæg af 6 Øre samt fremtidig at rette sig efter den mellem Sammenslutningen og Forbundet bestaaende Overenskomst.

Hævet Blokade overfor Mekaniker Abben, København. I henimod $1^1/_2$ Aar har ovennævnte Arbejdsgiver været blokeret i Anledning af Gæld til et af vore Medlemmer. Da vedkommende nu har faaet udbetalt sin tilgodehavende Løn, og Forholdet dermed er bragt i Orden, er Blokaden hævet.

Indgaaede lokale Overenskomster og Aftaler. Med Sønderborg Export-Bryggeri har den stedlige Afdeling sluttet Overenskomst.

Hos Firmaet H. Rasmussen & Co., Odense, som i Februar Maaned forlangte Reduktioner paa indtil 42 pCt., og da Arbejderne ikke vilde indgaa herpaa, blev disse afskedigede i stor Udstrækning, er der ved lokal Forhandling opnaaet en Ordning af Lønforholdene, saaledes at der paa en Del Arbejde er foretaget Reduktioner af fra 5 til 10 pCt., medens der paa andet Arbejde er opnaaet Forhøjelser paa fra 5 til 25 pCt. Arbejderne er indgaaet paa Ordningen under Forudsætning af, at de, der i en Tid kun har arbejdet 27 Timer ugentlig, faar fuld Arbejdstid.

Ligeledes ved lokal Forhandling er der opnaaet Enighed med Amtsbanen i Sønderborg om en Timeløn af 132 Øre, hvilket betyder følgende Forhøjelser: 3 Mand 3 Øre, 2 Mand 4 Øre, 2 Mand 6 Øre. Endvidere gives 6 Dages Ferie med Løn. Med Hensyn til Overarbejdet er man enige om, at der gives tilsvarende Frihed for den Tid, der arbejdes mere end 48 Timer pr. Uge.

Aarhus Afdeling har sluttet Overenskomst med Ingeniør Poulsen, Brabrand, for Rørarbejde. I Henhold hertil er Timelønnen den til enhver Tid hos Firmaet Bruun & Sørensen gældende, for Tiden mindst 156 Øre og højest 166 Øre. Iøvrigt udføres alt Rørarbejde efter Københavns Priskurant. Overenskomsten er opsigelig med 3 Maaneders Varsel til Ophør en 1. Februar.

Samme Afdeling har forlænget Overenskomsten med Bryggeriet »Ceres« i Aarhus efter samme Regler og gældende for samme Tidsrum, som Overerskomsten med Bryggerierne i København.

Endvidere har Aarhus Afdeling sluttet Overenskomst med »Tranbjerg Hammerværk«, saaledes at den for »Aarslev Sav- og Hammerværk« gældende Priskurant ogsaa er gældende for »Tranbjerg Hammerværk«, medens Timelønnen for 3 Mand er hævet fra 120 Øre til 140 Øre.

Endelig har Helsingør Afdeling fornyet Overenskomsten med Firmaet Grandholm, saaledes at Lønningerne forbliver uforandrede med Undtagelse af Udlærlingenes, der reduceres fra 140 Øre til 135 Øre. Hvis der til September er sket større Forskydninger i Lønningerne i Almindelighed, skal der forhandles om en eventuel Regulering.

Samtidig er ved lokal Forhandling Lønnen hos »Auto Shop«, Helsingør, hævet til samme Niveau som hos Grandholm.

Rørudvalgsmøde. Den 6. Maj afholdtes Rørudvalgsmøde, hvor følgende Sager behandledes:

1. Strid mellem Gas- og Vandarbejdernes Fagforening og Firmaet Hassel & Teudt om Betaling for W. C. Skaale, faststøbt med Asfalt.

Der opnaaedes ikke Enighed.

2. Strid mellem Smedeforbundet og A/S »Vølund«, om, hvorvidt et Arbejde paa Carlsberg Bryggerierne skulde betales efter Rørprislisten eller ej. Der opnaaedes Enighed om en Protokoltilførsel, af hvilken vi hidsætter følgende: Under Forudsætning af, at den største Del af Arbejdet udføres i Akkord efter Rørprislisten, gives der for den Del af Arbejdet, der ligger udenfor Prislisten, et Tillæg lig det, der er tjent ved Akkordarbejdet. Firmaet forbeholdt sig dog, hvis Daglønsarbejdet efter dets Mening ikke var fremmet lige saa hurtigt som Akkordarbejdet, at reducere det ovennævnte Tillæg med indtil 20 pCt. Firmaet var indforstaaet med, at der straks optoges Forhandling med de paagældende Montører for at fastslaa, hvilke Dele af Arbejdet, der kunde udføres efter Rørprislistens Priser.

3. Klage fra Smedeforbundet over, at Firmaet Mark Poulsen & Rønne nægtede ved et Arbejde paa en Kirke paa Peter Bangsvej at betale Tillægget for Bygninger, tilhørende Stat og Kommune.

Forbundet trak Klagen tilbage.

Endvidere behandledes Spørgsmaalet om, hvorvidt de i Rørprislistens Afsnit D. nævnte Kostpengebeløb ved et Nødhjælpsarbejde, hvor der i Henhold til Loven skal fradrages 15 pCt. af Akkordsummen, skulde beregnes af den fulde Akkordsum eller af den med 15 pCt. reducerede Akkordsum.

Sammenslutningens Repræsentanter udtalte som deres Mening, at Kostpengebeløbet skulde betales af den fulde Akkordsum, hvilket Forbundets Repræsentanter tog til Efterretning.

Et Efterbetalingsspørgsmaal bragt i Orden. Ved et Voldgiftsmøde den 29. December f. A. forligtes en Sag vedrørende Vejtidsbetalingen for nogle af vore Medlemmer, der for Thomas B. Thriges Filial i København beskæftigedes ved et Monteringsarbejde paa Gentofte Sygehus. Paa Mødet fremkom Virksomhedens Direktør med Udtalelser, der maatte opfattes som Tilsagn om, at Ordningen kunde faa tilbagevirkende Kraft, men senere nægtede han at betale et Beløb paa ca. 20 Kr., som Efterbetalingen vilde andrage. Ved Korrespondance med Sammenslutningen blev Sagen bragt i Orden ved, at Firmaet betalte et Beløb paa 15 Kr.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
8408	Andersen, Jens Chr.	Skive	22. 7.01	Kbhvn. Afd.	23. 9.24	Kbhvn. Afd. 14	30. 1.26
1862	— Sven Gunnar	Malmø	5.12.94	„ „ 5	4.12.15	„ „ 17	16. 1.26
31160	Aastrup, Knud K.	Ølstykke	18. 9.00	„ „ 1	1. 4.19	„ „ 9	15. 8.25
25016	Bentzen, Erik P. Chr. V.	København	29. 1.01	„ „	24. 5.21	„ „ 12	16. 1.26
3685	Bisballe, J. P.	Sjørslev	18. 8.99	Randers	4.11 19	Silkeborg	16. 1.26
21376	Bjerregaard, Johs. D.	Sorring	3. 6.06	Silkeborg	25.10 24	—	26. 9 25
31624	Braarup, Anton Poul	København	22. 6.98	Kbhvn. Afd.	11. 8.23	Assens	23. 5.25
37580	Brink, C. Christensen	Bølling	29. 5.02	Vejle	18. 1 24	Hjørring	2. 1.26
23323	Busk, Erik	Hornum	22. 3.06	Kbhvn. Afd.	15. 6.25	Vordingborg	17.10.25
36944	Bøgebæk, Axel	Hylleholt	29.11.98	„ „	1.12 23	Køge	20. 2.26
836	Christensen, Holger Peter	København	12. 5.86	„ „ 1	19.10 05	Kbhvn. Afd. 12	23. 1.26
35698	Christiansen, Carl E.	Hjørring	5. 5.03	Hjørring	7. 4 23	Hjørring	28.11.25
38230	Clausen, Svend Aage	Esbjerg	5. 6.04	Esbjerg	3. 9.24	Kbhvn. Afd. 14	30. 1.26
4846	Dahlqvist, Carl Lorentz	København	16.11.01	Kbhvn. Afd.	6 7 21	„ „ 12	9. 1.26
6604	Dohn, A. Christensen	Kolind	10. 5 05	Aarhus G.	6. 2.26	Aarhus G.	20 2.26
694	Elmstrøm, Robert L. L.	København	14 5.05	Kbhvn. Afd.	18.10.24	Kbhvn. Afd. 14	9. 1.26
25314	Frederiksen, Aksel	—	2. 5.98	„ „ 1	7. 4.17	„ „ 5	19.12.25
35540	Gejl, Andreas	Over Aastrup	2.12.03	Haderslev	27 10.23	Lyngby	16. 1.26
28640	Hansen, Carl A. V.	Ø. Egesborg	22. 2 05	Haslev	10 10.25	Haslev	10.10.25
37096	— Charles Holger	Karlebo	1. 4 98	Helsingør	25. 4 24	Helsingør	12. 9.25
7	— Ejner H. H.	Frederiksberg	24. 5.06	Kbhvn. Afd.	26. 6.25	Kbhvn. Afd. 11	16. 1.26
39709	— Reinholdt	Gudhjem	17.10 02	Rønne	22. 3.25	Rønne	21.11.25
36972	Hanberg, Anker	København	21. 9.05	Kbhvn. Afd.	8.12.23	Kbhvn. Afd. 14	30. 1 26
23637	Helmbo, Svend Aa. B.	—	20 9.96	„ „	26. 6.25	„ „ 2	30 1.26
34247	Jensen, Alfred R.	Nyborg	22.10 01	Odense	10.10.22	Assens	31. 1.25
28553	— Elbæk	Agger	7. 7 02	Thisted	17.12.25	Thisted	13. 2.26
39487	— Svend Aage	København	19 9.99	Kbhvn. Afd. 1	4.10.18	Kbhvn. Afd. 11	9. 1.26
34043	Jørgensen, Esben S.	—	24.12.02	Kallundborg	1. 5.22	„ „ 17	16. 1.26
26972	— H. P. Fr.	Karleby	2 6.92	Stubbekøbing	22. 3 24	Stubbekøbing	19.12.25
2430	Kalling, Hans	København	23. 2.01	Telefonst. Org.	20 11.23	Kbhvn. Afd. 13	16. 1.26
9142	Kerstens, Jeppe E. S.	Voxlev	16. 8.01	Aarhus	18. 3.21	„ „ 13	16. 1.26
5761	Kirkegaard, Thorvald	Aalstrup	25.11.90	Viborg	1.10.11	„ „ 11	30. 1.26
30699	Larsen, Carl Chr.	København	7. 1.98	Holbæk	6. 6.25	„ „ 14	30. 1.26
25895	— H. P. Chr.	Randers	26. 3.97	Randers	1. 5.17	Hjørring	15.11.24
5446	— Kaj Michael	København	14. 2.99	Kbhvn. Afd.	11. 1.26	Kbhvn. Afd. 12	16. 1.26
17616	Langhoff, Richardt	Aarby	24. 5.02	Holbæk	5 11.21	„ „ 11	29. 8.25
16982	Madsen, Johs. Helge	Hellerup	10 3 05	Kbhvn. Afd.	24. 4.25	„ „ 13	16. 1.26
25983	Manhoff, Knud	København	15.11.96	„ „	15. 5.24	„ „ 10	8. 8.25
8008	Mariboe, E. Løvenbalk	Frederiksberg	2.12.98	„ „	31 10.24	„ „ 15	23. 1.26
12751	Michaelsen, Hans Otto	København	30.11.02	„ „	20. 1.25	„ „ 10	22. 8.25
23888	Møller, Barthold E. A.	—	23.10.78	„ „	17. 6 25	„ „ 12	30. 1.26
12898	Nielsen, Andreas R. F.	—	26.10.81	„ „	2. 2.25	„ „ 2	30. 1.26
25446	— Fritz	—	22. 1.03	„ „	18. 4.22	„ „ 17	29. 3.25
5336	— Niels Aage	—	12.12.05	„ „	21.10.24	„ „ 2	23. 1.26
6361	— Oscar M.	Aarhus	11.11.98	Esbjerg	27 1.23	„ „ 4	6.12.24
29388	— Peter Emanuel	Grenaa	25. 5.99	Aarhus G.	2.11.18	Aarhus G.	14.11.25
29568	— Victor Bach	København	5. 6.02	Kbhvn. Afd.	14. 7.22	Kbhvn. Afd. 17	3.10.25
1541	Nicolaisen, Otto A. M.	Himlingøje	25. 9.80	„ „	23. 2.23	„ „ 3	30. 1.26
834	Nissen, Erik	København	2.11.06	„ „	5. 9 25	„ „ 14	30. 1.26
6438	Olsen, Holger E.	Snoldelev	30. 7.06	Roskilde	7.11.25	Roskilde	2. 1.26
36780	— Peter A. Jensen	Lyngby	4. 3.05	Kbhvn. Afd.	26.10.23	Lyngby	23. 1.26
18362	Ondløse, Aage Hansen	Frederiksberg	9. 8.01	„ „	17.11.20	Centralafd.	30. 1.26
22185	Ottosen, Ejner Otto	Flade	18. 6 05	Frederikshavn	8.11.24	Frederikshavn	31.10.25
1107	Petersen, Chr. Boye	Rodskov	4. 4.79	Kbhvn. Afd. 1	4. 2.05	Centralafd.	10.10.25
23715	— Chr. Peter	København	20.10.01	„ „	4 5 21	Kbhvn. Afd. 12	18 4.25
65	— H. E. Blem	—	18. 2 05	„ „	4.10.24	„ „ 14	23. 1.26
3646	— Jens C. P.	Faaborg	20 12.03	Odense	11. 6.25	„ „ 17	30. 1.26
468	— Niels Christian	København	29. 7 05	Kbhvn. Afd.	13.10.24	„ „ 2	23. 1.26
24768	Poulsen, Anton Verner	Thestrup	26. 6.99	Næstved	1. 6.17	Haslev	30. 5.25
34978	— Carl Marius	Faaborg	14. 9.73	Faaborg	2.10.22	Faaborg	28. 2.25
22391	Quistgaard, Søren O.	Bjergby	17. 8 84	Hjørring	22. 3.20	Hjørring	9. 1.26

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
7415	Rasmussen, Einar R. M. ...	Helsingør	28. 2.92	Helsingør	17. 5.11	Lyngby	16. 1.26
14958	Sørensen, Viggo H. S.....	Horsens	30. 7.02	Kbhvn. Afd.	15.10.21	Kbhvn. Afd. 12	30. 1.26
643	Seifert, Knud.....	København	22. 6.98	„ „	16.10.24	„ „ 2	16. 1.26
18717	Vensild, Martin	Helsingør	8. 8.99	„ „	3. 4.20	Korsør	26. 9.25
8500	Vilhelmsen, Hans Emil	København	13. 4.01	„ „	3. 4.20	Centralafd.	24.10.25
	Dansk Jærn- og Metalsliberforbund.						
46037	Andersen, Aug.	København	20. 3.90	Kbhvn. Afd.	18. 9.09	Kbhvn. Afd.	6. 6.25
46064	— Fritz			„ „		„ „	15. 8.25
46504	Davidsen, Svend Aage ...	—	22. 5.05	„ „	14.10.22	„ „	20. 2.26
46035	Hansen, Johannes	Odense	26 5.88	„ „	1. 5.09	Odense	2. 5.25
46518	Jørgensen, Aksel	København	13. 3.00	„ „	20. 4.23	Kbhvn. Afd.	12. 9.25
46065	Nielsen, Henry Carsten Fr.	—	4.10 99	„ „	14. 3.25	„ „	6. 6.25
46532	— Niels P. Chr...	—	23. 1.01	„ „	20. 2.20	„ „	19.12.25
46573	Petersen, Emil	—	20. 5 05	„ „	15. 8.24	„ „	19. 9.25
46044	— Chr.....	—	8.11.82	„ „	22. 4 11	„ „	30. 5.25
9	Topp, Alfred.....	—	6. 9.04	„ „	23. 6 23	„ „	27. 2.26

Stiftelsesfester.

Faneindvielse og Stiftelsesfest i Smedeforbundets Frederikshavn Afdeling.

Lørdag den 27. Marts afholdt Smede og Maskinarbejderne i Frederikshavn Afdelingens 30-aarige Stiftelsesfest i Forbindelse med Indvielse af et nyt Banner.

Festen begyndte Kl. 2½ med, at Afdelingens Medlemmer samledes i Bechs Hotels store Sal. Formanden, Viggo Hansen, bød Velkommen, hvorefter Forsamlingen sang »Internationale«.

Derefter udtalte Viggo Hansen:

For 30 Aar siden stiftedes vor Organisation, og 5 Aar senere fik vi vor gamle Fane, der saaledes er 25 Aar gammel, og vi har ment, at den burde erstattes med en ny. Taleren nævnte derefter Fanens Betydning som Samlingsmærke, og hvorledes denne i de gamle Lavs Tid var omfattet med den største Ærbødighed og Pietet, og han opfordrede kraftigt Medlemmerne til, naar Organisationen kaldte, og Fanen foldedes ud, da at vise deres Kærlighed til Organisationen og Fanen ved at møde mandstærk op i Rækkerne.

En i Dagens Anledning forfattet Fanesang blev afsunget, hvorefter Forbundets Sekretær, P. Andersen, pegede paa, hvorledes Menneskene, saa længe de overhovedet har sluttet sig sammen i Samfund, har følt Trang til at samles om et Symbol for de Grupper, der havde fælles Interesser at varetage. Ogsaa Arbejderne havde, da de dannede Organisationer til Værn om deres Interesser, valgt sig et Symbol og hertil udpeget den røde Fane, under hvilken de havde vundet saa store Sejre, og han henstillede, at Kollegerne fremtidig som forhen maatte slutte sig trofast ogsaa om den nye Fane, naar den kaldte til Samling.

Derefter afdækkedes Fanen, der hilstes med dundrende Hurraraab, og denne præsenterede sig som en smuk, rød Silkefane, hvorpaa Smedenes Symboler og Mottoet: »Enighed gør stærk«, findes i Guld og Farver.

Efter Faneindvielsen marcherede de ca. 400 Deltagere med den nye og gamle Fane og Musik i Spidsen til Forsamlingsgaarden, hvor alle Lokaler var festligt smykkede.

Kl. 7½ samledes her saa mange Smede med Damer, som Lokalerne kunde rumme, omkring Kaffebordene, og efter at Orkestret havde intoneret med en pragtfuld Indtogsmarch, og Viggo Hansen havde budt Velkommen, deklamerede Afdelingens Sekretær, H. Hansen, en af ham forfattet Prolog, der gjorde stor Lykke.

Derefter holdt Sekretær P. Andersen Festtalen, hvori han i store Træk gav en Oversigt over Fagforeningernes specielt Smedeforbundets Historie, og han sluttede med et motiveret Leve for Afdelingen, denne vor nordligste Forpost.

Derefter fulgte Talerne Slag i Slag, iblandet med Sange, forfattede af Afdelingens Sekretær og afpassede for Tilfældet. Der taltes saaledes for Damerne, Bestyrelsen, Tillidsmændene, Organisationen og sluttelig for Værten, der altid havde behandlet Smedene godt.

Efter at denne mere højtidelige Del af Festen var forbi, inviterede Formanden hele Selskabet over paa den anden Side af Gaden i »Biografen«, medens Salen ryddedes. Da Forestillingen var forbi, gik Selskabet tilbage til Festlokalerne, der nu var gjort klar til Dansen, som varede til henad de smaa Timer.

Festen, der i alle Maader var vel tilrettelagt, forløb paa den fornøjeligste Maade og vil sikkert længe være de frederikshavnske Kolleger et kært Minde.

Smedeforbundets Middelfart Afdeling fejrer 30 Aars Stiftelsesfest.

Lørdag den 17. April fejrede Middelfart Afdeling sin 30-aarige Bestaaen ved en stilfuld Fest paa »Kongebrogaarden«, og Festen fandt god Tilslutning fra Medlemmernes Side.

Ved Festmaaltidet bød Afdelingens Formand, Chr. Hansen, Velkommen med en særlig Tak til Æresgæsterne F. F. Nielsen, Hans Jørgensen og Vald. Petersen.

Formanden for Odense Afdeling og Medlem af Hovedbestyrelsen, J. V. Werner, og Hustru var efter Indbydelse til Stede, og Werner bragte Middelfart Afdeling en Hilsen fra Forbundsledelsen og fra Odense Afdeling, ligesom han fremsatte en Række Udtalelser om Forbundets Historie og Brydningstiden fra for 30—40 Aar siden, hvor Arbejderne tog fat paa at danne Organisationer, faglige og politiske. De første Aar medførte

store Kampe, særlig i Halvfemserne i forrige Aarhundrede. Arbejdsgiverne naaede dog ikke deres Hensigt, som var at splitte Arbejderne og ødelægge deres Organisationer. Endvidere talte Werner om vore Overenskomstforhold og Raabet om at komme bort fra Pristallet, som vi kender fra begge Lejre, selv om Motiveringen er forskellig.

Tiderne er vanskelige, fordi der stadig raabes: »Ned med Lønningerne« fra vore Modstanderes Side. I saa Henseende er de stadig utilfredsstillede og forlanger mere.

Foruden Werner og Afdelingsformanden talte lokale Repræsentanter for Arbejdernes Fællesorganisation, og Hædersgæsten F. F. Nielsen talte varme Ord om den Tid, da Arbejderne stod uden Organisation. Endvidere talte Valdemar Hansen, og Simonsen takkede i varme Ord F. F. Nielsen for hans mangeaarige Arbejde i Organisationens Tjeneste og udbragte et Leve for ham.

Festen forløb i det hele taget paa den smukkeste Maade og til Medlemmernes fulde Tilfredshed.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Metaltrykkerforbund.

Slettede Medlemmer.

			Sidst betalt
Nr. 106	Altoft,	E.	30. 1.26
- 128	Christensen,	Poul	14.11.25
- 142	Esbensen,	Frode	19.12.25
- 121	Jensen,	Oluf	25. 4.25
- 21	Johnsen,	Aksel	28. 4.22
- 50	Olsen,	H.	14 9.23

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 14916	Hansen,	Niels	(Kbhvn. Afd.)
- 10220	—	Olof Chr. M.	(—)
- 25134	Heich,	Carl Vilh.	(—)
- 1001	Nielsen,	Jens Oluf A. M.	(—)
- 36392	Peschardt,	Thorkild Adolf	(—)
- 27780	Jensen,	Poul	(Aarhus)

Medlemmerne Nr. 38542, Henry Nielsen, og Nr. 7451, Carl E. Petersen, har atter fundet deres Bøger.

Fejltagelse.

Ved en beklagelig Fejltagelse fra vedkommende Tillidsmænds Side er efterfølgende optaget blandt slettede Medlemmer:

Nr. 15826 Møller, Axel Balthazar
- 935 Thoby, Knud Alb. Kaj

Idet vi herved retter Fejltagelsen, beder vi Vedkommende undskylde.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 19439	Christensen,	Søren Grægers.	7. 9.18
- 29660	Frederiksen,	Thorkild Vald.	1. 3.19
- 14284	Hansen,	Jakob V. K.	11.12.15
- 19695	Jeppesen,	Georg Rasmus	27. 7.12
- 2135	Olsen,	Willy Erik G.	13.12.19

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 12406	Andersen,	Reinhold	6. 6.25
- 8501	Christensen,	August	4. 4.25
- 25437	—	Charles Vilhelm	22.12.23
- 179	Fagerberg,	Gerhard Carl V.	11. 7.25
- 31781	Geer,	Henry Hans Chr.	2. 1.26
- 28965	Hansen,	Hans	18. 2.22
- 10800	—	Hans Nicolaj W.	7.10.22
- 13985	—	Vilhelm Peter G.	24. 7.20
- 5592	Hede,	Svend	12. 7.24
- 5074	Jensen,	Aage	30. 5.25
- 27303	—	Jens Rasmus	5. 5.23
- 30003	—	Kaj Viktor Carl	28. 2.25
- 9083	—	Peter	9. 7.21
- 34639	Larsen,	William	1. 8.25
- 16023	Laugesen,	Lauge	7. 3.25
- 32377	Lind,	Birger Chr. Fl.	2. 5.25
- 100	Madsen,	Harald	19. 9.25
- 15826	Møller,	Axel B.	28.11.25
- 3020	Nielsen,	Aage Peter	2.12.22
- 35668	—	Jens Andersen	20.12.24
- 12940	—	Vilh. Rasmus	5. 5.23
- 1226	Nyaa,	Svend Aage	7.11.25
- 16603	Olesen,	Carl Osvald	5. 9.25
- 17609	Olsen,	Evald	14. 2.25
- 33057	Petersen,	Aage	26.11.21
- 2286	—	Carl Vald.	14. 5.21
- 935	Thoby,	Knud Alb. Kaj	28.11.25
- 38590	Willesen,	Aksel Emanuel	5. 9.25
- 5346	Willumsen,	Jens V. Alfred	26.12.25

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 2. Aarg., Nr. 4.

Maskinisteksaminerne.

Nye Kursus til den almindelige Maskinisteksamen, den udvidede Maskinisteksamen, Maskinpasserprøven og Motorpasserprøven begynder først i Januar og August. Indmeldelse og alle Oplysninger ved Henvendelse til:

Københavns Maskinistskole,
Nørrebrogade 13. N.
Kontortid: 6—8 Eftermiddag.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer), København.

JÆRN OG METALARBEJDEREN

Organ for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark

Nr. 8 JUNI 1926 12. Aarg.

Landsret og Højesteret om Kolindsund.

Hvorfor er denne Sag unddraget Den faste Voldgiftsret?

For ca. 1 Aar siden blev der afsagt Dom ved Østre Landsret i den nu saa velbekendte Kolindsund-Affære, hvor først og fremmest Landarbejderforbundet, Kedelpasserforbundet, Dansk Arbejdsmandsforbund og De samvirkende Fagforbund har været engageret. Det maa forundre, at denne Sag i det hele taget er unddraget Den faste Voldgiftsret; Sagen burde aabenbart for Landsretten være procederet paa Afvisning under Henvisning til Loven om Den faste Voldgiftsret, hvis § 5, B Nr. 1, lyder saaledes:

> „Hvor der haves Ret til Søgsmaal ved Voldgiftsretten, er Søgsmaal ved de almindelige Domstole afskaaret, dog er den enkelte Arbejder ikke dermed afskaaret fra ved disse at søge sig tilgodehavende Arbejdsløn tilkendt, medmindre Organisationen under Søgsmaalet for Voldgiftsretten har frafaldet saadan Ret paa Arbejderens Vegne."

Det er herunder værd at erindre sig, hvad der førte til Udarbejdelse af Loven om Den faste Voldgiftsret, som afløste Loven om den „permanente"; dette var nemlig, at Højesteret under den i sin Tid saa bekendte Fuhr'ske Sag tog Den permanente Voldgiftsrets Kendelser op til Fortolkning, og det er let at forstaa, at dermed kom den permanente Voldgiftsret saa temmelig til at svæve i Luften. Hvem vilde længere interessere sig for herhenhørende Retskendelser, naar de kunde tages op og fortolkes og ændres af de borgerlige, kollegiale Retter?

Den faste Voldgiftsret har ganske vist først og fremmest til Opgave at dømme om Brud paa indgaaede Aftaler, men ogsaa andre Sager kan, naar Parterne enes derom, indbringes for Retten. Vi hører ikke til dem, der ønsker at udvide Rettens Omraade, men det maa dog vistnok hævdes, at naar der eksisterer en Ret som Den faste Voldgiftsret, saa bør herhenhørende Sager have deres Behandling og Afgørelse ved denne.

Højesteret er jo som bekendt en Institution, der ikke specielt er bundet ved Landets Love, men hvis Magt er saa temmelig uafhængig, og saa kan man altsaa som i Kolindsund-Affæren komme til at staa overfor et Tilfælde, hvor Landsretten pure frifinder, men bagefter underkendes dens Standpunkt af Højesteret, der ikke alene ved sin Dom gaar fuldstændig imod, men hvis Resultat nærmest maa siges at virke som et Kolleslag paa de paagældende Organisationer; Aarsagen synes jo unægtelig at være den hidsige Agitation, som er drevet fra visse Storbønders Side, men forøvrigt kan man vist godt sige, at denne Agitation og Dommen, der synes at være en Følge deraf, i nogen Grad ogsaa er rettet imod Arbejdsgiverforeningen, hvad Konsekvenserne angaar, thi de paagældende Bønder var jo udtraadt, og Højesteret synes altsaa at mene, at saadanne af Arbejdsgiverfor-

eningen udtraadte Elementer bør have en særlig Beskyttelse.

Da dette imidlertid er noget uklart, maa det erkendes, at da Højesteret, lige saa vel som den tildels staar over Lovene, ikke behøver at motivere sine Kendelser, saa vilde det jo nok have været naturligt, om Voteringen havde været offentlig, saaledes at man i videre Kredse kunde være blevet bekendt med, hvad det er for højjuridiske Synspunkter, der kan føre til en saadan Kendelse, der jo sikkert ikke har været Udtryk for nogen Enstemmighed mellem Højesteretsdommerne.

Der er spurgt i det uendelige, efter Affigelsen af denne overraskende Dom: Hvad vil Konsekvenserne blive? Og her tror vi at maatte sige, at de kan næppe blive store, saalænge Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer repræsenterer begge Parter i aldeles overvejende Grad, og Højre-Pressen vil næppe faa Bekræftelse paa, at det er et „knusende Slag imod Fagforeningstyranniet" o. s. v., for Fagforeningstyranni i Forholdet til Arbejdsgiverne eksisterer ikke, og det eksisterer allermindst i Kolindsund-Affæren.

I alt Fald Landarbejderforbundet, som voksede til en mægtig Organisation under Krigs- og Højkonjunkturerne, de var oppe paa ca. 30.000 Medlemmer, medens de nu er nede paa ca. 10.000, i Kraft af Konjunkturer og Arbejdsløshed, kæmper en besværlig Kamp for at opretholde de hos Landets Herremænd og Storbønder opnaaede overenskomstmæssige Fordele. Det tør nok siges her, at i de mange Sager, hvor de har været for Den faste Voldgiftsret, er der vist Forstaaelse for herhenhørende Forhold.

Der er mange Tanker, der trænger sig paa ved Bedømmelsen af en Dom som denne. Det er vel ganske utvivlsomt, at med den Magtstilling, Organisationerne har naaet her i Landet, maa der være Adgang til Retsafgørelser, og disse Retsafgørelser skulde jo til enhver Tid være Udtryk for, hvad Befolkningen anser for Ret; men her er det til Tider svært at kunne erkende eller at kunne erklære sig for enig. Retsmaskineriet knirker jo ustandseligt, og ikke sjældent er de Domme, der fældes, uforstaaelige for mange Mennesker, ogsaa for dem, der gerne vil leve i Tanken om, at det, der sker, er det videst mulige i Retning af Retfærdighed, men desværre er Opfattelsen og Meningerne saa højst forskellige, selv indenfor de sprænglærde Juristers Kreds, og Retternes Mening og Resultater synes jo unægtelig i høj Grad at paavirkes af de vekslende Konjunkturer.

Man har i den Del af Dagspressen, som altid glæder sig, naar en Dom gaar udover Arbejderorganisationerne, opfrisket, hvilke Bøder, der er idømt af Den faste Voldgiftsret, og herunder, at Sømandsforbundet i sin Tid blev idømt 400.000 Kroners Bøde, Fyrbøderforbundet 300.000 Kr. og Dansk Transportarbejderforbund 300.000 Kr., i det hele altsaa rundt regnet en Million. Typografforbundet dømtes i sin Tid til en Bøde paa 38.000 Kr., Murersvendene til 10.000 Kr., senere til 60.000 Kr., da de vilde gennemtvinge week-end, og Smedenes Københavns Afdeling 1 fik i 1919 en Dom paa 40.000 Kr.

Men det maa erindres, at disse Domme er af en egen Karakter. De fældes bl. a. paa Basis af Loven om Den faste Voldgiftsrets § 5, 3. Stk., der siger:

> „Naar ikke andet forud er vedtaget, kan der kun paalægges Organisationen som saadan retligt Ansvar, naar den har gjort sig delagtig i det paaklagede Forhold",

og en stor Del af de nævnte Bøder er i Virkeligheden aldrig blevet betalt; dette vilde da ogsaa have været en Meningsløshed, fordi Evnen naturligvis ikke er til Stede hos Folk som Sømænd og Fyrbødere til at betale saadanne svimlende Beløb, og Organisationen som saadan bør i saa Henseende med Rette holdes udenfor under Hensyn til den nævnte Lovparagraf, og under Hensyn til, at hvad der i de Aar, omkring 1919—20, passerede som oftest kun var kommunistiske, syndikalistiske eller andre Forsøg paa at ødelægge Arbejdernes Organisationer, og her staar vi ikke overfor noget specielt dansk Fænomen; saaledes artede Forholdene sig i Virkeligheden over alt, hvor Verdenskrigen og Højkonjunkturerne satte sine Spor.

Vi tror altsaa ikke paa særlige Virkninger eller Konsekvenser, hvad Kolindsund-Dommen angaar. Det er beklageligt, at Kolindsund-Bønderne skal have en saa stor Erstatning, men vi tror, de selv skal passe paa, den kan nemlig meget vel give Bagslag. De bør i saa Henseende erindre sig, hvilke Vanskeligheder Tyskland kom ud for i 1872 efter Krigen, hvor de aftvang Frankrig de bekendte 5 Milliarder. Vi tror nemlig ikke, at der er nogen Retfærdighed i at yde disse Folk nogen som helst Erstatning, for enhver Tale om en virkelig Forfølgelse fra Fagforeningernes Side overfor Bønderne er at vende Forholdet ganske paa Hovedet. At der har været ført en Krig, hvor Arbejderne førte i Marken de Midler, de kunde, ved at appellere til Standsfæller om ikke at tage Arbejde, er en kendt Sag, men Kolindsund-Bønderne vidste jo ganske nøje til enhver Tid, at de kunde faa Fred, endogsaa paa særdeles

billige Vilkaar, men de vilde lave Agitation. Støttet af Storbønderne, de saakaldte Pinstrup'ere, skulde der laves Aktion imod Arbejderne og deres Organisationer, og at saadant til Tider kan koste lidt Penge, uden at de derfor har noget som helst moralsk Krav paa Erstatning, burde efter vor Mening kunde erkendes selv af Landets Højesteret.

Hvad det nu angaar med Erstatningerne ved Den faste Voldgiftsret, saa finder vi Anledning til for nærværende at oplyse, at det fremgaar af De samvirkende Fagforbunds Beretning, som udkom i forrige Maaned, at Den faste Voldgiftsret i 1925 har behandlet 119 Sager. Vi nægter ikke, at vi finder, at Antallet er alt for stort; en Mængde af disse Konflikter burde kunne ordnes ved Forhandling mellem Parterne med Støtte af Hovedorganisationerne.

Naa, men Arbejdsgiverne indbragte 64 Sager, Arbejderne 54, og der var desuden Fællesskab om en. Kendelse blev afsagt i 44 Sager, medens der sluttedes Forlig for Retten i 51 Sager og 24 bortfaldt.

Under alt dette har Arbejdsgiverne maattet betale 4400 Kr. i Sagsomkostninger, 3.872 i Bod og Erstatning, ved Forlig 6553, altsaa ialt 14.825 Kr. De tilsvarende Udgifter for Arbejdernes Organisationer var: Sagsomkostninger 8900 Kr., Bod og Erstatning 8700, Forlig 1800 Kr., ialt 19.400 Kr. Disse Beløb maa vel ses under den Synsvinkel, at det er Den faste Voldgiftsrets Opgave at vaage over indgaaede Overenskomster, og Baggrunden for en Arbejdskonflikt er jo ikke sjældent den, at Arbejderne begaar „Overenskomstbrud" ved at etablere ulovlig Arbejdsstandsning eller anden Arbejdsvægring, medens det er Arbejdsgiveren, der er den egentlig skyldige, fordi han foretager Angreb af en eller anden Art eller Forsøg paa at udøve et Tryk paa Arbejderne af den ene eller den anden Art, som faar Vreden til at koge over, og her ser vi ganske bort fra de Tilfælde, hvor Arbejderen faktisk har Lov til at gaa naar som helst, ud fra Normen for Regler for Behandling af faglig Strid, som giver Arbejderen Ret til at reagere, hvor det drejer sig om hans Liv, Ære eller Velfærd.

Men vi gentager: Retsmaskineriet knirker ustandseligt, og Arbejderne og deres Organisationer bør have et vaagent Øje med, hvad der gaar for sig. Én Ting er det, at vi er tvunget til i ret stor Udstrækning at føle os i en næsten permanent Krig med Arbejdsgiverne, som navnlig ikke lader os i Fred, hvad Lønningerne angaar, en anden Ting er det, om det skulde komme dertil, at vi ogsaa maa føle Retsinstitutionerne som værende krigsførende Magter overfor Arbejderne. Det er vort Haab, at det ikke for Alvor skal komme dertil.

Arbejdsgiverforeningen og Burmeister & Wain.

Hr. Langkjær taler Lønningerne ned.

I Bladet »Arbejdsgiveren« for 14. Maj har man offentliggjort et Referat af Hr. Langkjærs Tale til Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling, og her har han som sædvanlig staaet og talt Lønningerne ned samtidig med, at han har rettet en lille Syndflod af Beskyldninger og Paastande imod Arbejderne og deres Organisationer, som efter Lock-outen i Fjor skal have gjort sig uberettigede Fordele, og Hr. Langkjær taler specielt om »en Kampagne for Forhøjelse af de personlige Lønninger i de store Minimallønsfag« — det var rart at vide, hvad det er for en Kampagne, Hr. Langkjær sigter til, vi kender nemlig ikke nogen saadan, men vi indrømmer, at vore Medlemmer hist og her har rejst Lønkrav, hvor Arbejdsgiveren har forsøgt sig med noget i Retning af nærmest at afskaffe Lønningerne. Vi erkender, at vi ikke roligt kan finde os i et hvilket som helst Løntrykkeri, hvad der maa staa enhver klart, maaske lige med Undtagelse af Hr. Langkjær, ikke mindst naar man ser paa de stadig høje Varepriser og Arbejdsgivernes vedholdende Forsøg paa at kritisere alle offentlige Virksomheder for derved at kunne komme til uantastet og med Støtte i Mestergrisorganisationerne at bestemme, hvad Staten og Kommunerne har at yde til de stadig højt larmende »Skatteborgere«.

Særlig bemærkelsesværdige er Hr. Langkjærs Udtalelser om Affæren Fr. VIII, som udspilledes ved sidste Aarsskifte. Her refererer »Arbejdsgiveren«:

> »I denne Forbindelse mindede Formanden om Historien med »Fr. VIII«. Det blev skildret som en Landsulykke, at denne Skibsreparation skulde gaa til et svensk Værft. Og den kunde være blevet her. Det Selskab, der ejede Skibet, vilde betale en Overpris i Forhold til det svenske Tilbud. Den Virksomhed, der skulde reparere Skibet, vilde give Afkald paa Fortjeneste. Tilbage stod da, at Arbejderne skulde yde Bidrag til at udligne den Forskel paa den høje danske og lavere svenske Arbejdsløn, som var Aarsag til, at det svenske Værft sejrede i Konkurrencen. Men her brast det. Arbejderne vilde maaske nok udføre Reparationen billigere end overenskomstmæssigt. Men deres Betingelser var af en saadan Natur, at Burmeister & Wains Ledelse med fuld Føje afviste dem som Indgreb i Ledelsen af Virksomheden. Ikke det at opnaa Arbejdet ved Reparationen, men det at bruge Reparationen som en

Kile mod Arbejdsgivernes principielle og faktiske Stilling som Leder af Produktionen var Arbejdernes Hovedformaal.«

Denne Hr. Langkjærs Fremstilling maa vi stemple som et fuldkomment falsk Billede af, hvad der gik for sig ved den ommeldte Lejlighed, men vi ved jo meget vel, at den tjener det hellige Formaal at vanskeliggøre de Forsøg, som er gjort fra Regeringens Side for paa rimelig Maade at faa en Lovgivning i Stand, egnet til at overflødiggøre Arbejdsgivernes stadig tilbagevendende Anvendelse af Lockout-Politiken, ved Hjælp af hvilken de kan svække eller ødelægge Industrien, saaledes som det passer dem, og derigennem med alle Midler søge at svække Arbejdernes legitime Organisationsarbejde til Fordel for Teorien om, at det er Arbejdsgiveren alene, der maa bestemme alt med Hensyn til Ledelse af Produktionen.

Det, der skete med Fr. VIII, var i Færd med at forandre Firmaet Burmeister & Wains Stilling overfor den danske Offentlighed. Hele Pressen, ogsaa Arbejderpressen og Offentligheden i al Almindelighed, har altid stillet sig velvillig forstaaende overfor dette store Firma, som ledet paa den rette Maade, og saa længe det kunde holde sig klar af at være Malkeko for hensynsløse Børs- og Aktionærspekulationer, Udvanding gennem forhøjet Udbytte o. s. v., var vel egnet til at være en betydelig Faktor i Erhvervslivet, specielt indenfor dansk Jærn- og Metalindustri.

Og da nu Det forenede Dampskibsselskab, som er Indehaver af Fr. VIII og den hele Amerikalinie, skulde have udført en meget stor Reparation paa nævnte Skib omkring Aarsskiftet, er det kun naturligt, at Offentligheden, og herunder naturligvis i særlig Grad Arbejderne, begyndte at spærre Øjnene op, da det viste sig, at Burmeister & Wain forlangte en Pris saa stor, at de, selv om de fik Arbejdet udført gratis, alligevel ikke kunde tage dette Skib. Dampskibsselskabet lod beredvilligt Arbejderne faa Lejlighed til at vurdere Arbejdet, og de vurderede dette til en Sum af 195,000 Kr., hvad Selskabet erkendte ogsaa stemte med dets Beregninger, og selvom vi ingenlunde betragtede Tilfældet som noget i Retning af en Landsulykke, som Hr. Langkjær udtrykker sig, saa var det vel kun forklarligt, at vi midt i en ødelæggende Arbejdsløshedsperiode ønskede at gøre noget alvorligt for at beholde dette Arbejde her i Landet.

Det viste sig ogsaa, at Dampskibsselskabet var villigt til at gaa betydeligt op over det svenske Tilbud, nemlig med 65.000 Kr., og Arbejderne var villige til at tage et vist Hensyn til det Forhold, som var indtraadt, da den danske Krone nærmede sig Pari, nemlig at Lønningerne i Göteborg, som er en af de svenske Byer, der har lave Lønninger i Sammenligning med Stockholm, laa 20 à 25 pCt. under vore. Man erklærede fra vor Side, at hvis Burmeister & Wain vilde gaa passende ned med sit aabenbart alt for høje Tilbud, saa vilde Arbejderne ogsaa, naar Firmaet vilde komme dem i Møde med passende Lempelser i Arbejdets Tilrettelægning o. s. v., prøve paa at sætte Akkordbetalingen noget ned. Udelukket var det heller ikke, at Regeringen, om Rigsdagen vilde være med dertil, kunde finde en Form for en direkte Støtte afbalanceret under Hensyn til, hvad Arbejdsløshedsunderstøttelsen under disse Forhold koster det Offentlige.

Men hvad skete der saa? Der skete det, at Skibsværftsdirektør Bondegaard nægtede at give Arbejderne nogen som helst Garanti, der kunde sikre dem en rimelig Fortjeneste. Han nægtede at give enhver Oplysning om Firmaets Kalkulationer af Arbejdsløn under Paastand om, at dette var Forretningshemmeligheder. Det er nok muligt, at der er visse Forretningshemmeligheder, særlig i dette Forhold, som Firmaet har Grund til at skjule, saalænge det er muligt, men al Paastand om Forretningshemmeligheder, naar Talen er om en Arbejdsløn, som er fuldt ud og rigtig vurderet af Arbejderne i Forvejen, er selvfølgelig en Meningsløshed.

Men i Stedet for i nogen Maade at give sig til at forhandle med Arbejderne som den Faktor, de dog ubestridt er, saa læser man højt af Septemberforliget om »Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet«, og Hr. Langkjær læser Taler op for sin Generalforsamling og paastaar, at »ikke det at opnaa Arbejdet ved Reparationen, men det at bruge Reparationen som Kile mod Arbejdsgivernes principielle og faktiske Stilling som Leder af Produktionen var Arbejdernes Hovedformaal«. Det er vist overflødigt og formaalsløst at slynge stærke Ord ud imod Hr. Langkjær og hans velbekendte Arbejdsgivertaler, det maa være nok at stemple denne Paastand som fuldkommen falsk. Og hvis den saa havde det Formaal at støtte Burmeister & Wain, kunde det maaske endda tilgives, men den har adskillige andre Formaal. For det første skal det styrke Arbejdsgiverforeningens Hegemoni over Burmeister & Wain, d. v. s. Lockoutkommando, naar der atter skal fattes Beslutning om, at Jærnindustrien skal have sig en ordentlig Lockoutomgang for at sikre enkelte Personers varige Enevælde, og saa det maaske endnu langt større og skønne Formaal at forhindre enhver Lovgivning, som er egnet til at sikre Produktionens rolige Gang indenfor Jærnindustrien, saaledes som det skete i mere end 20 Aar fra den store Lockout i 1899 og frem efter.

Altsaa Lockoutteorierne og »Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet« o. s. v. skal bruges til fortsat at piske en Stemning op som Baggrund for nye Arbejdskrige. At det betyder Burmeister & Wains Ødelæggelse, tager de Herrer sig let. Hvorfor ikke ofre dette og meget mere til, naar det kan tjene til at styrke Kommandoen for nogle faa imperialistisk sindede Arbejdsgivere, som ikke blot hader, men selvfølgelig ogsaa frygter for enhver Foranstaltning, sigtende til at leve i Fred med Arbejderne, og desværre er der stadig Arbejdsgivere, for hvem et Regimente paa Basis af Plakatopslag, rigoristiske Afskedigelser, egnede til holde Irritationen vedlige hos Arbejderne, er Nummer et. Hvad der saa forresten foregaar paa de Arbejdspladser, som de er sat til at lede, ved de ikke saa meget om; det overlades til Funktionærerne, som forøvrigt kommanderes efter ganske samme Principper som dem, hvorefter man søger at kommandere Arbejderne.

Under disse Omstændigheder er det klogt, at Ar-

bejderne slutter sig tættest muligt sammen i deres Organisationer og støtter og dygtiggør disse til at modtage den næste Attake fra Arbejdsgivernes Side. Det kunde dog saa være, at der ogsaa i Arbejdsgiverkredse var saa megen sund Forstaaelse af Forholdene, at de lærte at bremse Hr. Langkjærs rørstrømske Taler en Smule.

Den faste Voldgiftsret.

Dansk Former- og Støberiarbejderforbund og A/S Burmeister & Wain og A/S Københavns Flydedok & Skibsværft.

Den faste Voldgiftsret har den 2. Juni 1926 afsagt Kendelse i Sag Nr. 992, rejst gennem Jærn- og Metalindustriens Sammenslutning mod Dansk Former- og Støberiarbejderforbund og Snedkerforbundet.

Aarsagen var de Sager fra A/S Burmeister & Wain og A/S Københavns Flydedok & Skibsværft, der kortelig har været omtalt i Fagbladene for Januar, Februar og Marts.

For vort Forbunds Vedkommende er Sagerne i korte Træk følgende:

Tillidsmanden for Burmeister & Wains Støberi paa Teglholmen forespurgte nogen Tid før Jul Støberiingeniør Krebs, om der blev udbetalt Ugeløn og Forskud paa Bonusoverskud inden Juleaftensdag.

Nogle Dage efter meddeltes der ham, at der Tirsdag den 22. December vilde blive udbetalt Bonus for 4 Uger minus 2 Dage og Onsdag den 23. December Timeløn for 5 Dage. En Forespørgsel fra Tillidsmanden om, hvorvidt denne Meddelelse kunde gaa videre til Arbejderne, blev besvaret med ja.

Da Sagen naaede til Fabrikkens Driftsbestyrer, erklærede denne, at Udbetaling først vilde ske Torsdag den 24. December Kl. 1 Middag, naar Arbejdstiden paa denne Dag sluttede, altsaa selve Juleaftensdag. Der var saaledes ikke levnet de paagældende Arbejdere, der naturligvis altid regner med at have dette maanedlige Overskud til Bestridelse af større Ekstraudgifter, nogen Tid til at gøre Juleindkøb eller i alle Tilfælde ret megen Tid, naar de efter Kl. 1 skulde ordne deres Forhold paa Fabrikken og derefter tage hjem og først da kunde faa Indkøb foretaget, idet det maa bemærkes, at Forretningerne Juleaftensdag lukkes Kl. 4 Eftermiddag.

Som en Protest herimod udeblev samtlige Medlemmer Juleaftensdag i de 5 Timer, der skulde være arbejdet, og stillede først Kl. 1 for at hente deres Penge.

Gennem fremlagte Lønningsposer i Retten er det af de disse paastemplede Datoer klargjort, at den regnskabsmæssige Side af Sagen for Bonus'ens Vedkommende godt kunde ske, idet Lønningsposerne var paastemplet 22. December.

Hos A/S Københavns Flydedok & Skibsværft var Forholdet ganske tilsvarende, dog havde de der beskæftigede Medlemmer intet bestemt Tilsagn faaet, men derimod en Udtalelse fra en af Direktørerne om, at man af Hensyn til Burmeister & Wain ikke kunde udbetale. Hertil kom, at Medlemmerne paa Flydedokken den 30. December anmodede om Tilladelse til at udeblive fra Arbejdet 2. Nytaarsdag, en Lørdag beliggende mellem 2 Helligdage og som saadan ikke meget værd som Arbejdsdag, men dette blev dem, efter hvad der er forklaret i Retten, nægtet.

Den faste Voldgiftsret kom til det Resultat, at Arbejdsstandsningerne har været ulovlige.

Hos A/S Burmeister & Wain drejer det sig om 208 Formere og Kernemagere, men for den Virksomheds Vedkommende fandtes der for Arbejderne at være saa undskyldende Momenter tilstede, saa der ikke vilde være Anledning til at paalægge dem nogen Bod. Noget anderledes stillede det sig for Flydedokkens Vedkommende; her fandt Retten, at der ingen Undskyldninger var tilstede, og har derfor idømt hver af de 15 Formere og Kernemagere, det drejer sig om, en Bod paa 20 Kr. pr. Mand.

59 Modelsnedkere var udeblevet fra Arbejdet hos Burmeister & Wain, og Aktieselskabet gjorde Krav paa tilsammen, for disse 59 Snedkere og 208 Formere og Kernemagere, en Erstatning paa ialt Kr. 10804.50, men fik ingen Ting.

Flydedokken havde opgjort sit Tab til Kr. 1278.00, men fik altsaa 300 Kr.

Sagens Omkostninger var 300 Kr. og betales af Former- og Støberiarbejderforbundet og Snedkerforbundet med Halvdelen hver.

Udover en længere Navnefortegnelse er Kendelsen iøvrigt ganske kort, idet den siger:

Kendelse.

De ovenomhandlede 3 Arbejdsstandsninger har været ulovlige.

Efter de 15 Medlemmers Navne følgende:

bør hver for sig udrede en Aktieselskabet Københavns Flydedok & Skibsværft tilfaldende Bod à 20 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Det er ganske givet, at Rettens Flertal, selv om den har maattet idømme Medlemmerne paa Flydedokken denne mindre Bod og paalægge Forbundene Sagsomkostningerne, ikke har opfattet Aktieselskabernes Opførsel i disse Sager som særlig human, men iøvrigt giver dette Anledning til et nyt Diskussionstema, naar der engang skal fornyes Overenskomst, og det kan man altsaa takke A/S Burmeister & Wain, som har været den førende, for, og en Undersøgelse af samme Forhold paa de øvrige store københavnske Virksomheder viste da ogsaa, at man paa disse havde udbetalt en Dag eller to før Jul, hvilket antageligt ogsaa har været medvirkende til det Resultat, Retten kom til.

A. N.

Den norske Storkonflikt.

Som meddelt i forrige Nummer af Bladet var der udbrudt Storkonflikt i Norge, hvor Arbejdsgiverne havde krævet meget store Lønreduktioner, helt op til 37 pCt., og da der endelig kom til at foreligge et Mæglingsforslag fra den norske Forligsinstitution, som begge Parters Styrelser var indgaaet paa at forelægge og anbefale til Afstemning, blev dette Forslag forkastet af Arbejderne med meget stor Majoritet, og Grunden hertil angives at være den store Lønreduktion paa 17 pCt., som Forslaget gik ud paa, og saa den dertil kommende Augustregulering efter Statens Pristal.

Under 10. Juni forelaa der imidlertid Meddelelse om, at Konflikten nu var bilagt, hvorefter Arbejdet er genoptaget Mandag den 14. Juni.

Af de foreliggende Efterretninger, som vi derefter har modtaget med Hensyn til Resultatet af Kampens Videreførelse efter Forkastelsen af det første Forslag, fremgaar det, at Forligsinstitutionen har fastholdt den engang foreslaaede Reduktion paa 17 pCt., men Arbejdernes Repræsentanter har fastholdt og gennemført, at der ikke bliver nogen Prisregulering til August; til Gengæld udløber Overenskomsten uden Opsigelse den 31. Januar 1927, og til den Tid er der altsaa atter fri Bane.

Det oplyses endvidere, at naar Forligsinstitutionen har fastholdt de 17 pCt., saa er det fordi, der siden det første Mæglingsforslag blev stillet, er en yderligere Nedgang paa 5 pCt. at spore i Priserne.

Selvfølgelig er det altid en betænkelig Sag at forkaste et Mæglingsforslag, der, som i nærværende Tilfælde, er blevet til under et mægtigt Pres fra begge Sider og under Opbydelse af alle Kræfter for at afslaa Arbejdsgivernes allerede nævnte Angreb, som altsaa gik ud paa Reduktioner op til 37 pCt., og at der iøvrigt var Industrivanskeligheder i Norge, som vi kender dem andre Steder — ogsaa hos os — er jo ubestrideligt, og Kronens Stigning med deraf følgende Dalen i Varepriserne muliggjorde selvfølgelig ogsaa Reduktioner, uden at dette egentlig kan siges at gaa udover de legitime Arbejderinteresser.

Det er bemærkelsesværdigt, at det sidste Forslag er vedtaget ved at sammentælle Stemmerne fra samtlige Arbejdere i Jærnindustrien, Tekstilindustrien, Skotøjsindustrien, Bjergværkerne og Bygningsindustrien. Vore Kolleger i den norske Jærnindustri forkastede ogsaa det sidste Forslag med ca. 1000 Stemmers Overvægt.

Men trods alle Vanskeligheder er man nu kommen til en Afslutning paa Basis af den af Forligsinstitutionen foreslaaede Lønreduktion, som jo altsaa er langt ringere, end hvad der var krævet af Arbejdsgiverne, men dertil kommer, at Arbejdsgiverne havde gjort Forsøg paa at ændre næsten hvert eneste Punkt i de gældende Overenskomster i Disfavør af Arbejderne. Disse skønne Planer er der ikke blevet noget af, Arbejdsgiverne har rent ud maattet stryge det hele.

Selvfølgelig har det vist sig i Norge som alle andre Steder, at det er en besværlig Sag at slutte nye Overenskomster paa Basis af store Lønreduktioner, selvom disse Lønreduktioner i og for sig motiveres og kan motiveres med en Reduktion af Varepriserne. Sagen er vanskelig, for overalt i Europas krigs- og kriseramte Industrier udkæmpes der de samme Kampe, og Indehaverne af Produktionsmidlerne benytter sig af alle Midler for at klemme Lønningerne ned. Ganske vist lykkes det ikke, saaledes som de gerne vil, men som det noksom fremgaar af hele vort Efterretningssystem, føres der omfattende Kampe, og hist og her er der vel nok Reduktioner at notere, men vi kender dog ikke noget Tilfælde, hvor det i Virkeligheden er lykkedes at reducere Arbejdernes Livsstandard, naar man sammenligner de nuværende Lønninger med Lønningerne før Krigen og regner med Dækning for den forkortede Arbejdstid.

Hvor længe Kampen vil komme til at staa i disse Tegn, er det ikke let at sige, men givet er det, at efterhaanden som de forskellige Landes Valuta trækker sig noget i Lave, og vi kommer ind i mere normale Forhold, saa vil der atter blive en større Beskæftigelsesgrad at notere i Industrien, og til sin Tid og efterhaanden som disse forbedrede Forhold indtræder, falder selvfølgelig alle Teorier om fortsatte Lønreduktioner til Jorden af sig selv, akkurat som i alt Fald Talen om Forlængelse af Arbejdstiden faldt bort efterhaanden, som der indtraadte manglende Beskæftigelse i Industrien.

Til Slut kun dette: Vore norske Fagfæller har sendt os og de skandinaviske Broderorganisationer en hjertelig Tak for kammeratlig Støtte, og vi lader denne Tak gaa videre til vore Medlemmer i Bevidstheden om, at Broderskabsfølelsen først og fremmest i de skandinaviske Lande og dernæst internationalt i videre Forstand er en Faktor, der maa regnes med, fordi den virker befordrende med Hensyn til Broderskabet mellem Folkene.

Den engelske Storkonflikt og Kulstrejken.

Som bekendt udbrød der en Strejke af kolossalt Omfang i England i Begyndelsen af Maj. Konflikten varede en halv Snes Dage, men Lockouten overfor Kulminearbejderne vedvarer endnu i Midten af Juni, og der er nok ikke megen Udsigt til, at den slutter. Karakteristisk for denne Konflikt er, at alle Mennesker er klar over, at de engelske Kularbejdere staar med daarlige Lønninger i omvendt Forhold til det sundhedsfarlige, nedbrydende, ja rent ud livsfarlige Arbejde, men Arbejdsgiverne siger: Ja, det er godt nok, men Kulminerne kan ikke betale sig, vi kan ikke konkurrere med Udlandet, og derfor skal Lønningerne ned.

Overfor disse Forhold viste den samlede engelske Arbejderstand en vidunderlig Solidaritetsfølelse, da man kastede sig ud i Storstrejken; desværre manglede man Penge til at føre Kampen for, og som Følge deraf maatte man hæve Storstrejken uden at kunne redde Kularbej-

derne, som fortsætter deres Sultekamp med Arbejdsgiverne.

Selvfølgelig iværksættes der stadig internationale Aktioner for at komme dem til Hjælp, men Forholdene er næsten overalt vanskelige, saa at Evnen til at bringe økonomisk Hjælp er begrænset.

Fra vort internationale Sekretariat i Bern foreligger der en Række Efterretninger om Kampen, hvoraf vi gengiver et lille Uddrag:

»Den engelske Storstrejke er den første i de 100 Aar, som den engelske Fagforeningsbevægelse har eksisteret. Kampen har virket i høj Grad oprivende paa de økonomiske Forhold i England, og den fortsatte Kulkamp virker stadig meget stærkt paa engelske Forhold, herunder naturligvis paa den engelske Arbejderbevægelse, langt ud over Storstrejkens skæbnesvangre Dage, og disse Kampe vil for lange Tider have Følger i Retning af at give Bagslag. Om Generalstrejkens Kundgørelse og Afbrydelse samt om Storstrejkens hele strategiske Virkning er det umuligt her at give udtømmende Forklaring, hertil er Efterretningerne heller ikke tilstrækkelige.

Den overordentlige Fagforeningskongres, som afholdtes den 1. Maj, besluttede Generalstrejke for det Tilfælde, at Bjergarbejderne i Kampen for at bevare deres hidtidige Livsstandard efter Generalraadets Mening ikke fandt den tilstrækkelige upartiske Behandling fra Regeringens Side. Afbrydelse af Forhandlingerne mellem Generalraadet og Regeringen Natten mellem Lørdag og Søndag (altsaa Natten mellem 1. og 2. Maj), gjorde Udbruddet af Konflikten uafvendelig, hvorefter Storkampen udbrød den 3. Maj.

Af de censurerede Efterretninger ses det, at der er udøvet et stærkt Tryk paa Arbejderne hist og her, men den Kendsgerning bliver dog tilbage, at Generalstrejken viser et enestaaende Eksempel paa fagforeningsmæssig Disciplin, som kun er mulig i Lande, hvor de fagforeningsmæssige Grundsætninger Aartier igennem er gaaet Arbejdernes Millioner i Blodet. Saa stor var Beredvilligheden hos den britiske Arbejderstand til at komme Bjergarbejderne til Hjælp i deres Nød, at Hovedproblemet, som Fagforeningerne stilledes overfor, ikke alene var, at Arbejderne nedlagde Arbejdet, for saa vidt de var opfordret dertil, nej ogsaa saadanne Arbejderkredse, hvor Forudsætningen var, at de foreløbig skulde fortsætte, meldte sig straks, og da Udlandets Beretninger om Strejken ofte er ganske misvisende, er det nødvendigt at pege paa, at ethvert trods Generalstrejken gennemført Arbejde, f. Eks. ved Transportvæsenet og i Trykkerifaget, ikke er sket ved Hjælp af organiserede Arbejdere, der meldte sig til Skruebrækkertjeneste, men derimod ved Hjælp af uorganiserede Arbejdere og frivillige, der her som overalt meldte sig fra Borgerskabet, iblandet med en vis Rekruttering fra akademiske Kredse.

Generalstrejken etableredes efter 2 Linier. I første Linie Arbejdergrupperne, som den 3. Maj proklameredes under Arbejdsstandsning; i anden Linie kom saadanne Arbejdergrupper, som, om nødvendigt, skulde bringes til Standsning af Generalraadet. De engelske Metalarbejdere fandtes i stor Udstrækning under begge Grupper. Med den første Linie blev der saaledes proklameret Strejke ved alle Jærn- og Staalproduktioner, og her tillige de Arbejdere, som havde til Opgave at opretholde Produktionen i andre Fag saavel som de i Sammenhæng med disse Industrier ved Kraftfremstilling beskæftigede Arbejdere. Disse havde ved Slutningen af 3. Skift Mandag den 3. Maj at nedlægge Arbejdet, de, der arbejdede til Kl. 6 om Morgenen den 4. Maj, skulde ikke fortsætte derefter. I Instruktionen hedder det, at alle i Jærn- og Staalproduktionen beskæftigede Arbejdere havde at rette sig efter Generalraadets Instruktioner, som omfattede alle Arbejdere, der beskæftiges ved Fremstilling af Staal og Jærnblik. Videre kom til den i første Linie under Konflikt bragte Metalindustri ogsaa Maskinbranchen i aller videste Forstand, herunder alle Hjælpearbejdere, Reparatører og Konstruktører, der var beskæftigede i denne Industri. I Instruktionen hedder det endvidere: »Ligeledes bliver alle Maskinbyggere herved anvist at vægre sig ved Udførelse af ethvert Arbejde ved Anlæg med Hensyn til Kraftfremstilling og Kraftforsyning, der kan virke som Erstatning for Kul.

De andre Grupper af Maskinindustrien og Skibsbygningsindustrien er endnu ikke opfordret til at gaa i Konflikt«.

Disse Grupper af Metalarbejdere stod i anden Linie under den fagforeningsmæssige Front. Saa stort var dog Ønsket i Arbejderkredse om at give deres Sympati for de kæmpende Bjergarbejdere til Kende, at de ikke i Konflikt proklamerede Arbejdere ved Statens Arsenal i Wollwich nedlagde Arbejdet lokalt, allerede da anden Linie af de til Arbejdsstandsning opfordrede Maskinarbejdere og Skibsbyggere nedlagde Arbejdet. Herudover var der naturligvis enkelte Grupper, som ikke omfattedes af Strejkeparolen vedrørende Maskin- og Skibsbyggere, der bragtes under Standsning paa Grund af Materialemangel, foranlediget ved Transportvanskeligheder og Mangel af Strøm, som er rationeret af Regeringen.

Men den 10. Maj besluttede Generalraadet at etablere Strejke af Maskinarbejdere og Skibsbyggere. I Kundgørelsen hedder det:

> »Arbejdere ved Maskin- og Skibsbygning skal, saa vidt ingen Modordre er indløbet, til og med den 12. indstille Arbejdet. Dette gælder for samtlige Fagforeninger. Undtagen herfra er dog saadanne Arbejdere, som er beskæftiget ved Regeringens Værfter og andre Marineværker og Værksteder, som har Fabrikationer til Regeringen.«

Ogsaa dette Opraab blev efterkommet i fuld Udstrækning, og hvis Generalraadet den Dag, det gav dette Bevis paa Kraften i deres Dispositioner, havde afbrudt Generalstrejken, saa vilde det sikkert ikke have haft sin Aarsag i Svigten fra anden Linie.

Hvilken Grad af Idealisme og Sammenhold, ogsaa indenfor Metalindustrien i dette Ords videste Forstand, Arbejderne har bevist, fremgaar deraf, at disse Arbejderkredse traadte i Strejke, uden at deres Organisationer var i Stand til at betale Understøttelse.

Der mangler endnu nøje Efterretning om Kampens

Udstrækning, men følgende har i alt Fald deltaget for Jærn- og Metalindustriens Vedkommende:

Messing- og Metalarbejdere,
Elektrikere,
Sammensluttede Maskinbyggere,
Støberiarbejdernes Landsforbund,
Højovnsarbejdere og beslægtede Bedrifter,
Jærn- og Staalarbejderforbundet.

De engelske Arbejdere har her om nogensinde bevist, at de er kommet bort fra og udover Fortidens laugsmæssige Opfattelser, de er nu at finde i den handlekraftige Klassesolidaritet. Ingensinde har de engelske Arbejdere vist et saadant Sammenhold og en saadan Enighed, og dette er af den allerstørste Værdi for den kommende Tid.

Men Kulkonflikten gaar altsaa sin Gang, og hvad dette betyder for Englands Økonomi, vil man danne sig en Ide om, naar vi fra Dagspressen meddeler, at i Wales blev i den sidste Uge af April afskibet ialt 649.185 Tons Kul, i den første Uge af Maj dalede Tallet til 472.832 Tons, og i de følgende Uger gik Tallene yderligere ned til 164.309 Tons og 37.503 Tons for endelig i anden Uge af Juni at være naaet ned til 25.184 Tons.

Eksporten fra Skotland staar fuldstændig stille. Overhovedet er Eksport til Udlandet forbudt. Minerne ligger med store Beholdninger, som holdes tilbage for det Tilfælde, Situationen trækker ud.

For den engelske Skibsfart har Konflikten haft samme Virkning som for hele Verdensflaaden. Ingen Befragtninger har fundet Sted fra de engelske Kulhavne, og en Mængde Baade er lagt op rundt om i Havnene. Al Rederivirksomhed foregaar trevent. Hverken Redere eller Afskibere er særlig opsatte paa Forretning, og Fragtraterne er nærmest uforandrede, hist og her dog i Afskibernes Favør.

Paa Skibsværfterne indvirker Situationen ogsaa i højeste Grad. I Cardiff var der i sidste Uge af Maj kun et eneste Skib i Tørdok, og Nybygninger paabegyndes selvfølgelig ikke. Fra Clyde meldes, at af Nybygninger er der kun placeret en meget lille Damper ved et derværende Værft.

Kongresser i Udlandet.

Det belgiske Metalarbejderforbund.

I Dagene den 22., 23. og 24. Maj 1926 afholdtes i »Folkets Hus« i Bruxelles det belgiske Metalarbejderforbunds 35. Kongres. Kongressen talte 104 Repræsentanter for 14 Afdelinger — Antwerpen har som en enkelt Afdeling igen 12 Sektioner — samt Hovedbestyrelsen, der bestaar af 11 Mand repræsenterende 104,928 Medlemmer, hvilket beviser, at Belgien er et udpræget Industriland. Kongressen havde en stor Dagsorden, og der var bl. a. indkommet mange Forslag, som tog Sigte paa en Forandring i Ledelsen, da man mente, at denne ikke havde kunnet varetage Interesserne i tilstrækkelig Grad under den store langvarige Konflikt i 1924, hvor ca. 40,000 Mand var paa Gaden i Lock-out i flere Maaneder. Samtidig var der Forslag om at inddele Sektionerne eller Afdelingerne paa anden Maade end hidtil, og endelig Forslag om at bryde med Amsterdam Internationale og søge Samarbejde med Moskva. Kongressen arbejdede godt trods det store Materiale, og efter en Diskussion om Beretningen godkendtes denne, og det syntes som om det vigtigste dermed var afgjort. Inddelingen af Sektionerne afgjordes ved et af Formanden for Antwerpen Afdeling stillet Forslag, som gav de større Byer Ret til selv at oprette flere end en Afdeling, dog skulde man have over 15,000 Medlemmer i en By, for at dette kunde lade sig gøre. Forslaget om at bryde med Amsterdam forkastedes med alle Stemmer imod 5. Belgierne er trods alt et rask Folkefærd, og selv om Sproget vanskeliggør Arbejdet noget (der tales baade fransk og flamsk), forstaar de dog at tage praktisk paa Tingene. Regnskaberne for 1925 balancerede med over 22 Millioner Francs — men her maa det erindres, at Forbundet under den ovennævnte Konflikt modtog store Beløb fra Udlandet, samt at den belgiske Francs staar i en meget lav Kurs. Af Arbejdsløse fandtes ialt 14,300 pr. 1. April 1926, og dette Tal havde nærmest været uforandret siden Lock-outen 1925.

Man takkede de udenlandske Gæster meget varmt for den store Støtte, som var ydet under Lock-outen, og dette gav Konrad Ilg, Sekretæren for det internationale Metalarbejderforbund, Anledning til en Tale paa Gæsternes Vegne, som blev lønnet med Bifald, der nær aldrig havde faaet Ende.

Til Slut valgte man ganske enstemmig den gamle Ledelse alle som en, og de Taler, som derefter af Kongressens Medlemmer blev holdt, vidnede om en god solidarisk Forstaaelse blandt alle Kammeraterne og vil for Fremtiden være en Borgen for godt Kammeratskab til Gavn for alle Fagets Udøvere.

Internationalt Metalarbejderforbund i Czekoslovakiet.

I Dagene den 22.—25. Maj incl. afholdt ovennævnte Forbund sin tredie Kongres.

Organisationen omfatter Metalarbejderne — ialt 24,000 — i det tidligere tyske Gebet, som efter Krigen udgør en Del af den czekiske Republik. Forbundet er det yngste af de Internationalt Metalarbejder-Forbund tilsluttede Organisationer, men har som Følge af de Krisetilstande, der efter Krigen har hjemsøgt saa godt som hele Europa, allerede en rig Virksomhed bag sig, bl. a. maatte det i 1925, paa samme Tid som vi herhjemme, føre en haardnakket Kamp imod Arbejdsgivernes Forsøg paa at trykke Lønnen, en Kamp, hvor Arbejdsgiverne havde en betydelig Støtte i de »gule«, der optraadte som Skruebrækkere mangfoldige Steder i et Omfang, som heldigvis er ganske ukendt herhjemme.

Kongressen, der talte 117 Delegerede, aabnedes som sagt den 22. Maj i Hotel »Jägershaus« i Karlsbad med nogle Sange af et stedligt Arbejdersangkor.

Efter Sangen bød Formanden, Franz Kaufmann, Velkommen til de Delegerede, Repræsentanter for de stedlige Fag- og Partiorganisationer samt de udenlandske Gæster. Vort Forbund var ved denne Lejlighed repræsenteret ved Sekretær Peter Andersen.

Endvidere mindedes Kollega Kaufmann i varme Ord de siden forrige Kongres afdøde Forkæmpere for Arbejdernes Sag i den internationale, faglige og politiske Bevægelse.

Derefter havde Gæsterne Ordet for at hilse Kongressen og for hver for sig at fremsætte en kort Redegørelse over Forholdene i de Organisationer, som de repræsenterede.

Saavel Formandens som Gæsternes Udtalelser hilstes med stærkt Bifald.

Derefter aflagde Formanden Beretning, der støttedes af en 300 Sider trykt Beretning om Virksomheden i Aarene 1922—1925. Denne havde været præget af den stærke Krise, som illustreredes ved, at Virksomhederne nu kun beskæftigede Halvdelen eller Trediedelen af den normale Arbejdsstyrke.

I et stort anlagt Foredrag tegnede Kollega Kaufmann et Billede af den stærke Koncentration af Virksomheder i store Koncerner, som finder Sted og bevirker, at Produktionen, fra Raamaterialierne brydes i Bjerget og til de fremstaar som det færdige Produkt, er underkastet samme Ledelse, der som oftest har Sæde i Udlandet. Dette bevirker ikke sjældent, at store Virksomheder, der arbejder uøkonomisk, nedlægges, og en hel Egns Befolkning gøres brødløs.

En Resolution om dette Forhold, som tillige tog Sigte paa de for Arbejderne skadelige Toldforanstaltninger, vedtoges for at blive tilstillet Regeringen.

En anden Sag af stor Interesse var Debatten om Bedriftsraadsloven og de Erfaringer, man havde høstet. Disse gik ud paa, at Reaktionen paa alle Maader søger at forringe Lovens Bestemmelser til Skade for Arbejderne. Under Henvisning til et tidligere af Landsorganisationen til Regeringen stillet Krav om Ændring af Bedriftsraadsloven, tilsigtende at demokratisere denne, vedtoges en Resolution, der støttede Kravet.

Ogsaa med Hensyn til Socialforsikring i Almindelighed og vedrørende Statens Pligt til at mildne Arbejdsløsheden, der i Czekoslovakiet som andre Steder er i stadig Stigning, førtes en indgaaende Debat, og der vedtoges Udtalelser, som paalagde Landsorganisationen at føre disse Spørgsmaal frem paa rette Sted.

Om Forbundets Virksomhed kan det særlig fremhæves, at den foruden det faglige Omraade omfatter Arbejdsløsheds-, Strejke- og Sygeforsikring samt en Skole for Tillidsmænd i Bedriftsraadene, som har vist sig at være til megen Gavn.

Regnskaberne for de tre Aar balancerede med ca. 18 Millioner czekiske Kroner.

Efter 4 Dages Forhandling var Kongressens Dagsorden udtømt, og man skred til Valg af Ledelse. Som Formand genvalgtes under demonstrativt Bifald Franz Kaufmann, ligesom Forbundsledelsen i det store og hele genvalgtes, og Gæsterne tog Afsked med Indtrykket af at have gæstet en Organisation, der stedse vil være sine Medlemmer en uundværlig Støtte, ligesom det ogsaa vil være en kraftig Støtte for den internationale Metalarbejderbevægelse.

Organisationernes Rubrik.

Formere.

Norsk Formerforbund. Den norske Storkonflikt, hvori ogsaa det norske Formerforbund var inddraget, er nu afsluttet efter at have været løbende i 7 Uger. Om dens Forløb og Afslutning, se herom andet Sted i Bladet.

Holstebro. Paa 3 Spørgsmaal, hjemmehørende hos Firmaet Vald. Birn & Brødre, er der 4. Juni afholdt Timandsmøde. Det ene Spørgsmaal drejede sig om, hvorvidt de derværende Akkordpriser kunde opsiges med 2 eller 3 Maaneders Varsel. Forbundet holdt paa, at Fristen var 2 Maaneder i Henhold til den gældende Overenskomst, medens Jærnindustriens Sammenslutning mente 3 Maaneder, men da sidstnævnte Organisation ikke følte sig særlig interesseret i at føre dette Spørgsmaal videre, udgik det af Dagsordenen.

Det andet Spørgsmaal var i en Sag, hvorpaa der tidligere var afholdt baade Mæglings- og Timandsmøde. Timandsmødet henviste Sagen til fornyet lokal Forhandling, men da der intet Resultat var kommet ud deraf, forelaa det paany.

Det drejede sig om, hvorvidt Fabrikanten havde Ret til for 4 bestemte Kassestørrelser ved Formemaskinerne i Henhold til en i 1921 ført lokal Forhandling at fastsætte Grundpriser, som af ham nævnt, medens Formerne hævder, at disse Grundpriser kun gjaldt for det Arbejde, der dengang fandtes.

Det tredie Spørgsmaal er om Fabrikanten har Ret til at kræve Arbejde udført i Akkord ved en stor Allerup Maskine. Firmaet hævder at have Ret hertil, medens Formerne hævder, at denne Ret kotumemæssigt har været afskaffet i aarevis.

Paa de to sidstnævnte Spørgsmaal kunde der ingen Enighed opnaas, hvorfor disse vil blive indbragt til Afgørelse ved en faglig Voldgift.

København. Den 17. Maj er der afholdt Mæglingsmøde hos Firmaet F. Mogensen paa Krav om Forhøjelse af Timelønnen for de derværende Hjælpearbejdere. Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Sagen gaar til Timandsmøde.

Den 12. Juni er afholdt Mæglingsmøde paa De forenede Jærnstøberier i Anledning af Krav fra Aktieselskabet.

Der var Uenighed om Akkordprisen paa en bestemt Kassestørrelse ved en stor Formemaskine. Ved de lokale Forhandlinger var der krævet 300 Øre pr. Kasse, Firmaet havde budt 250 Øre. Dette forhøjedes ved Mæglingen til 260 Øre, medens Formerne gik ned til 275 Øre.

Enighed kunde ikke opnaas, hvorfor Sagen gaar til Timandsmøde.

Videre forelaa der Spørgsmaal, om Akkordprislisten skulde opsiges med 2 eller 3 Maaneders Varsel. Fabrikken mente 3 Maaneder, men lagde ikke Vægt paa at faa Spørgsmaalet bragt frem, idet man kunde slaa sig til Taals med en Opsigelsesfrist paa 2 Maaneder, som Forbundet erkendte at være tilstede.

I Fagbladet for April er omtalt et Mæglingsmøde hos A/S Burmeister & Wain. Aktieselskabet havde forsøgt sig som Jærnværk ved at lade Spaaner omsmelte til Raajærn og vilde herfor kun udbetale Timeløn, men ikke Bonus.

Timandsmøde afholdtes den 17. Maj, men uden Resultat, hvorfor man enedes om at lade Sagen afgøre ved faglig Voldgift. Formerne erkendte, at dette Arbejde gav en Vægt pr. Arbejder og Time, der var langt større end det, man almindelig regnede med, men krævede saa til Gengæld, at Firmaet skulde betale det Arbejde med det samme Timeoverskud, som det øvrige Arbejde havde givet. Dette var 54 Øre pr. Time og Mand, og Kravet maatte da anses for at være saare forstaaeligt og lige til.

Den faglige Voldgift afholdt Møde i Sagen den 10. Juni med Landsdommer O. Haack som Dommer og Opmand, og den afsluttedes ved et Forlig.

Det oprindelige Beløb, der var forlangt, var 108 Kr. 27 Øre.

Rettens Formand stillede Forslag om at forlige Sagen mod, at Aktieselskabet udbetalte 70 Kr., og da begge Parter akcepterede dette Forslag, bragtes den paa den Maade til Afslutning.

Langaa. I den i Fagbladet for April omskrevne Sag fra det derværende Jærnstøberi, hvorefter Fabrikanten uberettiget havde afkortet de derværende Maskinformerakkordpriser med 7 pCt., er der nu sket Afslutning, idet Vedkommende har faaet en Efterbetaling, der omfatter de manglende 7 pCt., men Fabrikanten slap dog med at betale for ca. 2 Uger mindre, end han egentlig skulde have gjort.

Randers. For nogen Tid siden søgte denne Afdeling Oplysninger om de senere fremkomne Pristals Indvirkning paa Akkorderne, idet man mente, at en paa Ny Jærnstøberi arbejdende Former sikkert havde nogle Penge tilgode. Dette undersøgtes, og Udregning af Sagen har givet til Resultat, at den vedkommende Former har faaet 24 Kr. efterbetalt.

Smede og Maskinarbejdere.

Indgaaede Overenskomster og Aftaler. Den mellem A/S Arbejdernes Bryggeri »Stjernen«, København, og Københavns Afdeling 11. bestaaende Overenskomst er med Sanktion af Forbundet bleven forlænget, saaledes at den kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Maj, dog tidligst til 1. Maj 1928. Overenskomsten er iøvrigt forbleven uforandret med Undtagelse af nogle Lempelser i Reguleringen af Lønnen i Henhold til Pristallet.

Samme Afdeling har ligeledes faaet godkendt Forlængelse af Overenskomsten med Det danske Petroleums A/S til 1. Juni 1927. De der beskæftigede Medlemmer, som ikke har Adgang til Akkord, har faaet Lønnen forhøjet fra 147 Øre til 160 Øre pr. Time, hvortil kommer et Tillæg paa 25 pCt., saaledes at de paagældende tjener Kr. 2,00 pr. Time. Gennemsnitsfortjenesten er iøvrigt Kr. 2,20 pr. Time, og Selskabet beskæftiger for Tiden 125 Mand.

Mellem Klubben paa A/S Dansk Rekylriffel Syndikat, København, og Virksomhedens Ledelse er der truffet Aftale angaaende Fastsættelse af Akkordpriserne paa Selskabets Forsøgsværksted. Aftalen traadte i Kraft den 12. Maj og kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til en 1. Februar eller 1. August.

Mæglingsmøder. Den 22. Marts afholdtes paa Svendborg Skibsværft et Mæglingsmøde i Anledning af følgende:

1) Klage over, at Værftet reducerede Lønningerne med mere end 12 pCt.

2) Klage over, at Værftet uden Forhandling reducerede Priserne for Skibsbyggerarbejde.

3) Strid om Betalingen af Udearbejdspenge.

ad 1) Sagen bortfaldt, da det viste sig, at den af Værftet anvendte Fremgangsmaade var rigtig.

ad 2) Man enedes om at reducere de hidtidige Kilopriser for Skibsreparationsarbejde til 20 Øre og 17 Øre, henholdsvis for nyt og gammelt. Et Tillæg for Betjening af en Nagleudhugningsmaskine udredes af den samlede Akkordsum.

ad 3) Spørgsmaalet om Betaling af Tillæg for Rejse- og Udearbejde henvistes til lokal Forhandling.

Paa Helsingør Skibsværft afholdtes den 12. April et Mæglingsmøde, hvor der behandledes et Lønkrav fra Stemmerne. Sagen henvistes til lokal Forhandling, ved hvilken der opnaaedes et Tillæg af 43 Øre, at fordele paa 16 Mand, samtidig forhøjedes Tankprøveakkorden med 5 pCt Gennemsnitsfortjenesten var forinden Forhøjelsen ca. 153 Øre.

I Anledning af, at 65 Mand paa Nakskov Skibsværft havde iværksat en Arbejdsstandsning den 23. April som Protest mod den Maade, paa hvilken Værftets Ledelse fordelte Arbejdet, havde Værftet rejst Klage, der behandledes ved et Mæglingsmøde den 27. Maj. Forbundets Repræsentant misbilligede, at Arbejderne ved den paagældende Lejlighed havde afholdt Klubmøde i Arbejdstiden, og vilde paalægge dem fremtidigt at undlade noget saadant, hvorefter Værftet trak Erstatningskravet tilbage.

Timandsmøde. Den 14. Maj afholdtes Timandsmøde, hvor følgende Sager blev behandlet:

1) Lønkrav overfor Smedemestrene i Næstved.

Mestrene nægtede at indgaa paa nogen almindelig Lønforhøjelse, men Spørgsmaalet henvistes til lokal Forhandling paa de enkelte Værksteder.

2) Lønkrav overfor A/S De forenede Automobilfabrikker i Odense.

Der opnaaedes ikke Enighed om nogen Lønforhøjelse, men Sagen henvistes til lokal Forhandling.

3) Krav overfor Maglemølle, Dalum og Silkeborg Papirfabrikker om Forhøjelse af Timelønnen, 8 Dages Sommerferie med Løn og 100 pCt. Tillæg for alt Søndagsarbejde.

Spørgsmaalet om Forhøjelse af Lønnen henvistes til lokal Forhandling, medens de øvrige Krav toges tilbage.

Mislykket Forsøg paa Genoptagelse i Forbundet. Efter at Generalstrejken i Randers i 1922 var endt, bl. a. med det Resultat, at Randers Kommune nægtede at genantage de tidligere paa Gasværket ansatte Smede og Maskinarbejdere, hvorfor Randers Afdeling søgte at hindre, at nogen indtraadte i de saaledes ledigblevne Pladser, tog daværende Medlem af Forbundet, Nr. 14700, Peter Kristensen Søgaard, Arbejde paa Gasværket til Trods for, at han gennem saavel skriftlig som personlig Henvendelse fra Randers Afdeling blev gjort opmærksom paa, hvorledes Forholdene var paa Gasværket. Da Søgaard saaledes ganske ignorerede Organisationen, offentliggjorde Formanden for Randers Afdeling Søgaards Forhold med det Resultat, at denne sammen med 3 andre ligesindede Arbejdere forskaffede Formanden en Dom paa Kr. 270,00, subsidiært 30 Dages simpelt Fængsel.

Under disse Omstændigheder tog Aarhus Afdeling ikke i Betænkning at slette Søgaard, saa meget mere, som han havde undladt at framelde sig Aarhus Afdeling, hvor han stod som Medlem, og tilmelde sig Randers Afdeling.

I Juni Maaned 1925 rettede Søgaard Henvendelse til Aarhus Afdeling med Anmodning om Genoptagelse, men blev henvist til Forbundets Hovedledelse i København, der efter nærmere Undersøgelse af Søgaards Forhold afviste ham.

Søgaard anlagde derefter Sag mod Randers Afdeling med Krav om Genoptagelse, men ved Vestre Landsret i Viborg blev Afdelingen pure frifundet.

Imidlertid synes det af Dagspressen at fremgaa, at Søgaard er kommen i sikker Havn, idet han blandt mange kvalificerede Ansøgere er blevet ansat som Fyrbøder ved Viborg Sindssygehospital, men Forklaringen er maaske den, at et Medlem af Hospitalets Direktion efter Sigende ogsaa er Medlem af Bestyrelsen for Samfundshjælpen.

Bilagt Strid ved et Krananlæg i Holbæk. Den 17. April havde Forbundet forlangt Mægling i Anledning af, at der mellem nogle ved et Krananlæg i Holbæk beskæftigede Medlemmer og A/S »Vølund«, København, var opstaaet Strid om Betalingen for dette Arbejde. Imidlertid meddelte Direktøren for A/S »Vølund«, at dette Firma egentlig ikke havde noget med det paagældende Arbejde at gøre og ikke vilde have Strid med Forbundet eller dets Medlemmer i den Anledning, og Direktøren henviste Forbundet til at optage Forhandling med Montøren for det tyske Firma, som var den egentlige Entreprenør ved Arbejdet.

En saadan Forhandling fandt da Sted i Holbæk den 19. April, og der opnaaedes Enighed om en Timebetaling af 165 Øre.

Atter Strid med Hr. Direktør Bondegaard om Færgefarten. I Fagbladet for Marts Maaned gav vi en Fremstilling af en Strid, som var opstaaet mellem den bekendte Direktør hos A/S Burmeister & Wain, Refshaleøen, og de her beskæftigede Arbejdere i Anledning af, at Direktøren i Strid med en gammel Kotume havde nægtet Arbejderne Adgang til at blive befordrede med Motorbaaden »Expres« mellem Refshaleøen og Toldboden.

Vi gengav ligeledes Den faste Voldgiftsrets Kendelse, i Henhold til hvilken der skulde optages Forhandling mellem A/S Burmeister & Wain og Arbejderne om de nærmere Betingelser, paa hvilke Arbejderne kunde faa Adgang til at benytte den omstridte Baad. Men selvfølgelig kunde disse Forhandlinger ikke spænde af, uden at Organisationsmaskineriet atter skulde i Bevægelse, det vil sige, at Arbejderne maatte begære ny Klage indgivet til Den faste Voldgiftsret over, at Hr. Bondegaard misligholdt Den faste Voldgiftsrets Kendelse. Den stridbare Direktør krævede nemlig Betingelserne for Arbejdernes Adgang til Baaden formet paa en saadan Maade, at der aabnedes Mulighed for, efter Direktørens Forgodtbefindende, atter at inddrage den Arbejderne ved Den faste Voldgiftsrets Kendelse gengivne Ret til Befordring med Baaden.

Foranlediget af den nye Klage fra Arbejderne afholdtes den 17. April et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Der opnaaedes ikke her Enighed, idet Hr. Bondegaard forbeholdt sig Ret til at inddrage Arbejdernes Ret til at benytte »Expres« i Tilfælde af gentagne Overtrædelser af Regulativet. Arbejdernes Repræsentanter erklærede, at forsaavidt man i Henhold til det Regulativ, som Selskabet vilde fastsætte for Baadfartens Benyttelse, gik til at inddrage Arbejdernes Adgang, vilde de indbringe Spørgsmaalet herom for Den faste Voldgiftsret. Herunder falder dog ikke Spørgsmaalet vedrørende en eventuel Inddragning af Baadfarten som saadan, hvilket man fra Arbejdernes Side anerkendte Selskabets Berettigelse til, idet der selvfølgelig saa paa anden Maade maa skabes Mulighed for Arbejderne og andre, som har Ærinde paa Hr. Bondegaards Ø, til at kunne komme over fra Toldboden og omvendt. Vi er i saa Henseende meget spændt paa, hvad den initiativrige Direktør kan finde paa.

Kendelse i en Voldgiftssag. I Anledning af en Strid mellem Indehaveren af Bøgeager Teglværk ved Vejle, Fabrikant Grand, og en Maskinarbejder, foranlediget ved sidstnævntes Afskedigelse, var der nedsat en faglig Voldgift, hvis Opmand, Overretssagfører Knudsen i Vejle, under 9. Marts har afsagt en Kendelse, i Henhold til hvilken den skete Opsigelse erkendes lovlig og Sagens Omkostninger paalægges den tabende Part.

Bilagt Uoverensstemmelse hos Andersen & Jensen, København. Hos ovennævnte Firma var opstaaet en Strid om Betalingen for Udførelse af en saa-

kaldt Kappe til en Spandevaskemaskine, og der var begæret Mægling paa Sagen. Imidlertid blev Spørgsmaalet, forinden Mæglingsmødet blev afholdt, bragt ud af Verden ved lokal Forhandling og til vore Medlemmers Tilfredshed.

Konflikt hos A/S Emil Møllers Filial i Aarhus. Da det har været umuligt ad voldgiftsretslig Vej at opnaa et rimeligt Løntillæg for vore paa ovennævnte Virksomhed beskæftigede Medlemmer, ligesom Firmaet pure afviste Kravet om Indførelse af Akkord til Trods for, at en stor Del af Arbejdet egner sig derfor, saa Forbundet sig nødsaget til at varsle Strejke fra den 10. Maj d. A.

Efter at Konflikten, efter Anmodning fra vore Medemmer, var udvidet til ogsaa at omfatte de kvindelige Arbejdere, saaledes at Konflikten fra den 7. Juni omfattede ialt 20 Maskinarbejdere og 15 Kvinder, indklagedes Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund for Den faste Voldgiftsret af Arbejdsgiverforeningen, der paastod Strejken kendt ulovlig. Ved et forberedende Møde her opnaaedes Forlig, saaledes at vore Medlemmer erholdt et Tillæg af 7 Øre pr. Mand og Time, imod at disse frafaldt den hidtidige Ret til at spise Frokost i Arbejdstiden.

Brønderslev Afdeling afholdt Fredag Aften den 4. ds. ekstraordinær Generalforsamling. Forinden man gik over til Dagsordenen udtalte Formanden, Aug. Lykshølm, under Forsamlingens udelte Tilslutning følgende Mindeord over Smed Jens Larsen, hvis bratte Bortgang fra en stor Familie har vakt Deltagelse i hele Byen:

»Siden vi sidst var samlede til Afdelingsmøde har vi med dyb Vemod erfaret Budskabet om, at vor gamle, veltjente Kollega, Jens Larsen, ret pludselig er afgaaet ved Døden. Vi har paa Afdelingens Vegne draget Omsorg for, at der blev nedlagt en smuk, signeret Krans ved hans Kiste, ligesom vi øjeblikkelig har udbetalt hans Hustru det Beløb i Begravelseshjælp, som Jens Larsen i Følge sin opnaaede Anciennitet havde Ret til.

Med Jens Larsen er en af vore ældre, mest trofaste og mest interesserede Medlemmer gaaet bort. Ham kunde vi altid være sikker paa at finde her ved vore Møder, og det faldt ham let og naturligt at deltage i Debatten og medvirke til, at enhver Sag blev gennemdrøftet. Det var typisk for ham, at han altid hilste mig med det Spørgsmaal: »Er der noget Forbundsnyt?« Ligeledes har det glædet os at mærke den gode Udvikling, der forgik med ham de sidste Aar i Retning af at kunne føre en mere rolig, saglig og harmløs Debat — en Udvikling, som vi tit har drøftet Mand og Mand imellem, og været glad ved. Ved vort sidste Samvær, Generalforsamlingen i April, ledede Jens Larsen som Dirigent selv Mødet, og var helt begejstret over, at det var forløbet saa sagligt og kvikt, trods de mange Ting, der nok kunde give Anledning til divergerende Meninger. Med Ønsket om, at det kammeratlige og interesserede Sind, som Jens Larsen altid lagde for Dagen, maa faa mere og mere Raaderum indenfor Afdelingen og blandt de enkelte Medlemmer, vil jeg gerne sige: Ære være Jens Larsens Minde iblandt os.«

Konflikter.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Paa efterfølgende Værksteder og Arbejdspladser er Arbejdet nedlagt og Tilgang forbudt, indtil anden Meddelelse foreligger:

1. Thisted. Maskinfabrikant Chr. Jensen, Østergade.
2. Randers. Firmaet Østergaard & Thaarsthi og samtlige Firmaets Forbindelser.
3. Smedemester M. Smidt, Askov ved Vejen, Jylland.
4. Chr. Petersen, Vesterbro, Maribo.
5. Maskinhandlerne Fris & Bang, Skive.
6. Smedemester E. E. Hansen, Abel Katrinesgade 8, København.
7. Smedemester Hansen, Nexø.
8. Mekaniker Anker Hansen (Værksted ved Banegaarden), Næstved.
9. Smedemester Herman Jensen, Tingvej 10, København.
10. Smedemester Hüche, Vognfjederfabrikant, Brønderslev.
11. Munthesen & Co., Søborg.

Blokade overfor Firmaet R. Røhmann, Ahrensberggade 4, København. I Anledning af, at det har været ugørligt at formaa ovennævnte Firma til at udbetale et af vore Medlemmer tilgodehavende Arbejdsløn til et Beløb af Kr. 24,50, har Forbundet givet Københavns Afdeling 9 Sanktion til Iværksættelse af Blokade overfor Firmaet.

Voldgift.

Som bekendt indeholder Rørprislisten i Afsnit D. Regler for Betaling til »Dækning af Vejtid, Befordring samt eventuelle Kostpenge«, der betales som et Procenttillæg til Akkordsummen eller Timelønnen og er afhængig af Afstanden imellem Firmaets Hjemsted og det Sted, hvor Arbejdet udføres.

Imellem Firmaet Lange & Heegaard og de hos dette beskæftigede Rørlæggere opstod Uenighed om Forstaaelsen af denne Bestemmelse, idet Rørlæggerne hævdede det naturlige Standpunkt, at der skulde betales Procenter af den udsendte Montørs Timeløn og Overskud, altsaa af den samlede Fortjeneste, medens Firmaet hævdede, at man skulde udfinde Beløbet ved at lægge Timerne for samtlige Beskæftigede sammen — ogsaa de paa Stedet antagne Hjælpere — og dividere Kostpengebeløbet med Timeantallet. Og da de paa Stedet antagne ingen Kostpenge skulde have, vilde der kun være at udbetale Montøren et Beløb, der svarede til det Antal Timer, han i Henhold til denne Beregningsmaade har været beskæftiget.

Da Enighed ikke opnaaedes ved Mæglings- eller

Timandsmøde, henvistes Sagen til Voldgift med Hr. Landsdommer Axel Rasmussen som Opmand, og denne har derefter afsagt følgende Kendelse:

»*Herefter bestemmes:*

Opgørelsen af Kostpengetillæg til de ovennævnte af Firmaet Lange & Heegaard til Udførelse af et Rørlægningsarbejde i Horsens udsendte 2 Montører bør foretages saaledes, at den til de stedlig antagne Medhjælpere betalte Timeløn fradrages den samlede Akkordsum, at Restbeløbet af denne deles i Forhold til de af Montørerne præsterede Arbejdstimer, og at der af de saaledes udkomne Andele tilkommer Montørerne 35 pCt. til Dækning af Kostpenge.

Sagens Omkostninger, derunder Opmandshonorar 200 Kr., udredes med Halvdelen af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark og med Halvdelen af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Den 10. April 1926.

Axel Rasmussen.«

Arbejder-Radio.

Vi har modtaget følgende med Anmodning om Optagelse:

For at fremme de Interesser, Arbejderne har i Radiospørgsmaalet — Program for Udsendelserne, Fremskaffelse af billige Radiodele, Adgang til Raad og Vejledning o. s. v. — har Arbejderne i København selv dannet en Radioklub.

Klubben fik i Løbet af faa Dage en Tilgang af ca. 500 Medlemmer, og det var haabet, at man havde faaet en Repræsentant i det nyudnævnte Radioraad. Ønsket blev ikke imødekommet; men det kan kun virke ansporende til at gøre Klubben talmæssig stærk for med denne Styrke som Baggrund at fremføre de Krav, Arbejderne har i denne Sag.

Klubben har til Opgave dels at fremføre Programforslag og dels at foretage egne Udsendelser, f. Eks. Foredragsrække om det danske Samfund (set fra Arbejdernes Synspunkt), moderne social Skønlitteratur og iøvrigt Emner med Tilknytning til vore Dages Samfundsproblemer.

Der vil blive oprettet *Spørgetime*, hvor Medlemmerne kan faa kyndig Vejledning i Bygning og Betjening af Modtagere, og der paatænkes oprettet en *Forsikring for den Skade, Anbringelse af Antenne* eventuelt kan medføre.

Endvidere bestræber Klubben sig for at skabe en Ordning, saaledes at dens Medlemmer faar *Rabat ved Indkøb af Radiodele.*

For at kunne løse disse for alle Radio-Amatører saa vigtige Spørgsmaal søger Klubben at drage alle radiointeresserede Arbejdere til sig som Medlemmer (Aarsbidraget er 2 Kr.).

Der er Adgang for Medlemmer fra alle Dele af Landet, og ved Oprettelse af lokale Klubber i Byerne søges der skabt et intimt Samarbejde mellem disse. Alle Henvendelser og Indmeldelse af Medlemmer kan sendes til Forretningsføreren for Billedskærerforbundet, Knud V. Jensen, Gyldenrisvej 6, København Valby.

Meddelelser fra Hovedkassererne.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Ugyldige Bøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Efternævnte Medlemsbøger er anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 29721	Bodilsen,	Poul Vilh.	(Kbhvn Afd.)
- 19646	Frederiksen,	Niels Georg A. K.	(—)
- 23109	Jensen,	I. C.	(—)
- 38733	—	Otto Marius	(—)
- 17554	Nielsen,	Henrik Stefan	(—)
- 5253	—	Oluf Carl Georg	(—)
- 28696	Waldmann,	Ejner Chr.	(—)
- 28351	Pedersen,	Hans Peder	(Silkeborg)

Medlem Nr. 1660, Willy Andersen, har atter fundet sin Bog.

Slettede Medlemmer genoptagne.

(Udstreges af Sletteregistrene.)

Gl. Register.

			Sidst betalt
Nr. 24644	Christensen,	Elias	25. 2.17
- 25418	Petersen,	B. R. F. J. Berglund	26. 1.18
- 25028	—	Otto Hagbarth B.	31. 3.17
- 12866	Rasmussen,	Jens Johannes	18. 5.18

Nyt Register.

			Sidst betalt
Nr. 33870	Andersen,	Hans Chr.	29. 3.24
- 8408	—	Jens Chr.	30. 1.26
- 2079	Bjerre,	Erik Holger	13.12.24
- 1715	Christensen,	Frantz Vald.	3. 3.23
- 23872	—	Thorkild	14. 4.23
- 15898	Ebert,	Ragnvald	4.10.24
- 35463	Gustavsen,	Holger	1. 3.24
- 5091	Hansen,	Ernst Frithjof	3. 3.23
- 33275	Hesselberg,	Niels	29.11.24
- 34569	Jensen,	Charles Adolf E.	5. 9.25
- 31328	Jørgensen,	Niels Hansen	23. 9.22
- 12509	Johansen,	Chr. Knud	10. 3.23
- 12421	—	Viggo Lorents	8 9.23
- 15696	Johnsen,	Carl Johannes	29. 3.24
- 18463	Knudsen,	Knud Aage M.	24.10.25
- 90	Larsen,	Kaj Ferring	5 9.25
- 5446	—	Kaj Michael	16. 1.26
- 9256	Lang,	Lauritz	1. 5.20
- 25643	Leding,	Mons Olai	5. 8.22
- 16659	Nielsen,	Arild W. Rosendahl	7.10.22
- 2909	—	Esbern	2. 2.24
- 10731	—	Orla Emil Hvid	2. 5.25
- 4969	Petersen,	Johannes Gotfred	24. 2.23
- 7415	Rasmussen,	Einer Rasmus M.	16.1.26
- 23569	Randløv,	Chr. Carl	16. 7.21
- 33489	Schov,	Knud Hansen	2. 8.24

Til Opbevaring i Arkivet i Afdelingerne under D. S. & M. F. udsendes med dette Nummer af Medlemsbladet i et Eksemplar til hver Afdeling:

»Socialt Tidsskrift«, 2. Aarg., Nr. 5.

Medlemmer, slettede paa Grund af Restance.

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelsesdato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
	Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.						
39569	Andersen, Emil	Uggeløse	5. 2.99	Kbhvn. Afd.	4. 7.24	Odense	7.11.25
14636	— Niels Peter M.	Tikøb	30. 8.70	Helsingør 2	3. 8.00	Kbhvn. Afd. 5	27. 2.26
28671	Asmussen, Edvard	Odense	6.10.04	Odense	7. 7.25	Odense	26. 9.25
39840	Axelsen, Svend	Vinkel pr. Viborg	4. 3.03	Viborg	7.11.24	Randers	7.11.25
11668	Banke, Svend	Odense	28.11.90	Odense	17. 6.14	Odense	31. 1.25
26040	Berg, Aage	København	23. 4.04	Kbhvn. Afd.	6. 5.22	Kbhvn. Afd. 5	13. 2.26
8926	— Chr. Laurids	Esbjerg	28. 3.03	„ „	26. 9.25	„ „ 12	20. 2.26
3571	Bærht, August	Rummelsburg	28. 7.91	Bremerhaven	27. 1.18	Odense	28. 3.25
12065	Christensen, Holger	Hillerød	29. 6.99	Odense	7.12.23	—	6. 6.25
11044	— Knud E. A. V.	København	17.11 04	Kbhvn. Afd.	17.12.24	Centralafd.	6. 2.26
9587	— Laurits Chr. H.	Ø. Hornum	12. 7.89	Aalborg	6. 4.08	Kbhvn. Afd. 13	20. 2.26
27892	Christiansen, Frederik	Hillested	28. 5.98	Nakskov	5.12.18	Odense	7.11.25
15353	— Jens Peter	København	25. 5.02	Kbhvn. Afd.	10.12.21	Kbhvn. Afd. 2	27. 2.26
28956	Clausen, Jens Chr.	Haarby	20. 4.05	Faaborg	2. 1.26	Odense	9. 1.26
35011	Hansen, C. Vestergaard	Flade	26. 2.04	Frederikshavn	4. 5.23	—	14.11.25
38433	— Erik Viktor	København	27. 5.05	Odense	9. 2.25	—	7.11.25
698	— Frede Algot	Frederiksberg	3. 9.05	Kbhvn. Afd.	8. 8.25	Kbhvn. Afd. 14	13. 2.26
5453	Heinel, Sofus J. G.	København	18.12.06	„ „	8. 1.26	„ „ 14	27. 2.26
2750	Hermansen, Engelbrecht A.	Herning	22. 4.06	Aarhus	7. 7.25	Aarhus	10.10.25
11261	Holst, Svend Aage	København	29. 5.00	Kbhvn. Afd.	9. 1.25	Kbhvn. Afd. 14	6. 2.26
33943	Hornum, Holger Boesen.	Randers	22. 7.02	Randers	17.12.21	„ „ 14	20. 2.26
21359	Jensen, Axel Chr.	Rudkøbing	19.11.93	Rudkøbing	23. 5.13	Rudkøbing	26.12.25
37980	— Børge Vilh.	Odense	18.10.03	Odense	4. 2.24	Odense	19. 9.25
39683	— Knud Hj	Asminderød Sogn	7. 9.04	Holbæk	20. 9.24	Kbhvn. Afd. 13	13. 2.26
4519	— Martin E. C.	Odense	22.11 05	Odense	5 9.25	Odense	24.10.25
39631	— Viggo	Tybjerglille	4. 8.05	Frederikssund	1.11.24	Frederikssund	13. 3.26
34374	Jørgensen, Christian	Randers	1.11.03	Randers	5. 5.22	Odense	26. 9.25
11563	— Oluf	Horsens	30. 7 05	Kbhvn. Afd.	9. 1.25	Kbhvn. Afd. 12	27. 2.26
38241	Jakobsen, Jens Sigurd	Skjern	13. 8 04	Esbjerg	7. 6.24	Odense	27. 6.25
10959	— Oluf	København	14. 6.89	Kbhvn. Afd. 5	19.10.12	Kbhvn. Afd. 5	27. 2.26
36410	Kolrengen, Godtfred L. E.	—	10 7.99	„ „	6. 7.23	„ „ 11	20. 2.26
31971	Konggaard, Johs. Viktor	Nyborg	27.11.99	Nyborg	2. 5.19	Odense	11. 4.25
35983	Kruse, Carl Vilh.	Heden pr. Allested	2. 5.03	Odense	17. 7.23	—	30. 1.26
23980	Larsen, Alexander I.	København	29.11 90	Kbhvn. Afd.	19. 5.21	Kbhvn. Afd. 12	13. 2.26
24561	— Carl	Odense	10. 2.87	Odense	6.12.20	Odense	25. 4.25
31367	— Chr. Peter	København	11. 4.00	Kbhvn. Afd. 1	6. 5.19	Kbhvn. Afd. 13	27. 2.26
1989	— Ejner Wm.	—	27.11.06	„ „	27. 7.25	„ „ 14	13. 2.26
36846	— Holger Carl J.	—	25. 2.03	„ „	1.11 23	„ „ 18	7.11.25
35991	— Johs. Peter	Odense	30.11.03	Odense	3. 7.23	Odense	28. 3.25
21997	Lorentzen, Holger Elv.	Vamdrup	1.11.96	—	23.10.15	—	7. 2.25
20235	Lundt, Carl Enoch	København	4. 7.00	Kbhvn. Afd.	24.11.23	Kbhvn. Afd. 17	13. 2.26
1004	Madsen, Eigil Alfred	—	5. 3.06	„ „	16. 9 25	„ „ 17	27. 2.26
4823	Nielsen, Henry Arthur	Sundbyerne	6. 5.89	„ „	27.11.25	„ „ 12	6. 2.26
31997	— Jens Christian	Aarhus	11. 4.01	„ „	4.10.23	Aarhus	6. 2.26
15064	— Poul O. Joh.	København	12. 1.97	Aarhus	23. 5.24	Centralafd.	20. 2.26
25901	— Willy Noren	—	4.12.01	Kbhvn. Afd.	3. 5.22	Kbhvn. Afd. 17	13. 2.26
20647	Nyholm, Kaj	Frederiksberg	17. 8.01	„ „	18.10.20	Odense	24.10.25
1242	Olsen, Hjalmar J. A.	København	14. 7.92	Odense	19. 9.21	Kbhvn. Afd. 8	27. 2.26
2090	— Willy Theodor.	—	22.10.98	D. Arb. Forb.	21. 5.20	„ „ 14	20. 2.26
25212	Ovesen, Rasmus Jensen.	Kolding	27. 2.91	Slagteriarb. Forb.	11.10.13	„ „ 7	6. 2.26
34216	Petersen, Carl E. Lehn	Frederikshavn	11.10.02	Odense	18. 4.22	Odense	12.12.25
13766	— Hans Chr. N.	Ringsted	29.11.85	Kbhvn. Afd. 1	9. 2.12	Kbhvn. Afd. 2	20. 2.26
24706	— Jens P.	Viskum	23. 2.94	Aarhus	4. 1.17	Aarhus	2. 1.26
20279	— P. E. Kyllebæk.	København	18. 8.01	Kbhvn. Afd.	15. 1.21	Kbhvn. Afd. 17	27. 2.26
31966	Poulsen, Jens	Herning	7. 9.75	Varde	3. 5.19	Varde	27. 6.25
38165	Rasmussen, Aksel	Krarup	27. 9.03	Odense	28. 3.24	Odense	10. 1.25
35834	— Henry V. V.	Krøjerup	6. 2.04	Sorø	5. 5.23	Sorø	3. 4.26
27946	— Rasmus A.	Lime Sogn	27. 9.81	Odense	13.12.24	Odense	14.11.25
38252	Rosenkrands, Adser	Tørning Mølle	20. 2.05	Haderslev	1 5.24	—	28. 3.25
39199	Ross, Hans	Hamborg	3. 9.96	Odense	3.10.24	—	14. 2.25
124	Sørensen, Fritz Johs.	København	29. 5.06	Kbhvn. Afd.	4. 7.25	Kbhvn. Afd. 2	27. 2.26
33065	— Niels Chr.	Aars	1. 5.94	Viborg	6.11.20	Løgstør	30. 1.26

Nr.	Navn	Fødested	Fødselsdag og Aar	Indmeldt i Afdelingen i	Indmeldelses-dato og Aar	Slettet i Afdelingen i	Sidste Uge, for hvilken Vedk. har betalt
23581	Sørensen, Valter Eugen ..	København	22. 5.06	Kbhvn. Afd.	6. 6.25	Kbhvn. Afd. 11	6. 2.26
12232	Scherning, Markvald.....	Brobyværk	23. 8.92	Odense	1.11.10	Odense	24. 1.25
5714	Schmidt, Henry Chr.....	København	3. 4 03	Kbhvn. Afd.	22. 2.26	Kbhvn. Afd. 14	27. 2.26
9397	Schultz, Otto.....	Hillerød	17.11.02	Hillerød	5.11.21	Odense	31. 1.25
28672	Thomsen, Andreas B. Chr.	København	7. 5 80	Odense	11. 7 25	—	5.12.25
8005	Winther, Knud Aug.....	—	19.10.98	Kbhvn. Afd.	31.10.24	Kbhvn. Afd. 13	20 2.26
16158	Work, S. Petersen....	Sommersted	23 6.97	Viborg	4.10.15	Centralafd.	6. 2.26
5360	Worsøe, Gunner A. B...	London	19. 5.00	Kbhvn. Afd. 1	29.11.19	Kbhvn. Afd. 13	13. 2.26

Økonomiske Spørgsmaal vedrørende Industrien.

Indskrænkning fra oven eller fra neden.

Af en Korrespondance fra Den internationale faglige Central i Amsterdam, skal vi nedenfor gengive et Uddrag, som vedrører Industrien, og som er fremsat af den i Udlandet bekendte borgerlige Nationaløkonom Dr. Pinner. Artiklen er af ham offentliggjort i »Berliner Tageblatt«, og er ikke videre behagelig for de kapitalistiske Produktionsledere.

Dr. Pinner henviser i en længere Redegørelse først til den Ulempe, der ikke blot har national Gyldighed, men som hefter ved hele det kapitalistiske Produktionssystem, herunder Modsætningen mellem den økonomiske Organisation og den økonomiske Ledelse. Iøvrigt synes Organisationen af Produktionsapparatet langtfra at være saa vidunderlig, som Forfatteren ynder at fremstille den; derimod vil man i stort Maal kunne tiltræde hans Betragtninger over Manglen paa en virkelig dygtig Ledelse af Produktionen. Vi citerer nedenfor Doktorens Kritik, som vi beder erindre ikke er baseret paa danske Forhold, men paa tyske. Man vil saa selv paa passende Maade kunne drage Paralleller, saaledes som man finder det stemmende med de Forhold, vi selv lever under. Verdenskrigen forandrede som bekendt meget, og paa disse Omraader synes den at have forandret Forholdene til det værre.

»Tusinder af Interesseforbund og Syndikater offentliggør Aar efter Aar Titusinder af Betænkninger og Aarsberetninger. Finder man deri virkelig engang en original Tanke, en selvstændig Mening en klar Bedømmelse af de økonomiske Problemer, er dette en stor Sjældenhed. I de langt overvejende Tilfælde indeholder Betænkningerne altid kun de samme Platheder, den samme Cliché, og mange Gange fremsættes endda ganske fejlagtige Bedømmelser af den almindelige Situation, og der, hvor man i det mindste venter at finde instruktivt Fagmateriale af statistisk Art over de særlige Forhold i enkelte Industrier, gaber os enten et Vakuum eller et indenrigspolitisk friseret Materiale imøde.«

I besynderlig Modsætning til denne aandelige Fattigdom staar en bestandig Udvidelse af Direktørstaben, af Antallet af Bestyrelsesmedlemmer og Indehavere af alle de Dekorationsstillinger, som udelukkende har til Formaal at lade Udbyttet flyde i Lommerne paa Slægtninge og andre gode Venner, der aldrig yder det ringeste produktive Arbejde. Denne Kræftskade fordømmer Pinner i skarpe Ord. Saaledes skriver han bl. a.:

»Medens de ledende Mænd indenfor Produktionen paa alle Omraader stadig fremsætter Fordringen om Personalindskrænkninger, medens de navnlig overfor Arbejderklassen og Tjenestemændene aldrig bliver træt af at henvise til og kræve Nedsættelse af de uproduktive Byrder, har de aldrig med den fornødne Alvor forelagt dem selv og os andre det Spørgsmaal: Hvad koster og hvad skader dette overudviklede Apparat Samfundsøkonomien? Hvad vi hidtil (mange Gange indtil den yderste Brutalitet) har set og oplevet indenfor Produktionen, var væsentlig »Indskrænkningen fra neden af«. Indskrænkningen »fra oven af«, der ikke var mindre nødvendig, har hidtil kun gjort ret karrige Fremskridt. De tyske Aktieselskabers Kursværdi er sunken til en Trediedel eller Fjerdedel af Førkrigsværdien. Men Antallet af Bestyrelsesmedlemmer er ikke blot ikke forringet i tilsvarende Grad, men er tværtimod steget enormt. Den sidste Aargang af Haandbogen over Direktører og Bestyrelsesmedlemmer tæller nu 3000 Sider mod 1300 Sider i 1913. Medens kun en ringe Del af Aktieselskaberne i 1924 og 1925 var i Stand til at udbetale et Udbytte til Aktionærerne, har Bestyrelserne forstaaet at sikre sig en »passende« Godtgørelse gennem Fastsættelse af Mindstetantiemer. Antallet af Direktører ved vore større Banker og Industriforetagender, som er gaaet meget radikalt til Værks med Hensyn til Indskrænkning af det lavere Personale, er kun blevet ganske ubetydeligt indskrænket.

Ved de store Fusions- og Koncentrationsplaner, der har været fremme i den senere Tid, bestod Hovedvanskelighederne bevislig deri, at Ordningen af Personaleforholdene i Direktionerne for de Virksomheder, der skulde sluttes sammen, stødte paa uovervindelige Hindringer. Sagligt vilde det have været muligt at klare sig med en ringe Del af Direktørerne, og de paa denne Maade gennemførte Besparelser og Forenklinger vilde have været den største Fordel ved saadanne Fusioner. Men naturligvis vilde ingen af de store Herrer vige deres Stillinger. Saaledes overtog man atter et alt for stort Administrationsapparat i de koncentrerede Selskaber, eller man slog ind paa den Vej at indrømme de Personer, som der paa ingen Maade kunde findes Anvendelse for, Sæde i Bestyrelserne eller tilstod dem høje Pensioner eller begge Dele. Noget lignende er Forholdet ikke blot i Aktieselskaberne, men ogsaa hos mange Privatfirmaer. Overalt staar et altfor stort Antal ledende Personer i Spidsen for Foretagenderne, og dette foranlediger igen Virksomhederne til at kalkulere med altfor høje Udbyttekvotaer, i hvert Fald langt højere end før Krigen.

Den nationaløkonomisk saa indtrængende nødvendige Sænkning i Priserne bliver naturligvis i høj Grad vanskeliggjort gennem saadanne i Tyskland endnu langtfra tilstrækkelig reviderede Kalkulationsmetoder. Interesseforbundene og deres Ledere er ligesom Ledelsen i de enkelte Foretagender underkastet »Apparatets Selvopholdelsesdrift«. De kæmper paa den ene Side med Opbydelse af al Energi og Overbevisningskraft for Indskrænkning paa alle mulige Omraader. Men de kæmper samtidig med et endnu langt større Løvemod for Bevarelsen af deres egne Stillinger. Resultatet af disse Anstrengelser er imidlertid, at Privatindustrien, der saa tappert forstaar at smæde det efter deres Mening for store offentlige Forvaltningsapparat indenfor Stat, Kommune o. s. v., overser de egne Mangler. Mangfoldigheden af Parlamenter og offentlige Forvaltningsorganer og de Udgifter, disse paafører Statshusholdningen, bliver omhyggeligt registrerede af de økonomiske Organisationers Statistikere, der i denne Henseende maler sort i sort. Men hvilken Hær af Direktører, Generalsekretærer og andre ledende Personer, der trykker sig omkring i de forskellige Selskabers Kontorer, derom tier Statistikerens Høflighed. Et Fagblad har nys beregnet, at et eneste, ikke engang særlig kompliceret og kun af et ringe Antal forskellige Materialer sammensat Produkt som et Motorhjul i alle sine Fremstillingsstadier passerer ikke mindre end 17 Syndikater, forinden det naar Forbrugeren.«

Vore Telefoner.

Formere.

Hovedkontoret ..... Byen 2125
Hovedkassererens Privattelefon ..... Nora 3999 y

Jærn- og Metalslibere.

Hovedkontoret ..... Byen 197 y

Smede og Maskinarbejdere.

Hovedkontoret ..... 5121 og 8221
Anvisningskontoret 12651
Centralafdelingen, Sekretær S. Munk, { Central 3824 / — 13877
Afd. 2, Formanden N. C. Christensen ... Byen 2598 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 3, Formanden P. Andersen ..... Central 5121
Afd. 4, Formanden Th. Andersen ..... Strand 1570 x
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 5, Formanden Johs. Kjærbøl .... Central 5121
Afd. 6, Formanden S. Thorlund ..... Taga 2276 y
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 7, Formanden J. P. Nielsen ..... Vester 1479 v
Afd. 8, Formanden Olaf C. Olsen ..... Amg. 2168
Afd. 9, Formanden H. Rasmussen ..... Nora 2756 y
Lørdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 10, Formanden Knud E. Schiøttz, Sydhavn 122 x
Afd. 11, Formanden S. A. Svendsen .. { Central 3824 / — 13877
Afd. 12, Formanden O. Wolff ..... Amg. 4345
Tirsdag og Fredag 5—7 ..... Central 13877
Afd. 13, Formanden S. Munk ..... Central 3824
Afd. 14, Formanden R. Ludvigsen ..... Vester 2419 y
Onsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 15, Formanden Vilh. Christensen ... Øbro 4783 x
Fredag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 17, Formanden Johs. Nielsen ..... Nora 7418
Tirsdag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Afd. 18, Formanden Otto Hansen, Mandag fra 5—7 Aften ..... Central 13877
Aalborg 1192
Aarhus 4123
Brønderslev 348
Esbjerg, Formand L. Rosendahl 1382
Fredericia 817
Frederikshavn 586
Haslev 163
Helsingør, Kasserer Carl Christensen 470
Hjørring, Formanden 887
— Kassereren 687
Holbæk 773
Horsens 1323
Kolding, Formanden 1383
— Kassereren 1599
Lyngby, L. Nielsen ..... Skodsborg 177
— Kassereren ..... Lyngby 736
Middelfart 251
Odense 1863
Randers 1512
Roskilde 1406
Silkeborg, Kassereren 771
Svendborg 1099
Thisted 116
Varde 161
Vejen 148
Vejle 1116
Viborg, Kassereren 1069

Specialarbejderforbundet.

Formanden ..... Sundby 3813

Rettelser

til Adressefortegnelsen for Maj over Tillidsmænd.

Specialarbejderforbundet.

Formænd.

Frederikshavn: O. Schults, Skippergade 16.
Nakskov: A. Hansen, Oksebæksvej 16.

Kasserere.

København: J. Møller Lauersen, Ægirsgade 47, 3.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforb.

Kasserere.

Middelfart: N. H. Rasmussen er flyttet til Algade 33, 2. tv.

Udgivet af Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark. — Redigeret af J. A. Hansen.
Bogtrykkeriet »Hafnia« (Carl Kretzschmer). København.